

הקדמת תקוני הזהר

רבי שמעון הלך לו וברח למדבר לוד ונגזז במערה אחת הוא ורבי אלעזר בנו. התרחש נס ויצא להם חרוב אחד ומעין מים אחד. אכלו מאותו חרוב ושתו מאותם מים, והיה אליהו, זכור לטוב, בא אליהם בכל יום פעמים ומלמד אותם, ולא ידע איש עליהם וכו', בזהר חדש פרשת תבוא פתוב שם.

וזה נקרא תקוני הזהר, שהם שבעים פנים לתורה, שפרש רבי שמעון בר יוחאי במלת "בראשית" מסתרי תורה.

קום רבי שמעון ופתח דברים לפני השכינה. פתח ואמר: והמשפלים יזהרו כזהר הרקיע וגו'. והמשפלים - אלו רבי שמעון והחברים, יזהרו - פשהתפנסו לעשות את החבור הזה, רשות נתנה להם, ולאליהו עמם, ולכל הנשמות של הישיבות לרדת ביניהם ולכל המלאכים בנסתר ובדרך שכל ועלת על הכל נתן רשות לכל השמות הקדושים ולכל ההיות ולכל הפנויים לגלות להם סודות טמירים, כל שם בדרגתו, ורשות נתנה לעשרת הספירות לגלות להם סודות טמירים שלא נתנה רשות לגלות להם עד שיבא דורו של מלך המשיח.

בזהר הרקיע שהוא פולל כל צבע, זהר טמיר וגנוז, זהר בהיר בשחקים, זורק ניצוצות ומבהיק כמו ברק לעינים, זהר זהר לבן פלבנה, זהר זוהר אדם כמו מאדים, זהר מבהיק, פולל ירק פחמה, זהר ירק ככוכב, זהר פולל לבן ואדם, זהר זוהר לכל עבר כמי שמפה בפטיש וזורק שביבים לכל צד, כך מהזהר

(דף א"ע"א)

הקדמת תקוני הזהר

רבי שמעון אזל ליה וערק למדברא דלוד ואתגנוז בחד מערתא הוא ורבי אלעזר בריה, אתרחיש ניסא נפק להון חד חרוב וחד מעינא דמיא, אכלי מההוא חרוב ושתן מההוא מיא, והוה אליהו זכור לטוב אתי להון בכל יומא תרי זימני ואוליף לון, ולא ידע איניש בהו וכו', בזהר חדש פרשת תבוא פתוב שם.

וְדָא אַתְקֵרִי תְקוּנֵי הַזֹּהַר דְּאִינוּן שְׁבַעִין אַנְפִּין לְאֹרִייתָא דְּפִרִישׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי בְּמַלְתַּת בְּרֵאשִׁית מְסִתְרֵי אֹרִייתָא.

קום רבי שמעון אפתח מילין קמי שכינתא, פתח ואמר והמשפלים יזהרו כזהר הרקיע וגומר (דניאל יב ג), והמשפלים אלין רבי שמעון וחברייא, יזהרו פד אתפנשו למעבד האי חבורא, רשותא אתיהיב להון ולאליהו עמהון ולכל נשמתין דמתבתאן לנחתא ביניהון ולכל מלאכיא באתפסא ובארח שכל.

וְעֹלֶת עַל כָּלָא יְהִיב רְשׁוֹ לְכָל שְׁמָהּ קַדִּישִׁין וְלְכָל הוּיִין וְלְכָל כְּנוּיִין לְגַלְאָה לֹון רִזִּין טְמִירִין כָּל שֵׁם בְּדִרְגָּא דִּילִיהּ, וְרִשׁוּתָא יְהִיב לַעֲשׂוֹר סְפִירָן לְגַלְאָה לֹון רִזִּין טְמִירִין דְּלֹא אֲתִיְהִיב רְשׁוֹ לְגַלְאָה לֹון עַד דִּיִּיתִי דָּרָא דְּמַלְכָּא מְשִׁיחָא.

בזהר הרקיע דאיהו כליל כל גוון, זהר טמיר וגניז, זהר בהיר בשחקים, זהר זריק ניצוצין ומבהיק כפרק לעינין, זהר זהיר חנור פסיהרא, זהר זהיר סומקא פמאדים, זהר מבהיק כליל ירוקא פחמה, זהר ירוק ככוכב, זהר כליל חנור וסומקא, זהר זהיר לכל עיבר, כמאן דמחא בפטיש וזריק שביבין

הנה זוהרות פמה נשמות, שהם
זוהרות פלן ברקיע.

נסחא אחרת

שנינו, והמשכלים יזהרו ונגו דא
הרקיע, שהוא זהר טמיר ונגו,
זה פת"ר. זהר בהיר בשחקים,
זה חכמה. זהר זורק ניצוצות
ומבהיק פפרק לעינים, זה
בינ"ה. זהר לכן פלכנה, זו
גדל"ה. זהר זוהר אדם פמאדים,
זו גבור"ה. זהר מבהיק פולל
ירק פחמה, זו תפא"ר. זהר ירק
פפוכב, זה נצ"ח. זהר פולל
שחר ואדם, זה הו"ד. זהר זוהר
לכל עבר פמי שפמה בפטיש
וזורק שביבים לכל צד, זה
יסו"ד.

ואלו הם נשמות מאלו
המשכלים שיש בהם שכל
לדעת בסודות רבונם, כלם
רשומים ומצירים במלכות
הרקיע פפוכבים שמאירים
ברקיע. והינו יזהירו פזהר
הרקיע, מה הרקיע שמאירים בו
- אף אלה הנשמות של
המשכלים פפוכבים ברקיע, כך
מאירים בפסא.

ובכל פורחות מן הרקיע, וזה
צדיק חי העולמים, שממנו
פורחות נשמות הצדיקים
ומאירות פלכנה, ועליהם כתוב
ויתן אתם אלהים ברקיע
השמים להאיר על הארץ.

והוא הרקיע שמעל לחיות, והו
שכתוב וממעל לרקיע אשר על
ראשם. והפך רקיע, ותמצא
אותו עיק"ר, ויסוד המרכבה
שעליו עומדים החיות וכסא
המרכבה עליון, ועליו נאמר
וצדיק יסוד עולם, על הצדיק
שלמעלה עומד העולם המכסה,
ועל הצדיק שלמטה עומד עולם
הנגלה, והינו מצדיקי הרבים - מאותו צדיק של העולם תלויים. מי הם הרבים? אלו שנאמר

לכל סטרא, הכי מהאי זהר זהרין פמה
נשמתין, דאינון זהרין פלהו ברקיע.

נוסחא אחרת.

תאנא והמשכלים יזהרו פזהר הרקיע, דאיהו זהר טמיר ונגו דא
פת"ר, זהר בהיר בשחקים דא חכמ"ה, זהר זורק ניצוצין
ומבהיק פפרק לעינין דא בינ"ה, זהר חוורו פסיהרא דא גדול"ה,
זהר זהיר סומקא פמאדים דא גבור"ה, זהר מבהיק כליל ירוקא
פחמה דא תפא"ר, זהר ירוק פפכב דא נצ"ח, זהר כליל אוכם
וסומק דא הו"ד, זהר זהיר לכל עבר כמאן דמחא בפטיש וזריק
שביבין לכל סטר דא יסו"ד.

ואלו אינון נשמתין מאלין משכילים דאית
בהון שכל לאשתמודעא ברזין
דמאריהון, פלהו רשימין ומצויירין
במלכותא דרקיעא פכוכביא דנהרין ברקיעא,
והינו יזהרו פזהר הרקיע, מאי הרקיע
דנהרין ביה נשמתין דמשכילים פכוכביא
ברקיע הכי נהרין בכרסא.

ובזהו פרחין מן רקיע, ודא צדיק חי
עולמים דמניה פרחין נשמתין
דצדיקא ונהרין פסיהרא, ועלייהו
כתוב (בראשית א יז) ויתן אתם אלהים ברקיע
השמים להאיר על הארץ.

ואיהו רקיע דאיהו לעיל מחיוון הדא הוא
דכתוב (יחזקאל א כו) וממעל לרקיע אשר
על ראשם, והפוך רקיע ותשפח ליה
עיק"ר, ויסודא דמרכבתא דעליה קיימין
חיוון וכרסא דמרכבתא עלאה, ועליה
אתמר (משלי י כה) וצדיק יסוד עולם, על צדיק
דלעילא (דף א ע"ב) קיימא עלמא דאתפסא,
ועל צדיק דלתתא קיימא עלמא דאתגליא,
והינו מצדיקי הרבים, מההוא צדיקא
דעלמא תליון, מאי הרבים אליו דאתמר
הנגלה, והינו מצדיקי הרבים - מאותו צדיק של העולם תלויים.

עליהם הלכה כרבים דאינון מסטרא דאבהן,
דלית רבים פחות מתלת הלכה כרבים דא
שכינתא.

ומתמן (ישעיה ס כא) ועמך כלם צדיקים לעולם
יירשו ארץ, האי דאתמר בה (שם טו א)
והארץ הדם רגלי, דא שכינתא דאיהי כלילא
מעשר ספירן, ומתמן אתקריאו ישראל
מלכים צדיקים חוזים נביאים מארי תורה
גבורים חסידים נבונים חכמים ראשי אלפי
ישראל.

ורשותא אתיהיב לאלין נשמתין דאתתרכו
מאתרייהו בתר קודשא בריך הוא
ושכינתיה, לקננא בהאי חבורא, דאתמר
בה (משלי כז י) כצפור נודדת מן קנה פן איש
נודד ממקומו, ולית צפור אלא שכינתא,
דאיהי מתתרכא מאתרהא הדא הוא
דכתיב (דברים כב ז) שלח תשלח את האם ואת
הבנים תקח לך, את לרבות שכינתא תתאה,
האם שכינתא עלאה, הדא הוא דכתיב (ישעיה נ
א) ובפשעיהם שלחה אמכם, דתרויהו
אתתרכו מאתריהון, ובגין דא שלח תשלח
תרין שלוחין חד מבית ראשון וחד מבית
שני, לקיימא ביה (שם מב ח) אני יהו"ה הוא
שמי וכבודי לאחר לא אתן שכינתא עלאה,
ותהלתי לפסילים שכינתא תתאה, פן איש
נודד ממקומו דא קודשא בריך הוא דאתמר
ביה (שמות טו ג) יהו"ה איש מלחמה, דאתתריך
אבתרייהו.

ועוד פן איש נודד ממקומו, דא משה דכתיב
(במדבר יב א) והאיש משה ענו מאד,
דאתתריך רוחיה אבתרייהו. ועוד פן איש נודד
ממקומו מאן דאיהו איש צדיק דאזל נע ונד
מאתריה כשכינתא, דאתמר בה (בראשית ח ט)

עליהם הלכה כרבים, שהם מצד
האבות, שאין רבים פחות
משלש, הלכה כרבים זו שכינה.
ומשם, ועמך כלם צדיקים
לעולם יירשו ארץ, זו שנאמר
בה והארץ הדם רגלי. זו
השכינה שהיא כלולה מעשר
ספירות, ומשם נקראו ישראל
מלכים, צדיקים, חוזים, נביאים,
בעלי תורה, גבורים, חסידים,
נבונים, חכמים, ראשי אלפי
ישראל.

ורשות נתנה לנשמות הללו
שגרשו ממקומן אחר
הקדוש-ברוך-הוא ושכינתו
לקנן בחבור הזה, שנאמר בה
כצפור נודדת מן קנה פן איש
נודד ממקומו, ואין צפור אלא
שכינה, שהיא מגרשת ממקומה.
זהו שפתיב שלח תשלח את
האם ואת הבנים תקח לך. את,
לרבות שכינה תחתונה, האם,
שכינה עליונה. זהו שפתיב
ובפשעיהם שלחה אמכם,
ששתייהן גרשו ממקומן, ולכן
שלח תשלח - שני שלוחים,
אחד מבית ראשון, ואחד מבית
שני, לקיים בו אני יהו"ה הוא
שמי וכבודי לאחר לא אתן.
שכינה עליונה - ותהלתי
לפסילים, שכינה תחתונה - פן
איש נודד ממקומו, זה
הקדוש-ברוך-הוא שנאמר בו ה'
איש מלחמה, שגרש אחריהן.
ועוד, פן איש נודד ממקומו, זה
משה, שפתיב והאיש משה ענו
מאד, שגרשה רוחו אחריהם.
ועוד, פן איש נודד ממקומו - מי
שהוא איש צדיק שהולך נע ונד
ממקומו כמו השכינה, שנאמר
בה ולא מצאה היונה מנוח,
שפך פרושהו רבותינו, בזמן
מצאה היונה מנוח, דהכי

שְׁנֹחֲרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, גִּזֵּר עַל
בְּתֵי הַצַּדִּיקִים שִׁיחֲרָבוּ,
שֶׁהוֹלְכִים כָּל אֶחָד נוֹדֵד
מִמְקוֹמוֹ, שְׂדִיּוֹ לַעֲבֹד לִהְיוֹת
כְּרֶבּוֹ. וְסוּד הַדָּבָר - נִדָּד הוּא
לְלֶחֶם אִיָּה, אִיָּה שְׁמֵרָחַם עָלָיו,
אֶף כֵּף - אֵין מִנְהֵל לָהּ וְגו',
וּמִשּׁוּם זֶה, דִּיּוֹ לַעֲבֹד לִהְיוֹת
כְּרֶבּוֹ, וְאֵין לָחֵם אֶלָּא תוֹרָה, זֶה
גִּזְרָם לְבַעֲלֵי הַתּוֹרָה שֶׁהוֹלְכִים
מִגִּרְשֵׁים.

אֲשֶׁרִי הוּא בַּעַל הַיִּשֻּׁבָּה, בַּעַל
הַמִּדְרָשׁ, בַּעַל הַתּוֹרָה, שְׁגָם
צָפוֹר מִצָּאָה בֵּית, בֵּית
שְׁנִשְׁמָעִים בּוֹ דְּבָרֵי תוֹרָה,
שֶׁבְּמִקּוֹם שֵׁשׁ שָׁם תּוֹרָה, שֶׁהוּא
עֲמוּד הָאֶמְצָעִי - גַּם צָפוֹר מִצָּאָה
בֵּית שָׁם, וְלִכְּנֵן פְּרִשׁוּת רַבּוֹתֵינוּ,
כָּל בֵּית שָׁאֵין נִשְׁמָעִים בּוֹ דְּבָרֵי
תּוֹרָה, לְסוּף תִּתְחַרֵּב, וְאֵלּוּ
שְׁנִשְׁמָעִים בָּהֶם דְּבָרֵי תּוֹרָה,
נִקְרְאוּ בִּיצִים, אֶפְרוּחִים, בָּנִים.
בִּיצִים - בַּעֲלֵי מִקְרָא, אֶפְרוּחִים
- בַּעֲלֵי מִשְׁנָה, בָּנִים - בַּעֲלֵי
קִבְלָה.

וְעַל־יָהּ נֶאֱמַר וְהָאֵם רֹבֶצֶת עַל
הָאֶפְרוּחִים אוֹ עַל הַבִּיצִים, שֶׁלֹּחַ
תִּשְׁלַח מֵהֶם. אָבֵל עַל בַּעֲלֵי
קִבְלָה נֶאֱמַר לֹא תִקַּח הָאֵם עַל
הַבָּנִים, שָׁאֵין שָׂכָל לְדַעַת אֵת
הַשִּׁכְיָנָה כְּאוֹתָם בַּעֲלֵי קִבְלָה,
וְאֵלּוּ עוֹשִׂים לָהּ דִּירָה
וְלִקְדוּשׁ-כְּרוֹן-הוּא וּפּוֹרְחִים
עִמָּה, בְּכָל מְקוֹם שֶׁהִיא פּוֹרַחַת,
כָּלֶם נוֹדְדִים עִמָּה בְּשִׁלְיחוּתָהּ.
אָבֵל הָאֶפְרוּחִים אֵין כְּנִפְיָהֶם
שְׁלָמִים, שְׁפּוֹרְחִים בָּהֶם, שֶׁהֵם
מִצּוֹת עֲשֵׂה, כָּל שָׁפֶן בִּיצִים,
וְלִכְּנֵן נֶאֱמַר עֲלִיהֶם כָּלִפִּי הָאֵם
שֶׁלֹּחַ תִּשְׁלַח אֵת הָאֵם.

עַד שֶׁאִמְרַת דְּבָרִים אֵלּוּ, הִנֵּה זֶקֶן
הַזֵּדֶמֶן לוֹ וְאָמַר: וְהָרִי כְּתוּב וְאֵת
הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ! אָמַר לוֹ: זֶקֶן,
כָּל הָאֵתִין לְרַבּוּת, וְלִכְּנֵן לֹא אָמַר

אוֹקְמוּהוּ רַבָּנָן בְּזִמְנָא דְּאַתְחַרְבּ בִּי מִקְדָּשָׁא
גִּזֵּר עַל בְּתֵי הַצַּדִּיקִים דִּיחֲרָבוּ, דְּאִזְלִין כָּל חַד
נוֹדֵד מִמְקוֹמוֹ, דִּדְיוֹ לַעֲבֹד לְמַהְוִי כְּרַבִּיָּה,
וְרִזָּא דְּמִלָּה נִדָּד הוּא לְלֶחֶם אִיָּה אִיָּה
דְּמִרְחָם עָלֶיהָ, אוֹף הָכִי (יְשַׁע' נ"ח) אֵין מִנְהֵל
לָהּ וְגוֹמַר, וּבִגִּין דָּא דִּיּוֹ לַעֲבֹד לְמַהְוִי כְּרַבִּיָּה,
וְלִית לָחֵם אֶלָּא אוֹרִייתָא, הָאִי גִרָם לְמֵאֲרִי
תּוֹרָה דְּאִזְלִין מִתְתַּרְכִּין.

וְכִבָּא אִיהוּ מֵאֲרִי מְתִיבְתָּא מֵאֲרִי מִדְרָשׁ
מֵאֲרִי תּוֹרָה, דְּגַם צָפוֹר מִצָּאָה
בֵּית (תהלים פ"ד), בֵּית דְּנִשְׁמָעִין בִּיה פִּתְגָמִי
אוֹרִייתָא, דְּבִאֲתַר דְּאִית תִּמָּן תּוֹרָה דְּאִיהוּ
עֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, גַּם צָפוֹר מִצָּאָה בֵּית
תִּמָּן, וּבִגִּין דָּא אוֹקְמוּהּ רַבָּנָן כָּל בֵּית שָׁאֵין
נִשְׁמָעִין בּוֹ דְּבָרֵי תּוֹרָה לְסוּף תִּתְחַרֵּב, וְאִזְלִין
דְּנִשְׁמָעִין דְּבָרֵי תּוֹרָה בַּהוֹן אֶתְקִרְיָאוּ בִּיצִים
אֶפְרוּחִים בָּנִים, בִּיצִים מֵאֲרִי מִקְרָא, אֶפְרוּחִים
מֵאֲרִי מִשְׁנָה, בָּנִים מֵאֲרִי קִבְלָה.

וְעַל־יָהּ אֶתְמַר (דברים כ"ו) וְהָאֵם רוֹבֶצֶת עַל
הָאֶפְרוּחִים אוֹ עַל הַבִּיצִים, שֶׁלֹּחַ
תִּשְׁלַח מִנֵּיהּ, אָבֵל עַל מֵאֲרִי קִבְלָה
אֶתְמַר (שם) לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, דְּלִית
סִכְלָתָנּוּ לְאַשְׁתַּמוּדַע בְּשִׁכְיָנָתָא כְּאִלִּין מֵאֲרִי
קִבְלָה, וְאִלִּין עֲבָדִין לָהּ דִּירָה וְלִקְדוּשָׁא בְּרִיף
הוּא וּפְרוּחִין עִמָּה, בְּכָל אֲתַר דְּאִיהִי פְרוּחַת
כְּלָהּ מְנַדְדִין עִמָּה בְּשִׁלְיחוּתָא דִּילָהּ, אָבֵל
אֶפְרוּחִי לִית גְּדִפִין דְּלָהוֹן שְׁלָמִין דְּפְרוּחִין
בַּהוֹן, דְּאִינוּן פְּקוּדֵי דַעֲשֵׂה, כָּל שָׁפֶן בִּיצִים,
וּבִגִּין דָּא אֶתְמַר עֲלִיהוּ לְגַבִּי אִימָא שֶׁלֹּחַ
תִּשְׁלַח אֵת הָאֵם.

עַד דְּאִמְרַת מִלִּין אִלִּין הָא סְבָא אֲזִדְמָן לִיה
וְאָמַר, וְהָא כְּתִיב וְאֵת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ,
אָמַר לִיה סְבָא כָּל אֲתִין לְרַבּוּת, וּבִגִּין דָּא לֹא

והבנים תקח לך, אלא ואת, לרבות אפרוחים, אבל לא אמר הבנים תקח לך. אמר לו: ברוך אתה המנורה הקדושה, שפך זה ודאי, והבנים הם ודאי תחת האם העליונה, חסידים, גבורים, בעלי תורה, חוזים, נביאים, צדיקים. חסידים - מצד החסד, דרגתו של אברהם, ובארו עליו, אין חסיד אלא המתחסד עם קונו, שעושה לו קן שהוא אכסניה שלו, וזו השכינה שהיא הקן שלו, הבית שלו, ההיכל שלו, המלון שלו, ובארץ הקדושה היא יחידו וביתו, ולא מלון ואכסניה, אלא כפי אותו האיש שתקן אותה, ולכן נתן מדת החסד לאברהם.

גבורים - מצד הגבורה, שנותנים כח לרפונם לכבש עבד תחת רבו ושפחה תחת גברתה בקשר של תפלין, שמי שאין לו תפלין בשעת קריאת שמע, מהצד שלו שולט עבד ושפחה על העולם, ובאותה שעה רוגזת השכינה, וזה שכתוב תחת עבד פי ימלך ושפחה פי תירש גברתה.

ואף כן היא רוגזת יותר על נבל כי ישבע לחם, שנאמר בו לכו לחמו בלחמי, שהוא קמצן, נבל בממונו נבל שמו, שאינו נדיב ואינו מזרע האבות, שנאמר עליהם נדיבי עמים נאספו, שחרי קמצן הוא עני הדעת, אחר שלא עושה חסד לבעלי תורה להיות מחזיק בידיהם, ותורה ללא מצוות אינה תורת יהו"ה.

בערי תורה - מצד עמוד האמצעי שבו חצות לילה, היה קם דוד לחבר אותו לשכינה

אמר והבנים תקח לך, אלא ואת, לרבות אפרוחים, אבל לא אמר הבנים תקח לך, אמר ליה בריך אנת בוצינא קדישא דהכי הוא ודאי, ובנים אינון ודאי תחות אימא עלאה, חסידים גבורים מארי תורה חוזים נביאים צדיקים, חסידים מסטרא דחסד דרגא דאברהם, ואוקמוה עליה אין חסיד אלא המתחסד עם קונו, דעביד ליה קן דאיהו אכסניא דיליה, ודא שכינתא דאיהי (דף ב ע"א) קן דיליה בית דיליה היכל דיליה, מלון דיליה ובארעא קדישא איהי יחודיה וביתיה, ולא מלון ואכסניא, אלא כפום ההוא פר נש דתקין לה, ובגין דא יהיב מדת חסד לאברהם.

גבורים מסטרא דגבורה דיהבין תוקפא למאריהון לכבוש עבד תחת רבו ושפחה תחות גברתה בקשורא דתפלין, דמאן דלית ליה תפלין בשעת קריאת שמע, מסטרא דיליה שליט עבד ושפחה על עלמא, ובההוא שעתא רגזא שכינתא, הדא הוא דכתיב (משלי ל כב) תחת עבד פי ימלך ושפחה פי תירש גברתה.

ואוה הכי איהי רגזא יתיר על נבל פי ישבע לחם (שם), דאתמר ביה (שם ט ו) לכו לחמו בלחמי, דאיהו קמצן נבל בממוניה נבל שמייה, דלאו איהו נדיב ולא איהו מזרעא דאבהן דאתמר עליהו (תהלים מז י) נדיבי עמים נאספו, דהא קמצן איהו עני הדעת, בתר דלא עביד טיבו למארי תורה למיהוי מחזיק בידיהו, ואורייתא בלא פקודיא לאו איהי תורת יהו"ה.

מארי תורה מסטרא דעמודא דאמצעייתא, דביה חצות לילה הוה קם דוד לחברא ליה בשכינתא דאתקריאת

לִילָה, וְאִיהוּ שׁוֹמֵר מֵהַ מְלִילָה (ישעיה כא יא), לִיל ה', לִיל שְׁמוֹרִים הוּא לִיהו"ה (שמות יב מב), וּבִגְיָנָה אֶתְמַר כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּלִילָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹשֵׁךְ עָלָיו חוּט שֶׁל חֶסֶד בְּיוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים מב ט) יוֹמָם יִצְוֶה יְהו"ה חֶסְדּוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עַמִּי.

שְׁנִקְרָאת לִילָה, וְהוּא שׁוֹמֵר מֵהַ מְלִילָה, לִיל ה', לִיל שְׁמוֹרִים הוּא לִיהו"ה, וּבִגְלָלָה נֶאֱמַר, כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּלִילָה, הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹשֵׁךְ עָלָיו חוּט שֶׁל חֶסֶד בְּיוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֶסְדּוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עַמִּי.

חֲזוּזִים נִבְיָאִים מְסַטְרָא דְנִצָּח וְהוּד, דְּבִהוּן כְּלִילָן תְּרִין שְׁמָהּ דְּאִינוּן יֵאֵהֲדוּנָה"י, דְּבִהוּן תְּמַנְיָא אֲתוּן, לְקַבֵּל תְּמַנְיָא סְפָרִי נִבְיָאִים, וְנִבְיָאִים תְּרִין הָא עֶשֶׂר, לְקַבֵּל עֶשֶׂר סְפָרִין, לְקַבֵּלִיהָ חֲזָא יְחֻזְקָאֵל עֶשֶׂר מְרֵאוֹת. צְדִיקִים מְסַטְרָא דְצַדִּיק, עַל כָּל אַלִּין אֶתְמַר (דברים כב ו) לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים.

חֲזוּזִים נִבְיָאִים - מִצַּד שֶׁל נִצָּח וְהוּד, שְׁבָהֶם כְּלוּלִים שְׁנֵי שְׁמוֹת, שֶׁהֵם יֵאֵהֲדוּנָה"י, שְׁבָהֶם שְׁמוֹנָה אוֹתִיּוֹת, כְּנֶגֶד שְׁמוֹנָה סְפָרִי נִבְיָאִים, וְנִבְיָאִים שְׁנַיִם - הָרִי עֶשֶׂר, כְּנֶגֶד עֶשֶׂר סְפִירוֹת, כְּנֶגֶדוֹ רָאָה יְחֻזְקָאֵל עֶשֶׂר מְרֵאוֹת. צְדִיקִים - מִצַּד שֶׁל הַצַּדִּיק. וְעַל כָּל אֵלּוֹ נֶאֱמַר לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים.

וְעוֹד, אֵלּוֹ שְׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה לְשִׁמָּה וְשׁוֹמְרִים מִצְוֹתֶיהָ, שֶׁהֵן תְּרִי"ג מִצְוֹת שְׁתּוּלִיִּים מִשֵּׁם יְהו"ה כְּעֻבְיָם בְּאֶשְׁכּוֹל, כְּדִי לִיַּחְדָּא בְּהוּן לְשֵׁם יְהו"ה בְּשִׁכְיָנָה, כְּכַר נֶשׁ דְּמִתְיַחַד עִם בֵּת זוּגִיָּה בְּכָל אֲבָרִין דִּילִיָּה לְאַפְקָא זְרַעָא מִעֲלֵיא, אֶתְמַר בְּהוּן (שם) לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאַלִּין דָּלָא מִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא לְשִׁמָּה, אֶתְמַר בְּהוּן שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם, אֶת לְרִבּוֹת שֵׁם יְהו"ה דְּאַסְתַּלַּק עִמָּה מֵהָהוּא בַּר נֶשׁ.

וְעוֹד, אֵלּוֹ שְׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה לְשִׁמָּה וְשׁוֹמְרִים מִצְוֹתֶיהָ, שֶׁהֵן תְּרִי"ג מִצְוֹת שְׁתּוּלִיִּים מִשֵּׁם יְהו"ה כְּעֻבְיָם בְּאֶשְׁכּוֹל, כְּדִי לִיַּחְדָּא בְּהוּן אֶת שֵׁם יְהו"ה עִם הַשְּׁכִינָה, כְּאֵדָם שְׁמִתְיַחַד עִם בֵּת זוּגוֹ בְּכָל אֲבָרִיו לְהוֹצִיא זְרַע מִעֲלָה, נֶאֱמַר בְּהוּן לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים. וְאַלּוֹ שְׁלַח מִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה לְשִׁמָּה, נֶאֱמַר בְּהוּן שְׁלַח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם. אֶת - לְרִבּוֹת שֵׁם יְהו"ה שֶׁהִסְתַּלַּק עִמָּה מֵאוֹתוֹ הָאִישׁ.

וְעוֹד, אֵלּוֹ דְּאוֹקְרִין שְׁבָתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, אֶתְמַר עֲלֵייהוּ לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, דְּעֻבְדִּין עוֹבְדָא דְבָנִין עִם שְׁבָת מְלִכְתָּא, וְעִם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ יוֹם הַשְּׁבָת, מָאן דְּקִיִּים בִּיהָ (ישעיה נח יג) וּכְבִּדְתוּ מַעֲשׂוֹת דְּרִכִּיךְ, הָאִי אִיהוּ (שמות כ יב) כְּבִיד אֶת אֲבִיךָ וְאֶת אִמְךָ וְגוֹמֵר.

וְעוֹד, אֵלּוֹ שְׁמוֹקִירִים שְׁבָתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, שְׁעוֹשִׂים מַעֲשֵׂה שֶׁל בָּנִים עִם שְׁבָת הַמְּלָכָה וְעִם הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא יוֹם הַשְּׁבָת. מִי שֶׁקִּים בּוֹ וּכְבִּדְתוּ מַעֲשׂוֹת דְּרִכִּיךְ, זֶהוּ כְּבִיד אֶת אֲבִיךָ וְאֶת אִמְךָ וְגוֹ'.

וְהַתְּלַת עֲלָמִין נִינְהוּ, תְּרִין יָרִית בְּכַבּוּד אֲבִי וְאֵם, וְתִלִּיתָאָה יָרִית בְּאוֹרֵייתָא,

שְׁשִׁלְשָׁה עוֹלָמוֹת הֵן - שְׁנַיִם יוֹרֵשׁ בְּכַבּוּד אֲבִי וְאֵם, וְהַשְּׁלִישִׁי יוֹרֵשׁ בַּתּוֹרָה, שְׁכּוֹלֵל אוֹתָם בִּין

דְּכָלִיל לֹוֹן בִּין י"ה, הֵדָא הוּא דְכָתִיב (דברים ל ב) כִּי הוּא חֲיִיךָ וְאוֹרְךָ יְמִיךָ,

י"ה. זהו שכתוב כי הוא חייך וארך ימיו. כי הוא חייך - בעולם הזה, זה הגן שלמטה, וארך ימיו - זה העולם הבא, העולם הארך, על האדמה אשר יהו"ה אלהיו נתן לו - עולם שפל.

ועוד, אלו שקושרים את השכינה עם הקדוש ברוך הוא בקשר של תפלין, נאמר עליהם לא תקח האם על הבנים, ואלו שלא קושרים אותם יחד, נאמר בהם שלח תשלח את האם. ועוד, אלו שמייחדים אותם יחד, את העמוד האמצעי ואת השכינה הפתוחה בקריאת שמע, נאמר עליהם לא תקח האם על הבנים, ואלו שלא מייחדים אותם ביחוד של קריאת שמע, כתוב בהם שלח תשלח את האם, בכל מקום את - לרבות, וכאן - לרבות חכמה העליונה, אב האמונה שהיא בינה, ועליה נאמר כאן לא תקח האם, שלח תשלח את האם. זהו שכתוב כי אם לבינה תקרא, והיא התורה שלמעלה, שנאמר ב"ה אל תטש תורת אפך.

ועוד, אלו ששומרים אות הברית בתחומה, שהם שמונה ימים, ושומרים אות שבת בתחומה, שהם " מן יאהדונה", שבגללם בארו בעלי המשנה שלא נמצא איש פחות משניהם, כתוב לא תקח האם על הבנים. ואותם שלא נמצאים בכל יום עם שני האותות האלו, שהם אות תפלין ואות ברית מילה, ובשבת - אות ברית ואות שבת, כתוב בהם שלח תשלח את האם.

ואם תאמרו, למה צריכים להיות שניהם בכל אדם בכל יום? כדי שלא תמצא השכינה, שהיא יו"ד מן אדנ"י, יחידה בלי הקדוש ברוך הוא, שהוא יו"ד מן

כי הוא חייך בעולם הזה דא גן דלתתא, וארך ימיו דא עלמא דאתי עלמא אריקא, על האדמה אשר יהו"ה אלהיו נתן לו עלמא שפלה.

ועוד אליו דקשרין לשכינתא עם קודשא בריה הוא בקשורא ותפלין, אתמר עלייהו לא תקח האם על הבנים, ואינון דלא קשרין לון פחדא, אתמר בהון שלח תשלח את האם, ועוד אליו דמייחדין לון פחדא, לעמודא דאמצעיתא ושכינתא תתאה בקריאת שמע, אתמר עלייהו לא תקח האם על הבנים, ואליו דלא מייחדין לון פחדא דקריאת שמע, פתיב בהון שלח תשלח את האם, בכל אתר את לרבות, והכא לרבות חכמה עלאה אב האמונה דאיהי בינה, ועלה אתמר הכא לא תקח האם, שלח תשלח את האם, הדא הוא דכתיב (משלי ב ג) כי אם לבינה תקרא, ואיהי אורייתא דלעילא דאתמר ב"ה (שם א ח) ואל תטש תורת אפך.

ועוד אליו דנטרין אות ברית בתחומיה, דאיהו שמונה ימים, ונטרי אות שבת בתחומיה, דאינון י"י מן יאהדונה"י, דבגינייהו אוקמוה מארי מתניתין, דלא אשתפח בר נש פחות מתרוייהו, פתיב לא תקח האם על הבנים, ואינון דלא אשתפחו בכל יומא בשתי אותות אלו דאינון אות תפלין ואות ברית (דף ב ע"ב) מילה, ובשבת אות ברית ואות שבת, פתיב בהון שלח תשלח את האם.

ואי תמרון אמאי צריכין למהוי תרוייהו בכל בר נש בכל יומא, בגין דלא תשתפח שכינתא דאיהו יו"ד מן אדנ"י, יחידה בלא שלא תמצא השכינה, שהיא יו"ד מן אדנ"י, יחידה בלי הקדוש ברוך הוא, שהוא יו"ד מן

קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ יו"ד מִן יְהוּה, וְצָרִיךְ בַּר נֶשׁ דְּלֹא יִשְׁתַּכַּח בְּכָל יוֹמָא פְּחוּת מִתְּרוּיָהוּ, וְאִי לֹא עָלִיהּ אֲתָמַר (משלי טז כח) וְנִרְגָן מִפְּרִיד אֱלוֹף, דְּאֲפִרִיד אֱלוֹפִיָּה דְּעֻלְמָא מִשְׁכִּינְתָּא, נִוְקָבָא אֲתָמַר בָּהּ (שמות לא י) אוֹת הוּא לְעוֹלָם, דְּכוּרָא בְּרִית מְלַח עוֹלָם הוּא, וּבִגִּין דָּא אוֹת תְּפִלִּין נִוְקָבָא, אוֹת בְּרִית דְּכוּרָא, וְרָזָא דְּמִילָהּ (דברים ל יב) מִי יִעֲלֶה לִּנְוִי הַשְּׁמִימָה, בְּרִישֵׁי תִיבִין מִילָהּ וּבִסּוּפֵי תִיבִין יְהו"ה, בְּתַפְּלִין נִוְקָבָא הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (שמות יג טז) וְהָיָה לְאוֹת עַל יָדְכָה יַד בָּהָה.

וְעַל קִין דְּצַפּוּרָא דָּא אֲתָמַר, (ישעיה ד ו) וְסִפְּהָ תִּהְיֶה לְצֹל יוֹמָם וְגוֹמֵר, וְאִיהוּ לְשׁוֹן סִכָּךְ שְׁמִסְפִּכַת בָּהּ אִימָא עַל בְּנִיָּה, אֲפִרוּחִים דִּילָהּ תִּלַּת הֲדָסִים וְתָרִי בְּדֵי עֲרֻבוֹת וְלוּלָב, אוּ בִיּוֹצִים דָּא אֵינֻן אֲתֵרוּגִין דְּכָל חַד שִׁיעוּרִיָּה בְּכַבִּיצָה, וְאֵלִין דְּרִשִּׁימִין בְּהוֹן כְּתִיב עֲלִיָּהוּ לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, דְּתִלַּת הֲדָסִים רְמִיזִין לְתִלַּת אֲבָהֻן, תָּרִי בְּדֵי עֲרֻבוֹת לְתָרִי נְבִיאֵי קְשׁוּט, לוּלָב צָדִיק כְּתָמַר יִפְרַח (תהלים צד יא). אֲתֵרוּג רְמִיז לְשְׁכִינְתָּא, סוּפָה רְמִיזָא לְאִימָא דְּמִסְפִּכַת עֲלִיָּהוּ, הָא אֵינֻן תְּמַנְיָא לְקַבֵּל יֵאֵהוּדָנָה"י, דְּאִיהוּ חוֹשְׁבֵן סוּפָה"ה כ"ו ה"ס, וְאֵלִין דְּלֹא נִטְלִין אֵלִין סִימְנִין בִּידִיהוֹן כְּתִיב בְּהוֹן שִׁלַּח תִּשְׁלַח כְּתָמַר חֲכָמָה, דְּלֹא שְׂרִיין אֵלִין בְּאֵלִין תְּמַנְיָא, לְמַהוּ כְּלָהוּ עֶשֶׂר סְפִירָן בְּכָל גִּעְנוּעַ וְנִעְנוּעַ דְּנִעְנוּעֵי דְּלוּלָב וּמִינֵיו, בְּכָל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא.

וְעַל הָאֵי צַפּוּר קָא רְמִיזוּ רַבָּנָן בְּהַגְדָּה דְּבִתְרָא, דְּרַבָּה בַּר בַּר חֲנָה דִּהּוּה אָזִיל בְּסִפִּינְתָּא, וְחִזָּא לְהֵיכָל צַפּוּרָא דִּימָא מְטָא עַד קְרִסוּלוּי, וּמָאן צַפּוּר הָכָא חַד מְאֵלִין אֲפִרוּחֵי

הו"ה, וְצָרִיךְ אָדָם שְׁלֹא יִמָּצָא בְּכָל יוֹם פְּחוּת מִשְׁנִיָּהּ, וְאִם לֹא - עָלִיו נֶאֱמַר וְנִרְגָן מִפְּרִיד אֱלוֹף, שְׁהַפְרִיד אֱלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם מִהַשְׁכִּינָה. הַנִּקְבָּה, נֶאֱמַר בָּהּ אוֹת הוּא לְעוֹלָם, הַזִּכָּר הוּא בְּרִית מְלַח עוֹלָם, וְלִכְן אוֹת תְּפִלִּין - נִקְבָּה, אוֹת הַבְּרִית - זָכָר. וְסוּד הַדָּבָר, מִי יִעֲלֶה לִּנְוִי הַשְּׁמִימָה, בְּרִישֵׁי תִבּוֹת מִלָּה, וּבִסּוּפֵי תִבּוֹת יְהו"ה. בְּתַפְּלִין נִקְבָּה, זֶהוּ שְׁכִתּוֹב וְהָיָה לְאוֹת עַל יָדְכָה, יָד בָּהָה.

וְעַל קִין צַפּוּר הִזָּה נֶאֱמַר וְסִפְּהָ תִּהְיֶה לְצֹל יוֹמָם וְגוֹמֵר, וְהוּא לְשׁוֹן סִכָּךְ, שְׁמִסְפִּכַת בּוֹ הָאֵם עַל בְּנִיָּה. הָאֲפִרוּחִים שְׁלָהּ - שְׁלֹשָׁה הֲדָסִים וּשְׁנֵי בְּדֵי עֲרֻבוֹת וְלוּלָב, אוּ בִיּוֹצִים - אֵלֵּוּ הֵם אֲתֵרוּגִים, שְׁכָל אֶחָד שְׁעוּרוֹ בְּכַבִּיצָה, וְאֵלֵּוּ שְׁרִשׁוּמִים בָּהֶם, כְּתוּב עֲלֵיהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, שְׁשִׁלְשָׁה הֲדָסִים וּשְׁנֵי בְּדֵי עֲרֻבוֹת לְשִׁלְשָׁה הָאֲבוֹת, שְׁנֵי בְּדֵי עֲרֻבוֹת לְשְׁנֵי נְבִיאֵי אֱמֶת, לוּלָב - צָדִיק כְּתָמַר יִפְרַח, אֲתֵרוּג רִמְזָא לְשְׁכִינָה, סִפָּה רִמְזָתָא לָאֵם שְׁמִסְפִּכַת עֲלֵיהֶם - הָרִי הֵם שְׁמוּנָה, כְּנֻגַּד יֵאֵהוּדָנָה"י, שְׁהוּא חֲשִׁבּוֹן סוּפָה"ה כ"ו ה"ס. וְאֵלֵּוּ שְׁלֹא נוֹטְלִים הַסִּימָנִים הַלָּלוּ בִּידֵיהֶם, בָּהֶם כְּתוּב שִׁלַּח תִּשְׁלַח, כְּתָמַר חֲכָמָה, שְׁלֹא שׁוּרִים אֵלֵּוּ בְּשְׁמוּנָה הָאֵלֵּוּ, לְהִיּוֹת כָּל עֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת בְּכָל גִּעְנוּעַ וְנִעְנוּעַ שֶׁל גִּעְנוּעֵי הַלוּלָב וּמִינֵיו, בְּכָל מִצְוָה וּמִצְוָה.

וְעַל הַצַּפּוּר הַזֶּה רְמִיזוּ רַבָּנָן בְּהַגְדָּה שֶׁל בִּתְרָא, שְׂרַבָּה בַּר בַּר חֲנָה שְׁהִיָּה הוֹלֵךְ בְּסִפִּינָה, וְרָאָה אֶת אוֹתָהּ צַפּוּר שֶׁל הֵיכָל מְגִיעָה עַד קְרִסָּלִיו, וּמִי הַצַּפּוּר כָּאן? אֶחָד מֵהָאֲפִרוּחִים הַלָּלוּ אוּ מֵאוֹתָם בִּיּוֹצִים, אֲפִרוּחִים כְּמוֹ

פְּרָחִים שְׂאִינִם גָּמַר פְּרִי מִלְמָטָה
לְמַעַלָּה, אוֹ מִשֵּׁשׁ הַבָּנִים שֶׁהֵם
מִלְמָעָלָה לְמָטָה תַּחַת הָאֵם
הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהָרִי הַבִּיצִים הֵם
מִצַּד הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁהִיא
בִּיצָה, הָאֶפְרוֹחִים מִצַּד שֶׁל
הַצָּדִיק, מִלְמָטָה לְמַעַלָּה, אֲלֵא
לֹא הָיָה אֲלֵא מִהָאֶפְרוֹחִים הֵלְלוּ,
וְצָדִיק שְׁמוֹ, עֲמוּד אֶחָד מִהָאֲרָץ
עַד לְרָקִיעַ, וְהֵיכָל מְגִיעַ עַד
קַרְסָלִיו, אֵלּוּ נִצַּח וְהוֹד, שֶׁהָאֵם
הָעֲלִיּוֹנָה הִיא יָם שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט
לְחֻמָּשִׁים שְׁעָרִים עַד קַרְסָלֵי
אוֹתוֹ הָעוֹף.

כְּמוֹ זֶה יוֹד, הוּא עֹשֶׂה, ה' ^{חמ"ש}
עֹשֶׂה פְעָמִים ה' הֵם
חֻמָּשִׁים. עֹשֶׂה בְּכָל סִפְרָה
מִחֻמָּשׁ הָאֵלּוּ, מִחֻסָּד עַד הוֹד,
הַיְסוֹד נוֹטֵל אֶת כָּלם וְנִקְרָא כ"ל,
כָּלּוּל מִהַחֻמָּשִׁים הֵלְלוּ, וְהַכֶּסֶס
שֶׁלְמָטָה יָם הַמֶּלֶח כֶּסֶס הַדִּין.
הָעוֹף שֶׁהוּא הַצִּפּוֹר שֶׁלוֹ הוּא
מִטְטְרוֹן, עָלָיו נֶאֱמַר כִּי עוֹף
הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל, הַקּוֹל
שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהוּא כּוֹלֵל
שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל וְשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם,
וְנוֹטֵל אוֹתוֹ הַקּוֹל וּפּוֹרֵחַ בּוֹ עַד
הָעֲמוּד הָאֲמֻצִּי, שֶׁהוּא קוֹל
יְהוָה עַל הַמַּיִם, וְאֵין מִים אֲלֵא
תוֹרָה, וְהוּא קוֹל יְהוָה בְּהִדְרָה,
עַד שֶׁשֶׁה קוֹלוֹת, וְהוּא הַשְּׁבִיעִי
לָהֶם בָּאֵם.

וּבַעַל כְּנָפִים יִגִּיד דְּבָר - זו
תַּפְּלָה, שֶׁמְגִיעָה לָהּ עַד צָדִיק
ח"י הָעוֹלָמִים, כּוֹלֵל שְׁמוֹנֶה
עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת, שֶׁבָּהֶם נֶאֱמַר
וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צָדִיק, חֵי
הָעוֹלָמִים, וְתַפְּלָה הִיא דְּבוּר
שְׁרוּכְכָת עָלָיו, וְהוּא מְרַכְּבָה
אֵלֶיהָ בִּימּוֹת הַחֹל, וְזוֹ שְׁכִינָה,
וְזֶה אֲדֻנִּי. קוֹל רוֹכֵב בְּפִיו זֶה
יְהוָה, וְסוֹד הַדְּבוּר אֲדֻנִּי שְׁפָתַי
תַּפְּתַח וְגוֹמֵר, וְהוּא מְרַכְּבָה
לְשִׁנֶּיהֶם כְּמוֹ זֶה - יֵאֱהֹדֶנָּה יי, וְכֵן עוֹלָה מִלֵּא"ף כַּחֲשֹׁבוֹן שְׁנֵי שְׁמוֹת כְּאֶחָד. וְלִכְּן נִקְרָא מִלֵּא"ף

אוֹ מֵאִינוֹן בִּיצִים, אֶפְרוֹחִים כְּגוֹן פְּרָחִים
דְּלָאוֹ אִינוֹן גָּמַר פְּרִי מִתַּתָּא לְעִילָא, אוֹ
מִבָּנִים שִׁית דְּאִינוֹן מַעֲלָא לְתַתָּא תַּחַת אִימָא
עֲלָאָה, דְּהָא בִּיצִים מִסְטָרָא דְאִימָא תַּתָּאָה
אִינוֹן דְּאִיְהִי בִיצָה, אֶפְרוֹחִים מִסְטָרָא דְצָדִיק
מִתַּתָּא לְעִילָא, אֲלֵא לֹא הָוָה אֲלֵא מֵאֵלִין
אֶפְרוֹחִי וְצָדִיק שְׁמִיהָ עֲמוּדָא חָדָא מֵאֲרַעָא
עַד רְקִיעָא, וְיִמָּא מְטִי עַד קַרְסוֹלוֹי אֵלִין נִצַּח
וְהוֹד, דְּאִימָא עֲלָאָה אִיְהִי יִמָּא דְאִתְפַּשְׁטָת
לְחֻמָּשִׁין תַּרְעִין, עַד קַרְסוֹלוֹי דְהָהוּא עוֹפָא.

בְּגוֹזָנָא דָא יו"ד אִיְהוּ עֹשֶׂה ה' חֻמָּשׁ, עֹשֶׂה
זְמָנִין ה' אִינוֹן חֻמָּשִׁין, עֹשֶׂה בְּכָל
סִפְרָה מֵאֵלִין חֻמָּשׁ מִחֻסָּד עַד הוֹד, יְסוֹד
נֹטִיל לֹון כְּלָהוּ וְאִיקְרִי כ"ל כְּלִיל מֵאֵלִין
חֻמָּשִׁין, וְכַרְסָיָא דְלַתָּא יָם הַמֶּלֶח כֶּסֶס דִּין.
עוֹף דְּאִיְהוּ צִפּוֹר דִּילִיָּה אִיְהוּ מִטְטְרוֹן,
עֲלִיָּה אֲתָמַר (קֹהֶלֶת י כ) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם
יּוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל, קוֹל דְּקְרִיאַת שְׁמַע דְּאִיְהוּ
כְּלִיל שִׁית יוֹמִין דְּחוֹל וְשְׁלִיט עֲלֵיְהוּ, וְנֹטִיל
הֵהוּא קוֹל וּפָרַח בִּיהָ עַד עֲמוּדָא דְאֲמֻצִּיתָא,
דְּאִיְהוּ קוֹל יְהוָה עַל הַמַּיִם, (תְּהִלִּים כט ג) וְלִית
מִים אֲלֵא תוֹרָה, וְאִיְהוּ קוֹל יְהוָה בְּהִדְרָה, עַד
שִׁית קָלִין וְאִיְהוּ שְׁבִיעָאָה לֹון בְּאִימָא.

וּבַעַל כְּנָפִים יִגִּיד דְּבָר (קֹהֶלֶת י כ), דָּא צְלוֹתָא,
דְּמְטִי לָהּ עַד צָדִיק חֵי עֲלָמִין, כְּלִיל
ח"י בְּרָכָאָן, דְּאֲתָמַר בְּהוֹן (מְשִׁלִּי י ו) וּבְרָכוֹת
לְרֹאשׁ צָדִיק, חֵי הָעוֹלָמִים, וְצְלוֹתָא אִיְהוּ
דְּבוּר דְּרִכִּיבַת עֲלִיָּה, וְאִיְהוּ מְרַכְּבָה לְגִבָּה
בְּיוֹמִין דְּחוֹל, וְדָא שְׁכִינָתָא וְדָא אֲדֻנִּי, קוֹל
רְכִיב בְּפּוֹמּוֹי דָּא יְהוָה, וְרִזָּא דְדְּבוּר (תְּהִלִּים נא
י) אֲדֻנִּי שְׁפָתַי תַּפְּתַח וְגוֹמֵר, וְאִיְהוּ מְרַכְּבָה
לְתַרְוִיָּהוּ כְּגוֹזָנָא דָּא יֵאֱהֹדֶנָּה יי, וְהִכִּי סָלִיק
לְשִׁנֶּיהֶם כְּמוֹ זֶה - יֵאֱהֹדֶנָּה יי, וְכֵן עוֹלָה מִלֵּא"ף כַּחֲשֹׁבוֹן שְׁנֵי שְׁמוֹת כְּאֶחָד. וְלִכְּן נִקְרָא מִלֵּא"ף

שֶׁר הַפְּנִים, שֶׁעַל יְדֵי שְׁלִיחַ זֶה מְתִיחֵדִים בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל, אֲבָל בְּיוֹם שַׁבָּת לֹא עוֹלִים שְׁנֵי שְׁמוֹת אֱלֹהִים, שֶׁהֵם עֲמוּד הָאֲמִצָּעִי וְשִׁכְיִנְתּוֹ, וְלֹא מְתִיחֵדִים עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, אֲלָא בְּצַדִּיק חֵי הָעוֹלָמִים, וְעַלֵּיו נֶאֱמַר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל - הַקּוֹל שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, וּבַעַל כִּנְפֵּים יִגִּיד דָּבָר - דְּבֹר שֶׁל תְּפִלָּה, וְלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, וְלָכֵן צַדִּיק יִסּוּד עוֹלָם הוּא כּוֹלֵל הַכֹּל, וְבוֹ מְתִיחֵדִים שְׁנֵי שְׁמוֹת אֱלֹהִים, וְעַל שְׁנֵי שְׁמוֹת אֱלֹהִים נֶאֱמַר אֲזַי יִרְנְנוּ עַצֵּי הַיַּעַר. וְנִעְנָה מִלֶּאֱחָד מִתּוֹךְ אֵשׁ מְשֻׁמִּים וְאוֹמֵר, הֵן הֵן מַעֲשֵׂה מִרְכָּבָה, וְהֵיוּ מִתְקַבְּצִים מִלֶּאֱכִי הַשָּׁרֵת כְּמוֹ בְּמִזְמוּטֵי חֶתָן וְכֵלָה. אָמַר רוּעָה הַנֶּאֱמָן: בְּרוּךְ יְהִי הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁאִמַּר דְּבָרִים אֵלֶּי לִיחַד בָּהֶם אֶת הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא עִם שְׁכִינְתּוֹ.

קוֹם אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא לְכַבֹּד הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא וְשִׁכְיִנְתּוֹ, וְיִתְעַרְרוּ עִמָּךְ שְׁאֵר הַנְּבִיאִים, וַעֲשֵׂה לָנוּ קֶן בַּחֲבוּר הַזֶּה, וְלִכְלֵל הַמַּחְנוֹת שֶׁהוֹלְכִים מִגְרָשִׁים אֲחֵר הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא וְשִׁכְיִנְתּוֹ, לְחַבְרָם בַּחֲבוּר הַזֶּה שֶׁתִּמָּצֵא בּוֹ מְנוּחָה לַמַּחְנוֹת שֶׁל הַנְּשֻׁמוֹת הַלְלוּ שֶׁהוֹלְכִים מִגְרָשִׁים מִהַשְׁכִּינָה, שֶׁהֵיא יְחִידָה, אֵיכָה יִשְׁבֶּה בְּדֶר, וְלִהְיוֹת בּוֹ מְנוּחָה לַמַּחְנוֹת הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם הֵן אֲרָאֵלִים צִעְקוּ חֲצָה מִלֶּאֱכִי שְׁלוֹם מִרְיָבִינִי, וְאֵין שְׁלוֹם אֲלֵא הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא.

קוֹם לְחַבְרָם בַּחֲבוּר הַזֶּה, שֶׁהֵרִי כְּשֵׁי שֶׁבִּישְׂרָאֵל מְשֻׁכְּלִים, מֵאֵלֶּי שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְהַמְשֻׁכְּלִים יִזְהָרוּ בְּזִהָר הַרְקִיעַ, זֶה שֶׁנֶּאֱמַר סֵפֶר

מִלֶּאֲ"ף בַּחֲבוּשָׁפֶן תִּרְיִן שְׁמָהֶן בַּחֲדָא, וּבִגִּין דָּא אֶתְקַרִי מִלֶּאֲחָד שֶׁר הַפְּנִים, דְּעַל יְדֵי שְׁלִיחָא דָּא מְתִיחֵדִין בְּשֵׁיט יוֹמֵי דְחוֹל, אֲבָל בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא לֹא סִלְקִין תִּרְיִן שְׁמָהֶן אֵלִין, דְּאִינוּן עֲמוּדָא דְאֲמִצָּעִיתָא וְשִׁכְיִנְתִּיהָ, וְלֹא מְתִיחֵדִין עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, אֲלָא בְּצַדִּיק חֵי עוֹלָמִין, וְעַלֵּיהָ אֶתְמַר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל, קוֹל (דף ג ע"א) דְּקְרִיאַת שְׁמַע, וּבַעַל כִּנְפֵּים יִגִּיד דָּבָר דְּבֹר דְּעֻלּוּתָא, וְלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, וּבִגִּין דָּא (משלי י כו) וְצַדִּיק יִסּוּד עוֹלָם הוּא כְּלִיל כָּלָא, וְבִיה מְתִיחֵדִין תִּרְיִן שְׁמָהֶן אֵלִין, וְעַל תִּרְיִן שְׁמָהֶן אֵלִין אֶתְמַר (דח"א פז לג) אֲזַי יִרְנְנוּ עַצֵּי הַיַּעַר, וְנִעְנָה מִלֶּאֲחָד מִגּוֹ אִשָּׁא מְשֻׁמִּיא וְאוֹמֵר, הֵן הֵן מַעֲשֵׂה מִרְכָּבָה, וְהֵיוּ מִתְקַבְּצִין מִלֶּאֱכִי הַשָּׁרֵת כְּבִמְזֻמוּטֵי חֶתָן וְכֵלָה. אָמַר רַעֲיָא מְהִימָנָא בְּרִיךְ יְהִי בּוֹצִינָא קְדִישָׁא דְאָמַר מִלִּין אֵלִין, לִיחַדָּא בְּהוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיִנְתִּיהָ.

קוֹם אֱלֹהֵינוּ נְבִיאָה לִיקְרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיִנְתִּיהָ, וְיִתְעַרְרוּן עִמָּךְ שְׁאֵר נְבִיאִים, וְעַבִּיד לִיהָ קֶנָּא בְּהֵאִי חַבּוּרָא, וְלִכְלֵל מִשְׁרִיין דְּאֶזְלִין מִתְפָּרְכִי בְּתֵר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיִנְתִּיהָ, לְחַבְרָא לֹון בְּהֵאִי חַבּוּרָא, לְאַשְׁתַּפְּחָא בִּיה נִיִּיחָא לְאֵלִין מִשְׁרִיין דְּנִשְׁמָתִין דְּאֶזְלִין מִתְפָּרְכִין מִשְׁכִּינְתָא, דְּאִיהִי יְחִידָאָה אֵיכָה יִשְׁבֶּה בְּדֶר (איכָה א) וְלֹאשְׁתַּפְּחָא בִּיה נִיִּיחָא לְמִשְׁרִיין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (ישעיהו לג ז) הֵן אֲרָאֵלִים צִעְקוּ חֲצָה מִלֶּאֱכִי שְׁלוֹם מִרְיָבִינִי, וְלִית שְׁלוֹם אֲלֵא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

קוֹם לְחַבְרָא לֹון בְּהֵאִי חַבּוּרָא, דְּהָא כֹּד אִית בִּישְׂרָאֵל מְשֻׁכְּלִים, מֵאֵלִין דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (דניאל יד ג) וְהַמְשֻׁכְּלִים יִזְהָרוּ בְּזִהָר הַרְקִיעַ,

הזהר, שיודעים לעבד את רבונם ולהוציא אזכרות של השמות של הקדוש-ברוך-הוא ושכנתו בכונה, ולחברם בקול של קריאת שמע ובדבור של תפלה, שהם שני השמות - יאהדונה"י, שבהם כלולים כל ההיות והכנויים ועשר הספירות.

במה מלאכים, שהם חיות המרכבה ושרפים ואופנים וכל עשר הכחות שכלולים בהם, שמשמשים את עשר הספירות, כלם ופניהם וכנפיהם פרודות לפיו כנגד האזכרות הללו שהן יאהדונה"י, בין בקריאת שמע, בין בתפלה, בין בשירות ותשבחות והודאות, שבכל אזכרה שיוציא מפיו בכל מקום ובכל דבור, צריך לכוון הדבור באדני וקול ביהו"ה וליחדם כאחד ביחוד שהוא יחיד נעלם שמחבר אותם ומיחד אותם כאחד, וכו' צריך הכונה, שלא תלוי לומר בו קול ודבור, אלא מחשבה.

בשיוורד הקדוש-ברוך-הוא בקריאת שמע, נאמר בחיות ואשמע את קול כנפיהם, בעשרה מיני הלולים: בשיר פשוט שהוא י' כת"ר, כפול שהוא י"ה חכמ"ה ובינ"ה, משלש ביה"ו שהוא חס"ד גבור"ה תפארת, מרובע ביהו"ה שהוא נצ"ח הו"ד יסו"ד מלכו"ת, ששומרים את הצפור הקדושה - ישראל - ביניהם, וקוראים בה לישראל שהוא העמוד האמצעי, והינו שמע ישראל הרי יורד אליה, צריך לקשרו עמה, וליחדם ביחוד אחד ללא פרוד כלל. ולכן מי ששח בינתים אותה שיחה, עברה היא בידו.

דא דאתקרי ספר הזהר, דידיעין למפלח למאריהון, ולאפקא אזכרות דשמחן דקודשא בריך הוא ושכנתיה בכונה, ולחברא לון בקול דקריאת שמע, ובדבור דצלותא, דאינון תרין שמחן יאהדונה"י, דבהון כלילן כל הווי"ן וכנוי"ן ועשר ספירן.

במה מלאכין דאינון חיוון דמרפבתא ושרפים ואופנים, וכל עשר כחות דכלילן בהון דמשמשין לעשר ספירות, פלהו ופניהם וכנפיהם פרודות (יחזקאל א) לפומוי, לקבל אלין אזכרות, דאינון יאהדונה"י, בין בקריאת שמע בין בצלותא בין בשירות ותשבחות והודאות, דבכל אזכרה דיפוק מפומוי בכל אתר ובכל ממלל, צריך לכונא דיבור באדני קול ביהו"ה, וליחדא לון כחדא, ביחדא דאיהו יחיד נעלם, דמחבר לון ומיחד לון כחדא, וביה צריך הכונה, דלא תליא למימר ביה קול ודבור אלא מחשבתא.

בר נחית קודשא בריך הוא בקריאת שמע, אתמר בחיוון ואשמע את קול כנפיהם (שם כד), בעשר מיני הלולים, בשיר פשוט דאיהו י' כת"ר, כפול דאיהו י"ה חכמ"ה ובינ"ה, משולש ביה"ו דאיהו חס"ד גבור"ה תפארת, מרובע ביהו"ה דאיהו נצ"ח הו"ד יסו"ד מלכו"ת, דנטרין צפרא קדישא ישראל ביניהו, וקראן בה לישראל דאיהו עמודא דאמצעיתא, והיינו שמע ישראל, הא נחית לגבה, צריך לקשרא ליה בהדה, וליחדא לון ביחדא חדא בלא פירודא כלל, ובגין דא מאן דשח בנתיים עבירה היא בידו ההיא שיחה.

וְאִמָּאֵי קִשְׁרִין לִיה בְּהֶדָּה לֹא א"ח עִם ד',
כְּלִילָא מֵאַרְבַּע פְּרָשִׁיין, בְּגִין דְּלֹא
יְהֵא פָּרַח מִינָהּ, וְאַשְׁתָּאֲרַת יְחִידָה, אִיכָּה
יִשְׁבָּה בְּדָד, וּבְגִין דָּא קִשְׁרִין לִיה בְּהֶדָּה
בְּכֻמָּה קִשְׁוִירִי דְּתַפְלִי, בְּכֻמָּה קִשְׁוִירִי דְּצִיצִית,
דְּלֹא יָזוּז מִינָהּ.

וְכָל קִשְׁרֵי אִיהוּ מִסְטָרָא דָּאֵת י', וְתָרִין
קִשְׁרִין אֲנֹן, דְּאֲנֹן קִשְׁרֵי דְּרִישָׁא קִשְׁרֵי
דְּדְרוּעָא שְׁמָאֵלָא, וְאֲנֹן י"י מִן יֵהוּדוֹנָה י",
יְהו"ה אֲרַבַּע פְּרָשִׁיין דְּתַפְלִי, וְרָאוּ כָּל
עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהו"ה וְכו' (דברים כח
א). אֲדַנִּי אֲרַבַּע בְּתֵי דְּתַפְלִי, אֵהִי"ה אֲשֶׁר
אֵהִי"ה מְלָגָאוּ דְּתַפְלִי, בְּחַד וְעֶשְׂרִין אֲזָכְרוֹת
דְּתַפְלִין דְּרִישָׁא וּבְחַד וְעֶשְׂרִין אֲזָכְרוֹת
דְּתַפְלִין דִּיד, וְדָא אִימָא עֲלָאָה, תַּפְלִי
דְּמֵאֲרִי עֲלָמָא קֶאֱרִינָן לִיה, תַּפְלִין עַל
רִישָׁא דְּעַמּוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא, כְּסִי לִיה אִימָא
בְּגִדְפָּהָא דְּאִינֹן רְצוּעִין דְּתַפְלִי, וְקִשְׁרִין לִיה
יִשְׂרָאֵל בְּשִׁכְנִיתָא תַּתָּאָה בְּתַפְלִין דִּיד, וְלִיה
אֲמִרִין שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, בְּרָא דְּסָבָא דְּסָבִין, וְדָא
חֻכְמָה עֲלָאָה, וְעַל שְׁמִיָּה אֲתַקְרִי עַמּוּדָא
דְּאִמְצָעִיתָא יִשְׂרָאֵל, שִׁיר א"ל שִׁיר מִשְׁמָאֵלָא
שִׁיר דְּלוֹיִם, א"ל מִימִינָא דְּכֶהֱנִיא, עַמּוּדָא
דְּאִמְצָעִיתָא (דף ג ע"ב) יִשְׂרָאֵל כְּלִיל תְּרוּיָהּ,
חֻכְמָה נְחִית בְּבִרְכָּתָא דְּכֶהֱנָא בִּימִינָא, וּבִיה
הַרְוָעָה לְהַחֲפִים יְדִירִים, אִימָא נְחִית בְּקִדּוּשָׁה
דְּלוֹיָאֵי מִשְׁמָאֵלָא, וּבִיה הַרְוָעָה לְהַעֲשִׁיר
יִצְפִּין, עַמּוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא קִשְׁוִירָא דְּתְרוּיָהּ
יְחֻדָּא דְּתְרוּיָהּ.

אִנְךָ הָכִי יְסוּד חֵי עֲלָמִין, קִשְׁוִירָא דְּעַמּוּדָא
דְּאִמְצָעִיתָא וּשְׁכִינִתָּא תַּתָּאָה, בְּאֵן אֲתֵר
בְּצִלוֹתָא, דְּבִיה כְּלִילָן תַּמְנֵי סְרִי בְּרַכָּאן,
וּבִיה מְתִיחְדִין תָּרִין שְׁמָהֵן כְּחֻדָּא אִינֹן

וְלָמָּה קוֹשְׁרִים אוֹתוֹ עֲמָה לֹא"ח
עִם ד' כְּלוּלָה מֵאַרְבַּע פְּרָשִׁיִּים?
כְּדִי שְׁלֹא יִהְיֶה פוֹרַח מִמֶּנָּה
וְתִשְׁאַר יְחִידָה, אִיכָּה יִשְׁבָּה
בְּדָד, וּמִשּׁוּם זֶה קוֹשְׁרִים אוֹתוֹ
עֲמָה בְּכֻמָּה קִשְׁוִירִי תַּפְלִין בְּכֻמָּה
קִשְׁוִירִי צִיצִית שְׁלֹא יִזוּז מִמֶּנָּה.
וְכָל קִשְׁרֵי הוּא מִצַּד שֶׁל הָאוֹת י',
וּשְׁנֵי קִשְׁרִים הֵם, שֶׁהֵם קִשְׁרֵי שֶׁל
רֹאשׁ, הַקִּשְׁרֵי שֶׁל זְרוּעַ שְׁמָאֵל.
וְהֵם י' מִן יֵהוּדוֹנָה י". יְהו"ה
- אֲרַבַּע פְּרָשִׁיִּים תַּתְּפִּלִּין, וְרָאוּ
כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהו"ה
וְכו'. אֲדַנִּי - אֲרַבַּע בְּתֵי
הַתְּפִלִּין. אֵהִי"ה אֲשֶׁר אֵהִי"ה -
מִבְּפָנִים שֶׁל הַתְּפִלִּין, בְּעֶשְׂרִים
וְאַרְבַּע אֲזָכְרוֹת הַתְּפִלִּין שֶׁל
רֹאשׁ וּבְעֶשְׂרִים אֲרַבַּע אֲזָכְרוֹת
הַתְּפִלִּין שֶׁל יָד, וְזוֹ הָאֵם
הַעֲלִינָהּ, תַּתְּפִּלִּין שֶׁל רִבּוֹן
הָעוֹלָם קוֹרְאִים לוֹ, תַּתְּפִּלִּין עַל
רֹאשׁ הָעַמּוּד הָאִמְצָעִי. מְכַסֶּה
אוֹתוֹ הָאֵם בְּכַנְפֶּיהָ, שֶׁהֵן
רְצוּעוֹת הַתְּפִלִּין, וְקוֹשְׁרִים אוֹתוֹ
יִשְׂרָאֵל עִם הַשְּׁכִינָה הַתַּתְּחוּנָה
בְּתַתְּפִּלִּין שֶׁל יָד, וְלוֹ אוֹמְרִים
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הֵבֵן שֶׁל זָקֵן
הַזְּקֵנִים, וְזוֹ חֻכְמָה עֲלִינָהּ, וְעַל
שְׁמוֹ נִקְרָא הָעַמּוּד הָאִמְצָעִי
יִשְׂרָאֵל, שִׁיר א"ל, שִׁיר מִשְׁמָאֵל,
שִׁיר שֶׁל לוֹיִם, א"ל מִימִין שֶׁל
הַכֹּהֲנִים, הָעַמּוּד הָאִמְצָעִי
יִשְׂרָאֵל כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם.
הַחֻכְמָה יוֹרֶדֶת בְּכַרְפֶּת הַפֶּהֶן
בְּיָמִין, וּבֹה הַרְוָעָה לְהַחֲפִים
יְדִירִים, הָאֵם יוֹרֶדֶת בְּקִדּוּשַׁת
הַלוֹיִם מִשְׁמָאֵל, וּבֹה הַרְוָעָה
לְהַעֲשִׁיר יִצְפִּין. עַמּוּד הָאִמְצָעִי
הַקִּשְׁרֵי שֶׁל שְׁנֵיהֶם, הַיְחֻדָּא שֶׁל
שְׁנֵיהֶם.

אִנְךָ כֵּן יְסוּד חֵי הָעוֹלָמִים,
הַקִּשְׁרֵי שֶׁל הָעַמּוּד הָאִמְצָעִי
וְהַשְּׁכִינָה הַתַּתְּחוּנָה בְּאִזְהָ
מְקוֹם בְּתַתְּפִלָּה, שְׁבוּ כְּלוּלִים

שְׁמוֹנָה עָשָׂר בְּרִכּוֹת, וְכוּ
מִתְחַדִּים שְׁנֵי שְׁמוֹת כְּאֶחָד -
הֵם יֵאֱהֹדוּנָה", וְחִפּוּרָם שֶׁל שְׁנֵי
הַשְּׁמוֹת צָרִיכִים בְּחֻשָּׁא, וְסוּד
הַדָּבָר - בְּעֶמְדָם תִּרְפִּינָה כִנְפֵיהֶן.
בְּעֶמְדָם יִשְׂרָאֵל בְּתַפְלַת
הַעֲמִידָה, הַחֲיוֹת תִּרְפִּינָה
כִנְפֵיהֶם שֶׁלֹּא לְהִשְׁמִיעַ בָּהֶם
קוֹל, שֶׁשֶּׁם קוֹל דְּמָמָה דָּקָה,
קֹדֶשׁ הַקִּדְּשִׁים שֶׁהוּא בְּעֶמְדָה,
מִשּׁוּם שֶׁשֶּׁם בָּא הַמֶּלֶךְ.

שְׁחָרִי בְרוּחַ גְּדוּלָה וְכִרְעֵשׁ גְּדוֹל
וּבֹאֵשׁ, שֶׁנִּשְׁמָעִים בָּהֶם כִנְפֵי
הַחֲיוֹת, לֹא בָּא הַמֶּלֶךְ, אֲלָא
בְּקוֹל דְּמָמָה דָּקָה, שֶׁהִיא אַחֵר
רוּחַ רַעַשׁ וְאֵשׁ, וְהִיא רִבִּיעִית
לָהֶם, וְעֲלִיהֶם אָמַר יְחִזְקֵאל,
וְאָרָא וְהִנֵּה רוּחַ סַעְרָה בָּאָה מִן
הַצָּפוֹן עֲנֵן גְּדוֹל וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת.
הָרִי הֵם שֶׁלֵּשׁ, שְׁרוּכָבִים בָּהֶם
שְׁלֹשׁ הָאוֹתִיּוֹת הו"ה. קוֹל
דְּמָמָה דָּקָה, זֶה י' מִן הו"ה",
וְהִיא י' מִן אֲדֹנָי, שֶׁם בָּא הַמֶּלֶךְ
שֶׁהוּא יְהו"ה, שֶׁכָּל הו"ה
שֶׁשּׁוֹלֵטת ה' עַל ו', ה' עַל י',
נִקְבָּה הִיא הַהוּי"ה, כְּמוֹ טֶפֶה
שֶׁל נִקְבָּה כִּשְׁשׁוֹלֵטת עַל הַטֶּפֶה
שֶׁל זָכָר, הִיא בֵּת.

בָּא אֲלֵיהֶם וְכָל רָאשֵׁי הַיִּשִּׁיבָה,
וְהִשְׁתַּטְּחוּ לִפְנֵי וְאָמְרוּ: סִינִי,
סִינִי, מִי יָכוֹל לוֹמַר דְּבָרִים
לִפְנֵיךְ, אֲלָא בְּקוֹל דְּמָמָה דָּקָה
שֶׁכִּפִּיד בָּא הַמֶּלֶךְ. קוֹם אֲלֵיהֶם,
תִּקַּן לְבוּשֵׁי הַמֶּלֶךְ וְהַגְבִּירָה,
שֶׁאֵתָה פָּהֵן. תִּקַּן לְקֹדֶשׁ-כְּרוּץ-
הוּא אֲרַבְעָה בְּגָדֵי לְבָן, וְאֲרַבְעָה
בְּגָדֵי זָהָב לְגִבְרִיה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּה
כָּל כְּבוֹדָה בֵּת מֶלֶךְ פְּנִימָה
מִמִּשְׁבָּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה.

אֲרַבְעָה בְּגָדֵי לְבָן כְּלָם רַחֲמִים
בְּשֵׁם שֶׁל יְהו"ה, וְאִין מִי
שֶׁמוּחַל בָּהֶם עֲרִיּוֹת אֲלָא הוּא.
אֲרַבְעָה בְּגָדֵי זָהָב כְּלָם דִּין מִצַּד

יֵאֱהֹדוּנָה", וְחִפּוּרָא דְתָרִין שְׁמָהֶן צָרִיכִין
בְּחֻשָּׁא, וְרָזָא דְמִלָּה (יְחִזְקֵאל א כה) בְּעֶמְדָם
תִּרְפִּינָה כִנְפֵיהֶן, בְּעֶמְדָם יִשְׂרָאֵל בְּצִלּוֹתָא
דְּעֲמִידָה חֲיוּן תִּרְפִּינָה כִנְפֵיהֶם דְּלֹא לְמִשְׁמַע
בְּהוּן קָלָא, דְּתַמָּן קוֹל דְּמָמָה דָּקָה (מ"א י"ב)
יב, קֹדֶשׁ הַקִּדְּשִׁים דְּאִיהוּ בְּעֶמְדָה, בְּגִין
דְּתַמָּן קָאֲתָא מִלְכָּא.

דְּהָא בְרוּחַ גְּדוּלָה וְכִרְעֵשׁ וּבֹאֵשׁ,
דְּאִשְׁתַּמְעוּן בְּהוּן גְּדִפֵי חֲיוּן לֹא אֲתָא
מִלְכָּא, אֲלָא בְּקוֹל דְּמָמָה דָּקָה, דְּאִיהִי בְּתֵר
רוּחַ רַעַשׁ אֵשׁ, וְאִיהִי רִבִּיעֵאָה לּוֹן, וְעֲלִיהִי
אָמַר יְחִזְקֵאל (א ד), וְאָרָא וְהִנֵּה רוּחַ סַעְרָה
בָּאָה מִן הַצָּפוֹן, עֲנֵן גְּדוֹל, וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת,
הָא אִינוּן תִּלְת, דְּרַכִּיבִין בְּהוּן תִּלְת אֲתוּן
הו"ה, קוֹל דְּמָמָה דָּקָה דָּא י' מִן הו"ה",
וְאִיהִי י' מִן אֲדֹנָי, תַּמָּן קָא אֲתָא מִלְכָּא
דְּאִיהוּ יְהו"ה. דְּכָל הַהוּי"ה דְּשִׁלִּיט ה' עַל ו'
ה' עַל י' נִוְקְבָא אִיהִי הַהוּי"ה, כְּגוֹן טֶפֶה
דְּנוֹקְבָא כְּדִשְׁלִיט עַל טֶפֶה דְּדִכּוּרָא בֵּת אִיהִי.
אֲתָא אֲלֵיהֶם וְכָל מְאָרִי מִתִּיבְתָּא, וְאִשְׁתַּטְּחוּ
קָמִיָּה וְאָמְרוּ, סִינִי סִינִי מָאן יָכִיל
לְמִימַר מִלִּין קָמָךְ, אֲלָא בְּקוֹל דְּמָמָה דָּקָה,
דְּכִפּוּמָךְ קָא אֲתִי מִלְכָּא, קוֹם אֲלֵיהֶם תִּקַּן
לְבוּשֵׁי מִלְכָּא וּמִטְרוּנִיתָא, דְּאַנְתָּ כְּהֵנָּא, תִּקַּן
לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲרַבְעֵ בְּגָדֵי לְבָן,
וְאֲרַבְעֵ בְּגָדֵי זָהָב לְמִטְרוּנִיתָא, דְּאִתְמַר
בָּה (תְּהִלִּים מֵה יד) כָּל כְּבוֹדָה בֵּת מֶלֶךְ פְּנִימָה
מִמִּשְׁבָּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה.

אֲרַבְעֵ בְּגָדֵי לְבָן כְּלָהוּ רַחֲמֵי בְּשִׁמָּא
דְּיְהו"ה, וְלִית מָאן דְּמַחִיל בְּהוּן
עֲרִיין אֲלָא אִיהוּ, אֲרַבְעֵ בְּגָדֵי זָהָב כְּלָהוּ דִּינָא
מִסְטָרָא דְּאֲדֹנָי, וְלִית מָאן דְּמַחִיל עַל

עבודָה זָרָה אֵלָא אִיהִי, דְּשִׁלְטָאן שְׁפָחָה
בְּאַתֵּר דְּגִבְיִרְתָּהּ.

בְּשִׁמְיָה בֶּן פִּרְסִיָּה, בֶּן לְבוּשִׁיָּה, וּבְאַלִּין
לְבוּשִׁין לֹא אֶתְלַבֵּשׁ עַד פְּעֵן מִיּוֹמָא

דְּאַתְחָרֵב בִּי מְקַדָּשָׁא, דִּהָא כְּתִיב ^{(ישעיה נ}
אֶלְבִּישׁ שְׁמִים קְדְרוֹת, וּשְׂכִינְתָּא אֶתְמַר
בָּהּ ^(שיר א ו) אַל תִּרְאוּנִי שְׂאֲנִי שְׁחִרְחוּרָת, בְּגִין

דְּאִיהִי בְּגָלוּתָא, וְכִרְסִיא דִּילָהּ פְּגִימָא בְּחוּבִין
דִּישְׂרָאֵל, דִּתְמָן נִשְׁמָתִין דִּישְׂרָאֵל, וּבְגִין דָּא
זַפָּאָה אִיהוּ מָאן דִּתְקִין לָהּ כִּרְסִיא בְּצִלוּתָא
דִּילָיָה, בְּפִקּוּדִין דִּילָיָה, בְּתֵר דְּאִיהוּ מִתְמָן
כִּרְסִיא פְּגִים בְּגִינְיָהּ, וְאַסְתִּלַּק שֵׁם יְהו"ה
מִתְמָן, דְּאִיהוּ לֹא שְׂרִיא בְּאַתֵּר פְּגִים, הִדָּא הוּא
דְּכְתִיב ^(ויקרא כא כא) כָּל אִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא
יִקְרַב, אוּף הָכִי בְּנִשְׁמָתָא פְּגִימָא לֹא שְׂרִיא.

וּזְבָאָה אִיהוּ מָאן דְּאַשְׁלִים נִשְׁמָתִיָּה, לְשְׂרִיא
בִּיה שֵׁם יְהו"ה, וְעֵבִיד לִיה כִּרְסִיא
לְגַבִּיָּה, וְזַפָּאָה פּוּמָא דְּמִתְחַבֵּר בָּהּ קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא עִם שְׂכִינְתִּיָּה דְּאִיהוּ תוֹרַת יְהו"ה,
וְזַפָּאָה אִיהוּ מָאן דְּלָבִישׁ מְלָכָא וּמִטְרוּנִיתָא
בְּעֶשֶׂר סְפִירָן דְּבְרִיאָה, דְּכִלְיָן בְּשֵׁם
יֵאֵהוּדָנָה"י, בְּשִׁמְיָה בֶּן לְבוּשִׁוּהִי.

וּמָאן דִּתְקִין לִיה סוּסִיא, דְּאַתְמַר בָּהּ ^(שיר א ט)
לְסִסְתִּי בָּרֻכְבִּי פִּרְעָה דְּמִיתִין רַעֲיָתִי,
דְּאִיהִי מְרַכְבָּה דִּילָיָה, דְּבִיּוּמִי דְּשִׁפְתוֹת וְיָמִים
טוֹבִים אִיהוּ לְבוּשׁ לְבוּשִׁי מְלָכוּתָא, דְּאִינוּן
עֶשֶׂר סְפִירוֹת דְּבְרִיאָה, וּבִיּוּמִי דְּחוּל לְבִישׁ
עֶשֶׂר כְּתוֹת דְּמְלָאכְיָא, דְּמִשְׁמָשִׁי לֹון לְעֶשֶׂר
סְפִירָן דְּבְרִיאָה.

דְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת דְּאַצִּילוֹת מְלָכָא בַּהוֹן, אִיהוּ
וְגִרְמִיָּה חַד בַּהוֹן, אִיהוּ וְחִזִּי חַד בַּהוֹן,
מָה דְּלֹא הָכִי בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת דְּבְרִיאָה, דְּלֹא
אִינוּן וְחִיָּהוֹן חַד, לֹא אִינוּן וְגִרְמִיָּהוֹן חַד.

שֶׁל אֲדֹנָי, וְאִין מִי שְׁמוּחַל עַל
עֲבוּדָה זָרָה אֵלָא הִיא, שְׁשׁוּלְטִים
שְׁפָחָה בְּמִקּוּם גְּבִירְתָּהּ.

בְּשִׁמּוֹ בֶּן כְּסָאוֹ, בֶּן לְבוּשׁוֹ,
וּבְלְבוּשִׁים הִלְלוּ לֹא מִתְלַבֵּשׁ עַד
כְּעֵת מִיּוֹם שְׁנִחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ,
שְׁתָּרִי כְּתוּב אֶלְבִּישׁ שְׁמִים
קְדְרוֹת, וּבְשְׂכִינָה נֹאמַר אֶל
תִּרְאֵנִי שְׂאֲנִי שְׁחִרְחוּרָת, מִשּׁוּם
שֶׁהִיא בְּגָלוּת, וְהַכְּסָא שֶׁלָּהּ פָּגוּם
בְּחֻטְאֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁשֵּׁם הַנִּשְׁמוֹת
שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְלִכְּנֵן אֲשֶׁרִי מִי
שְׁמַתְקֵן לָהּ כְּסָא בְּתַפְלָתוֹ,
בְּמַצּוֹת שְׁלוֹ. אַחֵר שֶׁהוּא מִשֵּׁם,
הַכְּסָא פָּגוּם בְּגִלְלָם, וּמִסְתַּלַּק
שֵׁם יְהו"ה מִשֵּׁם, שֶׁהוּא לֹא
שׂוֹרָה בְּמִקּוּם פָּגוּם. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב
כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מוֹם לֹא
יִקְרַב, אִף כִּן בְּנִשְׁמָה פָּגוּמָה לֹא
שׂוֹרָה.

אֲשֶׁרִי מִי שְׁמִשְׁלִים נִשְׁמָתוֹ
לְהַשְׁרוֹת בָּהּ שֵׁם יְהו"ה וְעוֹשֶׂה
לוֹ כְּסָא אֱלֹוִי, וְאֲשֶׁרִי הִפָּה
שְׁמַתְחַבֵּר בּוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
וּשְׂכִינְתּוֹ, שֶׁהִיא תוֹרַת יְהו"ה,
וְאֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׁמִלְבִּישׁ הַמֶּלֶךְ
וְהַגְּבִירָה בְּעֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת שֶׁל
בְּרִיאָה שְׁפִלוּלִים בְּשֵׁם
יֵאֵהוּדָנָה"י, כְּשִׁמּוֹ בֶּן לְבוּשִׁיו.

וּמִי שְׁמַתְקֵן לוֹ סוּסָה, שְׁנֹאמַר
בָּהּ לְסִסְתִּי בָּרֻכְבִּי פִּרְעָה דְּמִיתִין
רַעֲיָתִי, שֶׁהִיא מְרַכְבָּה שְׁלוֹ,
שְׂבִימִי הַשְׁכָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים
הוּא לְבוּשׁ בְּלְבוּשִׁי מְלָכוּת, שֶׁהֵן
עֶשֶׂר סְפִירוֹת שֶׁל בְּרִיאָה,
וּבִימּוֹת הַחַל לְבוּשׁ בְּעֶשֶׂר כְּתוֹת
שֶׁל מְלָאכִים שְׁמִשְׁמָשִׁים אוֹתָם,
אֵת עֶשֶׂר סְפִירוֹת הַבְּרִיאָה.

שְׁעֶשֶׂר סְפִירוֹת שֶׁל הָאֲצִילוֹת,
הַמֶּלֶךְ בָּהֶם, הוּא וְעֲצָמוֹ אֶחָד
בָּהֶם, הוּא וְחִזִּיו אֶחָד בָּהֶם, מָה
שֶׁאִין כֵּן בְּעֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת שֶׁל
הַבְּרִיאָה, שֶׁהֵם וְחִיָּהֶם אִינוֹם
אֶחָד, שֶׁהֵם וְעֲצָמָם אִינוֹם אֶחָד.

וְעָלָתָ עַל הַכֹּל, הוּא מֵאִיר (יִזְרָה)
בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת שֶׁל אֲצִילוֹת,
וּבְעֶשֶׂר הַסְפִירוֹת שֶׁל בְּרִיאָה,
וּמֵאִיר בְּעֶשֶׂר כְּתוּבֹת שֶׁל
מֵלָאכִים, וּבְעֶשְׂרָה גִלְגָּלִי
הַרְקִיעַ, וְלֹא מִשְׁתַּנֶּה בְּכָל מְקוֹם.
קוּם יְחִזְקָאֵל הַנִּבְיָא לְגִלּוֹת אֶת
הַמְּרָאוֹת הַלָּלוּ לְפָנֵי הַשְּׂכִינָה,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וּדְמוּת הַחַיּוֹת
מֵרְאִיָּהם בְּגַחְלֵי אֵשׁ, בְּנִקְוֵי
הַתּוֹרָה וְטַעְמֵי הַתּוֹרָה, שֶׁעַל
הָאוֹתִיּוֹת נֶאֱמַר וּדְמוּת הַחַיּוֹת,
מֵרְאִיָּהם בְּגַחְלֵי אֵשׁ אֱלֹהִים
הַנִּקְדוֹת, בְּעֶרְוֹת כְּמִרְאֵה
הַלְּפָדִים אֱלֹהֵי הַטַּעְמִים, וּבָהֶם
וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כִּזְהַר הַרְקִיעַ.
וְהַמְשַׁפְּלִים - אֱלֹהֵי הָאוֹתִיּוֹת,
יִזְהָרוּ - אֱלֹהֵי הַנִּקְדוֹת שֶׁמֵּאִירוֹת
בָּהֶם, כִּזְהַר - אֱלֹהֵי הַטַּעְמִים.

וְהַשְּׂכִינָה כְּלוּלָה מִכָּל, עֲלֶיהָ
נֶאֱמַר הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת,
שֶׁהֵן הַחַיּוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת שֶׁל נִקְדוֹת
הַטַּעְמִים, וְחַיּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת שֶׁל
נִקְדוֹת הָאוֹתִיּוֹת, כְּמוֹ זֶה: הֵן הֵם
סְגוּלַת "א לְמַעְלָה, שְׁלֹשׁ חַיּוֹת
עֲלִיּוֹנוֹת שְׁרָמוֹנוֹת י' י' בְּרָאשֵׁי
תְּבוּת יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה, וְהֵם
יְהו"ה מְלָךְ, יְהו"ה מְלָךְ, יְהו"ה
יְמָלְךְ, פָּנֵי שְׁלֹשַׁת הַחַיּוֹת
הָעֲלִיּוֹנוֹת שֶׁהֵן חֶסֶד גְּבוּרָה
תַּפְּאֶרֶת. וְלִמְטָה סְגוּלַת שְׁהֵם
הַחַיּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת - פָּנֵי נִצְחִי
יְסוּד וְהוֹד, שְׁרָמוֹנוֹת
בִּיכּוּכָךְ יְהו"ה, יֵאָר יְהו"ה,
יֵשׁ"א יְהו"ה. הַנִּקְדָּה שֶׁל
הָאֱמֻצָּע - חֵיה שְׁשֻׁמָּה אָדָם, כְּמוֹ
זֶה: הֵ, הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין
הַחַיּוֹת, שְׁהֵם שְׁלֹשׁ לְמַעְלָה
וְשְׁלֹשׁ לְמַטָּה, כְּמוֹ זֶה: הֵן

הִיא רְבִיעִית לְכָל הַשְּׁלֹשׁ
וְשְׁבִיעִית לְשֵׁשׁ. וְהַסּוּד שֶׁל שְׁלֹשׁ
הַחַיּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת, עֲלֵיהֶם הוּא
רוּמָז וְהִי בְּשָׁלְשִׁים שָׁנָה, וְעַל
הַנִּקְדָּה שֶׁבְּאֱמֻצָּע רוּמָז בְּרִבְעִי,

וְעָלָתָ עַל כָּל הוּא נְהִיר (נ"א נְחִית) בְּעֶשֶׂר
סְפִירוֹת דְּאֲצִילוֹת, וּבְעֶשֶׂר סְפִירוֹת
דְּבְרִיאָה, וְנְהִיר בְּעֶשֶׂר כְּתוּבֹת דְּמֵלָאכִיא,
וּבְעֶשֶׂר גִּלְגָּלִי דְּרִקִּיעָא, וְלֹא אֲשַׁתְּנִי בְּכָל
אַתֵּר. (דף ד ע"א) קוּם יְחִזְקָאֵל נְבִיאָה, לְגִלּוֹת
אֵלֶיךָ מְרָאוֹת קָמִי שְׂכִינְתָא, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן
(יְחִזְקָאֵל א יג) וּדְמוּת הַחַיּוֹת מֵרְאִיָּהם בְּגַחְלֵי אֵשׁ,
בְּנִקְוֵי אוֹרִייתָא וְטַעְמֵי דְאוֹרִייתָא, דְּעֲלִייהוּ
דְּאַתְוּוֹן אֶתְמַר (שם) וּדְמוּת הַחַיּוֹת, מֵרְאִיָּהם
בְּגַחְלֵי אֵשׁ אֵלֶיךָ אֵינּוֹן נִקְוֵינִי, בּוֹעֲרוֹת
כְּמִרְאֵה הַלְּפָדִים אֵלֶיךָ טַעְמִי, וּבְהוֹן (דְּנִיאל יב
א) וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כִּזְהַר הַרְקִיעַ,
וְהַמְשַׁפְּלִים אֵלֶיךָ אֶתְוּוֹן, יִזְהָרוּ אֵלֶיךָ נִקְוֵינִי
דְּנִהְרִין בְּהוֹן, כִּזְהַר אֵלֶיךָ טַעְמִי.

וְשְׂכִינְתָא כְּלוּלָה מִכָּל הוּא, עֲלֶיהָ אֶתְמַר (יְחִזְקָאֵל
א יג) הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת,
דְּאֵינּוֹן חַיּוֹן עֲלֵאִין דְּנִקְוֵי דְטַעְמִי, וְחַיּוֹן
תַּתְּאִין דְּנִקְוֵי דְאַתְוּוֹן, כְּגוֹנוֹא דָא הֵ, וְאֵנּוֹן
סְגוּלַת "א לְעִילָא תֵּלַת חַיּוֹן עֲלֵאִין, דְּרִמִּיזִין
י' י' בְּרָאשֵׁי תִּיבוֹת יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה,
וְאֵינּוֹן יְהו"ה מְלָךְ יְהו"ה מְלָךְ יְהו"ה יְמָלְךְ,
אֲנִפִּי תֵּלַת חַיּוֹן עֲלֵאִין, דְּאֵינּוֹן חֶסֶד
גְּבוּרָה תַּפְּאֶרֶת, וְלִתְתָא סְגוּלַת דְּאֵינּוֹן
חַיּוֹן תַּתְּאִין, אֲנִפִּי נִצְחִי יְסוּד וְהוֹד,
דְּרִמִּיזִין בִּיכּוּכָךְ יְהו"ה יֵאָר יְהו"ה יֵשׁ"א
יְהו"ה, נִקְוֵיהָ דְאַמְצָעִיתָא חֵיה שְׁשֻׁמָּה אָדָם
כְּגוֹנוֹא דָא הֵ, הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת,
דְּאֵינּוֹן תֵּלַת לְעִילָא, וְתֵלַת לְתַתָּא, כְּגוֹנוֹא דָא
הֵ.

אִיהִי רְבִיעִיָּה לְכָל תֵּלַת, וְשְׁבִיעִיָּה לְשִׁית.
וְרָזָא דְתֵּלַת חַיּוֹן תַּתְּאִין, עֲלִייהוּ אִיהִי
קָא רִמִּיז וְהִי בְּשָׁלְשִׁים שָׁנָה (יְחִזְקָאֵל א א), וְעַל
נִקְוֵיהָ דְאַמְצָעִיתָא קָא רִמִּיז בְּרִבְעִי, דְּאִיהִי

שהוא ארבע פני אדם, חכמה עליונה - כ"ח מ"ה, שנאמר בו דמות כמראה אדם עליו מלמעלה, והכל בסוד הנקודות

של אות ה

בחמשה לחדש, זו האות ה', שהיא אלהי"ם, כנו"י לשם יהו"ה, והיא הפסא, שפך עולה הפס"א כחשבון אלהי"ם.

והיא פתר עליון חמישית לארבע החיות העליונות, וחמישית לארבע התחתונות, והיא פסא לרבון הכל, אדון על הכל, שהוא טמיר וגניז.

ואם תאמר שסוד זה ראיה יחזקאל - לא היה אלא דמות החיות האלה, ולא שראה חיות, אלא כמו מלך ששלח שטר בחותמו, ודיוקן המלך רשום על שעה מחותמו, שבספירות האצילות הוא דיוקן המלך ממש, ובספירות הבריאה - חותם המלך, ובספירות היצירה ובמלאכים שהם חיות - הציור של החותם בשעה. ולכן נאמר במראות יחזקאל, דמות כמראה אדם, ודמות החיות, ולא החיות ממש. למי שכל ימיו לא ראה מלך והיה בן כפר, ושאל בשבילו, ורושמים לו על טבלה או על נייר את דיוקנו.

ויש נקדה שכל העולם תלוי תחתיה, כמו השמש אל התחתונים נראית לבני אדם תחת הרקיע כנקדת קמ"ץ, והיא כמה פעמים גדולה מכל הארץ, כל שכן נקודות התורה לגבי גבהם, ונראות לנו הנקודות. (עד כאן).

ואני בתוך הגולה על נהר כפר - זה נהר דינור ששופע ויוצא מלפניו, אלף אלפים ישמשו אותו, ורבוז רכבות של מלאכים עומדים לפניו, הדין

ארבע אנפי אדם, חכמה עלאה כ"ח מ"ה, דא תמר ביה (שם כו) דמות כמראה אדם עליו מלמעלה, וכלא ברזא דנקודי דאת ה.

בחמשה לחדש, דא את ה', דאיהי אלהי"ם, כנו"י לשם יהו"ה, ואיהי פרסיא, דהכי סליק הפס"א כחושבון אלהי"ם.

ואיהי פתר עליון, חמישאה לארבע חיוון עלאין, וחמישאה לארבע תתאין, ואיהי פרסיא למארי כלא, אדון על כלא, דאיהו טמיר וגניז.

ואי תימא דרזא דא חזא יחזקאל, לא הוה אלא דמות דאלין חיוון, ולא דחזא חיוון, אלא כמלכא דשלח שטר בחותמיה, ודיוקנא דמלכא רשימא על שעה מחותמיה. דבספירן דאצילות איהו דיוקנא דמלכא ממש, ובספירן דבריאה חותמא דמלכא, ובספירן דיצירה ובמלאכין דאינון חיוון ציורא דחותמא בשעה, ובגין דא אתמר במראות יחזקאל (שם) דמות כמראה אדם, ודמות החיות, ולא החיות ממש. למאן דכל יומיו לא חזא מלכא, והוה בן כפר, ושאל בגיניה, ורשימין ליה על טבלא או על נייר דיוקניה.

ואית נקודה דכל עלמא תליא תחותה, כגון שמשא לגבי תתאין, אתחזיא לבני נשא תחות רקיעא כנקודת קמ"ץ, ואיהו כמה זמנין רב מכל ארעא, כל שכן נקודין דאורייתא, לגבי גובה דלהון, ואתחזיין לן נקודין. (עד כאן).

ואני בתוך הגולה על נהר כפר (יחזקאל א א), דא נהר דינור נגיד ונפיק מן קדמוהי, אלף אלפים ישמשוניה, ורבוז רבון דמלאכיא

יֹושֵׁב, וְהַסְפָּרִים נִפְתָּחוּ, שֶׁהֵם
שְׁלֹשַׁת הַסְפָּרִים שֶׁנִּפְתָּחוּ
בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְכֹן טֹבֵלוֹת
הַנְּשָׁמוֹת בְּנֶהָר דִּינוֹר הַזֶּה
מִזְהָמָתָן שְׁמוֹזָהִים בְּעוֹלָם
הַשָּׁפֶל, וְזֶה מִטְטְרוֹן בְּדָמוֹת
שֶׁל צָדִיק יְסוֹד עוֹלָם, שֶׁהוּא נֶהָר
דִּינוֹר. מִצַּד הַגְּבוּרָה - נֶהָר
פְּלָגִיו, מִצַּד הַחֶסֶד - פְּלָגִי מַיִם.
וְזֶהוּ עַל נֶהָר כָּכֵר. מֵה זֶה כָּכֵר?
זֶה מִטְטְרוֹן, רַכָּ"ב לְעָמוּד
הָאֲמָצִיעִי. וַיִּרְכַּב עַל כָּרוֹב וַיַּעֲף,
וְהוּא רָכַב אֵשׁ וְסוֹסֵי אֵשׁ, כּוֹלֵל
שְׁשִׁים רְבּוּא מְרַכְבוֹת, וּמִצַּד שֶׁל
צָדִיק חֵי הָעוֹלָמִים הוּא כּוֹלֵל
שְׁמוֹנֶה עָשָׂר רְבּוּא מְרַכְבוֹת,
וְזֶהוּ רָכַב אֱלֹהִיִּים רַבְתִּים אֶלְפִי
שְׁנָאן, וּבְעָלֵי הַמִּשְׁנָה פֶּרֶשֶׁה
שְׁנֵי אֲלָפִים, שְׁאִינִים מִשְׁנֵי רְבּוּא,
שֶׁהֵם כָּל רְבּוּא עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים,
רְבּוּתִים - עֲשָׂרִים אֶלֶף. שְׁנֵים
שְׁאִינֵן, נִשְׁאָרוּ שְׁמוֹנֶה עָשָׂר
שְׁיֹורִידִים עִם מִטְטְרוֹן לְקַבֵּל
שְׁמוֹנֶה עָשָׂר בְּרָכוֹת שֶׁל תְּפִלוֹת
יִשְׂרָאֵל לְהַעֲלוֹתָם לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, חֵי הָעוֹלָמִים, צָדִיק
יְסוֹד עוֹלָם, וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ
צָדִיק.

וְאֵנִי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה - זֹו שְׁכִינָה.
נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם - חֲמֵשֶׁה רְקִיעִים
שֶׁל הַיּוֹם הַשָּׁנִי. ה' שֶׁל הַשָּׁמַיִם,
שְׁבָה רְשׁוּמִים חַיִּוֹת, שְׁמִקּוֹרָם
יִו"ד ה"י וְא"ו ה"י (יִרְדְּ ה"א וְא"ו
ה"א) - יְהו"ה, וְאֶרְאָה מִרְאֹת
אֱלֹהִיִּים - חֲמֵשֶׁה אֹר שֶׁל יוֹם
הָרֵאשׁוֹן כְּנֶגֶד ה' רֵאשׁוֹנָה,
כְּלוּלָה מִחֲמֵשֶׁה אֹר שֶׁהוּא
אֶאֱאֵא פְתוּחֵי חוֹתָם קֹדֶשׁ
לִיהו"ה.

וְכֵן אֶחָד מִרְאָה אֱהִי"ה, וְנִקְדּוֹת
אֵלוּ עוֹלוֹת אֱלֹהִיִּים, שְׁבָהֶם
שְׁבַע נִקְדּוֹת - שֶׁלֹּשׁ לְמַעְלָה,
שֶׁלֹּשׁ לְמַטָּה, חֲל"ם בְּאֲמָצִיעַ.
וְרִקִּיעַ שְׁמִינִי אֶחָד לָהֶם, שְׁנֶאֱמַר

קְדָמוּהִי יְקוֹמוּן, דִּינָא יְתִיב, וְסִפְרִין
פְּתִיחוּ (דְּנִיאל ד' ט'). דְּאִינוּן תְּלַת סְפָרִין דְּנִפְתָּחוּן
בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְכִי טְבָלִין נִשְׁמָתִין בְּהָאִי נֶהָר
דִּינוֹר, מִזְהָמָתָן דְּמִזְהָמִין בְּעֻלְמָא שְׁפִלָּה,
וְדָא מִטְטְרוֹן, בְּדִיוֹקְנָא דְּצָדִיק יְסוֹד עֻלְמָא,
דְּאִיהוּ נֶהָר דִּינוֹר מִסְטָרָא דְּגְבוּרָה, נֶהָר פְּלָגִיו
מִסְטָרָא דְּחֶסֶד, פְּלָגִי מַיִם, וְהָאִי אִיהוּ עַל נֶהָר
כָּכֵר, מֵאִי כָכֵר, דָּא מִטְטְרוֹן, רַכָּ"ב לְעָמוּדָא
דְּאֲמָצִיעִיתָא, וַיִּרְכַּב עַל כָּרוֹב וַיַּעֲף (תְּהֵלִים יח
יא), וְאִיהוּ רָכַב אֵשׁ וְסוֹסֵי אֵשׁ (מ"ב ב' יא), כְּלוּל
שְׁתֵּין רְבּוּא מְרַכְבוֹת, וּמִסְטָרָא דְּצָדִיק חֵי
עֻלְמִין הוּא כְּלוּל י"ח רְבּוּא מְרַכְבוֹת, וְהֵינּוּ
רָכַב אֱלֹהִיִּים רְבּוּתִים אֶלְפִי שְׁנָאן (תְּהֵלִים סח
יח), וְאִוְקְמוּהּ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין תְּרִי אֶלְפִי שְׁאִינֵן
מִתְּרִין רְבּוּא, דְּאִינוּן כָּל רְבּוּא עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים,
רְבּוּתִים עֲשָׂרִים אֲלָפִים, תְּרִי שְׁאִינֵן, אֲשֶׁתְּאֲרוּ
תְּמִנִי (דף ד' ע"ב) סְרִי אֶלְפִי, דְּנִחְתִּין עִם
מִטְטְרוֹן לְקַבֵּל י"ח בְּרָכָאן דְּעֻלּוֹתִין
דִּישְׂרָאֵל, לְסַלְקָא לֹון קָמִי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא,
ח"י עֻלְמִין, צָדִיק יְסוֹד עוֹלָם, וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ
צָדִיק.

וְאֵנִי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה דָּא שְׁכִינָתָא, נִפְתָּחוּ
הַשָּׁמַיִם, ה' רְקִיעֵי דִּיוְמָא תְּנִינָא, ה'
דְּהַשָּׁמַיִם, דְּבָה רְשִׁימִין חִיוּן, דְּמִקּוֹרִיהוּן
יִו"ד ה"י וְא"ו ה"י (נ"א יוֹד ה"א וְא"ו
ה"א), יְהו"ה, וְאֶרְאָה מִרְאֹת אֱלֹהִיִּים (יחזקאל א
א), חֲמֵשׁ אֹר דִּיוְמָא קְדָמָא, לְקַבֵּל ה'
קְדָמָא, כְּלוּלָא מִחֲמֵשׁ אֹר, דְּאִיהוּ אֶאֱאֵא
פְתוּחֵי חוֹתָם קֹדֶשׁ לִיהו"ה (שְׁמוֹת כח לו).

וְכֵן חַד אַחְזִי אֱהִי"ה, וְנִקְדּוֹתֵין אֵלִין סִלְקִין
אֱלֹהִיִּים, דְּבָהוּן שְׁבַע נִקְדּוֹתֵין, תְּלַת
לְעִילָא תְּלַת לְתַתָּא חֲלָם בְּאֲמָצִיעִיתָא, וְחַד
רְקִיעָא תְּמִינָא לֹון, דְּאֶתְמַר בִּיה (בְּרֵאשִׁית א

בו ויתן אותם אֱלֹהִים בְּרָקִיעַ
הַשָּׁמַיִם.

וּשְׁבַעַה נִיצוּצוֹת שֶׁל נִקְדוּת
אַאֲאָ כְּנֶגֶד שְׁבַעַה כּוֹכְבֵי לֵכֶת
- שְׁלֹשָׁה מִכָּאן וּשְׁלֹשָׁה מִכָּאן,
חֲמִ"ה בְּאַמְצִיתוֹ, רְבִיעִי לְכָל
הַשְׁלֹשָׁה, וּשְׁבִיעִי לְשׁוּשָׁה, וְהִיא
בְּצוּרַת חֲל"ם בְּאֵלוֹ הַחֲמֵשׁ,
וְקִמֵּץ מִשֶּׁם מְלֹא קִמְצוֹ - קִמֵּץ
הוּא י', כְּשֶׁנִּפְתַּח בְּחֵמֶשׁ נִקְדוּת
הוּא ה', חֵמֶשׁ אֲצַבְעוֹת שֶׁבֶהֱנָה
נִפְתַּח קִמֵּץ, שֶׁהוּא י', לְחֻמְשֵׁים
שְׁעָרֵי הַחֲרוּת.

וְאוֹתוֹת י"ה כְּחֻשְׁבוֹן חוֹל"ם,
שֶׁהוּא אֲמָצְעִי, וְחֲר"ק כְּחֻשְׁבוֹן
ו"ה, ו' זֶרֶע, ה' כְּתָף, קִמֵּץ י"ד
פְּרָקִי הָאֲצַבְעוֹת, וְזוֹהוּ וַיֹּאמֶר פִּי
י"ד עַל כֶּסֶּם י"ה, וְהֵם רְמוּזִים
יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וּבְחֻמְשֵׁם
אֲצַבְעוֹת שֶׁל יָד שְׁמַאל י"ד
פְּרָקִים, רְמוּזִים כּוֹז"ו בְּמוֹכַס"ז
כוֹז"ו, וְהֵם כ"ח, שְׁנֵאמַר עֲלֵיהֶם
וַעֲתָה יִגְדֵּל נָא כ"ח יְהו"ה, וְכֵן
עוֹלָה אִי"ה או"ה כ"ח, שְׁרִמּוּזִים
בְּכֶסֶּם כְּבוֹד מְרוֹם מְרָאשׁוֹן.

מִיָּד שֶׁהִסְתַּלְקוּ, וַיֵּלְכוּ בְּלֹא כֹחַ
לִפְנֵי רוּדָף, וְלִכְּוֹן פְּרִשׁוּהָ בְּעֲלֵי
הַמִּשְׁנָה, כֹּל הָאוֹמֵר אֲמֵן יְהֵא
שְׁמִיָּה רַבָּא בְּכָל כַּחוֹ, קוֹרְעִים לוֹ
גִּזְרֵי דִּינוֹ שֶׁל שְׁבַעִים שָׁנָה, שֶׁהֵם
שְׁבַעִים שָׁנִים אַחֵר אֶלְף וּמֵאֲתַיִם
שָׁנִים שְׁנִחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וַיֵּשׁ
מִי שֶׁמָּחֻשָּׁב אוֹתָם מִשְׁבַּטֵּל
הַתְּמִיד, מִשּׁוּם שֶׁבְּדִרְגָּתוֹ יַעֲקֹב
תְּלוּי קֶץ הַגָּאֻלָּה, שֶׁדִּרְגָּתוֹ אֲמֵת.
זֶהוּ שֶׁכְּתוּב תִּתֵּן אֶמֶת לַיַּעֲקֹב,
שֶׁהוּא סִימָן אֶלְף מֵאֲתַיִם
תְּשַׁעִּים. וַיֵּשׁ מִי שֶׁהוֹסִיף בּוֹ ב',
קְרוֹב יְהו"ה לְכָל קְרָאִיו לְכָל
אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֲמֵת, לְדַעַת
בְּאֶרֶץ דִּרְפָּד. אֵף כֹּף אֶרֶץ - אֶלְף
ר"ץ, מֵאֲתַיִם וּתְשַׁעִּים, לְקַיֵּמָה בְּהוֹן

וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם.
וּשְׁבַע נִיצוּצֵי דְנִקּוּדֵי אַאֲאָ לְקַבֵּל שְׁבַע
כְּכִבֵּי לֵכֶת, תֵּלֶת מִכָּאן וּתֵלֶת מִכָּאן
חֲמִ"ה בְּאַמְצִיתִיהָ, רְבִיעֶאָה לְכָל תֵּלֶת,
וּשְׁבִיעֶאָה לְשִׁית, וְאִיהִי בְּצוּרַת חֲל"ם, בְּאֵלִין
חֲמֵשׁ (וַיִּקְרָא ב ב) וְקִמֵּץ הִכְהֵן מִשֶּׁם מְלֹא קִמְצוֹ,
קִמֵּץ אִיהוּ י' כִּד אֶתְפַּתַּח בְּה' נִקּוּדִין אִיהוּ
ה', חֲמֵשׁ אֲצַבְעָאן, דְּבִהוֹן אֶתְפַּתַּח קִמֵּץ
דְּאִיהוּ י', לְחֻמְשֵׁין תְּרַעִין דְּחִירוֹ.

וְאֶתְוֹן י"ה כְּחֻשְׁבוֹן חֲל"ם דְּאִיהוּ אֲמָצְעִי,
וְחֲר"ק כְּחֻשְׁבוֹן ו"ה, ו' דְּרוּעָא ה'
כְּתָף, קִמֵּץ י"ד פְּרָקִין דְּאֲצַבְעוֹן, וְהֵא
אִיהוּ (שְׁמוֹת יז טז) וַיֹּאמֶר פִּי י"ד עַל כֶּסֶּם י"ה,
וְאִינוֹן רְמִיזִין יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה,
וּבְחֻמְשֵׁם אֲצַבְעָאן דִּיד שְׁמַאלָא י"ד פְּרָקִין,
רְמִיזִין כּוֹז"ו בְּמוֹכַס"ז כּוֹז"ו, וְאִינוֹן כ"ח,
דְּאֶתְמַר עֲלֵיהוּ (בְּמִדְבָר יד יז) וַעֲתָה יִגְדֵּל נָא כ"ח
יְהו"ה, וְהֵכִי סָלִיק אִי"ה או"ה כ"ח,
דְּרְמִיזִין (יִרְמִיָּה יז יב) בְּכֶסֶּם כְּבוֹד מְרוֹם
מְרָאשׁוֹן.

מִיָּד דְּאֶסְתַּלְקוּ, וַיֵּלְכוּ בְּלֹא כֹחַ לִפְנֵי
רוּדָף (אִיכָּה א ו), וּבִגִּין דָּא אוּקְמוּהָ מְאִרִי
מִתְנִיתִין, כֹּל הָאוֹמֵר אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא
בְּכָל כַּחוֹ, קוֹרְעִין לוֹ גִּזְרֵי דִּינוֹ שֶׁל שְׁבַעִים
שָׁנָה, דְּאִינוֹן שְׁבַעִין שָׁנִין, כְּתָר אֶלְף וּמֵאֲתַן
שָׁנִין, דְּאֶתְחַרַּב בִּי מִקְדָּשָׁא, וְאִית דְּחֻשִּׁיב לֹון
מִשְׁבַּטֵּל הַתְּמִיד, בְּגִין דְּבְּדִרְגָּא דִּיעֲקֹב תְּלִיא
קֶץ דְּפּוֹרְקָנָא, דְּדִרְגִּיָּה אֲמֵת, הִדָּא הוּא
דְּכְתִיב (מִיכָה ז כ) תִּתֵּן אֶמֶת לַיַּעֲקֹב, דְּאִיהוּ
סִימָן אֶלְף מֵאֲתַיִם תְּשַׁעִּים, וְאִית דְּאוּסִיף בִּיה
ב', קְרוֹב יְהו"ה לְכָל קוֹרְאִיו לְכָל אֲשֶׁר
יִקְרָאֵהוּ בְּאֲמֵת (תְּהִלִּים קמח יח), לְדַעַת בְּאֶרֶץ

דִּרְפָּד (שֵׁם טז ג), אוּף הֵכִי אֶרֶץ, אֶלְף ר"ץ, מֵאֲתַיִם וּתְשַׁעִּים, לְקַיֵּמָה בְּהוֹן

אֲמַת מֶאֱרֶץ תִּצְמַח (שם פד יב), כִּד יְהוֹן לְכַר
כְּחוֹשֶׁבֶן אֶרֶץ, אֲבָל גִּזְרֵי דִינָם שְׂבָעִים שָׁנִים.
דְּכָר אַחֵר, וְהַמְשָׁפְלִים אֵינֻן נְקוּדֵי, יִזְהָרוּ
דְּנִהְרִין בְּאַתּוּן, דְּאַנּוּן נְקוּדִין עֲגוּלִין,
אַתּוּן מְרֻבָּעִין, דְּבְאַתּוּן אֲתַבְּרִיאוּ אַרְבַּע
חִיּוּן דְּכֶרְסִיא, דְּאַתְמָר עַלִייהוּ בְּעִנְיָנָא
דִּיחֻזְקָא (א יג), וּדְמוּת הַחִיּוֹת מְרִאִיָּהֶם כְּגִחְלִי
אֵשׁ, אֵלִין אֵינֻן נְקוּדֵי דְאוּרִייתָא, דְּאֵינֻן
תַּשְׁעָה, דְּכֶהוּן אֲתַבְּרִיאוּ תַשְׁעָה גִלְגְּלִי
דְּכֶרְסִיא, כְּרֶסֶא אִיְהִי עֲשִׂירָאָה לְתַשְׁעָה
גִלְגְּלִים, דְּנִהְרִין כְּהוּן עֲשָׂר אַתּוּן דְּאַנּוּן יו"ד
ה"א וּא"ו ה"א, וּכְהוּן אֲתַבְּרִיאוּ, וְאַרְבַּע
אַתּוּן דְּאֵינֻן יְהו"ה, נִהְרִין בְּאַרְבַּע חִיּוּן,
וּכְהוּן אֲתַבְּרִיאוּ.

וְשֵׁם יְהו"ה אִיְהוּ עֲמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא, אֲמַת,
וְשְׂכִינְתִּיהָ תוֹרַת אֲמַת, כְּה אֲתַבְּרִיאת
כְּרֶסֶא דְאִיְהִי אֱלֹהִי"ם, וְהֵינֵנוּ בְּרֵאשִׁית בְּרֵא
אֱלֹהִי"ם, בְּאוּרִייתָא דְאִיְהִי רֵאשִׁית בְּרֵא
כְּרֶסֶא דְאִיְהִי אֱלֹהִי"ם, דְּהִכִּי סָלִיק הַפְסָא
לְחוֹשֶׁבֶן אֱלֹהִי"ם.

וְאִית אֲוִרִייתָא דְבְרִיָּאָה, וְאוּרִייתָא דְאַצִּילוֹת,
אוּרִייתָא דְבְרִיָּאָה, יְהו"ה קִנְנִי רֵאשִׁית
דְּרַכּוֹ (משלי ח כב), וְאוּרִייתָא דְאַצִּילוֹת תוֹרַת
יְהו"ה תְּמִימָה (תהלים יט ח), וּכְה תְּמִים תְּהִיָּה עִם
יְהו"ה אֱלֹהִי"ךָ (דברים יח יג), וּמִסְטָרָא דִילָהּ
אַתְמָר עַל יִשְׂרָאֵל, (שם יד יג) בָּנִים אַתֶּם לִיהו"ה,
וּמִנָּא לֵן דְּאוּרִייתָא דְאַצִּילוֹת אִיְהִי תוֹרַת
יְהו"ה דְּתִלָּא בְּשִׁמְיָהּ, אֲלֵא הִכִּי אוּקְמוּהָ זֶה
שְׁמִי לְעֵלָם (שמות ג טו), שְׁמִי עִם י"ה שְׁסָ"ה,
זְכָרִי עִם ו"ה רַמ"ח, תוֹרָה כְּחוֹשֶׁבֶן אַתּוּי
תְּרִי"א, וְעִם אֲנָכִי וְלֹא יְהִיָּה (דף ה ע"א) לָךְ
אִיְהִי תְּרִי"ג, וְהֵינֵנוּ ב' דְּאַתּוּסְפַת בְּתוֹרָה, זֹאת
הַתּוֹרָה אֲדָם דָּא יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וּכְגִין

כְּהִם אֲמַת מֶאֱרֶץ תִּצְמַח,
כְּשִׁיחֵי כְחוֹן כְּחוֹשֶׁבֶן אֶרֶץ,
אֲבָל גִּזְרֵי דִינָם שְׂבָעִים שָׁנִים.
דְּכָר אַחֵר וְהַמְשָׁפְלִים - הֵם
הַנְּקֻדוֹת, יִזְהָרוּ - שְׁמֵאִירִים
בְּאוֹתִיּוֹת, שְׁהֵם נְקֻדוֹת עֲגוּלוֹת,
אוֹתִיּוֹת מְרֻבָּעוֹת, שְׂבָאוֹתִיּוֹת
נְכָרָאוּ אַרְבַּע חִיּוֹת הַפְסָא,
שְׁנֵאמַר עַלִיָּהֶם בְּעִנְיָנוּ שֶׁל
יְחֻזְקָא, דְּמוּת הַחִיּוֹת מְרִאִיָּהֶם
כְּגִחְלִי אֵשׁ, אֵלוּ הֵם נְקֻדוֹת
הַתּוֹרָה, שְׁהֵן תַּשְׁעָה, שְׂבָהֵן נְכָרָאוּ
תַשְׁעָה גִלְגְּלִי הַפְסָא. הַפְסָא הוּא
עֲשִׂירִי לְתַשְׁעָה גִלְגְּלִים
שְׁמֵאִירִים כְּהֵם עֲשָׂר הַאוֹתִיּוֹת,
שְׁהֵן יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וּכְהֵם
נְכָרָאוּ, וְאַרְבַּע הַאוֹתִיּוֹת שְׁהֵן
יְהו"ה, מְאִירוֹת בְּאַרְבַּע הַחִיּוֹת,
וּכְהֵן נְכָרָאוּ.

וְשֵׁם יְהו"ה הוּא הַעֲמוּד
הָאֲמֻצָּעִי, אֲמַת, וְשְׂכִינְתוֹ תוֹרַת
אֲמַת, כְּה נְכָרָא הַפְסָא שְׁהוּא
אֱלֹהִי"ם, וְהֵינֵנוּ בְּרֵאשִׁית בְּרֵא
אֱלֹהִים. בְּתוֹרָה, שְׁהִיא רֵאשִׁית,
בְּרֵא הַפְסָא שְׁהוּא אֱלֹהִי"ם, שְׂכָךְ
עוֹלָה הַפְסָא לְחוֹשֶׁבֶן אֱלֹהִי"ם.
וְיֵשׁ תּוֹרָה שֶׁל בְּרִיָּאָה וְתוֹרָה שֶׁל
אַצִּילוֹת. תּוֹרָה שֶׁל בְּרִיָּאָה - ה'
קִנְנִי רֵאשִׁית דְּרַכּוֹ, וְתוֹרָה שֶׁל
אַצִּילוֹת - תּוֹרַת יְהו"ה תְּמִימָה.
וּכְה תְּמִים תְּהִיָּה עִם יְהו"ה
אֱלֹהִיךָ, וּמִן הַצַּד שְׁלֵה נֵאמַר עַל
יִשְׂרָאֵל בָּנִים אַתֶּם לָהּ. וּמִנָּה לָנוּ
שְׁתוֹרָה שֶׁל אַצִּילוֹת הִיא תוֹרַת
ה' שְׁתוֹרָה בְּשִׁמְיָהּ? אֲלֵא כָךְ
כְּרִשְׁתָּהּ, זֶה שְׁמִי לְעֵלָם. שְׁמִי עִם
י"ה - שְׁסָ"ה, זְכָרִי עִם ו"ה -
רַמ"ח, תּוֹרָה כְּחוֹשֶׁבֶן אוֹתִיּוֹתֶיהָ
- תְּרִי"א, וְעִם אֲנָכִי וְלֹא יְהִיָּה לָךְ
הִיא תְּרִי"ג, וְהֵינֵנוּ ב' שְׁנַתּוּסְפָה
בְּתוֹרָה. זֹאת הַתּוֹרָה אֲדָם - זֶה
יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וּמִשּׁוּם זֶה
כְּבוֹד חֻמְכִּים יִנְחִלוּ, וּכְרִשְׁתָּהּ
רַבְנֵי הַמִּשְׁנָה אֵין כְּבוֹד אֲלֵא

תורה. ויש כבוד נכרא, ויש כבוד נאצל. מצד של תורה של בריאה, נאמר בישראל כי לי בני ישראל עבדים, ומצד של אצילות - בנים אתם ליהו"ה וגומר.

ומעל לכל - עלת על הכל שאין אלוה עליו ולא תחתיו ולא לארבעת צדדי העולם, והוא ממלא כל העולמות והוא מקיף, ומקבל בה יסורים ומחלות ומכאובים ביראת רבוננו, אהבה בסופה, כמו שבארנו בעלי המשנה על בעלי הקשיות והמחלוקות הללו - את זהב בסופה, ופרשוה אהבה בסופה. שמה שהיתה להם השכינה סוף כל הדרגות, קשיה ודין מצד הגבורה, חזרה להיות להם אהבה מצד הימין, אהבת חסד, ולכן כל המקיים את התורה מעני, סופו לקימה מעשר, וזה הוא אהבה בסופה. וכל מי שאינו מקימה מעשר, לא יקימה מעני.

דרגה חמישית ביראת ה', פרשוה בעלי המשנה, כל הקודם יראתו לחכמתו, חכמתו מתקימת, וכל הקודם חכמתו ליראת חטאו, אין חכמתו מתקימת. שכל הקודם חכמתו ליראתו למה הוא דומה? למי שמסרו לו מפתחות הפנימיים ולא מסרו לו מפתחות החיצוניים, במה יפגס?

ובדרך סוד, אדנ"י שם י' יראת ה', ואלו ארבע האותיות הן מפתחות החיצוניים שלה, י' מן יהו"ה, היא חכמה, וארבעת אותיות השם הזה הן מפתחות הפנימיים, ולכן הקדימו בתפלה אדנ"י שפתי תפתח, ואחר כך חותמים אותה בשם יהו"ה: ברוך אתה יהו"ה מגן אברהם.

דא כבוד חכמים ינחלו (משלי ג לה), ואוקמוהו רבנן דמתניתין אין כבוד אלא תורה, ואית כבוד נכרא, ואית כבוד נאצל, מסטרא דאורייתא דבריא, אתמר בישראל (ויקרא כה נה) כי לי בני ישראל עבדים, ומסטרא דאצילות, בנים אתם ליהו"ה וגומר (דברים יד א). ורע"א על פלא עלת על פלא דלית אל"ה עליה, ולא תחותיה, ולא לארבע סטרי עלמא, ואיהו ממלא כל עלמין, ואיהי אסתר ומקבל בה יסורין ומרעין ומכאובין בדחילו דמאריה, אהבה בסופה, פגוונא דאוקמוה מארי מתניתין, על אלן מארי קושין ומחלוקות, את זהב בסופה (במדבר כא יד). ואוקמוה אהבה בסופה, דמה דהות לון שכינתא סוף דכל דרגין, קושיא ודין מסטרא דגבורה, אתחזרת לון אהבה מסטרא דימינא, אהבת חסד, ובגין דא כל המקיים את התורה מעוני, סופו לקיימה מעושר, והאי איהו אהבה בסופה, וכל מאן דלא מקיים לה מעושר, לא יקימה מעוני.

דרגא חמישאה ביראת יי' אוקמוהו מארי מתניתין, כל הקודם יראתו לחכמתו חכמתו מתקימת, וכל הקודם חכמתו ליראת חטאו אין חכמתו מתקימת, דכל הקודם חכמתו ליראתו למה הוא דומה, למי שמסרו לו מפתחות הפנימיים, ולא מסרו לו מפתחות החיצוניים, במה יפגס.

ובארח רזא, אדנ"י תמן י' יראת יי', ואלין ארבע אתון אינון מפתחות החיצוניים דילה, י' מן יהו"ה איהי חכמה, וארבע אתון דהאי שמא אינון מפתחות הפנימיים, ובגין דא אקדימו בצלותא אדנ"י שפתי תפתח, ולבתר חתמין לה בשם יהו"ה,

ואף כן הקדים שב"א, שהיא יראה, בשם יהו"ה, לאהבה שהיא קמ"ץ רחמים, שב"א מצד הגבורה, כי באש ה' נשפט. קמ"ץ מימין, וקמץ הפה ממש, משום שמעלין בקדש ולא מורידין, ומשום זה הקדימו שס"ה לא תעשה, שהם יראה, לרמ"ח מצוות, שהם אהבה. זהו שכתוב זה שמי לעלם וכו'. שמי עם י"ה - שס"ה, זכרי עם ו"ה - רמ"ח.

דרגה ששית ביראת ה' - והיה אמונת עתיד וכו'. אמונת - סדר זרעים, עתיד - סדר מועד, חסן - סדר נשים, ישועת - סדר נזיקין, חכמה - סדר קדשים, ודעת - סדר טהרות. אם יש יראת ה' - כן, ואם לא - לא. וסימן: זמ"ן נק"ט.

ואלו ששת סדרי המשנה בדרך סוד, הם מעמוד האמצעי שכולל ששה סדרי משנה, ומי שרוצה לקחתו ללא שכינתו, שהיא יראת ה', עליו נאמר ונרגן מפריד אלוף, כאלו עשה קצוץ ופרוד בין הקדוש-ברוך-הוא לשכינתו, וכדי שלא יעשו פרוד, אף על גב שלמד אדם ששה סדרי משנה ולא הקדים לו יראת ה', שהיא שכינתו, הקדוש-ברוך-הוא לא שורה עליו. ולכן אם יש יראת ה' - כן, ואם לא - לא, כאלו לא היה כלום בידו. אמונה, היא האם העליונה מצד החסד, שבה קריאת שמע שהיא אמונה, והיא עתיד מצד הגבורה, שבו נאמר ואל יבא בכל עת אל הקדש וגומר. חסן הוא מצד של העמוד האמצעי. ישועת נקראת מצד של נצח, וגם נצח ישראל לא ישקר ולא

ברוך אתה יהו"ה מגן אברהם, ואוף הכי אקדים שב"א דאיהי יראה בשם יהו"ה, לאהבה דאיהי קמ"ץ רחמי, שב"א מסטרא דגבורה, כי באש יהו"ה נשפט (ישעיהו טו טז), קמ"ץ מימינא, וקמץ הפה ממש (ויקרא ה יב), בגין דמעלין בקדש ולא מורידין, ובגין דא אקדימו שס"ה לא תעשה דאינון דחילו, לרמ"ח פקודין דאינון רחימו, הדא הוא דכתיב (שמות ג טו) זה שמי לעלם וכו', שמי עם י"ה שס"ה, זכרי עם ו"ה רמ"ח.

דרגא שתיתא ביראת יי', והיה אמונת עתיד וכו' (ישעיה לג ו), אמונת סדר זרעים, עתיד סדר מועד, חסן סדר נשים, ישועות סדר נזיקין, חכמה סדר קדשים, ודעת סדר טהרות, אי איכא יראת יי' אין, ואי לא לא, וסימן זמ"ן נק"ט.

ואלו שית סדרי משנה בארץ רזא, אינון מעמודא דאמצעיתא, דפליל שית סדרי מתניתין, ומאן דבעי לנטלא ליה בלא שכינתיה דאיהי יראת יי', עליה אתמר (משלי טז כח) ונרגן מפריד אלוף. כאלו עביד קצוץ ופרוד בין קודשא בריך הוא ושכינתיה, ובגין דלא יעבדון פרודא, אף על גב דאוליף אדם שית סדרי משנה, ולא אקדים ליה יראת יי', דאיהי שכינתיה, קודשא בריך הוא לא שריא לגביה, ובגין דא אי איכא יראת יי' אין, ואי לא לא, כאלו לא הוה פלום בידיה.

אמונה איהי אימא עלאה מסטרא דחסד, דבה קריאת שמע דאיהי אמונה, ואיהי עתיד מסטרא דגבורה, דביה אתמר (ויקרא טז ב) ואל יבא בכל עת אל הקדש וגומר, חסן איהו מסטרא דעמודא דאמצעיתא, ישועות אתקריית מסטרא דנצח, וגם נצח ישראל לא ישקר ולא

דאמצעיתא, ישועות אתקריית מסטרא דנצח, וגם נצח ישראל לא ישקר ולא

יָנַחם. חֲכָמָה הִיא סֵדֶר קִדְשִׁים,
שֶׁהוּא הוֹד, וְדַעַת הוּא יְסוֹד,
שֶׁהוּא סֵדֶר טְהוֹרוֹת.

וַיֵּשׁ שִׁיאֵמֶר בְּהַפּוֹךְ - מִצַּד
הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה הִיא אֲמוֹנָה,
וּמִצַּד שֶׁל צְדִיק שָׁבוּ כְּלוּלִים שְׁנֵי
שִׁמּוֹת אֲמ"ן, שֶׁהֵם יֵאֵהוּדוֹנָה",
וּבְצִדִּיק עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ
אֲשֶׁר זָרְעוּ בוֹ עַל הָאָרֶץ, וְלִכְּנֹן
נִקְרָא סֵדֶר זָרְעִים.

עֲתִיד, הוּא מִצַּד שֶׁל הוֹד שֶׁהוּא
סֵדֶר מוֹעֵד, שָׁבוּ אוֹכְלִים כָּל
אַרְבַּע, וְתוֹלִים כָּל חֲמֵשׁ,
וְשׁוֹרְפִים בַּתְּחִלַּת שֶׁשׁ. חֶסֶן, הוּא
מִצַּד שֶׁל הַעֲמוּד הָאֲמִצְעִי שָׁבוּ
סֵדֶר נָשִׁים, יְשׁוּעָה הוּא סֵדֶר
נְזִיקִין מִצַּד הַגְּבוּרָה, שֶׁמֶשֶׁם כָּל
הַדִּינִים יוֹצֵאִים לְמִי שֶׁעוֹשֶׂה נֶזֶק
לְחֻבְרוֹ. חֲכָמָה נִקְרָאת מִצַּד
הַחֶסֶד, שֶׁבָּהּ הַרוּצָה לְהַחֲפִים
יָדִיר, וְהוּא סֵדֶר קִדְשִׁים, וְעִמּוֹ
נִצָּח. זֶהוּ שְׁכָתוּב נְעֻמּוֹת בִּימִינָךְ
נִצָּח. דַּעַת שֶׁהוּא סֵדֶר טְהוֹרוֹת.
וְהוּא שֹׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, בְּסוֹד
שֶׁל לֵהֵט הַחֶרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת,
מִרְחָמִים לְדִין וּמִדִּין לְרַחֲמִים.

דִּרְגָּה שְׁבִיעִית בִּירָאת ה' - שְׁאִין
לוֹ חֶסֶד. זֶהוּ שְׁכָתוּב יֵרָאוּ אֶת ה'
קִדְשׁוֹ כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו.
לֹא יִהְיֶה מֵאוֹתָם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
וַחֲשׂוֹף מִיֶּשֶׁר אֶף לְמַחְסוֹר, וְלֹא
יִהְיֶה לוֹ חֶסֶד בַּתּוֹרָה אִם הוּא
בַּעַל תּוֹרָה, שְׁבָלִי תּוֹרָה אֵין
יִרְאָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֵין בּוֹר יִרָא
חֲטָא, כְּמוֹ שְׁאִין תּוֹרָה בְּלִי
יִרְאָה, אֶף כִּף אֵין יִרְאָה בְּלִי
תּוֹרָה, לֹא יִהְיֶה חֶסֶד בְּנִשְׁמָתוֹ,
וְלֹא יִהְיֶה חֶסֶד בְּמַעֲשָׁיו
הַטּוֹבִים, שְׁאִין חֶסֶד וְעֲנִיּוֹת
כְּחֶסֶד שֶׁל תּוֹרָה וּמִצְוֹת טוֹבוֹת,
כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוֹהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
אֵין עֲנִי אֶלָּא מַתּוֹרָה וּמִן

וְלֹא יָנַחם (שְׁמוּאֵל א טו כט), חֲכָמָה אִיִּהִי סֵדֶר
קִדְשִׁים דְּאִיִּהוּ הוֹד, וְדַעַת אִיִּהוּ יְסוֹד דְּאִיִּהוּ
סֵדֶר טְהוֹרוֹת.

וְאִית דִּיִּימָא בְּהַפּוֹכָא, מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָא
תַּתְּאָה אִיִּהִי אֲמוֹנָה, וּמִסְטָרָא דְצִדִּיק
דְּבִיָּה כְּלִילָן תְּרִין שְׁמָהּ אֲמ"ן, דְּאֲנוּן
יֵאֵהוּדוֹנָה", וּבְצִדִּיק עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי (דף ה
ע"ב) לְמִינוֹ אֲשֶׁר זָרְעוּ בוֹ עַל הָאָרֶץ (בראשית א
יא), וּבִגִּין דָּא אַתְקָרִי סֵדֶר זָרְעִים.

עֲתִיד אִיִּהִי מִסְטָרָא דְהוֹד דְּאִיִּהִי סֵדֶר מוֹעֵד,
דְּבִיָּה אוֹכְלִין כָּל אַרְבַּע וְתוֹלִין כָּל
חֲמֵשׁ וְשׁוֹרְפִין בַּתְּחִלַּת שֶׁשׁ, חֶסֶן אִיִּהוּ
מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמִצְעִיתָא דְבִיָּה סֵדֶר
נָשִׁים, יְשׁוּעָה אִיִּהִי סֵדֶר נְזִיקִין מִסְטָרָא
דְּגְבוּרָה, דְּתַמָּן כָּל דִּינִין נִפְקִין לְמָאן דְּעֵבִיד
נֶזֶק לְחַבְרִיָּה, חֲכָמָה אַתְקָרִיתָא מִסְטָרָא
דְּחֶסֶד, דְּבָהּ הַרוּצָה לְהַחֲפִים יָדִירִים וְהוּא
סֵדֶר קִדְשִׁים, וְעִמִּיָּה נִצָּח, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב (תהלים טז יא) נְעִימָת בִּימִינָךְ נִצָּח, דַּעַת
דְּאִיִּהוּ סֵדֶר טְהוֹרוֹת, וְאֵינּוֹן שִׁית סְדְרֵי
מַתְנִיתִין, בְּרָזָא דְלֵהֵט הַחֶרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת,
מִרְחָמִי לְדִינָא וּמִדִּינָא לְרַחֲמִי.

דִּרְגָּא שְׁבִיעִיָּה בִּירָאת יי' דְּלִית לִיה חוֹסֶר,
הָדָא הוּא דְכְתִיב (תהלים לד י) יֵרָאוּ אֶת
יי' קִדְשׁוֹ כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו, לֹאֻ יִהֵא
מֵאֵינּוֹן דְּאַתְמֶר בְּהוֹן (משלי יא כד) וַחֲשׂוֹף מִיֶּשֶׁר
אֶף לְמַחְסוֹר, וְלֹא יִהֵא לִיה חוֹסֶר בְּאוֹרִייתָא
אִם הוּא מְאִיר תּוֹרָה, דְּבִלְאוּ אוֹרִייתָא לִית
דְּחִילוֹ, כְּמָא דְאַתְמֶר אֵין בּוֹר יִרָא חֲטָא,
כְּגוֹנָא דְלִית אוֹרִייתָא בְּלָא דְחִילוֹ, אוֹף הָכִי
לִית דְּחִילוֹ בְּלָא אוֹרִייתָא, לֹא יִהֵא חֶסֶד בְּנִשְׁמָתוֹ
וְלֹא יִהֵא חֶסֶד בְּעוֹבְדוֹי טְבִין,
דְּלִית חוֹסֶר וְעֲנִיּוֹת כְּחוֹסֶר דְּאוֹרִייתָא וּפְקוּדֵיָּא טְבִין, כְּמָה דְּאוֹקְמוּהוּ

המצוות, שגוף הוא מעשה ידי האדם שאין חסר רב ממנו אחר שאינו מעשה הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב אם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, וזה גרם שיחרב בית המקדש, שלא היה מעשי יהו"ה.

דרגה שמינית ביראת ה' - להיות לו בשת פנים. מי שיש לו בשת פנים שלא לעשות עברה שבאה לידו בגלל יראת הקדוש ברוך הוא, כאלו בו נברא העולם, ומשום זה בראשית יר"א בש"ת, הרי יראה עם בשת הפל אחד, ומי שאין לו בשת פנים, פרשוהו בעלי המשנה, בודאי שלא עמדו רגלי אבותיו על הר סיני.

והפך בש"ת ותמצא שב"ת, והינו בראשית יר"א שב"ת, שלא תחלל אותה בפרהסיא, כבן אדם שאין לו בשת פנים. אזי לו למי שמחלל שבת המלכה, שהיא קדש, לעשות אותה חל, שבארוהו בעלי המשנה, כל המשתמש בכתר חלף, זה המשתמש במי ששונה הלכות, כל שכן בשבת המלכה. ועוד, בשת פנים לגן עדן, עז פנים לגיהנם. אותם שעוברים עברה ביד רמה ואין להם בשת פנים מהקדוש ברוך הוא, שנאמר בו משמים הביט יהו"ה ראה את כל בני האדם, ונאמר בו מלא כל הארץ כבודו, ונאמר בו חופש כל חדרי בטן רואה כליות ולב.

וענוה קשורה ביראה, זהו שכתוב עקב ענוה יראת יהו"ה. מי שיש בו יראת יהו"ה, היא מביאה אותו לידי ענוה, שהיא שכינה עליונה, שיראת יהו"ה

מארי מתניתין, אין עני אלא מתורה ומן המצוות, דגופא איהו עובדי ידי דבר נש, לית חוסר סגי מניה בתר דלאו איהו עובדי דקודשא בריך הוא, הדא הוא דכתיב (תהלים קכז א) אם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, ודא גרם דיתחרב פי מקדשא, דלא הוה עובדי יהו"ה.

דרגא תמינאה ביראת יי', למהוי ליה בשת אנפין, מאן דאית ליה בשת אנפין דלא למעבד עבירה דאתי לידוי בגין דחילו דקודשא בריך הוא, כאלו ביה אתברי עלמא, ובגין דא בראשית יר"א בש"ת, הרי יראה עם בשת פלא חד, ומאן דלית ביה בשת אנפין אוקמוהו מארי מתניתין בודאי שלא עמדו רגלי אבותיו על הר סיני.

והפך בש"ת ותשפח שב"ת, והיינו בראשית יר"א שב"ת, דלא תחלל ליה בפרהסיא, כבר נש דלאו ביה בשת אנפין, ווי ליה מאן דמחלל שבת מלכתא דאיהי קדש למעבד ליה חול, דאוקמוהו מארי מתניתין, כל המשתמש בתגא חלף, זה המשתמש במי ששונה הלכות, כל שכן בשבת מלכתא.

ועוד בושת פנים לגן עדן, עז פנים לגיהנם, אנון דעברין עבירה ביד רמה, ולית לון בשת פנים מקודשא ברוך הוא, דאתמר ביה (תהלים לג כג) משמים הביט יהו"ה ראה את כל בני האדם, ואתמר ביה (ישעיהו ג) מלא כל הארץ כבודו, ואתמר ביה (משלי כ כז) חפש כל חדרי בטן, רואה כליות ולב.

וענוה קטירא בדחילו, הדא הוא דכתיב (משלי כב ד) עקב ענוה יראת יי',

מאן דאית ביה יראת יי' איתי ליה לידי ענוה דאיהי שכינתא עלאה,

דִּירָאֵת יִי' עֶקֶב לְגַבְיָהּ, וְדָא דִּרְגָא דְמִשָּׁה,
דֹּאֲתָמֵר בֵּיהּ (במדבר יב ג) וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנּוּ מְאֹד,
וּבִגִּין דְּאִיהִי יִרְאָה עֶקֶב לְגַבְיָהּ, אוֹקְמוּהָ מֵאֲרִי
מִתְנִיתִין, יִרְאָה מְלָה זִוטְרִתִּי הִיא לְגַבִּי מִשָּׁה.
דִּרְגָא תְּשִׁיעָאָה בִּירָאֵת יִי', כָּל מָאן דְּאִית
בֵּיהּ יִרְאֵת יְהו"ה יִתְהַלֵּל, וְכִי אִית
לְבַר נֶשׁ לְשַׁבְּחָא גְרָמִיָּה, אֵלָא אִיהוּ מְשׁוּבָּח
קֳדָם יְהו"ה, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (משלי לא ל) שֶׁקֶר
הַחֵן וְהַכֵּל הִיפִי וְגוֹמֵר, דָּא דָּרָא דְחִזְקִיָּהּ,
דְּבִירָאֵת יִי' קָא אֲתִי בַר נֶשׁ לְקִיָּמָא
תְּרִי"ג מְצוֹת, כְּחֻשְׁפִּין בִּירָא"ת.

דִּרְגָא עֲשִׂירָאָה בִּירָאֵת יִי', אִית יִרְאָה וְאִית
יִרְאָה, לֹאֵו כָּל אִפְיָא שׁוּין, אִית יִרְאָה
דְּדָחִיל בַּר נֶשׁ לְקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא בְּגִין דְּלֹא
יִלְקָה לִיהּ בְּרִצּוּעָה, דֹּאֲתָמֵר (דף 1
ע"א) בָּהּ (בראשית א ב) וְהָאֲרֵץ הִיְתָה תְּהוֹ וּבְהוֹ,
מִסְטָרָא דְּאִילָנָא דְטוֹב וָרֵעַ, דְּאִיהִי אֲרַעָא
רְקֻנָּא, שְׁפָחָא בִישָׁא, כְּגוּוֹנָא דְחַד מֵאַרְבַּע
אַבּוֹת נְזִיקִין דְּאִיהוּ הַבּוֹר, וּכְגוּוֹנָא דְּבוֹר
דְּיוֹסָף, דְּאוֹקְמוּהוּ עֲלִיָּה הַבְּרָה, וְהַבּוֹר רִיק
וְכו'. (בראשית לו כד), הַבְּרָה נִקְבָּא בִישָׁא, בּוֹר
דְּכוּרָא, וּבוֹר בְּגִין דְּאִיהוּ מִתְמָן, אוֹקְמוּהוּ
עֲלִיָּה אִין בּוֹר יִרָא חֲטָא, בְּתַר דְּלִית בֵּיהּ יִרְאֵת
יִי'.

מָאן דְּאִיהוּ דְּחִיל מְגוֹ אוֹרִיָּיתָא דְּאִיהִי
תְּפִאָרַת, דְּמַנִּיה נְפֻקַת, כְּגוּן דָּא אִיהִי
שְׁקוּלָה לְגַבְיָהּ, וּבִגִּין דָּא אִין כָּל יִרְאָה שׁוּה,
דְּהָא יִרְאֵת יִי' הִיא מְלָכוֹת דִּילִיָּה, כְּלִילָא
מִכָּל פְּקוּדֵי אוֹרִיָּיתָא, בְּגִין דְּאִיהִי יִרְאָה
דְּנִפְקַת מְגוֹ תוֹרָה דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא,
דְּאִיהוּ יְהו"ה, דְּכְגִינָה אוֹקְמוּהוּ מֵאֲרִי
מִתְנִיתִין, גְּדוּלָה תוֹרָה שְׁמִבִּיאָה לְאָדָם לִידֵי
מַעֲשָׂה, דָּאִי בַר נֶשׁ לֹא יָדַע אוֹרִיָּיתָא, וְאַגְרָא

עֶקֶב לְגַבְיָהּ, וְזוֹ דִּרְגָת מִשָּׁה,
שְׁנָאֵמֵר בּוֹ וְהָאִישׁ מִשָּׁה עָנּוּ
מְאֹד, וּמִשּׁוּם שְׁהִירָאָה הִיא עֶקֶב
אֵלֶיהָ, פְּרִשּׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
יִרְאָה דְּכַר קֶטֶן הִיא לְגַבִּי מִשָּׁה.
דִּרְגָה תְּשִׁיעִית בִּירָאֵת ה' - כָּל
מִי שֵׁישׁ בּוֹ יִרְאֵת יְהו"ה, יִתְהַלֵּל.
וְכִי יֵשׁ לְאָדָם לְשַׁבַּח אֶת עֲצָמוֹ?
אֵלָא הוּא מְשַׁבַּח לִפְנֵי יְהו"ה.
וְזִהוּ שְׁכָתוּב שֶׁקֶר הַחֵן וְהַכֵּל
הִיפִי וְגוֹמֵר. זֶה דוֹרוֹ שֶׁל
חִזְקִיָּהוּ, שְׁבִירָאֵת ה' כָּא בֶן אָדָם
לְקִים תְּרִי"ג מְצוֹת כְּחֻשְׁבּוֹן
בִּירָא"ת.

דִּרְגָה עֲשִׂירִית בִּירָאֵת ה' - יֵשׁ
יִרְאָה וְיֵשׁ יִרְאָה, לֹא כָל הַפְּנִים
שׁוּיִם. יֵשׁ יִרְאָה שְׁפּוֹחַד אָדָם
מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדִי שְׁלֹא
יִלְקָה בְּרִצּוּעָה, שְׁנָאֵמֵר בָּהּ
וְהָאֲרֵץ הִיְתָה תְּהוֹ וּבְהוֹ מִצַּד שֶׁל
הַעֵץ שֶׁל טוֹב וָרָע, שֶׁהִיא אֲרֵץ
רִיקָה, שְׁפָחָה רְעָה, כְּמוֹ שְׁאָחַד
מֵאַרְבַּע אַבּוֹת נְזִיקִין שֶׁהוּא
הַבּוֹר, וְכְמוֹ שֶׁהַבּוֹר שֶׁל יוֹסֵף
שְׁבִאָרוֹ עָלָיו הַבְּרָה, וְהַבּוֹר רִיק
וְכו'. הַבְּרָה - נִקְבָה רְעָה, בּוֹר -
זָכַר, וּבּוֹר, מִשּׁוּם שֶׁהוּא מִשָּׁם,
פְּרִשּׁוּהוּ עָלָיו אִין בּוֹר יִרָא חֲטָא,
מֵאַחֵר שְׁאִין בּוֹ יִרְאֵת ה'.

כִּי שֶׁהוּא פּוֹחַד מִתּוֹךְ תוֹרָה
שֶׁהִיא תְּפִאָרַת, שְׁמִמְנֵו יִצָּאָה,
כְּגוּן זֶה הִיא שְׁקוּלָה אֵלָיו,
וּמִשּׁוּם זֶה אִין כָּל יִרְאָה שׁוּה,
שְׁהִי יִרְאֵת ה', הִיא מְלָכוֹתוֹ,
כְּלִילָה מִכָּל מְצוֹת הַתּוֹרָה,
מִשּׁוּם שֶׁהִיא יִרְאָה שְׁיִצָּאֵת
מִתּוֹךְ תּוֹרָה, שֶׁהוּא עֲמוּד
הָאִמְצָעִי שֶׁהוּא יְהו"ה, שְׁבִגְלָלָה
פְּרִשּׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, גְּדוּלָה
תּוֹרָה שְׁמִבִּיאָה אָדָם לִידֵי
מַעֲשָׂה, שְׁאֵם אָדָם לֹא יוֹדַע אֶת
הַתּוֹרָה וְשִׁכַּר מְצוּתֶיהָ, וְעֹנֶשִׁים

דְּפִקוּדֵיָּא דִּילָהּ, וְעוֹנֶשִׁין

דילָה לְמָאן דְּעֵבֶר עַל פְּקוּדֵיָא, וּמָאן הוּא דְּבָרָא אֲוֵרִייתָא, וּמָאן הוּא דִּיהִיב לָהּ לְיִשְׂרָאֵל, אִיף דְּחִיל לֵיהּ וְנָטִיר פְּקוּדֵי, וּבִגִּין דָּא אָמַר דּוּד לְשִׁלְמָה בְּנוֹ (ר"ה א כח ט) דַּע אֶת אֱלֹהֵי אָבִיךָ וְעַבְדֵהוּ.

דְּאִי בְּרַ נֶשׁ לָא אֲשַׁתְּמוּדַע הֵהוּא דִּיהִיב לֵיהּ אֲוֵרִייתָא, וּמִנֵּי לֵיהּ לְנִטְרָא לָהּ, אִיף דְּחִיל מִנֵּיהּ וְעַבִּיד פְּקוּדֵי, וּבִגִּין דָּא אֲוִקְמוּהוּ רַבָּנָן, וְלֹא עִם הָאָרֶץ חֲסִיד, וְאִין בּוּר יֵרָא חֲטָא.

בִּגִּין דְּאֲוֵרִייתָא דְּאִיהִי תִרִי"א מִתְרִין דְּרִגִּין אֲתִיהִיבַת, מַחְסָד וּגְבוּרָה, דְּמִתְמָן תְּרִין פְּקוּדִין אֲהֵבַת חֲסִיד וּדְחִילוּ דְּגְבוּרָה דְּאִיהִי יִרְאָה, דְּבִהוּן אֲשַׁתְּלִימוּ תִרִי"ג פְּקוּדֵיָא, וּבִגִּין דְּכָל אֲוֵרִייתָא וּפְקוּדֵיהָ מִתְרִין סְטֵרִין אֲתִיהִיבַת, אֲוִקְמוּהוּ רַבָּנָן וְלֹא עִם הָאָרֶץ חֲסִיד, וְאִין בּוּר יֵרָא חֲטָא.

וְאִי תִימָא הָא חֲסִיד גְבוּרָה דְּמִתְמָן מַלְכוּת אִיהִי אֲהֵבָה וִירְאָה, אִיף אֲוִקְמוּהוּ רַבָּנָן גְּדוּלָה תּוֹרָה שְׁמִבִּיאָה לְאָדָם לִיְדֵי מַעֲשָׂה, דְּמַהְכָּא מִשְׁמַע דְּכָל הַקּוּדָם יִרְאָתוֹ לְחֻכְמָתוֹ חֻכְמָתוֹ מִתְקַיִּימַת, אֶלָּא כֹּלָא קְשׁוּט, תַּפְאָרַת אֲתַקְרִי אָדָם, פְּגוּוּנָא דִּילֵיהּ הוּא אָדָם ה"א דְּלִתְתָּא, דְּאֲוִקְמוּהוּ עֲלִיהּ דִּיהוּהִי רִאשׁוֹן לְמַחְשְׁבָהּ וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשָׂה, וּבִגִּין דָּא אֲוִקְמוּהוּ רַבָּנָן, יִשְׂרָאֵל עֲלֵהּ בְּמַחְשְׁבָהּ לְבִרְאֻת, דְּאֲתַמַּר עֲלִיָּיהּ אָדָם אֲתָם, אוּף הָכִי תַּפְאָרַת דְּאִיהוּ יְהו"ה, אִיהוּ רִאשׁוֹן לְמַחְשְׁבָהּ דְּאִיהוּ י" מִן אֲדֻנִּי, חֻכְמָה תַּתָּא, יִרְאָת יי', מַלְכוּת דִּילֵיהּ.

וּבִגִּין דָּא אֲתַמַּר בְּהַ (ויקרא יב ד) אֲשֶׁה כִּי תִזְרִיעַ, אֲתַתָּא אִית לָהּ לְאֶקְדָּמָא בְּכָל פְּקוּדֵיָא, דְּאֲתַמַּר בְּהַ אֲשֶׁה יִרְאָת יי'

שְׁלָה לְמִי שְׁעוּבָר עַל הַמְצוּת, וּמִי בָרָא אֶת הַתּוֹרָה, וּמִיֵּהוּ שְׁנִתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל - אִיף יִפְחַד מִמֶּנּוּ וְיִשְׁמַר מְצוּתָיו? וְלִכְּן אָמַר דּוּד לְשִׁלְמָה, דַּע אֶת אֱלֹהֵי אָבִיךָ וְעַבְדֵהוּ.

שְׂאָם אָדָם לֹא מִפִּיר אֶת אוֹתוֹ שְׁנִתְּן לוֹ תּוֹרָה וְצִנָּה אוֹתוֹ לְשִׁמְרָה, אִיף יִפְחַד מִמֶּנּוּ וְיַעֲשֶׂה מְצוּתָיו? וְלִכְּן פִּרְשׁוּהוּ רַבָּנָן, וְלֹא עִם הָאָרֶץ חֲסִיד, וְאִין בּוּר יֵרָא חֲטָא.

מִשּׁוּם שְׁתּוּרָה, שְׁהִיא תִרִי"א, מִשְׁתִּי דְּרִגּוֹת נִתְּנָה, מַחְסָד וּגְבוּרָה, שְׁמִשְׁם שְׁתֵּי מְצוּת - אֲהֵבַת חֲסִיד וִירְאָת גְבוּרָה, שְׁהִיא יִרְאָה, שְׁבָהּ הַשְׁתַּלְמוֹת תִּרִי"ג מְצוּת. וּמִשּׁוּם שְׁכָל הַתּוֹרָה וּמְצוּתֶיהָ מִשְׁנֵי צִדִּים נִתְּנוּ, פִּרְשׁוּהוּ רַבָּנָן וְלֹא עִם הָאָרֶץ חֲסִיד וְאִין בּוּר יֵרָא חֲטָא.

וְאִם תֹּאמַר, הֲרִי חֲסִיד וּגְבוּרָה, שְׁמִשְׁם מַלְכוּת, הִיא אֲהֵבָה וִירְאָה, אִיף פִּרְשׁוּהוּ חֻכְמִים גְּדוּלָה תּוֹרָה שְׁמִבִּיאָה לְאָדָם לִיְדֵי מַעֲשָׂה, שְׁמִכָּאן מִשְׁמַע, שְׁכָל הַקּוּדָם יִרְאָתוֹ לְחֻכְמָתוֹ חֻכְמָתוֹ מִתְקַיִּימַת? אֶלָּא הַכֹּל אִמְתָּ. תַּפְאָרַת נִקְרָא אָדָם, כְּמוֹ שְׁהוּא הִיָּה אָדָם ה"א שְׁלֻמְטָה, שְׁבָאָרוֹ עָלָיו שְׁהִיָּה רִאשׁוֹן לְמַחְשְׁבָהּ וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשָׂה, וְלִכְּן פִּרְשׁוּהוּ חֻכְמִים, יִשְׂרָאֵל עֲלֵהּ בְּמַחְשְׁבָהּ לְבִרְאֻת, שְׁנֹאֲמַר עֲלֵיהֶם אָדָם אֲתָם. אִיף כֹּף תַּפְאָרַת, שְׁהוּא יְהו"ה, הוּא רִאשׁוֹן לְמַחְשְׁבָהּ, שְׁהִיא חֻכְמָה עֲלִיָּוָה, וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשָׂה, שְׁהִיא י" מִן אֲדֻנִּי, חֻכְמָה תַּחְתּוֹנָה, יִרְאָת יְהו"ה מַלְכוּת שְׁלוֹ.

וְלִכְּן נֹאמַר בְּהַ אֲשֶׁה כִּי תִזְרִיעַ. אֲשֶׁה, יֵשׁ לָהּ לְהַקְדִּים בְּכָל

אֲתַתָּא אִית לָהּ לְאֶקְדָּמָא בְּכָל פְּקוּדֵיָא, דְּאֲתַמַּר בְּהַ אֲשֶׁה יִרְאָת יי'

המצוות, שנאמר בה אשה יראה
ה' היא תתהלל, ולכן מצא אשה
בתחלה - מצא טוב, שנאמר בו
טוב יהוה לכל.

ואם הקדים אותה בתפלה, כמו
שבארו אדנ"י שפתי תפתח, מיד
- ויפק רצון מה', ולכן הפונה,
שהיא מחשבה, צריך להקדים
למצוה, ולכן שמו חכמים פונת
מחשבת התפלה בברכה
הראשונה, שכן פרשוהו, אם לא
כונן בברכה ראשונה - חוזר
לראש. ולכן צריך להקדים יראה
מצד השכינה, בין בתורה בין
במצוות, אבל מצד של הקדוש
ברוך הוא צריך להקדים תורה
ליראה בכל המצוות, שיראה
של תורה יש, שנקראת הנקבה
תורה שבעל-פה, שבשכילה
נאמר שם אז ירננו עצי היער.

ענה מלאך מן השמים ואמר: הן
הן מעשה מרפכה. מן הא"ז הזה
תלויים בו ע"ב שמות, שהינו
חסד, שבו צריך להתקין כסא
לרבנו בכנפי מצוה, וישב עליו
באמת. עשור אמת מ"ה, יו"ד
ה"א וא"ו ה"א מוריד הטל
להאיר אל הה"א.

שהוא כולל שלש ברכות
ראשונות של התפלה ושלש
אחרונות, וזה עשר ספירות בלי
מה, שהם כנגד שני שמות
יהוה אדנ"י, ושמונה אותיות,
שהם עשרה עשרה הכפ בשקל
הקדש, וזה כ' מן פתר, עשרה
מהשכינה התחתונה אדנ"י,
מלמטה למעלה מן אנ"י עד
אי"ן, עשרה מלמעלה למטה
מעמוד האמצעי שהוא יהוה.
ומשום זה כ' כולל אותם.

ובקץ הגאולה מ'דלג על ה'הרים
זה מ"ה, ואין הרים אלא

היא תתהלל (משלי לא ל), ובגין דא מצא אשה
בקדמיתא, מצא טוב (שם יח כב), דאתמר
ביה (תהלים קמה ט) טוב יהוה לכל.

ואי אקדים לה בצלותא, כמה
דאוקמוהו (תהלים נא יז) אדנ"י שפתי
תפתח, מיד (משלי ח לה) ויפק רצון מיהוה,
ובגין דא פונה דאיהי מחשבה, צריך
לאקדמא למצוה, ובגין דא שויאו רבנן פון
מחשבתא דצלותא בברכה קדמא, דהכי
אוקמוהו אם לא פון בברכה ראשונה חוזר
לראש, ובגין דא צריך לאקדמא יראה
מסטרא דשכינתא, בין באורייתא, בין
בפקודייתא, אבל מסטרא דקודשא בריך הוא,
צריך לאקדמא אורייתא ליראה בכל פקודייתא,
דיראה דאורייתא אית, דאתקרי נוקבא תורה
שבעל פה, דבגינה אתמר תמן אז ירננו עצי
היער (דהי"א טז לג).

ענה מלאך מן השמים ואמר הן הן מעשה
מרפכה, מהאי א"ז תליין ע"ב שמקן
דהיינו חסד, דביה צריך לאתקנא פרסיא
למאריה, בכנפי מצוה, וישב עליו באמת,
עשור אמת מ"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א,
מוריד הטל לאנהרא לגבי ה"א.

דאיהו כליל תלת ברכאן קדמאין דצלותא,
ותלת בתראין, ודא עשר ספירות בלי
מה, דאינון לקבליהו תרין שמקן יהוה
אדנ"י, ותמניא אתוון, דאינון עשרה עשרה
הכפ בשקל הקדש (במדבר ז פז), ודא כ' מן פתר,
עשרה מן (דף ו ע"ב) שכינתא תתא אדנ"י,
מתתא לעילא מן אנ"י עד אי"ן, עשרה
מעילא לתתא מעמודא דאמצעיתא דאיהו
יהוה, ובגין דא כ' כליל לון.

ובקץ דפורקנא מ'דלג על ה'הרים (שיר ב ח), דא מ"ה, ולית הרים אלא

הַאֲבוֹת, שֶׁהֵם מְרַבֵּתוּ, אֵף כִּן
מִקְפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת - הֵן
הָאֲמָהוֹת, אֲהִי"ה אֲדֹנָי. בָּאוּתוֹ
זֶמֶן אֲזִי יִשִּׁיר מִשֶּׁה וְכו', וְהַפֵּל
נִקְשָׁר וְנִכְלָל בְּחִי עֲלֻמִּין. וְהוּא
זֶהוּ שְׁפָתוֹב בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צִדִּיק.
וְיֵשׁ כְּבוֹד נִבְרָא, כְּמוֹ שְׁכָבוֹד
נֶאֱצַל. מִצַּד שֶׁל כְּבוֹד נִבְרָא
אוֹמְרִים יִשְׂרָאֵל אֵל אֲדוֹן עַל
הַפֵּל, אִם פְּעֻבָּדִים. וּמִצַּד שֶׁל
כְּבוֹד נֶאֱצַל נֶאֱמַר בָּהֶם אִם
כְּבָנִים, הוּא עֲלֵת עַל הַפֵּל, אֵין
אֱלוֹהַּ עֲלָיו, וְלֹא תַחֲתָיו, וְלֹא
לְאַרְבָּעָה צַדִּידִים, הוּא מְמַלֵּא כָּל
הָעוֹלָמוֹת.

וְהוּא סוֹכֵב אֶת כָּל הַצַּדִּידִים,
שֶׁלֹּא מִתְפַּשְּׁטִים יוֹתֵר מִהַגְּבוּל
שֶׁשֶּׁם לְכָל אֶחָד, וְהַמְדָּה שֶׁשֶּׁם
לְכָל אֶחָד, וְכֻלָּם בְּרִשּׁוֹתוֹ,
בְּרִשּׁוֹת הַיְחִיד.

אֲדֹנָי מְרַבֵּה לִיהו"ה, וְכֵה
הַתַּעֲטָף, וְאֵף כִּן יְהו"ה מִתַּעֲטָף
בְּאֲהִי"ה לְבָרָא עוֹלָם, אֲבָל שֵׁם
יְהו"ה הוּא מְרַבֵּה לְרִבּוֹנוֹ לְכַתֵּר
עֲלֵיוֹן, וְלִכְּנֵן אֵין קְדוּשׁ בִּיהו"ה,
עֲלֵת עַל הַפֵּל, טָמִיר וְגִנוּז בְּכַתֵּר,
וּמִמֶּנּוּ מִתְפַּשֵּׁט אוֹרוֹ עַל יְהו"ה,
שֶׁהֵיא י' חֲכָמָה, ה' בִּינָה, ו' סְפִירָה
כּוֹלֵל שֶׁשׁ סְפִירוֹת, ה' מַלְכוּת.
וְזוֹהִי הַתַּפְּשֻׁטוֹתוֹ מִלְמַעְלָה
לְמַטָּה. וְאֵף כִּן מִתְפַּשֵּׁט אוֹרוֹ
עַל י' מִן אֲדֹנָי מִלְמַטָּה לְמַעְלָה
עַד אֵין סוֹף שְׁנַרְמִז בְּאֲדֹנָי
אֵי"ן, וּמִשּׁוֹם זֶה י' י' מִן
יֵאֱהוּדָנָה י', עֲשֶׂרָה עֲשֶׂרָה הַפֵּה,
זֶה כ' מִן פֶּתֶר, וּבְעַל הַפֵּל, אֵין
בּוֹ צִיּוֹר שֶׁל אוֹת וְנִקְדָּה. זֶהוּ
שְׁפָתוֹב וְאֵל מִי תְדַמְיוּנִי וְאֲשׁוּהָ,
וְאֵל מִי תְדַמְיוּן אֲלֵי וְמָה דְמוּת
תַּעֲרֻכוּ לוֹ.

הוּא צִיר בִּשְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת שְׁנֵי
עוֹלָמוֹת. בָּאוֹת י' צִיר הָעוֹלָם

אֲבָהֶן, דְּאֵינוֹן מְרַבֵּתִיהָ, אוֹף הָכִי מִקְפֵּץ עַל
הַגְּבָעוֹת אֲנוֹן אֲמָהֶן, אֲהִי"ה אֲדֹנָי, בָּהֵהוּא
זִמְנָא אֲזִי יִשִּׁיר מִשֶּׁה וְכו' (שְׁמוֹת טו א), וְכֻלָּא
אֲתַקְשָׁר וְאֲתַכְלִיל בְּחִי עֲלֻמִּין, הִדָּא הוּא
דְּכַתִּיב (מְשִׁלִּי יו) בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צִדִּיק.

וְאִית כְּבוֹד נִבְרָא כְּגוֹנוֹנָא דְּכְבוֹד נֶאֱצַל,
מִסְטָרָא דְּכְבוֹד נִבְרָא אֲמָרִין יִשְׂרָאֵל
לְגַבֵּי אֲדוֹן עַל כֻּלָּא אִם פְּעֻבָּדִים, וּמִסְטָרָא
דְּכְבוֹד נֶאֱצַל אֲתַמַּר בְּהוֹן אִם כְּבָנִים, אִיהוּ
עֲלֵת עַל כֻּלָּא לִית אֲלֵהָ עֲלִיהָ, וְלֹא תַחֲתִיהָ,
וְלֹא לְאַרְבַּע סְטָרִין דְּעֻלְמָא, אִיהוּ מְמַלֵּא כָּל
עֲלֻמִּין.

וְאִיהוּ אֲסַחֵר לְכָל סְטָרִין, דְּלֹא מִתְפַּשְּׁטִין
יִתִּיר מִגְּבוּל דְּשׁוּי לְכָל חַד, וּמִדָּה
דְּשׁוּי לְכָל חַד, וְכֻלְהוּ בְּרִשּׁוֹ דִּילִיָּה בְּרִשּׁוֹת
הַיְחִיד.

אֲדֹנָי מְרַבֵּה לִיהו"ה, וְכֵה אֲתַעֲטָף, וְאוֹף
הָכִי יְהו"ה אֲתַעֲטָף בְּאֲהִי"ה לְמַבְרִי
עֲלֻמָּא, אֲבָל שֵׁם יְהו"ה אִיהוּ מְרַבֵּה
לְמֵאֲרִיָּה לְכַתֵּר עֲלֵאָה, וּבְגִין דָּא (ש"א כב) אֵין
קְדוּשׁ בִּיהו"ה, עֲלֵת עַל כֻּלָּא טָמִיר וְגִנְיָז
בְּכַתֵּר, וּמִנִּיָּה אֲתַפְּשֵׁט נְהוּרִיָּה עַל יְהו"ה,
דְּאִיהוּ י' חֲכָמָה, ה' בִּינָה, ו' כְּלִיל שִׁית
סְפִירָן, ה' מַלְכוּת, וְהֵאֵי אִיהוּ אֲתַפְּשֻׁטוֹתִיהָ
מִעִילָא לְתַתָּא, וְאוֹף הָכִי אֲתַפְּשֵׁט נְהוּרִיָּה עַל
י' מִן אֲדֹנָי מִתַּתָּא לְעִילָא, עַד אֵין סוֹף,
דְּאֲתַרְמִיז בְּאֲדֹנָי אֵי"ן, וּבְגִין דָּא י' י' מִן
יֵאֱהוּדָנָה י' עֲשֶׂרָה עֲשֶׂרָה הַפֵּה, דָּא כ' מִן
פֶּתֶר, וּמֵאֲרִי דְּכֻלָּא לִית בִּיָּה צִיּוֹר דְּאוֹת
וְנִקְוָדָה, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (יִשְׁעִיָּה מ יח-כח) וְאֵל מִי
תְדַמְיוּנִי וְאֲשׁוּהָ, וְאֵל מִי תְדַמְיוּן אֲלֵל, וְמָה
דְּמוּת תַּעֲרֻכוּ לוֹ.

אִיהוּ צִיר בְּתַרִּין אֲתוּוֹן תַּרִּין עֲלֻמִּין, בָּאֵת י' צִיר עֲלֻמָּא דְּאֲתִי, וּבָאֵת

הבא, ובאות ה' - העולם הזה. זהו שפתיב כי ביה ה' צור עולמים.

והמקורות של כל השמות הם יו"ד ה"י וי"ו ה"י - יהוה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א - יהוה. כל יו"ד מראה יהוה, כל א' מראה אהיה למעלה, אדנ"י למטה. כף שם יהוה הוא בכניו אחד, משום שממנו נמצא כניו, אבל מצד של עשר הספירות של בריאה אין שם יהוה וכניו אחד. זהו שפתיב כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וכו'. הרי ספירות שנקראו בשם יהוה ובשם אדנ"י, ואנון דאדנ"י אדנ"י נבראו.

ורבן יש שמות דומים לחותם המלך, שבהם נודעת דמות המלך והגבירה ציור ממש, ויש שמות שהם כמו שרשם של ציור של חותם בשעוה, וכף פוחדים מאותו רשם כאלו היה המלך ממש, אבל אדון על הכל, אין לו מכל הציורים הללו כלל. זהו שפתיב ואל מי תדמיון א"ל וכו'.

ומצד של ציורי השעוה ראה יחזקאל כל המראות הללו שראה, ולכן נאמר בהם ודמות כמראה אדם, ולא מראה אדם ממש, כמראה חשמ"ל ולא חשמל, כמראה אש בית לה סביב, הוא מראה דמות פבוד יהוה, ולא פבוד יהוה ממש, אלא מראה ציור שלו.

פתח ואמר: יחזקאל הנביא, קום משנתך לגלות פאן המראות שהתגלו לך, שכלם אליך בדרך נסתר ובהתגלות, בהתגלות ציורים, אבל בסתימות העינים דמות של המלך והגבירה, כל שכן וכל שכן אותו שאין לו דמות,

ה' עלמא דין, הדא הוא דכתיב (שם כו ד) פי ביה יהוה צור עולמים.

ומקורין דכל שמיהן אינון יו"ד ה"י וי"ו ה"י, יהוה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, יהוה, כל יו"ד איהי אחזי יהוה, כל א' אחזי אהיה לעילא, אדנ"י לתתא, הכא שם יהוה איהו בכנוייה חד, בגין דמניה אשתפח פנוייה, אבל מסטרא דעשר ספירן דבריאה, לאו שם יהוה וכנוייה חד, הדא הוא דכתיב (שם מג ז) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו וכו', הרי ספירות אתקריאו בשם יהוה, ובשם אדנ"י, ואנון דאדנ"י אתקריאו.

ובגין דא אית שמיהן דמין לחותמא דמלפא, דבהון אשתמודע דיוקנא דמלפא ומטרוניתא ציורא ממש, ואית שמיהן דאינון פגוונא דרשימו דציורא דחותמא בשעוה, והכי דחילין מההוא רשימו פאילו הוה מלפא ממש, אבל אדון על פלא לית ליה מכל אלין ציורין כלל, הדא הוא דכתיב (שם מ יח) ואל מי תדמיון א"ל וכו'.

ומסטרא דציורין דשעוה, חמא יחזקאל כל אלין מראות דחמא, ובגין דא אתמר בהון (יחזקאל א כו) ודמות כמראה אדם, ולא מראה אדם ממש, כמראה חשמ"ל ולא חשמ"ל, כמראה אש בית לה סביב, הוא מראה דמות פבוד יי', ולא פבוד יי' ממש, אלא מראה ציור דיליה.

פתח ואמר, יחזקאל נביאה, קום משנתך לגלגא הכא מראות דאתגליין לך, דכלהו לגבך בארז סתים ובאתגליא, באתגליא ציורין, אבל בסתימו דעיינין דיוקנא דמלפא ומטרוניתא, כל שכן וכל

שֶׁבָּגְלָלוּ נֹאמֵר פְּסוּק זֶה לְמִי
שֶׁצִּיר בּוֹ דְּמוּת, אֲרוּר הָאִישׁ
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וְכו', וְשֵׁם
בְּסֹתֵר, בְּסֹתְרוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֶפְלוּ
מִכָּל מָה שֶׁאֵדָם יְכוּל לְהִסְתַּכֵּל
בְּעֵינָיו, וְאֶפְלוּ מִכָּל הַדְּמִיּוֹת
שֶׁהָרָאָה לְנִבְיָאִים.

צוּרַת הַדְּמוּת שֶׁכְּלוּלָה מִכֶּמֶה
אוֹרוֹת, אֶחָד וּמִמֶּעַל לְרִקִּיעַ אֲשֶׁר
עַל רֹאשׁוֹ, כִּמְרָאָה אֲבֵן סִפִּיר
דְּמוּת כֶּסֶף, זֶה אֲבֵן סִפִּיר דְּמוּת
כֶּסֶף, וְהוּא לְמַעַלָּה כְּמוֹ זֶה י, וְתַחַת
רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבָנֵת
הַסִּפִּיר כְּמוֹ זֶה א, וְהַכֹּל א, וְנִקְדָּה
זֶה הִיא כְּמוֹ חֲל"ם לְמַעַלָּה כְּתֹר
עֲלִיּוֹן שְׂרוּכָב עַל י"ה, שֶׁהֵם
חֲכָמָה וּבִינָה כְּחֻשְׁבּוֹן חֹלָם,
וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבָנֵת
הַסִּפִּיר חִירָק, וְזוֹ מַלְכוּת, וְהָאֲרֶץ
הַדּוֹם רִגְלִי. הִיא תַּחַת ו"ה,
שֶׁהִיא חֻשְׁבּוֹן חִירָק, וְכָךְ עוֹלָה
א יְהו"ה יו"י.

וְעוֹד, רִקִּיעַ זֶה עֲמוּד הָאֲמָצִיעִי
שֶׁכּוֹלֵל שֵׁם יְהו"ה, וְהוּא כּוֹלֵל
שֵׁשׁ סְפִירוֹת שֶׁל הָאֲמָצִיעַ, שֶׁעֲלִיו
נֹאמֵר נְטוּי עַל רֹאשֵׁיהֶם
מִלְּמַעַלָּה, שֶׁעֲלִיו נֹאמֵר נוֹטָה
שָׁמַיִם כִּירִיעָה, כְּמוֹ זֶה \ בְּאֲמָצִיעַ
א. נוֹטָה שָׁמַיִם לְבָדִי - מִי נוֹטָה
אוֹתוֹ? עֲלֵת עַל הַכֹּל לְבָדִי, יְחִיד
בְּלִי שְׁנֵי לְעֶזֶר לוֹ.

הַשְּׁנִי, וְעַל דְּמוּת הַכֶּסֶף דְּמוּת
כִּמְרָאָה אָדָם עֲלִיו מִלְּמַעַלָּה, וְהוּ
יִוֵּד הָאֵל וְאֵל הָאֵל כּוֹלֵל תִּשְׁעַ
נִקְדּוֹת, וְעֲשִׂירֵי שְׂכִינָה כְּלוּלָה
מִכָּלֶם, וְהַכֹּל א, שְׂאִין אָדָם בְּלִי
א, וְהַכֹּל הוּא עֲמוּד הָאֲמָצִיעִי,
שֶׁהוּא יְהו"ה שְׂכּוֹלֵל א, וְהוּא
הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ שְׂכּוֹלֵל א.
לְהִרְאוֹת, שְׂאֵם רֵץ לְבָדִי, שׁוֹב
לְאַחֹר.

רֵץ לְבָדִי שׁוֹב לְאַחֹר.

שֶׁכֵּן הֵהוּא דְלִית לִיה דְּיוֹקְנָא, דְּבִגִּינִיָּה אֲתָמֵר
הֵאֵי קָרָא לְמָאן דְּצִיר בֵּיה דְּיוֹקְנָא, (דְּבִרִּים כז
טו) אֲרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וְכו', וְשֵׁם
בְּסֹתֵר, בְּסֹתְרוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֶפְלוּ מִכָּל
דְּבַר נֶשׁ יְכִיל לְאַסְתַּכְּלָא בְּעֵינָא, וְאֶפְלוּ מִכָּל
דְּיוֹקְנִין דְּאַחֲזִי לְנִבְיָאִי.

צוּרַת דְּיוֹקְנָא דְּכִלְיָלָא מִכֶּמֶה נְהוּרִין, חֲד
וּמִמֶּעַל לְרִקִּיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ א
כִּמְרָאָה אֲבֵן סִפִּיר דְּמוּת כֶּסֶף (יְחֻזְקָאֵל א כו), דָּא
אֲבֵן סִפִּיר דְּמוּת כֶּסֶף, וְאִיהוּ לְעִילָא כְּגוּוֹנָא
דָּא י וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבָנֵת (ד' טו)
ע"א) הַסִּפִּיר (שְׁמוֹת כד י), כְּגוּוֹנָא דָּא א וְכִלָּא א,
נִקְוֵדָה דָּא הוּא כְּגוּוֹן חֲל"ם לְעִילָא כְּתֹר
עֲלִיּוֹן, דְּרִכִּיב עַל י"ה דְּאִינוֹן חֲכָמָה וּבִינָה
כְּחֻשְׁבּוֹן חֹלָם, וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבָנֵת
הַסִּפִּיר חִירָק, וְדָא מַלְכוּת, וְהָאֲרֶץ הַדּוֹם
רִגְלִי, אִיהִי תַּחַת ו"ה, דְּאִיהוּ חֻשְׁבּוֹן חִירָק,
וְהִכִּי סָלִיק א יְהו"ה יו"י.

וְעוֹד רִקִּיעַ דָּא עֲמוּדָא דְּאֲמָצִיעִיתָא, דְּכִלְיָל
שֵׁם יְהו"ה, וְאִיהוּ כְּלִיל שִׁית סְפִירָן
בְּאֲמָצִיעִיתָא, דְּעִלִּיָּה אֲתָמֵר (יְחֻזְקָאֵל א כב) נְטוּי
עַל רֹאשֵׁיהֶם מִלְּמַעַלָּה, דְּעִלִּיָּה אֲתָמֵר (תַּהֲלִים קד
ב) נוֹטָה שָׁמַיִם כִּירִיעָה, כְּגוּוֹנָא דָּא \ בְּאֲמָצִיעַ
א, נוֹטָה שָׁמַיִם לְבָדִי (יְשַׁעִיָּה מד כד), מָאן נוֹטָה
לִיה, עֲלֵת עַל כָּלָא לְבָדִי, יְחִידָא בְּלָא תְּנִינָא
לְמַעַזֵּר לִיה.

תְּנִינָא (יְחֻזְקָאֵל א כו), וְעַל דְּמוּת הַכֶּסֶף דְּמוּת
כִּמְרָאָה אָדָם עֲלִיו מִלְּמַעַלָּה דָּא
אִיהוּ יִוֵּד הָאֵל וְאֵל הָאֵל כְּלִיל תִּשְׁעַ נִקְוֵדִין,
וְעֲשִׂירָאָה שְׂכִינָתָא כְּלִילָא מִכָּלָהוּ, וְכִלָּא א,
דְּלִית אָדָם בְּלָא א', וְכִלָּא אִיהוּ עֲמוּדָא
דְּאֲמָצִיעִיתָא, אִיהוּ יְהו"ה דְּכִלְיָל א, וְאִיהוּ
שְׂמָא מְפָרֵשׁ דְּכִלְיָל א לְאַחֲזָא דָּאֵם

הַשְּׁלִישִׁי, כְּמֵרָאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ
סָבִיב, וְזוֹ הַשְּׁכִינָה. שְׁפָךְ
פְּרִשְׁוֹהוּ חֲכָמִים, שֶׁהַנְּשׁוּמוֹת
דְּמוּתוֹת לִפְנֵי שְׁכִינָה כְּנֻרוֹת לִפְנֵי
הָאֲבוּקָה, וּמִשּׁוּם זֶה כְּמֵרָאָה אֵשׁ
בֵּית לָהּ, וְהִיא בֵּית הַכְּנֻסֶת
שְׁלֹמֶעֱלָה, א"ש נג"ה, כִּי בֵּיתִי
בֵּית תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים,
וְהִיא אֵשׁ בֵּית לָהּ מִצַּד הַגְּבוּרָה
שֶׁהִיא ב', הַיּוֹם הַשְּׁנִי שָׁבוּ נִבְרָא
גִּיהֶנֶם, א' יוֹם רֵאשׁוֹן שְׁנִבְרָא בּוֹ
גֵן עֵדֶן, וְזֶה חֹסֶד. עֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי
כְּמֵרָאָה אָדָם הַכּוֹלֵל שְׁנֵיהֶם,
וְא"ו לִמִּין אַח"ד, ל"ב לְשִׁמְאֵל
י"ד ה"א ה"א.

כְּמֵרָאָה מִתְּנִי וּלְמַעְלָה,
וּמֵמֵרָאָה מִתְּנִי וּלְמַטָּה - אֵלּוּ
שְׁתֵּי שׁוּקִים, שְׁנֵי נִבְיָאֵי אֲמַת,
וְהֵם רְבִיעִי וְחֲמִישִׁי לַחֹסֶד,
שֶׁמֶשֶׁם בְּנִין הָעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכָתוּב
עוֹלָם חֹסֶד יִבְנֶה. ה' עֲלִיוֹנָה
הַתְּפִשְׁטָה עַד הוֹד, חֲמִשִּׁים
שְׁעָרִים, וּמִשּׁוּם זֶה רֹמֵז עֲלֶיהָ
רְאִיתִי כְּמֵרָאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ, וְכָה
שֶׁשׁ מֵרָאוֹת.

הַשְּׁבִיעִי, כְּמֵרָאָה הַקְּשֶׁת, הַקְּשֶׁת
זֶה צִדִּיק יְסוֹד עוֹלָם, כְּמֵרָאָה
שְׁלָה לְמַטָּה מִטְטְרוּן, זֶה רָאָה
יְחִזְקָאֵל, שֶׁהוּא כּוֹלֵל כָּל
הַמֵּרָאוֹת.

הַמֵּרָאָה הַשְּׁמִינִי, כֵּן מֵרָאָה
הַנֶּגֶה סָבִיב, זֶה שְׁכִינָה תַּחְתּוֹנָה,
שְׁנֵאֲמַר בָּהּ נִקְבָּה תְּסוּכָב גְּבֵר,
וּמִשּׁוּם זֶה, כֵּן מֵרָאָה הַנֶּגֶה
סָבִיב, אֵשׁ נִגְהָ.

הַתְּשִׁיעִי, הוּא מֵרָאָה דְּמוּת כְּבוֹד
יְהו"ה, חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה, הַדְּמוּת
שְׁלָה רָאָה יְחִזְקָאֵל לְמַטָּה, וְלֹא
חֲכָמָה.

וּכְשֶׁהֲגִיעַ לְדְמוּת הַכְּתֹר, שֶׁהוּא
הַדְּרָגָה הָעֲשִׁירִית, רָאָה מִה כְּתוּב
בּוֹ, וְאֵרָאָה וְאָפֵל עַל פָּנָי, שְׁלֹא

תִּלְיִתָאָה, כְּמֵרָאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ סָבִיב, וְדָא
שְׁכִינְתָא, דְּהָכִי אוּקְמוּהוּ רַבָּנִן,
דְּנִשְׁמַתִּין דְּוָמִין קָדָם שְׁכִינְתָא כְּנֻרוֹת לִפְנֵי
הָאֲבוּקָה, וּבִגִּין דָּא כְּמֵרָאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ (שם
א כז), וְאִיהִי בִי כְּנִישְׁתָּא דְלַעֲיָלָא, א"ש נג"ה,
כִּי בֵּיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים (ישעיה נו
ז). וְאִיהִי אֵשׁ בֵּית לָהּ מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, דְאִיהִי
ב', יוֹמָא תְּנִינָא דְאֲתַבְּרִי בִּיה גִּיהֶנֶם, א' יוֹמָא
קְדָמָא דְאֲתַבְּרִי בִּיה גֵּן עֵדֶן, וְדָא חֹסֶד,
עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא כְּמֵרָאָה אָדָם כָּלִיל
תְּרוּיָהּ, וְא"ו לִימִנָא אַח"ד, ל"ב לְשִׁמְאֵל
י"ד ה"א ה"א.

כְּמֵרָאָה מִתְּנִי וּלְמַעְלָה, וּמֵמֵרָאָה מִתְּנִי
וּלְמַטָּה, אֵינּוֹן תְּרִין שׁוּקִין, תְּרִין
נִבְיָאֵי קְשׁוּט, וְאֵינּוֹן רְבִיעֵאָה וְחֲמִשְׁאָה
לַחֹסֶד, דְּמִתְּמָן בְּנִינָא דְעֵלְמָא, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב (תהלים פט ג) עוֹלָם חֹסֶד יִבְנֶה, ה' עֲלָאָה
אֲתַפְּשֶׁט עַד הוֹד, חֲמִשִּׁין תְּרַעִין, וּבִגִּין דָּא
קָא רְמִיז עֲלָהּ, רְאִיתִי כְּמֵרָאָה אֵשׁ בֵּית לָהּ,
וְכָה שְׁתֵּי מֵרָאוֹת.

שְׁבִיעֵאָה, (יחזקאל א כח) כְּמֵרָאָה הַקְּשֶׁת, הַקְּשֶׁת
דָּא צִדִּיק יְסוֹד עֵלְמָא, כְּמֵרָאָה
דִּילָהּ לְתַתָּא מִטְטְרוּן, דָּא חֲזָא יְחִזְקָאֵל,
דְאִיהוּ כָלִיל כָּל מֵרָאוֹת.

חִיזוּ תְּמִינָאָה, כֵּן מֵרָאָה הַנֶּגֶה סָבִיב, דָּא
שְׁכִינְתָא תְּתַאָה, דְאֲתַמַּר בָּהּ (ירמיהו לא
כא) נִקְבָּה תְּסוּכָב גְּבֵר, וּבִגִּין דָּא כֵּן מֵרָאָה
הַנֶּגֶה סָבִיב, אֵשׁ נִגְהָ.

תְּשִׁיעֵאָה, הוּא מֵרָאָה דְּמוּת כְּבוֹד יְהו"ה,
חֲכָמָה עֲלָאָה, דְּמוּת דִּילָהּ חֲזָא
יְחִזְקָאֵל לְתַתָּא, וְלֹא חֲכָמָה.

וְכֵן מֵטָא לְדְמוּת כְּתֹר דְאִיהוּ דְרָגָא
עֲשִׁירָאָה, חֲזִי מִה כְּתִיב בִּיה, וְאֵרָאָה וְאָפֵל עַל פָּנָי, דְלֹא יָכִיל

יְכִיל

למסבל, ואם מראות דלתתא הכי, כל שפן
וכל שפן מראות עלאין דספירות דבריאה,
כל שפן וכל שפן מראות דאצילות.

וברוא דאת א תשפח חל"ם חיר"ק שורק
פגוונא דא :ו וואיהו גלגל דאתהפך לשית
סטרין לעילא ולתתא. ולארבע סטרין,
אתהפך לימינא וסהיד על עלת על פלא דלית
אל"ה אחרא לימינא דעלמא, אתהפך
לשמאלא וסהיד עליה, והכי לכל סטרא
סהיד על יחודיה, דלית אל"ה אחרא עילא
ותתא ולארבע סטרין, האי איהו דאוקמוהו
מארי מתניתין כדי שתמליכהו על השמים
ועל הארץ ועל ארבע רוחות העולם.

ו' כליל תלת נקודין, עילא ותתא
ואמצעיתא, דסהדין, ותלת סהדין
תחותיהו לתתא, על עלת על פלא דאיהו
ראשון ואחרון ומבלעדיו אין אלהי"ם,
דאיהו כליל שית נקודין פחושפן ו', דסהדין
על עלת על פלא, דלית אל"ה אחרא לשית
סטרין אלא הוא, הא תשע נקודין דכלילן
באת ו' מן א, ואת א' ביה אשתלימו לעשר,
וביה פלהו אזלין לאתר חד, הא הכא רזא
דבניינא דיחזקאל (ד' ט"ז ע"ב) ברזא דנקודין.

ועוד רזא נקודי צריך לאחזרא עליהו, פתח
פחושפן אותיותיו איהו יו"ד,
וכתיב (תהלים קמה טז) פותח את ידך ומשביע
לכל חי רצון, ואוקמוהו אל תקרי ידך אלא
יודי"ף, ואינון י"י מן יאהדונה"י, ובאן אתר
מתפתחין ברקיעא דאיהו פתח, ואיהו מפתח
כליל אהדונה"ה שית אתון באמצע י"י,
ותרין יודין עם רקיע דאיהו ו' סליק לחושפן
יהו"ה.

יכל לסבל. ואם המראות
שלמטה פך, כל שפן וכל שפן
מראות העליונות של ספירות
הבריאה, כל שפן וכל שפן
מראות של אצילות.

ובסוד של האות א' תמצא
חל"ם חיר"ק שור"ק כמו זה:
:ו והוא גלגל שמתהפך
לששה צדדים - למעלה ולמטה
ולארבעה צדדים, מתהפך לימין
ומעיד על עלת על הכל שאין
אלו"ה אחר לימין העולם.
מתהפך לשמאל ומעיד עליו,
וכך לכל צד מעיד על יחודו
שאין אלו"ה אחר למעלה
ולמטה ולארבעה צדדים. זהו
שבארוהו חכמים בעלי המשנה,
כדי שתמליכהו על השמים ועל
הארץ ועל ארבע רוחות העולם.
ו' כולל שלש נקודות - מעלה
ומטה ואמצע, שמעידים,
ושלשה עדים תחתיהם למטה,
על עלת על הכל, שהוא ראשון
ואחרון, ומבלעדיו אין אלהי"ם
שהוא כולל שש נקודות כחשבון
ו', שמעידים על עלת על הכל,
שאין אלו"ה אחר לששה צדדים
אלא הוא. הרי תשע נקודות
הכוללות באות ו' מן א', והאות
א' ביה השתלמו לעשר, ובו כלם
הולכים למקום אחד, הרי כאן
סוד הבגנן של יחזקאל בסוד
הנקודות.

ועוד, הסוד של הנקודות צריך
לחזר עליהם, פתח, כחשבון
אותיותיו הוא יו"ד, וכתיב
פותח את ידך ומשביע לכל חי
רצון, ופרשוהו, אל תקרי ידך
אלא יודי"ף, והם י"י מן
יאהדונה"י, ובאיהו מקום
נפתחים ברקיע שהוא פתח,
והוא מפתח הכולל אהדונה"ה.

שש אותיות באמצע י"י, ושני יודי"ם עם רקיע שהוא ו', עולה לחשבון יהו"ה.

קִמֵּץ רָקִיעַ וְנִיצוֹץ הֵם י"ו, הוּא קוֹמֵץ כָּל הַנִּקְדוֹת שֶׁהֵן שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה, כְּחֻשְׁבוֹן שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה פְּנֵי הַחַיִּית, וְלִכֵּן הוּא קוֹמֵץ כָּל הַנִּקְדוֹת. צָרִי הוּא חֻשְׁבוֹן ו' ו', וְתַחַת הַצִּדִּיק שְׁנֵי נִיצוֹצוֹת שֶׁהֵם י"י, אֶת שְׁנֵי הַמְּאֻרוֹת הַגְּדוֹלִים, וְהֵם ו' ו' י"י עוֹלָם ל"ב, וְהֵם ל"ב נְתִיבוֹת פְּלִיאֹת חֻכְמָה וְנִקְדָּה תַּחַת ר' מִן צָרִי שֶׁהִיא י" עֶשֶׂר סְפִירוֹת, הָרִי מ"ב, וּמִשּׁוֹם זֶה צָרִי בּוֹ צִיר הַעוֹלָמוֹת, וַיֵּצֵר - שֵׁם צָרִי, בּוֹ צִיר אָדָם, הָרִי סוֹד הַנִּקְדוֹת צָרִי מ"ב, וְשֵׁלֶשׁ אוֹתִיּוֹת הָרִי מ"ה, כְּחֻשְׁבוֹן אָדָם. שָׂבָא, אֵף כֵּן - אֶת הַמְּאֹר הַגָּדֹל לְמַמְשָׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת הַמְּאֹר הַקָּטָן וְכו', בּוֹ סוֹד מ"ב, וְבוֹ סוֹד שֶׁל אָדָם כְּמוֹ זֶה: חֻשְׁבוֹן שָׂבָא ו', וְשֵׁלֶשׁ נִיצוֹצוֹת וְרָקִיעַ י"י ו' שֶׁחֻשְׁבוֹנָם ל"ו, הָרִי מ"ב, וְשֵׁלֶשׁ אוֹתִיּוֹת שָׂבָא הָרִי מ"ה. וְסוֹד הַדְּבָר, וְאָמְרוּ לִי מַה שְׁמוֹ מ"ה אָמַר אֵלֵיהֶם, וְנִקְדוֹת שָׂבָא נִקְדוֹת בְּשֵׁם יְהו"ה בְּתוֹרָה.

סְגוּרָה, שְׁמוֹנֶה עֶשֶׂר חֻשְׁבוֹנוֹ, הוּא ו' ו' מִן ו' יִסְעָ ו' יִבָּא ו' יִט, וְשֵׁלֶשׁ נִקְדוֹת י"י ו' הוּא ח"ם, וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת מִן סְגוּרָה הוּא חמ"ד, וְתִבְּה - הָרִי הֵם חמ"ה, פְּנֵי מִשָּׁה כְּפִנֵי חמ"ה.

חל"ם חֲסֵר ו' חֻשְׁבוֹנוֹ י"ה, וְשֵׁלֶשׁ נִיצוֹצוֹת י"י ו' הָרִי הֵם מ"ה. הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, וְעַם שֵׁלֶשׁ אוֹתִיּוֹת וְתִבְּה הָרִי הוּא מ"ט, כְּחֻשְׁבוֹן מ"ט אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְכו', בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוֹתוֹ וְכו', וּפְרָשָׁהוּ חֻכְמֵי הַמִּשְׁנָה, חֻמְשִׁים שְׁעָרֵי בִינָה נִבְרָאוּ בְּעוֹלָם וְנִתְּנוּ לְמִשָּׁה חוּץ מֵאֶחָד, שְׁנֵאֲמַר וְתַחֲסֶרְהוּ מֵעֵט מְאֻלָּהִים.

קִמֵּץ רָקִיעַ וְנִיצוֹץ, אֵינֻן י"ו, אִיהוּ קוֹמֵץ כָּל נִקְדוּדִין, דְּאֵינֻן שִׁית סָרִי כְּחֻשְׁבוֹן שִׁית סָרִי אֲנִפִּין דְּחִינֻן, וּבִגִּין דָּא אִיהוּ קוֹמֵץ כָּל נִקְדוּדִין, צָרִי אִיהוּ חוֹשֵׁבֵן ו' ו', וְתַחַת צִדִּיק תָּרִין נִיצוֹצִין דְּאֵינֻן י"י, אֶת שְׁנֵי הַמְּאֻרוֹת הַגְּדוֹלִים, וְאֵינֻן ו' ו' י"י סְלָקִין ל"ב, וְאֵינֻן ל"ב נְתִיבוֹת פְּלִיאֹת חֻכְמָה, וְנִקְדָּה תַּחַת ר' מִן צָרִי דְּאִיהִי י" עֶשֶׂר סְפִירוֹת, הָרִי מ"ב, וּבִגִּין דָּא צָרִי, בֵּיה צִיר עִיר עֲלָמִין, וַיֵּצֵר תַּמָּן צָרִי, בֵּיה צִיר אָדָם, הָרִי רָזָא דְּנִקְדוֹת צָרִי מ"ב, וְתַלַּת אֲתוּוֹן הָרִי מ"ה, כְּחֻשְׁבוֹן אָדָם.

שָׂבָא אוֹף הָכִי (בְּרֵאשִׁית א טז) אֶת הַמְּאֹר הַגְּדוֹל לְמַמְשָׁלֶת הַיּוֹם, וְאֶת הַמְּאֹר הַקָּטָן וְכו', וּבֵיה רָזָא מ"ב, וּבֵיה רָזָא דָּאָדָם, כְּגוֹנוֹנָא דָּא, חֻשְׁבוֹן שָׂבָא ו', וְתַלַּת נִיצוֹצוֹת וְרָקִיעַ י"י ו' דְּחֻשְׁבוֹנָהוֹן ל"ו, הָרִי מ"ב, וְתַלַּת אֲתוּוֹן שָׂבָא הָרִי מ"ה, וְרָזָא דְּמִלָּה (שְׁמוֹת ג') וְאָמְרוּ לִי מַה שְׁמוֹ מ"ה אוֹמַר אֵלֵיהֶם, וְנִקְדוֹת שָׂבָא נִקְדוֹת בְּשֵׁם יְהו"ה בְּאוֹרֵייתָא.

סְגוּרָה תַּמְנִסָּר חֻשְׁבוֹנֶיהָ, וְאִיהוּ ו' ו' מִן ו' יִסְעָ ו' יִבָּא ו' יִט, וְתַלַּת נִקְדוּדִין י"י ו' אִיהוּ ח"ם, וְאַרְבַּע אֲתוּוֹן מִן סְגוּרָה אִיהוּ חמ"ד, וְתִבְּהָ הָא אֵינֻן חמ"ה, פְּנֵי מִשָּׁה כְּפִנֵי חמ"ה.

חל"ם חֲסֵר ו' חוֹשְׁבוֹנֶיהָ י"ה, וְתַלַּת נִיצוֹצוֹת י"י ו' הָא אֵינֻן מ"ה, שְׁמָא מְפָרֵשׁ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, וְעַם תַּלַּת אֲתוּוֹן וְתִבְּהָ הָא אִיהוּ מ"ט, כְּחֻשְׁבוֹן מ"ט אֲתוּוֹן דְּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְכו' (דְּבָרִים ו ד'), בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד וְכו', וְאוֹקְמוּהוּ רַבָּנִן דְּמִתְּנִיתִין, חֻמְשִׁים שְׁעָרֵי בִינָה נִבְרָאוּ בְּעוֹלָם וְנִתְּנוּ לְמִשָּׁה, חוּץ מֵאֶחָד, שְׁנֵאֲמַר (תְּהִלִּים ח ו') וְתַחֲסֶרְהוּ מֵעֵט מְאֻלָּהִים, וְלִתְתָּא בְּמִלָּאכִים אֵינֻן מ"ט

וּלְמִטָּה בַּמִּלְאָכִים הֵם מִ"ט פָּנִים
טָהוֹר מִמִּטְטְרוֹן, שֶׁהִיא חֲלִ"ם
בַּמִּלְאָכִים.

חִירָק עִם חֲשֹׁבֹן אוֹתִיּוֹת הוּא
אֲ"ם, חִירָק חֲשֹׁבוֹנוֹ וְ"ה,
וּשְׁלֹשָׁה נִיצוּצוֹת י י י -
שְׁלֹשִׁים, הָרִי הוּא אֲ"ם.

שָׂרָק הוּא חֲשֹׁבֹן אוֹתִיּוֹת ו',
וְחִמְשָׁה נִיצוּצוֹת חֲמִשִּׁים, הָרִי
נִי, שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת וְתֵכָה הָרִי הֵם
ס', סוּד יְהוּ"ה לִירְאָיו, וְבוֹ רִצְנוֹ
לִיעֲקֹב שִׁמְחָה, נוֹטְרִיקוֹן
שׁוּרָק.

שָׂבָר הַנִּקְדוֹת מִחֲכָמָה עֲלִיּוֹנָה
מִתְפַּשְּׁטִים, תִּשְׁעָה עַד מַלְכוּת,
וְהַטְעָמִים מִכְתָּר עַד מַלְכוּת,
וְשׁוּרָק - צָדִיק יְסוּד עוֹלָם, בּוֹ
סוּד שׁוּרָק שְׁנֵי בְתוּסָפֹת ו' מ"ב.
וְעוֹד קִמ"ץ, פָּרְשׁוּהוּ בְּעִלִּי
הַדְּקוּדָק, שֶׁהוּא תְנוּעָה גְדוֹלָה,
מִשׁוּם שֶׁהוּא רֹאשׁוֹן לְכָל
הַנִּקְדוֹת שֶׁל הַסְפִּירוֹת. אֵף עַל
גַּב שְׁכָלָם שְׁמוֹת קְדוֹשִׁים, נַעֲשׂוּ
זֶה כִּסּא לָזֶה, כְּמוֹ בֶן שְׁצָרִיף
לְעַבְדֹת אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ
וְלַעֲשׂוֹת אֶת עֲצָמוֹ עֶבֶד אֲלֵיהֶם,
וְשִׁמְשׁ, וְכִסּא, וּמִצָּב תַּחְתֵּיהֶם,
כִּי הֵן הַסְפִּירוֹת זֹו לָזֹו, וְלִכְּן יֵשׁ
נִקְדָּה מֶלֶךְ, וְיֵשׁ נִקְדָּה עֶבֶד אֵלָיו,
כְּמוֹ שֶׁבִ"א שֶׁהוּא עֶבֶד לְקִמ"ץ,
וְרִץ בְּשִׁלְיחוֹתָיו וּמִזֻּנָּב אַחֲרָיו,
אֲבָל בְּמִקוֹמוֹ הוּא מֶלֶךְ.

וְסוּד הַקִּמ"ץ, חֲשֹׁבֹן קִמ"ץ י"ד,
וּשְׁלֹשׁ נִיצוּצוֹת וְרָקִיעַ נ', מ'
שֶׁהוּא מֶלֶךְ, הֵם רְמוּזִים אַרְבַּע
יּוֹדִי"ם מִן י"ד ה"י וי"ו ה"י,
וְלֹא לְחִנּוּם נֶאֱמַר בּוֹ מֶלֶךְ, שֶׁהוּא
מֶלֶךְ גְּדוֹל עַל כָּל הַמַּלְכִּים.

פְּתִ"ח הוּא מ"ב, חֲשֹׁבֹן פְּתִ"ח
הוּא כ', וְנִיצוּץ וּשְׁנֵי רְקִיעִים
וּו"י הָרִי מ"ב, כִּי בִ"י חֲשֵׁק

פָּנִים טָהוֹר מִן מִטְטְרוֹן, דָּאִיהוּ חֲלִ"ם
בַּמִּלְאָכִים.

חִירָק עִם חוֹשֶׁפֶן אֲתוֹן אִיהוּ אֲ"ם, חִירָק
חוֹשֶׁפֶנִּיה וְ"ה, וְתֵלֶת נִיצוּצוֹת י י י
תֵּלֶתִין, הָא אִיהוּ אֲ"ם.

שָׂרָק אִיהוּ חוֹשֶׁפֶן אֲתוֹי ו', וְחִמְשׁ נִיצוּצוֹת
חֲמִשִּׁין, הָא נ"ו, תֵּלֶת אֲתוֹן וְתֵיכָה הָא
אֲנוּן ס', סוּד יְהוּ"ה לִירְאָיו, וְבִיה (יִרְמִיָּה לֹא
רִצְנוֹ לִיעֲקֹב שִׁמְחָה נוֹטְרִיקוֹן שׁוּרָק).

דְּבָר נְקוּדֵי מִחֲכָמָה עֲלָא מִתְפַּשְּׁטָן,
תִּשְׁעָה עַד מַלְכוּת, וְטַעְמֵי מִכְתָּר עַד
מַלְכוּת, וְשׁוּרָק צָדִיק יְסוּד עֲלָמָא, בִּיה סוּד
שׁוּרָק תְּנִינָא בְּתוּסָפֹת ו' מ"ב.

וְעוֹד קִמ"ץ, אוּקְמוּהוּ מְאִירֵי דְקְדוּק דָּאִיהוּ
תְנוּעָה גְדוֹלָה, בְּגִין דָּאִיהוּ קְדָמָא
דְּכֻלָּהוּ נְקוּדִין דְּסְפִירָאן, אֵף עַל גַּב דְּכֻלָּהוּ
שְׁמָהּ קְדִישִׁין אֲתַעֲבִידוּ דָּא כִּסּא לָדָא, כְּגוֹן
בְּרָא דְצָרִיף לְמַפְלָח לְאַבּוּי וְלֹאמִיָּה, וְלִמְעַבְד
לְגִרְמִיָּה לְגַבִּיָּהוּ כְּעַבְד, וְשִׁמְשׁ, וְכִרְסִיָּא,
וּמִצָּב תַּחְתֵּיָּהוּ, הִכִּי אִינוּן סְפִירָן דָּא לָדָא,
וּבְגִין דָּא אִית נְקוּדָה מְלָפָא, וְאִית נְקוּדָה
עַבְדָּא לְגַבִּיָּה, כְּגוֹן שֶׁבִ"א דָּאִיהוּ עֶבֶד
לְקִמ"ץ, וְרִץ בְּשִׁלְיחוֹתֵיהּ וּמִזֻּנָּב אַחֲרָיו, אֲבָל
בְּאַתְרֵיהּ מְלָפָא אִיהוּ.

וְרָזָא דְקִמ"ץ, חוֹשֶׁפֶן קִמ"ץ י"ד, וְתֵלֶת
נִיצוּצֵי וְרָקִיעַ נ', מ' דָּאִיהוּ מֶלֶךְ, אֲנוּן
רְמִיזִין אַרְבַּע יוֹדִין מִן יו"ד ה"י וי"ו ה"י,
וְלֹא לְמַגָּנָא אֲתַמַּר בִּיה מֶלֶךְ, דָּאִיהוּ מֶלֶךְ
גְּדוֹל עַל כָּל מַלְכִּין.

פְּתִ"ח אִיהוּ מ"ב, חוֹשֶׁפֶן פְּתִח אִיהוּ כ',
וְנִיצוּץ וְתִרִין רְקִיעֵי וּו"י, הָא

מ"ב, (תהלים צא יד) כִּי בִ"י חֲשֵׁק וְאַפְלִטָּהוּ, פְּתַחוּ לִי שְׁעָרֵי צֶדֶק אָבֹא בָם

וּאֶפְלָטָהּ, פָּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי צֶדֶק
אָבָא בָּם וְכו'. ב"ם אֲרַבְעִים
וּשְׁתַּיִם, פִּי בִי חֶשֶׁק וּאֶפְלָטָהּ,
חֶשֶׁק - חֲרִיק שָׂבָא קִמֵּץ מִן
אֲבָגִיתָן. קִמֵּץ - קִמֵּץ סְתוּם
בְּאוֹת יו"ד, פָּתַח - נִפְתַּח בּו
בְּחֶמֶשׁ אֲצַבְעוֹת שֶׁהֵם ה', וְכִמְה
סוּדוֹת בְּנִקְדוֹת, וְזֶהוּ אָבָא בָּם
אוֹדָה יו"ה, וּפָתַח - עָלָיו נֶאֱמַר
פָּתְחוּ לִי וְכו' זֶה הַשַּׁעַר לַיהוָה.
מִלְּאֲבִיבִים יֵשׁ שְׁמִשְׁמִשִּׁים לְנִקְדוֹת
הַלָּלוּ, וְהֵם הָאוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵם
כְּמוֹ סוּסִים לְנִקְדוֹת, וְהַטְעָמִים
מִנְהִיגִים אוֹתָם, וְהֵם תְּנוּעוֹת
אֲלֵיהֶם, כְּמוֹ עַל פִּי יְהוָה יִחְנוּ
וְעַל פִּי יְהוָה יִסְעוּ, וְהֵם נִקְדוֹת
אֶל הַטְעָמִים, כְּמוֹ צֶאֱן אַחֵר
הָרוּעִים שֶׁמִּנְהִיגִים אוֹתָם לְכָל
צֶדֶד, לַעֲלוֹת וּלְרֶדֶת מַעְלָה וּמַטָּה,
וּלְהִנְהִיג אוֹתָם לְכָל צֶדֶד, לִימִין
וּשְׂמָאל, לְפָנִים וּלְאַחֹר.

וְהַטְעָמִים הֵם נִשְׁמוֹת, וְהַנִּקְדוֹת
רוּחוֹת, וְהָאוֹתִיּוֹת נִפְשׁוֹת, אֱלוֹ
מִתְנַהֲגִים אַחֵר אֱלוֹ, וְאֱלוֹ
אַחֵר אֱלוֹ. הָאוֹתִיּוֹת מִתְנַהֲגוֹת
אַחֵר הַנִּקְדוֹת, וְהַנִּקְדוֹת אַחֵר
הַטְעָמִים, כִּי גְבוּהָ מַעַל גְּבוּהָ
שׁוֹמֵר. וְעוֹד, אוֹתִיּוֹת הֵן אֵשׁ,
נִקְדוֹת רוּחַ, אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שָׁמָּה
הָרוּחַ לְלַכֵּת יָלְכוּ, וְהֵם כְּמַעֲנִיּוֹת
הַמַּיִם, שֶׁנֶּאֱמַר עָלֵיהֶם הַמַּשְׁלַח
מַעֲנִינִים בְּנַחֲלִים... יִשְׁקוּ כָּל
חַיֵּיתוֹ שָׂדֵי וְגו', אֱלוֹ הָאוֹתִיּוֹת.
וַיֵּשׁ שִׁשִּׁים אוֹתָם לְאוֹתִיּוֹת,
מִיָּם אֵשׁ רוּחַ וְעֶפֶר - אֲרַבַּע
רִגְלֵי הַכֶּסֶּא. הַנִּקְדוֹת - אָדָם
לְשִׁכְתָּה עַל הַכֶּסֶּא, מִצַּד שֶׁל
הָאָבָא - יוֹדִי"ן לְמַעְלָה, מִצַּד
הַבַּת - יוֹדִי"ן לְמַטָּה, מִצַּד
הַבֵּן - ווִי"ם לְמַעְלָה, כְּמוֹ
זֶה: ווִי", מִצַּד הָאָבָא ווִי"ם
לְמַטָּה, כְּמוֹ זֶה: יוִי". הַהִי"ן
שֶׁל הָאֵם כְּמוֹ זֶה: הַהִי"ו הַהִי",
הַהִי"ן שֶׁל הַבַּת כְּמוֹ זֶה:

וְכו', ב"ם אֲרַבְעִים וּתְרִין, פִּי בִי חֶשֶׁק
וּאֶפְלָטָהּ, חֶשֶׁק חֲרִיק שָׂבָא קִמֵּץ מִן
אֲבָגִיתָן, קִמֵּץ קִמֵּץ (דף פ"א ע"א) סְתוּם בְּאוֹת
יו"ד, פָּתַח אֶתְפָּתַח בִּיה בְּחֶמֶשׁ אֲצַבְעָאן
דְּאִינוּן ה', וְכִמְה רְזִין בְּנִקְוִדִי, וְהָאִי אִיהוּ
אָבָא בָּם אוֹדָה יו"ה, וּפָתַח עָלֵיהָ אֶתְמַר (תהלים
ק"ח יט) פָּתְחוּ לִי וְכו', זֶה הַשַּׁעַר לַיהוָה.

מִלְּאֲבִין אִית דְּמִשְׁמִשִּׁין לְאֵלִין נִקְוִדִין,
וְאִינוּן אֶתְוּן, דְּאִינוּן כְּסוּסוּן
לְנִקְוִדִי, וְטַעְמֵי מִנְהִיגֵי לוֹן, וְאִינוּן תְּנוּעוֹת
לְגַבִּייהוּ, כְּגוֹן עַל פִּי יְהוָה יִחְנוּ, וְעַל פִּי
יְהוָה יִסְעוּ (במדבר ט כ), וְאִינוּן נִקְוִדִין לְגַבִּי
טַעְמֵי, כְּעֶאֱנָא בְּתַר רַעֲיִין דְּאִנְהִיגִין לוֹן לְכָל
סְטָרָא, לְסַלְקָא וּלְנַחֲתָא עֵילָא וְתַתָּא,
וּלְאִנְהִיגָא לוֹן לְכָל סְטָרָא לִימִינָא וּשְׂמָאלָא
לְקַמָּא וּלְאַחֹרָא.

וְטַעְמֵי אִינוּן נִשְׁמַתִּין, וְנִקְוִדִין רוּחִין, וְאֶתְוּן
נִפְשִׁין, אֵלִין מִתְנַהֲגִין בְּתַר אֵלִין,
וְאֵלִין בְּתַר אֵלִין, אֶתְוּן מִתְנַהֲגִי בְּתַר נִקְוִדִי,
וְנִקְוִדִי בְּתַר טַעְמֵי, כִּי גְבוּהָ מַעַל גְּבוּהָ
שׁוֹמֵר (קהלת ה ז), וְעוֹד אֶתְוּן אִינוּן אֵשׁ, נִקְוִדִי
רוּחַ, אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שָׁמָּה הָרוּחַ לְלַכֵּת
יָלְכוּ (יחזקאל א יב), וְאִינוּן כְּמַבּוּעֵי מַיָּא, דְּאֶתְמַר
עָלֵיהֶם (תהלים קד י) הַמַּשְׁלַח מַעֲנִינִים בְּנַחֲלִים,
יִשְׁקוּ כָּל חַיֵּיתוֹ שָׂדֵי וְגו', אֵלִין אֶתְוּן.

וְאִית דְּשׁוּי לוֹן לְאֶתְוּן, מִיָּם אֵשׁ רוּחַ
וְעֶפֶר אֲרַבַּע רִגְלִין דְּכְרִסְיָא, נִקְוִדִי
אָדָם לְשִׁכְתָּה עַל הַכֶּסֶּא, מְסִטְרָא דְּאָבָא
יוֹדִי"ן לְעֵילָא, מְסִטְרָא דְּבִרְתָּא יוֹדִי"ן
לְתַתָּא, מְסִטְרָא דְּבֵן ווִי"ן לְעֵילָא, כְּגוֹנוֹנָא
דָּא ווִי", מְסִטְרָא דְּאָבָא ווִי"ן לְתַתָּא,
כְּגוֹנוֹנָא דָּא יוִי", הַהִי"ן דְּאִימָא כְּגוֹנוֹנָא
דָּא הַהִי"ו הַהִי", הַהִי"ן דְּבִרְתָּא כְּגוֹנוֹנָא

יה"ה וה"ה, וְהָכִי בְּכָל הַיּוֹם וְהַיּוֹמָה.
וְעוֹד מִי שְׁלוֹמֵךְ אֶת הַהוֹיּוֹת
הַלָּלוּ, צָרִיךְ לְלַמֵּד אוֹתָם לִבְנוֹת
בְּנֵי לְקוֹדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנֵאֲמַר
בּוֹ וַיִּרְפָּא אֶת מִזְבַּח ה' הַהָרוּס.
וְסוֹד הַדְּבַר, שְׁיִכּוֹלִים לְהֵרֵס
בְּאוֹתִיּוֹת שְׁמוֹ, זֶהוּ שְׁפָתוֹב פֶּן
יִהְרָסוּ אֶל ה', וְלִכְן, כְּשִׁיְהָרְסוּ
אוֹתָם בְּחֻטְאֵיהֶם, צָרִיךְ לִבְנוֹתָם
בְּתַפְלוּתֵיהֶם.

שְׁאוֹת י' הֵיא אָבֵן יְסוֹד הַבְּנִינִי, י'
י' מִן יִי"ה, מִן יִי"ו, מִן וִי"י,
בְּהֶם אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה אֶת
מִזְבַּח יְהו"ה אֱלֹקֶיךָ, זֶה ה', ו' זֶה
קוֹרָה וְעַמּוּד לְסִמָּךְ עָלֶיהָ הַבֵּית,
וְלִכְן חֲבוּר שֶׁל שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת
בֵּית. ב' בְּנִינִי, י' יְסוֹד בְּנִינִי, ת'
תִּפְאָרֶת. וְהֵם, ב' מַלְכוּת, י'
יְסוֹד, סְפִירָה תְּשִׁיעִית, שֶׁהוּא
סוּמָךְ גְּאֻלָּה לְתַפְלָה וְבוֹ סוּמָךְ
יְהו"ה לְכָל הַנִּפְלִים, ת' תִּפְאָרֶת,
שְׁנֵאֲמַר בּוֹ כְּתִפְאָרֶת אָדָם לְשִׁבְתָּ
בֵּית, וְבוֹ כָּל הַזֹּקֵף - זֹקֵף בֶּשֶׁם,
אָבֵל אֶל הַיְסוֹד - כָּל הַכּוֹרֵעַ,
כוֹרֵעַ בְּכֻרְוֹ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב בְּרֻכּוֹת
לְרֹאשׁ צַדִּיק.

וְהוּא עֲרוֹב שָׁבוּ יִשְׁפִּיל הַקּוֹרָה
אִם הֵיא לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרִים, שֶׁהֵיא
י"ד, שְׁלֵמַעְלָה מֵעֲשָׂרִים, שֶׁהוּא
כ' כְּתָר, הוּא עֶלְת הַעֲלוֹת עַל
הַפֶּל, שְׁאִין הָעֵינ שׁוֹלֶטֶת עָלָיו,
וּמִשּׁוֹם זֶה מְבוֹי, שֶׁהוּא שְׂכִינָה
תַּחְתּוֹנָה, שֶׁהֵיא י' קִטְנָה, עֲשָׂרָה
טַפָּחִים שְׁעוֹרָה, בּוֹ צָרִיךְ
לְהַשְׁפִּיל הַקּוֹרָה שֶׁהֵיא ו', אָבֵל
לְגַבִּי סִכָּה שֶׁהֵיא אִם, שְׁשִׁעוֹרָה
י"ד, שֶׁהוּא כ' כְּתָר, מַעַל לְכְּתָר
אִין אָדָם שֶׁל מְרַכְּבָה דָּר בּוֹ תוֹף
סִכָּה, שְׁאִין הָעֵינ שׁוֹלֶטֶת עָלָיו.
וְהַמְקוֹר שֶׁל הַהוֹיּוֹת הַלָּלוּ
כְּחֻשְׁבוֹן חֲסֵד, שְׁבָהֶם צָרִיךְ
לִבְנוֹת בְּנֵי זֶה שֶׁהֵם חֲסֵד,

דָּא יְהו"ה וְה"ה, וְהָכִי בְּכָל הַיּוֹם וְהַיּוֹמָה.
וְעוֹד מִי שְׁלוֹמֵךְ אֶלִין הַיּוֹיּוֹן, צָרִיךְ לְאוֹלְפָא
לוֹן לְמַבְנֵי בַּהוֹן בְּנִינָא לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
הוּא, דְּאִתְמַר בֵּיה (מַלְכִּים א יח ל) וַיִּרְפָּא אֶת מִזְבַּח
יְהו"ה הַהָרוּס, וְרָזָא דְּמַלְא דִּיכְלִין לְמַהֲרֵס
בְּאַתּוּוֹי דְּשָׁמִיָּה, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (שְׁמוֹת יט
כא) פֶּן יִהְרָסוּ אֶל יְהו"ה, וּבְגִין דָּא דִּיְהִרְסוּ לוֹן
בְּחוּבֵייהוּ, צָרִיךְ לְמַבְנֵי לוֹן בְּצִלוֹתֵהוּן.

דָּאֵת י' אִיהֵי אָבֵן יְסוֹדָא דְּבְנִינָא, יִי מִן
יִי"ה, מִן יִי"ו, מִן וִי"י, בַּהוֹן אָבָנִים
שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה אֶת מִזְבַּח יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ (דְּבָרִים
כו ו) דָּא ה', ו' דָּא קוֹרָה, וְעַמּוּדָא, לְסִמָּךְ
עָלֶיהָ בֵּית, וּבְגִין דָּא חֲבוּרָא דְּתִלַּת אֲתוּוֹן בֵּית,
ב' בְּנִינָא, י' יְסוֹד בְּנִינָא, ת' תִּפְאָרֶת, וְאֲנוּן ב'
מַלְכוּת, י' יְסוֹד סְפִירָה תְּשִׁיעִאָה, דְּאִיהוּ
סוּמָךְ גְּאוּלָּה לְתַפְלָה, וּבֵיה סוּמָךְ יְהו"ה לְכָל
הַנּוֹפְלִים (תְּהִלִּים קמ"ד), ת' תִּפְאָרֶת, דְּאִתְמַר בֵּיה
(יִשְׁע' מו יג) כְּתִפְאָרֶת אָדָם לְשִׁבְתָּ בֵּית, וּבֵיה כָּל
הַזֹּקֵף זֹקֵף בֶּשֶׁם, אָבֵל לְגַבִּי יְסוֹד כָּל הַכּוֹרֵעַ
כוֹרֵעַ בְּכֻרְוֹ, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (מַשְׁלִי י ו) בְּרֻכּוֹת
לְרֹאשׁ צַדִּיק.

וְאִיהוּ עֲרוֹב, דִּיִּשְׁפִּיל בֵּיה הַקּוֹרָה אִם הֵיא
לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרִים, דְּאִיהֵי יו"ד,
דְּלַעֲיִלָא מֵעֲשָׂרִים, דְּאִיהוּ כ' כְּתָר, אִיהוּ עֶלְת
הַעֲלוֹת עַל כְּלָא, דְּלִית עֵינָא שְׁלִיט עָלֶיהָ,
וּבְגִין דָּא מְבוֹי דְּאִיהֵי שְׂכִינָתָא תִּתְּאָה דְּאִיהֵי
י' זְעִירָא, עֲשָׂרָה טַפָּחִים שְׁעוֹרָה, בֵּיה צָרִיךְ
לְהַשְׁפִּיל הַקּוֹרָה דְּאִיהוּ ו', אָבֵל לְגַבִּי סִכָּה
דְּאִיהֵי אִימָא, דְּשִׁיעוֹר דִּילָה יו"ד דְּאִיהוּ כ'
כְּתָר, לַעֲיִלָא מִכְּתָר לִית אָדָם דְּמִרְכְּבָה דָּר
בֵּיה גּוֹ סִכָּה, דְּלִית עֵינָא שְׁלִיט עָלֶיהָ.

וּמְקוֹר דְּאִלִין הַיּוֹיּוֹן כְּחֻשְׁבוֹן חֲסֵד, דְּבַהוֹן
צָרִיךְ לְמַבְנֵי בְּנִינָא דָּא דְּאֲנוּן מִחֲסֵד, דְּמְקוֹר דְּהוֹיְתִיָּה אִיהוּ יו"ד

צָרִיךְ לְמַבְנֵי בְּנִינָא דָּא דְּאֲנוּן מִחֲסֵד, דְּמְקוֹר דְּהוֹיְתִיָּה אִיהוּ יו"ד

ה"י וי"ו ה"י, דסלקי לשבעין ותריין הויזן
פחושפון חס"ד, פלהו אבן וקורה ובגנא
דאתפגי בתרווייהו, ואלין אינון ע"ב הויזן
דנפקין מן יו"ד ה"י וי"ו ה"י: (דף ח ע"ב).

(כל אלו השמות אסור להוציאם בפה ודי להסתכל עליהם ולקראותם במחשבה).

[illegible]

וְאֵלֶּה מִצְוֹתַי בְּסֵפֶר אֶחָד.

יחי הוי וחי ויה ייה יחי הוה וחו היה היי וזה הוו יהה תחו וות תחי יהו הוה היו יהה תחו הוי יחו
היו ויה הוי הוי וחי יהה וזה יוו יהה תחי היה יחי תחו תחו היו היה היה ויה הוה היו ויה תחה ויי וזה
הוי הוה היה יוח יהו תחו היו היה היה וזה יוו יהה תחו ווח תחו יהו תחו יהו היו ויה: יהוה תוחי
ותיה תיחו, יתחו, תחי, ויתח, תחי יותח, תוחי ותחי תיחו.

נ"א בשם בן ע"ב וכתוב בחסרונות של כתיבת זקני הרב.

[illegible]

יְהוָה חֲמוּדוֹ הָיוּ הַיִּת הַיִּת הַיִּת הָיוּ וַיֵּת הַחֶמֶד וַיֵּת הַחֶמֶד הָיוּ הַיִּת הַיִּת הָיוּ

שם יהו"ה, י' דיליה ברישא דחרבא, דלית מאן דנצח
 ודאי למארי חרבא דא, ובה נצח לכל סטרין
 אחרנין, ולית חד קיימא קמה, גופא דהאי חרבא ו',
 נפאה איהו מאן דינע לאניף ליה בידיה לכל סטרא,
 עילא ותתא וארבע סטרין בשית ספירן, תרין פיפיות
 דחתיף בהון עילא ותתא מתרין סטרין אינון ה' ה',
 ונקודא אלהי"ם, והיינו גרתיק דיליה, ובגין דא בינה
 נקודה אלהי"ם, פגוונא דא יהו"ה פמה דאתמר.

וְהִינֵנוּ הַנִּרְתִּיק שְׁלוֹ, וּלְכֵן בֵּינָה נְקוּדָה אֱלֹהִי"ם כְּמוֹ זֶה: יְהוָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר.

וְהָיוּ שֶׁבָּאָרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, כָּל
הַקּוֹרָא קְרִיאַת שְׁמַע, כָּאֱלוֹ אוֹחֵז חֶרֶב
פִּיפִיּוֹת בִּידּוֹ, וְהָיָה פְּרִשׁוּהוּ, עַל מִטָּתוֹ - לְהִגָּן מִן
הַמַּזִּיקִים. אָבֵל בַּקְרִיאַת שְׁמַע
שֶׁל הַתְּפִלָּה, אֲדוֹן הַמַּזִּיקִים
קָשׁוּר, אֵין לוֹ רִשׁוּת לְבָרֵךְ,
וְאֶשְׁרֵי מִי שֶׁשׁוֹחֵט אוֹתוֹ בְּאוֹתוֹ
זְמַן, לְקַיֵּם (כָּא לְהַרְגוֹ) הַשְּׁכָם
לְהַרְגוֹ בַּתְּפִלָּה, שְׁנֹאֲמַר בָּהּ
וַיִּשְׁכָּם אֲבָרְהָם בְּבֹקֶר, כָּל שָׁכַן
מִי שֶׁלֹּא חוֹשֵׁשׁ לְכַבּוּדוֹ לְשַׁחֵט
יִצְרָח וְשׁוֹנָאוֹ, שְׂאִין שׁוֹנָאוֹ לְחוּד,
אֵלָּא שׁוֹנָאוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שֶׁכָּכֵל יוֹם תּוֹכֵעַ אֶת חֲטָאֵי
בְּנָיו, לְשַׁחֵט אוֹתָם.

וְאֵף כֵּן צָרִיךְ לְהַעֲבִירוֹ מִן
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, כְּמוֹ שֶׁהַעֲבִירוֹ
מִשְׁמַשׁ וְהַלְבָּנָה, וְאֵף כֵּן צָרִיךְ
לְהַעֲבִיר אוֹתוֹ וְאֵת בֵּית זִוְגוֹ מִשְׁנֵי
כְּסָאוֹת. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב כֹּסֵא כְבוֹד
מְרוֹם מְרָאשׁוֹן, שֶׁשָּׁם הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְנִיתוֹ בְּשְׁנֵי
כְּסָאוֹת, וְשָׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְשִׁכְנִיתוֹ כְּמוֹ הַשְּׁמַשׁ וְהַלְבָּנָה,
וְעַל שָׁמָּה נִקְרָא כִּי שָׁמַשׁ וּמִגָּן
יִהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ. וּבְאוֹתוֹ זְמַן
יִתְקַיֵּם בּוֹ, לֹא יָבֹא עוֹד שְׁמֶשׁ
וַיִּרְחַף לֹא יֵאָסֵף.

וְכֵן צָרִיךְ לְהַעֲבִירוֹ מִשְׁמַאלוֹ
שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִיא
גְּבוּרָה, שְׁמֶשׁ, מִצָּפוֹן תִּפְתָּח
הַרְעָה, וְשָׁם יָבֹא לְתַבַּע חֲטָאִים
מֵאֱלוֹ שְׁנֹאֲמַר בָּהֶם בָּנִים אַתֶּם
לִיהוּ"ה אֱלֹהֵיכֶם.

מִשָּׁם וְאֵילָף, אוֹתָם שְׂרִים
וְעַבְדִּים, מִצַּד שֶׁל חַיּוֹת הַכֹּסֵא
שְׂרִים וּמִמְּנִים, מִצַּד שֶׁל
הַפּוֹכְכִים שְׁמַאֲרִים בְּשָׁמַיִם
וּבְאָרֶץ עַבְדִּים, וְזֶהוּ אִם כְּבָנִים
אִם פְּעַבְדִּים, וְזֶהוּ שֶׁצָּרִיךְ לְהִנָּף
אוֹתוֹ חֶרֶב לְשֹׂשָׁה צַדִּידִים, שֶׁהֵם

וְהָיָה אֵיהֶם דְּאוּקְמוּהוּ מְאִירֵי מַתְּנִיתִין, כָּל
הַקּוֹרָא קְרִיאַת שְׁמַע, כָּאֱלוֹ אוֹחֵז חֶרֶב
פִּיפִיּוֹת בִּידּוֹ, וְהָיָה אוּקְמוּהוּ עַל מִטָּתוֹ, לְהִגָּן
מִן הַמַּזִּיקִין, אָבֵל בַּקְרִיאַת שְׁמַע דְּצִלּוֹתָא,
אֲדוֹן הַמַּזִּיקִין קָשׁוּר, לִית לֵיהּ רִשׁוּת לְמַבְרַח,
וְזִנְפָּא אֵיהֶם מֵאֵן דְּשַׁחֵט לֵיהּ בְּהֵהוּא זְמַנָּא,
לְקַיֵּים (כָּא לְהַרְגוֹ) הַשְּׁכָם לְהַרְגוֹ בְּצִלּוֹתָא,
דְּאִתְמַר בָּהּ (בְּרַאשִׁית יט כז) וַיִּשְׁכָּם אֲבָרְהָם בְּבֹקֶר,
כָּל שָׁכַן מֵאֵן דְּלֹא חָשַׁשׁ לִיקְרִיָּה לְשַׁחֵט
יִצְרִיָּה וְשׁוֹנָאֵיהּ, דְּלִית שׁוֹנָאֵיהּ לְחוּד אֵלָּא
שׁוֹנָאֵיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּבָכֵל יוֹמָא תַּבַּע
חוּבִין דְּבְנָיו לְשַׁחֵט לוֹן.

וְאֵף הֵכִי צָרִיךְ לְאַעְבְּרָא לֵיהּ מִשְׁמִיא
וְאַרְעָא, כְּגִוּוֹנָא דְּאַעְבְּרִיָּה מִשְׁמִשָּׁא
וְסִיְהָרָא, וְאֵף הֵכִי צָרִיךְ לְאַעְבְּרָא לֵיהּ וּלְבֵית
זִוְגִיָּה מִתְרִין פְּרִסְיִין, הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב (יִרְמִיָּה יז
יב) כֹּסֵא כְבוֹד מְרוֹם מְרָאשׁוֹן, דְּתַמָּן קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנִיתִיהּ בְּתִרִין פְּרִסְיִין, וְתַמָּן
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנִיתִיהּ כְּשִׁמְשָׁא (דף ט
ע"א) וְסִיְהָרָא, וְעַל שְׁמִיָּהּ אִתְקַרֵּי כִּי שְׁמֶשׁ
וּמִגָּן יִהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ (תְּהִלִּים פד יב), וּבְהֵהוּא
זְמַנָּא יִתְקַיֵּים בֵּיהּ, לֹא יָבֹא עוֹד שְׁמֶשׁ וַיִּרְחַף
לֹא יֵאָסֵף (יִשְׁעִיָּה ס כ).

וְהֵכִי צָרִיךְ לְאַעְבְּרָא לֵיהּ מִשְׁמַמְאֵלָא דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא דְּאֵיהִי גְּבוּרָה, דְּתַמָּן
מִצָּפוֹן תִּפְתָּח הַרְעָה (יִרְמִיָּה יד א), וְתַמָּן יִתִּי
לְמַתְּבַע חוּבִין, מֵאֵלִין דְּאִתְמַר בְּהוֹן בָּנִים
אַתֶּם לִיהוּ"ה אֱלֹהֵיכֶם (דְּבָרִים יד א).

מִתַּמָּן וְאֵילָף אֲנוּן שְׂרִים, וְעַבְדִּים, מִסְטְרָא
דְּחִיּוּן דְּכְרִסְיָא שְׂרִים וּמִמְּנָן, מִסְטְרָא
דְּכְכַבְיָא דְּנִהְרִין בְּשִׁמְיָא וְאַרְעָא עַבְדִּין, וְהָיָה
אֵיהֶם אִם כְּבָנִים אִם פְּעַבְדִּים, וְהָיָה אֵיהֶם
דְּצָרִיךְ לְאַנְפָּא לֵיהּ חֶרֶב לְשִׁית סְטְרִין, דְּאֲנוּן שְׁמִיא וְאַרְעָא, שְׁמִשָּׁא

שמים וארץ, שמש ולבנה, פסא
דין וכסא רחמים, להעביר
סמא"ל ונחש מהם, שמצדם
שולט סמא"ל ובת זוגו.

וצריך לקשר ליה ברצועין דתפלין, תרין
בתרין קרנוי, וחד בדרועא, ולבתר
ישחוט ליה בקריאת שמע, בגין דלא יתקרב
לסטרא דגבורה, אבל מסטרא דספירן
והויות דלהון, אתמר לא יגורף רע (תהלים ה
ה), והזר הקרב יומת (במדבר א נב).

ועוד ה' דיד פהה, דאיהי יונה קדישא,
מצפצפאן לה בנהא בכמה צפצופין
דזמירות שירות ותשבחות והודאות, עד
דנחתין לה לגביהו, הא נחתין לה לגביהו
קשרין לה ברצועה, דאיהי ו' שית תיבין
דיחודא, והינינו רזא והיה לאות על
ידכה (שמות יג ט), קשורא דתרוייהו דא י', ודא
יחוד, ובגין דא בקשורא דתרוייהו, מאן
דשח שיחה ביניהו, דאיהי שיחת חולין,
עבירה היא בידו, דעבד בה פרודא בין ו"ה
דאיהו עמודא דאמצעייתא ומלכותיה.

תפלין דרישיה דקודשא בריך הוא דאיהו
ו', איהי ה' עלאה, אימא עלאה,
עטרת תפארת, עלה אתמר פארף חבוש
עליה (יחזקאל כד יז), אלו תפלין שבראש, והאי
איהו רזא הוי"ה, דאתמר ביה הנה יד יהו"ה
הוי"ה וכו' (שמות ט ג), ובגין דא אוקמוה מארי
דתלמודא ירושלמי, הויות באמצע.

יד יהו"ה מימנא, דאתמר בה וירא ישראל
את היד הגדולה (שם יד לא) מסטרא דחסד,
יד רמה מסטרא דתפארת, דאתמר בה ובני
ישראל יוצאים ביד רמה, יד חזקה
באמצעייתא דאיהי יד יהו"ה הוי"ה, למיהוי
הוי"ה, להיות רחמים מפל צד, דין פבוש באמצע, יד רמה

ועוד ה' דיד פהה, דאיהי יונה קדישא,
מצפצפאן לה בנהא בכמה צפצופין
דזמירות שירות ותשבחות והודאות, עד
דנחתין לה לגביהו, הא נחתין לה לגביהו
קשרין לה ברצועה, דאיהי ו' שית תיבין
דיחודא, והינינו רזא והיה לאות על
ידכה (שמות יג ט), קשורא דתרוייהו דא י', ודא
יחוד, ובגין דא בקשורא דתרוייהו, מאן
דשח שיחה ביניהו, דאיהי שיחת חולין,
עבירה היא בידו, דעבד בה פרודא בין ו"ה
דאיהו עמודא דאמצעייתא ומלכותיה.

תפלין דרישיה דקודשא בריך הוא דאיהו
ו', איהי ה' עלאה, אימא עלאה,
עטרת תפארת, עלה אתמר פארף חבוש
עליה (יחזקאל כד יז), אלו תפלין שבראש, והאי
איהו רזא הוי"ה, דאתמר ביה הנה יד יהו"ה
הוי"ה וכו' (שמות ט ג), ובגין דא אוקמוה מארי
דתלמודא ירושלמי, הויות באמצע.

יד יהו"ה מימנא, דאתמר בה וירא ישראל
את היד הגדולה (שם יד לא) מסטרא דחסד,
יד רמה מסטרא דתפארת, דאתמר בה ובני
ישראל יוצאים ביד רמה, יד חזקה
באמצעייתא דאיהי יד יהו"ה הוי"ה, למיהוי
הוי"ה, להיות רחמים מפל צד, דין פבוש באמצע, יד רמה

ועוד ה' דיד פהה, דאיהי יונה קדישא,
מצפצפאן לה בנהא בכמה צפצופין
דזמירות שירות ותשבחות והודאות, עד
דנחתין לה לגביהו, הא נחתין לה לגביהו
קשרין לה ברצועה, דאיהי ו' שית תיבין
דיחודא, והינינו רזא והיה לאות על
ידכה (שמות יג ט), קשורא דתרוייהו דא י', ודא
יחוד, ובגין דא בקשורא דתרוייהו, מאן
דשח שיחה ביניהו, דאיהי שיחת חולין,
עבירה היא בידו, דעבד בה פרודא בין ו"ה
דאיהו עמודא דאמצעייתא ומלכותיה.

תפלין דרישיה דקודשא בריך הוא דאיהו
ו', איהי ה' עלאה, אימא עלאה,
עטרת תפארת, עלה אתמר פארף חבוש
עליה (יחזקאל כד יז), אלו תפלין שבראש, והאי
איהו רזא הוי"ה, דאתמר ביה הנה יד יהו"ה
הוי"ה וכו' (שמות ט ג), ובגין דא אוקמוה מארי
דתלמודא ירושלמי, הויות באמצע.

כָּל הָאָרֶץ. וְשֵׁשׁ פְּעָמִים יִיד הֵם
מ"ב אֲזָכְרוֹת שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יֵד
וּתְפִלִּין שֶׁל רֶגֶל.

י"ד, שְׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, הִיא הַיָּד
הַגְּדוֹלָה מִיָּמִין שֶׁל חֶסֶד, שֶׁשֶּׁם
חֻכְמָה. יֵד הַחֲזָקָה מִצַּד שֶׁל
גְּבוּרָה, שֶׁשֶּׁם בִּינָה. יֵד רַמָּה מִצַּד
שֶׁל עֲמוּד הָאֱמֻצָּעִי מְעֻטָּר בְּכֶתֶר
עַל רֹאשׁוֹ, תְּפִלִּין שֶׁל רֶבּוֹן
הָעוֹלָם.

שֵׁין שֶׁל תְּפִלִּין הֵלְכָה לְמֹשֶׁה
מִסִּינַי. שֶׁ שֶׁל שְׁלֹשׁ רָאשִׁים, **ש**
שֶׁל אַרְבַּע רָאשִׁים, כִּנְגוּד שֶׁבַע
הַנְּעֻרוֹת הָרְאוּיוֹת לָתֵת לָהּ מִבֵּית
הַמֶּלֶךְ, וְהֵם בִּשְׁחָר שְׁתֵּים לִפְנֵיהֶּ,
וְאַחַת לְאַחֲרֵיהֶּ, וּבְעֶרֶב שְׁתֵּים
לִפְנֵיהֶּ וּשְׁתֵּים לְאַחֲרֵיהֶּ, וּכְנֻג
הַשֶּׁבַע הָאֵלֶּה, יֵשׁ שֶׁבַע רוֹאֵי פָנֶי
הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשְׁבִים רֹאשׁוֹנָה
בַּמַּלְכוּת.

וְהַתְּפִלָּה הִיא כְּבוֹשׁ בְּאוֹת יו"ד
עִם ה' הַתַּחְתּוֹנָה, וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה
בְּנִפְשׁוֹ, וְהִיא חֲבוּשׁ עִם אוֹת י'
מִצַּד שֶׁל ה' הַעֲלִיּוֹנָה, וּמִשּׁוּם זֶה
אֵין חֲבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית
הָאֲסוּרִים, שֶׁהוּא בְּגִלּוֹת עִם
יִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שְׁכָנוּב בְּכָל צָרָתָם
לוֹ צָר, בּוֹ, לֹא צָר בְּאוֹתוֹ. בְּאוֹתוֹ
זֶמֶן שֶׁהוּא עִם יִשְׂרָאֵל, וְדָאִי לֹא
צָר, וְאֵין צָר אֶלָּא יֵצֵר הָרַע,
שֶׁהוּא הַקָּרֵב יוֹמֵת.

וְכֹדֶד הַדְּבָר - כִּי בִי חֶשֶׁק
וְאַפְלָטָהוּ, כִּי בִי בְּגִימָטְרִיא מ"ב
אֲזָכְרוֹת שֶׁל תְּפִלִּין, אֲשַׁגְּבֶהוּ כִּי
יָדַע שְׁמִי, יִקְרָאֵנִי - בְּקִרְיָאֵת
שְׁמַע - וְאַעֲנֶהוּ. זֶהוּ שְׁכָנוּב אֶז
תִּקְרָא וְיִהְיֶה יַעֲנֶה. ה' בְּאַרְבַּע
בְּתֵי הַתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, שֶׁהֵם
אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת אֵהִי"ה, וְיִהוּ"ה
יַעֲנֶה. יִהוּ"ה בְּאַרְבַּע בְּתֵי
הַתְּפִלִּין שֶׁל יָד שֶׁהֵם אֲדֹנָי. וְאֵם

אֵהִי"ה, וְיִהוּ"ה יַעֲנֶה, יִהוּ"ה בְּאַרְבַּע בְּתֵי תְּפִלִּין דִּיד, דְּאֵינוֹן אֲדֹנָי,

רַחֲמֵי מֶלֶךְ סֵטְרָא, דִּינָא כְּבוֹשׁ בְּאַמְצָעִיתָא,
יֵד רַמָּה עֲלֵה אֲתָמֵר וְיִהְיֶה יִהוּ"ה לְמֶלֶךְ עַל
כָּל הָאָרֶץ (וְכַר' יד ט), וְתִלֵּת זְמָנִין יִיד אֲנוּן מ"ב
אֲזָכְרוֹת תְּפִלִּין דִּיד וְתְּפִלִּין דְּרִישָׁא.

י"ד שְׂכִינָתָא תְּתָאָה אֵיהִי הַיָּד הַגְּדוֹלָה
מִיָּמִינָא דְחֶסֶד, דְּתַמָּן חֻכְמָה, יֵד הַחֲזָקָה
מִסֵּטְרָא דְּגְבוּרָה, דְּתַמָּן בִּינָה, יֵד רַמָּה
מִסֵּטְרָא דְּעֲמוּדָא דְּאַמְצָעִיתָא, מְעוּטָר בְּכֶתֶר
עַל רִישִׁיהֶּ, תְּפִלִּי דְּמֵאֲרִי עֲלֵמָא.

שֵׁין שֶׁל תְּפִלִּין הֵלְכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי, שֶׁ דְּתִלֵּת
רָאשִׁין, **ש** דְּאַרְבַּע רָאשִׁין, לְקַבֵּל שֶׁבַע

הַנְּעֻרוֹת הָרְאוּיוֹת לָתֵת לָהּ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ (אֲסוֹר
ב ט), וְאֵינוֹן בִּשְׁחָר שְׁתֵּים לִפְנֵיהֶּ וְאַחַת
לְאַחֲרֵיהֶּ, וּבְעֶרֶב שְׁתֵּים לִפְנֵיהֶּ וּשְׁתֵּים
לְאַחֲרֵיהֶּ, וּלְקַבֵּל אֵלֶּין שְׁבַע, אֵית שְׁבַע
רוֹאֵי פָנֶי הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשְׁבִים רֹאשׁוֹנָה בַּמַּלְכוּת.

וְהַתְּפִלָּה אֵיהִי כְּבוֹשׁ בְּאוֹת יו"ד, עִם ה'
תְּתָאָה, וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ,
וְאֵיהִי חֲבוּשׁ עִם אוֹת י' מִסֵּטְרָא דְה' עֲלָאָה,
וּבְגִין דָּא אֵין חֲבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית
הָאֲסוּרִין, דְּאֵיהִי בְּגִלּוֹת עִם יִשְׂרָאֵל, הִדָּא
הוּא דְכָתִיב (יִשְׁעִיָּה סג ט) בְּכָל צָרָתָם לוֹ צָר בּוֹ,
לֹא צָר בְּאוֹתוֹ, בְּהִהוּא זְמָנָא דְאֵיהִי עִם יִשְׂרָאֵל
לֹא צָר וְדָאִי, וְלִית צָר אֶלָּא יֵצֵר הָרַע, דְּהוּא
הַקָּרֵב יוֹמֵת (בְּמִדְבָּר א נב).

וְרָזָא דְּמֶלֶךְ כִּי בִי חֶשֶׁק וְאַפְלָטָהוּ (תְּהִלִּים צא
יד), כִּי בִי בְּגִימָטְרִיא מ"ב אֲזָכְרוֹת
תְּפִלִּי, אֲשַׁגְּבֶהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי, יִקְרָאֵנִי
בְּקִרְיָאֵת שְׁמַע, וְאַעֲנֶהוּ, הִדָּא הוּא דְכָתִיב אֶז
תִּקְרָא וְיִהְיֶה יַעֲנֶה (יִשְׁעִיָּה נח ט), יִהוּ"ה בְּאַרְבַּע
בְּתֵי תְּפִלִּי דְרִישָׁא, דְּאֵינוֹן אַרְבַּע אֲתוּן
אֵהִי"ה, וְיִהוּ"ה יַעֲנֶה, יִהוּ"ה בְּאַרְבַּע בְּתֵי תְּפִלִּין דִּיד, דְּאֵינוֹן אֲדֹנָי,

וְאִי תִימָא לֹא אֵינוֹן בִּיד אֶלָּא בֵּית אֶחָד
חֲמִשָּׁא, יד כָּהֵה, הָכִי הוּא וְדָאִי דְאִיְהִי
חֲמִשָּׁא (דף ט ע"ב) וְאִיְהִי רְבִיעָא, רְבִיעָא
לִיה"ו יד כָּהֵה, יְה"ו אִיהוּ אַהִי"ה, וְסָלִיק
לְחוּשְׁבֹן כ"א, וְאַרְבַּע אֲתוּוֹן בְּכָלל כ"ה, ה'
מִן יְהו"ה רְבִיעָא לִיה"ו, וְחֲמִשָּׁא
לְאַהִי"ה, דְאִיהוּ אַרְבַּע בְּתִי, וְאִיהוּ בֵּית
חֲמִשָּׁא.

וְעוֹד אַהִי"ה אֲדנִי"י סָלִיק לְחוּשְׁבֹן אֱלֹהִי"ם,
דְאִיהוּ כָלָל דְחֲמִשָּׁה בְּתִי תַפְלִי,
יְהו"ה אַרְבַּע פְּרָשִׁין, י' קָדֵשׁ לִי (שמות יג)
וְדָא חֲכָמָה, ה' וְהִיא כִּי יְבִיאָךְ (שם יא) וְדָא
בִּינָה, וְאֵינוֹן לִימִינָא וְשִׁמְאָלָא, דְאֵינוֹן חֲסֵד
גְבוּרָה, ו' שְׁמַע יִשְׂרָאֵל (דברים ו ד) תַּפְאֶרֶת,
כָּלִיל שִׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, ה' וְהִיא אִם
שְׁמַע (שם יא יג) מְלָכוֹת, שְׂכִינְתָּא תַתָּא.

תַּלְתָּ רְצוּעִין נֶצַח וְהוּד וְיִסוּד, יִסוּד רְצוּעָה
דְקָשִׁיר וְא"ו עִם ה', כִּי כָל בְּשָׁמִים
וּבְאַרְצָא (ד"ה כט יא), דְאֶחֶיד בְּשָׁמִיא וּבְאַרְעָא,
תְּרִין רְצוּעִין נֶצַח וְהוּד, דְאֶחֶידִין בְּה' עֲלָא,
וְהַקְרָנִים גְבוּהִים, וְהָאֶחָת גְבוּהָ מִן
הַשְּׁנִית (דניאל ח ט), אוּף הָכִי תְרִין רְצוּעִין חַד
אַרוּכָה וְחַד קֶצְרָה, קֶצְרָה עַד הַחֲזָה, אַרוּכָה
עַד טַבּוּרָא.

וְאַתְּפִשְׁמוּתָּא דְה' עֲלָא עַד הוּד בָּאָת י'
אִיהוּ, דְאִיהוּ קָשֶׁר שֶׁל תַּפְלִין
דְרִישָׁא, דְאִיְהִי ה' עֲלָא, סָלִיק לְחִמְשִׁין,
חֲמֵשׁ זְמָנִין עֶשֶׂר בָּאָת י', וְהֵינֵנו ה' י' מִן
אַהִי"ם, חֲמֵשׁ זְמָנִין ה' בָּאָת י' חֲמִשִּׁין,
בְּחֲמֵשׁ סְפִירָן, יִסוּד כ"ל נָטִיל לֹון כָּלָהוּ,
יִרִית לֹון לְכָלָה וְהֵינֵנו כ"ל כָּלָה.

בָּאָת ה' תַּתָּא קָרָן אֶחָת, וְרָזָא דְמִלָּה

תַּאמַר, אֵינִם בִּיד, אֶלָּא בֵּית אֶחָד
חֲמִשִּׁי, יד כָּהֵה? כָּף זֶה וְדָאִי,
שְׁהִיא חֲמִישִׁית וְהִיא רְבִיעִית,
רְבִיעִית לִיה"ו יד כָּהֵה, יְה"ו
הוּא אַהִי"ה, וְעוֹלָה לְחוּשְׁבֹן
כ"א, וְאַרְבַּע אוֹתִיוֹת בְּכָלל כ"ה.
ה' מִן יְהו"ה רְבִיעִית לִיה"ו
וְחֲמִישִׁית לְאַהִי"ה, שְׁהִיא אַרְבַּע
בְּתִים, וְהוּא הַבֵּית הַחֲמִשִּׁי.

וְעוֹד אַהִי"ה אֲדנִי"י עוֹלִים
לְחוּשְׁבֹן אֱלֹהִי"ם, שְׁהוּא כָלָל
שֶׁל חֲמִשָּׁה בְּתִי תַפְלִין. יְהו"ה -
אַרְבַּע פְּרָשִׁיִּים, י' - קָדֵשׁ לִי, וְזוֹ
חֲכָמָה, ה' - וְהִיא כִּי יְבִיאָךְ, וְזוֹ
בִּינָה, וְהִם לִימִין וְשִׁמְאָל, שְׁהִם
חֲסֵד וְגְבוּרָה, ו' - שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
תַּפְאֶרֶת כּוֹלָל שֵׁשׁ תַּבּוֹת הַיְחוּד,
ה' - וְהִיא אִם שְׁמוֹעַ, מְלָכוֹת -
שְׂכִינָה תַתָּוְנָה.

שְׁדֵשׁ רְצוּעוֹת - נֶצַח הוּד וְיִסוּד.
יִסוּד רְצוּעָה שְׁקוּשְׁרָת וְא"ו עִם
ה', כִּי כָל בְּשָׁמִים וּבְאַרְצָא,
שְׁאוּחֻז בְּשָׁמִים וּבְאַרְצָא. שְׁתִּי
רְצוּעוֹת נֶצַח וְהוּד, שְׁאַחֻזִּים
בְּה' עֲלִיוְנָה, וְהַקְרָנִים גְבוּהִים,
וְהָאֶחָת גְבוּהָ מִן הַשְּׁנִית, אִף
כָּף שְׁתִּי רְצוּעוֹת - אֶחָת אַרְכָּה
וְאַחַת קֶצְרָה. קֶצְרָה עַד הַחֲזָה,
אַרְכָּה עַד הַטַּבּוּר.

וְהַתַּפְשִׁימוּת שֶׁל ה' הַעֲלִיוְנָה עַד
הוּד בָּאוֹת י' הִיא, שְׁהוּא הַקָּשֶׁר
שֶׁל תַּפְלִין שֶׁל רֹאשׁ, שְׁהִיא ה'
עֲלִיוְנָה, עוֹלָה לְחִמְשִׁים, חֲמֵשׁ
פְּעָמִים עֶשֶׂר בָּאוֹת י', וְהֵינֵנו ה'
י' מִן אֱלֹהִי"ם, חֲמֵשׁ פְּעָמִים ה'
בָּאוֹת י' - חֲמִשִּׁים, בְּחֲמֵשׁ
סְפִירוֹת, יִסוּד כ"ל, נוֹטֵל אוֹתָם
כָּלָם, וּמוֹרִישׁ אוֹתָם לְכָלָה, וְהֵינֵנו
כ"ל כָּלָה.

בָּאוֹת ה' תַּתָּוְנָה קָרָן אֶחָת,
וְיִסוּד הַדְּבָר פְּרָשִׁיִּים רַבּוּתֵינוּ,
שׁוּר שְׁהַקְרִיב אָדָם הָרֹאשׁוֹן, קָרָן

אוֹקְמוּהוּ רַבָּנָן, שׁוּר שְׁהַקְרִיב אָדָם הָרֹאשׁוֹן קָרָן אֶחָת הִיָּתָה לוֹ

בְּמִצְחוֹ, שְׁנֵאמַר (תהלים סט לב) מִשׁוֹר פֶּר מִקֶּרֶן
מִפְּרִיס, מִקֶּרֶן חֶסֶד יו"ד כְּתִיב, וְדָא רְצוּעָה
דִּיד דְּתַפְלִי דְמֵאֲרִי עֲלָמָא.

ב' כְּתָר דְּמֵאֲרִי עֲלָמָא, אִיהוּ שְׁמִיָּה, תַּפְלִין
דְּשׁוּי, אֲבָל כְּתָר תַּפְלִין עֲלִיָּה, וְרָזָא דְמִלָּה
אֵין קְדוּשׁ פִּיהוּ"ה כִּי אֵין בְּלִתָּךְ (שמואל א ב)
לִית פְּקוּדָא דְלָא אֲתַפְלִילָן בֵּיה עֶשֶׂר
סְפִירָן.

וְעִיקָר דְּתַפְלִין מִשְׁמַאֲלָא, וּבְגִין כַּךְ נִשְׁפַּע
יְהו"ה בִּימִינוֹ (ישעיה סב ד) זֶה תוֹרָה,
וּבְזָרוּעַ עֲזוֹ אֱלוֹ תַּפְלִין, וּמִסְטָרָא דְשְׁמַאֲלָא
ה' תַּפְלִין עַל ו', אִימָא עַל בְּרָה, בְּגִין דְּבָה
אֲתַבְּנִי, הָדָא הוּא דְכְתִיב כּוֹנֵן שְׁמַיִם
בְּתַבּוּנָה (משלי ג ב). י' אֲבָא, תַּפְלִין עַל בְּרִתָּא
ה', דְּבִיָּה אֲתַבְּנִיאֲת, הָדָא הוּא דְכְתִיב יְהו"ה
בְּחֻכְמָה יִסַּד אֶרֶץ, וְדָא הוּא הוֹי"ה, וְדָא הוּא
רָזָא אַרְבַּע מִשְׁמְרוֹת הוֹיָה לִלְיָה.

וְאִית דְּאָמַר הוֹיִת בְּאֲמָצַע, כְּגוֹנָא דָא
יְהו"ו, י' קִדְשׁ לִי, ה' ה' וְהִיָּה כִּי
יְבִיאָךְ וְהִיָּה אִם שְׁמַע, ו' שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
הוֹי"ה ו' י' בְּאֲמָצַעִיתָא, יְהו"ו ה' ה'
בְּאֲמָצַעִיתָא.

וּבְצִרְוֹה דִּי"ב הוֹיָן, אֲשַׁתְּמוּדְעוּ בְּלָהוּ, וְאֵלִין
אֵינֵנוּן יְהו"ה יְהו"ו יְהו"ה, דְּרַמִּיזִי
בְּשֵׁם יו"ד ה"י וי"ו ה"י, הַאי שְׁמָא מְקוּרָא
דְּאֲתוּוֹן, וּמְקוּרָא דְלָהוֹן בְּקִרְאִי בְּנִקּוּדִי,
יְהו"ה יְשְׁמַחוּ הַשְּׁמַיִם וְתַגַּל הָאֶרֶץ (תהלים צו
יא), מְקוּרָא דְנִקּוּדִי מִן יְהו"ו (ירמיה ט כג) יְתַהַלֵּל
הַמִּתְהַלֵּל הַשְּׁכָל וְיִדְוַע, יוֹה"ה (שמות כו
ט-כ) יְדוּתִיו וְלִצְלַע הַמִּשְׁכָּן הַשְּׁנִית.

תַּלְתָּ וְיִי"ן בְּהַאי שְׁמָא יו"ד ה"י וי"ו ה"י,
וְהִי"ה וְהו"ה יְהו"ה, וּנְקוּדִין דְּלָהוֹן וַיֵּרְאוּ אוֹתָהּ שְׂרִי

אֲחַת הִיָּתָה לוֹ בְּמִצְחוֹ, שְׁנֵאמַר
מִשׁוֹר פֶּר מִקֶּרֶן מִפְּרִיס, מִקֶּרֶן
חֶסֶד יו"ד כְּתוּב, וְזוֹ רְצוּעָה שֶׁל
יָד שֶׁל תַּפְלִין שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם.
כ' כְּתָר שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם, הוּא
שְׁמוֹ הַתַּפְלִין שְׁשֵׁם, אֲבָל כְּתָר
תַּפְלִין עֲלִיו, וְסוּד הַדְּבָר - אֵין
קְדוּשׁ כַּה' כִּי אֵין בְּלִתָּךְ, אֵין
מִצְוָה שֶׁלֹּא כְּלוּלִים בַּה עֶשֶׂר
סְפִירוֹת.

וְעִיקָר שֶׁל הַתַּפְלִין מִשְׁמַאֲלָא,
וּמִשּׁוּם כַּךְ נִשְׁפַּע יְהו"ה בִּימִינוֹ
- זֶה תוֹרָה, וּבְזָרוּעַ עֲזוֹ - אֱלוֹ
תַּפְלִין. וּמִצְדֵּד הַשְּׁמַאֲלָא ה' תַּפְלִין
עַל ו', אִם עַל בְּנָה, מִשּׁוּם שֶׁבַּה
נִבְנָה. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב כּוֹנֵן שְׁמַיִם
בְּתַבּוּנָה. י' אֲבָא תַּפְלִין עַל הַבֵּת
ה', שְׁבוּ נִבְנִית. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב
יְהו"ה בְּחֻכְמָה יִסַּד אֶרֶץ, וְזֶהוּ
הוֹי"ה, וְזֶה סוּד אַרְבַּע מִשְׁמְרוֹת
הוּא הַלִּילְיָה.

וְיֵשׁ אוֹמְרִים הוֹיִת בְּאֲמָצַע,
כְּמוֹ זֶה: יְהוּ, י' קִדְשׁ לִי, ה' ה'
וְהִיָּה כִּי יְבִיאָךְ וְהִיָּה אִם שְׁמוֹעַ,
ו' שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הוֹי"ה - ו' י'
בְּאֲמָצַע, יְהו"ו - ה' ה' בְּאֲמָצַע.
וּבְצִרְוֹה שֶׁל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה
הוֹיִת נוֹדְעוּ כֻּלָּם, וְאֵלֶּה הֵם:
יְהו"ה יְהו"ו יְהו"ה, שְׁרַמּוּנִים
בְּשֵׁם יו"ד ה"י וי"ו ה"י. הַשֵּׁם
הַזֶּה מְקוּרָא הַאוֹתִיּוֹת, וְהַמְקוּרָא
שֶׁלֵּהֶן בְּפִסּוּקִים בְּנִקּוּדוֹת: יְהו"ה
יְשְׁמַחוּ הַשְּׁמַיִם וְתַגַּל הָאֶרֶץ -
מְקוּרָא הַנִּקּוּדוֹת מִן יְהו"ו יְתַהַלֵּל
הַמִּתְהַלֵּל הַשְּׁכָל וְיִדְוַע, יוֹה"ה
יְדוּתִיו וְלִצְלַע הַמִּשְׁכָּן הַשְּׁנִית.

שְׁלִשָּׁה ווִי"ם בְּשֵׁם הַזֶּה יו"ד
ה"י וי"ו ה"י, וְהִי"ה וְהו"ה
וְהו"ה, וּנְקוּדוֹתֵיהֶם וַיֵּרְאוּ אוֹתָהּ
שְׂרִי פָרַעַה וְהוֹ"ה, וְהו"ה וְדָבַשׁ
הַיּוֹם הַזֶּה יְהו"ה, וְהו"ה וַיֵּרָא

שְׂרִי

יושב הארץ הפנעני. הוה"י
היו"ה ההי"ו - מקורם הוה"י
וכל זה איננו שנה לי, הו"ה המר
ימירנו והיה הוא, ההי"ו עירה
ולשרקה בני אתנו, היה"ו הו"ה
ההו"ל, היה"ו ליהו"ה אתי
ונרוממה שמו, הו"ה הנה יד
יהו"ה הו"ה, ההו"י וצדקה תהיה
לנו כי.

וכל הפסוקים שבאים ההו"ת
הללו בראשי אותיות או בסופי
אותיות, בין מן התורה, בין מן
הנביאים, בין מן הפסוקים, יכול
לנמד אותם בנקודיהם, אף כף
כל ההו"ת שבאות משלש
אותיות, נקדה שלהם בפסוקים,
כמו ידה מקורו: כי יהו"ה יהיה
בכסלף. ויש שמנמד אותם
מראשי תבות להו"ה שבסופי
תבות, ואם הו"ה בראשי תבות
- הנקוד שלו בסופי התבות. ויש
נקוד בסוד אחר כמו זה: יהו"ה
מלף יהו"ה מלף יהו"ה ימלף,
השמות למעלה, הנקודות שלהם
פתיבות תחתיהם.

ארבעה שמות תלויים מכל שם
ושם, ועליהם נאמר וקרא זה -
כנגד שתיים עשרה פני שלש
החיות, אל זה - שתיים עשרה
פני שלש החיות, ועל כלם פני
אדם, ותפלין הוא פני אדם,
ציצית פני החיות וכנפי החיות,
ופרשוהו רבתינו, שם בן שתיים
עשרה - כל היודעו והזהיר בו,
כל תפלותיו מתקבלות, ומקורו
יו"ד ה"י וא"ו ה"י. כל י' הוא
פני יהו"ה, א' ודמות פניהם פני
אדם. כאן בשם הזה הסוד של
תפלין וציצית.

פרעה (בראשית יב טו) והי"ה, והה"י? ודבש היום
הזה יהו"ה (דברים כו טו), ויה"ה וירא יושב
הארץ הפנעני (בראשית נ טו). הוה"י היו"ה ההי"ו
מקורא דלהון, הוה"י? וכל זה איננו שנה
לי (אסתר ה יג), הו"ה המר ימירנו והיה
הוא (ויקרא כו לג), ההי"ו עירה ולשרקה בני
אתנו (בראשית מט יא), היה"ו הו"ה ההו"י, היה"ו
ליהו"ה אתי ונרוממה שמו (תהלים לד ד), הו"ה
הנה יד יהו"ה הו"ה (שמות ט ג), ההו"י (דברים ו
כה) וצדקה תהיה לנו כי.

וכל קראין דקא אתיין הו"יין אליו בראשי
אתוון, או בסופי אתוון, בין מן התורה
בין מן הנביאים בין מן הפסוקים, יכול
לנקדא לון בנקודיהו, אוף הכי כל הו"יין
דקא אתיין מתלת אתוון, נקודה דלהון
פקראין, כגון יהו מקורא דיליה פי יהו"ה
יהי"ה בכסלף (משלי ג כו), ואית דנקיד לון
מראשי תיבין להו"ה דבסופי תיבין, ואם
הו"ה בראשי תיבות נקודא דיליה בסופי
תיבין. ואית נקודה ברזא אחרא (דף י
ע"א) כגוונא דא, יהו"ה מלף יהו"ה מלף
יהו"ה ימלף, שמקו ליעילא, נקודאן דלהון
פתיבין דתחותיהו.

ארבע שמקו תליין מכל שמא ושמא,
ועלייהו אתמר וקרא זה (ישעיהו ו
ב) לקבל י"ב אנפין דתלת חיוון, אל זה י"ב
גדפין דתלת חיוון, ועל פלהו פני אדם,
ותפלין הוא פני אדם, ציצית פני חיוון וגדפי
חיוון, ואוקמוהו רבנן שם בן י"ב כל היודעו
והזהיר בו כל תפלותיו מתקבלות, ומקורו
יו"ד ה"י וא"ו ה"י, כל י' איהו אנפוי

יהו"ה, א' ודמות פניהם פני אדם (יחזקאל א ט), הכא ביהאי שמא רזא
דתפלין וציצית.

בא ראה, כל הו"ה שהיא ה' על
י, ה' על ו' - נקבה, כל הו"ה
ששני ההי"ן פאחד באמצע, הן
אחיות, כמו זה: יהה"ו. כל
הו"ה י' ו' פאחד באמצע -
היו"ה (הו"ה), הם אחים, פי ישוב
אחים יחדו - שני ההי"ן פאחד,
ותלכנה שתיהן - י' ו' רחוקים
זה מזה או קרובים זה מזה,
עליהם נאמר שלום שלום
לרחוק ולקרוב, שהינו קרפן
עולה ויורד יהה"ו, ה' שהיא אם
עולה, עולה אל י', היא העולה,
ה' שהיא בת יורדת אל הו', ויורד
מעשת החטאת, על פן יעזב
איש את אביו ואת אמו, וזהו
קרפן עולה ויורד, חמש אשות
עולות וחמש יורדות.

אין הו"ה שלא מראה על סוד
עליון. הוה"י פשהנקבות
שולטות על הזכרים, הדין נראה
בעולם ומיתה ועני, וזה הוא
סוד שהפך משה שמו והרג את
המצרי, שנאמר בו ואמרו לי מה
שמו מה, ומשה הפך אותו כמו
זה: מה שמו מה לי - הוה"י,
ונקודה הוה"י, מצרי שמוזל
בשמו ואמר מה שמו, מה יכול
לעשות לי, להרג אותו בו, ואם
האותיות בסופי תבות, הנקודות
הם מראשית תבות.

תקון ה': בראשית ב"ת ראש"י,
אלה ראשי בית אבותם, בת
עליה בארו בעלי המשנה, בת
פתחלה סימן יפה בנים, והיא י'
מן אדנ"י, מרגלית יקרה פלולה
מפל הגונים, שאות י' מן יהו"ה
לא תופס בו גון כלל. זהו
שפתוב אני יהו"ה לא שניתי,
לא ישתנה בשום גון כלל, אלא
מאיר מבפנים של הגונים שם
יהו"ה כמו נשמה בגוף האדם
או כנר בהיכל.

אני יהו"ה לא שניתי, לא ישתני בשום גון כלל, אלא נהיר מלגאו
דגיונין, דשם יהו"ה פנשמתא בגופא דאיניש, או פשרגא בהיכלא.

תא חזי כל הו"ה דאיהי ה' על י' ה' על ו'
נוקבא, כל הו"ה דתרין ההי"ן פחדא
באמצע אינון אחיות, פגוונא דא יהה"ו, כל
הו"ה י' ו' פחדא באמצע היו"ה (ג"א
הו"ה) אינון אחים, (דברים כה ה) פי ישוב אחים
יחדו, תרין ההי"ן פחדא, ותלכנה שתיהן (רות
א יט), י' ו' רחוקים דא מן דא או קרובים דא
מן דא, עליהו אתמר (ישעיה נז ט) שלום שלום
לרחוק ולקרוב וגו', דהיינו קרפן עולה ויורד
יהה"ו, ה' דאיהי אימא עולה, סליקא לגבי
י' היא העולה, ה' דאיהי ברפא נחיתת לגבי
ו', ויורד מעשת החטאת (ויקרא ט כב), על פן
יעזב איש את אביו ואת אמו וגו' (בראשית ב
כד), והאי איהו קרפן עולה ויורד, חמש אשות
סלקין, וחמש נחתין.

לית הו"ה דלא אחזי על רזא עלאה, הוה"י
בד נוקבין שלטין על דכורין, דינא
אחזי בעלמא ומיתה ועוני, ודא הוא רזא
דהפך משה שמייה וקטל למצרי, דאתמר ביה
ואמרו לי מה שמו מה (שמות ג יג), ומשה הפך
ליה פגוונא דא מה שמו מה לי הוה"י,
ונקודה הוה"י, מצרי דמוזל בשמייה ואמר
מה שמו, מה יכול למעבד לי, לקטיל ליה
ביה, ואם אתוון בסופי תיבות נקודין אנון
מראשי תיבין.

תקוונא ה', בראשית ב"ת ראש"י, אלה
ראשי בית אבותם (שמות ו יד), בת עלה
אוקמוהו מארי מתניתין, בת פתחלה סימן
יפה לבנים, ואיהי י' מן אדנ"י, מרגלית יקרא
פלילא מפל גווינין, דאת י' מן יהו"ה לא
תפיס ביה גוון כלל, הדא הוא דכתיב (מלאכי ג

אני יהו"ה לא שניתי, לא ישתני בשום גון כלל, אלא נהיר מלגאו
דגיונין, דשם יהו"ה פנשמתא בגופא דאיניש, או פשרגא בהיכלא.

וְהָאֵת י' מִן אֲדָנִי אִיהוּ סָפִיר, נָטִיל גִּוּוֹן תְּכֵלֶת וְאוֹכֶם מִסְטָרָא דְדִינָא, וְנִהִיר בֵּיה נְהוּרָא חוּרָא מִסְטָרָא דְרַחֲמֵי, וְאִיהוּ אֶת י' מִן אֲדָנִי, אוֹדֶם מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, פְּטָדָה מִסְטָרָא דִימִינָא, בְּרִקַּת מִסְטָרָא דְעֻמּוּדָא דְאֻמְצֵיתָא, אִיהִי אֶל"ף דְּל"ת נו"ן יו"ד, פְּלִילָן מִי"ב גִּוּוֹנִין, וְכִלְהוּ מְשׁוּלָשִׁין בְּאַבְהֶן, מְשׁוּלָשִׁין בְּכַהֲנִים לְוִים וְיִשְׂרָאֵלִים, קְדוּשָׁה לֶךְ יִשְׁלָשׁוּ.

כֹּר אַבְן דְּגִוּוֹן דִּילָה חִיּוּר נְטִילַת מַחְסֵד, וְאִיהִי סְגוּלָה דִּילִיה רַחֲמִימוּ, וְרָזָא דְמִלָּה וְאַהֲבַת עוֹלָם אֶהְבֵּתִיךָ עַל כֵּן מְשַׁכְּתִיךָ חֶסֶד. אַבְן אֲדָמָה נֹטְלַת מִגְבוּרָה, וְהַסְגְּלָה שְׁלָה לְהִיּוֹת אִימָתוֹ מְטִלַת עַל בְּרִיּוֹת הָעוֹלָם. הָאֲבָן פְּלוּלָה מִשְׁנֵי גִוּוֹנִים - לְכֵן וְאֲדָם - הִיא מַעֲמוּד הָאֻמְצֵי. יִרְק פְּזָהָב מִצַּד הָאֵם הָעִלְיוֹנָה, שְׁהִיא תְּשׁוּבָה, קוֹ יִרְק שְׁמֻקִּיךָ כָּל הָעוֹלָם.

וְיֵשׁ גִּוּוֹן פְּשׁוּט כְּפּוּל מְשׁוּלָשׁ מְרַבֵּעַ, עַד שְׁעוּלָה לַעֲשֶׂרָה גִוּוֹנִים שְׁמַאֲרִים בֵּהֶם עֶשֶׂר אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן י' י"ה יו"ו יו"ה, וְאֵלֶּה עוֹלוֹת י' לַע"ב אוֹרוֹת שְׁמַאֲרִים בַּע"ב גִּוּוֹנִים.

חֲש"ק - חל"ם שְׁב"א קמ"ץ, הֵם נִקּוּד צְבָאוֹת, נִצַּח וְהוּד יְסוּד, וְכֻלָּם מְאִירִים בְּאַבְן הַנִּכְבְּדָה מְלָכוּת, פְּלוּלָה מִכָּל הַסְגְּלוֹת. שְׁב"א - גִּוּוֹן אָדָם שֶׁל גְּבוּרָה, שְׁנוּטֵל מִמֶּנָּה הוּד. קמ"ץ - גִּוּוֹן לְכֵן, וְלֹא צָרִיךְ לְהַאֲרִיךְ בֵּהֶם, שְׁהֵרִי נֶאֱמָרוּ לְמַעַלָּה.

וְעוֹד תִּקְוֹן ו', וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ, אֵלֶּה הֵם שִׁידוּעִים סוּד בְּמִצְוָה הַשְּׁנִיָּה בְּמִלַת בְּרָאשִׁית, שְׁהִיא אֶהְבָּה, שְׁהִיא לְחֻשְׁבוֹן קֶטֶן בְּרָאשִׁית בְּמִשְׁקָל אֶחָד עוֹלָם, וְזוֹ אֶהְבַת חֶסֶד, שְׁהִיא ע"ב בְּחֻשְׁבוֹן, כְּנֶגֶד הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ

וְאֵת י' מִן אֲדָנִי אִיהוּ סָפִיר, נָטִיל גִּוּוֹן תְּכֵלֶת וְאוֹכֶם מִסְטָרָא דְדִינָא, וְנִהִיר בֵּיה נְהוּרָא חוּרָא מִסְטָרָא דְרַחֲמֵי, וְאִיהוּ אֶת י' מִן אֲדָנִי, אוֹדֶם מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, פְּטָדָה מִסְטָרָא דִימִינָא, בְּרִקַּת מִסְטָרָא דְעֻמּוּדָא דְאֻמְצֵיתָא, אִיהִי אֶל"ף דְּל"ת נו"ן יו"ד, פְּלִילָן מִי"ב גִּוּוֹנִין, וְכִלְהוּ מְשׁוּלָשִׁין בְּאַבְהֶן, מְשׁוּלָשִׁין בְּכַהֲנִים לְוִים וְיִשְׂרָאֵלִים, קְדוּשָׁה לֶךְ יִשְׁלָשׁוּ.

כֹּר אַבְן דְּגִוּוֹן דִּילָה חִיּוּר נְטִילַת מַחְסֵד, וְאִיהִי סְגוּלָה דִּילִיה רַחֲמִימוּ, וְרָזָא דְמִלָּה וְאַהֲבַת עוֹלָם אֶהְבֵּתִיךָ עַל כֵּן מְשַׁכְּתִיךָ חֶסֶד (יִרְמִיָּהוּ לֹא ב), אַבְנָא סוּמְקָא נְטִילַת מִן גְּבוּרָה, וְסְגוּלָה דִּילָה לְמַהוּי אִימָתוֹ מוּטְלַת עַל בְּרִיּוֹן דְּעֻלְמָא, אַבְנָא פְּלִילָא מְתַרִין גִּוּוֹנִין חִיּוּר וְסוּמְקָא אִיהִי מַעֲמוּדָא דְאֻמְצֵיתָא, יִרְוֹק פְּזָהָב מִסְטָרָא דְאִימָא עֲלָאָה, דְּאִיהִי תְּשׁוּבָה, קוֹ יִרְוֹק דְּאַסְחָר כָּל עֻלְמָא.

וְאִית גִּוּוֹן פְּשׁוּט כְּפּוּל מְשׁוּלָשׁ מְרַבֵּעַ, עַד דְּסָלִיק לַעֲשֶׂרָה גִוּוֹנִין, דְּנִהִירִין בְּהוֹן י' אֲתוּוֹן, דְּאִינִין י' י"ה יו"ו יו"ה, וְסָלְקִין אֲלִין י' לַע"ב נְהוּרִין, דְּנִהִירִין בַּע"ב גִּוּוֹנִין.

חֲש"ק חל"ם שְׁב"א קמ"ץ, אִינִין נִקּוּד צְבָאוֹת, נִצַּח וְהוּד יְסוּד, וְכֻלְהוּ נְהִירִין בְּאַבְנָא יִקְיָרָא מְלָכוּת, פְּלִילָא מִכָּל סְגוּלוֹת, שְׁב"א גִוּוֹן סוּמְקָא דְגְבוּרָה דְּנָטִיל מִנִּיהּ הוּד, קמ"ץ גִּוּוֹן חִיּוּר, וְלֹא צָרִיךְ לְאַרְכָּא בְּהוֹן דְּהָא אֲתַמְרוּ לַעֲלִילָא.

וְעוֹד תִּקְוֹנָא ו' וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ (דִּנְיָא יב) אֲלִין אִינִין דִּידְעִין רָזָא בְּפִקּוּדָא תִנְיָנָא בְּמִלַת בְּרָאשִׁית, דְּאִיהִי אֶהְבָּה, דְּאִיהִי (דף י ע"ב) לְחֻשְׁבוֹן זְעִיר בְּרָאשִׁית, בְּמִתְקָלָא חָדָא סָלְקִין, וְדָא אֶהְבַת חֶסֶד,

דַּאִיָּהּ ע"ב בְּחוֹשֶׁפֶן, לָקַבֵּל שְׁמָא מִפְּרֹשׁ
וַיִּסַּע וַיָּבֵא וַיֵּט, דְּבִיָּה וְא"ו בְּחוֹשֶׁפֶן אֶחָד,
דְּהֵינּוּ מֵאֲמַר אֶחָד דַּאִיָּהּ בְּרֵאשִׁית,
דְּאוּקְמוּהָ עָלֶיהָ וְהָלֹא בְּמֵאֲמַר אֶחָד יָכוֹל
לְהַפְרָאָתָהּ, וְהָאִי אִיָּהּ רַחֲמִימֵי דְמֵאֲרִיָּה, מֵאֵן
דְּמֹסֵר נִפְשִׁיהָ בְּאֶחָד, בְּרַחֲמִימֵי דְמֵאֲרִיָּה,
וּבְגִין דָּא וְאַהֲבַת אֶת יְהו"ה אֱלֹהֵי"ךָ (דבריו ו
ה), אֲפִילוּ נֹטֵל אֶת נִפְשְׁךָ, דָּאִם חָבִיב עָלֶיהָ
נִפְשִׁיהָ מִגּוּפָא לְכַן נֵאֲמַר וּבְכָל נִפְשְׁךָ, וְאִם
חָבִיב עָלֶיהָ גּוּפִיהָ מִמְּמוּנִיהָ לְכַן נֵאֲמַר בְּכָל
לְבָבְךָ, וְאִם חָבִיב עָלֶיהָ מְמוּנָא מִגּוּפָא לְכַן
נֵאֲמַר בְּכָל מַאֲדְךָ, בְּמָה דְחָבִיב עָלֶיךָ מְסֹר
לִיה בְּרַחֲמֵי דְמֵאֲרֵךְ בְּעַת צָרָה.

וְדָא אִיָּהּ נִסְיוֹן דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְאַתְנַסָּאָה
בְּשַׁבְעִין שָׁנִין דְּגָלוּת בְּתַרְאָה, דְּעָנִי
חָשׁוּב בְּמַת, וּכְאֵלּוּ נְטִלִין נִפְשִׁיהָ, גּוּפָא
וּנִפְשָׁא וּמְמוּנָא כְּלָהּ שְׁקוּלִין, בְּמָה דְחָבִיב
עָלֶיהָ מְסֹר לִיה בְּרַחֲמֵי דְמֵאֲרִיָּה, וּבַהֲהוּא
זְמַנָּא אֶתְקַשֵּׁר בְּמַלְתָּ אַהֲבָ"ה דַּאִיָּהּ
בְּרֵאשִׁית, וּכְאֵלּוּ בֵּיה בְּרָא עֲלֵמָא, וּמֵאֵן
דְּלֹא מְסֹר נִפְשִׁיהָ אוֹ גּוּפִיהָ אוֹ מְמוּנִיהָ
בְּרַחֲמֵי דְמֵאֲרִיָּה בְּשַׁעַת הַשְּׁמַד, כְּאֵלּוּ אַחֲזַר
עֲלֵמָא לְתַהוּ וְבַהּ, וּמֵאֵן דְּמֹסֵר נִפְשִׁיהָ
וּגּוּפִיהָ וּמְמוּנִיהָ בְּשַׁעַת הַשְּׁמַד בְּרַחֲמֵי
דְמֵאֲרִיָּה, דָּא אֶתְקַרֵּי רַחֲמֵי דְמֵאֲרִיָּה וְדָאִי,
וּבַהֲהוּא עֲלֵמָא לִית לְעִילָא מִיָּנִיָּה. וּבְגִין דָּא
קָרָא סְמִיךְ לִיה וְהָאֲרֵץ הִיָּתָה תַּהוּ וְבַהּ (בראשית

א ב).

וְאַהֲבַת יְהו"ה אִיָּהּ מְלָכוּת, כְּלִילָא מְכָל
סְפִירָן, וְאִיָּהּ פְּקוּדָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוּא בְּכָל תְּרִי"ג פְּקוּדִין, וּבְגִינָה אֶתְמַר (אסתר

וַיִּסַּע וַיָּבֵא וַיֵּט, שְׁבוּ וְא"ו
כְּחוֹשֶׁפֶן אֶחָד, שְׁהֵינּוּ מֵאֲמַר
אֶחָד שְׁהוּא בְּרֵאשִׁית, שְׁבָאָרוּהָ
עָלֶיהָ, וְהָלֹא בְּמֵאֲמַר אֶחָד יָכוֹל
לְהַפְרָאָתָהּ, וְזִהוּ אֶהוּב רְבוּנוּ. מִי
שְׁמוּסֵר נִפְשׁוֹ בְּאֶחָד, בְּאַהֲבַת
רְבוּנוּ, וּמִשּׁוּם זֶה וְאַהֲבַת אֶת ה'
אֱלֹהֵי"ךָ, אֲפִילוּ נֹטֵל אֶת נִפְשְׁךָ.
שְׁאִם חָבִיבָה עָלֶיהָ נִפְשׁוֹ מִגּוּפּוֹ,
לְכַן נֵאֲמַר וּבְכָל נִפְשְׁךָ. וְאִם
חָבִיב עָלֶיהָ גּוּפּוֹ מִמְּמוּנּוֹ, לְכַן
נֵאֲמַר וּבְכָל לְבָבְךָ. וְאִם חָבִיב
עָלֶיהָ מְמוּנָא מִגּוּפּוֹ, לְכַן נֵאֲמַר בְּכָל
מַאֲדְךָ. בְּמָה שְׁחָבִיב עָלֶיךָ, מְסֹר
אוֹתָהּ בְּאַהֲבַת רְבוּנוֹךְ בְּעַת צָרָה.
וְזִהוּ הַנְּסִיּוֹן שְׁעֵתִידִים יִשְׂרָאֵל
לְהַתְנַסּוֹת בְּשַׁבְעִים הַשָּׁנִים שֶׁל
הַגָּלוּת הָאַחֲרוֹנָה, שְׁעָנִי חָשׁוּב
כְּמַת, וּכְאֵלּוּ נֹטֵלִים נִפְשׁוֹ, גּוּפָא
וּנִפְשָׁא וּמְמוּנָא - כְּלָם שְׁקוּלִים.
בְּמָה שְׁחָבִיב עָלֶיהָ, מְסֹר אוֹתוֹ
בְּאַהֲבַת רְבוּנוֹ, וּכְאֵלּוּ זְמַן
נִקְשֵׁר בְּמַלְתָּ אַהֲבָ"ה שְׁהִיא
בְּרֵאשִׁית, וּכְאֵלּוּ כּוּ בְּרָא עוֹלָם,
וּמִי שְׁלֹא מוֹסֵר נִפְשׁוֹ אוֹ מְמוּנּוֹ
בְּאַהֲבַת רְבוּנוֹ בְּשַׁעַת הַשְּׁמַד,
כְּאֵלּוּ הַחֲזִיר עוֹלָם לְתַהוּ וְבַהּ,
וּמִי שְׁמוּסֵר נִפְשׁוֹ וּגּוּפּוֹ וּמְמוּנּוֹ
בְּשַׁעַת הַשְּׁמַד בְּאַהֲבַת רְבוּנוֹ,
זִהוּ שְׁנִקְרָא אֶהוּב רְבוּנוֹ וְדָאִי,
וּכְאֵלּוּ עוֹלָם אֵין לְמַעְלָה מִמֶּנּוּ,
וּמִשּׁוּם זֶה הַכְּתוּב סִמְךָ לוֹ

וְהָאֲרֵץ הִיָּתָה תַּהוּ וְבַהּ.
וְאַהֲבַת ה' הִיא הַמְּלָכוּת
שְׁפִלּוּלָה מְכָל הַסְּפִירוֹת, וְהִיא
מִצּוֹת הַקּוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל
תְּרִי"ג מִצּוֹת, וּבְגִלְגָּלָה נֵאֲמַר
מִדּוּעַ אֶתָּה עוֹבֵר אֶת מִצּוֹת
הַמֶּלֶךְ, וְהִיא בְּנִין עוֹלָם. הַשְּׁפָחָה
הַרְעָה הִיא חֲרָבֶן עוֹלָם, וּמִשּׁוּם

ג) מִדּוּעַ אֶתָּה עוֹבֵר אֶת מִצּוֹת הַמֶּלֶךְ, וְאִיָּהּ בְּנִין עֲלֵמָא. שְׁפָחָה בִּישָׁא
אִיָּהּ חֲרָבֶן עֲלֵמָא, וּבְגִין דָּא אֶתְמַר בָּהּ (בראשית א ב) וְהָאֲרֵץ הִיָּתָה תַּהוּ

וְבָהוּ, וְאִיהִי רְצוּעָה בִּידָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְאֶלְקָאָה בִּיה חַיִּיבָא.

וּבְגִין דָּא מָאן דְּרַחֲמִים לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
מִגּוֹ נַפְשִׁיה אוֹ גּוּפִיה אוֹ מְמוּנִיה,
דִּינְטִיר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָא רַחֲמִימוּ
דִּילִיה תְּלוּיָה בַּהֲיָא דִּיהִיב לִיה, וְלֹא עֶקֶר
רַחֲמִימוּ, דִּלְאוּ אִיהוּ הָאִי רַחֲמִימוּ, דָּאִם נָטַל
מְמוּנִיה אוֹ גּוּפִיה כְּפָר בִּיה, לֹאֹ אִיהוּ עֶקֶר
רַחֲמִימוּ, עַד דְּמָסַר נַפְשִׁיה בְּרַחֲמִימוּ דְמֵאֲרִיה,
וְאִם כָּל תְּלַת שְׁקוּלִין לְגַבִּיה, יִמְסוֹר לֹון כְּלָהוּ
עַל קְדוּשַׁת שְׁמִיה בְּרַחֲמִימוּ, וְהָאִי אִיהוּ עֶקֶרָא
דְּרַחֲמִימוּ, דְּאִיהוּ אֶהְבַּת יְהו"ה מַלְכוּת, דְּאִיהִי
אֶהְבַּת חֶסֶד, דִּירְאָה מִסְטָרָא דְגְבוּרָה אִיהִי,
וּמְחֶסֶד אִיהִי מַלְכוּת אֶהְבַּת יְהו"ה כְּמָה
דְּאֶתְמַר, מְגִבּוּרָה אִיהִי יֵרֵאת יי'.

וְאוֹרִייתָא דְאִיהִי תְרִי"א מִתְּרוּיָהוּ אֶתִּיהִיב
לְיִשְׂרָאֵל וְדָא עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא,
מִסְטָרִיה אֶתְקִרִיאת מַלְכוּת תּוֹרַת יְהו"ה
(תְּמִימָה), וְאִיהִי מִצּוּה דִּילִיה בְּכָל תְּרִי"ג פְּקוּדֵי
דְתִלְיִין מִשְׁמִיה, דְּאִינוּן שְׁמִי עִם יי"ה תְּלַת
מָאָה וּשְׁתֵּין וְחֲמִשׁ, זְכָרִי עִם וי"ה מְאֵתָן
וְתִמְנָא וְאַרְבַּעִין, הִיא בְּצִלְמוּ כְדָמוּתָהּ.

וְעוֹד תְּקוּנָא ז', וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהִרוּ, אֲלִין
דִּידְעִין בְּמַלְת בְּרֵאשִׁית פְּקוּדָא תְּלִיתָאָה
דְּאִיהִי בְרִית מִלָּה, וְהֵינּוּ בְּרֵאשִׁית בְּרִיית
א"ש, וּבְרִית אִיהִי יי', וְעִם א"ש אֶתְעֵבִיד
אִי"ש, וְאוֹף הָכִי אֶת ה' עִם אֵשׁ אִיהִי נוֹקְבָא,
וְעַל תְּרִין אִישׁוֹת אֶתְמַר בְּקִדְמִיתָא כְּתָנוֹת
אוֹר, דְּבַהוֹן עֲקֻבוּ מְכָה גִלְגַּל חֲמָה.

וְהֵינּוּ בּוֹרָא מְאוּרִי הָאֵשׁ דְּאִינוּן בַּהֲבָדְלָה,
יי"ה מִן אִישׁ וְאִשָּׁה, בְּתֵר דִּחָאֲבוּ וַיַּעַשׂ
יְהו"ה אֱלֹהִיִּים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר
וַיְלַבִּישֵׁם (בְּרֵאשִׁית ג' כ"א), וְהֵינּוּ בּוֹרָא מְאוּרִי הָאֵשׁ

זֶה נֶאֱמַר בָּהּ וְהָאֶרֶץ הִתְהַ תְּהוּ
וְבָהוּ, וְהִיא רְצוּעָה בִּידָא דְקוּדְשָׁא
בְּרוּךְ הוּא לְהִלְקוֹת בָּהּ הִרְשָׁעִים.
וּמִשּׁוּם זֶה, מִי שְׂאוֹהֵב אֶת
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתּוֹךְ נִפְשׁוֹ
אוֹ גּוּפוֹ אוֹ מְמוּנוֹ, שְׂיִשְׁמַר אוֹתוֹ
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הָרִי אֶהְבַּתוֹ
תְּלוּיָה בְּאוֹתָהּ שְׁנָתָן לוֹ, וְאִינָה
עֶקֶר אֶהְבַּתוֹ, שְׁזוֹ לֹא אֶהְבַּה,
שְׂאִם נָטַל מְמוּנוֹ אוֹ גּוּפוֹ כּוֹפֵר
בּוֹ. אִינוּ עֶקֶר הָאֶהְבַּה, עַד
שְׁמוּסָר נִפְשׁוֹ בְּאֶהְבַּת רְבוּנוֹ.
וְאִם כָּל הַשְּׁלֹשׁ שְׁקוּלִים לְגַבִּיו,
יִמְסַר אֶת כָּלָם עַל קְדֻשַׁת שְׁמוֹ
בְּאֶהְבַּה, וְזֶהוּ עֶקֶר הָאֶהְבַּה,
שְׂהִיא אֶהְבַּת יְהו"ה מַלְכוּת,
שְׂהִיא אֶהְבַּת חֶסֶד, שְׂיִרְאָה הִיא
מִצַּד הַגְּבוּרָה, וּמְחֶסֶד הִיא
מַלְכוּת, אֶהְבַּת יְהו"ה, כְּמוֹ
שְׁנֶאֱמַר מְגִבּוּרָה הִיא יֵרֵאת ה'.

וְהַתּוֹרָה שְׂהִיא תְרִי"א - מִשְׁנֵיהֶם
נִתְּנָה לְיִשְׂרָאֵל, וְזֶה עֲמוּד
הָאַמְצָעִי, מִצְדוֹ נִקְרֵאת הַמַּלְכוּת
תּוֹרַת יְהו"ה (תְּמִימָה), וְהִיא מִצּוּה
שְׁלוֹ בְּכָל תְּרִי"ג מִצְוֹת שְׁתִּלּוּיִים
מִשְׁמוֹ, שְׂהֵם שְׁמִי עִם יי"ה -
שְׁס"ה. זְכָרִי עִם וי"ה - רמ"ח,
הִיא בְּצִלְמוֹ כְדָמוּתָהּ.

וְעוֹד תְּקוּנָא ז', וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהִרוּ,
אֵלֶּה שְׂיֻדְעִים בְּמַלְת בְּרֵאשִׁית
מִצּוּה שְׁלִישִׁית, שְׂהִיא בְרִית
מִלָּה, וְהֵינּוּ בְּרֵאשִׁית - בְּרִיית
א"ש, וּבְרִית הִיא יי', וְעִם א"ש
נַעֲשֶׂה אִי"ש, וְאֵף כֹּף הָאוֹת ה'
עִם אֵשׁ הִיא נִקְבָּה, וְעַל שְׁתֵּי
הָאִשׁוֹת נֶאֱמַר בְּתַחֲלָה כְּתָנוֹת
אוֹר, שְׂבִקְוֹן עֲקֻבוּ מְכָה גִלְגַּל
חֲמָה.

וְהֵינּוּ בּוֹרָא מְאוּרִי הָאֵשׁ, שְׂהֵם
בַּהֲבָדְלָה, יי"ה מִן אִישׁ וְאִשָּׁה,
אַחַר שְׁחֻטָּאוֹ - וַיַּעַשׂ יְהו"ה
אֱלֹהִיִּים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת
עוֹר וַיְלַבִּישֵׁם, וְהֵינּוּ בּוֹרָא מְאוּרִי
הָאֵשׁ, (אִשָּׁה), וְזֶה עוֹר שֶׁל נָחֹשׁ

לְהַטְהֵר בְּמֵה שְׁחָטָא. וּמִשּׁוּם זֶה, צְדִיקִים שְׁשׁוּמְרִים הַבְּרִית, שׁוֹב לֹא חוֹזְרִים לְעַפְרָם, שֶׁהוּא עוֹר הַנֶּחֱשׁ, שְׁנִכְרָא מִעֶפֶר, שְׁנִאֲמַר בּוֹ וְנָחַשׁ עֶפֶר לְחִמּוֹ.

וּמִשּׁוּם זֶה, מִי שֶׁלֹּא שׁוֹמֵר הַבְּרִית, נִדּוֹן בְּחִבּוּט הַקֶּבֶר בְּאוֹתוֹ עֶפֶר, וְאֵלּוּ הֵם שְׁגוּפָם הוּא קֶבֶר לָהֶם בְּחַיֵּיהֶם, שְׁדוּחָקִים לָהֶם אֵת הַשְּׁעָה בְּכָל יוֹם, וּבִמְלֻאכָתָם מִתְבַּקֵּעַ דָּם בְּצַפְרֵיהֶם, וּמִשּׁוּם זֶה תִּקְנוּ לְהִרְאוֹת הַצַּפְרָנִים בְּהַבְדֵּלָה, שֶׁהִיא אָדָם מְלַבֵּשׁ בְּכִתְנוֹת צַפְרָנִים שֶׁהֵיוּ מְאִירִים כְּמוֹ עֲנָנֵי כְבוֹד, וְהוּא בְּהַבְדֵּלָה מֵהֶם. וַיִּדְעוּ כִּי עִירָמָם הֵם - מֵהֶם, בְּגוּף וְנִשְׁמָה וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ, עִרְמָם מִכְתָּנוֹת אוֹר, שֶׁהֵם מְאִירֵי הָאֵשׁ, וּמִשּׁוּם שֶׁבִשְׂכַת נִרְאָה לָהֶם בְּהַדְלָקַת נֵר שְׂכַת בִּשְׁתֵּי פְתִילוֹת אֵשׁ, וּבְמוֹצָאֵי שְׂכַת יַעֲבְרוּ מֵהֶם, תִּקְנוּ לוֹמַר בְּמוֹצָאֵי שְׂכַת הַבְּדֵלָה בָּאֵשׁ.

וּמִשּׁוּם שֶׁבִשְׂכַת וְיָמִים טוֹבִים מִתְלַבְּשׁוֹת נִשְׁמוֹת בְּכִתְנוֹת אוֹר, אָמַר הַנִּכְבֵּא, עַל כֵּן בָּאִירִים כְּבָדוֹ יְהו"ה, וּפְרִשׁוּהוּ רְבוּתִינוּ, כְּבָדוֹ בְּכִסּוֹת נִקְיָה. מִיָּד כִּשְׁאֲמַר דְּבָרִים הֵלְלוּ, הִשְׁתַּטְּחוּ לִפְנֵינוּ כָּל בְּנֵי הַיְשִׁיבָה, שְׁאִין חֲדוּהָ בִּינֵיהֶם כְּמוֹ הַחֲדוּהָ כְּשֶׁמִּתְחַדֵּשׁ בִּינֵיהֶם סוּד שֶׁל תוֹרָה.

וּמִשּׁוּם כֵּן, מִי שְׁשׁוּמֵר בְּרִית אֵשׁ, נִקְרָא אִישׁ צְדִיק תָּמִים, וְאוֹת י' שֶׁל שְׂדֵי הִיא חֲלִיָּה עַל צוּאֵר הַשֹּׁד יֵצֵר הָרָע, חֲלִית הַשְּׁלִשְׁלֵת, וּמִשּׁוּם כֵּן רָשׁוּם שְׂדֵי בְּבִרְיָת, וְרָשׁוּם בְּמִזְוָה, שְׁפֵלָם מְזַדְעָזְעִים מִהַשְּׁלִשְׁלֵת הַזֹּאת, שֶׁהִיא אוֹת בְּרִית, אוֹת יָמִים טוֹבִים, אוֹת תַּפְלִין.

יִמִּין טָבִין, אוֹת תַּפְלִין.

(אִשָּׁה), וְדָא עוֹר שֶׁל נֶחֱשׁ, לְאַתְדַּכְּאָה בְּמֵה דְחָאב, וּבִגִּין דָּא צְדִיקִים דְּנִטְרֵי בְּרִית שׁוֹב אֵינָם חוֹזְרִים לְעַפְרָן, דְּאִיהוּ עוֹר מִשְׁכָּא דְחוּיָא דְאַתְבְּרִי מִעֶפֶרָא, דְּאַתְמַר בִּיה וְנֶחֱשׁ עֶפֶר לְחִמּוֹ (יִשְׁעִיהוּ טוה כב).

וּבִגִּין דָּא מָאן דְּלֹא נִטְרֵי בְּרִית אֶתְדֵּן בְּחִבּוּט הַקֶּבֶר בְּהֵהוּא עֶפֶרָא, וְאֵלִין אֵינוֹן דְּגוּפָא דְלֵהוֹן אֵינוֹן לוֹן קֶבֶר בְּחַיֵּיהוֹן, דִּדְחִקִין לוֹן שְׁעָתָא בְּכָל יוֹמָא, וּבִמְלֻאכָא דְלֵהוֹן דְּאַתְבַּקֵּעַ דְּמָא בְּצַפְרֵיהוֹן, וּבִגִּין דָּא תִקְנֵי לְאַחֲזָאָה צַפְרָנִים בְּהַבְדֵּלָה, דְּהוּא אָדָם מְלוּבֵשׁ בְּכִתְנוֹת צַפְרָנִים, דְּהוּ נִהְרִין פְּעֻנְיָ כְבוֹד. (דף יא ע"א) וְאִיהוּ בְּהַבְדֵּלָה מִנִּיֵּיהוּ, (בראשית ג ז) וַיִּדְעוּ כִּי עִירְמָם הֵם מִנִּיֵּיהוּ, בְּגוּפָא וְנִשְׁמָתָא וְרוּחָא וְנֶפֶשָׁא, עִרְמָם מִכְתָּנוֹת אוֹר, דְּאֵינוֹן מְאִירֵי הָאֵשׁ, וּבִגִּין דְּבִשְׂכַת אֶתְחַזָּא לוֹן בְּאַדְלָקַת שְׁרָגָא דְשְׂכַת בְּתָרִין פְּתִילוֹת דְּאֵשׁ, וּבְמוֹצָאֵי שְׂכַת יִתְעַבְרוּן מִנִּיֵּיהוּ, תִּקְנֵי לְמִימַר בְּמוֹצָאֵי שְׂכַת הַבְּדֵלָה בָּאֵשׁ.

וּבִגִּין דְּבִשְׂכַת וְיוֹמִין טָבִין מִתְלַבְּשִׁין נִשְׁמָתִין בְּכִתְנוֹת אוֹר, אָמַר הַנִּכְבֵּא (יִשְׁעִיה כד טו) עַל כֵּן בָּאוּרִים כְּבָדוֹ יְהו"ה, וְאוּקְמוּהוּ רַבְּנָן כְּבָדוּהוּ בְּכִסּוֹת נִקְיָה, מִיָּד דְּאָמַר מְלִין אֵלִין אֲשַׁתְּטַחוּ קִמְיָה כְּלָהוּ בְּנֵי מְתִיבְתָּא, דְּלִית חֲדוּהָ בִּינֵיהוּ כְּחֲדוּהָ כִּד אֶתְחַדֵּשׁ בִּינֵיהוּ רָזָא דְאוּרִיֵּיתָא.

וּבִגִּין דָּא מָאן דְּנִטְרֵי בְּרִית אֵשׁ, קָרִי אִישׁ צְדִיק תָּמִים, וְאוֹת י' דְשְׂדֵי אִיהִי חוּלְיָא עַל צוּאֵר דְשְׂדֵי יֵצֵר הָרָע, חוּלְיָא דְשְׁלִשְׁלָאָה, וּבִגִּין דָּא רָשִׁים שְׂדֵי בְּבִרְיָת, וְרָשִׁים בְּמִזְוָה, דְּמִזְדְעָזְעִין כְּלָהוֹן מֵהֵאִי שְׁלִשְׁלָאָה, דְּאִיהִי אוֹת בְּרִית, אוֹת

וּמִיֵּד דְּאִיהוּ תְּפִיס בְּהַ יִצְר הָרַע דְּאִיהוּ ש"ד,
שְׁהוּא ש"ד, לֹקֶחַ הָאִישׁ חֶרֶב,
שְׁנֵאמַר בְּהַ רִמְמוֹת אֵל בְּגִירוֹנִם,
שְׁהוּא י' - רֹאשׁ הַחֶרֶב, ו' - גִּוַּף
הַחֶרֶב, ה' ה' - שְׁתֵּי פִּיפִיּוֹת
שְׁלֵה, וְשׁוֹחֵט אוֹתוֹ, וּבִגְלָלוֹ
נֵאמַר הֵבֵא לְהִרְגָּהּ הַשֶּׁפֶס לְהִרְגּוֹ,
בְּתַפְלָה, שְׁנֵאמַר בְּהַ וַיִּשְׁפֹּס
אֲבָרֵהֶם בְּבִקְרָא.

וְעוֹד, קְרִיאַת שְׁמַע הִיא רַמ"ח,
כְּלוּלָה מִשְׁשׁ תְּבוֹת הִיחֻד,
וּמִמֵּאֲתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה
תְּבוֹת עִם יְהו"ה אֱלֹהֵינוּכ"ם אֲמַת,
וְהוּא קֹלַע, וְהָרִי נִתְבָּאֵר חֲמֵשׁ
אַבְנִים ה', שְׁנַעֲשׂוּ אֶבֶן אַחַת
בָּאוֹת י', וְהוֹרֵג בְּהַ יִצְר הָרַע,
וּבְאִיזָה מְקוֹם הוּא הַקֹּלַע?
בְּתַפְלִין. חוּט שֶׁל קֹלַע שְׁכוּרָף
בִּיד זֹרְעוּעָה שֶׁל יָד, שְׁהוּא חוּט
שֶׁל זְרִיקָה, וְהִיא קְרִיאַת שְׁמַע,
קֶשֶׁת שְׁזוּרְקַת חֲצִים מִצֵּד שֶׁל
כְּרוֹף שֶׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, וּבִכְרוֹת
לְרֹאשׁ צַדִּיק, שְׁהוּא קֶשֶׁת
הַבְּרִית.

רַמ"ח זֶה הַעֲמוּד הָאֲמָצִיעִי,
בְּחֲמֵשׁ הָאֲצָבָעוֹת שֶׁל הַיָּד,
שְׁהִיא ה' תַּחְתּוֹנָה, וְהִיא לִימִן
הַחֶסֶד, הַדְּרוֹגָה שֶׁל אֲבָרֵהֶם
שֶׁחֲשׁוּבוֹנוּ מֵאֲתִים אַרְבָּעִים
וּשְׁמוֹנֶה, וְעִם ו' שֶׁל עֲמוּד
הָאֲמָצִיעִי נִעֲשֶׂה רַמ"ח, קֹלַע ה'
עֲלִיזָה לְשִׁמְאֵל, י' אֶבֶן הַקֹּלַע,
י"ה שֶׁל תַּפְלִין, וְהַפֵּל י"ה עִם
שְׁמ"י - שֶׁס"ה, זְכָר"י עִם ו"ה -
רַמ"ח.

וּמִי שְׁשׁוּמַר י' בְּשִׁמּוֹנֶה יָמִים שֶׁל
מִלָּה, בְּשִׁמּוֹנֶה אֲלָפִים תַּחוּם
שְׁבֵת, בְּשִׁמּוֹנֶה פְּרָשִׁיּוֹת הַתַּפְלִין,
הוּא שְׁמוֹר מִכָּל הַמִּזִּיקִים שֶׁתַּחַת
יָד הַיִּצְר הָרַע, שְׁהוּא מִמְּנָה עַל
שְׁשִׁים רַבּוּא, כָּל שֶׁפֶן מִי שְׁקוּשָׁר
אוֹתוֹ בְּשִׁלְשָׁאוֹת וְהוֹרֵג אוֹתוֹ.
וְעוֹד, הַבְּרִית שֶׁתַּקְנוּ לוֹ כְּלִי שֶׁל
עֶפֶר לְזֹרֵק בְּעֶפֶר, וְדָם שְׁמִטִּיפִים

וּמִיֵּד דְּאִיהוּ תְּפִיס בְּהַ יִצְר הָרַע דְּאִיהוּ ש"ד,
נָטִיל בְּרַ נֶשׁ חֶרֶבָא דְּאִתְמַר בְּהַ (תהלים
קמט ו') רִמְמוֹת א"ל בְּגִירוֹנִם, דְּאִיהוּ י' רִישָׁא
דְּחֶרֶבָא, ו' גּוּפָא דְּחֶרֶבָא, ה' ה' תְּרִי פִּפִּיּוֹת
דִּילָה, וְשְׁחִיט לִיהַ, וּבִגְיִינִיה אִתְמַר הֵבֵא
לְהִרְגָּהּ הַשֶּׁפֶס לְהִרְגּוֹ בְּצִלוֹתָא, דְּאִתְמַר
בְּהַ (בראשית יט כז) וַיִּשְׁפֹּס אֲבָרֵהֶם בְּבִקְרָא.

וְעוֹד קְרִיאַת שְׁמַע אִיהִי רַמ"ח, כְּלוּלָה
מִשְׁשֵׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, וּמִרַמ"ח תִּיבִין
עִם יְהו"ה אֱלֹהֵינוּכ"ם אֲמַת, וְהוּא קִירְטָא, וְהֵא
אִתְמַר חֲמֵשׁ אֲבָנִין ה', דְּאִתְעַבִּידוּ חַד אֲבָנָא
בָּאֵת י', וְקִטִּיל בְּהַ לְיִצְר הָרַע, וּבָאֵן אִתְר
אִיהִי קִירְטָא, בְּתַפְלִין, חוּט דְּקֹלַע דְּכָרִיף בִּיד
דָּא רְצוּעָה דִּיד, דְּאִיהוּ כְּחוּט דְּזִרְקָא, וְאִיהִי
קְרִיאַת שְׁמַע, קֶשֶׁת דְּזִרִיק חֲצִים מִסְטָרָא
דְּכְרוֹף שֶׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, וּבִכְרוֹת לְרֹאשׁ
צַדִּיק (משלי י ו'), דְּאִיהוּ קֶשֶׁת הַבְּרִית.

רַמְחָא דָּא עֲמוּדָא דְּאֲמָצִיעִיתָא, בְּחֲמֵשׁ
אַצְבָּעָאן דִּיד, דְּאִיהִי ה' תַּתָּאָה,
וְאִיהִי לִימִינָא דְּחֶסֶד, דְּרֹגָא דְּאֲבָרֵהֶם
דְּחוּשְׁבִּינִיה רַמ"ח, וְעִם ו' דְּעֲמוּדָא
דְּאֲמָצִיעִיתָא אִתְעַבִּיד רַמ"ח, קֹלַע ה' עֲלָאָה
לְשִׁמְאֵל, י' אֲבָנָא דְּקֹלַע, י"ה דְּתַפְלִין,
וְכֹלָא י"ה עִם שְׁמ"י שְׁס"ה, זְכָר"י עִם ו"ה
רַמ"ח.

וּמֵאֵן דְּאִיהוּ נָטִיר י' בְּתַמְנָא יוֹמִין דְּמִלָּה,
בְּתַמְנָא אֲלָפִי תַּחוּם שְׁבֵת, בְּתַמְנָא
פְּרָשִׁיין דְּתַפְלִין, אִיהוּ נָטִיר מִכָּל מִזִּיקִי
דְּתַחוּת יָדָא דְּיִצְר הָרַע, דְּאִיהוּ מִמְּנָא עַל
שְׁתֵּין רַבּוּא, כָּל שֶׁפֶן מֵאֵן דְּקִשְׁיִר לִיהַ
בְּשִׁלְשָׁאִין וְקִטִּיל לִיהַ.

וְעוֹד בְּרִית דְּתַקִּינוּ לִיהַ מִנָּא בְּעַפְרָא,
לְשִׁדְיָא לָהּ בְּעַפְרָא, וְדָם דְּאִטִּיפִין

מִמֶּנּוּ, נִחַשְׁבַּ לֹּ פְּאֵלוּ עֲשֵׂה אוֹתוֹ
עוֹלָה, וְאוֹתוֹ עֶפֶר, לְתַקֵּן בּוֹ
מִזְבַּח אֲדָמָה, וְדָם הַבְּרִית פְּאֵלוּ
זָבַח עָלָיו עוֹלוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוֹב
מִזְבַּח אֲדָמָה תַעֲשֶׂה לִּי וְגו',
וּמִצִּיל אוֹתוֹ בְּאוֹתוֹ עֶפֶר מִחִבּוּט
הַקֶּבֶר, וּבָדָם מִיֵּלָה מִצִּילוֹ
מִשְׁחִיטַת מִלֶּאךָ הַמָּוֶת.

וְאִם אוֹתוֹ שֶׁקִּבֵּל בְּרִית הוּא
מִמֶּזֶר, אוֹתוֹ הַעֶפֶר תִּקֵּן לְנֹחַשׁ,
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְנִחַשׁ עֶפֶר לַחֲמוֹ,
וְהוּא מִן הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֲרִירָה
יְהו"ה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ אֲרִירָה
הָאֲדָמָה, וְהִיא עֶפֶר, מִזֶּה שֶׁנֶּאֱמַר
בָּהּ וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהִי וְכֵהוּ,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וְהָאָרֶץ כִּבְגֵד תִּכְלֶה,
עֲמוּ יִהְיֶה חִלְקוֹ, פְּאֵלוּ קִשְׁר
אוֹתוֹ לַעֲשׂוֹת עוֹלָה לַעֲבוּדָה
זָרָה, שְׂאוֹתוֹ בֶּן אוֹ בַת הֵם פֶּסֶל
וּמִסְכָּה, וְעַל זֶה נֶאֱמַר אֲשֶׁר
יַעֲשֶׂה פֶּסֶל וּמִסְכָּה, וְנֶאֱמַר וְשֵׁם
בְּסֶתֶר - בְּסֶתְרוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֵמַר
כָּל הָעָם אֲמֵן - שְׂאוֹתוֹ הֵבֵן הוּא
מִהֲנֹחַשׁ הַקִּדְמוֹנִי שֶׁגָּרַם מָוֶת
לָאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אֲרוּר
אֲתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה וְכו'.

קִלְיָפַת הַעֲרֵלָה שֶׁמִּכְסֶּה עַל י',
יֵשׁ לָהּ שְׁלֹשׁ קִלְפּוֹת כְּמוֹ גִּלְדֵי
בְּצָלִים זוֹ עַל זוֹ, וְהֵם כְּקִלְפּוֹת
הָאֲגוּזָה, שֶׁנֶּאֱמַר עֲלֵיהֶם וְהָאָרֶץ
הִיְתָה תְּהִי - זֶה קוֹ יֶרֶק, הַקִּלְפָּה
הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל הָאֲגוּזָה, וְכֵהוּ -
אֲבָנִים מִפְּלֻמוֹת, זוֹ הַקִּלְפָּה
הַשְּׁנִיָּה שֶׁל הָאֲגוּזָה קִשָּׁה כְּאֶבֶן,
וְחֻשֶּׁף - קִלְפָּה שְׁלִישִׁית. וּבִהֶם
פְּרֻשָּׁהוּ רְבוּתִינִי, אֵין דּוֹרְשִׁים
בְּעֲרִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה, שְׁלֹשׁ שָׁנִים
יְהִי לָכֶם עֲרָלִים, וּכְגֻדֵּי הַמֶּחֱ
הוּא, וּבִשְׁנָה הָרִבִּיעִית יְהִי כָּל
פְּרִי קֹדֶשׁ הַלּוּלִים לָהּ.

וּבִהֶם מִצַּד שֶׁל עֲרָלָה, אֲרֻבָּעָה
נִכְנְסוּ לַפְּרָדֶס - שְׁלֹשָׁה אָכְלוּ

מִנֶּה, אֲתִחַשִׁיב לִיָּה פְּאֵלוּ עֶבֶד לִיָּה עוֹלָה,
וְהֵהוּא עֶפְרָא לְתַקְנָא בֵּיה מִזְבַּח אֲדָמָה, וְדָם
דְּבְרִית פְּאֵלוּ דְּבַח עָלָה עֲלִוּוֹן, הָדָא הוּא
דְּכָתִיב (שְׁמוֹת כ כא) מִזְבַּח אֲדָמָה תַעֲשֶׂה לִּי וְגו',
וְשָׁזִיב לִיָּה בֵּיהוּא עֶפְרָא מִחִבּוּט הַקֶּבֶר,
וּבָדָם מִיֵּלָה שָׁזִיב לִיָּה מִשְׁחִיטַת מִלֶּאךָ הַמָּוֶת.

וְאִם הֵהוּא דְּקִבֵּיל בְּרִית אִיהוּ מִמֶּזֶר, הֵהוּא
עֶפְרָא תִקֵּין לִיָּה לְחֻיָּא, דְּאֲתִמַּר
בֵּיה (יִשְׁעִיָּה סה כה) וְנִחַשׁ עֶפֶר לַחֲמוֹ, וְאִיהוּ מִן

הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֲרִירָה יְהו"ה (בְּרֵאשִׁית ה
כט), דְּאֲתִמַּר בָּהּ (שֵׁם ג יז) אֲרִירָה הָאֲדָמָה, וְאִיהִי

עֶפְרָא מֵהֵאֵי דְּאֲתִמַּר בָּהּ (שֵׁם א ב) וְהָאָרֶץ הִיְתָה
תְּהִי וְכֵהוּ, דְּאֲתִמַּר בָּהּ (יִשְׁעִיָּה נא ו) וְהָאָרֶץ כִּבְגֵד
תִּכְלֶה, עֲמִיָּה יְהֵא חוֹלְקִיָּה, פְּאֵלוּ קִשְׁר לִיָּה
לְמַעַבְד עוֹלָה לַעֲבוּדָה זָרָה, דֵּהֵהוּא בֶּן אוֹ בַת
אִינוּן פֶּסֶל וּמִסְכָּה, וְעַל דָּא אֲתִמַּר (דְּבָרִים כז

טו) אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶּסֶל וּמִסְכָּה, וְאֲתִמַּר וְשֵׁם
בְּסֶתֶר, בְּסֶתְרוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֵמַר כָּל הָעָם אֲמֵן,
דֵּהֵהוּא בֶּר מִנְחַשׁ הַקִּדְמוֹנִי אִיהוּ, דְּגָרִים מָוֶת
לָאָדָם וּלְאִתְתִּיָּה, דְּאֲתִמַּר בֵּיה (בְּרֵאשִׁית ג יד) אֲרוּר
אֲתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה וְכו'.

קִלְיָפָה דְּעֲרֵלָה דְּכִסִּי עַל י', אֵית לָהּ תִּלְת
קִלְיָפִי כְּגִלְדֵי בְּצָלִים דָּא עַל דָּא,
וְאִינוּן כְּקִלְיָפִין דְּאֲגוּזָא, דְּאֲתִמַּר עַלִּיָּהוּ
וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהִי, דָּא קוֹ יֶרֶק קִלְיָפָה
קִדְמָאָה דְּאֲגוּזָא, וְכֵהוּ אֲבָנִים מְפּוֹלְמוֹת דָּא
קִלְיָפָה תְּנִינָא דְּאֲגוּזָא קִשָּׁה כְּאֶבֶן, וְחֻשֶּׁף
קִלְיָפָה תְּלִיתָאָה, וְכֵהוּן (דָּף יא ע"ב) אוֹקְמוּהוּ
רַבָּנָן אֵין דּוֹרְשִׁין בְּעֲרִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה, שְׁלֹשׁ
שָׁנִים יְהִי לָכֶם עֲרָלִים (וִיקְרָא יט כג), וְלִקְבֵּל
מוֹחָא, אִיהוּ וּבִשְׁנָה הָרִבִּיעִית יְהִי כָּל פְּרִי
קֹדֶשׁ הַלּוּלִים לִיהו"ה.

וְכֵהוּן מִסְטָרָא דְּעֲרֵלָה אֲרֻבָּעָה נִכְנְסוּ לַפְּרָדֶס, שְׁלֹשָׁה אָכְלוּ מֵאֵלִין קִלְיָפִי

ומתו, רביעאה אכל איבא וזרק קליפין וחי, פגוונא דא אתמר רבי מאיר רמון מצא, תוכו אכל קליפתו זרק.

ובגוונא דאלין קליפין, אינון קושטין דחפין על הלכה, דאיהי מוחא מלגאו, ולית בר נש יכיל למיכל בנהמא דאורייתא, דאתמר בה עץ חיים היא (משלי ג יח), עד דזריק קושטין מהלכות, ואית הלכה דכל קושטין דילה אינון פאילגא, דקליפה דילה וקנה דילה ועציו ועלין ואיבא פלהון שוין למיכל, ועליה אתמר (שיר ד יד) נרד וכרפם וכו', ובגין דא לאו פל קשטין שוין.

פקודא רביעאה במלת בראשית, דא אורייתא, דאתמר בה (משלי ח

כב) יהו"ה קנני ראשית דרפו, ודא שכינתא תתאה, דאיהי ראשית לנבראים, ואיהי אחרית לחכמה עלאה, ובגינה אתמר (ישעיה מו י) מגיד מראשית אחרית.

בד אתנטילת מכתר אתקריאת עטרת תפארת, עטרה בראש כל צדיק, תגא דספר תורה, ובגינה אתמר פל המשתמש בתגא חלף, בד אתנטילת מהאי חכמה עלאה דאיהי ראשית, אתקריאת על שמה, וכד אתנטילת מבינה אתקריאת על שמה תבונה. וכד אתנטילת מחסד, אתקריאת תורה שפכתב דאיתיהיבת מימינא,

דכתיב (דברים לג יב) מימינו אש דת למו, וכד אתנטילת מגבורה אתקריאת תורה שבעל פה, דהכי אוקמוהו מארי מתניתין, תורה שבעל פה מפי הגבורה ניתנה, ומתמן גבורים עומדים בפירן, ולא יכיל למיקם בה אלא גבור במלחמתה של תורה, גבור ביצרו.

וביומא תליתאה נחיתת לעמודא דאמצעיתא על ידי דמשה, הדא הוא

מהקלפות הללו ומתו, הרביעי אכל הפרי וזרק הקלפות וחי. כמו זה נאמר, רבי מאיר רמון מצא - תוכו אכל, קלפתו זרק. וכמו שהקלפות הללו הם קשיות שמכסות על הלכה, שהיא מח מבפנים, ואין אדם יכול לאכל בלחם התורה, שנאמר בה עץ חיים היא, עד שזריק קשיות מהלכות, ויש הלכה שכל קשיותיה הם כאילן, שקלפתו וקנה שלו ועצים ועלים והפרי - פלם שוים למאכל, ועליו נאמר נרד וכרפם וכו', ולכן אין פל הקשיות שוות.

מצוה רביעית במלת בראשית זו תורה, שנאמר בה ה' קנני ראשית דרפו, וזו שכינה תחתונה, שהיא ראשית לנבראים, והיא אחרית לחכמה עליונה, ובגללה נאמר מגיד מראשית אחרית.

בשננטלה מכתר נקראת עטרת תפארת, עטרה בראש כל צדיק, הפתר של ספר תורה, ובגללה נאמר פל המשתמש בתגא חלף. בשננטלה מהחכמה העליונה הזו, שהיא ראשית, נקראת על שמה, וכשננטלה מבינה, נקראת על שמה - תבונה.

ובשננטלה מחסד נקראת תורה שפכתב, שנתנה מימין, שכתוב מימינו אש דת למו, וכשננטלה מגבורה נקראת תורה שבעל פה, שכתב פרשה בעלי המשנה, תורה שבעל פה מפי הגבורה נתנה, ומשם גבורים לעמד בפירן, ולא יכול לעמד בה אלא גבור במלחמתה של תורה, גבור ביצרו.

וביום השלישי ירדה לעמוד

על ידי דמשה, הדא הוא

האמצעי על ידי משה. זהו שכתוב ויהי ביום השלישי בהית הפקר. בשני לוחות אבנים - נצח והוד. זהו שכתוב, כתובים משני עבריהם, והם שני נביאי אמת, ומצד של עמוד האמצעי נקראו נביאי האמת, ושכינה תורת אמת. זהו שכתוב תורת אמת היתה בפיהו, ונקראת מראה נבואה, ורוח הקדש מצד של שניהם.

וביום השביעי נתנה, זה צדיק יסוד עולם, ובדרגה שלו, המלכות, הוא דבר עמם, והרי פרשוהו לעשרה מלכים שמא לא יוכלו לדבר על פה אחד, ונגע בבת וכלל בה כל העשרה, וזו "ב"ת אחת, תחת ה' מן אלהים, "מן אדני", "מן שדי", פלולה מפל הפנויים, ומפל ההויות כמו הוה", או כמותו, שיהיה "תחת ה', בכל שם של פנוי, והו"ה היא נקבה. ומשום שהתורה נתנה ממנה, אמר למשה וראית את אחרי וכו', שאין נביא וחכם יכול להפנס למעלה פחות מזה, ולכן נקראים מפתחות החיצוניים הפנים שלה, ופנים שבפנים - מפתחות הפנימיים, והרי נתבאר למעלה שאין לאיש בידיו מפתחות החיצוניים - במה יפנס? ומשום זה נאמר בה זה השער ליהו"ה.

ומשום שאין השגה לנביא וחזוה וחכם פחות ממנה, אמר הנביא, כה אמר יהו"ה אל יתהלל חכם בחכמתו, כי אם בזאת יתהלל וכו' השכל וידע אותי. ולכן יעקב למד אותה לבניו, ונתן להם קבלה ממנה. זהו שכתוב וזאת אשר דבר להם אביהם. ודוד שהיה לו קבלה ממנה, אמר לה אם תחנה עלי

דכתיב (שמות יט טז) ויהי ביום השלישי בהיות הבקר, בתרי לוחי אבנין, נצח והוד, הדא הוא דכתיב (שם לב טז) כתובים משני עבריהם, ואינון תרין נביאי קשוט, ומסטרא דעמודא דאמצעייתא אתקריאו נביאי האמת, ושכינתא תורת אמת, הדא הוא דכתיב (מלאכי ב ו) תורת אמת היתה בפיהו, ואתקריאת מראה דנבואה, ורוח הקדש מסטרא דתרווייהו.

וביום השביעי נתנה, דא צדיק יסוד עולם, ובדרגא דיליה מלכות מליל עמהון, והא אוקמוהו, לעשר מלכין שמא לא יוכלו לדבר על פה אחד, נגע בבת, וכלל בה כל העשר, ודא "ב"ת אחת, תחות ה' מן אלהים, "מן אדני", "מן שדי", פלילא מפל פנויין, ומפל הויין, פגון הוה", או פוותיה, דיהא "תחות ה', בכל שם דכינוי והויה איהי נוקבא.

ובגין דאורייתא מינה אתיהיבת, אמר למשה (שמות לג כג) וראית את אחורי כו', דלית נביא וחכם יכיל לעאלא לעילא פחות מן דא, ובגין דא אתקריאת מפתחות החיצוניים אנפין דילה, ואנפין דלגאו מפתחות הפנימיים, והא אתמר לעיל, דאם בר נש לית בידוי מפתחות החיצוניים במאי ייעול, ובגין דא אתמר בה (תהלים קיח כ), זה השער ליהו"ה.

ובגין דלית השגה לנביא וחזוה וחכם פחות מינה, אמר הנביא (ירמיהו ט כב) כה אמר יהו"ה אל יתהלל חכם בחכמתו כו', פי אם בזאת יתהלל כו', וידוע אותי, ובגין דא יעקב אוליף לה לבנוי, ויהיב לון קבלה מינה, הדא הוא דכתיב (בראשית מט כח) וזאת אשר דבר להם אביהם, ודוד דהוה ליה קבלה מינה, אמר לגבה (תהלים כז ג) אם תחנה עלי מחנה כו', רמיז

מִחֲנֶה. רָמַז אוֹתָהּ בַּפֶּתַח הַהֵוא, וְהַעֲלָה מִחֲשַׁבְתּוֹ אֵלֶיהָ, וְאָמַר לֹא יִירָא לְבִי וְכוּ'.

וְאַחֲרָן שֶׁהָיָה לוֹ קִבְלָה מִמֶּנָּה, לֹא הָיָה נִכְנָס לִפְנֵי וּלְפָנִים פְּחוֹת מִמֶּנָּה. זֶהוּ שֶׁפְּתוּב בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, שֶׁהָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהָיָה עָקֵר שֶׁל הַכֹּל, שֶׁהָיָה קֹרֶבֶן לַיהוָה, עוֹלָה לַיהוָה, אֵשֶׁה לַיהוָה. וַיִּשְׁרָאֵל שֶׁהָיָה לָהֶם קִבְלָה מִמֶּנָּה, לֹא רָצוּ מִן הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁכּוֹן אַחֵר שִׁיפְדָה אוֹתָם מִהַגְלוֹת בְּגִלְלָה אֶלָּא זֹאת, שֶׁפְּתוּב וְאֵף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתָם בְּאַרְץ אֵיבֵיהֶם. וְהַנִּבְיָא אָמַר בְּשִׁבְלָהּ, כְּשֶׁרָאָה בְּנִבְיָאָה אֶת דְּחָקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל תִּקְרֶה, אָמַר זֹאת אָשִׁיב אֶל לְבִי וְכוּ', וְזֹאת לַיהוָה וַיֹּאמֶר.

הָיָה מְרַגְלִית כְּלוּלָה מִכָּל הַגּוֹנִים הַמְּאִירִים שְׂמֵאִירִים מַעֲצָמִים, וְסִגְלָתוֹ בְּכָל הַנִּקְדוֹת שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת וְהַטְעָמִים. בְּכָל שֵׁם וְשֵׁם, מִצַּד שֶׁל חֲלָ"ם הָיָה סְגוּלָתָא.

חֲלָ"ם מְלֵא בְּנֵא"ו עוֹלָה בְּאוֹתִיּוֹתֵינוּ אֱהִיָּה, וְשִׁלְשָׁה נִיצוּצוֹת י' י' י' פֶּתַח שְׁבוֹן יְהוָה, שֶׁהוּא כ"ו, וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹתֵינוּ עוֹלָה לְחֶשְׁבוֹן יְהוָה אֱהִיָּה נ"א, בְּסוֹד יְהוָה שֶׁל י' י' י', וְסִגְלָתוֹ א"ל נָא רָפָא נ"א לָהּ, אָנָּה יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא. אֱהִיָּה כ"א, כ' פֶּתַח, א' אֵין סוֹף, אֵין קְדוֹשׁ פֶּה' וְגו'.

וְחֲלָ"ם סִגְלָתוֹ לְחֵלֶם, שְׁבוּ נֹאמַר וַיִּחְלֶם וְהָיָה סֵלֶם מַצֵּב אֲרֻצָּה וְכוּ', וְעוֹד חוֹלָ"ם - מוֹחֵל עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל. חֲלָ"ם חֶסֶד הוּא ה"י מִן אֱלֹהִי"ם, שְׁלֹשָׁה נִיצוּצוֹת ל' מִן אֱלֹהִים - נִשְׁאָר א"ם, שְׁנֵאמַר בַּהּ כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא, וְלֹא צָרִיךְ לְהַאֲרִיךְ בְּנִקְדוֹת, שֶׁהָיָה נִתְבָּאֵרוֹ.

לָהּ בַּהֲאֵי תַגָּא, וְסָלִיק מִחֲשַׁבְתִּיהָ לְגַבְהָ, וְאָמַר לֹא יִירָא לְבִי כו'.

וְאַחֲרָן דַּהּוּה לִיָּה קִבְלָה מִינָּה, לֹא הָיָה עָאֵל לְפָנֵי וּלְפָנִים פְּחוֹת מִינָּה, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (ויקרא טז ג) בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, דַּהּוּה יוֹדֵעַ דַּאִיְהִי עֲקָרָא דְכָלָא, דַּאִיְהִי קֹרֶבֶן לַיהוָה, עוֹלָה לַיהוָה, אֵשֶׁה לַיהוָה, וַיִּשְׁרָאֵל דַּהּוּה לוֹן קִבְלָה מִינָּה, לֹא בְעוּ מִקּוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מִשְׁכּוֹנָא אַחֲרָא (דף יב ע"א) דִּיפְדוֹן לוֹן בְּגִינָה מִן גְּלוּתָא, אֶלָּא זֹאת הִדָּא הוּא דְכָתִיב (שם כו מד) וְאֵף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתָם בְּאַרְץ אֵיבֵיהֶם וְכוּ', וְנִבְיָא אָמַר בְּגִינָה כַּד חֲזָא בְּנִבְיָאָתָא דוֹחָקָא דִּישְׂרָאֵל תִּקְיָפָא, אָמַר (א"כ) זֹאת אָשִׁיב אֶל לְבִי כו', וְזֹאת לַיהוָה וַיֹּאמֶר (דברים לג ג).

אִיְהִי מְרַגְלִית כְּלוּלָה מִכָּל גּוֹנוֹנִין נְהִירִין, דַּאִינוֹן נְהִירִין מְגַרְמִיָּה, וְסִגְלוּלָה דִּילִיָּה בְּכָל נִקְוִדִין דַּאֲתוֹן וְטַעְמִי, בְּכָל שֵׁם וְשֵׁם, מִסְטָרָא דְחֲלָ"ם, אִיְהִי סְגוּלָתָא.

חוֹלָ"ם מְלֵא בְּנֵא"ו, סָלִיק בְּאַתּוּי אֱהִיָּה, וְתִלְתַּת נִיצוּצֵין י' י' י' פֶּתַח שְׁבוֹן יְהוָה, דַּאִיְהוּ כ"ו וְאַרְבַּע אֲתוֹן סָלִיק לְחֶשְׁבוֹן יְהוָה אֱהִיָּה נ"א, בְּרִזָּא יְהוָה דִּי י' י', וְסִגְלוּלָה דִּילִיָּה (במדבר יב ג) א"ל נָא רָפָא נ"א לָהּ, אָנָּה יְהוָה הוֹשִׁיעָה נ"א (תהלים קיח כה), אֱהִיָּה כ"א, כ' פֶּתַח, א' אֵין סוֹף, אֵין קְדוֹשׁ פִּי' וְגו' (ש"א ב ב).

וְחוֹלָ"ם סְגוּלָתִיהָ לְחֵלְמָא, דְּבִיָּה אֲתַמַּר וַיִּחְלֶם וְהָיָה סֵלֶם מַצֵּב אֲרֻצָּה וְכוּ' (בראשית כח יב), וְעוֹד חוֹלָ"ם מוֹחֵל עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל, חֲלָ"ם חֶסֶד אִיְהוּ ה"י מִן אֱלֹהִי"ם, תִּלְתַּת נִיצוּצוֹת ל' מִן אֱלֹהִי"ם, אֲשַׁתָּאֵר א"ם, דַּאֲתַמַּר בַּהּ כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא (משלי ב ג), וְלֹא צָרִיךְ לְאֲרַכָּא בְּנִקְוִדִי, דִּהָא אֲתַאמְרוּ.

דָּבָר אַחֵר וְהַמְשָׁפְלִים, אֵלּוּ שְׂיֹדְעִים בְּמַצָּה חֲמִישִׁית בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית - יר"א שְׁבִ"ת, אֲזַהְרָתוֹ שֶׁלֹּא לַחֲלֹל אֶת בֵּית הַמִּלָּךְ בְּט"ל מְלָאכּוֹת, שֶׁהֵן אַרְבָּעִים מְלָאכּוֹת חֹסֵר אַחַת, כִּנְגֹד אַרְבָּעִים מְלָקִיּוֹת חֹסֵר אַחַת. הַרְצוּעָה לְהִלָּקוֹת, הִיא שְׁפָחָה רָעָה, שְׁעִטָּנָה, כְּלוּלָה מִשּׁוֹר וְחִמּוֹר, שְׁאֵמֵר יַעֲקֹב וַיְהִי לִי שׁוֹר וְחִמּוֹר. עַל כָּל דָּבָר פֶּשַׁע - עַל שׁוֹר עַל חִמּוֹר - שְׁאֵין מְלָקִין בְּשִׁבְתָּ, שֶׁלֹּא שׁוֹלֵטֵת הַשְׁפָּחָה הַרְעָה עַל הָעוֹלָם. אוֹי לְמִי שֶׁמְשַׁלֵּיט אוֹתָהּ עַל הָעוֹלָם.

וּמִשּׁוּם זֶה אֶת שְׁבִתִּי תִשְׁמְרוּ - זוֹ בֵּית יַחֲדָה, שֶׁהִיא שְׁמִירָה אַחַת לְשִׁבְתּוֹת הַרְבֵּה, בֵּה תְלוּיִים כָּל שְׁמִירָתָן שֶׁל עֶשֶׂר סְפִירוֹת, שְׁנֹקְרָאוּ שְׁבִתּוֹת הַרְבֵּה. וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׁבִת - זוֹ בֵּית יַחֲדָה, שֶׁהִיא שְׁמִירָה לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל שְׁבִת וְשְׁבִת, וּמִי שֶׁמְחַלֵּל אוֹתָהּ, אֵינוֹ שִׁמּוֹר עַל יְדֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שְׁנֹאֲמֵר בֵּה מַחֲלָלָה מוֹת יִמָּת. מִי שֶׁמְכַנֵּס בְּרִשּׁוֹת שְׁלָה שְׁפָחָה חֲלָלָה זִוְנָה, שֶׁרִשּׁוֹת שְׁלָה הוּא תַחֲנוּם שְׁבִת כְּמוֹ שֶׁתַּחֲנוּם וּגְבוּל שֶׁל הָיִם, שְׁנֹאֲמֵר שְׁמִתִּי חוֹל גְּבוּל לָיִם. וּמִי הוּא? וְהִנֵּה מִסְפֵּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הָיִם, וְאֵין יָם אֲלֹא תוֹרָה.

מִי שֶׁעוֹבֵר עָלֶיהָ כְּאֵלוּ הַחֲזִיר אֶת הָעוֹלָם לְתַהוֹ וְבַהּוּ, וְלִכְן הַכְּתוּב סִמָּךְ לָהּ וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תַהוֹ וְבַהּוּ, שֶׁהוּא חוֹל לָיִם. כְּמוֹ חֲלָלָה שֶׁל שְׁלֹשֶׁת לְכָלֵב - מִי שֶׁמוֹצִיא אוֹתוֹ מִשְׁלֹשְׁאוֹתָיו, גּוֹרֵם כְּמָה נְשִׁיכוֹת שֶׁל יְסוּרִים שְׁנוּשָׁף אוֹתוֹ, וּבִגְלָלוֹ אָמֵר דּוֹד הַצִּילָה מִחֶרֶב נִפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב וְהִנֵּה סִמָּא"ל, שֶׁהוּא תְּפֹס בְּקוֹלָר מִצַּד שֶׁל אֵלּוּ

דָּבָר אַחֵר וְהַמְשָׁפְלִים, אֵלּוּ דִידְעִי בְּפִקּוּדָא חֲמִישָׁא בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית, יר"א שְׁבִ"ת, אֲזַהְרָה דִּילִיָּה דִּלָּא לְחֲלָלָא בְּרֵתָא דְּמִלָּפָא בְּט"ל מְלָאכּוֹת, דְּאֵינוֹן אַרְבָּעִים מְלָאכּוֹת חֹסֵר חֵד, לְקַבֵּל אַרְבָּעִים מְלָקִיּוֹת חֹסֵר חֵד, רְצוּעָה לְאַלְקָאָה אִיהִי שְׁפָחָה בִּישָׂא, שְׁעִטָּנָה, כְּלוּלָה מִשּׁוֹר וְחִמּוֹר, דְּאֵמֵר יַעֲקֹב וַיְהִי לִי שׁוֹר וְחִמּוֹר (בראשית לב ו), עַל כָּל דָּבָר פֶּשַׁע עַל שׁוֹר עַל חִמּוֹר (שמות כב ח), דְּאֵין מְלָקִין בְּשִׁבְתָּ, דִּלָּא שְׁלֵטָא שְׁפָחָה בִּישָׂא עַל עֲלָמָא, וְוִי לִיָּה לְמָאן דְּאֵשְׁלִיט לָהּ עַל עֲלָמָא.

וּבְגִין דָּא אֶת שְׁבִתּוֹתֵי תִשְׁמְרוּ (ויקרא כו ב), דָּא בֵּית יַחֲדָה, דְּאִיהִי שְׁמִירָה אַחַת לְשִׁבְתּוֹת הַרְבֵּה, בֵּה תְלוּיִין כָּל שְׁמִירָתָן דְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת, דְּאֵתְקִרְיָאוּ שְׁבִתּוֹת הַרְבֵּה, וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׁבִת (שמות לא טז), דָּא בֵּית יַחֲדָה, דְּאִיהִי שְׁמִירָה לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל שְׁבִת וְשְׁבִת, וּמָאן דְּמַחֲלִיל לָהּ לֹאֵו אִיהוּ נָטִיר מְקוּדָּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלֹא עוֹד אֲלֹא דְאֵתְמֵר בֵּה (שם יד) מַחֲלָלָה מוֹת יוֹמָת, מָאן דְּאֵעִיל בְּרִשּׁוֹת דִּילָהּ שְׁפָחָה חֲלָלָה זִוְנָה, דְּרִשּׁוֹת דִּילָהּ אִיהוּ תַחֲנוּם שְׁבִת, כְּגוּוֹנָא דְּתַחֲנוּם וּגְבוּל דִּימָא, דְּאֵתְמֵר שְׁמִתִּי חוֹל גְּבוּל לָיִם (ירמיהו ה כב), וּמָאִי נִיְהוּ וְהִנֵּה מִסְפֵּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הָיִם (הושע ב כ), וְלִית יָם אֲלֹא אוֹרִיִּיתָא.

מָאן דְּאֵעֲבֵר עָלֶיהָ כְּאֵלוּ חֲזִיר עֲלָמָא לְתַהוֹ וְבַהּוּ, וּבְגִין דָּא קָרָא סְמִיךְ לִיָּה, וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תַהוֹ וְבַהּוּ (בראשית א ב), דְּאִיהוּ חוֹל לָיִם, כְּחוֹלִיא דְּשִׁלְשָׁלָאָה לְכָלֵבָא, מָאן דְּאֵפִיק לִיָּה מִשְׁלֹשְׁלָאִיָּה, גָּרִים כְּמָה נְשׁוּכִין דִּיסוּרִין דְּנִשְׁיף לִיָּה, וּבְגִינִיָּה אָמֵר דּוֹד הַצִּילָה מִחֶרֶב נִפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב וְהִנֵּה יַחֲדָתִי (תהלים כב כא), וְדָא סִמָּא"ל דְּאִיהוּ תְּפִיס בְּקוֹלָר, מִסְטָרָא דְּאֵלִין דְּקִשְׁרִין

שְׁקוּשְׁרִים אוֹתוֹ בָּאוֹת שֶׁל תְּפִלִּין, וְרִצּוּעָה בְּקֶשֶׁר עַל זְרוּעוֹ, וְקִשּׁוֹר בְּשֵׁתִי רִצּוּעוֹת עַל קַרְנָיו, שֶׁהוּא שׂוֹר מוֹעֵד.

וְשִׁבְנֵתָא שְׁבֶת יְחִידָה, הִיא רְשׁוֹת שֶׁל יְחִיד שֶׁל הָעוֹלָם, שֶׁהוּא גְבוּהוּ עֶשֶׂר אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ - יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וְרַחְבּוֹ ד' יו"ה. עֲנִי"ג שְׁבֶת בְּהַפּוּךְ - נִגְ"ע. מִי שֵׁישׁ לוֹ וְלֹא מְקִיִּים אוֹתוֹ, מִתְּהַפֵּךְ לוֹ לִנְגִ"ע צִרְעַת, שֶׁפָּחָה דְחִרִּיבַת בֵּיתָהּ, וְנִתֵּן אֶת הַבֵּית אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֲצָיו (ויקרא יד מה), וְדָא הוּא עֲנִיּוּתָא, דְּאִיהוּ בְּאַתֵּר דְּנִגְעַ צִרְעַת, חֲזַר בְּתִיּוּבָתָא וְטַהֲרוּ הַכֹּהֵן, דָּא מִיכָא"ל כֹּהֵן גָּדוֹל, מִמָּנָא תַּחּוֹת יַד חֶסֶד.

עֲנִי"ג הוּא נִה"ר יוֹצֵא מַעַד"ן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגִּין, שֶׁהוּא עֲדוֹן הַנִּשְׁמוֹת. ו' נִהַר שִׁיּוּצָא מַעַד"ן, מִבֵּין י"ה, וְאֵין עֲדָן אֲלֵא כְּתֵר עֲלִיּוֹן שֶׁהוּא מְפֹלָא וּמְכֻסָּה, וּמִשּׁוּם כִּךְ נֶאֱמַר בְּעֲדָן, עֵין לֹא רִאֲתָה אֱלֹהִים זֹלָתָךְ. לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגִּין, זֶה ה' תַּחְתּוֹנָה.

אַרְבָּעִים מְלָקִיּוֹת חֶסֶר אַחַת - כְּחֻשְׁבוֹן ט"ל. מִי שֶׁשּׁוּמַר אוֹתָהּ מֵהֶם, יוֹרֵד עָלָיו ט"ל, שֶׁהוּא יו"ד ה"א וא"ו - ט"ל לְהַחֲיוֹת מֵתִים. וְעָלָיו בְּאֵרוֹ רַבּוּתֵינוּ שֶׁל הַמִּשְׁנָה, כָּל הָעוֹסֵק בְּטַל תּוֹרָה, טַל תּוֹרָה מִחַיָּיהוּ. וְעוֹד, וְהַמִּשְׁפָּלִים יִזְהָרוּ (דניאל יב א), אֲלֵין דִּידְעִין בְּפִקּוּדָא שְׁתִּיתָא דְאַתְרֵמִיּוֹת בְּמַלְת בְּרֵאשִׁית, בִּי"ת תַּמָּן, דְּאַתְמַר עָלָה גַם צְפוּר מְצָאָה בֵּית, וְדִרְוֹר קֵן לָהּ (תהלים פד ד), וְהָא יְנוּקִין יִדְעִין דְּדִרְוֹר קֵן לָהּ, וְאַתָּא דוֹד לְמִימַר בְּרוּחַ קוּדְשָׁא, אֲלֵא דָא מְצוֹת קֵן צְפוּר, דְּאִית בִּיהּ כְּמָה רִזִּין, וְעָלִיהּ אֲתַמַּר גַּם צְפוּר מְצָאָה בֵּית, דְּכְתִיב בְּגִינָה כִּי בֵיתִי בֵּית תְּפִלָּה (ישעיה נז ז), דָּא בִּי כְּנִישְׁתָּא, וְדִרְוֹר קֵן לָהּ דָּא בִּי מְדֻרְשָׁא, אֲשֶׁר

לִיה בָּאוֹת דְּתַפְלִין, וְרִצּוּעָה בְּקֶשֶׁר עַל דְּרוּעֵיהּ, וְקִשּׁוֹר בְּתִרִין רִצּוּעִין עַל קַרְנָיו, דְּאִיהוּ שׂוֹר מוֹעֵד.

וְשִׁבְנֵתָא שְׁבֶת יְחִידָה, אִיהִי רְשׁוֹת דְּיְחִידָא דְּעֵלְמָא, דְּאִיהוּ גְבוּהוּ עֶשֶׂר אַתּוּן דְּשִׁמָּא מְפָרֵשׁ יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וְרַחְבּוֹ ד' יו"ה. עֲנִי"ג שְׁבֶת בְּהַפּוּכָא נִגְ"ע, מָאן דְּאִית לִיה וְלֹא מְקִיִּים לִיה, אֲתַתְּהַפֵּךְ לִיה לִנְגִ"ע צִרְעַת, שֶׁפָּחָה דְחִרִּיבַת בֵּיתָהּ, וְנִתֵּן אֶת הַבֵּית אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֲצָיו (ויקרא יד מה), וְדָא הוּא עֲנִיּוּתָא, דְּאִיהוּ בְּאַתֵּר דְּנִגְעַ צִרְעַת, חֲזַר בְּתִיּוּבָתָא וְטַהֲרוּ הַכֹּהֵן, דָּא מִיכָא"ל כֹּהֵן גָּדוֹל, מִמָּנָא תַּחּוֹת יַד חֶסֶד.

עֲנִי"ג אִיהוּ נִה"ר יוֹצֵא מַעַד"ן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגִּין, דְּאִיהוּ עֲדוֹן נִשְׁמָתִין, ו' נִהַר דְּנִפִּיק מַעַדָּן, מִבֵּין י"ה, וְלִית עֲדָן אֲלֵא כְּתֵר עֲלִיּוֹן, דְּאִיהוּ מוֹפְלָא וּמְכֻסָּה, וּבְגִין דָּא אֲתַמַּר בְּעֲדָן עֵין לֹא רִאֲתָה אֱלֹהִים זֹלָתָךְ (ישעיה סד א), לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגִּין (בראשית ב ו) דָּא ה' תַּתָּא.

אַרְבָּעִים מְלָקִיּוֹת חֶסֶר חֵד כְּחֻשְׁבוֹן ט"ל, מָאן דְּנִטְטִיר לָהּ מִנִּיָּהּ, נָחִית ט"ל עָלֶיהָ, דְּאִיהוּ יו"ד ה"א וא"ו, ט"ל לְהַחֲיוֹת הַמֵּתִים, וְעָלִיהּ אוּקְמוּהוּ רַבָּנָן דְּמִתְנִיתִין, כָּל הָעוֹסֵק בְּטַל תּוֹרָה טַל תּוֹרָה מִחַיָּיהוּ. (דף יב ע"ב) וְעוֹד וְהַמִּשְׁפָּלִים יִזְהָרוּ (דניאל יב א), אֲלֵין דִּידְעִין בְּפִקּוּדָא שְׁתִּיתָא דְאַתְרֵמִיּוֹת בְּמַלְת בְּרֵאשִׁית, בִּי"ת תַּמָּן, דְּאַתְמַר עָלָה גַם צְפוּר מְצָאָה בֵּית, וְדִרְוֹר קֵן לָהּ (תהלים פד ד), וְהָא יְנוּקִין יִדְעִין דְּדִרְוֹר קֵן לָהּ, וְאַתָּא דוֹד לְמִימַר בְּרוּחַ קוּדְשָׁא, אֲלֵא דָא מְצוֹת קֵן צְפוּר, דְּאִית בִּיהּ כְּמָה רִזִּין, וְעָלִיהּ אֲתַמַּר גַּם צְפוּר מְצָאָה בֵּית, דְּכְתִיב בְּגִינָה כִּי בֵיתִי בֵּית תְּפִלָּה (ישעיה נז ז), דָּא בִּי כְּנִישְׁתָּא, וְדִרְוֹר קֵן לָהּ דָּא בִּי מְדֻרְשָׁא, אֲשֶׁר

זֶה בֵּית הַמִּדְרָשׁ. אֲשֶׁר שְׁתֵּה
אֶפְרוּחֶיהָ - אֵלּוּ בְּעֲלֵי תוֹרָה,
בְּעֲלֵי מִשְׁנָה, בְּעֲלֵי קַבָּלָה,
שֶׁבְּגִלְגָּלָם לֹא זָזָה שְׂכִינָהּ
מִיִּשְׂרָאֵל.

בְּרֹאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִי"ם. פֶּתַח
רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר: וְהַמְשַׁפְּלִים
יִזְהָרוּ כְּזֶהֱרָה הָרִקְיעַ - אֵלּוּ
הָאוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵן לְבוּשֵׁי הַתּוֹרָה,
רְקוּמִים מִכָּל גּוֹנֵי הָאֵשׁ - לְכֹן,
אָדָם, יֶרֶק וְשֹׁחַר, וּמֵהֶם נִפְרָדִים
לְכַמָּה גּוֹנִים.

וְכָל הַגּוֹנִים הֵם מְרַקְמִים בְּעוֹר
שֶׁל גּוֹף הָאָדָם, שֶׁהוּא בְּגֵן עֵדֶן,
וְהָרִקְיעַ בָּאֵלּוּ הָאוֹתִיּוֹת מִצִּיֹּר
וּמִרְקָם מִשּׁוּם שֶׁהוּא נִכְרָא בָהֶם.
יִזְהָרוּ - אֵלּוּ הַנִּקְדוֹת שֶׁמְאִירוֹת
בְּאוֹתִיּוֹת, וּבָהֶם מְאִירִים כּוֹכָבִים
בְּרִקְיעַ הַבֵּן עֵדֶן, וְכֹלָם מְאִירִים
בְּעֵינֵי שֶׁל הַגּוֹף בְּגֵן עֵדֶן.

כְּזֶהֱרָה - אֵלּוּ טַעְמֵי הַתּוֹרָה
שֶׁבָּהֶם מְנַהֲגִים אוֹתִיּוֹת וְנִקְדוֹת
וּבְאוֹתוֹ גּוֹף שֶׁל הַבֵּן. כְּזֶהֱרָה - זוֹ
הַנִּשְׁמָה שֶׁהִיא תְּנוּעָה שֶׁל
אוֹתִיּוֹת וְנִקְדוֹת, שֶׁמְאִירוֹת
בִּפְנֵים וּבְעֵינֵים, וְהַנֶּפֶשׁ הִיא כָּלָל
הָאוֹתִיּוֹת, וְהִיא שְׂתוּף שֶׁל הַגּוֹף.
הַרוּחַ הִיא כָּלָל הַנִּקְדוֹת
שֶׁמְאִירוֹת בְּעֵינֵים.

קָם יֶזְקֵן אֶחָד, פֶּתַח וְאָמַר: מִנּוּחָה
הַקְדוּשָׁה, כִּמָּה חִלּוֹת שׁוֹמְרִים
עָלֶיהָ בְּגֵן עֵדֶן, כִּמָּה מַחֲנוֹת
מִלְּאָכִים מִסְתַּכְּלִים מִמִּשְׁקוּפֵי
הָרִקְיעַ בְּגֵן בְּזִמְנָה שֶׁתִּכְנַס לָשֶׁם,
וְכֹלָם מִסְתַּכְּלִים בָּהּ, וְגוֹנֵי הָרִקְיעַ
בָּהּ יִזְהָרוּ, מִשּׁוּם שֶׁבָּהּ מְאִירָה
הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא זֶהֱרָה הָרִקְיעַ,
וְהַבֵּן הוּא נִסְתָּר וְחֹתוּם עַד
שֶׁתִּכְנַס בּוֹ שְׂכִינָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב
גֵּן נָעוּל אַחֲתֵי כָלָה.

וְהַגּוֹנִים לֹא מְאִירִים בְּרִקְיעַ עַד
שֶׁיִּכְנַס לָשֶׁם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וּמִיָּד כְּשֶׁיִּכְנַס לָשֶׁם, נֶאֱמַר בָּהֶם
נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאָה מִרְאֹת

שְׁתֵּה אֶפְרוּחֶיהָ אֵלֶּיךָ מְאִירֵי תוֹרָה, מְאִירֵי
מִשְׁנָה, מְאִירֵי קַבָּלָה, דְּבִגְיָנָהוֹן לֹא זָזָה שְׂכִינָתָא
מִיִּשְׂרָאֵל.

בְּרֹאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִי"ם, פֶּתַח רַבִּי שִׁמְעוֹן
וְאָמַר, וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֶהֱרָה
הָרִקְיעַ (דְּנִיאל יב ג), אֵלֶּיךָ אֲתוּנוֹן, דְּאִינוֹן לְבוּשֵׁין
דְּאוּרִייתָא, מְרַקְמֵן מִכָּל גּוֹנוֹנָא דְנוּרָא, חֲזוֹר
וְסוּמָק וִירוּק וְאוּפָם, וּמִנְהוֹן אֲתַפְרָשֵׁן לְכַמָּה
גּוֹנִין.

וְכָלֵהוּ גּוֹנִין, אִינוֹן מְרַקְמֵן בְּמִשְׁכָּא דְּגוּפָא
דְּכָר נֶשׁ דְּאִיהוּ בְּגִינָתָא דְּעֵדֶן, וִירְקִיעָא
בְּאֵלֶּיךָ אֲתוּנוֹן אִיהוּ מְצוּיָר וּמְרוּקָם, בְּגִין
דְּכֵהוֹן אֲתַבְרִי.

יִזְהָרוּ אֵלֶּיךָ נְקוּדִין דְּנִהְרִין בְּאֲתוּנוֹן, וּבֵהוֹן
נִהְרִין כְּכַבִּיא בְּרִקְיעָא בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן,
וְכָלֵהוּ נִהְרִין בְּעֵינֵיךָ דְּגוּפָא בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן.
כְּזֶהֱרָה אֵלֶּיךָ טַעְמֵי אוּרִייתָא, דְּכֵהוֹן מִתְנַהֲגִין
אֲתוּנוֹן וְנִקְוִדִי, וּבֵהֵהוּא גּוּפָא דְּגִנְתָּא,
כְּזֶהֱרָה דָּא נִשְׁמָתָא, דְּאִיהִי תְּנוּעָה דְּאֲתוּנוֹן
וְנִקְוִדִי, דְּנִהְרִין בְּאַנְפִּין וּבְעֵינֵיךָ, וְנִפְשָׁא אִיהִי
כָּלְלָא דְּאֲתוּנוֹן, וְאִיהִי שְׂתוּפָא דְּגוּפָא, רוּחָא
אִיהִי כָּלְלָא דְּנִקְוִדִי דְּנִהְרִין בְּעֵינֵיךָ.

קָם סָבָא חַד פֶּתַח וְאָמַר, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא,
כִּמָּה חִלּוֹן נְטָרִין לָהּ בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן, כִּמָּה
מִשְׁרִיין דְּמִלְּאָכִין מִסְתַּכְּלִין מִמִּשְׁקוּפֵי רִקְיעָא
בְּגִנְתָּא, בְּזִמְנָא דְּתַעוּל תַּמָּן, וְכָלֵהוּ מִסְתַּכְּלִין
בָּהּ, וְגוֹנִין דְּרִקְיעָא בָּהּ יִזְהָרוּ, בְּגִין דְּכָהּ נִהְרָא
שְׂכִינָתָא, דְּאִיהִי זֶהֱרָה הָרִקְיעַ, וְגֵן אִיהוּ סְתִים
וְחֹתִים, עַד דְּתַעוּל בִּיהּ שְׂכִינָתָא, הִדָּא הוּא
דְּכִתִּיב גֵּן נָעוּל אַחֲתֵי כָלָה (שִׁיר ד' יב).

וְגוֹנִין לֹא נִהְרִין בְּרִקְיעָא עַד דְּתַעוּל תַּמָּן
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמִיָּד דְּתַעוּל תַּמָּן,
אֲתַמַּר בֵּהוֹן נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאָה מִרְאֹת

אֱלֹהִים (יחזקאל א א), מֵאֵי מַרְאוֹת אֶלָּא מ"ר
או"ת, מֵר דַּאֲתַמֵּר בֵּיה מִלְאֲכֵי שְׁלוֹם מֵר
יִבְכִּיּוֹן (ישעיהו לג ז), וְאִיהוּ אוֹת בַּצָּבָא דִּילֵיה, לִיה
מִתְפַּתְחִין רְקִיעִין, וּבִיה נְהִרִין כָּל גְּוֹנִין
דְּלֵהוֹן, וְכַעַן בּוֹצִינָא קְדִישָׁא קוּם נְהִיר גְּוֹנִין
דְּרְקִיעָא בְּאַתְוֹן דְּאוֹרֵייתָא, וְנְהִיר כְּכִבְיָא בְּהוֹן
בְּנִקּוּדֵי, כְּזֹהֵר דָּא כְּרִסְיָא יְקָרָא, דְּכָל נְשֻׁמְתִין
קְדִישִׁין מִתְמָן אֲתַגְזֵרוּ.

קָם בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, פִּתַּח כְּמִלְקָדְמִין, וְאָמַר
וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ אֵלֶיךָ אֲתוּן, דְּכִלְהוּ
כְּלִילָן בְּאֵת ב' מִן בְּרָאשִׁית, ב' אִיהִי בֵּית, ב'י
מִקְדָּשָׁא, דְּתִמָּן בֵּיה נְהִרִין כָּל אֲתוּן, רֵאשִׁית
נִקּוּדָה בְּהִיכְלִיה, כְּגִוּוֹנָא דָּא ב, עֲלֵה אֲתַמֵּר
כָּל כְּבוֹדָה בַּת מֶלֶךְ פְּנִימָה (תהלים מה יד), תִּשַׁע
נִקּוּדִין תִּלְיִין מִינָה, וְאִיהִי סְפִיר גְּזֵרְתָם
עֲשִׁירִית לוֹן.

וְאֵלֶיךָ אֵינִין דְּנְהִרִין בְּאֵת ב' דְּאִיהִי ב'י מִקְדָּשָׁא
דְּלַעֲיָלָא, וְסְפִירִים אֲתַקְרִיאוּ עַל שֵׁם
הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד א"ל (שם יט ב), וְלִבְתָּר
דְּאֵינִין מְסַפְּרִים כְּבוֹד א"ל, אֲתַקְרִיאוּ עֶשֶׂר
סְפִירוֹת בְּלִי מָה, וְנִחִית בְּהוּ יו"ד ה"א וּא"ו
ה"א לְאַנְהָרָא בְּהוֹן, דְּעַל שְׁמִיה אֲתַקְרִיאוּ,
וְכִלְהוּ נְהִירִין בְּאַתְוֹן אֵלֶיךָ סְפִירָן, וְאַתְוֹן דִּי
בְּהוֹן אֲתַבְּנִיאת דְּאִיהִי ב', כְּגִוּוֹנָא דָּא, וְדָא
אִיהוּ רְזָא דְּמִלָּה בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בֵּית (משלי כד ג).

וּבֵיתָא דָּא אֵית לִיה תְּלַת גְּגִין, וְאֵינִין תְּלַת
עֲמוּדִין דְּסִמְכִין לָהּ, וְאֵינִין ו' ו' ו',
עֲלִיהוּ אֲתַמֵּר וְוִי הָעֲמוּדִים וְחֻשׁוּקִיהֶם
כְּסָף (שמות כז י), תְּלַת עֲמוּדִים אֵלֶיךָ תְּלַת אֲבָהֵן,
דְּסִמְכִין לְבֵיתָא דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא, וְחֻשׁוּקִיהֶם
אֵלֶיךָ תִּרִין סְמִכֵי קָשׁוּט, דַּאֲתַמֵּר בְּהוֹן יָכִין
וּבּוֹעֵז, וְעֲלִיהוּ בֵּיתָא קִימָא, וְהַבְּרִיחַ
הַתִּיכּוֹן (שם כז כח) דָּא נִקּוּדָה מְלָגָא, דְּסִתִּים

אֱלֹהִים. מָה זֶה מַרְאוֹת? אֶלָּא
מ"ר או"ת. מֵר - שְׁנַאמֵר בּו
מִלְאֲכֵי שְׁלוֹם מֵר יִבְכִּיּוֹן, וְהוּא
אוֹת בַּצָּבָא שְׁלוֹ, לוֹ נִפְתָּחִים
הָרְקִיעִים, וּבּוֹ מְאִירִים כָּל
הַגְּוִיִּם שְׁלֵהֶם. וְכַעַן, מְנוּרָה
הַקְּדוּשָׁה, קוּם וְתֵאִיר אֶת גְּוִי
הָרְקִיעַ בְּאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְתֵאִיר
הַכּוֹכָבִים בְּהֶם בְּנִקּוּדוֹת, כְּמוֹ
הַזֹּהֵר הַזֶּה, כְּסָא הַכְּבוֹד, שְׁכֵל
הַנְּשֻׁמּוֹת הַקְּדוּשׁוֹת מִשֵּׁם נִגְזֵרוּ.
קָם הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, פִּתַּח כְּמוֹ
מִקְדָּם וְאָמַר: וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ
- אֵלֶיךָ הָאוֹתִיּוֹת שְׁכֵלָן כְּלוּלוֹת
בְּאוֹת ב' שֵׁל בְּרָאשִׁית. ב' הִיא
בֵּית, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שְׁשֵׁם
מְאִירוֹת בֵּיה כָּל הָאוֹתִיּוֹת.
רֵאשִׁית נִקּוּדָה בְּהִיכְלוֹ כְּמוֹ זֶה:
ב, שְׁעֲלִיָּה נֶאמַר כָּל כְּבוֹדָה בַּת
מֶלֶךְ פְּנִימָה. תִּשַׁע נִקּוּדוֹת תְּלוּיּוֹת
מִמֶּנָּה, וְהִיא סְפִיר גְּזֵרְתָם,
עֲשִׁירִית לָהֶם.

וְאֵלֶיךָ הֵם שְׁמֵאִירִים בְּאוֹת ב',
שְׁהִיא בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שְׁלֻמְעֵלָה,
וְסְפִירִים נִקְרְאוּ עַל שֵׁם הַשָּׁמַיִם
מְסַפְּרִים כְּבוֹד א"ל, וְאַחֲרֵי שֵׁהֶם
מְסַפְּרִים כְּבוֹד א"ל, נִקְרְאוּ עֶשֶׂר
סְפִירוֹת בְּלִי מָה, וְיִוֵּרֵד בְּהֶם
יו"ד ה"א וּא"ו ה"א לְהֵאִיר
בְּהֶם, שְׁעַל שְׁמוֹ נִקְרְאוּ, וְכֻלָּם
מְאִירִים בְּאוֹתִיּוֹת, אֵלֶיךָ
הַסְפִירוֹת, וְהָאוֹתִיּוֹת שְׁבִהֶם
נִבְנִית, שְׁהִיא ב', כְּמוֹ זֶה, וְזֶהוּ
סוּד הַדְּבָר - בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בֵּית.
וְלִבְנוֹת הַזֶּה יֵשׁ שְׁלֹשָׁה גִּגּוֹת,
וְהֵם שְׁלֹשָׁה עֲמוּדִים הַתּוֹמְכִים
אוֹתָהּ, וְהֵם ו' ו' ו'. עֲלִיהֶם נֶאמַר
וְוִי הָעֲמוּדִים וְחֻשׁוּקִיהֶם כְּסָף.
שְׁלֹשָׁת הָעֲמוּדִים, אֵלֶיךָ שְׁלֹשֶׁת
הָאֲבוֹת שְׁתּוּמְכִים לְבֵית, שְׁהוּא
שְׁכִינָה. וְחֻשׁוּקִיהֶם, אֵלֶיךָ שְׁנֵי
עֲמוּדֵי אֱמֶת, שְׁנַאמֵר בְּהֶם יָכִין
וּבּוֹעֵז, וְעֲלִיהֶם הַבֵּית עוֹמֵד,
וְהַבְּרִיחַ הַתִּיכּוֹן זֶה נִקּוּדָה מִבְּפָנִים

שנסתרת מבפנים. מברית זה ו',
התפשטות של אותה נקדה
שהיא י', מברית ודאי מן קצה,
זו ה"א עליונה, אל הקצה, זו
ה"א תחתונה. קשר של שלשת
העמודים שהם ווי העמודים זה
ח"י העולמים, שפך הם עולים
שלש ו' ו' ו' לחשבון שמונה
עשרה, שהוא צדיק יסוד עולם.
ה' ה' פשוטעים מעמוד
האמצעי, שנקרא הברית
התיכון, נקראו אותם בריחים
על שמו. זהו שכתוב וחמשה
ברחים לקרשי צלע המשפן.

ותקנו המשפן היה ציור של
מעשה בראשית וגן עדן, ובאלו
הציורים של הנקדות ורקמת
הגונים ששם, המשפלים יזהרו,
והכל בראשית - ב' ראשית, בה
והמשפלים יזהרו, כזהר זה
אלה"ם, והוא הפסא לחשבון.

בין כך חזר הזקן כמו מקדם
ואמר: מנורה הקדושה, חזר
בך! נכנסת לגן ונבהלת לצאת
משם, ומשם נכנסת למשפן
שהוא ציור של מעשה בראשית
וצאת משם, יש לך לחזר לשם,
שהרי כמה חילות שומרים עליך
מהעם הקדוש לשמע מי
הציורים ששם, שהם כמו דיורי
השכינה, שנאמר בהם ועשו לי
מקדש ושכנתי בתוכם. שודאי
משפן ומנורה ומקדש ומזבח
ושלחן, הכל הוא דיוקן של
דיורי השכינה למעלה ולמטה.

מיד פתח רבי שמעון ואמר:
ויעשו כל חכם לב בעשי
המלאכה וגו'. מה זה כל חכם
לב? אותו שהוא חכם בחכמה
ובל"ב נתיבות שלה, שהם
כלולים בששת ימי בראשית,
והינו שש משור, שהם ששת ימי
בראשית כלולים מעשר אמירות
ול"ב שבילים, שהם ל"ב פעמים

מלגאו, מברית דא ו', אתפשטותא (דף יג
ע"א) דהיא נקודה דאיהי י', מברית ודאי, מן
קצה דא ה' עלאה, אל הקצה דא ה' תתאה,
קשורא דתלת עמודים דאינון ווי העמודים,
דא ח"י עלמין, דכף אינון סלקין תלת ו' ו'
ו' לחושפן ח"י, דאיהו צדיק יסוד עולם, ה'
ה' פד נטלין מעמודא דאמצעיתא דאתקרי
הברית התיכון, אתקריאו אינון בריחים על
שמייה, הדא הוא דכתיב (שמות כו כז) וחמשה
ברחים לקרשי צלע המשפן וכו'.

ותקנוא דמשפנא הוה ציורא דעובדא
דבראשית, וגנתא דעדן, ובאלין
ציורין דנקודין, ורקימו דגוונין, דתמן
המשפלים יזהרו, וכלא בראשית, ב' ראשית,
בה והמשפלים יזהרו, כזהר דא אלה"ם,
והוא הפס"א לחשבנא.

אדהכי הא סבא אתחזר כמלקדמין, ואמר
בוצינא קדישא, חזר בך, עאלת
לגנתא ואתבהילת לנפקא מתמן, ומתמן עאלת
למשפנא דאיהו ציור דעובדא דבראשית,
ונפקת מתמן, אית לך לאחזרא תמן, דהא
כמה חילין נטריין לך מעמא קדישא, למשמע
מאן ציורין דתמן, דאינון כגוונא דדיוורין
דשכינתא, דאתמר בהון (שם כה ח) ועשו לי
מקדש ושכנתי בתוכם, דודאי משפנא ומנרתא
ומקדשא ומדבחא ופתורא, כלא איהו דיוקנא
דדיוורין דשכינתא לעילא ותתא.

מיד פתח רבי שמעון ואמר ויעשו כל חכם
לב בעושי המלאכה וגו' (שם לו ז), מאי
כל חכם לב, ההוא דאיהו חכם בחכמה,
ובל"ב נתיבות דיליה, דאינון כלילין בשית
יומי דבראשית, והיינו שש משור, דאינון שית
יומי דבראשית כלילין מעשר אמירן ול"ב

שְׂבִילִין, דַּאיִנון ל"ב זְמַנִּין אֱלֹהִיִּם בְּעוֹבְדָא
דְּבְרָאשִׁית.

וְהַמְשַׁבְּלִים, בְּהוֹן אֶשְׁתַּמּוּדְעִין אַתּוּון,
דְּאֶתְמַר בְּהוֹן יוֹדַע הִיָּה בְּצִלָּל
לְצֶרֶף אוֹתִיּוֹת שְׁבָהֶם נִבְרָאוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ,
וְאִינוֹן כ"ח אַתּוּון, וָאֶרְבַּע סְרֵי אַחֲרָנִין גְּנִיזִין
בְּהוֹן, וְאֵלִין אִינוֹן כ"ח אַתּוּון, בְּרָאשִׁית בְּרָא
אֱלֹהִיִּם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְעֲלִיהוּ
אֶתְמַר (תהלים קיא ו) כֹּחַ מַעֲשֵׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ,
וּבְגִלוּתָא אֶסְתַּלַּק הָאִי כ"ח מִנִּיְהוּ, וְאֶתְמַר
בְּהוֹן (איכה א ו) וַיֵּלְכוּ כָּלֹא כֹחַ לִפְנֵי רוּדָף, וּבְגִין
דָּא אֲמַרִין בְּקֻדִּישׁ וְעֵתָה יִגְדֵּל נָא כֹחַ אֲדִנִּי,
לְקַבֵּל כ"ח אַתּוּון אַחֲרָנִין, דְּאִית בְּאֵלִין שְׁבַע
תִּיבִין דַּאיִנוֹן, יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמִם
וְלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא, וְדָא אִיהוּ הַעוֹנָה אֲמֵן יְהֵא
שְׁמִיָּה רַבָּא בְּכָל כְּחוֹ, יִיד אַחֲרָנִין אִינוֹן יְהוֹ"ה
אֱלֹהֵינוּ יְהוֹ"ה, וְסִימָן אוֹר לְאַרְבַּעַה עָשָׂר
בּוּדְקִין אֶת הַחֲמִץ לְאוֹר הַנֵּר, וּבְאֵלִין יִיד
אַתּוּון אוֹמָאָה, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (שמות יז טז) כִּי
יִיד עַל פֶּס יָה.

קָם סָבָא וְאָמַר, בּוֹצִינָא קֻדִּישָׁא, בּוּדָאִי אֵלִין
אַרְבַּע סְרֵי דְפוּרִים אִינוֹן, בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר
בוּ וּבְחֻמְשָׁה עָשָׂר בוּ דָא יִיד י"ה, אָבֵל סִימָנִין
דְּכ"ח אִינוֹן אוֹר אַרְבַּעַה עָשָׂר יִיד קְדָמָאִין
דְּכ"ח, יִיד תְּנִינִין אִינוֹן בְּרָאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַה
עָשָׂר יוֹם וְכוּ' (במדבר ט ה), וְאִינוֹן יִיד פְּרָקִין
דִּי יִיד יְמִינָא, וְיִיד שְׁמָאֵלָא, וְיִיד פְּרָקִין
דְּגוּפָא, וְאִינוֹן תֵּלֶת פְּרָקִין דִּדְרוּעָא יְמִינָא,
וְתֵלֶת דִּדְרוּעָא שְׁמָאֵלָא, וְתֵלֶת דְּשׁוּקָא יְמִינָא,
וְתֵלֶת דְּשׁוּקָא שְׁמָאֵלָא, וְתֵרִין דְּגוּפָא, וְרִזָּא
דְּמִלָּה שְׁלֹשָׁה פּוּנִים יְמָה, וְשְׁלֹשָׁה פּוּנִים נִגְבָּה
וְכוּ' (מלכים א ז כה), וְכֹלָא דָא כְּגוּוֹנָא דָּדָא, תְּקוּנָא
דְּגוּפָא כְּתוּנָא דְּמִשְׁכָּנָא, הָא תֵּלֶת זְמַנִּין אַרְבַּע סְרֵי, פּוּרִים בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר

אֱלֹהִיִּם שְׁבַמְעֶשֶׂה בְּרָאשִׁית.
וְהַמְשַׁבְּלִים, בְּהֵם נּוֹדְעִים
הַאוֹתִיּוֹת, שְׁנַאֲמַר בְּהֵם, יוֹדַע
הִיָּה בְּצִלָּל לְצֶרֶף אוֹתִיּוֹת שְׁבָהֶם
נִבְרָאוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ, וְהֵם כ"ח
אוֹתִיּוֹת וָאֶרְבַּע עָשָׂר אַחֲרוֹת
גְּנִיזוֹת בְּהֵן, וְאֵלוּ הֵן כ"ח
אוֹתִיּוֹת בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים
אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְעֲלִיהֶן
נֶאֱמַר כֹּחַ מַעֲשֵׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ.
וּבְגִלוּת הַסְתַּלַּק כ"ח זֶה מֵהֶם,
וְנֶאֱמַר בְּהֵם וַיֵּלְכוּ כָּלֹא כֹחַ לִפְנֵי
רוּדָף. וּמִשּׁוּם זֶה אוֹמְרִים
בְּקֻדִּישׁ וְעֵתָה יִגְדֵּל נָא כֹחַ
אֲדִנִּי, כְּנֶגֶד כ"ח אוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹת
שֵׁשׁ בָּאֵלוּ שְׁבַע הַתְּבוֹת, שֶׁהֵן
אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא מְבָרַךְ
לְעַלְמִם וְלְעַלְמֵי עֲלַמְיָא. וְזֶהוּ
הַעוֹנָה אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּא בְּכָל
כְּחוֹ, יִיד אַחֲרוֹת, הֵם יְהוֹ"ה
אֱלֹהֵינוּ יְהוֹ"ה, וְסִימָן: אוֹר
לְאַרְבַּעַה עָשָׂר בּוּדְקִין אֶת הַחֲמִץ
לְאוֹר הַנֵּר. וּבְאֵלָהּ הִיִּיד אוֹתִיּוֹת
שְׁבַעַה, זֶהוּ שְׁכָתוּב כִּי יִיד עַל
פֶּס יָה.

קָם הַזֶּקֶן וְאָמַר: מְנוּרָה
הַקְדוּשָׁה, בּוּדָאִי אֵלוּ אַרְבַּעַה
עָשָׂר שָׁל פּוּרִים הֵם, בְּאַרְבַּעַה
עָשָׂר בוּ וּבְחֻמְשָׁה עָשָׂר בוּ - זֶה
יִיד י"ה, אָבֵל סִימָנִים שָׁל כ"ח
הֵם אוֹר אַרְבַּעַה עָשָׂר, יִיד
רַאשׁוֹנִים שָׁל כ"ח, יִיד הַשְּׁנִיִּים
הֵם בְּרָאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר יוֹם
וְכוּ', וְהֵם יִיד פְּרָקִי יִד יְמִין וְיָד
שְׁמָאל וְיִיד פְּרָקִי הַגּוּף, וְהֵם
שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים שָׁל זְרוּעַ יְמִין,
וְשְׁלֹשׁ שָׁל זְרוּעַ שְׁמָאל, וְשְׁלֹשׁ
שָׁל שׁוּק יְמִין, וְשְׁלֹשׁ שָׁל שׁוּק
שְׁמָאל, וְשְׁנַיִם שָׁל הַגּוּף. וְסוּד
הַדְּבָר - וְשְׁלֹשָׁה פָּנִים יְמָה,
וְשְׁלֹשָׁה פָּנִים נִגְבָּה, וְהַפֵּל זֶה
כְּמוֹ זֶה - תְּקוּן הַגּוּף כְּתוּב

דְּגוּפָא כְּתוּנָא דְּמִשְׁכָּנָא, הָא תֵּלֶת זְמַנִּין אַרְבַּע סְרֵי, פּוּרִים בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר

בו, פסח אור לארבעה עשר, תליתא בראשון
בארבעה עשר יום, וסלקין לארבעין ותריין
יומין, ודא איהו ויעשו כל חכם לב וכו' (שמות
לו ח).

ועשו ארון דא שבת, דמשפנא איהו שש
משזר, כליל שית יומין דפראשית,
דאינון תריין דרועין חסד וגבורה, וגוף צמודא
דאמצעיתא, ותריין שוקין תריין נביאי קשוט,
וצדיק אות ברית ביניהו, משפנא שכינתא
תתא כלילא מפלהו תקונין דגופא, צלע
המשפן דא מטטרו"ן, שפחה דמטרוניתא
עלה (דף יג ע"ב) אתמר (בראשית ב כג) עצם מעצמי,
עצם השמים לטהר (שמות כד ו), ארון ודאי דא
ל"ב, נור דליק, כליל ל"ב נתיבות, ואיהו
שבת, וביה שכינתא עלאה, דאיהי תורת חכם,
ובה לב מבין, ואיהו נשמה יתירה דשבת,
ואיהו חירו דשבת, דבגינה לא שלטין מארי
דגיהנם על עלמא, ומאי ניהו גיהנם בגופא,
דא פכד, ואיהי מזבח הנחשת, לאעברא ליה
מעלמא, וככד ביה מרה גיהנם דאוקיד ביה.
בפרת הלב דא פרישו דספת שלום, דאתמר
בה הפורש ספת שלום, מנרתא דא
רישא, ושבעה גרותיה עליה, אינון תריין
אודנין, ותריין עיינין, ותריין נוקבי חוטמא,
ופומא, ומנרתא לימינא, ואתמר בה הרוצה
להחכים ידרים, בגין דתמן מוחא ברישא,
וחכמה במוחא שריא, וביה נהיר מנרתא, בגין
דאיהו משחא, דאתמר ביה (תהלים קלג ב) כשמן
הטוב על הראש, כנפי ריאה, עלליהו
אתמר (שמות כה כ) והיו הכרבים פורשי כנפים
למעלה, סוככים בכנפיהם על הפפרת, דא
כפרת הלב.

המשפן. הרי שלש פעמים
ארבעה עשר: פורים בארבעה
עשר בו, פסח אור לארבעה
עשר, שלש - בראשון
בארבעה עשר יום, ועולים
לארבעים ושנים ימים, וזהו
ויעשו כל חכם לב.

ועשו ארון - זה שבת, משפן
הוא שש משזר, כליל ששה ימי
בראשית, שהם שתי זרועות -
חסד וגבורה, וגוף - העמוד
האמצעי, ושתי שוקים - שני
נביאי אמת, וצדיק אות ברית
ביניהם. המשפן, שכינה
התחתונה כלולה מכל תקוני
הגוף. צלע המשפן זה
מטטרו"ן, שפחה של הגבורה,
עליה נאמר עצם מעצמי, עצם
השמים לטהר. ארון ודאי זה
ל"ב, אש דולקת, כליל ל"ב
נתיבות, והוא שבת, ובו שכינה
עליונה שהיא תורת חכם, ובה
לב מבין, והיא נשמה יתירה
בשבת, היא חרות של שבת
שבגללה לא שולטים בעלי
הגיהנם על העולם. ומיהו
הגיהנם בגוף? זה הפכד, והיא
מזבח הנחשת להעבירו מן
העולם, ובככד מרה, גיהנם
שבוערת בו.

בפרת הלב, זו פרישת סכת
שלום, שנאמר בה הפורש סכת
שלום. מנורה זה הראש, ושבעה
גרותיה עליה - הם שתי אזנים,
ושתי עינים, ושני נקבי החוטם,
ופה, ומנורה לימין, ונאמר בה,
הרוצה להחכים - ידרים, משום
ששם המוח בראש, והחכמה
שורה בראש, ובו מאירה
המנורה, משום שהוא שמן,
שנאמר בו כשמן הטוב על
הראש. כנפי הראה נאמר ויהיו
הכרבים פורשי כנפים למעלה
סוככים בכנפיהם על הפפרת, זו כפרת הלב.

שָׁלַחן זֶה הֵלֵב, וְנֹאמַר בּוֹ שְׁלַחַן
בְּצִפּוֹן, וְזוֹ הַשְׂכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה,
הִיא מְנוּרָה, כְּשֶׁנוֹסַעַת מִיָּמִין,
וְשׁוֹרָה עָלֶיהָ חֲכָמָה, וְנֹאמַר בָּהּ,
הַרוּצָה לְהַחֲפִים - יָדִירִים.
וְכִשְׁנוֹסַעַת מִשְׁמָאל, שְׁהִיא
גְּבוּרָה, נִקְרָאת שְׁלַחַן, וְנֹאמַר
בָּהּ, הַרוּצָה לְהַעֲשִׁיר - יִצְפִּין,
וְשׁוֹרָה עָלֶיהָ בִּינָה, שְׁנֹאמַר בָּהּ
בְּרַפְתַּ יְהוּ"ה הִיא תַעֲשִׂיר.
וְכִשְׁנוֹסַעַת מִהַגּוֹף, שְׁהִיא עֲמוּד
הָאֲמָצִיעִי, נִקְרָאת מִשְׁכָּן כְּלוּל
מִשְׁנִיָּהִם.

הַבִּיזוֹר וְכֵנּוּ הֵם שְׁתֵּי כְּלוּתוֹת,
וּבְהֵם שׁוֹרִים שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֶמֶת.
הַמֶּחֱ, עָלָיו נֹאמַר וּפָנִי אֲרִיָּה אֶל
הַיָּמִין, וְשֵׁם דּוֹלָקֶת הַמְּנוּרָה.
הֵלֵב, וּפָנִי שׁוֹר מִהַשְׁמָאל, וְשֵׁם
שְׁלַחַן מִתְּקֵן, מִשׁוּם שֶׁלֵּב הוּא
בְּשִׁמְאֵל. עַל הַגּוֹף נֹאמַר וּפָנִי
נֶשֶׁר, וְשֵׁם הַמִּשְׁכָּן מִתְּקֵן,
וְשְׁכִינָה שְׁהִיא דְמוּת אֶחָד
לְאַרְבַּעַתָּן, וְהִיא ד' שֶׁל אֶחָד,
וְהִיא אַרְבַּע הַפָּנִים שֶׁל כָּל חִיָּה.
מִשׁוּם שֶׁבָּהּ מְאִירוֹת אַרְבַּע
אוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵן יְהוּ"ה וְהִיא דְמוּת
אָדָם, שְׁהוּא יו"ד ה"א וְא"ו
ה"א, וְעֶשֶׂר אוֹתִיּוֹת אֵלּוּ הֵן
שְׁעוֹר קוֹמָה שֶׁל הַגּוֹף הַזֶּה
שְׁהוּא מִשְׁכָּן, וְעָלֵיהֶם נֹאמַר
עֶשֶׂר אֲמוֹת אֶרֶץ הַקָּרֶשׁ, וְאִמְלָא
אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִיִּים בְּחֻכְמָה
וּבְתַבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה.
בְּחֻכְמָה זֶה ו', בְּתַבּוּנָה זֶה ה',
וּבְדַעַת זֶה ו', וּבְכָל מְלָאכָה זֶה
ה'.

דְּבַר אַחֵר וְהַמְשַׁפְּלִים - אֵלּוּ
אַרְבַּעַת יְסוּדוֹת הַגּוֹף, יִזְהִירוּ
בָּהֶם אַרְבַּע חִיּוֹת, שֶׁהֵן מִזַּל
אֲרִיָּה, מִזַּל שׁוֹר, מִזַּל נֶשֶׁר, מִזַּל
אָדָם, שְׁפָרְצוּפוֹ שֶׁל אָדָם נִכָּר
בָּהֶם בְּפָנֵי הָאָדָם, וְזוֹהִי הַכֶּכֶר
פְּנִיָּהֶם עֲנָתָה בָּם. כְּזֶהֱרֵר זֶה

פְּתוּרָא דָּא לָבָא, וְאַתְמַר בֵּיה שְׁלַחַן בְּצִפּוֹן,
וְדָא שְׁכִינְתָּא תַתָּא, אִיהִי מְנַרְתָּא
כַּד נָטְלָא מִיָּמִינָא, וְשָׂרִיא עָלֶיהָ חֲכָמָה, וְאַתְמַר
בָּהּ הַרוּצָה לְהַחֲפִים יָדִירִים, וְכַד נָטְלָא
מִשְׁמָאלָא דְאִיהִי גְבוּרָה, אֲתַקְרִיאת פְּתוּרָא,
וְאַתְמַר בָּהּ הַרוּצָה לְהַעֲשִׁיר יִצְפִּין, וְשָׂרִיא
עָלֶיהָ בִּינָה, דְאַתְמַר בָּהּ (מְשַׁלִּי י כב) בְּרַפְתַּ יְהוּ"ה
הִיא תַעֲשִׂיר, וְכַד נָטְלָא מִגּוּפָא דְאִיהוּ עֲמוּדָא
דְאַמְצַעִיתָא, אֲתַקְרִיאת מִשְׁכָּנָא כְּלוּל
מִתְּרוּיָיָהוּ.

בִּיזוֹר וְכֵנּוּ אֵינוֹן תָּרִין פְּלִיזִין, וּבְהוֹן שְׂרִיזִין
תָּרִין סְמִכֵי קָשׁוּט, מוּחָא, עָלֶיהָ
אַתְמַר (יחזקאל א י) וּפָנִי אֲרִיָּה אֶל הַיָּמִין, וְתִמָּן
מְנַרְתָּא דְלִיק, לָבָא וּפָנִי שׁוֹר מִהַשְׁמָאל, וְתִמָּן
פְּתוּרָא מִתַּתְקָנָא, בְּגִין דְּלָבָא אִיהוּ לְשִׁמְאֵלָא,
גּוּפָא עָלֶיהָ אַתְמַר וּפָנִי נֶשֶׁר, וְתִמָּן מִשְׁכָּנָא
מִתַּתְקָנָא, וְשְׁכִינְתָּא אִיהִי דְמוּת אֶחָד
לְאַרְבַּעַתָּן, וְאִיהִי ד' דְאַחַד, וְאִיהִי אַרְבַּע
אַנְפִין דְכָל חִיָּה.

בְּגִין דְּבָהּ אַרְבַּע אֲתוּון נְהִירִין דְאֵינוֹן יְהוּ"ה,
וְאִיהִי דְמוּת אָדָם, דְאִיהוּ יו"ד ה"א
וְא"ו ה"א, וְעֶשֶׂר אֲתוּון אֵלּוּן אֲנוּן שְׁעוֹר
קוֹמָא דְגּוּפָא דָּא, דְאִיהוּ מִשְׁכָּנָא, וְעָלֵיהוּ
אַתְמַר (שמות כו טז) עֶשֶׂר אֲמוֹת אֶרֶץ הַקָּרֶשׁ,
וְאִמְלָא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִיִּים, בְּחֻכְמָה וּבְתַבּוּנָה
וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה (שם לא ג), בְּחֻכְמָה דָּא ו',
בְּתַבּוּנָה דָּא ה', וּבְדַעַת דָּא ו', וּבְכָל מְלָאכָה
דָּא ה'.

דְּבַר אַחֵר, וְהַמְשַׁפְּלִים, אֵלּוּן אַרְבַּע יְסוּדִין
דְּגּוּפָא, יִזְהִירוּ בְּהוֹן אַרְבַּע חִיּוֹן, דְאֵינוֹן
מִזַּל אֲרִיָּה, מִזַּל שׁוֹר, מִזַּל נֶשֶׁר, מִזַּל אָדָם,
דְּפָרְצוּפָא דְבַר נֶשׁ אֲשֶׁתְּמוּדַעַת בְּהוֹן בְּאַנְפּוּי

הַנְשִׁמָּה, וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים
בְּאִיבְרֵי הַגּוֹף, יִהְיוּ מְאִירִים אֶת
מְזֶלְם, כִּפְכָּבִים לְעוֹלָם וָעֶד.

דָּבָר אַחֵר וְהַמְשָׁפְלִים - אֵלּוּ
אַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם. יִזְהָרוּ -
אֵלּוּ אַרְבַּעַת מְלָאכִים, שֶׁהֵם
מִיכָא"ל גְּבֻרִיא"ל רַפָּא"ל
נוּרִיא"ל. כְּזֹהֵר - זֶה כֶּסֶף
הַכְּבוֹד.

דָּבָר אַחֵר וְהַמְשָׁפְלִים - אֵלּוּ
הַשְּׁפָתִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
וְשִׁפְתוֹתַי נִינוּ שְׂבַח, וּבָהֶם אַחֲה"ע
בּוֹמ"ף גִּיכ"ק דְּטַלְנ"ת זִסְר"ץ,
שֶׁמְשַׁמְשִׁים בִּפְנֵי עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם
אוֹתִיּוֹת, וּבָהֶם חֲתוּדָה דְּבוּר
הַתְּפִלָּה לְשִׁבְחָה לְמֶלֶךְ. יִזְהָרוּ -
אֵלּוּ הָעֵינַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
וְעֵינַיִנו מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וְכִכָּר.
שְׂבַעַת גְּלָדֵי הָעֵין הֵם, שֶׁמְאִירִים
בָּהֶם שְׂבַעַת כּוֹכָבֵי לֵכֶת וְשֶׁמֶשׁ
וּלְבָנָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְעֵינַיִנו
מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וְכִכָּר, הֵרִי
תִּשְׁעָה, כְּמוֹ שֶׁתִּשְׁעָה נִקְדּוֹת
הַתּוֹרָה, וְהֵרִי חֲמָה וּלְבָנָה בְּכָלֵל
שְׂבַעַת כּוֹכָבִים הֵם, אֵיךְ מְחַשֵּׁב
אוֹתָם כְּתוּסָפֶת עַל ז' אֵלָּא
הַחֲמָה הִיא נִקְבָּה לְגַבִּי הַשֶּׁמֶשׁ,
הַלְבָּנָה נִקְבָּה לְגַבִּי יָרֵחַ, וְשֶׁמֶשׁ
וְיָרֵחַ מְאִירִים לְשְׂבַעַת כּוֹכָבֵי
לֵכֶת, שֶׁהֵם כְּשְׂבַעַת גְּלָדֵי הָעֵין
וְשֶׁמֶשׁ וּלְבָנָה, הֵרִי תִשְׁעָה. בֵּת
עֵין עֲשִׂירִית לָהֶם, כֹּלָה שְׁפִלוּלָה
מִכָּלֵם.

כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ, זֶה אֶסְפֵּק־לְרִיָּה
הַמְאִירָה בְּפָנֵי אָדָם, שֶׁמְמַנָּה
תְּלוּיִים הָאֲזָנִים וְהָעֵינַיִם וְחֲטָם
וּפֶה שֶׁהֵם מְנַהֲגֵי הַגּוֹף וְאִיבְרֵיו,
כְּמוֹ שֶׁהִטְעַמְתִּים הֵם מְנַהֲגֵי
הָאוֹתִיּוֹת וְהַנִּקְדּוֹת שֶׁבַתּוֹרָה,
כְּמוֹ שֶׁשְּׁפָתִים וְשָׁנִים וְחֹךְ וְלִשׁוֹן
וְגֵרוֹן מְשַׁמְשִׁים לְאוֹתִיּוֹת, כִּף
כְּמוֹ זֶה כְּנָפֵי הָעֵין וְעַפְעָפִים שֶׁל
הָעֵין, וְשִׁלְשֶׁת גּוֹנֵי הָעֵין הֵם
מְשַׁמְשִׁים אֶת הָעֵין, וְהַכֹּל נִקְשֵׁר

דְּבָר נֶשׁ, וְדָא אִיהוּ הַכָּרַת פְּנִיָּהֶם עֲנִתָּה
בָּם (יִשְׁעִיָּה ג ט), כְּזֹהֵר דָּא נִשְׁמַתָּא, וּמִצְדִּיקֵי
הַרְבִּים בְּאִבְרֵין דְּגּוּפָא, יִהְיוּ נִהְרִין מְזִלְיָיהוּ
כִּפְכָּבִים לְעוֹלָם וָעֶד.

דָּבָר אַחֵר, וְהַמְשָׁפְלִים אֵלֶּיךָ אַרְבַּע סְטָרֵי
עֲלֵמָא, יִזְהָרוּ אֵלֶּיךָ אַרְבַּע מְלָאכִיא,
דְּאֵינוֹן מִיכָא"ל גְּבֻרִיא"ל רַפָּא"ל נוּרִיא"ל,
כְּזֹהֵר דָּא פְּרִסְיָא יִקְרָא.

דָּבָר אַחֵר וְהַמְשָׁפְלִים אֵלֶּיךָ שְׁפָוֹן, דְּאֶתְמַר
בְּהוֹן וְשִׁפְתוֹתַי נִינוּ שְׂבַח, וּבְהוֹן אַחֲה"ע
בּוֹמ"ף גִּיכ"ק דְּטַלְנ"ת זִסְר"ץ, דְּמְשַׁמְשִׁין
בְּפוּמָא בְּכ"ב אֲתוֹוֹן, וּבְהוֹן חֲתוּדָה דְּבוּרָא
דְּצִלוּתָא לְשִׁבְחָה לְמֶלֶךְ, יִזְהָרוּ אֵלֶּיךָ עֵינַיִן,
דְּאֶתְמַר בְּהוֹן וְעֵינַיִנו מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וְכִכָּר,
שְׂבַעַת גְּלָדֵי עֵינָא אֵינוֹן, דְּנִהְרִין בְּהוֹן שְׂבַעַת
כְּכָבֵי לֵכֶת, וְשֶׁמֶשׁ אִסְיָהֲרָא, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן
וְעֵינַיִנו מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וְכִכָּר, הָא תִּשְׁעָה,
כְּגוּוֹנָא דְּתִשְׁעָה נִקְדּוֹת דְּאִוְרִיָּתָא, וְהָא חֲמָה
וּלְבָנָה בְּכָלֵל שְׂבַעַת כְּכָבִיא אֵינוֹן אֵיךְ חֲשִׁיב
לוֹן תּוּסָפֶת עַל ז', אֵלָּא חֲמָה אִיהִי נּוֹקְבָא לְגַבִּי
שֶׁמֶשׁ, לְבָנָה נּוֹקְבָא לְגַבִּי יָרֵחַ, וְשֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ
אֵינוֹן נִהְרִין לְשְׂבַעַת כְּכָבֵי לֵכֶת, דְּאֵינוֹן
כְּשְׂבַעַת גְּלָדֵי עֵינָא, וְשֶׁמֶשׁ אִסְיָהֲרָא הָא
תִּשְׁעָה, בֵּת עֵין עֲשִׂירִית לוֹן, כֹּלָה דְּכִלְיָא
מִכָּלֵהוּ.

כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ, (דף יד ע"א) דָּא אֶסְפֵּק־לְרִיָּה
דְּנִהְרָא בְּאַנְפּוֹי דְּאָדָם, דְּמִינָה תְּלִין
אוּדְנִין וְעֵינַיִן וְחוּטְמָא וּפוּמָא, דְּאֵינוֹן מְנַהֲגֵי
גּוּפָא וְאִבְרֵין דִּילִיָּה, כְּגוּוֹנָא דְּטַעֲמִי, דְּאֵינוֹן
מְנַהֲגֵי אֲתוֹוֹן וְנִקְדּוֹת דְּאִוְרִיָּתָא, כְּמָה דְּשְׁפָוֹן
וְשִׁינִין וְחִידָה וְלִשׁוֹן וְגֵרוֹן אֲנוֹן מְשַׁמְשִׁין
לְאֲתוֹוֹן, הֵכִי כְּגוּוֹנָא דָּא כְּנָפֵי עֵינָא וְעַפְעָפֵי
עֵינָא וְתִלְת גּוֹנֵי דְּעֵינָא, אֵינוֹן מְשַׁמְשִׁין

בְּחֶמֶשׁ נִקְדוּת כְּמוֹ זֶה: אֲאֵאֵא.
אוֹתוֹת וּנְקוּדוֹת חֶמֶשׁ בְּתוֹךְ
חֶמֶשׁ, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר רֵאשִׁיכֶם
שְׁבִטֵיכֶם זְקִנֵיכֶם וְשִׁטְרֵיכֶם כָּל
אִישׁ יִשְׂרָאֵל - הָרִי חֲמֹשֶׁה.
טַפְּכֶם נְשִׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב
מַחֲנֶיךָ מַחֲטָב עֲצִיף עַד שְׁאֵב
מִימֶיךָ - הָרִי חֲמֹשֶׁה אַחֲרֵים,
חֶמֶשׁ בְּתוֹךְ חֶמֶשׁ, אֵלֶּה הֵ"ה,
וּמֵהֶם נִתְּנוּ עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת, זֶה
י', וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת,
מִצַּד שָׁל ו'.

דָּבָר אַחֵר וְהַמְשָׁפְלִים - אֵלֹה
בְּעָלֵי מִקְרָא בְּעֵשִׂיָּה. יִזְהָרוּ -
אֵלֶּה בְּעָלֵי מִשְׁנֵה בִּיצִירָה, שֶׁהֵם
חֲכָמֵי הַמִּשְׁנָה אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה
פָּנִים טְהוֹר וְאַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה
פָּנִים טָמֵא. אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה
פָּנִים טְהוֹר הֵם אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה
אוֹתוֹת שֶׁל פֶּרֶשֶׁת הַיַּחֲוֹד
הָעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהִיא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ אוֹתוֹת, וְעֲשָׂרִים
וְאַרְבַּע אוֹתוֹת שֶׁל הַפֶּרֶשֶׁה
הַשְּׁנִיָּה שֶׁל הַיַּחֲוֹד, שֶׁהִיא בְּרוּךְ
שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד,
עֲשָׂרִים וְחֲמֵשׁ אוֹתוֹת שֶׁעֲלִיהֶן
נֶאֱמַר כִּ"ה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב.
וּבְעֲשָׂרִים וְאַרְבַּע אוֹתוֹת
שֶׁכְּלוּלִים בָּהֶם עֲשָׂרִים וְאַרְבַּעַת
סְפָרִים, שֶׁהֵם כִּ"ד שְׁשׂוּאֵב מִים
הַתּוֹרָה, נֶאֱמַר בָּהֶם וְתִגִּיד לְבָנֵי
יִשְׂרָאֵל. וּמִיָּהוּ שְׁשׂוּאֵבִים מִמֶּנּוּ
כִּ"ד הִלָּלוּ, שֶׁהִיא שְׁכִינָה, כְּלוּלָה
מִעֲשָׂרִים וְאַרְבַּעַת סְפָרֵי הַתּוֹרָה?
זֶה צָדִיק, שֶׁהוּא נִהָר יוֹצֵא מִעֵדֶן
הָעֲלִיּוֹן, מִשּׁוּם שִׁיּוּר בּוֹ ו',
שֶׁהוּא בֶן יִ"ה.

וּבְגִלּוֹת הַסֶּתֶלֶק מִמֶּנּוּ, וְנֶאֱמַר בּוֹ
וְנִהָר יִחְרַב וַיִּבֶשׁ. יִחְרַב בְּבֵית
רֹאשׁוֹן, וַיִּבֶשׁ בְּבֵית שְׁנִי. וְהוּא
דָּף בְּעֲשָׂרִים וְאַרְבַּעַת סְפָרִים.
וְעַם כָּל זֶה שֶׁהוּא יִבֶּשׁ וְיִחְרַב,
נֶאֱמַר בּוֹ אֵל יֹשֵׁב דָּף נָכְלָם. אֵל

לְעִינָא, וְכֹלֵא אֶתְקַשֵּׁר בְּחֶמֶשׁ נִקְוִידִין כְּגִוּוֹנָא
דָּא אֲאֵאֵא, אֶתְוִין וְנִקְוִידֵי חֶמֶשׁ בְּגוֹ חֶמֶשׁ,
וְעֲלִיָּהוּ אֶתְמַר (דְּבָרִים כט ט)
רֵאשִׁיכֶם שְׁבִטֵיכֶם
זְקִנֵיכֶם וְשִׁטְרֵיכֶם כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל הָא חֲמֹשֶׁה,
טַפְּכֶם נְשִׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחֲנֶיךָ מַחֲטָב
עֲצִיף עַד שְׁאֵב מִימֶיךָ הָא חֲמֵשׁ אַחֲרֵנִין, חֲמֵשׁ
לְגוֹ חֲמֵשׁ אֵלִין הֵ"ה, וּמִנִּיָּהוּ אֶתִּיָּהִיבוּ עֲשֶׁר
דְּבָרֵן דָּא י', (שְׁמוֹת כו טו) וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת
הַקּוֹלֹת מִסְטָרָא דו'.

דָּבָר אַחֵר וְהַמְשָׁפְלִים, אֵלִין מְאָרִי מִקְרָא
בְּעֵשִׂיָּה, יִזְהָרוּ אֵלִין מְאָרִי מִשְׁנֵה
בִּיצִירָה, דְּאִינוֹן מְאָרִי מִתְּנִיתִין מ"ט אֲנָפִין
טְהוֹר וּמ"ט אֲנָפִין טָמֵא, מ"ט אֲנָפִין טְהוֹר
אֲנוֹן מ"ט אֲתוֹוֹן דְּפֶרֶשֶׁה דִּיחֻדָּא עֲלָאָה דְּאִיָּהוּ
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל כִּ"ה אֲתוֹוֹן, וְכִ"ד אֲתוֹוֹן דְּפֶרֶשֶׁה
תְּנִינָא דִּיחֻדָּא דְּאִיָּהוּ בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד, כִּ"ה אֲתוֹוֹן עֲלִיָּהוּ אֶתְמַר (שְׁמוֹת
יט ג) כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב, וּבְכִ"ד אֲתוֹוֹן
דְּכִלְיָן בְּהוֹן כִּ"ד סְפָרִים, דְּאִינוֹן כִּ"ד דְּשִׁאִיב
מִן יִמָּא דְּאוּרִיָּתָא, אֶתְמַר בְּהוֹן וְתִגִּיד לְבָנֵי
יִשְׂרָאֵל, וּמֵאִי נִיָּהוּ דְּשִׁאִיבִין מִנִּיָּה הֵאֵי כִ"ד
דְּאִיָּהוּ שְׁכִינָתָא, כְּלוּלָא מְכִ"ד סְפָרִי
דְּאוּרִיָּתָא, דָּא צָדִיק, דְּאִיָּהוּ נִהָר דְּנִפְיָק מִעֵדֶן
עֲלָאָה, בְּגִין דְּנִחִית בֵּיהּ ו', דְּאִיָּהוּ בֶן יִ"ה.

וּבְגִלּוֹתָא אֶסְתֵּלֶק מִנִּיָּה, וְאֶתְמַר בֵּיהּ (יִשְׁעִיָּהוּ יט
ה) וְנִהָר יִחְרַב וַיִּבֶשׁ, יִחְרַב בְּבֵית
רֹאשׁוֹן, וַיִּבֶשׁ בְּבֵית שְׁנִי, וְאִיָּהוּ דָּף בְּכִ"ד
סְפָרִים, וְעַם כָּל דָּא דְּאִיָּהוּ חֲרַב וַיִּבֶשׁ, אֶתְמַר
בֵּיהּ אֵל יֹשֵׁב דָּף נָכְלָם (תְּהִלִּים עד כא), אֵל יֹשֵׁב
דָּף, דְּאִיָּהוּ צָדִיק בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד, דִּ"ף בְּשְׁכִינָתָא, דְּאִיָּהוּ כִ"ד אֲתוֹוֹן
דִּיחֻדָּא, עֲלִיָּה אֶתְמַר (מְלָכִים א ב מה) וְהַמְלִיךְ
יֹשֵׁב דָּף, שֶׁהוּא צָדִיק, בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד,

אותיות היחוד, עליה נאמר והמלך שלמה ברוך. ועל אלו עשרים וארבע האותיות נאמר, ושמתי כדכ"ד שמשתף וכו'. העניינה הוא ד"ף, ובת זוגו דפ"ה, והיא כד"ה על שכימה. כ"ד ה', שהיא חמשה חמשי תורה, והם ה' אצבעות שבהם נאמר ותמלא כד"ה ותעל.

ובאין שואבים? מעשרים וחמש אותיות, וסוד הדבר - כ"ה תברכו את בני ישראל, את ודאי, בפה מתברכת ומתמלאת? באות ו' שהוא כולל שש תבות היחוד, שהם שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, ובו היא נעשית אות.

כ"ה היא אם העליונה, הים של התורה, ו' נהר שיוצא משם, וממנו מתמלאת כ"ד, שהיא שכינה תחתונה, וממנו נשקית בגלות. מה שהיה בהתחלה - היא השקתה ממנו. וסוד הדבר - ותמרה ותחד פדה על ידה ותשקהו. ועליה נאמר ותאמר שתה אדני, שהוא אדון שלה. ותכל להשקותו ותאמר גם לגמלי"ך אשאב. אלו מאתים ארבעים ושמונה תבות של קריאת שמע ששקולות למאתים ארבעים ושמונה מצוות התורה, שבהן גמול"י חלב יונקים ועתיקי משדים, שנאמר בהם שני שדיך תאומי צביה, והם שני לוחות התורה.

כ"ה היא השכינה העליונה שבה יצאו ישראל ממצרים, כמו שנאמר פה אמר יהו"ה פחצות הלילה וכו'. היא עשרים וחמש אותיות של היחוד של שחרית, ועשרים וחמש אותיות היחוד של ערבית. ושמתי פ"דכ"ד שמשתף - זו שכינה תחתונה, שהיא כ"ד אותיות היחוד של שחרית וכ"ד אותיות היחוד של ערבית.

שלמה ברוך, ועל אליו כ"ד אתון אתמר (ישעיהו נד יב) ושמתי פ"דכ"ד שמשותף וכו', האי עניינה ד"ף, ובת זוגיה דפ"ה, ואיהי כד"ה על שכימה, כ"ד ה', דאיהי חמשה חמשי תורה, ואינון ה' אצבעאן, דבהון אתמר (בראשית כד טז) ותמלא כד"ה ותעל.

ובאין שואבין, מכ"ה אתון, ורזא דמלה פ"ה תברכו את בני ישראל (במדבר ו כג), את ודאי, במאי אתברכת ואתמליאת, באת ו' דאיהו פליל שית תיבין דיהודא, דאינון שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד, וביה אתעבידת אות.

כ"ה איהי אימא עלאה ימא דאורייתא, ו' נהר דנפיק מתמן, ומניה אתמליאת כ"ד דאיהי שכינתא תתאה, ומנה אתשקיא בגלותא, מה דההוה בקדמיתא היא אתשקיא מניה, ורזא דמלה (בראשית כד יח) ותמרה ותחד פדה על ידה ותשקהו, ועלה אתמר ותאמר שתה אדוני, דאיהו אדון דילה, ותכל להשקותו ותאמר גם לגמלי"ך אשאב, אליו רמ"ח תיבין דקריאת שמע, דאינון שקילין לרמ"ח פקודין דאורייתא, דבהון גמול"י חלב ינקין, ועתיקי משדים, דאתמר בהון (שיר ת ז) שני שדיך פשני עפרים תאומי צביה, ואינון תרי לוחי אורייתא.

כ"ה איהי שכינתא עלאה, דבה נפקו ישראל ממצרים, פמה דאת אמר (שמות יד פה) אמר יהו"ה פחצות הלילה וכו', איהי כ"ה אתון דיהודא דשחרית, וכ"ה אתון דערבית, ושמתי פ"דכ"ד שמשותף (ישעיהו נד יב) דא שכינתא תתאה, דאיהי כ"ד אתון דיהודא קדמאה דשחרית, וכ"ד אתון דיהודא דערבית.

כ"ה כ"ד של שחרית הם
ארבעים ותשעה פנים, ויש
ארבעים ותשעה פנים למטה
מצד של ישראל הקטן, שהוא
מטטרו"ן, והוא ארבעים ותשעה
פנים. ובהם יזהירו בעלי
המשנה, שהיא שניה להלכה,
השפחה שלו, משום כי מרדכי
היהודי משנה למלך, כמו זה
משנה - משנה למלך, ובו יזהירו
בעלי המשנה. כזה הרקיע, זו
הלכה, שהיא קבלה למשה
מסיני, וכמה עצמות יש לה,
שהן הלכות פסוקות, שנאמר
בהן ועלמות אין מספר, והיא
עולה על כלם. זהו שכתוב ואת
עלית על כלנה, והיא עם כלם,
כמו שבארוהו הלכה פרבים.

ומצדיקן הרבים בה יהיו
כפוכבים לעולם ועד. כפוכבים
ודאי, שאין להם חשבון. שכל
כוכב וכוכב נקרא עולם יחיד,
וזהו ועלמות אין מספר. ואלו
העלמות אל תקרי עלמות אלא
עולמות. ומשום שהצדיקים הם
כפוכבים ולכל אחד יש כוכב,
בגלל זה פרשהו הראשונים, כל
צדיק וצדיק יש לו עולם בפני
עצמו, וכל מי שזכה להלכה
אחת - יורש עולם אחד, כל שכן
מי שזוכה למסכת אחת או
שנים או לששים, שנאמר בהם
ששים המה מלכות, שכל מסכת
היא גבירה בעצמה. אשרי הוא
מי שירש אותה בעולם הזה,
שהלכה היא עלמת הגבירה,
שהיא קבלה. אשריהם אותם
שמשתדלים בשכינה, שהיא על
כלם בהלכה, להוציאה מהגלות,
שנאמר בה ובפשעיהם שלחה
אמכם, ולהוליכה אל בעלה
שתהיה לה קבלה בדרועותיו,
ולקים בה שמאלו תחת לראשי
וכו'.

כ"ה כ"ד דשחרית אינון מ"ט אנפין, ואית
מ"ט אנפין לתתא מסטרא דישראל
זוטא דאיהו מטטרו"ן, ואיהו מ"ט אנפין,
ובהון יזהרו מארי משנה, דאיהי תניינא
להלכה שפחה דיליה, בגין פי מרדכי היהודי
משנה למלך (אסתר ו ג), פגוונא דא משנה, (ד)
יד ע"ב) משנה למלך, וביה יזהרו מארי מתניתין,
כזהר הרקיע דא הלכה, דאיהי קבלה למשה
מסיני, וכמה עולמותאן אית לה דאינון הלכות
פסוקות, דאתמר בהון (שיר ו ח) ועלמות אין
מספר, ואיהי סלקא על פלהו, הדא הוא
דכתיב (משלי לא כט) ואת עלית על כלנה, ואיהי
עם פלהו, כמה דאוקמוהו הלכה פרבים.

ומצדיקן הרבים בה יהון כפוכבים לעולם
ועד, כפוכבים ודאי דלית לון
חושפנא, דכל כוכבא וכוכבא אתקרי עלמא
יחידא, ודא הוא ועלמות אין מספר, ואלין
עלמות אל תקרי עלמות, אלא עלמות, ובגין
דצדיקיא אינון כפוכבים, וכל חד אית ליה
כוכב, בגין דא אוקמוהו קדמאין, כל צדיק
וצדיק אית ליה עולם בפני עצמו, וכל מאן
דזכה להלכה חד ירית עלמא חד, כל שכן
מאן דזכי למסכתא חדא, או לתרין, או לשתיין,
דאתמר בהון (שיר ו ח) ששים המה מלכות, דכל
מסכתא מטרוניתא איהי בגרמה, זפאה איהו
מאן דירית לה בהאי עלמא, דהלכה עולמותא
דמטרוניתא, דאיהי קבלה, זפאין אינון
דמשתדלין בשכינתא דאיהי על פלהו בהלכה,
לאפקא לה מן גלותא, דאתמר בה (ישעיהו נ
א) ובפשעיהם שלחה אמכם, ולמיזל לה לגבי
בעלה, למיהוי לה קבלה בדרועוי, לקיים
בה (שיר ב ו) שמאלו תחת לראשי וכו'.

דְּבַגְלוֹתָא מִשְׁנָה דְּאִיהִי מִטְטְרוֹן שְׁלֵטָא,
וְאִיהִי מִשְׁנָה לְמַלְךְ, בְּאַתְר
דְּמִטְרוֹנִיתָא יִתְבָּא מִשְׁנָה, וְדָא אִיהִי (משלי ל
כג) וְשִׁפְחָה כִּי תִירֶשׁ גְּבִירָתָהּ, וּבִיּוֹמוֹי דְּמִשָּׁה
לֹא שְׁלֵטָא שִׁפְחָה אֲלֵא מִטְרוֹנִיתָא, לְבַתְר
דְּמִית מִשָּׁה וְיִרִית יְהוֹשֻׁעַ דְּאִיהִי נֶעַר, בְּאַתְר
מְלָכוּתָא שְׁלֵטָא שִׁפְחָה, כְּמָה דְּאַתְרָא אָמַר (יהושע
ה יד) אֲנִי שָׂר צָבָא יְהוָה עֲתָה בְּאַתִּי.

וְהָא אוּקִימָנָא, מִטְטְרוֹן אִיהִי מַעֲשֵׂה
מְרַפְכָּה, וְעָלִיהּ אֲתָמַר אֵין דּוֹרְשִׁין
בְּמֶרְפָּכָה בִּיחִיד, מְאִי בִּיחִיד בִּיחִידָא דְּעֵלְמָא,
אֲלֵא אִם כֵּן הִיָּה חֲכָם וּמִבִּין מִדְּעֵתוֹ, חֲכָם
בְּחֲכָמָה וּמִבִּין בְּבִינָה וְיִוֹדֵעַ בְּדַעַת, דְּאַתְמַר
בְּהוּן (שמות לא ג) וְאַמְלֵא אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִי"ם
בְּחֲכָמָה בְּתִבּוּנָה וּבְדַעַת, בְּגִין דְּאִיהִי מִשְׁפָּנָא
דְּאַתְמַלִּי בְּתִלְת דְּרָגִין אֱלִין, וּבְכָל מְלָאכָה דָּא
מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית שְׂכִינְתָּא תַּתָּא, דְּאֵין דּוֹרְשִׁין
לָהּ בְּעוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית בְּשָׁנִים, אֲלֵא בִּיחִידָא
דְּעֵלְמָא, מְרַפְכָּה דִּילָהּ אִיהִי מִטְטְרוֹן גּוֹף
שְׂכִינְתָּא.

וּשְׂכִינְתָּא אִיהִי מ"ה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א
אֲתַקְרִיאַת, בְּגִין דְּאִיהִי כָּלְלָא
דְּעֶשֶׂר סְפִירָן, רַכְב דִּילָהּ מִטְטְרוֹן, עָלִיהּ
אֲתָמַר (תהלים סח יח) רַכְב אֱלֹהִי"ם רַבּוֹתִים אֲלִפִּי
שְׁנָאן, מְאִי שְׁנָא"ן שׂוֹר נֶשֶׁר אֲרִיָּה אָדָם, וְדָא
אִיהִי סוּד מְרַפְכָּה, רַכְב"ב מ"ה וְדָאִי.

וּמִטְטְרוֹן אִיהִי אֲרוֹן, גּוֹפָא לְאוּרִיתָא
דְּבִכְתָּב דְּאִיהִי עֲמוּדָא
דְּאַמְצִיתָא, וְאִיהִי שְׁלֶחַן, פְּתוּרָא דְּשְׂכִינְתָּא
דְּאִיהִי ל"ב, דְּאַתְמַר בֵּיה ל"ב מִבִּין, וְאִיהִי
לְשִׁמְאָלָא, וּבְגִין דָּא אָמְרוּ מְאִרִי מִתְנִיתִין
שְׁלֶחַן בְּצַפּוֹן.

וְאִיהִי מְנוּרָה נִיר דְּלִיק מִסְטָרָא דְּשְׂכִינְתָּא,

שְׂבִנְלוֹת מִשְׁנָה, מִטְטְרוֹן, שׂוֹלֵט, וְהוּא מִשְׁנָה
לְמַלְךְ, בְּמָקוֹם שְׁהַגְבִּירָה יוֹשִׁבֶת
מִשְׁנָה, וְזֵהוּ וְשִׁפְחָה כִּי תִירֶשׁ
גְּבִירָתָהּ. וּבִיּוֹמֵי מִשָּׁה לֹא שְׁלֵטָה
הַשִּׁפְחָה אֲלֵא הַגְּבִירָה. אַחֲר
שִׁמְשָׁה מֵת וִירֶשׁ יְהוֹשֻׁעַ, שְׁהוּא
נֶעַר, בְּמָקוֹם הַמְּלָכוּת שְׁלֵטָה
הַשִּׁפְחָה, כְּמוֹ שְׁנָאֵמַר אֲנִי שָׂר
צָבָא יְהוָה עֲתָה בְּאַתִּי.

וְהָרִי בְּאַרְנוֹ שְׁמִטְטְרוֹן הוּא
מַעֲשֵׂה מְרַפְכָּה, וְעָלִיו נֶאֱמַר אֵין
דּוֹרְשִׁין בְּמֶרְפָּכָה בִּיחִיד. מַה זֶה
בִּיחִיד? בִּיחִידוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲלֵא
אִם כֵּן הִיָּה חֲכָם וּמִבִּין מִדְּעֵתוֹ.
חֲכָם בְּחֲכָמָה וּמִבִּין בְּבִינָה וְיִוֹדֵעַ
בְּדַעַת, שְׁנָאֵמַר בְּהֵם וְאַמְלֵא
אוֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחֲכָמָה
בְּתִבּוּנָה וּבְדַעַת, מִשּׁוּם שְׁהוּא
מִשְׁכָּן שְׁהַתְּמַלֵּא בְּשִׁלְשֵׁת
הַדְּרָגוֹת הָלָלוּ. וּבְכָל מְלָאכָה -
זֶה מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, שְׂכִינָה
תַּתְּוֹנָה, שְׂאִין דּוֹרְשִׁים לָהּ
בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית בְּשָׁנִים, אֲלֵא
בִּיחִיד שֶׁל הָעוֹלָם, הַמְּרַפְכָּה
שְׁלָהּ הוּא מִטְטְרוֹן, גּוֹף
הַשְּׂכִינָה.

וּשְׂכִינָה, הִיא מ"ה, יו"ד ה"א
וּא"ו ה"א נִקְרְאֶת, מִשּׁוּם שְׁהִיא
הַכָּלֵל שֶׁל עֶשֶׂר סְפִירוֹת. הַרְכָּב
שְׁלָהּ מִטְטְרוֹן, שְׁעָלִיו נֶאֱמַר
רַכְב אֱלֹהִי"ם רַבּוֹתִים אֲלִפִּי
שְׁנָא"ן. מַה זֶה שְׁנָא"ן? שׂוֹר,
נֶשֶׁר, אֲרִיָּה, אָדָם. וְזֵהוּ סוּד
הַמְּרַפְכָּה - רַכְב"ב מ"ה וְדָאִי.

וּמִטְטְרוֹן הוּא אֲרוֹן, גּוֹף לְתוֹרָה
שְׂבִכְתָּב, שְׁהוּא עֲמוּד הָאֱמֻצָּעִי,
וְהוּא שְׁלֶחַן, שְׁלֶחַן הַשְּׂכִינָה,
שְׁהִיא ל"ב, שְׁנָאֵמַר בָּה ל"ב
מִבִּין, וְהוּא לְשִׁמְאָל. וּמִשּׁוּם זֶה
אָמְרוּ בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה שְׁלֶחַן
בְּצַפּוֹן.

וְהוּא מְנוּרָה אֲשֶׁר דּוֹלֶקֶת מִצַּד
הַשְּׂכִינָה, שְׁנָאֵמַר בָּה נִיר יְהוָה,

וְצִרְיָה לְהִיּוֹת לִימִין שִׁיקְבֵּל שָׁמֶן, וּמִשּׁוּם זֶה מְנוֹרָה בְּדָרוּם. זֶהוּ כְּלִי לְקַבֵּל פְּתִילָה וְשָׁמֶן וְאוֹר. פְּתִילָה - שְׂכִינָה, הַשָּׁמֶן שֶׁלָּהּ - צִדִּיק, שָׁמֶן כְּתִית. הָאוֹר שֶׁלָּהּ - עֲמוּד הָאֱמֻצָּעִי. כְּמוֹ זֶה הִנָּפֵשׁ, שֶׁהִיא שְׂתוּף הַגּוֹף, הִיא פְּתִילָה, הָרוּחַ זֶה הַשָּׁמֶן, הָאוֹר זֶה הַנִּשְׁמָה, הַכְּלִי זֶה הַגּוֹף, הוּא עֶבֶד, וְהוּא רֹכֵב לְשִׁלְשֵׁת הַצִּדִּדִּים הַלְלוּ, שֶׁהֵם קָשֶׁר שֶׁל יְחִיד אֶחָד, שֶׁהֵם גֵּר יְהוּ"ה נִשְׁמַת אָדָם.

וְעֶבֶד זֶה הוּא כְּנוֹי לְכָל הַשְּׁמוֹת, שְׁנוֹי לְכָל הַשְּׁמוֹת, וְכוּ מְרַכִּיבִים כָּל הָאֵילָנוֹת הָעֲלִיּוֹנִים מִצַּד שֶׁל טוֹב. הַמְרַכְּבוֹת שֶׁל צַד הָרַע, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר וְלֹא בַּעֲרִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה. מַה זֶה עֲרִיּוֹת? סִמָּא"ל וְנַח"שׁ, לֹא צִרְיָה לְהִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה, שֶׁהֵם מִשְׁחִי"ת א"ף וְחִמ"ה, לְהִיּוֹת שְׁלִשִּׁי בִּינְיָהִם, שֶׁלֹּא מִתְקַשְּׂרִים בָּהֶם, אֲלֹא שִׁיְהִי שְׁנֵיהֶם בְּפָרוּד, וּמִשּׁוּם זֶה אֵין דּוֹרְשִׁין בַּעֲרִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה. וּבִמְעֻשָׁה בְּרֵאשִׁית בַּהֲפֻזָּה - אֵין דּוֹרְשִׁים בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית בְּשָׁנִים, שֶׁלֹּא יַעֲשׂוּ פָּרוּד, אֲלֹא בִּיחִיד, שֶׁהוּא יְחִיד אֶחָד, וּמִשּׁוּם זֶה לֹא יֵאָכַל אָדָם שְׁנַיִם וְלֹא יִשְׁתֶּה שְׁנַיִם.

וְרֵא בְּמִרְכָּבָה בִּיחִיד, מִשּׁוּם שִׁיחִיד אֵין לוֹ שְׂתוּף, שֶׁהוּא מִטְטְרוּן, כְּמוֹ שֶׁהִנָּשְׂמָה אֵין לָהּ שְׂתוּף בְּגוֹף. וְלָמָּה אָמַר אֲלֹא אִם כֵּן הִיא חֶכֶם וּמִבִּין מִדַּעְתּוֹ? כָּאֵן מִשְׁמַע שִׁישׁ לוֹ מִרְכָּבָה לְמַעֲלָה לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִיא מְלָאכָה שְׁלוֹ, וּמַהִי? אוֹתָהּ שֶׁכְּלוּלָה מִחֶכְמָה בִּינָה וְדַעַת, שֶׁהֵם יְהוּ"ו, הַמְּלָאכָה שֶׁל שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת, הִיא ה' שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה, הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת, עֲלֶיהָ נֶאֱמַר וְתָכַל כָּל עַבְדָּת

דְּאֶתְמַר בָּהּ גֵּר יְהוּ"ה, וְצִרְיָה לְמַהֲוִי לִימִינָא לְקַבֵּל מִשְׁחָא, וּבִגִּין דָּא מְנוֹרָה בְּדָרוּם, דָּא אִיהוּ מְאָנָא לְקַבֵּל פְּתִילָה וּמִשְׁחָא וְנִהוֹרָא, פְּתִילָה שְׂכִינָה, מִשְׁחָא דִּילָהּ צִדִּיק שָׁמֶן כְּתִית, נִהוֹרָא דִּילָהּ עֲמוּדָא דְאֱמֻצָּעִיתָא, כְּגוֹנָא דָּא נִפְשָׁא דְאִיהִי שְׂתוּפָא דְגוּפָא אִיהִי פְּתִילָה, רוּחַ דָּא מִשְׁחָא, נִהוֹרָא דָּא נִשְׁמָתָא, מְאָנָא דָּא גוּפָא, אִיהוּ עֶבֶד, וְאִיהוּ רֹכֵב לְתַלְתָּל סְטָרִין אֵלִין, דְּאֵינּוּן קִיטוּרָא דִּיחֻדָּא חָדָא, דְּאֵינּוּן גֵּר יְהוּ"ה נִשְׁמַת אָדָם (מִשְׁלִי כ כו).

וְהֵא עֶבֶד אִיהוּ כְּנוֹיָא לְכָל שְׂמָהּ, שְׁנוֹי לְכָל שְׂמָהּ, וּבִיה מְרַכִּיבִין כָּל אֵלִין עֲלֵאִין מִסְטָרָא דְטוֹב, מְרַכְּבוֹת דְּסְטָרָא דְרַע, עֲלִיָּהּ אֶתְמַר וְלֹא בַּעֲרִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה, מַאי עֲרִיּוֹת סִמָּא"ל וְנַח"שׁ, לֹא צִרְיָה לְמַהֲוִי בְּשִׁלְשָׁה, דְּאֵינּוּן מִשְׁחִי"ת א"ף וְחִמ"ה, לְמַהֲוִי תְּלִיתָא בִּינְיָהִי, דְּלֹא מִתְקַשְּׂרִין בְּהוֹן, אֲלֹא דִּיהוֹן תְּרוּיָהּ (דף טו ע"א) בְּפָרוּדָא, וּבִגִּין דָּא אֵין דּוֹרְשִׁין בַּעֲרִיּוֹת בְּתַלְתָּא, וְעוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁית בַּהֲפֻזָּא, אֵין דּוֹרְשִׁין בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית בְּשָׁנִים, דְּלֹא יַעֲבֹדוּן פָּרוּדָא, אֲלֹא בִּיחִיד דְּאִיהוּ יְחֻדָּא חָד, וּבִגִּין דָּא לֹא יֵאָכַל אָדָם תְּרִי, וְלֹא יִשְׁתֶּה תְּרִי.

וְרֵא בְּמִרְכָּבָה בִּיחִיד, בִּגִּין דִּיחִיד לִית לִיה שְׂתוּף דְּאִיהוּ מִטְטְרוּן, כְּגוֹנָא דְנִשְׁמָתָא דְלִית לָהּ שְׂתוּף בְּגוּפָא, וְאִמָּאִי אָמַר אֲלֹא אִם כֵּן הִיא חֶכֶם וּמִבִּין מִדַּעְתּוֹ, הָכָא מִשְׁמַע דְּאִית לִיה מִרְכָּבָה לְעִילָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִיהוּ מְלָאכָה דִּילִיה, וּמַאי אִיהִי הִיא דְּאִיהִי כְּלִילָא מִחֶכְמָה וּבִינָה וְדַעַת, דְּאֵינּוּן יְהוּ"ו, מְלָאכָה דְּתַלְתָּל אֶתְוּוֹן אִיהִי ה' שְׂכִינָתָא תַּתָּא, שְׁלִימוֹ דְּתַלְתָּל אֶתְוּוֹן, עֲלֶיהָ אֶתְמַר (שְׁמוֹת לט לב) וְתָכַל כָּל עַבְדָּת מִשְׁכָּן וְגו',

משפן וגו', והיא ה' של היום הששי. ומשום זה, אף על גב שאומרים אין דורשים במרכבה ביחיד, חזר ואמר, אלא אם כן היה חכם ומבין מדעתו. שודאי באלה השלש דורשים במרכבה ביחיד, וכלא אלו השלש אינו יחיד שלו, וזהו סוד, שהקדוש ברוך הוא למעלה אחד עם שכינתו.

ובשהוא למטה במטטרו"ן בלי שכינתו, משתנה בו, ומשום זה אמר אלישע אחר, שמא חס ושלום יש שתי רשות, ומשום כך אמר אל תמירני בו, כי שמי בקרבך, משום שמטטרו"ן הוא שני למלך, וכשהשכינה בלי בעלה, נקרא המלך הזה משנה לה, ומשתנית, שלא יודעים בה החילות ומה שהיא גבירה. ובמה היא מתכסית? באותה שנקראת אמה.

וזהו שאמר הכתוב וכי ימכר איש את בתו לאמה. איש - זה הקדוש ברוך הוא, בתו - זו שכינה, לאמה - פת זוגו של מטטרו"ן, שהיא מיטטרו"ן בתוספת יו"ד, ששפחה רעה היא אמה של ערב רב, ומשום אותה שפחה רעה וכוונה לא מכירים אותה, היא מכסה בעבד שלה כמו הנשמה לגוף.

ובגלות הראשונה שלא חזרה למלכותה פת המלך ולא יצאה מאותו הגוף, לא יצאה חפשית, וכללה נאמר בהם עבדים היינו לפרעה במצרים, משום שהיו פחת רשות אותו עבד, ומשום זה אמר פרעה במקום הזה, לא ידעתי את יהוה, וגם את ישראל לא אשלח, ומשום זה יצאו במנוסה כעבד שאין לו כתב שחרור וברח מאדונו. אבל בגולה האחרונה לא

ואיהי ה' דיום הששי, ובגין דא אף על גב דאמרינן אין דורשין במרכבה ביחיד, חזר ואמר אלא אם כן היה חכם ומבין מדעתו, דודאי באלין תלת דורשין במרכבה ביחיד, וכלא אלין תלת לאו איהו יחודא דיליה, ודא איהו רזא, דאיהו קודשא בריך הוא לעילא חד בשכינתיה.

וכד איהו לתתא במטטרו"ן בלא שכינתיה, אשתני ביה, ובגין דא אמר אלישע אחר, שמא חס ושלום שתי רשויות יש, ובגין דא אמר אל תמירני בו, כי שמי בקרבך, בגין דמטטרו"ן איהו שני למלך, וכד איהו שכינתא בלא בעלה, אתקרי האי מלאך משנה לה, ואשתניאת דלא אשתמודעין בה חיילין, ומה דאיהי מטרוניתא, ובמאי היא מתכסיא, בההיא דאתקריאת אמה.

ודא הוא דאמר קרא (שמות כא יג) וכי ימכר איש את בתו לאמה, איש דא קודשא בריך הוא, בתו דא שכינתא, לאמה פת זוגיה דמטטרו"ן, דאיהי מיטטרו"ן בתוספת יו"ד, דשפחה בישא היא אמה דערב רב, ובגין דההיא שפחה בישא ובנהא לא אשתמודעין בה, איהי מתכסיא בעבדא דילה, כנשמתא בגופא.

ובגלותא קדמא דלא חזרת למלכותא ברתא דמלפא, ולא נפקת מההוא גופא, לא נפקת חפשית, ובגינהא אתמר בהון, עבדים היינו לפרעה במצרים בגין דהוה תחות רשו דההוא עבד, ובגין דא אמר פרעה בהאי אתר לא ידעתי את יי', וגם את ישראל לא אשלח (שמות ה ב), ובגין דא נפקו במנוסה, כעבדא דלית ליה כתב חירו וברח מרבוניה. אבל בפירקנא בתראה לא נפקת ברתא,

יוצאת הבת בעבד הזה כמו שפחה, אלא בקדוש ברוך הוא, משום שתורה, שהיא חרות, היא עמה בגלות האחרונה, שהיא חרות שלה, מה שלא היה כן בגולה הראשונה, שלא היה לה ולבניה תורה שהיא חרות, שתורה היא ונדאי חרות, במלכות שלה, בכבוד שלה. זהו שכתוב יקרה היא מפנינים, ומשום זה לא תצא כצאת העבדים. וזה שאמר כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכו, כי ה' ה' לפניכם יהו"ה. יהו"ה ונדאי, הוא יקים אותם מהעפר, והוא מאיר על פני ישראל, ובו נודעים כל העולמות שהם נרע ברוך ה'.

והתפשט הקדוש ברוך הוא מכל הפנויים ומרפכות של מטטרו"ן, שהם כוז"ו במוכס"ז כוז"ו מצפ"ץ, ונאמר בו ולא יקנף עוד מוריד והיו עיניו ראות את מוריד. באותו זמן כי עין בעין יראו בשוב יהו"ה ציון, והתפשט מרפכות שלמטה והתלבש במרפכה שלו, שהיא אדנ"י. שם המרפכה זה יהו"ה, כנוי זה אלהי"ם, שעולה לחשבון אהי"ה אדנ"י, והוא כנוי של שני השמות הללו, ובו הם מתפסים.

אח"ה הוא יהו"ו, שהוא כלול משה צדדים שבהם חותם ששה צדדים, והם: יהו"ו והי"ו והי"ו והי"ו והי"ו והי"ו. יהו"ו נטל לו ימין, שהוא חסד, וחותם בו לחכמה, ובו הרוצה להחפים ידדים. הי"ו נטל לשמאל, שהוא גבורה, וחותם בו לעשר, ובו הרוצה להעשיר יצפין. והי"ו פנה למזרח ונטל לו עמוד האמצעי, וחותם בו בנים. וי"ה נטל לו ירך ומסתכל בו למעלה, וחותם בו חיים. הי"ו נטל

בהאי עבדא כשפחה, אלא בקודשא בריך הוא, בגין דאורייתא דאיהי חירו, איהי עמה בגלותא בתרא, דאיהי חירו דילה, מה דלא היה הכי בגלותא קדמא, דלא היה לה ולבנהא אורייתא דאיהי חירו, דאורייתא ונדאי איהי חירו, במלכותא דילה ביקרא דילה, הדא הוא דכתיב (משלי ג טו) יקרה היא מפנינים, ובגין דא לא תצא כצאת העבדים (שמות כו ז), ונדא הוא דאמר כי לא בחפזון תצאו, ובמנוסה לא תלכו, כי הולך לפניכם יהו"ה (ישעיה נב יב). יהו"ה ונדאי איהו יוקים לון מעפרא, ואיהו נהיר על אנפוי דישראל, וביה אשתמודעין כל עלמין דאינון (שם סא ט) זרע ברוך יהו"ה.

ואתפשט קודשא בריך הוא מכל פנויין, ומרפכות דמטטרו"ן, דאינון כוז"ו במוכס"ז כוז"ו, מצפ"ץ, ואתמר ביה (ישעיה ל ב) ולא יקנף עוד מוריד, והיו עיניו ראות את מוריד, ביה הוא זמנא, כי עין בעין יראו בשוב יהו"ה ציון (שם לב ט), ואתפשט מרפכות דלתתא, ואתלבש במרפכה דיליה דאיהי אדנ"י, שם המרפכה דא יהו"ה, כנוי דא אלהי"ם, דסליק לחשבון אהי"ה אדנ"י, ואיהו כנוי דתריין שמיהן אלין וביה אתפסין. אח"ה איהו יהו"ו, ו' דאיהו כלילא דשית סטריין, דבהון חתים שית סטריין, ואינון יהו"ו והי"ו והי"ו והי"ו והי"ו והי"ו, יהו"ו נטיל ליה ימינא דאיהו חס"ד, וחתים ביה לחכמתא, וביה הרוצה להחפים ידדים. (דף טו עב) והי"ו נטיל לשמאלא דאיהו גבורה, וחתים ביה לעותרא, וביה הרוצה להעשיר יצפין, והי"ו פנה למזרח, ונטיל ליה עמודא דאמצעיתא, וחתים ביה פני, וי"ה נטיל ליה נטל לו ירך ומסתכל בו למעלה, וחותם בו חיים. הי"ו נטל

למטה, וחותם בו מזונות. מסתפל למעלה לחכמה ונקשר בדרך זמין, וחותם בו חיים, משום שעל החכמה נאמר, והחכמה תחיה בעליה. מסתפל למעלה לאם העליונה ונקשר בדרך שמאל וחותם בו מזונות. יו"ה פנה למערב, בצדיק שהוא ערוב, ששם מתערבים כל החילות, ונקלל בשמונה עשרה אותיות, שהם: יה"ו הו"י וי"ה הי"ו יו"ה וה"י. אלו הן שמונה עשרה אותיות שבהן ח"י העולמים נקרא, והצדיק בהן נקרא ח"י העולמים.

כל ההוו"ת הללו תלויות מהאם העליונה שהיא חיים, וצדיק על שמו נקרא ח"י, חיות המרפכה על שמה נקראו, משום שהאם העליונה היא חיים, כמו שנאמר עץ חיים היא למחזיקים בה, והיא מרפכה לחכמה.

מלכות שם ה', ובה נקרא יהו"ה בשלמות, שבע פעמים נקראה בה: יהו"ה יהו"ה יהו"ה יהו"ה יהו"ה יהו"ה, ויש בהם כ"ח אותיות, שנאמר בהם (במדבר יד) ועתה יגדל נא כ"ח יהו"ה, ובאלו שבעה השמות היא נקראת בת שבע, ועליהם נאמר שבע ביום הללתיך.

וה' שלשים ושתים פעמים בשלשים ושנים אלהי"ם, הם ל"ב נתיבות חכמה, א' עם י"ה - איה מקום כבודו.

והמשבצים - אותם היכלות וציורים של גן עדן, כלם מציורים ומרקמים באותיות.

א - ציור של היכל גנוז, שהוא אנכי, שעולה לחשבון פס"א, והוא מצייר בנקודות, שהם פפוכבים שמאירים ברכיע, ובהם מצירות נשמות ורוחות ונפשות של הצדיקים.

ירכא ימינא, ואסתפל ביה לעילא, וחתים ביה חיי, הי"ו נטיל ליה ירכא שמאלא, ואסתפל לתתא, וחתים ביה מזוני, אסתפל לעילא לגבי חכמה, ואתקשר בירכא ימינא, וחתים ביה חיים, בגין דחכמה עליה אתמר (קהלת ז ב) והחכמה תחיה בעליה, אסתפל לעילא לגבי אימא עלאה, ואתקשר בירכא שמאלא, וחתים ביה מזוני, יו"ה פנה למערב בצדיק, דאיהו ערוב, דתמן מתערבין כל חיילין, ואתכליל בח"י אתוון, דאינון יה"ו הו"י וי"ה הי"ו יו"ה וה"י, אלין אינון י"ח אתוון, דבהון ח"י עלמין אתקרי, וצדיק בהון אתקרי ח"י עלמין.

כל הוויות אלין מאמא עלאה תליין, דאיהי חיים, וצדיק על שמה אתקרי ח"י, חיות המרפכה על שמה אתקריאו, בגין דאיהי אימא עלאה חיים, כמה דאת אמר עץ חיים היא למחזיקים בה (משלי ג יח), ואיהי מרפכה לחכמה.

מלכות תמן ה', ובה אתקרי יהו"ה בשלימו, שבעה זמנין אתקריאת בה, יהו"ה

יהו"ה יהו"ה יהו"ה יהו"ה יהו"ה יהו"ה, ואית בהון כ"ח אתוון דאתמר בהון (במדבר יד יז) ועתה יגדל נא כ"ח יהו"ה, ובאלין שבעה שמהן אתקריאת היא בת שבע, ועליהו אתמר (תהלים

קט קסח) שבע ביום הללתיך.

וה' תלתין ותריין זמנין בתלתין ותריין אלהי"ם, אינון ל"ב נתיבות חכמה א' עם י"ה אי"ה מקום כבודו.

והמשבצים אינון היכלין וציורין דגנתא דעדן, בלהו מצויירין ומרוקמין באתוון.

א ציורא דהיכלא גניזא דאיהי אנכי, דסליק לחושבן פס"א, ואיהו מצוייר בנקודין, דאינון פככביא דנהרין ברקיעא ובהון מצויירין נשמתין ורוחין ונפשין דצדיקיא.

וְצִיּוֹרָא דִּילִיָּה פִּגְוֹנָא דָּא וְדָא אִיהִי דִּיוֹקְנָא
דְּקִמְצָן ד, דְּאִיהוּ נִיצוּץ וְרִקִּיעַ, נִיצוּץ
אִיהוּ פִּכְבּ, וְעִלִּיה אֲתָמֵר (במדבר כד יז) דֶּרֶךְ פִּכְבּ
מִיַּעֲקֹב, רִקִּיעַ וְקָם שִׁבְט מִיִּשְׂרָאֵל, נִיצוּץ אִיהוּ
פִּכְבּ חֲמָה דְּנִהָרָא בְּרִקִּיעָא, עֲטָרָה עַל רִישִׁיָּה,
לְתַתָּא אֲתַפְּלָג א פִּגְוֹנָא דָּא א סִיְהָרָא דְתַחֲתוֹת
רִקִּיעַ וְתַרְוִיָּהוּ בְּצִיּוֹרָא דָּא ((פֶּד יִיתִי
סמא"ל לְאֲסַתְּפִלָּא בְּה לְתַתָּא אֲסַתְּפִלָּת לְעִילָא,
וְאֲתַפְּסִיָּאת אֲנַפְּהָא מִנִּיה, וְהִדְרַת אֲנַפְּהָא מִנִּיה
לְתַתָּא, וְאִיהִי אֲתַרְחָקָא מִנִּיה.

בְּתַהוּא זְמָנָא, תִּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר בִּפְסָה לְיוֹם
חֲגֻגוֹ (תהלים פא טז), בָּאֵן יִרְחָא, בִּירְחָא
דְּאֲתַפְּסִיָּא בִּיה סִיְהָרָא, וּמָאן הוּא דְּמַכְסִּי עֲלֵהּ
יְהו"ה, דְּכֹן סָלִיק א בְּחֻשְׁבֹּן, י' לְעִילָא י'
לְתַתָּא ו' בְּאֲמַצְעִיתָא, וְאִיהוּ נָטִיר לָהּ, הָדָא
הוּא דְכְּתִיב (ישעיה מב י) אֲנִי יְהו"ה הוּא שְׁמִי
וְכו'.

ב הִיכְלָא לְנִקּוּדָה, גִּג דִּילָה אִיהוּ רִקִּיעַ,
וְאִיהוּ פִּתַּח – עֲלִיָּה אֲתָמֵר (תהלים קד ב) נוֹטָה
שְׁמַיִם פִּרְיָעָה, וְאִיהוּ ו' דְּמַכְסִּי עַל נִקּוּדָה
עֲלָאָה וְתַתָּאָה וְאֲמַצְעִיתָא, פִּגְוֹנָא דָּא ו' (נ"א)
(א) (נ"א ב).

צ תְּרִין נִצּוּצוֹת דָּאֵת צ אִינוֹן צִר"י, תְּרִי רֵאשִׁין
דְּצ אִינוֹן תְּרִין דְּע'.

ש אֵית לָהּ תִּלְת רֵאשִׁין, וְאִינוֹן סְגוּ"ל, וְאִינוֹן
תִּלְת נִקּוּדִין שִׁר"ק. ז (נ"א ו') רִישָׁא דִּילָה
חֲל"ם חִיר"ק שׁוּר"ק בּו', קוּצָא מְלָגָא
חִיר"ק קוּצָא דָּאֵת ג', וְכִלָּא אֲתַרְמִיז בָּאֵת א,
נִקּוּדָה לְעִילָא חֲל"ם נִקּוּדָה לְתַתָּא חִיר"ק
בְּאֲמַצְעִיתָא שׁוּר"ק פִּגְוֹנָא דָּא ו', וְעוֹד תְּרִין
נִקּוּדִין דָּאֵת א אִינוֹן צִר"י, וְאִינוֹן שִׁב"א,
וְאִינוֹן בְּדִיוֹקְנָא אֲחֵרָא א, פִּגּוֹן י' לְעִילָא, ו'
בְּאֲמַצְעִיתָא, ד' לְתַתָּא, א (נ"א ד) אִיהוּ קוּצָא לְעִילָא, קוּצָא לְתַתָּא, קוּצָא

בְּאִמְצָעֵיתָא, וְאִיהוּ סְגוּל וְאִיהוּ שׁוּר"ק תִּלְתִּי
נְקוּדִין, כֹּלָא אִיהוּ א, אֲתוּן אֲחֲרֵינִין הִכְלִין
וְכַסְיָין לְאֵלִין אֲתוּן, וְכֹלָא אִיהוּ מְרוּקָם (ד)
טז"א) וּמִצּוּיִר בְּכֶרְסִיא, ו' שִׁית דְּרָגִין לְכֶרְסִיא,
ס' שִׁתִּין גִּלְגְּלִי דְכֶרְסִיא, דְּאֲתוּן דְּאוּרִייתָא
אֲתֵמַר בְּהוּן אֵין מוּקָדָם וּמְאוּחָר בְּתוּרָה, אָבֵל
בְּכֶרְסִיא כֹּלָהוּ מִתְפַּקֵּן כְּדָקָא יָאוּת, וְרָזָא דָא
לְחַכְיָמִי לְבָא אֲתֵמַר.

דְּבַר אַחֵר וְהַמְשָׁכִים יִזְהִרוּ, אֵלִין אֵינוּן
אֲתוּן, דִּהּוּה לֹון שְׁכָל לְאַעְלָא קָדָם
מְלָפָא, כֹּל חַד עַל תְּקוּנוֹי, מְסִטְרָא דְגְבוּרָה
עָאלוּ כֹּלָהוּ לְמִפְרַע, בְּגִין דְּאִיהִי דְרוּעָא
שְׁמָאֲלָא תְשׁוּר"י, וְדָא אִיהוּ בְּרָאשִׁית ב"א
תְשׁוּר"י, בְּגִין דְּבִמְדַת הַדִּין אֲתֵבְרִי עֲלֵמָא,
וּבְגִין דָּא עָאלוּ לְמִפְרַע, וְהָא אוּקְמוּהוּ
דְּבִימִינָא אֲתֵבְרִי עֲלֵמָא, וּבִיה עָאלוּ אֲתוּן
כְּסִדְרִין, וְרָזָא דְמִלָּה אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד
יִבְנֶה (תהלים פט ג), וּבְגִין דָּא כַּד עָאלוּ אֲתוּן
לְמִפְרַע, וּמִנִּיָּהוּ כְּסִדְרִין, לֹא בַעַא קוּדְשָׁא בְּרִין
הוּא לְמִבְרִי בְּהוּן עֲלֵמָא, עַד דְּשִׁתַּף לֹון בִּימִינָא
וּשְׁמָאֲלָא וּבְרָא בְּהוּן עֲלֵמָא.

נִטְרָ א"ב מְכַסְדְּרִין, וְנִטְלָ תְשׁוּר"י מְלִמְפְרַע,
וּשִׁתַּף בְּהוּן אֵת י' מִן שְׁמִיָּה, וּבְרָא בְּהוּן
עֲלֵמָא, בְּגִין דִּיתְקִיָּים בְּנִינָא, וְאֵינוּן אב"י
תְשׁוּר"י, אב"י אַ"שׁ בִּידוּ נִפְשָׁא כֹּל ח"י, ת'
תוּרַת יְהו"ה תְּמִימָה, ש' שַׁבָּת, ר' רֵאשִׁית
חֲכֵמָה יֵרֵאת יי', וּבְכֹלָהוּ לֹא בַעַא לְמִתְחַל
אַלָּא בְּאֵת ב', בְּגִין דְּאִיהוּ בְּנִין אָב, בְּנִינָא
דְּעֲלֵמָא, וּבִיה שְׁאֲרִי לְמִתְחַל, בְּגִין דְּבִיה עֵתִיד
לְמִבְנִי יְרוּשָׁלַם, כְּמָה דְּאֵת אֲמַר (תהלים קמז ב)
בּוֹנֶה יְרוּשָׁלַם יְהו"ה, דָּאִם יְהו"ה לֹא יִבְנֶה
בֵּית שׁוֹא עֲמֵלוּ בּוֹנִיו בּו' (שם קכז א), וּבְנִינָא
דְּאוּרִייתָא וּדְעֲלֵמָא בְּאֵת ב' עֵתִידָה לְמִבְנִי,

סְגוּל וְהוּא שׁוּר"ק שֵׁלֶשׁ
נְקוּדוֹת, הַכֹּל הוּא א. הָאוּתִיּוֹת
הָאַחֲרוֹת - הִיכְלוֹת וְכַסְיָים
לְאוּתִיּוֹת הַלֵּל, וְהַכֹּל מְרוּקָם
וּמִצּוּר בְּכֶסֶף. ו' - שֵׁשׁ דְּרָגוֹת
לְכֶסֶף. ס' - שְׁשִׁים גִּלְגְּלִי הַכֶּסֶף.
שְׁאוּתִיּוֹת הַתוּרָה נֶאֱמַר בְּהוּן, אֵין
מְקָדָם וּמְאוּחָר בְּתוּרָה, אָבֵל
בְּכֶסֶף - כֹּלָם מִתְקַנְנִים כְּרָאוּי,
וְסוּד זֶה נִמְסַר לְחַכְיָי לֵב.

עֵינֵן אַחֵר, וְהַמְשָׁכִים יִזְהִרוּ -
אֵלוּ הֵם אוּתִיּוֹת, שְׁהִיָּה לָהֶם
שְׁכָל לְהַכְנִס לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ כֹּל
אַחַת עַל תְּקוּנָה. מִצַּד שֶׁל גְבוּרָה
נִכְנסוּ כֹלָן לְמִפְרַע, מִשּׁוֹם שֶׁהִיא
זְרוּעַ שְׁמָאל תְשׁוּר"י, וְזֶה
בְּרָאשִׁית - ב"א תְשׁוּר"י, בְּגִלְל
שְׁבִמְדַת הַדִּין נִבְרָא הָעוֹלָם,
וּמִשּׁוֹם זֶה נִכְנסוּ לְמִפְרַע, וְהָרִי
פִּרְשׁוּהָ שְׁבִימִין נִבְרָא הָעוֹלָם
וּבּו נִכְנסוּ אוּתִיּוֹת כְּסִדְרִין, וְסוּד
הַדְּבָר - אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה.
וְלִכְּן כְּשֶׁנִּכְנסוּ הָאוּתִיּוֹת לְמִפְרַע,
וּמֵהֶם כְּסִדְרִין, לֹא רָצָה הַקֹּדֶשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְבָרָא כְּהֵן אֵת
הָעוֹלָם, עַד שֶׁשִּׁתַּף אוֹתָן בִּימִין
וּבְשְׁמָאל וּבְרָא כְּהֵן אֵת הָעוֹלָם.
נִטְרָ א"ב מְכַסְדְּרִין, וְנִטְלָ תְשׁוּר"י
מְלִמְפְרַע, וּשִׁתַּף כְּהֵן הָאוֹת י'
מִשְׁמֹ, וּבְרָא כְּהֵם אֵת הָעוֹלָם
כְּדִי שִׁיתְקִיָּים הַבְּנִין, וְהֵם אב"י
תְשׁוּר"י. אב"י - אַ"שׁ בִּידוּ נִפְשָׁא
כֹּל ח"י, ת' - תוּרַת ה' תְּמִימָה,
ש' - שַׁבָּת, ר' - רֵאשִׁית חֲכֵמָה
יֵרֵאת ה'. וּבְכֹלָם לֹא רָצָה
לְהִתְחִיל אֲלָא בְּאוֹת ב', מִשּׁוֹם
שֶׁהוּא בְּנִין אָב, בְּנִין הָעוֹלָם,
וּבִיה הַתְחִיל לְהִתְחִיל, מִשּׁוֹם
שֶׁבִּיה עֵתִיד לְבָנוֹת יְרוּשָׁלַם, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹנֶה יְרוּשָׁלַם יְהו"ה.
שְׁאֵם יְהו"ה לֹא יִבְנֶה בֵּית שׁוֹא
עֲמֵלוּ בּוֹנִיו בּו'. וּבְנִין הַתוּרָה
וְהָעוֹלָם בְּאוֹת ב' עֵתִיד לְהַכְנִסוֹת,
וְעֲלֵיהָ קִיָּם הָעוֹלָם, וּבְאוֹתוֹ זְמַן

שִׁנְכִנִּית, כָּאֵלּוּ שְׂבָאוֹתוֹ זְמַן
יִבְרָא הָעוֹלָם וַיִּכְנֶנָּה. וְזֶה
בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִיִּים. אָבֵל
כְּשֶׁחָרַב בֵּית רֹאשׁוֹן, כָּאֵלּוּ הָיָה
הָעוֹלָם תֵּהוֹ וּבִהוֹ, וְתֵהוֹ וְהָאָרֶץ
הִיתָה תֵהוֹ מִיַּד שִׁנְכִנִּית, וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִיִּים יְהִי אוֹר, מִשּׁוֹם שְׁכַל
הָאוֹתִיּוֹת מְאִירוֹת בָּהּ. וְאַף עַל
גִּבּ שְׂאוֹר הוּא א - הָאוֹר שְׁלוֹ
שְׂמִאִיר בָּהּ ב' בְּחֻמְשָׁה אוֹרוֹת,
שֶׁהֵם ה' עֲלִיוֹנָה שְׁלֹ הַשֵּׁם
הַקָּדוֹשׁ.

ג - הָעֲמוּד שְׁתוּמָּךְ אֶת הַבֵּית,
שֶׁהוּא גְּמִילוֹת חֲסִדִּים טוֹבִים,
הוּא תוּמָּךְ אֶת ד' שֶׁהוּא דִל"ת,
וּבְאֵיזָה מְקוֹם סוּמָךְ אוֹתוֹ?
בְּגִלּוֹת. א' תוּמָּךְ וּמִאִיר לִבִּי, ג'
גּוֹמֵל חֶסֶד עִם ד', וּבִמָּה? ג' הִיא
גִּלְגָּל, וּבָהּ כָּל הָאוֹתִיּוֹת
מִתְגַּלְגָּלוֹת בְּכֻמָּה גִּלְיָלִי זָהָב.
זֶהוּ שְׁפָתוֹב יִדְיו גִּלְיָלִי זָהָב
מִמְּלָאִים בְּתַרְשִׁישׁ. מַה זֶּה
בְּתַרְשִׁישׁ? אֵלָּא בְּתַרִּי שֵׁשׁ, וְהֵם
בְּשִׁתֵּי זְרוּעוֹת - גִּדְּלָהּ וּגְבוּרָה,
שֶׁבָּהֶן מִתְחִילָה הַתּוֹרָה בְּב',
וּבָהֶן שֵׁשׁ פְּרָקִים, שֶׁהֵם שֵׁשׁ
אוֹתִיּוֹת בְּרֵאשִׁית שְׁכָלוֹלוֹת
בְּעֲמוּד הָאֲמָצִיעִי שֶׁהוּא ו', וְעָלָיו
נֶאֱמַר וַיִּבְרָא רֵאשִׁית לוֹ, לוֹ -
לְאוֹת ו', כִּי שֵׁם חֻלְקַת מְחוּקָק
סָפוֹן.

ד' - הַדֶּלֶת שֶׁל הַבֵּית שֶׁל
יְרוּשָׁלַיִם, ו' - הָעֲמוּד שְׁסוּמָךְ
לְדֶלֶת (לִבִּי), וְהִיא דֶּלֶת שֶׁל שְׁנֵי
שְׁעָרִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם פִּתְחוּ לִי
שְׁעָרֵי צִדְקָה, וּמִשּׁוֹם זֶה יֵשׁ
לְדֶלֶת שְׁנֵי גִגּוֹת, וְהֵם שְׁתֵּי
זְרוּעוֹת, בְּלֹא ו', שֶׁהֵם שֵׁשׁ
פְּרָקִים, הִיא דֶּלֶת, וְזֶהוּ דְּלוֹתֵי
וְלִי יְהוֹשִׁיעַ. וְאוֹת ד' הִיא זְרוּעַ
שֵׁשׁ בָּהּ שְׁתֵּי אֲמוֹת. ה' -
שְׁלֹמוֹת שֶׁל שְׁתֵּי זְרוּעוֹת וּגּוּף,
שֶׁהִיא כָּלֵל שֶׁל שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת. ו' - יַחֲוֹד שְׁלֹמוֹת שֶׁל אוֹת ד', שֶׁהִיא הֶלְכָּנָה.

וְעָלָה קִיּוּמָא עֲלֻמָּא, וּבִהֵהוּא זְמַנָּא דְּאַתְבְּנִיַּאת
כָּאֵלּוּ בִּהֵהוּא זְמַנָּא יִתְבְּרִי עֲלֻמָּא וַיִּתְבְּנִי, וְדָא
בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִיִּים, אָבֵל כִּד חָרַב בֵּית
רֹאשׁוֹן כָּאֵלּוּ הָיָה עֲלֻמָּא תֵהוֹ וּבִהוֹ, וְדָא אִיהוּ
וְהָאָרֶץ הִיתָה תֵהוֹ מִיַּד דְּאַתְבְּנִיַּאת וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִיִּים יְהִי אוֹר, בְּגִין דְּכָל אֲתוּוֹן נְהִירִין בָּהּ,
וְאַף עַל גִּבּ דְּאוֹר הוּא א, אוֹר דִּילִיָּה דְּנִהָרָא
בָּהּ ב בְּחֻמְשׁ נְהוּרִין דְּאִינוּן ה' עֲלָאָה דְּשִׁמָּא
קִדִּישָׁא.

ג עֲמוּדָא דְּסִמְיָהּ בֵּיתָא, דְּאִיהוּ גְּמִילוֹת
חֲסִדִּים טוֹבִים, אִיהוּ סִמְיָהּ לִד דְּאִיהוּ
דִל"ת, וּבְאֵן אֲתֵר סִמְיָהּ לֵה בְּגִלּוֹתָא, א' סִמְיָהּ
וְנִהִיר לִבִּי, ג' גְּמִיל חֶסֶד עִם ד', וּבְמֵאִי, ג'
אִיהִי גִלְגָּל, וּבָהּ כָּל אֲתוּוֹן מִתְגַּלְגָּלִין בְּכֻמָּה
גִּלְיָלִי דְּדִהָבָא, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (שִׁיר הַיָּד) יִדְיו
גִּלְיָלִי זָהָב מִמְּלָאִים בְּתַרְשִׁישׁ, מֵאִי בְּתַרְשִׁישׁ
אֵלָּא בְּתַרִּי שֵׁשׁ, וְאִינוּן בְּתַרִּין דְּרוּעִין גְּדוּלָּה
גְּבוּרָה, דְּכִהוּן שְׁרִי אוֹרִיָּתָא בְּב', וּבִהוּן שִׁית
פְּרָקִין, דְּאִינוּן ו' אֲתוּוֹן בְּרֵאשִׁית, דְּכָלִּילָן
בְּעֲמוּדָא דְּאֲמָצִיעִתָא דְּאִיהוּ ו', וְעָלָיָה
אֲתֵמַר (דְּבוֹרִים לֵג כֹּא) וַיִּבְרָא רֵאשִׁית לוֹ, לוֹ לְאֵת ו',
כִּי שֵׁם חֻלְקַת מְחוּקָק סָפוֹן.

ד דֶּלֶת דְּבֵיתָא דִּירוּשָׁלַם, ו עֲמוּדָא דְּסִמְיָהּ
לְדֶלֶת (ג' א' לִבִּי), וְאִיהִי דֶּלֶת דְּתַרִּין תַּרְעִין,
דְּאַתְמַר בְּהוּן (תְּהִלִּים קיח יט) פִּתְחוּ לִי שְׁעָרֵי צִדְקָה,
וּבְגִין דָּא אִית לְדֶלֶת תַּרִּין גִּגִּין, וְאִינוּן תַּרִּין
דְּרוּעִין, בְּלֹא ו' דְּאִינוּן שִׁית פְּרָקִין, אִיהִי דֶּלֶת
וְדָא אִיהוּ (שִׁם קיג ו) דְּלוֹתֵי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ, וְאֵת ד'
אִיהִי דְּרוּעָא דְּאִית בֵּיה תַּרִּין אֲמִין, ה שְׁלִימוֹ
דְּתַרִּין דְּרוּעִין וּגּוּפָא דְּאִיהִי כָּלֵל דְּתִלַּת אֲבָהֶן,
ו' יַחֲוֹדָא שְׁלִימוֹ דָּאֵת ד' דְּאִיהִי סִיְהָרָא.

שֶׁהִיא כָּלֵל שֶׁל שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת. ו' - יַחֲוֹד שְׁלֹמוֹת שֶׁל אוֹת ד', שֶׁהִיא הֶלְכָּנָה.

כר נהיר בה אתמר בה (ישעיהו ל כו) והיה אור
הלכנה פאור החמה, ואור החמה יהיה
שבועתים פאור שבועת הימים, ודא שלימו
דחמה וסיהרא דאינון ה"ה, בגין דאיהו ז'
פליל י"ו, ובגין דא איהו זכור ושמור, זכור
מסטרד דה' עלאה, שמור מסטרד דה' תתאה.
ח אית לה תלת גגין, ואינון ו' ו' ו' דכלילן
בח"י עלמין, ח' איהי מפשר חלמין טבין
בט', והא אוקמוהו חלמא טבא מסטרד דאת
ט', דאיהי סחור לה, כמה דאוקמוהו חלמא
טבא חזית, ודאי מתמן קא אתיא, בגין דאת
ט' איהי ספירה תשיעאה מעילא לתתא, ח'
ספירה תמינאה מתתא לעילא, ח' (דף טו
ע"ב) מסטרד דאת א', י' ספירה עשיראה,
עשירית האיפה, כד נחית ח' לגבה אתעבידת
ח"י, ואת י' כד סלקא בכ' אתקריאת כתר
עלאה, ועליה אתמר כתר יתנו לה, יהו"ה
אלהינו אבא ואימא, מלאכים המוני מעלה
אלין נשמתין דאינון מלאכים מסטרד
דמלכות, יחד כלם קדושה לה ישלשו, קדושה
ודאי איהי שכינתא, לה ישלשו אינון תלת
אבהן דאינון קדוש קדוש קדוש, יהו"ה
צבאות מאי צבאות אלין תרין נביאי קשוט,
מלא כל דא צדיק, הארץ כבודו דא שכינתא
דאיהי קדושה, דעלה אתמר אין קדושה פחות
מעשרה, ודא איהו כ' כתר.

ו, ויחלום והנה סלם מצב ארצה (בראשית כח
יב). דא שכינתא תתאה, וראשו מגיע
השמימה דא שכינתא עלאה, והנה מלאכי
אלהי"ם דא מ', עולים בל' ויורדים בנ',
דאתמר בה (ישעיה יד יב) איך נפלת משמים הילל
בן שחר, אתמר ביה ויורדים בו.

כשמאיר בה, נאמר בה והיה
אור הלכנה פאור החמה, ואור
החמה יהיה שבועתים פאור
שבועת הימים. וזו שלמות של
חמה ולכנה שהם ה"ה, משום
שהוא ז' פולל י"ו, ומשום זה
הוא זכור ושמור. זכור - מצד
של ה' עליונה, שמור - מצד של
ה' תחתונה.

ח יש לה שלשה גגות, והם ו' ו'
ו' שפלולים בח"י עולמות. ח'
היא פותרת חלומות טובים בט',
והרי פרשוה, שחלום טוב מצד
של האות ט', שהיא סביב לה,
כמו שבארהו, חלום טוב ראית
- ודאי משם זה בא. משום
שאות ט' היא ספירה תשיעית
מלמעלה למטה, ח' ספירה
שמינית ממטה למעלה, ח' מצד
של אות א', י' ספירה עשירית,
עשירית האיפה. פשוררת ח'
אליה, נעשית ח"י, והאות י'
כשעולה עם כ', נקראת כתר
עליון, ועליו נאמר כתר יתנו לה
יהו"ה אלהינו, אבא ואמא,
מלאכים המוני מעלה - אלו
נשמות שהן מלאכים מצד
המלכות, יחד כלם קדושה לה
ישלשו, קדושה ודאי שהיא
שכינה, לה ישלשו - אלו שלשת
האבות שהם קדוש קדוש קדוש.
יהו"ה צבאות, מה זה
צבאות? אלו שני נביאי אמת.
מלא כל - זה צדיק. הארץ
כבודו - זו שכינה, שהיא קדושה
שעליה נאמר, אין קדושה פחות
מעשרה. וזהו כ' כתר.

ו - ויחלום והנה סלם מצב
ארצה - זו השכינה התחתונה,
וראשו מגיע השמימה - זו
השכינה העליונה, והנה מלאכי
אלהי"ם - זה מ', עולים בל'
ויורדים בנ', שנאמר בה איך
נפלת משמים הילל בן שחר. נאמר בו ויורדים בו.

אב"ר בס', בזה עוללים, משום
ש"היא סנ"ה, היא סל"ם לעלות
בל'. ע - בזה מסתכל ובו מצפה.
וסוד הדבר - וכל עין לך תצפה.
פ - בזה כל לשון לך תשבח,
בזמן שעולה למקומו. וכי כעת
לא משבחים אותו כל לשון?
לא, עד שיתקנים הכתוב ויהיה ה'
למלה, למלה ודאי, באות ל',
ובאותו זמן יתקנים כל פה וכל
לשון יתנו הדר למלכותך.

צ - באותו זמן נאמר בזה צדקה
תרומם גוי, ואין צדקה אלא
תפלה, הרי פשוהו, והיא אם
העלינה שיוצרת אל הצדק
ונעשית צדקה, ונכלל י"ה
בשניהם, בצדיק וצדקה. ק -
באותו זמן יעלו אותו הקולות
של התפלות, הקולות של
התורה, ובאותו זמן יהיה הקל
קול יעקב.

ר - ראשון לציון הנה הנם
ולירושלים מבשר אתן. ש - בזה
שלום שלום לרחוק ולקרוב
אמר יהו"ה ורפאתיו. לרחוק
שנתקרב, שקרוב קרוב (שחוק)
רחוק) הנה. ת - בזה תם עונך בת
ציון לא יוסיף להגלותך.

הקדמה אחרת לתקוני זוהר

בראשית ברא אלהי"ם וגומר.
כתוב המשפלים זזהרו כזהר
הרקיע וגו', אלו הם רבי שמעון
בן יוחאי וחבריו - רבי אלעזר
בנו, ורבי אבא ורבי יוסי ורבי
חייא ורבי יצחק ושאר החברים,
שהזהירו זהר למעלה כזהר
הרקיע. מה זה כזהר? אלא
בשעשו את החבור הזה,
הספימו עלי למעלה, וקראו לו
ספר הזוהר. ומצדיקי הרבים בו
יהיו רבים ככוכבים לעולם ועד,
שלא יחשיף האור שלהם לעולם
ולעולמי עולמים. באותו זמן

אב"ר בס', בזה סלקין, בגין דאיהי ס"נה, איהי
ס"לם לסלקא בל', ע בזה מסתכל וביה
מצפה, ורזא דמלה וכל עין לך תצפה, פ, בזה
כל לשון לך תשבח, בזמנא דסליק לאתריה,
וכי כען לא משבחים ליה כל לשון, לא, עד
דיתקנים קרא (זכריה יד ט) והיה יהו"ה למלה,
למלה ודאי באות ל', ובההוא זמנא יתקנים כל
פה וכל לשון יתנו הדר למלכותך.

צ בזההוא זמנא אתמר בזה (משלי יד לד) צדקה
תרומם גוי, ולית צדקה אלא צלותא הא
אוקמוהו, ואיהי אימא עלאה דנחתא לגבי
צדק ואתעבידת צדקה, ואתפליל י"ה בתרויהו
בצדיק וצדקה, ק בזההוא זמנא יסלקון ליה
קלין דצלותין קלין דאורייתא, ובההוא זמנא
יהא הקול קול יעקב.

ר ראשון לציון הנה הנם ולירושלם מבשר
אתן (ישעיה מא כז). ש בזה שלום שלום לרחוק
ולקרוב אמר יהו"ה ורפאתיו (שם נז יט), לרחוק
שנתקרב, דקרוב קרוב (ג"א דרחוק רחוק) הנה. ת
בזה (איכה ד כב) תם עונך בת ציון, לא יוסיף
להגלותך. (דף יז ע"א).

הקדמה אחרת לתקוני זוהר

בראשית ברא אלהי"ם וגומר, פתיב (דניאל יב
א) המשפלים זזהרו כזהר הרקיע
וגומר, אלין אינון רבי שמעון בן יוחאי
וחבריו, רבי אלעזר בריה, ורבי אבא, ורבי
יוסי, ורבי חייא, ורבי יצחק, ושאר חבריא,
דאזהירו זהירו לעילא כזהר הרקיע, מאי
כזהר, אלא כד עבדו האי חבורא, אסתכמו
עליה לעילא, וקראו ליה ספר הזוהר, ומצדיקי
הרבים ביה יהון נפישין ככוכבים לעולם ועד,
דלא אתחשיף נהורא דלהון לעלם ולעלמי
עלמין, בזההוא זמנא דאתחבר האי חבורא,

רשותא אתייהב לאליהו לאספמא עמהון ביה, ולכל מארי מתיבתא דלעילא ותתא, וכל חיילין דמלאכין עלאין, ונשמתין עלאין, למיהוי עמהון באספמותא ורעותא פחדא. פתח אליהו ואמר, רבון עלמין דאנת הוא חד ולא בחשבון, אנת הוא עלאה על כל עלאין, סתימא על כל סתימין, לית מחשבה תפיסא בך כלל, אנת הוא דאפיקת עשר תקונין, וקרינן לון עשר ספירן, לאנהגא בהון עלמין סתימין דלא אתגלויין, ועלמין דאתגלויין, ובהון אתפסיאת מבני נשא, ואנת הוא דקשיר לון, ומיחד לון, ובגין דאנת מלגאו, כל מאן דאפריש חד מן חבריה מאלין עשר, אתחשיב ליה פאלו אפריש בך. ואלין עשר ספירן אינון אזלין בסדרן, חד אריה, וחד קצר, וחד בינוני, ואנת הוא דאנהיג לון, ולית מאן דאנהיג לך, לא לעילא ולא לתתא ולא מפל סטרא, לבושין תקינת לון, דמנייהו פרחין נשמתין לבני נשא, וכמה גופין תקינת לון, דאתקריאו גופא לגבי לבושין דמכסין עליהון, ואתקריאו בתקונא דא, חסד דרועא ימינא, גבורה דרועא שמאלא, תפארת גופא, נצח והוד תרין שוקין, ויסוד סיומא דגופא אות ברית קדש, מלכות פה תורה שבעל פה קרינן ליה.

חבמה מוחא איהו מחשבה מלגו, בינה לבא ובה הלב מבין, ועל אלין תרין כתיב (דברים כט כח) הנסתרות ליהו"ה אלהינו, פתר עליון איהו פתר מלכות, ועליה אתמר (ישעיה מו י) מגיד מראשית אחרית, ואיהו קרקפתא דתפלי, מלגו איהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דאיהו ארץ אצילות, איהו שקיו דאילנא בדרועוי וענפוי, פמיא דאשקי לאילנא, ואתרבי בההוא שקיו.

רבון העולמים, אנת הוא עלת העלות, סבת הסבות, דאשקי לאילנא בההוא נביעו, וההוא נביעו איהו פנשמתא לגופא, דאיהו חיים לגופא, ובה לית דמיון ולית דיוקנא מפל מה דלגו ולבר, ובראת שמיא וארעא, ואפיקת מנהון שמשא וסיחרא וככביא ומזלי, ובארעא אלגין ודשאין וגנתא דעדן ועשבין וחייון ועופין ונונין ובני נשא, לאשתמודעא בהון עלאין, ואיהו יתנהגון בהון עלאין ותתאין, ואיהו אשתמודעאן מעלאי ותתאי, ולית דידיע בך כלל. (דף יז ע"ב) ובר מינך לית יחידא בעלאי ותתאי, ואנת אשתמודע אדון על כלא, וכל ספירן כל חד אית ליה שם ידיע, ובהון אתקריאו מלאכיא, ואנת לית לך שם ידיע, דאנת הוא ממלא כל

רשותא אתייהב לאליהו לאספמא עמהון ביה, ולכל מארי מתיבתא דלעילא ותתא, וכל חיילין דמלאכין עלאין, ונשמתין עלאין, למיהוי עמהון באספמותא ורעותא פחדא. פתח אליהו ואמר, רבון עלמין דאנת הוא חד ולא בחשבון, אנת הוא עלאה על כל עלאין, סתימא על כל סתימין, לית מחשבה תפיסא בך כלל, אנת הוא דאפיקת עשר תקונין, וקרינן לון עשר ספירן, לאנהגא בהון עלמין סתימין דלא אתגלויין, ועלמין דאתגלויין, ובהון אתפסיאת מבני נשא, ואנת הוא דקשיר לון, ומיחד לון, ובגין דאנת מלגאו, כל מאן דאפריש חד מן חבריה מאלין עשר, אתחשיב ליה פאלו אפריש בך. ואלין עשר ספירן אינון אזלין בסדרן, חד אריה, וחד קצר, וחד בינוני, ואנת הוא דאנהיג לון, ולית מאן דאנהיג לך, לא לעילא ולא לתתא ולא מפל סטרא, לבושין תקינת לון, דמנייהו פרחין נשמתין לבני נשא, וכמה גופין תקינת לון, דאתקריאו גופא לגבי לבושין דמכסין עליהון, ואתקריאו בתקונא דא, חסד דרועא ימינא, גבורה דרועא שמאלא, תפארת גופא, נצח והוד תרין שוקין, ויסוד סיומא דגופא אות ברית קדש, מלכות פה תורה שבעל פה קרינן ליה.

שְׁמָהּ, וְאַנֶּתְּ הוּא שְׁלִימוֹ דְּכֻלָּהּ, וְכַד אַנֶּתְּ תַסְתַּלֵּק מִנְהוֹן, אֲשַׁתְּאֲרוּ כְּלָהּ
שְׁמָהּ כְּגוּפָא בְּלָא נִשְׁמַתָּא.

אַנֶּתְּ חֲפִים וְלֹא בְּחֻכְמָה יִדְיָעָא, אַנֶּתְּ הוּא מִבֵּין וְלֹא מִבִּינָה יִדְיָעָא, לִית
לָךְ אַתְר יִדְיָעָא אֱלָא לְאַשְׁתְּמוּדָעָא תוּקַּפְךָ וְחִילָךְ לִבְנֵי נָשָׂא,
וְלֹא־חֲזָאָה לֹוֹן אִיךְ אַתְנַהִיג עֲלֵמָא בְּדִינָא וּבְרַחֲמֵי, דְּאִינוֹן צָדֵק וּמִשְׁפָּט,
כְּפֹום עוֹבְדֵיהוֹן דְּבְנֵי נָשָׂא, דִּין אִיהוּ גְבוּרָה, מִשְׁפָּט עֲמוּדָא דְּאִמְצָעִיתָא,
צָדֵק מְלֻכּוּתָא קְדִישָׁא, מֵאֲזִי צָדֵק תָּרִין סְמִכֵי קָשׁוּט, הִין צָדֵק אוֹת בְּרִית,
כְּלָא לְאַחֲזָאָה אִיךְ אַתְנַהִיג עֲלֵמָא, אֲבָל לֹא דְאִית לָךְ צָדֵק יִדְיָעָא דְאִיהוּ
דִּין, וְלֹא מִשְׁפָּט יִדְיָעָא דְאִיהוּ רַחֲמֵי, וְלֹא מִכָּל אֱלִין מִדּוֹת כָּלָל.

קוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן וַיִּתְחַדְּשׁוֹן מִלִּין עַל יָדְךָ, דְּהָא רְשׁוּתָא אַתִּיחֵיב לָךְ לְגַלְאָה
רְזִין טְמִירִין עַל יָדְךָ, מַה דְּלֹא אַתִּיחֵיב רְשׁוֹ לְגַלְאָה לְשׁוּם בֵּר נִשׁ
עַד כְּעַן, קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, לָךְ יְהוֹ"ה הַגְּדוּלָּה וְהַגְּבוּרָה וְכו' (ד"ה
א כט יא), עֲלֵאִין שְׁמַעוֹן אִינוֹן דְּמִיכִין דְּחֻכְרוֹן, וְרַעֲיָא מְהִימְנָא אַתְּעָרוּ
מִשְׁנַתְכוֹן, הַקִּיצוּ וְרַנְּנוּ שׁוֹכְנֵי עֵפֶר (ישעיהו כו יט), אֱלִין אִינוֹן צְדִיקָא דְאִינוֹן
מִסְטָרָא דְּהָהוּא דְּאִתְמַר בֶּה (שיר ה ב) אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עֹר, וְלֹא אִינוֹן מִתִּים,
וּבְגִין דָּא אַתְמַר בְּהוֹן הַקִּיצוּ וְרַנְּנוּ וְכו', הַקִּיצוּ אַנֶּת וְאַבְהֶן, רַעֲיָא מְהִימְנָא
אַתְעָר אַנֶּת וְאַבְהֶן לְאַתְעָרוּתָא דְשְׁכִינְתָּא דְאִיהִי יִשְׁנָה בְּגִלוּתָא, דְּעַד כְּעַן
צְדִיקָא כְּלָהּ דְּמִיכִין וְשִׁינְתָּא בְּחוּרִיָּהוֹן.

מִיד יְהִיבַת שְׁכִינְתָּא תִּלַּת קָלִין לְגַבֵּי רַעֲיָא מְהִימְנָא, וַיִּמָּא לִיה קוּם רַעֲיָא
מְהִימְנָא, דְּהָא עֲלָךְ אַתְמַר (שיר ה ב) קוֹל דְּוָדִי דוֹפֵק לְגַבֵּאִי בְּאַרְבַּע
אַתּוּן דִּילִיָּה, וַיִּמָּא בְּהוֹן, פֶּתַחִי לִי אַחוּתִי רַעֲיָתִי יוֹנָתִי תַמָּתִי, דְּהָא תָם
עוֹנָךְ בֵּת צִיּוֹן, לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוּתָךְ (איכה ד כב).

שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל (שיר ה ב), מֵאִי נִמְלָא טַל אֱלָא אֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
אַנֶּת חֲשִׁיבַת דְּמִימָא דְּאַתְחַרְב בִּי מִקְדָּשָׁא דְּעֵאלָנָא בְּבִיתָא דִּילִי,
וְעֵאלָנָא בִּישׁוּבָא, לֹא הָכִי, דְּלֹא עֵאלָנָא כָּל זְמַנָּא דְּאַנֶּת בְּגִלוּתָא, הָרִי
לָךְ סִימְנָא שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל, ה"א שְׁכִינְתָּא בְּגִלוּתָא, שְׁלִימוֹ דִּילָהּ וְחִיִּים
דִּילָהּ אִיהוּ טַל, וְדָא אִיהוּ יו"ד ה"א וַא"ו, וְה"א אִיהִי שְׁכִינְתָּא דְּלֹא
מְחוּשְׁפֵן ט"ל, אֱלָא יו"ד ה"א וַא"ו, דְּסְלִיקוּ אַתּוּן לְחֻשְׁפֵן ט"ל, דְּאִיהוּ
מְלִיא לְשְׁכִינְתָּא מִנְבִיעוֹ דְּכָל מְקוּרִין עֲלֵאִין, מִיד קָם רַעֲיָא מְהִימְנָא,
וְאַבְהֶן קְדִישִׁין עֲמִיָּה, עַד כָּאן רָזָא דִּיחֻדָּא, מִכָּאן וְאִילָךְ פֶּרְשָׁתָא קְדָמָא
דְּסִתְרֵי אוּרִיָּתָא.

פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר:
בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִיִּם, סוּד
יְהוָה לִירְאָיו וּבְרִיתוֹ לַהוֹדִיעֵם.
סוּד אֱלֹהֵי הֵם שְׂבָעִים פָּנִים
שֶׁהַתְּפֹרֶשֶׁה מֵלֵת בְּרֵאשִׁית
בְּפֶרֶשֶׁה הַזֶּה.

תקון ראשון

בְּרֵאשִׁית, ב' ראשית, זה השער
ל' צדיקים יבאו בו. זהו שער
הצדיקים שיש להם רשות
להפגס לשם, ואחרים ושאינם
צדיקים נדחים משם, בו
רשומים ומצוירים וחקוקים
דמיות של עליונים ותחתונים,
הצויר של אדם רשום שם, והוא
דמות אדם, הרשם של אריה שם
לזמן, ורשם של שור לשמאל,
ורשם של נשר באמצע, וסוד
הדבר - ודמות פניהם פני אדם,
ופני אריה אל הזמן לארבעתם
וכו'. לכל חיה ארבע פנים, אלו
ארבע אותיות של השם הקדוש
של יהו"ה שמאיר בהם. המלך
של כל החיות זה אדם, שהוא
יו"ד ה"א וא"ו ה"א שעולה
בחשבון אחד. דמות אדם זו
השכינה הקדושה, שהיא
דמותו.

היא חותם שלו, דמות שלו,
ועליה נאמר שימני כחותם על
לבך. שפך אמרה השכינה, שאף
על גב שאתה תסתלק למעלה
מהעולם, דמותך לא תזוז ממני
לעולם, כמו אותו חותם
שבאותו מקום שנדבק בו רשם
של בעל החותם, לא וזה ממנו
הדמות של החותם להיות ניכר,
ולכן אמרה כנסת ישראל בגלות,
שימני כחותם על לבך, כצויר
התפלין של יד שהן כנגד הלב.
כחותם על זרועך, כמו תפלין
של ראש שתלויז רצועות לכל
הצדדים על הלב והזרוע, ובהן

פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, בְּרֵאשִׁית בָּרָא
אֱלֹהִיִּם, סוּד יְהוָה לִירְאָיו וּבְרִיתוֹ
לַהוֹדִיעֵם (תהלים כה יד), סוּד אֱלִין אֵינוֹן שְׂבָעִין
אֲנָפִין, דְּאֵתְפֹרֶשׁ מֵלֵת בְּרֵאשִׁית בְּהֵאֵי פֶרֶשֶׁתָּא.

תקונא קדמא

בְּרֵאשִׁית, ב' ראשית, זה השער ליהו"ה
צדיקים יבאו בו (תהלים קיח כ), דא
איהו תרעא דצדיקאי, דאית לון רשו לאעלא
תמן, ואחרנין ודלאו אינון (דף יח ע"א) צדיקאי,
אתדחין מתמן, ביה רשימין ומצוירין
ומתחקין דיוקנין דעלאין ותתאין, ציורא
דאדם רשימא תמן, ואיהו דמות אדם, רשימא
דאריה תמן לימינא, ורשימא דשור לשמאלא,
ורשימא דנשרא באמצעיתא, ורזא דמלה
ודמות פניהם פני אדם, ופני אריה אל הימין
לארבעתם וכו' (יחזקאל א י), לכל חיותא ארבע
אנפין, אלין ארבע אתון דשמא קדישא
דיהו"ה, דנהיר בהון, מלכא דכלהו חיוון דא
אדם, דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דסליק
בחשבון חד, דמות אדם דא שכינתא קדישא,
דאיהי דיוקניה.

איהי חותם דיליה, ועלה אתמר (שיר ח
ו) שימני כחותם על לבך, דהכי אמרת
שכינתא, אף על גב דאנת תסתלק לעילא,
דיוקנך לא אתעדי מנאי לעלם, כההוא חותם
דבההוא אתר דאתדבק ביה רשימו דמארי
חותמא, לא אתעדי מניה דיוקנא דחותמא,
לאשתמודעא ביה, ובגין כן אמרה כנסת
ישראל בגלותא, שימני כחותם על לבך,
כרשימו דתפלין דיד דאינון לקבל לבא,
כחותם על זרועך, כתפלין דרישא דאינון
תליין רצועין לכל סטרין על לבא ודרועא,
ובהון אינון רשימין דאינון עמיה דקודשא

רְשומִים אֵלוֹ שֶׁהֵם עִמּוֹ שֶׁל
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְעוֹד, שִׁמְנִי
כַחוֹתֶם עַל לֶבָבְךָ, זֶהוּ חוֹתֶם שֶׁל
אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ, וְהוּא אוֹת בְּרִית
שֶׁבֶת קֹדֶשׁ וְיָמִים טוֹבִים.

כִּי עֲזָה כְמוֹת אֱהָבָה - חֲזָקָה
הִיא הַפְּרִדָּת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְהַשְׂכִּינָה מִיִּשְׂרָאֵל כְּמוֹ הַפְּרִדָּת
הַנִּשְׁמָה וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ מִהַגּוּף.
וְעוֹד, כִּי עֲזָה כְמוֹת אֱהָבָה -
כְּשִׁיִּשְׂרָאֵל מִיַּחֲדִים אֶת שֵׁם
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאֱהָבָה
וְאוֹמְרִים הַבּוֹחֵר בְּעִמּוֹ יִשְׂרָאֵל
בְּאֱהָבָה, קָשָׁה כְּשֶׁאוֹל קִנְיָה שֶׁל
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא מְקַנָּא
עֲלֵיהֶם בְּזִמְנָה שִׁיִּצְאוּ מִהַגְלוֹת,
שֶׁהוּא יִהְיֶה בְּאוֹתוֹ זִמְנָה קִנְיָ
וְנוֹקֶם וּבַעַל חֲמָה, רִשְׁפִּיהָ רִשְׁפִּי
אֵשׁ. בְּאוֹתוֹ הַזִּמְנָה יִתְעוֹרֵר
הַשִּׁמְאֵל בְּשִׁלְהֻבּוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהֵם
רִשְׁפִּי אֵשׁ שִׁלְהֻבּוֹת י"ה, וְיִשְׂרָף
כְּמָה הִיכְלוֹת שֶׁל בְּתִי עֲבוּדָה
זָרָה וְיִטַּל נִקְמוֹת מִעֲמֶלְק, שֶׁהוּא
נִשְׁבַּע בְּשִׁפְתֵי הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם
הַקְדוּשׁ, שֶׁהֵם י"ה, לְטַל נִקְמָה
מִמֶּנּוּ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיֹּאמֶר כִּי יָד
עַל פֶּס י"ה, וְזֶהוּ רִשְׁפִּי אֵשׁ
שִׁלְהֻבּוֹת י"ה.

וַיִּשְׂרָאֵל אוֹמְרִים, רַבּוֹן הָעוֹלָם,
אֵף עַל גֵּב שְׁאֵנִי בְּגִלוֹת רְחוּקָה
מִמֶּךָ, שִׁמְנִי כַחוֹתֶם עַל לֶבָבְךָ,
וְלֹא תִזְוֹ מֵאֲתָנּוּ דְמוּתְךָ, שֶׁהִיא
הַחוֹתֶם שְׁלֹךְ, הַשְׂכִּינָה שְׁלֹךְ,
שֶׁבְּגִלְלָה הֵייתָ זֹכֵר אוֹתָנוּ
בְּגִלוֹת, וְהַחוֹתֶם שֶׁל הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא וְדָאִי הִיא הַשְׂכִּינָה.
בְּרֹאשִׁית בְּרָא, ב' הִיא וְדָאִי, בָּה
פְּתֻחָה הַתּוֹרָה בְּב', וְזוֹ בְּרֹאשִׁית,
ב' רֹאשִׁית, ב' הִיא וְדָאִי, הָאוֹצֵר
שֶׁל הַכֹּל, עֲלֶיהָ נֹאמַר יִרְאֵת ה'
הִיא אוֹצֵר.

זֶה תְּקוּנָה שְׁנִי

(בְּרֹאשִׁית, פְּעָמִים רַבּוֹת יֵשׁ בַּתּוֹרָה רֹאשִׁית, וְכָל אֶחָד הַתְּפָרֵשׁ בְּמִקְוָמוֹ. הָרֹאשׁוֹן הוּא - יְהו"ה

בְּרִיךְ הוּא, וְעוֹד שִׁמְנִי כַחוֹתֶם דָּא חוֹתֶם דְּאוֹת
בְּרִית קֹדֶשׁ, וְהוּא אוֹת בְּרִית שֶׁבֶת קֹדֶשׁ וְיָמִים
טוֹבִים.

כִּי עֲזָה כְמוֹת אֱהָבָה, תְּקִיפָא אִיהִי אֶפְרָשׁוּתָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּא מִיִּשְׂרָאֵל,
כְּפִרְיָשׁוּ דְנִשְׁמָתָא וְרוּחָא וְנֶפֶשָׁא מִגּוּפָא, וְתוֹ
כִּי עֲזָה כְמוֹת אֱהָבָה, כִּד יִשְׂרָאֵל מִיַּחֲדִין שְׁמָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרַחֲמֵי, וְאֹמְרִי הַבּוֹחֵר
בְּעִמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאֱהָבָה, קָשָׁה כְּשֶׁאוֹל קִנְיָה
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהִי יְקִנִּי עֲלֵיהִי, בְּזִמְנָה
דִּיפְקוֹן מִן גְּלוּתָא, דְאִיהִי יְהִי בְּהִהוּא זִמְנָה
קִנְיָ וְנוֹקֶם וּבַעַל חֲמָה, רִשְׁפִּיהָ רִשְׁפִּי אֵשׁ,
כִּהִי הוּא זִמְנָה יִתְעַר שְׁמָא לֹא בְּשִׁלְהֻבּוֹת דִּילִיָּה,
דְּאִנּוֹן רִשְׁפִּי אֵשׁ, שִׁלְהֻבּוֹת י"ה, וְיִוְקִיד כְּמָה
הִיכְלִין דְּבִתִּי עֲבוּדָה זָרָה, וְיִטַּל נִוְקָמִין
מִעֲמֶלְק, דְאִיהִי אוֹמְרִי בְּתִרִין אֲתָנוּ דְשְׁמָא
קְדִישָׁא דְאִנּוֹן י"ה, לְנִטְלָא נִוְקָמָא מִנִּיה, הָדָא
הוּא דְכָתִיב (שְׁמוֹת י"ז) וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל פֶּס י"ה,
וְדָא אִיהִי רִשְׁפִּי אֵשׁ שִׁלְהֻבּוֹת י"ה.

וַיִּשְׂרָאֵל אֹמְרִין, רַבּוֹן עֲלָמָא, אֵף עַל גֵּב דְּאִנְא
בְּגִלוּתָא מִרְחֻקָא מִמֶּךָ, שִׁמְנִי
כַחוֹתֶם עַל לֶבָבְךָ, וְלֹא יִתְעַדִּי מִינָן דִּיוֹקְנָךְ,
דְאִיהִי חוֹתֶם דִּילָךְ, שְׂכִינְתָּא דִילָךְ, דְּבִגִּינָה
אֲנָתְ הִוִּית דְּכִיר לָן בְּגִלוּתָא, וְחוֹתָמָא דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא וְדָאִי אִיהִי שְׂכִינְתָּא.

בְּרֹאשִׁית בְּרָא, ב' אִיהִי וְדָאִי, בָּה פְּתֻחַת
אוֹרִייתָא בְּב', וְדָא בְּרֹאשִׁית ב'
רֹאשִׁית, ב' אִיהִי וְדָאִי, אוֹצֵרָא דְכָלָא, עֲלָה
אֲתָמַר (יִשְׁעִיָּהוּ ל"ג) יִרְאֵת יי' הִיא אוֹצֵר.

(וְדָא תְּקוּנָא תְּנִינָא)

(בְּרֹאשִׁית, זְמַנִּין סְגִיאִין אִינּוּן בְּאוֹרִייתָא רֹאשִׁית, וְכָל חַד אֲתָפְרֵשׁ

קנני ראשית דרכו, וזו התורה
ש"ש בה טעמים ונקודות
ואותיות, וכמה מצוות עשה ולא
תעשה, שפלגן תלויות בשם
יהו"ה. זהו שכתוב זה שמי
לעלם וכו'. שמי עם י"ה -
שלש מאות ששים וחמש, זכר"י
עם ו"ה - מאתים ארבעים
ושמונה. שלש מאות ששים
וחמש משמאל, מיראת הגבורה
נתנו, פחד יצחק).

(תקון שלישי) תקון שני

בראשית, שם ירא"ת. מה נשאר
מאותן אותיות? ש"ב, וסוד
הדבר - שב ביראת ה', ואם אין
יראה אין חכמה, כמו שבארנו
אם אין יראה אין חכמה. משום
שיראה היא אוצר לחכמה, היא
הגניזה שלה, היא הטמנה שלה,
היא בית המלך.

וזו תקון שלישי כמו זה

בראשית רא"ש פי"ת, וסוד
הדבר - בחכמה יבנה בית. ומי
שרוצה לראות את המלך, אין לו
רשות לראותו אלא בביתו, וסוד
הדבר - החכמה לא נודעת אלא
בביתו.

כמו זה העמוד האמצעי, שהוא
יהו"ה, לא נודע לנביא וחזוה
אלא בהיכלו שהוא אדנ"י, וסוד
הדבר - וה' בהיכל קדשו, והיא
כלולה משבעה היכלות, משבע
ארצות, ועליהם אמר דוד
אתהלך לפני יהו"ה בארצות
החיים. ועמוד האמצעי הוא
כולל שבעה רקיעים, ועליהם
אמר דוד השמים שמים ליהו"ה,
ואין ידיעה כלל במלך
ובמלבושו ובתקונו לכן אדם
פעולם עד שיפגס לביתו
ולהיכלו, שהיא ב', ועליה נאמר כי

באתריה, קדמא איהו יהו"ה קנני ראשית דרכו (משלי ח כב), ורא
אורייתא, דאית בה טעמי ונקודי ואותוון, וכמה פקודין דעשה ולא
תעשה, דכלהו תליין בשם יהו"ה, הרא הוא דכתיב (שמות ג טו)
זה שמי לעלם וכו', שמי עם י"ה שם"ה, זכר"י עם ו"ה רמ"ח,
שם"ה משמאל מרחילו דגבורה אתיחיבו, פחד יצחק).

(תקונא תליתאה) תקונא תניינא

בראשית, תמן ירא"ת, מה אשתאר מאינון
אתוון, ש"ב, ורזא דמלה שב (ד)
יחנ"ב ביראתהו"ה, ואמליתה דחילת
חכמה, כמה דאוקמוה אם אין יראה אין
חכמה, בגין דיראה היא אוצר לחכמה, איהי
גניזו דילה, איהי טמירו דילה, איהי ביתא
דמלכא.

והא תקונא תליתאה בגוונא דא

בראשית, רא"ש פי"ת, ורזא דמלה בחכמה
יבנה בית (משלי כד ג), ומאן דבעי
למחזי למלכא, לית ליה רשו למחזייה אלא
בביתיה, ורזא דמלה חכמה לא אשתמודעא
אלא בביתיה.

בגוונא דא עמודא דאמצעיתא דאיהו יהו"ה,
לא אשתמודע לנביא וחזוה אלא
בהיכליה, דאיהו אדנ"י, ורזא דמלה ויי
בהיכל קדשו (חבקוק ב כ), ואיהי כלילא משבעה
היכלין, משבעה ארעין, ועלייהו אמר דוד (שם)
קטז טו) אתהלך לפני יהו"ה בארצות החיים,
ועמודא דאמצעיתא איהו כליל שבע רקיעין,
ועלייהו אמר דוד (שם קטז טז) השמים שמים
ליהו"ה, ולית ידיעה כלל במלכא ובמלבושיה
ובתקוניה לבר נש בעלמא, עד דיעול לביתיה
ולהיכליה, דאיהי ב', ועלה אתמר (ישעיהו נו ז) כי
ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים.

ולהיכלו, שהיא ב', ועליה נאמר כי

ומי שהוא אדם בדמות העמוד
האמצעי, עליו נאמר אין תפלתו
של אדם נשמעת אלא בבית
הכנסת, והרי פרשה בעלי
המשנה, ומי ששומר ברית נקרא
איש תמים, ושם בראשית
בריי"ת א"ש, ששומר אותו מאש
הגיהנם. אבל מי שמתעסק
בתורה ושומר אותה נקרא אדם,
בדמות של אותו שלמעלה, זהו
שכתוב כתפארת אדם לשבת
בית. בא ראה, כל מי ששומר
אות הברית, דמותו רשומה
בשכינה וצדיק, ומי שמשדל
בתורה, דמותו רשומה בעמוד
האמצעי.

תקון רביעי

בראשית, כתוב פתחו לי שערי
צדק אבא בם אוֹדָה י"ה. פתחו
לי - אלו שני עפעפי העין שהם
פותחים וסוגרים, ועליהם נאמר
והיו הכרובים פרשי כנפים
למעלה. הכרובים, אלו שני
כרובי העין, פרשי כנפים -
עפעפי העין. ועוד, פתחו לי
שערי צדק, אלו הם שתי
העינים. בזמן שהן מסתכלות
בדרך ישרה, נאמר בהם ופניהם
איש אל אחיו, ובזמן שאינם
מסתכלים בדרך ישרה, הרי נחש
עקלתון שם, עליו נאמר כי
המות יפריד וגומר.

שרשת צבעי העין הם שלשת
האבות, שנאמר בהם אלה ראשי
בית אבותם. בת עין שהיא
דקיקה קטנה, זו שכינה
שמשותפת באבות, ועליה
נאמר שמרני כאישון בת עין,
והכל בסוד של בראשית, שם
ראש"י, שם ב"ת.

קם רבי שמעון על רגליו ואמר:

ומאן דאיהו אדם בדיוקנא דעמודא
דאמצעיתא, עליה נאמר אין תפלתו
של אדם נשמעת אלא בבית הכנסת, והא
אוקמוה מארי מתניתין, ומאן דנטיר ברית,
אתקרי איש תמים, ותמן בראשית, ברי"ת
א"ש, דנטיר ליה מאשא דגיהנם, אבל מאן
דאתעסק באורייתא ונטיר לה, אתקרי אדם,
בדיוקנא דההוא דלעילא, הדא הוא דכתיב
(ישעיה מד יג) כתפארת אדם לשבת בית, תא חזי,
כל מאן דנטיר אות ברית, דיוקניה רשים
בשכינתא וצדיק, ומאן דאשתדל באורייתא,
דיוקניה רשים בעמודא דאמצעיתא.

תקונא רביעאה

בראשית, כתיב (תהלים קיח יט) פתחו לי שערי
צדק אבא בם אוֹדָה י"ה, פתחו
לי דא אינון תריין עפעפי עינא, דאינון פתחין
וסגריין, ועלייהו אתמר (שמות כה כ) והיו
הכרובים פרשי כנפים למעלה, אלן תריין
כרובי עינא, פרשי כנפים עפעפי עינא, ועוד
פתחו לי שערי צדק אלן אינון תריין עינין,
בזמנא דאינון מסתכלין בארץ מישר, אתמר
בהון ופניהם איש אל אחיו, ובזמנא דלאו
אנון מסתכלין בארץ מישר, הא נחש עקלתון
תמן, עליה אתמר (רות א יז) כי המות יפריד
וגומר.

תלת גוויי עינא אנון תלת אבהן, דאתמר
בהו (שמות ו יד) אלה ראשי בית אבותם,
בת עין דאיהי דקיקא זעירא, דא שכינתא
דאשתתפת באבהן, ועלה אתמר (תהלים יז
ח) שמרני כאישון בת עין, וכלא ברזא
דבראשית, תמן ראש"י תמן ב"ת.

קם רבי שמעון על רגליו ואמר, רבון עלמין אפתח עיני לאסתכלא בהון

לְעִילָא, אָבֵא ב"ם בְּאַרְבָּעִים וּתְרִין אַתְוֹן
דְּשָׁמָא מְפָרֵשׁ, לְמַנְדַּע כָּל אֶת וְאֶת עַל (ד' יט
(א"ע) תִּיקוּנִיָּה, בְּרֵאשִׁית וְכוּ', וְהָאֶרֶץ הָיְתָה תֵּהוֹ
וְבָהּ, וְאִינוּן אַב"ג ית"ץ, קר"ע שט"ן, נג"ד
יכ"ש, בט"ר צת"ג, חק"ב טנ"ע, יג"ל פז"ק,
שק"ו צי"ת, בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם
וָעֶד, כָּל אֶת וְאֶת אֵית לִיה מְאֹמֵר וְאֵית לִיה
נְתִיב, עֶשֶׂר אֲמִירָן אִינוּן, וְל"ב שְׁבִילִין, וְכֻלָּהוּ
תְלִיין מִן אִי"ה, וְדָא אִיהוּ אָבֵא בָם אוֹדָה
י"ה (תהלים קיח יט) אִי"ה בְּחוּשְׁבֵּן אוֹד"ה י"ה,
י"ה חֲכָמָה וּבִינָה, א' פֶּתֶר עֲלָאָה, וְאִינוּן שְׁבַע
סְפִירָן כְּלִילָן בְּשִׁבְעַ שְׁמָהָן.

וְכֻלָּהוּ כְּלִילַת לֹוֹן בַּת שְׁבַע, וְלִית סְפִירָה
מְכַלָּהוּ סְפִירָן דִּיהָא לָהּ רִשׁוּ לְאַרְקָא
בְּרַכָּאן וְלֹא שְׁפָעָא לְתַתְּאִין, אֲלָא בְּבַת שְׁבַע,
בְּגִין דְּאִיהִי קְשׁוּרָא דְכֻלָּהוּ סְפִירָן, דְּאִי סְפִירָן
הוּוּ מְרִיקִין לְבַר מִינָה הָוָה פְּרוּדָא, וּבְגִין דָּא
לִית רִשׁוּ לְאַרְקָא סְפִירָה לְשׁוּם אֶתֶר בַּר מִינָה,
לְגַבֵּי תַתְּאִין, וּבְגִין דָּא אֶתְמַר בָּהּ (יִרְמְיָה ט כב) אֵל
יְתִהּלֵל חֲכָם בְּחֲכָמָתוֹ וְגוֹמֵר, כִּי אִם בְּזֹאת,
בְּזֹאת יָבֵא אֶתְרָן אֶל הַקֹּדֶשׁ (ויקרא טז א), דְּלִית רִשׁוּ
לְנָבִיא וְחַפְיָמָא לְמַנְדַּע לְעִילָא שׁוּם מַדְעָא אֲלָא
בָּהּ, וּבְגִינָה אֶתְמַר (שְׁמוֹת יט ג) וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל
הָאֱלֹהִים, וְדוֹד בְּגִינָה אָמַר (תהלים קלב ד) אִם
אֶתֶּן שְׁנַת לְעִינִי לְעַפְעַפִּי תִּנוּמָה, עַד אֲמַצָּא
מָקוֹם לִיהו"ה, אִיהוּ שְׁלִימוֹ דְּאָדָם, שְׁלִימוֹ
דִּיחֻדָּא, שְׁלִימוֹ דְּשָׁמָא קַדִּישָׁא, שְׁלִימוֹ דְּכָל
סְפִירָה וְסְפִירָה.

תקונא חמישא.

בְּרֵאשִׁית, ב' רֵאשִׁית, נְקוּדָה בְּהִיכְלִיה, וְהָאִי
נְקוּדָה אִיהִי מַחְשְׁבָה סְתִימָא,
אֲדַהְכִּי הָא אֱלִיהוּ אֲזַדְמָן לְגַבֵּיה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן,
בְּהִיכְלוֹ, וְהִנֵּקְדָה הִזוּ הִיא מַחְשְׁבָה סְתִימָה. בִּינְתִים הִנָּה אֱלִיהוּ מְזַדְמָן אֶל רַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר

רַבּוֹן הַעוֹלָמִים, פֶּתַח עִינִי
לְהִסְתַּפֵּל בָּהֶם לְמַעְלָה, אָבֵא
ב"ם בְּאַרְבָּעִים וּשְׁתֵּים אוֹתִיּוֹת
שֶׁל הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ, לְדַעַת כָּל
אוֹת וְאוֹת עַל תִּקּוּנָה, בְּרֵאשִׁית
וְכוּ' וְהָאֶרֶץ הָיְתָה תֵּהוֹ וְבָהּ,
וְהֵם: אַב"ג ית"ץ, קר"ע שט"ן,
נַג"ד יכ"ש, בט"ר צת"ג, חק"ב
טנ"ע, יג"ל פז"ק, שְׁק"ו צִי"ת,
בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם
וָעֶד. לְכָל אוֹת וְאוֹת יֵשׁ מְאֹמֵר
וְיֵשׁ לָהּ נְתִיב. עֶשֶׂר אֲמִירוֹת הֵן
וְל"ב שְׁבִילִים, וְכֻלָּם תְּלוּיִים מִן
אִי"ה. וְזֵהוּ אָבֵא ב"ם אוֹדָה י"ה.
אִי"ה בְּחֻשְׁבוֹן אוֹד"ה י"ה. י"ה
חֲכָמָה וּבִינָה, א' פֶּתֶר עֲלִיוֹן,
וְאוֹתָן שְׁבַע סְפִירוֹת כְּלוּלוֹת
בְּשִׁבְעָה שְׁמוֹת.

וְאֵת כָּלֶם כּוֹלְלַת בַּת שְׁבַע, וְאִין
סְפִירָה מִכָּל הַסְפִּירוֹת שֶׁהִיא לָהּ
רְשׁוּת לְהוֹרִיק בְּרָכוֹת וּלְהַשְׁפִּיעַ
לְתַתְּחוּנִים אֲלָא בְּבַת שְׁבַע,
מִשּׁוּם שֶׁהִיא הַקָּשֶׁר שֶׁל כָּל
הַסְפִּירוֹת, שְׁאֵם הַסְפִּירוֹת הִיוּ
מְרִיקוֹת מִחוּץ לָהּ, הֵיכָה פְּרוּד.
וּמִשּׁוּם זֶה אִין רְשׁוּת לְשׁוּם
סְפִירָה לְהַרִיק לְשׁוּם מָקוֹם פְּרִט
לָהּ, אֶל הַתַּתְּחוּנִים, וּמִשּׁוּם כִּךְ
נֶאֱמַר בָּהּ אֵל יְתִהּלֵל חֲכָם
בְּחֲכָמָתוֹ וְגוֹמֵר, כִּי אִם בְּזֹאת.
בְּזֹאת יָבֵא אֶתְרָן אֶל הַקֹּדֶשׁ,
שְׁאִין רְשׁוּת לְנָבִיא וְחֲכָם לְדַעַת
לְמַעְלָה שׁוּם מַדְעָא אֲלָא בָּהּ,
וּבְשְׁבִילָהּ נֶאֱמַר וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל
הָאֱלֹהִים, וְדוֹד אָמַר בְּגִלְלָהּ אִם
אֶתֶּן שְׁנַת לְעִינִי לְעַפְעַפִּי תִּנוּמָה
עַד אֲמַצָּא מָקוֹם לִיהו"ה, הוּא
שְׁלֵמוֹת הָאָדָם, שְׁלֵמוֹת הַיְּחֻד,
שְׁלֵמוֹת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, שְׁלֵמוֹתָהּ
שֶׁל כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה.

תקון חמישי

בְּרֵאשִׁית, ב' רֵאשִׁית, נְקוּדָה
בְּהִיכְלוֹ, וְהִנֵּקְדָה הִזוּ הִיא מַחְשְׁבָה סְתִימָה. בִּינְתִים הִנָּה אֱלִיהוּ מְזַדְמָן אֶל רַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר

לו: רבי רבי, וְהָיָה ב' הָיָה פְּתוּחָה, אִם כֵּן, בְּמֵה הַמַּחְשָׁבָה סְתוּמָה בָּהּ? אֵלָּא בְּתַחֲלוֹת שְׁלִטוֹן וּמַמְשָׁלַת הַמֶּלֶךְ, הַנִּיצוּץ הַקָּשָׁה, כְּשֶׁמֶדֶד הַחֹבֵל, הַנִּקְדָּה הַזֶּה יֵצֵא מִמֶּנָּה קוֹ שֶׁהַסְתִּיר הַנִּיצוּץ אוֹתָהּ מִחֻשְׁבָּה כְּמוֹ זֶה: ס. בְּהַתְחַלָּה הִיא מ"ם סְתוּמָה, וּכְשֶׁהִתְפַּשֵּׁט הַקוֹ שֶׁהוּא ו' מִהִמָּדָה, הִיא נִפְתָּחָה וְנִנְעָשְׂתָה ב', וְזֶה בְּרָאשִׁית, ב' רִאשִׁית, נִקְדָּה בְּהִיכָלָהּ.

וּכְשֶׁהִיא ס סְתוּמָה, הִיא מ"ם גְּדוּלָּה מִלְּסַרְפָּה הַמְּשֻׁרָה, וְנִנְעָשִׁית טַבְעַת, וּבְגִלְלָה נֶאֱמַר אֶל הַכֶּלֶה, תִּהְיֶה לִי מְקֻדָּשֶׁת בְּטַבְעַת זוֹ ס, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר, הַקָּשֶׁר בְּהַתְגַּלְמוּתוֹ נִעוּץ בְּטַבְעַת, וְהִיא לֹא לִכְנֶה וְלֹא אֲדָמָה וְלֹא שְׁחֵרָה וְלֹא יִרְקָה וְלֹא שׁוּם צָבַע כָּלֵל, וּכְשֶׁמִּתְפַּשֵּׁט לְהֵאִיר, הִיא עוֹשֶׂה גִּנְיָם לְהֵאִיר.

וְסוּד הַדָּבָר - עוֹטָה אֹר פְּשֻׁלְמָה וְכו', כְּשֶׁהִיא אֹר מְעֻטָּף וְלֹא מִתְפַּשֵּׁט, וְהוּא נִסְתָּר, נִקְרָא אֹר, אֹר נִסְתָּר בְּאוֹת יו"ד, נִקְדָּה בְּהִיכָלָהּ, כְּשֶׁמוֹצִיא י' מֵאִי"ר נִתְּגַלָּה אֹר, וְזֶה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, וְחֻמֶּשׁ פְּעָמִים אֹר יֵשׁ בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, וְהֵם ה', וְעָלֶיהֶם נֶאֱמַר מִי מִדָּד בְּשַׁעֲלוֹ מִים, וְזוֹ זְרוּעַ יָמִין, וְהוּא גִּזְוֹן לְבָן, וְשָׁמַיִם בְּזֶרֶת תִּפְן - זוֹ זְרוּעַ שְׁמָאל, שֶׁהוּא צָבַע אֲדָם, וְכָל בְּשָׁלֵשׁ עֶפְרָה הָאֶרֶץ - זֶה הַגּוֹף, הָעֲמוּד הָאֲמָצִי, וְזֶה גִזְוֹן יֶרֶק, וְשָׁקֵל בְּפִלְס הָרִים וּגְבָעוֹת בְּמֵאזְנִים - שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֶמֶת, וְה' הַזֶּה מִתְפַּשֵּׁט לְהֵאִיר בְּחֻמֶּשֶׁה גִּנְיָם, שֶׁהֵם חֲמֵשׁ פְּעָמִים אֹר, י' הִיא מִדָּה שְׁלֵה, ה' עֲלִיוֹנָה חֲמֻשָּׁה אֹר, ה' תַּחְתּוֹנָה חֲמֻשָּׁה

אָמַר לִיָּה רְבִי רְבִי, וְהָא ב' פְּתִיחָא אִיְהִי, אִם כֵּן בְּמֵאִי אִיְהִי מִחֻשְׁבָּה סְתִימָא בָּהּ, אֵלָּא בְּרִישׁ הוֹרְמָנוּתָא דְּמִלְכָּא, בּוֹצִינָא דְּקִרְדִּינוּתָא, כִּד מְדִיד מְשִׁיחָא, הָאִי נִקְוָדָה, נִפִּיק מִינָּה קוֹ, דְּסִתִּים נִיצוּצָא, הִהִיא מִחֻשְׁבָּה כְּגוֹוֹנָא דָּא ס, בְּקִדְמִיתָא אִיְהִי מ"ם סְתִימָא, וְכִד אֲתַפְּשֵׁט קוֹ דְּאִיְהִי ו' מִן הַמָּדָה, אִיְהִי אֲתַפְּתָחַת וְאֲתַעֲבִידַת ב', וְדָא בְּרָאשִׁית ב' רִאשִׁית, נִקְוָדָה בְּהִיכָלֶיהָ. וְכִד אִיְהִי ס סְתִימָא, אִיְהִי מ"ם רְבִתָּא מִלְּסַרְפָּה הַמְּשֻׁרָה (ישעיה ט ו), וְאֲתַעֲבִידַת עֲזָקָא, וּבְגִינָה אֲתַמַּר לְגַבִּי כֶּלֶה, תִּהְיֶה לִי מְקוּדָּשֶׁת בְּטַבְעַת זוֹ ס, וְעָלֶיהָ אֲתַמַּר קוֹטְרָא בְּגוֹלְמָא, נִעוּץ בְּעֻזָּקָא, וְאִיְהִי לֹא חֲוֹר וְלֹא סוּמָק וְלֹא אוֹכֶם וְלֹא יְרוּק וְלֹא גִזְוֹן כָּלֵל, וְכִד אֲתַפְּשֵׁט לְאֲנָהָרָא, אִיְהִי עֲבִידַת גִּזְוִנִין לְאֲנָהָרָא.

וְרָזָא דְּמִלְכָּה עוֹטָה אֹר פְּשֻׁלְמָה וְכו' (תהלים קד ב), כִּד אִיְהִי אֹר מְעוּטָף וְלֹא אֲתַפְּשֵׁט, וְאִיְהִי סְתִימָה, אֲתַקְרִי אֹר, אֹר סְתִימָה בְּאֵת יו"ד, נִקְוָדָה בְּהִיכָלֶיהָ, כִּד אֲפִיק י' מֵאִי"ר, אֲתַגְלִיָּא אֹר, וְדָא אִיְהִי וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר (בראשית א ג), וְחֻמֶּשׁ זְמַנִּין אֹר אֵינֻן בְּעוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית, וְאֵינֻן ה', וְעָלֶיהֶם אֲתַמַּר (ישעיה מ יב) מִי מִדָּד בְּשַׁעֲלוֹ מִים, וְדָא דְּרוּעָא יְמִינָא, וְאִיְהִי גִזְוֹן חֲוֹר, וְשָׁמַיִם בְּזֶרֶת תִּפְן, דָּא דְּרוּעָא שְׁמָאלָא, דְּאִיְהִי גִזְוֹן סוּמָק, וְכָל בְּשָׁלִישׁ עֶפְרָה הָאֶרֶץ, דָּא גּוֹפָא עֲמוּדָא דְּאֲמָצִיתָא, וְדָא גִזְוֹן יְרוּק, וְשָׁקֵל בְּפִלְס הָרִים (דף יט ע"ב) וּגְבָעוֹת בְּמֵאזְנִים, תְּרִי סְמִכֵי קְשׁוּט, וְהָאִי ה' אִיְהִי אֲתַפְּשֵׁט לְאֲנָהָרָא בְּחֻמֶּשׁ גִּזְוִנִין, דְּאֵינֻן חֲמֵשׁ זְמַנִּין אֹר, י' אִיְהִי מִדָּה דִּילָהּ, ה' עָלָהּ חֲמֵשׁ אֹר, ה' תַּתָּאָה חֲמֵשׁ גִּזְוִנִין דְּנִהָרִין בְּהוֹן חֲמֵשׁ אֹר, וְכִד אֲתַפְּשֵׁט ה' עָלָהּ לְאֲנָהָרָא בָּה'

תתא, בחמש גונונין (דנהרין) דילה, מיד
אתפשט ו' לגבה, ודא איהו נוטה שמים
פריעה, דודאי פד איהי נהירא בגונונין דילה,
אתמר בה (בראשית ט טז) וראיתיה לזכור ברית
עולם, וראיתיה בתכשיטה, ככלה
דמתקשטא לגבי בעלה, ומיד נוטה שמים
פריעה, דאתי בעלה לגבה.

ודא איהו רזא דקו המדה דאיהו ו', מההיא
מדה דאיהי י', ולבתר דאיהי נטלא שמה
קדישא, אתעבידת איהי מדה מתתא לעילא.
במה דנקודה י' איהי מדה לעשר יריעון, פך
איהי אמה מסטרא דאות ו', כלילא
מעשר אמות, הדא הוא דכתיב (שמות כו טז) עשר
אמות ארך הקרש, ודא י', ואמה ה' עלאה,
וחצי האמה ה' תתא, ארך היריעה האחת
דא ו', ואמאי אתקרי ה' תתא חצי האמה,
בגין דאתקרי מצה פרוסה לחם עוני.

והאי נקודה פד סלקא לגבי א' דאיהו אוירא
סתים, אתקרי קמ"ץ, קומץ סתים, בגין
וקמץ הכהן משם מלא קמצו (ויקרא כ ב), ואיהי
מחשבה סתימא, ם סתימא, מפתחא דילה
מאי ניהו פת"ח, ודא ו', ואיהו נטוי בגוונא
דא \ (נ"א), פד אתפריש מנקודה איהו רקיע
פתוח ודאי.

נטוי על ראשי החיה דאיהי ניצוצא דקמ"ץ,
הדא הוא דכתיב (יחזקאל א כב) ודמות על
ראשי החיה רקיע, מאן חיה דא מלכות, דאיהי
ניצוץ לתתא מן רקיע, בגוונא דא א (נ"א). מאן
רקיע דא צדיק, והאי איהי חיה אשר תחת
אלה"י ישראל, ראשי החיה דלתתא נצח
והוד.

ואית חיה עלאה בגוונא דא ו' עלאה
דאיהי על הרקיע, ואיהי מחשבה

גונים שמאירים בהם חמשה
אור, וכשמתפשטת ה' העליונה
להאיר בה' התחתונה בחמשת
הגונים (שמאירים) שלה, מיד
מתפשטת ו' אליה, וזהו נוטה
שמים פריעה, שודאי כשהיא
מאירה בגוניה, נאמר בה
וראיתיה לזכר ברית עולם,
וראיתיה בתכשיטיה, כמו כלה
שמתקשטת לבעלה, ומיד נוטה
שמים פריעה, שבא אליה
בעלה.

וזהו סוד של קו המדה שהוא ו',
מאותה מדה שהיא י', ואחר
שהיא נוטלת את השם הקדוש,
היא נעשית מדה ממטה למעלה.
כמו שנקדה י' היא מדה לעשר
יריעות, כף היא אמה מצד האות
ו' כלולה מעשר אמות. זהו
שכתוב עשר אמות ארך הקרש,
וזה י', ואמה ה' עליונה, וחצי
האמה ה' תחתונה. ארך היריעה
האחת זו ו'. ולמה נקראת ה'
התחתונה חצי האמה? משום
שנקראת מצה פרוסה, לחם עני.
וכשעורר הנקדה הזו אל א'
שהוא אור סתים, נקרא קמ"ץ,
קמץ סתים, בגלל וקמץ הכהן
משם מלא קמצו, והיא מחשבה
סתומה, ם סתומה. מי הוא
המפתח שלה? פת"ח, וזה ו',
והוא נטוי כמו זה (ציור למעלה)
כשנפרד מהנקדה, הוא רקיע
פתוח ודאי.

נטוי על ראשי החיה, שהיא
ניצוץ של קמ"ץ, זהו שכתוב
ודמות על ראשי החיה רקיע. מי
החיה? זו מלכות, שהיא ניצוץ
למטה מן רקיע כמו זה א ם מי
הרקיע? זה צדיק, וזהי החיה
אשר תחת אלה"י ישראל. ראשי
החיה שלמטה - נצח והוד.

ויש חיה עליונה כמו זה: ו'
וזה י', שהיא עליונה, שהיא על

הַרְקִיעַ, וְהִיא מַחֲשָׁבָה עַלְיוֹנָה, כְּתוּב בְּרֹאשׁ הַפֶּלֶה. הַרְקִיעַ שֶׁלָּהּ וְעַלְיוֹנָה, וְזוֹ הִיא עֲטֶרֶת תַּפְאֲרֹת. הַרְאִשִּׁים שֶׁלָּהּ שְׁתֵּי זְרוּעוֹת.

וְיֵשׁ עֲטֶרֶת בְּרֹאשׁ אָבָא וְאִמָּא, וְהִיא כְּתוּב עָלֶינָּה וְדָאִי, וְהַרְאִשִּׁים שֶׁלָּהּ לְמַעְלָה הֵם אָבָא וְאִמָּא, הִיא י' בְּכָל מְקוֹם, הַקּוֹץ שֶׁלָּהּ לְמַעְלָה, וְגוּהָ בְּאִמְצָע, וְסוּפָהּ לְמַטָּה. הַכָּלֵל שֶׁל אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ.

הַרְאִשׁ שֶׁלָּהּ לְמַעְלָה בְּסוּד הַטְּעָמִים, וְגוּהָ בְּאִמְצָע בְּסוּד (כָּלל) הָאוֹתִיּוֹת, גּוּף לְשִׁנְיָהֶם, וְקוֹצָה לְמַטָּה בְּסוּד הַנִּקְדּוֹת, וְלְמַטָּה הַנִּקְדָּה הַזֶּה הִיא מִים נִקְבִּיִּים, וְלְמַעְלָה מִים זָכָרִיִּים, הַרְקִיעַ בְּאִמְצָע כְּמוֹ זֶה: א. עַלֶּיהָ נֶאֱמַר וְהִיא מְבַדִּיל בֵּין מִים לְמִים.

וְזוֹדֵה מַחְלֻקַּת שְׁהִיא לְשֵׁם שְׁמִים, שְׁהִיא סוּפָה לְהַתְקַיֵּם וּלְהַכְנִים שְׁלוֹם וְיַחְוּד בְּשִׁנְיָהֶם, וְלֹא מַחְלֻקַּת שֶׁל פְּרוּד כְּמוֹ מַחְלֻקַּת קֶרֶח וְעֵדֶתוֹ עִם אֶהְרֹן, וּמַחְלֻקַּת הַזֶּה שְׁהִיא לְשֵׁם שְׁמִים, מִשּׁוּם שֶׁהַמִּים הַתַּחְתּוֹנִים בּוֹכִים וְאוֹמְרִים, אֲנִי רוֹצִים לְהִיּוֹת לְפָנֶי הַמֶּלֶךְ עֲלֵת הָעֲלוֹת, וְרוֹצִים לְעֲלוֹת לְמַעְלָה. הַרְקִיעַ מְפָרֵד בֵּינֵיהֶם, עַד שֶׁעֲלֵת הָעֲלוֹת שֶׁם אוֹתָם שְׁוִים, י' מִצַּד זֶה, וְי' מִצַּד זֶה, וְי' בְּאִמְצָע, כְּמוֹ זֶה: יו"י, שְׁהִיא א. וְכָל אֵלּוֹ קְרוֹבִים לְעֲלֵת הָעֲלוֹת, וְסוּד הַדְּבָר - וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי הַמְּאֹרוֹת הַגְּדוֹלִים, וְהָיָה אֹר הַגְּדוֹלִים, וְהֵם שְׁוִים. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב וְהָיָה אֹר הַלְבָנָה כְּאֹר הַחֲמָה.

תַּקְנוֹנָא חֲמִישָׁא

בֹּא וִירָאָה, קַמִּין הוּא סְתוּם בְּאוֹת י' מִפְּלָצַד, מַעְלָה אִמְצָע וּמַטָּה, וְזֶה הַקֶּמֶץ סְתוּם בְּשִׁלְשׁ סְפִירוֹת. הַפְּתִיחָה שֶׁלּוֹ הוּא

עַלְמָה, כְּתוּב בְּרִישָׁא דְכָלָה, רְקִיעַ דִּילָהּ וְעַלְמָה, וְהִיא אִיהִי עֲטֶרֶת תַּפְאֲרֹת, רִאשִׁין דִּילָהּ תִּרְיִן דְּרוּעִין.

וְאִיהִי עֲטֶרֶת בְּרֹאשׁ אָבָא וְאִמָּא, וְאִיהִי כְּתוּב עַלְמָה וְדָאִי, וְרִישִׁין דִּילָהּ לְעִילָא אִינוּן אָבָא וְאִמָּא, אִיהִי י' בְּכָל אֶתְר, קוֹצָא דִּילָהּ לְעִילָא, וְגִיּוֹ דִּילָהּ בְּאִמְצָעִיתָא, וְסוּפָא דִּילָהּ לְתַתָּא, כָּלְלָא דְאֶתְוּן דְּשִׁמָּא מְפָרֵשׁ.

רִישָׁא דִּילָהּ לְעִילָא בְּרִזָּא דְטַעֲמִי, וְגִיּוֹ דִּילָהּ בְּאִמְצָעִיתָא בְּרִזָּא (נ"א כָּלְלָא) דְאֶתְוּן, גּוּפָא לְתַרְוִייהוּ, וְקוֹצָא דִּילָהּ לְתַתָּא בְּרִזָּא דְנִקְדוּדִי, וְלְתַתָּא אִיהִי הִיא נִקְדָּה מִים נִקְבִּין, וְלְעִילָא מִים דְּכוּרִין, רְקִיעַ בְּאִמְצָעִיתָא כְּגוֹנוֹנָא דָּא א, עַלְמָה אֶתְמַר (בְּרִישִׁית א' ו') וְהִיא מְבַדִּיל בֵּין מִים לְמִים.

וְהִיא אִיהִי מַחְלֻקַּת שְׁהִיא לְשֵׁם שְׁמִים, דְּאִיהִי סוּפָה לְהַתְקַיֵּם, וְלֹא עַלְמָה שְׁלֹם וְיַחְוּדָא בְּתַרְוִייהוּ, וְלֹא מַחְלֻקַּת דְּפְרוּדָא, כְּגוֹן מַחְלֻקַּת קֶרֶח וְעֵדֶתוֹ בְּאֶהְרֹן, וּמַחְלֻקַּת הִיא דְּאִיהִי לְשֵׁם שְׁמִים, בְּגִין דְּמִים תַּתָּאִין אִינוּן בּוֹכִין וְאוֹמְרִין אֲנִן בְּעִיִּין לְמַהְיִי קָדָם מִלְּפָא עֲלֵת הָעֲלוֹת, וּבְעֵין לְסִלְקָא לְעִילָא, רְקִיעַ אֶפְרִישׁ בֵּינֵיהֶם, עַד דְּעֲלֵת הָעֲלוֹת שְׁוִי לֹון שְׁוִין, י' מְסֻטָּרָא דָּא, וְי' מְסֻטָּרָא דָּא, וְי' בְּאִמְצָעִיתָא, כְּגוֹנוֹנָא דָּא יו"י דְּאִיהִי א, וְאֶלִּין כָּלְהוּ קְרִבִּין לְעֲלֵת הָעֲלוֹת, וְרִזָּא דְמִלָּה וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי הַמְּאֹרוֹת הַגְּדוֹלִים, וְהָיָה אֹר שְׁוִין, הָדָא הוּא דְכֻתִּיב (ישעיה ל' כא) וְהָיָה אֹר הַלְבָנָה כְּאֹר הַחֲמָה.

תַּקְנוֹנָא חֲמִישָׁא

תָּא חֲזִי קַמִּין אִיהִי סְתוּם בְּאוֹת י' מִפְּלָ

בַּחֲמִשָּׁה אֹר, שֶׁהֵם חֲמֵשׁ
הָאֲצָבָעוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת, וְהֵם ה'
עֲלִיּוֹנָה, חֲמֵשׁ אָאָאָא, שֶׁהֵם
אֹר אֹר אֹר אֹר אֹר, חֲמֵשׁ
פְּעָמִים, חֲמִשָּׁה אֹרֹת שֶׁל
מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, וְהִנְקֹד שֶׁלֹּהֶם
אָאָאָא, חֲמֵשׁ שְׁעוֹלִים לַעֲשֹׂר.
וְסוּד הַדְּכָר - וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ
מֵאֲלָמִים וְגוֹמֵר, וְהִנֵּה קָמָה
אֲלֵמָתִי וְגַם נִצְבָּה. זֶה א'
בַּחֲל"ם, שֶׁהוּא לַמַּעֲלָה מִכָּל
הַנְּקֻדּוֹת, בְּקוּמָה זְקוּפָה, וְבוֹ
הַתַּעֲלָה (הַסְתַּבֵּל) יוֹסֵף בַּחֲלוֹם, וְכֵן
יַעֲקֹב. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיַּחֲלֵם וְהִנֵּה
סֵלֶם מִצָּב אֲרֻצָּה וְרָאשׁוּ מְגִיעַ
הַשְּׁמִימָה. זֶה א' שֶׁהוּא רָאשׁ.
וְהִנֵּה מִלֵּאכִי אֱלֹהִי"ם עוֹלִים
וַיּוֹרְדִים בּוֹ, אָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
עוֹלִים שְׁנַיִם וַיּוֹרְדִים שְׁנַיִם, וְהֵם
אָאָאָ.

וְהָאוֹת הַזֹּאת שֶׁהִיא אֶל"ף חֲל"ם
שֶׁהִיא בְּאֲמָצַע, הִיא כְּתוּר עֲלִיּוֹן
שְׁסוּבָב עַל רָאשׁוֹ שֶׁל הָעַמּוּד
הָאֲמָצָעִי, וּמִשּׁוֹם כֶּף וְהִנֵּה
תְּסַבִּינָה אֲלֵמָתִיכֶם וּתְשַׁתַּחֲוֶינָה
לְאֲלֵמָתִי. הַכְּתוּר הַזֶּה נֶאֱמַר בָּהּ
אֲבָן מֵאִסּוֹ הַבּוֹנִים הֵיטָה לְרָאשׁ
פְּנֵה. וְהִיא אֲבָן שְׁנִגְזֶרֶת שֶׁלֹּא
בִּידִים, זֶהוּ שְׁכָתוֹב עַד דִּי
הַתְּגַזֶּרֶת אֲבָן דִּי לֹא בִידִין וְגוֹמֵר,
וּמִשּׁוֹם שֶׁלֹּא מוֹצְאִים לָהּ אֶת
הַמָּקוֹם מֵאִיפָה שְׁנִגְזֶרֶת,
שׁוֹאֲלִים הַמִּלֵּאכִים הַקְּדוּשִׁים
אִיָּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, וְלֹא
מוֹצְאִים לָהּ מְקוֹם, עַד שְׁאוּמְרִים
בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהו"ה מִמְּקוֹמוֹ.

(בְּיָמֵינוּ הָרִי הַזֶּה אֲצִלוּ וְאָמְרוּ, רַבִּי רַבִּי, זֶה
בְּשִׁכְנֵיהָ הַתַּחֲתוֹנָה שֶׁאֵין לָהּ שֵׁם אֶלָּא אֲצִילוֹת,
וְהוּא הַתְּגַזֶּרֶת אֲבָן, מִשּׁוֹם שֶׁהִיא גִּזְרֵת מִלְכִּין,
וְכֵן גּוֹזְרִים דִּין רַבָּה, זֶה דִּין אֲחֵרוֹן, וְכֵן מִלְכוּת
נִקְרָא סְפִירָה, שֶׁאֵין סְפִירָה שְׁלֵמָה חוּץ מִמֶּנָּה
לְמִשְׁהָ).

סְטָרָא, עֵילָא וְאֲמָצְעִיתָא וְתַתָּא, וְדָא קוּמָן
סְתִים בַּתְּלַת סְפִירָן, פְּתִיחוּ דִּילִיָּה אִיהוּ בַּחֲמֵשׁ
אֹר, דְּאִינוּן חֲמֵשׁ אֲצָבָעָן עֲלָאִין וְאִינוּן ה'
עֲלָאָה, (דף כ ע"א) חֲמֵשׁ אָאָאָא, דְּאִינוּן אֹר
אֹר אֹר אֹר אֹר, חֲמֵשׁ זְמִנִין, חֲמֵשׁ נְהוֹרִין
דְּעוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית, וְנִקְוָדָא דְּלֵהוֹן אָאָאָא
חֲמֵשׁ דְּסִלְקִין לַעֲשֹׂר.

וְרָזָא דְּמִלָּה וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מֵאֲלָמִים וְגוֹמֵר,
וְהִנֵּה קָמָה אֲלֵמָתִי וְגַם נִצְבָּה (בְּרָאשִׁית לו)
דָּא א' בַּחֲל"ם, דְּאִיהוּ לַעֲלִילָא מִכָּל נְקוּדִין,
בְּקוּמָה זְקוּפָה, וְכִיָּה אֶסְתַּלֵּק (ג"א אֶסְתַּבֵּל) יוֹסֵף
בַּחֲלָמָא, וְכֵן יַעֲקֹב, הָדָא הוּא דְּכָתִיב (שם כח)
וַיַּחֲלֵם וְהִנֵּה סֵלֶם מִצָּב אֲרֻצָּה וְרָאשׁוּ מְגִיעַ
הַשְּׁמִימָה, דָּא א' דְּאִיהוּ רָאשׁ, וְהִנֵּה מִלֵּאכִי
אֱלֹהִי"ם עוֹלִים וַיּוֹרְדִים בּוֹ, אָמְרוּ מֵאֲרִי
מִתְּנִיתִין, עוֹלִים תְּרִי, וַיּוֹרְדִים תְּרִי, וְאִינוּן
אָאָאָ.

וְהָאִי אֶת דְּאִיָּה אֶל"ף חֲל"ם דְּאִיָּה
בְּאֲמָצְעִיתָא, אִיָּה כְּתוּר עֲלָאָה דְּאֶסְתַּחַר
עַל רִישָׁא דְּעַמּוּדָא דְּאֲמָצְעִיתָא, וְכִגִּין דָּא וְהִנֵּה
תְּסַבִּינָה אֲלֵמָתִיכֶם וּתְשַׁתַּחֲוֶינָה לְאֲלֵמָתִי (שם)
(לו), הָאִי כְּתוּרָא אֶתְמַר בָּהּ (תַּהֲלִים קיח כב) אֲבָן מֵאִסּוֹ
הַבּוֹנִים הֵיטָה לְרָאשׁ פְּנֵה, וְאִיָּה אֲבָנָא
דְּאֶתְגַּזֶּרֶת דְּלֹא בִידִין, הָדָא הוּא דְּכָתִיב (דְּנִיָּאֵל
ב לד) עַד דִּי הַתְּגַזֶּרֶת אֲבָן דִּי לֹא בִידִין וְגוֹמֵר,
וְכִגִּין דְּלֹא אֲשַׁכְּחִין לָהּ אֶתְר מֵאֵן אֶתְגַּזֶּרֶת,
שְׁאֵלִין מִלֵּאכִיָּא קְדִישִׁיא אִיָּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ
לְהַעֲרִיצוֹ, וְלֹא אֲשַׁכְּחִין לָהּ אֶתְר, עַד דְּאֶמְרִין
בְּרוּךְ כְּבוֹד יְי' מִמְּקוֹמוֹ (ג"א אֶתְרָכִי הָא סְבָא לְגַבִּיהָ
וְאָמְר רַבִּי רַבִּי הָאִי בְּשִׁכְנֵיהָ תַתָּא דְּלִית לָהּ תַמֵּן אֶלָּא אֲצִילוֹתָא,
וְדָא הוּא אֶתְגַּזֶּרֶת אֲבָן, כִּגִּין דְּאִיָּה גִזְרֵת מִלְכִּין, וְכֵן גּוֹזְרִין דִּינָא
רַבָּנָא, דָּא דִּין בְּתַרְוָה, וְכֵן מִלְכוּת אֶתְקַרִּיאָת סְפִירָה דְּלִית סְפִירָה
שְׁלִימָה בְּר מִינָה לְתַתָּא).

וְהָאֵבֶן הַזֶּה הִיא סִגְלַת מַלְכִים, הִיא שִׁיחַת מַלְאָכֵי הַשָּׁרָת, שִׁיחַת חַיּוֹת וְשָׂרְפִים וְאוֹפָנִים, שִׁיחַת כָּל הָעֲלִיּוֹנִים וְהַתְּחַתּוֹנִים, יָדִיעַת הַשֹּׁמֵשׁ וְהַלְבָּנָה בְּעֵתִים, עַת וְזָמַן לֵבַל.

כָּל הַטְּעָמִים וְהַנְּקֻדּוֹת וְהָאוֹתִיּוֹת כְּלוּלִים בָּהּ, קוֹל, דְּבוּר וּמַחֲשָׁבָה כְּלוּלִים בָּהּ. הִיא כְּתֹר תּוֹרָה וְכְתֹר פְּהִינָה וְכְתֹר מַלְכוּת, וְהִיא כְּתֹר בְּרֹאשׁ כָּל הָאוֹתִיּוֹת, כְּמוֹ זֶה: שׁ, וְעַל הָאֵבֶן הַזֶּה אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לַחֲבֵרִיו, כְּשֶׁתִּגְיֵעוּ לְאֲבָנֵי שִׁישׁ טְהוֹר, אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים.

וְהִיא הַקּוֹץ שֶׁל כָּל הָאוֹתִיּוֹת. בְּכֵן זֶה דִּ. קוֹץ שֶׁל כָּל אוֹת וְאוֹת, שְׁעוֹר קוֹמָה שֶׁלֹּהֶן ו' מִמַּעַלָּה לְמַטָּה וּמִמַּטָּה לְמַעַלָּה, וְסוּד הַדְּבָר - מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד קְצֵה הַשָּׁמַיִם, וְזֶה סוּד לֶךְ יְהוֹיָה הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְגוֹמֵר. לֶךְ יְהוֹיָה הַמַּמְלָכָה - זוֹ מַלְכוּת, שְׁהִיא בְּכָל.

וְהִיא צִפְצוּף שֶׁל הָעוֹפּוֹת הַקְּדוּשִׁים, שְׁנֹאֲמַר בָּהֶם כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל, הַצִּפְצוּף שֶׁל כָּל הַצִּפְפִּים, שֶׁהֵן נִשְׁמוֹת קְדוּשׁוֹת שְׁמֵצִפְצִפִּים בְּכֵמָה תְּפִלוֹת, שִׁיחַת חַיּוֹת, שֶׁהֵם תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים, וּבְגִלְלָה נֹאמַר וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוֹחַ בִּשְׂדֵה וְכו', וְאֵין שִׁיחָה אֵלָּא תְּפִלָּה.

וּבְגִלְלָה נֹאמַר, תְּפִלַּת שְׁחִירַת חוֹבָה, תְּפִלַּת עֲרֻבִית רְשׁוּת, שְׁהִיא רְשׁוּת הַלִּילָה בְּפָנֵי עֲצָמָה, וּמִשּׁוּם כֵּךְ אֵין לָהּ קְבִיעוּת בְּלִילָה, שְׁדוּמָה לְגִלּוֹת, אֵלָּא פְּעָמִים נִמְצָאֵת שֵׁם וּפְעָמִים אֵין נִמְצָאֵת.

אֲשֶׁרִי מִי שְׁפּוֹגֵשׁ אוֹתָהּ, כְּמוֹ יַעֲקֹב שְׁנֹאֲמַר בּוֹ וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם וַיִּלֵּן שֵׁם עָמָה כִּי בָּא הַשֹּׁמֵשׁ, עַד שֶׁבָּא בַּעֲלָה וְשֹׁמֵר אוֹתָהּ וְלֵן שֵׁם עָמָה. מִשֵּׁם וְאֵילָף קְבִיעוּת חוֹבָה.

וְהִיא אֵבֶן אִיהִי סִגְלוֹת מַלְכִים, אִיהִי שִׁיחַת מַלְאָכֵי הַשָּׁרָת, שִׁיחַת חַיּוֹן וְשָׂרְפִים וְאוֹפָנִים, שִׁיחַת כָּל עֲלִיּוֹן וְתַתְּאִין, יָדִיעַת שְׁמֵשׁ וְסִיחָרָא בְּעֵתִים, עַת וְזָמַן לֵבַלָּא.

כָּל טְעָמֵי וּנְקוּדֵי וְאַתְוּוֹן כְּלִילָן בָּהּ, קָלָא דְבוּר וּמַחֲשָׁבָה, כְּלִילָן בָּהּ, אִיהִי כְּתֹר תּוֹרָה, וְכְתֹר פְּהִינָה, וְכְתֹר מַלְכוּת, וְאִיהִי תְּגָא בְּרִישׁ כָּל אַתְוּוֹן, כְּגוּוֹנָא דָּא שׁ, וְעַל הֵא אֲבָנָא אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לַחֲבֵרִיו, כְּשֶׁתִּגְיֵעוּ לְאֲבָנֵי שִׁישׁ טְהוֹר אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים.

וְאִיהִי קוֹצָא דְכָל אַתְוּוֹן, בְּכְּגוּוֹנָא דָּא דִּ, קוֹץ דְכָל אֶת וְאֶת, שִׁיעוֹר קוֹמָה דִּילָהוֹן ו', מַעֲיִלָּא לְתַתָּא וּמִתְתָּא לְעִילָא, וְרָזָא דְמַלָּה מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד קְצֵה הַשָּׁמַיִם (דְּבָרִים ד ג), וְרָזָא דָּא לֶךְ יְי' הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְגוֹמֵר (ד"ה א ב), לֶךְ יְי' הַמַּמְלָכָה דָּא מַלְכוּת, דְּאִיהִי בְּכָלָא.

וְאִיהִי צִפְצוּף עוֹפִין קְדִישִׁין, דְּאַתְמַר בְּהוֹן (קְהֵלֵת י ב) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל, צִפְצוּפָא דְכָל צִפְרִין דְּאִינוֹן נִשְׁמַתִּין קְדִישִׁין, דְּמַצְפְּצִפִּין בְּכֵמָה צְלוֹתִין, שִׁיחַת חַיּוֹן דְּאִינוֹן תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים, וּבְגִינָה אַתְמַר (בְּרֵאשִׁית כד סג) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוֹחַ בִּשְׂדֵה וְכו', וְלִית שִׁיחָה אֵלָּא צְלוֹתָא.

וּבְגִינָה אַתְמַר תְּפִלַּת שְׁחִירַת חוֹבָה, תְּפִלַּת עֲרֻבִית רְשׁוּת, דְּאִיהִי רְשׁוּת דְּלִילָה בְּפָנֵי עֲצָמָה, וּבְגִין דָּא לִית לָהּ קְבִיעוּת בְּלִילָא דְּמִיָּא לְגִלּוֹתָא, אֵלָּא זְמָנִין אֲשֶׁתְּפַחַת תְּפִן וְזְמָנִין לֹא אֲשֶׁתְּפַחַת.

וּבָאָה אִיהִי מֵאֵן דְּפָגַע בָּהּ, כְּגוֹן יַעֲקֹב דְּאַתְמַר בִּיה (שם כח יא) וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם וַיִּלֵּן שֵׁם עָמָה כִּי בָּא הַשֹּׁמֵשׁ, עַד דְּאַתָּא בַּעֲלָה וְנִטִּיר לָהּ, וּבֵת תְּפִן עָמָה, מִתְּפִן וְאֵילָף קְבִיעוּת חוֹבָה.

אָבֵר בַּשֶּׁבֶת אֵיהִי רִשׁוֹת הַיְחִיד, דְּאֵיהִי
בְּרִשׁוֹתָא דְּבַעֲלָה, וְלֹא פִגְוֹנָא דְּלִילָא
דְּהוֹת יְחִידָה בְּרִשׁוֹתָא דִּילָה, הָדָא הוּא
דְּכַתִּיב (אֵיכָה א) אֵיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד.

וְיַעֲקֹב בְּגִין דְּקָרִיב לָהּ לְבַעֲלָה בַּפְּגִיעָה
דִּילָה, וְדֹאֵי עֲבִיד לָהּ חוּבָה, וְכַד אַתָּא
שְׁמִשָּׂא בַּשְּׁחִרִית, דְּאַתְמַר בֵּיה (תְּהֵלִים פֶּד יב) כִּי
שְׁמִשׁ וּמִגֵּן יִי אֱלֹהִים, אַתְמַר בֵּיה (בְּרֵאשִׁית לֵב
לֵב) וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ, מִתְּמָן וְאֵילָף קֶשֶׁר לָהּ
עֲמִיָּה, דְּאֵיהִי קֶשֶׁר דְּתַפְלִין דִּיד, קֶשֶׁר לָהּ
עֲמִיָּה דְּלֹא תַזּוּז מִיְּמִינָה לְעֵלְמִין, מִסְטָרָא
דְּשְׁמָאֲלָא קֶשֶׁר לָהּ בְּתַפְלִין דִּיד, דְּאֵינוֹן
בְּדִרְוּעָא שְׁמָאֲלָא, מִסְטָרָא דִּימִינָא שְׁוִי לָהּ
פְתָרָא עַל רִישָׁיה, תַּפְלִין דְּרִישָׂא, וְהֵאֵי בִּיּוֹמָא
דְּאֵיהִי קֶשֶׁרָא עִם (דף כ ע"ב) בַּעֲלָה, אַתְמַר בֵּיה
יִשְׁחַרְוֵנִי וְאִזּוּ יִמְצְאוּנִי, אָבֵל בְּלִילָא דְּאֵיהִי
גְלוּתָא, דְּאֵיהִי לְבַר מְבַעֲלָה, וְאֵיהִי רִשׁוֹת בַּפְּגִי
עֲצָמָה, אַתְמַר בֵּיה אַל תִּתְּוּדַע לְרִשׁוֹת, וּבְגִין
דָּא אָמַר דָּוִד (תְּהֵלִים קִלֵּב ד) אִם אֶתֶן שְׁנַת לַעֲיִנִי
וְגוֹמֵר עַד אֲמַצָּא מְקוֹם לִי.

עַד פֶּאן רִזָּא דְּקַמִּי, דְּאֵיהִי רִזָּא דְּמַחֲשָׁבָה
עֲלָאָה וְתַתָּאָה (ג"א עִילָא וְתַתָּא), דְּאֵיהִי
נְקוּדָה בְּרִשׁוֹת בַּעֲלָה דְּאֵיהִי ו' רְקִיעַ, וּפְתָ"ח
בְּלֹא נְקוּדָה רִשׁוֹ בַּפְּגִי עֲצָמוֹ, וּנְקוּדָה בְּלֹא
פְתָ"ח רִשׁוֹ בַּפְּגִי עֲצָמָה, דְּפְתָמָה דְּאַתְוֹן אֵינוֹן
דְּכַר וְנוֹקְבָא, הֵכִי נְקוּדִין אֵינוֹן דְּכַר וְנוֹקְבָא,
אָבֵל אַתְוֹן אֵנְהוּ לְגַבִּי נְקוּדִי פְגוֹן גּוּפָא לְגַבִּי
רוּחָא, וְכֵן נְקוּדָה בּוֹ, פְּגוֹן חֵלָם אוֹ חִירָ"ק
אוֹ שׁוּרָק, חֵלָם לַעֲיִלָא מִן ו' אַתְעֲבִיד ז',
חִירָ"ק לְתַתָּא אַתְעֲבִיד זָנֵב גִּימָ"ל, שׁוּרָק
בְּאַמְצָעִיתָא קוּצָא דָּאֵת ד' קוּצָא בְּאַמְצָעִיתָא,
וְכֹלָא חֵד, אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדִי
אֵין אֱלֹהִים (יִשְׁעִיהוּ מִד ו').

אָבֵר בַּשֶּׁבֶת אֵיהִי רִשׁוֹת הַיְחִיד, דְּאֵיהִי
בְּרִשׁוֹתָא דְּבַעֲלָה, וְלֹא פִגְוֹנָא דְּלִילָא
דְּהוֹת יְחִידָה בְּרִשׁוֹתָא דִּילָה, הָדָא הוּא
דְּכַתִּיב (אֵיכָה א) אֵיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד.

וְיַעֲקֹב בְּגִין דְּקָרִיב לָהּ לְבַעֲלָה בַּפְּגִיעָה
דִּילָה, וְדֹאֵי עֲבִיד לָהּ חוּבָה, וְכַד אַתָּא
שְׁמִשָּׂא בַּשְּׁחִרִית, דְּאַתְמַר בֵּיה (תְּהֵלִים פֶּד יב) כִּי
שְׁמִשׁ וּמִגֵּן יִי אֱלֹהִים, אַתְמַר בֵּיה (בְּרֵאשִׁית לֵב
לֵב) וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ, מִתְּמָן וְאֵילָף קֶשֶׁר לָהּ
עֲמִיָּה, דְּאֵיהִי קֶשֶׁר דְּתַפְלִין דִּיד, קֶשֶׁר לָהּ
עֲמִיָּה דְּלֹא תַזּוּז מִיְּמִינָה לְעֵלְמִין, מִסְטָרָא
דְּשְׁמָאֲלָא קֶשֶׁר לָהּ בְּתַפְלִין דִּיד, דְּאֵינוֹן
בְּדִרְוּעָא שְׁמָאֲלָא, מִסְטָרָא דִּימִינָא שְׁוִי לָהּ
פְתָרָא עַל רִישָׁיה, תַּפְלִין דְּרִישָׂא, וְהֵאֵי בִּיּוֹמָא
דְּאֵיהִי קֶשֶׁרָא עִם (דף כ ע"ב) בַּעֲלָה, אַתְמַר בֵּיה
יִשְׁחַרְוֵנִי וְאִזּוּ יִמְצְאוּנִי, אָבֵל בְּלִילָא דְּאֵיהִי
גְלוּתָא, דְּאֵיהִי לְבַר מְבַעֲלָה, וְאֵיהִי רִשׁוֹת בַּפְּגִי
עֲצָמָה, אַתְמַר בֵּיה אַל תִּתְּוּדַע לְרִשׁוֹת, וּבְגִין
דָּא אָמַר דָּוִד (תְּהֵלִים קִלֵּב ד) אִם אֶתֶן שְׁנַת לַעֲיִנִי
וְגוֹמֵר עַד אֲמַצָּא מְקוֹם לִי.

עַד פֶּאן רִזָּא דְּקַמִּי, דְּאֵיהִי רִזָּא דְּמַחֲשָׁבָה
עֲלָאָה וְתַתָּאָה (ג"א עִילָא וְתַתָּא), דְּאֵיהִי
נְקוּדָה בְּרִשׁוֹת בַּעֲלָה דְּאֵיהִי ו' רְקִיעַ, וּפְתָ"ח
בְּלֹא נְקוּדָה רִשׁוֹ בַּפְּגִי עֲצָמוֹ, וּנְקוּדָה בְּלֹא
פְתָ"ח רִשׁוֹ בַּפְּגִי עֲצָמָה, דְּפְתָמָה דְּאַתְוֹן אֵינוֹן
דְּכַר וְנוֹקְבָא, הֵכִי נְקוּדִין אֵינוֹן דְּכַר וְנוֹקְבָא,
אָבֵל אַתְוֹן אֵנְהוּ לְגַבִּי נְקוּדִי פְגוֹן גּוּפָא לְגַבִּי
רוּחָא, וְכֵן נְקוּדָה בּוֹ, פְּגוֹן חֵלָם אוֹ חִירָ"ק
אוֹ שׁוּרָק, חֵלָם לַעֲיִלָא מִן ו' אַתְעֲבִיד ז',
חִירָ"ק לְתַתָּא אַתְעֲבִיד זָנֵב גִּימָ"ל, שׁוּרָק
בְּאַמְצָעִיתָא קוּצָא דָּאֵת ד' קוּצָא בְּאַמְצָעִיתָא,
וְכֹלָא חֵד, אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדִי
אֵין אֱלֹהִים (יִשְׁעִיהוּ מִד ו').

שָׁבִ"א מָאן אִיהוּ, פֶּאֶשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפֵן בְּתוֹךְ
הָאוֹפֵן, וְאֵינוֹן אֶת הַמְּאוֹר הַגָּדֹל וְאֶת
הַמְּאוֹר הַקָּטָן, וְאֵינוֹן גּוֹף וּבְרִית, וְלִקְבֻלָּיִיהוּ
חֲמָה וּלְבָנָה, דְּאֵינוֹן לְקַבֵּל אִמָּא עַלְמָא
וְתַתְּמָא.

וְהִנֵּה אוֹפֵן אֶחָד בְּאַרְץ אֶצֶל הַחַיּוֹת (יחזקאל א
טו), דָּא נִקּוּדָה דְּתַחֲתוֹת סְגוּ"ל נִקּוּדָה
דְּלַתְמָא, אֶצֶל הַחַיּוֹת דְּאֵינוֹן צִרְיִי, אֶת שְׁנֵי
הַמְּאוֹרֹת הַגָּדוֹלִים.

וְכֵן אִיהוּ בְּתוֹךְ הָאוֹפְנִים שׁוֹרְ"ק, אוֹפֵן חַד
לְעִילָא וְאוֹפֵן חַד לְתַתְּמָא, וְאִיהוּ עֲמוּדָא
דְּאֶמְצַעִיתָא בִּינִיִּיָּהוּ, וְהִנֵּה אוֹפֵן אֶחָד בְּאַרְץ
דָּא חִירָק דְּאִיהוּ לְתַתְּמָא, כָּל נִיצוּץ אִיהוּ י',
וְכָל רְקִיעַ ו'.

יְהוֹ"ה שְׁבִ"א אִיהוּ דִּינָא, קַמִּ"ץ רַחֲמִי,
שְׁמַאלָא וִימִינָא, דְּמַתְּמָן אוֹרִיִּיתָא
אֲתִיִּיָּהִיב דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֶמְצַעִיתָא, וּבִזְמָנָא
דְּאֵינוֹן שְׁבִ"א קַמִּ"ץ חַל"ם, אִיהוּ רְמוּז כִּי בִי
חֲשִׁ"ק וְאַפְלָטָהוּ, רַק בְּאַבוּתִיד חֲשִׁ"ק יי'.

מִסְטָרָא דְּחַד דְּאִיהוּ יוֹ"י דְּסָלִיק יְהוֹ"ה, הִוָּה
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּא וּשְׁמִיָּה לַחֲוֹד
בְּכַתְרָא, קָדָם דְּאַתְבְּרִי עַלְמָא, עַד דְּסָלִיק
בְּמַחְשַׁבְתִּיהָ לְמַבְרִי אָדָם, דְּאִיְהִי י' בְּרִישָׁא
דָּא', תַּגָּא לְעִילָא, וְלַתְּמָא נִקּוּדָה, וּבִנְקוּדֵי
דְּאַתְוּוֹן אֲשַׁתְּמוּדְעָאן כָּל סְפִירָן, דְּתַשַּׁע נִקּוּדֵי
אֵינוֹן, וּבְהוֹן י"ד נִיצוּצִין, וְעַלְיָהוּ אֲתַמַּר (שמות
יד כח) וּבְגִי יִשְׂרָאֵל יוֹצֵאִים בִּי"ד רְמָה, וְאֵינוֹן
לְקַבֵּל פְּרָקִין דְּה' אֶצְפָּעֵן דְּאֵינוֹן י"ד, וְתַרִּין
רְקִיעִין תַּמָּן, חַד מִן קַמִּ"ץ וְחַד מִן פַּתְ"ח,
לְקַבֵּל תַּרִּין קְנֵי דְּדְרוּעִי, וְכָל נִיצוּץ אִיהוּ פֶּרֶק,
וְאִיהוּ מְדָה, וְרְקִיעַ אַמָּה, וְקָנָה, וְקוּ הַמְּדָה.

טַעֲמֵי אֵינוֹן מִן כְּתָרָא, וְאֵינוֹן בְּרִישָׁא
דְּעֲמוּדָא דְּאֶמְצַעִיתָא, נִקּוּדִין מִן

שְׁבִ"א מִיְהוּ? פֶּאֶשֶׁר יִהְיֶה
הָאוֹפֵן בְּתוֹךְ אוֹפֵן, וְהֵם אֶת
הַמְּאוֹר הַגָּדֹל וְאֶת הַמְּאוֹר הַקָּטָן,
וְהֵם גּוֹף וּבְרִית, וּבִנְיָדָם חֲמָה
וּלְבָנָה, שְׁהֵם כְּנָגֵד הָאֵם
הַעֲלִינָה וְהַתַּחֲתוֹנָה.

וְהִנֵּה, אוֹפֵן אֶחָד בְּאַרְץ אֶצֶל
הַחַיּוֹת, זוּ נִקְדָּה שְׁתַּחֲתוֹת סְגוּ"ל
הַנִּקְדָּה שְׁלֻמְטָה, אֶצֶל הַחַיּוֹת
שְׁתֵּן צִרְיִי, אֶת שְׁנֵי הַמְּאוֹרֹת
הַגָּדוֹלִים.

וְכֵן הוּא בְּתוֹךְ הָאוֹפְנִים שׁוֹרְ"ק,
אוֹפֵן אֶחָד לְמַעְלָה וְאוֹפֵן אֶחָד
לְמַטָּה, וְהוּא הַעֲמוּד הָאֶמְצָעִי
בִּינִיָּהֶם. וְהִנֵּה אוֹפֵן אֶחָד בְּאַרְץ
זֶה חִירָק, שְׁהוּא לְמַטָּה. כָּל
נִיצוּץ הוּא י', וְכָל רְקִיעַ הוּא ו'.
יְהוֹ"ה שְׁבִ"א הוּא דִּין. קַמִּ"ץ
רַחֲמִים, שְׁמַאל וְיָמִין, שְׁמִשָּׁם
נִתְּנָה תוֹרָה, שְׁהוּא הַעֲמוּד
הָאֶמְצָעִי, וּבְזִמְנָן שְׁהֵם שְׁבִ"א
קַמִּ"ץ חַל"ם, הוּא רְמוּז כִּי בִי
חֲשִׁ"ק וְאַפְלָטָהוּ, רַק בְּאַבוּתִיד
חֲשִׁ"ק יְהוֹ"ה.

מִצַּד זֶה שְׁהוּא יוֹ"י שְׁעוּלָה
יְהוֹ"ה, הִנֵּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
וּשְׁמוֹ לַחֲוֹד בְּכַתְרָא לְפָנֵי שְׁנִבְרָא
הָעוֹלָם, עַד שְׁעָלָה בְּמַחְשַׁבְתּוֹ
לְבְרָא אָדָם, שְׁהוּא י' בְּרִישָׁא שֶׁל
א'. כְּתִיר לְמַעְלָה, וְלְמַטָּה נִקְדָּה,
וּבִנְקוּדוֹת שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת נִוְדְעוֹת
כָּל הַסְפִּירוֹת, שְׁהֵם תַּשַּׁע נִקּוּדוֹת,
וּבְהֵם י"ד נִיצוּצוֹת, וְעַלְיָהֶם
נֶאֱמַר וּבְגִי יִשְׂרָאֵל יוֹצֵאִים בִּי"ד
רְמָה, וְהֵם כְּנָגֵד הַפְּרָקִים שֶׁל
חֲמֵשׁ הָאֶצְבָּעוֹת שְׁהֵם י"ד, וּשְׁנֵי
רְקִיעִים שֵׁם - אֶחָד מִן קַמִּ"ץ
וְאֶחָד מִן פַּתְ"ח, כְּנָגֵד שְׁנֵי
הַקְּנִים שֶׁל הַזְּרוּעוֹת, וְכָל נִיצוּץ
הוּא פֶּרֶק, וְהוּא מְדָה, וְרְקִיעַ
אַמָּה, וְקָנָה, וְקוּ הַמְּדָה.

הַטַּעֲמִים הֵם מִן הַכְּתִיר, וְהֵם
בְּרִישׁוֹ שֶׁל הַעֲמוּד הָאֶמְצָעִי.
הַנִּקּוּדוֹת מִן הַמַּח, וְהֵם בְּרִכּוֹת

על ראש הצדיק, כמו שנאמר ברכות לראש צדיק, והם שלש הטפות שנמשכו מן המוח אל ברית המילה. האותיות מצד האם העליונה, וכלן נכללו במלכות, והנקודות לאותיות כנשמה לגוף, שהגוף הוא כסוס לרכב, והאותיות פתיחות לנקודות לקבל אותן, ועליהם נאמר וכנפיהם פרודות מלמעלה, לקבל עליהם נקודות, ונקודות בכל מקום בת קול.

הטעמים אלו הם בגדי הקרב, רפ"ה הוא למעלה מהאותיות, ועליהם נאמר ודמות על ראשי החיה רקיע, כעין הקרח הנורא נטוי על ראשיהם מלמעלה, נטוי דא איהו רפ"ה, נטוי על ראשי חיות שהם יהו"ה, ארבע אותיות ודאי. דג"ש הוא מתוך האותיות, כמו זה: יהו"ה, רפ"ה מבחוץ כמו זה: יהו"ה, והם כמו מתג ורסן לאותיות, ובהן והחיות רצוא ושוב, רצוא בדג"ש, ושוב ברפ"ה.

תקון ששי

בראשית, קם רבי שמעון, (פתח) ואמר לאלהיו: אלהיו אליהו, בשבועה עליך במלכות הקדושה, שהיא נפולה בגלות, טל רשות שלא תזוז מעמנו, שהרי השכינה וחילותיה שומרים אותך, מלאכי השרת, שנאמר בהם הן אראלם צעקו חצה, צועקים מחוץ להיכלות. אין שם מי שמקבל את תפלות ישראל, כמה צפרים מצפצפות בתפלות אל אדם, שהם מקננות על הארץ, ששומרים אותך, וכלם נקראו צפרים, על שם קן צפור, שהיא האם הקדושה, שנאמר בה פי יקרא קן צפור לפניה, ועליה נאמר

מוחא, ואינון ברכאן על רישא צדיק, כמה דאת אמר (משלי י) ברכות לראש צדיק, ואינון תלת טפין דאתמשכו מן מוחא לגבי ברית מילה, אתון מסטרא דאימא עלאה, וכלהו אתפלילן במלכותא, ונקודי לאתון פנשמתא לגופא, דגופא איהו כסוס לרכב, ואתון אינון פתיחין לנקודי לקבלא לון, ועלייהו אתמר (יחזקאל א יא) וכנפיהם פרודות מלמעלה, לקבלא עליהו נקודי, ונקודי בכל אתר בת קול.

טעמי אינון מאני קרבא, רפ"ה איהו לעילא מאתון, ועליה אתמר (שם כב) ודמות על ראשי החיה רקיע, כעין הקרח הנורא נטוי על ראשיהם מלמעלה, נטוי דא איהו רפ"ה, נטוי על ראשי חיות, דאינון יהו"ה ארבע אתון ודאי, דג"ש איהו מלגאו דאתון, פגיונא דא יהו"ה, רפ"ה מלבר פגיונא דא יהו"ה, ואינון פמתג ורסן לאותיות, ובהון והחיות רצוא ושוב, רצוא בדג"ש, ושוב ברפ"ה. (דף כא ע"א).

תקונא שתייתאה

בראשית, קם רבי שמעון, (פתח) ואמר לאלהיו, אלהיו אליהו באומאה עלן במלכות קדישא, דאיהי נפילא בגלותא, טול רשותא דלא תזוז מינן, דהא שכינתא וחילהא נטרין לך, מלאכי השרת דאתמר בהון (ישעיהו לג ז) הן אראלם צעקו חוצה, לבר מהיכלין, לא אית מאן דמקבל צלותין דישראל, כמה צפרין מצפצפין בצלותין לגבי אמהון, דאינון מקננן על ארעא, דנטרין לך, וכלהו אתקריאו צפרים, על שם קן צפור דאיהי אימא קדישא, דאתמר בה (דברים כב ו) פי יקרא קן צפור לפניה, ועלה אתמר (תהלים פד ד) גם צפור מצאה בית, ודא ב' מבראשית, דאתמר בה (משלי כד ג) בחכמה יבנה בית, ודרור

גם צפור מצאה בית, וזו ב' מבראשית, שנאמר בה בחכמה יבנה בית. ודרור קן לה - זו האם העליונה יובל, שנאמר בה וקראתם דרור בארץ. בזמן שצפור מצאה בית, שהיא בית המקדש, ונבנתה ונתתקנה, מיד הדרור, שהיא שכינה עליונה, מצאה קן לה למעלה.

ומיד אשר שטה אפרוחיה, אלו ששת בניה, שש ספירות, שהם ששת ימי המעשה, כלם פורחים אליה, בכמה חגים וזמנים וימים טובים. ואפרוחים, שהם ישראל למטה, כלם פורחים עמה בגלות, ובזמן שהם ביצים, שאין להם כנפים במצוות עשה לפרח, נאמר בה לא תקח האם על הבנים.

אם כן, מה זה פי יקרא קן? אלא בזמן שאין לשכינה מקום לשרות שם בקביעות, היא הולכת במקרה, וזהו כל הקובע מקום לתפלתו. כמו שנשמות עושות, כן שורה עמהם שכינה. הנשמה שהיא קבועה בתפלה או בתורה, היא מקום קבוע לשרות בו שכינה, אבל נשמה שאין לה קביעות בתפלה או בתורה, אלא אם מזדמנת לה במקרה, כן היא שורה עליה במקרה, וזהו פי יקרא קן צפור לפניה וכו'.

שנדאי נשמה היא קן צפור, וכן אותה נשמת האדם נקראת קן צפור, והגוף הקן של הנשמה, וכן הנשמות שהן עלמותיה, שנקראו בתולדות אחריה רעותיה, יושבים בגופות, שהם קן שלהם בדרך מקרה, בזמן שאינם קבועים בבתי פנסיות ובבתי מדרשות, וזהו פי יקרא קן צפור לפניה.

ועוד, קן צפור למעלה הוא כסא, והקן שלה למטה הוא מטטרו"ן,

קן לה דא אימא עלאה יובל, דאתמר בה (ויקרא כה י) וקראתם דרור בארץ, בזמנא דצפור מצאה בית דאיהי פי מקדשא, ואתבניאת ואתתקנת, מיד דרור דאיהי שכינתא עלאה, אשפחת קן לה לעילא.

ומיד אשר שטה אפרוחיה, אליו שית בנין דילה, שית ספירן, דאינון ששת ימי המעשה, פלהו פרחין לגבה, בכמה חגין וזמנין ויומין טבין, ואפרוחים דאינון ישראל לתתא, פלהו פרחין עמה בגלותא, ובזמנא דאינון ביצים, דלית לון גדיפין בפקודין דעשה לפרחא, אתמר בה לא תקח האם על הבנים. אי הכי מאי פי יקרא קן, אלא בזמנא דלית לה לשכינתא אתר לשריא תמן בקביעו, איהי אזלת במקרה, ודא איהו כל הקובע מקום לתפלתו וכו', כמה דנשמתינן עבדין, הכי שריא שכינתא עמהון, נשמתא דאיהי קבועה בצלותא או באורייתא איהי אתר קבוע לשריא בה שכינתא, אבל נשמתא דלית לה קביעו בצלותא או באורייתא, אלא אי אזדמנת לה במקרה, הכי איהי שריא עלה במקרה, ודא איהו פי יקרא קן צפור לפניה וכו'.

דנדאי נשמתא, איהי קן צפור וכן ההיא נשמתא דבר נש אתקריאת קן צפור, וגופא קן דנשמתא, וכן נשמתינן דאינון עולימאן דילה, דאתקריאו בתולדות אחריה רעותיה, יתבין בגופין דאינון קן דלהון בארץ מקרה, בזמנא דלאו אינון קבועין בבתי פנסיות ובבתי מדרשות, ודא איהו פי יקרא קן צפור לפניה.

ועוד קן צפור לעילא, איהו פרסיא, וקן דילה לתתא מטטרו"ן, ועליה אתמר (במדבר יד

יח) וְנִקְהָ לֹא יִנְקָה, דְּתַמָּן קֵן, וְאִיהוּ קִנָּא וְנוֹקָם, בְּזִמְנָא דְּלֹא אֲשַׁכַּחַת קִינָא לְשַׁרְיָא, בְּדֶרֶךְ, דָּא דֹּאֲתָמֵר בָּהּ (יהושע ה ד) מֵתוּ בַּמִּדְבָּר בְּדֶרֶךְ בְּצִאתָם מִמִּצְרַיִם, וְעוֹד בְּדֶרֶךְ, דָּא קְבוּרַת רַחֵל, דֹּאֲיָהּ בְּפִרְשַׁת אֹרְחִין, וְעֵלָה אֲתָמֵר (ירמיהו ט א) מִי יִתְנַנִּי בַּמִּדְבָּר מְלוֹן אֲרָחִים, וְאִינוּן תְּרִין מְשִׁיחִין, דְּמִתְמָן קָא עֲבָרִין כַּד אֲתָאן לְמִפְרָק לְיִשְׂרָאֵל.

בְּכָל עֵץ דָּא אִיהוּ עֵץ הַחַיִּים, דֹּאֲתָמֵר בִּיה (משלי ג יח) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, וְעֵלָה אֲתָמֵר (דברים כ יט) כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׁדֶה, וְעוֹד בְּכָל עֵץ דָּא צְדִיק דֹּאֲתָמֵר בִּיה (בראשית א יא) עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוּ, וְדָא יוֹם הַשָּׁבַת דְּתַמָּן זְווגָא דְשְׁכִינְתָּא עִם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְתַמָּן אֵית לָהּ נִיחָא, וְעֵלָה אֲתָמֵר (תהלים א ג) וְהָיָה כָעֵץ שְׁתוּל עַל פִּלְגֵי מַיִם אֲשֶׁר פְּרִיו יִתֵּן בַּעֲתוֹ, דָּא עֵתוֹ דְּצְדִיק דֹּאֲיָהּ לֵיל שָׁבַת, דְּצְדִיק מְנִיה פְּרָחִין נִשְׁמַתִּין חֲדַתִּין בְּיִשְׂרָאֵל עָרַב שָׁבַת דֹּאֲתַקְרִיאוּ פָּנִים חֲדָשׁוֹת. אֲפֻרֹּחִים אֵלִין תַּלְמִידֵי חֲכָמִים, דְּבִגְיִנְהוֹן שְׁרִיא שְׁכִינְתָּא עַל יִשְׂרָאֵל, אוּ בִיצִים אֵלִין אִינוּן תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן, דְּבִגְיִנְהוֹן שְׁרִיא שְׁכִינְתָּא עַל יִשְׂרָאֵל, וְאֵלִין אִינוּן מְאָרֵי מִקְרָא, וּבְזִמְנָא דֹּאִינוּן עֲסָקִין בְּאוּרִייתָא אוּ בְּמִצְוֵה דֹּאֲנוּן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתָּא, וְגִרְמִי לְחַבְרָא לֹון בְּחָדָא, יִרְתִּין מִתְמָן נִשְׁמַתִּין, וְאֲתַקְרִיאוּ בָנִים דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין דְּמְאָרֵי מִקְרָא וּמְאָרֵי מִשְׁנֵה אִינוּן מְגַדְפִין (דף כא ע"ב) דִּילָּהּ, וּבְגִין דָּא וְהָאֵם רַבְּצַת עַל הָאֲפֻרֹּחִים אוּ עַל הַבִּיצִים, אִיהִי רַבִּיעָא עַלֵיהּ בְּאַרְבַּע גְּדִפִין דִּילָּהּ, דֹּאֲתָמֵר בְּהוֹן (יחזקאל א ו) וְאַרְבַּע כְּנָפִים, יוֹנְקִין אֲנָפִי זוּטְרִי, וְאִינוּן אַרְבַּע אֲנָפִין לְכָל חַד וְחַד, וּבְהוֹן

וְעֵלִיו נִאָּמֵר וְנִקְהָ לֹא יִנְקָה, שְׁשֵׁם קֵן, וְהוּא קִנָּא וְנוֹקָם בְּזִמְן שְׁלֹא נִמְצָא קֵן לְשִׁרְוֹת. בְּדֶרֶךְ, זֶה שְׁנִאָּמֵר בָּהּ מֵתוּ בַּמִּדְבָּר בְּדֶרֶךְ בְּצִאתָם מִמִּצְרַיִם. וְעוֹד בְּדֶרֶךְ, זֶה קְבוּרַת רַחֵל, שְׁהִיא בְּפִרְשַׁת דְּרָכִים, וְעֵלָה נִאָּמֵר מִי יִתְנַנִּי בַּמִּדְבָּר מְלוֹן אֲרָחִים, וְהֵם שְׁנֵי מְשִׁיחִים, שְׁמִשָּׁם עוֹבְרִים כְּשֶׁבָּאִים לְגָאֵל אֶת יִשְׂרָאֵל. בְּכָל עֵץ, זֶהוּ עֵץ הַחַיִּים, שְׁנִאָּמֵר בּוֹ עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, וְעֵלָה נִאָּמֵר כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׁדֶה. וְעוֹד בְּכָל עֵץ, זֶה צְדִיק, שְׁהוּא עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוּ, וְזֶה יוֹם הַשָּׁבַת, שְׁשֵׁם זְווגָה שֶׁל הַשְׁכִּינָה עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְשֵׁם יֵשׁ לָהּ נַחַת, וְעֵלִיו נִאָּמֵר וְהָיָה כָעֵץ שְׁתוּל עַל פִּלְגֵי מַיִם אֲשֶׁר פְּרִיו יִתֵּן בַּעֲתוֹ. זֶה עֵתוֹ שֶׁל צְדִיק שְׁהוּא לֵיל שָׁבַת, שְׁמֵהּ צְדִיק פּוֹרְחֹת נִשְׁמוֹת חֲדָשׁוֹת בְּיִשְׂרָאֵל עָרַב שָׁבַת, שְׁנִקְרְאוּ פָּנִים חֲדָשׁוֹת. אֲפֻרֹּחִים - אֵלוּ תַלְמִידֵי חֲכָמִים, שְׁבִגְלָלָם שׁוּרָה שְׁכִינָה עַל יִשְׂרָאֵל. אוּ בִיצִים, אֵלוּ הֵם תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן שְׁבִגְלָלָם שׁוּרָה שְׁכִינָה עַל יִשְׂרָאֵל, וְאֵלוּ הֵם בְּעֵלֵי מִקְרָא, וּבִזְמָן שֶׁהֵם עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה אוּ בְּמִצְוֵה, שְׁהֵם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׁכִינְתּוֹ, וְגוֹרְמִים לְחַבֵּר אוֹתָם יַחַד, יוֹרְשִׁים מִשָּׁם נִשְׁמוֹת, וְנִקְרְאִים בָּנִים שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִשּׁוֹם שֶׁבְּעֵלֵי מִקְרָא וּבְעֵלֵי מִשְׁנֵה הֵם מֵהַכְּנָפִים שְׁלָהּ, וּמִשּׁוֹם זֶה וְהָאֵם רַבְּצַת עַל הָאֲפֻרֹּחִים אוּ עַל הַבִּיצִים, הִיא רַבְּצַת עֲלֵיהֶם בְּאַרְבַּע הַכְּנָפִים שְׁלָהּ, שְׁנִאָּמֵר בָּהֶם וְאַרְבַּע כְּנָפִים, יוֹנְקִים פָּנִים קִטְנוֹת, וְהֵם אַרְבַּע פָּנִים לְכָל אֶחָד וְאֶחָד,

ובָּהֶם הָאֵם רוֹבֶצֶת עֲלֵיהֶם, וּלְפַעֲמִים הִיא עֲלֵיהֶם, וּלְפַעֲמִים מְסַתְּלֶקֶת מֵהֶם, אָבִל מְשׁוּם שֶׁהֵם מְהַמְצִים שָׁלָה, (שְׁנֵאֵמֶר בָּהֶם (יִרְמְיָהוּ לֹא) הֵמּוּ מְעִי לוֹ), מְשׁוּם אֲהָבָה שָׂרְאוּ אֶת מְעִיָּה עֲלֵיהֶם, וְהֵם בְּעֲלֵי קִבְלָה, נֶאֱמַר בָּהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, שֶׁהֵאֵם לֹא זֶה מֵהֶם לְעוֹלָם.

שְׂוֵדָאֵי הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא תוֹרָה, וְשִׁכְיָנָה הִיא מִצְוָה. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִּתְעַסֵּק בָּהֶם לִיחִיד אוֹתָם. וְכֵן זְכוּר וְשִׁמּוֹר הֵם הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְיָנָתוֹ. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁמִּיחִיד אוֹתָם בְּיוֹם שַׁבָּת, שֶׁהוּא יְסוֹד, וּבִאֲהָבָה וְיִרְאָה שֶׁל יי"ה, שֶׁהֵם אָבָא וְאֵמָא. זְכוּר וְשִׁמּוֹר, הֵם כְּנֶגֶד תַּפְּלִין שֶׁל רֹאשׁ - יי", וְתַפְּלִין שֶׁל יָד - ה', זְכוּר וְנִקְבָּה, וְאֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁמִּיחִיד אוֹתָם בְּקִרְיָאֵת שְׁמַע בְּיִרְאָה וְאֲהָבָה, שֶׁבִּזְמַן שִׁישְׁרָאֵל מִתְעַסְקִים בַּתּוֹרָה שֶׁבִּכְתָּב וּבַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה בִּאֲהָבָה וְיִרְאָה, נֶאֱמַר בָּהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וּבִזְמַן שֶׁלֹּא מִתְעַסְקִים בָּהֶם בִּאֲהָבָה וְיִרְאָה, נֶאֱמַר בָּהֶם שֶׁלֹּא תִשְׁלַח אֶת הָאֵם.

בִּזְמַן שִׁישְׁרָאֵל שׁוֹמְרִים שַׁבָּת בְּזְכוּר וְשִׁמּוֹר בְּיִרְאָה וְאֲהָבָה, נֶאֱמַר בָּהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים. וְאֵם לֹא, כְּתוּב בָּהֶם שֶׁלֹּא תִשְׁלַח וְגו', שְׁנֵי גִירוּשִׁים. וּבִזְמַן שִׁישְׁרָאֵל מִיחִידִים אֶת הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּתַּפְּלִין שֶׁל יָד וּבַתַּפְּלִין שֶׁל רֹאשׁ בְּיִרְאָה וְאֲהָבָה, נֶאֱמַר בָּהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֵם לֹא - שֶׁלֹּא תִשְׁלַח. וּבִזְמַן שֶׁמְקַיְּמִים מִצְוֹת בְּרִית מִלָּה וּמַעֲבִירִים מֵהֶם הַעֲרָלָה וְעוֹשִׂים פְּרִיעָה בְּיִרְאָה וְאֲהָבָה, נֶאֱמַר בָּהֶם לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֵם לֹא - שֶׁלֹּא

אֵימָא רְבִיעָא עֲלֵיהֶו, וְזִמְנִין אֵיהִי עֲלֵיהֶו, וְזִמְנִין אִסְתַּלְקַת מִנֵּיהֶו, אָבִל בְּגִין דְּאִינוּן מִן מְעוּי, (נ"א דְּאִתְּמַר בְּהוּן (יִרְמְיָהוּ לֹא יט) הֵמּוּ מְעִי לוֹ), בְּגִין דְּרַחֲמֵי דְחִמּוּ מִיַּעֲהָ עֲלֵיהֶו וְאִינוּן מְאִרִי קִבְלָה, אִתְּמַר בְּהוּן (דְּבָרִים כב ו) לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, דְּאֵימָא לֹא זֶה מִנֵּיהֶו לְעוֹלָם.

דְּנִדְאֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵיהִו אוֹרִייתָא, וְשִׁכְיָנָתָא הִיא מִצְוָה, זַפְּאָה מָאן דְּמִתְעַסֵּק בְּהוּן לִיחִידָא לֹוֹן, וְכֵן זְכוּר וְשִׁמּוֹר אִינוּן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיָנָתִיה, זַפְּאָה אֵיהִו מָאן דְּמִיחִיד לֹוֹן בְּיוֹם שַׁבָּת, דְּאֵיהִו יְסוֹד, וּבְרַחֲמֵי וּדְחִילוּ דִי"ה, דְּאִינוּן אָבָא וְאֵימָא. זְכוּר וְשִׁמּוֹר, אִינוּן לְקַבֵּל תַּפְּלִין דְּרִישָׁא יי", וְתַפְּלִין דִּידָא ה', דְּכַר וְנִקְבָּא, וְזַפְּאָה אֵיהִו מָאן דְּמִיחִיד לֹוֹן בְּקִרְיָאֵת שְׁמַע בְּדְחִילוּ וְרַחֲמֵי, דְּבִזְמַנָּא דִּישְׁרָאֵל מִשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרִייתָא דְּבִכְתָּב וּבְאוֹרִייתָא דְּבְעַל פֶּה, בְּרַחֲמֵי וּדְחִילוּ, אִתְּמַר בְּהוּן לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וּבִזְמַנָּא דְּלֹא מִשְׁתַּדְּלִין בְּהוּן בְּרַחֲמֵי וּדְחִילוּ, אִתְּמַר בְּהוּן שֶׁלֹּא תִשְׁלַח אֶת הָאֵם.

בִּזְמַנָּא דִּישְׁרָאֵל נְטָרִין שַׁבְּתָא בְּזְכוּר וְשִׁמּוֹר בְּדְחִילוּ וְרַחֲמֵי, אִתְּמַר בְּהוּן לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֵם לֹא כְּתִיב בְּהוּן שֶׁלֹּא תִשְׁלַח וְגוֹמֵר, תְּרִין תְּרוּכִין, וּבִזְמַנָּא דִּישְׁרָאֵל מִיחִידִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בַּתַּפְּלִין דִּיד וּבַתַּפְּלִין דְּרֹאשׁ בְּדְחִילוּ וְרַחֲמֵי, אִתְּמַר בְּהוּן לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֵם לֹא שֶׁלֹּא תִשְׁלַח, וּבִזְמַנָּא דְּמַקְיִימִין מִצְוֹת בְּרִית מִלָּה וְאֲעַבְרִין מִנֵּיהֶו עֲרָלָה, וְעַבְדִּין פְּרִיעָה, בְּדְחִילוּ וְרַחֲמֵי, אִתְּמַר בְּהוּן לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, וְאֵם לֹא שֶׁלֹּא תִשְׁלַח אֶת הָאֵם, בִּזְמַנָּא דְּמִיחִידִין בְּזוּגִיהוּן בְּקִדּוּשִׁין וְשִׁבְעַ בְּרַכָּאן,

תשלח את האם. בזמן שמיוחדים
בזווגם בקדושין ושבע ברכות,
שהם היחוד שלהם בקדשה
ובברכה, נאמר בהם לא תקח
האם על הבנים, ואם לא - שלח
תשלח וכו'.

וישראל הם בגלות ברשות
אחרת, שכשלא מתיחדים בזווגם
בקדושין ושבע ברכות, שהם
היחוד שלהם בקדשה וברכה,
במקום הקדשה שורה עליהם
טמאה, ובמקום של ברכה שורה
עליהם קללה, ובמקום של יחוד
שורה עליהם פרוי, וזה גורם
גלות לשכינה, שגרשה ממקומה
ומקנה, שהיא ירושלים. זהו
שכתוב ובפשעיהם שלחה אמהם,
שני שלוחים, שלח תשלח, אחד
מבית ראשון ואחד מבית שני.

ואם תאמר שהקדוש ברוך הוא
לא גרש עמה - משום כך אמר
הכתוב כצפור נודדת מן קנה פן
איש נודד ממקומו, כדי לשמר
אותה בגלות מרשות נכריה. זהו
שכתוב אני יהו"ה הוא שמי
ובכוני לאחר לא אפתן וגומר.
לאחר - זה אל אחר, זה סמאל,
לפסילים - אלו הממנים על
שבעים אמות.

ובשביעה הקדוש ברוך הוא הוא
מלך אסור ברהטים, הוא אסור
עמהם בתפלין של ראש, שהם
הפאר של הראש, שתפלין של
ראש הם במקום של הרהטים של
המח, וזהו אסור ברהטים, והוא
חבוש עמהם בתפלין של יד
בקשר של יד, וזהו שכתוב פארך
חבוש עליך, ומשום שהוא חבוש
עמהם בגלות, נאמר בו אין חבוש
מתיר עצמו מבית האסורין,
והשכינה היא בית האסורים שלו,
בגלל האהבה שלה הוא אסור
בה, וסוד הדבר - צרור המור
דודי לי בין שדי גליל.

דאינון יחודא דלהון בקדושה ובברכתא,
אתמר בהון לא תקח האם על הבנים, ואם
לא שלח תשלח וכו'.

ואינון ישראל בגלותא ברשותא אחרא, דכד
לא מתייחדין בזווגיהו בקדושין
ושבע ברכאן, דאינון יחודא דלהון בקדושה
וברכה, באתר דקדושה שריא עלייהו
מסאבא, ובאתר דברכה שריא עלייהו
לטותא, ובאתר דיחודא שריא עלייהו פרוי, דא
גרים גלותא לשכינתא, דאתתרכת
מאתרהא ומקנהא דאיהי ירושלם, הדא הוא
דכתיב (ישעיה נ א) ובפשעיהם שלחה אמהם,
תרין שלוחין שלח תשלח, חד מבית ראשון,
וחד מבית שני.

ואי תימא דקודשא בריך הוא לאו אתתתך
עמיה, בגין דא אמר קרא (משלי כז
ח) כצפור נודדת מן קנה פן איש נודד
ממקומו, בגין לנטרא לה בגלותא מרשו
נוכראה, הדא הוא דכתיב (ישעיה מב ח) אני יי'
הוא שמי וכבודי לאחר לא אפתן וגומר, לאחר
דא אל אחר, דא סמאל, לפסילים אלין
ממנן דעל שבועין אומין.

ובגינה, קודשא בריך הוא איהו מלך אסור
ברהטים, איהו אסור עמהון בתפלין
דרישא, דאינון פאר דרישא, דתפלין דרישא
אינון באתר דרהטי דמוחא, ודא איהו אסור
ברהטים, ואיהו חבוש עמהון בתפלין דיד
בקשר של יד, ודא הוא דכתיב (יחזקאל כד יז) פארך
חבוש עליך, ובגין דאיהו חבוש עמהון
בגלותא, אתמר ביה אין חבוש מתיר עצמו מבית
האסורין, ושכינתא איהי בית האסורין דיליה,
בגין רחימו דילה איהו אסור בה, ורזא דמלה
צרור המור דודי לי בין שדי גליל (שיר א יג).

ומשום כך, מי שרוצה להשיג את המלך, אין לו רשות להשיג אותו אלא עם השכינה. זהו שכתוב אל יתהלל וכו', כי אם בזאת יתהלל וגומר. ואהרן כשנכנס לקדש הקדשים ביום הכפורים, בה היה נכנס, שכתוב בזאת יבא אהרן אל הקדש, שהיא עת לעשות ליהוה, ומשה בשבילה התקיים בעולם. זהו שכתוב וזאת הברכה אשר ברוך וגומר, ובה עשה עשר מפות לפרעה. זהו שכתוב ואולם בעבור זאת העמדתו, ויעקב, משום שהיה יודע שכל רצונו של המלך בה, צוה את בניו עליה שלא יכנסו לפני המלך אלא בה, וכל משאלותיהם בתפלות ובקשות למלך שיהיו בה. זהו שכתוב וזאת אשר דבר להם אביהם וגומר. ודוד, משום שהיה יודע שכל הרצון והכח והתקף של המלך הוא בה, אמר אם תחנה וגומר, בזאת אני בוטח, שנאמר עליה ומלכותו בכל משלה, ומי שלא שת לבו גם לזאת, עליו נאמר וכסיל לא יבין את זאת. ומשום כך, כשישראל מבקשים בקשות למלך, אומרים לה אנה הלך דודך, אנה פנה דודך, אנה פנה דודך ונבקשנו עמו, בכמה בקשות של תפלות ובקשות, שבשבילך הוא ירד עלינו, שלא זו מננו אלא משום שלא נהגנו כך כבוד, שבשבילך היה אסור עמנו כל ששת הימים. זהו שכתוב יהיה סגור ששת ימי המעשה, וביום השבת יפתח ויביום השבת יפתח וביום החדש יפתח, שכן היא השכינה נסתרת עמו בימי החל, כמו שושנה שהיא אטומה, וביום השבת וביום החדש ובימים טובים נפתחת

ובגין דא מאן דבעי לאשגא למלפא, לית ליה רשו לאשגא ליה אלא בשכינתא, הדא הוא דכתיב (ירמיה ט כב) אל יתהלל וכו' כי אם בזאת וגומר, ואהרן פד עאל לקדש קדשין ביומא דכפורי, בה הוה עאל, דכתיב (ויקרא טז ג) בזאת יבא אהרן אל הקדש, דאיהי עת לעשת ליי', ומשה בגינה אתקיים בעלמא, הדא הוא דכתיב (דברים לג א) וזאת הברכה אשר וגומר, ובה עביד עשר מכתשין לפרעה, הדא הוא דכתיב (שמות ט טז) ואולם בעבור זאת העמדתו, ויעקב בגין דהוה ידע דכל רעותא דמלפא בה, מני לבנוי עליה, דלא יעלון קדם מלפא אלא בה, וכל שאלתין דלהון בצלותין ובעותין למלפא דיהון בה, הדא הוא דכתיב (בראשית מט כח) וזאת אשר דבר להם אביהם (דף כב ע"א) וגומר, ודוד בגין דהוה ידע דכל רעותא וחילא ותוקפא דמלפא בה, אמר (תהלים כז ג) אם תחנה וגומר, בזאת אני בוטח, דאתמר עליה (שם קג ט) ומלכותו בכל משלה, ומאן דלא שת לביה גם לזאת, עליה אתמר (שם צב ז) וכסיל לא יבין את זאת.

ובגין דא כד ישראל בעאן בעותין למלפא, אמרין לה (שיר ו א) אנה הלך דודך, דאתמר ביה ברח דודי, אנה פנה דודך ונבקשנו עמו, בכמה בקשות דצלותין ובעותין, דבגינה איהו נחית עלן, דלא זו מננא אלא בגין דלא נהגנא יקרא בך, דבגינה הוה אסיר עמנא כל שית יומין, הדא הוא דכתיב (יחזקאל מו א) יהיה סגור ששת ימי המעשה, וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח, דהכי איהי שכינתא סתימא עמיה ביומא דחולא, פשושנה דאיהי אטימא, וביומא דשבתא וביומא דחדשא וביומין טבין

לקבל ריחות ובשמים ולירש
נפשות וענוגים לבניהם.

אוי להם לבני אדם, שהקדוש
ברוך הוא אסור עמם בגלות
והשכינה אסורה עמם, ונאמר
בה אין חבוש מתיר את עצמו
מבית האסורים, והגאולה שלה,
שהיא תשובה, האם העליונה
היא תלויה בידיהם, שחמשים
שערי חרות עמה, כנגד חמשים
פעמים שנוכרה יציאת מצרים
בתורה. זהו ויפן כ"ה וכו',
בחמשים האותיות הללו
שמיוחדים אותו בכל יום פעמים
שמע ישראל, שיש בהן כ"ה
וכ"ה אותיות, וירא כי אין איש
שיעזר אותה בתוכם.

והוא משגיח מן החלונות,
שנאמר בהם חלו נא פני א"ל
ויחננו, לאותה שנאמר בה א"ל
נא רפא נא לה, שהרפואה בידו,
שהיא יד פשוטה לקבל שבים,
וירא כי אין איש. והיא בעד
החלון נשקפה ותיבב בתרועה,
שהיא יבבה, שנאמר בה ויפתח
נח את חלון התבה אשר עשה,
וזה יום הפפורים של תבת נח,
היא האם העליונה, החלון שלה
הוא העמוד האמצעי, שבו אור,
ותורה אור, והוא האור הגנוז.
ויפן כה וכה, מציץ מן התרפים,
אלו עשרת ימי תשובה, וירא כי
אין איש. ועוד, משגיח מן
החלונות, אלו החלונות של בית
כנסת, שהאב ובנו הם בבית
(הכנסת) אסורים, והוא בכל יום
השגחתו עליהם ונותן להם
מזון.

ויפן כה וכה, אם יש מי
שיעזר בתשובה לשבר את
בית האסורים שלהם, זהו
שפתוב לאמר לאסורים צאו

אתפתחת, לקבל ריחין ובוסמין, ולירתא
נפשין וענוגין לבניהו.

ווי לון לבני נשא, דקודשא בריך הוא אסיר
עמהון בגלותא, ושכינתא אסירת עמהון,
ואתמר בה אין חבוש מתיר את עצמו מבית
האסורים, ופורקנא דילה דאיהי תשובה אימא
עלאה, איהי תליא בידיהון, דחמשין תרעין
דחירו עמה, לקבל חמשין זמנין דאדבר
יציאת מצרים באורייתא, דא הוא (שמות ב
יב) ויפן כ"ה וכו', באלין חמשין אתוון
דמיחדין ליה בכל יומא פעמים שמע ישראל,
דאית בהון כ"ה וכו' אתוון, וירא כי אין
איש דאתער לה בגויהו.

ואיהי משגיח מן החלונות, דאתמר בהון חלו
נא פני אל ויחננו, לההיא דאתמר
בה (במדבר יב יג) אל נא רפא נא לה, דאסוותא
בידיה, דאיהו יד פשוטה לקבל שבים, (שמות
ב יב) וירא כי אין איש, ואיהי (שופטים ה כח) בעד
החלון נשקפה, ותיבב בתרועה דאיהי יבבא,
דאתמר בה (בראשית ח ו) ויפתח נח את חלון
התבה אשר עשה, ודא יום הפפורים דתיבת
נח היא אימא עלאה, חלון דילה הוא עמודא
דאמצעיתא, דביה אור, ותורה אור, ואיהו
אור הגנוז.

ויפן כה וכה, מציץ מן התרפים, אלו עשרת
ימי תשובה, וירא כי אין איש, ועוד
משגיח מן החלונות אלין חלונות דבי
כנישתא, דאבא ובנוי אינון
בבית (הכנסת) אסירין, ואיהו בכל יומא
אשגחותיה עליהו, ויהיב לון מזונא.

ויפן כה וכה, אם אית מאן דיתער בתיובתא
לתברא בית אסורין דלהון, הדא הוא

דכתיב (ישעיה מט ט) לאמר לאסורים צאו, ולאשר בחשך הגלו, ויפן כה וכה

וְיָרָא כִּי אֵין אִישׁ, אֶלָּא אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָּנוּ, בַּעֲסָקִין דְּלֵהוֹן, בְּאוֹרְחִין דְּלֵהוֹן, אִישׁ לְבַצְעוֹ מְקַצְהוּ, בְּבַצְעָא דֵּהאִי עַלְמָא, לִירְתָא הָאִי עַלְמָא, וְלֹאוּ אֵינוֹן מִסְטָרָא דְאֵלִין דְּאִתְמַר בְּהוֹן (שמות יח כא), אַנְשֵׁי חֵיל, יִרְאִי אֱלֹהִיִּים, אַנְשֵׁי אֱמֶת, שְׁנָאִי בָצַע, אֶלָּא כָּלָם צוֹעָקִים בְּתַפְלָה בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים כְּמוֹ כָּלְבִּים, הֵב לָנוּ מְזוֹן וְסִלִּיחָה וְכַפְּרָה וְחַיִּים, כְּתַבְנוּ לְחַיִּים, וְהֵם עֲזִי נָפֶשׁ כְּכָלְבִּים. שְׁהֵם אֲמוֹת הָעוֹלָם שְׂצוּעָקִים כְּנִגְדּוֹ וְאֵין לָהֶם בִּשְׁת פָּנִים, שְׁאֵין מִי שְׁקוּרָא לֹו בְּתִשּׁוּבָה שְׁחִיר אֶת שְׁכִינְתּוֹ אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁהִיא מְרַחֶקֶת מִמֶּנּוּ, לְחֹזֵר אֵלָיו, וְנִגְדָּמִים לְכָלְבִּים, שְׁנֹאֲמַר בְּהֶם וַיִּתְּעַרְבוּ בְּגוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מַעֲשֵׂיהֶם, וְאוֹתָם עָרַב רַב, שְׁכָל חֶסֶד שְׁעוֹשִׁים, הֵם עוֹשִׂים אוֹתוֹ לַעֲצָמָם.

וְעוֹד הֵם מְבַקְשִׁים מְזוֹן וְכִסּוּת וְעוֹנָה, שְׁהִיא עוֹנָה זְוֹנָה, שְׁנֹאֲמַר בְּה שְׁאָרָה כְּסוּתָהּ וְעוֹנָתָה לֹא יִגְרַע, וְאֵין מִי שְׁשׂוֹאֵל מְזוֹן, שְׁהוּא תוֹרָה, שְׁאָרָה שֶׁל הַשְּׁכִינָה, וְהִיא הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה שְׁנֹאֲמַר בְּה וְאֵל תִּטֵּשׁ תּוֹרַת אֱמָךְ. כְּסוּתָהּ זֶה כְּסוּי הַצִּיצִית וְעֵטוֹף שָׁלָה, וְתַפְלִין שֶׁל יָד, שְׁנֹאֲמַר בְּה תִּפְלָה לְעֵנִי כִי יַעֲטֶף. וְעוֹנָתָה זֶה קְרִיאַת שְׁמַע בְּעוֹנָתָה. שְׁאֵם שְׁלֹשׁ אֱלֹהִים לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ, לְשְׁכִינָה, וַיִּצְאָה חֲנָם אֵין כְּסָף, אֵין לֹו בּוֹשָׁה מִן הַשְּׁכִינָה, הוּא חֲצוּף. וְעוֹד אֵין כְּסָף, לֹא יִהְיֶה לֹו כְּסוּפִים לְעוֹלָם הַבָּא.

וְהֵן כָּל אֱלֹהִים יַפְעֵל א"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר, וּמִשּׁוּם כֵּן פִּי הִיא כְּסוּתָהּ לְבִדְהָ - זֶה גִלְגּוּל הָרֵאשׁוֹן, הִיא שְׁמֵלְתוֹ לְעוֹרוֹ - זֶה גִלְגּוּל שְׁנִי, בְּמָה יִשְׁכֵּב - זֶה

וְיָרָא כִּי אֵין אִישׁ, אֶלָּא אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָּנוּ, בַּעֲסָקִין דְּלֵהוֹן, בְּאוֹרְחִין דְּלֵהוֹן, אִישׁ לְבַצְעוֹ מְקַצְהוּ, בְּבַצְעָא דֵּהאִי עַלְמָא, לִירְתָא הָאִי עַלְמָא, וְלֹאוּ אֵינוֹן מִסְטָרָא דְאֵלִין דְּאִתְמַר בְּהוֹן (שמות יח כא), אַנְשֵׁי חֵיל, יִרְאִי אֱלֹהִיִּים, אַנְשֵׁי אֱמֶת, שְׁנָאִי בָצַע, אֶלָּא כָּלָם צוֹעָקִים בְּתַפְלָה בְּיוֹמָא דְכַפּוּרִי כְּכָלְבִּים, הֵב לָנָא מְזוֹנָא, וְסִלִּיחָה וְכַפְּרָה וְחַיִּים, כְּתַבְנוּ לְחַיִּים, וְאֵינוֹן עֲזִי נָפֶשׁ כְּכָלְבִּים, דְּאֵינוֹן אוֹמְרִין דְּעַלְמָא דְצוּוּחִי לְגַבִּיָּה וְלִית לוֹן בִּשְׁת אַנְפִּין, דְּלֹא אִית מָאן דְּקָרָא לִיה בְּתִיּוּבְתָא, דִּיחֲזוֹר שְׁכִינְתָּיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִיהִי מְרַחֶקֶת מִנִּיהּ, לְמַהֲדֵר לְגַבִּיָּה, וְאִדְמִיִּין לְכָלְבִּים, דְּאִתְמַר בְּהוֹן (תהלים קו לה) וַיִּתְּעַרְבוּ בְּגוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מַעֲשֵׂיהֶם, וְאֵינוֹן עָרַב רַב, דְּכָל חֶסֶד דְּעַבְדִּין לְגִרְמִיָּהוּ עַבְדִּין.

וְעוֹד אֵינוֹן שְׁאֵלִין מְזוֹנָא וְכִסּוּיָא וְעוֹנָה, דְּאִיהִי עוֹנָה זְוֹנָה, דְּאִתְמַר בְּה (שמות כא ו) שְׁאָרָה כְּסוּתָהּ וְעוֹנָתָה לֹא יִגְרַע, וְלֹא אִית מָאן דְּשְׁאִיל מְזוֹנָא דְּאִיהִי תוֹרָה, שְׁאָרָה דְּשְׁכִינְתָּא, וְאִיהִי אִימָא עַלְאָה, דְּאִתְמַר בְּה (משלי א ח) וְאֵל תִּטֵּשׁ תּוֹרַת אֱמָךְ, כְּסוּתָהּ (דף כב ע"ב) דָּא כְּסוּיָא דְצִיצִית, וְעֵטוֹפוֹ דִּילִיָּה, וְתַפְלִין דִּיד, דְּאִתְמַר בְּה (תהלים קב א) תִּפְלָה לְעֵנִי כִי יַעֲטֶף, וְעוֹנָתָה דָּא קְרִיאַת שְׁמַע בְּעוֹנָתָה, דְּאֵם שְׁלֹשׁ אֱלֹהִים לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ לְשְׁכִינְתָּא, וַיִּצְאָה חֲנָם אֵין כְּסָף (שמות כא יא), לִית לִיה כְּסוּפָא מִן שְׁכִינְתָּא, חֲצִיף אִיהוּ, וְעוֹד אֵין כְּסָף לֹא יִהְיֶה לִיה כְּסוּפָא לְעַלְמָא דְאִתִּי.

וְהֵן כָּל אֱלֹהִים יַפְעֵל א"ל פְּעָמִים שְׁלֹשׁ עִם גָּבֵר (איוב לג כט), וּבִגִּין דָּא כִּי הִיא כְּסוּתָהּ לְבִדְהָ, דָּא גִלְגּוּלָא קְדָמָא, הִיא שְׁמֵלְתוֹ לְעוֹרוֹ, דָּא גִלְגּוּלָא תַנְיִנָא, בְּמָה יִשְׁכֵּב, דָּא גִלְגּוּלָא

תְּלִיתָאָה, וְאֵלִין אֵינוֹן תִּלְתַּל לְבוּשִׁין, דְּתִלְתַּל
פְּסוּיִין, דְּתִלְתַּל גְּיוּנִין דְּעֵינָא, דְּאֵינוֹן לְבוּשִׁין
לְבַת עֵין, דְּאֵיהִי נִשְׁמָתָא.

וּבְאֵלִין תִּלְתַּל אֲתָמֵר (שמות כג יז) שְׁלֹשׁ פְּעָמִים
בַּשָּׁנָה יֵרָאָה כָּל זְכוּרָךְ, וְלִקְבֹּל תִּלְתַּל
זְמָנִין אֵינוֹן תִּלְתַּל גְּיוּנִין דְּשַׁרְגָא, דְּאֲתָמֵר
בְּהוּן (שם ג ב) וַיֵּרָא מִלְּאֲךָ יְיָ אֵלָיו בְּלִבַּת אֵשׁ
מִתּוֹךְ הַסֵּנָה, וַיֵּרָא הָא גְּיוֹן חַד, בְּלִבַּת אֵשׁ
מִתּוֹךְ הַסֵּנָה הָא גְּיוֹן תְּנִינָא, וַיֵּרָא וְהִנֵּה הַסֵּנָה
בַּעַר בָּאֵשׁ הָא תִּלְתַּל, וְאֵינוֹן לִקְבֹּל שְׁלֹשָׁה
גְּיוּנִין דְּעֵינָא, בְּלִבַּת אֵשׁ דָּא בַת עֵין, בְּהֵהוּא
זְמָנָא דִּיהוּן נְהִירִין תִּלְתַּל גְּיוּנִין דְּעֵינָא, דְּאֵינוֹן
לִקְבֹּל תִּלְתַּל גְּיוּנִין דְּקֻשְׁתָּא, מִיד וְרֵאִיתִיהָ לְזִכֹּר
בְּרִית עוֹלָם (בראשית ט טז), וּבְהֵהוּא זְמָנָא פִּי עֵין
בַּעֲיִן יֵרָאוּ בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן (ישעיה נב ח).

אֹר דְּעֵינָא הוּא עֲמוּדָא דְּאֲמָצְעִיתָא, בַּת עֵין
בֵּיתָא דִּילָהּ, בְּהֵהוּא זְמָנָא דִּיתְפַּנִּי עֲנָנָא
מִן בַּת עֵינָא, דְּאֲתָמֵר בָּהּ (איכה ג מד) סִכְתָּה בַּעֲנָן
לָךְ וְגוֹמֵר, דְּאֵיהִי תְּבִלּוּל דְּעֵינָא, דָּא רוּמִי
רַבְתָּא, שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה עֲתִידָה לְמִימַר לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, לָמָּה תַעֲמֹד בַּחוּץ, וְאַנְכִי פְּנִיתִי
הַבַּיִת (בראשית כד לא), אָנְכִי דִּיצִיאַת מִצָּרִים, וְאַף
עַל גַּב דְּאֵין חֲבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוּ מִבֵּית הָאֲסוּרִים,
דְּאֵיהִי שְׂכִינְתָּא, דְּאֵיהִי אֲסוּרָה בְּגִלּוּתָא,
שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה יִפְרוֹק לָהּ, הָדָא הוּא
דְּכִתִּיב (רות ג יג) אִם יִגְאָלְךָ טוֹב יִגְאָל, וְאִם לֹא
יִחַפֵּץ לִגְאָלְךָ וְיִגְאָלְתִּיךָ אָנְכִי, חֵי יְיָ שְׂכָבִי עַד
הַבֶּקֶר, דְּאֵיהִי יְמִינָא פְּשׁוּטָה לִקְבֹּל שְׂבִים,
דְּלִית מִלְתָּא דָּא תִלְיָא אֲלָא בְּתִיבְתָּא, יְמִין
עֲלָאָה דְּשְׂכִינְתָּא.

בְּהֵהוּא זְמָנָא שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ
(דברים לב יא), דְּאֵיהִי יְרוּשָׁלַם, ק"ן ו' עַל
גּוֹזְלֵיו יִרְחַף, יִפְרוּשׁ כְּנֶפֶיּוֹ יִקְחָהוּ יִשְׁאַהוּ עַל

גִּלְגּוּל שְׁלִישִׁי, וְאֵלוּ הֵם שְׁלֹשָׁה
לְבוּשִׁים שֶׁל שְׁלֹשָׁה כְּסוּיִים שֶׁל
שְׁלֹשָׁה צְבָעֵי הָעֵין, שֶׁהֵם
לְבוּשִׁים לְבַת עֵין שֶׁהִיא נִשְׁמָה.
וּבְשִׁלְשֶׁת אֵלֶּה אָמַר, שְׁלֹשׁ
פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאָה כָּל זְכוּרָךְ,
וּכְנָגַד שְׁלֹשֶׁת הַצְּבָעִים, פְּעָמִים
הֵם שְׁלֹשֶׁת הַצְּבָעִים שֶׁל הָנֹר,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וַיֵּרָא מִלְּאֲךָ יְהוָה
אֵלָיו בְּלִבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנָה.
וַיֵּרָא - הָרִי צָבַע אֶחָד, בְּלִבַּת אֵשׁ
מִתּוֹךְ הַסֵּנָה - הָרִי צָבַע שְׁנִי,
וַיֵּרָא וְהִנֵּה הַסֵּנָה בַּעַר בָּאֵשׁ -
הָרִי שְׁלֹשָׁה, וְהֵם כְּנָגַד שְׁלֹשֶׁת
צְבָעֵי הָעֵין. בְּלִבַּת אֵשׁ זֹאת בַּת
עֵין, בְּאוֹתוֹ זְמַן שִׁיְהִי מֵאִירִים
שְׁלֹשֶׁת צְבָעֵי הָעֵין, שֶׁהֵם כְּנָגַד
שְׁלֹשֶׁת צְבָעֵי הַקֻּשְׁתָּא, מִיד
וְרֵאִיתִיהָ לְזִכֹּר בְּרִית עוֹלָם,
וּבְאוֹתוֹ הַזְּמַן - פִּי עֵין בַּעֲיִן יֵרָאוּ
בְּשׁוּב יְהוָה צִיּוֹן.

אֹר הָעֵין הוּא עֲמוּד הָאֲמָצְעִי,
בַּת עֵין הַבַּיִת שְׁלֹה, בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן
שִׁיתְּפָנָה הָעֵנָן מִבַּת הָעֵין,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ סִכְתָּה בַּעֲנָן לָךְ
וְגוֹמֵר, שֶׁהִיא תְּבִלּוּל שֶׁל הָעֵין,
זֹאת רוּמֵי רַבְתִּי, הַשְׂכִּינָה הָעֲלִיוֹנָה
עֲתִידָה לִזְמַר לְקוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא,
לָמָּה תַעֲמֹד בַּחוּץ וְאָנְכִי פְּנִיתִי
הַבַּיִת, אָנְכִי שֶׁל יִצְיַאת מִצְרַיִם.
וְאַף עַל גַּב דְּאֵין חֲבוּשׁ מִתִּיר אֶת
עֲצָמוֹ מִבֵּית הָאֲסוּרִים, שֶׁהִיא
שְׂכִינָה, שֶׁהִיא אֲסוּרָה בְּגִלּוּת,
שְׂכִינָה הָעֲלִיוֹנָה תִּפְדֶּה אוֹתָהּ.
זֶהוּ שְׁפָתוֹב אִם יִגְאָלְךָ טוֹב
יִגְאָל, וְאִם לֹא יִחַפֵּץ לִגְאָלְךָ
וְיִגְאָלְתִּיךָ אָנְכִי, חֵי יְהוָה שְׂכָבִי
עַד הַבֶּקֶר, שֶׁהִיא יְמִין פְּשׁוּטָה
לִקְבֹּל שְׂבִים, שְׂאִין הַדְּבָר הַזֶּה
תִּלּוּי אֲלָא בְּתִשְׁבָּה, הַיְמִין
הָעֲלִיוֹנָה שֶׁל הַשְׂכִּינָה.

בְּאוֹתוֹ זְמַן הַשְׂכִּינָה הָעֲלִיוֹנָה
כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ, שֶׁהִיא יְרוּשָׁלַם,
ק"ן ו', עַל גּוֹזְלֵיו יִרְחַף, יִפְרוּשׁ

כִּנְפֵי יִקְחֵהוּ יִשְׁאָהוּ עַל אֶבְרָתוֹ.
זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְאִשָּׁא אֶתְכֶם עַל
כִּנְפֵי נְשָׁרִים וְאִבִּיא אֶתְכֶם אֵלַי.
שְׁבֻזְמָן שֶׁהִשְׁכִּינָה בְּגִלוּת, נֹאמֵר
בָּהּ וְלֹא מִצָּאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ
וְגוֹמֵר, אֲלֵא בְּשֶׁבֶת וַיָּמִים
טוֹבִים. וּבְאוֹתוֹ זְמַן מִתְיַחֲדֶת עִם
בְּעָלָהּ, וְכִמָּה נִפְשׁוֹת יִתְרוֹת
יִוֹרְדוֹת עִמָּה לְדוֹר עִם יִשְׂרָאֵל.
זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת הַשֶּׁבֶת לְדִרְתָּם. אֲשֶׁרִי הוּא
מִי שֶׁמִּתְקַן לָהּ דִּינָה נָאָה בְּלָבוֹ,
וְכָלִים נָאִים בְּאִיבָרִים שְׁלוֹ,
וְאִשָּׁה נָאָה, שֶׁהִיא נִשְׁמָתוֹ,
שֶׁבִשְׂבִּילָהּ שׁוֹרָה הַשְׁכִּינָה
הָעֲלִינָה שֶׁהִיא נִשְׁמָת כָּל חַי
עָלְיוֹ, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
שׁוֹבֵת בְּאַחַד, וַיִּנְפֹּשׁ בְּאַחַד,
בַּשְּׁכִינָה הָעֲלִינָה הוּא שׁוֹבֵת
עֲלֵיהֶם, וּבַשְּׁכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה הוּא
וַיִּנְפֹּשׁ עֲלֵיהֶם, וְנוֹתֵן לָהֶם
נִפְשׁוֹת יִתְרוֹת.

שְׁאוֹתָן בְּתוֹלוֹת אַחֲרֶיהָ רְעוּתֶיהָ,
שְׁבָאוֹת עִמָּה, וְכִמָּה מְלָאכִים
מְמַנִּים, וּמִשְׁרָתִים שְׁלֵהֶם בָּאִים
עִמָּם, שֶׁהֵם שְׁבָעִים, שְׁתּוֹלִיִּים
מִן זָכוֹר וְשִׁמּוֹר, וְזֶהוּ וַיְכַלֵּוּ,
כּוֹלֵל שְׁבָעִים וּשְׁתִּים, וְנִקְרְאוֹת
הַנִּפְשׁוֹת הֵלְלוּ אֲשֶׁפִּיזִין, מִכִּיּוֹן
שֶׁלֹא שׁוֹרוֹת עִם יִשְׂרָאֵל אֲלֵא
בְיוֹם הַשֶּׁבֶת, וּכְשִׁינִצָּאת שֶׁבֶת,
כֵּלָן חוֹזְרוֹת לְמִקְוָם.

וְהַנִּשְׁמּוֹת שֶׁהֵם מִצָּדָה שֶׁל
הַשְּׁכִינָה הָעֲלִינָה נִקְרְאוּ
אֲפֻרֹחִים, וְנִפְשׁוֹת שֶׁמִּצָּד
הַשְּׁכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה נִקְרְאוּ
בִּיצִים, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל הַפּוֹרֵס
סֶפֶת שְׁלוֹם עֲלֵינוּ, הָאֵם הָעֲלִינָה
שֶׁהִיא סֶפֶת שְׁלוֹם שְׁסוּכְכָת
עֲלֵיהֶם, וְשְׁלוֹם עִמָּה, שֶׁנֹּאמֵר בּוֹ
הַנְּנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם,
וַיֵּשׁ סֶפֶה לְמִטָּה כ"ו ה"ס, שֶׁהוּא
יֵאֱהָדוּנָה"י, סֶפֶת שְׁלוֹם, כּוֹס, ת'
שֶׁהוּא תַּפְאֶרֶת. בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן יִהְיֶה

אֶבְרָתוֹ, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (שְׁמוֹת י"ט ד) וְאִשָּׁא
אֶתְכֶם עַל כִּנְפֵי נְשָׁרִים וְאִבִּיא אֶתְכֶם אֵלַי.

דְּבִזְמָנָא דְשְׁכִינָתָא אִיהִי בְּגִלוּתָא, אֲתָמֵר בָּהּ
(בְּרַאשִׁית ח ט) וְלֹא מִצָּאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ

וְגוֹמֵר, אֲלֵא בְּשֶׁבֶת וַיּוֹמִין טָבִין, וּבִהֵהוּא זְמָנָא
אֲתִיַּיְחֲדֶת עִם בְּעָלָהּ, וְכִמָּה נִפְשׁוֹת יִתְרִין קָא
נִחְתִּין עִמָּה, לְדִיַּרְא בִּישְׂרָאֵל, הִדָּא הוּא
דְכָתִיב (שְׁמוֹת ל"א טז) וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשֶּׁבֶת
לְדִרְתָּם, זַפָּאָה אִיהוּ מָאן דְּמִתְקַן לָהּ דִּינָה
נָאָה בְּלִפְיָהּ, וְכָלִים נָאִים בְּאִיבָרִים דִּילִיָּה,
וְאִשָּׁה נָאָה דְאִיהִי נִשְׁמָתִיהָ, דְּבִגִּינָה שְׂרִיא
שְׁכִינָתָא עֲלָאָה דְאִיהִי נִשְׁמָת כָּל חַי עֲלִיָּהּ,
וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ שֶׁבֶת בְּחָד, וַיִּנְפֹּשׁ
בְּחָד, בְּשְׁכִינָתָא עֲלָאָה אִיהוּ שֶׁבֶת עֲלִיָּהּ,
וּבְשְׁכִינָתָא תַּתָּאָה אִיהוּ וַיִּנְפֹּשׁ עֲלִיָּהּ, וַיְהִיב
לוֹן נִפְשָׁאן יִתְרִין.

דְּאִינוּן בְּתוֹלוֹת אַחֲרֶיהָ רְעוּתֶיהָ, דְּקָא אֲתִיַּיאן
עִמָּה, וְכִמָּה מְלָאכִים מְמַנִּין וּמִשְׁמָשִׁין
דְּלֵהוּן קָא אֲתִיַּיאן עִמָּהוֹן, דְּאִינוּן שְׁבָעִין,
דְּתִלְיִין מִן זָכוֹר וְשִׁמּוֹר, וְדָא אִיהוּ וַיְכַלֵּוּ,
כָּלִיל שְׁבָעִין וּתְרִין, וְאֲתִקְרִיאוּ אֲלֵין נִפְשׁוֹת
אוֹשְׁפִּיזִין, בְּגִין דְּלֹא שְׂרִיַּיאן בִּישְׂרָאֵל אֲלֵא
בְיוֹם הַשֶּׁבֶת, וְכֵד נִפִּיק שֶׁבֶת כְּלֵהוּ חֲזָרִין
לְאֲתִרִיָּהוּ.

וְנִשְׁמָתִין דְּאִינוּן מִסְטָרָא דְשְׁכִינָתָא עֲלָאָה
אֲתִקְרִיאוּ אֲפֻרֹחִין, וְנִפְשִׁין מִסְטָרָא
דְשְׁכִינָתָא תַּתָּאָה אֲקִרִין בִּיצִים, וְדָא אִיהוּ רִזָּא
דְּהַפּוֹרֵס סֶפֶת שְׁלוֹם עֲלֵינוּ, אִימָא עֲלָאָה דְאִיהִי
סֶפֶת שְׁלוֹם דְּמִסְכַּךְ עֲלִיָּהּ, וְשְׁלוֹם עִמָּה,
דְּאֲתָמֵר בִּיהּ (בְּמִדְבָּר כ"ה יב) הַנְּנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי
שְׁלוֹם, וְאִית סוּפָה לְתַתָּא כ"ו ה"ס דְּאִיהוּ
יֵאֱהָדוּנָה"י, סוּפָת שְׁלוֹם, כּוֹס, ת' דְּאִיהוּ
תַּפְאֶרֶת. (דף כג ע"א) בִּהֵהוּא זְמָנָא יְהוֹן בְּנִין

הבנים בְּרִשְׁתּוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְקוֹל יֵצֵא וַיֹּאמֶר לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים. מִיָּד שִׁיּוּצָא זְכוֹר וְשִׁמּוֹר שֶׁל שְׁבֹת וַיֵּבֵא הַלֵּילָה שֶׁל יוֹם הָרֵאשׁוֹן שֶׁל שְׁבֹת, קוֹל שְׁנֵי יוֹצֵא שְׁלַח תְּשַׁלַּח.

וְעוֹד, כִּי יִקְרָא קֵן צְפוֹר לִפְנֵיךְ - זו סִפָּה, שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה. בְּכָל עֵץ, זֶהוּ שְׁכָתוֹב וּלְקַחְתָּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר, אֶפְרוּחִים אֵלֶיךָ שְׁבַעַת יְמֵי הַסְּכּוּת, אוֹ בִּיצִים, שְׁכָתוֹ עוֹשִׂים שְׁבַע הַקְּפּוֹת, וְסוֹד הַדָּבָר - נִקְבָּה תְּסוּבֵב גָּבֵר.

פְּרִי עֵץ הָדָר, הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה. עֵץ הוּא לֹוֹלֵב, לִ"ו לִ"ב נְתִיבוֹת, שֶׁהוּא אֶתְרוֹג, וְצִרִיף לְנֻצָּנֵע בּוֹ לְשִׁשָּׁה צְדָדִים - אַרְבַּע רוֹחוֹת, מַעֲלָה וּמַטָּה, לְעוֹרֵר עָלָיו ו', וּשְׁלֹשָׁה נִעְנוּעִים לְכָל צֶדַע עוֹלָם שְׁמוֹנָה עֶשֶׂר, וְצִרִיף אַרְבַּע פְּעָמִים שְׁמוֹנָה עֶשֶׂר, אַחַד בְּנִטְלִית לֹוֹלֵב, וְהַשְׁנִי בְּאֵנָה יְהוּ"ה, שְׁנֵי אַחֲרִים בְּהוֹדוֹ לַה' הַתַּחֲלָה וְסוֹף, וּבְנִעְנוּעִים הִלְלוּ הֵם מִשְׁפִּילִים מִמַּעֲלָה לְמַטָּה אֶת שְׁבַעִים וּשְׁתַּיִם הָאֲמוֹת, וְאַחֲרֵי שְׁמֻנְצָחִים אוֹתָם, אוֹמְרִים אֲנִי וְהָ"ו הוֹשִׁיעָה נָא פְּעָמִים, שֶׁהֵם וְהָ"ו מִן וְהָ"ו, אֲנִי וְהָ"ו מִן וְיִסְ"ע וְיִבְ"א וְיִ"ט, וּבְאֹתוֹ הַזְּמַן לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים.

בִּיצִים הֵם מִצַּד שֶׁל אוֹפְנִים, הָאֶפְרוּחִים מִצַּד שֶׁל הַנֶּעֱר מִטְּרוּן, הַבָּנִים מִצַּד שֶׁל הַפֶּסֶא, שֶׁהִיא סִכַּת שְׁלוֹם, שֶׁהִיא הֶקֶן שֶׁל הַשְׁכִּינָה, שֶׁהֵם הָעֲלִיּוֹנָה מְקַנְנָת בְּפֶסֶא בְּשִׁלְשׁ הַסְּפִירוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת, הַעֲמוּד הָאֲמֻצִּי כּוֹלֵל שֵׁשׁ סְפִירוֹת, שְׁמֻנְנוֹת בְּמִטְּרוּן, הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה, מְקַנְנָת בְּאֹפֶן, שְׁנֹאמֶר בּוֹ וְהִנֵּה אוֹפֶן אֶחָד בְּאַרְץ. וְעוֹד, שְׁכִינָה מִצַּד הַפֶּסֶא נִקְרָאת

בְּרִשְׁתּוֹתָ דְּקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְקָלָא נְפִיק וַיִּימָא לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים, מִיָּד דְּנְפִיק זְכוֹר וְשִׁמּוֹר דְּשְׁבֹת, וַיִּיְתִי לִילָא דְּיוֹמָא קָמָא דְּשְׁבֹתָא, קָלָא תְּנִינָא נְפִיק שְׁלַח תְּשַׁלַּח.

וְתוֹ כִּי יִקְרָא קֵן צְפוֹר לִפְנֵיךְ, דָּא סוֹפָה דְּאִיהִי אִימָא עֲלָאָה, בְּכָל עֵץ, הִדָּא הוּא דְּכָתִיב (ויקרא כג ז) וּלְקַחְתָּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר, אֶפְרוּחִים אֵלֶיךָ שְׁבַעַת יְמֵי הַסְּכּוּת, אוֹ בִּיצִים דְּבַהוֹן עֲבָדִין שְׁבַע הַקְּפּוֹת, וְרִזָּא דְּמַלְהָ נִקְבָּה תְּסוּבֵב גָּבֵר (ירמיה לא כא).

פְּרִי עֵץ הָדָר אִימָא תַּתָּאָה, עֵץ אִיהוּ לֹוֹלֵב, לִ"ו לִ"ב נְתִיבוֹת, דְּאִיהוּ אֶתְרוֹג, וְצִרִיף לְנֻצָּנֵעָ בֵּיהַ לְשִׁית סְטָרִין, אַרְבַּע רוֹחוֹת וְעִילָא וְתַתָּא, לְאֶתְעָרָא עָלֶיהָ ו', וְתַלַּת נִעְנוּעִין לְכָל סְטָרָא סְלָקִין ח"י, וְצִרִיף אַרְבַּע זְמַנִּין ח"י, חֵד בְּנִטְלִית לֹוֹלֵב, וְתַרִּין בְּאֵנָה יְי', תַּרִּין אֶתְרִנִּין בְּהוֹדוֹ לִי תַחֲלָה וְסוֹף, וּבְאֵלֶיךָ נִעְנוּעִין אֵינוֹן מִשְׁפִּילִין מִעִילָא לְתַתָּא לְשְׁבַעִין וְתַרִּין אוֹמִין, וּלְבַתֵּר דְּנֻצָּחִי לֹוֹן אֲמַרִי אֲנִי וְהָ"ו הוֹשִׁיעָה נָא תַרִּין זְמַנִּין, דְּאֵינוֹן וְהָ"ו מִן וְהָ"ו אֲנִי וְהָ"ו, מִן וְיִסְע וְיִבְ"א וְיִ"ט, וּבְהַהוּא זְמַנָּא לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים.

בִּיצִים אֵינוֹן מְסִטְרָא דְּאוֹפְנִים, אֶפְרוּחִים מְסִטְרָא דְּנֶעֱר מִטְּרוּן, בָּנִים מְסִטְרָא דְּכְרִסְיָא דְּאִיהִי סִכַּת שְׁלוֹם, דְּאִיהִי קָנָא דְּשְׁכִינָתָא, דְּאִימָא עֲלָאָה מְקַנְנָא בְּכְרִסְיָא בְּתַלַּת סְפִירָן עֲלָאִין, עֲמוּדָא דְּאֲמֻצִּיתָא כְּלִיל שִׁית סְפִירָן, מְקַנְנָן בְּמִטְּרוּן, אִימָא תַּתָּאָה מְקַנְנָא בְּאֹפֶן, דְּאֶתְמַר בֵּיהַ (יחזקאל א טו) וְהִנֵּה אוֹפֶן אֶחָד בְּאַרְץ.

וְעוֹד שְׁכִינָתָא מְסִטְרָא דְּכְרִסְיָא אֶתְקַרִּיאת

נָשָׁר, וּמִסְטָרָא דְנַעַר יוֹנָה, וּמִסְטָרָא דְאֹפֶן
צָפוֹר, וּשְׂכִינְתָא דְמוֹת אָדָם לְהֵנָּה.

וְעוֹד שִׁלַּח תְּשַׁלַּח תָּא חַזִּי מִלְּאָכָא אִית
דְּמִמְנָא עַל עוֹפִין, דְּאִינוּן נַפְשִׁין
דְּאֶתְקִרְיָאוּ צָפְרִין, וְסַנְדְּלָפוֹ"ן שְׁמִיָּה, וּבְזִמְנָא
דְּיִשְׂרָאֵל מְקִיִּימִי הָאִי פְקוּדָא, וְאִזְלַת אִימָא
מִתְתַּרְכָּא, וּבְנִין צְוּוּחִין, אִיהוּ אוֹלִיף זָכוּ עַל
עוֹפִין דִּילִיָּה, וְיִימָא לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְהָא
כְּתִיב בְּךָ (תהלים קמה ט) וְרַחֲמֵיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו,
אִמָּאִי גְזִירִית עַל הָאִי עוֹפָא דְאֶתְתַּרְכַּת מְקִינָה,
וְכֵן מִטְטֵרוֹ"ן אוֹלִיף זָכוּ עַל עוֹפִין דִּילִיָּה,
דְּאִינוּן רוּחִין דְּפִרְחִין בְּבִנֵּי נָשָׂא, דְּמִפְרָסִיא
אִינוּן נִשְׁמָתִין, וּמֵהָאִי חֵיהּ רוּחִין, וּמֵאֹפֶן
נַפְשִׁין, וְאִינוּן בְּכִרְיָאָה יִצִּירָה עֲשִׂיָּה.

בְּשַׁבַּת וְיוֹמִין טָבִין נַחֲתִין עֲלִיָּהּ נִשְׁמָתִין
וְרוּחִין וְנַפְשִׁין בְּאַרְחָא אֲצִילוֹת, דְּאִינוּן
רוּחָא דְקֻדְשָׁא מַעֲשֵׁר סְפִירָן, וְכָל מִמְנָא אוֹלִיף
זָכוּ עַל עוֹפִין דִּילִיָּה, דְּאִינוּן נִשְׁמָתִין דְּפִרְחִין
בְּבִנֵּי נָשָׂא, וּבְזִמְנָא דְּיִשְׂרָאֵל מְקִימִין הָאִי
פְקוּדָא, כָּל מִמְנָא אוֹלִיף זָכוּ עַל עוֹפִין דִּילִיָּה,
וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מָה עֲבִיד, כְּנִישׁ לְכָל חֵילִין
דִּילִיָּה, וְיִימָא, וְכִי (ג"א הָא) כָּל מִמְנָא דְעוֹפִי
דִּלְתָּתָא אוֹלִיף זָכוּ עַל עוֹפִין דִּילִיָּה דְּמִמְנָא
עֲלִיָּהּ, וְלִית בְּכוּ מָאן דְּאוֹלִיף זָכוּ עַל בְּנֵי
דְּאִינוּן יִשְׂרָאֵל, בְּנֵי בְּכָרֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל שְׂכִינְתָּא
דְּאִיהִי בְּגִלוּתָא, דְּקִנְיָא דִּילָהּ דְּאִיהִי יְרוּשָׁלַּם
חֲרֻבָּה, וּבְנוֹי בְּגִלוּתָא תַּחוֹת יַד אֲדוֹנִים קָשִׁין
אוּמִין דְּעֻלְמָא, וְלִית מָאן דְּבַעֲי עֲלִיָּהּ רַחֲמֵי,
וְאוֹלִיף זָכוּ עֲלִיָּהּ, בְּהֵהוּא זִמְנָא צְוּוּחַ קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא וְאָמַר (ישעיה מח יא) לְמַעַנִי לְמַעַנִי
אֲעֻשֶׂה, וְאֲעֻשֶׂה לְמַעַן שְׁמִי (יחזקאל כ יד), וּבְדָא
יִתְעַר רַחֲמֵי עַל שְׂכִינְתִּיהָ וְעַל בְּנוֹי בְּגִלוּתָא.

נָשָׁר, וּמִצַּד שֶׁל נַעַר יוֹנָה, וּמִהַצַּד
שֶׁל אֹפֶן צָפוֹר, וְהַשְׂכִּינָה דְמוֹת
אָדָם לְהֵנָּה.

וְעוֹד, שִׁלַּח תְּשַׁלַּח, בָּא וּרְאֵה,
יֵשׁ מִלְּאָךְ מְמַנָּה עַל הָעוֹפוֹת,
שֶׁהֵן נַפְשוֹת שְׁנוּקְרָאוֹת צָפְרִים,
וְסַנְדְּלָפוֹ"ן שְׁמוֹ. וּבְזִמְנָן שִׁישְׂרָאֵל
מְקִימִים אֶת הַמְצָנָה הַזֹּאת וְהָאֵם
הַלֵּכֶת מִגִּרְשֵׁת, וְהַבְּנִים
צוֹעֲקִים, הוּא מְלַמֵּד זְכוּת עַל
הָעוֹפוֹת שְׁלוֹ, וְיֹאמַר לְקוּדְשׁ
בְּרוּךְ הוּא, וְהָרִי כְּתוּב כֶּף
וְרַחֲמֵיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו, לְמָה
גִּזְרָת עַל הָעוֹף הַזֶּה שְׁנִתְּגַרְשָׁה
מִקִּנְיָהּ? וְכֵן מִטְטֵרוֹ"ן מְלַמֵּד
זְכוּת עַל הָעוֹפוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהֵן
רוּחוֹת שְׁפוּרְחוֹת בְּבִנֵּי הָאָדָם,
שֶׁמִּהֲכַסָּא הֵם נִשְׁמוֹת, וּמִהֲחֵיהּ
הֵן רוּחוֹת, וּמִהָאֹפֶן נַפְשוֹת,
וְהֵם בְּכִרְיָאָה יִצִּירָה עֲשִׂיָּה.

בְּשַׁבַּת וְיוֹמִים טוֹבִים יוֹרְדוֹת
עֲלֵיהֶם נִשְׁמוֹת וְרוּחוֹת וְנַפְשוֹת
בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת, שֶׁהֵם רוּחַ הַקֹּדֶשׁ
מַעֲשֵׁר סְפִירוֹת, וְכָל מְמַנָּה
מְלַמֵּד זְכוּת עַל הָעוֹפוֹת שְׁלוֹ,
שֶׁהֵם נִשְׁמוֹת שְׁפוּרְחוֹת בְּבִנֵּי
אָדָם. וּבְזִמְנָן שִׁישְׂרָאֵל מְקִימִים
מְצָנָה זוֹ, כָּל מְמַנָּה מְלַמֵּד זְכוּת
עַל הָעוֹפוֹת שְׁלוֹ. וְמָה עוֹשֶׂה
הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא? הוּא מְכַנֵּס
אֶת כָּל חֵילוֹתָיו וְיֹאמַר, וְכִי (הֲרִי)
כָּל מְמַנָּה שֶׁל הָעוֹפוֹת שְׁלֵמָטָה
מְלַמֵּד זְכוּת עַל הָעוֹפוֹת שְׁלוֹ
שֶׁהוּא מְמַנָּה עֲלֵיהֶם, וְאֵין בָּכֶם
מִי שִׁילְמֵד זְכוּת עַל בְּנֵי שֶׁהֵם
יִשְׂרָאֵל, בְּנֵי בְּכָרֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל
הַשְׂכִּינָה שֶׁהִיא בְּגִלוּת, שֶׁהֵן
שְׁלָה הוּא יְרוּשָׁלַם חֲרֻבָּה, וּבְנֵי
בְּגִלוּת תַּחוֹת יַד אֲדוֹנִים קָשִׁים,
אֲמוֹת הָעוֹלָם, וְאֵין מִי שֶׁמִּבְקָשׁ
עֲלֵיהֶם רַחֲמִים וּלְמַד עֲלֵיהֶם
זְכוּת? בְּאוֹתוֹ זִמְנָן צוֹעֵק הַקֹּדֶשׁ
בְּרוּךְ הוּא וְאָמַר, לְמַעַנִי לְמַעַנִי
אֲעֻשֶׂה, וְאֲעֻשֶׂה עַל שְׂכִינְתוֹ וְעַל בְּנֵי בְּגִלוּת.

אֲעֻשֶׂה, וְאֲעֻשֶׂה לְמַעַן שְׁמִי. וְכֵן? יִתְעוֹרְרוּ רַחֲמִים עַל שְׂכִינְתוֹ וְעַל בְּנֵי בְּגִלוּת.

קם רבי אלעזר ואמר, והא קדם דגלו ישראל
ושכינתא, במאי הוּוּ מקיימין שלוח הקן,
אמר ליה רבי שמעון, ברי, בגין לאתערא
רחמין על אינון נפשין ורוחין ונשמותין, דהוּוּ
אזלין בגלותא בגלגולא מתתריבין מגופיהון
דאתחברו, דעלייהו אתמר דקודשא בריך הוא
הוה בונה עלמין ומחריבין, דאשתארו חרבין
גופיהון מנייהו, ומניעו דברכאן לעילא גרים
ונהר יחרב ויבש, והכי אוקמוהו אתחרב בית
ראשון והארץ היתה תהו ובהו. (דף כג
ע"ב) אתחרב בית שני וחשף על פני תהום,
ובגין אלין נשמותין דאתבריו קדם דאתברי
עלמא ולית לון גופין, בגין לאתערא רחמי
עליהו, הוּוּ מקיימי האי פקודא, אמר ליה,
אבא, אם פן תלמיד חכם דאיהו מסטרא
דמחשבה, דאתמר ביה ישראל עלה במחשבה
ליפראות, האי אורייתא איהי פן לתלמיד
חכם, אם פן אתתא דילה אמאי צריכא יבום,
דהא לא שוּוּ אפרשותא מארי מתניתין
לתלמידי חכמים משאר בני נשא, אמר ליה,
ברי, ודאי צריכא יבום, לאלין נשמותין דאזלין
ערטילאין משיית יומי בראשית.

אמר ליה, והא כתיב (ויקרא כז י) לא יחליפנו
ולא ימיר אתו וגומר, וכי האי אתתא
דאיהי קדש קדשין, תהא קינא למאן דלאו
איהו ממינה, דהא כתיב (בראשית א כד) תוצא
הארץ נפש חיה למינה, ולית לה הרפכה אלא
ממינה, אמר ליה, בני, גלגולין אינון רזא
דחרכה, פגון מאן דמרפיב אילנא דלאו איהו
מיניה באילנא אחרא, פגון מאן דמרפיבין
אלנין דא בדא, אבל עקרא דאם המר ימירנו,
צריך דיהא קדש בקדש, שיש עץ מצד הטמאה שהוא רע,
והרי קדש בראשית.

קם רבי אלעזר ואמר: והרי קדם
שגלו ישראל והשכינה, במה
היו מקיימים שלוח הקן? אמר
לו רבי שמעון: בני, כדי לעורר
רחמים על אותן נפשות ורוחות
ונשמות שהיו הולכות בגלות
בגלגול, מגרשות מגופיהם
שנחרבו, שעליהם נאמר
שהקדוש ברוך הוא היה בונה
עולמות ומחריבן, שנשארו
חרבות גופותיהם מהם, ומניעת
הפרכות למעלה גרמה, ונהר
יחרב ויבש. וכך פרשוהו, נחרב
בית ראשון - והארץ היתה תהו
ובהו. נחרב בית שני - וחשף על
פני תהום. ובשביל הנשמות
הללו שנבראו קדם שנברא
העולם ואין להם גופות, כדי
לעורר עליהם רחמים היו
מקיימים את המצוה הזו. אמר
לו: אבא, אם פן, תלמיד חכם
שהוא מצד המחשבה, שנאמר
בו ישראל עלה במחשבה
להפראת, התורה הזו היא בן
לתלמיד חכם, אם פן, למה
אשתו צריכה יבום, שהרי לא
שמו הבדל בעלי המשנה בין
תלמידי חכמים לשאר בני אדם?
אמר לו: בני, היא ודאי צריכה
יבום לנשמות הללו שהולכות
ערטילאיות מששת ימי
בראשית.

אמר לו: והרי כתוב לא יחליפנו
ולא ימיר אתו וגומר, וכי האשה
הזו, שהיא קדש קדשים, תהיה קן
למי שאינו ממינה, שהרי כתוב תוצא
הארץ נפש חיה למינה, ואין לה
הרפכה אלא ממינה? אמר לו:
בני, הגלגולים הם סוד של
הרפכה, כמו מי שמרפיב עץ
שאינו מינו בעץ אחר, כמו מי
שמרפיבים עצים זה עם זה,
אבל העקר של אם המר ימירנו,
ובשבילו נאמר לא ימיר אתו טוב

בָּרַע אוֹרַע בְּטוֹב, שֶׁזָּהוּ סוֹד שֶׁל צָדִיק וְרַע לוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, אֲבָל אִם הָמַר יִמְרְנוּ, וְהִיָּה הוּא וּתְמוּרָתוֹ יִהְיֶה קֹדֶשׁ, וּבָזֶה מְרַפֵּיבִים קֹדֶשׁ בְּקֹדֶשׁ וּמִקְבִּילִים זֶה מִזֶּה, וְסוֹד הַדְּבָר - מִקְבִּילוֹת הַלְּלָאֵת, וּמִן בְּמִינוֹ זֶהוּ צָדִיק וְטוֹב לוֹ, וּכְשֵׁאוֹתָהּ נִשְׁמָה, שֶׁהִיא קֹדֶשׁ, אֵינָה מוֹצֵאת אֶת מִינָהּ, נֹאמַר בָּהּ וְלֹא מִצָּהָ הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף רִגְלָהּ.

וְכַךְ סוֹד שֶׁל קֵץ צִפּוֹר, שֶׁנֹּאמַר בָּהּ שֶׁלַח תִּשְׁלַח אֶת הָאֵם, וְהוֹלֶכֶת נוֹדֶדֶת מִקְנָהּ, וְהֵן כָּל אֵלֶּה יַעֲלֶה א"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עַם גָּבֵר, כִּנְגֵד שְׁלֹשָׁה שְׁלוּחִים שֶׁל הַיּוֹנָה, וּכְשִׁמוֹצֵאת מְקוֹם לְשֻׁרוֹת שָׁם, נֹאמַר בָּהּ וְלֹא יִסְפָּה שׁוֹב אֵלָיו עוֹד. לְהִבִּיא זְמַן אַחֵר בַּהֲרַפְכָּהּ.

וּמִשּׁוּם כִּף שְׁלוּחַ הֵקֵן הוּא בָּכַל הָעוֹפוֹת הַקְּדוּשִׁים, וְלֹא בְטֻמְאִים, שֶׁהֵם נִשְׁמוֹת שֶׁהוֹלְכוֹת מִגְרָשׁוֹת, לְעוֹרֵר עֲלֵיהֶם רַחֲמִים. וְזֶה כְּתוּב בָּהֶם? גַּם צִפּוֹר מִצָּהָ בֵּית - זֶהוּ גִלְגּוּל רֵאשׁוֹן שֶׁהוּא נֶפֶשׁ, וְדִרְוֹר קֵץ לָהּ - זֶהוּ הַגִּלְגּוּל הַשֵּׁנִי שֶׁל הַרוּחַ, אֲשֶׁר שְׁתָּה אֶפְרוּחֶיהָ - זֶהוּ גִלְגּוּל שְׁלִישִׁי שֶׁל הַנֶּשֶׁמָה, וּמִשּׁוּם זֶה שֶׁלַח תִּשְׁלַח, כִּנְגֵד נֶפֶשׁ וְרוּחַ. אֶת הָאֵם, לְרִבּוֹת הַנֶּשֶׁמָה, שֶׁנֹּאמַר בָּהּ וּבִפְשָׁעֵיכֶם שִׁלַּחָה אִמְכֶם. אֶת הָאֵם, אֶת בֶּאֱרִיבּוֹת גִּלְגּוּל שְׁלִישִׁי.

וּמִשּׁוּם זֶה, מִי שֶׁמִּקְבִּלִים אוֹרְחִים, שֶׁהֵם נִשְׁמוֹת יְתֻרוֹת שֶׁהֵם מְרַפֵּיבִים עֲלֵיהֶם בְּעָרֵב שִׁבְתָּ, בְּפָנִים צְהָבוֹת, בְּשִׁמְחָה וּבַעֲנָג בַּעוֹלָם הַזֶּה, כִּשֶּׁהַנֶּשֶׁמָה וְהַרוּחַ וְהַנֶּפֶשׁ יוֹצְאוֹת מִן הַגּוּף מִהָעוֹלָם הַזֶּה, כִּף מִקְבִּלִים אוֹתָם

דְּמִסְאָבוּ דְאִיהוּ רַע, וּבִגְיִינִיה אֶתְמַר (וּיִקְרָא כז) לֹא יִמִּיר אֹתוֹ טוֹב בָּרַע אוֹרַע בְּטוֹב, דְּהֵאִי אִיהוּ רָזָא דְצָדִיק וְרַע לוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, אֲבָל (שם לג) אִם הָמַר יִמְרְנוּ, וְהִיָּה הוּא וּתְמוּרָתוֹ יִהְיֶה קֹדֶשׁ, וּבָדָא מְרַפֵּיבִין קֹדֶשׁ בְּקֹדֶשׁ, וּמִקְבִּלִין דִּין מִן דִּין, וְרָזָא דְמִלָּה (שמות כו ה) מִקְבִּילוֹת הַלְּלָאֵת, וּמִן בְּמִינוֹ הֵאִי אִיהוּ צָדִיק וְטוֹב לוֹ, וְכֵד הֵהִיא נִשְׁמָתָא דְאִיהִי קֹדֶשׁ לֹא אֲשַׁפַּחַת מִינָהּ, אֶתְמַר בָּהּ (בראשית ח ט) וְלֹא מִצָּהָ הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף רִגְלָהּ.

וְהִכִּי רָזָא דְקֵץ צִפּוֹר, דְּאֶתְמַר בָּהּ (דברים כב) שֶׁלַח תִּשְׁלַח אֶת הָאֵם, וְאִזְלָא מְנַדְדָּא מִן קְנָהּ, וְהֵן כָּל אֵלֶּה יַעֲלֶה א"ל פְּעָמִים שְׁלֹשׁ עַם גָּבֵר (איוב לג כט), לְקַבֵּל תִּלְתָּ שְׁלוּחִים דִּיּוֹנָה, וְכֵד אֲשַׁפַּחַת אֶתְרָא לְשָׂרְיָא תַּמָּן, אֶתְמַר בָּהּ (בראשית ח יב) וְלֹא יִסְפָּה שׁוֹב אֵלָיו עוֹד, לְמִיתִי זְמַנָּא אַחֲרָא בַּהֲרַפְכָּהּ.

וּבִגְיִין דָּא שְׁלוּחַ הֵקֵן בְּכָל עוֹפִין קְדִישִׁין אִיהוּ, וְלֹא בְמִסְאָבִין, דְּאֵנּוּן נִשְׁמָתִין דְּאִזְלִין מִתְתַּרְכִּין, לְאֶתְעָרָא רַחֲמֵי עַלֵּיהוּ, וְזֶה כְּתוּב בָּהֶן (תהלים פד ד) גַּם צִפּוֹר מִצָּהָ בֵּית דָּא גִלְגּוּלָא קִדְמָא דְאִיהִי נֶפֶשׁ, וְדִרְוֹר קֵץ לָהּ דָּא גִלְגּוּלָא תַנְיִינָא דְרוּחָא, אֲשֶׁר שְׁתָּה אֶפְרוּחֶיהָ דָּא גִלְגּוּלָא תְּלִיתָא דְנִשְׁמָתָא, וּבִגְיִין דָּא שִׁלַּח תִּשְׁלַח לְקַבֵּל נֶפֶשׁ וְרוּחַ, אֶת הָאֵם לְרִבּוֹת נִשְׁמָתָא, דְּאֶתְמַר בָּהּ (ישעיה נ א) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שִׁלַּחָה אִמְכֶם, אֶת הָאֵם, אֶת אֶתָּא לְרִבּוֹת גִּלְגּוּלָא תְּלִיתָא.

וּבִגְיִין דָּא מֵאֵן דְּמִקְבִּלִין אוֹשְׁפִיזִין, דְּאֵינּוּן נִשְׁמָתִין יְתֻרִין, דְּאֵינּוּן מְרַפֵּיבִין עַלֵּיהוּ בְּעָרֵב שִׁבְתָּ, בְּאִנְפִּין צְהָבוֹתִין בְּחֻדָּה בְּעֵנוּגָא בְּהֵאִי עֲלָמָא, כֵּד נִשְׁמָתָא וְרוּחָא וְנִפְשָׁא נִפִּיק מִן גּוּפִיה מִהֵאִי עֲלָמָא, הִכִּי מִקְבִּלִין לוֹן בְּעֲלָמָא דְאֵתִי, וְאֶתְמַר בָּהוּן גַּם

בעולם הבא, ונאמר בהם גם צפור מצאה בית וכו'. אשרי הוא מי שמקבל אורחים ברצון שלם, כאלו מקבל פני שכניה, שממדה שאדם מודד בה מודדים לו. בא רבי אלעזר בנו ונשק ידיו, והשתטחו לו כל החברים ואמרו לו: אלו לא באנו לעולם אלא לשמע הדברים הללו - די.

בין כך הרי אליהו יורד מלמעלה עם כמה חילות של נשמות וכמה מלאכים סביבו, והשכינה העליונה מעטרת על כלם, כתר בראש של כל צדיק. באותו זמן התעורר קול בעץ שלמעלה בנגון, וכמה עופות של נשמות שורות שם בענפים שלו. זהו שכתוב גדל האילן ומתחזק וכו', ויאמר: כן, רבי רבי אתה, אתה הוא עץ שגדול ותקיף בתורה, בענפים שלך, שהם איברים קדושים, כמה עופות שורים שם, שנשמות קדושות כמו שלמעלה, שנאמר בו ובענפיו יקננו עופות השמים, וכמה בני אדם למטה יתפרנסו מהחפור הזה שלך, כשיתגלה למטה בדור האחרון בסוף הימים, ובגללו וקראתם דור בארץ וגומר.

פתח אליהו ואמר: כשיצאת שבת וימים טובים, וישראל הם תחת ממשלת סמא"ל ושבעים ממנים ודוחקים את ישראל, קול יוצא מהשמים אליו, ויאמר כך, יר"א בש"ת, וזה בראשית, תהיה לך בושא מן השמים, וזה (בראשית).

תקון שביעי

בראשית יר"א בש"ת, אוי לו לסמא"ל, כשיבא הקדוש ברוך הוא לפדות את השכינה ואת ישראל בגיה, ותובע ממנו ומשבעים האמות ומהממנים שלהם

צפור מצאה בית וכו', ופאה איהו מאן דמקבל אורחין ברעו שלים, כאלו מקבל אנפי שכינתא, דבמדה דמדד בר נש בה מודדין ליה, אתא רבי אלעזר בריה ונשיק ידוי, ואשתטחו ליה כל חבריא, ואמרו ליה, אילו לא אתינא לעלמא אלא למשמע מלין אלין די.

אדהכי הא אליהו קא נחית מעילא, בכמה חיילין דנשמתיין, וכמה מלאכיא סוחרניה, ושכינתא עלאה עטרה על פלהו, פתר בריש כל צדיק, בההוא זמנא קלא אתער באילנא דלעילא בנגונא, וכמה עופין דנשמתיין שריין תמן בענפוי, הדא הוא דכתיב (דניאל ד) רבה אילנא ותקיף וכו', ויימא הכי, רבי רבי אנת הוא אילנא דרבה ותקיף באורייתא, בענפין דילך דאינון אברין קדישין, כמה עופין שריין תמן, דנשמתיין קדישין בנגונא דלעילא, דאתמר ביה (שם ט) ובענפיהי ידורן צפרי שמיא, וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי (דף כד ע"א) חבורא דילך, פד יתגלי לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגיניה (ויקרא כה י) וקראתם דרור בארץ וגומר. פתח אליהו ואמר, פד נפיק שבתא ויומין טבין, וישראל אינון תחות ממשלה דסמא"ל ושבעין ממנן, ודחקין לישראל, קלא נפיק מן שמיא לגביה, ויימא הכי, יר"א בש"ת, ודא בראשית, יהא לך פסופא מן שמיא, ודא (בראשית).

תקונא שביעאה

בראשית יר"א בש"ת, ווי ליה לסמא"ל, פד קודשא בריך הוא ייתי למפרק לשכינתא ולישראל בנהא, ותבע מגיה הוא לפדות את השכינה ואת ישראל בגיה, ותובע ממנו ומשבעים האמות ומהממנים שלהם

כל הצרות שהציקו לישראל בגלות, משום שלפני שגלו ישראל גלה לו הקדוש ברוך הוא שיהיו עתידים ישראל להיות תחת שעבודם (לצאת מתחת שעבודם), והראה לו ולשבעים הממנים שתחת ידו את שכם, אם היו מכבדים ים את ישראל בגלות. זהו שכתוב ויברך יהו"ה את בית המצרי בגלל יוסף. והוא והממנים שלו לא עושים להם כבוד, אלא עושים בהם ובשכינה קלון, שאומרים להם כל היום איה אלהי"ך, ומשום זה יוצא קול אליו כל יום מן השמים ואומר יר"א בש"ת, תהיה לך בושה מן השכינה. יר"א שמים, תהיה לך בושה מהקדוש ברוך הוא שהוא שמים. זהו שכתוב ואתה תשמע השמים, וזה (בראשית).

תקון שמיני

בראשית, ש' שמים, (יר"א שמים), יר"א בי"ת שלו, שהוא רא"ש בי"ת, פחד ממנו בביתו, זהו בראשית. והוא והממנים שלו לא פחדו ממנו והחריבו ביתו, בית ראשון ובית שני, ומשום זה וחסרה הלכנה, שהיא נחש אשת זנונים, ובושה חמה, שהיא גיהנם, שנחש אשת זנונים החריבה את בית השכינה, וחמה, שהיא גיהנם, סם המות, שרפה את ההיכל.

ובזמן שהקדוש ברוך הוא יבנה אותם כמו מקדם, זהו שכתוב בונה ירושלים יהו"ה, באותו זמן וחסרה הלכנה ובושה חמה, אימתי? בזמן שפי מלך יהו"ה צבאו"ת, שהבנין הראשון נעשה על ידי אדם, ומשום כך שלטו עליהם, משום שאם יהו"ה לא יבנה בית שוא

ומשבועין אומין ומממנן דילהון, כל עאקו דעאקו לישראל בגלותא, בגין דקדם דגלו ישראל, גלי ליה קודשא בריך הוא, דהו עתידין ישראל למיהוי תחות שעבודייהו, (ס"א למפק מתחות שעבודייהו), ואחזי ליה ולשבועין ממנן דתחות ידיה, אגרא דלהון אי הו אוקרין לישראל בגלותא, הדא הוא דכתיב (בראשית לט) ויברך יי' את בית המצרי בגלל יוסף, ואיהו וממנן דיליה לא עבדין להון יקרא, אלא עבדין בהון ובשכינתא קלנא, דאמרין לון כל יומא איה אלהי"ך, ובגין דא קלא נפיק לגביה כל יומא מן שמיא, ואמר יר"א בש"ת, יהא לך פסופא מן שכינתא, יר"א שמים יהא לך פסופא מקודשא בריך הוא דאיהו שמים, הדא הוא דכתיב (מלכים א ח לב) ואתה תשמע השמים, ודא (בראשית).

תקונא תמינאה

בראשית, ש' שמי"ם, (יר"א שמי"ם), יר"א בי"ת דיליה, דאיהו רא"ש בי"ת, דחיל ליה בביתיה, דא הוא בראשית, ואיהו וממנן דיליה לא דחילו מניה, וחריבו ביתיה בית ראשון ובית שני, ובגין דא (ישעיהו כד) וחסרה הלכנה דאיהי נחש אשת זנונים, ובושה חמה דאיהי גיהנם, דנחש אשת זנונים חריבת ביתא דשכינתא, וחמה דאיהי גיהנם סם המות אוקידת היכלא.

ובזמנא דקודשא בריך הוא בני לון פמלקדמין, הדא הוא דכתיב (תהלים קמז ב) בונה ירושלים יי', בההוא זמנא וחסרה הלכנה ובושה חמה (ישעיהו כד כג), אימתי, בזמנא דכי מלך יי' צבאו"ת, דבנינא קדמא אתעביד על ידא דבר נש, ובגין דא שליטו עליהו, בגין (תהלים קכו א) דאם יי' לא יבנה בית

עמלו בוניו בו, ומשום שהבנין האחרון יהיה על ידי הקדוש ברוך הוא - יתקיים, ועל זה אמר הפתוב, גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון.

ובאותו זמן שיבנה הבנין על ידי הקדוש ברוך הוא למעלה ולמטה, נאמר בשכינה העליונה והתחתונה, והיה אור הלבנה כאור החמה, וחסרה הלבנה ובושה החמה, שהם הנקבות של סמא"ל, ומשום שלא פחד סמא"ל מהקדוש ברוך הוא, שהוא שמים, ובת זוגו לא פחדה משכינתו, שהיא הארץ, נאמר בהם, כי שמים כעשן נמלחו והארץ כפגד תבלה, הוא סמא"ל ובת זוגו.

תקון השיער

בראשית, יר"א שפ"ת, שהיא שכינה, שעליה נאמר מחלליה מות יומת, שנכנסו אויבים בחלל שלה, שהוא קדש קדשים, ונאמר בהם את מקדש יהוה טמא, חלל ממלכה ושריה, ושפחה נכנסת במקום הגבירה, שהיא נדה שפחה גויה זונה, וטמאה את מקומה, ששם היתה מנוחת השכינה, וקול היה יורד ואומר, ירא שבת, והיא לא עשתה כן, אלא חלל ממלכה ושריה, וכרחה השכינה משם. באותו זמן שחקו על משבתייה, ואמרה השפחה, לא זה כמו שעשתה שרי לשפחתה. זהו שפתוב מפני שרי גברתי אנכי ברכת. אמר הקדוש ברוך הוא: בת הרשע החיב, והרי אף על גב ששרה גרשה אותה, אני רחמתי עליה ועל בנה, ואתם לא עשיתם כן, אלא גרמתם (גמלתם) רע תחת טוב, אני נשבעתי להעביר את מלכות הרשעה מן

שוא עמלו בוניו בו, ובגין דבנינא בתרא יהא על ידא דקודשא בריך הוא, יתקיים, ועל דא אמר קרא, (חגי ב ט) גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון.

ובהוא זמנא דיתבני בנינא על ידא דקודשא בריך הוא לעילא ותתא, אתמר בשכינתא עלאה ותתאה, והיה אור הלבנה כאור החמה (ישעיהו ל כו), וחסרה הלבנה ובושה החמה, דאינון נוקבין דסמא"ל, ובגין דלא דחיל סמא"ל מן קודשא בריך הוא דאיהו שמים, ובת זוגיה לא דחילת משכינתיה דאיהי ארעיה, אתמר בהון (שם נא ו), כי שמים כעשן נמלחו, והארץ כפגד תבלה, הוא סמא"ל ובת זוגיה.

תקונא תשיעאה

בראשית, (דף כד ע"ב) יר"א שפ"ת, דאיהי שכינתא, דעלה אתמר (שמות לא יד) מחלליה מות יומת, דעאלו אויבים בחלל דילה דאיהו קדש קדשים, ואתמר בהון (במדבר יט יג) את מקדש יי' טמא, חלל ממלכה ושריה (איכה ב ב), ושפחה עאלת באתר דגבירה, דאיהי נדה שפחה גויה זונה, וסאיבת אתרהא, דתמן הוה נייחא דשכינתא, וקלא הוה נחית ואמר, ירא שבת, ואיהי לא עבדת כן, אלא חלל ממלכה ושריה, וברחת שכינתא מתמן, בהוא זמנא שחקו על משבתייה, ואמרת שפחה, לאו האי פגוונא דעבדת שרי לשפחה דילה, הדא הוא דכתיב (בראשית טז ח) מפני שרי גברתי אנכי ברכת, אמר קודשא בריך הוא, ברפא דרשע חייבא, והא אף על גב דשרי תרכת לה, אנא רחימנא עליה ועל בנה, ואתון לא עבדתון הכי, אלא גרמתון (נ"א גמלתון) פיש תחות טב, אנא אומינא לאעברא מלכותא

העולם, ולא תהיה שמחה לפני עד שיאבדו מן העולם, ובאותו הזמן תהיה שמחה לפני. זהו שכתוב ובאבד רשעים רנה.

תקון עשירי

בראשית, שי"ר תא"ב, וזהו השיר המשבח מפל השירים, תאב מפל השירים, ועליו נאמר שיר השירים אשר לשלמה, למלך שהשלוש שלו, כף פרשוהו. ומתי יתעורר השיר הזה? בזמן שיאבדו סמא"ל והממנים שלו הרשעים מן העולם, ובאותו זמן אז ישיר משה, לא כתוב אז שר, אלא אז ישיר, ויהי פרשוהו.

והשיר הזה באז, עולה בפה, אבל השיר הוא ודאי חכמת שלמה. באותו זמן ותרב חכמת שלמה.

ומי העלה אותה למקומה? זה משה, וסוד הדבר - אז ישיר משה. באיפה מעלה אותה? בתלשא. הכתר הזה של תלשא היא י' ישיר, ותקום מן ה' של משה, ושווה על הראש של ו', ונעשית ז' כתר, ומעלה אותה עד המקום שנגזרה משם.

בשעורה אל י' העליונה נקראת שיר זכר, וכשירדת אל ה' נקראת שירה. זהו שכתוב אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליהו"ה וגומר, שעליה נאמר אכן מאסו הבונים וגומר, שהיא אכן שמפה את צלם העבודה זרה. באותו זמן שנמחה הצלם של העבודה זרה, הדמות הרעה, נאמר ב' והאבן שהפכה את הצלם נהיתה להר גדול ומלאה את כל הארץ. זהו שכתוב מלא כל הארץ כבודו, וכך עולה עד שלא מוצאים לה מקום, ושואלים המלאכים

חייבא מעלמא, ולא יהא חדוה קדמי עד דיתאבדו מעלמא, ובההוא זמנא יהא חדוה קדמי, הָדא הוא דכתיב (משלי יא י') ובאבד רשעים רנה.

תקונא עשיראה

בראשית שי"ר תא"ב, והא איהו שיר משופח מפל השירים, תאב מפל השירים, ועליה אתמר שיר השירים אשר לשלמה, למלך שהשלוש שלו, הכי אוקמוהו, והאי שיר מתי יתער, בזמנא דיתאבדון סמא"ל וממנן דיליה חייביא מן עלמא, ובההוא זמנא אז ישיר משה (שמות טו א), אז שר לא כתיב אלא ישיר, והא אוקמוהו.

והאי שיר באז, סליק בפומא, אבל שיר איהו ודאי חכמת שלמה, בההוא זמנא ותרב חכמת שלמה (מלכים א ה י').

ומאן סליק לה לאתרה, דא משה, ורזא דמלה אז ישיר משה, באן סליק לה בתלשא, האי תגא דתלשא איהי י' ישיר, ותקום מן ה' דמשה ושריא על רישא דו', ואתעבידת תגא ז', וסליק לה עד אתר דאתגזרת מתמן.

כד סלקא לגבי י' עלאה אתקריאת שיר זכר, וכד נחתא לגבי ה' אתקריאת שירה, הָדא הוא דכתיב אז ישיר משה ובני ישראל את

השירה הזאת ליי' וגומר, דעלה אתמר (תהלים קיח כב) אכן מאסו הבונים וגומר, דאיהי אבנא די מחת לצלמא דעבודה זרה, בההיא זמנא דאתמחי צלמא דעבודה זרה דיוקנא בישא, אתמר ב' (דניאל ב לה) ואבנא די מחת לצלמא הות לטור רב ומלאת כל ארעא, הָדא הוא דכתיב (ישעיהו י ג) מלא כל הארץ כבודו, והכי סליקת עד דלא אשכחין לה אתר, ושאלין מלאכין בגינה איה מקום כבודו להעריצו,

בגללה, איה מקום כבודו להעריצו, ולא מוצאין לה שעור, עד שאומרים ברוך כבוד יהו"ה ממקומו, משום שמעלה אותו עד אין סוף, שהוא י' הראש של א'.

ואיפה עולה? בעמוד האמצעי שהוא ו', עטרה על ראשו, כשעולה העטרה על ראשו, נאמר בה אשת חיל עטרת בעלה, וכשיוֹרֶדֶת תחתיו, נקראת בת זוגו יחודו, הוא כתר למעלה, הכתר של ספר תורה, בגללה נאמר ודאשתמש בתגא חלף, והיא נקדה של קמץ א' למטה, כמו זה א יחודו למעלה הוא כמו זה א תג על ספר תורה, למטה כמו זה א' נקדה של התורה, ובגללה נאמר מגיד מראשית אחרית.

כשהיא חיה ביניהם, אומרים ממקומו הוא יפן ברחמי לעמו, כשהסתלקה מהם, שואלים איה מקום כבודו להעריצו. ובאותו זמן שעולה היא, כל החיות תרפינה כנפיהם. ומתי היא עולה למעלה? בעמדם ישראל בעמידה. זהו שכתוב בעמדם תרפינה כנפיהם, שעולה עד אין סוף לשאל מזון מעלת העלות, וכשיוֹרֶדֶת, יורדת מלאה מכל הטובות. באותו זמן החיות פותחות כנפיהן אליה בכמה שירות ותשבחות לקבל אותה בשמחה.

ובאיזה מקום יורדת? באות ו' שהיא באמצע של א' עמוד האמצעי, בו קוראים לו שמע ישראל, שי"ר א"ל, ובאותו זמן שיוֹרֶדֶת מה כתוב בחיות? ואשמע את קול כנפיהם.

קם אליהו ואמר: רבי רבי, חזר בך, בודאי שיהא עולה, כל החיות מצפצפות אליה בכמה

ולא אשפחין לה שיעורה, עד דאמרין ברוך כבוד יי' ממקומו, בגין דסלקא ליה עד אין סוף דאיהו י' רישא דא'.

ובאן סליקת בעמודא דאמצעייתא דאיהו ו', עטרה על רישיה, בד סליקת עטרה על רישיה אתמר בה (משלי יב ד) אשת חיל עטרת בעלה, וכד נחיתת תחותיה אתקריאת בת זוגיה יחודיה. (דף כה ע"א) איהו תגא לעילא, תגא דספר תורה, בגינה אתמר ודאשתמש בתגא חלף, ואיהי נקודה דקמץ א' לתתא, פגוונא דא א יחודיה לעילא איהו פגוונא דא א תגא על ספר תורה, לתתא פגוונא דא א נקודה דאורייתא, ובגינה אתמר (ישעיה מו י) מגיד מראשית אחרית.

בר איהי חיה ביניהו, אומרים ממקומו יפן ברחמי לעמו, בד אסתליקת מיניהו, שואלים איה מקום כבודו להעריצו, ובההוא זמנא דסלקא איהי כלהו חיוון תרפינה כנפיהם (יחזקאל א כד). ואימתי סלקא איהי לעילא, בעמדם ישראל בעמידה, הדא הוא דכתיב (שם) בעמדם תרפינה כנפיהם, דסליקת עד אין סוף, למשאל מזונא מעלת העלות, וכד נחיתת נחיתת מליא מכל טבין, בההוא זמנא חיוון פתחין גדפייהו לגבה, בכמה שירות ותושבחות לקבלא לה בחדוה.

ובאן אתר נחתת באת ו' דאיהי באמצעייתא דא' עמודא דאמצעייתא, ביה קראן ליה שמע ישראל שי"ר א"ל, ובההוא זמנא דנחתת מה פתיב בחיוון (שם) ואשמע את קול כנפיהם.

קם אליהו ואמר רבי רבי חזור בך, בודאי בד איהי סליקת, כלהו חיוון מצפצפין לגבה בכמה שירין ותושבחות, ואיהי סלקא

שירים ותשבחות, והיא עולה על כלם עד אין סוף. זהו שכתוב רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה.

עד שקוראים לה ישראל למטה בקריאת שמע שתד אלהים. ואיפה קוראים לה? עם בן זוגה שהוא ו', ישראל סבא, והוא ש"ר א"ל, השיר שלו, שאם לא קוראים לה בו, לא יורדת עליהם.

ובאותו זמן שיורדת, קושרים אותה בתפלה של יד למטה, שתהיה קשורה עמו, וסוד הדבר - ונפשו קשורה בנפשו, והקשר של שניהם הוא שור"ק למטה, ולמעלה שלשל"ת. תפלין על ראשו, בסוד הטעמים נקראת תנועה מהצד של הנקדה יחוד, וצריך להאריך אותה עם תנועה, שהיא רביע עד אין סוף למעלה, וצריך להוריד אותה בחי"ק עד אין תכלית, להמליך אותה על התחתונים.

ובשור"ק צריך ליחד אותה עם בעלה, ובחל"ם היא כתר על ראשו, ובחי"ק היא כסא תחתיו, ובשור"ק היא יחוד אליו, כגון ו', וכשהיא למעלה, כתר על ראשו, והיא בת (יורה) תחת רגליו, והיא ביחוד שלו בחיקו נעשית שור"ק הקשר שלו, וכשצריך לשבר הקלפות של אותם צלמים, בה נקראת שב"א תב"ר, ובה שבר תשבר מצבותיהם.

אבל היחוד שלה בנקדת שור"ק ו' שהוא יסוד חי העולמים, שמונה עשרה הברכות של התפלה בזמן שהם ביחוד אחד, צריכים ישראל לעמוד בתפלה בחשאי, וסוד הדבר - הביאו לה בחשאי, ומשום זה, בעמדם להריק לה ברכות, נאמר בחיות

על כלנה עד אין סוף, הָדָא הוּא דְכָתִיב (משלי לא כט) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה. עד דקראן לה ישראל לתתא בקריאת שמע דתיחות לגביה, ובאן קראן לה בבן זוגה דאיהו ו', ישראל סבא, ואיהו שיר א"ל, שיר דיליה, דאם לא קראן לה ביה לא נחתא עליהו.

ובתהוא זמנא דנחיתת קשרין לה בתפלה דיד לתתא, דתהא קשורה עמיה, ורזא דמלה ונפשו קשורה בנפשו (בראשית מד ז), וקשר דתרוייהו איהו שור"ק לתתא, ולעילא שלשל"ת תפלין על רישיה, פרזא דטעמי אתקריאת תנועה, מסטרא דנקודה יחודא, וצריך לארכא לה בתנועה דאיהו רביע עד אין סוף לעילא, וצריך לנחתא לה בחי"ק עד אין תכלית, לאמלקא לה על תתאין.

ובשור"ק צריך ליחדא לה בבעלה, ובחל"ם איהי תגא על רישיה, ובחי"ק איהי כרסיא תחותיה, ובשור"ק איהו יחודא לגביה, כגוונא דא ו', וכד איהי לעילא תגא על רישיה, ואיהי ברתא (ג"א נחתא) תחות רגלוי, ואיהי ביחודא דיליה בחיקיה, אתעבדת שור"ק קשורא דיליה, וכד בעי לתברא קליפין דאינון צלמים, בה אתקרי שב"א תב"ר, ובה שבר תשבר מצבותיהם (שמות כג כד).

אבל יחודא דילה בנקודת שור"ק ו' דאיהו יסוד ח"י עלמין, ח"י ברכאן דצלוחתא, בזמנא דאינון ביחודא חדא, צריכין ישראל למיקם בצלוחתא בחשאי, ורזא דמלה הביאו לה בחשאי, ובגין דא בעמדם ישראל בעמידה, לאתערא לגבה ח"י ברכאן בחשאי, לארקא לה ברכאן, אתמר בחי"ן בעמדם ישראל בעמידה לעורר אליה שמונה עשרה ברכות בחשאי

בְּעֶמְדָם תִּרְפִּינָה כְּנִפְיָהֶם, שְׁלֹא צָרִיף לְשַׁמֵּעַ אֶת כְּנִפְיָהֶם (קול), כְּמוֹ שֶׁבַחְנָה נֹאמֵר בָּהּ וְקוֹלָהּ לֹא יִשְׁמַע.

וְכַךְ צָרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְהִתְיַחֵד עִם בֵּת זִיגָם בְּחָשָׁא, בְּעֶנְוָה, בְּאִימָה, בְּרִתָּת וּבְזִיעַ, בְּבוֹשָׁה, כְּמוֹ שֶׁבָּאֵרוֹ הָרֵאשׁוֹנִים כְּמִי שֶׁכָּפְאוֹ שָׂד, שֶׁהִיא שָׂד מִן שַׂד"י, שֶׁבָּאוּתוֹ הַזְּמַן נֶעְכָּר מִן הַשְּׂעִר, וְזֶה סוּד הַמְּזוּזָה, שֶׁנֹּאמֵר בָּהּ וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ. מְזוּזוֹת פְּתוּב, זֶה מוֹת. וְאִם הוּא נִשְׁמַע קוֹלוֹ, מִיָּד לִפְתַּח חֲטָאת רַבִּץ, וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שֶׁהוּא קִטָּן בְּאִמּוֹנָה, וְלֹא לַחֲנֹם פְּרִשׁוּהוּ הָרֵאשׁוֹנִים כָּל הַמְּשַׁמֵּיעַ קוֹלוֹ בְּתַפְלָתוֹ הָרִי זֶה מְקַטְנֵי אִמּוֹנָה.

בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁמִּתְיַחֵד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם שְׁכִינָתוֹ, כָּל הַחַיּוֹת מְקַבְּלִים זֶה מִזֶּה בְּרִכּוֹת, וְכֻלָּם בְּקִדְשָׁהּ, וּמִשּׁוּם כִּף תִּקְנוּ קְדוּשִׁין וּבְרִכּוֹת לְכָלָה, וּכְנֻגָּד בְּרִכָּה וּקְדוּשָׁה וַיַּחֲדוּ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּף צָרִיכִים יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּתְיַחֲדוּ שְׁלֵהֶם יִהְיֶה בְּקִדְשָׁהּ וּבְרִכָּה. וְכֵן כָּל מְזוּנָם בְּבְרִכָּה וּקְדוּשָׁה, וְאֵין קְדוּשָׁה פְּחוֹת מִעֲשָׂרָה, שֶׁהִיא י', וּמִשּׁוּם שֶׁטַּבַּעַת הִיא י', כְּמוֹ זֶה - ס, בָּהּ מִתְקַדְּשֶׁת כָּלָה, וְצָרִיף לְהַכְנִיס אוֹתָהּ בְּאֶצְבַּע שְׁלֵה, שֶׁהוּא דִּיּוֹקָן שֶׁל הָאוֹת ו', וְנִעֲשִׂית ז', וְצָרִיף שְׁנֵי עֲדִים, שֶׁהֵם כְּנֻגָּד ה"ה. וְכִשְׁהַטַּבַּעַת הִיא בְּרִאשׁ הָאֶצְבַּע וְנִעֲשִׂית ז', בְּאוֹתוֹ זְמַן צָרִיף לְכַרֵּךְ אוֹתָהּ בְּשִׁבְעַת בְּרִכּוֹת שִׁירֶשֶׁת הַכָּלָה.

בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁמִּתְיַחֲדִים, יִשְׁקִי מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ. מִה זֶה נִשְׁקִיקוֹת פִּיהוּ? שְׁתֵּי הַשְּׁפָתִים שֶׁלּוֹ וּשְׁתֵּי שְׁלֵה, הֵם אֲרַבַּע כְּנָפִי

תִּרְפִּינָה כְּנִפְיָהֶם, דְּלֹא צָרִיף לְמִשְׁמַע גְּדַפְיָהוּ (ג"א קלא), כְּגִוּוֹנָא דְחִנָּה דְאַתְמַר בָּהּ (שמואל א א יג) וְקוֹלָהּ לֹא יִשְׁמַע.

וְהָכִי צָרִיכִין יִשְׂרָאֵל לִיַּחְדָּא בְּבֵת זִיגִיָּהוּ בְּחָשָׁא, בְּעֶנְוָה בְּאִימָה בְּרִתָּת וּבְזִיעַ בְּכַסּוּפָא, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ קְדָמָאִין כְּמִי שֶׁכָּפְאוֹ שָׂד, דְּאִיהִי שָׂד מִן שַׂד"י, דְּבַהּ הוּא זְמָנָא אֲתַעֲבַר מִתְרַעָא, וְדָא רְזָא דְמְזוּזָה, דְאַתְמַר בָּהּ (דברים ו ט) וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ, מְזוּזוֹת פְּתִיב זֶה מוֹת, וְאִם הוּא אֲשַׁתְּמַע קְלִיָּה, מִיָּד לִפְתַּח חֲטָאת רַבִּץ (בראשית ד ז), וְלֹא עוֹד אֲלֹא דְאִיהוּ זְעִיר בְּמַהֲמֻנוֹתָא, וְלֹא לְמַגְנָא אוּקְמוּהוּ קְדָמָאִין כָּל הַמְּשַׁמֵּיעַ קוֹלוֹ בְּתַפְלָתוֹ הָרִי זֶה מְקַטְנֵי אִמּוֹנָה.

בְּהַהוּא זְמָנָא דְמִתְיַחֲד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּשְׁכִינְתִּיהָ, כְּלָהוּ חִיּוֹן מְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין בְּרַכָּאֵן, וְכָלָהוּ בְּקְדוּשָׁהּ, וּבִגִּין דָּא תִקְנִי קְדוּשִׁין וּבְרַכָּאֵן לְכָלָה, וְלִקְבַל בְּרִכָּה וּקְדוּשָׁה וַיַּחֲדוּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָכִי צָרִיכִין יִשְׂרָאֵל דִּיהָא יַחֲדָא דְלֵהוּן בְּקְדוּשָׁהּ וּבְרִכָּה, וְהָכִי כָּל מְזוּנִיָּהוּ בְּבְרִכָּה וּקְדוּשָׁה, וְלִית קְדוּשָׁה בְּפָחוֹת מִעֲשָׂרָה דְאִיהִי י', (דף כה ע"ב) וּבִגִּין דְטַבַּעַת אִיהִי י' כְּגִוּוֹנָא דָא ס, בָּהּ אֲתַקְדְּשֶׁת כָּלָה, וְצָרִיף לְאֶעֱלָא לָהּ בְּאֶצְבָּעָא דִּילָהּ, דְאִיהוּ דִּיּוֹקָנָא דָאֵת ו', וְאֲתַעֲבִידֵת ז', וְצָרִיף תְּרִין סִהָדִין דְאִינוּן לְקַבַּל ה ה, וְכֵד אִיהִי טַבַּעַת בְּרִישָׁא דְאֶצְבָּעָא וְאֲתַעֲבִידֵת ז', בְּהַהוּא זְמָנָא צָרִיף לְבְרַכָּא לָהּ בְּשִׁבְעַת בְּרַכָּאֵן דִּירְתָא כָלָה.

בְּהַהוּא זְמָנָא דְמִתְיַחֲדִין יִשְׁקִי מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ (שיר א א), מֵאִי נִשְׁקִיקוֹת פִּיהוּ, תְּרִין שְׁפָוִן דִּילִיָּה וְתְרִין דִּילָהּ, אִינוּן אֲרַבַּע גְּדַפִּין דְחִיּוֹן, דְאַתְמַר בְּהוּן (יחזקאל א ו) וְאֲרַבַּע כְּנָפִים

לְאַחַת מֵהֶן, וְכֵד אֲתַפְּלִילָן

החיות, שנאמר בהם וארבע
כנפים לאחת מהן, וכשנכללים
שני הפנים שלו ושנים שלה,
וארבעת הזרועות של שניהם,
נאמר בהם וארבעה פנים לאחת
וארבע כנפים לאחת מהם. והם
ארבעה פנים יהו"ה, ארבע
כנפים אדנ"י, בחבור אחד
יאהדונה"י.

בשמתחברות האותיות נקרא
חשם"ל, חיות אש ממללות,
לפעמים חשות לפעמים
ממללות, ובגללם נאמר גדול
העונה אמן יותר מן המברך,
משום שמתחברים חתן וכלה
שמונה אותיות כאחד.

אותן ארבע חיות, והם אריה
שור נשר אדם. אריה מקבל עליו
י' במח, ובזמן שהוא בימין,
שנאמר בו ופני אריה אל הימין
לארבעתם, הרוצה להחפים
יְדִירִים. השור לשמאל כנגד הלב,
ה' הכל הלב, שם ה' מצפון זהב
יאתה. באותו זמן שה' היא
כלב, הרוצה להעשיר יצפין.

י"ה יראה ואהבה, אבא ואמא,
זרוע ימין ושמאל, ויעב"ר חסד
וגבורה, שעולים לחשבון ע"ב
תבות ורי"ו אותיות של ע"ב
שמות, וזה הסוד של ויעב"ר,
עבור הפלל של שניהם.

ו' זו תורה ששורה בפה, וברוח
של הפה פורחת על נשר, שנשר
הוא חטם, שני הכנפים שלה
שתי שפתים, ועליה נאמר כי
עוף השמים יוליך את הקול
ובצל כנפים יגיד דבר, וזה
העמוד האמצעי, שחכמה ובינה
הם נסתרות במח וכלב באהבה
ויראה, ותורה בלי יראה ואהבה
לא פורחת למעלה, ובפתר
תלויים בנים חיים ומזונות,
שהוא המזל של כלם, והוא לא
תלוי במזל, ומשום זה פרשהו,

תרין אנפין דיליה ותרין דילה, וארבע זרועין
דתרוניהו, אתמר בהון (שם) וארבעה פנים
לאחת, וארבע כנפים לאחת מהם, ואינון
ארבע אנפין יהו"ה, ארבע גדפין אדנ"י,
בחבורא חדא יאהדונה"י.

כד מתחברין אתוון אקרי חשם"ל, חיות אש
ממללן, זמנין חשות, זמנין ממללות,
ובגיניהו אתמר גדול העונה אמן יותר מן
המברך, בגין דמתחברין חתן וכלה, תמניא
אתוון בחדא.

אינון ארבע חיוון, ואינון אריה שור נשר
אדם, אריה מקבל עליה י' במוחא,
ובזמנא דאיהו בימינא דאתמר ביה (שם) ופני
אריה אל הימין לארבעתם, הרוצה להחפים
יְדִירִים, שור לשמאל לקבל לבא, ה' הכל
דלבא, תמן ה' (איוב לו כב) מצפון זהב יאתה,
בהווא זמנא דאיהי ה' בלבא, הרוצה להעשיר
יצפין.

י"ה דחילו ורחימו, אבא ואימא, דרועא
ימינא ושמאלא, ויעב"ר חסד וגבורה,
דסלקין לחושבן ע"ב תיבין, ורי"ו אתוון
דע"ב שמהן, ודא רזא דויעב"ר עיבור כלל
תרוניהו.

ו' דא אורייתא דשריא בפומא, וברוחא
דפומא פורחת על נשר, דנשר איהו חוטמא,
תרין גדפוי דילה תרין שפון, ועלה
אתמר (קהלת יב) כי עוף השמים יוליך את הקול
ובצל כנפים יגיד דבר, ודא עמודא
דאמצעיתא, דחכמה ובינה אינון נסתרות
במוחא ולבא ברחימו ודחילו, ואורייתא בלא
דחילו ורחימו לא פורחת לעילא, וכתר ביה
תליין בני חיי ומזוני, דאיהו מזלא דכלהו,
ואיהו לא תליא במזלא, ובגין דא אוקמוהו

בְּנִים חַיִּים וּמְזֻנִּים לֹא בְּזָכוֹת
הַדָּבָר תְּלוּי, אֲלֵא הַדָּבָר תְּלוּי
בְּמִזְלָה, שְׁחָסֵד הוּא זְכוּת.

ה' קִטְנָה דְּמוֹת אָדָם, בְּהַ
הַשְׁתַּלֵּם יְהו"ה, וְהִיא הַמְּלָכוֹת
הַקְדוּשָׁה, הִיא מִצְוָה, עֲשִׂית
הַמִּצְוֹת, שֶׁהִיא שׁוֹרָה בְּמֵאֲתָיִם
אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה אִיבָרִים, וְעַל
הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה נֶאֱמַר וְהִנְגַּלְתָּ
לָנוּ, וּמִצְוָה בְּלִי יִרְאָה וְאַהֲבָה,
לֹא יְכוּלָה לַעֲלוֹת וְלַעֲמֹד לִפְנֵי
י"ה.

הִיא כְּלוּלָה מֵהַכֹּל, וְעַל הַכֹּל
אָדָם, יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, זֹו
מִחֲשָׁבָה, שְׁעוּלָה כְּלָה עַד אֵין
סוּף, בְּמִלְכוּת נִשְׁלָם הַכֹּל, מַעֲלָה
וּמִטָּה.

וְהִיא כְּלוּלָה מֵאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת
שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, שֶׁהֵן מֵאֲתָיִם
אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה תְּבוּת עִם אֵל
מִלָּךְ נֶאֱמַן, וְכַדִּי שְׁלֹא יַעֲשׂוּ
הַפְּסָקָה, תִּקְנֵנוּ שִׁיחֲזִיר הַשְּׁלִיחַ
צְבוּר יְהו"ה אֱלֹהֵיכֶם אֲמַת,
וּכְשִׁישְׁרָאֵל אוֹמְרִים שְׁמַע, אֲדוֹנֵי
הַחַיּוֹת שׁוֹמְטוֹת כְּנִפְיָהֶם. בְּאִיזָה
מָקוֹם? בְּכִנְפֵי מִצְוָה, שֶׁנֶּאֱמַר
בָּהֶם עַל אַרְבַּע כְּנָפּוֹת כְּסוּתָךְ
אֲשֶׁר תִּכְסֶּה בָּהֶם, שֶׁהִיא כְּמוֹ
מַעֲלֵל הָאֲפוֹד, שֶׁהַפְּעֻמּוֹנִים
וְהַרְמוּזִים הֵם כְּנֶגֶד חֲלִיּוֹת
וּקְשָׁרִים, שׁוּלֵי הַמַּעֲלֵל הֵם כְּנֶגֶד
כְּנִפֵי מִצְוָה.

וְהֵם חֲמִשָּׁה קְשָׁרִים, כְּנֶגֶד שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה,
שֶׁהֵם כְּנֶגֶד חֲמֵשׁ נִימֵין שֶׁל כְּנוֹר
דּוֹר שֶׁהִיא מְנַגֵּן מֵאֲלִיו. שְׁמוֹנֶה
עֲשָׂרֵה חֲלִיּוֹת כְּחֻשְׁבוֹן אַחַד,
שְׁקוּל הַנִּגּוֹן עוֹלָה בְּאַחַד, וְזֶה
שְׁמוֹנֶה עֲשָׂרֵה בֵּין חֲלִיּוֹת
וּקְשָׁרִים לְכָל צֶד עוֹלָם שְׁבָעִים
וּשְׁתַּיִם, וְזֶהוּ וְהוּכֵן בְּחֶסֶד כְּס"א,
חֶסֶד ע"ב, כָּל מִי שֶׁמִּתְעַטֵּף
בְּעֻטּוֹף שֶׁל מִצְוָה כְּאֵלּוֹ תִּקֵּן
פָּנִים וְאַרְבַּע כְּנָפִים, עוֹלָם ס"ד,

בְּנֵי חַיִּי וּמְזֻנִּי לֹאוּ בְּזָכוֹתָא תְּלִיא מְלָתָא, אֲלֵא
בְּמִזְלָא תְּלִיא מְלָתָא, דְּחָסֵד אִיהוּ זְכוּתָא.

ה' זַעֲיָרָא דְּמוֹת אָדָם, בְּהַ אֲשִׁתְּלִים יְהו"ה,
וְהִיא מְלָכוֹתָא קְדִישָׁא, אִיהִי מִצְוָה, עֲשִׂית
פְּקוּדֵינָא, דְּאִיהִי שְׁרִיא בְּרַמ"ח אִבָּרִים, וְתוֹרָה
וּמִצְוָה עֲלִיָּהּ אֲתָמַר (דְּבָרִים כט כח) וְהִנְגַּלְתָּ לָנוּ,
וּמִצְוָה בְּלֹא דְחִילוֹ וּרְחִימוּ לֹא יְכִילַת לְסַלְקָא
וּלְמִיקָם קָדָם י"ה.

אִיהִי כְּלִילָא דְּכָלָא, וְעַל כָּלָא אָדָם, יו"ד
ה"א וּא"ו ה"א, דָּא מִחֲשָׁבָה, דְּסָלִיק
כָּלָא עַד אֵין סוּף, בְּמִלְכוּתָא אֲשִׁתְּלִים כָּלָא
עִילָא וְתַתָּא.

וְאִיהִי כְּלִילָא מֵאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת דְּקְרִיאַת שְׁמַע,
דְּאֵינוֹן רַמ"ח תִּיבִין עִם אֵל מִלָּךְ נֶאֱמַן,
וּבִגִּין דְּלֹא יַעֲבִדוּן הַפְּסָקָה תִּקְנֵנוּ לְמַהֲדִיר
שְׁלִיחָא דְּצְבוּרָא יי' אֱלֹהֵיכֶם אֲמַת, וְכַד
יִשְׂרָאֵל אֲמָרִין שְׁמַע, מֵאֲרִי חִיוּן שְׁמִטִּין
גְּדַפֵּיָהּ, בָּאֵן אֲתֵר, בְּכִנְפֵי מִצְוָה דְּאֲתָמַר
בְּהוּן (דְּבָרִים כב יב) עַל אַרְבַּע כְּנָפּוֹת כְּסוּתָךְ אֲשֶׁר
תִּכְסֶּה בָּהֶם, דְּאִיהִי כְּנוֹנָא דְּמַעֲלֵל הָאֲפוֹד,
דְּפַעֲמוֹנִים וְרַמּוּזִים אֵינוֹן לְקַבֵּל חֲלִיּוֹן וּקְשָׁרִין,
שׁוּלֵי הַמַּעֲלֵל אֵינוֹן לְקַבֵּל כְּנָפֵי מִצְוָה.

וְאֵינוֹן ה' קְשָׁרִין, לְקַבֵּל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יי'
אֱלֹהֵינוּ יי' (דְּבָרִים ו ד), דְּאֵינוֹן לְקַבֵּל ה'

נִימִין דְּכְנוֹר דְּדוֹד דְּהִיָּה מְנַגֵּן מֵאֲלִיו, יי' ג'
חֲלִיּוֹן כְּחֻשְׁבוֹן אַחַד, דְּקָלָא דְּנִגּוּנָא סְלָקָא
בְּאַחַד, וְדָא ח"י בֵּין חֲלִיּוֹן וּקְשָׁרִין, לְכָל סֵטֶר,
סְלָקִין ע"ב, וְדָא אִיהוּ וְהוּכֵן בְּחֶסֶד
כְּס"א (יִשְׁעִיָּה טז ה), חֶסֶד ע"ב, כָּל מֵאֵן
דְּאֲתַעֲטֵף בְּעֻטּוֹפָא דְּמִצְוָה, כְּאֵלּוֹ אֲתָקִין
כְּרִסִּיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאֵינוֹן
יֵאֵהֱדוּנָה"י, לְכָל חַד אַרְבַּע אֲנָפִין וְאַרְבַּע

כְּסָא לְקוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהֵם יֵאֵהֱדוּנָה"י, לְכָל אַחַד אַרְבַּע

וּשְׁמוֹנֶה אוֹתִיּוֹת יֵאָהֲדוּנָה"י
עוֹלָם ע"ב, וְכִנְפֵי מִצּוֹה
מִלְמָדִים סוֹד, שֶׁהֵם ח' חוּטִים
לְכָל צֶדֶד, כְּנֶגֶד אַרְבַּע פָּנִים
וְאַרְבַּע כְּנָפִים שֶׁל כָּל חִיָּה,
וּבְחֻשְׁבוֹן קֶטֶן שֶׁל חֲנוּךְ, א"ז
הוּא שֶׁד"י, אֲזִי יֵשִׁיר בְּכָל מְקוֹם.
וְאָמְרוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, כָּל מִי
שֶׁפּוֹחַת, לֹא יִפְחַת מִשְׁבַּע, וְכָל
מִי שֶׁמוֹסִיף, אֵל יוֹסִיף עַל שְׁלֹשׁ
עֲשָׂרָה, וְהֵם שֶׁבַע כְּנֶגֶד שֶׁבַע
יְמֵי בְּרָאשִׁית, שְׁרוּמִזִּים לְשֶׁבַע
שָׁמוֹת אֲבֹגִית"ן וְכו', וְעֲלֵיהֶם
נֶאֱמַר שְׁרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לּוֹ
שֵׁשׁ כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד,
שֶׁבָּהֶן פּוֹרַחַת הַתַּפְּלָה לְמַעַלָּה,
וְהֵם שֵׁם מ"ב, כְּנֶגֶד מ"ב
אֲזֵכָרוֹת שֶׁהֵם בְּתַפְלִין שֶׁל יָד
וּתַפְלִין שֶׁל רֹאשׁ, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר
וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם
יְהוָה וְכו'.

וְאוֹתָם תְּכַשִּׁיטִי הַכֹּלָה, תַּפְלִין
שֶׁל רֹאשׁ עֲטֹרַת זָהָב בְּרֹאשׁ
הַכֹּלָה, וּתַפְלִין שֶׁל יָד טַבַּעַת
הַזָּרוּעַ, הָרִי כֹלָה מִתְקַנָּת
בְּתַכְשִׁיטִים שְׁלָה, צָרִיף לְקָרָא
לְחֹתֵן שְׁלָה, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל, וְהָרִי הֵם בְּחֻפָּה, צָרִיכִים
הָעַם הַקְּדוֹשׁ לַעֲמֹד בַּעֲמִידָה
בְּפָנֵיהֶם, עִם חֲזֹן, לְבָרְכֵם בְּשֶׁבַע
בְּרָכוֹת וּלְקַדֵּשׁ אֶת הַחֲתָן עִם
הַכֹּלָה בְּרֹאשׁוֹנָה בְּקִדּוּשִׁין,
וּבַעֲמֻדָם הָעַם הַקְּדוֹשׁ וְהַחֲתָן
לְבָרֵךְ אוֹתָם, הַחִיּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת
שֶׁהֵיוּ מְנַגְנוֹת בְּכִנְפֵיהֶם, תַּרְפִּינָה
כְּנִפְיָהֶן.

שֶׁל תַּפְלִין זֶה הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה,
עֲלֵיהָ נֶאֱמַר וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ
כִּי שֵׁם יְהוָה נִקְרָא עֲלֵיהָ וְיָרָאוּ
מִמֶּנָּה. שִׁי"ן עוֹלָה אוֹתִיּוֹתֵינוּ
ש"ס, ה' שֶׁל יָד כֹּהֵה - שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת שָׁשִׁים וְחֲמֵשָׁה, וּמֵאוֹתֵים
אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה מִצּוֹת
שֶׁכְּלוּלוֹת בְּמֵאוֹתֵים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה תַּבּוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע בְּאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת הֵנָּה תַּרְנִי"ג, עֲלֵיהֶם

גְּדַפִּין סְלָקִין ס"ד, וּתְמַנְיָא אֲתוּן יֵאָהֲדוּנָה"י,
סְלָקִין ע"ב, וְכִנְפֵי מִצּוֹה (דף כו ע"א) אוֹלְפִין
רָזָא, דְּאִינוּן ח' חוּטִין לְכָל סֵטֶר, לְקַבֵּל אַרְבַּע
אֲנָפִין וְאַרְבַּע גְּדַפִּין דְּכָל חִיָּה, וּבְחֻשְׁבֹן זַעִיר
דְּחֲנוּךְ א"ז אִיהוּ שֶׁד"י, אֲזִי יֵשִׁיר בְּכָל אֲתֵר,
וְאָמְרוּ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, כָּל מָאן דְּפָחִית לֹא
יִפְחַת מִשְׁבַּע, וְכָל מָאן דְּאוֹסִיף לֹא יוֹסִיף עַל
י"ג, וְאִינוּן שֶׁבַע לְקַבֵּל שֶׁבַע יְמֵי בְּרָאשִׁית,
דְּרַמִּיזִין לְשֶׁבַע שְׁמָהֶן אֲבֹגִית"ן וְכו', וְעֲלֵיהֶם
אֲתֵמַר (ישעיהו ב) שְׁרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לּוֹ שֵׁשׁ
כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד, דְּבַהוּן פְּרַחַת צְלוּתָא
לְעִילָא, וְאִינוּן תַּמָּן מ"ב, לְקַבֵּל מ"ב אֲזֵכָרוֹת
דְּאִינוּן בְּתַפְלִין דִּיד וּתַפְלִין דְּרִישָׁא, וְעֲלֵיהֶם
אֲתֵמַר (דברים כח י) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם
יְי' וְכו'.

וְאִינוּן תְּכַשִּׁיטִין דְּכֹלָה, תַּפְלִין דְּרִישָׁא עֲטֹרַת
זָהָב בְּרִישָׁא דְּכֹלָה, וּתַפְלִין דִּיד טַבַּעַת
דְּדְרוּעָא, הָא כֹלָה מִתְקַנָּא בְּתַכְשִׁיטִין דִּילָהּ,
צָרִיף לְקָרָא לְחֹתֵן דִּילָהּ, הִדָּא הוּא דְּכֹתִיב (שם)
וְד) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, וְהָא אִינוּן בְּחֻפָּה, צָרִיכִין
עֲמָא קְדִישָׁא לְמִיקָם בַּעֲמִידָה קְדָמִיהוּן, עִם
חֲזֹן, לְבָרְכָא לֹוֹן בְּשֶׁבַע בְּרָכָאן, וּלְקַדֵּשׁ הַחֲתָן
לְכֹלָה בְּקְדָמִיתָא בְּקִדּוּשִׁין, וּבַעֲמֻדָם עֲמָא
קְדִישָׁא וְחֲזֹן לְבָרְכָא לֹוֹן, חֲיוּן קְדִישִׁין דִּהוּ
מְנַגְנִין בְּגְדַפִּיָּהוּ תַּרְפִּינָה כְּנִפְיָהֶן.

שֶׁל תַּפְלִין דָּא אִימָא עֲלָאָה, עֲלָהּ
אֲתֵמַר (שם כח י) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם
יְי' נִקְרָא עֲלֵיהָ וְיָרָאוּ מִמֶּנָּה, שִׁי"ן סְלִיק אֲתוּוֹי
ש"ס, ה' דִּיד כֹּהֵה שֵׁס"ה, וְרַמ"ח פְּקוּדִין
דְּכִלְיָן בְּרַמ"ח תִּיבִין דְּקִרְיַת שְׁמַע בְּאַרְבַּע
פְּרָשִׁיּין, הָא תַּרְנִי"ג, עֲלֵיהֶם אֲתֵמַר (שמות ג טו) זֶה
שְׁמִי לְעֹלָם וְזֶה זִכְרִי לְדוֹר דוֹר, שְׁמִי עִם י"ה

שֶׁכְּלוּלוֹת בְּמֵאוֹתֵים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה תַּבּוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע בְּאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת הֵנָּה תַּרְנִי"ג, עֲלֵיהֶם

שָׁס"ה, זְכַרְיָי עִם וי"ה רַמ"ח, וְכָלֵא תַרְי"ג,
אֲרִיִּיתָא אִיהִי שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא.

וְעוּד צִיצִית אִיהִי כְרִסְיָא, תַּפְלִין קוּדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא דְנָחִית עַל כְּרִסְיָא, דְקָרָאן לִיה
בְּקִרְיַת שְׁמַע, הָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יְתִיב עַל
כְּרִסְיָא, צְרִיכִין לְמִיקָם בְּגִינְיָה בְּצִלוֹתָא
דְעַמִּידָה, תַּלְת חֲזִילִין דִּילָה אַתְיִין בְּזִמְרֹת
שִׁירֹת וְתוֹשְׁבָחוֹת.

בְּהוּא זְמַנָּא דְאִיהוּ עַל כְּרִסְיָיָה, מָה אָמְרִין
א"ל מַלְךְ יוֹשֵׁב עַל כֶּסֶּא רַחֲמִים
וּמִתְנַהֵג בְּחִסְדֹּת, הָאִי תְקוּנָא אִיהוּ לְגַבִּי
צְדִיקִים גְּמוּרִים, דְּמִתְקַנִּין כְּרִסְיָא לְקוּדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא בְּצִיצִית, וְנִחְתִּין לִיה בְּתַפְלִין,
וְקִיָּמִין קְדָמוּהִי בְּצִלוֹתָא, לְבִינוּנִים צִיצִית
וְתַפְלִין אֵינֻן פְּשׁוּר לַעוֹל וּכְחֻמּוֹר לְמִשְׁאֹי,
וּבְשִׁפְת אֲתָמַר בְּהוֹן (שְׁמוֹת כג יב) לְמַעַן יָנוּחַ שׁוּרְךָ
וּחֻמּוֹרְךָ, לְרַשְׁעִים אֵינֻן קְשׁוּרָא לְכָל מְקַטְרָגִין
דְּלֵהוֹן, דְּהָכִי אֵינֻן עֲשָׂרָה כְּתָרִין תַּתְּאִין, דְּהָא
דָּא לְקַבֵּל דָּא בְּרָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אָבֵל
כְּתָרִין תַּתְּאִין אֵינֻן קְלִיפִין לְגַבִּי כְּתָרִין עֲלָאִין,
דְּמִתְלַבְּשִׁין בְּהוֹן עֲשָׂר אַתְוֹן בְּצִלוֹתָא, לְמַהוּ
כְּפוּיִין תַּחוֹתוֹי כְּתָרִין תַּתְּאִין.

וּבְזְמַנָּא דְצְדִיקָא מִתְקַנִּין בְּכִנְפֵי מְצוּה
וּבְתַפְלִין, אַתְּכַפֵּיִן תַּחוֹתֵיהוּ כְּתָרִין
תַּתְּאִין, בְּהוּא זְמַנָּא יַעוֹל מְלָכָא בְּהִיכְלִיה
דְּאִיהוּ אַדְנִי, כְּגוּוּנָא דָּא יֵאֵהֲדוּנָה"י, הָא
מְלָכָא בְּהִיכְלִיה, מָאן דְּבָעִי לְמִשְׁאֵל שְׁאֵלְתוֹי
יַעוֹל, וּבְגִין דָּא (תהלים נא יז) אַדְנִי שְׁפַתִּי תַפְתַּח,
בְּתַלְת קְדָמָאִין יִסְדֵּר בֵּר נֶשׁ שְׁבַחוֹי, פְּעֻבְדָּא
דְּמִסְדֵּר שְׁבַחוֹי קְדָם רַבִּיָּה, דְּאֵלִין תַּלְת כְּתָבִין
כָּל זְכוּוֹן, וְתַלְת בְּתָרָאִין חֲתָמִין, וּבְגִין דָּא
צְרִיךְ בֵּר נֶשׁ לְמַהוּ בְּהוֹן פְּעֻבְדָּא דְמְקַבֵּל פֶּרֶס
כְּמוֹ עֶבֶד שְׁמִסְדֵּר אֶת שְׁבַחוֹ לְפָנֵי רַבּוֹ, שְׁשֻׁלֵּשׁ אֵלָה כּוֹתְבִים כָּל הַזְכוּיֹת, וְשֻׁלֵּשׁ הָאֲחֻרֹנוֹת

נְאֻמַּר זֶה שְׁמִי לְעֵלָם וְזֶה זְכָרִי
לְדֹר דֹּר. שְׁמִי עִם יי"ה - שְׁס"ה,
זְכַרְיָי עִם וי"ה - רַמ"ח, וְהַכֵּל
תַּרְי"ג, הַתּוֹרָה הִיא שְׁמוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְעוּד, צִיצִית הִיא כֶּסֶּא, הַתַּפְלִין
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹרֵד עַל
הַכֶּסֶּא, שְׁקוֹרָאִים אוֹתוֹ בְּקִרְיַת
שְׁמַע, הָרִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
יוֹשֵׁב עַל כֶּסֶּא - צְרִיכִים לַעֲמֹד
בְּשִׁבְלוֹ בְּתַפְלַת עַמִּידָה, שְׁלֹשָׁה
חִלּוֹת שְׁלֹשׁ בָּאִים עִם זְמִירוֹת
שִׁירֹת וְתוֹשְׁבָחוֹת.

בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהוּא עַל כֶּסֶּאוֹ, מָה
אוֹמְרִים? אֵל מַלְךְ יוֹשֵׁב עַל כֶּסֶּא
רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בְּחִסְדֹּת.
הַתְּקוּן הַזֶּה הוּא לְצְדִיקִים
גְּמוּרִים שְׁמִתְקַנִּים כֶּסֶּא לְקוּדְשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּצִיצִית וּמוֹרִידִים
אוֹתוֹ בְּתַפְלִין, וְעוֹמְדִים לְפָנָיו
בְּתַפְלָה. לְבִינוּנִים צִיצִית
וְתַפְלִין הֵם כְּמוֹ שׁוֹר לַעֲלֹ
וּכְחֻמּוֹר לְמִשְׁאֵל, וּבְשִׁפְת נְאֻמַּר
כֶּהֱם לַמַּעַן יָנוּחַ שׁוּרְךָ וּחֻמּוֹרְךָ.
לְרַשְׁעִים הֵם קָשָׁר לְכָל
הַמְּקַטְרָגִים שְׁלֵהֶם, שְׁכָף הֵם
עֲשָׂרָה הַכְּתָרִים הַתַּחְתּוֹנִים,
שְׁתֵּרֵי זֶה כְּנֶגֶד זֶה בְּרָא הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, אָבֵל הַכְּתָרִים
הַתַּחְתּוֹנִים הֵם קְלָפוֹת אֵל
הַכְּתָרִים הָעֲלִיוֹנִים, שְׁמִתְלַבְּשׁוֹת
כֶּהֱן עֲשָׂר אוֹתִיוֹת בְּתַפְלָה שְׁיֵהוּ
כְּפוּתִים תַּחְתּוֹי הַכְּתָרִים
הַתַּחְתּוֹנִים.

וּבְזְמַן שְׁצְדִיקִים מִתְקַנִּים בְּכִנְפֵי
מְצוּה וּבְתַפְלִין, נִכְנְעִים תַּחְתּוֹיָהֶם
הַכְּתָרִים הַתַּחְתּוֹנִים. בְּאוֹתוֹ זְמַן
יִכְנַס הַמַּלְךְ לְהִיכְלוֹ, שֶׁהוּא
אַדְנִי, כְּמוֹ זֶה: יֵאֵהֲדוּנָה"י, הָרִי
הַמַּלְךְ לְהִיכְלוֹ, מִי שְׂרוּצָה לְשָׂאֵל
אֶת שְׁאֵלוֹתָיו יִכְנַס, וּמִשּׁוּם זֶה
אַדְנִי שְׁפַתִּי תַפְתַּח. בְּשֻׁלֵּשׁ
הָרֵאשׁוֹנוֹת יִסְדֵּר אֶדָם אֶת שְׁבַחוֹ,
וְשֻׁלֵּשׁ הָאֲחֻרֹנוֹת

חותמים, ומשום זה צריך אדם להיות בהם כעבד שמקבל פָּרֶס מִרְבוֹ וְהוֹלֵךְ לוֹ, שֶׁשֵּׁם הוּא בֵּית קָבוֹל הַחוּתָם שֶׁל הַקָּשֶׁר, וְהִיא הַמְלָכוֹת הַקְּדוֹשָׁה.

בְּאַמְצְעִיּוֹת צָרִיף לִשְׂאֵל, שֶׁשֵּׁם ו' ו', אֶחָד בְּעֲלֵי הַפְּתִיכָה וְאַחַד בְּעֲלֵי הַחֲתִימָה, וְהֵם ו' עֲלִיּוֹנָה ו' תַּחְתּוֹנָה, כּוֹלָלִים שְׁנַיִם עֶשֶׂר פָּרָקִים. שֶׁלֹּשׁ הָרָאשׁוֹנוֹת - הָרֵאשׁ וּשְׁתֵּי זְרוּעוֹת, שֶׁלֹּשׁ הָאַחֲרוֹנוֹת - הַגּוֹף וּשְׁתֵּי שׁוֹקֵים, הָרִי נִפְטָר מִן הַמֶּלֶךְ. מִשּׁוֹם זֶה צָרִיף לָתֵת שְׁלֹשׁ פְּסִיעוֹת לְאַחֹר, וְסוּד הַדָּבָר - וַיֵּאסוֹף רַגְלָיו אֶל הַמָּטָה.

תקן אחר עֶשֶׂר

בְּרֵאשִׁית בְּרָא שִׁי"ת, וְיָמָה הוּא? שֶׁשֶּׁה הֵיכְלוֹת כְּנֻגַּד שֶׁשֶּׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית. אֱלֹהִי"ם, הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה עֲלֵיהֶם, שֶׁהִיא הֵיכַל הַשְּׁבִיעִי, וְכִמּוֹ שֶׁהָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה הוֹצִיָּאָה שֶׁשֶּׁ, כִּף הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה הוֹצִיָּאָה שֶׁשֶּׁ, וְיָמָה הֵם? אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, וְהֵם שֶׁשֶּׁ כָּלִים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם כִּי שֶׁשֶּׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, וְהֵיכְלוֹת הַתַּחְתּוֹנִים הֵם כָּלִים לְהֵיכְלוֹת הָעֲלִיּוֹנִים.

וּבְשִׁשְׁרָא"ל הָיוּ מִתְפַּלְלִים, כָּל הֵיכְלוֹת הַלָּלוּ הָיוּ נִפְתָּחִים אֲלֵיהֶם, וְכַעַת בְּגִלוֹת נֶאֱמַר בָּהֶם כָּל הַשְּׁעָרִים נִנְעָלוּ, וְהַשְּׁכִינָה מִחוּץ לְהֵיכְלָה, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִחוּץ לְהֵיכְלוֹ, וְהַמְּלָאכִים הַמְּמַנִּים עַל הַתַּפְּלוֹת מִחוּץ לְהֵיכְלֵיהֶם. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב הֵן אֲרָאֵם צַעְקוֹ חֲצָה, וְאֵין לַתַּפְּלוֹת מְקוֹם לְהַכְנִס, וְזֶהוּ כָּל הַשְּׁעָרִים נִנְעָלוּ, אֲבָל שְׁעָרֵי דְמָעָה לֹא נִנְעָלוּ, וְאֵין מִי בּוֹ וּתְפַתַּח וּתְרַאֲהוּ אֵת הַיֶּלֶד וְהַנָּה

מְרַבִּיה וְהֵלֶךְ לִיָּה, דְּתַמָּן אִיהִי בֵּית קָבוֹל חוֹתָמָא דְקִשּׁוּרָא וְאִיהִי מְלָכוֹתָא קְדִישָׁא.

בְּאַמְצְעִיּוֹת צָרִיף לְמִשְׂאֵל, דְּתַמָּן ו' ו', חַד מְאָרִי כְּתִיבָה וְחַד מְאָרִי חֲתִימָה, וְאִינוּן ו' עֲלָאָה ו' תַּתָּאָה, כְּלִילָן תַּרִּין עֶשֶׂר פָּרָקִין, תֵּלֵת קְדָמָאִין רִישָׁא וְתַרִּין דְּרוּעִין, תֵּלֵת בְּתַרְאִין גּוּפָא וְתַרִּין שׁוֹקִין, הָא אֶתְפַּטֵּר מִמְּלָכָא, בְּגִין דָּא צָרִיף לְמִיָּהב תֵּלֵת פְּסִיעֵן לְאַחֹרָא, וְרָזָא דְמִלָּה (בראשית מט לג) וַיֵּאסוֹף רַגְלָיו אֶל הַמָּטָה.

תקונא חד סר

בְּרֵאשִׁית (דף כו ע"ב) בְּרָא שִׁי"ת, וְיָמָא נִיהוּ. שִׁית הֵיכְלִין לְקַבֵּל שִׁית יוֹמֵי בְּרֵאשִׁית, אֱלֹהִי"ם אֵימָא עֲלָאָה עֲלִיָּהוּ, דְּאִיהִי הֵיכְלָא שְׁבִיעָאָה, וְכִמָּה דְּאֵימָא עֲלָאָה אֲפִיקַת שִׁית, הָכִי אֵימָא תַּתָּאָה אֲפִיקַת שִׁית וְיָמָא נִיהוּ אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, וְאִינוּן שִׁית מְאָנִין, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (שמות כ יא) כִּי שֶׁשֶּׁת יָמִים עָשָׂה יי' אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, וְהֵיכְלִין תַּתָּאִין אִינוּן מְאָנִין לְהֵיכְלִין עֲלָאִין.

וְכֵן יִשְׂרָאֵל הָיוּ מְצֻלָּאן, כָּל הֵיכְלִין אֵלִין הָיוּ מִתַּתְּחֵן לְגַבִּיָּהוּ, וְכַעַן בְּגִלוֹתָא אֶתְמַר בְּהוֹן כָּל הַשְּׁעָרִים נִנְעָלוּ, וּשְׁכִינָתָא לְבָר מְהֵיכְלָה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְבָר מְהֵיכְלָה, וּמִלְּאֲכִיָּא דְמִמְנָן עַל צְלוֹתִין לְבָר מְהֵיכְלָהוּן, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה לג ז) הֵן אֲרָאֵם צַעְקוֹ חֲצָה, וְלֹא אִית לֹון לְצְלוֹתִין אֶתְר לְאַעְלָא, וְדָא אִיהוּ כָּל הַשְּׁעָרִים נִנְעָלוּ, אֲבָל שְׁעָרֵי דְמָעָה לֹא נִנְעָלוּ, וְלִית מָאן דְּאֶתְפַּתַּח לֹון לְאַלִּין שְׁעָרִים, עַד דְּיִיתִי מְאָרִי דְדְמָעָה, דְּאֶתְמַר בִּיה (שמות ב ו) וּתְפַתַּח וּתְרַאֲהוּ אֵת הַיֶּלֶד וְהַנָּה שִׁיפְתַּח אֵת הַשְּׁעָרִים הַלָּלוּ עַד שִׁבְאָא בְּעַל הַדְּמָעָה, שֶׁנֶּאֱמַר

נער בכָה, וְלִית הִיכְלָא מִתְפַּתְחָא אֱלָא בִּיה, וְדָא אִיהוּ וְתַפְתַּח, וְתַפְתַּח דְּאִתְפַּתַּח הָאִי הִיכְלָא לְגַבִּיה, בְּמָאִי אִתְפַּתַּח לִיה בְּדַמְעָה, הָדָא הוּא דְכְתִיב וְהִנֵּה נֶעַר בְּכָה, וּמִיד וְתַחְמַל עָלֵיו.
וְעוֹד וְתַפְתַּח, כְּשִׁישְׂרָאֵל פּוֹתָחִים בַּתְּשׁוּבָה בְּבִכְיָה, מִיד וְתַחְמַל עָלֵיו, וְהוּא בְּכִי יָבֹאוּ, בְּזִכּוֹת הַבִּכְיָה שְׁלוֹ יִתְפַּנְסוּ מִן הַגְּלוּת.
שִׁישׁ הִיכַל שֶׁל דְּמְעָה שְׁאִין לָהּ רְשׁוּת לַפְתַּח אֱלָא בְּדַמְעָה, וְיֵשׁ הִיכַל הַנִּגּוֹן שְׁאִין לָהּ רְשׁוּת לַפְתַּח אֱלָא בְּנִגּוֹן, וּמִשּׁוּם זֶה דּוֹר מִתְקָרֵב לְאוֹתוֹ הִיכַל בְּנִגּוֹן, וְהוּא שְׁכָתוֹב וְהִנֵּה כְּנִגּוֹן הַמִּנְגֵּן. וְיֵשׁ הִיכַל שֶׁל אוֹר שְׁלֹא נִפְתַּח אֱלָא לְאָדָם שֶׁהִיא מִתְעַסֵּק בְּאוֹר הַתּוֹרָה.

וְיֵשׁ הִיכַל שֶׁל נְבוּאָה שְׁלֹא נִפְתַּח אֱלָא לְאָדָם שֶׁהוּא חָכֵם גָּבוּר וְעָשִׂיר, וְיֵשׁ הִיכַל שֶׁל יִרְאָה שְׁנִקְרָא הִיכַל הַיִּרְאָה, שְׁלֹא נִפְתַּח אֱלָא לְמִי שִׁישׁ בּוֹ יִרְאָה, וְיֵשׁ הִיכַל שֶׁל עֲנִיִּים שְׁלֹא נִפְתַּח אֱלָא לְעֲנִיִּים שֶׁהִיוּ מִתְעַטְפִּים לְפָנֵי יְהו"ה בַּתְּפִלָּה, בְּעִטּוֹף שֶׁל מִצּוּה שֶׁל צִיצִית וְתַפְלִין, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר תְּפִלָּה לְעֲנִי כִי יַעֲטֹף.

וְיֵשׁ שַׁעַר שֶׁל צַדִּיקִים שְׁלֹא נִפְתַּח אֱלָא לְצַדִּיקִים. וְהוּא שְׁכָתוֹב זֶה הַשַּׁעַר לִיהו"ה צַדִּיקִים יָבֹאוּ בּוֹ, וְהוּא הַשַּׁעַר שֶׁל צַדִּיק ח"י הָעוֹלָמִים, שְׁנֶאֱמַר בּוֹ וְלֹא רְאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזֵב וְזָרְעוֹ מִבְּקֵשׁ לָחֵם, וְכַעַת בְּגָלוֹת נֶאֱמַר בּוֹ הַצַּדִּיק אָבֵד. מַה זֶה אָבֵד? אָבֵד לְגַבִּירָה, וְנֶאֱמַר בּוֹ וְנִהְרָ יִחְרַב וְיִבֶּשׁ, יִחְרַב בְּבֵית רֵאשׁוֹן, וְיִבֶּשׁ בְּבֵית שְׁנִי. וּמִשּׁוּם שְׁאִין לוֹ מִשְׁלוֹ, הָעֲנִיִּים צוֹעֲקִים בַּח"י בְּרִכּוֹת הַתְּפִלָּה אֶל ח"י הָעוֹלָמִים, וְהָרִי הַסִּתְּלָק מִשֵּׁם הַנִּבְיָעָה שֶׁל כָּל הַבְּרִכּוֹת וְאִין מִי שִׁיתֵּן לָהֶם, וְהַשַּׁעֲרִים הָאֲחֵרִים סְתוּמִים, וְשַׁעַר הַצַּדִּיק חָרֵב

נֶעַר בְּכָה, וְלִית הִיכְלָא מִתְפַּתְחָא אֱלָא בִּיה, וְדָא אִיהוּ וְתַפְתַּח, וְתַפְתַּח דְּאִתְפַּתַּח הָאִי הִיכְלָא לְגַבִּיה, בְּמָאִי אִתְפַּתַּח לִיה בְּדַמְעָה, הָדָא הוּא דְכְתִיב וְהִנֵּה נֶעַר בְּכָה, וּמִיד וְתַחְמַל עָלֵיו.

וְעוֹד וְתַפְתַּח, כְּדִישְׂרָאֵל פְּתַחִין בְּתִיּוּבְתָא בְּבִכְיָה, מִיד וְתַחְמַל עָלֵיו, וְדָא אִיהוּ בְּכִי יָבֹאוּ (יְרִמְיָה ל"א ח'), בְּזִכּוֹת בְּכִיָּה דִּילִיה יִתְפַּנְשׁוּן מִן גְּלוּתָא.

וְאִית הִיכְלָא דְּדַמְעָה, דְּלִית לָהּ רְשׁוּת לְמִפְתַּח אֱלָא בְּדַמְעָה, וְאִית הִיכְלָא דְּנִגּוֹנָא, דְּלִית לָהּ רְשׁוּת לְמִפְתַּח אֱלָא בְּנִגּוֹנָא, וּבְגִין דָּא דּוֹר מִתְקָרֵב לְהִהוּא הִיכְלָא בְּנִגּוֹנָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (מְלָכִים ב' ג' טו) וְהִנֵּה כְּנִגּוֹן הַמִּנְגֵּן, וְאִית הִיכְלָא דְּנִהוּרָא, דְּלֹא מִתְפַּתְחָא אֱלָא לְבָר נִשׁ דִּהוּה מִתְעַסֵּק בְּנִהוּרָא דְּאוֹרִיָּתָא.

וְאִית הִיכְלָא דְּנְבוּאָה, דְּלֹא מִתְפַּתְחָא אֱלָא לְבָר נִשׁ דִּהוּה חָכֵם גָּבוּר וְעָשִׂיר, וְאִית הִיכְלָא דִּירְאָה, דְּאִתְקָרִי הִיכַל הַיִּרְאָה, דְּלֹא מִתְפַּתְחָא אֱלָא לְמָאן דְּאִית בִּיה דְּחִילוֹ, וְאִית הִיכְלָא דְּעֲנִיִּים, דְּלֹא מִתְפַּתְחָא אֱלָא לְעֲנִיִּים דִּהוּוּ מִתְעַטְפִּים קֳדָם יְהו"ה בְּצִלּוֹתָא, בְּעִטּוּפָא דְּמִצּוּה דְּצִיצִית וְתַפְלִין וְעַלֵּיהוּ אִתְמַר (תְּהִלִּים ק"ב א') תְּפִלָּה לְעֲנִי כִי יַעֲטֹף.

וְאִית תַּרְעָא דְּצַדִּיקָא, דְּלֹא מִתְפַּתְחָא אֱלָא לְצַדִּיקָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (שִׁם קי"ח כ') זֶה הַשַּׁעַר לִי צַדִּיקִים יָבֹאוּ בּוֹ, וְהָאִי אִיהוּ תַרְעָא דְּצַדִּיק ח"י עֲלָמִין, דְּאִתְמַר בִּיה (שִׁם ל"ז כ"ה) וְלֹא רְאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזֵב וְזָרְעוֹ מִבְּקֵשׁ לָחֵם, וְכַעַן בְּגָלוּתָא אִתְמַר בִּיה (יִשְׁעִיָּה נ"א א') הַצַּדִּיק אָבֵד, מָאִי אָבֵד, אָבֵד לְמִטְרוּנִיתָא, וְאִתְמַר בִּיה (שִׁם י"ט ח') וְנִהְרָ יִחְרַב וְיִבֶּשׁ, יִחְרַב בְּבֵית רֵאשׁוֹן, וְיִבֶּשׁ הַנִּבְיָעָה שֶׁל כָּל הַבְּרִכּוֹת וְאִין מִי שִׁיתֵּן לָהֶם, וְהַשַּׁעֲרִים הָאֲחֵרִים סְתוּמִים, וְשַׁעַר הַצַּדִּיק חָרֵב

וַיִּבֶשׁ, כְּמוֹ שְׁעֵני חֶרֶב וַיִּבֶשׁ,
וְסוֹד הַדָּבָר - יָקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת
הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וַתֵּרָאָה
הַיִּבְשָׁה.

וְאֵין שַׁעַר פְּתוּחַ אֲלָא שַׁעַר שֶׁל
דְּמַעָּה, וְזֶה הִיא בֵּת עֵין?
שְׁדַמְעָה יוֹצֵאת מִמֶּנָּה, וְעָלֶיהָ
נֶאֱמַר שְׁמַרְנִי כְּאִישׁוֹן בֵּת עֵין,
וּבָהּ וְהִנֵּה נֶעַר בָּכָה, לְקָדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שְׁיִרְחֵם עָלֶיהָ בְּגָלוּתָהּ.
זֶהוּ שְׁכֵתוֹב אֶתָּה תִּקְוֶה תִּרְחֵם
צִיּוֹן, מִשּׁוּם שֶׁהִיא לִבְת אֵשׁ
שְׁנִירָאָתָהּ לְמֹשֶׁה בִּסְנָה, שְׁכֵתוֹב
וַיֵּרָא מִלֶּאֱפֶי יְהוָה אֵלָיו בְּלִבְת
אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסְּנֶה, הִיא בֵּת מִן
בְּרֵאשִׁית, וְזֶה בְּרֵאשִׁית.

תַּקֵּן שָׁנִים עֶשֶׂר

בְּרֵאשִׁית הוּא מֵאֲמָר רֵאשׁוֹן שֶׁל
הַכֹּל, כְּלוּל מֵעֶשֶׂר אֲמִירוֹת, וְהִיא
ל"ב אֱלֹהִיִּים שֶׁל מַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית וּמִצַּד שְׂמָאל נִתְּנָה,
שֶׁהִיא גְבוּרָה, אֵשׁ אֲדָמָה,
וּמִשּׁוּם זֶה בְּלִבְת אֵשׁ, וּמֹשֶׁה
הָיָה מִצַּד הַלְוִיִּם מִהֲצַד שְׁלוֹ
מִמֶּשׁ, וְלָמָּה הִתְגַּלָּה לוֹ בִּסְנָה?
לְהִרְאוֹת שְׁהִיָּתָה בְּדַחַק בֵּין
הַקּוֹצִים, וְעַם כָּל זֶה וְהַסְּנֶה אֵינָנו
אֶפְל, בְּשִׁבִּיל הַשּׁוֹשְׁנִים, שֶׁהֵם
בְּנֵיהָ, שֶׁהֵם יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיוּ
עֲתִידִים לִהְיוֹת בְּגָלוּת בֵּין הָעָרִב
רַב שֶׁהֵם קוֹצִים, וְזֶהוּ הַסּוֹד כִּי
אֶעֱשֶׂה כָּלָה בְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
הִדְחַתִּיךְ שָׁמָּה, וְאוֹתִיךְ לֹא אֶעֱשֶׂה
כָּלָה.

הִרְאָה לוֹ שֶׁכֵּר הַכֹּלָה, וְהִיא לִבְת
אֵשׁ בֵּין הַקּוֹצִים, שֶׁהֵם הָרָשָׁעִים,
כְּשֶׁהֵם דוֹחֲקִים אֶת הַשְּׂכִינָה וְאֶת
יִשְׂרָאֵל, הַשְּׂכָר שֶׁלָּהֶם כָּלָה,
יוֹצֵאת הַשְּׂכִינָה הַכֹּלָה מִבִּינְיָהם,
וַיִּבֶא הַחֲתָן בְּשִׁבִּילָהּ, וְזֶהוּ שֶׁכֵּר

בְּבֵית שָׁנִי, וּבִגִּין דְּלִית לִיה מְדִילִיָּה, עֲנִיִּין
צְוֹחִין בְּח"י בְּרַכָּאן דְּצִלוֹתָא, לְגַבֵּי ח"י
עֲלָמִין, וְהָא אֶסְתַּלַּק מִתַּמָּן נִבְיָעוּ דְּכָל בְּרַכָּאן,
וְלִית מָאן דִּיהִיב לוֹן, וַתִּרְעִין אַחֲרָנִין סְתִימִין,
וַתִּרְעָא דְּצִדִּיק חֲרָבָא וַיִּבְשָׁה, כְּמָה דְּעֵנִי חֶרֶב
וַיִּבֶשׁ, וְרָזָא דְּמָלָה (בְּרֵאשִׁית א ט) יָקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת
הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וַתֵּרָאָה הַיִּבְשָׁה.

וְלִית תִּרְעָא פְּתִיחָא אֲלָא תִרְעָא דְּדַמְעָה, וּמֵאִי
אִיהִי בֵּת עֵין, דְּדַמְעָה מִינָהּ נִפְקָא, וְעָלֶיהָ
אֲתָמַר (תַּהֲלִים יז ח) שְׁמַרְנִי כְּאִישׁוֹן בֵּת עֵין, וּבָהּ
וְהִנֵּה נֶעַר בָּכָה (שְׁמוֹת ב ו), לְגַבֵּי קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, דִּירְחֵם עָלֶיהָ בְּגָלוּתָא, הִדָּא הוּא
דְּכִתִּיב (תַּהֲלִים קב יד) אֶתָּה תִּקְוֶה תִּרְחֵם צִיּוֹן, בִּגִּין
דְּאִיהִי לִבְת אֵשׁ דְּאֶתְחַזְּיָא לְמֹשֶׁה בִּסְנָה,
דְּכִתִּיב (שְׁמוֹת ג ב) וַיֵּרָא מִלֶּאֱפֶי יְי' אֵלָיו בְּלִבְת אֵשׁ
מִתּוֹךְ הַסְּנֶה, אִיהִי בֵּת מִן בְּרֵאשִׁית, וְדָא
בְּרֵאשִׁית.

תַּקֵּנוּנָא תַּרְסֵר

בְּרֵאשִׁית (דף כז ע"א) מֵאֲמָר קְדָמָא דְּכִלָּא,
כְּלִילָא מֵעֶשֶׂר אֲמִירָן, וְאִיהִי ל"ב
אֱלֹהִיִּים דְּעוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁית, וּמִסְטָרָא
דְּשְׂמָאלָא אֲתִיְהִיבְת, דְּאִיהִי גְבוּרָה אֶשָּׁא
סוּמְקָא, וּבִגִּין דָּא בְּלִבְת אֵשׁ (שְׁמוֹת ג ב), וּמֹשֶׁה
הוּא מִסְטָרָא דְּלִיּוּאִי מִסְטָרָא דִּילִיָּה מִמֶּשׁ,
וְאֵמֵאִי אֲתִגְלִיא לִיה בִּסְנָה, לְאַחֲזָא דְּהוֹת
בְּדוֹחָקָא בֵּין הַקּוֹצִים, וְעַם כָּל דָּא וְהַסְּנֶה אֵינָנו
אֶפְל, בִּגִּין שׁוֹשְׁנִים דְּאֵינּוֹן בְּנֵהָ, דְּאֵינּוֹן
יִשְׂרָאֵל, דְּהוּוּ עֲתִידִין לְמַהוּי בְּגָלוּתָא בֵּין עָרִב
רַב דְּאֵינּוֹן קוֹצִים, וְדָא אִיהוּ רָזָא (יִרְמְיָהוּ מו כח) כִּי
אֶעֱשֶׂה כָּלָה בְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדְחַתִּיךְ שָׁמָּה,
וְאוֹתִיךְ לֹא אֶעֱשֶׂה כָּלָה.

אֲחִיו לִיה אֲגָרָא דְּכָלָה, דְּאִיהִי לִבְת אֵשׁ בֵּין הַקּוֹצִים דְּאֵינּוֹן חִיבִיא, כִּד
דְּחִקִּין לְשְׂכִינְתָּא וַיִּשְׂרָאֵל, אֲגָרָא דְּלֵהוֹן כָּלָה, נִפְקָא שְׂכִינְתָּא כָּלָה

הפלה - הדחק, ויגאל אותם מן הגלות בשבילה, והדחק של הגלות של הערב רב את ישראל, ממחר להם את הגאולה, והרפיון שלהם מעבב לישראל את הגאולה, בגלל זה נראה למשה בלפת אש מתוך הסנה, מתוך הקוצים.

בשהתקרב לשם לראות המעשה הזה, אמר לו הקדוש ברוך הוא אל תקרב הלום, של נעליך. כאן רמז שהתפשט מן הגוף שלו, שהיא נעל, לגוף אחר שהתלבש כשהתקרב, ויש מי שיאמר שהוא אשתו, והכל אמת, זה וזה.

וכן נראה לו שבית המקדש, שהוא בנין של אדם, שעתידי להתקרב, ויבנה פעם אחרת על יד הקדוש ברוך הוא, זהו שפתיב גדול יהיה פבוד הבית הזה האחרון מן הראשון, משום שנאמר בו ואני אהיה לה נאם יהוה חומת אש סביב, נאמר בבית המקדש בונה ירושלם יהוה.

ונאמר שם אצל אדם ויבן יהוה אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם, זו חכמה, ויביאה אל האדם, זה עמוד האמצעי הדרגה של משה, והצלע הזו היא ודאי פלת משה, ועליה נאמר ויבן אלו מלאך יהוה בלפת אש, שהיא בת יחידה שממנה יוצא אור התורה.

כמו זה נאמר ותפתח ותראהו את הילד, ותראהו זו השכינה, שהיה בוכה בשבילה, מיד ותחמל עליו, וזהו בכי יבאו ובתחנונים אוכילים. בתחנונים ודאי, לקים וברחמים גדולים אקבצך.

בזמן הזה כל החיות יתעוררו

מביניהם, וייתי חתן בגינה, ודא איהו אגרא דכלה דוחקא, ויפרוק לון מן גלותא בגינה, ודוחקא דגלותא דערב רב לישראל ממחר לון פורקנא, ורפיון דילהון מעבב לון לישראל פורקנא, בגין דא אתחזי ליה למשה בלפת אש מתוך הסנה, מגו כוביין.

כד אתקריב תמן למחזי עובדא דא, אמר ליה הקדוש ברוך הוא, אל תקרב הלום, של נעליך (שמות ג ה), הכא רמז דאתפשט מן גופא דיליה, דאיהו נעל, לגבי גופא אחרא דאתלבש כד אתקריב, ואית מאן דיימא דאיהו אתתיה, וכלא קשוט דא ודא.

וכן אחזי ליה דבי מקדשא דאיהו בנינא דבר נש דעתידי לאתקרבא, ויתבגי זמנא אחרא על ידא דקודשא בריך הוא, הדא הוא דכתיב גדול יהיה פבוד הבית הזה האחרון מן הראשון (חגי ב ט), בגין דאתמר בו (זכריה ב ט) ואני אהיה לה נאם יי' חומת אש סביב, אתמר בבי מקדשא בונה ירושלם יי'.

ואתמר התם לגבי אדם (בראשית ב כב) ויבן יי' אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם, דא חכמה, ויביאה אל האדם, דא עמודא דאמצעיתא, דרגא דמשה, והאי צלע איהו ודאי פלת משה, ועלה אתמר ויבן אלו מלאך יי' בלפת אש, דאיהי בת יחידה, דמנה נפיק נהורא דאורייתא.

בגוונא דא אתמר (שמות ב ו), ותפתח ותראהו את הילד, ותראהו דא שכינתא, דהוה בכי בגינה, מיד ותחמול עליו, ודא הוא בכי יבאו ובתחנונים אוכילים (ירמיהו לא ח), בתחנונים ודאי, לקיימא וברחמים גדולים אקבצך (ישעיהו

נד ט).

בהאי זמנא כל חיון יתעורין בקלא, ועופין

בְּקוֹל, וְהַעוֹפּוֹת מְצַפְצְפִים
בְּשִׁיר, לְקַבֵּל אֶת הַבַּת בְּשִׁמְחָה
בְּנוּנוֹ, לְקַבֵּל קְדוּשֵׁין מִהֶחֱתָן,
שֶׁהֵם קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ וְכוּ',
וְאֵין קְדֻשָּׁה פְּחוּת מִעֲשָׂרָה,
וְהַקְדוּשִׁין הֵם מֵצֵד שֶׁל הַחֲכָמָה
שֶׁהִיא י', קְדֻשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה
רִאשִׁית תְּבוּאָתָהּ, רִאשִׁית וְדָאִי,
וּמִתְבָּרְכִים בְּשִׁבְעַת בְּרָכוֹת מֵצֵד
הָאֵם הַעֲלִינָה שֶׁהִיא בְּרָכָה,
וְעַלֶּיהָ נֶאֱמַר לְהַנִּיחַ בְּרָכָה אֶל
בֵּיתָךְ. וְשִׁבְעַת בְּרָכוֹת הֵן -
בְּשִׁחְרִית שְׁתֵּים לִפְנֵיהָ וְאַחַת
לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרְבִית שְׁתֵּים לִפְנֵיהָ
שְׁתֵּים לְאַחֲרֶיהָ, וְהֵם שִׁבְעַת
סְפִירוֹת שְׁכָלוֹלוֹת בְּחֶתֶן וְכֹלָה,
וְזֶהוּ שִׁמְעַת יִשְׂרָאֵל וְגוֹמֵר, הָרִי
כֶּאֱזַן קְדֻשָּׁה וּבְרָכָה וְיַחְוֹד. בְּאוֹתוֹ
זְמַן מִתְעוֹרֵר דָּוִד בְּכִנּוּר שֶׁהוּא
מִנְגֵן מֵאֲלִיו בַּעֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגוּנִים,
רִאשׁוֹן בְּאַשְׁרֵי, וְזֶה בְּרִאשִׁית.

תַּקֵּן שְׁלֹשָׁה עָשָׂר

בְּרִאשִׁית, שֵׁם אֲשֶׁר־י, וְזֶהוּ
אֲשֶׁר־יֵאֵשׁ, וְהוּא אֵהִי־הָ אֲשֶׁר
אֵהִי־הָ, רֹאשׁ לְכָל הָרִאשִׁים,
וְעַלֶּיהָ נֶאֱמַר רֹאשׁוֹ עָלֶיךָ
כְּפָרְמֶל, וְזֶה תַּפְלִין שֶׁל רֹאשׁ,
וְדִלֵּת רֹאשׁוֹ כְּאַרְגָּמָן זֶה תַּפְלִין
שֶׁל יָד, וְכוּ' מִשְׁבָּחִים אֶת הַבַּת
בְּאַשְׁרֵי הַזֶּה. וְזֶהוּ שְׁכָנוֹת בְּאַשְׁרֵי
כִּי אֲשֶׁרוֹנִי בְּנוֹת.

מִי זֹכֵר לְהַכְנִס שֵׁם? אֲשֶׁר לֹא
הֵלֶךְ בְּעֶצֶת רְשָׁעִים, שֶׁהִיא עֲצָה
רָעָה מֵצֵד שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב
וְרָע, וּבִדְרֹךְ חֲטָאִים לֹא עָמַד, מִי
זֶה דְרֹךְ חֲטָאִים? אוֹתָהּ שֶׁנֶּאֱמַר
כֹּה (מִשְׁלִי ל) בֶּן דְרֹךְ אִשָּׁה מְנַאֲפֶת
אֲכָלָה וּמִחֲתָה פִּיהָ וְגוֹמֵר.
וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יֵשֵׁב, מִי זֶה
מוֹשֵׁב לְצִים? זֶה לִילִית, אִמָּם שֶׁל
עֶרֶב רַב, שֶׁמְטַמְאָת כְּנֻדָּה
בְּמוֹשְׁבָהּ, וְכֵן עֶרֶב רַב מְטַמְאִים
בְּמוֹשְׁבָם אֶת הַצְּדִיקִים שְׂיוֹשְׁבִים
בִּינֵיהֶם כְּנֻדָּה.

מְצַפְצְפִין בְּשִׁיר, לְקַבֵּל בְּרִיתָהּ בְּנוּנוֹתָא,
לְקַבֵּל קְדוּשֵׁין מִהֶחֱתָן, דְּאֵינוֹן קְדוּשׁ קְדוּשׁ
קְדוּשׁ וְכוּ' (שם ו ג), וְלִית קְדוּשָׁה פְּחוּת
מִעֲשָׂרָה, וְקְדוּשֵׁין אֵינוֹן מִסְטָרָא דְחֲכָמָה
דְּאִיהוּ י', קְדֻשׁ יִשְׂרָאֵל לַיְי' רִאשִׁית
תְּבוּאָתָהּ (יְרֵמְיָהוּ ב ג), רִאשִׁית וְדָאִי, וּמִתְבָּרְכִין
בְּשִׁבְעַת בְּרָכָאֵן מִסְטָרָא דְאִימָא עֲלָאָה דְאִיהִי
בְּרָכָה, וְעֲלָהּ אֲתָמַר (יְחֻזְקָאֵל מִד ל) לְהַנִּיחַ בְּרָכָה
אֶל בֵּיתָךְ, וְשִׁבְעַת בְּרָכָאֵן אֵינוֹן, בְּשִׁחְרִית שְׁתֵּים
לִפְנֵיהָ וְאַחַת לְאַחֲרֶיהָ, וּבְעֶרְבִית שְׁתֵּים לִפְנֵיהָ
שְׁתֵּים לְאַחֲרֶיהָ, וְאֵינוֹן שִׁבְעַת סְפִירוֹן דְכִלְיָלָן
בְּחֶתֶן וְכֹלָה, וְדָא אִיהוּ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְגוֹמֵר,
הָא הֵכָא קְדוּשָׁה וּבְרָכָה וְיַחְוֹד, בְּהֵהוּא זְמַנָּא
אֲתַעֲרֵר דָּוִד בְּכִנּוּר דְאִיהוּ מִנְגֵן מֵאֲלִיו, בַּעֲשָׂרָה
מִיָּנִי נְיֻגוּנִין: קְדֻמָּאָה בְּאַשְׁרֵי וְדָא בְּרִאשִׁית.

תַּקֵּן וְדָא תַּלְמִיד

בְּרִאשִׁית תַּמָּן אֲשֶׁר־י, וְדָא אִיהוּ אֲשֶׁר־י
הָאִישׁ, וְאִיהוּ אֵהִי־הָ אֲשֶׁר אֵהִי־הָ,
רִישָׁא לְכָל (דף כו ע"ב) רִישִׁין, וְעֲלָהּ אֲתָמַר (שִׁיר ז)
רֹאשׁוֹ עָלֶיךָ כְּפָרְמֶל וְדָא תַּפְלִין דְרִישָׁא,
וְדִלֵּת רֹאשׁוֹ כְּאַרְגָּמָן דָּא תַּפְלִין דִּיד, וְכִי
מִשְׁבָּחִין לְבַת בְּהָאִי אֲשֶׁר־י, הָדָא הוּא
דְכְתִיב (בְּרִאשִׁית ל יג) בְּאַשְׁרֵי כִּי אֲשֶׁרוֹנִי בְּנוֹת.

מָאֵן זְכִי לְאַעְלָא תַמָּן, אֲשֶׁר לֹא הֵלֶךְ בְּעֶצֶת
רְשָׁעִים (תַּהֲלִים א), דְאִיהִי עֲצָה בִישָׁא
מִסְטָרָא דְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, וּבִדְרֹךְ חֲטָאִים
לֹא עָמַד, מָאֵן דְרֹךְ חֲטָאִים הִיא דְאֲתָמַר
כֹּה (מִשְׁלִי ל כ) בֶּן דְרֹךְ אִשָּׁה מְנַאֲפֶת, אֲכָלָה
וּמִחֲתָה פִּיהָ וְגוֹמֵר, וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יֵשֵׁב,
מָאֵן מוֹשֵׁב לְצִים, דָּא לִילִית אִימָן דְעֶרֶב רַב,
דְאִיהִי מְטַמְאָה כְּנֻדָּה בְּמוֹשְׁבָהּ, וְכֵן עֶרֶב רַב
מְטַמְאִין בְּמוֹשְׁבָם לְצְדִיקָיָא דִיתְבִּין בִּינֵיהֶו
כְּנֻדָּה.

ומי שדבק באשרי הנה, שהוא
כתר וראש של התורה, נאמר בו
והיה כעץ שתול על פלגי מים,
ונה עץ חיים, שנאמר בו ועלהו
לא יבול, וזה תקון ראשון.

השני בשיר זה חכמה, שר י',
ושלש ידיים הן י' י' י', והם
ראש וסוף ואמצע של האות י',
והם רמזים בשם נסתר שהוא
י"ד ה"י וא"ו ה"י. באלו השלש
שבח דוד המלך את בת המלך.
זהו שכתוב שיר למעלות, ל'
מעלות הן ודאי, אותן שלשים
דרגות שבהם הבת עולה לאב.
בחמשה נימין של פנור, שהם
חמש אצפרות שהזכיר חמש
פעמים יהו"ה במזמור הנה,
אחד - עזרי מעם יהו"ה, ב' -
יהו"ה שמך, ג' - יהו"ה צלך,
ד' - יהו"ה ישמך מכל רע, ה'
- יהו"ה ישמר צאתך ובוואך.
ובהם המלך אומר לכלה, צהלי
קולך בת גלים, בת עשרה
גלגלים, שעולה בהם יו"ד ה"א
וא"ו ה"א בעשרה מיני נגונים.
ובארבע חיות שעולה יהו"ה,
בשיר פשוט, כפול, משלש,
מרבץ, שהוא יהו"ה, שקולו
עולה כגלי הים, וגלי הים
שלמעלה הם עשרה גלגלים,
ועליהם נאמר ידיו גלילי זהב
ממלאים בפרשיש, בשתי
זרועות הבת.

ובהם ששה פרקים, והם שש
דרגות של הכפא, שש מעלות
לכפא, וכשעולה בהם ו',
יתעוררו אליו לקבל אותו
השרפים בכנפיהם. זהו שכתוב
שרפים עומדים ממעל לו שש
כנפים וגומר, ומי שעולה על
כנפיהם ופורח בהם הוא ו',
כולל שש תבות היחוד של שמע

ומאן דאתדבק בהאי אשרי, דאיהו כתרא
ורישא דאורייתא, אתמר ביה (תהלים א'
ג) והיה כעץ שתול על פלגי מים, ודא עץ
חיים, דאתמר ביה ועלהו לא יבול, והאי
תקונא קדמא.

התנינא בשיר דא חכמה, שר י', ותלת ידי"ן
אנון י' י' י', ואינון רישא וסופא
ואמצעיתא דאת י', ואינון רמיזין בשמא סתים
דאיהו יו"ד ה"י וא"ו ה"י, באלין תלת שבח
דוד מלכא לברתא דמלכא, הדא הוא
דכתיב (תהלים קכא א') שיר למעלות, ל'
אינון ודאי, אינון תלתין דרגין, דבהון ברתא
סלקא לגבי אבא.

בחמש נימין דכנור, דאינון חמש אצפרות
דאדפיר חמש זמנין יהו"ה בהאי
מזמור, חד עזרי מעם יי', ב' יי' שמך, ג'
יי' צלך, ד' יי' ישמך מכל רע, ה' יי' ישמר
צאתך ובוואך, ובהון מלכא אמר לגבי כלל,
צהלי קולך בת גלים (ישעיהו י' ל), בת עשרה
גלגלים, דסליק בהון יו"ד ה"א וא"ו ה"א,
בעשרה מיני נגונין.

ובארבע חיון דסליק יהו"ה, בשיר פשוט,
כפול, משולש, מרובץ, דאיהו
יהו"ה, דקולו סלקא כגלי ימא, וגלי ימא
דלעילא אינון עשרה גלגלין, ועליהו
אתמר (שיר ה' יד) ידיו גלילי זהב ממלאים
בפרשיש, בתריין זרועין דברתא.

ובהון שית פרקין, ואינון שית דרגין דכרסא,
שש מעלות לכפא, וכד סליק ו' בהון,
יתעורון לגביה לקבלא ליה שרפים בגדפייהו,
הדא הוא דכתיב (ישעיהו ו' ב) שרפים עומדים
ממעל לו שש כנפים וגומר, ומאן דסליק על
גדפייהו ופרח בהון איהו ו', כליל שית תיבין דיחודא שמע ישראל,

ישראל, ובגללו נאמר כי עוף השמים וגומר.

ובשעורה הבת, עולה בשמי זרועותיו שהם חסד וגבורה, שבהם ששה פרקים שהוא ו', וסוד הדבר - שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני.

בשעורה השיר הזה, עולה בשש תבות, שהן שמע ישראל וגומר, ובשירור, יורד בשש, שהם פרוף שם פבוד מלכותו לעולם ועד, והנגון בשעולה, עולה בשש, ובשירור, יורד בשש, ועליהם נאמר שוקיו עמודי שש.

ועשרה גלגלים הם י', שהם כנגד עשר אצבעות שמכים בנגון, חמש בחמש, והם ה"ה, שעולים ב' בשש דרגות שהוא ו', בו עולים יורדים, והוא כמו הסלם שנאמר בו והנה סלם מצב ארצה וגומר, והנה מלאכי אלהים עלים יורדים בו, והכל יהוה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, י"ד, ודוד מנגן ביד, ו' הוא גוף, כנפיו ה"ה, ראשו י', בו עולה קול הנגון.

ועוד ו' היא מנורה, שלשה קני מנורה מצדה האחת וגומר, ו' מנורה באמצע, נר על ראשו י', כששורה באות ו' נעשה ז', וסוד הדבר - יאירו שבעת הנרות.

כנגד המנורה שהיא ו', וששה קני המנורה שהם ה' ה', שש וי"ן, וסוד הדבר - שבעה ושבעה מוצקות, עד שעולים ל"ד, שהוא יהוה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וזהו ודוד מנגן ביד, י"ד כנגד י"ד, ועולה ה' באות ו', ואחר כך עולה ו' ב' שש פעמים עשר, עד שעולה לששים, והם אותיות הדבקות בקריאת שמע, שששבים נאמר

הדבקות בקריאת שמע,

ובגיניה אתמר (קהלת יב) כי עוף השמים וגומר. ובר סלקא ברפא סלקא בתרין דרועוי דאינון חסד וגבורה, דבהון שית פרקין דאיהו ו', ורזא דמלה שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני (שיר ב ו).

בר סלקא האי שיר, סלקא בשית תיבין דאינון שמע ישראל וגומר, וכד נחתא נחתא בשית, דאינון פרוף שם פבוד מלכותו לעולם ועד, ונגוונא כד סליק סליק בשית, וכד מאיה מאיה בשית, ועליהו אתמר (שם ה טו) שוקיו עמודי שש.

ועשרה גלגלין אינון י', דאינון לקבל עשר אצבעאן דבטשין בנגוונא, חמש בחמש, ואינון ה"ה, דסלקין ב' בשית דרגין דאיהו ו', ביה סלקין ונחתין, ואיהו פגוונא דסלם, דאתמר ביה (בראשית כח יב) והנה סלם מצב ארצה וגומר, והנה מלאכי אלהים עלים יורדים בו, וכלא יהוה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, י"ד, ודוד מנגן ביד (שמואל א יט ט), ו' איהו גופא, גדפוי ה"ה, רישא דיליה י', ביה סליק קלא דנגוונא.

ועוד ו' איהי מנרפא, ה' ה' שלשה קני מנורה מצדה האחת וגומר (שמות כה לב), ו' מנורה באמצע, נר על רישיה י', כד שריא באת ו' אתעביד ז', ורזא דמלה יאירו שבעת הנרות (במדבר ח ב).

דקבל מנרפא דאיהי ו', ושית קני מנרפא דאינון ה' ה', שית וי"ן, ורזא דמלה שבעה ושבעה מוצקות (זכריה ד ב), עד דסלקין ל"ד, דאיהו יהוה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ודא איהו ודוד מנגן ביד, י"ד לקבל י"ד, וסלקא ה' באת ו', ולבתר סליק ו' ב' שית זמנין עשר, עד דסליק לשתין, ואינון אתון

כל המשים רוח בין הדבקים
מצננים לו גיהנם, ושלמה אמר
עליהם, הנה מטתו של שלמה
ששים גבורים סביב לה, והם
שומרים [ס"א נוטלים] את מטתו,
וכנגדם ששים המה מלכות, אלו
זכרים - ואלו נקבות, אלו של
קריאת שמע שתקן משה -
זכרים, אלו של שלמה - נקבות,
ואלו בית קבול לאלה, הדרגות
של שלמה הן בית קבול לדרגות
של משה, וכשמתחברים הכל
כאחד, שלמ"ה מתהפך למש"ה.
בתקונים של ארבע האותיות
נתקן השיר, ועליהן נאמר והנה
מלאכי אלהים וגומר, עלים -
שמים, והן י"ה, וירדים - שמים,
והן ו"ה, וכן גלגלי הים עולים
בעשר, והן יו"ד ה"א וא"ו ה"א,
וארבע חיות, כשעולה הבת
בשיר, הנשר נוטל י' בפה ועל
ראשה, ו' בגוף, ה"ה בכנפיה,
אדם יו"ד ה"א וא"ו ה"א רוכב
על הכל. ודמות פניהם פני אדם,
זה עולה על הכל, ופני אריה אל
הימין לארבעתם, זה יהו"ה,
ופני שור ופני נשר, הם מרכבה
לשם של יהו"ה, ואדם על הכל.
בזמן שהיא עולה בכל התקונים
הללו, הוא משבח אותה. זהו
שפתוב פחוט השני שפתותיו
ומדברך נאווה. הרי שני מיני
נגונים ששבח דוד המלך -
באשרי בשיר.

שרישי בברכה, וזו השכינה
העליונה, ועליה נאמר ברכי
נפשי את יהו"ה, מזו נתנה
באדם נשמת חיים שנאמר בזה
חמשה תקונים. מה הקדוש
ברוך הוא זן את כל העולם, כף
הנשמה זנה את כל הגוף. מה
הקדוש ברוך הוא רואה ואינו

דבגינייהו אתמר כל המשים רוח בין הדבקים
מצננים (דף כז ע"א) ליה גיהנם, ושלמה עלייהו
אמר (שיר ג ז) הנה מטתו של שלמה ששים
גבורים סביב לה, ואינון נטרין (ג"א
נמלין) ערסיה, ולקבלייהו (שם ו ח) ששים המה
מלכות, אלין דכורין, ואלין נוקבין, אלין
דקריאת שמע דתקין משה דכורין, אלין
דשלמה נוקבין, ואלין בית קבול לאלין, דרגין
דשלמה אינון בית קבול לדרגין דמשה, וכד
מתחברן כלל פאחד, שלמ"ה אתהפך
למש"ה.

בתיקונין דארבע אתון אתקן שיר, ועלייהו
אתמר והנה מלאכי אלהים וגומר,
סלקין תרין ואינון י"ה, ונחתין תרין ואינון
ו"ה, וכן גלגלי נמא סלקין בעשר, ואינון יו"ד
ה"א וא"ו ה"א, וארבע חיוון, כד סלקא ברתא
בשיר, נשרא נטיל י' בפומא ועל רישאה, ו'
בגופא, ה"ה בגדפהא, אדם יו"ד ה"א וא"ו
ה"א רכיב על כלל, ודמות פניהם פני אדם,
דא סליק על כלל, ופני אריה אל הימין
לארבעתם דא יהו"ה, ופני שור, ופני נשר,
אינון מרכבה לשמא דיהו"ה, ואדם על כלל.
בזמנא דאיהי סלקא בכל אלין תקונין, איהו
משבח לה, הדא הוא דכתיב (שם ד
א) פחוט השני שפתותיו ומדברך נאווה, הא
תרין מיני נגונין דשבח דוד מלכא, באשרי
בשיר.

תליתאה בברכה ודא שכינתא עלאה, ועלה
אתמר (תהלים קג א) ברכי נפשי את יי',
מהאי אתייהיבת בבר נש נשמת חיים, דאתמר
בה חמשה תקונין, מה הקדוש ברוך הוא זן
כל עלמא, הכי נשמתא זנת כל גופא, מה
הקדוש ברוך הוא רואה ואינו נראה, הכי נשמתא רואה ואינה נראית,

נראה, כִּף הַנִּשְׁמָה רואה ואינה נראית. מה הקדוש ברוך הוא יושב בחדרי חדרים, כִּף הַנִּשְׁמָה יושבת בחדרי חדרים. מה הקדוש ברוך הוא מלא כל העולם, כִּף הַנִּשְׁמָה מלאה את כל הגוף. מה הקדוש ברוך הוא דן את כל העולם, כִּף הַנִּשְׁמָה דן את הגוף. וסוד הַנִּשְׁמָה שְׂהִיא שְׁוֹה לְקדוש ברוך הוא, זו בינה, מ"י, ועליה נאמר ואל מי תדמינוי ואשׁוה, אל מ"י ודאי, והרי פרשוהו בעלי המשנה חמשה דברים אלו, חמשה ודאי, משום שהם מצד ה' העליונה.

והם פלם תקונים בלב, כמו שבארוהו בעלי המשנה, הלב מבין, הלב רואה, הלב שומע - הרי שלש. ה' היא חמש, הבל ורוח הפה שעולה בו קול ואמירה ודבור, זה ו', עורקי הלב הם כמו חילים אחר מלפם, וסוד הדבר - אל אשר יהיה שמה הרוח ולכת ילכו, כִּף מתנהגים עורקי הלב אל הרוח, הרי לך רוח בלב, שיוצא מאזן שמאל של הלב, והיא היתה הרוח הצפונית שהיתה בכנור דוד, וברוח הזו היה מכה בחמשת הנמים של הכנור, שהם חמש פנפי ראה, ובקנה עולה הקול ללב, והיא אש אוכלת, מאזן ימין של הלב שהיא פלפי כבד, וממנו יוצא הדבור, זהו שכתוב הלא כה דברי פאש, ואם לא פנפי הראה שנושבות על הלב, היה שורף כל הגוף. המחשבה בלב, וזה י', שה' ה' הם אמירה ודבור, ו' קול פולל הכל.

רביעי במזמור, וזהו הוא זרוע ימין. זהו שכתוב מזמור שירו

מה הקדוש ברוך הוא יושב בחדרי חדרים, הכי נשמתא יושבת בחדרי חדרים, מה הקדוש ברוך הוא מלא כל העולם הכי נשמתא מלאה את כל הגוף, מה הקדוש ברוך הוא דן את כל העולם, הכי נשמתא דנה את גופא, ורזא דנשמתא דאיהי שוה לקודשא בריך הוא, דא בינה, מ"י, ועלה אתמר (ישעיה מ כה) ואל מי תדמינוי ואשׁוה, אל מי ודאי, והא אוקמוהו מארי מתניתין, חמשה דברים אליו, חמשה ודאי, בגין דאינון מסטרא דה' עלאה.

ואינון פלהו תקונין בלב, כמה דאוקמוהו מארי מתניתין הלב מבין, הלב רואה, הלב שומע, הא תלת, ה' איהי חמש, ורוחא דפומא דסליק בה קלא ואמירה ודבורא דא ו', ערקין דלפא אינון פחיילין פתר מלכהון, ורזא דמלה (יחזקאל א יב) אל אשר יהיה שמה הרוח ולכת ילכו, הכי מתנהגין ערקין דלפא לגבי רוחא הרי לך רוח בלב, דנפיק מאזן שמאלא דלפא, ואיהו הוה רוח צפונית דבטש בכנור דדוד, ובהאי רוחא הוה בטש בחמש נימין דכנור, דאינון חמש פנפי ריאה, ובקנה סליק קול ללפא, ואיהו אש אוכלא, מאודנא ימינא דלפא דאיהי פלפי כבד, ומניה נפיק דבור, הדא הוא דכתיב (ירמיה כג כט) הלא כה דברי פאש, ואי לאו פנפי ריאה דנשכין על לפא, הוה אוקיד כל גופא, מחשבה בלבא ודא י', דה' ה' אנון אמירה ודבורא, ו' קלא כליל פלא.

רביעאה במזמור, ודא הוא דרועא ימינא, הדא הוא דכתיב (תהלים צח א) מזמור שירו ליי' שיר חדש פי נפלאות עשה הושיעה לו ימינו, ועלה אתמר (שם טו) הושיעה ימינך, ליהו"ה שיר חדש פי נפלאות עשה הושיעה לו ימינו, ועליה

עם השכינה, והוא תומך אותה, וסוד הדבר - וזרוע יהו"ה על מי נגלתה, ובו שבועת הגאולה. זהו שכתוב נשבע יהו"ה בימינו ובזרוע עזו, ועוד, חי יהו"ה שכבי עד הבקר.

וְכִמָּה נקראת זרוע יהו"ה? משום שכבך היד בו י', חמש אצבעות ה', הקנה של הימין שהוא הזרוע, ו' הכתף, בו ה', וזה העמוד האמצעי שנקשר בימין, להקים בו שכינה בגלות, ומשה שהוא הדמות של העמוד האמצעי, נאמר בו (ישעיה סג) מוליך לימין משה זרוע תפארתו. והוא בוקע את מי התורה לזרע אברהם, שהוא ימין, להיות לו שם עולם, ונקשר בה' של אברהם, שהוא חמשה חמשי תורה, ובה השתלם משה, ומיד כשהשתלם נגלתה עליו הימין, וזהו וזרוע יהו"ה על מי נגלתה.

החמישי בנגון, משום שהנגון הזה עולות ממנו כמה נגינות, עלמות מצד השמאל, שמשם רוח צפון היתה יורדת בכנור דוד והיה מנגן מאליו. זהו שכתוב והיה כנגן המנגן וגומר. ומשם יוצאים רעמים. זהו שכתוב ורעם גבורותיו מי יתבונן, ומשם רעה התרעצה הארץ בתרועה, מצד של מטה כלפי חסד, מוט התמוטטה ארץ בתקיעה, פור התפוררה ארץ בשברים. באותו זמן שלשת האבות מתקשרים עם גבורה, ונעשים בה תרועה שברים תקיעה, ובהם רעה התרועעה וגומר, וזה יהיה בסוף הימים, וכל האותות הללו יהיו בארץ ישראל, משום ששם חבורן, ששם קבורים האבות.

וְאִיהוּ בְּגִלּוּתָא עִם שְׂכִינְתָּא, וְאִיהוּ תְּמִיד לָהּ, וְרָזָא דְּמִלָּה (ישעיה נג א) וזרוע יי' על מי נגלתה, וביה אומא דפורקנא, הדא הוא דכתיב (שם סב ח) נשבע יי' בימינו ובזרוע עזו, ועוד (רות ג ג) חי יי' שכבי עד הבקר.

וְאִמְאִי אֶתְקָרִי זְרוּעֵ יי', בְּגִין דְּכַף הַיָּד בִּיהּ יי', חֲמֵשׁ אֶצְבָּעָאן ה', קִנָּה דִּימִינָא דְּאִיהוּ דְּרוּעָא ו', כְּתָף בִּיהּ ה', וְדָא עֲמוּדָא דְּאֶמְצַעִיתָא דְּאֶתְקָשֶׁר בִּימִינָא, לְאֶקְמָא בִּיהּ שְׂכִינְתָּא בְּגִלּוּתָא, וּמִשָּׁה דְּאִיהוּ דִּיּוֹקְנָא דְּעֲמוּדָא דְּאֶמְצַעִיתָא, אֶתְמַר בִּיהּ (ישעיה סג יב) מוליך לימין משה זרוע תפארתו, ואיהו בוקע מיא דאורייתא לגפי זרע אברהם דאיהו ימינא, למהוי ליה שם עולם, (דף כח ע"ב) ואתקשר בה' דאברהם, דאיהו חמשה חמשי תורה, ובה אשתלים משה, ומיד דאשתלים אתגליא עליה ימינא, ודא הוא (ישעיה נג א) וזרוע יי' על מי נגלתה.

חֲמִשָּׁאָה בְּנִגּוּן, בְּגִין דְּהָאִי נִיגוּן סָלִיק מִנִּיהּ כְּמָה נְגִינּוֹת, עוֹלִימָן מִסְטָרָא דְּשִׁמְאֵלָא, דְּמִתְמָן רוח צפון הוה נחתא בכנור דוד והוה מנגן מאליו, הדא הוא דכתיב (מלכים ב ג טו) והיה כנגן המנגן וגומר.

וּמִתְמָן רַעְמִין נִפְקִין, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (איוב כו יד) ורעם גבורותיו מי יתבונן, וּמִתְמָן (ישעיה כד יט) רעה התרעצה הארץ בתרועה, מִסְטָרָא דְּמִטָּה כְּלָפִי חֶסֶד, מוֹט הַתְּמוּטָּה אֶרֶץ בְּתִקְיעָה, פֹּר הַתְּפוּרָה אֶרֶץ בְּשִׁבְרִים, בְּהָהּ זְמַנָּא תֵּלֵת אֲבָהִן מִתְקַשְּׂרִין בְּגִבּוּרָה, וְאֶתְעִבִּידוּ בְּהַ תְּרוּעָה שְׁבָרִים תְּקִיעָה, וּבְהוּן רַעָה הַתְּרוּעָה וגומר, וְדָא יְהֵא כְּסוּף יוֹמִיא, וְכָל אֶתִּין אֵלִין בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל יְהוּן, בְּגִין דְּתִמָּן חֲבֵרוֹן דְּאֲבָהִן תִּמָּן קְבוּרִים.

הַשָּׁשִׁי הַלְלוּהָ הַלְלוּהָ, וְזֶה
ה'ו', עָלָיו נֶאֱמַר לַיִל שְׁמוּרִים
הוּא לִיהו"ה, וְזֶהוּ הַעֲמוּד
הָאֶמְצָעִי, וְסוּד הַדְּבָר - הַשְּׁמִיעוּ
הַלְלוּ, וְאָמְרוּ הוֹשַׁע יְהו"ה אֶת
עַמּוֹךְ אֶת שְׂאֲרֵית יִשְׂרָאֵל, לְקַיִם
אֶת הַפְּתוּב כִּימִי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת.

וְסוּד הַדְּבָר - מ"ה ש"הִיזָה ה"וּא
ש"יִהִיזָה, וְכו' מ"מֶכּוֹן ש"כְּתוּ
ה"שְׁגִיחַ, מְשׁוּם שֶׁהוּא הַדְּמוּת
שֶׁל הַעֲמוּד הָאֶמְצָעִי. בְּאוֹתוֹ זְמַן
מִתְקַיִם סוּד הַמְּשָׁנָה שְׁאָמַר,
אוֹכְלִין כָּל אֲרֻבַּע וְתוֹלִין כָּל
חֲמֹשׁ, שֶׁהֵינּוּ הָאֵלֶף הַחֲמִישִׁי,
וְשׁוֹרְפִים בַּתְּחִלַּת שֶׁשׁ, שֶׁהוּא
הָאֵלֶף הַשָּׁשִׁי.

וְכַדִּי שְׁלֹא יִפְרִידוּ בֵּין שֶׁשׁ,
שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֶמְצָעִי, וּבֵין
שֶׁבַע, שֶׁהִיא בַּת זִוְגוֹ, צָרִיף
לְבַעַר שְׁאוּר וְחֲמֵץ, שֶׁהֵם עֶרֶב
רֹב, שְׁלֹא יֵרָאוּ בֵּין שֶׁשׁ, שֶׁהוּא
ו', וּבֵין שֶׁבַע, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ שֶׁבַע
בְּיוֹם הַלֵּלֶתִיךָ, מְשׁוּם שֶׁעֶרֶב רֹב
הַפְּרִידוּ בֵּין שֶׁשׁ לְשֶׁבַע בְּמִתֵּן
תּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיֵּרָא הָעֵם כִּי
בִשְׁשׁ מִשָּׁה, וּפְרָשׁוּהוּ בִשְׁשׁ,
בִשְׁשׁ הַשְּׁעוֹת הַלְלוּ עֲשׂוּ אֶת
הַעֲגָל, וְהַפְּרִידוּ בֵּין ו"ה, שֶׁהֵם
שֶׁשׁ לְשֶׁבַע, כִּף יִפְרִיד אוֹתָם
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בֵּין שֶׁשׁ
לְשֶׁבַע.

שְׁבַגְלָרִים הֵיטָה מִצָּה פְּרוּסָה
לָחֶם עֲנִי, עֲנִי וְדָא, וּבְאוֹתוֹ זְמַן
תִּהְיֶה שְׁלֵמָה, כְּמוֹ שֶׁחֲבֵרְתָּהּ
שֶׁהִיא מִצָּה שְׁלֵמָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב
וְהִיזָה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֲמָה,
וְלָמָּה הֵיטָה מִצָּה פְּרוּסָה? מְשׁוּם
שֶׁהַסְּתָלָק מִמֶּנָּה ו', הַרְגָל שְׁלֵמָה,
לְהִיטוֹת בּוֹ כְּמוֹ מִצָּנָה, וּמִצָּה
פְּרוּסָה נִשְׁאָרָה ד', וּמְשׁוּם זֶה
מִצָּה פְּרוּסָה ד', מִצָּה שְׁלֵמָה ה',

פְּרוּסָה ד', מִצָּה שְׁלֵמָה ה', וּבִגִּין דָּא אֲמַרִּין הַלֵּל גְּמוּר וְהַלֵּל שְׁאִינוּ

שְׁתִּיתָא הַלְלוּהָ הַלְלוּהָ וְדָא ה"ו, עָלֶיהָ
אֶתְמַר (שְׁמוֹת יב מ"ב) לַיִל שְׁמוּרִים הוּא
לִי', וְדָא אִיהוּ עֲמוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא, וְרָזָא
דְּמִלָּה (יִרְמְיָה ל"א ו') הַשְּׁמִיעוּ הַלְלוּ, וְאָמְרוּ הוֹשַׁע
יְי' אֶת עַמּוֹךְ אֶת שְׂאֲרֵית יִשְׂרָאֵל, לְקַיִם
קָרָא (מִיכָה ז טו') כִּימִי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ
נִפְלְאוֹת.

וְרָזָא דְּמִלָּה (קֹהֶלֶת א ט) מ"ה ש"הִיזָה ה"וּא
ש"יִהִיזָה, וּבִיָּה (תְּהִלִּים ל"ג י"ד) מ"מֶכּוֹן
ש"כְּתוּ ה"שְׁגִיחַ, בְּגִין דְּאִיהוּ דִּיוֹקְנָא דְּעֲמוּדָא
דְּאֶמְצָעִיתָא, בְּהִיזָה זְמַנָּא אֶתְקַיִם רָזָא
דְּמִתְנִיתִין דְּאָמַר אוֹכְלִין כָּל אֲרֻבַּע, וְתוֹלִין כָּל
חֲמֹשׁ דִּהֵינּוּ אֵלֶף חֲמִשָּׁא, וְשׁוֹרְפִין בַּתְּחִלַּת
שֶׁשׁ דְּאִיהוּ אֵלֶף שְׁתִּיתָא.

וּבִגִּין דְּלֹא יִפְרִישׁוּ בֵּין שֶׁשׁ דְּאִיהוּ עֲמוּדָא
דְּאֶמְצָעִיתָא, וּבֵין שֶׁבַע דְּאִיהִי בַת זִוְגִיָּה,
צָרִיף לְבַעַרָא שְׁאוּר וְחֲמֵץ דְּאִינוּן עֶרֶב רֹב,
דְּלֹא יִתְחַזְּיִין בֵּין שֶׁשׁ דְּאִיהוּ ו', וּבֵין שֶׁבַע
דְּאֶתְמַר בָּהּ (שֵׁם קֵיט קסד) שֶׁבַע בְּיוֹם הַלֵּלֶתִיךָ, בְּגִין
דְּעֶרֶב רֹב אִפְרִישׁוּ בֵּין שֶׁשׁ לְשֶׁבַע בְּמִתֵּן תּוֹרָה,
כְּמָה דְּאֶתְאָמַר (שְׁמוֹת ל"ב א) וַיֵּרָא הָעֵם כִּי בִשְׁשׁ
מִשָּׁה, וְאוֹקְמוּהוּ בִשְׁשׁ, בְּאֵלִין שִׁית שְׁעֵתִין
עֲבָדוּ יֵת עֲגָלָא, וְאִפְרִישׁוּ בֵּין ו"ה דְּאִינוּן שֶׁשׁ
לְשֶׁבַע, הִכִּי יִפְרִישׁ לֹזֶן קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בֵּין
שֶׁשׁ לְשֶׁבַע.

דְּבִגִּינִיָּהוּ הוֹת מִצָּה פְּרוּסָה לָחֶם עֲנִי עֲנִי
וְדָא, וּבְהִיזָה זְמַנָּא תִּהְיֶה שְׁלֵמָה
כְּגוֹוֹנָא דְּחֲבֵרְתָּהּ דְּאִיהִי מִצָּה שְׁלֵמָה, הִדָּא
הוּא דְּכִתְיֹב (יִשְׁעִיָּה ל"ב) וְהִיזָה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר
הַחֲמָה, וְאֶמַּאי הוֹת מִצָּה פְּרוּסָה, בְּגִין
דְּאֶסְתָּלָק מִמֶּנָּה ו' רָגַל דִּילָּה לְמַהְוִי בִּיָּה כְּמִצָּנָה,
וּמִצָּה פְּרוּסָה אֲשֶׁתְּאָרַת ד', וּבִגִּין דָּא מִצָּה
פְּרוּסָה ד', מִצָּה שְׁלֵמָה ה', וּבִגִּין דָּא אֲמַרִּין הַלֵּל גְּמוּר וְהַלֵּל שְׁאִינוּ

ומשום כף אומרים הלל גמור
והלל שאינו גמור בפסח, כנגד
מצה שלמה ומצה פרוסה.

ואומרים מרור, על שם ו'
שנפרד מה', וזה גרם לה'
שויםמרו את חיייהם, הוא מרור
והיא מרה. זהו שכתוב קראן לי
מרה כי המר שד"י לי, בעבודה
קשה בקשיא, בחמר בקל וחמר, בין
אומין דעלמא.

ומי גרם זה? י' מן שד"י, הרשם
של הברית, שנתן משה בערב
רב, משום כף ירד משה
מדרגתו. זהו שכתוב לך ירד כי
שחת עמך, עמך ולא עמי, ועל
ידו עתידה השכינה להתיחד עם
הקדוש ברוך הוא. משום שהוא
הפריד אותם, הוא צריך ליחד
אותם, לתקן במה שחטא. קמו
כל החברים ונשקו אותו,
ואמרו: אם לא באנו לעולם
אלא לשמע את זה - די.

השביעי בנצוח, שהוא נצח
ישראל, ועליו נאמר וגם נצח
ישראל לא ישקר, ועליו נאמר
למנצח על אילת השחר, למנצח
על השמינית. מי השמינית?
הוד, והוא נצח עליה.

השמיני בהודאה, ובו היה
משבח דוד הודו ליהו"ה, וזה
הוד ודאי, למנצח הודו, בהם
רמוזים נצח והוד, והם נסים,
ובו שבח משה אז, זהו שכתוב
אז ישיר משה, משום שהוא הוד
שנתן למשה, אז תקרא ויהו"ה
יענה, והוא שמונה ימי מילה,
ואחריו ברית שהוא יסוד צדיק
העולם, ובו התגלה י' של מילה,
עשירי לעשר ספירות, וההוד
הוא שמונה ימי החנוכה,
לארבעה ועשרים ימים, שהם
ברוך שם כבוד מלכותו לעולם

גמור בפסח, לקבל מצה שלימה ומצה
פרוסה.

ואמרין מרור, על שם ו' דאתפרש מן ה',
ודא גרים לון דוימרו את חיייהם,
איהו מרור ואיהי מרה, הדא הוא דכתיב (רות
א כ) קראן לי מרה כי המר שד"י לי, בעבודה
קשה בקשיא, בחמר בקל וחמר, בין אומין
דעלמא.

ומאן גרים דא, י' מן שד"י רשימו דברית,
דיהיב משה בערב רב, בגין דא נחית
משה מדרגיה, הדא הוא דכתיב (שמות לב ז) לך
ירד כי שחת עמך, עמך ולא עמי, ועל ידיה
עתידה שכינתא ליחדא עם קודשא בריך הוא,
בגין דאיהו אפריש לון, צריך ליחדא לון,
לתקנא במה דחאב, קמו כלהו חבריא ונשקו
ליה, ואמרו אי לא אתינא לעלמא אלא
למשמע דא די.

שביעאה בנצוח דאיהו נצח ישראל, ועליה
אתמר (שמואל א טו כט) וגם נצח ישראל
לא ישקר, ועליה אתמר (תהלים כב א) למנצח על
אילת השחר, למנצח על השמינית (שם יב
א), מאן שמינית הוד, ואיהו נצח עליה.

תמינא בהודאה, וביה היה משבח דוד
הודו ליי', ודא הוד ודאי, למנצח
הודו, בהון רמיזין נצח והוד, ואינון נסין,
וביה שבח משה אז, הדא הוא דכתיב (שמות טו
א) אז ישיר משה, בגין דאיהו הוד דיהיב
למשה, (ישעיה נח ז) אז תקרא ויי' יענה, ואיהו
תמינא יומין דמילה, ובתריה ברית דאיהו יסוד
צדיקא דעלמא, וביה אתגליא י' (דף כט
ו"א) דמילה, עשיראה לעשר ספירן, ואיהו
הוד תמינא יומי דחנוכה, לארבעה ועשרין
יומין, דאינון ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, ומיד דעלה זית טרף

וְעַד, וּמִיָּד שְׁעָלָה זֵית טָרֶף
בְּפִיָּה, שׁוֹרָה כ"ה עַל יִשְׂרָאֵל
בְּכ"ה בְּכֶסֶלּוֹ, וְאֵלּוּ הֵם כ"ה
אוֹתוֹת הַיְּחִיד, שֶׁהֵם שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל וְגוֹמֵר, וְזֶה הוּא חֲנוּכָּה,
חֲנוּכָּה כ"ה.

אֲבָרָה בְּנִצָּח נֶאֱמַר וּתְנַח הַתִּבָּה
בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, מִשּׁוּם שֶׁנִּצָּח בּוֹ
רְמוּז נח צַדִּיק, וּבּוֹ וְהַמִּים גָּבְרוּ
מְאֹד, כְּשֶׁלֹּא שׁוֹמְרִים יִשְׂרָאֵל
בְּרִית מִלָּה, מִתְּגַבְּרִים אֲמוֹת
הָעוֹלָם, שֶׁהֵם הַמִּים הַיְּדִידוֹנִים,
וּכְשֶׁשׁוֹמְרִים אוֹתוֹ, נֶאֱמַר בָּהֶם
וְהַמִּים הָיוּ הַלּוֹף וְחֶסֶד, עַד
הַחֲדָשׁ הַעֲשִׁירִי, זֶה י' שֶׁל מִלָּה,
שֶׁהִיא מַלְכוּת, הַעֲשִׁירִית לַעֲשׂוֹר
סְפִירוֹת.

וַיַּעֲקֹב בְּאוֹתָהּ יָרַף נֶאֱמַר בּוֹ,
וְהוּא צוֹלַע עַל יָרְכוֹ, שֶׁפָּרְחָה
מִמֶּנּוּ י', וְנִשְׁאַר עָקֵב, וְסוֹד
הַדָּבָר - הוּא יִשׁוּפֶף רֹאשׁ וְאֵתָהּ
תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב. כְּשֶׁנִּשְׁלָמָה סִכָּה
בִּירְף שְׁלֵה, נֶאֱמַר בְּיַעֲקֹב וַיָּבֹא
יַעֲקֹב שָׁלֵם, וַיַּעֲקֹב הוּא וְדָאִי
דְּמוֹתוֹ שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמֻצִּי מִצַּד
הַחִיצוֹנִי, וְהָרִי מִשָּׁה הָיָה שָׁם,
אֵלָּא מֵהִצַּד שֶׁלְּפָנִים הוּא הָיָה,
זֶה מֵהַגּוֹף - וְזֶה מֵהַנֶּשְׁמָה,
וּמִשּׁוּם זֶה שְׁתֵּי הַיָּרְכִים שֶׁל
הָעֲמוּד הָאֲמֻצִּי שָׁלֵם הֵם נִצָּח
וְהוּד.

וּמִתִּי יִהְיֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצִּי
שָׁלֵם? כְּשֶׁמִּתְחַבֵּר עִם הַשְּׂכִינָה.
זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיַּעֲקֹב נִסְעַ סִכְתָּהּ
וַיִּכֶן לוֹ בֵּית. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיִּכֶן
יְהוָה אֱלֹהִים אֶת הַצֹּלַע.
בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהִתְחַבֵּר עִמָּה, וַיָּבֹא
יַעֲקֹב שָׁלֵם, בְּאוֹתוֹ זְמַן תְּהִיָּה
הַסִּכָּה שְׁלָמָה, כ"ו ה"ס,
יֵאֱהֹדוּנָה י'.

קָם רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר: אָבָא
אָבָא, לָמָּה נֶאֱמַר בְּיוֹם הָרִאשׁוֹן
שֶׁל סִכּוֹת, וּלְקַחְתָּם לָכֶם בְּיוֹם
בְּיָמִין, וּבְכָלִי הַקָּרֵב הִלְלוּ רְשׁוּמִים

בְּפִיָּה, שְׂרִיָּא כ"ה עַל יִשְׂרָאֵל בְּכ"ה בְּכֶסֶלּוֹ,
וְאֵלִין אֵינּוֹן כ"ה אֶתְוֹן דִּיחֻדָּא, דְּאֵינּוֹן שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל וְגוֹמֵר, וְדָא אִיהוּ חֲנוּכָּה חֲנוּכָּה כ"ה.

אֲבָרָה נִצָּח אֶתְמַר בֵּיהּ (בְּרֵאשִׁית ח ד) וּתְנַח הַתִּבָּה
בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, בְּגִין דְּנִצָּח בֵּיהּ רְמִיז
נח צַדִּיק, וּבֵיהּ וְהַמִּים גָּבְרוּ מְאֹד (שם ז יט), כִּד
לֹא נִטְרִין יִשְׂרָאֵל בְּרִית מִלָּה מִתְּגַבְּרִין אוּמִין
דְּעָלְמָא דְּאֵינּוֹן הַמִּים הַיְּדִידוֹנִים, וְכִד נִטְרִין לֵיהּ
אֶתְמַר בְּהוּן (שם ח ה) וְהַמִּים הָיוּ הַלּוֹף וְחֶסֶד,
עַד הַחֲדָשׁ הַעֲשִׁירִי דָא י' דְּמִלָּה, דְּאִיהִי
מַלְכוּת, עֲשִׂירָא לַעֲשׂוֹר סְפִירָן.

וַיַּעֲקֹב בֵּיהִיא יָרְכָא אֶתְמַר בֵּיהּ (שם לב לב) וְהוּא
צוֹלַע עַל יָרְכוֹ, דְּפָרַח מִנִּיהּ י',
וְאֶשְׁתָּאֵר עָקֵב, וְרִזָּא דְּמִלָּה הוּא יִשׁוּפֶף רֹאשׁ
וְאֵתָהּ תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב (שם ג טו), כִּד אֶשְׁתַּלְיִמַת
סוּפָה בִּירְף דִּילָהּ, אֶתְמַר בְּיַעֲקֹב (שם לג יח) וַיָּבֹא
יַעֲקֹב שָׁלֵם, וַיַּעֲקֹב וְדָאִי אִיהוּ דִּיּוֹקְנָא דְּעֲמוּדָא
דְּאֲמֻצִּיתָא מִסְטָרָא דְּלָבָר, וְהָא מִשָּׁה תִּמָּן
הָיָה, אֵלָּא מִסְטָרָא דְּלָגָאוּ הָיָה, דָּא מִגּוּפָא,
וְדָא מִנְשְׁמָתָא, וּבְגִין דָּא תְּרִין יָרְכִין דְּעֲמוּדָא
דְּאֲמֻצִּיתָא שְׁלִים אֵינּוֹן נִצָּח וְהוּד.

וּמִתִּי יִהְיֶה עֲמוּדָא דְּאֲמֻצִּיתָא שְׁלִים, כִּד
אֶתְחַבֵּר בְּשְׂכִינְתָּא, הָדָא הוּא
דְּכָתִיב (שם יז) וַיַּעֲקֹב נִסְעַ סִכְתָּהּ וַיִּכֶן לוֹ בֵּית,
הָדָא הוּא דְּכָתִיב (שם כ כב) וַיִּכֶן יִי' אֱלֹהִים אֶת
הַצֹּלַע, בֵּהִיא זְמַנָּא דְּאֶתְחַבֵּר עִמָּה, וַיָּבֹא
יַעֲקֹב שָׁלֵם (שם לג יח), בֵּהִיא זְמַנָּא תְּהָא סוּפָה
שְׁלִימָתָא, כ"ו ה"ס, יֵאֱהֹדוּנָה י'.

קָם רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, אָבָא אָבָא, אֲמַאי
אֶתְמַר בְּיוֹמָא קְדָמָא דְּסִכּוֹת, וּלְקַחְתָּם
לָכֶם בְּיוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר (ויקרא כג ג), אָמַר
לֵיהּ בְּרִי מֵאֲנִי קָרְבָא בִּימִינָא נְטִלִין לוֹן, וּבְאֵלִין
הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר? אָמַר לוֹ: בְּנִי, אֶת כָּלִי הַקָּרֵב נוֹטְלִים

מאני קרבא אינון ישראל רשימין דנצחין
דינא, מתל למלכא דהוה ליה דינא וקרבא
בשבועין אומין, ולא הוו ידעין מאן נצח דינא,
ושאלין ליה מאן נצח דינא אמר תסתכלון
באלין דרשימין במאני קרבא בידיהו,
ותנדעון מאן נצח דינא, ולקחתם לכם ביום
הראשון פרי עץ הדר דא אתרוג, דאיהי
שכינתא, לבא, דאיהו עקרא דכל אברין
דגופא, דאינון תלת הדסים, ולולב ותרי בדי
ערבה, לבא באמצעיתא, ואברין סחור סחור
ליה, ובגין דא אתרוג דא שכינתא, והכי
אוקמוה מארי מתניתין, אי נטלה בוכנתו, ואי
עלה חזזית על רובו, פסול, בגין דאיהו דמי
לשכינתא, דאתמר בה (שיר ד) כלן יפה רעיתי
ומום אין בה.

בפת תמרים דא לולב, ועליה אתמר נפרצו
עליו פסול, בגין דדא איהו מקצץ
בנטיעות, מאן דמברך עליה ביומא קדמא
דספוט, בגין דאיהו קשורא ויחודא דכלא,
ח"י עלמין, דאיהו לקבל ח"י חוללין דשדרה,
ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין, לולב דומה
לשדרה, ורזא דלולב צדיק פתמר יפרח, ודא
איהו (דח"א כט יא) פי כל בשמים ובארץ, ותרגם
אנקלוס דאחיד בשמיא ובארעא.

וצריך לנענעא ח"י נענועין בשית סטרין,
דאינון חותם מזרח ביה"ו וכו', שית
הוי"ת דאית בהון תמני סרי אתוון, וכלהו
רמיזין בספר יצירה בשית סטרין, והכי
אוקמוהו מארי מתניתין, מולין ומביא למאן
דארבע רוחות העולם דיליה, מעלה ומוריד
למאן דשמיא וארעא דיליה.

תלת הדסין גוף ותריין דרועין, ואינון לקבל
עינא וכנפי עינא, תרי בדי ערבות לקבל

ישראל שמנצחים בדין. משל
למלך שהיה לו דין וקרב עם
שבועים אמות, ולא היו יודעים
מי נצח בדין. ושאלים אותו, מי
נצח בדין? אמר, תסתכלו באלו
שרשומים עם כלי קרב בידיהם
ותדעו מי נצח בדין. ולקחתם
לכם ביום הראשון פרי עץ הדר,
זה אתרוג, שהיא שכינה, הלב,
שהוא העקר של כל האיברים
של הגוף, שהם שלשה הדסים,
ולולב, ושני בדי ערבה. הלב
באמצע, והאיברים סביב סביב
לו. ומשום כך אתרוג זו שכינה,
וכך פרשה בעלי המשנה, אם
נטלה בוכנתו ואם עלה חזזית
על רבו, פסול, משום שהוא
דומה לשכינה, שנאמר בה כלן
יפה רעיתי ומום אין בה.

בפת תמרים זה לולב, ועליו
נאמר נפרצו עליו פסול, משום
שהוא מקצץ בנטיעות, מי
שמברך עליו ביום ראשון של
ספוט, משום שהוא קשור ויחוד
של הכל, ח"י העולמים, שהוא
כנגד שמונה עשרה חליות של
השדרה, ומשום זה פרשוהו
בעלי המשנה, לולב דומה
לשדרה, וסוד הלולב - צדיק
פתמר יפרח, וזהו פי כל בשמים
ובארץ, ותרגם אונקלוס שאחז
בשמים ובארץ.

וצריך לנענע שמונה עשר
נענועים לששה צדדים, שהם
חותם מזרח ביה"ו וכו', שש
היות שיש בהם שמונה עשרה
אותיות, וכלם רמוזים בספר
יצירה בששה צדדים, וכך
פרשוהו בעלי המשנה, מולין
ומביא למי שארבע רוחות
העולם שלו, מעלה ומוריד למי
ששמים וארץ שלו.

ששה הדסים - גוף עם שתי
זרועות, והם כנגד העין וכנפי

עלינו, התפקנו והזדרזו בכלי קרב אל הנחש, שהוא מקנן בהרים הגדולים, והוא הרג את אדם הראשון, ואת כל הדורות שהיו אחריו, ומשום זה הפרז יוצא בכל יום: מי שהורג את אותו הנחש שמקנן בהרים הגדולים, נותנים לו את בת המלך, שהיא תפלה, שיושב על המגדל, שנאמר בה מגדל עז שם יהו"ה בו ירוץ צדיק ונשגב. בנתיים בא הרוצה הנאמן בכמה צאן ושוורים ותישים, ומטה בידו, העלה עיניו למגדל, וראה איש אחד, עלם צדיק שמו, שהיה יושב על המגדל, וקשת בידו, והיה זורק חצים לנחש, והוא פזר גדול, והנחש לא היה מחשיב אותם.

והקשת היא לשון הפה, אגוז הקשת של הפה חוט השני, חוט של קשת, שבו היה הצדיק זורק חצים, שהם דברי תפלה, אל הנחש, והנחש לא היה מחשיב אותם, ולא בגלל חלשתו של אותו צדיק ח"י העולמים, אלא בגלל חלשתו של אותו שזרק אותם, שהוא הצדיק שלמטה ממנו, כשאניו שלם, ומשום כך לא החשיב אותם.

עד שבא רועה הנאמן ונטל חץ אחד וזרק אליו זה אחר זה בתפלתו. עד יפליח חץ כבדו, של הנחש, שהוא סמא"ל אל אחר, ששם יסודו ועקרו, ומשום כך הכבד פועם. במה הוא כועס? במרה שהיא דבוקה בו, וזה סם המות, הנקבה שלו. הנזב שלו יותרת הכבד, נקראת יותרת, שאחר שעשתה נאופין היא נותנת שירים לבעלה, והנזב היא שפחה שלו, במרה כועס, ובנזב הורג. המרה היא הפרצוף שלו, היותרת - זנב שלו, כמו

ואזדרזו במאני קרבא לגבי חו"א, דאיהו מקננא בטורין רברבין, ואיהו קטיל לאדם קדמא, ולכל דרין דהו אבתריה, ובגין דא פרוזא נפיק בכל יומא, מאן דקטיל ההוא חו"א דאיהו מקננא בטורין רברבין, יהבין ליה ברמא דמלפא, דאיהי צלותא, דיתיב על מגדלא, דאתמר בה (משלי יח) מגדל עז שם יי' בו ירוץ צדיק ונשגב.

אדהכי הא רעיא מהימנא קא אתי, בכמה עאנין ותורין ואמריין, וחוטרא בידיה, סליק עיניה למגדלא, וחמא חד בר נש עולימא צדיק שמייה, דהוה יתיב על מגדלא, קשתא בידוי, והוה זריק חצים לגבי חו"א, ודא איהו פזר גדול, וחויא לא הוה חשיב לון.

וקשתא איהו לישינא דפומא, אגוזא דקשתא דפומא, חוט השני חוט של קשת, דביה הוה צדיק זריק חצין, דאינון מלולין דצלותא, לגבי חו"א, וחויא לא הוה חשיב לון, ולא בגין חלישו דצדיק ח"י עלמין, אלא בגין חלישו דהוה דזריק לון דאיהו צדיק דלתתא מניה, כד לאו איהו שלים, ובגין דא לא חשיב לון.

עד דאתא רעיא מהימנא, ונטיל חץ חד וזריק לגביה, דא בטר דא בצלותיה, (שם ז כג) עד יפליח חץ כבדו דחו"א, דאיהו סמא"ל אל אחר, דתמן יסודיה ועקריה, ובגין דא הכבד פועם, במאי פועם, במרה דאיהי דבוקה ביה, ודא סם המות נוקבא דיליה, ונבא דיליה יותרת הכבד, יותרת אתקריאת, דבתר דעבידת נאופין יהיבת שיוורין לבעלה, ונבא איהי שפחה דיליה, במרה כעיס, ובנבא קטיל, מרה איהי פרצוף דיליה, יותרת זנב דיליה,

שָׁאֲדָם שְׁעֵשָׂה לוֹ פְּרָצוּף וְאַחֵר
כִּף זָנָב, שֶׁהָאָדָם הִזָּה נִקְרָא רַע,
וְזֶה כְּמוֹ זֶה, זֶה אָדָם הִרְאִשׁוֹן
שֶׁנִּשְׁטַל מֵעֵץ הַחַיִּים, וְזֶה אָדָם
שֶׁנִּשְׁטַל מֵעֵץ הַמּוֹת.

אֲחֵר שִׁיפֹלַח חֵץ כְּבִדּוֹ, זֶרַע יוֹרֶה
כַּחֲץ לְגִבִּי כֹלָה, יו"ד זֶרַע
שֶׁנִּמְשָׁף מִמֶּנּוּ, וְזֶה ז', וְנֶאֱמַר בֶּה
לְשַׁלַּח לִי לְמִטְרָה, וְזוֹ בַת עֵין,
בֵּית קְבוּל לְזֶרַע שֶׁהוּא ז' וְדָאִי.
מֵה זֶה מִטְרָה? זֶה יֵרֵחַ בֶּן
יוֹמוֹ, הַלְכָנָה הַקְדוּשָׁה, מִטְרָה
הִיא וְדָאִי לְבַת עֵין, נִקְדָּה קִטְנָה
מִבְּפָנִים, אֵלֶיהָ הוּא שׁוֹלַח חֲצִים
בְּאֶהֱבָת הָעֵינִים, מִטְרָה וְדָאִי
הַשְׁכִּינָה, שֶׁהִיא מְגַנָּה עַל יִשְׂרָאֵל
מִהַנְחֹשׁ הָרַע סַמָּא"ל.

וְכִי שֶׁהִיא מְגַנָּה עָלָיו, נֶאֱמַר בּוֹ
לֹא תִירָא מִפֶּחַד לִילָה מִחֵץ יַעֲוֹף
יוֹמָם, בְּאַכְבְּרָתוֹ יִסֹּף לָךְ, זֶה אֵיבֹר
מִן הַחֵי, צָדִיק, וְתַחַת כְּנָפָיו
תִּחְסֶה, הֵם ה"ה, שְׁאוֹת ז' הִיא
אַכְבְּרָתוֹ כְּלוּל י"ו, הַגּוֹף שָׁלוֹ ו',
הָרֹאשׁ שָׁלוֹ י", כְּנָפָיו ה"ה,
וּמִשּׁוּם זֶה וְתַחַת כְּנָפָיו תִּחְסֶה
צָנָה וְסוּחָרָה אֲמַתּוֹ. צָנָה וְסוּחָרָה
שְׁכִינָה עֲלִיוֹנָה וְתַחְתּוֹנָה, אֲמַתּוֹ
זֶה הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, הָרֹאשׁ שָׁלוֹ
חֲכָמָה הָעֲלִיוֹנָה, הַצָּדִיק הוּא
בְּצִלְמוֹ כְּדַמּוּתוֹ, אֲשֶׁרִי הוּא מִי
שְׁשׁוּמֵר בְּרִית מִלָּה, וְהַתּוֹרָה,
שֶׁהִיא הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי,
שֶׁשְׁנֵיהֶם מְגַנִּים עָלָיו, אֶחָד
בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאֶחָד בְּעוֹלָם הַבָּא.

תַּקֵּן אַרְבָּעָה עָשָׂר

בְּרִאשִׁית, עָלֶיהָ נֶאֱמַר רִאשִׁית
בְּכוּרֵי אֲדָמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהו"ה
אֱלֹהֵיךָ, לֹא תִבְשֹׁל גְּדִי בַחֲלָב
אָמוֹ. בֹּא וּרְאֵה, הַחֲכָמָה
הָעֲלִיוֹנָה, עָלֶיהָ נֶאֱמַר קִדֵּשׁ לִי
כָל בָּכֹר, שְׁכַל הַבְּכוּרִים נִקְרְאוּ
עַל שְׁמָהּ, וְהַשְׁכִּינָה נִקְרְאת מִשֵּׁם
בְּכוּרָה, חֲכָמָה וְדָאִי, עָלֶיהָ נֶאֱמַר

כְּגוֹנוֹנָא דָּאָדָם, דְּעָבִיד לִיהַ פְּרָצוּף וְלִכְתֵּר זָנָב,
דִּהֲאִי אָדָם רַע אֲתִקְרִי, וְדָא כְּגוֹנוֹנָא דָּדָא, דָּא
אָדָם דְּאֲתַנְשִׁיל מְאִילָנָא דְחַיִּי, וְדָא אָדָם
דְּאֲתַנְשִׁיל מְאִילָנָא דְמוֹתָא.

לְכֵתֵר דִּיפֹלַח חֵץ כְּבִדּוֹ, זֶרַע יוֹרֶה כַּחֲץ לְגִבִּי
כֹלָה, יו"ד זֶרַע דְּאֲתַמְשָׁף מִינִיהּ וְדָא
ז', וְאֲתַמֵּר בֶּה (שְׁמוּאֵל א ב כ) לְשַׁלַּח לִי לְמִטְרָה,
וְדָא בַת עֵין, בֵּית קְבוּל לְזֶרַע דְּאִיהוּ ז' וְדָאִי,
מְאִי מִטְרָה, דָּא יֵרֵחַ בֶּן יוֹמוֹ, סִיְהִירָא קְדִישָׁא,
מִטְרָה אִיהִי וְדָאִי לְבַת עֵין, נִקְדָּה זַעִירָא
מְלָגִיו, לְגַבֶּה הָוֶה שְׁלַח חֲצִים בְּרַחֲמֵי דְעֵינִין,
מִטְרָה וְדָאִי שְׁכִינָתָא, דְּאִיהִי אֲגִינַת עַל יִשְׂרָאֵל
מִחוּיָא בִישָׁא סַמָּא"ל.

וְלִמָּאן (דף ע"א) דְּאִיהִי אֲגִינַת עָלֶיהָ, אֲתַמֵּר
בֵּיהּ (תְּהִלִּים צא ה) לֹא תִירָא מִפֶּחַד לִילָה
מִחֵץ יַעֲוֹף יוֹמָם, בְּאַכְבְּרָתוֹ יִסֹּף לָךְ, דָּא אֵיבֹר
מִן הַחֵי, צָדִיק, וְתַחַת כְּנָפָיו תִּחְסֶה, אֵינּוֹן
ה"ה, דָּאֵת ז' אִיהוּ אַכְבְּרָתוֹ כְּלוּל י"ו, גּוֹפָא
דִּילִיָּה ו', רִישָׁא דִּילִיָּה י', גְּדָפוֹי ה"ה, וּבְגִין
דָּא וְתַחַת כְּנָפָיו תִּחְסֶה צָנָה וְסוּחָרָה אֲמַתּוֹ,
צָנָה וְסוּחָרָה שְׁכִינָתָא עֲלָאָה וְתַתָּאָה, אֲמַתּוֹ
דָּא עֲמוּדָא דְּאֲמָצְעִיתָא, רִישָׁא דִּילִיָּה חֲכָמָה
עֲלָאָה, צָדִיק אִיהוּ בְּצִלְמוֹ כְּדַמּוּתוֹ, וְכָאָה אִיהוּ
מָאן דְּנָטִיר בְּרִית מִלָּה, וְאֹרִייתָא דְּאִיהוּ
עֲמוּדָא דְּאֲמָצְעִיתָא, דְּתִרְוִיָּהּ מְגִינִין עָלֶיהָ,
חַד בְּעֲלָמָא דָּא, וְחַד בְּעֲלָמָא דְּאֲתִי.

תַּקֵּן אַרְבָּעַסֵּר

בְּרִאשִׁית, עָלֶיהָ אֲתַמֵּר (שְׁמוֹת כג יט) רִאשִׁית
בְּכוּרֵי אֲדָמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְי'
אֱלֹהֵיךָ, לֹא תִבְשֹׁל גְּדִי בַחֲלָב אָמוֹ, תָּא חֲזִי
חֲכָמָה עֲלָאָה עָלֶיהָ אֲתַמֵּר (שם יג כ) קִדֵּשׁ לִי כָל
בָּכֹר, דְּכָל בְּכוּרִים עַל שְׁמָהּ אֲתִקְרִיאֻ, וְשְׁכִינָתָא מִתְּמָן אֲתִקְרִיאַת בְּכוּרָה, חֲכָמָה וְדָאִי

ראשית כל בפורי כל, ובנה
בכורה הראשון של הכל, זהו ו'
העמוד האמצעי.

בפורי אדמתך, שני עמודי אמת.
מה זה אדמתך? שכינה
תחתונה, והם כל בפורי כל מצד
צדיק שהוא כל, והשכינה היא
ארץ שבה גדלים וצומחים
אילנות, שעליה נאמר צמח
צדיק, שהוא עץ פרי, אילן גדול
וחזק, העמוד האמצעי, עשבים
ודשאים שהם תלמידי חכמים,
משם צומחים בגן, משום שהיא
תורה שבעל פה.

ומי משקה ומרנה (ומגדל) בה
אילנות ועשבים ודשאים? מעין
גנים, שהיא חכמה, ראשית כל
בפורי כל, ומאין יוצא מעין
המים? מבית יהו"ה. זהו
שפתוב ומעין מבית יהו"ה יצא,
ומשום זה ראשית בפורי אדמתך
תביא בית יהו"ה אלהיך, וכן
ראשית הצאן והכבשים. זהו
שפתוב וראשית גז צאנך תתן
לו.

וסמוך לו, לראשית בפורי
אדמתך וכו', לא תבשל גדי
בחלב אמו. מה זה אל זה? קם
רבי שמעון על רגליו, פתח
בקול גדול ואמר: אליהו אליהו,
רד לכאן ברשות רבונך והאר
את עיני הזקנים הללו בדבר
הזה, שלא יבאו לאכל בשר
בחלב.

בינתיים בא אליהו, ירד ולא
התעכב, אמר: מנורה הקדושה,
והרי סוד זה ודאי הוא הסוד של
לא תחרש בשר ובחמור יחדו,
כשפכור שהוא ישראל, העמוד
האמצעי, לא מביאים אותו
לבית יהו"ה, מתערב חלב עם
בשר וגורמים לערב שור
בחמור, וזהו פלאים, מין
בשאינו מינו.

עלה אתמר (יחזקאל מד ל) ראשית כל בפורי כל,
וברא בוכרא דילה קדמאה דכלא דא ו' עמודא
דאמצעיתא.

בפורי אדמתך תרי סמכי קשוט, מאי אדמתך
שכינתא תתאה, ואנון כל בפורי כל
מסטרא דצדיק דאיהו כל, ושכינתא איהי
ארעא דביה גדלין וצמחין אלנין, דעלה
אתמר (ירמיהו כג ה) צמח צדיק, דאיהו עץ פרי,
אילנא רבא ותקיף עמודא דאמצעיתא, עשבין
ודשאין דאינון תלמידי חכמים מתמן צמחין
בגן, בגין דאיהי אורייתא דבעל פה.

ומאן אשקי וררי (נ"א ורבי) בה אלנין ועשבין
ודשאין, מעין גנים, דאיהי חכמה
ראשית כל בפורי כל, ומאין נפקא מעינא
דמיא, מבית יי', הדא הוא דכתיב (יזאל ד
יח) ומעין מבית יי' יצא, ובגין דא (שמות כג
יט) ראשית בפורי אדמתך תביא בית יי'
אלהיך, וכן ראשית דעאני ואמרי, הדא הוא
דכתיב (דברים יח ד) וראשית גז צאנך תתן לו.

וסמוך ליה לראשית בפורי אדמתך וכו' לא
תבשל גדי בחלב אמו, מאי האי לגבי
האי, קם רבי שמעון על רגליו, פתח בקלא
סגיא ואמר, אליהו אליהו נחית הכא ברשותא
דמארך, ואנהיר עינייהו דאלין סבין בהאי
מלה, דלא יתון למיכל בשר בחלב.

אדהכי הא אליהו קא נחית ולא אתעכב,
אמר בוצינא קדישא, והא רזא דא
ודאי איהו רזא דלא תחרוש בשר ובחמור
יחדיו (דברים כב ו), כד בוכרא דאיהו ישראל
עמודא דאמצעיתא, לא אתיין ליה לבית יי',
חלב אתערב בבשרא, וגרמין לאתערבא שור
בחמור, ודא איהו פלאים מין דלאו במיניה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: אֵלֶיהוּ
אֵלֶיהוּ, וְהָרִי הַשּׁוֹר הוּא מִצַּד
הַטְּהָרָה, וְהַחֲמוֹר מִצַּד הַטְּמֵאָה,
זֶהוּ כְּלָאִים טוֹב וְרָע, אָבֵל חֵלֶב
הוּא מִצַּד הַטְּהָרָה, וּבִשָּׁר מִצַּד
הַטְּהָרָה? אָמַר לוֹ: וְדַאי כֶּף זֶה,
אָבֵל הַסּוֹד הִנֵּה נוֹדֵעַ בַּפֶּסוּק
הַזֶּה, תּוֹצֵא הָאֶרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה
לְמִינָהּ, שְׂאֵף עַל גִּב דְּאִינוֹן מִצַּד
הַטְּהָרָה, כָּלֵם זָכָר וְנִקְבָּה, וְהֵם
זוּגוֹת, וּמִי שְׁנוּטֵל מִמֵּי שְׁאִינוֹ
מִינּוּ, אוֹתוֹ בֶּן שְׁמֶרֶכֶב
מְשַׁנִּיֵּהֶם, עָלָיו נֶאֱמַר לֹא תִבְשַׁל
גְּדִי בַחֲלֵב אִמּוֹ.

אָמַר הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: בְּיָדָי
כַּעַת הַדְּבָר הוּא בְּמִקְוָמוֹ, וְזֶהוּ
בְּרוּר הַדְּבָר, וְזֶהוּ מְלֹאֲתָךְ
וְדַמְעָךְ לֹא תֵאָחֵר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
שְׁמָא יִקְדָּמֶנּוּ אַחֵר בְּרַחֲמִים,
חֲטָא זֶה שְׁעֵרֵב אָדָם טָפָה
בְּכוֹרָה בְּזוּיָג גְּדָה שְׁפָחָה גוֹיָה
זוֹנָה, זֶה גוֹרֵם שְׁנוּטֵל אַחֵר אֶת
בֵּת זוּגוֹ, וְהוּא מְדָה כְּנֶגֶד מְדָה,
וּמִשּׁוּם כֶּף רֹאשִׁית כְּכֹוֹרִי
אֲדַמְתָּךְ תִּבְיֵא בֵּית יְהוֹ"ה
אֱלֹהֵי"ךְ, וְלֹא תִבְשַׁל גְּדִי בַחֲלֵב
אִמּוֹ, שְׁאוֹתוֹ בֶּן הוּא עֲרֹבֻכְיָא
שְׁיֹצֵא כְּלָאִים, מֵאֲשֶׁה שְׁאִינָה
מִינּוּ, שֶׁהִיא כְּנֶגְדּוֹ, וּמִשּׁוּם זֶה
זָכָה? עֶזֶר, בֵּת זוּגוֹ שֶׁהִיא עֶזֶר
לוֹ בַּתּוֹרָה בְּמַצּוֹה בִּירָאָה
וּבִאֲהָבָה, עֶזֶר לוֹ בַּעֲוֹלָם הַזֶּה
וּבַעֲוֹלָם הַבָּא, וְאֵם לֹא, אַחֵר
שְׁאִינוֹ מִינּוּ הִיא כְּנֶגְדּוֹ לֵאבְדּוֹ
מִשְׁנֵי הַעוֹלָמוֹת, וְכָל זֶה גֵרֵם לוֹ
מִשּׁוּם שֶׁלֹא שָׁמַר טָפָה קִדְמָאָה לְבֵת
לְבַת זוּגוֹ.

וְעַם כָּל דָּא אִם חֲזַר בַּתְּשׁוּבָה,
עָלָיו נֶאֱמַר וְשָׁב וּרְפָא לוֹ, וְנוֹתֵן
לוֹ בֵּת זוּגוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בְּהָ רַפְאוֹת
תְּהִי לְשִׁרְךָ, וְהִיא דְמוּת שֶׁל
הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא רְפוּאָה וְהִיא
חַיִּים. זֶהוּ שְׁפָתוֹב עֵץ חַיִּים הִיא
לְמַחְזִיקֵם בְּהָ, וְאֲשֶׁתּוֹ הִיא

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֵלֶיהוּ אֵלֶיהוּ, וְהָא שּׁוֹר
אִיהוּ מִסְטָרָא דִּדְכִיּוֹ, וְחֲמוֹר מִסְטָרָא
דְּמִסְטָבוֹ, דָּא אִיהוּ כְּלָאִים טוֹב וּבִישׁ, אָבֵל חֵלֶב
אִיהוּ מִסְטָרָא דִּדְכִיּוֹ, וּבִשָּׁרָא מִסְטָרָא דִּדְכִיּוֹ,
אָמַר לִיָּה וְדַאי הָכִי הוּא, אָבֵל הָאִי רָזָא
אֲשֶׁתְּמוֹדֵעַ בְּקָרָא דָּא, תּוֹצֵא הָאֶרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה
לְמִינָהּ (בראשית א כד), דָּאָף עַל גִּב דְּאִינוֹן מִסְטָרָא
דִּדְכִיּוֹ, כְּלָהוּ אִינוֹן דְּכַר וְנוֹקְבָא, וְאִינוֹן זוּגִין,
וּמֵאֵן דְּנִטִּיל מִמָּה דְּלָאוּ אִיהוּ מִינִיָּה, הַהוּא
בֶּר דְּאֶתְרִכִּיב מִתְרוּיָיָהוּ, עָלִיָּה אֲתָמַר (שמות כג
ט) לֹא תִבְשַׁל גְּדִי בַחֲלֵב אִמּוֹ.

אָמַר בּוֹצִינָא קִדְיֵשָׁא בְּיָדָי כְּעַן אִיהוּ מְלָה
בְּדוּכְתָּהָ, וְדָא אִיהוּ בְּרִירָא דְּמְלָה, וְדָא
אִיהוּ, מְלֹאֲתָךְ וְדַמְעָךְ לֹא תֵאָחֵר (שם כב כח), כְּמָה
דְּאֲתָמַר שְׁמָא יִקְדָּמֶנּוּ אַחֵר בְּרַחֲמִי, חוֹבָא דָּא
דְּעֵרֵב בֶּר נֶשׁ טָפָה בּוּכְרָא בְּזוּיָגָא גְּדָה שְׁפָחָה
גוֹיָה זוֹנָה, דָּא גְרִים דְּנִטִּיל אַחֵר בֵּת זוּגִיָּה,
וְאִיהוּ מְדָה לְקַבֵּל מְדָה, (דף ל ע"ב) וּבִגִּין דָּא
רֹאשִׁית בְּכֹוֹרִי אֲדַמְתָּךְ תִּבְיֵא בֵּית יְיָ אֱלֹהֵי"ךְ,
לֹא תִבְשַׁל גְּדִי בַחֲלֵב אִמּוֹ, דִּהֵּהוּא בֶּר אִיהוּ
עֲרֹבֻכְיָא דְּנִפִּיק כְּלָאִים, מֵאֲתָתָא דְּלָאוּ מִינִיָּה,
דְּאִיָּהִי כְּנֶגְדּוֹ, וּבִגִּין דָּא זָכָה עֶזֶר, בֵּת זוּגִיָּה
דְּאִיָּהִי עֶזֶר לִיָּה בְּאוּרִייתָא בְּפִקּוּדָא בְּדַחֲלִילוֹ
וּבְרַחֲמִימוֹ, עֶזֶר לוֹ בַּעֲלָמָא דִּין, וּבַעֲלָמָא דְּאִתִּי,
וְאֵם לָאו, אַחֲרָא דְּלָאוּ אִיהוּ מִינִיָּה, אִיָּהִי
כְּנֶגְדּוֹ, לְאוּבְדָא לִיָּה מִתְרִין עֲלָמִין, וְכָל דָּא
גְרִים לִיָּה בִּגִין דְּלֹא נְטִיר טָפָה קִדְמָאָה לְבֵת
זוּגִיָּה.

וְעַם כָּל דָּא אִם חֲזַר בַּתְּיוּבָתָא, עָלִיָּה
אֲתָמַר (ישעיהו ו י) וְשָׁב וּרְפָא לוֹ, וְיִהְיֶיב לִיָּה
בֵּת זוּגִיָּה, דְּאֲתָמַר בְּהָ (משלי ג ח) רַפְאוֹת תְּהִי
לְשִׁרְךָ, וְאִיָּהִי דִּיּוּקְנָא דְּאוּרִייתָא, דְּאִיָּהִי
אֲסוּוֹתָא וְאִיָּהִי חַיִּים, הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב (שם

בדמותה. זה שכתוב ראה חיים עם אשה אשר אהבת. התורה היא טוב. זהו שכתוב פי לקח טוב נתתי לכם, ואשתו היא בדמותה. זה שכתוב מצא אשה מצא טוב. סוף סוף עשרה דברים נאמרו בזה ועשרה בזה, והרי פרשה החברים.

תקון חמשה עשר

בראשית זה ישראל, זהו שכתוב קדש ישראל ליהו"ה ראשית תבואתה, ראשית פלי ערוביבא אחרת, ומשום שהיא קדש, אין לו הרפכה ממין אחר, ומשום שהוא קדש, אין לו הרפכה שצריך בו שמירה אל פת זוגו שהיא ה', ומשום זה ראשית תבואת ה', אין בו פגם. זהו שכתוב ויעקב איש תם, אין בו פסלת, (צריך להיות שמור) פרי זה למלך ראוי, ומשום כך, כל אוכליו יאשמו רעה תבא אליהם נאם יהו"ה.

שהו עץ החיים, שפריו סם חיים, בת זוגו שמורה לו בעולם הזה ובעולם הבא, עליה נאמר ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, גם - לרבות בת זוגו, סם החיים שלו, והוא שומר אותו בעולם הזה ובעולם הבא, ומי שרוצה לטל את בת זוגו, כמו אוריה שהקדים את דוד, נאמר בו כל אוכליו יאשמו רעה תבא אליהם נאם יהו"ה.

שבת זוגו של צדיק היא מצה שמורה, לגבי מצה שלמה עשינה, ומי גרם את זה שתהיה בת זוגו מצה שמורה לגביו? משום ששומר הטפה שלו, ומי שפוגם הטפה שלו, נקראת בת

יח) עץ חיים היא למחזיקים בה, ואפתיה איה בדיוקנהא, הדא הוא דכתיב (קהלת ט) ראה חיים עם אשה אשר אהבת, אורייתא איהי טוב, הדא הוא דכתיב (משלי ד כב) פי לקח טוב נתתי לכם, ואפתיה איהי בדיוקנהא, הדא הוא דכתיב (שם יח ב) מצא אשה מצא טוב, סוף סוף עשר מלין אתמר בהאי, ועשר בהאי, והא אוקמוה חבריא.

תקונא חמיסר

בראשית דא ישראל, הדא הוא דכתיב (ירמיה ב ג) קדש ישראל ליי'. ראשית תבואתה, ראשית בלא ערוביבא אחרא, ובגין דאיהו קדש, לא הוה ליה הרפכה ממין אחרא, ובגין דאיהו קדש, לית ליה הרפכה דצריך ביה נטירו לגבי פת זוגיה דאיהי ה', ובגין דא ראשית תבואת ה', לית ביה פגמיו, הדא הוא דכתיב (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, לית ביה פסולת, (צריך למהוי נטיר) איבא דא למלפא אתחזי, ובגין דא (ירמיהו ב ג) כל אוכליו יאשמו רעה תבא אליהם נאם יי'.

דדא איהו עץ החיים, דאיבא דיליה סם חיים בת זוגיה, נטירא ליה בעלמא דין ובעלמא דאתי, עליה אתמר (בראשית ג כב) ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, גם לרבות בת זוגיה, סם חיים דיליה, ואיהו נטיר ליה בעלמא דין ובעלמא דאתי, ומאן דבעי לנטלא בת זוגיה, פגון אוריה דאקדים לדוד, אתמר ביה (ירמיהו ב ג) כל אוכליו יאשמו רעה תבא אליהם נאם יי'.

דבת זוגיה דצדיק איהו מצה שמורה, לגבי מצה שלימה עשינה, ומאן גרים דא למהוי בת זוגיה מצה שמורה לגביה, בגין דנטר טפה דיליה, ומאן דפגים טפה דיליה, אתקרי בת זוגו מצה פרוסה

דנטר טפה דיליה, ומאן דפגים טפה דיליה, אתקרי בת זוגו מצה פרוסה

זוגו מִצָּה פְּרוּסָה, לֶחֶם עֲנִי, וְסוֹד
הַדָּבָר - כָּל מִי שֶׁמְזַלְזֵל בְּלֶחֶם
אוּ בַּפְּרוּרֵי לֶחֶם, שֶׁהֵם טְפוֹת
בְּכֻזִּית, עֲנִיּוֹת רוֹדֶפֶת אַחֲרָיו,
אֵלָא צָרִיךְ לִשְׁמֹר הַטְּפוֹת שֶׁלוֹ
שֶׁלֹא יִזְרַק אוֹתָם בְּמָקוֹם שֶׁלֹא
צָרִיךְ, וּמִשּׁוֹם זֶה פֶּרֶשׁוּהוּ בְּעֵלֵי
הַמִּשְׁנָה, כִּכְדוּ אֶת נִשְׁוֹתֵיכֶם כִּי
כֵן תִּתְעַשְּׂרוּ, וְהַכְּבוֹד שֶׁלָּהֶן
לִשְׁמֹר טְפָה רַאשׁוֹנָה שֶׁלֹא יַעֲשֶׂה
בָּהּ פְּסוּלָת.

שֶׁפְּסוּלָת שֶׁל אֲבֵרָהֶם וַיִּצְחָק
גִּרְמֵי לֵאמֹה שֶׁל עֲשׂוֹ וַיִּשְׁמַעְעָל
שֶׁהִשְׁתַּעֲבָדוּ בְּבִנְיָהֶם בְּגָלוֹת,
וְהַנְּסִיּוֹן שֶׁלָּהֶם בָּאֵשׁ וְסָכִין הִצִּיל
אוֹתָם מִשְׁרָפָה וְהָרַג שֶׁלָּהֶם.

יַעֲקֹב, מִשּׁוֹם שֶׁלֹא הִתְהַוָּה בּוֹ
פְּסוּלָת, נֶאֱמַר בְּזָרְעוֹ בְּגָלוֹת,
וַיִּשְׁכֵּן יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּדָד עֵין
יַעֲקֹב. נֶאֱמַר כָּאֵן בְּטַח בְּדָד,
וְנֶאֱמַר שֵׁם בִּיצִיאַת הַגָּלוֹת
יְהוֹ"ה בְּדָד יִנְחֲנֵנוּ וְאֵין עֲמוֹ אֵל
נֹכַר, לֹא הִתְעַרְבּוּ בְּכִנּוּי עֲרֻבִיב
שֶׁל גֵּרִים, וּמִשּׁוֹם זֶה אֵין
מְקַבְּלִים גֵּרִים לִימּוֹת הַמִּשְׁנָה,
שֶׁעֲלֵיהֶם, עַל זֶרַע יַעֲקֹב נֶאֱמַר
גִּפֶּן מִמַּצְרַיִם תִּסָּע. מֵה גִפֶּן לֹא
מְקַבְּלֵת הַרְפָּכָה מִמֵּין אַחֵר, כִּי
זָרְעוֹ הָיוּ שׁוֹמְרִים אוֹת בְּרִית וְלֹא
מְקַבְּלִים הַרְפָּכָה מִמֵּין אַחֵר, וְכָל
מִי שֶׁשׁוֹמֵר אוֹת הַבְּרִית, זֹכֵה
לְמַלְכוּת, כְּמוֹ שְׁיוּסָף, וַיִּשְׂרָאֵל
בְּגָלֵל שׁוֹמְרִים בְּרִית זֹכִים
לְמַלְכוּת, וְנֶאֱמַר בָּהֶם כָּל יִשְׂרָאֵל
בְּנֵי מַלְכִּים, וּמִשּׁוֹם מִשּׁוֹם שֶׁשְׁמֹר
אֶת הַבְּרִית, נֶאֱמַר בּוֹ וַיְהִי
בִישְׁרוֹן מֶלֶךְ. אֲשֶׁרִי הוּא מִי
שֶׁשׁוֹמֵר הַבְּרִית.

תִּקְוֵן שִׁשָּׁה עֶשֶׂר

בְּרִאשִׁית זֶה חֵלָה, זֶהוּ שְׁכָתוֹב
רִאשִׁית עֲרִיסַתְכֶם חֵלָה תְּרִימוֹ
תְּרוּמָה, וְהָרִי פֶּרֶשׁוּהוּ שְׁאָדָם
הִיָּה חֵלָתוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּמִנֵּיִן לָנוּ

לֶחֶם עֲנִי, וְרָזָא דְּמִלָּה כָּל מָאן דְּמְזַלְזֵל בְּנִהְמָא,
אוּ בַּפְּרוּרִין דְּנִהְמָא, דְּאֵינוּן טְפִין בְּכֻזִּית,
עֲנִיּוֹת קָא רְדִיף אֲבַתְרִיה, אֵלָא צָרִיךְ לְנִטְרָא
טְפִין דִּילִיָּה, דְּלֹא יִזְרִיק לֹוֹן בְּאַתֵּר דְּלֹא
אֲצִטְרִיךְ, וּבִגִּין דָּא אוּקְמוּהוּ מֵאֲרִי מַתְנִיתִין,
אוּקִירוּ לְנִשְׁיִיכוֹ כִּי הִיכִי דִתְתַעַתְרוּ, וְאוּקִירוּ
דְּלֵהוֹן לְנִטְרָא טְפָה קְדָמָא, דְּלֹא יַעֲבִיד בָּהּ
פְּסוּלָת.

דְּפְסוּלָת דְּאֲבֵרָהֶם וַיִּצְחָק, גֵּרִים לְאוּמָה
דְּעֲשׂוֹ וַיִּשְׁמַעְעָל דְּאִשְׁתַּעֲבָדוּן
בְּבִנְיָהוֹן בְּגָלוֹתָא, וְנִסְיוֹנָא דְּלֵהוֹן בְּאִשָּׁא
וְסָפִינָא, שְׁזִיב לֹוֹן מִשְׁרִיפָה וְהָרַג דְּלֵהוֹן.

יַעֲקֹב בִּגִין דְּלֹא הָוָה בִּיה פְּסוּלָת, אִתְּמַר
בְּזָרְעִיה בְּגָלוֹתָא (דְּבָרִים ל ג כח) וַיִּשְׁכֵּן
יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּדָד עֵין יַעֲקֹב, אִתְּמַר הֵכָא בְּטַח
בְּדָד, וְאִתְּמַר הָתָם בְּמִפְקָנוּ דְּגָלוֹתָא (שִׁם לב
יב) בְּדָד יִנְחֲנֵנוּ וְאֵין עֲמוֹ אֵל נֹכַר, לֹא
אִתְּעַרְבּוּן בְּכִנּוּי עֲרֻבִיבָא דְּגִיּוֹרִים, וּבִגִּין דָּא
אֵין מְקַבְּלִים גֵּרִים לִימּוֹת הַמִּשְׁנָה, דְּעֲלִיָּיהוּ
דְּזָרַע יַעֲקֹב אִתְּמַר (תְּהִלִּים פ ט) גִּפֶּן מִמַּצְרַיִם
תִּסָּע, מֵה גִפֶּן לֹא מְקַבְּלָא הַרְפָּכָה מִמֵּין
אַחֲרָא, כֵּן זָרְעִיה הָווּ נְטִרִין אוֹת בְּרִית, וְלֹא
מְקַבְּלִין הַרְפָּכָה מִמֵּין אַחֲרָא, וְכָל מָאן דְּנִטְרִי
אוֹת בְּרִית זָכִי לְמַלְכוּ, (דָּף לא ע"א) כְּגִוּוֹנָא
דְּיוֹסָף, וַיִּשְׂרָאֵל בִּגִין דְּנִטְרִין בְּרִית זָכוּ
לְמַלְכוּתָא, וְאִתְּמַר בְּהוֹן כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי
מַלְכִּים, וּמִשּׁוֹם בִּגִין דְּנִטְרִי אוֹת בְּרִית, אִתְּמַר
בִּיה (דְּבָרִים לג ה) וַיְהִי בִישְׁרוֹן מֶלֶךְ, זִפְאָה אִיהוּ
מָאן דְּנִטְרִי בְּרִית.

תְּקוּנָא שִׁיתִּסְר

בְּרִאשִׁית דָּא חֵלָה, הֵדָא הוּא דְּכָתִיב (בְּמִדְבָר טו
כ) רִאשִׁית עֲרִיסַתְיֶכֶם חֵלָה תְּרִימוֹ
תְּרוּמָה, וְהָא אוּקְמוּהוּ דְּאָדָם חֵלָתוֹ שֶׁל עוֹלָם

שְׁחֵלָה הִיא רֵאשִׁית? שְׁהִכְתוּב מוֹכִיחַ, זָהוּ שְׁפָתוּב רֵאשִׁית עֲרִיסְתִּיכֶם תְּרִימו תְּרוּמָה לִיהו"ה. מַה זֶה חֵלָה? אֵלָּא שְׁבָעָה מִיָּנִים הֵם - חֲטָה וּשְׁעוּרָה וּגְפָן וּתְאֵנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ זֵית שָׁמֶן וּדְבַשׁ, שֶׁהוּא דְּבַשׁ תְּמָרִים.

חֲטָה הוּא הַעֵץ שְׁמַמְנוּ אֶכֶל אָדָם הִרְאִשׁוֹן, וְהוּא לֹא הוֹצִיא מִשֹּׁם חֵלָה, וּמִשֹּׁם זֶה לֹא חָל בּוֹ ה', וְשׁוּרָה בּוֹ ח' ט' וְגֵרָם לֹא מוֹתָא.

וְהַחֲלָה הִיא שְׂכִינָה, כְּלוּלָה מִשְׁבָּעַת הַמִּינִים הַלְלוּ, וְכֵּה חֲטָא אָדָם הִרְאִשׁוֹן. טָפָה זֹו י'. עֲסָה צְרִיךְ לְהוֹצִיא מִמֶּנָּה חֵלָה, וּמִדֵּי חָל עַל אוֹתָהּ טָפָה, וְנוֹתֵן לוֹ זֶרַע כְּלוּל מִשְׁנֵיהֶם, שֶׁהוּא ו', וְסוּד הַדָּבָר - ה"א לְכֶם זֶרַע.

וּמִשֹּׁם זֶה חֵלָה הִיא וְדָאִי מִצְוָה שְׁנַצְטוּתָהּ לְאִשָּׁה, שְׁבָגְלָלָה מֵת אָדָם שֶׁהוּא חָלָתוּ שֶׁל עוֹלָם, צְרִיכָה הִיא לְהַפְרִישׁ חֵלָה, וּלְהוֹצִיא אוֹתָהּ מִעֲסָתָה, שֶׁהִיא טָפָה שְׁלָה, לְהַחֲזִירָה עַל הָאָדָם. וְהוּא כְּבֻתָּה אֶת גִּירוֹ, שְׁנַאֲמַר בּוֹ גִּיר יְהו"ה נִשְׁמַת אָדָם, צְרִיכָה לְהַדְלִיק אוֹתוֹ בְּלִיל שַׁבָּת בְּהַתְעוּרוֹת שְׁלֵהבוֹת שֶׁל אֲהָבָה לְכַעֲלָה, וְסוּד הַדָּבָר - מִיָּם רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֲהָבָה, וְהַתְעוּרוֹת שֶׁל חֵם שֶׁל לֵיל שַׁבָּת, מֵאִשְׁתּוֹ צְרִיכָה בְּאֲהָבָה וְיִרְאָה, וְזָהוּ אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָה זָכָר.

הִיא שְׁפָכָה אֶת הַדָּמִים שֶׁל אָדָם, נִזְרָק דָּמָה, וְעַל כֵּן זֶה צְרִיכָה לְשַׁמֵּר אוֹתוֹ מִדָּם גִּדָּה, וּמִשֹּׁם זֶה עַל שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים אֵלּוּ נִשְׁיָם זְהִירוֹת, בְּגִדָה וּבְחֵלָה וּבְהַדְלָקָת הַגִּיר. עַד כָּאן סוּד הַחֲטָה, שְׁמַשֵּׁם חֵלָה, חֲטָה הוּא סוּד שֶׁל עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה.

וּמִנָּא לָן דְּחֵלָה אִיהוּ רֵאשִׁית, דְּקָרָא אוֹכַח הִדָּא הוּא דְּכָתִיב רֵאשִׁית עֲרִיסְתִּיכֶם חֵלָה תְּרִימו תְּרוּמָה לִי, מֵאִי חֵלָה, אֵלָּא שְׁבָעָה מִיָּנִין אֵינּוֹן, חֲטָה וּשְׁעוּרָה וּגְפָן וּתְאֵנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ זֵית שָׁמֶן וּדְבַשׁ, דֵּהוּא דְּבַשׁ תְּמָרִים. חֲטָה אֵילָנָא אִיהוּ דְּאָכִיל מִגִּידָה אָדָם קְדַמָּא, וְאִיהוּ לֹא אִפִּיק מִתְּמָן חֵלָה, וּבִגִּין דָּא לֹא חָל בֵּיהּ ה', וְשִׁרְיָא בֵּיהּ ח' ט', וְגֵרָם לִיהּ מוֹתָא.

וְחֵלָה אִיהוּ שְׂכִינָתָא, כְּלִילָא מִשְׁבָּעָה מִיָּנִין אֵילִין, וְכֵּה חָב אָדָם קְדַמָּא, טָפָה דָּא י', עֲסָה צְרִיךְ לְאַפְקָא מִיָּנָה חֵלָה, וּמִדֵּי חָל עַל הִיא טָפָה, וְיִהְיֶה לִיהּ זֶרַע כְּלִיל מִתְּרוּיָהוּ דְּאִיהוּ ו', וְרִזָּא דְּמָלָה ה"א לְכֶם זֶרַע (בראשית מז כז). וּבִגִּין דָּא חֵלָה וְדָאִי אִיהוּ פְּקוּדָא דְּאִתְּמַנִּי לְאַתְתָּא, דְּבִגִּינָה מֵת אָדָם דְּאִיהוּ חָלָתוּ שֶׁל עוֹלָם, צְרִיכָה אִיהוּ לְאַפְרָשָׁא חֵלָה, וּלְאַפְקָא לָהּ מִעֲסָתָה, דְּאִיהוּ טָפָה דִּילָהּ, לְהַחֲזִירָה עַל הָאָדָם.

אִיהוּ אֲטַפַּת שְׁרָגָא דִּילִיהּ, דְּאִתְּמַר בֵּיהּ (משלי כ כז) גִּיר י"י נִשְׁמַת אָדָם, צְרִיכָה לְאוּקְדָא לִיהּ בְּלִיל שַׁבָּת, בְּאַתְעָרוּ דְּשְׁלֵהוּבִין דְּאִשָּׁא דְּרַחֲמִימוּ לְגַבִּי בַּעֲלָהּ, וְרִזָּא דְּמָלָה מִיָּם רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֲהָבָה (שיר א ז), וְאַתְעָרוּ דְּחִמִּימוּתָא דְּלִיל שַׁבָּת, מֵאַתְתִּיהּ צְרִיכָה בְּרַחֲמִימוּ וּדְחִילוּ, וְדָא אִיהוּ אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָה זָכָר (ויקרא יב ב).

אִיהוּ שְׁפִיכַת דָּמִים דְּאָדָם, אֲזִדְרִיקַת דָּמָה, וְעַל דָּא צְרִיכָה לְנִטְרָא לִיהּ מִדָּם גִּדָּה, וּבִגִּין דָּא עַל תְּלַת מְלִין אֵלִין נִשְׁיָם זְהִירוֹת, בְּגִדָה וּבְחֵלָה וּבְהַדְלָקָת הַגִּיר, עַד כָּאן רִזָּא דְּחֲטָה, דְּמִתְּמָן חֵלָה, חֲטָה אִיהוּ רִזָּא דְּעֲשָׂרִין וְתִרְיָן אֲתוּוֹן דְּאוֹרִייתָא.

תקונא שיבסר

בְּרֵאשִׁית, עֲלֵה אֶתְמָר (ע"י דברים יח ד) רֵאשִׁית
מִעֵשֶׂר דִּגְנָה, וְדֹא מַלְכוּת דְּאִיהוּ
מִעֵשֶׂר, וְאִיהִי עֲשִׁירִית לְעֵשֶׂר סְפִירוֹת, וּבִגְיִנָה
מִעֲשָׂרִין, וּמוֹץ וְתֵבֶן דְּאִינוּן לְבוֹשִׁין דְּחֹטָה,
בְּהֵאִי עֲלָמָא פְטוּרִין מִמִּעֵשֶׂר, וּמֵאֵן דְּבַעֵי
לְאַפְקָא מִעֵשֶׂר מִחֹטָה, בְּעֵי לְנִקְיָיָה מִן מוֹץ
וְתֵבֶן דְּאִינוּן ח"ט, וְאַשְׁתְּאַרְת אִיהִי ה' נִקְיָה,
בְּהֵוֹא זְמָנָא יְהֵא זְרִיק בְּה טְפָה דְּאִיהִי י'.

וּבְגִינָא דֹא בְּזוּגָא דְּבֵר נֶשׁ, צְרִיךְ לְנִקְאָה
טְפָה מִחֹט"א דְּאִיהוּ יֵצֵר הָרַע,
לְמַהוּי זְרַעֲא נִקְיָה בְּה', הִדָּא הוּא
דְּכְתִיב (בראשית מז כז) ה"א לְכֶם זֶרַע.

אַבְרָ בְּעֲלָמָא דְּאִתִּי חֹטָה אִיהִי נִקְיָה, אִיהִי
וּלְבוֹשָׁה, וְאִיהִי עֲשָׂרִין וְתָרִין אֲתוּוֹן
דְּאוּרִייתָא, וּבִגְיִן דֹּא בְּהִמּוּצִיא, בְּעַל הַבֵּית
צְרִיךְ לְדַקְדֵּק בְּה', לְמַהוּי אִיהִי נִקְיָה בְּלֹא
פְסוּלָת, וְתָרִין עֲשׂוּרִין אִינוּן, דְּאָמַר קָרָא (דברים
יד כב) עֵשֶׂר תַּעֲשֹׂר, אֲמַאי אֵלֹא בִגְיִן לְקַשְׂרָא לָהּ
בְּתָרִין דְּרוּעִין, דְּאִינוּן כֹּהֵן לְוִי, דְּאִינוּן מִעֵשֶׂר
רֵאשׁוֹן לְלִוִי, מִעֵשֶׂר מִן הַמִּעֵשֶׂר לְכֹהֵן, דְּכָל
סְפִירָן סִלְקִין לְעֵשֶׂר (בשכינתא), עַד דְּסִלְקִין
לְמֵאָה, וְאִיהִי אֲתַעְבִּידַת תְּרוּמָה לְכֹלְהוּ מֵאָה,
וּבִגְיִן דֹּא שִׁיעוּר (דף לא ע"ב) תְּרוּמָה תְּרִי מִמֵּאָה,
לְקַבֵּל תָּרִין לוֹחִין דְּאוּרִייתָא, דְּאִיהִי תוֹרָה
דְּאֲתִייהִיבַת בְּאַרְבַּעִין יוֹמִין, וְדֹא אִיהוּ תוֹר"ה
מ', וּבְה אֲתַעְבִּידוּ סְפִירָן כֹּלְהוּ עֲשָׂרוֹנִים, תִּלְת
אַבְהֵן תִּלְת עֲשָׂרוֹנִין, תְּרִי נְבִיאֵי קִשׁוּט אִינוּן
עֲשָׂרוֹן עֲשָׂרוֹן.

תקונא תמני סרי

בְּרֵאשִׁית בְּר"א שִׁי"ת, אִינוּן שִׁית דְּרִגְיִן
דְּנִבּוּאָה, דְּאֶתְמָר בְּהוֹן (שיר ה
טו) שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, וּכְמָה דְּאִינוּן שִׁית

תקון שבִּעָה עֵשֶׂר

בְּרֵאשִׁית, עֲלֵה נֹאמַר רֵאשִׁית
מִעֵשֶׂר דִּגְנָה, וְזוּ מַלְכוּת שְׁהִיא
מִעֵשֶׂר, וְהִיא עֲשִׁירִית לְעֵשֶׂר
סְפִירוֹת, וּבְשִׁבְלָה מִעֲשָׂרִים,
וּמוֹץ וְתֵבֶן שְׁהִם הִלְבוּשִׁים שֶׁל
הַחֹטָה, בְּעוֹלָם הַזֶּה פְטוּרִים
מִמִּעֵשֶׂר, וּמִי שְׂרוּצָה לְהוֹצִיא
מִעֵשֶׂר מִחֹטָה, צְרִיךְ לְנִקּוּתוֹ מִן
הַמוֹץ וְהַתֵּבֶן שְׁהִם ח"ט, וְהִיא
נִשְׁאַרְת ה' נִקְיָה. בְּאוּתוֹ זְמַן
יְהִיָּה זֶרֶק בְּה טְפָה שְׁהִיא י'.

וּכְמוֹ זֶה בְּזוּגוֹ שֶׁל אָדָם, צְרִיךְ
לְנִקּוּת טְפָה מִחֹט"א, שְׁהוּא יֵצֵר
הָרַע, לְהִיּוֹת זֶרַע נְקִי בְּה'. זֶהוּ
שְׁכָתוֹב ה"א לְכֶם זֶרַע.

אַבְרָ בְּעוֹלָם הַבָּא, הַחֹטָה הִיא
נִקְיָה, הִיא וּלְבוֹשָׁה, וְהִיא
עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם הָאוּתִיּוֹת שֶׁל
הַתּוֹרָה, וּמִשּׁוּם זֶה בְּהִמּוּצִיא,
בְּעַל הַבֵּית צְרִיךְ לְדַקְדֵּק בְּה',
שְׁהִיא תְהִיָּה נִקְיָה בְּלִי פְסוּלָת,
וּשְׁנֵי עֲשׂוּרִים הֵם, שְׁאָמַר הַכְּתוּב
עֵשֶׂר תַּעֲשֹׂר, לְמָהּ? אֵלֹא בְשִׁבְלִי
לְקַשֵּׁר אוֹתָהּ עִם שְׁתֵּי זְרוּעוֹת,
שְׁהִם כֹּהֵן לְוִי, שְׁהִם מִעֵשֶׂר
רֵאשׁוֹן לְלִוִי, מִעֵשֶׂר מִן הַמִּעֵשֶׂר
לְכֹהֵן, שְׁכָל הַסְּפִירוֹת עוֹלוֹת
לְעֵשֶׂר (בשכינה), עַד שְׁעוֹלוֹת
לְמֵאָה, וְהִיא נַעֲשִׂית תְּרוּמָה לְכָל
הַמֵּאָה, וּמִשּׁוּם זֶה שְׁעוֹר תְּרוּמָה
שְׁנַיִם מִמֵּאָה, כְּנֶגֶד שְׁנֵי לוֹחֹת
הַתּוֹרָה, שְׁהִיא תוֹרָה שְׁנִיתָנָה
בְּאַרְבַּעִים יָמִים, וְזֶהוּ תוֹר"ה מ',
וּבְה נַעֲשׂוּ הַסְּפִירוֹת כִּלְכֵּן
עֲשָׂרוֹנִים, שְׁלֹשַׁת הָאֲבוֹת שְׁלֹשָׁה
עֲשָׂרוֹנִים, שְׁנֵי נְבִיאֵי אֱמֶת הֵם
עֲשָׂרוֹן עֲשָׂרוֹן.

תקון שמונה עֵשֶׂר

בְּרֵאשִׁית, בְּר"א שִׁי"ת, הֵם שֵׁשׁ
דְּרָגוֹת שֶׁל נְבוּאָה, שְׁנֹאמַר בְּהֵם
שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, וּכְמוֹ שְׁהִם

שש למטה, כף הם שש למעלה, ואותם שש עולים לששים, באיזה מקום? ביסוד ח"י העולמיים, נשאר י"ד מן יסוד, זו שכינה תחתונה כלולה מארבעה עשר פרקים של היד שהם בחמש אצבעות, והם יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ארבע עשרה אותיות של הקדוש ברוך הוא שכלולות בה, וזהו וביד הנביאים אדמה.

ס"ו מן יסוד, הם כנגד שש הדרגות של הכפא, שנאמר בו שש מעלות לכפא, ואות ו' עולה ב', שהיא עטרה של הברית לששים, שש פעמים עשר, ועולים לששים כנגד ששים גלגלים שסוככים את הכפא, והכפא שם השכינה.

שהיא הדמיון ומראה של הכל, הדמיון, הרי נאמר וביד הנביאים אדמה, ועליה נאמר ותמונת יהו"ה יביט. על שם שכל הפרצופים של הנביאים הם רשומים בה, נקראת דמיון, ועל שם שכל האורות שלמעלה ממנה בה הם נראים, היא נקראת מראה. זהו שכתוב יהו"ה במראה אליו אתודע, בסתימת העינים נקראת מראה בחלום, וסוד הדבר - אני ישנה ולבי ער, ובפתיחת העינים הוא מראה בהקיצן, ושני מננים שם, אחד סגרו"ן ואחד פתחו"ן, ומטטרו"ן שנקרא בשם שניהם, ממנה על שני המפתחות הללו. מצד של העמוד האמצעי, השכינה היא מראה בהקיצן, ומשה בצדו, שכתוב בו פה אל פה אדבר בו ומראה וזהו בחדות, ותמונת יהו"ה יביט.

מן הצד של צדיק, שהוא אור הגנוז לצדיקים לעולם הבא (נ"א)

לתתא, הכי אינון שית לעילא, ואינון שית סלקין לשתיין, באן אתר, ביסוד ח"י עלמין, אשתאר י"ד מן יסוד, דא שכינתא תתאה, כלילא מארבע סרי פרקין דיד, דאינון בחמש אצבעאן, ואינון יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ארבע סרי אתוון דקודשא בריך הוא, דכלילן בה, ודא איהו וביד הנביאים אדמה (הושע יב יא).

ס"ו מן יסוד, אנון לקבל שית דרגין דכרסיא, דאתמר ביה (מלכים א י יט) שש מעלות לכפא, ואת ו' סליק ב' דאיהי עטרה דברית לשתיין, שית זמנין עשר, וסלקין לשתיין לקבל שתיין גלגלין דסחרין לכרסיא, וכרסיא תמן שכינתא.

דאיהו דמיון ומראה דכלא, דמיון הא דאתמר וביד הנביאים אדמה, ועלה אתמר (במדבר יב ח) ותמונת יי' יביט, על שם דכל פרצופין דנביאי בה אינון רשימין, אתקרי דמיון, ועל שם דכל נהורין דלעילא מינה, בה אתחזיין אתקריאת מראה, הדא הוא דכתיב (שם ו) יי' במראה אליו אתודע, בסתימו דעיינין, אתקריאת מראה בחלום, ורזא דמלה אני ישנה ולבי ער (שיר ה ב), ובפתיחו דעיינין איהו מראה בהקיצן, ותריין ממנן תמן, חד סגרו"ן, וחד פתחו"ן, ומטטרו"ן דאתקרי בשם תרוייהו, ממנא על תריין מפתחין אלין. מסטרא דעמודא דאמצעיתא איהי שכינתא מראה בהקיצן, ומשה בסטריה, דכתיב ביה (במדבר יב ח) פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות, ותמונת יי' יביט.

מסטרא דצדיק, דאיהו אור הגנוז לצדיקים לעלמא דאתי (נ"א) לעתיד לבא, אתקריאת מראה בחלום, והוא דאתחזיא

לעתיד לבא) נקראת מראה בחלום, והוא שנראה בה מצד הגוף, הוא יהו"ה העמוד האמצעי, שנשטל

משני צדדים, והוא רוכב על ארבע חיות, שהם פני אדם, פני אריה, פני שור, פני נשר. יו"ד ה"א וא"ו ה"א נקרא מלפנים של הגוף, והוא אדם לשבת על הפסא.

למי שהוא אדם - נראה לו בדמות אדם, למי שהוא כשאר החיות - נראה לו בדמות חיות הפסא, לכל אחד כפי כחו, ואל יתהלל המתהלל השכל אותו, אלא בשכינתו, שלא יכול להשיג אותו שום נביא וחזוה אלא עם השכינה, ויש אדם למעלה מאדם מצד של חכמה, כ"ח מ"ה ודאי, ונאמר בו חכם עדיף מנביא.

קם רבי שמעון וכל החברים ואמר: רועה הנאמן, רבן של כל הנביאים, קום התעורר משנתך, שאתה הוא בכל הנביאים כמו השמש, שהלכנה והכוכבים מאירים ממנו, ואין להם אור מצד אחר, ובזמן שאתה נאספת מן העולם, נאמר בהם יחשכו ככבי נשפו, קום האר אורך.

ולא עוד, אלא בזמן שאתה נאספת מן העולם, בית הנבואה, שנאמר בה לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא, היא סתומה, קום פתח אותה, שהיא בית עליון גנוז, שכל הגנוזים שלמעלה סתומים, שהמלך העליון שם, ואתה היית פֶּבֶן בית, בנו של אותו הבית. פי"ת, ב' האם העליונה, י' חכמה, אבא, ת' תפארת, פֶּבֶן בית של מעלה, ואתה היית בדיוקנו, שבאותו בית לא הייתה רשות לנביא וחזוה להכנס לשם אלא ברשות, ואתה היית נכנס בלי רשות, כֶּבֶן המלך שאין שם שער שסתום לו.

בה, מסטרא דגופא, איהו יהו"ה עמוֹדא דאמצעיִתא, דאתנטיִל מתרין סטריִן, ואיהו רכיב על ארבע חיוֹן דאינון פני אדם פני אריה פני שור פני נשר, יו"ד ה"א וא"ו ה"א אתקרי מלגאו דגופא, ואיהו אדם לשבת על הפסא.

למאן דאיהו אדם אתחזיא ליה בדמות אדם, למאן דאיהו כשאר חיוֹן אתחזיא ליה בדמות חיוֹן דכרסיא, לכל חד כפום חיליה, ואל יתהלל המתהלל השכל ליה, אלא בשכינתיה, דלא יכול לאשגא ליה שום נביא וחזוה אלא בשכינתא, ואית אדם לעילא מאדם, מסטרא דחכמה, כ"ח מ"ה ודאי, ואתמר ביה חכם עדיף מנביא.

קם רבי שמעון וכלהו חבריא, ואמר רעיא מהימנא, רבן דכל נביאיא, קום אתער משנתך, דאנת איהו בכל נביאיא כגוונא דשמשא, דסיהרא וככביא מניה נהרין, ולית לון נהורא מסטרא אחרא, ובזמנא דאנת אתפנישת מעלמא, אתמר בהון (אייוב ג ט) יחשכו ככבי נשפו, קום אנהיר נהורך.

ולא עוד, אלא בזמנא דאנת אתפניש מן עלמא, ביתא דנבואה, דאתמר בה (שם) לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא, איהי סתימא, קום אפתח לה, דאיהי ביתא עלאה גניזא, דכל גניזין דלעילא סתימין דמלפא עלאה תמן, ואנת הוית פֶּבֶן בית, פֶּבֶן דההוא ביתא, פי"ת, ב' אימא (דף לב ע"א) עלאה, י' חכמה אבא, ת' תפארת, פֶּבֶן בית דלעילא, ואנת הוית בדיוקניה, דבההוא בית לא הוה רשו לנביא וחזוה לאעלא תמן אלא ברשו, ואנת הוית עאל בלא רשו, כֶּבֶר דמלפא דלית תמן תרעא סתימא ליה.

וְלֹא עוֹד, אֶלָּא דְנִבְיָאֵי אַחֲרֵינוּ, לֹא הוּוּ
עֲאֵלִין לְמַחְמֵי לְמַלְכָּא, אֶלָּא בְשַׁעֲתִין
יְדִיעָאן, וּבִיוֹמִין יְדִיעָאן, כְּגוֹנוֹנָא דְאַשְׁכְּחָנָא
בְּאַהֲרֹן דְהוּה עֲלָאָה מְכֻלָּהוּ, דְאַתְמַר בֵּיה (ויקרא
טז ב) וְאֵל יִבָּא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ, אֶלָּא בְּזֹאת
יִבָּא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, כָּל שָׁפָן אַחֲרֵינוּ, וְאַנְתָּ
בְּכָל שַׁעֲתָא וְשַׁעֲתָא, וּבְכָל יוֹמָא דְאַנְתָּ בְּעֵי
הַוִּית עֵייל לְמַחְזֵי לְמַלְכָּא.

וְלֹא עוֹד, אֶלָּא כָּל נְבִיאָיָא, הוּוּ חֲזִיין נְבוּאָה
דְּלֵהוּן בְּאַבְרִין דְּמַלְכָּא, כָּל חַד וְחַד
בְּאַבְרִי יְדִיעָא וְלֹא יִתִּיר, מְנַהוּן בְּרִישָׁא דְמַלְכָּא,
מְנַהוּן בְּנִימִין דְּרִישָׁא, דְאַנוּן כְּכִבְיָא וּמְזִלִּי
דְלִית לוֹן חוּשְׁפָּנָא, מְנַהוּן בְּעֵינִין, מְנַהוּן
בְּאוּדְנִין, מְנַהוּן בְּאַנְפִּין, מְנַהוּן בְּחוּטְמָא,
מְנַהוּן בְּפּוּמָא מְנַהוּן בְּצוּאָר, מְנַהוּן בְּיָדִים,
מְנַהוּן בְּקוּמָה דְאִיהוּ גּוּפָא, מְנַהוּן בְּשׁוּקִין,
מְנַהוּן בְּאוֹת בְּרִית, מְנַהוּן בְּלְבוּשֵׁין דְּמַלְכָּא,
דְּלֹא הָוה לוֹן רֶשֶׁוּ לְאַסְתְּכָלָא יִתִּיר.

אַבְרָם מִשָּׁה בְּכָל אַבְר, וּבְכָל אֶתֶר הָוה מְשִׁיג
נְבוּאָה דִּילִיָּה, וּבְכָל אַבְר וְאַבְר אִיְהִי
הָוה נַחְתָּא לְגַבִּיָּה, מַה דְּלֹא הָוה הָכִי לְשָׂאָר
כָּל נְבִיאָיָא, דְּכָל חַד סָלִיק לְאַבְר דִּילִיָּה,
דְּנִשְׁמַתִּיה הָוה אַצִּילוֹת מִהֵהוּא אַבְר, וְהֵהוּא
אַבְר הָוה לִיָּה אַבּוּי.

וּבְרַחֲמָא דְמַלְכָּא אִיְהִי הִיכְלָא דְכָל אַבְר וְאַבְר,
מְצוּה דְכָל אַבְר וְאַבְר, אַדְנִי אִיְהוּ
כְּחַשְׁפֵּן הִיכְלָא, וּבְגִין דָּא אַתְמַר (תהלים נא
יז) אַדְנִי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, יְהוָה אִיְהוּ בְּכָל אַבְר
וְאַבְר, אַדְנִי הִיכְלָא, יְהוָה בְּכָל אַבְר וְאַבְר
וְאִיְהִי נְבוּאָה דְכָל אַבְר וְאַבְר, מְרָאָה דְכָל אַבְר
וְאַבְר אַתְקָרִי, וְכָל אַבְר וְאַבְר אִית לִיָּה סְפִירָה
יְדִיעָא, הִיכְלָא דְכָלֵהוּ שְׂכִינְתָּא תַתָּא אַדְנִי,

וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שְׁנִבְיָאִים אַחֲרֵים
לֹא הִיוּ נִכְנָסִים לְרֹאוֹת אֶת הַמֶּלֶךְ
אֶלָּא בְשַׁעֲוֹת יְדוּעוֹת, וּבִיָּמִים
יְדוּעִים, כְּמוֹ שְׁמַצָּאנוּ בְּאַהֲרֹן
שֶׁהָיָה עֲלִינוֹן מְכֻלָּם, שְׁנֵאמַר בּוֹ
וְאֵל יִבָּא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ,
אֶלָּא בְּזֹאת יִבָּא אַהֲרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ,
כָּל שָׁפָן אַחֲרֵים, וְאַתָּה בְּכָל שַׁעֲוָה
וְשַׁעֲוָה וּבְכָל יוֹם שֶׁהֵייתָ רוֹצֶה,
הֵייתָ נִכְנָס לְרֹאוֹת אֶת הַמֶּלֶךְ.

וְלֹא עוֹד, אֶלָּא כָּל הַנְּבִיאִים הִיוּ
רוֹאִים אֶת נְבוּאָתָם בְּאַיְבָרֵי
הַמֶּלֶךְ, כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּאַיְבָר
יְדוּעָה וְלֹא יוֹתֵר. מִהֶם בְּרֹאשׁ
הַמֶּלֶךְ, מִהֶם בְּנִימִים שֶׁל הֶרֶאשׁ,
שֶׁהֵם כּוֹכְבִּים וּמְזֻלוֹת שְׁאִין לָהֶם
חֲשֻׁבוֹן, מִהֶם בְּעֵינִים, מִהֶם
בְּאַזְנוֹנִים, מִהֶם בְּפִגְמוֹנִים, מִהֶם
בְּחוּטָם, מִהֶם בְּפִה, מִהֶם בְּצוּאָר,
מִהֶם בְּיָדִים, מִהֶם בְּקוּמָה שֶׁהוּא
הַגּוּף, מִהֶם בְּשׁוּקִים, מִהֶם בְּאוֹת
בְּרִית, מִהֶם בְּלְבוּשֵׁי הַמֶּלֶךְ,
שֶׁלֹּא הָיְתָה לָהֶם רְשׁוּת לְהִסְתַּכֵּל
יוֹתֵר.

אַבְרָם מִשָּׁה, בְּכָל אִיבָר וּבְכָל
מְקוֹם הָיָה מְשִׁיג נְבוּאָתוֹ, וּבְכָל
אִיבָר וְאִיבָר הָיָה הֵיחָה יוֹרְדָת
אֵלָיו, מַה שֶּׁלֹּא הָיָה כֹּף לְשָׂאָר
כָּל הַנְּבִיאִים, שֶׁכָּל אֶחָד עוֹלָה
לְאִיבָר שְׁלוֹ, וְנִשְׁמַתּוֹ הֵיחָה
אַצִּילוֹת מֵאוֹתוֹ הָאִיבָר, וְאוֹתוֹ
הָאִיבָר הָיָה לוֹ אַבּוּי.

וּבֵת הַמֶּלֶךְ הָיָה הֵיכָל שֶׁל כָּל
אִיבָר וְאִיבָר, הַמְצוּה שֶׁל כָּל
אִיבָר וְאִיבָר, אַדְנִי הוּא
כְּחַשְׁבֹן הִיכְלָא, וּמִשּׁוּם זֶה
נֵאמַר אַדְנִי שְׁפָתַי תִּפְתָּח,
יְהוָה הוּא בְּכָל אִיבָר וְאִיבָר,
אַדְנִי הִיכְלָא, יְהוָה בְּכָל אִיבָר
וְאִיבָר, וְהִיא נְבוּאָה שֶׁל כָּל אִיבָר
וְאִיבָר, הַמְרָאָה שֶׁל כָּל אִיבָר
וְאִיבָר נִקְרָא, וּלְכָל אִיבָר וְאִיבָר
יֵשׁ לוֹ סְפִירָה יְדוּעָה, הֵיכָל שֶׁל

כלם, שכינה התחננה אדני,
וכמה ממנים שומרי שְׁעָרִים הם
להיכל שלא יפנסו שם נביאים
אלא ברשות.

קום רועה הנאמן, קום פתח
ההיכל, שהרי כמה בעלי נבואה
הם דופקים על השערים של
ההיכל, ואומרים אדני שפתי
תפתח, והיא סתומה אליהם, עד
שאתה תבא לשם היא לא
נפתחת. למלך שהיו צריכים
אותו עבדיו והשרים והממנים
ושליטי הארץ להראות עמו, כל
אחד כפי צרכו, וכל אחד כפי
שלטונו, וכל אחד כפי עסקו.
מה עשה המלך? שם את הכל
בידי הגבירה, ואמר, כל מי
שרוצה לבקש בקשתו, יבא
לגבירה שהיא הבית שלי, הבית
של י', ההיכל שלי. וזהו אל
יתהלל המתהלל השכל וידוע
אותי, כי אם בזאת.

באותו זמן פלם דופקים לפתח,
ששם סגורין שסוגר, ושם
פתחין שפותח. מיד יבא רועה
הנאמן ויאמר, אדני שפתי
תפתח, קמין פתח, זה סוגר
וזה פותח, שפתי שפתים (שכא)
שערי צדק, עליהם נאמר פתחו
לי שערי צדק.

מבפנים היא סגולת"א, סגולת"ל,
הוא בעלה, והיא סגולת"א
עטרה על ראשו, חל"ם, עליו
נאמר אבוא בם אודה יה, אבוא
היא עשר, שהיא נקדת חל"ם,
ובו אודה י", שהיא כתר על
כלם, זה - זה צרי, והם שני
עמודי אמת. צדיקים יבאו בו,
זה צדיק שהוא אות ברית
בשניהם, הוא חיר"ק פחת צר"י,
והוא שור"ק, הקשר של שניהם,
ומשום זה אודך פי עניתי ויהי
לי לישועה, זו שכינה, שהיא
מצדו של הצדיק, שור"ק אל
בעלה, הקשר שלה.

וכמה ממנן נטורי תרעין אינון להיכלא, דלא
יעלון תמן נביאיא אלא ברשו.

קום רעיא מהימנא, קום אפתח היכלא, דהא
כמה מארי דנבואה אינון דפקין לתרעין
דהיכלא, ואמרין אדני שפתי תפתח, ואיהי
סתימא לגבייהו, עד דאנת תיתי תמן איהי לא
אתפתחת, למלכא דהו צריכין ליה עבדוי
ואפרכסוי וממנן ושלטני ארעא למחזי עמיה,
כל חד כפום צרכוי, וכל חד כפום שלטנותיה,
וכל חד כפום עסקוי, מה עבד מלכא, שוי
כלא בידא דמטרוניתא, ואמר כל מאן דבעי
למשאל שאלתוי, ייתי למטרוניתא, דאיהי
בית דילי בית י', היכל דילי, והאי איהו (ירמיה
ט כג) אל יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי,
כי אם בזאת.

בהחוא זמנא דפקין פלהו לפתחא, דתמן
סגורין דסגיר, ותמן פתחין דפתח,
מיד ייתי רעיא מהימנא, ויימא אדני שפתי
תפתח, קמין פתח, דא סגיר ודא פתח, תרין
שפון (נ"א שכא) שערי צדק, עליהו אתמר (שם)
קח יט) פתחו לי שערי צדק.

מלגאו איהי סגולת"א, סגולת"ל איהו בעלה,
ואיהי סגולת"א, עטרה על רישיה,
חל"ם עליה אתמר (שם) אבוא בם אודה י",
אבוא איהי עשר, דאיהי נקודת חל"ם,
וביה (דף לב ע"ב) אודה י"ה דאיהו פתר על
פלהו, זה דא צרי, ואינון תרי סמכי קשוט,
צדיקים יבאו בו (תהלים קח כ), דא צדיק דאיהו
אות ברית, בתרוניהו, איהו חיר"ק תחות צר"י,
ואיהו שור"ק, קשורא דתרוניהו, ובגין דא
אודך פי עניתי ויהי לי לישועה (שם כא), דא
שכינתא, דאיהי מסטרא דצדיק שור"ק לגבי
בעלה, קשורא דיליה.

וְהָיָה חִירָ"ק תַּחַת צַרְ"י, שְׁנֵי
עֲמוּדֵי אֲמָת, וְהוּא סְגוּ"ל תַּחַת
שְׁתֵּי זְרוּעוֹת, וְהָיָה חֲלָ"ם
לְמַעַל בְּכֶתֶר, וּמִשּׁוֹם זֶה אָבֵן
מֵאִסּוּ הַבּוֹנִים הֵיטָה לְרֹאשׁ פְּנֵה,
כָּלֶם אוֹמְרִים מֵאֵת יְהוּ"ה הֵיטָה
זֹאת הִיא נִפְלְאוֹת בְּעִינֵינוּ, בְּזִמְן
שֶׁהָיָה לְרֹאשׁ פְּנֵה נִקְרָאת רֹאשׁ,
וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר רֹאשׁוֹ עָלֶיהָ
כַּכְרָמֶל.

בְּשַׁעֲרֵהָ לְמַלְךָ, כְּמָה מְלָאכִים
וְכְמָה נִשְׁמוֹת עוֹלָם עֲמָה, שֶׁהֵם
הַנִּימִים שְׁלָה, שְׁתַּלּוּיִם מִמֶּנָּה
כְּמוֹ עֲנָבִים בְּאֶשְׁכּוֹל, וְכְמָה
מְלָאכִים וְנִשְׁמוֹת מֵאִירִים
לְפָנֶיהָ, שֶׁנִּקְרָאִים עֵינֵי יְהוּ"ה,
וְעָלֵיהֶם נֶאֱמַר כִּי עֵינָיו עַל דְּרָכֵי
אִישׁ, וְכְמָה מַצּוֹת עוֹלוֹת
לְפָנֶיהָ, שֶׁנִּקְרָאת כָּלֶם מַצּוֹת
יְהוּ"ה בְּרָה מֵאִירֵת עֵינָם.

וְכְמָה מְלָאכִים עוֹלָם עֲמָה,
שֶׁנִּקְרָאוּ אֲזַנֵּי יְהוּ"ה, שֶׁמִּמֶּנִּים
עַל קוֹלוֹת הַתַּפְּלוֹת וְעַל שִׁיחַת
בְּנֵי אָדָם, לְשִׁמְעַת הַתַּפְּלוֹת, וְכְמָה
מְלָאכִים עוֹלָם עֲמָה, שֶׁנִּקְרָאִים
פְּנֵי יְהוּ"ה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְדַמּוֹת
פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם וְגוֹמֵר, מֵאִירִים
בְּכְמָה גִּוּנִים, וְכְמָה מְלָאכִים
עוֹלָם עֲמָה שֶׁנִּקְרָאוּ רוּחוֹת
וְאֲשִׁים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם עוֹשֶׂה
מְלָאכָיו רוּחוֹת מְשֻׁרְתָיו אֵשׁ
לֵהֵט, שֶׁמִּמֶּנִּים עַל רֵיחַ וְעֶשֶׂן
הַקְּרָבָנוֹת, וְהֵם בְּעָלֵי הַחֹסֶם.

וְכְמָה בְּעָלֵי קוֹלוֹת וְדַבּוּרִים שֶׁל
הַפֶּה עוֹלָם עֲמָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל
וּבַעַל כְּנָפִים יִגִּיד דְּבָר, וְכְמָה
בְּעָלֵי צוּאֲרִים עוֹלָם עֲמָה, שֶׁשֶּׁם
קָנָה וּוְשֵׁט, שֶׁמִּמֶּנִּים עַל קְרָבָנוֹת
וְתַפְּלוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם אֶת קְרָבָנִי
לְחָמִי לְאִשִּׁי, וְאֵלֶּה נִקְרָאוּ
אֲשִׁי"ם, וְכְמָה מְלָאכִים עוֹלָם

וְאִיהִי חִירָ"ק תַּחַת צַרְ"י, תְּרֵי סְמָכֵי קְשׁוּט,
וְאִיהִי סְגוּ"ל תַּחַת תְּרִין דְּרוּעִין, וְאִיהִי
חֲלָ"ם לְעִילָא בְּכֶתֶר, וּבִגִּין דָּא אָבֵן מֵאִסּוּ
הַבּוֹנִים הֵיטָה לְרֹאשׁ פְּנֵה (שם), כִּלְהוּ אֲמָרִין
מֵאֵת יְיָ הֵיטָה זֹאת הִיא נִפְלְאוֹת
בְּעִינֵינוּ (שם), בְּזִמְנָא דְאִיהִי לְרֹאשׁ פְּנֵה
אֶתְקַרִּיאת רִישָׁא, וְעָלֶיהָ אֶתְמַר (שיר י ו) רֹאשׁוֹ
עָלֶיהָ כַּכְרָמֶל.

בְּרַ סְלִיקַת לְגַבֵּי מְלָכָא, כְּמָה מְלָאכִין וְכְמָה
נִשְׁמָתִין סְלָקִין עֲמָה, דְּאֲנוּן נִימִין דִּילָה,
דְּתַלְיִין מִינָה כְּעֲנָבִין בְּאֶתְכִּלָּא, וְכְמָה מְלָאכִין
וְנִשְׁמָתִין נְהָרִין קְדָמָהא דְאֶתְקַרִּיאוּ עֵינֵי יְיָ,
וְעָלֵיהֶם אֶתְמַר (איוב לד כא) כִּי עֵינָיו עַל דְּרָכֵי
אִישׁ, וְכְמָה פְּקוּדִין סְלָקִין קְדָמָהא,
דְּאֶתְקַרִּיאת בְּכִלְהוּ מַצּוֹת יְיָ בְּרָה מֵאִירֵת
עֵינָם (תהלים יט ט).

וְכְמָה מְלָאכִין סְלָקִין עֲמָה, דְּאֶתְקַרִּיאוּ אֲזַנֵּי
יְיָ, דְּמִמֶּנּוּ עַל קָלִין דְּצִלוֹתִין, וְעַל
שִׁיחַת בְּנֵי הָאָדָם, לְמִשְׁמַע צִלוֹתִין, וְכְמָה
מְלָאכִין סְלָקִין עֲמָה דְאֶתְקַרִּיאוּ פְּנֵי יְיָ,
דְּאֶתְמַר בְּהוּן (יחזקאל א ו) וְדַמּוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם
וְגוֹמֵר, נְהָרִין בְּכְמָה גִּוּנִין, וְכְמָה מְלָאכִין
סְלָקִין עֲמָה דְאֶתְקַרִּיאוּ רוּחִין וְאֲשִׁין, דְּאֶתְמַר
בְּהוּן (תהלים קד ד) עוֹשֶׂה מְלָאכָיו רוּחוֹת מְשֻׁרְתָיו
אֵשׁ לֵהֵט, דְּמִמֶּנּוּ עַל רִיחָא וְתַנְנָא דְקְרָבָנִין,
וְאִינוּן מֵאִירֵי דְחוּטְמָא.

וְכְמָה מֵאִירֵי דְקָלִין וְדַבּוּרִין דְּפוּמָא סְלָקִין
עֲמָה, דְּאֶתְמַר בְּהוּן (קהלת י ב) כִּי עוֹף
הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפִים יִגִּיד דְּבָר,
וְכְמָה מֵאִירֵי דְצוּאֲרֵי סְלָקִין עֲמָה, דְּתַמֵּן קָנָה
וּשֵׁט, דְּמִמֶּנּוּ עַל קְרָבָנִין וְצִלוֹתִין, דְּאֶתְמַר
בְּהוּן (במדבר כח ב) אֶת קְרָבָנִי לְחָמִי לְאִשִּׁי, וְאֵלֶּיךָ
אֶתְקַרִּיאוּ אֲשִׁי"ם, וְכְמָה מְלָאכִין סְלָקִין עֲמָה דְאֶתְקַרִּיאוּ מֵאִירֵי דִידִין,

וְכְמָה מְלָאכִין סְלָקִין עֲמָה דְאֶתְקַרִּיאוּ מֵאִירֵי דִידִין,

עֲמָה, שְׁנִקְרָאִים בְּעָלֵי יָדִים,
שְׁנֹאֲמַר בָּהֶם וַיְדִי אָדָם מִתַּחַת
בְּנִפְיָהֶם, וְכִמָּה בְּעָלֵי גֹף עֹלָם
עֲמָה, שְׁנֹאֲמַר בָּהֶם וַיְגִיטוּ
כְּתַרְשִׁישׁ, וְכִמָּה בְּעָלֵי בְרִית
עֹלָם עֲמָה, שְׁנֹאֲמַר בָּהֶם
כְּמִרְאָה הַקֶּשֶׁת, וְהֵם בְּעָלֵי
אוֹתוֹת, וְכִמָּה בְּעָלֵי רִגְלִים
עֹלָם עֲמָה, שְׁנֹאֲמַר בָּהֶם
וַרְגְלֵיהֶם רִגְלֵי יִשְׂרָאֵל.

וּבִשְׁהוּא בְּהִיכָלָהּ, כָּל הַנְּבִיאִים
עֹלָם שָׁם, וְדוֹפְקִים בִּשְׁעָר,
וְאוֹמְרִים אֲדָנִי שְׁפָתַי תִּפְתָּח.
שְׁלֹשֶׁת הָרָאשׁוֹנִים שֶׁל הַתַּפְלָה
הֵם מְסֻדְרִים בְּקִשּׁוֹת עַל הַנֶּפֶשׁ,
לְהַכְנִס בָּהֶם לִפְנֵי עֶלְת הָעֲלֹת,
שֶׁשֶׁם חַיִּי הַנֶּפֶשׁ. הָאֲמֻצָּעִיּוֹת
מִמְנוֹת עַל שְׁאֵלוֹת לְבָבֶשׁ
בְּקִשּׁוֹתֵיהֶם עַל צְרָכֵי הַגּוֹף.
שְׁלֹשֶׁת הָאֲחֵרוֹנוֹת מְקַבְּלִים
תְּשׁוּבָה שֶׁל כָּל הַשְּׁאֵלוֹת מִן
הַמֶּלֶךְ.

וּמַעַל כָּלֶם יָד כּוֹתֶבֶת, וּמִתַּחַת
כָּלֶם יָד חוֹתֶמֶת. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
וּבִיד כָּל אָדָם יַחְתּוֹם, יָד כּוֹתֶבֶת
תּוֹרָה שֶׁכֹּתֵב שֶׁהִיא לִימִין, יָד
חוֹתֶמֶת תּוֹרָה שֶׁבַעַל פֶּה שֶׁהִיא
לְשִׁמְאֵל. תּוֹרָה שֶׁכֹּתֵב הִיא
לִימִין, עָלֶיו נֹאֲמַר וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
יֵצְאוּ בְּיָד רַמָּה, וְזֶה הָעֲמוּד
הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁהוּא תּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה
מִימִין, שֶׁשֶׁם חֲכָמָה.

תּוֹרָה שֶׁבַעַל פֶּה, שֶׁשֶׁם שְׂכִינָה
תַּחְתּוֹנָה, נִקְרָאת פֶּה מִצַּד
הַצַּדִּיק, שֶׁכֹּף עֹלָה פֶּה לְחֻשְׁבּוֹן
מִלֵּ"ה, שֶׁהוּא כָּל פֶּה, וּמִשּׁוֹם
זֶה וּבִיד כָּל אָדָם יַחְתּוֹם, וְהִיא
לְשִׁמְאֵל, שֶׁשֶׁם הִיא הָאֵם
הָעֲלִיּוֹנָה, שְׁנֹאֲמַר בֵּה חֲתֻמָּנוּ
לְחַיִּים, וְצַדִּיק עַל שְׁמָה נִקְרָא
סֵפֶר חַיִּים, כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְנוּ וּבִסְפֹר
חַיִּים וְגוֹמֵר. הָרִי נִפְתָּח הִיכָלָהּ,
וְהָרִי בָּאִים הַנְּבִיאִים בְּעָלֵי
הָרְגָלִים שְׂדוֹפְקִים בִּשְׁעָר,

דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (יִחְזָקְאֵל א ח) וַיְדִי אָדָם מִתַּחַת
בְּנִפְיָהֶם, וְכִמָּה מֵאֲרִי דְגוּפָא סְלָקִין עֲמָה
דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (דְּנִיָּא ל י) וַיְגִיטוּ כְּתַרְשִׁישׁ, וְכִמָּה
מֵאֲרִי דְבְרִית סְלָקִין עֲמָה דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (יִחְזָקְאֵל
א כח) כְּמִרְאָה הַקֶּשֶׁת, וְאֲנוּן מֵאֲרִי דְאוֹתוֹת,
וְכִמָּה מֵאֲרִי דְרִגְלִין סְלָקִין עֲמָה דְּאֶתְמַר
בְּהוֹן (שם) וַרְגְלֵיהֶם רִגְלֵי יִשְׂרָאֵל.

וְכִד אִיהוּ בְּהִיכָלָהּ, כְּלָהוּ נְבִיאִיא סְלָקִין
תַּמָּן, וְדַפְקִין לְתַרְעָא וְאֲמַרִין אֲדָנִי
שְׁפָתַי תִּפְתָּח (תְּהִלִּים נא יז), תִּלְתִּל קִדְמָאִין דְּעֲלֹתָא
אִינוּן מְסֻדְרִין שְׁאֵלְתִין עַל נֶפֶשׁ, לְאֶעְלָא בְּהוֹן
קִדָּם עֶלְת הָעֲלֹת, דְּתַמָּן חַיִּי נֶפֶשׁ, אֲמֻצָּעִיּוֹת
מִמְנוֹן עַל שְׁאֵלְתִין לְמִשְׁאֵל בְּעוֹתָהוֹן עַל צְרָכֵי
גוּפָא, תִּלְתִּל בְּתַרְאִין מְקַבְּלִין תְּיוֹבָתָא דְּכָל
שְׁאֵלְתִין מִן מֶלֶךְ.

וְלַעֲיָלָא מְכָלָהוּ יָד כּוֹתֶבֶת, וּלְתַתָּא מְכָלָהוּ יָד
חוֹתֶמֶת, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (אִיּוֹב לו
ו) וּבִיד כָּל אָדָם יַחְתּוֹם, יָד כּוֹתֶבֶת אוֹרִיִּיתָא
דְּכִכְתֵּב דְּאִיהִי לִימִינָא, יָד חוֹתֶמֶת אוֹרִיִּיתָא
דְּבַעַל פֶּה דְּאִיהִי לְשִׁמְאֵלָא, אוֹרִיִּיתָא דְּכִכְתֵּב
דְּאִיהִי לִימִינָא עָלֶיהָ אֶתְמַר (שְׁמוֹת יד ח) וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל יוֹצְאוּ בְּיָד רַמָּה, וְדָא עֲמוּדָא
דְּאֲמֻצָּעִיּוֹתָא, דְּאִיהוּ אוֹרִיִּיתָא דְּאֶתְיִיָּהִב
מִימִנָא דְּתַמָּן חֲכָמָה.

אוֹרִיִּיתָא דְּבַעַל פֶּה דְּתַמָּן שְׂכִינָתָא תַּתָּא, פֶּה
אֶתְקִרִיאַת מְסֻטָּרָא דְּצַדִּיק, דְּהִכִּי
סְלִיק פֶּ"ה לְחוֹשְׁבּוֹן מִלֵּ"ה, דְּאִיהוּ כָּל פֶּה,
וּבְגִין דָּא (אִיּוֹב לו ז) וּבִיד כָּל אָדָם יַחְתּוֹם, וְאִיהִי
לְשִׁמְאֵלָא, דְּתַמָּן אִיהִי אִימָא עֲלָא, דְּאֶתְמַר
בֵּה חֲתֻמָּנוּ לְחַיִּים, וְצַדִּיק עַל שְׁמָה אֶתְקִרִי
סֵפֶר חַיִּים. (דף לג ע"א) כְּמָה דְּאֲמַרְיָן וּבִסְפֹר
חַיִּים וְגוֹמֵר, הָא אֶתְפַּתַּח הִיכָלָא, הָא קָא
אֶתְיִין נְבִיאִיא מֵאֲרִי דְרִגְלִין דְּקָא דַּפְקִין

ואומרים לאותו שסוגר ההיכל, סגרו"ן, ונקרא אדנ"י, שמו פשם רבו, אומרים לו, אדנ"י שפתי תפתח, פתח שערי ההיכל. באותו זמן נכנסים שומרי השער למלך, ואומרים לו, רבון העולמים, הרי בעלי הרגלים דופקים בשער, שהם שלוחי מצוה, שעומדים בעמידה של תפלה לפניך.

באותו זמן נותן להם רשות להפגס, הגבירה שהיא מצות המלך, האפטרופוס של כל המצוות, מלמדת זכות לפני המלך בשבילים, ותאמר לו: רבון העולם, הרי אלו שעומדים לפניך בתפלות, צריך לתת להם את בקשותיהם. באותו זמן יוצא קול אל בעלי הרגלים, ואומר: בן אדם, עמד על רגליך ואדבר אתך, דבר עמי מה שאלתך באמצעות של התפלות, וינתן לך באחרונות. הגבירה מקבלת את בקשותיו, וצריך לשוב שלש פסיעות לאחור, שלא יחזיר כתפיו אל המלך. אלו יוצאים, וסגרו"ן סוגר את השער אחריהם.

והרי בעלי האותות דופקים בפתח, ואומרים אדנ"י שפתי תפתח. תפתח זה פתחו"ן, ואלו הם בעלי שמונה עשרה ברכות של התפלה, מצד של ח"י העולמים שמיוחדים את הקדוש ברוך הוא ושכינתו שם, שהצדיק הוא תשיעי ממעלה למטה וממטה למעלה, תשע נקודות, תשעה טעמים, ועליהם נאמר ויתן אותם אלה"ם ברכיע השמים, וזה צדיק שבו כל הנקודות. להאיר על הארץ, זו שכינה, שהיא כלולה מכל האותיות.

מִדְּ בַעֲלֵי הַשְּׁאֵלוֹת דּוֹפְקִים בַּשַּׁעַר, כְּמָה שׁוֹמְרֵי הַשַּׁעַר נִכְנָסִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ, וַיֹּאמְרוּ: רַבּוֹן

לְתַרְעָא, וְאִמְרִין לְהָהוּא דְּסָגִיר הֵיכְלָא, סַגְרוּ"ן וְאִתְקַרֵּי אֲדִנִּי שְׁמִיָּה כְּשֵׁם רַבִּיָּה, אִמְרִין לִיָּה אֲדִנִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, אִפְתַּח תַּרְעִין דְּהֵיכְלָא, בְּהָהוּא זְמַנָּא עָאֲלִין נְטוּרֵי תַרְעָא לְמַלְכָּא, וְאִמְרֵי לִיָּה, רַבּוֹן עֲלַמִּין הָא מְאִירֵי דְרַגְלִין קָא דְּפָקִין לְתַרְעָא, דְּאִינוּן שְׁלּוּחֵי מִצְוָה, דְּקִיַּיְמִין בַּעֲמִידָה דְּעֻלוֹתָא קַדְמָךְ.

בְּהָהוּא זְמַנָּא יָהֵב לוֹן רִשּׁוֹ לְאַעֲלָא, מְטְרוֹנִיתָא דְּאִיָּהי מִצְוָה דְּמַלְכָּא אֲפּוֹטְרוֹפּוֹסָא דְּכָל פְּקוּדִין, אוֹלִיפֶת זְכוּ קַדָּם מַלְכָּא בְּגִינִיָּהוּ, וַיִּימָא לִיָּה רַבּוֹן עֲלַמָּא, הָא אֲלִין דְּקִיַּיְמִין קַדְמָךְ בַּעֲלוֹתִין, צָרִיךְ לְמִיָּהֵב לוֹן שְׁאֲלָתִין דְּלָהוֹן, בְּהָהוּא זְמַנָּא קָלָא נְפִיק לְגַבֵּי מְאִירֵי דְרַגְלִין, וְאָמַר (יחזקאל ב א) בֶּן אָדָם עֲמוּד עַל רַגְלִיךְ וְאָדְבֵר אִתְּךָ, מְלִיל עָמִי מָה שְׁאֲלָתְךָ בְּאִמְצָעִיּוֹת דְּעֻלוֹתִין, וַיִּנָּתֵן לָךְ בְּבִתְרָאִין, מְטְרוֹנִיתָא קַבֵּלַת שְׁאֲלָתוֹי, וְצָרִיךְ לְמִיָּהֵב תֵּלַת פְּסִיעָאן לְאַחֲרָא, דְּלֹא יִתְחַזֵּר כְּתַפּוּי לְגַבֵּי מַלְכָּא, אֲלִין נְפָקִין וְסַגְרוּ"ן סָגֵר תַרְעָא אַבְתְּרִיָּהוּ.

הָא מְאִירֵי דְּאוֹתוֹת קָא דְּפָקִין לְפִתְחָא, וְאִמְרִין אֲדִנִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, תִּפְתָּח דָּא פִתְחוּ"ן, וְאֲלִין אִינוּן מְאִירֵי דְח"י בְּרַכָּאן דְּעֻלוֹתָא, מְסִטְרָא דְח"י עֲלַמִּין, דְּמִיַּחֲדִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתִּיהּ תַמָּן, דְּצָדִיק תְּשִׁיעָאָה אִיהוּ מַעֲיִלָא לְתַתָּא וּמִתַּתָּא לְעִילָא, תִּשְׁע נְקוּדִין תִּשְׁע טַעְמִי, וְעֲלִיָּהוּ אִתְמַר (בראשית א יז) וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהִי"ם בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם, וְדָא צָדִיק דְּבִיָּה כָּל נְקוּדִין, לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ דָּא שְׁכִינְתָּא, דְּאִיָּהי כְּלִילָא מְכַל אֲתוּוֹן.

מִידְּ מְאִירֵי שְׁאֲלָתִין דְּפָקִין לְתַרְעָא, כְּמָה נְטוּרֵי תַרְעָא עָאֲלִין קַדָּם מַלְכָּא, וַיִּימְרוּן

העולם, הרי בעלי הצדיקים, בעלי התפלות שמברכים אותך בשמונה עשרה ברכות, רוצים להכנס לפניך. מיד מצוה לפתח להם ולתת את שאלותיו, ואלו הם בעלי האותות, מצד של אלו שנאמר בהם והיו לאתת ולמועדים ולימים ולשנים, ואלו הם שמשותחים על ברכיהם בח"י עולמות, בשמונה עשרה ברכות אל השכינה.

אדוני יוצאים, הרי בעלי הקומה דופקים בפתח, שהם כורעים ומשתחווים למלך בתפלות, כמו שאמרו, כל הכורע כורע בברוך, וכל הזוקף זוקף בשם. כורע אל אדוני בצדיק, שנאמר בו והמלך שלמה ברוך, וזוקף אל יהוה, לחבר אותם שניהם כמו זה: יאהדונה"י.

ועל כלם מלמדת השכינה זכות. והם, כשמצילים את נשמתם למעלה, כמה חיות מקבלות אותם על כנפיהם, ומצילים אותם עד לשער היכל המלך. מיד שאלה דופקים בפתח, מלמדים זכות לפני המלך בשבילם, ומצוה המלך לפתח להם, ואלו הם שמדברים לפני המלך בחשאי, ושואלים ממנו את בקשותיהם בחשאי, יחידים לפני המלך, והמלך נותן להם את שאלותיהם.

מיד הרי הגבירה אוהזת בהם ומלמדת זכות בשבילם לפני שיצאו מן ההיכל, ואומרת: רבון העולמים, אלה הם שהיו, מכסים אותי בעטוף של מצוה של ציצית, בחמשה קשרים ושלש עשרה חליות לכל צד, ובשלשים ושנים ענפי מצוה. מיד מצוה הקדוש ברוך הוא למלאכי המרכבה של מעלה

רבון עלמא, הא מארי צדיקא מארי דצלותין דמברכין לך ב"י ברכאן, בעון לאעלא קמך, מיד מני למפתח לון, ולמהב שאלתוי, ואלין אינון מארי דאותות, מסטרא דאלין דאתמר בהון (שם יד) והיו לאתת ולמועדים ולימים ושנים, ואלין אנון דסגדין ב"י עלמין, ב"י ברכאן לגבי שכינתא.

אלין נפקין הא מארי דקומה דפקין לפתחא, דאינון פרעין וסגדין למלכא בצלותין, כמה דאמרו כל הכורע כורע בברוך, וכל הזוקף זוקף בשם, כורע לגבי אדני בצדיק, דאתמר ביה (מלכים א ב מה) והמלך שלמה ברוך, וזוקף לגבי יהוה, לחברא לון תרוייהו כגוונא דא יאהדונה"י.

ועל כלהו אוליפת שכינתא זכו, ואינון בד סלקין לעילא נשמתהון, כמה חיוון מקבלין לון על גדפייהו, וסלקין לון עד תרעא דהיכלא דמלכא, מיד דאלין דפקין לפתחא, אולפין זכו קדם מלכא בגינייהו, ומני מלכא למפתח לון, ואלין אינון דממלין קדם מלכא בחשאי, ושאלין מניה בעותהון בחשאי, יחידים קדם מלכא, ומלכא יהיב לון שאלתין דלהון.

מיד הא מטרוניתא אחידת בהון, ואוליפת זכו בגינייהו קדם דיפקון מן היכלא, ואמרת רבון עלמין, אלין אינון דהו, מכסיין לי בעטופא דמצוה דציצית, בחמש קשרין ותלת עשר חוליות לכל סטר, ובתלתין ותריין ענפי מצוה, מיד מני קודשא בריך הוא למלאכין דמרפכתא דלעילא, לנטלא לון בגדפייהו, ולפרחא בהון מאתר לאתר, ולכסאה עליהון מכל מזיקין ומלאכי חבלה.

לטל אותם בכנפיהם, ולפרח
עמם ממקום למקום, ולכסות
עליהם מפל המזיקים ומלאכי
החבלה.

הרי אלו יוצאים, והנה אחרים
דופקים בשער. מיד נכנסים
שומרי השערים, ואומרים: רבון
העולם, הרי בעלי הידים
שקושרים תפלה של יד על
זרועם השמאלית בתפלה,
ותפלין על הראש, נכנסים, ואלו
הם שנותנים דורון לך בימין,
שהיא צדקה, צ' תשעים אמינים,
ד' ארבע קדושות, ק' מאה
ברכות, ה' חמשה חמשי תורה.
ומיד מצוה אותם לפתח להם.
באותו זמן וידי אדם יוצאים,
שהן גדלה וגבורה ומקבלים את
הדורון שלהם. זהו שכתוב וידי
אדם מתחת פנפיהם. מה זה
אדם? אותו שנאמר בו כפתארת
אדם, ומהם מקבלים הדורון
ונותנים למלך. ואם הדורון אינו
פראוי, נמסר לכלב, ודוחים את
בקשתו החוצה, שיש שלא
פותחים להם שערים, ונאמר
בהם בחוץ תעמד, ומדבר המלך
עמם מבחוץ, ונותן להם
שאלותיהם מבחוץ, והולכים
להם.

שלא כלם נכנסים לבית המלך,
אלא אלו בעלי הבית, שנאמר
בהם ילדים אשר אין בהם כל
מום, לא בתפלתם ולא
בנשמתם, וטובי מראה בכל
מעשיהם, ומשפלים בכל חכמה,
ונאים למראה, ועליהם נאמר
הראיני את מראיך השמיעני את
קולך פי קולך ערב ומראיך
נאווה, וידעי דעת ומביני מדע,
שיודעים בחכמה ובתבונה
ודעת, שאין דורשים במעשה
בראשית, אלא אם הוא חכם
בחכמה ומבין בבינה העליונה, שהיא כ"ח אותיות של

הא אלין נפקין, והא אחרנין דפקין לתרעא,
מיד עאלין נטורי תרעין, ואמרין רבון
עלמא, הא מארי ידין דקשרין תפלה של יד
על דרועיהו שמאלא בצלותא, ותפלין על
רישא, קא עאלין, ואלין אינון דיהבין דורונא
לך בימינא, דאיהי צדקה, צ' תשעים אמינים,
ד' ארבע קדושות, ק' מאה ברכאן, ה' חמשה
חומשי אורייתא, ומיד מני לון, למפתח לון,
בהווא (דף לג ע"ב) זמנא וידי אדם נפקין,
דאינון גדולה גבורה, ומקבלין דורונא דלהון,
הדא הוא דכתיב (יחזקאל א ח) וידי אדם מתחת
פנפיהם, מאי אדם, ההוא דאתמר ביה (ישעיה
מד יג) כפתארת אדם, ומקבלין מנייהו דורונא
ויהבין ליה למלכא, ואם דורונא לאו איהו
כדקא יאות, לכלפא אתמסר, ודחיין לון לבר,
דאית דלא פתחין לון תרעין, ואתמר
בהון (דברים כד יא) בחוץ תעמד, וממלל מלכא
בהון מלכר, ויהיב לון שאלתוי מלכר, ואזלין
לון.

דלאו פלהו עאלין לבי מלכא, אלא אלין
מארי דביתא, דאתמר בהון (דניאל א
ד) ילדים אשר אין בהם כל מום, לא
בצלותהון, ולא בנשמתהון, וטובי מראה בכל
עובדיהון, ומשפלים בכל חכמה, ושפירין
למחזי, דעלייהו אתמר (שיר ב יד) הראיני את
מראיך השמיעני את קולך, פי קולך ערב
ומראיך נאווה, ויודעי דעת ומביני מדע (דניאל א
ד) דידעין בחכמה ובתבונה ודעת, דאין
דורשין במעשה בראשית, אלא אם הוא חכם
בחכמה ומבין בבינה ויודע בדעת, ואשר כח
בהם, דא שכינתא עלאה, דאיהי כ"ח אתוון
דעובדא דבראשית, לעמוד בכלהו בעמידה
בחכמה ומבין בבינה ויודע בדעת, ואשר כח בהם, זו שכינה

דְּצִלוּתָא, אֵלִין יַעֲלוּן לְהִיכָלָא דְּמִלְכָּא, דְּאִינוּן צְדִיקִים גְּמוּרִים.

בִּינוּנִים יְהִיב לֹון שְׁאֲלֵתִין דְּלֵהוּן מִלְכָּר, וְלֹא עֲאֲלִין לָגֹאוּ, רְשִׁיעִיָּא אֲדַחֲיִין מִתְמָן, וְלֹא יְהִיב לֹון שְׁאֲלֵתִין דְּלֵהוּן, אֶלָּא עֲלִיָּהוּ אֲתָמֵר (יִשְׁעִיה א יב) מִי בִקֵּשׁ זֹאת מִיָּדְכֶם רְמֵס חֲצָרִי, וְאֵלִין אִינוּן רְשִׁיעִיָּא, דְּהוּוּ מִבְּזִין לְמִלְכָּא בְּצִלוּתֵהוּן, דְּמִנְחֵן לְמִשְׁמַע צִלוּתָא, וּפְסִקִין לָהּ עַל שִׁיחָה בְּטִלָּה.

אֵלִין נְפָקִין, הָא אֲחֵרִין עֲאֲלִין, אִינוּן מֵאֲרִי דְּצֹוֹאֵר, דְּהוּוּ מְבָרְכִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל מֵאֲכָלִין וּמִשְׁתִּיָּין דְּקֶרְפְּנִין, דְּאֲמַרִין בְּכָל יוֹמָא צוּ אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֲמַרְתְּ אֲלֵיהֶם אֵת קֶרְפְּנִי לְחֲמִי לְאִשִּׁי רִיחַ נִיחוּחִי (במדבר כח ב), דְּהוּוּ מְקַרְבִּין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתִּיהּ, בְּכַמָּה קֶרְפְּנִין דְּצִלוּתִין, וְאֵלִין אִינוּן דְּמֵהֲנִיָּין בְּעִנְג שְׁבַת, וּמְבָרְכִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, יְהִיב לֹון שְׁאֲלֵתִין דְּלֵהוּן, וְלֹאֲחֵרִין דְּהוּוּ אֲכָלִין בְּלֹא צִלוּתָא אֲתִידַחֲיִין מִתְמָן, וְיִהְיִין לֹון בִּידָא דְּכַמָּה מִלְּאָכִי חֲבֵלָה דְּאִינוּן מִזִּיקִין.

הָא אֵלִין נְפָקִין, הָא מֵאֲרִי דְּקָלִין וְדִבּוּרִין בְּזִמְרֹות וְתוֹשְׁבָחוֹת וְהוֹדָאוֹת דְּצִלוּתָא דְּפָקִין, וּמֵאֲרִי דְּקָלִין דְּקֶרְאֵן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּקִרְיַת שְׁמַע, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל תָּרִין זְמַנִּין עָרֵב וּבֹקֵר.

אֲדַחֲבִי הָא מֵאֲרִי דְּרִגְלִין קָא דְּפָקִין לְפִתְחָא, מֵאֲרִי דְּעֲמִידָה דְּצִלוּתָא, דְּאֲתָמֵר בְּהוּן (דניאל א ד) וְאִשְׁר פַּח בָּהֶם לְעֲמוּד בְּהִיכַל הַמִּלָּךְ, הַמִּלָּךְ סָתֵם דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הִיכַל הַמִּלָּךְ דָּא אֲדִנִּי, דְּאֲתָמֵר בִּיהּ (תהלים נא י) אֲדִנִּי שְׁפַתִי תִפְתָּח, אֲדִנִּי סֵלִיק לְחוּשְׁבֹן הוּא, הִיכַל הַמִּלָּךְ זֶה אֲדִנִּי, שְׁנַאֲמֵר בּוּ אֲדִנִּי שְׁפַתִי תִפְתָּח,

מַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית לְעֲמֹד בְּכָלֶם בְּעֲמִידָה בְּתַפְלָה, אֵלֹו יִפְנִסוּ לְהִיכַל הַמִּלָּךְ, שְׁהֶם צְדִיקִים גְּמוּרִים.

לְבִינוּנִים נוֹתֵן לָהֶם אֵת בְּקִשׁוּתֵיהֶם מִבְּחוּץ, וְלֹא נִכְנָסִים פְּנִימָה. הַרְשָׁעִים נִדְחִים מִשָּׁם, וְלֹא נוֹתֵן לָהֶם אֵת בְּקִשׁוּתֵיהֶם, אֶלָּא עֲלֵיהֶם נֹאמֵר, מִי בִקֵּשׁ זֹאת מִיָּדְכֶם רְמֵס חֲצָרִי, וְאֵלֹו הֵם הַרְשָׁעִים שְׁהִיוּ מְבִזִּים אֵת הַמִּלָּךְ בְּתַפְלָתָם, שְׁמִינִיחִים לְשִׁמְעַ עַל הַתַּפְלָה וּמִפְסִיקִים אוֹתָהּ עַל שִׁיחָה בְּטִלָּה.

אֵלֹו יוֹצֵאִים, וְהָרִי אֲחֵרִים נִכְנָסִים, אוֹתָם בְּעֲלִי צֹוֹאֵר שְׁהִיוּ מְבָרְכִים אֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל מֵאֲכָלִים וּמִשְׁקִים שֶׁל הַקֶּרְפָּנוֹת, שְׁאוּמְרִים בְּכָל יוֹם צוּ אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֲמַרְתְּ אֲלֵיהֶם אֵת קֶרְפְּנִי לְחֲמִי לְאִשִּׁי רִיחַ נִיחוּחִי, שְׁהִיוּ מְקַרְבִּים לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלִשְׂכִינְתּוֹ בְּכַמָּה קֶרְפָּנוֹת שֶׁל תַּפְלוֹת. וְאֵלֹו הֵם שְׁנֵהֲנִים בְּעִנְג שְׁבַת וּמְבָרְכִים אֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹתֵן לָהֶם שְׁאֲלוּתֵיהֶם, וְלֹאֲחֵרִים שְׁהִיוּ אוֹכְלִים כְּלֵי תַפְלָה, נִדְחִים מִשָּׁם, וְנוֹתְנִים אוֹתָם בִּידֵי כַמָּה מִלְּאָכִי חֲבֵלָה שְׁהֶם מִזִּיקִים.

הָרִי אֵלֹו יוֹצֵאִים, וְהָרִי בְּעֲלִי קוּלוֹת וְדִבּוּרִים בְּזִמְרֹות וְתוֹשְׁבָחוֹת וְהוֹדָאוֹת שֶׁל תַּפְלָה דּוֹפְקִים, וּבְעֲלִי הַקּוּלוֹת שְׁקוּרָאִים לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּקִרְיַת שְׁמַע, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל פְּעֻמִּים בְּיוֹם, עָרֵב וּבֹקֵר.

בֵּין כֶּף הַנֶּה בְּעֲלִי הַרְגְלִים דּוֹפְקִים בְּפִתְחָא, בְּעֲלִי הַעֲמִידָה שֶׁל תַּפְלָה, שְׁנַאֲמֵר בָּהֶם וְאִשְׁר פַּח בָּהֶם לְעֲמֹד בְּהִיכַל הַמִּלָּךְ. הַמִּלָּךְ סָתֵם זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ אֲדִנִּי עוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן הִיכַל, וְנֹאמֵר

היכל, ואתמר (חבוקק א כ) וי' בהיכל קדשו הם מפניו כל הארץ.

ובאה איהו מאן דזכי לאעלאה להיכליה דקודשא בריך הוא, למחזי למלכא ומטרוניתא, זבאה פומא, דשריא ביה צלותא דאיהי אדנ"י, דאמרין לה אדנ"י שפתי תפתח, וזכאין שפון דאינון תרעין דהיכלא, פגוונא דאלין דאתמר בהון (שם קיח יט) פתחו לי שערי צדק, דכד פומיה פתח בצלותא בשכינתא, וי' יענה מיד, הדא הוא דכתיב (ישעיה נח ט) אז תקרא וי' יענה, א"ז תמנא אתון יהו"ה אהי"ה, וי' יענה הוא ובית דינו, ודא יהו"ה אדנ"י יאהדונה"י, לקבל תמנא אתון, אלין אינון חיוון דחשמ"ל, דאינון חיוון דאשא, פעם חשות ופעם ממללות, בצלותא מיושב ממללות, בצלותא דמעומד חשות.

ותא חזי, אם בר נש סליק במחשבתיה בצלותא דיליה לשכינתא, או בכל פקודא ופקודא דעביד, מיד דדפיק לפתחא דהיכלא דמלכא, נביא או חוזה או חכם או צדיק או חסיד, מיד דקרא לה לתרעא, אם שכינתא סליקת תמן, י' יענה מיד, ולא אמתין לעבד או ממנא דאפתח ליה, אלא איהו ממש אפתח ליה, מחביבו ורחימו דאית ליה לגבה פחתן לגבי כלה, ואם שכינתא לא סליקת בההוא צלותא או פקודא, לא חשיב ליה קודשא בריך הוא למפתח ליה היכליה, ואפילו על ידי שלוחא. (דף טז ע"א) ולא איהו כדאי למיעאל להיכלא דמלכא, ועליה אתמר (דברים כד יא) בחוץ תעמד, ומלכר יהבין ליה פעותיה, על ידי שלוחא או ממנא, ואי לא סליק צלותיה פדקא גאות, דחזין ליה לבר, וסגרין תרעין באנפוי, ועליה אתמר (משלי א

ויהו"ה בהיכל קדשו הם מפניו כל הארץ.

אשרי הוא מי שזוכה להפנס להיכלו של הקדוש ברוך הוא לראות את המלך והגבירה, אשרי הפה ששורה בו תפלה שהיא אדנ"י, שאומרים לה אדנ"י שפתי תפתח, ואשרי השפתיים שהם שערי ההיכל, כמו שאלה שנאמר בהם פתחו לי שערי צדק, ששפיו פותח בתפלה עם השכינה, ויהו"ה יענה מיד, זהו שכתוב אז תקרא ויהו"ה יענה. א"ז שמונה אותיות יהו"ה אהי"ה, ויהו"ה יענה, הוא ובית דינו, וזה יהו"ה אדנ"י יאהדונה"י כנגד שמונה אותיות, אלו הם האותיות של חשמ"ל, שהם חיות האש, פעם חשות ופעם ממללות, בתפלת מישב ממללות, בתפלת מעמד חשות.

ובא וראה, אם אדם מעלה במחשבתו בתפלתו לשכינה, או בכל מצוה ומצוה שעושה, מיד כשדופק לפתח היכל המלך, נביא או חוזה או חכם או צדיק או חסיד, מיד כשקורא לשער, אם שכינה עולה שם, יהו"ה יענה מיד, ולא ממתין לעבד או ממנא שיפתח לו, אלא הוא ממש פותח לו, מחביבות והאהבה שיש לו אליה, כמו חתן אל הכלה, ואם שכינה לא עולה באותה תפלה או מצוה, לא מחשיב אותו הקדוש ברוך הוא לפתח לו את היכלו, ואפילו על ידי שליח, ואינו כדאי להפנס להיכל המלך, ועליו נאמר בחוץ תעמד, ומבחוץ נותנים לו את בקשתו על ידי שליח או ממנא, ואם לא עולה תפלתו פראוי, דוחים אותו החוצה, וסוגרים את השערים בפניו, ועליו נאמר

כח) אָז יִקְרָאנִי וְלֹא אֶעֱנֶה יִשְׁחַרְנִי וְלֹא יִמְצָאנִי.

וְהִבִּי כַּד קָרָאן יִשְׂרָאֵל כָּל חַד וְחַד לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּקִרְיַת שְׁמַע אוֹ בְּצִלּוֹתָא אוֹ בְּכָל פְּקוּדָא, אִם שְׂכִינְתָּא לֹא אִיהִי תַמָּן לֹא נַחִית תַּמָּן, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (שמות כ כד) בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי אָבֹא אֵלָיִךְ וּבִרְכִיתִיךָ, וְתִרְגַּם אֲנִקְלוֹס בְּכָל אֲתֵר דְּאִשְׁרֵי שְׂכִינְתִּי תַמָּן וְגוֹמֵר, דְּכַד בַּר נֶשׁ סָלִיק שְׂכִינְתָּא בְּפִקּוּדִין דִּילֵיהּ לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נַחִית עָלֶיהּ בְּגִינָה, וּבְגִין דָּא אָמַר הַנְּבִיא (ירמיה ט כב), אֵל יִתְהַלֵּל וְגוֹמֵר, כִּי אִם בְּזֹאת וְהָא אוֹקְמוּהוּ.

וְהִבִּי כַּד בַּר נֶשׁ סָלִיק שְׂכִינְתָּא בְּצִלּוֹתָא דִּילֵיהּ לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נַחִית לְקַבֵּל צִלּוֹתֶיהּ, וּשְׂכִינְתֶּיהּ אֶקְדִּימָת, לְאַפְתָּחָא לֵיהּ, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (בראשית כד טו) וַיְהִי הוּא טָרָם כֹּלָה לְדַבֵּר, וְהִנֵּה רַבְּקָה יֹצֵאת, וְדָא אִיהוּ רְזָא דְאוֹקְמוּהָ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, אִם שְׁגוּרָה תְּפִלְתִּי בְּפִי יוֹדַע אֲנִי שֶׁהוּא מְקוּבָּל, וְאִם לֹא יוֹדַע אֲנִי שֶׁהוּא מְטוּרָף, וְטוּרְפִין לוֹ צִלּוֹתֶיהּ בְּאַנְפוּי, וּבְגִין דָּא וַיְהִי הוּא טָרָם כֹּלָה לְדַבֵּר, וּלְמַלְלָא בְּצִלּוֹתֶיהּ בְּשֵׁם יי', מִיד שְׂכִינְתָּא נִפְקַת לְגַבִּיהּ וּבְגִינָה נַחֲתַת שְׂכִינְתָּא לְרַגְלוּי, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (תהלים פה יד) צִדְקָ לְפָנָיו יִהְיֶה וַיִּשָּׁם לְדֶרֶךְ פַּעְמָיו.

וְכַד שְׂכִינְתָּא אִיהִי עוֹמֶדֶת עַל יִשְׂרָאֵל, וּיִשְׂרָאֵל אֵינּוֹן רַגְלִין דְּקָמַת עָלֶיהּ בְּגִלּוֹתָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשַׁבַּח לָהּ בְּהוֹן, מַה יָּפּוּ פַעְמֵיךָ בְּנַעֲלִים וְגוֹמֵר (שיר ז ב), וְעוֹד מַה יָּפּוּ פַעְמֵיךָ, כַּד יִשְׂרָאֵל הוּוּ מְקִימִין שְׁלֹשׁ פַּעְמִים בַּשָּׁנָה, וְעוֹד מַה יָּפּוּ פַעְמֵיךָ בְּנַעֲלִים, בְּזִמְנָא דַּעֲמָדוּ יִשְׂרָאֵל עַל טוּרָא דְסִינִי, דַּעֲלִיָּהּ אֲתָמַר (זכריה יד ד) וְעַמְדוּ

אָז יִקְרָאנִי וְלֹא אֶעֱנֶה יִשְׁחַרְנִי וְלֹא יִמְצָאנִי.

וְכַד פְּשְׁקוּרָאִים יִשְׂרָאֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּקִרְיַת שְׁמַע אוֹ בְּתַפְלָה אוֹ בְּכָל מְצוּה - אִם שְׂכִינָה אִינָה שָׁם, לֹא יוֹרֵד לְשָׁם. זֶהוּ שְׁכָתוּב בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי אָבֹא אֵלָיִךְ וּבִרְכִיתִיךָ, וְתִרְגַּם אוֹנְקְלוֹס, בְּכָל מְקוֹם שְׂאִשְׁרָה אֶת שְׂכִינְתִּי שָׁם וְגוֹמֵר. שְׂכִשְׂאָדָם מַעֲלָה אֶת הַשְּׂכִינָה בַּמְצוּוֹת שְׁלוֹ לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹרֵד עָלָיו בְּשִׁבְלָה, וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר הַנְּבִיא אֵל יִתְהַלֵּל וְגוֹמֵר, כִּי אִם בְּזֹאת, וְהִרִי פִרְשׁוּהוּ.

וְכַד פְּשְׂאָדָם מַעֲלָה אֶת הַשְּׂכִינָה בְּתַפְלָתוֹ לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹרֵד כְּנֶגֶד תְּפִלָּתוֹ, וּשְׂכִינְתּוֹ מְקַדִּימָה לְפָתַח לוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיְהִי הוּא טָרָם כֹּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רַבְּקָה יֹצֵאת, וְזֶהוּ הַסּוּד שְׂבָאוֹרָהּ בַּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה, אִם שְׁגוּרָה תְּפִלְתִּי בְּפִי יוֹדַע אֲנִי שֶׁהוּא מְקַבֵּל, וְאִם לֹא, יוֹדַע אֲנִי שֶׁהוּא מְטוּרָף, וְטוּרְפִים לוֹ תְּפִלָּתוֹ בְּפָנָיו, וּמִשּׁוּם זֶה, וַיְהִי הוּא טָרָם כֹּלָה לְדַבֵּר, וּלְדַבֵּר בְּתַפְלָתוֹ בְּשֵׁם יְהוָה, מִיד שְׂכִינָה יֹצֵאת אֵלָיו, וּבְשִׁבְלֵהּ יוֹרֶדֶת שְׂכִינָה לְרַגְלוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוּב צִדְקָ לְפָנָיו יִהְיֶה וַיִּשָּׁם לְדֶרֶךְ פַּעְמָיו.

וּבְשִׁשְׁבִּינָה עוֹמֶדֶת עַל יִשְׂרָאֵל, וּיִשְׂרָאֵל הֵם הַרְגָּלִים שְׁעוֹמֶדֶת עָלֶיהֶן בְּגִלּוֹת, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁבַּח אוֹתָהּ בְּהוֹן, מַה יָּפּוּ פַעְמֵיךָ בְּנַעֲלִים וְגוֹמֵר. וְעוֹד מַה יָּפּוּ פַעְמֵיךָ, כְּשִׁישְׁרָאֵל הִיוּ מְקִימִים שְׁלֹשׁ פַּעְמִים בַּשָּׁנָה, וְעוֹד מַה יָּפּוּ פַעְמֵיךָ בְּנַעֲלִים,

וְעַמְדוּ (זכריה יד ד)

רְגְלֵיו בַּיּוֹם הַהוּא, וְעוֹד מָה יָפוּ פְעָמֶיךָ
בְּנַעֲלִים, כִּד קִיַּמִּין בְּרָאשׁ הַשָּׁנָה בְּיוֹמָא דְּדִינָא
בְּצִלוֹתָא, קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִינִייהו עוֹמֵד
מִכְסָא דִּין וְיוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים, בְּזִמְנָא
דְּאִינוּן קִיַּמִּין בְּשִׁכְנִיתָא בְּגִלוֹתָא, וְסִבְלִין
עַלִּייהו כְּמָה דִּינִין וְכְמָה יְסוּרִין, דְּאֶמְרִין כִּי
עֲלִיךְ הוֹרְגֵנוּ כָּל הַיּוֹם נַחֲשָׁבְנוּ כְּצֹאן

טַבְחָה (תהלים מו כג).

וְכִד בַּר נֶשׁ מְצִלִי, צָרִיךְ בְּקִדְמִיתָא לְנַחֲתָא
קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ יְהו"ה בְּקִרְיָא
שְׁמַע, וְלִיה אֶמְרִין שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, בְּכָל שְׁפָתוֹת
וְיִמִּין טְבִין, בְּגִין דְּיוֹמִין דְּחוֹל תַּרְעָא דְּהִיכְלָא
פְּנִימָאָה אִיהִי סְתִימָא, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (יחזקאל
מו א) כֹּה אָמַר אֲדֹנָי אֱלֹהִיִּים שֶׁעַר הַחֲצָר
הַפְּנִימִית הַפְּנֵה קָדִים יְהִי סָגוֹר שְׁשֶׁת יָמֵי
הַמַּעֲשֶׂה, וְאַמְאִי בְּגִין דְּמַטְטֵרוֹן שְׁלִיט עַלִּייהו,
וּבְיוֹם הַשְּׁבִת דִּיִּיתִי בַּעֲלָה יִפְתָּח, וְכֵן בְּיוֹם
הַחֲדָשׁ יִפְתָּח, וּבְגִין דָּא, כִּד נַחֲתִית בַּר נֶשׁ יְהו"ה
בְּקִרְיָא שְׁמַע, צָרִיךְ לְנַחֲתָא לִיה בְּאֲדֹנָי,
דְּאִיהוּ בְּפוּמִיָּה, וּבְגִין דָּא אֲדֹנָי שְׁפָתֵי תִפְתָּח
וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתֶךָ.

דְּתִלָּת צִלוֹתִין אִינוּן בְּשִׁבְתָּ, וּרְבִיעָאָה צִלוֹתָא
דְּמוֹסָף, צִלוֹתָא דְּעֶרְבִית אַתָּה קִדְשָׁתָּ,
וְדָא שְׁכִינְתָּא תַתָּא, דְּאִיהִי מִסְטָרָא דְּשִׁמְאֵלָא,
דְּתַמָּן לְיוֹאִי, דְּאֶתְמַר בְּהוּן וְקִדְשָׁתָּ אֶת הַלְוִיִּם,
צִלוֹתָא דְּשַׁחֲרִית יִשְׁמַח מֹשֶׁה בְּמִתְנַת חֶלְקוֹ,
וְדָא נִשְׁמַת כָּל חַי, דְּאִיהִי אִימָא עֲלָאָה, עֲלָה
אַתְמַר (תהלים סח יד) אִם תִּשְׁכַּבּוּן בֵּין שְׁפָתִים, אֵל
תִּקְרִי אִם אֵלָא אִם, דְּעֲלָה אַתְמַר (בראשית כח
יא) וַיִּשְׁכַּב בְּמָקוֹם הַהוּא, בְּאַתְרֵי דִישׁ כ"ב אֲתוּוֹן
דְּאוּרִייתָא שְׁכִיבַת תַּמָּן, וְכָפָה אִיהִי פּוּמָא,
דְּאוּרִייתָא דְּהִיא שְׁעָתָא שְׁכִיבַת תַּמָּן.

בְּזִמְן שְׁעָמְדוּ יִשְׂרָאֵל עַל הַר
סִינִי, שְׁעָלִיהֶם נֶאֱמַר וְעָמְדוּ
רְגְלֵיו בַּיּוֹם הַהוּא. וְעוֹד מָה יָפוּ
פְעָמֶיךָ בְּנַעֲלִים, כְּשִׁעוּמָדִים
בְּרָאשׁ הַשָּׁנָה בְּיוֹם הַדִּין בְּתַפְלָה,
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁבְלִים
עוֹמֵד מִכְסָא דִּין וְיוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא
רַחֲמִים, בְּזִמְן שְׁהִם עוֹמָדִים עִם
הַשְׁכִּינָה בְּגִלוֹת וְסוּבְלִים עֲלִיהֶם
כְּמָה דִּינִים וְכְמָה יְסוּרִים, שְׁאוּמְרִים כִּי עֲלִיךְ הוֹרְגֵנוּ כָּל
הַיּוֹם נַחֲשָׁבְנוּ כְּצֹאן טַבְחָה.

וּבְשִׁאֲרָם מִתְפַּלֵּל, צָרִיךְ
בְּהִתְחַלָּה לְהוֹרִיד אֶת הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שְׁהוּא יְהו"ה,
בְּקִרְיָא שְׁמַע, וְאִין אוֹמְרִים
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל בְּכָל שְׁפָתוֹת וְיָמִים
טוֹבִים, מְשׁוּם שְׁבִימִים שֶׁל חַל,
שְׁעַר הַהִיכָל הַפְּנִימִי הוּא סְתוּם.
זֶהוּ שְׁפָתוֹב כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
אֱלֹהִיִּים שֶׁעַר הַחֲצָר הַפְּנִימִית
הַפְּנֵה קָדִים יְהִי סָגוֹר שְׁשֶׁת יָמֵי
הַמַּעֲשֶׂה, וְלָמָּה? מְשׁוּם
שְׁמַטְטֵרוֹן שְׁלִיט עֲלֵיהֶם, וּבְיוֹם
הַשְּׁבִת שְׁיַבֵּא בַּעֲלָה יִפְתָּח, וְכֵן
בְּיוֹם הַחֲדָשׁ יִפְתָּח, וּמְשׁוּם זֶה,
כְּשִׁמּוֹרִיד אָדָם יְהו"ה בְּקִרְיָא
שְׁמַע, צָרִיךְ לְהוֹרִיד אוֹתוֹ
בְּאֲדֹנָי, שְׁהוּא כְּפִי, וּמְשׁוּם זֶה
אֲדֹנָי שְׁפָתֵי תִפְתָּח וּפִי יִגִּיד
תְּהִלָּתֶךָ.

שְׁשֶׁדֶשׁ תַּפְלוֹת הֵן בְּשִׁבְתָּ,
וּרְבִיעִית תַּפְלַת מוֹסָף, תַּפְלַת
עֶרְבִית אַתָּה קִדְשָׁתָּ, וְזוֹ שְׁכִינָה
תַּחְתּוֹנָה שְׁהִיא מְצַד הַשְּׁמָאֵל,
שְׁשֶׁם הַלְוִיִּם, שְׁנֹאֲמַר בְּהִם
וְקִדְשָׁתָּ אֶת הַלְוִיִּם. תַּפְלַת
שַׁחֲרִית, יִשְׁמַח מֹשֶׁה בְּמִתְנַת
חֶלְקוֹ, וְזֶה נִשְׁמַת כָּל חַי, שְׁהִיא
הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, עֲלִיָּה נֶאֱמַר אִם
תִּשְׁכַּבּוּן בֵּין שְׁפָתִים, אֵל תִּקְרִי
אִם אֵלָא אִם, שְׁעָלִיָּה נֶאֱמַר
וַיִּשְׁכַּב בְּמָקוֹם הַהוּא, בְּמָקוֹם
שֶׁשׁ כ"ב אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, שׁוֹכְכַת שֶׁם. אֲשֶׁרִי הוּא הִפָּה שְׁהַתּוֹרָה שֶׁל אוֹתָהּ שְׁעָה שׁוֹכְכַת שֶׁם.

הַתְּפִלָּה הַשְּׁלִישִׁית, אַתָּה אֶחָד וְשֶׁמֶךְ אֶחָד, זֶה יְהוָה הַעֲמוּד הָאֲמִצְעִי שְׁאוֹחַז בְּשִׁנְיָהֶם, וְהֵן נִשְׁמָה יִתְרָה וְרוּחַ יִתְרָה וְנֶפֶשׁ יִתְרָה. נֶפֶשׁ יִתְרָה בְּעֶרְבִי שֶׁבֶת - אַתָּה קִדְשָׁתָּ. נִשְׁמָה יִתְרָה - נִשְׁמַת כָּל חַי, שְׁנֹאֲמַר בָּהּ יִשְׁמַח מֹשֶׁה בְּמַתְנַת חֲלָקוֹ. רוּחַ יִתְרָה - אַתָּה אֶחָד וְשֶׁמֶךְ אֶחָד. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׁפֹתַי אֶת פִּי בְּשִׁלְשׁ תְּפִלוֹת לִקְבֹּל אוֹתָם בְּשֶׁבֶת. תְּפִלַּת מוֹסֵף זֶה צִדִּיק, שְׁפוֹלֵל אֶת כָּל הַתְּפִלוֹת, וְכו' אוֹמְרִים בְּתְּפִלַּת מוֹסֵף כֵּתֵר יִתְּנוּ לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, וְהַכֵּתֵר הוּא כֵּתֵר עֲלִינוּ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ - אֲבָא וְאֵמָא, וְקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ - שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, יְהוָה צְבָאוֹת - בְּרִית מִלָּה וְשְׁתֵּי יְרֵכִים שֶׁל אֲמַת, מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ זֶה שְׁכִינָה.

אֲשֶׁרִי הַשְּׁפָתִים שֶׁהֵם שְׁעָרֵי הַהִיכָל לִקְבֹּל בָּהֶם אֶת הַתְּפִלוֹת הַלָּלוּ, וּמִשּׁוֹם זֶה אֲדַנִּי שְׁפָתֵי תְּפִלָּתוֹ, פִּתְחוּ לִי שְׁעָרֵי צִדִּיק, שְׁכַשְׁאֲדָם פּוֹתַח פִּי בְּתְּפִלָּה עִם שְׁכִינָתוֹ, מִיָּד אֶז תִּקְרָא וְיְהוָה יַעֲנֶה, הוּא וּבֵית דִּינוֹ, אֲזִי שְׁמוֹנֶה אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יְהוָה אֱהִיָּה, אֲבָא וְאֵמָא, וְיְהוָה יַעֲנֶה מִיָּד, הוּא וּבֵית דִּינוֹ, יְהוָה אֲדַנִּי.

בְּשֶׁהֵם בְּאֲבָא וּבְאֵמָא, לִימִין וּשְׂמָאל, כָּל אֶחָד הוּא שֵׁם בְּפָנָי עֲצָמוֹ, וְכִשְׁהֵם בְּכֵתֵר עֲלִינוּ, הֵם בְּיַחְדּוֹ אֶחָד כְּמוֹ זֶה: יֵאָהוּיָהּ, בְּחֶסֶד וּגְבוּרָה, הֵם יְהוָה אֱהִיָּה, הַעֲנָפִים נִפְרָדִים לִימִין וּלְשְׂמָאל, בְּעֲמוּד הָאֲמִצְעִי הֵם שְׁנֵיהֶם בְּיַחְדּוֹ אֶחָד, וְכֵן הַעֲנָפִים נִפְרָדִים בְּנִצָּח וְהוֹד, יְהוָה לִימִין, אֱהִיָּה לְשְׂמָאל, בְּצִדִּיק מִתְיַחֲדִים. הֲרִי פֶּאן סוּד הָאֵילָן, שְׁמַתְפָּשִׁים עֲנָפָיו מִמְעָלָה וּמִתְיַחֲדִים לְמַטָּה בְּשֶׁרְשׁוֹ, וְזֶה עֵץ הַחַיִּים.

צְלוֹתָא תְּלִיתָאָה אַתָּה אֶחָד וְשֶׁמֶךְ אֶחָד, דָּא יְהוָה עֲמוּדָא דְאֲמִצְעִיתָא דְאֶחָד בְּתְרוּיָהּ, וְאִינוּן נִשְׁמָה יִתְרָה וְרוּחַ יִתְרָה וְנֶפֶשׁ יִתְרָה, נֶפֶשׁ יִתְרָה בְּעֶרְבִי שֶׁבֶת, אַתָּה קִדְשָׁתָּ, נִשְׁמָה יִתְרָה נִשְׁמַת כָּל חַי, דְּאֵתְמַר בָּהּ יִשְׁמַח מֹשֶׁה בְּמַתְנַת חֲלָקוֹ, רוּחַ יִתְרָה אַתָּה אֶחָד וְשֶׁמֶךְ אֶחָד, זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּאֶפְתַּח פּוֹמּוּי בְּתִלַּת צְלוֹתִין, לִקְבֹּלָא (דף לד ע"ב) לֹון בְּשֶׁבֶת, תְּפִלַּת מוֹסֵף דָּא צִדִּיק, דְּכָלִּיל כְּלָהּ צְלוֹתִין, וְבִיה אֲמַרִין בְּצְלוֹתָא דְמוֹסֵף כֵּתֵר יִתְּנוּ לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְכֵתֵר אִיהוּ כֵתֵר עֲלִינוּ, יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲבָא וְאֵמָא, קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ תְּלַת אֲבָהֵן, יְיָ צְבָאוֹת בְּרִית מִלָּה וְתִרִין יְרֵכֵי קְשׁוּט, מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ דָּא שְׁכִינָתָא.

וְבִאִין שְׁפוּן דְאִינוּן תְּרַעֲצִין דְהִיכְלָא, לִקְבֹּלָא בְּהוּן צְלוֹתִין אֵלִין, וּבְגִין דָּא אֲדַנִּי שְׁפָתֵי תְּפִלָּתוֹ (תהלים נא יז), פִּתְחוּ לִי שְׁעָרֵי צִדִּיק (שם קיח יט), דְּכַד בְּרַ נִשׁ אֶפְתַּח פּוֹמּוּי בְּצְלוֹתָא בְּשְׁכִינָתִיהּ, מִיָּד אֶז תִּקְרָא וְיְיָ יַעֲנֶה (ישעיה נח ט), הוּא וּבֵית דִּינוֹ, אֲזִי תְּמַנִּיא אֲתוּנוּ דְאִינוּן יְהוָה אֱהִיָּה, אֲבָא וְאֵמָא, וְיְיָ יַעֲנֶה מִיָּד הוּא וּבֵית דִּינוֹ יְהוָה אֲדַנִּי.

בְּרַ אִינוּן בְּאֲבָא וּבְאֵמָא, לִימִנָא וּשְׂמָאלָא, כָּל חַד אִיהוּ שֵׁם בְּפָנָי עֲצָמוֹ, וְכַד אִינוּן בְּכֵתֵר עֲלִינוּ אִינוּן בְּיַחְדּוֹ חֲדָא, כְּגֻוּנָא דָּא יֵאָהוּיָהּ, בְּחֶסֶד וּגְבוּרָה אִינוּן יְהוָה אֱהִיָּה, עֲנָפִין מִתְפָּרְדִין לִימִנָא וּשְׂמָאלָא, בְּעֲמוּדָא דְאֲמִצְעִיתָא אִינוּן תְּרוּיָהּ בְּיַחְדּוֹ חֲדָא, וְהִכִּי אִינוּן עֲנָפִין מִתְפָּרְדִין בְּנִצָּח וְהוֹד, יְהוָה לִימִנָא אֱהִיָּה לְשְׂמָאלָא, בְּצִדִּיק מִתְיַחֲדִים, הָא הִכָּא רְזָא דְאֵילָנָא, דְאֵתְפִשְׁטֵן עֲנָפָיו מִעֵילָא, וּמִתְיַחֲדִין בְּשֶׁרְשׁוֹ לְתַתָּא, וְדָא עֵץ הַחַיִּים.

עין הדעת טוב, דלית ביה רע, מתתא לעילא, כגוונא דא, אדנ"י שכינתא תתא, יהו"ה עמודא דאמצעיתא, ואינון בתרין ירכין ענפין מתפרדין לימינא ושמאלא, והכי בתרין דרועין מתפרדין ענפין לימינא ולשמאלא, בצדיק אינון ביחודא חדא יאהדונה"י, ודא רזא דחשמ"ל, חיוון דאשא ממללן, כל הפורע פורע בברוך, דאיהי יאהדונה"י, וכל הזקף זקף בשם, בתרין שמהן ודא יהו"ה אהי"ה.

ובתם היה משבח שכינתא פשיר השירים (שיר) מה יפיו פעמיה בנעלים בת נדיב, חמוקי ירכין כמו חלאים מעשה ידי אמן, שררף אגן הסהר, שגיי שדיף, צוארף, ראשף, הרי כאן מטה למעלה.

והיא משבחת את הקדוש ברוך הוא ממעלה למטה, ראשו בתם פז, עיניו, לחיו, שפתותיו, שוקיו. אשריו מי שמעלה את התפלה בכל איבר ואיבר בתקון הזה.

בא וראה, יהו"ה אדנ"י הוא הקדוש ברוך הוא ושכינתו, בשתי שוקים, יהו"ה לימין, אדנ"י לשמאל, והם אספקלריה המאירה ואספקלריה שאינה מאירה, בצדיק שניהם אחד, יאהדונה"י. וכך בשתי זרועות, יהו"ה לימין, אדנ"י לשמאל, בעמוד האמצעי יאהדונה"י, שניהם ביחוד אחד, בסוד אמ"ן, ומשום זה גדול העונה אמן יותר מן המברך, הוא איהו מתתא לעילא.

ממעלה למטה, יהו"ה אהי"ה שניהם אחד בכתר עליון, כמו זה: יאההויה"ה, בתכמה ובניה יהו"ה אהי"ה, בשתי זרועות

עין הדעת טוב, דלית ביה רע, מתתא לעילא, כגוונא דא, אדנ"י שכינתא תתא, יהו"ה עמודא דאמצעיתא, ואינון בתרין ירכין ענפין מתפרדין לימינא ושמאלא, והכי בתרין דרועין מתפרדין ענפין לימינא ולשמאלא, בצדיק אינון ביחודא חדא יאהדונה"י, ודא רזא דחשמ"ל, חיוון דאשא ממללן, כל הפורע פורע בברוך, דאיהי יאהדונה"י, וכל הזקף זקף בשם, בתרין שמהן ודא יהו"ה אהי"ה.

ובתון הוה משבח שכינתא פשיר השירים (שיר) מתתא לעילא, הדא הוא דכתיב מה יפיו פעמיה בנעלים בת נדיב, חמוקי ירכין כמו חלאים מעשה ידי אמן, שררף אגן הסהר, שגיי שדיף, צוארף, ראשף, הא הכא מתתא לעילא.

והיא משבחת לקודשא בריך הוא מעילא לתתא, ראשו בתם פז, עיניו, לחיו, שפתותיו, ידיו, שוקיו, זבאה איהו מאן דסליק צלותא בכל איבר ואיבר בתקונא דא.

תא חזי יהו"ה אדנ"י איהו קודשא בריך הוא ושכינתיה, בתרין שוקין יהו"ה לימינא אדנ"י לשמאלא, ואינון אספקלריאה המאירה ואספקלריאה שאינה מאירה, בתרין דרועין יהו"ה לימינא אדנ"י לשמאלא, בעמודא דאמצעיתא יאהדונה"י תרוייהו ביחודא חדא, בסוד אמ"ן, ובגין דא גדול העונה אמן יותר מן המברך, הא איהו מתתא לעילא.

מעילא לתתא יהו"ה אהי"ה תרוייהו חד בכתר עליון, כגוונא דא יאההויה"ה, בתכמה ובניה יהו"ה אהי"ה, בתרין דרועין יהו"ה אהי"ה, בעמודא דאמצעיתא תרוייהו

יהו"ה אהי"ה, בעמוד הקמץע
שניהם כאחד, בנצח והוד יהו"ה
אהי"ה, זה לימין וזה לשמאל,
בצדיק שניהם ביחוד כאחד, וכן
במלכות שניהם ביחוד אחד כמו
זה: יהו"ה אדנ"י, ובה
מתחברים יהו"ה אהי"ה, ומשום
זה היא קרית ארבע, החבור של
ארבעה שמות, שהם בארבע
פרשיות של תפלין של יד,
ובארבעה בתי תפלין של
הראש.

ובשנביא היה עולה למעלה
ודופק בשער, אם היה עולה עם
השכינה, היה פותח לו מיד,
וזהו אומר לו, בן אדם, עמד על
רגליך ואדבר אותך, שאתה הוא
שהיית סובל את השכינה
בתפלת עמידה, עמד על רגליך,
שנאמר בהם וכף רגליהם ככף
רגל עגל, עגלים פנקדים שהם
מנהיגים את האותיות, ומצד
האותיות הם מרבעים. זהו
שפתוב על ארבעת רבעיהם
בלכתם לכו. ועוד על ארבעת
רבעיהם, הם ארבע קדשות
שאומר אדם בכל יום. ועוד עמד
על רגליך - בראשונות, ומה
שאלתך עד חצי המלכות -
באמצעיות, ותעש - באחרונות,
ששם אדם הוא כמו עבד
המקבל פרס מרבו והולך לו.
אלו יוצאים, שנותן להם המלך
את בקשותם, והרי אחרים
דופקים בשער, בעלי ברית
מילה, ואומרים אדנ"י שפתי
תפתח.

אשריהם ישראל שהם רגלי
השכינה, שעומדת עליהם
בתפלת העמידה, שהיא ודאי
עליהם תפלה מעמד, ועומדת
עליהם בגלות, ובמה עומדת
עליהם? משום שמורידים אליה
יהו"ה, שעליו נאמר כל הזקף זקף בשם, שבו צריך בן אדם לזקף את השכינה, ואלו שלא

פחדא, בנצח והוד יהו"ה אהי"ה דא לימינא
ודא לשמאלא, בצדיק תרוייהו ביחודא
פחדא, וכן במלכות תרוייהו ביחודא חדא
פגוונא דא יהו"ה אדנ"י, ובה מתחברין יהו"ה
אהי"ה, ובגין דא איהי קרית ארבע, חבורא
דארבע שמקן, דאינון בארבע פרשין דתפלין
דיד, ובארבע בתי דתפלין דרישא.

וכר נביא הוה סליק לעילא, ודפיק לתרעא,
אי הוה סליק בשכינתא, הוה פתח ליה
מיד, והוה אמר ליה בן אדם עמד על רגליך
ואדבר אתך (יחזקאל ב א), דאנת הוא דהוית סביל
לשכינתא בצלותא בעמידה, עמוד על רגליך,
דאתמר בהון (שם א י) וכף רגליהם ככף רגל
עגל, עגולים פנקודים דאינון מנהיגים
לאתוון, ומסטרא דאתוון אינון מרופעין, הדא
הוא דכתיב (שם יז) על ארבעת רבעיהם בלכתם
ילכו, ועוד על ארבעת רבעיהם, אינון (דף לה
ע"א) ארבע קדושות דאומר בר נש בכל יומא,
ועוד עמוד על רגליך בקדמאין, ומה שאלתך
עד חצי המלכות באמצעיות, ותעש בבתראין,
דתמן איהו בר נש כעבד המקבל פרס מרבו
והולך לו, אלין נפקין דיהיב לון מלכא
בעותהון, הא אחרנין קא דפקי לתרעא, מארי
דברית מילה, ואמרי אדנ"י שפתי תפתח.

וכאין אינון ישראל דאינון רגלין דשכינתא,
דקמת עלייהו בצלותא בעמידה,
דאיהי ודאי עלייהו תפלה מעומד, וקמת
עלייהו בגלותא, ובמאי קמת עלייהו, בגין
דנחתין לגבה יהו"ה, דעליה אתמר כל הזקף
זקף בשם, דביה צריך בר נש לזקפא
לשכינתא, ואלין דלא זקפין לה בשם יהו"ה
בצלותהון, או בפקודין דאורייתא (נ"א
יהו"ה, שעליו נאמר כל הזקף זקף בשם, שבו צריך בן אדם לזקף את השכינה, ואלו שלא

זוקפים אותה עם שם יהו"ה בתפלתם, או במצוות של התורה (שלם), היא צועקת עליהם, נתנני יהו"ה בידי לא אוכל קום, שהסמיכה שלה היא בשתי זרועות, שהן חסד וגבורה, והעמידה שלה בשתי שוקים, שהם נצח והוד, והזקיפות שלה בגוף, שהוא העמוד האמצעי, שמו יהו"ה, ומשום כך כל הזקף זקף בשם, והיחוד שלה עם צדיק, ומשום אלו שלא יכולה לעמד עמהם בתפלה, ואין לה סמיכה ולא זקיפה עמהם בגלות, מתעצבת בהם, וסוד הדבר - בן חכם ישמח אב ובן כסיל תוגת אמו, ובגללו ויתעצב אל לבו, ולמה כל זה לאמו ולא לאביו?

א"ל זהו סוד עליון, מצוות עשה הן מימין, ששם חכמה, כמו שבארנו בפעלי המשנה, הרוצה להחכים ידרים, ומצוות לא תעשה הן משמאל, ששם האם העליונה, שהם אדנ"י ש'מעה, אדנ"י ס'לחה, אדנ"י ה'קשיבה ועשה אל תאחר, ביום הכפורים, וכשלא חוזרים בתשובה אותם שעוברים על לא תעשה שהם משמאל, נאמר עליהם ובן כסיל תוגת אמו, משום ששם האם לשמאל, והלב הוא לשמאל, (וסוד הדבר) ומשום זה ויתעצב אל לבו.

ושתי הויו"ת הן, לימין ולשמאל, כמו זה: יהו"ו יוה"ה, י' לימין, ובו יהו"ה בחכמה יסד ארץ, האב עם הבת, ה' עליונה עם הבן שהוא ו', תפלין על ראשו. זהו שכתוב ובזרוע עזו, אלו תפלין של ראש, שבכל מקום שאות ה' על ו', היא אם. וזהו הסוד של קרבן עולה ויורד, שעולה ה' אל י', ויורדת ה' אל

דלהון), איהי צווחת עליהו, נתנני יי' בידי לא אוכל קום (איכה א יד), דסמיכו דילה איהו בתרין דרועין דאינון חסד וגבורה, ועמידה דילה בתרין שוקין דאינון נצח והוד, וזקיפו דילה בגופא דאיהו עמודא דאמצעיתא, יהו"ה שמייה, ובגין דא כל הזקף זקף בשם, ויחודא דילה בצדיק, ובגין אלין דלא יכולת למיקם בהון בצלותא, ולית לה סמיכו ולא זקיפו בהון בגלותא, אתעציבת בהון, ורזא דמלה בן חכם ישמח אב, ובן כסיל תוגת אמו (משלי י א), ובגין ויתעצב אל לבו (בראשית

ו ז), ואמאי פולי האי לאמיה ולא לאבוהי. א"ל דא רזא עלאה איהו, פקודין דעשה אינון מימינא דתמן חכמה, פמה דאוקמוהו מארי מתניתין הרוצה להחכים ידרים, ופקודין דלא תעשה אינון משמאלא דתמן אימא עלאה, דבהון אדנ"י ש'מעה אדנ"י ס'לחה אדנ"י ה'קשיבה ועשה אל תאחר (דניאל ט יט), ביום הכפורים, וכד לא חזרין בתיובתא אינון דעברין על לא תעשה דאינון משמאלא, אתמר עליהו (משלי י א) ובן כסיל תוגת אמו, בגין דתמן אימא לשמאלא, ולבא איהו לשמאלא, (וזהו דמלה) ובגין דא ויתעצב אל לבו.

ותרין הויו"ת אינון לימינא ולשמאלא, כגוונא דא יהו"ו יוה"ה, י' לימינא וביה יהו"ה בחכמה יסד ארץ (שם ג יט), אב עם ברשא, ה' עלאה עם ברא דאיהו ו', תפלין על רישיה, הדא הוא דכתיב (ישעיה סב ח) ובזרוע עזו אלו תפלין דרישא, דבכל אתר דאת ה' על ו' איהי אימא.

ודא רזא דקרבן עולה ויורד, דסליק ה' לגבי י', ונחית ה' לגבי ו', ואם לאו האי

ו', ואם לא הִהוּיָהּ יִהְיֶה הַזֶּה שְׁנִימָה בְּפִתּוֹב הַזֶּה, כִּי אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל הַשָּׁפֵל וְיִדְוֹעַ אוֹתִי, לֹא הִיוּ יוֹדְעִים בְּנֵי אָדָם קֶרֶבן עוֹלָה וְיוֹרֵד, שֶׁשָּׁפֵל הָיָה אָדָם מְקַרֵּב אֶת אוֹת ה' עִם י, וְה' עִם ו', וּמִי עוֹלָה וְיוֹרֵד, מִי הִנֵּה יוֹדֵעַ מִי הִיא ה' שֶׁהִיא הַבַּת שֵׁשׁ לוֹ לְהַעֲלוֹתָהּ אֶל הָאֵב, וְה' שֶׁהִיא הָאֵם לְהוֹרִיד אוֹתוֹ אֶל הַבֶּן? אֲלֹא בְּגִלּוֹל הַהוּיָהּ הַזֶּה שֶׁהִיא יִהְיֶה ו', שֶׁהִיא עַל ו' הִיא הָאֵם הַעֲלִינָהּ, וְכֵה נִשְׁמָע ה' תַּחְתּוֹנָה, שֶׁהִיא תַּחַת י, שֶׁהִיא הַבַּת, וְזֶה סוֹד הַקֶּרֶבן, שֶׁצָּרִיף לְהַעֲלוֹת ה' לִי, וְלְהוֹרִיד ה' אֶל ו'.

וְזֶה ה' הוּא לִמִּין, חֲכָמָה, ו' תּוֹרָה שֶׁבְּכַתֵּב, מִימִינוֹ אֵשׁ דָּת לְמוֹ, וְזֶהוּ שְׁאוּמְרִים מִחַ הַבֶּן שְׁנִימָשֶׁף מִמֶּחַ הָאֵב. ה' עֲלִינָה לְשִׁמְאֵל, וּמִשֶּׁם נִתְּנָה תּוֹרָה שֶׁבַעל פֶּה, שֶׁהִיא ה' תַּחְתּוֹנָה. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שִׁידְעִים סוֹדוֹת עֲלִינִים בְּהוּיָהּ, שֶׁבָּהֶם עוֹלִים וְיוֹרֵדִים בְּהִבְלִים שֶׁל פִּיקֶה, וְיוֹרֵדִים אוֹתָם הַחִילּוֹת בָּהֶם פְּרָאוֹי, שֶׁשָּׁפֵאָדָם מַעֲלָה אֶת שְׁכִינָתוֹ בְּתַפְלָתוֹ, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹרֵד עָלָיו. זֶהוּ שֶׁפִּתּוֹב בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי אָבָא אֱלִיף וּבִרְכָתִיף. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם רְגָלִי הַשְׁכִּינָה לַעֲמֹד עִמָּה בֵּין בְּרוּחָהּ בֵּין בְּצֶרָה, שֶׁשָּׁפֵהֶם בְּדִין בְּיוֹם הַדִּין, שֶׁהוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה, הִיא עוֹמֶדֶת עִמָּה לְדִין שְׁמַעְמִידִים אוֹתָהּ בְּתַפְלָתָם, שֶׁעָלִיהֶם נֶאֱמַר בְּהַתְהַלֵּכָה תִּנְחָה אֶתְךָ, בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עָלֶיךָ, וְהַקִּיצוֹת הִיא תִּשְׁחִיךְ. שֶׁבְּכָל מָקוֹם שֶׁעוֹמְדִים יִשְׂרָאֵל בְּכָל מַצָּה וּמַצָּה

הוּיָהּ יִהְיֶה ו', דְּאֶתְרִמִּיז בְּהַאי קָרָא (יִרְמְיָה ט כג) כִּי אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל הַשָּׁפֵל וְיִדְוֹעַ אוֹתִי, לֹא הִיוּ יוֹדְעִין בְּנֵי נֶשֶׁא קֶרֶבן עוֹלָה וְיוֹרֵד, דְּכַד לֹא הָיָה בַר נֶשֶׁא קָרִיב אֶת ה' עִם י, ה' עִם ו', וּמָאן עוֹלָה וְיוֹרֵד, מָאן הָיָה יוֹדֵעַ מִי הִיא ה' דְּאִיהִי בְּרַתָּא, דְּאִית לִיה לְסִלְקָא לָהּ לְגַבִּי אָבָא, וְה' דְּאִיהִי אִימָא לְנִחְתָּא לָהּ לְגַבִּי בָּרָא, אֲלֹא בְּגִין הָאִי הוּיָהּ דְּאִיהִי יִהְיֶה ו', דְּה' דְּאִיהִי עַל ו' אִיהִי אִימָא עֲלָאָה, וְכֵה אֲשֶׁתְּמַע ה' תַּתָּאָה דְּאִיהִי תַּחְתּוֹת י' דְּאִיהִי בְּרַתָּא, וְדָא רְזָא דְּקֶרֶבְנָא, דְּצָרִיף לְסִלְקָא ה' לְגַבִּי י', וְלְנִחְתָּא ה' לְגַבִּי ו'.

וְזֶה ה' אִיהִי לִימִינָא חֲכָמָה, ו' תּוֹרָה שֶׁבְּכַתֵּב, מִימִינוֹ אֵשׁ דָּת לְמוֹ (דְּבָרִים לג ב). וְהָאִי אִיהִי דְּאֶמְרִין מוֹחַ הַבֶּן דְּאֶתְמַשֶּׁף מִמוֹחַ הָאֵב, ה' עֲלָאָה לְשִׁמְאֵלָא, וּמִתַּמָּן אֲתִיְהִיבַת אוֹרִייתָא שֶׁבַעל פֶּה, דְּאִיהִי ה' תַּתָּאָה.

וּבְאִין אִינּוֹן יִשְׂרָאֵל דִּידְעִין רְזִין עֲלָאִין בְּהוּיָהּ, דְּבִהוּן סִלְקִין צִלּוֹתִין בְּהִבְלִים דְּפּוֹמָהוֹן, וְנִחְתִּין אִינּוֹן חִיילִין בְּהוּן כְּדָקָא יָאוֹת, דְּכַד בַּר נֶשֶׁא סִלִּיק שְׁכִינָתָהּ בְּצִלּוֹתָהּ, קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא נַחִית עָלֶיהָ, הָדָא הוּא דְּכָתִיב (שְׁמוֹת כ כד) בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי אָבָא אֱלִיף וּבִרְכָתִיף, זָכָאִין אִינּוֹן יִשְׂרָאֵל דְּאִינּוֹן רְגָלִין לְשְׁכִינָתָא, לְמִיקָם עִמָּה בֵּין בְּרִיחַ בֵּין בְּעָאקוֹ, דְּכַד אֲנוּן בְּדִינָא (דָּף לז ע"ב) בְּיוֹמָא דְּדִינָא דְּאִיהִי רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אִיהִי קָמַת עִמָּהוֹן לְדִינָא, דְּקִימִין לָהּ בְּצִלּוֹתָהוֹן, דְּעָלִייהוּ אֶתְמַר (מְשָׁלִי ו כב) בְּהַתְהַלֵּכָה תִּנְחָה אוֹתְךָ, בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עָלֶיךָ, וְהַקִּיצוֹת הִיא תִּשְׁחִיךְ, דְּבְכָל אֶתְר דְּקִימִין יִשְׂרָאֵל בְּכָל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא לְשְׁכִינָתָא, אִיהִי קִימַת בְּגִינִיָּהּ בְּכָל דּוּחָקָא וְצַעֲרָא, בֵּין

לשכינה, היא עומדת בשבילם בכל דחק וצער, בין בדרך בין בשוב בין בים. וזהו בהתהלךך במדבר - תנחה אתך, זהו שכתוב צדק לפניך יהלך וישם לדרך פעמיו. בשכבך - בשוב, תשמור עליך, והקיצות - לרדת לים - היא תשיחה. ועוד, בהתהלךך - בעולם הזה - תנחה אתך, בשכבך - בקבר - תשמור עליך, והקיצות - בתחית המתים - היא תשיחה.

הרי אלו יוצאים, והנה אחרים דופקים בפתח, והם בעלי הרגלים, מהצד של הרגלים של הקדוש ברוך הוא, שנאמר בהם ועמדו רגליו ביום ההוא, ועליהם נאמר כשש מאות אלף רגלי הגברים לבד משה. אלו יוצאים והרי אחרים נכנסים, מצד של אלו שנאמר בהם ורגליהם רגל ישרה, ויש רגלים אחרות מרבעים של אופנים, שנאמר בהם על ארבעת רבעיהם בלכתם ילכו, שבהם והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק, ואותם רגלים בעגול, הם כמו נקודות לאותיות, שהם רגלים ברבוע.

והנביא שהוא מהצד שלהם, שם היתה עולה רוחו, ומשם היה שומע כל מה שהיה לו לשמע. זהו שכתוב ויאמר אלי בן אדם עמד על רגליך ואדבר אותך, ועוד, ותבא בי רוח כאשר דבר אלי ותעמדני על רגלי ואשמע את מדבר אלי, ותשאני רוח ואשמע אחרי וגומר, משום שהדרגות הן מצד השכינה, שנאמר בה וראית את אחורי, אמר ואשמע אחרי.

מה זה קול רעש גדול? שיש רעש ויש רעש. יש רעש שנאמר בו לא ברעש יהוה, שלא יבא

בארחא בין בשובא בין בימא, ודא איהו בהתהלךך במדברא תנחה אותך, הדא הוא דכתיב (תהלים פה יד) צדק לפניך יהלך וישם לדרך פעמיו, בשכבך בשובא תשמור עליך, והקיצות למיזל בימא היא תשיחה, ועוד בהתהלךך בהאי עלמא תנחה אותך, בשכבך בקבר תשמור עליך, והקיצות בתחית המתים היא תשיחה.

הא אלן נפקין, והא אחרנין קא דפקין לפתחא, ואינון מארי רגלין, מסטרא דרגלין דקודשא בריך הוא, דאתמר בהון (זכריה יד ד) ועמדו רגליו ביום ההוא, ועלייהו אתמר (שמות יב לו) כשש מאות אלף רגלי הגברים לבד משה, אלן נפקין הא אחרנין עאלין, מסטרא דאלין דאתמר בהון (יחזקאל א ז) ורגליהם רגל ישרה, רגלין בעגולא אינון רגל ישרה, ואית רגלין אחרנין מרובעין דאופנים, דאתמר בהון (שם יז) על ארבעת רבעיהם בלכתם ילכו, דבהון והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק (שם יד), ואנון רגלין בעגולא, אינון כנקודין לאתוון, דאינון רגלין ברבועא. ונביא דאיהו מסטרא דלהון, תמן הוה סליק רוחיה, ומתמן הוה שמע כל מה דהוה ליה למשמע, הדא הוא דכתיב (יחזקאל ב א) ויאמר אלי בן אדם עמד על רגליך ואדבר אותך, ועוד (שם ב) ותבא בי רוח כאשר דבר אלי ותעמדני על רגלי, ואשמע את מדבר אלי, ותשאני רוח ואשמע אחרי וגומר (שם ג יב), בגין דדרגין אינון מסטרא דשכינתא, דאתמר בה (שמות לג כג) וראית את אחורי, אמר ואשמע אחרי.

מאי קול רעש גדול, דאית רעש ואית רעש, אית רעש דאתמר ביה (מלכים א יט יא) לא

לְשֵׁם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְיֵשׁ
רַעַשׁ שִׁיבָא לְשֵׁם, אֲלֵא רַעַשׁ
בְּהַפּוּךְ עַרְשׁ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל עַרְשׁ דָּוִי, וְזֶהוּ
כָּל מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכָת בַּחֲלִיו,
שֶׁנֶּהֱפֹךְ רַעַשׁ לְעַרְשׁ, וְיֵמִי הוּא
עַרְשׁ? אֲלֵא הוּא עַרְשׁ בְּהַפּוּךְ
אוֹתִיּוֹת, וְזוֹ שְׂכִינָה שֶׁהִיא הַכֶּלֶל
שֶׁל עַשְׂרֵי סְפִירוֹת, שֶׁעֲלֶיהָ נֶאֱמַר
אֵין קְדוּשָׁה פְּחוּת מֵעֲשָׂרָה.

שֶׁהִיא שׁוּרָה עַל רֹאשׁ הַחֹלָה,
וּבְגִלְלָה יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ, וּבִמָּה?
עַל עַרְשׁ דָּוִי, עַל שְׂכִינָתוֹ וְדָאִי,
וְאִם שְׂכִינָה לֹא שָׁם, רוּחַ סְעָרָה
שָׁם, שֶׁמְסַעֲרָה אֶת גּוֹף הָאָדָם,
שֶׁכְּתוּב בּוֹ וְהֶאֱנִיָּה חֲשֹׁבָה
לְהַשְׁבֵּר, שֶׁהִיא גּוֹף הַסְּפִינָה.
כְּשֶׁאֵין הַשְׂכִּינָה סוֹמְכַת אוֹתָהּ,
רוּחַ סְעָרָה מִהִפְכָת אוֹתָהּ
וּמִשְׁפֹּרֶת אוֹתָהּ, וּבִזְמַן שֶׁשְׂכִינָה
סוֹמְכַת אוֹתָהּ, מִיָּד יוֹצֵא קוֹל: בֶּן
אָדָם עֹמֵד עַל רִגְלֵיךָ, וְעוֹמֵד
מִמַּחֲלָתוֹ, וְיוֹצֵא מִהֲדִין שֶׁלֹּם
בְּגוֹפוֹ שֶׁלֹּם בְּמֹמּוֹ.

הָרִי אֵלֶּה יוֹצֵאִים, הֵנָּה אַחֲרֵים
דּוֹפְקִים בְּפִתַח, וְאוֹמְרִים אֲדֹנָיִי
שִׁפְתֵי תִפְתָּח, וְאוֹתָם שְׁסוּמְכִים
אֶת הַשְׂכִּינָה בְּכֹמָה רִגְלִים שֶׁל
מוֹעֲדִים וְיָמִים טוֹבִים, וּכְשֶׁאֵלֶּה
נִכְנָסִים, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִשְׁבִּיחַ אוֹתָהּ בָּהֶם, מֵהַ יָּפוּ
פְּעֻמֶּיךָ בְּנִעְלִים בֵּת נָדִיב, שֶׁאֵלֹו
הֵם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם שְׁלֹשׁ פְּעָמִים
בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל זְכוּרָךְ. אָמַר
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כֹּמָה אֶת נֶאֱמַר
בְּאֵלֹו הַנִּעְלִים, שֶׁהֵם נִעְלִילַת פֶּסַח
וְנִעְלִילַת עֲצֶרֶת וְנִעְלִילַת חֹג. חֲמוּקֵי
יִרְכִיךָ - אֵלֶּה הֵם מִצַּד שֶׁל שְׁתֵּי
עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, וְהֵן שֵׁשׁ דְּרָגוֹת
נִבְּוָאָה.

מִצַּד הָאוֹת ו', שֶׁהוּא צִדִּיק,
הַעֲמוּד שְׁסוּמָךְ אוֹתָם, וְהוּא
כְּנֶגֶד שֵׁשׁ מַעֲלֹת לִפְסָא, וְעוֹלָה

בְּרַעַשׁ יִי, דִּלָּא יִיְתִי תַמָּן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
וְאִית רַעַשׁ דִּיִּיְתִי תַמָּן, אֲלֵא רַעַשׁ בְּהַפּוּכָא
עַרְשׁ, כֹּמָה דְּאֶתְמַר (תְּהֵלִים מֵא ד) יִי יִסְעֲדֵנוּ עַל
עַרְשׁ דָּוִי, וְדָא אִיהוּ כָּל מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכָת בַּחֲלִיו,
דְּאֶתְהַפֵּךְ רַעַשׁ לְעַרְשׁ, וּמֵאִי נִיהוּ עַרְשׁ,
אֲלֵא אִיהוּ עַרְשׁ בְּהַפּוּךְ אֲתוּוֹן, וְדָא שְׂכִינָתָא
דְּאִיהִי כְּלָלָא דְּעַשְׂרֵי סְפִירוֹן, דְּעֲלֶיהָ אֶתְמַר אֵין
קְדוּשָׁה בְּפָחוּת מֵעֲשָׂרָה.

דְּאִיהִי שְׂרִיא לְרִישָׁא דְּחֹלָה, וּבְגִינָה יִי
יִסְעֲדֵנוּ, וּבִמָּאִי עַל עַרְשׁ דָּוִי, עַל
שְׂכִינָתֶיהָ וְדָאִי, וְאִם שְׂכִינָתָא לֹאוּ תַמָּן, רוּחַ
סְעָרָה תַמָּן, דְּאֶסְעִיר גּוֹפִיָּה דְּבֵר נֶשׁ, דְּכִתִּיב
בִּיה (יוֹנָה א ד) וְהֶאֱנִיָּה חֲשֹׁבָה לְהַשְׁבֵּר, דְּאִיהִי
גּוֹפָא דְּסְפִינָה, כֹּד לִית שְׂכִינָתָא סְמִיכַת לָהּ,
רוּחַ סְעָרָה מִהַפֵּךְ לָהּ וְתִפְרֵר לָהּ, וּבְזִמְנָא
דְּשְׂכִינָתָא סְמִיכַת לָהּ, מִיָּד קָלָא נָפִיק בֶּן אָדָם
עֹמֵד עַל רִגְלֵיךָ (יִחְזָקֵאל ב א), וְקָאִים מִמַּרְעָא
דִּילִיָּה, וְנָפִיק מִדִּינָא, שְׁלִים בְּגוֹפִיָּה שְׁלִים
בְּמֹמִיָּה.

הָא אֵלִין נָפִקִין, הָא אַחֲרֵנִין דְּפָקִין לְפִתְחָא,
וְאֶמְרִין אֲדֹנָיִי שִׁפְתֵי תִפְתָּח, וְאִינוּן
דְּסְמִיכִין לְשְׂכִינָתָא בְּכֹמָה רִגְלִין דְּמוֹעֲדִים
וְיוֹמִין טָבִין, וְכֹד אֵלִין עֲאֲלִין, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא מִשְׁבִּיחַ לָהּ בַּהוּן, מֵהַ יָּפוּ פְּעֻמֶּיךָ בְּנִעְלִים
בֵּת נָדִיב (שִׁיר ז ב), דְּאֵלִין אִינוּן דְּאֶתְמַר
בַּהוּן (דְּבָרִים טו טז) שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל
זְכוּרָךְ, אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כֹּמָה אֲנִתָּ
שְׁפִירָא בְּאֵלִין נִעְלִים דְּאִינוּן נִעְלִילַת פֶּסַח
וְנִעְלִילַת עֲצֶרֶת וְנִעְלִילַת חֹג, חֲמוּקֵי יִרְכִיךָ, אֵלִין
אִינוּן מִסְטָרָא דְּתִרֵי יִרְכִי קִשּׁוּט דְּאֶתְמַר בַּהוּן
שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, וְאִינוּן שֵׁיט דְּרִגִּין דְּנִבְּוָאָה.
מִסְטָרָא דָּאת ו' דְּאִיהוּ צִדִּיק, עֲמוּד דְּסְמִיךְ
לוֹן, וְאִיהוּ שֵׁיט לְקַבֵּל (מַלְכִים א י

באות י' לששים, כמו הששים
וששה גלגלים שסובבים את
הפסא, והם ס"ו מן יסוד, והרי
פרשה, נשאר י"ד, בו ובניד
הנביאים אדמה, וזו שכניה, יד
חותמת מצד של הצדיק, יד
פותחת מצד העמוד האמצעי,
היא תמונת כל, ומשום זה ובניד
הנביאים אדמה.

הרי אלו יוצאים, והנה אחרים
דופקים בפתח, ואומרים אדנ"י
שפתי תפתח, והם בעלי
האות, שהוא ח"י העולמים,
שמתפללים בשמונה עשרה
ברכות של התפלות שמקריבים
בהן קרבן לקדוש ברוך הוא,
ושבעה אילים, וכןגד שני תורים
או שני בני יונה שמצד האות
הזה, אמר למשה וזה לך
האות, והוא כולל שנים עשר
מזלות, ושבעה כוכבי לכת מצד
הקדשה, שהיא בת שבע, ומצד
של ו"ו, שהוא ו' עליונה ו'
תחתונה, ועליהם נאמר ומאות
השמים אל תחתו, פי יחתו
הגוים מהמה.

ה"א הם ששה כוכבי לכת, ה'
כוכב שביעי, ו"ו שנים עשר
מזלות, שכל מזל נקרא אות,
והוא ממנה על כל שעה של
שנים עשרה שעות, לכל נביא
יש מזלו ושעתו, וכפי אותו מזל
וכפי הפעלה שלו, כן מתגלה
לו אות מן וא"ו, ששנים עשר
מזלות ממנים על שנים עשרה
שעות ועל שנים עשר ירחים.

והמזלות הללו, משם היו
יורשים שנים עשר השבטים
את נשמותיהם, ויש מצד
אחר שנים עשר, שנאמר בהם
שנים עשר נשיאים לאמתם,
שהם נקראו טל"ה שו"ר
תאומים סרט"ן וגומר, זה

יט) שש מעלות לפסא, וסליק באת י' לששים,
פגוונא דששים ושית גלגלים דסחרין
לכורסא, ואינון ס"ו מן יסוד, והא אוקמוה,
אשתאר י"ד, ביה ובניד הנביאים אדמה (הושע
יב יא), ודא שכינתא יד חותמת מסטרא דצדיק,
יד פותחת מסטרא (דף לו ע"א) דעמודא
דאמצעיתא, איהי תמונת כל, ובגין דא (הושע
יב יא) ובניד הנביאים אדמה.

הא אלן נפקין, הא אחרנין קא דפקין
לפתחא, ואמרין אדנ"י שפתי תפתח,
ואינון מארי דאות, דאיהו ח"י עלמין, דמצלין
בח"י ברכאן דעלותין, דמקרבין בהון קרבנא
לקודשא בריך הוא, דחשיבא לקבל שבעה
פרים ושבעה אלים, ולקבל שתי תורים או
שני בני יונה, דמסטרא דהאי אות אמר למשה
וזה לך האות (שמות ג יב), ואיהו כליל תרי עשר
מזלות, ושבעה כוכבי לכת, מסטרא דקדושה,
דאיהי בת שבע, ומסטרא דו' דאיהו ו' עלאה
ו' תתאה, ועליהו אתמר (ירמיה י ב) ומאות
השמים אל תחתו, פי יחתו הגוים מהמה.

ה"א אינון שית כוכבי לכת, ה' ככבא
שביעאה, ו"ו תרין עשר מזלות, דכל
מזל אתקרי אות, ואיהו ממנא על כל שעתא
דתרין עשר שעתין, כל נביא אית ליה מזליה
ושעתיה, וכפום ההוא מזל, וכפום פעולה
דיליה, הכי אתגלייא ליה אות מן וא"ו, דתרין
עשר מזלות ממנן על תרין עשר שעתין, ועל
תרין עשר ירחין.

ואלן מזלות מתמן הוו ירתין תרין עשר
שבטין נשמתין דלהון, ואית מסטרא
אחרא תרין עשר, דאתמר בהון (בראשית כה
טז) שנים עשר נשיאים לאמתם, דאינון
אתקריאו טל"ה שו"ר תאומים סרט"ן

וְגוֹמֵר, דָּא כְּגוֹנָא דָּדָא עֲבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

נְשִׁית מְזֻלוֹת אֵינֻן מַעֲיֵלָא לְתַתָּא מַחְסָד וְעַד יִסּוּד, וְנְשִׁית מַתְתָּא לְעֵילָא מִיִּסּוּד וְעַד חֶסֶד, מְסֻטָּרָא דְמַלְכוּת אַתְקָרִיאוּ שְׂבָעָה כִּכְבִּי לְכַת, מְשַׁכִּינְתָּא עַד חֶסֶד, וּכְפּוּם פְּעוּלָה דְהֵיִיא סְפִירָה הָכִי אַתְגְּלִיִּיא אוֹת, אוֹת מְסֻטָּרָא דְחֶסֶד אִיהוּ רַחֲמֵי, אוֹת מְסֻטָּרָא דְגְבוּרָה אִיהוּ דִּינָא, וְאַחֲזִי עַל קְטוּלָא דְחֵיִיבִיא, וְשִׁפְיָכוּ דְדָמָא, וְאַחֲזִי בְּצַדִּיקִיָּיא דָם דְּבַעֲיָרָן, לְמִיכַל בְּחֻדָּה וְעַנְג דְּמַאֲכָלִין בְּחֻתָן וְכֵלָה, וּבְשִׁפְיָכוּ דְדָמָא דְקָרְבָּנִין, הָדָא הוּא דְכֵתִיב (שְׁמוֹת כ כד) וְזָבַחַת עָלָיו אֶת עֲלֹתֶיהָ וְכוּ', וְעֲלִיִּיהוּ אֶתְמַר אִיזְהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זָבָחִים שְׁחִיטָתָן בְּצַפּוֹן, וְעוֹד אַחֲזִי בְּצַדִּיקִיָּיא דָם בְּרִית, דְּאֶתְמַר בֵּה (יחזקאל טו ו) וְאוֹמֵר לָךְ בְּדַמֶּיךָ חַיִּי וְאוֹמֵר לָךְ בְּדַמֶּיךָ חַיִּי.

מְסֻטָּרָא דְעַמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא אִיהוּ אוֹת תְּלוּי אַרְוֶה, אִם זְכוּוֹן עוֹבְדִין דְּעֵלְמָא מְטָה כְּלָפִי חֶסֶד, וְאִם לֹאוּ כְּלָפִי דִּינָא, וְהָכִי אֵינֻן תֵּלַת אַחֲרָנִין כְּגוֹנָא דָּא, וְלַחֲפִימָא כְּרַמִּיזָא.

הָא אֵלִין נְפָקִין, הָא אַחֲרָנִין דְּפָקִין לְפַתְחָא מְסֻטָּרָא דְקֶשֶׁת, דְּאִיהוּ אוּף הָכִי אוֹת בְּרִית, דְּאֶתְמַר בֵּיה (שם א כח) כְּמַרְאָה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעֵנִן בְּיוֹם הַגִּשָּׁם, כֵּן מַרְאָה הַנֶּגְהָ סָבִיב, הוּא מַרְאָה דְמוֹת כְּבוֹד יי' וְאַרְאָה וְאַפֵּל עַל פָּנֵי, וְאַשְׁמַע קוֹל מְדַבֵּר, וְאַמְאִי הוּא נָפִיל עַל אֲנָפּוּי, בְּגִין דְּאֶסִּיר לְאַסְתְּכָלָא בְּקֶשֶׁת.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אָבָא וְאַמְאִי אֶסִּיר לְאַסְתְּכָלָא בְּקֶשֶׁת, אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִי בְּגִין אֵינֻן קְלִיפִין דְּמַתְּלַבְּשִׁין בֵּיה וְדֵאֵינֻן בֵּיה, דְּאֵינֻן רוּחַ סְעָרָה עֲנָן גָּדוֹל וְאֵשׁ מַתְּלַקְחַת וְנִגְהָ לֹו

כְּמוֹ זֶה עֲשֵׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שְׂשֵׁה מְזֻלוֹת הֵם מִמְעַלָּה לְמַטָּה מַחְסָד עַד יִסּוּד, וְשֵׁשׁ מִמְטָה מְעַלָּה מִיִּסּוּד עַד חֶסֶד. מִצַּד הַמַּלְכוּת נִקְרְאוּ שְׂבָעָה כִּכְבִּי לְכַת, מְשַׁכִּינָה עַד חֶסֶד, וּכְפִי הַפְּעֻלָּה שֶׁל אוֹתָהּ הַסְפִּירָה כֵּן הִתְגַּלָּה אוֹת. אוֹת מִצַּד שֶׁל חֶסֶד הוּא רַחֲמִים, אוֹת מִצַּד הַגְּבוּרָה הוּא דִּין, וּמַרְאָה עַל הָרֶג הַרְשָׁעִים, וְשִׁפְיָכוֹת דָּם, וּמַרְאָה בְּצַדִּיקִים דָּם בְּהֻמוֹת, לְאָכַל בְּשִׁמְחָה, וְעַנְג שֶׁל מַאֲכָלִים בְּחֻתָן וְכֵלָה, וּבְשִׁפְיָכוֹת שֶׁל דָּמֵי הַקָּרְבָּנוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְזָבַחַת אֶת עֲלֹתֶיהָ וְכוּ', וְעֲלִיִּיהֶם נֶאֱמַר אִיזְהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זָבָחִים שְׁחִיטָתָן בְּצַפּוֹן. וְעוֹד מַרְאָה בְּצַדִּיקִים דָּם בְּרִית, שְׁנֶאֱמַר בֵּה וְאוֹמֵר לָךְ בְּדַמֶּיךָ חַיִּי וְאוֹמֵר לָךְ בְּדַמֶּיךָ חַיִּי.

מִצַּד הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי הוּא אוֹת תְּלוּי אַרְוֶה. אִם זָכוֹת הַמַּעֲשִׂים שֶׁל הָעוֹלָם - מְטָה כְּלָפִי חֶסֶד, וְאִם לֹא - כְּלָפִי דִּין, וְכֵן הֵם שְׁלֹשָׁה הָאֲחֵרִים כְּמוֹ זֶה, וְלַחֲכָם בְּרַמּוּז.

הָרִי אֵלֹו יוֹצְאִים, וְהִנֵּה אַחֲרִים דּוֹפְקִים בְּפִתַח מִצַּד הַקֶּשֶׁת, שְׁהוּא אֵף כֵּן אוֹת בְּרִית, שְׁנֶאֱמַר בּוֹ כְּמַרְאָה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעֵנִן בְּיוֹם הַגִּשָּׁם כֵּן מַרְאָה הַנֶּגְהָ סָבִיב, הוּא מַרְאָה דְמוֹת כְּבוֹד יְהוָה וְאַרְאָה וְאַפֵּל עַל פָּנֵי וְאַשְׁמַע קוֹל מְדַבֵּר, וְלִמָּה הוּא נָפִיל עַל פָּנָיו? מִשּׁוּם שְׁאֲסוּר לְהִבִּיט בְּקֶשֶׁת.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבָא, וְלִמָּה אֲסוּר לְהִסְתַּכֵּל בְּקֶשֶׁת? אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּנִי, בְּגִלָּל אוֹתָם הַקַּלְפוֹת שְׁמַתְּלַבְּשִׁים בּוֹ, וְשֶׁהֵם בּוֹ, שֶׁהֵם רוּחַ סְעָרָה עֲנָן גָּדוֹל

סביב, וְדָא אִיהוּ דְחָזָא יְחִזְקָאֵל עָלָיו הַשְׁלוֹם, דְּאָמַר וְאַרְא וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה מִן הַצָּפוֹן, דָּא קוּ תְהוּ קְלִיפָא יְרוּקָא דְאַגּוּזָא קוּ יְרוּק, עֲנֵן גְּדוֹל קְלִיפָה תְנִינָא חוּרָא דְאַגּוּזָא, וְדָא בְהוּ, וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת קְלִיפָה תְלִיתָא דְאַגּוּזָא וְדָא חֲשָׁךְ, וְנִגְהָ לֹו סָבִיב דָּא קְלִיפָה רְבִיעָא דְאַגּוּזָא, דְאִיהִי אֶתְאַחַדָּא בְּמוּחָא, וּמִתּוּכֶם כְּעִין הַחֲשָׁמַל דָּא מוּחָא דְאַגּוּזָא, וְדָא יֵאֵהֲדוּנָה"י.

וְכָרִי עַד דְּאֵלִין קְלִיפִין דְאַגּוּזָא מִתְעַבְרִין וּמִתְתַּבְּרִין, בְּתַקִּיעָה וּשְׁכָרִים וּתְרוּעָה, דְּבִהוּן שְׁכָרִים (שְׁמוֹת כג כד) שְׁכָר תְּשַׁבֵּר מַצְבּוּתֵיהֶם, דְּאִינוּן קְלִיפִין דְאַגּוּזָא, וּבְתְרוּעָה (תְּהִלִּים ב ט) תְּרוּעָם בְּשִׁבְט בְּרִזָּל, וּבְתַקִּיעָה וְהוֹקַע אוֹתָם לִי, דְּאֵלִין גְּרָמוּ (בְּרַאשִׁית לב כו) דּוֹתַקַּע כַּף יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשָׂה, דְּאִיהוּ צְדִיק, וְאַתְפָּרֵשׁ מִינָהּ שְׂכִינְתָּא, וְאִיהִי בְּגָלוּתָא, וְאַתְדַּבֵּק בְּאַתְרָהּ קְלִיפָה דְּעָרְלָה דְּאַפְרִיד בֵּין צְדִיק וּשְׂכִינְתָּא, עַל כֵּן לֹא (דָּף 12 ע"ב) יֹאכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנָּשָׂה (שֵׁם לב לג), עַד דְּאַתְעַבְּרַת הָאִי קְלִיפָה מִתְמָן.

וְכָרִי כָּל זְמָנָא דְּאֵלִין קְלִיפִין לֹא מִתְעַבְּרִין מְקַשְׁת, לֹא יֵהָא קָשָׁת בְּגִיוּנוֹי נְהִירִין, וְסִימְנָא דָּא יֵהָא בִידָךְ, עַד דְּתַחֲזִי קִשְׁתָּא בְּגִיוּנוֹי נְהִירִין לֹא תַצְפִּי לְרַגְלֵי דְּמִשְׁיחָא, וּמִיד דִּיהָ נְהִיר בְּגִיוּנוֹי נְהִירִין, מִיד וִרְאִיתִיהָ לְזִכְר בְּרִית עוֹלָם (שֵׁם ט טז), וּמִיד אֶתְגַּלְיָא הֵהוּא דְּאַתְמַר בֵּיה (שְׁמוֹת ג יב) וְזֶה לָךְ הָאוֹת כִּי אֲנֹכִי שְׁלַחְתִּיךָ, לְקִיּוּמָא בֵּיה כִּימִי צֹאתָךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת (מִיכָה ז טז), בְּהֵהוּא זְמָנָא אֶתְגַּלְיָא מ"ה שְׁ"הִיָּה ה"וֹא שְׁיֵהִיָּה. הָא אֵלִין נִפְקִין, אֲחֵרִינִין דְּפָקִין לְפִתְחָא,

וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת וְנִגְהָ לֹו סָבִיב, וְהוּוּ שְׂרָאָה יְחִזְקָאֵל עָלָיו הַשְׁלוֹם, שְׁאָמַר וְאַרְא וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה מִן הַצָּפוֹן, זֶה קוּ תְהוּ, קְלִפָּה יְרֻקָּה שֶׁל אַגּוּז, קוּ יֶרֶק. עֲנֵן גְּדוֹל, הַקְּלִפָּה הַשְּׁנִיָּה הַלְבָנָה שֶׁל הַאֲגוּז, וְזֶה בְהוּ. וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת, קְלִפָּה שְׁלִישִׁית שֶׁל הַאֲגוּז, וְזֶה חֲשָׁךְ. וְנִגְהָ לֹו סָבִיב, זֶה קְלִפָּה רְבִיעִית שֶׁל הַאֲגוּז, שְׁהִיא נֶאֱחָזָה בְּמַח, וּמִתּוּכֶם כְּעִין הַחֲשָׁמַל, זֶה מַח הַאֲגוּז, וְזֶה יֵאֵהֲדוּנָה"י.

וּבְנֵי, עַד שֶׁקְּלִפּוֹת הַאֲגוּז הִלְלוּ וְשִׁבְּרִים וְנִשְׁכָּרִים בְּתַקִּיעָה וּשְׁכָרִים וּתְרוּעָה, שְׁבָהֶם שְׁכָרִים - שְׁכָר תְּשַׁבֵּר מַצְבּוּתֵיהֶם, שְׁהֵם קְלִפּוֹת הַאֲגוּז, וּבְתְרוּעָה - תְּרוּעָם בְּשִׁבְט בְּרִזָּל, וּבְתַקִּיעָה - וְהוֹקַע אוֹתָם לִיהו"ה, שְׁאֵלָה גְרָמוּ שׁוֹתַקַּע כַּף יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשָׂה, שְׁהוּא צְדִיק, וְנִפְרִידָה מִמֶּנּוּ שְׂכִינָה, וְהִיא בְּגָלוּת, וְנִדְבֵּק בְּמִקּוּמָהּ קְלִפָּה שֶׁל עָרְלָה שְׁמִפְרִידָה בֵּין צְדִיק וּשְׂכִינָה, עַל כֵּן לֹא יֹאכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנָּשָׂה, עַד שֶׁנִּעְבְּרַת הַקְּלִפָּה הַזֶּה מִשָּׁם.

וּבְנֵי, כָּל זְמַן שֶׁהַקְּלִפּוֹת הִלְלוּ לֹא עוֹבְרִים מִן הַקָּשָׁת, לֹא תִהְיֶה הַקָּשָׁת בְּגִיוּנֵיהָ מְאִירִים, וְסִימֵן זֶה יֵהִיָּה בִידָךְ - עַד שֶׁתֵּרָאֶה קָשָׁת בְּגִיוּנֵיהָ מְאִירִים, אֵל תַּצְפֶּה לְרַגְלֵי הַמִּשְׁיחַ, וּמִיד שֶׁתִּהְיֶה מְאִירָה בְּגִיוּנִים מְאִירִים, מִיד וִרְאִיתִיהָ לְזִכְר בְּרִית עוֹלָם, וּמִיד מִתְגַּלֶּה אוֹתוֹ שְׁנֹאמַר בּוּ וְזֶה לָךְ הָאוֹת כִּי אֲנֹכִי שְׁלַחְתִּיךָ, לְקַיֵּם בּוּ כִימִי צֹאתָךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת, בְּאוֹתוֹ זְמַן מִתְגַּלֶּה מ"ה שְׁ"הִיָּה ה"וֹא שְׁיֵהִיָּה.

הָרִי אֵלּוּ יוֹצְאִים, אֲחֵרִים דּוֹפְקִים בִּפְתַּח וְאוֹמְרִים אֲדִנִּי

שפתי תפתח, והם בעלי הקומה, מצד האם העליונה נקראת השכינה בטן, זהו שכתוב מבטן מי יצא הקרח, כעין הקרח הנורא. הגוף שלה העמוד האמצעי, הבטן שעליו נאמר בטנך ערמת חטים.

שררף אגן הסהר אל יחסר המזג וגומר, שררף זה ציון, שהוא טבור העולם, הנקדה שממנה השפת העולם לארבעה צדדים, שהם מזרח ומערב צפון ודרום, וינגדם ראש למזרח, גוף למערב, זרועות לדרום, רגלים לצפון, אות ברית נקדה באמצע, כמו שהטבור, אגן הסהר, זו נקדה של הלכנה כמו זה: כ, והיא ראשית נקדה באות ב, בת קול היא ודאי, הפלל של נקדות האותיות.

והיא פתוחה כלפי צדיקים וחסידים וחכמים בעלי התורה, ופתוחה לנביאים ולשומרי הברית, וכל אותם שתלויים בספירות, שהם שמו של הקדוש ברוך הוא, והיא סתומה מצד אחר כלפי הרשעים, שבזמן שבאים להסתפל בה, מחזירה פנים לאחור מהם, כמו זה: ט.

ומשום שיעקב שדיוקנו חקוק בלכנה שם, נאמר בו לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל, יהוה אלהיו עמו ותרועת מלך בו, ועל אותם זרע של יעקב נאמר וישכן ישראל בטח בדרך עין יעקב. נאמר כאן בדרך, ונאמר שם במקום אחר יהוה בדרך ינחנו ואין עמו אל נכר, זה יהיה בימי מלך המשיח שלא תהיה פסלת בישראל, אלא יהוה בדרך ינחנו, ומי הפסלת? אלו הגרים, ומשום כך פרשוה בעלי המשנה שאין מקבלים גרים לימות המשיח.

ואמרין אדנ"י שפתי תפתח, ואינון מארי דקומה, מסטרא דאימא עלאה אתקריאת שכינתא בטן, הדא הוא דכתיב (איוב לח כט) מבטן מי יצא הקרח, (יחזקאל א כב) כעין הקרח הנורא, גוף דילה עמודא דאמצעיתא, בטן עליה אתמר (שיר ז ג) בטנך ערמת חטים.

שררף אגן הסהר אל יחסר המזג וגומר (שם), שררף דא ציון, דאיהו טבור עלמא, נקודה דמינה הושפת העולם, לארבע סטרין דאינון מזרח ומערב צפון ודרום, ולקבליהו, רישא למזרח, גופא למערב, זרועין לדרום, רגלין לצפון, אות ברית נקודה באמצעיתא, כגוונא דטבור, אגן הסהר, דא נקודה דסיהרא כגוונא דא כ, והיא ראשית נקודה באות ב, בת קול איהי ודאי, פללא דנקודין ואתוון.

ואיהי פתוחה כלפי צדיקיא וחסידיא וחסדימא מארי דאורייתא, ופתיחא לגבי נביאיא, ולגבי נטרי ברית, וכל אינון דתליין בספירן, דאינון שמא קדישא דקודשא בריך הוא, ואיהי סתימא מסטרא אחרא כלפי רשיעיא, דבזמנא דאתיין לאסתכלא בה, חזרת אנפין לאחורא מנייהו, כגוונא דא ט.

ובגין דיעקב דאיהו דיוקניה חקוקה בסיהרא תמן, אתמר ביה (במדבר כג כא) לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל, יי אלהיו עמו ותרועת מלך בו, ועל אינון דזרעא דיעקב אתמר (דברים לג כז) וישכן ישראל בטח בדרך עין יעקב, אתמר הכא בדרך, ואתמר התם באתר אחרא (שם לב יב) יי בדרך ינחנו ואין עמו אל נכר, דא יהא ביומוי דמלכא משיחא, דלא יהא פסולת בישראל, אלא יי בדרך ינחנו, ומאן פסולת. אינון גרים, ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, דאין מקבלים גרים לימות המשיח.

ובאותו זמן מתפשטת הלכנה מאותן קלפות חשוכות, ומתחדשת בלבושים יפים, וזהו חדוש הלכנה. זהו שכתוב ותסר בגדי אלמנותה מעליה, ונאמר בזה תתחדש פנשר נעורייכי. ומיד שהיא מתחדשת, מיד מתקנים פסוק הנבואה בישׂראל: ואת רוחי אתן בקרבכם וגומר, ונתתי בכם לב חדש, ורוח חדשה אתן בקרבכם וגומר, ונבאו בנים ובנותיכם.

הרי אלו יוצאים, והנה בעלי הקומה דופקים בפתח, שהוא הקומה של גוף המלך, שנאמר בו וגויתו כתרשיש, וזהו שנקרא שמים שבו נפתחו חמשה אורות. זהו שכתוב נפתחו השמים ואראה מראות אלהים, והם חמשה אורות שהם חמשה ספרי התורה, משום שהוא ו', ובו נפתחים חמשה אורות של אות ה', שעולים לחמשים שערי חרות.

ובזמן שאלה דופקים לפתח ואומרים אדני שפתי תפתח, נפתח להם שער ההיכל בכמה אורות מרקמים, מאירים מכל גוני העולם, ובזמן שאלה נכנסים להיכל, השכינה מלמדת עליהם זכות, ואומרת: רבון העולם, הרי בעלי הקומה האלה שמשפחותם בתפלה אליך ארבע פעמים, בשלש הראשונות שמים, ובשלש האחרונות שמים, כנגד ארבע האותיות שלך, וזוקפים ארבע זקיפות בהם לארבע האותיות שלי שהם אדני, להעלות ארבע שהם אדני, בארבע שהם יהוה, וצריך לכרע בכלם בשמונה עשרה חליות, שהם כנגד

ובהוא זמנא מתפשטא סיהרא מאלין קליפין חשוכין, ומתחדשא בלבושין שפירין, והאי איהו חדושא דסיהרא, הדא הוא דכתיב (בראשית לה יד) ותסר בגדי אלמנותה מעליה, ואתמר בזה (תהלים קג ה) תתחדש פנשר נעורייכי, ומיד דאיהי מתחדשא, מיד אתקיים קרא (יחזקאל לו כז) דנבואה בישׂראל, ואת רוחי אתן בקרבכם וגומר (שם כז) ונתתי בכם לב חדש, ורוח חדשה אתן בקרבכם וגומר, ונבאו בנים ובנותיכם (יחזקאל א).

הא אלין נפקין, הא מארי דקומה קא דפקין לפתחא, דאיהו קומה דגופא דמלכא, דאתמר ביה (דניאל י ו) וגויתו פתרשיש, והאי איהו דאתקרי שמים, דביה אתפתחון חמש נהורין, הדא הוא דכתיב (יחזקאל א א) נפתחו השמים ואראה מראות אלהים, ואינון חמש נהורין דאינון ה' ספרי דאורייתא, בגין דאיהו ו' וביה אתפתחון חמש נהורין דאת ה', דסלקין לחמשין תרעין דחירו.

ובזמנא דאלין דפקין לפתחא, ואמרינן אדני שפתי תפתח, אתפתחת לון תרעא דהיכלא בכמה נהורין מרקמן, נהרין מכל גוונין דעלמא, ובזמנא דאלין עאלין להיכלא, שכינתא אוליפת זכו עלייהו, ואמרת רבון עלמא, הא אלין מארי דקומה דקא סגדין בצלותא לגבך ארבע זמנין, בתלת קדמאין תרי, ובתלת בתראין תרי, לקבל ארבע אתוון דילך, וזקפין ארבע זקיפות בהון לארבע אתוון דיילי דאינון אדני, לסלקא ארבע דאינון (דף יז ע"א) אדני, בארבע דאינון יהוה, וצריך למכרע בכלהו, בם"י חוללין, דאינון לקבל תמני סרי ברכאן, דכלילן בם"י

עלמין, ודא איהו דתקיננו

שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת שְׁכָלוֹת
בַּח"י הַעוֹלָמִים, וְזֶהוּ שֶׁתִּקְנוּ
בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה עַד שֶׁיִּתְפַּקְּדוּ כָּל
הַחֲלוֹת שֶׁבַשְׁדָּרָה, וְהַשְׁדָּרָה הִיא
לוֹלֵב, אִם נִפְרָצוּ עָלָיו פֶּסוּל,
כְּמוֹ זֶה צָרִיךְ שֶׁלֹּא יִפְסִיק
בַּשְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת הַתְּפִלָּה,
שֶׁהֵם כְּנֶגֶד שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה נִעְנוּעִים
שֶׁל הַלוֹלֵב.

כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרוּהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
אֶפְלוּ נֶחֱשׁ כְּרוּךְ עַל עֵקְבוֹ לֹא
יִפְסִיק, מִשּׁוּם שֶׁח"י הַעוֹלָמִים
הוּא שֶׁאֲחֻזוֹ בֵּין יְהו"ה אֲדֻנִּי,
כְּמוֹ זֶה: יֵאָדְוֶנָּה ח"י, שְׁעוֹלָה
לְחֻשְׁבוֹן אֲמ"ן, וּמִשּׁוּם זֶה, אֶפְלוּ
נֶחֱשׁ כְּרוּךְ עַל עֵקְבוֹ לֹא יִפְסִיק,
כְּשֶׁהוּא כּוֹרֵעַ בְּכְרוּךְ, וְזֶה
שֶׁנֶּאֱמַר אֲבָל עֲקֵרָב פּוֹסֵק, מִשּׁוּם
שֶׁהָרִי פָּרְשׁוּהוּ וְחִי בָּהֶם, וְלֹא
שְׁמִימוֹת בָּהֶם.

וְעוֹד, כָּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּכְרוּךְ,
הָרִי פָּרְשׁוּהוּ שֶׁצָּרִיךְ לְכַלֵּל בּוֹ
עֶשְׂרֵה סְפִירוֹת, שֶׁהֵם יו"ד ה"א
וּא"ו ה"א, שֶׁהֵם כ' מִן כְּרוּךְ
כְּתוּר, ר' רֵאשִׁית חֲכָמָה, ב' שְׁתֵּי
הַחֲי"ן, שְׁכִינָה עֲלִיּוֹנָה וְשְׁכִינָה
תַּחְתּוֹנָה, ו' שֵׁשׁ סְפִירוֹת, הָרִי
עֶשְׂרֵה, וּבִשְׁבִּילֹו נֶאֱמַר וּבְכְרוּךְ א"ל
עֲלִיּוֹן וְגוֹמֵר, וַיִּתֵּן לוֹ מַעֲשֶׂה
מִכָּל. יוֹסֵף מִשּׁוּם שֶׁזָּכָה לְצַדִּיק
ח"י הַעוֹלָמִים, שֶׁבּוֹ צָרִיךְ
לְהַשְׁתַּחֲוֹת בְּכָל הַסְּפִירוֹת אֶל
הַשְּׁכִינָה, זָכָה לְחִלּוֹם הַזֶּה. זֶהוּ
שֶׁתּוֹב וְהֵנָּה הַשְּׁמֶשׁ וְהִירָח
וְגוֹמֵר. וְנִבְיֵא שְׁעוֹלָה לְדַרְגָּה
הַזֹּאת, הַשְּׁמֶשׁ וְהַלְבָּנָה וְהַכּוֹכָבִים
וְהַמַּזְלוֹת, כֻּלָּם נִתְּנִים בּוֹ נִבְיָעָה
בְּנִשְׁמָתוֹ, וְרוּחַ שֶׁל נִבְיָעָה
לְהַתְּנִיב מִכָּלָם, וְזֶהוּ מִשְׁתַּחֲוִים
לִי, שֶׁמִּכָּלָם יוֹרֶדֶת לוֹ נִבְיָעָה,
וּמִכָּלָם נִכְלָלֶת נִשְׁמָתוֹ, וְזֶהוּ
שֶׁכֶּרֶם שֶׁל בַּעֲלֵי הַקּוֹמָה הַלָּלוּ.
הָרִי אֵלֶּה יוֹצֵאִים, וְהֵנָּה אַחֲרֵים
דּוֹפְקִים בִּפְתָח, וְהֵם בַּעֲלֵי הַזְּרוּעוֹת, וְאוֹמְרִים אֲדֻנִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח. מִיָּד נִכְנָסִים שׁוֹמְרֵי הַשְּׁעָרִים

מֵאֲרִי מִתְּנִיתִין, עַד דִּיתְפַּקְּקוּ כָּל חוֹלִיּוֹת
שֶׁבַשְׁדָּרָה, וְשֶׁדָּרָה אִיהוּ לוֹלֵב, אִם נִפְרָצוּ עָלָיו
פֶּסוּל, כְּגוֹנוֹא דָּא צָרִיךְ דְּלֹא יִפְסִיק בְּתַמְנֵי סָרִי
בְּרַכָּאן דִּצְלוֹתָא, דְּאִינוּן לְקַבֵּל ח"י נִעְנוּעִין
דְּלוֹלֵב.

בְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ מֵאֲרִי מִתְּנִיתִין, אֶפְלוּ נֶחֱשׁ
כְּרוּךְ עַל עֵקְבוֹ לֹא יִפְסִיק, בְּגִין דְּח"י
עֲלָמִין אִיהוּ דְּאֲחִיד בֵּין יְהו"ה אֲדֻנִּי, כְּגוֹנוֹא
דָּא יֵאָדְוֶנָּה ח"י, דְּסָלִיק לְחֻשְׁבוֹן אֲמ"ן, וּבְגִין
דָּא אֶפְלוּ נֶחֱשׁ כְּרוּךְ עַל עֵקְבוֹ לֹא יִפְסִיק,
כְּשֶׁהוּא כּוֹרֵעַ בְּכְרוּךְ, וְזֶה דְּאֶתְמַר אֲבָל עֲקֵרָב
פּוֹסֵק, בְּגִין דִּהָא אוּקְמוּהוּ ^(ויקרא יח ה) וְחִי בָּהֶם,
וְלֹא שְׁמִימוֹת בָּהֶם.

וְעוֹד כָּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּכְרוּךְ, הָא אוּקְמוּהוּ
דְּצָרִיךְ לְכַלּוֹל בֵּיהּ עֶשְׂרֵה סְפִירָן, דְּאִינוּן
יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, דְּאִינוּן כ' מִן כְּרוּךְ כְּתוּר,
ר' רֵאשִׁית חֲכָמָה, ב' תְּרִין הַחֲי"ן שְׁכִינָתָא
עֲלָאָה וְתַתָּאָה, ו' שֵׁשׁ סְפִירָן, הָא עֶשְׂרֵה
וּבְגִינָה אֶתְמַר ^(בראשית יד כ) וּבְכְרוּךְ א"ל עֲלִיּוֹן
וְגוֹמֵר, וַיִּתֵּן לוֹ מַעֲשֶׂה מִכָּל, יוֹסֵף בְּגִין דִּזְכָּה
לְצַדִּיק ח"י עֲלָמִין, דְּבִיהּ צָרִיךְ לְמַסְגֵּד בְּכָל
סְפִירָן לְגַבֵּי שְׁכִינָתָא, זָכָה לְהָאִי חֲלָמָא, הָדָא
הוּא דְכְּתִיב ^(שם לו ט) וְהֵנָּה הַשְּׁמֶשׁ וְהִירָח
וְגוֹמֵר, וְנִבְיֵא דְסָלִיק לְהָאִי דְרָגָא, שְׁמִשָּׁא
וְסִיְהָרָא וְכִכְבִּיא וּמַזְלֵי, כֻּלָּהוּ יְהִיבִין בֵּיהּ נִבְיָעוּ
בְּנִשְׁמָתֵיהּ, וְרוּחַ דְּנִבְיָעָה לְאֶתְנַבָּאָה מִכָּלָהּ,
וְהָאִי אִיהוּ מִשְׁתַּחֲוִים לִי, דְּמִכָּלָהּ נִחִית לִיהּ
נִבְיָעָה, וּמִכָּלָהּ אֶתְפַּלִּילֶת נִשְׁמָתֵיהּ, וְהָאִי
אִיהוּ אֲגָרָא דְאַלִּין מֵאֲרִי דְקוֹמָה.

הָא אֲלִין נִפְקִין, הָא אֲחֲרָנִין דְּפָקִין לְפִתְחָא,
וְאִינוּן מֵאֲרִי דְרוּעִין, וְאַמְרִין אֲדֻנִּי
שְׁפָתַי תִּפְתָּח, מִיָּד עֲאֲלִין נְטוּרֵי תְרַעִין, וְאַמְרִין
דּוֹפְקִים בִּפְתָח, וְהֵם בַּעֲלֵי הַזְּרוּעוֹת, וְאוֹמְרִים אֲדֻנִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח. מִיָּד נִכְנָסִים שׁוֹמְרֵי הַשְּׁעָרִים

רבוֹן עֲלָמָא הָא מֵאֲרִי דְדְרוּעִין קֵא דְפָקִין
לְפִתְחָא, קֵלָא נָפִיק וְיִימָא, הָא אִינוּן מֵאֲרִי
דְדְרוּעִין בְּקִשּׁוּרָא דְתַפְלִין, וּבַעֲטִיפּוֹ דְמַצּוּהָ,
דְּאַתְמַר בְּהוּן וְיִשְׁמִימוּ עַל שְׂכָם שְׁנִיָּהֶם, כְּגוּוֹנָא
דְשֵׁם וְיִפֶּת, דְּאַתְמַר בְּהוּן (שם ט כג) וְיִקַּח שֵׁם
וְיִפֶּת אֶת הַשְּׁמֵלָה וְגוֹמֵר, וְעֵרֹת אֲבִיהֶם לֹא
רָאוּ, עֵרֹה אִיהִי מִסְטָרָא דְחָם, וְדָא אִיהוּ יִצְרָ
הָרַע, דְּמַחֲמָם גּוֹפִיָּה לְדָבָר עֵרֹה (ג"א
עבירה), וְגַלִּי עֵרִין בְּעֲלָמָא, דְּאִיהוּ מִסְטָרָא
דְנִחַשׁ הַקְדְּמוֹנִי, דְּאַתְמַר בִּיה (שם ג יד) אָרוּר
אַתָּה מְכַל הַבְּהֵמָה, וּבִגִּין דְּהֵאִי אִיהוּ מִסְטָרוֹי,
אָמַר (שם ט כה) אָרוּר כְּנַעַן וְגוֹמֵר.

וְעוֹד אֵלִין אִינוּן מֵאֲרִי מִתְּנֵן, דְּעַבְדִּין גְּמִילוֹת
חֲסִדִּים עִם שְׂכִינְתָא דְאִיהִי עֲנָא, דְּאִינוּן
(דברים טו יא) פְּתוּחַ תְּפִתַּח, נְתוּן תִּתֵּן (שם י), הַעֲנֵק
תַּעֲנִיק וְכוּ' (שם יד), עֲשֶׂרָה אִינוּן, וְהָא אוּקְמוּהוּ
חֲבֵרָא מֵאֲרִי מִתְּנִיתִין, וְאֵלִין אִינוּן יְדֵי נְדִיבִים
מִסְטָרָא דְאַבְהֵן, דְּאַתְמַר בְּהוּן (תהלים מז ו) נְדִיבֵי
עַמִּים וְגוֹמֵר, יְדִין פְּתִיחָן בּוֹתְרָנוּתָא לְגַבֵּי
עֲנִיִּין, דְּאִינוּן צָדִיק וְצָדִק, דְּגַמְלִין עֲמָהוּן
בְּגָלוּתָא גְּמִילוֹת חֲסִדִּים, בְּאוּרִייתָא
דְּאַתִּייהִיבַת מִימִנָא וּמִשְׁמַאלָא, הָדָא הוּא
דְכֶתִיב (שם מב ט) יוֹמָם יִצְוֶה יְי' חֲסִדוֹ וּבִלְיָלָה
שִׁירָה עַמִּי, אוּרִייתָא דְבִכְתָּב וְאוּרִייתָא דְבַעַל
פֶּה, דְּמִתְּרוּיָהּ אֲתִיְהִיבוּ, הָדָא הוּא
דְכֶתִיב (דברים לג ב) מִימִינוֹ אֵשׁ דֵּת לָמוֹ.

וְעוֹד רַבּוֹן עֲלָמָא, קַבֵּל דּוּרוּנָא דְלַהוּן, דְּאִיהִי
מִתְּנָה טוֹבָה דְסֻלָּקָא עֲלִיָּהּ, דְּאַתְמַר
בְּה מִתְּנָה טוֹבָה יֵשׁ לִי בְּבֵית גְּנָזִי וּשְׁפַת שְׁמָה,
אֵלִין אִינוּן דְּהוּוּ עַבְדִּין צְדָקָה עֲמָה, דְּאִיהִי
צ' תַּשְׁעִין אֲמָנִים, ד' אַרְבַּע קְדוּשׁוֹת, ק' מֵאָה
בְּרַכָּאן, ה' חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, מִיָּד וִידֵי
אָדָם (יחזקאל א ח) דְּאִינוּן חֲסִד וּגְבוּרָה, הוּוּ נְפָקִין מֵאָדָם דְּאִיהוּ עֲמוּדָא

וְאוּמְרִים, רַבּוֹן הָעוֹלָם, הָרִי
בְּעָלִי הַזְּרוּעוֹת דּוּפָקִים בְּפִתַּח.
קוֹל יוֹצֵא וְאוּמֵר, הָרִי אוֹתָם
בְּעָלִי הַזְּרוּעוֹת בְּקִשּׁוּרָא שֶׁל תַּפְלִין
וּבַעֲטוּפָה שֶׁל מַצּוּהָ, שְׁנֵאמַר בָּהֶם
וְיִשְׁמִימוּ עַל שְׂכָם שְׁנִיָּהֶם, כְּמוֹ
שֵׁשׁ וְיִפֶּת, שְׁנֵאמַר בָּהֶם וְיִקַּח
שֵׁם וְיִפֶּת אֶת הַשְּׁמֵלָה וְגוֹמֵר,
וְעֵרֹת אֲבִיהֶם לֹא רָאוּ. הָעֵרֹה
הַיָּא מֵהֶצֶד שֶׁל חָם, וְהוּוּ יִצְרָ
הָרַע, שֶׁמַּחֲמָם אֶת גּוֹפּוֹ לְדָבָר
עֵרֹה (עבירה) וּמַגְלָה עֲרִיּוֹת
בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא מַצֵּד שֶׁל נֶחֱשׁ
הַקְדְּמוֹנִי, שְׁנֵאמַר בּוֹ אָרוּר אַתָּה
מְכַל הַבְּהֵמָה, וּמִשּׁוּם שֶׁזְּהוּ
מַצֵּדוֹ, אָמַר אָרוּר כְּנַעַן וְגוֹמֵר.
וְעוֹד אֵלֹו בְּעָלִי הַמִּתְּנוּת,
שְׁעוֹשִׂים גְּמִילוֹת חֲסִדִּים עִם
הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא עֲנָיָה, שֶׁהֶם
פְּתוּחַ תְּפִתַּח, נְתוּן תִּתֵּן, הַעֲנֵק
תַּעֲנִיק וְכוּ', עֲשֶׂרָה הֵם, וְהָרִי
כְּרִשְׁוֵהוּ הַחֲבֵרִים בְּעָלִי הַמִּשְׁנָה,
וְאֵלֹו הֵם יְדֵי נְדִיבִים מַצֵּד שֶׁל
הָאֲבוֹת, שְׁנֵאמַר בָּהֶם נְדִיבֵי
עַמִּים וְגוֹמֵר, יְדִים פְּתוּחוֹת
בּוֹתְרָנוּת לְעַנִּיִּים, שֶׁהֶם צָדִיק
וְצָדִק שְׁגוּמָלִים עֲמָהֶם בְּגָלוֹת
גְּמִילוֹת חֲסִדִּים, בְּתוֹרָה שְׁנִתְּנָה
מִיָּמִין וּמִשְׁמָאל. זֶהוּ שְׂכָתוֹב
יוֹמָם יִצְוֶה יְהוָה חֲסִדוֹ וּבִלְיָלָה
שִׁירָה עַמִּי, תוֹרָה שֶׁבִּכְתָּב וְתוֹרָה
שֶׁבַעַל פֶּה, שְׁמִשְׁנֵיהֶם נִתְּנוּ. זֶהוּ
שְׂכָתוֹב מִימִינוֹ אֵשׁ דֵּת לָמוֹ.

וְעוֹד רַבּוֹן הָעוֹלָם, קַבֵּל אֶת
הַדּוּרוֹן שְׁלֵהֶם, שֶׁהִיא מִתְּנָה
טוֹבָה שְׁעוֹלָה עֲלֵיהֶם, שְׁנֵאמַר
בְּה מִתְּנָה טוֹבָה יֵשׁ לִי בְּבֵית גְּנָזִי
וּשְׁפַת שְׁמָה, אֵלֹו הֵם שְׁהִיוּ
עוֹשִׂים צְדָקָה עֲמָה, שֶׁהִיא צ'
תַּשְׁעִים אֲמָנִים, ד' אַרְבַּע
קְדוּשׁוֹת, ק' מֵאָה בְּרִכּוֹת, ה'
חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה. מִיָּד וִידֵי

אָדָם (יחזקאל א ח) דְּאִינוּן חֲסִד וּגְבוּרָה, הוּוּ נְפָקִין מֵאָדָם דְּאִיהוּ עֲמוּדָא

אדם, שהם חסד וגבורה, היו יוצאים מאדם שהוא העמוד האמצעי לקבל את הדורון שלהם, ונותנים אותו למלך. שאלו שלא עושים גמילות חסדים עם שכניהם בגלות, והם קמצנים אליה, הדורון שלהם נמסר לכלב, ואת הדורון של השכינה צריך לעשות בשכינה מאתו חביב שיש לו, כמו שבארנו בעלי המשנה, ואהבת את יהו"ה וגומר, באותו שהוא חביב עליך. באותו זמן פמה חיות פותחות ידיהן, שנאמר בהם וידי אדם מתחת כנפיהם, נותנות דורון לנשמה של אותו אדם מפמה מתנות טובות, מפמה דרגות של גבוהה, ועל כלם נותנת לו השכינה מתנות, שנאמר בה ישמח משה במתנת חלקו, משה שמחת אלהים היא, ואותו שנאמר בו פותח את ידיו וכו', נותן לו פמה מתנות טובות ופרנסה לנשמתו ולגופו, וכלם שנכנסים, כשיצאים מבית המלך, נותנים שלש פסיעות לאחור, שלא מחזירים כתפיהם לקדוש ברוך הוא, שאין דורון חביב לפני הקדוש ברוך הוא כדורון של השכינה. אשרי אותן זרועות שמעלות אותה אליו, תפלין על ידיהם ועל ראשם. אשרי אותן רגלים וגוף וידיים וכל איבר ואיבר, שבו עולה דורון לקדוש ברוך הוא, שאין דורון חביב לפני הקדוש ברוך הוא כמו הדורון של השכינה. אשרי האיבר שעושה בו מצוה לקדוש ברוך הוא, שבגללה יורד הקדוש ברוך הוא לשורות בכל איבר שלו, ועל האיש הזה מכריזים למעלה, תנו כבוד לדמות המלך. (כאן חסר וזוהו בתיקונים).

בראש רצון המלך, הניצוץ הקשה, לא לבן ולא אדם ולא ירק ולא שחר כלל, והמנוחה הזו

דאמצעיתא, לקבלא דורונא דלהון, ויהבין ליה למלכא, דאלין דלא עבדין גמילות חסדים עם שכניהם בגלותא, ואינון קמציני לגבה, דורונא דלהון לכלבא אתמסר, ודורונא דשכינתא צריך למעבד בגינה מההוא חביב דאית ליה, (דף לו ע"ב) פמה דאיממהו מארי מתניתין, ואהבת את יי' וגומר (דברים ו ה), בההוא דאיהו חביב עלך, בההוא זמנא פמה חיוון פתחין ידיהו, דאתמר בהון (יחזקאל א ח) וידי אדם מתחת כנפיהם, יהבי דורונא לנשמתא דההוא בר נש, מפמה מתנן טבין, מפמה דרגין דנבואה, ועל פלהו יהיבת ליה שכינתא מתנן, דאתמר בה ישמח משה במתנת חלקו, בגין (קהלת ג יג) דמתת אלהים היא, וההוא דאתמר ביה (תהלים קמה טז) פותח את ידיו וכו', יהיב ליה פמה מתנן טבין, ופרנסה לנשמתיה ולגופיה, וכלהו דעאלין, כד נפקין מבי מלכא, יהבין תלת פסיען לאחורא, דלא חזרין פתפיהו לגבי קודשא בריך הוא, דלית דורונא חביבא קדם קודשא בריך הוא כדורונא דשכינתא.

זכאין אינון דרועין דסלקין לה לגביה, תפלין על ידיהו ועל רשייהו, זכאין אינון רגלין וגופא וידין וכל איבר ואבר, דביה סליק דורונא לקודשא בריך הוא, דלית דורונא חביבא קדם קודשא בריך הוא כדורונא דשכינתא, זכאיה איהו אבר דעביד ביה מצוה לקודשא בריך הוא, דבגינה נחית קודשא בריך הוא לשרייא בכל איבר דיליה, ועל האי בר נש מכריזין לעילא, הבו יקר לדיוקנא דמלכא, בריש הורמנו דמלכא, בוצינא דקרדינותא,

היא קו המדה, שהוא מתלבש באור, וכשהיא באור, היא נסתרת ולא נראית כלל, וכשמתפשטת להתגלות, יוצאת מהאור הזה נקדה אחת, ומה שנשאר הוא אור, וזהו האור הראשון של מעשה בראשית. זהו שכתוב ויאמר אלהים יהי אור. יהי י אור, וסוד זה נמסר לחכמי הלב.

תקונא תמני סרי

והנקדה הזו, אחר שהתפשטה מהאור הזה, התלבשה בארבעה גונים בהיכל העליון, ומה היא? ב, ועליה נאמר בחכמה יבנה בית. וסוד הנקדה הזו, היא מודדת חמשה גונים, ועליהם נאמר מי מדד בשעלו מים, וזה א, ושמים בנות תכן, וזו א, וכל בשליש עפר הארץ, ודא א (נ"א) א, ושקל בפלס הרים, וזו א, וגבעות במאזנים, וזה א. זה עולה באור, וזה הולך לצפון וזה לדרום. זהו שכתוב הולך אל דרום וסובב אל צפון. שני אחרים סובב סובב אל מזרח ומערב, שכל הנקודות הן כמו גלי הים, זה עולה וזה יורד.

והם כחוט הלבן שפעין, שהוא סובב את העין, וכחוט ירק ושחר ואדם ותכלת, אלו הגלגלים, כלם סובבים את הנקדה הזו, והיא מדה לכלם, היא בארבע, ועולה בעשר, וסוד הדבר - יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, אלו הם ארבעה גונים שעולים בעשר, והם כלם להביות אשיות, ועליהם נאמר כי יהו"ה אלהיך אש אכלה הוא. שבע הם מהעשר הזה, והם כנגד שבעה רקיעים, והם

לא חוור ולא סומק ולא ירוק ולא אוּפם כלל. והאי בוצינא איהו קו המדה, דאיהו אתלבש באוירא, וכד איהי באוירא. איהי סתימא ולא אתחזיית כלל, וכד אתפשטת לאתגליא, נפיק מהאי אוירא נקודה חדא, ומה דאשתאר איהו אור, והאי איהו אור קדמא דעובדא דבראשית, הדא הוא דכתיב (בראשית א ג) ויאמר אלהים יהי אור, יהי י אור, ורזא דא לחכימי לבא אתמסר. (דף לו ע"ב).

תקונא תמני סרי

והאי נקודה בתר דאתפשט מהאי אור, אתלבשת בגוונין ארבע בהיכלא עלאה, ומאי איהי ב ועלה אתמר (משלי כד ג) בחכמה יבנה בית, ורזא דהאי נקודה איהי מדיד חמש גוונין, ועלייהו אתמר (ישעיה מ יב) מי מדד בשעלו מים ודא א, ושמים בנות תכן ודא א, וכל בשליש עפר הארץ ודא א, (נ"א א), ושקל בפלס הרים ודא א, וגבעות במאזנים ודא א, דא סליק באוירא, ודא אזיל לצפונא, ודא לדרומא, הדא הוא דכתיב (קהלת א ו) הולך אל דרום וסובב אל צפון, תרין אחרנין סובב לגבי מזרח ומערב, דאינון פלהו נקודי פגלי ימא, דא סליק ודא נחית.

ואינון כחוטא חוורא דעינא, דאיהו אסחר עינא, וכחוטא ירוקא ואובמא וסומקא ותכלא, אלין גלגלין פלהו סחרין לההוא נקודה, ואיהי מדה לכלהו, איהי בארבע, וסלקא בעשר, ורזא דמלה יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, אלין אינון ארבע גוונין דסלקין בעשר, ואנון פלהו להביות אשיות, ועליהון אתמר (דברים ד כד) כי יהו"ה אלהיך אש אכלה הוא, שבע אינון מהאי עשר, ואינון לקבל שבעה רקיעין, ואינון שבע ספיראן, ובין כל

חד וחד חמש מאה שנין,

שבע ספירות, וכן כל אחד ואחד
חמש מאות שנים, וכך הרכב
של כל רקיע ורקיע חמש מאות
שנים, עד שכלם עולים למדה
ידועה שהיא נקדה אחת,
לחשבון ידוע, וכך הוא סוד
החשבון, כמו זה: 

תשע נקודות הן לכל צד,
שנכללים בנקדה
של החלל שלה, ובשבילה נאמר
מחלליה מות יומת וכו'.

קם אותו הזקן ואמר לו: רבי
רבי, בשבועה עליך, בנקדה
הטמירה הזו העליונה, רד לכאן
לגלות סוד טמיר, ולא לכבודי
עשיתי, אלא לכבוד השכינה,
להראות הכבוד של הנקדה
הטמירה והגנוזה הזו, שנאמר
בה ונעלמה מעיני כל חי, ועליה
נאמר נתיב לא ידעו עיט וגומר.
בינתיים הרי רבי עולה מעלה
באור לטל רשות מאותה נקדה
שגנוזה שם, והרי יורד בעמוד
האש שהיא הכל הפה, שבו
החיות רצות ושבות. זהו שכתוב
והחיות רצוא ושוב וגומר,
ואומר בראשית, שם ב"ת.

תקון תשעה עשר

בראשית, שם ב"ת, והבת הזו
נקדה שתומה באור, עליה נאמר
שמרני באישון בת עין, היא
ודאי גנוזה באור, ובה נעשה
אור, ובגללה נאמר וירא מלאך
יהו"ה אליו בלפת אש מתוך
הסנה. חמש פעמים הזכיר סנה
וחמש פעמים אור, הם כנגדם
במעשה בראשית, והם: יהי
אור, ויהי אור, את האור פי טוב,
ויבדל אלהים בין האור, ויקרא
אלהים לאור.

והם חמשה תקוני המדה, שהם
כנגדם א א א א א, ועליהם

והכי פותיא דכל רקיעא ורקיעא חמש מאה
שנין עד דסלקין כלל למדה ידיעא דאיהי
נקודה חדא, לחשבון ידיעא, והכי איהו רצא
דחושבנא כגוונא דא. 

אינון לכל סטר, דאתפלילן בנקודה דחלל
דילה, ובגינה אתמר (שמות לא יד) מחלליה מות
יומת וכו'.

קם ההוא סבא ואמר לו רבי רבי באומא
עלך בהאי נקודה טמירא עלאה, נחית
הכא לגלאה רצא טמירא, ולא ליקרא דילי
עבידנא, אלא ליקרא דשכינתא, לאחזאה
יקרא דהאי נקודה טמירא גניזא, דאתמר
בה (איוב כח כא) ונעלמה מעיני כל חי, ועלה
אתמר נתיב לא ידעו עיט וגומר, אדהכי הא
רבי סליק לעילא באוריא לנטלא רשו מההיא
נקודה דאיהי גניזא תמן, והא קא נחית
בעמודא דאשא דאיהי הכל דפומא, דביה (דף
לח ע"א) חיוון רצין ושבין, הדא הוא דכתיב
(יחזקאל א יט) והחיות רצוא ושוב וגומר, ואמר
בראשית תמן ב"ת.

תקונא תשסרי

בראשית תמן ב"ת, והאי בת נקודה סתימא
באוריא, עלה אתמר (תהלים יז

ח) שמרני באישון בת עין, איהי ודאי גניזא
באור, ובה אתעביד אור, ובגינה אתמר (שמות

ג ב) וירא מלאך יהו"ה אליו בלפת אש מתוך
הסנה, חמש זמנין אדפיר סנה, וחמש זמנין
אור אינון לקבליהו בעובדא דבראשית,
ואינון (בראשית א ג) יהי אור, ויהי אור, את האור
פי טוב, ויבדל אלהים בין האור, ויקרא
אלהים לאור.

ואינון חמש תקונין דמדה, דאינון לקבליהו

נאמר מי מדד בשעלו מים - זה חסד, ושמים בזרת תפן, מה זה זרת? זו גבורה, וכל בשליש - זה העמוד האמצעי שהוא שלישי, ושקל בפלס הרים - נצח, וגבעות במאזנים - זה הוד, והם בסוד האות ה', שהנקדה ה' מודדת בהם ה' נקדות.

שחי' יוצאת מתוך אור זך, שהוא כתר עליון, ומשום שחמש הללו הם מודדים בסוד ה' העליונה, הוא הולך בהם חמש מאות שנים בין כל אחד ואחד, וסוד הדבר - עץ החיים מהלך חמש מאות שנה, ובין כל אחד ואחד חמש מאות שנה, ובעבי של כל אחד ואחד חמש מאות שנה, שכלם עולים במשקל של חמש חמש לכל צד. וסוד הדבר - ועשית בריחם עצי

שטים חמשה לקרשי צלע המשכן האחד, וחמשה בריחם לקרשי צלע המשכן השנית, וחמשה בריחם לקרשי צלע המשכן לירכתים ימה. לירכתים אלו ירכי אמת. ימה, מה זה ים? זו שכינה עליונה, אותה שנאמר בה ודמות על ראשי החיה רקיע. והוא שבארוהו אין בין מים העליונים למים התחתונים אלא כמלא נימה, ועל הנימה הזאת נאמר, אין מלכות נוגעת בחברתה אפלו כמלא נימה, ובה הקדוש ברוך הוא מדקדק עם הצדיקים אפלו כחוט השערה, והחוט הזה הוא חוט שסובב את אות ברית המילה, והברית היא נימה. אוי למי שמפריד אות ברית בין מים למים ומונע ממנו זרע, שמחזיר את העולם לתהו ובהו, וסוד הדבר - לא תהו בראה, לשבת יצרה ודאי.

אאאא, ועלייהו אתמר (ישעיהו מ יב) מי מדד בשעלו מים דא חסד, ושמים בזרת תפן מאי זרת דא גבורה, וכל בשליש דא עמודא דאמצעיתא דאיהו תליתאי, ושקל בפלס הרים דא נצח, וגבעות במאזנים דא הוד, ואינון ברזא דאת ה', דהאי נקודה מדיד בהון ה' נקודין.

דאיהו דנפיק מגו אוירא דכיא, דאיהו כתר עלאה, ובגין דאלין חמש מדידין אינון ברזא דה' עלאה, איהו אזיל בהון חמש מאה שנין בין כל חד וחד, ורזא דמלה עץ החיים מהלך חמש מאות שנה, ובין כל חד וחד חמש מאות שנה, ובעובי דכל חד וחד חמש מאות שנה, דכלהו סלקין במתקלא דחמש חמש לכל סטרא.

ורזא דמלה ועשית בריחם עצי שטים חמשה לקרשי צלע המשכן האחד, וחמשה בריחם לקרשי צלע המשכן השנית, וחמשה בריחם לקרשי צלע המשכן לירכתים ימה (שמות כו כו), לירכתים אינון ירכי קשוט, ימה, מאי ימה דא שכינתא עלאה, ההוא דאתמר ביה (יחזקאל א כב) ודמות על ראשי החיה רקיע.

ואיהו דאוקמוהו אין בין מים העליונים למים התחתונים אלא כמלא נימה, והאי נימא עליה אתמר אין מלכות נוגעת בחברתה אפילו כמלא נימא, ובה קודשא בריך הוא מדקדק עם צדיקייא אפילו כחוט השערה, והאי חוט איהו חוט דסחיר לאות ברית מילה, וברית איהי נימא, ווי לון מאן דאפריש אות ברית בין מים למים, ומונע זרעא מניה, דאחזר עלמא לתהו ובהו, ורזא דמלה (ישעיהו מח יח) לא

תהו בראה לשבת יצרה ודאי, מים עליונים אורייתא דבכתב, מים תחתונים

מים עליונים תורה שבכתב, מים תחתונים תורה שבעל פה, נימה שהיא בין שניהם זה יסוד, שהיא סוד התורה, והוא יסוד ועקר של שתייהן.

ומי שמונע סוד העקר של שתי תורות, כאלו החזיר את העולם לתהו ובהו, ואלו אותם שאומרים שאין תורה אלא כפשטה, ואין בה סוד אחר. והם דו פרצופים, הוא ג"ן סדרים, שנאמר בו גן נעול אחותי כלה, גן נעול מצד של ס' סתומה, ו' הוא נעול בששת ימי המעשה וביום השבת יפתח, ובשבת כדי שלא תהיה כנועל דלת בפני לווים, שנאמר בהם לוו עלי ואני פורע, היא פתוחה אליהם, שהם נשמות יתרות.

ובאלו שלא מלוים אותה ולא מוסיפים לשבתות ולמים טובים, היא סתומה להם, ומשום זה כל המוסיף מוסיפים לו, וזו תוספת נשמה יתרה, והיא תוספת של רוח קדשה, וכל הגורע, גורעים לו אותה נשמה יתרה, ונשאר עני, ואם הוא חכם, חכמתו מסתלקת ממנו, ואם הוא עשיר במקומו, מסתלק ממנו ונשאר עני יבש, כמו שהוא מונע מלמעלה נשמה יתרה, שהיא נשמת כל חי, ונשאר יום השבת עני ושכינה יבשה, כך נמנעות ממנו ברכות, והוא מדה פגוד מדה, וכל מי שמוסיף בשבת, אז וכגנה זרועיה תצמיח. אף כך גם אצמיח הטובה שלו, ומי זרועיה של שכינה שלמעלה? אותן נשמות יתרות שזרעים ממנו, וישמחו את ישראל למטה מזיו כבודה.

ובזמן שאותה ס' סתומה נפתחת, לא נפתחת אלא בפיוס,

אורייתא דבעל פה, נימא דאיהו בין תרווייהו דא יסוד, דאיהו רזא דאורייתא, ואיהו יסודא ועקרא דתרווייהו.

ומאן דמנע רזא דעקרא דתרי תורות, כאלו אהדר עלמא לתהו ובהו, ואלין אינון דאמרין דלא אורייתא אלא כפשטה, ולית בה רזא אחרא, ואינון דו פרצופין, איהו ג"ן סדרים דאתמר בה (שיר ד יב) גן נעול אחותי כלה, גן נעול מסטרא דס' סתומה, ו' איהו נעול בשית יומי דשבוע, הדא הוא דכתיב (יחזקאל מו א) יהיה סגור ששת ימי המעשה, וביום השבת יפתח, ובשבת בגין דלא תהא כנועל דלת בפני לווין, דאתמר בהו לוו עלי ואני פורע, איהי פתיחא לגבייהו דאינון נשמתין יתירין.

ובאלין דלא מלווין לה ולא אוסיפין לשבתות ולמים טובים, איהי סתימא להון, ובגין דא כל המוסיף מוסיפין ליה, ודא תוספת נשמתא יתירא, ואיהי תוספת רוחא דקדושה, וכל הגורע גורעין ליה ההיא נשמה יתירה, ואשתאר עני, ואם הוא חכם אסתלק מניה חכמתיה, ואם הוא עשיר במקומו אסתלק מניה, ואשתאר עני יבש, כמה דאיהו (דף לח ע"ב) מנע מלעילא נשמתא יתירה דאיהו נשמת כל חי, ואשתאר יום השבת עני ושכינתא יבשה, הכי אתמנע ברכאן מניה, ואיהו מדה פגוד מדה, וכל מאן דאוסף בשבת, אז וכגנה זרועיה תצמיח (ישעיהו סא יא).

אוף הכי נמי אצמיח טובה דיליה, ומאן זרועיה דשכינתא לעילא, אינון נשמות יתירות דזרעין מניה, ויחדון לון לישראל לתתא מזיו כבודה.

ובזמנא דההיא ס' סתימא אתפתחת, לא אתפתחת אלא בפיוסא, כמה דאת

כמו שנגמר פתחי לי אחותי
רעיתי יונתי תמתי שראשי נמלא
טל, והפיוס הזה אל הו', שהוא
מפתח שסותם אותה, ומשום זה
פתחי לי ביום ראשון, למי?
לאות י' שהיא נקדה של קמ"ץ,
כשנפתחת, נפתחת בפתח,
שהוא ו'. כשסותם, סותם
בקמ"ץ, והוא י"ו, טפה וזרע
שנמשך ממנו.

ומשום זה פתחי לי ביום ראשון
את אות י' שהיא נקדה של
קמ"ץ, אחותי - ביום השני,
רעיתי - ביום השלישי, שהוא
הרועה הנאמן, יונתי - ביום
הרביעי, תמתי - ביום החמישי,
תם צונף בת ציון, שראשי -
ביום הששי, שנגמר וישתחו
ישאל על ראש המטה, שהוא
יום הששי, נמלא טל ביום
השביעי, זו טפה י' ודאי, וזו
הנקדה של האות ב'.

ומשום זה הזווג של תלמידי
חקמים משבת לשבת, לירש
אותה טפה שהיא חכמה, ט"ל
תורה לבניהם, ולא לחנם
פרשוהו זכרונם לברכה, כל
העוסק בטל תורה, טל תורה
מחיהו.

ג"ל נעול, גל הוא כמו גלגל, הוא
רומז שבו מעין חתום, שהוא י',
ומיד השקו הצאן, שהם איברים
קדושים, שנגמר בהם ואפן
צאני צאן מרעיתי אדם אתם,
כלם רועים, ומשה על כלם,
שכתוב וישב על הבאר, וכתוב
תפלה למשה איש האלהים
וכו', שלטונו הוא בשבעה
רקיעים.

צדיק הוא רקיע שמסלק בין
מים למים, בין הים העליון,
שהיא האם העליונה ובין הים
התחתון, שהיא האם התחתונה,
ועליו נאמר אין בין מים

אמר (שיר ה') פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי
שראשי נמלא טל, והאי פיוסא לגבי ו' דאיהו
מפתחא דסתים לה, ובגין דא פתחי לי ביומא
קדמא, למאן לאת י' דאיהי נקודה דקמ"ץ,
כד אתפתחת אתפתחת בפתח דאיהו ו', כד
סתים סתים בקמ"ץ, ואיהו י"ו טפה וזרע
דאתמשך מניה.

ובגין דא פתחי לי ביומא קדמא לאת י'
דאיהי נקודה דקמ"ץ, אחותי ביומא
תנינא, רעיתי ביומא תליתא, דאיהו רעיא
מהימנא, יונתי ביומא רביעא, תמתי ביומא
חמשא, תם צונף בת ציון, שראשי ביומא
שתיא, דאתמר (בראשית מז לא) וישתחו וישאל
על ראש המטה דאיהו יום הששי, נמלא טל
ביומא שביעא, דא טפה י' ודאי, ודא נקודה
דאת ב'.

ובגין דא זווגא דתלמידי חכמים משבת
לשבת, לירתא ההיא טפה דאיהי
חקמה, ט"ל תורה לבניהו, ולא למגנא
אוקמוהו זכרונם לברכה, כל העוסק בטל
תורה טל תורה מחייהו.

ג"ל נעול (שיר ד יד) גל איהו כמו גלגל, איהו
רמיז דביה מעין חתום דאיהי י', ומיד
השקו הצאן דאינון אברין קדישין, דאתמר
בהון (יחזקאל לד לא) ואפן צאני צאן מרעיתי אדם
אתם, פלהו רועים, ומשה על פלהון,
דכתיב (שמות ב טו) וישב על הבאר, וכתיב
(צ א) תפלה למשה איש האלהים וכו', איהו
שולטנותיה בשבעה רקיעין.

צדיק איהי רקיע דפליג בין מיא למיא, בין
ים עלאה דאיהי אימא עלאה, ובין ים
תתאה דאיהי אימא תתאה, ועליה אתמר אין
בין מים העליונים למים התחתונים אלא

הַעֲלִינִים לַמִּים הַתַּחְתּוֹנִים אֶלֶּא
כַּמְּלֵא נִימָה, כְּמוֹ שְׂבָאֲרוֹהוּ
בַּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה, וְהַנִּימָה הַזֶּה הִיא
צָדִיק, וְלֹא לַחֲנָם פֶּרְשׁוֹהוּ
הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁהִקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא
מְדַקְדֵּק עִם הַצָּדִיקִים אֲפִלּוּ
כַּחוּט הַשְּׁעָרָה.

וְאִין נִימָה וְנִימָה שֶׁל שְׁעָרָה שֶׁל
הַעֲתִיק הִקְדֹּשׁ שֶׁלֹּא יוֹצֵאת
מִמַּעֲיָן עֲלִיּוֹן, וְהַנִּימָה הַזֶּה הִיא
ו', מַעֲיָנוּ הִיא י' שְׁעוּלָה בְּאִוִּיר
עַד אֵין סוּף וְיִוְרֵד עַד אֵין
תַּכְלִית.

וְהִיא עֶשֶׂר, וּבִגְלָלָה נֶאֱמַר עֶשֶׂר
אֲמוֹת אַרְבֶּה הֶקְרֶשׁ, אֲמוֹת הֵם
מֵאוֹת בַּהֲפֹנֶה, וְאֵמָה וְחֲצִי
הָאֵמָה רַחֵב הֶקְרֶשׁ הָאֶחָד, זֶה
סוּד שְׁעוֹר הַקּוֹמָה, שֶׁהוּא הוֹלֵךְ
עַל ק"ו הַמִּדָּה. מָה זֶה ק"ו? זֶה
הָאוֹת י', שֶׁהִיא מִדָּה לְכָל שְׁעוֹר
שֶׁל הַגּוּף.

הִיא מִדָּה בֵּין עֵין לְעֵין, וְעַלֶּיהָ
נֶאֱמַר אֲצַבֵּעַ אֱלֹהִיִּם הִיא, הוּא
שְׁעוֹר שֶׁל אַרְבֶּה הַחֲטָט, וְהִיא
שְׁעוֹר שֶׁל כָּל אֲצַבֵּעַ וְאֲצַבֵּעַ
וְשְׁעוֹר בֵּין אֲצַבֵּעַ לְאֲצַבֵּעַ ו' (נ"א)
(י').

י' הִיא מִדָּה שֶׁל שְׁפָה, וּמִדָּה שֶׁל
עֵין וְעֵין בַּעֲגוּל, וּמִדָּה שֶׁל פֶּן
וּפֶן שֶׁל פָּנִים, וּמִדָּה שֶׁל קַמ־ץ
סְתוּם, וּכְשֶׁנִּפְתַּח קַמ־ץ, נִפְתַּח
בְּחֶמֶשׁ אֲצַבָּעוֹת בְּסוּד שֶׁל ה',
שֶׁבָּהֶם הִקּוּ הַזֶּה הוֹלֵךְ חֲמֵשׁ
מֵאוֹת שָׁנִים.

וּבִאֲשֶׁר (בְּאֶשֶׁר) יוֹרֵד לְמַטָּה אֶל
הַצָּדִיק, נִקְרָא שְׁעוֹר, וּכְשֶׁעוּלָה
לְמַעְלָה לֹאֵם הַעֲלִינָה, נִקְרָא
קוֹמָה, וְסוּד הַדְּבָר - וְיִמְדּוּ
בְּעֶמֶר, זֶה שְׂכִינָה עֲלִינָה, שֶׁהִיא
עֶמֶר לְגִלְגָּלֶת, שֶׁהִיא גִלְגָּלֶת
הָרֵאשׁ, וְשְׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה הִיא
סְפִירַת הָעֶמֶר, שֶׁבּוּ מוֹנָה שְׁבַע
יָמִים שֶׁהֵם שְׁבַע שְׁבָתוֹת, שִׁישׁ
בָּהֶם אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם שֶׁל שָׁשָׁה שֶׁל כָּל שְׁבֻעַ, וְשְׁבַע שְׁבָתוֹת, הָרִי מ"ט (שֶׁל מִטְרָרִין), שֶׁהֵם

כַּמְּלֵא נִימָה, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ מֵאִרִי מַתְנִיתִין,
וְהֵאֵי נִימָה אִיהוּ צָדִיק, וְלֹאוּ לְמַגְנָא אוּקְמוּהוּ
קְדָמָאִין, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְדַקְדֵּק עִם
הַצָּדִיקִים אֲפִלּוּ כַּחוּט הַשְּׁעָרָה.

וְלִית נִימָה וְנִימָה דְשְׁעָרָה דְעִתִּיקָא קְדִישָׁא
דְלֹא נִפְקָא מִמְּבוּעָא עֲלָאָה, וְהֵאֵי נִימָה
אִיהוּ ו', מְבוּעָא דִּילִיָּה י', דְסִלְקָא בְּאוּרָא עַד
אֵין סוּף וְנִחְתָּא עַד אֵין תַּכְלִית.

וְאִיהִי עֶשֶׂר, וּבִגְיָנָה אֶתְמַר (שְׁמוֹת כו טז) עֶשֶׂר
אֲמוֹת אַרְבֶּה הֶקְרֶשׁ, אֲמוֹת אֵינֻן
מֵאוֹת בַּהֲפֹנָה, וְאֵמָה וְחֲצִי הָאֵמָה רַחֵב
הֶקְרֶשׁ הָאֶחָד, דָּא רִזָּא דְשְׁעוֹר קוֹמָה, דָּאִיהוּ
אֲזִיל עַל ק"ו הַמִּדָּה, מֵאִי ק"ו דָּא אֶת ו',
דָּאִיהוּ מִדָּה לְכָל שְׁעוֹרָא דְגּוּפָא.

אִיהוּ מִדָּה בֵּין עֵינָא לְעֵינָא, וְעַלָּה אֶתְמַר (שם)
ה טו) אֲצַבֵּעַ אֱלֹהִיִּם הִיא, אִיהוּ שְׁעוֹרָא
דְּאוּרְכָא דְחוּטְמָא וְאִיהִי שְׁעוֹרָא דְכָל אֲצַבָּעָא
וְאֲצַבָּעָא וְשְׁעוֹרָא בֵּין אֲצַבָּעָא לְאֲצַבָּעָא ו' (נ"א)
(י').

י' אִיהִי מִדָּה דְשְׁפָה, וּמִדָּה דְכָל עֵינָא וְעֵינָא
בַּעֲגוּלָא, וּמִדָּה דְפֶן וּפֶן דְאַנְפִּין, וּמִדָּה
דְקַמ־ץ סְתִים, וְכַד אֶתְפַּתַּח קַמ־ץ אֶתְפַּתַּח
בְּחֶמֶשׁ אֲצַבָּעִין בְּרִזָּא דְה', דְבִהוּן הֵאֵי קוֹ אֲזִיל
חֲמֵשׁ מָאָה שָׁנִין.

וְכַד (ס"א ו' כד) נִחִית לְתַתָּא לְגַבִּי צָדִיק אֶתְקַרִי
שְׁעוֹר, וְכַד סְלִיק לְעִילָא לְגַבִּי אִימָא
עֲלָאָה אֶתְקַרִי קוֹמָה, וְרִזָּא דְמִלָּה (שם טז)
(יח) וְיִמְדּוּ בְּעֶמֶר דָּא שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה, דָּאִיהִי
עֶמֶר לְגִלְגָּלֶת, דָּאִיהִי גִלְגָּלֶתָא דְרִישָׁא,
וְשְׂכִינְתָּא תַתָּאָה אִיהִי סְפִירַת הָעוֹמֶר, דְבִהּ מְנִי
שְׁבַע יוֹמִין דְּאֵינֻן שְׁבַע שְׁבָתוֹת, דָּאִית בְּהוּן

בָּהֶם אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם שֶׁל שָׁשָׁה שֶׁל כָּל שְׁבֻעַ, וְשְׁבַע שְׁבָתוֹת, הָרִי מ"ט (שֶׁל מִטְרָרִין), שֶׁהֵם

ארבעים ותשע פנים טהור, שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, שבהם נטהרת שכינה תחתונה אל בעלה במקוה שלה, שהוא מקוה ישראל יהו"ה, והוא שעור קומה, שבה הן אותיות מקוה - קומה, והם ס' סתומה בסוד זה: (ציור למעלה) של תשע נקודות לכל צד, בנקודה האמצעית נשלמו לארבעים סאים, הוא השעור של המקוה, שבו נטהרת אשה לבעלה.

ורפני שנטהרת, צריך למנות שבעה ימי טהרה, להשלים בהם ארבעים ותשע פנים טהרה של התורה, ובהם מתחברת תורה שכתב עם תורה שבעל פה ביום השבועות, שהם דו פרוצים של אדם, והחבור של שניהם רח"ס, שהוא מאתים ארבעים ושמונה מצוות עשה, וסוד הדבר - קדש לי כל בכר פטר כל רחם, בחבור הזה של שבועות מתקברים כל מצוות עשה פעצמים בבטן המלאה. ובאותו זמן, כל אותם איברים מקבלים על ידי צנורות זה מזה. זהו שכתוב מקבילות הללאות אשה אל אחתה, וכשהם מקבלים, כל הספירות מקבילות זו מזו, והמלאכים למטה מקבלים זה מזה, כמו שנאמר ומקבלין דין מן דין, וכל אחד ואחד נותן רשות לחברו להכנס לתחום חברו, כמו שנאמר ונותנין רשות זה לזה.

ומי גורם זה? ישראל. כשקבלים זה מזה, בין בתורה בין במזון, גורמים לקבל

ארבעין ותריין יומין דשיתא דכל שבוע, ושבע (דף לט ע"א) שבתות הא מ"ט (נ"א דמטטרוין), דאינון מ"ט אנפין טהור, שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, דבהון אתדפיאת שכינתא תתאה לגבי בעלה, במקוה דילה, דאיהו מקוה ישראל יהו"ה, ואיהו שיעור קומה, דהכי אינון אתוון דמקוה קומה, ואינון ס' סתומה ברזא דא, דתשע נקודין לכל סטר, בנקודה דאמצעיתא אשתלימו לארבעים סאין, איהו שיעורא דמקוה, דביה אתדפיאת אתתא לבעלה.

וקדם דאתדפיאת, צריך למנא שבעה יומין דדכיו, לאשלמא בהון מ"ט פנים דכיו דאורייתא, ובהון אתחברת אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה ביומא דשבועות, דאינון דו פרוצים דאדם, וחבורא דתרווייהו רח"ס, דאיהו רמ"ח פקודין דעשה, ורזא דמלה (שמות י"ב) קדש לי כל בכר פטר כל רחם, בהאי חבורא דשבועות מתקרבין כל פקודין דעשה, פעצמים בבטן המלאה (קהלת יא ה).

ובהוא זמנא, כל אינון אברין מקבלין על ידי צנורין דא מן דא, הדא הוא דכתיב (שמות כו ה) מקבילות הללאות אשה אל אחתה, וכד אינון מקבלין, כל ספיראן מקבלין דא מן דא, ומלאכין לתתא מקבלין דין מן דין, כמה דאת אמר ומקבלין דין מן דין, וכל חד וחד זיהיב רשו לחבריה, לאעלא בתחומא דחבריה, כמה דאת אמר ונותנין רשות זה לזה.

ומאן גרים דא, ישראל כד מקבלין דא מן דא, בין באורייתא בין בממונא, גרמין

לקבלא לעילא דא מן דא,

למעלה זה מזה ולהשפיע זה לזה, והכל על ידי צנורות. זהו שכתוב תהום אל תקום קורא לקול צנוריה וגומר. ומה אומרים זה לזה? אבע מימיה, קול שני רעים אני שומע.

ובנגדם שתי שפתים שנקראים אפיקי מים, ומי הם? נצח והוד, שנקראים שקתות המים, ושניהם נשקים על ידי צנור שהוא העמוד האמצעי שכולל הכל, והוא ברית שכוללים בו כל האיברים של הגוף, כל הצנורות משקים מהאות ו', שהוא נהר ששופע ויוצא מעדן, והוא צנור שיוצא ממעין המים שהוא י', וממנו מתפשטת ה' שהיא הים העליון.

ובא וראה, תשע נקודות הן מן קמ"ץ עד שור"ק, וכלן נקראו צנורות ומעיינות לאותיות, שהן כלולות בקרקע, שהיא שכינה התחתונה שנקראת ג"ן, כלולה משלשה וחמשים סדרים של התורה, ועליה נאמר גן נעול אחותי כלה, גל נעול מעין חתום. חתום ודאי, משום שהיא בתולה ואיש לא ידעה, והיא חכמת שלמה, שעליה נאמר ותרב חכמת שלמה, מתגדלת מכל ההשקאה של כל ספירה וספירה על ידי אותו צנור, שהוא ו', עד שמגיעה לאותו המעין העליון, שהיא י' העליונה, חכמת כל בני קדם, ובאותו זמן היא נעשית כתר בראש האות ו'.

ובא וראה, שכינה תחתונה, כשהיא משקית מהנקודות, נקראת חר"ק חל"ם שור"ק, למי? לאותו צנור שהוא ו', שכולל ששה צנורות, שכלם משש אותיות שהן אבגית"ן וכו', ששה צנורות הם שתלויים ממנו, והוא כולל שש אחרים, וכלם עולים לארבעים ושנים,

ולאשפּעא דא לדא, וכלא על ידי צנורין, הדא הוא דכתיב (תהלים מב ח) תהום אל תהום קורא לקול צנוריה וגומר, ומאי אמרי דא לדא, אבע מימיה. קול שני רעים אני שומע.

ואינון לקבליהו תריין שפון דאתקרון אפיקי מים, ומאן נינהו נצח והוד, דאתקרון שקתות המים, ותרוייהו אתשקיין על ידא דצנורא דאיהו עמודא דאמצעיתא דכליל כלא, ואיהו ברית דכלילן ביה כל אברין דגופא, כל צנורין אינון אתשקיין מן את ו', דאיהו נהר דנגיד ונפיק מעדן, ואיהו צנור דנפיק ממעיינא דמיא דאיהו י', ומניה אתפשטא ה' דאיהי ים עלאה.

ותא חזי תשע נקודין אינון מן קמ"ץ עד שור"ק, וכלהו אתקריאו צנורין ומבועין לאתוון, דאינון כלילן בקרקע, דאיהי שכינתא תתאה, דאתקריאת ג"ן, כלילא מתלת וחמשין סדרין דאורייתא, ועלה אתמר גן נעול אחתי כלה, גל נעול מעין חתום, חתום ודאי, בגין דאיהי בתולה ואיש לא ידעה, ואיהי חכמת שלמה, דעלה אתמר (מלכים א ה ו) ותרב חכמת שלמה, אתרביאת מכל שקיו דכל ספירה וספירה, על ידא דהוא צנורא דאיהו ו', עד דמטיאת לההוא מבועא עלאה דאיהי י' עלאה חכמת כל בני קדם, ובההוא זמנא אתעבידת איהי תגא ברישא דאת ו'.

ותא חזי, שכינתא תתאה פד איהי אתשקינא מן נקודין, אתקרי חר"ק חל"ם שור"ק, למאן לההוא צנור דאיהו ו', דכלילן שית צנורין, דכלהון משית אתוון, דאינון אבגית"ן וכו', שית צנורין אינון דתליין מניה, ואיהו כליל שית אחרנין, וכלהו סלקין למ"ב, וכו', ששה צנורות הם שתלויים ממנו, והוא כולל שש אחרים, וכלם עולים לארבעים ושנים,

אתקריאת חר"ק חל"ם שור"ק דההוא צנור, כגוונא דא ו'.

והכי אתקריאת לגבי י', והכי לגבי ה', ורזא דמלה אני ראשון ואני אחרון וכו', ולזמנין איהי עטרה על רישא דאת ו', כגוונא דא ו' ורזא דמלה נוטה שמים פיריעה, ודא רזא דרישא דאת א, ולזמנין נחית תחותי כגוונא דא א קמ"ץ, פד סלקא על רישא אתקריאת תגא זרק"א, בההוא זמנא אתמר בה (משלי יב ד) אשת חיל עטרת בעלה, ואתקריאת חל"ם, וכד נחתת תחותיה אתקריאת חיר"ק, ואיהי (דף לט ע"ב) לח"ם, דהכי איהו חל"ם בהפוך אתון לח"ם, ודא איהו לחם אפירים אכל איש (תהלים עח

כה), דאתמר ביה (שמות טו ג) יהו"ה איש מלחמה, מסטרא דחכמה אתקריאת חל"ם, ומסטרא דעמודא דאמצעייתא אתקרי שור"ק, כמה דאת אמר (ירמיהו ג כא) ואנכי נטעתיך שור"ק כלה זרע אמת, ההוא דאתמר ביה (מיכה ז כ) תתן אמת ליצקב, מסטרא דיליה אתקריאת חר"ק, ובהפוך אתון חק"ר, ובגינה אתמר (איוב יא ט) החקר אלוה תמצא, ואיהי קרח הנורא, דאיהו שמה תליתאה דצלותא, דאתמר ביה הא"ל הגדול הגבור והנורא, הנורא איהו עמודא דאמצעייתא.

ושור"ק איהו טמיר וגניז, מסטרא דצדיק דאיהו ברית, אור גנוז. דאיהו ר"ז כחושפן אור, כמה דאוקמוהו מארי מתניתין, אור זרוע לצדיק, ודא הוא אור הגנוז לצדיקיא, דחמש אור דלעילא מגיה כלהון אינון באתגלייא.

ומאי ניהו, תלת אור סגול, ותריין אור שב"א, פד סלקא על גדפייהו דתריין נקודין דאינון שב"א, אתעבידת שור"ק, ורזא דמלה (שיר ב

נקראת חר"ק חל"ם שור"ק של אותו הצנור, כמו זה: ו'.

וכך היא נקראת אל י', וכך אל ה', וסוד הדבר - אני ראשון ואני אחרון וכו', ולפעמים היא עטרה על ראשו של האות ו', כמו זה: א, וסוד הדבר - נוטה שמים פיריעה, והוה הסוד של הראש של האות א. ולפעמים יורד תחתיו כמו זה: א קמ"ץ, כשעולה על הראש נקראת כתר ורק"א. באותו זמן נאמר בה אשת חיל עטרת בעלה, ונקראת חל"ם, וכשיורדת תחתיו נקראת חיר"ק, והיא לח"ם, שךך הוא חל"ם בהפוך אותיות לח"ם, וזהו לחם אפירים אכל איש, שנאמר בו יהו"ה איש מלחמה. מצד של החכמה נקראת חל"ם, ומצד העמוד האמצעי נקראת שור"ק, כמו שנאמר ואנכי נטעתיך שורק כלה זרע אמת, אותו שנאמר בו תתן אמת ליצקב, מצד שלו נקראת חר"ק, ובאותיות הפוכות חק"ר, ובשבילה נאמר החקר אלוה תמצא, והיא קרח הנורא, שהוא השם השלישי של תפלה, שנאמר בו הא"ל הגדול הגבור והנורא, הנורא הוא העמוד האמצעי.

ושור"ק הוא טמיר וגנוז, מצד של צדיק שהוא ברית, אור גנוז, שהוא ר"ז כחושפן אור, כמו שבארוהו בעלי המשנה, אור זרע לצדיק, וזהו האור הגנוז לצדיקים, שחמשה אור שלמעלה ממנו הם כלם בהתגלות.

ומי הוא? שלשה אור סגול, ושנים אור שב"א, כשעולה על כנפיהם של שתי נקודות שהן שב"א, נעשית שור"ק, וסוד הדבר - סמכוני באשיות,

ומאי ניהו, תלת אור סגול, ותריין אור שב"א, פד סלקא על גדפייהו דתריין נקודין דאינון שב"א, אתעבידת שור"ק, ורזא דמלה (שיר ב

וכשהיא יורדת תחת צר"י, נעשית סגו"ל, ועליהם נאמר רפדוני בתפוחים, ומי הן האשיות הללו? הם שתי אשיות, שהם איש ואשה, אש לבנה ואש אדמה ששם אב ואם, שהם י"ה, והם פני הדין ופני הרחמים.

למה רצתה להסתמך שם? משום שהם שני גונים של השושנה, לבן ואדום, רחמים ודין, שהם חסד וגבורה, ושם ריח השושנה, וזהו העמוד האמצעי, ומשום שמריחה בו, אומרת סמכוני באשיות, ובו נעשית סגו"ל, כשיוֹרֶדֶת - רפדוני בתפוחים, אלו הם שני עמודי אמת, שהם לבן ואדום, ומשום שמריחה באות ו', שהיא בכרית, אומרת רפדוני בתפוחים.

וכשמתחברת בו נעשית סגו"ל, מה שהיו צר"י נעשה ציר, זהו שכתוב ויִצַּר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֹפֶר מִן הָאֲדָמָה וגומר, ויִצַּח יְהוָה אֱלֹהִים מִן הָאֲדָמָה כֹּל עֵץ נִחְמָד לְמִרְאֵה וגומר. צדיק זה הוא עץ פרי עושה פרי למינו, ובמקום הזה הוא האהבה שלה בחבור ויחוד של בעלה, ומשום זה אומרת כי חולת אהבה אני.

ובשישראל חוטאים בכרית מילה, נפסקת נביעת הנקדות מן האותיות שכלולות בשכינה התחתונה, ונשארת יבשה. באותו זמן מה כתוב בשור"ק חיר"ק? שרקו ויחרקו שן אמרו בלענו, קמ"ץ פת"ח, זה סוגר וזה פותח, שני אלו הם שסוגרים ופותחים את המצינות של אותן נקדות אל האותיות, והאות ו', כשהיא נטויה על ראשי אותיות

ה) סמכוני באשיות, וכד נחתת איהי תחות צר"י אתעבדת סגו"ל ועליהו אתמר רפדוני בתפוחים, ומאי ניהו אלין אשיות, אינון תרי אשיות, דאינון איש ואשה, אשא חוורא, ואשא סומקא, דתמן אב ואם, דאינון י"ה, ואינון אנפי דינא ואנפוי דרחמי.

אמאי בעאת לאסתמכא תמן, בגין דאינון תרין גוונים דשושנה, חוור וסומק, רחמי ודינא, דאינון חסד וגבורה, ותמן ריחא דשושנה, ודא איהו עמודא דאמצעיתא, ובגין דארכת ביה, אמרת סמכוני באשיות, וביה אתעבדת סגו"ל, כד נחתא רפדוני בתפוחים, אלין אינון תרי סמכי קשוט, דאינון חוור וסומק, ובגין דארכת באַת ו' דאיהי בכרית, אמרת רפדוני בתפוחים.

וכד אתחברת ביה אתעבדת סגו"ל, מה דהו צר"י אתעבד ציר, הדא הוא דכתיב (בראשית ב ז) ויִצַּר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֹפֶר מִן הָאֲדָמָה וגומר, ויִצַּח יְהוָה אֱלֹהִים מִן הָאֲדָמָה כֹּל עֵץ נִחְמָד לְמִרְאֵה וגומר, דא צדיק איהו עץ פרי עושה פרי למינו, ובהאי אתר איהו רחימו דילה בחבורא ויחודא דבעלה, ובגין דא אמרת (שיר ב ה) כי חולת אהבה אני.

וכד ישראל חאבין בכרית מילה, אתפסיק נביעו דנקודין מאתוון, דכלילן בשכינתא תתאה, ואשתארת יבשה, בההוא זמנא מה פתיב בשור"ק חיר"ק, שרקו ויחרקו שן אמרו בלענו (איכה ב טז), קמץ פת"ח דא סגיר ודא פתח, אלין תרין אינון דסגריין ופתחיין מבויעין דאינון נקודין, לגבי אתוון, ואַת ו' כד איהו נטוי על רישי אתוון עלאין אתקרי רפ"ה, וכד איהו במציעו דאתוון אתקרי דג"ש, אתוון אלין אינון חיוון,

עליזנות, נקרא רפ"ה, וכשהוא
באמצע האותיות נקרא דג"ש,
האותיות הללו הן חיות, שנאמר
בהן והחיות רצוא ושוב. רצוא
בדג"ש, ושוב ברפ"ה.

הכתרים של האותיות שהן
תלויות במחשבה, שהן כמו
התגים, הנקודות תלויות בדבור,
האותיות תלויות במעשה, שבע
זינים הם כמו זה: ה"ה י"ו, הוא
ז', לא צריכים תגים, שאותן
אותיות נקראות תגים, כמו זה:
יהו"ה.

התגים תלויים במחשבה של
הלב והמח, הנקודות בדבור הפה,
האותיות במעשה האברים,
ומאלו הנקודות וטעמי האותיות
עושה אותו סתום וגנוז פסא
טמיר עליון, ועליו נאמר אתה
יהו"ה לעולם תשכ וכו'. מה זה
אתה? אותו שנאמר בו יהו"ה
אלה"י אתה ארוממך, באותו
שנאמר בו רום ידיהו נשא,
ובשכילו נאמר למי נושאין
פפים? לרום השמים. זהו שכתוב
רום ידיהו נשא. ומי הוא? יו"ד
ה"א וא"ו ה"א, שהוא חכמה,
כ"ח מ"ה, ועליו נאמר כ"ח
מ"עשיו ה"גיד לעמו, וזהו כ"ח
הפרקים של ידי המלך העליון,
שהן כוז"ו במוכס"ז כוז"ו,
הפנויים של היחוד העליון,
שהוא יהו"ה אלהינו יהו"ה,
ומשום שהסתלק הפח הזה
מישראל, נאמר בהם וילכו בלא
כח לפני רודף.

יו"ד ה"א וא"ו ה"א, הן עשר
אצבעות, שנאמר בהן ידי גלילי
זהב, שבהם עשרים ושמונה
פרקים, שהן עשרים ושמונה
אותיות של מעשה בראשית,
ומשום זה יהו"ה אלה"י אתה,
ומהו אתה? אותו שנאמר בו נכון
עומד באמצע. זהו שכתוב כתפארת

דאתמר בהון (יחזקאל א יד) והחיות רצוא ושוב,
רצוא בדג"ש ושוב ברפ"ה.

בתרין דאתון דאינון תליין במחשבה,
דאינון פגוונא דתגין, נקודין תליין
בדבורא, אתון תליין בעובדא, שבע זינין
אינון פגוונא דא ה"ה י"ו איהו ז', לא צריכין
תגין, דאינון אתון אתקרון תגין פגוונא דא
יהו"ה.

תגין תליין במחשבה דלפא ומוחא, נקודין
בדבורא דפומא, אתון בעובדא
דאברין, ומאלין נקודין וטעמי ואתון, עבד
ההוא סתים וגניז פרסטיא טמירא עלאה,
ועליה אתמר (איכה ה יט) אתה יהו"ה לעולם
תשכ וכו', מאי אתה, ההוא דאתמר ביה (ישעיהו

כה א) יהו"ה אלה"י אתה ארוממך, בההוא
דאתמר ביה (חבקוק ג ו) רום ידיהו נשא, ובגנייה
אתמר למי נושאין פפים לרום השמים, הדא
הוא דכתיב רום ידיהו נשא, ומאי ניהו יו"ד
ה"א וא"ו ה"א, דאיהו חכמה כ"ח מ"ה,
ועליה אתמר (דף נ ע"א) (תהלים קיא ו) כ"ח מ"עשיו
ה"גיד לעמו, והאי איהו כ"ח פרקין דידין
דמלפא עלאה, דאינון כוז"ו במוכס"ז כוז"ו,
פנויין דיחודא עלאה, דאיהו יהו"ה אלהינו
יהו"ה, ובגין דאסתלק האי חילא מישראל,
אתמר בהון (איכה א ו) וילכו בלא כח לפני רודף.

יו"ד ה"א וא"ו ה"א, אינון עשר אצבעאן,
דאתמר בהון (שיר ח יד) ידי גלילי זהב,
דבהון כ"ח פרקין, דאינון כ"ח אתון דעובדא
דבראשית, ובגין דא יהו"ה אלה"י אתה, ומאי
אתה, ההוא דאתמר ביה (תהלים צג ב) נכון כסאך
מאז מעולם אתה, ומאי נכון, דא נאמן יושב
ונאמן עומד באמצע, הדא הוא דכתיב (ישעיהו

כסאך מאז מעולם אתה. ומה זה נכון? זה נאמן יושב ונאמן עומד באמצע. זהו שכתוב כתפארת

אָדָם לְשִׁכַּת בֵּית. וּמָה זֶה מָאָז?
אַלֵּא אוֹתוֹ שְׁנָאֵמַר בּוֹ אַז תִּקְרָא
וַיהו"ה יַעֲנֶה. וּמָה זֶה אָז? אֵלּוּ
שְׁמוֹנֶה הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל יֵאֱהָדוּנָה"י
שְׁעוֹלוֹת לַחֲשׁוֹן אִמ"ן.

וְזֶהוּ הָעוֹנָה אֲמֵן בְּכָל כַּחוֹ, בְּאוֹתוֹ
כ"ח, וּמִשּׁוֹם זֶה פִּרְשִׁיָּה בַּעֲלִי
הַמִּשְׁנָה, הָעוֹנָה אֲמֵן בְּכָל כַּחוֹ
קוֹרְעִין לוֹ גִּזְרֵי דִינֵי שְׁבָעִים
שָׁנָה, וּבְגָלְלוּ נֶאֱמַר נִכּוֹן כְּסָאָךְ מָאָז
מֵעוֹלָם אַתָּה, וּבִיָּה (אִיכָה ה יט) אַתָּה יְהו"ה
לְעוֹלָם תֵּשֵׁב, אַתָּה, הֵהוּא דְאֶתְמַר בֵּיה אֲבִינוּ
מִלְּפָנֵינוּ אֲבִינוּ אַתָּה, וּמָאי נִיהוּ אֲבִינוּ אֵב
הֶרְחַמְן.

וְהוּא כּוֹלֵל אֶת כָּל אוֹתִיּוֹת
הַתּוֹרָה, וּמִי הוּא? הַתּוֹרָה
שֶׁבִּכְתָּב, הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי, וְעַלֵּי
נֶאֱמַר בְּרוּךְ אַתָּה, וּכְשִׁי־יִשְׂרָאֵל
עוֹמְדִים בְּעֲמִידָה שֶׁל תְּפִלָּה, הוּא
יוֹשֵׁב עַל כְּסֵא, וּבִשְׁבִּילֵי נֶאֱמַר
בְּאוֹתוֹ זְמַן, אַתָּה יְהו"ה לְעוֹלָם
תֵּשֵׁב כְּסָאָךְ לְדוֹר וָדוֹר. וּמִי הוּא
לְדוֹר וָדוֹר? אֵלֵּא אוֹתוֹ שְׁנָאֵמַר
בּוֹ דוֹר הוֹלֵךְ וָדוֹר בָּא וְהָאֲרֵץ
לְעוֹלָם עֹמֶדֶת, וְאֵין דוֹר פָּחוֹת
מִשְׁשִׁים רַבּוֹא, וּמִיָּהוּ? מִשֶּׁה
שֶׁשְּׁקוֹל לְשִׁשִּׁים רַבּוֹא מִיִּשְׂרָאֵל,
וְדִרְגָּתוֹ הִיא הָאֶסְפֶּקֶלֶרִיָּה
הַמְּאִירָה.

בּוֹזֵאת יָבֵא אֶהְרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ, בֹּא
וּרְאֵה, אֵין אָדָם מִפִּיק רְצוֹנוֹ
מִיהו"ה אֵלֵּא בּוֹזֵאת, שְׁעֲלִיָּה
נֶאֱמַר מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא טוֹב וַיִּפֶּק
רְצוֹן מִיהו"ה, וְזוֹ הִיא עֵת לַעֲשׂוֹת
לִיהו"ה, וְכַמָּה עֲתוֹת יֵשׁ, וְעַלֵּיָּהּ
נֶאֱמַר וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת, וְשִׁלְמָה
אָמַר עֵת לְשַׁחֵק וְכו', שֶׁהֵן כ"ח
עֵת, וְעַל זֶה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא
אָמַר וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ,
שֶׁהוּא קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לִיהו"ה.

מִד יג) כְּתִפְאֶרֶת אָדָם לְשִׁכַּת בֵּית, וּמָאי מָאָז,
אַלֵּא הֵהוּא דְאֶתְמַר בֵּיה (שם נח ט) אַז תִּקְרָא
וַיהו"ה יַעֲנֶה, וּמָאי א"ז אֵלֵּין תִּמְנִיָּא אֲתוֹן
דְּאִינוֹן יֵאֱהָדוּנָה"י דְּסִלְקִין לַחֲשׁוֹבֵן אִמ"ן.
וְדֹא אִיהוּ הָעוֹנָה אֲמֵן בְּכָל כַּחוֹ, בִּהְהוּא כ"ח,
וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, הָעוֹנָה
אֲמֵן בְּכָל כַּחוֹ קוֹרְעִין לוֹ גִּזְרֵי דִינֵי שְׁבָעִים
שָׁנָה, וּבְגִינִיָּה אֶתְמַר (תהלים צג ב) נִכּוֹן כְּסָאָךְ מָאָז
מֵעוֹלָם אַתָּה, וּבִיָּה (אִיכָה ה יט) אַתָּה יְהו"ה
לְעוֹלָם תֵּשֵׁב, אַתָּה, הֵהוּא דְאֶתְמַר בֵּיה אֲבִינוּ
מִלְּפָנֵינוּ אֲבִינוּ אַתָּה, וּמָאי נִיהוּ אֲבִינוּ אֵב
הֶרְחַמְן.

וְאִיהוּ כָּלִיל כָּל אֲתוֹן דְּאוֹרִיָּתָא, וּמָאי נִיהוּ
אוֹרִיָּתָא דְּבִכְתָּב עֲמוּדָא דְּאֲמִצְעִיתָא,
וְעַלֵּיהּ אֶתְמַר בְּרוּךְ אַתָּה, וְכֵד יִשְׂרָאֵל קִיָּיִמִין
בְּעֲמִידָה דְּעֻלּוֹתָא, אִיהוּ יְתִיב עַל כְּרִסֵּיָא,
וּבְגִינִיָּה אֶתְמַר בִּהְהוּא זְמַנָּא אַתָּה יְהו"ה
לְעוֹלָם תֵּשֵׁב כְּסָאָךְ לְדוֹר וָדוֹר, וּמָאי נִיהוּ
לְדוֹר וָדוֹר, אֵלֵּא הֵהוּא דְאֶתְמַר בֵּיה (קהלת א
ד) דוֹר הוֹלֵךְ וָדוֹר בָּא וְהָאֲרֵץ לְעוֹלָם עֹמֶדֶת,
וְלִית דוֹר פָּחוֹת מִשְׁשִׁים רַבּוֹא, וּמָאי נִיהוּ,
מִשֶּׁה דְּשִׁקּוֹל לְשִׁתִּין רַבּוֹא מִיִּשְׂרָאֵל, וְדִרְגָּא
דִּילִיָּה אֶסְפֶּקֶלֶרִיָּא דְּנִהָרָא.

בּוֹזֵאת יָבֵא אֶהְרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ (ויקרא טז ג), תָּא חֲזִי
אֵין אָדָם מִפִּיק רְצוֹנוֹ מִיהו"ה אֵלֵּא
בּוֹזֵאת, דְּעַלָּה אֶתְמַר (משלי יח כב) מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא
טוֹב וַיִּפֶּק רְצוֹן מִיהו"ה, וְדֹא הִיא עֵת לַעֲשׂוֹת
לִיהו"ה (תהלים קיט קכו), וְכַמָּה עֲתוֹת יֵשׁ, וְעַלֵּיָּהּ
אֶתְמַר (ויקרא טז ב) וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת, וְשִׁלְמָה
אָמַר (קהלת ג ד) עֵת לְשַׁחֵק וְכו', דְּאִינוֹן כ"ח
עֵת, וְעַל דָּא קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר וְאֵל יָבֵא
בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ, דְּאִיהוּ קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל
לִיהו"ה.

וְכַשְׁבִּינָה שְׁנִקְרָאת זֹאת עִם יִשְׂרָאֵל,
כְּמֹה שְׁנִקְרָא וְאָף גַּם זֹאת
בְּהִיוֹתָם וְכוּ', מֵאִי אֵינִין אֲמָרִין לָהּ (שירוא) אָנָּה
הַלֵּךְ דִּוְדָּךְ הִיפָּה בְּנָשִׁים, אָנָּה פָּנָה דִּוְדָּךְ
וְנִבְקָשְׁנוּ עִמָּךְ, בְּכִמָּה תַּחֲנוּנִים וְצִלּוֹתִין,
בְּצִיצִית וּבִתְפָּלִין, בְּשִׁבְתוֹת וּבִיוֹמִין טָבִין,
דְּעִלִּיָּהּ אֲתָמֵר (שמות לא יז) בִּינִי וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אוֹת הוּא לְעוֹלָם, אוֹת בְּרִית מִלָּה, אוֹת דְּשִׁבְת
וְיִמִּין טָבִין, וְאוֹת דְּתְפָלִין.

עֲלֵה אֲתָמֵר (תהלים לב ו) עַל זֹאת יִתְפָּלֵל כָּל
חֲסִיד אֱלֹהֵי לְעֵת מָצָא, מָצָא אִשָּׁה מָצָא
טוֹב וַיִּפְקֵר רְצוֹן מִיְהוָה (משלי יח כב), וַיַּעֲקֹב בְּרִיךְ
לְבָנוֹי בְּזֹאת, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (בראשית מט
כח) וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אַבְיָהֶם, וְדוֹד בְּזֹאת
הַפִּיק רְצוֹנוֹ מִיְהוָה כְּשֶׁנִּלְחַם עִם אוֹיְבָיו,
כְּמֹה דָּאֵת אֲמֵר (תהלים כז ג) אִם תַּחֲנֶה עָלִי מַחֲנֶה
וְכוּ', בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ, וְהַנְּבִיא כְּשֶׁרָאָה אֶת
יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת, לֹא רָאָה לָהֶם מְנוּחָה אֶלָּא
בְּעִבּוֹר זֹאת, וּפּוֹרְקָנָא דְיִשְׂרָאֵל לֹא יִיתִי אֶלָּא
בְּזֹאת, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (איכה ג כא) זֹאת אֲשִׁיב
אֶל לְבִי עַל כֵּן אוֹחִיל, וְיִהְיֶה לֹא אֲתַבְרִיךְ
אֶלָּא בְּזֹאת, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (דברים לג ז) וְזֹאת
לִיְהוָה, וּמִשָּׁה לֹא בְרִיךְ יֵת יִשְׂרָאֵל אֶלָּא
בְּזֹאת (שם א) וְזֹאת הַבְּרָכָה, וּמִי שְׁלֹא שֵׁת לְבוֹ
גַּם לְזֹאת, עֲלֵיהּ כְּתִיב (תהלים צב ז) אִישׁ בָּעֵר לֹא
יָדַע וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת.

וְכִינֵן שְׁהָאֲדָם בְּהַּ יִפִּיק רְצוֹנוֹ, וְכִהּ מְשִׁיג
הַשֵּׁם, שְׁזֵהוּ סוּד עַל זֹאת יִתְפָּלֵל כָּל
חֲסִיד, עַל זֹאת וְדָאִי, לְשֵׁם יְהוָה שְׁהוּא עַל
זֹאת, לְמָה תִּקְנוּ בְּשַׁחֲרִית לְמַדָּה יְדוּעָה, וְכֵן
בְּמִנְחָה לְמַדָּה יְדוּעָה, וְכֵן בְּעֶרְבִית לְמַדָּה
יְדוּעָה, וְכֵן בְּשִׁבְת לְמַדָּה יְדוּעָה, וְכֵן בְּיוֹם טוֹב
לְמַדָּה יְדוּעָה, וְכֵן בְּעֶשְׂרֵת יְמֵי
תְּשׁוּבָה לְמַדָּה יְדוּעָה? אֶלָּא מָה

וְכַשְׁבִּינָה שְׁנִקְרָאת זֹאת עִם
יִשְׂרָאֵל, כְּמֹה שְׁנִקְרָא וְאָף גַּם זֹאת
בְּהִיוֹתָם וְכוּ', מָה הֵם אוֹמְרִים
לָהּ? אָנָּה הַלֵּךְ דִּוְדָּךְ הִיפָּה
בְּנָשִׁים, אָנָּה פָּנָה דִּוְדָּךְ וְנִבְקָשְׁנוּ
עִמָּךְ, בְּכִמָּה תַּחֲנוּנִים וּתְפָלוֹת,
בְּצִיצִית וּבִתְפָּלִין, בְּשִׁבְתוֹת
וּבִימִים טוֹבִים, שְׁעֲלִיהֶם נֶאֱמַר
בִּינִי וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הוּא
לְעוֹלָם, אוֹת בְּרִית מִלָּה, אוֹת שֶׁל
שִׁבְת וְיָמִים טוֹבִים, וְאוֹת שֶׁל
תְּפָלִין.

עֲלֵיהּ נֶאֱמַר עַל זֹאת יִתְפָּלֵל כָּל
חֲסִיד אֱלֹהֵי לְעֵת מָצָא, מָצָא אִשָּׁה
טוֹב וַיִּפְקֵר רְצוֹן מִיְהוָה,
וַיַּעֲקֹב בְּרִיךְ אֶת בְּנוֹי בְּזֹאת, זֵהוּ
שְׁכָתוֹב וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם
אַבְיָהֶם, וְדוֹד בְּזֹאת הַפִּיק רְצוֹנוֹ
מִיְהוָה כְּשֶׁנִּלְחַם עִם אוֹיְבָיו, כְּמֹה
שְׁנִקְרָא אִם תַּחֲנֶה עָלִי מַחֲנֶה וְכוּ'
בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ, וְהַנְּבִיא,
כְּשֶׁרָאָה אֶת יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת, לֹא
רָאָה לָהֶם מְנוּחָה אֶלָּא בְּעִבּוֹר
זֹאת, וּגְאֻלַּת יִשְׂרָאֵל לֹא תָבֵא אֶלָּא
בְּזֹאת, זֵהוּ שְׁכָתוֹב זֹאת אֲשִׁיב אֶל
לְבִי עַל כֵּן אוֹחִיל, וְיִהְיֶה לֹא
הַתְּבָרָךְ אֶלָּא בְּזֹאת, זֵהוּ שְׁכָתוֹב
וְזֹאת לִיְהוָה, וּמִשָּׁה לֹא בְרִיךְ אֶת
יִשְׂרָאֵל אֶלָּא בְּזֹאת, וְזֹאת הַבְּרָכָה,
וּמִי שְׁלֹא שֵׁת לְבוֹ גַּם לְזֹאת, עֲלֵיו
כְּתוּב אִישׁ בָּעֵר לֹא יָדַע וּכְסִיל
לֹא יָבִין אֶת זֹאת.

וְכִינֵן שְׁהָאֲדָם בְּהַּ יִפִּיק רְצוֹנוֹ וְכִהּ
מְשִׁיג הַשֵּׁם, שְׁזֵהוּ סוּד עַל זֹאת
יִתְפָּלֵל כָּל חֲסִיד, עַל זֹאת וְדָאִי,
לְשֵׁם יְהוָה שְׁהוּא עַל זֹאת, לְמָה
תִּקְנוּ בְּשַׁחֲרִית לְמַדָּה יְדוּעָה, וְכֵן
בְּמִנְחָה לְמַדָּה יְדוּעָה, וְכֵן
בְּעֶרְבִית לְמַדָּה יְדוּעָה, וְכֵן בְּיוֹם טוֹב
לְמַדָּה יְדוּעָה, וְכֵן בְּעֶשְׂרֵת יְמֵי
תְּשׁוּבָה לְמַדָּה יְדוּעָה? אֶלָּא מָה

לְמַדָּה יְדוּעָה, וְכֵן בְּעֶשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה לְמַדָּה יְדוּעָה, אֶלָּא מָה שְׁאֲמַר עַל

שָׁאָמַר עַל זֹאת, הוּא מוֹרָה שְׁהוּיָהּ הִיא עַל כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה, כְּמוֹ שָׁאָמַר דָּוִד (ר"ה א ב ט יא) לָךְ יְהו"ה הַגְדוּלָה וְהַגְבוּרָה וְגוֹמֵר, וְאֵין לָךְ פְּעוּלָה בַּתְּחִתּוֹנִים אֲלָא עַל יְדֵי מַלְכוּת, שְׁנֵאמַר בָּהּ עַל יְדֵי מַלְכוּת, שְׁנֵאמַר בָּהּ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה, אֲבָל בְּזִמְן שְׁצִירָךְ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַצְדִּיק לְצַדִּיק וְלַעֲשׂוֹת עֲמוֹ צְדָקָה, שֶׁהִיא מַלְכוּת, עִם הַתְּחִתּוֹנִים, נִכְלָלִים בּוֹ כָּל הַסְּפִירוֹת, וְנִקְרְאוּ צַדִּיקִים עַל שְׁמוֹ. יְהו"ה נִקְרָא עַל שְׁמוֹ צַדִּיק, שְׁנֵאמַר צַדִּיק יְהו"ה בְּכָל דְּרָכָיו, וּמִרְחֵם עַל בְּרִיּוֹתָיו בְּצְדָקָה, אֵין צְדָקָה אֲלָא תַּפְלָה, צ' אֲמִנִים, ד' קְדָשׁוֹת, ק' בְּרָכוֹת, ה' חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה, וְזֶהוּ צְדָקָה תְּרוּמָם גוֹי, וְעָלִיו נֵאמַר לְאַבְרָהָם וַיַּחֲשֹׁבֶהָ לוֹ צְדָקָה, וּכְשֶׁהוּא רוֹצֶה בָּהּ, נֵאמַר בָּהּ וַיִּלְבֹּשׁ צְדָקָה כְּשֶׁרָוֶן.

מִצַּד הַיָּמָּה הִיא צְדָקָה, וּמִצַּד יָמֵינוּ כוֹבֵעַ עַל רֹאשׁ צַדִּיק אוֹת בְּרִית, עֲטֶרֶת בְּרִית כָּל צַדִּיק, וּמִצַּד וְנֵאמַר בָּהּ אֶרְכָּה מֵאָרֶץ מִדְּבָר, מִצַּד ה' הַעֲלִינָהּ, וּרְחֹבָהּ מִנֵּי יָם.

וּבְשִׁרְצָהּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַמְשִׁיךְ נְבוּאָה, כָּל הַסְּפִירוֹת כְּלוּלִים בָּהֶם, וְנִקְרְאוּ נְבִיאִים, וּמַלְכוּת הִיא דְּמִיּוֹן כָּלָם, שְׁנֵאמַר (הושע יב יא) וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה, כְּמוֹ שָׁאָמַר הַנְּבִיא (שם) וְדִבְרָתִי עַל הַנְּבִיאִים וְגוֹמֵר, שֶׁהִיא כְּמוֹ הָאֶסְפֶּק לְרִיאוֹה שְׁכָל הַפְּנִים נִרְאִין בָּהּ, כֵּן כָּל הַסְּפִירוֹת מֵרָאִין בָּהּ כְּחֵם וְדִמְיוֹנָם, וְצוּרָתָם, לְכָל נְבִיא כְּפִי הַשְּׁגָתוֹ לְמַעַלָּה, וְכְמוֹ כֵּן לְמַטָּה הִיא מִתְלַבֶּשֶׁת בְּכֶסֶד הַכְּבוֹד, וּבְכָל הַמְּלָאכִים, וְהַאֲוִפָּנִים וְחִיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, וּבְכָל הַרְקִיעִים, וְהַכְּסָאוֹת שֶׁבָּהֶם, וְהַמְּלָאכִים הַתְּלוּיִם מֵהֶם, שֶׁיֵּשׁ מְלָאכִים גְּבוּהִים עֲלֵיהֶם, שְׁנֵאמַר (קהלת ה ז) כִּי גְבוּהָ מֵעַל גְּבוּהָ שׁוֹמֵר

זֹאת, הוּא מוֹרָה שְׁהוּיָהּ הִיא עַל כָּל סְפִירָה (דף מ ע"ב) וְסְפִירָה, כְּמוֹ שָׁאָמַר דָּוִד (ר"ה א ב ט יא) לָךְ יְהו"ה הַגְדוּלָה וְהַגְבוּרָה וְגוֹמֵר, וְאֵין לָךְ פְּעוּלָה בַּתְּחִתּוֹנִים אֲלָא עַל יְדֵי מַלְכוּת, שְׁנֵאמַר בָּהּ (תהלים קג יט) וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה, אֲבָל בְּזִמְן שְׁצִירָךְ קוֹדֶשׁ בְּרִיךְ הוּא לְהַצְדִּיק לְצַדִּיק, וְלַעֲשׂוֹת עֲמוֹ צְדָקָה שֶׁהִיא מַלְכוּת, עִם הַתְּחִתּוֹנִים, נִכְלָלִים בּוֹ כָּל הַסְּפִירוֹת, וְנִקְרְאוּ צַדִּיקִים עַל שְׁמוֹ, יְהו"ה נִקְרָא עַל שְׁמוֹ צַדִּיק, שְׁנֵאמַר (תהלים קמה יז) צַדִּיק יְהו"ה בְּכָל דְּרָכָיו, וּמִרְחֵם עַל בְּרִיּוֹתָיו בְּצְדָקָה, אֵין צְדָקָה אֲלָא תַּפְלָה, צ' אֲמִנִים, ד' קְדָשׁוֹת, ק' בְּרָכוֹת, ה' חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה, וְזֶהוּ צְדָקָה תְּרוּמָם גוֹי (משלי יד לד), וְעָלִיו נֵאמַר לְאַבְרָהָם (בראשית טו ו) וַיַּחֲשֹׁבֶהָ לוֹ צְדָקָה, וּכְשֶׁהוּא רוֹצֶה בָּהּ נֵאמַר בָּהּ (ישעיה נט יז) וַיִּלְבֹּשׁ צְדָקָה כְּשֶׁרָוֶן. מִצַּד הַיָּמָּה הִיא צְדָקָה, וּמִצַּד יָמֵינוּ הִיא כוֹבֵעַ עַל רֹאשׁ צַדִּיק אוֹת בְּרִית, עֲטֶרֶת בְּרִית כָּל צַדִּיק, וּמִצַּד וְנֵאמַר בָּהּ (איוב יא ט) אֶרְכָּבָהּ מֵאָרֶץ מִדְּבָר, מִצַּד ה' הַעֲלִינָהּ, וּרְחֹבָהּ מִנֵּי יָם.

וּבְשִׁרְצָהּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַמְשִׁיךְ נְבוּאָה, כָּל הַסְּפִירוֹת כְּלוּלִים בָּהֶם, וְנִקְרְאוּ נְבִיאִים, וּמַלְכוּת הִיא דְּמִיּוֹן כָּלָם, שְׁנֵאמַר (הושע יב יא) וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה, כְּמוֹ שָׁאָמַר הַנְּבִיא (שם) וְדִבְרָתִי עַל הַנְּבִיאִים וְגוֹמֵר, שֶׁהִיא כְּמוֹ הָאֶסְפֶּק לְרִיאוֹה שְׁכָל הַפְּנִים נִרְאִין בָּהּ, כֵּן כָּל הַסְּפִירוֹת מֵרָאִין בָּהּ כְּחֵם וְדִמְיוֹנָם, וְצוּרָתָם, לְכָל נְבִיא כְּפִי הַשְּׁגָתוֹ לְמַעַלָּה, וְכְמוֹ כֵּן לְמַטָּה הִיא מִתְלַבֶּשֶׁת בְּכֶסֶד הַכְּבוֹד, וּבְכָל הַמְּלָאכִים, וְהַאֲוִפָּנִים וְחִיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, וּבְכָל הַרְקִיעִים, וְהַכְּסָאוֹת שֶׁבָּהֶם, וְהַמְּלָאכִים הַתְּלוּיִם מֵהֶם, שֶׁיֵּשׁ מְלָאכִים גְּבוּהִים עֲלֵיהֶם, שְׁנֵאמַר (קהלת ה ז) כִּי גְבוּהָ מֵעַל גְּבוּהָ שׁוֹמֵר

(קחלת ה' ז) פ' גבה מעל גבה שמר
וגבהים עליהם, וכן בכל פוכב
ומזל, כמו שפיתוב (תהלים קג יט)
ומלכותו בכל משלה, וזהו וביד
הנביאים אדמה (הושע יב יא), ולכל
אחד נדמה כפי כחו, שהיא
נשמתו, והבן אמן בכל כחו.

יהו"ה הוא בכתר, שהיה קדם
שנברא העולם הוא ושמו לבד
בכתר, כשברא העולם, במדת
ראשית ירד עליו, ולא היה חסר
מלמעלה, וכן בכל ספירה,
כמדליק נר מנר ואינו חסר מן
הראשונה ולא מחברתה, עד אין
סוף ואין תכלית.

ומי שמפיר אותו בזאת, כמו
שפיר אותו בפעלונים
ובתחתונים, בעבור שהיא כלולה
מהעליונים, והיא יחוד וקשר
כלם, והיא מתלבשת בפתחתונים,
ועל זה אמר הנביא (ירמיה יט כג) אל
יתהלל המתהלל כי אם בזאת,
היא נקראת נבואה מצד
הנביאים, חכמה מצד החכמים,
שכל הספירות נקראו חכמים.

ועשרים ושמונה אותיות הן לכל
מעשה בראשית, וכלן הן בין
לכתיבה בין לכל דבר שיעשה
בידים, שמעשה של עשרים
ושמונה הפרקים הם בעשר
אצבעות, וזהו הסוד, מהפח אל
הפעל, והכל בחכמה, וסוד הדבר
- כלם בחכמה עשית.

יש חכמה מצד של האותיות, ויש
חכמה מצד של הנקודות,
שהאותיות הן בת קול, ובהן סוד
הדבור לדרשה ולכל דבר שפלוני
בדרשה. התגים הם למחשבה,
והם בסוד הפתוב הזה ולחשב
מחשבת וכו', וכלם פלויים
בשכינה התחתונה, והיא הפלל
של כלם.

ובסוד זה תמצא את הטעמים
ונקודות ואותיות, וכן בכל אות

וגבוהים עליהם, וכן בכל פוכב ומזל, כמו
שפיתוב (תהלים קג יט) ומלכותו בכל משלה, וזהו
וביד הנביאים אדמה (הושע יב יא), ולכל אחד
נדמה כפי כחו שהיא נשמתו, והבן אמן בכל
כחו.

יהו"ה הוא בכתר, שהיה קודם שנברא העולם
הוא ושמו לבד בכתר, כשברא העולם
במדת ראשית ירד עליו, ולא היה חסר
מלמעלה, וכן בכל ספירה, כמדליק נר מנר
ואינו חסר מן הראשונה ולא מחברתה, עד
אין סוף ואין תכלית.

ומי שמפיר אותו בזאת, כמו שמפיר אותו
בעליונים ובתחתונים, בעבור שהיא
כלולה מהעליונים, ואיהי יחוד וקשר כלם,
והיא מתלבשת בפתחתונים, ועל זה אמר
הנביא (ירמיה יט כג) אל יתהלל המתהלל כי אם
בזאת, היא אתקריאת נבואה מסטרא
דנביא, חכמה מסטרא דחכימאי, דכל
ספירן אתקריאו חכמים.

וב"ח אתון אינון לכל עובדא דבראשית,
וכלהון אינון בין לכתיבה בין לכל מלה
דיתעביד בידין, דעובדא דכ"ח פרקין אינון
בעשר אצבעאן, ודא איהו רזא מהפח אל
הפועל, וכלא בחכמה, ורזא דמלה (תהלים קד
כד) כלם בחכמה עשית.

אית חכמ"ה מסטרא דאתון, ואית חכמה
מסטרא דנקודין, דאתון אינון בת קול,
ובהון רזא דדבורא לדרשא ולכל מלה דתליא
בדרשא, תגין אינון למחשבה, ואינון ברזא
דהאי קרא (שמות לא ד) ולחשוב מחשבות וכו',
וכלהון פלגין בשכינתא תתאה, ואיהי כללא
דכלהו.

וברזא דא תשפח טעמין ונקודין ואתון,

ואות, וסוד הדבר ש' שלשה
תגים למעלה כמו זיינים של ספר
תורה, בה רשומים (רמזים) פתרים
ונקודות ואותיות, וכך בכל אות
ואות. ש' שבת הגדול בינה, שבת
הקטן מלכות, ב' שתי זרועות,
גדלה גבורה, ת' תפארת. בו
שקולה שבת לכל התורה, שלשה
כתרים של ש', שלש ספירות
עליונות, וכלם כלולים בתשובה,
שהיא שכינה העליונה, ועליה
נאמר תפלת כל פה.

והעמוד האמצעי הזה נקרא
תפלת כל פה, אלא (כל) הוא ב"ן
י"ה מן בינה, והוא העמוד
האמצעי, הוא ממצע בשלש
האותיות שהן יה"ו, שנקללות
בבינה, והיא ממצע כמו גוף בין
שתי זרועות, והוא אות בצדיק,
שהוא כלול בא"ת, שהיא שכינה
תחתונה הכלולה מא' עד ת',
והוא כולל שלש ברכות התפלה
הראשונות ושלש אחרונות, והוא
כולל שני ו' ו', שנאמר בהן על
שתי קצותיו וחבר, שהן (יהו)
שתיים עשרה ברכות של התפלה
שנקראו אמצעיות, וכל שמונה
עשרה הברכות שנקללו בה, שהן
שלש ווי"ם, שהוא דו פרצופים,
וזהו שעור קומה, שנאמר בו
עשר אמות ארך הקרש, במה
עולות לעשר? באות י'.

קם זקן אחד, פתח ואמר: ודאי
שבה' יש לה שלש ווי"ם, שהן שמונה
עשרה ברכות, כמו זה: ו', שנאמר בהן
וברכות לראש צדיק. מה זה ראש צדיק?
זה העמוד האמצעי שבו שורות שמונה
עשרה ברכות של ה' העליונה,
וממנו נמשכו לה' התחתונה על
ידי הצדיק, ומשום זה גוף וברית
נחשבים לאחד.

ו' שהיא באמצע ה"ה, הוא שעור

והכי בכל את ואת, ורזא דמלה ש' תלת תגין
לעילא כמו זיינים דספר תורה, בה רשימי
(ס"א רמיו) פתרין ונקודין ואתון, והכי בכל
את ואת, ש שבת הגדול בינה, שבת הקטן
מלכות, ב' תרין דרועין גדולה גבורה, ת'
תפארת, ביה שקיל שבת לכל אורייתא, תלת
פתרין דש תלת ספירן עלאין, וכלהו פלילן
בתויבתא. דאיהי שכינתא עלאה, ועלה אתמר
תפלת כל פה.

והא עמודא דאמצעיתא אתקרי תפלת כל
פה, אלא (כל) איהו ב"ן י"ה מן בינ"ה,
ואיהו עמודא דאמצעיתא, איהו ממוצע בתלת
אתון דאינון יה"ו, דאתפלילן בבינה, ואיהו
ממוצע פגופא בין תרין דרועין, ואיהו (דף מא
ע"א) אות בצדיק, דאיהו פליל בא"ת, דאיהי
שכינתא תתאה פלילא מא' ועד ת', ואיהו
פליל תלת ברכאן דעלותא קדמאין, ותלת
בתראין, ואיהו פליל תרין ו' ו' דאתמר
בהון (שמות כח ז) על שתי קצותיו וחבר, דאינון
(נ"א ואינון) י"ב ברכאן דעלותא דאתקריאו
אמצעיות, וכלהו ח"י ברכאן דאתפלילן ביה
דאינון תלת ווי"ן, (נ"א דאתמר בהון יו"ד ה"א וא"ו
ה"א), דאיהו דו פרצופין, ודא איהו שעור
קומה, דאתמר ביה (שם כו טז) עשר אמות ארך
הקרש, במאי סלקת לעשר באת י'.

קם סבא חד פתח ואמר, ודאי ה' אית בה
תלת ווי"ן, דאינון ח"י ברכאן, פגוונא
דא ו', דאתמר בהון (משלי י ו) וברכות לראש
צדיק, מאי ראש צדיק דא עמודא דאמצעיתא,
דביה שריין ח"י ברכאן דה' עלאה, ומנהיה
אתמשיכו לה' זעירא על ידא דצדיק, ובגין
דא גוף וברית חשבינן חד.

ו' דאיהו במציעות ה"ה, איהו שעור קומה, ואיהו אמה, וסליק (נ"א

קומה, והוא אמה, ועולה (שעולה)
באות י' לעשר אמות, שנאמר בו
עשר אמות ארך הקרש ואמה
וחצי האמה רחב הקרש האחד,
זה ו' י', שהוא בסוד של ז', שכל
התגים נקראים בו.

שתי כתפת חכרת, זו כתף עליונה
וכתף תחתונה, שהן ימין
ושמאל, והן ה"ה. אל שני
קצותיו, הם ו' ו', ובהם נעשים
ה' ה' בחבור, ומשום זה אל שני
קצותיו וחקר.

בכ" מקום אמה היא ו', ומשום
זה היא בת ששה טפחים, וחצי
האמה זו י', ששתי ידי"ן הן
שעור של אמה, והאות י' השעור
שלה שלשה טפחים, וזה ג',
ועשר אמות זהו שעור של גוף
אדם, כנגד עשרה דברים שנאמרו
בכוס של ברכה, ולא נשאר בזמן
הזה אלא ארבעה (שנחשלתה ונשארה
ד' מדו פרצופים, ושעור של הכל ו', באות י' עולה
לעשר), כמו שבארוהו.

וכ"ם רמוזים בגוף כמו זה:
בזרוע ימין שתי אמות מפרק
לפרק, וכן בזרוע שמאל שתיים,
הרי ארבע, וכן בשתי שוקים
ארבע, הרי שמונה, ובגוף שתיים,
הרי עשר, זהו עשר אמות ארך
הקרש, הקש"ר הוא בהפוף
האותיות, בין קשר לקשר.

וחמשה בריחים לקרשי צלע
המשכן האחת, הם חמש
אצבעות של יד ימין, וחמשה
בריחים לקרשי צלע המשכן
השנית, חמש האצבעות של יד
שמאל, ואותן חמש אצבעות,
כלן מדה לבריחים, והן - מי מדר
בשעלו מים וגומר, והרי
פרשוהו, והם א א א א א. חמש
נקודות אלו, שהן קמ"ץ צר"י

דסליק) באת י' לעשר אמות, דאתמר ביה (שמות
כו טז) עשר אמות ארך הקרש, ואמה וחצי
האמה רחב הקרש האחד, דא ו' י', דאיהו
ברזא דז', דכל תגין ביה אתקריאו.

שתי כתפת (שם כח ז) חכרת דא כתף עלאה
וכתף תתאה, דאינון ימינא ושמאלא,
ואינון ה"ה, אל שני קצותיו אינון ו' ו', ובהון
אתעביד ה' ה' בחבורא, ובגין דא אל שני
קצותיו וחקר (שם).

בכ" אתר אמה איהי ו', ובגין דא איהי בת
ששה טפחים, וחצי האמה דא י', דתרין
יודי"ן אינון שעורא דאמה, ואת י' שעורא
דילה תלת טפחים, ודא ג', ועשר אמות דא
איהו שעורא דגופא דבר נש, לקבל עשרה
דברים דאתמר בכוס של ברכה, ולא אשתאר
בזמנא דא אלא ארבע (ס"א דאסתלק ו' ואשתאר ד'
מן דו פרצופין, ושעורא דכלא ו', באת י' סליק לעשר), כמה
דאוקמוהו.

וב"הו רמיזי בגופא פגיונא דא, בדרועא
ימינא תרין אמין מן פרקא לפרקא,
וכן בדרועא שמאלא תרין, הא ארבע, וכן
בתרין שוקין ד' הא ח', ובגופא תרין הא
עשר, דא איהו עשר אמות ארך הקרש,
הקש"ר איהו בהפוף אתיוון, בין קשר לקשר.
וחמשה בריחים לקרשי צלע המשכן
האחת (שם כו כז), אינון חמש אצבעאן

דיד ימין, וחמשה בריחים לקרשי צלע
המשכן השנית חמש אצבעאן דיד שמאלא,
ואינון חמש אצבעאן בלהו מדה לבריחים,
ואינון מי מדר בשעלו מים וגומר (ישעיה מ
יב), והא אוקמוהו, ואינון א א א א א חמש
נקודין אלין, דאנון קמ"ץ צר"י חל"ם חיר"ק שר"ק, אינון ברזא

חל"ם חיר"ק שור"ק, הן בסוד של אלהי"ם, שְׁכָךְ עולה בחשבון, וסוד של אלהי"ם מלא י"ה, וזהו (יה"ו) בינה ודאי.

וכך בסוד ה' אלפי"ן כלולים בה' התפתחותה, והאותיות הללו הן שלש, נשמה רוח ונפש. ה' זעירה הגוף, בית קבול של כלם, הפתילה (פתיל ה') שגאחזים בה שלשת צבעי הנר, שהוא נר יהו"ה נשמת אדם. זית מזיתים זה צדיק, שגאמר בו שמן זית זך, פתית, שכותש פתישה באותן האותיות (זיתים), שהן איברי הגוף, וזו ברית מילה, אל השכינה שנקראת גֹד.

וסוד הדבר - והמן פזרע גֹד הוא, באותה יו"ד נעשית גיד, ולמה נקראת גֹד? משום שהיא כלולה משבע ספירות שעולות לחשבון גֹד, ולמה נקראת מן? משום שהכל לא ידעו מה הוא, שהוריד להם הקדוש ברוך הוא מן שהוא פזרע גֹד לכן ועינו פֶּעִין הַבְּדֵלֶח, שהוא לכן מצד הימין, וטעמו כצפיחית בדבש מצד השמאל. מה הוא, כלול מעשר אותיות, שהן יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וזה המן של התורה, ועולה לחשבון מ"ה, ולא ידעו מ"ה הוא.

וערב רב בקשו בשר, ונתן להם, ומה כתוב? הבשר עודנו בין שניהם טרם הכרת ואף יהו"ה כו', והבשר הזה הרי פשוטו בעלי המִשְׁנָה, בבשר היורד מן השמים זה המן שאכלו ערב רב, ועם כל זה אמרו עליו, אין דבר טמא (ט' יורד מן השמים).

וסוד הבשר הזה מה הוא? אלא כמו שגאמר בשגם הוא בשר, והסוד הזה נמסר לחכמי לב, וזה הבשר בהפוך שְׁכָר, ועליו

דאלהי"ם, דהכי סליק בחשבון, ורזא דאלהי"ם מלא י"ה, ודא איהו (נ"א יה"ו) בינה ודאי.

והכי ברזא ה' אלפי"ן כלילין בה' תתאה, ואלין אתוון אינון תלת נשמה רוח ונפש, ה' זעירא גופא בית קבול דכלהו, פתילה (ס"א פתיל ה') דאתאחדן ביה תלת גוונין דשרגא, דאיהו נר יהו"ה נשמת אדם (משלי כ כז), זית מזיתים דא צדיק, דאתמר ביה שמן זית זך, פתית דכתיש פתישא באינון אתין (ס"א זיתין) דאינון אברי גופא, ודא ברית מילה, לגבי שכינתא דאתקריאת גֹד.

ורזא דמלה והמן פזרע גֹד הוא (במדבר יא ט), בההוא יו"ד אתעבידת גיד, ואמאי אתקריאת גֹד, בגין דאיהי כלילא מז' ספיראן דסלקין לחושבון גֹד, ואמאי אתקריאת מן, בגין דכלא לא ידעו מה הוא, דנחית לון קודשא בריך הוא מן דאיהו פזרע גֹד חנור, ועינו פֶּעִין הַבְּדֵלֶח (שם), דאיהו חנור מסטרא דימינא, וטעמו כצפיחית בדבש (שמות טז לא) מסטרא דשמאלא, מה הוא, כליל מעשר אתוון דאינון (דף מא ע"ב) יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ודא מנא דאורייתא, וסליק לחשבון מ"ה, ולא ידעו מ"ה הוא.

וערב רב שאילו בשרא ויהיב לון, ומה פתיב (במדבר יא לג) הבשר עודנו בין שניהם טרם הכרת ואף יהו"ה כו', והאי בשר הא אוקמוהו מארי מתניתין בבשר היורד מן השמים, דא מנא דאכלו ערב רב, ועם כל דא אמרו עלה אין דבר טמא (ס"א ט' יורד מן השמים).

ורזא דהאי בשר מאי ניהו, אלא כמה דאתא אמר (בראשית ו ג) בשגם הוא בשר, ורזא

דא לחכמי לבא אתמסר, והאי בשר בהפוכא שְׁכָר, ועליה אתמר (שם)

מב יט) שְׁכַר רַעבוֹן בְּתִיכֶם, אִם זָכוּ בְּשָׁר קִדְשׁ, דַּאֲתָמַר בִּיהַ (אִיוב יט כו) וּמִבְּשָׂרִי אֶחְזֶה אֱלוֹהִי, וְאִם לֹא נִטְרִין בְּהַאי בְּשָׁר אוֹת בְּרִית, אַתְּהַפֵּךְ לֹון בְּשַׁבָּר.

(ס"א מצאתי) וְתָא חֲזִי כָּל שְׂמָא דַּאֲהִי מִן תְּרִין אַתְּוֹן כְּגוֹן כִּי בִי"ה יְהו"ה צוּר עוֹלָמִים (ישעיה כו ד) תִּלְיָא מִן חֲכָמָה, וּמִן תִּלְתַּת אַתְּוֹן תִּלְיִין מִן בִּינָה, וּמִן אַרְבַּע תִּלְיִין מִן שְׂכִינְתָּא תִתָּא, וּמִן חֲמִשׁ תִּלְיִין בְּחֲמִשׁ סְפִירָן, וּמִן שִׁית תִּלְיִין מִן צַדִּיק, וּמִן שִׁבְעַת וְתִשְׁעָה בִּיהַ, מִן עֶשְׂרִי בְּשְׂכִינְתָּא תִתָּא, דַּאֲהִי עֲשִׂירִית הָאִיפָה סִלְתָּ, וּבִהַ מְעַשְׂרִין, וּבְגִין דַּאֲהִי כִלְיָא מְעַשְׂרִי, אַתְּמַר בִּיהַ אֵין שְׂכִינָה שׁוּרָה בְּפָחוֹת מְעַשְׂרָה (כאן חסר).

וְרַק"א הַאי תִּגָּא אִיהִי י', וְחוּטָא דִּילָהּ ו', וְהָא אוּקְמוּהוּ כּוֹרְכִין אֶת שְׁמַע עִם וְאַהֲבָתָא אֶת וְלֹא הוּוּ מִפְּסִיקִין, בְּגִין דַּאֲת י' אִיהִי אַבְנָא מְרַגְלִיתָא קְדִישָׁא יְקָרָא, קִירְטָא אִיהִי שְׁפָה, כִּלְיָא מְחֲמִשׁ תְּקוּנִין דַּאֲיִנוֹן אַחַה"ע בּוּמ"ף וְגוּמַר, וְדָא ה' זַעֲרָא, חֲמִשׁ אַבְנִין דְּקִירְטָא דָא ה' עֲלָא, דַּאֲיִנוֹן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, אַתְּעַבִּידוּ ה' אַבְנִין אֶחָד.

כְּרִיכוּ דְכוּלָּהּ ו' דַּאֲהִי כִלְיָא שִׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, דַּאֲיִנוֹן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד (דברים ו ד), וּבִהַהוּא כְּרִיכוּ צַרִיף לְסַחְרָא קִירְטָא וּלְאַרְכָּא בִּיהַ, הַאי אַבְנָא כִּלְיָא מְחֲמִשׁ, (נ"א מְעַשְׂרִי), עַד דְּסִלִּיק לָהּ עַד אֵין סוּף, וְרִזָּא דְמִלָּה לְמַעַן יִצְרִיף יָמִים עַל מְמַלְכְּתוֹ (שם יז כ).

כַּד הַאי אַבְנָא פַּעַת לְמַעַבְד דִּינָא בַּעֲמָלָק, אוּ בְּסִטְרִין אַחֲרִינִין, וְכֵן בְּחִיבִין, נְטִלָא מְגִבּוּרָה, וְאַתְּכִלִּין בִּיהַ כָּל סְפִירָאן, וְאַתְּקִרְיָאוּ בִּיהַ כָּלָהּ גְּבוּרָת, וְכַד

נְאָמַר שְׁכַר רַעבוֹן בְּתִיכֶם, אִם זָכוּ בְּשָׁר קִדְשׁ, שְׁנֵאמַר בּוּ מִבְּשָׂרִי אֶחְזֶה אֱלוֹהִי, וְאִם לֹא שׁוּמְרִים בְּכַשְׁרִי הִנֵּה אוֹת בְּרִית, מִתְּהַפֵּךְ לָהֶם לְשַׁבָּר.

וְכַא וְרָאָה, כָּל שֵׁם שֶׁהוּא מְשַׁתִּי אוֹתִיּוֹת, כְּמוּ כִי בִי"ה יְהו"ה צוּר עוֹלָמִים, תִּלְוִי מְחַכְמָה, וּמִשְׁלַשׁ אוֹתִיּוֹת תִּלְוִיִּים מִבִּינָה, וּמִאֲרַבַּע אוֹתִיּוֹת תִּלְוִיִּים מִשְׂכִּינָה הַתְּחַתּוּנָה, וּמִחֲמִשׁ תִּלְוִיִּים בְּחֲמִשׁ סְפִירוֹת, וּמִשְׁשׁ תִּלְוִיִּים מִצְדִּיק, וּמִשְׁבַּע וְתִשְׁעָה בּוּ, מִן עֶשְׂרִי בְּשְׂכִינָה הַתְּחַתּוּנָה, שְׁהִיא עֲשִׂירִית הָאִיפָה סִלְתָּ, וּבִיהַ מְעַשְׂרִים, וּמִשּׁוּם שְׁהִיא כִלְיָא מְעַשְׂרִי, נְאָמַר בִּיהַ אֵין שׁוּרָה פָּחוֹת מְעַשְׂרָה.

וְרַק"א, הַפִּג הִנֵּה הוּא י' וְהַחוּטָא שְׁלָהּ ו', וְהָרִי פְרָשׁוּהוּ כּוֹרְכִים אֶת שְׁמַע עִם וְאַהֲבָתָא, וְלֹא הִיוּ מְפַסִּיקִים, מִשּׁוּם שְׁהָאוּת י' הִיא אַבְנִין מְרַגְלִית קְדוּשָׁה יְקָרָה, הַקִּלְע הִיא שְׁפָה, כִּלְיָא מְחַמְשָׁה תְּקוּנִים, שְׁהִם אַחַה"ע בּוּמ"ף וְגוּמַר, וְזוּ ה' זַעֲרָה, חֲמִשׁ אַבְנִים שֶׁל הַקִּלְע זֶה ה' הַעֲלִינוּהָ, שְׁהֵן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, נַעֲשׂוּ ה' אַבְנִים אֶחָד.

הַכְּרִיכָה שֶׁל כָּלָם ו', שֶׁהוּא כּוֹלֵל אֶת שֵׁשׁ תְּבוֹת הַיְחֻד, שְׁהֵן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד, וּבִאֲוֹתָהּ כְּרִיכָה צַרִיף לְסוּבָב אֶת הַקִּלְע וְלִהְיָרִיף בּוּ, הָאֲבִין הַזֶּה כִּלְיָא מְחַמְשׁ (נ"א מְעַשְׂרִי), עַד שְׁמַעֲלָה אוֹתָהּ עַד אֵין סוּף, וְסוּד הַדְּבָר - לְמַעַן יִצְרִיף יָמִים עַל מְמַלְכְּתָהּ.

כְּשֶׁהָאֲבִין הַזֶּה רוּצָה לַעֲשׂוֹת דִּין בְּעַמְלָק, אוּ בְּצַדִּידִים אַחֲרִים, וְכֵן בְּרַשְׁעִים, נוֹטֶלֶת מְגִבּוּרָה, וְנִכְלָלִים בִּיהַ כָּל הַסְפִירוֹת, וְכָלָם

נקראים בה גבורות, וכשרוצה לעשות חן וחסד בעולם, נוטלת מחסד, וכל הספירות נכללות בה, ונקראות חסדים, וכשרוצה לרחם על העולם, נוטלת מן העמוד האמצעי, וכל הספירות נכללות בה, ונקראות רחמים.

וה' הוּזוּ היא ככל צד, גם כן במה נודעת כשנוטלת מן האבות? אלא בנקדה. כשהיא מנקדת מצד של הקמ"ץ היא נוטלת מחסד, וכשהיא מנקדת מצד של שב"א היא נוטלת (יונקת) מגבורה, וכשמנקדת מחל"ם היא מצד של העמוד האמצעי. שלש הנקודות הללו הן מים ואש ורוח.

ויאמר אי הכל אחיד, בא וראה, שתי אותיות אלו שהסתלקו ממנו, שבהן חטא, גרמו לו מיתה. א' אמוץ מפלא ומכסה, י' מחשבה. אמר לו רבי אלעזר: אבא, והרי כמה מחשבות הן; השכינה התחתונה נקראת מחשבה, חכמה העליונה נקראת מחשבה, ולמעלה למעלה מחשבה, ולמעלה מכלם מחשבה, שאין למעלה ממנה, והיא נסתרת של כל הנסתרים, עליונה של כל העליונים, אם תאמר שעולה מחשבתו של אדם לשם? לא, שהרי נאמר בו ואירא פי עירום אנכי ואחבא, שהרי עירום מראה שהתפשט מלבושו, ומשום זה נאמר באבא ואחבא, ובבן - ויסתר משה.

אמר לו: בני, בכל הוא חטא, במחשבה שהיא לבוש למחשבה הנסתרת, ובמחשבה הנסתרת, וזו היתה המיתה שלו, שהסתלקה המחשבה הנסתרת של כל הנסתרים ממנו, שהוא ח"י החי"ם, שבמקום שהוא שם אין שם מיתה, וחטא במחשבה הנסתרת ונשאר עירום ממנה.

בעאת למעבד חנא וחסדא בעלמא, נטלא מחסד, וכלהו ספירן אתפלילן בה ואתקריאו חסדים, וכד בעאת לרחמא על עלמא, נטלא מעמודא דאמצעייתא, וכלהו ספירן אתפלילו בה, ואתקריאו רחמי.

והאי י' איהי בכל סטרא, אם כן במאי אשתמודעת כד נטלא מאבהן, אלא בנקודה, כד איהי נקידא מסטרא דקמ"ץ נטלא מחסד, וכד איהי נקידא מסטרא דשב"א נטלא (ס"א ינקא) מגבורה, וכד נקידא מחל"ם איהו מסטרא דעמודא דאמצעייתא, דתלת נקודין אלין אינון מיא ואשא ורוחא (כאן חסר והוא בתקוו"ח דף כ"ד ע"ג).

ויאמר אי הכל אחיד (בראשית ד ט), תא חזי תרין אתוון אלין דאסתלקו מגיה, דבהון חב, גרמו ליה מיתה, א' אמוץ מופלא ומכוסה, י' מחשבה, אמר ליה רבי אלעזר, אבא, והא כמה מחשבין אינון, שכינתא תתאה אתקרי מחשבה, חכמה עלאה אתקרי מחשבה, ולעילא לעילא מחשבה, ולעילא מפלהו מחשבה, דלית לעילא מנה, והיא סתימא דכל סתימין, עלאה דכל עלאין, אי תימא דסליק מחשבתייה דאדם תמן, לא, דהא אתמר ביה (בראשית ג י') ואירא פי עירום אנכי ואחבא, דהאי ערום אחזי דאתפשט מלבושייה, ובגין דא אתמר באבא ואחבא, ובברא ויסתר משה (שמות ג ו).

אמר ליה ברי בכלא חאב, במחשבה דאיהי לבושא למחשבה סתימא, ובמחשבה סתימא, ודא הוה מיתה דיליה, דאסתלק מחשבה סתימא דכל סתימין מגיה, דאיהו ח"י החי"ם, דבאתר דאיהו תמן לית מיתה תמן, וחאב במחשבה סתימא ואשתאר (דף טו ב).

ע"א) ערום מינה, מפל מה דלעילא מן אימא
עלאה דאיהי תשובה חאב, ואסתלקו מניה,
ואי לאו דקמת עמיה תשובה וגלת עמיה, הוה
אתאביד מפל וכל, ובגין דא (תהלים קל ג) אם
עונות תשמר י"ה אדנ"י מי יעמוד, מי יעמוד
ודאי, ובגין דא ובפשעיהם שלחה אמכם (ישעיהו
נ א), ה"היא דאתמר בה (דברים כב ז) שלח תשלח
את האם, את לאסגאה שכינתא תתאה עמה.
אימא עלאה קמת באדם, ואימא תתאה
בהבל, דחובא דאדם רב הוה מדהבל,
ובגין דא ברי א"י מן אהי"ה, איהו א"י דחב
ביה הבל, ואסתלקו ואשתארת (נ"א מן ואסתלק
ואשתארו), ה"ה, ובגין דא א"י הבל אחיד,
ואיהו א"י מן אדנ"י, ואשתאר ד"ן מן אדנ"י,
חובא דאדם גרם דאסתלק י"ו מן יהו"ה,
ואשתאר ה"ה.

אמר ליה אבא והא י"ו הוה ליה למיהוי ו"י,
אמר ליה ברי ודאי דא רזא דחב
במחשבה עלאה, דאסתלק י' מן א, ואשתארת
ו"י, בגין דאסתלק מתמן עלת העלות דאיהו
מחשבה סתימא באת י' מן א, דלית יחודא
(ס"א מחשבה) בר מניה, והכא רזא דלא אתגלויא
עד השתא, ודא איהו פי ידע שמי יקראני
ואענהו (תהלים צא יד), שם י', דלית לעילא מניה
כלל, אלא ההוא דברא כללא, ולית מאן דברא
ליה, דאית בורא דאתברי, כגון מיא דאיהו
ברא לעשפים וגדל לון ואיהו אתברי, אבל
האי ברא ולא אתברי, איהו דלית אל"ה לעילא
מניה.

אמר ליה אבא מאי או"י הו"י, אמר ליה
ברי האי איהו פד אסתלק א מן אהי"ה,
עם י"ו מן יהו"ה, אתעביד או"י, אמר ליה,
אי הכי האי א דתמן ו"י לעילא מן א' מן אהי"ה איהי, ומפל שמקן,

מפל מה שלמעלה מן האם
העליונה, שהיא תשובה, הוא
חטא, והסתלקו ממנו, ואם לא
שעמדה עמו תשובה וגלתה עמו,
היה נאבד מפל וכל, ומשום זה
אם עונות תשמר יה אדנ"י מי
יעמד, מי יעמד ודאי, ומשום זה
ובפשעיהם שלחה אמכם, אותה
שנאמר בה שלח תשלח את האם,
את לרבות שכינה תחתונה עמה.
האם העליונה עמדה עם אדם,
והאם התחתונה עם הבל,
שחטאו של אדם היה גדול משל
הבל, ומשום זה, בני, א"י מן
אהי"ה, הוא א"י שחטא בו הבל
אחיד, והסתלקו, ונשאר (מן ואסתלק
ונשאר) ה"ה, ומשום זה א"י הבל
אחיד, והוא א"י מן אדנ"י,
ונשאר ד"ן מן אדנ"י, החטא
שגרם אדם שהסתלק י"ו מן
יהו"ה, ונשאר ה"ה.

אמר לו: אבא, והרי י"ו היה לו
להיות ו"י? אמר לו: בני, ודאי
זה הסוד שחטא במחשבה
העליונה, שהסתלק י' מן א'
ונשאר ה"ה, משום שהסתלק
משם עלת העלות, שהוא
מחשבה סתומה באות י' מן א',
שאין יחוד (מחשבה) חוץ ממנו,
וכאן סוד שלא התגלה עד עכשו,
וזהו פי ידע שמי יקראני ואענהו,
שם י' שאין למעלה ממנו כלל,
אלא אותו שברא הבל, ואין מי
שברא אותו, שיש בורא שנברא,
כמו מים שהוא בורא את
העשבים ומגדל אותם והוא
נברא, אבל זה ברא ולא נברא,
הוא שאין אל"ה למעלה ממנו.
אמר לו: אבא, מה זה או"י
הו"י? אמר לו: בני, זהו
כשהסתלק א מן אהי"ה, עם י"ו
מן יהו"ה נעשה או"י. אמר לו:

אי הכי האי א דתמן ו"י לעילא מן א' מן אהי"ה איהי, ומפל שמקן,

אם כֵּן, הֵא' הָזוּ שֵׁשׁ ו"ו לְמַעַלָּה מִן א', מִן אהי"ה הֵא', וּמִכָּל הַשְּׁמוֹת. אָמַר לוֹ: בְּנִי, יֵשׁ אֵל שֶׁהֵא' בְּדַמּוֹת זֶה: יו"ד, י' לְמַעַלָּה ו' בְּאֻמָּצֵעַ ד' לְמַטָּה, וְזוֹ א' מִן אהי"ה, א' מִן אֲדֹנָיִי, אֲכַל הֵא' הָזוּ, סוּפָה כְּתוּחָתָהּ, וְתוּחָתָהּ כְּסוּפָה, וְכֵן אָמַר עַלֹת הָעֲלוֹת אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן, וְכֹאֲוֹת ו' שֶׁל הָאֻמָּצֵעַ וּמִכָּלֵעַדִי אֵין אֱלֹהִים.

אָמַר לוֹ: הָרִי וְדֹאֵי הַתְּגֻלָּה לִי מִה שְׁלֹא יִדְעָתִי עַד עֲכָשׁוּ וְלֹא עָתִיד לְהַתְּגַלּוֹת עַד הַיָּמִים שֶׁיָּבֹא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ. אָמַר לוֹ: אִם כֵּן, נוֹדַע שֵׁיִשׁ אָדָם קִדְמוֹן לְכָל קְדוּמִים, וְיֵשׁ אָדָם אַחֵר. אָמַר לוֹ: בְּנִי, כֵּן הוּא וְדֹאֵי, הָאָדָם שֶׁבָּרָא אוֹתוֹ עַלֹת הָעֲלוֹת בְּדַמּוֹתוֹ, סְתוּם וְגִנּוּזִי, זֶה גֵרֵם שֶׁהִסְתַּלַּק עַלֹת הָעֲלוֹת. אָדָם הַשְּׁנִי חָטָא בְּמַחְשָׁבָה, וְאָדָם הַשְּׁלִישִׁי חָטָא בְּמַעֲשֵׂה, שֶׁשָּׁלְשָׁה אָדָם הֵם, אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה, אָדָם שֶׁל יִצְרֵה, וְאָדָם שֶׁל עֲשִׂיָּה, שְׁאֵין כָּל הַחֲטָאִים שׁוּיִם.

אָמַר לוֹ: בְּנִי, עִם כָּל זֶה הִיָּתָה ה' עוֹמֶדֶת לִפְנֵי אָדָם, אַחֵר שֶׁבָּאוּ עָרֵב רַב וַעֲשׂוּ אֶת הָעֶגְל, גִּרְמוֹ שֶׁתִּסְתַּלַּק ה' לוֹ"י וְנַעֲשֶׂתָה הוֹ"י, וּמִי גֵרֵם אֶת זֶה? הוּא גִּזִּי חוּטָא, וְנִשְׁאַרָה ה' אַחֲרוֹנָה יְחִידָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב אֵיכָה יִשְׁכַּח בְּדָד, שֶׁכְּתוּבָה וְתִלְכָּנָה שְׁתִּיחָן, ה"ה, אַחֵר כֵּן הִסְתַּלַּקָה ה' הָעֲלִיוֹנָה, וְנִשְׁאַרָה ה' הַתַּחְתּוֹנָה יְחִידָה. אַחֵר שֶׁהִתְעַרְבוּ טוֹב עִם רָע, מִה שֶׁהִפְרִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיִּכְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, גִּרְמוֹ שֶׁגָּלְתָה שְׁכִינָה וְהִתְעַרְבָה בֵּין הָאֻמּוֹת שֶׁל הָעוֹלָם (בֵּין אֻמּוֹת הָעוֹלָם וּבִנְיָה עֲמָה) וְשׁוּמְרָת אוֹתָם (לְשׁוֹר אוֹתָם) בְּגָלוּת. בָּאוּתוֹ

אָמַר לִיָּה בְּרִי אֵית א' דְּאֵיָּה בְּדִיוֹקְנָא דָא יו"ד, י' לְעִילָא ו' בְּאֻמָּצֵעַ ד' לְתַתָּא, וְדָא א' מִן אהי"ה, א' מִן אֲדֹנָיִי, אֲכַל הֵא' אֵל סוּפָה כְּתוּחָתָהּ וְתוּחָתָהּ כְּסוּפָה, וְכֵן אָמַר עַלֹת הָעֲלוֹת אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן (יִשְׁעִיהוּ מִד) וְכֹאֲוֹת ו' דְּאֻמָּצֵעִיתָא וּמִכָּלֵעַדִי אֵין אֱלֹהִים.

אָמַר לִיָּה הֵא' וְדֹאֵי אֶתְגַּלִּיא לִי מִה דְּלֹא יִדְעָנָא עַד הַשְּׁתָא, וְלֹא עָתִיד לְאֶתְגַּלִּיא עַד יוֹמִין דִּיִּיתִי מִלְּפָא מְשִׁיחָא, אָמַר לִיָּה אֵי הָכִי אֲשַׁתְּמוּדַע דְּאֵית אָדָם קִדְמוֹן לְכָל קְדוּמִים, וְאֵית אָדָם אַחֲרָא, אָמַר לִיָּה הָכִי הוּא וְדֹאֵי, אָדָם דְּבָרָא לִיָּה עַלֹת הָעֲלוֹת בְּדִיוֹקְנָא דִּילִיָּה סְתִים וְגִנּוּזִי, הֵא' גֵרֵם דְּאֶסְתַּלַּק עַלֹת הָעֲלוֹת, אָדָם תְּנִינָא חָאב בְּמַחְשָׁבָה, וְאָדָם תְּלִיתָא חָאב בְּמַעֲשֵׂה, דְּתִלַּת אָדָם אֵינוֹן, אָדָם דְּבְרִיאָה, אָדָם דִּיִּצְרֵה, אָדָם דִּעֲשִׂיָּה, דְּלֹאוּ כָּל חוּבִין שׁוּיִן.

אָמַר לִיָּה בְּרִי עִם כָּל דָּא הוּא ה' קִיִּימָא קַמִּיָּה דְּאָדָם, בְּתֵר דְּאָתוּ עָרֵב רַב וַעֲבָדוּ יַת עֶגְלָא, גִּרְמוֹ דְּאֶסְתַּלַּק ה' לְגַבִּי ו"י, וְאֶתְעַבִּיד הו"י, וּמָאֵן גֵּרֵם דָּא, הוּא גִּזִּי חוּטָא (יִשְׁעִיהוּ א) וְאֲשַׁתְּאַרְתָּ ה' בְּתִרְאָה יְחִידָה, הָדָא הוּא דְּכָתִיב (אֵיכָה א) אֵיכָה יִשְׁכַּח בְּדָד, דְּבִקְדָמִיתָא וְתִלְכָּנָה שְׁתִּיחָן (רוֹת א יט) ה"ה, לְבָתֵר אֶסְתַּלַּקְתָּ ה' עֲלָאָה, אֲשַׁתְּאַרְתָּ ה' תַּתָּא בְּתִרְאָה יְחִידָה, בְּתֵר דְּאֶתְעַרְבוּ טוֹב עִם רָע, מִה דְּאֶפְרִישׁ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָדָא הוּא דְּכָתִיב (בְּרֵאשִׁית א) וַיִּכְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, גִּרְמוֹ דְּגָלַת שְׁכִינָתָא וְאֶתְעַרְבַת בֵּין אוּמִין דְּעֲלָמָא, (ס"א בֵּין אוּמִין דְּעֲלָמָא וּבִנְהָא עֲמָה) וּמִנְטְרָא לֹון (ס"א לְנִמְרָא לָה) בְּגָלוּתָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא נְחִית קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכָל אֲתוּוֹי דְּאֶסְתַּלְּקוּ בְּגָלוּתָא, הָדָא

זמן יורד הקדוש ברוך הוא בכל
אותיותיו שהסתלקו בגלות. זהו
שפתוב אני יהו"ה הוא שמי
וכבודי לאחר לא אתן כו'.

תקון עשרים, ואחד ועשרים
בראשית ברא אלהים, אלהים
מ"י אל"ה, עליו נאמר שאו מרום
עיניכם וראו מ"י ברא אל"ה.
בראשית, ירדו שם שני זקנים,
ואומרים התעסקנו במה
שהייתם, ואנו לא היינו (ולא היינו),
וזה ב', שני ראשית.

הנה הזמן העליון ירד ביניהם.
אמר: הרי אנו אחד ושלוש היינו,
וכעת אנו אחד, אלהים ודאי,
מ"י ברא אל"ה, מי ברא באלו
השלוש, והיא רביעית ושביעית
(ותשיעית).

בראשית הם ששה זקנים, ומי
הם? את השמים ואת הארץ, הרי
אנו שבעה, ושלושה גנוזים
עליהם.

בשבעת הזקנים הללו ובת, שבת
יחידה כנגדם שבעה, ומשום זה
הרי אנו שבעה שבועות, עלם
אחד היה מונב אחריהם.

ואלו הזקנים פגשו את המנוחה
הקדושה וחבריו, אמרו לו: רבי
רבי, אתה וחברך מצאתם עלם
אחד שהוא בדרך מונב אחריכם?
אמר להם: פגשנו מחנות רבים
שהיו באים מהקרב של הנחש,
והם מחנות המלאכים שיורדים
מזורים לקבל התפלות, מצד של
חמשים האותיות שבהן מיוחדים
ישראל בכל יום, שבהם וחמשים
עלו בני ישראל מארץ מצרים,
שהמלאכים שיורדים לערוך
הקרב, שממנים על תפלות, כלם
היו יורדים (עולים) בתקף הגבורה,

הוא דכתיב (ישעיה מב ח) אני יהו"ה הוא שמי
וכבודי לאחר לא אתן וכו'. (דף מב ע"ב).

תקונא עשרין, אחד ועשרין
בראשית ברא אלהים, אלהים מ"י אל"ה,
עליה אתמר (ישעיהו מ כו) שאו מרום
עיניכם וראו מי ברא אל"ה.

בראשית, נחתו תמן תרין סבין, ואמרין
אתעסקנא במה דהויתון ואנן לא
הוינן (נ"א ולא הוינן), ודא ב' תרין ראשית.

הא סבא עלאה קא נחית ביניהו, אמר הא
אנן חד, ותלת הוינן וכען אנן חד,
אלהים ודאי מ"י ברא אלה, מ"י ברא באלין
תלת, ואיהי רביעאה, ושביעאה, (ס"א
וחמשאה), (וס"א ותשיעאה).

בראשית אינון שית סבין, ומאן נינהו את
השמים, ואת הארץ, הא אנן שבעה
ותלת גניזין עלייהו.

באלין שבעה סבין ובת שבת יחידה לקבליהו
שבעה, ובגין דא הא אנן שבעה
שבועות, חד עולימא הוה מונב אפתייהו.
ואלין סבין אערעו כבוצינא קדישא וחברוי,
אמרו ליה רבי רבי, אנת וחברך
אשפחתון חד עולימא דאיהו בארחא מונב
אפתייכו.

אמר לון, אערענא במשרין סגיאיין דהו קא
אתיין מקרבא דחויא, ואנון משרין
דמלאכין דנחתין מזרזן לקבלא צלותין,
מסטרא דחמשין אתוון דמיוחדין ישראל בכל
יומא, דבהון וחמושים עלו בני ישראל מארץ
מצרים (שמות יג יט), דמלאכין דנחתין לאגחא
קרבא, דקא ממנן על צלותין, פלהו הוה נחתין
(ס"א סלקין) בתוקפא דגבורה, פד נצחין לחויא, וכמה חילין דיליה דקא

וכמה חילין דיליה דקא

כְּשֶׁמִּנְצָחִים אֶת הַנְּחֹשׁ, וְכַמָּה חִילוֹת שְׁלוֹ שְׂרֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם, בְּכַמָּה חֻטָּאִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְהֵם בְּעָלֵי תַּפְלוֹת, וּמִסְתַּכְּלִים בְּשֵׁם יְהו"ה שֶׁהֵיא בִּינָה, שְׂיִוְרֶדֶת עֲלֵיהֶם בְּתַקָּף הַגְּבוּרָה, כֻּלָּם נִוְפְלִים מִקְּיוּמָם, וּמִתְקַנִּים בָּהֶם סוּס וְרִכְבוֹ רָמָה בָּיָם, זֶה יָם, נ' שְׁעָרֵי בִּינָה, חֲמִשִּׁים הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל קָרִיאַת שְׁמַע.

אָמְרוּ לוֹ וְלַחֲבָרִים: הִזֵּה לָכֶם לַעֲזֹן לְהִסְתַּכֵּל אַחֵר אוֹתוֹ שְׁמִזְנֵב אַחֵר הַתַּפְלוֹת שֶׁל אוֹתָם שֶׁהֵם חֲלָשׁוֹת, וְאֵין לָהֶן רְשׁוֹת לַעֲלוֹת עִם הָאֲחֵרוֹת וּלְפָרוֹחַ עֲמֹן לְמַעְלָה, וּבִשְׂבִיל אוֹתָן תַּפְלוֹת הַחֲלָשׁוֹת, נֶאֱמַר וַיִּזְנֵב בָּךְ כָּל הַנְּחֹשְׁלִים אַחֲרֶיךָ, שְׁנַעַר קִטָּן נוֹהֵג בָּם.

שְׂאֵלוּ הַעֲשׂוֹר עוֹלִים בְּיו"ד ה"א וּא"ו ה"י, וְלִכְל אֶחָד יֵשׁ אֶת תַּפְּלוֹתוֹ, וְאֵם חֶסֶר אֶחָד מֵהֶם, אֶפְלוֹ אַחֲרוֹן, לֹא עוֹלָה הַתַּפְּלָה שְׁלוֹ עֲמוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא עֲנִי, וְאֵין לוֹ רְשׁוֹת לְהַעֲלוֹת תַּפְּלוֹת עִם הָאֲחֵרִים, כֹּל הַתַּפְּלוֹת מִתְּעַכְּבוֹת לַעֲלוֹת, עַד שְׂאוֹתָהּ תַּפְּלָה שֶׁל הָעֲנִי עוֹלָה, וּמִשּׁוּם זֶה תַּפְּלָה לַעֲנִי כִי יַעֲטֹף, שֶׁכֵּלֵם מִתְּעַטְפוֹת בְּגָלְלָהּ, עַד שֶׁהֵיא עוֹלָה עִמָּהֶם, שְׂאֵין פְּרוּד בָּהּ מֵהֶם.

וְתַפְּלֵת הָעֲנִי הֵיא שְׂכִינָה, מִי הָעֲנִי? זֶה צָדִיק, וְהַתַּפְּלָה הַזֹּאת נִקְרָאת עֶקֶב אֵל הַתַּפְּלוֹת הָאֲחֵרוֹת, וּבְגָלְלָהּ נֶאֱמַר אֶפְלוֹ נָחַשׁ פְּרוּף עַל עֶקְבוֹ לֹא יִפְסִיק, אֵף עַל גֵּב שֶׁסּוֹכֵב אֶת הַנִּקְדָּה הַזֹּאת שֶׁהֵיא הַקּוֹץ שֶׁל אוֹת ד', בְּכַמָּה חֻטָּאִים לְלַמֵּד קִטְגוֹרִיא עַל בְּנֵי הַשְּׂכִינָה, לֹא יִפְסִיק אֶת אוֹתָהּ נִקְדָּה, שְׂאֵם יִפְסִיק, בְּגָלְלוֹ מִסְתַּלֵּק הַקּוֹץ מִן ד' מִן אֶחָד, וְנִשְׁאַר אַחֵר, שֶׁהוּא נָחַשׁ פְּרוּף בַּעֲקָבוֹ, שֶׁבְּגָלַל הַנְּחֹשׁ לֹא יִפְסִיק, וְלֹא מִסְתַּלֵּק הַקּוֹץ שֶׁל הָאוֹת ד'

רְדָפִין אַבְתְּרִייהוּ, בְּכַמָּה חוּבִין דִּישְׂרָאֵל, וְאֵינוֹן מְאֲרֵי צְלוֹתִין, וּמִסְתַּכְּלִין בְּשֵׁם יְהו"ה דְּאֵיהִי בִּינָה, דְּנַחְתָּא עֲלֵיהוּ בְּתוֹקְפָא דְּגְבוּרָה, כִּלְהוּ נִפְלִין מִקְּיוּמֵיהוּ, וְאֵתְקַיִים בָּהוּ סוּס וְרִכְבוֹ רָמָה בָּיָם (שם טו א), דָּא יָם נ' שְׁעָרֵי בִּינָה, חֲמִשִּׁין אֲתוּוֹן דְּקָרִיאַת שְׁמַע.

אָמְרוּ לֵיהּ וְלַחֲבָרִיא הִזֵּה לָכֶם לַעֲזִינָא לְאַסְתַּכְּלָא בְּתַר הַהוּא דְּמִזְנֵב בְּתַר צְלוֹתִין דְּאֵינוֹן חֲלָשִׁין, וְלִית לוֹן רְשׁוֹ לְסַלְקָא עִם אַחֲרָנִין וּלְפָרוֹחַא עֲמָהוֹן לַעֲיִלָא, וּבִגִּין אֵינוֹן צְלוֹתִין חֲלָשִׁין אֲתַמָּר (דְּבָרִים כה יח) וַיִּזְנֵב בָּךְ כָּל הַנְּחֹשְׁלִים אַחֲרֶיךָ, (ישעיה יא ו) דְּנַעַר קִטָּן נוֹהֵג בָּם.

דְּאֵלִין עֲשׂוֹר סָלְקִין בְּיו"ד ה"א וּא"ו ה"י, וְכָל חַד אֵית לֵיהּ צְלוֹתִיה, וְאֵם חֶסֶר חַד מִנֵּיהוּ אֶפְלוֹ בְּתַרְאָה, לֹא סָלִיק צְלוֹתָא דִּילֵיהּ עֲמִיה, בִּגִּין דְּאֵיהוּ עֲנִיא, וְלִית לֵיהּ רְשׁוֹ לְסַלְקָא צְלוֹתִיה עִם אַחֲרָנִין, כִּלְהוּ צְלוֹתִין מִתְּעַכְּבֵן לְסַלְקָא, עַד דְּהֵיא צְלוֹתָא דְּעֲנִיא סָלִיקַת, וּבִגִּין דָּא תַּפְּלָה לַעֲנִי כִי יַעֲטוּף (תהלים קב א), דְּכִלְהוּ מִתְּעַטְפִּין בְּגִינָה, עַד דְּאֵיהִי סָלְקָא עֲמָהוֹן, דְּלִית פְּרוּדָא בָּהּ מִנֵּיהוּ.

וְצְלוֹתָא דְּעֲנִי אֵיהוּ שְׂכִינָתָא, מָאן עֲנִי דָא צָדִיק, וְהֵיא צְלוֹתָא אֲתַקְרִיאַת עֶקֶב לְגַבֵּי צְלוֹתִין אַחֲרָנִין, וּבִגִּינָה אֲתַמָּר אֶפְלוֹ נָחַשׁ פְּרוּף עַל עֶקְבוֹ לֹא יִפְסִיק, אֵף עַל גֵּב דְּסָחִיר לָהּ לְהֵאֵי נִקְוָדָה דְּאֵיהִי קוּצָא דָּאֵת ד', בְּכַמָּה חוּבִין לְאוּלְפָא קִטְיִגוֹרָא עַל בְּנוֹי דְּשְׂכִינָתָא, לֹא יִפְסִיק לְהֵאֵיא נִקְוָדָה, דָּאֵם יִפְסִיק, בְּגִינָה אֲסַתְּלַק קוּצָא מִן ד' מִן אֶחָד, וְאַשְׁתָּאֵר אַחֵר, דְּאֵיהוּ נָחַשׁ פְּרוּף בַּעֲקָבוֹ, דְּבִגִּין חוּצָא לֹא יִפְסִיק, וְלֹא אֲסַתְּלַק קוּצָא דָּאֵת ד' מִן אֶחָד, אֲבָל בִּגִּין עֶקֶב אֲסַתְּלַק,

מן אַחד, אַבְל בְּשָׁבִיל עֲקָרָב מִסְתַּלֵּק
וְהוּא פּוֹסֵק, וּבִרְחַם מִמֶּנּוּ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
וַיַּעֲזוֹב בְּגָדוֹ בִּידָה וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.
בֵּין כֹּף הָרִי עַלִּם הַזְדַּמֵּן לָהֶם, מַחְמֵר
אַחַר הַבְּהֵמוֹת. אָמַר לָהֶם: מַה זֶּה וַיַּעֲזוֹב
בְּגָדוֹ בִּידָה? אֲלָא עֲקָרָב הוּא עֲקָר ב',
שְׁעָקְרָה אֶת בֵּית הַשְּׁכִינָה, וְזֶהוּ בְּגָדוֹ
שֶׁל הַנֶּחֱשׁ, שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה, כְּשֶׁהִנָּחַשׁ
כָּא לְהִתְחַבֵּר עִם גּוֹף אָדָם יֶשֶׁן,
שְׁאוּמֶרֶת שִׁכְבָּה עִמִּי, חֲצוּפָה זֹנָה,
נֹאמֵר בְּאוֹת בְּרִית וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.
(כ"ג נ"א, וּמִשּׁוֹם זֶה, אֶפְלוּ נֶחֱשׁ כְּרוּף
עַל עֲקָרָב לֹא יִפְסִיק, אֲף עַל גִּב שְׁמִסְתִּיר
אֶת אוֹתָהּ נִקְדָּה שֶׁל אוֹת ד', לֹא יִפְסִיק,
שְׁאֵם יִפְסִיק, בְּגִלְלוֹ מִסְתַּלֵּק הַקּוֹץ מִד'
שֶׁל אַחַד, וְנִשְׁאָר אַחֵר, שֶׁהוּא נֶחֱשׁ
כְּרוּף, מִשּׁוֹם שְׁנָחֵשׁ לֹא יִפְסִיק וְלֹא
הַסְתַּלֵּק, וְהוּא פּוֹסֵק וּבִרְחַת מִמֶּנּוּ,
אַבְל עֲקָרָב יִפְסִיק, כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה יוֹסֵף
הַצַּדִּיק. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיֵּנֶס בְּגָדוֹ אֲצִלָּה
וַיֵּנֶס וְכו'. בֵּין כֹּף הָרִי הָעֵלָם הַזְדַּמֵּן
אֲלֵיהֶם מַחְמֵר אַחֵר הַבְּהֵמוֹת, אָמַר
לָהֶם: מַה זֶּה וַיֵּנֶס בְּגָדוֹ אֲצִלָּה וְכו'?
אֲלָא עֲקָרָב עֲקָר ב', שְׁעָקָר אֶת בֵּית
הַשְּׁכִינָה. כְּשֶׁרוּצָה לְהִתְחַבֵּר עִם
הַצַּדִּיקִים, צָרִיף לְהִפְסִיק מִמֶּנּוּ וְלֹא
יִהְיֶה מִמֶּנּוּ, וְאֶפְלוּ מִן הָעוֹר שְׁלוֹ. לֶךְ
לֶךְ, אוֹמְרִים לְנִזִּיר, סָבִיב סָבִיב, וְלִפְרָם
אֶל תִּקְרָב, זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיֵּנֶס בְּגָדוֹ
אֲצִלָּה, הָעוֹר שֶׁל יֵצֵר הָרַע, וְזֶהוּ בְּגָדוֹ
שֶׁל הַנֶּחֱשׁ עֲבוּדָה זָרָה, כְּשֶׁהוּא כָּא
לְהִתְחַבֵּר עִם הַצַּדִּיקִים וְאִמְרָה שִׁכְבָּה
עִמִּי, חֲצוּפָה זֹנָה, נֹאמֵר בְּאוֹת בְּרִית
וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה).

אָמְרוּ לוֹ: מִי אַתָּה? אָמַר לָהֶם: אֲנִי
הוּא בֶן שֶׁל דָּג אַחַד שֶׁשָּׁט בֵּין הַגְּדוֹל,
וּבּוֹלַע כָּל דָּגֵי הַיָּם, וּמוֹצִיא אוֹתָם חַיִּים
הַחוּצָה, וְלִפְעָמִים הוּא יוֹצֵא בִּיבְשָׁה
לִקְיָם בּוֹ, וַיִּדְּגוּ לָרֹב בְּקָרֵב הָאָרֶץ.
תְּמָהוּ. אָמְרוּ לוֹ: אַחֵר שְׁאִין בְּרִצּוֹנָךְ
לְגִלוֹת מִי אַתָּה וּבְנוֹ שֶׁל מִי אַתָּה, מִי
הוּא (מִזֶּה הוּא) אֶתֶר שֶׁל מְקוֹמָךְ? אָמַר
לָהֶם: אֶתֶר מְקוֹמִי הוּא מְגִדֵּל אַחַד
שְׁפוּרָח בְּאוֹר. תְּמָהוּ.

וְאִיהוּ פּוֹסֵק, וּבִרְחַם מִנִּיה, הִדָּא הוּא
דְּכָתִיב (בְּרֵאשִׁית לט יב) וַיַּעֲזוֹב בְּגָדוֹ בִּידָה וַיֵּנֶס
וַיֵּצֵא הַחוּצָה.

אֲדַהְכִּי הָא עוֹלִימָא דְקָא אֲזַדְמֵן לְגַבְיִיהוּ,
מַחְמֵר אַחֵר בְּעִירָן, אָמַר לוֹן מַהוּ
וַיַּעֲזוֹב בְּגָדוֹ בִּידָה, אֲלָא עֲקָרָב אִיהוּ עֲקָר
ב', דְּעָקְרַת בֵּיתָא דְשְׁכִינְתָּא, וְדָא אִיהוּ בְּגָדוֹ
דְּחוּיָא דְעֲבוּדָה זָרָה, כִּד חוּיָא אֲתִיָּא
לְאַתְחַבְרָא עִם גּוֹף אָדָם יֶשֶׁן, דְּאַמְרַת
שִׁכְבָּה עִמִּי, חֲצוּפָה זֹנָה, אֲתִמֵּר בְּאוֹת
בְּרִית וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.

(נ"א כ"י וּבְגִין דָּא אֶפְלוּ נֶחֱשׁ כְּרוּף עַל עֲקָרָב לֹא יִפְסִיק, אֲף
עַל גִּב דְּסְתִיר לָהּ לְהִתְחַבֵּר נְקוּדָה דְּאֵת ד' לֹא יִפְסִיק,
דְּאִי יִפְסִיק בְּגִינְיָה אִסְתַּלֵּק קוּצָא מִן ד' דְּאַחַד וְאַשְׁתָּאֵר אַחֵר
דְּאִיהוּ נֶחֱשׁ כְּרוּף בְּגִין דְּחוּיָא לֹא יִפְסִיק וְלֹא אִסְתַּלֵּק, וְאִיהוּ
פּוֹסֵק וּבִרְחַת מִנִּיה, אַבְל עֲקָרָב יִפְסִיק, כְּמוֹ דְּעֵבֵר יוֹסֵף צַדִּיקָא
הִדָּא הוּא דְכָתִיב וַיֵּנֶס בְּגָדוֹ אֲצִלָּה וַיֵּנֶס וְכו'. אֲדַהְכִּי הָא
עוֹלִימָא קָא אֲזַדְמֵן לְגַבְיִיהוּ מַחְמֵר בְּתֵר בְּעִירָן, אָמַר לוֹן מַאי
וַיֵּנֶס בְּגָדוֹ אֲצִלָּה וְכו', אֲלָא עֲקָרָב עֲקָר ב', דְּעָקָר בֵּיתָא
דְשְׁכִינְתָּא, כִּד בְּעִיָּא לְאַתְחַבְרָא עִם צַדִּיקָא צָרִיף לְאַפְסָקָא
מִנִּיה, וְלֹא יִתְחַבֵּר מִנִּיה וְאֶפְלוּ (דף מג ע"א) מִמִּשְׁכָּא דִּילִיָּה,
לֶךְ לֶךְ אֲמַרִי נִזִּירָא סְחוֹר סְחוֹר לְכַרְמָא לֹא תִקְרָב הִדָּא הוּא
דְכָתִיב וַיֵּנֶס בְּגָדוֹ אֲצִלָּה, מִשְׁכָּא דִּיצֵר הָרַע, וְדָא בְּגָדוֹ דְּחוּיָא
עֲבוּדָה זָרָה, כִּד אִיהוּ קָא אֲתִיָּא לְאַתְחַבְרָא עִם צַדִּיקָא
וְאִמְרָה שִׁכְבָּה עִמִּי חֲצוּפָה זֹנָה, אֲתִמֵּר בְּאוֹת בְּרִית וַיֵּנֶס
וַיֵּצֵא הַחוּצָה).

אָמְרוּ לִיָּה מָאן אַנְתָּ, אָמַר לוֹן אֲנָא אִיהוּ
בְּרָא דְנוּנָא חֲדָא, דְשֵׁט בִּימָא
רְבִרְבָּא, וּבָלַע כָּל נִוְנִין דִּימָא וְאַפִּיק לְהוֹן
חַיִּים לְבָר, וְלִזְמַנִּין אִיהוּ נָפִיק בִּיבְשָׁתָא,
לְקִימָא בִיָּה (בְּרֵאשִׁית מח טז), וַיִּדְּגוּ לָרֹב בְּקָרֵב
הָאָרֶץ, תְּוֹהוּ, אָמְרוּ לִיָּה, כְּתֵר דִּלִּית רְעוּתָךְ
לְגַלְיָה מָאן אַנְתָּ וּבְרָא דְמָאן אַנְתָּ, מָאן
אִיהוּ (נ"א מַאי אִיהוּ) אֶתֶר דְּדוּכְתָךְ, אָמַר לוֹן
אֶתֶר דְּדוּכְתִּי אִיהוּ מְגִדֵּל חֲדָא דְפָרַח
בְּאוֹרָא תְּוֹהוּ.

אָמְרוּ לוֹ: אַל תֹּאמַר לָנוּ דָּבָר
(מלים) מִי הוּא אַבִּיךָ? אָמַר לָהֶם:
אָבֹא שְׁלִי הוּא דָּג גָּדוֹל אֶחָד,
שֶׁשָּׁצְמָא, הוּא פּוֹתֵחַ פִּי וּבּוֹלֵעַ
אֶת הַפִּיִּים שֶׁל הַיָּם, וְעַד שִׁבְעִים
(שבע) שָׁנִים לֹא חוֹזֵר הַיָּם לְתַקְפוֹ,
וְסוֹד הַדָּבָר - יִבְטַח פִּי יִגִּיחַ יִרְדֵּן
אֶל פִּיהוּ, וְהוּא בּוֹלֵעַ כָּל כֶּף מִן
הַיָּם, וְאַתֶּם לֹא שֹׂאבֶתֶם מִמֶּנּוּ
אֶלָּא כִּד אֶחָד, שֶׁהוּא עֲשָׂרִים
וְאַרְבָּעָה סָפְרֵי הַתּוֹרָה, אֵיךְ לֹא
הַפְרַתֶּם אוֹתוֹ?

בְּאוֹתוֹ זְמַן נִזְכָּר רַבִּי אֶלְעָזָר
וְאָמַר: וְדָאִי אַתָּה הוּא בְּנוֹ שֶׁל
רַב הַמְנוּנָא סָבָא. שִׁמְחוּ בּוֹ
וְאָמְרוּ: בּוֹדָאִי אִם אַתָּה הֵייתָ
בְּעוֹלָם הַזֶּה, הֵייוּ יוֹרְדִים מִן
הַסּוּסִים שְׁלָנוּ, וְהֵייוּ אָנוּ
מִחֲמָרִים אַחֵר בְּהִמּוֹתֶיךָ.

אָמַר לָהֶם: אוֹתוֹ הִנָּחֵשׁ שֶׁאַתֶּם
עוֹרְכִים עִמּוֹ קָרֵב, אֵיךְ נִצַּלְתֶּם
מִמֶּנּוּ? שֶׁהוּא בּוֹלֵעַ וְהוֹרֵג, וְלֹא
עוֹד, אֶלָּא שֶׁהוּא הֵרַג אֶת אָדָם
הָרָאוּשׁ וְאֶת כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁבָּאוּ
אַחֲרָיו, וְהַבַּת הִיא עַל הַמַּגֵּדֵל
שֶׁפּוֹרֵחַ בְּאוֹר, וּמִכְרִיזִים בְּכָל יוֹם
בְּרָקִיעַ, שֶׁכָּל מִי שֶׁהוֹרֵג אֶת הַנֶּחֱשׁ
הַזֶּה, שְׁנוֹתָנִים לוֹ לֹאשָׁה אֶת בַּת
מֶלֶךְ הַפְּנִימִית מִמִּשְׁבָּצוֹת זָהָב
לְבוּשָׁה, וְהַזָּהָב הַזֶּה הוּא ז' יָמִי
בְּרֹאשִׁית, ה' חֲמֵשֶׁה אֹר, ב' הִיא
ב' מִבְּרֹאשִׁית, עָלֶיהָ נֶאֱמַר יָפָה
כְּלִבְנָה, תּוֹרָה שֶׁבַעל פֶּה קוֹרְאִים
אוֹתָהּ בִּישִׁיבָה.

וּמִשּׁוּם זֶה הַפְּרוֹז מִכְרִיז: כִּמְה
גְּבוּרִים כִּמְה כְּעָלִי מַגְנִים הַתְּכַנְסוּ
בְּבֵית הַמֶּדְרֵשׁ לַעֲרֹךְ קָרֵב עִם
הַנֶּחֱשׁ בְּשִׁבְלָהּ, וְכִמְה מַגְנִים
נַעֲשׂוּ פְּסָקוֹת בְּשִׁבְלֵי בַת הַמֶּלֶךְ,
וַיִּפֶּן כֹּה וַיִּכָּה וַיִּכָּה כִּי אֵין אִישׁ
(שמות יב), אֵין בָּהֶם שֶׁהוֹרֵג אֶת
הַנֶּחֱשׁ עַד שֶׁיָּבֹא הֵהוּא שְׁנֵאֱמַר
בּוֹ וַיִּפֶּן כֹּה וַיִּכָּה וַיִּכָּה אֶת הַמִּצְרִי,
וּמִשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר עַד כִּי יָבֹא

אָמְרוּ לִיָּה לֹא תִימָא לָן מִדִּי (ס"א מ"י), מֵאִי
אִיהוּ אָבוּךְ, אָמַר לוֹן אָבֹא דִּילִי אִיהוּ
חַד נוֹנָא רַבְרָבָא, דְּכַד צָחִי, אֶפְתַּח פּוּמִיָּה וּבִלַּעַ
מִיָּא דִּימָא, וְעַד שִׁבְעִין (ס"א שְׁבַעַה) שָׁנִין לֹא
הִדֵּר יָמָא לְתוֹקֶפִיָּה, וְרִזָּא דְּמִלָּה יִבְטַח פִּי יִגִּיחַ
יִרְדֵּן אֶל פִּיהוּ (אֵיבֹב מ כג), וְאִיהוּ בִלַּע כָּל כֶּף מִן
יָמָא, וְאַתּוֹן לֹא אֲשַׁתְּאַבְתּוֹן מִיָּה אֶלָּא כִּד חַד,
דְּאִיהוּ כ"ד סָפְרֵי דְּאוֹרִייתָא, אֵיךְ לֹא
אֲשַׁתְּמוּדַעְתּוֹן בִּיה.

בְּהִתּוּא זְמַנָּא אֲדַפְרֵי רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר וְדָאִי
אַנְתָּ אִיהוּ בְּרָא דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא,
חַדוּ בִּיה, וְאָמְרוּ. בּוֹדָאִי אִי אַנְתָּ הֵייתָ בְּהֵאִי
עַלְמָא, הוֹיִנֵּן קָא נַחְתִּין מִסּוּסָוֹן דִּילָן, וְהוֹיִנֵּן
אַנְן מִחֲמָרִין בְּתֵר בְּעִירָךְ.

אָמַר לוֹן, הֵהוּא חוּיָא דְּאַתּוֹן מַגִּיחִין קָרְבָּא
בִּיה אֵיךְ אֲשַׁתְּזַבְתּוֹן מִיָּה, דְּאִיהוּ בִלַּעַ
וְקָטִיל, וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְּאִיהוּ קָטִיל לְאָדָם
קְדָמָא, וְלִכְל דְּרִין דְּקָא אַתִּיין אַבְתָּרִיָּה,
וּבְרַתָּא אִיהִי עַל מַגֵּדֵלָא דְּפָרַח בְּאוֹרָא,
וּמִכְרִיזִין בְּכָל יוֹמָא בְּרָקִיעָא, דְּכָל מָאן דְּקָטִיל
לְהֵאִי חוּיָא, דִּיִּהְבִּין לִיָּה לְאַנְתּוֹ בַּת מֶלֶךְ
פְּנִימָאָה מִמִּשְׁבָּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה, וְהֵאִי זָהָב
אִיהוּ ז' יָמִי בְּרֹאשִׁית, ה' חֲמֵשֶׁה אֹר, ב' אִיהִי
ב' מִן בְּרֹאשִׁית, עָלֶיהָ אֲתָמַר (שיר ז י) יָפָה
כְּלִבְנָה, תּוֹרָה שֶׁבַעל פֶּה קָרְאָן לָהּ בְּמִתִּיבָתָא.
וּבְגִין דָּא כְּרוּזָא כְּרִיז, כִּמְה גְּבוּרִין, כִּמְה מְאָרִי
תְּרִיסִין, אַתְּכִנְשׁוּ בְּבִי מְדֵרְשָׁא, לְאַגְחָא
קָרְבָּא עִם חוּיָא בְּגִינָה, וְכִמְה תְּרִיסִין אַתְּעַבִּידוּ
פְּסָקוֹת בְּגִינָה דְּבְרַתָּא דְּמֶלֶכָא, וַיִּפֶּן כֹּה וַיִּכָּה
וַיִּכָּה כִּי אֵין אִישׁ (שמות ב יב), לִית בָּהוֹן דְּקָטִיל
לְחוּיָא, עַד דִּיִּיתִי הֵהוּא דְּאַתְמַר בִּיה וַיִּפֶּן כֹּה
וַיִּכָּה וַיִּכָּה אֶת הַמִּצְרִי, וּבְגִין דָּא אַתְמַר (בראשית
מט י) עַד כִּי יָבֹא שִׁיל"ה, שִׁיל"ה מִשְׁ"ה, דְּאִיהִי

שיל"ה, שיל"ה מ"ש"ה, שהיא המורשה שלו, ומשום זה נאמר בו עד כי יבא שיל"ה, שלו (שלה) ודאי, הוא הרג את הנחש.

ו"ו יקה"ת עמי"ם, משום שהוא בן יצהר בן קה"ת בן עמר"ם, בן עם רם, שנאמר בו ובני רחביה רבו למעלה, והרג את הנחש וחילו בים וביבשה וברקיע, וכמה בעלי קרבות ערכו עמו קרב על הים, כמו שנאמר שם אניות יהלכון, בים של התורה, שאותן אניות, העינים שמסתכלות בתורה, וכמה אניות מהם נשברו ונפלו לים.

עד שתבא מורשה שלו, וקורע את ים התורה, וסוס ורכבו רמה בים, שהוא הנחש ובת זוגו, שהיא הסוסה שלו, והוא העביר עליה את ישראל שלא טובעים בו. זהו שכתוב ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים.

בראשונה בים באותו חמר, בגאלה האחרונה הכל בים של התורה, המטה שלו שקרע בו את הים, זה קולמוס, משום שעליו התגלתה זרוע יהו"ה, שנאמר בה וזרוע יהו"ה על מי נגלתה.

באותו זמן שנעבר אותו הנחש הרע מן הים, שלט הנחש הקדוש, ובאותו זמן (שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות), הולכות האניות בהבטחה בים, שלא טובעות, שהרי רוח הסערה העבר שלטונה מהים של התורה, ובאותו זמן שם רמש ואין מספר וגומר, שם אניות יהלכון לזיתן זה יצרף לשחק בו, ויהיה שמח עמהם. זהו שכתוב שיתו לבכם לחילה וגומר, לחולה כתיב, וכלם אליך ישברון לתת אכלם בפתו, (שהן עתות התורה, כמו שאמר

בעתו, (דאינו עתותי דאורייתא

מורשה דיליה, ובגין דא בגיניה אתמר ביה עד כי יבא שיל"ה, דיליה (נ"א דילה) ודאי, איהו קטיל לחו"א.

ו"ו יקה"ת עמי"ם (שם). בגין דאיהו בן יצהר בן קה"ת בן עמר"ם, בן עמא רמא, דאתמר ביה (דה"א כג יז) ובני רחביה רבו למעלה, וקטיל לחו"א, וחיליה בימא וביבשתא וברקיעא, וכמה מארי קרבין אגחו עמיה קרבא על ימא, כמה דאת אמר (תהלים קד כו) שם אניות יהלכון בימא דאורייתא, דאינון אניות עיינין דמסתכלין באורייתא, וכמה אניות מנייהו אתברו ונפלו בימא.

עד דייתי מורשה דילה, וקרע ימא דאורייתא, וסוס ורוכבו רמה בים, דאיהו חו"א ובת זוגיה, דאיהי סוסיא דיליה, ואיהו אעבר עלה לישראל דלא טבעין בה, הדא הוא דכתיב (שמות יד כט) ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים.

בבדמיותא בימא בההוא חמר, בפורקנא בתרייתא פלא בימא דאורייתא, מטה דיליה דקרע ביה ימא דא קולמוס, בגין דעליה אתגלייא זרוע יהו"ה, דאתמר ביה (ישעיה נג א) וזרוע יהו"ה על מי נגלתה.

בההוא זמנא דאתעבר ההוא חו"א בישא מן ימא, שליט חו"א קדישא, ובההוא זמנא (שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות), אזלין אניות בהבטחה בימא דלא טבעין, דהא רוח סערה אתעבר שלטנותיה מן ימא דאורייתא, ובההוא זמנא שם רמש ואין מספר וגומר, שם אניות יהלכון לזיתן זה יצרף לשחק בו (תהלים קד כה-כו), ויהי חדי עמהון, הדא הוא דכתיב (תהלים מח יד) שיתו לבכם לחילה וגומר, לחולה כתיב, וכלם אליך ישברון לתת אכלם

חֲכָמֵינוּ וְזָרָנוּם לְבָרְכָה קִבְּעַת עֲתִים לְתוֹרָה) דְּאִיהוּ
עָתוּ דְּצַדִּיק, תִּתֵּן לָהֶם יִלְקוּטוֹן (שם קד כח) דָּא
מִנָּא, דְּאִתְמַר בֵּיה (שמות טז כו) שֵׁשֶׁת יָמִים
תִּלְקוּטוּהוּ וְגוֹמַר, מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא
דְּאִמְצָעִיתָא דְאִיהוּ כְּלִיל שֵׁית סְטָרִין, לְוִיתָן
לְעִילָא דָא צַדִּיק דְאִיהוּ כְּדָג (דף מג ע"ב) קָטָן עַל
כִּיף יָמָא, נָחַשׁ בְּרִיחַ, דָּא הֵהוּא דְאִתְמַר
בֵּיה (שמות כו כח) הַבְּרִיחַ הַתִּיכּוֹן בְּתוֹף הַקָּרְשִׁים,
וְדָא עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא דְאִתְקַרֵּי תִיכּוֹן, בְּגִין
דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, תְּרִין גְּדָפוּי יְמִינָא
וּשְׂמָאלָא, דְּמִתְמָן אֲוִרִייתָא אֲתִיְהִיבַת, תְּרִין
קְשָׁשׁוּי תְּרִין סְמָכִי קְשׁוּט, שְׂכִינְתָא עֲלָאָה
אִיהִי יָמָא, שְׂכִינְתָא תַּתָּאָה אִיהִי (משלי ל יט) דְּרָף
אֲנִיָּה כְּלָב יָם, דְּאִיהוּ ל"ב אֱלֹהִיִּם דְּעוּבָדָא
דְּבְרָאשִׁית, שֶׁם רִמְשׁ וְאִין מִסְפָּר, כְּמָה דְּאִתְ
אֲמַר (שיר ו ח) וְעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר וְכוּ', וְאִינוּן
הַלְכוֹת פְּסוּקוֹת, דְּאִינוּן (תהלים מה טו) בְּתוּלוֹת
רְעוּתִיָּה שֶׁל הַשְּׂכִינָה.

חַיּוֹת קְטָנוֹת - אֵלּוּ אוֹתִיּוֹת אֲדִנִּי,
עִם גְּדוּלוֹת - הֵן אוֹתִיּוֹת יְהוָה,
שֶׁהֵן הַמְּרַכְּבוֹת שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא וּשְׂכִינְתּוֹ. כָּאוּ כָּל הַחֲבָרִים
לְנִשְׁק אוֹתוֹ, פָּרַח וְלֹא רָאוּ אוֹתוֹ
וְלֹא דָּבַר.

פִּתְחָ רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, אָבָא, וְהָא שְׁבַע יָמִים
וְהָרִי שְׁבַעַה יָמִים הֵם, וְהֵם
הַעֲלִיּוֹן הוּא עַל כָּלָם, וְעֲלֵיהֶם
נֶאֱמַר כִּי שְׁפַע יָמִים יִנְקוּ, אֵת מִי
הֵם יוֹנְקִים? אָמַר לוֹ: בְּנִי, שְׁבַעַה
בְּשְׁבַעַה הֵן מוֹצָקוֹת, וְכָף הֵם
הַרְקִיעִים שְׁבַעַה בְּשְׁבַעַה, וְכָף הֵם
הַהָרִים שְׁבַעַה בְּשְׁבַעַה, וְכָף הֵן
הָאֲרָצוֹת שְׁבַעַה בְּשְׁבַעַה,
הַיְשׁוּבִים שְׁבַעַה בְּשְׁבַעַה,
וְהָרָאשִׁים שֶׁלֹּהֶם שְׁנַיִם, וְסוּד
הַדָּבָר - שְׁנַיִם שְׁנַיִם שְׁבַעַה
שְׁבַעַה, וְכָלָם זָכַר וְנִקְבָּה,
וּלְמַעַלָּה אֶחָד גָּנוּז וְטָמִיר, וְכָף

אִינוּן שְׁבַע כְּרִסְיִין שְׁבַעַה

כְּמוֹ שְׂאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ וְזָרָנוּם לְבָרְכָה קִבְּעַת עֲתִים לְתוֹרָה) דְּאִיהוּ
עָתוּ דְּצַדִּיק, תִּתֵּן לָהֶם יִלְקוּטוֹן (שם קד כח) דָּא
מִנָּא, דְּאִתְמַר בֵּיה (שמות טז כו) שֵׁשֶׁת יָמִים
תִּלְקוּטוּהוּ וְגוֹמַר, מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא
דְּאִמְצָעִיתָא דְאִיהוּ כְּלִיל שֵׁית סְטָרִין, לְוִיתָן
לְעִילָא דָא צַדִּיק דְאִיהוּ כְּדָג (דף מג ע"ב) קָטָן עַל
כִּיף יָמָא, נָחַשׁ בְּרִיחַ, דָּא הֵהוּא דְאִתְמַר
בֵּיה (שמות כו כח) הַבְּרִיחַ הַתִּיכּוֹן בְּתוֹף הַקָּרְשִׁים,
וְדָא עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא דְאִתְקַרֵּי תִיכּוֹן, בְּגִין
דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, תְּרִין גְּדָפוּי יְמִינָא
וּשְׂמָאלָא, דְּמִתְמָן אֲוִרִייתָא אֲתִיְהִיבַת, תְּרִין
קְשָׁשׁוּי תְּרִין סְמָכִי קְשׁוּט, שְׂכִינְתָא עֲלָאָה
אִיהִי יָמָא, שְׂכִינְתָא תַּתָּאָה אִיהִי (משלי ל יט) דְּרָף
אֲנִיָּה כְּלָב יָם, דְּאִיהוּ ל"ב אֱלֹהִיִּם דְּעוּבָדָא
דְּבְרָאשִׁית, שֶׁם רִמְשׁ וְאִין מִסְפָּר, כְּמָה דְּאִתְ
אֲמַר (שיר ו ח) וְעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר וְכוּ', וְאִינוּן
הַלְכוֹת פְּסוּקוֹת, דְּאִינוּן (תהלים מה טו) בְּתוּלוֹת
רְעוּתִיָּה שֶׁל הַשְּׂכִינְתָּא.

חַיּוֹת קְטָנוֹת אֵלּוּן אֲתוּנוֹן דְּאֲדִנִּי, עִם גְּדוּלוֹת
אִינוּן אֲתוּנוֹן דִּיהוָה, דְּאִינוּן מְרַכְּבוֹת
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתִּיהּ, אֲתוּ כְּלָהוּ
חֲבָרִיא לְנִשְׁקָא לִיהּ, פָּרַח וְלֹא חָזוּ לִיהּ וְלֹא
מִיִּדִי.

פִּתְחָ רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, אָבָא, וְהָא שְׁבַע יָמִים
אִינוּן, וְיָם עֲלָאָה אִיהוּ עַל כָּלָהוּ,
וְעֲלִיִּיהוּ אִתְמַר (דברים לג יט) כִּי שְׁפַע יָמִים יִנְקוּ,
לְמָאן אִינוּן יוֹנְקִים, אָמַר לִיהּ בְּרִי שְׁבַעַה
בְּשְׁבַעַה אִינוּן מוֹצָקוֹת, וְהָכִי אִינוּן רְקִיעִים
שְׁבַעַה בְּשְׁבַעַה, וְהָכִי אִינוּן טוּרִין שְׁבַעַה
בְּשְׁבַעַה, וְהָכִי אִינוּן אֲרָעִין שְׁבַעַה בְּשְׁבַעַה,
יְשׁוּבִין שְׁבַעַה בְּשְׁבַעַה, וְרָאשֵׁין דְּלָהוֹן תְּרִין,
וְרָזָא דְּמִלָּה שְׁנַיִם שְׁנַיִם שְׁבַעַה שְׁבַעַה, וְכָלָהוּ
זָכַר וְנִקְבָּה, וּלְעִילָא חַד גָּנוּז וְטָמִיר, וְהָכִי

הם שבָּעָה פְּסָאוֹת שְׁבָעָה
בְּשָׁבָעָה, שְׁבָעָה הִכְלוֹת שְׁבָעָה
בְּשָׁבָעָה, וְכָךְ הַמִּמְנִים הֵם שְׁבָעָה
בְּשָׁבָעָה.

הַלְוִיתֵן שֶׁל הֵם זֶה צָדִיק, הָרָאשׁ,
שֶׁהוּא הַעֲמֹד הָאֲמֻצִּי, מְגִיעַ עַד
הֵם הַשְּׁבִיעִי שֶׁהוּא הָרָאשׁ שֶׁל
כָּלם, וְשִׁתִּי כִנְפֵיו וְשִׁנִּי קֶשֶׁקֶשִׁים
בְּאַרְבָּעָה יָמִים שְׁעוֹרָם, שְׁעוֹר
הַזָּנָב שֶׁל הַנֶּחֱשׁ מְגִיעַ עַד הֵם
הַשְּׁבִיעִי הָאַחֲרוֹן, שֶׁהוּא כּוֹלֵל
שְׁבָעָה יָמִים, שְׁעָלֵיו נֶאֱמַר שְׁבַע
בְּיוֹם הַלְלִיתִיד.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּנֵי הָרִי בְּעָלֵי
הַמִּגְנִים יוֹרְדִים מְלַמְעָלָה,
מְלַפְשִׁים שְׁרִיז, קִשְׁתוֹתֵיהֶם
קִשְׁתוֹת אֵשׁ, וְרִמְחֵיהֶם אֵשׁ,
וְחִרְבוֹתֵיהֶם לְהִכָּה, כָּלם בְּעָלֵי
עֵינַם, בּוֹדָאֵי הָרִי בְּעָלֵי הַמִּגְנִים
בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ, וְאֵלּוּ בָּהֶם
יִתְעוֹרְרוּ לְעֶרֶךְ קָרָב לְמַעְלָה.

וְדָא עוֹד, אֵלָּא שְׁהָרִי הִדְג הַגְדוֹל
בָּא, רַב הַמְנוּנָא סָבָא, וְדָאֵי בְּכַמָּה
דְּגִים חִילוֹת קְדוּשִׁים שֶׁל תַּלְמִידֵי
חֲכָמִים שְׁמַתְרָבִים בָּיִם, כַּעַת
צָרִיד לְפָרֵשׁ לָהֶם רֶשֶׁת, לְהִיּוֹת
בְּרִשְׁתָּנּוּ, וּלְבַעֲלֵי הַמִּגְנִים כְּלִי
קָרָב, כַּעַת צָרִיד לְתַקֵּן בְּקֹלַע
בְּאַבְנֵי קֹלַע, בְּקִשְׁתַּת בַּחֲצִים שֶׁל
הַקִּשְׁתַּת, בְּרִמְחָ, בְּסִינָה, הַחֲזֹק מִגֵּן
וְצִנָּה, שֵׁישׁ בְּעָלֵי מִגְנִים שֶׁהֵם
נִלְחָמִים עִם סוֹסִים, וְיֵשׁ אֲחֵרִים
שֶׁהֵם רִגְלִים, שְׁעָלֵיהֶם נֶאֱמַר
בִּיצִיָּאת גְּלוֹת מִצְרַיִם, כִּשְׁשׁ
מֵאוֹת אֶלֶף רִגְלֵי וְגוֹמֵר.

כָּם רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר:
שְׁמַעוּ הָרִים אֵת רִיב יְהו"ה, מִי
הָרִיב? זֶה שְׁכִינָה, שֶׁהִיא רִיב
יְהו"ה, שֶׁהִיא רַבִּי גְדוֹל בְּשָׁבִיל
בְּנֵיהָ, הִיא רִיב בְּרַבִּי וְרַבֵּן וְרַבָּא,
רִיב וְדָאֵי עִם כָּל הַתַּנָּאִים
וְהָאֲמוּרָאִים, שֶׁהִיא מְרִיכָה
עִמָּהֶם בְּשֵׁשׁ סֹדְרֵי מִשְׁנָה

בְּשָׁבָעָה, שְׁבַע הִכְלוֹת שְׁבָעָה בְּשָׁבָעָה, וְהָכִי
מִמְנֵן אֵינוֹן שְׁבָעָה וְשָׁבָעָה.

לְוִיתֵן דִּימָא דָּא צָדִיק, רִישָׁא דְאִיהוּ עֲמוּדָא
דְּאֲמֻצְעִיתָא, מְטִי עַד יָמָא שְׁבִיעָאָה
דְּאִיהִי רִישָׁא דְכָלָהּ, וְתָרִין גְּדַפּוּי וְתָרִין
קֶשֶׁקֶשִׁין בְּאַרְבַּע יָמִים שְׁעוֹרֵיהוּ, שְׁעוֹר דְּזִנְבָא
דְּחוּיָא מְטִי עַד יָמָא שְׁבִיעָאָה בְּתַרְרָא, דְּאִיהוּ
כְּלִילָא שְׁבַע יָמִים, דְּעָלִיהָ אֲתָמַר (תהלים קיט)
שְׁבַע בְּיוֹם הַלְלִיתִיד.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִי, הָא מְאָרִי תְרִיסִין קָא
נִחְתִין מְלַעֲיָלָא, מְלוּבָשִׁין שְׁרִיז,
קִשְׁתוֹתֵיהוֹן קִשְׁתֵּי אֵשׁ, וְרוֹמְחֵיהוֹן אֶשָּׁא,
וְסִיפֵיהוֹן לְהִכָּה, כָּלָהּ מְאָרִי עֵינִין, בּוֹדָאֵי
הָא מְאָרִי תְרִיסִין בְּבֵי מְדַרְשָׁא, וְאֵלִין בְּהוֹן
יִתְעוֹרוֹן לְאַגְחָא קָרָבָא לְעִילָא.

וְדָא עוֹד אֵלָּא דְהָא נִינָא רַבְרָבָא קָא אֲתִיָּא,
רַב הַמְנוּנָא סָבָא, וְדָאֵי בְּכַמָּה נִוְנִין
חִיילִין קְדִישִׁין דְּתַלְמִידֵי חֲכָמִים, דְּמַתְרָבִין
בִּימָא, כַּעַן צָרִיד לְפָרֵשׁ לֹזֶן רֶשֶׁת, לְמִיּהוּי
בְּרִשְׁוֹת דִּילָן, וְלְמְאָרִי תְרִיסִין מְאָנִי קָרָבָא, כַּעַן
צָרִיד לְאַתְקָנָא בְּקִירְטָא בְּאַבְנֵין דְּקִירְטָא,
בְּקִשְׁתָּא בְּגִירִין דְּקִשְׁתָּא, בְּרוֹמְחָא, בְּסִיפָא,
הַחֲזֹק מִגֵּן וְצִנָּה (תהלים לה ב), דְּאִית מְאָרִי תְרִיסִין
דְּאֵינוֹן מְגִיחִין בְּסוֹסוֹן, וְאִית אֲחֵרֵנִין דְּאֵינוֹן
רִגְלִין, דְּעָלִיָּהוּ אֲתָמַר בְּמַפְקָנוּתָא דְּגְלוּתָא
דְּמִצְרָאִי, כִּשְׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף רִגְלֵי וְגוֹמֵר (שמות
יב לז).

כָּם רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, שְׁמַעוּ הָרִים אֵת
רִיב יְהו"ה (מִכָּה ו ב), מֵאֵן רִיב, דָּא
שְׁכִינָתָא, דְּאִיהִי רִיב יְהו"ה, דְּאִיהִי רַבִּי רַב,
בְּגִין בְּנָהָא, אִיהִי רִיב בְּרַבִּי וְרַבֵּן וְרַבָּא, רִיב
וְדָאֵי בְּכָלָהּ תַּנָּאִים וְאַמוּרָאִים, דְּאִיהִי מְרִיכָת

בשכיל בעלה, שהוא העמוד
האמצעי, כולל ששה סדרים.

ועליהם נאמר או יחזק במעוזי
יעשה שלום לי, שלום יעשה לי
שני שלומות, אחד בעמוד
האמצעי ואחד בצדיק, שעליהם
נאמר שלום שלום לרחוק
ולקרוב, שבגלות נאמר בעמוד
האמצעי מרחוק יהו"ה נראה לי,
צדיק קרוב לה, ובגלות נאמר
טוב שכן קרוב מאח רחוק.

ומשום זה שמעו הרים - אלו
האבות, את ריב יהו"ה - זו
שכינה, שהיא ריב עם האבות,
משום שמרחיקים אותה מבעלה,
שהם נקראו אמוראים, והאיתנים
מוסדי ארץ - אלו הם התנאים,
ואלו תנאים איתנים בהפוך
אותיות, והם נצח והוד, (צדיקים)
איתני עולם, והרי איתן בהפוך
אותיות תנאי"א, שמסייע לו
בגלות, ועליה נאמר איתן מושבך
ושם בסלע קנך.

והסלע הזה (נאמר בה שלא יצא אלא
טפות טפות של מים של התורה בפסקות הללה,
ובשכיל וף משה את הסלע במטהו פעמים, זה
גרם שלא יוצא ממנו אלא טפות
טפות, מעט שם מעט שם, וכמה
מחלוקות על הטפות הללו, ומי
גרם את זה? המורים, שנאמר
בהם כל המורה הלכה בפני רבו
חייב מיתה, ומשום זה שמעו נא
המורים, ובשכילם, ויף משה את
הסלע במטהו פעמים, שאם לא
שהפה בו, לא היו טורחים
ישראל ותנאים ואמוראים בתורה
שבעל פה, שהיא סלע, אלא
נאמר בו ודברתם אל הסלע, ונתן
מימיו בלא טרח, ויהיה מתקיים
בהם ולא ילמדו עוד וגומר, והיה
יוצא מים בלי קשיה ומחלקת
ופסק, משום שבשכינה נאמר

בהון בשית סדרי משנה, בגין בעלה דאיהו
עמודא דאמצעיתא, כליל שית סדרין.

ועליהו אתמר (ישעיהו כז ה) או יחזק במעוזי,
יעשה שלום לי, שלום יעשה לי, תרי
שלמי, חד בעמודא דאמצעיתא, וחד בצדיק,
דעליהו אתמר (שם נז ט) שלום שלום לרחוק
ולקרוב, דבגלותא אתמר בעמודא דאמצעיתא
מרחוק יהו"ה נראה לי (ירמיהו לא ב), צדיק קרוב
לה, ובגיניה אתמר (משלי כז לה) טוב שכן קרוב
מאח רחוק.

ובגין דא שמעו הרים אלין אבהן, את ריב
יהו"ה דא שכונתא, דאיהי ריב עם
אבהן, בגין דמרחקין לה מבעלה, דאינון
אתקריאו אמוראים, והאיתנים מוסדי ארץ
אלין אינון תנאים, ואלין תנאים איתני"ם
בהפוך (דף מד ע"א) אתוון, ואינון נצח והוד
(צדיקים) איתני עולם, והא אית"ן בהפוך אתוון
תנאי"א דמסייע ליה בגלותא, ועלה
אתמר (במדבר כד כא) איתן מושבך ושם בסלע
קנך.

והאי סלע (אתמר בה דלא נפיק אלא טפין טפין דמיא
דאורייתא באלין פסקות ובגין ויף משה את הסלע במטהו
פעמים (במדבר כ יא) דא גרים ד) לא נפיק מינה אלא
טפין טפין זעיר שם זעיר שם, וכמה מחלוקות
על אלין טפין, ומאן גרים דא, המורים,
דאתמר בהון כל המורה הלכה בפני רבו חייב
מיתה, ובגין דא שמעו נא המורים, ובגיניהו
ויף משה את הסלע במטהו פעמים, דאם לא
דמחא בה לא הו' טרחין ישראל ותנאים
ואמוראין באורייתא דבעל פה דאיהי סלע,
אלא אתמר בו (שם ח) ודברתם אל הסלע ונתן
מימיו בלא טרח, ויהיה מתקיים בהון ולא
ילמדו עוד וגומר (ירמיה לא לג), והנה נפיק מיא בלא קשיא ומחלוקת ופסק,

הלא כה דברי פאש נאם יהו"ה,
היה שורה בפיהם של ישראל,
שהיא תורה שבעל פה, שהיא
סלע, ע"ל ס', שהם ששים
מסכתות, שכן הוא סל"ע, ע"ל
ס'.

ששכינה היתה נחה על סלע,
שכל מקום שרצה הקדוש ברוך
הוא לעשות נס, שכינה הקדימה
לאותו מקום, וכיון ששכינה
היתה שם, לא היה לו להכות
בסלע, שקלון היה לשכינה
שהיתה שם שלא היה לו פח לתת
מים, וזהו על אשר לא קדשתם
אותי, יען לא האמנתם בי
להקדישני, ומשום זה הסתלקה
שכינה מן הסלע, שהיא י' מן
מיטרו"ן, ונשאר מיטרו"ן
יבשה, וסוד הדבר - יקוו המים
מתחת השמים אל מקום אחד
וגומר, אחד היא מלכות, ותראה
היבשה, זה סלע, מיטרו"ן,
שבשבילו נאמר ויקח אחת
מצלעותיו ויסגור בשר תחתנה. מה
זה בשר? אותו שנאמר בו בשגם
הוא בשר, ועד שהוריד אותה,
לא עלה הסלע ולא נתן מימיו.
ואחר שהסתלק המעין הזה
משם, שלטה מרה במקומה, והו
שכתוב ויבאו מרתה, וסוד הדבר
- וימרו את חיייהם בעבודה
קשה וגומר, זו קשיה, בחמר, זה
קל וחמר, והרי פרשונה.

וכך היו ישראל עד שהראה להם
עץ. זהו שכתוב ויורהו יהו"ה עץ
וישלף אל המים וימתקו המים,
וזה עץ החיים, שהתגדל על אותו
המעין, שהיא השכינה, י' המעין
שמשקה את האילן שהוא ו',
והעץ הזה מהלך חמש מאות
שנה שהם ה', וימתקו המים זו
ה' אחרונה, שנאמר בה קראן לי

והאי עץ מהלך חמש מאות שנה דאינון ה', וימתקו המים דא ה' בתראה,

בגין דשכינתא דאתמר בה (שם כג כט) הלא כה
דברי פאש נאם יהו"ה הוה שרי בפומיהון
דישראל, דאיהי אורייתא דבעל פה, דאיהי
סלע ע"ל ס', דאינון שתין מסכתות, דהכי
איהו סל"ע ע"ל ס'.

דשכינתא הוה נח על טגרא, דבכל אתר דבעי
קודשא בריך הוא למעבד נס,
שכינתא אקדמת להווא אתר, וכיון דשכינתא
הוה תמן, לא הוה ליה למחאה בסלע, דקלנא
הוות לשכינתא דהות תמן דלא הוה ליה חילא
למיהב מיא, ודא איהו על אשר לא קדשתם
אותי (דברים לב נא), יען לא האמנתם בי
להקדישני (במדבר כ יב), ובגין דא אסתלק
שכינתא מן הסלע, דאיהי י' מן מיטרו"ן,
ואשתאר מיטרו"ן יבשה, ורזא דמלה יקוו
המים מתחת השמים אל מקום אחד וגומר
(בראשית א ט), אחד איהי מלכות, ותראה היבשה
דא סלע מיטרו"ן, דבגיגיה אתמר (שם כ
כא) ויקח אחת מצלעותיו ויסגור בשר תחתנה,
מאי בשר, ההוא דאתמר ביה (שם ו ג) בשגם
הוא בשר, ועד דנחית לה לא עלה הסלע ולא
יהיב מימיו.

ובתר דאסתלק האי מבועא מתמן, שליטת
מרה באתרהא, דא הוא דכתיב (שמות
טו כג) ויבאו מרתה, ורזא דמלה וימרו את
חיייהם בעבודה קשה וגומר (שם א יד), דא
קושיא, בחמר דא קל וחמר, והא אוקמוהו.
והכי הוה ישראל עד דאחזי לון עץ, דא
הוא דכתיב (שם טו כה) ויורהו יהו"ה עץ
וישלף אל המים וימתקו המים, ודא עץ
החיים, דאתרבי על ההוא מבועא דאיהי
שכינתא, י' מבועא דאשקי לאילנא דאיהו ו',
והאי עץ מהלך חמש מאות שנה דאינון ה', וימתקו המים דא ה' בתראה,

מָרָה, שְׁשִׁכְנָה תַּחְתּוֹנָה הִיא מַעֲיֵן
גָּנִים שְׁאִין לוֹ הַפֶּסֶק, טָפָה
שְׁנַמְשַׁכַּת מִן הַמֶּחֶ, וְכַמָּה טָפוֹת
נִמְשָׁכוֹת מִמֶּנּוּ, שֶׁהֵן בְּתוּלוֹת
אַחֲרֶיהָ רַעוּתֶיהָ.

הַקִּרְקָפָה הִיא סֵלַע, וְהַמַּעֲיֵן
מִבְּפָנִים זֶה מֵחַ. עַל הַטָּפוֹת הִלְלוּ
נֶאֱמַר אֲשֶׁרִי הִגְבֵּר אֲשֶׁר מֵלֵא אֶת
אֲשַׁפְתּוֹ מֵהֶם וְגוֹמֵר, אֶת אוֹיְבִים
בְּשֹׁעַר, שֶׁזֶהוּ שַׁעַר הַצַּדִּיק, אוֹת
בְּרִית קֹדֶשׁ, שֶׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר זֶה
הַשַּׁעַר לַיהוָה צַדִּיקִים יָבֹאוּ בּוֹ.
וְעוֹד שִׁמְעוּ הָרִים אֶת רִיב יְהוָה,
אֱלוֹ שְׁלֹשׁ יוֹדִיִּים, וְהָאֵיתָנִים
מוֹסְדֵי אֶרֶץ, אֱלוֹ שְׁלֹשׁ ווִי"ן,

שִׁפְלָם נִרְמְזוּ בּוֹיֶסַע וַיָּבֹאוּ וַיֵּט.
קוֹם אֲלַעְזָר וְטַל אֶת הַקֶּלַע, שֶׁהִיא
שְׁכִינָה, (וְהִקְףָּ אוֹתָהּ בְּכֶתֶר), וְזָרַק מִן
הָאֶבֶן הַהִיא טָפָה קְדוּשָׁה, שֶׁעָלֶיהָ
נֶאֱמַר וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאֶרֶץ, (וּמִשּׁוֹם

זֶה) הַסִּתְלָקָה הַטְּבַעַת מִן א' מִן
זָרַק"א, לְקַבֵּל עָלֶיהָ אֶבֶן יְקָרָה
שֶׁהִיא טָפָה, וּמִיָּד וְהִשְׁקָה אֶת כָּל
פְּנֵי הָאֲדָמָה. כְּשֶׁעָלְתָה, עָלְתָה
בָּאֵם, שֶׁהוּא א' מִן אֲדֻנִּי אֱהִי"ה,
וְעַל מָה עָלְתָה? עַל הָעֲמוּד
הָאֲמֻצָּעִי שֶׁהוּא ו', שֶׁהִיא כְּרוּכָה
בּוֹ כְּטַבַּעַת בְּאֶצְבַּע, וְעוֹלָה בְּד'
מִן אֲדֻנִּי, שֶׁהֵם שְׁתֵּי זְרוּעוֹת
וְשְׁתֵּי שׁוֹקִים, עַד שֶׁעוֹלָה לְאוֹת
י', שֶׁהִיא אָבָא חֲכָמָה י' עָלִיוֹנָה,
מִשּׁוֹם שֶׁמֶשֶׁם נִטְלָה. זֶהוּ שְׁכֶתוֹב
יְהוָה בְּחֻכְמָה יֶסֶד אֶרֶץ, וְנוֹטְלָת
נִבְעִיָּה וְהִשְׁקָאָה מִמֶּנּוּ לְמַעְלָה,
בְּקוֹץ שְׁלוֹ לְמַעְלָה, וּבְאֲמֻצָּע,
וּבְקוֹץ שְׁלוֹ לְמַטָּה, וּכְשִׁינְרֶדֶת,
יֵרֶדֶת כְּלוּלָה מִשְׁלֹשׁ טָפוֹת.
בְּאוֹתוֹ זְמַן נֶאֱמַר בָּהּ הוֹלֵךְ
סְגוּלָתָ"א.

דְּאֶתְמַר בָּהּ (רוֹת א כ) קָרָאנָּ לִי מָרָה, דְּשְׁכִינָתָא
תַּתְּאָה אִיהִי מַעֲיֵן גָּנִים דְּלִית לִיהָ פֶּסֶק, טָפָה
דְּאֶתְמַשְׁכָּא מִן מוֹחָא, וְכַמָּה טָפִין אֶתְמַשְׁכָּאנָּ
מִנִּיהָ, דְּאִינוּן (תַּהֲלִים מֵה טו) בְּתוּלוֹת אַחֲרֶיהָ
רַעוּתֶיהָ.

קִרְקָפָתָא אִיהִי סֵלַע, וּמִבּוּעָא מִלְּגָאוּ דְּא
מוֹחָא, עַל אֲלִין טָפִין אֶתְמַר (תַּהֲלִים
קכז ה) אֲשֶׁרִי הִגְבֵּר אֲשֶׁר מֵלֵא אֶת אֲשַׁפְתּוֹ מֵהֶם
וְגוֹמֵר, אֶת אוֹיְבִים בְּשֹׁעַר, דְּאִיהוּ תַרְעָא דְּצַדִּיק
אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ, דְּעָלָה אֶתְמַר (שֵׁם קִיח ב) זֶה
הַשַּׁעַר לַיהוָה צַדִּיקִים יָבֹאוּ בּוֹ.

וְעוֹד שִׁמְעוּ הָרִים אֶת רִיב יְהוָה (מִיכָה ו
ב), אֲלִין תְּלַת יוֹדִיִּין, וְהָאֵיתָנִים מוֹסְדֵי
אֶרֶץ (שֵׁם) אֲלִין תְּלַת ווִי"ן, דְּכָלְהוּ אֶתְרַמִּיזוּ
בּוֹיֶסַע וַיָּבֹאוּ וַיֵּט.

קוֹם אֲלַעְזָר וְנִטִּיל קִירְטָא דְּאִיהִי שְׁכִינָתָא
(וְאִקְיָף לָהּ תַנָּא), וְזָרִיק מִנָּה אִיהִי אֶבֶן טָפָה
קִדִּישָׁא, דְּעָלָה אֶתְמַר (בְּרַאשִׁית ב ו) וְאֵד יַעֲלֶה מִן
הָאֶרֶץ, (וּבְגִין דָּא) (דָּף מִד ע"ב) אֶסְתַּלְקַת עֲזָקָא מִן
א' מִן זָרַק"א, לְקַבֵּל עָלֶיהָ אֶבֶן יְקָרָה דְּאִיהִי
טָפָה, וּמִיָּד וְהִשְׁקָה אֶת כָּל פְּנֵי הָאֲדָמָה, בְּד'
סְלִיקַת, סְלִיקַת בְּאִימָא, דְּאִיהוּ א' מִן אֲדֻנִּי
אֱהִי"ה, וְעַל מָאן סְלִיקַת, עַל עֲמוּדָא
דְּאֲמֻצָּעִיתָא דְּאִיהוּ ו', דְּאִיהִי פְּרִיכָא בִּיה
כְּעֲזָקָא בְּאֶצְבָּעָא, וְסְלִיקַת בְּד' מִן אֲדֻנִּי,
דְּאִינוּן תְּרִין דְּרוּעִין וְתְרִין שׁוֹקִין, עַד דְּסְלִיק
לְאֵת י' דְּאִיהִי אָבָא חֲכָמָה י' עָלְאָה, בְּגִין
דְּמִתְפָּן אֶתְנַטִּילַת, הִדָּא הוּא דְּכֶתִיב (מִשְׁלִי ג
ט) יְהוָה בְּחֻכְמָה יֶסֶד אֶרֶץ, וְנִטִּילַת נִבְעִיָּה
וְשִׁקְיוֹ מִנִּיהָ לְעִילָא, בְּקוּצָא דִּילִיָּה לְעִילָא,

וּבְאֲמֻצָּעִיתָא, וּבְקוּצָא דִּילִיָּה לְתַתָּא, וְכַד נַחֲתִיתָ, נַחֲתִיתָ כְּלִילָא מִתְּלַת
טָפִין, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אֶתְמַר בָּהּ הוֹלֵךְ סְגוּלָתָ"א.

וְנִקְרְאָתָא י' י' בְּשֵׁלֶשׁ יוֹדִינָן, י'
עֲלִינָהּ הִיא עַל רֹאשׁ הָא', שְׁהִיא
כְּתֹר עֲלִינָן עַל כָּל הָעֲלִינָנִים,
וְאַחֲרָא כֶּף יוֹרְדָת בְּאַמְצָעָא, וְנוֹסְעָת
מִשֶּׁם (בְּעֻמּוּד הָאֲמִצְעָא) (בְּאַמְצָעָא), וְאַחֲרָא
כֶּף יוֹרְדָת לְמִטָּה בְּמִקּוּמָהּ י'
שְׁהִיא לְמִטָּה מִן א'.

קָם עֲלֵם מֵאַחֲרָא הָצֵל, וְאָמַר: רַבִּי
רַבִּי, הָרִי טָפָה יִרְדָּה, טַל קָשָׁת
בִּידָךְ, שְׁהוּא כְּמוֹ הָאֲצָפֵעַ וְטַבְעָתָא
בָּהּ, טַל אוֹתָהּ וְיִרְדָּף (וּדְרָק) אוֹתָהּ
אֵלֶיהָ, שֶׁקֶבֶלָה אוֹתָהּ עֲלִיו, שְׁהָרִי
כְּשִׁעוּלָה מִמִּטָּה לְמַעְלָה עַל רֹאשׁ
הָאוֹת ו', הוּא כְּמוֹ רִמָּח ו',
הַתְּאָרְכָה בּוֹ כְּמוֹ שְׂרָבִיט שֶׁל
הַפּוֹכֵב, וְכְשִׁעוּלָה לְמַעְלָה, שׁוֹרָה
עֲלֶיהָ י' וְנַעֲשִׂית ז', וְדָא כְּתֹר עַל
רֹאשׁ סִפְרָה הַתּוֹרָה. כִּינָן שְׁיִוְרְדָת,
צִירִף לְדִרְדָּף קָשָׁת אֵלֶיהָ, שְׁהוּא
צִדִּיק, וּמִמְּנֵה יוֹרְדָת וְנוֹרְקָת
לְמִקּוּמָהּ.

וְהַחֲרָב שְׁהִיא שֶׁל הַטָּפָה (הַחוּ),
הִיא חוֹתֶכָת אוֹתָהּ לְשֵׁלֶשׁ טַפּוֹת,
בְּגִלְל שְׁהוֹלְכָת סְגוּלָתָא,
שְׁכְּשִׁיּוֹרְדָת עֲלֶיהָ הִיא י', וְאַחֲרָא
כֶּף חוֹתֶכָת אוֹתָהּ לְשֵׁלֶשׁ, לְהִיּוֹת
כְּתֹר וְעֵטְרָה בְּרֹאשׁ שְׁלִשָׁת
הָאֲבוֹת, שְׁתַּהֲיָה כְּתֹר תּוֹרָה וְכְתֹר
כְּהֵנָה וְכְתֹר מַלְכוּת, וְזֶה הַסּוּד שֶׁל
שְׁלִשָׁה תַּגִּים עֲלֶיהָ.

שְׂרָאשׁ הַחֲרָב הִיא י', גּוֹף הַחֲרָב
ו', שְׁתֵּי פִיפּוּת שְׁלָה ה"ה,
הַנִּרְתִּיק שְׁלָה אֲדנ"י, (וְהַחֲרָב יִהְיֶה),
וְכְּשִׁיּוֹרְדָת יִהְיֶה חוּץ מִשְׁכִּינָתוֹ,
הִיא דִין שְׁחוּתָהּ מִכָּל צַד, כְּשִׁנְכֻס
בְּנִרְתִּיק נַעֲשֶׂה רַחֲמִים, וְלֹא חוּתָהּ
דִּינִים, וְסוּד הַחֲרָב בְּנִרְתִּיקָה -
יֵאָהֳדוּנָה י' כֶּף וְדָא.

וּבְזִמְנָן שְׁיִהוּ"ה מַחוּץ לְשִׁכְנָתוֹ,
נֶאֱמַר בּוֹ כִּי יִהְיֶה אֱלֹהֵי"ךְ אֲשֶׁר
אֵכֶלָה הוּא, שְׁנוּטֵל מִגְּבוּרָה
לְשִׁרְף אֶת הָעוֹלָם. י' נַעֲשֶׂה
גַּחְלָת, ו' שְׁלֵהוּבָא גַּחְלָת, ה' ה'

וְאַחֲקִרְיָא י' י' בְּתִלַּת יוֹדִינָן, י' עֲלָאָה
אִיהִי עַל רִישָׁא דָא, דְּאִיהִי כְּתֹר
עֲלִינָן עַל כָּל עֲלָאִין, וְלִבְתֹּר נַחֲיִיתָא בְּאַמְצָעִיתָא
וְנִטְלָא מִתַּמָּן (בְּעֻמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא) (ג"א
בְּאַמְצָעָא), וְלִבְתֹּר נַחֲיִיתָא לְתַתָּא בְּאַתְרָהּ י' דְּאִיהִי
לְתַתָּא מִן א'.

קָם עוֹלִימָא בְּתֹר טוּלָא, אָמַר רַבִּי רַבִּי הָא
טָפָה קָא נַחֲתָא, טוּל קָשָׁת בִּידָךְ, דְּאִיהִי
כְּגוּוֹנָא דְאַצְפָּעָא וְעִזְקָא בִּיה, טוּל לִיה וְיִרְדָּף
(ס"א וְדִרְקָה) לִיה לְגַבָּהּ, דְּקִבִּילַת לָהּ עֲלֶיהָ, דְּהָא
פֶּד סְלִיקַת מִתַּתָּא לְעִילָא עַל רִישָׁא דָאָת ו',
אִיהִי כְּרוּמָחָא ו', אֲתֵאָרְכָת בִּיה כְּשְׂרָבִיטָא
דְּכַכְבָּא, וְכַד סְלִיקַת לְעִילָא שְׁרִינָא עֲלָהּ י'
וְאַתְעִבִידַת ז', וְדָא תַּגָּא עַל רִישָׁא דְסִפְרָה תּוֹרָה,
כִּינָן דְּנַחֲתָת, צִרִיף לְמִדְרָף קָשָׁת לְגַבָּהּ דְּאִיהִי
צִדִּיק, וּמִנִּיָּה נַחֲיִיתָא וְאַזְדִּירִיקַת בְּאַתְרָהּ א'.

וְחִרְבָּא דְּאִיהִי (דְּהָא) טָפָה אִיהִי חַתִּיכַת לָהּ
לְתִלַּת טַפִּין, בְּגִין דְּאִזִּילַת סְגוּלָתָא,
כְּכַד נַחֲיִיתָא עֲלָהּ הָוָה י', וְלִבְתֹּר חַתִּיכַת לָהּ
לְתִלַּת, לְמַהֲוִי תַּגָּא וְעֵטְרָה בְּרִישָׁא דְתִלַּת
אַבְהֵן, דְּתַהֲא כְּתֹר תּוֹרָה וְכְתֹר כְּהֵנָה וְכְתֹר
מַלְכוּת, וְדָא רִזָּא ד' תִּלַּת תַּגִּין עֲלָהּ.

דְּרִישָׁא דְחִרְבָּא אִיהִי י', גּוֹפָא דְחִרְבָּא ו',
תִּרִין פִּיפּוּת דִּילָהּ ה"ה, נִרְתִּיקָא דִּילָהּ
אֲדנ"י, (וְחִרְבָּא יִהְיֶה), וְכַד אִיהִי יִהוּ"ה בֶּר
מִשְׁכִּינָתִיהּ, אִיהִי דִין דְּחַתִּיף מִכָּל סִטְרָא, כְּד
עָאֵל בְּנִרְתִּיקָה אֲתַעֲבִיד רַחֲמִי וְלֹא חַתִּיף דִּינָן,
וְרִזָּא דְחִרְבָּא בְּנִרְתִּיקָה, יֵאָהֳדוּנָה י' הָכִי וְדָא.

וּבְזִמְנָא דִּיהוּ"ה בֶּר מִשְׁכִּינָתִיהּ, אֲתַמַּר
בִּיה (דְּבִרִים ד' כג) כִּי יִהְיֶה אֱלֹהֵי"ךְ אֲשֶׁר
אֵכֶלָה הוּא, דְּנִטְלִיל מִגְּבוּרָה לְאוּקְדָא עֲלִמָּא,
י' אֲתַעֲבִיד גַּחְלָת, ו' שְׁלֵהוּבָא גַּחְלָת, ה' ה'

הָאֶחָד חֲמִשָּׁה גִּוּוֹנִים, הַשְּׁנֵי חֲמִשָּׁה
אוֹרוֹת שְׁמֹאֲרִים בָּהֶם, וּבִזְמַן שֶׁה'
עֲלִינָה הַסְתַּלְקָה מֵה' תַּחְתּוֹנָה,
הִיא אוֹמֶרֶת אֶל תְּרֹאוֹנִי שְׁאֲנִי
שְׁחַרְחֶרֶת, וּבִזְמַן שֶׁהִיא מֵאִירָה
בַּגִּוּוֹנִי, נֹאמֵר בָּהּ וִירְאִיתִיהָ לְזִכֹּר
בְּרִית עוֹלָם. קָמוּ תַנָּאִים
וְאִמּוֹרָאִים שְׁלֹמְעֵלָה, וְאִמְרוּ: רַבִּי
רַבִּי, כִּמְהָ תִקְיָה הַקָּלֶעַ שְׁלֹף,
שֶׁהָעֲלִיתָ אוֹתָהּ עַד אֵין סוֹף,
וְהוֹרְדָתָ אוֹתָהּ עַד אֵין תַּכְלִית.

פָּתַח כְּמוֹ מִקְדָם וְאָמַר: שְׁמַעוּ
הָרִים אֶת רִיב יְהוָה. אָמַר לָהֶם:
אֲבוֹת אֲבוֹת, הָרִים גְּדוֹלִים,
שְׁמַעוּ, שֶׁהָאֶבֶן הַזֹּאת שְׁנִגְזְרָה
מִהָרִים הַלְלוּ שְׁלֹכֶם, שֶׁהִיא כְּתֹר
בְּרֹאשׁ כָּלֶם, וְהָאִתְּנִים, שֶׁהִיא
כְּתֹר עַל כָּלֶם, הִיא מַעֲלָה רִיב
עֲלֵיכֶם בְּשִׁבִּיל בַּעֲלָה, שֶׁהִיא מַעֲנֵן
נִסְתָּר כְּסֻלֶּעַ, עַד שֶׁיָּבֹא בַעֲלָה לֹא
נוֹתֵן מִימֶיהָ, שֶׁהָרִי הַלְשׁוֹנוֹת הֵם
כְּמוֹ פְּטִישִׁים שְׁמֹכִים בְּאוֹתוֹ סֹלֶעַ,
וְאֵין אֶחָד מֵהֶם שְׁמוּצִיא מִמֶּנָּה
נִבְיָעָה פֶּרֶט לְבַעֲלָה שְׂיֹדַע לְמִשְׁךָ
אוֹתָהּ.

פָּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: אֲשֶׁרִי
הוּא מִי שְׁמַתְפַּלֵּל וְיֹדַע לְהַעֲלוֹת
רְצוֹנוֹ לְמַעֲלָה, שֶׁהָרִי פִּיּוּ מוֹצִיא
שְׁמוֹת, וְאֶצְבְּעוֹתָיו כּוֹתְבוֹת
סוּדוֹת, וְכַשֶּׁעוֹלִים הַשְּׁמוֹת מִפִּיּוּ,
כִּמְהָ עוֹפוֹת פּוֹתְחִים כְּנִפְיָהֶם
לְמַעֲלָה לְקַבֵּל אוֹתוֹ, וְכִמְהָ חֵיוֹת
שֶׁל הַמֶּרְכָּבָה, כָּלֶם מְזַדְּמָנִים
אֵלֵיהֶם כְּכַדִּי לִטֹּל אוֹתָם, כָּל שֶׁפֶן
אִם שְׂכִינָה שׁוֹרָה בְּתַפְלָתוֹ
וּמִתְעַלָּה לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְסוּד
הַדְּבָר - אִם תִּשְׁכַּח בֵּין שְׁפָתַיִם,
אֵל תִּקְרִי אִם אֵלֹא אִם, אֲשֶׁרִי הוּא
מִי שְׁמַעֲלָה אוֹתָהּ בְּתַפְלָתוֹ
שְׁמַתְפַּלֵּל בְּשְׁפָתָיו, לְמַעֲלָה אֶל
בַּעֲלָה.

בְּתַפְלַת הַשְּׁחִירִית עוֹלָה בְּשֵׁם
שְׁנִקְרָא א"ל, הָא"ל הַגְּדוֹל וְדָאִי.
בְּתַפְלַת הַמִּנְחָה עוֹלָה בְּשֵׁם

חַד חֲמִשָּׁה גִּוּוֹנִין, תַּנְיִנָא חֲמִשׁ נְהוֹרִין דְּנְהָרִין
בְּהוֹן, וּבִזְמַנָּא דְּה' עֲלָא אֶסְתַּלְקַת מֵה' תַּתָּא,
אִיהִי אֹמְרָה (שִׁיר א' ו') אֶל תְּרֹאוֹנִי שְׁאֲנִי
שְׁחַרְחֶרֶת, וּבִזְמַנָּא דְּאִיהִי נְהָרָא בַּגִּוּוֹנָהּ,
אֹתְמַר בָּהּ (בְּרֵאשִׁית ט טז) וִירְאִיתִיהָ לְזִכֹּר
בְּרִית עוֹלָם, קָמוּ תַנָּאִים וְאִמּוֹרָאִים דְּלַעֲיִלָא, וְאִמְרוּ
רַבִּי רַבִּי כִּמְהָ תִקְיָא קִירְטָא דִּילָךְ, דִּי סְלִיקַת
לָהּ עַד אֵין סוֹף, וְנִחִיתַת לָהּ עַד אֵין תַּכְלִית.

פָּתַח כְּמִלְקָדְמִין וְאָמַר, שְׁמַעוּ הָרִים אֶת רִיב
יְהוָה (מִכָּה ו' ב'), אָמַר לוֹן אֲבָהֶן אֲבָהֶן

טוֹרִין רַבְרַבִּין, שְׁמַעוּ, דִּהֲאִי אֶבֶן דְּאִתְגַּזְרַת
מֵאֲלִין טוֹרִין דְּלָכוֹן, דְּאִיהִי כְּתָרָא בְּרִישָׁא
דְּכָלְהוּ, וְהָאִתְנִים דְּאִיהִי כְּתָרָא עַל כָּלְהוּ,
אִיהִי סְלִיקַת רִיב עֲלֵיכֻּ, בְּגִין בַּעֲלָה, דְּאִיהִי
מִבּוּעָא סְתִימָא כְּסֻלֶּעַ, עַד דִּיִּיתִי בַעֲלָה לֹא
יִהְיָא מִימּוּי, דִּהֲא לִישְׁנִין אֵינוֹן כְּפִטְיִשִׁין
דְּמִחְאָן בְּהֵוֹא סֹלֶעַ, וְלִית חַד מִנֵּיהוּ דְּאִפִּיק
מִינָהּ נְבִיעָיו, בַּר מִבַּעֲלָה דִּידַע לְאִמְשָׁבָא לָהּ.

פָּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, זַכָּאָה אִיהוּ מָאן
דְּמַצְלִי וְיֹדַע לְסַלְקָא רַעוּתִיהָ לַעֲיִלָא,

דִּהֲא פּוּמוּי אִפִּיק שְׁמָהֶן, וְאֶצְבְּעוּי כְּתָבִין רִזִּין,
וְכַד סְלִקִין שְׁמָהֶן (דָּף מ"ח ע"א) מִפּוּמוּי, כִּמְהָ
עוֹפִין פְּתַחֲנִין גְּדַפִּיָּהוּ לַעֲיִלָא לְקַבֵּלָא לוֹן,
וְכִמְהָ חֵיווֹן דְּמֶרְכָּבָתָא, כָּלְהוּ מְזַדְּמָנִין
לְגַבִּיָּהוּ לְנִטְלָא לוֹן, כָּל שֶׁפֶן אִם שְׂכִינָתָא
שְׂרִיא בְּצִלּוֹתֶיהָ, וְאֶסְתַּלְקַת לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, וְרִזָּא דְּמִלָּה אִם תִּשְׁכַּח בֵּין
שְׁפָתַיִם, (תְּהִלִּים סח יד), אֵל תִּקְרִי אִם אֵלֹא אִם,
זַכָּאָה אִיהוּ מָאן דְּסִלִּיק לָהּ בְּצִלּוֹתֶיהָ דְּמַצְלִי
בְּשָׁפוּי, לַעֲיִלָא לְגַבִּי בַעֲלָה.

בְּצִלּוֹתָא דְּשְׁחִרִית סְלָקָא בְּשֵׁמָא דְּאִתְקַרִי
א"ל, הָא"ל הַגְּדוֹל וְדָאִי, בְּצִלּוֹתָא
דְּמִנְחָה סְלִיקַת בְּשֵׁמָא דְּאִתְקַרִי אֱלֹהִיִּים,

בְּצִלוֹתָא דְּעִרְבִית סְלִיקַת בְּשָׁמָא דְּאַתְקָרִי
יְהו"ה, וְרָזָא דְּמִלָּה אֵל אֱלֹהִים יְהוָה דְּבִר
וִיקָרָא אָרָץ (שם נ א).

וְאָמְרוּ מְאָרִי מִתְנִיתִין, דְּצָרִיף בֵּר נִשׁ
בְּצִלוֹתִיה לְשָׁהוּת שְׁעָה אַחַת קָדָם
דְּמַצְלִי, וְשְׁעָה אַחַת לְבִתְר דְּמַצְלִי, וְרָזָא דְּמִלָּה
דִּישָׁהָא בְּצִלוֹתִיה שְׁעָתָא חָדָא, בְּגִין
דְּאַתְמַר (בראשית כד כא) וְהָאִישׁ מִשְׁתָּאָה לָּהּ
מִחֲרִישׁ, הֵהוּא דְּאַתְמַר בֵּיה (שמות טו ג) יְהו"ה
אִישׁ מִלְחָמָה, וּלְבִתְר דְּשָׁהָא לִיה בֵּר נִשׁ וְצָלִי,
אִם שְׁגוּרָה תְּפִלָּתוֹ בְּפִיו וְדָאִי אֶתְקַבֵּל צִלוֹתִיה.
וְרָזָא דְּמִלָּה בֵּר נִשׁ צָרִיף לְמִשְׁהָא וְאַתְתָּא
לְאַקְדָּמָא, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (ויקרא יב
ב) אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָּה זָכָר, (וְרָזָא דְּמִלָּה אִשָּׁה
מִזְרַעַת תַּחֲלָה יוֹלְדָת זָכָר, וְעוֹד (תהלים קלו כג) שְׁבִשְׁפִלְנוּ זָכָר לָנוּ,
וְרָזָא דְּמִלָּה שְׁבִשְׁפִלְתוֹ שֶׁל אָדָם זָכּוֹר יִזְכְּרֵנוּ לְטוֹבָה).

וְעוֹד אִם שְׁגוּרָה תְּפִלָּתוֹ בְּפִיו, אִיהוּ רָזָא וְיָהִי
הוּא טָרָם כָּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רִבְקָה יוֹצֵאת
(בראשית כד טו), וְרָזָא דְּמִלָּה וְיָהִי טָרָם יִקְרָאוּ וְאֲנִי
אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֲנִי אֶשְׁמַע (ישעיהו סה
כד), זָפָאָה אִיהוּ מָאן דְּלֹא מַעֲכָב מְטְרוֹנִיתָא
לְסִלְקָא לְמַלְפָּא, דְּכָל מָאן דְּאִיהוּ צִלוֹתִיה
שְׁגוּרָה בְּפּוֹמּוּי בְּלֹא עֲפּוּבָא, הֵהוּא מְמַהֵר
מְטְרוֹנִיתָא לְמַלְפָּא, וְוִי לֹון לְבָנִי נִשָּׂא דְּאִינוֹן
אֲטִימִין לְפָא וְעֵינִין, דְּלֹא מִשְׁתַּדְּלִין לְמַנְדַּע
בִּיקָרָא דְּמֵאֲרִיהוֹן לְרַצוּנִי לִיה בְּשִׁכְיִנְתִּיה,
בְּכִמָּה תַּחֲנוּנִים וּפִיוסִים, לְנַחֲתָא לִיה לְגַבִּי
שְׁכִינְתָּא, כָּל שָׁפֵן לְאַתְעָרָא בֵּיה רַחֲמֵי לְגַפָּה,
כְּמָה דְּתַקִּינוּ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

זָכָר קִימִין קְדָמִיה, צָרִיף לְמִיָּקָם קְדָמִיה
בְּדַחִילוֹ, זָפָאִין אִינוֹן יִשְׂרָאֵל דִּידְעִין
לְפִיָּסָא לְמֵאֲרִיהוֹן כְּדָקָא יָאוּת, וּלְחַבְרָא
בְּפּוֹמִיָּהוּ בְּצִלוֹתִיהוֹן תָּרִין שְׁמָהּ אֵלִין דְּאִינוֹן

שְׁנִקְרָא אֱלֹהִי"ם. בְּתַפְּלַת עֲרִבִית
עוֹלָה בְּשֵׁם שְׁנִקְרָא יְהו"ה, וְסוּד
הַדְּבָר - א"ל אֱלֹהִי"ם יְהו"ה דְּבִר
וִיקָרָא אָרָץ.

וְאָמְרוּ בְּצִלֵּי הַמִּשְׁנָה, שְׁצָרִיף
אָדָם בְּתַפְּלָתוֹ לְשָׁהוּת שְׁעָה אַחַת
קָדָם שְׁמִתְפַּלֵּל, וְשְׁעָה אַחַת אַחֵר
שְׁמִתְפַּלֵּל, וְסוּד הַדְּבָר - שְׁיִשְׁהָה
בְּתַפְּלָתוֹ שְׁעָה אַחַת, מִשּׁוּם
שְׁנִאָמַר וְהָאִישׁ מִשְׁתָּאָה לָּהּ
מִחֲרִישׁ, אוֹתוֹ שְׁנִאָמַר בּוֹ יְהו"ה
אִישׁ מִלְחָמָה, וְאַחֵר שְׁשָׁהָה אוֹתוֹ
הָאִישׁ וְהַתְּפַלֵּל, אִם שְׁגוּרָה
תְּפִלָּתוֹ בְּפִיו, וְדָאִי הַתְּקַבֵּל
תְּפִלָּתוֹ.

וְסוּד הַדְּבָר - אָדָם צָרִיף לְשָׁהוּת
וְהָאִשָּׁה לְהַקְדִּים, כְּמוֹ שְׁנִאָמַר
אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָּה זָכָר. (וסוד
הַדְּבָר - אִשָּׁה מִזְרַעַת תַּחֲלָה יוֹלְדָת זָכָר, וְעוֹד,
שְׁבִשְׁפִלְנוּ זָכָר לָנוּ, וְסוּד הַדְּבָר - שְׁבִשְׁפִלְתוֹ שֶׁל
אָדָם זָכּוֹר יִזְכְּרֵנוּ לְטוֹבָה).

וְעוֹד, אִם שְׁגוּרָה תְּפִלָּתוֹ בְּפִיו,
הוּא סוּד וְיָהִי הוּא טָרָם כָּלָה
לְדַבֵּר וְהִנֵּה רִבְקָה יוֹצֵאת, וְסוּד
הַדְּבָר - וְיָהִי טָרָם יִקְרָאוּ וְאֲנִי
אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֲנִי
אֶשְׁמַע. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁלֹּא מַעֲכָב
אֶת הַגְּבִירָה מִלְּעֻלּוֹת לְמַלְךְ, שְׁכָל
מִי שְׁתַּפְּלָתוֹ שְׁגוּרָה בְּפִיו בְּלִי
עֲפּוּב, הֵהוּא מְמַהֵר אֶת הַגְּבִירָה
לְמַלְךְ. אוֹי לָהֶם לְבָנֵי אָדָם שְׁהֵם
אֲטוּמִי לֵב וְעֵינִים, שֶׁלֹּא
מִשְׁתַּדְּלִים לְהַפִּיר בְּכַבּוֹד רַבּוֹנָם,
לְרַצּוֹת אוֹתוֹ עִם שְׁכִינָתוֹ בְּכִמָּה
תַּחֲנוּנִים וּפִיוסִים לְהוֹרִיד אוֹתוֹ
לְשִׁכְנָה, כָּל שָׁפֵן לְעוֹרֵר בּוֹ אַהֲבָה
אֵלָיָה, כְּמוֹ שְׁתַּקִּינוּ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

וּבְשִׁעוּמֵרִים לְפָנָיו, צָרִיף לְעַמְד
לְפָנָיו בִּירָאָה. אֲשֶׁרִי הֵם יִשְׂרָאֵל
שְׁיֹדְעִים לְפִיס אֶת רַבּוֹנָם פְּרָאוּי,
וּלְחַבֵּר בְּפִיהֶם בְּתַפְּלוֹתֶם שְׁנֵי
הַשְּׁמוֹת הַלָּלוּ שְׁהֵם יֵאֱהוּדוּנָה"י,
שְׁבָאוֹת זְמַן א"ז תַּקְרָא וְיְהו"ה

יַעֲנֶה, וַיְהוּ"ה הוּא וּבֵית דִּינּוֹ, וְזוֹ שְׂכִינָה (וְזוֹ חֲכָמָה עֲלִיוְנָה וּשְׂכִינָה) (חֲכָמָה) עֲלִיוְנָה וְתַחְתּוֹנָה, וְזֶהוּ סוּד אִם תִּשְׁכַּבּוּן בֵּין שְׁפָתַיִם, שְׁהִיא הַקֶּרֶן שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂוֹדַי הַשְׂכִּינָה הִיא הַקֶּרֶן שְׁלֹ, וּמִשּׁוּם זֶה תִּקְנוּ תַּפְלָה בְּקֶרֶן. הִיא הַעוֹלָה, הַעוֹלָה וְדַאי. אֲשֶׁר־הוּא מִי שֶׁמַּעֲלָה אוֹתָהּ אֵלָיו כְּרָאוּי, שֶׁהוּא שׂוֹאֵל בְּשִׁבְלָה מִי זֹאת עוֹלָה, עוֹלָה וְדַאי, מִן הַמִּדְבָּר, מִן הַמִּדְבָּר וְדַאי, שְׁפִיו חוֹשֵׁב הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ הַר סִינַי, וּמִשּׁוּם זֶה מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר וְגוֹמֵר.

מִקְטָרֶת מֵר, זוֹ תַּפְלַת שְׁחִירִית שֶׁתִּקֵּן אֲבָרָהִם, שֶׁהוּא מֵר, וְעוֹד מִקְטָרֶת מֵר, צְרוּר הַמֵּר דּוּדֵי לִי, וְזֶה נֶצַח, שֶׁמַּעֲלָה אוֹתָהּ בְּיָמִין. זֶהוּ שְׁפָתוֹב נַעֲמוֹת בְּיָמִינָךְ נֶצַח, וּלְבוֹנָה זֶה הוּד, שֶׁמַּעֲלָה אוֹתָהּ בְּגִבְיָהּ. מִכָּל אֲבָקָת רֹכֵל, זֶה צִדִּיק שֶׁמַּעֲלָה אוֹתָהּ בְּעַמּוּד הָאֶמְצָעִי, וְאִם לֹא עוֹלָה הַשְׂכִּינָה בְּתַפְלָתוֹ קֶרֶן לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הָרִי הַכֶּלֶב יוֹרֵד לֵאכֹל אֶת קֶרֶבְנוֹ, אוֹי לוֹ, וְטוֹב שְׁלֹא נִבְרָא בְּעוֹלָם, וְעֲלִיו נֶאֱמַר גַּם בְּלֹא דַעַת נִפְשׁ לֹא טוֹב.

וּבְשִׁעוּרָה שְׂכִינָה בְּתַפְלָתוֹ, כְּמָה חִיּוֹת וּמִרְכָּבָה וְגִלְגָּלִי הַכֶּסֶּא, כָּלֶם יִתְעוֹרְרוּ אֵלֶיהָ בְּנִגּוֹן בְּשִׁמְחָה, וְכָלֶם כְּנִפְיָהֶם פְּתוּחוֹת לְקַבֵּל אוֹתָהּ, וְהָרִי פֶרֶשׁוֹהוּ וּפְנִיָּהֶם וְכְנִפְיָהֶם פְּרוּדוֹת מִלְמַעְלָה.

וּבְשִׁעוּרָה, עוֹלָה כְּמוֹ יוֹנָה, וּבְשִׁינְרֶדֶת, יוֹרֵדֶת כְּנֶשֶׁר, שְׁהִיא הַגְּבִירָה, שְׁלֹא פוֹחֶדֶת מִכָּל הָעוֹפּוֹת שֶׁל הָעוֹלָם, וְיוֹרֵדֶת עִם כְּמָה מְזוֹנּוֹת לְבִנְיָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב כְּנֶשֶׁר יַעֲרִי קִנּוֹ עַל גּוֹזְלֵיו יִרְחֶף.

וְכֵן סֶלְקָא סֶלְקָא כִּיּוֹנָה, וְכֵן נִחַתֶּת נִחַתֶּת כְּנֶשֶׁרָא, דַּאִיְהִי מְטֻרְנִיתָא,

יֵאֵהוּדוֹנָה"י, דְּבַהֲהוּא זְמַנָּא א"ז תִּקְרָא וַיְהוּ"ה יַעֲנֶה (יִשְׁעִיהוּ נַח א), וַיְהוּ"ה הוּא וּבֵית דִּינּוֹ, וְדַא שְׂכִינְתָּא (ג"א וְדַא חֲכָמָתָא עֲלָאָה וּשְׂכִינְתָּא) (ג"א חֲכָמָה) עֲלָאָה וְתַתָּאָה, וְדַא אִיהוּ רְזָא אִם תִּשְׁכַּבּוּן בֵּין שְׁפָתַיִם (תַּהֲלִים סח יד), דַּאִיְהִי קֶרֶבְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּוִדַּאי שְׂכִינְתָּא אִיְהִי קֶרֶבְנָא דִּילִיָּה, וּבִגִּין דָּא תִּקְנִינוּ צְלוֹתָא בְּקֶרֶבְנָא.

הִיא הַעוֹלָה, הַעוֹלָה וְדַאי, וְכַפָּה אִיהוּ מָאן דְּסָלִיק לָהּ לְגַבְיָהּ בְּדָקָא יָאוֹת, דַּאִיְהוּ שְׂאִיל בְּגִינָה (שִׁיר ח ה) מִי זֹאת עוֹלָה, עוֹלָה וְדַאי, מִן הַמִּדְבָּר, מִן הַמִּדְבָּר וְדַאי, דְּפּוֹמּוּי חֲשִׁיב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּטוּרָא דְּסִינַי, וּבִגִּין דָּא מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר וְגוֹמֵר.

מִקְטָרֶת מֵר (שֵׁם ג ו) דָּא צְלוֹתָא דְּשְׁחִירִית דְּתִקִּין אֲבָרָהִם דְּהוּא מֵר, וְעוֹד מִקְטָרֶת מֵר, (שֵׁם א יג) צְרוּר הַמֵּר דּוּדֵי לִי, וְדַא נֶצַח דְּסָלִיק לָהּ בְּיָמִינָא, הֵדָּא הוּא דְּכֶתִיב (תַּהֲלִים טו יא) נַעֲיִמּוֹת בְּיָמִינָךְ נֶצַח, וּלְבוֹנָה דָּא הוּד, דְּסָלִיק לָהּ בְּגִבְיָהּ, מִכָּל אֲבָקָת רֹכֵל דָּא צִדִּיק, דְּסָלִיק לָהּ בְּעַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, וְאִם לֹא סֶלְקָא שְׂכִינְתָּא בְּצְלוֹתֶיהָ, קֶרֶבְנָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָא כְּלָפָא קָא נַחִית לְמִיכָל קֶרֶבְנָא דִּילִיָּה, וְוִי לִיָּה טַב לִיָּה דְלָא אֲתַבְּרִי בְּעִלְמָא, וְעֲלִיָּה אֲתַמֵּר (מִשְׁלִי יט כג) גַּם בְּלֹא דַעַת נִפְשׁ לֹא טוֹב.

וְכֵן סֶלְקָא שְׂכִינְתָּא בְּצְלוֹתֶיהָ, כְּמָה חִיּוֹן וּמִרְכָּבָתָא וְגִלְגָּלִי דְּכוּרְסִיָּא, כְּלָהוּ יִתְעוֹרוּן לְגַבְיָהּ בְּנִגּוֹנָא בְּחֻדָּהּ, וְכָלֶהוּ גְדִפְיָהוּ פְּתִיחָן לְקַבֵּלָא לָהּ, וְהָא אוּקְמוּהוּ (יחזקאל א יא) וּפְנִיָּהֶם וְכְנִפְיָהֶם פְּרוּדוֹת מִלְמַעְלָה.

וְכֵן סֶלְקָא סֶלְקָא כִּיּוֹנָה, וְכֵן נִחַתֶּת נִחַתֶּת כְּנֶשֶׁרָא, דַּאִיְהִי מְטֻרְנִיתָא,

מי הם גוזליו? אלו הם ישראל, שהם כמו גוזלים שמצפצפים לה בכמה צפצופים של תפלה, ויורדת אליהם, לכל אחד מורידה לו מזון פראוי לו. למי מורידה מזון של התורה, שהוא מזון הנשמה, למי מורידה מזון הגוף, לכל אחד כפי רצונו.

דבר אחר אם תשפכו, זו האם העליונה, שהיא תפלת השבת, שצריכים שפתים לקבל אותה בערב שבת, שהיא נשמת כל חי, היא יורדת על ראש צדיק שהוא יום השביעי, לשון למודים קוראים אותו, והיא שורה עליו בין שתי שפתים, שהם נצח והוד. ושבת הוא פה, (פתח) שנפתח בערב שבת לקבל אותה בתפלת השבת הזו, שהרי תפלת השבת נקראת קבלה, וממנה מקבלות כל הספירות זה מזה, ובה תפלתו של אדם מקבלת לפני יהו"ה, והיא תפלת עשרת ימי תשובה, והיא ה' עליונה שתקנו בה חמש תפלות ביום הכפורים.

אבל שבת היא שכינה תחתונה, כלולה משלשה אבות, שהם שלשת הענפים של ש' של שבת, ב"ת יחידה היא נקדה בחלל שלה, והיא חג של כל (שכולל כל) ימים טובים, עליה נאמר היושב על חוג הארץ.

אבל נשמה יתרה בשבת וביומים טובים ובכל המוספים, היא האם העליונה, תוספת רוח הקדש, תפלה של ששת ימי החל, שלש פעמים בכל יום, היא השכינה התחתונה, הכלל של שמונה עשרה תפלות, שלש פעמים ביום, עולים בששה ימים שמונה עשרה, ועל שמו נקראת תפלת כל פ"ה. בימי החל מביאים לה

דלא דחילת מפל עופין דעלמא, ונחתא בכמה מזונין לבנהא, הדא הוא דכתיב (דברים לב יא) כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף, (דף מה ע"ב) מאן גוזליו, אלין אינון ישראל, דאינון כגוזלמיא מצפצפין לה בכמה צפצופין דצלותא, ונחתת לגבייהו, לכל חד נחתא ליה מזונא פדקא יאות ליה, למאן נחתא מזונא דאורייתא דאיהי מזונא דנשמתא, למאן נחתא מזונא דגופא, לכל חד פפום רעותיה.

דבר אחר אם תשפכו, דא אימא עלאה, דאיהי צלותא דשבת, דצריכין שפון לקבלא לה בערב שבת, דאיהי נשמת כל חי, איהי נחתא על ראש צדיק דאיהו יום השביעי, לשון למודים קרינן ליה, ואיהי שריא עליה בין תרין שפון דאינון נצח והוד.

ושבת איהי פה, (נ"א פתח) דאתפתחא בערב שבת לקבלא לה בהאי צלותא דשבת, דהא צלותא דשבת אתקריאת קבלה, ומינה מקבלין כל ספיראן דין מן דין, ובה צלותא דבר נש מקובלת קדם יהו"ה, ואיהי צלותא דעשרת ימי תשובה, ואיהי ה' עלאה, דתקיננו בה חמש צלותין ביומא דכפורי.

אבל שבת איהי שכינתא תתאה, כלילא מתלת אבהן, דאינון תלת ענפין דש' דשפ"ת, ב"ת יחידה איהי נקודה בחלל דילה, ואיהי חג דכל (נ"א דכליל כל) יומין טבין, עליה אתמר (ישעיהו מ כב) היושב על חוג הארץ.

אבל נשמתא יתירא בשבת וביומין טבין ובכל מוספין, איהי אימא עלאה, תוספת רוח הקדש, צלותא דשית יומין דחול תלת זמנין בכל יומא, איהי שכינתא תתאה, כללא דתמני סרי צלותין, תלת זמנין ביומא, סלקין בשית יומין ח"י, ועל שמיה אתקרי תפלת כל פ"ה, ביומין דחול

סלקין בשית יומין ח"י, ועל שמיה אתקרי תפלת כל פ"ה, ביומין דחול

מזון על ידי שליח, אבל בשבת וימים טובים מביאים לה מזון על ידי הקדוש ברוך הוא. אוי לאשה שמתפרנסת על ידי שליח, והרי פרשהו ביונה, שנאמר והנה עלה זית טרף בפיה, ולמה עלה זית? אלא אמרה היונה, רבון העולמים, יהיה מזוני מסור בידיך ויהיה מרור כזית, ולא יהיה מתוק ומסור ביד שליח, והשליח במקום הזה זה מטטרו"ן, ועוד, שכינה נקראת תפלה של פסח מצד הימין, תפלת ראש השנה מצד השמאל, תפלת שבועות מצד העמוד האמצעי, יהו"ה הוא בכל מקום לקבל אותה (ולתקן את כלי הקרב).

דבר אחר, שמעו הרים את ריב יהו"ה, מה זה ריב יהו"ה ומה זה הרים? ריב יהו"ה זו השכינה, הרים אלו האבות, ריב היא קטטה ומחלוקת לקדוש ברוך הוא על בניה שהם בגלות, ובזמן שאינם בגלות, היא ריב אליו על אותם העניים שהולכים מגרשים ממקומם כדי שירחם עליהם, והכתוב מוכיח, זהו שכתוב או יחזק במעוזי יעשה שלום לי, שלום יעשה לי. שני שלומות, אחד עם השכינה, שהיא ריב אצלו על העני, ומי הוא העני שעושה ריב בשבילו? זהו העני שהוא מצד של צדיק, וכל שפן כשצדיק שהוא חרב ויבש בשמונה עשרה הפרכות של התפלה, וצועקים לקדוש ברוך הוא, ונאמר אליהם אז יקראני ולא אענה.

וכמו ששכינה התחתונה היא ריב על צדיק שהוא ח"י העולמים, חרב ויבש, (חרב מבית המקדש ויבש מנסכים ועולות) כף הוא ריב השכינה

דברים יז ח) דברי ריבות

אייתי לה מזונא על ידי שליח, אבל בשבת וימין טבין אייתי לה מזונא על ידי קודשא בריך הוא, ווי לאתתא דאתפרנסת על ידי שליחא, והא אוקמוהו ביונה, דאתמר (בראשית ח יא) והנה עלה זית טרף בפיה, ואמאי עלה זית, אלא אמרת יונה, רבון עלמין, תהא מזונא דילי מסורה בידיך ותהא מריא כזית, ולא תהא מתוקה ומסורה ביד שליח, ושליח בהאי אתר דא מטטרו"ן, ועוד שכינתא אתקריאת צלותא דפסחא מסטרא דימינא, צלותא דראש השנה מסטרא דשמאלא, צלותא דשבועות מסטרא דאמצעיתא, יהו"ה איהי בכל אתר לקבלא לה, (ולתקוני מאני קרבא).

דבר אחר שמעו הרים את ריב יהו"ה (מיכה ב ב), מאן ריב יהו"ה ומאן הרים, ריב יהו"ה דא שכינתא, הרים אליו אבהו, ריב איהי קטטה ומחלוקת לקודשא בריך הוא, על בנהא דאינון בגלותא, ובזמנא דלאו אינון בגלותא, איהי ריב לגביה על אינון מסכנין דאזלין מתתרכין מאתריהו, בגין דירחם עליהו, וקרא אוכח, הדא הוא דכתיב (ישעיה כז ה) או יחזק במעוזי, יעשה שלום לי, שלום יעשה לי, תרי שלמי, חד עם שכינתא דאיהי ריב לגביה על מסכנא, ומאן איהו מסכנא דעבדת ריב בגיניה, דא מסכנא דאיהו מסטרא דצדיק, וכל שפן כד צדיק דאיהו חרב ויבש בח"י ברכאן דצלותא, וצווחין לגבי קודשא בריך הוא, ואתמר לגבייהו (משלי א כח) אז יקראני ולא אענה.

ובמה דשכינתא תתאה איהי ריב על צדיק דאיהו ח"י עלמין, חרב ויבש, (חרב מבי מקדשא ויבש מנסכים ועולות), הכי איהו ריב שכינתא עלאה בגיניה עם קודשא בריך הוא, ועלייהו אתמר (דברים יז ח) דברי ריבות

העלינה בשבילו עם הקדוש
ברוך הוא, ועליהם נאמר דברי
ריבות בשעריה, ובזמן ששתייהם
הן ריבות בשבילו עם הקדוש
ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא
צועק אל ישראל למטה, או יחזק
במעוזי יעשה שלום לי, שלום
יעשה לי. שני שלומים, כנגד שתי
ריבות, וקשה היא לה מהכל
הפרדת הקדוש ברוך הוא ממנה,
וזו מחלקת לשם שמים.

ובשנפלת, נופלת לרגליו, זהו
שפתינו ותגל מרגלותיו ותשכב,
ונופלת לפניו בנפילת אפים,
משום שצדיק שהוא ח"י
העולמים עני בגלות, וצדיק
כשהוא מחוץ למקומו, נאמר בו
נשקו בר פן יאנף, וכששכינה
מחוץ למקומה נקראת ברייתא,
הוא בן והיא ברייתא, ששבת
שנוספת לעני שהוא צדיק, יום
השבת ודאי, שאין לו משלו אלא
נשמה יתרה שנוספת אליו
בשכיל השכינה, הוא נקרא מוסף
שבת.

ובאותו זמן היא נקראת
תוספתא, מצד של יום שבת כמה
תוספות יורדים עמה לתלמידי
חכמים, שנקראו נשמות יתרות.
זהו שכתוב נשמת כל חי תברך
את שמך יהו"ה אלהינו וכו',
ואלו (סג) שנוספים לעם הקדוש
בערב שבת, יורשים אותם
תלמידי חכמים בימי החל, ובהם
נעשה חל קדש, ואלו הם תוספות
שיוורדים מתוספתא.

שודאי השכינה היא תקון הגוף
של הקדוש ברוך הוא, היא
בריתא כשנאמר בה ותגל
מרגלותיו, והיא תוספתא מצד
של ח"י העולמים, שהוא מוסף
שבת, והיא משנה מצד של גוף,
משנה תורה ודאי, והיא התקפה
מצד של זרוע ימין המלך. זהו

בשעריה, ובזמנא דתרוייהו אינון ריבות
בגיניה עם קודשא בריך הוא, קודשא בריך
הוא צורח לגבי ישראל לתתא, או יחזק
במעוזי, יעשה שלום לי, שלום יעשה לי (ישעיהו
כז ה), תרי שלומים, לקבל תרי ריבות, וקשיא
איהי לה מפלא, אפרשותא דקודשא בריך
הוא מינה, ודא איהו מחלוקת לשם שמים.

וכר נפילת, נפילת לרגליו, הדא הוא
דכתיב (רות ג ז) ותגל מרגלותיו ותשכב,
ואתנפלת קדמיה בנפילת אפים, בגין צדיק
דאיהו ח"י עלמין עני בגלותא, וצדיק כד
איהו לבר מאתריה אתמר ביה (תהלים ב יב) נשקו
בר פן יאנף, ושכינתא כד איהי לבר מאתריה
אתקריאת ברייתא, איהו בר ואיהי ברייתא (דף
מז ע"א) דשבת דאתוסף לעני דאיהו צדיק, יום
השבת ודאי, דלית ליה מדיליה אלא נשמתא
יתירה דאתוסף לגביה בגין שכינתא, אתקרי
איהו מוסף שבת.

ובההוא זמנא אתקריאת איהי תוספתא,
מסטרא דיום שבת כמה תוספות
נחתין עמה לתלמידי חכמים, דאתקריאו
נשמות יתירות, הדא הוא דכתיב נשמת כל
חי תברך את שמך יהו"ה אלהינו וכו', ואלין
(אינון) דמתוספאן לעמא קדישא בערב שבת
ירתין לון תלמידי חכמים ביומין דחול, ובהון
אתעביד חול קדש, ואלין אינון תוספות דקא
נחתין מתוספתא.

ודאי שכינתא איהי תקונא דגופא דקודשא
ברוך הוא, איהי ברייתא כד אתמר בה
(רות ג ז) ותגל מרגלותיו, ואיהי תוספתא מסטרא
דח"י עלמין, דאיהו מוסף שבת, ואיהי משנה
מסטרא דגופא, משנה תורה ודאי, ואיהי
התקפא מסטרא דדרועא ימינא דמלכא, הדא

הוא דְּכָתִיב (שמות טו) יְמִינָהּ יְהו"ה נֶאֱדָרִי בַּפֶּחַ, בַּפֶּחַ תִּרְגָּוִם בְּתוֹקְפָא, הֶעֱרָכָה אִיהִי מִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא, וּבִדְרוּעָא שִׁמְאָלָא אַחִיד בָּהּ, וּבִדְרוּעָא יְמִינָא אַתְקֵן בָּהּ, וַיִּמָּא קוּמִי שְׂבִי יְרוּשָׁלַם.

וְעוֹד מִסְטָרָא דִימִינָא אִיהִי תוֹקְפָא לְבַר נֶשׁ, וּמִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא יְהִיב לֹון צְרִיכִיהוֹן בְּאַרְע מְדַבְּרָא, שְׁאֵלָה אִיהִי בְּפוּמָא דְמִלְכָא, הָדָא הוּא דְכָתִיב (דברים לב ז) שְׁאֵל אָבִיךָ, וּתְיוֹבְתָא לְגַבִּיָּה הָדָא הוּא דְכָתִיב וַיִּגְדֶּךָ, וּבָהּ בַר נֶשׁ שׁוֹאֵל פְּעֻנָן וּמִשִּׁיב פְּהִלְכָה.

שְׁמַעְתָּתָא אִיהִי בְּלָפָא דְתַמָּן מַחֲשָׁבָה, תִּיקוּ אִיהִי כַד אֶסְתַּלַּק מִלְכָּא מִינָהּ, הָדָא הוּא דְכָתִיב (תהלים לט ג) נֶאֱלַמְתִּי דוּמְיָה הַחֲשֵׁתִי מְטוֹב, וּבָהּ צְלוֹתָא בַחֲשָׁא, וְכַד אִיהוּ תִיקוּ אַתְמַר בָּהּ (משלי א כח) אָז יִקְרְאוּנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

כַּד שְׂרִיא בָּהּ יְהו"ה אַתְקִרִיאת הֶגְדָּה, בְּהֵוָה זְמַנָּא אָז תִּקְרָא וִיהו"ה יַעֲנֶה, שְׁטָה אַתְקִרִיאת כַּד לֹא יְהֵא קוּשִׁיא וּמַחֲלָקָת, הָדָא הוּא דְכָתִיב (ישעיה מ ד) כָּל גִּיא יִנְשָׂא וְכָל הַר וּגְבָעָה יִשְׁפְּלוּ, וְהָיָה הָעֵקֶב לְמִישׁוֹר, פֶּסֶק אַתְקִרִיאת מִכְּמָה גְּוִוִּין, אִית בְּנֵי נֶשָׂא דְמַשְׁתַּדְּלִין בְּאוּרִייתָא דְבַעַל פָּה לְשִׁמָּה, וְאִינוֹן בַּעֲלֵי אוּמָנוֹת לְגַבִּיָּה, אִית דְּפִסְקִין בָּהּ אַבְנִין פְּטוּרִין וְסֻלְעִין תְּקִיפִין, וּלְבַתֵּר דְּפִסְקִין לֹון מְתַקְנִין לֹון בְּכֻמָּה פְּרוּקִין, וְעַלְיִיהוּ אַתְמַר (דברים כז ו) אַבְנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה, וְעַבְדִּין בְּהוֹן פְּמָה בְּנִינִין לְמִלְכָּא וְלִמְטְרוֹנִיתָא לְדִיִּירָא בִּינִיָּהוּ.

וְאִית פְּסָקוֹת דְּאִינוֹן לְבוּשִׁין דְּמְטְרוֹנִיתָא, וְחֻתְכִּין לֹון לְכֻמָּה סְטָרִין, וּלְבַתֵּר מְתַקְנִין לֹון בְּכֻמָּה פְּרוּקִין, לְאַתְחֻזָּא בְּהוֹן מְטְרוֹנִיתָא קָדָם מִלְכָּא, בְּהֵוָה

שְׁכָתוֹב יְמִינָהּ יְהו"ה נֶאֱדָרִי בַּפֶּחַ, בַּפֶּחַ תִּרְגָּוִם בְּתוֹקְפָא, הֶעֱרָכָה הִיא מִצַּד שֶׁל שְׁמָאל, וּבִזְרוּעַ שְׁמָאל אוּחוּז בָּהּ, וּבִזְרוּעַ יְמִין מְתַקֵּן בָּהּ, וַיֹּאמֶר קוּמִי שְׂבִי יְרוּשָׁלַם.

וְעוֹד מִצַּד הַיְמִין הִיא חֹזֵק לְאָדָם, וּמִצַּד הַשְּׁמָאל נוֹתֵן לָהֶם צְרִיכֵיהֶם בְּמָקוֹם מְדַבֵּר, שְׁאֵלָה הִיא בְּפִי הַמֶּלֶךְ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב שְׁאֵל אָבִיךָ, וְתִשׁוּבָה אֵלָיו זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיִּגְדֶּךָ, וּבָהּ אָדָם שׁוֹאֵל פְּעֻנָן וּמִשִּׁיב כְּהִלְכָה.

שְׁמַעְתָּתָא הִיא בְּלֵב שֵׁשׁ מַחֲשָׁבָה, תִּיקוּ הִיא כְּשֶׁהַמֶּלֶךְ הִסְתַּלַּק מִמֶּנָּה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב נֶאֱלַמְתִּי דוּמְיָה הַחֲשֵׁתִי מְטוֹב, וּבָהּ תִּפְלָה בַחֲשָׁא, וְכִשְׁהוּא תִיקוּ נֹאמַר בָּהּ אָז יִקְרְאוּנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

כְּשִׁשׁוּרָה בָּהּ יְהו"ה נִקְרֵאת הֶגְדָּה, בְּאוֹתוֹ זְמַן אָז תִּקְרָא וִיהו"ה יַעֲנֶה, שִׁיטָה נִקְרֵאת כְּשִׁלֹּא תִהְיֶה קֶשֶׁיָּהּ וּמַחֲלָקָת, זֶהוּ שְׁכָתוֹב כָּל גִּיא יִנְשָׂא וְכָל הַר וּגְבָעָה יִשְׁפְּלוּ וְהָיָה הָעֵקֶב לְמִישׁוֹר. פֶּסֶק נִקְרֵאת מִכְּמָה גּוּוִים, יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׁמַשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה לְשִׁמָּה, וְהֵם בַּעֲלֵי אֲמָנוֹת אֵלֶיהָ, יֵשׁ שְׁפוּסָקִים בָּהּ אַבְנִים פְּהָרִים וְסֻלְעִים חֲזָקִים, וְאַחַר שְׁפוּסָקִים אוֹתָם, מְתַקְנִים אוֹתָם בְּכֻמָּה יְשׁוּבִים, וְעַלְיֵיהֶם נֹאמַר אַבְנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה, וְעוֹשִׂים בָּהֶם כְּמָה בְּנִינִים לְמֶלֶךְ וּלְגַבִּירָה לְדוֹר בִּינִיָּהֶם.

וַיֵּשׁ פְּסָקוֹת שֶׁהֵן לְבוּשֵׁי הַגְּבִירָה, וְחֻתְכִּים אוֹתָם לְכֻמָּה צְדָדִים, וְאַחַר כֵּךְ מְתַקְנִים אוֹתָם בְּכֻמָּה פְּרוּקִים, שְׁתַּרְצָא בָּהֶם הַגְּבִירָה לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ. בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיִּרְאִיתָהּ לְזָכַר בְּרִית עוֹלָם, וְאֵלּוּ הֵם

מְתַקְנִין לֹון בְּכֻמָּה פְּרוּקִין, לְאַתְחֻזָּא בְּהוֹן מְטְרוֹנִיתָא קָדָם מִלְכָּא, בְּהֵוָה

זמנא וראיתיה לזפור ברית עולם (בראשית ט
טז), ואלין אינון לבושין דכהנא, דאינון ארבע
בגדי לבן וארבע בגדי זהב, ואית פסקות
מאלין מארי תריסין דקא אתיין לבי מדרשא,
דפסקין וחתכין בהון בלישנהון, דאינון
פרומחין וסייפין, ואלין אינון פרשיין
ותקיפין, פמגיחין קרבא בימא וביבשתא,
דאינון אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה.
זכאין אינון אם מלכא בינייהו דאיהו עמודא
דאמצעיתא, כליל תרין תורות דאנון
תורה שבכתב ותורה שבעל פה, דאתייהבו
מימינא ומשמאלא, דביה נצחין קרבא, ווי
לון לאלין דינעלון לאגחא קרבא בתרין תורות
בלא מלכא, דעלייהו אתמר (תהלים יט ד) אין אמר
ואין דברים בלי נשמע קולם, כל בעלי
אומניות משתפחין בתורה שבעל פה, ואיהי
מלגאו, הדא הוא דכתיב (שם מה יד) כל כבודה
בת מלך פנימה.

איהי הלכה דמלכא, פד איהי אזלת גביה
בתרין שוקין דאינון תרי סמכי קשוט,
וכד סליקת בגופא בתרין דרועי דמלכא
אתקריאת קבלה, וכד נשיקת ליה בפומיה
אתקריאת אורייתא דבעל פה, בההוא זמנא
דסלקא לפומא דמלכא, מיד יתקיים ברעיא
מהימנא (במדבר יב ח) פה אל פה אדבר בו, פד
קמת על רגלהא בגלותא בתראה, אתקריאת
הלכה למשה מסיני, וכד שרייא בדרועוי (ד
מ"ב א) דמלכא, אתקריאת קבלה למשה מסיני,
וכד שרייא בפומא דמלכא מיד פה אל פה
אדבר בו, וכד איהי מרחקא הלכה ממשה,
שכינתא איהי ריב ליהו"ה לתתא, וכד לאו
איהי בדרועוי קבלה, איהי ריב לעילא.

לבושי הפה, שהם ארבע בגדי
לבן וארבע בגדי זהב, ויש
פסקות מבעלי המגנים הללו
שבאים לבית המדרש, שפוסקים
וחותכים בהם בלשונם, שהם
פרמחים וחרבות, ואלו הם
פרשים ותקיפים, כעורכי קרב
בים וביבשה, שהם תורה
שבכתב ותורה שבעל פה.

אשריהם אם המלך ביניהם,
שהוא העמוד האמצעי כולל שתי
תורות, שהן תורה שבכתב ותורה
שבעל פה, שנתנו מימין
ומשמאל שבו מנצחים בקרב,
אוי להם לאלו שיכנסו לערך קרב
בשתי תורות בלי המלך,
שעליהם נאמר אין אמר ואין
דברים בלי נשמע קולם, כל בעלי
אמניות נמצאים בתורה שבעל
פה, והיא מבפנים. זהו שכתוב
כל כבודה בת מלך פנימה.

היא ההלכה של המלך, כשהיא
הולכת אליו בשתי שוקים, שהם
שני עמודי אמת, וכשעולה בגוף
בשתי זרועות המלך נקראת
קבלה, וכשנשיקת אותו בפיו,
נקראת תורה שבעל פה. באותו
זמן שעולה לפי המלך, מיד
יתקיים ברועה הנאמן פה אל פה
אדבר בו. כשעומדת על רגליה
בגלות האחרונה נקראת הלכה
למשה מסיני, וכששורה בדרועות
המלך נקראת קבלה למשה
מסיני, וכששורה בפיו המלך, מיד
פה אל פה אדבר בו, וכשהיא
מרחקת - הלכה ממשה, השכינה
היא ריב ליהו"ה למטה,
וכשאינה בדרועו - קבלה, היא
ריב למעלה.

ומשום זה שמעו הרים את ריב
יהו"ה, אלו שלשת האבות, מהו
הריב שלהם? זו השכינה,

ובגין דא שמעו הרים את ריב יהו"ה, אלין תלת אבהן, מאי ריב דלהון,

דא שְׂכִינְתָא, וּבִהְפּוּךְ אַתּוּן רִי"ב אִיהוּ רַב"י,
דְּאִיהוּ רַבִּי מֵאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְעַמִּיּה אִיהִי
שְׂכִינְתָא רִיב, וְהָאִיתְנִים אֵלֶיךָ תְּרִי תְּנָאִי,
אִיתְנִי"ם בִּהְפּוּךְ אַתּוּן תְּנָאִי"ם, מוֹסְדֵי אֶרֶץ
אֵלֶיךָ צְדִיק וְצִדִּיק.

דְּבַר אַחֵר שְׁמַעוּ הָרִים, מָאן הָרִים אֵלֶיךָ תֵּלֵת
נְקוּדִין דְּאִינוּן סְגוּ"ל, וְהָאִיתְנִים אֵלֶיךָ
תְּרִין נְקוּדִין דְּאִינוּן צִר"י, וְעוֹד שְׁמַעוּ הָרִים
מָאן הָרִים אֵלֶיךָ תֵּלֵת נְקוּדִין תְּנִינִין דְּאִינוּן
שׁוּר"ק, וְאִיתְנִים אִינוּן תְּרִין נְקוּדִין תְּנִינִין
דְּאִינוּן שְׁב"א.

מֵאִי רִיב יְהוּ"ה דָּא חִיר"ק, רִיב יְהוּ"ה
לְעִילָא חוּל"ם, רִיב יְהוּ"ה לְתַתָּא
חִיר"ק, תְּרִי רִיבּוֹת אִינוּן עַל שׁוּר"ק, דְּאִיהוּ
(חֵד) צְדִיק קְשׁוּרָא דְתְרוּיָהּ, (עֲמוּדָא
דְּאִמְצִיתָא) כִּד אִיהוּ מִתְרַחֵק מִבִּינְיָהּ אִיהוּ רִיב,
וְכִד מִתְקַשֵּׁר בֵּין תְּרוּיָהּ אִיהוּ רַבִּי, וְאִיהוּ
שְׁלוֹם, וְאִיהוּ קְשֵׁר, הָדָא הוּא דְכְתִיב (בְּרַשִׁית
מֵד ל') וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוּ.

וְעוֹד תְּרִי רִיבּוֹת אִינוּן, חֵד צְדִיק, וְחֵד עֲמוּדָא
דְּאִמְצִיתָא, חֵד אִיהוּ רִיב בֵּין אָבָא
וְאָמָא, דְּאִינוּן קַמ"ץ וּפְת"ח, דָּא עֲמוּדָא
דְּאִמְצִיתָא אִיהוּ רִיב בִּינְיָיָהּ, (נ"א דְּאִינוּן רִיב בֵּין
אָבָא וְאִמָּא דְּאִינוּן, קַמ"ץ וּפְת"ח, וְאִמָּא אִינוּן רִיב בִּינְיָיָהּ), בְּגִין
שְׂכִינְתָא דְלִית לָהּ מְזוּנָא בְּגִלּוּתָא, בְּגִין דְּתִרְעָא
אִיהוּ פְת"ח, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (תְּהִלִּים קַמָּה טז) פּוֹתַח
אֶת יְדִידָהּ, דְּאִיהוּ י" חֲכָמָה, קַמ"ץ סְתוּם, עַלִּיהּ
אִתְמַר פּוֹתַח אֶת יְדִידָהּ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל ח"י, וְדָא
ח"י עַלְמִין, דְּאִיהוּ פְלִיל ח"י בְּרַכָּאָן, אִיהוּ
חֵרֵב וְיָבֵשׁ בְּצִלּוּתָא דְּאִיהוּ שְׂכִינְתָא, וּבְגִין דָּא
אִיהוּ צִלּוּתָא יָבֵשׁ, בְּגִינְיָהּ אִיהוּ רִיב בֵּין
אָבָא וְאִמָּא.

וּבִהְפּוּךְ אוֹתִיּוֹת רִי"ב הוּא רַב"י,
שְׁהוּא רַבִּי מֵאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְעַמּוּ
הַשְׂכִּינָה הִיא רִיב, וְהָאִיתְנִים אֵלּוּ
שְׁנֵי תְּנָאִים, אִיתְנִי"ם בִּהְפּוּךְ
אוֹתִיּוֹת תְּנָאִי"ם, מוֹסְדֵי אֶרֶץ אֵלּוּ
צְדִיק וְצִדִּיק.

דְּבַר אַחֵר, שְׁמַעוּ הָרִים, מִי
הָהָרִים? אֵלּוּ שְׁלֹשׁ נְקֻדּוֹת שְׁהֵן
סְגוּ"ל, וְהָאִיתְנִים אֵלּוּ שְׁתֵּי
נְקֻדּוֹת שְׁהֵן צִר"י. וְעוֹד שְׁמַעוּ
הָרִים, מִי הָהָרִים? אֵלּוּ שְׁלֹשׁ
נְקֻדּוֹת שְׁנִיּוֹת שְׁהֵן שׁוּר"ק,
וְאִיתְנִים הֵם שְׁתֵּי נְקֻדּוֹת שְׁנִיּוֹת
שְׁהֵן שְׁב"א.

מַה זֶה רִיב יְהוּ"ה? זֶה חִיר"ק,
רִיב יְהוּ"ה לְמַעְלָה חוּל"ם, רִיב
יְהוּ"ה לְמַטָּה חִיר"ק, שְׁתֵּי רִיבּוֹת
הֵם עַל שׁוּר"ק, שְׁהוּא צְדִיק (אֶחָד),
הַקְּשֵׁר שֶׁל שְׁנֵיהֶם, (הָעֲמוּד הָאִמְצִיעִי),
כְּשֶׁהוּא מִתְרַחֵק מֵהֶם הוּא רִיב,
וְכְשֶׁנִּקְשֵׁר בֵּין שְׁנֵיהֶם הוּא רַבִּי,
וְהוּא שְׁלוֹם, וְהוּא קְשֵׁר. זֶהוּ
שְׁכָתוֹב וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוּ.

וְעוֹד שְׁתֵּי רִיבּוֹת הֵם, אֶחָד צְדִיק
וְאֶחָד הָעֲמוּד הָאִמְצִיעִי, אֶחָד הוּא
רִיב בֵּין אָבָא וְאָמָא, שְׁהֵם קַמ"ץ
וּפְת"ח, זֶה הָעֲמוּד הָאִמְצִיעִי הוּא
רִיב בִּינְיָיָהּ, (שְׁהוּא רִיב בֵּין אָבָא וְאָמָא,

שְׁהֵם קַמ"ץ וּפְת"ח. וְלָמָּה הֵם רִיב בִּינְיָיָהּ?)
מִשּׁוּם שֶׁלְשִׁכְנָה אֵין מְזוּן בְּגִלּוּת,
מִשּׁוּם שֶׁהַשְּׁעַר הוּא פְת"ח,
שְׁנֵאֲמַר בּוֹ פּוֹתַח אֶת יְדִידָהּ שְׁהוּא
י" חֲכָמָה, קַמ"ץ סְתוּם, עַלִּיו
נִאֲמַר פּוֹתַח אֶת יְדִידָהּ וּמִשְׁבִּיעַ
לְכָל ח"י, וְזֶה ח"י הָעוֹלָמִים,
שְׁהוּא כּוֹלֵל שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה
בְּרָכוֹת, הוּא חֵרֵב וְיָבֵשׁ בְּתַפְלָה
שְׁהוּא שְׂכִינָה, וּמִשּׁוּם זֶה הוּא
תַּפְלָה יָבֵשׁ, בְּשִׁבְלִים הוּא רִיב
בֵּין אָבָא וְאָמָא.

וּבְשִׁנְפֻתָּהּ קַמ"ץ בְּפְת"ח, שְׁהוּא
הַשְּׁעַר שֶׁלּוֹ, הָעֲמוּד הָאִמְצִיעִי

וְכִד אִתְפַּתַּח קַמ"ץ בְּפְת"ח דְּאִיהוּ תִרְעָא דִּילִיָּה, עֲמוּדָא דְּאִמְצִיתָא

יורד מלא, ומהלך חמש מאה שנים עד שמינים לח"י העולמים, (שהוא כולל שמונה עשרה ברכות) ומתמלא מהם, וממנו משקים את השכינה שהיא תפלה, ומה שהיה יבשה קורא לו ארץ. זהו שפתוב ויקרא אלהים ליבשה ארץ, לעשות פרות ונצנים, שהם הארץ הקדושה של ישראל למטה. זהו שפתוב ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא.

ובשעורה העמוד האמצעי לאבא ואמא להוריד מזון משם, קולו עולה על כל אותם נחלים ומעונות, וכשיוורד, קולו יורד על כל אותם נחלים ומעונות התורה. זהו שפתוב נשאו נהרות יהוה, נשאו נהרות קולם. נשאו נהרות, אלו אותם שתי נקודות שהם צר"י, מי הוא שעולה על גביהן בשתי זרועות? זה חל"ם, ובו נעשים סגולת"א, ומי הוא שיוורד תחתיהם בשתי שוקים? זה חיר"ק, ובו הם נעשים סגול"ל.

באותו זמן נשאו נהרות קולם, שהוא קול יעקב, קול השופר, ולא יפה מעלים אותו? לאבא ואמא, וכשיוורד, יורד בשתי נקודות שהן שב"א, שתי ירכים של אמת. זהו שפתוב ישאו נהרות דכים, כגון על כתף ישאו.

(ואבא יורד) בצדיק שהוא שור"ק, בנקדת (חיר"ק) אחת, כי שם חלקת מחוקק ספון, קשר של שתי ירכים של אמת, שהוא דכים, דף ים, דף שפולל כ"ד אותיות של היחוד השני, עליו נאמר אל ישב דף נכלם, ד"ף הוא בפעשים וארבעה ספרים של התורה ושכינה, וכד"ה על שכמה, וכשצדיק מלא מן העמוד האמצעי, שנאמר בו ותמלא כדה ותעל.

נחית מלא, ומהלך חמש מאה שנים, עד דמטו לח"י עלמין (דאיהו כליל ח"י ברכאן), ואתמלא מנייהו, ומניה אתשקייא לשכינתא דאיהי צלותא, ומאי דהיה יבשה קרא ליה ארץ, הדא הוא דכתיב (בראשית ו) ויקרא אלהים ליבשה ארץ, למעבד פריין ואיבין, דאינון ארעא קדישא דישראל לתתא, הדא הוא דכתיב (שם יא) ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא.

ועמודא דאמצעייתא פד סליק לאבא ואימא לנחתא מזונא מתמן, קליה סלקא על כל אינון נחלין ומבועין, וכד נחתא קליה נחתא על כל אינון נחלין ומבועין דאורייתא, הדא הוא דכתיב (תהלים צג) נשאו נהרות יהוה, נשאו נהרות קולם, נשאו נהרות אלין אינון תריין נקודין דאינון צר"י, מאן איהו דסליק על גבייהו בתריין דרועין, דא חול"ם, וביה אתעבידו סגולת"א, ומאן איהו דנחית תחותיהו בתריין שוקין, דא חיר"ק, וביה אתעבידו סגול"ל.

בהחוא זמנא נשאו נהרות קולם, דאיהו קול יעקב, קול השופר, ולאן סלקין ליה לגבי אבא ואימא, וכד נחית נחית בתריין נקודין דאינון שב"א תרי ירכי קשוט, הדא הוא דכתיב (שם) ישאו נהרות דכים, כגון על כתף ישאו (במדבר ז ט).

(ואבא נחית) בצדיק, דאיהו שור"ק בנקודת (חיר"ק) חדא, כי שם חלקת מחוקק ספון (דברים לג

כא), קשורא דתריין ירכין דקשוט, דאיהו דכים, דף ים, ד"ף דכליל כ"ד אתוון דיחודא תניינא, עליה אתמר (תהלים עד כד) אל ישוב דף נכלם, ד"ף

איהו בכ"ד ספרים דאורייתא, ושכינתא (בראשית כד ט) וכד"ה על שכמה, וכד צדיק איהו מלא מעמודא דאמצעייתא, דאתמר ביה (שם טז) ותמלא כדה ותעל.

סְלִיקַת הַאי נְקוּדָה דְּאִיהוּ חַד שׁוּר"ק עַל
תְּרִין דְּאִינוּן שְׁב"א, וְאַתְּעֵבִידוּ
שׁוּר"ק, בְּתֵר דְּאִיהוּ מְלִיא מְסִטְרָא דִּילִיָּה
וּמְסִטְרָא דְּעִמּוּדָא דְּאַמְצְעִיתָא, אֶתְמַר
בְּשְׂכִינְתָּא וְתַמְלָא כְּדָה וְתַעֲל, וְתוֹרֵד כְּדָה מְעַל
שְׂכִמָּה, כָּל הַפּוֹרֵעַ פּוֹרֵעַ בְּכִרוּךְ, וְתַמְלָא כְּדָה
וְתַעֲל, כָּל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם, סְלִיקַת וְדָאִי
מְגֻלוּתָא לְגַבִּי בַּעֲלָה, בְּהֵאִי שְׁעָתָא (דף מו ע"א)
אִיהִי אִמְרַת לְגַבִּי צְדִיק (בראשית כד יח) וְתֵאמֹר
שְׁתֵּה אֲדוֹנִי, וְגַם גְּמֻלִיךָ אֲשַׁקֶּה, דְּאִינוּן גְּמוּלִי
מִחֻלָּב.

וְעוֹד חוּל"ם אֶתְקַרִי עִמּוּדָא דְּאַמְצְעִיתָא לְגַבִּי
מוֹחָא, וְחִיר"ק לְגַבִּי לְפָא, שׁוּר"ק
אֶתְקַרִי בְּקִשׁוּרָא דְּתִרְוּיָהּ, וְעוֹד חוּל"ם
אֶתְקַרִי בְּכָל סִטְרָא דִּימִינָא, הֵדָא הוּא
דְּכִתִּיב (ויקרא ב יג) עַל כָּל קִרְבָּנְךָ תִּקְרִיב מִלַּח,
וְחִיר"ק אֶתְקַרִי בְּכָל סִטְרָא דְּשְׂמָאלָא, וְאִיהוּ
שׁוּר"ק קִשׁוּרָא דְּתִרְוּיָהּ, וְעוֹד חוּל"ם אֶתְקַרִי
בְּאִימָא עֲלָאָה, יוֹם הַכַּפּוֹרִים דְּאִיהוּ עֲשׂוֹר,
וְבִיָּה יִהְיֶה מוֹח"ל וְסוֹלַח חוּבִין דְּעַמִּיָּה,
וְחִיר"ק אֶתְמַר בְּאִימָא תַּתָּאָה, וְבִיָּה חוּר"ק
עָלִיו שְׁנִיו עַל סַמָּא"ל, דְּאַשְׁתַּעֲבִיד בְּכַנּוּי
דְּשְׂכִינְתָּא בְּגֻלוּתָא.

דְּבַר אַחֵר נִשְׂאוּ נִהְרוּת קוֹלָם, דָּא תְּרִין זְמַנִּין
דְּמִיחֲדִין יִשְׂרָאֵל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
וְסִלְקִין לִיָּה בִּיָּה קָלָא עָרֵב וּבִקֵּר וְצִהָרִים,
דְּאִינוּן יְמִינָא וְשְׂמָאלָא, בְּתִרְוּיָהּ סִלְקִין קָלָא
דְּאִיהוּ עִמּוּדָא דְּאַמְצְעִיתָא, לְגַבִּי מֵאֵן סִלְקָאֵן
לִיָּה לְגַבִּי אִימָא עֲלָאָה, דְּאִיהוּ כ"ה בִּימִינָא
וְכ"ה בְּשְׂמָאלָא עָרֵב וּבִקֵּר, וְאִינוּן חֲמִשִּׁין
תְּרַעֲיָן דְּבִינָה, קָרָאֵן לִיָּה בְּהוּן, דְּנַחֲתִית לְגַבִּי
צְדִיק וְצִדִּיק.

דְּאִיהוּ ד"ף בְּשׁוּקָא יְמִינָא, וְאִיהִי כְּדָה עַל

עוֹלָה הַנְּקוּדָה הַזֹּה, שֶׁהוּא שׁוּר"ק
אַחַד, עַל שְׁנַיִם שָׁהִם שְׁב"א,
וְנִעְשִׂים שׁוּר"ק. אַחֵר שֶׁהוּא מְלָא
מִצְדוֹ וּמִצְד הַעֲמוּד הָאֲמִצְעִי,
נֶאֱמַר בְּשְׂכִינָהּ וְתַמְלָא כְּדָה וְתַעֲל,
וְתוֹרֵד כְּדָה מְעַל שְׂכִמָּה, כָּל
הַפּוֹרֵעַ פּוֹרֵעַ בְּכִרוּךְ, וְתַמְלָא כְּדָה
וְתַעֲל, כָּל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם,
עוֹלָה וְדָאִי מִן הַגִּלוּת אֵל בַּעֲלָה.
בְּשִׁעָה הַזֹּה הִיא אוֹמְרַת לְצִדִּיק,
וְתֵאמֹר שְׁתֵּה אֲדוֹנִי וְגַם גְּמֻלִיךָ
אֲשַׁקֶּה, שָׁהִם גְּמוּלִי חֻלָּב.

וְעוֹד חוּל"ם נִקְרָא הַעֲמוּד
הָאֲמִצְעִי לְמַח, וְחִיר"ק אֵל הַלֵּב,
שׁוּר"ק נִקְרָא בְּקִשְׁרָא שֶׁל שְׁנֵיהֶם,
וְעוֹד חוּל"ם נִקְרָא בְּכָל צִד הַיָּמִין.
זֶהוּ שְׁפָתוֹב עַל כָּל קִרְבָּנְךָ תִּקְרִיב
מִלַּח. וְחִיר"ק נִקְרָא בְּכָל צִד
הַשְּׂמָאל, וְהוּא שׁוּר"ק הַקִּשְׁרָא שֶׁל
שְׁנֵיהֶם. וְעוֹד חוּל"ם נִקְרָא בְּאֵם
הַעֲלִינָה יוֹם הַכַּפּוֹרִים שֶׁהוּא
עֲשׂוֹר, וְכוּ יִהְיֶה מוֹח"ל וְסוֹלַח
חֲטָאֵי עַמּוֹ, וְחִיר"ק נֶאֱמַר בְּאֵם
הַתַּחֲתוֹנָה וְכוּ חוּר"ק עָלִיו שְׁנִיו
עַל סַמָּא"ל, שֶׁהַשְׁתַּעֲבִיד בְּכַנּוּי
הַשְּׂכִינָה בְּגֻלוּת.

דְּבַר אַחֵר, נִשְׂאוּ נִהְרוּת קוֹלָם,
זֶה פְּעָמִים שְׁמִיחֲדִים יִשְׂרָאֵל אֶת
הַקּוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמַעֲלִים לוֹ בּוֹ
קוֹל עָרֵב וּבִקֵּר וְצִהָרִים, שֶׁהֵם
יָמִין וְשְׂמָאל, בְּשְׁנֵיהֶם מַעֲלִים
קוֹל, שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמִצְעִי. לְמִי
מַעֲלִים אוֹתוֹ? לְאֵם הַעֲלִינָה,
שֶׁהוּא עֲשָׂרִים וְחֲמִשׁ בִּימִין
וְעֲשָׂרִים וְחֲמִשׁ בְּשְׂמָאל עָרֵב
וּבִקֵּר, וְהֵם חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בִינָה,
קוֹרְאִים לוֹ כְּהֵם, שִׁיּוֹרֵד אֶל צְדִיק
וְצִדִּיק.

שְׁהִיא ד"ף בְּשׁוּק יָמִין, וְהִיא כְּדָה
עַל שְׂכִמָּה בְּשׁוּק שְׂמָאל, שֶׁהֵן שְׁנֵי
עֲמוּדֵי אֲמָת, וּמִשּׁוּם זֶה יִשְׂאוּ
נִהְרוּת דְּכָהִם, ד"ף י"ם, וְהוּא ד"ף

שְׂכִמָּה בְּשׁוּקָא שְׂמָאלָא,

בְּעֶשְׂרִים וָאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁל בְּרוּךְ
שֶׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד שֶׁל
עֲרִבִית, וְהוּא ד"ף בְּעֶשְׂרִים
וָאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁחִירִית, וְסוּד
הַדָּבָר - וְשִׁמְתִי פ"דכ"ד
שֶׁמְשׁוֹתֶיךָ, וְהִיא כד"ה בְּשִׁנְיָהּ,
וְאֵל יֵשֶׁב ד"ף נִכְלָם.

וְצִרִיךְ שֶׁלֹּא יִשְׁמַע קוֹל בְּהֵוֹא
דָּף, אֲלֵא יִשְׁאוּ נְהֻרוֹת, לֹא כְּתוּב
נִשְׂאוּ אֲלֵא יִשְׂאוּ, בְּשִׁבִּיל, עַל
כֶּתֶף יִשְׂאוּ. בְּאוֹתוֹ זְמַן וְתַמְלֵא
כְּדָה וְתַעַל, וְתֹאמַר שְׁתֵּה אֲדוֹנִי
וְגַם לְגַמְלִיךְ אֲשַׁקֶּה, אֵלּוּ הֵם
מֵאֲתִים אַרְבָּעִים וְשִׁמּוֹנֵה תְּבוֹת
שֶׁל אַרְבַּע הַפְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל הַיַּחְוֹד
שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, שֶׁבְּכֻלָּם הֵם
מֵאֲתִים אַרְבָּעִים וְשִׁמּוֹנֵה
הָאֵיבָרִים שֶׁפְּלוּלִים בְּבִרְיַת שְׁהוּא
צָדִיק, כָּלָם נִשְׁקִים עַל יְדֵי
הַשְּׂכִינָה, שְׁהוּא כ"ד י"ם.

עֶשְׂרִים וָאַרְבַּע הַסְּפָרִים שֶׁל
הַתּוֹרָה, וְדֹאֵי הֵם כ"ד שְׁנֵתַמְלֵא
מִן הַיָּם הַעֲלִיּוֹן שֶׁל הַתּוֹרָה, שְׁהִיא
כְּלֻלוֹת שֶׁל חֲמִשִּׁים אוֹתִיּוֹת
הַיַּחְוֹד, שֶׁהֵם עֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ
וְעֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ שְׁמִינְדִים בְּהֵן
אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא פְּעָמִים,
וּכְשֶׁעוֹלֶה י"ם חֲמִשִּׁים, זֶהוּ יִשְׂאוּ
נְהֻרוֹת דְּכֻסִּים, בְּהַפּוֹךְ אוֹתִיּוֹת
ד"ף, וְהוּא כ"ד, וְדָף הוּא צָדִיק
בְּכַד הַזֶּה, מִשּׁוֹם שְׁהוּא שְׁבוּר
בְּגִלוּת, הַשְּׂכִינָה שְׁהִיא כַּד עָלֶיהָ
נֹאמַר לֵב נִשְׁכָּר וְנִדְפָּה אֱלֹהִי"ם
לֹא תִבְזֶה, צָדִיק הוּא דָּף בְּמִים
שֶׁל הַתּוֹרָה.

וְהוּא כְּתִית בְּשִׁמְן שֶׁל הַתּוֹרָה.
זֶהוּ שְׁכָתוּב שְׁמֵן כְּתִית. מִתִּי?
בְּזִמְנָה שֶׁהִסְתַּלַּק ו' מִן ה', וְנִשְׁאַרְה
ד', דִּלַת וְדֹאֵי, וּבְשִׁבִּיל זֶה שְׁמֵן
כְּתִית רְבִיעִית הַהִין, רְבִיעִית ה"א
וְדֹאֵי, שְׁחִזְרָה דִּל"ת, וְאוֹתוֹ כְּתִית
הוּא ו' זְעִירָה, הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל ה',
וְעָלִיו נֹאמַר בִּינִי וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אוֹת הוּא לְעוֹלָם, אוֹת ה' וְדֹאֵי,

דְּאִינוּן תְּרִי סְמִכֵי קָשׁוּט, וּבִגִּין דָּא יִשְׁאוּ נְהֻרוֹת
דְּכֻסִּים, ד"ף י"ם, וְאִיהוּ ד"ף בְּכ"ד אֲתוּוֹן
דְּבְרוּךְ שֶׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד דְּעֲרִבִית,
וְאִיהוּ ד"ף בְּכ"ד אֲתוּוֹן דְּשְׁחִירִית, וְרִזָּא דְּמִלָּה
וְשִׁמְתִי פ"דכ"ד שְׁמִשׁוֹתֶיךָ (יִשְׁעִיה נד יב), וְאִיהִי
כְּד"ה בְּתַרְוִיָּהּ, וְאֵל יֵשׁוּב ד"ף נִכְלָם.

וְצִרִיךְ דִּלָּא אֲשַׁתְּמַע קָלָא בְּהֵוֹא דָּף, אֲלֵא
יִשְׂאוּ נְהֻרוֹת, נִשְׂאוּ לֹא כְּתִיב אֲלֵא
יִשְׂאוּ, בִּגִין עַל כֶּתֶף יִשְׂאוּ, בְּהֵהִיא זְמַנָּא (בְּרֵאשִׁית
כד טז) וְתַמְלֵא כְּדָה וְתַעַל, וְתֹאמַר שְׁתֵּה אֲדוֹנִי
וְגַם לְגַמְלִיךְ אֲשַׁקֶּה, אֵלּוּן אִינוּן רַמ"ח תִּיבִין
דְּאַרְבַּע פְּרָשִׁיין דִּיחֻדָּא דְּקְרִיאַת שְׁמַע,
דְּבְכָלְהוּ אִינוּן רַמ"ח אֲבָרִים דְּכָלִּילָן בְּבִרְיַת
דְּאִיהוּ צָדִיק, כְּלָהוּ אֲתַשְׁקִיין עַל יְדֵי שְׂכִינְתָּא,
דְּאִיהוּ כ"ד י"ם.

כ"ד סְפָרִין דְּאוֹרִיִּיתָא, וְדֹאֵי אִינוּן כ"ד
דְּאֲתַמְלִי מִן יָמָא עֲלָאָה דְּאוֹרִיִּיתָא,
דְּאִיהִי כְּלִילָא דְּחֲמִשִּׁין אֲתוּוֹן דִּיחֻדָּא, דְּאִינוּן
כ"ה וְכ"ה, דְּמִיַּחְדִּין בְּהוּן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
תְּרִין זְמַנִּין, וְכַד סָלִיק י"ם חֲמִשִּׁין, דָּא אִיהוּ
יִשְׂאוּ נְהֻרוֹת דְּכֻסִּים, בְּהַפּוֹךְ אֲתוּוֹן דָּף וְאִיהוּ
כ"ד, וְדָף אִיהוּ צָדִיק בְּהֵאֵי כַד, בִּגִין דְּאִיהוּ
תְּבִירָא בְּגִלוּתָא, שְׂכִינְתָּא דְּאִיהִי כַד עָלֶיהָ
אֲתַמַּר (תְּהִלִּים נא יט) לֵב נִשְׁכָּר וְנִדְפָּה אֱלֹהִי"ם לֹא
תִבְזֶה, צָדִיק אִיהוּ דָּף בְּמִיָּא דְּאוֹרִיִּיתָא.

וְאִיהוּ כְּתִית בְּמִשְׁחָא דְּאוֹרִיִּיתָא, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב (בְּמִדְבָר כח ה) שְׁמֵן כְּתִית, אִימְתִי,
בְּזִמְנָא דְּאִסְתַּלַּק ו' מִן ה', וְאֲשַׁתְּאַרְת ד',
דִּלַת וְדֹאֵי, וּבִגִין דָּא שְׁמֵן כְּתִית רְבִיעִית
הַהִין, רְבִיעִית ה"א וְדֹאֵי, דְּאֲתַחֲזַרְת דִּל"ת,
וְהֵהוּא כְּתִית אִיהוּ ו' זְעִירָא, שְׁלִימוֹ דָּה',
וְעָלֶיהָ אֲתַמַּר (שְׁמוֹת לא יז) בִּינִי וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אוֹת הוּא לְעוֹלָם, אוֹת ה' וְדֹאֵי, וּבִגִין דָּא

אתקריאתה' על שמי, יום הששי, ה"א דששי.
מקולות מים רבים (תהלים צג ד), אלין שבע (קלון)
שמהן, דמתפלגין לשבעה נהרות,
וכלהון מתפלגין בההוא נהר דנפיק מעדן,
ואינון בהבו ליהו"ה, שבע אינון דאזלין על
שבע שמהן, דאינון אבגית"ץ וכו', ואינון
שבע ספירן, (שם כט ג) קול יהו"ה על המים דא
חס"ד ואיהו אבגית"ץ, דמתפמן מיא
דאורייתא, קול יהו"ה בפח דא קר"ע שט"ן
ודא גבור"ה, קול יהו"ה בדהדר דא נג"ד יכ"ש
ודא תפאר"ת, פסאו פשמ"ש נגד"י (שם פט
לז), וביה אתמר למשה (שמות לד י) נגד כל עמך
אעשה נפלאות, קול יהו"ה שובר ארזים (תהלים
כט ז) דא בט"ר צת"ג ודא נצ"ח, קול יהו"ה
חוצב להבות אש דא חק"ב טנ"ע ודא הו"ד,
קול יהו"ה יחיל מדבר דא יג"ל פז"ק דאיהו
יסו"ד, הר סיני, קול יהו"ה יחולל אילות דא
שק"ו צי"ת ודא מלכו"ת, דעלה אתמר (שם כב
א) למנצח על אילת השחר, ודא איהו מקולות
מים רבים.

אדירים משפרי ים (שם צג ד), אלין טעמי
דאורייתא, דאתמר בהו (שם מב ח) כל
משפריה וגליה עלי עברו, ואלין אינון זרק"א
מק"ף שופ"ר הול"ף סגולת"א. (דף נח
ע"ב) זרק"א, קו דיוקנא דאת ו', רישא דיליה
י', תלת גלגלים (נ"א אית) סלקין ביה בימא
דאורייתא, ואינון סגו"ל (נ"א סגולתא), וכל גלגל
סליק לי' גלגלים לעילא, והאופנים ינשאו
לעמיתם (יחזקאל א כ), ולזמנא דינשאו האופנים
לעומתם, מיד נשאו נהרות יהו"ה, תרין
נקודין דאינון סגולת"א סלקין לההיא נקודה
חדא על גדפוי, ואתעבידו י"ה, ודא איהו
נשאו נהרות יהו"ה, אינון ב' נקודין דא, י'

ומשום זה נקראת ה' על שמו,
יום הששי, ה"א של הששי.
מקלות מים רבים, אלו שבעה
(קולות) שמות, שנקלקים לשבעה
נהרות, וכלם נחלקים באותו
נהר שיצא מעדן, והם בהבו
ליהו"ה, שבעה הם שהולכים על
שבעה שמות, שהם אבגית"ץ
וכו', והם שבע ספירות. קול
יהו"ה על המים זה חסד, והוא
אבגית"ץ, שמשם המים של
התורה. קול יהו"ה בפח, זה
קר"ע שט"ן, וזו גבורה. קול
יהו"ה בדהדר, זה נג"ד יכ"ש, וזה
תפארת, פסאו פשמ"ש נגד"י,
ובו נאמר למשה נגד כל עמך
אעשה נפלאות. קול יהו"ה שובר
ארזים (תהלים כט), זה בט"ר צת"ג,
וזה נצ"ח. קול יהו"ה חוצב
להבות אש, זה חק"ב טנ"ע, וזה
הו"ד. קול יהו"ה יחיל מדבר, זה
יג"ל פז"ק, שהוא יסו"ד, הר
סיני, קול יהו"ה יחולל אילות,
זה שק"ו צי"ת, וזו מלכות,
שעליה נאמר למנצח על אילת
השחר, וזהו מקלות מים רבים.
אדירים משפרי ים, אלו טעמי
התורה, שנאמר בהם כל משפריה
וגליה עלי עברו, ואלו הם זרק"א
מק"ף שופ"ר הול"ף סגולת"א.
זרק"א, קו דמות של האות ו',
הראש שלו י', שלשה גלגלים (ש)
עולים בו פים של התורה, והם
סגו"ל (סגולתא), וכל גלגל עולה
לי' גלגלים למעלה, והאופנים
ינשאו לעמיתם, ובזמן שינשאו
האופנים לעמיתם, מיד נשאו
נהרות יהו"ה, שתי נקודות שהן
סגולת"א עולות לאותה נקודה
אחת על כנפו, ונעשים י"ה, וזהו
נשאו נהרות יהו"ה, הם שתי
נקודות של א', י' למעלה וי'
למטה, עולים וי' על (כנפיו)
הכנפים, ולאן עולים? אלא

החשבון שלהם לחשבון השם של יהו"ה, וכשמעלים אותה על פניהם, לקבל עליהם עלת העלות שיוֹרֵד על גביהם.

ועוד זרק"א, הוא יפה נוף משוש כל הארץ, הוא ז', יום השביעי, וזה צדיק, והוא ענף מגוף האילן, שהוא העמוד האמצעי. הר ציון ירפתי צפון, זו נקדה אחת, י' (א) זעירה, אות הברית, ועליה נאמר נשאו נהרות יהו"ה, ומה הוא? ירפתי צפון, שמעלים אותה אל יהו"ה שהוא בעלה, וכשמעלים אותה אליו, נקראת הנקדה ההיא קרית מלך רב.

באותו זמן שעולה אותה נקדה בשתי ירכים, מקבלות אותה שתי זרועות, שהן ב' נהרות עליונים, ומעלים אותה בעמוד האמצעי, וזהו נשאו נהרות קולם, שתי ירכים מוליכות אותה לבעלה, ושתי זרועות הן מקבלות אותה אל בעלה, ומשום זה שני נהרות נאמר בהם נשאו נהרות יהו"ה, ושני השניים ישאו נהרות.

ועוד נאמר בה עליה וירידה, כמו זה, כשמעלים אותה לעמוד האמצעי נאמר בו נשאו נהרות קולם, אבל כשמוֹרִידים אותה אל הצדיק, נאמר בו ישאו נהרות דכים, ומה שהיה סגולה למעלה כמו זה: כשיוֹרֵד אל הצדיק נעשית סגול כמו זה: , ומשום זה, מה שהיתה למעלה נטלה (חזרה) למטה, ומשום זה נקראת בצדיק דכים.

ובה המים התחתונים בוכים, משום שהם שערי דמעה, ועליהם נאמר שערי דמעה לא ננעלו, ומשום שהיא הדמעה שלהם, דכים ודאי, וצדיק בה

לעילא וי' לתתא, סלקין ו' על (גרפוי) גרפין, ולאן סלקין, אלא חושבנא דלהון לחושבן שמא דיהו"ה, וכד סלקין לה על גרפייהו, לקבלא עלייהו עלת העילות, דנחית על גרפייהו.

ועוד זרק"א איהו יפה נוף משוש כל הארץ (תהלים מח ג), איהו ז', יום השביעי, ודא צדיק, ואיהו ענפא מגופא דאילנא, דאיהו עמודא דאמצעייתא, הר ציון ירפתי צפון דא נקודה חדא י' (נ"א א) זעירא אות הברית, ועלה אתמר (שם צג ג) נשאו נהרות יהו"ה, ומאי ניהו ירפתי צפון (שם מח ג), דסלקין לה לגביה דיהו"ה דאיהו בעלה, וכד סלקין לה לגביה אתקריאת ההיא נקודה קרית מלך רב.

בההיא זמנא דסלקת ההיא נקודה בתרין ירכי, מקבלין לה תרין זרועין, דאינון ב' נהרות עלאין, וסלקין לה בעמודא דאמצעייתא, ודא איהו נשאו נהרות קולם (שם צג ג), תרין ירכין אזלין לה לגבי בעלה, ותרין זרועין אינון מקבלין לה לגבי בעלה, ובגין דא תרין נהרות אתמר בהון נשאו נהרות יהו"ה, ותרין תניינין ישאו נהרות (שם).

ועוד אתמר בה סליקו ונחיתו, פגוונא דא, פד סלקין לה לגבי עמודא דאמצעייתא אתמר ביה נשאו נהרות קולם, אבל פד נחתין לה לגבי צדיק אתמר ביה ישאו נהרות דכים, ומה דהוה סגולה לעילא פגוונא דא פד נחתא לגבי צדיק אתעבידת סגול פגוונא דא ובגין דא מה דהות לעילא אתנשלת (נ"א אתחזרת) לתתא, ובגין דא אתקריאת בצדיק דכים.

ובה מים התחתונים בכאן, בגין דאינון תרעין דדמעה, ועלייהו אתמר שערי דמעה לא ננעלו, ובגין דאיהי דמעה דלהון, דכים ודאי,

ד"ף ז"ם, וְהָרִי פָּרְשׁוּהוּ אֶל יֵשׁב
דָּף נִכְלָם, וּבֹו אֶל דְּמַעְתִּי אֶל
תַּחֲרֹשׁ, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר צַעֲקַת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי.

הַתְנוּעָה שֶׁמַּעֲלָה אוֹתָהּ לְבַעֲלָהּ
זֶה רַב־יָע, וּבִאֲוָתוֹ זָמַן נִקְרָא
זָק"ף גְּדוּ"ל, וְהִיא נִקְרָאת קְרִית
מֶלֶךְ רַב, וְאִיפֹה הוּא זֹקֵף אֵלָיו?
בְּשָׁנֵי נִהְרֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם יִמְנָךְ
יְהו"ה נֶאֱדָרִי בַּפֶּחַ יִמְנָךְ יְהו"ה
תִּרְעַץ אוֹיֵב, וְעָלֶיהֶם נֶאֱמַר
נַעֲמֹת בִּימִינְךָ נֶצַח. מִה זֶה
בִּימִינְךָ? זֶה גְּדֻלָּה, בִּאֲוָתוֹ זָמַן
נִקְרָא זָק"ף גְּדוּ"ל, וּכְשִׁינֻדָּת
בְּצַדִּיק נִקְרָאת זָק"ף קֹט"ן. וְמִה
הִיא הַתְנוּעָה שֶׁמֹּרִידָה אוֹתָהּ?
זֶה תְּבִיר, רַב־יָע לִימִין, אֶרֶץ
אֲפִים עַל בִּינוֹנִים, וּבֹו הוּא
מֶאֱרִיף. תְּבִיר לְשִׁמְאֵל, שְׁכֻרֹן
הַרְשָׁעִים, אֶחָד עוֹלָה בְּתַקִּיעַ"ה
וּמֶאֱרִיף בָּהּ, וְאֶחָד מֹרִיד אוֹתָהּ
בְּשִׁבְרִים. שְׁלֹשָׁל"ת זֶה תְּרוּעָה,
הַקָּשֶׁר שֶׁל שְׁנֵיהֶם, דִּיּוֹקְנוֹ שֶׁל
שׁוּר"ק שְׁלִמְטָה, בְּשִׁלְשָׁל"ת
עוֹלָה, בְּשׁוּר"ק יוֹרֵד, זֶהוּ סֶלֶם
(חל"ם) שְׁעוֹלָה לְמַעַלָּה, וְזֶהוּ סֶלֶם
(חירק) שְׁיֹרֵד לְמַטָּה, וְהֵינּוּ דְרָגָא
שְׁנֵי טַעֲמִים.

וְעֲנוֹי שֶׁל הַשְׁכִּינָה, אֵף עַל גִּב
שְׁהִיא בְּשִׁלְשָׁה צְדָדִים, בְּתַקִּיעַ"ה
שְׁהִיא דִּין הַרְפָּה רַפָּה,
וּבְשִׁבְרִים שֶׁהוּא דִּין הַקָּשָׁה
דְּג' שֶׁגְּבוּרָה, אֵין לָהּ עֲנוֹי כְּעֲנוֹי
שֶׁל בְּעָלָה שְׁהִיא תְּרוּעָה,
שְׁלֹשָׁל"ת, וְסוּד הַדְּבָר - אֵין קוֹל
עֲנוֹת גְּבוּרָה, זֶה שְׁבָרִים, וְאֵין
קוֹל עֲנוֹת חִלּוּשָׁה, זֶה תַּקִּיעַ"ה,
אֶלָּא קוֹל עֲנוֹת אֲנָכִי שְׁמַע, זֶה
תְּרוּעָה, שְׁעוֹלָה כְּעֲנוֹי, זֶה אַחֵר
זֶה כְּתְרוּעָה, וּמִשּׁוֹם זֶה אֲשָׁרִי
הָעַם יוֹדְעֵי תְּרוּעָה, אֵף עַל גִּב
שְׁהַשְׁכִּינָה הִיא כְּעֲנוֹי מִיָּמִין

וְצַדִּיק בָּהּ דְּיָד יָ"ם, וְהִיא אוֹקְמוּהוּ (שם עַד
כא) אֶל יֵשׁוּב דָּף נִכְלָם, וּבִיָּה אֶל דְּמַעְתִּי אֶל
תַּחֲרֹשׁ (שם לט יג), וְעָלָה אֶתְמַר (שְׁמוֹת ג ט) צַעֲקַת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי.

הַתְנוּעָה דְּסָלִיק לָהּ לְגַבִּי בְּעָלָה דָּא רַב־יָע,
וּבִיָּה הוּא זָמַנָּא אֶתְקָרִי זָק"ף גְּדוּ"ל,
וְאִיִּי אֶתְקָרִיאת קְרִית מֶלֶךְ רַב, וּבָאֵן אִיִּהוּ
זָקָא לְגַבִּיָּה, בְּתִרִין נִהְרֹת, דְּאֶתְמַר בְּהוּן (שם
טו ו) יִמְנָךְ יְהו"ה נֶאֱדָרִי בַּפֶּחַ יִמְנָךְ יְהו"ה
תִּרְעַץ אוֹיֵב, וְעָלִיָּהּ אֶתְמַר (תְּהִלִּים טז יא) נַעֲמֹת
בִּימִינְךָ נֶצַח, מֵאִי בִּימִינְךָ דָּא גְּדוּלָּה, בִּיָּה הוּא
זָמַנָּא אֶתְקָרִי זָק"ף גְּדוּ"ל, וְכַד נִחְתַּת בְּצַדִּיק
אֶתְקָרִיאת זָקֵף קֹט"ן, וּמֵאִי אִיִּי הַתְנוּעָה דְּקָא
נְחִית לָהּ, דָּא תְּבִיר, רַב־יָע לִימִינָא, אֶרֶץ
אֲפִים עַל בִּינוֹנִים, וּבִיָּה אִיִּהוּ מֶאֱרִיף, תְּבִיר
לְשִׁמְאֵל, תְּבִירוֹ דְּחִיבָא, חַד סָלִיק
בְּתַקִּיעַ"ה וּמֶאֱרִיף בָּהּ, וְחַד נְחִית לָהּ
בְּשִׁבְרִים, שְׁלֹשָׁל"ת דָּא תְּרוּעָה קְשׁוּרָא
דְּתְרוּיָהּ, דִּיּוֹקְנָא דְּשׁוּר"ק דְּלִתְתָּא,
בְּשִׁלְשָׁל"ת סֶלְקָא, בְּשׁוּר"ק נְחִיתָא, הֵאִי אִיִּהוּ
סֶלֶם (ג"א חל"ם) דְּסֶלְקָא לְעִילָא, וְהֵאִי אִיִּהוּ סֶלֶם
(ג"א חירק) דְּנְחִיתָא לְתִתָּא, וְהֵינּוּ דְרָגָא תְּרִי
טַעֲמִי.

וְעֲנוֹיָא דְּשְׁכִינָתָא אֵף עַל גִּב דְּאִיִּי בְּתִלָּת
סְטָרִין, בְּתַקִּיעַ"ה דְּאִיִּי דִּינָא רַפָּיָא
רַפָּה, וּבְשִׁבְרִים דְּאִיִּי דִּינָא קְשִׁיָּא דְּג' שֶׁ
גְּבוּרָה, לִית לָהּ עֲנוֹיָא כְּעֲנוֹיָא דְּבַעֲלָה דְּאִיִּי
תְּרוּעָה, שְׁלֹשָׁל"ת, וְרָזָא דְּמָלָה אֵין קוֹל עֲנוֹת
גְּבוּרָה (שְׁמוֹת לב יח) דָּא שְׁבָרִים, וְאֵין קוֹל עֲנוֹת
חִלּוּשָׁה דָּא תַּקִּיעַ"ה, אֶלָּא קוֹל עֲנוֹת אֲנָכִי
שׁוּמַע דָּא תְּרוּעָה, דְּסֶלְקָא כְּעֲנוֹיָא דָּא בְּתֵר
דָּא כְּתְרוּעָה, וּבְגִין דָּא אֲשָׁרִי הָעַם יוֹדְעֵי
תְּרוּעָה (תְּהִלִּים פט טז), אֵף עַל גִּב דְּשְׁכִינָתָא אִיִּי כְּעֲנוֹיָא וּמֶשֶׁמָּאֵלָא,

ומשמאל, אין ענוי כענוי של בעלה, תרועה שהיא תורעה עיני פנים, והיא התרועה שלו, ומשום זה אשרי העם יודעי תרועה.

דבר אחר, קול ענות אנכי שמע, זהו ענוי של אנכי שמע, שהיא צועקת בכל יום למעלה, היא ובניה, וקוראים לו פעמים ערב ובקר שמע ישראל, וכל אדם שיש לו ענוי מהשכינה, שהיא עניה בגלות, רחוקה מבעלה, וקורא לו בכל יום שמע ישראל, שירד אליה, ודאי עליו נאמר קול ענות אנכי שמע, קול של הענוי של העניה אנכי שמע.

קם אחד עם קלע, וזו שכינה תחתונה, ואחד עם קשת, זה ברית צדיק, עליו נאמר שופ"ר הול"ף פז"ר גדו"ל, החצים שלה הם הצדיקים של ישראל שקבלו ברית, שבזכותו יוצאים מן הגלות, וסוד הדבר - הא לכם זרע, שהם טפות, וזו זרק"א.

קמו תנאים ואמוראים שלמעלה וברכו אותו, ואמרו: מטרה (עטרה) תהא מגנה עליך מהחצים בגלות, עליך נאמר לא תירא מפחד לילה מחץ יעוף יומם, וקשת וחץ של צד הקדשה יגן עליך, ותחת כנפיו תחסה צנה וסחרה אמתו, צנה - זו שכינה תחתונה, וסחרה - זו שכינה עליונה, אמתו - זה העמוד האמצעי.

קם הוא ואמר: תנאים תנאים, משנה תהיה בעזרתכם ולא תשתנו מרחמים לדין, ההלכה הולכת לימינכם להתגבר בה על שונאים, קבלה תתקבל תפלתכם, בריאת מוציאה אתכם ואת בניכם מן הגלות ומשעבוד ודין של אותו הממנה על הגלות על בניכם. מיד שברך אותם עלה למקומו.

לית ענויאי כענויאי דבעלה, תרועה דאיהי תור"ה עי"ן אנפין, ואיהי תרועה דיליה, ובגין דא (דף מח ע"א) אשרי העם יודעי תרועה.

דבר אחר קול ענות אנכי שומע (שמות לב יח). דא איהו ענויאי דאנכי שומע, דאיהי צווחת בכל יומא למעלה, היא ובנהא, וקראן ליה תריין זמנין ערב ובקר שמע ישראל, וכל בר נש דאית ליה ענוי משכינתא, דאיהי עניא בגלותא, רחיקא מן בעלה, וקרא ליה בכל יומא שמע ישראל, דיהא נחית לגבה, ודאי עליה אתמר קול ענות אנכי שמע, קול דענויאי דהאי עניא אנכי שמע.

קם אחד בקירטא ודא שכינתא תתאה, וחד בקשתא דא ברית צדיק, עליה אתמר שופ"ר הול"ף פז"ר גדו"ל, גירין דילה אינון צדיקים דישאל דקבילו ברית, דבזכותיה נפקין מגלותא, ורזא דמלה (בראשית מז כג) הא להם זרע, דאינון טיפין ודא זרק"א.

קמו תנאין ואמוראין דלעילא ובריכו ליה, ואמרו מטרה (נ"א עטרה) תהא אגנית עלך מחצים בגלותא, עלך אתמר (תהלים צא ה) לא תירא מפחד לילה מחץ יעוף יומם, וקשתא וחצא דסטרא דקדושה יגן עלך, ותחת כנפיו תחסה צנה וסחרה אמתו, צנה דא שכינתא תתאה, וסחרה דא שכינתא עלאה, אמתו דא עמודא דאמצעיתא.

קם איהו ואמר תנאין תנאין משנה תהא בעזרייכו, ולא תשתניאו מרחמי לדינא, הלכה אזלת לימינא דלכון, לאתגברא בה על שנאכון, קבלה תתקבל צלותכון, ברייתא אפיקת לכון ולבניכו מגלותא, ומשעבודא ודינא דההוא דממנא על גלותא על בניכו, מיד דבריה לון סליק לאתריה.

קם רבי שמעון בקדמיתא פתח ואמר, תנא
תנא אסתמר לך, דהא קירטא לגבך, ודא
שכינתא, ובה אודריקו תלת אבנין, דאינון
תלת טפין דמוחא עלאין, דאינון י"י,
ו' ו' ו', ונכללו בחדא בתבונה ובדעת.

אמר לו: רבי, שים בסלע קנך,
שהרי הקשת לגביך, שהיא אות
הברית, השמר מהחצים שלו,
שהם שלש ו' ו' ו', שעולים
שמונה עשרה בחד שבון, וזה ח"י
העולמים.

קם התנא השני ואמר לו: הרי
תנא שמסיע לך, ברמח, שהוא
כלול מארבע פרשיות, וזה ו'
שהוא העמוד האמצעי כולל שש
תבות היחוד, ומאתים ארבעים
ושמונה תבות שנאמר בו ושים
בסלע קנך.

שהרי קרני פדה אצלך, שהם שני
נביאי אמת, עליהם נאמר אצמיח
קרן לדוד, ומצמיח קרן ישועה.
מצד של השכינה נקרא קרני
פרה, מצד של השור - וקרני ראם
קרניו, והם משיח ראשון ושני י'
ו', בית ראשון ושני ה"ה.

ושכינה נוטלת בגד מלכות מאש
אדמה ונצבעת בה, ונקראת אדם
פרה אדמה תמימה, אדמה ודאי
מצד הגבורה, תמימה מהצד של
אותו שנאמר בו התהלך לפני
והיה תמים, אשר אין בה מום
מצד של יעקב שאין בו פסלת,
שנאמר בו ויעקב איש תם, יעקב
שלמעלה, ובדמותו יעקב
שלמטה. אשר לא עלה עליה על,
משעבוד הגלות, בגלל שהיא
נקראת שכינה העליונה, ולא
עוד, אלא שהיא נקראת שבת,
שהיא אסורה במלאכה, משום
שנקראת חרות.

בגין דאתקריאת חרות.

קם רבי שמעון בקדמיתא פתח ואמר, תנא
תנא אסתמר לך, דהא קירטא לגבך, ודא
שכינתא, ובה אודריקו תלת אבנין, דאינון
תלת טפין דמוחא עלאין, דאינון י"י,
ו' ו' ו', ונכללו בחדא בתבונה ובדעת.

אמר ליה רבי שים בסלע קנך, דהא קשתא
לגבך דאיהו אות הברית, אסתמר
מגירין דיליה, דאינון תלת ו' ו' ו', דסלקין
ח"י בחושבון, ודא ח"י עלמין.

קם תנא תניינא ואמר ליה, הא תנא דמסייע
לך, ברומחא דאיהו כלילא מארבע
פרשין, ודא ו' דאיהו עמודא דאמצעיתא,
כליל שית תיבין דיחודא, ורמ"ח תיבין
דאתמר ביה (במדבר כד כא) ושים בסלע קנך.

דהא קרני פדה לגבך, דאנון תרין נביאי
קשוט, עליהו אתמר (תהלים קלב יז) אצמיח
קרן לדוד, ומצמיח קרן ישועה מסטרא
דשכינתא אתקרי קרני פרה, מסטרא
דשור (דברים לג יז) וקרני ראם קרניו, ואינון
משיח ראשון ושני י' ו', בית ראשון
ושני ה"ה.

ושכינתא נטלא פורפירא מאשא סומקא
ואצטבעת בה, ואתקריאת סומקא
פרה אדמה תמימה (במדבר יט ב), אדומה ודאי
מסטרא דגבורה, תמימה מסטרא דההוא
דאתמר ביה (בראשית יז א) התהלך לפני והיה
תמים, אשר אין בה מום מסטרא דיעקב
דלית ביה פסולת, דאתמר ביה (שם כה כז) ויעקב
איש תם, יעקב דלעילא, ובדיוקניה יעקב
דלתתא, אשר לא עלה עליה על (במדבר יט

ב), משעבודא דגלותא, בגין דאיהי שכינתא
עלאה אתקריאת, ולא עוד אלא דאיהי
אתקריאת שבת, דאיהי אסור במלאכה,

וְשִׁלְמָה בְּגִינָה אָמַר (קהלת ז כג) אָמַרְתִּי אַחֲכָמָה
וְהִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי, בְּגִין פָּרָה אֲדוּמָה
דְּאִיְהִי מְטַהֶרֶת אֶת הַטָּמֵא וּמְטַמְּאָה אֶת הַטָּהוֹר
דְּאִתְעַסֵּק בָּהּ, וְרָזָא דְמִלָּה מִי יִתֵּן טָהוֹר מְטַמְּא
לֹא אֶחָד (איוב יד ד), מְטַהֶרֶת אֶת הַטָּמֵא מִסְטָרָא
דִּימִינָא, דְּכִהְנָא מִסְטָרָא דִימִינָא אֶתְקָרִי אִישׁ
טָהוֹר, בְּגִין דְּלִסְטָרָא (ג"א דִּסְטָרָא) דִּימִינָא אִיְהִי
מִיָּא דְאֹרִייתָא, אָף עַל גַּב דִּיהָא טָמֵא אֶתְדַּפִּי
בָּהּ, וּמְטַמְּאָת אֶת הַטָּהוֹר דָּא גְבוּרָה, דְּלִסְטָרָא
סמא"ל דְּנִפְל מְקַדּוּשְׁתִּיהּ, וּמָה דִּיהוּ טָהוֹר
סְאִיב לִיהּ, בְּגִין דְּשִׁלִּיט (דף מח ע"ב) עַל חֲיִילִין
דְּמִסְאָבוּ, וְכִהְנָא דְאִיְהוּ טָהוֹר כַּד הָוָה מְשַׁתַּדֵּל
לְקַרְבָּא לִיהּ לַעֲזֹאזֵל, הָוָה מְטַהֵר לְיִשְׂרָאֵל מִכָּל
חוּבִין דְּלִהוֹן, כְּמָה דְאֵתְ אָמַר (ויקרא טז ל) כִּי בַיּוֹם
הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם וְכוּ', וְאִיְהוּ
דִּיהוּ טָהוֹר הָוָה מְטַמְּא בִּיהוּא עֲזֹאזֵל, וְהָכִי
לְמִי נָדָה הָוָה כִּהְנָא מְטַהֵר לָהּ, וְאִיְהוּ הָוָה
מִסְתַּאֵב עַד עֲדָן רַמְשָׁא דִּיהוּ מִתְדַּפִּי.

וְעוֹד מְטַהֶרֶת אֶת הַטָּמֵא, כַּד נוֹלַד מִשָּׁה
אֶתְמַר בִּיהּ (לְגַבִּי בַת פְּרָעָה) (שמות ב ב) וַתֵּרָא
אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא, דְּחִמָּא עֲמִיָּה שְׂכִינְתָּהּ,
וּמִיד דְּנִגְעָה (אִיהִי) בִּיהּ בַּת פְּרָעָה אֶתְדַּפִּיָּאָת
וְאֶתְסִיָּאָת מְצֻרְעָתָא דִּילָהּ, וּמִשָּׁה אֶתְדַּבְּקַת בִּיהּ
צֶרַעַת, כְּמָה דְאֵתְ אָמַר (שם ד ו) וְהִנֵּה יָדוֹ מְצוּרַעַת
כְּשִׁלְגָה, דְּכִהְנָא זְמָנָא דְּנִגְעָה בִּיהּ בַּת פְּרָעָה,
פְּרַחַת שְׂכִינְתָּא מִנִּיהּ, וּבְגִין דָּא כַּד בָּעָא
לְאֶתְקַרְבָּא לְגַבִּיהּ בִּסְנָה, אָמְרָה לִיהּ אַל תִּקְרַב
הַלּוֹם שֶׁל נֶעְלִיף מֵעַל רִגְלֶיךָ (שם ג ה) עַד
דִּיתְפַּשְׁט מִהוּא גּוּפָא דְּנִגְעַת בִּיהּ בַּת פְּרָעָה,
תַּמָּן אַחֲזִי לִיהּ, דְּגּוּפָא דְּבַר נֶשׁ בִּהְיָא עֲלָמָא,
אִיְהוּ צֶרַעַת מִמְשָׁכָא דְּחוּיָא.

לְבַתָּר דְּאֶתְפַּשְׁט מִנִּיהּ, וְהִדְר לְגִנְתָּא דְּעֲדָן,
אֶתְלַבֵּשׁ בְּגוּפָא קְדִישָׁא דִּילִיהּ, וְדָא

וְשִׁלְמָה אָמַר בְּגִלְלָהּ, אָמַרְתִּי
אַחֲכָמָה וְהִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי,
בְּשָׁבִיל פָּרָה אֲדָמָה, שְׁהִיא
מְטַהֶרֶת אֶת הַטָּמֵא וּמְטַמְּאָה אֶת
הַטָּהוֹר שֶׁהִתְעַסֵּק בָּהּ, וְסוּד הַדְּבַר
- מִי יִתֵּן טָהוֹר מְטַמְּא לֹא אֶחָד,
מְטַהֶרֶת אֶת הַטָּמֵא מִן הַצֵּד שֶׁל
הַיָּמִין, שֶׁהִכְהֵן מִצֵּד הַיָּמִין נִקְרָא
אִישׁ טָהוֹר, מִשּׁוּם שֶׁלְּצֵד (שִׁצֵּד)
הַיָּמִין הִיא מִים שֶׁל הַתּוֹרָה, אָף
עַל גַּב שִׁיְהִיָּה טָמֵא, נְטָהָר בָּהּ,
וּמְטַמְּאָת אֶת הַטָּהוֹר זֶה גְבוּרָה,
שֶׁלְּצֵד סמא"ל שֶׁנִּפְל מְקַדְּשָׁתוֹ,
וּמָה שֶׁהִיָּה טָהוֹר טָמֵא אוֹתוֹ
מִשּׁוּם שֶׁשּׁוֹלֵט עַל חֵילוֹת
הַטָּמֵא, וְהִכְהֵן שֶׁהוּא טָהוֹר,
כְּשֶׁהִיָּה מִתְעַסֵּק לְקַרְבּוֹ לַעֲזֹאזֵל,
הִיָּה מְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל מִכָּל
חֲטֵאֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר כִּי בַיּוֹם
הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם
וְכוּ', וְהוּא, שֶׁהִיָּה טָהוֹר, הִיָּה
מִתְטַמֵּא בְּאוֹתוֹ עֲזֹאזֵל, וְכָף לְמִי
נָדָה הִיָּה הִכְהֵן מְטַהֵר אוֹתָהּ,
וְהוּא הִיָּה נְטָמָא עַד עַת עָרַב
שֶׁהִיָּה נְטָהָר.

וְעוֹד מְטַהֶרֶת אֶת הַטָּמֵא, כְּשֶׁנוֹלַד
מִשָּׁה נֶאֱמַר בּוֹ (אֶצֶל בַּת פְּרָעָה) וַתֵּרָא
אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא, שֶׁרְאֵתָה עִמּוֹ
שְׂכִינָהּ, וּמִיד שֶׁנִּגְעָה (הִיא) בּוֹ,
נְטָהָרָה וְנִרְפְּאָה מְצֻרְעָתָהּ,
וּבְמִשָּׁה נִדְּבָקָה צֶרַעַת, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר וְהִנֵּה יָדוֹ מְצֻרַעַת כְּשִׁלְגָה.
שְׂבָאוֹתוֹ זְמַן שֶׁנִּגְעָה בּוֹ בַּת
פְּרָעָה, פְּרַחָה מִמֶּנּוּ הַשְּׂכִינָה,
וּמִשּׁוּם זֶה, כְּשֶׁרְצָה לְהִתְקַרֵּב
אֵלֶיהָ בִּסְנָה, אָמְרָה לוֹ אַל תִּקְרַב
הַלּוֹם שֶׁל נֶעְלִיף מֵעַל רִגְלֶיךָ, עַד
שִׁיתְפַּשְׁט מֵאוֹתוֹ הַגּוּף שֶׁנִּגְעָה בּוֹ
בַּת פְּרָעָה, שֶׁם הִרְאָה לוֹ שְׁגוּף
הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה הוּא צֶרַעַת
מִעוֹר הַנֶּפֶשׁ.

אַחַר שֶׁהִתְפַּשְׁט מִמֶּנּוּ וְחִדַּר לָגַן
עֲדָן, הִתְלַבֵּשׁ בְּגוּף קָדוֹשׁ לוֹ, וְזֶהוּ
וְהִנֵּה שָׁבָה כְּבָשׁוֹ, וְכָף מִשָּׁה

התלבש בזה, וזהו והנה שבה כבשרו, כראשונה, שנאמר בו עצם מעצמי וכשר מבשרי, ומשום זה אמר לו של נעליך מעל רגליך, זה הגוף שהיה לו כנעל, אותו שנגעה בו בת פרעה והתלבש באחר, ובאותו זמן חזרה עליו השכינה.

ומשום זה נראה (הראה) לו באותות שעשה באות הראשונה, ואמר לו הבא נא ירך בחיקך וכו', ולמה בחיקך? כאן רומז, משכבת חיקך שומר פתחי פיך, והנה מצרעת כשלא, ואחר כך הראה לו שנטהר בתורה, זהו שכתוב בזה והנה שבה כבשרו.

ועוד, שכינה תחתונה היא עגלה ערופה, ומצד של פרה - שור, וזהו ופני שור מהשמאל, ומצד של עגלה - עגל בן בקר לחטאת, ופרה ודאי נקראת שכינה עליונה כשנוטלת מגבורה, ושכינה תחתונה עגלה כשנוטלת ממנו. ועוד קרני פרה - נצח והוד, בהם עמים ינגח יחדו, קרני ראם - חסד גבורה, שיעשה בהם קרב עם עמלק, וימחה אותו ואת זרעו מהעולם.

ועוד קרני פרה, אלו תלמידי חכמים שמתופחים זה עם זה בתורה ומתנגחים כמו שורים זה עם זה, משום שתורה שבעל פה היא מצד הגבורה, שנקראת אלהי"ם, וכו' פותחת התורה בראשית ברא אלהי"ם, בגלל זה תלמידי חכמים מתנגחים בתורה כמו שורים זה עם זה, ומשום זה יהו"ה כגבור יצא - מצד הגבורה, יריע - בתרועה, יצריח - בשברים, על איביו יתגבר - בתקיעה. באותו זמן כל הספירות

איהו והנה שבה כבשרו (שם ד ה), והכי אתלבש משה בזה, ודא איהו והנה שבה כבשרו, כקדמיתא דאתמר ביה (בראשית ב כג) עצם מעצמי וכשר מבשרי, ובגין דא אמר ליה של נעליך מעל רגליך (שמות ג ה), דא גופא דהוה ליה כנעל, ההוא דנגעה ביה בת פרעה, ואתלבש באחרא, ובההוא זמנא אהדרת עליה שכינתא. ובגין דא אתחזי (נ"א אחזי) ליה באותין דעבד באת קדמאה, ואמר ליה הבא נא ירך בחיקך וכו' (שם ד ו), ואמאי בחיקך, הכא רמיז משכבת חיקך שמור פתחי פיך (מכה ז ו), והנה מצורעת כשלא (שמות ד ו), ולבתר אחזי ליה דאתדכיא באורייתא, הדא הוא דכתיב בזה (שם) והנה שבה כבשרו.

ועוד שכינתא תתאה איהי עגלה ערופה, ומסטרא דפרה שור, ודא איהו ופני שור מהשמאל (יחזקאל א י), ומסטרא דעגלה, עגל בן בקר לחטאת (ויקרא ט ב), ופרה ודאי אתקריאת שכינתא עלאה כד נטלת מן גבורה, ושכינתא תתאה עגלה כד נטילת מניה.

ועוד קרני פרה נצח והוד, בהם עמים ינגח יחדיו (דברים לג יז), קרני ראם חסד גבורה, דיעביד בהון קרבא בעמלק, וימחי ליה ולזרעיה מן עלמא.

ועוד קרני פרה אלן תלמידי חכמים דמתופחין דא עם דא באורייתא, ומתנגחין כשורים דא עם דא, בגין דאורייתא דעל פה איהי מסטרא דגבורה דאתקרי אלהי"ם, וביה פתחת אורייתא בראשית ברא אלהי"ם, בגין דא תלמידי חכמים אינון מתנגחין באורייתא כשורים דא עם דא, ובגין דא יהו"ה כגבור יצא (ישעיה מב יג) מסטרא

דגבורה, יריע בתרועה, יצריח בשברים, על איביו יתגבר בתקיעה ביההוא

נוטלות מגבורה, והשם של יו"ד
ה"א וא"ו ה"א, ואפלו המלאכים
שלמעלה, וישראל שלמטה.
ואחר שנוטל מהם נקמה, יתמלא
רחמים על ישראל, ולפני שיהיה
נוטל נקמה מעמלק לא יושב
בכסא, ובאותו זמן שנוטל נקמה
מבני עשו, יבא לפיס את האילת,
והיא גוצ"ה ובוכה. זהו שכתוב
רחל מבכה על בניה, עד שנשבע
לה הקדוש ברוך הוא להעבירם
מהעולם, ויהרג בהם עד
שיצטבע הים מדמם, ויהרג בהם
עד שיתפרנסו מהם חיות הבר
שנים עשר שנים, ועופות השמים
שבע שנים.

ועוד געז"א, תלש"א, אזל"א
גרי"ש, געז"א בתרועה, ונותן
בהם סקילה, זהו שכתוב ונטה
עליה קו תהו ואבני בהו. תלש"א
בשברים, ת"ל א"ש, (וזה שרפה),
ת"ל זה חנק, כמו זה א"ש שרפה.
אזל"א גרי"ש בתקיעה, שהוא
כמו רמח להרג אותם בהרג.

שליש"ת, תרועה, לתפס אותם
אסורים בבית האסורים של
המלך, כמו שנאמר לאסר
מלכיהם בזקים וכו'. שופ"ר
הול"ף, פס"ק, מק"ף, קול
השופר עולה בתרועה כמו רמח,
לעורר עליהם קול תרועת
מלחמה, וזה שופ"ר הול"ף.
פס"ק זה שברים, שעושה להם
פסקות וקשרים (וקרטיז או וקרעין), וזו
מפת חרב והרג ואבדן. מק"ף
תרועה, זה חנק, וזהו הולף וחזק
מאד. מאד, זה מות שהתחזק
עליהם, כמו שמתן תורה.

ועוד אזל"א גרי"ש, השכינה
אומרת לקדוש ברוך הוא, גרש
האמה הזאת ואת בנה, אלו הערב

זמנא כל ספירן נטלין מגבורה, ושםא דיו"ד
ה"א וא"ו ה"א, ואפילו מלאכים דלעילא,
וישראל דלתתא.

ולביתר דנטיל נוקמא מנייהו, יתמלא רחמין
על ישראל, וקדם דיהא נטיל נוקמא
מעמלק, לא יתיב בכרסיא, ובההוא זמנא
דנטיל נוקמא מבני עשו, ייתי לפייסא
לאילתא, ואיהי געז"א ובוכה, הדא הוא
דכתיב (ירמיה לא יד) רחל מבכה על בניה, עד
דאומי לה קודשא ברין הוא לאעברא לון
מעלמא, ויקטול בהון, עד דיצטבע ימא מן
דמהון, ויקטול בהון עד דיתפרנסון מנהון
חיוון פרא תרי עשר שנין, ועופין דשמאי
שבע שנין.

ועוד געז"א, תלש"א, אזל"א גרי"ש, געז"א
בתרועה, ויהיב בהון סקילה, הדא הוא
דכתיב (ישעיה לד יא) ונטה עליה קו תהו ואבני
בהו, תלש"א בשברים ת"ל א"ש (ודא
שריפה), ת"ל דא חנק, כגוונא דא א"ש שריפה,
אזל"א גרי"ש בתקיעה, דאיהו פרומחא
לקטלא לון בהרג.

שליש"ת תרועה למתפש לון אסורין בבית
אסורין דמלכא, כמה דאת
אמר (תהלים קמט ה) לאסור מלכיהם בזקים וכו',
שופ"ר הול"ף, פס"ק, מק"ף, קלא דשופרא
סלקא בתרועה (דף מט ע"א) כרומחא, לעורר
עלייהו קול תרועת מלחמה, ודא שופ"ר
הול"ף, פסק דא שברים דעביד לון פסקות
וקטרין (נ"א וקרטיז או וקרעין), ודא מפת חרב והרג
ואבדן, מקף תרועה דא חנק, ודא איהו הולף
וחזק מאד (שמות יט ט), מאד דא מות דאתתקף
עלייהו, כגוונא דמתן תורה.

ועוד אזל"א גרי"ש, שכינתא אמרת לקודשא ברין הוא, גרש האמה

רב, שגִּרְשׁוּנִי מִהֶסְתַּפֵּחַ בְּנִחְלַת יְהוָה, גִּרְשׁ אוֹתָם מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וּמִן הָעוֹלָם הַבָּא, שְׁלֹא יִהְיֶה לָהֶם חֵלֶק עִם יִשְׂרָאֵל. שׁוֹפֵר הוֹלֵךְ, רְבִי־ע, שְׁנִי גְרִישִׁין, שְׁלֹשֶׁלֶת, בְּאוֹתוֹ זְמַן נוֹטֵל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רַמ"ח, שֶׁהוּא מֵאֲתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה תְּבוּת שֵׁשׁ בְּקִרְיַת שְׁמַע וְשֵׁשׁ תְּבוּת הַיְחוד, וְכֵה, וַיִּדְקֹר אֶת שְׁנֵיהֶם, זָכָר וְנִקְבָּה, זֶה סְמָא"ל וְנָחֵשׁ, וְרְבִי־ע דְּמוֹת דּוֹמָה שֶׁל רַמ"ח. שְׁנִי גְרִישִׁין, גִּרְשׁ אוֹתָם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. בְּאוֹתוֹ זְמַן, שְׁקֵר הַסּוֹס לְתַשׁוּעָה וְכו', שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹדֵף אַחֲרֵיהֶם, וְנוֹטֵל אוֹתָם בְּשְׁלֹשֶׁלֶת עַל צִוְּאָרָם, וְאַחֵר כֶּף הוֹרֵג אוֹתָם בְּרַמַּח, שֶׁהוּא רְבִי־ע. בְּרֵאשׁוֹנָה גִּרְשׁ אוֹתָם, וְאַחֵר כֶּף רֹדֵף אַחֲרֵיהֶם וְתַפֵּס אוֹתָם, וְאַחֵר כֶּף הֵרֵג אוֹתָם. וְרְבִי־ע וְשְׁנִי גְרִישִׁין וְשְׁלֹשֶׁלֶת, הֵם תְּקִיעַ שְׁבָרִים תְּרוּעָה. שְׁבָרִים, שֶׁבֶר תִּשְׁבֵּר מִצְבוֹתֵיהֶם, אֵלּוּ שְׁנֵי אֲמָר בָּהֶם וַיִּבְּאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהַתִּיצֵב עַל יְהוָה, בְּדִין עַל הַשְׁכִּינָה וְיִשְׂרָאֵל, שְׁנֵי אֲמָר בּוֹ וַיִּבֹּא גַם הַשָּׁטָן בְּתוֹכָם, זֶה סְמָא"ל שֶׁבֹא לְקַטֵּג עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלִדְוֹן אֶת הַשְׁכִּינָה, וְכִיּוֹן שֶׁהוּא מִבְּקֵשׁ דִּין עַל הַשְׁכִּינָה וּבְנִיָּה, כְּאֵלּוּ עוֹמְדִים עָלָיו. תְּרוּעָה, כֵּה תְּרוּעָם בְּשֶׁבֶט בְּרוֹזֵל. תְּקִיעַה, הוֹקֵעַ אוֹתָם לִיהוָה נֶגֶד הַשָּׁמַיִם, וְשׁוֹפֵר הוּא קוֹל, מִמֶּנּוּ יוֹצֵא קוֹל בְּתִקְיעַה שְׁבָרִים תְּרוּעָה. תְּקִיעַה מִן הַמֶּחֶם, שְׁבָרִים מִהֶלֶב, כִּמוֹ שְׁנֵי אֲמָר לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה וְגוֹמֵר, זֶהוּ זְבַחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה. הַקּוֹל בְּתְרוּעָה מִכְּנָפֵי רֵאָה, וְכֵלֶם נִכְלָלוּ בְּקִנְיָה וְרֵאָה, וְנִעְשׂוּ קוֹל, וּבְפֹה דְּבוּר.

הַזֹּאת וְאֵת בְּנֵה (בְּרֵאשִׁית כ"א י) אֵלֶיךָ עָרֵב רַב, (ש"א כו יט) דִּגְרִישׁוֹנִי מִהֶסְתַּפֵּחַ בְּנִחְלַת יְהוָה, גְּרִישׁ לֹן מִן עֲלָמָא דִּין וּמַעְלָמָא דְּאֵתִי, דְּלֹא יֵהָא לֹן חוּלְקָא עִם יִשְׂרָאֵל, שׁוֹפֵר הוֹלֵךְ, רְבִי־ע, שְׁנִי גְרִישִׁין, שְׁלֹשֶׁלֶת, בְּהֵהוּא זְמַנָּא נָטִיל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רַמ"ח, דְּאִיהִי רַמ"ח תִּיבִין דְּאִית בְּקִרְיַת שְׁמַע וְשִׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, וְכֵה (בְּמִדְבָר כ"ה ח) וַיִּדְקֹר אֶת שְׁנֵיהֶם, דְּכָר וְנִקְבָּא, דָּא סְמָא"ל וְנָחֵשׁ, וְרְבִי־ע דִּיּוֹקְנָא דּוּמִיָּא דְּרוּמ"ח.

שְׁנִי גְרִישִׁין, תְּרִיךְ לֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִן שְׁמִיָּא וְאַרְעָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא שְׁקֵר הַסּוֹס לְתַשׁוּעָה וְכו' (תְּהִלִּים ל"ג יז), דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רִדִּיף אַבְתְּרִיָּהּ, וְנָטִיל לֹן בְּשְׁלֹשֶׁלֶת עַל צִוְּאִיָּהוּן, וְלִבְתֵּר קָטִיל לֹן בְּרוּמַחָא דְּאִיהוּ רְבִי־ע, בְּקִדְמִיתָא תְּרִיךְ לֹן, וְלִבְתֵּר רִדִּיף אַבְתְּרִיָּהּ וְתַפִּיס לֹן, וְלִבְתֵּר קָטִיל לֹן.

וְרְבִי־ע, וְשְׁנִי גְרִישִׁין, וְשְׁלֹשֶׁלֶת, אִינוֹן תְּקִיעַה שְׁבָרִים תְּרוּעָה, שְׁבָרִים

שֶׁבֶר (שְׁמוֹת כ"ג כד) תִּשְׁבֵּר מִצְבוֹתֵיהֶם, אֵלֶיךָ דְּאִתְּמַר בְּהוֹן (אִיּוֹב א' ו) וַיִּבְּאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהַתִּיצֵב עַל יְהוָה, בְּדִינָא עַל שְׁכִינְתָּא וְיִשְׂרָאֵל, דְּאִתְּמַר בֵּיה וַיִּבֹּא גַם הַשָּׁטָן בְּתוֹכָם, דָּא סְמָא"ל דְּאִתָּא לְקַטֵּג עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלִדְוֹן לְשְׁכִינְתָּא, וְכִיּוֹן דְּהוּא בְּעִי דִּינָא עַל שְׁכִינְתָּא וּבְנֵי, כְּאֵלּוּ קִיּוּמִין עֲלִיָּה, תְּרוּעָה כֵּה (תְּהִלִּים ב"ט) תְּרוּעָם בְּשֶׁבֶט בְּרוֹזֵל, תְּקִיעַה וְהוֹקֵעַ אוֹתָם לִיהוָה נֶגֶד הַשָּׁמַיִם (בְּמִדְבָר כ"ה ד), וְשׁוֹפֵר אִיהוּ קָלָא, מִנִּיָּה נָפִיק קָלָא בְּתִקְיעַה שְׁבָרִים תְּרוּעָה, תְּקִיעַה מִן מוֹחָא, שְׁבָרִים מִלְּבָא, כְּמָה דְּאִתְּ אֲמַר (תְּהִלִּים נ"א יט) לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה וְגוֹמֵר, דָּא אִיהוּ זְבַחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה, קָלָא בְּתְרוּעָה מִכְּנָפֵי רֵיָּאָה, וְכֵלֶהוּ אִתְּפָלִילוּ בְּקִנְיָה וְרֵיָּאָה, וְאִתְּעִבִּידוּ קוֹל, וּבְפֹה דְּבוּר.

וְעוֹד נִשְׁמָה רוּחַ וְנֶפֶשׁ שֶׁל אָדָם,
הֵן תְּקִיעָה תְּרוּעָה שְׁבָרִים. הַנֶּפֶשׁ
בְּלֵב, וְזֶה שְׁבָרִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
לֵב נִשְׁבַּר וְנִדְּכָה. הַנֶּשְׁמָה בְּמִתָּה,
וְזוֹ תְּקִיעָה. הַרוּחַ בְּכִנְפֵי רֶאֶה,
שֶׁנּוֹשְׁבִים עַל הַלֵּב שֶׁהוּא אֵשׁ
דּוֹלֶקֶת, וְאֵם לֹא, הִיא דּוֹלֶקֶת כָּל
הַגּוֹף, וְסוֹד הַדְּבָר - כְּנָפֵי יוֹנָה
נִחְפָּה בְּכֶסֶף וְגוֹמֵר, וְהַרוּחַ כְּלוּלָה
מֵאֵשׁ וּמִיָּם, וּמִשּׁוּם זֶה הוּא
תְּרוּעָה, וְעָלִיו נֶאֱמַר אֲשֶׁרִי הָעֵם
יִדְעֵי תְּרוּעָה, מִשּׁוּם שֶׁהַנֶּשְׁמָה
הִיא נִשְׁמַת חַיִּים, בֵּינָה שֶׁנּוֹטְלָת
מִחֲכָמָה, נֶפֶשׁ מַלְכוּת תְּבוּנָה, רוּחַ
תְּפָאֶרֶת, וְהוּא הַדַּעַת שְׁכוּלָל אֶת
שְׁנֵיהֶם, עָלִיו נֶאֱמַר וּבִדְעַת
חֲדָרִים יִמְלֹאוּ.

וּמִבֵּינָה הַנְּבִיאִים, וְהֵם נִצָּח וְהוֹד,
וּמִמַּלְכוּת כְּתוּבִים, וְהֵם חֶסֶד
וְגִבּוּרָה תְּפָאֶרֶת, תּוֹרָה כּוֹלֵל כָּלֶם,
וְהַכֹּל עוֹמֵד עַל עֲמוּד אֶחָד, וְזֶה
צִדִּיק יְסוֹד עוֹלָם.

כְּבֵד וּטְחוּל זֶה סִמָּא"ל וְנֶחֱשׁ.
הַכְּבֵד אֵשׁ אֲדָמָה, הַמָּרָה אֵשׁ
יִרְקָה, טְחוּל אֵשׁ שְׁחָרָה, יוֹתֵרֶת
כְּלוּלָה שֶׁל כָּלֶם. כְּבֵד וּטְחוּל -
סִמָּא"ל וְנֶחֱשׁ"ש, כְּבֵד - אֵל אַחֵר,
מָרָה - סֵם הַמּוֹת שְׁלוֹ, טְחוּל -
נֶחֱשׁ הַנִּקְבָּה שְׁלוֹ, חֵלֶב טָמֵא,
וּמָרָה הִיא חֲרָבָה שֶׁל מֵלֶאךְ הַמּוֹת,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה
כִּלְעָנָה חֲדָה כְּחָרֵב פִּיּוֹת. וּבַתּוֹרָה
שֶׁהִיא סֵם חַיִּים, אֵם הַנֶּשְׁמָה
טָמֵא, נֶעֱבֵר מִן הָעוֹלָם. (כְּבֵד וּטְחוּל
זֶה סִמָּא"ל וְנֶחֱשׁ, שֶׁהֵם אֵל אַחֵר) וְכְּבֵד
שֶׁהוּא אֵל אַחֵר בְּתְרוּעָה שֶׁהוּא
רוּחַ, נֶעֱבֵר מִן הָעוֹלָם, טְחוּל
שֶׁהוּא נֶחֱשׁ בְּשְׁבָרִים שֶׁהוּא נֶפֶשׁ,
נֶעֱבֵר מִן הָעוֹלָם, מָרָה שֶׁהוּא סֵם
הַמּוֹת בְּתְקִיעָה, נֶעֱבֵרֶת מִן
הָעוֹלָם.

אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׁכוּלָל נִשְׁמָה וְרוּחַ
עִם הַנֶּפֶשׁ בְּקוֹל שֶׁל הַתּוֹרָה,
שֶׁבַתּוֹרָה הַתְּחִזְקוּ, שֶׁכָּל מִי שֶׁאִינוּ

וְעוֹד נִשְׁמָתָא וְרוּחָא וְנֶפֶשָׁא דְּבַר נֶשׁ, אִינוּן
תְּקִיעָה תְּרוּעָה שְׁבָרִים, נֶפֶשָׁא בְּלֵבָא וְדָא
שְׁבָרִים, כְּמָה דָּאֵת אָמַר לֵב נִשְׁבַּר וְנִדְּכָה,
נִשְׁמָתָא בְּמוֹחָא וְדָא תְּקִיעָה, רוּחָא בְּכִנְפֵי
רִיָּא, דְּנִשְׁיב עַל לֵבָא דְּאִיהוּ נוֹר דְּלִיק, וְאֵם
לֹאוּ הָוָה דְּלִיק כָּל גּוּפָא, וְרִזָּא דְּמַלְהָ כְּנָפֵי
יוֹנָה נִחְפָּה בְּכֶסֶף וְגוֹמֵר (שֵׁם סוֹחַ יד), וְרוּחָא כְּלוּלָה
מֵאֵשָׁא וּמִיָּא, וּבְגִין דָּא אִיהוּ תְּרוּעָה, וְעָלִיהּ
אֲתָמַר (שֵׁם פֶּט טז) אֲשֶׁרִי הָעֵם יִדְעֵי תְּרוּעָה, בְּגִין
דְּנִשְׁמָתָא אִיהִי נִשְׁמַת חַיִּים, בֵּינָה דְּנִטְלָה
מִחֲכָמָה, נֶפֶשׁ מַלְכוּת תְּבוּנָה, רוּחַ תְּפָאֶרֶת,
וְאִיהוּ דַּעַת כְּלוּלָה תְּרוּיָהּ, עָלִיהּ אֲתָמַר (מִשְׁלִי
כד ד) וּבִדְעַת חֲדָרִים יִמְלֹאוּ.

וּמִבֵּינָה נְבִיאִים, וְאִינוּן נִצָּח וְהוֹד, וּמִמַּלְכוּת
כְּתוּבִים וְאִינוּן חֶסֶד וְגִבּוּרָה, תְּפָאֶרֶת
תּוֹרָה כְּלוּלָה כָּלֶהוּ, וְכֵלָא עַל עֲמוּדָא חַד קִיָּמָא
וְדָא (מִשְׁלִי י כה) צִדִּיק יְסוֹד עוֹלָם.

כְּבֵד וּטְחוּל דָּא סִמָּא"ל וְנֶחֱשׁ"ש, כְּבֵד אֵשָׁא
סוּמָקָא, מָרָה אֵשָׁא יִרְקָא, טְחוּל אֵשָׁא
אוּכְמָא, יוֹתֵרֶת כְּלוּלָה דְּכֵלָהוּ, כְּבֵד וּטְחוּל
סִמָּא"ל וְנֶחֱשׁ"ש, כְּבֵד אֵל אַחֵר, מָרָה סֵם מוֹת
דִּילִיָּה, טְחוּל נֶחֱשׁ נוֹקְבָא דִּילִיָּה, חֵלֶב טָמֵא,
וּמָרָה אִיהוּ חֲרָבָא דְּמֵלֶאךְ הַמּוֹת, כְּמָה דָּאֵת
אָמַר (שֵׁם הֵד) וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כִּלְעָנָה חֲדָה כְּחָרֵב
פִּיּוֹת, וּבְאַוְרִיָּתָא דְּאִיהִי סֵם חַיִּים אִי נִשְׁמָתָא
טָמֵא אֲתַעֲבָרָא מִן עֲלָמָא, (כְּבֵד וּטְחוּל דָּא סִמָּא"ל
וְנֶחֱשׁ"ש, דְּאִיהוּ אֵל אַחֵר), וְכְּבֵד דְּהוּא אֵל אַחֵר
בְּתְרוּעָה דְּאִיהוּ רוּחָא מִתְּעַבְרָא מִן עֲלָמָא,
טְחוּל דְּהוּא נֶחֱשׁ בְּשְׁבָרִים דְּאִיהוּ נֶפֶשׁ
מִתְּעַבְרָא מִן עֲלָמָא, מָרָה דְּהוּא סֵם הַמּוֹת
בְּתְקִיעָה מִתְּעַבְרָא מִן עֲלָמָא.

וּבָאָה אִיהוּ דְּכְלוּלָה נִשְׁמָתָא וְרוּחָא עִם
נֶפֶשָׁא בְּקָלָא דְּאוּרִיָּתָא, דְּבְּאוּרִיָּתָא

עוֹסֵק בַּתּוֹרָה מַחְלִישׁ נִשְׁמָתוֹ, רוּחוֹ וְנַפְשׁוֹ מַעֲלָה וּמַטָּה, וְיוֹתֵרֶת הַכֶּבֶד הִיא זוֹנָה, שִׁיּוּרִים הִיא, לְכָל אֱלֹהִים אֲחֵרִים מִחֻזָּקָתָה, וְלָמָּה נִקְרָאת יוֹתֵרֶת הַכֶּבֶד? אֵלָּא אַחֵר שְׁעוֹשֶׂה נֶאֱוָף עִם כָּל־ם, נוֹתֵנָת שִׁיּוּרִים לְבַעֲלָהּ, וְעַלֶּיהָ נֶאֱמַר כִּי בְּעַד אִשָּׁה זוֹנָה עַד כֶּפֶר לָחֶם, שֶׁהִיא מִתְחַמֶּמֶת מִכֶּבֶד, וּטְחוּל הוּא שְׁחוֹק הַפְּסִיל, וְעַלֶּיהָ נֶאֱמַר אִם רָאִיתָ רָשָׁע שֶׁהִשְׁעָה מִשְׁחָקָתָהּ, אַל תִּתְגַּדֵּר בּוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא שְׂאוֹל תַּחְתִּית, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ צַדִּיק מִמֶּנּוּ בּוֹלֵעַ, אֲבָל צַדִּיק גָּמוּר אֵינוֹ בּוֹלֵעַ, הַכֶּבֶד כּוֹעֵס וְהוֹרֵג.

רַב מִבֵּין, לֵב יוֹדֵעַ, לֵב רוֹאֶה, לֵב הוֹלֵב הוּא שְׂכִינָה, שְׁלֵא נוֹטֵלֶת אֵלָּא דָם צַח, שֶׁהִיא קָרֵבָן שֶׁל תַּפְלָה נִקְיָה בְּלִי חַטָּאִים וּבְלִי פְסָלָת, וּמִקְרִיבָהּ לְבַעֲלָהּ אֶת הַזֵּפָה שֶׁכָּל־הָאָדָם.

אֲבָר יוֹתֵרֶת הַכֶּבֶד לֹא נוֹתֵנָת לְבַעֲלָהּ אֵלָּא שִׁיּוּרִים וּפְסָלָת, וּמִי הוּא בַּעֲלָהּ? (טחול) (כֶּבֶד) אֵל אַחֵר, וּמִהֶשִׁיּוּרִים הֵלְלוּ שְׁנוּטֵל מִמֶּנָּה, נַעֲשֶׂה דָם טְחוּל חֲשׁוֹף וְשָׁחַר, הוּא הַנְּחָשׁ הַרְמָאִי שֶׁפִּתָּה אֶת חוּהָ, שֶׁהִיא הֵלֶב, וְגֵרָם לָהּ מוֹת. וְחֲרִי שְׁנֵי בְּתֵי הֵלֶב הֵם, אֶת מִי מֵהֶם הוּא פִתָּה? אֵלָּא אוֹתוֹ שֶׁל שְׂמָאל, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ לֵב כְּסִיל לְשִׁמְאֵלוֹ, וְעַלֶּיהָ נֶאֱמַר וּמוֹצֵא אֲנִי מִרְמָה אֶת הָאִשָּׁה. לֵב חָכֵם לִימִינוֹ, זֶה אִשָּׁת חֵיל עֲטֹרֶת בַּעֲלָהּ, עַלֶּיהָ נֶאֱמַר מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא טוֹב, שֶׁהִיא יֹצֵר הַטוֹב מִזֵּל שֶׁל אָדָם, עַלֶּיהָ נֶאֱמַר לְהַנִּיחַ בְּרָכָה אֶל בֵּיתְךָ, בְּרַכַּת יְהוָה הִיא תַעֲשִׂיר, עַלֶּיהָ נֶאֱמַר רָאָה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ.

הִיא בְּדִיוֹקָן הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה

אֶתְתַּקְּפוּן, דְּכָל מָאן דְּלֹא אֶתְעַסֵּק בְּאוֹרֵייתָא חֲלִישׁ נִשְׁמָתִיהָ רוּחִיהָ וְנַפְשִׁיהָ עֵילָא וְתַתָּא, וְיוֹתֵרֶת הַכֶּבֶד אִיהוּ זוֹנָה, שִׁיּוּרִין אִיהוּ לְכָל אֱלֹהִים אֲחֵרִים מִתְתַּקְּפָא, וְאַמְאִי אֶתְקִרִיאת יוֹתֵרֶת הַכֶּבֶד, אֵלָּא בְּתַר דְּעֵבִיד נְאוּפָא עִם כָּל־הוּ, יְהִיבֵת שִׁיּוּרִין לְבַעֲלָהּ, וְעַלֶּיהָ אֶתְמַר (שם ד כו) כִּי בְּעַד אִשָּׁה זוֹנָה עַד כֶּפֶר לָחֶם, דְּאִיהִי אֶתְחַמֶּמֶת מִכֶּבֶד, וּטְחוּל (דף מט ע"ב) אִיהוּ שְׁחוֹק הַפְּסִיל, וְעַלֶּיהָ אֶתְמַר אִם רָאִיתָ רָשָׁע שֶׁהִשְׁעָה מִשְׁחָקָתָהּ לֹא אַל תִּתְגַּדֵּר בּוֹ, בְּגִין דְּאִיהוּ שְׂאוֹל תַּחְתִּית, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ צַדִּיק מִמֶּנּוּ בּוֹלֵעַ, אֲבָל צַדִּיק גָּמוּר אֵינוֹ בּוֹלֵעַ, כֶּבֶד כּוֹעֵס וְקָטִיל.

רַב מִבֵּין, לֵב יוֹדֵעַ, לֵב רוֹאֶה, לֵב אִיהוּ שְׂכִינָתָא, דְּלֹא נִטְלָא אֵלָּא דְמָא צַח, דְּאִיהִי קָרֵבָנָא דְצִלוֹתָא נִקְיָה בְּלֹא חוּבִין וּבְלֹא פְסוּלָת, וְקִרְיבֵת לְגַבֵּי בַעֲלָהּ שׁוּפְרָא דְכָל־אָדָם.

אֲבָר יוֹתֵרֶת הַכֶּבֶד לֹא יְהִיבֵת לְבַעֲלָהּ אֵלָּא שִׁיּוּרִין וּפְסוּלָת, וּמִאִי נִיהוּ בַּעֲלָהּ (טחול)

(ס"א כֶּבֶד) אֵל אַחֵר, וּמִאֲלִין שִׁיּוּרִין דְּנִטְלִיל מִנָּה אֶתְעֵבִיד דָּם טְחוּל חֲשׁוֹף וְאוּכְמָא, הוּא נִחָשׁ רְמָאִי דְּפִתִּי לְחוּהָ דְּאִיהִי לְבָא, וְגֵרָם לָהּ מוֹתָא. וְהָא תְּרִי בְּתֵי לְבָא אֵינוֹן לְמָאן פִּתִּי מִנִּיָּהוּ,

אֵלָּא הֵהוּא דְשְׂמָאלָא דְאֶתְמַר בֵּיהּ (קהלת י ב) לֵב כְּסִיל לְשִׁמְאֵלוֹ, וְעַלֶּיהָ אֶתְמַר (שם ז

כו) וּמוֹצֵא אֲנִי מִרְמָה אֶת הָאִשָּׁה, לֵב חָכֵם לִימִינוֹ דָּא אִשָּׁת חֵיל עֲטֹרֶת בַּעֲלָהּ, עַלֶּיהָ אֶתְמַר (משלי יח כב) מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא טוֹב, דְּאִיהִי יֹצֵר הַטוֹב מִזֵּלֶיהָ דְּבֵר נֶשׁ, עַלֶּיהָ אֶתְמַר (יחזקאל

מד ל) לְהַנִּיחַ בְּרָכָה אֶל בֵּיתְךָ, בְּרַכַּת יְהוָה הִיא תַעֲשִׂיר, וְעַלֶּיהָ אֶתְמַר (קהלת ט ט) רָאָה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ.

אִיהִי בְּדִיוֹקָנָא דְשְׂכִינָתָא תַתָּא כְּלִילָא מַעֲשֵׁר, וְאִיהִי נֵר מַצָּה, וְרוּחָא

דנשיב בה תפארת ישראל איהי בכנפי ריאה,
ודא איהו ותורה אור, דנהיר בה דא שכנתא
עלאה נשמת חיים, דנחתא מן מוחא לאנהרא
לון בלבא.

מאי ג"ר נפשא רוחא, דנפשא איהי פתילה
(ג"א על שם דאיהי שותפא דגופא), רוחא דא
זיתא, נשמתא גר יהו"ה נשמת אדם (משלי ב
כ), אדם דאיהי אור גר, נהיר ביה אורייתא דבכתב, ונשמתא
דאיהי גר נהיר בה מצוה, ובזמנא דלא נהירין בה אור וגר אתמר
בנשמתא אל תראוני שאני שחרחרת (שיר א ו), ואתמר
באדם (ישעיה ג) אלביש שמים קדרות), ומאי ג"ר נפשא
רוחא, ג' נפשא ר' רוחא, לקבל תלת קטרין
אלין, אינון תלת גוונים, אשא אוכמא חוורא
ותכלתא, מאן דנטיר גר יהו"ה נשמת אדם
באורייתא, בפקודין דעשה ולא תעשה, לא
שליט עליה נורא דגיהנם, ודא איהו כבד
ומרה וטחול, כבד אשא סומקא, מרה אשא
ירוקא, טחול אשא אוכמא, יותרת הכבד
כללא דכלהו, תכלת חשוף.

ותכלת דציצית מצוה, ותכלת לית בסטרא
אחרא, בגין דאיהו דומה לכרסיא
יקירא, גוונים דשרגא אינון לבושין לגר יהו"ה
נשמת אדם, גוון אוכם דאיהו טחול, כד
מתלבשת תמן נפשא בחובין, איהי אמרת (שיר
א ו) אל תראוני שאני שחרחרת, שחרחרת
בקדרותא דבני, בדוחקא דלהון בעניותא
דלהון, קדרותא וליצנותא ועניותא מטחול
נפקא, כד נשמתא אסירא בה בגלותא, ודא
איהו (משלי ל כג) ושפחה כי תירש גבירתה,
ובההוא זמנא טחול שוחק, ולזמנא דייתי
מלבא משיחא לנטלא נוקמא מטחול דאיהי
שפחה, (תהלים ב ד) יושב בשמים ישחק, ישחק
איהו באבודא דלהון, כמה דאת אמר (משלי יא
ו) ובאבד רשעים רנה.

כלולה מעשר, והיא גר מצוה,
והרוח שנושבת בה תפארת
ישראל, היא בכנפי ראה, וזהו
ותורה אור, שמאירה בה, זו
השכינה העליונה נשמת חיים,
שיוצרת מן המוח להאיר אותם
בלב.

מה זה ג"ר? נפש רוח. שהנפש
היא פתילה, (על שם שהיא שותפה בגוף)
והרוח זה הניח. הנשמה, גר
יהו"ה נשמת אדם. (אדם שהוא אור
גר, מאירה בו תורה שבכתב, והנשמה שהיא גר,
מאירה בה מצוה, ובזמן שאין מאירים בה אור
וגר, נאמר בנשמה אל תראני שאני שחרחרת,
ונאמר באדם אלביש שמים קדרות). ומה זה
ג"ר? נפש רוח, ג' נפש, ר' רוח,
כנגד שלשת הקשרים הללו הם
שלשה גוונים, אש שחורה, לבנה
ותכלת. מי ששומר את גר יהו"ה
נשמת אדם בתורה, במצוות
עשה ולא תעשה, לא שולטת
עליו אש הגיהנם, וזהו כבד ומרה
וטחול. הכבד אש אדמה, המרה
אש ירקה, טחול אש שחורה,
יותרת הכבד הכלל של כלם,
תכלת חשוכה.

ותכלת של ציצית - מצוה,
ותכלת, אין בצד האחר, משום
שהיא דומה לפסא הנכבד, צבעי
הגר הם לבושים לגר יהו"ה
נשמת אדם. צבע שחר, שהוא
טחול, כשמתלבשת שם הנפש
בחטאים, היא אומרת אל תראני
שאני שחרחרת, שחרחרת
בקדרות של בני, בדיחוק שלהם,
בעניי שלהם. קדרות וליצנות
ועניות יוצאים מטחול, כשנשמה
אסורה בה בגלות, וזהו ושפחה
כי תירש גבירתה, ובאותו זמן
טחול שוחק, ולעתיד שיבא
המלך המשיח לטל נקמה
מהטחול, שהיא שפחה, יושב
בשמים ישחק, הוא ישחק באבדן
שלהם, כמו שנאמר ובאבד
רשעים רנה.

רנ"ה איהו הנ"ר, הוא הנ"ר, הוא נה"ר יוצא מעדן, ומה היא? מצוות עשה ומצוות לא תעשה, פחשבון נה"ר, נוי"ן ה"א רי"ש, ואיהי הנ"ר המאיר לאדם, ועל זה, באבד רשעים רנ"ה, ובאותו זמן הטחול ששוחק נאבד, ואז יתקיים אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה ודאי, ואז לא יכבה בלילה נרה, בגלל שטעמה כי טוב סחרה, ובאותו זמן מתתקנא ירושלם ויהי לה"ב המזבח, יכפ"ה בחשבון הל"ב, לה"ב ה"ב"ל, לא יכבה בגלות שהוא לילה, ונכנית על ידי הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר בונה ירושלם יהו"ה. (מי ששומר נר יוה"ה נשמת אדם במצוות עשה ולא תעשה, לא שולטת עליו אש הגיהנום, שהוא כבד מרה וטחול).

ועוד, מרה טחול וכבד, הן גלות לנשמה ורוח ונפש, שהיא שכינה, כשגלתה בכבד, נאמר באיברים, שהן העם הקדוש, החיל שלה, תכבד העבודה על האנשים. כשגולה במרה נאמר בה וימררו את חיייהם. כשגולה בטחול נאמר בה ולא שמעו אל משה מקצר רוח, (שהיה בבטנה, ומעבודה קשה שהיתה בטחול), והיו צועקים לקדוש ברוך הוא ממנה, זהו שפתוב מבטן שאול שועתי שמעת קולי, ונאמר בהם ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה. והנשמה בגלות האחרונה נאמר בה ותגל מרגלותיו ותשכב, שוכבת לעפר. אוי לאדם שנשמתו יורדת תחת רגליו, שבאותו זמן נאמר במזלו נפלה לא תוסיף קום, ואין לו עליו והתעלות אלא ביד הקדוש ברוך הוא, שהולך השם הקדוש לימין ומקיים אותה.

רנ"ה איהו הנ"ר, איהו נה"ר יוצא מעדן, ומאי ניהו מצוות עשה ומצוות לא תעשה פחושבון נה"ר, נוי"ן ה"א רי"ש, ואיהי הנ"ר המאיר לאדם, ועל דא באבד רשעים רנ"ה, ובההוא זמנא הטחול דשוחק אתאבד, ואז יתקיים (תהלים קכו ב) אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה ודאי, ואז (משלי לא יח) לא יכבה בלילה נרה, בגין (שם) דטעמה כי טוב סחרה, ובההיא זמנא מתתקנא ירושלם דאיהי לבא לבא איהו לה"ב המזבח, יכפ"ה בחושבון הל"ב, לה"ב ה"ב"ל, לא יכבה בגלותא דאיהי לילה, ואתבניאת על ידא דקודשא בריך הוא, כמה דאתא אמר (תהלים קמו ב) בונה ירושלם יהו"ה, (מאן דנמיר נר יהו"ה נשמת אדם בפקודין דעשה ולא תעשה, לא שליט עליה נורא דגיהנום, דאיהי כבד מרה טחול). ועוד מרה טחול כבד, אינון גלותא לנשמתא ורוחא ונפשא, דאיהי שכינתא פד גלת בכבד, אתמר באברים דאינון עמא קדישא חילתא דילה, תכבד העבודה על האנשים (שמות ה ט), פד גלת במרה אתמר בה (שם א יד) וימררו את חיייהם, פד גלת בטחול אתמר בה (שם ו ט) ולא שמעו אל משה מקצר רוח (דחתה בבטנה, ומעבודה קשה דחתה בטחול), והיו צווחין לקודשא בריך הוא מנה, הדא הוא דכתיב (יונה ב ג) מבטן שאול שועתי שמעת קולי, ואתמר בהון (שמות ב כג) ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה, ונשמתא בגלותא בתראה (דף נ ע"א) אתמר בה (רות ג י) ותגל מרגלותיו ותשכב, שכיבת לעפרא, ווי ליה לבר נש דנשמתיה נחיתת תחות רגלוי, דבההוא זמנא אתמר במזליה (עמוס ה ב) נפלה לא תוסיף קום, ולית ליה עלוי וסלוק אלא בידא דקודשא בריך הוא, דאזיל שמא קדישא לימינא ואוקים לה.

וְרָזָא דְּמַלְהָ לִינִי הַלִּילָה וְהִיזָה בְּבִקְרָא אִם יִגְאָלְךָ טוֹב יִגְאָל (רות ג יא), טוֹב דְּאִיהוּ בְּרִית יִגְאָל, וְאִם לֹא יִחַפֵּץ לְגִאָלְךָ וּגְאֻלְתִּיךָ אֲנֹכִי, חִי יְהוּ"ה שְׂכָבִי עַד הַבֶּקֶר, אֲנֹכִי שְׂהִיא הָאֵם הַעֲלִינָה, אֲנֹכִי שֶׁל יִצְיָאָת מִצְרַיִם, חִי יְהוּ"ה שְׂכָבִי עַד הַבֶּקֶר שֶׁהוּא יָמִין, שְׂבֹו כַח הַתּוֹרָה שֶׁבִּכְתָּב שְׂהִיא הַעֲמוּד הָאֶמְצָעִי, שְׂמִימִין נִתְּנָה תּוֹרָה שֶׁבִּכְתָּב, וּמִשְׁמָאל נִתְּנָה תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה, שְׂהִיא נִקְבָּה.

וּמִשּׁוּם זֶה, טוֹב צְדִיק ח"י הַעוֹלָמִים הוּא מַצֵּד הַשְּׂמָאל, שֶׁהוּא גְבוּר הַכּוֹבֵשׁ אֶת יְצִרוֹ, שֶׁהוּא סְמָא"ל, וּמִשּׁוּם זֶה שְׂמָאל דּוֹחָה וּבִימִין יָקוֹם, שְׂמִי שְׂנוּפֹל לֹא צְרִיךְ לְהִקָּם אֶלָּא בְּיַד יָמִין, וּמִשּׁוּם זֶה חִי יְהוּ"ה שְׂכָבִי עַד הַבֶּקֶר.

וְהַשְּׂמָאל הִיא רֹאשׁ הַשְּׂנָה, וְיָמִין פֶּסַח, וְכוּ הִתְּנָה שְׂבוּעָה בִּי"ד יָמִים, וְזֶהוּ כִּי יָד עַל פֶּס י"ה, וְעַל אוֹתוֹ זָמַן הִיא אוֹמֶרֶת אֵל תִּרְאֵנִי שְׂאֵנִי שְׁחִרְחֶרֶת, וְאֵל תִּרְאוּנִי מַצֵּד הַשְּׂמָאל שֶׁל יִצְחָק שְׂאֵנִי בּוֹ בְּקִדְרוֹת, זֶהוּ שְׂכָתוֹב וּתְכַהֵין עֵינָיו מִרְאוֹת, מִרְאוֹת וְדָאֵי בְּגֻלָּה, שְׂהִיא אוֹר מִרְאוֹת שֶׁל נְבוֹאָה, שְׂנְאָמֵר בְּהֵם נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרְצָה מִרְאוֹת אֱלֹהִי"ם, וְזֶהוּ וּתְכַהֵין עֵינָיו מִרְאוֹת, מַצֵּד הַשְּׂמָאל, וְנֶאֱמַר בְּאוֹתוֹ זָמַן בְּקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶלְבִּישׁ שְׂמִים קִדְרוֹת.

גַּר הוּא ה', חֲמִשָּׁה גִּנּוּיִם מֵאִירִים בּוֹ, וְהֵם: לְבָן, אֶדָם, יָרֵק, וְשֹׁחַר וּתְכֵלֶת. ו' אוֹר הַגֶּר מִבְּפָנִים, סְמָא"ל חֲשֵׁךְ, נִחַשׁ קִדְרוֹת, וְעַלֵּיהָ נֶאֱמַר אֶלְבִּישׁ שְׂמִים קִדְרוֹת, הַנִּקְבָּה שְׁלוֹ, וְשֶׁק אֲשִׁים פְּסוּתָם, אוֹי לְנִשְׁמָה כְּשֶׁמִּתְלַבֶּשֶׁת

וְשֶׁק אֲשִׁים פְּסוּתָם, וְוִי

וְרָזָא דְּמַלְהָ לִינִי הַלִּילָה וְהִיזָה בְּבִקְרָא אִם יִגְאָלְךָ טוֹב יִגְאָל (רות ג יא), טוֹב דְּאִיהוּ בְּרִית יִגְאָל, וְאִם לֹא יִחַפֵּץ לְגִאָלְךָ וּגְאֻלְתִּיךָ אֲנֹכִי, חִי יְהוּ"ה שְׂכָבִי עַד הַבֶּקֶר, אֲנֹכִי דְּאִיהוּ אִימָא עֲלָאָה, אֲנֹכִי דִּיצְיָאָת מִצְרַיִם, חִי יְהוּ"ה שְׂכָבִי עַד הַבֶּקֶר דְּאִיהוּ יְמִינָא, דְּבִיה תּוֹקְפָא דְּאוּרִייתָא דְּבִכְתָּב דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, דְּמִימִנָא אֲתִייהִיבֶת אוּרִייתָא דְּבִכְתָּב, וּמִשְׁמָאלָא אֲתִייהִיבֶת אוּרִייתָא דְּעַל פֶּה דְּאִיהוּ נּוֹקְבָא.

וּבְגִין דָּא טוֹב צְדִיק ח"י עַלְמִין אִיהוּ מִסְטָרָא דְּשְׂמָאלָא, דְּאִיהוּ גְבוּר הַכּוֹבֵשׁ אֶת יְצִרוֹ, דְּאִיהוּ סְמָא"ל, וּבְגִין דָּא שְׂמָאל דּוֹחָה, וּבִימִינָא יָקוֹם, דְּמָאן דְּנִפְּלִיל לֹא צְרִיךְ לְאֶקְמָא אֶלָּא בְּיַד יְמִינָא, וּבְגִין דָּא חִי יְהוּ"ה שְׂכָבִי עַד הַבֶּקֶר.

וּשְׂמָאלָא אִיהוּ רֹאשׁ הַשְּׂנָה, וְיְמִינָא פֶּסַח, וּבִיה הִוָּה אוֹמָאָה בִּי"ד יוֹמִין, וְדָא אִיהוּ כִּי יָד עַל פֶּס י"ה (שְׁמוֹת יז טז), וְעַל הַהוּא זְמָנָא אִיהוּ אֹמֶרֶת (שִׁיר א ו) אֵל תִּרְאוּנִי שְׂאֵנִי שְׁחִרְחֶרֶת, אֵל תִּרְאוּנִי מִסְטָרָא דְּשְׂמָאלָא דִּיצְחָק, דְּאֶנָּא בְּקִדְרוֹתָא בִּיה, הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב (בְּרַאשִׁית כז א) וּתְכַהֵין עֵינָיו מִרְאוֹת, מִרְאוֹת וְדָאֵי בְּפוּרְקָנָא, דְּאִיהוּ אוֹר מִרְאוֹת דְּנְבוֹאָה, דְּאֶתְמַר בְּהוּן (יִחְזָקֵאל א א) נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרְצָה מִרְאוֹת אֱלֹהִי"ם, וְדָא אִיהוּ וּתְכַהֵין עֵינָיו מִרְאוֹת מִסְטָרָא דְּשְׂמָאלָא, וְאֶתְמַר בְּהוּא זְמָנָא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶלְבִּישׁ שְׂמִים קִדְרוֹת (יִשְׁעִיָהוּ נ ג).

גַּר אִיהוּ ה', חֲמִשׁ גִּוּוּנִין נְהִירִין בֵּיה, וְאִינוּן חֲנוּר סוּמַק יְרוּק וְאוּכֵם וּתְכֵלֶת, ו' אוֹר הַגֶּר מִלְּגָאוּ, סְמָא"ל חֲשֵׁךְ, נִחַשׁ קִדְרוֹת, וְעַלֵּיהָ אֶתְמַר אֶלְבִּישׁ שְׂמִים קִדְרוֹת נּוֹקְבָא דִּילֵיהָ,

בְּקִדְרוֹת שְׁלֵהֶם, וְעֲלֶיהָ נֹאמַר
וּתְכַהֵן עֵינָיו מִרְאוֹת, וְהֵם
הַחֲשָׁכִים שֶׁמְכַסִּים עַל הָעֵינַיִם,
שֶׁאֵין לָהֶם רְשׁוֹת לְהַסְתַּכֵּל
בְּקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינִתּוֹ.

וְאִזּוֹר וְנִרְ שְׁמַאֲרִים (שְׁחֻשְׁבוּ) בָּהֶם,
נֹאמַר בָּהֶם וְחֲשָׁכוּ הַרְוֹאוֹת
בְּאֶרְבוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמַר קֹהֶלֶת עַד
אֲשֶׁר לֹא תַחֲשֹׁף הַשֶּׁמֶשׁ וְהָאוֹר
וְגוֹמֵר, וְאִזּוֹר וְנִרְ, עֲלֵיהֶם נֹאמַר כִּי
גַר מְצוּה וְתוֹרָה אוֹר, וְלָמָּה
נִחֲשָׁכִים בָּהֶם? מִשּׁוֹם שֶׁלֹּא הָיוּ
עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבַמְצוּה, בִּירְאָה
וְאַהֲבָה שֶׁהֵם י"ה, וּמִיָּד
כִּשְׁמִשְׁתַּדְּלִים בָּהֶם בִּירְאָה
וְאַהֲבָה, שְׁבוּעָה הִיא לְקִדּוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בִּי"ה, שֶׁהֵם יִרְאָה
וְאַהֲבָה, לְהַעֲבִיר אוֹתָם מֵעוֹלָם
הַנִּשְׁמָה, מִשּׁוֹם שֶׁאוֹתָם הַחֲשָׁכִים
מַפְרִידִים בֵּין י"ה וּבֵין ו"ה, כְּמוֹ
שֶׁבְּאֶרְוָהּ, שֶׁפְּתוּב כִּי יָד עַל כֶּסֶם
י"ה, וּבְאוֹתוֹ זְמַן נֹאמַר בְּאֶדָם
לְבָשׁוּ [אַלְבִּישׁ] שְׁמֵים קִדְרוֹת
וְגוֹמֵר, וּבְאוֹתוֹ זְמַן שֶׁמַּעֲבָרִים
הַקִּדְרוֹת וְהַחֲשָׁכָה מִן הַנִּשְׁמָה,
מִיָּד כֹּל הַנִּשְׁמָה תִּהְלֵל י"ה.

וְיָמֵי הֵם הַחֲשָׁכִים הִלְלוּ? אֵלּוּ
סִמְאָל וְנִחֲשׁ, וְיָמֵי גֵרָם לָהֶם
לְשֹׁלֵט עֲלֵיהֶם? אֵלֹא סוּד הַכְּתוּב
מִלְּמַד, כִּי אִם עֲוֹנוֹתֵיכֶם הָיוּ
מִבְּדָלִים בֵּינֵיכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם,
וְדוּד אָמַר בְּשִׁבְלִים, גַּל עֵינֵי
וְאַבִּיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ,
וּבְאוֹתוֹ זְמַן, מִה שֶׁהָיוּ שׁוֹלְטִים
הַחֲשָׁכִים עַל אוֹרוֹת הָעֵינַיִם,
מִתְהַפְּכִים הָאוֹרוֹת וְשׁוֹלְטִים עַל
הַחֲשָׁכוֹת, וְסוּד הַדָּבָר - שׁוֹפֵר
מִהַפֵּ"ף קִדְמָ"א זַק"ף קִטָּן. אוֹתוֹ
שֶׁנֹּאמַר בּוֹ קִטְנִתִּי מִכָּל הַחֲסָדִים
וּמִכָּל הָאֱמֶת, הַזִּדְקָה וְהַקְּרָא זַקָּה
גְּדוֹל, וְאֵין אֱמֶת אֵלֹא תוֹרָה. זֶהוּ
שֶׁפְּתוּב תּוֹרַת אֱמֶת הִיטָה בְּפִיהוּ.
וּבְאוֹתוֹ זְמַן מִתְהַפֵּף הַכֶּסֶם מִדִּין
לְרַחֲמִים, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁבְּאֶרְוָהּ

לְנִשְׁמָתָא כִּד אֶתְלַבֶּשֶׁת בְּקִדְרוֹתָא דְלִהוֹן,
וְעֲלֵיהָ אֶתְמַר וּתְכַהֵן עֵינָיו מִרְאוֹת, וְאֵינוֹן
חֲשׁוֹכִין דְּמְכַסְּיִין עַל עֵינֵינִן, דְּלִית לוֹן רְשׁוֹ
לְאַסְתַּכְּלָא בְּקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינִתִּיהָ.

וְאִזּוֹר וְנִרְ דְּנִהְרִין (ג"א דְּחֻשְׁבוּ) בָּהֶן, אֶתְמַר בָּהֶן
(קֹהֶלֶת יב ג) וְחֲשָׁכוּ הַרְוֹאוֹת בְּאֶרְבוֹת, כְּמָה
דְּאָמַר קֹהֶלֶת (שם ב) עַד אֲשֶׁר לֹא תַחֲשֹׁף הַשֶּׁמֶשׁ
וְהָאוֹר וְגוֹמֵר, וְאִזּוֹר וְנִרְ עֲלֵיהֶם אֶתְמַר (מִשְׁלִי ו
כג) כִּי גַר מְצוּה וְתוֹרָה אוֹר, וְאַמְאִי אֶתְחַשְׁכֵּן
בָּהֶן, בְּגִין דְּלֹא הָווּ מִשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרֵייתָא
וּמְצוּה, בְּדַחֲלִילוּ וּבְרַחֲיִמוּ דְאֵינוֹן י"ה, וּמִיָּד
דְּמִשְׁתַּדְּלִין בָּהֶן בְּדַחֲלִילוּ וּרְחִימוּ, אוֹמְרָה
אִיהוּ לְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּי"ה דְאֵינוֹן דְּחִילּוּ
וּרְחִימוּ, לְאַעֲבָרָא לוֹן מַעֲלָמָא דְנִשְׁמָתָא, בְּגִין
דְאֵינוֹן חֲשׁוֹכִין אֶפְרִישִׁין בֵּין י"ה וּבֵין ו"ה,
כְּמָה דְאוֹקְמוּהוּ דְכְּתִיב (שְׁמוֹת יז טז) כִּי יָד עַל כֶּסֶם
י"ה, וּבָהֶהוּא זְמַנָּא אֶתְמַר בְּאֶדָם לְבָשׁוּ שְׁמֵים
קִדְרוֹת וְגוֹמֵר, וּבָהֶהוּא זְמַנָּא דְמִתְעַבְרִין
קִדְרוֹתָא וְחֲשׁוֹכָא מִנִּשְׁמָתָא, מִיָּד כֹּל הַנִּשְׁמָה
תִּהְלֵל י"ה (תְּהִלִּים קנ ו).

וּמֵאֵן אֵינוֹן אֵלִין חֲשׁוֹכִין אֵלִין סִמְאָל וְנִחֲשׁ,
וּמֵאֵן גָּרִים לוֹן לְשֹׁלְטָא עֲלֵיהֶם, אֵלֹא
רְזָא דְקָרָא אוֹלִיף כִּי אִם עֲוֹנוֹתֵיכֶם הָיוּ
מִבְּדָלִים בֵּינֵיכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם (יִשְׁעִיָּה נט
ב), וְדוּד בְּגִינִיָּהּ אָמַר (תְּהִלִּים קיט יח) גַּל עֵינֵי
וְאַבִּיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ, וּבָהֶהוּא זְמַנָּא מִה
דְּהָווּ שְׁלִטִין חֲשׁוֹכִין עַל נְהוּרִין דְּעֵינֵינִן,
מִתְהַפְּכִין נְהוּרִין וְשְׁלִטִין עַל חֲשׁוֹכִין, וְרְזָא
דְמִלָּה שׁוֹפֵר מִהוּפֵ"ף קִדְמָ"א זַק"ף קִטָּן,
הִהוּא דְאֶתְמַר בִּיה (בְּרַאשִׁית לב יא) קִטְנִתִּי מִכָּל
הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֱמֶת, אֲזִדְקָה וְאַקְרִי זַקָּה
גְּדוֹל, וְאֵין אֱמֶת אֵלֹא תוֹרָה, הִדָּא הוּא
דְכְּתִיב (מִלְּאכִי ב ו) תּוֹרַת אֱמֶת הִיטָה בְּפִיהוּ,

בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, צְדִיקִים מִהַפְּכִים
מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הַרַחֲמִים.
וּבְאוֹתוֹ זְמַן נִחָשׁב כָּאִלוּ נִבְרָא
הָעוֹלָם, וַיִּסְדֵּר אֶת הָאוֹרוֹת
כְּרְאוּי, וְהוּ שְׁכֵתוֹב וַיִּקְרָא
אֱלֹהִיִּם לְאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא
לַיְלָה. וַיִּקְרָא אֱלֹהִיִּם לְאוֹר יוֹם,
זֶה יִשְׂרָאֵל שְׁשִׁלְטוֹנָם יְהִי בְּזִמְנָן
הַגָּאֵלָה, וְהַרְשָׁעִים יִשְׁאָרוּ (לְכֹה)
בַּחֹשֶׁךְ. וְהוּ שְׁכֵתוֹב וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא
לַיְלָה, וְנֶאֱמַר בְּזִמְנָן וּשְׁמַאל וַיְהִי
עָרֵב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד, שֶׁהוּא
עָרֵב שֶׁל יִצְחָק וּבֹקֶר שֶׁל אַבְרָהָם.
בְּאוֹתוֹ זְמַן, מִה שֶׁהִיָּתָה הַנִּשְׁמָה
מִהֲדַקָּת בֵּין הַרְגָּלִים, וְהוּ שְׁכֵתוֹב
וַתִּגַּל מַרְגְּלוֹתָיו וַתִּשְׁכַּב, שְׁחִזְרָה
לְלֵב, שֶׁהִיא כְּמוֹ שִׁירוּשָׁלַיִם,
בְּאוֹתוֹ זְמַן הֵלֵב רוּאָה. וְהוּ
שְׁכֵתוֹב וְלֹא יִפְגַּף עוֹד מוֹרִיד וְהִיו
עֵינֶיהָ רוּאוֹת אֶת מוֹרִיד. הֵלֵב
שׁוֹמֵעַ, שְׁחִזְרוּ עֲבוּדָה וְכְרוֹבִים
לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, שְׁנֶאֱמַר בָּהֶם
וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹהֵי מַעַל
הַפֶּפֶרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרוֹבִים, וְכָל
הָעֲנָנִים (שֶׁהֶם רוּמֵי רַבְתִּי וְרוּמֵי הַקְּטָנָה),
שֶׁהֶם מְכַסִּים אֶת הַתְּפִלּוֹת, וְהוּ
שְׁכֵתוֹב סְפוֹת בַּעֲנָן לֶךְ מַעְבּוֹר
תְּפִלָּה, נַעֲבָרִים, וּמֵאִירִים
הָעֲנָנִים, שֶׁהֶם בֵּית רֹאשׁוֹן וּבֵית
שְׁנִי, שֶׁבָּהֶם עוֹלוֹת הַתְּפִלּוֹת.
שְׁבֻזְמָן שִׁישְׂרָאֵל מְלַכְלָכִים
בְּטַנּוּפִים שֶׁל שְׁאָר הָעַמִּים,
הַנִּשְׁמָה, שֶׁהִיא שְׁכִינָה, אוֹמֶרֶת,
אֵל תִּרְאֵנִי שְׁאֵנִי שְׁחִרְחִרְתָּ,
וַתְּפִלָּה נּוֹפֶלֶת. וְהוּ שְׁכֵתוֹב נִפְלָה
לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל,
וְכִשְׁנוֹפֶלֶת, שׁוֹכֶכֶת שְׁכִינָה לְעֶפֶר
בֵּין הַרְגָּלִים, וְהִרִי פֶרֶשׁוֹהוּ וַתִּגַּל
מַרְגְּלוֹתָיו וַתִּשְׁכַּב, וְהִיא
מִתְּפַלֶּלֶת לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

וּבִהְיוֹתָ זְמַנָּא מִתְּהַפְּכָא כְּרִסְיָא מְדִינָא לְרַחֲמֵי,
וְדָא הִיא רְזָא דְאוּקְמוּהָ מְאִירִי מִתְּנִיתִין צְדִיקִים
מִהַפְּכִין מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת רַחֲמִים.

וּבִהְיוֹתָ זְמַנָּא אֶתְחַשִּׁיב כָּאִלוּ אֶתְבָּרִי עַלְמָא,
וַיִּסְדֵּר נְהוֹרִין כְּדָקָא יָאוֹת, הָדָא הוּא
דְּכֵתִיב (בְּרַאשִׁית א' א') וַיִּקְרָא אֱלֹהִיִּם לְאוֹר יוֹם
וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה, וַיִּקְרָא אֱלֹהִיִּם לְאוֹר יוֹם
דָּא יִשְׂרָאֵל, דְּשִׁלְטָנוּתָהוּן יְהִי לְזְמַנָּא
דְּפוּרְקָנָא, וְרִשְׁיַעְיָא יִשְׁתַּאֲרוּן (נ"א
אוֹלִי) בְּחֹשֶׁךְ, הָדָא הוּא דְכֵתִיב וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא
לַיְלָה, וְאֶתְמַר בִּימִינָא (דף נ ע"ב) וּשְׁמַאלָא וַיְהִי
עָרֵב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד (שם א' ה'), דְּאִיהוּ עָרֵב
דְּיִצְחָק, וּבֹקֶר דְּאַבְרָהָם. בִּהְיוֹתָ זְמַנָּא מִה
דְּהוֹת נִשְׁמָתָא מִהֲדַקָּא בֵּין רַגְלִין, הָדָא הוּא
דְּכֵתִיב (רוֹת ג' ז') וַתִּגַּל מַרְגְּלוֹתָיו וַתִּשְׁכַּב,
דְּאֶתְחִזְרָת לְלֵבָא, דְּאִיהִי כְּגוּוֹנָא דִירוּשָׁלַם,
בִּהְיוֹתָ זְמַנָּא הֵלֵב רוּאָה, הָדָא הוּא
דְּכֵתִיב (ישעיה ל' כ') וְלֹא יִפְגַּף עוֹד מוֹרִיד וְהִיו
עֵינֶיהָ רוּאוֹת אֶת מוֹרִיד, הֵלֵב שׁוֹמֵעַ דְּאֶתְחִזְרָת
עֲבוּדָה וְכְרוֹבִים לְבֵי מִקְדָּשָׁא, דְּאֶתְמַר
בְּהוּן (בְּמִדְבָּר ז' פט) וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹהֵי
מַעַל הַפֶּפֶרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרוֹבִים, וְכָל עֲנָנִין
(דְּאֵינּוּן רוּמֵי רַבְתָּא וְרוּמֵי זַעֲרָא) דְּאֵינּוּן מְכַסִּיִן עַל
צְלוֹתֵין, הָדָא הוּא דְכֵתִיב (איכה ג' מד') סְפוֹת בַּעֲנָן
לֶךְ מַעְבּוֹר תְּפִלָּה מִתְּעַבְרִין, וְנִהְרִין עֵינֵין
דְּאֵינּוּן בֵּית רֹאשׁוֹן וּבֵית שְׁנִי, דְּבַהוּן סִלְקִין
צְלוֹתֵין.

דְּבִזְמַנָּא דְּאֵינּוּן יִשְׂרָאֵל מְלֹוֹכְלָכִין בְּטַנּוּפִין
דְּשְׁאָר עַמִּין, נִשְׁמָתָא דְּאִיהִי
שְׁכִינָתָא אֹמֶרֶת, (שִׁיר א' ו') אֵל תִּרְאֵנִי שְׁאֵנִי
שְׁחִרְחִרְתָּ, וְצְלוֹתָא נִפְלָת, הָדָא הוּא

דְּכֵתִיב (עֲמוֹס ה' ב') נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל, וְכֹד נִפְלַת שְׁכִיבָתָא
לְעֶפֶרָא בֵּין רַגְלִין, וְהָא אוּקְמוּהוּ (רוֹת ג' ז') וַתִּגַּל מַרְגְּלוֹתָיו וַתִּשְׁכַּב, וְאִיהִי

שִׁיקִימָה מִהַעֲפָר. זֶהוּ שְׁכָתוֹב
וּפְרָשֶׁת כִּנְפֹךְ עַל אֲמָתְךָ כִּי גֹאֵל
אָתָּה.

בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיִּחְרַד הָאִישׁ וַיִּלְפֹּת,
הָהוּא שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ יְהו"ה אִישׁ
מִלְחָמָה. מַה זֶּה וַיִּלְפֹּת? כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר יִלְפְּתוּ אֲרָחוֹת דְּרָכָם.
בְּאוֹתוֹ זְמַן יָבֵא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
וַיֹּאמֶר לָהּ לִינִי הַלִּילָה וְהִיָּה בִּבְקָר
(רות ג'). לִינִי הַלִּילָה, שֶׁהוּא
הַשְּׂמָאל. וְהִיָּה הַבֶּקֶר, שֶׁהוּא
רַחֲמִים, זְמִין, שְׁמֶשֶׁם מֵאִיר
הָאוֹר. זֶהוּ שְׁכָתוֹב הַבֶּקֶר אוֹר, אִם
יִגְאָלְךָ טוֹב יִגְאָל, אִם יַעֲשֶׂה כָךְ
יִשְׂרָאֵל מַעֲשִׂים טוֹבִים לְהַעֲלוֹתְךָ
מִבֵּין הָרְגָלִים - יָפָה, תִּגְאָל עַל
יְדֵי יִשְׂרָאֵל הַעֲלִינָה שֶׁהוּא כַּעֲלָךְ,
טוֹב וְדָאִי, וְאִם לֹא יַעֲשֶׂה כָךְ
מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְגִאֲלִיתִךְ אֲנֹכִי.
וְהָרִי פָּרְשׁוּהוּ חֵי יְהו"ה שְׁכָבִי עַד
הַבֶּקֶר, הַשְּׁבוּעָה בַּח"י, שְׁכֹלֵל
שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת הַתַּפְּלָה,
שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר, עַד אוֹתוֹ הָאוֹר,
שֶׁבְּאוֹתוֹ זְמַן הַתַּפְּלָה תִּהְיֶה
מֵאִירָה בְּלֵב וּבְעֵינַיִם, וּמִשּׁוֹם
שֶׁבְּשְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה הַבְּרָכוֹת שֶׁל
הַתַּפְּלָה תִּלְוִיָּה הַגְּאֻלָּה, וּבוֹ
מִתְגַּלֶּה, שֶׁהוּא יִסּוֹד ח"י
הַעוֹלָמִים, נֶאֱמַר בּוֹ וְהָיוּ עֵינֵי
וְלִבִּי שֶׁם כָּל הַיָּמִים.

וְהָיוּ עֵינֵי וְלִבִּי, הַזְכִּיר עֵינַיִם וְלֵב,
מִשּׁוֹם שֶׁצָּרִיךְ אָדָם בְּתַפְּלוֹתוֹ
שִׁיחֲיוֹ עֵינָיו לְמִטָּה אֶל הַנֶּשְׁמָה,
שֶׁהִיא שְׁכִינָה, שֶׁהִיא אֲסוּרָה
בְּגִלוּת, וְלִבּוֹ לְמַעֲלָה בְּקָדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, וְסוֹד הַדְּבָר - עֵינֵי
תָּמִיד אֶל יְהו"ה כִּי הוּא יוֹצֵא
מִרְשֶׁת רַגְלִי, וְלִבּוֹ לְמַעֲלָה לְטַל
נֶקְמָה מִעֲמָלְךָ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב כִּי יוֹם
נֶקֶם בְּלִבִּי, בְּלִבִּי וְדָאִי, בּוֹ עֲתִיד
לְטַל נֶקְמָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּטַל בּוֹ נֶקְמָה
מִהַמְצָרִים.

וְדָאִי, בֵּיה עֲתִיד לְנִטְלָא נִטְלָא, כְּמָה דְנִטְלָא בֵּיה נִטְלָא מִמְצָרָאִי.

מִצְלִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְיוֹקִים לָהּ מַעֲפָרָא,
הָדָא הוּא דְכָתִיב (שם ט) וּפְרָשֶׁת כִּנְפֹךְ עַל אֲמָתְךָ
כִּי גֹאֵל אָתָּה.

בְּהָהוּא זְמַנָּא (שם ח) וַיִּחְרַד הָאִישׁ וַיִּלְפֹּת,
הָהוּא דְאֲתָמַר בֵּיה (שמות טו ג) יְהו"ה
אִישׁ מִלְחָמָה, מֵאִי וַיִּלְפֹּת כְּמָה דְאֲתָא אֲמַר (איוב
ו יח) יִלְפְּתוּ אֲרָחוֹת דְּרָכָם, בְּהָהוּא זְמַנָּא יִיתִי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וַיִּימָא לָהּ, לִינִי הַלִּילָה וְהִיָּה
בִּבְקָר (רות ג יג), לִינִי הַלִּילָה דְאִיהִי שְׂמָאֲלָא,
וְהִיָּה בִּבְקָר דְאִיהִי רַחֲמֵי יְמִינָא, דְמִתְמָן נְהִיר
אוֹר, הָדָא הוּא דְכָתִיב (בראשית מד ג) הַבֶּקֶר אוֹר,
אִם יִגְאָלְךָ טוֹב יִגְאָל, אִם יַעֲבִיד כָּךְ יִשְׂרָאֵל
עוֹבְדִין טָבִין לְסִלְקָא לָךְ מִבֵּין רַגְלִין שְׁפִיר,
תִּגְאָל עַל יְדֵי דִישְׂרָאֵל עֲלָאָה דְאִיהוּ בַּעֲלָךְ,
טוֹב וְדָאִי, וְאִם לֹא יַעֲבִידוֹן כָּךְ עוֹבְדִין טָבִין,
וְגִאֲלִיתִךְ אֲנֹכִי.

וְהָא אוֹקְמוּהוּ (רות ג יג) חֵי יְהו"ה שְׁכָבִי עַד
הַבֶּקֶר, אוֹמְרָאָה בַּח"י, דְאִיהוּ כָלִיל ח"י
בְּרַכָּאן דְצִלוֹתָא, שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר, עַד הָהוּא
נִהְרָא, דְבִהָהוּא זְמַנָּא צִלוֹתָא תִּהְיֶה נִהְרָא בְּלָפָא
וּבְעֵינַיִן, וּבְגִין דְבַח"י בְּרַכָּאן דְצִלוֹתָא תִּלְיָא
פּוֹרְקָנָא, וּבֵיה אֲתִגְלִיא, דְאִיהוּ יִסּוֹד ח"י
עֲלָמִין, אֲתָמַר בֵּיה (ד"ה ב ז טו) וְהָיוּ עֵינֵי וְלִבִּי
שֶׁם כָּל הַיָּמִים.

וְהָיוּ עֵינֵי וְלִבִּי אֲדַפִּיר עֵינַיִן וְלָפָא, בְּגִין
דְצָרִיךְ בַּר נֶשׁ בְּצִלוֹתֶיהָ לְמַהוּ עֵינָיו
לְתַתָּא לְגַבֵּי נִשְׁמָתָא, דְאִיהִי שְׁכִינָתָא דְאִיהִי
אֲסִירָא בְּגִלוֹתָא, וְלִבִּיהָ לְעִילָא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, וְרָזָא דְמִלָּה עֵינֵי תָּמִיד אֶל יְהו"ה
כִּי הוּא יוֹצֵא מִרְשֶׁת רַגְלִי (תהלים כה טו), וְלִבִּיהָ
לְעִילָא לְנִטְלָא נִטְלָא מִעֲמָלְךָ, הָדָא הוּא
דְכָתִיב (ישעיה סג ד) כִּי יוֹם נֶקֶם בְּלִבִּי, בְּלִבִּי

שהוא לב"י, שם בן ארבעים ושתים, אבגית"ץ, בו הוציא את ישראל מן הגלות. קר"ע שט"ן, שהוא השם השני של היום השני, בו קרע את הזים, ובשם הזה נאמר יהי רקיע בתוך המים וגומר. נג"ד יכ"ש נגד כל עמך אעשה נפלאות, בכל שם נוטל נקמה במצרים.

והנא"ל בלב תלויה, שנאמר בו הלב רואה, ומשום זה כי יום נקם בלבי, נקמה במה? בלבי, כי"ה, שנאמר בו כל הנשמה תהלל י"ה, ועליו נאמר כי יד על כס י"ה, והנא"ל תלויה בלב, שבו נאמר הלב רואה, ומשום זה פשוטו בעלי המונה, ללב"י גליתי ולאכרי לא גליתי. מה זה ללבי? אלא תורה שבכתב נקראת לבי, ותורה שבעל פה נקראת פה, ופשוטו בעלי המונה, מלב לפה לא גלה, ללב"י גליתי, זהו השם של ע"ב שמות, והם שבעים פנים לתורה שתלויים מן ב'.

ולתורה יש ראש וגוף ולב ופה ואיברים, כמו שיש בישראל, שהם ראשים, ראשי העם, ומהם עינים, זה שכתוב והיה אם מעיני העדה. ויש מהם לב, שהם כנגד שבעים סנהדרין, ומשה ואהרן על גביהן, שלא חסרים מעולם פמותם, וזהו ללבי גליתי, אבל אחרים שהם פשאר איברים, נאמר בהם ולאכרי לא גליתי, וכן בתורה שבעים פנים תלויים משתי תורות, תורה שבכתב ותורה שבעל פה.

ובגלות חלק לב"ם, שהם שבעים ושנים צדיקים שהם כמו הסנהדרין, וסוד הדבר - אשרי

צדיקים דאינון כגוונא

דאיהו לב"י שם בן ארבעים ותירין, אבגית"ץ ביה אפיק לישראל מגלותא, קר"ע שט"ן דאיהו שמא תניינא דיומא תניינא, ביה קרע זמא, ובהאי שמא אתמר (בראשית א ו) יהי רקיע בתוך המים וגומר, נג"ד יכ"ש נגד כל עמך אעשה נפלאות (שמות לד י), בכל שמא נטל נוקמא במצרים.

ופורקנא בלבא תליא, דאתמר ביה הלב רואה, ובגין דא פי יום נקם בלבי (ישעיה סג ד), נקמה במאי בלבי בי"ה, דאתמר ביה (תהלים קן ו) כל הנשמה תהלל י"ה, ועליה אתמר (שמות יז טז) פי יד על כס י"ה, ופורקנא בלבא תליא, דביה אתמר הלב רואה, ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין ללב"י גליתי ולאכרי לא גליתי, מאי ללבי, אלא אורייתא דבכתב אתקריאת לבי, ואורייתא דעל פה אתקריאת פומא ואוקמוהו מארי מתניתין מלבא לפומא לא גלי, ללב"י גליתי דא שמא דע"ב שמקח, ואינון שבעין אנפין לאורייתא, דתליין מן ב'.

ואורייתא אית לה רישא וגופא ולבא ופומא ואברין, כגוונא דאית בישראל, דאינון רישין רישי עמא, ומנהון עינין הדא הוא דכתיב (במדבר טו כד) והיה אם מעיני העדה, ואית מנהון לבא, דאינון לקבל שבעין סנהדרין ומשה ואהרן על גביהו, דלא חסרין מעלמא פותיהו, ודא איהו ללבי גליתי, אבל אחרנין דאינון פשאר אברין אתמר בהון ולאכרי לא גליתי, וכן באורייתא שבעין אנפין תליין מתרין תורות, אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה.

ובגלותא חלק לב"ם (הושע י ב), דאינון ע"ב

כל חוכי לו, ל"ו בחשבון עולה שלשים ושש, והם שלשים ושש בארץ ישראל, ושלשים ושש מחוץ לארץ ישראל, וזהו חלק לב"ם. ומי חלק לב"ם? השאור וחמץ שהם ערב רב, וסוד הדבר - ויהי מבדיל בין מים למים, שעליהם נאמר אך ביום הראשון תשביתו שאר מבתיכם, אך חלק, ושבועה שימחו בי"ד, שהם ארבעה עשר ימי פסח, לקיים כימי צאתך מארץ מצרים ארבעה נפלאות, (וזה שבועה ימי הפסח של הגלות הראשונה ושבועה ימי הפסח של גלות האחרונה) וזה שכתוב חג שבועת ימים מצות יאכל.

ומשום זה, אור לארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר, וזה אור הנר שהיא תורה ומצוות, שנאמר בהם כי נר מצוה ותורה אור, נר בלב, ואור בעינים, שהוא אור הנר, ביראה ואהבה בי"ה, נעברים החשכה והקדרות מהם, ומשום זה כי יום נקם בלבי.

ועוד בלבי, זה שלשים ושנים אלה"ם של מעשה בראשית, ועשר אמירות שהן י' מן לבי, והלב זה הוא הלב שבו מאיר אותו שנאמר בו ותרא אותו כי טוב הוא, ובו עתיד להתגלות הקדוש ברוך הוא למשה בתורה בגלות האחרונה כמו שבגאולה הראשונה, שנאמר בו וירא מלאך יהו"ה אליו בלפת אש, בראשונה בלפת אש של נבואה, ובגלות האחרונה בלפת אש של התורה. וזו ב"ת מן בראשית, שהיא כלולה מעשר אמירות ושלשים ושנים אלה"ם של מעשה בראשית, הבת הפולה מעשר

דסנהדרין, ורזא דמלה (ישעיה ל יח) אשרי כל חוכי לו, ל"ו בחושבנא סליק תלתין ושית, ואינון ל"ו בארעא דישראל, ול"ו לבר מארעא דישראל, ודא איהו חלק לב"ם, ומאן חלק לב"ם. (דף נא ע"א) שאור וחמץ דאינון ערב רב, ורזא דמלתא ויהי מבדיל בין מים למים (בראשית 1,1) דעלייהו אתמר (שמות יב טו) אך ביום הראשון תשביתו שאר מבתיכם, אך חלק, ואומא דיתמחון בי"ד, דאינון ארבע סרי יומי דפסחא, לקיימא כימי צאתך מארץ מצרים ארבעה נפלאות (מכה ז טו), (ודא שבועה יומי דפסחא דגלותא בתראה), הדא הוא דכתיב (יחזקאל מה כא) חג שבועת ימים מצות יאכל.

ובגין דא אור לארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר, ודא אור הנר דאיהי אורייתא ופקודיא, דאתמר בהון (משלי ו כג) כי נר מצוה ותורה אור, נר בלבא, אור בעינין, דאיהו אור הנר, בדחילו ורחימו בי"ה, מתעברין חשוכא וקדרותא מנייהו, ובגין דא כי יום נקם בלבי (ישעיה סג ד).

ועוד בלבי דא ל"ב אלה"ם דעובדא דבראשית, ועשר אמירן דאינון י' מן לבי, ולב האי איהו לב, דביה נהיר ההוא דאתמר ביה (שמות ב ב) ותרא אותו כי טוב הוא, וביה עתיד לאתגלייא קודשא בריך הוא למשה באורייתא בגלותא בתראה, פגיונא דפורקנא קדמא, דאתמר ביה (שם ג ב) וירא מלאך יהו"ה אליו בלפת אש, בקדמיתא בלפת אש דנבואה, ובגלותא בתראה בלפת אש דאורייתא.

ודא ב"ת מן בראשית, דאיהי כלילא מעשר אמירן ול"ב אלה"ם דעובדא דבראשית, פת כלילא מעשר אמירן איהי בת עין אויבמא,

אמירות, היא בת עין שחורה,
שנאמר בה שחורה אני ונאנה,
ובו מאיר אור. זהו שפתיב ותורה
אור, שלשים ושנים אלה"ם, בו
מאירה מצוה, שנאמר בה נר
יהו"ה נשמת אדם.

וכנפי השכינה הם פסוי דם חיה
ועוף, שמכסה עליהם באהבה,
וכשמכסה עליהם באהבה של
אהבה, מי המבול לא שולטים
עליהם, מים רבים של מי המבול
לא יוכלו לכבות את האהבה של
ישראל לאביהם שבשמים.
באותו זמן הפסא יהיה על ארבע
חיות, וזהו שופ"ר הול"ף רבי"ע
מרבץ, דרג"א בשש דרגות, שהן
שש מעלות לפסא, הרי הוא מלך
על הפסא.

באותו זמן - ועשה לי מטעמים
כאשר אהבתי, ממצוות עשה
שנתנו מאהבה, ולא ממצוות לא
תעשה, שהוא הקריב לו הממנה
של עשו לקטרג על ישראל,
שבשבילם נאמר ואת עשו
שנאתי.

וזהו דרג"א תרי טעמ"י, שמצד
של מצוות לא תעשה, הממנה
של עשו הוא רוב"ץ על ישראל,
והיא דרג"א עליהם, ואם תאמר
שהיא שולטת על השכינה, שהיא
עמהם בגלות, הרי אמר הכתוב
אני יהו"ה הוא שמי וכבודי
לאחר לא אתן ותהלתי לפסילים.
וכבודי - שכינה עליונה, לאחר
לא אתן - אל אחר, ותהלתי
לפסילים - זו שכינה תחתונה,
ומשום זה בששה ימים ששולט
סם המות, אל אחר, נאמר
בשכינה יהיה סגור ששת ימי
המעשה, בשבת ובראשי חודשים
שלא שולטים הממנים הרעים,
נאמר בהם וביום השבת יפתח
וביום החדש יפתח.

ממנן בישין, אתמר בהון (נ"א בה) וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח.

דאתמר בה שחורה אני ונאנה, וביה נהיר אור,
הדא הוא דכתיב (משלי ו כג) ותורה אור, ל"ב
אלה"ם ביה נהיר מצוה, דאתמר ביה (שם כ
כו) נר יהו"ה נשמת אדם וכו': (כאן חסר והוא
בתיקונים זוהר חדש).

ונגדפוי דשכינתא אינון פסוי דם חיה ועוף,
דמכסי עלייהו ברחימו, וכד מכסי
עלייהו ברחימו דאהבה, מי טופנא לא
שלטא עלייהו, מים רבים דמי טופנא לא
יוכלו לכבות את האהבה דישראל באבוהון
דבשמיא, בההוא זמנא פרסיא יהא על ארבע
חיוון, ודא איהו שופ"ר הול"ף רבי"ע מרובע,
דרג"א בשית דרגין, דאינון שש מעלות
לפסא (מלכים א י ט), הא איהו מלפא על פרסיא.

בההיא זמנא ועשה לי מטעמים כאשר
אהבתי (בראשית כו ד) מפקודין דעשה
דאתייהבו מאהבה, ולא מפקודין דלא
תעשה, דהוא אקריב ליה ממנא
דעשו, לקטרגא בהון לישראל, דבגינייהו
אתמר (מלאכי א ג) ואת עשו שנאתי.

ודא איהו דרג"א תרי טעמ"י, דמסטר
דפקודין דלא תעשה ממנא דעשו
איהו רבי"ע על ישראל, ואיהי דרג"א
עלייהו, ואי תימא דשלטא על שכינתא
דאיהי עמהון בגלותא, הא אמר קרא (ישעיה

מב ח) אני יהו"ה הוא שמי וכבודי לאחר
לא אתן ותהלתי לפסילים, וכבודי שכינתא
עלאה, לאחר לא אתן אל אחר, ותהלתי
לפסילים דא שכינתא תתא, ובגין דא בשית
יומין דשלטא סם המות, אל אחר, אתמר
בשכינתא (יחזקאל מו א) יהיה סגור ששת ימי
המעשה, בשבת ובראשי חודשים דלא שלטין
ממנן בישין, אתמר בהון (נ"א בה) וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח.

וְעוֹד רַבִּי"ע אִיהוּ פְּגוּוֹנָא דָּא כִּי, וּלְזַמְנִין
פְּגוּוֹנָא דָּא בֵּית מִלְךְ פְּנִימָה סְגִירָא
בְּבִיתָא, וְאִיהִי סִיְהָרָא קְדִישָׁא לְעוֹלָם לֹא
אֶסְתַּכְּלַת בָּהּ חֻמָּה בִּישָׁא, גִּיהֲנָם סֵם הַמּוֹת
נוֹקְבָא בִּישָׁא, כָּל שָׁפָן אֶל אַחֵר, דִּהְכִי
אוּקְמוּהוּ קְדָמָאִין, לְעוֹלָם לֹא חֲזָא חֻמָּה
פְּגִימוּתָא דְסִיְהָרָא, דְּבִזְמָנָא דְחֻמָּה נִפְקָא
(נִפְקָא) מִמְּזֶרַח, סִיְהָרָא חֲזֵרָת אֲנַפְהָא מִיְנִיה
פְּגוּוֹנָא דָּא בֵּית וּבְגִין דָּא אָמַר בִּלְעָם הֲרָשָׁע לֹא
הִבִּיט אֹנָן בִּיעֶקֶב וְלֹא רָאָה עֲמֹל
בְּיִשְׂרָאֵל (במדבר כג כא), עֲמֹל וְאֹנָן סְמָא"ל וְנָחֵשׁ.
וּבִזְמָנָא דְדַחֲקִין לָהּ לְאֶסְתַּכְּלָא בָּהּ, אֶתְפַּסִּיא
מִכָּל וְכָל, וְאִימְתִי בִירְחָא שְׂבִיעָאָה,

הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים פא ג) תִּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר
בִּפְסָה לְיוֹם חֲגֵנוּ, מָאִי בִּפְסָה בִּירְחָא דְאֶתְפַּסִּיא
בִּיה סִיְהָרָא, בַּהֲהוּא זְמָנָא דְאֶתְפַּסִּיאַת מְנִיה,
אִיהִי אִמְרַת לְיִשְׂרָאֵל דִּיתְקַנּוּן צְלוּתִין בְּמַאֲכָלִין
טָבִין, מִפְּקוּדִין דְּעֵשָׂה, דְּצְלוּתָא שְׁקִילָא כָּכָל
פְּקוּדִין, (דף נא ע"ב) בַּהֲהוּא זְמָנָא יִימָא קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, וְעֵשָׂה לִי מְטַעְמִים (בראשית
כד) בְּרַעוּתָא דְשְׁכִינְתָּא, פְּאֶשֶׁר אֶהְבֵּיתִי מִפְּקוּדִין
דְּעֵשָׂה, וְתִקְיַנְתָּ שְׁכִינְתָּא עִם יִשְׂרָאֵל מַאֲכָלִין
דְּצְלוּתִין דְּאִינוּן קְרַבְנִין, וּבִזְמָנָא דְאִיהִי תִקְיַנְתָּ
מְזוּנָא לְמִלְכָּא, יְהִיבַת לוֹן עֵיטָא לְאַתְעָרָא
בְּשׁוֹפָר, דְּבִיה עֲתִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַכְנָשָׁא
בִּיה לְיִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא מְאַרְבַּע סְטָרִין, הָדָא
הוּא דְכְּתִיב תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גְּדוּל לְחִירוּתֵינוּ וְשָׂא
גַם לְקַבֵּץ גְּלוּתֵינוּ, וְאִיהוּ חָשִׁיב דְּאִיהוּ יוֹמָא
דְּדִינָא דִּילִיָּה וּבְרַח (ס"א ובר"ה).

עַד הַהוּא זְמָנָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְאַרְיֵךְ
עַלְיָהּ דְּחֵיבָא, וּלְבַסּוּף אֶפְסִיק לוֹן
וְחָרִיב לוֹן מַעְלָמָא, וְדָא אִיהוּ מְאַרִי"ךְ טְרַח"א
סוּף פְּסוּ"ק.

וְעוֹד רַבִּי"ע אִיהוּ פְּגוּוֹנָא דָּא כִּי, וּלְזַמְנִין
פְּגוּוֹנָא דָּא בֵּית מִלְךְ פְּנִימָה סְגִירָא
בְּבִיתָא, וְאִיהִי סִיְהָרָא קְדִישָׁא לְעוֹלָם לֹא
אֶסְתַּכְּלַת בָּהּ חֻמָּה בִּישָׁא, גִּיהֲנָם סֵם הַמּוֹת
נוֹקְבָא בִּישָׁא, כָּל שָׁפָן אֶל אַחֵר, דִּהְכִי
אוּקְמוּהוּ קְדָמָאִין, לְעוֹלָם לֹא חֲזָא חֻמָּה
פְּגִימוּתָא דְסִיְהָרָא, דְּבִזְמָנָא דְחֻמָּה נִפְקָא
(נִפְקָא) מִמְּזֶרַח, סִיְהָרָא חֲזֵרָת אֲנַפְהָא מִיְנִיה
פְּגוּוֹנָא דָּא בֵּית וּבְגִין דָּא אָמַר בִּלְעָם הֲרָשָׁע לֹא
הִבִּיט אֹנָן בִּיעֶקֶב וְלֹא רָאָה עֲמֹל
בְּיִשְׂרָאֵל (במדבר כג כא), עֲמֹל וְאֹנָן סְמָא"ל וְנָחֵשׁ.
וּבִזְמָנָא דְדַחֲקִין לָהּ לְאֶסְתַּכְּלָא בָּהּ, אֶתְפַּסִּיא
מִכָּל וְכָל, וְאִימְתִי בִירְחָא שְׂבִיעָאָה,

הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים פא ג) תִּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר
בִּפְסָה לְיוֹם חֲגֵנוּ, מָאִי בִּפְסָה בִּירְחָא דְאֶתְפַּסִּיא
בִּיה סִיְהָרָא, בַּהֲהוּא זְמָנָא דְאֶתְפַּסִּיאַת מְנִיה,
אִיהִי אִמְרַת לְיִשְׂרָאֵל דִּיתְקַנּוּן צְלוּתִין בְּמַאֲכָלִין
טָבִין, מִפְּקוּדִין דְּעֵשָׂה, דְּצְלוּתָא שְׁקִילָא כָּכָל
פְּקוּדִין, (דף נא ע"ב) בַּהֲהוּא זְמָנָא יִימָא קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, וְעֵשָׂה לִי מְטַעְמִים (בראשית
כד) בְּרַעוּתָא דְשְׁכִינְתָּא, פְּאֶשֶׁר אֶהְבֵּיתִי מִפְּקוּדִין
דְּעֵשָׂה, וְתִקְיַנְתָּ שְׁכִינְתָּא עִם יִשְׂרָאֵל מַאֲכָלִין
דְּצְלוּתִין דְּאִינוּן קְרַבְנִין, וּבִזְמָנָא דְאִיהִי תִקְיַנְתָּ
מְזוּנָא לְמִלְכָּא, יְהִיבַת לוֹן עֵיטָא לְאַתְעָרָא
בְּשׁוֹפָר, דְּבִיה עֲתִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַכְנָשָׁא
בִּיה לְיִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא מְאַרְבַּע סְטָרִין, הָדָא
הוּא דְכְּתִיב תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גְּדוּל לְחִירוּתֵינוּ וְשָׂא
גַם לְקַבֵּץ גְּלוּתֵינוּ, וְאִיהוּ חָשִׁיב דְּאִיהוּ יוֹמָא
דְּדִינָא דִּילִיָּה וּבְרַח (ס"א ובר"ה).

עַד הַהוּא זְמָנָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְאַרְיֵךְ
עַלְיָהּ דְּחֵיבָא, וּלְבַסּוּף אֶפְסִיק לוֹן
וְחָרִיב לוֹן מַעְלָמָא, וְדָא אִיהוּ מְאַרִי"ךְ טְרַח"א
סוּף פְּסוּ"ק.

ועוד שופ"ר הולך רבי"ע דרג"א תרי טעמ"י, בההוא זמנא דיתמחון חיביא מעלמא, סלקא צלותא בנגונא בארבע מינין, דאינון שיר פשוט ודא י', שיר כפול ודא י"ה, שיר משולש ודא י"ו, שיר מרובע ודא י"הו"ה, בשמא דיהו"ה סלקא צלותא דאיהי שכינתא, אורייתא בנגונא, שכינתא בנגונא, ישראל סלקין מגו גלותא בנגונא, הדא הוא דכתיב (שמות טו א) אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליהו"ה.

את השירה הזאת ליהו"ה. צלותא דאיהי שכינתא, סלקא לגביה דמלכא בעשרה זכרונות ובעשרה מלכיות ובעשרה שופרות, דאינון י"י, ובעשרה כחות של מלאכים יתעוררו אליהם, ומעלה אותם לעשר ספירות, והנגונים עולים מהם מרבעים מצד של רבי"ע בארבע חיות, ואותן חיות קטנות עם גדולות הן שמונה, והן יאהדונה"י, ועליהן נאמר אז ישיר משה. כשיהיה הקדוש ברוך הוא עם שכינתו בשמונה חיות, שהן חיות אש, עתים חשות עתים ממללות, וכלם מפות בכנפיהן בנגון, והנגון (עולה) בהם בארבע פנים, לכל צד מרבעים. זהו שכתוב וארבעה פנים לאחת וארבע כנפים לאחת מהם, לכל חיה שמונה הם בין פנים לכנפים, כנגד השמונה שבהם שבח משה א"ז.

ודוד בגלל זה תקן כלי בשמונה נימים, ושבח את הקדוש ברוך הוא בשמונה. זהו שכתוב למנצח על השמינית, ושמונה אותיות, לכל אחת שמונה, עולות פלן לשבעים ושפים, יאהדונה"י שמונה, ותלויות מהן ששים וארבע, שמונה לכל אחת, עולות פלן לשבעים ושפים, זהו סוד של חשמל.

ועוד שופ"ר הולך רבי"ע דרג"א תרי טעמ"י, בההוא זמנא דיתמחון חיביא מעלמא, סלקא צלותא בנגונא בארבע מינין, דאינון שיר פשוט ודא י', שיר כפול ודא י"ה, שיר משולש ודא י"ו, שיר מרובע ודא י"הו"ה, בשמא דיהו"ה סלקא צלותא דאיהי שכינתא, אורייתא בנגונא, שכינתא בנגונא, ישראל סלקין מגו גלותא בנגונא, הדא הוא דכתיב (שמות טו א) אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליהו"ה.

צלותא דאיהי שכינתא, סלקא לגביה דמלכא בעשרה זכרונות ובעשרה מלכיות ובעשרה שופרות, דאינון י"י, ובעשרה כחות דמלאכים יתעורון לגביהו, וסלקא לון לגבי עשר ספירן, ונגונין סלקין מנייהו מרובעים מסטרא דרבי"ע בארבע חיוון, ואינון חיות קטנות עם גדולות אינון תמניא, ואינון יאהדונה"י, ועלייהו אתמר (שם) אז ישיר משה, כד יהא קודשא בריך הוא בשכינתיה בחיון תמניא, דאינון חיון דאשא עתים חשות עתים ממללות, וכלהו מחאן בגדפייהו בנגונא, ונגונא בהון (סלקא) בארבע אנפין, לכל סטרא מרובעין, הדא הוא דכתיב (יחזקאל א ו) וארבעה פנים לאחת וארבע כנפים לאחת מהם, לכל חיה תמניא אינון בין אנפין וגדפין, לקבל תמניא די בהון שבח משה א"ז.

ודוד בגין דא תקין מנא בתמניא נימין, ושבח לקודשא בריך הוא בתמניא, הדא הוא דכתיב (תהלים יב א) למנצח על השמינית, ותמניא אתוון, לכל חד תמניא, סלקין פלהו ע"ב, יאהדונה"י תמניא, ותליין מנייהו ס"ד תמניא לכל חד, סלקין פלהו ע"ב, דא איהו רזא דחשמל.

וְהוּא נִגְזַן שְׁעוֹלָה בְּעֶשֶׂר, וְזֶהוּ
י"ד ה"א ו"א ו"ו ה"א, וְעֲלֵיהֶם
נֹאמַר יָדְיוֹ גְּלִילֵי זָהָב, וְיֵשׁ נִגְזַן
שְׁעוֹלָה בְּשֵׁשׁ, זֶהוּ שְׁכָתוֹב שׁוֹקִיו
עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, י"ה יְהו"ה צוּר
עוֹלָמִים, י"ה י"ה י"ה אֲדָם.

אַרְבַּע כְּנָפִים אֲרִיָּה שׁוֹר נֶשֶׁר,
מֶרְכָּבָה, שְׁנֵי י"ה יְהו"ה י"ה
יְהו"ה י"ה יְהו"ה, לְמַעַלָּה מִכָּל
י"ה יְהו"ה חֲכָמָה בִּינָה, כְּתָר
אֱהִי"ה אֲשֶׁר אֱהִי"ה, וְעֲלֵיהֶם
נֹאמַר שְׂרָפִים עֲמוּדִים מִמַּעַל לוֹ
שֵׁשׁ כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד, וְזֶה
אֲבָגִית"ן, בְּשָׁתִּים יְכֹסֶה כְּנֻי
לְיִשְׂרָאֵל שְׁלֹא יִסְתַּכְּלוּ בָהֶם
שׁוֹנְאֵיהֶם, וּבְשָׁתִּים יְכֹסֶה רַגְלָיו,
שְׁלֹא יִזְכָּר לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂה
הָעָגֹל, וּבְשָׁתִּים יַעֲוֹפֶה מִן הַגְּלוּת,
זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְאֲשֶׁא אֶתְכֶם עַל כְּנָפֵי
נְשָׂרִים וְאָבָא אֶתְכֶם אֵלַי.

וְיֵשׁ נִגְזַן שְׁעוֹלָה בְּשָׁנִים כְּמוֹ
הַלְלוּיָהּ, וְיֵשׁ נִגְזַן שְׁעוֹלָה בְּאוֹת
אַחַת כְּגֹן הַלְלֵי בִי, וְיֵשׁ נִגְזַן
שְׁעוֹלָה בְּחֻמֶּשׁ כְּמוֹ ה', וְהָרִי
נִתְבָּאָר בְּכִנּוּר שֶׁל חֲמֵשׁ נִימִים,
אֲבָל הַנִּגְזָן שְׁעוֹלָה בְּשֵׁשׁ, שֶׁהֵם
אֲבָגִית"ן, מִן ו' הוּא. וְיֵשׁ
שְׁמַעְלָה אוֹתוֹ בְּשֵׁשׁ, וְזֶה יְהו"ו,
שֶׁהוּא אֱהִי"ה, וְעוֹלָה בּוֹ הַנִּגְזָן
בְּתַקִּיעַה שְׁבָרִים תְּרוּעָה.

בְּתַקִּיעָה הוּא קוֹל אֲרֶץ בְּנִגְזָן, עַד
שֶׁהִיא מַעֲלָה אוֹתוֹ אֶת הַיָּמִין
שֶׁהוּא חֶסֶד, בְּשָׁבָרִים הִיא מַעֲלָה
קוֹל הַנִּגְזָן אֶל הַכְּבוֹדָה, שֵׁשׁ י"ה
בְּיָמִין וּשְׂמָאל, וְהִיא יוֹרֵד מִמֶּנּוּ
עִם שְׂמָחָה חֲכָמָה וְעֶשֶׂר, כְּמוֹ
שְׁבָאֲרוּהוּ, הָרוּצָה לְהַחֲכִים
יָדָיִם, לְהַעֲשִׂיר יָצְפִין. בְּתַרְוּעָה
הִיא עוֹלָה קוֹל הַנִּגְזָן אֶל הָעֲמוּד
הָאֲמָצִי, וְהִיא יוֹרֵד מִמֶּנּוּ הַמְּלָךְ
לְכָלָה, שֶׁהִיא קוֹל דְּמָמָה דְּקָה.
בְּאוֹתוֹ זְמַן יִתְעוֹרֵר כָּל מִינֵי נִגְזָן,
זֶהוּ שְׁכָתוֹב הַלְלוּהוּ בְּתַקִּיעַ שׁוֹפָר,
הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וּכְנֹר, הַלְלוּהוּ

וְאִית נִגְזָנָא דְסָלְקָא בְּעֶשֶׂר, וְדָא אִיהוּ יו"ד
ה"א ו"א ו"ו ה"א, וְעֲלֵיהֶם אֶתְמַר (שיר ה

י) יָדְיוֹ גְּלִילֵי זָהָב, וְאִית נִגְזָנָא דְסָלְקִי בְּשִׁית,
הָדָא הוּא דְכָתִיב שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, י"ה
יְהו"ה צוּר עוֹלָמִים, י"ה י"ה י"ה אֲדָם.

אַרְבַּע כְּנָפִים אֲרִיָּה שׁוֹר נֶשֶׁר, מֶרְכָּבָה,
תְּנִינָא י"ה יְהו"ה י"ה יְהו"ה י"ה

יְהו"ה, לְעֵילָא מִכָּלָהוּ י"ה יְהו"ה חֲכָמָה
בִּינָה, כְּתָר אֱהִי"ה אֲשֶׁר אֱהִי"ה, וְעֲלֵיהֶם

אֶתְמַר (ישעיה ו) שְׂרָפִים עֲמוּדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ
כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד, וְדָא אֲבָגִית"ן,

בְּשָׁתִּים יְכֹסֶה כְּנֻי לְיִשְׂרָאֵל דְּלֹא יִסְתַּכְּלוּן בְּהוֹן
שְׁנֹאִיהוֹן, וּבְשָׁתִּים יְכֹסֶה רַגְלָיו דְּלֹא אֲדָכִיר

לוֹן עוֹבְדָא דְעֵגְלָא, וּבְשָׁתִּים יַעֲוֹפֶה מִן גְּלוּתָא,
הָדָא הוּא דְכָתִיב (שמות יט ד) וְאֲשֶׁא אֶתְכֶם עַל

כְּנָפֵי נְשָׂרִים וְאָבָא אֶתְכֶם אֵלַי.

וְאִית נִגְזָנָא דְסָלְקָא בְּתָרִין כְּגֹן הַלְלוּיָהּ, וְאִית
נִגְזָנָא דְסָלְקִי בְּאַת חַד כְּגֹן הַלְלֵי בִי,

וְאִית נִגְזָנָא דְסָלְקִי בְּחֻמֶּשׁ כְּגֹן ה', וְהָא אֶתְמַר
בְּכִנּוּר דְחֲמֵשׁ נִימִין, אֲבָל נִגְזָנָא דְסָלְקִי בְּשִׁית

דְּאִינוֹן אֲבָגִית"ן מִן ו' אִיהִי, וְאִית דְסָלְקִי לִיה
בְּתַלַּת וְדָא יְהו"ו, דְּאִיהוּ אֱהִי"ה, וְסָלְקִי נִגְזָנָא

בִּיה בְּתַקִּיעָה שְׁבָרִים תְּרוּעָה.

בְּתַקִּיעָה הוּא קוֹל אֲרוּץ בְּנִגְזָנָא, עַד דְּהוּה
סָלְקִי לִיה לְגַבִּי יְמִינָא דְאִיהוּ חֶסֶד,

בְּשָׁבָרִים הוּה סָלְקִי קוֹל דְּנִגְזָנָא לְגַבִּי גְבוּרָה,
דְּתַמֵּן י"ה בְּיְמִינָא וּשְׂמָאלָא, וְהוּה נְחִית מְנִיָּה

בְּחֻדוֹה חֲכָמָתָא וְעוֹתָרָא, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ
הָרוּצָה לְהַחֲכִים יָדָרִים, לְהַעֲשִׂיר יָצְפִין,

בְּתַרְוּעָה הוּה סָלְקִי קוֹל דְּנִגְזָנָא לְגַבִּי עֲמוּדָא
דְּאֲמָצִיעִיתָא, וְהוּה נְחִית מְנִיָּה מִלְּפָא לְגַבִּי (ד

נב ע"א) כְּלָה דְאִיהִי קוֹל דְּמָמָה דְּקָה, בְּהִהוּא
זְמָנָא יִתְעוֹרֵן כָּל מִינֵי נִגְזָנָא, הָדָא הוּא

בְּתוֹף וּמַחֹל, הִלְלוּהוּ בְּמִינִים
וְעוֹגֵב, הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי שְׁמַע,
הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה.

שׁוֹפָר הִיא שְׂכִינָה עֲלִינוּהָ, תִּקַּע
שָׁלָה שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה, שְׁנֹאמַר בָּהּ
וּתִקַּע כַּף יָרֵךְ יַעֲקֹב, בְּגָלוֹת.
בְּאוֹתוֹ זְמַן עוֹלָה מִן הַגָּלוֹת
בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל, וְנִקְרְאתָ תִּקַּע
בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵירוֹתֵנוּ.

בְּנֶבֶל, כִּי ל"ב. בְּאוֹתוֹ זְמַן כִּי
יִכְנס לְהִיכָלוֹ, שְׁהוּא ל"ב, וְנֹאמַר
בּוֹ וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה תְּמִיד, וְמָה
שְׁנֹאמַר בְּרֹאשׁוֹנָה וַיִּתְּעַצֵּב אֶל
לְבוֹ בַּשִּׁבִּיל הַרְשָׁעִים, מִיָּד
שְׁנֹאבְדוֹ הַתְּקִים בּוֹ וּבֹאבְד
רְשָׁעִים רָנָה. כְּנֹר, כ"ו נ"ר,
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁהוּא יְהו"ה,
שְׁנֹאמַר בּוֹ יְהו"ה אוֹרִי וְיִשְׁעִי,
מֵאִיר בְּנִי שְׁהִיא הַשְׂכִּינָה,
הַמְּצֹנָה שְׁלוֹ, וַיִּשְׁמַח בָּהּ.

צִלְצְלֵי שְׁמַע - חֲסֵד גְּבוּרָה,
צִלְצְלֵי תְרוּעָה - נִצָּח וְהוֹד,
וּבְכָלֶם - כָּל הַנְּשָׁמָה תְּהִלָּל י"ה,
שְׁהוּא חֲכָמָה וּבִינָה, שְׁפָהֶם תְּהִיָּה
גְּאֻלָּה ל"ו וְל"ה, שְׁהֶם בֵּן וּבֵת,
וּבְהֶם יִמְחוּ הַעֲמָלָקִים מִן הָעוֹלָם,
וְזֶהוּ סוֹף פְּסוּק.

דְּבַר אַחֵר וַעֲשֵׂה לִי מִטְעָמִים
כְּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי, מִמְּצוֹת עֲשֵׂה,
וְלֹא כְּאֲשֶׁר שְׁנֵאתִי מִמְּצוֹת לֹא
תַעֲשֵׂה. מְצוֹת שֶׁל לֹא תַעֲשֵׂה
תְּלוּיוֹת מִפְּסֹד שֶׁל יִרְאָה, וְהֶם
לְהִרְחִיק הַשָּׁטָן מֵהֶם שֶׁלֹּא יִתְקַרֵּב
לְפָסָא, שְׁהוּא הַלֵּב, לְבַקֵּשׁ דִּינִים
עַל הָאִיבָרִים הַקְּדוֹשִׁים שְׁהֶם
יִשְׂרָאֵל, וְהַלֵּב שְׂכִינָה בִּינֵיהֶם.

הַשָּׁטָן הוּא סְמָא"ל, שֶׁלְטוֹנוֹ
בְּכָבֵד, שְׁעָלֵיו נֹאמַר עֲשׂוּ הוּא
אָדוֹם. עוֹרְקֵי הַכָּבֵד, הַחֲלִלוֹת
וְהַמְּחַנּוֹת שְׁלוֹ, וְהַכָּבֵד נוֹטֵל כָּל
הַלְּכוּכִים וְהַחֲטָאִים שֶׁל
הָעוֹרְקִים. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְנִשָּׂא

דְּכָתִיב (תהלים קג ג) הִלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר,
הִלְלוּהוּ בְּנֶבֶל וְכְנֹר, הִלְלוּהוּ בְּתוֹף וּמַחֹל,
הִלְלוּהוּ בְּמִינִים וְעוֹגֵב, הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי
שְׁמַע, הִלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה.

שׁוֹפָר אִיהִי שְׂכִינָתָא עֲלָאָה, תִּקַּע דִּילָהּ
שְׂכִינָתָא תַּתָּאָה, דְּאִתְּמַר בָּהּ (בראשית לב
טו) וּתִקַּע כַּף יָרֵךְ יַעֲקֹב בְּגָלוֹתָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא
סִלְקָא מִן גָּלוֹתָא בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל, וְאִתְּקִרְיָאָתָּ
תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵירוֹתֵנוּ.

בְּנֶבֶל, כִּי ל"ב, בְּהֵהוּא זְמַנָּא כִּי יַעֲוֹל
לְהִיכָלִיָּה דְּאִיהוּ ל"ב, וְאִתְּמַר
בִּיה (משלי טו טו) וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה תְּמִיד, וְמָה
דְּאִתְּמַר בְּקִדְמִיתָא (בראשית ו ו) וַיִּתְּעַצֵּב אֶל לְבוֹ
בְּגִין חֲיִיבָאָה, מִיָּד דְּאִתְּאֲבִידוֹ אִתְּקִיָּים בִּיה
וּבֹאבְד רְשָׁעִים רָנָה (משלי יא י), כְּנֹר, כ"ו נ"ר,
קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ יְהו"ה, דְּאִתְּמַר בִּיה
(תהלים כז א) יְהו"ה אוֹרִי וְיִשְׁעִי, נְהִיר בְּנִי דְּאִיהִי
שְׂכִינָתָא, מְצֹנָה דִּילִיָּה, וְחֲדִי בָּהּ.

צִלְצְלֵי שְׁמַע חֲסֵד גְּבוּרָה, צִלְצְלֵי תְרוּעָה נִצָּח
וְהוֹד, וּבְכָלֶהוּ כָּל הַנְּשָׁמָה תְּהִלָּל י"ה,
דְּאִיהוּ חֲכָמָה וּבִינָה, דִּי בְּהוֹן יְהֵא פּוֹרְקָנָא
ל"ו וְל"ה דְּאִינוֹן בֵּן וּבֵת, וּבְהוֹן יִתְמַחוֹן
עַמְּלָקִים מַעֲלָמָא, וְדָא אִיהוּ סוֹף פְּסוּק.

דְּבַר אַחֵר וַעֲשֵׂה לִי מִטְעָמִים כְּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי
(בראשית כז ד) מִפְּקוּדֵין דְּעֲשֵׂה, וְלֹא כְּאֲשֶׁר
שְׁנֵאתִי מִפְּקוּדֵין דְּלֹא תַעֲשֵׂה, פְּקוּדֵין דְּלֹא
תַעֲשֵׂה תְּלִיין מְדַחִילוֹ דִּירְאָה, וְאִינוֹן לְרַחֲקָא
הַשָּׁטָן מִבֵּינֵיהוּ, דְּלֹא יִתְקַרֵּיב לְגַפִּי כְּרִסְיָא
דְּאִיהוּ לְבָא, לְתַבְּעָא דִּינִין עַל אֲבָרִין קִדְּיִשִּׁין
דְּאִינוֹן יִשְׂרָאֵל, וְלְבָא שְׂכִינָתָא בִּינֵייהוּ.

הַשָּׁטָן אִיהוּ סְמָא"ל, שֶׁלְטָנוּתָא דִּילִיָּה בְּכָבֵד,
דְּעֲלִיָּה אִתְּמַר (בראשית לו א) עֲשׂוּ הוּא

אָדוֹם, עֲרִקִין דְּכַבְּדָא חֲיִילִין וּמִשְׁרִיין דִּילִיָּה, וְכָבֵד נָטִיל כָּל לְכַלּוּכִין

השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזרה, עונות תם, של אותו איש תם, אל ארץ גזרה, מקום גזרת המלאכים.

המרה חרבו, עליה נאמר ועל חרבך תחיה, ומנין לנו שמרה היא חרבו של מלאך המות? שכתוב ואחריתה מרה כלענה חדה כחרב פיות, היא חיים לכבד, וסם המות ללב. המרה היא גיהנם, ויש לה שתי פיות שאומרים הב הב, זהו שכתוב לעלוקה שתי בנות הב הב, שתי בנות שאומרות הב רשעים לגיהנם.

שבעים עורקים הם בכבד, כנגד שבעים ממנים, כבד ויותרת ע"ב, יותרת שלו היא נחש אשת זנונים, משום שאת השוורים שלו (שלה) נוטל הטחול שהוא חשף, ועליה נאמר ולחשף קרא לילה, ששלטונה בגלות שהוא הלילה, ובגלות עומדת לו השענה, שהיא לילית, אפם של ערב רב, והיא שחוק הפסיל (הטחול), ובגללה נאמר פלה ענן וילך בן יורד שאול לא יעלה.

וזהו צדיק ממנו בולע, שרשע ודאי שהוא כסיל, עליו נאמר למה תביט בוגדים תחריש בבלע רשע צדיק ממנו, ופרשוהו בעלי המשנה, צדיק ממנו בולע, אבל צדיק גמור אינו בולע, ובגללו נאמר מוריד שאול ויעל. אוי לנשמה כשפולע אותה הטחול, אוי לישראל כשנבלעו בערב רב, שעליהם נאמר ולא נודע פי באו אל קרפנה ומראיהן רע פאשר בתחלה.

בזמן הגלות, כל הממנים של אמות העולם וערב רב, נאמר בהם היו צריה לראש אויביה

צריה לראש אויביה שלו,

וחובין דערקין, הדא הוא דכתיב (ויקרא טז כב) ונשא השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזרה, עונות תם, דההוא איש תם, אל ארץ גזרה, אתר דגזרת עירין.

מרה חרבא דיליה, עלה אתמר (בראשית כז מ) ועל חרבך תחיה, ומנא לן דמרה איהי חרבא דמלאך המות, דכתיב (משלי ה ד) ואחריתה מרה כלענה חדה כחרב פיות, איהי חיים לכבד, וסם המות ללבא, מרה איהי גיהנם, ואית לה תרי פיות דאמרין הב הב, הדא הוא דכתיב (שם ל טו) לעלוקה שתי בנות הב הב, שתי בנות דאמרין הב חייבין לגיהנם. שבעין ערקין אינון בכבדא, לקבל שבעין ממנן, כבד ויותרת ע"ב, יותרת דיליה איהי נחש אשת זנונים, בגין דשיוורין דיליה (נ"א דילה) נטלא טחול דאיהו חשף, ועלה אתמר (בראשית א ד) ולחשף קרא לילה, דשלטנותה בגלותא דאיהו לילה, ובגלותא שעתא קיימא ליה, דאיהו לילית אימא דערב רב, ואיהו שחוק הפסיל (ס"א הטחול), ובגינה אתמר (איוב ז ט) פלה ענן וילך בן יורד שאול לא יעלה.

ודא איהו צדיק ממנו בולע, דרשע ודאי דאיהו פסיל, עליה אתמר (חבקוק א יג) למה תביט בוגדים תחריש בבלע רשע צדיק ממנו, ואוקמוהו מארי מתניתין, צדיק ממנו בולע אבל צדיק גמור אינו בולע, ובגיניה אתמר (ש"א ב ו) מוריד שאול ויעל, ווי לנשמתא כד פלע לה טחול, ווי לישראל כד אתפלעו בערב רב, דעליהו אתמר (בראשית מא כא) ולא נודע פי באו אל קרפנה, ומראיהן רע פאשר בתחלה. בזמנא דגלותא כל ממנן דאומין דעלמא וערב רב, אתמר בהון (איכה א ה) היו

צָרִיךְ וְדָאי אֵינוֹן עָרֵב רַב, עֲלִיָּהוּ אֶתְמַר (ישעיה
א כג) שְׂרִיף סוֹרְרִים וְחֻבְרִי גִנְבִּים כָּלּוּ, אוֹהֵב
שָׁחַד וְגוֹמֵר, אוֹיְבִיךָ שָׁלוּ אֵלֶיךָ עֲשׂוּ וְיִשְׁמְעָא
וְשִׁבְעִין מִמֶּנּוּ, דְּאֵינוֹן כָּלָהוּ בְּשִׁלּוֹה בְּעוֹתָרָא,
וְיִשְׂרָאֵל בְּדוֹחָקָא בְּעִנְיֹתָא, וּבִגִּין דָּא ווִי
לְעִלְמָא כַּד אֶתְבְּלְעוּ בְּעִרְבּוּבִיָּא בִישָׂא, וּמֵאֵן
גֵּרִם דְּאֶתְבְּלְעוּ בְּמַעֲיָהוּ וְלֹא נִדְעָ כִּי בָּאוּ אֶל
קִרְבָּנָה, בִּגִּין דְּעוֹבְדֵיהוֹן בִּישִׁין בִּידֵיהוֹן, הָדָא
הוּא דְכֶתִיב (תהלים קו לה) וַיִּתְעַרְבוּ בְּגוֹיִם וַיִּלְמְדוּ
מִמַּעֲשֵׂיהֶם, כְּגוֹנוֹנָא דָּא נִשְׁמַתָּא אִיהִי כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל, כַּד (דף נב ע"ב) אִיהִי שְׁלִימָא בְּפִקּוּדִין
דְּעֵשָׂה, אֶתְמַר בְּהָ (שיר דו) כָּלָךְ יָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם
אֵין בָּךְ, בְּהֵהוּא זְמַנָּא שְׂרִיא שֵׁם יְהו"ה עֲלָה,
וְאֶתְמַר בְּהָ (דברים כח י) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי
שֵׁם יְהו"ה נִקְרָא עֲלֶיךָ וַיֵּרָאוּ מִמֶּךָ, וּמִמֶּנּוּ
דְּכִבְדּוּ וְעֲרִקִין דִּילִיָּה וּמִמֶּנּוּ דְּטָחוּל וְעִרְבּוּבִיָּא
בִישָׂא דִּילִיָּה, מִתְּפַפִּיין תַּחוֹת לְבָא דְתַמָּן
נִשְׁמַתָּא.

וְאֵם נִשְׁמַתָּא אִיהִי מִתְּטַנְפָּא (ס"א
פג'מא) בְּחוּבִין, אוֹ גֵרַע מִיָּנָה אֶפִּילוּ
פִּקּוּדָא חָדָא מֵאֵינוֹן פִּקּוּדִין, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ
מֵאִירִי מִתְּנִיתִין עֲבִירָה מְכַבָּה מִצָּוָה, בְּהֵהוּא
אֶתְר (נ"א אבר) דְּשְׂרִיא עֲבִירָה וְאֶסְתֵּלַק מִצָּוָה
מִנִּיָּה, הֵהוּא אֶבְרָ אִיהוּ פָּגוּם, וְאִיהוּ מוֹם
דְּנִשְׁמַתָּא, בְּגִינִיָּה לֹא שְׂרִיא קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא
עַל נִשְׁמַתָּא, הָדָא הוּא דְכֶתִיב (ויקרא כא יח) כָּל
אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב, נִשְׁמַתָּא דְאִית בְּהָ מוֹם
בְּחַד מִרְמ"ח פִּקּוּדִין דִּילָה לֹא אֶתְקִרִיבַת
בְּגִינִיָּה לְגַבִּי קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא.

אֲבָל נִשְׁמַתָּא מִסְטָרָא דְשְׁכִינְתָּא לִית בְּהָ מוֹם,
הָדָא הוּא דְכֶתִיב (שיר דו) כָּלָךְ יָפָה רַעֲיָתִי
וּמוֹם אֵין בָּךְ, אִם יֵצֵר הָרַע בְּעִי לְקִרְבָּא לְהֵהוּא
אֶתְר, כִּיִּין דְּשְׁכִינְתָּא שְׂרִיא תַמָּן דְּאִיהִי נִשְׁמַתָּא,

שָׁלוּ, צָרִיךְ וְדָאי הֵם עָרֵב רַב,
עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר שְׂרִיף סוֹרְרִים וְחֻבְרִי
גִנְבִּים, כָּלּוּ אוֹהֵב שָׁחַד וְגוֹמֵר.
אוֹיְבִיךָ שָׁלוּ, אֵלוּ עֲשׂוּ וְיִשְׁמְעָא
וְשִׁבְעִים הַמִּמֶּנּוּ, שְׁהֵם כָּלֵם
בְּשִׁלּוֹה וּבְעֵשֶׂר, וְיִשְׂרָאֵל בְּדוֹחָק
בְּעִנְיֹת, וּמִשּׁוּם זֶה אוֹי לְעוֹלָם
כְּשֶׁנִּכְלְעוּ בְּעִרְבּוּב רַע, וּמִי גֵרִם
שְׁנִכְלְעוּ בְּמַעֲיָהֶם וְלֹא נִדְעָ כִּי
בָּאוּ אֶל קִרְבָּנָה? מִשּׁוּם
שְׁמַעֲשִׂיָּהֶם הָרָעִים בִּידֵיהֶם, זֶהוּ
שְׁכִתוֹב וַיִּתְעַרְבוּ בְּגוֹיִם וַיִּלְמְדוּ
מִמַּעֲשֵׂיהֶם, כְּמֹו כֵן הִנֵּשְׁמָה, הִיא
כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁהִיא שְׁלָמָה
בְּמִצּוֹת עֲשָׂה, נֶאֱמַר בָּהּ כָּלָךְ יָפָה
רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ. בְּאוֹתוֹ זְמַן
שׁוּרָה שֵׁם יְהו"ה עָלָה, וְנֶאֱמַר
בָּהּ וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם
יְהו"ה נִקְרָא עֲלֶיךָ וַיֵּרָאוּ מִמֶּךָ,
וְהַמִּמֶּנּוּ שֶׁל הַכֹּהֵן וְהַעוֹרְקִים
שָׁלוּ וְהַמִּמֶּנּוּ שֶׁל הַטָּחוּל
וְהַעֲרִיבֵי הָרַע שָׁלוּ, וְכִנְעִים תַּחַת
הַלֵּב שְׁשֵׁם הִנֵּשְׁמָה.

וְאֵם הִנֵּשְׁמָה מִתְּטַנְפָּא (פג'מא)
בְּחֻטָּאִים אוֹ חֶסֶר מִמֶּנָּה אֶפִּילוּ
מִצָּוָה אַחַת מֵאוֹתָן מִצּוֹת, כְּמֹו
שְׁבָאֲרוּהָ בְּעַלִּי הַמִּשְׁנָה עֲבִירָה
מְכַבָּה מִצָּוָה, בְּאוֹתוֹ מְקוֹם (איבר)
שְׁשׁוּרָה עֲבִירָה וְהַסְתַּלְקָה מִצָּוָה
מִמֶּנּוּ, אוֹתוֹ אֵיבֵר הוּא פָּגוּם,
וְהוּא מוֹם הִנֵּשְׁמָה, בְּגִלְלוּ לֹא
שׁוּרָה הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא עַל
הִנֵּשְׁמָה. זֶהוּ שְׁכִתוֹב כָּל אֲשֶׁר בּוֹ
מוֹם לֹא יִקְרַב, נִשְׁמָה שֵׁשׁ בָּהּ
מוֹם בְּאֶחָד מִרְמ"ח מִצּוֹת שְׁלָה,
לֹא נִקְרַבַת בְּגִלְלוּ אֶל הַקְדוּשׁ
בְּרוּף הוּא.

אֲבָל הִנֵּשְׁמָה מִצַּד הַשְּׁכִינָה אֵין
בָּהּ מוֹם. זֶהוּ שְׁכִתוֹב כָּלָךְ יָפָה
רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ. אִם יֵצֵר הָרַע
רוֹצֵה לְקִרְבֵּי לְאוֹתוֹ מְקוֹם, כִּיִּין
שְׁשִׁינָה שׁוּרָה שֵׁם, שְׁהִיא

אֶתְמַר בְּהָ (במדבר א נא) וְהָזַר

הקִרְב יומָת, בְּגִין דְּעֲלָה אֶתְמַר (ישעיה מב ח) אֲנִי
יְהו"ה הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֶן, דְּהֵינְנוּ
אַל אַחַר אֵל זָר, דְּנִשְׁמָתָא אִיהִי יְקָרִיה, וְאִיהִי
תוֹשְׁבַחְתִּיה, דְּבָה מְשַׁבַּח בַּר נֶשׁ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא בְּעָלוּתָא בְּכָל יוֹמָא בְּכַמָּה תוֹשְׁבַחְתָּן
וְהוֹדָאָן, וּבְגִין דָּא אֲנִי יְהו"ה הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי
לְאַחַר לֹא אֶתֶן וְתַהֲלִיתִי לְפָסִילִים, אֵלִין שְׂבָעִין
מִמֶּנּוּ, דְּלֹא יְהִיב לֹוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רְשׁוֹ
לְשִׁלְטָאָה עֲלָה, דְּאִינוּן עֲרֻקִין דְּכַבֵּד דְּאִיהוּ
אַל אַחַר, טְחוּל נְחָשׁ יוֹתֵרַת הַכְּבֵד אֶשֶׁת זְנוּנִים,
בְּתַר דְּעֵבִידַת זִיוָפָא (נ"א גאופא) עִם אֱלֹהִים
אַחֲרִים, וּפְלִיגַת דְּמָא דִּילָה דְּאִיהִי תַמְצִית
דִּילָה לְכָל עֲרֻקִין, שְׂיוּרָא קְרִיבַת לְגַבִּי טְחוּל
דְּאִיהוּ בְּעֲלָה פָסִיל, דְּלֹא נְטִיל טְחוּל אֵלָא
תַמְצִית (נ"א שְׁמֵרִים) דְּדְמָא, וְלֹא יְהִיב לִיה מְדְמָא
אַחֲרָא, וּבְגִין דָּא אֶתְקִרִיאַת יוֹתֵרַת הַכְּבֵד, בְּגִין
דְּלֹא יְהִיב לִיה אֵלָא שְׂיוּרִין, וּכְבֵּד אִיהוּ
קְטְרוּגָא דְרִיאָה, דְּסָלִיק לְגַבִּי לְפָא נּוּרָא מְגִיָּה,
וְאִי לֹאוּ דְנִשְׁיב בִּיה פְּנֵפִי רִיאָה, הִוָּה אוּקִיד
לְלָבָא (וְהוּה אוּקִיד כָּל גּוּפָא נּוּרָא דְלָבָא), הִדְרָא דְכִנְתָּא
לוֹיְתָן, לְקַבֵּל חֵלֶב טָמֵא, וְעֲלִיָּה אֶתְמַר אֶפִּילוּ
נְחָשׁ כְּרוּךְ עַל עֵקֶבוּ לֹא יַפְסִיק, אֲבָל עַקְרֵב
פּוֹסֵק, שְׂרָף אִיהוּ מְרָה קְטְרוּגָא דְרִיאָה, בְּגִין
דְּמְרָה אִיהִי שְׂרִיפַת כָּל גּוּפָא.

בְּגִין דָּא תְקִיעָה שְׁבָרִים וְתִרְעָה אִינוּן תְּבִירו
דְּלַהוֹן, וְעֲלִיָּהוּ אֶתְמַר (תהלים פט טז) אֲשֶׁרִי
הָעַם יוֹדְעֵי תִרְעָה יְהו"ה בָּאוּר פְּנִיךְ יִהְלֹכוּן,
מֵאִי פְנִיךְ אֵלִין תְּקִיעָה שְׁבָרִים וְתִרְעָה, דְּאִינוּן
תְּקִיעָה חֲוּרוֹ דְּאַנְפִּין, שְׁבָרִים סוּמְקוֹ דְּאַנְפִּין,
תִּרְעָה יְרוּקָא דְאַנְפִּין, וּבָה נְפָקִין יִשְׂרָאֵל מִן
גְּלוּתָא, בְּזִמְנָא דְמַתְּהַפְכִּין אַנְפִּין דִּישְׂרָאֵל
לִירוּקָא כְּאַתְתָּא עוּבְרָא.

יִרְקַת הַפְּנִים, וּבָה יוֹצֵאִים יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת בְּזִמְן שְׁמַתְהַפְכִּים פְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִירֵק כְּאִשָּׁה מַעֲבֵרַת.

הַנְּשָׁמָה, נֶאֱמַר בָּהּ וְהִזְר הַקִּרְב
יוֹמָת, מִשּׁוּם שְׁעָלִיה נֶאֱמַר אֲנִי
יְהו"ה הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר
לֹא אֶתֶן, דְּהֵינְנוּ אֵל אַחַר אֵל זָר,
שְׁהַנְשָׁמָה הִיא כְבוֹדוֹ וְהִיא
תְּשַׁבַּחְתּוּ, שְׂבָה מְשַׁבַּח הָאָדָם אֶת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתַפְלָה בְּכָל
יוֹם בְּכַמָּה תְּשַׁבַּחוֹת וְהוֹדָאוֹת,
וּמִשּׁוּם זֶה אֲנִי יְהו"ה הוּא שְׁמִי
וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֶן וְתַהֲלִיתִי
לְפָסִילִים, אֵלָה שְׂבָעִים הַמְּמָנִים
שְׁלֹא נָתַן לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
רְשׁוּת לְשִׁלְטָא עֲלֵיה, שְׁהֵם עוֹרְקִי
הַכְּבֵד שֶׁהוּא אֵל אַחַר, טְחוּל -
נְחָשׁ, יוֹתֵרַת הַכְּבֵד - אֶשֶׁת זְנוּנִים,
אַחַר שְׁעִשְׂתָּה זִיוָף (נאופא) עִם
אֱלֹהִים אַחֲרִים, וְחִלְקָה אֶת הָדָם
שְׁלָה, שֶׁהוּא תַמְצִית שְׁלָה, לְכָל
הָעוֹרְקִים, מְקַרֵּבָה אֶת הַשְּׂיוּר
לְטְחוּל שֶׁהוּא בְּעֲלָה הַכְּסִיל,
שֶׁהַטְחוּל אֵינוֹ נוֹטֵל אֵלָא אֶת
תַמְצִית (שְׁמֵרִים) הָדָם, וְלֹא נוֹתֵן לוֹ
מִדָּם אַחַר, וּמִשּׁוּם זֶה נִקְרָאת
יוֹתֵרַת הַכְּבֵד, מִשּׁוּם שְׁלֹא נוֹתֵנָת
לוֹ אֵלָא שְׂיוּרִים, וְהַכְּבֵד הוּא
קְטְרוּגָא שֶׁל הָרָאָה, שְׁעוּלָה לְלֵב
אִשׁ מִמֶּנּוּ, וְאִם לֹא שְׁנוּשְׁבִים בּוֹ
כְּפִנֵי רָאָה, הִיָּה שׁוֹרֵף אֶת הַלֵּב
(וְהִיָּה שׁוֹרֵף אֶת כָּל הַגּוּף, הָאִשׁ שֶׁל הַלֵּב).

הַדְּקִים שְׂסָבִיב הַכְּנֵתָא לוֹיְתָן,
כְּגִיד חֵלֶב טָמֵא, וְעֲלִיו נֶאֱמַר
אֶפִּילוּ נְחָשׁ כְּרוּךְ עַל עֵקֶבוּ לֹא
יַפְסִיק, אֲבָל עַקְרֵב פּוֹסֵק, שְׂרָף
הוּא מְרָה, הַקְּטְרוּגָא שֶׁל הָרָאָה,
מִשּׁוּם שְׁמֵרָה הִיא שְׂרַפַת כָּל
הַגּוּף.

בְּגִלְגָּל זֶה תְּקִיעָה שְׁבָרִים תִּרְעָה
הֵם הַשְּׁבָר שְׁלָהֶם, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר
אֲשֶׁרִי הָעַם יוֹדְעֵי תִרְעָה יְהו"ה
בָּאוּר פְּנִיךְ יִהְלֹכוּן. מָה זֶה פְּנִיךְ?
אֵלוֹ תְּקִיעָה שְׁבָרִים וְתִרְעָה,
שְׂאוּתָם תְּקִיעָה - לְכֹן הַפְּנִים,
שְׁבָרִים - אִדָּם הַפְּנִים, וְתִרְעָה -

ובשלישת הגונים הללו מאיר הנר, שהוא נר יהו"ה נשמת אדם. מה זה אדם? יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שלשת צבעי הנר, ושלשת הגונים הללו הם לבושים לשלשת האבות, שהם לבן אדם וירק. גון שחר הוא הקדרות שלהם, ועליה נאמר אלביש שמים קדרות, ובהם מתלבשים הו"ה. התכלת, הלבוש של אות י, שהוא תכלית הכל, נר הוא י, השלכת שעולה ממנו ו', והנענוע שלו כאן וכאן זה ה"ה. ויצד האחר יש נר חשוף של גיהנם, ויש לו שלשה גונים, גון אדם זה כבד, עשו הוא אדום, מרה גון ירק, טחול גון שחר, ועליה נאמר ותכהין עיניו מראות, וסימנך בגונים הללו, שקערורת ירקרקת או אדמדמת ומראיהן שפל מן הקיר. שפל הוא גון שחר, שנאמר בו ושפלה איננה מן העור והיא כהה, והיא השפלות של הנשמה בגוף, נ"ר, (באשר) נשמה ורוח ונפש מתגלים בכבד מרה וטחול, כל אותם איברי הגוף, שהם העם הקדוש, כלם דחוקים במרירות, משום שהנשמה, המקום שלה במח, יונה קדושה, נשמה, נשר, שפיונה הזו מתפרנסת בכמה תפלות ועבודות. הספינה של היונה קרקפת, וכמה ממנים יש בספינה הזו שמנהיגים אותה, והם אֲזִנִּים עִינִים חֹטֶם ופֶה, שבעה ממנים הם, ועולים לשבעים לשון שהיו בספינה של יונה.

ויונה היא תפלה, שכינה תחתונה, הנשר שמתפרנס בה זו שכינה עליונה. אם ישראל לא משתדלים בתפלות ובקשות ועבודות, של הנשר שהוא ראה, מיד ויהו"ה הטיל רוח גדולה אל

ובאל"ן תלת גוונין נהרא שרגא דאיהי נר יהו"ה נשמת אדם (משלי כז), מאי אדם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, תלת גוונין דשרגא, ותלת גוונין אל"ן אינון לבושין לתלת אבהן, דאינון תנור סומק ירוק, גוון אוכמא איהי קדרותא דלהון, ועלה אתמר (ישעיה ג) אלביש שמים קדרות, ובהון מתלבשין הו"ה, תכלת לבושא דאת י' דאיהו תכלית דכלא, נר איהו י', שלהובא דסליק מגיה ו', ונענועא דיליה הקא והכא דא ה"ה.

ולכטרא אחרא אית נר חשוכא דגיהנם, ואית ליה תלת גוונין, גוון סומק דא כבד, עשו הוא אדום (בראשית לו א), מרה גוון ירוק, טחול גוון שחר, ועליה אתמר (שם כז א) ותכהין עיניו מראות, וסימנך באל"ן גוונין שקערורת (ויקרא יד לו) ירקרקות או אדמדמות ומראיהן שפל מן הקיר, שפל הוא גוון אוכמ, דאתמר (דף נג ע"א) ביה (שם יג כא), ושפלה איננה מן העור והיא כהה, ואיהי שפלות דנשמתא בגופא נ"ר (נ"א כד) נשמתא ורוחא ונפשא אתגל"ן בכבד מרה וטחול, כל אינון אברי דגופא דאינון עמא קדישא, פלהו דחקן במרירו, בגין דנשמתא אתרא דילה מוחא, יונה קדישא, נשמתא נשרא, דבהאי יונה אתפרנסת, בכמה צלותין ופולחנין, ספינה דיונה קרקפתא, וכמה ממנן אית בהאי ספינה דמנהיגין לה, ואינון אוזנין עיינין חוטמא פומא, שבע ממנן אינון, וסלקין לשבעים לשון דהו בספינה דיונה.

ויונה איהי צלותא שכינתא תתאה, נשרא דאתפרנסת בה דא שכינתא עלאה, אם ישראל לא משתדלין בצלותין ובעותין ופולחנין דנשרא דאיהי ריאה, מיד ויהו"ה

הַיָּם, שְׁהִיא רוּחַ סְעָרָה, רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָהּוּ בְּקִדְמִיתָא, רוּחַ שְׁנוּשֶׁבֶת בְּכַנְפֵי הַנֶּשֶׁר שְׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמָצִי, שְׁבוּ פוֹרֶחַ הַנֶּשֶׁר בְּאוֹתָם שְׁתֵּי שְׁפָתִים, הָרוּחַ שְׁנוּשֶׁב בְּכֻלָּם זֶה רוּחַ הַחֹטֵם.

הָרוּחַ הַזֶּה, בְּכָל מְקוֹם שֶׁהִשְׁכִּינָה הָעֲלִינָה וְהַתְּחַתִּינָה שֵׁם נִמְצְאוֹת, הוּא נוֹשֵׁב בְּכַנְפֵי רֹאֵה, וְעַל הַלֵּב שֵׁשֶׁם נִרְיָה, זֶה הַנֶּשֶׁמָה בְּמֶחֱ, הָרוּחַ בְּכַנְפֵי רֹאֵה, הַנֶּפֶשׁ בְּלֵב, וְלִפְעָמִים שְׁלֹשׁ בְּשִׁלְשֵׁת הַמַּחֲוֹת, וְהַמַּחְשָׁבָה וְכֹכֶת עֲלֵיהֶם, שְׁהוּא אָדָם, וְכֹךְ שְׁלֹשׁ בְּלֵב, גִּירָה גִירָה שְׁמָה רִיחָה.

הָרוּחַ שְׁנוּשֶׁב בְּהֶם גִּירָה בְּשִׁנֵּי בְּתִי הַלֵּב, וְהֵם נֶפֶשׁ וְרוּחַ, סִימָן גִּירָה, וְהוּא הַזֶּה הוּא שְׁנוּשֶׁב בְּרוּעוֹת, בְּשִׁשֶׁת הַפְּרָקִים שְׁלָהֶם, וְהוּא נוֹשֵׁב בְּשִׁתֵּי הַשּׁוֹקִים בְּשִׁשֶׁת הַפְּרָקִים, שְׁנֶאֱמַר בְּהֶם שּׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, וְעֲלִיו נֶאֱמַר וְנָחָה עֲלִיו רוּחַ יְהוָה.

בְּשִׁאֲבֵי הַגּוֹף מִתְּנַהֲגִים בְּרוּחַ הַזֶּה שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּמִצְוֹת הַתּוֹרָה, הַסְּפִינָה מִתְּנַהֲגָה לְכָל צֶד שְׁרוּצָה הָאָדָם, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָה הָרוּחַ לִלְכֵת יִלְכוּ, שֶׁהַסְּפִינָה הִיא הָרֹאשׁ וְהִיא לֵב וְהִיא הַגּוֹף.

וְאִם אִיבְרֵי הַגּוֹף, שֶׁהֵם בְּעֲלֵי הַסְּפִינָה, שֶׁהֵם הָעַם הַקְּדוֹשׁ, לֹא מִתְּנַהֲגִים בַּתּוֹרָה שְׁהִיא נִשְׁמָה, וּבְמִצְוָה שְׁהִיא הַנֶּפֶשׁ, פּוֹרֶחַ הָרוּחַ מִבִּינֵיהֶם, וּבְאוֹתוֹ זְמַן וְיְהוָה הַטִּיל רוּחַ גְּדוּלָּה עַל הַיָּם, שְׁהִיא רוּחַ סְעָרָה, שְׁהִיא גִזְרַת הַדִּין הַקָּשָׁה, שֶׁמִּסְעִירָה אֶת גּוֹף הָאָדָם, שֶׁהֵם יִשְׂרָאֵל, וְיִשְׂרָאֵל הֵם בְּסִעָרָה, וְהָאֲנִיָּה, שְׁהִיא הַגּוֹף, חֲשֹׁבָה לְהַשְׁבֵּר.

בְּאוֹתוֹ זְמַן - וְיוֹנָה יָרַד אֶל יָרֵפְתִּי

הַטִּיל רוּחַ גְּדוּלָּה אֶל הַיָּם (יוֹנָה א ד), דְּאִיְהִי רוּחַ סְעָרָה, רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָהּוּ בְּקִדְמִיתָא, רוּחַ דְּנֹשִׁיב בְּכַנְפֵי נֶשֶׁר"א דְּאִיְהִי עֲמוּדָא דְּאֲמָצִיתָא, דְּבִיָּה פֶּרַח נֶשֶׁרָא בְּאִינוֹן תְּרִין שְׁפָוֹן, רוּחַ דְּנֹשִׁיב בְּכָלָהּ דָּא רוּחַ דְּחוּטָמָא. הָאִי רוּחַ בְּכָל אֲתֵר דְּאִיְהִי שְׁכִינְתָא עֲלָאָה וְתַתָּאָה תִּמָּן אֲשֶׁתְּכַחוּ, אִיְהוּ ו' דְּנֹשִׁיב בְּכַנְפֵי רִיָּאָה, וְעַל לְבָא דְּתִמָּן נִרְיָה, דָּא נִשְׁמָתָא בְּמוֹחָא, רוּחַ בְּכַנְפֵי רִיָּאָה, נֶפֶשׁ בְּלֵבָא, וְלִזְמָנִין תִּלְתַּת בְּתִלְתַּת מוֹחִין, וּמַחְשָׁבָה רְכִיב עֲלֵיהֶם דְּאִיְהִי אָדָם, וְהִכִּי תִלְתַּת בְּלֵב, גִּירָה גִירָה שְׁמָה רִיחָה.

רוּחָא דְּנֹשִׁיב בְּהוֹן גִּירָה בְּתִרֵי בְּתִי לְבָא, וְאִינוֹן נֶפֶשׁ וְרוּחַ, סִימָן גִּירָה, וְהָאִי ו' אִיְהוּ דְּנֹשִׁיב בְּדְרוּעִין בְּשִׁית פְּרָקִין דִּלְהוֹן, וְאִיְהוּ נֹשִׁיב בְּתִרִין שּׁוֹקִין בְּשִׁית פְּרָקִין, דְּאֲתָמַר בְּהוֹן (שִׁיר ה טו) שּׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, וְעֲלִיָּה אֲתָמַר (ישעיה יא ב) וְנָחָה עֲלִיו רוּחַ יְהוָה.

כֹּד אֲבָרִין דְּגוּפָא מִתְּנַהֲגִין בְּהָאִי רוּחָא בְּאוֹרִיָּתָא קְדִישָׁא בְּפִקּוּדֵין דְּאוֹרִיָּתָא, סְפִינָה מִתְּנַהֲגָה לְכָל סְטָרָא דְּבַעֲי בִּר נֶשׁ, כְּמָה דְּאֲתָאֵמַר (יחזקאל א יב) אֵל אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָה הָרוּחַ לִלְכֵת יִלְכוּ, דְּסְפִינָה אִיְהִי רִישָׁא וְאִיְהִי לְבָא וְאִיְהִי גוּפָא.

וְאִם אֲבָרִין דְּגוּפָא דְּאִינוֹן מְאִרֵי סְפִינָה דְּאִינוֹן עֲמָא קְדִישָׁא, לֹא מִתְּנַהֲגִין בְּאוֹרִיָּתָא דְּאִיְהִי נִשְׁמָתָא וּבְמִצְוָה דְּאִיְהִי נֶפֶשָׁא, פֶּרַח רוּחָא מִבִּינֵיהֶם, בְּהֵוָה זְמָנָא (יוֹנָה א ד) וְיְהוָה הַטִּיל רוּחַ גְּדוּלָּה עַל הַיָּם, דְּאִיְהִי רוּחַ סְעָרָה, דְּאִיְהִי גִזְרַת דִּינָא קָשָׁא, דְּסִעָרָה גּוּפִיָּה דְּבִר נֶשׁ דְּאִינוֹן יִשְׂרָאֵל, וְיִשְׂרָאֵל אִינוֹן בְּסִעָרָה, וְהָאֲנִיָּה דְּאִיְהִי גוּפָא חֲשֹׁבָה לְהַשְׁבֵּר.

בִּיָּה זְמָנָא וְיוֹנָה יָרַד אֶל יָרֵפְתִּי הַסְּפִינָה (שם ה) דָּא שְׁכִינְתָא תַתָּאָה, דְּאֲתָמַר

הספינה, זו שכינה התחתונה, שנאמר בה ותגל מרגלותיו ותשכב, שוכבת לעפר, וזהו וישכב וירדם. ולמה נפלה? משום שפרחה ממנה הרוח, שהיא העמוד האמצעי שסומך אותה, והיא נפלה, ובאותו זמן נאמר בה איכה ישבה כדד, ומי גרם את הירידה שלה? משום שבטלו ישראל תורה ומצוה. באותו הזמן שהיא יורדת בין הרגלים, ישראל בניה לחוצים בין הרגלים, והם במחלות ובכמות, באותו הזמן שהגוף בבית המחלות שהם ישראל, והשכינה עמהם שהיא יונה, מה פתוב בו? ויקרב אליו רב החובל, אותו שמחבל בכשר בבית המחלה.

ועוד, מי הוא רב החובל? אותו שנאמר בו אם חבל תחבל שלמת רעך, חבל בבית ראשון, תחבל בבית שני, והוא גדול כל מנהיגי הספינה, ומה אומר לו? קום קרא אל אלהיך, שהרי הדינים באים עליך ועל בניה. הרי בעלי החובות מתפנסים, שהם סובבים את הספינה שלך, שהם הרוחות הרעות, הסתפל בזכיותך, באותם איברים שמתעסקים בתורה ובמצוות טובות, ויחזירו את השכינה העליונה, שהיא תשובה, עליך, והיא הגנה עליך, שעליה נאמר כנשר יעיר קנו, זו ירושלים, על גוזליו ירחף, שהם ישראל, יפרש כנפיו עליהם, בשבת וימים טובים, ובגללה מברכים בהם, ברוך אתה יהו"ה הפורס סכות שלום. ובזמן שפורשת כנפיה על ישראל, נאמר יקחהו ישאהו על אברתו, כמו שבארוהו ואשא אתכם על כנפי נשרים וכו', ומשום זה קום קרא אל אלהיך, שהיא שכינה עליונה, שהיא התשובה שלך, ושוב בה לרבונך שהוא הקדוש

בה (רות ג ז) ותגל מרגלותיו ותשכב, שכיבת לעפרא, ודא איהו (יונה א ה) וישכב וירדם, ואמאי נפלת, בגין דפרח מינה רוחא דאיהו עמודא דאמצעיתא דסמיך לה, ואיהי נפלת, ובההוא זמנא אתמר בה (איכה א א) איכה ישבה כדד, ומאן גרים נחיתו דילה, בגין דבטילו ישראל אוריינתא ומצוה, בההוא זמנא דאיהי נחתת בין רגלין, ישראל בנהא אינון מהודקין בין רגלין, ואינון במרעין במכתשין, בההוא זמנא דגופא בבי מרעין דאינון ישראל, ושכינתא עמהון דאיהי יונה, מה פתיב ביה (יונה א ו) ויקרב אליו רב החובל, ההוא דחביל בשרא בבי מרעא.

ועוד מאן רב החובל ההוא דאתמר ביה (שמות כב כה) אם חבול תחבול שלמת רעך, חבול בבית ראשון, תחבול בבית שני, ואיהו רב דכל מנהיגי ספינה, ומה אמר ליה (יונה א ו) קום קרא אל אלהיך, דהא דיגין קא אתיין עלך ועל בניה, הא מארי דחובין מתפנסין, דאינון סחרין לספינה דילך דאינון רוחין בישין, אסתפל בזכוון דילך, באלין אברים דמשתדלין באוריינתא ובפקודין טבין, ויחזירו שכינתא עלאה דאיהי תיובתא עלך, ואיהי אגינת עלך, דעלה אתמר (דברים לב יא) כנשר יעיר קנו דא ירושלם, על גוזליו ירחף (שם) דאינון ישראל, יפרש כנפיו עליהו בשפתא וימין טבין, ובגינה מברכין בהון (דף נג ע"ב) ברוך אתה יהו"ה הפורס ספת שלום, ובזמנא דפרישת גרפהא על ישראל אתמר (דברים לב יא) יקחהו ישאהו על אברתו, כמה דאוקמוהו (שמות יט ד) ואשא אתכם על כנפי נשרים וכו', ובגין דא קום קרא אל קרא אל אלהיך, שהיא שכינה עליונה, שהיא התשובה שלך, ושוב בה לרבונך שהוא הקדוש

אֱלֹהֵי"ךָ דְּאִיְהִי שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה, דְּאִיְהִי
תְּיֻבְּתָא דִּילָךְ, וְתֻב בַּהּ לְמֵאֲרָךְ דְּאִיְהִי קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, אֶסְתַּכַּל דְּשִׁפְחָה בִּישָׁא שְׁלֵטָא עֲלֶיךָ
דְּאִיְהִי טַפָּה סְרוּחָה, וְעֲלָה אֲתָמֵר (אִיּוֹב א'
ו) וַיֹּאמֶר יְהו"ה אֶל הַשָּׁטָן מֵאֵין תְּבֵא, דְּכָל
חֻבִּין אֵינִין מֵאַבְרִין דְּטַפָּה סְרוּחָה, דְּבִגִּינָה
אֲתָמֵר לְגַבֵּי חֲיִיבֵיא מֵאֵין בָּאת מְטַפָּה סְרוּחָה,
וַיַּחֲתֵרוּ הָאֲנָשִׁים לְהָשִׁיב אֶל הַיֵּבֶשָׁה (יִזְנָה א' יג)
בְּתִיּוֹבְתָא, וְלֹא יָכוּלוּ כִּי הָיִם, דְּאִיְהִי גִזְרַת
דִּינָא, הוֹלֵךְ וְסוֹעֵר עֲלֵיהֶם.

בְּהִיחֻא זְמַנָּא וַיִּמָּן יְהו"ה דְּג גְּדוֹל לְבָלוּעַ אֶת
יִזְנָה (שם ב א), דָּא גְלוּתָא קְדָמָאָה,
דְּאֲתָמֵר בֵּיהּ וַיִּזְנָה יֵרֵד אֶל יִרְכַּתִּי הַסְפִּינָה, וְדָא
הוּא (בְּרֵאשִׁית מו ד) אָנֹכִי אֶרֶד עִמָּךְ מִצְרִימָה, כְּמָה
דְּאוּקְמוּהוּ בְּכָל אֶתֶר דְּגָלוּ יִשְׂרָאֵל שְׂכִינְתָּא
עִמָּהוֹן, קִלְקְלוּ יִשְׂרָאֵל עוֹבְדֵיהוֹן, בֵּיהּ זְמַנָּא
אֲתָמֵר בְּהוֹן (שְׁמוֹת א ח) וַיִּקָּם מֶלֶךְ חֲדָשׁ עַל
מִצְרַיִם, וְדָא פְרָעָה, עֲלִיהּ אֲתָמֵר וַיִּמָּן יְהו"ה
דְּג גְּדוֹל לְבָלוּעַ אֶת יִזְנָה, דְּבָעָא לְבָטְלָא
יִשְׂרָאֵל מִעֲלָמָא, הָדָא הוּא דְכָתִיב (שם כב) כָּל
הַבֶּן הַיְּלֻד הַיְּאוֹרָה תִּשְׁלִיכֻהוּ, לְקַבְּלִיהּ וַיִּמָּן
יְהו"ה דְּג גְּדוֹל לְבָלוּעַ אֶת יִזְנָה, לְקַטְלִיהּ,
לְבָלוּעַ יִזְנָה לֹא כְתִיב, אֱלָא לְבָלוּעַ אֶת יִזְנָה,
אֶת אֶתָּא לְרַבּוֹת רַעֲיָא מְהִימְנָא דְעֵתִיד
לְאַתִּיְהֵבָא אוֹרִייתָא עַל יְדֵיהּ, דְּאִיְהִי מֵאֶל"ף
וְעַד תִּי"ו, כָּל אֵלִין גִּלְגּוּלִין עַל יְדֵיהּ הוּוּ, וְדָא
אִיְהוּ דְּג גְּדוֹל, דְּאֲתָמֵר בֵּיהּ (יְחֻזְקָאֵל כט ג) הַתַּנִּין
הַגָּדוֹל, אִיְהוּ דְּג מִצְרַיִם, וּבֵת זִוְגִיָּה דְּגָה (יִזְנָה
ב ב) וַיִּתְּפֹלֵל יִזְנָה אֶל יְהו"ה אֱלֹהֵי"וּ מִמְּעֵי
הַדְּגָה, מֵאֵין מְעֵי הַדְּגָה אֵלִין מִצְרַאִי.

וְעוֹד וַיִּמָּן יְהו"ה דְּג גְּדוֹל, דָּא טָחוּל לִילִית
דְּאִיְהִי עֶרֶב רַב מֵהֵהוּא רַב הַחוּבָל (נ"א

בְּרוּךְ הוּא, הַסְתַּכַּל שְׁשִׁפְחָה רָעָה
שׁוֹלֵטָת עֲלֶיךָ, שְׁהִיא טַפָּה
סְרוּחָה, וְעֲלִיהּ נֹאמֵר (אִיּוֹב א'
ו) וַיֹּאמֶר ה' אֶל הַשָּׁטָן מֵאֵין תְּבֵא.
שְׁכָל הַחֲטָאִים הֵם מֵאִיבָרִים שֶׁל
טַפָּה סְרוּחָה, שְׁבִגְלָלָה נֹאמֵר
לְרַשָּׁעִים מֵאֵין בָּאתָ? מְטַפָּה
סְרוּחָה. וַיַּחֲתֵרוּ הָאֲנָשִׁים לְהָשִׁיב
אֶל הַיֵּבֶשָׁה, בְּתִשׁוּבָה, וְלֹא יָכוּלוּ,
כִּי הָיִם, שְׁהוּא גִזְרַת הַדִּין, הוֹלֵךְ
וְסוֹעֵר עֲלֵיהֶם.

בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיִּמָּן יְהו"ה דְּג גְּדוֹל
לְבָלוּעַ אֶת יִזְנָה, זֹו גְלוּת רֵאשׁוֹנָה,
שְׁנֹאמֵר בּוּ וַיִּזְנָה יֵרֵד אֶל יִרְכַּתִּי
הַסְפִּינָה, וְהוּוּ אָנֹכִי אֶרֶד עִמָּךְ
מִצְרִימָה, כְּמוֹ שְׁבִאֲרוּהוּ, בְּכָל
מְקוֹם שְׁגָלוּ יִשְׂרָאֵל - שְׂכִינָה
עִמָּהֶם, קִלְקְלוּ יִשְׂרָאֵל מִעֲשִׂיהֶם,
בְּאוֹתוֹ זְמַן נֹאמֵר בְּהֶם וַיִּקָּם מֶלֶךְ
חֲדָשׁ עַל מִצְרַיִם, וְזֵה פְרָעָה,
שְׁעָלֵיו נֹאמֵן וַיִּמָּן יְהו"ה דְּג גְּדוֹל
לְבָלוּעַ אֶת יִזְנָה, שְׁרָצָה לְבָטְלָא אֶת
יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם, זֵהוּ שְׂכִיב
כָּל הַבֶּן הַיְּלֻד הַיְּאוֹרָה תִּשְׁלִיכֻהוּ,
כְּנִגְדּוֹ וַיִּמָּן יְהו"ה דְּג גְּדוֹל לְבָלוּעַ
אֶת יִזְנָה, לְהַרְגּוֹ. לֹא כְתוּב לְבָלוּעַ
יִזְנָה, אֱלָא לְבָלוּעַ אֶת יִזְנָה. אֶת,
כָּא לְרַבּוֹת אֶת הַרְוּעָה הַנֶּאֱמָן
שְׁעֵתִידָה לְהַנְתֵּן תּוֹרָה עַל יְדוֹ,
שְׁהִיא מֵאֶל"ף עַד תִּי"ו, כָּל
הַגִּלְגּוּלִים הִלְלוּ הִיו עַל יְדוֹ, וְהוּוּ
דְּג גְּדוֹל, שְׁנֹאמֵר בּוּ הַתַּנִּין הַגָּדוֹל,
הוּא דְּג מִצְרַיִם, וּבֵת זִוְגִיָּה דְּגָה,
וַיִּתְּפֹלֵל יִזְנָה אֶל יְהו"ה אֱלֹהֵי"וּ
מִמְּעֵי הַדְּגָה. מִי הֵם מְעֵי הַדְּגָה?
אֵלוּ הַמִּצְרַיִם.

וְעוֹד, וַיִּמָּן יְהו"ה דְּג גְּדוֹל, זֵהוּ
טָחוּל, לִילִית, שְׁהִיא עֶרֶב רַב,
מֵאוֹתוֹ רַב הַחוּבָל (נָח סְמָא"ל. דְּגָה, זָה
נָח"שׁ לִילִית, בֵּת זִוְגִיָּה שֶׁל אוֹתוֹ רַב הַחוּבָל, טָחוּל,
שְׁהוּא עֶרֶב רַב) שְׁנֹאמֵר בּוּ וְגַם עֶרֶב
רַב עֲלָה אֲתָם וְכוּ', וְטָחוּל הוּא

דָּא סְמָא"ל, דְּגָה דָּא נָח"שׁ לִילִית בֵּת זִוְגִיָּה מֵהֵהוּא רַב הַחוּבָל טָחוּל דְּאִיְהוּ עֶרֶב רַב) דְּאֲתָמֵר

בִּיה (שמות יב לח) וְגַם עָרַב רַב וכו', וטָחוּל אִיהוּ שְׁחוּק הַפְּסִיל, עָלֶיהָ אֶתְמַר (קהלת ז ט) כִּי הַפֶּסַע בְּחִיק פְּסִילִים יְנוּחַ, לְבָלוּעַ אֶת יוֹנָה דָּא נִפְשָׁא, מִסְטָרָא דִּילֵיהָ (שמות ו ט) וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל מֹשֶׁה מִקְצָר רוּחַ, וּמַעֲבֹדָה קָשָׁה מִסְטָרָא דְכַבֵּד, דְּאֶתְמַר בִּיה (שם ז יד) כָּבֵד לֵב פְּרַעֲזָה, תִּכְבֵּד הַעֲבֹדָה, (שם ה ט) מִסְטָרָא דְמָרָה (שם א יד) וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם.

דָּג גְּדוֹל אִיהוּ עָרַב רַב, דְּאֵינוֹן (ג"א דאיהו) רַב הַחוּבֵל, מָאן חוּבֵל אֵלָא רַב מִפְּל מִלְּאָכִי חַפְלָה, אִיהוּ חוּבֵל, וְאִיהִי חַפְלָה, עָרַב רַב פְּנִין דְּלִילִית חַיִּיבָא, דְּבִהוֹן חָאבוּ יִשְׂרָאֵל וְחַבִּילוּ יָת פִּשְׁרֵיהּ בְּאֶת פְּרִית, אֵינוֹן רַב עַלִּייהּ בְּגִלוּתָא, וְאֵינוֹן דָּגָה לְיִשְׂרָאֵל, וּבְגִין דָּא אָמְרוּ (במדבר יא ה) זָכְרָנוּ אֶת הַדָּגָה וכו'.

וּבְזִמְנָא דְנִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם קָטִיל מִנֵּיהּ סִגְיָאִין, וּבְגִלוּתָא בִּתְרָאָה עֲתִיד הַקְדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא לְקַטְלָא לֹוֹן, וְדָא אִיהוּ (שמות ז יח) וְהַדָּגָה אֲשֶׁר בִּיאֹר מֵתָה, וַיִּבְאֵשׁ הַיָּאֹר דָּא אֲוִרֵייתָא, דְּאֶתְמַר בָּהּ (משלי ו כג) וְתוֹרָה אֹר, סָרַחַת לְגַבְיֵיהּ, וְאֶתְמַר בִּישְׂרָאֵל (שמות א כב) כָּל הַבֵּן הַיָּלֹוד הַיָּאֹרָה תִּשְׁלִיכוּהוּ, אֹר אִיהוּ ר"ז, הַיָּאֹרָה בֵּת זִיגְיָה דְהָהוּא אֹר, דְּאֶתְמַר בָּהּ (שם י כג) וְלָכֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אֹר בְּמוֹשְׁבוֹתָם, פְּגוּוֹנָא דָּא בְּגִלוּתָא בִּתְרָאָה (היאורה) הַזֹּהֵר בִּיה הָיָה ר"ז, דְּאִיהוּ אֹר דְּפוּרְקָנָא בִּתְרֵייתָא, לְקַיִים (מִיכָה ז טו) פִּימִי צִאתָךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאָנוּ נִפְלָאוֹת, וְדָא אִיהוּ כָּל הַבֵּן הַיָּלֹוד הַיָּאֹרָה תִּשְׁלִיכוּהוּ, וְכָל הַבֵּת תִּחְיִיו, אֵלִין דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאֲוִרֵייתָא דְבַעַל פָּה.

דְּבָר אַחֵר וַיִּמָּן יְהו"ה דָּג גְּדוֹל לְבָלוּעַ אֶת יוֹנָה (יונה ב א), דָּא עֲנִיּוּתָא, דְּאִיהוּ עֶצֶב,

שְׁחוּק הַפְּסִיל, עָלֶיו נֶאֱמַר פִּי הַפֶּסַע בְּחִיק פְּסִילִים יְנוּחַ. לְבָלוּעַ אֶת יוֹנָה, זֶה הַנֶּפֶשׁ, מֵהֶצֶד שֶׁל - וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל מֹשֶׁה מִקְצָר רוּחַ, וּמַעֲבֹדָה קָשָׁה - מִצַּד הַכַּבֵּד, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כָּבֵד לֵב פְּרַעֲזָה, תִּכְבֵּד הַעֲבֹדָה. מִצַּד שֶׁל הַמָּרָה - וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם.

דָּג גְּדוֹל הוּא עָרַב רַב, שֶׁהֵם (שהוא) רַב הַחוּבֵל, מִי חוּבֵל? אֵלָא גְדוֹל מִפְּל מִלְּאָכִי חַפְלָה, הוּא חוּבֵל וְהִיא חַפְלָה, עָרַב רַב הֵם בְּנֵי לִילִית הַרְשָׁעָה, שֶׁבָּהֶם חֲטָאוּ יִשְׂרָאֵל וְחַפְּלוּ אֶת בִּשְׁרָם בְּאוֹת הַפְּרִית, הֵם גְּדוֹלִים עֲלֵיהֶם בְּגִלוּת, וְהֵם דָּגָה לְיִשְׂרָאֵל, וּמִשּׁוּם זֶה אָמְרוּ זָכְרָנוּ אֶת הַדָּגָה וכו'.

וּבְזִמְנָא שֶׁצִּיאָוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, הָרַג מֵהֶם רַבִּים, וּבְגִלוּת הָאֲחֵרוֹנָה עֲתִיד הַקְדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא לְהַרְגֵּם אוֹתָם, וְזֶהוּ וְהַדָּגָה אֲשֶׁר בִּיאֹר מֵתָה, וַיִּבְאֵשׁ הַיָּאֹר, זֶה הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וְתוֹרָה אֹר, סָרַחַת אֲלֵיהֶם, וַנֶּאֱמַר בִּישְׂרָאֵל כָּל הַבֵּן הַיָּלֹוד הַיָּאֹרָה תִּשְׁלִיכוּהוּ. אֹר הוּא ר"ז. הַיָּאֹרָה, בֵּת זִיגְיָה שֶׁל אוֹתוֹ הָאֹר, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְלָכֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אֹר בְּמוֹשְׁבוֹתָם, כִּי בְּגִלוּת הָאֲחֵרוֹנָה (היאורה) הַזֹּהֵר בּוֹ הָיָה ר"ז, שֶׁהוּא אֹר הַגָּאֻלָּה הָאֲחֵרוֹנָה, לְקַיִם פִּימִי צִאתָךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאָנוּ נִפְלָאוֹת, וְזֶהוּ כָּל הַבֵּן הַיָּלֹוד הַיָּאֹרָה תִּשְׁלִיכוּהוּ, וְכָל הַבֵּת תִּחְיִיו, אֵלָה שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה שֶׁבַעַל פָּה. דְּבָר אַחֵר, וַיִּמָּן יְהו"ה דָּג גְּדוֹל לְבָלוּעַ אֶת יוֹנָה, זֶה עֲנִיּוּת שֶׁהִיא עֶצֶב, וְהַנֶּקְבָה שֶׁל עֶצֶבוֹ. הַזָּכֵר דָּג, הַנֶּקְבָה דָּגָה. זֶהוּ וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל יְהו"ה אֱלֹהֵי"ו מִמְּעֵי הַדָּגָה,

וְנוֹקְבָא דִּילֵיהָ עֶצֶבוֹן, דְּכוּרָא דָּג נוֹקְבָא דָּגָה, דָּא הוּא (שם ב) וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה

מִרְעֵב הַעֲנִי שְׁמָגִיעַ לְמַעַי יִשְׂרָאֵל.
בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיֹּאמֶר יְהו"ה לְדָג
וַיִּקָּא אֶת יוֹנָה וְגוֹמֵר, בְּדַחַק שֶׁל
הַדָּאָגָה שֶׁלָּהֶם שְׂדוּאָגִים מִן
הַעֲנִיּוֹת, מִהֲדַחַק יֵצְאוּ מִן הַגְּלוּת,
זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְאֵת עִם עֲנִי תוֹשִׁיעַ,
זו הַנְּבוּאָה שֶׁל יוֹנָה שֶׁהַנְּבִיא
שִׁיֵּצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת בְּדָאָגָה
(בְּדַחַק) שֶׁל עֲנִי, וּבִקְמִין יֵצְאוּ,
מִשׁוּם שֶׁצָּדִיק ח"י הַעוֹלָמִים הוּא
עֲנִי שֶׁנִּקְשֶׁר בְּקִמִּין, שֶׁהוּא פֶּסֶח,
כְּמוֹ שִׁישְׂרָאֵל שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְאֵת
עֲרוֹם וְעֲרִיָּה, וְהַיּוֹנָה הַזֹּאת הִיא
הַיּוֹנָה שֶׁל תְּכַת נח.

דְּבָר אַחֵר, וַיֹּאמֶר יְהו"ה לְדָג
וַיִּקָּא אֶת יוֹנָה אֶל הַיִּבְשָׁה, קָם
זָקֵן מֵאַחֵר הַצָּל, פֶּתַח וְאָמַר:
וְהֵמֶן כְּזָרַע גֹּד הוּא, מַה זֶה כְּזָרַע
גֹּד? אֲלָא גֹד הוּא יָמִין וְשְׂמָאל,
גְּמוּל דְּלִי"ם, כְּזָרַע גֹּד זֶה יוֹנָה,
י' וְדָאִי, טָפָה לְבָנָה, שְׂבוּ נִשְׁתַּלֵּם
גֹּד וְנַעֲשֶׂה גִיד, וְעַל כֵּן הַזָּרַע הַזֶּה
שֶׁהוּא יו"ד, שֶׁהִיא טָפָה קְדוּשָׁה,
נֶאֱמַר וַיִּקָּא אֶת יוֹנָה אֶל הַיִּבְשָׁה,
שֶׁהִיא נִקְבָּה, וּמִמָּה שֶׁהִיָּתָה
יִבְשָׁה ה', נִקְרָאת אֶרֶץ, לְהוֹצִיא
זָרַעִים וּפְרוֹת. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיִּקָּרָא
אֱלֹהִי"ם לַיִּבְשָׁה אֶרֶץ וּלְמִקְוֵה
הַמַּיִם קָרָא יָמִים, זֶה מִקְוֵה
יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוֹ בְּעַת צָרָה.

מִקּוֹר הַמַּעֲזֵן מְאוֹתוֹ הַזָּרַע
שֶׁנֶּמְשָׁף מִהַמֶּטֶם הַעֲלִיּוֹן, וְהַטָּפָה
(וְהַיָּא) הַזֹּאת הִיא י' קְטָנָה, כְּשִׁיֵּצְאָתָהּ
א מִן הַמֶּטֶם שֶׁהִיא חֲכָמָה, כָּל
סְפִירָה נּוֹטֶלֶת חֲלָקָה, עַד
שֶׁנִּחְלָקֶת לְחֹשֶׁעַ נִקְדוּת, וּכְשֶׁכָּל
אֶחָד נּוֹטֵל חֲלָקוֹ, נִשְׁאַרֶת עֲשִׁירִית
מִכָּל הַטָּפוֹת, שֶׁנּוֹטֶלֶת אוֹתָהּ
הַיִּבְשָׁה שֶׁהִיא עֲשִׁירִית הָאִיפָה
סֵלֶת, וּבִשְׂבִילָהּ מַעֲשָׂרִים.

דְּנִטִּילַת הַהִיא יִבְשָׁה דְּאִיָּה עֲשִׁירִית הָאִיפָה סֵלֶת, וּבִגְיָנָה מַעֲשָׂרִין.

אֶל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ מִמַּעַי הַדָּגָה, מִכְּפָנָא
דְּעֲנִיּוּתָא דְּמִטִּי לְמַעוֹי דִּישְׂרָאֵל, בְּהֵהוּא זְמַנָּא
וַיֹּאמֶר יְהו"ה לְדָג וַיִּקָּא אֶת יוֹנָה וְגוֹמֵר (שם)
י' בְּדוֹחַקָא דְּדָאָגָה דְּלֵהוּן דְּדוּאָגִין מִן
עֲנִיּוּתָא, מִדּוּחַקָא יִפְקוֹן מִן גְּלוּתָא, הֵדָא הוּא
דְּכְתִיב (שְׂמוּאֵל ב' כב כח) וְאֵת עִם עֲנִי תוֹשִׁיעַ, דָּא
נְבוּאָה דִּיוֹנָה דְּנִתְנַבָּא דִּיִּפְקוֹן יִשְׂרָאֵל מִן
גְּלוּתָא בְּדָאָגָה (ס"א בְּדוּחַקָא) דְּעֲנִיּוּתָא, וּבִימִינָא
יִפְקוֹן, (דף נד ע"א) בְּגִין דְּצָדִיק ח"י עֲלָמִין אִיהוּ
עֲנִי דְּאִתְקַשֶׁר בִּימִינָא, דְּאִיהוּ פֶּסֶח, כְּגוֹוֹנָא
דִּישְׂרָאֵל דְּאִתְמַר בְּהוּן (יחזקאל טו ז) וְאֵת עֲרוֹם
וְעֲרִיָּה, וְהִיא יוֹנָה אִיָּהּ יוֹנָה דְּתִיבַת נח.

דְּבָר אַחֵר (יוֹנָה ב יא) וַיֹּאמֶר יְהו"ה לְדָג וַיִּקָּא
אֶת הַיּוֹנָה אֶל הַיִּבְשָׁה, קָם סָבָא מִבֶּתֶר
טוֹלָא פֶּתַח וְאָמַר, וְהֵמֶן כְּזָרַע גֹּד הוּא (במדרב)
י' מֵאִי כְּזָרַע גֹּד, אֲלָא גֹד אִיהוּ יָמִין
וְשְׂמָאלָא, גְּמוּל דְּלִי"ם, כְּזָרַע גֹּד דָּא יוֹנָה
י' וְדָאִי, טָפָה חֲנוּרָתָא, דְּבִיָּה אֲשִׁתָּלִים גֹּד
וְאִתְעַבִּיד גִּיד, וְעַל דָּא הִיא זָרַעָא דְּאִיָּהּ יו"ד
דְּאִיָּהּ טָפָה קְדִישָׁא, אִתְמַר (יוֹנָה ב יא) וַיִּקָּא אֶת
יוֹנָה אֶל הַיִּבְשָׁה דְּאִיָּהּ נּוֹקְבָא, וּמִמָּה דִּיהוּת
יִבְשָׁה ה' אִתְקַרִּיאת אֶרֶץ, לְאַפְקָא זָרַעִין
וְאִיבִין, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (בראשית א י') וַיִּקָּרָא
אֱלֹהִי"ם לַיִּבְשָׁה אֶרֶץ, וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא
יָמִים, דָּא מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוֹ בְּעַת
צָרָה (ירמיה יד ח).

מִקּוֹרָא דְּנִבְיָעוֹ מִהֵהוּא זָרַע דְּאִתְמַשָּׁף
מִמּוֹחָא עֲלָאָה, וְהִיא (נ"א וְהַיָּא) טָפָה
אִיָּהּ י' זְעִירָא, כִּד נִפְקַת א מִן מוֹחָא דְּאִיָּהּ
חֲכָמָה, כָּל סְפִירָה נּוֹטֶלֶת חֲלָקָהָא, עַד
דְּאִתְפְּלִיגַת לְחֹשֶׁעַ נִקְדוּדִין, וְכִד נּוֹטֵל כָּל חֹד
חֲלָקָהּ אֲשִׁתְּאַרֶת עֲשׂוּרָא מִכָּלָהּ טַפִּין,
דְּנִטִּילַת הַהִיא יִבְשָׁה דְּאִיָּהּ עֲשִׁירִית הָאִיפָה סֵלֶת, וּבִגְיָנָה מַעֲשָׂרִין.

וְהָיָה טָפָה בְּעֻמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא אֲתֵאָרְכַת,
וְאֲתַעְבִּידַת זֶרַע ו', דְּכִלִּיל שִׁית סְטָרִין,
וּכְמָה דְּכָל סְפִירָן נְטִלִין חוֹלְקִיהוֹן מִהֵהוּא
טָפָה, הָכִי נְטִלִין מִזֶּרַע (נ"א מִהֵהוּא זֶרַע) דְּאִיהוּ
ו', כַּד אִיהוּ זְעִיר אֲתַעְבִּיד שִׁית, כַּד נְטִיל
בִּיּו"ד סְלִיק לְשִׁתִּין, שִׁית זְמָנִין עֶשֶׂר, אֲבָל כָּל
סְפִירָן כָּל חַד אִיהוּ תִשְׁעָה, וּמִלְכוּת בְּהָ אֲשִׁתְּלִים
כָּל חַד לְעֶשֶׂר, וְכֹלָא אֲתַמְשֵׁךְ לְגַבִּיָּה דְגִיד
דְּאִיהוּ צַדִּיק, וּמִנִּיָּה לְהֵהוּא יִבְשָׁה, וּבִהֵהוּא
זְמָנָא דְאָרִיק בְּהָ כֹּלָא אֲתַקְרִיאת תִּיבַת נַח,
וְרָזָא דְמִלָּה וְתַנַּח הַתִּיבָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי (כְּרֵאשִׁית
ח יג), מִה דִּהּוֹת ה' יִבְשָׁה, אֲתַעְבִּידַת ה"א
הַשְּׁבִיעִי, וְדָא אִיהוּ וְתַנַּח הַתִּיבָה בַּחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי, וְתַנַּח וְדָאִי בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, וְדָא אִיהוּ
גִיד צַדִּיק ח"י עֲלָמִין, בְּגִין דְּמִנִּיָּה נָפִיק זֶרַע
לְהָאִי יִבְשָׁה.

וְכֹל מָאן דְּאִפִּיק הָאִי זֶרַע דְּאִיהוּ נְבִיעוּ
מְלַעִילָא דְלֹא בְּהָאִי יִבְשָׁה, גְּרִים פְּרוּדָא
בְּהֵהוּא נְבִיעוּ, כְּבִיכּוֹל כְּאֵלּוּ אֲתַפְסֵק נְבִיעוּ
דְשְׁכִינְתָא, וְיִתְרַבֵּה נְבִיעוּ דְסִטְרָא אַחֲרָא,
דְּאֵינוּן מִי טוֹפְנָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (כְּרֵאשִׁית ז
יט) וְהַמִּים גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל הָאָרֶץ, בְּהֵהוּא
זְמָנָא דְלִית נְבִיעוּ בְּהֵהוּא יִבְשָׁה דְהִיא כְּבֹדָה,
אֲתַעְבִּידַת קֵלָה, לְאִסְתַּלְקָא מֵעַל יִשְׂרָאֵל,
וְאֲתַמַּר בְּהָ (שֵׁם יז) וְתָרַם מֵעַל הָאָרֶץ, וְלֹא נַחֲתַת
עַד יִרְחָא שְׁבִיעָאָה, דְּאֲתַמְלִיאת בְּזַכּוּן דִּילָהּ
וְאִיהִי כְּבֹדָה נַחֲתַת, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שֵׁם ח
ד) וְתַנַּח הַתִּיבָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, דְּאִיהוּ תִשְׁרִי
דְּרוּעָא שְׁמָאֲלָא, דְּאִי הוּוּ נְפָקִין בִּיהּ יִפְקוּן
בְּמִיתָה, וְלֹא יִשְׁתַּאֲרוּן אֶלָּא חַד מַעִיר וּשְׁנַיִם
מִמְשַׁפְּחָה, חַד מַעִיר כְּגוֹן נַח, וּשְׁנַיִם
מִמְשַׁפְּחָה כְּגוֹן שֵׁם וַיִּפֹּת, וּמֵאֲחֵרָנִין שְׁנַיִם
שְׁנַיִם שְׁבָעָה שְׁבָעָה, מְאִינוּן עַמִּי הָאָרֶץ דְּדִמְיִין

וְאִתְּהָה הַטָּפָה מִתְאָרְכַת בְּעֻמּוּד
הָאִמְצָעִי וְנַעֲשִׂית זֶרַע ו', שְׁפּוֹלִל
כָּל שִׁשֶּׁת הַצְּדִידִים, וּכְמוּ שְׁכַל
הַסְּפִירוֹת נוֹטְלוֹת חֶלְקֵם מֵאִתְּהָה
טָפָה, כְּךָּ נוֹטְלִים מִהֶזֶרַע (מֵאוּתוֹ
זֶרַע) שֶׁהוּא ו', כְּשֶׁהוּא קָטָן נַעֲשֶׂה
שֵׁשׁ, כְּשֶׁנוֹסֵעַ בִּיּו"ד עוֹלָה
לְשִׁשִּׁים, שֵׁשׁ פַּעַמִּים עֶשֶׂר, אֲבָל
כָּל הַסְּפִירוֹת, כָּל אַחַת הִיא תִשְׁעָה,
וּבְמִלְכוּת מְשִׁתְּלֶמֶת כָּל אַחַת
לְעֶשֶׂר, וְהַכֹּל נִמְשָׁךְ לְגִיד שֶׁהוּא
צַדִּיק, וּמִמְנוּ לְאוֹתָהּ יִבְשָׁה,
וּבְאוֹתוֹ זְמַן שְׁמִרִיק בְּהָ הַכֹּל,
נִקְרֵאת תִּבַּת נַח, וְסוּד הַדְּבָר -
וְתַנַּח הַתִּבָּה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי. מִה
שְׁהִיתָה ה' יִבְשָׁה, נַעֲשִׂית ה"א
הַשְּׁבִיעִי, וְזֶהוּ וְתַנַּח הַתִּבָּה בַּחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי, וְתַנַּח וְדָאִי בַּחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי, וְזֶהוּ גִיד צַדִּיק ח"י
הַעוֹלָמִים, בְּגִלָּל שְׁמִמְנוּ יוֹצֵא זֶרַע
לְיִבְשָׁה הַזֶּה.

וְכֹל מִי שְׁמוּצִיא הֶזֶרַע הַזֶּה שֶׁהוּא
הַמַּעֲזֵן מִלְמַעְלָה שְׁלֹא בִיבְשָׁה
הַזֶּה, גּוֹרֵם פְּרוּד בְּאוֹתוֹ מַעֲזֵן,
כְּבִיכּוֹל כְּאֵלּוּ נִפְסֵק מַעֲזֵן
הַשְּׁכִינָה, וְיִתְרַבֵּה הַמַּעֲזֵן שֶׁל הַצַּד
הָאֲחֵר שֶׁהֵם מִי הַמַּבּוּל. זֶהוּ
שְׁכִתּוֹב וְהַמִּים גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד
עַל הָאָרֶץ, בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁאִין
נְבִיעָה בְּאוֹתָהּ יִבְשָׁה שֶׁהִיא
כְּבֹדָה, נַעֲשִׂית קֵלָה, לְהַסְתַּלֵּק
מֵעַל יִשְׂרָאֵל, וְנֶאֱמַר בְּהָ וְתָרַם
מֵעַל הָאָרֶץ, וְלֹא יוֹרֶדֶת עַד לַחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי, כְּשֶׁנִּתְמַלֵּאת בְּזַכּוּת
שְׁלֶהֶם, וְהִיא כְּבֹדָה יוֹרֶדֶת. זֶהוּ
שְׁכִתּוֹב וְתַנַּח הַתִּבָּה בַּחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי, שֶׁהוּא תִשְׁרִי, זֶרַע
שְׁמָאֵל, שְׁאֵם הִיוּ יוֹצֵאִים בּוֹ,
יֹצֵאוֹ בְּמִיתָה, וְלֹא יִשְׁאָרוּ אֶלָּא
אַחַד מַעִיר וּשְׁנַיִם מִמְשַׁפְּחָה.
אַחַד מַעִיר כְּמוֹ נַח, וּשְׁנַיִם
מִמְשַׁפְּחָה כְּמוֹ שֵׁם וַיִּפֹּת,
וּמֵאֲחֵרִים שְׁנַיִם שְׁנַיִם שְׁבָעָה
שְׁבָעָה, מֵאוֹתָם עַמִּי הָאָרֶץ

לבערין ועופין וחיוון, ואלין אינון דאוקרין
ימים טובים וחגין, דאינון שנים שנים תרין
יומין חד דראש השנה וחד דשבועות, תרין
יומין דפורים, שבועה שבועה אלין שבועה יומין
דפסחא, ושבועה יומין דספות, או דמתפללין
ח"י ברכאן דצלותא בכל יומא. (דף נד
נ"ב) דסלקין לחושבן שנים שנים שבועה שבועה
ח"י.

או אלין דהו נטרין י' דאיהו אות ברית מילה
דאיהו לשמנה דכלא ח"י, או אלין דמנחן
תפלי בכל יומא דאינון אות י', פמה דאת
אמר (שמות יג טז) והיה לאות וכו', והו קשרין
ליה ב' ב' ב' ב' דתפלי, דאינון ד' ב' ב' דתפלין
דרישא, וארבע פרשין דתפלין דיד, או אינון
דנטרין אות י' שבת בתחומא דיליה דאיהו
ח', תרי אלפי אמין לכל סטרא, וכלא ח"י,
לאלין אינון מקבלין בתשובה, דאיהי תיבת
נח יום הכפורים.

אבר לאחרנין לא יקבל לון בתיובתא, ואם
יפקון ביומא דדינא, אלין דלא הו
נטרין, אתמר בהון (בראשית ז כא) ויגוע כל בשר
הרמש על הארץ, ואלין אתקריאו רשעים
גמורים דנדונין לאלתר למיתה, דבהון בשית
יומין הות שכינתא מתתרכא הדא הוא
דכתיב (שם ח ט) ולא מצאה היונה מנוח לכף
רגלה, ואלין אינון יומין דחול.

צדיקים גמורים אלין אינון דנטרין ח"י
ושבתות וימין טבין, עליהו אתמר
ותשב אליו היונה לעת ערב ודא ערבי שבתות
וימין טבין, דשכינתא קא אתיא לשריא
עליהו בגין דאינון קדש, פמה דאת אמר (ירמיה
ב א) קדש ישראל ליהו"ה, ואתם הדבקים
ביהו"ה אלהיכם חיים כלכם היום (דברים ד ד).

שדומים לבהמות וחיות ועופות,
ואלו הם שמוקרים ימים טובים
וחגים, שהם שנים שנים, שני
ימים, אחד של ראש השנה ואחד
של שבועות, שני ימים של
פורים. שבועה שבועה, אלו שבועה
ימים של פסח, ושבועה ימים של
ספות, או שמתפללים שמונה
עשרה ברכות של התפלה בכל
יום שעולות לחשבון שנים שנים
שבועה שבועה - שמונה עשר.

או אלו שהיו שומרים י' שהוא
אות ברית מילה, שהוא לשמנה,
שהכל שמונה עשר, או אלו
שמניחים תפלין בכל יום שהם
אות י', כמו שנאמר והיה לאות
כו', והיו קושרים אותו ב' ב' ב' ב'
תפלין, שהם ד' ב' ב' התפלין של
ראש, וארבע פרשיות של תפלין
של יד, או אותם ששומרים האות
י' שבת בתחום שלו שהוא ח',
אלפים אמה לכל צד, והכל
שמונה עשר, את אלו הם
מקבלים בתשובה, שהיא תבת
נח יום הכפורים.

אבר את האחרים לא יקבל
בתשובה, ואם יצאו ביום הדין,
אלו שלא היו שומרים, נאמר
בהם ויגוע כל בשר הרמש על
הארץ, ואלו נקראים רשעים
גמורים שנדונים לאלתר למיתה,
שבהם בששה ימים היתה שכינה
מגרשת. זהו שכתוב ולא מצאה
היונה מנוח לכף רגלה, ואלו הם
ימים של חל.

צדיקים גמורים אלו הם
ששומרים ח"י ושבתות וימים
טובים, עליהם נאמר ותשב אליו
היונה לעת ערב, וזה ערבי
שבתות וימים טובים, ששכינה
באה לשרות עליהם משום שהם
קדש, כמו שנאמר קדש ישראל
ליהו"ה, ואתם הדבקים ביהו"ה
אלהיכם חיים כלכם היום.

וְאִינוּן צְדִיקִים גְּמוּרִים דְּנִכְתָּבִין וְנִחְתָּמִין
לְאַתֵּר לַחַיִּים, וְכִתְיָבִין בְּסַפְרָא דְּחַיִּי,
כְּמָה דְּאַתָּה אָמַר וּבְסַפֵּר חַיִּים בְּרָכָה וְכוּ',
בִּינוּנִים דְּפִלְלֵן מַחוּל וְקִדְשׁ תַּלְיִין עַד יוֹם
הַכַּפּוּרִים דְּאִיהוּ פְּגוּוֹנָא דְּתִיבַת נַח, אִם תִּיבִין
בְּתִיבְתָּא יִקְבַּל לֹוֹן וְיִכְתְּבוּן לַחַיִּי, וְאִם לֹאוּ
יִכְתְּבוּן לְמִיתָה עִם אַחֲרֵינִין, דְּאַתָּמַר
בְּהוּן (בראשית ז כא) וַיָּגֹועַ כָּל בָּשָׂר וְכוּ', וּבִינוּנִים
בְּגִין דְּאִית בְּהוּן פְּקוּדִין וְחוּבִין, אַתָּמַר
בְּהוּן (שם ו יט) וּמִכָּל הַחַי מִכָּל בָּשָׂר וְכוּ', מִכָּל
הַחַי מִסְטָרָא דְּזָכוּוֹן, מִכָּל בָּשָׂר מִסְטָרָא
דְּחוּבִין.

(וְעוֹד דְּבוּמָנָא דִּיחִי מְשִׁיחָא כָּל אֵינוּן דְּנִסְרוּ אוֹת בְּרִית יִשׁוּב
יִתְהוּן מִמוֹתָנָא, דְּכִתְהוּא וּמָנָא יִתְכַּטֵּל מוֹתָנָא, דְּהוּ
מִתְנַבְּאִין אֵינוּן נְבִיאָא דְּאִסְפַּקְלָרִיא דְּלֹא נִהְרָא דְּלֹא יִשְׁתַּאֲרוּן אֱלֹא
חַד מְעִיר וּשְׁנַיִם מִמִּשְׁפָּחָה, כְּגוֹן הָהוּא דְּכִתְיָב (שם ז ט) שְׁנַיִם
שְׁנַיִם בָּאוּ אֶל נָח, וְאִית מָאן דְּאָמַר שְׁבַעַה שְׁבַעַה מִסְטָרָא דְּכַת
שְׁבַע, וְאֵלִין אֵינוּן חַד מְעִיר, נַח דָּא שְׁכַת, דְּבִיָּה גִיחָא דִּירִית לָהּ
צְדִיק, שְׁנַיִם שְׁנַיִם תְּרִין יוֹמִין חַד דְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְחַד דְּיוֹם הַדִּין,
דְּתִנְיָנָא אִיהוּ מִסְפָּק וְיוֹמָא חֲדָא דְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, וְיוֹמָא חֲדָא
דְּשַׁבּוּעוֹת, וּשְׁבַעַה שְׁבַעַה אֵינוּן שְׁבַעַה יוֹמִי דְּסָכוּת וּשְׁבַעַה יוֹמִי
דְּפִסְחָא, דְּמָאן דְּנִסְרִי אֵינוּן יוֹמִין עֲתִיד לְאַשְׁתַּבָּא בְּגֻלוֹתָא).

וּבְגִין דְּגַלִּי כָּל דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִשָּׁה,
שְׂאִיל רַחֲמֵי עַלֵיָּהּ, וּמָסַר גְּרַמִּיָּה
לְמִיתָה, הֲדָא הוּא דְּכִתְיָב (שמות לב לב) וְאִם אֵין
מַחְנֵי נָא מִסְפָּרָה, וּבְפִיּוּסָא דִּילִיָּה אֲדַבֵּק
בְּמִלָּפָא, וְאַחִיד בְּדִרּוּעָא דִּימִינָא וְאַמַּר (שם)
זָכוֹר לְאַבְרָהָם, וּלְבָתֵּר אַחִיד בְּשִׁמְאָלָא
וְאַמַּר זָכוֹר לְיִצְחָק, וּלְבָתֵּר אַחִיד בְּגוּפָא
וְאַמַּר (שם) וּלְיִשְׂרָאֵל, וְאַמַּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְאַלִין בִּינוּנִים לְגַבִּיָּהּ תְּמָה זְכוּת אַבּוֹת, כִּיּוֹן

וְהִם צְדִיקִים גְּמוּרִים שְׁנִכְתָּבִים
וְנִחְתָּמִים לְאַתֵּר לַחַיִּים,
וְכִתְיָבִים בְּסַפֵּר חַיִּים, כְּמָה
שְׁנָאֵמַר וּבְסַפֵּר חַיִּים בְּרָכָה וְכוּ'.
הַבִּינוּנִים שְׁכָלִילִים מַחוּל וְקִדְשׁ,
תְּלוּיִים עַד יוֹם הַכַּפּוּרִים, שְׁהוּא
כְּמָה תַּבַּת נַח, וְאִם שְׁכִים
בְּתִשְׁבּוּכָה, יִקְבַּל אוֹתָם וְיִכְתְּבוּ
לַחַיִּים, וְאִם לֹא, יִכְתְּבוּ לְמִיתָה
עִם הָאַחֲרִים, שְׁנָאֵמַר בְּהֵם וַיָּגֹועַ
כָּל בָּשָׂר וְכוּ', וְהַבִּינוּנִים, מְשׁוּם
שִׁישׁ בְּהֵם מַצּוֹת וְעִבְרוֹת, נֶאֱמַר
בְּהֵם וּמִכָּל הַחַי מִכָּל בָּשָׂר וְכוּ',
מִכָּל הַחַי - מִצַּד שֶׁל הַזְּכוּת, מִכָּל
בָּשָׂר - מִצַּד הָעִבְרוֹת.

וְעוֹד, שְׁבַעַתִּין שְׂבִיבָה מְשִׁיחָא, כָּל
אֱלֹו שְׁשִׁמְרוּ אוֹת הַבְּרִית, יִצִּיל
אוֹתָם מִמִּגְפָּה, שְׁכָאוֹתוֹ זְמַן
תִּתְכַּטֵּל הַמִּגְפָּה, שְׁהִי מִתְנַבְּאִים
אוֹתָם נְבִיאִים שֶׁל הָאִסְפַּקְלָרִיָּה
שְׁלֹא מְאִירָה, שְׁלֹא יִשְׁאֲרוּ אֱלֹא
אַחַד מְעִיר וּשְׁנַיִם מִמִּשְׁפָּחָה, כְּמָה
אוֹתוֹ שְׁכָתוּב שְׁנַיִם שְׁנַיִם בָּאוּ אֶל
נָח, וַיֵּשׁ מִי שְׂאוֹמֵר שְׁבַעַה שְׁבַעַה,
מִצַּד שֶׁל בֵּית שְׁבַע, וְאֵלֹו הֵם אַחַד
מְעִיר. נַח זֶה שְׁכָת, שְׁבֹו מְנוּחָה
שִׁיּוּרָשׁ אוֹתָהּ הַצְּדִיק, שְׁנַיִם
שְׁנַיִם, שְׁנֵי יָמִים, אַחַד שֶׁל רֹאשׁ
הַשָּׁנָה וְאַחַד שֶׁל יוֹם הַדִּין,
שְׁהַשְּׁנֵי הוּא מִסְפָּק, וְיוֹם אַחַד שֶׁל
יוֹם הַכַּפּוּרִים, וְיוֹם אַחַד שֶׁל
שַׁבּוּעוֹת, וּשְׁבַעַה שְׁבַעַה הֵם
שְׁבַעַה יָמִי סָפוּת וּשְׁכַעַת יָמִי
פִּסְחָא, שְׁמֵי שְׁשׁוּמֵר אוֹתָם יָמִים
עֲתִיד לְהַנְצִל בְּגֻלוֹתָא.

וּמְשׁוּם שְׁגֻלָּה כָּל זֶה הַקּוּדְשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְמִשָּׁה, בְּקִשׁ עַלֵיָּהּ רַחֲמִים
וּמָסַר עֲצָמוֹ לְמִיתָה, זֶהוּ שְׁכָתוּב
וְאִם אֵין מַחְנֵי נָא מִסְפָּרָה, וּבְפִיּוּס
שֶׁלֹו נִדְבַק בְּמִלָּה, וְאַחַז בְּדִרּוּעַ
יָמִין, וְאַחַר זָכוֹר לְאַבְרָהָם, וְאַחַר
כֶּךָ אַחַז בְּשִׁמְאָל וְאַמַּר זָכוֹר
לְיִצְחָק, וְאַחַר כֶּךָ אַחַז בְּגוּף וְאַמַּר
תְּמָה זְכוּת הָאֲבוֹת, כִּיּוֹן שְׁלֹא שְׁבֹו

וְאִשְׁרָאֵל, וְאַמַּר הַקּוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבִינוּנִים הֵלֵל, אֱלִיָּהּ

בתשובה, הרי הם כרשעים
גמורים, ואם שבים בתשובה,
נאמר אליהם חלה זכות אבות,
וכדי שלא יאבדו הבינוניים
הללו, אמר משה, וכי יאמרו בני
העולם שאני כמו נח שלא בקש
רחמים על דורו? באותו זמן מסר
עצמו עליהם, זהו שכתוב ואם
אין מחני נא.

ומשום זה עתיד הרועה הנאמן
להיות בגלות האחרונה, ובו
יתקיים והוא מחולל מפשעינו,
נעשה חל בגללם, מדכא
בעונותינו, במכות של יסורים
של עניות, בכמה דחקים שסובל
עליהם, ובגללו וינחם יהוה על
הרעה וגומר, וזהו שכתוב
ובחבורתו נרפא לנו, ובגללו
שמאל דוחה את הבינוניים,
שהיא ראש השנה, וימין מקרבת
אותם בתשובה, שהוא פסח,
זרוע ימין לקבל שבים, ויזקם
אותם מנפילתם ואיחזו בידיהם,
ויאמר להם קומי שבי ירושלים,
ובשבעות יצאו בזכות משה,
שמתן תורה הוא רחמים, ומגלה
להם ספר תורה, ויתפנסו
לירושלים, ותראה היבשה,
מלכות הרשעה, ורחמים על
בניו, ובו פנשר יעיר קנו. מי זה
קנו? ירושלים קנו (לשכינה).

באותו זמן שופ"ר מהפ"ך
קדמ"א זק"ף קט"ן, מתהפכת
משלת אמות העולם, וישראל
שהם מזרע אותו שנאמר בו
קטנתי מכל החסדים, מתעלה
ומזדקף, ונאמר בו זק"ף גדול,
בימין התעלו מן הגלות, בגלל
שמוליק לימין משה, שדרגתו
העמוד האמצעי, שהוא שבעות.
ובו מארי"ך טרח"א, בו מארי"ך
הקדוש ברוך הוא, שהוא אר"ך

דלא תאבו בתיובתא הא אינון כרשעים
גמורים ואם תאבין בתיובתא אתמר לגבייהו
חלה זכות אבות, ובגין דלא יתאבדו אלין
בינוניים אמר משה וכי ימרון בני עלמא דאנא
פנח דלא בעא רחמי על דריה, בההוא זמנא
מסר גרמיה עלייהו, הדא הוא דכתיב ואם
אין מחני נא.

ובגין דא עתיד רעיא מהימנא למהוי בגלותא
בתראה, וביה יתקיים (ישעיה נג ה) והוא
מחולל מפשעינו, אתעביד חול בגינייהו,
מדופא בעונותינו במכתשין דיסורין דעניותא,
בכמה דוחקין דסביל עלייהו, ובגיניה (שמות לב
ד) וינחם יהוה על הרעה וגומר, והדא הוא
דכתיב (ישעיה נג ה) ובחבורתו נרפא לנו, ובגיניה
שמאל דוחה לבינוניים דאיהי ראש השנה,
וימין מקרב לון בתיובתא דאיהו פסח, (דף נה
ע"א) דרועא ימינא לקבל שבים, ויזקם לון
מנפילו דלהון ואחיד בידיהון, ויימי לון קומי
שבי ירושלים, ובשבעות יפקון בזכותא
דמשה דאיהו מתן תורה רחמי, וגלי לון ספר
תורה, ויתפנשון לירושלים, ותראה היבשה
מלכות הרשעה, ורחמי על בנוי, וביה (דברים
לב יא) פנשר יעיר קנו, מאן קנו ירושלים קנו
(לשכינתא).

בההוא זמנא שופ"ר מהופ"ך קדמ"א זקף
קט"ן, אתהפך ממשלה דאומין
דעלמא, וישראל דאינון מזרעא דההוא
דאתמר ביה (בראשית לב יא) קטנתי מכל החסדים
אסתלק ואזדקף, ואתמר ביה זק"ף גדול,
בימינא אסתלקו מן גלותא, בגין דמוליק
לימין משה דדרגיה עמודא דאמצעיתא דאיהו
שבעות.

וביה מארי"ך טרח"א, ביה מארי"ך קודשא פרי"ך הוא דאיהו אר"ך אפים

אפים על הבינוניים וטורח בגינייהו, לקיימא וברחמים גדולים אקבצך (ישעיה נד ז), וביה יפקון על ידא דההוא דאתייהיב אורייתא על ידיה בשבועות, דאזיל לימנא דהיינו פסח, בההיא זמנא אז ישיר משה (שמות טו א), ובספות ויבא יעקב שלם, בראשית לג יח, שלם בגופיה, בממונו, ומקף בשבעה ענני כבוד כבאשונה כשיצאו ישראל ממצרים, לקים כימי צאתך מארץ מצרים וגומר.

והרשעים, שהם ערב רב, נאמר בהם סו"ף פסוק, שהם מזרעו של עמלק, שנאמר בו ויאמר כי יד על פס י"ה, והם חמשה מינים: עמלקים, גבורים, נפילים, ענקים, רפאים, שכלם מתעלים ומתגברים על ישראל בגלות. זהו שכתוב ויגברו המים וירבו מאד על הארץ. ארבע פעמים כתוב ויגברו ויגברו, כנגד ארבע גליות, ועליהם נאמר סו"ף פסוק, שמפסיק אותם הקדוש ברוך הוא לסוף הימים מן העולם.

תקונא עשרין, וחד ועשרין

ובאותו זמן הקטן יהיה לאלה - מצד השמאל, והצעיר לגוי עצום - מצד הימין, אני יהו"ה בעתה אחישנה - מצד העמוד האמצעי, ומיד יפסקו העמלקים מן העולם, והקדוש ברוך הוא יושב על פסאו, וזהו שופ"ר הול"ף אתנ"ח יתי"ב, באותו זמן שימחו עמלקים מן העולם, יהיה הקדוש ברוך הוא נח מנוחה לישראל ויושב על פסאו, כמו שנאמר בו, ועתיק הימים יושב, לבושו כשלג לבן. לקים אם יהיו חטאיכם בשנים פשלג ילבינו.

דאממר ביה (דניאל ז ט) ועתיק יומין יתיב, לבושה פתלג חור, לקיימא אם יהיו חטאיכם בשנים פשלג ילבינו (ישעיה א יח).

על בינוניים, וטורח בגינייהו, לקיימא וברחמים גדולים אקבצך (ישעיה נד ז), וביה יפקון על ידא דההוא דאתייהיב אורייתא על ידיה בשבועות, דאזיל לימנא דהיינו פסח, בההיא זמנא אז ישיר משה (שמות טו א), ובספות ויבא יעקב שלם (בראשית לג יח), שלם בגופיה, בממוניה, ואסתחר בשבעה ענני יקר בגוונא דקדמיתא בד נפקו ישראל ממצרים, לקיים כימי צאתך מארץ מצרים וגומר (מיכה ז ט).

ורשיעיא דאינון ערב רב אתמר בהון סו"ף פסוק, דאינון מזרעא דעמלק דאתמר ביה (שמות יז טו) ויאמר כי יד על פס י"ה, ואינון חמש מינים עמלקים גבורים נפילים ענקים רפאים, דכלהו מסתלקין ומתגברין על ישראל בגלותא, הדא הוא דכתיב (בראשית ז יח) ויגברו המים וירבו מאד על הארץ, ארבע זמנין פתיב ויגברו ויגברו, לקבל ארבע גלוון, ועלייהו אתמר סו"ף פסוק, דפסיק לון קודשא בריך הוא לסוף יומיא מעלמא. (דף נה ע"א).

תקונא עשרין, וחד ועשרין

ובההוא זמנא הקטן יהיה לאלה (ישעיה ס כב) מסטרא דשמאלא, והצעיר לגוי עצום (שם) מסטרא דימינא, אני יהו"ה בעתה אחישנה (שם) מסטרא דעמודא דאמצעיתא, ומיד יתפסקון עמלקים מן עלמא, וקודשא בריך הוא יתיב על פרסייה, ודא איהו שופ"ר הול"ף אתנ"ח יתי"ב, בההוא זמנא דיתמחו עמלקים מעלמא, יהא קודשא בריך הוא נח נייחא לישראל, ויתיב על פרסייה, כמה דאממר ביה (דניאל ז ט) ועתיק יומין יתיב, לבושה פתלג חור, לקיימא אם יהיו חטאיכם בשנים פשלג ילבינו (ישעיה א יח).

וְלִגְבִי עָשׂוּ וַיִּשְׁמָעֵאל כְּתִיב, פְּסָאוֹתָיו שְׂבִיבִי אֵשׁ, (רומי) ומאותם שְׂבִיבִים שֶׁל פְּסָאוֹ יִשְׁרְפוּ כָּל גְּלוּלֵיהֶם, גִּלְגָּלִיו אֵשׁ בּוֹעֶרֶת, שִׁיּוּרִים מִמֶּנּוּ עֲשֶׂה גִלְגָּלִים מִצַּד שֶׁל הָאוֹת ה', וְשְׂבִיבִים מִצַּד שֶׁל הָאוֹת ה', שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת יִתְעוֹרְרוּ בְּאֵשׁ לִשְׂרֹף אֶת גְּלוּלֵיהֶם. בְּאוֹתוֹ זְמַן וְהִיא הַחֲסִן לְנִעוּרָתָהּ וְכו'.

בְּאוֹתוֹ זְמַן עוֹלָה ו' עַל דְּרָגָתוֹ שֶׁהִיא שֵׁשׁ מַעְלוֹת לַפֶּסֶא, וְזוֹהִי דְרָגָ"א, תְּרִי טַעַמִּי, מִה זֶה תְּרִי טַעַמִּי? אֵלָּא אַחֵר שְׁעוֹלָה לְדִרְגָּתוֹ, יֹאמֵר לְיִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה לִי מִטְעָמִים כְּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי, מִמִּצּוֹת עֲשֵׂה שְׁפִלוּלוֹת בְּה' שֶׁל אֲבִרְהָם, שְׁפִלוּל רַמ־ח מִצּוֹת שְׂבָהֶם מִתְקַרְבֶּת ה' אֵל ו', וְקִרְבֵּן זֶה הוּא קְרוֹב שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם שְׁכִינָתוֹ.

בְּכָל מְקוֹם וּמְקוֹם (אִיבֵר וְאִיבֵר) קְרוֹב שֶׁל י"ה, ה' חֲמִשָּׁת אֲלָפִים לְבְרִיאַת עוֹלָם, ו' אֶלֶף הַשְּׁשִׁי בְּרַמ־ח, וּבִשְׁמַאל, שֵׁשׁ הֵלֶב, יִטַּל נְקֻמוֹת מֵאֲמוֹת הָעוֹלָם, וְסוּד הַדָּבָר - פִּי יוֹם נֶקֶם בְּלִבִּי, וְדֹאֵי נְכֻלָּלִים בְּעֵמּוּד הָאֶמְצָעִי, שְׁמִצּוֹת עֲשֵׂה נִתְּנוּ מִיְמִין, וּמִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה מִשְׁמַאל, וְאֵלּוֹ הֵם תְּרִי טַעַמִּי, וּמִצּוֹת עֲשֵׂה הֵן מֵאֲכָלִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה פְּרִנְסָה לְסַמָּא"ל מִי שְׁעוֹכֵר עֲלֵיהֶם.

(וְאֵלּוֹ הֵיחָ מִקְרִיב) (מִקְדִּים) (וּבְאֵלּוֹ מִתְקַרֵּב) עָשׂוּ לִיצְחָק, וְאָמַר לוֹ יָקָם אָבִי וַיֹּאכַל מִצֵּיד בְּנוֹ, וְסַמָּא"ל בְּגִלְגָּלִים הִיחָ מִקְדִּים (מִקְרִיב) לְשִׁמְאֵל, לְהַטְעִים אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִחֲטָאֵי בְּנָיו, שֶׁהֵם מֵאֲכָלִים מְרִים, שֶׁבְּשִׁבְלֵם נֹאמַר וְאֵת עָשׂוּ שְׁנֵאֲתִי. מִהַעֲמוּד הָאֶמְצָעִי מִשֵּׁם

וְלִגְבִי עָשׂוּ וַיִּשְׁמָעֵאל כְּתִיב (דְּנִיאל ז ט) כְּרִסְיָהּ שְׂבִיבִין דִּי נוֹר, (ס"א רומי) וּמֵאִינוֹן שְׂבִיבִין דְּכְרִסְיָהּ אוֹקְדוֹן כָּל טַעְוֹן דִּילְהוֹן, גִּלְגָּלוֹהִי נוֹר דְּלִיק, דְּנַחְתִּין מַנִּיה עֲשֶׂר גִּלְגָּלִין מִסְטָרָא דָּאֵת י', וְשְׂבִיבִין מִסְטָרָא דָּאֵת ה', תְּרִין אֲתוּוֹן יִתְעַרְוֹן בְּנוֹרָא לְאוֹקְדָא טַעְוֹן דִּילְהוֹן, בְּהֵהוּא זְמָנָא (יִשְׁעִיָּה א לא) וְהִיא הַחֲסִן לְנִעוּרָתָהּ וְכו'.

בְּהֵהוּא זְמָנָא סָלִיק ו' עַל דְּרָגָא דִּילִיָּה דְּאִיהוּ שֵׁשׁ מַעְלוֹת לַפֶּסֶא, וְדָא אִיהוּ דְּרָגָ"א, תְּרִי טַעַמִּי, מֵאִי תְּרִי טַעַמִּי, אֵלָּא בְּתֵר דְּסָלִיק לְדִרְגָּהּ יִימַר לְיִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה לִי מִטְעָמִים כְּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי (בְּרַאשִׁית כו ד), מִפְּקוּדִין דַּעֲשֵׂה דְכָלִּיל בְּה' דְּאֲבִרְהָם, דְּכָלִּיל רַמ־ח פְּקוּדִין, דְּבֵהוֹן אֲתִקְרִיב ה' לְגִבִּי ו', וְקִרְבָּנָא דָּא אִיהוּ קְרִיבֻ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עִם שְׁכִינָתִיהָ.

בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר (נ"א אֲבֵר וְאֲבֵר) קְרִיבֻ י"ה, ה' חֲמִשָּׁת אֲלָפִים לְבְרִיאַת עוֹלָם, ו' אֶלֶף הַשְּׁשִׁי בְּרַמ־ח, וּבִשְׁמַאלָא דְתַמָּן לְכָא יִטוּל נּוֹקְמִין מֵאוּמִין דַּעֲלָמָא, וְרִזָּא דְמָלָה (יִשְׁעִיָּה סג) פִּי יוֹם נֶקֶם בְּלִבִּי, וְדֹאֵי אֲתַפְּלִילֵן בְּעֵמּוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא, דְּפִקּוּדִין דַּעֲשֵׂה אֲתִיִּיהִיבֻ מִיְמִינָא, וּפִקּוּדִין דִּלֹּא תַעֲשֵׂה מִשְׁמַאלָא, וְאֵלִין אִינוֹן תְּרִי טַעַמִּי, וּפִקּוּדִין דַּעֲשֵׂה אִינוֹן מֵאֲכָלִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּפִקּוּדִין דִּלֹּא תַעֲשֵׂה פְּרִנְסָה לְסַמָּא"ל לְמָאן דַּעֲבֵר עֲלֵיהוּ.

(וְאֵלִין הִוָּה קְרִיב) (נ"א אֲקִדִּים) (נ"א וּבְאֵלִין מִתְקַרֵּב) עָשׂוּ לִיצְחָק וְאָמַר לִיהָ יָקָם אָבִי וַיֹּאכַל מִצֵּיד בְּנוֹ (בְּרַאשִׁית כו לא), וְסַמָּא"ל בְּגִינִיָּהּ הִוָּה אֲקִדִּים (נ"א קְרִיב) לְשִׁמְאֵלָא, לְאֶטְעָמָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוּא מִחוּבִּין דְּבְנוֹי דְּאִינוֹן מֵאֲכָלִין מְרִירָן, דְּבְגִינִיָּהּ אֲתֵמַר (מִלֵּאכִי א ג) וְאֵת

נתנה תורה, שהיא כללות של ימין ושמאל, באותו זמן עשן יתעורר לשמאל להעביר משם סמא"ל, ומיד עולה עשן אחר, שהוא עשן הקטרת, (הוא כללה של התורה, הקשר שלו מצוות עשה), לקשר ולקרב ימין לשמאל, שעמוד העשן הוא העמוד האמצעי (באברהם, ומצוות לא תעשה ביראה), עמוד הקטרת.

מהי הקטרת שלו? שכינה תחתונה, שהיא עולה בכמה ריחות ובשמים טובים, וכשעולה אליו, נאמר בה מי זאת עולה מן המדבר וכו', שעולה בהם, זו ה' תחתונה, זאת עולה במ"י, מקטרת מר ולבונה, שתי ירכים של אמת, מכל אבקת רוכל, זה צדיק, שהוא כולל הכל, הוא רוכל, והיא אבקה שלו, זהו שפתוב ודבק באשתו, וכו' עולה לבעלה.

שכינה תחתונה היא הקטרת של הקדוש ברוך הוא, והיא הקרבן שלו, המזבח שלו, שבה מתקנים ישראל מאכלים של קרבנות של תפלות לקדוש ברוך הוא, שהם כנגד קרבן השחר וקרבן של בין הערפים, וקרבן של אמורים ופדרים שמתאכלים כל הלילה, והוא קרבן מוסף שהוא צדיק, והוא קרבן שבתות וימים טובים, שאין קרבן, (קרבן של העם הקדוש לקדוש ברוך הוא בשבת ויום טוב) אלא בה. זהו שפתוב בזאת יבא אהרן אל הקדש, ואל יתהלל המתהלל פי אם בזאת.

היא המשכון שלו שבשכינה הוא שורה בתוכם, זהו שפתוב ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם וגומר, היא הארון שלו, והוא

עשו שנאתי, עמודא דאמצעיתא מתמן אתייהיבת אורייתא, דאיהי כלילא (דף נה ע"ב) דימינא ושמאלא, בההוא זמנא עשן יתער לגבי שמאלא לאעברא מתמן סמא"ל, ומיד סליק עשן אחרא דאיהו עשן הקטרת, (איהו כלל דאורייתא קשורא דיליה פקודין דעשה) לקשרא ולקרבא ימינא בשמאלא, דעמודא דעשן איהו עמודא דאמצעיתא (ברחיו, ופקודין דלא תעשה ברחילו) עמוד הקטרת.

מאי קטרת דיליה שכינתא תתאה, דאיהי סלקא בכמה ריחין ובוסמין טבין, וכד סלקא לגביה אתמר בה (שיר ג ו) מי זאת עולה מן המדבר וכו' דסלקא בהון, דא ה' תתאה, זאת סלקא במ"י, מקטרת מר ולבנה (שם) תרי ירכי קשוט, מכל אבקת רוכל (שם) דא צדיק, דאיהו כליל כלל, איהו רוכל, ואיהי אבקת דיליה, הדא הוא דכתיב (בראשית ב כד) ודבק באשתו, וביה סליקת לגבי בעלה.

שכינתא תתאה איהי קטרת דקודשא בריך הוא, ואיהי קרבן דיליה, מזבח דיליה, דבה מתקנין ישראל מאכלים דקרבנין דצלותין לקודשא בריך הוא, דאינון לקבל קרבן השחר, וקרבן דבין הערפים, וקרבנא דאמורים ופדרים דמתאכלין כל ליליא, ואיהו קרבן מוסף דאיהו צדיק, ואיהו קרבנא דשבתות וימים טובים דלית קרבנא (קריבו לעמא קדישא לקודשא בריך הוא בשבת ויום טוב) אלא בה, הדא הוא דכתיב (ויקרא טז ג) בזאת יבא אהרן אל הקדש, ואל יתהלל המתהלל פי אם בזאת (ירמיהו ט כג).

איהי משכונא דיליה, דבגינה איהו שארי בגווייהו, הדא הוא דכתיב (שמות כה

ח) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם וגומר, איהי ארון דיליה, ואיהו ספר

ספר תורה גנוז בגווה, איהי מנרתא דיליה, ומנורת המאור מההוא דאתמר ביה (משלי ו כג) ותורה אור, ואיהי נר דדליק קדמיה, כמה דאת אמר (ויקרא כד ב) להעלות נר תמיד, ואיהי בת שבע מנרתא כלילא משבעה בוצינין, איהי נר לגביה מסטרא דשמאלא, ואיהו אור לגביה מסטרא דימינא, ועל תרוייהו אתמר (משלי ו כג) כי נר מצוה ותורה אור.

היא הקדושין שלו מצד השמאל, משום שקדשה מצד הלויים, כמו שנאמר וקדשת את הלויים, ועליה נאמר תהא לי מקדשת בטבעת זו, והיא הברכה שלו מצד הימין, שהיא כהנה, זהו שכתוב כה תברכו את בני ישראל.

ונקראת הפלה שלו מצד הצדיק שהוא כ"ל, וזהו פל"ה, כ"ל ה', משום שהוא הברית שאוחז בשניהם, ומצד הצדיק הוא היחוד שלה, שהוא קוץ של האות ד' מן אחד, שקושר בין א"ח לבין ד', והיא תפלה שלו מצד ח"י העולמים, שהוא שמונה עשרה ברכות התפלה. היא אות של שבתות וימים טובים, שבת היא הפלל של שלשת האבות, משום שהיא בת כלולה בשלשת ענפי האבות שהם ש, היא התחום שלו והיא הרשות שלו, רשות היחיד שגבהו עשרה, וזה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ורחבו ארבעה שהם יהו"ה, הוא הערוב שלה מצד ימין ושמאל, שהם ע"ב רי"ו, שהינו חסד וגבורה, והיא ערבית שלו, העבור שלו.

היא טלית של הקדוש ברוך הוא, ובה מתעטף הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר עוטה אור כשלמה, והיא ציצית של צדיק שהוא עני

תורה גנוז בגווה, איהי מנרתא דיליה, ומנורת המאור מההוא דאתמר ביה (משלי ו כג) ותורה אור, ואיהי נר דדליק קדמיה, כמה דאת אמר (ויקרא כד ב) להעלות נר תמיד, ואיהי בת שבע מנרתא כלילא משבעה בוצינין, איהי נר לגביה מסטרא דשמאלא, ואיהו אור לגביה מסטרא דימינא, ועל תרוייהו אתמר (משלי ו כג) כי נר מצוה ותורה אור.

איהי קדושין דיליה מסטרא דשמאלא, בגין דקדושה מסטרא דלויים, כמה דאת אמר וקדשת את הלויים, ועלה אתמר תהא לי מקודשת בטבעת זאת, ואיהי ברכה דיליה מסטרא דימינא, דאיהי כהונה, הדא הוא דכתיב (במדבר ו כג) כה תברכו את בני ישראל.

ואתקריאת פלה דיליה מסטרא דצדיק דאיהו כ"ל, ודא איהו כל"ה, כ"ל ה', בגין דאיהו ברית דאחיד בתרוייהו, ומסטרא דצדיק איהו יחוד דילה, דאיהו קוצא דאת ד' מן אחד, דקשיר בין א"ח ובין ד', ואיהי צלותא דיליה מסטרא דחי עלמין, דאיהו ח"י ברכאן דצלותא.

איהי אות דשבתות וימין טבין, שבת איהי כלל דתלת אבהן, בגין דאיהי בת כלילא בתלת ענפי אבהן דאינון ש, איהי תחום דיליה ואיהי רשות דיליה, רשות היחיד דגבהו עשרה, ודא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ורחבו ארבעה דאינון יהו"ה, איהו עירוב דילה מסטרא דימינא ושמאלא, דאינון ע"ב רי"ו דהיינו חסד וגבורה, ואיהי ערבית דיליה עיבור דיליה.

איהי טלית דקודשא בריך הוא, ובה אתעטף קודשא בריך הוא, כמה דאת

אמר (תהלים קד ב) עוטה אור כשלמה, ואיהי ציצית דצדיק דאיהו עני

בגלותא, זהו שכתוב תפלה לעני כי יעטף, עני ודאי, שבו מתעטף, משום שהיא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו, זה עור התפלין, שנאמר בהם ויעש יהו"ה אלהים לאדם ולאשתו פתנות עור וילבשם.

ארבעת בתי הראש הם אהי"ה, ארבע פרשיות שהן קדש לי, והיה כי יביאך, שמע ישראל, והיה אם שמע, זה יהו"ה. ארבעת בתי היד זה אדנ"י, ארבע פרשיות זה יהו"ה, ובהם מ"ב אזכרות בשמונה פרשיות, שנאמר בהם אדנ"י בם, זהו כי היא שמלתו לעורו, והיא תכלת שבציצית, היא סוד היבום, היבמה שלו בגלות, י"ב מ"ה ב"י מ"ה, שלשת הגלגולים שלה הם שלשת האבות, שעליהם נאמר הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר, היא הישועה שלו, הגאולה שלו, משום שהקדוש ברוך הוא אין לו רשות לצאת מן הגלות עד שהיא יוצאת עמו, היא הנבואה שלו, הנבואה כלולה שש דרגות מצד של האות ו' שהיא העמוד האמצעי, והיא חלום אחד מששים של נבואה, ומה זה ששים? אלא אין שיב"ה (שנה) פחותה מששים, וזה ישראל סבא שעולה באות ו', שש פעמים עשר שהוא ששים.

והיא יראה מצד השמאל, אהבה מצד הימין, והיא תורה מצד העמוד האמצעי, והיא אנכי מצד האם העליונה שאחונה בימין, משום שאנכ"י הוא כס"א בחדשבוך, ונאמר בו והוכן בחדס פסא, ועליה נאמר לא יהיה אלהים אחרים על פני, מהצד של סמא"ל ונחש, שהם אלהים אחרים.

בגלותא, הדא הוא דכתיב (שם קב א) תפלה לעני כי יעטף, עני ודאי, דביה אתעטף, בגין דאיהי כסותה לבדה היא שמלתו לעורו (שמות כב כו), דא משכא דתפלי, דאתמר בהון (בראשית ג כא) ויעש יהו"ה אלהים לאדם ולאשתו פתנות עור וילבשם.

ארבע בתי דרישא אינון אהי"ה, ארבע פרשין דאינון קדש לי (שמות יג ב), והיה כי יביאך (שם יא), שמע ישראל (דברים ו ד), והיה אם שמע (שם יא יג), דא יהו"ה, ארבעה בתי דיד דא אדנ"י, ארבעה פרשין דא יהו"ה, ובהון מ"ב אזכרות בתמניא פרשין, דאתמר בהון (תהלים סה יח) אדנ"י בם, דא איהו פי היא שמלתו לעורו (שמות כב כו), ואיהי תכלת שבציצית, איהי סוד היבום, יבמה דיליה בגלותא, י"ב מ"ה ב"י מ"ה. (דף נו ע"א) תלת גלגולין דיליה אינון תלת אבהן, דעלייהו אתמר (איוב לג כט) הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר, איהי ישועה דיליה, גאולה דיליה, בגין דקודשא בריך הוא לית ליה רשותא לאפקא מן גלותא, עד דאיהי נפקת עמיה, היא נבואה דיליה, נבואה כלילא שית דרגין מסטרא דאת ו' דאיהי עמודא דאמצעיתא, ואיהי חלום אחד משתין בנבואה, ומאי שתין אלא לית שיב"ה (ג"א שינה) פחותה משתין, ודא ישראל סבא, דסליק באת ו' שית זמנין עשר דאיהו שתין. ואיהי יראה מסטרא דשמאלא, אהבה מסטרא דימינא, ואיהי תורה מסטרא דעמודא דאמצעיתא, ואיהי אנכי מסטרא

דאימא עלאה דאחידא בימינא, בגין דאנכ"י איהו כס"א בחושבון, ואתמר ביה (ישעיה טז ה) והוכן בחדס פסא, ועלה אתמר (שמות כ ג) לא יהיה לך אלהים אחרים על פני, מסטרא דסמא"ל ונחש דאינון אלהים אחרים.

וְהָיָה פֶסַח מִצֵּד הַיָּמִין, וְהָיָה רֹאשׁ
הַשָּׁנָה מִצֵּד הַשְּׂמָאל, וְהָיָה מִצֵּה
פְּרוּסָה מִצֵּד הַשְּׂמָאל, וְהָיָה מִצֵּה
שְׁלָמָה מִצֵּד הַיָּמִין, מִשּׁוּם שֶׁצִּד
הַצָּפוֹן אֵינוֹ שָׁלֵם, וּמִשּׁוּם זֶה
מִצָּפוֹן תִּפְתַּח הָרָעָה, וְהָיָה (מִצֵּה)
מִצֵּה בָּאוֹת ו' מִצֵּד הָעֲמוּד
הָאֲמֻצָּעִי.

וְהָיָה שְׁבוּעוֹת מִצֵּד הָעֲמוּד
הָאֲמֻצָּעִי, שְׁבַעָה שְׁבוּעוֹת וְדָאִי
יֵשׁ בָּהֶם שְׁבַע שְׁבָתוֹת, וּבָהֶם
אַרְבָּעִים וְתֵשַׁע יָמִים כְּחֻשְׁבוֹן
אַרְבָּעִים וְתֵשַׁע הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל
קְרִיאַת שְׁמַע, שֶׁהֵן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
וְכו', בְּרוּךְ שֵׁם וְכו', בְּיוֹם
הַחֲמִשִּׁים שׁוּרָה הַשְּׂכִינָה
הָעֲלִינָה בָּהּ, וְנִקְרְאָת מִתֵּן תּוֹרָה,
וְהָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי הוּא תּוֹרָה
שֶׁנִּתְּנָה בְּחֻמְשֵׁים הַיָּמִים שֶׁל
שְׁבוּעוֹת, וְעָלִיו נֶאֱמַר בֶּן חֲמִשִּׁים
לְזִקְנָה (לְבִינָה), בָּאוֹתָה שְׁנֶאֱמַר בָּהּ
כִּי זִקְנָה אִמָּךְ, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר כִּי אִם
לְבִינָה תִקְרָא, מִשּׁוּם שֶׁהִיא ה',
וְעוֹלָה בָּאוֹת י' לְחֻמְשֵׁים, חֲמִשׁ
פְּעָמִים עֶשֶׂר, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר בֶּן
חֲמִשִּׁים לְזִקְנָה, בָּאוֹתָה שְׁנֶאֱמַר
אֵל תְּבוּז כִּי זִקְנָה אִמָּךְ, (ו' בן י"ה).
וְלִפְעָמִים נִקְרְאָת ס' סְתוּמָה,
וְנֶאֱמַר בָּהּ בֶּן אַרְבָּעִים לְבִינָה,
(בְּשָׂאִינָה) בְּשִׁתְּפוֹת שֶׁל הָאוֹת י'
נִקְרְאָת אַרְבָּעִים, וְהִיא הָעוֹלָם
הַבָּא שְׂאִין בּוֹ אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה,
וּכְשֶׁעוֹלָה מִשָּׁה אֵלֶיהָ, נֶאֱמַר בּוֹ
וַיְהִי מִשָּׁה בָּהֶר אַרְבָּעִים יוֹם
וְאַרְבָּעִים לֵילָה וְגוֹמֵר.

מִתֵּן תּוֹרָה זֹו שְׂכִינָה תַּחֲתוֹנָה,
וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר יִשְׁמַח מִשָּׁה בְּמִתְּנַת
חֻלְקוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהִיא דְּגָמָא שֶׁל
הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, וְעוֹד שְׁבוּעוֹת
עַל שֵׁם מִלָּא שְׁבַע זֹאת וְנִתְּנָה לָּהּ
גַּם אֵת זֹאת. מִלָּא שְׁבַע זֹאת - זֹו
שְׂכִינָה עֲלִינָה, (מִלָּא שְׁבַע ה' מִלָּא י"ה),
שְׁנֶאֱמַר בּוֹ כִּי יָד עַל כַּ"ס י"ה,
וְנִתְּנָה לָּהּ גַּם אֵת זֹאת - זֹו שְׂכִינָה

וְהָיָה פֶסַח מִסְטָרָא דִּימִינָא, וְהָיָה רֹאשׁ
הַשָּׁנָה מִסְטָרָא דְשְׂמָאֲלָא, וְהָיָה מִצֵּה
פְּרוּסָה מִסְטָרָא דְשְׂמָאֲלָא, וְהָיָה מִצֵּה שְׁלָמָה
מִסְטָרָא דִּימִינָא, בְּגִין דְּסְטָרָא דְצָפוֹן לֹאוּ אִיהוּ
שְׁלִים, וּבְגִין דָּא מִצָּפוֹן תִּפְתַּח הָרָעָה (יִרְמְיָה א'
יד). וְהָיָה (מִצֵּה) מִצֵּה בָּאוֹת ו' מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא
דְּאֲמֻצָּעִיתָא.

וְהָיָה שְׁבוּעוֹת מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא,
שְׁבַעָה שְׁבוּעוֹת וְדָאִי אֵית בְּהוֹן שְׁבַע
שְׁבָתוֹת, וּבְהוֹן מ"ט יוֹמִין, כְּחֻשְׁבֵּן מ"ט
אַתּוּן דְּקְרִיאַת שְׁמַע, דְּאֵינוֹן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
וְכו', בְּרוּךְ שֵׁם וְכו', בְּיוֹמָא דְחֻמְשִׁין שְׂרִיא
שְׂכִינְתָא עֲלָאָה בָּהּ, וְאַתְּקְרִיאַת מִתֵּן תּוֹרָה,
וְעֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא אִיהוּ תּוֹרָה דְאַתְיִיהִיבַת
בְּחֻמְשִׁין יוֹמִין דְשְׁבוּעוֹת, וְעָלֶיהָ אִתְּמַר בֶּן
חֲמִשִּׁים לְזִקְנָה (ג"א לְבִינָה), בְּהִיא דְאַתְמַר בָּהּ
כִּי זִקְנָה אִמָּךְ, וְעָלֶיהָ אִתְּמַר (מִשְׁלִי ב ג) כִּי אִם
לְבִינָה תִקְרָא, בְּגִין דְאִיהִי ה' וְסָלְקָא בָּאוֹת י'
לְחֻמְשִׁין חֲמִשׁ זְמָנִין עֶשֶׂר, וְעָלֶיהָ אִתְּמַר בֶּן
חֲמִשִּׁים לְזִקְנָה, בְּהִיא דְאַתְמַר (שֵׁם כג כב) אֵל
תְּבוּז כִּי זִקְנָה אִמָּךְ, (ו' בן י"ה).

וְזְמָנִין אִתְּקְרִיאַת ס' סְתִימָא, וְאַתְמַר בָּהּ בֶּן
אַרְבָּעִים לְבִינָה, (כִּד לֹא אִיהִי) בְּשׁוּתְפָא
דָּאֵת י' אִתְּקְרִיאַת אַרְבָּעִים, וְהָיָה עָלֶיהָ דְאַתִּי
דְלִית בִּיה אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה, וְכִד סָלִיק מִשָּׁה
לְגַבָּה אִתְמַר בִּיה (שְׁמוֹת כד יח) וַיְהִי מִשָּׁה בָּהֶר
אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לֵילָה וְגוֹמֵר.

מִתֵּן תּוֹרָה דָּא שְׂכִינְתָא תַּתָּאָה, וְעָלֶיהָ אִתְמַר
יִשְׁמַח מִשָּׁה בְּמִתְּנַת חֻלְקוֹ, בְּגִין דְאִיהִי
דוֹגְמָא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא, וְעוֹד שְׁבוּעוֹת
עַל שֵׁם מִלָּא שְׁבַע זֹאת וְנִתְּנָה לָּהּ גַּם אֵת
זֹאת (בְּרֵאשִׁית כט כז), מִלָּא שְׁבוּעָה זֹאת דָּא שְׂכִינְתָא
עֲלָאָה, (מִלָּא שְׁבוּעָה ה' מִלָּא י"ה), דְאַתְמַר בִּיה (שְׁמוֹת

תחתונה, ה' זעירה, מלא שהכל
עליונה ותחתונה זו ו', הוא מלא
י"ה למעלה, שהיא מליא"ה
אלהיים, ועליה נאמר אני מלאה
הלכתי, מלאה הלכתי להר סיני,
ובגלות ריקם השיבני יהו"ה,
והוא מלא ה', ובה (ובו) מלאה
הארץ קנינה.

ושכינה התחתונה היא סופ"ה,
כ"ו ה"ס, שהיא יהו"ה אדנ"י,
כלולה משני השמות, סופה חבור
של שניהם כמו זה: יאהדונה"י,
משום שהיא הפלה שלו, והיא
בת שבע, הפלל של שבע ימי
ספה, וכשנוטלת מהאם
העליונה, שהיא שמחת תורה,
שמחת בית השואבה, והיא
החפה שלו, נקראת שמיני חג
עצרת.

באותו זמן של שמחת תורה,
שמים (שורה) עטרה בראשו של
כל צדיק למעלה, כמו שנאמר
בעטרה שעטרה לו אמו ביום
חתנתו וביום שמחת לבו. ביום
חתנתו זו שכינה תחתונה, וביום
שמחת לבו זו שכינה העליונה,
וכך צריכים ישראל להתעטר
בכל (בכל) בעטרה על ראשם ביום
של שמחת תורה. ולקחתם לכם
ביום הראשון פרי עץ הדר כפת
תמרים וכו', אתרוג היא שכינה
תחתונה, ודומה ללב, שהוא
לשמאל, שהוא גבורה, ומשום
כך צריך אדם לטל אתרוג ביד
שמאל, וצריך להיות אתרוג
שדומה ללב, שלם בתיומת שלו,
בגלל אותו שנאמר בו ויעקב איש
תם, להיות שלם עמו, וכמו שאין
פסול ביעקב שלמעלה, כך צריך
שלא יהיה פסול באתרוג, לקיים
את הפסוק כלך יפה רעיתי ומום
אין בך, ואם היא ירקה, היא יותר

כי יד על פ"ס י"ה, ונתנה לך גם את זאת
דא שכינתא תתאה ה' זעירא, מלא דכלא
עלאה ותתאה דא ו', איהו מלא י"ה לעילא,
דאיהי מליא"ה אלהיים, ועלה אתמר (רות א
כא) אני מלאה הלכתי, מלאה הלכתי לטורא
דסיני, ובגלותא ריקם השיבני יהו"ה (שם)
ואיהו מלא ה', ובה (נ"א וביה) (תהלים קד כד) מלאה
הארץ קנינה.

ושכינתא תתאה איהי סופ"ה, כ"ו ה"ס,
דאיהי יהו"ה אדנ"י, כלילא מתרין
שמהן, סופה חבורא דתרויהו פגוונא דא
יאהדונה"י, בגין דאיהי פלה דיליה, ואיהי
בת שבע כללא דשבע ימי סופה, וכד נטלא
מאימא עלאה דאיהי שמחת תורה שמחת בית
השואבה, ואיהי חופה דיליה, אתקריאת
שמיני חג עצרת.

בההוא זמנא דשמחת תורה שויין (נ"א שריא)
עטרה בריש כל צדיק לעילא, כמה
דאת אמר (שיר ג יא) בעטרה שעטרה לו אמו,
ביום חתונתו וביום שמחת לבו, ביום חתונתו
דא שכינתא תתאה, וביום שמחת לבו דא
שכינתא עלאה, והכי צריכין ישראל
לאתעטרא בכלא (נ"א כלאו) בעטרא על
רישיהו (דף נו ע"ב) ביומא דשמחת תורה.
ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפות
תמרים וכו' (ויקרא כג מ), אתרוג איהי שכינתא
תתאה, ודמיא ללבא דאיהו לשמאלא דאיהו
גבורה, ובגין כך צריך פר נש לנטלא אתרוג
בידא שמאלא וצריכא למהוי אתרוג דדמיא
ללבא שלימא בתיומת דילה, בגין ההוא
דאתמר ביה (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, למהוי
שלימא עמיה, וכמה דלית פסול ביעקב
דלעילא, כן צריך דלא יהא פסול באתרוג, לקיימא קרא (שיר ד ז) כלך יפה

כלך יפה (שיר ד ז)

מִשְׁבַּחַת, כְּדָמוֹת שְׁהִיתָה אֶסְתֵּר
יִרְקֻרְקֵת, שְׁנֹאֲמַר בָּהּ וּתְלַבֵּשׁ
אֶסְתֵּר מַלְכוּת.

וַיִּנְקְרָאתָ יְהוָה עַל שֵׁם הַדָּס,
וְלַיהוָה יֵשׁ שְׁלֹשָׁה הַדָּסִים,
לְהַתְתֵּקן בְּשִׁלְשֵׁת הָאֲבוֹת,
וַיִּנְקְרָאתָ עֲרֻכָּה מֵהֶצֶד שֶׁל שְׁתֵּי
הַשְּׁפָתִים, שֶׁהֵם לְמוֹדֵי יְהוָה,
וַיִּנְקְרָאתָ לוֹלֵב מֵצֵד שֶׁל חִי
הַעוֹלָמִים, שֶׁהוּא כּוֹלֵל שְׁמוֹנֶה
עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת שֶׁל הַתַּפְּלָה,
וַיִּנְקְנֹגֶם עוֹשִׁים שְׁמוֹנֶה עֶשֶׂר
נְעוּנֹעִים בְּלוֹלֵב בְּשִׁשָּׁה צְדָדִים,
שֶׁלֹּשָׁה לְכָל צֵד וְצֵד, שִׁשָּׁה צְדָדִים
שֶׁפְּלוּלִים בְּגוֹף שֶׁהוּא הָעַמּוּד
הָאֲמָצִי, שֶׁלוֹלֵב עַל שְׁמוֹ נִקְרָא
לִ"ו לִ"ב.

יְאֹתָם וְנִעְנוּעִים שְׁמוֹנָה עָשָׂר ד',
פְּעָמִים, שְׁעוּלִים שְׁבָעִים וּשְׁנַיִם,
וְהֵם שְׁמוֹנָה עָשָׂר בְּהוֹדוֹ לַיהוָה
תַּחֲלָה וְסוֹף, שְׁמוֹנָה עָשָׂר בְּאֵנָּה
לַיהוָה הוֹשִׁיעָה נָא, הָרִי שְׁבָעִים
וּשְׁנַיִם, וְהֵם תְּלוּיִים מִן דָּלֶת
שֶׁהִיא שְׂכִינָה, וְצָדִיק נִקְרָא בָּהּ ד'
פְּעָמִים ח"י ח"י ח"י ח"י שְׁעוּלָה
שְׁבָעִים וּשְׁנַיִם, מִתְּצַד שֶׁל שְׁלֹשָׁה
אַבּוֹת וְהַשְׂכִּינָה שֶׁמִּשְׁתַּתְּפָה
עִמָּהֶם, שֶׁהֵם שְׁמוֹנָה עָשָׂר (פְּרָסִים)
בְּדוֹרֵעַ יָמִין, וּשְׁמוֹנָה עָשָׂר
בְּשְׂמָאל, וּשְׁמוֹנָה עָשָׂר בְּגוּף אֶל
הַשְּׂדֵרָה, וּשְׁמוֹנָה עָשָׂר בְּכִרִית
מִלָּה, וְהֵם ו' צָדָדִים. שְׁתֵּי
זְרוּעוֹת הַמָּלָךְ, וּשְׁתֵּי שׁוֹקֵי הַמָּלָךְ,
שֶׁהֵם שְׁנֵי נְבִיאֵי אֱמֶת, וְגוּף וּבְכִרִית
- הָרִי שֵׁשׁ. שְׁמוֹנָה עָשָׂר נִעְנוּעִים
כְּנֻגָדֵם שְׁמוֹנָה עָשָׂר חֲלִיּוֹת שֶׁל
הַשְּׂדֵרָה מִצַּד הַגּוּף, וְכָל זֶה מִצַּד
עֵץ הַחַיִּים, וּמִצַּד הָעֵץ שֶׁל טוֹב
וָרָע.

הַתִּירוּג דּוֹמֶה לְצַדִּיקִים, וְהַדָּם לְבִינוּיִים, וְעֵרְכָה לְרָשָׁעִים, וְהַשְׁכִּינָה נֶאֱמַר בָּהּ וּמַלְכוּתוֹ כָּפֹל מִשְׁלָה, אֵף עַל גֵּב שְׁנֶאֱמַר בָּהּ עֵץ מִהֶצֶד שְׁלוֹ הִיא קְרוֹבָה לְמֹלֶךְ.

רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּךְ, וְאִם הִיא יְרוּקָא הִיא
מְשׁוּבַחַת יְתִיר, כְּדִיּוּקְנָא דְהוֹת אֶסְתֵּר יִרְקֶרֶת,
דְּאֵתְמַר בֶּה (אסתר ה א) וּתְלַבֵּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת.

וְאֶת־קִרְיַת הַדָּסָה עַל שֵׁם הַדָּס, וְהַדָּס אֵינָה
לִיָּה תֵּלֶת הַדָּסִין, לֹא־שֶׁתִּכְלֹלָא

בְּתֵלַת אַבְהֶן, וְאַתְקְרִיאַת עֲרֵבָה מִסְטָרָא דְתָרִין
שְׁפֹוֹן דְּאִינוּן לְמוֹדֵי יְהוּ"ה, וְאַתְקְרִיאַת לְוֹלָב
מִסְטָרָא דְח"י עֲלָמִין, דְּאִיהוּ כְּלִיל ח"י בְּרַכָּאן
דְּצִלוּתָא, וְלִקְבִלֵיהוּ עֲבָדִין ח"י גִּעְנוּעִין
בְּלוּלָב בְּשִׁית סְטָרִין, תֵּלַת לְכָל סְטָרָא וְסְטָרָא,
שִׁית סְטָרִין דְּכְלִילָן בְּגוּפָא דְּאִיהוּ עֲמוּדָא
דְּאַמְצְעִיתָא, דְּלוּלָב עַל שְׁמִיהּ אֶתְקָרִי ל"ו
ל"ב.

וְאִינוֹן נֶעְנוּעֵין ח"י ד' זְמַנִּין, דְּסִלְקִין ע"ב,
וְאִינוֹן ח"י נֶעְנוּעֵין בְּהוֹדוֹ לַיהוָה

תַּחֲלָה וְסוֹף, ח"י בְּאֵנָּה יְהו"ה הוֹשִׁיעָה נָא,
הָא ע"ב, וְאֵינוֹן תְּלִיין מִן ד' דְּאִיְהִי שְׁכִינְתָּא,
וְצָדִיק בָּהּ אֶתְקַרֵּי ד' זְמַנִּין ח"י ח"י ח"י ח"י
דְּסָלִיק ע"ב, מִסְטָרָא דְתַלְת אֲבָהֶן, וְשְׁכִינְתָּא
דְּאַשְׁתַּתְּפַת עֲמָהוֹן, דְּאֵינוֹן ח"י (פֶּרֶק) בְּדִרְוּעָא
יְמִינָא, וְח"י בְּשְׂמָאלָא, וְח"י בְּגוּפָא לְגַבֵּי
שְׁדָרָה, וְח"י בְּכִרִית מִילָה, וְאֵינוֹן ו' סְטָרִין
תָּרִין דְּרִוּעִין דְּמַלְפָּא, וְתָרִין שׁוֹקִין דְּמַלְפָּא,
דְּאֵינוֹן תָּרִי נְבִיאֵי קָשׁוּט, וְגוּפָא וּבְרִית הָא
שִׁית, ח"י נַעֲנוּעִין לְקַבֵּל ח"י חוּלְיִין דְּשְׁדָרָה
מִסְטָרָא דְּגוּפָא, וְכָל דָּא מִסְטָרָא דְּאִילָנָא דְּחַיִּי,
וּמִסְטָרָא דְּאִילָנָא דְּטוֹב וָרַע.

אֶת־רוּחַ דָּמִי לְצַדִּיקִיָּא, וְהִדָּס לְבִינוֹנִיִּים,
וְעֵרְבָה לְרָשָׁעִים, וּשְׁכִינָתָא אֶתְמַר

בָּהּ (תהלים קג יט) וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה, אֵף עַל
גַּב דְּאֶתְמַר בָּהּ (משלי ג יח) עֵץ חַיִּים הִיא
 לַמַּחְזִיקִים בָּהּ, אִיהִי שֵׁלֶטָא עַל עֵץ הַדַּעַת טוֹב

חַיִּים הִיא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ, הִיא שׁוֹלֶטֶת עַל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְ

(ומהצדדים האלו פגמים היא נקבה קרובה למקור) וזהו שכתוב בזאת יבא אהרן אל הקדש, מצד הקמין, לפעמים היא רחוקה ממנו מצד השמאל, ואל יבא בכל עת אל הקדש, מצד הקמין היא לא מקבלת טמאה. טוב הוא ימין, אבל מקומה טוב מקבלת טמאה מרע ומות, הוא מקום אין לו קרבה (נ"א אל הקדש) היא לא מקבלת טמאה, אבל מקומה טוב מקבל טמאה מרע, ומאותו מקום שאין לו קרבה, ושם צריך קרבן להקריב, וקטרת להרחיק רוח הטמאה מאותו מקום, ולקרב זכות לשמאל הגבוהה ולהרחיק משם השפחה, ומשום זה כל השמות יש בה. ונקראת השדרה אחר אחר מצד הלבנה, ומצד העמוד האמצעי נקראת קדם, וסוד הדבר - אחר וקדם צרתני, ובגלות השיב אחר ימינו מפני אויב. מי האויב? זה סמא"ל, שכל אלהים אחרים הם לאחור, וכדי שלא יסתכלו בשכינה שהיא למערב, שהוא אחר, שם אותה בקמין, ומשום כך אסור להתפלל למערב, שהוא אחר, משום ששם אלהים אחרים, ושם סם המות שבתא"י, ומשום שהיתה בראשונה למערב וחזרה לקמין, שואלים עליה אלהים אחרים שבתא"י, א"י שבת, שבתא"י - האותיות שלו אי שבת.

וצריכים ישראל לשנות לה מקום ושם ומעשה, וזה שני מקום ושני השם ושני המעשה, כדי שלא יכיר בו האויב שהוא סמא"ל, וזהו השיב אחר ימינו וכו'. אם זוכים לשמר שבת, צריך לשנותו מימות החל בלבושים ומאכלים שהם ענג שבת, שאם היה רגיל לאכל שתי סעודות

ורע, מסטרא דיליה היא קריבא למלכא, (נ"א ומסטרין אלן לזמנין איהי נוקבא קריבא למלכא), הדיא הוא דכתיב (ויקרא טז א) בזאת יבא אהרן אל הקדש מסטרא דימינא, לזמנין איהי רחיקא מניה מסטרא דשמאלא, ואל יבא בכל עת אל הקדש, מסטרא דימינא איהי לא מקבלא טומאה, טוב הוא ימינא, אבל אתרהא טוב מקבלא טומאה מרע ומות, הוא אתר לית ליה קריבו, (נ"א אל הקדש איהי לא מקבלא טומאה, אבל אתרהא טוב מקבלא טומאה מרע ומההוא אתר דלית ליה קריבו), ותמן צריך קורבנא לקרבא, וקטרת לרחקא רוח הטומאה מההוא אתר, ולקרבא זכותא לשמאלא גבירתא, ולרחקא שפחה מתמן, ובגין דא פל שמהן אית בה.

ואתקרי שדרה אחר מסטרא דסיהרא, ומסטרא דעמודא דאמצעיתא אתקרי קדם, ורזא דמלה אחר וקדם צרתני (תהלים קלט ה), ובגלותא השיב אחר ימינו מפני אויב (איכה ב ג), מאי אויב דא סמא"ל, דכל אלהים אחרים אינון לאחור, ובגין דלא יסתכלון בשכינתא דאיהי למערב דאיהו אחר, שוי לה בימינא, ובגין דא אסור לצלאה למערב דאיהו אחר, בגין דתמן אלהים אחרים, ותמן סם המות שבתא"י, ובגין דהות בקדמיתא למערב וחזרת לימינא, שאלין עליה אלהים אחרים שבתא"י א"י שבת, שבתא"י אתוון דיליה אי שבת.

וצריכין ישראל לשני לה אתר ושמא ועובדא, ודא איהו שני מקום ושני השם ושני מעשה, בגין דלא אשתמודע ביה אויב דאיהו סמא"ל, ודא איהו השיב אחר ימינו וכו', אם זכאן (דף נז ע"א) לנטרא שבת, צריך לשנויי ליה מיומין דחולא בלבושין ומיכלין דאינון ענג שבת, דאם הוה

לשנויי ליה מיומין דחולא בלבושין ומיכלין דאינון ענג שבת, דאם הוה

רָגִיל לְמִיכַל תָּרִי סְעוּדוֹת בְּיוֹמָא דְּחוּלָא, בְּשַׁבַּת
אָכִיל תֵּלַת, דְּכְתִיב (שמות טז כה) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֲכַלְוּהוּ הַיּוֹם, כִּי שַׁבַּת הַיּוֹם לַיהוָה הַיּוֹם לֹא
תִמְצָאוּהוּ בַשָּׂדֶה, וּבְכֹלֹא צָרִיךְ לְמַעַבְדַּב בְּשַׁבַּת
תּוֹסַפֶּת, דָּאם הָוֵה רָגִיל לְמִיכַל בְּיוֹמָא דְּחוּלָא
נִהְמָא וְחִמְרָא, יוֹסִיף בְּשַׁבַּת בַּשָּׂרָא, דָּא תּוֹסַפֶּת
שַׁבַּת.

שְׁנַי מַעֲשֶׂה, דָּאם הָוֵה רָגִיל לְמַעַבְדַּב עוֹבְדָא
בַּחוּל, לֹא יַעֲבִיד בְּשַׁבַּת, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב
(שם כ ט) שְׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְכו', שְׁנַי הַשֵּׁם לְכָל
יוֹמָא קָאֲרִי לִיה מַעֲשֶׂה, כְּמָה דָּאֵת אָמַר (יחזקאל
מא א) שְׁשֶׁת יָמִי הַמַּעֲשֶׂה, וּלְיוֹם הַשְּׁבִיעִי קָאֲרִי
לִיה שַׁבַּת, דָּאִיהוּ הַשְּׁבִיתָת מַעֲשֶׂה, בִּיטוּלָא
דְּעוֹבְדָא, שְׁנַי מְקוּם, אִם הוּא רָגִיל לְאוּקְדָא
נוֹרָא בַּחוּלָא, דִּישְׁנֵי וְלֹא יוֹקִיד לִיה בְּשַׁבַּתָא,
הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (שם לה ג) לֹא תַבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל
מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת.

וְעוֹד אֵית שִׁינוּי, דְּצָרִיךְ לְשִׁנּוֹת מַעַבְדָא
לְמַטְרוֹנִיתָא, דְּלֹא יִהְוֶן שְׁוִין,
דְּמַטְרוֹנִיתָא אִיהִי מְקוּמוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
צָרִיךְ לְשִׁנּוֹת לְמַלְכָא, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (אסתר ב
ט) וַיִּשְׁנֶה וְאֵת נַעֲרוֹתֶיהָ, בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, דָּאֵשְׁתַּנִּי
יוֹמָא דְּשַׁבַּתָא מִיוֹמָא דְּחוּל דְּשִׁלְטָא בֵּיה עֲבָדָא
דְּמַלְכָא.

וְעוֹד מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם מוֹשֵׁב דְּבַר נֶשׂ אִיהוּ מְקוּם
דִּילִיָּה, וְעוֹד שְׁנַי מְקוּם, לְתַקְנָא בֵּיתָא
בְּשַׁבַּתָא תּוֹסַפֶּת מִבַּחוּל, וְעוֹד שְׁנַי מַעֲשֶׂה אִם
הוּא עֲצִיב בַּחוּלָא, דִּיהָא חֲדִי בְּשַׁבַּתָא, וְאִם
אֵית לִיה קְטָטָה בַּחוּלָא עִם פֶּר נֶשׂ אוֹ עִם
אֲתַתִּיה, דִּיהָא לִיה שְׁלֵמָא עֲמָה בְּשַׁבַּתָא, וּבְדָא
לִית רְשׁוֹ לְקַרְבָּא לְסַם הַמּוֹת חֲלָלָה, וּלְבַעֲלָה
דָּאִיהוּ אֶל אַחֵר חֲלוּל שַׁבַּת, (לִית לוֹן רְשׁוֹ
לְקַרְבָּא), וּבִגִּין דָּא אָמְרוּ קְדָמָא, אִם יִשְׂרָאֵל הָוֵה

בְּיוֹם חַל, בְּשַׁבַּת אוֹכֵל שְׁלֵשׁ,
שְׁכַתוֹב וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲכַלְוּהוּ
הַיּוֹם כִּי שַׁבַּת הַיּוֹם לַה', הַיּוֹם
לֹא תִמְצָאוּהוּ בַשָּׂדֶה, וּבְכָל צָרִיךְ
לַעֲשׂוֹת בְּשַׁבַּת תּוֹסַפֶּת, שָׂאם
הָיָה רָגִיל לְאָכֵל בְּיוֹם חַל לְחֵם
וַיִּזֵּן, יוֹסִיף בְּשַׁבַּת בַּשָּׂר, זֹו
תּוֹסַפֶּת שַׁבַּת.

שְׁנַי מַעֲשֶׂה - שָׂאם הָיָה רָגִיל
לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה בַּחוּל, לֹא יַעֲשֶׂה
בְּשַׁבַּת, זְהוּ שְׁכַתוֹב שְׁשֶׁת יָמִים
תַּעֲבֹד וְכו'. שְׁנַי הַשֵּׁם - לְכָל
יוֹם קוֹרָא לוֹ מַעֲשֶׂה, כְּמוֹ
שְׁנַאֲמַר שְׁשֶׁת יָמִי הַמַּעֲשֶׂה,
וְלְיוֹם הַשְּׁבִיעִי הוּא קוֹרָא לוֹ
שַׁבַּת, שְׁהוּא הַשְּׁבִיתָת מַעֲשֶׂה,
בְּטוּל הַמַּעֲשֶׂה. שְׁנַי מְקוּם -
אִם הוּא רָגִיל לְהַבְעִיר אֵשׁ בַּחוּל,
שִׁישְׁנָה וְלֹא יַבְעִיר אוֹתָהּ
בְּשַׁבַּת, זְהוּ שְׁכַתוֹב לֹא תַבְעֲרוּ
אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם
הַשַּׁבָּת.

וְעוֹד יֵשׁ שְׁנַי, שְׁצָרִיךְ לְשִׁנּוֹת
מַעַבְדַּב לְגַבִּירָה, שְׁלֹא יִהְיוּ
שְׁוִים, שְׁגַבִּירָה הִיא מְקוּמוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרִיךְ הוּא, צָרִיךְ לְשִׁנּוֹת
לְמַלְכָּא. זְהוּ שְׁכַתוֹב וַיִּשְׁנֶה וְאֵת
נַעֲרוֹתֶיהָ, בְּיוֹם הַשַּׁבָּת,
שְׁמַשְׁתַּנֶּה יוֹם הַשַּׁבָּת מִיּוֹם שֶׁל
חַל שְׁשׁוּלֵט בּוֹ הַעֲבָד שֶׁל
הַמֶּלֶךְ.

וְעוֹד מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם, מוֹשֵׁב שֶׁל
אָדָם הוּא הַמְּקוּם שְׁלוֹ. וְעוֹד
שְׁנַי מְקוּם - לְתַקֵּן אֶת הַבֵּית
בְּשַׁבַּת תּוֹסַפֶּת מִבַּחוּל. וְעוֹד
שְׁנַי מַעֲשֶׂה - אִם הוּא עֲצוּב
בַּחוּל, שִׁיְהִי שְׁמַח בְּשַׁבַּת, וְאִם
יֵשׁ לוֹ קְטָטָה בַּחוּל עִם אָדָם אוֹ
עִם אֲשֶׁתּוֹ, שִׁיְהִי לוֹ שְׁלוֹם
עֲמָה בְּשַׁבַּת, וּבִזְזָה אֵין רְשׁוֹת
לְקַרְבַּ לְסַם הַמּוֹת חֲלָלָה,
וּלְבַעֲלָה שְׁהוּא אֶל אַחֵר חֲלוּל
שַׁבַּת, (אֵין לְחֵם רְשׁוֹת לְהַתְּקַרֵּב),
וּמַשׁוּם זֶה אָמְרוּ הַקְּדָמוֹנִים, אִם

מקיימין שבת אחת כהלכתה (נ"א שתי שבתות כהלכתן), מיד הו' נגאלין.

וכך צריך לשנויי בנר דלוק, ובמטה מוצעת, ובפתורא, כגוונא דא אם הוה רגיל ביומי דחול לאדלקא שרגא בפתילה חד יוסיף בשבת תניינא, ובפתורא אם רגיל לברכא המוציא על נהמא חדא, בשבת יוסיף תניינא, דאינון כגוונא דלחם משנה, מטה הא אתמר דאם הוה רגיל לשמש ביומא דחולא בקטטה עם אתתיה ובפרודא, לא יזדווג לאתתיה בשבתא אלא בשלמא, ובגין דא תלמידי חכמים עונתן מליל שבת לליל שבת, וצריך לשנויי שבת מיומא דחולא בכלא, ואם אית לון שלמא בכל שית יומין דחולא, יעבדון תוספת בשבתא בפיוסא דא לדא ברחימו סגי, כגוונא דלעילא, דאתמר לגבי שכינתא (שיר ה) פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי, בתוספת מלין דפיוסא, כגוונא דא צריך בר נש לפייסא לאתתיה בשבת בתוספת מלין דפיוסא.

ובזמנא דאלהים אחרים חזיין בשבת שנויאי בכלא, לית לון רשו לקרבא, הדא הוא דכתיב (במדבר א נא) והזר הקרב יומת, בגין דקדש היא לכם מחלליה מות יומת, ובגין דא אתמר בקרא (ויקרא יט ג) את שבתותי תשמורו וגומר, ובאלין תוספת אתקריאת שכינתא מוסף שבת, וכד מתרחקין מינה פל דרגין דחול, ולא אית רשו נוכראה בשבת, לאעלא בין קודשא בריך הוא ושכינתיה, איהי אתקריאת קדושה דיליה, וכד מברכין לה בברכת מזונא אתקריאת ברכה דיליה, ובתרויהו איהי יחוד דיליה, פלה דיליה, כההוא זמנא איהי שבת שקולה ככל אורייתא.

ישראל היו מקיימים שבת אחת כהלכתה (שתי שבתות כהלכתן), מיד היו נגאלים.

וכך צריך לשנות בנר דולק ובמטה מוצעת ובשלחן, כמו זה: אם היה רגיל בימי החול להדליק נר עם פתילה אחת, יוסיף בשבת שניה. ובשלחן, אם רגיל לברך המוציא על לחם אחד, בשבת יוסיף שני, שהם כמו שלחם משנה. מטה, הרי נאמר שאם היה רגיל לשמש ביום חל בקטטה עם אשתו ובפרוד, לא יזדווג עם אשתו בשבת אלא בשלום, ומשום זה תלמידי חכמים עונתן מליל שבת לליל שבת, וצריך לשנות שבת מיום חל בכל, ואם יש להם שלום בכל שבת ימות החל, יעשו תוספת בשבת בפיוס זה לזו באהבה רבה, כמו שלמעלה, שנאמר לשכינה פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי, בתוספת דברי פיוס, כמו זה צריך אדם לפייס את אשתו בשבת בתוספת דברי פיוס.

ובזמן שאלהים אחרים רואים בשבת שנוי בכל, אין להם רשות לקרב. זהו שכתוב והזר הקרב יומת, משום שקדש היא לכם מחלליה מות יומת, ומשום זה נאמר בכתוב את שבתותי תשמורו וגומר, ובתוספות הללו נקראת השכינה מוסף שבת, וכשמרחקים ממנה כל דרגות החל, ואין רשות זרה בשבת להפגם בין הקדוש ברוך הוא ושכינתו, היא נקראת הקדשה שלו, וכשמברכים אותה בברכת המזון, נקראת ברכה שלו, ובשניהם היא היחוד שלו, הפלה שלו. באותו הזמן, השבת היא שקולה לכל התורה.

וְיִשְׂרָאֵל אֵיהִי דְיוֹקְנָא דְמִנְרֵתָא, וְצָרִיךְ לְמַהֲוֵי
לִימִינָא, וְעֵלָה אֶתְמַר הַרוּצָה לְהַחֲפִים
יְדָרִים, וּפְתוּרָא דְשִׁבְתָּ צָרִיךְ לְמַהֲוֵי לְשִׁמְאָלָא,
וְעֵלָה אֶתְמַר הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יִצְפִּין, מִטָּה בֵּין
צָפוֹן לְדָרוֹם, וְשִׁבְתָּ אֵיהִו אוֹת בְּרִית מִלָּה,
אוֹת דִּתְפָּלִין, מָאן דְּמִחְלִיל דָּא כָּאֵלוּ מִחְלִיל
דָּא, תְּפָלִין דִּרְיִשָּׁא לְקַבֵּל זְכוּר, תְּפָלִין דִּיד
לְקַבֵּל שְׁמוּר, מָה רְשׁוֹת הַרְבִּים אֵיהִו חֲלוּל
שִׁבְתָּ, אוּף הָכִי אוֹת בְּרִית אֵיהִי חֲלוּל דִּילִיָּה
זוּנָה, וְדָא רְשׁוֹ נּוֹכְרָאָה, לִית פְּקוּדָא דַּעֲשֵׂה
וְלֹא תַעֲשֵׂה דְלָא (דף נז ע"ב) אֲשַׁתְּכַח בְּשִׁבְתָּ,
וּבִגִּין דָּא שִׁבְתָּ הִיא שְׁקוּלָה כָּכֵל אוֹרִייתָא
כְּלָה.

וְכֵן שְׂכִינְתָּא תַּתָּא אֶתְקִרִיאַת שׁוּפֹר, מִסְטָרָא
דְּשְׂכִינְתָּא עֲלָאָה דְּאֵיהִי שׁוּפֹר גְּדוֹל, תִּקַּע
בְּשׁוּפֹר גְּדוֹל לְחִירוּתָנּוּ, תִּקַּע שׁוּפֹר אֵיהִו לְשׁוֹן
תְּקִיעָה דְּוִדָּאִי שְׂכִינְתָּא תַּתָּא אֵיהִי תְּקִיעָה
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִסְטָרָא דִּימִינָא,
וְאֶתְקִרִיאַת שְׂבָרִים דִּילִיָּה מִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא,
וְאֶתְקִרִיאַת תְּרוּעָה דִּילִיָּה מִסְטָרָא דַּעֲמוּדָא
דְּאֲמַצְעִיתָא, דְּאֵיהִו דַּעַת, וּבִגִּין דָּא
אֶתְמַר (תהלים פט טז) אֲשֶׁרִי הָעָם יוֹדְעֵי תְּרוּעָה,
יוֹדְעֵי בְּדַעַת, דְּאֶתְמַר בִּיה (משלי ג כ) בְּדַעַתוֹ
תְּהוּמוֹת נִבְקָעוּ, וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלָאוּ (שם כד
ד). אֵיהִי שׁוּפֹר, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קוֹל
הַשׁוּפֹר, וּבִזְמָנָא דְּהִיא סֶלְקָא לְגַבִּיָּה בְּתִלְת
קֹטְרִין אֵלִין, אֶתְמַר בִּיה (שמות יט יט) וַיְהִי קוֹל
הַשׁוּפֹר הוֹלֵךְ וְחִזֵּק מְאֹד, הוֹלֵךְ בְּתִקְיעָה, וְחִזֵּק
בְּשְׂבָרִים, מְאֹד בְּתְרוּעָה.

וְאֵיהִי יוֹם הַכַּפּוּרִים, וְכֵד אֶתְקַשְׁטַת קַדְמִיָּה
בְּלְבוּשֵׁין שְׁפִירִין דְּאֵינוֹן לְבוּשֵׁי כְּפָרָה,
אֶתְקִרִיאַת צִיץ דִּילִיָּה, מַצְנֶפֶת דִּילִיָּה, אֲבִנֵּט
דִּילִיָּה, אֵיהִי כְּלִילָא מְאֲרַפֵּעַ בְּגָדִי לְבָן מִסְטָרָא דִּימִינָא, וּמְאֲרַפֵּעַ בְּגָדִי

וְהֵנָּה הוּא צוּרַת הַמְּנוּחָה, וְצָרִיךְ
לְהִיט לְיָמִין, וְעֵלָיָה נֶאֱמַר הַרוּצָה
לְהַחֲפִים יְדָרִים, וְשִׁלְחֵן הַשִּׁבְתָּ
צָרִיךְ לְהִיט לְשִׁמְאָל, וְעֵלִיו נֶאֱמַר
הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יִצְפִּין. הַמִּטָּה
בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם, וְשִׁבְתָּ הִיא אוֹת
בְּרִית מִלָּה, אוֹת הַתְּפָלִין, מִי
שְׁמַחֲלִל אֶת זֶה כָּאֵלוּ מִחְלִיל אֶת
זֶה. תְּפָלִין שֶׁל רֹאשׁ כְּנֶגֶד זְכוּר,
תְּפָלִין שֶׁל יָד כְּנֶגֶד שְׁמוּר, מָה
רְשׁוֹת הַרְבִּים הוּא חֲלוּל שִׁבְתָּ,
אִף כִּף אוֹת בְּרִית הִיא חֲלוּל שְׁלוֹ
זוּנָה, וְזוֹ רְשׁוֹת נְכָרִיָּה, אֵין מַצּוֹת
עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֵׂה שְׁלֹא נִמְצְאוּ
בְּשִׁבְתָּ, וּמִשּׁוּם זֶה, הַשִּׁבְתָּ הִיא
שְׁקוּלָה כָּכֵל הַתּוֹרָה כְּלָה.

וְכֵן שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה נִקְרֵאת שׁוּפֹר
מִצַּד הַשְּׂכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁהִיא
שׁוּפֹר גְּדוֹל, תִּקַּע בְּשׁוּפֹר גְּדוֹל
לְחִירוּתָנּוּ, תִּקַּע שׁוּפֹר שֶׁהוּא לְשׁוֹן
תְּקִיעָה, שְׁוִדָּאִי שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה
הִיא תְּקִיעָה שֶׁל הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִצַּד הַיָּמִין, וְנִקְרֵאת שְׂבָרִים שְׁלוֹ
מִצַּד הַשְּׁמָאל, וְנִקְרֵאת תְּרוּעָה
שְׁלוֹ מִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא
דַּעַת, וּמִשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר אֲשֶׁרִי הָעָם
יוֹדְעֵי תְּרוּעָה, יוֹדְעֵי בְּדַעַת,
שְׁנֶאֱמַר בּוֹ בְּדַעַתוֹ תְּהוּמוֹת
נִבְקָעוּ. וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלָאוּ,
הִיא שׁוּפֹר, וְהַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא
הוּא קוֹל הַשׁוּפֹר, וּבִזְמַן שֶׁהִיא
עוֹלָה אֵלָיו בְּשִׁלְשֶׁת הַקְּשָׁרִים
הַלְלוּ, נֶאֱמַר בּוֹ וַיְהִי קוֹל הַשׁוּפֹר
הוֹלֵךְ וְחִזֵּק מְאֹד, הוֹלֵךְ בְּתִקְיעָה,
וְחִזֵּק בְּשְׂבָרִים, מְאֹד בְּתְרוּעָה.

וְהִיא יוֹם הַכַּפּוּרִים, וְכֵד אֶתְקַשְׁטַת לְפָנָיו בְּלְבוּשֵׁים
יְפִים, שֶׁהֵם לְבוּשֵׁי כְּפָרָה, הִיא
נִקְרֵאת הַצִּיץ שְׁלוֹ, הַמַּצְנֶפֶת שְׁלוֹ,
הָאֲבִנֵּט שְׁלוֹ. הִיא כְּלִילָה
מְאֲרַפֵּעַ בְּגָדִי לְבָן מִצַּד הַיָּמִין,
וּמְאֲרַפֵּעַ בְּגָדִי זָהָב מִצַּד

דִּילִיָּה, אֵיהִי כְּלִילָא מְאֲרַפֵּעַ בְּגָדִי לְבָן מִסְטָרָא דִּימִינָא, וּמְאֲרַפֵּעַ בְּגָדִי

השומאל. באותו זמן שמתקשטת
בלבושים הללו של כפרה, נאמר
בה ותלבש אסתר מלכות, ובהם
נכנסת לפני ולפנים. זהו שכתוב
ותעמד בחצר בית המלך
הפנימית, ובהם נשאה חן בעיניו,
וסוד הדבר - וראייתה לזכר ברית
עולם, ומיד אדנ"י שמעה אדנ"י
סלחה אדנ"י הקשיבה ועשה אל
תאחר.

פורים נקראת על שם יום
הפורים, שעתידיים להתענג בו,
ולשנות אותו מענוי לענג, ומה
שהיא שכינה אסור בו נעילת
הסנדל, באותו זמן נאמר בה מה
יפו פעמיה בפעלים בת נדיב, וענג
ושמחה, וכמה טובות מזמנות
אליה, וזה יהיה בזמן הגאולה
במהרה.

ומי גרם ענוי לשכינה בגלות?
אלא סוד הדבר, ובכן אבא אל
המלך אשר לא כדת, משום
שנכנסת בלי בעלה, שנאמר בו
מימינו אש דת למו, שפטלו בה
תורה, וזה גרם אכדן של בית
ראשון ושני, זהו שכתוב וכאשר
אבדתי אבדתי. ועם כל זה, אף
על גב שנכנסה בלי בעלה, שהוא
דברי תורה, עם כל זה נכנסה עם
האבות, שהם שלשת ימים לילה
ויום שהתענתה בהם, והם עדים
שהעלמה נכנסה עמו למלך. זהו
שכתוב ובזה הנערה באה אל
המלך, נערה ודאי באה אל
המלך, שאיש לא ידעה אלא
בעלה, וכמו שבערב היא באה
נערה בתולה ודאי, כך גם בבקר
היא שבה נערה בתולה ודאי, ובה
ערב ובקר פעמים קורין לישראל
בעלה, ומעידים עליה שלא
החליפה אותו היא ובניה באחר,
ומשום זה ישראל אומרים בכל

זהב מסטרא דשמאלא, בההוא זמנא
דאתקשטת באלין לבושין דכפרה אתמר
בה (אסתר ה א) ותלבש אסתר מלכות, ובהון
עאלת לפני ולפנים, הדא הוא
דכתיב (שם) ותעמוד בחצר בית המלך
הפנימית, ובהון נשאה חן בעיניו, ורזא דמלה
וראייתה לזכור ברית עולם (בראשית ט טז), ומיד
אדנ"י שמעה אדנ"י סלחה אדנ"י הקשיבה
ועשה אל תאחר (דניאל ט יט).

פורים אתקריאת על שם יום הפורים,
דעתידין לאתענגא ביה, ולשנווי ליה
מענוי לענג, ומה דאיהי שכינתא אסור ביה
נעילת הסנדל, בההוא זמנא אתמר בה (שיר ז
ב) מה יפו פעמיה בפעלים בת נדיב, וענוגא
וחדוה וכמה טבין מזומנין לגבה, ודא יהא
בזמנא דפורקנא בעגלא.

ומאן גרם ענוי לשכינתא בגלותא, אלא רזא
דמלה ובכן אבא אל המלך אשר לא
כדת (אסתר ד טז), בגין דעאלת בלא בעלה, דאתמר
ביה (דברים לג) מימינו אש דת למו, דבטילו בה
אורייתא, ודא גרם אבודא דבית ראשון ושני,
הדא הוא דכתיב (אסתר ד טז) וכאשר אבדתי
אבדתי, ועם כל דא אף על גב דעאלת בלא
בעלה דאיהו דברי תורה, עם כל דא עאלת
באבהן, דאינון שלשת ימים לילה ויום
דאתענת בהון, ואינון סהדין דעולימתא עאלת
ביה למלכא, הדא הוא דכתיב (שם ב יג) ובזה
הנערה באה אל המלך, נערה ודאי באה אל
המלך דאיש לא ידעה אלא בעלה, וכמה
דבערב היא באה נערה בתולה ודאי, הכי נמי
בבקר היא שבה נערה בתולה ודאי, ובה ערב
ובקר פעמים קורין לישראל בעלה, וסהדין
עלה דלא חליפת ליה היא ובנהא באחרא, ובגין דא ישראל אמרין בכל

יוֹמָא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
יהוָה אֶחָד, שְׁמַע אֶחָד, שְׁמַע אֶחָד, שְׁמַע
אֶחָד עַד, אֶחָד שׁוֹמֵר אוֹתָהּ,
מִשׁוֹם שָׂאח לְצָרָה יוֹלֵד, וְעָלִיו
נֶאֱמַר אֶתָּה סֵתֵר לִי, בְּרוּךְ אַתָּה
בְּבֹאֶךָ, יְהוּדָה אַתָּה יוֹדוּךָ אַחִיךָ,
מִשׁוֹם שְׁבוּ יְהוָה וְבוֹ ד', בּוֹ הִיא
שְׁמוּרָה.

וְעָלִיו נֶאֱמַר וַיְהִי אֲמֵן אֶת הַדָּסָה,
הוא אֲמֵן שְׁלֵה וְהִיא אֲמוֹנָה שְׁלוֹ,
וְזֶהוּ שְׁנַאֲמַר כְּאִשֶּׁר הִיתָה בְּאֲמִנָּה
אֲתוֹ, וְלֹא נִגַע בָּהּ הַנִּכְרִי שֶׁהוּא
אֲחִשְׁרוּ"שׁ, מִשׁוֹם שָׂאח עָמָה
וְדַאי, וְהוּא הַסֵּתִיר אוֹתָהּ מִמֶּנּוּ.
בְּמָה הַסֵּתִיר אוֹתָהּ מִמֶּנּוּ? בְּנִקְדָּה
שֶׁהִיא הַקּוֹץ שֶׁל הָאוֹת ד' מִן
אֶחָד, אֶחָד שׁוֹמֵר ד' שְׁלֹא יִקְרַב
אֲחֵר אֵלֶיהָ. זֶהוּ שְׁכָתוּב אֲנִי
יְהוָה הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחֵר
לֹא אֶתֵּן, וְהַנִּקְדָּה הַזֶּה הִיא אוֹת
בְּרִית, שְׁבֵה נִשְׁתַּלֵּם אֶחָד לְעֶשֶׂר,
וְכֵה נַעֲשֶׂה י', וְכִי שְׁמִשְׁקֵר בְּבְרִית
מִלָּה, גֹּרֵם שֶׁתִּסְתַּלֵּק מִמֶּנּוּ
שְׁכִינָה, שֶׁהִיא הַיְחוד שֶׁל הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, וְשׁוֹלֵט עָלָיו שׁ"ד
שֶׁהוּא אֲחֵר.

וְדַאי י' שֶׁל שְׁדִי, הִיא קוֹץ מִן ד'
שֶׁל אֶחָד, וְאֵם מִשְׁקֵר, הַעֲבִיר קוֹץ
מִן ד' מִן אֶחָד וְנִשְׁאָר אֲחֵר,
וּמִשׁוֹם זֶה אֵמַר הַכְּתוּב לֹא
תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אֲחֵר וְגוֹמֵר,
וּבְאוֹתוֹ זְמַן שֶׁשׁוֹלֵט עַל אָדָם שֶׁד
שֶׁהוּא אֵל אֲחֵר, הוּא מִשְׁתַּעֲבָד
בּוֹ בְּכָל מִינֵי עֲנוּיִים, וְחֻטָּא זֶה
גֵּרֵם לְיִשְׂרָאֵל שֶׁיִּשְׁתַּעֲבְדוּ בָּהֶם
אֲמוֹת הָעוֹלָם.

וְכִי שְׁשׁוֹמֵר אוֹת הַבְּרִית בְּכָל
מְקוֹם שֶׁהוּא, בֵּין בְּבְרִית מִלָּה
בֵּין בְּשִׁבְתּוֹ וְיָמִים טוֹבִים, הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵר אוֹתוֹ בְּגִלְלָה
בְּכָל מְקוֹם, וּמַכְסֶּה עָלָיו
מִשׁוֹנְאָיו, כְּמוֹ שְׁמִשָּׁה נֶאֱמַר בּוֹ

בִּיה (תהלים צא א) בְּצֵל שְׁדִי

יוֹמָא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה
אֶחָד, שְׁמַע אֶחָד, שְׁמַע אֶחָד עַד, אֶחָד
נְטִיר לָהּ, בְּגִין דָּאֵח לְצָרָה יוֹלֵד (משלי יז)
(י), וְעָלִיהָ אֶתְמַר (תהלים לב ז) אֶתָּה סֵתֵר לִי, בְּרוּךְ
אַתָּה בְּבֹאֶךָ (דברים כח ו), יְהוּדָה אַתָּה יוֹדוּךָ
אַחִיךָ (בראשית מט כח), בְּגִין דְּבִיה יְהוָה וְבִיה ד',
בִּיה אִיהִי נְטִירָא.

וְעָלִיהָ אֶתְמַר (אסתר ב ז) וַיְהִי אֲמֵן אֶת הַדָּסָה,
הוּא אוֹמֵן דִּילָה וְאִיהִי אֲמוֹנָה דִּילָה,
וְדֹא אִיהוּ דְּאֶתְמַר (שם כ) כְּאִשֶּׁר הִיתָה בְּאֲמִנָּה
אֲתוֹ, וְלֹא נִגַע בָּהּ נוֹכְרָאָה דְּאִיהוּ אֲחִשְׁרוּ"שׁ,
בְּגִין דָּאֵח עָמָה וְדַאי, וְאִיהוּ סֵתִיר לָהּ מִגִּיהָ,
בְּמֵאִי סֵתִיר לָהּ מִגִּיהָ בְּנִקְדָּה דְּאִיהִי קוֹצָא
דָּאֵת ד' מִן אֶחָד, אֶחָד נְטִיר ד', דְּלֹא יִתְקַרֵּב
לְגִבָּה אֲחֵר, הַדָּא הוּא דְּכִתִּיב (ישעיה מב ח) אֲנִי
יְהוָה הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא אֶתֵּן, וְהִיא
נִקְדָּה אִיהִי אוֹת בְּרִית, דְּכֵה אֲשֵׁתִּילִים אֶחָד
לְעֶשֶׂר, וְכֵה אֲתַעֲבִיד י', וּמֵאֵן דְּמִשְׁקֵר בְּבְרִית
מִלָּה גֵרִים לְאַסְתַּלְקָא מִיגִיהָ (דף נח
ע"א) שְׁכִינָתָא, דְּאִיהִי יְחודָא דְּקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, וְשְׁלִיט עָלֶיהָ שׁ"ד דְּאִיהוּ אֲחֵר.

וְדַאי י' דְּשְׁדִי, אִיהִי קוֹצָא מִן ד' דְּאֶחָד, וְאֵם
מִשְׁקֵר אַעֲבֵר קוֹצָא מִן ד' מִן אֶחָד
וְאֲשֵׁתָאֵר אֲחֵר, וּבְגִין דָּא אֵמַר קָרָא (שמות לד)
(י) לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אֲחֵר וְגוֹמֵר, וּבִהִהוּא
זְמַנָּא דְּשִׁלְטָא עַל בְּרַשַׁד דְּאִיהוּ אֵל אֲחֵר,
אִיהוּ מִשְׁתַּעֲבָד בִּיה בְּכָל מִינֵי עֲנוּיִין, וְחוּבָא
דָּא גֵרֵם לְיִשְׂרָאֵל לְאַשְׁתַּעֲבָדָא בְּהוֹן אוֹמִין
דְּעִלְמָא.

וּמֵאֵן דְּנְטִיר אוֹת בְּרִית בְּכָל אֶתֵר דְּאִיהִי, בֵּין
בְּבְרִית מִלָּה, בֵּין בְּשִׁבְתּוֹ וְיָמִין טוֹבִין,
קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְטִיר לִיה בְּגִינָה בְּכָל אֶתֵר,
וּמַכְסִי עָלָיו מִשְׁנְאָיו, כְּגוֹנוֹנָא דְּמִשָּׁה דְּאֶתְמַר

בצל שד"י יתלונן, וכמו שאסתר
שהסתיר אותה מאחשורוש
שהוא ערל וטמא, ושם במקומה
שנית (שדית) בדמות שלה. זהו
שכתוב כל אשר תאמר וגומר,
בערב היא באה ובבקר היא שבה
אל בית הנשים שני, והוא שמר
אותה מהמן הרשע. זהו שכתוב
מצר תצרני, שהוא צר ואויב.

ומשום הקנאה הזו שכסה הקדוש
ברוך הוא באות שלו על אסתר,
שהיא הקדשה שלו, שאין
הקדשה פחות מעשרה, התלבשו
עשרה כתרים תחתונים בעשרה
בנים של המן, ששם אל אחר,
שהמן אמר ועשרת אלפים כפר
כסף אשקל וגומר, והכל לטל
נקמה מאסתר ואמיתה, שנאמר
בה ותלבש אסתר מלכות,
והקדוש ברוך הוא מסר אותם
בידיו וכיד אמיתה, ותלו אותו
ואת בניו על העץ, והוא עשה עץ
גבוה חמשים אמה, והקדוש
ברוך הוא נטל ממנו נקמה ומבניו
בשכינה העליונה שהפכה את
המצרים חמשים מכות.

ועוד, שכינה נקראת צדקה,
והקדוש ברוך הוא פעל צדקה,
ובגלות היא עניה ובניה עניים,
והקדוש ברוך הוא פביכול הוא
עני, כשהוא מחוץ למקומו,
ובגולה נאמר הן אראלם צעקו
חצה וכו', ובאיזה מקום הוא עני
והיא עניה? בצדיק שהוא ברית,
ומשום שחטאו בו ישראל
למטה, הנקה ההוא יחבר ויבש
בבית ראשון ושני, והשכינה בו
היא חרבה ויבשה, משום שהן
גרמו שיתכנסו ממנו המים
העליונים, והשכינה נשארת
יבשה. זהו שכתוב יקוו המים
מתחת השמים אל מקום אחד
ותראה היבשה.

יתלונן, וכגוונא דאסתר דסתיר לה
מאחשורוש דאיהו ערל וטמא, ושוי באתריה
שנית (נ"א שדית) בדיוקנא דילה, הדא הוא
דכתיב (אסתר ב יג) כל אשר תאמר וגומר, בערב
היא באה ובבקר היא שבה אל בית הנשים
שני, ואיהו נטיר לה מהמן הרשע, הדא הוא
דכתיב (תהלים לב ז) מצר תצרני, דאיהו צר ואויב.
ובגין האי קנאה דכסי קודשא בריך הוא
באות דיליה על אסתר, דאיהי קדושה
דיליה, דלא איהי קדושה פחות מעשרה,
אתלבשו עשרה כתרים תתאין בעשרה בנים
דהמן, דתמן אל אחר, דהמן אמר ועשרת
אלפים כפר כסף אשקול וגומר (אסתר ג ט), וכלא
לנטלא נוקמא מאסתר ואומיתה, דאתמר
בה (שם ה א) ותלבש אסתר מלכות, וקודשא
ברוך הוא מסר לון בידהא ובידא דאומיתה,
ותלו אותו ואת בניו על העץ (שם ט כה), ואיהו
עבד עץ גבוה חמשים אמה, וקודשא בריך
הוא נטיל נוקמא מניה ומבניו בשכינתא
עלאה, דמחאת למצראי חמשים מכות.

ועוד שכינתא אתקריאת צדקה, וקודשא
ברוך הוא פעל צדקה, ובגלותא איהי
עניה, ובנהא עניים, וקודשא בריך הוא
פביכול איהו עני כד איהו בר מאתריה, ובגין
אתמר (ישעיה לג ז) הן אראלם צעקו חוצה וכו',
ובאן אתר איהו עני ואיהי עניה בצדיק דאיהו
ברית, ובגין דחאבו ביה ישראל לתתא איהו
נהר יחבר ויבש (איוב יד יא) בבית ראשון ושני,
ושכינתא איהי ביה חרבה ויבשה, בגין דאינון
גרמי דיתפנשון מניה מיין עלאין, ושכינתא
אשתארת יבשה, הדא הוא דכתיב (בראשית א
ט) יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד
ותראה היבשה.

וְכָל מִי שֶׁעוֹשֶׂה צִדָּקָה עִם הָעָנִי,
גוֹרֵם לְאוֹתוֹ נֶהָר שִׁמְשׁוֹ מֵעַדָּן,
שֶׁהוּא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה. לְהַשְׁקוֹת
אֶת הַגֶּן, שֶׁהִיא דִל"ת, דִּלָּה עֲנִיָּה,
וְעָנִי הוּא יוֹם שַׁבָּת, וְמִי שֶׁמְקַיֵּם
בָּהּ עֲנָג שַׁבָּת, גוֹרֵם לְהַשְׁקוֹת
אוֹתָהּ הַדִּל"ת, וְאוֹתוֹ עָנִי מִתְמַלֵּא
וְנִקְרָא נֶהָר, וְמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ רְשׁוֹת
לַעֲשׂוֹת עֲנָג שַׁבָּת וְלֹא עוֹשֶׂה,
מִתְהַפֵּף לוֹ עֲנָג לִנְגַע צָרַעַת,
וּמַחְרִיב בֵּיתוֹ וּמְמוֹנוֹ, וְכֵן עֲנִיָּה
הִיא הַתּוֹרָה בְּעַל פֶּה וּדְאִי, וְהִיא
קִבְלָה כְּשֶׁמְקַבֵּלֶת מִבְּעַל צִדָּקָה,
שֶׁהִיא תּוֹרָה שֶׁבְּכֹתֵב, כְּשֶׁהוֹלֶכֶת
אֵלָיו לְקִבְלָה נִקְרָאת הַלֵּכָה,
כְּשֶׁמְקַבֵּלֶת מִמֶּנּוּ נִקְרָאת קִבְלָה,
וּבְאוֹתוֹ זְמַן הִיא מְחַלֶּקֶת מֶה
שֶׁנּוֹתְנִים לָהּ לַעֲבָדִים שְׁלָהּ
וְלַבָּנִים וְלַעֲלָמִים שְׁלָהּ, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר וַתֵּתֶן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֶק
לְנוֹעֲרֹתֶיהָ, וּמִקְבָּלִים זֶה מִזֶּה,
מֵאוֹתוֹ שֶׁמְקַבָּלִים מִמֶּנָּה.

בְּעַל קִבְלָה הוּא הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי,
וְהִיא קִבְלָה מִמֶּנּוּ, וּבְאִיזָה מְקוֹם
קִבְלָה מִמֶּנּוּ? בְּיָמִין, מִשּׁוּם
שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר כִּי יָמִינָךְ פְּשׁוּטָה
לְקַבֵּל שָׁבִים. הַהֲלָכָה הִיא מִצַּד
הַשְּׂמָאל, קִבְלָה הִיא מִצַּד הַיָּמִין,
הַלֵּכָה בְּשֵׂמָאל אֶל בַּעֲלָהּ,
וּמִקְבָּלֶת מִמֶּנּוּ בְּיָמִין וְיוֹרֶדֶת
מִלֵּאָה אֶל הַצַּדִּיק, וּמִשּׁוּם זֶה לֹא
רְאִיתִי צַדִּיק נֶעְזָב וְכו', (ובמא'?)
וּכְשִׁיּוֹרֶדֶת מִלֵּאָה אֶל בַּעֲלָהּ
שֶׁהוּא ו', הַנֶּהָר שֶׁנִּמְשָׁךְ מֵעַדָּן, ו'
נִכְנָס לְד' וְנוֹעֲשִׂית ה', וּמֶה שֶׁהִיא
צִדָּק נַעֲשֶׂה צִדָּקָה לְעָנִי שֶׁהוּא
צַדִּיק.

וְעַל אוֹתוֹ הַנֶּהָר נֶאֱמַר שֶׁמֶשׁ
בְּשַׁבָּת צִדָּקָה לְעָנִיִּים, וְעָלָיו נֶאֱמַר
צִדָּקָה תְּרוּמָם גוֹי, וּמֶה שֶׁהִיא
צִדָּק דִּין, נַעֲשִׂית רַחֲמִים, וְכָל
הַסְּפִירוֹת נִקְרָאוּ עַל שְׁמָהּ מֵאֲזַנִּי
צִדָּק, אֲבָנִי צִדָּק, אִיפֹת צִדָּק וְהִין
צִדָּק, כְּשֶׁהִתְרַחַק מִמֶּנָּה בַּעֲלָהּ,

וְכָל מֶאֵן דְּעָבִיד צִדָּקָה בְּמִסְכָּנָא גָרִים הֵהוּא
נֶהָר דִּיתְמַשְׁךְ מֵעַדָּן דְּאִיהִי אִימָא עֲלֵאָה,
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן דְּאִיהִי ד' דִּלָּה מִסְכָּנָא, וְעָנִי
אִיהוּ יוֹם שַׁבָּת, וּמֶאֵן דְּמַקְיִים בָּהּ עֲנָג שַׁבָּת
גָרִים לְאַשְׁקָאָה הֵהִיא ד', וְהֵהוּא עָנִי אֲתַמְלִי
וְאַתְקַרִי נֶהָר, וּמֶאֵן דְּאִית לִיה רִשׁוֹ לְמַעַבְד
עֲנָג שַׁבָּת וְלֹא עָבִיד, אֲתַהֲפֹךְ לִיה עֲנָג לִנְגַע
צָרַעַת, וְחָרִיב בֵּיתִיהּ וּמְמוֹנִיהּ, וְכֵן עֲנִיָּה אִיהִי
אוֹרִייתָא דְעַל פֶּה וּדְאִי, וְאִיהִי קִבְלָה בְּד
מִקְבָּלָא מִבְּעַל צִדָּקָה, דְּאִיהוּ אוֹרִייתָא דְּבִכְתָּב,
בְּד אֲזֻלַּת לְגַבִּיָּה לְקִבְלָה אֲתַקְרִיאת הַלֵּכָה, בְּד
מִקְבָּלָא מִנִּיהּ אֲתַקְרִיאת קִבְלָה, וּבִהֵהוּא זְמַנָּא
אִיהִי פְּלִיגַת מֶה דִּיהֲבִין לָהּ לַעֲבָדִין דִּילָּהּ
וְלַבָּנִין וְלַעֲלָמִין דִּילָּהּ, כְּמָה דְּאִתָּא אֲמַר (משלי
לא טו) וַתֵּתֶן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֶק לְנוֹעֲרוֹתֶיהָ,
וּמִקְבָּלִין דִּין מִן דִּין, מֵהֵהוּא דְּמִקְבָּלִין מִנִּיהּ.
בְּעַל קִבְלָה אִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֲמָצְעִיתָא, וְאִיהִי
קִבִּילַת מִינִיָּה, וּבָאֵן אֲתֵר קִבִּילַת מִנִּיָּה
בִּימִינָא, בְּגִין דְּעָלִיָּה אֲתַמַּר כִּי יָמִינָךְ פְּשׁוּטָה
לְקַבֵּל שָׁבִים, הַלֵּכָה אִיהִי מִסְטָרָא דְּשִׂמְאֵלָא,
קִבְלָה (דף נח ע"ב) הִיא מִסְטָרָא דִּימִינָא, הַלֵּכָה
בְּשִׂמְאֵלָא לְגַבִּי בַּעֲלָהּ, וְקִבִּילַת מִנִּיָּה בִּימִינָא
וְנִחְתָּא מִלֵּיא לְגַבִּי צַדִּיק, וּבְגִין דָּא (תהלים לו
כה) לֹא רְאִיתִי צַדִּיק נֶעְזָב וְכו', (ובמא') וְכֵד
נִחְתָּא מִלֵּיא לְגַבִּי בַּעֲלָהּ דְּאִיהוּ ו', נֶהָר
דְּאֲתַמַּשְׁךְ מֵעַדָּן, ו' עָלָל בְּד' וְאַתְעִבִּידַת ה',
וּמֶה דִּיהוּ צִדָּק אֲתַעֲבִידַת צִדָּקָה לְגַבִּי עָנִי
דְּאִיהוּ צַדִּיק.

וְהֵהוּא נֶהָר עָלִיָּה אֲתַמַּר שֶׁמֶשׁ בְּשַׁבָּת צִדָּקָה
לְעָנִיִּים, וְעָלִיָּה אֲתַמַּר (משלי יד לד) צִדָּקָה
תְּרוּמָם גוֹי, וּמֶה דִּהוּת צִדָּק דִּינָא, אֲתַעֲבִידַת
רַחֲמִי, וְכָל סְפִירָן עַל שְׁמָהּ אֲתַקְרִיאוּ, מֵאֲזַנִּי
צִדָּק אֲבָנִי צִדָּק אִיפֹת צִדָּק וְהִין צִדָּק (ויקרא יט

שהוא רחמים. מאזני צדק שפתי זרועות, אבני צדק שני עמודי אמת, הין צדק צדיק, וכשהעמוד האמצעי מרחק ממנה, הוא משפט, ובו כתוב כי אלהי"ם שופט זה ישפיל וזה ירים. זה ישפיל - מי שגורם להשפיל את השכינה ממקומה, וזה ירים - מי שגורם להעלותה ממקומה, שחטאי ישראל משפילים אותה למטה, וזכויותיהם מעלים אותה למקומה, הרי צדיק הוא מי שעושה זכיות להעלותה למקומה.

ועוד שכינה, היא שלוח הקן. מי הקן שלה? זו ירושלים, ולמעלה הקן שלה, אותו שנאמר בו ונקה לא נקה, וזה מטטרו"ן, עליו נאמר אל תסתפל בקנקן אלא במה שיש בו, וזהו כי יקרא קן צפור לפניך בדרך בכל עץ או על הארץ. בכל עץ - זה גוף ובכרית, צדיק הוא ברית והוא כ"ל, עץ - זה העמוד האמצעי, או על הארץ - זו האם התחתונה, האפרוחים - שפתי זרועות, או ביצים - שפתי שוקים, והאם רבצת - זו האם העליונה, שלח תשלח את האם - זו האם התחתונה, את ודאי. שלח תשלח, זהו שכתוב וישלח את היונה מאתו, ונאמר ביעקב ויהי אף יצא יצא, כנגד שלח תשלח, והם שפתי זרועות, שני גרישי"ן, והם שני גרושים. וזהו שלח תשלח את האם, ואת הבנים תקח לה, אלו ששת הפרקים שהם בשפתי זרועות, נשאת ה' ד' בלי ו'. מי גרם לה שני גרושין? אלא בגלל שעוברים בניה על מצוות התורה, עשה ולא תעשה, זהו שכתוב ובפשעיהם שלחה אמהם.

ולא תעשה, הדא הוא דכתיב (ישעיה נ יח) ובפשעיהם שלחה אמהם.

ל, בד אתרחק מינה בעלה דאיהו רחמי, מאזני צדק תרין דרועין, אבני צדק תרין סמכי קשוט, הין צדק צדיק, וכד עמודא דאמצעיתא מרחק מינה איהו משפט, וביה כתיב (תהלים עה ח) כי אלהי"ם שופט זה ישפיל וזה ירים, זה ישפיל מאן דגרים לאשפלא לשכינתא מאתרהא, וזה ירים מאן דגרים לסלקא לה מאתרהא, דחובין דישראל אינון אשפילן לה לתתא, וזכוון דלהון סלקין לה לאתרהא, הא זכאה איהו מאן דעביד זכוון לסלקא לה לאתרהא.

ועוד שכינתא איהי שלוח הקן, מאן קן דילה דא ירושלים, ולעילא קן דילה ההוא דאתמר ביה (שמות לד ז) ונקה לא נקה, ודא מטטרו"ן, עליה אתמר אל תסתפל בקנקן אלא במה דאית ביה, ודא איהו כי יקרא קן צפור לפניך בדרך בכל עץ או על הארץ (דברים כב ו), בכל עץ דא גוף ובכרית, צדיק איהו ברית ואיהו כ"ל, עץ דא עמודא דאמצעיתא, או על הארץ דא אימא תתאה, אפרוחים תרין דרועין, או ביצים תרין שוקין, והאם רבצת דא אימא עלאה, שלח תשלח את האם דא אימא תתאה את ודאי.

שלח תשלח, הדא הוא דכתיב (בראשית ח ח) וישלח את היונה מאתו, ואתמר ביעקב (שם כו ל) ויהי אף יצא יצא, לקבל שלח תשלח, ואינון תרין דרועין שני גרישי"ן ואינון תרין תרוכין, ודא איהו שלח תשלח את האם, ואת הבנים תקח לה, אלין שית פרקין דאינון בתרי דרועין, אשתארת ה' ד' בלא ו', מאן גרים לה תרי תרוכין, אלא בגין דעברין בנהא על פקודי אורייתא עשה ולא תעשה, הדא הוא דכתיב (ישעיה נ יח) ובפשעיהם שלחה אמהם.

וַיִּסְפָּה שֶׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאֵתוֹ, זֶה הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, מִי גֵרָם זֶה שֶׁהִתְגַּרְשָׁה מִמֶּנּוּ? מִשּׁוּם שֶׁיִּשְׂרָאֵל עָבְרוּ עַל הַתּוֹרָה. וַיַּחֲל עוֹד שִׁבְעַת יָמִים אַחֲרֵים (וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה וְלֹא יָסְפָה שׁוּב), זֶה ז', יוֹם הַשְּׂבִיעִי שְׁכּוֹלֵל שִׁבְעַת שָׁבָתוֹת, וּמִי גֵרָם שֶׁהִתְגַּרְשָׁה מִמֶּנּוּ? מִשּׁוּם שֶׁעָבְרוּ יִשְׂרָאֵל עַל אוֹת שִׁבְת יָמִים טוֹבִים וְאוֹת בְּרִית.

מִהֲצַד שֶׁל יִצְחָק שֶׁהוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה, נֶאֱמַר בּוֹ וַתְּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה לַעֲת עָרֵב, וְזֶה עָרֵב שֶׁל יִצְחָק, וּמִצַּד שֶׁל הַצַּדִּיק נֶאֱמַר בָּהּ וְהִנֵּה עֲלָה זֵית טָרֶף בְּפִיהָ, וַיֵּדַע נֹחַ כִּי קָלוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁלֹּא מִצָּאָה לְמַטָּה דְּמוּתוֹ שֶׁל בַּעֲלָה בַּתּוֹרָה, לֹא הִיָּתָה שׁוֹרָה עֲלָיו, זֶהוּ שִׁכְתּוּב וְלֹא מִצָּאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכָף רִגְלָהּ, בְּגִלּוֹת, מִיָּד שֶׁמִּצָּאָה בַּעֲלָה אֶת הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן, שֶׁרָתָה עֲלָיו וְלֹא חֲזָרָה לְתִכָּהּ. זֶהוּ שִׁכְתּוּב וְלֹא יָסְפָה שׁוּב אֵלָיו עוֹד, וְעַל זֶה נֶאֱמַר עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְגוֹמֵר, הִיא נִדְבָקָה בּוֹ, וְהוּא בָּהּ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן, וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת חֲלוֹן הַתִּיבָה אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיֵּצְאוּ כָל־וְהָלְכוּ לַיּוֹנָה וּבַעֲלָהּ, וְנֶאֱמַר לְגַבִּי נֹחַ וַיִּפְתַּח נֹחַ. מִה זֶה וַיִּפְתַּח נֹחַ? אֵלֶּא רֹמֵז, וַתִּפְתַּח וַתִּרְאֶהוּ אֶת הַיָּלֵד, אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וְזֶה יִשְׂרָאֵל שְׁפּוֹתָיו בַּתְּשׁוּבָה בְּבִכָּיָה, וּמִיָּד וַתַּחֲמֹל עָלָיו.

וְעוֹד, שְׂכִינָה נִקְרָאת חַג, בְּכָל הַזְּמַנִּים וְיָמִים טוֹבִים, חַג שֶׁל שְׁלֹשׁ רִגְלִים, שְׁנָאֵמַר בָּהֶם שְׁלֹשׁ רִגְלִים תַּחַג לִי בַּשָּׁנָה, וּבַשְּׂבִילָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָה, לְקַיֵּם זְכוּר וּשְׁמוֹר, זְכוּר לְזָכַר, וּשְׁמוֹר לְנִקְבָּה. כָּל אֵלֶּי שְׁהוֹלְכִים

וַיִּסְפָּה שֶׁלַח אֶת הַיּוֹנָה מֵאֵתוֹ (בְּרֹאשִׁית ח י) דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא, מֵאֵן גֵּרִים דָּא דִּאתְתַּרְכַּת מִיָּנִיָּה, בְּגִין דִּישְׂרָאֵל עָבְרוּ עַל אֲוִרִיתָא, וַיַּחֲל עוֹד שִׁבְעַת יָמִים אַחֲרֵים (שם) (ג"א וַיִּשְׁלַח אֶת הַיּוֹנָה וְלֹא יָסְפָה שׁוּב), דָּא ז', יוֹמָא שְׂבִיעָאָה דְּכָלִּיל שִׁבְעַת שָׁבָתוֹת, וּמֵאֵן גֵּרָם דִּאתְתַּרְכַּת מִיָּנִיָּה, בְּגִין דְּעָבְרוּ יִשְׂרָאֵל עַל אוֹת שִׁבְת יוֹמִין טְבִין וְאוֹת בְּרִית.

מִסְטָרָא דִּיצְחָק דִּאִיהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֲתָמַר בִּיה (שם) וַתְּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה לַעֲת עָרֵב, וְדָא עָרֵב דִּיצְחָק, וּמִסְטָרָא דְצַדִּיק אֲתָמַר בָּהּ (שם) וְהִנֵּה עֲלָה זֵית טָרֶף בְּפִיהָ, וַיֵּדַע נֹחַ כִּי קָלוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ, וּבְכָל אֲתָר דְּלֹא אֲשַׁכַּחַת לְתִתָּא דִּיוֹקְנָא דְּבַעֲלָה בְּאוֹרִיתָא, לֹא הוּת שְׂרִיָּא עֲלָהּ, הִדָּא הוּא דְכִתִּיב (שם ט) וְלֹא מִצָּאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכָף רִגְלָהּ בְּגִלּוֹתָא, מִיָּד דִּאֲשַׁכַּחַת בַּעֲלָה לְרַעֲיָא מִהִימָנָא, שְׂרִיָּא עֲלִיהָ וְלֹא חֲזָרָת לְתִיבָהּ, הִדָּא הוּא דְכִתִּיב (שם יב) וְלֹא יָסְפָה שׁוּב אֵלָיו עוֹד, וְעַל דָּא אֲתָמַר (שם כ) עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְגוֹמֵר, אִיהִי אֲתִידַבְּקַת בִּיה וְאִיהִי בָּהּ.

בְּהִרְוֹא זְמַנָּא וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת חֲלוֹן הַתִּיבָה אֲשֶׁר עָשָׂה (שם ח ו), וַנִּפְקוּ כָל־וְהָיוּ וַאֲזָלוּ לְגַבִּי יוֹנָה וּבַעֲלָהּ, וְאֲתָמַר לְגַבִּי נֹחַ וַיִּפְתַּח נֹחַ, מֵאִי וַיִּפְתַּח נֹחַ, אֵלֶּא רִמְיָא וַתִּפְתַּח וַתִּרְאֶהוּ אֶת הַיָּלֵד (שְׁמוֹת כ כד), אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וְדָא יִשְׂרָאֵל דְּפִתְחִין בְּתִיבָתָא בְּבִכָּיָה, וּמִיָּד וַתַּחֲמֹל עָלָיו.

וְעוֹד שְׂכִינָתָא אֲתִקְרִיאת חַג, בְּכָל זְמַנִּין וְיוֹמִין טְבִין, חַג דְּתָלַת רִגְלִין, דִּאֲתָמַר בְּהוֹן (שְׁמוֹת כג יד) שְׁלֹשׁ (דף נט ע"א) רִגְלִים תַּחַג לִי בַּשָּׁנָה, וּבְגִינָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָה, לְקַיֵּמָא זְכוּר וּשְׁמוֹר זְכוּר לְזָכַר וּשְׁמוֹר לְנִקְבָּה, כָּל־וְהָיוּ אֵלֶּי דִּאֲזָלִין לְאִסְתַּכְּלָא (ג"א

וְשְׁמוֹר זְכוּר לְזָכַר וּשְׁמוֹר לְנִקְבָּה, כָּל־וְהָיוּ אֵלֶּי דִּאֲזָלִין לְאִסְתַּכְּלָא (ג"א

לְאַתְּכַלְלָא) בְּשִׁכְיִנְתָּא, צְרִיכִין לְמִיָּהֵב לָהּ דוֹרוֹנָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (דברים טז טז) וְלֹא יֵרָאֶה אֶת פְּנֵי יְהוָה רִיקָם, וְצָרִיף לְמַחְדֵּי בָּהּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שם) וְשִׁמַּחְתָּ בְּחִגְךָ, דְּאִיְהִי חֲדוּא דְקוֹדֶשָׁא בְּרִיף הוּא אֲתַקְרִיאת, וּמָאן דְּאָזִיל לְמַחְמֵי לָהּ צָרִיף לְנִטְרָא גְרַמִּיה מַעְצִיבו, דְּאִיְהִי לִילִי"ת חֲשׂוּכָא עֲצָבוֹן שְׂאוּל טַחול, דְּאִיְהִי מוּם, וְעָלִיהּ אֲתַמַּר (ויקרא כא יח) כָּל אֲשֶׁר בּוֹ מוּם לֹא יִקְרָב.

אִישׁ כְּמִתְנַת יְדוֹ דָּא שְׁכִינְתָּא עֲלָא, דְּעָלָה אֲתַמַּר (משלי כא יד) מִתָּן בִּסְתֵּר יִכְפֶּה אָף, בְּגִין דְּאִיְהִי סְתִימָא, עוֹלָם הֵבָא קָרִינָן לָהּ מִתְנָה, וְעָלָה אֲתַמַּר יִשְׁמַח מִשָּׁה בְּמִתְנַת חֲלָקוֹ, בְּגִין דְּמִתַּת אֱלֹהִי"ם הִיא, כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֵי"ךְ אֲשֶׁר נָתַן לָךְ דָּא שְׁכִינְתָּא תַּתָּא, חַד מִסְטָרָא דִּמְיִנָּא בְּרָכָה, וְחַד מִסְטָרָא דְשְׂמָאֲלָא מִתְנָה.

וְעוֹד שְׁכִינְתָּא אִיְהִי חֲשָׁבוֹן תְּקוּפוֹת וּמַזְלוֹת וּמוֹלְדוֹת וְעִבּוּרִין, אַרְבַּע תְּקוּפִין דְּאֲתַקְרִיאוּ אַרְבַּע תְּקוּפוֹת, וּלְכָל תְּקוּפָה תִּלַּת יָרֵחִין, וּבִהּוֹן תְּרִין עֶשֶׂר מַזְלוֹת, וְאִינוּן לְקַבֵּל תְּרִין עֶשֶׂר שְׁבִטִין דִּישְׂרָאֵל, וְכֹלָא אֲתַקְשֹׁר בְּהֵאִי שְׂמָא אַדְנִי, אִיְהִי שְׁכִינְתָּא תַּתָּא, תְּקִיפָא בְּאַרְבַּע תְּקוּפִין, דְּאִינוּן מִסְטָרָא דְשְׂמָאֲלָא חֲזַק תְּקִיף, וְאִינוּן אֶל"ף דִּל"ת נו"ן יו"ד, וְכֹלְהוּ תְּרִין עֶשֶׂר מַזְלוֹת קָשִׁין מִסְטָרָא דִּדִּין, וּבְגִין דְּמִזּוֹנָא קָא אֲתִיָּא מִנִּיְהוּ, אֲמָרוּ מֵאֲרִי מִתְּנִיתִין קָשִׁין מִזּוֹנוֹתֵיו שֶׁל אָדָם כְּקִרְיַעַת יָם סוּף, דְּאֲתַקְרַע בִּהּוֹן לְתִרִין עֶשֶׂר קָרְעִין.

וְאִינוּן אַרְבַּע תְּקוּפוֹת תְּרִין דְּרוּעִין וְתִרִין שׁוּקִין, תְּרִין עֶשֶׂר מַזְלוֹת תְּרִין עֶשֶׂר פְּרָקִין דְּאִית בִּהּוֹן, וּלְקַבְלִיְהוּ תְּרִין עֶשֶׂר יָרֵחִי שְׂתָא, וְאִינוּן ו' ו' רָזָא

לְהַסְתַּפֵּל (להכלל) בְּשִׁכְיִנָּה צְרִיכִים לָתֵת לָהּ דוֹרוֹן, זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְלֹא יֵרָאֶה אֶת פְּנֵי יְהוָה רִיקָם, וְצָרִיף לְשִׁמַּח בָּהּ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְשִׁמַּחְתָּ בְּחִגְךָ, שְׁהִיא נִקְרֵאת שְׁמַחַת הַקְדוּשָׁא בְּרוּךְ הוּא, וּמִי שְׁהוֹלֵף לְרֵאוֹת אוֹתָהּ, צָרִיף לְשֹׁמֵר אֶת עֲצָמוֹ מִעֲצָב, שְׁהִיא לִילִית חֲשׂוּכָה, עֲצָבוֹן, שְׂאוּל, טַחול, שְׁהִיא מוּם, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר כָּל אֲשֶׁר בּוֹ מוּם לֹא יִקְרָב.

אִישׁ כְּמִתְנַת יְדוֹ, זֶה שְׁכִינָה הַעֲלִינָה, שְׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר מִתָּן בִּסְתֵּר יִכְפֶּה אָף, מִשּׁוּם שְׁהִיא נִסְתָּרָת, עוֹלָם הֵבָא קוֹרְאִים לָהּ מִתְנָה, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר יִשְׁמַח מִשָּׁה בְּמִתְנַת חֲלָקוֹ, מִשּׁוּם שְׁמַחַת אֱלֹהִי"ם הִיא, כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֵי"ךְ אֲשֶׁר נָתַן לָךְ, זֶה שְׁכִינָה תַּחְתּוֹנָה, אַחַת מִצַּד יָמִין - בְּרָכָה, וְאַחַת מִצַּד שְׂמָאל - מִתְנָה.

וְעוֹד, שְׁכִינָה הִיא חֲשָׁבוֹן תְּקוּפוֹת וּמוֹלְדוֹת וְעִבּוּרִים, אַרְבַּע תְּקוּפוֹת שְׁנִקְרְאוּ אַרְבַּע תְּקוּפוֹת, וּלְכָל תְּקוּפָה שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים, וּבִהֶם שְׁנַיִם עֶשֶׂר מַזְלוֹת, וְהֵם כְּנֻגַּד שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל, וְהֵם לְקַבֵּל תְּרִין עֶשֶׂר מַזְלוֹת, וְהֵם אֲתַקְשֹׁר בְּהֵאִי שְׂמָא אַדְנִי, אִיְהִי שְׁכִינְתָּא תַּתָּא, אַרְבַּע תְּקוּפוֹת, שְׁהֵם מִצַּד הַשְּׂמָאל, חֲזַק תְּקִיף, וְהֵם אֶל"ף דִּל"ת נו"ן יו"ד, וְכֹל שְׁנַיִם עֶשֶׂר מַזְלוֹת קָשִׁים מִצַּד הַדִּין, וּמִשּׁוּם שְׁחִמּוּזוֹן בָּא מֵהֶם, אֲמָרוּ בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה קָשִׁים מִזּוֹנוֹתֵיו שֶׁל אָדָם כְּקִרְיַעַת יָם סוּף, שְׁנִקְרַע בִּהֶם לְשְׁנַיִם עֶשֶׂר קָרְעִים.

וְאוֹתָן אַרְבַּע תְּקוּפוֹת, שְׁתֵּי דְרוּעוֹת וְשְׁתֵּי שׁוּקִים, שְׁנַיִם עֶשֶׂר מַזְלוֹת, שְׁנַיִם עֶשֶׂר פְּרָקִים שְׁנַיִם עֶשֶׂר חֳדָשֵׁי הַשָּׁנָה, וְהֵם ו' ו' סוּד הָעִבּוּר, וְזֶה

רָזָא וְאִינוּן ו' ו' רָזָא

החדש השלשה עשר, זה א, וזה וא"ו, שנה של שלשה עשר ירחים, ובה צריך להשוות שנת החמה עם שנת הלכנה, וליחד אותם במהלך האמצעי שהוא העמוד האמצעי, ואם אדם יודע למנות ולהשוות שנת החמה עם שנת הלכנה וליחד אותם, הוא יודע מתי יהיה פסח בחדש האביב, ובה ישווי האב והאם הבן והבת. זהו שפתיב ושמרתם ועשיתם כי היא חכמתכם ובינתכם. ושמרתם ועשיתם - זה ו"ה. כי היא חכמתכם ובינתכם - זה י"ה. ובמה יהיו שוים האב והאם, הבן והבת? בא' שהוא כתר עליון, שאומרת הלכנה עליה, אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד, ובגניניה אומרים בשפת יומים טובים ובראשי חדשים, כתר יתנו לה יהו"ה אלהינו מלאכים המוני מעלה, מלה, מלה ומלכות.

ועוד היא מצות השחיטה הפשרה בזרים (בנשים), שהם בני אדם שדומים לבהמות, שאלו שלא מתעסקים בתורה, צריך לעשות בהם קרבנות של תפלות שיתקרכו לקדוש ברוך הוא, ואם מתקרבם בתפלות לקדוש ברוך הוא וסובלים כמה מכות, זהו שפתיב כי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה, נראה כאלו וזבחת עליו את עלתיך ואת שלמיך וגומר, שזה מציל אותם ממיתה של מלאך המות. זהו שפתיב אדם ובהמה תושיע יהו"ה.

ואלו שמעשיהם כבהמות השדה, שאוכלים בלי תפלות, מיתתם תהיה כבהמות השדה, ושוחרט אותם מלאך המות מדה פנגד

מדה, ולא עוד אלא בספין פגום קא שחיט לון, ואתקריאו נבלה,

דעבורא ודא ירחא תלת עשר, דא א, ודא וא"ו, שתא מתלת עשר ירחין, וביה צריך להשוות שנת החמה עם שנת הלכנה, וליחד לון במהלך האמצעי דאיהו עמודא דאמצעיתא, ואם בר נש ידע לממני ולהשוות שנת החמה עם שנת הלכנה ולייחד לון, איהו ידע מתי יהא פסח בחדש האביב, ובדא ישוין אבא ואמא ברא וברתא, הדא הוא דכתיב (דברים ד ו) ושמרתם ועשיתם כי היא חכמתכם ובינתכם, ושמרתם ועשיתם דא ו"ה, כי היא חכמתכם ובינתכם דא י"ה ובמה יהוין שוין אבא ואמא ברא וברתא, בא' דהוא פתרא עלאה, דאמרה סיהרא עלה, אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד, ובגניניה אמרין בשפת יומין טבין וברישי ירחין, פתר יתנו לה יהו"ה אלהינו מלאכים המוני מעלה, מלה, מלה ומלכות.

ועוד איהי מצות שחיטה פשרה בזרים (נ"א בנשים), דאינון בני נשא דדמין לבעירן, דאלין דלא משתדלי באורייתא צריך למעבד בהון קרבנין דצלותין, דיתקריבו לקודשא בריך הוא, ואם מתקרבין בצלותין לקודשא בריך הוא, וסבלין כמה מכתשין, הדא הוא דכתיב (תהלים מד כג) כי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה, אתחזי כאלו וזבחת עליו את עלותיך ואת שלמיך וגומר (שמות כ ד), דדא שזיב לון ממיתה דמלאך המות, הדא הוא דכתיב (תהלים לו ז) אדם ובהמה תושיע יהו"ה.

ואלין דעובדיהו כבעירן דחקלא דאכלין בלא צלותין, מיתתהון יהא כבעירן דחקלא, ושחיט לון מלאך המות מדה פנגד מדה, ולא עוד אלא בספין פגום קא שחיט לון, ואתקריאו נבלה,

וְעַלִּייהוּ אֶתְמַר (ישעיה כו יט) נִבְלָתִי יְקוּמוּן, מַאי
סְפִין פָּגוּם דָּא סמא"ל אַל אַחַר, סְפִין פָּגוּם
וְדַאי אֶתְקָרִי, וְאִיהִי פִגְיָמָה סַם הַמּוֹת, טְרִיפָה
וְנִבְלָה. (דף נט ע"ב) וְכִיּוֹן דְּאֶתְיִיהִיבוּ בִידֵיהוֹן
כְּבָר קָבִילוּ עֲנֻשִׁיהוּ, וּבְגִין דָּא נִבְלָתִי יְקוּמוּן,
וְכָל סִירְכָאן דְּסַם הַמּוֹת אֵינוֹן רַגְלִין דִּילָהּ,
וְעַלִּייהוּ אֶתְמַר (משלי ה ה) רַגְלֵיהָ יוֹרְדוֹת מְוֹת
וְגוֹמֵר, וְאֵינוֹן ח"י סְרָכוֹת, עַלִּייהוּ
פְתִיב (בראשית ח כא) וְלֹא אוֹסִיף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת
כָּל ח"י פֶּאֶשֶׁר עָשִׂיתִי, לְאֵינוֹן דְּמַצְלִין ח"י
בְּרַכָּאן דְּצִלוֹתִין, (ומאן גרים דמי טופנא מתגברין, מאן
דאריק מיא דזרע ברית מילא בנדה שפחה גויה זונה) וְלַעֲוֹלָם
וּנְרָדָא בְּכָל אֶתֶר דְּתַתְּסַרְף טְרַפָּה וְאִינָה חֲזִיה,
דְּבְכָל אֶתֶר דְּתַתְּסַרְף בְּבָר נֶשׁ בַּחוּבִין דִּילָהּ
קְטִילָת.

וְעוֹד שְׂכִינְתָּא אִיהִי מְצוֹת אַסִּיפַת נוּנִי יִמָּא
דְּאוּרִייתָא, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן דְּגִים וַחֲגָבִים
אֵינֶן טְעוּנִין שְׁחִיטָה, וְאֵינוֹן תַּלְמִידֵי דְבִי רַב
דְּמַתְרַבִּין בִּימָא דְּאוּרִייתָא, דְּעַלִּייהוּ אֶתְמַר
אַסִּיפַתָּן הִיא הַמַּתֶּרֶת אוֹתָן, הֵדָּא הוּא
דְּכְתִיב (במדבר יא כב) יֵאָסֶף לָהֶם וּמָצָא לָהֶם, הִיא
הַמַּתֶּרֶת אוֹתָם מִשְׁחִיטָה וְדַאי.

וְנִרְבּוּי דְּשְׂכִינְתָּא אֵינוֹן פְּסוּי דִּם חֲזִיה אוֹ עוֹף,
דְּאֵינוֹן כְּנָפֵי יוֹנָה, וְאַלִין אֵינוֹן כְּנָפֵי
מְצוּה, דְּמַכְסִין עַל דְּמִיהוֹן, דְּלֹא שְׁלֹטִין עַלִּיהוּ
פְּלָבִין דְּאֵנוֹן חֲצִיפִין, דְּאֵינוֹן מְלָאכִי חֲבֵלָה
(וּבְלָהוּ), וְדִלָּא אֲשַׁתְּמוּדְעוֹן בְּהוֹן מְאִרִי חוּבִין,
(הרי) הָכִי הָדִם הוּא הַנֶּפֶשׁ, וְעַפְרָא דְּמַכְסִיָּא
עָלִיו רָמִיז (דברים לב מג) וְכִפֹּר אֲדָמָתוֹ עִמּוֹ.

וְעוֹד שְׂכִינְתָּא אִיהִי בְּדִיקַת סִימְנֵי חֲזִיה אוֹ עוֹף,
מִבְּנֵי נָשָׂא דְּדִמְיִין לַחֲיוֹן וּבְעִירָן וְעוֹפִין,
דְּעַלִּייהוּ אֶתְמַר (שמואל א יד לד) וְשַׁחַטְתָּם בָּזָה,

מִדָּה, וְלֹא עוֹד, אֶלָּא בְּסָפִין פָּגוּם
שׁוֹחֵט אוֹתָם, וְנִקְרָאוּ נִבְלָה,
וְעַלִּיהֶם נֶאֱמַר נִבְלָתִי יְקוּמוּן. מַה
זֶה סְפִין פָּגוּם? זֶה סמא"ל אַל
אַחַר, וְדַאי נִקְרָא סְפִין פָּגוּם,
וּפִגְיָמָה הִיא סַם הַמּוֹת, טְרַפָּה
וְנִבְלָה, וְכִיּוֹן שְׁנַתְנוּ בִידֵיהֶם, כְּבָר
קָבִילוּ עֲנֻשָׁם, וּמִשּׁוּם זֶה נִבְלָתִי
יְקוּמוּן, כָּל הַסְּרָכוֹת שֶׁל סַם הַמּוֹת
הֵן הַרְגָלִים שָׁלָה, וְעַלִּיהֶן נֶאֱמַר
רַגְלֵיהָ יוֹרְדוֹת מְוֹת וְגוֹמֵר, וְהֵן
שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה סְרָכוֹת, עַלִּיהֶן
פְתוּב וְלֹא אוֹסִיף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת
כָּל ח"י פֶּאֶשֶׁר עָשִׂיתִי, לְאוֹתָם
שְׁמַתְפַּלְלִים שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה
בְּרָכוֹת שֶׁל הַתְּפִלוֹת. (ומי גרים שמי
המבול מתגברין? מי שמריק מי הזרע של ברית
מילא בנדה שפחה גויה זונה) וְלַעֲוֹלָם
הַנֶּרְדָּא, בְּכָל מְקוֹם שֶׁתַּסְתַּרְף -
טְרַפָּה, וְאִינָה חֲזִיה, שְׁבָכַל מְקוֹם
שֶׁתַּסְתַּרְף בְּאֶדָם בַּחֲטָאָה -
הוֹרְגָת.

וְעוֹד, שְׂכִינָה הִיא מְצוֹת אַסִּיפַת
דְּגֵי הַיָּם שֶׁל הַתּוֹרָה, שְׁנֶאֱמַר בָּהֶם
דְּגִים וַחֲגָבִים אֵינֶן טְעוּנִין
שְׁחִיטָה, וְהֵם תַּלְמִידֵי בֵית רַב
שְׁמַתְרַבִּים בֵּינָם הַתּוֹרָה, שְׁעַלִּיהֶם
נֶאֱמַר אַסִּיפַתָּן הִיא הַמַּתֶּרֶת אוֹתָן.
זֶהוּ שְׂכִתוּב יֵאָסֶף לָהֶם וּמָצָא
לָהֶם, הִיא הַמַּתֶּרֶת אוֹתָם
מִשְׁחִיטָה וְדַאי.

וְכִנְפֵי הַשְּׂכִינָה הֵם פְּסוּי דִּם חֲזִיה
אוֹ עוֹף, שֶׁהֵם כְּנָפֵי יוֹנָה, וְאַלּוּ
הֵם כְּנָפֵי מְצוּה, שְׁמַכְסִים עַל
דְּמִיהֶם, שְׁלֹא שׁוֹלְטִים עַלִּיהֶם
כְּלָבִים שֶׁהֵם חֲצוּפִים, שֶׁהֵם
מְלָאכִי חֲבֵלָה (וּבְלָהוּ), וְשְׁלֹא
מִפְּרִים בָּהֶם בְּעַלִּי הַחוּבוֹת, (הרי)
כִּף הָדִם הוּא הַנֶּפֶשׁ, וְהַעֲפָר
שְׁמַכְסָה עָלָיו רוּמוֹ וְכִפֹּר אֲדָמָתוֹ
עִמּוֹ.

וְעוֹד, שְׂכִינָה הִיא בּוֹדֶקֶת סִימְנֵי
חֲזִיה אוֹ עוֹף מִבְּנֵי אֲדָם שְׁדוּמִים
לַחֲיוֹת וּבִהְמוֹת וְעוֹפּוֹת, שְׁעַלִּיהֶם נֶאֱמַר וְשַׁחַטְתָּם בָּזָה, בְּדַק כְּמוֹ זֶה, שֶׁהֵם סוֹבְלִים מִכּוֹת, כְּמוֹ

שֶׁבְּאַרְוָהּוּ כִּי עָלֶיךָ הוֹרֵגְנוּ כָּל הַיּוֹם, וּבְכָל יוֹם לֹא מְנִיחִים אֶת הַתַּפְּלוֹת, וּבּוֹדֵק אוֹתָם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכִמְה מְכוֹת, וְאוֹמְרִים זֶה לָזֶה בַּתַּפְּלוֹת: הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גָּאֵל אוֹתָנוּ מִדֵּין הַבְּהֻמוֹת וְהַחַיּוֹת שֶׁל הָאָרֶץ, וְהַכְּנִיס אוֹתָנוּ שִׁיְהִיָּה לָנוּ חֵלֶק עִם הַמַּלְאָכִים, שֶׁהֵן חַיּוֹת הַקָּדֹשׁ, שֶׁקּוֹרְאִים זֶה לָזֶה וְאוֹמְרִים קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ, זֶהוּ (קָדוֹשׁ), שֶׁמֶתְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יְדוֹ וְיִהְיֶה לוֹ חֵלֶק בּוֹ.

וְעוֹד, וּשְׁחַטְתָּם בָּזָה, זֶה אִלֶּף דַּלִּית נֹרִי יוֹד, שֶׁבּוֹ דֵּן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת כָּל הַנְּזִיקִין, וְעַל כָּל אֵלּוּ שֶׁהוֹרְגִים אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ, וְעַל כָּל אֵלֶּה שֶׁגּוֹזְלִים יְהוּ"ה הוּא דֵּן, שֶׁמֶתְלַבֵּשׁ בְּתַהוֹ וְכַהֵן וְחֹשֶׁף וְתַהוֹם, וְדֵן בָּהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין, וְהָרִי בָּאֵרוֹ אֶת כָּלֶם בְּאוֹתִיּוֹת, י' גַּחְלַת, ו' שְׁלֵהֶבֶת, ה"ה הַגּוֹנִים וְהָאוֹרוֹת שֶׁל הָאֵשׁ, זוֹהִי שְׂרָפָה, כִּי יְהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ אֵשׁ אוֹכֵלָה הוּא. סְקִילָה בְּשִׁלֵּשׁ אֲבָנִים י' י' י', וְהֵם יְהוּ"ה כ"ו, וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת י' י' הֶרֶג בְּחֶרֶב. י' רֹאשׁ הַחֶרֶב, ו' גּוֹף הַחֶרֶב, ה"ה שְׁתֵּי פִיפּוֹת שְׁלֵה. חֲנֹךְ ו' (ג), נַעֲשֶׂה חוּט כְּמוֹ זֶה זֶרְקָא, וְעַלֶּיהָ י' שֶׁל טַבַּעַת, בְּחוּט לְהִיּוֹת בְּרוּךְ לֵה עַל צִוְּאָרָה, וְסוּד הַדְּבָר - אֲבִינוּ מֵת בְּמַדְבָּר. מֶקֶ"ף וְהוֹלִ"ף הֵם ה"ה, אֶחָד מֶקֶ"ף אוֹתוֹ וְאֶחָד הוֹלֵךְ, עַד שְׁחוּזְקִים אוֹתוֹ, וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָאוּ עֵתָה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא, אֲנִי אֲמִית וְאַחִיָּה, מַחְצָתִי וְאֲנִי אֶרְפָּא וְאִין מִיָּדִי מִצִּיל.

ו' עֵץ, גְּבוּהַ חֲמֻשִּׁים אֲמָה, זוּ ה' שְׁעוּלָה בִּי לְחֲמֻשִּׁים. זֶרְקָא קו שְׁחוּזְקָת בְּשִׁלֵּשׁ אוֹתִיּוֹת,

דְּשְׁכִינְתָא תַּתָּא אִיהִי דֵּן אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין, אִיהִי חֲנִיקָת לְחִיִּיבָא,

בְּדוּק כְּמוֹ זֶה, דְּאִינוּן סְבָלִין מַכְתְּשִׁין, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ כִּי עָלֶיךָ הוֹרֵגְנוּ כָּל הַיּוֹם (תַּהֲלִים מִד כג), וּבְכָל יוֹמָא לֹא מְנִיחִין צְלוֹתֵין, וּבְדִיק לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכִמְה מַכְתְּשִׁין, וְאֶמְרִין זֶה לָזֶה בְּצְלוֹתֵין, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּרִיק לָן מְדִינָא דְּבַעֲרִין וְחִינוֹן דְּאַרְעָא, וְאַעִּיל לָן לְמַהוּי לָן חוּלְקָא בְּמַלְאָכָא, דְּאִינוּן חַיּוֹת הַקָּדֹשׁ, דְּקִרְאֵן זֶה לָזֶה וְאֶמְרִין קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ, דָּא אִיהוּ (קָדוֹשׁ) דְּאַתְקַדֵּשׁ שְׁמִיה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל יְדִיָּה, וְיִהְיָ לִיה חוּלְקָא בִּיה.

וְעוֹד וּשְׁחַטְתָּם בָּזָה דָּא אִלֶּף דַּלִּית נֹרִי יוֹד, דְּבִיָּה דֵּן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל נְזִיקִין, וְעַל כָּל אֵלִין דְּקִטְלִין מִד לְחַבְרִיָּה, וְעַל כָּל אֵלִין דְּגִזְלִין יְהוּ"ה אִיהוּ דֵּן, דְּאַתְלַבֵּשׁ בְּתַהוֹ וְכַהֵן וְחֹשֶׁף וְתַהוֹם, וְדֵן בָּהוֹן אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין, וְהָא אוּקְמוּהוּ כְּלָהוּ בְּאַתְנוֹן, י' גַּחְלַת, ו' שְׁלֵהֶבֶת, ה"ה גּוֹנִין וְנִהוֹרִין דְּנוֹרָא דָּא אִיהוּ שְׂרָפָה, (דְּבָרִים ד כד) כִּי יְהוּ"ה אֱלֹהֵינוּ אֵשׁ אוֹכֵלָה הוּא, סְקִילָה בְּתַלַּת אֲבָנִין י' י' י', וְאִינוּן יְהוּ"ה כ"ו, וְד' אֲתָנוּן י' י' י', הֶרֶג בְּחֶרֶב, י' רִישָׁא דְּחֶרֶב, ו' גּוּפָא דְּחֶרֶב, ה"ה תְּרִין פְּפִיּוֹת דִּילָה, חֲנֹךְ ו' (ס"א ג) אֲתַעֲבִיד חוּט כְּגוֹנוֹנָא דָּא זֶרְקָא וְעַלֶּיהָ י' דְּעִזְקָא בְּחוּטָא לְמַהוּי בְּרִיךְ לֵה עַל צִוְּאָר, וְרָזָא דְּמָלָה (בְּמַדְבָּר כזג) אֲבִינוּ מֵת בְּמַדְבָּר, מֶקֶ"ף וְהוֹלִ"ף אִינוּן ה"ה, מִד מֶקֶף לִיָּה וְחַד הוֹלֵךְ, עַד דְּחִנְקִין לִיָּה, וּבְגִין דָּא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, רָאוּ עֵתָה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא, אֲנִי אֲמִית וְאַחִיָּה, מַחְצָתִי וְאֲנִי אֶרְפָּא וְאִין מִיָּדִי מִצִּיל (דְּבָרִים לב לט).

ו' עֵץ, גְּבוּהַ חֲמֻשִּׁים אֲמָה דָּא ה' דְּסְלִיקָת בִּי לְחֲמֻשִּׁין, זֶרְקָא קו דְּחִנְיקָת בְּתַלַּת אֲתָנוּן,

דְּשְׁכִינְתָא תַּתָּא אִיהִי דֵּן אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין, אִיהִי חֲנִיקָת לְחִיִּיבָא,

והרג לון, בשרפה וסקילה, ובגין דא ראו עתה
כי אני אני הוא, הָדָא הוּא דְכָתִיב (ויקרא כו
כח) וִיסַרְתִּי אֶתְכֶם אֵף אָנִי וְגוֹמֵר, וְכִמָּה
דְּבִשְׁמִיָּה קָטִיל לְמָאן דְּאֶעְבֵּר עַל כְּרִיתוֹת
וּמִיתוֹת בֵּית דִּין דְּאוֹרֵייתָא, הָכִי מָסִי וּמַחֲיָה
בְּשְׁמִיָּה לְמָאן דְּמַקְיִים לון.

וְעוֹד מִצּוֹת גְּזֵלַת הָעֲנִי בְּבִתְיָכֶם דָּא שְׂכִינְתָּא,
דְּמָאן דְּגִזִּיל צְלוּתָא דְּאִיהִי צְדָקָה לְצַדִּיק
ח"י עֲלָמִין, כְּלִיל ח"י בְּרַכָּאן, כְּאֵלּוּ גִזִּיל לִיה
חַיִּים דִּילִיה דְּאִיהוּ שְׂכִינְתָּא, דְּאֶתְמַר בָּהּ (קהלת
ט ט) רָאָה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֵּת, וְכֵן מָאן
דְּגָרַע מִעֲנַג שְׁבֶת, כְּאֵלּוּ גִזִּיל לִיה שְׂכִינְתִּיה
דְּאִיהִי שְׁבֶת בֶּת יַחֲידָה, וְדָא גֵרָם דְּאֶתְגִּזִּילַת
מִנִּיהּ בְּגִלּוּתָא, הָדָא הוּא דְכָתִיב (ישעיה נ
א) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שִׁלְחָה אֲמַכֶּם, וּתְיֻבְּתָא מֵאִי
נִיהוּ וְהָשִׁיב (דף ט ע"א) אֶת הַגְּזֹלָה אֲשֶׁר
גִּזַּל (ויקרא ח כג), דִּיחֲזִיר שְׂכִינְתָּא לְאַתְרָהּ, אוּ אֶת
הָעֶשֶׂק אֲשֶׁר עָשָׂק (שם) דָּא קוּדְשָׁא בְּרִין הוּא
דְּאֶתְפָּרַשׁ מִינָהּ, דְּשְׂכִינְתָּא אֶתְקַרִּיאַת מִצּוֹת
עֲשֵׂה מִסְטָרָא דִּימִינָא, וּמִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה
מִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא, וְתוֹרָה אֶתְקַרִּיאַת מִסְטָרָא
דְּעִמּוּדָא דְּאֶמְצַעִיתָא, וְכָל מָאן דְּגִזִּיל אוּ עָשָׂק
בְּאוֹרֵייתָא, וּבְמִצּוֹת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, כְּאֵלּוּ
גִּזַּל שְׂכִינְתָּא מְדֻרְעוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִין הוּא.

וְכֵן מִסְטָרָא דִּיסוּד ח"י עֲלָמִין, אֶתְקַרִּיאַת
מִצּוֹת בְּרִית מִלָּה, מָאן דְּגִזִּיל בְּבִרִית
וְאֶפִּיק זֶרַעַא מִינִיהּ לְרִשּׁוּ נּוֹכְרָאָה, כְּאֵלּוּ אֶפִּיק
מִרְשׁוֹת הַיַּחֲדִיד לְרִשׁוֹת הָרַבִּים, וְגֵרָם לְמַהוּי
שְׂכִינְתָּא נִפְקָא מֵאַתְרָהּ דְּאִיהִי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
רְשׁוֹת הַיַּחֲדִיד, וְגִלָּה אוֹתָהּ בֵּין אוּמִין דְּעֲלָמָא
דְּאִינוּן רְשׁוֹת הָרַבִּים, הָדָא הוּא דְכָתִיב (ישעיה
נ יא) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שִׁלְחָה אֲמַכֶּם, וּבִגִּין דָּא לֹא
תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיִךְ לְשׁוֹא (שמות כ

שְׁהִשְׁכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה הִיא דְנָה
אַרְבַּע מֵיתוֹת בֵּית דִּין, הִיא
חוֹנֶקֶת אֶת הָרָשָׁעִים וְהוֹרֶגֶת
אוֹתָם בְּשִׁרְפָּה וּבִסְקִילָה, וּמִשּׁוּם
זֶה רָאוּ עֲתָה כִּי אָנִי הוּא. זֶהוּ
שְׁפָתוֹב וִיסַרְתִּי אֶתְכֶם אֵף אָנִי
וְגוֹמֵר, וּכְמוֹ שְׁבִשְׁמוּ הוֹרֵג אֶת מִי
שְׁעוֹבֵר עַל כְּרִיתוֹת וּמִיתוֹת בֵּית
דִּין שֶׁל הַתּוֹרָה, כִּךְ מִרְפָּא וּמַחֲיָה
בְּשִׁמוֹ אֶת מִי שְׁמַקְיִים אוֹתָם.
וְעוֹד, מִצּוֹת גְּזֵלַת הָעֲנִי בְּבִתְיָכֶם
זוֹ שְׂכִינָה, שְׁמִי שְׁגוֹזֵל תִּפְלָה,
שְׁהִיא צְדָקָה לְצַדִּיק ח"י
הָעוֹלָמִים, כּוֹלֵל שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה
בְּרָכוֹת, כְּאֵלּוּ גִזַּל לוֹ אֶת הַחַיִּים
שֶׁלוֹ שְׁהִיא שְׂכִינָה, שְׁנֶאֱמַר בָּהּ
רָאָה חַיִּים עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֵּת,
וְכֵן מִי שְׁגוֹרַע מִעֲנַג שְׁבֶת כְּאֵלּוּ
גִזַּל לוֹ אֶת שְׂכִינְתּוֹ, שְׁהִיא שְׁבֶת
בֶּת יַחֲידָה, וְזֶה גֵרָם שְׁנִגְזִלַת
מִמֶּנּוּ בְּגִלּוּת. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
וּבִפְשָׁעֵיכֶם שִׁלְחָה אֲמַכֶּם,
וּתְשׁוּבָה מַה הִיא? וְהָשִׁיב אֶת
הַגְּזֹלָה אֲשֶׁר גִּזַּל, שְׁיַחֲזִיר הַשְׂכִּינָה
לְמִקּוּמָהּ, אוּ אֶת הָעֶשֶׂק אֲשֶׁר
עָשָׂק, זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
שְׁנִפְרָד מִמֶּנָּה, שְׁשְׂכִינָה נִקְרֵאת
מִצּוֹת עֲשֵׂה מִצַּד הַיָּמִין, וּמִצּוֹת
לֹא תַעֲשֶׂה בְּצַד הַשְּׂמָאל, וְהַתּוֹרָה
נִקְרֵאת מִצַּד הָעִמּוּד הָאֲמִצְעִי,
וְכָל מִי שְׁגוֹזֵל אוּ עוֹשֵׂק בַּתּוֹרָה,
וּבְמִצּוֹת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, כְּאֵלּוּ
גִּזַּל שְׂכִינָה מְדֻרְעוֹת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא.

וְכֵן מִצַּד שֶׁל יְסוּד ח"י הָעוֹלָמִים
נִקְרֵאת מִצּוֹת בְּרִית מִלָּה, מִי
שְׁגוֹזֵל בְּבִרִית וּמוֹצִיא זֶרַע מִמֶּנּוּ
לְרִשׁוֹת זָרָה, כְּאֵלּוּ הוֹצִיא מִרְשׁוֹת
הַיַּחֲדִיד לְרִשׁוֹת הָרַבִּים, וְגֵרָם
שְׁתַּהֲיָה שְׂכִינָה יוֹצֵאת מִמִּקּוּמָהּ,
שְׁהִיא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, רְשׁוֹת הַיַּחֲדִיד,
וְהַגְּלָה אוֹתָהּ בֵּין אֲמוֹת הָעוֹלָם,
שֶׁהֵם רְשׁוֹת הָרַבִּים. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
וּבִפְשָׁעֵיכֶם שִׁלְחָה אֲמַכֶּם, וּמִשּׁוּם

זֶה לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה
אֱלֹהֵיךָ לְשׁוֹא. מִה זֶה שֵׁם
יְהוָה? זו שְׂכִינָה, לְשׁוֹא - זו
עֲבוּדָה זָרָה שְׂגָלָתָהּ לְשֵׁם.

וְעוֹד, הִיא תְּשׁוּבָה יוֹם הַכַּפּוּרִים,
כְּלוּלָה מִעֲשֻׁרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה שֶׁהָן
י"ה, יוֹם הַכַּפּוּרִים זֶה ה' כְּלוּלָה
מִחֲמַשׁ תְּפִלוֹת, עֲשֻׁרֵת יָמֵי
תְּשׁוּבָה זוּ י', לְקַבֵּל שְׁבִים זֶה
ו"ה. כֹּל מִי שֶׁחֲזָר בְּתְּשׁוּבָה
כָּאֱלוֹ הַחֲזִיר ו"ה עִם י"ה, וְהַעֲקָר
- לְהַעֲלוֹת הַכֹּל בְּמַחֲשָׁבָה שֶׁהִיא
יוד"ה ו"א ו"ה ו"א.

וְגִבּוּרָה שֵׁם סמא"ל, שֶׁהוּא יֵצֵר
הָרַע, וְכֹל מִי שֶׁיִּתְּגַבֵּר עַל יֵצֵרוֹ
כָּאֱלוֹ הִזָּה מִתְּגַבֵּר בְּגִבּוּרָה עַל
סמא"ל בְּדִין לְגַבִּי בְּנִי, וּמִשׁוֹם
זֶה אָמְרוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, אֵיזָהוּ
גִבּוּר? הַפּוֹבֵשׁ אֶת יֵצֵרוֹ. מִה זֶה
הַפּוֹבֵשׁ? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּכְבַשְׁתָּהּ,
שֶׁתְּהִיָּה כְּבוֹשָׁה תַּחַת יְדוֹ כְּכֹל
שֶׁהוּא כְּבוֹשׁ וְקָשׁוּר תַּחַת יְדֵי
הָאָדָם.

וְצִרִיךְ אָדָם לְקַבֵּל עָלָיו חֲמֵשֶׁה
עֲנוּיִים, בְּשִׁבִּיל הַעֲנוּי שְׁגָרָם לֵה'
הַקְּטָנָה שְׂגָלָתָהּ בְּגִלוּת, וְנִקְרָאת
עֲנִיָּה סְעֵרָה לֹא נִחְמָה, וְהָאֵב
וְהָאֵם הֵם יוֹרְדִים בְּקִמִּין וּשְׂמַאל
לְקַבֵּל בָּהֶם ו"ה, שֶׁהֵם תּוֹרָה
וּמִצְוָה, וְסוּד הַדְּבָר - וְשֵׁב וְרָפָא
לוֹ, וְזֶה הוּא שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל עַד
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.

וְעוֹד, מִצְוַת פְּרִיָּה וְרִבְיָה זֶה
שְׂכִינָה, לֹא תִהְיֶה כְּרָאָה לְשִׁבְתָּ
יִצְרָה, כֹּל תִּלְמִיד חָכֵם שְׂמוּנָע
מִמֶּנָּה עֹנֶת קְרִיאַת שְׁמַע, כָּאֱלוֹ
מוֹנֵעַ מִמֶּנָּה בְּרִכּוֹת מְלַמֶּעֱלָה.
שֶׁשָּׁה צִדְדִים הֵם שְׂפָלוּלִים בָּאוֹת
ו', שֶׁהוּא עֵץ פְּרִי עֲשֵׂה פְרִי, מִהוּ
הַפְּרִי שֶׁלֹּו י', שְׂאוֹת ו' הִיא עֲנָף
שֶׁל הָאֵילָן, שֶׁנִּפְרַד לְשִׁשָּׁה
עֲנָפִים, וּמִשָּׁשׁ לְעֲנָפִים שְׁאִין לָהֶם
חֲשֹׁבֶן, י' הִיא פְרִי עַל כָּל עֲנָף
וְעֲנָף שֶׁהוּא ו'.

מֵאֵן שֵׁם יְהוָה דָּא שְׂכִינָתָא, לְשׁוֹא דָא
עֲבוּדָה זָרָה דְּגָלַת תַּמָּן.

וְעוֹד אֵיחִי תְּשׁוּבָה יוֹם הַכַּפּוּרִים, כְּלוּלָה
מִעֲשֻׁרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה דְּאִינוּן י"ה, יוֹם
הַכַּפּוּרִים דָּא ה' כְּלוּלָה מִחֲמַשׁ צְלוֹתִין, עֲשֻׁרֵת
יָמֵי תְּשׁוּבָה דָּא י', לְקַבֵּל שְׁבִים דָּא ו"ה, כֹּל
מֵאֵן דְּחֲזָר בְּתִיבְתָּא כָּאֱלוֹ חֲזָר ו"ה עִם י"ה,
וְעִקְרָא לְסַלְקָא כָּלָא בְּמַחֲשָׁבָה דְּאֵיחִי יו"ד
ה"א ו"א ו"ה ו"א.

וְגִבּוּרָה תַּמָּן סמא"ל דְּאֵיחִי יֵצֵר הָרַע, וְכֹל מֵאֵן
דִּיתְגַּבֵּר עַל יֵצְרִיה כָּאֱלוֹ הִזָּה מִתְּגַבֵּר
גִּבּוּרָה עַל סמא"ל בְּדִינָא לְגַבִּי בְּנִי, וְכִגִּין דָּא
אָמְרוּ מֵאֵרִי מִתְּנִיתִין, אֵיזָהוּ גִבּוּר הַפּוֹבֵשׁ אֶת
יֵצֵרוֹ, מֵאֵי הַפּוֹבֵשׁ, כְּמָה דָּאֵת אָמַר (בראשית א
כח) וּכְבַשְׁתָּהּ, דִּיְהִיא כְּבוֹשָׁה תַּחַת יְדֵיהּ, כְּכֹלכָּא
דְּאֵיחִי כְּבוֹשׁ וְקָשׁוּר תַּחַת יְדֵי דְבָר נֶשׁ.

וְצִרִיךְ בַּר נֶשׁ לְקַבֵּל עָלָיו חֲמֵשׁ עֲנוּיִין, בְּגִין
עֲנוּי דְּגָרִים לֵה' זְעִירָא דְּגָלַת בְּגִלוּתָא,
וְאֵתְקִרִיאַת עֲנִיָּה סְעֵרָה לֹא נִחְמָה, וְאָבָא
וְאָמַר אִינוּן נִחְתִּי בִּימִינָא וּשְׂמַאלָא, לְקַבֵּלָא
בְּהוֹן ו"ה, דְּאִינוּן תּוֹרָה וּמִצְוָה, וְרָזָא דְּמִלָּה
וְשֵׁב וְרָפָא לוֹ (ישעיה ו'). וְדָא אֵיחִי שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל
עַד יְהוָה אֱלֹהֵינוּ (הושע יד ב').

וְעוֹד מִצְוַת פְּרִיָּה וְרִבְיָה דָּא שְׂכִינָתָא, לֹא תִהְיֶה
כְּרָאָה לְשִׁבְתָּ יִצְרָה (ישעיה מה יח), כֹּל
תִּלְמִיד חָכֵם דְּמִנֵּעַ מִינָה עֹנֶת קְרִיאַת שְׁמַע
כָּאֱלוֹ מִנֵּעַ מִינָה בְּרִכָּאָן מְלַעִילָא.

שִׁית סְטָרִין אִינוּן דְּכִלְיָן בָּאֵת ו',
דְּאֵיחִי (בראשית א יא) עֵץ פְּרִי עֲשֵׂה פְרִי,
מֵאֵן פְּרִי דִּילִיָּה י', דָּאֵת ו' אֵיחִי עֲנָפָא דְּאֵילָנָא,
דָּאֵתְפֶּרֶשׁ לְשִׁית עֲנָפִין, וּמִשִּׁית לְעֲנָפִין דִּלִּית
לֹון חוּשְׁבֶן, י' אֵיחִי אֵיבָא עַל כָּל עֲנָפָא וְעֲנָפָא
דְּאֵיחִי ו'.

קם זקן ואמר: רבי רבי, חזר בך, האילן הוא ו', והפרי שלו י', כף הוא ודאי. אבל ענפיו למעלה הוא ה' עליונה, ושרשו ה' התחתונה, ומי שמפריד הענף ממנו, זהו מקצץ בנטיעות, וכך הוא נקצץ מהעולם הזה ומן העולם הבא.

ועוד מצוה להתעסק בתורה יומם ולילה, זהו שכתוב והגית בו יומם ולילה, וכי יכול אדם להתעסק בתורה בכל הימים והלילות כל ימיו, והרי הקדוש ברוך הוא לא בא בטרוניא עם בריותיו? אלא כל מי שקורא קריאת שמע בכל יום ערב ובקר, כאלו מקים בו והגית בו יומם ולילה, כל המצוות יש מהם שתלויות בפרי האילן, מהם בענפים, מהם בשרשים, מהם באילן, ומשום זה נקראת התורה עץ חיים, וכל מי שאוכל ממנו, ואכל וחי לעלם.

ויש אילן למטה שענפיו ושרשיו והגוף והפרי שלו, כלם סם המות, וזה סמא"ל. מי שעובר על התורה, נשקה מאותו אילן ומתפרנס ממנו, ועליו נאמר כי ביום אכלך ממנו מות תמות, ומהצד שלו חיי צער.

ועוד, שכינה היא מצות העמדת מלך, זהו שכתוב שום תשים עליך מלך, וכביכול, כל זמן שאין שכינה במקומה אין מלך, ומשום ששכינה היא מלכות על אדם, נאמר בו שום תשים עליך מלך, להיות ישראל בה כלם בני מלכים. שאין מלך בלי מלכות, שבגלות שפחה תירש גברתה, ובזמן שיבא המשיח נאמר ומלכותה? תן המלך לרעותה הטובה ממנה, היא מלכותו, היא

קם סבא ואמר רבי רבי חזר בך, אילנא הוא ו', איבא דיליה י' הקי הוא ודאי, אבל ענפיו לעילא איהו ה' עלאה ושרשוי ה' תתאה, ומאן דאפריש ענפא מיניה דא איהו מקצץ בנטיעות, והכי אתקצץ איהו מעלמא דין ומעלמא דאתי.

ועוד מצוה להתעסק באורייתא יומם ולילה, הדא הוא דכתיב (יהושע א ח) והגית בו יומם ולילה, וכי יכול בר נש להתעסק באורייתא בכל יומי ולילי כל יומיו, והא קודשא בריך הוא לית בא בטרוניא עם בריותיו, אלא כל מאן דקרא קריאת שמע בכל יום ערב ובקר, כאלו מקיים בו והגית בו יומם ולילה, כל פקודין אית מנייהו דתליין בפרי אילנא, מנייהו בענפין, מנהון בשרשין, מנהון באילנא, ובגין דא אתקריאת אורייתא עץ חיים, וכל מאן דאכל מניה ואכל וחי לעולם.

ואית אילנא לתתא, דענפוי ושרשוי וגופא ואיבא דיליה, בלהו סם המות ודא סמא"ל, מאן דאעבר על אורייתא, אתשקייא מההוא אילנא ואתפרנס מיניה, ועליה אתמר (בראשית ב יז) כי ביום אכלך ממנו מות תמות, ומסטרדא דיליה חיי צער.

ועוד שכינתא איהי מצות העמדת מלך, הדא הוא דכתיב (דברים יז טו) שום תשים עליך מלך, וכביכול כל זמנא דלית שכינתא באתרהא לית מלך, ובגין דשכינתא איהי מלכות על בר נש, אתמר ביה שום תשים עליך מלך, למיהוי ישראל בה כלם בני מלכים. (דף ט ע"ב) דלית מלך בלא מלכות, דבגלותא שפחה תירש גברתה, ובזמנא דייתי משיחא אתמר (אסתר א יט) ומלכותה יתן המלך לרעותה הטובה ממנה, איהי

כסאו, היא עטרתו. מִשָּׁל לְמֶלֶךְ
שֵׁשׁ לוֹ כְּלֵי יָקָר וְהוּא חָבִיב אֵלָיו,
לְפַעֲמִים שֵׁם אוֹתוֹ עֲטָרָה עַל
רֹאשׁוֹ, זֶה תַּפְּלִין שֶׁל רֹאשׁ,
לְפַעֲמִים קוֹשֶׁר אוֹתוֹ בְּאַצְבָּע, וְזֶה
תַּפְּלִין שֶׁל יָד, לְפַעֲמִים שֵׁם אוֹתוֹ
תַּחֲתִיו וְנִקְרָא כֶּסֶא, לְפַעֲמִים
עוֹשֶׂה מִמֶּנּוּ לְבוּשׁ.

וְכַעַתָּה שֶׁהִיא מִרְחֻקָּת מִן הַמֶּלֶךְ,
נֶאֱמַר בְּמֶלֶךְ אֱלֹבִישׁ שְׁמִים
קִדְרוֹת, וְהַשְׂכִּינָה אוֹמֶרֶת אֶל
תְּרַאנִי שְׂאֲנִי שְׁחִרְחֶרֶת, וּבְנֵי אָדָם
שֶׁהֵם שׁוֹטִים מִסְתַּכְּלִים בְּלְבוּשׁ,
וְאַחֲרֵים כִּף מִסְתַּכְּלִים בְּגוּף,
וּבִגְלוֹת כָּלֶם שׁוֹטִים, אָבֵל הַפֶּקֶח
הַחֶכֶם מִסְתַּכֵּל פְּנִימָה, וְכִשְׁתַּבֵּא
גֹּאֲלָה, מִתְפַּשֵּׁט מִלְּבוּשֵׁי הַקִּדְרוֹת
וְזוֹרֵק אוֹתָם עַל אֲמוֹת הָעוֹלָם,
זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְיֵהִי חֹשֶׁף אֶפְלָה
וְגוֹמֵר, וְלִכְל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִיָּה אוֹר
בְּמוֹשְׁבָתָם.

שְׁבֹאוֹתוֹ זֶמֶן שֶׁהִתְלַבֵּשׁ
בְּלְבוּשִׁים הִלְלוּ, נֶאֱמַר בּוֹ וַיֹּאמֶר
אֶסְתִּירָה פָּנֵי מֶהֱם. אַחֵר
שֶׁהִתְפַּשֵּׁט מֶהֱם, וַיִּירָאוּ הָעָם אֶת
יְהוָה, וְכָל הַתִּינוּקוֹת הִרְאוּ אוֹתוֹ
בְּאַצְבָּע, זֶהוּ שְׁכָתוֹב זֶה אֵלֵי
וְאַנְהוּ, וּבִגְלוֹת יֵשֶׁת חֹשֶׁף סִתְרוֹ,
וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר דְּנִיָּאל, יוֹדֵעַ מַה
בְּחֹשֶׁף וְהָאֹר עֲמוֹ שׁוֹרָה. וּבִבְאוֹתוֹ
זֶמֶן שֶׁהוּא בְּחֹשֶׁכָה, מִתְלַבֵּשׁ
בְּתַהוֹ וְבֵהוּ וּבְחֹשֶׁף וְתַהוֹם,
כְּכִכּוֹל הָאוֹתִיּוֹת הֵן בְּפִרּוֹד וְלֹא
מִתְיַחֲדוֹת שֵׁם, וְאַחֵר שְׂיוּצָא
מֶהֱם, וְהִיָּה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל
הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה
אַחַד וְשִׁמּוֹ אֶחָד.

בְּאוֹתוֹ זֶמֶן כָּל הַחַיּוֹת יִתְעוֹרְרוּ
בְּנִגּוּן, וּכְנִפְיָהֶן פְּרוּדוֹת מִלְּמַעְלָה
לְקַבְּלוֹ בְּשִׂמְחָה, וְכָלֶם יִהְיוּ רָצִים
וְשָׁבִים בְּנִגּוּן וְשִׁלְחִיּוֹת אֵלָיו, זֶהוּ
שְׁכָתוֹב וְהַחַיּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב

מִלְּכוּתִיָּה, אִיהִי כְּרִסְיָיָה, אִיהִי עֲטָרַת דִּילִיָּה,
לְמֶלֶכָּא דְּאִית לִיָּה מֶאֱנָא דִּיקָר וְאִיהִי מִחֲבָבָא
לְגַבִּיָּה, לְזִמְנִין שְׁוִי לִיָּה עֲטָרָה עַל רִישִׁיָּה דָּא
תַּפְּלִין דְּרִישָׁא, לְזִמְנִין קִשְׁיָר לִיָּה בְּאַצְבָּעָא
וְדָא תַּפְּלִין דִּיד, לְזִמְנִין שְׁוִי לִיָּה תַּחוּתִיָּה
וְאַתְקִרִי כְּרִסְיָא דִּילִיָּה, לְזִמְנִין עֲבִיד מִיָּנָה
לְבוּשָׁא.

וְכַעַן דְּאִיהִי מִרְחֻקָּא מִן מֶלֶכָּא, אֶתְמַר בְּמֶלֶכָּא
(ישעיה נ ג) אֱלֹבִישׁ שְׁמִים קִדְרוֹת, וְשְׁכִינְתָּא
אֶמֶרֶת אֶל תְּרַאנִי שְׂאֲנִי שְׁחִרְחֶרֶת (שיר א ו), וּבְנֵי
נֶשָׂא דְּאִינוּן שְׁטִיין מִסְתַּכְּלִין בְּלְבוּשָׁא,
וְאַחֲרֵנִין הָכִי מִסְתַּכְּלִין בְּגוּפָא, וּבִגְלוּתָא
כְּלַהוֹן שְׁטִיין, אָבֵל פֶּקֶחָא חֲפִימָא אֶסְתַּכֵּל
מִלְּגָאוּ, וְכֹד יִתִּי פּוֹרְקָנָא אֶתְפַּשֵּׁט מִלְּבוּשֵׁין
דְּקִדְרוּתָא, וְזִרִיק לוֹן עַל אוֹמִין דְּעִלְמָא, הִדָּא
הוּא דְּכִתִּיב (שמות י כב) וְיֵהִי חֹשֶׁף אֶפְלָה וְגוֹמֵר,
וְלִכְל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִיָּה אוֹר בְּמוֹשְׁבָתָם.

דְּבַחְהוּא זִמְנָא דְּאַתְלַבֵּשׁ בְּאַלִּין לְבוּשֵׁין,
אֶתְמַר בִּיה (דברים לב כ) וַיֹּאמֶר
אֶסְתִּירָה פָּנֵי מֶהֱם, לְבָתֵּר דְּאַתְפַּשֵּׁט מִנִּיָּיהוּ
וַיִּירָאוּ הָעָם אֶת יְהוָה (שמות יד לא), וְכָל יְנוּקִין
אַחֲזִין לִיָּה בְּאַצְבָּע, הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב (שם טו
ב) זֶה אֵלֵי וְאַנְהוּ, וּבִגְלוּתָא יֵשֶׁת חֹשֶׁף
סִתְרוֹ (תהלים יח יב), וּבִגִּין דָּא אָמַר דְּנִיָּאל (דניאל ב
כב), יוֹדֵעַ מַה בְּחֹשֶׁכָּא וְנִהוּרָא עֲמִיָּה שְׁרִיָּה,
וּבַחְהוּא זִמְנָא דְּאִיהוּ בְּחֹשֶׁכָּא מִתְלַבֵּשׁ בְּתַהוֹ
וְבֵהוּ וּבְחֹשֶׁף וְתַהוֹם, כְּכִכּוֹל אֶתְוֹן אִינוּן
בְּפִרּוּדָא וְלֹא מִתְיַחֲדִין תַּמָּן, וְלְבָתֵּר דְּנִפִּיק
מִנִּיָּיהוּ, וְהִיָּה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם
הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד (זכריה יד ט).

בְּתַהוּא זִמְנָא כָּל חַיּוֹן יִתְעַרְוֵן בְּנִגּוּנָא,
וּכְנִפְיָהֶם פְּרוּדוֹת מִלְּמַעְלָה לְקַבְּלָא

לִיָּה בְּחִדְוָה, וְכְלַהוֹן יְהוֹן רָצִין וְשָׁבִין בְּנִגּוּנָא, וְשִׁלְחִיּוֹתָא לְגַבִּיָּה, הִדָּא

כְּמֵרָאָה הַבֶּזֶק, לְבָשָׁר לְיִשְׂרָאֵל,
וּבְאוּתוֹ זְמַן הִלְלוּ אֶת יְהוָה מִן
הָאָרֶץ תְּנִינִים וְכָל תְּהוֹמוֹת וּגּוֹמֵר,
כָּלם לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, מֵה שְׁנִבְרָא
עַד הִתְנוּשׁ הַקָּטָן, כָּלם מִשְׁבָּחִים
אוּתוֹ, כִּי מְלָאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת
יְהוָה כַּמִּים לִים מְכַסִּים. בְּאוּתוֹ
זְמַן יִתְקַים הַכְּתוּב, כִּי אֲזִי אֶהְפֹּךְ
אֶל עַמִּים שָׁפָה בְּרוּרָה לְקֹרֵא כָלם
בְּשֵׁם יְהוָה וּגּוֹמֵר.

בְּאוּתוֹ זְמַן נִבְנָה בֵּית הַשְּׁכִינָה,
שְׁהִיא בֵּית הַבְּחִירָה, עַל יַד
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁנִאֲמַר בָּהּ
וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱמַר יְהוָה חֹמַת
אֵשׁ סָבִיב, וְאֲנִי אֶבְנֶה אוֹתָן
אֲבָנִים טוֹבוֹת שְׁנִבְנָה מִמֶּנָּה. זְהוּ
שְׁכֵתוֹב וְאֶבְנֶה גַם אֲנִכִּי מִמֶּנָּה,
נְטִיעוֹת קְדוֹשׁוֹת, זְהוּ שְׁכֵתוֹב נֶצֶר
מִטְעֵי מַעֲשֵׂה יְדֵי לְהַתְּפָאָר. וּבִנְיָן
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ יִהְיֶה בְנוֹי מִכֶּסֶף
וְזָהָב וְאֲבָנִים יְקָרוֹת, וְתִהְיֶה
מִרְקָמָת מִכָּל צִיּוֹר שֶׁל מַעֲשֵׂה
בְּרָאשִׁית, וְעֲלֶיהָ מְאִירָה יְרוּשָׁלַּיִם
שֶׁל מַעֲלָה, לְמַעַלָּה מִרְקָמָת מִכָּל
מִינֵי גִּזְזִים שֶׁל אוֹר, וְסוּד הַדְּבָר
- יְרוּשָׁלַּם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שְׁחִבְרָה
לָהּ יַחְדוֹ, לְהֵאִיר עַל גְּבוּי.

בְּאוּתוֹ זְמַן יִתְקַים בְּיִשְׂרָאֵל לֹא
יָבֹא עוֹד שְׁמִשָּׁף וִירְחָף לֹא יֵאָסֵף
וּגּוֹמֵר, וּמִתְעוֹרֵר שִׁיר הַשִּׁירִים
בְּעוֹלָם, וּמִדְּלִיק אוֹר עַל זֵית וְנֵר,
שְׁיִשְׂרָאֵל הֵם פְּתִילָה, הַתּוֹרָה
שָׁמֶן, וְהַשְּׁכִינָה נֵר, זְהוּ שְׁכֵתוֹב
בְּהִלּוֹ נֵרוֹ עָלֵי רֹאשִׁי. בְּאוּתוֹ זְמַן
נִאֲמַר בַּשְּׁכִינָה וְחִלְצָה נַעֲלוֹ, נַעֲלוֹ
שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לְקַיֵּם בּוֹ
שֶׁל נַעֲלִיךְ, וּמִתְיַחַד עִם הַשְּׁכִינָה
שֶׁלּוֹ, שְׁנִקְרָאת חֲלִיצָה, וְהוּא
חֲלוּץ הַנַּעֲלָה, וְלֹא צְרִיכִים
לְהַתְּחַבֵּר בְּדֶרֶךְ יְבוּס לְעוֹלָם,
שְׁנִאֲמַר בָּהּ וְזֹאת לִפְנֵים בְּיִשְׂרָאֵל
וּגּוֹמֵר, שְׁלָף אִישׁ נַעֲלוֹ וְנָתַן

הוּא דְּכָתִיב (יחזקאל א יד) וְהַחִיּוֹת רָצוּא וְשׁוֹב
כְּמֵרָאָה הַבֶּזֶק, לְבָשָׁר לְיִשְׂרָאֵל, וּבִהְיוֹת
זְמַנָּא הִלְלוּ אֶת יְהוָה מִן הָאָרֶץ תְּנִינִים וְכָל
תְּהוֹמוֹת וּגּוֹמֵר (תהלים קמח ז), כָּלָהּ לְעִילָא
וּלְתַתָּא מֵה דְּאַתְבָּרִי עַד יְתוּשׁ זְעִירָא, כָּלָהּ
מִשְׁבָּחִין לֵיהּ, כִּי מְלָאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת יְהוָה
כַּמִּים לִים מְכַסִּים (ישעיה יא ט), בְּהֵוָה זְמַנָּא
יִתְקַיֵּים קִרָּא, (צפניה ג ט) כִּי אֲזִי אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים
שָׁפָה בְּרוּרָה לְקֹרֵא כָלם בְּשֵׁם יְהוָה וּגּוֹמֵר.

בְּהֵוָה זְמַנָּא אֲתַבְּנִי בֵּיתָא דְּשְׁכִינְתָּא דְּאִיהִי
בֵּית הַבְּחִירָה עַל יַדָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, דְּאַתְמַר בָּהּ (זכריה ב ט) וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱמַר
יְהוָה חֹמַת אֵשׁ סָבִיב, וְאֲנִי אֶבְנֶה אִינוֹן אֲבָנִין
טְבִין דְּאַתְבְּנִי מִינָּה, הִדָּא הוּא דְּכָתִיב (בראשית
ל א) וְאֶבְנֶה גַם אֲנִכִּי מִמֶּנָּה, נְטִיעֵין קְדִישִׁין,
הִדָּא הוּא דְּכָתִיב (ישעיה ס כא) נֶצֶר מִטְעֵי מַעֲשֵׂה
יְדֵי לְהַתְּפָאָר, וּבִנְיָינָא דְּבִי מִקְדָּשָׁא תְּהֵא בְּנוּיָה
מִכֶּסֶף אֵוְדָהָב וְאֲבָנִין יְקִירִין, וְתֵהֵא מִרְקָמָא
מִכָּל צִיּוֹר דְּעוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית, וְעֲלֶיהָ נִהְרָא
יְרוּשָׁלַּם דְּלְעִילָא, לְעִילָא מִרְקָמָא מִכָּל מִינֵי
גִּזְזִין דְּנִהְוֵרָא, וְרָזָא דְּמִלָּה יְרוּשָׁלַּם הַבְּנוּיָה
כְּעִיר שְׁחִבְרָה לָהּ יַחְדוֹ (תהלים קכב ג), דְּאַנְהֵרָא
עַל גְּבוּי.

בְּהֵוָה זְמַנָּא אֲתַקְיִים בְּיִשְׂרָאֵל (ישעיה ס כ) לֹא
יָבֹא עוֹד שְׁמִשָּׁף, וִירְחָף לֹא יֵאָסֵף
וּגּוֹמֵר, וְאַתְעֵר שִׁיר הַשִּׁירִים בְּעֵלְמָא, וְאַדְלִיק
נִהְוֵרָא עַל זֵיתָא וּשְׂרָגָא, דְּיִשְׂרָאֵל אִינוֹן
פְּתִילָה, אוֹרִייתָא מִשְׁחָא, שְׁכִינְתָּא שְׂרָגָא, הִדָּא
הוּא דְּכָתִיב (איוב כט ג) בְּהִלּוֹ נֵרוֹ עָלֵי רֹאשִׁי,
בְּהֵוָה זְמַנָּא אֲתַמַּר בַּשְּׁכִינְתָּא, וְחִלְצָה
נַעֲלוֹ (דברים כח ט), נַעֲלוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
לְקַיֵּים בִּיהּ שֶׁל נַעֲלִיךְ (שמות ג ה), וְאַתְיַיְחַד
בַּשְּׁכִינְתִּיהּ, דְּאַתְקִירָא חֲלִיצָה, וְאִיהוּ חֲלוּץ הַנַּעֲלָה, וְלֹא צְרִיכִין לְאַתְחַבֵּרָא

לרעהו. מה זה נעול, זה פנוי?
אותו שנאמר בו גן נעול, נפתח
אותו נעול המפתח, משום
שלפתח חטאת רבץ, נעבר אותו
חטאת ונפתח השער, וזהו שכתוב
זה השער ליהו"ה, ויראו שם
שכינה, שנאמר בה וזאת לפני
בישראל.

דבר אחר, וזאת לפני בישראל,
על הגאולה ועל התמורה. על
הגאולה - זו שכינה העליונה, ה'
העליונה, ועל התמורה - זו
שכינה התחתונה, שהיא תמורה
באותו שנאמר בו אל תמירני בו,
והם ה"ה, וזאת זה בן ובת,
ישראל זה אב, ומשום זה למטה
הוא תמורות האותיות יהו"ה
באדנ"י, אבל לעולם הבא אין
תמורה, כמו שבארנו בפעלי
המשנה, לא כשאני נכתב אני
נקרא, בעולם הזה נכתב ביהו"ה
ונקרא באדנ"י, ובעולם הבא
נכתב ביהו"ה ונקרא ביהו"ה.
ועוד שלף איש נעול, וזהו הגוף,
שהיא אשה, הכלי שלו, וזה
מטרו"ן, ונתן לרעהו,
שלפעמים נמצא בו העמוד
האמצעי, ולפעמים צדיק,
ולפעמים השכינה העליונה היא
תעודה בו, ולפעמים השכינה
התחתונה היא תמורה בו, וזהו
גן נעול, ובו מעין חתום, שהיא
שכינה, "כלולה מעשר ספירות,
מן מיטרו"ן.

כר הספירות פועלות בעולם
השפל הזה, ובו יבום וחליצה
וגט פטורין, וכל האותיות בו, הן
תמורות, כמו מצפ"ץ, והוא
נעילת חגין וזמנים וימים טובים,
נעילת דלת בפני לווים, ביום
הפטורים שהוא העולם הבא, לא
נקרא יהו"ה באדנ"י שהוא דין,

לא אתקרי יהו"ה באדנ"י

בארך יבום לעולם, דאִתְמַר בֵּה (רות ד ז) וזאת
לפנים בישראל וגומר, שלף איש נעול ונתן
לרעהו, מאי נעול דא פנוי, ההוא דאִתְמַר
בֵּה (שיר ד יב) גן נעול, אתפתח ההוא נעול
מפתחא, בגין דלפתח חטאת רובץ (בראשית ד ז),
אתעבר ההוא חטאת ואתפתח תרעא, הדא
הוא דכתיב (תהלים קיח כ) זה השער ליהו"ה,
ויחזון תמן שכינתא, דאִתְמַר בֵּה וזאת לפני
בישראל.

דבר אחר וזאת לפני בישראל על הגאולה
ועל התמורה, על הגאולה דא שכינתא
עלאה ה' עלאה, ועל התמורה דא שכינתא (דף
טא ע"א) תתאה, דאיהי תמורה בההוא דאִתְמַר
בֵּה אל תמירני בו, ואינון ה"ה, וזאת דא בן
ובת, ישראל דא אב, ובגין דא לתתא איהו
תמורות אתון יהו"ה באדנ"י, אבל לעלמא
דאִתִּי לית תמורה, כמה דאוקמוהו מארי
מתניתין לא כשאני נכתב אני נקרא, בעולם
הזה נכתב ביהו"ה ונקרא באדנ"י, ובעולם
הבא נכתב ביהו"ה ונקרא ביהו"ה.

ועוד שלף איש נעול, דא גופא דאיהי אתתא
כלי דיליה, ודא מטרו"ן, ונתן לרעהו,
דלזמנין אשתפח ביה עמודא דאמצעייתא,
ולזמנין צדיק, ולזמנין שכינתא עלאה איהי
תעודה ביה, ולזמנין שכינתא תתאה היא
תמורה ביה, ודא איהו גן נעול, וביה מעין
חתום, דאיהי שכינתא, "כלילא מעשר
ספירן, מן מיטרו"ן.

כר ספירן פועלים ביה בהאי עלמא שפלה,
וביה יבום וחליצה וגט פטורין, וכל
אתון ביה אינון תמורת, כגון מצפ"ץ, ואיהו
נעילת חגין וזמנין ויומין טבין, נעילת דלת
בפני לווין, ביום הפטורים דאיהי עלמא דאִתִּי,

והוא נעל, נעילת דלת, ואינו נועל הדלת, אלא היא פתוחה לקבל שבים, ומשום זה יום הכפורים אסור בנעילת הסנדל, שאין בו יחוד לקדוש ברוך הוא והשכינה, שלפעמים היא השכינה ומסתלק הקדוש ברוך הוא, ולפעמים הקדוש ברוך הוא, ומסתלקת השכינה.

ומשום זה עונת תלמידי חכמים בשבת, שבימי חל כששולט מטטרו"ן, נאמר יהיה סגור ששת ימי המעשה, בו היא סוגרת השער, וכיום השבת יפתח, יפתח השער ותצא ממנו השכינה להתיחד עם בעלה, ובאותו זמן נקראת כוס מלא. זהו שכתוב ומלא ברפת יהו"ה ים ודרום ירשה, שבימות החל נקראת יבשה במטטרו"ן. זהו שכתוב ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה.

ובזמן שנתמלאת, נאמר עליה כוס ישועות אשא ובשם יהו"ה אקרא, כו"ס היא אלהי"ם בחשבון, שעולה לחשבון כנו"י, כמה מתמלאת? באות י, ונעשית כוס רויה, ומשום זה כוס צריך עשרה דברים וכו'.

קם רבי שמעון ואמר: אם תחנה עלי מלחמה לא יירא לבי, אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח, בזאת ודאי אני רוצה להתחזק, בפסוק הנה של דוד, קום דוד, הרי זאת שלך אצלנו. אהרן הכהן, קום משנתך, הרי זאת שלך אצלנו, שנאמר בה בזאת יבא אהרן אל הקדש. קום הרועה הנאמן להגן על זאת שלך, שנאמר בה וזאת התורה אשר שם משה, שהרי כמה עורכי

דאיהי דין, ואיהו נעל, נעילת דלת, ואינו נועל הדלת, אלא איהי פתיחה לקבל שבים, ובגין דא יום הכפורים אסור בנעילת הסנדל, דלית יחודא ביה לקודשא בריך הוא ושכינתא, דלזמנין איהי שכינתא, ואסתלק קודשא בריך הוא, ולזמנין קודשא בריך הוא, ואסתלק שכינתא.

ובגין דא עונת תלמידי חכמים בשבת, דביומין דחול דשליט מטטרו"ן אתמר (יחזקאל מד ב) יהיה סגור ששת ימי המעשה, ביה איהי סגירא תרעא, וביום השבת יפתח, יפתח תרעא, ותפיק מינה שכינתא לאתייחדא עם בעלה, ובההוא זמנא אתקריאת כוס מלא, הדא הוא דכתיב (דברים לג כג) ומלא ברפת יהו"ה ים ודרום ירשה, דביומין דחול אתקריאת יבשה במטטרו"ן, הדא הוא דכתיב (בראשית א ט) ויאמר אלהי"ם יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה.

ובזמנא דאתמליאת אתמר עליה (תהלים קטז ג) כוס ישועות אשא ובשם יהו"ה אקרא, כו"ס איהי אלהי"ם בחשבון, דסליק לחשבון כנו"י, במאי אתמליאת באת י, ואתעבדת כוסי רויה, ובגין דא כוס צריך עשרה דברים וכו'.

קם רבי שמעון ואמר, אם תחנה עלי מחנה לא יירא לבי, אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח (תהלים כז ג), בזאת בודאי אנא בעינא לאתתקפא, בהאי קרא דדוד, קום דוד הא זאת דילך לגבן, אהרן כהנא קום משנתך הא זאת דילך לגבן, דאתמר בה (ויקרא טו ג) בזאת יבא אהרן אל הקדש, קום רעיא מהימנא לאגנא על זאת דילך, דאתמר בה (דברים ד

מד) וזאת התורה אשר שם משה, דהא כמה מארי מגיחי קרבא קא אתיין

קִרְבוֹת בָּאִים לִהְלָחֵם עָלֶיהָ. קוֹמוּ
נִבְיֵי אֲמַת, שֶׁהָרִי זֹאת שְׁלָכֶם
אֶצְלָנוּ, שֶׁהֵייתֶם מִתְנַבְּאִים, עָלֶיהָ
נֹאמַר אֵל יִתְהַלֵּל חֲכָם בְּחֻמָּתוֹ וְאֵל
יִתְהַלֵּל הַגִּבּוֹר בְּגִבּוֹרָתוֹ
וְגוֹמַר, כִּי אִם בְּזֹאת, זֹאת אֲשִׁיב
אֵל לְפִי עַל כֵּן אוֹחִיל לוֹ.

קוֹמוּ הָאֲבוֹת בְּעַלֵּי הַבְּרִית, שֶׁהָרִי
זֹאת אוֹת הַבְּרִית שְׁלָכֶם בִּינֵינוּ,
שֶׁנֹּאמַר בָּהּ וְאִךְ גַּם זֹאת בְּהִיּוֹתֶם
בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵיהֶם וְגוֹמַר, וּבִגְלִילָה
אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְזָכַרְתִּי
אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב. קוֹם שְׁלֹמֶה
הַמֶּלֶךְ, שֶׁאַתָּה הוּא הַשְּׁלוֹם שְׁלֵה,
קוֹם לִהְיוֹת לַעֲזָר לָהּ בְּקֶרֶב הַיָּד.
נַעַר נַעַר, שֶׁאַתָּה בַּעַל הַמַּפְתָּחוֹת
שֶׁל אוֹצְרוֹת הַמֶּלֶךְ, שְׁפֹל כָּלִי
הַקֶּרֶב שֶׁל הַמֶּלֶךְ בָּהֶם, קוֹם פֶּתַח
הַיִּכְלָא, אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי
יִגִּיד שִׁבְחֵי הַמֶּלֶךְ הַעֲלִיּוֹן, שֶׁהָרִי
הַיִּכְלָא (הַעֲלִיּוֹן) שְׁלוֹ הוּא, טַל רְשׁוֹת
וּפֶתַח אֶת הַיִּכְלָא בְּשִׁבִּיל כְּבוֹד
הַשְּׁכִינָה.

פֶּתַח וְאָמַר, וְרָק"א מִק"ף שׁוֹפ"ר
הוֹלִ"ף סְגוּלָּת"א. בִּינְתִים הִנֵּה
הַעֲלִים יָרֵד (הַרְוֵעָה הַנֶּאֱמָן. פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן)
וְאָמַר: רוֹעֵה הַנֶּאֱמָן, אֲתָה הוּא
בַּעַל הַקָּלַע שֶׁל רוֹעֵה שֶׁהֶלֶךְ עִם
הַצֹּאן, בְּשִׁבִּיל דְּבִים, זָאֲבִים
וְחַיּוֹת רְעוֹת שֶׁבָּאִים לֶאֱכֹל אֶת
הַצֹּאן, דִּרְכּוֹ לִהְיוֹת הַקָּלַע עִמּוֹ
כְּדִי לִזְרֹק אֲבָנִים עֲלֵיהֶם, שִׁיְהִי
הַצֹּאן שְׂמוּרִים מִחַיּוֹת רְעוֹת, קוֹם
קַח אֶת הַקָּלַע בְּיָדְךָ. פֶּתַח וְאָמַר:
וְרָק"א, שְׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲתָה הִיא
הַקָּלַע הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שֶׁבֶךְ נִזְרָקוּ שְׁלֹשׁ אֲבָנִים
שֶׁהֵן סְגוּלָּת"א, שְׁלֹשׁ אֲבָנִים
יְקָרוֹת שֶׁהֵן שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, וְאֲתָה
אֲבִן יִקְרָה עַל כָּלָם, כְּתוּר בְּרָאשׁ
כָּלָם, עֲלִיךָ נֹאמַר אֲבִן מְאֹסוֹ
הַבּוֹנִים הֵיטָה לְרֹאשׁ פָּנָה, וְהָאֲבִן
הַזֹּאת אֲשֶׁר שְׁמָתִי מִצְבָּה יִהְיֶה
בֵּית אֱלֹהִים. אֲתָה הִיא שֶׁנֹּאמַר

לֹאֲגָחָא עָלֶיהָ, קוֹמוּ נִבְיֵי קִשּׁוּט דִּהָא זֹאת
דִּילְכוֹן לְגַבְזָן, דִּקָּא הוֹיִתוֹן מִתְנַבְּאִין, עָלֶיהָ
אֲתָמַר (יִרְמְיָה ט כב) אֵל יִתְהַלֵּל חֲכָם בְּחֻמָּתוֹ וְאֵל
יִתְהַלֵּל הַגִּבּוֹר בְּגִבּוֹרָתוֹ וְגוֹמַר כִּי אִם בְּזֹאת,
זֹאת אֲשִׁיב אֵל לְפִי עַל כֵּן אוֹחִיל לוֹ (אִיכָה ג כא).

קוֹמוּ אֲבִהֵן מְאִרֵי דְבְרִית, דִּהָא זֹאת הַבְּרִית
דְּלְכוֹן בִּינְנָא, דֹּאֲתָמַר בָּהּ (וִיקְרָא כו מד) וְאִךְ
גַּם זֹאת בְּהִיּוֹתֶם בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵיהֶם וְגוֹמַר, וּבִגְלִילָה
אָמַר קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא (שם יב) וְזָכַרְתִּי אֶת
בְּרִיתִי יַעֲקֹב, קוֹם שְׁלֹמֶה מְלָכָא דֹּאֲנָתְךָ שְׁלָם
דִּילָהּ, קוֹמוּ לְמַהְוֵי עֲזָר לְגַבְזָה בְּהָאֵי קִרְבָּא,
נַעַר נַעַר דֹּאֲנָתְךָ מְאִרֵי מִפְתָּחוֹן דְּאוֹצְרִין דְּמִלְכָּא,
דְּכָל מְאִנֵּי קִרְבָּא דְּמִלְכָּא בְּהוֹן, קוֹם אֲפִתַּח
הַיִּכְלָא, אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יִגִּיד שִׁבְחֵי
דְּמִלְכָּא עֲלָאָה, דִּהָא הַיִּכְלָא (עֲלָאָה) דִּילִיהּ
אִיהוּ, טוֹל רְשׁוֹ וְאֲפִתַּח הַיִּכְלָא בְּגִין יִקְרָא
דְּשְׁכִינָתָא.

פֶּתַח וְאָמַר וְרָק"א מִק"ף שׁוֹפ"ר הוֹלִ"ף
סְגוּלָּת"א, אֲדַהְכִּי הָא עוֹלִימָא קָא נַחִית
(רַעֲיָא מְהִימָנָא פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן) וְאָמַר, רַעֲיָא מְהִימָנָא
אֲנָתְךָ אִיהוּ מְאִרֵי דְקִירְטָא, דְּרַעֲיָא דְאִזִּיל
בְּעָאנָא, בְּגִין דּוֹבִין זָאֲבִין וְחַיּוֹן בִּישִׁין דִּקָּא
אֲתִיין לְמִיכָל עָאנָא. (דף סא ע"ב) אֲרַחָא דִּילִיהּ
לְמַהְוֵי קִירְטָא בְּהַדִּיָּה לְזִרְקָא אֲבָנִין לְגַבְיִיהוּ,
לְמַהְוֵי עָאנָא נְטִיר מַחִיוֹן בִּישִׁין קוֹם נְטִיל
קִירְטָא בְּיָדְךָ, פֶּתַח וְאָמַר וְרָק"א, שְׁכִינָתָא
קִדִּישָׁא, אֲנָתְךָ הוּא קִירְטָא קִדִּישָׁא דְקוֹדֶשָׁא
בְּרִיךְ הוּא דְבָךְ, אֲזִידְרִיקוּ תִלְתָּא אֲבָנִין דְּאִינוֹן
סְגוּלָּת"א, תִּלְתָּא אֲבָנִין יִקְרִין דְּאִינוֹן תִּלְתָּא
אֲבִהֵן, וְאֲנָתְךָ אֲבִן יִקְרָא עַל כָּלָהּ, תִּגְאֵא בְּרִישָׁא
דְּכָלָהּ, עֲלִיךָ אֲתָמַר (תְּהִלִּים קיח כב) אֲבִן מְאֹסוֹ
הַבּוֹנִים הֵיטָה לְרֹאשׁ פָּנָה, וְהָאֲבִן הַזֹּאת אֲשֶׁר
שְׁמָתִי מִצְבָּה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים (בְּרַאשִׁית כח

עליך, האבן שהפקתה את הצלם והיתתה להר גדול, ומלאה כל הארץ.

והיא כתר כמו זה ס בראש החוט של זרק"א, אבן פלולה ומתעטרת (כלולה ומעטרת) כמו אבן בראש הטבעת, וכשישראל משכילים בחכמה, שהיא י', המחשבה העליונה, יודעים לזרק אותה את האבן הזו, שהיא בת יחידה, לאותו מקום שנגזרה, משום שהבת נעשית באב. זהו שפתוב יהו"ה בחכמה יסד ארץ, בחכמה שהוא האב, יסד את הבת שהיא ארץ הדום רגליו.

ואותו החוט שלה הוא ו', שאבן, שהיא כתר, עטרה על ראשו, עטרה של ספר תורה, ובשבילה נאמר, והמשפמש בכתר - יעבר, הוא כתר תורה ודאי, ששלשה כתרים הם, כתר תורה וכתר כהנה וכתר מלכות, וכתר תורה (וכתר שם טוב) על גביהן, והאבן הזו היא י' בראש א', והיא י' בסופה, עליה נאמר מגיד מראשית אחרית, והיא יו"ד ה"א וא"ו ה"א (יו"ד ה"א וא"ו ה"א), כולל עשר ספירות, שהן (שהוא) נעוץ סופן בתחלתן, ותחלתן בסופן.

קמו כל ראשי הישיבה ואמרו: רועה הנאמן, כמה אתה חזק לזרק אבן, שהרי הגיעה למקום שאין מי שיודע מקומה, ומלאכים הקדושים שואלים בשבילה איה מקום פבורו להעריצו, שאין מי שיודע מקומו. כשעלתה למעלה, למקום שזרקת אותה, עד שכלם אומרים ברוך פבור יהו"ה ממקומו, ואף על גב שהיא קטנה למטה, למעלה אין לה סוף. מי יכול לערוך קרב במקום שאתה

כב), אנת הוא דאתמר עלך (דניאל ב לה) אבנא די מחת לצלמא והות לטור רב ומלאת כל ארעא. ואיהי תגא פגיונא דא ס ברישא דחוטא דזרק"א, אבנא פלילא ומתעטרא (ג"א מוכללת ומעוטרת) פאבנא בריש עזקא, וכד אית בישראל משפילים בחכמה דאיהי י' מחשבה עלאה, ידעין לזרקא לה להאי אבנא דאיהי בת יחידה, לההוא אתר דאתגזרת, בגין דברתא באפא אתעבידת, הדא הוא דכתיב (משלי ג יט) יהו"ה בחכמה יסד ארץ, בחכמה דאיהו אפא יסד ברתא דאיהי ארץ הדום רגליו.

וההוא חוט דילה איהו ו', דאבנא דאיהי תגא עטרה על רישיה, עטרה דספר תורה, ובגינה אתמר ודאשתמש בתגא חלף, איהו כתר תורה ודאי, דתלת כתרין אינון, כתר תורה וכתר כהונה וכתר מלכות, וכתר תורה (ג"א וכתר שם טוב) על גביהו, והאי אבנא איהי י' בריש א, ואיהי י' בסופה, עלה אתמר (ישעיה מו י) מגיד מראשית אחרית, ואיהי (ג"א ואיהו) יו"ד ה"א וא"ו ה"א (ג"א יו"ד ה"א וא"ו ה"א), כליל עשר ספירן, דאינון (ס"א דאיהו) נעוץ סופן בתחלתן ותחלתן בסופן.

קמו פלהו מארי מתיבתא ואמרו, רעיא מהימנא כמה אנת תקיף לזרקא אבנא, דהא מטא לאתר דלית מאן דיידע אתרהא, ומלאכין קדישין שאלין בגינהא איה מקום פבורו להעריצו, דלית מאן דיידע מקומו, פד סלקא לעילא באתר דזריקת לה, עד דאמרין פלהו (יחזקאל ג יב) ברוך פבור יהו"ה ממקומו, ואף על גב דאיהי זעירא לתתא, לעילא לית לה סוף.

מאן יכיל לאגהא קרבא באתר דאנת תמן, באבנא זעירא דזריקת אידעזעו

שם, באבן קטנה שזרקת
הודעו רקיעים עד אין סוף,
ומלאכים עד אין תכלית, וכל
ראשי הישיבה כלם הודעו
ונפלו בנפילת אפים מקיומם
לפניה, ואמרו, וכי באבן קטנה
זו, כל שכן מי ילחם עמך בסוף,
שנאמר בו רוממות א"ל בגרונם
וחרב פיפיות בידם, שהיא
קריאת שמע, החרב שלך שאתה
התקנת לך (אוקה), שבה הרגת את
המצרי, זהו שכתוב ויפן כה וכה
וגומר ויך את המצרי. כ"ה וכ"ה
עולים לחמשים אותיות,
שמיוחדים בהם את הקדוש ברוך
הוא פעמים, שמע ישראל יהו"ה
אלהינו יהו"ה אחד, שיש בהן
עשרים וחמש אותיות פעמים,
ועולים לחמשים שצרי בינה,
שהוא ח', שמינית מעשר
הספירות ממטה ולמעלה.

י' ראש החרב, ו' גוף החרב, שתי
פיפיות שלה ה"ה, נרתיק החרב
אהי"ה, וכך למטה נרתיק החרב
הזו אדנ"י, והוא יאהדונה"י
למטה, יאההויה"ה למעלה, (יהי
הזו יהי"ה), וסוד הדבר - אז ישיר
משה, שמונה אותיות בחבור
למעלה, א"ז תקרא ויהו"ה יענה,
למטה, ומי יכול ברמח שלך
שהוא מאתים ארבעים וחמש
תבות של קריאת שמע, הלחם
קרב לרבי שמעון וחרביו, נראה
מהו הפת והתקף שלו, שהרי הוא
מעורר עליונים ותחתונים,
וידעו כל העולמות העליונים
והתחתונים, ובשבעה לכל
החילות למעלה ולמטה להיות
בצורו, הלחם לו. קום רבי
שמעון, וזו עצמך בכלי הקרב
שלה, ונראה מה החזק והגבורה
שלה.

קם רבי שמעון, פתח ואמר:
זרק"א מק"ף שופ"ר הול"ף

רקיעין עד אין סוף, ומלאכין עד אין תכלית,
וכל מארי מתיבתא פלהו אודעו ונפלו
בנפילת אפים, מקיומיהו קדמא, ואמרו וכי
באבנא זעירא האי, כל שכן מאן יגיד עמך
בסייפא, דאתמר בה (תהלים קמט ו) רוממות א"ל
בגרונם וחרב פיפיות בידם, דאיהי קריאת
שמע, חרבא דילך דאנת תקינת לך (ג"א
לה), דבה קטילת למצרי, הדא הוא
דכתיב (שמות ב יב) ויפן כה וכה וגומר ויך את
המצרי, כ"ה וכ"ה סלקין לחמשים אתוון,
דמיוחדין בהון לקודשא בריך הוא פעמים,
שמע ישראל יהו"ה אלהינו יהו"ה אחד,
דאית בהון כ"ה אתוון תרין זמנין, וסלקין
לחמשים תרעין דבינה, דאיהי ח' תמינאה
מעשר ספירן מתתאה ולעילא.

י' רישא דחרבא, ו' גופא דחרבא, תרין פפיות
דילה ה"ה, נרתקא דחרבא אהי"ה, והכי
לתתא נרתקא דהאי חרבא אדנ"י, ואיהו
יאהדונה"י לתתא, יאההויה"ה לעילא, (ג"א
יה"ו הה"ו יה"ה), ורזא דמלה (שמות טו א) אז ישיר
משה תמינא אתוון בחיבורא לעילא, (ישעיה נח
ט) א"ז תקרא ויהו"ה יענה לתתא, ומאן יכול
ברומחא דילך דאיהו רמ"ח תיבין דקריאת
שמע, אגח קרבא לרבי שמעון וחרבוי, נחזי
מאי ניהו חילא ותקיפו דיליה, דהא איהו
אתער עלאין ותתאין, וידעו כל עלמין
עלאין ותתאין ובאומא לל כל חיילין לעילא
ותתא למהוי בעזריה, אגח ליה. קום רבי
שמעון זריז גרמך במאני קרבא דילך, נחזי
מאי תקיפו וגבורה דילך.

קם רבי שמעון פתח ואמר, זרק"א מק"ף
שופ"ר הול"ף סגולת"א, קם ונטיל תלת
אבנין דאינון יי"י, ואבנא עלאה דאיהי

סגולת"א. קם ונטל שלש אבנים
שֶׁהָן י' י' י', ואבן עליונה שהיא
בקלע, תג בחוט הרי ארבע שהן
ארבעים, וחוט של הלכנה
(שסובבת) עליה הינו ב', וסוד הדבר
- בראשית, ב' ראשית. על הנקדה
הזו נאמר בעשרה מאמרות נברא
העולם. מה זה ב'? אותו החוט
שסובב אותה, ולנקדה הזו יש
ראש ואמצע וסוף, ונעשית שלש
יודיים י' י' י', שעולות לשלשים,
ואותו חוט ב' - שלשים ושפים.
התג שעל החוט י', והרי ארבעים
ושפים, כנגד שלשים ושנים
אלהיים ועשר האמירות שבהן
נבראו שמים וארץ וכל צבאם.

[וירא אלהים את כל אשר עשה, שהוא סוד של
נברא מלאך יהוה אליו בלבת אש, בלבת התורה,
וזהו כי יום נקם בלב", ובהם פועלות ארבעים
ושפים האותיות של יהוה. וסוד הדבר - פתחו לי
שערי צדק אב"א ב"ם אודה יה, וכלם נכללים
בבאר שבע, זה אב"ג ית"ן ונבדיו].

אמרו לו בעלי המשנה: רבי רבי,
כמה חזקות האבנים שזרקת,
שהודעונו בהן שמים וארץ, וכל
החיות והבהמות והעופות ברחו,
ומהם נפלו לארץ, והכסף הנכבד
ומלאכים ואופנים כלם הודעונו
מהאבנים שלך, ואלו הם ארבעה
טורי אבן, שכלם אחד.

אשרי מי שמוציא את האבנים
השלמות הללו בתפלותו, בארבע
תפלות עם תפלת מוסף, שעליהן
נאמר אבנים שלמות תבנה, ויש
אבן של התורה, שנאמר בה
והאבן הזאת אשר שמתי מצבה
יהיה בית אלהיים, שהיא מצד
העמוד האמצעי, שנאמר בו
וזאת התורה אשר שם משה,
שהוא הדמות שלו.

והאבנים הללו כלן אחת.
המלכות הקדושה היא מצד

אבן שלמה וצדק יהיה לה,

בקירטא, תגא בחוטא הא ארבע, דאנון
ארבעין, וחוט דסיקרא (נ"א דסחרא) עלה היינו
ב', ורזא דמלה בראשית ב' ראשית, האי
נקודה (דף סב ע"א) עלה אתמר בעשרה מאמרות
נברא העולם מאי ב' ההוא חוט דאסחר עלה,
והאי נקודה אית לה רישא ואמצעיתא וסופא,
ואתעבידת תלת יודיים י' י' י', דסלקין לתלתין,
וההוא חוט ב' תלתין ותריין, תגא דעל חוט
י', והא ארבעין ותריין, לקבל ל"ב אלהיים,
ועשר אמירן דאתברי בהון שמיא וארעא וכל
חיליהון, (וירא אלהים את כל אשר עשה, דאיהו רזא וירא
מלאך יהוה אליו בלבת אש, בלבת דאורייתא ודא איהו כי יום
נקם בלב", ובהון פועלים ארבעין ותריין אתון דיהוה, ורזא דמלה
פתחו לי שערי צדק אב"א ב"ם אודה יה, וכלהון אתכלילן בבאר
שבע, דא אב"ג ית"ן ונבדיו).

אמרו ליה מארי מתניתין, רבי רבי כמה
תקיפין אבנין דזריקת, דאזדעזעו בהון
שמיא וארעא, וחיוון ובעירן ועופין בלהו
ברחו, ומנהון נפלו לארעא, וכרסיא יקירא
ומלאכין ואופנים בלהו אזדעזעו מאבנין
דילך, ואלין אינון ארבעה טורי אבן, דכלהו
חד.

ובאה איהו מאן דאפיק אבנין אלין שלמין
בצלותיה, בארבע צלותין עם צלותא
דמוסף, דעלייהו אתמר (דברים כו ו) אבנים
שלמות תבנה, ואית אבן דאורייתא, דאתמר
בה (בראשית כח כב) והאבן הזאת אשר שמתי
מצבה יהיה בית אלהיים, דאיהי מסטרא
דעמודא דאמצעיתא, דאתמר ביה (דברים ד
מד) וזאת התורה אשר שם משה, דאיהו דיוקנא
דיליה.

ואלין אבנין בלהו חד, מלכות קדישא איהי
מסטרא דשמאלא, אתמר בה (שם כה א)

השִׁמָּאל, נֹאמַר בָּה אֶבֶן שְׁלֵמָה וְצִדֵּק יִהְיֶה לָּךְ, וְהָאֶבֶן הַזֶּה הָיָה שֶׁהִפְתָּה אֶת הַצֶּלֶם, שֶׁהִיָּתָה לְהַר גְּדוֹל וּמִלֵּאָה כָּל הָאָרֶץ. מִה זֶה וּמִלֵּאָה כָּל הָאָרֶץ? אֵלֹא בְּשִׁבְלִיהָ נֹאמַר מִלֵּא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְעָלֶיהָ נֹאמַר עַל אֶבֶן אַחַת שְׂבָעָה עֵינַיִם, שֶׁהֵם שְׂבָעָה רוּעִים קְדוּשִׁים, וְהֵם שְׂבָעָה זְכָרִים וְשְׂבָע נְקֻבוֹת, וְכֻלָּם כְּלוּלִים בָּהּ, וְסוּד הַדָּבָר - שְׂבָעָה וְשְׂבָעָה מוֹצָקוֹת.

וְהָאֶבֶן הַזֶּה הִיא חֲמֵשׁ אֲבָנִים שֶׁשֵּׁם דָּוִד בְּקָלַע וְנַעֲשׂוּ כָּלן אַחַת. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וַיִּקַּח דָּוִד חֲמֵשׁ חֲלָקֵי אֲבָנִים מִן הַנֶּחֱל, וְהָן גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה, תִּפְאָרֶת, נִצָּח, הוֹד, שִׁבְתָּן שְׂבַח דָּוִד אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנֹאמַר לָךְ יְהו"ה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְגוֹמֵר, וְאֵלֹו חֲמֵשׁ חֲלָקֵי הָאֲבָנִים, נָטַל אוֹתָם מִן הַנֶּחֱל שֶׁהוּא יְסוּד ח"י הָעוֹלָמִים, וַיִּכְשֹׁשׁ אוֹתָם בְּקָלַע, שֶׁהִיא הַמְּלָכוֹת הַקְּדוּשָׁה, נַעֲשׂוּ בָּהּ אַחַת, וְהַטְּבִיעַ בְּמִצַּח הַפִּלְשֶׁתִי וְהִרְגָּה אוֹתוֹ.

וְהֵם חֲמֵשׁ הָאֲבָנִים שֶׁהֵם שִׁמָּע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וַיִּכְשֹׁשׁ אוֹתָם בְּקָלַע, שֶׁהִיא הַשִּׁפָּה שֶׁל הַפֶּה, צְרִיף לַעֲשׂוֹת אוֹתָם בָּה כֻּלָּם אַחַד, שֶׁבְּזִמָּן שִׁנְצַח הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת כָּל אֲמוֹת הָעוֹלָם, יִתְקַיֵּם בָּהֶם כִּי אִזְ אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שִׁפָּה בְּרוּרָה לְקִרְאָ כָּלָם בְּשֵׁם יְהו"ה לַעֲבֹדוֹ שְׂכָם אַחַד (צִפְנִיָּה ג ט), וְהָא שִׁפָּה וְדָאִי דָא שְׂכִינָה, דְּהִכִּי סְלִיקַת בְּחוּשְׁבֵּן שִׁפָּה, בְּגִין הִכִּי כָּל אוֹמִין דְּעָלְמָא עֲתִידִין לְאַשְׁתַּעֲבָדָא תַּחֲתֵיהּ, וְלֹא מְלָכָא לָהּ עָלֶיהָ בְּיוֹמִין דְּמִלְכָּא מְשִׁיחָא, לְקַיֵּים מַה דְּאִתְמַר בָּה (תְּהִלִּים קג ט) וּמְלָכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה.

וּבָאָה אֵיהּ מֵאֵן דְּנָטִיר הֵאֵי אֲמוֹנָה בְּלִפְיָהּ וּבְפּוֹמִיָּה דְּוִדָּאִי אֵיהּ אֲמוֹנָה דִּישְׂרָאֵל, בְּלָבוֹ וּבְפִי, שְׁוֹדָאִי הִיא אֲמוֹנָת יִשְׂרָאֵל, וְהִיא הַיְּחִוּד שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכֵּה מִיְּחָדִים יִשְׂרָאֵל

וְהֵאֵי אֵיהּ (דְּנִיָּאל ב לה) אֲבָנָא דִּי מַחַת לְצִלְמָא דְּהוֹת לְטוֹר רַב וּמִלֵּאֵת כָּל אֲרַעָא, מֵאִי וּמִלֵּאֵת כָּל אֲרַעָא, אֵלֹא בְּגִינָה אִתְמַר (יִשְׁעִיָּה ו ג) מִלֵּא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְעָלָה אִתְמַר (זְכַרְיָה ג ט) עַל אֶבֶן אַחַת שְׂבָעָה עֵינַיִם, דְּאִינֻן שְׂבָעָה רוּעִין קְדִישִׁין, וְאִינֻן שְׂבָע דְּכוּרִין וְשְׂבָע נְוִקְבִין, כְּלָהוּ כְּלִילָן בָּה וְרָזָא דְּמִלָּה שְׂבָעָה וְשְׂבָעָה מוֹצָקוֹת.

וְהֵאֵי אֶבֶן אֵיהּ חֲמֵשׁ אֲבָנִין דְּשׁוּי דָּוִד בְּקִירְטָא וְאִתְעַבְדוּ כְּלָהוּ חָד, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (שְׁמוּאֵל א ו יז) וַיִּקַּח דָּוִד חֲמֵשׁ חֲלָקֵי אֲבָנִים מִן הַנֶּחֱל, וְאִינֻן גְּדוּלָּה גְבוּרָה תִּפְאָרֶת נִצָּח הוֹד, דְּבַהוּן שְׂבַח דָּוִד לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא וְנֹאמַר (דְּח"א כט) לָךְ יְהו"ה הַגְּדוּלָּה וְהַגְּבוּרָה וְגוֹמֵר, וְאֵלִין חֲמֵשׁ חֲלָקֵי אֲבָנִים נָטִיל לוֹן מִן הַנֶּחֱל דְּאֵיהּ יְסוּד ח"י עָלְמִין, וְכַד שׁוּי לוֹן בְּקִירְטָא דְּאֵיהּ מְלָכוֹת קְדִישָׁא, אִתְעַבְדוּ בָּה חָד, וְטַבַּע בְּמִצַּחָא דְּפִלְשֶׁתָּא וְקָטִיל לִיהּ. וְאִינֻן חֲמֵשׁ אֲבָנִין דְּאִינֻן שִׁמָּע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וְכַד שׁוּי לוֹן בְּקִירְטָא דְּאֵיהּ שִׁפָּה דְּפּוֹמָא צְרִיף לְמַעַבְד לוֹן בָּה כְּלָהוּ אַחַד, דְּבִזְמָנָא דִּינְצַח בָּה קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא כָּל אוֹמִין דְּעָלְמָא יִתְקַיֵּים בַּהוּן כִּי אִזְ אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שִׁפָּה בְּרוּרָה לְקִרְאָ כָּלָם בְּשֵׁם יְהו"ה לַעֲבֹדוֹ שְׂכָם אַחַד (צִפְנִיָּה ג ט), וְהָא שִׁפָּה וְדָאִי דָא שְׂכִינָה, דְּהִכִּי סְלִיקַת בְּחוּשְׁבֵּן שִׁפָּה, בְּגִין הִכִּי כָּל אוֹמִין דְּעָלְמָא עֲתִידִין לְאַשְׁתַּעֲבָדָא תַּחֲתֵיהּ, וְלֹא מְלָכָא לָהּ עָלֶיהָ בְּיוֹמִין דְּמִלְכָּא מְשִׁיחָא, לְקַיֵּים מַה דְּאִתְמַר בָּה (תְּהִלִּים קג ט) וּמְלָכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. וּבָאָה אֵיהּ מֵאֵן דְּנָטִיר הֵאֵי אֲמוֹנָה בְּלִפְיָהּ וּבְפּוֹמִיָּה דְּוִדָּאִי אֵיהּ אֲמוֹנָה דִּישְׂרָאֵל, בְּלָבוֹ וּבְפִי, שְׁוֹדָאִי הִיא אֲמוֹנָת יִשְׂרָאֵל, וְהִיא הַיְּחִוּד שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכֵּה מִיְּחָדִים יִשְׂרָאֵל

את הקדוש ברוך הוא פּעמים בכל יום, ואשרי הוא מי שהוא באמנה אתו בגלות, שלא פוחד מעליונים ותחתונים, שבגללה נאמר לאדם וינחהו כגן עדן לעבדה ולשמרה, לעבדה במצוות עשה, ולשמרה במצוות לא תעשה, משום שהיא חמשים ושלשה סדרים של התורה, והיא העדן של התורה. מה זה התורה? העמוד האמצעי, היא הגן שלו, ועדן שלו.

רבי רבי, קום סובב את הקלע הזה, והקף וסובב אותו בשפה שלך, עם האבן הזו שפלולה (מכלל ומעט) מפל אבני הבנין של התורה, (והתפלג) היא אבן יקרה מכללת ומעטרת באות ברית, ובאות שבת, ובאות ימים טובים, ובאות תפלין, והחוט שלה ברוך באצבע, וזו פריכת הרצועה של תפלה של יד, שבה היו הראשונים פורכים את שמע עם ואהבת באהבה של אהבה, שהינו ואהבת את יהו"ה אלהיך, כדי שתהיה אהובה על בעלה, ולא מפסיקים, ואחר שבא יעקב, שהוא כולל שלשת האבות, התיר אותה הפריכה שלה, ואמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

משום שהיא רוצה להיות היא סגלת מלכים, באותו זמן נאמר שופ"ר הול"ך סגולת"א, ואזל"א לשרות כתר על ישראל, שהוא העמוד האמצעי, שהוא ספר תורה הכולל חמשה חמשי תורה, ונעשית כתר על ראשו בכל אות ואות שלו מאלו האותיות הידועות של ספר תורה, כמו זה: ש ע ט נ ז ג ג, כל התגים הם אחת ועשרים, כנגד עשרים

ואיהי יחודא דקודשא בריך הוא, ובה מיחדין ישראל לקודשא בריך הוא תרין זמנין בכל יומא, וזכאה איהו מאן דאיהי באמנה אתו בגלותא, דלא דחיל מעלאין ותתאין, דבגינה אתמר לאדם (בראשית ב טו) וינחהו כגן עדן לעבדה ולשמרה, לעבדה בפקודין דעשה, ולשמרה בפקודין דלא תעשה, בגין דאיהי ג"ן סדרים דאורייתא, ואיהי עדונא דאורייתא, מאי אורייתא עמודא דאמצעיתא, איהי גן דיליה, ועדן דיליה.

רבי רבי קום אסחר להאי קירטא, ואקף ואסחר לה בשפה דילך, בהאי אבנא דאיהי כלילא (נ"א מוכלל ומעוט) מפל אבנין דבניינא דאורייתא, (וצלותא) איהי אבן יקרה (דף טב ע"ב) מוכללת ומעוטרת באות ברית, ובאות דשבת, ובאות דימין טבין, ובאות תפלין, וחוט דילה פרוכה באצבעא, ודא פריכו דרצועה דתפלה דיד, דבה הו קדמאין פורכין את שמע עם ואהבת ברחימו דאהבה, דהיינו ואהבת את יהו"ה אלהיך, בגין דתהא רחימא לגבי בעלה, ולא מפסיקין, ולבתר דאתא יעקב דאיהו כליל תלת אבהן, התיר ההוא פריכו דילה, ואמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

בגין דאיהי בעי למיהוי איהי סגולת מלכים, בההוא זמנא אתמר שופ"ר הול"ך סגולת"א, ואזל"א לשריא פתרא על ישראל דאיהו עמודא דאמצעיתא, דאיהו ספר תורה כליל חמשה חומשי תורה, ואתעבידת תגא על רישיה, בכל את ואת דיליה, מאלין אתון ידיעאן דספר תורה, כגוונא דא ש ע ט נ ז ג, פלהו זיינין אינון חד ועשרין, לקבל חד ועשרין אזכרות דתפלין דרישא, ולקבליהו חד ועשרין אזכרות דתפלין

ואחת אֲזָכְרוֹת שֶׁל תַּפְלִין שֶׁל ראש, וּכְנָגֵד עֲשָׂרִים ואחת אֲזָכְרוֹת שֶׁל תַּפְלִין שֶׁל יָד, שֶׁכֵּן עוֹלוֹת אֲרָבָעִים וּשְׁתַּיִם, כְּנָגֵד הַשֵּׁם שֶׁל מ"ב, כֶּתֶר הִיא י' עַל ראש הַז', הַגּוֹף שֶׁל ו', וְסִפֵּר תוֹרָה הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, כּוֹלֵל שֵׁשׁ סְפִירוֹת מִחֶסֶד עַד יְסוֹד, מַלְכוּת י' זַעֲרָה, בְּזֶה נַעֲשִׂית שְׁבִיעִי יוֹם שַׁבָּת, וְהִיא אוֹת תַּפְלִין, אוֹת שַׁבָּת, אוֹת בְּרִית, וְהוּא כֶּתֶר כְּהֵנָּה וְכֶתֶר מַלְכוּת. מִצַּד הַיָּמִין שֶׁנִּתְּנָה תוֹרָה נִקְרָאת כֶּתֶר תוֹרָה, וְיָמִין הוּא הַכֹּהֵן, מִצְדּוֹ הוּא כֶּתֶר כְּהֵנָּה, וְהַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי הוּא מֶלֶךְ, וּמִצַּד הַגְּבוּרָה בֵּית דִּין הַגָּדוֹל, יוֹצֵאת מִשָּׁם אֵשׁ וְשׁוֹרֶפֶת אוֹתוֹ, וּכְשֶׁהִכָּהֵן יוֹצֵא בְּשִׁלּוֹם מִן הַהֵיכָל, בְּאוֹתוֹ זֶמֶן יִתְעוֹרְרוּ הַלְוִיִּם בְּנִגּוּן.

וְעוֹד, יֵשׁ תִּקּוּן חֲמִישִׁי בַּתַּפְּלָה, הַתַּפְּלָה הִיא כְּקֶרֶן, כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרוּהוּ הָרֵאשׁוֹנִים, תַּפְלוֹת כְּנָגֵד תְּמִידִים תִּקְנוֹם. בֹּא וּרְאֵה, הַקְּרָנוֹת הֵם מֵאֲרָבָעָה מִיָּנִים, שֶׁהֵם כְּנָגֵד אֲרִיָּה שׁוֹר נֶשֶׁר אָדָם, שֶׁהֵם מְצִירִים בִּפְסָא. יֵשׁ קֶרֶן שֶׁהָיוּ מְקִרִיבִים יִשְׂרָאֵל, וְהִכָּהֵן הָיָה מְקִרִיב אֶת הַקְּרָן שֶׁלָּהֶם. הַקְּרָן הָרֵאשׁוֹן - הַקְּרָן שֶׁהָיָה מְקִרִיב לְיָמִין, זֶה תַּפְלַת הַשְּׁחִירִית, וְאִם הָיוּ זֹכִים, הָיָה יוֹרֵד דִּיוֹקָן שֶׁל אֲרִיָּה וְהָיָה מְקַבֵּל אֶת הַקְּרָן, וְזֶה מִיכָאֵל שֶׁדִּרְגָתוֹ חֶסֶד, הוּא הָיָה מְקַבֵּל תַּפְלַת שְׁחִירִית, וְאִם לֹא זָכוּ, מֶה כְּתוּב בַּקְּרָן? לִפְלֹב תִּשְׁלִיכוֹן אוֹתוֹ, שְׁחוּשָׁב אוֹתוֹ כְּטֶרְפָּה, וּבִשְׁבִיל זֶה הָיָה יוֹרֵד דְּמוּת כָּלֵב לְקַבֵּל אוֹתוֹ דּוֹרוֹן וְהַקְּרָן, וְזֶהוּ הַכָּלֵב שֶׁאָמַר דָּוִד, עָלָיו הַשְּׁלֹם, הַצִּילָה מִחֶרֶב נֶפֶשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי, וְכָל מִלְּאֲכֵי חֲבֵלָה שֶׁהֵם כָּלִבִּים, וְאֹמְרִים הֵב הֵב, מִשּׁוֹם שֶׁהֵם מִצַּד

דִּיד, דְּסִלְקִין כָּלֵהוּ אֲרָבָעִין וּתְרִין, לְקַבֵּל שְׁמָא דְּמ"ב, תִּגָּא אִיהִי י' עַל רִישָׁא דְּז', גּוֹפָא דִּילִיָּה ו', וְסִפֵּר תוֹרָה עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא כָּלִיל שִׁית סְפִירָן מִחֶסֶד עַד יְסוֹד, מַלְכוּת י' זַעֲרָה, בְּזֶה אֲתַעֲבִידֵת שְׁבִיעִי יוֹם שַׁבָּת, וְאִיהִי אוֹת תַּפְלִין, אוֹת שַׁבָּת, אוֹת בְּרִית, וְאִיהִי כֶּתֶר כְּהֵנָּה וְכֶתֶר מַלְכוּת, מִסְטָרָא דִּימִינָא דְּאֲתִיִּיהִיבֵת אֲוִרִיָּיתָא אֲתַקְרִיאת כֶּתֶר תוֹרָה וְיָמִינָא אִיהִי כְּהֵנָּה, מִסְטָרִיהָ אִיהִי כֶּתֶר כְּהֵנָּה, וְעֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא אִיהִי מֶלֶךְ, וּמִסְטָרָא דְּגְבוּרָה בֵּית דִּין הַגָּדוֹל, נִפְיָק מִתַּמָּן אֶשָּׁא וְאוֹקִיד לִיָּה, וְכֵד כְּהֵנָּה נִפְיָק בְּשִׁלָּם מִהֵיכָלָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא יִתְעוֹרוּן לְוִיִּים בְּנִגּוּנָא (כֹּאן חֶסֶד וְהוּא בְּתַקּוּנִי זֶהר חֲדָשׁ).

וְעוֹד אֵית תִּקּוּנָא חֲמִשָּׁא בְּצִלּוֹתָא, צִלּוֹתָא אִיהִי כְּקֶרֶן, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ קְדָמָאִין תַּפְלוֹת כְּנָגֵד תְּמִידִין תִּקְנוֹם, תָּא חֲזִי קְרָנוֹן אִינוֹן מֵאֲרָבָע מִיָּנִין, דְּאִינוֹן לְקַבֵּל אֲרִיָּה שׁוֹר נֶשֶׁר אָדָם, דְּאִינוֹן מְצוּיָרִים בְּכֶרְסִיָּא, אֵית קְרָנָא דְּהוּוּ מְקִרִבִין יִשְׂרָאֵל, וְכְהֵנָּה הָיָה קִרִיב קְרָנָא דְּלֵהוּן.

קְרָנָא קְדָמָא, קְרָנָא דְּהוּוּ קִרִיב לְיָמִינָא, דָּא צִלּוֹתָא דְּשְׁחִירִית, וְאִם הָיוּ זְכִיִּין הָיָה נִחִית דִּיוֹקָנָא דְּאֲרִיָּה וְהָיָה מְקַבֵּל קְרָנָא, וְדָא מִיכָאֵל דְּדִרְגָּתָהּ חֶסֶד, אִיהִי הָיָה מְקַבֵּל צִלּוֹתָא דְּשְׁחִירִית, וְאִם לֹא זָכוּ מֶה כְּתוּב בַּקְּרָנָא (שְׁמוֹת כב ל) לִפְלֹב תִּשְׁלִיכוֹן אוֹתוֹ, דְּחָשִׁיב לִיָּה כְּטֶרְפָּה, וּבְגִין דָּא הָיָה נִחִית דִּיוֹקָנָא דְּכָלֵב לְקַבֵּל הֵהוּא דּוֹרוֹנָא, וְקְרָנָא, וְדָא אִיהִי כָּלֵב דְּאָמַר דָּוִד עָלָיו הַשְּׁלֹם (תהלים כב), הַצִּילָה מִחֶרֶב נֶפֶשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי, וְכָל מִלְּאֲכֵי חֲבֵלָה דְּאִינוֹן כָּלִבִּים צוֹעֲקִים צוֹעֲקִים בְּמִשְׁמַרְתָּ הַשְּׁנִיָּה שֶׁל הַלִּלָּה, הֵם צוֹנְחִים וְנוֹבְחִים וְאֹמְרִים הֵב הֵב, מִשּׁוֹם שֶׁהֵם מִצַּד

בַּמִּשְׁמֶרֶת תִּנְיִינָא דְלִילָא, אֵינוֹן צְוֹחִין וְנִבְחִין
וְאִמְרִין הֵב הֵב, בְּגִין דְּאֵינוֹן מִסְטָרָא דְגִיְהִנָּם
סַם הַמּוֹת, דְּאִתְּמַר בֵּיה (משלי ל טו) לַעֲלוֹקָה שְׂתִי
בְּנוֹת הֵב הֵב.

קִרְבְּנָא תִנְיִינָא לְקַבֵּל שׁו"ר, דְּאִתְּמַר
בֵּיה (ויקרא כב כז) שׁוֹר אוֹ כֶּשֶׁב אוֹ עִז
וְגוּמַר, וְלִקְבִלְיָה צְלוּתָא דְּמִנְחָה, דְּאִמְרַר דְּוֹד
עָלָה (תהלים קד יד) מִצְמִיחַ חֲצִיר לְבִהמָה וְעֵשֶׁב
לַעֲבוֹדַת הָאָדָם, מְאִי עֵשֶׁב, ע"ב ש', וְאֵינוֹן
ע"ב שְׁמֶהָן, דְּאֵינוֹן לְבוּשִׁין לַע"ב שְׁמֶהָן
עֲלָאִין, כְּגִוּוֹנָא דְעֵשֶׁב דְּאִיהוּ לְבוּשָׁא דְחֻטָּה,
וּבְגִין דָּא לְהוֹצִיא לָחֵם מִן הָאָרֶץ, וְהִינּוּ לָחֵם
אֲבִירִים אָכַל אִישׁ (שם עח כ), וְדָא נִהְמָא
דְּאוּרִייתָא.

וְלַעֲוֹלָם כָּל קִרְבְּנִין שְׁחִיטְתָן בַּצִּפּוֹן, בְּגִין
דְּמַצְפּוֹן תַּפְתַּח הָרָעָה (ירמיה א יד), (ס"א
וְדָא יֵצֵר הָרַע, וּבְגִין דְּלֹא יִהְיֶה צָרִיד מִנְשִׁמְתָּא דִילָךְ) (ס"א דְּלֹא
יִסְרִיד נִשְׁמֶתָא דִילָךְ הַאכִילְהוּ קִרְבְּנָא, לְקִיּוּמָא בֵּיה (משלי כה כא)
אִם רָעֵב שׁוֹנְאָךְ הַאכִילְהוּ לָחֵם, וְאִם צָמָא הִשְׁקֵהוּ מַיִם, וּלְבִתֵּר
דְּאִיהוּ נָטִיל דְּמָא דְקִרְבְּנָא, לֹא יִטּוֹל מִדִּילָךְ) דְּמִתְמָן הֵהוּא
דְּאוּשִׁיד דְּמָא, מְלַחֵךְ הֵהוּא דְּמָא דְּבַעֲרִין וּבְגִין
דָּא לֹא צָרִיד לְכַסָּאָה לָהּ מַנְיָה, לְקִיּוּמָא בֵּיה
אִם רָעֵב שׁוֹנְאָךְ הַאכִילְהוּ לָחֵם וְאִם צָמָא
הִשְׁקֵהוּ מַיִם וּלְבִתֵּר דְּאִיהוּ (דף סג ע"א) נָטִיל
דְּמָא, קִרְבִּין קִרְבְּנָא לַעֲיִלָּא, דְּאִתְּמַר בֵּיה (במדבר
כח ב) אֶת קִרְבְּנִי לַחֲמִי לְאִשִּׁי, וְלִקְבִלְיָה דְשׁוֹר
אִיהוּ חֲמוֹר נוֹעֵר, אִם זָכוּ הָא שׁו"ר מְקַבֵּל
קִרְבְּנָא, וְאִם לֹאוּ הָא חֲמוֹר נוֹעֵר, וּבְגִין דָּא
אִתְּמַר (דברים כב י) לֹא תַחְרוֹשׁ בְּשׁוֹר וּבַחֲמוֹר
יַחֲדוּ, יַחֲדוּ כָּלָמוֹר לֹא תִגְרוֹם דִּיאָכַל חֲמוֹר
קִרְבְּנָא דְשׁוֹר.

הַגִּיְהִנָּם, סַם הַמּוֹת, שְׁנֹאמַר בֵּיה
לַעֲלוֹקָה שְׂתִי בְּנוֹת הֵב הֵב.
הַקִּרְבֵּן הַשְּׁנִי - כְּנָגֵד שׁו"ר,
שְׁנֹאמַר בּו שׁוֹר אוֹ כֶּשֶׁב אוֹ עִז
וְגוּמַר, וּכְנָגֵדוּ תַפְלַת מִנְחָה,
שְׁאִמַר עָלֶיהָ דְּוֹד, מִצְמִיחַ חֲצִיר
לְבִהמָה וְעֵשֶׁב לַעֲבוֹדַת הָאָדָם.
מָה זֶה עֵשֶׁב? ע"ב ש', וְהֵם
שְׂבָעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת שֶׁהֵם
לְבוּשִׁים לְשְׂבָעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת
עֲלִיּוֹנִים, כְּמוֹ הָעֵשֶׁב שֶׁהוּא לְבוּשׁ
לַחֻטָּה, וּמִשּׁוֹם זֶה, לְהוֹצִיא לָחֵם
מִן הָאָרֶץ, וְהִינּוּ לָחֵם אֲבִירִים
אָכַל אִישׁ, וְזֶהוּ הַלָּחֵם שֶׁל
הַתּוֹרָה.

וְלַעֲוֹלָם כָּל הַקִּרְבְּנוֹת שְׁחִיטְתָן
בַּצִּפּוֹן, מִשּׁוֹם שְׁמַצְפּוֹן תַּפְתַּח
הָרָעָה, (וְזֶה יֵצֵר הָרַע, וּמִשּׁוֹם שְׁלֹא יִהְיֶה צָרִיד
מִנְשִׁמְתָּא) [שְׁלֹא יִסְרִיד אֶת נִשְׁמֶתָךְ, הַאכִילְהוּ קִרְבְּנָא,
לְקוֹם בּו אִם רָעֵב שׁוֹנְאָךְ הַאכִילְהוּ לָחֵם וְאִם צָמָא
הִשְׁקֵהוּ מַיִם, וְאַחֵר שְׁהוּא נָטִיל אֶת דָּם הַקִּרְבֵּן, לֹא
יִטּוֹל מִשְׁלָךְ] שְׁמִשְׁם, אוֹתוֹ שְׁשׁוּפָךְ
דָּם, מְלַחֵךְ אוֹתוֹ דָּם שֶׁל בִּהְמוֹת,
וּמִשּׁוֹם זֶה לֹא צָרִיד לְכַסּוֹת אוֹתוֹ
מִכְנֵס, לְקַנֵּם בּו אִם רָעֵב שׁוֹנְאָךְ
הַאכִילְהוּ לָחֵם וְאִם צָמָא הִשְׁקֵהוּ
מַיִם. וְאַחֵר שֶׁהוּא נָטִיל אֶת הַדָּם,
מְקַרִּיבִים אֶת הַקִּרְבֵּן לְמַעַלְהָ,
שְׁנֹאמַר בּו אֶת קִרְבְּנִי לַחֲמִי
לְאִשִּׁי, וּכְנָגֵד הַשׁוֹר הוּא חֲמוֹר
נוֹעֵר. אִם זָכוּ, הָרִי הַשׁו"ר מְקַבֵּל
אֶת הַקִּרְבֵּן, וְאִם לֹא, הָרִי חֲמוֹר
נוֹעֵר, וּמִשּׁוֹם זֶה נֹאמַר לֹא תַחְרוֹשׁ
בְּשׁוֹר וּבַחֲמוֹר יַחֲדוּ. יַחֲדוּ כָּלָמוֹר,
אֵל תִּגְרוֹם שִׁיאָכַל הַחֲמוֹר אֶת
קִרְבֵּן הַשׁוֹר.

הַקִּרְבֵּן הַשְּׁלִישִׁי - שֶׁל עֲרֻבִית,
קִרְבֵּן הָעוֹף, שְׁנֹאמַר בָּהֶם שְׂתִי
תּוֹרִים אוֹ שְׁנֵי כְּנֵי יוֹנָה וְגוּמַר,
שְׁאֵם זָכוּ, הַנֶּשֶׁ"ר שֶׁל יַעֲקֹב יוֹרֵד

קִרְבְּנָא תְּלִיתָאָה דְּעֲרֻבִית, קִרְבְּנָא דְּעוֹפִין, דְּאִתְּמַר בְּהוֹן (ויקרא ה ז) שְׂתִי
תּוֹרִים אוֹ שְׁנֵי כְּנֵי יוֹנָה וְגוּמַר, דְּאִי זָכוּ נִשְׁר"א דִּיעֲקֹב נַחֲת

לְקַבֵּל לֹוֹן, וְאִם לֹא נִשְׂרָא דְסִטְרָא דְמִסְאָבוּ
נִץ לְגַבֵּי יוֹנָה, וּכְפּוּם קִרְבְּנָא הִכִּי יִתְרַבֵּי אוּ
יִתְזַעַר.

קִרְבְּנָא רְבִיעָאָה אָדָם, הָאִי אִיהוּ דְמִקְבֵּל
קִרְבְּנָא דְאָדָם, דְּאִיהוּ מִחֻשְׁבָּה
דְּקָרִיב וּמִיַּחַד כִּלְא, וְעַלֵּיהּ אִתְמַר (שם א ב) אָדָם
כִּי יִקְרִיב מִפֶּם וְגוֹמֵר, הָאִי אִיהוּ דְמִקְרַב קִרְבֵּן
לִיהוּ"ה, וְדָא אוּרִייתָא, וּבִגִּין דָּא תְקִינּוּ
בְצִלוֹתָא לְמִשְׁמַע בְּה סִפֵּר תוֹרָה, לְמַהוּי בִּיה
קִרְבְּנָא שְׁלִים בְּאָדָם, דְּאִתְמַר בִּיה (שם יט יד) זֹאת
הַתּוֹרָה אָדָם, וּבִגִּין דָּא מְסִיר אֲזִנּוּ מִשְׁמוּעַ
תּוֹרָה גַּם תִּפְלְתוּ תוֹעֵבָה (משלי כח ט).

וְכֵל קִרְבְּנִין אֵלִין רְמִיזִין בְּגוּפָא דְבֵר נֶשׁ,
מוֹחָ"א וְלִיבָ"א וְרִיאָ"ה, אֵינּוּן אֲרִי"ה
שׁו"ר נֶשׁ"ר, קִטְרוּגָא דְלֵהוּן כִּלְב חֲמוּר נִץ,
טַחו"ל מֶר"ה וְכַב"ד, דְּאֵינּוּן מִשְׁחִי"ת א"ף
וְחֻמָּ"ה, מִחֻשְׁבָּה דָּא אָדָם, אִית מִחֻשְׁבָּה טְבָא
דְּחִינוּן טְבִין, וְאִית מִחֻשְׁבָּה בִישָׂא דְחִינוּן
בִישִׁין, וּמִחֻשְׁבָּה טְבָא אִיהוּ אָדָם טוֹב,
וּמִחֻשְׁבָּה בִישָׂא דָּא אָדָם רַע בְּלִיעֵל, אָדָם
לְהֵבֵל דְמָה.

לְקַבֵּל מוֹחָ"א אִיהוּ אֲרִי"ה דְנִחִית לְמִיכֵל
קִרְבְּנִין, וְעַלֵּיהּ אִתְמַר (יחזקאל א ו) וּפְנִי
אַרְיֵה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם, לִבָּ"א לְשִׁמְאֵלָא
וְעַלֵּיהּ אִתְמַר וּפְנִי שׁו"ר מִהִשְׁמָאל לְאַרְבַּעַתָּם,
רִיאָ"ה דָּא נֶשׁ"ר דְּאִית לָהּ גְדַפִּין דְּפִרַח בְּהוּן,
וְעַלֵּיהּ אִתְמַר וּפְנִי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּם, מִחֻשְׁבָּה
דְּאִיהוּ אָדָם רְכִיב עַל כְּלֵהוּן, וְאֵינּוּן מְרַכְבָּה
דִּילִיָּה, כְּסוּסוֹנוֹן לְבָנֵי נֶשָׂא.

חִיילִין דְּמוֹחָא גְרַמִּי"ן בְּקִרְבְּנָא, וְתִקְרְבוּ
עֲצָמוֹת עֲצָם אֶל עֲצָמוֹ (יחזקאל לו
א) חִיילִין דְּרִיאָה וְדִלְפָּא עֲרֻקִין, קְשִׁירוּ

לְקַבֵּל אוֹתָם, וְאִם לֹא, הַנֶּשֶׁר שֶׁל
צִד הַטְּמֵאָה נִץ לַיּוֹנָה, וּכְפִי
הַקִּרְבֵּן כִּף יִתְגַּדֵּל אוּ יִתְקַטֵּן.

הַקִּרְבֵּן הַרְבִּיעִי - אָדָם, זֶהוּ
שֶׁמִּקְבֵּל קִרְבֵּן שֶׁל אָדָם, שֶׁהוּא
מִחֻשְׁבָּה שֶׁמִּקְרִיב וּמִיַּחַד הַכֹּל,
וְעַלָּיו נֶאֱמַר אָדָם כִּי יִקְרִיב מִפֶּם
וְגוֹמֵר, זֶהוּ שֶׁמִּקְרִיב קִרְבֵּן
לִיהוּ"ה, וְזוֹ הַתּוֹרָה, וּמִשּׁוּם זֶה
תִּקְנוּ בַּתְּפִלָּה לְשִׁמְעַת סִפֵּר תּוֹרָה,
לִהְיוֹת בּוֹ קִרְבֵּן שְׁלֵם בְּאָדָם,
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם,
וּמִשּׁוּם זֶה, מְסִיר אֲזִנּוֹ מִשְׁמַע
תּוֹרָה גַּם תִּפְלְתוּ תוֹעֵבָה.

וְכֵל הַקִּרְבָּנוֹת הֵלְלוּ רְמִיזִים
בְּגוּפּוֹ שֶׁל הָאָדָם, מ"ח וְל"ב
וְרִאָ"ה, הֵם אֲרִי"ה שׁו"ר נֶשֶׁר,
הַיְרִיכִים שֶׁלֵּהֶם כִּלְב חֲמוּר נִץ,
טַחו"ל מֶר"ה וְכַב"ד, שֶׁהֵם
מִשְׁחִי"ת א"ף וְחֻמָּ"ה. מִחֻשְׁבָּה
זֶה אָדָם. יֵשׁ מִחֻשְׁבָּה טוֹבָה שֶׁל
חַיּוֹת טוֹבוֹת, וְיֵשׁ מִחֻשְׁבָּה רַעָה
שֶׁל חַיּוֹת רָעוֹת, וּמִחֻשְׁבָּה טוֹבָה
הִיא אָדָם טוֹב, וּמִחֻשְׁבָּה רַעָה זֶה
אָדָם רַע, בְּלִיעֵל, אָדָם לְהֵבֵל
דְּמָה.

בְּגוּד הַמ"ח הוּא הָאֲרִי"ה שְׁיֹוֹר
לְאֵכֶל קִרְבָּנוֹת, וְעַלָּיו נֶאֱמַר וּפְנִי
אַרְיֵה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם. הַל"ב
לְשִׁמְאֵל, וְעַלָּיו נֶאֱמַר וּפְנִי שׁו"ר
מִהִשְׁמָאל לְאַרְבַּעַתָּם. רִאָ"ה זֶה
נֶשֶׁר, שֶׁיֵּשׁ לָהּ כְּנָפִים שְׁפוֹרְחֹת
בְּהֵן, וְעַלֵּיהּ נֶאֱמַר וּפְנִי נֶשֶׁר
לְאַרְבַּעַתָּם. הַמִּחֻשְׁבָּה שֶׁהוּא אָדָם
רוֹכֵב עַל כֶּלֶם, וְהֵם הַמְרַכְבָּה
שֶׁלּוֹ, כְּסוּסִים לְבָנֵי הָאָדָם.

חִיּוֹת הַמַּח - עֲצָמוֹת בְּקִרְבֵּן,
וְתִקְרְבוּ עֲצָמוֹת עֲצָם אֶל עֲצָמוֹ.
חִיּוֹת הָרִאָה וְהַלֵּב - עוֹרְקִים,
קֶשֶׁר וְחִבּוּר, וְהַתְנוּעָה שֶׁלֵּהֶם
הַרוּחַ שֶׁל כְּנָפֵי רִאָה, וְהוּא רוּחַ
אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם,

וְחִבּוּרָא, וְהַתְנוּעָה דְלֵהוּן רוּחָא דְכְּנָפֵי רִיאָה, וְאִיהוּ רוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת

(שהוא המלח), משום שראָה (שהוא) כלולה משניהם, כמו שעוף ממים וארץ, והם כלולים משניהם.

על המלח שורה ברכה, על הלב שורה קדשה, על הראה שורה היחוד, והמחשבה כלולה מכלם, והם: 'ברכך יהוה', 'אֵר יהוה', 'ישא יהוה'. יברכך במח, יאר בלב, שם אור העינים, כמו שבארוה הלב רואה, ישא בראה, שהוא שלום, זהו שכתוב וישם לך שלום.

והם שמיע"ה רא"ה רא"ה רי"ח. שמיע"ה במוח, והוא בהפוך חו"ם, ששורה בלחות וקרירות של המלח לחמם אותו, מצד הגבורה, והוא אריה מצד הגוף, שור מצד הנפש, שהם אש ומים, אש שכלית מים יסודית, רא"ה בל"ב, שהוא אש, רא"ה ארי"ה, מים שכלית לקרר אש יסודי של הלב, שלא ישרף את כל הגוף.

רי"ח בראה, שיוצא לחטם, עליו נאמר ויפח באפיו נשמת חיים, וראה היא מצד המלח קרירה, ומצד הלב יבשה, והוא חציו מים יסודית וחציו יבשה יסודית, בגלל זה שורה עליה רוח שכלית, שהוא חם ולח. חם לחמם את הקרירות, לח להרטיב את היבש, זה שכלי וזה יסודי.

דבור זה אדם, שכלול מכלם, מי מוציא אותו? מחשבה, ומשום אלו השכליים היו יורדים בקרבן להקריב קרבן ולתת הכל, ואלה הם בתחית המתים, שבהם יהיה הקדוש ברוך הוא מקרב עצם אל עצמו, וגידים ועורקים, כלם לחבר זה עם זה, ויקבלו אלו באלו,

על פני המים (בראשית א ב) (נ"א דאיהו מוחא), בגין דריאה (נ"א דרישא) כלילא מתרוייהו, כגוונא דעופא ממיא וארעא, ואינון כלילן מתרוייהו. על מוחא שריא ברכה, על לבא שריא קדושה, על ריאה שריא יחוד, מחשבה כלילא מפלהו, ואינון יברכך יהו"ה יאר יהו"ה ישא יהו"ה (במדבר כד ו), יברכך במוחא, יאר בלבא דתמן נהורא דעיינין, כמה דאוקמוה הלב רואה, ישא בריאה דאיהו שלום, הדא הוא דכתיב וישם לך שלום.

ואינון שמיע"ה רא"ה רי"ח"א, שמיע"ה במוח, ואיהו בהפוכא חו"ם, דשריא בלחותא וקרירותא דמוחא לחממא ליה, מסטרא דגבורה, ואיהו אריה מסטרא דגופא, שור מסטרא דנפשא, דאינון אש ומים, אש שכלית מים יסודית, רא"ה בלב"א, דאיהו אש, רא"ה ארי"ה, מים שכלית לקררא אש יסודי דלבא, דלא יוקיד כל גופא.

ריחא בריאה דנפיק לחוטמא, עליה אתמר (בראשית ב ז) ויפח באפיו נשמת חיים, וריאה איהי מסטרא דמוחא קרירא, ומסטרא דלבא יבישה, ואיהו חציו מים יסודית, וחציו יבשה יסודית, בגין דא שריא עליה רוחא שכלית, דאיהו חם ולח, חם לחממא קרירותא, לח לרטבא יבשותא, דא שכלי ודא יסודי.

דבור דא אדם, דכליל מפלהו, ומאן אפיק ליה מחשבה, ובגין אלין שכליים הוו נחתין בקרבנא לקרבא קרבנא וליחידא כלא, ואלין אינון בתחית המתים, דבהון יהא קודשא בריך הוא מקרב עצם אל עצמו, וגידין וערקין פלהון לחברא דא בדא, ויקבלון אלין באלין,

וּמִשְׁלָבִים אֵלֹו בָּאֵלֹו, זֶהוּ שְׁכָתוֹב
מִקְבִּילַת הַלְלָאת וְגוֹמֵר. בָּאוֹתוֹ
זְמַן תִּהְיֶה שְׁמֻחָה וְנִגּוֹן בְּקֻרֹב
שִׁלְהֶם.

תקון עשרים ושנים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, בְּרֵאשִׁית
אֶחָד הוּא שְׁלֹא הִתְגַּלָּה, וּבְרָא
שְׁנַיִם, שְׁנַיִם הֵם, וְהֵם ב', וְהֵם
שְׁנֵי עוֹלָמוֹת נִסְתָּרִים, וּבִמְהָ בְּרָא
אוֹתָם? בְּנֻקְדָּה נִסְתָּרַת אַחַת
שְׁנֻקְרָאת רֵאשִׁית, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר
כָּל־מִשְׁכָּה עֲשִׂיתָ, וְשְׁנֵי
עוֹלָמוֹת נִסְתָּרִים לֹא הָיוּ מִתְגַּלִּים,
עַד שֶׁעָשָׂה לָהֶם שְׁנֵי לְבוּשִׁים,
וּמָה? אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ.
אֵת הַשָּׁמַיִם, לְבוּשׁ לְעוֹלָם
הָעֲלִיּוֹן, שְׁנֻבְרָא בְּנֻקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה,
וְאֵת הָאָרֶץ, לְבוּשׁ לְעוֹלָם
הַתַּחְתּוֹן, שְׁנֻבְרָא בְּאֱלֹהִים,
שְׁהִיא הֵאֵם הָעֲלִיּוֹנָה.

ו' נִקְרָא רֵאשִׁית, וְהִיא אָב לְכָל,
ה' אֱלֹהִים, וְהִיא אִם שֶׁל הַכָּל,
אִם כָּל חַי, וְהַחֲכָמָה, שְׁהִיא אָב,
לֹא נִודַעַת אֶלָּא בְּבִינָה שְׁהִיא
אֱלֹהִים, וְשֵׁם י"ה אָבָא וְאָמָא
כְּאַחַד, שְׁנֵי עוֹלָמוֹת נִסְתָּרִים, ו'ה
הֵם שְׁנֵי בָנִים, וְהֵם הָעוֹלָם הַזֶּה
וְהָעוֹלָם הַבָּא. ו' הָעוֹלָם הַבָּא,
שְׁהוּא עוֹלָם אֶרֶץ, ה' הָעוֹלָם הַזֶּה,
שְׁאִינוֹ אֶרֶץ.

ב' שְׁנֵי הִיכָלוֹת לְשִׁתֵּי אוֹתִיּוֹת
שֶׁהֵן י"ה, וְעָלִיו נֶאֱמַר אֱלֹהִים
הַבֵּין דְּרָפָה וְהוּא יָדַע אֵת מְקוֹמָה.
וּמִי הֵם ב' הִיכָלוֹת הַלָּלוּ? אֶלָּא
אֶחָד הוּא אֱהִיָּה, וְהַשְּׁנִי אֲדֹנִי,
וְשְׁנֵיהֶם הֵם פְּנוּיִים לְשִׁתֵּי אוֹתִיּוֹת
י"ה, אָב וְאִם, וְכָךְ עוֹלָה חֻשְׁבוֹן
אֱהִיָּה אֲדֹנִי (וְחֻשְׁבוֹן אֱלֹהִים)
לְחֻשְׁבוֹן פְּנוּי, וְכֵן גְּנוּזִים הָאָב
וְהָאִם, וְזֶהוּ הַנִּסְתָּרֹת לִיהו"ה
אֱלֹהֵינוּ, י"ה, וְאֵלֹו הֵם סִתְרִים

וּמִשְׁלָבִין אֵלִין בְּאֵלִין, הָדָא הוּא דְכָתִיב (שמות
לוה) מִקְבִּילַת הַלְלָאת וְגוֹמֵר, בְּהָהוּא זְמַנָּא יְהִיא
חֻדְוָה וְנִגּוּנָא, בְּקָרִיבוּ דְלֵהוּן.

תקונא עשרין ותריין

(דף טג ע"ב)

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, בְּרֵאשִׁית חַד אִיהוּ
דְלֹא אֲתַגְלִיָּא, וּבְרָא תְרִין, תְרִין
אֵינוֹן, וְאֵינוֹן ב', וְאֵינוֹן תְרִין עֲלָמִין סְתִימִין,
וּבִמְהָ בְרָא לוֹן בְּנֻקְדָּא חַדָּא סְתִימָא, רֵאשִׁית
אֲתַקְרִי, וְעָלֶיהָ אֲתַמֵּר (תהלים קד כד) כָּל־מִשְׁכָּה
עֲשִׂיתָ, וְתְרִין עֲלָמִין סְתִימִין לֹא הָיוּ אֲתַגְלִיִּין,
עַד דְּעָבִיד לוֹן תְרִין לְבוּשִׁין, וּמָאִי נִינְהוּ אֵת
הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, אֵת הַשָּׁמַיִם לְבוּשָׁא
לְעֲלָמָא עֲלָאָה דְאֲתַבְרִי בְּנֻקְדָּה עֲלָאָה, וְאֵת
הָאָרֶץ לְבוּשָׁא לְעֲלָמָא תַתָּאָה דְאֲתַבְרִי
בְּאֱלֹהִים דְאִיהִי אִימָא עֲלָאָה.

ו' רֵאשִׁית אֲתַקְרִי וְאִיהוּ אָבָא דְכָלָא, ה'
אֱלֹהִים וְאִיהִי אָמָא דְכָלָא אִם כָּל חַי,
וְחֲכָמָה דְאִיהוּ אָבָא לֹא אֲשַׁתְּמוּדַע אֶלָּא בְּבִינָה
דְאִיהִי אֱלֹהִים, וְתַמָּן י"ה אָבָא וְאִימָא כְּחַדָּא,
תְרִין עֲלָמִין סְתִימִין, ו"ה אֵינוֹן תְרִין בְּנִין,
וְאֵינוֹן עֲלָמָא דִין וְעֲלָמָא דְאֲתִי, ו' עֲלָמָא דְאֲתִי
דְאִיהוּ עֲלָמָא אֲרִיכָא, ה' עֲלָמָא דִין דְלֹאוּ אִיהוּ
אֲרִיךְ.

ב' תְרִין הִיכָלִין לְתְרִין אַתְוֹן דְאֵינוֹן י"ה,
וְעָלֶיהָ אֲתַמֵּר (איוב כח יג) אֱלֹהִים הַבֵּין
דְרָפָה וְהוּא יָדַע אֵת מְקוֹמָה, וּמָאִי נִינְהוּ ב'
הִיכָלִין אֵלִין, אֶלָּא חַד אִיהוּ אֱהִיָּה, וְתַנְיִינָא
אֲדֹנִי, וְתַרְוִיָּהוּ אֵינוֹן פְּנוּיִין לְתְרִין אַתְוֹן
י"ה אָבָא וְאִימָא, וְהַכִּי סָלִיק חוּשְׁבֵּן אֱהִיָּה
אֲדֹנִי (ס"א וְחֻשְׁבֵּן אֱלֹהִים) לְחוּשְׁבֵּן פְּנוּי, וְכֵן

גְּנִיזִין אָבָא וְאִימָא, וְדָא אִיהוּ הַנִּסְתָּרֹת לִיהו"ה אֱלֹהֵינוּ (דברים כט כח) י"ה,

וגנזים, והם סתרי תורה ממש, ומשום שהם סתרים, צריך שלא לגלותם, וזהו סוד העריות, שנאמר בהם ערות אביך וערות אמה לא תגלה, לא תגלה ודאי מהפסוי שלהם.

כך זקן, פתח ואמר: רבי רבי, רד לכאן, שאתה המנורה הקדושה, שהרי השכינה הקדושה ממתינה לך ולחברך, בשבועה עליכם, אל תתעכבו שם לרדת לכאן אתם, וכך אמרתי לכל אותם ראשי הישיבה העליונה והתחתונה, שפלים יהיו יורדים עמכם, וכן אני השבעתי לאותם מלאכים וחילות קדושים שממנים לשמר אתכם, ולא לכבודי עשיתי ולא לכבוד אבי ואמי, אלא לכבוד השכינה.

מיד קול התעורר בענפי האילנות של גן העדן, עליונים ירדו, (ומלאכים) (תחתונים) התכנסו לרדת עם ראשי הישיבה העליונה והתחתונה הללו, שהרי רשות נתנה לכם מלמעלה. מיד כלם התפשטו מדיוקניהם, והתלבשו באוירים של העולם הזה, שהוא כנוי וסתירה לאותיות הקדושות. בין כך הרי אליהו הקדים לתקן להם את מושבם, פתח ואמר: רבי רבי, מנורה הקדושה, שפיך מדבר גדולות בתורה, ממנו מודעזעים עליונים ותחתונים, ובפיך נאמר והר סיני עשן פלו וכו', משום שהאות י' שורה במחך, ה' בלבך, שהיא בינה, ובה הלב מבין, ו' בפיך, וממנו וכל העם ראים את הקולות, שהוא באותם הבלים שיוצאים מפיך, שעליהם נאמר קול יהו"ה חוצב להבות אש.

קול יהו"ה חוצב להבות אש.

ודא אינון סתירין וגניזין, ואינון סתרי דאורייתא ממש, ובגין דאינון סתירין, צריך דלא לגלגא לון, ודא איהו רזא דעריין, דאתמר בהון (ויקרא יח ז) ערות אביך וערות אמה לא תגלה, לא תגלה ודאי מן פסויא דלהון.

כך סבא פתח ואמר, רבי רבי נחית הכא, דאת בוצינא קדישא, דהא שכינתא קדישא קא נטירת לך ולחברך, באומא עליוכו לא תתעכבון התם לנחתא הכא אתון, והכי אומינא לכל אינון מארי מתיבתא עלאה ותתאה, דיהון פלהון נחתין עמכון, וכן אנא אומינא לאינון מלאכין וחיילין קדישין די ממנן לנטרא לכו, ולא ליקרא דידי עבידנא ולא ליקרא דאבא ואמא, אלא ליקרא דשכינתא.

מיד קלא אתער בענפי אלנין דגנתא דעדן, עלאין נחתו, (מלאכין) (ג"א תפאין) אתפנשו לנחתא, באלין מארי מתיבתא עלאה ותתאה, דהא רשותא אתייהיב לכו מלעילא, מיד פלהו אתפשטו מדיוקניהון, ואתלבשו באוירין דהאי עלמא דאיהו פנוי וסתירה לאתוון קדישין.

אדרבי הא אליהו קא אקדים לתקנא לון מותביהו, פתח ואמר רבי רבי בוצינא קדישא, דפומא דילך איהו ממלל רברבן באורייתא, מגיה מודעזעין עלאין ותתאין, ופומא דילך אתמר בה (שמות יט יח) והר סיני עשן פלו וכו', בגין דאת י' שריא במוחא דילך, ה' בלבך דאיהי בינה, ובה לב מבין, ו' בפומא דילך, ומגיה וכל העם רואים את הקולות (שם כ יח), דאיהו באינון הבלים דנפקין מפומך, דעליהו אתמר (תהלים כט ז) קול

שש טבעות הן בקנה, שבהן
עולה ו', והן ו' דרגות לפסא, ה'
בלב היא הב"ל, ה' ל"ב, שודאי
ה' היא בלב, ו' (הקול), בקול
שיוצא ממנו, והוה הקול שיוצא
מהבל.

ושני בתים יש בלב, אחד מוציא
הבל, ואחד מוציא הבל, והם ה'
עליונה וה' תחתונה, בשני בתי
הלב, שהם כנגד בית ראשון
ושני, ו' הקול שיוצא משניהם,
י' הדבור ששורה בפה, ועליו
נאמר בדבר יהו"ה שמים נעשו,
והוא דבור אחד שכולל עשר
אמירות, וסוד הדבר - אחת דבר
אלהים שמים זו שמעתי,
להראות בה שעשרת הדברות
נאמרו בדבור אחד, שמים זו, אלו
אנכי ולא יהיה לך, והוא אחד,
אחד ביניהם, והוה שאמרנו
שבשניהם תלויות מצוות עשה
ולא תעשה, והקדוש ברוך הוא
משניהם דבר לתת כבוד לתורה,
שחרי הוא בדבור אחד אמר הפל,
ולמה אמר שמים זו שמעתי? ז"ו
אח"ד בחדשיו, ששתי תורות
היו, והקדוש ברוך הוא אחד
ביניהם ושמו אחד, ומשני
דבורים יצא הקול ונחלק
לשבעים קולות, כנגד שבעים
פנים, והרג בהם שבעים אמות
על שלא קבלו את התורה, ובשני
דבורים הרג שתי אמות, שהן
עשו וישמעאל, שלא רצו לקבל
את התורה.

שחרי הקדוש ברוך הוא הוא
אחד, והוא לא היה מדבר באלו
הקולות והדבורים של אנכי, אלא
להראות ששמו וכבודו היו
בתורה, ומשום זה הקדוש ברוך
הוא דבר ממנה (בדין), כדי
שידעו כל אמות העולם
מאותם שמשדלים בה, ומשום
זה אמר הקדוש ברוך הוא למשה

שית עזקאן אינון בקנה, דבהון סליק ו',
ואינון ו' דרגין לכרסיא, ה' בלבא איהי
הב"ל ה' ל"ב, דודאי איהי ה' בלבא, ו'
בקול דנפיק מניה, והאי איהו קול דנפק
מהבל.

ותרין בתין אית בלבא, חד אפיק הבל, וחד
אפיק הבל ואינון ה' עלאה ה' תתאה,
בתרי בתי לבא, דאנון לקבל בית ראשון ושני,
ו' קול דנפיק מתרוייהו, י' דבור דשריא
בפומא, ועליה אתמר (תהלים לג ו) בדבר יהו"ה
שמים נעשו, ואיהו דבור חד דכליל עשר
אמירן, ורזא דמלה אחת דבר אלהים שמים
זו שמעתי (שם סב יב), לאחזאה בה דעשר דברן
בדבור חד אתאמרו, שמים זו אלין אנכי ולא
יהיה לך, ואיהו אחד חד בינייהו, ודא איהו
דאמרן דבתרוייהו (דף טו ע"א) תליין פקודין
דעשה ולא תעשה, וקודשא בריך הוא
מתרוייהו מליל למיהב יקרא לאורייתא, דהא
איהו בדבורא חד אמר כלא, ולמה אמר שמים
זו שמעתי, ז"ו אח"ד, הוי בחושבן, דתרי
תורות הוו, וקודשא בריך הוא חד בינייהו
ושמיה חד, ומתריין דבורין נפק קלא ואתפלג
לשבעין קלין, לקבל שבעין אנפין, וקטל בהון
שבעין אומין על דלא קבילו אורייתא, ובתריין
דבורין קטיל לתריין אומין, דאינון עשו
וישמעאל דלא בעו לקבלא אורייתא.

דהא קודשא בריך הוא חד איהו, ואיהו לא
הוה ממלל באלין קלין ודבורין דאנכי,
אלא לאחזאה דשמיה ויקריה הוה באורייתא,
ובגין דא קודשא בריך הוא מליל מינה (נ"א
בדינא), בגין דיתועזעון כל אומין דעלמא
מאלין דמשדלין בה, ובגין דא אמר קודשא
ברוך הוא למשה (שמות ג טו) זה שמי לעלם וזה

זְכָרִי לְדוֹר דּוֹר, שְׁמִי עִם י"ה שֶׁס"ה פְּקוּדִין
דְּלֹא תַעֲשֶׂה, זְכָרִי עִם ו"ה רַמ"ח פְּקוּדִין
דַּעֲשֶׂה, לְאַחֲזָא דְאוּרִייתָא בְּשֵׁמָא דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אֲתַבְּרִיאת, וְעַל שְׁמִיה אֲתַקְרִיאת,
הָדָא הוּא דְכָתִיב (ישעיהו מג ז) כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי
וְכו', וְכֵּה שְׂרִיָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמִינָה
מְלִיל בְּסִינִי.

וְיֵשׁ תּוֹרָה עֲלִיּוֹנָה שְׁלֹא נִקְרֵאת
בִּה בְּרִיָּאָה אֱלָא הָאֲצִילוֹת שְׁלוֹ,
וְהִיא וְהוּא - הַכֹּל אֶחָד, וְכָל אָדָם
שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, שְׁמוֹ שֶׁל
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֵׁם, כָּל שֶׁפֶן
וְכָל שֶׁפֶן בְּמִנּוּחָה הַקְדוּשָׁה,
וְהַמִּנּוּחָה הַקְדוּשָׁה וְדַאי פִּיךָ הוּא
סִינִי, שְׁבַעַת הַהֲבִלִים שְׂיוּצָאִים
מִפִּיךָ, הַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם,
שְׁהִיא בַת שְׁבַע, שֶׁהֵם שְׁבַעַת
שְׁמוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ, שֶׁהוּא
הַשֵּׁם שֶׁל אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם
אוֹתִיּוֹת.

וּמִמֶּנּוּ עוֹלָה קוֹל שֶׁהוּא הַעֲמוּד
הָאֲמָצְעִי, וּמִתַּעֲלָה לְשַׁבְעִים
קוֹלוֹת, שֶׁהִיא וְדַאי עוֹלָה בּוֹ
לְשַׁבַּע, שֶׁהִיא ה' הַעֲלִיּוֹנָה, אֲוִיר
זָךְ, אֲוִיר שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא
מַחְפִּים, מִצַּד שֶׁל הַחֲכָמָה שֶׁהִיא
י', וְכֵּה עוֹלָה ו' לְעֶשֶׂר ו' פְּעָמִים,
וְכֵּה הַיִּינָן הֵם, ה' הֶבֶל מִבְּפָנִים,
ה' הֶבֶל מִבַּחוּץ, וּשְׁנֵיהֶם הֵם בָּלָב
וּבִפֶּה, הֵם עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת שֶׁל
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבִהֶם הֶלֶב
וְהַפֶּה שְׁוִים, וּמִי שֶׁמִּתַּעֲסֵק
בַּתּוֹרָה, אִזְ צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה הִפֶּה
וְהֶלֶב שְׁוִים, וְלֹא לַחֲנֹם פְּרֻשְׁוֹ
בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, כָּל מִי שֶׁאֵין תּוֹכוֹ
כְּבָרוֹ אֵל יִפְגֹּס לְבַיִת הַמְּדֻרָשׁ.

שְׁנֵי הַיִּינָן וְדַאי הֵם שְׁנֵי דְבוּרִים,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם שְׁתֵּים זֹו שְׁמַעְתִּי,
ו' הַקּוֹל שִׁיוּצָא מִמֶּה, וְעָלִיו נֶאֱמַר
קוֹל דְּבָרִים אֲתָם שְׁמַעִים, וְהַקּוֹל
הַזֶּה יוּצָא מִשְׁנֵי דְבוּרִים שֶׁהוּא
ה"ה, שְׁכוּלָלִים עֲשֶׂרֶה דְבָרוֹת, ה'

זְכָרִי לְדוֹר דּוֹר, שְׁמִי עִם י"ה שֶׁס"ה פְּקוּדִין
דְּלֹא תַעֲשֶׂה, זְכָרִי עִם ו"ה רַמ"ח פְּקוּדִין
דַּעֲשֶׂה, לְאַחֲזָא דְאוּרִייתָא בְּשֵׁמָא דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אֲתַבְּרִיאת, וְעַל שְׁמִיה אֲתַקְרִיאת,
הָדָא הוּא דְכָתִיב (ישעיהו מג ז) כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי
וְכו', וְכֵּה שְׂרִיָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמִינָה
מְלִיל בְּסִינִי.

וְאִיתְּ אוּרִייתָא עֲלִיָּאָה דְלֹא אֲתַקְרִי בִּה בְּרִיָּאָה
אֱלָא אֲצִילוֹתָא דִּילִיָּה, וְהִיא וְהוּא כְּלֹא
חַד, וְכָל בַּר נִשׁ דַּאֲשַׁתְּדֵּל בְּאוּרִייתָא שְׁמִיה
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תַמָּן, כָּל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן
בְּבוּצִינָא קְדִישָׁא, וּבוּצִינָא קְדִישָׁא וְדַאי פִּימָךְ
אִיהִי סִינִי, שְׁבַע הַבָּלִים דְּנִפְקִין מִפּוּמָךְ
שְׁכִינְתָּא שְׂרִיָּא עֲלִיָּהּ, דְּאִיהִי בַת שְׁבַע,
דְּאִינוּן שְׁבַע שְׁמָהֶן דְּשֵׁמָא מְפָרֵשׁ, דְּאִיהוּ שְׁמָא
דְּאַרְבָּעִין וְתַרְיִין אֲתוּן.

וּבְמִנָּה סָלִיק קוֹל דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא,
וְאַסְתַּלַּק לְשַׁבְעִין קָלִין, דְּאִיהִי וְדַאי
בִּיה סָלְקָא לְשַׁבַּע, דְּאִיהִי ה' עֲלִיָּאָה, אֲוִירָא
דְּכִיָּא, אֲוִירָא דְאַרְץ יִשְׂרָאֵל דְּאִיהִי מַחְפִּים,
מַסְטָרָא דְחֲכָמָה דְּאִיהִי י', וְכֵּה סָלִיק ו' לְעֶשֶׂר
ו' זְמַנִּין, וְכֵּה הַיִּינָן אִינוּן ה' הֶבֶל מְלָגָא ה'
הֶבֶל מְלָבָר, וְתַרְוִיָּהּ אִינוּן בָּלָבָא וּבְפּוּמָא,
אִינוּן עֶשֶׂר דְּבָרֵן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבִהוּן
אִינוּן לָבָא וּפּוּמָא שְׁוִין, וּמָאן דַּאֲתַעֲסֵק
בְּאוּרִייתָא כְּדִין צָרִיךְ דִּיהֵא פּוּמָא וּלָבָא שְׁוִין,
וְלֹא לְמַגְנָא אוּקְמוּהוּ מְאִירִי מִתְּנִיתִין, כָּל מִי
שֶׁאֵין תּוֹכוֹ כְּבָרוֹ אֵל יִפְגֹּס לְבַיִת הַמְּדֻרָשׁ.

תַּרְיִין הַיִּינָן וְדַאי אִינוּן תַּרְיִין דְּבוּרִין, דַּאֲתַמַּר
בִּהוּן (תהלים סב יב) שְׁתֵּים זֹו שְׁמַעְתִּי, ו'
קָלָא דְנִפְיָק מְנִיָּהּ, וְעֲלִיָּה אֲתַמַּר (דברים ד
יב) קוֹל דְּבָרִים אֲתָם שְׁמַעִים, וְהִיא קוֹל נְפִיק
מִתַּרְיִין דְּבוּרִין דְּאִיהוּ ה"ה, דְּכִלְיָן עֶשֶׂר דְּבָרֵן,

בלוח אחד, והיו מסדרים אליהם, ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל, הרי חמשה בלוח הראשון. בלוח השני היו מסדרים אליהם חמשה תקונים אחרים, שהם טפכם נשיכם וגרף מחטב עציו עד שאב מימיו, אלה הם ה', הרי שני דבורים שכלולים בהם עשרה, והקול שהיה יוצא מהם היה כולל אותם, וזה ו', כולל ו' פעמים, שכתוב טוב בששת ימי בראשית, והיא היתה עולה מהם באות י', ו' פעמים י' הם ששים, נמצא שהיא י' אמירות, (שלא היה עולה לע"ב שמות).

ה' שני דבורים, ובהם עשרה - הרי שנים עשר. ו' עולה באות י', ו' פעמים י' שהם ששים - הרי שבעים ושנים. ואם תאמר שבתורה דבר ולא יותר, לא נמצא מקום למעלה ולמטה שלא דבר ממנו, אפלו במלאכים, שלא נמצא שאלו"ה אחר יש בעולם, ודבר בפסא, וזהו שכתוב אנכי, וכך עולה אנכי"י לחשבון פס"א, ואחר דבר במלאכים. וזהו שכתוב וכל העם ראים את הקולת, שעליהם נאמר כי עוף השמים יוליך את הקול כו'.

משום שפשהקדוש ברוך הוא רצה לדבר במלאכים, ירד שמו עליהם, כמו זה: יהו"ה, י' בחיה אחת שהיא ארי"ה, וכו' נאמר אריה שאג מי לא יירא, ובאיה מקום? י' בראש, ה' על כנפיו, ו' בפיו, וזה בנבו, ובגללה נאמר הוי זנב לאריות וכו', וזהו ופני אריה אל הימין לארבעתם, ואחר כך היה יורד בחיה ששמה שור, כמו זה: הוה"י, ה' בראשו, ו' בפיו, ה' בכנפיו, י' בנבו, וזהו ופני שור מהשמאל, ואחר כך היה יורד על חיה ששמה נשר,

ה' בלוחא חדא, והיו מסדרין לגבייהו (דברים כט ט) ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל, הא חמש בלוחא קדמאה, בלוחא תניינא הו' מסדרין לגבייהו חמש תקונין אחרנין, דאינון טפכם נשיכם וגרף מחטב עציו עד שאב מימיו, דא אינון ה', הא תרין דבורין דכלילין בהון עשר, וקלא דהוה נפיק מנייהו הוה כליל לון ודא ו', כליל ו' זמנין דכתיב טוב בששת ימי בראשית, (כאן חסר) ואיהי הוה סלקא מנייהו באת י', ו' זמנין י' אינון שתין, אשתפח דאיהי י' אמירן, (דלא הוה סליק לע"ב שמות).

ה' תרין דבורין ובהון עשר הא תריסר, ו' הוא סליק באת י', ו' זמנין י' דאינון שתין הא ע"ב, ואי תימא דבאורייתא מליל ולא יתיר, לא אשתפח אתר לעילא ותתא דלא מליל מניה, אפילו במלאכין, דלא אשתפח דאלו"ה אחרא אית בעלמא, ומליל בפרסייא, הדא הוא דכתיב אנכי, והכי סליק אנכי"י לחשבון פס"א, ולבתר מליל במלאכין, הדא הוא דכתיב (שמות כ יח) וכל העם ראים את הקולת, דעלייהו אתמר (קהלת י כ) כי עוף השמים יוליך את הקול וכו'.

בגין דכד קודשא בריך הוא בעא למלא במלאכיא נחת שמייה עלייהו, כגוונא דא יהו"ה, י' בחיה חדא דאיהי ארי"ה, וביה אתמר (עמוס ג ח) אריה שאג מי לא יירא, ובאן אתר י' ברישא ה' על גדפוי ו' בפומיה ה' בזנביה, ובגינה אתמר הוי זנב לאריות (דף טו ע"ב) וכו', ודא הוא ופני אריה אל הימין לארבעתם (יחזקאל א י), ולבתר הוה נחית בחיה דשמה שור, כגוונא דא הוה"י, ה' ברישיה ו' בפומוי ה' בגדפוי י' בזנביה, ודא איהו

כמו זה: והי"ה, ו' בראשו, ה' בפיו, י' בכנפיו, ה' על זנבו, וזהו ופני נשר לארבעתם, הם שנים עשר פנים, לכל אחד שש, עולים לשבעים ושנים, וזהו וכל העם ראים את הקולות.

ואדם רוכב על גביהן, זה מטטרו"ן, שהוא כולל שם של ארבעים ושתים אותיות, והם (שש אותיות, ולכל אות עולים שש), שבע תבות, ובכל תבה שש אותיות, ועולות לארבעים ושתים, וזהו שרפים עומדים ממעל לו, שש כנפים שש כנפים לאחד, בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו ובשתים יעופף.

שכמו ששמו של הקדוש ברוך הוא של ארבעים ושתים ושבעים ושתים למעלה, כך הוא השם של ארבעים ושתים ושבעים ושתים למטה. זהו שכתוב פשמו אלהי"ם בן תהלתך על קצוי ארץ, וזהו וכל העם ראים את הקולות, והם היו המלאכים, שכל אחד היה נעשה קול ופורח באויר, וכל אחד מישראל שהיה אומר נעשה ונשמע, היה שורה בפיו, והיה מלמדו את כל התורה.

ואחר כך דבר עמם משמים וארץ, זהו שכתוב מן השמים השמיצף את קולו ליסרך ועל הארץ הראף את אשו הגדולה וכו'. באותו זמן שאמרו ישראל נעשה ונשמע, מיד י'שמחו ה'שמים ותגל ה'ארץ, אחר כך היה מדבר עמהם מארבעה צדדים, והיו מסתכלים אל המזרח והיו שומעים את הקול, ולמערב ודרום וצפון היו שומעים את הקול, להראות שמכל מקום דבר עמם, ולא היה מקום למעלה ומטה שלא דבר

ופני שור מהשמאל, ולבתר הנה נחית על חיה ששמה נשר, פגוונא דא והי"ה, ו' ברישיה ה' בפומיה י' בגדפוי ה' על זנביה, ודא איהו ופני נשר לארבעתם, ואינון תרי עשר אנפין, לכל חד שית, סלקין לע"ב, ודא איהו וכל העם רואים את הקולות (שמות כ יח).

ואדם רכיב על גבייהו דא מטטרו"ן, דאיהו פליל שמא דארבעין ותרין אתוון, ואינון (שית אתוון, ולכל את סלקין שית), ז' תיבין ובכל תיבה שית אתוון וסלקין למ"ב, ודא איהו שרפים עומדים ממעל לו, שש פנפים שש פנפים לאחד, בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו ובשתים יעופף (ישעיהו ו ב).

דבמה דאיהו שמא דקודשא בריך הוא דמ"ב וע"ב לעילא, כך איהו שמא דמ"ב וע"ב לתתא, הדא הוא דכתיב (תהלים מח יא) פשמו אלהי"ם בן תהלתך על קצוי ארץ, ודא איהו וכל העם רואים את הקולות, ואינון הוו מלאכין, דכל חד הנה אתעביד קול ופרח באוירא, וכל חד מישראל דהנה אמר נעשה ונשמע הנה שרף בפומיה, והנה אוליף ליה אורייתא פלה.

ולבתר מליל עמהון מן שמיא וארעא, הדא הוא דכתיב (דברים ד לו) מן השמים השמיצף את קולו ליסרך, ועל הארץ הראף את אשו הגדולה וכו', בההוא זמנא דאמרו ישראל נעשה ונשמע מיד י'שמחו ה'שמים ותגל ה'ארץ (ד"ה א מו), לבתר הנה ממלל עמהון מארבע סטרין, והוו מסתכלין לגבי מזרח והוו שמעין ית קלא, ולגבי מערב ודרום וצפון הוו שמעין ית קלא, לאחזאה דמפל אתר מליל עמהון, ולא הנה אתר לעילא ותתא דלא מליל עמהון, לאחזאה דמלא כל הארץ פבורו, דאיהו סביל עלאין ותתאין,

עַמָּם, לְהִרְאוֹת שְׁמָלָא כָּל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ, שֶׁהוּא סוֹבֵל עַלְיוֹנִים
וְתַחְתּוֹנִים, וְהוּא סוֹמֵךְ מַעֲלָה
וּמַטָּה וְכֹסֵא הַכְּבוֹד, וּמִלְאָכִים
וּנְשָׁמוֹת, הוּא סוֹבֵל הֵכָל וְקוֹשֶׁר
הֵכָל וּמִיחָד הֵכָל, וְאֵין מִי שְׁסוֹמֵךְ
אוֹתוֹ.

וְהוּא נִקְרָא בְּכָל הַשְּׁמוֹת, לְהוֹדִיעַ
תְּקוּפוֹ בְּכָל שֵׁם וְשֵׁם, מֵאוֹתָהּ
דְּרָגָה וּמִמְנָה שְׁשׁוּרָה עָלָיו, וְאֵין
לוֹ שֵׁם יָדוּעַ, וְהוּא נִקְרָא אֶחָד
בְּחֻשְׁבוֹן, כְּשִׁשׁוּרָה בְּדִרְגָּה שֶׁל
אוֹתָם (אֲחֵרִים) (אֲחֵדִים) מִשְׁאֵר
הַדְּרָגוֹת, וְהוּא אֵין לוֹ חֻשְׁבוֹן.
כְּשִׁשׁוּרָה עַל כָּל הָעוֹלָמוֹת
(הָעֲלִיּוֹנִים) וְעַל כָּל מִמְנָה שְׁלֵהֶם,
נִקְרָא עַל שְׁמוֹ, לְהִרְאוֹת לְכָל אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל מִמָּקוֹם שְׁקוֹרָאִים לוֹ
לְפִי צְרִיכֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁבְּאֻרְהוֹ,
הַרוּצָה לְהַעֲשִׁיר יִצְחָק, לְהַחֲכִים
יְדִידִים.

כֵּן הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה וְכָל רֹאשֵׁי
הַיְּשִׁיבוֹת, וְהַשְּׁתַּטְחוֹ לִפְנֵי הַזֶּקֶן
וּבְרָכּוֹ אוֹתוֹ. אָמַר הַמְּנוּרָה
הַקְּדוּשָׁה: וְדָאִי הַזֶּקֶן הִנֵּה בָּא
מִמָּקוֹם עֲתִיק הַיָּמִים וְשֵׁם
הַתְּגַדֵּל, אֲשֶׁרִי חֲלָקְנוּ שְׁזַכֵּינוּ
לְשִׁמְעַע דְּבָרִים עֲתִיקִים מִהַמָּקוֹם
שֶׁל עֲתִיק הַיָּמִים, אֲשֶׁרִי חֲלָקְנוּ
שְׁזַכֵּינוּ לָזֶה.

כֵּן רַבִּי שְׁמַעוֹן, פֶּתַח וְאָמַר:
בְּרֹאשֵׁי"ת בְּרִי"ת א"ש, שֶׁהוּא
אוֹת וְרֹשֶׁם שְׁעֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים
עוֹמְדִים בּוֹ, הוּא הָאוֹת שֶׁל הַצָּבָא
שְׁלִמְעָלָה, שֶׁבָּהֶם נִקְרָא הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא יְהו"ה צְבָאוֹת, וְהוּא
הָאוֹת שֶׁל הַצָּבָא שְׁלִמְטָה, הוּא
אוֹת וּבְרִית שְׁבוֹ קִימִים שְׁמַיִם
וְאָרֶץ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אִם לֹא בְרִיתִי
יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקוֹת שְׁמַיִם וְאָרֶץ
לֹא שְׁמַתִּי. הוּא אוֹת וְדָאִי, שֶׁהוּא
רֹשֶׁם שֶׁל חוֹתֵם הַמֶּלֶךְ.

וְאִיהוּ סָמִיד עֵילָא וְתַתָּא וְכִרְסִיָּא יִקְרָא,
וּמִלְאָכִין וּנְשָׁמַתִּין, אִיהוּ סָבִיל כְּלָא, וְקֻשִׁיר
כְּלָא, וּמִיחָד כְּלָא, וְלִית מָאן דְּסָמִיד לִיה.

וְאִיהוּ אֲתַקְרִי בְּכָל שְׁמָהּ, לְאַשְׁתַּמוּדְעָא
תּוֹקֶפִיָּה בְּכָל שְׁמָא וּשְׁמָא, מִהֵהוּא
דְּרָגָא וּמִמְנָא דְּשְׂרִיא עָלֵיהּ, וְלִיה לִית שְׁמָא
יְדִיעָא, וְאִיהוּ אֲתַקְרִי חַד בְּחוּשְׁבָּן כַּד שְׂרִיא
בְּדִרְגָּא דְּאִינוֹן (אֲחֵרִין) (ג"א אֲחֵרִין) מִשְׁאֵר דְּרָגִין,
וְאִיהוּ לִית לִיה חוּשְׁבָּן, כַּד שְׂרִיא עַל כָּל עֲלָמִין
(ס"א עֲלָאִין) וְעַל כָּל מִמְנָא דְּלֵהוֹן, אֲתַקְרִי עַל
שְׁמִיָּה, לְאַחֲזָאָה לְכָל חַד מִיִּשְׂרָאֵל מֵאַתֵּר
דְּקִרְאָן לִיה לְפּוֹם צְרִיכֵיהוּ, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ
הַרוּצָה לְהַעֲשִׁיר יִצְחָק לְהַחֲכִים יְדִידִים.

כֵּן בּוֹצִינָא קְדִישָׁא וְכָל מֵאֲרִי מְתִיבְתָּאן,
וְאַשְׁתַּטְחוּ קָמִי סָבָא, וּבְרִיכוּ לִיה, אָמַר
בּוֹצִינָא קְדִישָׁא וְדָאִי הָאִי סָבָא מֵאַתֵּר דְּעִתִּיק
יוֹמִין קָא אֲתִי, וְתַמָּן אֲתֵרְבִּי, זַכָּאָה חוּלְקָנָא
דְּזַכִּינָא לְמַשְׁמַע מַלְיָן עֲתִיקִין, מֵאַתֵּר דְּעִתִּיק
יוֹמִין, זַכָּאָה חוּלְקָנָא דְּזַכִּינָא לְהָאִי.

כֵּן רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאָמַר, בְּרֹאשֵׁי"ת בְּרִי"ת
א"ש, דְּאִיהוּ אוֹת וְרֹשֶׁם וְרִשְׁמִי דְּעֲלָאִין
וְתַתָּאִין בֵּיהּ קִימִין, אִיהוּ אוֹת דְּצָבָא דְּלַעֲיָלָא,
דְּבֵהוֹן אֲתַקְרִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהו"ה
צְבָאוֹת, וְאִיהוּ אוֹת דְּצָבָא דְּלַתַּתָּא, אִיהוּ אוֹת
וּבְרִית דְּבֵיהּ קִימִין שְׁמִיא וְאַרְעָא, כְּמָה דְּאֵת
אָמַר (יִרְמִיָּה לֵג כה) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה
חֻקוֹת שְׁמַיִם וְאָרֶץ לֹא שְׁמַתִּי, אִיהוּ אוֹת וְדָאִי,
דְּאִיהוּ רִשְׁמִי דְּחוֹתְמָא דְּמִלְכָּא.

אֲדַהְבִּי הָא סָבָא קָא נַחֲתִית לְגַבִּיָּה כְּמִלְקָדְמִין
פֶּתַח וְאָמַר רַבִּי רַבִּי רַבִּי (י) בְּרִית אִיהוּ
וְדָאִי צְדִיק ח"י עֲלָמִין, דְּאִיהוּ י' זַעֲרָא

בֵּין כֶּף הַנֶּה הַזֶּקֶן הִנֵּה יָרַד אֵלָיו כְּמוֹ מַקְדָּם, פֶּתַח וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, (י) הַבְּרִית הוּא וְדָאִי צְדִיק
ח"י הָעוֹלָמִים, שֶׁהוּא י' זַעֲרָא מִצַּד הַחֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁכְּשִׁירְדָּת י' אֵלָיו, אֵף עַל גַּב שְׁבִמְקוֹמוֹ

י' עליונה נקראת, כשיוֹרֶדֶת
לצדיק נקראת י' זעירה, והאות
ו', אף על גב שהיא ו' העליונה
במקומה בעמוד האמצעי,
כשיוֹרֶדֶת לצדיק להתחבר עם ה'
נקראת ו' זעירה. הא"ב של
האותיות הקטנות הם בו, וה'
העליונה, כשיוֹרֶדֶת אל הצדיק
נקראת זעירה. ואף על גב
שאותיות השם הקדוש כלולים
בו, הם נסתרים בו, ובגללו נאמר
סוד יהו"ה ליראיו ובכריתו
להודיעם, ואם הם נסתרים בו,
במה הם נודעים? בשכינה,
שהיא האספקלריה שמאירה
כשיוֹרֶדֶת יהו"ה לצדיק להאיר בו
ודאי, וממנה נודעים, זהו שכתוב
כה אמר יהו"ה אל יתהלל חכם
בחכמתו. אם הוא שם, נקראת
אספקלריה המאירה, ובאותו
זמן, כי אם בזאת יתהלל
ה' מתהלל ה' שכל וידוע, ואם
יסתלק מצדיק והוא נשאר חרב
ויבש, מיד נקראת אספקלריה
שאינה מאירה. באותו זמן, אל
יתהלל חכם בחכמתו.

ומי גרם להאיר לה ולהודיע בה
לקדוש ברוך הוא? מי ששומר
ברית, וסוד הדבר - זה השער
ליהו"ה צדיקים יבאו בו, זה שער
הצדיקים, ויש להם רשות להפגס
לשם. וזהו מי שהוא צדיק, ובו
יהו"ה, הוא זוכה בשכינה ויורש
אותה, ועולה עמה למלך, שהוא
העמוד האמצעי, שהוא המלך,
והיא המלכות שלו, וסוד הדבר
- ועמך כלם צדיקים לעולם
יירשו ארץ, וזהו השכינה
שנאמר בה והארץ הדום רגלי.
והשכינה היא ציור של העליונים
והתחתונים, כל דמיות הספירות
וכל שמויתיהם הם מצירים בה,

מסטרא דחכמה דלעילא, דכד נחתא י'
לגביה, אף על גב דבאתריה י' עלאה אתקרי,
כד נחית לגבי צדיק י' זעירא אתקרי, ואת ו'
אף על גב דאיהו ו' עלאה באתריה בעמודא
דאמצעיתא, כד נחית לגבי צדיק לאתחברא
בה', ו' זעירא אתקרי, אלפא ביתא דאתוון
זעירן (דף סה ע"א) ביה אינון, וה' עלאה כד
נחתא לגבי צדיק, זעירא אתקריאת, ואף על
גב דאתוון דשמא קדישא ביה כלילן, סתימין
אינון ביה, ובגניניה אתמר (תהלים כה יד) סוד
יהו"ה ליראיו ובכריתו להודיעם, ואי סתימין
אינון ביה, במאי אשתמודעאן, בשכינתא,
דאיהי אספקלריאה דנהרא כד נחית יהו"ה
לגבי צדיק לנהרא כה ודאי, ומנה אשתמודען,
הדא הוא דכתיב (ירמיה ט כב) כה אמר יהו"ה אל
יתהלל חכם בחכמתו, אי איהו תמן אתקריאת
אספקלריאה דנהרא, ובההוא זמנא כי אם
בזאת יתהלל ה' מתהלל ה' שכל וידוע (שם
כג), ואם יסתלק מצדיק ואשתאר איהו חרב
ויבש, מיד אתקריאת אספקלריאה דלא נהרא,
בההוא זמנא אל יתהלל חכם בחכמתו.

ומאן גרים לאנהרא לה, ולאשתמודעא בה
לקודשא ברין הוא, מאן דנטיר ברית,
ורזא דמלה זה השער ליהו"ה צדיקים יבאו
בו (תהלים קיח כ), דא איהי תרעא דצדיקייא, ואית
לון רשו לאעלא תמן, ודא איהו מאן דאיהו
צדיק, וביה יהו"ה, איהו זכי בשכינתא וירית
לה, וסליק בה למלכא דאיהו עמודא
דאמצעיתא, דאיהו מלך, ואיהי מלכות
דיליה, ורזא דמלה ועמך כלם צדיקים לעולם
יירשו ארץ (ישעיה ס כא), ודא איהו שכינתא
דאתמר בה (שם סו א) והארץ הדום רגלי.

ושכינתא איהי ציורא דעלאין ותתאין, כל דיוקנין דספירן וכל שמיהן

ובה חקוקות נשמות ומלאכים
וחיות קדושות, ובה חקוקים מה
שנאמר בהם ודמות פניהם פני
אדם וכו'.

קם רבי שמעון ואמר: זמן זמן,
והרי השכינה היא היחוד של
הקדוש ברוך הוא, איך חקוקים
בה דמיות שלמטה שאינם
מציאותה? אמר לו: רבי, למלך
שיושב בהיכלו, וכמה אנשים
נכנסים לראותו, מהם מסתכלים
בלבושו, ומהם בגופו, ומהם
מסתכלים במעשיו, ובודאי
שכמעט נודע מי הוא המלך,
שבלבושים הוא משתנה בהם
לכמה שנויים, ובלבושים שהוא
לבוש בפקר לא לובש בערב,
והלבושים שלובש יום אחד לא
לובש יום שני, וכך בכל יום
וחדש ושנה ושבת וימים טובים
משתנה בלבושים.

כמו כן השכינה יש לה כמה
לבושים, שמהם ברא הקדוש
ברוך הוא פסאות (כסא), ומלאכים
וחיות ושרפים, ושמים וארץ,
וכל מה שברא בהם, וכל הבריות
שברא מהלבושים הללו שלהם,
רשם את כלם וחקקם בלבושיהם,
כדי להסתכל ממנה בכל הבריות
לרחם עליהם, וסוד הדבר -
וראיתיה לזכר ברית עולם,
וראיתיה בלבושים הללו שהם
מאירים בכל (הבריות), לפעמים
שישראל מאירים להם במעשים
טובים, ובגללם הקדוש ברוך
הוא מרחם עליהם.

ואם עושים מעשים רעים, היא
מתלבשת לבושים אחרים
שחורים, שבהם רשומים כל
אותם פעלי הדינים שנקראים
לילות, לדון בהם את העולם,
ובאותו זמן היא אומרת, אל

דלהון בה אינון מצוירים, ובה אינון גליפין
נשמתי ומלאכין וחיוון קדישין, ובה גליפין
מה דאתמר בהון (יחזקאל א') ודמות פניהם פני
אדם וכו'.

קם רבי שמעון ואמר, סבא סבא, והא
שכינתא איהי יחודא דקודשא בריך הוא,
איך גליפין בה דיוקנין דלתתא דלאו אינון
מציאותה, אמר ליה רבי, למלכא דאיהו יתיב
בהיכליה, וכמה בני נשא עאלין למחזייה,
ומנהון מסתכלין בלבושו, ומנהון בגופוי,
ומנהון מסתכלין בעובדוי, ובודאי בעובדוי
אשתמודע מאי ניהו מלכא, דלבושין איהו
משתני בהון לכמה שנויין, ולבושין דאיהו
לבוש בצפרא לא לביש ברמשא, ולבושין
דלביש יומא חדא לא לביש יומא תנינא, והכי
בכל יומא וירחא ושתא ושבתא וימין טבין
אשתני בלבושין.

בגזונא דא שכינתא כמה לבושין אית לה,
דמנהון ברא קודשא בריך הוא כרסין
(ג"א כרסא), ומלאכין וחיוון ושרפים, ושמיא
וארעא, וכל מה דברא בהון, וכל בריין דברא
מאלין לבושין דילה, רשים לון פלהו וגליף
לון בלבושהא, בגין לאסתכלא מינה בכל
בריין לרחמא עליהו, ורזא דמלה וראיתיה
לזכור ברית עולם (בראשית ט טז), וראיתיה באלין
לבושין דאינון נהירין בכל (ברין) זמנין
דישראל נהירין לון בעובדין טבין, ובגינייהו
קודשא בריך הוא רחים עליהו.

ואי עבדין עובדין בישין, איהי אתלבשת
לבושין אחרנין אוכמין, דבהון רשימין
כל אינון מארי דידינין דאתקריאו לילות,
למידן בהו לעלמא, ובההוא זמנא איהי
אמרת (שיר א') אל תראוני שאני שחרחרת, ובגין דא אלין מסטרא דלבושין

תראני שאני שחרחרת, ומשום זה, אלו מצד הלבושים הם חקוקים בה, העליונים שהם מלכים ושלטים על התחתונים, והמלאכים (והמלכים) נקראו מצד המלכות, ומצד הגוף נקרא חסד זרוע ימין, גבורה זרוע שמאל, הגוף העמוד האמצעי, נצח והוד שתי שוקים, הצדיק אות ברית, והרי פרשוה.

והיא הציור של כלם, ולפנים ממנה, שהוא תקון הגוף, מאיר הקדוש ברופ הוא שהוא יהו"ה, כמו נשמה בגוף, לפנים מהפל, אותו שאוחז הפל וקושר הפל, שלא נרמז בשום רמז, והפל נרמז בשכינה, שמתלבשת בלבושים שבהם מצירים כל הבריות, היא נקראת בכל השמות, והיא דמות ארבע החיות בלבושיה, שבכל אחד ואחד רשום ארבע אותיות, ודמות אדם להנה, זה הרשם של עשר אותיות שהן יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שעולה לחשבון אדם, דמות אדם ודאי זו שכינה, שהיא דמותו (דמות של אדם), ועליה נאמר ותמונת יהו"ה יביט, וזה מצד הלבוש, אבל מצד הגוף היא היחיד של העמוד האמצעי, הוא (היא) חותם מצד הגוף, ומשום שהוא חותם, אומרת השכינה ליהו"ה, שהוא מבפנים, שימנו כחותם על לבך, שאף על גב שאתה תסתלק ממני בגלות, חותמך נשאר עמי ולא יסור ממני לעולם.

קם רבי שמעון ואמר: יזן יזן, אמר לך פסוק שלמדתי כמו זה, שימני כחותם על לבך. שימני חותם לא כתוב, אלא כחותם. אמרה השכינה, רבון העולמים, שימני כחותם, פאותו רשם של חותמך, שאף על גב שהחותם נשאר בידך, הרשם שלו הוא

אינון גליפין בה, עלאין דאינון מלכין ושלטין על תתאין, ומלאכין (נ"א ומלכין) אתקריאו מסטרא דמלכות, ומסטרא דגופא אתקרי חסד דרועא ימינא, גבורה דרועא שמאלא, גופא עמודא דאמצעיתא, נצח והוד תרין שוקין, צדיק אות ברית, והא אוקמוה.

ואיהו ציורא דכלהו, ומלגאו מינה דאיהו תקונא דגופא נהיר קודשא ברין הוא דאיהו יהו"ה, פנשמתא בגופא, לגו מפלא ההוא דאחיד פלא וקשיר פלא, דלא אתרמיז בשום רמיזו, וכלא אתרמיז בשכינתא, דאתלבישת בלבושים דבהון מצויירין כל בריין, איהי אתקריאת בכל שמהן, ואיהי דמות ארבע חיוון בלבושהא, דבכל חד וחד רשים ארבע אתוון, ודמות אדם להנה, דא רשימו (דף סה ע"ב) דעשר אתוון, דאינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דסליק לחושפן אדם, דמות אדם ודאי דא שכינתא דאיהי דיוקניה (נ"א דיוקנא דאדם) ועלה אתמר (במדבר יב ח) ותמונת יהו"ה יביט, והאי מסטרא דלבושא, אבל מסטרא דגופא איהי יחידא דעמודא דאמצעיתא, איהו (נ"א איהי) חותמא מסטרא דגופא, ובגין דאיהו חותמא, אמרת שכינתא לגבי יהו"ה דאיהו מלגאו, (שיר ח ו) שימני כחותם על לבך, דאף על גב דאנת תסתלק מני בגלותא, חותמא דילך אשתאר עמי, ולא אתעדי מני לעלם.

קם רבי שמעון ואמר, סבא סבא, אימא לך קרא דאוליפנא פגוונא דא שימני כחותם על לבך, שימני חותם לא פתיב אלא כחותם, אמרת שכינתא רבון עלמין, שימני כחותם, פההיא רשימו דחותמא דילך, דאף על גב דחותמא אשתאר בידך, רשימו דיליה בפתקא

בפתקה, ומאותו הרשם
מזדעזעים עליונים ותחתונים
כמו שמלך שהוא בשר ודם, מה
שרושם בפתק, הרשם שלו של
החותם בידו הוא, ואף על גב
שהחותם נשאר בידו, כך פוחדים
מרשם החותם כאלו היה מלך,
על אחת כמה וכמה אם היה
חותם.

שימני כחותם על לבך, וכי מי
ראה (שם) חותם על הלב? אלא
אלו תפלין, שאותם רצועות
שלחן תלויות על הלב, ואלו
תפלין של ראש, ותפלה של יד
שהיא בשמאל, כנגד הלב, והוה
כחותם על לבך, וכחותם על
זרועך - תפלה של יד, שהם
הרשם של השם הקדוש, שהוא
י' קדש לי כל בכור, ה' והיה פי
יביאך, ו' שמע ישראל, ה' והיה
אם שמע, ומאותו הרשם
מזדעזעים אמות העולם. זהו
שכתוב וראו כל עמי הארץ כי
שם יהוה נקרא עליך ויראו
מך, וכן פרשוהו, שם יהוה -
אלו תפלין של ראש.

שימני כחותם, זו אות ברית
מילה, ואות של ימים טובים,
שהוא הרשם של השם הקדוש
כמו זה, מ' יעלה לינו
ה' שמיה, ראשי האותיות (תבות)
- מילה, וסופי האותיות - יהוה.
מי ששומר את הרשם הזה כאלו
שמר את השם הקדוש, ומי
שמשקר ברשם הזה כאלו משקר
בשם הקדוש, שזה נקרא חותם
של הגושפנקה של המלך.

שכר אדם ששומר את הרשם
הזה למטה, שהוא אות הברית,
אות שבת, אות תפלין, אות של
ימים טובים, הוא רשום וחקוק
למעלה, ומאיר למעלה, וממנו
מזדעזעים עליונים ותחתונים,
כמו שנאמר וראו כל עמי הארץ

איהו, ומההוא רשימו מזדעזעין עלאין
ותתאין, כגוונא דמלכא דאיהו בשרא ודמא,
מאי דרשים בפתקא, רשימו דיליה דחותמא
בידיה הוא, ואף על גב דחותמא בידיה
אשתאר, הכי דחילין מרשימו דחותמא, כאלו
הוה מלכא, על אחת כמה וכמה אי הוה
חותמא.

שימני כחותם על לבך, וכי מאן חמא (ג"א
ש) חותמא על לבא, אלא אלין תפלין,
דאינון רצועין דלהון תליין על לבא, ואלין
תפלין דרישא, ותפלה דיד דאיהו בשמאלא
לקבל לבא, ודא איהו כחותם על לבך,
וכחותם על זרועך, תפלה דיד, דאינון רשימו
דשמא קדישא, דאיהו י' קדש לי כל בכור,
ה' והיה פי יביאך, ו' שמע ישראל, ה' והיה
אם שמע, ומההוא רשימו מזדעזעין אומין
דעלמא, הדא הוא דכתיב (דברים כח) וראו כל
עמי הארץ כי שם יהוה נקרא עליך ויראו
מך, והכי אוקמוהו שם יהוה אלין תפלין
דרישא.

שימני כחותם דא אות ברית מילה, ואות
דימין טבין, דאיהו רשימו דשמא
קדישא, כגוונא דא (שם ל יב), מ' יעלה לינו
ה' שמיה, רישי אתוון (ג"א תיבין) מילה, וסופי
אתוון יהוה, מאן דנטיר האי רשימו, כאלו
נטיר שמא קדישא, ומאן דמשקר בהאי
רשימו, כאלו משקר בשמא קדישא, דהאי
אתקרי חותמא דגושפנקה דמלכא.

דכל בר נש דנטיר האי רשימו לתתא, דאיהו
אות ברית, אות שבת, אות תפלין, אות
דימין טבין, איהו רשים וחקיק לעילא, ונהיר
לעילא, ומניה מזדעזעין עלאין ותתאין, כמה
דאת אמר (שם כח) וראו כל עמי הארץ כי שם

כי שם יהו"ה נקרא עליך, שם יהו"ה ודאי, וזהו אותו הרשם של ברית מילה, ואות התפלין, ואות של שפת ימים טובים, ומי שמשקר בו למטה, נעברה חקיקתו למעלה, ובאותו זמן שולטים עליו כל המקטרגים העליונים והתחתונים.

שימני כחותם, זו הנשמה, שהרשם שלה חקוק למעלה, כמו שבארוהו ביצקב, דיוקנו של יצקב חקוקה בכסא הכבוד, שכל הנשמות שגזירות משם, חקיקתם חקוקה למעלה, והרשם שלהם למטה, ואותה חקיקה שלמעלה היא החותם, והרשם שלמטה הוא הרשם של החותם, ומיד שהרשם של החקיקה של הנשמה היא למעלה, והרשם שלה למטה, נאמר בה והנה מלאכי אלהי"ם עלים וירדים בו, עולים למעלה ומסתכלים ברשם של הנשמה שמאירה באותה החקיקה ומודעזעים ממנה, יורדים למטה ומסתכלים ברשם של אותו דמות של מטה, ורואים שלא השתנה מהדיוקן של למעלה ופחדים ממנו.

שימני כחותם, זו התפלה, שבה חקוק ורשום ח"י העולמים בשמונה עשרה הברכות של התפלה, וזהו הרשם של החותם בפתקה, שהיא התורה, חקיקת האותיות של החותם, זהו צדיק ח"י העולמים. חותם זה העמוד האמצעי, שהיא קריאת שמע. והנה מלאכי אלהי"ם עלים, בזמן שהוא זוקף בשם, עולים עמו, בזמן שהוא מנמף וכורע בברוך, יורדים עמו, ודאי הוא והנה מלאכי אלהי"ם עלים וירדים בו. מלאכי אלהי"ם עלים, בזמן שהוא עומד בדין, כלם עומדים ומלמדים עליו זכות. וירדים,

יהו"ה נקרא עליך שם יהו"ה ודאי, דא ההוא רשימו דאות ברית מילה, ואות התפלין, ואות דשפת ימין טבין, ומאן דמשקר לתתא ביה, אתעבר גליפו דיליה מלעילא, בההוא זמנא שלטין עליה כל מקטרגין עלאין ותתאין.

שימני כחותם דא נשמתא, דאיהו רשימו דילה גליפא לעילא, כמה דאוקמוהו ביצקב, דיוקנו של יצקב חקוקה בכסא הכבוד, דכל נשמתין דאינון גזירין מתמן, גליפו דלהון איהו חקוק לעילא, ורשימו דלהון לתתא, וההוא גליפו דלעילא איהו חותם, ורשימו דלתתא רשימו דחותם, ומיד דרשימו דגליפו דנשמתא איהו לעילא, ורשימו דילה לתתא, אתמר בה (בראשית כח יב)

והנה מלאכי אלהי"ם עולים וירדים בו, סלקין לעילא ומסתכלין בדיוקנא דנשמתא דנהרא בההוא גליפו ומדעזעין מניה, נחתין לתתא ומסתכלין ברשימו דההוא דיוקנא דלתתא, וחתאן דלא אשתני מדיוקנא דלעילא ודחלין מניה.

שימני כחותם דא צלותא, דבה איהו חקיק ורשים ח"י עלמין, בתמני סרי ברכאן דצלותא, ודא איהו רשימו דחותמא בפתקא, דאיהי אורייתא, גליפו דאתון דחותמא דא צדיק ח"י עלמין, חותמא דא עמודא דאמצעיתא, דאיהי קריאת שמע, והנה מלאכי אלהי"ם עולים, בזמנא דאיהו זוקף בשם סלקין עמיה. (דף טו ע"א) בזמנא דאיהו מאיף וכורע בברוך נחתין עמיה, ודאי איהו והנה מלאכי אלהי"ם עלים וירדים בו, מלאכי אלהי"ם עלים, בזמנא דאיהו קאים בדינא קיימין פלהו ומוליפין עליה זכות, ויורדים בזמנא דנצחין ליה בדינא ונחית לתתא, פלהו

נַחֲתִין עַמִּיָּה, כִּמָּה דְּאוּקְמוּהוּ בִיעֶקֶב (בראשית כו)
אֲנֹכִי אֶרֶד עִמָּךְ מִצְרִימָה וְאֲנֹכִי אֶעֱלֶךְ גַּם
עָלָה.

שִׁימְנִי כַחוֹתֶם דָּא נִשְׁמַתָּא דְּאִיהִי חֲקוּקָה
בְּכוֹרְסִיָּא, בְּזִמְנָא דְּאִיהִי אֲתַעְרָא
לְתַתָּא בְּצִלוֹתָא, פְּרִסִּיָּא אֲתַעַר לְעִילָא, כַּחוֹתֶם
דָּא רוּחַ, דְּאִיהוּ צִיּוּרָא (דִּיש) (נ"א דש) חֲקִיקָא
בְּמִלְאֲכִיָּא, בְּזִמְנָא דְּאִיהִי אֲתַעְרָא לְתַתָּא
בְּצִלוֹתָא, מִלְאֲכִיָּא אֲתַעְרוּן עַמִּיָּה לְעִילָא, עַל
זְרוּעָךְ דָּא נִפְשָׁא, דְּאִיהִי חֲקִיקָא בְּאַרְבַּע סְטָרִין
דְּעִלְמָא, בְּזִמְנָא דְּאֲתַעְרָא אִיהִי בְּצִלוֹתָא
לְתַתָּא, אַרְבַּע סְטָרִין דְּעִלְמָא מִתַּעְרִין עַמָּה.

נִשְׁמַתָּה אִיהִי חוֹתְמָא, רוּחָא צִיּוּרָא דְּאֲתַוּוֹן
דְּאֲנֹוֹן חֲקוּקִין בְּחוֹתְמָא, נִפְשָׁא רְשִׁימוּ
דְּאֲתַוּוֹן בְּחוֹתְמָא, דְּאִינֹוֹן רְשִׁימִין בְּצִיּוּרִין דְּבֵר
נֶשׁ, כְּרְשִׁימוּ דְּחוֹתְמָא בְּפִתְקָא, וּבִהֵהוּא
רְשִׁימוּ דְּנִפְשָׁא אֲשַׁתְּמוּדַע פְּרָצוּפָא בְּגוּפָא
דְּבֵר נֶשׁ, מֵאֵן אֲתֵר אִיהוּ, וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהוּ,
בְּהֵאי חוֹתְמָא כִּמָּה רְשִׁימִין אִית בֵּיה, אַרְבַּע,
רְשִׁימוּ דְּאַרְיָה תַּמָּן, רְשִׁימוּ דְּשׁוּר תַּמָּן, רְשִׁימוּ
דְּנֶשֶׁר תַּמָּן, רְשִׁימוּ דְּדַמּוּת אָדָם תַּמָּן, וּמֵאֵן
אִיהוּ דְּרְשִׁים לוֹן בְּחוֹתְמָא, יְהוּ"ה אֱמֶת,
דְּבִהֵאי אַרְבַּע רְשִׁימִין אִינֹוֹן כָּל בְּרִיִּין דְּעִלְמָא.
אַבְרָם אוּמִין דְּעִלְמָא דְּשִׁקְרוּ בֵּיה, לֹאוּ אִינֹוֹן
רְשִׁימִין בֵּיה, אֲלֹא בְּחוֹתְמָא דְּשִׁקְרָא,
וְאִיהוּ נֶחֱשׁ דְּמִלְּלִיל שִׁקְרָא עַל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, וּבְגִינֵיה אֲתַמַּר בְּאַרְח מִתְלָא, שִׁקְרָא לִית
לָהּ רִגְלִין, וּכְּפֵי חוּיָא לִית לִיה רִגְלִין, עַל גַּחְנֶךְ
תַּלְךְ, וְעַתִּיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַחְאָה שִׁקְרָא
מִעִלְמָא, כִּמָּה דָּאֲתֵר אֱמֶר (ישעיה כה ח) וּמִחְזָה
יְהוּ"ה אֱלֹהִיִּים דְּמַעָּה מַעַל כָּל פְּנִים וְכוּ',
דְּוִדַּאי הָאִי חוּיָא אִיהוּ מִלְּאֵךְ הַמָּוֶת דְּקִטִּיל
מִלְּאֵךְ הַמָּוֶת שְׁהוּרָג אֶת בְּנֵי הָאָדָם וְגוֹרָם לְדַמְעָה, שְׁהוּא אֶל אַחֵר, וּבְכֵּה הוּרָג? בְּסֵם הַמָּוֶת

בְּזִמְן שְׁמַנְצָחִים אוֹתוֹ בְּדִין וְיִוֵּרד
לְמַטָּה, כָּלֵם יוֹרְדִים עִמּוֹ, כְּמוֹ
שְׁבַארוּהוּ בִיעֶקֶב, אֲנֹכִי אֶרֶד עִמָּךְ
מִצְרִימָה וְאֲנֹכִי אֶעֱלֶךְ גַּם עָלָה.
שִׁימְנִי כַחוֹתֶם, זֶה הַנִּשְׁמָה, שְׁהִיא
חֲקוּקָה בְּכִפְסָא. בְּזִמְן שְׁהִיא
מִתַּעֲוֶרֶת לְמַטָּה בְּתַפְלָה, הַכִּפְסָא
מִתַּעֲוֶרֶת לְמַעְלָה. כַּחוֹתֶם, זֶה רוּחַ,
שְׁהִיא צִיּוּר (שֵׁל יֵש) (שֵׁל ש) הַחֲקוּק
בְּמִלְאֲכִים. בְּזִמְן שְׁהִיא מִתַּעֲוֶרֶת
לְמַטָּה בְּתַפְלָה, הַמִּלְאֲכִים
מִתַּעֲוֶרֶרִים עִמָּה לְמַעְלָה. עַל
זְרוּעָךְ, זֶה הַנִּפְשָׁ, שְׁהִיא חֲקוּקָה
בְּאַרְבַּעַת הַצְּדָדִים שֶׁל הָעוֹלָם,
בְּזִמְן שְׁהִיא מִתַּעֲוֶרֶת בְּתַפְלָה
לְמַטָּה, אַרְבַּעַת הַצְּדָדִים שֶׁל
הָעוֹלָם מִתַּעֲוֶרֶרִים עִמָּה.

הַנִּשְׁמָה הִיא חוֹתֶם, רוּחַ - צִיּוּר
שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁחֲקוּקוֹת בְּחוֹתֶם,
הַנִּפְשָׁ - הַרְשָׁם שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת
בְּחוֹתֶם, שְׁהֵם רְשׁוּמִים בְּצִיּוּרִים
שֶׁל כֹּן הָאָדָם כְּמוֹ רְשָׁם שֶׁל חוֹתֶם
בְּפִתְקֵךְ, וּבְאוֹתוֹ רְשׁוּם שֶׁל הַנִּפְשָׁ
נוֹדַע הַפְּרָצוּף בְּגוּף הָאָדָם מֵאִיזָה
מְקוֹם הוּא, וּמִשׁוּם זֶה פְּרִשׁוּהוּ
שְׁבַחוֹתֶם הִנֵּה כִּמָּה רְשׁוּמִים יֵשׁ
בוֹ? אַרְבַּעַת. רְשָׁם שֶׁל אֲרִיָּה שָׁם,
רְשָׁם שֶׁל שׁוּר שָׁם, רְשָׁם שֶׁל נֶשֶׁר
שָׁם, וְרְשָׁם שֶׁל דְּמוּת אָדָם שָׁם.
וּמִיָּהוּ שְׁרוּשָׁם אוֹתֶם בְּחוֹתֶם?
יְהוּ"ה אֱמֶת, שְׁבַאֲרַבְעָה הִלְלוּ
רְשׁוּמִים הֵם, כָּל בְּרִיּוֹת הָעוֹלָם.
אַבְרָם אֲמוֹת הָעוֹלָם שֶׁשִּׁקְרוּ בוֹ,
אֵינֶם רְשׁוּמִים בוֹ, אֲלֹא בְּחוֹתֶם
שֶׁל שִׁקְרָה, וְהוּא הַנֶּחֱשׁ שְׁדַּבֵּר שִׁקְרָה
עַל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבְגִלְלוּ
נֶאֱמַר בְּדֶרֶךְ מִשָּׁל, לְשִׁקְרָה אֵין
רִגְלִים, וְכֵן לְנֶחֱשׁ אֵין רִגְלִים, עַל
גַּחְנֶךְ תַּלְךְ, וְעַתִּיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְמַחְוֹת הַשִּׁקְרָה מִן הָעוֹלָם,
כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר וּמִחְזָה יְהוּ"ה
אֱלֹהִיִּים דְּמַעָּה מַעַל כָּל פְּנִים
וְכוּ', שְׁוִדַּאי הַנֶּחֱשׁ הִנֵּה הוּא
אֶל אַחֵר, וּבְכֵּה הוּרָג? בְּסֵם הַמָּוֶת

שלו, שהוא גיהנם, וזהו סמא"ל. ובפרצופי הנחשים הללו הוא מתגלה לאנשים בדרך שקר לפתותם, וסוד הדבר - אם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, ואין להם קיום, אבל ציורי החיות הם רשומים בשמו של הקדוש ברוך הוא, ברשם הזה של המזוזה, שהוא שד"י מבחוץ יהו"ה מבפנים, וזהו הרשם של ברית מילה, שד"י מבחוץ יהו"ה מבפנים. שד"י הרי פרושהו ש שלשת האבות, שהם שלשת דורעות וגוף, אלו הם שלשת ענפי הש', ד שכינה, י צדיק, אות ברית מילה, ועל השד"י הזה נאמר וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י, בשד"י הזה, שהוא מחוץ למזוזה, אבל ושמי יהו"ה, שהוא בפנים המזוזה, שהיא השער של הקדוש ברוך הוא, שנאמר בה זה השער ליהו"ה, לא נודעתי להם.

ובכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך, אלו שני עמודי אמת, זו מות מן הבית, שהיא השכינה, ולא מתקרב אליה. זהו שפתוב והזר הקרב יומת, והאותיות של מזוזות הן ממש ז"ז מו"ת, ובשכיל זה, מי ששומר ברית מילה, שהוא החותם שלו, זו מות ממנו, שהוא השטן, יצר הרע, רע, טמא, צפוני, מלאך המות, שלא יתקרב אליו ולא ימות על ידו.

ומי שמשקר בברית מילה, הוא משקר בחותם המלך, שהוא רשום בו, שד"י מבחוץ יהו"ה מבפנים. מנין לנו? מהכתוב הזה משמע, מ"י יעל"ה לנ"ו השמימ"ה - ראשי תבות מיל"ה, סופי תבות יהו"ה, ובנודאי מי

לבני נשא, וגרים דמעה, דאיהו אל אחר, ובמאי קטיל בסם המות דיליה, דאיהי גיהנם, ודא איהו סמא"ל.

ובאל"ן פרצופין דחויין, אתגלייא איהו לבני נשא בארץ שקרא לפתאה לון, ורזא דמלה (תהלים קכז א) אם יהו"ה לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו, ולית לון קיומא, אבל ציורין דחיון אינון רשימין בשמא דקודשא בריך הוא, בהאי רשימו דמזוזה, דאיהו שד"י מלבר יהו"ה מלגאו, והאי איהו רשימו דברית מילה, שד"י מלבר יהו"ה מלגאו, שד"י הא אוקמוהא ש תלת אבהן, דאינון תרין דרועין וגופא, אל"ן אינון תלת ענפין דש', ד שכינתא, י צדיק אות ברית מילה, ועל האי שד"י אתמר (שמות ו ג) וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י, בהאי שד"י, דאיהו מלבר במזוזה, אבל ושמי יהו"ה דאיהו מלגאו במזוזה, דאיהי תרעא דקודשא בריך הוא, דאתמר בה (תהלים קיח ט) זה השער ליהו"ה, לא נודעתי להם, (דברים ו ח).

ובכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך, אל"ן תרין סמכי קשוט, זו מות מן ביתא דאיהי שכינתא, ולא אתקריב לגבה, הדא הוא דכתיב (במדבר א יח) והזר הקרב יומת, ואתוון דמזוזות אינון ממש ז"ז מו"ת, ובגין דא מאן דנטיר ברית מילה דאיהו חותמא דיליה, זו מות מניה, דאיהו שטן, יצר הרע, רע, טמא, צפוני, מלאך המות, ולא יתקריב לגביה, ולא ימות על ידיה.

ומאן דמשקר בברית מילה, הוא משקר בחותמא דמלכא, דאיהו רשים ביה שד"י מלבר יהו"ה מלגאו, מנא לן מהאי קרא משמע (דברים ל יב) מ"י יעל"ה לנ"ו השמימ"ה, רישי תיבות מיל"ה,

סופי תיבות יהו"ה, ובִּוֹדַי מֵאֵן דְּמִשְׁקֵר
בְּבִרְיַת מִילָה, אֶסְתַּלַּק מִנִּיהַ יְהו"ה וּשְׂדִי,
וְשִׁרְיָא עֲלֵיהָ שְׁטָן דְּאִיהוּ אֵל אַחֵר, חוּיָא שְׂרִיָא
בְּאַתֵּר דִּיהו"ה מְלָגָאוּ, וְסַם מָוֶת שְׂרִיָא בְּאַתֵּר
דְּשִׂדִי מְלָבֵר, וְדָא אִיהוּ דְּאָמַר קָרָא (במדבר יט
כ) אֶת מִקְדָּשׁ יְהו"ה טָמֵא וְכו', אִם לֹא תֵב
בְּתִיּוֹבְתָא, וְסָבִיל פְּמָה יִסּוּרִין (דף טו
ע"ב) לְאַעְבְּרָא הֵהוּא חוּיָא מִתְפָּן, וְלִסַּם הַמָּוֶת
דִּילֵיהָ, דְּאִיהִי צִרְעַת מִמָּאֲרַת, בְּכַמָּה מְרַעִין
וּמִכְתָּשִׁין, עַד דְּלֹא אֲשַׁתָּאֵר בֵּיהּ בְּשִׂרָא דְּאִיהִי
עֲפָרָא, וְרָזָא דְּמִלָּה (ויקרא יד מב) וְעֲפָר אַחֵר יִקַּח
וְטַח אֶת הַבֵּית, בְּגִין דְּנִחָשׁ עֲפָר לַחֲמוֹ, עַד
דִּיתְפָּרְנֵס מֵהֵהוּא בְּשִׂרָא לֹא יִזּוֹז מִנִּיהָ, וְעֻנִי
חָשׁוּב פְּמַת, מַה מֵיתָה אֲנָפּוּי מִשְׁתַּנְיִין, פְּגִוּוֹנָא
דָּא עֻנִי אֲנָפּוּי מִשְׁתַּנְיִין, וְהָא אוּקְמוּהוּ (תהלים יב
ט) כֶּרֶם זֵלוֹת לִבְנֵי אָדָם, מֵאִי כֶרוּם זֵלוֹת, אֲלֵא
מֵאֵן דְּאֶצְטְרִיךְ לִבְרִייתָא אֲנָפּוּי מִשְׁתַּנְיִין
פְּכֶרוּם, וְכַמָּה נְשׁוּכִין דִּיִּסּוּרִין נְשִׁיף לִיהָ הֵהוּא
חוּיָא.

וְרָא עוֹד אֲלֵא דְּעֻנִי חָשִׁיב בְּמִצְוֶרַע, מַה
מִצְוֶרַע (ויקרא יג מה) וְרָאִשׁוּ יְהִיָּה פְרוּעַ וְכו',
כֶּף עֻנִי, מַה מִצְוֶרַע מַחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבוֹ, כֶּף
עֻנִי עֶרוֹם וְיַחֲף, וְעֻנִיּוֹתָא אִיהִי לִישְׂרָאֵל בְּאַתֵּר
דְּצִרְעָתָא, וְאַרְבַּע דִּיוּקְנִין אֵינֻן (ס"א
גוּיִין), כְּאַרְבַּע גִּוּוֹנִין דְּצִרְעָתָא, וְאֵינֻן נִגַּע לְכֹן
אַדְמָדָם יִרְקַק בִּהְרַת שְׁחוּרָה, הָא אֲרַבַּע,
וְכֻלְהוּ אֵית לֹון אַתְרִין דִּידְעָאן בְּגוּפָא, וּמִנְהוֹן
אַתְיִין לִבְנֵי נָשָׂא פְמָה מְרַעִין, לְכֹן וְאַדְמָדָם
חֲלָב טָמֵא וְכִבֵּד, יִרְקַק מָרָה, בִּהְרַת שְׁחוּרָה
טָחוּל, וּמִנְהוֹן נִבְעִין אֲרַבַּע מִינֵי מְרַעִין, וְאֵינֻן
מָרָה חוּרָא, מָרָה סוּמָקָא, מָרָה יְרוּקָא, מָרָה
אוּפָמָא.

שְׁמִשְׁקֵר בְּבִרְיַת מִילָה, מִסְתַּלַּק
מִמִּנֵּי יְהו"ה וּשְׂדִי, וְשׁוּרָה עֲלֵיו
שְׁטָן שֶׁהוּא אֵל אַחֵר, הִנָּחֵשׁ שׁוּרָה
בְּמָקוֹם שֶׁל יְהו"ה מִבְּפָנִים, וְסַם
הַמָּוֶת שׁוּרָה בְּמָקוֹם שֶׁל שִׂדִי
מִבְּחוּץ, וְהוּוּ שְׂאֵמֵר הַפְּתוּב אֶת
מִקְדָּשׁ יְהו"ה טָמֵא וְכו', אִם לֹא
שָׁב בְּתִשׁוּבָה וְסוּבֵל כְּמָה יִסּוּרִים
לְהַעֲבִיר אוֹתוֹ הִנָּחֵשׁ מִשֵּׁם וְאֶת
סַם הַמָּוֶת שְׁלוֹ, שֶׁהִיא צִרְעַת
מִמָּאֲרַת, עִם כְּמָה מַחְלוֹת וּמִכּוֹת,
עַד שֶׁלֹא נִשְׁאָר בּוֹ בִּשְׂרָא שֶׁהוּא
עֲפָר, וְסוּד הַדְּבָר - וְעֲפָר אַחֵר
יִקַּח וְטַח אֶת הַבֵּית, מִשׁוּם שְׁנִחָשׁ
עֲפָר לַחֲמוֹ, עַד שֶׁיִּתְפָּרְנֵס מֵאוֹתוֹ
בִּשְׂרָא לֹא יִזּוֹז מִמִּנֵּי, וְעֻנִי חָשׁוּב
כְּמַת. מַה בְּמִיתָה פְּנִיו מִשְׁתַּנּוֹת,
כְּמוֹ זֶה הָעֻנִי פְּנִיו מִשְׁתַּנּוֹת. וְהָרִי
פִּרְשׁוּהוּ כֶּרֶם זֵלוֹת לִבְנֵי אָדָם, מַה
זֶה כֶּרֶם זֵלוֹת? אֲלֵא מִי שְׁצִרִיף
לְבִרְיּוֹת פְּנִיו מִשְׁתַּנּוֹת כְּכֶרוּם,
וְכַמָּה נְשִׁיכוֹת שֶׁל יִסּוּרִים נוֹשֵׁף
אוֹתוֹ הִנָּחֵשׁ הֵהוּא.

וְרָא עוֹד, אֲלֵא שְׁעֻנִי חָשׁוּב
כְּמִצְוֶרַע, מַה מִצְרַע וְרָאִשׁוּ יְהִיָּה
פְרוּעַ וְכו', כֶּף עֻנִי. מַה מִצְרַע
מַחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשָׁבוֹ, כֶּף עֻנִי
עֶרוֹם וְיַחֲף. וְעֻנִיּוֹת לִישְׂרָאֵל הִיא
לִישְׂרָאֵל בְּמָקוֹם צִרְעָתָא, וְאַרְבַּעַת
דִּיוּקְנָאוֹת הֵם (גוּיִים) כְּאַרְבַּעַת
צִבְעֵי הַצִּרְעָתָא, וְהֵם נִגַּע לְכֹן
אַדְמָדָם יִרְקַק בִּהְרַת שְׁחוּרָה,
הָרִי אֲרַבַּעַת, וְכֻלְהֶם יֵשׁ מִקּוֹמוֹת
יְדוּעִים בְּגוּף, וּמֵהֶם בָּאִים לִבְנֵי
אָדָם כְּמָה מַחְלוֹת. לְכֹן וְאַדְמָדָם
- חֲלָב טָמֵא וְכִבֵּד, יִרְקַק - מָרָה,
בִּהְרַת שְׁחוּרָה - טָחוּל, וּמֵהֶם
נוֹבְעִים אֲרַבַּעַת מִינֵי מַחְלוֹת, וְהֵן
מָרָה לְבָנָה, מָרָה אֲדָמָה, מָרָה
יִרְקָה, מָרָה שְׁחוּרָה.

וְאִם שָׁב בְּתִשׁוּבָה, יוֹרֵד עֲלֵיו סַם
חַיִּים שֶׁהִיא שְׂכִינָה, וְנִשְׁמָר בָּהּ

וְאִם תֵּב בְּתִיּוֹבְתָא, נְחִית עֲלֵיהָ סַם חַיִּים דְּאִיהִי שְׂכִינָתָא, וְאַתְמָר בָּהּ (ישעיה

וְשָׁב וּרְפָא לוֹ, מְאֵלוּ מִיְּנֵי
הַמַּחְלֹת, וּמַחְיָה אוֹתוֹ מִמְּיֹתָהּ
שֶׁל עֲנִיּוֹת, כְּמוֹ שְׁנֹאמֵר וְהַשִּׁיבּוֹ
וּחְיוֹ, שֶׁבְּזֶמֶן שִׁישְׁרָאֵל עֲנִיִּים הֵם
קְרוּיִים מְתִים, וּבִשְׂבִילֵם נֹאמֵר
שׁוּבוּ וּחְיוּ, וְאֵין עֲנִיּוֹת כְּעֲנִיּוֹת
הַתּוֹרָה, שְׁמִי שְׂאִין בּוֹ תּוֹרָה וְקִרָא
מֵת, מֵהִי רְפוּאָתוֹ לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם?
הַתּוֹרָה, שְׁנֹאמֵר בָּהּ עֵץ חַיִּים הִיא
וְגוֹמֵר, וְהִיא רְפוּאָה לְכָל
הַמַּחְלֹת, כְּמוֹ שְׁנֹאמֵר רְפוּאוֹת
תְּהִי לְשִׁרְךָ וְכו'.

שִׁימְנֵי כַחוֹתֶם, מָה הַחוֹתֶם
בְּמִקּוֹם הַזֶּה? זֶה אוֹת שְׁבֹת יוֹם
טוֹב, שֶׁהוּא שְׁקוּל לְבִרְיַת מִלָּה,
כְּמוֹ כֵּן שְׁבֹת, ש' כְּנֶגֶד שִׁי"ן שֶׁל
שֵׁם שְׂדִי, כְּלוּל מִשְׁלֹש חִיּוֹת
עֲלִיּוֹנוֹת, מִשְׁלֹשָׁה אֲבוֹת, ב' זֶה
ד' שֶׁהִיא רְבִיעִית לְאֲבוֹת וּרְבִיעִית
לְשֹׁלֶש חִיּוֹת, וְהִיא דְמוּת אָדָם,
וְלֹא אָדָם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וּדְמוּת
פְּנִיָּהם פְּנֵי אָדָם, אֵלֶּא מָה זֶה
אָדָם? יו"ד ה"א וּא"ו ה"א. שְׁבֹת
בּוֹ שְׂדִי, יְהוּ"ה הוּא רְשׁוֹת
הַיְחִיד, רַחְבּוֹ אֲרֻבָּעָה וְגָבְהוֹ
עֶשְׂרֵה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, י'
שֶׁל שְׂדִי כְּנֶגֶד אוֹת שֶׁל שְׁבֹת
וְיָמִים טוֹבִים, י' נִרְמָזוּ בּוֹ עֶשֶׂר
סְפִירוֹת.

הַרְשֵׁם הַזֶּה הוּא לְכֵן הַמֶּלֶךְ, אֲבָל
לְעֵבֶד שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַרְשֵׁם שֶׁלוֹ
שְׂדִי, מֵהֶצֶד שֶׁל אוֹתוֹ שְׁנֹאמֵר
בּוֹ כָּל הַנִּקְרָא בְּשְׁמִי וְכו', וּמִי
הוּא? מַטְטְרוּ"ן, שְׁעוּלָה לְחֻשְׁבוֹן
שְׂדִי, וְהוּא אָדָם קֶטַן בְּדְמוּת שֶׁל
מַעֲלָה, וְזֶהוּ אִם כְּבָנִים אִם
כְּעֲבָדִים וְכו'.

מִי שֶׁרָשָׁם שֶׁל אֲרִיָּה בַחוֹתְמוֹ,
הוּא לְכֵן בְּפָנָיו. מִי שֶׁהוּא בַחוֹתְמוֹ
שֶׁל שׁוֹר, הוּא אָדָם בְּפָנָיו. מִי
שֶׁהוּא בַחוֹתְמוֹ שֶׁל נֶשֶׁר, הוּא יֶרֶק

בַחוֹתְמָא דְנֶשֶׁר אִיהוּ יְרוּקָא בְּאַנְפּוּי, מָאן דְּאִיהוּ בַחוֹתְמָא דְדְמוּת אָדָם

וְשָׁב וּרְפָא לוֹ מְאֵלִין מִיְּנֵי מַרְעִין, וּמַחְיָה
לִיה מִמְּיֹתָהּ דְּעֲנִיּוֹתָא, כְּמָה דְּאַתָּ אָמֵר (יחזקאל
יא לב) וְהַשִּׁיבּוֹ וּחְיוֹ, דִּישְׁרָאֵל בְּזִמְנָא דְּאִינוּן
עֲנִיִּים קְרוּיִים מְתִים, וּבִגְנִינִיהוּ אֶתְמַר שׁוּבוּ
וּחְיוּ, וְלִית עֲנִיּוֹתָא כְּעֲנִיּוֹתָא דְּאוּרִייתָא, דְּמָאן
דְּלֹא אִית בֵּיה אוּרִייתָא אֶתְקַרֵּי מֵת, אֲסוּוֹתָא
דִּילִיָּה מְאִי הוּא לְהֵהוּא עֲלֵמָא, אוּרִייתָא,
דְּאַתְמַר בֵּיה (משלי ג יח) עֵץ חַיִּים הִיא וְגוֹמֵר,
וְאִיהִי אֲסוּוֹתָא לְכָל מַרְעִין, כְּמָה דְּאַתָּ אָמֵר (שם
ח) רְפוּאוֹת תְּהִי לְשִׁרְךָ וְכו'.

שִׁימְנֵי כַחוֹתֶם (שיר ח ו), מְאִי חוֹתֶם בְּהִאי אֲתֵר,
דָּא אוֹת שְׁבֹת יוֹם טוֹב, דְּאִיהוּ שְׁקִיל
לְבִרְיַת מִלָּה, כְּגוּוֹנָא דָּא שְׁבֹת, ש' לְקַבֵּל
שִׁי"ן דְּשֵׁם שְׂדִי, כְּלִילָא מִתַּלַּת חִיּוֹן עֲלֵאִין,
מִתַּלַּת אֲבָהֵן, ב' דָּא ד', דְּאִיהִי רְבִיעֵאָה
לְאֲבָהֵן, וּרְבִיעֵאָה לְתַלַּת חִיּוֹן, וְאִיהִי דְמוּת
אָדָם, וְלֹאוּ אָדָם, הֵדָּא הוּא דְכֶתִיב (יחזקאל א
י) וּדְמוּת פְּנִיָּהם פְּנֵי אָדָם, אֵלֶּא מְאִי אָדָם יו"ד
ה"א וּא"ו ה"א, שְׁבֹת בֵּיה שְׂדִי, יְהוּ"ה הוּא
רְשׁוֹת הַיְחִיד רַחְבּוֹ אֲרֻבָּעָה וְגָבְהוֹ עֶשְׂרֵה יו"ד
ה"א וּא"ו ה"א, י' דְּשְׂדִי לְקַבֵּל אוֹת דְּשְׁבֹת
וְיוֹמִין טַבִּין, י' בֵּיה אֶתְרַמִּיזוּ עֶשֶׂר סְפִירָן.

הִאי רְשִׁימוֹ אִיהוּ לְבָרָא דְּמִלְכָּא, אֲבָל לְעֵבֶדָא
דְּמִלְכָּא רְשִׁימוֹ דִּילִיָּה שְׂדִי, מִסְטָרָא
דְּהֵהוּא דְּאַתְמַר בֵּיה (ישעיה מג ז) כָּל הַנִּקְרָא בְּשְׁמִי
וְכו', וּמְאִי נִיהוּ מַטְטְרוּ"ן, דְּסִלִּיק לְחֻשְׁבוֹן
שְׂדִי, וְאִיהוּ אָדָם זַעִירָא בְּדִיוּקָנָא דְּלַעֲיִלָא,
וְדָא אִיהוּ אִם כְּבָנִים אִם כְּעֲבָדִים וְכו'.

מָאן דְּאִיהוּ רְשִׁימוֹ דְּאַרְיָה בַחוֹתְמָא דִּילִיָּה
אִיהוּ חֲנוּר בְּאַנְפּוּי, מָאן דְּאִיהוּ בַחוֹתְמָא
דְּשׁוֹר אִיהוּ סוּמְקָא בְּאַנְפּוּי, מָאן דְּאִיהוּ

בַחוֹתְמָא דְנֶשֶׁר אִיהוּ יְרוּקָא בְּאַנְפּוּי, מָאן דְּאִיהוּ בַחוֹתְמָא דְדְמוּת אָדָם

בפניו. מי שהוא בחותם של דמות אדם, הוא שחר בפניו, כמו שהתורה שנאמר בה שחורה אני ונאנה.

שימני כחותם, זו התורה, שנאמר בה תורת אמת היתה בפיהו, והיא כלולה מעשר אמירות שהם י, ומעשרה דברות שהן ה"ה, ומה זה תורה? ו' הכולל ששת ימי בראשית, על לבך - זה שלשים ושנים אלהיים בחשבון ל"ב, שתלויים מו', שהוא ו' פעמים טוב, ובה נשתלם (ו) השם של ארבעים ושתים אותיות שבהם נבראו שמים וארץ וכל מה שיש בהם, וזהו הסוד של פי יום נקם בלבי, לב"י עולה ארבעים ושתים. ויכלו, שבעים ושנים שמות של השם המפורש, ועליו נאמר ללבי גליתי, ולאבר, שהם מאתים ארבעים ושמונה מצוות התורה, לא גליתי, וביכלו הזה, (ה' בששי שהוא ב', וזהו ערב ויהי בקר יום הששי, שזו) ה' של הששי היא המלכות השביעית, והיא נקראת ע"ב, ובה רוכב ו' לגאל את ישראל. זהו שפתיב הנה יהו"ה רוכב על ע"ב קל, משום שהיא הפלל של שלשת האבות שתלויים מהם שבעים ושנים שמות ונכללים בה, וכנגד שלשת האבות נאמר בויכלו שלש פעמים שביעי, וזהו הסוד של שפ"ת, ב"ת ש, שהם ויסע ויבא ויט שנכללים בב"ת, באותו זמן חלה זכות אבות, שמיום שנחרב בית המקדש, העולם נקרא תהו ובהו, משם ואילך התקנים הפתוב אמרתי עולם חסד יבנה, חסד עולה לחשבון שבעים ושנים שמות. וזה הסוד שנקשר השביעי ביום

איהו אופם באנפוי, כגוונא דאורייתא דאתמר (שיר א ה) שחורה אני ונאנה.

שימני כחותם, דא אורייתא, דאתמר בה (מלאכי ב ו) תורת אמת היתה בפיהו, ואיהי כלילא מעשר אמירן דאנון י, ומעשר דברן דאינון ה"ה, ומאי תורה ו' כליל שית ימי בראשית, על לבך דא ל"ב אלהיים בחושפן ל"ב, דתליין מן ו', דאיהו ו' זמנין טוב, ובה אשתלים (נ"א ו') שמא דארבעין ותריין אתוון, דבהון אתבריאוו שמיא וארעא וכל מה דאית בהון, ודא איהו רזא פי יום נקם בלבי (ישעיה סג ד), לב"י סליק מ"ב, ויכל"ו ע"ב שמהן דשמא מפרש, ועליה אתמר ללבי גליתי, ולאבר דאנון רמ"ח פקודין דאורייתא לא גליתי, ובהאי ויכלו (ה' בששי דאיהו ב', ודא איהו ויהי (דף טו ע"א) ערב ויהי בקר יום הששי, דהאי) ה' דהששי איהו מלכות שביעאה, ואיהי אתקריאת ע"ב, ובה רכיב ו' למפרק לישראל, הדא הוא דכתיב (ישעיה יט א) הנה יהו"ה רוכב על ע"ב קל, בגין דאיהי פללא דתלת אבהן, דתליין מנהון ע"ב שמהן, ואתפלילן בה, ולקבל תלת אבהן אתמר בויכלו תלת זמנין שביעי, ודא איהי רזא דשפ"ת, ב"ת ש, דאינון ויסע ויבא ויט דאתפלילן בב"ת, בההיא זמנא חלה זכות אבהן, דמיומא דאתחריב בי מקדשא עלמא אתקרי תהו ובהו, מתמן ואילך אתקיים קרא (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יבנה, חס"ד סליק לחושפן ע"ב שמהן.

ודא רזא דאתקשר שביעי ביומא קדמאה, ומאן שביעי דא צדיק אות דשפת ויזמין טבין, ורזא דמלה חי יהו"ה שכבי עד

הראשון, ומי השביעי? זה צדיק האות של שבת וימים טובים, וסוד הדבר - חי יהו"ה שכבי עד הבקר, וזה הבקר של אברהם, אותו שנאמר בו וישכם אברהם בבקר, והוא החסד שלו,

משום שבחסד הנה נתקן הפסא, שהיא נפילה, זהו שכתוב והוכן בחסד פסא, וכו' תקום, וסוד הדבר - ובחסד עולם רחמתיך, וכל הספירות נקשרות בימין, משום שעליו נאמר מימינו אש דת למו, מימין נתנה תורה, בגלל זה מוליך לימין משה זרוע תפארתו, ובזקע המים של התורה משם, מה' של אברהם, להיות לו בה שם עולם, ובה השתלמה ה' של משה, שהיא במשכון לגבי אברהם במשה, שהביא את התורה, עד שיפדה את בניו, וסוד הדבר - כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

וסוד הנאלה הוא בחותם הנה, שעליו נאמר כי בשמחה תצאו ובשלום תוכלון, בשמחה עולה לחשבון אד"ן שהיא אדנ"י, ארון הברית, אדון כל הארץ נקרא, פרט לאות ש' שהוא שלש מאות, והם שלשת האבות שהתחברו עמה, ואותיות בשמח"ה הן מחשב"ה, ש שלשה אבות, בחמ"ה ה"ן, והיא השכינה שאין לה יחוד אלא במינה, כמו שאותיות ה"ן, ונעשו עשרה ונעשו מאה, כמו שהשכינה כלולה כל העשרה וכל המאה, והינו מה שכתוב הן ליהו"ה אלהי"ך השמים ושמי השמים, וסוד הדבר - הן אדנ"י.

ובשלוש תוכלון, ש שלשת האבות, ו"ו שני משיחים, מ' ל"ב של ובשלו"ם עולים לע"ב, וזהו שנאמר ושבתי בשלום אל בית אבי, שמחה היא, שנאמר בה לך אכל בשמחה לחמך ושתה בלב טוב יינך, זה יין המשמר בענביו, ועליו נאמר סוד יהו"ה ליראיו.

הבקר (רות ג יג), ודא בקר דאברהם, ההוא דאתמר ביה (בראשית יט כז) וישכם אברהם בבקר, ואיהו חסד דיליה, בגין דבהאי חסד אתתקן פרסייא דאיהי נפילה, הדא הוא דכתיב (ישעיה טוה) והוכן בחסד פסא, וביה תקום, ורזא דמלה ובחסד עולם רחמתיך (שם נד ח), וכל ספירן מתקשרין בימינא, בגין דעליה אתמר (דברים לג ב) מימינו אש דת למו, מימינא אתייהיב אורייתא, בגין דא מוליך לימין משה זרוע תפארתו, ובזקע מים (ישעיהו סג יב) דאורייתא מתמן, מה' דאברהם, למהוי ליה בה שם עולם, ובה אשתלים ה' דמשה, דאיהי במשפונא לגביה דאברהם במשה, דאיתי אורייתא, עד דיפרוק לבנוי, ורזא דמלה כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות (מיכה ז טו). ורזא דפורקנא בהאי חותמא איהו, דעליה אתמר (ישעיהו נה יב) כי בשמחה תצאו ובשלום תוכלון, בשמחה סליק לחושפן אד"ן דאיהו אדנ"י, ארון הברית אדון כל הארץ אתקרי, בר מאת ש' דאיהו תלת מאה, ואינון תלת אבהן דאתחברו בה, ואתוון בשמח"ה איהי מחשב"ה, ש תלת אבהן בחמה ה"ן, ואיהי שכינתא דלית לה יחודא אלא במינה, פמה דאתותא דה"ן, ואתעבידו עשרה ואתעבידו מאה, פמה דשכינתא פלילא פלהו עשרה וכלהו מאה, והיינו דכתיב (דברים ייד) הן ליהו"ה אלהי"ך השמים ושמי השמים, ורזא דמלה הן אדנ"י.

ובשלוש תוכלון (ישעיהו נה יב), ש תלת אבהן, ו"ו תרין משיחין, מ' ל"ב דובשלו"ם סליק ע"ב, ודא איהו דאתמר (בראשית כח כא) ושבתי בשלום אל בית אבי, שמחה איהו דאתמר ביה (קהלת ט ז) לך אכול בשמחה לחמך ושתה

זין טוב זה צדיק, שנאמר בו הצדיק אבד, ומה זה אבד? אבד אותו המעין, ונשארו נחרב ויבש, בבית ראשון ושני.

קם הנזקן ואמר: אדנ"י עולה במחשבה ולא בחשבון, ועליו נאמר ה"ס כל פשר מפני יהו"ה כי נעור ממעון קדשו, יתעורר בו כמו שהתעורר משנתו, וחזר לשנתו עד שיתעורר יהו"ה שהוא רחמים, לקים בו וברחמים גדולים אקבצו, גדולים נקראת מצד של הא"ל הגדול שהוא חסד, והשכינה עולה בו להקרא גדולה, ובו ודאי סוד הגאולה, כמו זה: יו"ד ה"א וא"ו ה"א יהו"ה, וא"ו בו סוד הגאולה, שהוא רשום בשם של ע"ב, שהם וה"ו אג"י וה"ו, ראשי תבות וא"ו, שלש עשרה מדות של רחמים של התורה, שנתנה מימין.

נשאר יו"ד ה"א ה"א שעולה לחשבון שלשים ושפים, והוא ב' מן בראשית, ל' לעיני כל ישראל. ועוד, היא שלשים ושנים אלהיים של מעשה בראשית, שעליו נאמר כי יום נקם כלבי ושנת גאולי באה, והשם של ע"ב הוא ויכל"ו, בו נשלם סוד הגאולה, ועליו נאמר ללבי גליתי, שהוא חשבון ויכל"ו, ובו התקיים הכתוב אמרתי עולם חסד יפנה, וכמו שיצאו ממצרים בסוד של שבועים ושנים שמות, כף יצאו בהם פשיגאלו באחרונה, באותו זמן חסד יהו"ה מלאה הארץ, ועליו נאמר וחסדי מאתך לא ימוש ובחסד עולם רחמתיך, ומשום זה שבח דוד את הקדוש ברוך הוא בגלות, שהיא שאול, בחסד הזה, כמו שנאמר כי חסדך גדול עלי והצלת נפשי משאול תחתיה.

בית אשתלים רזא דפורקנא, ועליה אתמר ללבי גליתי דאיהו חושבן ויכל"ו, וביה אתקיים קרא (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יפנה, וכמה דנפקו ממצרים ברזא דע"ב שמהן, כף יפקון בהון פד יפרקון בביתריתא, ביה הוא זמנא חסד יהו"ה מלאה הארץ (שם לג ה), ועליה אתמר (ישעיהו נד ח) וחסדי מאתך לא ימוש, ובחסד עולם רחמתיך, ובגין דא שבח דוד לקודשא בריך הוא בגלותא דאיהו שאול בהאי חסד, כמה דאת אמר (תהלים פו יג) כי חסדך גדול עלי והצלת נפשי משאול תחתיה.

כלב טוב יינך, דא זין המשומר בענביו, ועליה אתמר (תהלים כה יד) סוד יהו"ה ליריאו, זין טוב דא צדיק, דאתמר ביה (ישעיה נד א) הצדיק אבד, ומאי אבד אבד ההוא נביעו, ואשתאר נחרב ויבש בבית ראשון ושני.

קם סבא ואמר אדנ"י במחשבה סלקא, ולא בחשבון, ועליה אתמר (זכריה ב ה"ס כל פשר מפני יהו"ה כי נעור ממעון קדשו, יתער ביה כמה דאתער משנתיה וחזר לשנתיה, עד דיתער יהו"ה דאיהו רחמי, לקיימא ביה וברחמים גדולים אקבצו (ישעיה נד ז), גדולים אתקריאת מסטרא דהא"ל הגדול דאיהו חסד, ושכינתא ביה סלקא לאתקרי גדולה, וביה ודאי רזא דפורקנא, כגוונא דא יו"ד ה"א וא"ו ה"א יהו"ה, וא"ו ביה רזא דפורקנא, דאיהו רשים בשמא דע"ב, דאינון וה"ו אג"י וה"ו רישי תיבין וא"ו, תלת עשר מכילן דרחמי דאורייתא, דאתייהיבת מימינא.

אשתאר יו"ד ה"א ה"א דסליק לחשבון ל"ב, ואיהו ב' מן בראשית ל' לעיני כל ישראל, ועוד איהו ל"ב אלהיים דעובדא דבראשית, דעליה אתמר (ישעיהו סג ד) כי יום נקם כלבי ושנת גאולי באה, ושמא דע"ב איהו ויכל"ו,

בית אשתלים רזא דפורקנא, ועליה אתמר ללבי גליתי דאיהו חושבן ויכל"ו, וביה אתקיים קרא (תהלים פט ג) אמרתי עולם חסד יפנה, וכמה דנפקו ממצרים ברזא דע"ב שמהן, כף יפקון בהון פד יפרקון בביתריתא, ביה הוא זמנא חסד יהו"ה מלאה הארץ (שם לג ה), ועליה אתמר (ישעיהו נד ח) וחסדי מאתך לא ימוש, ובחסד עולם רחמתיך, ובגין דא שבח דוד לקודשא בריך הוא בגלותא דאיהו שאול בהאי חסד, כמה דאת אמר (תהלים פו יג) כי חסדך גדול עלי והצלת נפשי משאול תחתיה.

ואם אמות העולם דוחקים את ישראל יותר מדאי, קודשא בריך הוא חס על ד' מן חסד, שהיא דל"ת בגלות, ומתקנים בו הכתוב בטרם תחיל ילדה, ושבעים תבות של המזמור יענף יהו"ה ביום צרה, הם כנגד שבעים שרים, שהם הצירים והחבלים של השכינה העליונה והתחתונה, שאותיות ב' נקראים בו פלטרין גדולים, זהו שכתוב גדלים מעשי יהו"ה, והקדוש ברוך הוא נקרא בו גדול, כמו שנאמר גדול אדונינו ורב כח, ובו עולים ישראל לגדלה.

ובשכינה נאמר הנה מקום אתי. באותו זמן התקנים בה הכתוב גדלו ליהו"ה אתי, ובה (ובו) נאמר בקדוש ברוך הוא באותו זמן פי גדול אתה וגומר, ובו עושה גדולות עד אין חקר, וזהו חס"ד, בו ויכלו, ה' בששי (ובו ויכלו בהששי), משום שבו ה' של אברהם הולך אליה ו', מיד יתעורר י"ה לקרב. זהו שכתוב פי יד על כס י"ה, וששי הוא האלף הששי, שביעי יסוד, בו נכללו והתיחדו שש ספירות. זהו שכתוב ויכלו השמים והארץ, זה הקדוש ברוך הוא והשכינה שהם ו"ה, יום הששי, משום שעליו נאמר פי כל בשמים ובארץ, ותרגומו שאוהז בשמים ובארץ, וזהו כ"ל, ועליו נאמר וכל צבאם, מה זה צבאם? שני צמודי אמת.

ובו נקראו שלשת האבות שביעיות, כמו שנאמר ויכל אלהי"ם ביום השביעי, וישבות ביום השביעי, ויברך אלהי"ם את יום השביעי. ויברך אותו מצד

ואי אומין (דף סו ע"ב) דעלמא דחקין להו לישראל יותר מדאי, קודשא בריך הוא חס על ד' מן חסד דאיהי דל"ת בגלותא, ואתקיים קרא ביה (ישעיה סו ז) בטרם תחיל ילדה, ושבעין תיבין דמזמור יענף יהו"ה ביום צרה (תהלים כ ב) אינון לקבל שבעים שרים, דאינון צירים וחבלים דשכינתא עלאה ותתאה, דאתוון ב' ביה אתקריאן פלטרין גדולים, הדא הוא דכתיב (תהלים קיא ב) גדלים מעשי יהו"ה, וקודשא בריך הוא ביה אתקרי גדול, כמה דאת אמר (שם קמו ה) גדול אדונינו ורב כח, וביה סלקין ישראל לגדולה.

ושכינתא בה אתמר (שמות לג כא) הנה מקום אתי, בההוא זמנא אתקיים בה קרא (תהלים לד ד) גדלו ליהו"ה אתי, ובה (נ"א וביה) אתמר בקודשא בריך הוא בההוא זמנא פי גדול אתה וגומר (שם פו ט), וביה עושה גדולות עד אין חקר (איוב ט ט), ודא איהו חס"ד, ביה ויכלו, ה' בששי (נ"א וביה ויכלו בהששי), בגין דביה ה' דאברהם אזיל ו' לגבה, מיד יתער י"ה לקרבא, הדא הוא דכתיב (שמות יז טז) פי יד על כס י"ה, וששי איהו אלף שתיתאה, שביעי יסוד, ביה אתפלילו ואתייחדו שית ספירן, הדא הוא דכתיב (בראשית ב א) ויכלו השמים והארץ, דא קודשא בריך הוא ושכינתא, דאינון ו"ה, יום הששי בגין דעליה אתמר (ד"ה א כט יא) פי כל בשמים ובארץ, ותרגומו דאחיד בשמיא ובארעא, ודא איהו כ"ל, ועליה אתמר (בראשית ב א) וכל צבאם, מאי צבאם תרי סמכי קשוט.

וביה אתקריאו תלת אבהן שביעיות, כמה דאת אמר (שם) ויכל אלהי"ם ביום השביעי, וישבות ביום השביעי, ויברך אלהי"ם את יום השביעי, ויברך אותו מסטרא דברכה, ויקדש

שֶׁל בְּרָכָה, וַיִּקְדַּשׁ אוֹתוֹ מִצַּד שֶׁל קִדְשָׁהּ, וַיִּשְׁבּוֹת בּוֹ מִצַּד שֶׁל הַיַּחֲדוּד, וְזֶהוּ וַיִּכְלֹ, שְׁנִכְלָלוּ בּוֹ שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, שֶׁהֵם בְּסוּד הַשֵּׁם שֶׁל ע"ב, כְּמוֹ כֵּן חֹסֶד נִקְרָא גְדוֹל, מִשּׁוּם שֶׁהוּא הַכֹּלֵל שֶׁל ע"ב תְּבוּת, גְּבוּרָה הַכֹּלֵל שֶׁל רי"ו אוֹתוֹת שֵׁשׁ בְּשֵׁם שֶׁל ע"ב, הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁהוּא ו' כּוֹלֵל הַכֹּל, וְזֶהוּ סוּד וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל פָּנָיו, ע"ב רי"ו יְהוָה, עַל פָּנָיו, מֶה זֶה פָּנָיו? פָּנָיו זֶה וָא"ו, י"ג מִדּוֹת הַרְחָמִים, שְׁנֵאֲמַר בָּהֶם וּבְרַחֲמִים גְּדוֹלִים אֶקְבָּצֶה, גְּדוֹלִים וְדָאִי מִצַּד שֶׁל הַחֹסֶד, שֶׁהוּא הָא"ל הַגְּדוֹל.

וְהַכֹּל נִכְלָל בְּשִׁבְעִיּוֹת שֶׁהֵיא מַלְכוּת, ה' שְׁבִיעִי ה' וְדָאִי, בְּכָל הַשְּׁבִיעִיּוֹת כְּלוּלָה, וְהֵיא ה' שֶׁל יוֹם הַשָּׁשִׁי, יוֹם זֶה צַדִּיק, עָלָיו נֶאֱמַר וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ וְגוֹמֵר, הוּא יוֹם הַשָּׁשִׁי, וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי הַיּוֹם שֶׁל כָּל הַיָּמִים, וְעָלָיו נֶאֱמַר שִׁכְבִּי עַד הַבֶּקֶר, וְזֶהוּ בֶּקֶר שֶׁל אֲבֵרָה, שִׁכְתוּב וַיִּשְׁכַּם אֲבֵרָה בַּבֶּקֶר, וַיִּשְׁכַּם לְגֵאֲלָה, וְבוֹ הַבֶּקֶר אוֹר, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ וְתוֹרָה אוֹר, וְזֶהוּ הָאוֹר שְׁנֵאֲמַר בּוֹ וְלִכְל כְּנִי יִשְׂרָאֵל הָיָה אוֹר, וְהוּא פֶסַח זְרוּעַ יָמִין, וְבוֹ עֲתִידִים לְהִגָּאֵל. דְּבַר אַחֵר, שִׁמְנֵי כַחוֹתָם עַל לֶבָךְ, הַפְּסוּק הַזֶּה נֶאֱמַר עַל הַשְּׂכִינָה שֶׁהֵיא בְּגָלוּת. לֹא כְתוּב חוֹתָם, אֲלָא כַחוֹתָם, בְּאוֹתוֹ חוֹתָם שֶׁל הַגּוֹשְׁפִנְקָה, שֶׁהֵיא חוֹתָם אֲמֵת, וְכֵה (ח) חֲתֻמָּנוּ לְחַיִּים, וּמִיָּהוּ הַחוֹתָם הַזֶּה שָׁבוּ יֵשׁ חַיִּים? אֲלָא זֶהוּ עֵץ הַחַיִּים שָׁבוּ בָנִים חַיִּים וּמִזֹּנוֹת יוֹצֵאִים, עֵץ וְדָאִי, אוֹתוֹ שְׁנֵאֲמַר בּוֹ עֵץ הַחַיִּים מִהֶלֶךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, וְהָעֵץ הַזֶּה הֵיא ו', מִהֶלֶךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת

אוֹתוֹ מִסְטָרָא דְקִדְוִשָׁה, וַיִּשְׁבּוֹת בּוֹ מִסְטָרָא דִּיחֲדוּד, וְדָא אִיהוּ וַיִּכְלֹ, דְּאִתְּכַלִּילוּ בֵּיהַ תְּלַת אֲבָהֵן, דְּאִינוּן בְּרָזָא דְשִׁמָּא דְע"ב, כְּגוֹוָנָא דְא חֹסֶד אֲתִקְרִי גְדוֹל, בְּגִין דְּאִיהוּ כְּלָלָא דְע"ב תִּיבִין, כְּגוֹוָנָא דְע"ב תִּיבִין, גְּבוּרָה כְּלָלָא דְרִי"ו אֲתוּוֹן דְּאִית בְּשִׁמָּא דְע"ב, עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא דְאִיהוּ ו' כְּלִיל כְּלָלָא, וְדָא אִיהוּ רָזָא (שְׁמוֹת לְד') וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל פָּנָיו, ע"ב רי"ו יְהוָה, עַל פָּנָיו מֵאִי פָּנָיו, אֲנָפוּי דָא וָא"ו י"ג מְכִילָן דְּרַחֲמֵי, דְּאִתְּמַר בַּהוּן (יִשְׁעִיהוּ נִד) וּבְרַחֲמִים גְּדוֹלִים אֶקְבָּצֶה, גְּדוֹלִים וְדָאִי מִסְטָרָא דְחֹסֶד, דְּאִיהוּ הָא"ל הַגְּדוֹל.

וְכִרָא אֲתִכְלִיל בְּשִׁבְעִיּוֹת דְּאִיהִי מַלְכוּת, ה' שְׁבִיעִי ה' וְדָאִי בְּכָל שְׁבִיעִיּוֹת כְּלִילָא, וְאִיהִי ה' דְּיוֹם הַשָּׁשִׁי, יוֹם דָא צַדִּיק, עָלֶיהָ אֲתִמַּר (זְכַרְיָה יד ט) וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ וְגוֹמֵר, אִיהוּ יוֹם הַשָּׁשִׁי, וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי יוֹם דְּכֻלָּהוּ יוֹמִין, וְעָלֶיהָ אֲתִמַּר (רוֹת ג יג) שִׁכְבִּי עַד הַבֶּקֶר, וְדָא הוּא בֶּקֶר דְּאֲבֵרָה, דְּכֻתִּיב (בְּרֵאשִׁית יט כז) וַיִּשְׁכַּם אֲבֵרָה בַּבֶּקֶר, וַיִּשְׁכַּם לְפוֹרְקָנָא, וּבֵיהַ הַבֶּקֶר אוֹר, דְּאִתְּמַר בֵּיהַ (מִשְׁלִי ו כג) וְתוֹרָה אוֹר, וְהֵיא אִיהוּ אוֹר דְּאִתְּמַר בֵּיהַ (שְׁמוֹת י כג) וְלִכְל כְּנִי יִשְׂרָאֵל הָיָה אוֹר, וְאִיהוּ פֶסַח דְּרוּעָא יְמִינָא, וּבֵיהַ עֲתִידִין לִיגָאֵל.

דְּבַר אַחֵר שִׁמְנֵי כַחוֹתָם עַל לֶבָךְ (שִׁיר ח ו), הֵיא קָרָא עַל שְׂכִינְתָא אֲתִמַּר דְּאִיהִי בְּגָלוּתָא, חוֹתָם לֹא כְתִיב, אֲלָא כַחוֹתָם, כִּהְיוּ חוֹתָם דְּגוֹשְׁפִנְקָא דְּאִיהִי חוֹתָם אֲמֵת, וְכֵה (נ"א ודא) חֲתֻמָּנוּ לְחַיִּים, וּמֵאִי נִיהוּ הֵיא חוֹתָם דְּכֵה חַיִּים, אֲלָא דָא עֵץ הַחַיִּים, דְּבֵיהַ כְּנִי וּמִזֹּנוֹי נִפְקִין, עֵץ וְדָאִי הֵהוּא דְּאִתְּמַר בֵּיהַ עֵץ הַחַיִּים מִהֶלֶךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, וְהֵיא עֵץ אִיהוּ ו', מִהֶלֶךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנִין דָא

שנים זה ה', החיים הם אב ואם
שהם י"ה, י' היא חכמה, ומנן
לנו שנקרא חיים? כמו שנאמר
והחכמה תחיה בעליה, ה' בו
האם העליונה. מנן לנו שנקראת
חיים? כמו שנאמר עץ חיים היא
ודאי, ושניהם פי חיים הם
למצאיהם.

והשכינה התחתונה רשומה
בחותם הזה, שהוא חותם אמת,
וכל ציורי החותם הזה הם
רשומים בה, להודיע שהיא
הציור של העמוד האמצעי שהוא
אמת, אדם (אדם) החותם שלו יו"ד
ה"א וא"ו ה"א, הוא חותם בו
לחיים, וממנו יורשים בני ישראל
בנים חיים ומזונות, חיים מצד
של האב והאם שהם י"ה, בנים
מצד של העמוד האמצעי, שעל
(ועל) שמו נקראו ישראל למטה
בני בכרי ישראל, והוא ו'. מזונות
מהצד של ה', שהיא המוציא
לחם מן הארץ, ובזמן שישורשים
ממנו שלש (שתי) הדרגות הללו
שפלולות בשמו, נקראים למטה
ישראל בני הקדוש ברוך הוא,
כמו שנאמר בנים אתם ליהו"ה
אלהיכם, ובזמן שישורשים
ישראל משמו של הקדוש ברוך
הוא שלשת אלה, בנים חיים
ומזונות, נאמר בהם פי עזה כמות
אהבה, קשה היא ממיתה הפדרת
הקדוש ברוך הוא מבניו. ומנן
לנו שיש הפדרה בין הקדוש
ברוך הוא ובניו? פאן מוכיח, פי
אם עונותיכם היו מבדלים וכו',
וקשה היא ממיתה, ועליה נאמר
פי המות יפריד ביני ובינך.

ובזמן שישורשאל מקימים את
מצוות התורה באהבה, קשה
כשואל קנאה, שמקנא הקדוש
ברוך הוא על סמא"ל ועל נקבתו,

ה' החיים אינון אבא ואימא דאינון י"ה, י'
איהו חכמה, ומנלן דאתקרי חיים, כמה דאת
אמר (קהלת ז יב) והחכמה תחיה בעליה, ה' ביה
אימא עלאה, מנא לן דאתקרי חיים, כמה
דאת אמר (משלי ג יא) עץ חיים היא ודאי,
ותרוייהו (שם ד כב) פי חיים הם למוצאיהם.

ושכינתא תתאה איהו רישומא בהאי חותמא
דאיהו חותם אמת, וכל ציורין
דהאי חותמא אינון רשימין בה, לאשתמודעא
דאיהי ציורא דעמודא דאמצעייתא, דאיהו
אמת, אדם (ס"א דא איהו) חותם דיליה יו"ד ה"א
וא"ו ה"א, איהו חתים ביה לחיים, ומניה
ירתין בני ישראל בני חיי ומזוני, חיי מסטרא
דאבא ואימא דאינון י"ה, בני מסטרא
(ד"א) דעמודא דאמצעייתא, דעל (נ"א ועל) שמייה
אתקריאו ישראל לתתא בני בכרי ישראל,
ואיהו ו', מזוני, מסטרא דה' דאיהי המוציא
לחם מן הארץ, ובזמנא דירתין מניה אלין
תלת (נ"א תרין) דרגין דכלילן בשמייה, אתקריאו
ישראל לתתא בנוי דקודשא בריך הוא, כמה
דאת אמר (דברים יד א) בנים אתם ליהו"ה
אלהיכם, ובזמנא דירתין ישראל משמוי
דקודשא בריך הוא אלין תלת בני חיי ומזוני,
אתמר בהון (שיר ח ו) פי עזה כמות אהבה,
תקיפא איהי ממיתה אפרשותא דקודשא בריך
הוא מבנוי, ומנלן דאפרשותא אית בין קודשא
ברוך הוא ובנוי, הכא אוכח, (ישעיה נט ב) פי אם
עונותיכם היו מבדילים וכו', וקשה איהי
ממיתה, ועלה אתמר (רות א יז) פי המות יפריד
ביני ובינך.

ובזמנא דישראל מקיימין פקודיא דאורייתא
ברחימו, קשה כשואל קנאה (שיר ח

ו), דמקנא קודשא בריך הוא על סמא"ל ועל נוקביה, דאינון גרמין לבר

שֶׁהֵם גּוֹרְמִים לְאָדָם מִיתָה בְּחִטָּאֵיהֶם וְגוֹרְמִים לוֹ לְחִטָּא, וּמִשּׁוּם זֶה עֲתִיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְטַל מֵהֶם נִקְמָה וּלְהַעֲבִירָם מִן הָעוֹלָם, שְׁסִמָּא"ל וְנִקְבְּתוּ הֵיא מִיתָה, שְׁהֵיא לִילִי"ת, מִלֵּאף הַמּוֹת, יֵצֵר הָרַע, שְׁנִקְבָה הֵיא עִם הַזָּכֵר, וְזָכַר עִם הַנִּקְבָּה, וְזֶה מִנּוּן לָנוּ? הַפְּתוּב מוֹכִיחַ, שְׁפְתוּב בַּעֲצָבוֹן תִּאֲכַלְנָה. אָדָם חֲטָא עִם נִקְבָה, נָתַן לוֹ יֵצֵר הָרַע נִקְבָה, חֲוָה חֲטָאָה עִם זָכָר, נָתַן לָהּ יֵצֵר הָרַע מִזְכָּר, וְעַלֶּיהָ נֶאֱמַר בַּעֲצָב תִּלְדִּי בָנִים, וְזֶהוּ כִּי עֲזָה כְּמוֹת אֶהְבֶּה וְכו'.

וְעוֹד כִּי עֲזָה כְּמוֹת אֶהְבֶּה, אִם יִשְׂרָאֵל יַעֲרִיז אֶת הָאֶהְבָה הַזֶּה קֹדֶם הַזְּמַן, צָרִיכִים לְהַעֲרִיז בְּרָאוּי, וְאִם לֹא, אֵל יַעֲזֹרְנוּ אוֹתָהּ. זֶהוּ שְׁפְתוּב הַשְּׁבַעֲתִי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בַּצָּבָאו"ת אוֹ בְּאִילוֹת הַשָּׂדֶה וְגוֹמֵר, שְׁשִׁבּוּעָה הֵיא שְׁלֹא שׁוֹרָה עַל הַפֶּסֶא עַד שְׁנוּטֵל נִקְמָה מִעֲמָלֵק, שְׁחָלַל שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן י"ה, שְׁצִיאָה מִן מִלָּה מ"ל י"ה, וּמִשּׁוּם זֶה כִּי יָד עַל כֶּס י"ה, וְזוֹ א.

וּבְשִׁמְנֵי הַזְּמַן לְנֶקֶם מִמֶּנּוּ, וְשִׁלְהָבוֹת אֵשׁ יוֹצְאוֹת מִי"ה הַזֶּה, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר רְשָׁפִיהָ רְשָׁפִיהָ אֵשׁ שִׁלְהָבֹת י"ה, וְהֵן הַשִּׁלְהָבוֹת שֶׁל אִישׁ וְאִשָּׁה, שְׁשֵׁם א"ש א"ש, וְשֵׁם י"ה. אִישׁ כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר יְהו"ה אִישׁ מִלְחָמָה, שְׁנוּטֵל נִקְמוֹת מִפְּרָעָה וּמַעֲמוֹ, אִשָּׁה זֹו שְׁכִינָה, שְׁנֶאֱמַר בָּהּ מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא טוֹב וְגוֹמֵר.

דְּבָר אַחֵר שִׁמְנֵי כְחוֹתֶם, כ"ח ת"ס, כ"ח זֹו הַשְּׁכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה, כ"ח מ"ה מִן חֻקָּהּ, וְעַלֶּיהָ נֶאֱמַר וְעַתָּה יִגְדֵּל נָא כַח אֲדִנִּי, ת"ס זֶה יִשְׂרָאֵל שְׁלִמְעֵלָה, שְׁעַל שְׁמוֹ

נִשְׁ מִיתָה בְּחוֹבֵייהוּ, וְגִרְמִין לוֹן לְמַחֲטִי, וּבִגִּין דָּא עֲתִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְנִטְלָא נוֹקְמָא מִנֵּיהוּ, וּלְאַעֲבָרָא לוֹן מִן עֲלָמָא, דְּסִמָּא"ל וְנוֹקְבָא דִּילִיָּה אִיהִי מִיתָה, דְּאִיהִי לִילִי"ת מִלֵּאף הַמּוֹת יֵצֵר הָרַע, דְּנוֹקְבָא אִיהִי עִם דְּכוּרָא, וְדְכוּרָא עִם נוֹקְבָא, וְהֵיא מִנְלָן, קָרָא אוֹכַח דְּכֶתִיב (בראשית ג' יז) בַּעֲצָבוֹן תִּאֲכַלְנָה, אָדָם חָאב בְּנוֹקְבָא אֲתִיְהִיב לִיָּה יֵצֵר הָרַע נוֹקְבָא, חֲוָה חָבֵת בְּדְכוּרָא אֲתִיְהִיב לָהּ יֵצֵר הָרַע מִדְּכוּרָא, וְעַלֶּיהָ אֲתִמֵּר (שם טז) בַּעֲצָב תִּלְדִּי בָנִים, וְדָא אִיהוּ כִּי עֲזָה כְּמוֹת אֶהְבֶּה וְכו' (שיר

ח' ו).

וְעוֹד כִּי עֲזָה כְּמוֹת אֶהְבֶּה, אִם יִשְׂרָאֵל יִתְעַרוֹן לָהּ לְהֵאֵי אֶהְבֶּה קֹדֶם זְמַנָּא, צָרִיכִין לְאַתְעָרָא לָהּ בְּדִקָּא יָאוֹת, וְאִי לֹא יִתְעַרוֹן לָהּ, הִדָּא הוּא דְּכֶתִיב (שיר השירים ג' ה) הַשְּׁבַעֲתִי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בַּצָּבָאו"ת אוֹ בְּאִילוֹת הַשָּׂדֶה וְגוֹמֵר, דְּאוֹמָאָה אִיהִי דְּלֹא שְׂרִיא עַל פְּרִסְיָא עַד דְּנִטִּיל נוֹקְמָא מִעֲמָלֵק, דְּחָלַל תְּרִין אֲתוֹנוֹן דְּאִינוֹן י"ה, דְּנִפְיָק מִן מִלְ"ה מ"ל י"ה, וּבִגִּין דָּא (שמות יז טז) כִּי יָד עַל כֶּס י"ה וְדָא א.

זָכַר מִטָּא זְמַנָּא לְנִקְמָא מִנֵּיהּ, וְשִׁלְהָבוֹבִין דְּאִשָּׁא נִפְקִין מִהֵאֵי י"ה, כְּמָה דְּאֵת אִמֵּר (שיר ח' ו) רְשָׁפִיהָ רְשָׁפִיהָ אֵשׁ שִׁלְהָבֹתֵי"ה, וְאִינוֹן שִׁלְהָבוֹבִין דְּאִישׁ וְאִשָּׁה, דְּתַמָּן א"ש א"ש, וְתַמָּן י"ה, אִישׁ כְּמָה דְּאֵת אִמֵּר (שמות טו ג) יְהו"ה אִישׁ מִלְחָמָה, דְּנִטִּיל נוֹקְמִין מִפְּרָעָה וּמַעֲמִיָּה, אִשָּׁה דָּא שְׁכִינָתָא דְּאֲתִמֵּר בָּהּ (משלי יח כב) מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא טוֹב וְגוֹמֵר.

דְּבָר אַחֵר שִׁמְנֵי כְחוֹתֶם, כ"ח ת"ס, כ"ח דָּא שְׁכִינָתָא עֲלָאָה, כ"ח מ"ה מִן חֻקָּהּ, וְעַלֶּיהָ אֲתִמֵּר (במדבר יד יז) וְעַתָּה יִגְדֵּל נָא כַח אֲדִנִּי, ת"ס דָּא יִשְׂרָאֵל

וְעַתָּה יִגְדֵּל נָא כַח אֲדִנִּי, ת"ס דָּא יִשְׂרָאֵל

נקרא יעקב תם, כמו שנאמר ויעקב איש תם, ומשום שהוא דמות של חותם האמת של מעלה, נאמר בו תתן אמת ליעקב, ומי שמשפדל בתורה שנקראת תורת אמת, דיוקנו חקוק למעלה באותו חותם אמת, ומי שמשקר בה, כאלו הפיל את התורה למטה. זהו שכתוב ותשלף אמת ארצה, ובאותו זמן נופל דיוקנו וחותמו למטה, ונופל מזלו, ומסתלק אותו כח ממנו. באותו זמן סמא"ל וכו', שהם חיות ובהמות ועופות טמאים, רודפים אחריו. זהו שכתוב וילכו בלא כח לפני רודף. אם שב בתשובה, שב אליו אותו כח, שהיא השכינה העליונה, באותו זמן מתקנים בו ואתן אדם תחתיהם ולאמים נפשך. מה זה אדם? הרי פרשונו אל תקרי אדם אלא אדום, ולאמים - ולאם מלאם יאמץ. באותו זמן האמה של ישראל יתחזקו (יתגברו) על האמה של עשו בחיל של הכח שהתלבש בשבע תבות של מעשה בראשית, עשרים ושמונה אותיות השכינה העליונה, שבע תבות כלולות בשכינה התחתונה.

והכ"ח הזה הוא סוד של עשרים ושמונה פרקים של עשר אצבעות, שבהם והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל, ומשום זה פרשונו זכרונם לברכה, למי נושאים כפים? לרום השמים, שצריך להעלות הכח הזה לחכמה, והוא רום השמים, והוא יו"ד ה"א וא"ו ה"א ששורה בעשר אצבעות על הכח הזה, והוא חכמה, כ"ח מ"ה, והכח הזה נאמר עליו ואשר כח בהם לעמד בהיכל המלך, לעמד בתפלת העמידה. בהיכל המלך

דלעילא, דעל שמיא אתקרי יעקב תם, כמה דאת אמר (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, ובגין דאיהו דיוקנא דחותם אמת דלעילא, אתמר ביה (מכה ז כ) תתן אמת ליעקב, ומאן דאשתדל באורייתא דאתקרי תורת אמת, דיוקניה חקיקא לעילא בההוא חותם אמת, ומאן דמשקר בה כאלו אפיל אורייתא לתתא, הדא הוא דכתיב (דניאל ח יב) ותשלף אמת ארצה, ובההוא זמנא נפיל דיוקניה וחותמיה לתתא, ונפיל מזליה, ואסתלק ההוא כח מניה, בההוא זמנא סמא"ל וחיליה דאינון חיוון ובעירן ועופין מסאבין רדפין אבתריה, הדא הוא דכתיב (איכה א ו) וילכו בלא כח לפני רודף.

אם תב בתויבתא תב ההוא כח לגביה דאיהו שכינתא עלאה, בההוא זמנא אתקניין ביה (ישעיה מג ד) ואתן אדם תחתיהם ולאמים תחת נפשך, מאי אדם הא אוקמוהו אל תקרי אדם אלא אדום, ולאומים ולאם מלאום יאמץ (בראשית כה כג), בההוא זמנא אומה דישראל יתקפון (נ"א יתגברון) על אומה דעשו, בחילא דהאי כח דאתלבש בשבע תיבין דעובדא דבראשית, כ"ח אתון שכינתא עלאה, שבע תיבין כלילן בשכינתא תתאה.

והאי כ"ח איהו רזא דכ"ח פרקין דעשר אצבעות, דבהון והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל (שמות יז יא), ובגין דא אוקמוהו זכרונם לברכה למי נושאים כפים לרום השמים, דצריך האי כח לסלקא ליה לגבי חכמה, ודא איהו רום שמים, ואיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א דשארי בעשר אצבען, על האי כח, ואיהו חכמה כ"ח מ"ה, והאי כח עליה אתמר (דניאל א ד) ואשר כח בהם לעמוד בהיכל המלך, לעמוד בצלותא דעמידה, בהיכל

סָתָם זֶה אֲדַנִּי שְׁעוֹלָה לְחֻשְׁבּוֹן הַיָּכָל, וְהַכֹּחַ הַזֶּה הוּא הַסּוּד שֶׁל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה, כּוֹזֵר בְּמוֹכַס כּוֹזֵר, וְעָלִיו נֶאֱמַר כָּל הָעוֹנָה אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיה רַבָּא מְבָרַךְ בְּכָל כַּחוֹ, שֶׁהוּא כַח שֶׁהַתְּלַבֵּשׁ בְּשִׁפְתֵי זְרוּעוֹת, שֶׁהֵן חֶסֶד וּגְבוּרָה, וְצָרִיף לְהַעֲלוֹתוֹ לִי, שֶׁהוּא רוּם הַשָּׁמַיִם, וְלִהְיוֹדוֹ לִי, שֶׁהוּא שָׁמַיִם, שְׁעָלִיו נֶאֱמַר וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם, כְּשֶׁמּוֹרִידוֹ אֶל הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי לְגָאֵל בּוֹ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּנוֹי, כְּשֶׁמַּעֲלָה אוֹתָהּ לְרוּם הַשָּׁמַיִם שֶׁהִיא י', לְטַל נִקְמָה מִעֲמָלָק.

וְזֶהוּ וְהִיא כְּאֲשֶׁר יָרִים מֶשֶׁה יָדוֹ, וְהִיא יָד ו', וְהוּא יוֹד, וְהוּא י"ה, וְאַחֲרַי כֶּף יוֹרֵד הַכֹּחַ הַזֶּה לְוָא, וְהוּא י"ג מִדּוֹת הַרְחָמִים, לְגָאֵל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּבְרַחֲמִים גְּדוֹלִים אֶקְבָּצֶךָ, וְכֹחַ בְּוָא י' הֵנָּה הַשְׁתַּלֵּם וְנַעֲשֶׂה א"ם, בְּאוֹתוֹ הַזֶּמֶן כִּי הִיא הִיְתָה א"ם כָּל ח' י', וְזֶהוּ ח' הָעוֹלָמִים, שֶׁבּוֹ הַתְּמַלָּא וְהַשְׁתַּלֵּם בְּח' בְּרֻכּוֹת הַתְּפִלָּה.

ה"א ה"א תְּלוּיִים מִן שָׁנִים ה"ה, שֶׁהֵם ה"א ה"א בְּחֻשְׁבּוֹן י"ב, וּמֵהֶם תְּלוּיֹת אוֹתִיּוֹת כְּפוּלוֹת, וְהֵם תְּלוּיִים מִשָּׁנִים ה"ה פְּשׁוּטוֹת, וּבִהֶם עוֹלִים לְחֻשְׁבּוֹן י"ד, וְזֶהוּ כִּי י"ד עַל פֶּס י"ה, וְכֵן וָא י' י"ג מִדּוֹת שְׁתַּלּוּיּוֹת מִן ו"ו פְּשׁוּטוֹת, וּבִהֶם הַשְׁתַּלֵּם י"ד, וְזֶהוּ יָד לֵיד לֹא יִנְקָה רַע, זֶה עֲמָלָק, לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה נוֹטֵל נִקְמָה מִמֶּנּוּ, נוֹטֵל נִקְמָה לְמַעַלָּה בְּי"ד, וּלְמַטָּה בְּי"ד, וְזֶהוּ הֵנָּה י"ד יְהוָה הוֹיָה, ו' ו' ה"א ו' וְהָא עִם ו' וְה"ה הֵם כ"ח, יוֹד כ' וְתְלוּיִים מִן יוֹד פְּשׁוּטָה - הָרִי עֲשִׂירִים וְאַחַת, בְּחֻשְׁבּוֹן אַחֲיָהּ, וְהַכֹּל עוֹלָה

הַמֶּלֶךְ סָתָם דָּא אֲדַנִּי דְסָלִיק לְחֻשְׁבּוֹן הַיָּכָל, וְהֵאֵי כ"ח אִיהוּ רָזָא (דְּבָרִים ו' ד') דִּיהו"ה אֱלֹהֵינוּ (דף סח ע"ב) יְהוָה, כּוֹזֵר בְּמוֹכַס כּוֹזֵר, וְעָלִיה אֲתָמַר כָּל הָעוֹנָה אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיה רַבָּא מְבָרַךְ בְּכָל כַּחוֹ, דְּאִיהוּ כַח דְּאֲתְּלַבֵּשׁ בְּתָרִין דְּרוּעִין דְּאִינוּן חֶסֶד וּגְבוּרָה, וְצָרִיף לְסָלְקָא לִיה לְגַבִּי י' דְּאִיהוּ רוּם שָׁמַיִם, וּלְנַחֲתָא לִיה לְגַבִּי ו' דְּאִיהוּ שָׁמַיִם, דְּעָלִיה אֲתָמַר (מַלְכִים א א לב) וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם, כִּד נַחֲתָא לִיה לְגַבִּי עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, לְמַפְרָק בַּה לְיִשְׂרָאֵל בְּנוֹי, וְכִד סָלִיק לָה לְגַבִּי רוּם הַשָּׁמַיִם דְּאִיהִי י', לְמִיטֵל נוֹקְמָא מִעֲמָלָק.

וְדָא אִיהוּ וְהִיא כְּאֲשֶׁר יָרִים מֶשֶׁה יָדוֹ (שְׁמוֹת י"א), וְאִיהוּ יָד ו', וְאִיהוּ יוֹד, וְאִיהוּ י"ה, וּלְבַתֵּר נַחֲתִית הָאֵי כ"ח לְגַבִּי וָא, וְאִיהוּ י"ג מְכִילֵן דְּרַחֲמֵי, לְמַפְרָק לְבְנוֹי דְּיִשְׂרָאֵל, כְּמָה דְּאַתָּ אֲמַר (יִשְׁעִיה נד ז') וּבְרַחֲמִים גְּדוֹלִים אֶקְבָּצֶךָ, וְכֹחַ בְּהֵאֵי וָא י' אֲשִׁתְּלִים וְאַתְּעַבִּיד א"ם, בְּהֵהוּא זְמַנָּא (בְּרַאשִׁית ג כ) כִּי הִיא הִיְתָה א"ם כָּל ח' י', וְדָא ח' י' עֲלָמִין, דְּבַה אֲתְּמַלִּי וְאַשְׁתְּלִים בְּח' בְּרַכָּאָן דְּעָלוּתָא.

ה"א ה"א תְּלִיין מִן תְּרִין ה"ה, דְּאִינוּן ה"א ה"א בְּחֻשְׁבּוֹנָא י"ב, וּמִנִּיְהוּ תְּלִיין אֲתוּון כְּפוּלוֹים, וְאִינוּן תְּלִיין מִן תְּרִין ה"ה פְּשׁוּטוֹת, וּבִהוּן סָלְקִין לְחֻשְׁבּוֹן י"ד, וְדָא אִיהִי כִי י"ד עַל פֶּס י"ה (שְׁמוֹת יז טז), וְכֵן וָא י' י"ג מְכִילִין דְּתְלִיין מִן ו"ו פְּשׁוּטָה, וּבִה אֲשִׁתְּלִים י"ד, וְדָא אִיהוּ יָד לֵיד לֹא יִנְקָה רַע (מַשְׁלִי יא כא), דָּא עֲמָלָק, לְעִילָא וְתַתָּא נְטִיל נוֹקְמָא מִיְנִיה, נְטִיל נוֹקְמָא לְעִילָא בְּי"ד, וְלְתַתָּא בְּי"ד, וְדָא אִיהוּ הֵנָּה י"ד יְהוָה הוֹיָה (שְׁמוֹת ט ג), ו' ו' ה"א (נ"א ו' וְהָא עִם ו') וְה"ה אִינוּן כ"ח, יוֹד כ' וְתְלִיין מִן י' פְּשׁוּטָה הָרִי כ"א, כְּחֻשְׁבּוֹן אַחֲיָהּ, וְסָלִיק כָּלָא

יוֹד כ' וְתְלִיין מִן י' פְּשׁוּטָה הָרִי כ"א, כְּחֻשְׁבּוֹן אַחֲיָהּ, וְסָלִיק כָּלָא

לארבעים ותשע פנים של התורה, כמו כן כ"ח שהיא שמונה ועשרים, אהי"ה שהוא עשרים ואחת - הרי ארבעים ותשע, והכל יו"ד ה"א וא"ו ה"א, יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א מ"ה, יהו"ה ד' עולה לארבעים ותשע. הלבוש של יו"ד - חסד, הלבוש של ה"א - גבורה, הלבוש של וא"ו - תפארת, הלבוש של ה"א - מלכות, נצח הוא הקשר שלו עם חסד. זהו שפתוב נעמות בימינך נצח. הוד, הקשר שלו גבורה, הצדיק, הקשר שלו העמוד האמצעי, שגוף וברית נחשבים לאחד. המלכות היא השלמות שלהם, היא שלמות העליונים והתחתונים.

בְּתָר עֲלִיּוֹן זוּהִי שְׁלֹמֹת שֶׁל חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בִּינָה, וְזֶהוּ שְׁלֹא נָתַן לְמֹשֶׁה, שְׁעָלָיו נֶאֱמַר נָתַב לֹא יָדְעוּ עֵיט, וְעָלָיו אֲמָרוּ זְכוּרֹנָם לְבָרְכָהּ, בְּמִפְּלֵא מִמֶּה אֵל תִּדְרֹשׁ וְכו', מִשּׁוּם שֶׁהוּא מְקוֹר שְׁאִין לוֹ סוּף, וּבְמִקּוֹר שְׁאִין לוֹ סוּף מִי יָכוֹל לְהַשִּׁיג וּלְמַצֵּא לוֹ (סוף)?

קָם הַזֶּקֶן וְשָׁאֵל: וְלָמָּה נִקְשֶׁר נֶצַח עִם חֶסֶד כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְבָּע נְעֻמֹּת בִּימִינְךָ נֶצַח, וְכֵן הוּד עִם גְּבוּרָה? אֵלָּא שֶׁמִּשּׁוּם שֶׁבְּזִרְעֵי הַיָּמִין, אֵין בָּהּ אֵלָּא שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים, וְכֵן בְּשִׁמְאֵל, וּמִשּׁוּם כִּף נִקְשֶׁר שׁוֹק יָמִין, שִׁישׁ בָּהּ שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים עִם זִרְעֵי יָמִין לְהַשְׁרֹת בּוֹ ה"א, וְכֵן זִרְעֵי שְׁמֵאל עִם שׁוֹק שְׁמֵאל לְהַשְׁרֹת בּוֹ ה"א, וְכֵן גּוֹף וּבְרִית הֵם ו' ו', וְשׁוֹרָה בָּהֶם אֵשְׁהִיא הָאֵם, וְנִצְעָשׁוּ י"ג, וְא"ו, יו"ד שׁוֹרִים בְּעֶשֶׂר אֲצִבְעוֹת שֶׁל הַיָּדִים וּבְעֶשֶׂר אֲצִבְעוֹת שֶׁל הַרְגָּלִים, מִשּׁוּם שֶׁתַּחֲלַת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ מִתְחִילָה מִחֻכְמָה שֶׁהִיא בְּאֲצִבְעוֹת.

בְּתָר עֲלִיּוֹן שׁוֹרָה בְּרֹאשׁ הָאָדָם,

מ"ט אֲנָפִין דְּאֲוִרִיָּתָא, כְּגִוּוֹנָא דָּא כ"ח דְּאִיהוּ תַּמְנֵיָא וְעֶשְׂרִין, אַהִי"ה דְּאִיהוּ כ"א, הָרִי מ"ט, וְכָלֵא יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, יְהו"ה, יו"ד ה"א וְא"ו ה"א מ"ה, יְהו"ה ד', סָלִיק מ"ט.

לְבוּשָׁא דִּיּו"ד חֶסֶד, לְבוּשָׁא דְה"א גְבוּרָה, לְבוּשָׁא דְוָא"ו תַּפְאָרֶת, לְבוּשָׁא דְה"א מַלְכוּת, נֶצַח קְשׁוּרָא דִּילִיָּה חֶסֶד, הָדָא הוּא דְכֻתִּיב (תהלים טז יא) נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח, הוּד קְשׁוּרָא דִּילִיָּה גְבוּרָה, צְדִיק קְשׁוּרָא דִּילִיָּה עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, דְּגוֹף וּבְרִית חֲשִׁבִּין חָד, מַלְכוּת שְׁלִימוֹ דְּלֵהוּן, אִיהִי שְׁלִימוֹ דְּעֲלָאִין וְתַתָּאִין.

בְּתָר עֲלִיּוֹן דָּא אִיהוּ שְׁלִימוֹ דְּחֲמִשִּׁין שְׁעָרֵי בִּינָה, וְדָא אִיהוּ דָּלָא אֲתִיְהִיב לְמֹשֶׁה, דְּעֲלִיָּה אֲתַמַּר (איוב כא ז) נָתַב לֹא יָדְעוּ עֵיט, וְעֲלִיָּה אֲמָרוּ זְכוּרֹנָם לְבָרְכָהּ בְּמוֹפְלֵא מִמֶּה אֵל תִּדְרֹשׁ וְכו', בְּגִין דְּאִיהוּ מְקוֹר דְּלִית לִיָּה סוּף, וּבְמִקּוֹרָא דְּלִית לִיָּה סוּף מִאֵן יָכִיל לֹא שְׁגָא וּלֹא שְׁכָחָא לִיָּה (סיפא).

קָם סָבָא וְשָׁאִיל וְאַמַּאי אֲתַקְשֶׁר נֶצַח עִם חֶסֶד כְּמָה דְּאוּקִימָנָא נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח (תהלים טז יא), וְכֵן הוּד עִם גְּבוּרָה, אֵלָּא בְּגִין דְּדְרוּעָא יְמִינָא לֹא אִית בִּיה אֵלָּא תַּלַּת פְּרָקִין, וְכֵן בְּשִׁמְאֵלָא, וּבְגִין דָּא אֲתַקְשֶׁר שׁוֹקָא יְמִינָא דְּאִית בָּהּ תַּלַּת פְּרָקִין עִם דְּרוּעָא יְמִינָא לְשָׂרְיָא בִּיה ה"א, וְכֵן דְּרוּעָא שְׁמֵאלָא עִם שׁוֹקָא שְׁמֵאלָא לְשָׂרְיָא בִּיה ה"א, וְכֵן גּוֹף וּבְרִית אֵינּוֹן ו' ו', וְשָׂרְיָא בֵּהוּן אֵ דְּאִיהִי אֵימָא, וְאַתְעֵבִידּוּ י"ג וְא"ו, יו"ד שְׁרִיין בְּעֶשֶׂר אֲצִבְעָן דִּידִין וּבְעֶשֶׂר אֲצִבְעָן דְּרַגְלִין, מִשּׁוּם דְּאַתְחַלְתָּא דְּשִׁמָּא קְדִישָׁא מִחֻכְמָה שְׂרִיָּא דְּאִיהִי בְּאֲצִבְעָן.

בְּתָר עֲלָאָה שְׂרִיָּא בְּרִישָׁא דְּבֵר נֶשׁ, דְּתַמָּן

שָׁשׁ הַמַּחֲשָׁבָה הַנִּסְתָּרָה, וְכִמּוֹ שֶׁמַּחֲשָׁבָה הִיא סְתוּמָה, כִּף הוּא נִסְתָּר, אֵין סוֹף נִקְרָא מִבְּפָנִים, כֶּתֶר עֲלִיּוֹן מִבְּחוּץ, כֶּתֶר הָרֹאשׁ הָעֲלִיּוֹן, אֲרַבַּע יְסוּדוֹת הַגּוֹף שֶׁבָּהֶם שׁוֹרָה יְהו"ה, וְזֶהוּ כֹל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרֵאתִיו יִצְרָתִיו אֶף עֲשִׂיתִיו, בְּרֵאתִיו זֶה הַנִּשְׁמָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא עוֹלָם הַמַּחֲשָׁבָה, יִצְרָתִיו זֶה רוּחַ מַמְלָלָא דְּמִינִיָּה חִיוּן (ג"א חיון) מַמְלָלִין, עֲשִׂיתִיו זֶה נֶפֶשׁ דְּתַמָּן עֲשִׂיָּה, דְּשָׂרְיָא בְּרַמ"ח פְּקוּדֵין. (דף טט ע"א).

תְּקוּנָא עֲשָׂרִין וְתַלְתָּ

בְּרֵאשִׁית בְּרִי"ת א"ש, בְּרִית דָּא צְדִיק, כָּל אֲתִקְרִי, קְשׁוּרָא דְּכָל אֲבָרִין דְּגוּפָא, ח' דָּאִיהוּ תְּמַנְיָא יוֹמִין, אֵינוֹן שְׁעוּרָא דְּשַׁבַּת, דָּאִיהוּ תָּרִין אֲלָפִין אֲמִין לְכָל סֵטֶר, לְנִטְרָא בְּהוֹן אוֹת שַׁבַּת, כְּגוּוֹנָא דָּא אֵינוֹן תְּמַנְיָא יוֹמִין תַּחֲסוּם לְקַבְּלָא בְּהוֹן אוֹת בְּרִית, וְלְנִטְרָא לִיָּה בְּהוֹן, דָּלָא אֲתַעֲבִיד בָּאוֹת בְּרִית חֲלוּל.

אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָבָא יוֹמָא חַד הָוִינָא אֲזִלִּי אֲנָא וְרַבִּי יוֹסִי, וְאֵתָא בְּרִיָּה דְּרַב הַמְּנוּנָא סָבָא מֵהָהוּא עֲלָמָא, בְּדִיוקְנָא דְּהָאִי עֲלָמָא וְאֲזִדְּמָן לָן בְּאַרְחָא כְּגוּוֹנָא דְּמַחְמַר בְּתָרִין חֲמָרִין, וְשִׁאִילָנָא (ג"א וְשִׁאִיל לָן) מָאִי אֵת שַׁבְּתוּתִי תִשְׁמָרוּ וּמִקְדָּשִׁי תִּירָאוּ (ויקרא יט ג), וְאֲמַר אִיהוּ מִלִּין שְׁפִירִין, אֲבָל עִם כָּל דָּא בְּעִינָא לְמִשְׁמַע מִפּוּמָּה, אֲמַר לִיָּה בְּרִי בּוֹדָאִי בְּרִית אִיהוּ שְׁקִיל לְשַׁבַּת, וּבִגִּין דָּא (בְּרֵאשִׁית י"א שַׁבַּת וכו').

תְּקוּנָא עֲשָׂרִין וְאַרְבַּע

בְּרֵאשִׁית יר"א שְׁב"ת, (וְכָה) שַׁבְּתוּתִי תִּהְיֶה דְּחִיל, יר"א תוֹר"ה, יר"א בְּרִי"ת, כְּמָה דְּצָרִיף נְטִירוֹ דְּבְרִית, דָּלָא יַעוּל לִיָּה בְּרִשׁוֹ נּוֹכְרָאָה, כְּגוּוֹנָא דָּא צָרִיף בַּר נֶשׁ נְטִירוֹ דְּשַׁבַּת, דָּלָא לְאַפְקָא מִרְשׁוֹת הַיַּחֲדִיד וַיַּעוּל בְּרִשׁוֹת

תְּקוּן עֲשָׂרִים וְשִׁשָּׁה

בְּרֵאשִׁית, בְּרִי"ת א"ש, בְּרִית זָה צְדִיק שֶׁנִּקְרָא כֹל, הַקָּשֶׁר שֶׁל כָּל אֵיבָרֵי הַגּוֹף, ח' שֶׁהִיא שְׁמוּנָה יָמִים, הֵם שְׁעוֹר שֶׁל שַׁבַּת, שֶׁהוּא אֲלָפִים אֲמוֹת לְכָל צֶדֶד, לְשֹׁמֵר בָּהֶם אוֹת שַׁבַּת. כִּמּוֹ כֵּן הֵם שְׁמוּנָה יָמִים, הַתַּחֲסוּם לְקַבֵּל בָּהֶם אוֹת בְּרִית וְלִשְׁמֹר אוֹתוֹ בָּהֶם, שְׁלֹא נַעֲשֶׂה בָּאוֹת הַבְּרִית חֲלוּל. אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבָא, יוֹם אֶחָד הָיִיתִי הוֹלֵךְ אֲנִי וְרַבִּי יוֹסִי, וְכָא כְּנֹ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא הִזְקֵן מְאוֹתוֹ הָעוֹלָם בְּדַמּוּת שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהִזְדַּמָּן לָנוּ בְּדֶרֶךְ כְּמוֹ שֶׁמַּחְמַר עִם שְׁנֵי חֲמוּרִים, וְשִׁאִלָנוּ, מַה זֶה אֵת שַׁבְּתִי תִשְׁמָרוּ וּמִקְדָּשִׁי תִירָאוּ? וְאֲמַר הוּא דְּכָרִים פִּים, אֲבָל עִם כָּל זֶה רְצִיתִי לְשַׁמַּע מִפִּיָּה. אֲמַר לוֹ: בְּנִי, וְדָאִי שַׁבְּרִית שְׁקוּלָה לְשַׁבַּת, וּמִשּׁוּם זֶה (בְּרֵאשִׁית י"א שַׁבַּת וכו').

תְּקוּן עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה

בְּרֵאשִׁית, יר"א שְׁב"ת, (וְכָה) שַׁבְּתוּתִי תִּהְיֶה יִרְאָה תוֹר"ה, יר"א בְּרִי"ת, כְּמוֹ שֶׁצָּרִיף שְׁמִירַת הַבְּרִית, שְׁלֹא יִכְנִיסֶנָּה לְרִשׁוֹת זָרָה, כְּמוֹ כֵּן צָרִיף אָדָם שְׁמִירַת

הַרְבִּים, רְשׁוֹת הַיְחִיד אִיהִי שְׂכִינְתָּא, רַחְבּוֹ ד' וְאִינוּן יְהו"ה, וְגִבְהוֹ עֲשָׂרָה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, רְשׁוֹת הַרְבִּים נַחֲשׁ אֶשֶׁת זְנוּנִים, סַם דְּאֵל אַחֵר דְּאִיהוּ סַמָּא"ל, וְאִיהוּ כָּלְלָא דְשִׁבְעִין אֹמֵינ, וְאִיהִי חֲלָלָה זֹנָה, וּבַעֲלָה חֲלוּל שִׁבְתָּ אִיהוּ, וּבְגִין דָּא מָאן דְּאַפִּיק מְרִשׁוֹת הַיְחִיד לְרִשׁוֹת הַרְבִּים חַיִּיב סְקִילָה.

עֲרוֹב אִיהוּ עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, וּבִיָּה מְטִלְטִלִין מִבֵּית לְבֵית, דְּאִינוּן שְׂכִינָה עֲלָאָה וְתַתָּאָה, וְעַלִּיָּהּ אֶתְמַר אֶת שִׁבְתּוֹתֵי תְשֻׁמוֹרוֹ וּמִקְדָּשֵׁי תִירָאוּ, דָּא מִקְדָּשׁ יו"ד, אוֹת שִׁבְתָּ (דָּא בְרִית) דְּצָרִיף לְנִטְרָא לִיה בַּבַּת זֹנְגִיָּה, דְּאִיהִי קְדוּשָׁה דִּילִיָּה, בְּרַכָּה דִּילִיָּה, דְּעֲלָה אֶתְמַר (בְּרֵאשִׁית ב ג) וַיִּבְרָךְ אֱלֹהִי"ם אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיִּקְדָּשׁ אוֹתוֹ, וַיִּבְרָךְ דָּא בְּרַכָּה, וַיִּקְדָּשׁ דָּא קְדוּשָׁה, וּלְגַבֵּי תַרְוִיָּהּ הָווּ נִפְקִי קְדָמָי לְקַדְמוֹת כָּלָה, וְהָווּ אֲמָרֵי תָרֵי זְמַנֵּי בְּאִי כָלָה בְּאִי כָלָה, בְּהֵוָּא זְמָנָא קוֹל חֲתָן וְקוֹל כָּלָה. וְעוֹד מִקְדָּשֵׁי בָּאָת יו"ד, בְּגִין דְּלִית קְדוּשָׁה פְּחוֹת מַעֲשָׂרָה, וְצָרִיף לְבִרְכָּא לֹון וּלְקַדָּשׁ לֹון בְּקְדוּשׁ עַל הֵיזֵן, בְּשִׁבְעִין תִּיבִין דְּקְדוּשׁ וּוִיכְל"ו פְּחוֹשְׁבֹן בִּי"ן, וְצָרִיף לְמִימַר סִבְרֵי מֶרְנֵן, וְאִינוּן דְּאַמְרִין וְעָנִי לַחֲיִי, בְּגִין דְּאֶתְקַשְׁרוּ בְּאִילָנָא דְּחֲיִי, וְלֹא בְּאִילָנָא דְּמוֹתָא, דְּאִיהוּ גִפֶּן דְּחָב בִּיה אָדָם קְדָמָאָה, דְּיַחַד אֲמַר חֲטָה הָיָה, וְיַחַד אֲמַר גִּפֶּן, וְכָלָא קְשׁוּט.

שָׁבַע מִינֵין אִינוּן חֲטָה וּשְׁעוּרָה גִפֶּן וְתַאנָּה וְרִמּוֹן זֵית שֶׁמֶן וְדָבֶשׁ, חֲטָה וּשְׁעוּרָה וְהָא אֶתְמַר, וְצָרִיף לְאַחֲזָרָא עַלִּיָּהּ, חֲטָה הָא אֶתְמַר, שְׁעוּר"ה דְּאַפִּיק ה' מַשְׁעוֹר דִּילָה, גִּפֶּן סַחֲטָה עֲנָבִים בְּרִשׁוֹ אַחֲרָא, וְעַבְד יִין נֶסֶף, שְׁלָה, גִּפֶּן סַחֲטָה עֲנָבִים בְּרִשׁוֹת אַחֵר, וְעֲשָׂה יִין נֶסֶף, וְנַעֲשָׂה הַעֵץ שֶׁל טוֹב וְרָע. תַּאנָּה לֹוקֵט

שִׁבְתָּ, שְׁלָא לְהוֹצִיא מְרִשׁוֹת הַיְחִיד וַיִּכְנִס לְרִשׁוֹת הַרְבִּים. רְשׁוֹת הַיְחִיד הִיא הַשְּׂכִינָה, רַחְבּוֹ ד' וְהֵם יְהו"ה, וְגִבְהוֹ עֲשָׂרָה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, רְשׁוֹת הַרְבִּים נַחֲשׁ אֶשֶׁת זְנוּנִים, סַם שֶׁל אֵל אַחֵר שְׁהוּא סַמָּא"ל, וְהוּא הַכָּלֵל שֶׁל שִׁבְעִים אֲמוֹת, וְהִיא חֲלָלָה זֹנָה, וּבַעֲלָה הוּא חֲלוּל שִׁבְתָּ, וּמִשּׁוּם זֶה מִי שְׁמוּצִיא מְרִשׁוֹת הַיְחִיד לְרִשׁוֹת הַרְבִּים חַיִּיב סְקִילָה.

הָעֲרוֹב הוּא הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וְכוּ מְטִלְטִלִים מִבֵּית לְבֵית, שֶׁהֵם שְׂכִינָה עַלִּיּוֹנָה וְתַתְּחוֹנָה, וְעַלִּיהֶם נֶאֱמַר אֶת שִׁבְתָּתִי תִשְׁמְרוּ, וּמִקְדָּשֵׁי תִירָאוּ זֶה מִקְדָּשׁ יו"ד, אוֹת שִׁבְתָּ, (ו' בְּרִית), שְׁצָרִיף לְשִׁמּוֹ אוֹתוֹ בַּבַּת זֹנְגִי, שְׁהִיא הַקְּדָשָׁה שֶׁלּוֹ, הַבְּרַכָּה שֶׁלּוֹ, שְׁעֲלִיָּה נֶאֱמַר וַיִּבְרָךְ אֱלֹהִי"ם אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיִּקְדָּשׁ אוֹתוֹ. וַיִּבְרָךְ זֶה בְּרַכָּה, וַיִּקְדָּשׁ זֶה קְדָשָׁה, וְלִשְׁנֵיהֶם הָיוּ יוֹצְאִים הָרֵאשׁוֹנִים לְפָנֵי הַכָּלָה וְהָיוּ אוֹמְרִים פַּעַמִּים בְּאִי כָלָה בְּאִי כָלָה, בְּאוֹתוֹ זְמַן קוֹל חֲתָן וְקוֹל כָּלָה.

וְעוֹד מִקְדָּשֵׁי בְּאוֹת יו"ד, מִשּׁוּם שְׁאִין קְדָשָׁה פְּחוֹת מַעֲשָׂרָה, וְצָרִיף לְבִרְכָם וּלְקַדָּשׁ אוֹתָם בְּקְדוּשׁ עַל הֵיזֵן בְּשִׁבְעִים תְּבוֹת שֶׁל קְדוּשׁ, וּוִיכְל"ו פְּחוֹשְׁבֹן בִּי"ן, וְצָרִיף לֹומַר סִבְרֵי מֶרְנֵן, וְאוֹתָם שְׁאוּמְרִים וְעוֹנִים לַחֲיִים, מִשּׁוּם שְׁנִקְשְׁרוּ בַּעֵץ הַחַיִּים, וְלֹא בַּעֵץ הַמּוֹת, שְׁהוּא גִפֶּן שְׁבוּ חֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן, וְאַחַד אֲמַר חֲטָה הָיָה, וְאַחַד אֲמַר גִּפֶּן, וְהַכֹּל אֶמֶת. שִׁבְעָה מִינִים הֵם, חֲטָה וּשְׁעוּרָה גִפֶּן וְתַאנָּה וְרִמּוֹן זֵית שֶׁמֶן וְדָבֶשׁ. חֲטָה וּשְׁעוּרָה וְהָרֵי נִתְבָּאֵר, וְצָרִיף לְחִזּוֹר אַחֲרֵיהֶם, חֲטָה הָרֵי נִתְבָּאֵר, שְׁעוּרָה שְׁמוּצִיא ה' מַהֲשַׁעוֹר שְׁלָה, גִּפֶּן סַחֲטָה עֲנָבִים בְּרִשׁוֹת אַחֵר, וְעֲשָׂה יִין נֶסֶף, וְנַעֲשָׂה הַעֵץ שֶׁל טוֹב וְרָע. תַּאנָּה לֹוקֵט

תִּאֲנִים קִדְּם זְמַנָּם קִדְּם
שֶׁהִכְשִׁילוּ, כִּף נִלְקֹט הוּא מִן
הָעוֹלָם קִדְּם זְמַנּוֹ, וְזֶהוּ סוּד מִי
שְׁגוּרִם שְׁיִמּוּתוֹ בְּנִים קִדְּם זְמַנָּם.
זֶהוּ שְׁכָתוֹב לָמָּה יִקְצֹף הָאֱלֹהִים
עַל קוֹלֶךָ וְחִבֵּל אֶת מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ,
וְסוּד הַדְּבָר - לִשְׂוֹא הַפִּתִּי אֶת
בְּנִיכֶם וְגוֹמֵר, וּמִשּׁוּם זֶה לֹא תִשָּׂא
אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לִשְׂוֹא.
רְמוֹן, בֶּן זֹמָא חֲטָא בּוֹ, אֲבָל רַבִּי
מֵאִיר, תּוֹכוֹ אֲבָל קִלְפָתוֹ זָרָק,
שֶׁהִקְלִפּוֹת הֵן אֲמוֹת הָעוֹלָם,
יִשְׂרָאֵל הַמַּח בִּינִיָּהֶם. בֶּן כְּמוֹ זֶה,
הַשְּׂכִינָה הִיא פְּרִדָּס בְּגִלוֹת, וְהִיא
מִח מִבְּפָנִים, אֲגוּז קוֹרְאִים לָהּ,
כְּמוֹ שֶׁאָמַר שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ אֶל גִּנַּת
אֲגוּז יְרֵדְתִּי, וְהַשְּׂכִינָה הִיא פְּרִי
מִבְּפָנִים. זֶהוּ שְׁכָתוֹב כָּל כְּבוֹדָה
בֵּת מֶלֶךְ פְּנִימָה מִמִּשְׁבָּצוֹת זָהָב
לְבוֹשָׁה, וְהַקְלָפוֹת הֵן כְּמֶה רִשְׁיֹת
נְכְרִיּוֹת, וּבִשְׂבָת הִיא מִתְפַּשֵּׁטֶת
מִן הַכֹּל וּמִתְלַבֶּשֶׁת בְּלְבוּשִׁים
יָפִים, וְכֵן צְרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְמִטָּה,
לְהִתְחַדֵּשׁ בְּשִׂבָּת בְּלְבוּשִׁים יָפִים,
וְכֵן לְטַעַם בְּשִׂבָּת מִכֹּל הַמַּאֲכָלִים
הַטּוֹבִים, כְּדִי לִקְשֹׁר וּלְהַרְיֵק
בְּרָכוֹת אֵלֶיהָ מִכֹּל הַסְּפִירוֹת,
וּשְׁתַּהֲיָה מְשֻׁקֵּית מִכָּלֶם.

וְצִרִיד לְקַיֵּם בֵּה עֲנֵג, שֶׁהוּא צָדִיק
שְׁיִוְצָא מַעֲדוֹן, שֶׁהִיא בִּינָה,
הָעוֹלָם הַבָּא, לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן,
זֶה הַשְּׂכִינָה הַתְּחַתּוֹנָה, וְהָאוֹר הוּא
ו' שְׁיִוְצָא מִן י"ה, וְהוֹלֵךְ חֲמֵשׁ
מֵאוֹת שָׁנִים, שֶׁהֵם חֲמֵשׁ סְפִירוֹת,
וּמִגִּיעַ לְצָדִיק לְהַשְׁקוֹת מִמֶּנּוּ אֶת
הַגֶּן שֶׁהוּא ה', וְעַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ
אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאַשְׁתּוֹ
וְגוֹמֵר.

וְכֵן בְּרִית מִלָּה הִיא כְּמוֹ אֲגוּז,
צִרִיד לְשֹׁבֵר אֶת קִלְפּוֹת הָעוֹלָה
וְהַפְּרִיעָה, וְלְהַעֲבִירֶם מִשֵּׁם

וְאַתְּעֲבִיד אֵילָנָא דְטוֹב וְרַע, תִּאֲנָה לְקִיט תִּאֲנִי
קִדְּם זְמַנִּיָּהוּ קִדְּם דְּאַתְּבִשְׁלוּ, כִּף לְקִיט הוּא
מַעֲלָמָא קוֹדֶם זְמַנִּיָּה, וְדָא אִיהוּ רִזָּא מֵאֵן
דְּגָרִים דִּי יְמוּתוֹן בְּנוֹי קִדְּם זְמַנִּיָּהוּ, הִדָּא הוּא
דְּכִתִּיב (קהלת ה ה) לָמָּה יִקְצֹף הָאֱלֹהִים עַל
קוֹלֶךָ וְחִבֵּל אֶת מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ, וְרִזָּא דְמִלָּה (ירמיהו
כ ל) לִשְׂוֹא הַפִּתִּי אֶת בְּנִיכֶם וְגוֹמֵר, וּבְגִין
דָּא (שמות כ ז) לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לִשְׂוֹא.
רְמוֹן, בֶּן זֹמָא בִּיה חֵב, אֲבָל רַבִּי מֵאִיר
תּוֹכוֹ אֲבָל קִלְפָתוֹ זָרָק, דְּקִלְפִּין אֵינוֹן אֲמוֹת
הָעוֹלָם, יִשְׂרָאֵל מוֹחָא בִּינִיָּהוּ, בֶּן כְּגוֹוְנָא דָּא
שְׂכִינְתָּא אִיהִי פְּרִדָּס (דף טט ע"ב) בְּגִלוֹתָא, וְאִיהִי
מוֹחָא מְלָגוֹ, אֲגוּז קָרִינָן לִיה, כְּמֶה דְּאָמַר
שְׁלֹמֹה מְלָכָא, אֶל גִּנַּת אֲגוּז יְרֵדְתִּי (שיר ו
יא), וְאִיהִי שְׂכִינְתָּא אִיבָא מְלָגָא, הִדָּא הוּא
דְּכִתִּיב (תהלים מה יד) כָּל כְּבוֹדָה בֵּת מֶלֶךְ פְּנִימָה
מִמִּשְׁבָּצוֹת זָהָב לְבוֹשָׁה, וְקִלְפִּין הֵן כְּמֶה
רִשְׁוִיּוֹת נּוֹכְרָאִין, וּבִשְׂבָת מִכָּלֶם אֲתַפְּשִׁיטָה,
וְאַתְּלַבֶּשֶׁת בְּלְבוּשִׁין שְׁפִירָאֵן, וְכֵן צְרִיכִין
יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, לְאַתְּחַדֵּשׁא בְּשִׂבָּת בְּלְבוּשִׁין
שְׁפִירָאֵן, וְכֵן לְאַטְעָמָא בְּשִׂבָּת מִכָּל מַאֲכָלִין
טָבִין, בְּגִין לְקַשְׁרָא וּלְאַרְקָא בְּרַכָּאֵן לְגִבְהָ מִכָּל
סְפִירָן, וּלְמַהֲוִי אֲשַׁתְּקִיא מִכָּלֶהוּ.

וְצִרִיד לְקַיֵּם בֵּה עֲנֵג, דְּאִיהוּ צָדִיק דְּנִפִּיק
מַעֲדוֹן, דְּאִיהִי בִּינָה עֲלָמָא דְּאִתִּי,
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן דָּא שְׂכִינְתָּא תַתָּא, וְנִהְרָא
אִיהוּ ו' דְּנִפִּיק מִן י"ה, וְאִזִּיל חֲמֵשׁ מֵאָה שָׁנִין,
דְּאֵינוֹן חֲמֵשׁ סְפִירָאֵן, וּמִטִּי לְצָדִיק, לְאַשְׁקָאָה
מִנִּיהָ גִנַּתָּא דְּאִיהִי ה', וְעַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת
אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאַשְׁתּוֹ וְגוֹמֵר (בראשית ב

כב).

וְכֵן בְּרִית מִלָּה אִיהִי כְּגוֹוְנָא דְּאֲגוּז, צִרִיד
לְתַפְּרָא קִלְפִּין דְּעוֹרָלָה וּפְרִיעָה, וּלְאַעֲבָרָא לוֹן מִתְּמָן, וּלְאַתְגַּלְיָא

וּלְגַלּוֹת אֶת הַמָּח מִבְּפָנִים, וְזוֹ אוֹת בְּרִית, וְזֶה עֵץ חַיִּים, אֲבָל הַבְּרִית שֶׁהִיא בְּעָרְלָתָהּ וְאֵין בּוֹ פְּרִיעָה, עָלָיו נֶאֱמַר וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, כִּי בְיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, מוֹת - בְּעוֹלָם הַזֶּה, תָּמוּת - בְּעוֹלָם הַבָּא.

וְעוֹד הַלֵּב הוּא אֲגוּז, וּמִי שֶׁשׁוּבֵר קַלְפָּתוֹ, שֶׁהוּא יֵצֵר הָרַע, עָלָיו נֶאֱמַר לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְּכָה אֱלֹהִים לֹא תִבְּזֶה, וְגִסּוֹת הַלֵּב שֶׁהוּא שָׁלֵם בְּקַלְפוֹתָיו וְלֹא נִשְׁבֵּר, עָלָיו נֶאֱמַר תּוֹעֲבַת יְהו"ה כָּל גִּבָּה לֵב, וְהַשְׂכִּינָה לֹא שׁוֹרָה עָלָיו, וּמִצַּד הַקַּלְפוֹת נִקְרְאוּ כְּנִי אָדָם עַרְלִי לֵב.

וּבִשְׁבָּת, גִּיהֶנָּם לֹא שׁוֹלֵט בְּעוֹלָם וְלֹא הַמִּמְנִים שָׁלוֹ, בְּגִלְל זֶה צִוְּה לְיִשְׂרָאֵל לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשְּׁבָת, וְאִם אָדָם מִבְּעִיר בִּשְׁבָּת, אוֹמֵר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲנִי הֵייתִי מִכְּכָה אֶת הָאֵשׁ שֶׁלֹּא תִשְׂרֹף, וְאַתֶּם מִבְּעִירִים אוֹתָהּ? אַתֶּם תִּשְׂרְפוּ בְּגִיהֶנָּם, בְּגִלְל זֶה לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם, וְאַפְלוּ בַּגּוֹף, וּמָה הוּא הַגִּיהֶנָּם בַּגּוֹף? הַכְּבֵד שְׁבוּ הַמָּרָה, שֶׁהוּא גִיהֶנָּם, סֵם הַמָּוֶת, סֵם שֶׁל אֵל אַחֵר, חֲרָבוֹ שֶׁל מַלְאָךְ הַמָּוֶת, וְעָלָיו נֶאֱמַר וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כַּלְעֲנָה, חֲדָה כְּחָרֵב פִּיּוֹת.

כַּלְעֲנָה, חֲדָה כְּחָרֵב פִּיּוֹת. וְצָרִיךְ שֶׁלֹּא יַעֲזִיר (לְעוֹר) עֶצֶב וּקְטָטָה מִצַּד הַטָּחוּל, אֲלֵא שִׁיחָיָה הַלֵּב שְׁמוֹר מִכָּלֶם, שֶׁהוּא שְׁבָת שְׁמוֹר, וְהַמָּח זָכוֹר, וְצָרִיךְ לְקַבֵּל אוֹרְחִים שֶׁהֵם מַלְאָכִים, הַעֲלָמִים שֶׁל הַנִּשְׁמָה הַיְתֵרָה, שֶׁהִיא הַשְׂכִּינָה הַעֲלִיוֹנָה וְנִפְשׁ יְתֵרָה, שֶׁהִיא הַשְׂכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה, וְהַאֲוִרְחִים שִׁיּוֹרְדִים עִמָּה.

וְצָרִיכָה הָאִשָּׁה לְתַקֵּן גַּר בְּלִיל שְׁבָת לְיָמִין, וְנִחַשְׁבָּ לָהּ כְּאֵלּוּ

מוֹחָא מְלָגוּ, וְדָא אוֹת בְּרִית, וְדָא עֵץ חַיִּים, אֲבָל בְּרִית דְּאִיהוּ בְּעָרְלָתָהּ וְלֹא אִית בִּיה פְּרִיעָה, עָלֶיהָ אִתְמַר (שם י') וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, כִּי בְיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, מוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה, תָּמוּת בְּעוֹלָם הַבָּא. וְעוֹד לְבָא הוּא אֲגוּז, וּמִאֵן דְּתִבְרַר קְלִיפָה דִּילִיָּה דְּאִיהוּ יֵצֵר הָרַע, עָלֶיהָ

אִתְמַר (תהלים נא יט) לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְּכָה אֱלֹהִים לֹא תִבְּזֶה וְגִסּוֹת לְבָא דְּהוּא שְׁלִים בְּקַלְפִּין דִּילִיָּה וְלֹא אִתְבַּר, עָלֶיהָ אִתְמַר (משלי טז ה) תּוֹעֲבַת יְהו"ה כָּל גִּבָּה לֵב, וְשִׁכְנִיתָא לֹא שְׂרִיא עָלֶיהָ, וּמִסְטָרָא דְּקַלְפִּין אִתְקִרְיָאוּ כְּנִי נִשְׂא עַרְלִי לֵב. וּבִשְׁבָּת גִּיהֶנָּם לֹא שְׁלֵטָא בְּעֵלְמָא, וְלֹא מִמֶּנּוּ דִּילִיָּה, בְּגִין דָּא מְנִי לְיִשְׂרָאֵל לֹא

תִּבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשְּׁבָת (שמות לה ג), וְאִי בִּר נִשׁ אוֹקִיד בִּשְׁבָּת, אִמֵּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲנָא הָיִיתִי מִכְּכָה לְנוֹרָא דְּלֹא אוֹקִיד, וְאַתּוֹן מוֹקְדִין לִיָּה, אַתּוֹן תִּתּוֹקְדוֹן בְּגִיהֶנָּם, בְּגִין דָּא לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם, וְאַפְלוּ בַּגּוֹפָא, וּמֵאִי נִיהוּ גִיהֶנָּם בַּגּוֹפָא, כְּבֵד דְּבִיָּה מָרָה דְּאִיהוּ גִיהֶנָּם, סֵם הַמָּוֶת סֵם דְּאֵל אַחֵר, חֲרָבָא דְּמַלְאָךְ הַמָּוֶת, וְעָלֶיהָ אִתְמַר (משלי ה ד) וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כַּלְעֲנָה, חֲדָה כְּחָרֵב פִּיּוֹת.

וְצָרִיךְ דְּלֹא יִתְעַר (נ"א לְאַתְעָרָא) עֲצִיבוּ וּקְטָטָה מִסְטָרָא דְּטָחוּל, אֲלֵא דִתְהֵא לֵב נָטִיר מִכְּלָהּ, דְּאִיהוּ שְׁבָת שְׁמוֹר, וּמוֹחָא זָכוֹר, וְצָרִיךְ לְקַבֵּל אוֹשְׁפִיזִין דְּאִינוֹן מַלְאָכִין, עוֹלָמִין דְּנִשְׁמָה יְתִירָה דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא עֲלָאָה, וְנִפְשׁ יְתִירָה דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא תַּתָּאָה, וְאוֹשְׁפִיזִין דְּנִחְתִּין עִמָּה.

וְצָרִיךְ אִתְתָּא לְתַקְנָא שְׂרָגָא בְּלִיל שְׁבָת לְיָמִינָא, וְאַתְחָשִׁיב לָהּ כְּאֵלּוּ תַקְנָה

תקנה מנוחה בדרום ושלחן בצפון, ועליהם נאמר הרוצה להחכים ידרים, הרוצה להעשיר יצפין, והן שכינה עליונה ותחתונה, השכינה העליונה מנוחה לדרום, צריך לתקנה, משום ששם חכמה, ומשום זה הרוצה להחכים ידרים.

ובאותו בית שמוצאים דירה זו מתקנת בסדור הזה, מנוחה בדרום ושלחן בצפון, ומטה בין צפון לדרום, אומרים המלאכים הללו שיוודים עם השכינה, שהיא הנשמה היתרה, אין זה מקום הדיוט של עם הארץ, אלא הן מקום של רצון בו מלפני יהו"ה.

השלחן צריך לתקנו לצפון, והשלחן היא שכינה התחתונה, שנאמר בה כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה. מה זה זהב? זו גבורה, שנאמר בה מצפון זהב יאתה. ממשבצות זהב, שני עמודי אמת. מטה למערב בין צפון לדרום, לתקנה אל העמוד האמצעי, שנאמר בו בני בכרי ישראל, ובבית שלא מתקנים התקונים הללו כליל שבת, האורחים אומרים, זו לא דירה של ישראל, שנאמר בה ושמו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם, לדרתם פתוב חסר, מלשון דירה, וכל התקונים הללו צריך לתקן כליל שבת, שהיא ממש אות ברית מילה.

אמר רבי אלעזר: וכי ברית המילה לכל בני האדם היא שוה? אמר לו: לא, שברית מילה לרשעים, העפר שתקן בפלי הוא מזון לנחש שהפריד ממנו, זהו שפתוב ונחש עפר לחמו, ודם הברית הוא המזון של סמא"ל, שהוא רוצח, שהפריד ממנו,

מנרתא בדרום, ופתורא בצפון, ועליהו אתמר הרוצה להחכים ידרים, הרוצה להעשיר יצפין, ואינון שכינתא עלאה ותתאה, שכינתא עלאה מנרתא לדרום, צריכא לאתקנא לה, בגין דתמן חכמה, ובגין דא הרוצה להחכים ידרים.

ובהוא ביתא דאשפחין דירה דא מתקנא בהאי סדורא, מנרתא בדרום ושלחן בצפון ומטה בין צפון לדרום, אמרין אלין מלאכין דקא נחתין עם שכינתא דאיהי נשמה יתירה, לית דין אתר הדיוט דעם הארץ, אלהין אתר דרענא ביה מן קדם יהו"ה.

פתורא צריכא לתקנא לה לגבי צפון, ופתורא איהי שכינתא תתאה, דאתמר בה (תהלים מה ד) כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה, מאי זהב דא גבורה, דאתמר בה (איוב לו כב) מצפון זהב יאתה, ממשבצות זהב תרי סמכי קשוט, מטה למערב בין צפון לדרום, לתקנא ליה לגבי עמודא דאמצעיתא, דאתמר ביה (שמות ד כב) בני בכורי ישראל, ובביתא דלאו אינון מתתקנין אלין תקונין כליל שבת, אושפיזין אמרין לאו איהי דא דירה דישראל, דאתמר בה (שם לא טז) ושמו בני ישראל את (דף ע ע"א) השבת, לעשות את השבת, לדרתם, לדרתם פתיב חסר, מלשון דירה, וכל אלין תקונין צריכין לתקנא כליל שבת דאיהי ממש אות ברית מילה.

אמר רבי אלעזר, וכי ברית מילה לכל בני נשא איהו שוה, אמר ליה, לא, דברית מילה לחייביא, עפרא דתקין במנא איהו מזונא לחויא, דאפריש מגיה, הדא הוא דכתיב (ישעיהו סה כה) ונחש עפר לחמו, ודם ברית איהו מזונא לסמא"ל דאיהו רוצח, דאפריש

וסוד הדבר - אם רעב שונאך האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים.

רבינוניים נחשב ברית המילה העברת דם ובשר כקרבן, זהו שכתוב וזבחתי עליו את עלתיך ואת שלמיך, לצדיקים ודאי, במקום המילה והפריעה שורה יהו"ה, וזהו ומבשרי אחזה אלו"ה, ועליהם נאמר ואמר לך בדימין חיי, לצדיקים (וכתוב גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור, שהוא גיהנום).

תקון עשרים וחמשה

בראשית זו התורה, זהו שכתוב יהו"ה קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז, מאותו מקום שנאמר בו נכון כסאך מאז, ובתורה יש שתי מצוות, אחת והגית בו יומם ולילה, והשנית שיהיה למלך ספר תורה, שהולך עמו בכל מקום. זהו שכתוב והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו. למה ספר תורה למלך? משום שהוא אינו מלך אלא מצד המלכות, וצריך שיהיה לו עמו בכל מקום ספר תורה, שהוא העמוד האמצעי לקשר בו את הקדוש ברוך הוא עם שכינתו, וספר התורה הוא הדרגה של יעקב, שנאמר בו ויעקב איש תם, וספר תורה כף צריך להיות תם בלא פסולת, ואם ספר התורה חסר במקום של מלא, או מלא במקום של חסר, או אות אחת חסרה או יתרה או מחלפת, ספר התורה פסול, הוא אינו כדמות ספר התורה של מעלה.

כמו זה הם חמשה פנפי ראה, כמו שחמשה חמשי תורה, והנרדא כמו שזה הספר שהוא ספר ישרים, אם אונות חסר או יתר או מחלף, הוא כבש פסול,

מניה, ורזא דמלה אם רעב שונאך האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים (משלי כה כא).

רבינוניים אתחשיב ברית מילה אעברו דדמא ובשרא כקרבנא, הדא הוא דכתיב וזבחתי עליו את עלתיך ואת שלמיך, לצדיקנא ודאי באתר דמילה ופריעה שריא יהו"ה, ודא איהו ומבשרי אחזה אלו"ה (איוב יט כב), ועלייהו אתמר (יחזקאל טז ו) ואמר לך בדימין חיי לצדיקנא, (וכתיב (זכריה ט יא), גם את בדם בריתך שלחתי אסיריך מבור, דאיהו גיהנום).

תקונא עשרין וחמשה

בראשית דא אורייתא, הדא הוא דכתיב (משלי ח כב) יהו"ה קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז, מההוא אתר דאתמר ביה (תהלים צג ב) נכון כסאך מאז, ואורייתא תרין פקודין אית בה, חד והגית בו יומם ולילה (יהושע א ח), תננינא למיהוי למלכא ספר תורה, דאזיל עמיה בכל אתר, הדא הוא דכתיב (דברים יז יט) והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו, ספר תורה אמאי למלך, בגין דאיהו לאו איהו מלכא אלא מסטרא דמלכות, וצריך למיהוי ליה עמה בכל אתר ספר תורה דאיהו עמודא דאמצעיתא, לאתקשרא ביה קודשא בריך הוא עם שכינתיה, וספר תורה היא דרגא דיעקב, דאתמר ביה (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, וספר תורה כף צריך למיהוי תם בלא פסולת, ואם ספר תורה איהו חסר באתר דמלא, או מלא באתר דחסר, או אות חד חסיר, או יתיר, או חליף, ספר תורה פסול, לאו איהו כדיוקנא דספר תורה דלעילא.

בגוונא דא אינון חמש פנפי ריאה, בגוונא דחמשה חומשי תורה, ונרדא בגוונא דזה ספר דאיהו ספר ישרים, אי אוני חסיר

ומי שעובר עליהם כאלו עבר על התורה וחמשה החמשים שלה, שחמשה כנפי ראה והורדא הם שש, זה ו', כל מי שעובר (על זה, כאלו עבר) על זה.

וחמשה דברים המפסידים את השחיטה, (כל מי שעובר עליהם), כאלו עבר בה' מן יהו"ה, בכנפי הראה צריך שלא יהיה בהם סרכות, שמונה עשרה סרכות הן, מי שעובר עליהם כאלו עבר על ברית שהוא ח"י העולמים, והסרכה היא סם המות, הסם של אל אחר, שהוא סמא"ל, עליה נאמר רגליה ירדות מות, בכל מקום שנסרכת, הורגת, וכנפי ראה הם כנפי החיות, וצריכות להיות פרודות מלמעלה. זהו שכתוב ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה, אם הם בחבור, טרפה, ושתי אמות (אונות) הן בראה, ובהן שש כנפים, חמש אונות וורדא, ועליהם נאמר שרפים עמדים ממעל לו שש כנפים שש כנפים לאחד, ששה הם מהצד של האות ו', שהוא ספר התורה.

הארון של ספר התורה זה הפיס של הלב, והיא אש בוערת, ואם לא כנפי הראה שנושבים עליו, היה הלב שורף את כל הגוף, ואותה האש שהיא דם העורקים של הלב, הרוח נושבת אחריו בעורקי הדם, וכלם מתנהגים אחריו, וזהו שכתוב אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו וגומר, וכשעולה הרוח מן הלב (ונפרדת מן הנפש, שהיא ו'), על הדם האש בוערת, נאמר בנפש אני ישנה, וכשיבא הרוח אליו נאמר ולבי ער, וזהו נפשי אוייתיך בלילה אף רוחי בקרבי אשחרך,

בלילה, אף רוחי בקרבי

או יתיר או חליף, איהו אמרא פסול, ומאן דעבר עליהו כאלו עבר על אורייתא וחמשה חומשי דילה, דחמשה כנפי ראה וורדא אינון שית, דא ו', כל מאן דעבר (על דא, כאלו עבר) על דא.

וחמשה דברים המפסידים את השחיטה, (כל מאן דאעבר עליהו) כאלו אעבר בה' מן יהו"ה, כנפי ראה צריך דלא יהא בהון סרכות, תמני סרי סרכות אינון, מאן דאעבר עליהו כאלו אעבר ברית דאיהו ח"י עלמין, וסירכא איהו סם המות, סם דאל אחר, דאיהו סמא"ל, עלה אתמר (משלי ה ה) רגליה ירדות מות, בכל אתר דאסתריך קטילת, וכנפי ראה אינון כנפי חיוון, וצריכין למיהוי פרודות מלמעלה, הדא הוא דכתיב (יחזקאל א יא) ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה, אם אינון בחבור טריפה, ותררי אומות אינון בריאה, ובהון שית גדפין, חמש אונות וורדא, ועליהו נאמר (ישעיהו ו ב) שרפים עומדים ממעל לו שש כנפים שש כנפים לאחד, שיתא אינון מסטרא דאת ו', דאיהו ספר תורה.

ארזא דספר תורה דא פיסא דלבא, ואיהו נור דליק, ואי לא כנפי ראה דאינון נשבין עליה, הוה לבא אוקיד כל גופא, וההוא נורא דאיהו דדם דערקין דלבא, רוחא נשיב אבתריה בערקין דדמא, וכלהו מתנהגין אבתריה, ודא הוא דכתיב (יחזקאל א יב) אל אשר יהיה שמה הרוח (דף ע"ב) ללכת ילכו וגומר, ולבא פד סליק מניה רוחא (ואתפרש מן נפשא דאיהו ו') על דמא נור דליק, אתמר בנפשא (שיר ה ב) אני ישנה, וכד ייתי רוחא לגביה אתמר ולבי ער, ודא איהו (ישעיהו כו ט) נפשי אוייתיך

וּכְשֶׁתִּבְאֵה הָרוּחַ לִלְבָּב שְׁשֵׁם הַנֶּפֶשׁ,
נֶאֱמַר בּוֹ קוֹל דְּוָדִי דּוֹפֵק, דּוֹפֵק
עַל שַׁעַר הַלֵּב שֶׁשׁ דְּפִיקוֹת,
לְהוֹדִיעַ שְׁהוּ הוּא שְׂבִיבָא אֶל ה'
(ד'), שְׁהִיא הַנֶּפֶשׁ, וְכֵּה הִם עֲשָׂרָה,
וְכֻלָּם בְּפִיּוּס. זֶהוּ שְׁכָתוּב פִּתְחֵי לִי
אֲחוּתִי רַעֲיָתִי יוֹנָתִי תַמָּתִי שְׂרָאשִׁי
נִמְלָא טַל.

וּבִתְקוּנָה שְׁמוֹנָה עָשָׂר, (וּבְתַקּוּן זֶה שֶׁשׁ
אוֹתִיּוֹת) שְׁהוּא בְּרִ"א שִׁי"ת, הִם
רְמוּזִים כְּמוֹ זֶה: פִּתְחֵי לִי בָאוֹת
ב' שְׁהִיא הַשַּׁעַר, אֲחוּתִי בָאוֹת א',
רַעֲיָתִי בָאוֹת ר', יוֹנָתִי בָאוֹת י',
תַמָּתִי בָאוֹת ת', שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל
זֶה יו"ד, הַנִּקְדָּה שֶׁל אוֹת ב',
קְנוּצוֹתֵינוּ אֵלּוּ שֵׁשֶׁת הַצְּדָדִים,
שְׁנֵאֲמַר בָּהֶם שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֶׁשׁ,
וְהֵם הַדְּפִיקוֹת, בְּמוֹלִיף וּמִבִּיא אֶת
מִי שְׁאֲרַבְעַת הַצְּדָדִים שְׁלוֹ,
וּמַעֲלָה וּמוֹרִיד אֶת מִי שְׁהַשְּׁמִים
וְהָאָרֶץ שְׁלוֹ, וְשֵׁשֶׁת הַצְּדָדִים הֵם
שֶׁשׁ הַסְּפִירוֹת, וְהַדֶּפֶק עוֹלָה וְיוֹרֵד
בָּהֶם בְּאֵרִיכוֹת שֶׁל חֶסֶד כְּמוֹ זֶה
הַתְּקִיעוֹת, בְּשִׁכּוּר שֶׁל הַגְּבוּרָה
שְׁהֵם שְׁכָרִים, בְּמַהֲרֹת שֶׁל
הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי שְׁהוּא תְּרוּעָה,
בְּחֶסֶד גְּבוּרָה תַּפְאֶרֶת הֵם עוֹלִים,
בְּנֻצָּח וְהוּד יְסוּד הֵם יוֹרְדִים.

וּבְכֵּם דּוֹפְקִים לְשִׁכְנָה שְׁהִיא
סֵלֶם, שָׁבוּ שֶׁשׁ דְּרָגוֹת, וְזֶה הַלֵּב,
וְכוּ מִלְּאָכִי אֱלֹהִי"ם עוֹלִים
וְיוֹרְדִים, שְׁהֵם הַדְּפִיקוֹת שֶׁל
הָרוּחַ, וְאוֹתָם הִשֵּׁשׁ עוֹלִים לְעֶשֶׂר,
וְזֶה י', הֵן קִשְׁרִ"ק קִשְׁ"ק קִר"ק,
עַד שֶׁנִּכְלְלוּ בַּעֲשָׂרָה זְכוּרֹנוֹת
וּבַעֲשָׂר מַלְכוּיֹת וּבַעֲשָׂרָה שׁוֹפְרוֹת,
שְׁלוּשִׁים עוֹלִים מִמָּטָה לְמַעְלָה,
וּשְׁלוּשִׁים יוֹרְדִים מִמַּעְלָה לְמָטָה,
וְכֻלָּם עוֹלִים לְשִׁשִּׁים, שֶׁשׁ פְּעָמִים
עֶשֶׂר, כְּשֶׁעוֹלָה הַדֶּפֶק בַּחֶזֶק שֶׁל
הַגְּבוּרָה בְּהַתְּגַבְּרוּת, הוּא הַדִּין
הַקָּשָׁה, כְּשֶׁעוֹלָה הַדֶּפֶק וּמִתְרַפָּא,
הַחֲלִי יִתְרַפָּא, שְׁהָרִי מָטָה כְּלָפִי
חֶסֶד.

אֲשַׁחֲרֶךָ, וְכֵּד יִיְיָ רִוְחָא לְגַבִּי לְבָא דְתַמָּן
נֶפֶשָׁא, אֲתַמַּר בִּיה (שִׁיר הַ ב) קוֹל דְּוָדִי דּוֹפֵק,
דְּפִיק לְתַרְעָא דְלְבָא שִׁית דְּפִיקִין, לְאֲשַׁתְּמוּדָע
דְּאִיהוּ ו' דִּיִּיתִי לְגַבִּי ה' (נ"א ד'), דְּאִיהִי נֶפֶשׁ,
וְכֵּה אֵינוֹן עֲשָׂרָה, וְכֵּלְהוּ בְּפִיּוּסָא, הִדָּא הוּא
דְּכָתִיב (שֵׁם הַ ב) פִּתְחֵי לִי אֲחוּתִי רַעֲיָתִי יוֹנָתִי
תַמָּתִי שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל.

וּבִתְקוּנָה תַמָּנִי סָרִי, (נ"א וּבְתַקּוּנָא דָא שִׁית אֲתוּנוּ),
דְּאִיהוּ בְּרִ"א שִׁי"ת, אֵינוֹן רְמִיזִין
כְּגוֹנוֹנָא דָא, פִּתְחֵי לִי בָּאֵת ב' דְּאִיהִי תַרְעָא,
אֲחוּתִי בָּאֵת א', רַעֲיָתִי בָּאֵת ר', יוֹנָתִי בָּאֵת י',
תַמָּתִי בָּאֵת ת', שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל דָּא יו"ד
נִקְוָדָה דָּאֵת ב', קְנוּצוֹתֵינוּ אֵלּוּ שֵׁשֶׁת סְטָרִין,
דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (שֵׁם טו) שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֶׁשׁ, וְאֵינוֹן
דְּפִיקִין בְּמוֹלִיף וּמִבִּיא לְמָאן דְּאֲרַבְעַת סְטָרִין
דִּילִיָּה, וּמַעֲלָה וּמוֹרִיד לְמָאן דְּשְׁמִיא וְאֲרַעָא
דִּילִיָּה, וְשִׁית סְטָרִין אֵינוֹן שִׁית סְפִירָן, וְדְּפִיקוּ
סְלִיק וְנַחֲתִית בְּהוּ, בְּאֵרִיכוֹ דְּחֶסֶד כְּגוֹנוֹנָא דָא
תְּקִיעוֹת, בְּתַבִּירוֹ דְּגְבוּרָה דְּאֵינוֹן שְׁכָרִים,
בְּמַהֲרֹת דְּעֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא דְּאִיהוּ תְּרוּעָה,
בְּחֶסֶד גְּבוּרָה תַּפְאֶרֶת סְלָקִין, בְּנֻצָּח וְהוּד יְסוּד
נַחֲתִין.

וְכֵּלְהוּ דְּפִקִּין לְגַבִּי שְׁכִינְתָא דְּאִיהִי סֵלֶם, דְּבִיה
שִׁית דְּרָגִין, וְדָא לְבָא, וְבִיה מִלְּאָכִי
אֱלֹהִי"ם סְלָקִין וְנַחֲתִין, דְּאֵינוֹן דְּפִיקִין דְּרוּחָא,
וְאֵינוֹן שִׁית סְלָקִין לְעֶשֶׂר, וְדָא י', וְאֵינוֹן
קִשְׁרִ"ק קִשְׁ"ק קִר"ק, עַד דְּאֲתַפְּלִילוּ בַּעֲשָׂרָה
זְכוּרֹנוֹת וּבַעֲשָׂר מַלְכוּיֹת וּבַעֲשָׂר שׁוֹפְרוֹת,
תְּלָתִין סְלָקִין מִתַּתָּא לְעִילָא, וְתַלְתִּין נַחֲתִין
מִעִילָא לְתַתָּא, וְסְלָקִין כְּלָהוּ לְשִׁתִּין, שִׁית זְמָנִין
עֶשֶׂר, כֵּד סְלִיק דְּפִיקוּ בְּתַקִּיפּוֹ דְּגְבוּרָה בְּגְבִירוֹ
אִיהוּ דִּינָא תַקִּיפָא, כֵּד סְלִיק דְּפִיקוּ וְאֲתַאָרְךָ,
מַרְעָא אֲתַאָרְךָ דְּהָא מָטָה כְּלָפִי חֶסֶד.

קָם סָבָא מֵאִינוֹן מֵאִרֵּי מְתִיבְתָּא, וְאָמַר
בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, הָא סְמִינִין אֵלִין אִינוֹן
דְּמֵרְעָא בְּגָלוּתָא, כַּד דְּפִיקוּ אֶתְקַצֵּר וְגָלוּתָא
אֶתְקַצֵּר, הָא מָטָה כְּלָפִי גְבוּרָה בִּי דִּינָא רַבְרָבָא,
וּמוֹתָנָא קָא אַחֲזִי לְמִשִּׁיחַ וּשְׁבָטִין, וּבִגִּין דָּא
אוּמִיאת הֵהִיא חוּלָה בְּגָלוּתָא לְיִשְׂרָאֵל (שם ב)
(ז). אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲזֹרְרוּ, דִּלְא יְהֵא בְּמַהֲרֵי,
אַלְא עַד שְׁתַּחֲפִץ.

וְאִם הִדְפֵּק מִתְאַרְךְ, הָרִי מָטָה
כְּלָפִי חֲסֵד, וְעַם כָּל זֶה הַחֲלִי
בְּגָלוּתָא מִתְאַרְךְ, וְאִם הִדְפֵּק לֹא
אַרְךְ וְלֹא קָצֵר, הָרִי מִתְעוֹרְרִים
רַחֲמִים לַחוּלָה בְּגָלוּתָא, שְׁהִיא
הַלֵּב, וְלַעֲזֹרְקִים שְׁלָה שְׁהֵם בְּנֵיהּ,
יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ הַעֲמוּד הָאֲמֻצִּי,
עֲלֵיו נֹאמַר וּבִרְחֻמִּים גְּדוּלִים
אֶקְבָּצֶךָ.

וְעוֹד, כְּשֶׁהִדְפֵּק הוּא כְּמוֹ תְרוּעָה
בְּמַהֲרֵי, דַּחַק אַחֵר דַּחַק, מִיָּד
תָּבֵא הַגָּאֹלָה. וְעוֹד, אוֹתָהּ חוּלָה,
שְׁהִיא הַלֵּב, כְּשֶׁהָרוּחַ אֵינָהּ
נוֹשֶׁבֶת אֵלֶיהָ, שְׁנֹאמַר בּוֹ וְרוּחַ
אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם,
הִיא לֹא דוֹפְקַת בְּעוֹרְקִים שְׁלָה,
וְכֹלם חֲשׂוֹבִים בְּגָלוּתָא כְּמוֹ מֵתִים,
וְנֹאמַר בָּהֶם בְּמַחֲשָׁכִים הוֹשִׁיבֵנִי
כְּמִתִּי עוֹלָם, וּמִשׁוּם זֶה בְּגָלוּתָא
אֲנִי יִשְׁנָה, וְהִיא חוּלָה בְּגָלוּתָא,
וְכַמָּה רֹפְאִים תִּלְמִידֵי חֲכָמִים
מִשְׁתַּדְּלִים עֲלֶיהָ עִם כְּמָה כְּשָׁמִים
וְרִיחוֹת שֶׁל שׁוֹשְׁנִים, תְּפוּחִים
וְאֲגוּזִים וְרִמּוֹנִים, וְלֹא חוּזְרָת
אֵלֶיהָ הָרוּחַ בָּהֶם בְּגָלוּתָא בַּחֲלִי
שְׁלָה, וְהִדְפֵּק לֹא חוּזֵר אֵלֶיהָ, עַד
שְׁיָבֵא הָרוּעָה הַנֹּאמֵן הָאֵהוּב
שְׁלָה, שְׁנֹאמַר בּוֹ הָרוּעָה
בְּשׁוֹשְׁנִים, וּמִכֵּיא לָהּ תְּפוּחַ וְשֵׁם
בְּחֻטְמָה, וּמְרִיחָהּ בּוֹ, וְנוֹדַעַת
אֵלָיו. זֶהוּ שְׁפָתוֹב מְנַחֵם מִשִּׁיב
נִפְשִׁי. מִיָּד חוּזְרָת הָרוּחַ וְהִדְפֵּק
אֵלֶיהָ.

וְאִם דְּפִיקוּ אֶתְאַרְךְ, הָא מָטָה כְּלָפִי חֲסֵד,
וְעַם כָּל דָּא מֵרְעָא בְּגָלוּתָא אֶתְאַרְךְ, וְאִי
דְּפִיקוּ אִיהוּ לֹא אֲרִיךְ וְלֹא קָצֵר, הָא אֶתְעַר
רַחֲמֵי לְגַבִּי חוּלָה בְּגָלוּתָא דְאִיהִי לָבָא, וּלְגַבִּי
עֲרֻקִין דִּילָהּ דְאִינוֹן בְּנֵהָא יִשְׂרָאֵל, וְדָא אִיהוּ
עֲמוּדָא דְאֲמֻצִּיעִיתָא, עֲלִיהָ אֶתְמַר (ישעיהו נד)
(ז) וּבִרְחֻמִּים גְּדוּלִים אֶקְבָּצֶךָ.

וְעוֹד כַּד דְּפִיקוּ אִיהוּ בְּתְרוּעָה בְּמַהֲרֵי,
דוֹחָקָא בְּתַר דוֹחָקָא, יִיתִי פּוֹרְקָנָא, וְעוֹד
הֵהִיא חוּלָה דְאִיהוּ לָבָא, כַּד רוּחָא לֹא נָשִׁיב
לְגַבִּיהּ, דְאֶתְמַר בֵּיהּ (בראשית א ב) וְרוּחַ אֱלֹהִים
מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, אִיהִי לֹא דְפִיקַת בְּעֲרֻקִין
דִּילָהּ, וְכֹלָהּ חֲשִׁיבִין בְּגָלוּתָא כְּמֵתִים, וְאֶתְמַר
בָּהּ (איכה ג ו) בְּמַחֲשָׁכִים הוֹשִׁיבֵנִי עוֹלָם,
וּבִגִּין דָּא בְּגָלוּתָא אֲנִי יִשְׁנָה, וְאִיהִי חוּלָה
בְּגָלוּתָא, וְכַמָּה אֲסִיין תִּלְמִידֵי חֲכָמִים קָא
מִשְׁתַּדְּלִין לְגַבִּיהּ, בְּכַמָּה בּוֹסְמִין וְרִיחִין
דְּשׁוֹשְׁנִים תְּפוּחִים וְאֲגוּזִים וְרִמּוֹנִים, וְלֹא
אֶתְחַזְרַת רוּחָא לְגַבִּיהּ בְּהוֹן בְּגָלוּתָא בְּמֵרְעָא
דִּילָהּ, וְלֹא דְפִיקוּ אֶתְחַזְרַת לְגַבִּיהּ, עַד דִּיִּיתִי
רַעֲיָא מְהִימָנָא רַחֲמֵי דִּילָהּ, דְאֶתְמַר בֵּיהּ (שיר

ב טז) הָרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים, וְאִיתִי לָהּ תְּפוּחַ, וְשׁוּי
לְחוֹטְמָא, וְאַרְחָא בֵּיהּ, וְאַשְׁתַּמּוּדַעַת לְגַבִּיהּ,
הָדָא הוּא דְכְּתִיב (איכה א טז) מְנַחֵם מִשִּׁיב נִפְשִׁי,
מִיָּד חוּזְרַת רוּחָא וּדְפִיקוּ לְגַבִּיהּ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן מִשְׁבַּחַת אוֹתוֹ,
כְּתוּבָה בְּעֵצֵי הַיַּעַר כִּן דּוּדֵי בֵין
הַבָּנִים וְכוּ', וְאַחַר כֵּךְ יִכָּנֵס לִגְן
וּמוֹצֵיא מִשָּׁם רְמוּנִים, וְנוֹתֵן לָהּ
מַעֲסִים הַרְמוּנִים, וְלוֹקֵט אֶגּוֹז
וְשׁוֹבֵר הַקְּלָפוֹת, וְנוֹתֵן לָהּ הַמַּחַ
מִבָּפְנִים, וְהִיא אוֹכֶלֶת וְשׁוֹתָה
מַעֲסִים הַרְמוּנִים וְנִרְפָּאת, וְזֶהוּ
שְׁאֵמֵר הַכְּתוּב אֵל גִּנַּת אֶגּוֹז
יִרְדְּתִי. בִּינְתִים הִנֵּה בָּא הַנָּשֵׁר,
הַנָּשֵׁר הַגָּדוֹל בְּעַל הַכְּנָפִים, וְנוֹתֵן
שְׁלֵשָׁה קוֹלוֹת, וְעוֹלָה לְהָרִים.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחֻבְרִי: בּוֹדָאי
שְׁנַמְצָא רְצוֹן לְמַעְלָה, וְרַחֲמִים
נִמְצְאִים לְשִׁכְנִיָּה וְיִשְׂרָאֵל בְּגִלּוֹת,
שְׁנוּדָאי שְׁלֹשׁ חִיּוֹת הֵן בְּמִרְכָּבָה,
אַרְיֵה שׁוֹר נָשֵׁר, וּבְכֻלָּם אֵין
רַחֲמִים כְּבָנָשֵׁר, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר
לְיִשְׂרָאֵל וְאַשָּׂא אֶתְכֶם עַל כְּנָפֵי
נְשָׁרִים וְאַבִּיא אֶתְכֶם אֵלַי. בִּינְתִים
הִנֵּה הַנָּשֵׁר בָּא אֵלֵיהֶם פַּעַם
אַחֲרָת, וְהִכָּה בְּכַנְפֵּי עֲלֵיהֶם,
וְהָרִים קוֹלוֹת וְעָלָה לְהָר. אָמַר
רַבִּי שְׁמַעוֹן: בּוֹדָאי שֶׁהוּא מִכָּה
בְּכַנְפֵּי עֲלֵינוּ וְעוֹלָה שָׁם. אָמְרוּ
לוֹ: עָלָה, וְהָרִי אֲנַחְנוּ אַחֲרֶיךָ. עָלוּ
כֻלָּם אַחֲרָיו לְהָר, וְהוּא עָלָה
לְמַעְלָה עַד שֶׁלֹּא נִרְאָה.

רַבִּי שְׁעָה הָרִי הַנָּשֵׁר בָּא, וְשָׁתִי
שׁוֹשְׁנִים בְּפִיּו, וְזָרַק אוֹתָם עַל
(יְדִיהֶם) רֹאשָׁם (עַל יְדֵי). מִיָּד שְׁמַח
רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁמַחָה רַבָּה. אָמַר
לָהֶם: חֲבֵרִים, בּוֹדָאי שְׁמַחָה
הַזְּמִנָּה לְשִׁכְנִיָּה שֶׁהִיא חוֹלָה,
שְׁהָרִי אִם שׁוֹשְׁנָה אַחַת נִתֵּן
בִּינָנוּ, לֹא הִיָּתָה זֹו רְפוּאָה,
מִשׁוּם שֶׁשׁוֹשְׁנִים רְמוּזִים כְּנֶגֶד
בֵּית רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי, שֶׁנִּשְׁבַּע הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא שֶׁלֹּא יִכָּנֵס זֶה בְּלִי זֶה,
וּמִשׁוּם שֶׁזָּרַק שְׁנַיִם, זֶה רֹמֵז עַל
שְׁנֵי שׁוֹשְׁנִים, כְּעַת זֹהִי רְפוּאָה
שְׁלָמָה, וְאִזְ צָרִיךְ לִפְתַּח עֲלֵיהֶם
כְּמוֹ שֶׁהֵינּוּ.

בְּהִירוֹא זְמַנָּא שְׁבַחַת לִיה (שִׁיר ב ג) כְּתוּבָה
בְּעֵצֵי הַיַּעַר כִּן דּוּדֵי בֵין הַבָּנִים וְכוּ',
וּלְכַתֵּר יַעֲוִל לְגִנְתָּא וְאַפִּיק מִתְמָן רְמוּנִים,
וְיַהִיב לָהּ מַעֲסִים רְמוּנִים, וְלִקִּיט אֶגּוֹז
וְתַבֵּר (דף עא ע"ב) קְלִיפִין, וְיַהִיב לָהּ מוֹחָא
מִלְּגָאוּ, וְאַיְהִי אֶכְלָה, וְשִׁתִּית מַעֲסִים הַרְמוּנִים,
וְאַתְסִיאַת, וְדָא הוּא דְאָמַר קָרָא (שִׁיר יא) אֵל גִּנַּת
אֶגּוֹז יִרְדְּתִי, אֲדַהֲכִי הָא נִשְׂרָא קָא אֲתִיא, הַנָּשֵׁר
הַגָּדוֹל בְּעַל הַכְּנָפִים, וְיַהִיבַת תֵּלַת קָלִין,
וְסָלִיקַת לְטוּרִין, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחֻבְרִי
בּוֹדָאי רַעּוּא אֲשֶׁתְּפַח לְעִילָא, וְרַחֲמִים
אֲשֶׁתְּפַחוּ לְגַבִּי שְׁכִינְתָּא וְיִשְׂרָאֵל בְּגִלּוֹתָא,
דְּבּוֹדָאי תֵּלַת חִיוּן אֵינוֹן בְּמִרְכָּבָתָא, אַרְיֵה שׁוֹר
נָשֵׁר, וּבְכֻלָּהוּ לִית רַחֲמִים כְּנָשֵׁרָא, וּבְגִין דָּא
אָמַר לְיִשְׂרָאֵל וְאַשָּׂא אֶתְכֶם עַל כְּנָפֵי נְשָׁרִים
וְאַבִּיא אֶתְכֶם אֵלַי (שְׁמוֹת יט ד), אֲדַהֲכִי הָא נִשְׂרָא
קָא אֲתִיא לְגַבִּיָּהוּ זְמַנָּא אַחֲרָא, וּבְטָשַׁת
בְּגִדְפָּהָא עֲלֵיָּהוּ, וְרַמַּת קָלִין וְסָלִיק לְטוּרָא,
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בּוֹדָאי אִיְהִי דְקָא בְּטָשַׁת
בְּגִדְפָּהָא עֲלָנָא וְסָלִיק הָתָם, אָמְרוּ לִיה סָלִיק
וְהָא אֲנִן אַבְתָּרָה, סָלִיקוּ כְּלָהוּ אַבְתָּרִיָּה לְטוּרָא,
וְאַיְהִי סָלִיקַת לְעִילָא, עַד דְּלֹא אֲתַחֲזִיאַת.

לָבוּם שְׁעָתָא הָא נִשְׂרָא קָא אֲתִיא, וְיִתְרִין
שׁוֹשְׁנִים בְּפּוֹמָקָה, וְזָרִיק לֹוֹן עַל (יְדֵהָ)
רִישֵׁיָּהוּ (ג"א ע"ל ידו) מִיָּד חֲדָא רַבִּי שְׁמַעוֹן חֲדָה
סָגִיא, אָמַר לֹוֹן חֲבֵרִיא בּוֹדָאי חֲדָה אֲזַדְמִנַּת
לְגַבִּי שְׁכִינְתָּא דְאִיְהִי חוֹלָה, דְּהָא אִם שׁוֹשְׁנָה
חֲדָא יַהִיב בִּינָנָא לֹא הָוָה אֲסוּוֹתָא, בְּגִין
דְּשׁוֹשְׁנִים אֵינוֹן רְמִיזִין לְקַבֵּל בֵּית רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי,
דְּאוּמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְלֹא יַעֲוִל דָּא בְּלֹא
דָּא, וּבְגִין דְּזָרִיקַת תְּרִין, רְמִיזַת דָּא תְּרִי
שׁוֹשְׁנִים, כְּעַן אִיְהִי אֲסוּוֹתָא שְׁלִימָתָא, וּכְדִין
צָרִיךְ לְמַפְתַּח עֲלֵיָּהוּ כְּמָה דְּהוּיָנִן.

פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: אֲנִי לְדוּדֵי
הַרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים (שיר ו ג), מֵאֵי שׁוֹשְׁנִים
אֶלֶּא שׁוֹשְׁנָה עֲלָא שְׂכִינְתָּא עֲלָא, וְאִיהִי
קָרִיאַת שְׁמַע דְּשַׁחְרִית, וְשׁוֹשְׁנָה תְּנִינָא קָרִיאַת
שְׁמַע דְּעֶרְבִית שְׂכִינְתָּא תַּתָּא, דָּא לִימִנָא,
וְדָא לְשִׁמְאֵלֵא, הַרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים דָּא עֲמֻדָא
דְּאֻמְצֵיתָא, וְשׁוֹשְׁנָה עֲלָא דְקָרִיאַת שְׁמַע
דְּשַׁחְרִית, דְּאִיהוּ בְּקָר יִמִּנָא דְאַבְרָהָם, אִית
לִיה חֲמֵשׁ טַרְפִּין, וְאִינוּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ יְהוָה (דברים ו ד), וְתִלַּת עֶשֶׂר עֲלִין
מִלְּגוֹ אַחֲ"ד, שִׁית סוּמְקִי, וְשִׁית חוּרִי,
וְשׁוֹשְׁנָה דְאַתְּפִלִּילַת בְּהוֹן הָא תִּלַּת עֶשֶׂר
בְּחוּשְׁפִּין אַחֲ"ד, וְכֵן שׁוֹשְׁנָה בְּה כ"ה גִּרְעִינִין
בְּתַפּוּחַ דִּילָה, בְּחוּשְׁפִּין כ"ה אֲתוּוֹן דִּיחֻדָּא,
וְכֵן בְּשׁוֹשְׁנָה תְּנִינָא כ"ה גִּרְעִינִין, וְסִלְקִין
פְּלָהוּ לַחֲמֵשִׁים, שׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים דָּא
בְּרֵאשִׁית בְּרָא, וְדָא (בְּרֵאשִׁית ב' שׁוֹשְׁנָה י').

תְּקוּנָא עֶשְׂרִין וְשִׁית

בְּרֵאשִׁית ב' שׁוֹשְׁנָה, חֲמֵשׁ עֲלִין דִּילָה
רֵאשִׁית, בְּרֵאשִׁית לַחֲשָׁפִין זְעִיר
דְּחִנוּךְ תִּלַּת עֶשֶׂר, חוּחִים דִּילָה תִּלַּת עֶשֶׂר
תִּיבִין מִן אֱלֹהִי"ם וְעַד אֱלֹהִי"ם, וְאֵלִין אִינוּן.
אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וְהָאָרֶץ הִיתָה תְּהוֹ
וְבָהּ וְחֹשֶׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ
אֱלֹהִי"ם (בְּרֵאשִׁית א א), חֲמֵשׁ חוּחִים אַחֲרָנִין,
מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם וַיֹּאמֶר.

מֵאֵי אִיהִי בֵּין הַחוּחִים, אֶלֶּא מִדְּחֶרֶב בִּי
מִקְדָּשָׁא וְהָאָרֶץ הִיתָה תְּהוֹ וְבָהּ, וְנִפְלַת
שׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, כִּד יִיְתִי פּוֹרְקָנָא תְּהִיָּה
בְּשׁוֹשְׁנָה דְשַׁחְרִית, דְּאֲתָמַר בְּה (בְּרֵאשִׁית מו
ג) הַבֶּקֶר אֹר (וְהָאֲנָשִׁים שְׁלָחוּ), וְאִינוּן חֲמֵשׁ אֹר
חֲמֵשׁ עֲלִין דְּשׁוֹשְׁנָה עֲלָא, חַד וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִי"ם יְהִי אֹר, תְּנִינָא וְיְהִי אֹר, תִּלַּת וַיִּרָא

תְּקוּן עֶשְׂרִים וְשִׁשָּׁה

בְּרֵאשִׁית ב' שׁוֹשְׁנָה, חֲמֵשׁ
הַעֲלִים שְׁלָה רֵאשִׁית, בְּרֵאשִׁית
לַחֲשָׁפִין קֶטֶן שֶׁל חֲנוּךְ שְׁלָה
עֶשֶׂר, הַחוּחִים שְׁלָה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה
תְּבוֹת מִן אֱלֹהִי"ם וְעַד אֱלֹהִי"ם,
וְאֵלֶּה הֵם: אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ
וְהָאָרֶץ הִתְהַוְּתָה וְבָהּ וְחֹשֶׁךְ עַל
פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִי"ם, חֲמֵשׁ
חוּחִים אַחֲרִים - מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי
הַמַּיִם וַיֹּאמֶר.

מָה הֵיא בֵּין הַחוּחִים? אֶלֶּא
מִשְׁחָרֵב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְהָאָרֶץ
הִתְהַוְּתָה וְבָהּ, וְנִפְלָה הַשׁוֹשְׁנָה
בֵּין הַחוּחִים. כְּשֶׁתָּבֹא הַגָּאֹלָה,
תְּהִיָּה בְּשׁוֹשְׁנָה שְׁלֵשׁ שַׁחְרִית, שְׁנֵאמַר
בְּה הַבֶּקֶר אֹר (וְהָאֲנָשִׁים שְׁלָחוּ), וְהֵם
חֲמֵשׁ אֹר, חֲמֵשׁ עֲלִים שְׁלֵשׁ
הַשׁוֹשְׁנָה הַעֲלִינָה, אַחַד - וַיֹּאמֶר

אלהי"ם יהי אור, השני - ויהי אור, שלשה - ויבא אלהי"ם את האור, ארבעה - ויבדל אלהי"ם בין האור, חמשה - ויקרא אלהי"ם לאור יום. שלשה עשר עלים מבפנים, ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, אחד אחד בשתי שושנים, זה יהו"ה, עליו נאמר ביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד, ואיהו עמודא (ד) עא (ב) דאמצעיטא הרוצה בשושנים, וחושבניה אח"ד, שושנה תפאה בה דחילו ואיהו יראה, שושנה עלאה רחימו דאהבה, ובה אתמר (שיר ג ה) אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ.

במה יתון לאתערא לה בימינא, ואיהי לא רעית בהו, עד דיייתי רענא מהימנא, דאתמר ביה (בראשית א ב) ורוח אלהי"ם מרחפת, דאיהו רוח דמשיח, דאתמר ביה (ישעיה יא ב) ונחה עליו רוח יהו"ה, ברוחא דא ארחת ההיא חולה ואתסיאת, ובגין דא השבעתי אתכם בנות ירושלם בצבאו"ת או באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ (שיר ג ה), ואיהו ארח ריח בתרין תפוחין (ב"א ואיהו ריח דתרין תפוחין), דאתמר (ביה) בהו (שם ז ט) וריח אפך כתפוחים, ומאי נינהו תרי סמכי קשוט ואינון תרי רמונים, אגוז דא צדיק גנת אגוז דא שכינתא, ודא איהו דאמר שלמה (שם ו יא) אל גנת אגוז ירדתי.

גנ"ת ג' גימטריאות (אדנ"י ביהו"ה), דאינון פרפראות לחכמה, נ' נוטריקון, ת' תמורה, גימטריאות זה אדנ"י יהו"ה, עולה בחשבון אמ"ן, אהי"ה אדנ"י עולה בחשבון שמונים וששה אלהי"ם, שהוא כנו"י, מ"ה - מ"ם ה"א, מ"ם ה"א בגימטריא אלהי"ם, יו"ד ה"א וא"ו ה"א בגימטריא מ"ה, וזהו עשר ספירות בלימ"ה,

אלהי"ם את האור, ארבע ויבדל אלהי"ם בין האור, חמש ויקרא אלהי"ם לאור יום, תלת עשר עלין מלגו, ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, אחד אחד בתרין שושנים, דא יהו"ה, עליה אתמר (זכריה יד ט) ביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד, ואיהו עמודא (ד) עא (ב) דאמצעיטא הרוצה בשושנים, וחושבניה אח"ד, שושנה תפאה בה דחילו ואיהו יראה, שושנה עלאה רחימו דאהבה, ובה אתמר (שיר ג ה) אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ.

במה יתון לאתערא לה בימינא, ואיהי לא רעית בהו, עד דיייתי רענא מהימנא, דאתמר ביה (בראשית א ב) ורוח אלהי"ם מרחפת, דאיהו רוח דמשיח, דאתמר ביה (ישעיה יא ב) ונחה עליו רוח יהו"ה, ברוחא דא ארחת ההיא חולה ואתסיאת, ובגין דא השבעתי אתכם בנות ירושלם בצבאו"ת או באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ (שיר ג ה), ואיהו ארח ריח בתרין תפוחין (ב"א ואיהו ריח דתרין תפוחין), דאתמר (ביה) בהו (שם ז ט) וריח אפך כתפוחים, ומאי נינהו תרי סמכי קשוט ואינון תרי רמונים, אגוז דא צדיק גנת אגוז דא שכינתא, ודא איהו דאמר שלמה (שם ו יא) אל גנת אגוז ירדתי.

גנ"ת ג' גימטריאות (אדנ"י ביהו"ה), דאינון פרפראות לחכמה, נ' נוטריקון, ת' תמורה, גימטריאות דא אדנ"י יהו"ה, סליק בחשבון אמ"ן, אהי"ה אדנ"י סליק בחושבון פ"ו אלהי"ם, דאיהו כנו"י, מ"ה מ"ם ה"א, מ"ם ה"א בגימטריא אלהי"ם, יו"ד ה"א וא"ו ה"א בגימטריא מ"ה, ודא איהו עשר ספירות בלימ"ה, ואיהו מעיד על

והוא מעיד על היחוד הקדוש, ומשום זה מ"ה אַעֲיֹדָה.

דָּבָר אַחֵר, א"ב ג"ד ה"ו ז"ח ט"י בגימטריא שְׁכִינָה, כמו זה: א' פַּעַם אַחַת, ב' פַּעַמִּים, ג' שְׁלֹשׁ פַּעַמִּים, ד' אַרְבַּע פַּעַמִּים, ה' חֲמֵשׁ פַּעַמִּים, ו' שֵׁשׁ פַּעַמִּים, ז' שֶׁבַע פַּעַמִּים, ח' שְׁמוֹנֶה פַּעַמִּים, ט' תֵּשַׁע פַּעַמִּים, י' עֶשֶׂר פַּעַמִּים, כָּלֶם עוֹלָם לְחֻשְׁבוֹן שְׁכִינָה, וסוד החֻשְׁבוֹן, לָקִים שְׁאֵין שְׁכִינָה יוֹרֶדֶת פָּחוֹת מֵעֶשְׂרָה, וְלֹא עוֹלָה לְמַעְלָה מֵעֶשֶׂר.

וְעוֹד, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהַמְלָאכִים לֹא יוֹדְעִים, וְשׂוֹאֲלִים אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, וּמַצָּאנוּ אוֹתוֹ בְּגִימְטְרִיָּא מְקוֹם נוֹטְרִיקוֹן כְּמוֹ זֶה: י' עֶשֶׂר פַּעַמִּים - מֵאָה, ה' חֲמֵשׁ פַּעַמִּים - עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ, ו' שֵׁשׁ פַּעַמִּים - שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ, ה' חֲמֵשׁ פַּעַמִּים - עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ בְּגִימְטְרִיָּא מְקוֹם, וְעָלְיוֹ אָמְרוּ הַמְּלָאכִים בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהו"ה מְקוֹמוֹ, יֵשׁ אַחֲרֵים בְּגִימְטְרִיָּא שְׁאֵין לָהֶם חֻשְׁבוֹן, מִשּׁוֹם שֶׁהֵם פֶּרֶפְרָאוֹת לְחֻכְמָה שְׁאֵין לָהּ סוּף, הַתְּמוּרוֹת אֵלּוֹ אֵלְפָא בִּיתוֹת, כְּמוֹ כּוּז"ו בְּמוֹכַס"ז כּוּז"ו, שֶׁהֵן תְּמוּרוֹת יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וְיֵשׁ תְּמוּרוֹת אַחֲרוֹת מִכְּמָה מִיָּנִים.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וְהָרִי כְּתוּב אָנִי יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי? אָמַר לוֹ: בְּנִי, אוֹי לְבִנִי הָעוֹלָם שֶׁהֵם אֲטוּמִי לֵב, שְׁחוּשָׁבִים שְׁיֹדְעִים וְלֹא יוֹדְעִים, וְדַאי אָנִי, הִיא הַשְׁכִּינָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְיִסְרָתִי אֲתָכֶם אֵף אָנִי, הִיא לֹא מִשְׁתַּנָּה וְאֵינָה תְּמוּרָה מִמֶּנּוּ בְּאַחֵר, וְהוּא לֹא מִשְׁתַּנָּה וְלֹא מִסְתַּתֵּר מִמֶּנָּה, אֲבָל אֶל הַרְשָׁעִים מִשְׁתַּנָּה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמִסְתַּתֵּר מֵהֶם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב אִסְתִּירָה פָּנֵי מֵהֶם אֶרְאֶה מָה

יְחוּדָא קְדִישָׁא, וּבְגִין דָּא מ"ה אַעֲיֹדָה (אִיכָה ב' יג). דָּבָר אַחֵר א"ב ג"ד ה"ו ז"ח ט"י בְּגִימְטְרִיָּא שְׁכִינָה, פְּגוּוֹנָא דָּא, א' זְמַנָּא חָדָא, ב' תְּרֵי זְמַנִּין, ג' תְּלַת זְמַנִּין, ד' אַרְבַּעַה זְמַנִּין, ה' חֲמֵשׁ זְמַנִּין, ו' שִׁית זְמַנִּין, ז' שֶׁבַעַה זְמַנִּין, ח' תְּמַנְיָא זְמַנִּין, ט' תִּשְׁעָה זְמַנִּין, י' עֶשֶׂר זְמַנִּין, פְּלִהוּ סְלִקִין לְחוּשְׁבֹן שְׁכִינָה. וְרָזָא דְחוּשְׁבֹנָא, לְקִיּוּמָא דְלִית שְׁכִינָה נִחְתָּא פָּחוֹת מֵעֶשְׂרָה, וְלֹא סְלָקָא לְמַעְלָה מֵעֶשֶׂר.

וְעוֹד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּא אַתְרִיהּ דְּעֻלְמָא, וּמִלְּאֲכִין לֹא יוֹדְעִין וְשׂוֹאֲלִין אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ וְאֶשְׁכַּחְנִין לִיהּ בְּגִימְטְרִיָּא מְקוֹם נוֹטְרִיקוֹן פְּגוּוֹנָא דָּא, י' עֶשֶׂר זְמַנִּין מֵאָה, ה' חֲמֵשׁ זְמַנִּין עֶשְׂרִין וְחֲמֵשׁ, ו' שִׁית זְמַנִּין תְּלַתִין וְשִׁית ה' חֲמֵשׁ זְמַנִּין עֶשְׂרִין וְחֲמֵשׁ, בְּגִימְטְרִיָּא מְקוֹם, וְעָלִיהּ אָמְרוּ מְלָאכִיָּא בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהו"ה מְקוֹמוֹ (יִחְזָקָאֵל ג' יב). אֵית אַחֲרָנִין בְּגִימְטְרִיָּאוֹת דְּלִית לוֹן חוּשְׁבֹן, בְּגִין דְּאֵינּוֹן פֶּרֶפְרָאוֹת לְחֻכְמָה דְּלִית לָהּ סוּף, תְּמוּרוֹת אֵלִין אֵלְפָא בִּיתוֹת פְּגוּן כּוּז"ו בְּמוֹכַס"ז כּוּז"ו, דְּאֵינּוֹן תְּמוּרוֹת (דְּבָרִים ו' ד') יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, וְאֵית תְּמוּרוֹת אַחֲרָנִין מִכְּמָה מִיָּנִין.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וְהָא כְּתִיב (מִלָּאכִי ג' ו') אָנִי יְהו"ה לֹא שְׁנִיתִי, אָמַר לִיהּ בְּרִי, וְוִי לְבִנִי עֻלְמָא דְּאֵינּוֹן אֲטִימִין לְפָא, דְּחֻשְׁבִּין דִּידְעִין וְלֹא יוֹדְעִין, וְדַאי אָנִי אֵיךְ שְׁכִינָתָא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (וִיקָרָא כו' כא) וְיִסְרָתִי אֲתָכֶם אֵף אָנִי, אֵיךְ לֹא אֲשַׁתְּנִי וְלֹא אֵיךְ תְּמוּרָה מִיָּנִיהּ בְּאַחֲרָא, וְאֵיךְ לֹא אֲשַׁתְּנִי וְלֹא אִסְתַּתֵּר מִיָּנִיהּ, אֲבָל לְגַבִּי חֲיִיבָא אֲשַׁתְּנִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאִסְתַּתֵּר מִיָּנִיהּ, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (דְּבָרִים לב' כ) אִסְתִּירָה פָּנֵי מֵהֶם אֶרְאֶה מָה אַחֲרִיתָם,

אחריתם, ולמה? בגלל כי דור תהפוכות המה בנים לא אמונ בם.

מיד קמו כל החברים ששמעו את הדברים הללו, ונשקו אותו על ראשו, ואמרו, אלו לא באנו לעולם אלא לשמע את זה - דינו, שודאי הקדוש ברוך הוא ושכינתו לא משתנים זה מזה, אבל לאחרים משתנה ומסתתר בכמה לבושים, ובכמה פסויות, ובכמה קלפות, ומשום זה אמר שלמה, עליו השלום, אל גנת אגוז ירדתי, שהוא היה יודע את כל הקלפות, ומשום זה לא השאיר אפלו מיני כשוף שלא ידע, משום שידע (לדעת) את הקלפות, והרועה הנאמן ישבר את כל הקלפות, ומוציא משם המת, שהוא יהו"ה, לארבעת צדדי האגוז, (שהם תהו ובהו וחשך ותהום), ומפרנס ממנו את אותה חולה שהיא אדנ"י, שבקלפות הללו שבאגוז, שהם תהו ובהו וחשך ותהום, אמר אסתירה פני מהם, ויש שנויים אחרים לטוב לכל אחד כפי מעשיו. לפעמים מתגלה להם בדמות אריה, זהו שכתוב אריה שאג מי לא יירא, לפעמים בדמות שור, זהו שכתוב בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו, ולפעמים בדמות נשר, זהו שכתוב כנשר יעיר קנו, ופעמים בדמות אדם זקן, כמו שנדמה לאלו, שאמרו זה אלי ואנוהו, שהוא היה מתדמה להם בדמות זקן, ונאמר בהם (כ) ויניקוהו דבש מסלע ושמן מחלמיש צור, אבל לאלו שתלויים ממנו ומשכינתו, לא משתנה לעולם.

ואתן התמורות הן סוד היבום, שנאמר בה ביבמה על הגאלה ועל התמורה, לקים כל דבר, שלף איש נעלו ונתן לרעהו,

ואמאי בגין כי דור תהפוכות המה בנים לא אמונ בם.

מיד קמו פלהו חבריא דשמעו מלין אלין, ונשקו ליה על רישיה, ואמרו אלו לא אתינא לעלמא אלא למשמע דא דינו, דודאי קודשא בריך הוא ושכינתיה לא אשתני דא מן דא, אבל לגבי אחרנין אשתני ואסתתר, בכמה לבושין, ובכמה פסוין, ובכמה קליפין, ובגין דא אמר שלמה עליו השלום (שיר ויא) אל גנת אגוז ירדתי, דאיהו הוה ידע בקליפין פלהו, ובגין דא לא שביק אפילו מיני דכשוף דלא ידע, בגין דידע (ג"א למידע) בקליפין. ורעיא מהימנא איהו תבר כל קליפין, ונפיק מתמן מוחא דאיהו יהו"ה לארבע סטרי דאגוזא, (דאינון תהו ובהו וחשך ותהום), ומפרנס מגיה לההיא חולה דאיהי אדנ"י, דבאלין קליפין די באגוז דאינון תהו ובהו וחשך ותהום אמר (דברים לב) אסתירה פני מהם, ואית שנויין אוחרנין לטב לכל חד פנים עובדיה. (דף עב ע"א) זמנין אתגליא לון בדמות אריה, הדא הוא דכתיב (עמוס ג ח) אריה שאג מי לא יירא, זמנין בדיוקנא דשור, הדא הוא דכתיב (דברים לג) בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו, וזמנין בדיוקנא דנשר, הדא הוא דכתיב (שם לב) כנשר יעיר קנו, וזמנין בדיוקנא דאדם סבא, כמה דאתדמיא לאלין דאמרי זה אלי ואנוהו (שמות טו ב). דאיהו הוה אתדמיין לון בדמות סבא, ואתמר בהו (ג"א ביה) (דברים לב) ויניקוהו דבש מסלע ושמן מחלמיש צור, אבל לאלין דתליין מגיה ומשכינתיה לא אשתני לעולם.

ואינון תמורות אינון רזא דיבום, דאתמר בה ביבמה (רות ד ז) על הגאלה ועל

באותה נעל שנתן לרעהו יש תמונה ושנוי רצון, ושם צריך שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה לקיים כל דבר, הנעל הוא הגוף.

ולמה בחליצת נעל שנתן לרעהו יש תמונה ושנוי? אמר זקן אחד: רבי רבי, אל תאמר כך, אלא למה חליצה בנעל? אלא היא הקלפה להסתתר בה להנצל ממנו, ולא נודע אל המקטרגים שלו, ובחליצה של נעל חולץ לו י"ה, ומשום זה שלף איש נעלו ונתן לרעהו, נעל ו', גן נעל, שהוא בן י"ה, להכנס בין ו"ה, וזהו חלץ י"ה.

ובמשה נאמר של נעליך מעל רגליך, זה בהפך של אחרים, שלא צריך להראות לפני השכינה עם קלפה, וסוד הדבר - פי אין לבא אל שער המלך בלבוש שק, ולאבות לא נראה אלא בנעלים, זהו שכתוב מה יפו פעמיו בנעלים בת נדיב, אבל למשה בלי כסוי כלל, וסוד הדבר - וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י ושמי יהו"ה לא נודעתי להם, ובמשה נאמר ואמרו ל"י מה שמ"ו מ"ה אומר אליהם.

ועוד, למה צריך חליצה בנעל באשה? משום שמי שימות בלי בן, הוא קשור ברגלו ליבם, וסוד הדבר - הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב, וכדי שלא ימית אותו הנחש שהוא כרוך על עקבו, צריך לחלץ לגבי נעל של אשה, ונפטר ממנו אותו הנחש. וחב"ל על אותה טפה, שהיא י', שפרחה מעקב למקומו, ויעקב בגלל זה קנה ממנו את הבכורה, להחזיר י' למקומה, שהיא טפה בכורה, שבה חטא אדם ופרחה ממנו, ונשאר יחיד בלי עזר,

התמונה, לקיים כל דבר שלף איש נעלו ונתן לרעהו, בההוא נעל דנתן לרעהו אית תמונה, ושנוי רצון, ותמן צריך שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה לקיים כל דבר, נעל איהו גופא. ואמאי בחליצת נעל דנתן לרעהו אית תמונה ושנוי, אמר סבא חדא, רבי רבי, לא תימא הכי, אלא אמאי חליצה בנעל, אלא איהו קליפה לאתטמא בה לאשתזבא מניה, ולא אשתמודע לגבי מקטרגין דיליה, ובחליצה דנעל חלץ ליה י"ה, ובגין דא שלף איש נעלו ונתן לרעהו, נעל ו', גן נעל, דאיהו בן י"ה, לאעלא בין ו"ה, ודא איהו חלץ י"ה.

ובמשה אתמר ביה (שמות ג ה) של נעליך מעל רגליך, דא בהפוכא דאחרנין, דלא צריך לאתחזיא קדם שכינתא בקליפה, ורזא דמלה פי אין לבא אל שער המלך בלבוש שק (אסתר ד ב), ולגבי אבהן לא אתחזיא אלא בנעלים, הדא הוא דכתיב (שיר ז ב) מה יפו פעמיו בנעלים בת נדיב, אבל לגבי משה בלא פסויא כלל, ורזא דמלה וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא"ל שד"י, ושמי יהו"ה לא נודעתי להם (שמות ו א), ובמשה אתמר ביה (שם ג יג) ואמרו ל"י מ"ה שמ"ו מ"ה אומר אליהם.

ועוד אמאי צריך חליצה בנעל באשה, בגין דמאן דימות בלא בר איהו קשיר ברגליה דיבם, ורזא דמלה הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב (בראשית ג יד), ובגין דלא ימית ליה חו"א דאיהו פרוך על עקבו, צריך לחלוץ לגבי נעל דאתתא, ואתפטר ההוא חו"א מניה. ובדא על ההיא טפה דאיהי י' דפרח מן יעקב לאתריה, ויעקב בגין דא קנה מניה בכרותא, לאתזרא י' לאתריה, דאיהי טפה בוכרא, דבה חאב אדם, ופרח מניה ואשתאר

ומשום זה אמר למה איך בימי רע עון עקבי יסופני, ומשום זה הביא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון שלש פעמים בגלגול. זהו שכתוב הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר, וזהו שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה. ועל אותה טפה נאמר בה מה יפו פעמיו בנעלים בת נדיב, ונדבקה ביעקב, והוציאה ממנו שנים עשר שבטים. זהו שכתוב שבטי י"ה עדות לישראל, שנאמר בו אדם ישראלי, ובאותו זמן הרויח יעקב מה שאבד, שהוא י' מיעקב. זהו שכתוב לא יעקב יאמר עוד שמך פי אם ישראל. באברהם הציל מסם מות, חטאו של אדם, גיהנם, נחש, אשת זנונים שנאמר בה לא תנאף. ביצחק הציל מאל אחר שנאמר בו לא תרצח. ביעקב מצא מקום להיניק (לנקות) בניו, וזה שנוי מקום, ואין אחד מהם שלא נכלל בשלשה, לקים הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר.

קם זקן ואמר: רבי רבי, כמה הקימות הסוד של יבום וחליצה, שהרי ברור הדבר שמעתי? אמר לו: מה ששמעת אמר. אמר: ודאי בסוד היבום מצאה מקום אותה נשמה ערטילאית, זהו שכתוב גם צפור מצאה בית, וזו הנפש שבאה בגלגול פעם ראשונה, ודרור קן לה - זו רוח שבאה בגלגול פעם שנייה, אשר שתה אפרוחיה - זו נשמה שבאה בגלגול פעם שלישית, וממנה יוצאים אפרוחים שהם בנים, ובסוד היבום כל השלש יורדים בבת אחת, זהו שכתוב אם ישים אליו לבו, ורוחו ונשמתו אליו

קם סבא ואמר רבי רבי במאי אוקימתא סוד יבום וחליצה, דהא בריא דמלה שמענא, אמר ליה מה דשמעת אימא, אמר ודאי פרזא דיבום אשפח אתרא ההיא נשמתא ערטילאה, הדא הוא דכתיב (תהלים פד ד) גם צפור מצאה בית, ודא נפש דאתיא בגלגול זמנא קדמאה, ודרור קן לה (שם), דא רוחא דאתיא בגלגולא זמנא תניינא, אשר שתה אפרוחיה (שם), דא נשמתא דאתיא בגלגולא זמנא תליתאה, ומינה נפקין

יחיד בלא עזר, ובגין דא אמר (תהלים מט ו) למה איך בימי רע עון עקבי יסופני, ובגין דא איתי ליה קודשא בריך הוא תלת זמנין לאדם קדמאה בגלגולא, הדא הוא דכתיב (איוב לג כט) הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר, ודא איהו שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה.

ועל ההיא טפה אתמר בה (שיר ז ב) מה יפו פעמיו בנעלים בת נדיב, ואתדבקת ביעקב, ואפיקת מניה י"ב שבטין, הדא הוא דכתיב (תהלים קכב ד) שבטי י"ה עדות לישראל, דאתמר ביה אדם ישראלי, ובההוא זמנא ריוח יעקב מה דאביד דאיהו י' מיעקב, הדא הוא דכתיב (בראשית לב כט) לא יעקב יאמר עוד שמך פי אם ישראל.

באברהם שזיב מסם המות, חובא דאדם, גיהנם, נחש, אשת זנונים דאתמר ביה (שמות כ יד) לא תנאף. ביצחק שזיב מאל אחר דאתמר ביה (שם יג) לא תרצח. ביעקב אשפח אתר לינקא (נ"א לנקאה) בנוי, ודא שנוי מקום, ולית חד מניהו דלא אתפליל בתלתא, לקיימא הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר (איוב לג כט).

קם סבא ואמר רבי רבי במאי אוקימתא סוד יבום וחליצה, דהא בריא דמלה שמענא, אמר ליה מה דשמעת אימא, אמר ודאי פרזא דיבום אשפח אתרא ההיא נשמתא ערטילאה, הדא הוא דכתיב (תהלים פד ד) גם צפור מצאה בית, ודא נפש דאתיא בגלגול זמנא קדמאה, ודרור קן לה (שם), דא רוחא דאתיא בגלגולא זמנא תניינא, אשר שתה אפרוחיה (שם), דא נשמתא דאתיא בגלגולא זמנא תליתאה, ומינה נפקין

יֵאָסֶף. לְבוּ שֵׁשׁ הַנֶּפֶשׁ, הָרוּחַ
בְּכַנְפֵי רֹאֵה, הַנִּשְׁמָה בַּמַּח, וְכָלֵם
אֶחָד בְּקֶשֶׁר אֶחָד, אֲבָל הַחֲלִיצָה
מִצִּילָה אוֹתָהּ נִשְׁמָה וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ,
שֶׁהֵם קְשׁוּרִים בְּשִׁלְשָׁה קְשָׁרִים
שֶׁל הַנֶּחֱשׁ, וְסוּד הַדְּבָר - נִפְשָׁנוּ
כְּצִפּוֹר נִמְלָטָה מִפֶּחַ יוֹקְשִׁים הַפֶּחַ
נִשְׁבֵּר וְאֶנְחָנוּ נִמְלָטָנוּ. קֵם רַבִּי
שִׁמְעוֹן כְּדִי לִנְשָׁק אוֹתוֹ, פָּרַח מִיָּד
וְלֹא נִרְאָה.

תקון עֲשָׂרִים וְשִׁמּוֹנָה

בְּרֵאשִׁית, בּוּ שְׁלֹשׁ מִצְוֹת,
הָאֶחָת - יִרְאֵת יְהו"ה כְּמוֹ זֶה:
בְּרֵאשִׁית יִרְ"א בִּשְׁ"ת, וְהֵרִי
פִּרְשִׁיהּ. הַשְּׁנִיָּה - בְּרִית כְּמוֹ זֶה:
בְּרֵאשִׁית בְּרִי"ת א"ש. שְׁלִישִׁית
- שִׁבְת כְּמוֹ זֶה: שִׁבְ"ת יִרְ"א.
מִצְוָה רִאשׁוֹנָה יִרְאֵת יְהו"ה,
עָלֶיהָ נֶאֱמַר יִרְאֵת יְהו"ה הִיא
אוֹצְרוֹ, וְעוֹד נֶאֱמַר בָּהּ יִרְאֵת
יְהו"ה רֵאשִׁית דָּעַת, רֵאשִׁית
חֻכְמָה יִרְאֵת יְהו"ה, וּבּוֹדָאי מִי
שָׂאִין בּוֹ יִרְאָה, שֶׁהִיא אוֹצֵר, אֵין
שֵׁם חֻכְמָה. הָאוֹצֵר שֶׁל הַחֻכְמָה
הַזֶּה הִיא ב'. וּבִתְקוֹן אַחֵר,
בְּרֵאשִׁית ב' רֵאשִׁית, נִקְדָּה
בְּהִיכָלוֹ, עָלֶיהָ נֶאֱמַר גֵּן נְעוּל
אֲחוּתִי כָּלָה גֵּל נְעוּל מַעֲיָן חֲתוּם,
הַגֵּן הוּא תוֹרָה שֶׁבְּכַתֵּב, שֶׁהוּא
גֵּן סְדָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה, גֵּל הוּא
תּוֹרָה שֶׁבַעל פֶּה, וּשְׁנֵיהֶם ב'
מִבְּרֵאשִׁית, מַעֲיָן חֲתוּם זֶה רֵאשִׁית
נִקְדָּה בְּהִיכָלוֹ.

וּבְמָה הוּא חֲתוּם? בָּאוֹת ו',
וְנִעֲשִׂית ב' עִם הַחֲתִימָה שֶׁל ו'
ם, מַה שֶׁהִיא ב' נִעֲשֶׂתָה ם, יֵין
סְתוּם וְחֲתוּם, יֵינָה שֶׁל תּוֹרָה
סְתוּם וְחֲתוּם שְׁלֹא יִכָּנֵס נְכָרִי
לָשֵׁם, וְזֶה יֵין הַמִּשְׁמֵר בַּעֲבֹדָיו

אֶפְרוּחִין דְּאֵינוֹן בְּנִין, וּבְרָזָא דִּיבּוּם כְּלָהוּ תִּלְת
נְחִתִין בְּבֵת אַחַת, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (אִיּוֹב לז
י) אִם יֵשִׁים אֱלֹוֹ לְבוּ רִחוּ וְנִשְׁמָתוֹ (דף עב
ע"ב) אֱלֹוֹ יֵאָסוּף, לְבוּ דְתַמָּן נֶפֶשׁ, רוּחַ בְּכַנְפֵי
רִיָּא, נִשְׁמָתָא בְּמוֹחָא, וְכָלָהוּ חַד בְּקִשּׁוּרָא
חִדָּא, אֲבָל חֲלִיצָה אִיהִי שְׁזִבְתָּ הִיא נִשְׁמָתָא
וְרוּחָא וְנֶפֶשָׁא דְאֵינוֹן קְטִירִין בְּתִלְת קְשׁוּרִין
דְּחוּיָא, וְרָזָא דְמָלָה נִפְשָׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלָטָה מִפֶּחַ
יוֹקְשִׁים הַפֶּחַ נִשְׁבֵּר וְאֶנְחָנוּ נִמְלָטָנוּ (תהלים קכד
ו), קֵם רַבִּי שִׁמְעוֹן כְּדִי לִנְשָׁקָא לִיה, פָּרַח מִיָּד
וְלֹא אֶתְחַזִּי.

(תקון כ"ז גרפס בהקדמה כי שם ביתו).

תקוּנָא עֲשָׂרִין וְתַמְנִיא

בְּרֵאשִׁית בִּיה תִּלְת פְּקוּדִין, חַד יִרְאֵת יְהו"ה
פְּגוּוֹנָא דָּא בְּרֵאשִׁית יִרְ"א בִּשְׁ"ת
וְהָא אוּקְמוּהוּ, תְּנִינָא בְּרִית פְּגוּוֹנָא דָּא
בְּרֵאשִׁית בְּרִי"ת א"ש, תְּלִיתָאָה שִׁבְת פְּגוּוֹנָא
דָּא שִׁבְ"ת יִרְ"א.

פְּקוּדָא קְדָמָא יִרְאֵת יְהו"ה, עָלֶיהָ
אֶתְמַר (ישעיה לג ו) יִרְאֵת יְהו"ה הִיא
אוֹצְרוֹ, וְעוֹד אֶתְמַר בָּהּ (משלי א ז) יִרְאֵת יְהו"ה
רֵאשִׁית דָּעַת, רֵאשִׁית חֻכְמָה יִרְאֵת
יְהו"ה (תהלים קיא ז), וּבּוֹדָאי מָאן דְּלִית בִּיה דְּחִילוֹ
דְּאִיהוּ אוֹצֵר, לִית תַּמָּן חֻכְמָה, אוֹצְרָא דְּהֵאִי
חֻכְמָה אִיהִי ב', וּבִתְקוּנָא אַחְרָא בְּרֵאשִׁית ב'
רֵאשִׁית, נִקְוֶדָה בְּהִיכָלֶיהָ, עָלֶיהָ אֶתְמַר (שיר ד
יב) גֵּן נְעוּל אֲחוּתִי כָּלָה גֵּל נְעוּל מַעֲיָן חֲתוּם,
גֵּן אִיהוּ אוֹרִייתָא דְּבְכַתֵּב, דְּאִיהוּ גֵּן סְדָרִים
דְּאוֹרִייתָא, גֵּל אִיהוּ אוֹרִייתָא דְּבַעַל פֶּה,
וְתוֹרִיהוּ ב' מִבְּרֵאשִׁית, מַעֲיָן חֲתוּם דָּא רֵאשִׁית
נִקְוֶדָה בְּהִיכָלֶיהָ.

וּבְמָאִי אִיהוּ חֲתוּם, בָּאוֹת ו', וְאֶתְעַבִּידַת ב' עִם חֲתִימוֹ דו', מַה דְּהִנּוּה
ב' אֶתְעַבִּידַת ם, יֵין סְתוּם וְחֲתוּם, יֵינָא דְּאוֹרִייתָא סְתִים וְחֲתִים

מִשְׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית, וְלֹא לַחֲנָם
תִּקְנִי בַעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, חֲתִימַת יִינ
שְׁלֹא הַתְּנִסָּף וַיִּתְּעַרֵּב בְּצַד הָאֲחֵר,
וְעַל הַיִּינ הָזֶה נֶאֱמַר לֹא עָשָׂה כֵּן
לְכָל גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל יִדְעוּם, כִּי
וַדַּאי יִינ, שְׁבָעִים הַפָּנִים שֶׁל
הַתּוֹרָה, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר סוּד יְהו"ה
לִירְאִיו.

הַקִּנְקָן שֶׁל הַיִּינ הָזֶה זֶה לְבוֹ שֶׁל
אָדָם, שָׂאָם הוּא קִנְקָן חֲדָשׁ
וְהַתְּנִסָּף בֵּינָן נִסָּף, שֶׁהוּא יֵצֵר
הָרַע, צָרִיף שֶׁלֹּשׁ פַּעֲמִים הַדְּחָה,
וְהֵן כָּל אֵלֶּה יִפְעַל א"ל פַּעֲמִים
שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר, וְלֹא לַחֲנָם תִּקְנִי
כּוֹס שֶׁל בִּרְכָּה אִף כִּף הַדְּחָה
וּשְׁטִיפָה, הַדְּחָה מִבְּפָנִים
וּשְׁטִיפָה מִבְּחוּץ, לְהִיּוֹת תּוֹכוֹ
כְּבָרוֹ, וְסוּד הַדְּכָר - וְטִהְרוּ
וְקִדְּשׁוּ, וְכֹאֲשֶׁר הַקִּנְקָן, שֶׁהוּא לֵב
זֶה מִבְּפָנִים וּמִבְּחוּץ, שׁוֹרֵה שֵׁם
חֲכָמָה, שְׁנֶאֱמַר בֵּה יְהו"ה קִנְי
רֵאשִׁית דְּרָכּוֹ, קִנְי הוּא קִנְקָן
וַדַּאי, וְאֵם הַקִּנְקָן הָזֶה הוּא זֶה,
נֶאֱמַר בּוֹ וְנִקְּחָה, וְאֵם לֹא, לֹא יִנְקָה
כָּל הַנּוֹגֵעַ בֵּה.

וְקִנְקָן שֶׁל אָדָם זֶה הָאִשָּׁה, וְהוּא
כּוֹס, כִּף צָרִיכָה שְׁטִיפָה וְהַדְּחָה,
אִם הִיא כּוֹס שֶׁל בִּרְכָּה, וְעַלֵּיהָ
נֶאֱמַר, לְהַנִּיחַ בִּרְכָּה אֶל בֵּיתָךְ,
וְאִם לֹא, נִקְרָאת כּוֹס הַתְּרַעֲלָה,
וְעַל הַיִּינ שְׁלֹה נֶאֱמַר תִּנּוּ שְׂכָר
לְאוֹבֵד וַיִּינ לְמָרִי נֶפֶשׁ וְכו'.
הַשְּׂדִים שְׁלֹה הֵן אֲשִׁכּוּלוֹת
מְרוּרוֹת, אֲבָל הַיִּינ שֶׁל כּוֹס שֶׁל
בִּרְכָּה עָלָיו נֶאֱמַר וַיִּינ יִשְׁמַח לְבָב
אֲנוֹשׁ, שֶׁשֵּׁם פְּקוּדֵי יְהו"ה יִשְׁרִים
מִשְׁמַחֵי לֵב, שֶׁהֵם הָאֲשִׁכּוּלוֹת
שְׁלֹה.

תקון עשרים ותשעה

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, ב' נִקְדָּה
בְּהִיכְלוֹ, עַלֵּיהָ נֶאֱמַר גֵּן נְעוּל

דָּלָא יַעוּל נּוֹכְרָאָה תִּמָּן, וְדָא יִינ הַמִּשְׁוֹמֵר
בַּעֲנָבִיו מִשְׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית, וְלֹא לַמְּגָנָא
תִּקְנִי מֵאִרֵּי מַתְּנִיתִין, חֲתִימַת יִינ דָּלָא יִתְנַסֵּף
וַיִּתְּעַרֵּב בְּסִטְרָא אַחְרָא, וְעַל הָאִי יִינ
אֲתָמַר (תְּהִלִּים קמ"ז יב) לֹא עָשָׂה כֵּן לְכָל גּוֹי
וּמִשְׁפָּטִים בַּל יִדְעוּם, כִּי וַדַּאי יִינ שְׁבָעִין
אֲנָפִין דְּאוֹרֵייתָא, וְעַלֵּיהֶוּ אֲתָמַר (שם כ"ה יד) סוּד
יְהו"ה לִירְאִיו.

קִנְקָן דֵּה־אִי יִינ דָּא לְבָא דְּכָר נֶשׁ, אִם הוּא
קִנְקָנָא חֲדָתָא וְאֲתִנְסָף בֵּינָן נִסָּף דֵּאִיהוּ
יֵצֵרָא בִישָׁא, צָרִיף תִּלְתָּא זְמָנִין הַדְּחָה, וְהֵן
כָּל אֵלֶּה יִפְעַל א"ל פַּעֲמִים שְׁלֹשׁ עִם גָּבֵר (א"י"ב
לג כט), וְלֹא לַמְּגָנָא תִּקְנִי כּוֹס דְּבִרְכָּה אוּף
הָכִי הַדְּחָה וּשְׁטִיפָה, הַדְּחָה מִבְּפָנִים שְׁטִיפָה
מִבְּחוּץ, לְמַהּוֹי תּוֹכוֹ כְּבָרוֹ, וְרָזָא דְּמִלָּה וְטִהְרוּ
וְקִדְּשׁוּ (ויקרא ט"ז יט), וְכֵד אִיהוּ קִנְקָן דֵּאִיהוּ לְבָא
דְּכִיָּא מְלָגָאוּ וּמְלָכָר, שְׂרִיָּא תִּמָּן חֲכָמָה,
דֵּאֲתָמַר בֵּה (משלי ח כב) יְהו"ה קִנְי רֵאשִׁית דְּרָכּוֹ
קִנְי אִיהוּ קִנְקָן וַדַּאי, וְאִם הִיא קִנְקָן אִיהוּ
דְּכִיָּא, אֲתָמַר בֵּה וְנִקְּחָה, וְאִם לֹא לֹא יִנְקָה
כָּל הַנּוֹגֵעַ בֵּה (שם ו כט).

וְקִנְקָן דְּכָר נֶשׁ דָּא אֲתָתָא, וְאִיהוּ כּוֹס, הָכִי
צָרִיכָה שְׁטִיפָה וְהַדְּחָה, אִם הִיא כּוֹס
דְּבִרְכָּה, וְעַלֵּיהָ אֲתָמַר (יחזקאל מד' ל) לְהַנִּיחַ בִּרְכָּה
אֶל בֵּיתָךְ, וְאִם לֹא אֲתִקְרִיאת כּוֹס הַתְּרַעֲלָה,
וַיִּינ דִּילָהּ עָלֶיהָ אֲתָמַר (משלי לא ו) תִּנּוּ שְׂכָר
לְאוֹבֵד וַיִּינ לְמָרִי נֶפֶשׁ וְכו', שְׂדִים דִּילָהּ אִינוּן
אֲשִׁכּוּלוֹת מְרוּרוֹת, אֲבָל יִינ דְּכּוֹס דְּבִרְכָּה עָלֶיהָ
אֲתָמַר (תְּהִלִּים קד' טו) וַיִּינ יִשְׁמַח לְבָב אֲנוֹשׁ דִּתְמָן
פְּקוּדֵי יְהו"ה יִשְׁרִים מִשְׁמַחֵי לֵב (שם יט
טו), דֵּאִינוּן אֲשִׁכּוּלוֹת דִּילָהּ.

תקונא עשרין ותשע

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, ב' נִקְדָּה בְּהִיכְלִיהָ, עַלֵּיהָ אֲתָמַר (שיר ד' יב) גֵּן

אֲחֹתִי כָּלָה גַּל נָעוּל מַעֲנֵן חֲתוּם, מֵאֵן
מֵעֵן חֲתוּם דָּא נְקוּדָה, מֵאֵן נִיהוּ נָעוּל (דף עג
ע"א) דִּילָהּ, דָּא ו' דְּסִתִּים לְהִיכָלָא וּבָהּ אֲתַעְבִּיד
ס סְתִימָא, אִיהִי ס רַבְתָּא מִלְסַרְבָּה
הַמְשָׁרָה (ישעיה טו), וְהֵאֵי נְקוּדָה עֲלָה אֲתַמָּר (איוב
כח כא) וְנָעֲלָמָה מַעֲיָנִי כָּל חֵי וּמַעוֹף הַשָּׁמַיִם
נִסְתָּרָה, וְהֵאֵי נְקוּדָה הִזּוּ מֵצַד הַיָּמִין
נִקְרָאת אֲהֶבָה, וּמֵצַד הַשְּׂמָאל
נִקְרָאת יִרְאָה, וּמֵצַד הָעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי נִקְרָאת תּוֹרָה, וְהִיא
מִצְוָה, שֶׁהַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי כּוֹלֵל
אֶת שְׁנֵיהֶם, מִשּׁוּם שֶׁהוּא כּוֹלֵל אֶת
י"ה, שֶׁהֵם לִימִין וְלִשְׂמָאל, וְהוּא
בְּאֲמֻצָּע כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם,
וְהַשְׂכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה מִצְוָה
הַכּוֹלֵלָה מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, הִיא
נִקְרָאת י' מֵצַד הַחֲכָמָה, ה' מֵצַד
הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, וְנִקְרָאת תּוֹרָה
מֵהֵצֵד שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. זֶהוּ
שְׁפָתוֹב יְהו"ה קִנְנִי רֹאשִׁית דְּרָכּוֹ,
דְּרָכּוֹ דְּרָךְ ו', קִנְנִי שֶׁהוּא הֶקֶן
שָׁלָה, וּמִשּׁוּם שֶׁהִיא כּוֹלֵלָה מִכָּל
הָאַרְבַּע, נִקְרָאת מִצְוָה. מ"ץ
בְּאוֹתִיּוֹת א"ת ב"ש הוּא י"ה, י"ם
ה"ץ, וּבָהּ כְּלוּלִים מִצְוֹת עֲשֵׂה
וְלֹא תַעֲשֶׂה. הַמִּצְוֹת שֶׁל לֹא
תַעֲשֶׂה מֵצַד הַדִּין שֶׁהוּא אֱלֹהִים,
שְׁשֵׁם י"ה, וְעֲלֶיהָ נֶאֱמַר זֶה שֵׁם י',
וְהִיא פְּרִשְׁוִיהָ. מִצְוֹת עֲשֵׂה מֵצַד
הַיָּמִין שֶׁהוּא רַחֲמִים, שְׁכָלוּלִים
בְּאַבְרָהָם, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר בְּרוּךְ
רַחֲם תִּזְכּוֹר.

קָם זֶקֶן אֶחָד מֵאַחֵר הַצֵּל (הַכְּתָל)
וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, מְנוּרָה הַקְדוּשָׁה,
קוּם הַדֶּלֶק נֵר שֶׁהִיא מִצְוָה,
הַשְׂכִּינָה הַקְדוּשָׁה, שֶׁעֲלֶיהָ נֶאֱמַר
אֵשׁ תָּמִיד תִּהְיֶה עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא
תִכָּבֶה, וְעֲלֶיהָ נֶאֱמַר לְהַעֲלֹת נֵר
תָּמִיד, נֵר יְהו"ה נִקְרָאת וְדָאִי,
הָאוּר שֶׁמֵּאִירָה בּוֹ נִשְׁמַת אָדָם,
קוּם הַדֶּלֶק בָּהּ.

נֵר יְהו"ה אֲתַקְרִיאת וְדָאִי, אוּר דְּנִהִיר בֵּיהּ נִשְׁמַת אָדָם, קוּם אֲדִלִיק בָּהּ.

נָעוּל אֲחֹתִי כָּלָה גַּל נָעוּל מַעֲנֵן חֲתוּם, מֵאֵן
מֵעֵן חֲתוּם דָּא נְקוּדָה, מֵאֵן נִיהוּ נָעוּל (דף עג
ע"א) דִּילָהּ, דָּא ו' דְּסִתִּים לְהִיכָלָא וּבָהּ אֲתַעְבִּיד
ס סְתִימָא, אִיהִי ס רַבְתָּא מִלְסַרְבָּה
הַמְשָׁרָה (ישעיה טו), וְהֵאֵי נְקוּדָה עֲלָה אֲתַמָּר (איוב
כח כא) וְנָעֲלָמָה מַעֲיָנִי כָּל חֵי וּמַעוֹף הַשָּׁמַיִם
נִסְתָּרָה, וְהֵאֵי נְקוּדָה הִזּוּ מֵצַד הַיָּמִין
נִקְרָאת אֲהֶבָה, וּמֵצַד הַשְּׂמָאל
נִקְרָאת יִרְאָה, וּמֵצַד הָעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי נִקְרָאת תּוֹרָה, וְהִיא
מִצְוָה, שֶׁהַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי כּוֹלֵל
אֶת שְׁנֵיהֶם, מִשּׁוּם שֶׁהוּא כּוֹלֵל אֶת
י"ה, שֶׁהֵם לִימִין וְלִשְׂמָאל, וְהוּא
בְּאֲמֻצָּע כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם,
וְהַשְׂכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה מִצְוָה
הַכּוֹלֵלָה מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, הִיא
נִקְרָאת י' מֵצַד הַחֲכָמָה, ה' מֵצַד
הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, וְנִקְרָאת תּוֹרָה
מֵהֵצֵד שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. זֶהוּ
שְׁפָתוֹב יְהו"ה קִנְנִי רֹאשִׁית דְּרָכּוֹ,
דְּרָכּוֹ דְּרָךְ ו', קִנְנִי שֶׁהוּא הֶקֶן
שָׁלָה, וּמִשּׁוּם שֶׁהִיא כּוֹלֵלָה מִכָּל
הָאַרְבַּע, נִקְרָאת מִצְוָה. מ"ץ
בְּאוֹתִיּוֹת א"ת ב"ש הוּא י"ה, י"ם
ה"ץ, וּבָהּ כְּלוּלִים מִצְוֹת עֲשֵׂה
וְלֹא תַעֲשֶׂה. הַמִּצְוֹת שֶׁל לֹא
תַעֲשֶׂה מֵצַד הַדִּין שֶׁהוּא אֱלֹהִים,
שְׁשֵׁם י"ה, וְעֲלֶיהָ נֶאֱמַר זֶה שֵׁם י',
וְהִיא פְּרִשְׁוִיהָ. מִצְוֹת עֲשֵׂה מֵצַד
הַיָּמִין שֶׁהוּא רַחֲמִים, שְׁכָלוּלִים
בְּאַבְרָהָם, וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר בְּרוּךְ
רַחֲם תִּזְכּוֹר.

קָם סָבָא חַד מִבְּתֵר טוּלָא (כּוֹתֵלָא), וְאָמַר רַבִּי
רַבִּי בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, קוּם אֲדִלִיק שְׂרָגָא
דְּאִיהִי מִצְוָה, שְׁכִינְתָּא קְדִישָׁא, דַּעֲלָה
אֲתַמָּר (ויקרא ו) אֵשׁ תָּמִיד תִּהְיֶה עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא
תִכָּבֶה, וְעֲלָה אֲתַמָּר (שמות כז כ) לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד,
נֵר יְהו"ה אֲתַקְרִיאת וְדָאִי, אוּר דְּנִהִיר בֵּיהּ נִשְׁמַת אָדָם, קוּם אֲדִלִיק בָּהּ.

קם רבי שמעון על רגליו, וישב רגע אחד ואמר: רבון העולמים, שאתה הוא בעל המלכים ומגלה רזים, יהי רצונך לסדר דברים בפני, לקיים בי את הפסוק הזה, ואנכי אהיה עם פיד, שלא אפנס בבושה לפניך, פתח ואמר.

תקון שלשים

בראשית, מי הראשית? זו חכמה, זו נקדה של בפנים, שנאמר בה כל כבודה בת מלך פנימה, וזו יראה שהיא מצוה ראשונה, ועליה נאמר יראת יהוה ראשית דעת, והיא רמוזה במלת בראשית, ויש יראה רעה, רצועה להלקות את הרשעים, והנקדה הזו היא אות שבת וימים טובים, ואות של תפלין ואות של ברית מילה. אותה הרצועה היא יראה רעה, היא ערלה. אשרי הוא מי שמעביר אותה ממנו, שאין רשות לרצועה להלקות אותו, ועל הנקדה הזו נאמר מחלליה מות יומת. מה זה מחלליה? אלא מי שמכניס רשות זרה בחלל שלה, שהיא רשות היחיד, שעליה נאמר ונכרתה הנפש ההיא מתוך הקהל, כי את מקדש יהוה טמא.

והכל נרמז בתבה הזו, ירא'ת ברי'ת שב'ת, כמו זה: ירא'ת בראשית, ברי'ת שב'ת בראשית, והנקדה הזו היא ראשית, יהוה קנני ראשית דרבו, כמו זה בראשית, הכל היא נקדה אחת, היא ראשית, והיא אות ברית, והיא אות שבת, והיא יראת יהוה.

מי החלל שלה? ב', ו' הוא בעלה, בו היא שמונה ונסתרת בגלות, זהו שכתוב יהיה סגור ששת ימי המעשה, כמו זה סתומה, והרי נתבאר, והנקדה

קם רבי שמעון על רגליו ויתיב רגעא חדא ואמר, רבון עלמין דאנת איהו מארי מלכין וגלי רזין, יהא רעוא דילך לסדרא מלין בפומאי, לקיימא בי האי קרא (שם ד יב) ואנכי אהיה עם פיד, דלא אעול בכסופא קדמך, פתח ואמר.

תקונא תלתין

בראשית מאן ראשית דא חכמה, דא נקודה דלגאו, דאתמר בה (תהלים מה יד) כל כבודה בת מלך פנימה, ודא יראה דאיהי פקודה קדמאה, ועלה אתמר (משלי א י) יראת יהוה ראשית דעת, ואיהי רמיזא במלת בראשית, ואית יראה רעה רצועה לאלקאה לחייביא, והאי נקודה איהי אות שבת וימין טבין ואות דתפלין ואות דברית מילה, ההיא רצועה איהי יראה רעה איהי ערלה, זכאה איהו מאן דאעבר לה מניה, דלית לה רשו לרצועה לאלקאה ליה, והאי נקודה עלה אתמר (שמות לא יד) מחלליה מות יומת, מאי מחלליה אלא מאן דאעיל רשו נוכראה בחלל דילה דאיהי רשות היחיד, דעלה אתמר (במדבר יט כ) ונכרתה הנפש ההיא מתוך הקהל כי את מקדש יהוה טמא.

וכלא אתרמיז בהאי תיבה ירא'ת ברי'ת שב'ת, כגוונא דא ירא'ת בראשית, ברי'ת בראשית, שב'ת בראשית, והאי נקודה איהי ראשית, יהוה קנני ראשית דרבו (משלי א כב), כגוונא דא בראשית, כלא איהי נקודה חדא, איהי ראשית, ואיהי אות ברית, ואיהי אות שבת, ואיהי יראת יהוה.

מאן חלל דילה ב, ו' איהו בעלה, ביה איהי נטירא וסתימא בגלותא, הדא הוא דכתיב (יחזקאל מז א) יהיה סגור ששת ימי המעשה,

היא השביעית פתח על ראשו, וכתר של ספר תורה העטרה על הפרית, ז' שהיא היום השביעי, יום השבת, שביעי ודאי, ועליו נאמר וביום השבת פתח, אבל בימות החול גן נעול אחותי כלה. נקראת סתומה באות ו'.

והערלה והפריעה הזו הן כמוץ ותבן של החטה, בימות החול נקראת ה"א, שהוא הכ"ל לה"ב המזבח, להדליק מוץ ותבן, והיא נשארת סלת נקיה, אבל בימים של שבת וימים טובים נקראת י' עטרה על הכל, והבית (והבסא) שלה שלשים ושנים אלה"ם של מעשה בראשית, והב' היא כלולה מעשר אמירות בכל צד, ה' הזו נקראת יראה, בין בשבת בין בברית מילה ובין בדין, וכך בכל מצוה.

אלה"ם זה הנתיב הראשון, עליו נאמר נתיב לא ידעו עיט ולא שזפתו עין איה. מה זה עין איה? אלא מאותם מלאכים שאומרים איה מקום פבורו להעריצו, פשהא בנתיב הזה, אין להם בה ידיעה, שהיא נסתרת מחיות המרפבה.

והארץ היתה תהו ובהו, מה זה והארץ היתה תהו ובהו? אלא מי שמוציא מרשות היחיד לרשות הרבים, גורם לשכינה להיות תהו ובהו חשך ותהום, שמתלבשת באותן קלפות, שהן ארבע גליות, ולא עוד, אלא שגורם לה להיות יבשה, תהו, שמתלקת הנקדה מהחלל שלה, שהיא ב', ונשארת יבשה.

הנתיב השני, ורוח אלה"ם מרחפת על פני המים. מה זה ורוח? אלא בודאי בזמן שהשכינה יורדת לגלות, הרוח

נשיב על אינון דמתעסקי

פגיונא דא ס סתימא, והא אתמר, ונקודה איהי שביעאה תגא על רישיה, תגא דספר תורה, עטרה על ברית, ז' דאיהי יום שביעי יום השבת, שביעי ודאי, ועליה אתמר וביום השבת פתח, אבל ביומין דחול גן נעול אחותי כלה (שיר ד יב). (דף עג ע"ב) אתקריאת סתימא באות ו'.

והא ערלה ופריעה אינון פמוץ ותבן דחטה, ביומין דחול אתקריאת ה"א, דאיהו הכ"ל לה"ב המזבח, לאדלקא מוץ ותבן, ואשתארת איהי סלת נקיה, אבל ביומין דשבת ויומין טבין אתקריאת י' עטרה על כלא, וביתא, (נ"א וכסא) דילה, ל"ב אלה"ם דעובדא דבראשית, ואיהי ב' כלילא מעשר אמירן בכל סטרא, האי י' אתקריאת יראה, בין בשבת בין בברית מילה בין בדינא והכי בכל פקודא.

אלה"ם דא נתיב קדמאה, עליה אתמר (איוב כח ז) נתיב לא ידעו עיט ולא שזפתו עין איה, מאי עין איה, אלא מאינון מלאכין דאמרינן איה מקום פבורו להעריצו, פד איהי בהאי נתיב לית לון ידיעה בה, דאיהי סתירא מחיון דמרפבתא.

והארץ היתה תהו ובהו (בראשית א ב), מאי והארץ היתה תהו ובהו, אלא מאן דאפיק מרשות היחיד לרשות הרבים גרים לשכינתא, למהוי תהו ובהו חשך ותהום, דאתלבשת באינון קליפין, דאינון ארבע גליות, ולא עוד אלא דגרים לה למהוי יבשה תהו, דאסתלקת נקודה מחלל דילה דאיהי ב', ואשתארת יבישה.

נתיב תננינא, ורוח אלה"ם מרחפת על פני המים (שם), מאי ורוח, אלא בודאי

בזמנא דשכינתא נחתת בגלותא, האי רוח

הזו נושבת על אותם שמתעסקים בתורה, משום שהשכינה נמצאת ביניהם, והרוח הזו נעשית קול, ותאמר כף: אותם ישנים ששנה בנחיריהם, סתומי העינים ואטומי הלב, קומו והתעוררו אל השכינה, שיש לכם לב פלי השכל לדעת אותה, והיא ביניכם.

וסוד הדבר - קול אומר קרא, כמו קרא נא ה'יש עונך ואל מי מקדושים תפנה (איוב ח א), והיא אמרת מה אקרא, כל הפשר חציר, כל בבהמות שאוכלות חציר, וכל חסדו כצין השדה, כל חסדו ששמים, עושים לעצמם. ואפלו כל אלו שמשתדלים בתורה, כל חסד שעושים - לעצמם עושים. באותו זמן ויזכר כי בשר המה רוח הולך ולא ישוב לעולם, וזוהי רוחו של משיח, אוי להם מי שגורמים שילך לו מן העולם ולא ישוב לעולם, שאלו הם שעושים את התורה יפשה, ולא רוצים להשתדל בחכמת הקבלה, וגורמים שמסתלק מעין החכמה, שהיא "ממנה, ונשארת ב' יבשה, אוי להם שגורמים עניות וחרב וביזה והרג ואבדן בעולם, והרוח הזו שמסתלקת היא רוח המשיח, כמו שנתבאר, והיא רוח הקדש, והיא רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת יהו"ה.

מצוה שניה, ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, וזו אהבה שהיא אהבת חסד. זהו שפתיב ואהבת עולם אהבתיה על פן משחתיף חסד, ועליה נאמר אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ. יראה נקראת מצד השמאל, ואהבה נקראת מצד הימין.

יש יראה ויש יראה, יש אהבה

באורייתא, בגין שכינתא דאשתכחת בינייהו, והאי רוח אתעביד קלא, ויימא הכי אינון דמיכין דשינתא בחוריהון, סתימין עיינין אטימין דלפא, קומו ואתערו לגבי שכינתא, דאית לכוין לפא בלא סכלתנו למנדע בה, ואיהו ביניכו.

ורזא דמלה קול אומר קרא (ישעיה מ ו), פגון קרא נא ה'יש עונך ואל מי מקדושים תפנה (איוב ח א), והיא אמרת מה אקרא, כל הפשר חציר, כל לא אינון כבעירין דאכלין חציר, וכל חסדו כצין השדה (שם), כל חסדו דעבדין לגרמיהו עבדין, ואפילו כל אינון דמשתדלין באורייתא, כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין, בזהווא זמנא ויזכור כי בשר המה רוח הולך ולא ישוב (תהלים עח ט) לעלמא, ודא איהו רוחא דמשיח, וי לון מאן דגרמין דיזיל ליה מן עלמא ולא יתוב לעלמא, דאלין אינון דעבדין לאורייתא יבשה, ולא בעאן לאשתדלא בחכמה דקבלה, דגרמין דאסתלק נביעו דחכמה דאיהי י' מינה, ואשתארת ב' יבישה, וי לון דגרמין עניותא וחרבא וביזה והרג ואבדן בעלמא, והאי רוח דאסתלק איהו רוח דמשיח כמה דאתמר, ואיהו רוח הקדש, ואיהו רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יהו"ה (ישעיה יא ב).

פקודא תננינא ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור (בראשית א ג), ודא אהבה דאיהו אהבת חסד, הדא הוא דכתיב (ירמיה לא ב) ואהבת עולם אהבתיה על פן משחתיף חסד, ועלה אתמר (שיר ב ז) אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ, יראה אתקריאת מסטרא דשמאלא, ואהבה אתקריאת מסטרא דימינא.

אית יראה ואית יראה, אית אהבה ואית אהבה, יראה דדחיל בר נש

וְיֵשׁ אֶהְבֶּה. יִרְאֶה, שִׁירָא אָדָם מִהֶקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדִי שְׁלֵא יִרְדּ מִנְכְּסִיו או כְּדִי שְׁלֵא יָמוּתוּ בָּנָיו בְּחַיָּיו. נִמְצָא שָׁאם הָיָה יוֹרֵד מִנְכְּסִיו או אִם יָמוּתוּ בָּנָיו בְּחַיָּיו, הוּא לֹא הָיָה יָרָא מִמֶּנּוּ, וּמִשּׁוּם זֶה הָיָה אוֹהֵב אוֹתוֹ, הִירְאָה וְהֶאֱהָבָה הִלְלוּ לֹא שֵׁם אֵת יִרְאֵת יִהוּ"ה וְאֵת הֶאֱהָבָה שְׁלוֹ לְעָקֹר, אֲבָל אֶהְבֶּה וִירְאֶה הֶעָקֹר שְׁלוֹ בֵּין טוֹב וּבֵין רָע, וּמִשּׁוּם זֶה נִקְרְאוּת הִירְאֶה וְהֶאֱהָבָה הִלְלוּ עַל מִנֵּת לִקְבַּל פָּרָס.

וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר הֶקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יִירוּשָׁלַם בְּצִבְאוֹת אוּ בְּאִילוֹת הַשָּׂדֶה אִם תַּעֲזְבוּ וְאִם תַּעֲזְרוּ אֵת הֶאֱהָבָה עַד שֶׁתִּחַפֵּץ, שְׁהִיא אֶהְבֶּה (שְׁהִיא רַחֲמִים) כְּלִי פָּרָס, (עַד שְׁהִיא יִחַפֵּץ), וְלֹא עַל מִנֵּת לִקְבַּל פָּרָס, שִׁירְאָה וְאֶהְבֶּה עַל מִנֵּת לִקְבַּל פָּרָס הִיא שֶׁל שְׁפָחָה, וְתַחַת שְׁלוֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וּגּוֹמֵר תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ וְשְׁפָחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ.

אֱלֹהִים זֶה מִן וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, הוּא הַנְּתִיב הַשְּׁלִישִׁי, יְהִי אֹר י"ה אֱוִי"ר, אֱוִי"ר י', וְכִשְׁהִנְקִדָּה הִזּוּ מִתְעַטֶּפֶת (מִתְפַּשֶּׁט) בְּאוֹר הַזֶּה וְנַעֲשִׂית אֱוִיר, מִכָּאֵן נִמְשְׁכוּ כָּל הַהוֹיּוֹת.

כֵּם זֶקֶן אֶחָד, פָּתַח וְאָמַר: יְהִי אֹר וְיְהִי אֹר, יְהִי אֹר זֶה הִימִין, וְיְהִי אֹר זֶה הַשְּׂמָאל, שְׁבָכָל מְקוֹם וְיְהִי הוּא לְשׁוֹן צַעַר, וּמִשּׁוּם כֵּן וְיְהִי הַיּוֹם, שְׁנֵהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁהוּא שְׂמָאל שְׁהוּא דֵּן אֵת דֵּין כָּל הָעוֹלָם, וּבִגְלָלָהּ נֹאמַר וְיְהִי אֹר. וַיִּרְא אֱלֹהִים אֵת הָאוֹר כִּי טוֹב, זֶה הָעֲמוּד הָאֱמָצְעִי שְׁהוּא טוֹב, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, בֵּין הָאוֹר - זֶה

לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דְּלֹא נְחִית מִנְכְּסִיו, אוּ בְּגִין דְּלֹא יָמוּתוּן בְּנוֹי בְּחַיָּיו, אֲשֶׁתִּפַּח דָּאִם הָיָה נְחִית מִנְכְּסִיו אוּ אִם יָמוּתוּן בְּנוֹי בְּחַיָּיו דְּלֹא הָיָה דְּחִיל לֵיה, וּבְגִין דָּא הָיָה רַחִים לֵיה, הָאִי יִרְאֶה וְאֶהְבֶּה לֹא שְׁוִי לִירְאֵת יִהוּ"ה וְלֶאֱהָבָה דִּילֵיה לְעָקֹרָא, אֲבָל רַחֲמִיו וּדְחִילוּ עִיקָרָא דִּילֵיה בֵּין טַב וּבֵין בִּישׁ, וּבְגִין דָּא אֶתְקִירְיָאֵת הָאִי יִרְאֶה וְאֶהְבֶּה עַל מִנֵּת לִקְבַּל פָּרָס.

וּבְגִין דָּא אָמַר קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא (שם), הַשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יִירוּשָׁלַם בְּצִבְאוֹת אוּ בְּאִילוֹת הַשָּׂדֶה, אִם תַּעֲזְרוּ וְאִם תַּעֲזְרוּ אֵת הֶאֱהָבָה עַד שֶׁתִּחַפֵּץ, דָּאִיהוּ רַחֲמִיו (נ"א דָּאִיהוּ רַחֲמִי) בְּלֹאוּ פָּרָס, (עַד דָּאִיהוּ יִחַפֵּץ), וְלֹא עַל מִנֵּת לִקְבַּל פָּרָס, דִּירְאֶה וְאֶהְבֶּה עַל מִנֵּת לִקְבַּל פָּרָס (דף עד ע"א) אִיהִי שֶׁל שְׁפָחָה, וְתַחַת שְׁלֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וּגּוֹמֵר (מִשְׁלִי לֹא) תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ, וְשְׁפָחָה כִּי תִירֵשׁ גְּבִירָתָהּ.

אֱלֹהִים דָּא מִן וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, אִיהוּ נְתִיב תְּלִיתָאָה, יְהִי אֹר י"ה אֱוִי"ר, אֱוִי"ר י', וְכַד הָאִי נִקְוֶדָה אֶתְעַטֶּפֶת (נ"א אֶתְפַּשֶּׁט) בְּהָאִי אֹר וְאֶתְעַבִּידָת אֱוִיר, מִהֶכָּא אֶתְמַשְׁכוּ כָּל הַהוֹיּוֹת.

כֵּם סָבֵא חַד פָּתַח וְאָמַר, יְהִי אֹר וְיְהִי אֹר, יְהִי אֹר דָּא יְמִינָא, וְיְהִי אֹר דָּא שְׂמָאלָא, דְּבָכָל אֶתֶר וְיְהִי אִיהוּ לְשׁוֹן צַעַר, וּבְגִין דָּא וְיְהִי הַיּוֹם דְּדָא אִיהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה דָּאִיהוּ שְׂמָאלָא, דָּאִיהוּ דֵּן דִּינָא דְּכָל עֲלָמָא, וּבְגִינָהּ אֶתְמַר (בְּרֹאשִׁית א ג) וְיְהִי אֹר, וַיִּרְא אֱלֹהִים אֵת הָאוֹר כִּי טוֹב, דָּא עֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא דָּאִיהוּ טוֹב, וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ (שם), בֵּין הָאוֹר דָּא אֶהְרֵן פִּהֶנָּא, וּבֵין הַחֹשֶׁךְ דָּא קִרְחָא, אָמַר מֹשֶׁה

לי אתחזי לאפרשא מחלקת, דאנא איהו
דיוקנא דטוב דלעילא, חזא דאתדבק קרח
בחשוכא דסטרא אחרא, ואכחיש עובדא
דבראשית, דלא בעא לאתדבקא בשמאלא
דאיהו לוי, אמר הבדלו מתוך העדה
הזאת (במדבר טז כא).

ורזא דמלה ויבדל אלהי"ם בין האור ובין
החשך (בראשית א ד), ויקרא אלהי"ם לאור
יום ולחשך קרא לילה (שם ה), שוקא דימינא
דהוא אור, דאתמר ויבדל אלהי"ם בין האור
איהו שוקא ימינא פהנא, דאתמר ביה (תהלים
טז יא) נעמות בימינך נצח, וכמה דנצח אתקשר
בימינא, הכי הוד אתקשר בשמאלא, ויהי ערב
ויהי בקר יום אחד, ערב דא ערב דיצחק, בקר
דא בקר דאברהם, יום אחד עמודא
דאמצעיתא וצדיק דחשבינן חד, ולית יום
בלא לילה דאיהי שכינתא.

אדהכי הא קלא סליק ומתפוצץ ברומי
רקיעין, והוה אמר, משריין קדישאן
דמתיבתא דרקיעא דלעילא ותתא, אזדרזו
ואתקנו לקדמות מטרוניתא, דקא אתיא
למיעאל קדם מלפא, בכמה קשוטין דפקודין
דעשה, קומו משריין לקדמותה, אדהכי הא
קלא תנינא הוה מתערא לגבי מארי מפתחן,
הא שכינתא קא אתיא למיעאל להיכלא דילה,
אדנ"י שפתי תפתח.

בההוא זמנא מטרוניתא עלאה קא נחתת
לגבה, לקבלא לה בפקודא קדמאה,
בכמה קלין ושופרות, וסלקין תרווייהו לגבי
מלפא, וכלהו הוו שאלין (שיר ה) מי זאת עולה
מן המדבר, מ"י דאיהי אימא עלאה, בזא"ת
עולה, וכד סליקת לעילא אתעבידת כסא
למלפא עלאה, ובה פתח אנכ"י, דהכי סליק

אחרן הפהן, ובין החשך - זה
קרח. אמר משה, לי ראוי להפריד
המחלקת, שאני הוא דמות של
הטוב של מעלה. ראה שנדבק
קרח בחשכה של הצד האחר
והכחיש את מעשה בראשית,
שלא רצה להדבק בשמאל שהוא
לוי, אמר הבדלו מתוך העדה
הזאת.

וסוד הדבר - ויבדל אלהי"ם בין
האור ובין החשך, ויקרא אלהי"ם
לאור יום, ולחשך קרא לילה.
שוק הימין שהוא אור, שנאמר
ויבדל אלהי"ם בין האור, הוא
שוק ימין הפהן, שנאמר בו
נעמות בימינך נצח, וכמו שנצח
נקשר בימין, כף הוד נקשר
בשמאל. ויהי ערב ויהי בקר יום
אחד, ערב זה הערב של יצחק,
בקר זה הבקר של אברהם, יום
אחד העמוד האמצעי וצדיק,
שחושבים אותם כאחד, ואין יום
בלי לילה, שהיא השכינה.

בין כף, הרי קול עולה ומתפוצץ
ברומי הרקיעים והיה אומר:
מחנות קדושים של ישיבת
הרקיע של מעלה ומטה, הודרוזו
והתתקנו לפני הגבירה שפאה
להכנס לפני המלך בכמה
קשוטים של מצוות עשה, קומו
מחנות לקראתה. בינתים הרי קול
שני היה מתעורר אל בעלי
המפתחות, הרי השכינה באה
להכנס להיכלא, אדנ"י שפתי
תפתח.

באותו זמן הגבירה העליונה
יורדת אליה לקבלה במצוה
הראשונה בכמה קולות
ושופרות, ושפתיהן עולות למלך,
וכלם היו שואלים, מי זאת עולה
מן המדבר? מ"י, שהיא האם
העליונה, בזאת עולה, וכשעולה
למעלה, נעשית כסא למלך
העליון, ובה פותח אנכ"י, שפך

עולה לחשבון כפ"א, וכששניהם התחברו, נאמר בהם אנכי יהו"ה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים.

אשר, רמז הוא במלת בראשית. אשר, זו האם, שהיא אשר אהי"ה, אשר קדשנו במצותיו, אשר קדש ידיו מבטן, שהיא הבטן שנאמר בה מבטן מי יצא הקרח, הקרח הנורא. מה זה נורא? זה העמוד האמצעי. מה זה קדש ידיו מבטן? הבטן שנאמר בו זה צדיק, אשר, שהיא האם העליונה, קדשנו, בעמוד האמצעי, וצונו, בצדיק על כל מצוה ומצוה, משום שאחד הוא מצוה ואחד עושה, אחד מצוה על המצוה שהיא שכינה, מצות יהו"ה ברה מאירת עינים, ואחד עושה עשייתה שהיא מעשה של מצוה, שפך פרשוהו בעלי המשנה, גדול המצוה ועושה ממי שאינו מצוה ועושה.

ועוד מצוה זה העמוד האמצעי, שהוא מצוה מצד האב שהוא רא"ש, ומצד האם שהיא אש"ר, וכן צדיק מצוה ועושה משניהם, ומשום כך נאמר על שניהם אשר קדשנו. האם - קדשנו, והאב - צונו. על מי? על השכינה התחתונה שהיא פטר כל רחם, פתיחת הרחם, שהוא מאתם ארבעים ושמונה מצוות, היא מצות יהו"ה בכל איבר ואיבר של המלך, היא מצוה, ועוד אשר קדשנו, מצד האב והאם. זהו שכתוב ויאמר אלהי"ם יהי אור ויהי אור, ויאמר - מצד האב שהוא י', יהי - מצד האם שהיא ה', אמירה אחת והנה אחת, עשייתה של שניהם - יהי אור. ועוד אשר, על שם באשרי פי

לחשבון כפ"א, וכד אתחברו תרוייהו אתמר בהו (שמות כ ב) אנכי יהו"ה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים.

אשר איהו רמז במלת בראשית, אשר דא אימא, דאיהי אשר אהי"ה, אשר קדשנו במצותיו, אשר קדש ידיו מבטן, דאיהי בטן דאתמר ביה (איוב לט כט) מבטן מי יצא הקרח, הקרח הנורא (יחזקאל א כב), מאי נורא דא עמודא דאמצעיתא, מאי קדש ידיו מבטן, בטן דאתמר ביה דא צדיק, אשר דאיהי אימא עלאה, קדשנו בעמודא דאמצעיתא, וצונו בצדיק, על כל פקודא ופקודא, בגין דחד איהו מצוה וחד עושה, חד מצוה על המצוה דאיהי שכינתא, מצות יהו"ה ברה מאירת עינים (תהלים יט ט), וחד עושה עשייתה דאיהו מעשה דפקודא, דהכי אוקמוהו מארי מתניתין גדול המצוה ועושה ממי שאינו מצוה ועושה.

ועוד מצוה דא עמודא דאמצעיתא, דאיהו מצוה מסטרא דאבא דאיהו רא"ש, ומסטרא דאימא דאיהי אש"ר, והכי צדיק מצוה ועושה מתרוייהו, ובגין דא אתמר על תרוייהו אשר קדשנו, אמא קדשנו ואבא צונו, על מאן על שכינתא תתאה, דאיהי פטר כל רחם, פתיחו דרחם, דאיהו רמ"ח פקודין, איהי מצות יהו"ה בכל אבר ואבר דמלכא, איהי מצוה, ועוד אשר קדשנו מסטרא דאבא (דף עד ע"ב) ואימא, הדא הוא דכתיב (בראשית א ג) ויאמר אלהי"ם יהי אור ויהי אור, ויאמר מסטרא דאבא דאיהו י', יהי מסטרא דאימא דאיהי ה', חד אמירה וחד הויה, עשייתה דתרוייהו יהי אור.

ועוד אשר על שם באשרי פי אשרוני בנות

(בראשית ל יג), אשר הוצאתיך

אשרוני בנות, אשר הוצאתיך מארץ מצרים, וכי עבד שהוא בבית אסורי המלך, והבטיח לו המלך להוציאו מבית האסורים, יש לו למלך לשבח את עצמו אשר הוצאתיך מארץ מצרים כמה פעמים? אלא חמשים פעמים הזכיר בתורה יציאת מצרים כנגד חמשים שערי בינה, להודיע להם מאיזה מקום הוציאתם מן הגלות.

ובשירדה אליהם, ירדה לגאל אותם בכמה קולות וברקים, זהו שכתוב ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולות וברקים וגומר, ועליהם נאמר וכל העם ראים את הקולות. את, זו השכינה התחתונה שהיתה עולה בכל קול וקול מאותם שבע קולות, והיא היתה בת קול של כל אחד ואחד, קול דברים אתם שמעים, זה הקול העליון הפלול משלשה קולות עליונים שהם שלש הספירות העליונות, ועל האם העליונה נאמר, ותמונה אינכם רואים זולתי קול, אבל על בת קול נאמר וכל העם רואים את הקולות ואת, ואת ודאי, שנאמר בה ותמונת יהו"ה יביט. קולות הם מצדו של העמוד האמצעי, הוא קול השופר השביעי באם העליונה, ולמטה ששה קולות. ברכים מצד הצדיק, שנאמר בו ויצא כפרק חצו, ענן זו השכינה הפלולה משבעה ענני כבוד, שבו מתפסים קולות וברקים, ומצד הימין נקראת ענן, ומצד השמאל ערפל. זהו שכתוב ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים. ועוד, אנכי זו שכינה התחתונה, וסוד הדבר - אנכי אנכי הוא מנחמכם. האם העליונה אנכי למעלה, אנכי האם התחתונה למטה, על שתייהן נאמר ראו עתה

מארץ מצרים (שמות כ ב), וכי עבד דאיהו בבי אסירי דמלכא, ואבטח ליה מלכא לאפקא ליה מבי אסירי, אית ליה למלכא לשבחא גרמיה, אשר הוצאתיך מארץ מצרים כמה זמנין, אלא חמשים זמנין אדפיר באורייתא יציאת מצרים, לקבל חמשים תרעין דבינה, לאשתמודעא לון מאן אתר אפיק לון מן גלותא.

וכר נחתת לגבייהו נחתת למפרק לון בכמה קלין וברקין, הדא הוא דכתיב (שמות יט טז) ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולות וברקים וגומר, ועלייהו אתמר (שם כ יח) וכל העם ראים את הקולות, את דא שכינתא תתאה, והות סלקא בכל קלא וקלא מאינון שבע קלין, ואיהי הות בת קול דכל חד וחד, קול דברים אתם שמעים (דברים ד יב), דא קלא עלאה פלילא מתלת קלין עלאין, דאינון תלת ספירן עלאין, ועל אימא עלאה אתמר (שם) ותמונה אינכם רואים זולתי קול, אבל בת קול עלה אתמר וכל העם רואים את הקולות, ואת, ודאי, דאתמר בה (במדבר יב ח) ותמונת יהו"ה יביט, קולות אינון מסטרא דעמודא דאמצעיתא, איהו קול השופר שביעאה באימא עלאה, ולתתא שית קלין.

ברקים מסטרא דצדיק, דאתמר ביה (זכריה ט יד) ויצא כפרק חצו, ענן דא שכינתא פלילא משבעה ענני כבוד, דבה מתפסין קלין וברקין, ומסטרא דימינא אתקריאת עננא, ומסטרא דשמאלא ערפל, הדא הוא דכתיב (שמות כ כא) ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים. ועוד אנכי דא שכינתא תתאה, ורזא דמלה אנכי הוא מנחמכם (ישעיה נא יב), אימא עלאה אנכי לעילא, אנכי אימא

כִּי אָנִי אֲנִי הוּא, כְּשֶׁמֶךְ אֱלֹהִים
כֵּן תִּהְלֶתֶךָ עַל קִצּוֹי אֶרֶץ.

הָרִי כָּאֵן מִצְוֶה רִאשׁוֹנָה, וְאֵין
מִצְוֶה שְׁלֹא נִתְּנָה בִּירְאָה וְאַהֲבָה
שֶׁהוּא ב', וְזֶה ב' מִבְּרָאשִׁית
הַפְּחַד שֶׁל הִירְאָה וְאַהֲבָה, שֶׁהֵן
ב' עֲלִיּוֹנָה וּב' תַּחְתּוֹנָה, ב'
הָעֲלִיּוֹנָה הָרִי נִתְּבָר שֶׁהִיא יִרְאָה
וְאַהֲבָה, ב' אַחֲרוֹנָה (תַּחְתּוֹנָה) תּוֹרָה
וּמִצְוֶה, וְהִיא ב' מִבְּרָא, בְּהַפּוֹף
אוֹתִיּוֹת אֲבִ"ר, הִיא מִצְוֶה בְּכָל
(שֶׁל כָּל) אֵיבָר וְאֵיבָר, הַמִּצְוֶה
הָרִאשׁוֹנָה הִיא אֲנֹכִי יְהו"ה
אֱלֹהִים, וְהוּא ב', יִרְאָה וְאַהֲבָה,
אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ מִצַּד שֶׁל
הִירְאָה, כִּבְדֵּךְ אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ
מִצַּד שֶׁל הָאַהֲבָה, וּשְׁנֵיהֶם הֵם
זְכוֹר וְשִׁמּוֹר.

הַפְּלִין שֶׁל רֹאשׁ וּתְפִלִּין שֶׁל יָד,
הָאֵב תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ (עַל הָרֹאשׁ),
שֶׁהוּא רֹאשׁ דְּכִרְךָ אֶמֶת, הַעֲמוּד
הָאֶמְצָעִי, וְהָאֵם תְּפִלִּין שֶׁל יָד,
שֶׁהִיא הַשְׁכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה. הָאֵב
וְאֵם תְּפִלִּין שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם,
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינָתוֹ, שֶׁהֵם
בֶּן וּבֵת, הֵם הַתְּפִלִּין שְׁלֹנּוּ.

וְעוֹד נִתִּיב הַשְּׁלִישִׁי, בּוֹ הַמִּצְוֶה
הַשְּׁלִישִׁית, שֶׁהִיא נְבוּאָה, זֶהוּ
שְׁכָתוֹב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר
וַיְהִי אוֹר, חֲמִשָּׁה אוֹר הֵם,
וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם
וְאַרְאֶה מִרְאֹת אֱלֹהִים, הָאֵם
הָעֲלִיּוֹנָה הַמִּרְאֶה הַנִּסְתָּר שָׁאֵין בּוֹ
דְּמִיוֹן, הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה מִרְאֶה
בְּגִלּוּי שֵׁשׁ בֶּה דְּמִיוֹן, וְעֲלֶיהָ
נֶאֱמַר וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה,
אֲדַמָּה הִיא דְּמִיוֹן לְכָל הַנְּבִיאִים,
וּלְכָל אֶחָד כְּפִי כְחוֹ, וּמִשּׁוּם
שֶׁהִיא שׁוֹלֶטֶת עַל כָּל הַמִּרְכָּבוֹת
שֶׁלֹּמֶטָה, וְעַל כָּל כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת
וְאֵילָנוֹת וּדְשָׁאִים, וְעַל כָּל עוֹפּוֹת
הַשָּׁמַיִם וְחַיּוֹת הָאֶרֶץ וְדָגֵי הַיָּם,

תִּתְּנָה לְתַתָּא וְעַל תִּרְוִייהוּ אֶתְמַר (דְּבָרִים לֵב לט)
רְאוּ עֵתָה כִּי אָנִי אֲנִי הוּא, כְּשֶׁמֶךְ אֱלֹהִים כֵּן
תִּהְלֶתֶךָ עַל קִצּוֹי אֶרֶץ (תְּהִלִּים מִח כא).

הָאֵ הָכָא פְּקוּדָא קְדָמָא, וְלִית פְּקוּדָא דְלָא
אֶתִּיְהִיב בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ דְאִיהוּ ב', וְדָא
ב' מִן בְּרָאשִׁית דַּחִילוֹ דִּירְאָה וּרְחִימוֹ, דְאִינוֹן
ב' עֲלָאָה ב' תִּתְּנָה, ב' עֲלָאָה הָא אֶתְמַר דְאִיהוּ
דַּחִילוֹ וּרְחִימוֹ, ב' בִּתְרָאָה (נ"א תִּתְּנָה) תּוֹרָה
וּמִצְוֶה, וְאִיהִי ב' מִבְּרָא, בְּהַפּוֹף אֶתְוֹן אֲבִ"ר,
אִיהִי מִצְוֶה בְּכָל (נ"א דְכָל) אֵיבָר וְאֵיבָר, פְּקוּדָא
קְדָמָא אִיהוּ אֲנֹכִי יְהו"ה אֱלֹהִים (שְׁמוֹת כ
ב). וְאִיהוּ ב', דַּחִילוֹ וּרְחִימוֹ, אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו
תִּירָאוּ (וַיִּקְרָא יט ג) מִסְטָרָא דַּחִילוֹ, כִּבְדֵּךְ אֶת
אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ (שְׁמוֹת כ יב) מִסְטָרָא דְרְחִימוֹ,
וּתִרְוִייהוּ אִינוֹן זְכוֹר וְשִׁמּוֹר.

תְּפִלִּין דְרֹאשׁ וּתְפִלִּין דְיָד, אֲבָא תְּפִלִּין
דְרִישָׁא (נ"א עַל רִישָׁא) דְאִיהוּ רֹאשׁ דְּכִרְךָ
אֶמֶת (תְּהִלִּים קִיט קס) עֲמוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא, אִימָא
תְּפִלִּין דְיָד דְאִיהִי שְׁכִינָתָא תִּתְּנָה, אֲבָא וְאִימָא
תְּפִלִּין דְמֵאֲרִי עֲלָמָא, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
וּשְׁכִינָתָהּ דְאִינוֹן בְּרָא וּבִרְתָּא אִינוֹן תְּפִלִּין
דִּילָן.

וְעוֹד נִתִּיב תְּלִיתָא, בֵּיה פְּקוּדָא תְּלִיתָא
דְאִיהוּ נְבוּאָה, הָדָא הוּא דְכְתִיב (בְּרָאשִׁית
א ג) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, חֲמִשׁ
אוֹר אִינוֹן, וְעֲלִייהוּ אֶתְמַר (יִחְזָקֵאל א א) נִפְתָּחוּ
הַשָּׁמַיִם וְאַרְאֶה מִרְאֹת אֱלֹהִים, אִימָא עֲלָאָה
מִרְאֶה סְתִימָא דְלִית בֶּה דְמִיוֹן, אִימָא תִּתְּנָה
מִרְאֶה בְּאֶתְגַּלְיָא דְאִית בֶּה דְמִיוֹן, וְעֲלָה
אֶתְמַר (הוֹשֵׁעַ יב יא) וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה, אֲדַמָּה
אִיהִי דְמִיוֹן לְכָל נְבִיאָא, וּלְכָל חַד כְּפּוּם
חִילִיָּה, וּבְגִין דְאִיהִי שְׁלֹטָא עַל כָּל מִרְכָּבוֹת
דְלִתְתָא, וְעַל כָּל כְּכִבְיָא וּמַזְלִי, וְאֶלְנִין וּדְשָׁאִין, וְעַל כָּל עוֹפִי שְׁמַיָּא וְחַיּוֹן

בגלל זה נקראת בשם של כלם.
מצד החיות היא נקראת חיה,
ומצד העופות - נשר יונה צפור,
ומצד הדגים - הדג. צד (שפחה)
הרע בהפוך דגה, ומצד
העשבים נקראת שכינה
שושנה.

הנתיב הרביעי - ויבדל אלהים
בין האור ובין החשך, וזכר
ונקבה הם, חשך לילה, זהו
שכתוב ולחשך קרא לילה, ויש
חשך מצד הטהר ולילה מצד
הטהר, זהו שכתוב גם חשך לא
יחשיך ממך ולילה פיום יאיר
פחשכה כאורה, והחשך היא
נקבה שמקבלת מהאור שהוא
אור זכר, כמו שהלכנה
שמקבלת מן השמש, ושניהם
הם האספקלריה המאירה
והאספקלריה שאינה מאירה,
ויש חשך של הצד האחר שיש
בו הבדלה ולא חבור, ואותו
האור הוא כמח באגוז.

בינתיים הנה קול נשמע ברומי
הרקיעים: בעלי האוצרות,
בעלי היכלות, פתחו את
היכלות, הרי הגבירה רוצה
להפגס להיכלו. באותו זמן
אדני שפתי תפתח, ההיכל
כלול משבעה היכלות. באותו
זמן פמה נביאים עולים עמה
ומתפנסים עמה, שיש נביאים
ויש נביאים, יש נביאים שהם
בעלי הבית של הגבירה, ויש
נביאים שהם בעלי הבית של
המלך, אלו מהאספקלריה
המאירה, ואלו מהאספקלריה
שאינה מאירה. הנביאים של
האספקלריה המאירה הם מצד
של יהוה, והנביאים של
האספקלריה שאינה מאירה הם
מצד של אדני, והם שקולים
לתורה שבכתב ולתורה שבפעל
פה. הנביאים מצדו של אדני

וארעא, ונוני ימא, בגין דא אתקריאת בשמא
דכלהו, מסטרא דחיוון אתקריאת חיה,
ומסטרא דעופין נשר יונה צפור, ומסטרא
דנונין הדג, סטרא (נ"א שפחה) בישא בהפוכא
דגה, ומסטרא דעשפין אתקריאת שכינתא
שושנה. (דף עה ע"א).

נתיב רביעאה ויבדל אלהים בין האור ובין
החשך (בראשית א ד), דכר ונוקבא אינון,
חשך לילה, הדא הוא דכתיב (שם ה) ולחשך
קרא לילה, ואית חשך מסטרא דדכיו ולילה
מסטרא דדכיו, הדא הוא דכתיב (תהלים קלט
יב) גם חשך לא יחשיך ממך ולילה פיום יאיר
פחשכה כאורה, וחשך איהי נוקבא דמקבל
מנהורא דאיהו אור דכר, כגוונא דסיהרא
דמקבלת מן שמשא, ותרוייהו אינון
אספקלריאה דנהרא ואספקלריאה דלא נהרא,
ואית חשך דסטרא אחרא דאית בה הבדלה
ולאו חבורא, וההוא אור איהו כמוחא
באגוזא.

אדכחי הא קלא אשתמע ברומי רקיעין,
מארי דאוצרין מארי דהיכלין,
אפתחו היכלין הא מטרוניתא קא בעיא
לאעלא בהיכליה, בההוא זמנא אדני שפתי
תפתח, היכלא כלילא משבעה היכלין, בההוא
זמנא פמה נביאים סלקין עמה ומתפנסים
עמה, דאית נביאים ואית נביאים, אית נביאים
דאינון מארי דביתא דמטרוניתא, ואית נביאים
דאינון מארי דביתא דמלכא, אלן
מאספקלריא דנהרא ואלן מאספקלריא דלא
נהרא, נביאים דאספקלריא דנהרא אינון
מסטרא דיהוה, ונביאים דאספקלריא דלא
נהרא אינון מסטרא דאדני, ואינון שקילין
לאורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, נביאים

- מצד היראה, והנביאים שהם מצדו של יהוה הם מצד של האהבה.

באותו זמן כמה בעלי שערים מזדעזעים ומזדמנים להיכל, וכמה בעלי חותמות, וכמה בעלי שאלות, וכמה בעלי תשובות, שבהם נביא שואל ומשיב, וכמה בעלי עתידות, מה שהיה ומה שעתיד להיות, וכמה בעלי עינים שהם מראות וחוזים של נביאים, וכמה בעלי אזנים שהם בעלי כנפים, שנאמר בהם ואשמע את קול פנפיהם, וכמה בעלי חטם ששם ריח, שנאמר בהם אשה ריח ניחח, וכמה בעלי פנים שנאמר בהם וארבעה פנים לאחת, וכמה בעלי קולות ובעלי דבורים ובעלי הקלים שהם להבות אש, זהו שפתוב קול יהוה חצב להבות אש, וכמה בעלי ידים, שנאמר בהם וידי אדם מתחת פנפיהם, וכמה בעלי קומה, והם שעור הקומה של הפסא, וכמה בעלי אות ברית, שנאמר בהם וזה לך האות, וכמה בעלי רגלים שנאמר בהם והחיות רצוא ושוב.

כל תקוני הנביאים מבחוץ (מבפנים) בגוף, באיברי הגוף, בעלי החכמה הם מבפנים במח, ומשום זה חכם עדיף מנביא, ומן המח תלויים ל"ב נתיבות, וזה ל"ב, שנאמר לב מבין, ויבדל אלהיים בין האור ובין החשך, כאן הסוד של הנתיב הרביעי, מה ההבדלה כאן בנבואה? אלא כמה נביאי שקר הם מצד החשך, שהולכים באור להטעות בני אדם. באותו זמן שיהיה הקדוש ברוך הוא עם שכינתו, ויבדל אלהיים בין האור ובין החשך.

כל תקוני הנביאים מלכר (נ"א מלגאו) בגופא, באברים וגופא, מארי דחכמה אינון מלגאו במוחא, ובגין דא חכם עדיף מנביא, וממוחא תליין ל"ב נתיבות, ודא ל"ב דאתמר לב מבין, ויבדל אלהיים בין האור ובין החשך (בראשית א ד), הכא רזא דנתיב רביעאה, מאי הבדלה הכא בנבואה, אלא כמה נביאי שקרא אינון מסטרא דחשך, דאזלין באוירא לאטעאה בני נשא, בההוא זמנא דיהא קודשא בריך הוא בשכינתיה, ויבדל אלהיים בין האור ובין החשך.

מסטרא דאדנ"י מסטרא דיראה, ונביאים דאינון מסטרא דיהו"ה אינון מסטרא דאהבה. בההוא זמנא כמה מארי תרעין מזדעזעין ומזדמנין להיכלא, וכמה מארי חותמות, וכמה מארי שאלתין, וכמה מארי תשובות, דבהון נביא שואל ומשיב, וכמה מארי עתידות, מה דהיה ומה דעתיד למהוי, וכמה מארי דעיינין דאינון מראות וחוזין דנביאים, וכמה מארי דאודנין דאינון מארי דגדפין, דאתמר בהון (יחזקאל א כד) ואשמע את קול פנפיהם, וכמה מארי דחוטמא דתמן ריח, דאתמר בהון (ויקרא א יג) אשה ריח ניחח, וכמה מארי דאנפין דאתמר בהון (יחזקאל א ו) וארבעה פנים לאחת, וכמה מארי דקלין ומארי דדבורין, ומארי דהקלים דאינון להבות אש, הדא הוא דכתיב (תהלים כט ז) קול יהוה חצב להבות אש, וכמה מארי דדין, דאתמר בהון (יחזקאל א ח) וידי אדם מתחת פנפיהם, וכמה מארי דקומה ואינון שעור קומה דכרסיה, וכמה מארי דאות ברית דאתמר בהון (שמות ג יב) וזה לך האות, וכמה מארי דרגלין דאתמר בהון (יחזקאל א יד) והחיות רצוא ושוב.

כל תקוני הנביאים מלכר (נ"א מלגאו) בגופא, באברים וגופא, מארי דחכמה אינון מלגאו במוחא, ובגין דא חכם עדיף מנביא, וממוחא תליין ל"ב נתיבות, ודא ל"ב דאתמר לב מבין, ויבדל אלהיים בין האור ובין החשך (בראשית א ד), הכא רזא דנתיב רביעאה, מאי הבדלה הכא בנבואה, אלא כמה נביאי שקרא אינון מסטרא דחשך, דאזלין באוירא לאטעאה בני נשא, בההוא זמנא דיהא קודשא בריך הוא בשכינתיה, ויבדל אלהיים בין האור ובין החשך.

הנתיב החמישי, ויקרא אלהים
לאור יום, אלו בעלי מקרא,
שבעלי מקרא הם פתילה, ובעלי
המשנה - זית, ובעלי תלמוד
שהוא קבלה למשה מסיני - נר.
מצוה רביעית - להתעסק בתורה
שבעל פה ולהפריד בהם בשש
דרגות, באסור והתר, טמאה
וטהרה, פשר ופסול. זהו שכתוב
ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך
המים ויהי מבדיל בין מים למים,
בין מים של טהרה התר פשר,
ובין מים של טמאה, שהם אסור
טמא פסול, שהם מי בורות
נשברים, מים סרוחים, מים
מטנפים, ועליהם נאמר לא יהיה
לך אלהים אחרים על פני,
והרקיע הזה שמבדיל ביניהם, זה
הרקיע שעל ראשי החיות, וזה
מטטרוז, שעליו נאמר ודמות
על ראשי החיה רקיע, ועליו
נאמר ויעש אלהים וגומר, וזה
הנתיב הששי, ויש רקיע מעל
לרקיע, וזה הצדיק שמפריד בין
מים נקיים למים זכריים להודיע
בו, ועליו נאמר ויעש אלהים
את הרקיע, ויבדל בין המים אשר
מתחת לרקיע ובין המים אשר
מעל לרקיע, וזה הנתיב השביעי
- צדיק.

הנתיב השמיני, ויקרא אלהים
לרקיע שמים. ויקרא אלהים -
זו האם העליונה, לרקיע - זה
העמוד האמצעי, שהוא בין ימין
ושמאל וכולל את שניהם. זהו
שכתוב ויהי ערב ויהי בקר יום
אחד, והם הערב של יצחק
והבקר של אברהם.

תקון שלשים ואחד

בראשית, בר"א שת"י, ועליהן
נאמר ותלכנה שתיהם וגומר, והן
שתי תורות, תורה שבכתב ותורה
שבעל פה, ועוד, שני לוחות

נתיב חמשאה, ויקרא אלהים לאור יום (שם)
(ה), אליו מארי מקרא, ומארי תלמוד
אינון פתילה, ומארי משנה זית, ומארי תלמוד
דאיהו קבלה למשה מסיני נר.

פקודא רביעאה לאתעסקא באורייתא דבעל
פה, ולאפרשא בה בשית דרגין,
באסור והתר טמאה וטהרה פשר ופסול, הדא
הוא דכתיב (שם ו) ויאמר אלהים יהי רקיע
בתוך המים, ויהי מבדיל בין מים למים, בין
מים דדכיו וטהרה התר פשר, ובין מים
דמסאבו דאינון אסור טמא פסול, דאינון מי
בורות נשברים מים סרוחים מים מטונפין,
ועלייהו אתמר (שמות כ ג) לא יהיה לך אלהים
אחרים על פני, והאי רקיע דאפריש ביניהו
דא רקיע דעל רישי חיוון, ודא מטטרוז,
דעליה אתמר (יחזקאל א כב) ודמות על ראשי

עה ע"ב) החיה רקיע, ועליה אתמר (בראשית א
ו) ויעש אלהים וגומר, ודא נתיב שתיתאה,
ואית רקיע לעילא מרקיע, ודא צדיק דאפריש
בין מיין נוקבין למיין דכורין, לאשתמודעא
ביה, ועליה אתמר (שם) ויעש אלהים את
הרקיע, ויבדל בין המים אשר מתחת לרקיע
ובין המים אשר מעל לרקיע, ודא נתיב
שביעאה צדיק.

נתיב תמינאה ויקרא אלהים לרקיע
שמים (שם), ויקרא אלהים דא אימא
עלאה, לרקיע דא עמודא דאמצעיתא דאיהו
בין ימינא ושמאלא וכליל תרווייהו, הדא הוא
דכתיב (שם) ויהי ערב ויהי בקר יום אחד,
ואינון ערב דיצחק ובקר דאברהם.

תקונא תלתין וחד

בראשית בר"א שת"י, ועלייהו אתמר (רות א
יט) ותלכנה שתיהם וגומר, ואינון

הִלְכוּ לְהָרְסוֹ סִינִי, מִיָּד וְתַהֲם כָּל
הָעִיר עָלֶיהֶן, הִזְדַּעְזַע כָּל הָעוֹלָם.
זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְכָל הָעָם רָאִים אֶת
הַקִּלְת וְכו' וַיֵּרָא הָעָם וַיִּנּוּעוּ,
וְאָמְרוּ הִזְאת נַעֲמִי, זֹהִי הַנְּעִימֹת
שֶׁל הַתּוֹרָה? ! מִיָּד נֶאֱמַר וַיִּשְׁבֵּר
אוֹתָם תַּחַת הָהָר. פָּרְחָה הַתּוֹרָה
מִשָּׁם וְאָמְרָה, אֲנִי מְלֵאָה הַלִּכְתִּי
לְהָרְסוֹ סִינִי, וְכַעַת רִיקָם הֵשִׁיבֵנִי
יְהו"ה, מְלֵיאָה מְלֵאָה י"ה, וְכַעַת
פָּרַח מִמֶּנִּי מְלֵאָה י"ה, שֶׁהוּא
יְהו"ה, וְנִשְׁאַרְהָ ה' יְחִידָה אֶלֶם,
נֶאֱלַמְתִּי דוּמִיָּה, דו"ם י"ה,
הַחֲשִׁיתִי מְטוֹב שֶׁהוּא ו'.

דָּבָר אַחֵר וּתְלַכְנָה שְׁתִּיחֶן, הַגּוֹף
וְהַנֶּפֶשׁ, לְאַיִזָּה מְקוֹם הִלְכוּ?
לְבֵית הַקְּבָרוֹת, הַגּוֹף גָּדוֹן וְנֶרְקָב,
וּבִנְפֶשׁ נֶאֱמַר וְתַגֵּל מְרַגְלוֹתָיו
וּתִשְׁכַּב.

קָם זָקֵן אֶחָד וְאָמַר: מְנוּחָה
הַקְּדוּשָׁה חֲזוֹר בָּךְ, עֲרָפָה הִיא
הַגּוֹף, רוּת הִיא הַנֶּפֶשׁ, הַשְׁתַּפָּה
שֶׁלָּה נַעֲמִי, נִשְׁמַת חַיִּים, מַחְלוֹן
הַרוּחַ, הַגּוֹף שֶׁהִיא עֲרָפָה הַחֲזִירָה
עֲרָף אֶל הַנֶּשְׁמָה (הַשְׁכִּינָה), הַנֶּפֶשׁ
נִדְבָקָה בְּנִשְׁמָה, זֶהוּ שְׁכָתוֹב
בְּאֶשֶׁר תִּלְכִּי אֵלַי - בְּמַצּוֹת עֲשֵׂה,
וּבְאֶשֶׁר תִּלְיִנִי אֵלַי - בְּמַצּוֹת לֹא
תַעֲשֶׂה.

דָּבָר אַחֵר, בְּאֶשֶׁר תִּלְכִּי אֵלַי -
בְּגִלּוֹת, שְׁנֹאֲמַר בָּהּ וּבִפְשָׁעֶיכֶם
שִׁלַּחָה אִמְכֶם, וּבְאֶשֶׁר תִּלְיִנִי
אֵלַי, שְׁמִשְׁכְּבָךְ בְּגִלּוֹת, זֶהוּ
שְׁכָתוֹב עַל מִשְׁכְּבִי בְּלִילוֹת. עֲמֹךְ
עָמִי - אֵלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֵלֵהֶי"ף
אֵלֵהֶי"י - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
אֵלֵימְלֹךְ זֶה י', נַעֲמִי זֶה ה', מַחְלוֹן
ו', רוּת בָּהּ נִדְבָקָה ה' וְנִשְׁעֲשְׂתָה
תּוֹרָה, וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר וְקוֹל הַתּוֹרָה
נִשְׁמַע בְּאַרְצָנוּ.

ה', מַחְלוֹן ו', רוּת בָּהּ אֶתְדַּבְּקָתָהּ וְאֶתְעַבִּידָתָהּ תּוֹרָה, וְעָלָה אֶתְמַר (שִׁיר ב'
יב) וְקוֹל הַתּוֹרָה נִשְׁמַע בְּאַרְצָנוּ.

תִּרִי תּוֹרוֹת אוֹרִייתָא דְּבִכְתָּב וְאוֹרִייתָא דְּבַעַל
פָּה, וְעוֹד תִּרִי לִוְחֹת אֲזָלוּ לְטוֹרָא דְּסִינִי, מִיָּד
וְתַהֲם כָּל הָעִיר עָלֶיהֶן (שם)
הָדָא הוּא דְּכָתִיב (שְׁמוֹת כ יח) וְכָל הָעָם רָאִים אֶת
הַקִּלְת וְכו' וַיֵּרָא הָעָם וַיִּנּוּעוּ, וְאָמְרוּ הִזְאת
נַעֲמִי, דָּא אִיהוּ נַעֲמִי דְּאוֹרִייתָא, מִיָּד
אֶתְמַר (שם לב יט) וַיִּשְׁבֵּר אוֹתָם תַּחַת הָהָר, פָּרְחָת
אוֹרִייתָא מִתַּמָּן, וְאֶמְרָת (רוּת א כא) אֲנִי מְלֵאָה
הַלִּכְתִּי לְטוֹרָא דְּסִינִי, וְכַעַת וְרִיקָם הֵשִׁיבֵנִי
יְהו"ה, מְלֵיאָה מְלֵאָה י"ה, וְכַעַת פָּרַח מִמֶּנִּי
מְלֵאָה י"ה דְּאִיהוּ יְהו"ה, וְאֶשְׁתַּאֲרָתָהּ ה' יְחִידָה
אֶלֶם, נֶאֱלַמְתִּי דוּמִיָּה (תְּהִלִּים לט ג), דו"ם י"ה,
הַחֲשִׁיתִי מְטוֹב דְּאִיהוּ ו'.

דָּבָר אַחֵר וּתְלַכְנָה שְׁתִּיחֶן גּוֹף וְנֶפֶשׁ, לְאֵן
אֶתְר אֲזָלִי, לְבִי קְבֵרָא, גּוֹף אֶתְדִין
וְאֶתְרָקָב, נֶפֶשׁ אֶתְמַר בָּהּ (רוּת ג ז) וְתַגֵּל
מְרַגְלוֹתָיו וּתִשְׁכַּב.

קָם סָבָא חַד וְאָמַר, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא חֲזוֹר בָּךְ,
עֲרָפָה אִיהִי גּוֹף, רוּת אִיהִי נֶפֶשׁ, שׁוֹתַפּוּ
דִּילָה נַעֲמִי נִשְׁמַת חַיִּים, מַחְלוֹן רוּחָא, גּוֹפָא
דְּאִיהִי עֲרָפָה חֲזָרָה עוֹרָף לְגַבִּי נִשְׁמָה (ג"א
שְׁכִינְתָּא), נֶפֶשׁ אֶתְדַּבֵּק בָּהּ בְּנִשְׁמָתָא, הָדָא הוּא
דְּכָתִיב (רוּת א טז) בְּאֶשֶׁר תִּלְכִּי אֵלַי בְּפִקּוּדִין
דַּעֲשֵׂה, וּבְאֶשֶׁר תִּלְיִנִי אֵלַי בְּפִקּוּדִין דִּלֹּא
תַעֲשֶׂה.

דָּבָר אַחֵר בְּאֶשֶׁר תִּלְכִּי אֵלַי בְּגִלּוֹתָא, דְּאֶתְמַר
בָּהּ (יִשְׁעִיָּה נ א) וּבִפְשָׁעֶיכֶם שִׁלַּחָה אִמְכֶם,
וּבְאֶשֶׁר תִּלְיִנִי אֵלַי דְּמִשְׁכְּבָא דִּילָךְ בְּגִלּוֹתָא,
הָדָא הוּא דְּכָתִיב (שִׁיר ג א) עַל מִשְׁכְּבִי בְּלִילוֹת,
עֲמֹךְ עָמִי אֵלַי יִשְׂרָאֵל, וְאֵלֵהֶי"ךְ אֵלֵהֶי"י דָּא
קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, אֵלֵימְלֹךְ דָּא י', נַעֲמִי דָּא

עֲרַפָּה אֵימָא דְעֶרְב רַב, דְּאֶתְמַר בְּהוּן (שמות לד ט) כִּי עִם קָשָׁה עוֹרְףָּהּ הוּא, דְּחִזְרַת לְסִרְחָנָה, וְחִזְרַת עוֹרְףָּהּ לְגַבֵּי חֲמוּתָהּ, כְּלִיּוֹן בַּעֲלָהּ דְעֲרַפָּה, יֵצֵר הָרַע דְּאֶתְיָא כְּלִיָּיה מִנִּיהּ לְעֵלְמָא, וְאִיהוּ כְּלִיּוֹן, וְאֶתְתִּיה לִילִית כְּלִיָּיה.

נִשְׁמָה וּנְפֶשׁ כַּד בַּר נֶשׁ אִיהוּ מְחוּיֵיב בְּחוּבֵין וּמִתְגַּבְּרִין עַל אַבְרִים, נִשְׁמַת חַיִּים אֶסְתַּלְקַת מִן גּוּפָא, וּנְפֶשׁ אֲשַׁתְּאֲרַת תַּמָּן, וְאֶתְמַר בָּהּ (רות ג ז) וַתִּגַּל מְרִגְלוֹתֶיהָ, לְגַבֵּי מָאן לְגַבֵּי צְדִיק וְדָא בְרִית מִילָה, דְּאִיהוּ בּוֹעֵז ב"ו ע"ז תַּקִּיף עַל יֵצֵרָהּ, וַיִּמָּד שֵׁשׁ שְׁעוּרִים וַיֵּשֶׁת עָלֶיהָ (שם טז), שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ (שיר ה טז), שְׁוֹאֵית לֹון עֲלָהּ אֶלְגָּנָא עֲלָהּ, וְאִוְקֻמוּהָ וַתִּלְכְּנָה שְׁתִּיָּהֶם בְּשְׁכִינְתָּא עֲלָהּ וַתִּתְּאֶה, וְעֲלִיָּיהוּ אֶתְמַר (רות ד יז) וַתִּקְרָאנָה לוֹ הַשְּׁכֵנּוֹת שֵׁם, לְאֹמֵר יֵלֵד בֶּן לְנַעֲמִי, דָּא עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא דְאֶתְמַר בֵּיהּ (שמות ד כב) בְּנֵי כְכָרִי יִשְׂרָאֵל, כַּד חָאבוּ יִשְׂרָאֵל וְגֵרְמוּ לְאֶסְתַּלְקָא שְׁכִינְתָּא, עֲלָהּ אֶתְמַר בְּשְׁכִינְתָּא תִּתְּאֶה וַתִּגַּל מְרִגְלוֹתֶיהָ (רות ג ז).

עֲרַפָּה הִיא הָאֵם שֶׁל הָעֶרֶב רַב, שְׁנֵאמַר בָּהֶם כִּי עִם קָשָׁה עוֹרְףָּהּ הוּא, שְׁחִזְרָה לְסִרְחָנָה וְהִחְזִירָה עוֹרְףָּהּ לְחֲמוּתָהּ, כְּלִיּוֹן בַּעֲלָהּ שֶׁל עֲרַפָּה, יֵצֵר הָרַע, שְׂבָאָה כְּלִיָּה מִמֶּנּוּ לְעוֹלָם, וְהוּא כְּלִיּוֹן, וְאֶתְתִּיה לִילִית כְּלִיָּה.

נִשְׁמָה וּנְפֶשׁ, כְּשֶׁאֲדָם מְחִיב בְּחֻטְאִים וְהֵם מִתְגַּבְּרִים עַל הָאִיבְרִים, נִשְׁמַת חַיִּים מִסְתַּלְקַת מִהַגּוּף, וְהַנְפֶשׁ נִשְׁאֲרַת שָׁם, וְנֵאמַר בָּהּ וַתִּגַּל מְרִגְלוֹתֶיהָ, לְמִי? לְצְדִיק, וְזוֹ בְרִית מִילָה, שֶׁהוּא בּוֹעֵז ב"ו ע"ז, תַּקִּיף עַל יֵצֵרוֹ, וַיִּמָּד שֵׁשׁ שְׁעוּרִים וַיֵּשֶׁת עָלֶיהָ, שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ (שיר ה טז), שְׁוֹאֵית לֹון עֲלָהּ אֶלְגָּנָא עֲלָהּ, וְאִוְקֻמוּהָ וַתִּלְכְּנָה שְׁתִּיָּהֶם בְּשְׁכִינְתָּא עֲלָהּ וַתִּתְּאֶה, וְעֲלִיָּיהוּ אֶתְמַר (רות ד יז) וַתִּקְרָאנָה לוֹ הַשְּׁכֵנּוֹת שֵׁם, לְאֹמֵר יֵלֵד בֶּן לְנַעֲמִי, דָּא עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא דְאֶתְמַר בֵּיהּ (שמות ד כב) בְּנֵי כְכָרִי יִשְׂרָאֵל, כַּד חָאבוּ יִשְׂרָאֵל וְגֵרְמוּ לְאֶסְתַּלְקָא שְׁכִינְתָּא, עֲלָהּ אֶתְמַר בְּשְׁכִינְתָּא תִּתְּאֶה וַתִּגַּל מְרִגְלוֹתֶיהָ (רות ג ז).

דְּכָר אַחֵר וַתִּלְכְּנָה שְׁתִּיָּהֶם, אִיהוּ מְמַלֵּל בְּגוּפָא וּנְפֶשָׁא, וּמִרְחִימוּ דְגוּפָא כַּד אִיהוּ בַּעַל תְּשׁוּבָה, יֵימָא נְפֶשָׁא לְגַבֵּהּ בְּאֲשֶׁר תְּמוּתֵי אָמוּת וְשֵׁם אֶקְבֵּר (שם א יז), וְלֹא תִזְוִי נְפֶשָׁא בְּקִבְרָא מִנִּיהּ, וְעֲלָהּ אֶתְמַר (משלי ו כב) בְּהִתְהַלֵּךְ (דף עו ע"א) תִּנְחָה אוֹתָךְ בְּעֵלְמָא דִּין, בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ בְּקִבְרָא, וְהִקִּיצוֹת לְתַחֲיִית הַמֵּתִים (ג"א לְעוֹלָם הַבָּא) הִיא תְּשִׁיחָךְ, דָּא נְפֶשָׁא לְגַבֵּי גּוּפָא, וּבּוֹצִינָא קְדִישָׁא אִם גּוּפָא לֹא חֲזַר בְּתִיּוּבְתָא, וְחֲזַר עוֹרְףָּהּ לְגַבֵּי תִיּוּבְתָא, נְפֶשׁ אֶתְפָּרֵשׁ מִנִּיהּ וְאֶתְקִרֵי עֲרַפָּה, וְגוּפָא דָּא אֶתְאֲבִיד מִתְרִין עֲלָמִין.

אִמַּר לִיה סָבָא סָבָא, וְהָא כַּמָּה קְבָרִין לְמַגָּנָא, וְהָא אִם גּוּפָא אֶתְאֲבִיד

נֶאֱבָד, עַל מַה תִּקּוּם הַנֶּפֶשׁ לַתַּחֲיָה
הַמֵּתִים? שְׁהָרִי וְדָאִי הַגּוֹף נֶאֱבָד,
וְנִתְּבָאָר שְׁנֵאֲבָד מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת,
וְהָרִי יֵרֵד לְנִשְׁיָהּ שְׁשֵׁם נִשְׁכַּח
לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, אִם כֵּן, כַּמָּה קִבְרִים
לְחַנּוּם?

אֲלֵא וְדָאִי שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא
יִשְׁנָה אֶת מַעֲשֵׂי יָדָיו, שְׁוֹדָאִי
הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהֵם
שְׁמַיִם וָאָרֶץ, הֵם שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וְעַלֵּיהֶם אָמַר דָּוִד הַשְּׁמַיִם
שְׁמַיִם לַיהוָה, הָאָרֶץ - אֶתְהַלֵּךְ
לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים,
עַלֵּיהֶם נֶאֱמַר הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם
הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה. זֶהוּ שְׁכִתוֹב
יְשַׁמְחוּ הַשְּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ,
מִתִּי? בְּזִמְנָא שְׁנֵאֲמַר לַשְּׁמַיִם
וְהָאָרֶץ, שֶׁל סַמְא"ל וְנִחַשׁ, כִּי
שְׁמַיִם כַּעֲשֹׂן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּבְּגָד
תִּבְלָה, וְאַחֲרַיִם שְׁיִמְחָה אוֹתָם
וְיִשְׁמִיד אֶת אוֹתָם הַמִּמְנִים
שְׁעַלֵּיהֶם, מִיָּד יַחֲדָשׁ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֶת הַשְּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ,
שְׁיִמְחוּ בְּגִלְלַת הַמִּמְנִים הָרַעִים
הַלְלוּ. זֶהוּ שְׁכִתוֹב כִּי כֹאֲשֶׁר
הַשְּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה
אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה וְגוֹמֵר, וְהַכֹּל כְּדִי
שֶׁלֹּא יִכְלוּ מַעֲשֵׂי יָדָיו, שֶׁהֵם
הַנִּשְׁמוֹת וְהַגּוֹפּוֹת שְׁנֵאֲבָדוּ מִשְׁנֵי
הָעוֹלָמוֹת, וְאֵלּוּ הַעֲשִׁירִים
שֶׁבְּגִלּוֹת, בְּגִלְלַת שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה הוּא
שְׁלֵהֶם.

אֲבָל הַעֲנִיִּים שֶׁהֵם צְדִיקִים, הַטּוֹב
שְׁלֵהֶם לְאוֹתָם הָעוֹלָמוֹת הַטּוֹכִים,
שֶׁבָּהֶם נִבְרָאוּ שְׁתֵּי תוֹרוֹת, תּוֹרָה
שֶׁבִּכְתָּב וְתּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה,
שֶׁשְׁכָרָם שֵׁם, וּבִשְׁבִיל שְׁלֵמֻטָּה שֶׁל
אָרֶץ הַחַיִּים, שֵׁם הַגּוֹפּוֹת לְנִשְׁמוֹת
קְדוֹשׁוֹת שְׁנִבְרָאוּ בְּשֵׁם יְהוָה,
וְהַגּוֹף שֶׁל מִשָּׁה, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ לֹא
כָהֵתָה עֵינִי וְלֹא נָס לִיחָה, מִשָּׁם
הָיָה, וּבִשְׁבִילֹו הוּא הָיָה מְבַקֵּשׁ
רַחֲמִים שֶׁלֹּא יָמוּת וְיֵצֵא מִמֶּנּוּ, וְלֹא
עַל הַגּוֹף שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה שְׁנִקְרָא

עַל מַה תִּקּוּם נֶפֶשׁ לַתַּחֲיָה הַמֵּתִים, דְּהָא
וְדָאִי גּוֹפָא אֶתְאֲבִיד, וְאֶתְמַר דְּאֶתְאֲבִיד מִתְרִין
עַלְמִין, וְהָא נְחִית לְנִשְׁיָהּ דְּתַמָּן אֶתְנַשִּׁי לְדָרִי
דְּרִין, אִם כֵּן כַּמָּה קִבְרִין לְמַגְנָא.

אֲלֵא וְדָאִי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא יִשְׁנֵי עוֹבְדֵי
יָדָיו, דְּוִדָאִי עַלְמָא דִּין וְעַלְמָא דְאֶתִי
דְּאִינוּן שְׁמַיָּא וְאַרְעָא דְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא
אִינוּן, וְעַלֵּיהֶוּ אָמַר דָּוִד (תהלים קטו טז) הַשְּׁמַיִם
שְׁמַיִם לַיהוָה, אַרְעָא אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה
בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים (שם קטו ט), עַלֵּיהֶוּ אֶתְמַר
עַלְמָא דִּין וְעַלְמָא דְאֶתִי בְּשֵׁמָא דִּיהוָה, הָדָא
הוּא דְכִתִּיב (שם צו יא) יְשַׁמְחוּ הַשְּׁמַיִם וְתִגַּל
הָאָרֶץ, אִימָתִי בְּזִמְנָא דְאֶתְמַר לְגַבִּי שְׁמַיִם
וְהָאָרֶץ דְּסַמְא"ל וְנִחַשׁ, כִּי שְׁמַיִם כַּעֲשֹׂן
נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּבְּגָד תִּבְלָה (ישעיה נא ו), וְלִכְתֵּר
דִּימְחִי לֹון וְיִשְׁעִי לְאַלִּין מִמֶּנּוּ דְעַלֵּיהֶוּ, מִיָּד
יַחֲדָשׁ לֹון קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לַשְּׁמַיָּא וְאַרְעָא,
דִּיתְמַחוּן בְּגִין אֵלִין מִמֶּנּוּ בִישִׁין, הָדָא הוּא
דְכִתִּיב (שם סו כב) כִּי כֹאֲשֶׁר הַשְּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים
וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה וְגוֹמֵר, וְכֹלֵא
בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּצוּן עוֹבְדֵי יָדָיו, דְּאִינוּן נִשְׁמָתִין
וְגוֹפִין דְּאֶתְאֲבִידוּ מִתְרִין עַלְמִין, וְאַלִּין
עֲתִירִין דְּבְּגִלּוֹתָא, בְּגִין דְּהָאִי עַלְמָא אִיהוּ
דְּלֵהוּן.

אֲבָל מִסְפְּנֵי דְאִינוּן צְדִיקָא, טוֹבָא דְלֵהוּן
לְאִינוּן עַלְמִין טָבִין, דִּי בִהוּן אֶתְבְּרִיאוּ
תְּרֵי תוֹרוֹת אוֹרִייתָא דְּבִכְתָּב וְאוֹרִייתָא דְּבְּעַל
פֶּה, דְּאֶגְרָא דְלֵהוּן תַּמָּן וּבְגִין דְּלִתְתָּא דְאָרֶץ
הַחַיִּים, תַּמָּן גּוֹפִין לְנִשְׁמָתִין קְדִישִׁין
דְּאֶתְבְּרִיאוּ בְּשֵׁמָא דִּיהוָה, וְגוֹפָא דְמִשָּׁה
דְּאֶתְמַר בִּיה (דברים לד ז) לֹא כָהֵתָה עֵינִי וְלֹא נָס
לִיחָה מִתַּמָּן הָיָה, וּבְגִיגִיָּה הָיָה אִיהוּ כְּעַא
רַחֲמִי דְלֹא יָמוּת וְיִפּוּק מִנִּיה, וְלֹא עַל גּוֹפָא

אָצלו סנדל, שְׁעָליו נֶאֱמַר לוֹ שֶׁל
נַעֲלִיךָ מֵעַל רִגְלֶיךָ.

וְאַדָּם וְחַיִּית וּבְהֵמֹת וְעוֹפֹת שֶׁל
שָׁם הֵם מַעֲשֵׂי בְּרָאשִׁית, וְהֵם
בְּדַמּוֹת עֲלִיּוֹן שֶׁל אֵלֶּה שֶׁנֶּאֱמַר
בָּהֶם בְּמִרְכָּבָה וּדְמֹת פְּנִיָּהֶם פְּנֵי
אָדָם וְגוֹמַר, שֶׁהֵם בְּהֵמֹת
עֲלִיּוֹנוֹת, עֲלִיָּהֶן נֶאֱמַר יַעֲשֶׂה
לְמַחֲכָה לוֹ, וְשָׁם עֵץ הַחַיִּים, שְׁמִי
שְׂאוּכַל מִמֶּנּוּ נֶאֱמַר בּוֹ וְאָכַל וְחַי
לְעוֹלָם.

וְשָׁם כְּסָאוֹת שֶׁל זָהָב וְכֶסֶף
וְאַבְנִים יְקָרוֹת, וּמִטּוֹת שֶׁל זָהָב
וְכֶסֶף, וּרְמ"ח מִצְוֹת שֶׁצִּוָּה אוֹתָן
מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה, לְטַהֵר
אֶת מַאֲתִים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה
אֵיבָרִים שֶׁל אוֹתוֹ הַגּוֹף, וְהַגּוֹף
שֶׁל הָעוֹלָם הַשֶּׁפֶל הַזֶּה הוּא סִנְדֵּל
לְנִשְׁמָה, שְׁמַתְטָנָף (וּמַתְטָנָף)
בְּזִהְמַת הָעוֹלָם הַזֶּה. הָרִי כָּאֵן
שְׁלִשִׁים וְאַחַת פְּעָמִים שֶׁהַתְּפִרֵּשׁ
בְּרָאשִׁית, וְעֶשֶׂר אֲמִירוֹת,
וּשְׁלִשִׁים וּשְׁנַיִם שְׁבִילִים, הָרִי
שִׁבְעִים וּשְׁתַּיִם, וְצָרִיף לְפָרֵשׁ
אוֹתָם. פֶּתַח וְאֶמֶר בְּרָאשִׁית.

תקון שְׁלִשִׁים וּשְׁנַיִם

בְּרָאשִׁית, הַמֶּאֱמַר הָרִאשׁוֹן לְכָל,
וְהוּא כּוֹלֵל שְׁנֵי דְבוּרִים, אֶנְכִּי וְלֹא
יְהִיָּה לָךְ, שֶׁנֶּאֱמָרוּ בְּדְבוּר אֶחָד,
וּשְׁנֵיהֶם רְמוּזִים בְּמִלַּת בְּרָאשִׁית,
בְּגִלּוֹל זֶה בְּרָאשִׁית, א"ב רְשִׁית,
א"ב א' אֶנְכִּי ב' לֹא יְהִיָּה לָךְ,
וְהַכֹּל בְּאוֹת אַחַת ב', וְהִיא ב'
מִבְּרָאשִׁית.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: וְכִי מִי שֵׁשׁ
לוֹ עֶבֶד וְהוֹצִיא אוֹתוֹ לְחֵרוֹת
מִשְׁעֶבְדוֹ, יֵשׁ לְרַבּוֹנוֹ לְשַׁבַּח אֶת
עֲצָמוֹ בְּהוֹצָאָה לְחֵרוֹת שֶׁל עֶבֶד? וְכִי
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁאֵמַר
לְאַבְרָהָם כִּי גֵר יְהִיָּה זֶרְעֶךָ וְכוּ',
יֵשׁ לְשַׁבַּח עֲצָמוֹ כְּמָה פְּעָמִים
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם?
אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן: וְדַאי כֹּף

דֵּהֲאִי עֲלָמָא דְאַתְקָרִי סִנְדֵּל לְגַבִּיָּה, דַּעֲלִיָּה
אֶתְמַר לִיָּה (שְׁמוֹת ג' ה) שֶׁל נַעֲלִיךָ מֵעַל רִגְלֶיךָ.

וְאַדָּם וְחַיִּין וּבְעִירָן וְעוֹפִין דְּתַמָּן אֵינוֹן
עוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית, וְאֵינוֹן בְּדִיוֹקְנָא
עֲלָאָה דְּאֵלִין דְּאַתְמַר בַּהוּן בְּמִרְכָּבָתָא (יְחֻזְקָאֵל א'
וּדְמֹת פְּנִיָּהֶם פְּנֵי אָדָם וְגוֹמַר, דְּאֵינוֹן בְּעִירָן
עֲלָאִין עֲלִיָּהוּ אֶתְמַר (יְשַׁעִיָּה סד ג) יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה
לוֹ, וְתַמָּן עֵץ חַיִּים דְּמָאֵן דְּאָכִיל מִנִּיהּ אֶתְמַר
בִּיָּה (בְּרָאשִׁית ג' יב) וְאָכַל וְחַי לְעוֹלָם.

וְתַמָּן פְּרִסְיִין דִּי דֵּהֲבָא וְכֶסֶף וְאַבְנִין יְקִירִין,
וְעֶרְשִׁין דְּכֶסֶף וְדֵּהֲבָא, וְרְמ"ח פְּקוּדִין
דְּמִנֵּי לוֹן מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל בְּהֲאִי עֲלָמָא, לְדַכָּאָה
רְמ"ח אֲבָרִים דֵּהֲהוּא גּוֹפָא, וְגוֹפָא דֵּהֲאִי
עֲלָמָא שְׁפֵלָא אִיהוּ סִנְדֵּל לְנִשְׁמָתָא, דְּאַתְטָנָף
(ג"א וְאַתְטָנָף) בְּזִהְמָא דֵּהֲאִי עֲלָמָא. הָא הֵכָא
תְּלָתִין וְחָד זְמָנִין דְּאַתְפָּרֵשׁ בְּרָאשִׁית, וְעֶשֶׂר
אֲמִירָן וְתְּלָתִין וְתָרִין שְׁבִילִין הָא שְׁבַעִין וְתָרִין,
וְצָרִיף לְפָרֵשׁא לוֹן. פֶּתַח וְאֶמֶר בְּרָאשִׁית.

תקונא תְּלָתִין וְתָרִין

בְּרָאשִׁית מֶאֱמַר קְדָמָאָה לְכָלָא, וְאִיהוּ כָּלִיל
תָּרִין דְּבוּרִין אֶנְכִּי וְלֹא יְהִיָּה
לָךְ (שְׁמוֹת כ' ב) דְּאַתְמָרוּ בְּדְבוּרָא חָדָא, וְתְּרוּיָהוּ
אֵינוֹן רְמִיזוֹן בְּמִלַּת בְּרָאשִׁית, בְּגִין דָּא
בְּרָאשִׁית א"ב רְשִׁית, א"ב א' אֶנְכִּי ב' לֹא
יְהִיָּה לָךְ, וְכָלָא בָּאת אַחַד ב', וְאִיהִי ב'
מִבְּרָאשִׁית.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְכִי מָאֵן דְּאִית לִיָּה עֶבְדָּא
וְאַפִּיק לִיָּה לְחִירוֹ מִשְׁעֶבְדִּיהּ, אִית לִיָּה
לְרַבּוּנִיָּה לְשַׁבַּחָא גְרָמִיָּה בְּמִפְקָנוּתָא לְחִירוֹ
לְעֶבְדִּיהּ, וְכִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאָמַר
לְאַבְרָהָם (בְּרָאשִׁית טו יג) כִּי גֵר יְהִיָּה זֶרְעֶךָ וְכוּ' אִית
לְשַׁבַּחָא גְרָמִיָּה כְּמָה (דף עו ע"ב) זְמָנִין אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם (שְׁמוֹת כ' ג), אָמַר לִיָּה רַבִּי

הוא, אֲבָל כָּאן לֹא מִשְׁפַּח הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא אֶת עֲצָמוֹ שֶׁהוֹצִיא
אוֹתָם מִן הַגְלוּת, אֲלֹא חֲמִשִּׁים
פַּעַם הַזְכִּיר בַּתּוֹרָה יְצִיאַת
מִצְרַיִם, לְהוֹדִיעַ הַדְרָגָה
שֶׁהוֹצִיאָה אוֹתָם, שֶׁהִיא הַיּוֹבֵל,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ יוֹבֵל הִיא שְׁנַת
הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְהֵם חֲמִשִּׁים
שָׁעָרֵי בִּינָה שֶׁנִּמְסְרוּ לְמִשָּׁה
בְּסִינַי, פָּרַט לְאַחַד שְׁלֹא נִמְסַר לוֹ,
וְלָכֵן הַזְכִּיר חֲמִשִּׁים פַּעַם בַּתּוֹרָה
יְצִיאַת מִצְרַיִם. אָמַר, הָרִי וְדָאִי
הַתִּישְׁבָּה דַּעֲתִי.

מִי זֶה אֱלֹהִים אֲחֵרִים? אֵלּוֹ
הַמִּמְנִים שֶׁל שְׁבָעִים אַמּוֹת,
וּסְמָא"ל וְנָח"שׁ הָרִי שְׁבָעִים
וּשְׁנַיִם, בְּגִלְלֵל זֶה נִתֵּן הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא תּוֹרָה מִמֶּיֶן, שֶׁהוּא חֹסֵד,
וּמִשְׁמָאל שֶׁהוּא גְבוּרָה, שֵׁשׁ בָּהּ
שְׁבָעִים פָּנִים לְהַנְצִל מִשְׁבָּעִים
אַמּוֹת, וְהַתּוֹרָה נִתְּנָה מִמֶּיֶן וְאֵשׁ,
שֶׁהֵם שְׁנַיִם, לְהַצִּיל אֶת יִשְׂרָאֵל
מִסְמָא"ל וְנָחֵשׁ, שֶׁהֵם מִמֶּיֶן
וְאֵשׁ, וּבְגִלְלֵם נֶאֱמַר לֹא יִהְיֶה לָּךְ
אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנָי, וּכְנֶגֶד
שְׁבָעִים אַמּוֹת שְׁבָעִים נֶפֶשׁ, וּמִי
שֶׁעוֹבֵר עַל שְׁבָעִים פָּנִים שֶׁל
הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר לֹא יִהְיֶה לָּךְ
אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנָי, שׁוֹלְטִים
שְׁבָעִים מִמֶּיֶן וְאַמּוֹת שֶׁל יֵצֵר
הָרַע עַל שְׁבָעִים נֶפֶשׁ.

וְכַמָּה גִּלְגּוּלִים יָבֹאוּ לְאָדָם עַל
הַחֲטָאִים הַלָּלוּ, וְאֵם לֹא חוֹזֵר
הָאָדָם בְּתִשְׁבּוּבָה בְּגִלְגּוּלִים הַלָּלוּ,
אוֹתוֹ הַגּוֹי יוֹרֵד לְאַבְדּוֹן, הַגִּלְגּוּל
הָרָאוּשׁוֹן נִצָּבַע בְּצָבַע לָכֵן,
וְרוֹכֵב הַנֶּפֶשׁ עַל סוּס לָכֵן שֶׁהִיא
הַגּוֹי, וְאֵם חוֹזֵר בְּתִשְׁבּוּבָה, נֶאֱמַר
כּוּ אִם יִהְיֶה חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים
כְּשָׁלֹשׁ יָלְפִינוּ, וְאֵם לֹא, יָבֹא
בְּגִלְגּוּל שְׁנִי, וְרוֹכֵב עַל סוּס אָדָם,
וְאֵם חוֹזֵר בְּתִשְׁבּוּבָה נֶאֱמַר עַל
חֲטָאוֹ אִם יֵאָדִימוּ כְּתוֹלַע כְּצֶמֶר
יִהְיוּ, וְאֵם לֹא, חוֹזֵר וּמִתְגַּלְגֵּל

שְׁמֵעוֹן הָכִי הוּא וְדָאִי, אֲבָל הָכָא לֹא מִשְׁפַּח
קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא גְרַמִּיָּה דְאַפִּיק לִוְן מִן
גְלוּתָא, אֲלֹא חֲמִשִּׁין זְמָנִין אֲדָפִיר בְּאוֹרֵייתָא
יְצִיאַת מִצְרַיִם, לֹא שְׁתַּמוּדְעָא בְּדַרְגָּא דְאַפִּיק
לִוְן דְּאִיהוּ יוֹבֵלָא, דְּאַתְמַר בִּיהּ ^(וַיִּקְרָא כה יא) יוֹבֵל
הִיא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְאִינוֹן חֲמִשִּׁין תַּרְעִין
דְּבִינָה דְּאַתְמַסְרוּ לְמִשָּׁה בְּסִינַי בַּר חַד דְּלֹא
אַתְמַסַּר לִיהּ, וּבִגִּין דָּא אֲדָפִיר חֲמִשִּׁין זְמָנִין
בְּאוֹרֵייתָא יְצִיאַת מִצְרַיִם. אָמַר הָא וְדָאִי
אַתִּישְׁב דַּעֲתִאי.

כֵּאֵן אֱלֹהִים אֲחֵרִים, אֵלִין מִמֶּיֶן דְּשְׁבָעִין
אוּמִין, וּסְמָא"ל וְנָח"שׁ הָא ע"ב, בְּגִין
דָּא יְהִיב קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹרֵייתָא מִימִינָא
דְּאִיהוּ חֹסֵד וּמִשְׁמָאלָא דְּאִיהוּ גְבוּרָה, דְּאִית
בָּהּ שְׁבָעִין אַנְפִּין לְשִׁזְבָּא מִשְׁבָּעִין אוּמִין,
וְאוֹרֵייתָא אַתִּייהִיבַת מִמִּיָּא וְאַשָּׁא דְּאִינוֹן תַּרִּין,
לְשִׁזְבָּא לְיִשְׂרָאֵל מִסְמָא"ל וְנָחֵשׁ דְּאִינוֹן מִמִּיָּא
וְאַשָּׁא, וּבִגִּינִייהוּ אַתְמַר ^(שמות כ ג) לֹא יִהְיֶה לָּךְ
אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנָי, וְלִקְבֹּל שְׁבָעִין אוּמִין
שְׁבָעִין נֶפֶשׁ, וּמֵאֵן דְּעֵבֵר עַל שְׁבָעִין אַנְפִּין
דְּאוֹרֵייתָא דְּאַתְמַר לֹא יִהְיֶה לָּךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים
עַל פָּנָי, שְׁלִטִין שְׁבָעִין מִמֶּיֶן וְאוּמִין דִּיֵּצֵר הָרַע
עַל שְׁבָעִין נֶפֶשׁ.

וְכַמָּה גִּלְגּוּלִין יִתּוֹן לְבַר נֶשׁ עַל חוֹבִין אֵלִין,
וְאֵם לֹא חוֹזֵר בַּר נֶשׁ בְּתִיּוּבְתָא בְּאֵלִין
גִּלְגּוּלִין, הֵהוּא גּוּפָא נְחִית בְּאַבְדּוֹן, גִּלְגּוּלָא
קְדָמָאָה אַצְטַבַּע בְּגוֹוֹן תּוֹר, וְרָכִיב נֶפֶשָּׁא
בְּסוּסִיא חוּרָא דְּאִיהוּ גּוּפָא, אִם חוֹזֵר בְּתִיּוּבְתָא
אַתְמַר בִּיהּ ^(ישעיה א יח) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים
כְּשָׁלֹשׁ יָלְפִינוּ, וְאֵם לֹא יִתִּי בְּגִלְגּוּלָא תַנִּינָא,
וְרָכִיב בְּסוּסִיא סוּמָקָא, וְאִם חוֹזֵר בְּתִיּוּבְתָא
אַתְמַר בְּחוּבָא דִּילִיָּה ^(שם) אִם יֵאָדִימוּ כְּתוֹלַע
כְּצֶמֶר יִהְיוּ, וְאֵם לֹא, אַתְחַזֵּר אַתְגַּלְגֵּל בְּגִלְגּוּלָא

בגלגול שלישי, ורוכב על סוס ירק, וזה הגוף.

והם מזל אריה, מזל שור, מזל נשר, שעליהם נאמר הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר, ואם שלש אלה לא יעשה לה, לנפש, בשלשה גלגולים, שעושה לה שאר פסות ועונה, ויצאה חנם אין כסף, ועל שלשה פשעי ישראל ועל ארבעה לא אשיבנו (עמוס ב א), ועל ארבעה דאיהו מזל אדם לא אשיבנו, דלא יקלקלו אותו.

אבר לצדיקים, ועשה חסד לאלפים, אלפים ודאי, שלשה גלגולים בהם הוא מרויח שלשת אלפים, שהם עולמות של פסופים, ולמי? לאהביו ולשמרי מצותיו. לרשעים שהם לא יחזרו בתשובה בשלשת הגלגולים הללו, נאמר בהם והאבדתי את הנפש ההיא מקרב עמה. אמר: רבי, אם כן אני יורד, אלא שבע ארצות הן, ועולים לשבעים כנגד שבעים נפש, ושבע ארצות הן: ארץ, אדמה, ארקא, גיא, ציה, נשיה, תבל, והם שבעה מדורי גיהנם. אותה נפש שלא חזרה בתשובה בשלשת אלה, מוריד אותה הקדוש ברוך הוא למדורי גיהנם הללו, ושם נשפחת לדורי דורות.

ואם הוא צדיק, נאמר בו כי שבע פול צדיק וקם. אמר לו רבי אלעזר: ואם הוא צדיק, למה ירד לשם? אלא כדי להוציא משם כל נפש ונפש שהרהרו תשובה ומתו בקצור שנים, והוא טורח בשבילו, וזה מאמר ראשון שהוא בראשית.

תקון שלישים ושלישה

בראשית, זו מצוה ראשונה, שנרמזה בשלישים ושנים שבילים, שהם שלישים ושנים

תליתא, ורכיב בסוסיא ירוקא ודא גופא. ואינון מזל אריה מזל שור מזל נשר, דעלייהו אתמר (איוב לג כט) הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר, ואם שלש אלה לא יעשה לה (שמות כא יא) לנפשא בתלת גלגולין, דעביד לה שאר פסות ועונה, ויצאה חנם אין כסף (שם), ועל שלשה פשעי ישראל ועל ארבעה לא אשיבנו (עמוס ב א), ועל ארבעה דאיהו מזל אדם לא אשיבנו, דלא יקלקלו ליה.

אבר לצדיקיא ועשה חסד לאלפים (שמות כ ה), אלפים ודאי, תלת גלגולין בהון איהו ריוח תלת אלפין דאינון עלמין דכסופין, ולמאן לאהביו ולשמרי מצותיו (שם), לחייביא דאינהו לא יחזרון בתיובתא בתלת גלגולין אלין, אתמר בהון (ויקרא כג לא) והאבדתי את הנפש ההיא מקרב עמה, אמר רבי אם כן אנה נחית, אלא שבע ארעין אינון, וסלקין לשבעין לקבל שבעים נפש, ושבע ארעין אינון ארץ אדמה ארקא גיא ציה נשיה תבל, ואינון שבע מדורין דגיהנם, ההיא נפשא דלא חזרה בתיובתא באלין תלת, נחית לה קודשא בריך הוא במדורין דגיהנם אלין, ותמן אתנשי לדרי דרין.

ואם הוא צדיק אתמר ביה (משלי כד טז) כי שבע פול צדיק וקם, אמר ליה רבי אלעזר, ואם הוא צדיק אמאי נחית תמן, אלא בגין לאפקא מתמן כל נפשא ונפשא מאלין דהרהרו בתיובתא ומתו בקצרות שנין, ואיהו טרח בגיגיה, דא איהו מאמר קדמא דאיהו בראשית.

תקונא תלתין ותלת

בראשית דא פקודא קדמא, דאתרמיז

אֱלֹהִים שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית,
עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת וְעֶשֶׂר
אֲמִירוֹת שֶׁנִּכְלְלוּ בָהֶם. הַתְּקוּן
הָרִאשׁוֹן יֵרָאֶה, וְעַלֶּיהָ נֶאֱמַר
רִאשִׁית חֲכָמָה יֵרָאֶת יְהוָה, שֵׁשׁ
יֵרָאֶה וְיֵשׁ יֵרָאֶה. יֵרָאֶת יְהוָה זֶה
הַשְּׂכִינָה, הַמְּלָכוֹת הַקְּדוֹשָׁה,
יֵרָאֶה רְעָה זֶה רְצוּעָה לְהַלְקוֹת אֶת
הַרְשָׁעִים, וּמִי הוּא? סֵם הַמּוֹת
שֶׁל סֵמָ"ל, הַנִּקְבָּה שְׁלוֹ, יֵרָאֶת
יְהוָה הִיא שֶׁכֶר לְמִי שֶׁשׁוּמֵר
מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, יֵרָאֶה רְעָה הִיא
רְצוּעָה לְהַלְקוֹת אֶת מִי שֶׁעוֹבֵר
עָלֶיהָ.

כֵּן רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: אֶלְעָזָר
בְּנִי, יֵשׁ מִי שִׁירָא מִהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא כְּדֵי שִׁיחִיו אֶת בְּנָיו וַיַּגְדֵּל
עֲשָׂרוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאִם חֹסֵר
מִזֶּה, אֵינֶנּוּ יֵרָא מִמֶּנּוּ, זֶה לֹא שֵׁם
לוֹ אֶת יֵרָאֶת יְהוָה לְעֶקֶר, אֲבָל
מִי שִׁירָא אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בֵּין בְּטוֹב בֵּין בְּצָרָה, זֶהוּ מִי שֶׁשֵּׁם
אֶת יֵרָאֶת יְהוָה בּוֹ לְעֶקֶר, שֶׁשְׁלֹשׁ
דְּרָגוֹת הֵן שֶׁל יֵרָאֶה, יֵשׁ יֵרָאֶה בֵּין
בְּטוֹב בֵּין בְּצָרָה, וְיֵשׁ יֵרָאֶה שִׁירָא
אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּטוֹב וְלֹא
בְּצָרָה, וְיֵשׁ יֵרָאֶה שְׁלֹא שֵׁם אוֹתָהּ
עָלָיו לְעֶקֶר, בֵּין לְטוֹב בֵּין לְצָרָה.
צָדִיק גָּמוּר שֵׁם אוֹתָהּ עָלָיו לְעֶקֶר
בֵּין לְטוֹב בֵּין לְדִין, הַבִּינּוֹנִי שֵׁם
אוֹתָהּ עָלָיו לְטוֹב וְלֹא לְדִין,
הַרְשָׁע הַגָּמוּר לֹא שֵׁם אוֹתָהּ עֶקֶר,
לֹא בְּטוֹב וְלֹא בְּדִין.

וְכֹמֶה הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת יֵרָאֶה?
שְׁחָרִי הִיא נִטְלָה מִצַּד הָעֵמּוּד
הָאֲמִצְעִי. אֲלֹא כִּמוֹ שֶׁהָעֵמּוּד
הָאֲמִצְעִי נוֹטֵל מִרְחָמִים וְדִין,
שֵׁחַם יָמִין וּשְׂמָאל, כִּף הִיא
נוֹטֵלֶת מִשְׁנֵיהֶם, מִצַּד הַשְּׂמָאל זֶה
נִקְרָאת יֵרָאֶה, פֶּתַח יִצְחָק, שֶׁמִּצַּד
הַיָּמִין נִקְרָא אֶהְבָּ"ה, וְזֶה הַמִּצְוָה
הַשְּׂנִיָּה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וְאֶהְבֹּת עוֹלָם
אֶהְבְּתִיךָ עַל כֵּן מִשְׁכַּתִּיךָ חֹסֵד.
וּמִצַּד שְׁנֵי הַצְּדָדִים הִלְלוּ נִקְרָא

בִּלְ"ב שְׂבִילִין, דְּאֵינּוֹן לְ"ב אֱלֹהִים דְּעוֹבְדָא
דְּבְּרָאשִׁית, כְּ"ב אֶתְוּוֹן וְעֶשֶׂר אֲמִירָן דְּאֶתְכַלִּילָן
בָּהּ, תְּקוּנָא קְדָמָא יֵרָאֶה, וְעַלֶּיהָ אֶתְמַר (תהלים
קיא י) רִאשִׁית חֲכָמָה יֵרָאֶת יְהוָה, דְּאִית דְּחִילוֹ
וְאִית דְּחִילוֹ, (דף עו ע"א) יֵרָאֶת יְהוָה דָּא
שְׂכִינְתָּא מְלָכוֹת קְדִישָׁא, יֵרָאֶה רְעָה דָּא רְצוּעָה
לְאֶלְקָא לְחִיבָא, וּמֵאִי נִיהוּ סֵם הַמּוֹת
דְּסֵמָ"ל, נִוְקְבָא דִּילִיָּה, יֵרָאֶת יְהוָה אִיהִי
אֲגָרָא לְמָאן דְּנָטִיר פְּקוּדִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה, יֵרָאֶה
רְעָה אִיהִי רְצוּעָה לְאֶלְקָא לְמָאן דְּאֶעְבֵּר
עָלֶיהָ.

כֵּן רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר אֶלְעָזָר בְּרִי, אִית מָאן
דְּדָחִיל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דְּיִיחוֹן
בְּנָוִי וְיִסְגִי עוֹתֶרִיָּה בְּהֵאִי עֲלָמָא, וְאִי חֹסֵר
מֵהֵאִי לֹא דְחִיל לִיָּה, הֵאִי לֹא שְׂוִי לִיָּה יֵרָאֶת
יְהוָה לְעֶקֶרָא, אֲבָל מָאן דְּדָחִיל לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בֵּין בְּטִיבוֹ בֵּין בְּעָאקוּ, הָא דָּא שְׂוִי
יֵרָאֶת יְהוָה בִּיָּה לְעֶקֶרָא, דְּתִלַּת דְּרָגִין אֵינּוֹן
דְּיֵרָאֶה, אִית יֵרָאֶה בֵּין בְּטִיבוֹ בֵּין בְּעָאקוּ, וְאִית
יֵרָאֶה דְּדָחִיל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּטִיבוֹ וְלֹא
בְּעָאקוּ, וְאִית יֵרָאֶה דְּלֹא שְׂוִי לָהּ עָלִיָּה לְעֶקֶרָא
בֵּין לְטִיבוֹ בֵּין לְעָאקוּ, צָדִיק גָּמוּר שְׂוִי לָהּ
עָלִיָּה לְעֶקֶרָא בֵּין לְטִיבוֹ בֵּין לְדִינָא, בִּינּוֹנִי
שְׂוִי לִיָּה עָלִיָּה לְטִיבוֹ וְלֹא לְדִינָא, רְשָׁע גָּמוּר
לֹא שְׂוִי לִיָּה עֶקֶרָא לֹא בְּטִיבוֹ וְלֹא בְּדִינָא.

וּשְׂכִינְתָּא אֲמֵאִי אֶתְקִרִיָּאת יֵרָאֶה, דְּהָא
הִיא מְסֻטָּרָא דְּעֵמּוּדָא דְּאֲמִצְעִיתָא
אֶתְנַטִּילַת, אֲלֹא כֹמֶה דְּעֵמּוּדָא דְּאֲמִצְעִיתָא
נְטִיל מִרְחָמִי וְדִינָא דְּאֵינּוֹן יְמִינָא וּשְׂמָאלָא,
הִכִּי אִיהִי נְטִילָא מִתְּרוּיָהּ, מְסֻטָּרָא
דְּשְׂמָאלָא דָּא אֶתְקִרִיָּאת יֵרָאֶה פֶּתַח יִצְחָק,
דְּמְסֻטָּרָא דִּימִינָא אֶהְבָּ"ה אֶתְקִרִי, וְדָא
פְּקוּדָא תְּנִינָא דְּאֶתְמַר בָּהּ (ירמיה לא ב) וְאֶהְבֹּת

עולם אֶהְבֵּיתִךְ עַל כֵּן מְשַׁכְּתִיךָ חֶסֶד.
וּמִתְרִין סֹטְרִין אֵלֶיךָ אֶתְקַרִי עֲמוּדָא
דְּאֶמְצָעִיתָא אֹרֶךְ וְנָר, וְשִׁכְנִיתָא אֹרֶךְ
אַבּוּקָה, אֹרֶךְ, לְיִהוּדִים הִיתָה אֹרֶךְ (אסתר ה
טז), אַבּוּקָה הָכִי אֹקְמוּהוּ מְאִירִי מִתְנִיתִין
דְּצִדִּיקִים קִיִּימִין קִמִּי שְׁכִינִתָּא כְּנָר לִפְנֵי
הָאַבּוּקָה. מִסְטָרָא דִּימִינָא יְהו"ה, וּמִסְטָרָא
דְּשִׁמְאָלָא אֲדִנִּי דְּתַמָּן דִּין, וּבִגִּין דָּא בְּיוֹמָא
קִדְמָאָה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר (בראשית א
ג), בִּגִּין דְּחֻמֶּשׁ אֹר אֵינוֹן בְּיוֹמָא קִדְמָאָה,
וְאֵינוֹן ה' עֲלָאָה וּמִתַּמָּן נִהְרִין, י' בְּשִׁמְאָלָא
וְדָא נָר, וְדָא ה"י מִן אֱלֹהִים ה' לִימִינָא י'
לְשִׁמְאָלָא, (ו' מִלֵּא מִתְרַוֵּיחוּ עֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא, בֵּן י"ה,
וְדָא אִיהוּ רִזָּא אֱלֹהִים מִלֵּא ה"י, דָּא כְּתִיבַת קִדְמָאָה, וְרִזָּא דְּמִלָּה
ה"א, אֱלֹהִים דָּא מִלֵּאָה בְּהַפּוּד אֲתוּוֹן, וְדָא ה' יַעֲרָא, דְּאִיהוּ
מִלֵּא מִתַּלַּת אֲתוּוֹן, וְאֶתְעֵבִידַת הו"ה, לְעִילָא אִיהוּ הו"ה, וְכָה
מִתְחִילִין אֲתוּוֹן דְּאֹרִיִּיתָא ה"ו וּלְכַתֵּר ט"י, וְאַנָּה אֲשַׁתְּכַח ה'
בְּתַרְרָאָה, אֵלָא ד' הֵנָּה לְמַהּוּ ה', אֵלָא מֵאֵן גֵּרַם דְּפִרַח מִינָהּ ו'
דְּאִיהוּ יִרְדָּ דִּילָהּ, אֵלָא נִתְנִי שׁוּמְמָה כָּל הַיּוֹם דְּנָה (איכה א יג),
דָּא הוּד דְּאִיהוּ יִרְדָּ דִּילָהּ דְּאֶתְחַזְרַת אִיהוּ דְּנָה בְּאֵלָף חֲמִשָּׁאָה,
בִּגִּין דְּפִרַח מִינָהּ יִרְדָּ, דְּעִלִּיה אֶתְמַר (בראשית לב כג) וְתַקַּע כַּף יִרְדָּ
יַעֲקֹב, אֲשַׁתְּמוּדַע דְּמִימִינָא קָא מִתְחַלַּת לְמִמְנֵי אֵת ד' עַד נִצַּח,
וְהוּד אִיהוּ יִרְדָּ שְׁלִימוֹ דִּילָהּ, וְדָא אִיהוּ דְּאֶתְיָהִיב לְמִשָּׁה, הָדָא
הוּא דְּאֶתְמַר וְנָתַן הוּד לְמִשָּׁה).

תקונא תלתין וארבע

בְּרֵאשִׁית, ב' נוֹקְבָא פְּתִיחָא לְקַבְּלָא מִימִינָא,
לְהֵהוּא (נ"א מִהֵהוּא) דְּגָמִיל חֶסֶד
עֲמָה, וְאַמְאִי דָּאֵת י' עַל רִישִׁיָּה פְּגִיוֹנָא דָּא
ג', וּבִגִּין דָּא הִרְוָצָה לְהַחֲפִים יְדִירִים, אִם כֵּן
אַמְאִי ג' אַחֲזֹר לְב', אֵלָא רִזָּא דְּמִלָּה וְאִישׁ
אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אֶחָתוֹ בֶּת אָבִיו אוֹ בֶּת אִמּוֹ וְרָאָה
אֶת עֶרְוַתָּהּ וְהִיא תִרְאֶה אֶת עֶרְוַתוֹ חֶסֶד
הוּא (ויקרא כ יז), ב' חֲזַרְתָּ אֲנָפוּי מֵא', ג' אַחֲזַרְתָּ אֲנָפוּי מֵב', ד' חֲזַרְתָּ אֲנָפוּי

הַעֲמֹד הָאֶמְצָעִי אֹר וְנָר,
וְהַשְׁכִּינָה אֹרֶךְ, אַבּוּקָה. אֹרֶךְ -
לְיִהוּדִים הִיתָה אֹרֶךְ, אַבּוּקָה -
כֵּךְ פִּרְשׁוּהוּ בְּעִלֵּי הַמִּשְׁנָה,
שְׁצִדִּיקִים עוֹמְדִים לִפְנֵי הַשְׁכִּינָה
כְּנָר לִפְנֵי הָאַבּוּקָה, מִצַּד הַיָּמִין
יְהו"ה, וּמִצַּד הַשְּׂמָאל אֲדִנִּי,
שֵׁשׁ הַדִּין, וּמִשּׁוּם זֶה בְּיוֹם
הָרֵאשׁוֹן וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, אֹר
מִשּׁוּם שְׁחֻמְשָׁה אֹר הֵם בְּיוֹם
הָרֵאשׁוֹן, וְהֵם ה' הַעֲלִינוּנָה, וּמִשּׁוּם
מְאִירִים, י' בְּשִׁמְאָל, וְזֶה נָר, וְזֶה
ה"י מִן אֱלֹהִים, ה' לִימִין י'
לְשִׁמְאָל, (ו' מִלֵּא מִשְׁנִיָּהם הַעֲמֹד הָאֶמְצָעִי,
בֵּן י"ה, וְהוּד סוּד אֱלֹהִים מִלֵּא ה"י, זֶה כְּתוּבָה
רֵאשׁוֹנָה, וְסוּד הַדְּכָר - ה"א, אֱלֹהִים זֶה מִלֵּאָה
בְּהַפּוּד אֲתוּיָת, וְזֶה ה' יַעֲרָה, שְׁהִיא מִלָּאָה
מִשְׁלֵשׁ אֲתוּיָת, וְנִעֲשִׂית הו"ה, לְמַעַלָּה הוּא
הו"ה, וְכָה מִתְחִילִים אֲתוּיָת הַתּוֹרָה ה"ו אַחֲרָה
כֵּךְ ט"י, וְאַנָּה נִמְצָאָה ה' אַחֲרוֹנָה? אֵלָא ד' הִיתָה
לְהִיּוֹת ה', אֵלָא מִי גֵרַם שְׁפִרַח מִמְנָהּ ו' שְׁהוּא
הַיִּרְדָּ שְׁלָה? אֵלָא נִתְנִי שׁוּמְמָה כָּל הַיּוֹם דְּנָה,
וְזֶה הוּד שְׁהוּא הַיִּרְדָּ שְׁלָה, שְׁהוּא חוּר דְּנָה בְּאֵלָף
הַחֲמִישִׁי, מִשּׁוּם שְׁפִרַח מִמְנָהּ יִרְדָּ, שְׁעִלִּי נִאֲמַר
וְתַקַּע כַּף יִרְדָּ יַעֲקֹב, נִדַּע שְׁמִיָּמִין מִתְחִילָה לְמַנּוּת
הָאוֹתוֹר ד' עַד נִצַּח, וְהוּד הוּא הַיִּרְדָּ, הַשְּׁלֵמוֹת שְׁלָה,
וְהוּד שְׁנָתַן לְמִשָּׁה, וְזֶה שְׁנָאֲמַר וְנָתַן הוּד לְמִשָּׁה).

תקון שלשים וארבעה

בְּרֵאשִׁית, ב' נִקְבָּה פְּתוּחָה לְקַבְּלָא
מִיָּמִין, לְאוֹתוֹ (מֵאוֹתוֹ) שְׁגוּמָל עֲמָה
חֶסֶד, וְלָמָּה? שְׁהָאוֹת י' עַל רֵאשׁוֹ
כְּמוֹ זֶה ג', וּמִשּׁוּם זֶה הִרְוָצָה
לְהַחֲפִים יְדִירִים, אִם כֵּן, לָמָּה ג'
אַחֲזֹר לְב'? אֵלָא סוּד הַדְּכָר -
וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אֶחָתוֹ בֶּת
אָבִיו אוֹ בֶּת אִמּוֹ וְרָאָה אֶת עֶרְוַתָּהּ
וְהִיא תִרְאֶה אֶת עֶרְוַתוֹ חֶסֶד הוּא,
ב' הַחֲזִירָה פְּנִיָּה מֵא', ג' הַחֲזִירָה
פְּנִיָּה מֵב', ד' הַחֲזִירָה פְּנִיָּה מֵג',
ה' הַחֲזִירָה פְּנִיָּה מֵד', כָּל
הָאוֹתוּיָת הַחֲזִירוּ פְּנִיָּהן זֶה מִזֶּה,

ב' חֲזַרְתָּ אֲנָפוּי מֵא', ג' אַחֲזַרְתָּ אֲנָפוּי מֵב', ד' חֲזַרְתָּ אֲנָפוּי

וַאֲיֵנָּה פָּנִים בְּפָנִים, וְלָמָּה? אֵלֶּא
סוּד הַדְּבָר - וְרֵאִיתָ אֶת אַחֲרֵי וְכו',
וְלָמָּה מַחְזִירוֹת פָּנִים זֶה מִזֶּה?
בְּשִׁבְלֵי הָעֲרִיּוֹת שֶׁהֵן פִּנְגָּדִים, א'
פִּנְגָּד אֲרוּר שֶׁהוּא עֲרוּה, וְעָלִיו
נֶאֱמַר אֲרוּר שֶׁכָּב עִם אַחֲתוֹ,
שֶׁהָעֲרִיּוֹת הִלְלוּ, כָּל אֶחָד שׁוֹכֵב
עִם אָמוֹ וְעִם אַחֲתוֹ וְעִם בִּתּוֹ,
וּמַחְזִירִים פָּנִים אֲלֵיהֶם, שְׂאִין
לָהֶם בִּשְׁת פָּנִים, אֲבָל הָאוֹתִיּוֹת
הַקְדוּשׁוֹת מַחְזִירוֹת פָּנֵיהֶן בְּבִשְׁת
בַּעֲנוּה, עֲרִיָּה תַעֲזוֹר, וּבִגְלָלָה
נֶאֱמַר וּלְפָנַי עוֹר לֹא תִתֵּן מִכְשׁוֹל,
עוֹר שֶׁהוּא עוֹר, וְסוּד הַדְּבָר -
עֲרוּם רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר.

וְאַחֲרַי כִּף כְּשֶׁמִּתְפַּשְׁטִים מֵהֶם,
כָּלֶם מִתְיַחֲדִים וְלֹא יִתְבַּשְּׁשׁוּ,
וּמִתְיַחֲדִים אֵב עִם אִם, אֵח עִם
אֲחֻתוֹ. כָּעֵת שֶׁעֲרוּה בִּינֵיהֶם, יֵשׁ
פְּרוּד בְּאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יְהו"ה, זֶהוּ
שְׁכֵתוֹב כִּי הַמּוֹת יִפְרִיד (בֵּין אַחִים)
בִּינֵי וּבִינָה. אַחֲרַי שֶׁהָעֲרִיּוֹת
עוֹבְרוֹת מֵהֵן, יִהְיֶה יְהו"ה אֶחָד
וְשְׁמוֹ אֶחָד, וְהַסוּד שֶׁל אֶחָד - אֵח
ד', הָעֲרוּה שֶׁל שְׁנֵיהֶם אַחֲרָי. בְּזִמָּן
שֶׁמִּסְתַּלֵּק הַקּוֹץ מִד' שֶׁל אֶחָד
נִשְׁאָר אַחֲרָי, וְעָלִיו נֶאֱמַר וְסוּד
אַחֲרַי אֵל תִּגָּל.

תקון שְׁלִשִּׁים וְחֲמִשָּׁה

בְּרֵאשִׁית, בְּתִשְׁרִי נִבְרָא הָעוֹלָם,
חֲסֵר א' לְהִיּוֹת בְּרֵאשִׁית, זֶה אָדָם
שֶׁנִּבְרָא בְּתִשְׁרִי, וּמִשׁוּם שֶׁעֲתִידָה
הָאָרֶץ לְהִתְקַלֵּל בְּגִלְלוֹ, זֶהוּ
אֲרוּרָה הָאָדָמָה בַּעֲבוּרָהּ. הַסְתַּלֵּק
מִן תִּשְׁרִי וּפְתַח בִּב' שֶׁהִיא בְּרָכָה
שֶׁתִּתְּכֶנָּה הָאָרֶץ, וְלִהְיוֹת אוֹתָהּ
מִן הַקְּלָלָה, וְלֹא עוֹד, אֵלֶּא מִשׁוּם
שֶׁתִּשְׁרִי הוּא דִּין, לֹא נִזְכָּר שֵׁם
בְּתִשְׁרִי, שְׁלֹא יִתְּכֵן בּוֹ פַּעַם
אַחֲרָת. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב גַּר יְהו"ה
נִשְׁמַת אָדָם.

אִיֵּהוּ דִּין, לֹא אֲדַכֵּר תִּמָּן בְּתִשְׁרִי, דִּלָּא יִתְּכֵן בִּיה זִמָּנָא אַחֲרָא, הָדָא הוּא
דְּכִתִּיב (מִשְׁלִי כ כז) גַּר יְהו"ה נִשְׁמַת אָדָם. (כך מִצְאָתִי).

מַג', ה' חֲזַרְתָּ אֲנָפוּי מַד', כָּל אַתּוּן חֲזַרִין
אַנְפִּין (דף עו ע"ב) דָּא מִן דָּא, וְלֹאֵו אִינוּן אֲנָפִין
בְּאַנְפִּין, וְאַמְאִי אֵלֶּא רָזָא דְּמִלָּה וְרֵאִיתָ אֶת אַחֲרֵי
וְכו' (שְׁמוֹת לג כג), וְאַמְאִי חֲזַרִין אֲנָפִין דָּא מִן דָּא,
בְּגִין עֲרִיִין דְּאִינוּן לְקַבְּלִיָּהּ, א' לְקַבְּלִיָּהּ אֲרוּר
דְּאִיֵּהוּ עֲרוּה, וְעָלִיָּה אֶתְמַר (דְּבָרִים כז כב) אֲרוּר
שֶׁכָּב עִם אַחֲתוֹ, דְּאֵלִין עֲרִיִין כָּל חַד שֶׁכִּיב עִם
אִמִּיָּה וְעִם אַחֲתִיָּה וְעִם בְּרִיתִיָּה, וְחֲזַרִין אֲנָפִין
לְגַבִּיָּהּ דְּלִית לוֹן בִּשְׁת פָּנִים, אֲבָל אַתּוּן
קְדִישִׁין חֲזַרִין אֲנָפִיָּהּ בְּבִשְׁת בַּעֲנוּה, עֲרִיָּה
תַעֲזוֹר, וּבִגְיָנָה אֶתְמַר (וִיקָרָא יט יד) וּלְפָנַי עוֹר לֹא
תִתֵּן מִכְשׁוֹל, עוֹר דְּאִיֵּהוּ עוֹר, וְרָזָא דְּמִלָּה עֲרוּם
רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר (מִשְׁלִי כב ג).

וְלִבְתָּר דְּמִתְפַּשְׁטִין מִנִּיָּהּ מִתְיַחֲדִין כְּלָהוּ
וְלֹא יִתְבַּשְּׁשׁוּ, וּמִתְיַחֲדִין אֲבָא עִם
אִמָּא, אֵח עִם אַחֲתִיָּה, כְּעַן דְּעֲרוּה בִּינֵיהֶם
אִית פְּרוּדָא בְּאַתּוּן דְּאִינוּן יְהו"ה, הָדָא הוּא
דְּכִתִּיב (רֹת א יז) כִּי הַמּוֹת יִפְרִיד (בֵּין אַחִים) בִּינֵי
וּבִינָה, לְבָתָר דְּאֶתְעַבֵּר עֲרִיּוֹת מִנִּיָּהּ, יִהְיֶה
יְהו"ה אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד, וְרָזָא דְּאֶחָד אֵח ד',
עֲרוּה דְּתִרְוִיָּהּ אַחֲרָי, בְּזִמָּנָא דְּאֶסְתַּלֵּק קוֹצָא
מִן ד' מִן אֶחָד אֶשְׁתַּאֲר אַחֲרָי, וְעָלִיָּה
אֶתְמַר (מִשְׁלִי כה ט) וְסוּד אַחֲרָי אֵל תִּגָּל.

תקוּנָא תִּלְתִּין וְחֲמִשָּׁא

בְּרֵאשִׁית, בְּתִשְׁרִי אֶתְבָּרִי עֲלָמָא, חֲסֵר א'
לְמַהוּי בְּרֵאשִׁית, דָּא אָדָם דְּאֶתְבָּרִי
בְּתִשְׁרִי, וּבְגִין דְּעֲתִידָה אֲרַעָא לְאַתְלָטִיָּא
בְּגִיָּנָה, דָּא הוּא אֲרוּרָה הָאָדָמָה
בַּעֲבוּרָהּ (בְּרֵאשִׁית ג יז), אֶסְתַּלֵּק מִן תִּשְׁרִי, וּפְתַח
בִּב' דְּאִיֵּהוּ בְּרָכָה לְאַתְבָּרָא אֲרַעָא, וְלֹאֲפָקָא
לָה מִן לוֹטִיָּא, וְלֹא עוֹד אֵלֶּא בְּגִין דְּתִשְׁרִי
אִיֵּהוּ דִּין, לֹא אֲדַכֵּר תִּמָּן בְּתִשְׁרִי, דִּלָּא יִתְּכֵן בִּיה זִמָּנָא אַחֲרָא, הָדָא הוּא
דְּכִתִּיב (מִשְׁלִי כ כז) גַּר יְהו"ה נִשְׁמַת אָדָם.

תקונא תלתין ושטא

תקון שדשים וששה

בראשית, דאיהו שבת בראשית, דהא שבע שבתות אינון, ולכל חד אית ליה שית ימי המעשה, וכל יומא דקודשא בריך הוא הוא אלף שנים, הדא הוא דכתיב (תהלים צד) **כִּי אֶלֶף שָׁנִים בַּעֲיִנֶיךָ וְכוּ', וְשַׁבַּת בְּרֵאשִׁית שֵׁית יוֹמִין דִּילִיָּה אֵינוֹן שְׁנֵי אֲלָפִים תְּהוּ, שְׁנֵי אֲלָפִים תוֹרָה, שְׁנֵי אֲלָפִים יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ.** שְׁנֵי אֲלָפִים תְּהוּ וְהָאָרֶץ הִתְהַוְּתָה, שְׁנֵי אֲלָפִים תוֹרָה - וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, וְאֵין מַיִם אֵלָּא תוֹרָה, פְּנֵי הַמַּיִם - שְׁנֵי הַפָּנִים שְׁלָה, שְׁהֵן מַצּוֹת עֲשֶׂה וּמַצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, לְבָן וְאֶדָם, זְמִין וּשְׁמָאֵל, וְאֵלָּה הֵם שְׁנֵי אֲלָפִים תוֹרָה, שְׁנֵי אֲלָפִים יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, עֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר עַל כֵּן בְּאוֹרִים כְּבֹדוֹ יְהוָה, עַל כֵּן וַדַּאי, שְׁנַאֲמַר בּוֹ וַיְהִי כֵן, וְהֵם שְׁבַעִים, וְעַל שְׁנֵי הַמַּאֲוֵרוֹת הִלְלוּ נֶאֱמַר דּוּ פְּרָצוּפִים זָכַר וְנִקְבָּה. יְהִי אוֹר - זֶה פֶּסַח, אוֹר לְאַרְבָּעָה עָשָׂר, וַיְהִי אוֹר - רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁנַאֲמַר בּוֹ וַיְהִי הַיּוֹם, כָּאֵן וַיְהִי וְשֵׁם וַיְהִי, וּבְכָל מְקוֹם וַיְהִי לְשׁוֹן צַעַר.

שבת בראשית נקדה בחלל שלה, (שהיא שבת ברית), י' שבת חלל, חלל את מי? את אותה נקדה, מחללה מות יומת, למי שמכניס נכריה בחלל שלה, שהיא רשות הרבים, זין נספך זונה, ומשום זה כאן צריך יראה, וזהו בראשית יר"א שפ"ת. זהו שכתוב איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו, ומי שמכניס רשות נכריה בחלל שלה, שהיא רשות הרבים, זין נספך זונה, עליו נאמר את מקדש יהוה טמא ונכרתה וכו', והנקה הזו היא אות של שבת

בראשית, דאיהו שבת בראשית, דהא שבע שבתות אינון, ולכל חד אית ליה שית ימי המעשה, וכל יומא דקודשא בריך הוא הוא אלף שנים, הדא הוא דכתיב (תהלים צד) **כִּי אֶלֶף שָׁנִים בַּעֲיִנֶיךָ וְכוּ', וְשַׁבַּת בְּרֵאשִׁית שֵׁית יוֹמִין דִּילִיָּה אֵינוֹן שְׁנֵי אֲלָפִים תְּהוּ, שְׁנֵי אֲלָפִים תוֹרָה, שְׁנֵי אֲלָפִים יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ.** שְׁנֵי אֲלָפִים תְּהוּ וְהָאָרֶץ הִתְהַוְּתָה, שְׁנֵי אֲלָפִים תוֹרָה וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם (בראשית א ב), וְלִית מַיִם אֵלָּא אוֹרֵייתָא, פְּנֵי הַמַּיִם תָּרִין אֲנָפִין דִּילָה, דְּאֵינוֹן מַצּוֹת עֲשֶׂה וּמַצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, חֲדָר וְסוּמָק, יְמִינָא וּשְׁמָאֵל, וְאֵלִין אֵינוֹן שְׁנֵי אֲלָפִים תוֹרָה, שְׁנֵי אֲלָפִים יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר (שם ג), עֲלִיָּהֶו אֲתַמַּר (ישעיה כד טו) עַל כֵּן בְּאוֹרִים כְּבֹדוֹ יְהוָה, עַל כֵּן וַדַּאי דְּאֲתַמַּר בִּיה וַיְהִי כֵן, וְאֵינוֹן שְׁבַעִין, וְעַל תָּרִין מַאֲוֵרוֹת אֵלִין אֲתַמַּר דּוּ פְּרָצוּפִין דְּכַר וְנוֹקְבָא, יְהִי אוֹר דָּא פֶּסַח, אוֹר לְאַרְבָּעָה עָשָׂר, וַיְהִי אוֹר רֹאשׁ הַשָּׁנָה, דְּאֲתַמַּר בִּיה וַיְהִי הַיּוֹם, הֵכָא וַיְהִי וְהֵתֵם וַיְהִי, וּבְכָל אֲתַר וַיְהִי לִישְׁנָא דְּצַעְרָא.

שבת בראשית נקודה בחלל דילה, (דאיהי שבת ברית), י' שבת חלל, חלל למאן, לההיא נקודה, מחללה מות יומת (שמות לא יד), למאן דעאל נוכראה בחלל דילה, דאיהי רשות הרבים זין נספך זונה, ובגין דא הכא צריך דחילו, ודא איהו בראשית יר"א שפ"ת, הדא הוא דכתיב (ויקרא יג) **אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֶת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ, וּמָאֵן דְּעָאֵל רִשּׁוֹ נּוֹכְרָאָה בַּחֲלָל** (דף עח ע"א) **דִּילָה, דְּאִיָּהִי רִשּׁוֹת הַרְבִּים זִין נֶסֶף זוֹנָה, עֲלִיָּה אֲתַמַּר (במדבר יט יג) אֶת מִקְדָּשׁ יְהוָה טִמְא וְנִכְרַתָּה וְכוּ', וְהֵאֵי נִקּוּדָה**

אות של ימים טובים, אות של תפלין, אות של ברית מילה, עטרת הברית, כתר של ספר תורה קוראים לו, כתר בראש כל צדיק, הנקדה שעליה נאמר אדם וחוה שהיו דו פרצופים, ועליה אמרה הלכנה אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד.

הסוד הזה נמסר לחכמי הלב, (ח) (ד' ר') היא ה' אחרונה, ששניהם י', ובה נעשו אחד, והנקדה הזו היא סתומה וחתומה בששת ימי החל. זהו שפתיב יהיה סגור בששת ימי המעשה, במה? באות ו', (ב) סתומה באות ו', ב' ימות החל, וביום השביעי נפתחת לקבל את בעלה, ומשום זה הזווג של תלמידי חכמים משבת לשבת, ויורשים נשמות קדושות חדשות לבניהם.

ומשום זה הנקדה נקראת בתולה, ואיש לא ידעה, כשהיא גל (ג) נעול מעין חתום, עד שנפתחת לבעלה, וכשהיא סתומה, נקראת יראה, בכל ששת ימי החל שהיא סגורה ושמונה בעשר אמירות ושלשים ושנים אלהיים, שהם ארבעים ושנים אותיות הגבורה, ששם בינה, בשבת ויכלו השמים, ויכל'ו החסד של הימין כולל שבעים ושנים שמות, ששם חכמה, כמו שאמרנו הרוצה להחכים ידרים. יראה בששת ימי החל, איש אמו ואביו תיראו, אהבה בשבת, כפד את אביך ואת אמך. כשנפתחת לבעלה נקראת אהבה, ומיראה ואהבה נתנו מצוות עשה ולא תעשה.

תקון שבעה ושרשים

בראשית הוא ברי"ת, ודאי כשהוא בלבושים של הקלפות הללו שהן עולה ופריעה, שם צריך יראה, ועליהם נאמר לא

איהי אות דשבת אות דימין טבין אות דתפלין אות דברית מילה, עטרת דברית, תגא דספר תורה קרינן ליה, כתרא בריש כל צדיק, נקודה דעלה אתמר אדם וחוה דהוו דו פרצופים, ועלה אמרה סיהרא אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד.

רזא דא לחפימי לבא אתמסר, (דא) (נ"א ד' ר') איהו ה' בתראה, דתרוייהו י', ובה אתעבידו חד, והאי נקודה איהי סתימא וחתומה בשית יומין דחול, הדא הוא דכתיב (יחזקאל מו א) יהיה סגור ששת ימי המעשה במאי באת ו', (ב') סתים באת ו' ב' יומי דחול, וביומא שביעאה אתפתחת לקבלא לבעלה, ובגין דא זווגא דתלמידי חכמים משבת לשבת, וירתין נשמתין קדישין חדתין לבניהו.

ובגין דא איהי נקודה אתקריאת בתולה ואיש לא ידעה (בראשית כד טז), כד איהי גל (נ"א ג) נעול מעין חתום (שיר ד יב), עד דאתפתחת לבעלה, וכד איהי סתימא אתקריאת יראה, בכל ו' יומי דחול דאיהי סגירא ונטירא, בעשר אמירן ול"ב אלהיים דאינון מ"ב אתון דגבורה, דתמן בינה, בשבת ויכלו השמים, ויכל'ו חס"ד דימינא כליל ע"ב שמיהן, דתמן חכמה, במה דאמרן הרוצה להחכים ידרים, דחילו בשית יומין דחול איש אמו ואביו תיראו (ויקרא יט ג), רחימו בשבת כפד את אביך ואת אמך (שמות כ יב), כד אתפתחת לגבי בעלה אתקריאת אהבה, ומדחילו ורחימו אתייהבו פקודין דעשה ולא תעשה.

תקונא שבע ותלתין

בראשית איהו ברי"ת, ודאי כד איהו בלבושין דאלין קליפין דאינון

יהיה לך אלהים אחרים על פני,
והאות הזו אין יורשים אותה
אלא ישראל, שאין אות ברית עד
שמעבירים את הקלפות הללו
מהם, שהן ערלה ופריעה עם
הטפת דם.

שרש קלפות הן בערלה כנגד
שלש קלפות האגוז, ועליהם
נאמר והארץ היתה תהו ובהו
וחשך. תהו - קו ירק, קלפה
ראשונה, בהו - קלפה שניה,
חשך - קלפה שלישית, ושלש
אלו זו על גב זו, כנגד שלשת
צבעי העין, שנאמר בהם ולא
תתורו אחרי לבבכם ואחרי
עיניכם וכו', כנגדם שלשת צבעי
הקשת שבהם נקרא בת עין,
שהיא נקדה אות ברית, עליה
נאמר וראיתיה לזכר ברית עולם,
ועליהם נאמר שלש פעמים כל
גוים וכו' כי אמילם, ומתי יעביר
הקדוש ברוך הוא את הקלפות
הללו מן העולם ויזכר ברית
עולם? בזמן הגאולה. זהו שכתוב
ולא יכנף עוד מוריד, מתי? אחר
שיעבירו שלש הקלפות הרעות
ממנה, ובזמן שהיא מתלבשת
בקלפות הללו, היא אומרת אל
תראני שאני שחרחרת,
שבקלפות הללו היא מתחללת,
ומשום זה מחלליה מות יומת.
תהו"ם היא המו"ת, אליו צריך
פריעה עם הטפת דם, ועד
שנפרעת הפריעה הזו, היא לא
מתגלה בעולם ולא תהיה אות
בעולם, וסוד הדבר, כשעוברים
ממנה ערלה ופריעה, רומא
וקושטאנדינא, מיד מתגלה
האות בעולם לאותו שנאמר בו
וזה לך האות כי אנכי שלחתיך,
לקים בו הפתוי כימי צאתך
מארץ מצרים אראנו נפלאות.

לקיימא ביה קרא (מיכה ז טו) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

ערלה ופריעה, צריך תמן דחילו, ועלייהו
אתמר (שמות כג) לא יהיה לך אלהים אחרים על
פני, והאי אות לא ירתין ליה אלא ישראל,
דלית אות ברית עד דעברין מנייהו אלין
קליפין, דאינון ערלה ופריעה באטיפו דדמא.
תלת קליפין אינון בערלה לקבל תלת קליפין
דאגוזא, ועלייהו אתמר (בראשית א

ב) והארץ היתה תהו ובהו וחשך, תהו קו ירוק
קליפה קדמאה, בהו קליפה תניינא, חשך
קליפה תליתאה, ותלת אלין דא על גב דא,
לקבל תלת גוונין דעינא, דאתמר בהון (במדבר
טו לט) ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
וכו', לקבליהו תלת גוונין דקשת, דבהון
נקרא בת עין דאיהי נקודה אות ברית, עליה
אתמר (בראשית ט טז) וראיתיה לזכור ברית עולם,
ועלייהו אתמר תלת זמנין כל גוים וכו' כי
אמילם (תהלים קיח יט), ואימתי יעבור קודשא
ברוך הוא הני קליפין מעלמא ויזכור ברית
עולם, בזמנא דפורקנא, הדא הוא
דכתיב (ישעיה ל כ) ולא יכנף עוד מוריד, אימתי
לבתר דמתעברין תלת קליפין בישין מינה,
ובזמנא דאיהי מתלבשא באלין קליפין איהי
אמרת אל תראוני שאני שחרחרת (שיר א
ו) דבאלין קליפין איהי מתחללת, ובגין דא
מחלליה מות יומת (שמות לא יד).

תהו"ם איהו המו"ת, לגביה צריך פריעה
באטיפו דדמא, ועד דאתפרע האי
פריעה איהי לא אתגלייא בעלמא, ולא יהא
אות בעלמא, ורזא דמלה פד אתעבר מינה
ערלה ופריעה רומי וקושטאנדינא, מיד
אתגלייא אות בעלמא, לההוא דאתמר
ביה (שם ג יב) וזה לך האות כי אנכי שלחתיך,
לקיימא ביה קרא (מיכה ז טו) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות.

וּבְנִין דָּא אֶלְעָזָר בְּרִי לָא תַצְפִּי לְרַגְלָא
דְּמַשִּׁיחָא עַד דְּתַחֲזִי קֶשֶׁת בְּגוּוֹנוֹי
נְהִירִין, אוּ עַד דְּאַתְגַּלִּיָּא אוֹת בְּעֶלְמָא, מַאי
אוֹת. אֶלָּא דֶּרֶךְ כְּכַב מֵיַעֲקֹב (במדבר כד יז), דָּא אֶת
יְיָ אוֹת בְּרִית, וּמִיד וְקָם שִׁבְט מִיִּשְׂרָאֵל לְגַבְהָ,
הֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיהּ (דברים לג ה) וַיְהִי בִישְׁרוֹן מֶלֶךְ
(חסר).

הָא תַחֲזִי יוֹמָא חָדָא שְׁאִילָנָא (דף עח
ע"ב) לְאַלְיָהוּ, עֲרָלָה אֲמַאי שְׁוִינָן בְּמֵאנָא
בְּעַפְרָא, אָמַר לִי שְׁמַעְנָא בְּמַתִּיבְתָּא, דְּעֲרָלָה
אִיהוּ נָחֵשׁ, וְכִיּוֹן דְּאַעֲפְרִינָן לִיהּ מֵאַתְרִיהּ צְרִיף
לְמִיָּהֵב לִיהּ מְזוּנִיָּה, הָדָא הוּא דְכַתִּיב (ישעיה סה
לה) וְנָחֵשׁ עֲפָר לַחֲמוֹ, וּבִדְאִי בְרִי בְּדָא אֲשַׁתְּזִיב
בַּר נֶשׁ מְדִינָא דְחַבּוּט הַקָּבֶר, וּדְמָא דְאַטִּיפִין
מִפְרִיעָה לְמִיָּהֵב מְזוּנָא לְהֵהוּא פִלְבָּא דְאִיהוּ
רוּצָח, וּבְדָא אֲשַׁתְּזִיב בַּר נֶשׁ מִחֲרָבָא דְמִלְאָף
הַמּוֹת.

וְעַל דָּא אָמַר אָדָם קְדָמָא קָמִי קוּדְשָׁא בְרִיף
הוּא, מִי מְצִיל בְּנֵי מַחֲרַב הַמַּתְהַפְּכָת,
אָמַר לִיהּ חֲרָבָא דְמִילָה, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (יהושע
ח ב) עֲשֵׂה לָךְ חֲרָבוֹת צוּרִים, וְחֲרָבָא דְקוּדְשָׁא
בְרִיף הוּא יְיָ פִּיפִיּוֹת, לְקַבֵּל מִילָה וּפְרִיעָה
וּמְצִיעָה וַיִּגַּב בְּרִיתוֹת שְׁנִכְרָתוֹ עֲלִיהּ, וְכֵן
אוּרִייתָא שְׁזִיב לְבַר נֶשׁ מִיְּיָו פִּיּוֹת דְּחֲרָבָא,
כְּמָה דְאָמַר שְׁלֹמֹה (משלי ג יב) עֵץ חַיִּים הִי"א
דְסָלִיק לִיְיָ.

וְלִקְבֹּר אֵלִין תְּרִין אֲמֵרַת אוּרִייתָא לֹא תִרְצַח
וְלֹא תִנְאַף (שמות כ יג-יד), לֹא תִנְאַף לְקַבֵּל
נָחֵשׁ אֲשֶׁת זְנוּנִים, לֹא תִרְצַח לְקַבֵּל סַמָּא"ל,
וְאָמַר דָּוִד עֲלִיהּ (תהלים כב כא) הֲצִילָה מִחֲרַב
נַפְשִׁי מִיַּד פֶּלֶב יַחֲדָתִי, תֵּלֶת קְלִיפִין דְּעֲרָלָה
אֵינּוּן מְשַׁחֲיִית א"ף וְחִימָ"ה, לְקַבֵּל עֲרָלָה
אִיהוּ עוֹן, וְהֵינּוּ דְתַקִּינוּ בְּצִלּוֹתָא לְגַבִּיָּהּ,

וּמַשּׁוּם זֶה, אֶלְעָזָר בְּנִי, אֵל תַּצְפֵּה
לְרַגְלֵי מַשִּׁיחָא, עַד שְׁתַּרְאֵה אֶת
הַקֶּשֶׁת בְּגוּוֹנֶיהָ הַמַּאֲוִירִים, אוּ עַד
שְׁתַּגְלָהּ אוֹת בְּעוֹלָם. מַה זֶה
אוֹת? אֶלָּא דֶּרֶךְ כְּכַב מֵיַעֲקֹב, זֹו
הָאוֹת יְיָ, אוֹת בְּרִית. וּמִיד וְקָם
שִׁבְט מִיִּשְׂרָאֵל אֵלֶיהָ, אוֹתוֹ
שְׁנַאֲמַר בּוֹ וַיְהִי בִישְׁרוֹן מֶלֶךְ.

בֹּא וּרְאֵה, יוֹם אֶחָד שְׁאַלְתִּי אֶת
אֱלֹהֵהּ, לָמָּה שְׁמִים הָעֲרָלָה בְּכָלִי
עֶפֶר? אָמַר לִי, שְׁמַעְתִּי בִישְׁבִּיכָהּ,
שְׁעֲרָלָה הוּא נָחֵשׁ, וְכִיּוֹן
שְׁמַעְבִּירִים אוֹתוֹ מִמְּקוֹמוֹ, צְרִיף
לְתַת לוֹ מְזוּנֹו, זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְנָחֵשׁ
עֶפֶר לַחֲמוֹ, וּבִדְאִי בְנִי, כְּזֶה נֶצַל
אָדָם מִדִּין חַבּוּט הַקָּבֶר, וְהֵדָם
שְׁמַטִּיפִים מִהַפְרִיעָה, לְתַת מְזוֹן
לְאוֹתוֹ הַפֶּלֶב שֶׁהוּא רוּצָח, וּכְזֶה
נֶצַל אָדָם מִחֲרָבָו שֶׁל מִלְאָף
הַמּוֹת.

וְעַל כֵּן אָמַר אָדָם הִרְאִשׁוֹן לְפָנַי
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִי מְצִיל בְּנֵי
מַחֲרַב הַמַּתְהַפְּכָת? אָמַר לוֹ, חֲרַב
הַמִּילָה, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר עֲשֵׂה לָךְ
חֲרָבוֹת צוּרִים, וְחֲרָבוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה פִּיפִיּוֹת,
כְּנֶגֶד מִילָה וּפְרִיעָה וּמְצִיעָה
וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה בְּרִיתוֹת שְׁנִכְרָתוֹ
עֲלֶיהָ, וְכֵן הַתּוֹרָה מְצִילָה אֶת
הָאָדָם מִשֵּׁשׁ עֶשְׂרֵה פִּיּוֹת הַחֲרַב,
כְּמוֹ שְׁאָמַר שְׁלֹמֹה עֵץ חַיִּים
הִי"א, שְׁעוּלָה לִשְׁשׁ עֶשְׂרֵה.

וּכְנֶגֶד שְׁנֵי אֵלֶה אֲמַרָה תּוֹרָה לֹא
תִרְצַח וְלֹא תִנְאַף. לֹא תִנְאַף כְּנֶגֶד
נָחֵשׁ אֲשֶׁת זְנוּנִים, לֹא תִרְצַח כְּנֶגֶד
סַמָּא"ל, וְאָמַר דָּוִד עֲלִיוֹ, הֲצִילָה
מִחֲרַב נַפְשִׁי מִיַּד פֶּלֶב יַחֲדָתִי.
שְׁלֹשׁ קְלַפּוֹת הָעֲרָלָה הֵן מְשַׁחֲיִית
א"ף וְחִמָּ"ה, כְּנֶגֶד הָעֲרָלָה, הוּא
הָעוֹן. וְהֵינּוּ מַה שְׁתַּקְנוּ בַּתּוֹפֵלָה
אַצְלָם, וְהוּא רַחוּם יַכְפֹּר עוֹן - זֶה
עוֹן, וְלֹא יִשְׁחִית - זֶה מְשַׁחֲיִית,

(שם עח לח) וְהוּא רַחוּם יַכְפֹּר

והרבה להשיב אפו - זה אף, ולא יעיר כל חמתו - זו חמה, ומי שמכניס את הברית לרשות נכריה, ארבעה הללו שולטים עליו. זהו שכתוב והמים גברו מאד מאד על הארץ. על הארץ - זה הגוף שלו, וארבע פעמים נאמר בפרשת נח ויגברו המים, גברו, כנגדם, והרי פרשוהו.

ערה ופריעה, שמעתי שהן רומי רבתי ורומי הקטנה, בזמן שפעכרנה מן העולם, מתגלה אות הברית, שהיא בת עין, ציון, שהיא נקדת העולם, שבזמן שהקלפות הללו שולטות בעולם, חוזר העולם לתהו ובהו. זהו שכתוב והארץ היתה תהו ובהו, בזמן שתבא הגאולה, מיד ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. הנה אור לא כתוב, אלא יהי (ויהי אור) אור, ויהי ערב ויהי בקר יום אחד, ביום ההוא יהיה ירו"ה אחד ושמו אחד.

תקון שמונה ושלשים

בראשית ברא אלהים, פתח ואמר פשושנה בין החוחים וכו', פשושנה לש חמשה עלים מבפנים וחמשה עלים מבחוץ, והם ה"ה, השרביט שלה ו', התפוח שלה י', והכל אלהים. חמש האותיות שלו ה' חמשה עלים מבחוץ, ה' חמשה עלים מבפנים, י' תפוח, ו' מל"א שרביט.

בזמן שהשושנה הזו היא בגלות, היא אטומה. בזמן שתהיה גאלה בעולם, נפתחת בחמשה אור. זהו שכתוב ויאמר אלהים יהי אור, ובאותו הזמן שנפתחת, מתלבשת בכמה לבושים של אורות התורה, ומתקשטת בכמה

עון דא עון, ולא ישחית דא משחית, והרבה להשיב אפו דא אף, ולא יעיר כל חמתו דא חמה, ומאן דאעיל אות ברית ברשו נוכראה אליון ארבעה שלטין עליה, הדא הוא דכתיב (בראשית ז יט) והמים גברו מאד מאד על הארץ, על הארץ דא גופא דיליה, וארבע זמנין אתמר בפרשת נח (שם יח) ויגברו המים, גברו, לקבליהו, והא אוקמוהו.

ערה ופריעה שמענא דאינון רומי רבתי ורומי זעירתא, בזמנא דמתעברין מעלמא אתגליא אות הברית, דאיהו בת עין ציון דאיהי נקודת עלמא, דבזמנא דאליון קליפין שלטין בעלמא אתחזר עלמא לתהו ובהו, הדא הוא דכתיב (בראשית א ב) והארץ היתה תהו ובהו, בזמנא דיתי פורקנא מיד ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור (שם ג) הנה אור לא כתיב אלא יהי (ויהי אור) אור, ויהי ערב ויהי בקר יום אחד (שם ד), ביום ההוא יהיה ירו"ה אחד ושמו אחד (זכריה יד ט).

תקונא תמנא ותלתין

בראשית ברא אלהים, פתח ואמר פשושנה בין החוחים וכו' (שיר ב ב), שושנה אית בה חמש עליון מלגו וחמש עליון מלבר, ואינון ה"ה, שרביט דילה ו', תפוח דילה י', וכלא אלהים, חמש אתוון דיליה ה' חמש עליון מלבר, ה' חמש עליון מלגאו, י' תפוח, ו' מל"א שרביט.

בזמנא דהאי שושנה איהי בגלותא איהי אטומא, בזמנא דיהא פורקנא בעלמא אתפתחת בחמש אור, הדא הוא דכתיב (בראשית א ג) ויאמר אלהים יהי אור, ובההוא זמנא דאתפתחת אתלבשת בכמה לבושים דנהורין דאורייתא, ואתקשטת בכמה

קשויטין דפקודין דעשה,

קשויטים של מצוות עשה, ובזמן שנפתחת ומתקשטת בקשויטה, בארבעה בגדי לכן שהם יהו"ה, ובארבעה בגדי זהב שהם אדנ"י, בארבעת בתי תפלין של יד ובארבעת בתי תפלין של ראש שהם כנגדם. ארבעה לבושי כהן הדיוט, הם כנגד ארבע כנפות כסותף אשר תכסה בה.

ובשמותהקנת בלבושים הללו, מיד נפתח ההיכל אליה. זהו שכתוב אדנ"י שפתי תפתח, ולקול נעיונות הרמונים והפעמונים של לבושה, נאמר בחיות ואשמע את קול כנפיהם, וכשישראל אומרים קריאת שמע, מה כתוב בה? וישמע את הקול מדבר אליו, הקול נשמע אליה מבין שני הכרובים, שהם דו פרצופים, וכשמתיחד הדבור עם הקול, נעשים קול דממה דקה, וזו תפלה בחשאי, ובאותו זמן, מי שרוצה לבקש בקשתו יבקש, שבאותו זמן יהיה עת רצון, שהרי שני השמות כאחד - יאהדונה"י, אז תקרא ויהו"ה יענה, מיד א"ז יאהדונה"י, שני שמות ושמונה אותיות שבהם, הרי עשר, (וזה סוד ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת וכו', וזה החבור של חתן וכלה, כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה וכו', וזה סוד ואמר כל העם אמין).

ועד שייצאו בני ישראל מן הגלות, לא יהיו בזווה אחד, ובזמן שייצאו ישראל מן הגלות, יתחברו כאחד. באותו זמן א"ז ישיר משה, ומיד ויאמר אלהי"ם יהי אור, שהוא יציאת הגלות. באותו זמן שהגבירה רוצה להפגס להיכלה, קול עולה ברומי הרקיעים ויאמר כף: המחנות הרבים של הישיבה העליונה

ובזמנא דאתפתחת ואתקשטת בקשויטה, בארבעה בגדי לכן דאינון יהו"ה, ובארבעה בגדי זהב דאינון אדנ"י, בארבע בתי תפלין דיד, ובארבע בתי תפלין דרישא, דאינון לקבליהו, ארבע לבושי כהן דכהן הדיוט אינון לקבל ארבע כנפות כסותף אשר תכסה בה (דברים כב יב).

וכד אתתקנת באלין לבושי, מיד אתפתח היכלא לגבה, ודא הוא דכתיב (תהלים נא יז) אדנ"י שפתי תפתח, ולקול נעיונות הרמונים וזוגין דלבושא דילה, אתמר בחיוון (יחזקאל א כד) ואשמע את קול כנפיהם, וכד אמרין ישראל קריאת שמע, מה פתיב בה (במדבר ז פט) וישמע את הקול מדבר אליו, קלא אשתמע לגבה מבין תרין פרוביאי דאינון דו פרצופין, וכד מתיחדא דבור בקלא אתעבידו קול דממה דקה, ודא צלותא בחשאי, ובההוא זמנא מאן דבעי למשאל שאלתוי ישאל, דבההיא זמנא יהא עת רצון, דהא תרין שמקן פחדא יאהדונה"י, אז תקרא ויהו"ה יענה (ישעיה נח ט). מיד א"ז יאהדונה"י, תרין שמקן ותמנא אתון דבהון הא עשר, (ודא רוא ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת וכו' (דברים כז כו), דא חבורא דחמן (דף עט ע"א) וכלה כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה וכו' (צפניה ג ט), ודא רוא ואמר כל העם אמין) (דברים כז כו).

ועד דיפקון ישראל מן גלותא לא יהון בזווגא חדא, ובזמנא דיפקון ישראל מן גלותא יתחברון פחדא, בההוא זמנא א"ז ישיר משה (שמות טו א), ומיד ויאמר אלהי"ם יהי אור דאיהו מפקנו דגלותא, בההוא זמנא דמטרוניתא בעאת לאעלא בהיכלא דילה, קלא סליק ברומי רקיעין ויימא הכי, משריין סגיאין דמתיבתא עלאה ותתא דנשמתיין קדישין, אתתקנו לקדמות

והתפתחונה של נשמות קדושות,
התפתחוני למיל הגבירה שבאה
להתפתח, לגאל את בניה מן
הגלות. באותו זמן כמה בעלי
שופרות ובעלי קולות ובעלי
ברקים, שנאמר בהם ויהי קולות
וברקים וענן כבד על הדר וקול
שופר חזק מאד וכו', משה ידבר
והאלהים יעננו בקול, באותו
זמן משה ידבר עם השכינה. זהו
שכתוב פה אל פה אדבר בו,
והאלהים, שהיא האם העליונה,
יעננו בקול, שהוא העמוד
האמצעי, והרי פרשוהו בעלי
המשנה בקולו של משה.

ובאותו הזמן, השכינה העליונה
והתפתחונה עולות זו על גב זו,
כמו שנאמר בחר סיני, שנאמר
שם מי זאת עולה מן המדבר, מי
בזאת עולה, מ"י - האם
העליונה, שבה פתח הקדוש
ברוך הוא בחר סיני אנכי.

קם זקן אחד מאחר הצל של רבי
שמעון ואמר: רבי רבי, הרי
ראיתי שנאמר מן השמים
השמיים את קלו ליסרך וכו',
ובמקום אחר שמעתי שדבר עם
ישאל מצד של המלאכים, שפך
פרשוהו, שכל דבור ודבור שיצא
מפיו נעשה מלאך, וזהו וכל העם
ראים את הקולות ואת הלפידים,
ובמקום אחר אמר הכתוב אחת
דבר אלהים שמים זו שמעתי.
מה זה?

אמר רבי שמעון: זקן זקן,
שמעתי שבאדם נתן הקדוש
ברוך הוא שלשה קשרים, נשמה
ורוח ונפש, הנשמה מכסא
הפבור, שם יורדת השכינה
העליונה כלולה משלש ספירות
עליונות, ועליהן נאמר אחת דבר
אלהים שמים זו שמעתי, אחת
ושמים - הרי שלש ספירות
עליונות, שנאמר בהן אחת, אחת

מטרוניתא דקא אתיא לאתפתנא, למפרק
בנהא מן גלותא, בההוא זמנא כמה מארי
שופרות ומארי דקלין ומארי דברקים, דאתמר
בהון (שמות יט טז) ויהי קולות וברקים וענן כבד
על הדר וקול שופר חזק מאד וכו', משה
ידבר והאלהים יעננו בקול, בההוא זמנא
משה ימלל בשכינתא, הדא הוא דכתיב (במדבר
יב ח) פה אל פה אדבר בו, והאלהים דאיהי
אימא עלאה, יעננו בקול דאיהו עמודא
דאמצעיתא, והא אוקמוהו מארי מתניתין
בקולו של משה.

ובההוא זמנא שכינתא עלאה ותפתא סלקין
דא על גב דא, כגוונא דאתמר
בטורא דסיני, דאתמר תמן (שיר ג ו) מי זאת
עולה מן המדבר, מי בזאת עולה, מ"י אימא
עלאה דבה פתח קודשא בריך הוא בטורא
דסיני אנכי.

קם סבא חדא מבתר טולא דרבי שמעון ואמר
רבי רבי, הא חזינא דאתמר (דברים ד לו) מן
השמים השמיים את קולו ליסרך וכו', ובאתר
אחרא שמענא דמליל עם ישראל מסטרא
דמלאכי, דהכי אוקמוהו דכל דבור ודבור
דנפיק מפומי אתעביד מלאך, ודא איהו וכל
העם ראים את הקולות ואת הלפידים (שמות כ
יח), ובאתר אחרא אמר קרא (תהלים סב יב) אחת
דבר אלהים שמים זו שמעתי, מאי האי.

אמר רבי שמעון סבא סבא, שמענא דבר נש
יהיב ביה קודשא בריך הוא תלת
קטירין, נשמתא ורוחא ונפשא, נשמתא
מפורסיא יקרא, תמן נחיתת שכינתא עלאה
כלילא מתלת ספירן עלאין, ועליהו אתמר
אחת דבר אלהים שמים זו שמעתי, אחת
ושמים הא תלת ספירן עלאין, דאתמר בהון

ואחת, שלשה אֲחֵדִים, וְהוּא אַחַת
דְּבַר אֱלֹהִיִּם שְׁתֵּים זֹו שְׁמַעְתִּי,
ז"ו - בָּה עוֹשֶׂה אוֹתָם אַחֲדִי.

ואַחֲרֵי כֵן דְּבַר עֲמוּ מִהֲרוֹחַ, שֶׁהוּא
מִטְטְרוֹן, כּוֹלֵל כָּל צָבָא הַשָּׁמַיִם
שֶׁלֹּמֶטָה, מְשׁוּם שֶׁהַתְּלַבֵּשׁ בּוֹ
וְרוֹכֵב עָלָיו הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי
הַכּוֹלֵל שֵׁשׁ סְפִירוֹת, וְלִכְּנָן בְּכָל
דְּבוּר וְדְבוּר שִׁצָּא מִמֶּנּוּ, הִיָּה
יוֹצֵא מִמֶּנּוּ מִלֶּאֱדָה, וְהוּא וְכָל הָעָם
רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת. אַחֲרֵי כֵן יִרְדֶּה
הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה עֲשִׁירִית
בְּאוֹפֶן, שֶׁהוּא נֶפֶשׁ הָאָדָם מִשָּׁם,
וְנֶאֱמַר בּוֹ וְעַל הָאָרֶץ הִרְאָה אֶת
אֲשׁוֹ הַגְּדוּלָּה, מְשׁוּם שֶׁעָלָיו
נֶאֱמַר וְהָיָה אוֹפֶן אֶחָד בְּאָרֶץ, כְּדִי
שִׁישְׁמַע קוֹלוֹ וְדְבוּרוֹ מִן הַכֶּסֶּף
וְהַמִּלֻּאכִים וְשָׁמַיִם וָאָרֶץ, שִׁיכִירוּ
בּוֹ בְּכָל מַעֲלָה וּמַטָּה כִּנְשָׁמָה
שֶׁשְׁלֹטוֹנָה בְּכָל הַגּוֹף וְאֶפְלוֹ
בְּאִיבֵר קֶטֶן, וְאֵין אִיבֵר פְּנוּי
מִמֶּנָּה.

תקון תשעה ושלשים

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם אֲשֶׁר, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ וְכו', אֶהְיֶה אֲשֶׁר
אֶהְיֶה, אֲשֶׁר בְּאֲשֶׁרִי כִי אֲשֶׁרוֹנִי
בְּנוֹת, וְזוֹ הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוּנוּ, עַל כָּל
מִצְוָה וּמִצְוָה, שֶׁהֵן פֶּטֶר כָּל רַחֵם,
שֶׁהֵם מֵאֲתִים אֲרֻבָּעִים וּשְׁמוֹנָה,
שֶׁכֵּלֶן קְשׁוּרוֹת בְּצַדִּיק שֶׁהוּא כָּל,
שֶׁהוּא אוֹת בְּרִית, שֶׁנִּפְתַּח (פֶּטֶר כָּל)
רַחֵם, שֶׁהֵן מֵאֲתִים אֲרֻבָּעִים
וּשְׁמוֹנָה מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְעָלָיו
נֶאֱמַר אֲשֶׁר קִדַּשׁ יָדֶיךָ מִבֶּטֶן, וְזוֹ
הָאֵם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ מִבֶּטֶן מִי יֵצֵא
הַקֶּרֶחַ, (וְהוּא הַקֶּרֶחַ הַנּוֹרָא). אֲשֶׁר -
שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה. קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו - בְּצַדִּיק, שֶׁהוּא קִדַּשׁ
יָדֶיךָ מִבֶּטֶן. וְצִוּנוּ - עָלֶיהֶם,
מְשׁוּם שֶׁהוּא מִצְוָה וְעוֹשֶׂה. וְעוֹד
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ - זֶה הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ קִדַּשׁ יִשְׂרָאֵל לִיהוָה,

אַחַת, אַחַת וְאַחַת, תֵּלֶת אַחֲדִין, וְדָא אִיהוּ אַחַת
דְּבַר אֱלֹהִיִּם שְׁתֵּים זֹו שְׁמַעְתִּי, ז"ו בִּיה עֶבֶיד
לִוֵן אַחֲדִי.

וְלִבְתָּר מְלִיל עֲמִיָּה מְרוּחָא דְאִיהוּ מִטְטְרוֹן,
כְּלִיל כָּל צָבָא הַשָּׁמַיִם דִּלְתַּתָּא, בְּגִין
דְּאֶתְלַבֵּשׁ בִּיה וְרֻכִּיב בִּיה עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא
כְּלִיל שִׁית סְפִירָן, וּבְגִין דָּא בְּכָל דְּבוּר וְדְבוּר
דְּנִפֵּק מִנִּיה הָיָה נִפִּיק מִנִּיה מִלֶּאֱדָה, וְדָא אִיהוּ
וְכָל הָעָם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת. לְבַתָּר נַחֲת
שְׂכִינְתָּא תַּתָּא עֲשִׁירִית בְּאוֹפֶן, דְּאִיהוּ נֶפֶשׁ
דְּבַר נֶשׁ מִתְּמָן, וְאֶתְמַר בִּיה (דְּבוּרִים ד' לו') וְעַל הָאָרֶץ
הִרְאָה אֶת אֲשׁוֹ הַגְּדוּלָּה בְּגִין דְּעָלִיהָ
אֶתְמַר (יחזקאל א טו) וְהָיָה אוֹפֶן אֶחָד בְּאָרֶץ, בְּגִין
דִּישְׁתַּמַּע קִלְיָה וְדְבוּרִיהָ מִן כְּרִסְיָא וּמִלֶּאֱכִיָּא
וּשְׁמִיָּא וָאֶרְעָא, דִּישְׁתַּמּוּדְעוֹן לִיָּה בְּכָלָא עִילָא
וְתַתָּא, כְּנִשְׁמַתָּא דְשְׁלֹטְנוּתָהּ בְּכָל גּוֹפָא אֶפְלוֹ
בְּאִבֵּר זַעִירָא וְלִית אִבֵּר פְּנוּי מִנִּיהָ.

תקונא תשע ותלתין

בְּרֵאשִׁית תִּמָּן אֲשֶׁר דְּאֶתְמַר בִּיה (שְׁמוֹת כ)
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ וְכו', אֶהְיֶה אֲשֶׁר
אֶהְיֶה, אֲשֶׁר בְּאֲשֶׁרִי כִי אֲשֶׁרוֹנִי בְּנוֹת (בראשית ל)
(יג), וְדָא אִימָא עֲלָאָה, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוּנוּ, עַל כָּל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא, דְּאִינוּן פֶּטֶר כָּל
רַחֵם דְּאִינוּן רַמ"ח, דְּכֻלְהוּ קְטִירִין בְּצַדִּיק
דְּאִיהוּ כָּל דְּאִיהוּ אוֹת בְּרִית, דְּאֶפְתַּח (פֶּטֶר
כָּל) רַחֵם דְּאִינוּן רַמ"ח פְּקוּדִין דְּעֲשֵׂה, וְעָלִיהָ
אֶתְמַר אֲשֶׁר קִדַּשׁ יָדֶיךָ מִבֶּטֶן, וְדָא אִימָא
דְּאֶתְמַר בָּהּ (איוב לח כט) מִבֶּטֶן מִי יֵצֵא הַקֶּרֶחַ,
(וְדָא אִיהוּ הַקֶּרֶחַ הַנּוֹרָא) (יחזקאל א כב), אֲשֶׁר דְּאִיהוּ
אִימָא עֲלָאָה, (דף עט ע"ב) קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
בְּצַדִּיק, דְּאִיהוּ קִדַּשׁ יָדֶיךָ מִבֶּטֶן. וְצִוּנוּ עָלֶיהוּ,
בְּגִין דְּאִיהוּ מִצְוָה וְעוֹשֶׂה, וְעוֹד אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא, דְּאֶתְמַר בִּיה (ירמיה ב

וְצִנּוּנוּ - שְׂכָף הוּא מְצוּהָ וְעוֹשָׁה.
וְעוֹד קִדְשָׁנוּ - מִצַּד הַשְּׂמָאל,
שְׁנֵאמַר בּוּ וְקִדְשָׁת אֶת הַלְוִיִּם,
וְאִין קִדְשָׁה פְחוּת מְעַשְׂרָה, וְאֵלּוּ
עֲשֵׂרָה מֵאֲמֵרוֹת, (שְׁהִיא קִדְשׁ לִי כָל
בְּכוֹר, שְׁהוּא כְּתֵר עֲלִיוֹן וְחֻקְמָה שְׁהִיא יִשְׂרָאֵל
עֲלָה בְּמִחְשָׁבָה), שְׁנֵאמַר בְּהֵם וַיֹּאמֶר
אֱלֹהֵי־ם יְהִי אֹר.

וְצִנּוּנוּ עַל, מִצַּד הַיָּמִין שְׁנֵאמַר בּוּ
הוּקַם עַל, שְׁשֵׁם כָּל הַבְּרֻכּוֹת
לְיָמִין, שְׁהֵם מֵאָה בְּרֻכּוֹת
כְּחֻשְׁבוֹן ע"ל, שְׁאוֹת י' עִם ק'
עוֹלָה לְמֵאָה, שְׁהִיא הַקֶּרֶן שֶׁל
הַכֹּל, מִצַּד הָאֵב - רֵאשׁ, מִצַּד הָאֵם
- אֲשֶׁר, מִצַּד הָאֵב - מְצוּהָ, מִצַּד
הָאֵם - עוֹשָׁה, וּמְצוּהָ זֶה עֵץ פְּרִי,
וְעוֹשָׁה זֶה עוֹשָׁה פְּרִי, וְשִׁמְעֵנוּ
שְׁהֵם גּוֹף וּבְרִית שְׁמִיחֵיבִים
אֶחָד, עֲלֵיהֶם נֹאמַר שְׁתִּי כְּתַפַּת
חִבְרַת. כְּמוֹ שֶׁהֵן חוֹבְרוֹת, כֹּף
הַשְּׂכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה וְהַתַּחְתּוֹנָה
חוֹבְרוֹת אִשָּׁה אֶל אַחֻתָּה.

עוֹד אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֵינוּ וְצִנּוּנוּ,
וְלֹא אָמַר קִדְשָׁתֵנוּ וְצוּיָתֵנוּ, אֲשֶׁר
הוּא אֲשֶׁר אֱהִיָּה וְדָאִי, וְזֶה כְּתֵר
עֲלִיוֹן, מִצַּד הַנִּקְבָּה נִקְרָא אֲשֶׁר,
וּמִצַּד הַזָּכָר נִקְרָא רֵאשׁ, הֵרֵאשׁ
שֶׁל כָּל הֵרֵאשִׁים. קִדְשָׁנוּ זֶה אֲבָא
(סְבָא), שְׁנֵאמַר בּוּ וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי־ם
יְהִי אֹר. וְצִנּוּנוּ - זֶה הָאֵם, שְׁנֵאמַר
בְּה וַיְהִי אֹר, וְאִין הַיָּמִין אֶלָּא
עַל יְדֵי עֲשִׂיָּה, וְשִׁנְיָהֶם לְיָמִין
וְלִשְׂמָאל.

וְכִי מְצוּהָ וְעוֹשָׁה עַל הַמְצוּהָ
שְׁהִיא שְׂכִינָה? זֶה הָעֲמוּד
הָאֲמִצְעִי, וְכֹף צִדִּיק בְּצִלְמוֹ
וּכְדָמוֹתוֹ, וְעַל שְׁמוֹ נִקְרָא יִשְׂרָאֵל
בְּנֵי בְכָרֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל שֵׁם הַצִּדִּיק
נִקְרָא צִדִּיקִים, וְזֶה שְׂכִתּוּב וְעִמָּךְ
כָּלֶם צִדִּיקִים לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ.

(ישעיה ס כא) וְעִמָּךְ כָּלֶם צִדִּיקִים

א) קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לִיהו"ה, וְצִנּוּנוּ דְאִיהוּ הַכִּי
מְצוּהָ וְעוֹשָׁה, וְעוֹד קִדְשָׁנוּ מִסְטָרָא דְשְׂמָאלָא,
דְּאִתְמַר בֵּיה וְקִדְשָׁת אֶת הַלְוִיִּם, וְלִית קִדְוִשָׁה
פְּחוּת מְעַשְׂרָה, וְאֵלּוּן עֲשֵׂרָה מֵאֲמֵרוֹת, (דְּאִיהִי
קִדְשׁ לִי כָל בְּכוֹר (שְׁמוֹת יג ב) דְּאִיהוּ כְּתֵר עֲלָה וְחֻקְמָה דְּאִיהִי
יִשְׂרָאֵל עֲלָה בְּמִחְשָׁבָה) דְּאִתְמַר בְּהוֹן (בְּרֵאשִׁית א
א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי־ם יְהִי אֹר.

וְצִנּוּנוּ עַל, מִסְטָרָא דִּימִינָא דְאִתְמַר בֵּיה (שְׁמוּאֵל
ב כג א) הוּקַם עַל, דְּתַמָּן כָּל בְּרַכָּאן
לְיָמִינָא, דְּאִינוּן מֵאָה בְּרַכָּאן כְּחֻשְׁבוֹן ע"ל,
דְּאִת י' בְּק' אֶסְתְּלִיק לְמֵאָה, דְּאִיהִי קְרַבְנָא
דְּכָלָא, מִסְטָרָא דְאֲבָא רֵאשׁ, מִסְטָרָא דְאִימָא
אֲשֶׁר, מִסְטָרָא דְאֲבָא מְצוּהָ, וּמִסְטָרָא דְאִימָא
עוֹשָׁה, וּמְצוּהָ דָא עֵץ פְּרִי, וְעוֹשָׁה דָא עוֹשָׁה
פְּרִי, וְשִׁמְעֵנוּ דְּאִינוּן גּוֹף וּבְרִית דְּחֻשְׁבִּינָן חַד,
עֲלִיָּהוּ אִתְמַר (שְׁמוֹת כח ז) שְׁתִּי כְּתַפַּת חִבְרַת,
כְּמָה דְּאִינוּן חוֹבְרוֹת, הַכִּי שְׂכִינְתָא עֲלָהָה
וְתַתָּאָה חוֹבְרוֹת אִשָּׁה אֶל אַחֻתָּה.

עוֹד אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֵינוּ וְצִנּוּנוּ, וְלֹא אָמַר
קִדְשָׁתֵנוּ וְצוּיָתֵנוּ, אֲשֶׁר אִיהוּ אֲשֶׁר
אֱהִיָּה וְדָאִי, וְדָא כְּתֵר עֲלָהָה, מִסְטָרָא
דְּנוֹקְבָא אִתְקָרִי אֲשֶׁר, וּמִסְטָרָא דְדְּכּוּרָא אִתְקָרִי
רֵאשׁ, רֵישָׁא דְכָל רֵישִׁין, קִדְשָׁנוּ דָא אֲבָא
(סְבָא), דְּאִתְמַר בֵּיה וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי־ם יְהִי אֹר,
וְצִנּוּנוּ דָא אִימָא, דְּאִתְמַר בְּה וַיְהִי אֹר, וְלִית
הוּוּיָהּ אֶלָּא עַל יְדֵי עֲשִׂיָּה, וְתַרְוִיָּהוּ לְיָמִינָא
וּשְׂמָאלָא.

וּמֵאֵן מְצוּהָ וְעוֹשָׁה עַל הַמְצוּהָ דְאִיהִי
שְׂכִינְתָא, דָּא עֲמוּדָא דְאֲמִצְעִיתָא, וְהַכִּי
צִדִּיק בְּצִלְמִיהּ וּכְדָמוֹתֶיהּ, וְעַל שְׁמִיהּ
אִתְקָרִיא יִשְׂרָאֵל בְּנֵי בְכּוּרֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל שֵׁם
צִדִּיק אִתְקָרוּן צִדִּיקִים, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב
לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ.

וְעוֹד אֲנֹכִי יְהוּ"ה אֱלֹהֵיךָ אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר: אָבָא, וְכִי מִי שֶׁהוּא תַחַת
שְׁעָבוֹד אֲדוֹנוֹ, וְרַבּוֹנוֹ הַבְּטִיחַ לוֹ
לְהוֹצִיאָו לַחֲרוּת וְהוֹצִיא אוֹתוֹ,
יֵשׁ לוֹ לְשַׁבַּח אֶת עֲצָמוֹ שֶׁהוֹצִיאָו
מִתּוֹךְ הַשְׁעָבוֹד? וְהָרִי הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא אָמַר לְאַבְרָהָם כִּי גֵר
יִהְיֶה זֶרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם, וְהָרִי
הוּא הַבְּטִיחַ לְהוֹצִיא אֶת בְּנָיו מִן
הַגָּלוּת, זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְאַחֲרֵי כֵן
יֵצְאוּ בְּרֹכֶשׁ גָּדוֹל, וְהוּא מְשַׁבַּח
אֶת עֲצָמוֹ כְּמָה פְעָמִים אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם?

אָמַר לוֹ: בְּנִי, יִפָּה אֲמַרְתָּ, אֲכַל
זֶה לֹא לְשַׁבַּח אֶת עֲצָמוֹ, אֲלֵא כָּל
סִפְרָה וּסְפִירָה נִקְרָאת רֹאשׁ
לְחֻבְרָתָהּ, וְכָדִי לְהוֹדִיעַ לָהֶם
מַאֲיָה מְקוֹם הוֹצִיא אוֹתָם מִתּוֹךְ
הַשְׁעָבוֹד, פֶּתַח בְּאֲנֹכִי, וְהִזְכִּיר
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
וְגוֹמֵר חֲמִשִּׁים פְּעָמִים, כִּנְגֵד
חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בִינָה.

וְעוֹד אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ, אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר: אָבָא, הָרִי אִם הָעֲמוּד
הָאֲמֻצָּעִי הוּא מְצוּה וְעוֹשָׂה, הִיָּה
לוֹ לומר בְּשִׁבְלֵוֹ אֲשֶׁר קִדְּשָׁנִי
וְצוֹנִי, מַה זֶה אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ וְצוֹנֵנוּ?
אָמַר לוֹ: וְדָאִי, יִפָּה אֲמַרְתָּ, בּוֹדָאִי
עַל הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי וְצָדִיק נֶאֱמַר
עַל שְׁנֵיהֶם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצוֹנֵנוּ, אֲשֶׁר וְדָאִי, שֶׁהִיא אֲשֶׁר
אֱהִי"ה, הָאֵם הַעֲלִינָה, צוּה
אוֹתָם עַל הַשְׁכִּינָה שֶׁהִיא מְצוּה,
לְכָל אֶחָד מֵהֶם, וְהֵם לְמַעְלָה
שָׁנִים כְּעֹנְפֵי הָאֵילָן שֶׁנִּפְרְשׁוּ
לְזִמִּין וּלְשִׁמְאֵל, וּלְמַטָּה הֵם נִעְשׂוּ
כֶּה אֲגֻדָּה אַחַת, וּמִשׁוֹם זֶה הֵם
לְמַעְלָה שָׁנִים וּלְמַטָּה אֶחָד, שְׂאִין
הַיְחוד בְּכָל עֹנְפֵי הָאֵילָן אֲלֵא כֶּה,
שֶׁהִיא אוֹגְדָת שֶׁל כָּלָם, הִיא אֲגֻדָּה
שֶׁל כָּל אֵיכָר וְאֵיכָר, וְכֶה כָּלָם
נִעְשִׂים אֶחָד.

וְעוֹד אֲנֹכִי יְהוּ"ה אֱלֹהֵיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם (שְׁמוֹת כ ב), אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר
אָבָא וְכִי מֵאֵן דָּאִיהוּ תַחֲת שְׁעָבוֹדָא דְרַבּוּנִיָּה,
וְרַבּוּנִיָּה אֲבִטַּח לִיה לְאַפְקָא לִיה לְחִירוֹ וְאַפִּיק
לִיה, אִית לִיה לְשַׁבַּח גְּרָמִיָּה דְאַפִּיק לִיה מִגּוֹ
שְׁעָבוֹדָא, וְהָא קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר
לְאַבְרָהָם (בְּרֵאשִׁית טו יג) כִּי גֵר יִהְיֶה זֶרַעְךָ בְּאֶרֶץ
לֹא לָהֶם, וְהָא אִיהוּ אֲבִטַּח לְאַפְקָא לְבָנוֹי
מִגָּלוּתָא, הָדָא הוּא דְכֶתִיב (שִׁם יד) וְאַחֲרֵי כֵן
יֵצְאוּ בְּרֹכֶשׁ גָּדוֹל, וְאִיהוּ מְשַׁבַּח גְּרָמִיָּה כְּמָה
זְמַנִּין אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.

אָמַר לִיה בְּרִי שְׁפִיר קְאָמְרְתָּ אֲבָל לֹא אִיהוּ
דָּא לְשַׁבַּח גְּרָמִיָּה, אֲלֵא כָּל סִפְרָה
וּסְפִירָה אֶתְקִרִיאת רֹאשׁ לְחֻבְרָתָהּ, וּבְגִין
לְאַשְׁתְּמוּדְעָא לִזְוֹן מֵאֵן אֶתְר אִפִּיק לִזְוֹן מִגּוֹ
שְׁעָבוֹדָא, פֶּתַח בְּאֲנֹכִי, וְאַדְכִּיר בִּיה אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְגוֹמֵר, חֲמִשִּׁין זְמַנִּין
לְקַבֵּל חֲמִשִּׁין תְּרַעִין דְּבִינָה.

וְעוֹד אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָבָא, הָא
אִם עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא אִיהוּ מְצוּה
וְעוֹשָׂה, הִוָּה לִיה לְמִימַר בְּגִינִיָּה אֲשֶׁר קִדְּשָׁנִי
וְצוֹנִי, מֵאִי אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ וְצוֹנֵנוּ, אָמַר לִיה וְדָאִי
שְׁפִיר קְאָמְרְתָּ, בּוֹדָאִי עַל עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא
וְצָדִיק אֶתְמַר עַל תְּרוּיָהּ אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצוֹנֵנוּ, אֲשֶׁר וְדָאִי דָאִיהִי אֲשֶׁר אֱהִי"ה
אִימָא עֲלָאָה, מִנִּי לִזְוֹן עַל שְׁכִינְתָּא דָאִיהִי
מְצוּה, לְכָל חַד מְנִיָּהּ, וְאִינוֹן לְעִילָא תְרִין
כְּעֹנְפִין דְאֵילָנָא דְאַתְפָּרְשׁוּ לְיִמִּינָא וּלְשִׁמְאֵלָא,
וּלְתַתָּא אֶתְעַבִּידוּ בִּיה אֲגוּדָה חֲדָא, וּבְגִין דָּא
אִינוֹן לְעִילָא תְרִין, וּלְתַתָּא חֲדָא, דִּיחֻדָּא לָא
אִית בְּכָל עֹנְפִין דְאֵילָנָא אֲלֵא כֶּה, דָּאִיהִי אֲגֻדָּה
דְּכֻלָּהּ, אִיהִי אֲגוּדָה דְכָל אֵכָר וְאֵכָר, וְכֶה
אֶתְעַבִּידוּ כְּלָהּ חֲדָא.

וְעוֹד, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר, זֶה
נְבוּאָה בְּמִרְאָה, שְׁנֵאמַר בְּה
בְּמִרְאָה אֵלָיו אֶתְדַע, וְהִיא חֲזוֹן
הַנְּבִיאִים, הִיא חֲזוֹן וְהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא חוֹזֶה, שֶׁהוּא יְהו"ה
אֲדנִי, שֶׁכֶּף עוֹלָה חֲזוֹן חֶסֶד ו'
שְׁשִׁים וְחֲמֵשׁ כְּחֻשְׁבוֹן אֲדנִי,
בְּנְבוּאָה ס"ו, ס"ה כְּחֻשְׁבוֹן
אֲדנִי, וְתִבְהָ הָרִי ס"ו, וּבִמָּה הִיא
חֲזוֹן? בָּאוֹת ו', בּוֹ נַעֲשִׂית
אֶסְפְּקֶלְרִיָּה הַמְּאִירָה הָאֲדוֹן שְׁלָה.

תקון ארבעים

בְּרֵאשִׁית, שְׁמַעִי בַת וִרְאִי וְהָטִי
אֲזִנְךָ וְגוֹמֵר, בְּרֵאשִׁית שֵׁם
שְׁמַעִי, שֵׁם ב"ת, שֵׁם רֵא"י,
שְׁמַעִי ש' מִן בְּרֵאשִׁית, ב"ת שֵׁם
נוֹדֵעַ בְּרֵאשׁ וְסוֹף הַתְּבָה, רֵא"י
שֵׁם נוֹדֵעַ בְּאֲמֻצָּע, כְּמוֹ זֶה
בְּרֵאשִׁית, וְכִשְׁתִּהִי עֲמוֹ בַּחֲבוּר
כְּמוֹ זֶה: יֵאֱהוּדָנָה, הוּא אוֹמֵר
לֵה וְשִׁכְחִי עִמָּךְ וּבֵית אָבִיךָ, שְׁעַל
כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ
וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהִיוּ לְבָשָׂר אֶחָד,
כִּי הוּא אֲדוֹנֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִי לוֹ, אֲדוֹן
כָּל הָאָרֶץ וְדָאִי.

וּמִשּׁוּם זֶה מִצַּד שֶׁל יְהו"ה נִקְרָאת
הָאֶסְפְּקֶלְרִיָּה הַמְּאִירָה,
וְכִשְׁאֲדנִי הִיא, בְּלִי בַעֲלָה,
נִקְרָאת אֶסְפְּקֶלְרִיָּה שְׁאִינָה
מְאִירָה, וְהַנְּבִיאִים מִצַּד שֶׁל
יְהו"ה הֵם אֶסְפְּקֶלְרִיָּה שְׁמֵאִירָה,
וְנְבִיאִים מִצַּד שֶׁל אֲדנִי הֵם מִן
הָאֶסְפְּקֶלְרִיָּה שְׁאִינָה מְאִירָה,
שְׁאֵלוֹ מִתְנַבְּאִים רַחֲמִים, וְאֵלוֹ
מִתְנַבְּאִים דִּין, שֶׁהַנְּבוּאָה שְׁקוּלָה
לְתוֹרָה שֶׁבְּכֹתֵב וְלְתוֹרָה שֶׁבַּעַל
פֶּה.

וּבְאוֹתוֹ זְמַן שֶׁנִּפְתָּחִים הֵיכְלוֹת
הַנְּבוּאָה, כְּמָה בְּעָלִי עֲתִידוֹת
יִתְעוֹרְרוּ בְּעוֹלָם, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב
וּנְבֹאוֹ בְּנִיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם וְכו',

וְעוֹד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר דָּא נְבוּאָה
בְּמִרְאָה, דְּאֶתְמַר בְּה (בַּמִּדְבָּר יב ו') בְּמִרְאָה
אֵלָיו אֶתְדַע, וְאִיְהִי חֲזוֹן דְּנְבִיאִיא, אִיְהִי חֲזוֹן
וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חוֹזֶה, דְּאִיְהוּ יְהו"ה
אֲדנִי, דְּהָכִי סְלִיק חֲזוֹן חֶסֶד ו' חֲמֵשׁ וְשִׁתִּין
כְּחֻשְׁבוֹן אֲדנִי, בְּנְבוּאָה ס"ו, ס"ה כְּחֻשְׁבוֹן
אֲדנִי, וְתִבְהָ הָא ס"ו, (דף פ ע"א) וּבִמָּאִי הִיא
חֲזוֹן בָּאת ו', בִּיה אֶתְעַבִּידַת אֶסְפְּקֶלְרִיָּה
דְּנִהָרָא אֲדוֹן דִּילָה.

תקונא ארבעין

בְּרֵאשִׁית, שְׁמַעִי בַת וִרְאִי וְהָטִי אֲזִנְךָ וְגוֹמֵר
(תְּהִלִּים מ"א), בְּרֵאשִׁית תִּמְן שְׁמַעִי,
תִּמְן ב"ת, תִּמְן רֵא"י, שְׁמַעִי ש' מִן בְּרֵאשִׁית,
ב"ת תִּמְן אֶשְׁתַּמּוּדֵּעַ בְּרִישָׁא וְסוֹפָא דְּתִבְהָ,
רֵא"י תִּמְן אֶשְׁתַּמּוּדֵּעַ בְּאֲמֻצָּעִיתָא, כְּגוֹנוֹנָא דָּא
בְּרֵאשִׁית, וְכֵד תִּהְיֶה בַּחֲבוּרָא עֲמִיהָ כְּגוֹנוֹנָא
דָּא יֵאֱהוּדָנָה, אִיְהוּ אָמַר לְגַבְהָ וְשִׁכְחִי עִמָּךְ
וּבֵית אָבִיךָ (שם), דַּעַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו
וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהִיוּ לְבָשָׂר אֶחָד (בְּרֵאשִׁית
ב כד), כִּי הוּא אֲדוֹנֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִי לוֹ (תְּהִלִּים מ"א
י), אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ וְדָאִי.

וּבְגִין דָּא מְסֻטָּרָא דִּיהו"ה אֶתְקִרִיאת
אֶסְפְּקֶלְרִיָּה דְּנִהָרָא, וְכֵד אִיְהִי אֲדנִי
בְּלֹא בַעֲלָה אֶתְקִרִיאת אֶסְפְּקֶלְרִיָּה דְּלֹא נִהָרָא,
וְנְבִיאִיא מְסֻטָּרָא דִּיהו"ה אֵינוֹן מְאֶסְפְּקֶלְרִיָּה
דְּנִהָרָא, וְנְבִיאִיא מְסֻטָּרָא דְּאֲדנִי אֵינוֹן
מְאֶסְפְּקֶלְרִיָּה דְּלֹא נִהָרָא, דְּאֵלִין מִתְנַבְּאִין
רַחֲמִי, וְאֵלִין מִתְנַבְּאִין דִּינָא, דְּנְבוּאָה אִיְהִי
שְׁקִילָא לְאוּרִייתָא דְּבְכְתָב וְלְאוּרִייתָא דְּבַעַל
פֶּה.

וּבְהִהוּא זְמַנָּא דְּמִתְפַּתְחִין הֵיכְלִין דְּנְבוּאָה,
כְּמָה מְאִירִי דְּעִתִּידוֹת יִתְעוֹרוֹן

בְּעֻלְמָא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (יִזְרָאֵל ג א') וּנְבֹאוֹ בְּנִיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם וְכו', וְכְמָה

מֵאֲרִי דְאוֹתוֹת, וּמֵאֲרִי דְעִתִּידוֹת, מִמָּה דְהוּ
וְעִתִּידִין לְמַהוּ, מִמָּה דְהוּ מִסְטָרָא דְמַחְשָׁבָה
דְּאַתְמָר בֵּה יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה, וּמָה
דְּעִתִּיד לְמַהוּ מִסְטָרָא דְאִמָּא עֲלָאָה, וְרָזָא
דְּמִלָּה (קִהְלֵת ג טו) מָה שְׁהִיָּה כְּבָר הוּא, וְאַשֶּׁר
לְהִיּוֹת כְּבָר הִיָּה.

וְכִמְהָ מֵאֲרִי דְעִינִין דְּאִינוֹן חוּזִים וּנְבִיאִיא
יִתְעֲרוּן בְּעֲלָמָא דְאִינוֹן עֵינֵי יְהוָה,
וְכִמְהָ מֵאֲרִי דְאוֹדֵנִין דְּתַמָּן שְׁמִיעָה דְּאַתְמָר
בְּהוּן (יִחְזָקָא א כד) וְאַשְׁמַע אֶת קוֹל כְּנַפְיָהֶם,
וּמֵאֲרִי דְאַנְפִּין דְּאַתְמָר בְּהוּן (שם ו) וְאַרְבַּעַה
פָּנִים וְגוֹמֵר, וּמֵאֲרִי דְקָלִין, וּמֵאֲרִי דְדְבוּרִין,
וּמֵאֲרִי דְרוּחָא דְקוּדְשָׁא, וּמֵאֲרִי דִידִין דְּאַתְמָר
בְּהוּן (שם ח) וִידֵי אָדָם וְגוֹמֵר, וּמֵאֲרִי דְקוּמָה,
וּמֵאֲרִי דְאוֹת, וּמֵאֲרִי דְרִגְלִין דְּאַתְמָר בְּהוּן (שם י)
וְהַחֲיוֹת רְצוּא וְשׁוּב, בְּהֵוָה זְמָנָא וַיִּכְבְּדֵל
אֱלֹהִיִּים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ (בְּרַאשִׁית א ד), אֱלִין
אִינוֹן נְבִיאִי דְשִׁקְרָא, דְּאַתְמָר בְּהוּן (שְׁמוֹת ז
יא) וַיַּעֲשׂוּ גַם הֵם חֲרָטוּמֵי מִצְרַיִם וְגוֹמֵר,
דְּאַפְרִישׁ לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא מְנַבִּיאִי קְשׁוּט.
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִיִּים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹף הַמַּיִם וַיְהִי
מִבְדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם (בְּרַאשִׁית א ז), הָכָא
רָזָא לְאַתְעֲסָקָא בְּאוֹרִיָּתָא דְבַעַל פָּה,
וְלֹא־פִרְשָׁא בֵּין אֶסּוּר וְהֵתֵר, דְּאִינוֹן מֵיִין מְתִיקָן,
וּמֵיִין מְרִירָן מִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא, וְלֹא יִכְלוּ
לְשִׁתּוֹת מַיִם מִמָּרָה כִּי מָרִים הֵם (שְׁמוֹת טו
כג), וּמִסְטָרָא דִימִינָא וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם (שם
כד), וַאֲינוֹן פְּגוּוֹנָא דְדָם טְהוֹר וְדָם נִדָּה דְצָרִיף
לֹא־פִרְשָׁא בִינֵיהוּ, בְּגִין דְּהֵוָה זִוְהָמָא דְהִטִּיל
נַחֲשׁ בְּחֹה גְרִים לְעֲרָבָא מֵיִין דִּדְכִּי עִם מֵיִין
דְּמִסְאָבוּ, וּבְגִין דָּא תִקְיֵנוּ תִקְנָה דָּא לְחוּבָה
לֹא־פִרְשָׁא בִינֵיהוּ, וְהֵוָה דְּאַפְרִישׁ בִּינֵיהוּ דָּא רְקִיעַ דְּעַל רֹאשֵׁי חִיוּן,
דְּאַתְמָר בִּיה (יִחְזָקָא א כב) וּדְמוֹת עַל רֹאשֵׁי הַחֲזִיה רְקִיעַ דָּא מִטְטְרוּן.

וְכִמְהָ בְּעֲלִי אוֹתוֹת וּבְעֲלִי עִתִּידוֹת
מִמָּה שְׁהִיּוּ וְעִתִּידִים לְהִיּוֹת, מִמָּה
שְׁהִיּוּ מִצַּד הַמַּחְשָׁבָה, שְׁנֹא־מֵר בֵּה
וַיִּשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחְשָׁבָה, וּמָה
שְׁעִתִּיד לְהִיּוֹת מִצַּד הָאֵם
הַעֲלִינָה, וְסוּד הַדְּכָר - מָה שְׁהִיָּה
כְּבָר הוּא, וְאַשֶּׁר לְהִיּוֹת כְּבָר הִיָּה.
וְכִמְהָ בְּעֲלִי עֵינִים, שְׁהֵם חוּזִים
וּנְבִיאִים, יִתְעֲרוּרֵי בְּעוֹלָם, שְׁהֵם
עֵינֵי יְהוָה, וְכִמְהָ בְּעֲלִי אָזְנִים,
שְׁשֵׁם שְׁמִיעָה, שְׁנֹא־מֵר בֵּהֶם
וְאַשְׁמַע אֶת קוֹל כְּנַפְיָהֶם, וּבְעֲלִי
פָּנִים שְׁנֹא־מֵר בֵּהֶם וְאַרְבַּעַה פָּנִים
וְגוֹמֵר, וּבְעֲלִי קוֹלוֹת, וּבְעֲלִי
דְבוּרִים, וּבְעֲלִי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
וּבְעֲלִי יָדִים, שְׁנֹא־מֵר בֵּהֶם וִידֵי
אָדָם וְגוֹמֵר, וּבְעֲלִי קוּמָה, וּבְעֲלִי
אוֹת וּבְעֲלִי רִגְלִים, שְׁנֹא־מֵר בֵּהֶם
וְהַחֲיוֹת רְצוּא וְשׁוּב, בְּאוֹתוֹ זְמָן
וַיִּכְבְּדֵל אֱלֹהִיִּים בֵּין הָאוֹר וּבֵין
הַחֹשֶׁךְ, אֵלוּ הֵם נְבִיאִי הַשִּׁקְרָא,
שְׁנֹא־מֵר בֵּהֶם וַיַּעֲשׂוּ גַם הֵם
חֲרָטוּמֵי מִצְרַיִם וְגוֹמֵר, שְׁהִפְרִידֵם
הַקֹּדֶשׁ בְּרוּף הוּא מְנַבִּיאִי הָאֱמֵת.
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִיִּים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹף
הַמַּיִם יְהִי מִבְדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם,
כָּאֵן הַסּוּד לְהַתְעַסֵּק בְּתוֹרָה
שְׁבַעַל פָּה וְלְהַפְרִיד בֵּין אֶסּוּר
וְהֵתֵר, שְׁהֵם מַיִם מְתוּקִים, וּמַיִם
מָרִים מִצַּד הַשִּׁמְאָל, וְלֹא יִכְלוּ
לְשִׁתּוֹת מַיִם כִּי מָרִים הֵם, וּמִצַּד
הַמֵּיִן וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם, וְהֵם כְּמוֹ
שְׁדָם טְהוֹר וְדָם נִדָּה שְׁצָרִיף
לְהַפְרִיד בִּינֵיהֶם, מִשּׁוּם שְׁאוֹתָהּ
זְהִמָּה שְׁהִטִּיל נַחֲשׁ בְּחֹה, גְרָמָה
לְעֲרָב מִי טְהוֹרָה עִם מִי הַטְמָאָה,
וּמִשּׁוּם זֶה תִקְנֵנוּ תִקְנָה זֹו כְּחוּבָה
לְהַפְרִיד בִּינֵיהֶם, וְאוֹתוֹ שְׁהִפְרִיד
בִּינֵיהֶם, זֶה הַרְקִיעַ שְׁעַל רֹאשֵׁי
הַחֲיוֹת, שְׁנֹא־מֵר בּוֹ וּדְמוֹת עַל
רֹאשֵׁי הַחֲזִיה רְקִיעַ, זֶה מִטְטְרוּן.

וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת הָרְקִיעַ וַיַּבְדֵּל וכו' (בראשית א'^א), הָכָא לִית מִיָּא מַסְטָרָא דְמַסְאָבוּ, אָלָא מִיִּין מַסְטָרָא דְשְׁמַאֲלָא הוּוּ בְּעָאן לְאַתְגַּבְרָא, וּמִיִּין מַסְטָרָא דִימִינָא הוּוּ בְּעָאן לְאַסְתַּלְקָא עַלְיֵיהּ, עַד דְּאֵלִין אֲמַרִין אֲנֵן בְּעִינָן לְמַהּוּי קָדָם מְלָפָא, וְאֵלִין אֲמַרִין אֲנֵן בְּעִינָן לְמַהּוּי קָדָם מְלָפָא, עַד דְּאֵתָא עֲמוּדָא דְאַמְצִיתָא וְאַעִיל שְׁלָם בִּינִיָּהּ, וְקָשִׁיר לֹון וְאַתְעִבִיד שְׁקֵל (ג"א שְׁלָם) בִּינִיָּהּ, וְדָא מַחְלוּקַת לְשָׁם שְׁמַיִם, פְּגוּן לָאָה וְרַחֵל, דְּדָא בְּעָא לְאַתְחַבְרָא בְּבַעֲלָה, וְדָא בְּעָא לְאַתְחַבְרָא בְּבַעֲלָה, וְנָטִיל לֹון יַעֲקֹב וְקָשִׁיר לֹון בִּיה (ד'^ב פ ע"ב) לְתַרְוִיָּהּ, פְּגִין דִּיהוּה קָא מַחְשֶׁבֶת לָאָה בְּלָפָה אִם יַעֲקֹב נָטִיל לְאַחֲתִי נָטִיל לִי עֲשׂו חֲיִיבָא, וְהָכִי קָא חֲשִׁיבֶת רַחֵל פְּגוּוֹנָא דָא, פְּגִין דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לֹון לְיַעֲקֹב תַרְוִיָּהּ, וְשׂוֹיֵב לֹון מֵהוּא חֲיִיבָא, וְאַתְחַבְרוּ בְּצַדִיקָא.

וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת הָרְקִיעַ וַיַּבְדֵּל וכו', כָּאן אִין מִיָּם מִצַּד הַטְּמָאָה, אָלָא שְׁהַמִּים שְׁמַצֵּד הַשְּׁמַאֲלָא הִיוּ רוֹצִים לְהַתְגַּבֵּר, וְהַמִּים שְׁמַצֵּד הַיָּמִין הִיוּ רוֹצִים לְהַתְעַלּוֹת עֲלֵיהֶם, עַד שְׁאֵלוּ אוּמְרִים אֲנוּ רוֹצִים לְהִיּוֹת לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, וְאֵלוּ אוּמְרִים אֲנוּ רוֹצִים לְהִיּוֹת לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, עַד שְׁבָא הַעֲמוּד הָאֲמַצְעִי וְהַכְּנִיס שְׁלֹום בִּינֵיהֶם, וְקָשִׁר אוֹתָם וַנַּעֲשֶׂה שְׁקֵל (שְׁלָם) בִּינֵיהֶם, וְזוֹ מַחְלָקַת לְשָׁם שְׁמַיִם, כְּמוֹ לָאָה וְרַחֵל, שְׁוֹו רוֹצָה לְהַתְחַבֵּר עִם בְּעָלָה וְזוֹ רוֹצָה לְהַתְחַבֵּר עִם בְּעָלָה, וְנָטִיל אוֹתָן יַעֲקֹב וְקָשִׁר אוֹתָן בּוֹ אֶת שְׁתֵּיהֶן, מִשּׁוּם שְׁהִיָּתָה מַחְשֶׁבֶת לָאָה בְּלָפָה, אִם יַעֲקֹב נוֹשֵׂא אֶת אַחֲוָתִי, נוֹשֵׂא אוֹתִי עֲשׂו הָרָשָׁע, וְכֵן רַחֵל חֲשֶׁבָה כְּן, מִשּׁוּם זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן אֶת שְׁתֵּיהֶן לְיַעֲקֹב, וְהִצִּיל אוֹתוֹ מֵאוֹתוֹ הָרָשָׁע, וְהַתְחַבְרוּ עִם הַצַּדִּיק.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבָא, יוֹם אָחַד הָיִיתִי בְּבֵית הַמְּדֻרָשׁ, וְשְׁאֵלוּ הַחֲבֵרִים, מַה זֶה שְׁאָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו, כְּשֶׁתִּגְּעוּ לְאַבְנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר, אֵל תֹּאמְרוּ מִיָּם מִיָּם, שְׁמָא תִּסְכְּנוּ עֲצָמְכֶם, שְׁנֵאמַר דְּבַר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנִגְדַּ עֵינֵי? [ג"א. קם זקן חֲקֻנִים, עֲתִיק הַעֲתִיקִים, וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, מַה הוּא שְׁאָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו כְּשֶׁתִּגְּעוּ לְאַבְנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר אֵל תֹּאמְרוּ מִיָּם מִיָּם שְׁמָא תִּסְכְּנוּ בְּעֲצָמְכֶם, וְזוֹ שְׁכֹחַת דְּבַר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנִגְדַּ עֵינֵי, חֲרִי כְּתוּב (בְּרַאשִׁית א' 1) וְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וְהִי מְבַדִּיל בֵּין מִיָּם לְמָיִם, וְעוֹד מִיָּם עֲלִיוֹנִים וּמִיָּם תַּחְתּוֹנִים יֵשׁ שָׁם, לְמַה אָמַר אֵל תֹּאמְרוּ מִיָּם מִיָּם? אָמַר לוֹ הַמְּנַרְהָ הַקְדוּשָׁה: זְקֵן חֲקֻנִים, לֵךְ נָאָה לְגִלּוֹת הַסּוּד הַזֶּה, שְׁאִין הַחֲבֵרִים יְבֹולִים לַעֲמֹד בּוֹ עַל בְּרִי. אָמַר לוֹ זְקֵן חֲקֻנִים: רַבִּי רַבִּי, מְנַרְהָ הַקְדוּשָׁה, כְּדוּאֵי אֲבָנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר ה' י', שְׁמֹן אָחֵר יו"ד עֲלִיוֹנָה מִן א', וְהַשְּׁנִיחַ יו"ד תַּחְתּוֹנָה מִמְּנָה, וְכָאן אִין טְמָאָה אָלָא אֲבָנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר, וְאִין הַפְּרָשָׁה בֵּין מִיָּם לְמָיִם, שְׁכַחַל יְחִיד אָחֵר, שְׁאֵלוּ הֵם

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָבָא, יוֹמָא חָדָא הוִינָן בְּבֵי מְדֻרָשָׁא, וְשְׁאֵלוּ חֲבֵרָא מֵאֵי נִיהוּ דְאָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו כְּשֶׁתִּגְּעוּ לְאַבְנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר אֵל תֹּאמְרוּ מִיָּם מִיָּם שְׁמָא תִּסְכְּנוּ עֲצָמְכֶם, שְׁנֵאמַר (תְּהִלִּים ק"א ז') דּוֹבֵר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנִגְדַּ עֵינֵי, (ג"א קם סָבָא דְסָבִין עֲתִיקָא דְעֲתִיקוֹן, וְאָמַר רַבִּי רַבִּי מֵאֵי נִיהוּ דְאָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו כְּשֶׁתִּגְּעוּ לְאַבְנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר אֵל תֹּאמְרוּ מִיָּם מִיָּם שְׁמָא תִּסְכְּנוּ בְּעֲצָמְכֶם, הָדָא הוּא דְכְּתִיב דּוֹבֵר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לְנִגְדַּ עֵינֵי, הָא כְּתִיב (בְּרַאשִׁית א' 1) וְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וְהִי מְבַדִּיל בֵּין מִיָּם לְמָיִם, וְעוֹד מִיָּם עֲלִיוֹנִים וּמִיָּם תַּחְתּוֹנִים אֵית תְּמֹן, לְמַה אָמַר אֵל תֹּאמְרוּ מִיָּם מִיָּם, אָמַר לִיה בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, סָבָא דְסָבִין לֵךְ יֵאוֹת לְגַלְיָא רְזָא דָא, דְלִית חֲבֵרָא יְבֹלִין לְקוּיָמָא בִּיה עַל בּוֹרִיָּה, אָמַר לִיה סָבָא דְסָבִין, רַבִּי רַבִּי בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, כְּדוּאֵי אֲבָנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר אִינוֹן י' י', דְאִינוֹן חֲד יו"ד עֲלָאָה מִן א', וְתַנְיָנָא יו"ד תַּתְּאָה מִינָה,

מזד של עץ החיים, שהוא ו באמצע של א, שנאמר
בו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעלם, אבל האילן
של עץ הדעת למטה. בין כן הגה זקן
הזקנים, עתיק העתיקים, יורד
ואומר להם: חכמים, במה
עסקתם? אמרו לו: ודאי בזה
שאמר רבי עקיבא לתלמידיו,
כשתגיעו לאבני שיש טהור אל
תאמרו מים מים. ואמר להם:
ודאי סוד עליון יש כאן, והרי
פרשה בלשיבה העליונה, וכדי
שלא תטעו ירדתי אליכם, כדי
שיתגלה הסוד הזה ביניכם,
שהוא סוד עליון טמיר מבני
האדם (הדור).

בדאי אבני שיש טהור הן י' י',
שמהם יוצאים מים זפים, והם
רמוזים באות א, בראש ובסוף י'
י', שהוא נטוי ביניהם, הוא עץ
החיים, מי שאוכל ממנו, וחי
לעלם.

ואלו שני היודים הם רמוזים
בויצור, והם שתי יצירות, יצירה
של עליונים ויצירה של
תחתונים, והם חכמה בראש
וחכמה בסוף, תעלומות חכמה,
ודאי הם תעלומות מהחכמה
העליונה (שהיא) תחת הכתר
העליון.

והם כנגד שתי עינים, שבהם שתי
דמעות יורדות לים הגדול, ולמה
ירדו? משום שהתורה, משני
לוחות הללו היה מוריד משה
לישראל, ולא זכו, ונשברו ונפלו,
וזה גרם לאבדן של בית ראשון
ושני, ולמה נפלו? משום שפרח
מהם ו', שהיא ו' מן וייצר.

ונתן להם אחרים מצד של עץ
הדעת טוב ורע, שמשם נתנה
תורה באסור והתר, מימין חיים
ומשמאל מיתה, ומשום זה אמר
רבי עקיבא לתלמידיו, כשתגיעו
לאבני שיש אל תגידו מים מים,
ואל תהיו שוקלים אבני שיש

והבא לית טומאה אלא אבני שיש טהור, ולית הפרשה בין מים
למים, הכלא יחודא חדא, דאלין אינון מסטרא דאילנא דחי דאיהו
ו באמצעיתא דא, דאתמר ביה ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי
לעולם, אבל אילנא דעץ הדעת לתתא). אדחכי הא סבא
דסבין עתיקא דעתיקין קא נחית ואמר לון,
רבנן במאי עסקיתו, אמרו ליה ודאי בהאי
דאמר רבי עקיבא לתלמידיו כשתגיעו לאבני
שיש טהור אל תאמרו מים מים, ואמר לון
ודאי רזא עלאה אית הכא, והא אוקמוה
במתיבתא עלאה, ובגין דלא תטעון נחיתנא
לכון, בגין דיתגלי רזא דא ביניכו דאיהו רזא
עלאה טמירא מבני נשא (נ"א דרא).

בדאי אבני שיש טהור אינון י' י', דמנהון
מיין דכין נפקין, ואינון רמיזין באת
א רישא וסופא י' י', ו' דאיהו נטוי ביניהו
איהו עץ חיים, מאן דאכל מגיה וחי לעולם.
ואלן תרין יודיין אינון רמיזין בויצור,
ואינון תרין יצירות יצירה דעלאין
ויצירה דתתאין, ואינון חכמה בראש וחכמה
בסוף, תעלומות חכמה, ודאי אינון תעלומות
מחכמה עלאה (דאיהו) דתחות כתר עלאה.

ואינון לקבל תרין עינין, דבהון תרין דמעין
נחתין בימא רבא ואמאי נחתו, בגין
דאורייתא מתרין לוחין אלין הוה משה נחית
לון לישראל, ולא זכו ואתברו ונפלו, ודא
גרים אבודא דבית ראשון ובית שני, ואמאי
נפלו, בגין דפרח ו' מיניהו דאיהו ו' מן
וייצר.

ויהיב לון אחרנין מסטרא דעץ הדעת טוב
ורע, דמתמן אתייהיבת אורייתא
באסור והתר, מימינא חיי ומשמאל מיתה,
ובגין דא אמר רבי עקיבא לתלמידיו כשתגיעו
לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים, ולא

טהור לאַבנים אַחרות, שְׁהֵן חַיִּים וּמִיתָה, שְׁשֵׁם לֵב חֶכֶם לִימִינוּ שֶׁל אָדָם, וְלֵב פֶּסִיל לְשִׁמְלוֹ, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא אַתָּם תִּסְכְּנוּ עֲצָמְכֶם, מִשּׁוּם שֶׁהָאֲבִיבִים הִלְלוּ שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע הֵן בְּפִרּוֹד, וְאֲבִיבֵי הַשִּׁישׁ טְהוֹר הִלְלוּ הֵן בְּיַחְדּוֹד, בְּלִי פִרּוֹד כָּלָל, וְאִם תֹּאמְרוּ שֶׁהָרִי הִסְתַּלַּק מֵהֶם עֵץ הַחַיִּים וְנִפְּלוּ וַיֵּשׁ בִּינֵיהֶן פִּרּוֹד - דְּבַר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לִנְגַד עֵינֵי, שֶׁהָרִי אֵין שֵׁם פִּרּוֹד לְמַעְלָה, וְאִלוּ שְׁנִשְׁבְּרוּ, מֵאוֹתָם (כִּלִּים) הָיוּ. בָּאוּ לְנִשְׁק אוֹתוֹ, פָּרַח וְהִסְתַּלַּק מֵהֶם.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כָּל אוֹתָם הִמָּתִים שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל יַחֲיוּ וַיִּקְוִמוּ בְּרֹאשׁוֹנָה לְזִמְנָה שְׁיִחְיֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַמָּתִים, מִשּׁוּם שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַתְעוֹרֵר עֲלֵיהֶם. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב יַחֲיוּ מִתִּיד נִבְלָתִי יְקוּמוּן, יַחֲיוּ מִתִּיד - אִלוּ הֵם שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, נִבְלָתִי יְקוּמוּן - אִלוּ שֶׁבְּאֶרֶץ נִכְרִיָּה, שֶׁלֹּא כְּתוּב בָּהֶם תַּחֲיָה אֲלֵא קִימָה, שֶׁהָרִי רוּחַ הַחַיִּים לֹא תִשְׁרָה עֲלֵיהֶם אֲלֵא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּמִשּׁוּם כִּי כְּתוּב בָּהֶם יַחֲיוּ. נִבְלָתִי יְקוּמוּן, אִלוּ שֶׁבְּחוּץ, יִבְרָא הַגּוֹף שְׁלֵהֶם וַיִּקְוִמוּ, גּוֹף בְּלִי רוּחַ, וְאַחֵר כִּי יִתְגַּלְּגְלוּ מִתַּחַת הָעֶפֶר עַד שֶׁיִּגְיִעוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְשֵׁם יִקְבְּלוּ נִשְׁמָה, וְלֹא בְּרִשׁוֹת אַחֲרָת, כִּדִּי שִׁיתְקִימוּ בְּעוֹלָם כְּרֹאִי.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: בֹּא וּרְאֵה, בְּשִׁעָה שְׁעֵתִיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַחְיֹת אֶת הַמָּתִים, כָּל אוֹתָן נִשְׁמוֹת שִׁיתְעוֹרְרוּ, כָּלֵם יְקוּמוּ בְּאוֹתוֹ דְּמוֹת מִקֵּשׁ שֶׁהָיוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּמִוִּרִיד אוֹתָן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְקוֹרָא לָהֶם בְּשִׁמוֹת, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא. וְכָל

תְּהוֹוֹן שְׁקִילִין אֲבִיבֵי שִׁישׁ טְהוֹר לְאֲבִיבִים אַחֲרֵינִין, דְּאִינוּן חַיִּי וּמִיתָה, דְּתַמָּן לֵב חֶכֶם לִימִינוּ (קִהֲלַת י ב) דְּבַר נֶשׁ, וְלֵב פֶּסִיל לְשִׁמְלוֹ (שם), וְלֹא עוֹד אֲלֵא אַתָּם תִּסְכְּנוּ עֲצָמְכֶם, בְּגִין דְּאֵלִין אֲבִיבִין דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע אִינוּן בְּיַחְדּוֹד בְּלֵא פִרּוֹדָא כָּלָל, וְאִם תֹּאמְרוּ דְּהָא אִסְתַּלַּק עֵץ הַחַיִּים מִבִּינֵיהוּ וְנִפְּלוּ וְאִית פִּרּוֹדָא בִּינֵיהוּ, דְּוִיבֵר שְׁקָרִים לֹא יִכּוֹן לִנְגַד עֵינֵי (תְּהִלִּים קא ז), דְּהָא לִית תַּמָּן פִּרּוֹדָא לְעִילָא, וְאֵלִין דְּאִתְבְּרוּ מֵאִינוּן (מֵאִינוּן) הָווּ, אַתּוּ לְנִשְׁקָא לִיה פָּרַח וְאִסְתַּלַּק מִבִּינֵיהוּ.

אָמַר (דף פא ע"א) רַבִּי יִצְחָק כָּל אִינוּן מָתִים דְּאֶרְעָא דִּישְׂרָאֵל, יַחֲיוּן וַיִּקְוִמוּן בְּקִדְמִיתָא לְעֵידָן דִּיחֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִיתָא, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יַתְעַר עֲלֵיהוּ, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (ישעיה כו יט) יַחֲיוּ מִתִּיד נִבְלָתִי יְקוּמוּן, יַחֲיוּ מִתִּיד אֵלִין אִינוּן דְּאֶרְעָא דִּישְׂרָאֵל, נִבְלָתִי יְקוּמוּן אֵלִין אִינוּן דְּבְּאֶרְעָא נִוְכְרָאָה, דְּלֹא כְּתִיב בְּהוּ תַּחֲיָה אֲלֵא קִימָה, דְּהָא רוּחָא דְּחַיִּי לֹא תִשְׁרִי עֲלֵיהוּ אֲלֵא בְּאֶרְעָא דִּישְׂרָאֵל, וּבְגִין כִּי כְּתִיב בְּהוּ יַחֲיוּ, נִבְלָתִי יְקוּמוּן אֵלִין דְּלִבְר, יִתְבְּרִי גּוּפָא דְּלַהוּן וַיִּקְוִמוּן גּוּפָא בְּלֵא רוּחָא, וְלִבְתֵּר יִתְגַּלְּגְלוּן מִתַּחַת עֶפְרָא עַד דְּמָטוּ לְאֶרְעָא דִּישְׂרָאֵל, וְתַמָּן יִקְבְּלוּן נִשְׁמָתָא וְלֹא בְּרִשׁוֹ אַחֲרָא, בְּגִין דִּיתְקִימוּן בְּעֶלְמָא בְּדָקָא חַזִּי.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, תָּא חַזִּי, בְּשַׁעְתָּא דְּזִמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַחֲיָא מִיתָא, כָּל אִינוּן נִשְׁמָתִין דִּיתְעוֹרוּן, כְּלַהוּן יְקוּמוּן בְּהוּא דִּיוִקְנָא מִקֵּשׁ דְּהוּ בְּהָאֵי עֶלְמָא, וְנַחֲתִית לִוְן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְקָרָא לִוְן בְּשִׁמְהוֹן, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (ישעיה מ כו) לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא, וְכָל

נִשְׁמָתָא תִּיעוּל לְדוּכְתָּהָ,

נשמה תפנס למקומה, ויעמדו בקיום בעולם כראוי, ואז יהיה העולם שלם, ועל אותו זמן כתוב וחרפת עמו יסיר, זה יצר הרע שמחשיף פני האדם ושולט בו.

אמר רבי חזקיה: אם תאמר שכל הגופות של העולם יקומו ויתעוררו מן העפר, אותם גופים שנגטעו בנשמה אחת מה יהיה מהם? אמר רבי יוסי, אותם גופים שלא זכו ולא הצליחו, הרי הם כלא היו, כמו שהיו עץ יבש בעולם הזה, כך גם באותו הזמן, והגוף האחרון יקום, אותו שנגטע והצליח ונטע שרשיו כראוי, ועל אותו הגוף האחרון כתוב והיה כעץ שתול על פלגי מים, שעשה פרות ונטע שרשים והצליח כראוי, ועל אותו הגוף בראשון כתוב והיה כערער בערבה ולא יראה כי יבא טוב. כי יבא טוב, זו תחית המתים.

ומאיר אותו האור שעתיד להאיר לצדיקים, שהיה גנוז לפני מיום שנברא העולם, זהו שכתוב וירא אלהים את האור כי טוב, בו עתיד הקדוש ברוך הוא להחיות מתים, זהו שכתוב וזרח לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא, ואז יתגבר הטוב בעולם, ואותו שנקרא רע יעבר מן העולם, ואז אותם גופות ראשונים יהיו כלא היו.

אמר רבי יצחק: עתיד הקדוש ברוך הוא להריק על אותם גופות רוחות. אם זכו בהם, יקומו לעולם כראוי, ואם לא, יהיו אפר תחת רגלי הצדיקים. זהו שכתוב ורבים מישני אדמת עפר יקיצו וגומר.

אמר רבי אלעזר: וזה מי שהסתלק מן העולם טרם שהגיעו ימיו לעשרים שנים,

ויקומו בקיומא בעלמא כדקא חזי, וכדין יהא עלמא שלים, ועל ההוא זמנא כתיב (שם כה ח) וחרפת עמו יסיר, דא יצר הרע דאחשיף אפי דבר נש ושלט ביה.

אמר רבי חזקיה, אי תימא דכל גופין דעלמא יקומו ויתעורון מעפרא, אינון גופין דאתנטעו בנשמתא חדא מה תהא מנייהו, אמר רבי יוסי אינון גופין דלא זכו ולא אצלחו הרי אינון כלא הוו, כמה דהו עץ יבש בהאי עלמא, הכי נמי בההוא זמנא, וגופא בתראה יקום, ההוא דאתנטע ואצלח ונטע שרשוי כדקא יאות, ועל ההוא גופא בתראה כתיב (תהלים ג א) והיה כעץ שתול על פלגי מים, דעבר אבין ונטע שרשין ואצלח כדקא יאות, ועל ההוא גופא קדמא כתיב (ירמיה יז ו) והיה כערער בערבה ולא יראה כי יבא טוב, כי יבא טוב דא תחיית המתים.

ואתנהיר ההוא נהורא דזמין לאנהרא לצדיקיא, דהוה קמיה גניז מיומא

דאתברי עלמא, הדא הוא דכתיב (בראשית א ד) וירא אלהים את האור כי טוב, ביה זמין קודשא בריך הוא לאחיא מיתא, הדא הוא דכתיב (מלאכי ג כ) וזרח לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא, וכדין יתגבר טוב בעלמא, וההוא דאתקרי רע יתעבר מעלמא, וכדין אינון גופין קדמאין ליהו כלא הוו.

אמר רבי יצחק זמין קודשא בריך הוא לארקא על אינון גופין רוחין, אי זכו בהו יקומו לעלמא כדקא יאות, ואם לאו יהו קטמא תחות רגליהו דצדיקיא, הדא הוא דכתיב (דניאל יב ב) ורבים מישני אדמת עפר יקיצו וגומר.

אמר רבי אלעזר והאי מאן דאסתלק מעלמא עד לא מטון יומוי לעשרין

מאיזה מקום נענש? משום (שהיה משלש עשרה שנים ומעלה), שהרי משלש עשרה ומטה אינו בר ענש, אלא בחטאו של אביו, אבל משלש עשרה ומעלה מה הוא? אמר לו הקדוש ברוך הוא, חס עליו שימות זכאי, ונותן לו שכר טוב באותו העולם, ולא ימות חייב שיענש באותו העולם, והרי פרשה.

אמר לו: אם הוא רשע ולא הגיע ימיו לעשרים שנים מה הוא? פיון שהסתלק מן העולם במה הוא ענשו? אמר לו: בזה התקיים - ויש נספה בלא משפט, שפענש יורד לעולם, אותו שפוגש באותו המשחית נענש, שלא השגיחו עליו מלמעלה, ועליו כתוב עונותיו ולפדונו את הרשע. את - לרבות מי שלא הגיעו ימיו להענש, עונותיו ולפדונו, ולא בית הדין שלמעלה, ובחבלי חטאתו יתמד, ולא בית הדין שלמטה.

תקון אחר וארבעים

בראשית, שם תשר"י, וזו זרוע שניה, יום השני, יש"ת חשך סתרו. נשארה ר', היא ראש השנה, וישם הבדלה בין טוב ורע, ובראש השנה המלך הוא דין, וכל הספירות נקראו דינים ומשפטים מצדו, וכל צבא השמים עומדים עליו מימינו ומשמאלו, אלו מימינים לכף זכות, ואלו משמאלים לכף חובה, וכשיתעוררו ישראל עם שופרות, ומעלים לשם את השכינה, שהיא תרועת מלך בעשרה שופרות, מהו לא סלקא פחות מעשרה, אנה עולה פחות מעשרה, באותו זמן ויהי מבדיל בין מים למים, מפריד הקדוש ברוך הוא בין אלו שמימינים לכף זכות, ובין אלו

שנין, מאן אתר אתענש, בגין (דהוי מתליסר שנין ולעילא) דהא מתליסר ולתתא לאו בר ענשא הוא אלא בחטאה דאבוי, אבל מתליסר ולעילא מהו, אמר ליה, קודשא בריך הוא חס עליה דלימות זכאה, ויהיב ליה אגר טב בההוא עלמא, ולא ימות חייב דיתענש בההוא עלמא, והא אוקמוה.

אמר ליה אי חייבא הוא ולא מטון יומיו לעשרין שנין מהו, פיון דאסתלק מעלמא במאי הוא עונשיה, אמר ליה בדא אתקיים ויש נספה בלא משפט (משלי יג כג), דכד ענשא נחית לעלמא איהו דאערע בההוא מחבלא אתענש, דלא אשגחו עליה מלעילא, ועליה פתיב (משלי ה כב) עונותיו ולפדונו את הרשע, את לאסגאה מאן דלא מטון יומיו לאתענשא, עונותיו ולפדונו ולא פי דינא דלעילא, ובחבלי חטאתו יתמד (שם) ולא פי דינא דלתתא.

תקונא חד וארבעין

בראשית תמן תשר"י, ודא דרועא תננינא יום תננינא, יש"ת חשך סתרו (תהלים יח יב). (דף פא ע"ב) אשתאר ר' איהי רא"ש השנה ותמן הבדלה בין טוב לרע, ובראש השנה מלכא איהו דין, וכל ספירן אתקריאו דינין ומשפטיין מסטריה, וכל צבא השמים קיימין עליה מימיניה ומשמאליה, אלין מימינין לכף זכות, ואלין משמאלין לכף חובה, וכד ישראל יתערוך בשופרות, וסלקין תמן לשכינתא דאיהי תרועת מלך בעשרה שופרות, בגין דאיהי לא סלקא פחות מעשרה, בההוא זמנא ויהי מבדיל בין מים למים (בראשית א ו), אפריש קודשא בריך הוא בין אלין דמימינים לכף זכות, ובין אלין דמשמאלים

לכף חובה, ואתמר (במדבר יז כב) הבדלו מתוך העדה הזאת ואכלה אותם כרגע.

ועל האי תשרי אתמר בתשרי נברא העולם, ותמן שבת תניינא מאלין שבע שבתות, (נ"א ותמן בת שית בת מאלין שית), וחסמשה רקיעין, ושתי תאה שמים, אינון לקבל שית יומי בראשית, ובכלהו אמר טוב, בר מיומא תניינא, בגין דלית בתשרי א' לאשלמא בראשית, בגין דאסתלק בחובה דאדם, ובגין דא צפון איהו פגים, ובגין דא מצפון תפתח הרעה (ירמיה א יד), עד דאשתלים, וכמה דאברהם דאיהו ימינא יומא קדמא ביה פלילן ותליין מאתן וארבעין ותמנא פקודין דעשה, הכי נמי מיצחק דאיהו פגוונא דיומא תניינא תליין ביה שס"ה מצות לא תעשה, יומא תליתא ביה פליל פלא, מגיה תליין פקודין דעשה ולא תעשה, כענבין באתפלא. תקונא ארבעין ותריין

בראשית תמן איש, דאתמר ביה (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, ודא יומא תליתא, דהא תלת אומנין הוו עד הכא, יומא קדמא יומא תניינא יומא תליתא, כל חד אפיק אומנותיה, יומא קדמא אמר ליה ההוא אמון מופלא ומכוסה דאיהו אי"ן, פליל תלת ספירן א' פתר י' חכמה ו' בינה, וה' אתוון מנצפ"ך מעלמא דאתי אינון לקבל ה' עלאה. אמר לכל אחד מתלת יומין דיפיק אומנותיה, אמר ליומא קדמא יהי אור מיד אפיק אומנותיה ועביד ליה, הדא הוא דכתיב (שם א ג) ויהי אור, והא אוקמוהו דלית הויה אלא על ידי עשיה, א' מן אי"ן דהוה פרח באויר אפיק אור, י' אפיק רקיע, ו' מן הויה אלא על ידי עשיה, א' מן אי"ן שהיה פורח באויר הוציא אור, י' הוציא רקיע, ו' מן אין

שמשמאילים לכף חובה, ונאמר הבדלו מתוך העדה הזאת ואכלה אותם כרגע.

ועל התשרי הזה נאמר בתשרי נברא העולם, ושם שבת שניה מאותן שבע שבתות, (ושם בת שש, בת מאלו השש), וחמשה רקיעים, ושמי שמים, הם כנגד ששת ימי בראשית, ובכלם אמר טוב, פרט ליום השני, משום שאין בתשרי א' להשלים לבראשית, משום שהסתלק בחטאו של אדם, ומשום כך הצפון הוא פגום, ומשום זה מצפון תפתח הרעה, עד שמשתלים, וכמו שאברהם שהוא ימין, יום הראשון שבו כלולות ותלויות מאתים ארבעים ושמונה מצוות עשה, כך גם מיצחק, שהוא כמו היום השני, תלויות בו שלש מאות ששים וחמש מצוות לא תעשה, יום השלישי בו הכל כלול, וממנו תלויות מצוות עשה ולא תעשה כענבים באשכול.

תקון ארבעים ושנים

בראשית, שם איש, שנאמר בו ויעקב איש תם, וזה היום השלישי, שהרי שלשה אפנים היו עד כאן. היום הראשון והיום השני והיום השלישי, כל אחד הוציא את אפנותו. היום הראשון אמר לו אותו אמון מופלא ומכסה, שהוא אי"ן, הכולל שלש ספירות, א' פתר, י' חכמה, ו' בינה, וה' אותיות מנצפ"ך מהעולם הבא הם כנגד ה' העליונה.

אמר לכל אחד משלשת הימים שיוציא אפנותו, אמר ליום הראשון יהי אור, מיד הוציא אפנותו ועשה אותה, זהו שכתוב ויהי אור, והרי פרשהו שאין הויה אלא על ידי עשיה, א' מן אי"ן שהיה פורח באויר הוציא אור, י' הוציא רקיע, ו' מן אין

הוציא יבֿשָׁה, זֶהוּ שְׁתַּחֲבֹב וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יָקוּוּ הַמִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם
הַיָּבֵשָׁה. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יָקוּוּ
הַמִּים, כָּאֵן כְּמָה מַצּוֹת, מַצּוֹת
הַיַּחֲדוּד וּמַצּוֹת פְּרִיָּה וְרִבְיָה. מַצּוֹת
הַיַּחֲדוּד שֶׁהֵיא יָקוּוּ הַמִּים,
מִתְּפַנְסִים הַיַּחֲדוּד שֶׁל כָּל סְפִירָה
וּסְפִירָה לְמָקוֹם אֶחָד, שֶׁהֵיא
הַפְּנוּס שֶׁל הַכֹּל, אֶל מְקוֹם אֶחָד,
שֶׁהוּא מְקוֹה יִשְׂרָאֵל יְהו"ה.

הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד,
וְיְהו"ה הוּא נִקְרָא מְקוֹם, וְהָרִי
פְּרֻשָׁה בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, שֶׁהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם,
וְאֵין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ, כְּמוֹ כֵּן י'
עֶשֶׂר פְּעָמִים הוּא ק' מִן מְקוֹם,
ה"ה חֲמֵשׁ פְּעָמִים, כָּל אֶחָד וְאֶחָד
עוֹלָם עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ עֶשְׂרִים
וְחֲמֵשׁ, כְּחֻשְׁבוֹן אוֹתִיּוֹת הַיַּחֲדוּד,
שְׁתֵּי הַפְּעָמִים שְׁמִינִידִים שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם שֵׁשׁ תְּבוּת, שְׁבָהֶן
עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ
אוֹתִיּוֹת. אִם כֵּן, מָה זֶה ק'? מָה
כְּרֻכּוֹת שְׁחִיב אָדָם לְכַרֵּךְ אֵת
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם, נִשְׁאָר
ו', שֵׁשׁ פְּעָמִים שֵׁשׁ עוֹלָם
שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ, כְּחֻשְׁבוֹן כִּנְפֵי
הַשְּׁרָפִים, שְׁנֹאמֶר בְּהֵם שְׁרָפִים
עֲמָדִים מִמַּעַל ל"ו, וְהַכְּנָפִים
הַלְלוּ תְּלוּיוֹת מו', שֶׁהוּא שֵׁשׁ
הַתְּבוּת שֶׁל הַיַּחֲדוּד, וְבוֹ עוֹלָם
אַרְבָּעִים וּשְׁתֵּים אוֹתִיּוֹת שְׁבָהֶן
נִבְרְאוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ. תִּמְצֵא
שְׁמֹקוֹם עוֹלָה יְהו"ה כְּחֻשְׁבוֹן
כְּמוֹ זֶה: י' ק', ה"ה כ"ה כ"ה, ו'
ל"ו, עוֹלָה הַכֹּל מָה שְׁמוֹנִים
וְשֵׁשׁ כְּחֻשְׁבוֹן מְקוֹם, וְבוֹ פִּק"ו
פְּלִילִיָּה, וְבוֹ קפ"ו תְּהוּמוֹת בְּלָב
יָם.

בְּשֵׁם הַזֶּה שֶׁהוּא יְהו"ה, צָרִיף
לְכַנֵּס אֵת דְּרָגוֹת הַיַּחֲדוּד וּלְהַכְלִיל
בּוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת כְּמוֹ זֶה: יו"ד ה"א וַא"ו ה"א, שֶׁהֵן עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִימָה, יְהו"ה מְקוֹם לְיו"ד

אֵין אִפִּיק יִבֿשָׁה, הָדָא הוּא דְכָתִיב (שם) וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יָקוּוּ הַמִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם
אֶחָד וְתִרְאָה הַיָּבֵשָׁה, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יָקוּוּ
הַמִּים, הָכָא כְּמָה פְּקוּדִין, פְּקוּדָא דִּיחֻדָּא
וּפְקוּדָא דְּפְרִיָּה וְרִבְיָה, פְּקוּדָא דִּיחֻדָּא דְּאִיהוּ
יָקוּוּ הַמִּים, מִתְּפַנְשִׁין יַחֲדָא דְכָל סְפִירָא
וּסְפִירָא לְאַתֵּר חַד דְּאִיהוּ כְּנִישׁוֹ דְּכָלָא, אֶל
מְקוֹם אֶחָד, דְּאִיהוּ מְקוֹה יִשְׂרָאֵל יְהו"ה.

יּוֹמָא תְּלִיתָאָה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ
יְהו"ה אֶחָד (דְּבָרִים ו' ד'), וְאִיהוּ יְהו"ה

מְקוֹם אֲתִקְרִי, וְהָא אוּקְמוּהָ מְאִירִי מִתְּנִיתִין,
דְּקוּדָשָׁא בְּרִיף הוּא אֲתִקְרִי מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם
וְאֵין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ, כְּמוֹ כֵּן י'
אִיהוּ ק' מִן מְקוֹם, ה"ה חֲמֵשׁ זְמָנִין כָּל חַד
וְחַד סָלְקִין כ"ה כ"ה, כְּחוּשְׁבֵּן אֲתָוּן דִּיחֻדָּא
תְּרִין זְמָנִין דְּמִיחֻדִּין שְׁמַע יִשְׂרָאֵל דְּאִינוּן שִׁית
תִּיבִין, דְּבַהוֹן כ"ה כ"ה אֲתָוּן, אִם בֵּין מְאִי
ק', מָהָה בְּרַכָּאָן דְּחִיב בְּר נֶשׁ לְבָרְכָא לְקוּדָשָׁא
בְּרִיף הוּא בְּכָל יוֹמָא, אֲשַׁתָּאֵר ו', שִׁית זְמָנִין
שִׁית סָלְקִין תְּלָתִין וְשִׁית, כְּחוּשְׁבֵּן גְּדָפִין
דְּשְׁרָפִים דְּאֲתָמֵר בַּהוֹן (יִשְׁעִיהוּ ו' ב') שְׁרָפִים
עוֹמְדִים מִמַּעַל ל"ו, וְאֵלִין גְּדָפִין תְּלָיִין מִן ו'
דְּאִיהוּ שִׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, וְבַה סָלְקִין אַרְבָּעִין
וְתִרִין אֲתָוּן, דְּבַהוֹן אֲתַבְּרִיאֵי שְׁמִיָּא וְאַרְעָא,
תְּשַׁכַּח (דָּף פב ע"א) מְקוֹם דְּסָלִיק יְהו"ה
בְּחֻשְׁבָּנָא כְּמוֹ כֵּן י' ק', ה"ה כ"ה כ"ה,
ו' ל"ו, סָלִיק כָּלָא קפ"ו כְּחוּשְׁבֵּן מְקוֹם, וְבִיָּה
(יִשְׁעִיה כח ז) פִּק"ו פְּלִילִיָּה, וְבִיָּה קפ"ו
תְּהוּמֵי בְּלָבָא דִּימָא.

בְּהֵאִי שְׁמָא דְּאִיהוּ יְהו"ה צָרִיף לְאַתְּפַנְשָׁא
דְּרִגִּין דִּיחֻדָּא, וּלְאַכְלָלָא בִּיָּה עֶשֶׂר
סְפִירָן כְּמוֹ כֵּן יו"ד ה"א וַא"ו ה"א,
בּוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת כְּמוֹ זֶה: יו"ד ה"א וַא"ו ה"א, שֶׁהֵן עֶשֶׂר סְפִירוֹת בְּלִימָה, יְהו"ה מְקוֹם לְיו"ד

ה"א וא"ו ה"א, שהוא סתום ונעלם, ומשום זה נקרא עולם עלם, צריך להעלים אותו מכל העולם, שהוא עלם, והשכינה נעלמה, זהו שפתוב ונעלמה מעיני כל חי.

אין ספירה שאין שם יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וכך צריך לכנס בו הכל בכל מקום, שכל השמות הן פנויים לו, ושכינתו היא יהו"ה, היא כלולה מארבע אותיות, והוא לא נקרא מקום אלא בה, מקום אחד ודאי, הוא לא נקרא אדם (אחד) אלא בה, כמו שהאדם שלמטה שברא בדמותו, שנאמר בו זכר ונקבה בראם ויברך אתם ויקרא את שמם אדם.

ועוד, כי אחד קראתיו, כמו שעשר הספירות, שהן א' פתח עליון, ח' שמונה ספירות מחכמה עד צדיק, ד' המלכות הקדושה, עליה נאמר למען יאריך ימים על ממלכתו, ואם חס ושלום פותח אדם מעשר ליחד בה, מסתלק הקוץ מן ד' מן אחד ונשארת יבשה, וסוד הדבר - יקווי המים מתחת השמים, שהיא תחת השמים, שהוא הקדוש ברוך הוא, שנאמר בו ואתה תשמע השמים, שהנקבה היא תחת בעלה.

וכך כל מי שפוגם את אות הברית, באותה הטפה שהיא היחוד, וזורק אותה במקום אחר, גורם לה להיות יבשה מצדו, שהסתלק המעין והיחוד ממנה, והיא נשארת יבשה, וזה גורם חרבן העולם, ומיד נאמר ונהר יחרב ויבש, שהוא הנהר שיוצא מעדן, שמשקה את הגן, שהיא תורה שבכל פה שנושקית מתורה שבכתב, שכוללת

דאינון עשר ספירות בלימה, יהו"ה מקום ליו"ד ה"א וא"ו ה"א דאיהו סתים ונעלם, ובגין דא אתקרי עולם עלם, דצריך לאעלמא ליה מפולי עלמא, דאיהו עלם, ושכינתא נעלמה, הדא הוא דכתיב (איוב כח כא) ונעלמה מעיני כל חי.

לא ספירה דלית תמן יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, והכי צריך לאתפנשא פלא ביה בכל אתר, דכל שמחן אינון פנויין ליה, ושכינתיה איהי יהו"ה איהי פלילא מארבע אתוון, ולא אתקרי איהו מקום אלא בה, מקום אחד ודאי, איהו לא אתקרי אדם (נ"א אחד) אלא בה, כגוונא דאדם דלתתא דברא בדיוקניה, דאתמר ביה (בראשית ה ב) זכר ונקבה בראם ויברך אתם ויקרא את שמם אדם.

ועוד כי אחד קראתיו (ישעיה נא ב), כגוונא דעשר ספירות, דאינון א' פתח עלאה, ח' תמנא ספירן מחכמה עד צדיק, ד' מלכותא קדישא, עליה אתמר (דברים יז כ) למען יאריך ימים על ממלכתו, ואם חס ושלום פתית בר נש מעשר ליחדא בה, אסתלק קוצא מן ד' מן אחד ואשתארת יבשה, ורזא דמלה (בראשית א ט) יקווי המים מתחת השמים, דאיהי תחת השמים דאיהו קודשא בריך הוא, דאתמר ביה (מלכים א ב לב) ואתה תשמע השמים, דנוקבא איהי תחות בעלה.

והכי כל מאן דפגים אות ברית, בההיא טפה דאיהי יחודא, וזריק לה באתר אחרא, גרים לה למיהוי יבשה מסטריה, דאסתלק נביעו ויחודא מינה, ואשתארת איהי יבשה, ודא גרים חרבן עלמא, ומיד אתמר (ישעיה יט ה) ונהר יחרב ויבש, דאיהו נהר דנפיק מעדן, דאשקי ליה לגן דאיהי אורייתא שבכל פה,

חמשים ושלשה סדרים של
התורה.

תקון ארבעים ושלשה

בראשית, שם את"ר יב"ש, וזהו
נהר יחרב ויבש, באותו זמן
שהוא יבש והיא יבשה, צוחים
הבנים למטה ביחוד ואומרים
שמע ישראל, ואין קול ואין
עונה. זהו שכתוב אז יקראני ולא
אענה.

וכך מי שגורם שתסתלק קבלה
וחכמה מתורה שבעל פה
ומתורה שבכתב, וגורם שלא
ישתדלו בהן, ואומרים שאין
אלא פשט בתורה ובתלמוד,
בודאי כאלו הוא יסלק את המעין
מאותו נהר ומאותו גן. אזי לו,
טוב שלא נברא בעולם ולא ילמד
אותה תורה שבכתב ותורה
שבעל פה, שנחשב לו כאלו
החזיר העולם לתהו ובהו, וגורם
עני בעולם וארץ הגלות.

ויאמר אלהים תדשא הארץ
דשא וכו', אמר רבי אלעזר:
אבא, והרי קרא לו יבשה, מאיפה
תדשא הארץ? אמר לו: בני, כך
למד תשובה לכל בני העולם,
שאם אדם יחזור בתשובה, מוריד
לה המעין שהסתלק, ומה
שהיתה יבשה קורא לה ארץ,
ולנהר שהיה חרב ויבש קרא לו
מקנה המים וימים, זהו שכתוב
ויקרא אלהים ליבשה ארץ
ולמקנה המים קרא ימים. באותו
זמן שנקראת ארץ, מה פתוב בו?
ויאמר אלהים תדשא הארץ,
להוציא זרעים ופרות שהן
נשמות, כל אחד למינהו, אלו
הנשמות שנגזרו מכפא כבודו,
ואלו רוחות שנגזרו ממלאכים,
ואלו הנפשות שנגזרו מהאופנים,

דאיהי מתשקיא מאורייתא דבכתב, דכלילא
ג"ן סדרים דאורייתא.

תקונא ארבעין ותלת

בראשית תמן את"ר יב"ש, ודא איהו ונהר
יחרב ויבש (שם ה), בההוא זמנא
דאיהו יבש ואיהי יבשה, צוחין בנין לתתא
ביחודא ואמרין שמע ישראל, ואין קול ואין
עונה, הדא הוא דכתיב (משלי א כח) אז יקראני
ולא אענה.

והבי מאן דגרים דאסתלק קבלה וחכמתא
מאורייתא דבעל פה ומאורייתא
דבכתב, וגרים דלא ישתדלון בהון, ואמרין
דלא אית אלא פשט באורייתא ובתלמודא,
בודאי כאלו הוא יסלק נביעו מההוא נהר
ומההוא גן, ווי ליה טב ליה דלא אתברי
בעלמא ולא יוליף ההיא אורייתא דבכתב
ואורייתא דבעל פה, דאתחשב ליה כאלו
אחזר עלמא לתהו ובהו, וגרים עניותא
בעלמא ואורך גלותא.

ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא
וכו' (בראשית א יא), אמר רבי אלעזר אבא
והא קרא ליה יבשה, מאן תדשא הארץ, אמר
ליה ברי הכי אוליף תיובתא לכל בני עלמא,
דאם בר נש יחזור בתיובתא, נחית לה נביעו
דאסתלק, ומה דהוה יבשה קרא לה ארץ,
ונהר דהוה חרב ויבש קרא ליה מקנה המים
וימים, הדא הוא דכתיב (שם י) ויקרא אלהים
ליבשה ארץ ולמקנה המים קרא ימים, בההוא
זמנא דאתקרי ארץ מה פתיב ביה (שם יא) ויאמר
אלהים תדשא הארץ, לאפקא זרעין ואיבין
דאינון נשמתין (דף פב ע"ב) כל חד לזניהו, אליון
נשמתין דאתגזרו מפורסי יקריה, ואליון רוחין
דאתגזרו ממלאכים, ואליון נפשין דאתגזרו מאופנים, כל חד אפיק לזניהו

כָּל אֶחָד הוֹצִיא לְמִינֵהוּ אֶת כָּל
אֶחָד כָּרְאוּ. עֵץ פְּרִי - זֶה תִּלְמִיד
חֶכֶם, עֵשָׂה פְּרִי - זו בַּת זִנוּגוֹ, לְכָל
אֶחָד כָּרְאוּ, (כָּל אֶחָד הוֹצִיא לְמִינוֹ).

וְעוֹד, עֵץ פְּרִי - זֶה הַעֲמוּד
הָאֲמָצְעִי, עֵשָׂה פְּרִי - זֶה צָדִיק,
אֲשֶׁר זָרְעוּ בוֹ עַל הָאָרֶץ - זו
הַשְׂכִּינָה, שְׁכַל הַזָּרְעִים נִכְלָלִים
בָּהּ, וְכָאן הַמַּצוֹה שֶׁל פְּרִיָּה
וּרְבִיָּה, לַעֲשׂוֹת פְּרוֹת וְזָרְעִים, זֶהוּ
שְׁכָתוֹב לֹא תִהְיֶה בְּרָאָה לְשִׁכַּת
יִצְרָה, וּמִי שֶׁמִּתְבַּטֵּל מִפְּרִיָּה
וּרְבִיָּה, כְּאֵלוֹ הַחֲזִיר אֶת אוֹתָהּ
אָרֶץ יִבְשָׁה, וּמוֹנֵעַ מִמֶּנָּה בְּרִכּוֹת,
כָּל אֶחָד לְפִי דְרֻגָתוֹ, מִי שֶׁפּוֹגֵם
לְמַטָּה פּוֹגֵם לְמַעְלָה אֶת הַמָּקוֹם
שֶׁנִּגְזְרָה נִשְׁמָתוֹ.

תקון ארבעים וארבעה

בְּרֵאשִׁית, שָׁם תַּר"י, שָׁם א"ש,
וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי
מֵאֶרֶת בְּרִקִּיעַ הַשָּׁמַיִם. מֵאֶרֶת
כְּתִיב, חֶסֶד ו', זו תוֹרָה שֶׁבְּכָתָב.
מֵה זֶה מֵאֶרֶת? זו תוֹרָה שֶׁבָּעַל
פֶּה, וְאֵף עַל גִּב שֶׁבְּאֵרוֹהָ מֵאֶרֶת
חֶסֶד זו לִילִית, שֶׁבָּעִים פָּנִים
לְתוֹרָה, וּמִשּׁוֹם זֶה מֵאֶרֶת בְּמָקוֹם
הַזֶּה, אוֹתָהּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ כִּי נִרְ
מַצּוֹה, וְתוֹרָה אוֹר זֶה הַעֲמוּד
הָאֲמָצְעִי, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר אֶת
הַמָּאֹר הַגָּדֹל לְמַשְׁלַת הַיּוֹם וְאֶת
הַמָּאֹר הַקָּטָן לְמַשְׁלַת הַלַּיְלָה.
כָּאן מַצּוֹה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה, אֶת
הַמָּאֹר הַגָּדֹל - סוֹד הַעֲשִׁירִים,
וְאֶת הַמָּאֹר הַקָּטָן - סוֹד הַעֲנִיִּים,
וּכְמוֹ שֶׁהִלְכָנָה לוֹוֶה מִן הַשֶּׁמֶשׁ
וְאֵין לָהּ אוֹר אֶלָּא מִמֶּה שֶׁהִשְׁמֵשׁ
נוֹתֶנֶת לָהּ, כִּף הַשְׂכִּינָה אוֹמֶרֶת
לוֹו עֲלֵי וְאֵנִי פּוֹרֵעַ, שְׁכָף צָרִיף
אָדָם לִהְיוֹת מְלוֹה לְעָנִי, וְכִמוֹ כֵּן
לוֹוִים הַפּוֹכְכִים וְהַמְזֻלּוֹת זֶה מִזֶּה,
וְהַמְלָאכִים זֶה מִזֶּה. וְסוֹד הַדְּבָר
- וּמִקְבָּלִים זֶה מִזֶּה, כִּף לוֹוֶה
הַשְׂכִּינָה, שֶׁהִיא הִלְכָנָה הַקְדוּשָׁה,

לְכָל חֵד כְּדָקָא יָאוֹת, עֵץ פְּרִי דָא תִּלְמִיד חֶכֶם,
עוֹשֶׂה פְּרִי דָא בַּת זִנוּגִיָּה, לְכָל חֵד כְּדָקָא יָאוֹת,
(כָּל חֵד אִפִּיק לְזִנוּי).

וְעוֹד עֵץ פְּרִי דָא עֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, עוֹשֶׂה
פְּרִי דָא צָדִיק, אֲשֶׁר זָרְעוּ בוֹ עַל הָאָרֶץ
דָא שְׂכִינָתָא, דְּכָל זָרְעִין אֲתַכְלִילֵן בָּהּ, וְהִכָּא
פְּקוּדָא דְפְרִיָּה וּרְבִיָּה לְמַעַבְד אֲבִין וְזָרְעִין,
הַדָּא הוּא דְכָתִיב (ישעיה מה יח) לֹא תִהְיֶה בְּרָאָה
לְשִׁכַּת יִצְרָה, וּמָאן דְאֲתַבְטֵל מִפְּרִיָּה וּרְבִיָּה,
כְּאֵלוֹ אֲחִזֹּר לְהִיָּא אָרֶץ יִבְשָׁה, וּמִנַּע בְּרִכְאָן
מִינָהּ, כָּל חֵד לְפּוֹם דְּרֻגִיָּה, מָאן דְּפָגִים לְתַתָּא
פָּגִים לְעִילָא, לְאַתֵּר דְאֲתַגְזֹר נִשְׁמָתִיהָ.

תקונא ארבעין וארבע

בְּרֵאשִׁית, תַּמָּן תַּר"י תַּמָּן א"ש, וְעַלֵּיהֶו
אֲתַמָּר (בראשית א יד) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
יְהִי מֵאֶרֶת בְּרִקִּיעַ הַשָּׁמַיִם, מֵאֶרֶת כְּתִיב חֶסֶד
ו' דָא אוֹרִיָּתָא דְבְּכָתָב, מֵאִי מֵאֶרֶת דָא
אוֹרִיָּתָא דְבָעַל פֶּה, וְאֵף עַל גִּב דְאִוְקָמוּהָ
מֵאֶרֶת חֶסֶד דָא לִילִית, שֶׁבָּעִין אֲנַפִּין
לְאוֹרִיָּתָא, וּבִגִּין דָא מֵאֶרֶת בְּהִאי אֲתֵר, הִהִיא
דְאֲתַמָּר בָּהּ (משלי ו כג) כִּי נִרְ מַצּוֹה, וְתוֹרָה אוֹר
עֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, וְעַלֵּיהֶו אֲתַמָּר (בראשית א
טז) אֶת הַמָּאֹר הַגָּדֹל לְמַשְׁלַת הַיּוֹם וְאֶת
הַמָּאֹר הַקָּטָן לְמַשְׁלַת הַלַּיְלָה.

הָבֵא פְּקוּדָא לְמַעַבְד צְדָקָה, אֶת הַמָּאֹר
הַגָּדֹל רְזָא דְעִתִּירִין, וְאֶת הַמָּאֹר הַקָּטָן
רְזָא דְמַסְפָּנִין, וּכְמָה דְסִיְהָרָא לוֹוֶה מִן שְׁמֵשָׁא,
וְלֹא אֵית לָהּ נְהוּרָא אֶלָּא מִמֶּה דִיְהִיב לָהּ
שְׁמֵשָׁא, הִכִּי שְׂכִינָתָא אֲמֶרֶת לוֹו עֲלֵי וְאֵנִי
פּוֹרֵעַ, דִּהִכִּי צָרִיף בֵּר נֵשׁ לְמַהוּי מְלוֹה
לְמַסְפָּנָא, וּכְגוֹנָא דָא לוֹוִין כְּכִבְיָא וּמְזִלִּי דָא
מִן דָא, וּמִלְאָכִיָּא דָא מִן דָא, וְרְזָא דְמַלְאָה
וּמִקְבָּלִין דִּין מִן דִּין, הִכִּי לוֹוֶה שְׂכִינָתָא דְאִיְהִי

מן הקדוש ברוך הוא, ומקבלת
ממנו, שנאמר בו כי שמש ומגן
יהו"ה אלהי"ם, וכן היה מקבל
יהושע ממושה, כמו שבארוהו
פני משה בפני חמה ופני יהושע
פפני לבנה, וכך היו כל הנביאים
לפני משה כמו הלכנה והפוכבים
לפני השמש, שאין להם אור אלא
מן השמש.

תקון ארבעים וחמשה

בראשית ברא אלהי"ם, א"ל
הי"ם, הי"ם של התורה, ועליו
נאמר ויאמר אלהי"ם ישרצו
המים שרץ נפש חיה ועוף יעופף
על הארץ. פאן מצוה לעסק
בתורה, שנאמר בה הוי כל צמא
לכו למים, ואלו שעוסקים
בתורה יורשים נפש מהשכינה.
זהו שכתוב ישרצו המים שרץ
נפש חיה, ועוף יעופף - זו רוח,
שנאמר בו כי עוף השמים יוליך
את הקול ובעל כנפים יגיד דבר,
וזהו יהו"ה, העמוד האמצעי.

בגדרו מטטרו"ן ששמו כשם רבו,
י' הראש של העוף, ו' הגוף שלו,
ה"ה שני כנפיו, שבהם פורח
למעלה ויורד למטה, ואלו שני
הכנפים הם שני הכלים ה"ה,
שבהם נאמר והחיות רצוא ושוב,
שהם י"ו, הכל עולה בי, הכל
יורד בו, כהכל שיוצא מפי
הפכשן, וכך הי"ם עולה ויורד
וגליו רצים ושבים, ורוצים
להחזיר את העולם לתהו ובהו,
ויבזמן שמסתכלים בשכינה,
שהיא תחום הי"ם, חוזרים
למקומם. בא וראה, י' היא
אמירה ודבור וקריאה, ו' קול,
ה"ה הכל שיוור בדבור, הכל
עולה בקול, הקול עולה, דבור
יורד, וכשהוא עולה ויורד,
מלאכי אלהי"ם עולים ויורדים
בו, שהם המחונו והחילות שלו,

סיהרא קדישא מקודשא בריך הוא, ומקבלת
מניה, דאתמר ביה (תהלים פד יב) כי שמש ומגן
יהו"ה אלהי"ם, והכי הוה מקבל יהושע מן
משה, כמה דאוקמוהו פני משה בפני חמה
ופני יהושע בפני לבנה, והכי הוה כל נביאיא
קדם משה כגון סיהרא וככביא קדם שמשא,
דלא אית לון נהורא אלא משמשא.

תקונא ארבעין וחמשה

בראשית ברא אלהי"ם, א"ל הי"ם, ימא
דאורייתא, ועליה אתמר (בראשית א כ)
ויאמר אלהי"ם ישרצו המים שרץ נפש חיה
ועוף יעופף על הארץ, הכא פקודא למלעי
באורייתא, דאתמר בה (ישעיה נה א) הוי כל צמא
לכו למים, ואלין דעסקין באורייתא ירתין
נפש חיה משכינתא, הדא הוא דכתיב ישרצו
המים שרץ נפש חיה, ועוף יעופף דא רוח
דאתמר ביה (קהלת י כ) כי עוף השמים יוליך את
הקול ובעל כנפים יגיד דבר, והאי איהו יהו"ה
עמודא דאמצעיתא.

לקבליה מטטרו"ן דשמיה כשם רביה, י'
רישא דעופא, ו' גופא דיליה, ה"ה
תרי גדפוי דבהון פרח לעילא ונחית לתתא,
ואלין תרין גדפין אינון תרין הכלים ה"ה,
דבהון אתמר (יחזקאל א יד) והחיות רצוא ושוב,
דאינון י"ו, הכל סליק בי' הכל נחית בו',
כהכל דנפיק מפומא דכבשן, והכי ימא סליק
ונחית, וגלגלוי רצים ושבים. (דף פג ע"א) ובעאן
לאחזרא עלמא לתהו ובהו, ובזמנא
דמסתכלין בשכינתא דאיהי תחום ימא חזרין
לאחזריהו, תא חזי י' איהי אמירה ודבור
וקריאה, ו' קול, ה"ה הכל נחית בדבור, הכל
סליק בקול, קול סליק, דבור נחית, וכד איהו
סליק ונחית מלאכי אלהי"ם סלקין ונחתין

וְזֶה סוּד מִי עֲלֶה שָׁמַיִם וַיֵּרֶד.
אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַעְלָה בּוֹ תַּפְלוֹת,
שְׁהָרִי הַתַּפְלָה הִיא סֶלֶם שְׁבָה
מַעֲלִים וּמוֹרִידִים אוֹתָהּ מִלֶּאכִי
אֱלֹהִי"ם.

יֵשׁ מִי שְׁמַעְעִלִים אוֹתָהּ לִמְעָלָה,
וַיֵּשׁ מִי שְׁמוֹרִידִים אוֹתָהּ לִמְטָה.
כְּשִׁמְעָעִלִים אוֹתָהּ לִמְעָלָה, מַעֲלִים
אוֹתָהּ בְּזִכְיוֹת, וּכְשִׁיּוֹרֶדֶת, יוֹרֶדֶת
בְּזִכְיוֹת, זֶה לְצַדִּיק גָּמוּר עוֹלָה
מִמֶּנּוּ בְּזִכְיוֹת וַיֵּרֶדֶת בּוֹ בְּזִכְיוֹת.
לְבִינוֹנִי שְׁזָכְרִיתִיו שְׁקוּלִים
לְחוּבוֹתָיו, הִיא תְלוּיָה בְּאִוִּיר, אִם
הַחוּבוֹת רַבִּים עַל הַזְכִּיּוֹת (כְּחוּט
הַשְּׁעָרָה), הִיא מַעֲלָה אוֹתוֹ בְּחוּבוֹת
וּמוֹרִידָה אוֹתוֹ בְּזִכְיוֹת, וְנוֹטֵל בָּהּ
שְׁכָרוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה. לְרַשֵּׁעַ גָּמוּר,
שְׂאִין לוֹ זְכוֹת בְּעוֹלָם לֹא לִמְעָלָה
וְלֹא לִמְטָה, עוֹלָה מִמֶּנּוּ בְּחוּבוֹת
וַיֵּרֶדֶת עָלָיו בְּחוּבוֹת.

הָרִי כָּאֵן כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף
אֶת הַקּוֹל, שְׁנֹאמֵר בּוֹ וְעוֹף
יַעֲוֹף, כְּמוֹ מוֹעֵף בִּיעֵף. עַל פְּנֵי
רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם, זֶה הַנֶּשְׁמָה, שְׂאֵלוֹ
שְׁזוֹכִים בַּתּוֹרָה נֹאמֵר בָּהֶם יִשְׁרְצוּ
הַמַּיִם שָׂרֵץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְגוֹמֵר,
שְׁיֹרְשִׁים נִשְׁמוֹת מִן הַתּוֹרָה,
לְאַחֲרִים - כָּל אֶחָד לְמִינוֹ כְּפִי
מַעֲשָׂיו. זֶהוּ שְׁכָנוֹב בְּיוֹם הַשִּׁשִּׁי
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ
חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֶמָּה וְרֶמֶשׂ וְגוֹמֵר.
בְּהֶמָּה - אֵלּוּ עַמֵּי הָאָרֶץ
שְׁמַעְשִׁיָּהֶם כְּבִהּמוֹת, עָלֵיהֶם
נֹאמֵר תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה
לְמִינָהּ בְּהֶמָּה וְרֶמֶשׂ.

תְּקוּנַת שֵׁשׁ וָאָרְבָּעִים

בְּרֵאשִׁית, בְּרֵאשִׁית, וְהֵן שֵׁשׁ
הַכְּנָפִים שֶׁל חַיָּה, שְׁנֹאמֵר בָּהּ
וְעוֹף יַעֲוֹף עַל הָאָרֶץ עַל פְּנֵי
רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם, הֵן שֵׁשׁ סְפִירוֹת
שְׁכוּלָל הָעוֹף הַזֶּה, שֶׁהוּא הָעֵמּוּד
הָאֲמָצִיעִי, יֵשׁ מִי שְׁיֹרֵשׁ רוּחַ
הַקֹּדֶשׁ בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת מִן הָעוֹף

בִּיה, דְּאֵינוֹן מִשְׁרָיִין וַחֲזִלִּין דִּילִיָּה, וְדָא אִיהוּ
רְזָא מִי עֲלֶה שָׁמַיִם וַיֵּרֶד (מִשְׁלִי ל ד), זַכָּאָה אִיהוּ
מָאן דְּסָלִיק צְלוֹתֵין בִּיה, דְּהָא צְלוֹתָא אִיהִי
סֶלֶם, דְּבָהּ מִלֶּאכִי אֱלֹהִי"ם סֶלְקִין וְנַחֲתִין לָהּ.
אִית לְמָאן דְּסָלְקִין לָהּ לְעִילָא, וְאִית לְמָאן
דְּנַחֲתִין לָהּ לְתַתָּא, כַּד סֶלְקִין לָהּ לְעִילָא
סֶלְקִין לָהּ בְּזִכְוֹן, וְכַד נַחֲתִת נַחֲתִת בְּזִכְוֹן,
הִיא לְצַדִּיק גָּמוּר סְלִיקַת מִנִּיה בְּזִכְוֹן וְנַחֲתִית
בִּיה בְּזִכְוֹן, לְבִינוֹנִי דְּזִכְוֹן דִּילִיָּה שְׁקִילִין
לְחוּבִין, אִיהִי תְלוּיָא בְּאִוִּירָא, אִם חוּבִין
מִתְרַבִּין עַל זְכוּוֹן (כְּחוּט הַשְּׁעָרָה), אִיהִי סֶלְקָא לִיה
בְּחוּבִין וְנַחֲתָא לִיה בְּזִכְוֹן, וְנוֹטֵל בָּהּ אֲגָרִיָּה
בְּהִיא עֲלָמָא, לְרַשֵּׁעַ גָּמוּר דְּלִית לִיה זְכוּ
בְּעֲלָמָא לֹא לְעִילָא וְלֹא לְתַתָּא, סֶלְקָא מִנִּיה
בְּחוּבִין וְנַחֲתִית עָלֵיהּ בְּחוּבִין.

הָא הָכָא כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל (קֹהֶלֶת
י כ), דְּאִתְמַר בִּיה וְעוֹף יַעֲוֹף, כְּגוֹן מוֹעֵף
בִּיעֵף (דְּנִיָּאל ט כא), עַל פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם דָּא נֶשְׁמָה,
דְּאֵלִין דְּזַכָּאָן בְּאִוִּרִיָּתָא אִתְמַר בְּהוֹן יִשְׁרְצוּ
הַמַּיִם שָׂרֵץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְגוֹמֵר, דִּירְתִין נִשְׁמַתִין
מִאִוִּרִיָּתָא, לְאַחֲרִינִין כָּל חַד לְזִנּוּי כְּפּוּם
עוֹבְדוּי, הָדָא הוּא דְכָתִיב בְּיוֹמָא
שְׁתִּיתָאָה (בְּרֵאשִׁית א כד) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי"ם תּוֹצֵא
הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֶמָּה וְרֶמֶשׂ וְגוֹמֵר,
בְּהֶמָּה אֵלּוּ עַמֵּי הָאָרֶץ דְּעוֹבְדֵיהוֹן כְּבִיעִירָן,
עָלִיָּהּ אִתְמַר תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ
בְּהֶמָּה וְרֶמֶשׂ.

תְּקוּנַת שֵׁשׁ וָאָרְבָּעִין

בְּרֵאשִׁית בְּרֵאשִׁית, וְאֵינוֹן שֵׁשׁ גְּדִפִין דְּחַיָּה,
דְּאִתְמַר בָּהּ (שֵׁם כ) וְעוֹף יַעֲוֹף עַל
הָאָרֶץ עַל פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם, אֵינוֹן שֵׁשׁ סְפִירָן
דְּכָלִיל הִיא עוֹף דְּאִיהוּ עֵמּוּדָא דְּאֲמָצִיעִיתָא,
אִית מָאן דִּירִית רוּחָא דְּקוּדְשָׁא בְּאַרְחַת אֲצִילוֹת

הָזֶה, וַיֵּשׁ מִי שְׂיִירֶשׁ רוּחַ מְאוֹתוֹ הָעוֹף
שֶׁהוּא נָעַר, שֶׁשָּׁמוֹ כָּשֶׁם רַבּוֹ, וַיֵּשׁ מִי
שְׂיִירֶשׁ רוּחַ מְלֻמָּטָה שֶׁל הָאָרֶץ, כְּמוֹ
שֶׁאָמַר קִהְלֵת מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם
הָעֵלָה הִיא לְמַעְלָה, וְרוּחַ הַבְּהֵמָה
הִירֵדֶת הִיא לְמַטָּה לְאָרֶץ.

תקון שבעה וארבעים

בְּרֵאשִׁית, בְּרֵא שִׁית, וְזֶה הַיּוֹם הַשְּׁשִׁי,
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם
הַשְּׁשִׁי, כֹּאן שְׁלֹשָׁה אָמְנִים שְׁנָיִם. אָמֵן
אֶחָד הוֹצִיא מְאוֹרוֹת בְּיוֹם הָרְבִיעִי,
שֶׁהָיוּ תְלוּיִים בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן שֶׁנֶּאֱמַר
בּוֹ אוֹר, הָאָמֵן הַשְּׁנִי הוֹצִיא אֶת שְׂרָץ
הַמַּיִם, זֶהוּ שְׁכָתוֹב יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם, וְזֶה
הָיָה תְלוּי בְּיוֹם הַשְּׁנִי שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ מַיִם,
זֶהוּ שְׁכָתוֹב יְהִי רִקִּיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם. כֹּאן
מַיִם וְכֹאן מַיִם. הָאָמֵן הַשְּׁלִישִׁי (הוֹצִיא
עֲשָׂבִים וְחִרְעִים) כְּנֶגֶד הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי,
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ תִדְשָׂא הָאָרֶץ דֶּשָׁא עֵשֶׂב
מִזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ, וְנֶאֱמַר בְּיוֹם הַשְּׁשִׁי
פָּרוּ וּרְבוּ וּמָלְאוּ אֶת הָאָרֶץ. מֵה זֶה
וּמָלְאוּ אֶת הָאָרֶץ? אֵלֹא אוֹתָהּ שֶׁהִיָּתָה
יְבֵשָׁה בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי, נֶאֱמַר כֹּאן וּמָלְאוּ
אֶת הָאָרֶץ, זֶהוּ שְׁכָתוֹב מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ, וְזֶה בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכּוֹתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד. קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהו"ה
צְבָאוֹת כְּנֶגֶד יְקוֹו הַמַּיִם מִתַּחַת
הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה
הַיְבֵּשָׁה, כְּנֶגֶד מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.
בְּיוֹם הַשְּׁשִׁי הִתְמַקְּנוּ שֵׁשׁ הַדְּרָגוֹת שֶׁל
הַכֶּסֶּא, וְכֹו נִכְרָא אָדָם בְּצִלְמוֹ, שֶׁהוּא
מוֹכֵן לְשִׁכְתָּה עַל הַכֶּסֶּא. זֶהוּ שְׁכָתוֹב
וַיִּבְרָא אֱלֹהִי"ם אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ,
וְכֹאן שְׁמֵי מִצְוֹת, אַחַת - נַעֲשֶׂה אָדָם
בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמּוּתֵנוּ, וְהַשְּׁנִי - וַיִּבְרָא
אֱלֹהִי"ם אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ.

מֵהָאֵי עוֹף, וְאִית מָאן דִּיגְרִית רוּחָא מֵהָהוּא
עוֹף דְּאִיהוּ נָעַר, שְׁמִיָּה כָּשֶׁם רַבִּיָּה, וְאִית
מָאן דִּיגְרִית רוּחָא מְלֻתְתָא דְּאַרְעָא, כְּמָה
דְּאָמַר קִהְלֵת (קִהְלֵת ג' כ"א) מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי
הָאָדָם הָעֵלָה הִיא לְמַעְלָה, וְרוּחַ הַבְּהֵמָה
הִירֵדֶת הִיא לְמַטָּה לְאָרֶץ.

תקונא שבע וארבעין

בְּרֵאשִׁית בְּרֵא שִׁית, וְדָא יוֹמָא שְׁתִּיתָאָה,
דְּאַתְמַר בִּיה (בראשית א' לא) וַיְהִי
עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי, הָכָא תִלַּת אוֹמְנִין
תְּנִינִין, אוֹמֵן חַד אָפִיק נְהוּרִין בְּיוֹמָא
רְבִיעָאָה, דִּהּוּ תְלִיין בְּיוֹמָא קְדָמָאָה
דְּאַתְמַר בִּיה אוֹר, אוֹמְנָא תְּנִינָא אָפִיק
רִיחָשָׂא מִמֵּיא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (שם)
יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם, וְדָא הָוָה תְּלִיא בְּיוֹמָא
תְּנִינָא, דְּאַתְמַר בִּיה מַיִם, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב (שם ו') יְהִי רִקִּיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם, הָכָא
מֵיא וְהָכָא מֵיא, אוֹמְנָא תְּלִיתָאָה (אָפִיק עֲשָׂבִין
וְחִרְעִין) לְקַבֵּל יוֹמָא תְּלִיתָאָה, דְּאַתְמַר
בִּיה (שם י"א) תִדְשָׂא הָאָרֶץ דֶּשָׁא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ
זֶרַע לְמִינֵהוּ, וְאַתְמַר בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה (שם)
פָּרוּ וּרְבוּ וּמָלְאוּ אֶת הָאָרֶץ, מַאי וּמָלְאוּ
אֶת הָאָרֶץ אֵלֹא הֵיכָא דִּהּוּת יְבֵשָׁה בְּיוֹמָא
תְּלִיתָאָה, אַתְמַר הָכָא וּמָלְאוּ אֶת הָאָרֶץ,
הָדָא הוּא דְּכְתִיב (ישעיהו ו' ג') מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ
(דף פג ע"ב) כְּבוֹדוֹ, וְדָא בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
מְלָכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ
יְהו"ה צְבָאוֹת (ישעיהו ו' ג'), לְקַבֵּל יְקוֹו הַמַּיִם

מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד (בראשית א' ט') וְתִרְאֶה הַיְבֵּשָׁה, לְקַבֵּל מֵלֵא כָּל
הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה אַתְמַר שִׁית דְּרָגִין דְּכְרִסְיָא, וּבִיה אַתְבְּרִי
אָדָם בְּצִלְמוֹ, דְּאִיהוּ מוֹכֵן לְשִׁכְתָּה עַל הַכֶּסֶּא, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (שם כו') וַיִּבְרָא
אֱלֹהִי"ם אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, וְהָכָא תְּרִין פְּקוּדִין, חַד נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ
כְּדִמּוּתֵנוּ (שם כו'), וְתְנִינָא וַיִּבְרָא אֱלֹהִי"ם אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ.

נַעֲשֶׂה אָדָם, זֶה מִצְוָה לְמוֹל אֶת הָגֵר, לְהִיּוֹת בְּצִלְמֵנוּ בְּמִילַת הָעֶרְלָה, כְּדִמוּתֵנוּ בְּפָרִיעָה, וְאִם שׁוֹמֵר אוֹת הַבְּרִית בְּשִׁנְיָהֶם, הוּא בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ, וְאִם לֹא - לֹא. וְאִם מְקִיִּים זְכוֹר וְשֹׁמֵר בְּשִׁבְתָּ, הוּא בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ, וְאִם לֹא - לֹא, וְאִין לוֹ חֵלֶק בְּזֶרַע יִשְׂרָאֵל, וְאִם מֵיחַד אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פְּעָמִים בְּכָל יוֹם בְּקִרְיַת שְׁמַע בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה, הוּא בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ, וְאִם לֹא - לֹא, וְאִם הוּא מְנִיחַ תְּפִלִּין שֶׁל יָד וּתְפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ בְּכָל יוֹם, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד זְכוֹר וְשֹׁמֵר, הוּא בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ, וְאִם לֹא - לֹא, וְאִם הוּא מְקִיִּים יְבוּם וְחִלְצָה הוּא בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ, וְאִם לֹא - לֹא, וְהַכֹּל בְּאַהֲבָה וְיִרְאָה שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְעוֹד, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ, לְמִי אָמַר אֶת זֶה (לְמַעַל)? לְאוֹתָם הַמְּלָאכִים שֶׁמְבָרְכִים וּמְקַדְּשִׁים אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַעַל בְּכָל יוֹם בְּכָרֶוֶךְ וְקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ. וְהוּא שֶׁפְּתוּב וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ. וּמִנֵּין לָנוּ שֶׁמְבָרְכִים אוֹתוֹ? אֵלָּא כְּשִׁשְׁאוּאִים אֵיךְ מְקוּם כְּבוֹד לְהַעֲרִיצוֹ, אוֹמְרִים בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מְקוּמוֹ, וְאָנוּ כְּנֶגְדָם מְקַדְּשִׁים אוֹתוֹ בְּקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, וּמְבָרְכִים אוֹתוֹ בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מְקוּמוֹ.

וְהֵם אוֹמְרִים עַל יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ. בְּצִלְמֵנוּ, שֶׁמְקַדְּשִׁים אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ, וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, לְעִמָּתָם מְשֻׁבָּחִים וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מְקוּמוֹ, וְעוֹד לְמַעַל נַעֲשֶׂה אָדָם, כָּאֵן נִכְלָלוּ כָּל הַסְּפִירוֹת,

נַעֲשֶׂה אָדָם, דָּא פְּקוּדָא לְמַגְזֵר יֵת גִּיּוֹרָא, לְמַהּוֹי בְּצִלְמֵנוּ בְּגִזְרֵי דְעֶרְלָה, כְּדִמוּתֵנוּ בְּפָרִיעָה, וְאִם נָטִיר אוֹת בְּרִית בְּתַרְוִייהוּ אִיהוּ בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ וְאִם לֹא, וְאִי מְקִיִּים זְכוֹר וְשֹׁמֵר בְּשִׁבְתָּ אִיהוּ בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ וְאִם לֹא, וְלֹא אֵית לִיהּ חוּלְקָא בְּזֶרַע דִּי־יִשְׂרָאֵל, וְאִם מֵיחַד לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תְּרִין זְמָנִין בְּכָל יוֹמָא בְּקִרְיַת שְׁמַע בִּימָמָא וּבַלַּיְלָא אִיהוּ בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ וְאִם לֹא, וְאִם הוּא מְנִיחַ תְּפִלִּין דִּיד וּתְפִלִּין דִּירִשָׁא בְּכָל יוֹמָא דְאִינוּן לְקַבֵּל זְכוֹר וְשֹׁמֵר אִיהוּ בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ וְאִם לֹא, וְאִי אִיהוּ מְקִיִּים יְבוּם וְחִלְצָה אִיהוּ בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ וְאִי לֹא, וְכָלֵא בְּרַחֲמֵי וּדְחִילוּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

וְעוֹד נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ, לְמָאן אָמַר דָּא (לְעִילָא), לְאִינוּן מְלָאכִיָּא דְמְבָרְכִין וּמְקַדְּשִׁין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעִילָא בְּכָל יוֹמָא בְּכָרוּךְ וְקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיהו י ג) וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, וּמִנֵּין דְמְבָרְכִין לִיהּ, אֵלָּא כִּד שְׁאֲלִין אֵיךְ מְקוּם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ, אָמְרִין בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מְקוּמוֹ (יחזקאל ג יב), וְאָנֹן לְקַבֵּלִיהוֹן מְקַדְּשִׁין לִיהּ בְּקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, וּמְבָרְכִין לִיהּ בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מְקוּמוֹ.

וְאִינוּן אָמְרִין עַל יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ (בְּרַשִׁית א כו) בְּצִלְמֵנוּ דְמְקַדְּשִׁין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּמוֹ דְאוֹקִימָנָא, וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, כְּדִמוּתֵנוּ לְעִמָּתָם מְשֻׁבָּחִים וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מְקוּמוֹ, וְעוֹד לְעִילָא נַעֲשֶׂה אָדָם, הָכָא אֶתְפְּלִילוּ כָּל סְפִירָן, דְאִינוּן יו"ד ה"א וּא"ו ה"א דְאִינוּן עֶשֶׂר, וְסֻלְקִין לְחוּשְׁפֵּן אָדָם,

וְאָמְרוּ בְּגִין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
כְּדַמוֹתֵנוּ, וַיֵּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם (שם) אֵלֶיךָ תִּלְמִידֵי
חֲכָמִים דְּמִתְרַבֵּין בִּימָא דְאֹרִייתָא, דִּירְתִין
מִתַּמָּן נַפְשׁ חַיָּה, וּבַעוּף הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ מֵאֲרִי
דְּזִכּוֹן, דְּבִזְכוּתֵהוּן (דְּזִכּוּתֵהוּן) פְּרָחִין לְעִילָא
וַיֵּרְתִין מִתַּמָּן רוּחָא, דְּאִיהוּ עוֹף יַעֲוִפָּף בְּגַדְפִין
דְּפִקוּדִין דַּעֲשָׂה, וּבִבְהֵמָה אֵלֶיךָ עֲמִי הָאָרֶץ
דְּאִתְמַר בְּהוּן (בְּמַדְבַּר יד ט) אַל תִּירָאוּ אֶת עַם הָאָרֶץ
כִּי לַחֲמֵנוּ הֵם.

וְעוֹד נַעֲשֶׂה אָדָם, שְׂכִינְתָא תַתָּא נְטִילַת עֲצָה
מְקוּדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (ישעיה
מד יג) כְּתַפְאֶרֶת אָדָם לְשִׁבְתָּ בֵּית, דַּעֲמוּדָא
דְּאִמְצָעִיתָא וּשְׂכִינְתָא עֲלִיָּהּ אִתְמַר (בראשית ה
ב) זָכַר וּנְקֵבָה בְּרָאם, וְאִתְקְרִיאוּ אָדָם, וּכְגִוּוֹנָא
דִּילֵיהּ אָמַר לְתַתָּא בְּאָדָם וַחֲוָה, זָכַר וּנְקֵבָה
בְּרָאם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמָם אָדָם, וּכְמָה דְּקוּדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתֵיהּ אִתְקְרִי אֶחָד, הֵכִי קָרָא
לֹון אֶחָד לְאָדָם וּלְאִתְתֵיהּ, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב (ישעיה נא ב) כִּי אֶחָד קָרָאתִיו, דְּתַפְאֶרֶת
אִיהוּ א"ח כְּלִיל תִּשְׁעֵי סְפִירָן, מְלָכוּת ד'
עֲשִׂירִית לֵיהּ, כְּלִילָא מַעֲשֵׂר דְּאִינוּן יו"ד ה"א
וּא"ו ה"א, וְאִיהִי ד' כְּלִילָא מְאַרְבַּע אֲתוּן
דְּאִינוּן יְהו"ה, קוּצָא דְּאֵת ד' מוֹרָה עַל עֶשֶׂר,
וְד' עַל אַרְבָּעָה, דְּהֵכִי רִשׁוּת הַיְחִיד רַחְבּוּ
אַרְבָּעָה וּגְבָהוּ עֶשְׂרֵה וְהָא אוּקְמוּהָ.

וַיִּבְרָא אֱלֹהִי"ם אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצִלְמֵ
אֱלֹהִי"ם בְּרָא אוֹתוֹ (בראשית ה ב), הֵכִא
פְקוּדָא דְּתַפְלִין, תָּא חֲזִי כָּל מָאן דְּאֵנַח תַּפְלִין
עַל רִישִׁיהּ וְעַל דְּרוּעֵיהּ, קָלָא סְלִיק בְּכָל יוֹמָא
לְכָל חֵיווֹן מְרַכְבוֹת, וְאוֹפְנִים וּשְׂרָפִים
וּמְלָאכִים דְּמִמֶּנּוּן עַל צְלוֹתִין, הֵבּוּ יָקָר לְדִיוּקְנָא
דְּמִלְפָּא דְּאִיהוּ מָאן דְּאֵנַח תַּפְלִין, דַּעֲלִיהּ
אִתְמַר (שם) וַיִּבְרָא אֱלֹהִי"ם אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ

שֶׁהָן יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, שֶׁהָן
עֶשֶׂר, וְעוֹלוֹת לְחֻשְׁבוֹן אָדָם,
וְאוֹמְרִים בְּשִׁבְלֵי יִשְׂרָאֵל לְמִטָּה,
נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ.
וַיֵּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם - אֵלּוּ תִּלְמִידֵי
חֲכָמִים שְׂמַתְגַּדְלִים בֵּינָם הַתּוֹרָה,
שְׂיֹרְשִׁים מִשָּׁם נַפְשׁ חַיָּה, וּבַעוּף
הַשָּׁמַיִם - אֵלּוּ בַּעֲלֵי הַזִּכִּיּוֹת
שְׂבִיזְכוּתָם (שְׂבִיזְכוּתָם) פּוֹרְחִים
לְמַעַלָּה וְיֹרְשִׁים מִשָּׁם רוּחַ,
שֶׁהוּא עוֹף יַעֲוִפָּף בְּכַנְפָּיִם שֶׁל
מַצּוֹת עֲשָׂה, וּבִבְהֵמָה - אֵלּוּ עֲמִי
הָאָרֶץ, שְׁנֹאֲמַר בְּהֵם אַל תִּירָאוּ
אֶת עַם הָאָרֶץ כִּי לַחֲמֵנוּ הֵם.
וְעוֹד נַעֲשֶׂה אָדָם, הַשְׂכִּינָה
הַתַּחְתּוֹנָה נְטִילַת עֲצָה מִן הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שְׁנֹאֲמַר בּוֹ כְּתַפְאֶרֶת
אָדָם לְשִׁבְתָּ בֵּית, שֶׁעַל הָעַמּוּד
הָאִמְצָעִי וְהַשְׂכִּינָה נֹאֲמַר זָכַר
וּנְקֵבָה בְּרָאם, וּנְקִירָא אָדָם,
וּכְמוֹתוֹ אָמַר לְמִטָּה בְּאָדָם וַחֲוָה,
זָכַר וּנְקֵבָה בְּרָאם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמָם
אָדָם, וּכְמוֹ שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
וּשְׂכִינְתּוֹ נִקְרָא אֶחָד, כִּי קָרָא
לְאָדָם וּלְאִתְתּוֹ אֶחָד. זֶהוּ שְׂכִינְתּוֹ
כִּי אֶחָד קָרָאתִיו, שְׂתַפְאֶרֶת הוּא
א"ח כְּלִיל תִּשְׁעֵי סְפִירוֹת,
הַמְּלָכוּת ד' עֲשִׂירִית לוֹ, כְּלִילָה
מַעֲשֵׂר שֶׁהֵם יו"ד ה"א וּא"ו ה"א,
וְהַד' כְּלִילָה מְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן
יְהו"ה. הַקּוּץ שֶׁל הָאוֹת ד' מוֹרָה
עַל עֶשֶׂר, וְד' עַל אַרְבָּעָה, שְׂכָף
רִשׁוּת הַיְחִיד - רַחְבּוּ אַרְבָּעָה
וּגְבָהוּ עֶשְׂרֵה, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ.
וַיִּבְרָא אֱלֹהִי"ם אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ
בְּצִלְמֵ אֱלֹהִי"ם בְּרָא אוֹתוֹ, כָּאֵן
מַצּוֹת תַּפְלִין. בֹּא וְרָאָה, כָּל מִי
שְׂמִינִחַ תַּפְלִין עַל רִאשׁוֹ וְעַל
זְרוּעוֹ, קוֹל עוֹלָה בְּכָל יוֹם לְכָל
הַחַיּוֹת, מְרַכְבוֹת, וְאוֹפְנִים
וּשְׂרָפִים וּמְלָאכִים שְׂמִינִחִים עַל
הַתַּפְלּוֹת: תָּנוּ כְּבוֹד לְדַמוֹת
הַמֶּלֶךְ, שֶׁהוּא מִי שְׂמִינִחַ תַּפְלִין,
שֶׁעָלָיו נֹאֲמַר וַיִּבְרָא אֱלֹהִי"ם אֶת

הָאֲדָם בְּצִלְמוֹ בְּצִלְם אֱלֹהִים
בָּרָא אֹתוֹ. בְּצִלְמוֹ - בְּתַפְלִין שֶׁל
רֹאשׁ, כְּמוֹ הַתְּפִלִּין שֶׁל רִבּוֹן
הָעוֹלָם, שֶׁהֵן הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה,
תְּפִלִּין עַל הָרֹאשׁ (שְׁחָוָא) הָעֲמוּד
הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁהִיא הַכָּלָל שֶׁל שְׁלֹשׁ
הַסְּפִירוֹת הָרָאשׁוֹנוֹת, וְהָעֲמוּד
הָאֲמֻצָּעִי כּוֹלֵל שֵׁשׁ סְפִירוֹת,
וְהָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה תְּפִלִּין עַל רֹאשׁוֹ,
הוּא הַתְּפִלִּין שֶׁמִּנִּית הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם. בְּצִלְם
אֱלֹהִים - תְּפִלִּין שֶׁל יָד, זֶה
הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁהִיא
קְשׁוּרָה לוֹ, וְעָלֶיהָ נֶאֱמָר וְנִפְשׁוֹ
קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ, שְׁנֵיהֶם בְּיָחוּד
אֶחָד, בְּקֶשֶׁר אֶחָד, הָרְצוּעָה
כְּרוּכָה בְּאֶצְבַּע שְׁמָאל, זֶה
הַקְּדוּשִׁין שֶׁלָּהּ, שֶׁהִיא הַטְּבַעַת
כְּרוּכָה בְּאֶצְבַּע שְׁלָהּ, וְכֵּהָ הִיא
קְשׁוּרָה עִמּוֹ וְהוּא עִמָּה, הָרִי
קֶדְשָׁהּ.

בְּרָכָה, הַכָּלָל שֶׁל שְׁבַע סְפִירוֹת,
וְהֵן שְׁבַע הַבְּרָכוֹת שֶׁל חֶתָן, שֶׁהֵן
ז', יוֹם הַשְּׁבִיעִי צְדִיק, עָלָיו נֶאֱמָר
וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק, שְׁיִירֵשׁ
מִהָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, וְהָאוֹת י' עַל
רֹאשׁוֹ הִיא חֲכָמָה י', כֵּה נַעֲשֶׂה
ז', שְׁבַע בְּרָכוֹת שְׁיִירֵשׁ חֶתָן
וְכָלָהּ, וּכְלוּלִים בְּצִדִּיק יוֹם
הַשְּׁבִיעִי, שְׁבוּ מִתִּיחָדִים חֶתָן
וְכָלָהּ, שֶׁהוּא יֵאֱהוֹנָה י', וְהָרִי
פֶּרְשׁוֹהוּ כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ,
וְתִרְגּוּם - שְׁאֲחוּז בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ,
וְהוּא אוֹת הַכְּרִית, שְׁאִין יָחוּד
לְחֶתָן וְכָלָה חוּץ מִמֶּנּוּ.

וְיִכְלּוּ הַשָּׂמִים וְהָאָרֶץ וְכָל צָבָאם.
וְיִכְלּוּ, בְּצִדִּיק נִכְלָלִים כָּל
הָאִיכָרִים וְכָל הַסְּפִירוֹת, כָּל
הָאִיכָרִים שֶׁהֵם מִצּוֹת עֲשֶׂה, שְׁבוּ
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצּוֹתָיו וְצִנּוּנוּ
לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוֹת, שְׁכ"ל
כּוֹלֵל הַכָּל, וְהוּא הַכָּל, וּמִמֶּנּוּ
תְּלוּי הַכָּל, הָעֲמוּד שְׁנוּשָׁא שָׂמִים
וְאָרֶץ עָלָיו, וְכֵּה נַעֲשֶׂה כָּל וּפְרֵט וְכָלָל, וּמִשּׁוּם זֶה וְיִכְלּוּ, כּוֹלֵל שָׂמִים וְאָרֶץ, שָׂמִים אֵשׁ וּמִים,

בְּצִלְם אֱלֹהִים בָּרָא אוֹתוֹ. (דף ט"ז ע"א) בְּצִלְמוֹ
בְּתַפְלִין דְּרִישָׁא, כְּגִוּוֹנָא דְּתַפְלִין דְּמֵאֲרִי
עֲלָמָא, דְּאִינוּן שְׂכִינְתָא עֲלָאָה תְּפִלִּין עַל רִישָׁא
(דְּאִיהוּ) דְּעֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא, דְּאִיהִי כָּלָלָא
דְּתִלַּת סְפִירָן קְדָמָאִין, וְעֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא
כָּלִיל שֵׁית סְפִירָן, וְאִימָא עֲלָאָה תְּפִלִּין עַל
רִישִׁיהָ, אִיהוּ תְּפִלִּין דְּאַנָּח קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּכָל יוֹמָא, בְּצִלְם אֱלֹהִים תְּפִלִּין דִּיד, דָּא
שְׂכִינְתָא תַּתָּאָה דְּאִיהִי קְשִׁירָא לִיהָ, וְעֲלָהּ
אֲתָמַר (בְּרֵאשִׁית מ"ד ל) וְנִפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ,
תְּרוּיָהּ בְּיָחוּדָא חָדָא בְּקְשׁוּרָא חָדָא, רְצוּעָה
כְּרוּכָא בְּאֶצְבָּעָא שְׁמָאלָא דָּא קְדוּשִׁין דִּילָהּ,
דְּאִיהִי טְבַעַת כְּרוּכָא בְּאֶצְבָּעָא דִּילָהּ, וְכֵּהָ אִיהִי
קְשִׁירָא עִמָּהּ וְאִיהוּ עִמָּהּ, הָא קְדוּשָׁהּ.

בְּרָכָה כָּלָלָא דְּשְׁבַע סְפִירָן, וְאִינוּן שְׁבַע
בְּרָכָאן דְּחֶתָן, דְּאִינוּן ז' יוֹם הַשְּׁבִיעִי
צְדִיק, עָלֶיהָ אֲתָמַר (משלי י' ו) וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ
צְדִיק, דְּיָרִית מֵאִימָא עֲלָאָה, וְאֵת י' עַל רִישִׁיהָ
אִיהוּ חֲכָמָה י', כֵּה אֲתַעֲבִיד ז', שְׁבַע בְּרָכָאן
דְּיָרִית חֶתָן וְכָלָהּ, וְכָלִילָן בְּצִדִּיק יוֹם הַשְּׁבִיעִי,
דְּבִיהָ מִתִּיחָדִין חֶתָן וְכָלָהּ, דְּאִיהוּ יֵאֱהוֹנָה י',
וְהָא אוּקְמוּהוּ כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאָרֶץ (ד"ה א כט)
וְתִרְגּוּם דְּאֶחָיד בְּשָׂמִיא וּבְאָרְעָא, וְאִיהוּ
אוֹת כְּרִית, דְּלִית יָחוּדָא לְחֶתָן וְכָלָה כְּרִיתָהּ.

וְיִכְלּוּ הַשָּׂמִים וְהָאָרֶץ וְכָל צָבָאם (בְּרֵאשִׁית כ'
(א). וְיִכְלּוּ בְּצִדִּיק אֲתַפְלִילָן כָּל אֲבָרִין
וְכָל סְפִירָן, כָּל אֲבָרִין דְּאִינוּן פְּקוּדִין דְּעֲשֶׂה,
דְּבִיהָ אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצּוֹתָיו וְצִנּוּנוּ לְמַעַבְדָּא כָּל
פְּקוּדִין, דְּאִיהוּ כְּ"ל כָּלִיל כָּלָא וְאִיהוּ כָּלָא
וּמִנִּיהָ תְּלוּי כָּלָא, עֲמוּדָא דְּאִיהוּ סְבִיל שְׁמִיא
וְאָרְעָא עָלֶיהָ, וְכֵּה אֲתַעֲבִידוּ כָּלִיל וּפְרֵט וְכָלָל,
וּבְגִין דָּא וְיִכְלּוּ כָּלִיל שְׁמִיא וְאָרְעָא, שָׂמִים
וְאָרֶץ עָלָיו, וְכֵּה נַעֲשֶׂה כָּלִיל וּפְרֵט וְכָלָל, וּמִשּׁוּם זֶה וְיִכְלּוּ, כּוֹלֵל שָׂמִים וְאָרֶץ, שָׂמִים אֵשׁ וּמִים,

וזה שמאל וימין, שמים - העמוד
האמצעי, כולל את שניהם, הארץ
- השכינה התחתונה, וכל צבאם
- נצח והוד, שהם צבא השמים,
משום שהוא כולל שבע ספירות
שדוד שבח בהם את הקדוש
ברוך הוא. זהו שכתוב לך יהו"ה
הגדלה והגבורה וגומר. בגלל זה
נקרא יום השביעי כלל שבע,
ועולים לשבעים של חשבון
התבות של קדוש וויכלו.

ויברך אלהי"ם ביום השביעי, זו
האם העליונה שהיא אלהי"ם.
אחר שכלל בו שבע ספירות,
נקראו על שמו כל השבתות שבע
שבתות, אחר כך כולל בו שלש
ספירות עליונות שכלולות באם
העליונה, וקורא להם שביעי
שביעי שביעי על שמו. זהו
שכתוב ויכל אלהי"ם ביום
השביעי, הנה אחד שכלול בו,
וישבות ביום השביעי - זה השני,
ויברך אלהי"ם את יום השביעי
- הרי שלש, להפיל בעשר
ספירות, שאין ספירה שלא
נכללת בעשר, כל אחת
בממשלתה, אבל ממשלת הצדיק
היום השביעי, בו נקראו כל
הספירות השביעיות, שבעים
תבות הן בקדוש וויכלו, וזכור
ושמור הרי שבעים ושנים
כחשבון ויכלו.

ובשבת צריך לתקן שלחן עם
ארבע רגלים, כמו השלחן
שלמעלה, שנאמר בו זה השלחן
אשר לפני יהו"ה, ועליה נאמר
תערוף לפני שלחן, שלחנו של
הקדוש ברוך הוא זו השכינה,
היא מצד הצפון שהוא גבורה,
ומשום זה תקנו בעלי המשנה
שלחן בצפון, ונר דולק לימין
כמו שלמעלה, שנאמר בו מנורה
בדרום, מטה באמצע מצד
העמוד האמצעי.

אש ומים ודא שמאלא וימינא, שמים עמודא
דאמצעיתא כליל תרוייהו, הארץ שכינתא
תתאה, וכל צבאם נצח והוד דאינון צבא
השמים, בגין דאיהו כליל שבע ספירן דשבח
דוד בהון לקודשא בריך הוא הדא הוא, דכתיב
(ד"ה א כט יא) לך יהו"ה הגדולה והגבורה וגומר,
בגין דא אתקרי יום השביעי כלל שבע, וסלקין
לשבעין דחשבון תיבין דקדוש וויכלו.

ויברך אלהי"ם ביום השביעי (בראשית ב ב), דא
אימא עלאה דאיהי אלהי"ם פתר דכליל
ביה שבע ספירן, אתקריאו על שמייה פלהו
שבתות שבע שבתות, לכתר כליל ביה תלת
ספירן עלאין דכליל באימא עלאה, וקרא לון
שביעי שביעי שביעי על שמייה, הדא הוא
דכתיב (שם) ויכל אלהי"ם ביום השביעי הא
חד דכליל ביה, וישבות ביום השביעי דא
תנינא, ויברך אלהי"ם את יום השביעי הא
תלת לאתפללא בעשר ספירן, דלית ספירה
דלא אתכלילת בעשר, כל חדא בממשלה
דילה, אבל ממשלה דצדיק יום השביעי ביה
אתקריאו כל ספירן שביעיות, שבעין תיבין
אינון בקדוש וויכלו, וזכור ושמור הא שבעין
ותירין כחשבון ויכלו.

ושבת צריך לתקנא ביה פתורא בארבע
רגלין, פגוונא דפתורא דלעילא
דאתמר ביה (יחזקאל מא כב) זה השלחן אשר לפני
יהו"ה, ועלה אתמר (תהלים כג ה) תערוף לפני
שלחן, פתורא דקודשא בריך הוא דא
שכינתא, איהי מסטרא דצפון דאיהו גבורה,
ובגין דא תקינו מארי מתניתין שלחן בצפון,
ונר דליק לימינא פגוונא דלעילא, דאתמר
ביה מנורה בדרום, מטה באמצעיתא מסטרא
דעמודא דאמצעיתא.

בא ודא, שכינה נקראת שלחן מצד השמאל, והמנוחה מצד הימין, ומטה ממצעת מצדו של העמוד האמצעי, ומשום זה זווגו באמצע בין צפון לדרום, והרי פרשוה חכמים, כל הנותן מטתו בין צפון לדרום יהיו לו בנים זכרים וכו'. השלחן סמוך על ארבעה עמודים, שהוא כמו שהגוף שתומכים בו הזרועות והשוקים שהם ארבע, וצריך ששה לחמים מצד זה, וששה לחמים מצד זה.

וכוד הדבר - זה השלחן אשר לפני יהו"ה, ז"ה בחשבון ו' ו', שהם ששה פרקים של שתי הזרועות וששה הפרקים של שתי השוקים, שהרי השכינה נעשית גוף למלך בכל תקונה, ובאלו שנים עשר הפרקים של הנקבה ושנים עשר הפרקים של הזכר, המלאכים אומרים וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש וגומר. ז"ה עם הקדוש ברוך הוא הוא אה"ד, ז"ה עם השכינה אה"ד, והכל יהו"ה אה"ד, מיחד את שניהם, וכנגד זה אל זה אמר דוד עשרים וארבע רגלות, והם כנגד עשרים וארבעה ספרי התורה.

זה הוא כנגד ארבעה פנים לכל חיה לשלש חיות, זה השני כנגד ארבע כנפים לכל חיה לשלש חיות, וזהו סוד הדבר - וארבעה פנים לאחת וארבע כנפים לאחת להם, שכלם פורחים בשלחן לפני יהו"ה בכמה רגלות, וצריך לחבר לשלחן הזה תורה, שהיא הקדוש ברוך הוא, ומשום זה פרשוהו בעלי המשנה, שנים שאוכלים על שלחן אחד וכו', ואם הוא אחד אורח ואחד בעל הבית, בעל הבית בוצע ואורח מברך. בעל הבית בוצע זה

תא חזי שכינתא אתקריאת פתורא מסטרא דשמאלא, ומנרתא מסטרא דימינא, ומטה ממוצעת מסטרא דעמודא דאמצעיתא, ובגין דא זווגא דיליה באמצעיתא בין צפון לדרום, והא אוקמוה רבנן כל הנותן מטתו בין צפון לדרום הויין ליה בנים זכרים וכו', פתורא איהי סמיכא על ארבעה סמכין, דאיהי בגוונא דגופא דסמכין ליה דרועין ושוקין דאינון ארבע, וצריך שית נהמין מהאי סטרא ושית נהמין מהאי סטרא. (דף טז ע"ב).

ורוא דמלה זה השלחן אשר לפני יהו"ה (יחזקאל מא כב), ז"ה בחשבון ו' ו',

דאינון שית פרקין דתרין דרועין ושית פרקין דתרין שוקין, דהא שכינתא אתעבידת גופא למלכא בכל תקונא דילה, ובאלין תרין עשר פרקין דנוקבא, ותרין עשר פרקין דזכורא, מלאכיא אמרי וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש וגומר, ז"ה עם קודשא בריך הוא אה"ד, ז"ה עם שכינתא אה"ד, וכלא יהו"ה אחד, מיחד תרוייהו, ולקבל זה אל זה אמר דוד עשרים וארבע רגלות, ואינון לקבל עשרין וארבע ספרי אורייתא.

זה איהו לקבל ארבע אנפין לכל חיה לתלת חיוון, זה תניינא לקבל ארבע גרפין לכל חיוא לתלת חיוון, ודא איהו רזא דמלה וארבעה פנים לאחת וארבעה כנפים לאחת להם (יחזקאל א ו'), דכלהו פרחין בפתורא קדם יהו"ה בכמה רגלות, וצריך לחברא להאי פתורא אורייתא דאיהו קודשא בריך הוא, ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין, שנים שאוכלין על שלחן אחד וכו', ואם הוא חד אורח וחד בעל הבית, בעל הבית בוצע ואורח מברך, בעל הבית בוצע דא עמודא

העמוד האמצעי למעלה, ואורח
מברך זה הצדיק, שנאמר בו
וארח צדיקים כאור נגה וגומר,
והצדיק הוא בשבת כאורח שבא
והולך בכל שבת ושבת.

השבת שכינה, בעל הבית שלה
- העמוד האמצעי, והוא בוצע
ופורס פרוסת לחם שהיא טפה,
ונותן לאורח שהוא צדיק ועני,
ואורח מברך לבעל הבית בכל
מפל כל, שהם שלשת האבות,
בברכות שהם התברכו,
שהברכות על ידי הצדיק יורדות
לעמוד האמצעי. זהו שכתוב
וברכות לראש צדיק. מי זה ראש
הצדיק? זה העמוד האמצעי.
תשע ברכות הן ממעלה למטה,
מכתר עד צדיק, ותשע הן ממטה
למעלה, מצדיק עד כתר עליון,
וכלן עולות לשמונה עשרה,
והפלה כלולה מהם.

הפלה למשה, תפלה לדוד, בית
הפנסת הוא כנוס של כל
הברכות, התפלה היא משום
שהוא סוס לקדוש ברוך הוא,
והיא נעשית טפלה לרוכב, כף
פרשוהו בעלי המשנה, אין
הרוכב טפל לסוס אלא הסוס
טפל לרוכב. יש טפל בט' ויש
תפל בת', כמו היאכל תפל מבלי
מלח!! והתפלה הזו כף היא
בת'.

והיא כוס של יין, שהוא יין
חשובון סו"ד מן יסוד, וצריך בו
עשרה דברים, כמו שבארנוהו
בעלי המשנה, והן כחשובון י' מן
יסוד, והם עטור ועטוף, הדחה
ושטיפה, ח"י ומלא, מקבלו
בשתי ידיו ונותנו בלמין, ונותן
עניו בו, ומסלקו מן הקרקע
טפח, ומשגרו במתנה לאנשי
ביתו, עטור מצד של עטרה של
ברית מילה, עטוף, עטה אור
פשלמה, ואם הוא עני שאין לו

דאמצעיתא לעילא, ואורח מברך דא צדיק
דאתמר ביה (משלי ד יח) וארח צדיקים כאור נגה
וגומר, וצדיק איהו בשבת כאורח דאתי ואזיל
בכל שבת ושבת.

שבת שכינתא, בעל הבית דילה עמודא
דאמצעיתא, ואיהו בוצע ופריס פרוסא
דנהמא דאיהי טפה, ויהיב לאורח דאיהו צדיק
ועני, ואורח מברך לבעל הבית מפל מפל כל
דאינון תלת אבהו, בברכן דאתברכו אינון,
דברכאן על ידי דצדיק נחתין לעמודא
דאמצעיתא, הדא הוא דכתיב (משלי יו) וברכות
לראש צדיק, מאן ראש צדיק דא עמודא
דאמצעיתא, תשע ברכאן אינון מעילא לתתא
מכתר עד צדיק, ותשע אינון מתתא לעילא
מצדיק עד כתר עלאה, וכלהו סלקין ח"י,
וכלה כלילא מניהו.

תפלה למשה תפלה לדוד, בית הפנסת איהו
פנוסטיא דכלהו ברכאן, תפלה איהי
בגין דאיהו סוס לקודשא בריך הוא, ואיהי
אתעבדית טפלה לרוכב, הכי אוקמוהו מארי
מתניתין אין הרוכב טפל לסוס אלא הסוס
טפל לרוכב, אית טפל בט' ואית תפל בת',
כגון היאכל תפל מבלי מלח (איוב ו י), והאי
תפלה הכי איהי בת'.

ואיהי כוס דין, דאיהו יין חושפן סו"ד מן
יסוד, וצריך ביה עשרה דברים כמה
דאוקמוהו מארי מתניתין, ואינון כחושפן י'
מן יסוד, ואינון עטור ועטוף הדחה ושטיפה
ח"י ומלא, מקבלו בתרי ידוי ונותנו בלמין,
ויהיב עינוי ביה, ומסלקו מן הקרקע טפח,
ומשגריה במתנה לאנשי ביתיה, עטור מסטרא
דעטרה דברית מילה, עטוף עוטה אור
פשלמה (תהלים קד ב), ואם הוא עני דלית ביה

אֶלָּא רביעית לוג דאיהי שעורא דאת ד', אתמר
של האות ד', נאמר תפלה לעני
כי יעטר, הדחה ושטיפה, הדחה
מבפנים ושטיפה מבחוץ, וסוד
הדבר - וטהרו וקדשו.

קם זמן אחד מאחר הצל של רבי
שמעון בן יוחאי, ואמר: רבי רבי,
יפה אמרת, אבל את הכוס הזה
צריך להעלותה בדרגותיה, עטור
- מצד של עטרה, שהיא כתר
עליון על ראש הצדיק, עטוף -
כמו עטה אור בשלמה. מה זה
עוטה? זה י' שהתעטף באור
ונעשה אור, וזה שהתעטף הוא
חכמה, הדחה ושטיפה, שהוא
וטהרו וקדשו, טהרה מצד הכהן,
שנאמר בכהן טבל ועלה, נטהר
לאכל בתרומה, וקדשו מצד
השמאל. זהו שכתוב וקדשת את
הלויים, ח"י מצד של צדיק ח"י
העולמים כולל שמונה עשרה
ברכות של התפלה, ומלא מצד
של העמוד האמצעי, ומקבלו
בשתי ידיו ונותנו בימין, זהו
שנאמר בו מימינו אש דת למו,
פי' מינה פשוטה לקבל שבים,
והוא ימינה יהו"ה נאדרי בפח,
שתי ידים הן ה"ה, אחת שמאל
ואחת ימין, ומשום כך צריך
להננות בחמש אצבעות, משום
כוס ישועות אשא, ונותן עיניו
בו, עליהם נאמר עיני כל אליך
ישברו, והם שני עמודי אמת
שהם י' י', שהם בת עין ימין ובת
עין שמאל, וביניהם ו' קטנה,
זעיר אנפין, שהוא שוקיו עמודי
שש.

ומסלק מן הקרקע טפח מצד של
י' קטנה חכמת שלמה, ומשגרו
במתנה לאנשי ביתו, זו האם
העליונה, שנאמר בה ישמח משה
במתנת חלקו, ובגלות אין לנו

אֶלָּא ארבעה, ח"י מ"לא

אֶלָּא רביעית לוג דאיהי שעורא דאת ד', אתמר
(שם קב א) תפלה לעני כי יעטוף, הדחה ושטיפה,
הדחה מלגאו ושטיפה מלבר, ורזא דמלה
וטהרו וקדשו (ויקרא טז ט).

קם סבא חדא מבתר טולא דרבי שמעון בן
יוחאי, ואמר רבי רבי שפיר קאמרת, אבל
האי כוס צריך לסלקא ליה בדרגוי, עטור
מסטרא דעטרה דאיהי כתר עליון על רישא
דצדיק, עטוף כגון עוטה אור בשלמה, מאי
עוטה דא י' דאתעטף באור ואתעביד אור,
והאי דאתעטף איהו חכמה, הדחה ושטיפה
דאיהו וטהרו וקדשו, טהרה מסטרא דכהנא,
דאתמר בכהנא טבל ועלה אתדפי למיכל
בתרומה, וקדשו מסטרא דשמאלא, הדא הוא
דכתיב וקדשת את הלויים, ח"י מסטרא דצדיק
ח"י עלמין כליל ח"י ברכאן דצלותא, ומלא
מסטרא דעמודא דאמצעיתא, ומקבלו בשתי
ידיו ונותנו בימין, דא ההוא דאתמר ביה (דברים
לג ב) מימינו אש דת למו, פי' מינה פשוטה
לקבל שבים, ואיהו ימינה יהו"ה (דף פה
ע"א) נאדרי בפח (שמות טו ו), תרין ידין אינון
ה"ה, חד שמאלא וחד ימינא, ובגין דא צריך
לאתייבא בחמש אצבעאן, משום כוס
ישועות אשא (תהלים קיז יג), ונותן עיניו בו,
עלייהו אתמר (שם קמה טו) עיני כל אליך ישברו,
ואינון תרי סמכי קשוט דאינון י' י', דאינון
בת עינא ימינא ובת עינא שמאלא, ובינייהו
ו' זעירא זעיר אנפין, דאיהו שוקיו עמודי
שש (שיר ה טו).

ומסלק מן הקרקע טפח מסטרא די' זעירא
חכמת שלמה, ומשגרו במתנה
לאנשי ביתו דא אימא עלאה, דאתמר בה
ישמח משה במתנת חלקו, ובגלותא לית לן

אֵלָא אַרְבַּעַה, ח"י מ"לא ש"טיפה
ה' דְּחָה, וְסִימְנִיָּה חֲמִשָּׁה, וְהָן מִצַּד
שֶׁל הָאוֹת ה' שְׁהִיא רִבִּיעִית
לְחֻשְׁבוֹן, וְהִיא דְּל"ת עֲנִיָּה,
מִשּׁוּם שֶׁהִסְתַּלַּק מִמֶּנָּה ו' שְׁהוּא
שֶׁשׁ הִדְרָגוֹת, הַפּוֹס הוּא בְּסוּד שֶׁל
יֵאֵהֲדוּנָה י"י דְּאִיהוּ כ"ו ה"ס, פּוֹס
בְּחֻשְׁבוֹן אֱלֹהִים.

תקון שמונה וארבעים

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם תְּרִי, שֵׁם שְׁבִית,
כְּמוֹ כֵּן ב' רֵאשִׁית בְּרֵאשִׁית, שֵׁם
וְהָן שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר
וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת
לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת וְגוֹמֵר. פְּעָמִים
הַזְכִּיר כָּאן שַׁבָּת, כְּגִיד הַשְׂכִּינָה
הָעֲלִינָה וְהַתְּחִינָה. לְדִרְתָּם, מָה
זֶה לְדִרְתָּם? אֵלָא אֲשֶׁרִי הוּא מִי
שְׁעוֹשֶׂה אוֹתָם דִּירָה בְּשַׁבָּת בְּשָׁנִי
בְּתֵי הַלֵּב, וּמִפְּנֵי מִשְׁם יֵצֵר הָרַע
שְׁהוּא חֲלוּל שַׁבָּת. בְּרִית עוֹלָם,
זֶה צְדִיק, שֶׁשְּׁנֵיהֶם שׁוֹרִים עָלָיו,
אֶחָד לְמִלְאֵת אוֹתוֹ וְאֶחָד
לְהַתְּמִלָּא מִמֶּנָּה.

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵם שְׁתֵּי כְלִיּוֹת - נֶצַח
וְהוֹד, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל סָבָא - הַעֲמוּד
הָאֲמֻצָּעִי, שְׁלֹשׁ שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי
שְׁבִיעִי אֵלּוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, עֲנָג
שַׁבָּת וְנִיָּה יוֹצֵא מִעֲדָן
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגִּזָּן. וְנִיָּה, יֵשׁ נִיָּה
וְיֵשׁ נִיָּה, יֵשׁ נִיָּה שְׁנִקְרָא נִיָּה
פְּלִגְיוֹ, וְיֵשׁ נִיָּה שְׁנִקְרָא נַחַל
קְדוּמִים, עַל הָעֵדֶן הָעֲלִיּוֹן נֶאֱמַר
עֵין לֹא רָאִתָּה אֱלֹהִים זֹלַתְךָ,
הַנִּיָּה הַזֶּה הוּא ו', שְׁיוֹצֵא מִהָעֵדֶן
הָעֲלִיּוֹן שְׁהוּא א', וְעוֹבֵר בֵּין
הָאָפָא וְהָאָפָא וְהוֹלֵךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת
שָׁנָה, וּמִגִּיעַ עַד צְדִיק שְׁבִיעִי,
וּמִשְׁם מִשְׁקָה אֶת הַגִּזָּן, שְׁהִיא
הַשְׂכִּינָה הַתְּחִינָה.

אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׁשׁוּמֵר דִּירָה
לְשַׁבָּת, שְׁהוּא הַלֵּב, שְׁלֹא מִתְקַרֵּב
לְשֵׁם עֶצֶב הַטְּחוּל וְכַעַס הַמָּרָה
שְׁהִיא אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם, שְׁעֲלִיָּה נֶאֱמַר

שְׁ"טִיפָה ה' דְּחָה, וְסִימְנִיָּה חֲמִשָּׁה, וְאִינוֹן
מִסְטָרָא דָּאֵת ה' דְּאִיהִי רִבִּיעִית לְחֻשְׁבָּנָא,
וְאִיהִי דְּל"ת עֲנִיָּה, בְּגִין דְּאִסְתַּלַּק מִמֶּנָּה ו'
דְּאִיהוּ שִׁית דְּרָגִין, הַפּוֹס אִיהוּ בְּרִזָּא
דִּיאֵהֲדוּנָה י"י דְּאִיהוּ כ"ו ה"ס, פּוֹס בְּחֻשְׁבָּנָא
אֱלֹהִים.

תקונא תמניא וארבעין

בְּרֵאשִׁית תְּמָן תְּרִי תְּמָן שְׁבִית, כְּגִוּוֹנָא דָּא
ב' רֵאשִׁית בְּרֵאשִׁית, וְאִינוֹן
תְּרֵי שַׁבָּתוֹת, עֲלֵיהֶם אֲתָמֵר (שמות לא טז) וְשִׁמְרוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת
וְגוֹמֵר, תְּרִין זְמָנִין אֲדַפִּיר הַכָּא שַׁבָּת, לְקַבֵּל
שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה וְתַתָּאָה, לְדִרְתָּם מֵאִי לְדִרְתָּם,
אֵלָא זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּעָבִיד לֹון דִּירָה בְּשַׁבָּת
בְּתֵרִי בְּתֵי לְבָא, וְאֲתָפְנִי מִתְּמָן יֵצֵר הָרַע דְּאִיהוּ
חֲלוּל שַׁבָּת, בְּרִית עוֹלָם דָּא צְדִיק, דְּשִׁרְיִין
תְּרוּיָהוּ עֲלֵיהּ, חַד לְאֲמִלָּאָה לִיהּ וְחַד
לְאֲתָמְלִיא מִיָּנִיָּה.

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִינוֹן תְּרִין פְּלִיין נֶצַח וְהוֹד, בְּנוֹי
דִּישְׂרָאֵל סָבָא עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא, תְּלַת
שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי אֵלּוּ תְּלַת אֲבָהֶן, עֲנָג
שַׁבָּת וְנִיָּה יוֹצֵא מִעֲדָן לְהַשְׁקוֹת אֶת
הַגִּזָּן (בראשית ב') וְנִיָּה, אִית נִיָּה וְאִית נִיָּה, אִית
נִיָּה דְּאֲתָקְרִי נִיָּה פְּלִגְיוֹ, וְאִית נִיָּה דְּאֲתָקְרִי
נַחַל קְדוּמִים, עֵדֶן עֲלָאָה עֲלֵיהּ אֲתָמֵר (ישעיה טד)
עֵין לֹא רָאִתָּה אֱלֹהִים זֹלַתְךָ, הֵאִי נִיָּה
אִיהוּ ו', דְּנִפְיָק מִעֲדָן עֲלָאָה דְּאִיהוּ א', וְאֲעֵבֵר
בֵּין אָפָא וְאִימָא, וְאֲזִיל חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, וּמִטֵּי
עַד צְדִיק שְׁבִיעִי, וּמִתְּמָן אֲשָׁקִי לְגִנְתָּא דְּאִיהִי
שְׂכִינְתָּא תַתָּאָה.

זְכָאָה אִיהוּ מָאן דְּנִטִּיר דִּירָה לְשַׁבָּת דְּאִיהוּ
לְבָא, דְּלֹא אֲתָקְרִיב תְּמָן עֲצִיבוּ דְּטְחוּל,
וְכַעַס דְּמָרָה דְּאִיהוּ נוֹרָא דְּגִיְהֶנֶם, דְּעֲלָה אֲתָמֵר

לא תבִּעְרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, וְהָכִי הוּא וְדָאִי דְּכָל מָאן דְּכַעִּים כְּאֵלוֹ אוֹקִיד נִירָא דְּגִיּהֶנָּם, אַרְבַּעִים מְלָאכוֹת חֹסֵר חַד אֵינוֹן לְקַבֵּל אַרְבַּעִים מְלָקִיּוֹת חֹסֵר חַד בְּשַׁבָּת, וְאֵינוֹן עֲשֶׂרָה דְּלָקָה אָדָם וְעֲשֶׂרָה לְחֹה וְעֲשֶׂרָה לְנַחֵשׁ וְתַשְׁעָה לְאַרְעָא, וּבְגִין דָּא אָמְרוּ מֵאֲרִי מִתְּנִיתִין אֵין לֹקִין בְּשַׁבָּת, דְּאֵלִין מְלָאכוֹת אֵינוֹן חֲשִׁיבִין לְיִשְׂרָאֵל לְקַבֵּל מְלָקִיּוֹת.

יְצִיאֹת הַשַּׁבָּת שְׁתֵּים. אֵינוֹן עֲקִירָה וְהַנָּחָה, דְּעֵבִיד לֹון בְּבַת אַחַת, מָאן דְּאֶעְקֵר חֲפִץ מֵאַתְרִיהּ וְאַנְחָ לִיהּ לְבַר מֵאַתְרִיהּ וּמִרְשׁוּתֶיהּ, כְּאֵלוֹ אֶעְקֵר אֵילָנָא דְּחִיֵּי דְּאִיהּ אוֹת בְּרִית, וְאַנְחָ לִיהּ בְּרִשׁוֹ נֹוכְרָאָה, מָאן דְּעֵבִיד דָּא גְרִים דְּאֶעְקֵר נִשְׁמַתִּיהּ מִרְשׁוֹת דִּילָהּ, וְאַנְחָ לָהּ בְּרִשׁוֹ אֶחָרָא דְּאִיהּ מְרָה וּטְחוֹל, וְדָא גְרַם לְיִשְׂרָאֵל דְּאֶתְעַקְרוּ מֵאַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל, וְאַתְגַּלִּיאוּ בְּאַרְעָא נֹוכְרָאָה דְּאִיהּ רְשׁוֹת הַרְבִּים, וְהָכִי אִיהּ מָאן דְּאֶעִיל אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ דִּילִיהּ בְּרִשׁוֹ נֹוכְרָאָה, שְׁבַתָּא"י אִיהּ טְחוֹל חֲמ"ה, אֶתְתָּא בִּישָׁא מְרָה, שְׁבַתָּא"י עֲלִיהּ אֶתְמַר (בראשית לו כד) וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מִים, מִים אֵין בּוֹ אֲבָל נַחֲשִׁים וְעַקְרָבִים יֵשׁ בּוֹ, וְהוּא רָעַב וְצִמְאון וְקִינָה וְהֶסְפֵּד וְחֲשָׁכָה וְעֶרְפֵּל, וְהִיא גְלוּת לְיִשְׂרָאֵל, וְצִרִיכִים יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לָהּ שְׁנוּי בְּפֶל, וְהָרִי פְרִשׁוּהּ, וְהוּא דְּבוּר שֶׁל חַל שֶׁהוּא אֶסוּר בְּשַׁבָּת, וּכְשֶׁאֵינָה מוֹצֵאת מְקוֹם לְשִׁרּוֹת שָׁם, הִיא בּוֹרַחַת, כְּמוֹ הַשְׁפָּחָה שֶׁל אֲבָרְהָם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ מִפְּנֵי שְׂרִי גְבֻרָתִי אֲנֹכִי בְּרַחַת.

עַל הַטְּחוֹל נֶאֱמַר שֶׁל נְעֻלִיד מַעַל רִגְלִיד, נַעַל מְטוּנָף שֶׁל טָפָה סְרוּחָה, כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֶתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא, זֶה שַׁבָּת, וְעָלָיו אוֹמְרַת הַשְׂכִּינָה

(שמות לה ג) לֹא תִבְעְרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, וְהָכִי הוּא וְדָאִי דְּכָל מָאן דְּכַעִּים כְּאֵלוֹ אוֹקִיד נִירָא דְּגִיּהֶנָּם, אַרְבַּעִים מְלָאכוֹת חֹסֵר חַד אֵינוֹן לְקַבֵּל אַרְבַּעִים מְלָקִיּוֹת חֹסֵר חַד בְּשַׁבָּת, וְאֵינוֹן עֲשֶׂרָה דְּלָקָה אָדָם וְעֲשֶׂרָה לְחֹה וְעֲשֶׂרָה לְנַחֵשׁ וְתַשְׁעָה לְאַרְעָא, וּבְגִין דָּא אָמְרוּ מֵאֲרִי מִתְּנִיתִין אֵין לֹקִין בְּשַׁבָּת, דְּאֵלִין מְלָאכוֹת אֵינוֹן חֲשִׁיבִין לְיִשְׂרָאֵל לְקַבֵּל מְלָקִיּוֹת.

יְצִיאֹת הַשַּׁבָּת שְׁתֵּים. אֵינוֹן עֲקִירָה וְהַנָּחָה, דְּעֵבִיד לֹון בְּבַת אַחַת, מָאן דְּאֶעְקֵר חֲפִץ מֵאַתְרִיהּ וְאַנְחָ לִיהּ לְבַר מֵאַתְרִיהּ וּמִרְשׁוּתֶיהּ, כְּאֵלוֹ אֶעְקֵר אֵילָנָא דְּחִיֵּי דְּאִיהּ אוֹת בְּרִית, וְאַנְחָ לִיהּ בְּרִשׁוֹ נֹוכְרָאָה, מָאן דְּעֵבִיד דָּא גְרִים דְּאֶעְקֵר נִשְׁמַתִּיהּ מִרְשׁוֹת דִּילָהּ, וְאַנְחָ לָהּ בְּרִשׁוֹ אֶחָרָא דְּאִיהּ מְרָה וּטְחוֹל, וְדָא גְרַם לְיִשְׂרָאֵל דְּאֶתְעַקְרוּ מֵאַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל, וְאַתְגַּלִּיאוּ בְּאַרְעָא נֹוכְרָאָה דְּאִיהּ רְשׁוֹת הַרְבִּים, וְהָכִי אִיהּ מָאן דְּאֶעִיל אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ דִּילִיהּ בְּרִשׁוֹ נֹוכְרָאָה, שְׁבַתָּא"י אִיהּ טְחוֹל חֲמ"ה, אֶתְתָּא בִּישָׁא מְרָה, שְׁבַתָּא"י עֲלִיהּ אֶתְמַר (בראשית לו כד) וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מִים, מִים אֵין בּוֹ אֲבָל נַחֲשִׁים וְעַקְרָבִים יֵשׁ בּוֹ, וְאִיהּ רָעַב וְצִמְאון וְקִינָה וְהֶסְפֵּד (דף פה ע"ב) וְחֲשׁוֹכָא וְקַבְלָא, וְאִיהּ גְלוּתָא לְיִשְׂרָאֵל. וְצִרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְמַעַבֵּד לָהּ שְׁנוּי בְּכָלָא וְהָא אוֹקְמוּהּ, וְאִיהּ דְּבוּר דְּחוֹל דְּאִיהּ אֶסוּר בְּשַׁבָּת, וְכַד לֹא אֲשַׁפַּחַת אֶתְרִ לְשִׁרְיָא תִּמְן, אִיהּ בְּרַחַת, כְּגוּוֹנָא דְּשַׁפַּחָה דְּאַבְרָהָם דְּאֶתְמַר בָּהּ (בראשית טז ח) מִפְּנֵי שְׂרִי גְבֻרָתִי אֲנֹכִי בְּרַחַת.

מְחוֹל עֲלֵה אֶתְמַר (שמות ג ה) שֶׁל נְעֻלִיד מַעַל רִגְלִיד, נַעַל מְטוּנָף דְּטָפָה סְרוּחָה, כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֶתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ

פֿשטתי אַתּ פֿתַנְתִּי אֵיכְכָּה
אַלְבִּשְׁנָה, רַחֲצִיתִי אֶת רַגְלֵי אֵיכְכָּה
אַטְנַפֵּם, וּמִשּׁוּם זֶה צָרִיךְ אָדָם
בִּשְׂבֵּת לִשְׁנוֹת בִּלְבוּשִׁים, בְּנֹר
וּבמֶאֱכָלִים, וְצָרִיךְ לִהְיוֹת מוֹסִיף
מִחֵל עַל הַקֹּדֶשׁ, וְכָל הַמוֹסִיף,
מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה בִּשְׂבֵּת,
וְכָל הַגּוֹרֵעַ, גּוֹרֵעִים לוֹ אוֹתָהּ נֶפֶשׁ
יִתְּרָה חֵס וְשָׁלוֹם.

תקון תשעה וארבעים

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִי"ם. שְׂאוּ
מְרוֹם עֵינֵיהֶם וּרְאוּ מִי בָרָא אֱלֹהִי,
מִי אֱלֹהִי - הוּא אֱלֹהִי"ם, מִי בָרָא
לְאֱלֹהִי. שְׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם - זֶה
קְרִיאַת שְׁמֵעַ, רֹאשֵׁי תְבוֹת שְׁמֵעַ
שְׁמִינִידִים יִשְׂרָאֵל אֶת הַקֹּדֶשׁ
בְּרוּךְ הוּא פְּעָמִים, וְתִמְצָאוּ שֵׁם
מִ"י שֶׁהוּא כָּלֵל שֶׁל חֲמִשִּׁים
אוֹתִיּוֹת. וּבִמָּה צָרִיךְ לִיחַדּוֹ
בִּשְׁחִירָתוֹ? בְּאוֹתוֹ שְׁנָאֵמַר בּוֹ רוֹם
יִדְּיָהּ נֶשֶׁא, שֶׁהוּא מְרוֹם, מִשּׁוּם
שֶׁהוּא מְרוֹמִים יִשְׁכֵּן, וּרְא"ו
שְׁשֵׁם אוֹר, וְזֶה אוֹר הַכּוֹכָבִים,
שֶׁבָּהֶם הִשְׁכִּינָה יוֹצֵאת. זֶהוּ
שְׂפָתוֹב הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צָבָאָם,
וּמִשּׁוּם זֶה קְרִיאַת שְׁמֵעַ בְּלִילָה,
כְּמוֹ שֶׁבְּאוֹתוֹהוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה
בִּיצִיאַת הַכּוֹכָבִים, עָרַב וּבִקֵּר
צָרִיכִים לִיחַדּוֹ אוֹתָהּ עִם הַמֶּלֶךְ,
מִשּׁוּם שֶׁבְּעָרַב הָיָא בָּאָה עֲמוּ
וּבִבְקֵר הָיָא שְׂבָה אֱלִיּוֹ, וְזֶה הָעָרַב
שֶׁל יִצְחָק וּבִקֵּר שֶׁל אַבְרָהָם,
שְׁשֵׁם בְּעֵלָה בֵּין יִשְׂרָאֵל.

וְעוֹד הַמוֹצִיא, זֶה הַמוֹצִיא לָחֵם
מִן הָאָרֶץ, בִּשְׂבִילָה נֶאֱמַר לַחֲמוֹ
נִתֵּן וְכו'. וְעוֹד הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר
צָבָאָם, אֱלֹו מֵאֲתִים אַרְבָּעִים
וּשְׁמוֹנֶה תְבוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמֵעַ,
לְכָלֶם בְּשֵׁם יִקְרָא. זֶהוּ שְׂפָתוֹב
וְיִקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת וְגוֹמֵר, זֶה
אוֹתוֹ שְׁנָאֵמַר בּוֹ כִּתְפָאֶרֶת אָדָם

הוּא, דָּא שְׂבֵת, וְעֲלִיָּה אֲמַרְתָּ שְׂכִינְתָּא פֿשְׁטִיתִי
אֶת פֿתַנְתִּי אֵיכְכָּה אַלְבִּשְׁנָה, רַחֲצִיתִי אֶת רַגְלֵי
אֵיכְכָּה אַטְנַפֵּם (שִׁיר הַגִּזְּ), וּבִגִּין דָּא צָרִיךְ בֶּר נֶשׁ
בִּשְׂבֵּת לְשִׁנּוּי בִּלְבוּשִׁין בִּשְׂרָגָא בְּמֶאֱכָלִין,
וְצָרִיךְ לְמַהוּי מוֹסִיף מִחֻל עַל הַקֹּדֶשׁ, וְכָל
הַמוֹסִיף מוֹסִיפִין לִיה נֶפֶשׁ יִתְּרָה בִּשְׂבֵּת, וְכָל
הַגּוֹרֵעַ גּוֹרֵעִין לִיה הֵיאָה נֶפֶשׁ יִתְּרָה חֵס
וְשָׁלוֹם.

תקונא תשע וארבעין

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִי"ם. שְׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם
וּרְאוּ מִי בָרָא אֱלֹהִי (יִשְׁעִיָּה מ לו'), מִי
אֱלֹהִי, הוּא אֱלֹהִי"ם, מִי בָרָא לְאֱלֹהִי, שְׂאוּ
מְרוֹם עֵינֵיכֶם דָּא קְרִיאַת שְׁמֵעַ, רֹאשֵׁי תִיבִין
שְׁמֵעַ דְּמִינִידִין יִשְׂרָאֵל לְקוֹדֶשׁא בְּרוּךְ הוּא
פְּעָמִים, וְתִשְׁכַּחוּ תִּמְנָן מִ"י דְּאִיָּהּ כָּלֵל
דְּחֲמִשִּׁין אֲתוּוֹן, וּבִמָּה צָרִיךְ לִיחַדּוֹ לִיה
בִּשְׁחִירָין, בְּהֵיאָה דְּאֲתָמַר בִּיה (חֲבִקוּק ג י) רוֹם
יִדְּיָהּ נֶשֶׁא, דְּאִיָּהּ מְרוֹם, בִּגִין דְּאִיָּהּ מְרוֹמִים
יִשְׁכֵּן. וּרְא"ו דְּתִמְנָן אוֹר, וְדָא אוֹר הַכּוֹכָבִים,
דְּבִהוֹן שְׂכִינְתָּא נִפְקַת הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (יִשְׁעִיָּה
מ כו) הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צָבָאָם, וּבִגִין דָּא קְרִיאַת
שְׁמֵעַ בְּלִילָה, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ מֵאֲרִי מִתְּנִיתִין
בִּיצִיאַת הַכּוֹכָבִים, עָרַב וּבִקֵּר צָרִיכִין לִיחַדּוֹ
לָה עִם מִלְפָּא, בִּגִין דְּבְעָרַב הָיָא בָּאָה עֲמִיָּה,
וּבִבְקֵר הָיָא שְׂבָה לְגַבִּיָּה (אֶסְתֵּר ב יד), וְדָא עָרַב
דְּיִצְחָק וּבִקֵּר דְּאַבְרָהָם, דְּתִמְנָן בְּעֵלָה בֵּינֵיהוּ
יִשְׂרָאֵל.

וְעוֹד הַמוֹצִיא, דָּא הַמוֹצִיא לָחֵם מִן הָאָרֶץ,
בְּגִינָה אֲתָמַר (יִשְׁעִיָּה לג טז) לַחֲמוֹ נִתֵּן וְכו',
וְעוֹד הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צָבָאָם, אֱלִין רַמ"ח
תִּיבִין דְּקְרִיאַת שְׁמֵעַ, לְכָלֶם בְּשֵׁם יִקְרָא, הִדָּא
הוּא דְּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית ב כ) וְיִקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת
וְגוֹמֵר, דָּא הֵיאָה דְּאֲתָמַר בִּיה (יִשְׁעִיָּה מו יג) כִּתְפָאֶרֶת אָדָם לְשְׂבֵת בֵּית, דְּקָרָא

לשכת בית, שקרא שמות לכל חיות הקדש ולכל השרפים והאופנים והצבא שלמעלה, לכל אחד קרא לו בשם ידוע ובדרגה ידועה, להודיע לכל אחד ממקום שנטל, כמו שנחלי הם שחוזרים למקום שנטלו בשליחות. זהו שכתוב כל הנחלים הולכים אל הם וגומר, אל מקום שהנחלים הולכים שם הם שבים ללכת. ממקום שהולכים, לשם חוזרים בשליחות.

מרב אונים - זה כתר עליון, ואמין כח - זו חכמה, מהו כחו? האם העליונה, איש לא נעדר - זהו כלל של שלש ספירות. מה זה איש, יהו"ה איש מלחמה יהו"ה שמו? איש - א' כתר עליון, י' חכמה, ש' שרש האילן, שהם האם העליונה תשובה ודאי. ועוד, מרב אונים - זה העמוד האמצעי, האונים שלו נצח והוד, ואמין כח - זה צדיק, איש לא נעדר - יהו"ה איש מלחמה, והרי נתבאר.

קם הִזְקֵן מאחר צלו של רבי שמעון, ואמר: רבי רבי, כף שמעתי את הפסוק הזה, שאו מרום עיניכם, שאו כמו שאו ידיכם קדש, וזה קדש ישראל ליהו"ה ראשית, המרום שלו כתר עליון. מי - האם העליונה שבכא העולם באלה. מי הם אלה? אלה ראשי בית אבותם, והם שלשת האבות. המוציא במספר צבאם, אלו צבא השמים שהם נצח והוד, מה מספר שלהם? אלא מספר וחסבון שפכל, זה השכינה העליונה. לכלם בשם יקרא, זו השכינה התחתונה, שנאמר למשה בשבילה ואדעך בשם. מרב אונים, אותו שנאמר בו וידגו לרב בקרב הארץ, וזה צדיק, והוא אמין כח, איש צדיק,

שמהן לכל חיות הקודש ולכל שרפים ואופנים וצבא דלעילא, לכל חד קרא ליה בשם ידוע ובדרגא ידיעא, לאשתמודע לכל חד מאתר דאתנטייל, כגוויי דנחלי ימא דאתחזרו לאתר דאתנטיילו בשליחותא, הדא הוא דכתיב (קהלת א ז) כל הנחלים הולכים אל הם וגומר, אל מקום שהנחלים הולכים שם הם שבים ללכת, מאתר דאזלין תמן חזרין בשליחותא.

מְרוֹב אונים (ישעיה מ כו) דא כתר עלאה, ואמין כח דא חכמה, מאי כח דיליה אימא עלאה, איש לא נעדר איהו כללא דתלת ספירן, מאי איש יהו"ה איש מלחמה יהו"ה שמו (שמות טו ג), איש א' פתר עלאה י' חכמה ש' שרשא דאילנא דאיהי אימא עלאה תשובה ודאי, ועוד מרוב אונים דא עצמודא דאמצעיתא, אונים דיליה נצח והוד, ואמין כח דא צדיק, איש לא נעדר יהו"ה איש מלחמה, והא אתמר.

קם סבא כתר טולא דרבי שמעון, ואמר רבי רבי, האי קרא הכי שמענא ליה, שאו מרום עיניכם, שאו כמו שאו ידיכם קדש (תהלים קלד ב), ודא קדש ישראל ליהו"ה ראשית (ירמיה ב ג), מרום דיליה פתר עלאה, מי אימא עלאה דברא עלמא באלה, מאן אלה, אלה ראשי בית אבותם (שמות ו יד), ואינון תלת אבהן, המוציא במספר צבאם (ישעיה מ כו) אלין צבא השמים דאינון נצח והוד, מאי מספר דלהון, אלא מספר וחסבון דכלא דא שכינתא עלאה, לכלם בשם יקרא (שם) דא שכינתא תתאה, דאתמר למשה בגינה (שמות לג

יז) ואדעך (דף פו ע"א) בשם, מרוב אונים (ישעיה מ כו), ההוא דאתמר ביה (בראשית מח טז) וידגו לרוב

הפח שלו הוא הפח של מעשה
בראשית, שנאמר בו ועתה יגדל
נא פח אדנ"י, לא נעדר מהשכינה
לעולם, וזה וזה הפל אמת,
שבעים פנים לתורה.

אמר לו: זקן זקן, מרב אונים
ואמין פח, שם אדם הראשון,
שם אברהם יצחק ויעקב, שם
משה ואהרן, שם דוד ושלמה
ושנים עשר שבטים, וכל
הנשמות של ששים רבוא של
ישראל ושל כל הדורות העליונים
והתחתונים, שנאמר בהם כי את
אשר ישנו פה עמנו עומד היום
וגומר, כלם שם, איש לא נעדר,
לא חסר מהם אחד מהחשובין,
כמו צבא השמים.

ועוד מרב אונים - זה הפה,
שנאמר בו פה און, ואמין פח -
זה אלהי"ם, שהיא האם העליונה
שמתלבשת בגבורה, וברא
העולם במדת הדין, ומשום כך
הוא גבור אמין פח. איש לא
נעדר - זה יעקב, שנאמר בו
ויעקב איש תם. מה שנאמר
בשלש אלה, נאמר בשלש
העליונים ונאמר בשלש
התחתונים, המספר של כלם,
השכינה היא מספר הימים.

תקון חמשים

בראשית ברא אלהי"ם, פתח רבי
שמעון ואמר: שאו מרום עיניהם
וראו מי ברא אלה, ראשי תבות
ש'או מ'רום ע'יניהם - ש'חרית
מ'נחה ע'רבית, שלש תפלות,
עליהן נאמר הן כל אלה יפעל
א"ל פעמים שלוש עם גבור,
משום שהם המרכבה של שלשת
האבות, ועליהם נאמר אלה
תולדות השמים והארץ
בהפראם, אלה פסל את
הראשונים, אלה ודאי פסל את
הראשונים שאמרו אלה אלהי"ך

בקרוב הארץ ודא צדיק, ואיהו אמין פח איש
צדיק, פח דיליה איהי פח דעובדא דבראשית,
דאתמר בה (במדבר יד יז) ועתה יגדל נא פח
אדנ"י, לא נעדר משכינתא לעולם, והאי והאי
כלא קשוט, שבעין אנפין לאורייתא.

אמר ליה סבא סבא, מרוב אונים ואמין פח
תמן אדם קדמא, תמן אברהם יצחק
ויעקב, תמן משה ואהרן, תמן דוד ושלמה,
ותריין עשר שבטין, וכל נשמתין דשתין רבוא
דישראל, ודכל דרין עלאין ותתאין, דאתמר
בהון (דברים כט יד) כי את אשר ישנו פה עמנו
עומד היום וגומר, בלהו תמן, איש לא נעדר
לא חסר מנייהו חד מחשבנא, כגוונא דצבא
השמים.

ועוד מרוב אונים דא כהנא, דאתמר ביה כהן
און, ואמין פח דא אלהי"ם דאיהי
אימא עלאה, דאתלבשת בגבורה וברא עלמא
במדת הדין, ובגין דא איהו גבור אמין פח,
איש לא נעדר דא יעקב, דאתמר ביה (בראשית
כה כז) ויעקב איש תם, מה דאתמר בתלת אלין,
אתמר בתלת עלאין, ואתמר בתלת תתאין,
מספר דכלהו שכינתא איהי מספר הימים.

תקונא חמשין

בראשית ברא אלהי"ם, פתח רבי שמעון
ואמר, שאו מרום עיניהם וראו מי
ברא אלה (בראשית כה כז), ראשי תיבין ש'או מ'רום
ע'יניהם ש'חרית מ'נחה ע'רבית, תלת עלותין,
עלייהו אתמר (איוב לג כט) הן כל אלה יפעל א"ל
פעמים שלש עם גבור, בגין דאינון מרפכה
דתלת אבהו, ועלייהו אתמר (בראשית כ ד) אלה
תולדות השמים והארץ בהפראם, אלה פסל
את הראשונים, אלה ודאי פסיל לקדמאין
דאמרו (שמות לב ד) אלה אלהי"ך ישראל, דאנון

תולדין דתהו, דאתרמיז בראשי תיבין תולדות
ה'שמים ו'הארץ תה"ו, ואינון חמש מינין
דאתמר בהון בה' בראם, ואינון עמלקים
גבורים נפילים ענקים רפאים, ובגין דא טרחת
ה' בגינייהו בגין דבה' בראם ה' דאברהם,
ועלה אתמר (ישעיה מה יח) לא תהו בראה למיתב
בינייהו, לשבת יצרה למעבד ישובא מנייהו.
ובגין האי ה', אלה דאינון תלת אבהן תקינו
תלת צלותין, לנחתא בהון לקודשא
ברין הוא, לסלקא לשכינתא בהון דאיהי ה'
זעירא, דעמודא דאמצעייתא איהו גופא, ותריין
דרועין דייליה מינא ושמאלא, דבהון אחיד
בה, ועל גופא אסתלקת, ומאן סליק לה על
גופא מ"י אימא עלאה, מי ברא אלה, וכד
סלקת סלקין עמה כל צבא דלעילא, הדא הוא
דכתיב (שם מ כו) המוציא במספר צבאם, וכל
ישראל דאינון שתין רבוא מתיחסין בצבא
דלעילא, לכלם בשם יקרא, בלהו אתקריאו
על שם צבא דלעילא, איש לא נעדר
מחושבנא.

ושכינתא בגלותא בזמנא דאיהו מרחקא
בעלה מינה, לזמנין אתפרנסת על
ידי שליח, לזמנין על ידי אבהן, לזמנין על
ידי אימא, לזמנין על ידי אבא, לזמנין על ידי
בנין, לזמנין על ידי דצדיק, וכלא יחייב בעלה
דאיהו ו', איהו בין אבא ואימא בן י"ה, וכד
איהו בין אבא ואימא, נחית לה פרנסהא על
ידי אבא ואימא, וכד נחית בין תריין דרועין
דאית בהון שית פרקין, נחית לה פרנסה בתריין
דרועין, וכד נחית בגופא דאיהו יעקב, נחית
לה מזונא על ידיה, וכד נחית בתריין שוקין
דאינון (שיר ה טו) שוקיו עמודי שש דאית בהון
ו' פרקין, נחית לה מזונא על ידיהו, וכד נחית

ישראל, שהם תולדות של תהו,
שנרמזו בראשי תבות תולדות
ה'שמים ו'הארץ תה"ו, והם
חמשה מינים שנאמר בהם בה'
בראם, והם עמלקים, גבורים,
נפילים, ענקים, רפאים, ומשום
כך טרחה ה' בשבילם, משום
שבה' בראם, ה' של אברהם,
ועליה נאמר לא תהו בראה
לשבת ביניהם, לשבת יצרה,
לעשות מהם ישוב.

ומשום הה' הו', אלה, שהם
שלושת אבות, תקנו שלש תפלות,
להוריד בהם את הקדוש ברוך
הוא ולהעלות בהם את השכינה
שהיא ה' קטנה, שעמוד האמצעי
הוא הגוף, ושתי זרועותיו ימין
ושמאל, שבהם אוחו בה, ועל
הגוף היא עולה, ומי מעלה אותה
על הגוף? מ"י, האם העליונה,
מי ברא אלה, וכשעולה, עולים
עמה כל הצבא שלמעלה. זהו
שכתוב המוציא במספר צבאם,
וכל ישראל, שהם ששים רבוא,
מתיחסים בצבא שלמעלה, לכלם
בשם יקרא, כלם נקראו על שם
הצבא שלמעלה, איש לא נעדר
מהחשבון.

והשכינה בגלות, בזמן שמרחק
בעלה ממנה, לפעמים מתפרנסת
על ידי שליח, לפעמים על ידי
האבות, לפעמים על ידי האמא,
לפעמים על ידי האבא, לפעמים
על ידי הבנים, לפעמים על ידי
הצדיק, והכל נותן בעלה שהוא
ו', הוא בין אבא ואמא בן י"ה,
וכשהוא בין האב והאם, הוא
מוריד לה פרנסתה על ידי האב
והאם, וכשיורד בין שתי
הזרועות שיש בהם ששה פרקים,
מוריד לה פרנסה בשתי זרועות,
וכשמוריד בגוף שהוא יעקב,
מוריד לה מזון על ידו, וכשמוריד
בשתי השוקים, שהם שוקיו

בצדיק נחית לה מזונא על ידיה, וכד נחית
בה (דף פו ע"ב) דאתחברו' בה', לא צריך לנחתא
מזונא לה על ידי שליחא בעלמא, אלא על
ידיה, וכד נפיק בה, אסתלק עד אין סוף דאיהו
א', מזונא דילה לאו בזכותא תליא מלתא,
ולא בחיים דאינון אבא ואימא, ולא בבני
דאינון נצח והוד, אלא במזל תליא מלתא,
וכד נחיתת מאתרהא ונחית קודשא בריך הוא
לדיירא עמה, אתמר ביה ובבנהא אין מזל
לישראל, אלא קודשא בריך הוא רכיב על
ברו"ב דאיהו מטטרו"ן ואיהו ברו"ף,
ומתפרנסת על ידיה, דאיהו עבד עולם עבד
דילה, ובההוא זמנא איהי אתפרנסת על ידי
שליח, וכל דא פפום עובדיהון דישראל הכי
אתפרנסת.

זבאה איהו מאן דסליק לה לאתרה,
ולקודשא בריך הוא לאתריה, דאתמר
ביה (ישעיה יט א) (הנה יהו"ה רוכב על עב קל), הנה יהו"ה
יוצא ממקומו (שם כו כא), אמר ליה רבי אלעזר
אבא, וכי יכול בר נש לאחזרא לקודשא בריך
הוא לאתריה, אמר ליה אין, כמה דאשכחנא
בדוד דאמר (תהלים קלב ד) אם אתן שנת לעיני
לעפעפי תנומה עד אמצא מקום ליהו"ה וכו',
בההוא זמנא דבר נש אחזר ליה לאתריה, מה
כתיב ביה ממקומו יפן ברחמיו לעמו, ובמאי
חזרין ליה לאתריה, אלא בשלימו דתקונא
דתקיננו בצלותא, ואוכח דבתר דאמר ממקומו
יפן ברחמיו לעמו, אמר המיחדים את שמו
ערב ובקר תמיד בכל יום אומרים פעמים,
ואינון ה"ה, דצריך לאחזרא י' לגבי ה' דאיהו
מקום דלעילא, ולאחזרא ו' לגבי ה' דאיהי
מקום דלתתא, בגין דקודשא בריך הוא אומי
לה, שהיא מקום שלמטה, משום שהקדוש ברוך הוא נשבע

עמודי שש, שיש בהם ששה
פרקים, מוריד לה מזון על ידם,
וכשמוריד לה בצדיק, מוריד לה
מזון על ידו, וכשמוריד בה,
כשמתחבר ו' בה', לא צריך
להוריד לה מזון על ידי שליח
בעולם אלא על ידו, וכשיוצא
בה, מתעלה עד אין סוף שהוא
א'. מזונה לא בזכות הדבר תלוי,
ולא בחיים שהם האב והאם, ולא
בבנים, שהם נצח והוד, אלא
הדבר תלוי במזל, וכשיורדת
ממקומה ויורד הקדוש ברוך הוא
לדור עמה, נאמר בה ועל בניה,
אין מזל לישראל, אלא הקדוש
ברוך הוא רוכב על ברו"ב, שהוא
מטטרו"ן, והוא ברו"ף,
ומתפרנסת על ידו, שהוא עבד
עולם, עבד שלה, ובאותו זמן
היא מתפרנסת על ידי שליח, וכל
זה כפי מעשיהם של ישראל כף
מתפרנסת.

אשרי מי שמעלה אותה למקומה
ואת הקדוש ברוך הוא למקומו,
שנאמר בו (הנה יהו"ה רכב על עב קל)
הנה יהו"ה יצא ממקומו. אמר
לו רבי אלעזר: אבא, וכי יכול
אדם להחזיר את הקדוש ברוך
הוא למקומו? אמר לו: כן, כמו
שמצאנו בדוד שאמר, אם אתן
שנת לעיני לעפעפי תנומה עד
אמצא מקום ליהו"ה כו'. באותו
זמן שאדם מחזיר אותו למקומו,
מה כתיב בו? ממקומו הוא יפן
ברחמיו לעמו, ובמה מחזירים
אותו למקומו? אלא בשלמות
התקון שתקנו בתפלה, ומוכיח,
שאחר שאמר ממקומו יפן
ברחמיו לעמו, אמר, המיחדים
את שמו ערב ובקר תמיד בכל
יום אומרים פעמים, והם ה"ה,
שצריך להחזיר י' לה', שהוא
המקום שלמעלה, ולהחזיר ו'
שלא יחזיר את ה' שלמעלה עד

שִׁיחֲזִיר אֶת ה' שְׁלֹמֹה, וְסוֹד
הַדָּבָר - לֹא אָבֹא בְּעִיר וְגוֹמֵר,
וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ.

תקון אחד וחמשים

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת
הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, מִה זֶה אֵת?
אֵלָּא כִּף פְּרִשׁוּהָ הַקְדְּמוֹנִים, כָּל
הָאֲתִים הֵם לְרַבּוּי, וְאֵת הַזֶּה
הַתּוֹרָה כְּלוּלָה מֵא' עַד ת', שְׁבָה
נִבְרָאוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ. וְעוֹד אֵת
הַשָּׁמַיִם, שָׁמַיִם זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, זֶהוּ שְׁכֵנוֹת וְאֵתָה תִּשְׁמַע
הַשָּׁמַיִם, וְאֵת בֵּת זִוּגוֹ עִמּוֹ, וְאֵת
זֶה צְדִיק וּבֵת זִוּגוֹ, הָאָרֶץ -
הַכִּלִּי שֶׁל כָּלם לְהוֹצִיא בָּהּ זֵרַעִים
וּפְרוֹת, וְסוֹד הַדָּבָר - וְכָל שִׁיחַ
הַשָּׂדֶה טָרֵם יִהְיֶה בָּאָרֶץ וְגוֹמֵר.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּנִי, סוֹד עֲלִיּוֹן
יֵשׁ כָּאן, אֵף עַל גִּב שֶׁהִכַּל נִבְרָא
וְנִתְקַן בְּשֵׁם שֶׁל יְהוָה, שֶׁהֵם אֵת
הַשָּׁמַיִם, וְסוֹד הַדָּבָר - יִיָּהּ
בְּשָׁמַיִם, וִיָּהּ בָּאָרֶץ. זֶהוּ שְׁכֵנוֹת
יְשָׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ.
עִם כָּל זֶה שֶׁהִכַּל נִתְקַן בְּאֶרְבַּע
אוֹתוֹת, אֵין יוֹרֶדֶת נִבְיָעָה
מִלְמַעְלָה עַל הַזֵּרַעִים וְהַפְּרוֹת
שֶׁהֵם שִׁיחַ הַשָּׂדֶה שֶׁהוּא צְדִיק,
וְעֹשֶׂב הַשָּׂדֶה שֶׁהוּא הַעֲמוּד
הָאֶמְצָעִי, וְלָמָּה? מִשּׁוֹם שֶׁאֵדָם
אֵין, שֶׁהוּא יוֹדֵד ה"א וּא"ו ה"א,
לַעֲבֹד אֶת הָאֲדָמָה.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבֹא,
הַשִּׁיחַ, מִנֵּין לָנוּ שֶׁהוּא צְדִיק?
אָמַר לוֹ: בְּנִי, בּוֹ תִּמְצָא ח"י ש',
הוּא כּוֹלֵל שְׁלֹשָׁה עֲדָרֵי צֶאֱן,
שֶׁהֵם שֶׁרֶשׁ הָאֵילָן, וְזֶה ח"י
הַעוֹלָמִים, שֶׁהוּא אוֹת בְּצֶבֶא
שְׁלוֹ, צֶבֶא וְ"ת הוּא עֲמָהֶם, כּוֹלֵל
שְׁלֹשׁ דְּרָגוֹת כִּנְגֻד שְׁלֹשׁ הַעֲנָפִים
שֶׁל ש'.

וְהָרִי ש' שֶׁל שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת הֵם,
אֵלָּא ש' הַעֲלִיּוֹנָה - עֲנָפֵי הָאֵילָן,
ש' הַתְּחוֹתוֹנָה - שְׁרָשֵׁי הָאֵילָן,

דְּלֹא יִחֲזִיר לָהּ דְּלַעֲיִלָּא, עַד דִּיִּחֲזִיר לָהּ
דְּלִתְתָּא, וְרָזָא דְּמִלָּה לֹא אָבֹא בְּעִיר
וְגוֹמֵר (הוֹשֵׁעַ יא ט) וְהָא אוֹקְמוּהָ.

תקונא חד וחמשים

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת
הָאָרֶץ, מֵאִי אֵת, אֵלָּא הָכִי אוֹקְמוּהָ
קְדָמָאִין, כָּל אֲתִין לְרַבּוּיָא, וְדָא אֵת אוֹרִייתָא
כְּלִילָא מֵא' וְעַד ת', דְּבָהּ אֲתַבְּרִיאוּ שְׁמִיָּא
וְאֶרְעָא, וְעוֹד אֵת הַשָּׁמַיִם, שָׁמַיִם דָּא קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (מְלָכִים א ח) וְאֵתָה
תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם, וְאֵת בֵּת זִוּגִיהָ עִמָּיהָ, וְאֵת דָּא
צְדִיק וּבֵת זִוּגִיהָ, הָאָרֶץ מֵאֲנָא דְּכִלְהוּ לֹאֲפָקָא
בָּהּ זֵרַעִין וְאִבִּין, וְרָזָא דְּמִלָּה וְכָל שִׁיחַ הַשָּׂדֶה
טָרֵם יִהְיֶה בָּאָרֶץ וְגוֹמֵר (בְּרֵאשִׁית ב ה).

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרִי, רָזָא עֲלָאָה הָכָא, אֵף
עַל גִּב דְּכִלָּא אֲתַבְּרִי וְאֲתַקֵּן בְּשִׁמָּא
דִּיהוָה, דְּאִינוֹן אֵת הַשָּׁמַיִם, וְרָזָא דְּמִלָּה יִיָּהּ
בְּשָׁמַיִם, וִיָּהּ בָּאָרֶץ, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (תְּהִלִּים צו
א) יְשָׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ, עִם כָּל דָּא
דְּכִלָּא אֲתַקֵּן בְּד' אֲתוּוֹן, לֹא נָחִית נִבְיָעוֹ
מִלַּעֲיִלָּא עַל זֵרַעִין וְאִבִּין דְּאִינוֹן שִׁיחַ הַשָּׂדֶה
דְּאִיהוּ צְדִיק, וְעֹשֶׂב הַשָּׂדֶה דְּאִיהוּ עֲמוּדָא
דְּאֶמְצָעִיתָא, וְלָמָּה בְּגִין דְּאֵדָם אֵין, דְּאִיהוּ
יוֹדֵד ה"א וּא"ו ה"א לַעֲבֹד אֶת הָאֲדָמָה.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר אָבֹא, שִׁיחַ מִנָּא לָן
דְּאִיהוּ צְדִיק, אָמַר לִיה בְּרִי בִּיה תִּשְׁפַּח
ח"י ש', אִיהוּ כְּלִיל תִּלְת עֲדָרֵי צֶאֱן, דְּאִינוֹן
שְׁרָשָׁא דְּאִילָנָא, וְדָא חִי עֲלָמִין, דְּאִיהוּ אוֹת
בְּצֶבֶא דִּילִיָּה, צֶבֶא וְ"ת אִיהוּ עֲמָהוֹן, כְּלִיל
תִּלְת דְּרָגִין לְקַבֵּל תִּלְת עֲנָפִין דְּש'.

וְהָא ש' דְּתִלְת אֲבָהִין אִינוֹן, אֵלָּא ש' עֲלָאָה
עֲנָפֵי אִילָנָא, ש' תְּתָאָה שְׁרָשֵׁי אִילָנָא,
וּבְגִין דָּא וְכָל שִׁיחַ דָּא צְדִיק, וְכָל עֹשֶׂב ע"ב

ומשום זה, וכל שיח - זה צדיק, וכל עשב - ע"ב ש', זה יעקב הפולל שלשת האבות, שהם ענפי האילן, ועולים לשבעים ושנים שמות של ויסע ויבא ויט, שפשם הזה נבראו עשבים ואילנות שהם נשמות הצדיקים, והעשב הזה נאמר עליו ועשב לעבודת האדם להוציא לחם מן הארץ, לחם אפירים אכל איש, והוא לחם התורה, שנאמר בו לך אכל בשמחה לחמך, והוא לעבודת האדם, ה' של אדם שנאמר בה המוציא לחם מן הארץ. מה זה לעבודת האדם? אין עבודה כאן אלא תפלה, שהיא עבודת השכינה, עבודת יהו"ה ודאי, ועליה נאמר יצא אדם לפעלו ולעבודתו עדי ערב. יצא אדם לפעלו - זו תפלת שחרית. ולעבודתו עדי ערב - זו תפלת מנחה, שנאמר בה ויצא יצחק לשוח בפשדה לפנות ערב.

תקון שנים וחמשים

בראשית ברא אלהי"ם. אלהי"ם חמש אותיות פחשבון ה', א"ד מן אדנ"י כף עולה לחמש, וסוד הדבר - ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה. בא וראה, התעוררות צריכה ממטה למעלה, ואחר כך והשקה את כל פני האדמה, והשקה ו' היא השקאה ממעלה למטה, שהיא נחל קדומים שנמשך מן המזח, וכך צריך להעיר התעוררות בראשונה מהאשה, וסוד הדבר - אשה פי תזריע, ומיד וילדה זכר. הנקבה אדנ"י, הנזכר יהו"ה, כשפקדימה הפת, שולט הנזכר ונעשה יאהדונה"י, וסוד הדבר - יהוה אדנ"י חילי, ועל במותי ידריכני - אלו האבות, למנצח בנגינותי - האמה ושתי השוקים.

ש' דא יעקב כליל תלת אבהן, דאינון ענפי אילנא, וסלקין לשבעין ותריין שמיהן דויסע ויבא ויט, דבהאי שמא אתבריו עשבין ואילנין דאינון נשמתין דצדיקיא, והאי עשב עליה אתמר (תהלים קד יד) ועשב לעבודת האדם להוציא לחם מן הארץ, לחם אפירים אכל איש (שם עח כו), ואיהו נהמא דאורייתא. (ד' ק' ט' ע"א) דאתמר ביה (קהלת ט ז) לך אכול בשמחה לחמך, ואיהו לעבודת האדם, ה' דאדם דאתמר בה המוציא לחם מן הארץ, מאי לעבודת האדם, לית עבודה הכא אלא צלותא, דאיהי פולחנא דשכינתא, עבודת יהו"ה ודאי, ועלה אתמר (תהלים קד כג) יצא אדם לפעלו ולעבודתו עדי ערב, יצא אדם לפעלו דא צלותא דשחרית, ולעבודתו עדי ערב דא צלותא דמנחה, דאתמר בה (בראשית כד טג) ויצא יצחק לשוח בפשדה לפנות ערב.

תקונא תריין וחמשיין

בראשית ברא אלהי"ם אלהי"ם. חמש אתון פחושבון ה', א"ד מן אדנ"י הכי סליק לחמש, ורזא דמלה ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה (בראשית ב' ט). תא חזי אתערותא צריכא מתתא לעילא, ולבתר והשקה את כל פני האדמה, והשקה ו' איהו שקיו מעילא לתתא, דאיהו נחל קדומים דאתמשך מן מוחא, והכי צריך לאתערא אתערותא בקדמיתא מאתתא, ורזא דמלה אשה פי תזריע (ויקרא יב ב) ומיד וילדה זכר, נוקבא אדנ"י, דכר יהו"ה, פד אקדימת ברתא שליט דכורא ואתעביד יאהדונה"י, ורזא דמלה יהו"ה אדנ"י חילי (חבקוק ג יט), ועל במותי ידריכני (שם) אלין אבהן, למנצח בנגינותי (שם) אמה ותריין שוקין, מאי חילי

מה זה חילי? התקף של הכל
מלמעלה, חילי - חיל י', וזה
האב, תקפו - הנביעה שאין לה
סוף.

אמר רבי אלעזר: אבא, והרי
פרשוהו בצלי המשנה, שעד
ארבעים ימים יכולה לחזור
הנקבה לזכר, ומתהפך מדין
לרחמים, ופרשוהו משום שעד
כעת אין שם דמות, שנאמר בו
וייצר יהו"ה אלהי"ם, אם כן,
למה נטל שעור במ', משום
שהיא שעור הנקדה שהיא י'
טפה, (השעור) שפה נעשית י"ם
מ"י, ודאי נחל קדומים זה ו'
שנמשך מ' (ס). והשקה את כל
פני האדמה, מה זה פני האדמה?
אלא אלו הם הפנים, שהם אדם
ולכן וירק ושחר, בגוונים הללו
מאיר אותו המעין, שהגוונים הם
מהיבשה הזו, נביעת האורה
שלה (של בוחה), שכך הנביעה לארץ
כמו הנשמה לגוף, כמו שהאילן
לא מתגדל אלא במים, כך ישראל
שהם ענפי האילן לא מתגדלים
אלא בנביעת התורה.

יסוד הדבר - מעין גנים באר מים
חיים ונוזלים מן לבנון. מעין זה
חכמה כתר, הוא ארון מכלא,
שרצה לנטע אילנות בגן, הסתכל
בכל הגן ולא מצא שם מעין מים,
מה עשה? אמר, אוציא מעין
ואחר כך אטע גן ומתגדל האילן,
ומשום כך מעין גנים, בראשונה
הזכיר מעין ואחר כך גנים, וזה
חמשים ושלשה הסדרים של
התורה, וכמו שיש גן למטה, כך
יש גן למעלה, והמעין הזה הוא
במח, האילן - הגוף, ענפיו -
הזרועות והרגלים, ונוזלים מן
לבנון - זה הלב (לבנון), שהיא
דל"ת, דלה בגלות, ועליה נאמר
יזל מים מדליו.

אוי להם לבני אדם שלא

תוקפא דכלא מלעילא, חילי חיל י' ודא אבא,
תוקפא דיליה נביעו דלית ליה סוף.

אמר רבי אלעזר אבא והא אוקמוהו מארי
מתניתין, דעד ארבעין יומין יכול
לאחזרא נוקבא דכורא, ואתהפך מדינא
לרחמי, ואוקמוהו בגין דעד כעין לית תמן
דיוקנא, דאתמר ביה (בראשית ב ז) וייצר יהו"ה
אלהי"ם, אם כן אמאי נטיל שעורא במ', בגין
דאיהי שעורא דנקודה דאיהי י' טפה,
(שעורא) דבה אתעביד י"ם מ"י, ודאי נחל
קדומים דא ו' דאתמשך מן י' (ס"א ים), והשקה
את כל פני האדמה, מאי פני האדמה, אלא
אלין אנפין דאינון סומק וחרור וירוק ואופם,
באלין גוונין נהירא ההיא מפועא, דגוונין
אינון מהאי יבשה, נביעו נהורא דילה (ס"א
דחילא), דהכי איהו נביעו לארעא כנשמתא
לגופא, כמה דאילנא לא מתרבי אלא במיא,
הכי ישראל דאינון ענפין דאילנא לא מתרבי
אלא בנביעו דאורייתא.

ורזא דמלה מעין גנים באר מים חיים ונוזלים
מן לבנון (שיר ד טו), מעין דא חכמה כתר
איהו ארון מופלא, דבעא לנטעא אילנין
בגנתא, אסתכל בכל גנתא ולא אשפח תמן
מפועא דמיא, מה עבד, אמר אפיק מעין,
ולבתר אטע גן, ואתרבי אילנא, ובגין דא מעין
גנים, בקדמיתא אדפיר מעין ולבתר גנים, ודא
ג"ן סדרים דאורייתא, וכמה דאית גן לתתא
הכי אית ג"ן לעילא, והאי מעין איהו במוחא,
אילנא גופא, ענפין דיליה דרועין ורגלין,
ונוזלים מן לבנון דא לבא (נ"א לבנון) דאיהי
דל"ת דלה בגלותא, ועלה אתמר (במדבר כד ז) יזל
מים מדליו.

וי לון לבני נשא דלא משתדלין באורייתא,

מתעסקים בתורה, שנקראו עצי
יבשים, שהם עתידים להשרף
באש הגיהנם, ולא לחנם אמרו
בעלי המשנה שהם עמלים
ויושרים גיהנם, ואף על גב
שמתגדל האילן, שהוא גוף
התורה, ואין לו פרי, שהם מצוות
עשה, מה כתוב בו? רק עץ אשר
תדע כי לא עץ מאכל הוא אותו
תשחית וכרת, ומשום זה אמרו
בעלי המשנה שלא המדרש עקר,
אלא המעשה הוא העקר.

תקון חמשים ושרשה

בראשית ברא אלהים שם ב"ת,
שם א"ם, שהוא א"ם מאלהים,
והם הגן העליון והגן התחתון.
פתח רבי שמעון ואמר: ויטע
יהו"ה אלהים גן בעדן מקדם
וישם שם את האדם אשר יצר.
ויטע יהו"ה אלהים גן - זו
השכינה, בעדן - זו האם
העליונה, מקדם - האב העליון,
וישם שם את האדם אשר יצר -
זה העמוד האמצעי, ועליו נאמר
וייצר יהו"ה אלהים את האדם
עפר מן האדמה ויפח באפיו
נשמת חיים וגומר. וייצר, ציר
אותו בשני עולמות, בעולם הזה
ובעולם הבא, ויפח באפיו נשמת
חיים - זו נשמת כל חי, ויהי
האדם - זו רוח החיים, לנפש חיה
- זו השכינה התחתונה.

ועוד, ויטע יהו"ה אלהים גן -
זו תורה שבכתב, עדן - זה עדון
התורה, ושם שם את האדם של
בריאה, ומה כתוב בו? ביום
נטעו תשגשגי. ויצמח יהו"ה
אלהים וכו', יהו"ה אלהים -
אב ואם, כל עץ נחמד למראה -
זה העמוד האמצעי, שכל הגונים
היפים נראים בו, ומשום זה
נחמד למראה, תפארת - היפי של
כל הגונים, וטוב למאכל - זה
צדיק.

דאתקריאו עצים יבשים דאינון עתידין
לתוקדא בנורא דגיהנם, ולא למגנא אמרו
מארי מתניתין דאינון עמלין וירתינ גיהנם,
ואף על גב דמתרבי אילנא דאיהו גופא
דאורייתא, ולית ליה איבא דאינון פקודין
דעשה, מה פתיב ביה (דברים פ ב) רק עץ אשר
תדע כי לא עץ מאכל הוא אותו תשחית וכרת,
ובגין דא אמרו מארי מתניתין דלית מדרשא
עקר אלא המעשה איהו עקר. (דף טו ע"ב).

תקונא חמשינ ותלת

בראשית ברא אלהים תמן ב"ת, תמן א"ם
דהוא א"ם מאלהים, ואינון גן
עלאה גן תתאה. פתח רבי שמעון ואמר (בראשית
ב ל), ויטע יהו"ה אלהים גן בעדן מקדם וישם
שם את האדם אשר יצר, ויטע יהו"ה אלהים
גן דא שכינתא, בעדן דא אימא עלאה, מקדם
אבא עלאה, וישם שם את האדם אשר יצר
דא עמודא דאמצעיתא, ועליה אתמר (שם ב
ט) וייצר יהו"ה אלהים את האדם עפר מן
האדמה ויפח באפיו נשמת חיים וגומר, וייצר
צייר ליה בתרינ עלמין בעלמא דין ובעלמא
דאתי, ויפח באפיו נשמת חיים דא נשמת כל
חי, ויהי האדם דא רוחא דחיי, לנפש חיה
דא שכינתא תתאה.

ועוד ויטע יהו"ה אלהים גן דא אורייתא
דבכתב, עדן דא עדונא דאורייתא, ושוין
תמן את האדם דבריאה, ומה פתיב ביה (ישעיה
יז יא) ביום נטעו תשגשגי. ויצמח יהו"ה
אלהים וכו' (בראשית ב ט), יהו"ה אלהים אבא
ואימא, כל עץ נחמד למראה (שם) דא עמודא
דאמצעיתא, דכל גונון שפירין ביה אתחזיין,
ובגין דא נחמד למראה, תפארת שפירו דכל
גונון, וטוב למאכל דא צדיק.

אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה: וְהָרִי כְּתוּב כָּל עֵץ, אִם הָיָה אוֹמֵר עֵץ - יָפָה, אֲבָל כְּתוּב כָּל עֵץ? אָמַר לוֹ: וְדָאִי כִּף זֶה, שֶׁכָּל מְקוֹם, כ"ל הוּא צָדִיק, אֲבָל הַכָּל אֶחָד. כָּל זֶה צָדִיק, עֵץ זֶה הָעֵמּוּד הָאֲמָצְעִי, שְׂגוּף וּבְרִית נְחֻשְׁבִּים לְאַחֵד, אֲבָל בְּכַתוּב הָזֶה כָּל עֵץ נֶחֱמָד לְמִרְאָה וְטוֹב לְמַאֲכָל - זֶה צָדִיק, לְמִרְאָה - זֶה הַשְׂכִּינָה, שְׁנֵאֲמַר בָּהּ בְּמִרְאָה אֱלֹהֵי אֲתוֹדֵעַ, וְעַץ הַחַיִּים - זֶה הָעֵמּוּד הָאֲמָצְעִי, שֶׁהוּא עֵץ הַחַיִּים דִּלְעִילָא דְאַתְמָר בָּהּ (קהלת ז יב) הַחֲכָמָה תַּחֲיָה בַעֲלֶיהָ.

אָמַר לוֹ: הָרִי הַשְׂכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה הִיא הֶגֶן, שֶׁשָּׁמֶשׁ עֵץ הַחַיִּים נְטוּעַ, כָּמוֹ שְׁנֵאֲמַר וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹף הֶגֶן. מַה זֶה מִן הָאֲדָמָה? אֵלֶּא זֶה הַשְׂכִּינָה הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁמִּמֶּנָּה נִטָּע כָּל עֵץ, שֶׁהוּא צָדִיק. כ"ל הוּא מִצֵּד שֶׁל מ"י, שֶׁכִּף עוֹלָה לְחֻשְׁבּוֹן כ"ל מ"י, וּבִשְׂכִילָה נֶאֱמַר מִבְּטָן מִי יֵצֵא הַקֶּרֶחַ וְגוֹמֵר, שֶׁהוּא הַקֶּרֶחַ הַנּוֹרָא.

וְעַץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע, הוּא לְמִטָּה, עֵץ הַדַּעַת טוֹב - זֶה מִטְטְרוֹן, וָרַע - זֶה סַמָּא"ל, וּמִשּׁוֹם זֶה וְעַץ הַדַּעַת, ו' פֶּא לְרִבּוּת, שֶׁהוּא כֹּא מְקוֹם אַחֵר, וְעַץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע, וְעוֹד, וַיִּצְמַח יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם מִן הָאֲדָמָה כָּל עֵץ, זֶהוּ צִמַּח צָדִיק וּמִתַּחְתּוֹ יִצְמַח. בֹּא תִרְאֶה, כָּל מִי שֶׁשׁוֹמֵר בְּרִית, אוֹתוֹ הֶגֶן שְׁנוֹתָן לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עָלָיו נֶאֱמַר וַיִּצְמַח יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם כָּל עֵץ נֶחֱמָד לְמִרְאָה - בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה, וְטוֹב לְמַאֲכָל - בְּמִצְוֹת הַתּוֹרָה, אֲבָל בֵּן אַחֵר שֶׁלֹּא נִעְשָׂה בִּירְאָה וְאֶהְבָּה שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, מַה כְּתוּב בּוֹ? וְעַץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע, וְזוֹ עֲרֻבִיכָה שֶׁל טוֹב וָרַע, מַעֲרֵב מִמֶּצְהָ וּשְׂאוֹר.

הַדַּעַת טוֹב וָרַע, וְדָא עֲרֻבִיכָא דְטוֹב וָרַע, מַעֲרֵב מִמֶּצְהָ וּשְׂאוֹר.

אָמַר לִיה רַבִּי יְהוּדָה, וְהָא כָּל עֵץ פְּתִיב, אִי הָיָה אָמַר עֵץ שְׁפִיר, אֲבָל כָּל עֵץ פְּתִיב, אָמַר לִיה וְדָאִי הָכִי הוּא, דְּכָכָל אֶתֶר. כ"ל צָדִיק אִיהוּ, אֲבָל כָּלֹא חַד, כָּל דָּא צָדִיק, עֵץ דָּא עֵמּוּדָא דְאַמָּצְעִיתָא, דְּגוּף וּבְרִית חֻשְׁבִּינָן חַד, אֲבָל בְּהָאִי קָרָא כָּל עֵץ נֶחֱמָד לְמִרְאָה וְטוֹב לְמַאֲכָל דָּא צָדִיק, לְמִרְאָה דָּא שְׂכִינְתָּא דְאַתְמָר בָּהּ (במדבר יב ו) בְּמִרְאָה אֱלֹהֵי אֲתוֹדֵעַ, וְעַץ הַחַיִּים דָּא עֵמּוּדָא דְאַמָּצְעִיתָא, דְּאִיהוּ עֵץ הַחַיִּים דִּלְעִילָא דְאַתְמָר בָּהּ (קהלת ז יב) הַחֲכָמָה תַּחֲיָה בַעֲלֶיהָ.

אָמַר לִיה הָא שְׂכִינְתָּא תַּתָּאָה אִיהִי גֶן, דְּמִתְפָּן עֵץ הַחַיִּים נְטוּעַ, כְּמָה דְאַתְמָר (בראשית ב ט) וְעַץ הַחַיִּים בְּתוֹף הֶגֶן, מֵאִי מִן הָאֲדָמָה, אֵלֶּא דָּא שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה, דְּמִינָה אֲתַנְטַע כָּל עֵץ דְּאִיהוּ צָדִיק, כ"ל אִיהוּ מִסְטָרָא דְמ"י, דְּהָכִי סָלִיק לְחֻשְׁבּוֹן כ"ל מ"י, וּבִגְיָנָה אֲתְמָר (איו"ב לח כט) מִבְּטָן מִי יֵצֵא הַקֶּרֶחַ וְגוֹמֵר, דְּאִיהוּ הַקֶּרֶחַ הַנּוֹרָא.

וְעַץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע אִיהוּ לְתַתָּא, עֵץ הַדַּעַת טוֹב דָּא מִטְטְרוֹן, וָרַע דָּא סַמָּא"ל וּבִגְיָן דָּא וְעַץ הַדַּעַת ו' אֶתָּא לְרִבּוּיָא, דְּאִיהוּ אֲתִי מֵאַתֵּר אַחֲרָא, עֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע, וְעוֹד וַיִּצְמַח יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם מִן הָאֲדָמָה כָּל עֵץ, דָּא אִיהוּ צִמַּח צָדִיק (ירמיה כג ה) וּמִתַּחְתּוֹ יִצְמַח (זכריה ו יב), תָּא חֲזִי כָּל מָאן דְּנִטִּיר בְּרִית, הֵהוּא בֵּר דְּיַהֲיִב לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עָלֶיהָ אֲתְמָר (בראשית ב ט) וַיִּצְמַח יְהו"ה אֱלֹהֵי"ם כָּל עֵץ נֶחֱמָד לְמִרְאָה בְּרִיזִין דְּאוֹרִייתָא, וְטוֹב לְמַאֲכָל בְּפִקּוּדִין דְּאוֹרִייתָא, אֲבָל בְּרָא אַחֲרָא דְלֹא אֲתַעֲבִיד בְּדַחֲלִיו וּרְחִימוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מַה פְּתִיב בִּיה (שם) וְעַץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע, וְדָא עֲרֻבִיכָא דְטוֹב וָרַע,

וְכָבֵן צִנָּה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת
יִשְׂרָאֵל לְשֹׁמֵר אֵת עֲצָמוֹ בְּפִרְיָה
וּרְבִיָּה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וּמַעֲיָן הַדַּעַת
טוֹב וְרַע לֹא תֵאכֹל מִמֶּנּוּ, טוֹב -
מִצַּד שֶׁל דָּם טָהוֹר, וְרַע - מִצַּד
שֶׁל דָּם נִדּוּת, שֶׁהֵבֵן הַזֶּה גּוֹרֵם
אֲבֹדֶן שֶׁל שְׁנֵי עוֹלָמוֹת, זֶהוּ
שְׁכָתוֹב כִּי בְיוֹם אֲכָלָךְ מִמֶּנּוּ מוֹת
תָּמוּת, מוֹת - בְּעוֹלָם הַזֶּה, תָּמוּת
- בְּעוֹלָם הַבָּא.

תקון חמשיים וארבעה

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, אֵת
הַשָּׁמַיִם - עֵץ הַחַיִּים, וְאֵת הָאָרֶץ
- כָּל עֵץ נִחְמָד לְמִרְאָה, וְהָאָרֶץ
הַיְתָה תְּהוֹ וְכֵהוּ זֶה עֵץ הַדַּעַת
טוֹב וְרַע, וְזֶהוּ סוּד תְּהוֹ, עֵמֶק רַע,
בָּהוּ - עֵמֶק טוֹב, וְזֶה עֵץ הַדַּעַת
טוֹב וְרַע, כִּי שָׁם בְּלֵל יְהו"ה שְׁפַת
כָּל הָאָרֶץ, וּמִכָּאֵן יֵצֵא כָּל
הַעֲרֻבִּיָּה שֶׁל טוֹב וְרַע, שֶׁהוּא
הַסּוּד שֶׁל צִדִּיק וְרַע לוֹ רָשָׁע וְטוֹב
לוֹ.

תקון חמשיים וחמשה

בְּרֵאשִׁית בְּרָא, בִּי"ת רֵא"ש, וְהֵם
אָב וָאֵם. בְּרָא תְּרֻגוֹם בֵּן, הוּא
הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי, וְעָלָיו נֶאֱמַר
וְנִהָר יוֹצֵא מַעַדָּן, יֵשׁ עֵדָן וְיֵשׁ
עֵדָן, זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְנִחַל עֲדֻנְיָה
תִּשְׁקֹם, עֲדֻנְיָה וְדָא, זֶהוּ עֵדָן
עָלִיז, כְּתָר עָלִיז, הַעֲדָן שְׁלֵמָטָה
זֶה י', וְיֵשׁ עֵדָן שְׁלֵמָטָה, וְזוֹ הָאֵם
הַעָלִיזָה שֶׁהִיא ד', הִיא עֵדָן אֶל
הַנֶּהָר שְׁלֵמָטָה מִמֶּנּוּ, זֶהוּ שְׁכָתוֹב
וְנִהָר יוֹצֵא מַעַדָּן לְהַשְׁקוֹת אֵת
הַבֵּן.

בֹּא וּרְאֵה כִּמְה נִהְרוֹת הֵם
שְׁמִשְׁנִים זֶה מִזֶּה, יֵשׁ נִהָר וְיֵשׁ
נִהָר. יֵשׁ נִהָר מִהָאֹר שְׁלֵמָעְלָה,
שְׁנִקְרָא הַנֶּהָר שֶׁל הַמַּיִם שֶׁל
הַתּוֹרָה, שְׁנִקְרָא בֵּה תּוֹרַת חֻכִּים
מְקוֹר חַיִּים, וְיֵשׁ נִהָר שְׁנִקְרָא נִהָר
פְּלָגִיו, שְׁכֻמָּה פְּלָגִים עֲמָקִים

וְכָבֵן דָּא מִנִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל
לְנִטְרָא גְרַמִּיָּה בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב (שם יז) וּמַעֲיָן הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֵאכֹל
מִמֶּנּוּ, טוֹב מִסְטָרָא דְדָם טָהוֹר, וְרַע מִסְטָרָא
דְדָם נִדּוּת, דִּהְיָא בֵּר גְּרִים אֲבוּדָא דְתַרִּין
עָלְמִין, הָדָא הוּא דְכְתִיב (שם) כִּי בְיוֹם אֲכָלָךְ
מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, מוֹת בְּעָלְמָא דִּין, תָּמוּת
בְּעָלְמָא דְאַתִּי.

תקונא חמשיין וארבע

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, אֵת הַשָּׁמַיִם עֵץ
הַחַיִּים, וְאֵת הָאָרֶץ כָּל עֵץ נִחְמָד
לְמִרְאָה, וְהָאָרֶץ הַיְתָה תְּהוֹ וְכֵהוּ דָּא עֵץ הַדַּעַת
טוֹב וְרַע, וְדָא רִזָּא תְּהוֹ עֵמֶק רַע, בָּהוּ עֵמֶק
טוֹב, וְדָא עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, כִּי שָׁם בְּלֵל
יְהו"ה שְׁפַת כָּל הָאָרֶץ (שם יא ט), וּמִהֵכָא נִפְק כָּל
עֲרֻבִּיָּא דְטוֹב וְרַע, דְּאִיהוּ רִזָּא דְצִדִּיק וְרַע
לוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ. (דף פח ע"א).

תקונא חמשיין וחמש

בְּרֵאשִׁית בְּרָא בִּי"ת רֵא"ש, וְאִינוּן אָבָא
וְאִמָּא, בְּרָא תְּרֻגוֹם בְּרָא. אִיהִי
עֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא, וְעָלִיָּה אֲתָמֵר (בראשית ב'
י) וְנִהָר יוֹצֵא מַעַדָּן, אִית עֵדָן וְאִית עֵדָן, הָדָא
הוּא דְכְתִיב (תהלים לו ט) וְנִחַל עֲדֻנְיָה תִשְׁקֹם,
עֲדֻנְיָה וְדָא, דָּא עֵדָן עֲלָאָה כְּתָר עֲלָאָה, עֵדָן
דְּלִתָּתָא דָּא י', וְאִית עֵדָן דְּלִתָּתָא וְדָא אִמָּא
עֲלָאָה דְּאִיהִי ד', אִיהִי עֵדָן לְגַבִּי נִהָר דְּלִתָּתָא
מִינָּה, הָדָא הוּא דְכְתִיב וְנִהָר יוֹצֵא מַעַדָּן
לְהַשְׁקוֹת אֵת הַבֵּן.

תֵּא חֲזִי כִּמְה נִהְרוֹת אִינוּן מִשְׁנַיִן דָּא מִן דָּא,
אִית נִהָר וְאִית נִהָר, אִית נִהָר מִנְהוּרָא
דְּלַעִילָא דְאֲתָקְרִי נִהָרָא דְמִיָּא דְאֹרִיָּיתָא,
דְּאֲתָמֵר בֵּה (משלי יג יד) תּוֹרַת חֻכִּים מְקוֹר חַיִּים,
וְאִית נִהָר דְּאֲתָקְרִי נִהָר פְּלָגִיו, דְּכֻמָּה פְּלָגִין

תלויים ממנו, שנאמר בהם פלגי מים לב מלך וגומר, ויש נהר שנקרא נחל קדומים, שנמשך מהעליונים, וממנו תלויים שבעה נהרות, שנאמר בהם נהרות ימחאו כף יחד הרים ירננו, ויש נהר שנקרא נהר דינור מצד השמאל, שנאמר בו נהר דינור נגד ונפק מן וגומר, ונהר בכל מקום הוא ו'. מהצד של אב ואם נקרא נחל קדומים, ומצד של העדן העליון נאמר בו ונחל עדניך תשקם.

ומצד הימין נקרא נהר פלגיו, ומצד השמאל נקרא נהר דינור, וממנו תלויים ששים ענפים של אש שנקראו ששים גבורים, והם ששים מכות של אש שהכו את מטטרו", ומצד הימין והשמאל נאמר בכל הנחלים שתלויים מהם, נהרי נחלי דבש וחמאה. ונחל עדניך, זה הנהר שיוצא מעדן, שנאמר בו ונהר יוצא מעדן, וזהו העדן שעין לא ראתה אלהים וכו', סתום וגנוז, שהוא כתר עליון, ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים (א. שהוא ד' אותיות של שם בן ד'), אלו יהו"ה שהם האב והאם, הבן והבת. בא וראה, הקרקפת זו אל"ף כמו זה: (ציור למעלה), ארבעת הצדדים שלו בהן היה יהו"ה הוא ושמו אחד, אין עוד מלבדו, בלי פרוד ובלי שתוף פלל (ציור למעלה).

ועוד, ונהר - זה ו', יוצא מעדן - זה י', ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים - זה ד', (אלו ארבע האותיות). ועוד, ונהר יוצא מעדן - זו האם העליונה, שהיא א' השניה, כמו שבארוהו בעלי המשנה מה זה אל"ף? אלף בינה, ולאן נמשך

עמיקין תליין מניה, דאתמר בהון (שם כא) פלגי מים לב מלך וגומר, ואית נהר דאתקרי נחל קדומים, דאתמשך מעלאין, ומניה תליין שבעה נהרות, דאתמר בהון (תהלים צח ח) נהרות ימחאו כף יחד הרים ירננו, ואית נהר דאתקרי נהר דינור מסטרא דשמאלא, דאתמר ביה (דניאל ז י) נהר דינור נגיד ונפק מן וגומר, ונהר בכל אתר איהו ו', מסטרא דאבא ואימא אתקרי נחל קדומים, ומסטרא דעדן עלאה אתמר ביה (תהלים לו ט) ונחל עדניך תשקם.

ומסטרא דימינא אתקרי נהר פלגיו, ומסטרא דשמאלא אתקרי נהר דינור, ומניה תליין שתין ענפין דנורא דאתקריאו ששים גבורים, ואינון שתין פולסין דנורא דמחיוה למטטרו", ומסטרא דימינא ושמאלא אתמר בכל נחלין דתליין מניה, נהרי נחלי דבש וחמאה, ונחל עדניך דא נהר דנפיק מעדן, דאתמר ביה (בראשית ב י) ונהר יוצא מעדן, והאי איהו עדן דעין לא ראתה אלהים וכו' (ישעיה סד ג), סתים וגנוז, דאיהו כתר עלאה, ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים (א דאיהו ד' אתון דשם בן ד'), אלין יהו"ה דאינון אבא ואימא ברא וברתא. תא חזי קרקפתא דא אל"ף, פגיונא דא ארבע סטריין דיליה בהון הוה יהו"ה הוא ושמייה חד, (דברים ד לה) אין עוד מלבדו

בלא פרוד ובלא שתוף פלל. ועוד ונהר דא ו', יוצא מעדן דא י', ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים דא ד', (אלין ארבע אתון). ועוד ונהר יוצא מעדן דא אימא עלאה דאיהי א' תניינא, פמה דאוקמוהו מארי מתניתין מאי אל"ף אלף בינה, ולאן אתמשך

בגוף? ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים, אלו שתי זרועות ושתי שוקים. מי הגן שנשקה ממונו למטה? זו השכינה, ששני גנים הם, אחד למעלה ואחד למטה. זהו שכתוב היושבת בגנים, והרי פרשה.

ויש נהר למטה שהיא מטטרו"ן, שנפרד לארבעה צדדים, שהם מיכא"ל גבריאל"ל נוריא"ל רפא"ל, שם האחד פישון הוא הסבב את כל ארץ החוילה אשר שם הנהב, והנהב הוא לצפון, זהו שכתוב מצפון זהב יאתה, וסוד הדבר - הולך אל צפון, זה גבריאל"ל, ואחר כך הולך אל דרום, וזה גיחון ששם מיכא"ל, ההפך מלמעלה, שאמר עליו הכתוב הולך אל דרום בראשונה, ואחר כך סובב אל צפון, סובב סובב לשני צדדים שהם מזרח ומערב, שהם חדקל ופרת, ופרת, ששם אוריא"ל רפא"ל. פישון כנגד התורה שבעל פה, ומשם פישון - פי שונה הלכות. ג"יחו"ן - ג' ג"ומל חסד, ושם החיות שנקראו חיות הקדש מהצד של אריה מצד הימין, מצד השמאל נחש, שנאמר בו כל הולך על גחון, להעניש בו את מי שעובר על התורה שנתנה מימין. פישון - שם שפיפון, להעניש את מי שעובר על התורה שבעל פה. חדקל - ח"ד ק"ל, זה חרף בלשוננו, ואחד מצד ימין, ק"ל מצד השמאל, ללמד שניהם, ח"ד בשנים וק"ל בשפתים, ומשום זה, פישון - פי שונה הלכות, גיחון - גיחון, אותו שנאמר בו ויקבר אתו בגי, שם שרוי לצד ימין, פרת פולל את כלם, זה פרה ורביה, עליו

בגופא, ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים אלין תרין דרועין ותרין שוקין, מאן גן דאתשקייא מניה לתתא דא שכינתא, דתרין גנין אינון חד לעילא וחד לתתא, הדא הוא דכתיב (שיר ח יג) היושבת בגנים והא אוקמוה.

ואית נהר לתתא דאיהו מטטרו"ן, דאתפרש לארבע סטרין דאינון מיכא"ל גבריאל"ל נוריא"ל רפא"ל, שם האחד פישון הוא הסבב את כל ארץ החוילה אשר שם הנהב (בראשית ב יא), ונהב איהו לצפון, הדא הוא דכתיב (כב) מצפון זהב יאתה, ורזא דמלה הולך אל צפון דא גבריאל"ל, ולבתר הולך אל דרום (קהלת א י) ודא גיחון דתמן מיכא"ל, הפוכא מלעילא, דאמר קרא עליה הולך אל דרום בקדמיתא, ולבתר סובב אל צפון, סובב סובב לתרין סטרין דאינון מזרח ומערב, דאינון חדקל ופרת, דתמן אוריא"ל רפא"ל.

פישון לקבל אורייתא דבעל פה, ומתמן פישון, פי שונה הלכות, ג"יחו"ן ג' ג"ומל חסד, ותמן חיוון דאתקריאו חיות הקדש מסטרא דאריה מסטרא דימינא, מסטרא דשמאלא נחש, דאתמר ביה (ויקרא יא מב) כל הולך על גחון, לאענשא ביה למאן דאעבר על אורייתא דאתיהיבת מימינא, פישון (דף פח ע"ב) תמן שפיפון, לאענשא למאן דאעבר על אורייתא דבעל פה, חדקל ח"ד ק"ל, דא חריפא בלישניה וחד מסטרא דימינא, ק"ל מסטרא דשמאלא, לאולפא תרוייהו, ח"ד בשנים, וק"ל בשפון, ובגין דא פישון פי שונה הלכות, גיחון גיחון ההוא דאתמר ביה (דברים לד ו) ויקבור אותו בגי, תמן שריא לסטרא דימינא, פרת כליל פלהו, האי

נֹאמַר אִם תִּשְׁכַּבּוּ בֵּין שְׁפָתַיִם, אִם וּדְאִי לַעֲשׂוֹת שֵׁם פְּרִיָּה וְרִכְיָה. וּבִאֲלֵהָ הָאֲרֻבָּעָה נִכְנסוּ לַפְּרִדָּס הָאֲרֻבָּעָה הַלָּלוּ. אֵלּוּ שְׁנִכְנסוּ עִם קָלְפוֹת, אֶחָד הִצִּיץ וּמֵת, אֶחָד הִצִּיץ וּנִפְגַּע, וְאֶחָד יָצָא לַשְּׁמֵד (יָצָא לַתְּרֻבוֹת רָעָה), הַרְבִּיעִי שְׁנִכְנס לַמֶּת הָאֶגוֹז, נִכְנס בְּשָׁלוֹם וְיָצָא בְּשָׁלוֹם. זֶה שֶׁנֹּאמַר בּוֹ הִצִּיץ וּנִפְגַּע, נִכְנס בַּעֲנַג וְלֹא נִכְנס בּוֹ כְּרָאוּי, הִתְחַפֵּף לוֹ לִנְגַע, וְזֶה נִהַר שִׁיּוּצָא מַעֲדָן, שֶׁהוּא סִימֵן עֲנִ"ג, עֲדָן נִהַר גִּין, כֵּאֵן אֲסוּר וְהֵתֵר, טַמְאָה וְטַהֲרָה, כֶּשֶׁר וּפְסוּל.

וַיִּקַּח יְהו"ה אֱלֹהִי"ם אֶת הָאָדָם וַיְנִיחָהוּ בְּגֵן עֵדֶן לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ. בֹּא וְרֵא, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַד אֶת הָאָדָם תּוֹרָה, זֶהוּ שְׁכֵתוֹב אֲזַרְאָה וַיִּסְפְּרָה הַכִּינָה וְגַם חֲקָרָה וַיֹּאמֶר לָאָדָם, וְזֶהוּ וַיְנִיחָהוּ בְּגֵן עֵדֶן, זֶה הֵגֶן שֶׁל הַתּוֹרָה, לְעִבְדָּהּ - בְּמַצּוֹת עֲשֵׂה שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא זְכוֹר, הַזְכָּר, וּלְשִׁמְרָהּ - בְּמַצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, שֶׁהוּא שְׁמוֹר, הַנִּקְבָּה. אֶת הָאָדָם, שֶׁהִנֵּה בְּדִיּוֹקָן שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁאֵ"ת לְרַבּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה לָאָדָם מֵאֵד עַד ת', שֶׁנִּתְּנָה מִיָּמִין וּמִשְׁמָאל, שֶׁשֵּׁם מַצּוֹת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, מַצּוֹת שֶׁל עֲשֵׂה מִיָּמִין כְּנֶגֶד ו"ה זְכָרִי, וְזֶה זְכוֹרֹנוֹת, מַצּוֹת שֶׁל לֹא תַעֲשֶׂה מִשְׁמָאל כְּנֶגֶד י"ה שְׁמִי, הַעֲמוּד הָאֲמִצְעִי כּוֹלֵל שְׁנֵיהֶם, יְהו"ה שְׁמוֹ, וְהוּא קוֹל הַשּׁוֹפָר מִצַּד הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁהִיא שׁוֹפֵר. הַתְּקִיעָה הִיא מִצַּד הַיָּמִין, וּשְׁבָרִים מִצַּד הַשְּׁמָאל, הַשְּׁלִשְׁלִ"ת שֶׁהִיא תְּרוּעָה מִצַּד שְׁנֵיהֶם.

בְּרֵאשִׁית, (בְּרֵא שִׁ"ת), בְּרֵא אֱלֹהִי"ם. הָאֱלֹהִי"ם הַזֶּה הִיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, שְׁרוּכְכֶת וְעוֹלָה

פְּרִיָּה וְרִכְיָה, עָלֶיהָ אֲתָמַר (תְּהִלִּים סח יד) אִם תִּשְׁכַּבּוּ בֵּין שְׁפָתַיִם, אִם וּדְאִי לַמַּעֲבָד תִּמָּן פְּרִיָּה וְרִכְיָה.

וּבִאֲלֵין אֲרֻבָּעָה עָאֵלוּ לַפְּרִדָּס אֲלִין אֲרֻבָּעָה, אֲלִין דַּעָאֵלוּ בְּקָלִיפִין חַד הִצִּיץ וּמֵת, חַד הִצִּיץ וּנִפְגַּע, וְחַד אֲשַׁתְּמַד (נ"א נֶפֶק לַתְּרֻבוֹת רָעָה), רְבִיעֵאָה דַּעָאֵל בְּמוֹחָא דְאֶגּוֹזָא עָאֵל בְּשָׁלֵם וְנֶפֶק בְּשָׁלֵם, הֵאֵי דִאֲתָמַר בֵּיהּ הִצִּיץ וּנִפְגַּע, עָאֵל בַּעֲנַג וְלֹא עָאֵל בֵּיהּ כְּדָקָא יָאוֹת, אֲתַהֲפֹךְ לִיהּ לִנְגַע, וְדֹא נִהַר דִּיּוּצָא מַעֲדָן, דִּאִיהוּ סִימֵן עֲנִ"ג עֲדָן נִהַר גִּין, הֵכָא אֲסוּר וְהֵתֵר טוּמְאָה וְטַהֲרָה כֶּשֶׁר וּפְסוּל.

וַיִּקַּח יְהו"ה אֱלֹהִי"ם אֶת הָאָדָם וַיְנִיחָהוּ בְּגֵן עֵדֶן לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ (בְּרֵאשִׁית ב טו), תֹּא חֲזִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹלִיף לָאָדָם אוֹרִייתָא, הֵדָא הוּא דְכֶתִיב (אִיוב כח כז) אֲזַרְאָה וַיִּסְפְּרָה הַכִּינָה וְגַם חֲקָרָה וַיֹּאמֶר לָאָדָם, וְדֹא אִיהוּ וַיְנִיחָהוּ בְּגֵן עֵדֶן, דֹּא גֵן דְּאוֹרִייתָא, לְעִבְדָּהּ בְּפִקּוּדֵין דְּאוֹרִייתָא דַּעֲשֵׂה דִאִיהוּ זְכוֹר דְּכָר, וּלְשִׁמְרָהּ בְּפִקּוּדֵין דְּלֹא תַעֲשֵׂה דִאִיהוּ שְׁמוֹר נּוֹקְבָא, אֶת הָאָדָם דִּהּוּהּ בְּדִיּוֹקָנָא דְאוֹרִייתָא, דֹּא"ת לְרַבּוֹת אוֹרִייתָא דִאֲתִיְהִיבֶת לָאָדָם מֵאֵד וְעַד ת', דִאֲתִיְהִיבֶת מִיָּמִינָא וּמִשְׁמָאלָא, דְתִמָּן פִּקּוּדֵין דַּעֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֵׂה, פִּקּוּדֵין דַּעֲשֵׂה מִיָּמִינָא לְקַבֵּל ו"ה זְכָרִי וְדֹא זְכוֹרֹנוֹת, פִּקּוּדֵין דְּלֹא תַעֲשֵׂה מִשְׁמָאלָא לְקַבֵּל י"ה שְׁמִי, עֲמוּדָא דְאֲמִצְעִיתָא פְּלִיל תְּרוּיָהוּ יְהו"ה שְׁמִיָּה, וְאִיהוּ קוֹל הַשּׁוֹפָר מִסְטָרָא דִאִימָא עֲלָאָה דִאִיהוּ שׁוֹפֵר, תְּקִיעָה אִיהוּ מִסְטָרָא דִימִינָא, וּשְׁבָרִים מִסְטָרָא דְשְׁמָאלָא, שְׁלִשְׁלִ"ת דִאִיהוּ תְּרוּעָה מִסְטָרָא דְתְּרוּיָהוּ.

בְּרֵאשִׁית (בְּרֵא שִׁ"ת) בְּרֵא אֱלֹהִי"ם, הֵאֵי

אלהי"ם אִיהוּ אִימָא עֲלָאָה, דְּרִכְיָבֶת וּסְלִיקַת בְּתִירוּעָה (רִאִיָּה

בתרועה [שהיא ראש השנה, והו' שכתוב עלה
אלה"ם בתרועה], שְׁנָאֵמַר בו' לא הביט
אֶזְרָא בְּעֵינָיו וְלֹא רָאָה עֵמֶל
בְּיִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ עִמּוֹ
וּתְרוּעַת מְלֶכֶךְ בו', הָרִי לָךְ דִּתְרוּעָה אִיהִי
הִיא בְּעֵינָיו, וְנֵאֱמַר בו' עֲלֵה
אֱלֹהִים בְּתְרוּעָה, יְהו"ה בְּקוֹל
שׁוֹפָר עוֹלָה. תִּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר
זוֹ תְּקִיעָה, וְזֶה הַחֲדָשׁ שְׁמַתְכֶּסֶה
הַלְבָּנָה. הַמְלָכִיּוֹת מִצַּד הַמְּלָכּוֹת,
שֶׁהוּא זֶה שָׁמַי, שְׁשֵׁם הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא נוֹדַע לְמֶלֶךְ עַל כָּל
הָאָרֶץ, וּבָהּ הוּא הַמְּלֶכֶךְ הַקָּדוֹשׁ,
הַמְּלֶכֶךְ הַמְּשַׁפֵּט מִצַּד הַשְּׁמָאֵל,
מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים, וְזֶה
הַלֵּב לְשִׁמְאֵל הַמְּלָכּוֹת. זְכָרוֹנוֹת,
זְכוֹר לְזָכֹר, וְזֶה הַמֶּלֶךְ לִימִין, וְשֵׁם
זְכָרוֹנוֹת. שׁוֹפְרוֹת זֶה קִנָּה שֶׁהוּא
שׁוֹפָר, וּמִשָּׁם יוֹצֵא קוֹל הַשׁוֹפָר,
שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, וְהוּא
יְהו"ה, בְּמִחַ בְּלֵב וּבִגְנוּף.

וּפְרָשָׁה בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, שְׁאִין
פּוֹחֲתִין בו' מַעֲשֶׂה מְלָכִיּוֹת
וּמַעֲשֶׂה זְכָרוֹנוֹת וּמַעֲשֶׂה
שׁוֹפְרוֹת, זֶה יו"ד ה"א וְא"ו ה"א
(יו"ד ה"א וְא"ו ה"א). מְלָכִיּוֹת - וְתִמְלֹךְ
אֶתָּה הוּא יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ,
זְכָרוֹנוֹת - אֶתָּה זֹכֵר, זְכָרְנוּ
לְחַיִּים, שׁוֹפְרוֹת - תִּקַּע בְּשׁוֹפָר
גָּדוֹל.

וְעוֹד, תִּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶה
לְיוֹם חֲגֵנוּ, מֶה זֶה בְּכֶסֶה? זוֹ
שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה, וּבָהּ כְּתִיבָה
לְחַיִּים, שֶׁהִיא כְּתִיבָה מִצַּד הַיָּמִין
וּמִצַּד הַשְּׁמָאֵל, וּמִשָּׁם שְׁנֵאֲחִז
בו', הַזְכִּיר פַּעַמִּים כְּתִיבָה (שֶׁהִיא יָד
עֲלִיּוֹנָה יָד תַּחְתּוֹנָה) (הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה הִיא מִצַּד
הַשְּׁמָאֵל). בְּכֶסֶה, בְּאוֹתוֹ שְׁנֵאֲמַר בו'
בְּכֶסֶה מִמֶּךָ אֵל תִּחְקֹר, כְּתִיבָה
לְחַיִּים הוּא בְּכֶסֶה הַזֶּה, וְהַלְחוֹת
מַעֲשֶׂה אֱלֹהִים הֵמָּה וְהַמְּכַתֵּב
מְכַתֵּב אֱלֹהִים הוּא חֲרוֹת עַל
הַלְחָת, מֶה זֶה חֲרוֹת? זוֹ ה',
שְׁנֵאֲמַר בָּהּ וּקְרֵאתֶם דְּרוֹר בְּאָרֶץ,

רֹאשׁ הַשָּׁנָה הָרָא הוּא דְּכְתִיב (תְּהִלִּים מז ו') עֲלֵה אֱלֹהִים
בְּתְרוּעָה), דְּאֶתְמַר בִּיה (בְּמִדְבָּר כג כא) לֹא הִבִּיט אֶזְרָא
בְּעֵינָיו וְלֹא רָאָה עֵמֶל בְּיִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ
עִמּוֹ וּתְרוּעַת מְלֶכֶךְ בו', הָרִי לָךְ דִּתְרוּעָה אִיהִי
בְּעֵינָיו, וְאֶתְמַר בִּיה עֲלֵה אֱלֹהִים בְּתְרוּעָה,
יְהו"ה בְּקוֹל שׁוֹפָר סְלִיק. תִּקְעוּ בַּחֲדָשׁ
שׁוֹפָר (תְּהִלִּים פא ד') דָּא תְּקִיעָה, וְדָא יִרְחָא
דְּסִיְהָרָא אֶתְפְּסִיָּא, מְלָכִיּוֹת מְסֻטְרָא דְּמְלָכּוֹת
דְּאִיהוּ זֶה שָׁמַי (שְׁמוֹת ג טו), דְּתַמָּן קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
הוּא אֲשֶׁתְּמוֹדַע לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, וּבָהּ אִיהוּ
הַמְּלֶכֶךְ הַקָּדוֹשׁ הַמְּלֶכֶךְ הַמְּשַׁפֵּט מְסֻטְרָא
דְּשְׁמָאֵלָא, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים, וְדָא
לְבָא לְשְׁמָאֵלָא מְלָכּוֹת, זְכָרוֹנוֹת זְכוֹר לְזָכֹר
וְדָא מוֹחָא לִימִינָא וְתַמָּן זְכָרוֹנוֹת, שׁוֹפְרוֹת דָּא
קִנָּה דְּאִיהוּ שׁוֹפָר, וּמִתַּמָּן נָפִיק קוֹל הַשׁוֹפָר
דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא, וְאִיהוּ יְהו"ה,
בְּמוֹחָא בְּלְבָא בְּגוּפָא.

וְאוֹקְמוּדוֹ מְאִרֵי מִתְּנִיתִין, דְּלִית פּוֹחֲתִין בִּיה
מַעֲשֶׂה מְלָכִיּוֹת וּמַעֲשֶׂה זְכָרוֹנוֹת
וּמַעֲשֶׂה שׁוֹפְרוֹת, דָּא יו"ד ה"א וְא"ו ה"א
(ג"א יו"ד ה"א וְא"ו ה"א), מְלָכִיּוֹת וְתִמְלֹךְ אֶתָּה הוּא
יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ, זְכָרוֹנוֹת אֶתָּה זֹכֵר זְכָרְנוּ
לְחַיִּים, שׁוֹפְרוֹת תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל.

וְעוֹד תִּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶה לְיוֹם חֲגֵנוּ,
מֵאִי בְּכֶסֶה דָּא שְׂכִינָתָא תַּתָּא, וּבָהּ
כְּתִיבָה לְחַיִּים, דְּאִיהִי כְּתִיבָה מְסֻטְרָא דִּימִינָא
וּמְסֻטְרָא דְּשְׁמָאֵלָא, וּבְגִין דְּאֶתְאַחַד בִּיה
אֲדִפִּיר תְּרִין זְמָנִין כְּתִיבָה (ג"א דְּאִיהוּ יָד עֲלָהּ יָד
תַּתָּא), (ג"א אֲמָא תַּתָּא מְסֻטְרָא דְּשְׁמָאֵלָא אִיהִי) בְּכֶסֶה
בְּהוּא דְּאֶתְמַר בִּיה בְּכֶסֶה מִמֶּךָ אֵל תִּחְקֹר,
כְּתִיבָה לְחַיִּים אִיהוּ בְּקָרָא דָּא (שְׁמוֹת לב) וְהַלְחוֹת
מַעֲשֶׂה אֱלֹהִים הֵמָּה וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִים
הוּא חֲרוֹת עַל הַלְחָת (שְׁמוֹת לב טז), מֵאִי חֲרוֹת דָּא

דרור היא חרות, ו"הלחת" הם ו"ה, הבן והבת, והם מעשה אלהי"ם, שהיא האם העליונה, המעשה הוא בשתי ידים ששם עשה, ומכתב אלהי"ם בשתי ידים ששם כתיבה, והיא חרות על הלחת, יד פותכת ויד חותמת, והיא יד הגדולה אחת שנאמר בה וירא ישראל את היד הגדלה, והשנית יד החזקה, זהו שכתוב ויכיד חזקה וכו', וסוד הדבר - יהו"ה אלהינו, יהו"ה י"ד הגדולה. כוז"ו במוכס"ז כוז"ו. י"ד החזקה, והם, יד עליונה מצד הימין, יד תחתונה מצד שמאל, והכל כ"ח פרקים, שנאמר בהם ועתה יגדל נא פח אדנ"י, וזה פח מעשיו הגיד לעמו, פח מעשה בראשית.

ועוד, יש י"ד שנקראת יד רמה, וזה יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ויש יד שניה לקבלה, וזו אהי"ה אל"ף ה"א יו"ד ה"א, וזה כ"ח. בזמן שחטאו ישראל, הסתלק הפח הזה מהם, ונאמר בהם וילכו בלא כח לפני רודף.

ובמלאכים כתביא"ל הממנה על הפתיכה, חתמיא"ל על החתימה. כתביא"ל כת"ב אל"י, אל"י הוא א"ם בחשבון, זה אלי ואנוהו, כתב - כ' פתר, ת' תורה, ב' ברכה, והכל האם העליונה, היא כתר בראש כל צדיק, והיא תורת יהו"ה תמימה, והיא ברפת יהו"ה היא תעשיר. חתמיא"ל מצד החכמה, ושניהם חיים. חכמה, שכתוב החכמה תחיה בעליה, האם העליונה עץ חיים היא למחזיקים בה, ושניהם לימין ולשמאל.

ה', דאתמר בה (ויקרא כה') וקראתם דרור בארץ, דרור איהי חרות, ו"הלחת" אינון ו"ה ברא וברתא, ואינון מעשה אלהי"ם דאיהי אימא עלאה, מעשה איהו בתרין ידין דתמן עשה, ומכתב אלהי"ם בתרין ידין (דף פט ע"א) דתמן פתיכה, ואיהי חרות על הלחת, יד פותכת ויד חותמת, ואיהי חד יד הגדולה דאתמר בה (שמות יד לא) וירא ישראל את היד הגדולה, ותניינא יד החזקה הדא הוא דכתיב (דברים ד לד) ויכיד חזקה וכו', ורזא דמלה יהו"ה אלהינו יהו"ה י"ד הגדולה. כוז"ו במוכס"ז כוז"ו י"ד החזקה, ואינון, יד עלאה מסטרא דימינא, יד תתאה מסטרא דשמאלא, וכלא כ"ח פרקין, דאתמר בהון (במדבר יד יז) ועתה יגדל נא פח אדנ"י, ודא פח מעשיו הגיד לעמו (תהלים קיא ו), פח מעשה בראשית.

ועוד אית י"ד דאתקרי יד רמה, ודא יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ואית יד תניינא לקבלה ודא אהי"ה אל"ף ה"א יו"ד ה"א, ודא כ"ח, בזמנא דחאבו ישראל אסתלק האי פח מניהו ואתמר בהון (איכה א ו) וילכו בלא כח לפני רודף.

ובמלאכים כתביא"ל ממנא על הפתיכה, חתמיא"ל על החתימה, כתביא"ל כת"ב אל"י, אל"י איהו א"ם בחושבון, זה אלי ואנוהו (שמות טו ב), כתב כ' פתר ת' תורה ב' ברכה, וכלא אימא עלאה, איהי פתר בראש כל צדיק, ואיהי תורת יהו"ה תמימה (תהלים יט ח), ואיהי ברפת יהו"ה היא תעשיר (משלי י כב), חתמיא"ל מסטרא דחכמה, ותרוייהו חיים, חכמה דכתיב (קהלת ז

יב) החכמה תחיה בעליה, אימא עלאה עץ חיים היא למחזיקים בה (משלי ג יח), ותרוייהו לימינא ושמאלא.

ש"ש אַצבעות מתיחדות בקולמוס לפתיבה, ועליהם אמר בן זומא, אין בין מים העליונים למים התחתונים אלא כש"ש אצבעות, ושני אצבעות הם שסומכים אותם, והם כשני לבושים שפרוסים זה אצל זה, רזיא"ל הוא אוריאל"ל, ועליו נאמר וזה זכר"י, עם ו"ה - מאתם ארבעים ושמונה, וזה רזיא"ל, שמי עם י"ה - שלש מאות ששים וחמש. שמועא"ל מ'טטרו"ן י'הוא"ל ראשי תבות שמי. חסדיא"ל מצד החסד, גבריאל"ל מצד הגבורה, אוריאל"ל מצד העמוד האמצעי, בכל צד אלי הוא מצד האם, והם אל"י, א' פתר, י' חכמה, ה' האם העליונה, שהיא מגדל עז שם יהו"ה.

ועוד אמר אותו זקן: רבי רבי, והמכתב מכתב אלהי"ם הוא, שתי ידים כותבות מימין ומשמאל, אבל חרות על הלחת, העמוד האמצעי, (בן י"ה הוא ודאי). כמה מלאכים סופרים יש למעלה שפותבים את זכיות ישראל, וכמה מלאכים שחותם המלך בידיהם שחותמים את זכיות ישראל, וכמה מלאכים ששוקלים קלות וקמורות של התורה, זהו שכתוב איה סופר איה שוקל, וכשהוא חותם בטבעת המלך שהוא ו' (י'), אין להשיב. חותם הוא ו', חותם אמת, יד כותב ויד חותם. ה' תחתונה כותבת, ה' עליונה חותמת, שהם ה' אצבעות של יד ימין וה' אצבעות של יד שמאל. ה' תחתונה כותבת באות ו', שהוא קולמוס, קנה של ורוע, ה' העליונה חותמת באות י', שהוא כף היד.

ש"ם הדור"ש הוא צדיק, עליו נאמר יהו"ה אלהי"ם נתן לי לשון

תלת אצבעין מתיחדין בקולמוס לפתיבה, ועליהם אמר בן זומא, אין בין מים העליונים למים התחתונים, אלא כש"ש אצבעות, ותרין אצבעאן אינון דסמכין לון, ואינון פתרי גלימי דסחיפי אהדדי, רזיא"ל איהו אוריאל"ל, ועליה אתמר (שמות ג טז) וזה זכר"י עם ו"ה רמ"ח, ודא רזיא"ל, שמי עם י"ה שס"ה שמועא"ל מ'טטרו"ן י'הוא"ל ראשי תיבין שמי, חסדיא"ל מסטרא דחסד, גבריאל"ל מסטרא דגבורה, אוריאל"ל מסטרא דעמודא דאמצעיתא, בכל סטרא אלי איהו מסטרא דאם, ואינון אל"י א' פתר י' חכמה ה' אימא עלאה, דאיהי מגדל עוז שם יהו"ה (משלי יח י).

ועוד אמר ההוא סבא רבי רבי, והמכתב מכתב אלהי"ם הוא (שמות לב טז), תרין ידין פותבות מימינא ומשמאלא, אבל חרות על הלוחות עמודא דאמצעיתא, (נ"א בן י"ה איהו ודאי), כמה מלאכיא ספריא אית לעילא דכתבין זכוון דישראל, וכמה מלאכיא דחותמא דמלפא בידיהון דחתמין זכוון דישראל, וכמה מלאכיא אינון שקלין קלין וקמורין דאורייתא, הדא הוא דכתוב (ישעיה לג יח) איה סופר איה שוקל, וכד איהו חתים בטבעת המלך דאיהו ו' (נ"א י') אין להשיב, חותם איהו ו' חותם אמת, יד כותב ויד חותם ה' תתאה כותב ה' עלאה חותם, דאינון ה' אצבעאן דיד ימינא וה' אצבעאן דיד שמאלא, ה' תתאה כותב באות ו' דאיהו קולמוס, קנה דדרועא ה' עלאה חותם באות י' דאיהו כף היד.

ש"ם הדור"ש איהו צדיק, עליה אתמר (ישעיה נד) יהו"ה אלהי"ם נתן לי לשון למודים,

למודים, וְזֶה (ד) יו"ד זְעִירָה, לְדַעַת לַעֲוֹת אֶת זְעַף דְּכָר, הֵם ה"ה שְׁבָהֶם, וְעוֹף יַעֲוֹפֵף עַל הָאָרֶץ, וּנְקֻדָּה שֶׁל שֵׁם הַכּוֹתֵב, וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִיִּים הוּא זֶה יְהוָה, ש"ם הַדּוֹרֵשׁ, יְהו"ה אֱלֹהִיִּים נָתַן לִי לְשׁוֹן לַמּוֹדִים לְדַעַת לַעֲוֹת אֶת זְעַף דְּכָר, וְזֶה יְהוָה, יְדִיעַת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם שְׂכִינָתוֹ, בְּנֻקְדָּה הַזֹּאת יִתְהַלֵּל הַמְּתַהַלֵּל הַשָּׂכֵל וְיִדְוֹעַ, וְזֶה יְהוָה.

בָּל הַנְּקוּדוֹת הַלְלוּ צָרִיף לְנֻקְדָּה אוֹתָם מִפְּסוּקֵי הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁהֵם כְּתוּבִים בְּדֶרֶךְ אֱמֶת, וְכָל הַיּוֹי"ה יֵשׁ לָהּ מִשְׁמַשׁ שְׂרוּכָב עָלֶיהָ, וְהִיא הַמְּרַכֶּבֶת שְׁלוֹ, וְאוֹתָהּ הַיּוֹי"ה יֵשׁ לָהּ מִנְהִיג שְׁשׁוֹלֵט עָלֶיהָ, כְּמוֹ זָכָר עַל נֻקְבָּה, וְאֵין רְשׁוּת לְנֻקְבָּה אוֹ לְשִׁלּוּחָהּ לַעֲשׂוֹת דְּכָר בְּלִי רְשׁוּת בַּעֲלָהּ, שָׂכֵל מִי שֶׁמְקַבֵּל, הִיא הַנְּקֻבָּה, מִהַמְּקוֹם שֶׁהִיא מְקַבֶּלֶת, וְסוּד הַדְּכָר - כִּי גְבוּהָ מַעַל גְּבוּהָ שׁוֹמֵר, וּבְגוֹן זֶה הַשְּׁלִיחַ לְמַעַל מִטְטְרוֹן, וְכַמָּה מְמַנִּים שֶׁתַּחַת יָדָיו שֶׁהֵם שְׁלִיחֵי הַשְּׂכִינָה, וְהַשְּׂכִינָה, הִיא נֻקְבָּה, אֵין לָהּ רְשׁוּת לִלְכֹּת לְשׁוֹם מְקוֹם בְּלִי רְשׁוּת בַּעֲלָהּ, וְסוּד הַדְּכָר - וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה. אִם אַתֶּם רוֹצִים שֶׁתִּשְׁרֶה שְׂכִינָתִי בֵּינֵיכֶם - וְיִקְחוּ לִי, קָחוּ מִמֶּנִּי רְשׁוּת בְּרֵאשׁוֹנָה לְהַתְּגַלּוֹת.

תקון חמשים וְשֵׁשׁ

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִיִּים, אֱלֹהִיִּים הָרִי פָּרְשׁוּהוּ שֵׁם יְרָאָה, פָּחַד, מִצַּד הָאוֹת ה' (ה"ה), שֶׁהִיא לְשִׁמְאֵל, שָׂאֵף עַל גִּב שֶׁהָאוֹת י' הִיא רַחֲמִים, בְּמְקוֹם שְׁשׁוֹלֵטֶת ה' עָלֶיהָ הִיא נִקְרָאת נֻקְבָּה, כְּמוֹ זֶה ה"י, וְסוּד זֶה הַתְּגַלָּה (ב"ה ה"א וְא"ו ה"א) יו"ד ה"י וְא"ו ה"י (ב"ר ה"א)

וְדָא (ו') יו"ד זְעִירָא, לְדַעַת לַעֲוֹת אֶת זְעַף דְּכָר (ש"ם), אֵינּוֹן ה"ה, דְּבִהוֹן וְעוֹף יַעֲוֹפֵף עַל הָאָרֶץ (בְּרֵאשִׁית א כ), וּנְקֻדָּה דְּשֵׁם הַכּוֹתֵב, וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִיִּים הוּא דָא יְהוָה, ש"ם הַדּוֹרֵשׁ, יְהו"ה אֱלֹהִיִּים נָתַן לִי לְשׁוֹן לַמּוֹדִים, לְדַעַת לַעֲוֹת אֶת זְעַף דְּכָר וְדָא יְהוָה, יְדִיעַת קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּשְׂכִינְתָּיה, בְּהֵאֵי נְקוּדָה יִתְהַלֵּל הַמְּתַהַלֵּל הַשָּׂכֵל וְיִדְוֹעַ (יְרֵמִיָּה ט כג), וְדָא יְהוָה.

בָּל אֵלִין נְקוּדִין צָרִיף לְנֻקְדָּה לֹון מְקַרְאִין דְּאוֹרֵייתָא, כְּמָה דְּאֵינּוֹן פְּתִיבִין בְּאַרְחָ קְשׁוּט, וְכָל הַיּוֹי"ה אֵית לָהּ מִשְׁמַשׁ דְּרָכִיב עָלֶיהָ, וְאֵיהִי מְרַכֶּבֶת לִיהָ, וְהִיא הַיּוֹי"ה אֵית לָהּ מִנְהִיגָא דְּשְׁלִיט עָלֶיהָ, כְּגוֹן דְּכוּרָא עַל נּוּקְבָא, וְלִית רְשׁוּת לְנוּקְבָא וְלֹא לְשִׁלּוּחָא דִּילָהּ לְמַעַבְד מְדַעִם בְּלֹא רְשׁוּת בַּעֲלָהּ, דְּכָל מָאן דְּמְקַבֵּל (דף פט ע"ב) אֵיהִי נּוּקְבָא, מְאַתֵּר דְּאֵיהִי מְקַבֵּל, וְרָצָא דְּמָלָה (קִהְלֶת ה'ז) כִּי גְבוּהָ מַעַל גְּבוּהָ שׁוֹמֵר, וּבְגוֹנוֹנָא דָא שְׁלִיחָא לְעִילָא מִטְטְרוֹן, וְכַמָּה מְמַנִּין דְּתַחֲתֵי יְדֵיהָ דְּאֵינּוֹן שְׁלִיחָן דְּשְׂכִינְתָּא, וְשְׂכִינְתָּא אֵיהִי נּוּקְבָא, לִית לָהּ רְשׁוּת לְאַזְלָא לְשׁוֹם אַתֵּר בְּלֹא רְשׁוּת בַּעֲלָהּ, וְרָצָא דְּמָלָה וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה (שְׁמוֹת כה ב), אִם אַתּוֹן בְּעִיתוֹן דְּשְׂרִיא שְׂכִנְתִּי בֵּינֵיכֶן, וְיִקְחוּ לִי, נְסִיבּוּ מִנִּי רְשׁוּת בְּקִדְמִיתָא לְאַתְגָּלָא.

תקוּנָא חֲמִשִּׁין וְשֵׁשָׁא

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִיִּים, אֱלֹהִיִּים הָא אוּקְמוּהָ תַּמָּן דְּחִילוּ מִפְּטָרָא דְּאֵת ה' (נ"א ה"י), דְּאֵיהִי לְשִׁמְאֵלָא, דְּאָף עַל גִּב דְּאֵת י' אֵיהִי רַחֲמִי, בְּאַתֵּר דְּשְׁלֵטָא ה' עָלֶיהָ נּוּקְבָא אַתְּקֵרִיאַת, כְּגוֹנוֹנָא דָא ה"י, וְרָצָא דָא אַתְּגָלִּיאַ (ב"ה ה"א וְא"ו ה"א) יו"ד ה"י וְא"ו ה"י (ס"א ב"ר ה"א וְא"ו ה"א) דְּלִית בְּרִיָּה בְּלֹא דְּכָר וְנוּקְבָא,

וְאִימָא, חַד יְהִיב טַפָּה דְכוּרָא וְחַד נְוִקְבָּא, וְכַד שְׁלִיט דְכוּרָא עַל נְוִקְבָּא אִיהוּ דְכֹר, וְכַד שְׁלִיט נְוִקְבָּא עַל דְכוּרָא אִיהוּ נְוִקְבָּא, וְהָא אוּקְמוּהוּ בְּרִזָּא דְאַשָּׁה פִּי תַזְרִיעַ וְיִלְדָּה זָכָר (ויקרא יב ב).
וְרִזָּא עֲלָאָה הָכָא, לְזַמְנִין אֲזִדְרִיקוּ תַרִּין טַפִּין, לְזַמְנִין תַּלְת, לְזַמְנִין אַרְבַּע, לְזַמְנִין ה',

לְזַמְנִין ו', לְזַמְנִין ז', וְדָא רִזָּא דְסְלִיקוּ לְמַטָּה תַרִּין וְנַחְתוּ שְׁבַעָה, תַרִּין טַפִּין אִינוּן לְזַמְנִין צַרִּי וְלְזַמְנִין שְׁבַ"א, תַּלְת לְזַמְנִין אִינוּן סְגוּ"ל וְלְזַמְנִין שׁוּרִ"ק, לְזַמְנִין שְׁבַע פְּגוּוּנָא דָּא ז' מִן זֶרַע, וְתַלְת טַפִּין צַרִּיכִין נְטִירוּ מִן כְּבִ"ד טָחוּ"ל מְרִ"ה, דְאַתְמַר בַּהוּן (בראשית ב טז) וַיֵּצֵא יְהוָה אֱלֹהִים עַל הָאָדָם, וְאוּקְמוּהוּ לִית צוּ אֱלָא עֲבוּדָה זָרָה, וְדָא כְבִד, דְאַתְמַר בַּה פִּל הַפּוֹעֵס פְּאֵלוּ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, וּבִגִּין דָּא לָא צַרִּיף לְאַרְקָא טַפִּין אֱלָא בְּרַחֲמֵי, וְלָא בְּכַעַסָּא וּבִקְטָטָה, וְכַד זִרִּיק בֵּר נֶשׁ אֱלִין תַּלְת טַפִּין בְּרַחֲמֵי אֶתְקַרִּיאוּ סְגוּלַתִּ"א, וְרִזָּא דְמַלְאָה זֶרֶק־א מִקְ"ף שׁוֹפֵר הוּלֵף סְגוּלַתִּ"א.
עַל הָאָדָם דָּא שְׁפִיכוּת דְּמִים, הָדָא הוּא דְכִתִּיב (שם ט ו) בְּאָדָם דָּמוּ יִשְׁפָּךְ, דָּא אֶתְעָרוּתָא דְטַפָּה דְנְוִקְבָּא דְאִיהִי מְלִיחָה סוּמָקָא, וְאִי אִיהִי סְגוּ"ל נְקוּדָה לְתַתָּא אִיהִי נְוִקְבָּא, נְקוּדָה דְלַעֲיָלָא דְכֹר, וְכַד זִרִּיק לָהּ בְּמְרִ"ה דְאִיהִי גִיהֶנֶם קְטִילַת (לָהּ).

לְאֹמַר (בראשית ב טז) דָּא גְלוּי עֲרִיּוֹת, וְדָא טָחוּ"ל, מֵאֵן דְזִרִּיק טַפָּה בְּאַתְתִּיָּה בַּעֲצִיבוּ וּבִקְטָטָה, אֶתְגַּלִּיאת בִּיה עֲרִיִּיתָא, וּבִגִּין דָּא עֲרוֹת אֲבִיד וְעֲרוֹת אֲמָךְ לָא תְגַלָּה (ויקרא יח ט). אִיהִי טָחוּל לִילִית, מְרָה אוּקְמָא עֲרוּהָ דְכִלָּא (ג"א דְכִלָּה).

אֲמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר, אֲבָא, שְׁעוּרָא דְעֲרִיּוֹת אִינוּן אֲמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר: אֲבָא, הַשְׁעוּר

וְאִימָא, חַד יְהִיב טַפָּה דְכוּרָא וְחַד נְוִקְבָּא, וְכַד שְׁלִיט דְכוּרָא עַל נְוִקְבָּא אִיהוּ דְכֹר, וְכַד שְׁלִיט נְוִקְבָּא עַל דְכוּרָא אִיהוּ נְוִקְבָּא, וְהָא אוּקְמוּהוּ בְּרִזָּא דְאַשָּׁה פִּי תַזְרִיעַ וְיִלְדָּה זָכָר (ויקרא יב ב).

וְרִזָּא עֲלָאָה הָכָא, לְזַמְנִין אֲזִדְרִיקוּ תַרִּין טַפִּין, לְזַמְנִין תַּלְת, לְזַמְנִין אַרְבַּע, לְזַמְנִין ה', לְזַמְנִין ו', לְזַמְנִין ז', וְדָא רִזָּא דְסְלִיקוּ לְמַטָּה תַרִּין וְנַחְתוּ שְׁבַעָה, תַרִּין טַפִּין אִינוּן לְזַמְנִין צַרִּי וְלְזַמְנִין שְׁבַ"א, תַּלְת לְזַמְנִין אִינוּן סְגוּ"ל וְלְזַמְנִין שׁוּרִ"ק, לְזַמְנִין שְׁבַע פְּגוּוּנָא דָּא ז' מִן זֶרַע, וְתַלְת טַפִּין צַרִּיכִין נְטִירוּ מִן כְּבִ"ד טָחוּ"ל מְרִ"ה, דְאַתְמַר בַּהוּן (בראשית ב טז) וַיֵּצֵא יְהוָה אֱלֹהִים עַל הָאָדָם, וְאוּקְמוּהוּ לִית צוּ אֱלָא עֲבוּדָה זָרָה, וְדָא כְבִד, דְאַתְמַר בַּה פִּל הַפּוֹעֵס פְּאֵלוּ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, וּבִגִּין דָּא לָא צַרִּיף לְאַרְקָא טַפִּין אֱלָא בְּרַחֲמֵי, וְלָא בְּכַעַסָּא וּבִקְטָטָה, וְכַד זִרִּיק בֵּר נֶשׁ אֱלִין תַּלְת טַפִּין בְּרַחֲמֵי אֶתְקַרִּיאוּ סְגוּלַתִּ"א, וְרִזָּא דְמַלְאָה זֶרֶק־א מִקְ"ף שׁוֹפֵר הוּלֵף סְגוּלַתִּ"א.

עַל הָאָדָם דָּא שְׁפִיכוּת דְּמִים, הָדָא הוּא דְכִתִּיב (שם ט ו) בְּאָדָם דָּמוּ יִשְׁפָּךְ, דָּא אֶתְעָרוּתָא דְטַפָּה דְנְוִקְבָּא דְאִיהִי מְלִיחָה סוּמָקָא, וְאִי אִיהִי סְגוּ"ל נְקוּדָה לְתַתָּא אִיהִי נְוִקְבָּא, נְקוּדָה דְלַעֲיָלָא דְכֹר, וְכַד זִרִּיק לָהּ בְּמְרִ"ה דְאִיהִי גִיהֶנֶם קְטִילַת (לָהּ).

לְאֹמַר (בראשית ב טז) דָּא גְלוּי עֲרִיּוֹת, וְדָא טָחוּ"ל, מֵאֵן דְזִרִּיק טַפָּה בְּאַתְתִּיָּה בַּעֲצִיבוּ וּבִקְטָטָה, אֶתְגַּלִּיאת בִּיה עֲרִיִּיתָא, וּבִגִּין דָּא עֲרוֹת אֲבִיד וְעֲרוֹת אֲמָךְ לָא תְגַלָּה (ויקרא יח ט). אִיהִי טָחוּל לִילִית, מְרָה אוּקְמָא עֲרוּהָ דְכִלָּא (ג"א דְכִלָּה).

אֲמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר, אֲבָא, שְׁעוּרָא דְעֲרִיּוֹת אִינוּן

שֶׁל עֲרִיּוֹת הֵם בְּמִקּוֹם יָדוּעַ אוֹ
לֹא? אָמַר לוֹ: בְּנִי, יְהוּ"ה הוּא י'
אֵב, ה' אֵם, ו' בֶּן, ה' בַּת, ה"ה
הֵם אֵשֶׁה וּבִתָּה, כָּלָה וְחִמּוּתָהּ,
כְּפִי עֲנִפִי הָאֵילָן כֶּךָ נִקְרָאוּ. עֲנִפִי
הָאֵילָן נִפְרָדִים לְמַעַלָּה בְּאֵילָן,
כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרוֹהוּ וּפְנִיָּהֶם וְכִנְפֵיהֶם
פְּרוּדוֹת מִלְמַעְלָה, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר
וְלֹא יִגְלֶה כְּנָף אָבִיו, וְהֵם
מִתְיַחֲדִים לְמִטָּה.

כְּמוֹ לֹוֶלֶב, שֶׁהוּא אֲגֻדָּה אַחַת
לְמִטָּה בְּכָל אֱלוֹ הַמִּינִים שֶׁל הָדָס
וְעֶרְבָה, שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה הָדָסִים
וּשְׁתֵּי עֶרְבוֹת, וְהוּא בְּפֶרוּד
לְמַעַלָּה, שֶׁהָעֲנָפִים נִפְרָדִים לִמִּין
וְלְשִׁמָּאל, וּמִשּׁוּם זֶה, נִפְרָצוּ עָלָיו
- פְּסוּל, נִפְרְדוּ עָלָיו - כְּשֶׁר,
וְהַפֶּרֶץ הַזֶּה הוּא פְּרוּץ בְּעֶרְוָה בֵּין
עֵנָף לְעֵנָף, וְלִכְּנֹן נֶאֱמַר שֶׁם לֹא
תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת עֶרְוָה, לֹא צְרִיף
לְקַרֵּב אֶת הָאוֹתִיוֹת שֶׁהֵן יְהוּ"ה
לְמִקּוֹם עֶרְוָה, וְסוּד הָעֶרְוָה נִרְמָז
בְּשְׁתֵּי (ע"ט) אוֹתִיוֹת ע"ר ו"ה ע"ר
ר"ע בְּעֵינֵי יְהוּ"ה, וְהָעֲנָפִים הִלְלוּ
(לֹא) נִפְרְדוּ שֶׁתִּהְיֶה עֶרְוָה בֵּינֵיהֶם,
אֵינוֹ אֶלָּא חוּץ מִמְּקוֹמוֹ שֶׁל
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא אֲדוֹנִי.
זֶהוּ שֶׁכְּתוּב לֹא יִגְרַף רַע,
שֶׁבְּסִפְרוֹת תִּמְצָא אֵב וְאֵם וּבֶן
כְּאֶחָד בְּבִינָה, ב"ן י"ה, וְאֵין שֵׁם
עֶרְוָה, וְתִמְצָא אוֹתָם לְמִטָּה, אֵח
וְאַחֻת שְׁנֵיהֶם בִּיחּוּד, הָאֵח הוּא
הַעֲמֹד הָאֲמֻצָּעִי, ד' - אַחֻתוֹ,
וּשְׁנֵיהֶם הֵם אֶחָד בְּלִי פְּרוּד, אֵף
עַל גִּב שְׂצָדִיק הוּא הַיַּחֲדוּד שֶׁל
כָּלֵם.

בִּנְתִּים הֵנָּה אֵלֵיהֶם הַזְדַּמֵּן לְרַבִּי
שְׁמַעוֹן, וְאָמַר לוֹ: רַבִּי רַבִּי, שְׁעוֹר
הָעֲרִיּוֹת כֵּן הוּא וְדָאִי, בְּכָל
הַסִּפְרוֹת אֵין יַחֲדוּד שֶׁל אַחַת עִם
חֲבֵרָתָהּ כְּמוֹ שֶׁל זָכָר וְנִקְבָּה, אֶלָּא
רַק בְּצַדִּיק, שֶׁהַיַּחֲדוּד שֶׁל שְׁנֵיהֶם
אֵינוֹ בְּכָל הָאֵיבָרִים שֶׁלָּהֶם, אֶלָּא
רַק בְּבִרְיַת מִלָּה, בְּשָׂאֵר הָאֵיבָרִים

בְּאַתֵּר יָדִיעַ אוֹ לֹא, אָמַר לִיה בְּרִי, יְהוּ"ה אִיהוּ
י' אָב ה' אֵם ו' בֶּן ה' בַּת, ה"ה אֵינוֹן אֵשֶׁה
וּבִתָּה כָּלָה וְחִמּוּתָהּ, כְּפֹהֵם עֲנִפִין דְּאֵילָנָא הָכִי
אֶתְקַרִּיאִי, עֲנִפִין דְּאֵילָנָא מִתְּפַרְשִׁין לְעֵילָא
בְּאֵילָנָא, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ וּפְנִיָּהֶם וְכִנְפֵיהֶם
פְּרוּדוֹת מִלְמַעְלָה, וְעַלֵּיהֶן אֶתְמַר (דְּבָרִים כג)
(א) וְלֹא יִגְלֶה כְּנָף אָבִיו, וְאֵינוֹן מִתְיַחֲדִין לְתַתָּא.
כְּגוֹן לֹוֶלֶב דְּאִיהוּ אֲגוּדָה חֲדָא לְתַתָּא בְּכָל
אֵלִין מִינֵין דִּיהָדָס וְעֶרְבָה, דְּאֵינוֹן תַּלְת
הָדָסִין, וְתָרִין עֶרְבוֹת, וְאִיהוּ בְּפֶרוּדָא לְעֵילָא,
דְּעֲנִפִין מִתְּפַרְדִּין לִימִינָא וּשְׁמָאֲלָא, וּבְגִין דָּא
נִפְרָצוּ עָלָיו פְּסוּל, נִפְרְדוּ עָלָיו כְּשֶׁר, וְהָאִי
פֶרֶץ אִיהוּ פְּרוּץ בְּעֶרְוָה דְּאִיהוּ בֵּין עֲנָפָא
וְעֲנָפָא, וּבְגִין דָּא אֶתְמַר תַּמָּן (ויקרא יח ז) לֹא
תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת עֶרְוָה, לֹא צְרִיף לְקַרְבָּא אֶתְוּוֹן
דְּאֵינוֹן יְהוּ"ה בְּאַתֵּר (דף ז ע"א) דְּעֶרְוָה, וְרָזָא
דְּעֶרְוָה אֶתְרַמִּיז בְּתָרִין (בְּהַרִי) אֶתְוּוֹן ע"ר ו"ה
ע"ר ר"ע בְּעֵינֵי יְהוּ"ה (בראשית לח ז), וְאֵלִין עֲנִפִין
(לֹא) אֶתְפַּרְשׁוּ דִּיהָא עֶרְוָה בֵּינֵיהֶם, לֹא אִיהוּ
אֶלָּא בַר מַאֲתָרִיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא דְּאִיהוּ
אֲדוֹנִי, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (תהלים ה ה) לֹא יִגְוֹרֵף
רַע, דְּבִסְפִירָן תִּשְׁכַּח אֵב וְאֵם וּבֶן כְּחֲדָא,
בְּבִינָה ב"ן י"ה, וְלִית תַּמָּן עֶרְוָה, וְתִשְׁכַּח
לֹוֹן לְתַתָּא אֵח וְאַחֻת תְּרוּוּיָהוּ בִּיחּוּדָא, אֵח
אִיהוּ עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא ד' אַחֻת דִּילֵיהָ,
וְתְרוּוּיָהוּ אֵינוֹן חֲד בָּלָא פְּרוּדָא, אֵף עַל גִּב
דְּצַדִּיק אִיהוּ יַחֲדוּדָא דְּכָלָהוּ.

אֲדַהְבִי הָא אֵלֵיהֶם קָא אֲזַדְמֵן לִיה לְרַבִּי
שְׁמַעוֹן, וְאָמַר לִיה רַבִּי רַבִּי, שְׁעוֹרָא
דְּעָרִיין הָכִי אִיהוּ וְדָאִי, בְּכָל סְפִירָן לִית יַחֲדוּדָא
חֲד בְּחִבְרָתָהּ כְּגוּוֹנָא דְּדָכָר וְנוֹקְבָא אֶלָּא
בְּצַדִּיק, דִּיחֲדוּדָא דְּתְרוּוּיָהוּ לֹא אִיהוּ בְּכָל
אֲבָרִין דְּלָהוֹן אֶלָּא בְּבִרְיַת מִלָּה, בְּשָׂאֵר אֲבָרִין

קרבא של אחוה יש שם ולא של יחוד, וזהו סוד האילן שענפיו נפרדים למעלה בכל צד, וסוד הדבר - ותשב באיתן קשתו ויפוזו זרעי ידיו, אבל למטה כלם אגדה אחת, יחוד אחד, ומשום זה למטה בצדיק צריך לקרב את אותיות יהו"ה עם שכינתו, שהיא קרבא שלה קרבן ליהו"ה.

וכך השכינה העליונה עם חכמה, צריך לקרבם לצדיק וכל הענפים שם מתחברים ומקבלים זה מזה, והכל על ידי הצדיק, ובלי צדיק אין קרבת היחוד אלא אחוה, ומשום זה חסד שם נקרא ו' אח וזה אחות, מצד הימין, ובמקום הזה נאמר ואיש אשר יקח את אחותו בת אביו או בת אמו וגומר, חסד הוא, ועם כל זה שחסד הוא, ונקרתו לעיני בני עמם. מי שמחבר אותיות במקום של פרוה, כאלו הפריד ביניהן, ומשום כך ונקרתו, מדה פנוגד מדה.

וכך י"ה בימין הם באחוה, ואין יחוד אלא על ידי צדיק, ומשום זה במקום הזה לא תקרבו לגלות ערוה, וכך בשוק ימין ושמאל שם אלהים אחרים, ולא צריך לקרב שם אותיות בזמן שאלהים אחרים שם, שהם מצד של עבודה זרה, וסוד הדבר - ויקריבו לפני יהו"ה אש זרה.

וכך אותם העריות הם סמא"ל ונחש, שתובעים לעשות דינים ומגלים אותם לפני יהו"ה, ומשום זה נקראו עריות, וזהו סוד, וסוד אחר אל תגל, שזה גורם גלות וגולה בין העמים, מי שמגלה ערותו שם, כך הוא מתגלה בין העריות, שהם אלהים אחרים, ומי שמכסה עליהם, כך הוא מתכסה ביניהם, ומשום זה

קורבא דאחוה אית תמן ולא ד' יחודא, ודא איהו רזא דאילנא דענפוי מתפרשין לעילא בכל סטרא, ורזא דמלה ותשב באיתן קשתו ויפוזו זרועי ידיו (בראשית מט כד), אבל לתתא פלהו אגודה אחת יחודא חדא, ובגין דא לתתא בצדיק צריך לקרבא אתוון דיהו"ה עם שכינתיה, דאיהי קורבא דילה קרבן ליהו"ה. וזה כי שכינתא עלאה עם חכמה צריך לקרבא לון בצדיק, וכל ענפין תמן מתחברים ומתקשרין ומשלבין, ומקבלין דא מן דא, וכלא על ידא דצדיק, ובכלא צדיק לית קורבא ד' יחודא, אלא אחוה, ובגין דא חסד תמן אתקרי ו' אח וזה אחות. מסטרא דימינא, ובהאי אתר אתמר (ויקרא כ יז) ואיש אשר יקח את אחותו בת אביו או בת אמו וגומר חסד הוא, ועם כל דא דחסד הוא ונקרתו לעיני בני עמם, מאן דמחבר אתוון באתר דפרוהא כאלו אפריש ביניהו, ובגין דא ונקרתו מדה לקבל מדה.

וזה כי י"ה בימינא אינון באחוה, ולית יחודא אלא על ידי דצדיק, ובגין דא בהאי אתר לא תקרבו לגלות ערוה (שם יח ו), וזה כי בשוקא ימינא ושמאלא תמן אלהים אחרים, ולא צריך לקרבא תמן אתוון, בזמנא דאלהים אחרים תמן דאינון מסטרא דעבודה זרה, ורזא דמלה ויקריבו לפני יהו"ה אש זרה (שם יא).

וכך אינון עריין אינון סמא"ל ונחש, דתבעין למעבד דינין ומגלין לון קדם יהו"ה, ובגין דא אתקריאו עריות, ודא איהו רזא וסוד אחר אל תגל (משלי כה ט), דדא גרים גלות ואתגלי בין עממיא, מאן דגלי עריתיה תמן הכי איהו אתגלי בין עריין דאינון אלהים אחרים, ומאן דמכסי עליהו הכי איהו אתפסי

וְלֹא יִגְלֶה כִּנְיָ אָבִיו, זֶה שְׂכִינָה שְׂגֻלָּתָהּ בֵּין הַעַמִּים בְּגִלָּל הַחֹטָא הַזֶּה, כְּמוֹ שְׁנֹאמַר וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחָה שְׁלַחָה אִמְכֶם.

וְאַרְבַּע פְּעָמִים גָּלְתָה שְׂכִינָה לְגָלוּת, מִשּׁוּם שֶׁהִכְנִיסוּ עֲרוּהָ בֵּין אַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת, וְאָף עַל גִּב שְׁנֹאמַר כָּל הָעֲרִיּוֹת הִלְלוּ בַּסְפִּירוֹת וּבִשְׁם שֶׁל יְהוָה, לֹא בִמְקוֹמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה, אֲלֹא כִשְׂשִׁכְנָה גָלְתָה, כָּל הַסְפִּירוֹת יָרְדוּ עִמָּה, וְאֵין פְּרוּד בָּהּ וּבֵין עֶשֶׂר הַסְפִּירוֹת, וּכְשִׁינָהּ, הִתְלַבְּשׁוּ בִשְׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל שֶׁשֶׁה עֲנָפִים, חֹסֶד בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן, גְּבוּרָה בְּיוֹם הַשֵּׁנִי, הַעֲמוּד הָאֶמְצָעִי בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי, שְׁלֹשׁ סְפִירוֹת שְׁנִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה יָמִים אַחֲרֵיהֶם, שֶׁהֵם רְבִיעִי חֲמִישִׁי וְשִׁשִּׁי.

וְעֶשֶׂר אֲמִירוֹת זֶה י' הָאָבָא, חֲמִשָּׁה אֹרֶז זֶה ה' הָאֵמָא, שֵׁשׁ פְּעָמִים טוֹב ו' שֵׁשׁ בְּשִׁשֶּׁת יָמֹת הַחֹל, ה' שֶׁל הַשְּׁשִׁי ה' שֶׁל יְהוָה, רֹאשׁ שֶׁל בְּרֵאשִׁי"ת זֶה כְּתוּר, הָרֹאשׁ לְכָל הָרֵאשִׁים.

וְכִמָּה יֵשׁ פְּרוּד? מִשּׁוּם שְׁאֵין צָדִיק, אוֹת הַבְּרִית, שֵׁם, וְסוּד הַדְּבָר - אֵין אָדָם צָדִיק בְּאֶרֶץ, שֶׁהוּא אוֹת הַבְּרִית שֵׁם, וּבִשְׁבֹּת שֶׁהוּא הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, שֵׁם קְרִיבָה וְהִיחָדוּד שֶׁל שֵׁם יְהוָה וְכָל הַסְפִּירוֹת, וּמִשּׁוּם כִּף זְנוּגָם שֶׁל תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים מְלִילֵי שְׁבֹת לְלִילֵי שְׁבֹת, הָעֲרִיּוֹת הִלְלוּ הֵם וְדָאֵי לְמַטָּה, אֲבָל לְמַעְלָה נֹאמַר לֹא יִגְרָךְ רַע, וְצָדִיק שְׁקָרֵב לְאִשְׁתּוֹ בִּימֹת הַחֹל, אוֹתוֹ הֵבִין שְׁעוּשָׁה, נֹאמַר עָלָיו צָדִיק וְרַע לוֹ, שְׁגוּרָם שְׁנַעֲשָׂה קֹדֶשׁ חַל, שֶׁהוּא הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, וּבְאוֹתוֹ זְמַן הוּא הַסּוּד שֶׁל צָדִיק וְרַע לוֹ רַשָּׁע וְטוֹב לוֹ, אֲבָל לְמַעְלָה אֵין עֲרוּהָ וְקִצּוֹן וּפְרוּד וְכִצּוֹן וּפְרוּד וּפְרוּד, וּמִשּׁוּם זֶה

בִּינְיָהוּ, וּבִגִּין דָּא וְלֹא יִגְלֶה כִּנְיָ אָבִיו, דָּא שְׂכִינָתָא דְגָלְתָּ בֵּין עַמְמֵיָא בִּגִין חוּבָא דָּא, כְּמָה דָּאֵת אִמֶּר (ישעיה נ א) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחָה אִמְכֶם.

וְאַרְבַּע זְמַנִּין גָּלְתָּ שְׂכִינָתָא בְּגָלוּתָא, בִּגִין דְּאֵעִילוּ עֲרוּהָ בֵּין אַרְבַּע אֲתוּוֹן, וְאָף עַל גִּב דְּאֵתְמַר כָּל אֱלִין עֲרִיין בַּסְפִּירָן וּבִשְׁמָא דִּיהוָה, לֹא בְּאַתְרִיהָ דְלֵעִילָא, אֲלֹא כִּד שְׂכִינָתָא גָלְתָּ, כָּל סְפִירָן נִחְתּוּ עִמָּה, וְלִית פְּרוּדָא בָּהּ וּבֵין עֶשֶׂר סְפִירָן, וְכִד נִחְתּוּ אֲתַלְבְּשׁוּ בְּשִׁית יוֹמִין דְּחוּל שִׁית עֲנָפִין, חֹסֶד בְּיוֹמָא קְדָמָא, גְּבוּרָה בְּיוֹמָא תְּנִינָא, עֲמוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא בְּיוֹמָא תְּלִיתָא, תְּלַת סְפִירָן תְּנִינִין בְּתַלְתּוּ יוֹמִין אַחֲרָנִין, דְּאֵינוֹן רְבִיעָאָה חֲמִשָּׁאָה וּשְׁתִּיתָאָה.

וְעֶשֶׂר אֲמִירָן דָּא י' אָבָא, חֲמִשׁ אֹרֶז דָּא ה' אִימָא, שִׁית זְמַנִּין טוֹב ו' דָּאִית בְּשִׁית יוֹמֵי דְּחוּל, ה' דְּהַשְּׁשִׁי ה' דִּיהוָה, רֹאשׁ דְּבְרֵאשִׁי"ת דָּא כְּתוּר רִישִׁין.

וְאֵמָאֵי אִית פְּרוּדָא, בִּגִין דְּלִית צָדִיק אוֹת בְּרִית תְּמָן, וְרָזָא דְמַלְכָּה אֵין אָדָם צָדִיק בְּאֶרֶץ דְּאִיהוּ אוֹת בְּרִית תְּמָן, וּבִשְׁבֹּת דְּאִיהוּ יוֹמָא שְׁבִיעָאָה תְּמָן קְרִיבּוּ וְיִחָדְדוּ דְשִׁמָּא דִּיהוָה וְכָל סְפִירָן, וּבִגִין דָּא תְּלִמִּידֵי חֲכָמִים זְנוּגִיָּהּ מְלִילֵי שְׁבֹת לְלִילֵי שְׁבֹת, הָאֵי עֲרִיין אֵינוֹן וְדָאֵי לְתַמָּא, אֲבָל לְעִילָא (דף טז ע"ב) אֲתִמַּר (תהלים ה ה) לֹא יִגְוֹרֵךְ רַע, וְצָדִיק דְּקָרִיב לְאַתְתִּיהָ בְּיוֹמִין דְּחוּלָא, הֵהוּא בֵּין דְּעָבִיד עָלֶיהָ אֲתִמַּר צָדִיק וְרַע לוֹ, דְּגָרִים דְּאֲתַעְבִּיד קֹדֶשׁ חוּל דְּאִיהוּ יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וּבִהֵהוּא זְמַנָּא אִיהוּ רָזָא דְּצָדִיק וְרַע לוֹ רַשָּׁע וְטוֹב לוֹ, אֲבָל לְעִילָא לִית עֲרוּהָ וְקִצּוֹן וּפְרוּד וּפְרוּד, וּבִגִין דָּא לְעִילָא (לית לך לידמה ליוצרה, דְּתִימָא

למעלה (אין לך לדמה ליוצרה, שתאמר כך, שלמעלה) יש יחוד באח ואחות, ובבן ובבת, באם עם בן. אם בן, אין לך לדמות ליוצרה, שאתה היית גורם שלא תהיה בדמותו למעלה, כמו שנאמר כי אם עונותיכם היו מבדלים בינכם לבין אלהיכם.

ובא וראה, בשעה שרצה הקדוש ברוך הוא לברא אדם, כך היה רוצה לעשות אותו כמו דמותו, בלי ערוה ובלי פרץ ופרוד, כמו שנאמר נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, שיהיו כל הספירות כלולות בו, בלי פרוד וקצוץ, ולהתיחד בן עם בת שהם אחים, שעליהם נאמר אחים תאמרים, זהו שפתוב ויהיו תאמם מלמטה ויחדו יהיו תמים על ראשו, באיזה מקום? אל הטבעת, זו הטבעת של אות ברית מילה, שהוא שעור לכל העריות למטה, ושעור של היחוד למעלה, ולמעלה נאמר בו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, אבל למטה נאמר בו ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, אל תערב ביחוד טוב עם רע, ואם לא, מות תמות. נאמר כאן מות תמות, ונאמר בשבת מחלליה מות יומת.

ואדם ודאי נעשה בדמות של מעלה, ונעשה שם פרוד ונפרד משם. אמר לו רבי אלעזר: אבא, איך נעשה בדמות של מעלה, שהרי שמענו שם כמה דעות? אמר לו: בני, כשנעשה, כל הספירות נכללו בדמות של נשמתו, ונשמתו היתה מורכבת להם, כמו שנשמתו, שעליה נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו, כמו שעשר ספירות בלימה, וכל הגונים של הנשמות היו מאירים בנשמתו והיו

הכי דלעילא) אית יחודא באח ואחות ובבן ובבת באם עם בן, אם בן לית לך לידמה ליוצרה, דאנת הוית גרים דלא תהא בדיוקנא דיליה לעילא, כמה דאת אמר (ישעיה נט ב) כי אם עונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלהיכם. ותא חזי בשעתא דבעא קודשא בריך הוא למברי אדם, הכי הוה בעי למעבד ליה כגוונא דדיוקנא דיליה, בלא ערוה ובלא פרץ ופירוד, כמה דאת אמר (בראשית א כו) נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, למהוי כל ספירן פלילן ביה, בלא פרוד וקצוץ, ולא תיחדא בן עם בת דאינון אחים, דעליהו אתמר אחים תאמרים, הדא הוא דכתיב (שמות כו כד) ויהיו תאמם מלמטה ויחדיו יהיו תמים על ראשו, באן אתר, אל הטבעת (שם), דא טבעת דאות ברית מילה, דאיהו שיעור לכל עריין לתתא, ושעור דיחודא לעילא, ולעילא אתמר ביה (בראשית ג כב) ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, אבל לתתא אתמר ביה ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, לא תערב ביחודא טוב עם רע, ואם לאו (שם ב יז) מות תמות, אתמר הקא מות תמות ואתמר בשבת (שמות לא יד) מחלליה מות יומת.

ואדם ודאי אתעביד בדיוקנא דלעילא, ועבד תמן פרודא, ואתפריש מתמן, אמר ליה רבי אלעזר אבא איך אתעביד בדיוקנא דלעילא, דהא שמענא כמה דעות תמן, אמר ליה ברי, בד אתעביד, פלהו ספירן אתפלילו בדיוקנא דנשמתיה, ונשמתיה הוה מרפכה לון כגוונא דנשמתיה, דעלה אתמר (בראשית א כז) ויברא אלהים את האדם בצלמו, כגוונא דעשר ספירות בלימה, וכלהו גוונין דנשמתין הוו נהרין בנשמתיה, והוו נהירין על אנפוי,

מאירים על פניו, וממנו היו מזדעזעים עליונים ותחתונים, והיו משתחווים לו בגלל המאורות הללו שהיו מאירים בו. כמו שהאדם שלמעלה שהיו משתחווים לו, כך היו משתחווים לאדם שלמטה, עד שהוא היה אומר בואו נשתחוו ונכרעה נברכה לפני יהו"ה עוֹשֵׁנו (תהלים צה ו), ובההוא זמנא הוה איהו שליט על כל המוני עילא ותתא.

גוֹן אופם דעינא ושערוי אוקמין וכל גוֹנִין אוקמין שפירין, אתייהיבן ביה מסטרא דאימא, חוורו דעינא וחורו דאנפין וחורו דמוחא וחורו דגרמין, אתייהיבת ביה מסטרא דאפא, דהכי אוקמוהו מארי מתניתין, דלובן שבועין ומוחא ועצמות אתייהיבו מאפא, ואוקמו דעינא ושערא אתייהיבו מאימא, וחורו ואוקמו תרוייהו אשתפכו מפתרא עלאה, אוקמו מלבר וחורו מלגו, ועליה אתמר (איוב לז כא) ועתה לא ראו אור בהיר הוא בשחקים, וכתוב אחר אומר (תהלים יח יב) ישת חשך סתרו.

והא אוקמוהו חבריא, אוקמו נוקבא לחורו, ואורייתא מתמן איהי חורו מלגאו אוקמו מלבר, ולעילא אפא ואימא אמרו על עמודא דאמצעיתא ושכינתיה נעשה אדם בצלמנו כדמותנו (בראשית א כו), עמודא דאמצעיתא בחורו, ושכינתא באוקמו, הדא הוא דכתיב (שיר א ה) שחורה אני ונאווה, ותא חזי אימא עלאה הות אוקמא קדם ההוא נהורא דלגאו מינה, אבל כד נחתא לתתא אתחזיית גוֹנהא בחמש ספירן, דאינון ה' ענפין דאילנא, דרועא ימינא ושמאלא וגוף ותריין שוקין, צדיק נטיל כל גוֹנִין, הדא הוא דכתיב (בראשית ט טז) וראיתיה לזכור ברית עולם, וראיתיה נהירין, והכי שכינתא תתאה

מאירים על פניו, וממנו היו מזדעזעים עליונים ותחתונים, והיו משתחווים לו בגלל המאורות הללו שהיו מאירים בו. כמו שהאדם שלמעלה שהיו משתחווים לו, כך היו משתחווים לאדם שלמטה, עד שהוא היה אומר בואו נשתחוו ונכרעה נברכה לפני יהו"ה עוֹשֵׁנו (תהלים צה ו), ובההוא זמנא הוה איהו שליט על כל המוני עילא ותתא.

גוֹן אופם דעינא ושערוי אוקמין וכל גוֹנִין אוקמין שפירין, אתייהיבן ביה מסטרא דאימא, חוורו דעינא וחורו דאנפין וחורו דמוחא וחורו דגרמין, אתייהיבת ביה מסטרא דאפא, דהכי אוקמוהו מארי מתניתין, דלובן שבועין ומוחא ועצמות אתייהיבו מאפא, ואוקמו דעינא ושערא אתייהיבו מאימא, וחורו ואוקמו תרוייהו אשתפכו מפתרא עלאה, אוקמו מלבר וחורו מלגו, ועליה אתמר (איוב לז כא) ועתה לא ראו אור בהיר הוא בשחקים, וכתוב אחר אומר (תהלים יח יב) ישת חשך סתרו.

והא אוקמוהו חבריא, אוקמו נוקבא לחורו, ואורייתא מתמן איהי חורו מלגאו אוקמו מלבר, ולעילא אפא ואימא אמרו על עמודא דאמצעיתא ושכינתיה נעשה אדם בצלמנו כדמותנו (בראשית א כו), עמודא דאמצעיתא בחורו, ושכינתא באוקמו, הדא הוא דכתיב (שיר א ה) שחורה אני ונאווה, ותא חזי אימא עלאה הות אוקמא קדם ההוא נהורא דלגאו מינה, אבל כד נחתא לתתא אתחזיית גוֹנהא בחמש ספירן, דאינון ה' ענפין דאילנא, דרועא ימינא ושמאלא וגוף ותריין שוקין, צדיק נטיל כל גוֹנִין, הדא הוא דכתיב (בראשית ט טז) וראיתיה לזכור ברית עולם, וראיתיה נהירין, והכי שכינתא תתאה

ואלו הגונים של שש הספירות,
ועליהם נאמר ותכלת וארגמן
ותולעת שני ושש ועזים, וכמו
שנכללים כל הגונים ממעלה
למטה בצדיק, כך נכללים כל
הגונים ממטה למעלה בעמוד
האמצעי.

בא וראה, ארבעה ענפים גדולים
היו באילן, והם היו שתי זרועות
ושתי שוקים, וכלם בשעור של
האות ו' העליונה, ובכל אמה
חמשה ענפים קטנים שהם זרת,
שנאמר בו ושמים בזרת תפן, והם
השעור של ה', ועל ה' ענפים
היה י' שהוא כף היד, וזה פרי
האילן, וכמה שרטוטים מרקמים
בכף היד, שהם הגונים היפים
של הפרי, שבהם נפתחת
השושנה, שנעשה ממנה פרי,
והם כפתור ופרח לששת הקנים
היצאים מן המנרה, ואלו שלש
עצמות בזרוע ימין ושלש בזרוע
שמאל. המנורה, הגוף של
האמצע.

בני, בכל התקונים הללו ברא את
האדם ובת זוגו, (ואם) הוא עשה
פרוד למעלה בין הקדוש ברוך
הוא ושכינתו, שגם לסלוק
השכינה מהקדוש ברוך הוא, כך
הקדוש ברוך הוא מסלק ממנו
בת זוגו ומסתלק הקדוש ברוך
הוא ממנו, שבמקום שאין שורה
שכינה, אין הקדוש ברוך הוא
שורה שם, ומנין לנו שהסתלקה
בת זוגו ממנו? כמו שנאמר
ויאמר יהו"ה לא טוב היות האדם
לבדו, וזה גרם ליצקב שנאמר בו
ויותר יצקב לבדו, ובאותו זמן
נצח את סמא"ל, ויגע בכף ירכו,
באיזה מקום פורח? בגיד הנשה,
שפרחה י' מגיד הנשה, שהיא י'
של יצקב, והוא נשאר עקב,

אתחזיית בחמש גוונים מתפתא לעילא, ואלין
גוונים דשית ספירן, ועלייהו אתמר (שמות כה)
(ד) ותכלת וארגמן ותולעת שני (דף צא ע"א) ושש
ועזים, וכמה דאתפלילן כל גוונים מעילא
לתתא בצדיק, הכי אתפלילן כל גוונים מתפתא
לעילא בעמודא דאמצעייתא.

הא חזי ארבע ענפין רברבין הוו באילנא,
ואינן הוו תרין דרועין ותריין שוקין,
וכלהו בשעורא דאת ו' עלאה, ובכל אמה ה'
ענפין זעירין דאינן זרת, דאתמר ביה (ישעיה מ)
(ב) ושמים בזרת תפן, ואינן שעורא דה', ועל
ה' ענפין הוה י' דאיהו כף היד, ודא איבא
דאילנא, וכמה שרטוטין מרקמן בכף היד,
דאינן גוונים שפירין דאיבא, דבהון אתפתחת
שושנה דאתעבידת מינה איבא, ואינן כפתור
ופרח, לששת הקנים היוצאים מן
המנורה (שמות כה לג), ואלין תלת גרמין בדרועא
ימינא, ותלת בדרועא שמאלא, מנרתא גופא
דאמצעייתא.

ברי בכל אלן תקונין ברא לאדם ובת זוגיה,
(ואי) ואיהו עבד פרודא לעילא בין
קודשא בריך הוא ושכינתיה, דגרים לסלקא
שכינתא מקודשא בריך הוא, הכי קודשא
ברוך הוא סליק מניה בת זוגיה, ואסתלק
קודשא בריך הוא מניה, דבאתר דלא שריא
שכינתא תמן, קודשא בריך הוא לא שריא
תמן, ומנלן דאסתליק בת זוגיה מניה, כמה
דאת אמר (בראשית ב יח) ויאמר יהו"ה לא טוב
היות האדם לבדו, ודא גרים ליצקב דאתמר
ביה (שם לב כה) ויותר יצקב לבדו, ובההוא זמנא
נצח ליה סמא"ל, ויגע בכף ירכו (שם כו), באן
אתר פרח בגיד הנשה, דפרח י' מגיד הנשה
דאיהי י' דיצקב, ואשתאר איהו עקב, דאיהו

דש בעקב, ודא רזא וידו

שְׁהוּא דִּשׁ בְּעֶקֶב, וְזֶה הַסּוּר שֶׁל
וְיָדוּ אוֹחֲזֵת בְּעֶקֶב עֲשׂוֹ, (שְׁהוּא דִּשׁ
בְּעֶקֶב בְּלוֹת וּבְעַל שֶׁל מַלְכוּת שְׁבָעִים אֲמוֹת,
שְׁהוּא לֹנֵב וְלֹא לֹאֵשׁ).

כְּמוֹ שֶׁגָּרַם אָדָם שֶׁהִשְׁכִּינָה
נִפְדָּרָה מִן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר וּבִפְשָׁעֵיכֶם שִׁלַּחָה
אִמְכֶם, וְנִשְׁאַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
יְחִידִי בְּלִי הַגְבִּירָה, זֶהוּ שְׁכָתוֹב
הַצִּדִּיק אֶבֶד, מַה זֶה אֶבֶד? אֶבֶד
לַגְבִּירָה, וּמִשּׁוֹם זֶה לֹא טוֹב הָיִיתָ
הָאָדָם לְבַדּוֹ אֲעֲשֶׂה לוֹ עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ,
זֶה אַחֲרָי, שְׁאִינָה בַת זִוְגוֹ, מִצַּד
שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, בְּאִסּוּר
וְהִתֵּר, טִמְאָה וְטִהָרָה, כֶּשֶׁר
וּפְסוּל, דָּם טָהוֹר וְדָם נִדֵּה,
וּמִשּׁוֹם זֶה פִּרְשִׁינָה, זָכָה - נַעֲשֶׂה
לוֹ עֶזֶר, לֹא זָכָה - כְּנֶגְדּוֹ,
שֶׁהִסְתַּלַּקָה מִמֶּנּוּ אִשָּׁה שֶׁהָיָא עֵץ
הַחַיִּים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ עֵץ חַיִּים הִיא
לְמַחְזִיקִים בָּהּ, רָאָה חַיִּים עִם
אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֵּת, שֶׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר
וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחַי
לְעַלְמֵ, שֶׁהוּא הָיָה חֲרוּת עַל
הַלּוּחוֹת, חֲרוּת מִמֶּלֶאךָ הַמּוֹת,
חֲרוּת מִשְׁעַבְדּוֹ מַלְכוּת, חֲרוּת
מִכָּל הַמַּחְלוֹת הַרְעוֹת, מַעֲנִיּוֹת
וּטְפָשׁוֹת וְצַעַר וְדַחַק וְרָעֵב,
וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר, אֲרֵץ אֲשֶׁר לֹא
בְּמִסְכָּנוֹת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם וְכו'.

הַסְתַּלַּקָה מִמֶּנּוּ, וְנִתְּנָה לוֹ אַחֲרָי
מִצַּד הַלְבָּנָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ עַת
לָלֶדֶת וְעַת לָמוֹת וְכו', שֶׁחֲצִינָה
חַיִּים וְעֲשׂוֹר, וְחֲצִינָה מוֹת וְעֵנִי,
כְּמוֹ שֶׁהִלָּב שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ לֵב חֶכֶם
לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל לְשִׁמְאָלוֹ, שְׁנֵי
בְּשִׁתְּפוֹת, וְלָכֵן אִם זָכָה - עֶזֶר,
בְּמַלּוּי הַלְבָּנָה, וְאִם לֹא זָכָה -
כְּנֶגְדּוֹ, בְּחִסְרוֹן הַלְבָּנָה.

הָעֲרִיּוֹת מִצַּד שֶׁל י"ה, ע"ר י"ה
תַּעֲזוֹר קִשְׁתָּךְ, עֲרִיּוֹת מִהַצַּד שֶׁל
ו"ה, לֹא תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת ע"ר ו"ה,

אוֹחֲזֵת בְּעֶקֶב עֲשׂוֹ (שֵׁם כֹּה כו) (דְּאִיהוּ דִּשׁ בְּעֶקֶב בְּלוֹתָא
וּבְעוּלָא דְּמַלְכוּתָא דְּשִׁבְעִין אֲמוּנִין דְּהוּא לֹנֵב וְלֹא לֹאֵשׁ).

בְּמָה דְּגָרִים אָדָם דְּשִׁכְנִיתָא אַתְּפִרְשֵׁת
מְקוּדָּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דְּאֵת
אִמֵּר (יִשְׁעִיָּה נ א) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שִׁלַּחָה אִמְכֶם,
וְאִשְׁתָּאֵר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְחִידִאי בְּלֹא
מְטְרוּנִיתָא, הֵדָּא הוּא דְּכֹתִיב (יִשְׁעִיָּה נז א) הַצִּדִּיק
אֶבֶד, מֵאִי אֶבֶד, אֶבֶד לְמְטְרוּנִיתָא, וּבִגִּין דָּא
לֹא טוֹב הָיִיתָ אָדָם לְבַדּוֹ (בְּרַאשִׁית ב יח) אֲעֲשֶׂה לוֹ
עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ (שֵׁם), דָּא אַחֲרָא, דְּלִית אִיהִי בַת
זִוְגִיָּה, מְסִטְרָא דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, בְּאִסּוּר
וְהִיתֵר טוֹמְאָה וְטִהָרָה כֶּשֶׁר וּפְסוּל דָּם טָהוֹר
וְדָם נִדֵּה, וּבִגִּין דָּא אוֹקְמוּהוּ זָכָה נַעֲשֶׂה לוֹ
עֶזֶר, לֹא זָכָה כְּנֶגְדּוֹ, דְּאִסְתַּלַּק מִגִּיָּה אַתְּתָא
דְּאִיהִי עֵץ הַחַיִּים, דְּאִתְּמַר בָּהּ (מְשִׁלִּי ג יח) עֵץ
חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, רָאָה חַיִּים עִם אִשָּׁה
אֲשֶׁר אֶהְבֵּת (קֹהֶלֶת ט ט), דְּעָלָה אַתְּמַר (בְּרַאשִׁית ג
כב) וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחַי לְעוֹלָם,
דְּאִיהוּ הָיָה חֲרוּת עַל הַלּוּחוֹת, חֲרִירוֹ מִמֶּלֶאךָ
הַמּוֹת, חֲרִירוֹ מִשְׁעַבְדּוֹ מַלְכוּת, חֲרִירוֹ מִכָּל
מְרַעִין בִּישׁוּן, מַעֲנִיּוֹתָא וּטְפָשׁוֹתָא וְצַעַרָא
וְדוּחַקָא וְכִפְנָא, וְעָלָה אַתְּמַר (דְּבָרִים ח ט)
אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְכָּנוֹת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם וְכו'.

אִסְתַּלַּק מִיָּנִיָּה, וְאִתְּיָהֵב לִיָּה אַחֲרָא מְסִטְרָא
דְּסִיָּהֲרָא, דְּאִתְּמַר בָּהּ (קֹהֶלֶת ג ב) עַת
לָלֶדֶת וְעַת לָמוֹת וְכו', דְּאִיהִי פִלְגוּ דִּילָה חַיִּים
עוֹתֵרָא, וּפִלְגוּ דִּילָה מוֹת עֲנִיּוֹתָא, כְּנֶגְוֹנָא
דְּלִבָּא דְּאִתְּמַר בִּיָּה (שֵׁם יב) לֵב חֶכֶם לִימִינוֹ וְלֵב
כְּסִיל לְשִׁמְאָלוֹ, תְּרִין בְּשׁוּתָפוֹ, וּבִגִּין דָּא אִם
זָכָה עֶזֶר בְּמַלּוּיָא דְּסִיָּהֲרָא, וְאִם לֹא זָכָה כְּנֶגְדּוֹ
בְּחִסְרוֹנָה דְּסִיָּהֲרָא.

עֲרִיּוֹת מְסִטְרָא דִּי"ה, ע"ר י"ה תַּעֲזוֹר
קִשְׁתָּךְ (חֲבִיקוֹק ג ט), עֲרִיּוֹת מְסִטְרָא דו"ה

לֹא תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת ע"ר

וְזו ליליית שְׁהִיא עֲרוֹת אֶשָּׁה
וּבִתָּה, שֶׁהֵן ה"ה, עֲרוֹת פִּלְתָּךְ זו
י' קִטְנָה שֶׁל אֲדָנִי, שְׁהִיא הַכֹּלָה
הָאִמּוּרָה בְּשִׁיר הַשִּׁירִים. בֹּא
וּרְאָה, הַשְׂכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה נִקְרָאת
בִּתָּה מֵהֶצֶד שֶׁל הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה,
וְהַכֹּלָה מֵהֶצֶד שֶׁל כ"ל כ"ל ה',
אֲחוֹת מֵהֶצֶד שֶׁל הָעֲמוּד
הָאֲמֻצָּעִי, שְׁאֵר בְּשִׁירוֹ מֵהֶצֶד שֶׁל
אוֹתוֹ שְׁנֵאֲמֵר בּוֹ בְּשֵׁגֶם הוּא כְּשֵׁר,
מֵצֵד שֶׁל דְּרָגָתוֹ.

ו"ה (ויקרא יח ו), וְדָא ליליית דְּאִיהִי עֲרוֹת אֶשָּׁה
וּבִתָּה (שם יז), דְּאִינוּן ה"ה, עֲרוֹת פִּלְתָּךְ (שם טו)
דָּא י' זְעִירָא דְּאֲדָנִי, דְּאִיהִי כֹלָה הָאִמּוּרָה
בְּשִׁיר הַשִּׁירִים. תָּא חֲזִי שְׂכִינְתָּא תַּתָּא
אֲתִקְרִיאת בִּתָּה מִסְטָרָא דְּאִימָא עֲלָאָה, כֹּלָה
מִסְטָרָא דְּכ"ל כ"ל ה', אֲחוֹת מִסְטָרָא דְּעֲמוּדָא
דְּאֲמֻצָּעִיתָא, שְׁאֵר בְּשִׁירוֹ (שם ו) מִסְטָרָא דְּהִיּוּ
דְּאֲתָמֵר בֵּיה (בראשית ו ג) בְּשֵׁגֶם הוּא כְּשֵׁר,
מִסְטָרָא דְּדְרָגִיָּה. (דף צא ע"ב).

תקונא שבע וחמשינ

תקון שבעה וחמשים

בְּרֵאשִׁית, תְּרִי שְׁב"א, וְהֵם שְׁתֵּי
נִקְדּוֹת שְׁתֵּי יְצִירוֹת, שְׁנֵאֲמֵר בְּהֵן
וַיֵּצֵר יְהו"ה אֱלֹהִים מִן הָאֲדָמָה
כָּל חַיֵּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל עוֹף
הַשָּׁמַיִם, וַיָּבֵא אֶל הָאָדָם לְרֹאוֹת
מֶה יִקְרָא לוֹ וכו'. בֹּא וּרְאָה כִּמָּה
נִשְׁמוֹת וְכִמָּה צִיּוּרִים צִיר הַקִּדּוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא בְּדַמּוֹת הַמְּרַכְּבוֹת שֶׁל
מַעֲלָה, שֶׁהֵן חַיֵּת הַקִּדּוּשׁ, שְׁבִנִי
אָדָם יוֹרְשִׁים מֵהֶם נִשְׁמוֹת, וּמִבֵּיא
הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת הָאָדָם
בְּגִלְגּוּל עַל כָּלָם לְרֹאוֹת מֶה יִקְרָא
לוֹ, וְלֹא מֵצֵא בְּהֵם עֶזֶר. זֶהוּ
שְׁכָתוֹב וּלְאָדָם לֹא מֵצֵא עֶזֶר
כְּנֻגָדוֹ, וְהוּא קָרָא לָהֶם לְכָל אֶחָד
שְׁמוֹת כְּפִי הַכֹּחַ שֶׁלְמַעֲלָה,
שְׁנֵאֲמֵר בְּהֵם הַמוֹצִיא בְּמִסְפֵּר
צָבָאִם לְכָלָם שְׁמוֹת יִקְרָא, לְכָל
חַיָּה וּמִלְאָךְ וְאוֹפֵן קָרָא לוֹ בְּשֵׁם
יְדוּעַ, לְכָל אֶחָד עַל מִתְּכַנְתּוֹ
בְּעִבּוּדָתוֹ וּבְמִשְׁמָרָתוֹ.

בֹּא וּרְאָה, אָדָם הִיָּה מִכִּיר כָּל
מִלְאָךְ וְאוֹפֵן וְחַיָּה וְשָׂרָף, כָּל אֶחָד
שֶׁהִיָּה מִמֶּנָּה עַל שְׁלִיחוּתוֹ, וְהִיָּה
יֹדֵעַ כָּל שֵׁם שֶׁל כָּל אֶחָד שֶׁהִיָּה
כְּפִי שְׁלִיחוּתוֹ, וְכֵן הִיָּה קוֹרָא לוֹ,
שְׂפָךְ מֵצֵאנּוּ בְּסִפְר רִזְיָא"ל שְׁנֵתָן
לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן, שְׁמִטְטֵרוּ"ן קָרָא
לוֹ הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁמוֹת
רְבִים, לְפַעְמִים נִקְרָא מִיטְטוּ"ר

בְּרֵאשִׁית תְּרִי שְׁב"א, וַאֲינוּן תְּרִין נִקּוּדִין תְּרִי
יְצִירוֹת, דְּאֲתָמֵר בְּהוּן (בראשית ב
יט) וַיֵּצֵר יְהו"ה אֱלֹהִים מִן הָאֲדָמָה כָּל חַיֵּת
הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם, וַיָּבֵא אֶל הָאָדָם
לְרֹאוֹת מֶה יִקְרָא לוֹ וכו'. תָּא חֲזִי כִּמָּה נִשְׁמָתִין
וְכִמָּה צִיּוּרִין צִיר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּדִיּוּקְנָא
דְּמְרַכְּבוֹת דְּלַעֲיִלָּא, דְּאִינוּן חַיֵּת הַקִּדּוּשׁ,
דִּירְתִין בְּנִי נָשָׂא נִשְׁמָתִין מִנִּיָּהוּ, וְאִיִּיתִי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאָדָם בְּגִלְגּוּלָא עַל כָּלָהוּ,
לְרֹאוֹת מֶה יִקְרָא לוֹ, וְלֹא אֲשַׁכַּח עֶזֶר בְּהוּן,
הָדָא הוּא דְּכֹתִיב (שם יח) וּלְאָדָם לֹא מֵצֵא עֶזֶר
כְּנֻגָדוֹ, וַאֲיֵהוּ קָרָא לוֹן לְכָל חַד שְׁמָהֵן כְּפֻּם
חֵילָא דְּלַעֲיִלָּא, דְּאֲתָמֵר בְּהוּן (ישעיה מ
כו) הַמוֹצִיא בְּמִסְפֵּר צָבָאִם לְכָלָם בְּשֵׁם יִקְרָא,
לְכָל חַיָּה וּמִלְאָךְ וְאוֹפֵן קָרָא לוֹן בְּשֵׁם יְדוּעַ,
לְכָל חַד עַל מִתְּכַנְתּוֹ בְּעִבּוּדָתוֹ וּבְמִשְׁמָרָתוֹ.
תָּא חֲזִי אָדָם הָוֵה יְדַע כָּל מִלְאָךְ וְאוֹפֵן וְחַיָּה
וְשָׂרָף, כָּל חַד דִּיהוּה מִמֶּנָּא עַל
שְׁלִיחוּתֵיהּ, וְהָוֵה יְדַע כָּל שְׁמָא דְּכָל חַד דִּיהוּה
כְּפֻם שְׁלִיחוּתֵיהּ, וְהָכִי הָוֵה קָרִי לֵיהּ, דְּהָכִי
אֲשַׁכְּחָנָא בְּסִפְר רִזְיָא"ל דְּאֲתִיָּהִיב לְאָדָם
קְדָמָא, דְּמִטְטֵרוּ"ן קָרָא לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא שְׁמָהֵן סְגִיָּאִין, לְזִמְנִין אֲתִקְרִי מִיטְטוּ"ר

(מ"מטור) בְּזִמְנָא דְּמִמְנָא עַל מִטְרָא וּלְזִמְנִין
אֶתְקַרִי פִתְחוּ"ן סִגְרוּ"ן (אטימו"ן) (נ"א אטמו"ן),
אטמו"ן בְּזִמְנָא דְּאִיהוּ אוּטִים חוּבִין דִּישְׂרָאֵל,
סִגְרוּ"ן בְּזִמְנָא דְּסִגְר תְּרַעִין דְּצִלּוֹתָא, פִתְחוּ"ן
בְּזִמְנָא דְּפִתַח תְּרַעָא דְּצִלּוֹתָא, (פסקו"ן) (ג"א
פיסקו"ן) בְּזִמְנָא דְּפוֹסֶק הֶלְכוֹת דִּמְתַּנִּיתִין
בְּמַתִּיבְתָא תַּתָּא, וְהָכִי כָּל שְׁמָהָן כְּפּוּם
שְׁלִיחוֹתֶיהָ, וְהָכִי כָּל מִלְּאָךְ אֲשַׁתְּנִי שְׁמִיהָ
כְּפּוּם שְׁלִיחוֹתֶיהָ, הֵדָא הוּא דְּכֵתִיב (שופטים יג
יח) לָמָּה זֶה תִּשְׁאַל לְשָׁמִי וְהוּא פְּלֵאִי, וּכְפּוּם
נִיָּסָא דְּעִבְדִּין הָכִי אִיהוּ שְׁמִיָּהּ.

וְלִבְרַל שְׁלִיחוֹתָא וּשְׁלִיחוֹתָא דְּלַהוּן אֵית רִגְעָא
וְשַׁעְתָּא יְדִיעָא, וּמְזַל יְדִיעָא, וְיוֹם יְדִיעָא,
וּכְכָב יְדִיעָא, וְתַמָּן אֲשַׁתְּנִי, הָאִי מִלְּאָךְ אֶתְקַרִי
בְּשָׁשִׁים רַבּוּא שְׁמָהָן דְּמִלְּאָכְיָא, הוּא אֶתְקַרִי
חֲסִדְיָא"ל בְּזִמְנָא דְּעִבִיד חֲסִד עִם עֲלָמָא,
גְּבִרְיָא"ל בְּזִמְנָא דְּעִבִיד גְּבוּרָה בְּעֲלָמָא,
סְתוּרִיָא"ל בְּזִמְנָא דְּסִתִּיר בְּנִי עֲלָמָא בְּגִדְפוּי
מֵאֲלִין מִלְּאָכִי חֲבֵלָה, הֵדָא הוּא דְּכֵתִיב (תהלים
צא ד) וְתַחַת כְּנָפָיו תִּחְסֶה צִנְהָ, וְאֶתְקַרִי
חֲתַמְיָא"ל בְּזִמְנָא דְּחֲתִים זְכוּן וְחוּבִין עַל בְּנֵי
עֲלָמָא, כְּתַבִּיא"ל בְּזִמְנָא דְּכֵתֵב חוּבִין וְזְכוּן.
וְכָרַל מִלְּאָכָא כְּפּוּם שְׁמִיהָ אֵית לִיהָ קָרָא

בְּאוּרִיָּתָא, כְּתַבִּיא"ל עַל שֵׁם (שמות לב טז)
וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִים הוּא וְגוֹמֵר, זְכַרְיָא"ל
עַל שֵׁם זֹכֵר בְּרִית אֲבוֹת, וְאֵית לִיהָ קָרָא זְכַרְנוּ
לְחַיִּים, וְאַתְּפִפִּיא בְּזִכּוֹר, שְׁמִרְיָא"ל בְּשִׁמּוֹר,
חֲסִדְיָא"ל בְּחִסָּד, גְּבִרְיָא"ל בְּגְבוּרָה,
צִדְקִיא"ל בְּצִדִּיק, רְפָא"ל (ברפואה,
יתוא"ל) בְּתַפְאָרַת, מִלְכִּיא"ל בְּמַלְכוּת, לִית
מִלְּאָךְ דְּלִית לִיהָ עֲקָרָא וְיִסּוּדָא בְּסִפְיָרָן, וְכָל
סִפְיָרָה אֵית לָהּ שֵׁם יְדִיעָא וְהוּיָהּ יְדִיעָה, וְכָל
שְׁמָהָן תַּמָּן אֵית לוֹן עֲקָרָא וְיִסּוּדָא.

(מ"מטור) בְּזִמְנָא שְׁמִמְנָה עַל הַמִּטְרָה,
וּלְפַעְמִים נִקְרָא פִתְחוּ"ן סִגְרוּ"ן
(אטימו"ן) (אטמו"ן), אטמו"ן בְּזִמְנָא שְׁהוּא
אוּטִים אֶת חֲטָאֵי יִשְׂרָאֵל. סִגְרוּ"ן
בְּזִמְנָא שְׁסוּגְר שְׁעָרֵי הַתְּפִלָּה,
פִתְחוּ"ן בְּזִמְנָא שְׁפּוֹתַח שְׁעַר
הַתְּפִלָּה, (פסקו"ן) (פיסקו"ן) בְּזִמְנָא
שְׁפוֹסֶק הֶלְכוֹת שֶׁל הַמִּשְׁנָה
בִּישִׁיבָה הַתְּחַתּוּנָה, וְכָךְ כָּל
הַשְּׁמוֹת כְּפִי שְׁלִיחוֹתוֹ, וְכָךְ כָּל
מִלְּאָךְ מִשְׁתַּנָּה שְׁמוֹ כְּפִי
שְׁלִיחוֹתוֹ. זֶהוּ שְׁכַתוּב לָמָּה זֶה
תִּשְׁאַל לְשָׁמִי וְהוּא פְּלֵאִי, וּכְפִי
הַנֵּס שְׁעוֹשִׂים - כִּף הַשֵּׁם שְׁלֵהֶם.
וְלִבְרַל שְׁלִיחוֹת וּשְׁלִיחוֹת שְׁלֵהֶם
יֵשׁ רִגְעָא וְשַׁעְתָּא יְדִיעָה, וּמְזַל יְדִיעָא
וְיוֹם יְדִיעָא, וּכְכָב יְדִיעָא, וְתַמָּן
אֲשַׁתְּנִי, הַמִּלְּאָךְ הַזֶּה נִקְרָא
בְּשָׁשִׁים רַבּוּא שְׁמוֹת שֶׁל
מִלְּאָכִים, הוּא נִקְרָא חֲסִדְיָא"ל
בְּזִמְנָא שְׁעוֹשֶׂה חֲסִד עִם הָעוֹלָם,
גְּבִרְיָא"ל בְּזִמְנָא שְׁעוֹשֶׂה גְבוּרָה
בְּעוֹלָם, סְתוּרִיָא"ל בְּזִמְנָא
שְׁמִסְתִּיר אֶת בְּנֵי הָעוֹלָם בְּכַנְפָיו
מִמִּלְּאָכִי הַחֲבֵלָה הַלָּלוּ, זֶהוּ
שְׁכַתוּב וְתַחַת כְּנָפָיו תִּחְסֶה צִנְהָ,
וְנִקְרָא חֲתַמְיָא"ל בְּזִמְנָא שְׁחוֹתֵם
זְכוּת וְחוּבוֹת עַל בְּנֵי הָעוֹלָם,
כְּתַבִּיא"ל בְּזִמְנָא שְׁכַתוּב חוּבוֹת
וְזְכוּת.

וְלִבְרַל מִלְּאָךְ כְּפִי שְׁמוֹ יֵשׁ פְּסוּק
בְּתוֹרָה. כְּתַבִּיא"ל עַל שֵׁם
וְהַמְּכַתֵּב מְכַתֵּב אֱלֹהִים הוּא
וְגוֹמֵר, זְכַרְיָא"ל עַל שֵׁם זֹכֵר
בְּרִית אֲבוֹת, וְיֵשׁ לוֹ כְּתוּב זְכַרְנוּ
לְחַיִּים, וְנִכְנָע בְּזִכּוֹר, שְׁמִרְיָא"ל
בְּשִׁמּוֹר, חֲסִדְיָא"ל בְּחִסָּד,
גְּבִרְיָא"ל בְּגְבוּרָה, צִדְקִיא"ל
בְּצִדִּיק, רְפָא"ל (ברפואה, יתוא"ל)
בְּתַפְאָרַת, מִלְכִּיא"ל בְּמַלְכוּת.
אֵין מִלְּאָךְ שְׁאִין לוֹ עֲקָרָא וְיִסּוּד
בְּסִפְיָרוֹת, וְלִכְל סִפְיָרָה יֵשׁ שֵׁם
יְדִיעָא וְהוּיָהּ יְדִיעָה, וְלִכְל
הַשְּׁמוֹת שֵׁם יֵשׁ לָהֶם עֲקָרָא וְיִסּוּד.

והבדל הזה נקט בידך, שכל הממנים שלעיל, שמותם תלויים בפסירות, ולשמותיהם יש לכל אחד פסוק על שמו.

וכך המלאכים שפוסיהם סוסי אש, ומרכבותיהם אש, וקשתותיהם אש, ורמחיהם אש, וכל כלי הקרב שלהם אש - יסודם בגבורה, ומלאכי החבלה שהם אש - יסודם בגיהנם, ויש מלאכים שנאמר בהם עושה מלאכיו רוחות - יסודם בעמוד האמצעי, ויש מלאכים שהם מהמים של הרקיע, שנאמר בהם והמים אשר מעל השמים, מצד הימין - כלם עקרו למעלה, ואין מלאך שלא נמצא בו שם יהו"ה, שנמצא בכל מקום, כמו שהנשמה שנמצאת בכל איבר ואיבר, ומשום זה יש לאדם להמליך את יהו"ה בכל הפסירות ובכל הפסאות ובכל המלאכים ובכל איבר ואיבר של האדם, שאין מקום פנוי ממנו, לא בעליונים ולא בתחתונים, יהו"ה לא נקרא ביחוד של ארבע האותיות, אלא בעלת העלות שמיחד אותם, ומשום שהוא מיחד ארבע אותיות, נקראו בו יהו"ה ביחוד אחד יהו"ה אחד ושמו אחד, ומשום זה שם את אמונת ישראל בארבע האותיות הללו, ואת כל השמות שם פנויים לשם הזה, אין שם עד אין סוף ועד אין תכלית גדול ושליט מזה, למעלה עד אין סוף, ולמטה עד אין תכלית, כל החילות והמחנות ממנו פוחדים ומזדעזעים.

תקון שמונה וחמשים

בראשית ברא אלהי"ם, (היא) את, בת יחידה היא בת מלך פנימה, (היא) את האמה שלה, ועליה נאמר ויפל יהו"ה אלהי"ם

והאי כללא נקוט בידך דכל ממנן דלעיל שמעון דלהון תליין בספירן ושמעתהון כל חד את איה קרא על שם שמא דיליה.

וכך מלאכיא דסוסייהון סוסי אשא, ומרכבותיהן אשא וקשתותיהון אשא ורומחיהון אשא, וכל מאני קרבא דלהון אשא, יסודיהון בגבורה, ומלאכי חבלה דאנון אשא, יסודא דלהון בגיהנם, ואית מלאכיא דאתמר בהון (תהלים קד ד) עושה מלאכיו רוחות, יסודא דלהון בעמודא דאמצעיתא, ואית מלאכיא דאינון מפיא דרקיעא, דאתמר בהון (שם קמח ד) והמים אשר מעל השמים, מסטרא דימינא, כלהון עקריהון לעילא, ולית מלאכא דלא אשתפח ביה שם יהו"ה, דאשתפח בכל אתר, כגוונא דנשמתא דאשתפחת בכל אבר ואבר, ובגין דא אית לבר נש לאמלקא יהו"ה בכל ספירן, ובכל פרסין, ובכל מלאכין, ובכל אבר ואבר דבר נש, דלית אתר פנוי מניה לא בעלאין ולא בתתאין, יהו"ה לא אתקרי ביחודא דארבע אתוון אלא בעלת העלות דמיחד לון, ובגין דאיהו מיחד (דף צב ע"א) ארבע אתוון, ביה אתקריאו יהו"ה ביחודא חדא יהו"ה אחד ושמו אחד, ובגין דא שוי אמונה דישראל בארבע אתוון אלין, וכל שמעון שוי פנויין לשמא דא, לית שמא עד אין סוף ועד אין תכלית רברבא ושלטנא מן דא, לעילא עד אין סוף, ולתתא עד אין תכלית, וכל חיילין ומשריין מניה דחלין ומזדעזעין.

תקונא תמינא וחמשיין

בראשית ברא אלהי"ם (איה) את, בת יחידה איהי בת מלך פנימה, (איה) את אמתא דילה, ועלה אתמר (בראשית ב כא) ויפל

תִּרְדְּמָה עַל הָאָדָם וַיִּשָּׁן וכו', מֶה זֶה וַיִּסְגֹּר? פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וַאֲמַר: וַיִּרְיחוּ סִגְרָת וּמִסְגֵּרָת, מֶה זֶה וַיִּרְיחוּ? זֶה הָיְתָה שֶׁהוּא הַגּוֹף שָׁלָה, הָאָמָה מִבֵּית הַמֶּלֶךְ, שֶׁהִיא הַנִּקְדָּה שְׁלָה, סִגְרָת וּמִסְגֵּרָת מִבְּפָנִים כְּמוֹ זֶה: כ.

וּבְשִׁבְיָה נֶאֱמַר לַעֲמֹת הַמִּסְגֵּרָת תִּהְיֶינָה הַטְּבָעוֹת וְגוֹמֵר, מֶה זֶה הַטְּבָעוֹת? אֵלּוּ שְׁנֵי הָאֲזָנִים שֶׁל הַלֵּב, שֶׁהֵם עֲגָלִים כְּטְבָעוֹת, וְהַלֵּב הוּא לְשִׁמְאֵל, כִּף הַשְּׁלֶחָן צָרִיף לְשִׁמְאֵל, שְׁלֶחָן בְּצִפּוֹן. לְבָתִּים לְבָדִים, מֶה זֶה לְבָתִּים? אֵלּוּ שְׁנֵי בְּתֵי הַלֵּב. מֶה זֶה לְבָדִים? אֵלּוּ שְׁתֵּי הַכְּלִיֹּת, שְׁנֵיהֶם בְּחוּץ, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר וְהָיוּ תוֹאֲמִם מִלְּמִטָּה, שְׁנֵי כְּנָפֵי רֹאֵה, וַיִּחַדּוּ וְהָיוּ תָמִים עַל רֹאשׁוֹ, וּמִשּׁוּם שֶׁשְּׁמִיעָה תְלוּיָה בַלֵּב, פֶּרֶשׁוּהָ בְּעַלִּי הַמְּשָׁנָה הַלֵּב שׁוֹמֵעַ.

בֹּא וְרֹאֵה, נֶאֱמַר בְּצֹלַע הַזֶּה וַיִּקַּח, וְאַחֲרַיִךְ וַיִּכֶן יְהו"ה אֱלֹהֵיִם אֶת הַצֹּלַע. מֶה זֶה וַיִּכֶן? אֵלֶּא כִּנָּה כְּנִיתִי בֵּית זָבֹל לָךְ וְגוֹמֵר, וְהַבֵּית בְּהַפְנוּתוֹ אֲכֹן שְׁלֵמָה מִסָּע נִבְנָה. שְׁנֵי בְּתֵי הַלֵּב, הֵם שְׁנֵי בְּנִינִים שֶׁל הַכְּתוּב הַזֶּה, זֶהוּ שְׁכָתוּב וְהַבֵּית בְּהַפְנוּתוֹ - זֶה בֵּית רֹאשׁוֹן, אֲכֹן שְׁלֵמָה מִסָּע נִבְנָה - זֶה בֵּית שְׁנִי, וּכְנָגְדָם אָמַר כִּנָּה כְּנִיתִי - שְׁנֵי בְּנִינִים, אֶחָד נִקְרָא הַכְּנָן שֶׁל הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, וְהַשְּׁנִי הַכְּנָן שֶׁל הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה.

וְעוֹד וַיִּכֶן, לְשׁוֹן וְאַבְנָה גַם אֲנֹכִי מִמֶּנָּה, הַכְּנָן שֶׁל יְבוּס, וְכִמוֹ שֶׁהַנִּקְדָּה הַזֶּה הִיא סִגְוֶרָה וּמִסְגֵּרָת, כִּף צָרִיכָה הִבֵּת, שֶׁהִיא כְּתוּלָה, לְהִיּוֹת סִגְוֶרָה וּמִסְגֵּרָת בְּבֵית אֲבִיהָ, כְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יִדְעָה. וְתִרְדְּ הָעֵינָה, זֹו בֵּית הָעֵין, סִגְרָת וּמִסְגֵּרָת בְּעֵין, וְשִׁלְשָׁה גּוֹנִים סוֹבְבִים אוֹתָהּ, וְעֲלֵיהֶם

יְהו"ה אֱלֹהֵיִם תִּרְדְּמָה עַל הָאָדָם וַיִּשָּׁן וכו', מֶה זֶה וַיִּסְגֹּר, פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וַאֲמַר, וַיִּרְיחוּ סִגְרָת וּמִסְגֵּרָת (יְהוֹשֻׁעַ טו), מֶה זֶה וַיִּרְיחוּ, דָּא אִיהִי יָרִיחַ דְּאִיהִי גּוֹפָא דִּילָהּ, אֲמַתָּא מִבְּרִתָּא דְּמִלְכָּא, דְּאִיהִי נִקְוָדָה דִּילָהּ, סִגְרָת וּמִסְגֵּרָת מִלְגָּאוֹ, כְּגוֹנוֹנָא דָּא כ.

וּבְגִינָה אֲתָמַר (שְׁמוֹת כה כז) לַעֲמֹת הַמִּסְגֵּרָת תִּהְיֶינָה הַטְּבָעוֹת וְגוֹמֵר, מֶה זֶה הַטְּבָעוֹת אֵלֶּין תִּרְיִן אוֹדְנִין דְּלָכָא דְּאִינוֹן עֲגוּלִין כְּטְבָעוֹת, וְלָכָא אִיהוּ לְשִׁמְאֵלָא, הָכִי פְתוּרָא צָרִיף לְשִׁמְאֵלָא, שְׁלֶחָן בְּצִפּוֹן, לְבָתִּים לְבָדִים (שם), מֶה זֶה לְבָתִּים אִינוֹן תְּרִי בְּתֵי לָכָא, מֶה זֶה לְבָדִים אִינוֹן תְּרִין כְּלִיִּין, תְּרוּיָהוּ לָכָר, עֲלִיָּהוּ אֲתָמַר (שם כו כד) וְהָיוּ תוֹאֲמִם מִלְּמִטָּה, תְּרִי כְּנָפֵי רֹאֵה, וַיִּחַדּוּ וְהָיוּ תָמִים עַל רֹאשׁוֹ, וּבְגִין דְּשְׁמִיעָה תְלוּיָא בְּלָכָא, אוֹקְמוּהוּ מְאִירִי מִתְּנִיתִין הַלֵּב שׁוֹמֵעַ.

תָּא חֲזִי, אֲתָמַר בְּהִיא צֹלַע (בְּרֵאשִׁית ב כב) וַיִּקַּח, וְלָכָתֵר וַיִּכֶן יְהו"ה אֱלֹהֵיִם אֶת הַצֹּלַע, מֶה זֶה וַיִּכֶן, אֵלֶּא (מַלְכִּים א ח יג) כִּנָּה כְּנִיתִי בֵּית זָבֹל לָךְ וְגוֹמֵר, וְהַבֵּית בְּהַפְנוּתוֹ אֲכֹן שְׁלֵמָה מִסָּע נִבְנָה, תְּרִי בְּתֵי לָכָא אִינוֹן תְּרִי בְּנִינִין דְּהִיא קָרָא, הָדָא הוּא דְכָתִיב (שם ו ז) וְהַבֵּית בְּהַפְנוּתוֹ דָּא בֵּית רֹאשׁוֹן, אֲכֹן שְׁלֵמָה מִסָּע נִבְנָה דָּא בֵּית שְׁנִי, וְלָכָא לִיָּהוּ אָמַר כִּנָּה כְּנִיתִי תְרִין בְּנִינִין, חַד אֲתִקְרִיאַת בְּנִינָא דְּאִימָא עֲלָאָה, וְתִנְיִנָא בְּנִינָא דְּאִימָא תִתָּאָה.

וְעוֹד וַיִּכֶן, לִישָׁנָא וְאַבְנָה גַם אֲנֹכִי מִמֶּנָּה (בְּרֵאשִׁית ל ג), בְּנִינָא דִּיבּוּס, וְכִמָּה דְּהִיא נִקְוָדָה אִיהִי סִגְרָת וּמִסְגֵּרָת, הָכִי צָרִיכָה בְּרִתָּא דְּאִיהִי כְּתוּלָה, לְמִיָּהוּ סִגְוֶרָה וּמִסְגֵּרָת בְּבֵית אֲבִיהָ, (שם כד) כְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יִדְעָה (שם כד טז), וְתִרְדְּ הָעֵינָה דָּא בֵּית עֵינָא,

נאמר הן כל אלה יפעל א"ל
פעמים שלוש עם גבר, וכשהוריד
להם משה תורה לישראל ממנה,
אמר, היו נכנים לשלשת ימים אל
תגשו אל אשה, שלשת ימים
כנגד שלשת הגונים של העין,
והיא טמירה ונסתרת בהם, ואיש
לא ידעה בהם, עד שהתפשטה
מהם.

ובאותו זמן שהתפשטה
מהלבושים הללו, מתחדת עם
בעלה בקרוב בשר. וזה שכתוב
עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת
יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת,
על פן יעזב איש את אביו ואת
אמו וידבק באשתו והיו לבשר
אחד. שפך הדבר להתחדד זכר
ונקבה, בקרוב בשר, וזה הדבוק
(הקרב) של היחוד שלמעלה, שלא
יהיה דבר חוצץ, ומשום זה
פרשוהו בעלי המשנה, שפשאדם
מתפלל ומיחד את הקדוש ברוך
הוא עם שכינתו שלא יהיה דבר
חוצץ בינו לבין הקיר, שכינתו,
(קרונו של הקיר, קירות הלב), שלא
יעשה פרוי וקצוץ בין הקדוש
ברוך הוא ושכינתו, וסוד הדבר
- ויהיו שניהם ערומים האדם
ואשתו, ערומים בקרוב בשר בלי
לבוש כלל, ובאותו הזמן
שהקדוש ברוך הוא ושכינתו
באחד בלי לבוש כלל, נאמר בו
ולא יכנף עוד מוריד והיו עיניך
רואות את מוריד.

אמר לו רבי אלעזר: אבא, מהו
סיום הכתוב ולא יתבששו? אמר
לו: בני, במקום שיש ערוה יש
בשת, וזהו ירא בשת, ומי שאין
לו בשת, בודאי לא עמדו רגלי
אבותיו על הר סיני, והבשת הוא
בשלשה גונים, לבן אדם וירק
בפנים, שנאמר בהם ולא עתה

סוגרת ומסוגרת בעינא, ותלת גוונין סחרין
לה, ועלייהו אתמר (איוב לג כד) הן כל אלה יפעל
א"ל פעמים שלוש עם גבר. וכד נחית לון
משה אורייתא לישראל מינה, אמר היו נכונים
לשלשת ימים אל תגשו אל אשה (שמות יט
טו), שלשת ימים לקבל תלת גוונין דעינא,
ואיהי טמירא וסתירא בהון, ואיש לא ידעה
בהון, עד דאתפשט מנייהו.

ובהוא זמנא דאתפשט מאלין לבושין,
אתחדת עם בעלה בקרוב בשרא,
הדא הוא דכתיב (בראשית כג)
עצם מעצמי ובשר
מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה
זאת, על פן יעזב איש את אביו ואת אמו וידבק
באשתו והיו לבשר אחד, דכף דרפא
לאתחדא דבר וניקבא בקרוב בשר, ודא
דבוקא (נ"א קורבא) דיחודא דלעילא, דלא יהא
דבר חוצץ, ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין,
דכד בר נש מצלי ומיחד קודשא בריך הוא
בשכינתיה דלא יהא דבר חוצץ בינו לבין
הקיר, שכינתיה (קרוניה דקיר קירות הלב), דלא
יעביד פרוי וקצוץ בין קודשא בריך הוא
ושכינתיה, ורזא דמלה ויהיו שניהם ערומים
האדם ואשתו (שם כה), ערומים בקרוב בשרא
בלא לבושא כלל, ובהוא זמנא דקודשא
ברוך הוא ושכינתיה בחדא בלא לבושא כלל,
אתמר ביה (ישעיה ל כ) ולא יכנף עוד מוריד, והיו
עיניך רואות את מוריד.

אמר ליה רבי אלעזר, אבא, מאי סיומא
דקרא (בראשית ב כה) ולא (דף צב
ע"ב) יתבששו, אמר ליה ברי באתר דאית ערוה
אית בשת, ודא איהו ירא בשת, ומאן דלית
ליה בשת בודאי לא עמדו רגלי אבתותי על
טורא דסיני, ובשת איהו בתלת גוונין חוור וסומק וירוק באנפין, דאתמר

יְבוּשׁ יַעֲקֹב, בְּגִנוֹן אָדָם וְיִרְקָה, וְלֹא
עֵתָה פָּנָיו יִחְוֹרוּ, בְּגִנוֹן לֶבֶן,
וּשְׁלֹשֶׁת הַגִּנּוּנִים הִלְלוּ שֵׁשׁ בָּהֶם
בְּשֶׁת, אֱלוֹהִים שְׁלֹשֶׁת הַגִּנּוּנִים שֶׁל
שְׁלֹשׁ קְלָפוֹת הָאָגוּזָא, שֶׁהֵם עֲרִיּוֹת,
שֶׁבָּהֶם מִתְלַבֶּשֶׁת הַקֶּשֶׁת וְנִרְאִית
בָּהֶם.

וּמִשּׁוּם שְׁאוּמָן עֲרִיּוֹת - שְׁלֹשׁ
קְלָפוֹת, נֶאֱמַר בָּהֶם אֵין דּוֹרְשִׁים
בְּעֲרִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה, וְאִסּוּר לְהִסְתַּכֵּל
בָּהֶן, וּמִשּׁוּם זֶה אִסּוּר לַעֲמֹד
הַקְדוֹשׁ לְהִסְתַּכֵּל בְּגִנּוּי הַקֶּשֶׁת,
וְזֶה סוּד הַעֲרֵלָה שֵׁשׁ לָהּ שְׁלֹשׁ
קְלָפוֹת שֶׁצָּרִיף לְהַעֲבִירָם מֵאוֹת
בְּרִית הַקְדֵּשׁ, וּמִיָּד וּרְאִיתִיהָ לְזִכּוֹר
בְּרִית עוֹלָם, וְעַל שְׁלֹשֶׁת הַקְלָפוֹת
הִלְלוּ נֶאֱמַר שֶׁל נִעְלִיף מֵעַל
רַגְלִיךָ, וּמִיָּד וּרְאִיתִיהָ, וּבִזְמַן
שֶׁמֶשֶׁה הָיָה מִתְלַבֵּשׁ בָּהֶם, מֶה
פְּתוּב בּוֹ? אֵל תִּקְרַב הַלּוֹם, מִיָּד
שֶׁהַתַּפְשֻׁט מֵהֶם, הַתִּקְרַב לָשֵׁם.
וְזֶה סוּד הַקְרָבָן, שֶׁהִיָּתָה יוֹרֶדֶת
אֵשׁ לְהַדְלִיק אֶת שְׁלֹשׁ הַקְלָפוֹת
הִלְלוּ, וְזֶהוּ שֶׁפְּתוּב זֹאת תּוֹרַת
הָעוֹלָה הִיא הָעֵלָה עַל מוֹקְדָּה
וְגוֹמֵר, הָרִי שְׁלֹשָׁה גִּנּוּנִים שֶׁל אֵשׁ,
שֶׁהִיוּ יוֹרְדִים בְּשִׁלְשׁ תַּפְלוֹת
לְהַדְלִיק וְלִשְׂרֹף אֶת הַקְלָפוֹת
הִלְלוּ, וּבְאוֹתוֹ הַזְּמַן הָיָה הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא מִתְקָרֵב לְשִׁכְנֵתוֹ, וְהָיוּ
מִתְקָרְבִים אוֹתִיּוֹתָיו י' עִם ה' ו'
עִם ה', וּבִזְמַן שֶׁהָיוּ מִתְלַבְּשִׁים
בְּקְלָפוֹת הִלְלוּ, נֶאֱמַר בָּהֶם לֹא
תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת עֲרוּהָ, וְלֹא צָרִיף
לִקְרַב אוֹתִיּוֹת י' עִם ה', ו' עִם
ה'.

וְכֵן תִּקְנֵנוּ שְׁלֹשׁ תַּפְלוֹת בְּכָל יוֹם,
לְהַעֲבִיר אֶת שְׁלֹשׁ הַקְלָפוֹת הִלְלוּ
שֶׁל עֲרֵלָה מֵאוֹת הַבְּרִית, שֶׁהִיא
הַשְּׂכִינָה, וּבִזְזָה שׁוֹרָה בְּשִׁלְשָׁה
גִּנּוּנִים מֵאִירִים, שֶׁהֵם כְּהֻנִּים לְוִיִּם
וְיִשְׂרָאֵל, שֶׁעֲלִיהֶם נֶאֱמַר מֶה יָפוּ
פְּעָמֶיךָ בְּנַעֲלִים בַּת נָדִיב, וְהֵם
נַעֲלִית חֲגִים וְזִמְנִים וּמוֹעֲדִים,

בְּהוֹן (יִשְׁעִיהָ כֹּט כֹּב) לֹא עֵתָה יְבוּשׁ יַעֲקֹב בְּגִנוֹן
סוּמֶךְ וְיִרְוֶק, וְלֹא עֵתָה פָּנָיו יִחְוֹרוּ (שם) בְּגִנוֹן
חֲנוּר, וְאַלִּין תִּלְתַּת גִּנוּנֵיךָ דְּאִית בְּהוֹן בְּשֶׁת אֱלִין
אֵינוֹן תִּלְתַּת גִּנוּנֵיךָ דְּתִלְתַּת קְלִיפִין דְּאֶגְוָזָא, דְּאֵינוֹן
עֲרִיִין דְּבַהוֹן אֶתְלַבֶּשֶׁת קֶשֶׁת וְאֶתְחַזֵּיִיא בְּהוֹן.
וּבְגִין דְּאֵינוֹן עֲרִיּוֹת תִּלְתַּת קְלִיפִין, אֶתְמַר בְּהוֹן
אֵין דּוֹרְשִׁין בְּעֲרִיּוֹת בְּשִׁלְשָׁה, וְאִסּוּר
לְאִסְתַּכֵּלָא בְּהוֹן, וּבְגִין דָּא אִסּוּר לַעֲמֹד קְדִישָׁא
לְאִסְתַּכֵּלָא בְּגִנוּנֵיךָ דְּקֶשֶׁת, וְדָא רָזָא דְּעֲרֵלָה
דְּאִית לָהּ תִּלְתַּת קְלִיפִין, דְּצָרִיף לְאֶעֱבְרָא לִוְן
מֵאוֹת בְּרִית קְדֵשׁ, וּמִיָּד וּרְאִיתִיהָ לְזִכּוֹר בְּרִית
עוֹלָם (בְּרֵאשִׁית ט טז), וְעַל אֱלִין תִּלְתַּת קְלִיפִין
אֶתְמַר (שְׁמוֹת ג ה) שֶׁל נִעְלִיף מֵעַל רַגְלִיךָ, וּמִיָּד
וּרְאִיתִיהָ, וּבִזְמַנָּא דְּמִשָּׁה הָיָה מִתְלַבֵּשׁ בְּהוֹן,
מֶה פְּתִיב בֵּיה (שם) אֵל תִּקְרַב הַלּוֹם, מִיָּד
דְּאֶתְפַּשֵּׁט מִנִּיָּהּ אֶתְקָרִיב תַּמָּן.

וְדָא רָזָא דְּקָרְבָנָא, דְּהָיָה נְחִית אֶשָּׁא לְאֶדְלָקָא
אֱלִין תִּלְתַּת קְלִיפִין, הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב (ויקרא
ו ב) זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה הִיא הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָּה
וְגוֹמֵר, הָא תִּלְתַּת גִּנוּנֵיךָ דְּאֶשָּׁא, דְּהָיוּ נְחִתִין
בְּתִלְתַּת צְלוֹתִין לְאֶדְלָקָא וְלִאֲוֹקְדָא אֱלִין
קְלִיפִין, וּבִהִיָּה זִמְנָא הָיָה קוֹדֶשָׁא בְּרִיף הוּא
מִתְקָרֵב בְּשִׁכְנֵתִיהָ, וְהָיוּ מִתְקָרְבִין אֶתְוֹן
דִּילֵיהָ י' בָּה' ו' בָּה', וּבִזְמַנָּא דְּהָיוּ מִתְלַבְּשִׁין
בְּאַלִּין קְלִיפִין, אֶתְמַר בְּהוֹן (שם יג ו) לֹא תִקְרְבוּ
לְגִלּוֹת עֲרוּהָ, וְלֹא צָרִיף לִקְרַב אֶתְוֹן י' בָּה'
ו' בָּה'.

וּבְגִין דָּא תִּקְנֵנוּ תִּלְתַּת צְלוֹתִין בְּכָל יוֹמָא,
לְאֶעֱבְרָא תִּלְתַּת קְלִיפִין אֱלִין דְּעֲרֵלָה
מֵאוֹת בְּרִית דְּאִיהִי שְׂכִינָתָא, וּבְדָא שְׂרִיא בְּתִלְתַּת
גִּנוּנֵיךָ נְהִירִין, דְּאֵינוֹן כְּהֻנִּים לְוִיִּים וְיִשְׂרָאֵל,
דְּעֲלִיָּהּ אֶתְמַר (שִׁיר ד ב) מֶה יָפוּ פְּעָמֶיךָ בְּנַעֲלִים
בַּת נָדִיב, וְאֵינוֹן נַעֲלִית חֲגִין וְזִמְנִין וּמוֹעֲדִין,

שְׁעֲלִיָּהֶם נֹאמַר שְׁלֹשׁ רִגְלִים תַּחַג
לִי בַשָּׁנָה, שְׁלֹשׁ הַקְּלָפוֹת, עֲלִיָּהֶן
נֹאמַר וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהֵי־ם לְאָדָם
וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹד וַיִּלְבִּישֵׁם,
בְּרֵאשׁוֹנָה כְּתָנוֹת אֹר, וְאַחַר
שְׁחָטָאוּ - כְּתָנוֹת עוֹר, מֵעוֹר
שֶׁהָיָה עוֹר הַנֶּחֱשׁ, וּלְשִׁבְעִים
שָׁנִים מִתְּפֹשֵׁט אוֹתוֹ (הַנֶּחֱשׁ) (הַעוֹר)
מִמֶּנּוּ.

שְׁשִׁיָּשָׁה גִּנּוּנִים שֶׁל לְבוּשִׁים שֶׁל
הַשְּׂכִינָה הֵם, שְׁלֹשׁ וַיִּיִּם שֶׁל
וִיסַע וַיָּבֵא וַיֵּט, בְּזִמְנֵן שְׁמַעְבָּרִים
כְּתָנוֹת עוֹר הַנֶּחֱשׁ, מֵאִירִים
שֶׁלֹּשָׁה גִּנּוּנִים שֶׁל אֹר הַשְּׂכִינָה,
וּמִיד וּרְאִיתִיָּה לְזֹכֵר בְּרִית עוֹלָם,
וְאוֹתָם שְׁלֹשׁ וַיִּיִּם הֵם שְׁלֹשָׁה
גִּגּוֹת שֶׁל הָאוֹת ב, אֶחָד לְשִׁמִּים,
אֶחָד לְאַרְצָן וְאֶחָד לִים, וּמִהֵב' הַזֶּה
תְּלוּיִים שְׁבָעִים גִּנּוּנִים, וְהֵם
שְׁבָעִים וּשְׁנַיִם, שְׁעֲלִיָּהֶם נֹאמַר
הִנֵּה יְהוָה רוֹכֵב עַל עֵב קָל וְכָא
מִצָּרִים, עַל ע"ב, בְּשִׁבְעִים וּשְׁנַיִם
גִּנּוּנִים מֵאִירִים, וּמִיד וַנַּעַז אֱלִילִי
מִצָּרִים מִפְּנֵיו.

וְאוֹתָם שְׁלֹשָׁה גִּנּוּנִים רְמוּזִים בַּה',
ה', שְׁלֹשָׁה גִּגּוֹת שְׁלֹשָׁה הֵם
מִלְּבוּשֵׁי מֵאִירִים שֶׁל בַּת הַמֶּלֶךְ,
שֶׁהָיָה י' בַּת עֵין, וְהָיָה חֲמִשָּׁת
אַלְפֵי שָׁנִים שֶׁל בְּרִיאַת הָעוֹלָם,
וְהָיָה ה' קִטְנָה שֶׁל אֲבָרָהָם
שֶׁדִּרְגָּתוֹ חֲס"ד, שְׁעוֹלָה לְשִׁבְעִים
וּשְׁתַּיִם, ה' י' מִן אֱלֹהֵי־ם, ה"י
מִן יו"ד ה"א וְאו"ו ה"א. (יו"ד ה"י
וְאו"ו ה"ס). ה' לְבוּשׁ שְׁמִכְסָּה עַל י'.

תקון תשעה וחמשיים

בְּרֵאשִׁית, כִּי בָאֵשׁ יְהוָה נִשְׁפָּט,
שֶׁהֵם כְּתָנוֹת עוֹר שְׁצָרִיף בָּהֶם
הַבְּדֵלָה, בְּשָׂאוֹמְרִים יִשְׂרָאֵל בּוֹרָא
מֵאוֹרֵי הָאֵשׁ, וְאוֹמְרִים הַמְּבָדִיל
בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ. חֹשֶׁךְ שְׁחֹר,
כְּתָנוֹת הָעוֹר שֶׁלוֹ שְׁחֹרִים,
שְׁנָאֵמַר בָּהֶם שְׁחֹרוֹת כְּעוֹרֵב,
וְהַנֶּחֱשׁ הָיָה עָרִם מֵהֶם, שֶׁלְּכָל

דְּעֲלִיָּהֶו אֶתְמַר (שְׁמוֹת כג יד) שְׁלֹשׁ רִגְלִים תַּחַג
לִי בַשָּׁנָה, תֵּלֶת קְלִיפִין עֲלִיָּהֶו אֶתְמַר (בְּרֵאשִׁית
ג כא) וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהֵי־ם לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ
כְּתָנוֹת עוֹר וַיִּלְבִּישֵׁם, בְּקִדְמִיתָא כְּתָנוֹת אֹר,
וּלְבָתֵּר דְּהָאֲבוֹ כְּתָנוֹת עוֹר, מֵעוֹר דְּאִיָּהוּ מִשְׁכָּא
דְּחוּיָא, וּלְשִׁבְעִין שָׁנִין אֶתְפֹּשֵׁט הָהוּא (חוּיָא)
(ג"א מִשְׁכָּא) מִנִּיהּ.

דְּתֵלֶת גִּנּוּנִין דְּלְבוּשִׁין דְּשְׂכִינְתָא אֵינוֹן תֵּלֶת
וַיִּיִּן דְּוִיסַע וַיָּבֵא וַיֵּט, בְּזִמְנָא
דְּמִתְעַבְרִין כְּתָנוֹת עוֹר דְּחוּיָא, נִהְרִין תֵּלֶת
גִּנּוּנִין דְּנִהוּרָא דְּשְׂכִינְתָא, וּמִיד וּרְאִיתִיָּה לְזֹכֵר
בְּרִית עוֹלָם, וְאֵינוֹן תֵּלֶת וַיִּיִּן אֵינוֹן תֵּלֶת
גִּגִּין דְּאֵת ב, חַד לְשִׁמְיָא וְחַד לְאַרְעָא וְחַד
לִיָּמָא, וּמִהָאֵי ב' תְּלִיִין שְׁבָעִין גִּנּוּנִין, וְאֵינוֹן
שְׁבָעִין וּתְרִין, דְּעֲלִיָּהֶו אֶתְמַר (יִשְׁעִיָּה יט א) הִנֵּה
יְהוָה רוֹכֵב עַל עֵב קָל וְכָא מִצָּרִים, עַל ע"ב
בְּשִׁבְעִין וּתְרִין גִּנּוּנִין נִהְיִרִין, וּמִיד (שם) וַנַּעַז
אֱלִילִי מִצָּרִים מִפְּנֵיו.

וְאֵינוֹן תֵּלֶת גִּנּוּנִין רְמִיזִין בַּה', ה' תֵּלֶת גִּגִּין
דִּילָה אֵינוֹן לְבוּשִׁין נִהְיִרִין דְּבִרְתָּא
דְּמִלְכָּא, דְּאִיָּהֵי י' בַּת עֵין, וְאִיָּהֵי חֲמִשׁ אֲלָפִין
שָׁנִין דְּבְרִיאַת עֲלָמָא, וְאִיָּהֵי ה' זַעֲיָרָא דְּאַבְרָהָם
דְּדִרְגָּתִיָּה חֲס"ד, דְּסָלִיק לְשִׁבְעִין וּתְרִין, ה' י'
מִן אֱלֹהֵי־ם. ה"י מִן יו"ד ה"א וְאו"ו ה"א.
(ג"א יו"ד ה"י וְאו"ו ה"י). ה' לְבוּשָׁא דְּכִסִּי עַל י'.

תקונא תשעה וחמשיין

בְּרֵאשִׁית כִּי בָאֵשׁ יְהוָה נִשְׁפָּט (שם כו
טז), דְּאֵינוֹן כְּתָנוֹת עוֹר דְּצָרִיף בָּהוֹן
הַבְּדֵלָה, כַּד אֲמָרִין יִשְׂרָאֵל בּוֹרָא מֵאוֹרֵי
הָאֵשׁ, וְאֲמָרִין הַמְּבָדִיל בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ. (ד' טז
ע"א). חֹשֶׁךְ אוֹכֵם, כְּתָנוֹת עוֹר דִּילָיָה אוֹכְמִין,
דְּאֶתְמַר בָּהוֹן (שִׁיר ה' יא) שְׁחֹרוֹת כְּעוֹרֵב, (בְּרֵאשִׁית ג

חיה ברא מלבושים ולכל הכריות
שנבראו בששת ימי בראשית,
ונשאו הגופים של המזיקים
לעשות ולא עשה אותם, משום
שהיה ערב שבת, וזהו אשר ברא
אלהים לעשות, ומשום זה
והנחש היה ערום מכל חית
השדה אשר עשה ה' אלהים,
שלכלם עשה לבושים, ולו לא
עשה, משום שהיו המזיקים של
העולם.

ורמה לא עשה אותם? משום
שהיה לו לברא אדם בערב שבת,
ובגללו לא ברא אותם, ומשום
זה נכנסה קנאה ללבו של הנחש
עם אדם, משום שנשאר ערום
בגללו ללא מלבושים, והוא גרם
אחר כך שהתפשט אדם
מלבושיו, וירש אותם נמרוד
ועשו, שעשו היה דמות הנחש,
ומשום זה והנחש היה ערום,
ערום לרע, שגרם בערמתו
לנקה רעה, סם המות, מיתה
לאדם ולאשתו, וערמתו היתה
שפתה את חוה, משום שדעתן
של נשים קלה, ומה אמר לה?
ויאמר הנחש אל האשה אף כי
אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ
הגן, והקדוש ברוך הוא לא אמר,
אלא מכל עץ הגן אכל תאכל,
שהוא לא צוה אותו שלא לאכל,
אלא מעץ הדעת טוב ורע, שהוא
ערבוביה של טוב ורע, אילן
השקר, אחד בפה ואחד בלב, לבו
מלא שקר, ופתה בפיו בדברי
אמת.

והנחש הרע פאן עבר על לא
תענה ברעך עד שקר, ועל לא
תרצח, ועל לא תנאף, ועל לא
תגנב, ולא תשא את שם יהוה
אלהיך לשוא, על לא תענה
ברעך, שהעיד שקר שאמר (אף כי
אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן, ועל לא
תגנב, שגנב דעת חוה, כמו זה שאמר אף כי אמר

א) והנחש היה ערום מנייהו, דלכל חיה ברא
לבושין, ולכל ברין דאתבריו ב'שית יומי
בראשית, ואשתארו גופין דמזיקין למעבד
ולא עביד לון, בגין דהוה ערב שבת, ודא
איהו (בראשית ב ג) אשר ברא אלהים לעשות,
ובגין דא והנחש היה ערום מכל חית השדה
אשר עשה יהוה אלהים (בראשית ג א), דלכלהו
עבד לבושין, וליה לא עבד, בגין דהוה מזיקין
דעלמא.

ואמאי לא עביד לון, בגין דהוה ליה למברי
לאדם ערב שבת, ובגיניה לא ברא
לון, ובגין דא עאל קנאה בלביה דחויה עם
אדם, בגין דאשתאר ערום בגיניה בלא
לבושין, ואיהו גרם לבתר דאתפשט אדם
מלבושוי, וירית לון נמרוד ועשו, דהוה עשו
דיוקניה דחויה, ובגין דא והנחש היה ערום,
ערום לביש, דגרם בערמה דיליה נוקבא בישא
סם המות מיתה לאדם ולאשתיה, וערמה
דיליה הוה דפתי לחויה, בגין דדעתן של נשים
קלה, ומה אמר לה (שם) ויאמר הנחש אל
האשה אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל
עץ הגן, וקודשא בריך הוא לא אמר, אלא
מכל עץ הגן אכל תאכל, דאיהו לא מני ליה
דלא למיכל אלא מעץ הדעת טוב ורע, דאיהו
ערבוביא דטוב ורע, אילנא דשקרא, חד בלב
וחד בפה, לביה מלי שקרא, ופתי בפומיה
במלין דקשוט.

וחויה בישא אעבר הכא על לא תענה ברעך
עד שקר (שמות כ ג), ועל לא תרצח, ועל
לא תנאף, ועל לא תגנוב, ולא תשא את שם
יהוה אלהיך לשוא, על לא תענה ברעך
דסהיד שקרא דאמר (אף כי אמר אלהים לא תאכלו
מכל עץ הגן ועל לא תגנוב דגנב דעת חוה כגוונא דא דאמר אף

כִּי אָמַר אֱלֹהִים וְגוֹמַר), כִּי יוֹדַע אֱלֹהִים כִּי
בְּיוֹם אֲכַלְכֶּם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם וְהִייתֶם כְּאֱלֹהִים יוֹדְעֵי
טוֹב וָרָע, כְּדֵי שְׁלֹא תִהְיוּ כְּדַמוֹתָיו, וְעֵבֶר עַל לֹא תִנְאָף שֶׁהִטִּיל זֵהָמָה
בְּחֻוּהָ, וְעֵבֶר עַל לֹא תִרְצַח שֶׁהִרְגָה
אֶת אָדָם וְאֶת חֻוּהָ, שֶׁכָּף דְּרָכּוֹ
שֶׁל הַיָּצָר הָרָע - מִפְתָּה בְּנֵי אָדָם,
וְאַחֵר כָּף עוֹלָה וּמַלְשִׁין עָלָיו,
וְנוֹטֵל רְשׁוֹת וַיִּרְדּוּ וְנוֹטֵל הַנֶּשֶׁמָה.

תקון ששים

בְּרֵאשִׁית זֹו בְּרִי"ת, שְׁנֵאמַר בָּהּ
עֵץ הַחַיִּים, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ, וּבִהְפּוֹף
תְּבִי"ר, שְׁגָרָם שְׂכָר לְאָדָם
הִרְאִשׁוּן, וְזֶה עֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע,
טוֹב הוּא הָאֵילָן, אוֹתוֹ שְׁכָתוֹב
וְתִרְאָה הָאֵשֶׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֵאֲכָל
וְכִי תִאָּהֵב הוּא לְעֵינַיִם, וּפְרִיּוֹ רָע,
כְּפִי הַמֶּרְאֶה שֶׁלֹּה כָּף הִזָּה (וְהָא)
נִרְאָה לָהּ מִבְּחוּץ, כְּמוֹ שֶׁבִּפְתָּהּ,
מְלִים יָפוֹת מִבְּחוּץ וְלֵב מְלֵא
בְּטַנוּפִים מִבְּפְנִים, וְזֹו לֹא הִזָּה
יוֹדַעַת שֶׁסֶם הַמּוֹת הִיָּה בְּפְנִים
הַפְּרִי. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְתִקַּח מִ"פְּרִי
וְ"תֹאכַל וְתִתֵּן גַּם לְאִשְׁתָּהּ וְגוֹמַר,
הָרִי פְּרִי הָאֵילָן, שֶׁשֶּׁם מְוִ"ת
(מִבְּפְנִים, גָּרָם לָהּ שְׂאֵבֶלָה).

וַיֵּשׁ קַלְפוֹת שֶׁל הַפְּרִי שֶׁהֵן תִּהְיוּ
וְכֵהוּ וְחִשָּׁף וְתִהְיוּם, שֶׁהַקְּלָפוֹת
הַלְלוּ הֵן רָע, הַמַּחַ מִבְּפְנִים טוֹב,
עֵץ הַחַיִּים, קַלְפוֹתָיו יָפוֹת וְהַמַּח
שֶׁלּוֹ יָפָה, וְזֶהוּ עֲנָפוֹ נָאָה וּפְרִיּוֹ
רַב, וַיֵּשׁ אֵילָן שֶׁכָּלוּ רָע, הַמַּח
וְהַקְּלָפָה כָּלֶם מְרִים, וְהַמִּים
שֶׁלָּהֶם מְרִים, זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיִּבְאֹו
מִרְתָּה וְלֹא יָכְלוּ לְשִׁתּוֹת מִים
מִמֶּרָה כִּי מְרִים הֵם וְגוֹמַר, וַיִּזְרְהוּ
יְהו"ה עֵץ וְגוֹמַר, וְכֹו וַיִּמְתְּקוּ
הַמִּים, עֵץ מְתוֹק שֶׁמֶנּוּ יוֹצְאִים
עֲנָפִים וְשִׁרְשִׁים, שְׁנֵאמַר בָּהֶם
וּמְתוֹקִים מְדַבֵּשׁ וְנֹפֶת צוּפִים,
וּמִשּׁוּם זֶה יֵשׁ עֵץ שֶׁעֲנָפוֹ
מְתוֹקִים וְעֵץ שֶׁעֲנָפוֹ מְרִים, וַיֵּשׁ

כִּי אָמַר אֱלֹהִים וְגוֹמַר) כִּי יוֹדַע אֱלֹהִים כִּי בְּיוֹם
אֲכַלְכֶּם מִמֶּנּוּ וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם וְהִייתֶם
כְּאֱלֹהִים יוֹדְעֵי טוֹב וָרָע (בְּרֵאשִׁית ג' ה'), בְּגִין דְּלֹא
תִּהְיוּן בְּדִיּוֹקְנֵיהָ, וְעֵבֶר עַל לֹא תִנְאָף, דִּהִטִּיל
זֵהָמָה בְּחֻוּהָ, וְעֵבֶר עַל לֹא תִרְצַח, דִּקְטִיל
לְאָדָם וּלְחֻוּהָ, דִּהְכִי אֶרְחָא דִּי צָרָא כִּישָׂא מִפְתִּי
לְבָנֵי נָשָׂא, וּלְבַתֵּר סְלִיק וְאַלְשִׁין לִיהָ, וְנָטִיל
רְשׁוֹ וְנַחֲתִית וְנָטִיל נֶשֶׁמָה.

תקונא שתיין

בְּרֵאשִׁית דָּא בְּרִי"ת, דְּאִתְמַר בִּיה עֵץ הַחַיִּים,
וְהָא אוֹקְמוּהָ, וּבִהְפּוֹכָא תְּבִי"ר,
דְּגָרָם תְּבִירוֹ לְאָדָם הִרְאִשׁוּן, וְדָא עֵץ הַדַּעַת
טוֹב וָרָע, טוֹב אִיהוּ אֵילָנָא, הֵהוּא
דְּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית ג' ו') וְתִרְאָה הָאֵשֶׁה כִּי טוֹב הָעֵץ
לְמֵאֲכָל וְכִי תִאָּהֵב הוּא לְעֵינַיִם, וְאִיבָא דִּילִיהָ
רָע, כְּפּוֹם חִיזוֹ דִּילָהּ הְכִי הָוָה (נ"א
אִיהוּ) אִתְחַזֵּיא לָהּ מְלָכֵר, כְּגוֹוֹנָא דְּפוּמָא מְלִין
שְׁפִירִין מְלָכֵר, וְלָבָא מְלִיָּא טְנוּפִין מְלָגָאוּ,
וְדָא לֹא הָוֹת יוֹדַעַת דְּסֶם הַמּוֹת הָוָה מְלָגָאוּ
דְּאִיבָא, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב וְ"תִקַּח מִ"פְּרִי
וְ"תֹאכַל, וְתִתֵּן גַּם לְאִשְׁתָּהּ וְגוֹמַר (שם), הָרִי
אִיבָא דְּאֵילָנָא דְּתִמָּן מְוִ"ת (מְלָגָאוּ גָרָם לָהּ דְּאֵכְלָהּ).
וְאִיתָ קְלִיפִין דְּאִיבָא דְּאִינוּן תִּהְיוּ וְכֵהוּ וְחִשָּׁף
וְתִהְיוּם, דְּקְלִיפִין אֵלִין אִינוּן רָע, מוֹחָא
מְלָגָאוּ טוֹב, אֵילָנָא דְּחִי קְלִיפִין דִּילִיהָ שְׁפִירִין
וּמוֹחָא דִּילִיהָ שְׁפִיר, וְדָא אִיהוּ עֲפִיָּה שְׁפִיר
וְאַנְבִּיהָ שְׁגִיָּא (דְּנִיָּאֵל ד' ט), וְאִיתָ אֵילָנָא דְּכּוֹלִיהָ
בִּישׁ, מוֹחָא וּקְלִיפָה כְּלֵהוּ מְרִירָן, וּמִיִּין דְּלֵהוּן
מְרִירָן, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (שְׁמוֹת טו כג) וַיִּבְאֹו
מִרְתָּה וְלֹא יָכְלוּ לְשִׁתּוֹת מִים מִמֶּרָה כִּי מְרִים
הֵם וְגוֹמַר, וַיִּזְרְהוּ יְהו"ה עֵץ וְגוֹמַר, וְכִיָּה
וּמְתַקּוּ הַמִּים, עֵץ מְתוֹק דְּמַגִּיָּה נְפִקִין עֲנָפִין
וְשִׁרְשִׁין, דְּאִתְמַר בִּהוּן (תְּהִלִּים יט יא) וּמְתוֹקִים

מים מתוקים ומים מרים, שזה לעמת זה עשה הקדוש ברוך הוא, ויש שהוא חציו מתוק וחציו מר, וזה עץ הדעת טוב ורע, כמו שהפסך המערב בעפרת, ויש עץ שקלפותיו רעים מבחוץ והמח מתוק מבפנים. כך תמצא אדם רע בדברי פיו (ובפיו מוציא רע מבחוץ) וטוב בלבו מבפנים, ויש מפיו טוב ולבו רע, וזהו עץ הדעת טוב ורע, כאן מקנן נחש רמאי.

כך הוא אדם שתמצא אותו גופו יפה, וסימניו כלם יפים במדה, ונשמתו נפש רשע מבפנים, ותמצא אדם גופו רע בכל סימניו ונשמתו מבפנים יפה, וזהו צדיק ורע לו, אבל מי שהוא טוב מבחוץ ורע מבפנים, הוא רשע וטוב לו, כדי שלא יהיה לו חלק בעולם הבא, טוב מבחוץ ומבפנים - צדיק וטוב לו, רע מבחוץ ומבפנים - רשע ורע לו, והרי פרשה.

טוב מבפנים ולבושו רע, וזהו עני ורוכב על חמור, רע מבפנים ולבושו יפה מבחוץ, על זה נאמר ראיתי עבדים על סוסים, והכל נודע במעשי האדם מי שהוא מבחוץ, ולא לחנם בארו הראשונים לא המדרש עקר אלא המעשה הוא העקר, שהשוטים מסתכלים בגוף שהוא הלבוש, וזהו שכתוב עוד ובשר תלבישני, והצדיקים במעשים טובים.

ועוד ויורהו יהו"ה עץ, זה המטה של משה, שהיה מתהפך מטה לנחש ומנחש למטה, כמו להט החרב המתהפכת, וזה מטטרו"ן, שבו היה משתמש משה רבנו, כמו שהעמוד האמצעי שהוא

מדבש ונפת (דף צג ע"ב) צופים, ובגין דא אית עץ דענפין דיליה מתיקן, ועץ דענפין דיליה מרירן, ואית מיין מתיקן ומיין מרירן, דדא לקבל דא עבד קודשא בריך הוא, ואית דאיהו פלגו דיליה מתיקא ופלגו דיליה מרירא, ודא עץ הדעת טוב ורע, פגוונא דכספא מעורב בעופרת, ואית אילנא דקליפין דיליה בישין מלכר ומוחא מתיקא מלגא, הכי תשכח בר נש ביש במלי פומוי (נ"א ובפומוי מפיק ביש מלכר) וטב בלביה מלגא, ואית מפומוי טב ולביה ביש, האי איהו עץ הדעת טוב ורע, הָכָא מְקַנָּן נַחֲשׁ רַמָּאי.

הבי איהו בר נש דתשכח ליה גופיה שפיר, וסימניו דיליה פלהו שפירן, ונשמתיה נפש חייבא מלגא, ותשכח בר נש גופיה ביש בכל סימניו דיליה, ונשמתיה מלגא שפירא, דא איהו צדיק ורע לו, אבל מאן דאיהו טב מלכר ורע מלגא, איהו רשע וטוב לו, בגין דלא יהא ליה חולקא בעלמא דאתי, טוב מלכר ומלגא צדיק וטוב לו, ביש מלגא ומלכר רשע ורע לו, והא אוקמוה.

טב מלגא ולבושא דיליה ביש, דא איהו עני ורוכב על חמור (זכריה ט ט), רע מלגא ולבושא דיליה שפיר מלכר, על האי אתמר (קהלת יז) ראיתי עבדים על סוסים, וכלא אשתמודע בעובדוי דבר נש, מאן דאיהו מלגא, ולא למגנא אוקמו קדמאין לא המדרש הוא העקר אלא המעשה הוא העקר, דשטיין מסתכלין בגופא דאיהו לבושא, הדא הוא דכתיב (איוב י יא) עור ובשר תלבישני, וצדיקא בעובדין טבין.

ועוד (שמות טו כה) ויורהו יהו"ה עץ, דא מטה דמשה, דהוה מתהפך מטה לנחש ומנחש למטה, כגון להט החרב המתהפכת (בראשית ג כד), ודא

משתמש בו והיה מנהיג בו את
התחתונים, אף כף משה, שהיה
כמוהו, היה משתמש במטה.
ולמה נקרא מטטרו"ן מטה?
ש'לפצמים מטה כלפי זכות
לצדיקים, ולפצמים מטה חובה
לרשעים, ולכן התהפך ממטה
לנחש, לרשעים להלקותם בו,
ומנחש למטה לצדיקים, לתת
להם בו ש"כר.

ש"כר הוא הקדוש ברוך הוא על
המלאך הזה, כמו שהנשמה
ש"רובכת על הגוף, וצדיק,
במקום הזה נאמר בו צדיק מושל
יראת אלהי"ם, משום שהוא
מהפך דין לרחמים, ובמקום הזה
צריך שני מעשה כדי שיתהפך
מדין לרחמים, ושני השם ושני
מקום, והקדוש ברוך הוא שהוא
מבפנים, נאמר בו אני יהו"ה לא
שנתי, שהוא רחום וחנון, אין
בו דין כלל ולא שנויים.

ובש"אדם שולט על יצרו, נהפך
הנחש למטה, ואם יצרו שולט
עליו, נהפך ממטה לנחש, ומיד
וינס משה מפניו. מה זה וינס?
אלא כאן רומז שני מקום, שברח
ממקומו ומלפניו, וזהו סוד
ותפקנה עיני שניהם, ובמה
נפקחו? לדעת טוב ורע, שהוא
המטה הפלול משניהם.
כשהתהפך מנחש למטה, נאמר
בו צדיק וטוב לו, וכשהתהפך
ממטה לנחש, נאמר בו רשע
וטוב לו.

תקון אחר וששים

בראשית - זו מחשבה, אלהי"ם
- זו האם העליונה, מעשה,
ששניהם יראה ואהבה, את
השמים - זה הקול, ואת הארץ -
זה הדבור, ובכל חטאו אדם

מטטרו"ן, דביה היה משתמש משה רבינו,
כגוונא דעמודא דאמצעיתא דהוא משתמש
ביה, והיה מנהיג תפאין ביה, אוף הכי משה
דהיה כגוונא דיליה, היה משתמש במטה,
ואמאי אתקרי מטטרו"ן מטה, דלזמנין מטה
כלפי זכו לצדיקיא, ולזמנין מטה כלפי חובא
לרשיעיא, ובגין דא אתהפך ממטה לנחש
לרשיעיא לאלקאה לזן ביה, ומנחש למטה
לצדיקיא למיהב לזן ביה אגרא.

דהכי איהו על האי מלאכא קודשא בריך
הוא, כגוונא דנשמתא דרכיב על גופא,
וצדיק בהאי אתר אתמר ביה (שמואל ב כג) צדיק
מושל יראת אלהי"ם, בגין דאיהו מהפך דינא
לרחמי, ובהאי אתר צריך שני מעשה, בגין
דיתהפך מדינא לרחמי, ושני השם ושני
מקום, וקודשא בריך הוא דאיהו מלגאו,
אתמר ביה (מלאכי ג ו) אני יהו"ה לא שניתי,
דאיהו רחום וחנון, לית ביה דינא כלל ולא
שנויין.

וכר בר נש שליט על יצריה, נהפך נחש
למטה, ואם יצריה שליט עליה, נהפך
ממטה לנחש, ומיד וינס משה מפניו (שמות ד
ג). מאי וינס, אלא הכא רמז שני מקום, דברח
מאתריה ומקמיה, ודא איהו רזא ותפקנה
עיני שניהם (בראשית ג י), ובמאי אתפקחו, למנדע
טוב ורע, דאיהו מטה כליל מתרוייהו, כד
אתהפך מנחש למטה אתמר ביה צדיק וטוב
לו, וכד אתהפך ממטה לנחש אתמר ביה רשע
וטוב לו.

תקונא חד ושתיין

בראשית דא מחשבה, אלהי"ם דא אימא
עלאה עובדא, דתרוייהו דחילו

ורחימו, את השמים דא קלא, ואת הארץ דא דבורא, ובכלא חאבו אדם

וְחָוָה, אֶפְרִישׁוּ בֵּין אָבָא וְאִמָּא דְאִינוּן
מִחֲשָׁבָה וְעוֹבְדָא, וּבֵין קוֹל וְדְבוּר דְאִינוּן בְּרָא
וּבִרְתָּא, וּבִגִּין דָּא וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוֹל יְהוָה
אֱלֹהִים מִתְּהִלָּךְ בִּגֵּן לְרוּחַ הַיּוֹם. (שם)
אֶת קוֹל - זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי
וְהַשְׂכִּינָה עִמּוֹ, יְהוָה אֱלֹהִים -
הָאֵב וְהָאֵם, וְהֵם אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת
יְהוָה, י' אָב, ה' אֵם, ו' בֶּן, ה'
בֵּת, שֶׁהֵם מִחֲשָׁבָה וּמַעֲשֶׂה, קוֹל
וְדְבוּר, (וְסוּד הַדְּבָר - מִחֲשָׁבָה מִצְטָרֶפֶת
לְמַעֲשֶׂה, וְזֶה הַסּוּד שֶׁל יוֹד, שְׂחִיא י' וְקוֹל וְדְבוּר
שֶׁהוּא שְׁמִים וְאָרֶץ וְכָל צָבָא), הַקּוֹל
שֶׁהִיָּה הוֹלֵךְ בִּגֵּן זֶה הָעֲמוּד
הָאֲמֻצָּעִי, שְׁמַע קוֹלוֹ שֶׁהִיָּה הוֹלֵךְ
בִּגֵּן בְּעֻנְפֵי הָעֵץ, מֵאוֹתוֹ עֵץ
שֶׁחָטָא בּוֹ אָדָם הָרִאשׁוֹן, שֶׁהִיָּה
אוֹמֵר הָאֵילָן לְסִמְא"ל הָרָשָׁע,
הַנֶּחֱשׁ הַקְדְּמוֹנִי: רָשָׁע, אַל תִּגַּע
בִּי. וּבִאֲנִיָּה מְקוֹם הִיָּה הוֹלֵךְ
הַקּוֹל? בִּגֵּן, שֶׁהוּא אֲדֻנִּי דִּינָא,
לְצַד הַשְׂמָאֵל, שְׁנֶאֱמַר בּוֹ וַיְהִי
הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים
לְהִתְיַצֵּב עַל יְהוָה, וַהֲווּ לְרוּחַ
הַיּוֹם, וּמָה הָיוּ אוֹמְרִים בְּנֵי
הָאֱלֹהִים? אֵלָּא כֵּאוּלָּא לְהִתְיַצֵּב עַל
מֵאֲמַר יְהוָה, שֶׁכְּשֶׁאֱמַר הַקְדְּמוֹ
בְּרוּךְ הוּא נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ
כְּדֻמוֹתֵנוּ, אֲמָרוּ הֵם, מָה אָדָם
וַתַּדְעֵהוּ. (אֲמָרוּ הֵם, מָה אֲנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ
וְגוֹמַר).

וְעוֹד, וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוֹל יְהוָה
אֱלֹהִים, אוֹתוֹ הַקּוֹל הִיָּה בִּגֵּן,
שְׂחִיא הַשְׂכִּינָה, שְׁשֵׁם עֵץ הַחַיִּים
נְטוּעַ, חֲנוּה גְרָמָה שְׁנַעֲקַר הָאֵילָן
מִן הַגֵּן, וְאָדָם גָּרַם בְּמִחֲשָׁבָתוֹ
שֶׁהִסְתַּלֵּקָה נְבִיעֵת הָאֵילָן,
שֶׁהִיָּתָה יוֹרֶדֶת לָגֵן, וְנִשְׁאַרָה
יְבֻשָּׁה. יְהוָה זֶה הָאֵילָן, הִיָּה
עֲנָפָיו וְשָׂרְשָׁיו, ו' גּוֹף הָאֵילָן, י'
פְּרִי, מַעֲיָנוּ, וְהַנִּקְדָּה שֶׁלוֹ כְּמוֹ
זֶה: יְהוָה, שֶׁהוּא אֶחָד וְשִׁמּוֹ
אֶחָד. וּמִנֵּין לָנוּ שְׁנִקְרָאת הַנְּבִיעָה
אֶחָת? כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר יְקוֹוֹ הַמַּיִם

וְחָוָה, אֶפְרִישׁוּ בֵּין אָבָא וְאִמָּא דְאִינוּן
מִחֲשָׁבָה וְעוֹבְדָא, וּבֵין קוֹל וְדְבוּר דְאִינוּן בְּרָא
וּבִרְתָּא, וּבִגִּין דָּא וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוֹל יְהוָה
אֱלֹהִים מִתְּהִלָּךְ בִּגֵּן לְרוּחַ הַיּוֹם (שם), אֶת
קוֹל דָּא (דף צד ע"א) עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא,
וְשְׂכִינְתָא עִמָּיה, יְהוָה אֱלֹהִים אָבָא וְאִמָּא,
וְאִינוּן אַרְבַּע אֲתוּוֹן יְהוָה, י' אָבָא ה' אִמָּא
ו' בְּרָא ה' בְּרִתָּא, דְאִינוּן מִחֲשָׁבָה וּמַעֲשֶׂה
קָלָא וְדְבוּרָא, (וְזֶה דְמִלָּה מִחֲשָׁבָה מִצְטָרֶפֶת לְמַעֲשֶׂה וְזֶה
רָזָא יוֹד דְּהִיא י' וְקָלָא וְדְבוּר דְּהִיא שְׁמִים וְאָרֶץ וְכָל
צָבָא), קוֹל דְּהוּה אֲזִיל בִּגֵּן דָּא עֲמוּדָא
דְאֲמֻצָּעִיתָא, שְׁמַע קָלִיָּה דְּהוּה אֲזִיל בְּגִנְתָּא
בְּעֻנְפֵי אֵילָנָא, מֵהֵהוּא אֵילָנָא דְחָאב בִּיה אָדָם
קְדָמָא, דְּהוּה אֲמַר אֵילָנָא לְסִמְא"ל חִיִּיבָא
נַחֲשׁ הַקְדְּמוֹנִי, רָשָׁע אַל תִּגַּע בִּי, וּבִאֵן אֲתֵר
הוּה אֲזִיל קָלָא בְּגִנְתָּא דְאִיָּה אֲדֻנִּי דִּינָא,
לְסִטְרָא דְשְׂמָאֵלָא, דְאֲתֵמַר בִּיה (אֵיבֹב א' ו') וַיְהִי
הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל יְהוָה,
וְדָא אִיָּהוּ לְרוּחַ הַיּוֹם, וּמָה הָיוּ אֲמָרִין בְּנֵי
הָאֱלֹהִים, אֵלָּא אֲתוֹ לְהִתְיַצֵּב עַל מֵימְרָא
דְּיְהוָה, דְּכֵד אֲמַר קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא (בְּרִאשִׁית
א' כו) נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ כְּדֻמוֹתֵנוּ, אֲמָרוּ אִינוּן מָה
מָה אָדָם וַתַּדְעֵהוּ (תְּהִלִּים קמ"ג), (ס"א אֲמָרוּ אִינוּן מָה

אֲנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ וְגוֹמַר) (שם ח ה).

וְעוֹד וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוֹל יְהוָה אֱלֹהִים, הֵהוּא
קָלָא הוּה בְּגִנְתָּא דְאִיָּה שְׂכִינְתָּא, דְתִמָּן
עֵץ הַחַיִּים נְטוּעַ, חֲנוּה גְרָמָת דְאֲתַעֲקַר אֵילָנָא
מִגִּנְתָּא, וְאָדָם גָּרַם בְּמִחֲשָׁבָתָא דִּילִיָּה
דְאֲסִתְלִיק נְבִיעֵו דְאֵילָנָא, דְּהוּה נַחֲתִית לְגִנְתָּא,
וְאֲשִׁתְּאֲרַת יְבֻשָּׁה, יְהוָה דָּא אֵילָנָא, הִיָּה
עֲנָפָיו וְשָׂרְשָׁיו, ו' גּוֹפָא דְאֵילָנָא, י' אֵיבָא
דִּילִיָּה, נְבִיעֵו דִּילִיָּה, נְקוּדָה דִּילִיָּה כְּגוֹוֹנָא דָּא
יְהוָה, דְּאִיָּהוּ אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד, וּמִנֵּין

מתחת השמים אל מקום אחד
ותראה היבשה, אדניי.

ומשום זה ויתחבא אדם ואשתו
מפני יהו"ה אלהי"ם. וכי יכול
אדם להתכסות ממנו, והרי כתוב
אם יסתיר איש במסתרים ואני לא
אראנו נאם יהו"ה? אלא כסו פניו
חרלים, התכסו פניו מבשת,
שנפקחו עיניהם וראו מה שעשו
למעלה, שגרמו לעקר את האילן
ממקומו והמעיין לסלק משם,
וזהו ויתחבא האדם וגומר, שם
התכסו פניו מבשת, ששם חטאו,
במה שהיה בתוך עץ הגן, שם
התכסו פניו. יש מי שאומר, בתוך
עץ - זה צדיק, ובמקום זה ויסתר
משה פניו, שזכר מה שארע לו
בראשונה, הזכיר חטאו והתכסה
מבשת, ומשום זה זכה לותמונת
יהו"ה יביט, וזה "שהוא החכמה
המתחננה, והוא פרי האילן,
שהיה בראש צדיק, ו' - גוף
הברית, ה"ה זה מקום הערלה
ופריצה, ארבע אותיות היו על
צדיק שהוא עץ פרי, הוא גרם
שהסתלקו ממנו, והוא נעקר מן
הגן, כך עקר הקדוש ברוך הוא
את האדם מגופו וגרשו מגנו,
כמו שנאמר ויגרש את האדם.

תקון ששים ושנים

בראשית, שם ב"ת, שם א"ש (שם
אשרי). באותו זמן הסתלק הקדוש
ברוך הוא משכינתו ונשארה בת
יחידה, זהו שכתוב איכה ישבה
בדד, וסוד הדבר - ויקרא יהו"ה
אלהי"ם אל האדם ויאמר לו
איכה, איכה כ"ה? אמר לו, אף על
גב שגרמת לכל זה ועשית פרוד
באותיות שהסתלק י' מה', ו'
מה', ונשארה השכינה למעלה
יחידה, והשכינה למטה יחידה,

על גב דגרמת פולי האי,

דאתקרי נביעו אחד, כמה דאתמר
(בראשית א) יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד,
ותראה היבשה אדניי.

ובגין דא ויתחבא האדם ואשתו מפני יהו"ה
אלהי"ם (שם ג ח), וכי יכול בר נש
לאתפסיא מניה, והא כתיב (ירמיה כג כד) אם יסתיר
איש במסתרים ואני לא אראנו נאם יהו"ה,
אלא כסו פניו חרלים (משלי כד לא), אתפסיאו
אנפוי מבשת, דאתפקחו עיניהם וראו מה
דעבדו לעילא, דגרימו לאעקרא אילנא
מאתריה, ונביעו לסלקא מתפן, ודא איהו
ויתחבא האדם וגומר, תפן אתפסיאו אנפוי,
מן בשת, דתפן חאבו, כמה דהוה בתוך עץ
הגן, תפן אתפסיאו אנפוי, אית מאן דאמר
בתוך עץ דא צדיק, ובאתר דא ויסתר משה
פניו (שמות ג ו), דאדכר מה דאירע ליה
בקדמיתא, אדכיר חוביה ואתפסי מבשת,
ובגין דא זכה ויתמונת יהו"ה יביט (במדבר יב
ה), ודא י' דאיהו חכמה תתאה, ואיהו איבא
דאילנא, דהוה בריש צדיק, ו' גופא דברית,
ה"ה דא אתר דערלה ופריצה, ארבע אתוון
הוו על צדיק דאיהו עץ פרי, איהו גרים
דאסתלקו מניה, ואתעקר איהו מגנתא, הכי
אעקר קודשא בריך הוא לאדם מגופיה, ותריך
ליה מגנתייה, כמה דאת אמר (בראשית ג כד) ויגרש
את האדם.

תקונא שתין ותריין

בראשית תפן ב"ת, תפן א"ש (נ"א תפן אשרי),
בהווא זמנא אסתלק קודשא בריך
הוא משכינתיה, ואשתארת בת יחידה, הדא
הוא דכתיב (איכה א א) איכה ישבה בדד, ורזא
דמלה ויקרא יהו"ה אלהי"ם אל האדם ויאמר
לו איכה (בראשית ג ט), איכה כ"ה, אף

משום כך ויאמר לו איפה, איפה כ"ה, ויאמר את קולך שמעתי בגן, בגלל זה ואירא כי עירם אנכי ואחבא. ועוד ואחבא, סוד הדבר - עירם ראה רעה ונסתר, מה הסתירה של האדם? אלא בא תראה, בזמן שיש רשות למשחית להשחית, נאמר בו כי תצא אש ומצאה קוצים וכו', ובאותו זמן והיה כצדיק פרשע, ומשום זה יש לאדם באותו הזמן להסתתר ולהתכסות, שלא ימצא ביניהם, שבאותו הזמן יש נספה בלא משפט, ומשום זה ואירא כי עירם אנכי ואחבא, ובמה נסתר אדם מאלו הדינים והקטרוגים שלא ישלטו עליו? בתשובה. זהו שכתוב ישב בסתר עליון, זו האם שהיא סתר, עליון ממנה זו חכמה שלא נודעת אלא בה'. בצל שד"י יתלונן, זו האם התפתונה (העלינה), הצל של שד"י שהוא אות ברית קדש, שנאמר בו אף בצלם יתהלך איש, וזו השכינה התפתונה, שהיא צלמו של הקדוש ברוך הוא, ועליה נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו, בצלמו ממש, זו שכינה, צלמו של הקדוש ברוך הוא, במדה שלו, בשעור שלו, שלא הוסיף ולא גרע. מה זה האדם? זו שכינה. (זה העמוד האמצעי)

אמר רבי אלעזר: והרי בשכינה לא כתיב בה בריאה אלא אצילות, ועוד, שהיה לו לומר ויברא יהו"ה את האדם, מה זה אלהים? אלא שכינה נקראת אלהים, ועל אותה נשמה שנתנה באדם, נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו,

ועבדת פרוּדָא בַּאתוֹן דְּאַסְתִּילַק י' מן ה' ו' מן ה', ואשתארת שכינתא לעילא יחידא, ושכינתא לתתא יחידא, בגין דא ויאמר לו איפה, איפה כ"ה, ויאמר את קולך שמעתי בגן, בגין דא ואירא כי עירם אנכי ואחבא, ועוד ואחבא, רזא דמלה, עירם ראה רעה ונסתר (משלי כג ב), מאי סתירה דבר נש, אלא תא חזי בזמנא דאית רשו למחבלא לחבל, (דף טז ע"ב) אתמר ביה (שמות כב ה) כי תצא אש ומצאה קוצים וכו', ובההוא זמנא והיה כצדיק פרשע (בראשית יח כה), ובגין דא אית ליה לבר נש בההוא זמנא לאתטמרא ולא תפסיא, דלא ישתפח בינייהו, דבההוא זמנא יש נספה בלא משפט, ובגין דא (שם) ואירא כי עירם אנכי ואחבא, ובמאי נסתר בר נש מאלין דינים וקטרוגין דלא שלטין עליה, בתויבתא, הדא הוא דכתיב (תהלים צא א) יושב בסתר עליון, דא אימא דאיהי סתר, עליון מנה דא חכמה, דלא אשתמודע אלא בה', בצל שד"י יתלונן (שם) דא אימא תתא, (ג"א עלאה) צל דשד"י דאיהו אות ברית קדש, דאתמר ביה (שם לט ז) אף בצלם יתהלך איש, ודא שכינתא תתא, דאיהי צלמו דקודשא בריך הוא, ועליה אתמר (בראשית א כז) ויברא אלהים את האדם בצלמו, בצלמו ממש דא שכינתא, צלמו דקודשא בריך הוא, במדה דיליה בשעור דיליה דלא אוסיף ולא גרע, מאי האדם דא שכינתא, (ג"א דא עמודא דאמצעיתא).

אמר רבי אלעזר והא בשכינתא לא כתיב בה בריאה אלא אצילות, ועוד דהוה ליה למימר ויברא יהו"ה את האדם, מאי אלהים

אלא שכינתא אתקרי אלהים, ועל ההיא נשמתא דאתיהיבת בבר נש אתמר ויברא אלהים את האדם בצלמו, בדיוקנא דשכינתא, ועל ההיא

בדמות השכינה, ועל אותה נשמה נאמר אך בצלם יתהלך איש, שהרי בזמן שמסתלקת הנשמה מן האדם, אינו יכול להתנענע. אמר לו: ברוך בני לעתיק הימים, ובני, כל מי שפוגם בדמות הזו כאלו ממעט את הדמות, והשכינה לא שורה שם. ובאותו הזמן שולטים עליו כל המקטרגים מהצד של אותו הפגם, וסוד הדבר - על פי אין אלהי בקרבי מצאוני הרעות האלה, הרעות מצאוני שכינתא מני דאיהי אלהי.

תקונא שתין ותלת

בראשית ברא אלהי"ם, מאי אלהי"ם מי

אלה, ועל האי מי אתמר (בראשית ג

יא) מי הגיד לך פי עירום אתה וגומר, אשר

צויתוך (שם), ההיא דאתמר בה אשר קדשנו

במצותיו, וההיא דאתמר בה (תהלים א א) אשרי

האיש אשר לא הלך בעצת רשעים, דהיא

רשות הרבים אשת זנונים, מאי רשעים דא

סמא"ל ונחש, ההיא דאמר עלה פרעה (שמות

ה ב) מי יהו"ה אשר אשמע בקולו, אשר

דאתמר ביה (שם ב ב) אשר הוצאתיך מארץ

מצרים, מי ודאי, דאיהי תיובתא, אסוותא

לכל מרעין ומכתשין, הדא הוא דכתיב (איכה

ב י) מי ירפא לך, ועלה אתמר (ישעיה ו י) ושב

ורפא לו, רפאות תהי לשרך (משלי ג ח), זכאה

איהו מאן דתב לגבי בעלה דידה איהו רזא

דתיובתא, דיחזיר ויתוב ההוא דרגא דרחיק

ליה מאתריה, דיחזיר לה לאתרה ויקרב לה

תמן, בההוא זמנא דשכינתא מרחקא מבעלה,

אתמר בבר נש (דברים כח כ) והיו חייך תלואים

לך מנגד, חייך אתקריאת, הדא הוא

דכתיב (בראשית ב ז) ויפח באפיו נשמת חיים,

נשמת חיים, אשרי הוא מי שמקרב אותה לבעלה. מה זה (ומיד) קרוב יהו"ה לכל קוראיו וכו'?

תקון ששים ושרשה

בראשית ברא אלהי"ם, מה זה אלהי"ם? מי אלה, ועל זה מי נאמר, מי הגיד לך פי עירום אתה וגומר, אשר צויתוך. אותה שנאמר בה אשר קדשנו במצותיו, ואותה שנאמר בה אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים, שהיא רשות הרבים, אשת זנונים. מה זה רשעים? זה סמא"ל ונחש, אותה שאמר עליה פרעה מי יהו"ה אשר אשמע בקולו, אשר שנאמר בו אשר הוצאתיך מארץ מצרים, מ"י ודאי, שהיא תשובה, הרפואה לכל החלאים והמכות. זהו שכתוב מ"י ירפא לך, ועליה נאמר ושב ורפא לו, רפאות תהי לשרך. אשרי הוא מי ששב לבעלה שלה, היא סוד התשובה, שיחזיר וישוב אותה דרגה שהרחיק אותה ממקומה, שיחזיר אותה למקומה ויקרב אותה לשם. באותו זמן ששכינה מרחקת מבעלה, נאמר באדם והיו חייך תלואים לך מנגד, חייך נקראת, זהו שכתוב ויפח באפיו

שְׁמִי שְׁקוּרָא לֹו בְּשֶׁקֶר, רְחוֹק הוּא
מִמֶּנּוּ.

אַמֶּת, א' בְּרֹאשׁ הָאֶלֶף בֵּית, מ'
בְּאַמְצַע, ת' בְּסוּפּוֹ. (ד' אוֹתִיּוֹת)
הַעֲשׂוֹר שְׁלֹו יו"ד ה"א וּא"ו ה"א
אַמֶּת, שֶׁהוּא עֲשׂוֹר שֶׁל אַרְבַּע
מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וְאַחַד, הָרִי הַסּוּד
שֶׁל חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים מ"ה. בְּזִמָּן
שִׁישְׁרָאֵל מְשַׁקְרִין בְּתוֹרַת אַמֶּת
בְּשִׁבּוּעָה שֶׁל שֶׁקֶר, נֹאמֵר בּוֹ
וּתְשַׁלֵּךְ אַמֶּת אֲרָצָה. מַה זֶה
אֲרָצָה? זֶה הַשְׂכִּינָה, וּבְזִמָּן
שִׁישְׁרָאֵל מְקִימִים תּוֹרַת אַמֶּת
בְּשִׁבּוּעַת אַמֶּת, נֹאמֵר בּוֹ אַמֶּת
מֵאֲרֶץ תְּצַמַּח, וּבִגְלוֹת נֹאמֵר וְתִהְיֶה
הָאֻמָּת נַעֲדֶרֶת, וְהַשֶּׁקֶר שׁוֹלֵט
בְּעוֹלָם, (וּבְזִמָּן שֶׁמִּתְקֵן הָאֻמָּת וּמִתְעַלֶּה
לְמִקְוָמוֹ, נִמְחָה הַשֶּׁקֶר מִן הָעוֹלָם. וְהוּ שֶׁכְּתוּב
שִׁפְת אֻמָּת תִּכּוֹן לַעֲד, כּוֹנֵנֶת לֹא כְּתוּב, אֶלֶּא תִכּוֹן
לַעֲד (אַמֶּת). וְעַד אֲרֻגְיָעָה לְשׁוֹן שֶׁקֶר, מַה זֶה
אַמֶּת? הַעֲמּוּד הָאֲמֻצָּע, שְׂכִינָתוֹ - תּוֹרַת אַמֶּת
הִיִּתָּה בְּפִיָּהּ), וּמִי הַשֶּׁקֶר? זֶה
סִמָּא"ל, בְּזִמָּן שֶׁשׁוֹלֵט הָאֻמָּת,
עוֹבֵר הַשֶּׁקֶר מִן הָעוֹלָם.

אַמֶּת הוּא בְּסוּפֵי הַתְּבוֹת שֶׁל
בְּרִיא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת, בְּרִיא
אֱלֹהִים אֵת, בּוֹ בְּרֹא אֶת הָעוֹלָם,
וְעֲלִיו נִקְרָא וְעוֹמֵד כָּל הָעוֹלָם,
וְכָל מִי שֶׁנִּשְׁבָּע בְּשֶׁקֶר, כָּאֵלוֹ
וּתְשַׁלֵּךְ אַמֶּת אֲרָצָה, וְהַשֶּׁקֶר
שׁוֹלֵט כְּכִכּוֹל בְּמִקּוֹם (גֵּרֶשׁ מִמִּקּוֹם)
שְׁלֹו, שֶׁהוּא יִרְוֹשְׁלִים, וְזֶה גֵּרֶם
שֶׁנִּחְרַב הַבַּיִת וְחִזְרוּ הָעוֹלָם לְתֵהוּ
וּבִהוּ. שֶׁפֶךְ פְּרִשׁוּהוּ, חֶרֶב בֵּית
רֵאשׁוֹן - וְהָאֲרֶץ הִיִּתָּה תֵהוּ, חֶרֶב
בֵּית שֵׁנִי - וְחֻשֶּׁף עַל פְּנֵי תֵהוֹם,
שְׁאֻמָּת נּוֹשָׂא עֲלִיוֹנִים
וְתַחֲתוֹנִים, וּבְזִמָּן שֶׁנַּעֲשֶׂה שֶׁקֶר
יִתְהַרֵס הַבֵּינָן. בְּאוֹתוֹ זִמָּן נֹאמֵר
בְּשִׁכְנָה, נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם,

זָכָא אִיהוּ מָאן דְּקָרִיב לָהּ לְגַבִּי בַּעֲלָהּ, מֵאִי
(ג"א וּמִד') קָרֹוב יְהו"ה לְכָל קוֹרְאָיו וְכו' (תְּהִלִּים
קמ"ה יח), דִּמָּאן דְּקָרָא לִיה בְּשֶׁקֶרָא רְחוֹק הוּא
מִנֶּיהָ.

אַמֶּת א' בְּרִישָׁא דְאַלְפָּא בֵּיתָא, מ'
בְּאַמְצַעִיתָא, ת' בְּסוּפִיָּה, (ג"א ד'
אַתְיוֹן) עֲשׂוֹרָא דִּילִיָּה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א
אַמֶּת, דְּאִיהוּ עִישׂוֹר דְּאַרְבַּע מֵאָה וְאַרְבָּעִין
וְחָד, הָא רְזָא דְחֲמִשָּׁא וְאַרְבָּעִין מ"ה, בְּזִמָּנָא
דִּישְׁרָאֵל מְשַׁקְרִין בְּתוֹרַת אַמֶּת, בְּאוֹמָאָה
דְּשֶׁקֶרָא, אֶתְמַר בֵּיה (דְּנִיָּאל ח יב) וּתְשַׁלֵּךְ אַמֶּת
אֲרָצָה, מֵאִי אֲרָצָה דָּא שְׂכִינָתָא, וּבְזִמָּנָא
דִּישְׁרָאֵל מְקִימִין תּוֹרַת אַמֶּת בְּאוֹמָאָה
דְּקִשׁוּט, אֶתְמַר בֵּיה (תְּהִלִּים פ"ה יב) אַמֶּת מֵאֲרֶץ
תְּצַמַּח, וּבִגְלוֹתָא אֶתְמַר (יִשְׁעִיָּה נ"ט טו) (דף צ"ה ע"א).
וְתִהְיֶה הָאֻמָּת נַעֲדֶרֶת, וְשֶׁקֶרָא שְׁלֵטָא בְּעַלְמָא,
(וּבְזִמָּנָא דְּאֶתְמַתְקֵן אַמֶּת וְאֶסְתַּלַּק לְאַתְרֵיהּ אֶתְמַחֵי שֶׁקֶרָא מְעַלְמָא,
הָדָא הוּא דְכְּתוּב (מְשִׁלִּי יב יט) שִׁפְת אֻמָּת תִּכּוֹן לַעֲד, כּוֹנֵנֶת לֹא
כְּתוּב אֶלֶּא תִכּוֹן לַעֲד (אַמֶּת), וְעַד אֲרֻגְיָעָה לְשׁוֹן שֶׁקֶר (ש"ס), מֵאִי
אַמֶּת עֲמוּדָא דְאַמְצַעִיתָא, שְׂכִינָתָא דִּילִיָּה תּוֹרַת אַמֶּת, הִיִּתָּה
בְּפִיָּהּ (מֵלָאכִי ב' ו'), וּמָאן שֶׁקֶר דָּא סִמָּא"ל, בְּזִמָּנָא
דְּאַמֶּת שְׁלֵטָא אֶתְעַבֵּר שֶׁקֶרָא מְעַלְמָא.

אַמֶּת אִיהוּ בְּסוּף תִּיבִין, וְאִינוֹן בְּרִיא אֱלֹהִים
לַעֲשׂוֹת, בְּרִיא אֱלֹהִים אֵת, בֵּיה בְּרֹא
עַלְמָא, וְעֲלִיָּה אֶתְקִרִי וְקִיִּימָא כָּל עַלְמָא, וְכָל
מָאן דְּאוּמִי בְּשֶׁקֶרָא כָּאֵלוֹ וּתְשַׁלֵּךְ אַמֶּת אֲרָצָה,
וְשֶׁקֶרָא שְׁלֵטָא כְּכִכּוֹל בְּאַתְר (ג"א אֶתְרָד
מֵאַתְר) דִּילִיָּה דְּאִיהוּ יִרְוֹשְׁלָם, וְדָא גֵרִים
דְּאַתְחַרְב בֵּיתָא, וְאַתְחַזֵּר עַלְמָא לְתֵהוּ וּבִהוּ,
דְּהִכִּי אוּקְמוּהוּ חֶרֶב בֵּית רֵאשׁוֹן וְהָאֲרֶץ הִיִּתָּה
תֵהוּ, חֶרֶב בֵּית שֵׁנִי וְחֻשֶּׁף עַל פְּנֵי תֵהוֹם, דְּאַמֶּת

הוּא סְבִיל עַלְאִין וְתַתְּאִין, וּבְזִמָּנָא דְּאַתְעַבִּיד שֶׁקֶרָא יִתְהַרֵס הַבֵּינָן, בִּהֵהוּא
זְמָנָא אֶתְמַר בְּשִׁכְנָתָא (עֲמוּס ה' ב') נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם, הָדָא הוּא

זהו שכתוב איך נפלת משמים
הילל בן שחר, נפלה עטרת
ראשנו, שהם ה' עליונה וה'
תחתונה, ו' העמוד האמצעי
נושא את שניהם, היסוד של הכל
י', זו הברית, כל מי שמשקר
ועובר בה, כאלו עקר הכל והפיל
אותו, והי' הזו, היא אכן השתיה
שממנה השתה העולם, ועליה
נאמר אכן מאסו הבונים וכו',
והיא היסוד של הכל, ועליה
נבנה. אוי למי שחוטא באות
שבת, ובאות תפלין, ובאות ימים
טובים, ובאות ברית מילה, כאלו
עקר אותו מקומו והחזיר את
העולם לתהו ובהו.

אמר רבי אלעזר: אבא, והרי י'
היא למעלה, למה כאן היא
למטה? אמר לו: בני, זה סוד
עליון, מארבע אותיות תלויות
ארבעה שמות. מן י' יהו"ה, מן
ה' הו"ה, ומן ו' והי"ה, מן ה'
הוה"י (והי"ה הוה"י), עליהם נאמר
ודאי וראית את אחורי (ופני לא יראו),
ומצד של אחוריים הי' היא
למטה, ומצד של הפנים -
למעלה, וזהו הסוד שמתהפך
השם מדין לרחמים ומרחמים
לדין. כשמתהפך לדין, הוא
הוה"י, י' למטה, שנאמר בה אכן
מאסו הבונים, מאסו את היסורים
שלה, ואלו שחביבים היסורים,
מתהפך להם מדין לרחמים
יהו"ה, ובאותו זמן אכן מאסו
וכו', מה שהיתה י' למטה, חזרה
למעלה, ומתצד של והי"ה הי'
היא באמצע. באותו הזמן
השתטח אצלו ואמר: אשרי
חלקי שזכיתי לזה, שזה עקר
ויסוד הכל.

תקון ששים וארבעה

בראשית ברא"א אלהי"ם, שם
איי"ש, שם אשה עם ה' של

דכתיב (ישעיה יד יב) איך נפלת משמים הילל בן
שחר, נפלה עטרת ראשנו (איכה ה טז), דאינון ה'
עלאה ה' תתאה, ו' עמודא דאמצעיתא סביל
תרוייהו, יסודא דכלא י', דא ברית, כל מאן
דמשקר ועבר ביה, כאלו אעקר כלא ואפיל
ליה, והאי י' היא אכן השתיה דמינה הושתת
עלמא, ועליה אתמר (תהלים קיח כב) אכן מאסו
הבונים וכו', ואיהי יסודא דכלא, ועליה
אתבני, ווי ליה למאן דחאב באות שבת ובאות
תפלין ובאות יומין טבין ובאות ברית מילה,
כאלו אעקר ליה מאתריה, ואהדר עלמא לתהו
ובהו.

אמר רבי אלעזר אבא והא י' לעילא איהי,
אמאי איהי לתתא הכא, אמר ליה ברי,
דא רזא עלאה, מארבע אתוון תליין ארבע
שמהן, מן י' יהו"ה, מן ה' הו"ה (נ"א
הו"ה), מן ו' והי"ה, מן ה' הוה"י (נ"א והי"ה
הוה"י), עליהו אתמר ודאי וראית את אחורי,
(ופני לא יראו) (שמות לג כג), ומסטרא דאחוריים איהי
י' לתתא, ומסטרא דפנים לעילא, ודא איהו
רזא דאתהפך שמא מדינא לרחמי ומרחמי
לדינא, כד אתהפך לדינא איהו הוה"י י'
לתתא, דאתמר ביה אכן מאסו הבונים, מאסו
יסורין דילה, ואלין דחביבין יסורין אתהפך
לון מדינא לרחמי יהו"ה, ובההוא זמנא אכן
מאסו וכו', מה דהות י' לתתא אתחזרת
לעילא, ומסטרא דוהי"ה איהי י' באמצע,
בההוא זמנא אשתטח לגביה, ואמר זכאה
חולקי דזכינא להאי, דדא עיקרא ויסודא
דכלא.

תקונא שתין וארבע

בראשית ברא אלהי"ם, תמן איש תמן אשה
עם ה' דאלהי"ם, ועליהו

אֶתְמַר (שיר ב ה) סִמְכוֹנִי בְּאִשְׁשׁוֹת, בְּאִישׁ
וְאִשָּׁה, וּמֵאֵן גָּרִים דָּא, בְּגִין דְּאֵתְפִּשְׁטוּ
מִכְתָּנוֹת אוֹר אָדָם וְחָוָה, וּבְגִין דָּא סִמְכוֹנִי
בְּאִשְׁשׁוֹת, בְּכַתְּנוֹת עוֹר דְּאִינוּן לְקַבֵּל וְעוֹרוֹת
אֵילִים מֵאֲדָמִים וְכו' (שמות כה ה).

אֱלֹהִים, וְעַלֵּיהֶם נֹאמַר סִמְכוֹנִי
בְּאִשְׁשׁוֹת, בְּאִישׁ וְאִשָּׁה, וּמִי גֵרָם
אֵת זֶה? מִשּׁוּם שֶׁהִתְפַּשְׁטוּ
מִכְתָּנוֹת אוֹר אָדָם וְחָוָה, וּמִשּׁוּם
זֶה, סִמְכוֹנִי בְּאִשְׁשׁוֹת - בְּכַתְּנוֹת
עוֹר, שֶׁהֵם כְּנָגֵד וְעֵרַת אֵילִם
מֵאֲדָמִים וְכו'.

וְכִי אָדָם גֵּרָם? וְהִרִי כְּתוּב וַיֹּאמֶר
הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי
וְגוֹמֵר, וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְאִשָּׁה מֶה עָשִׂיתָ? כְּמוֹ
שֶׁנֹּאמַר וַיֹּאמֶר יְהו"ה אֱלֹהִים אֶל
הָאִשָּׁה מֶה זֹאת עָשִׂיתָ? כָּל חֲטָא
שֶׁעָשִׂיתָ לְשִׁכְנָה, שְׁהִיא זֹאת,
עָשִׂיתָ, וּמִשּׁוּם זֶה מֶה זֹאת עָשִׂיתָ,
שְׁהִיא מֶה שָׁמוֹ, מֶה זֹאת וְדָאִי,
מֶה יְהו"ה אֱלֹהִים שָׁאֵל מִעֲמֶךָ פִּי אִם
כִּי אִם לִירָאָה, וְאֵל תִּקְרִי אִם אֵלָא אִם
אִם, (וְהוּא שְׁכֵתוֹב אִישׁ אִמּוֹ וְאִבּוֹ תִּירָאָה, שְׁהוּא
יְהו"ה, הָאֵל וְהָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה), וְאֵת לֹא פָחַדְתָּ
מִן הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, לְזֹאת עָשִׂיתָ
כָּל זֶה וְדָאִי, שֶׁנֹּאמַר בְּה זֹאת אוֹת
הַכְּבָרִית.

שְׁאָדָם וְאִשָּׁתוֹ נִכְרָאוּ בְּדִיוֹקְנוֹ שֶׁל
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְנָתוֹ,
וּמִשּׁוּם זֶה חֲטָא הָאָדָם הִיָּה תְלוּי
בְּעַמּוּד הָאֲמֻצָּעִי, וְהַחֲטָא שֶׁל
חָוָה בְּשִׁכְנָה, וּמִשּׁוּם זֶה מֶה זֹאת
עָשִׂיתָ, לְזֹאת עָשִׂיתָ וְדָאִי, וְהַחֲטָא
הַזֶּה גֵּרָם שִׁירְדָה הַשִּׁכְנָה לְגָלוּת,
שֶׁהָיָה יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה
אֲבוֹתֵיהֶם, וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר וְאָף
גַּם זֹאת בְּהִיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֲבִיֵּיהֶם
לֹא מֵאֲסָתִים וְלֹא גִעְלָתִים וְכו',
וּבְה אָמַר דָּוִד אִם תַּחֲנֶה עָלִי
מִחֲנֶה לֹא יִירָא לְבִי וְגוֹמֵר,
בְּ"זֹאת" אֲנִי בּוֹטֵחַ וְגוֹמֵר, זֶה
נֹאמַר בְּמִלְחָמָת גּוֹג וּמִגּוֹג, וּמִי
גֵּרָם שֶׁהוּא יְהִיָּה שְׁמוֹר בְּה?
מִשּׁוּם שֶׁעָלְיוֹ נֹאמַר אִם אֶתָּן שְׁנַת
לְעִינִי לְעַפְעַפִּי תִּנּוּמָה עַד אֲמַצָּא מְקוֹם
מְקוֹם לִיהו"ה וְגוֹמֵר.

וְכִי אָדָם גָּרִים, וְהָא כְּתִיב (בראשית ג ב) וַיֹּאמֶר
הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתְּ עִמָּדִי וְגוֹמֵר,
וּבְגִין דָּא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאֵתְתָא מֶה
עֲבַדְתָּ, כְּמָה דְּאֵתְתָא אָמַר (שם יג) וַיֹּאמֶר יְהו"ה
אֱלֹהִים אֶל הָאִשָּׁה מֶה זֹאת עָשִׂיתָ, כָּל חוּבָה
דְּעֲבַדְתָּ לְשִׁכְנָתָא דְּאִיָּהּ זֹאת עֲבַדְתָּ, וּבְגִין דָּא
מֶה זֹאת עָשִׂיתָ, דְּאִיָּהּ מֶה שָׁמוֹ, מֶה זֹאת וְדָאִי,
מֶה יְהו"ה אֱלֹהִים שָׁאֵל מִעֲמֶךָ פִּי אִם
לִירָאָה (דברים י יב), וְאֵל תִּקְרִי אִם אֵלָא אִם (הָא
הוּא דְכְּתִיב (ויקרא יט ג) אִישׁ אִמּוֹ וְאִבּוֹ תִירָאוּ דְּאִיָּהּ יְהו"ה אָבָא
וְאִמָּא עֲלָהּ), וְאֵת לֹא דְחִילְתָּ מֵאִימָא עֲלָהּ,
לְזֹאת עֲבַדְתָּ כָּל דָּא וְדָאִי, דְּאֵתְמַר בְּה (בראשית
ט יב) זֹאת אוֹת הַכְּבָרִית.

דְּאָדָם (דף צה ע"ב) וְאֵתְתִּיָּה אֶתְבְּרִיאוּ בְּדִיוֹקְנָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנָתִיָּה, וּבְגִין
דָּא חוּבָא דְּאָדָם הָוָה תְּלִיָּא בְּעַמּוּדָא
דְּאֲמֻצָּעִיתָא, וְחוּבָה דְּחָוָה בְּשִׁכְנָתָא, וּבְגִין דָּא
מֶה זֹאת עָשִׂיתָ, לְזֹאת עָשִׂיתָ וְדָאִי, וְחוּבָא דָּא
גֵּרָם דְּנִחַתְתָּ שִׁכְנָתָא בְּגָלוּתָא, דְּהוּא יִשְׂרָאֵל
עֲבַדִּין מַעֲשֵׂה אֲבוֹתֵיהֶם, וּבְגִין דָּא אָמַר (ויקרא
כו מד) וְאָף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֲבִיֵּיהֶם לֹא
מֵאֲסָתִים וְלֹא גִעְלָתִים וְכו', וּבְה אָמַר
דָּוִד (תהלים כז ג) אִם תַּחֲנֶה עָלִי מִחֲנֶה לֹא יִירָא
לְבִי וְגוֹמֵר, בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ וְגוֹמֵר, דָּא אֶתְמַר
בְּמִלְחָמָת גּוֹג וּמִגּוֹג, וּמֵאֵן גָּרִים לְמַהוּי אִיָּהּ
נְטִיר בְּה, בְּגִין דְּעָלִיָּה אֶתְמַר (שם קלב ד) אִם אֶתָּן
שְׁנַת לְעִינִי לְעַפְעַפִּי תִּנּוּמָה עַד אֲמַצָּא מְקוֹם
לִיהו"ה וְגוֹמֵר.

וְזוּרֵי חֲכָמַת שְׁלֹמֹה, וְעֲלִיָּה נְאֻמְר
וְחֲכָמַת הַמִּסְכֵּן בְּזוּיָהּ, וְעֲלִיָּה
נְאֻמְר פִּי מַכְבְּדֵי אַכְבֵּד וּבּוֹזֵי יִקְלוּ.
כְּשִׁירֵד שְׁלֹמֹה מִמְּלָכוּתוֹ, הִתְהַ
חֲכָמְתוֹ בְּזוּיָהּ בְּעֵינֵי הַשּׁוֹטִים,
וּכְשֶׁהִתְעַלָּה מִמְּלָכוּתוֹ נְאֻמְר בּו
וּתְרַב חֲכָמַת שְׁלֹמֹה, שֶׁהִתְגַּדְּלָה
עַד שֶׁהִגִּיעָה לְמָקוֹם הַזֶּה שֶׁנִּטְלָה
מִשָּׁם, לְמָקוֹם הַחֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה,
שֶׁהִיא חֲכָמָה בְּרָאשׁ, וְהִיא חֲכָמָה
בְּסוֹף, וְהִיא תוֹרָה בְּאֶמְצָע,
בְּעֶמּוּד הָאֶמְצָעִי, תּוֹרַת אֲמֶת,
לְמַעַל תּוֹרַת חֶכֶם, לְמַטָּה חֲכָמַת
שְׁלֹמֹה, וּמִשּׁוּם זֶה מֵהֵצֵד שֶׁל
שְׁלֹמֹה נְאֻמְר וְחֲכָמַת הַמִּסְכֵּן
בְּזוּיָהּ, שִׁירָדָה בּוֹ וְעֲלָתָה בּוֹ, כְּמוֹ
שֶׁנְּאֻמְר בּוֹ וּתְרַב חֲכָמַת שְׁלֹמֹה
מִחֲכָמַת כָּל בְּנֵי קֶדֶם.

אֲבָרָ בְּרִשְׁעִים מֵה כְּתוּב בְּהֵם?
נִתְנָנִי יְהו"ה בִּידִי לֹא אוֹכֵל קוֹם,
נִפְלָה וְלֹא תוֹסִיף קוֹם, וְאֵף עַל
פִּי שֶׁאֵין לָהּ רִשּׁוֹת לַעֲמֹד
מִעֲצָמָה, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יָקִים
אוֹתָהּ, כְּמוֹ שֶׁנְּאֻמְר בְּיוֹם הַהוּא
אָקִים אֶת סֶפֶת דָּוִד הַנִּפְלֵת, וּמִי
גֵרָם שִׁירָדָה לָהּ מִמְּקוֹמָהּ? זֶה
הַנֶּחֱשׁ, כְּמוֹ שֶׁנְּאֻמְר וַיֹּאמֶר יְהו"ה
אֱלֹהֵינוּ אֵל הַנֶּחֱשׁ כִּי עֲשִׂיתָ זֹאת,
שֶׁהִיא הַשְׂכִּינָה, שֶׁגֵּרָמָה שֶׁנִּמְצְאָתָה
יְבֶשֶׁה וְנִפְלָה מִמְּקוֹמָהּ, אֲרוּר
אֲתָה מִכָּל הַבְּהֵמָה וְגוֹמֵר, קָלַל
אוֹתוֹ שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ מְלָכִים
וְשְׁלִיטִים עַל מֵה שְׁסוּמָה, שֶׁהֵם
רִגְלָיו וַיִּדְּיוּ שֶׁקָּצַץ אוֹתָם, כְּמוֹ
שֶׁהוּא גֵרָם קָצוּץ וּפְרוּד לְמַעַלָּה,
וּמִשּׁוּם זֶה עַל גִּחְוֹנָה תִּלְךָ וְעֶפֶר
תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְזֶהוּ שֶׁנְּאֻמְר
יִצְחָק לַעֲשׂוֹ מִשְׁמֵנִי הָאָרֶץ יִהְיֶה
מוֹשְׁבֶךָ.

עֶשֶׂר קָלָלוֹת קָלַל אֶת הַנֶּחֱשׁ,
מִשּׁוּם שֶׁגֵרָם שֶׁנִּפְרְדָה הַשְׂכִּינָה
שֶׁהִיא עֲשִׁירִית מִבְּעֻלָּה, וְעֶשֶׂר

וְהִיא אִיהִי חֲכָמַת שְׁלֹמֹה, וְעֲלִיָּה אֲתָמֶר (קֹהֶלֶת ט טז) וְחֲכָמַת הַמִּסְכֵּן בְּזוּיָהּ, וְעֲלִיָּה
אֲתָמֶר (שְׁמוּאֵל א ב ל) פִּי מַכְבְּדֵי אַכְבֵּד וּבּוֹזֵי יִקְלוּ,
כִּד נִחִית שְׁלֹמֹה מִמְּלָכוּתִיהָ הָיָה חֲכָמָה דִּילִיָּה
בְּזוּיָהּ בְּעֵינֵי שְׁטִיין, וְכִד אֲסִתְּלַק בְּמִלְכוּתִיהָ
אֲתָמֶר בִּיה (מְלָכִים א ה י) וּתְרַב חֲכָמַת שְׁלֹמֹה,
דֹּא תִרְבִּיָּא עַד דְּמָטָא לְהִיא אֲתֵר דֹּא תִנְטִילָת
מִתְמָן, לֹא תֵר דְּחֲכָמָה עֲלָאָה, דֹּא אִיהִי חֲכָמָה
בְּרִישָׁא, וְאִיהִי חֲכָמָה בְּסוֹף, וְאִיהִי תוֹרָה
בְּאֶמְצָעִיתָא, בְּעֶמּוּדָא דֹּא מְצָעִיתָא תּוֹרַת אֲמֶת,
לְעִילָא תּוֹרַת חֶכֶם, לְתַתָּא חֲכָמַת שְׁלֹמֹה, וּבִגִּין
דֹּא מִסְטָרָא דְשְׁלֹמֹה אֲתָמֶר וְחֲכָמַת הַמִּסְכֵּן
בְּזוּיָהּ, דְּנִחִיתָ בִּיה, וְסִלִּיקָתָ בִּיה, כְּמָה
דֹּא תִמֶר בִּיה וּתְרַב חֲכָמַת שְׁלֹמֹה מִחֲכָמַת כָּל
בְּנֵי קֶדֶם.

אֲבָרָ בְּחִיבִיָּא מֵה כְּתוּב בְּהוּ, (אִיכָה א יד) נִתְנָנִי
יְהו"ה בִּידִי לֹא אוֹכֵל קוֹם, (עֲמוֹס
ה') נִפְלָה וְלֹא תוֹסִיף קוֹם (עֲמוֹס ה ב), וְאֵף עַל פִּי
דִּלִּית לָהּ רִשּׁוֹ לְמִיָּקָם מִגֵּרָמָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא יוֹקִים לָהּ, כְּמָה דֹּא תֵר אֲמֶר (שִׁם ט יא) בְּיוֹם
הַהוּא אָקִים אֶת סֶפֶת דָּוִד הַנִּפְלֵת, וּמֵאֵן גֵּרִים
דְּנִחִיתָ לָהּ מֵאֲתָרָה דֹּא נֶחֱשׁ, כְּמָה דֹּא תֵר
אֲמֶר (בְּרַאשִׁית ג יד) וַיֹּאמֶר יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ אֵל
הַנֶּחֱשׁ כִּי עֲשִׂיתָ זֹאת, דֹּא אִיהִי שְׂכִינְתָּא, דְּגֵרָמַת
דֹּא שְׂתַּפְּחַת יְבֶשֶׁה וְנִפְלֵת מֵאֲתָרָהּ, אֲרוּר אֲתָה
מִכָּל הַבְּהֵמָה וְגוֹמֵר (שִׁם), לִיִּט לִיה דֹּלָא יֵהָא
לִיה מְלָכִין וְשְׁלִיטִין עַל מֵה דְּסָמִיךְ, דֹּא יִנּוֹן
רִגְלָיו וַיִּדְּיוּ דְּקָצִין לוֹן, כְּמָה דֹּא אִיהוּ גֵרִים
קָצוּץ וּפְרוּד לְעִילָא, וּבִגִּין דֹּא עַל גִּחְוֹנָה תִּלְךָ
וְעֶפֶר תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ (שִׁם), וְדֹא אִיהוּ דֹּא תֵר
יִצְחָק לַעֲשׂוֹ (שִׁם כז לט) מִשְׁמֵנִי הָאָרֶץ יִהְיֶה
מוֹשְׁבֶךָ.

עֶשֶׂר לְוִטִּיא לִיִּט לְחוּיא, בִּגִין דְּגֵרִים דֹּא תִפְרֵשׁ שְׂכִינְתָּא דֹּא אִיהִי עֲשִׁירָאָה

לָאֲדָם, וְעָשָׂר לַחֲוָה, וְתִשַּׁע לָאָרֶץ,
שְׁחִטָּאָה לְצַדִּיק שֶׁהוּא הַתְּשִׁיעִי.
כָּלֶם חֲטָאוּ לְעִשְׂרִית, וְהָאָרֶץ
לְצַדִּיק, וּמִמָּה (וּלְמָה) חֲטָאָה
לְצַדִּיק? שֶׁהָיָה בַּעֲבוּרָה אָמַר
לָאֲדָם, וְעוֹד, בְּגִלּוֹל הָאָדָם קָלַל
אֶת הָאָרֶץ שֶׁנִּטְלָה מִמֶּנָּה, זֶהוּ
שֶׁכְּתוּב וַיִּצְרֵה יְהוָה אֱלֹהִים אֶת
הָאָדָם עֹפֵר מִן הָאֲדָמָה, אִם כֵּן,
מָה חֲטָאָה לְצַדִּיק שֶׁהוּא
הַתְּשִׁיעִי?

אָמַר מִשּׁוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וַיִּצְמַח
יְהוָה אֱלֹהִים מִן הָאֲדָמָה כָּל
עֵץ נִחְמַד לְמִרְאֵה וְטוֹב לְמֹאכֵל
וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הָעֵץ וְעֵץ הַדַּעַת
טוֹב וָרָע, וְהָיָה לוֹ רִשּׁוֹת לְמַחֲוֹת
בְּיַד אָדָם שֶׁלֹא יֵאָכֵל מִעֵץ הַמָּוֶת
וְלֹא מִחַתָּה, בְּגִלּוֹל זֶה אָמַר
בַּעֲבוּרָה. אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: וְכִי
יֵשׁ דַּעַת בָּאָרֶץ לְכָל זֶה? אָמַר לוֹ:
כֵּן, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב יְהוָה בְּחֻכָּמָה
יִסַּד אָרֶץ. אָמַר לוֹ: וְהָיָה בְּחֻכָּמָה
עֲלִיּוֹנָה וּבָאָרֶץ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא נֶאֱמַר הַכְּתוּב הַזֶּה. אָמַר לוֹ:
בְּנִי, זֶה בְּנִגְדָה זֶה עֲשֵׂה הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, יֵשׁ חֻכָּמָה וְיֵשׁ חֻכָּמָה,
יֵשׁ אָרֶץ וְיֵשׁ אָרֶץ.

אָמַר לוֹ: אִם כֵּן, מָה חֲטָאָה
הָאָרֶץ לְצַדִּיק שֶׁלָּקְחָה תְּשֻׁעָה?
אָמַר לוֹ: מִשּׁוֹם שֶׁעֵץ הַדַּעַת טוֹב
וָרָע הוּא כְּמוֹ הַבְּרִית, אוֹת הַבְּרִית
מִבְּפָנִים טוֹב, וְעֵרְלָה רָע, זֶה
מִבְּפָנִים זֶה מִבְּחוּץ, וּמִשּׁוֹם
שֶׁחֲטָאָה שֶׁל עֵץ הַדַּעַת גָּרַם פְּרוּד
בֵּין הַצַּדִּיק לְשִׁכְנָתָה, בְּגִלּוֹל זֶה
לָקְחָה הָאָרֶץ תְּשֻׁעָה, וְאוֹתָם
שֶׁחֲטָאוּ בְּשִׁכְנָתָה, שֶׁהִיא עֲשִׂירִית
לְקוֹ עֶשֶׂר עֶשֶׂר. וּבֵא וְרָאָה, שֶׁבַע
אֲרָצוֹת הֵן: אָרֶץ, אֲדָמָה, אֲרָקָה,
גִּיאָה, נִשְׂיָה, צִיָּה, תַּבֵּל, וְאָדָם חֲטָא
בְּבַת שֶׁבַע, וְנֶאֱמַר בּוֹ כִּי שֶׁבַע
יִפֹּל צַדִּיק, הִרְהוּר תְּשׁוּבָה וְנֶאֱמַר
בּוֹ וְקָם, וְהָיָה עוֹלָה, וּכְשִׁירָד
לְשֵׁם הָיָה עוֹשֶׂה מַעֲשִׂים וְתוֹלָדוֹת

מִבְּעָלָהּ, וְעָשָׂר לָאֲדָם, וְעָשָׂר לַחֲוָה, וְתִשַּׁע
לָאֲרָעָה, דְּחִבָּאת לְצַדִּיק דָּאִיהוּ תְּשִׁיעָאָה,
כִּלְהוּ חֲאָבוּ לְעִשְׂרָאָה, וְאֲרָעָה לְצַדִּיק, וּמִמָּאִי
(ג"א וְאִמָּאִי) חֲאָבַת לְצַדִּיק, דִּהָא בַּעֲבוּרָה אָמַר
לָאֲדָם, וְעוֹד בְּגִין אָדָם לֵיט לָאֲרָעָה דָּאִתְנַטִּיל
מִינָּה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שם ב ז) וַיִּצְרֵה יְהוָה
אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֹפֵר מִן הָאֲדָמָה, אִם כֵּן
מָה חִבָּאת לְצַדִּיק דָּאִיהוּ תְּשִׁיעָאָה.

אָמַר בְּגִין דָּאִתְמַר בָּהּ (שם ט) וַיִּצְמַח יְהוָה
אֱלֹהִים מִן הָאֲדָמָה כָּל עֵץ נִחְמַד
לְמִרְאֵה וְטוֹב לְמֹאכֵל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הָעֵץ
וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע, וְהָיָה לִיהָ רִשּׁוֹ לְמִמְחָה
בְּיַד אָדָם דִּלָּא יָכוֹל מֵאִילָנָה דְּמוֹתָא, וְלֹא
מִחַתָּה, בְּגִין דָּא אָמַר בַּעֲבוּרָה. אָמַר לִיהָ רַבִּי
אֶלְעָזָר, וְכִי אֵית דַּעַת בָּאֲרָעָה לְכוּלִי הָאִי, אָמַר
לִיהָ אֵין, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (משלי ג יט) יְהוָה
בְּחֻכָּמָה יִסַּד אָרֶץ, אָמַר לִיהָ וְהָא בְּחֻכָּמָה
עֲלָאָה וּבָאֲרָעָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְמַר הָאִי
קָרָא, אָמַר לִיהָ בְּרִי דָא לְקַבֵּל דָּא עֲבַד קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, אֵית חֻכָּמָה וְאֵית חֻכָּמָה, אֵית אֲרָעָה
וְאֵית אֲרָעָה.

אָמַר לִיהָ אִם כֵּן מָה חִבָּאת אֲרָעָה לְצַדִּיק
דְּלָקְחָה תְּשֻׁעָה, אָמַר לִיהָ בְּגִין דַּעַת
הַדַּעַת טוֹב וָרָע אִיהוּ כְּגִוּוֹנָה דְּבְרִית, אוֹת בְּרִית
מִלְּגָאוּ טוֹב עֵרְלָה רָע, דָּא מִלְּגָאוּ וְדָא מִלְּבָר,
וּבְגִין דְּחוּבָא דַּעַת הַדַּעַת גָּרַם פְּרוּדָא בֵּין
צַדִּיק וְשִׁכְנָתָא, בְּגִין דָּא לָקְחָה אֲרָעָה תְּשֻׁעָה,
וְאִינוּן דְּחֲאָבוּ בְּשִׁכְנָתָא דָּאִיהִי עֲשִׂירִית לְקוֹ
עֶשֶׂר עֶשֶׂר. וְתָא חֲזִי שֶׁבַע אֲרָעִין אִינוּן אָרֶץ
אֲדָמָה אֲרָקָה גִּיאָה נִשְׂיָה צִיָּה תַּבֵּל, וְאָדָם
חֲאָב (דף צו ע"א) בְּבַת שֶׁבַע, וְאִתְמַר בִּיהָ (משלי כד
טז) כִּי שֶׁבַע יִפֹּל צַדִּיק, הִרְהוּר תְּיֻבָּתָא וְאִתְמַר
בִּיהָ (שם) וְקָם, וְהָיָה סָלִיק, וְכַד נְחִית תִּמְנָן הָיָה

בְּכָל אֶרֶץ וְאֶרֶץ, מֵהֶם הָיוּ
צוּמְחִים וּמֵהֶם לֹא הָיוּ צוּמְחִים,
וְיֵשׁ שָׁם בְּרִיּוֹת, מִזֶּן בְּשָׁנִי
רֹאשִׁים, וְיֵשׁ מֵהֶם בְּשִׁלְשָׁה עַד
שְׁבַעַה, וְיֵשׁ שָׁם מְקוֹם שֶׁהַשְּׁמַשׁ
מְאִירָה וְהַלְבָּנָה וְהַכּוֹכָבִים
וְהַמְזָלוֹת, וְיֵשׁ מְקוֹם שָׁאִין בּוֹ אוֹר
כָּלֵל, אֲלֵא חֲשֻכָה וְעֶרְפֵּל.

כִּדְּ הֵם אֵלּוּ שְׁיֻדָּדִים לְשַׁבְּעָה
מִיָּנִי עֲנִיּוֹת, יֵשׁ מֵהֶם שָׁאִין לָהֶם
אוֹר כָּלֵל, שְׁכָל יְמִיהֶם הֵם
בַּעֲנִיּוֹת, וְיֵשׁ מֵהֶם שִׁישׁ לָהֶם אוֹר
כָּל יְמִיהֶם וְהֵם בַּעֲשָׂר, וְיֵשׁ מֵהֶם
שְׁלֹפְעָמִים יֵשׁ לָהֶם אוֹר וּלְפַעֲמִים
חֲשֻכָה. אֵלּוּ אוֹתָם שְׁנוּלָדוּ
בְּאֻמָּצַע הַלְבָּנָה, בִּינוּנִיִּים,
לְפַעֲמִים יֵשׁ לָהֶם עֶשֶׂר וְעוֹלָם,
וּלְפַעֲמִים עֲנִיּוֹת וְיֻדָּדִים, וְיֵשׁ
אַחֲרֵיהֶם שְׁעוֹשִׁים תּוֹלָדוֹת
וּמַצְלִיחִים, וְיֵשׁ מֵהֶם שְׁלֹא
מַצְלִיחִים, וְיֵשׁ מֵהֶם שְׁמַצְלִיחִים
(צוּמְחִים) עַד מַחְצִית יְמִיהֶם וּמֵתִים
בְּקִצּוֹר יָמִים. אֵלּוּ שְׁנוּלָדוּ בְּמִלּוּי
הַלְבָּנָה, הֵם צוּמְחִים וְחַיִּים
וּמַשְׁלִימִים אֶת כָּל יְמִיהֶם, וְאֵלּוּ
שְׁנוּלָדוּ בְּחֶסְרוֹן הַלְבָּנָה לֹא
צוּמְחִים וּמֵתִים מִיָּד, וְאֵלּוּ
שְׁנוּלָדוּ בְּאֻמָּצַע הַלְבָּנָה
מִתְקַצְרִים בְּמַחְצִית יְמִיהֶם.

וְיֵשׁ אֲרָצוֹת שְׁנָאֻמֵּר בָּהֶן וְהַבּוֹר
רַק אֵין בּוֹ מַיִם, מַיִם אֵין בּוֹ אֲבָל
נְחָשִׁים וְעֶקְרָבִים יֵשׁ בּוֹ, אִף כִּדְּ
יֵשׁ בְּרִיּוֹת שֶׁהֵם עֲמֵי הָאֶרֶץ,
שְׁבַתִּיהֶם מְלֹאִים מִלֵּאכֵי חַבְלָה,
שֶׁהֵם נְחָשִׁים וְעֶקְרָבִים, וְנוֹשְׁכִים
אוֹתָם בְּכַמָּה נְשִׁיכוֹת שֶׁל יְסוּרִים,
שֶׁהֵם גֶּרְמוֹ לִפְנֵי שִׁיבָאוּ לְעוֹלָם,
(כִּדְּ שִׁיבָאוּ) בְּגִלְגּוּל בְּגוֹפִים הִלְלוּ
וּבְכַתְּמִים הִלְלוּ, וּכְשֶׁנוֹשְׁכִים אוֹתָם
אוֹתָם הַנְּחָשִׁים וְהַעֲקָרָבִים בְּכַמָּה
יְסוּרִים, הֵם צוּחִים וְיֵשׁ, וְיֵשׁ
לְכָלֶם קִטְטָה בְּפִית, וְצוּחִים עִם
אֵלּוּ בְּעַלֵּי הַגִּיהֶנֶם שְׁנִידוּנִים בּוֹ,
וְיֵשׁ אַחֲרֵיהֶם שְׁכָל יְמִיהֶם בְּחֶדְוָה

עֲבִיד עוֹבְדִין וְתוֹלְדִין בְּכָל אֶרֶץ וְאֶרֶץ,
מִנְהוֹן הָיוּ צוּמְחִין וּמִנְהוֹן לֹא הָיוּ צוּמְחִין, וְאִית
תַּמָּן בְּרִיּוֹן מִנְהוֹן בְּתֵרִין רִישִׁין וְאִית מִנְהוֹן
בְּתִלַּת עַד שְׁבַע, וְאִית תַּמָּן אֲתֵר דְּנִהָרָא שְׁמַשׁ
וְסִיָּהָרָא וְכִכְבֵּיא וּמְזָלִי, וְאִית אֲתֵר דְּלִית בֵּיה
נְהוּרָא כָּלֵל אֲלֵא חֲשׁוּכָא וְקַבְלָא.

הָבִי אֵינּוֹן אֵלִין דְּנִחְתִּין לְשַׁבְּעָה מִיָּנִי עֲנִיּוֹתָא,
אִית מִנְהוֹן דְּלִית לוֹן נְהוּרָא כָּלֵל, דְּכָל
יוֹמִיהוֹן אֵינּוֹן בַּעֲנִיּוֹתָא, וְאִית מִנְהוֹן דְּאִית
לְהוֹן נְהוּרָא כָּל יוֹמִיהוֹן וְאֵינּוֹן בַּעֲוִתָּרָא, וְאִית
מִנְהוֹן דְּלִזְמָנִין אִית לוֹן נְהוּרָא וְלִזְמָנִין
חֲשׁוּכָא, אֵלִין אֵינּוֹן דְּאֲתִיִּלִּידוּ בְּאֻמָּצַעִיתָא
דְּסִיָּהָרָא בִּינוּנִיִּים, לִזְמָנִין אִית לוֹן עוֹתָרָא
וְסִלְקִין, וְלִזְמָנִין עֲנִיּוֹתָא וְנִחְתִּין, וְאִית אַחֲרָנִין
דְּעֲבָדִין תּוֹלְדִין וּמַצְלִיחִין, וְאִית מִנְהוֹן דְּלֹא
מַצְלִיחִין, וְאִית מִנְהוֹן דְּמַצְלִיחִין (נ"א צוּמְחִין) עַד
פְּלָגוּ יוֹמִיהוֹן וּמִיִּיתִין בְּקִצְרוֹת יוֹמִין, אֵלִין
דְּאֲתִיִּלִּידוּ בְּמִלּוּיָא דְּסִיָּהָרָא אֵינּוֹן צוּמְחִין
וְחַיִּין וּמַשְׁלִימִין כָּל יוֹמִיהוֹן, וְאֵינּוֹן דְּאֲתִיִּלִּידוּ
בְּחֶסְרוֹנָא דְּסִיָּהָרָא לֹא צוּמְחִין וּמִיִּיתִין מִיָּד,
וְאֵינּוֹן דְּאֲתִיִּלִּידוּ בְּאֻמָּצַעִיתָא דְּסִיָּהָרָא
מִתְקַצְרִין בְּפִלְגוֹת יוֹמִיהוֹן.

וְאִית אֲרָעִין דְּאֲתִמֵּר בֵּהוֹן (בְּרֹאשִׁית לז כד) וְהַבּוֹר
רַק אֵין בּוֹ מַיִם, מַיִם אֵין בּוֹ אֲבָל נְחָשִׁים
וְעֶקְרָבִים אִית בֵּיה, אוֹף הָכִי אִית בְּרִיּוֹן דְּאֵינּוֹן
עֲמֵי הָאֶרֶץ, דְּבַתִּיהוֹן מְלִיִּין מְלֹאכֵי חַבְלָה,
דְּאֵינּוֹן נְחָשִׁים וְעֶקְרָבִים וְנִשְׁכִּין לוֹן בְּכַמָּה
נְשׁוּכִין דְּיְסוּרִין, דְּאֵינּוֹן גֶּרְמוֹ קָדָם דְּיִיתוֹן
לְעִלְמָא, (בְּגִין דְּיִיתוֹ) בְּגִלְגּוּלָא בְּאֵלִין גּוֹפִים
וּבְאֵלִין פְּתִים, וְכִדְּ נִשְׁכִּין לוֹן אֵינּוֹן נְחָשִׁים
וְעֶקְרָבִים בְּכַמָּה יְסוּרִין אֵינּוֹן צוּחִין וְיֵשׁ, וְיֵשׁ
וְאִית לוֹן קִטְטָה לְכָלֵהוּ בְּבִיתָא, וְצוּחִין בְּאֵלִין
מְאִירֵי דְּגִיהֶנֶם דְּנִידוּנִין בּוֹ, וְאִית אַחֲרָנִין דְּכָל

ובשלוה בלי עצב כלל מכל מה
שמתגדל בשבע ארצות, ונדונו
בשבעה מדורי גיהנם, ויש בכני
אדם כמו זה, וחכמי הדורם הללו,
להם נמסר לדעת.

תקון ששים וחמשה

בראשית ב'רא ב'רא אלהים (ראשי
תבות וסופי תבות א"ב וא"ם שם, שהם י"ה),
שם אם, וסוד הדבר - ויקרא
האדם שם אשתו חנה כי היא
היתה אם כל חי, כמו שאותה
שנאמר בה כי אם לבניה תקרא,
האם כל חי הוזהר אינה באשה
הראשונה, שנאמר בה האשה
אשר נתת עמדי, שגורמה מיתה
לכל העולם, שהרי כתוב בה אם
כל חי, שנאמר בה ראה חיים עם
אשה אשר אהבת.

אמר לו רבי אלעזר: וכי שתי
נשים היו לו? אמר לו: כן, אחד
יצר הטוב ואחד יצר הרע, אחד
מצד העצם הקשה, הדין הקשה,
ואחד מצד הכשר, משם הם רפי
הלב, ואלו שמצד העצם הם קשי
ערף, ועל האשה שנשלה מהעצם
אמר בן סירא, עצם שנפל
בחלקך, טוב או רע, גרד אותו.
ועל האשה שמצד העצם, אמר
אדם האשה אשר נתת עמדי, לא
קרא לה אשתו, כמו שחנה
שנאמר בה ויקרא האדם שם
אשתו חנה, שהאחרת היתה
שפחה שמצד עץ הדעת טוב ורע,
אחד רע ואחד טוב, ומצד של
עץ החיים שניהם חיים.

ובסתר תורה ח' ו"ה, ח'
חכמה, כ"ח מ", הכלל של השם
הקדוש, ח' היא כמו האם
העליונה שהיא השמינית לעשר
הספירות מטה למעלה,
והחכמה נודעת בה, ועליה נאמר

יומיהון בחידה ובשלוה בלא עציבו כלל, מכל
מה דאתרבי בשבעה ארעין, ואתדנו בשבעה
מדורי גיהנם, ואית בכני נשא כגוונא דא,
וחכימי דרזין אלין לון אתמסר למנדע.

תקוּנא שתינ וחמש

בראשית ב'רא אלהים (רישי תיבין וסופי תיבין
א"ב וא"ם תמן דאינון י"ה), תמן אם, ורזא
דמלה (שם ג ב) ויקרא האדם שם אשתו חנה כי
היא היתה אם כל חי, כגוונא דההיא דאתמר
בה (משלי ג ג) כי אם לבניה תקרא, האי אם כל
חי לאו איהי כאתתא קדמאה, דאתמר
בה (בראשית ג יב) האשה אשר נתת עמדי, דגרמת
מיתה לכל עלמא, דהא אם כל חי פתיב בה,
דאתמר בה (קהלת ט ט) ראה חיים עם אשה אשר
אהבת.

אמר ליה רבי אלעזר, וכי תרין נשין הוו
ליה, אמר ליה אין, חד יצר הטוב וחד
יצר הרע, חדא מסטרא דעצם תקיפא דינא
קשיא, וחדא מסטרא דכשרא, מתמן אינון
רפיכי לבא, ואינון דגרמא אינון קשי קדל,
ועל אתתא דאתנטילת מגרמא אמר בן סירא,
גרמא דנפיל בחולקך טוב או ביש גרריה, ועל
אתתא דגרמא אמר אדם האשה אשר נתת
עמדי, לא קרא לה אתתיה, כגוונא דחנה
דאתמר בה ויקרא האדם שם אשתו חנה,
דאתרא שפחה הוה דמסטרא דעץ הדעת טוב
ורע, חדא רע וחדא טוב, ומסטרא דעץ החיים
תרווייהו חיים.

ובסתר תורה ח' ו"ה ח' חכמה כ"ח
מ", כלל דשמא קדישא, ח' איהי
כגוונא דאימא עלאה דאיהי תמינאה לעשר
ספירן מתתא לעילא, וחכמה בה אשתמודע,
ועלה אתמר (משלי ג ג) עץ חיים היא למחזיקים

בה, ומסטרא דילה ויפח

עץ חיים היא למחזיקים בה,
ומהצד שלה ויפח באפיו נשמת
חיים, ועליה נאמר לזאת יקרא
אשה כי מאיש לקחה זאת, ולא
האחרת שנטלה מן העצם,
שגרמה לו מות, שהרי השפחה
גרמה, וידעו כי עירמם הם,
ומשום זה ויעש יהו"ה אלהי"ם
לאדם ולאשתו פתנות עור
וילבשם.

אמר לו רבי אלעזר: למה אמר
בשכילה כי מאיש לקחה זאת?
היה לו לומר כי מאדם, למה
מאיש? אלא מאיש, שם א"ם
ושם י"ש. שם י"ש, זהו שכתוב
להנחיל אהבי י"ש. שם אם, כי
אם לבינה תקרא, והם אב ואם,
חכמה ובינה, שמשם נטלה,
ומשום זה כי מאיש לקחה זאת.
ויש לו אחרת שנקראת בת זוגו,
זהו שכתוב זכר ונקבה בראם
ויברך אתם ויקרא את שמם אדם.
בא וראה, אדם הראשון בדמותו
של יהו"ה הוא נברא, ובדמות
של עשר ספירות שהן יו"ד ה"א
וה"ו ה"א מהצד של יהו"ה, מצד
של י' נקרא איש, ומצד של ה'
העליונה אשתו נקראת אשה, אם
כל חי, ומהצד של ו"ה חנה
אשתו, ומהצד של יו"ד ה"א וה"ו
ה"א חנה נקראת אדם, ובכל מה
שהיה בדמותו - לקה.

תקון ששים וששה

בראשית, ברא שית, זה אדם
שכולל שש, והם שתי שפחות
מהצד של העץ של טוב ורע,
עצם ובשר, איש ואשה, שנאמר
בה כי מאיש לקחה זאת, הרי
ארבע, אדם זכר ונקבה, זהו
שכתוב זכר ונקבה בראם וגומר,
הרי שש, ומשום זה ויאמר יהו"ה

באפיו נשמת חיים (בראשית ב ז), ועלה אתמר (שם
כג) לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת,
ולא אחרא דאתנטילת מגרמא, דגרימת ליה
מיתה, דהא שפחה גרמת וידעו כי עירמם
הם (שם ג ז), ובגין דא (שם כא) ויעש יהו"ה
אלהי"ם לאדם ולאשתו פתנות עור וילבישם.

(דף צו ע"ב)

אמר ליה רבי אלעזר אמאי אמר, בגינה כי
מאיש לקחה זאת (בראשית ב כג), כי מאדם
היה ליה למימר, אמאי מאיש, אלא מאיש
תמן א"ם ותמן י"ש, תמן י"ש הדא הוא
דכתיב (משלי ח כא) להנחיל אהבי י"ש, תמן אם
כי אם לבינה תקרא (שם ב ג), ואינון אבא ואימא
חכמה ובינה, דמתמן אתנטילת, ובגין דא כי
מאיש לקחה זאת.

ואית ליה אחרא דאתקריאת בת זוגיה, הדא
הוא דכתיב (בראשית ה ב) זכר ונקבה בראם
ויברך אתם ויקרא את שמם אדם. תא חזי
אדם הראשון בדיוקנא דיהו"ה אתברי,
ובדיוקנא דעשר ספיראן דאינון יו"ד ה"א
וה"ו ה"א, מסטרא דיהו"ה, מסטרא די'
אתקרי איש, ומסטרא דה' עלאה אתתיה
אתקריאת אשה אם כל חי, ומסטרא דו"ה
חנה אתתיה, ומסטרא דיו"ד ה"א וה"ו ה"א
חנה אתקרי אדם, ובכל מה דהוה בדיוקניה
לקה.

תקונא שתין ושתא

בראשית ברא שית, דא אדם דכליל שית,
ואינון תרין שפחות מסטרא
דאילנא דטוב ורע עצם ובשר, איש ואשה
דאתמר בה (בראשית ב כג) כי מאיש לקחה זאת,
הא ארבע, אדם זכר ונקבה, הדא הוא דכתיב
זכר ונקבה בראם וגומר, דא שית, ובגין דא (שם ג כב) ויאמר יהו"ה אלהי"ם

והם שתי שפחות מהצד של טוב ורע, עצם ובשר, איש ואשה, שנאמר בה כי מאיש לקחה זאת, הרי ארבע, אדם זכר ונקבה, זהו שכתוב זכר ונקבה בראם וגומר, הרי שש, ומשום זה ויאמר יהו"ה

אַלֵּהִי"ם הֵן הָאָדָם הֵיָה כְּאֶחָד
מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב וָרַע וְגוֹמֵר,
וּפְרָשׁוֹהוּ הָרָאשׁוֹנִים, כְּאֶחָד
מִמְּלָאכֵי הַשָּׁרָת.

בֵּין כֵּן בָּא אֱלֹהֵי וְהַזְדַּמֵּן אֵלָיו,
וְאָמַר: רַבִּי, כְּאֶחָד מֵהֶם הֵיָה לוֹ
לֹמֵר, אִם עַל מְלָאכֵי הַשָּׁרָת הֵיָה
אוֹמֵר, מָה זֶה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ? וְעוֹד,
הֵיָה לוֹ לֹמֵר הֵן אָדָם, מָה זֶה
הָאָדָם בְּתוֹסַפֶּת ה' ? אֵלָּא ה' שֶׁל
הָאָדָם הֵיָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ, לֹא כְּתוּב
יְהֵא (נ"א הוּא) לֹא כְּתִיב אֵלָּא הֵיָה, חֵד מֵאַרְבַּע
אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יְהו"ה, כְּאֶחָת
מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת שֶׁהִיא ו'.

וְעַתָּה פֶּן יִשְׁלַח יְדוֹ, זו י', אִם
זָכָה וְלָקַח גַּם מֵעַץ הַחַיִּים, זו ו'
(ה'), וְאָכַל וְחִי לְעֹלָם זֶה ו', חִי
וְדַאי, כְּשֶׁה' הֵיָתָה יְחִידָה מִמֶּנּוּ,
נִכְנָסָה בֵּין טוֹב לָרַע, זֶהוּ שְׁכָתוּב
וַיִּיצֶר יְהו"ה אֱלֹהִי"ם אֶת הָאָדָם,
שְׁתֵּי יְצִירוֹת, טוֹב וָרַע, לְדַעַת
(וְנֶאמַר בָּהֶם וַיִּפָּח בָּאִפּוֹ נִשְׁמַת חַיִּים, וְזוּ ה' לְדַעַת
טוֹב וָרַע, לְדַעַת) מָה שֶׁהָיוּ גּוֹרָמִים
לְעֲשׂוֹת, וּמִשּׁוֹם זֶה נִכְנָסָה
בֵּינֵיהֶם.

אַחֵר שְׁחָטָה הָאָדָם שֶׁל הַיְצִירָה,
נִפְרְדָה ה' הַעֲלִיּוֹנָה וְהַסְתַּלְקָה
מִמֶּנּוּ, וּמִשּׁוֹם שְׁלֹא חֲזָרָה אֵלָיו
אָמַר, אִם זָכָה וְלָקַח גַּם מֵעַץ
הַחַיִּים, וְאָכַל וְחִי לְעֹלָם, וְעַץ
הַחַיִּים הַזֶּה הֵיָה נָטוּעַ בְּעֵץ הַגֶּן,
וּמִשּׁוֹם שְׁלֹא זָכָה לְאָכַל מִמֶּנּוּ,
מָה כְּתוּב בּוֹ? וַיִּשְׁלַחֵהוּ יְהו"ה
אֱלֹהִי"ם מִגֶּן עֵדֶן לְעַבֵּד אֶת
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׁם, אוֹתוֹ
שֶׁנֶּאמַר בּוֹ וַיִּיצֶר יְהו"ה אֱלֹהִי"ם
אֶת הָאָדָם עֶפֶר מִן הָאֲדָמָה, שְׁלֹא
הֵיָה כְּדַאי לְהִיּוֹת בְּגֶן הַתּוֹרָה, כִּיּוֹן
שְׁלֹא שָׁמַר בָּהּ אֶת עֵץ הַדַּעַת טוֹב
וָרַע בְּאִסּוּר וְהִתֵּר, וְעֵבֶר עַל
מֵאֵמֶר רְבוּנוֹ, שָׁאֵם הֵיָה שׁוֹמֵר
שְׁלֹא יַעֲבֹר עַל מֵאֵמֶר רְבוּנוֹ,

הֵן הָאָדָם הֵיָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב וָרַע
וְגוֹמֵר, וְאוֹקְמוֹהוּ קְדָמָאִין כְּאֶחָד מִמְּלָאכֵי
הַשָּׁרָת.

אֲדַהְבִּי הָא אֱלֹהֵי אֲזַדְמֵן לְגַבִּיָּה וְאָמַר רַבִּי
כְּאֶחָד מֵהֶם הֵיָה לִיָּה לְמִימַר אִם עַל
מְלָאכֵי הַשָּׁרָת הֵיָה אָמַר, מָאי כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ,
וְעוֹד הֵן אָדָם הֵיָה לִיָּה לְמִימַר, מָאי הָאָדָם
בְּתוֹסַפֶּת ה', אֵלָּא ה' דִּהָאָדָם הֵיָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ,
יְהֵא (נ"א הוּא) לֹא כְּתִיב אֵלָּא הֵיָה, חֵד מֵאַרְבַּע
אוֹתִיּוֹן דְּאִינוֹן יְהו"ה כְּחֵד מִן אַרְבַּע אוֹתִיּוֹן
דְּאִיָּהוּ ו'.

וְעַתָּה פֶּן יִשְׁלַח יְדוֹ (שם) דָּא י', אִם זָכָה וְלָקַח
גַּם מֵעַץ הַחַיִּים (שם) דָּא ו' (נ"א
ה'), וְאָכַל וְחִי לְעוֹלָם (שם) דָּא ו', חִי וְדַאי, כֵּד
ה' הֵיָתָה יְחִידָה מִנִּיהָ עֲאֵלֶת בֵּין טוֹב לָרַע, הֵדָא
הוּא דְכְּתִיב (שם ב' ו') וַיִּיצֶר יְהו"ה אֱלֹהִי"ם אֶת
הָאָדָם תְּרִין יְצִירוֹת טוֹב וָרַע, לְמַנְדַּע (וְאִתְּמַר
בְּהוֹן (שם) וַיִּפָּח בָּאִפּוֹ נִשְׁמַת חַיִּים וְדָא ה' לְדַעַת טוֹב וָרַע
לְמַנְדַּע) מָה דִּהְיוּ גְרָמִין לְמַעֲבַד, וּבְגִין דָּא עֲאֵלֶת
בֵּינֵיהֶם.

כְּתָר דְּחָאב אָדָם דִּיִּיצִירָה, אִתְּפַרְשֵׁת ה' עֲלָאָה
וְאִסְתַּלְקַת מִנִּיהָ, וּבְגִין דְּלֹא אִתְּחַזְרַת
לְגַבִּיָּה, אָמַר אִם זָכָה וְלָקַח גַּם מֵעַץ הַחַיִּים
וְאָכַל וְחִי לְעוֹלָם, וְהָאִי עֵץ הַחַיִּים הֵיָה נָטוּעַ
בְּעֵץ הַגֶּן, וּבְגִין דְּלֹא זָכָה לְמִיכַל מִנִּיהָ, מָה
כְּתִיב בִּיהָ וַיִּשְׁלַחֵהוּ יְהו"ה אֱלֹהִי"ם מִגֶּן
עֵדֶן (שם ג' כג) לְעַבֹּד אֶת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לָקַח
מִשָּׁם, הֵהוּא דְאִתְּמַר בִּיהָ (שם ב' ו') וַיִּיצֶר יְהו"ה
אֱלֹהִי"ם אֶת הָאָדָם עֶפֶר מִן הָאֲדָמָה דְּלֹא הֵיָה
כְּדַאי לְמַהְוִי כְּגִנְתָּא דְּאוֹרִיָּיתָא, כִּיּוֹן דְּלֹא נָטִיר
בָּהּ עֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע בְּאִסּוּר וְהִתֵּר, וְעֵבֶר
עַל מִימְרָא דְּמֵאֲרִיָּה, דָּאִם הֵיָה נָטִיר דְּלֹא עֵבֶר
עַל מִימְרָא דְּמֵאֲרִיָּה, וְלָקַח גַּם מֵעַץ הַחַיִּים

דְּאִתְּמַר בָּהּ (משלי יג יד) תוֹרַת

ולקח גם מעץ החיים, שנאמר בו תורת חכם מקור חיים לסור ממקשי מות, עץ חיים היא למחזיקים בה, וזהו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעלם, גם - לרבות הנקבה, פרי האילן, פרי צדיק.

ועוד, הן האדם היה כאחד ממנו, אמרו המלאכים הקדושים, כדי שיהיה הוא כאחד ממנו, כמו שאמר הנחש והייתם כאלהים ידעי טוב ורע, וזהו לדעת טוב ורע, זה גרם לו את המות, שאם זכה לאכל מעץ החיים, שהוא עץ חיים היא למחזיקים בה, מה כתוב בו? ולקח גם מעץ החיים וגומר.

אמר רבי שמעון: אוי להם לאותם שפניחים מלעסוק בתורה, שנאמר בה ולקח גם מעץ החיים, ובמצוותיה שהן פרי האילן, שנאמר בו ואכל וחי לעלם, והולכים אחר אלו שמפתיים אותם מצד הנחש הקדמוני, שאומרים להם, השתדלו במלאכים שממנים על הכוכבים והשמש והלבנה, ועל אלו שממנים על רוחות ושרים, להיות כאלהים ידעי טוב ורע, ועליהם נאמר פה אמר יהוה למזבחים ולמקטרים לפככים ולמזלות ולשמש ולירח ולכל צבא השמים אשר לא צויתי, ודא איהו דמני קודשא בריך הוא לאדם ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו וגומר, ובלעם בהאי הוה משתדל, ודור אנוש ודור המבול ודור הפלגה, וקודשא בריך הוא אעקר לון מעלמא דין ומעלמא דאתי, ודא איהו (בראשית ב יז) פי ביום אכלך ממנו מות תמות, מות בעלמא דין ותמות בעלמא דאתי, וחובא דא גרים חרבן פי מקדשא וגלות ישראל בין אומין דעלמא ואתקטילו מנייהו.

חכם מקור חיים לסור ממקשי מות, עץ חיים היא למחזיקים בה (שם ג יח), ודא איהו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, גם לרבות נוקבא, איבא דאילנא פרי צדיק.

ועוד הן האדם היה כאחד ממנו, אמרו מלאכין קדישין בגין למהוי איהו כאחד מיננא כמא דאמר חוּיא (בראשית ג ה) והייתם כאלהים יודעי טוב ורע, ודא איהו לדעת טוב ורע, דא גרים ליה מותא, דאם זכה למיכל מאילנא דחיי דאיהו עץ חיים היא למחזיקים בה, מה פתיב בה ולקח גם מעץ החיים וגומר. אמר רבי שמעון ווי לון לאינון דמניחין לאשתדלא באורייתא דאתמר בה ולקח גם מעץ החיים, ובפקודין דילה דאינון איבא דאילנא דאתמר ביה ואכל וחי לעולם, ואזלין בתר אלין דמפתי לון מסטרא דנחש הקדמוני, דאמרי לון השתדלון במלאכיא דממנן על ככביא ושמשא וסיהרא, ועל אלין דממנן על רוחין ושרין, למהוי כאלהים יודעי טוב ורע, ועלייהו (דף צא ע"א) אתמר, (ע"מ"ב כג, וירמיה מר), פה אמר יהוה למזבחים ולמקטרים לפככים ולמזלות ולשמש ולירח ולכל צבא השמים אשר לא צויתי, ודא איהו דמני קודשא בריך הוא לאדם ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו וגומר, ובלעם חייבא בהאי הוה משתדל, ודור אנוש ודור המבול ודור הפלגה, וקודשא בריך הוא אעקר לון מעלמא דין ומעלמא דאתי, ודא איהו (בראשית ב יז) פי ביום אכלך ממנו מות תמות, מות בעלמא דין ותמות בעלמא דאתי, וחובא דא גרים חרבן פי מקדשא וגלות ישראל בין אומין דעלמא ואתקטילו מנייהו.

את חרבן בית המקדש וגלות ישראל בין אמות העולם ונהרגו מהם.

דָּבָר חַד הָיָה מְזַבַּח וּמִקְטֶרֶת, וְהָיוּ נִחְתָּיִן חִיילִין
דְּלַעֲלֵילָא, וְכַד הָיָה נָבִיא מִיִּסְר לֹון, מַה
פְּתִיב בְּהוֹן (ע' ירמיה מדר ח) וְלֹא שְׁמַעוּ לְקוֹל נָבִיא
וְחֻזָּה, וּבִמָּה הָיָה מִיִּסְר לֹון נָבִיא, הָיָה אוֹמֵר
לְהוֹן דִּיהוֹן חֲזָרִין בְּתִיבְתָּא, וְאִי לֹאוּ וְעָצֵר אֶת
הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת
יְבוּלָה (דברים יא יז), וְאִינוּן הָיוּ מְזַלְזְלִין בֵּיהּ, וְהָיוּ
אֹמְרִין אֲנִן אוֹמִינֵן לְאֵלִין דְּמִמֶּנּוּ עַל מִטָּרָא,
וְכַפִּינֵן לְהוֹן לְנַחְתָּא מִטָּרָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אֲחִלִּיף לְהוֹן לְמִמֶּנּוּ בְּשְׁלִיחוֹתֵיהּוּ בְּגִינֵיהּוּ,
וְקָטִיל לֹון וְחָרִיב בִּי מְקוּדְשָׁא בְּגִינֵיהּוּ, וְגָלוּ
יִשְׂרָאֵל בֵּין אוֹמִין דְּעִלְמָא, וְדָא אִיהוּ חוּבָא
דְּאָדָם דְּגָרָם לִיה חוּיָא מִיתָה לִיה וְלֹאֲתַתִּיהּ,
דְּפִתִּי לֹון בְּהוּא אִילָנָא, הָדָא הוּא
דְּכִתִּיב (בראשית ג ח) כִּי יוֹדַעַת אֱלֹהִים וְכוּ', וּבְגִין
דָּא מְנִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבַר נֶשׁ בְּמָה שְׁהִרְשַׁת
הַתְּבוּנָה אֵין לָךְ עֶסֶק בְּנִסְתָּרוֹת.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּמָה הָיוּ נִחְתָּיִן אֵלִין חִיילִין,
אָמַר לִיה בְּרִי מַה אֶת חֲשִׁיב דִּיהוּ נִחְתָּיִן,
וְדָאֵי הָא רָזָא דְּאִילָנָא דְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע,
דְּלֹא עֲתִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַלְיָא לִיה
מְפֹרָסָם לְעִלְמָא אֶלָּא בִּינֵי חֲבֵרָא, עַד דִּיִּיתִי
דָּרָא דְּמִלְכָּא מְשִׁיחָא, אָמַר לִיה פִּינֹן דְּאִיהוּ
אֲתַגְלִיא בִּינֵי חֲבֵרָא מֵאִי נִיהוּ, אָמַר לִיה בְּנִי,
מִמְרָאָה מִתְּנִיו וְלִמְעֵלָה הָיָה טוֹב, מִמְרָאָה
מִתְּנִיו וְלִמְטָה הָיָה רָע, נְבוּכַדְנֶצַּר הָיָה יוֹדַע
בֵּיהּ, וְהָכִי עֲבִיד צִלְמָא דִּילִיהּ, וּבִיהּ אֲשַׁתְּמוּדַע
אִילָנָא דְּטוֹב וָרַע, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (דניאל ב
לב) רִישִׁיָּה דִּי דְּהַב טָב, חֲדוּהִי וּדְרַעוּהִי דִּי
כֶּסֶף, עַד הָכָא הָיָה מִסְטָרָא דְּטוֹב, וּבְגִין דָּא
אָמַר דִּי דְּהַב טָב, מִמְרָאָה מִתְּנִיו וְלִמְטָה רָע,
הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (שם) מַעוּהִי וַיִּרְכַּתִּיהּ דִּי נַחֲשׁ
מִסְטָרָא דְּנַחֲשׁ הַקְּדָמוֹנִי.

שְׂבָל אֶחָד הָיָה מְזַבַּח וּמִקְטֶרֶת, וְהָיוּ
יּוֹרְדִים הַחִילּוֹת שְׁלֹמְעֵלָה,
וּכְשֶׁהָיָה הַנָּבִיא מִיִּסְר אוֹתָם, מַה
פְּתוּב בָּהֶם? וְלֹא שְׁמַעוּ לְקוֹל נָבִיא
וְחֻזָּה, וּבִמָּה הָיָה מִיִּסְר אוֹתָם
הַנָּבִיא? הָיָה אוֹמֵר לָהֶם שְׁיַחֲזִרוּ
בְּתַשׁוּבָה, וְאִם לֹא - וְעָצֵר אֶת
הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה
לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָה, וְהֵם הָיוּ
מְזַלְזְלִים בּוֹ, וְהָיוּ אוֹמְרִים, אָנוּ
הַשְׁבַּעְנוּ אֶת אֱלֹהֵי שְׁמַמִּים עַל
הַמָּטָר וְכַפִּינוּ אוֹתָם לְהוֹרִיד מָטָר,
וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הֲחִלִּיף לָהֶם
אֶת הַמְּמַנִּים בְּשְׁלִיחוֹתָם בְּשִׁבְלִים,
וְהָרַג אוֹתָם, וְהַחֲרִיב אֶת בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ בְּשִׁבְלִים, וְגָלוּ יִשְׂרָאֵל
לְבֵין אַמּוֹת הָעוֹלָם, וְזֶהוּ הַחֲטָא
שֶׁל אָדָם שֶׁגָּרָם לוֹ הַנָּחֵשׁ מִיתָה
לוֹ וְלֹאֲשֵׁתוֹ, שִׁפְתָּהּ אוֹתָם בְּאוֹתוֹ
הָעֵץ. זֶהוּ שְׁכַתוּב כִּי יוֹדַעַת אֱלֹהִים
וְכוּ', וּמִשּׁוֹם זֶה צִוָּה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְאָדָם. בְּמָה שְׁהִרְשִׁית
הַתְּבוּנָה, אֵין לָךְ עֶסֶק בְּנִסְתָּרוֹת.
אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: בְּמָה הָיוּ יּוֹרְדִים
הַחִילּוֹת הָלָלוּ? אָמַר לוֹ: בְּנִי, מַה
אֲתָה חוֹשֵׁב, שֶׁהָיוּ יּוֹרְדִים? וְדָאֵי
זֶהוּ סוּד הָעֵץ שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב
וָרַע, שְׁלֹא עֲתִיד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְגַלּוֹתוֹ מִפְּרָסָם לְעוֹלָם, אֶלָּא בֵּין
הַחֲבֵרִים, עַד שֶׁיָּבֹא הַדּוֹר שֶׁל מֶלֶךְ
הַמְּשִׁיחַ. אָמַר לוֹ: פִּינֹן שְׁהוּא
הַתְּגִלָּה בֵּין הַחֲבֵרִים מַה הוּא?
אָמַר לוֹ: בְּנִי, מִמְרָאָה מִתְּנִיו
וְלִמְעֵלָה הָיָה טוֹב, מִמְרָאָה מִתְּנִיו
וְלִמְטָה הָיָה רָע, נְבוּכַדְנֶצַּר הָיָה
מִכִּיר בּוֹ, וְכַךְ עָשָׂה אֶת הַצֵּלָם
שֶׁלוֹ, וְבוֹ נִוְדַע הָעֵץ שֶׁל טוֹב וָרַע,
זֶהוּ שְׁכַתוּב רֹאשֶׁהּ רֹאשׁוֹ שֶׁל זָהָב
טוֹב, חֲזָהוּ וּזְרוּעוֹתָיו שֶׁל כֶּסֶף. עַד
כָּאן מִצַּד הַטּוֹב, וּמִשּׁוֹם זֶה אָמַר
שֶׁל זָהָב טוֹב, מִמְרָאָה מִתְּנִיו
וְלִמְטָה רָע, זֶהוּ שְׁכַתוּב מַעֲיוֹ
וַיִּרְכַּתִּיו שֶׁל נַחֲשֵׁת, מִצַּד שֶׁל
הַנָּחֵשׁ הַקְּדָמוֹנִי.

ומהאיין הזה יורדות נשמות הערב רב, שהם ערוביה של טוב ורע, וכמה נימים תלויות מהעץ הזה, שהם צבא השמים, שממנים על הפוכבים והמזלות, וכלם מערבים טוב ורע, והיו הענפים תלויים מהצד הזה ומהצד הזה, אלו ממיתים ואלו מחיים, אלו שדים מצד השמאל, ואלו מלאכים מצד הימין, והיו יודעים כל הגונים של ענפי האילן שהם מזלות וכוכבים, והיו לוקטים עשבים כמו של הגונים הללו, והיו עושים דמיות כפי אותו המזל שהיו רוצים להוריד אותו, כמו טלה או שור או בתולה או תאומים, שהוא צורת אדם או פרוצופים, שהיא דמות של נקבה, או סרטן או אריה או מאזנים או עקרב או קשת או גדי או דלי או דגים, והיו מקטרים להם בעשבים הללו בכל צורה, לכל אחד כפי הצורה שלו למעלה, וכך היו דמיות של צורת חמה ולבנה ושבעה כוכבי לכת, והיו מקטרים לכל צורה שהיו רוצים להוריד לעולם, ומשום זה נאמר עליהם כה אמר יהו"ה למקטרים ולמזבחים לפכבים ולמזלות ולשמש או לירח או לכל צבא השמים אשר לא צויתי.

אמר לו: מה זה למזבחים? אמר לו: לכל דמות היו עושים, שנוטלים בהמות או עופות כפי אותו המזל והיו זוכים עליהם, וזהו למזבחים, והיו מורידים אותם ומדברים עמהם, והיו עושים רצונם, והיו משתחוים להם ומאמינים בהם. אמר לו: במה היו מורידים אותם? אמר לו: בני, היו יודעים את כל השמות של השם המפרש והיו של הדמיות הללו והיו מדברים,

ומהאי אילנא נחתין נשמתין דערב רב דאינון דערבוביא דטוב ורע, וכמה נימין תליין מהאי אילנא דאינון צבא השמים, די ממנן על ככביא ומזלי, וכלהו מעורבין טוב ורע, והו ענפין תליין מהאי סטרא ומהאי סטרא, אלין ממיתין ואלין מחיין, אלין שדים מסטרא דשמאלא, ואלין מלאכים מסטרא דימינא, והו ידעין כל גוונין דענפין דאילנא דאינון מזלות וככבים, והו לקטין עשבין כגוונא דאלין גוונין, והו עבדין דיוקנן כפום ההוא מזל דהו בעאן לנחתא ליה, כגון טלה או שור או בתולה או תאומים דאיהו צורת אדם או פרוצופין, דאיהי דיוקנא דנוקבא, או סרטן או אריה או מאזנים או עקרב או קשת או גדי או דלי או דגים, והו מקטריין לון באלין עשבין בכל גוון, לכל חד כפום גוון דייליה לעילא, והכי הו עבדין דיוקנן דצורת חמה ולבנה ושבעה ככבי לכת, והו מקטריין לכל צורה דהו בעאן לנחתא לעלמא, ובגין דא אתמר עליהו כה אמר יהו"ה למקטרים ולמזבחים לפכבים ולמזלות ולשמש או לירח או לכל צבא השמים אשר לא צויתי.

אמר ליה מאי למזבחים, אמר ליה לכל דיוקנא הו עבדין, דנטלין בעירן או עופין כפום ההוא מזל, והו דבחיין עליהו, ודא איהו למזבחים, והו נחתין לון וממללין עמהו והו עבדי רעותהו, והו סגדין לון והמנין בהו, אמר ליה במאי הו נחתין לון, אמר ליה ברי הו ידעין כל שמהן דשמא מפרש, והו משביעין לון, ולבתר עאלין שמא מפרש (דף צ"ב) בפומיהו דאלין דיוקנן והו ממללן, ודא איהו רזא דקרא (ירמיה נא מד)

משביעים אותם, ואחר כך מכניסים את השם המפרש בפיהם

וְזֶהוּ סוֹד הַכְּתוּב וְהוֹצֵאתִי אֶת בָּלְעוּ מִפִּי. נֶפֶל הַשֶּׁם הַמְּפָרֵשׁ, וּמִיד נֶפֶל צִלְמָא עַל אֲנָפוּהִי, אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר וְכִי אֵיךְ הָיָה שֶׁם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְדַבֵּר בִּהֶם? אָמַר לוֹ: בְּנִי, עַל זֶה נֶאֱמַר לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי־ךָ לְשׁוֹא כִּי לֹא יִנָּקֶה וְכוּ', אָמַר לֹא יִנָּקֶה וְכוּ'. אָמַר לוֹ: וְכִי יָכוֹל אָדָם לִלְמַד אֶת שֵׁם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְחֹנֵם? אָמַר לוֹ בֶּן.

וּבְגוֹנוֹנָא זֶה מִי שְׁמוּצִיא מְרֻשָּׁת הַיְחִיד וּמְכַנִּים בְּרֻשֹׁת הַרְבִּים, אוֹ שְׁמוּצִיא זֶרַע מִמֶּנּוּ מֵאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ וּמְכַנִּים לְרֻשֹׁת נְכָרִיָּה, כְּאֵלוֹ זֶה נִטַּע הָאֵילָן שֶׁל טוֹב וְרַע, וּמִשּׁוֹם זֶה בֶּן שְׁנִטַּע בּוֹזוֹנָה אוֹ שְׁפָחָה אוֹ גּוֹיָה אוֹ נִדָּה, נֶאֱמַר לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ פֶּסֶל, וְעַל בֵּת שְׁנַעֲשֶׂתָהּ בְּגוֹן זֶה נִקְרָאת מִסְכָּה, וְעַל־יָהֶם נֶאֱמַר אֲרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶּסֶל וּמִסְכָּה וְגוֹמֵר, וְשֵׁם בִּסְתֵר. מַה זֶה בִּסְתֵר? בִּסְתֵרוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּמִשּׁוֹם זֶה אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא תַעֲשֶׂוּן אִתִּי אֱלֹהִי כֶסֶף וְאֱלֹהִי זָהָב, וְכֵן פְּרֻשׁוֹהוּ הַחֲבָרִים, לֹא תַעֲשֶׂוּן אִתִּי כְדָמוֹת שְׁמָשִׁי שְׁמִשְׁמָשִׁים אוֹתִי (לְפָנֶי) בְּמָרוֹם לְצִיר בִּסְתֵר שְׁלִי שׁוֹם צִיּוֹר אוֹ דְמִיּוֹן, שֶׁכֵּל מִי שְׁצִיר לְמַעַלָּה אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בִּסְתֵר (שְׁחִיא) שְׁכִינָתוֹ הַכְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת) שׁוֹם צִיּוֹר וְצִלָּם וְדָמוֹת כְּמוֹ שְׁמִצִּירִים בְּשִׁמְשִׁים שְׁלוֹ, נִשְׁמָתוֹ מִתְּלַבֶּשֶׁת בְּאוֹתוֹ צִלָּם כְּשִׁיּוּצֵאֵת מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, וְקוֹל יוֹצֵא אֵלָיָה: אֶת הַצִּלָּם הַזֶּה תִּשְׁרָפוּ בָּאֵשׁ, וּמִשּׁוֹם זֶה אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאֵל מִי תְדַמְיֵנִי וְאֲשׁוּהָ יֹאמַר קְדוּשָׁה, וְאֵל מִי תְדַמְיֵנִי אֲלֹל וְמֵה דְמוֹת תַּעֲרֹכוּ לוֹ.

וּבְנִי, וְדָאִי כָּל מִי שְׁמוּצִיא מְרֻשֹׁת הַרְבִּים וּמְכַנִּים לְרֻשֹׁת הַיְחִיד אוֹ מְרֻשֹׁת הַיְחִיד

וְהוֹצֵאתִי אֶת בָּלְעוּ מִפִּי, נֶפֶל שְׁמָא מְפָרֵשׁ וּמִיד נֶפֶל צִלְמָא עַל אֲנָפוּהִי, אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר וְכִי אֵיךְ הָיָה שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְלִיל בְּהוֹן, אָמַר לִיה בְּרִי עַל הָאִי אֲתָמַר (שְׁמוֹת) כִּי לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי־ךָ לְשׁוֹא כִּי לֹא יִנָּקֶה וְכוּ', אָמַר לִיה וְכִי יָכִיל בְּרַשׁ לְאוּלִיף שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַגְנָא, אָמַר לִיה אֵין.

וּבְגוֹנוֹנָא דָּא מָאן דְנִפְיָק מְרֻשֹׁת הַיְחִיד וְאֵעִיל בְּרֻשֹׁת הַרְבִּים, אוֹ דְאִפְיָק זֶרַע מִנִּיהָ מֵאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ וְאֵעִיל בְּרֻשֹׁת נְכָרִיָּה, כְּאֵלוֹ הָאִי נִטַּע אֵילָנָא דְטוֹב וְרַע, וּבְגִין הָאִי בְּרַשׁ דְנִטַּע בּוֹזוֹנָה אוֹ שְׁפָחָה אוֹ גּוֹיָה אוֹ נִדָּה, אֲתָמַר (שֵׁם ד) לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ פֶּסֶל, וְעַל בְּרִיתָא דְאֲתַעֲבִידָת בְּגוֹנוֹנָא דָּא אֲתַקְרִיאָת מִסְכָּה, וְעַל־יָהִי אֲתָמַר (דְּבָרִים כז טו) אֲרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶּסֶל וּמִסְכָּה וְגוֹמֵר, וְשֵׁם בִּסְתֵר, מֵאִי בִסְתֵר בִּסְתֵרוֹ דְעִלְמָא, וּבְגִין דָּא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (שְׁמוֹת כ כג) לֹא תַעֲשֶׂוּן (אִתִּי) אֱלֹהִי כֶסֶף וְאֱלֹהִי זָהָב, וְהֵכִי אוּקְמוּהוּ חֲבָרִיא לֹא תַעֲשֶׂוּן אִתִּי כְדָמוֹת שְׁמָשִׁי שְׁמִשְׁמָשִׁין אוֹתִי (ג"א לְפָנֶי) בְּמָרוֹם, לְצִיּוֹרָא בִּסְתֵר דִּילִי שׁוֹם צִיּוֹר אוֹ דְמִיּוֹן, דְכָל מָאן דְצִיּוֹר לְעִיל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בִּסְתֵר (דְּאִיּוֹהִי שְׁכִינָתָהּ, כְּלִילָא מֵעֶשֶׂר סְפִירָאן), שׁוֹם צִיּוֹר וְצִלָּם וְדָמוֹת בְּגוֹנוֹנָא דְמִצִּירִין בְּשִׁמְשִׁין דִּילִיָּה, נִשְׁמָתָהּ אֲתַלְבֶּשֶׁת בְּהֵוָה צִלְמָא, כִּד נִפְקַת מֵהָאִי עִלְמָא, קָלָא נִפְקַת לְגַבֵּה לְצִלְמָא תּוֹקְדוֹן בְּנוֹרָא, וּבְגִין דָּא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (יְשַׁעִיָּה מ כה) וְאֵל מִי תְדַמְיֵנִי וְאֲשׁוּהָ יֹאמַר קְדוּשָׁה, וְאֵל מִי תְדַמְיֵנִי אֲלֹל וְמֵה דְמוֹת תַּעֲרֹכוּ לוֹ (שֵׁם יח).

וּבְרִי וְדָאִי כָּל מָאן דְנִפְיָק מְרֻשֹׁת הַיְחִיד וְאֵעִיל בְּרֻשֹׁת הַיְחִיד אוֹ מְרֻשֹׁת הַיְחִיד

לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים, כְּאֵלּוּ עָרַב אֶת
שֵׁם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּעֲבוּדָה
זָרָה וַעֲשֵׂה עֵץ שֶׁל טוֹב וָרָע, וְזֶהוּ
הַסּוּד שֶׁל הִיָּה מוֹצִיא בָלְעוֹ מִפִּי,
שֶׁבּוּ הִיָּה אוֹמֵר צִלְמוֹ שֶׁל
נְבוֹכַדְנֶצַּר אֲנֹכִי יְהוֹ"ה אֱלֹהֵי"ךָ,
וּבִשְׂכִיל זֶה לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם
יְהוֹ"ה אֱלֹהֵי"ךָ לִשְׂוֹא, וְעֵתִיד
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לַעֲקֹר אֶת הָעֵץ
הַזֶּה מִן הָעוֹלָם וּלְשַׂרְף אוֹתוֹ
בְּגִיהֶנֶם. זֶהוּ שִׁכְתוּב וְהִיָּה הַחֹסֶן
לְנִעֲרֹת וְגוֹמֵר.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אִם כֵּן, אֲסוּר
לָעֵם לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּשׁוּם מִלֶּאֱךָ וְלֹא
בְּשֵׁם בַּעֲלָם אַחֵר שֵׁשׁ עֶרְבוּכָיָה.
אָמַר לוֹ: בְּנִי, לֹא כֵךְ, שִׁהְרִי אָמַר
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם, מִכָּל
עֵץ הֶגֶן אֲכוֹל תֹּאכֵל, מִעֵץ הַדַּעַת
טוֹב וָרָע לֹא תֹאכֵל. אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר: זֶה הִיָּה קֹדֶם שִׁחְטָא,
אַחֵר שִׁחְטָא וַיֵּרֶד מִמְּקוֹמוֹ
וְהִתְעַרַב בַּעֲץ שֶׁל טוֹב וָרָע. אָמַר
לוֹ: וַדַּאי כֵךְ הוּא, וּבְזִמְנָן שִׁיִּשְׂרָאֵל
הֵם בְּגִלוּת, כְּאֵלּוּ הֵם מַעֲרָבִים
בְּאִילָן שֶׁל טוֹב וָרָע, וּמִשּׁוּם זֶה
פִּרְשׁוּהוּ הַקְּדָמוֹנִים, יִשְׂרָאֵל
בְּגִלוּת עוֹבְדִים עֲבוּדָה זָרָה,
בְּטַהֲרָה הֵם.

אָבִי אֵלּוּ שִׁיּוּדַיִם אֶת הָאִילָן
שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא עֵץ
הַחַיִּים הַנְּטוּעַ בְּגֶן שְׁלוֹ שֶׁהִיא
שְׂכִינָתוֹ, שְׁנַאֲמַר בָּהּ לֹא יִגְרַף רָע,
יְכוּלִים לְהוֹרִיד כַּח מִשָּׁם
לְשְׂכִינָתוֹ בְּלִי עֶרְבוּכָיָה כָּלֵל בְּכָל
מִצְוָה וּמִצְוָה, הוּא עֵץ פָּרִי עֹשֶׂה
פָּרִי לְמִינוֹ, נְטוּעַ בְּגֶן בְּלִי
עֶרְבוּכָיָה כָּלֵל, וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר
לְמִינוֹ, אֲבָל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע
לֹא נֶאֱמַר בּוֹ לְמִינוֹ, אֲבָל מַעֲרַב
מִין בְּשִׂאֲנוֹ מִינוֹ, וּבִשְׂכִילוֹ נֶאֱמַר
שָׂדֶךְ לֹא תִזְרַע פְּלִאִים וְכו',
שֶׁעֲטָנוֹ לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ.

וְאֶעֱיֵל בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים, כְּאֵלּוּ עָרַב שְׂמָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בַּעֲבוּדָה זָרָה, וְעַבִּיד אֵילָנָא
דְּטוֹב וָרָע, וְדָא הוּא רִזָּא דְהוּא נִפְיָק בָּלְעוֹ
מִפִּי, דְּבִיָּה הָהּ אָמַר צִלְמָא דְנְבוֹכַדְנֶצַּר אֲנֹכִי
יְהוֹ"ה אֱלֹהֵי"ךָ, וּבִגִּין דָּא לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם
יְהוֹ"ה אֱלֹהֵי"ךָ לִשְׂוֹא, וְעֵתִיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא לַאֲעַקְרָא הָאִי אֵילָנָא מִעֲלָמָא וּלְאוּקְדָא
לִיָּה בְּגִיָּהֶנֶם, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (שם א לא) וְהִיָּה
הַחֹסֶן לְנִעֲרֹת וְגוֹמֵר.

אָמַר לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר, אִם כֵּן אֲסוּר לַעֲמָא
לְאַשְׁתַּמֵּשׂא בְּשׁוּם מִלֶּאֱךָ וְלֹא בְּשְׂמָא
בַּעֲלָמָא בְּתַר דְּאִית עֶרְבוּכָיָא, אָמַר לִיָּה בְּרִי
לֹאוּ הֵכִי, דְּהָא אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְאָדָם (בראשית ב טז) מִכָּל עֵץ הֶגֶן אֲכוֹל תֹּאכֵל,
מִעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע לֹא תֹאכֵל, אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר הָאִי הוּא קֹדֶם דְּחָאב, בְּתַר דְּחָב וְנִחִית
מֵאַתְרִיָּה וְאַתְעַרַב בְּאֵילָנָא דְטוֹב וָרָע, אָמַר
לִיָּה וַדַּאי הֵכִי הוּא, וּבְזִמְנָא דִּישְׂרָאֵל אֵינוֹן
בְּגִלוּתָא, כְּאֵלּוּ הוּוּ מַעֲוִרְבִין בְּאֵילָנָא דְטוֹב
וָרָע, וּבִגִּין דָּא אוּקְמוּהוּ קְדָמָאִין, יִשְׂרָאֵל
בְּגִלוּתָא עוֹבְדִין עֲבוּדָה זָרָה בְּטַהֲרָה הֵם.

אָבִי אֵלִין דִּידְעִין אֵילָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
דְּאִיהוּ עֵץ הַחַיִּים, נְטוּעַ בְּגֶן דִּילִיָּה
דְּאִיָּה שְׂכִינָתָא דִּילִיָּה, דְּאַתְמַר בָּהּ (תהלים ה
ה) לֹא יִגּוּרְךָ רָע, יְכַלִּין לְנַחֲתָא חֵילָא מִתַּמָּן
לְגַבִּי שְׂכִינָתִיָּה בְּלֹא עֶרְבוּכָיָא כָּלֵל, בְּכָל
פְּקוּדָא וּפְקוּדָא, אִיָּהוּ עֵץ פָּרִי עוֹשֶׂה פָּרִי
לְמִינוֹ (בראשית יא א), נְטוּעַ בְּגֶן בְּלֹא עֶרְבוּכָיָא
כָּלֵל, וּבִגִּין דָּא אָמַר לְמִינוֹ, אֲבָל עֵץ הַדַּעַת
טוֹב וָרָע לֹא אֶתְמַר בִּיָּה לְמִינוֹ, אֲבָל מַעֲוִרַב
מִין דְּלֹא בְּמִיָּנִיָּה, וּבְגִיָּנִיָּה אֶתְמַר (ויקרא יט
ט) שָׂדֶךְ לֹא תִזְרַע פְּלִאִים וְכו', שֶׁעֲטָנוֹ לֹא
יַעֲלֶה עָלֶיךָ.

אשרי הוא שְׁמַעְלָה אֶת הָאִמּוֹנָה
שֶׁל הַקְדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִיא
שְׂכִינָתוֹ הַפְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר אֲמִירוֹת,
בְּמַחְשָׁבָה אַחַת, בְּרָצוֹן אֶחָד בְּלִי
עֲרֻבֻכְיָה כָּלָל, שֶׁכָּל סְפִירָה
וּסְפִירָה נְטוּעָה בּוֹ, וְהִיא הֵגֶן שֶׁכָּל
הַסְּפִירוֹת בָּהּ, הֵן אֶחָד, וְכָל אֶחָד
עוֹשֶׂה בָּהּ פְּרִי לְמִינוֹ, הִיא מִן
שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד לֹא מוֹצִיא מִמֶּנָּה
וְרָעִים הַחוּצָה, כִּף צָרִיף אָדָם
שֶׁלֹא יוֹצִיא זֶרַע מִחוּץ לְבֵת זִוְגוֹ,
שֶׁהִיא הַמִּין שֶׁלּוֹ וְהִיחָדוּ שְׁלוֹ,
וּבְאֻתּוֹ זֶמֶן שֶׁצָּרִיף אָדָם לִיחַד
אֶת הַקְדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם
שְׂכִינָתוֹ, צָרִיף לְהַפְשִׁיט מִמֶּנּוּ כָּל
הַמַּחְשָׁבוֹת שֶׁהֵן קְלָפוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר
בְּהֵן רַבּוֹת מַחְשָׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ,
וּלְהַעֲלוֹת אֶת הַשְׂכִּינָה בְּמַחְשָׁבָה
אַחַת. זֶהוּ שְׂכָתוֹב וְעֵצַת יְהו"ה
הִיא תְקוּם, כְּמוֹ שֶׁאָדָם שֶׁמֵּתִיחַד
עִם בֵּת זִוְגוֹ וּמִתְפַּשֵּׁט מִלְּבוּשָׁיו
לְהֵיוֹת עֲמָה אֶחָד, זֶהוּ שְׂכָתוֹב
וְהֵיוּ לְבֶשֶׂר אֶחָד, כִּף צָרִיף
לְהַפְשִׁיט מִמֶּנּוּ כָּל הַמַּחְשָׁבוֹת
הָאֲחֵרוֹת בְּזֶמֶן שֶׁמֵּתִיחַד אֶת
הַקְדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם
פְּעָמִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה
אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד.

תקון ששים ושבע

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, זֶה
מִטְטְרוֹן, שֶׁבְּרָא אוֹתוֹ הַקְדּוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא קִדְמוֹן וְרֵאשִׁית לְכָל
צָבָא הַשָּׁמַיִם שְׁלֵמָטָה, וְזֶהוּ אָדָם
הַקָּטָן, שֶׁהַקְדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֹשֶׂה
אוֹתוֹ בְּדַמּוּת וְצִיּוֹר שֶׁל מַעֲלָה בְּלִי
עֲרֻבֻכְיָה, וְעָלָיו נֶאֱמַר תּוֹצֵא
הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, וְהוּא עֵץ
פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ, כְּמוֹ
שְׁלֵמָעְלָה. אוֹי לְמִי שְׁעוֹשֶׂה
עֲרֻבֻכְיָה לְמַעֲלָה וּלְמַטָּה, שֶׁזֶּהוּ
אֵילָן שֶׁל עֲרֻבֻכְיָה, עֲרֻבֻכְיָה
מֵעֵץ הַמּוֹת, בְּגִלָּל זֶה נִקְרָא מַטָּה,
שֶׁמִּתְהַפֵּךְ לְנַחֵשׁ לְהַלְקוֹת בּוֹ אֶת

וּבָאָה אִיהוּ מֵאֵן דְּסָלִיק אֱמּוֹנָה דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיף הוּא דְאִיהִי שְׂכִינְתָּיה כְּלִילָא
מֵעֶשֶׂר אֲמִירָן, בְּמַחְשָׁבְתָא חֲדָא בְּרַעוּתָא חֲדָא
כְּלָא עֲרֻבֻכְיָא כְּלָל, דְּכָל סְפִירָה וּסְפִירָה
נְטוּעָה בִּיהּ, וְאִיהִי גֵן דְּכָלְהוּ סְפִירָן בָּהּ אֵינּוֹן
חֲדָ, וְכָל חֲדָ עָבִיד בָּהּ פְּרִי לְמִינוֹ, אִיהִי מִין
דְּכָל חֲדָ וְחֲדָ לֹא נָפִיק מִנֶּיהָ זֶרַעִין לְבָר, הֲכִי
צָרִיף בֵּר נֶשׁ דְּלֹא אָפִיק זֶרַעָא לְבָר מִבֵּת זִוְגִיָּה,
דְּאִיהִי מִין דִּילִיָּה יְחוּדָא דִּילִיָּה, וּבְהֵהוּא זְמַנָּא
דְּצָרִיף בֵּר נֶשׁ לִיְחָדָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא
בְּשְׂכִינְתָּיה, צָרִיף לְהַפְשִׁיט מִנֶּיהָ כָּל מַחְשָׁבִין
דְּאֵינּוֹן קְלִיפִין, דְּאֶתְמַר בְּהוּן (משלי יט כא) רַבּוֹת
מַחְשָׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ, וּלְסַלְקָא שְׂכִינְתָּיה לְגַבִּיָּה
בְּמַחְשָׁבְתָא חֲדָא, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (שם) וְעֵצַת
יְהו"ה הִיא תְקוּם, כְּגִוּוֹנָא דְּבָר נֶשׁ דְּמֵתִיחַד
בְּבֵת זִוְגִיָּה, וְאֶתְפַּשֵּׁט מִלְּבוּשָׁיו לְמַהְיוֹ עֲמָה
חֲדָ, הֲדָא הוּא דְכָתִיב (בראשית ב כא) וְהֵיוּ לְבֶשֶׂר
אֶחָד, הֲכִי צָרִיף לְאַפְשָׁטָא מִנֶּיהָ כָּל מַחְשָׁבִין
אֲחֵרִינִין, בְּזְמַנָּא דְּמֵתִיחַד לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא
בְּכָל יוֹמָא תְרִין זְמָנִין, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה
אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד. (דף צח ע"א).

תקונא שתיין ושבע

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים דָּא מִטְטְרוֹן, דְּבְרָא
לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא קִדְמוֹן
וְרֵאשִׁית לְכָל צָבָא הַשָּׁמַיִם דְּלִתְתָּא, וְדָא אִיהוּ
אָדָם הַקָּטָן, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא עָבִיד לִיָּה
בְּדִיוֹקְנָא וְצִיּוֹרָא דְּלַעֲלִילָא כְּלָא עֲרֻבֻכְיָא,
וְעָלִיָּה אֶתְמַר (בראשית א כד) תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה
לְמִינָהּ, וְאִיהוּ עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ (שם יא)
כְּגִוּוֹנָא דְּלַעֲלִילָא וְיָ מֵאֵן דְּעָבִיד עֲרֻבֻכְיָא
לַעֲלִילָא וּלְתַתָּא, דְּהֵאֵי אֵילָנָא דְּעֲרֻבֻכְיָא,
עֲרֻבֻכְיָא מֵאֵילָנָא דְּמוֹתָא, כְּגִין דָּא אֶתְקַרֵּי
מַטָּה, דְּאֶתְהַפֵּךְ לְנַחֵשׁ לְאַלְקָאָה בִּיהּ לְחִיבָא,

הַרְשָׁעִים, וּמִיָּהוּ שְׁהוּפֹף אוֹתוֹ?
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁשׁוּלֵט עָלָיו,
וְהָרִי פְּרָשׁוּהָ.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: אַבָּא, בִּינוּן
שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵיךְ יוֹדַע
שְׁהָאִילָן הָהָא הֵיךְ עֲתִיד לִגְרַם
מִיתָה לְאָדָם (וּלְכָל הַבְּרִיּוֹת שְׁעֲתִידוֹת
לְחַיּוֹת אַחֲרֵיהֶן), לָמָּה בְּרָא אֶת הָאָדָם
שְׁעֲתִיד לְחַטֵּא לְפָנָיו? אָמַר לוֹ:
בְּנִי, הַדְּמוּת שְׁלֻמְעֵלָה לֹא הִיְתָה
שְׁלֻמָּה עַד שֶׁבְּרָא אֶת הָאָדָם, שֶׁכָּךְ
הִיְתָה הָאָדָם שְׁלֻמְעֵלָה (כַּלְפִּי הָאָדָם
שְׁלֻמְעֵלָה), כְּמוֹ שְׁהַנְשָׁמָה כַּלְפִּי
הַגּוֹפֶה. וּכְמוֹ שְׁאֵין מַעֲשֵׂה לְנִשְׁמָה
לֹא הַגּוֹפֶה, כִּךָּ הִיְתָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת
דְּמוּת לְמִטָּה לְהוֹצִיא בּוֹ מַעֲשֵׂה,
וְהַכֵּל כְּמוֹ (בְּמַעֲשֵׂה) שְׁלֻמְעֵלָה,
אֲדָם הוּא לְחֻשְׁבּוֹן קֶטֶן שֶׁל
חֲנוּן תְּשַׁע נִקְדּוֹת, הַפְּעֵלָה שְׁלוֹ,
הַשְׂכִּינָה כְּלוּלָה בְּכָל (מְכַל) אוֹתִיּוֹת
הַתּוֹרָה, וְהַכֵּל כְּמוֹ שְׁלֻמְעֵלָה.

הָאָדָם שְׁלֻמְעֵלָה לֹא הִיְתָה שְׁלֵם
בְּלִי נִקְבָּה, זֶהוּ שְׁכָתוּב זָכָר וּנְקֵבָה
בְּרָאם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמָם אָדָם, אָדָם
זָכָר וְאָדָם נִקְבָּה, וּכְשֶׁנִּבְרָא הָאָדָם
שְׁלֻמְעֵלָה שְׁהוּא נִקְבָּה, זֶהוּ שְׁכָתוּב
וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
בְּצַלְמוֹ, הַשְׁתַּלֵּם הַדְּמוּת
שְׁלֻמְעֵלָה, וְזֶהוּ סוּד כִּי לֹא הִמְטִיר
יְהוָה אֱלֹהִים וְכוּ', וְלָמָּה?
מִשּׁוּם שֶׁאָדָם אֵין, וּמִשּׁוּם זֶה
מִכְרַח הִיְתָה אָדָם לְבָרָא אוֹתוֹ,
לְהַשְׁלִים בּוֹ אֶת הַדְּמוּת
שְׁלֻמְעֵלָה, וְהַנִּקְבָּה בְּאָדָם הִיְתָה
הִיְתָה אַחַת. זֶהוּ שְׁכָתוּב כִּי אֶחָד
קָרָאתִיו וְגוֹמֵר, וְזֶה סוּד הַנְּשָׁמָה.
אַחֵר כִּךָּ אָמַר לֹא טוֹב הֵיְתָה הָאָדָם
לְבַדּוֹ אַעֲשֶׂה לוֹ עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ, זֶה
הַגּוֹפֶה, שְׁהוּא עֶבֶד שְׁפָחָה כְּלוּל
מִטוֹב וָרָע, כְּדִי שִׁיְהִיָּה לוֹ שְׂכָר
וְעֶנֶשׁ, וּבִשְׁבִילֹו אָמַר רָאָה נִתְּתִי
לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב
אֶת הַמָּוֶת וְאֶת הָרָע, וְאָמַר לוֹ
וּבְחֶרֶת בְּחַיִּים, שְׁאֵם לֹא נִתְּנָה

וּמֵאֵן אִיהוּ דְּאַפִּיךָ לִיָּה קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא
דְּשְׁלִיט עָלֵיהּ וְהָא אוֹקְמוּהָ.

אָמַר לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר אַבָּא, בִּינוּן דְּקוֹדֶשָׁא
בְּרִיךְ הוּא הֵיךְ יוֹדַע דְּאִילָנָא דָּא הֵיךְ
עֲתִיד לִגְרַמָּא מִיתָה לְאָדָם (וּלְכָל בְּרִיין דְּעֲתִידִין לְמַהוּ
אַבְתְּרִיהּ) אֲמַאי בְּרָא לִיָּה לְאָדָם דְּעֲתִיד לְמַחְטִי
קָמִיָּה, אָמַר לִיָּה בְּרִי דִּיּוֹקְנָא דְּלַעֲיִלָּא לָא הֵיךְ
שְׁלִים עַד דְּבְרָא לְאָדָם, דְּהָכִי הֵיךְ אָדָם
דְּלַעֲיִלָּא (כ"ו לְגַבִּי אָדָם דְּלִתְתָּא), כְּגִוּוֹנָא דְּנִשְׁמָתָא
לְגַבִּי גּוּפָא, וּכְמָה דְּלֹא אִית עוֹבְדָא לְנִשְׁמָתָא
בְּלֹא גּוּפָא, הָכִי הֵיךְ צָרִיךְ לְמַעֲבַד דִּיּוֹקְנָא
לְתַתָּא לְאַפְקָא בֵּיה עוֹבְדָא, וְכֻלָּא כְּגִוּוֹנָא
(כְּעוֹבְדָא) דְּלַעֲיִלָּא, אֲדָם אִיהוּ לְחֻשְׁבּוֹן זְעִיר
דְּחֲנוּן תְּשַׁע נִקְדּוֹת, פְּעוּלָה דִּילִיָּה שְׁכִינְתָּא
כְּלִילָא בְּכָל (מְכַל) אַתְוּוֹן דְּאוֹרִייתָא, וְכֻלָּא
כְּגִוּוֹנָא דְּלַעֲיִלָּא.

אָדָם דְּלַעֲיִלָּא לָא הֵיךְ שְׁלִים בְּלֹא נּוֹקְבָא,
הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (שם ה ב) זָכָר וּנְקֵבָה
בְּרָאם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמָם אָדָם, אָדָם דְּכָר, וְאָדָם
נוֹקְבָא, וְכָד אַתְבָּרִי אָדָם דְּלִתְתָּא דְּאִיהוּ נּוֹקְבָא,
הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (שם א כו) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת
הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, אֲשֶׁתִּלִּים דִּיּוֹקְנָא דְּלַעֲיִלָּא, וְדָא
אִיהוּ רְזָא כִּי לֹא הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים
וְכוּ' (שם ב ה), וְאֲמַאי בְּגִין דְּאָדָם אֵין, וּבְגִין דָּא
מוֹכְרַח הֵיךְ אָדָם לְמַבְרִי לִיָּה, לְאַשְׁתִּלִּים בֵּיה
דִּיּוֹקְנָא דְּלַעֲיִלָּא, וְנוֹקְבָא בְּהָא אָדָם בֵּיה הֵיךְ
חָד, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (ישעיה נא ב) כִּי אֶחָד
קָרָאתִיו וְגוֹמֵר, וְדָא רְזָא דְּנִשְׁמָתָא.

לְבַתֵּר אָמַר (בְּרֵאשִׁית ב יח) לֹא טוֹב הֵיְתָה הָאָדָם
לְבַדּוֹ אַעֲשֶׂה לוֹ עֶזֶר כְּנֶגְדּוֹ, דָּא גּוּפָא
דְּאִיהוּ עֶבֶד שְׁפָחָה כְּלִיל מִטוֹב וָרָע, בְּגִין
לְמַהוּ לִיָּה אֲגָרָא וְעוֹנֶשָׁא, וּבְגִינָה אָמַר (דְּבָרִים
ל ו) רָאָה נִתְּתִי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת

בְּיָדוֹ, לֹא הָיָה לוֹ שָׂכָר וְעִנְשׁ וְהָיָה כְּבִהְמָה, וְעַם כָּל זֶה הָרָאָה לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּל מָה שְׂאָרַע לוֹ, אִם הָיָה מִטָּה כָּלפִי חֹסֵד, שֶׁהוּא כָּלפִי זְכוּת, אוֹ אִם הָיָה מִטָּה בַּהּ כָּלפִי חוֹבָה, שְׁאִם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה בְּמִיתָתוֹ, לֹא הָיָה מֵרָאָה לוֹ שְׁנֵי הַדְּרָכִים שְׁלֹו, שֶׁהֵם מוֹת וַחַיִּים בִּיד לְשׁוֹן. וְהָרָאָה לוֹ שְׁלֹא הָיָה מְעַרְב טוֹב בְּרַע, שֶׁהַפְּרִידִם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, וְסוּד הַדְּבָר - וְהַבְדִּילָה הַפְּרָכָת לָכֵס, וְכָף עָשָׂה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּגוֹף הָאָדָם שְׂרַעְפָּת, שֶׁהַפְּרִיד בֵּין הַדְּרָגוֹת שֶׁל הָעֵץ הַטוֹב וּבֵין הַדְּרָגוֹת שֶׁל הָעֵץ הָרַע, וְצוּהוֹ אוֹתוֹ שְׁלֹא לַעֲרֹב טוֹב עִם רַע, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ. הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא צוּהוֹ אוֹתוֹ לְהִשָּׁמֵר מִמֶּנּוּ, וְאַחֵר כָּף אָמַר הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַת עִמָּדִי וְגוֹמֵר.

בִּינָתִים הֵנָּה זֶקֶן אֶחָד הַיּוֹדֵמֵן לוֹ, וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, הֲרִי רֵאִיתִי פְסוּק שְׂאוֹמֵר בַּתּוֹרָה אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֵהָל, וְהֲרִי הַתּוֹרָה הֵיחָה קֹדֶם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, וְרֵאִיתִי שֶׁהָעוֹלָם קֹדֶם לָאָדָם, שֶׁכָּל הָעוֹלָם וְצָרְכָיו נִבְרָאוּ קֹדֶם שֶׁנִּבְרָא אָדָם, אִם כֵּן, מָה הַתִּקְנָה שֶׁיֵּשׁ כָּאֵן? אָמַר לוֹ: זֶקֶן, וְהֲרִי כְּתוּב שֶׁנִּשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים נִקְרָאוּ קֹדֶם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, וְאֵין רֵאשִׁית אֶלָּא נִשְׁמָה, שֶׁנֶּאֱמַר בַּהּ נִרְיָה נִשְׁמָת אָדָם, הִיא הַנִּשְׁמָה שֶׁל הָאָדָם שְׁלֹמֶעֱלָה. אֶלָּא יֵשׁ אָדָם וְיֵשׁ אָדָם, יֵשׁ אָדָם שֶׁהוּא אָדָם שֶׁל הַנִּשְׁמָה, וְיֵשׁ אָדָם שֶׁל הַגּוֹף, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אָדָם לְהִבָּל דְּמָה,

הַטוֹב אֶת הַמּוֹת וְאֶת הָרַע, וְאָמַר לִיה וּבַחֲרַתְּ בַּחַיִּים, דָּאִם לֹא יִהְיֶה בִּידֵיהָ, לֹא הָיָה לִיה אֲגָרָא וְעוֹנֶשָׁא, וְהָיָה כְּבִיעִירָא, וְעַם כָּל דָּא אַחֲזִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִיה, כָּל מָה דְּאִירַע לִיה, אִם הָיָה מִטָּה כָּלפִי חֹסֵד דְּהוּא כָּלפִי זְכוּ, אוֹ אִם הָיָה מִטָּה בַּהּ כָּלפִי חוֹבָא, דָּאִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא בְּמִיתָתִיהָ לֹא הָיָה אַחֲזִי לִיה תְּרִין אוֹרְחִין דִּילִיָּה, דְּאִינוּן מוֹת וַחַיִּים בִּיד לְשׁוֹן.

וְאַחֲזִי לִיה דְּלֹא הָיָה מְעַרְב טוֹב בְּרַע, דְּאַפְרִישׁ לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (בראשית א ד) וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, וְרָצָא דְּמִלָּה וְהַבְדִּילָה הַפְּרָכָת לָכֵס (שמות כו לג), וְהָכִי עֲבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגוֹפָא דְּבַר נֶשׁ טְרַפְשָׁא, דְּאַפְרִישׁ בֵּין דְּרָגִין דְּאִילָנָא דְּטוֹב, וּבֵין דְּרָגִין דְּאִילָנָא דְּרַע, וּמִנֵּי לוֹן דְּלֹא לַעֲרֹבָא טוֹב עִם רַע, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (בראשית ב יז) וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִנֵּי לִיה לְאַסְתְּמָרָא מִנֵּיהָ, וּלְבַתֵּר אָמַר אִיהוּ (שם ג יב) הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַת עִמָּדִי וְגוֹמֵר.

אֲדַהְבִּי הָא סְבָא חַד אַזְדֵּמֵן לִיה, וְאָמַר רַבִּי רַבִּי, הָא חֲזִינָא קָרָא דְּאָמַר בְּאוֹרֵייתָא (במדבר יט ד) אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֵהָל, וְהָא אוֹרֵייתָא קֹדֶם דְּאֵתְבְּרִי עֲלֵמָא הוּת, וְחֲזִינָא דְּעֲלֵמָא אֶקְדִּים לָאָדָם, דְּכָל עֲלֵמָא וְצָרְכוֹי אֵתְבְּרִאוּ קֹדֶם דְּאֵתְבְּרִי אָדָם, אִי הָכִי מְאִי תִקְנָתָא אֵית הָכָא, אָמַר לִיה סְבָא וְהָא כְּתִיב דְּנִשְׁמָתִין דְּצְדִיקִיָּא אֵתְבְּרִאוּ קֹדֶם דְּאֵתְבְּרִי עֲלֵמָא, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (בראשית א א) בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים וְלִית רֵאשִׁית אֶלָּא נִשְׁמָה, דְּאֵתְמַר בִּיה (משלי כ כז) נִרְיָה נִשְׁמָת אָדָם, אִיהִי נִשְׁמָתָא דְּאָדָם דְּלַעֲיִלָּא, אֶלָּא אֵית אָדָם וְאֵית אָדָם דְּאִיהוּ

ועליו נאמר אדם כי ימות באהל, ועליו נאמר ארור הגבר אשר יבטח באדם ושם בשר זרועו, וזה סמא"ל, אדם בליעל איש און, ויש לו שתי נקבות רעות, ועליהן נאמר ועל כל נפשות מת לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא, ואין אביו אלא הקדוש ברוך הוא, ואין אמו אלא השכינה, וכי לא נאמר בקדוש ברוך הוא ושכינתו הלא כה דברי פאש נאם יהו"ה, מה אש אינו מקבל טמאה, כף הוא לא מקבל טמאה. אמר לו: והרי פתוב את מקדש יהו"ה טמא, וזו שכינתו? אמר לו: ונדאי שהקדוש ברוך הוא ושכינתו לא מקבלים טמאה, אבל כל מה שמטמא את המקום שהיא שורה בו, נחשב לו כאלו עשה אותו, ומשום זה לאביו ולאמו לא יטמא, ואין אביו אלא הקדוש ברוך הוא ואין אמו אלא שכינה, וזה סוד מי שמכניס מרשות הרבים לרשות היחיד, ומשום זה אמר ולא תחללו את שם קדשי, וזה אדנ"י, שהוא רשות היחיד, שהוא יהו"ה יחידו של עולם, וזהו אדם.

(ומשום זה לאביו ולאמו לא יטמא, וזהו סוד מי שמכניס מרשות הרבים לרשות היחיד, ומשום זה אמר) אדם כי ימות באהל, זה אדם בליעל, ומצד זה אדם רשע קרוי מת מעקרו, לפני שנברא העולם, אבל לא נאמר על אדם שהוא מצד הקדשה, וכמה טפשים הם בעולם שאומרים, הרי הקדוש ברוך הוא גזר על אדם שימות, וזהו שפתוב אדם כי ימות, ואיך אומרים שלא תהיה מיתה ממנו? אוי להם, טוב שלא נבראו בעולם, שאלו הם שמשונים אותם, משונים את

אדם דנשמתא, ואית אדם דגופא, דאתמר ביה (תהלים קמד ד) אדם להבל דמה, ועליה אתמר (במדבר יט יד) אדם כי ימות באהל, ועליה אתמר (ירמיה יז ה) ארור הגבר אשר יבטח (דף צח ע"ב) באדם ושם בשר זרועו, ודא סמא"ל אדם בליעל איש און, ואית ליה תרין נוקבין בישינ, ועלייהו אתמר (ויקרא כא יא) על כל נפשות מת לא יבא, לאביו ולאמו לא יטמא, ולית אביו אלא קודשא בריך הוא, ולית אמו אלא שכינתא, וכי לא אתמר בקודשא בריך הוא ובשכינתיה (ירמיה כג כט) הלא כה דברי פאש נאם יהו"ה, מה אש אינו מקבל טמאה הכי איהו לא מקבל טמאה, אמר ליה והא פתיב (במדבר יט כ) את מקדש יהו"ה טמא ודא שכינתיה, אמר ליה ונדאי דקודשא בריך הוא ושכינתיה לא מקבל טומאה, אבל כל מאן דסאיב אתר דאיהי שריא ביה, אתחשיב ליה כאלו עביד ליה, ובגין דא לאביו ולאמו לא יטמא, ולית אביו אלא קודשא בריך הוא, ולית אמו אלא שכינתא, ודא איהו רזא מאן דאעיל מרשות הרבים לרשות היחיד, ובגין דא אמר (ויקרא כב לב) ולא תחללו את שם קדשי, ודא אדנ"י, דאיהו רשות היחיד דאיהו יהו"ה יחידו דעלמא, ודא איהו אדם.

(ובגין דא לאביו ולאמו לא יטמא, ודא איהו רזא מאן דאעיל מרשות הרבים לרשות היחיד, ובגין דא אמר) (במדבר יט יד) אדם כי ימות באהל, דא אדם בליעל, ומסטרטא דא פר נש רשע קרוי מת מעיקרא מקמי דאתברי עלמא, אבל לא אתמר על אדם דאיהו מסטרטא דקודשא, וכמה טפשים אינון בעלמא דאמרין הא קודשא בריך הוא גזר על פר נש דימות, הדא הוא דכתיב אדם כי ימות, ואיך אמרין דלא יהא מיתה מיניה, וי לון דטב לון דלא אתבריוו בעלמא,

לון דלא אתבריוו בעלמא,

הָאָדָם שֶׁנִּקְרָא יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאָדָם
בְּלִיעֵל, וְאוֹמְרִים כָּאָדָם טוֹב
כַּחוּטָא, כֹּלָם שׁוּיִם, יִהְיֶה כְמוֹן
לִפְנֵי רוּחַ אֱלֹהֵי הַרְשָׁעִים שְׁאוּמְרִים
כֶּף, וּמִלֶּאךָ יְהוָה דּוֹחָה מֵהֶם.
שִׁישׁ אָדָם שֶׁהוּא יִשְׂרָאֵל, וְיֵשׁ
אָדָם שֶׁהוּא מִלֶּאךָ, וְזֶה מִטְטְרוּן,
וְיֵשׁ אָדָם בְּדַמּוּת הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שֶׁהוּא אֲצִילוּתוֹ, וְזֶה יו"ד
ה"א וּא"ו ה"א, וְאֵין לוֹ בְּרִיאָה
וְיִצְיָה וְעֵשִׂיָה, אֲלָא אֲצִילוּת,
וּבִמְקוֹם הַזֶּה אֵין חֲטָא וְלֹא מוֹת.
זֶהוּ שְׁכָתוֹב לֹא יִגְרֹךְ רַע, וְעַל
הָאָדָם הַבְּלִיעֵל הַזֶּה צוּה הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא שְׁלֹא לֵאכֹל מִמֶּנּוּ וְשְׁלֹא
לְעַרֵב אוֹתוֹ עִם טוֹב, שְׁזֶהוּ כְּמִי
שֶׁמְעַרֵב כֶּסֶף עִם עֲפָרָת, וְזֶה גוֹרֵם
בְּלִבּוֹל בְּפִמְלִיָּא שֶׁל מַעֲלָה,
וּמְעַרֵב חֲשֵׁכָה עִם אוֹר, מֵה
שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִפְרִיד, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר
וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

וְרָא עוֹד, אֲלָא מִי שֶׁמְכַנִּים אֶת
זֶרַעוֹ בְּנִדָּה אוֹ שֶׁפָּחָה אוֹ גוֹיָה אוֹ
זוֹנָה, כְּאֵלוֹ מְעַרֵב מֵה שֶׁהִפְרִיד
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָתוֹב וַיְהִי
מִבְּדִיל בֵּין מִים לְמִים, שֶׁהֵם מִי
נִדָּה לְמִי טְהוֹרָה, שְׁזֶה אֲסוּר וְזֶה
מִתָּר, וְזֶה כְּשֹׁר וְזֶה פְסוּל, זֶה
טְמֵאָה וְזֶה טְהוֹרָה, אֵלוֹ הֵם שֵׁשֶׁת
הַסְּדָרִים שֶׁנִּתְּנָה (בְּהֵם מִשְׁנָה) (לְמִשְׁנָה)
לְהִפְרִיד בֵּין טוֹב לְרַע, שֶׁעַרֵב
אוֹתָם אָדָם וְהַדּוֹרוֹת שֶׁבָּאוּ
אַחֲרָיו.

תקון שמונה ישישים

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, מֵה זֶה
אֱלֹהִים? לַהֲט הַחֲרִב הַמִּתְהַפֶּכֶת
לְשֹׁמֵר אֶת דְּרֹךְ הַחַיִּים, מִטָּה
הָאֱלֹהִים וְדָא, וְזֶה מִטְטְרוּן,
וְהָרִי בְּאַרְגָּנוֹ שֶׁמִּתְהַפֵּךְ מִדִּין
לְרַחֲמִים, וּבֹה הִשְׁתַּנּוּ (נִמְצָאוּ) כָּל
הַדְּמִיּוֹת שֶׁלֹּא דָמוּ זֶה לְזֶה.
כְּשֶׁמִּתְהַפֵּךְ מִיָּמִין לְשִׁמָּל, הוּא

דְּאֵלִין אֵינּוֹן דְּשׁוּיָן לוֹן, שׁוּיָן לְאָדָם דְּאִתְקַרֵי
יִשְׂרָאֵל וּלְאָדָם בְּלִיעֵל, וְאִמְרִין כָּאָדָם טוֹב
כַּחוּטָא כּוּלְהוֹן שׁוּיָן, יִהְיֶה כְמוֹן לִפְנֵי רוּחַ
אֵלִין חֲיִיבָא דְּאִמְרֵי הָכִי, וּמִלֶּאךָ יְהוָה דּוֹחָה
מִנֵּיהּ.

דְּאִית אָדָם דְּאִיהוּ יִשְׂרָאֵל, וְאִית אָדָם דְּאִיהוּ
מִלֶּאךָ וְדָא מִטְטְרוּן, וְאִית אָדָם
בְּדִיוֹקְנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִין הוּא דְּאִיהוּ
אֲצִילוּתִיה, וְדָא יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְלִית
לִיה בְּרִיאָה וְיִצְיָה וְעֵשִׂיָה אֲלָא אֲצִילוּתָא,
וּבְאַתָּר דָּא לִית חֲטָא וְלֹא מוֹת, הַדָּא הוּא
דְּכָתִיב (תְּהִלִּים ה ה) לֹא יִגְרֹךְ רַע, וְעַל הָאִי אָדָם
בְּלִיעֵל מִנֵּי קוּדְשָׁא בְּרִין הוּא דְּלֹא לְמִיכָל
מִנֵּיהּ, וְדָלֹא לְעַרְבָא לִיה עִם טוֹב, דְּהָאִי אִיהוּ
כְּמָאן דְּעָרִיב כְּסָפָא עִם עוֹפְרָת, וְדָא גְרִים
בְּלִבּוֹלָא בְּפִמְלִיָּא דְּלַעֲיָלָא, וְעַרֵב חֲשׁוּכָא
בְּנִהוּרָא מֵה דְּאִפְרִישׁ קוּדְשָׁא בְּרִין הוּא, כְּמָה
דְּאִתְּ אִמְר (בְּרֵאשִׁית א ד) וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר
וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

וְרָא עוֹד אֲלָא מָאן דְּאֵעִיל זֶרַעִיה בְּנִדָּה אוֹ
שֶׁפָּחָה אוֹ גוֹיָה אוֹ זוֹנָה, כְּאֵלוֹ מְעַרֵב
מֵה דְּאִפְרִישׁ קוּדְשָׁא בְּרִין הוּא, דְּכָתִיב (שם)
וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מִים לְמִים, דְּאֵינּוֹן מִי נִדָּה
לְמִי דְּכִיָּא, דְּדָא אֲסוּר וְדָא מוֹתָר, וְדָא כְּשֹׁר
וְדָא פְסוּל, דָּא טוֹמֵאָה וְדָא טְהוֹרָה, אֵלִין אֵינּוֹן
שֵׁיט סְדָרִין דְּאִתְיָהִיבִת (בְּהוֹן מִשְׁנָה) (ס"א
לְמִשְׁנָה), לְאַפְרָשָׁא בֵּין טוֹב לְרַע, דְּעַרֵב לוֹן אָדָם
וְדָרִין דְּאִתּוֹ אֲבִתְרִיהּ.

תקונא תמניא ושתין

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, מָאִי אֱלֹהִים, לַהֲט
הַחֲרִב הַמִּתְהַפֶּכֶת לְשֹׁמֵר אֶת דְּרֹךְ
עֵץ הַחַיִּים (בְּרֵאשִׁית ג כד), מִטָּה הָאֱלֹהִים וְדָא,
וְדָא מִטְטְרוּן, וְהָא אוֹקִימָנָא לִיה דְּאִתְהַפֵּךְ

מראָה פּרצוף שֶׁל שׁוּר.
וּכְשֶׁמֶתֶהֱפֹךְ מִשְׁמָאל לְיָמִין,
מִרְאָה פּרצוף שֶׁל אֲרִיָּה.
וּכְשֶׁמֶתֶהֱפֹךְ מִשְׁנִיָּהם לְמַעְרָב,
מִחֲזִיר פָּנָיו וּמִתֶּהֱפֹךְ לְנֶשֶׁר (לְאָדָם).
וּכְשֶׁמֶתֶהֱפֹךְ מִשְׁנִיָּהם לְמִזְרָח,
שְׁהוּא בְּאֻמְצָע, מִתֶּהֱפֹךְ לְאָדָם
(לְנֶשֶׁר), מִלְמֻטָּה לְנֶשֶׁר, אֵין דְּמוּת
בְּעוֹלָם שְׂלֵא נִדְעַת בּוּ.

שְׁנַיִם עֶשֶׂר מַזְלוֹת נִרְאִים בּוּ, וְכָל
הַדְּמִיּוֹת שֶׁל הַמְּלָאכִים, וְהַדְּמִיּוֹת
שֶׁל הַנְּשָׁמוֹת, וְהַדְּמִיּוֹת שֶׁל כָּל
מֶה שֶׁנִּכְבְּרָא בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, (אֵינוֹ
דְּמוּת שֶׁל אָדָם שְׁלֵם בְּכָל הַתְּקוּנִים, אֲלָא אִם
הוּא) (כֹּלָל הָיְהִי) כֹּלָל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ
וְשֶׁמֶשׁ יִרְחַ וְכוכְבִּים וּמַזְלוֹת
וְהַכֶּסֶף וְהַמְּלָאכִים וְגַן עֵדֶן
וְגִיהֶנֶם, מִחֲצַד שֶׁל שְׁנֵיהֶם נִתֵּן
הַיֵּצֵר הַטּוֹב וְהַיֵּצֵר הָרָע. גֵּן עֵדֶן
- מִצָּא אֵשׁה מִצָּא טוֹב, גִּיהֶנֶם -
וּמוֹצָא אֲנִי מִרְמָוֹת אֶת הָאֵשֶׁה,
וְשְׁנֵיהֶם בְּלִב, לֵב חֶכֶם לִימִינוֹ וְלֵב
כְּסִיל לְשִׁמְאֹל.

תקון ששים ותשעה

בְּרֵאשִׁית, ב' שְׁנַיִם, חֲכָמָה
וּתְבוּנָה (וּבִינָה), הַשְּׁלִישִׁית, יִרְאָת
יְהוָה רֵאשִׁית דַּעַת, וּבִדְעַת הַזֹּה
נֶאֱמַר וְהָאָדָם יָדַע אֶת חוּהָ אִשְׁתּוֹ,
שָׂאִין זְווג אֲלָא בְּדַעַת, שְׁהוּא
הָעֲמוּד הָאֻמְצָעִי, הַיְחוד שֶׁל הָאָב
וְהָאִם, כִּף הוּא לְמֻטָּה הַצַּדִּיק
הַיְחוד שֶׁל הָעֲמוּד הָאֻמְצָעִי עִם
הַשְּׂכִינָה שְׁלֵמֻטָּה, וְעַל הַגּוֹף
וְהַבְּרִית נֶאֱמַר כִּי א"ל דַּעוֹת
יְהוָה וְגוֹמֵר, וְשְׁנֵיהֶם עֲדוֹת,
שָׂאִין עֲדוֹת פְּחוֹת מִשְׁנַיִם.

וְחֵבֶן הַזֶּה הוּא הַיְחוד שֶׁל הָאָב
וְהָאִם, הוּא הָעֲמוּד הָאֻמְצָעִי
שְׁנוּשָׂא הַכָּל, כְּמוֹ שְׁשָׁמַיִם וָאָרֶץ
נֶאֱמַר בָּהֶם שְׁהָעוֹלָם עוֹמֵד עַל
עֲמוּד אֶחָד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְצַדִּיק

מִדִּינָא לְרַחֲמֵי, וְיִבִּיה אֶשְׁתַּנְּיָו (נ"א אֶשְׁתַּכְּחוּ) כָּל
דִּיּוֹקְנִין דְּלֹא דְמוּ דָא לְדָא, כִּד אֶתְהַפֵּךְ מִימִינָא
לְשְׁמָאלָא אַחְזִי פְּרָצוּפָא דְשׁוּר, וְכִד אֶתְהַפֵּךְ
מִשְׁמָאלָא לִימִנָא אַחְזִי פְּרָצוּפָא דְאֲרִיָּה, וְכִד
אֶתְהַפֵּךְ מִתְּרוּיָהוּ לְמַעְרָב אַחְזִיר אֲנַפּוּי
וְאֶתְהַפֵּךְ לְנֶשֶׁר (נ"א לְאָדָם), וְכִד אֶתְהַפֵּךְ
מִתְּרוּיָהוּ לְמִזְרָח דְאִיהוּ בְּאֻמְצָעִיתָא אֶתְהַפֵּךְ
לְאָדָם (נ"א לְנֶשֶׁר), מִלְמֻטָּה לְנֶשֶׁר, לִית דִּיּוֹקְנָא
בְּעֻלְמָא דְלֹא אֶשְׁתַּמוּדַע בִּיה.

תְּרִין עֶשֶׂר מַזְלוֹת אֶתְחַזְיִין בִּיה, וְכָל דִּיּוֹקְנִין
דְּמִלְאָכִיָּא וְדִיּוֹקְנִין דְּנִשְׁמָתִין וְדִיּוֹקְנִין
דְּכָל מֶה דְאֶתְבְּרִי בְּשָׁמַיָא וּבָאָרְעָא, (לֹאוּ אִיהוּ
דִּיּוֹקְנָא דְאָדָם שְׁלֵם בְּכָל תְּקוּנִין, אֲלָא אִם הוּא) (נ"א כֹּלָא
הוּא) כֹּלָל בְּשָׁמַיָא וָאָרְעָא וְשְׁמָשָׁא וְסִיְהָרָא
וְכוכְבִּיָא וּמַזְלוּיָא וְכִרְסִיָא וּמִלְאָכִיָּא וְגַן עֵדֶן
וְגִיהֶנֶם, מִסְטָרָא דְתְּרוּיָהוּ אֶתִּיְהִיב יֵצֵר הַטּוֹב
וְיֵצֵר הָרָע, גֵּן עֵדֶן מִצָּא אֵשֶׁה מִצָּא טוֹב (מִשְׁלִי
יח כב), גִּיהֶנֶם וּמוֹצָא אֲנִי מִרְמָוֹת אֶת
הָאֵשֶׁה (קֹהֶלֶת ז כו), וְתְּרוּיָהוּ בְּלִבָּא, לֵב חֶכֶם
לִימִינוֹ, וְלֵב כְּסִיל לְשִׁמְאֹל (שֶׁם י ב). (דף צט ע"א).

תקונא שתינ ותשעה

בְּרֵאשִׁית ב' תְּרִין חֲכָמָה וּתְבוּנָה
(וּבִינָה), תְּלִיתָאָה יִרְאָת יְהוָה
רֵאשִׁית דַּעַת (מִשְׁלִי א ז). וּבִהָאִי דַּעַת
אֶתְמַר (בְּרֵאשִׁית ד א) וְהָאָדָם יָדַע אֶת חוּהָ אִשְׁתּוֹ,
דְּלִית זְווג אֲלָא בְּדַעַת דְאִיהוּ עֲמוּדָא
דְאֻמְצָעִיתָא. יְחודָא דְאָבָא וְאִמָּא. הַכִּי אִיהוּ
לְתַתָּא צַדִּיק יְחודָא דְעֲמוּדָא דְאֻמְצָעִיתָא
וְשְׂכִינְתָּא דְלְתַתָּא, וְגוֹף וּבְרִית עֲלִיָּהוּ
אֶתְמַר (שְׁמוּאֵל א ב ג) כִּי א"ל דַּעוֹת יְהוָה וְגוֹמֵר,
וְתְּרוּיָהוּ עֲדוֹת, דְּלִית עֲדוֹת פְּחוֹת מִתְּרִין.

וְהָאִי בֵּין אִיהוּ יְחוד דְאָבָא וְאִמָּא, אִיהוּ עֲמוּד

סְבִיל כֹּלָא, כְּגוֹנוֹנָא דְשָׁמַיָא וָאָרְעָא דְאֶתְמַר בְּהוֹן דְּעֻלְמָא עַל חַד

יסוד עולם, כִּף הָאֵב וְהָאֵם
סְמוּכִים עַל הַעֲמֹד הָאֲמֻצָּעִי,
וְהוּא הַיְחֻד בֵּין אִם וּבֵת כְּמוֹ זֶה:
הו"ה וְכו' נַעֲשֵׂה ה"ה אֶחָד אֶחָד,
שֶׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה כָּאֵן וְשֶׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה
כָּאֵן, וְהו' הוּא יְחֻד שֶׁל שְׁתֵּי
אֲחִיּוֹת, כְּמוֹ זֶה: וַיֵּיצֵר יְהו"ה, זֶה
הַסּוּד שֶׁל א' - י' לְמַעֲלָה, י'
לְמַטָּה, ו' בְּאֲמֻצָּע.

הַיְחֻד שֶׁל שְׁנֵיהֶם כְּלָה וְחֻמּוֹתֶיהָ,
(ה' מִן אֱלֹהִים ו') (ה"י מִן אֱלֹהִים ו' מִלֵּא),
הַכָּלֵל שֶׁל שְׁנֵיהֶם ה"ה, אִם וּבֵת,
ו' בֵּין שְׁתֵּיהֶן, לְמַעֲלָה אֵין עֲרוּהָ,
וּבְמִקּוֹם הַזֶּה אָמַר לֹא תִדְמָה
לְיוֹצֵרָךְ, לְמַטָּה חוּץ לְמִקְוָמוֹ אָמַר
לֹא תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת, וְהָרִי בְּאֶרְצֵנוּ
לְעִיל. וְעוֹד מְצָאנוּ סוּד עֲלִיּוֹן,
עֲרוּהָ ע"ר ו"ה, כְּשׁו' בֵּין עַר,
שֶׁהוּא רַע, נַעֲשֶׂה עוֹר, זֶהוּ שְׁכֵתוֹב
וַיַּעַשׂ יְהו"ה אֱלֹהִים לְאָדָם
וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר וַיִּלְבָּשֵׁם,
וְעֲלֵיהֶם נָאֹמַר וְלִפְנֵי עוֹר לֹא תִתֵּן
מִכְשׁוֹל, שֶׁהָרִי רַע מִן עוֹר, הוּא
עֲרוּהָ שֶׁמִּפְרִידָהּ בֵּין ו"ה שֶׁהֵם
אֶחָד וְאַחֻת, כְּשֶׁמִּתְלַבֵּשׁ עֵץ
הַחַיִּים בְּעֵץ שֶׁל טוֹב וְרָע, זֶהוּ
שְׁכֵתוֹב וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֶּן וְעֵץ
הַדַּעַת טוֹב וְרָע, בְּזִמְנָן שֶׁהִיא (שְׁדָה)
עַר, בֵּין הֶבֶן וְהַבֵּת לֹא תִקְרְבוּ
לְגִלּוֹת עֲרוּהָ, לֹא תִקְרְבוּ ו' לָהּ,
שֶׁלֹּא יִתְגַּלֶּה רַע בִּינֵיהֶם, שֶׁהוּא
אֲחֵר, שֶׁעָלִיו נֶאֱמַר וְסוּד אֲחֵר אֵל
תִּגַּל, עֲרוּהָ תַעֲזוֹר קִשְׁתָּךְ, עַר יָהּ,
רַע בְּזִמְנָן שֶׁהוּא בֵּין י"ה, אוֹתוֹ
הָרַע לֹא תִקְרַב י' עִם ה'.

וְזוֹהִי קִלְפָּה שֶׁל עֲרֵלָה, ע"ר מִן
עֲרֵלָה רַע, אָדָם חָטָא בְּזֶה, כְּמוֹ
שֶׁבְּאֵרוּהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, אָדָם
הִרְאִשׁוֹן מוֹשֵׁף בְּעֲרֵלְתוֹ הִיָּה, וְזֶה
גֶּרֶם עֲרִיּוֹת בְּעוֹלָם, וּמִשּׁוֹם זֶה
עֲרִיָּה תַעֲזוֹר קִשְׁתָּךְ, תַעֲזוֹר הוּא
עֲרוֹת בְּהַפּוֹף אוֹתִיּוֹת, בְּאִיָּה

סְמוּכָא קִיִּימָא, כְּמָה דְאַתָּא אָמַר (מְשַׁלֵּי י כה) וְצִדִּיק
יסוד עולם, הָכִי אָבָא וְאִימָא סְמוּכִין עַל עֲמֻדָא
דְּאֲמֻצָּעִיתָא, וְאִיהוּ יְחֻד בֵּין אִם וּבֵת כְּמוֹנוֹנָא
דָּא הו"ה, וְבִיָּה אֲתַעֲבִידוּ ה"ה אֶחָד אֶחָד י"ג
הָכָא וי"ג הָכָא, וְאִיהוּ ו' יְחֻד דְּתֵרִי אֲחִיּוֹת,
כְּמוֹנוֹנָא דָּא וַיֵּיצֵר יְהו"ה, דָּא רְזָא דָּא י' לְעִילָא
י' לְתַתָּא ו' בְּאֲמֻצָּעִיתָא.

יְחֻדָא דְתֵרֵייהוּ כְּלָה וְחֻמּוֹתֶיהָ, (ה' מִן אֱלֹהִים ו')
(נ"א ה"י מִן אֱלֹהִים ו' מִלֵּא), כְּלָלָא דְתֵרֵייהוּ
ה"ה אָמַר וּבִרְתָּא, ו' בֵּין תֵּרֵייהוּ, לְעִילָא לִית
עֲרוּהָ, וּבִבְתָּר דָּא אָמַר לֹא תִדְמָה לְיוֹצֵרֶיךָ,
לְתַתָּא בְּרַמְתֵּרִיָּה אָמַר (ויקרא יח ו) לֹא תִקְרְבוּ
לְגִלּוֹת, וְהָא אוֹקִימָנָא לְעִיל. וְעוֹד אֲשַׁכְחָנָא
רְזָא עֲלָאָה, עֲרוּהָ ע"ר ו"ה, כְּד ו' בֵּין עַר
דְּאִיהוּ רַע אֲתַעֲבִיד עוֹר, הָדָא הוּא
דְּכֵתִיב (בראשית ג כא) וַיַּעַשׂ יְהו"ה אֱלֹהִים לְאָדָם
וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר וַיִּלְבָּשֵׁם, וְעֲלֵייהוּ
אֲתַמַּר (ויקרא יט יד) וְלִפְנֵי עוֹר לֹא תִתֵּן מִכְשׁוֹל,
דְּהָא רַע מִן עוֹר, אִיהוּ עֲרוּהָ דְאַפְרִישׁ בֵּין ו"ה
דְּאִינוֹן אֶחָד וְאַחֻת, כְּד אֲתַלְבֵּשׁ אֵילָנָא דְחַיִּי
בְּאֵילָנָא דְטוֹב וְרָע, הָדָא הוּא דְכֵתִיב (בראשית ב
ט) וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֶּן, וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע,
בְּזִמְנָא דְאִיהִי (ס"א דְהָאִי) עַר בֵּין בְּרָא וּבִרְתָּא
לֹא תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת עֲרוּהָ, לֹא תִקְרְבוּ ו' לָהּ
דְּלֹא אֲתַגְלִיא רַע בִּינֵיהוּ דְאִיהוּ אֲחֵר, דְּעֲלִיָּה
אֲתַמַּר (מְשַׁלֵּי כה ט) וְסוּד אֲחֵר אֵל תִּגַּל, עֲרוּהָ
תַעֲזוֹר קִשְׁתָּךְ (חֲבִקוּק ג ט), עַר יָהּ, רַע בְּזִמְנָא דְאִיהוּ
בֵּין י"ה, הֵהוּא רַע לֹא תִקְרַב י' בָּהּ.

וְהָאִי אִיהוּ קִלְיָפָה דְעֲרֵלָה, ע"ר מִן עֲרֵלָה
רַע, אָדָם בְּהָאִי חָאב, כְּמָה דְאוֹקִמּוּהָ
מֵאֲרִי מִתְנִיתִין אָדָם הִרְאִשׁוֹן מוֹשֵׁף בְּעֲרֵלְתוֹ
הִיָּה, וְדָא גֵרִים עֲרִיִין בְּעֵלְמָא, וּבְגִין דָּא עֲרִיָּה
תַעֲזוֹר קִשְׁתָּךְ, תַעֲזוֹר אִיהוּ עֲרוֹת בְּהַפּוֹף אֲתָנוּן, כָּאֵן אֲתַר קִשְׁתָּךְ דְּאִיהוּ

כָּאֵן אֲתַר קִשְׁתָּךְ דְּאִיהוּ

מקום? קשתך, שהוא קשת
הברית, שעליה נאמר ותלד רחל
ותקש בלדתה, תק"ש הוא
קש"ת, (וסוד הדבר - בעצב תלדי בנים),
ומשם אמרה חנה אשה קש"ת
רוח אנכי.

וזה סוד את קשתי נתתי בענן,
ופרשוהו החברים, דבר שמקיש
לי כתוב בו מוקש, שבו היה
מוקש לאדם הראשון, כמו
שבארוהו אדם הראשון היה
מושך בערלתו, ומה ששמר אותו
הוא בהקש בשתפות עמי,
בדיוקן שלי, עליה נאמר ויברא
אלהים את האדם בצלמו,
משום שמי ששומר את הברית
זוכה למלכות, הרי הוא בהקש
לי בשתפות עמי, ואם לא שמר
אותו, חוזר ק"ש, קשה לו, קשה
לאות ה', ועל הקש הזה נאמר
ובית עשו לקש, והוא לק"ש
בהפוך אותיות שק"ל, והוא שקל
לצדיקים ששומרים ברית שקל
הקדש. אוי לו למי שלא שומר
אותו, ואשריו מי ששומר אותו.
ומי ששומר את הברית הזו, היא
עד עליו - ע' מן שמע, ד' מן
אחד. ואם לא שומר את הברית,
פורח ממנו הקוץ של ד' מן אחד
ונשאר אחר, (עד ער).

והאדם ידע וכו', קם זקן פתח
ואמר: רבי רבי, ועד פאן לא היה
אדם ידע את אשתו? אלא בזמן
שחטא הסתלקה השכינה
ממקומו, וכך פרשוהו בעלי
המשנה, שבזמן שאין שכינה
במקומה, אסור בתשמיש המטה,
משום שעליה נאמר וישתחו
ישראל על ראש המטה, ומאיזה
מקום הסתלקה? מזמין ושמאל
ששם היתה, וזהו סוד העבור (ס"א
ויעבור) ע"ב רי"ו, חסד וגבורה,
ולא לחנם פרשוהו בעלי המשנה
הנותן מטתו בין צפון לדרום יהיו

קשת הברית, דעליה אתמר (בראשית לה טז) ותלד
רחל ותקש בלדתה, תק"ש איהו קש"ת, (ורחא
דמלה בעצב תלדי בנים), (שם ג טז) ומתמן אמרה
חנה (שמואל א טו) אשה קש"ת רוח אנכי.

ודא רזא את קשתי נתתי בענן, ואוקמוהו
חבריא מלה דאקיש לי, מוקש פתיב
ביה, דביה הוה מוקש לאדם קדמאה, כמה
דאוקמוהו אדם הראשון מושך בערלתו הוה,
ומה דנטיר ליה איהו בהקש בשותפו עמי,
בדיוקנא דילי, עלה אתמר (שם א כז) ויברא
אלהים את האדם בצלמו, בגין דמאן דנטיר
ברית זכה למלכות, הרי איהו בהקש לי
בשותפו עמי, ואם לא נטיר ליה אתחזר ק"ש,
קשה ליה קשה לאת ה', ועל האי קש
אתמר (עובדיה א יח) ובית עשו לקש, ואיהו לק"ש
בהפוך אתוון שק"ל, ואיהו שקל לצדיקים
דנטירין ברית שקל הקדש, ווי למאן דלא נטיר
ליה, וזכאה איהו מאן דנטיר ליה, ומאן דנטיר
ברית האי איהו עד עליה ע' מן שמע ד' מן
אחד, ואי לא נטיר ברית פרח מניה קוצא מן
ד' מן אחד, ואשתאר אחר (עד ער). (כאן חסר).

והאדם ידע וכו' (בראשית ד ד), קם סבא פתח
ואמר רבי רבי ועד הכא לא הוה ידע
אדם לאנתתיה, אלא בזמנא דחאב אסתלק
שכינתא מאתריה, והכי אוקמוהו מארי
מתניתין, דבזמנא דלית שכינתא באתרה אסור
בתשמיש המטה, בגין דעלה אתמר (שם מז
לא) וישתחו ישראל על (דף צט ע"ב) ראש המטה,
ומאן אתר אסתלקת מימינא ומשמאלא דתמן
הוה, ודא הוא רזא דעיבור (ס"א ויעבור) ע"ב
רי"ו, חסד וגבורה, ולא למגנא אוקמוהו מארי
מתניתין, הנותן מטתו בין צפון לדרום הויין
ליה בנים זכרים, ואיהו גרים דאסתלק ההיא

לו בנים זכרים, והוא גרם
שֶׁתִּסְתַּלַּק אוֹתָהּ מִטָּה מִשָּׁם, כִּף
הוא מִסְתַּלַּק מִתְּשֻׁמִּישׁ הַמִּטָּה,
ואחר שֶׁקִּבֵּל עָלָיו, חוֹזֶרֶת הַמִּטָּה
למקומה. בְּאוֹתוֹ זְמַן, וְהָאָדָם יָדַע
אֵת חֲוָה אִשְׁתּוֹ.

וְעוֹד וְהָאָדָם יָדַע אֵת חֲוָה אִשְׁתּוֹ,
יֵשׁ יָדִיעָה לְטוֹב וְיֵשׁ יָדִיעָה לְרָע,
כְּמוֹ וַיִּדְעוּ כִּי עִירְמָם הֵם, וְכִמוֹ
וְאֵת עָרוֹם וְעֵרְיָה, עָרוֹם מִתּוֹרָה
שֶׁבִּכְתָּב, וְעֵרְיָה מִתּוֹרָה שֶׁבְּעַל
פֶּה.

וְעוֹד וְהָאָדָם יָדַע, כְּמוֹ וּמִרְדְּכִי
יָדַע אֵת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה, כִּף אָדָם
יָדַע שְׁגֵרָם הַפְּרָדָה בֵּין הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינָתוֹ, שְׁאָדָם חָטָא
בְּמַחְשָׁבָה, וְחֲוָה חָטָא בְּמַעֲשֵׂה,
בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ יִשְׂרָאֵל
עָלָה בְּמַחְשָׁבָה, בְּאוֹתוֹ מְקוֹם
שֶׁנִּשְׁטְלָה נִשְׁמָתוֹ בְּדֶרֶךְ אַצִּילוֹת
שֵׁם חָטָא, וְחֲוָה בְּמַעֲשֵׂה שְׁלוֹ,
שֶׁהִיא הַכַּח שְׁלוֹ, כ"ח הַאוֹתִיּוֹת
שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, וְהַכַּל
חֲכָמָה, כ"ח מ"ה.

וְעוֹד וְהָאָדָם יָדַע, יָדַע חָטָא
בְּמָה? בְּקִין, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַתֵּהָרָה
וַתֵּלֶד אֶת קִין, מִשּׁוֹם שֶׁעָלָהּ
נֶאֱמַר כִּי מִשְׁרָשׁ נָחַשׁ יֵצֵא צָפַע,
וְזוֹ הַזֵּה־מָה שֶׁהִטִּיל הַנָּחַשׁ בְּחֹהָ,
וְהִזָּה יוֹדַע זִהְמָתוֹ שֶׁהִתְפַּשְׁטָה עַד
קִנִּי חוֹתֵן מִשָּׁה, וּכְשֶׁרָאָה אֵת
הַגִּלְגּוּל וְהַתְּשׁוּבָה שְׁלוֹ שָׁם, אָמַר
קִנִּיתִי אִישׁ אֵת יְהו"ה, אֲזַ יָדַעְתִּי
אוֹתוֹ שֶׁקִּנִּיתִי אוֹתוֹ בְּקִנִּי חוֹתֵן
מִשָּׁה, וְהִירוּחָתִי אוֹתוֹ שָׁם, וּמִשּׁוֹם
זֶה נֶאֱמַר קִנִּיתִי אִישׁ אֵת יְהו"ה,
וְזֶהוּ סוֹד שֶׁל וּבְכֵן רִאִיתִי רְשָׁעִים
קֹבְרִים וְכֹאֵו וכו'.

אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן: זֶקֶן וְזֶקֶן,
וְלָמָּה טָרַח הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בָּהֶם לְהִבִּיא אוֹתָם בְּגִלְגּוּל? אָמַר
לוֹ: בְּשִׁבִּיל כְּבוֹד הַצַּדִּיקִים,
שֶׁיַּעֲבֹר הַחָטָא מִבְּנֵיהֶם, שְׁעַד
שֶׁקִּין שָׁב בְּתְשׁוּבָה, הַפָּגֶם שֶׁל

מִטָּה מִתְּפָן, הָכִי אֶסְתַּלֵּק אִיהוּ מִתְּשֻׁמִּישׁ
הַמִּטָּה, וּבָתֵּר דְּקִבִּיל עוֹנֵשִׂיה אֶתְחַזֵּר מִטָּה
לְאַתְרָהּ, בְּהֵיוֹא זְמַנָּא וְהָאָדָם יָדַע אֵת חֲוָה
אִשְׁתּוֹ.

וְעוֹד וְהָאָדָם יָדַע אֵת חֲוָה אִשְׁתּוֹ, אִית יָדִיעָה
לְטַב וְאִית יָדִיעָה לְבִישׁ, כְּגוֹן ^(שם ג)
^(ז) וַיִּדְעוּ כִּי עִירְמִים הֵם, וּכְגוֹן וְאֵת עָרוֹם
וְעֵרְיָה ^(יחזקאל טז ז), עָרוֹם מְאוּרִייתָא דְּבִכְתָּב,
וְעֵרְיָה מְאוּרִייתָא דְּבַעַל פֶּה.

וְעוֹד וְהָאָדָם יָדַע, כְּגוֹן ^(אסתר ד א) וּמִרְדְּכִי יָדַע
אֵת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה, הָכִי אָדָם יָדַע דְּגֵרִים
אֶפְרָשׁוּתָא בֵּין קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּבֵין
שְׂכִינְתִּיה, דְּאָדָם חָאב בְּמַחְשָׁבָה, וְחֲוָה חָאבָת
בְּמַעֲשָׂה, בְּהֵיוֹא אֶתֵּר דְּאַתְמָר בִּיה יִשְׂרָאֵל
עָלָה בְּמַחְשָׁבָה, בְּהֵיוֹא אֶתֵּר דְּאַתְנָטֵל נִשְׁמָתִיה
בְּאַרְח אַצִּילוֹת תְּפָן חָאב, וְחֲוָה בְּמַעֲשָׂה
דִּילִיה, דְּאִיהִי כַּח דִּילִיה כ"ח אֶתְוֹן דְּמַעֲשָׂה
בְּרָאשִׁית, וְכָלֵא חֲכָמָה כ"ח מ"ה.

וְעוֹד וְהָאָדָם יָדַע, יָדַע חוֹבָא דִּילִיה בְּמֵאִי
בְּקִין, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר ^(בראשית ד א) וַתֵּהָרָה
וַתֵּלֶד אֶת קִין, בְּגִין דְּעָלָהּ אֶתְמָר ^(ישעיה יד כט) כִּי
מִשְׁרָשׁ נָחַשׁ יֵצֵא צָפַע, דְּאִיהוּ זוֹה־מָא דְּאַטִּיל
נָחַשׁ בְּחֹהָ, וְהוּהּ יָדַע זוֹה־מָא דִּילִיה דְּאַתְפַּשְׁטָה
עַד קִנִּי חוֹתֵן מִשָּׁה, וְכַד חָמָא גִּלְגּוּלָא וְתִיּוֹבְתָא
דִּילִיה תְּפָן, אָמַר ^(בראשית ד א) קִנִּיתִי אִישׁ אֵת
יְהו"ה, כְּעַן יָדַעְנָא לִיה דְּקִנִּיתִי לִיה בְּקִנִּי חוֹתֵן
מִשָּׁה, וְרוּחָנָא לִיה תְּפָן, וּבְגִין דָּא אֶתְמָר
קִנִּיתִי אִישׁ אֵת יְהו"ה, וְדָא אִיהוּ רָזָא ^{(קהלת ח}
^ט וּבְכֵן רִאִיתִי רְשָׁעִים קֹבְרִים וְכֹאֵו וכו'.

אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, סָבָא סָבָא, וְאַמַּאי טָרַח
קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהוֹן, לְאַיִיתָאָה לוֹן
בְּגִלְגּוּלָא, אָמַר לִיה בְּגִין יִקְרָא דְּצַדִּיקָא
לְאַעֲבָרָא חוֹבָא מִבְּנֵיהוּ, דְּעַד דְּקִין תָּב

אדם לא השתלם, ולכן לכבודו
טרח הקדוש ברוך הוא בקין, וכן
בכל הרשעים שהם בני צדיקים.
אמר לו: מה הזהמה שהטיל
נחש בחוה? אמר לו: זו לילית
טפה סרוחה, היא הזהמה, והיא
שאור שבפסה, שעליו נאמר מי
מעבב? שאור שבפסה, והוא
הפרי של סמא"ל, שנאמר בו
ותקח מפריו ותאכל, זה מו"ת,
שנאמר עליה רגליה ירדות מות,
והיא טפה רעה, זהמה של אל
אחר, סם המות זהמה וערלה של
עץ המות, ובגללה פרשוה בעלי
המשנה אדם היה מושף בערלתו.
ותוסף ללדת את אחיו את הבל.
פתח ואמר: תסף רוחם יגועון
ואל עפרם ישובון. כאן רמזו
הגלגול של הצדיקים, והראה לו
הקדוש ברוך הוא את הגלגול
שלו בכל דור ודור, איך היה
הולך מצדיק לצדיק, עד ששים
רבוא, עד שהגיע לאותו שנאמר
בו בשגם הוא בשור, בשגם זה
הכל, ופרשוה הראשונים בשגם
זה משה, ומיד שראה שעתידה
תורה להנתן על ידו, הוסיפה
בגללו כמה קרפנות לקדוש ברוך
הוא וכמה תפלות ובקשות, וזהו
ותוסף ללדת.

ומשום זה נאמר בו דור הולך
ודור בא, ואין דור פחות מששים
רבוא, ולמעלה דור הולך זה ו',
שעולה לששים רבוא בשש
ספירות, והארץ לעולם עומדת, זו
שכינה, שהיא עומדת לו, והיא
השעה שעומדת לו, ובשכילה
נאמר אין מזל היום גורם, אלא
מזל השעה גורם, ולא לכל אדם
עומדת השעה, שהרי יש אדם
צדיק שאין השעה עומדת לו,
שלא עומדת השעה אלא לבעלה,

בתיובתא פגימו דאדם לא אשתלים, ובגין דא
ליקרא דיליה טרח קודשא בריך הוא בקין,
והכי בכל רשיעייא דאינון בני צדיקיא.

אמר ליה מאי איהו זוהמא דאטיל נחש
בחוה, אמר ליה דא לילית טפה
סרוחה איהו זוהמא, ואיהי שאור שבפסה
דאתמר עלה מי מעבב שאור שבפסה, ואיהו
איבא דסמא"ל, דאתמר ביה (בראשית ג ו) ותקח
מפריו ותאכל, דא מו"ת דאתמר עלה (משלי ה
ה) רגליה ירדות מות, ואיהי טפה בישא
זוהמא דאל אחר, סם מות זוהמא וערלה
דאילנא דמותא, ובגינה אוקמוה מארי
מתניתין אדם מושף בערלתו היה.

ותוסף ללדת את אחיו את הבל, פתח ואמר
(תהלים קד כט) תוסף רוחם יגועון ואל
עפרם ישובון, הכא רמזו גלגולא דצדיקיא,
ואחזי ליה קודשא בריך הוא גלגולא דיליה
בכל דרא ודרא, איך היה אזיל מצדיק לצדיק,
עד שתין רבוא, עד דמטי לההוא דאתמר
ביה (בראשית ו ג) בשגם הוא בשור, בשגם זה הבל,
ואוקמוה קדמאי בשגם דא משה, ומיד דחמא
דעתידה אורייתא לאתניהבא על ידיה,
אוספת בגיניה כמה קרפנין לקודשא בריך
הוא, וכמה צלותין ובעותין, ודא איהו ותוסף
ללדת.

ובגין דא אתמר ביה (קהלת א ד) דור הולך ודור
בא, ולית דור פחות מששים רבוא,
ולעילא דור הולך דא ו', דסליק לשתין רבוא
בשית ספירן. (שם) והארץ לעולם עומדת דא
שכינתא, דאיהי עומדת ליה, ואיהי שענתא
דקיימא ליה, ובגינה אתמר לית מזל יומא
גרים אלא מזל שענתא גרים, ולית לכל בר נש
קיימא שענתא, דהא אית בר נש צדיק דלא קיימא
ליה שענתא, דלא קיימא

ומהשעה הזו בנים חיים ומזונות לאדם, ומשום זה פְּרִשׁוּהָ בְּעָלִי המְשֻׁנָּה, בְּנִים חַיִּים ומזונות לא בזכות הם תלויים, אלא במזל תלוי הדבר. מה המזל שלה? בעלה, ולבעלה אין מזל, כמו שבארנו אין מזל לישראל, ואף על גב שהכל תלוי במזל, אפלו ספר תורה שבהיכל, היכל - שכינה התחתונה, ספר תורה - צדיק.

ושנים עשר מזלות הם, והם ו"ו, (שנמצא ו') (שנמצא מקאות א', וזה הסוד של ו' וא"ו, וא' שם ו' עליונה שהוא המזל העליון שעולה במחשבה), שהוא שם, ו' של האמצע של אות א הוא המזל של הכל, שעולה באות י' העליונה, שהיא בראש האות א, וכשעולה במחשבה, נאמר ישראל עלה במחשבה, שהיא י' שעל ראש הא', ומשום זה אין מזל לישראל, (שהרי במחשבה עולה, וכל מזל הוא מונה על שעה משנים עשר מזלות), שהוא המזל של הכל, וכל המזלות תלויים ממונו שהם ו' ו', שממנים על שנים עשרה שעות, שהם ה"א ה"א ה"א. אשרי הוא מי שעומדת לו השעה.

שהוא גלגול של כלם, זה י' שהוא גלגל, ועם ו' נעשה גלגול, שהוא בסוד של ס"ו מן יסוד, שנאמר בו כל הנפש הבאה ליעקב מצרימה ששים ויש, להתעוררות העמוד האמצעי ששים, להתעוררות של הצדיק ויש, והכל נרמז בצדיק שבו גלגול. ועוד יסוד, שם יו"ד, שמתגלגל בו ונח בו מכל הגלגולים שהתגלגל, ומשום זה ויכל אלהי"ם ביום השביעי מלאכתו אשר עשה, ואות ו' של גלגול בו עולה הצדיק לששים רבוא, בצדיק הם שש, ובצמוד האמצעי עולה לששים, ובכח

שעתא אלא לבעלה, והאי שעתא מינה בני חיי ומזוני לבר נש, ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא אלא במזלא תליא מלתא, מאי מזלא דילה בעלה, ולבעלה לית מזל, כמה דאוקימנא אין מזל לישראל, ואף על גב דכלא תליא במזלא אפילו ספר תורה שבהיכל, היכל שכינתא תתאה, ספר תורה צדיק.

ותריסר מזלות אינון ואינון ו"ו (ראשתכח ו')

(נ"ל ראשתכחו מאת א' ודא רוא דוא"ו, וא' תמן

ו' עלאה דאיהו מזלא עלאה דסליק במחשבה) (דף ק ע"א) דאיהו א תמן, ו' דאמצעיתא דאת א, איהו מזלא דכלא, דסליק באות י' עלאה דאיהו פרישא דאת א, וכד סליק במחשבה אתמר ישראל עלה במחשבה, דאיהו י' דעל רישא דא', ובגין דא לית מזל לישראל (דהא במחשבה סליק, וכל מזלא איהו ממונא על שעתא מתרין עשר מזלות), דאיהו מזלא דכלא, וכל מזלות מגיה תליין דאינון ו' ו', די ממונן על תריסר שעות, דאינון ה"א ה"א, זכאה איהו מאן דקיימא ליה שעתא.

דאיהו גלגול דכלהו דא י' דאיהו גלגל, ועם ו' אתעביד גלגול, דאיהו ברזא דס"ו מן יסוד. דאתמר ביה (בראשית מו כו) כל הנפש הבאה ליעקב מצרימה ששים ויש, לאתערוותא דעמודא דאמצעיתא ששים, לאתערוותא דצדיק ויש, וכלא אתרמיז בצדיק דביה גלגול, ועוד יסוד תמן יו"ד, דאתגלגל ביה ונח ביה מכל גלגולין דאתגלגל, ובגין דא (שם ב ב) ויכל אלהי"ם ביום השביעי מלאכתו אשר עשה, ואות ו' דגלגול ביה סליק צדיק לשתיין רבוא, בצדיק אינון שית, ובצמודא דאמצעיתא סליק לשתיין, ובכח

עלאה דאיהו א סליק לשתיין רבוא, ודא איהו
דור הולך ודור בא.

אמר ליה רבי שמעון והא סבא אמר דאיהו
גלגול ביסוד איהו, ותמן י' דמתגלגל
ביה ושריא עליה ונח ביה מההוא טרחא
דגלגולא דטרח בשית יומי, דסלקין לשית
באת ו', ולשתיין ב' שית זמנין עשר,
ולשית אלפין באלף, ולשתיין רבוא בכתר
עלאה, ודא איהו דור הולך ודור בא והארץ
לעולם עומדת.

ובבב' זמנא דאתי ואזיל שעטא קיימא ליה,
הדא הוא דכתיב והארץ לעולם עומדת,
דלהאי פת זוגיה קיימא ליה בכל אתר ובכל
גלגולא ובכל שעטא, אף על גב דאזיל ואתי
בכמה גלגולין, האי איהו צדיק וטוב לו,
ולמאן דשעטא דיליה לא קיימא ליה אלא
שעטא אחרא דלאו פת זוגיה קיימא ליה,
והאי איהו צדיק ורע לו, כמה דאוקמוה
מארי מתניתין כל מי שדוחק את השעיה
השעיה דוחקתו.

אמר ליה רבי אלעזר, והא ר' פדת צדיק
גמור הוה, ואמאי לא נפל בשעטא
דיליה דאיהי פת זוגיה בן גילו, אמר ליה
ברי אית גלגולא דמחייב ליה דנפיל במזליה
דאיהו בן גילו, דאתמר ביה (דברים ח ט)
אשר לא במספנת תאכל בה לחם, דאיהי
שעטא דמזוני ושעטא דחיי ובני, ואית גלגולא
דמחייב ליה דלא נפיל בשעטא דמזוני דאיהי
בת גילו, אף על גב דעביד כמה זכוון
בעלמא, ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין בני
חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא אלא
במזלא תליא מלתא, דגלגולא גרים ליה כאלו במזלא תליא מלתא.

עלין שהווא א עולה לששים
רבוא, וזהו דור הולך ודור בא.
אמר לו רבי שמעון: והרי הזקן
אמר שהגלגול הוא ביסוד, ושם
י' שמתגלגל בו ושוה עליו ונח
בו מאותה טרחת הגלגול שטרח
בששה ימים, שעולים לשש
באות ו', ולששים ב' שש פעמים
עשר, ולששת אלפים באלף,
ולששים רבוא בכתר עליון, וזהו
דור הולך ודור בא והארץ לעולם
עומדת.

ובבב' זמן שבא והולך, השעיה
עומדת לו, זהו שפתיב והארץ
לעולם עומדת, שלזה פת זוגו
עומדת לו בכל מקום ובכל גלגול
ובכל שעה, אף על גב שהולך
ובא בכמה גלגולים, זהו צדיק
וטוב לו, ולמי ששעטו לא עומדת
לו, אלא שעה אחת שאינה פת
זוגו עומדת לו, וזהו צדיק ורע
לו, כמו שבארוה בעלי המשנה,
כל מי שדוחק את השעיה, השעיה
דוחקתו.

אמר לו רבי אלעזר: והרי רבי
פדת צדיק גמור היה, ולמה לא
נפל בשעיה שלו שהיא פת זוגו
בן גילו? אמר לו: בני, יש גלגול
שמחייב אותו שנופל במזלו
שהוא בן גילו, שנאמר בו ארץ
אשר לא במספנת תאכל בה לחם,
שהיא שעת המזון, שעת החיים
והבנים, ויש גלגול שמחייב אותו
שלא נופל בשעיה של המזונות
שהיא פת גילו, אף על גב שעשה
כמה זכויות בעולם, ומשום זה
פרשוה בעלי המשנה, בנים חיים
ומזונות, הדבר לא תלוי בזכות,
אלא הדבר תלוי במזל, שהגלגול
גורם לו כאלו שהדבר תלוי
במזל.

במזלא תליא מלתא, דגלגולא גרים ליה כאלו במזלא תליא מלתא.

וְכֵן שָׁאֵמַר, אִם רָצִיתָ שְׂאֲחָרִיב
אֶת הָעוֹלָם אֲחֻזּוֹר וְאֶכְרָא אוֹתוֹ
וְאֶפְשֶׁר שְׁנַפְלֶתָ בְּשַׁעַת הַמְּזוֹנוֹת,
כִּךְ שְׂמַעְתִּי, בּוֹדָאִי שְׁכָל צָדִיק
וְצָדִיק יֵשׁ לוֹ עוֹלָם בְּפָנָי עֲצֻמוֹ,
זֶה גִּוֵּף הָאָדָם שְׁנִקְרָא עוֹלָם קָטָן,
וּמִשּׁוֹם כִּךְ נֵאֱמַר, אִם רָצִיתָ
שְׂאֲחָרִיב אֶת הָעוֹלָם, וְאֶבִּיא אוֹתוֹ
בְּגִלְגּוֹל אַחֵר, וְאוּלִי שְׁנַפְלֶתָ
בְּשַׁעַת הַמְּזוֹנוֹת.

בִּינָתִים הָרִי זָקֵן הַזְּקֵנִים, עֲתִיק
הָעֲתִיקִים, יוֹרֵד אֵלָיו וְאוֹמֵר,
הָעוֹלָם שְׁלָכָל צָדִיק זֶה הַשְּׂכִינָה,
כְּשֶׁהִסְתַּלַּק מִמֶּנָּה הָעַמּוּד
הָאֲמֻצָּעִי וְנִשְׁאַרְתָּ חֲרָבָה,
וּבִשְׂבִילָהּ נֵאֱמַר תִּרְצֶה שְׂאֲחָרִיב
אֶת הָעוֹלָם? שְׁכָל סְפִירָה וְסְפִירָה
נִקְרָאת גִּלְגָּל, וְעַם ו' הוּא גִלְגּוֹל,
וְשֵׁשׁ סְפִירוֹת בְּאוֹתֵי עוֹלָם
לְשִׁשִּׁים רַבּוֹא, וְזֶהוּ דוֹר הוֹלֵךְ
וְדוֹר בָּא, וְאֵין דוֹר פְּחוֹת מִשִּׁשִּׁים
רַבּוֹא, וְהָאֲרֵץ לְעוֹלָם עֹמֶדֶת, זֶה
הַשְּׂכִינָה.

שְׂחִיא נִקְרָאת אוּלִי, וְעֲלִיָּה נֵאֱמַר
כָּל זֶה וְאוּלִי שְׂזוֹכָה לְשַׁעַת שֶׁל
הַמְּזוֹנוֹת, וְעֲלִיָּה נֵאֱמַר עַל אוֹבֵל
אוּלִי, שֶׁכָּבֹד הַתַּחֲבִיב קֹדֶם שִׁיבָא
לְעוֹלָם, שְׂחִיא הַשְּׂכִינָה
הַתַּחְתּוֹנָה, וְזֶה הַתַּחֲבִיב בְּסְפִירָה
שְׂחִיא לְמַעְלָה מִמֶּנָּה. עַד
שֶׁהַתַּחֲבִיב לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנִטְלָה
נִשְׁמַת הָאָדָם, אֵין לוֹ תַקְנָה
בְּשְׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, שְׂחִיא הַשְּׂעָה
שֶׁל כָּלָם, וּמִשּׁוֹם זֶה הַשְּׂעָה לֹא
עוֹמֶדֶת לוֹ, וְאִם תְּלוּי בְּמִזְל
הָעֲלִיּוֹן, אֶפְלוּ שִׁיעֲשָׂה כְּמָה
זְכִיּוֹת, לֹא בִזְכוּת הַדְּבָר תְּלוּי,
שְׂחִיר הוּא מְחִיב מִלְּמַעְלָה. אֵמַר
רַבִּי שְׂמַעוֹן: מִכָּאן מִשְׁמַע
הַגִּלְגּוֹל תְּלוּי בְּשְׂכִינָה, שְׂחִיא
בְּמִינוֹ, אֲבָל אִם אַחֲרֵת יִקַּח לוֹ,
אִם אוֹתָהּ רוּחַ תִּבְאֵ בְּגוֹף אַחֵר,
שְׂחִיר אֵינוֹ מִמֶּנּוּ, מִה כְּתוּב בּוֹ?
עוֹמֶדֶת לוֹ שֶׁם הַשְּׂעָה, וְהִיא בֵּת זִיגוֹ. אֵמַר: וְדָאִי שֶׁהַשְּׂעָה עוֹמֶדֶת לוֹ, שְׂחִיא בֵּת זִיגוֹ שֶׁהַתְּגִלְגָּלָה

וְכֵן דָּאֵמַר אִי בְּעִית דְּאַחְרִיב לְעֵלְמָא וְהָדָר
אַבְרִיָּה וְאַפְשֶׁר דְּנַפְלֶתָ בְּשַׁעַתָּא דְּמִזּוֹנִי,
הָכִי שְׂמַעְנָא בּוֹדָאִי דְּכָל צָדִיק וְצָדִיק יֵשׁ לוֹ
עוֹלָם בְּפָנָי עֲצֻמוֹ, דָּא גּוֹפָא דְּבֵר נִשְׁ דְּאַתְקָרִי
עוֹלָם קָטָן, וּבִגִּין כִּךְ אֲתֵמַר אִי בְּעִית דְּאַחְרִיב
לְעֵלְמָא, וְאֵייתִי לִיָּה בְּגִלְגּוֹלָא אַחֲרָא, וְאוּלִי
דְּנַפְלֶתָ בְּשַׁעַתָּא דְּמִזּוֹנִי.

אֲדַהְכִּי הָא סְבָא דְּסָבִין עֲתִיקָא דְּעֲתִיקִין קָא
נְחִית לְגַבִּיָּה, וְאַמַּר עוֹלָם דְּכָל צָדִיק
דָּא שְׂכִינְתָּא, כִּד אֲסַתְּלַק מִיָּנָה עַמּוּדָא
דְּאַמְצָעִיתָא וְאַשְׁתַּאֲרַת חֲרִיבָה, וּבִגִּינָה אֲתֵמַר
תְּבַעִי דְּאַחְרִיב לְעֵלְמָא, דְּכָל סְפִירָה וְסְפִירָה
אַתְקָרִיאת גִּלְגָּל, וְעַם ו' אִיהוּ גִלְגּוֹל, וְשִׁית
סְפִירָן בְּאַתְנוֹן סְלִקִין לְשִׁתִּין רַבּוֹא, וְדָא אִיהוּ
דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא, וְלִית דוֹר פְּחוֹת מִשִּׁתִּין
רַבּוֹא, וְהָאֲרֵץ לְעוֹלָם עֹמֶדֶת דָּא שְׂכִינְתָּא.

דְּאִיהִי אַתְקָרִיאת אוּלִי, וְעֲלָהּ אֲתֵמַר כּוּלִי הָאִי
וְאוּלִי דְּזָכִי לְשַׁעַתָּא דְּמִזּוֹנִי, וְעֲלָהּ
אַתְמַר ^(דְּנִיאל ח ב) עַל אוֹבֵל אוּלִי, דְּכָבֹד אֲתַחֲבִיב
קֹדֶם דִּיֵּיתִי לְעֵלְמָא דְּאִיהִי שְׂכִינְתָּא תַתָּאָה,
וְהָא אֲתַחֲבִיב בְּסְפִירָה דְּאִיהִי לְעִילָא מִיָּנָה, עַד
דְּאַתְתַּקֵּן לְהָהוּא אֲתֵר דְּאַתְנַטִּיל בֵּר נִשְׁ
נִשְׁמַתִּיה, לִית לִיָּה תַקְנָה בְּשְׂכִינְתָּא תַתָּאָה,
דְּאִיהִי שַׁעַתָּא דְּכֻלָּהּ, וּבִגִּין דָּא שַׁעַתָּא לֹא
קִיַּמָּא לִיָּה, וְאִם תְּלִיָּא בְּמִזְלָא עֲלָאָה אֶפְילוּ
דִּיעֲבִיד כְּמָה זְכוּוֹן לֹא בִזְכוּתָא תְּלִיָּא מִלְתָּא,
דְּהָא מְחֻוִּיב אִיהוּ מְלַעִילָא, אֵמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן
מִהֲכָא מִשְׁמַע גִּלְגּוֹלָא דְּתִלְיָא ^(דף ק ע"ב)
בְּשְׂכִינְתָּא דְּאִיהוּ בְּמִינָהּ, אֲבָל אִם אַחֲרֵת יִקַּח
לוֹ ^(שְׁמוֹת כ"א ו), אִם הָהוּא רוּחָא יֵיתִי בְּגוֹפָא אַחֲרָא,
דְּהָא לֹא אִיהוּ מִינָהּ, מַה כְּתִיב בֵּיה קִיַּמָּא
לִיָּה שַׁעַתָּא תַמָּן וְאִיהִי בֵּת זִיגִיָּה, אֵמַר, וְדָאִי
עוֹמֶדֶת לוֹ שֶׁם הַשְּׂעָה, וְהִיא בֵּת זִיגוֹ. אֵמַר: וְדָאִי שֶׁהַשְּׂעָה עוֹמֶדֶת לוֹ, שְׂחִיא בֵּת זִיגוֹ שֶׁהַתְּגִלְגָּלָה

קיימא ליה שעפא דאיהי בת זוגיה דאתגלגל עמיה, אם לא קיימא ביה שארה כסותה ועונתה לא יגרע, שארה דא גלגולא קדמאה, שאר בשרו, כסותה כי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו (שם כב כו) דא גלגולא תניינא, ועונתה אדם יחודא דיליה דאיהו גלגולא תליתאה.

אמר רבי שמעון סבא סבא פתח מלין יתיר דהא סתימין מלין דילך, אמר ליה ההוא סבא, שארה דא מזונא מסטרא דימינא דמתמן כל מזונא קא אתיא, הדא הוא דכתיב (תהלים קמה טז) פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון.

כסותה מסטרא דשמאלא דאיהו כסות עינים, דמתמן עריין לשמאלא, בגין דסטרא שמאלא תמן פגימו, הדא הוא דכתיב (ירמיה א יד) מצפון תפתח הרעה, ובגין דא אתמר ביצחק (בראשית כז א) ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראות, ותמן צריך פסוייא, ומשה בההוא אתמר ביה (שמות ג ו) ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים, ומשום זה ציצית ותפלין הם הכסוי שלה. זהו שכתוב כי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו, (ובעור של תפלין כסותה לבדה היא שמלתו לעורו), בעור דתפלין, כסותה על ארבע כנפות כסותה אשר תכסה בה (דברים כב יב).

ועונתה מסטרא דעמודא דאמצעייתא דאיהו ישראל שמע ישראל, לתמן יחודא דילה, הדא הוא דכתיב (שמות כא יא) ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף, דהן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר (איוב לג כט).

עמו, אם לא עומד בו, שארה כסותה וענתה לא יגרע. שארה - זה הגלגול הראשון, שאר בשרו, כסותה - כי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו, זה הגלגול השני, וענתה - האדם היחוד שלו, שהוא הגלגול השלישי. אמר רבי שמעון: זקן זקן, פתח בדברים יותר, שהרי דבריד סתומים. אמר לו אותו זקן: שארה זה המזון מצד הימין, שמשם כל המזון בא, זהו שכתוב פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון.

כסותה מצד השמאל, שהיא כסות עינים, שמשם העריות לשמאל, משום שצד השמאל שם הפגם, זהו שכתוב מצפון תפתח הרעה, ומשום זה נאמר ביצחק ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראות, ושם צריך פסוי, ומשה באותו שנאמר בו ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים, ומשום זה ציצית ותפלין הם הכסוי שלה. זהו שכתוב כי היא כסותה לבדה היא שמלתו לעורו, (ובעור של תפלין כסותה לבדה היא שמלתו לעורו), בעור של תפלין כסותה על ארבע כנפות כסותה אשר תכסה בה.

וענתה מצדו של העמוד האמצעי, שהוא ישראל שמע ישראל, לשם היחוד שלה. זהו שכתוב ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף, שהן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר.

האב, שהוא חכמה, בשלשת אלה יורד בגלגול, והרי כתוב באדם וחוה שעלו למטה שנים וירדו שבע. אמר, ודאי כך הוא, שהם אדם וחוה, קנן ותאומתו,

אבא דאיהו חכמה באלין תלת נחית בגלגול, והא פתיב באדם וחוה

הכל ושתי תאומותיו. וקין, משום שלֵהֵבֵל היו שתי תאומות ולו לא היתה אלא אחת, קנא לֵהֵבֵל, וזה גרם לו, כי שבע יפול צדיק וקם, שחטא בשכינה שהיא בת שבע, ומשום זה נפל בשבע, שהאשה גרמה לו מיתה, וזו הירידה שלו שירדה השכינה התחתונה ממקומה.

ואחר שנשרש בזה (שהשתמש בזה) האילן, וירדה לשם הנביעה לעשות פרי, שהוא פריה ורביה, זה גרם אדם שנברא בדמותו, שהסתלקה הנביעה מן השכינה התחתונה ומשבע הדרגות שלה. לאחר שירדו לשם, הכל עלה למקומו, וזהו סוד וקם.

ומה היתה הנביעה שהסתלקה ממנו? הו' שהסתלק עד אין סוף, שהוא המזל העליון, שירד לו ו' שהוא האבא למקומו, ולאחר כך העלה האב כל בנו למקומו. (שהורידם שהוא האב לבנו, ואחר כך עלה האב מבנו למקומו).

(כל זה מיותר) (שהיא השעה שעומדת לו, אשרי מי שעומדת לו ולא דחוקה לו השעה, כמו שפארוה, כל הדוחק את השעה, השעה דוחקתו. והרי רבי פדת שדחקה לו השעה, אמר לו הקדוש ברוך הוא: האם תרצה שאחריב את העולם, ואפשר שתפל בשעה של מזונות? אמר לו המגורה הקדושה: למה כל זה? אמר לו: זה סוד גדול שמעתי, שאדם שבא בגלגול והתחייב לרבנו לפני שיבא לעולם, אף על גב שיעשה כמה זכיות, לא בזכותו הדבר תלוי, שהרי מזלו גרם לו, ומה שאמר האם תרצה שאחריב את העולם ואפשר שתפל בשעה של מזונות - בודאי כך שמעתי, שלכל צדיק וצדיק יש עולם בפני עצמו, וזה

דסלקין במטה שנים וירדו שבע, אמר, ודאי הכי איהו דאינון אדם וחוה, קין ותאומתו, הבל ותריין תאומותיו, וקין בגין דהו' להבל תריין תאומות וליה לא הוה אלא חד, קני להבל, ודא גרים ליה פי שבע יפול צדיק וקם (משלי כד טז), דחב בשכינתא דאיהו בת שבע, ובגין דא נפל בשבע, דאתתא גרים לה מיתה, ודא ירידה דיליה דנחיתת שכינתא תתאה מאתרהא.

ולבתר דאשתרש בזה (נ"א) דאשתמש בזה (בהאי) אילנא, ונחית תמן נביעו למעבד איבא דאיהו פריה ורביה, דא גרים אדם דאתפרי בדיוקניה, דאסתלק נביעו משכינתא תתאה ומשבע דרגין דילה, לבתר דנחיתו תמן, כלא סליק לאתריה, ורזא איהו וקם.

ומאי הוה נביעו דאסתלק מגיה, ו' דאסתלק עד אין סוף דאיהו מזלא עלאה, דנחית ליה ו' דאיהו אבא לאתריה, ולבתר סליק אבא כל בריה לאתריה. (נ"א) דנחית לון דאיהו אבא לבריה, ולבתר סליק אבא מבריה לאתריה.

(כל זה מיותר) (דאיהו שעתא דקנימא ליה ופאה איהו מאן דקנימא ליה ולא דחיקא ליה שעתא כמה דאוקמוה כל הדוחק את השעה שעה דוחקתו והא רבי פדת דדחיקא ליה שעתא אמר ליה קודשא בריך הוא אי בעית דאחריב עולם ואפשר דנפלת בשעתא דמוזני אמר ליה בוצינא קדישא כולי האי אמאי אמר ליה דא רזא רברבא שמענא דבר נש דאתי בגלגולא ואתחייב למאריה קדם דייטי לעלמא אף על גב דיעביר כמה זכוון לאו בזכותיה תליא מלתא דהא מזליה גרים ליה ומה דאמר אי בעית דאחריב לעלמא ואפשר דנפלת בשעתא דמוזני בודאי הכי שמענא דכל צדיקא וצדיקא אית ליה עולם בפני עצמו ודא גופא דבר נש דאתקרי עולם קטן ובגין דא אמר אי בעית דאחריב ליה לעלמא ואייתי ליה בגופא אחרא ואפשר דנפלת בשעתא דמוזני אמר ליה

גוף האדם שנקרא עולם קטן, ומשום זה אמר, האם תרצה שאחריב את העולם ואביא אותו בגוף אחר, ואפשר שתפל בשעה של מזונות? אמר לו: והרי כתוב, אם אחרת יקח לו שארה כסותה ועונתה לא יגרע והן כל אלה יפעל א"ל וכו' ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף. אמר לו: ודאי התגלה כאן סוד עליון, כמו שבארנוהו בעלי המשנה אשתו דומה לגופו, ונמצא שהיא החיים שלו. זהו שכתוב ראה חיים עם אשה אשר אהבת, עץ חיים היא למחזיקים בה, והיא פרנסתו, זהו שכתוב ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם וכו', וממנה בנים חיים ומזונות. ע"כ.

ובגג הגלגולים האלו, שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה, שנוי כמו שהקדוש ברוך הוא, שבו נאמר הנה יהו"ה יוצא ממקומו, וכשיוצא, משתנה מדין לרחמים ומרחמים לדין, כמו שבארנוהו בעלי המשנה, לא כשאני נכתב אני נקרא. בעולם הפא, שהוא מקומו, נכתב ביהו"ה ונקרא ביהו"ה. בעולם הזה נכתב ביהו"ה ונקרא באדנ"י. זה שנוי מקום מחוץ למקומו, שהוא העולם הפא. בעולם הפא אין שנוי, זהו שכתוב אני יהו"ה לא שניתי, נכתב בשם יהו"ה ונקרא בשם יהו"ה, יהו"ה נקרא רחמים, מחוץ למקומו משתנה ונקרא אדנ"י ונקרא דין, וזה סוד עומד מכסא רחמים ויושב על כסא דין. שנוי השם זה מצפ"ץ, שהוא בא"ת ב"ש - יהו"ה. שנוי מעשה זה שבת, שצריך כל פלאחר יד, ובזמן שהוא פלאחר יד אין שם השתתותה, שנאמר בו כל הפורע פורע בברוך. השועל בזמנו, שבתהוה לו, שבזמן שהוא פלאחר

והא כתיב (שמות כא י) אם אחרת יקח לו שארה כסותה ועונתה לא יגרע והן כל אלה יפעל א"ל וכו' ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף (שם). אמר ליה ודאי אתגלי הכא רזא עלאה כמה דאוקמוהו מארי מתניתין אשתו כגופו דמא ואשתבח דאיתי חיים דיליה הךא הוא דכתיב (קהלת ט ט) ראה חיים עם אשה אשר אהבת עץ חיים היא למחזיקים בה (משלי ג יח), (דף קא ע"א) ואיהי פרנסה דיליה הךא הוא דכתיב (דברים ח ט) ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם וכו' ומינה בני חיי ומזוני ע"כ.

וְלִרְבֵּל אֲלֵיךְ גִּלְגּוּלִין שְׁנוּי מְקוֹם וְשְׁנוּי הַשֵּׁם וְשְׁנוּי מַעֲשֶׂה, שְׁנוּי מְקוֹם פְּגִיוֹנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (ישעיה כו כא) **הִנֵּה יְהוָה יוֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ, וְכֵד נָפִיק אֶשְׁתַּנִּי מְדִינָא לְרַחֲמִי וּמִרַחֲמִי לְדִינָא, כְּמָה דְּאִוקְמוּהוּ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין לֹא כְּשֶׁאֲנִי נִכְתָּב אֲנִי נִקְרָא, בְּעוֹלָם הַפֶּא דְּאִיהוּ אִתְרִיָּה נִכְתָּב בִּיהו"ה וְנִקְרָא בִּיהו"ה, בְּעוֹלָם הַזֶּה נִכְתָּב בִּיהו"ה וְנִקְרָא בְּאֲדִנ"י, דָּא שְׁנוּי מְקוֹם לְבָר מֵאִתְרִיָּה, דְּאִיהוּ עֲלָמָא דְּאִתִּי, עֲלָמָא דְּאִתִּי לִית בֵּיהּ שְׁנוּיָא, הֵדָא הוּא דְּכִתְיִב** (מלאכי ג ו) **אֲנִי יְהוָה לֹא שֵׁנִיתִי, נִכְתָּב בְּשֵׁם יְהוָה וְנִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה, אִתְקַרִּי יְהוָה רַחֲמִי, לְבָר מֵאִתְרִיָּה אֶשְׁתַּנִּי וְאִתְקַרִּי אֲדִנ"י וְאִתְקַרִּי דִין, וְדָא רָזָא עוֹמֵד מִכְּסֵּא רַחֲמִים וְיוֹשֵׁב עַל כְּסֵּא דִין.**

שְׁנוּי הַשֵּׁם דָּא מִצַּפ"ץ, דְּאִיהוּ בְּא"ת ב"ש יְהוָה, שְׁנוּי מַעֲשֶׂה דָּא שְׁבֵת, דְּצַרִּיף כָּל כְּלָאֲחֵר יָד, כָּל דְּאִיהוּ צַדִּיק, אַחֲרֵי יָד דְּאִיהוּ שְׁכִינְתָּא, דָּא שְׁנוּי מַעֲשֶׂה, וּבְזִמְנָא דְּאִיהוּ כְּלָאֲחֵר יָד לִית תַּמָּן סְגִידוֹ, דְּאִתְמַר בֵּיהּ כָּל הַפּוֹרֵעַ פּוֹרֵעַ בְּבִרוּף, תַּעֲלָא בְּעִידְנִיה סְגִיד לִיה, דְּבִזְמָנָא דְּאִיהוּ כְּלָאֲחֵר יָד אִתְעַבִּיד זָנָב, כָּל שְׁהוּא צַדִּיק, אַחֲרֵי יָד שְׁהוּא הַשְׁכִּינָה, זֶה שְׁנוּי מַעֲשֶׂה, הַשְׁתַּחֲוִיָּה, שְׁנָאֵמַר בּוֹ כָּל הַפּוֹרֵעַ פּוֹרֵעַ בְּבִרוּף. הַשּׁוֹעֵל בְּזִמְנוֹ, שְׁבִזְמָן שְׁהוּא כְּלָאֲחֵר

יָד, נַעֲשֶׂה זָנָב, וְעַם כָּל זֶה שְׁאָמַר
כְּשֶׁהִשְׁוּעַל בְּזַמְנוֹ, הִשְׁתַּחֲוָה לוֹ
בְּמִקְוֵמוֹ, אֲבָל מִחוּץ לְמִקְוֵמוֹ הָיָה
זָנָב לְאֲרִיּוֹת וְאֵל תְּהִי רֹאשׁ
לְשׁוּעָלִים.

שְׁהָרִי צָדִיק גָּמֹר, אֵף עַל גֵּב
שִׁינֹרֵד מִדְּרָגָתוֹ וְנַעֲשֶׂה זָנָב
לְאֲרִיּוֹת, עָלָיו נֶאֱמַר לֹא רָאִיתִי
צָדִיק נֶעְזֵב, מִה זֶה הַזָּנָב שֶׁלוֹ?
הַקּוֹץ הַהוּא שֶׁל הָאוֹת ד' מִן
אָח"ד, שֶׁהִיא י' קִטְנָה, הַשְׂכִּינָה
הַתַּחְתּוֹנָה, עָלָיו נֶאֱמַר כִּי שִׁבַּע
יְפֹל צָדִיק וְקָם.

בֹּא וְרֹא, גִּלְגּוּל הָאוֹת ו' הוּא
שִׁינֹרֵד בְּשַׁעְתּוֹ, שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר מִזֶּל
שַׁעַת גֹּרֶם, כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרוּחַ אֵין מִזֶּל
יוֹם גֹּרֶם אֵלָּא מִזֶּל שַׁעַת גֹּרֶם.
מִה פְּתוּב בְּאֲבָרָהֶם כְּשֶׁבֹא
בְּגִלְגּוּל? וַיִּשְׁכַּם אֲבָרָהֶם בְּבֶקֶר
אֶל הַמָּקוֹם. וּבִשְׂבִיל לְהַקְדִּים אֶת
יִצְחָק, מִה פְּתוּב בְּגִלְגּוּל? וַיֵּצֵא
יִצְחָק לְשׁוֹחַ בְּשָׂדֶה לְפָנוֹת עָרֵב,
יֵצֵא אֶל הַשָּׂדֶה, מִשּׁוּם שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
מִי יִתְּנִי בַּמִּדְבָּר מְלוֹן אוֹרְחִים.
הָאֶחָד הַקְדִּים לְחַפֵּשׁ בָּהּ בְּבֶקֶר,
וְהַשֵּׁנִי הַקְדִּים לְחַפֵּשׁ בָּהּ בְּעָרֵב.
מִה פְּתוּב בְּעֵקֶב? וַיִּפְּגַע בְּמָקוֹם,
פָּגַע בָּהּ. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁפּוֹגַע כְּמוֹ
יֵעָקֵב, שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר וַיִּלָּן שָׁם,
וְאוֹתָהּ לִינָה הִיא לְוִיָּה, מִיָּד
שֶׁפָּגַשׁ בָּהּ, וַיִּפְּגְעוּ בּוֹ מִלֵּאכֵי
אֱלֹהִים, וְעַם כָּל זֶה שֶׁפּוֹגַע בָּהּ,
הִיא שׁוֹמֵר אוֹתָהּ, וְלֹא הִתְאַחַד
עִמָּה עַד שֶׁבֹא בְּעֵלָה, וְהָיָה וַיִּלָּן
שָׁם כִּי בֹא הַשָּׁמֶשׁ, שֶׁבִּשְׂבִילֹ
וַיִּזְרַח לוֹ הַשָּׁמֶשׁ, שֶׁהוּא מִשֶּׁה
שָׁבָא בּוֹ בְּגִלְגּוּל רִוְחָה שֶׁל מִשֶּׁה,
וּמִשּׁוּם זֶה יֵעָקֵב וּמִשֶּׁה הָיוּ
עוֹמְדִים בְּדִרְגָּה אַחַת בְּעַמּוּד
הָאֲמֻצָּעִי, אֲבָל זֶה בְּגוּף וְזֶה
בְּנִשְׁמָה, וּמִשּׁוּם זֶה אֵין הַשַּׁעַת
עוֹמְדָת לְכָל אָדָם, שֶׁהִיא שְׂכִינָה
בְּלִי בְּעֵלָה.

וְעַם כָּל זֶה דָּא דְּאָמַר תַּעֲלֵא בְּעֵדְנִיָּה סָגִיד לִיָּה
בְּאֲתָרֶיהָ, אֲבָל חוּץ מִבְּאֲתָרֶיהָ הָיָה זָנָב לְאֲרִיּוֹת
וְאֵל תְּהִי רֹאשׁ לְשׁוּעָלִים.

דְּהָא צָדִיק גָּמֹר אֵף עַל גֵּב דְּנִחִית מִדְּרָגָתָהּ
וְאֵתְעָבִיד זָנָב לְאֲרִיּוֹת, עָלֶיהָ
אֶתְמַר (תַּהֲלִים לוֹ כה) לֹא רָאִיתִי צָדִיק נֶעְזֵב, מִאִי
זָנָב דִּילִיָּה הָהִיא קוּצָא דְּאֵת ד' מִן אָח"ד
דְּאִיָּה י' זַעֲרָא שְׂכִינָתָא תַּתָּא, עָלֶיהָ
אֶתְמַר (מִשְׁלֵי כד טז) כִּי שִׁבַּע יְפֹל צָדִיק וְקָם.

תָּא חֲזִי גִלְגּוּל דְּאֵת ו' אִיהוּ דְּנִפְיָק בְּשַׁעְתָּהּ,
דְּעָלִיהָ אֶתְמַר מִזֶּל שַׁעַת גֹּרֶם, כְּמָה
דְּאוּקְמוּהָ אֵין מִזֶּל יוֹם גֹּרֶם אֵלָּא מִזֶּל שַׁעַת
גֹּרֶם, בְּאֲבָרָהֶם מִה פְּתוּב בִּיה כִּד אֶתְנָא
בְּגִלְגּוּלָא, (בְּרֵאשִׁית יט כז) וַיִּשְׁכַּם אֲבָרָהֶם בְּבֶקֶר אֶל
הַמָּקוֹם, וּבִגִּין לְאֶקְדָּמָא לָהּ יִצְחָק מִה פְּתוּב
בִּיה בְּגִלְגּוּלָא, (שם כד טג) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוֹחַ
בְּשָׂדֶה לְפָנוֹת עָרֵב, נָפַק לְגַבָּהּ לְחַקְלָא, בִּגִין
דְּאֶתְמַר בִּיה (יִרְמְיָה ט ט) מִי יִתְּנִי בַּמִּדְבָּר מְלוֹן
אוֹרְחִים, חֵד אֶקְדִּים לְפִשְׁפִּשָּׂא בָּהּ בְּצַפְרָא,
וְתִנְיָנָא לְפִשְׁפִּשָּׂא בָּהּ בְּרִמְשָׂא, יַעֲקֹב מִה פְּתוּב
בִּיה (בְּרֵאשִׁית כה יא) וַיִּפְּגַע בְּמָקוֹם, פָּגַע בָּהּ, זַפְּאָה
אִיהוּ מֵאֵן דְּפָגַע כְּגוֹן יַעֲקֹב, דְּעָלִיהָ
אֶתְמַר (שם) וַיִּלָּן שָׁם, וְהָהוּא לִינָה הוּא לְוִיָּה,
מִיָּד דְּאֶעֱרַע בָּהּ (שם לב ב) וַיִּפְּגְעוּ בּוֹ מִלֵּאכֵי
אֱלֹהִים, וְעַם כָּל זֶה דְּפָגַע בָּהּ הָיָה נָטִיר לָהּ,
וְלֹא אֶתְאַחַד עִמָּה עַד דְּאֶתָּא בְּעֵלָה, וְדָא
אִיהוּ (שם כח יא) וַיִּלָּן שָׁם כִּי בֹא הַשָּׁמֶשׁ, דְּבִגִּינִיָּה
(שם לב לב) וַיִּזְרַח לוֹ הַשָּׁמֶשׁ, דְּאִיהוּ מִשֶּׁה דְּאֶתָּא
בִּיה בְּגִלְגּוּלָא רִוְחִיָּה דְּמִשֶּׁה, וּבִגִין דָּא יַעֲקֹב
וּמִשֶּׁה הָיוּ קִיָּמִי בְּדִרְגָּא חֵדָא בְּעַמּוּדָא
דְּאֲמֻצָּעִיתָא, אֲבָל דָּא בְּגוּפָא וְדָא בְּנִשְׁמָתָא,
וּבִגִין דָּא לִית שַׁעְתָּא קִיָּמָא לְכָל בֶּר נִשְׁ דְּאִיָּהּ
שְׂכִינָתָא בְּלֵא בְּעֵלָה.

ומשום זה כשדחקה השעה לרפי פדת, ואמר אם תרצה שאחריב את העולם, ואפשר שתפל בשעה של מזונות, ואולי שתפל, מה זה ואולי? אלא ואולי אם רוצה הקדוש ברוך הוא שתפל בשעה של מזונות, שהרי אשתו עשתה, ואולי אם רוצה בעלה שהיה עומד מה שהיא עושה בלי רשות של בעלה.

ובגון זה אין השעה עומדת, שהיא השכינה, לאותו אדם, אלא אם יבא בגלגול באותו האיש של אותה שעה, וסוד הדבר - בזאת יבא אהרן אל הקדש, ובלי בעלה נאמר ואל יבא בכל עת אל הקדש, והזר הקרב יומת, ואין מיתה אלא עניות, והזר הזה אינו בזר אחר של מום זר, אלא זר מבעלה.

אשרי מי שפוגש בשעה שנבראה ממשות ימי בראשית, שלכל נשמה יש עת וזמן בגלגול, כמו שאמר קהלת לכל זמן ועת לכל חפץ תחת השמים, וזו שכינה תחתונה שהיא זמן ועת לכל ספירה וספירה ולכל גלגול וגלגול, והיא עדן ועדנים וחצי עדן, עדן של כל העדנים? יפה, אבל מה זה וחצי עדן? אלא כמו פלג המנחה, בשמאל נחלקת לדין ובמינן לרחמים, ונשלמת בעמוד האמצעי, וכשנחלקת לימין ולשמאל נאמר בזה לאסתר מה בקשתך עד חצי המלכות ותעש, והוא כ"ח יהו"ה, חצי שלמה יד ימין, וחצי שלמה יד שמאל, וכנגד שניהם הזכיר בזה קהלת עשרים ושמונה פעמים עת. זהו שכתוב עת ללדת ועת למות עת לטעת וכו', והן ארבע עשרה ארבע עשרה, יד ימין ורחמים: ללדת, לטעת, לרפוא, לבנות, לשחוק, לרקוד, פנוס

ובגין דא פד דחיקת ליה שעטא לרפי פדת, ואמר אי בעית דאחריביה לעלמא ואפשר דנפלת בשעתא דמזוני, ואולי דנפלת מאי ואולי, אלא ואולי אי בעי קודשא בריך הוא דנפלת בשעתא דמזוני, דהא אתתיה עבד, ואולי אי בעי בעלה דהוי קיימא מה דאיהי עבדת בלא רשותא דבעלה.

ובגונא דא לית שעטא קיימא דאיהי שכינתא לההוא בר נש, אלא אם ייתי בגלגולא בההוא בר נש דההיא שעטא, ורזא דמלה (ויקרא טז ג) בזאת יבא אהרן אל הקדש, ובלא בעלה אתמר (שם ב) ואל יבא בכל עת אל הקדש (במדבר א נא), והזר הקרב יומת, ולית מיתה אלא עניותא, והאי זר לאו בזר אחרא דמום זר, אלא זר מבעלה.

ובאה מאן דאיערע בשעתא דאתברי משיית ימי בראשית, דכל נשמתא אית לה עת וזמן בגלגולא, כמה דאמר קהלת (קהלת א) לכל זמן ועת לכל חפץ תחת השמים, ודא שכינתא תתאה דאיהי זמן ועדן לכל ספירה וספירה, ולכל גלגולא וגלגולא, ואיהי עדן ועדנים ופלג עידן, עידן דכל עדנים שפיר, מאי ופלג עידן, אלא כגון פלג המנחה, בשמאלא אתפלגת לדינא, ובימינא לרחמי, בעמודא דאמצעיתא אשתלימת, וכד אתפלגת בימינא ושמאלא אתמר בזה לאסתר (אסתר ה ג) מה בקשתך עד חצי המלכות ותעש, ואיהו כ"ח יהו"ה, פלגו דילה יד ימין, ופלגו דילה יד שמאל, ולקבל תרוייהו אדפר קהלת בזה כ"ח זמנין עת. (דף קא ע"ב) הדא הוא דכתיב (קהלת ג ב) עת ללדת ועת למות עת לטעת וכו', ואינון י"ד י"ד, יד ימינא ורחמי, ללדת לטעת לרפוא לבנות לשחוק לרקוד פנוס

אֲבָנִים, לַחֲבֹק לְבָקֶשׁ לְשִׁמּוֹר לְדַבֵּר
לְאֶהוֹב שְׁלוֹם. יד שְׁמָאֵלָא דִּינָא לְמַדֵּן, לְמוֹת
לְעִקּוֹר לְהַרְוֵג לְפָרוּץ לְבָכּוֹת סְפּוֹד לְהַשְׁלִיף
אֲבָנִים לְרַחֵק לְאֶבֶד לְהַשְׁלִיף לְקָרוֹעַ לְחֻשׁוֹת
לְשִׁנּוּא מְלַחֲמָה, יד יְמִינָא אִיהִי פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל
שְׂבִים, דְּכְתִיב (שמות יד ח) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים
בְּיַד רָמָה, (שם טו ו) יְמִינָהּ יְהו"ה נֶאֱדָרִי בַּפֶּחַ,
יד יְמִינָא רַחֲמֵי. יד שְׁמָאֵלָא דִּינָא, דְּכְתִיב (שם
ט ג) הִנֵּה יָד יְהו"ה הוּיָהּ, (דברים ב טו) יָד יְהו"ה
הִיטָה בָּם לְהַמָּם.

וּמִשּׁוּם זֶה יֵשׁ עֵת רְצוֹן, וְנֶאֱמַר
בָּהּ בִּזְאֵת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ,
וְיֵשׁ עֵת שֶׁל דִּין שְׁנֶאֱמַר בָּהּ וְאֵל
יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ, וּמִשּׁוּם
זֶה הֵם עֹשִׂים וְשִׁמּוֹנָה יָמִים שֶׁל
הַלְבָּנָה, אֲרַבְּעָה עֶשֶׂר יָמִים הִיא
שְׁלֵמָה, וְאֲרַבְּעָה עֶשֶׂר חֲסֵרָה, וּמִי
שְׁנוּלֵד בְּיָמֵי הַשְּׁלֵמוֹת הוּא שְׁלֵם
בְּכָנִים בְּחַיִּים וּבְעֶשֶׂר, בְּמִזְוֹנוֹת
בְּשִׁמְחָה בְּשִׁלּוּחַ בְּבִנְיָן, בְּכָל
אֲרַבְּעָה עֶשֶׂר עֲתוֹת - טוֹב, וּמִי
שְׁנוּלֵד בְּזֶמֶן שֶׁהִיא חֲסֵרָה בְּכָל
אֲרַבְּעָה עֶשֶׂר יָמִים אֵלּוּ, הוּא חֲסֵר
בְּכָלֵם, הוּא עֲנִי מִסְכֵּן, בְּלֵי מִזְוֹנוֹת
וּבְלֵי חַיִּים, וּמִי שְׁנוּלֵד בְּאֻמְצָע,
יִהְיֶה בִּינוּנִי.

וְכֵן זֶה מִי גֹרֵם שְׁנוּלֵד בְּרֹאשׁ אוֹ
בְּסוֹף אוֹ בְּאֻמְצָע? זֶה גִּלְגּוּלוֹ
שֶׁמְחַיֵּב אוֹתוֹ, (וּמִי גֹרֵם זֶה שְׁנוּלֵד שָׁם?
מִשּׁוּם שְׁמוֹנוֹ גֵּרִם שֶׁהַחַיִּים מְלַמְּעֵה) לְפָנֵי
שְׂבָא לְעוֹלָם, וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר
לְרַבִּי פֶּדֶת, שָׂאֵם תִּרְצָה שְׂאֲחָרִיב
אֶת הָעוֹלָם? (וּמִי שְׁנוּלֵד בְּחֶסֶרֶן הַלְבָּנָה
בְּכָל אֲרַבְּעָה עֶשֶׂר הַיָּמִים, הוּא חֲסֵר, שְׁמוֹנוֹ גֵּרִם,
וְלֹאֲדָם הָיָה קָשִׁים לוֹ מִזְוֹנוֹתָיו בְּקָרִיעַת יָם סוּף)
(אֲפֹשֶׁר שֶׁתִּפֹּל בִּשְׁעַת מִזְוֹנוֹת, שְׂלֹאֲדָם הָיָה
שְׁנוּלֵד בִּי"ד שְׁמָאֵל, קָשִׁים מִזְוֹנוֹתָיו בְּקָרִיעַת יָם
סוּף, שְׁמוֹנוֹ הִנְשָׁמָה - תוֹרָה, מִזְוֹן הַגּוֹף - לֶחֶם.
בֵּין בֵּין וּבֵין בֵּין קָשִׁים מִזְוֹנוֹתָיו), מִשּׁוּם
שֶׁהֵם מַצֵּד הַדִּין שֶׁנִּבְרָא בְּדִין
שֶׁהוּא אֲדֻנִּי, וּמִי שְׁנִבְרָא

אֲבָנִים לַחֲבֹק לְבָקֶשׁ לְשִׁמּוֹר לְתַפּוֹר לְדַבֵּר
לְאֶהוֹב שְׁלוֹם. יד שְׁמָאֵלָא דִּינָא לְמַדֵּן, לְמוֹת
לְעִקּוֹר לְהַרְוֵג לְפָרוּץ לְבָכּוֹת סְפּוֹד לְהַשְׁלִיף
אֲבָנִים לְרַחֵק לְאֶבֶד לְהַשְׁלִיף לְקָרוֹעַ לְחֻשׁוֹת
לְשִׁנּוּא מְלַחֲמָה, יד יְמִינָא אִיהִי פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל
שְׂבִים, דְּכְתִיב (שמות יד ח) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים
בְּיַד רָמָה, (שם טו ו) יְמִינָהּ יְהו"ה נֶאֱדָרִי בַּפֶּחַ,
יד יְמִינָא רַחֲמֵי. יד שְׁמָאֵלָא דִּינָא, דְּכְתִיב (שם
ט ג) הִנֵּה יָד יְהו"ה הוּיָהּ, (דברים ב טו) יָד יְהו"ה
הִיטָה בָּם לְהַמָּם.

וּבְגִין דָּא אֵית עֵת רְצוֹן וְאֶתְמַר בָּהּ (ויקרא טז
א) בִּזְאֵת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ, וְאֵית עֵת
דְּדִינָא דְאֶתְמַר בָּהּ (שם ב) וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל
הַקֹּדֶשׁ, וּבְגִין דָּא אֵינוֹן כ"ח יוֹמֵי דְסִיְהָרָא,
י"ד יוֹמִין אִיהִי שְׁלִימָתָא, וְי"ד חֲסֵרָה, וּמִאֵן
דְּאֶתְיִילִיד בְּיוֹמֵי שְׁלִימוֹתָא אִיהִי שְׁלִים בְּבִנְיָן
בְּחַיִּים וּבְעוֹתָרָא בְּמִזְוִנֵי בְּחֶדְוָה בְּשִׁלּוּחַ בְּבִנְיָנָא,
בְּכָל י"ד עֲתוֹת טָב. וּמִאֵן דְּאֶתְיִילִיד בְּזִמְנָא
דְּאִיהִי חֲסֵרָה, בְּכָל י"ד יוֹמִין אֵלִין אִיהִי חֲסֵר
בְּכֻלָּהּ, אִיהִי עֲנִיָּא מִסְכָּנָא בְּלֵא מִזְוִנֵי וּבְלֵא
חַיִּי. וּמִאֵן דְּאֶתְיִילִיד בְּאֻמְצָעִיתָא יִהְיֶה בִּינוּנִי.
וְכֵן דָּא מִאֵן גֵּרִים דְּאֶתְיִילִיד בְּרִישָׁא אוֹ
בְּסוֹפָא אוֹ בְּאֻמְצָעִיתָא, דָּא גִלְגּוּל דִּילִיָּה
דְּמְחַיֵּב לִיָּה, (וּמִאֵן גֵּרִם דָּא דְאֶתְיִילִיד תִּמְן בְּגִין דְּמִזְוִלִיָּה
גֵּרִים דְּאֶתְחַיֵּיב מְלַעֲיָלָא) קָדָם דְּאֶתְיִיא לְעֵלְמָא, וּבְגִין
דָּא אָמַר לְרַבִּי פֶּדֶת דָּאי בְּעִי דְאֲחָרִיב לְעֵלְמָא
וְכו', (וּמִאֵן דְּאֶתְיִילִיד בְּחֶסֶרֶן דְּסִיְהָרָא בְּכָל י"ד יוֹמִין אִיהִי
חֲסֵר דְּמִזְוִלִיָּה גֵּרִים וְלֹהֲאֵי בְּרֵשׁ קָשִׁין לוֹ מִזְוֹנוֹתָיו בְּקָרִיעַת יָם
סוּף), (ג"א אֲפֹשֶׁר דְּנִפְלֵת בְּשַׁעֲתָא דְּמִזְוֹנָא, לְלֹהֲאֵי בְּרֵשׁ
דְּאֶתְיִילִיד בִּי"ד שְׁמָאֵלָא קָשִׁין מִזְוֹנוֹתָיו בְּקָרִיעַת יָם סוּף, דְּמִזְוֹנָא
דְּנִשְׁמָתָא אוֹרִייתָא, מִזְוֹנָא דְּנוֹפָא נִהְמָא, בֵּין בִּהְיָ וּבֵין בִּהְיָ קָשִׁין
מִזְוֹנוֹתָיו), בְּגִין דְּאֵינוֹן מִסְטָרָא דְּדִינָא דְאֶתְבָּרִי
בְּדִינָא דְאִיהִי אֲדֻנִּי, וּמִאֵן דְּאֶתְבָּרִי בְּרַחֲמֵי

בְּרַחֲמִים שְׁהוּא יְהוּ"ה, אֵין
מְזוֹנָתוֹ קָשִׁים, וּמְזוֹן הַנְּשֻׁמָּה -
תּוֹרָה, מְזוֹן הַגּוֹף - לֶחֶם מִחֲמַשֶּׁת
הַמִּינִים.

וְכִי שְׁהוּא מַצֵּד שֶׁל אָדָם שְׁהוּא
יִו"ד ה"א וּרְא"ו ה"א, נֶאֱמַר בּוֹ
וַיֵּרְדּוּ בְּדִגַּת הַיָּם וְכו', שׁוֹלֵט בְּכָל
כְּמוֹ שְׁנִכְרָא בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ וּבָיִם,
וְעָלּוּ נֶאֱמַר מֵה שְׁהִיָּה כְּכָר הוּא,
מֵה שְׁהִיָּה קָדָם שְׂבִיבָא לְעוֹלָם
הַזֶּה, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר אֵין כָּל חֲדָשׁ
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ, כְּכָר הוּא מְחִיב
לְהֵיוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר
בְּטָרָם אֶצְרֵךְ בְּכֻטָּן יִדְעִיתִךְ.
וְאֲשֶׁר לְהֵיוֹת כְּכָר הִיָּה, וְאֲשֶׁר הוּא
לְהֵיוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּכָר הוּא
מְחִיב לְהֵיוֹת קָדָם שְׂבִיבָא לְעוֹלָם
לְכָאן בְּגִלְגּוּל.

וְהֶאֱלֹהִים יִבְקֹשׁ אֶת נִרְדָּף, זֶה
הַכָּל שְׁהוּא נִרְדָּף מִקֵּין, וְקָם קֵין
וְהָרָג אוֹתוֹ, זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיִּקָּם קֵין
אֶל הָכָל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ, וַיִּקָּם
וְדָא, שְׁהִיָּה הַכָּל עָלָיו, וְקָם קֵין
וַיַּהַרְגֵהוּ. קֵין נִקְרָא עַל שֵׁם שְׁקֵנָא
לְאַחִיו, מִשּׁוּם שְׂרָאָה כְּבוֹדוֹ וְכוּ
לְמַעַלָּה, שְׁקָרְבָנוּ הַתַּעֲלָה לְמָקוֹם
שֶׁל עֵתִיק הַיָּמִים, שְׁנֶאֱמַר בּוֹ
וְעֵתִיק הַיָּמִים יוֹשֵׁב וְכו', וְקָרְבָנוּ
הִיָּה מִכְּבוֹרוֹת צֶאֱנוּ וְהִתְקַבַּל לוֹ
בְּרַצּוֹן.

אָמַר לוֹ, אִם פֶּן שְׁקָרְבָנוּ הַתְּקַבַּל,
לְמָה נִתֵּן כַּח לְקֵין לְהָרְגוֹ? (בְּגִלְגַּל

זֶה יֵשׁ הַכָּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאֶרֶץ וְגוֹמַר, לְמָה?)
אָמַר לוֹ, כֹּאֵן וְדָא יֵשׁ סוּד עָלָיו,
שְׁהוּא הִיָּה בְּדִרְגָּה שֶׁל עֵץ הַדַּעַת
טוֹב וְרַע שְׁחִטָּא בּוֹ, וּבְמָה שְׁחִטָּא
בּוֹ קִבֵּל עֲנָשׁוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה,
וּבְאֹתוֹ קָרְבָן שְׁהִתְקַבַּל מִמֶּנּוּ,
נִצַּל מִעֲנָשׁ שֶׁל אוֹתוֹ הָעוֹלָם,
שְׁשָׁנִי עֲנָשִׁים הִיָּה מְחִיב, אֶחָד
לְמַעַלָּה וְאֶחָד לְמַטָּה, זֶהוּ שְׁכָתוּב
כִּי בְּיוֹם אֶכְלֶךְ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת.

מַעֲנֵשָׁא דִּהְיוּא עֲלָמָא, דְּתָרִי עֲנָשִׁי הָיָה מְחִיבֵי חַד לְעִילָא וְחַד לְתַתָּא,

דְּאִיהוּ יְהוּ"ה, לֹאוּ אֵינוֹן קָשִׁין מְזוֹנֹתָיו,
וּמְזוֹנָא דְנִשְׁמָתָא אוֹרִייתָא, מְזוֹנָא דְגּוּפָא
נִהְיָא מִחֲמַשֶּׁת הַמִּינִין.

וְכֵאֵן דְּאִיהוּ מִסְטָרָא דְאָדָם דְּאִיהוּ יו"ד ה"א
וּרְא"ו ה"א, אֶתְמַר בֵּיה (בְּרַאשִׁית א כו) וַיֵּרְדּוּ
בְּדִגַּת הַיָּם וְכו', בְּכָלָא שְׁלִיט כְּמָה דְאֶתְבְּרִי
בְּשָׂמִיא וּבְאֶרֶעָא וּבִימָא, וְעָלִיָּה אֶתְמַר (קֵהֶלֶת ג טו)
מֵה שְׁהִיָּה כְּכָר הוּא, מֵה שְׁהִיָּה קָדָם דִּיִּיתִי
לְהֵאֵי עֲלָמָא, כְּמָה דְאֶתְ אָמַר (שֵׁם א ט) אֵין כָּל
חֲדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ, כְּכָר הוּא מְחִיבֵי לְמַהוּי
בְּהֵאֵי עֲלָמָא, כְּמָה דְאֶתְ אָמַר (יִרְמְיָה א ה) בְּטָרָם
אֶצְרֵךְ בְּכֻטָּן יִדְעִיתִךְ, וְאֲשֶׁר לְהֵיוֹת כְּכָר
הִיָּה (קֵהֶלֶת ג טו), וְאֲשֶׁר אִיהוּ לְמִיָּהוּי בְּהֵאֵי
עֲלָמָא, כְּכָר הוּא מְחִיבֵי לְמִיָּהוּי קָדָם דִּיִּיתִי
לְעֲלָמָא הַכָּא בְּגִלְגּוּלָא.

וְהֶאֱלֹהִים יִבְקֹשׁ אֶת נִרְדָּף (שֵׁם), זֶה הַכָּל
דְּאִיהוּ נִרְדָּף מִקֵּין, וְקָם קֵין וְקִטַּל
לֵיה, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (בְּרַאשִׁית ד ח) וַיִּקָּם קֵין אֶל
הַכָּל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ, וַיִּקָּם וְדָא, דִּהְיָה הַכָּל
עָלִיָּה, וְקָם קֵין וַיַּהַרְגֵהוּ, קֵין אֶתְקָרִי עַל שֵׁם
דְּקָנִי עַל אָחוּהָ, בְּגִין דִּחְזָא יְקָרִיָּה וְתוֹקְפִיָּה
לְעִילָא, דְּקָרְבָנִיָּה אֶסְתַּלַּק לְאַתֵּר דְּעֵתִיק יוֹמִין,
דְּאֶתְמַר בֵּיה (דְּנִיָּאל ז ט) וְעֵתִיק יוֹמִין יְתִיב וְכו',
וְקָרְבָנִיָּה הָיָה מִכְּבוֹרוֹת צֶאֱנוּ, וְאֶתְקַבַּל לֵיה
בְּרַעּוּא.

אָמַר לֵיה, אִם פֶּן דְּקָרְבָנָא דִּילֵיה אֶתְקַבַּל,
אִמָּאִי אֶתִּיָּהִיב חִילָא לְקֵין לְמִקְטָלֵיה,

(בְּגִין דָּא יֵשׁ הַכָּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאֶרֶץ וְגוֹמַר (קֵהֶלֶת ח יד)
אִמָּאִי). אָמַר לֵיה הַכָּא וְדָא רִזָּא עֲלָאָה, דְּאִיהוּ
הָיָה דְרִגָּא דְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע דְחָאב בֵּיה,
וּבְמָה דְחָאב בֵּיה קִבֵּיל עֲנָשִׁיָּה בְּהֵאֵי עֲלָמָא,
וּבְהֵאֵי קָרְבָנָא דְאֶתְקַבַּל מִנֵּיה אֶשְׁתַּזִּיב

מַעֲנֵשָׁא דִּהְיוּא עֲלָמָא, דְּתָרִי עֲנָשִׁי הָיָה מְחִיבֵי חַד לְעִילָא וְחַד לְתַתָּא,

אמר לו, והרי אדם היה שחטא בעץ הזה? אמר לו, מעשה אביו היה לו ומת. אמר לו, כי ביום אכלך ממנו מות תמות כתוב. אמר לו, באותו היום הציץ ומת. אמר רבי שמעון: בשביל זה כתוב יש הכל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים וגומר, וכאן נרמז צדיק ורע לו רשע וטוב לו. צדיק ורע לו כאן נרמז, יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים, וזה הסוד של צדיק שקורה לו כמעשה הרשעים, לא שהוא רשע ולא בן רשע, אלא כמעשה הרשעים, שחטא כמעשה הרשעים, שהם סמא"ל ונחש, קרה לו מעשה שלהם, וזהו הסוד של פקד עון אבות על בנים, משום שמעשה אבותיהם בידיהם, זה גרם להכל מיתה, ומת בלי בן, ומשום זה הלך בגלגול. שיי"ן של משה הוא ש"ת, משם הרויח שיי"ן (ש"ת), זהו שכתוב כי שת לי אלהים ורע אחר תחת הכל כי הרגו קין, תחת הכל ודאי, שהכל רכב עליו, ונעשה שת הרפכה לו, והיא הסיום של אלפא ביתא, ומשום זה תחת הכל.

הכל הלב, ועליו נאמר הלב רואה, והוא ה' ממש, והלב הוא לשמאל, שהוא אלהים, הלב מכין, והוא סתר הבנין ונפלה בגלגול, ומשום זה ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים, משום ששם היה שחטא באלהים, שהוא אלהים של מעשה בראשית, וזהו שחטא כמעשה. לפת אש, בת המלך שחטא בה, והתבייש, כסה אותו בשלו (בכחו) בשת, ומה שהיה שת,

הדא הוא דכתיב (בראשית ב יז) כי ביום אכלך ממנו מות תמות. (דף קב ע"א) אמר ליה, והא אדם הוה דחאב בהאי אילנא, אמר ליה עובדא דאבוה הוה ליה ומת, אמר ליה כי ביום אכלך ממנו כתיב, אמר ליה בההוא יום הציץ ומת. אמר רבי שמעון בגין דא כתיב (קהלת ח יד) יש הכל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים וגומר, והכא אתרמיז צדיק ורע לו רשע וטוב לו, צדיק ורע לו הכא אתרמיז, יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים, ודא רזא דצדיק דאערע ליה כמעשה הרשעים, לאו דאיהו רשע ולא בן רשע אלא כמעשה הרשעים דחב בעובדא דחייביא, דאינון סמא"ל ונחש, אירע ליה עובדא דלהון, והאי איהו רזא פוקד עון אבות על בנים (שמות כ

ה). בגין דמעשה אבותיהם בידיהם, דא גרים להכל מיתה, ומת בלא בן, ובגין דא אזיל בגלגולא, שיי"ן דמשה איהו ש"ת מתמן רווח שיי"ן (ס"א ש"ת), הדא הוא דכתיב (בראשית ד כה) כי שת לי אלהים ורע אחר תחת הכל כי הרגו קין, תחת הכל ודאי, דהכל רכיב עליה, ואתעביד שת הרפכה ליה, ואיהי סיומא דאלפא ביתא, ובגין דא תחת הכל. הכל הלב, ועליו אתמר הלב רואה, ואיהו ה' ממש, והלב איהו לשמאלא דאיהו אלהים, הלב מכין, ואיהו סתיר בגיניא ונפלת בגיניה, ובגין דא ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים (שמות ג ו), בגין דתמן הוה דחב באלהים, דאיהו אלהים דעובדא דבראשית, ודא איהו דחב כמעשה, לפת אש ברטא דמלפא דחב ביה, ואתבייש פסי ליה בדיליה (ס"א בחילה) בשת, ומה דהוה שת אתחבר עמיה ב' ואתעביד בשת,

התחבר עמו ב' ונעשה בש"ת, וזהו יר"א בש"ת. ועוד ש"ת בא"ת כ"ש הם אב, ש"ת לאחר שזכה באות יו"ד, ברא שית, והיא יו"ד שנאמר בה יהו"ה קנני ראשית דרכו, שהיא עשרה דורות, והשיב אותה למקומה, וקראת בראשית, ומשם זכה לתורה שנתנה על ידו.

וה' הו' היא מעקב ו' מישראל, י' מאדנ"י י' מיהו"ה, ש"ן ממשוה היא משת, שם הרויח אותה, וכשהלך לשם הרויח שם שתי אותיות ש"ם, וכשהלך עשרה דורות עד אברהם, הרויח שם ה' שלו, ונקרא מש"ה, וסוד הדבר - מוליך לימין משה זרוע תפארתו בוקע מים מפניהם לעשות לו שם עולם, ובה הוציא את בניו מן הגלות, ובה הפה את המצרים. זהו שפתויב הנה יד יהו"ה הויה, ה' חמש אצבעות, ובה בקע את הים, וזהו בוקע מים מפניהם, ובה עתיד להיות בוקע את ים התורה מימין. אותו הזמן, מה שהיה לשמאל בלב היה הבל, שהוא הלב, הבל התעלה לימין, ומשם עלה למח שהוא חכמה, שהרי הלב הוא האם העליונה, שעליה נאמר הלב מבין, ולאחר כך ירד על הארץ להוריד תורה על הארץ. ומשום זה יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים, זה אדם והבל, שנה חטא במחשבה ובמעשה, וזה חטא במחשבה ובמעשה, במחשבה היא י', עליה נאמר וינסו אותי זה עשר פעמים, ומשום זה, כשבא אדם בגלגול באברהם, התנסה בו בעשרה נסיונות, ומשום שחטא במעשה כשהתגלגל בגלגול, נתנסה במעשה. באברהם נתנסה במחשבה, וביצחק במעשה, יעקב כולל

ודא איהו יר"א בש"ת, ועוד ש"ת בא"ת ב"ש אינון אב, ש"ת לבתר דזכה בא"ת יו"ד, ברא שית, ואיהי יו"ד דאתמר ביה ^(משלי ח כה) יהו"ה קנני ראשית דרכו, דאיהי עשרה דורות, ותב לה לאתרה, אתקרי בראשית, ומתמן זכה לאורייתא דאתייהיבת על ידיה.

והא י' איהי מעקב ו' מישראל, י' מאדנ"י י' מיהו"ה, ש"ן ממשוה איהי משת תמן רווח לה, וכד אזל לשם רווח תמן תרין אתוון ש"ם, וכד אזל עשרה דורות עד אברהם תמן רווח ה' דיליה, ואתקרי מש"ה, ורזא דמלה מוליך לימין משה זרוע תפארתו בוקע מים מפניהם לעשות לו שם עולם ^(ישעיה סג יב), ובה אפיק לבנוי מגלותא, ובה מחא למצראי, הדא הוא דכתיב ^(שמות ט ג) הנה יד יהו"ה הויה, ה' חמש אצבעין, ובה בקע ימא, ודא איהו בוקע מים מפניהם, ובה עתיד למיהוי בוקע ימא דאורייתא מימינא, ההוא זמנא מה דהוה לשמאלא בלבא הוה הבל דאיהו הלב, הבל אסתלק לימינא, ומתמן סליק למוחא דאיהו חכמה, דהא לבא איהו אימא עלאה, עלה אתמר הלב מבין, ולבתר נחית על ארעא לנחתא אורייתא על ארעא.

ובגין דא יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים, דא אדם והבל, דדא חב במחשבה ובעובדא, ודא חאב במחשבה ובעובדא, במחשבה איהי י', עליה אתמר ^(במדבר יד כב) וינסו אותי זה עשר פעמים, ובגין דא כד אתא אדם בגלגול באברהם, אתנסי ביה בעשר נסיונין, ובגין דחאב במעשה כד אתגלגל ביצחק נתנסה במעשה, באברהם נתנסה במחשבה, וביצחק במעשה, יעקב כולל

את שניהם. מהצד של יצחק קרא לו יעקב, ומצד של אברהם, ששם המחשבה, קרא לו ישראל, שהאב התגלגל באברהם שהוא לימין, והאם ביצחק שהוא לשמאל, ויעקב משום שהוא כולל את שניהם, את האב ואת האם, נאמר בו ישראל עלה במחשבה בכתר עליון, שהוא המחשבה הסתומה, וכשבא אדם, הצטרף באברהם, והתפשטו שרשיו בארץ, וסוד הדרך - מצרף לכסף וכור לזהב. מצרף לכסף - זה אברהם, וכור לזהב - זה יצחק, ובוטחן לבות יהו"ה - זה יעקב, אין ספירה שלא התגלגל אדם עליון, שהוא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, כ"ח מ"ה, חכמה ודאי, כדי לצרף וללבן את האדם שברא בדמותו למטה והאציל בו את אצילותו, וכל הטרחה שלמעלה לא היתה באדם אלא בגלל האצילות שלמעלה, שזה תלוי בזה.

אמר רבי אלעזר: אם כן, מה זה וישוב לימי עלומיו, (ומשום זה ישראל עלה במחשבה? אמר לו: מנין לנו שאברהם שם במחשבה? אמר לו: לא לחנם תקנו בעלי המשנה הרוצה להחכים ידרים, שהיא חכמה והיא מחשבה, באברהם התלבן אדם, וביצחק הצטרף, וסוד הדרך - מצרף לכסף וכור לזהב. מצרף לכסף - זה אברהם, וכור לזהב - זה יצחק, ובוטחן לבות יהו"ה - זה יעקב, והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר. אמר לו: אם כן, מה זה וישוב לימי עלומיו?).

אמר לו: לאילן שהיה קשיש ימים והתיבשו ענפיו, קצצו אותו והצמיח בשרשי, שקמו ממנו ענפים חדשים כבראשונה, כמו שהיה בעלומיו, וזהו וישוב לימי עלומיו, וזה היה החלום שראה נבוכדנצר בחלומו, עץ גדול ותקוף, ובסוף חלמו היה אומר גדו האילן וקצצו את ענפיו,

במחשבה, וביצחק במעשה, יעקב כליל תרויהו, מסטרא דיצחק קרא ליה יעקב, מסטרא דאברהם דתמן מחשבה קרא ליה ישראל, דאבא אתגלגל באברהם דאיהו לימינא, ואמא ביצחק דאיהו לשמאלא, יעקב בגין דאיהו כליל תרויהו אבא ואמא, אתמר ביה ישראל עלה במחשבה בכתר עליון דאיהו מחשבה סתימא, וכד אתא אדם אצטרף באברהם, ואתפשטו שרשוי בארעא, ורזא דמלה (משלי יז) מצרף לכסף וכור לזהב (משלי יז) , מצרף לכסף דא אברהם, וכור לזהב (דף קב ע"ב) דא יצחק, ובוטחן לבות יהו"ה (שם) דא יעקב, לית ספירה דלא אתגלגל אדם עלאה, דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, כ"ח מ"ה חכמה ודאי, בגין לצרפא וללבנא לאדם דברא בדיוקניה לתתא, ואציל ביה אצילותיה, וכל טרחה דלעילא לא הוה באדם אלא בגין אצילות דאדם דלעילא, דדא בדא תליא.

אמר רבי אלעזר אם כן מאי וישוב לימי עלומיו (איוב לג כה) (ובגין דא ישראל עלה במחשבה, אמר ליה מנלן דאברהם תמן במחשבה, אמר ליה לאו למננא תקינו מארי מתניתין הרוצה להחכים ידרים דאיהו חכמה ואיהו מחשבה, באברהם אתלבן אדם, וביצחק אצטרף, ורזא דמלה מצרף לכסף וכור לזהב, מצרף לכסף דא אברהם, וכור לזהב דא יצחק, ובוטחן לבות יהו"ה דא יעקב, והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלוש עם גבר (שם כט), אמר ליה אם כן מאי וישוב לימי עלומיו).

אמר ליה לאילנא דהוה קשיש יומין ואתייבשו ענפין דיליה, קצצו ליה ואצמח בשרשוי, דקמו מניה ענפין חדתין פקדמיתא, כגוונא דהוה בעולמוי, ודא איהו וישוב לימי עלומיו, ודא הוה חלמא דחזא נבוכדנצר בחלמיה, אילנא רבא ותקיף (דניאל ד ט), ובסוף חלמיה הוה אמר (שם יא) גדו אילנא

וְקָצִיצוּ עֲנָפוֹהִי, וּלְבַתֵּר אָמַר (שם יב) בְּרִם עֶקֶר
שְׂרָשׁוּהִי בְּאַרְעָא שְׁבוּקוּ, וְלִית אֵילָן הָכָא אֶלָּא
אָדָם עֲלָאָה, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (דברים כ יט) כִּי הָאָדָם
עֵץ הַשָּׁדֶה, וְהָאִי אֵילָנָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אֲנִיטַע לֵיהּ בְּכַמָּה דְרִין וְלֹא אֲצִלָּח.

(עַד דְּנִטַּע לֵיהּ בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל, וְאֶרְכִּיב לֵיהּ בְּתַלְתָּ אֲבָהוֹן וְאֲצִלָּח
תַּמּוֹן, וּבִגְנִין דָּא הֵן כָּל אֱלֹהִי יַפְעֵל א"ל פְּעָמִים שְׁלֹשׁ עִם גְּבַר,
מִיד דְּאֲצִלָּח תַּמּוֹן וְאֶחָיד תַּמּוֹן, אִתְפַּשְׁטוּ שְׂרָשׁוּי עַל אֲרַעָא דְּאִיהִי
שְׁכִינְתָּא, וְאִסְתַּלְקוּ עֲנָפוּי בְּכָל רְקִיעִין, וּבְכָל מְרַכְבִּין דְּנִשְׁמַתִּין
וּמִלְּאָכֵיָא וְחִיוּוֹן וּשְׂרָפִים וְאֹפָנִים, עַד דְּאִתְחַזֵּר בְּקִדְמִיתָא (ס"א
עַד אֵין סוּף), וְהָא אֹקְמוּהָ עֵץ חַיִּים מִהֲלַךְ ת"ק שָׁנָה, (דְּנִיאל ד
ט) רְבָא אֵילָנָא וְתַקִּיף וְרוּמִיָּה יִמְטִי לְשִׁמְיָא, וְחִזּוּתִיהּ לְסוּף כָּל
אַרְעָא, תַּחֲוֹתֶיהּ תַּטְּלָל כָּל חַיּוֹת בְּרָא, וּבְעֲנָפוּי דְּרוּרֵין צִפְרֵי שְׁמִיָּא,
דְּאִינוּן נִשְׁמַתִּין קִדְשִׁין, וּמִנִּיהּ יִתּוֹן כָּל בִּשְׂרָא).

וְאֶרְכִּיב לֵיהּ עַד אֶלְף דוֹר, כְּגֻוּנָא דְּשְׁכִינְתָּא
דְּאִיהִי סְלִיקַת לְאֶלְף דוֹר בְּעֶשֶׂר
סְפִירָן, דְּבַהוֹן סְלִיקָא עֶשֶׂר זְמַנִּין מְאָה, עַד
דְּסְלִיקַת בַּהוֹן לְאֶלְף דוֹר, וּמִיד דְּאֲצִלָּח אֵילָנָא
בְּאַרְעָא נְחִית אֵילָנָא מְלֵעִילָא, שְׂרָשׁוּי בְּאַרְעָא
דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא, וְאַתְרַבִּיאוּ תַּמּוֹן עֲנָפוּי עַד אֵין
סוּף, וְאַתְפַּשְׁטוּ בַּהּ שְׂרָשׁוּי עַד אֵין תַּכְלִית,
בַּהּ הוּא זְמָנָא אֲתַרְבִּי אֵילָנָא כְּמִלְקָדְמִין, הָדָא
הוּא דְּכִתִּיב רְבָא אֵילָנָא וְתַקִּיף וְרוּמִיָּה מְטִי
לְשִׁמְיָא, וְחִזּוּתִיהּ לְסוּף כָּל אֲרַעָא, וּמִנִּיהּ יִתּוֹן
כָּל בִּשְׂרָא, כָּל בְּנֵי אָדָם דְּלִתְתָּא, בַּהּ הוּא זְמָנָא
אֲתַרְבִּי אֵילָנָא כְּמִלְקָדְמִין, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב
רְבָא אֵילָנָא וְתַקִּיף וכו', חַיּוֹת בְּרָא אֵלִין חַיּוֹת
הַקֹּדֶשׁ, צִפְרֵי שְׁמִיָּא אֵלִין נִשְׁמַתִּין, וּמִנִּיהּ יִתּוֹן
כָּל בִּשְׂרָא לְתַתָּא. דְּבִזְמָנָא דְּחַב אָדָם וְהוּהּ
מְקַצֵּץ בְּנִטְיַעוֹת, כְּבִיכּוּל כְּאֵלוּ אַעְקֵר חִיוּן
וּמִלְּאָכִים וּשְׂרָפִים וְאֹפָנִים מְאַתְרִיהוֹן, וְלֹא

וְאַחַר אָמַר, בְּרִם עֶקֶר שְׂרָשׁוּי
בְּאַרְץ הַשְּׂאִירוּ, וְאֵין אֵילָן כְּאֵין
אֶלָּא אָדָם עָלִיוֹן, שְׁנֵאמַר בּוֹ כִּי
הָאָדָם עֵץ הַשָּׁדֶה, וְאַתְּ הָעֵץ הַזֶּה
נִטַּע הַקֹּדֶשׁ בְּרִיךְ הוּא בְּכַמָּה
דְּוֵרוֹת וְלֹא הַצְּלִיחַ.

(עַד שְׁנִטַּע אוֹתוֹ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל,
וְהֶרְכִּיב אוֹתוֹ בְּשִׁלְשֶׁת הָאֲבוֹת
וְהַצְּלִיחַ שָׁם, וּמִשּׁוּם זֶה הֵן כָּל
אֱלֹהִי יַפְעֵל א"ל פְּעָמִים שְׁלֹשׁ עִם
גְּבַר. מִיד שְׁהַצְּלִיחַ שָׁם וְאַחֲזוּ שָׁם,
הִתְפַּשְׁטוּ שְׂרָשׁוּי עַל הָאֲרֶץ,
שְׁהִיא הַשְּׁכִינָה, וְהִתְעַלּוּ עֲנָפִים
בְּכָל הָרְקִיעִים וּבְכָל הַמְּרַכְבוֹת
שֶׁל הַנִּשְׁמָוֹת וְהַמִּלְּאָכִים וְחַיּוֹת
וּשְׂרָפִים וְאֹפָנִים, עַד שֶׁחֲזַר
כְּבִרָא שׁוֹנָה (עַד אֵין סוּף), וְהָרִי
פְּרָשׁוּהָ שְׁעֵץ חַיִּים מִהֲלַךְ ת"ק
שָׁנָה, גְּדוֹל הָאֵילָן וְתַקִּיף וְרוּמוֹ
מִגִּיעַ לְשָׁמַיִם, וְחִזּוּתוֹ לְסוּף כָּל
הָאֲרֶץ, תַּחֲוֹתוֹ תַּצְלִל כָּל חַיַּת
הַבֶּרֶךְ, וּבְעֲנָפוּי יְדוּרוֹ צִפְרֵי
הַשָּׁמַיִם, שְׁהֵם נִשְׁמָוֹת קְדוֹשׁוֹת,
וּמִמֶּנּוּ יִתּוֹן כָּל בִּשְׂרָא).

וְהֶרְכִּיב אוֹתוֹ עַד אֶלְף דוֹר, כְּמוֹ
שְׁהַשְּׁכִינָה שְׁהִיא עוֹלָה לְאֶלְף דוֹר
בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת, שְׁבָהֶם עוֹלָה עֶשֶׂר
פְּעָמִים מְאָה, עַד שְׁעוֹלָה בָּהֶם
לְאֶלְף דוֹר, וּמִיד שְׁהַצְּלִיחַ הָאֵילָן
בְּאַרְץ, יִרַד הָאֵילָן מִלְּמַעְלָה,
שְׂרָשׁוּי בְּאַרְץ שְׁהִיא הַשְּׁכִינָה,
וְהִתְגַּדְּלוּ שָׁם עֲנָפוּי עַד אֵין סוּף,
וְהִתְפַּשְׁטוּ בַּהּ שְׂרָשׁוּי עַד אֵין
תַּכְלִית. בְּאוֹתוֹ זְמַן הִתְגַּדְּלַת הָאֵילָן
כְּמוֹ מִקְדָּם, זֶהוּ שְׁכָתוֹב גְּדוֹל
הָאֵילָן וְתַקִּיף, וְרוּמוֹ מִגִּיעַ
לְשָׁמַיִם, וְחִזּוּתוֹ לְסוּף כָּל הָאֲרֶץ,
וּמִמֶּנּוּ יִתּוֹן כָּל בִּשְׂרָא. כָּל בְּנֵי הָאָדָם
שְׁלִמְטָה. בְּאוֹתוֹ זְמַן הִתְגַּדְּלַת
הָאֵילָן כְּמוֹ מִקְדָּם, זֶהוּ שְׁכָתוֹב
גְּדוֹל הָאֵילָן וְתַקִּיף וכו'. חַיַּת הַבֶּרֶךְ
אֵלוּ חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ, צִפְרֵי הַשָּׁמַיִם
אֵלוּ הַנִּשְׁמָוֹת, וּמִמֶּנּוּ יִתּוֹן כָּל בִּשְׂרָא
לְמַטָּה, שְׁבִזְמַן שְׁחָטָא אָדָם וְהָיָה מְקַצֵּץ בְּנִטְיַעוֹת, כְּבִיכּוּל כְּאֵלוּ אַעְקֵר חַיּוֹת וּמִלְּאָכִים וּשְׂרָפִים

לְמַטָּה, שְׁבִזְמַן שְׁחָטָא אָדָם וְהָיָה מְקַצֵּץ בְּנִטְיַעוֹת, כְּבִיכּוּל כְּאֵלוּ אַעְקֵר חַיּוֹת וּמִלְּאָכִים וּשְׂרָפִים

וְאוֹפְנִים מִמְּקוֹמָם, וְלֹא הָיָה מִי שֶׁמִּקְבֵּל תַּפְלוּת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כַּנְפָּים יִגִּיד דְּבָר. מִה זֶה יִגִּיד דְּבָר? בַּתְּפִלוֹת וְהַזְכִּיחוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר: בּוֹדְאֵי עֲלֵאִין וְתַתֵּאִין שְׁעָלִינִים וְתַתְּחוֹנִים הֵיוּ תַלְוּיִים בְּאֶדָם הָרֵאשׁוֹן, וְלֹא לַחֲנָם פֶּרֶשׁוּהָ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה לַעֲוֹלָם יִרְאֶה הָאָדָם עַל עֲצָמוֹ כְּאִלוֹ כֹּל הָעוֹלָם תַּלְוִי עָלָיו, אֲבָל אָדָם שֶׁטָּרַח עָלָיו הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּגִלְגּוּל וְלֹא הַצְלִיחַ בְּאַתְרֵיהָ, אֲעַקֵּר לִיה מֵאַתְרֵיהָ וְשׁוּי לִיה בְּאַתֵּר אַחֲרָא, וְשׁוּי לִיה אֵתֵר, וְרָזָא דְּמִלְּהָ (דף קג ע"א) וְעַפְרָא אַחֵר יִקַּח וְטַח אֶת הַבֵּית (ויקרא יד מה), וְדָא שְׁנוּי מְקוֹם, (כאן חסר והוא בתיקוני ז"ח) אִם אֲצִלַּח מוּטָב, וְאִם לֹא אֲצִלַּח אֲעַקֵּר לִיה מִתַּמֶּן וְאַרְכִּיב לִיה בְּאַתֵּר אַחֲרָא, וְשׁוּי שְׁמִיָּה וְדָא שְׁנוּי הַשֵּׁם, אִם אֲצִלַּח מוּטָב וְאִי לֹא אֲצִלַּח אֲעַקֵּר לִיה מִתַּמֶּן, וְדָא וְנִתְּן אֶת הַבֵּית אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֲצָיו (שם מח ז), וְנִטַּע לִיה בְּאַתֵּר אַחֲרָא, וְשׁוּי עוֹבְדֵי מִכָּל מַה דִּהְוָה בְּקִדְמִיתָא, וּמִכָּל צִיּוּרִין דִּילִיָּה, מִשְׁנָה פָּנָיו וְתַשְׁלַחְהוּ (איוב יד כ).

הֵן כָּל אֱלֹהִים יַפְעֵל א"ל פְּעָמִים שְׁלֹשׁ עִם גָּבֵר, קִרְקַע דְּנִטַּע לִיה תַּמֶּן וְאַצִּלַּח וּמִתְּפַשֵּׁט עֲנַפּוּי וְשִׁרְשׁוּי עַד אֶלְף דוּר דָּא שְׁכִינְתָּא, וְדָא שְׁנוּי מַעֲשֶׂה, וְעַד כְּמָה זְמָנִין עַד אֶלְף, כְּמָה דָּאֵת אָמַר (תהלים קה ח) דְּבָר צוּהָ לְאֶלְף דוּר, וְעֲלִיָּה אֶתְמַר (שיר ח יב) הָאֶלְף לָךְ שְׁלָמָה, וְאִינוּן אֶלְף עֲלָמִין, דְּנִטַּע לִיה עַד דְּאַצִּלַּח וְאַרְכִּיב לִיה תַּמֶּן, וְרָזָא דְּמִלְּהָ וְעֵשָׂה חֶסֶד לְאֱלָפִים (שמות כו), לְמָאן לְאַהֲבָיו, וּלְשִׁמְרֵי מִצְוֹתָיו לְאֶלְף דוּר (דברים ו ט).

אָמַר לִיה, וּלְרִשְׁיַעֲיָא מֵאִי, דִּהָא כְּתִיב (קהלת א כ) וּבִכְן רְאִיתִי רִשְׁעִים קְבוּרִים וְכָאוּ

הָיָה מָאן דְּמִקְבֵּל צְלוֹתֵין, דְּאַתְמַר בְּהוּן (קהלת י כ) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל, וּבַעַל הַכַּנְפָּים יִגִּיד דְּבָר, מֵאִי יִגִּיד דְּבָר, בְּצְלוֹתֵין וְזַכּוּן דִּישְׂרָאֵל.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, בּוֹדְאֵי עֲלֵאִין וְתַתֵּאִין הֵיוּ תַלְיִין בְּאֶדָם קְדָמָא, וְלֹא לְמַגְנָא אוּקְמוּהָ מֵאִרֵּי מִתְּנִיתִין, לַעֲוֹלָם יִרְאֶה הָאָדָם עַל עֲצָמוֹ כְּאִלוֹ כֹּל הָעוֹלָם תַּלְוִי עָלָיו, אֲבָל בְּרִנְשׁ דְּטָרַח עָלֵיהָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִלְגּוּלָא וְלֹא אֲצִלַּח בְּאַתְרֵיהָ, אֲעַקֵּר לִיה מֵאַתְרֵיהָ וְשׁוּי לִיה בְּאַתֵּר אַחֲרָא, וְשׁוּי לִיה אֵתֵר, וְרָזָא דְּמִלְּהָ (דף קג ע"א) וְעַפְרָא אַחֵר יִקַּח וְטַח אֶת הַבֵּית (ויקרא יד מה), וְדָא שְׁנוּי מְקוֹם, (כאן חסר והוא בתיקוני ז"ח) אִם אֲצִלַּח מוּטָב, וְאִם לֹא אֲצִלַּח אֲעַקֵּר לִיה מִתַּמֶּן וְאַרְכִּיב לִיה בְּאַתֵּר אַחֲרָא, וְשׁוּי שְׁמִיָּה וְדָא שְׁנוּי הַשֵּׁם, אִם אֲצִלַּח מוּטָב וְאִי לֹא אֲצִלַּח אֲעַקֵּר לִיה מִתַּמֶּן, וְדָא וְנִתְּן אֶת הַבֵּית אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֲצָיו (שם מח ז), וְנִטַּע לִיה בְּאַתֵּר אַחֲרָא, וְשׁוּי עוֹבְדֵי מִכָּל מַה דִּהְוָה בְּקִדְמִיתָא, וּמִכָּל צִיּוּרִין דִּילִיָּה, מִשְׁנָה פָּנָיו וְתַשְׁלַחְהוּ (איוב יד כ).

הֵן כָּל אֱלֹהִים יַפְעֵל א"ל פְּעָמִים שְׁלֹשׁ עִם גָּבֵר (שם לג כט), קִרְקַע דְּנִטַּע לִיה תַּמֶּן וְאַצִּלַּח וּמִתְּפַשֵּׁט עֲנַפּוּי וְשִׁרְשׁוּי עַד אֶלְף דוּר דָּא שְׁכִינְתָּא, וְדָא שְׁנוּי מַעֲשֶׂה, וְעַד כְּמָה זְמָנִין עַד אֶלְף, כְּמָה דָּאֵת אָמַר (תהלים קה ח) דְּבָר צוּהָ לְאֶלְף דוּר, וְעֲלִיָּה אֶתְמַר (שיר ח יב) הָאֶלְף לָךְ שְׁלָמָה, וְאִינוּן אֶלְף עֲלָמִין, דְּנִטַּע לִיה עַד דְּאַצִּלַּח וְאַרְכִּיב לִיה תַּמֶּן, וְרָזָא דְּמִלְּהָ וְעֵשָׂה חֶסֶד לְאֱלָפִים (שמות כו), לְמָאן לְאַהֲבָיו, וּלְשִׁמְרֵי מִצְוֹתָיו לְאֶלְף דוּר (דברים ו ט).

אָמַר לִיה, וּלְרִשְׁיַעֲיָא מֵאִי, דִּהָא כְּתִיב (קהלת א כ) וּבִכְן רְאִיתִי רִשְׁעִים קְבוּרִים וְכָאוּ

וכו', מה תימא בהון, אמר ליה שמענא בהון
רזא יפול מצדך אלף וגומר (תהלים צא ז), הכי
אמרו לי ברמיזא, אמר ליה אי הכי מאי אשר
קומטו בלא עת וגומר (איוב כב טז), אמר ליה אלין
תשע מאה ושבעים וארבעה דרין דאתקמטו
ואסתלקו קדם זמנייהו, ודא איהו אשר קומטו
בלא עת, דאתקלקו קדם זמנייהו, וזריק לון
קודשא בריך הוא על כל דרא ודרא, דא איהו
נהר יוצק יסודם (שם), ודא הוא רזא, דאין בן
דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף, וכדין
חדתין עתידין למיתי, אדהכי אסתלק סבא,
אמר רבי שמעון לחבריא, חבריא, ודאי האי
סבא דסבין אדם עלאה, זפאה דרא דהאי רזא
אתגלייא ביה.

(נוסח אחר וזה לשונו והוא מכתב יד).

(נוסח אחר וזה לשונו והוא מכתב יד)

מעשה היה, שאדם אחד חגר בלי
רגלים מצא שני חכמים שלא היו
בכל הדור חכמים כמותם. פגש
בהם אותו חגר, אמר להם: שלום
עליכם חכמים, (שמעתי עליכם שאתם
חכמי הדור), לאן אתם הולכים?
אמרו לו: למקום פלוני. וערב
שבת היה. אמר להם: אף על גב
שאתם רוכבים על בהמות
שרצות הרבה, ואני חגר בלי
רגלים, אם אתם רוצים, אני
אקדים לתקן לכם את השבת.
תמהו. אמרו לו: והלא אתה חגר,
ואיך אתה יכול להשיג את
הבהמות שרצות הרבה? אמר
להם השם של מ"ב אותיות ודלג
להם ת"ק פרסה ברגע אחד.
מצאו את עצמם על פי מערה
אחת, ושלחן לשמאל עם כל
מעדני העולם עליו, ומנוחה
בדרום עם שבעה גרות עליה,
ומטת כסף וזהב ואבנים יקרות
במערב בין צפון לדרום, וכסא במזרח, ושלש מאות תלמידים על אותו השלחן. אחר שכלם
אכלו, ואותם החכמים עם, קם אותו חבר ופשט את עצמו מאותו הגוף בלי הרגלים, והתלבש

עובדא הוה, דחד בר נש חגר בלא רגליו, אשבח לתרין חכימין
דלא היו בכל דרא חכימין כמותיהו, אערע בהו ההוא
חגר, אמר לון שלמא עלייכו רבנן, (שמענא עלייכו דאתון חכימי
דרא), אנה אתון אזלין, אמרו ליה לדוד פלן, וערב שבת הוה,
אמר לון אף על גב דאתון רכיבין בבטורין דרהטי סגי ואנא חגר
בלא רגליו, אי אתון בעיתו אנא אקדם לכו לתקנא לכו שבתא,
תוהו אמרו ליה והלא את חגר ואיך אתי יכיל לאקדמא לבעירן
דרהטי טובא, אמר לון שמא דמ"ב אתון ודליג לון ת"ק פרסי
ברגעא חדא.

אשבחו גרמייהו לפום מערתא חדא, ופתורא לשמאלא, בכל
מעדני עלמא עלאה, ומנרתא לדרום בשבעה גרין עלאה,
ומטה דכספא ודהבא ואבנין יקירין למערב בין צפון לדרום, וכרסייא
למזרח, ותלת מאה תלמידין על ההוא פתורא, בתר דאכלו בלהו
ואינון חכימי עמון, קם ההוא חגר ופשט גרמיה מההוא גופא
בלא רגליו, ואתלבש בגופא דאנפוי והירין כוהרא דאתמר
ביה (דניאל יב ג) והמשכלים וזהו וכו', ואנפי תלמידיו גהירין
במערב בין צפון לדרום, וכסא במזרח, ושלש מאות תלמידים על אותו השלחן. אחר שכלם
אכלו, ואותם החכמים עם, קם אותו חבר ופשט את עצמו מאותו הגוף בלי הרגלים, והתלבש

בגוף שפניו זוהרים כזהר שגאמר בו והמשכלים יזוהרו וכו', ופני תלמידיו מאירים ככוכבים לעולם ועד, והיו פותחים ספר קהלת, וקוראים בו הבל הכלים אמר קהלת כו', והיו חוזרים כמה פעמים. אמרו לו אותם חכמי הדור: וכי שלמה לא עשה פסוק אחר בקהלת? הכניס אותם אותו שגארה חגר בדרך, לשבעה היכלות מִסֵּף וזהב ואבנים יקרות, ובהיכל שבעה כסאות של ארבע חיות, ושם יונה של כסף ועטרת זהב על ראשה, וכתוב בה כל מי שלא מכיר את ההכלים הללו, עליו כתוב והזר הקרב יומת. מיד שראו כן אותם חכמי הדור את שכתוב באותה העטרה, חזרו לאחור. אמר להם אותו שגארה עליהם כחגר: וכי עליכם נאמר שאתם חכמי הדור? אינכם אלא טפשי הדור, ולא ראיתם בכל למודיכם כי בי חשק ואפליטהו, עד ארץ ימים אשביעהו, לעולם שכלו ארץ, אלו ההכלים של קהלת הם בסוד של שבעה שמות, שבהם ארבעים ושנים אותיות, כנגד שבעה ימי בראשית שיש בהם עשר אמירות ושלושים ושנים אלהים, והם ארבעים ושנים ועליהם לב, שגאמר בהם אלהים האלהים, והינו וגבוהים עליהם, אלו שבע תבות אבגית"ן, עליהם נאמר שרפים וגומר. והשם הזה הוא סגלתו

לכסות את הנשמה, בשעולה למעלה בכל לילה להעיד על המעשים הטובים של אדם, ממלאכי חבלה ומפל המזיקים והרוחות ולילין ושדין, ובהם פורחת למעלה, בשתי אותיות מכל שם תכסה פניה מהם, ובשתי אותיות תכסה רגליה, ובשתי אותיות פורחת למעלה, ואף כן לרוח, ואף כן לנפש, ויש שם בן מ"ב בצורת חותם שענה נכתב, ויש שם מ"ב בצירוף של דמות המלך חקוק על החותם, ויש שם מ"ב שהוא דמותו ממש, שם מ"ב שהוא דמותו, הוא יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו דל"ת, ה"א אל"ף, וא"ו אל"ף וא"ו, ה"א אל"ף, שם מ"ב דאיהו חותמא, איהו אהי"ה אשר אהי"ה, ציור מ"ב בשענה

דא אבגית"ן.

בכבים לעולם ועד, והיו פותחים ספרא דקהלת, וקריין ביה (קהלת א ב) הבל הכלים אמר קהלת וכו', והיו חזרין כמה זמנין, אמרו ליה אינון חכימי דרא וכי שלמה לא עבד קרא אחרא בקהלת, על להו ההוא דאתחזי חגר בארחא, לשבעה היכלין מכספא ודחבא ואבנין יקירין, ובחיקלא שבעה כרסיין דארבע חיוון, ויונה תמן דכספא ועטרה דדחבא על רישה, וכתוב בה כל מאן דלא ידע באלין הכלים עליה כתיב (במדבר א נא) והזר הקרב יומת, אינון חכימי דרא מיד דחזו הכי דהוה כתיב ביהחיא עטרה חזרו לאחורא. אמר לון ההוא דאתחזי עליהו כחגר, וכי עליכו אתמר דאתון חכימי דרא, לית אתון אלא טפשי דרא, ולא חזיתון בכל למודייכו כי בי חשק (תהלים צא יד) עד ארץ ימים אשביעהו לעלמא דכלא אריה, אלין הכלים דקהלת אינון ברוא דשבע שמחה, דבהו מ"ב אתון, לקבל שבעה יומי בראשית דאית בהו עשר אמירן ול"ב אלהים ואינון מ"ב, ועליהו לב דאתמר בהו אלהים האלהים, והיינו (קהלת ה ז) וגבוהים עליהם, אלין שבע תיבין אבגית"ן, עליהו אתמר (ישעיה ו ב) שרפים וגומר. והאי שמא איהו סגולתא דיליה לכסאה דגשמתא בד סליקת לעילא בכל ליליא, לאסהדא על עובדין טבין דבר נש, ממלאכי חבלה ומכל מוזיקין ורוחין ולילין ושדין, ובהון פרחת לעילא, בתרין אתון מכל שם תכסה אנפאה מנהון, ובתרין אתון תכסה רגליה, ובתרין אתון פרחת לעילא, ואוף הכי לרוחא, ואוף הכי לנפשא, ואית שם בן מ"ב בצורת חותמא דשענה נכתב, ואית שם מ"ב בצירוף דיוקנא דמלכא, חקיק על חותמא, ואית שם מ"ב דאיהו דיוקניה ממש, שם מ"ב דאיהו דיוקניה איהו יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, יו"ד וא"ו דל"ת, ה"א אל"ף, וא"ו אל"ף וא"ו, ה"א אל"ף, שם מ"ב דאיהו חותמא, איהו אהי"ה אשר אהי"ה, ציור מ"ב בשענה

דא אבגית"ן.

והרשעים נשמתם של השדים ומהמזיקים, ולא פועלים בהם אלא כשוף ועובדי שדים פמותם, משום שהרשעים כל השמות וכל ההנויות של הקדוש ברוך הוא וכל המלאכים שונאים אותם, ומשום כך לא מועיל לא קמיע ולא שמות קדושים ולא מלאכים, שלא תופס אלא מין במינו, ומשום זה לא תזרע פרמך כלאים, שנאמר בהם כי כרם יהו"ה צבאו"ת וגומר, צבאו"ת הנקדה שלו יהו"ה, עליו נאמר רק באבותיך חש"ק, חל"ם שב"א קמ"ץ, והם זרע אברהם יצחק ויעקב, ברוגתם חסד, הכהן הגדול, גבורה - לוי, ישראל - העמוד האמצעי, משום שחל"ם כתר על תפארת, קמ"ץ חכמה על חסד, ובו הרוצה להחכים ידרים, ובחכמה אשרי המחפה לתחית המתים, חכמה מחכ"ה. קמו כלם והשתטחו לפניו וכו'.

פתח כמקדם ואמר, יש הבל אשר נעשה על הארץ וכו'. בא וראה, שמעתי שהיה מעשה באיש אחד מאותם בעלי קבים שהיה הולך בדרך, פגש בשני חכמים בעלי הדור, בעלי חכמת התורה. אמר להם: שלום עליכם חכמים, שמעתי עליכם שאתם חכמי הדור, לאן אתם הולכים? אמרו לו: למקום פלוני. וערב שבת היה. אמר להם: אני הולך לשם, (אלף) ואסדר לכם מקום בית מושבכם, אם אתם רוצים. אמרו לו: והרי אנו עם סוסים ואתה בלי רגלים, ואיך תכין שיהיה זה? אמר להם: אף על גב שאתם רוכבים על בהמות שרצות הרבה, ואני חגר בלי רגלים, אם תרצו, אני אקדים לסדר לכם את השבת. תמהו. בינתיים החזירו ראשיהם אליו וראו אותו שהיה רץ כמו כוכב שביט. עשה להם קפיצה, ומצאו את עצמם על פי מערה כהרף עין. [אמר להם השם של מ"ב אותיות, דלג להם חמש

מאות פרוטות ברנע אחד, מצאו כו'.]

ורשיעיא נשמתהון דשרין ומזיקין ולא פועלין בהון אלא כישוף ועובדי שדין בותייהו, בגין דרשיעיא כל שמהן וכל הנו"ן דקודשא בריך הוא וכל מלאכים שנאין לון, ובגין כך לא מועיל לא קמיע ולא שמהן קדישין ולא מלאכיא, דלא תפוס אלא מין במינו, ובגין דא (דברים כב ט) לא תזרע פרמך בלאים, דאתמר בהון (ישעיה ה ז) כי כרם יהו"ה צבאו"ת וגומר, צבאו"ת נקודה דיליה יהו"ה, עליה אתמר (דברים י טו) רק באבותיך חש"ק, חול"ם שב"א קמ"ץ, ואינון זרע אברהם יצחק ויעקב, ברוגא דלהון חסד כהנא רבא, גבורה לוי, ישראל עמודא דאמצעייתא, בגין דחול"ם כתר על תפארת, קמץ חכמה על חסד, וביה הרוצה להחכים ידרים, ובחכמה אשרי המחפה לתחית המתים, חכמה מחכ"ה קמו כלם ושתטחו קמיה וכו'.

פתח כמקדמין ואמר, (קהלת ח יד) יש הבל אשר נעשה על הארץ וכו', תא חזי שמענא דעובדא הוה בחד בר נש מאינון בעלי קבין, דהוה אזיל בארחה, אערע בתרין חפימין מארי דדרא מארי דחכמתא דאורייתא, אמר לון שלמא עלייכו רבנן, שמענא עלייכו דאתון חפימי דרא, לאן אתר אזילתון, אמרו ליה לדוד פלן וערב שבת הוה, אמר לון אנא אזילנא תמן (איזיל) ואתקין לכו אתר בי מותביכו, אי אתון בעיתון, אמרו ליה והא אנן בסוסון ואנת בלא רגלין, איך תכין למהוי האי, אמר לון אף על גב דאתון רכיבין בבעירי דרהיטי סגי, ואנא חגר בלא רגלין, אי אתון בעיתו אנא אקדם לתקנא לכו שבתא, תוהו, אדהכי אחזרו רישיהו לגביה וקמו ליה (דף קג ע"ב) דהוה רהיט פשרביטא דככבא, עבד לון קפיצה ואשכחו גרמייהו לפום מערתא כהרף עין (ס"א, אמר לון שמא דמ"ב אתון, דליג לון חמש מאה פרוסי ברנעא חדא, אשכחו וכו').

אָמַר לוֹן רַבֵּן עוֹלוֹ, עָאֵלוּ אֶבְתְּרִיה מְעַרְתָּא
גוּ מְעַרְתָּא, עַד דְּעָאֵלוּ לְחַד פְּרִדְסָא
וְהָוָה תַּמָּן הָיָה בַּעַל קִבִּין מִתְפַּשֵּׁט מִהָהוּא
גּוּפָא, וְהָוָה מִתְלַבֵּשׁ בְּגוּפָא אַחְרָא דְאַנְפוּי הוּוּ
נִהְרִין כְּשִׁמְשָׁא, וְהָוָה יְתִיב עַל כְּרִסְיָא
דְּמַלְכוּתָא, וְתִלַּת מָאָה תִּלְמִידוֹי תַּחֲוֹת כְּרִסְיָא
לְרַגְלֵי, וְהוּוּ קָרְאֵן ^(קהלת א ב) הֶבֶל הַבָּלִים אָמַר
קֹהֶלֶת, וְהוּוּ קָרְאֵן הָאִי קָרָא זְמַנִּין בְּלֹא
חוּשְׁבָנָא, אָמְרוּ לוֹן אֵינוֹן חִפְיָמִין מְאִרִי דְדָרָא,
מְאִי הָאִי, וְכִי לִית קָרָא אַחְרָא בְּסִפְר קֹהֶלֶת,
מִיד קָם הָהוּא מְאִרִי קִבִּין דְּהָוָה יְתִיב עַל
כְּרִסְיָא, וְאַחִיד בִּידִיהוֹן, וְאַעִּיל לוֹן לְשִׁבְעָה
הֵיכְלִין, וּבְכָל הֵיכְלָא וְהֵיכְלָא הָוָה פְּתִיב הֶבֶל
הַבָּלִים, וּבְהֵיכְלָא שְׂבִיעָאָה הָוָה נִשְׂרָא וְעֵטְרָה
בְּפוּמָהָא, וּדְמוּת יוֹנָה בְּהֵיא עֵטְרָה, וְהָוָה
פְּתִיב בְּעֵטְרָה כָּל מָאן דְּלֹא יָדַע בְּאַלִּין הַבָּלִים
וּבְרִזָּא דְלֵהוֹן, עָלִיה אֲתָמַר ^(במדבר א נא) וְהָזֵר
הַקָּרֵב יוֹמָת, מִיד אֲתַחֲזְרוּ אֵינוֹן לְאַחֲוָרָא, אָמַר
לוֹן הָהוּא בַּעַל קִבִּין אֲתוֹן חִפְיָמִין מְאִרִי דְדָרָא,
דְּאַזְלִית אֶבְתְּרִיכוּ עַד כַּעַן לְמַגִּדַּע יֵת
חֲכָמַתִּיכוּ, וּבּוּדְאִי לֹאוּ אֲתוֹן חִפְיָמִין, דְּוּדְאִי
בְּהֵאִי קָרָא עֲבִידְנָא כָּל בְּנִינָא דָא, וּבִיה הוּינָא
טָס עֲלָמָא בְּטִיסָה חֲדָא, וּבְזַמְנָא בְּתָרִין,
וּבְזַמְנָא בְּתִלַּת, וּבְזַמְנָא בְּאַרְבַּע, וּבְזַמְנָא
בְּחִמְשָׁא, וּבְזַמְנָא בְּשִׁית, וּבְזַמְנָא בְּשִׁבְעָה, וְאַנָּן
בְּהֵאִי אַרְעָא כְּלָהוּ אֲזַלִּינוּן בַּעֲלֵי קִבִּין, וְהֵאִי
קָרָא יְרִיתְנָא מֵאַבָּא, וְאַבָּא מֵאַבּוּי, עַד דְּרָא
כְּלָהוּ, יְהִיב לוֹן מְמוּנָא סְגִיא וְשׁוּי לוֹן
בְּאַתְרֵיהּ כְּהֶרֶף עֵין.

וּבְגִין דָּא יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ,
אָמְרוּ לִיה חֲבֵרִיָּא רַבִּי אִימָא לָן שׁוּם
רְמִיזָא בְּהֵאִי קָרָא, דְּלֹא אֲתַפְסִיא חֲכָמָתָא דָא
מִן חֲבֵרִיָּא, אָמַר לוֹן רַבֵּן בּוּדְאִי רִזָּא עֲלָאָה

אָמַר לָהֶם: חֲכָמִים, הַכְּנִסוּ. הַכְּנִסוּ. נִכְנָסוּ
אַחֲרָיו לַמְעָרָה בְּתוֹךְ מְעָרָה, עַד
שֶׁנִּכְנָסוּ לַפְּרִדָּס אַחֵד, וְהָיָה שָׁם
אוֹתוֹ בַּעַל קִבִּים מִתְפַּשֵּׁט מֵאוֹתוֹ
הַגּוֹף, וְהָיָה מִתְלַבֵּשׁ בְּגוֹף אַחֵר
שֶׁפָּנָיו הָיוּ מְאִירִים כְּשֶׁמֶשׁ, וְהָיָה
יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא שֶׁל מַלְכוּת, וְשֶׁלֹּשׁ
מֵאוֹת תִּלְמִידָיו תַּחַת הַכִּסֵּא
לְרַגְלָיו, וְהָיוּ קוֹרְאִים הֶבֶל הַבָּלִים
אָמַר קֹהֶלֶת, וְהָיוּ קוֹרְאִים פְּסוּק
זֶה פְּעָמִים בְּלִי חֲשׁוֹן. אָמְרוּ
לָהֶם אוֹתָם חֲכָמִים בַּעֲלֵי הַדּוֹר:
מַה זֶּה, וְכִי אֵין פְּסוּק אַחֵר בְּסִפְר
קֹהֶלֶת? מִיד קָם אוֹתוֹ בַּעַל
הַקִּבִּים שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא,
וְאַחֲזוּ בִידֵיהֶם, וְהַכְּנִיס אוֹתָם
לְשִׁבְעָה הֵיכָלוֹת, וּבְכָל הֵיכָל
וְהֵיכָל הָיָה כְּתוּב הֶבֶל הַבָּלִים,
וּבְהֵיכָל הַשְּׂבִיעִי הָיָה נִשְׂרָא וְעֵטְרָה
בְּפִיו, וּדְמוּת יוֹנָה בְּאוֹתָהּ עֵטְרָה,
וְהָיָה כְּתוּב בְּעֵטְרָה: כָּל מִי שֶׁלֹּא
מִפִּיר אֶת הַהַבָּלִים הִלָּלוּ וּבִסּוּד
שָׁלָחֵם, עָלָיו נֶאֱמַר וְהָזֵר הַקָּרֵב
יּוֹמָת. מִיד הֵם חֲזָרוּ לְאַחֲוֹר. אָמַר
לָהֶם אוֹתוֹ בַּעַל הַקִּבִּים: אַתֶּם
חֲכָמִים בַּעֲלֵי הַדּוֹר? שֶׁהִלְכְּתִי
אַחֲרֵיכֶם עַד כַּעַת לְדַעַת אֶת
חֲכָמַתְכֶם, וּבּוּדְאִי שְׂאִינְכֶם
חֲכָמִים, שׁוּדְאִי שְׁכַפְסוּק הָזֶה
עֲשִׂיתִי כָּל הַבְּנִין הָזֶה, וּבּוּ הֵייתִי
טָס אֶת הָעוֹלָם בְּטִיסָה אַחַת,
וּפְעַם אַחַת בְּשִׁתִּים, וּפְעַם
בְּשִׁלֹּשׁ, וּפְעַם בְּאַרְבַּע, וּפְעַם
בְּחִמְשָׁה, וּפְעַם בְּשֶׁשׁ, וּפְעַם
בְּשִׁבְעָה, וְאַנּוּ בְּאַרְץ הַזֶּה כָּלֵנוּ
הוּלָכִים עַל קִבִּים, וְהַפְּסוּק הָזֶה
יְרַשְׁתִּי מֵאַבָּא, וְאַבִּי מֵאַבּוּי, עַד
כָּל הַדּוֹרוֹת. נָתַן לָהֶם מָמוֹן רַב
וְשָׁם אוֹתָם בְּמִקּוֹמָם כְּהֶרֶף עֵין.
וּמִשּׁוּם זֶה יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה
עַל הָאָרֶץ. אָמְרוּ לוֹ הַחֲבֵרִים:
רַבִּי, אָמַר לָנוּ שׁוּם רִמּוֹ בְּפִסּוּק
הָזֶה, שֶׁלֹּא הִתְפַּסְתָּה הַחֲכָמָה הַזֶּה
מִן הַחֲכָמִים. אָמַר לָהֶם: חֲכָמִים,

אית תמן, אבל אימא לכו ברמיזא, שבע
הבליים אינון, וזכאה מאן דלא נטיל לאגרייהו
בהאי עלמא, ואינון דכלילין בבת שבע, ואינון
בהאי קרא, ^(דף ק"ע א') הכל, הכלים תרין
הא תלת, הכל הכלים תלת הרי שית, הכל
הכל הא שבע, ולקבלייהו שבע שמהן
אבגית"ן וכו', אלו שבע הכלים אינון
כפולים, לקבל שבע שרגין דמנרתא, כפולים,
דאתמר בהון ^(זכריה ד ב') שבעה ושבעה מוצקות,
^(ואינון) שבע הויות, דאתמר בהון באמירה יהי
אור, והוי מיד, ולבושין דאינון שבע הויות
אינון שבע שמהן אבגית"ן וחסברוי, הכל איהו
להב, הכלים להבים, ועלייהו אתמר ^(תהלים כט)
^(ו) קול יהוה חוצב להבות אש, ומאן דידע
באלין הכלים, פד אפיק לון מפומוי ומלביה
ידע לכוונא בשכינתא עלאה, דכל הכלים
מינה תליין, ומתלבשין בשכינתא תתאה,
דכליל שבע שמהן אבגית"ן וחסברוי, דאינון
אתון דבהון אתבריואו שמיא וארעא, דאלין
תליין באמירה ואלין בעשיה, ברזא דאומר
ועושה מיד, ואלין שבע הכלים אינון כפולים,
לקבל שבע שרגין דמנרתא, כפולים, דאתמר
בהו ^(זכריה ד ב') שבעה ושבעה מוצקות לגרות
וגו', ^(אלין באמירה ואלין בעשיה, ואינון י"ה יו"ד ה"א, ו"ה)
וא"ו ה"א אלין אינון שבעה ושבעה מוצקות).

^(זכריה ד ב') וזכאה מאן דלא נטיל לאגרייהו
בהאי עלמא, ואינון דכלילין בבת שבע, ואינון
בהאי קרא, ^(דף ק"ע א') הכל, הכלים תרין
הא תלת, הכל הכלים תלת הרי שית, הכל
הכל הא שבע, ולקבלייהו שבע שמהן
אבגית"ן וכו', אלו שבע הכלים אינון
כפולים, לקבל שבע שרגין דמנרתא, כפולים,
דאתמר בהון ^(זכריה ד ב') שבעה ושבעה מוצקות,
^(ואינון) שבע הויות, דאתמר בהון באמירה יהי
אור, והוי מיד, ולבושין דאינון שבע הויות
אינון שבע שמהן אבגית"ן וחסברוי, הכל איהו
להב, הכלים להבים, ועלייהו אתמר ^(תהלים כט)
^(ו) קול יהוה חוצב להבות אש, ומאן דידע
באלין הכלים, פד אפיק לון מפומוי ומלביה
ידע לכוונא בשכינתא עלאה, דכל הכלים
מינה תליין, ומתלבשין בשכינתא תתאה,
דכליל שבע שמהן אבגית"ן וחסברוי, דאינון
אתון דבהון אתבריואו שמיא וארעא, דאלין
תליין באמירה ואלין בעשיה, ברזא דאומר
ועושה מיד, ואלין שבע הכלים אינון כפולים,
לקבל שבע שרגין דמנרתא, כפולים, דאתמר
בהו ^(זכריה ד ב') שבעה ושבעה מוצקות לגרות
וגו', ^(אלין באמירה ואלין בעשיה, ואינון י"ה יו"ד ה"א, ו"ה)
וא"ו ה"א אלין אינון שבעה ושבעה מוצקות).

ועוד הכל ה' לב, ה' אתפלג לד"ו פרצופין, ד"ו, ד' ארבע רגלין
ועוד, הכל ה' לב, ה' מתחלק לד"ו פרצופים, ד"ו, ד' ארבעת רגלי הפסא, ו' שש מעלות לכפסא.

בדאי שסוד עליון יש שם, אבל
אמר לכם ברמז. שבעה הכלים
הם, ואשרי מי שלא נוטל את
שכרם בעולם הזה, והם
שכלולים בבת שבע, והם בפסוק
הזה, הכל אחד, הכלים שנים,
הכל הכלים שלשה, הרי ששה,
הכל הכל - הרי שבעה, וכןגדס
שבעה שמות אבגית"ן, אלו
שבעת ההכלים הם כפולים, כנגד
שבעת הנרות של המנורה,
כפולים, שנאמר בהם שבעה
שבעה מוצקות, ^(והם) שבע
הויות שנאמר בהן באמירה יהי
אור, והיה מיד, והלבושים של
אותם שבע הויות הם שבעה
שמות אבגית"ן וחסברוי, הכל
הוא להב, הכלים להבים,
ועליהם נאמר קול יהוה חוצב
להבות אש, ומי שמכיר את
ההכלים הללו, פשמוציא אותם
מפיו ומלבו, יודע לכון בשכינה
העליונה, שכל ההכלים יוצאים
ממנה ומתלבשים בשכינה
התחתונה, שכוללת שבעה
שמות אבגית"ן וחסברוי, שהם
האותיות שבהן נבראו שמים
וארץ, שאלו תלויים באמירה
ואלו בעשיה, בסוד של אומר
ועושה מיד, ושבעת ההכלים
הללו הם כפולים, כנגד שבעה
נרות המנורה, כפולים, שנאמר
בהם שבעה ושבעה מוצקות
לגרות וגומר, ^{(אלו באמירה ואלו בעשיה,}
^{והם י"ה יו"ד ה"א, ו"ה וא"ו ה"א, אלו הם שבעה}
^{ושבעה מוצקות).}

ואשרי העם שיודעים להעלות
תפלות באמירה ובמעשה, ועליו
נאמר ואשים דברי בפיה וכו',
והרי פרשוה אל תקרי עמי אלא
עמי, בשתפות, כמו שנאמר בו
בדבר יהוה שמים נעשו כו', כף
אתה בשתפות עמי, שדברירך נעשו שמים וארץ.
ועוד, הכל ה' לב, ה' מתחלק לד"ו פרצופים, ד"ו, ד' ארבעת רגלי הפסא, ו' שש מעלות לכפסא.

אשרי הוא מי שיורש נשמה
מפסא הכבוד הכלול מעשרה
התקונים הללו, ועושה אותה
פסא ליהו"ה, שהשם של יהו"ה
שהוא בדרך אצילות, לתקן לו
האדם פסא לנשמתו, שפך
פרשוהו הקדמונים, כל הנשמות
גזורות מפסא הכבוד, ושם שורה
השכינה העליונה, ואין ה' בלי
י, ומשום כך פי יד על פס י"ה.
ו' שורה במטטרו"ן, וזהו רוח
השכלי שהוא אצילות, ה' שורה
באופן, וזו נפש השכלית בדרך
אצילות, שיש נשמה ורוח ונפש
שכלית ולא בדרך אצילות, אלא
נאמר בהן גזורות, והם פסא
ומלאך ואופן, אשריהם ישראל
שמעלים ההכלים של התפלות
בהם אל האותיות של הקדוש
ברוך הוא והשכינה העליונה
והתחתונה, ומשום זה יש הכל
אשר נעשה על הארץ, ויש הכל
של רשעים, שהם הכלים של
שקר, ונוטלים אותם מלאכי
חבלה, ונוטעים בהם רקיעים
וארצות של שקר, ועליהם נאמר
הכל המה מעשה תעתעים. קמו
כלם והשתטחו לפניו, ואמרו,
אלו לא באנו לעולם אלא לשמע
(את זה - די).

גזרות אשר על ראשה, והן י"ה
יו"ד ה"א, ו"ה וא"ו ה"א, והשבע
כפולות בג"ד כפר"ת הם לבושים
להם, וכלם עולים מהלב לפה,
שבעה הכלים עולים, שבעה
יורדים להשקות אותם, ומשום
זה שבעה ושבעה מוצקות,
שלשה הם גנוזים למעלה,
שהלבושים שלהם אמ"ש, שהם
אש מים רוח, הרי הם עשרה
שעולים משלשים ושתים
נתיבות, וכןגדם הם עשר
אמירות, ושלשים ושנים אלהים של בראשית - הרי ארבעים ושתים. מהלב יוצאת אש, מכנפי
הראה - רוח, מן המם - מים, והרוח אחוזה במים ואש ונעשה קול. כשאוחז במים נאמר בו

דברסייא, ו' (מלכים א' יט) שש מעלות לכפא, וזבאה איהו מאן
דירית נשמתא מכרסייא יקירא, כלילא מעשר תקונין אלין, ועבד
לה כרסייא ליהו"ה, דשמא דיהו"ה דאיהו בארע אצילות, לתקנא
ליה כורסייא בר נש לנשמתיה, דהכי אוקמוהו קדמאין, כל הנשמות
גזורות מפסא הכבוד, ותמן שריא שכינתא עלאה, ולית ה' בלא
י, ובגין דא (שמות יז טז) כי יד על פס י"ה.

ו' שריא במטטרו"ן, ודא איהו רוח השכלי דאיהו אצילות, ה'
שריא באופן, ודא נפש השכלית בארע אצילותא, דאית נשמה
ורוח ונפש שכלית ולא בארע אצילות, אלא אתמר בהן גזורות,
ואינון כפא ומלאך ואופן, וזבאין אינון ישראל דסלקין הכלים
דצלותין בהון, לגבי אתוון דקודשא בריך הוא ושכינתא עלאה
ותתאה, ובגין דא (קהלת ה' יד) יש הכל אשר נעשה על הארץ,
ויש הכל דרשיעא, דאינון הכלים דשקרא, ונטלין לון מלאכי
חבלה, ונטעין בהון רקיעין וארעין דשקרא, ועליהו אתמר (ירמיה
י טו) הכל המה מעשה תעתועים, (כאן חסר), קמו כלם ואשתטחו
קמיה, ואמרו אלו לא אתינא לעלמא, אלא למשמע דא די).

(זכריה ד) לגזרות אשר על ראשה, ואינון י"ה יו"ד
ה"א, ו"ה וא"ו ה"א, ואינון שבע כפולות
בג"ד כפר"ת (דף קד ע"ב) לבושין לון, וכלהו
סלקין מלבא לפומא, שבע הכלים סלקין,
שבע נחתין לאשקאה לון, ובגין דא (זכריה
ד) שבעה ושבעה מוצקות, תלת אינון גניזין
לעילא, דלבושין דלהון אמ"ש, דאינון אש
מים רוח, הא אינון עשר דסלקין מל"ב
נתיבות, ואינון לקבליהו עשר אמירן, ול"ב
אלהי"ם דבראשית, הא מ"ב, מלבא נפיק
אשא, מכנפי ריאה רוחא, ממוחא מיא, ורוחא
אחיד במיא ואשא ואתעביד קול, בד אחיד
במיא אתמר ביה (תהלים כט ג) קול יהו"ה על
המים, בד אחיד באשא אתמר ביה (שם) קול

קול יהו"ה על המים, פשאוחז
באש נאמר בו קול יהו"ה חצב
להבות אש, פשאוחז ברוח הוא
רוח חזק מפרק הרים ומשבר
סלעים, ועליו נאמר קול יהו"ה
שובר ארזים.

ושלש נקודות הן פנגד אמ"ש,
והם חש"ק, זהו שכתוב רק
באבתיך חשק יהו"ה, והוא
חל"ם שב"א קמ"ץ, קמ"ץ לימין,
קול יהו"ה על המים, וכשרוח
אוחז בו, שהוא חל"ם, נאמר בו
ורוח אלהים מרחפת על פני
המים. השב"א הוא באש,
וכשאוחזות בו הרוח, הוא רוח
חזק מפרק הרים ומשבר סלעים.
מצד הגבורה שהוא קשה,
פשאוחזות בו הרוח, שהוא חל"ם
בין קמ"ץ שב"א, שהם מים ואש,
שהם שתי זרועות שיש בהם יד
ימין יד שמאל, שהם עשרים
ושמונה פרקים, נאמר בהם קול
יהו"ה בכח. פשהרוח הזו אוחזות
בעמוד של האמצע, נאמר בו קול
יהו"ה בזהר. פשאוחזות בשתי
שוקים שהם צר"י, נאמר בהם
קול יהו"ה יחולל אילות, שהם
שני עפרי האילה, שנים אחים,
איש באחיהו ידבקו.

וכאן סוד היבום, שאם יפל אחיו,
הרי השני שיקים אותו, וסוד
הדבר - נתנני שממה כל היום
דן"ה, וזה הו"ד, שנאמר בו פי
נגע בכף ירך יעקב, בכף שלו,
השכינה היא דוה בגלות, משום
שפרח ממנה הירך שהוא ו' מן
ה', והיא נשארה ד' שלה (דלה).
קול יהו"ה יחיל מדבר, זה חיר"ק
וזה צדיק, פשהרוח אוחזות בו,
הוא יחיל מדבר, שבעה קולות
פנגד שבעה שמות אבגית"ץ
וכו'.

הרוח עולה באויר שהוא כתר
עליון, אויר קדמון, האש עולה

יהו"ה חצב להבות אש, פד אחיד ברוחא
איהו (מ"א ים יא) רוח חזק מפרק הרים ומשבר
סלעים, ועליה אתמר קול יהו"ה שובר ארזים.
ותלת נקודין אינון לקבל אמ"ש, ואינון
חש"ק, הדא הוא דכתיב (דברים י טו) רק
באבתיך חשק יהו"ה, ואינון חל"ם שב"א
קמ"ץ, קמ"ץ לימינא קול יהו"ה על המים,
וכד רוחא אחיד ביה דאיהו חל"ם, אתמר
ביה (בראשית א ב) ורוח אלהים מרחפת על פני
המים, שב"א איהו באש, וכד אחיד ביה רוח,
איהו רוח חזק מפרק הרים ומשבר סלעים,
מסטרא דגבורה דאיהו תקיף, פד אחיד ביה
רוחא דאיהו חל"ם בין קמ"ץ שב"א דאינון
מיא ואשא, דאינון תרין דרועין, דאית בהון
יד ימין יד שמאל דאינון כ"ח פרקין, אתמר
בהו קול יהו"ה בכח, פד האי רוחא אחיד
בעמודא דאמצעיתא, אתמר ביה קול יהו"ה
בזהר, פד אחיד בתרין שוקין דאינון צר"י,
אתמר בהון קול יהו"ה יחולל אילות, דאינון
תרי עוזלי דאילתא, תרין אחים איש באחיהו
ידבקו.

והכא רזא דיבום, דאם יפול אחיו הא תננינא
דיוקים ליה, ורזא דמלה (איכה א יג) נתנני
שוממה כל היום דן"ה, ודא הו"ד, דאתמר
ביה (בראשית לב לג) פי נגע בכף ירך יעקב, בכף
דיליה, שכינתא דוה איהי בגלותא, בגין דפרח
מניה ירך דאיהו ו' מן ה', ואשתארת איהי ד'
דילה (דלה), קול יהו"ה יחיל מדבר דא חיר"ק
ודא צדיק, פד רוח אחיד ביה איהו יחיל
מדבר, שבע קלין לקבל שבע שמיהן אבגית"ץ
כו'.

רוח סליק באויר דאיהו פתר עלאה אויר
קדמון, אש סליק לגבי ה' דאיהו אימא

אֶל הַה' שֶׁהוּא הָאֵם, וְנַעֲשִׂית
אֲשֶׁה, הַמִּים עוֹלָה אֶל הַי' וְנַעֲשֶׂה
יָמִים, וְזוֹ חֻכְמָה, וְכָךְ יוֹרְדִים אֶל
הַנֶּצַח וְהוּד יְסוּד, הַמַּלְכוּת הִיא
הַפְּלִי שֶׁל כָּלם, וְהִיא עֵפֶר
הַפְּלוּלָה מִכָּלם, וְהִיא הַפְּלִל שֶׁל
כָּל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵם כָּלִי לְנִקְדוּת,
וְעַל שִׁבְעַת הַקּוֹלוֹת הִלְלוּ נֹאמֵר
וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת, וְעַל
שְׁלֹשָׁה גִּנְזִים אָמַר קוֹל דְּבָרִים
אַתֶּם שׁוֹמְעִים, בַּת קוֹל שֶׁכָּלם
שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה.

בֹּא וּרְאֵה, שְׁלֹשׁ נִקְדוּת הֵן,
חִיר"ק חל"ם שו"ר"ק, חל"ם, קוֹצוֹ
שֶׁל י' לַמַּעֲלָה הוּא חל"ם, הַקּוֹץ
שֶׁל הָאוֹת י' לַמָּטָה הוּא חִיר"ק,
בְּתוֹךְ הָאֲמֻצָּע הוּא שׁו"ר"ק,
כְּשֶׁהֵם שְׁלֹשׁ כְּאֶחָד, הֵן סְגוּלָּתָא,
וְהֵם שְׁלֹשָׁתָא, וְהֵם שׁו"ר"ק וְהֵם
סְגוּלָּל.

בְּתֵר עַל חֻכְמָה וּבִינָה הוּא
סְגוּלָּתָא, חל"ם עַל צַר"י, סְגוּלָּל
הוּא נִקְדָּה תַּחַת צַר"י, חֲסֵד
גְּבוּרָה, תַּפְאֶרֶת לַמָּטָה, נֶצַח הוּד,
הַיְסוּד בְּאֲמֻצָּע הוּא שׁו"ר"ק, וְכָךְ
כְּשֶׁתַּפְאֶרֶת בְּאֲמֻצָּע, הוּא
שְׁלֹשָׁתָא. הַשֶּׁבַּ"א הוּא שְׁתֵּי
נִקְדוּת, כְּשֶׁמִּתְגַּבְּרִים מִים עַל אֵשׁ
אוֹ אֵשׁ עַל מִים, אוֹ כְּשֶׁהֵם יְסוּד
עַל מַלְכוּת, כָּל סְפִירָה זֹאת עַל גְּבִי
זֹאת בְּכָל מְקוֹם הוּא שֶׁבַּ"א, וְסוּד
הַדְּבָר - אֶת הַמַּאֲוֵר הַגָּדוֹל וְאֶת
הַמַּאֲוֵר הַקָּטָן, כְּשֶׁהֵם שְׁנֵים הֵם
הֵיוּ צַר"י, אֶת שְׁנֵי הַמַּאֲרֵת
הַגָּדוֹלִים, וְכָל הַנִּקְדוּת הֵן דְּבוּר,
וְהָאוֹתִיּוֹת הַבֵּל הַבָּלִים, שְׁתֵּי לִוְיִים
מִה"ה, וְהֵן אוֹתִיּוֹת גְּדוֹלוֹת
וְאוֹתִיּוֹת קְטָנוֹת, (הַנִּקְדוּת מִי בַת קוֹל
וְדֹא, הַקּוֹלוֹת הֵם מִן ו', וְהֵם אוֹתִיּוֹת וְנִקְדוּת),
וְהַטְעָמִים כְּלוּלִים בְּהֵן, (הַנִּקְדוּת
מִתְלַבֶּשֶׁת בְּמִין, שֶׁנֹּאמַר הַרוּחָה לְהַחֲפִים
יְדִירִים), הָאוֹתִיּוֹת מִן ה' ה', הַנִּקְדוּת
מִן י', הַטְעָמִים מִן ו', הַנִּקְדוּת
הָאוֹתִיּוֹת מִתְלַבֶּשֶׁת בְּאֵשׁ מִשְׁמָאל,

וְאַתְּעִבִּיד אֲשֶׁה, מִים סָלִיק לְגַבִּי י' וְאַתְּעִבִּיד
יָמִים, וְדֹא חֻכְמָה, וְהִכִּי נִחְתִּין לְגַבִּי נֶצַח וְהוּד
יְסוּד, מַלְכוּת מְאֻנָּה דְּכֻלָּהּ, וְאִיהִי עֵפֶר כְּלִילָא
מִכֻּלָּהּ, וְאִיהִי כְּלָלָא דְּכָל אֲתוּוֹן דְּאִינוּן מְאֻנָּה
לְנִקְדוּדִין, וְעַל אֵלִין שִׁבְעָה קָלִין אֲתַמַּר (שְׁמוֹת כ
יח) וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת, וְעַל תְּלַת גִּנְיָזִין
אָמַר (דְּבָרִים ד' יב) קוֹל דְּבָרִים אַתֶּם שׁוֹמְעִים, בַּת
קוֹל דְּכֻלָּהּ שְׂכִינָתָא תַּתָּא.

הָא חֲזִי תְּלַת נִקְדוּדִין אִינוּן, חִירק חל"ם שָׂרָק,
חל"ם, קוֹצָא דִי' לְעִילָא אִיהוּ חל"ם, קוֹצָא
דָּאֵת י' לְתַתָּא אִיהִי חִירק, גוֹ אֲמֻצָּעִיתָא אִיהוּ
שׁוֹרָק, כַּד אִינוּן תְּלַת כְּחָדָא, אִינוּן סְגוּלָּתָא
וְאִינוּן שְׁלֹשָׁתָא וְאִינוּן שׁו"ר"ק וְאִינוּן סְגוּלָּל.
בְּתֵר עַל חֻכְמָה וּבִינָה אִיהוּ סְגוּלָּתָא חל"ם
עַל צַר"י, סְגוּלָּל אִיהוּ נִקְדָּה תַּחְתּוֹת
צַר"י, חֲסֵד גְּבוּרָה, תַּפְאֶרֶת לְתַתָּא, נֶצַח הוּד,
יְסוּד בְּאֲמֻצָּעִיתָא אִיהוּ שָׂרָק, וְהִכִּי כַּד תַּפְאֶרֶת
בְּאֲמֻצָּעִיתָא אִיהוּ שְׁלֹשָׁתָא, שֶׁבַּ"א אִיהוּ תְּרִין
נִקְדוּדִין, כַּד אֲתַגְבֵּר מִיָּא עַל אֲשָׁא אוֹ אֲשָׁא עַל
מִיָּא, אוֹ כַּד אִינוּן יְסוּד עַל מַלְכוּת, כָּל סְפִירָה
דָּא עַל גְּבִי דָּא בְּכָל אֲתֵר אִיהוּ שֶׁבַּ"א, וְרִזָּא
דְּמַלָּה, אֶת הַמַּאֲוֵר הַגָּדוֹל וְאֶת הַמַּאֲוֵר הַקָּטָן,
כַּד אִינוּן שְׁוִין הוּוּ צַר"י, אֶת שְׁנֵי הַמַּאֲוֵרוֹת
הַגָּדוֹלִים, וְכָל נִקְדוּדִין אִינוּן דְּבוּר וְאַתּוּוֹן הַבֵּל
הַבָּלִים, דְּתַלְיִין מִן ה"ה, וְאִינוּן אֲתוּוֹן רַבְרַבָּן,
וְאַתּוּוֹן זַעִירָן, (נִקְדוּדִין מִי בַת קוֹל וְדֹא, קָלִין אִינוּן מִן ו',
וְאִינוּן אֲתוּוֹן וְנִקְדוּדִין), וְטַעְמִי כְּלִילָן בְּהוּ, (נ"א נִקְדוּדִין
מִתְלַבֶּשֶׁת בְּמִיָּא, דְּאֲתַמַּר הַרוּחָה לְהַחֲפִים
יְדִירִים), אֲתוּוֹן מִן ה' ה', נִקְדוּדִין מִן י', טַעְמִי
מִן ו', נִקְדוּדִין (דף קה ע"א) מִתְלַבֶּשֶׁת בְּמִיָּא
בִּימִינָא, דְּאֲתַמַּר בִּיהַ הַרוּחָה לְהַחֲפִים יְדִירִים,
אֲתוּוֹן מִתְלַבֶּשֶׁת בְּאֲשָׁא בְּשִׁמְאָלָא, וְעַלִּיָּהּ
מִתְלַבֶּשֶׁת בְּמִין, שֶׁנֹּאמַר בּוֹ הַרוּחָה לְהַחֲפִים יְדִירִים,

ואתמר קול יהו"ה חצב להבות אש, שהם הבלים, הטעמים מתלבשים באור באמצע, והטעמים הם מצד הפתר, והנקודות מצד החכמה, והאותיות מצד הבינה, (שבשביבה) ומתלבשים במים אש ורוח, שהם חסד גבורה תפארת, וכך מתלבשים בנצח הוד יסוד, המלכות הכלי של כלם, כלולה מכלם.

היא הפה שממנו יוצאים ההבלים והקולות והדבורים, וכלם נכללים בה, והיא הלב שכלם בו נכללים, וממנה יוצאים הדפק של הרוח לכל העורקים של הזרוע. כשהרוח דופק במים שהוא לימן, נאמר בו קול דודי דופק פתחי לי אחותי, לאותה שנאמר בה אמור לחכמה אחותי את, וכשדופק לשמאל שהיא אש, נאמר בה רעיתי, שבו נשרף בכמה רשפי"ם שהם שרפי"ם, שנאמר בהם רשפיה רשפי אש שלהבת י"ה.

מצד העמוד האמצעי יונתי תמתי, משום שהיא הדרגה של יעקב, שנאמר בו ויעקב איש תם, והדפק שלה שם במשקל, לא עולה ולא יורד, שבמים יורד אל הצדיק המעין אליו באריכות, ועולה בו באריכות של תקיעה. באש הוא הדפק בשברים בשבר, ובעמוד האמצעי יורד (אחת) בשניהם שלשל"ת, בינוני, וזו תרועה, קול דממה דקה אל השכינה הפחתונה. תמתי, תם אותו הדפק, משום שהביאו לה בחדשאי.

וכשהשכינה בגלות, נאמר בה אני ישנה ולבי ער, כשהיא ישנה אין בה דפק, משום שהקדוש ברוך הוא שהוא הקול, הדפק שלה, התרחק ממנה. זהו שפתיב

אתמר קול יהו"ה חצב להבות אש דאינון הבלים, טעמי מתלבשן באורא באמצעיתא, וטעמי אינון מסטרא דכתר, ונקודין מסטרא דחכמה, ואינון מסטרא דבינה, (דבגינה) ומתלבשין במיא אשא ורוחא, דאינון חסד גבורה תפארת, והכי מתלבשין בנצח הוד יסוד, מלכות מאנא דכלהו, כלילא מפלהו.

איהי פה דמינה הבלים נפקין וקלין ודבורין, פלהו אתפלילן בה, ואיהי לב דכלהו בה אתפלילן, ומינה נפקין דפיקו דרוחא לכל ערקין ודרועא, כד רוחא דפיק במיא דאיהו לימינא, אתמר ביה (שיר ה ב) קול דודי דופק פתחי לי אחותי, לההיא דאתמר בה (משלי ז ד) אמור לחכמה אחותי את, וכד דפיק לשמאלא דאיהי אשא, אתמר בה רעיתי, דביה אתוקד בכמה רשפי"ם דאינון שרפי"ם, דאתמר בהון (שיר ח ה) רשפיה רשפי אש שלהבת י"ה.

מסטרא דעמודא דאמצעיתא יונתי תמתי, בגין דאיהי דרגא דיעקב דאתמר ביה (בראשית כה כז) ויעקב איש תם, ודפיקו דיליה תמן במשקל, לא סליק ולא נחית, די במיא נחית לגבי צדיק נביעו לגביה באריכו, וסליק ביה באריכו דתקיעה, באשא איהו דפיקו בשברים בתבירו, ובעמודא דאמצעיתא נחית (ג"א אחיד) בתרוייהו שלשל"ת, בינוני ודא תרועה, קול דממה דקה לגבי שכינתא תתאה, תמתי, תם ההוא דפיקו בגין דהביאו לה בחדשאי.

וכד שכינתא איהי בגלותא אתמר בה (שיר ה ב) אני ישנה ולבי ער, כד איהי ישנה לית בה דפיקו, בגין דקודשא בריך הוא דאיהו

נֶאֱלַמְתִּי דוּמְיָה הַחֲשִׁיתִי מְטוֹב,
לָמָּה נֶאֱלַמְתִּי? מִיָּהּ, שֶׁהִיא
דוּמְיָה שְׁנֵרְמֹז בְּאַלְהֵיִם, שֶׁהוּא
שְׁלֵשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֹהִים שֶׁל מַעֲשֵׂה
בְּרָאשִׁית, שְׁרוּחַ הַקֹּדֶשׁ דּוֹפֵק,
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ רוּחַ אֱלֹהִיִּם, מִשּׁוּם
שֶׁהַחֲשִׁיתִי מְטוֹב, שֶׁהוּא קוֹל.
בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן נִשְׁאַרְתָּ בַּת יְחִידָה
בְּלִי קוֹל, וּמִשּׁוּם זֶה אֵין בַּת קוֹל
בְּגִלּוֹת, וּמִשּׁוּם שֶׁאֵין בַּת קוֹל
בְּגִלּוֹת, הִבִּיאוּ לָהּ בַּחֲשָׁאִי,
וּמִשּׁוּם זֶה הִתְפַּלֶּה הִיא בַּחֲשָׁאִי.
אֵף עַל גִּבּ שְׁסוּדוֹת גְּדוּלִים יֵשׁ
כָּאן, שְׂבָעִים פָּנִים יֵשׁ לַתּוֹרָה.

וּבְאוֹתוֹ זְמַן אֵין לָהּ דֹּפֵק, שֶׁהוּא
כְּמוֹ שֶׁהִנְקִדוֹת שְׁמֻנְקִידִים בְּדֹפֵק
הָאֲצָבָעוֹת שֶׁהֵן עֶשֶׂר, שְׂבָעִים
מְנַקְדִּים בְּדֹפֵק הָרוּחַ, וְהֵם
מְנַקְדִּים בְּנִימִים שֶׁל כְּנֹר דָּוִד,
הַדֹּפֵק הוּא כְּמוֹ הַקּוֹל שֶׁעוֹלָה
בְּנִגּוּן, כְּנִגּוּד עֲשֶׂרָה דְּפָקִים
שֶׁמִּסְתַּכֵּל הָרוּפָא בְּדֹפֵק, עֲשֶׂה
דָּוִד עֲשֶׂרָה מִיָּנִי נְגוּנִים בַּתְּהִלִּים.
אַרְבָּעָה הֵם, אַחֲזוּתִי רַעֲיָתִי יוֹנָתִי
תַּמָּתִי, כְּנִגּוּד יְהוָה, וְעֲשֶׂרָה
דְּפָקִים כְּנִגּוּד יו"ד ה"א וַא"ו ה"א,
הַדֹּפֵק יוֹצֵא מֵאֲזֵן שְׁמַמַּל שֶׁל
הַלֵּב, וְזוֹהִי רוּחַ צְפוֹנִית שֶׁהִיָּתָה
מִנְשֻׁכָּת כְּכֹנֹר דָּוִד שֶׁהִיָּה מְנַגֵּן
מַאֲלִיו, וְכָל הַעוֹרְקִים וְהַוִּירִידִים
שֶׁל הַגּוּף שֶׁהֵם דְּפָקִים, הֵם (הִיו)
דּוֹפְקִים מִן הַלֵּב, וְסוּד הַדְּבָר -
אֵל אֲשֶׁר יְהִיָּה שְׁמָה הָרוּחַ לְלַכֵּת
יִלְכוּ.

הַכְּבֵד הוּא סַמָּא"ל, הוּא עֲשׂוֹ,
שֶׁאֵין בּוֹ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, הַעוֹרְקִים
שֶׁלֹּא דּוֹפְקִים, וּמִשּׁוּם זֶה אֵין
שְׂכִינָה שׁוֹרָה בְּאֲמוֹת הָעוֹלָם,
וּבְגִלּוֹת שֶׁהִסְתַּלְּקָה רוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה
וְגוֹמֵר, אֵין דֹּפֵק בְּלִבּ שֶׁהִיא
הַשְׂכִּינָה, וּמִשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר בָּהּ אֲנִי
יִשְׁנָה וְלִבִּי עֹר, וְאֵין בַּת קוֹל בְּפֶה
(שֶׁהִיָּה עוֹלָה), (שְׂבָעָה עוֹלָה) הַקּוֹל בְּרוּחַ

קוֹל דְּפִיקוֹ דִּילָהּ אַתְּרַחֵק מִיָּנָה, הִדָּא הוּא
דְּכִתִּיב (תְּהִלִּים לט ג) נֶאֱלַמְתִּי דוּמְיָה הַחֲשִׁיתִי
מְטוֹב, לָמָּה נֶאֱלַמְתִּי, מִיָּהּ דְּאִיהוּ דוּמְיָה
דְּאַתְרַמִּיז בְּאַלְהֵיִם, דְּאִיהוּ ל"ב אֱלֹהִיִּם
דְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, דְּדֹפִיק רוּחָא דְּקוֹדֶשָׁא
דְּאַתְמַר בִּיה (בְּרָאשִׁית א ב) וְרוּחַ אֱלֹהִיִּם, בְּגִין
דְּהַחֲשִׁיתִי מְטוֹב דְּאִיהוּ קוֹל, בְּהִהוּא זְמַנָּא
אַשְׁתַּאֲרַת בַּת יְחִידָה בְּלֹא קוֹל, וּבְגִין דָּא לִית
בַּת קוֹל בְּגִלּוֹתָא, וּבְגִין דְּלִית בַּת קוֹל בְּגִלּוֹתָא
הִבִּיאוּ לָהּ בַּחֲשָׁאִי, וּבְגִין דָּא צְלוּתָא אִיהִי
בַּחֲשָׁאִי, אֵף עַל גִּבּ דְּרִזִּין סְגִיָּאִין אִית הָכָא,
שְׂבָעִין אֲנָפִין אִית לְאוּרִיָּתָא.

וּבְהִהוּא זְמַנָּא לִית לָהּ דְּפִיקוֹ דְּאִיהוּ כְּגִוּוֹנָא
דְּנִקְוִדִי דְּמְנַקְדִּין בְּדֹפִיקוֹ דְּאַצְבָּעָאן
דְּאִינוּן עֶשֶׂר, דְּבִהוּן מְנַקְדִּין בְּדֹפִיקוֹ דְּרוּחָא,
וְאִינוּן מְנַקְדִּין בְּנִימִין דְּכְנֹר דְּדָוִד, דְּפִיקוֹ אִיהוּ
כְּגִוּוֹנָא דְּקָלָא דְּסָלִיק בְּנִגּוּנָא, לְקַבֵּל עֲשֶׂרָה
דְּפִיקִין דְּאַסְתַּפֵּל אֲסִיָּא בְּדֹפִיקוֹ, עֶבֶד דָּוִד
עֲשֶׂרָה מִיָּנִי נְגוּנִים בַּתְּהִלִּים, אַרְבָּעָה אִינוּן (שִׁיר
ה ב) אַחֲזוּתִי רַעֲיָתִי יוֹנָתִי תַּמָּתִי לְקַבֵּל יְהוָה,
עֲשֶׂרָה דְּפִיקִין לְקַבֵּל יוֹד הָא וַא"ו הָא, דְּפִיקוֹ
נְפִיק מֵאַדְנָא שְׁמַמַּלָּא דְּלִבָּא, וְדָא הוּא רוּחַ
צְפוֹנִי דְּהוּא מְנַשֵּׁב בְּכְנֹר דְּדָוִד דְּהוּא מְנַגֵּן
מַאֲלִיו, וְכָל עֲרֻקִין וְוִירִידִי גּוּפָא דְּאִינוּן דְּפִקִין,
מְלִבָּא אִינוּן (ג"א הוּא) דְּפִקִין, וְרִזָּא דְּמִלָּה (יִחְזַקְאֵל
א יב) אֵל אֲשֶׁר יְהִיָּה שְׁמָה הָרוּחַ לְלַכֵּת יִלְכוּ.

כְּבֵד הוּא סַמָּא"ל הוּא עֲשׂוֹ, דְּלִית בִּיה רוּחָא
דְּקוֹדֶשָׁא, לֹא דְּפִקִין עֲרֻקִין דִּילִיָּה, וּבְגִין
דָּא לֹא שְׂרִיָּא שְׂכִינָתָא בְּאוּמִין דְּעֵלְמָא,
וּבְגִלּוֹתָא דְּאַסְתַּלְּק רוּחַ דְּקוֹדֶשָׁא, דְּאַתְמַר
בִּיה (יִשְׁעִיָּה יא ב) וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה וְגו', לִית
דְּפִיקוֹ בְּלִבָּא דְּאִיהִי שְׂכִינָתָא, וּבְגִין דָּא אַתְמַר
בָּה (שִׁיר ה ב) אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עֹר, וְלִית בַּת קוֹל

בתקיעה בארץ, ובשברים בשכר, ובתרועה שלשל"ת, קול בינונית, לא באריכות ולא בקצרה, בת קול היא קול דממה דקה קטנה, קול נמוך בחדשאי, שהרי קול באשה ערוה, וכשיבא המשיח, יורדת עליו רוח הקדש, ומיד היא אומרת קול דודי דופק, הדפק עולה ויורד, עולה ה' העליונה אל ה', ויורדת ה' התחתונה אל ו', שהוא קרבן ליהו"ה, קרבן עולה ויורד.

וסוד הדבר - יהו"ה בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה, באבא שהוא י' יסד הבת, שהיא ה' קטנה, שעליה נאמר ואביו שמר את הדבר, באם שהיא ה' העליונה כונן שמים, שהוא ו', והוא בן י"ה, וכשיהיו מתקרבין האותיות אב עם אם, בן עם בת, כל אחד עם בת זוגו, ה' העליונה (עולה) ל', ה' (התחתונה) יורדת לו'. זהו קרבן עולה ויורד. באותו הזמן ותקרבו עצמות עצם אל עצמו, וסוד הדבר - עצם מעצמי ובשר מבשרי, עצם מעצמי זו י' עם ה', ובשר מבשרי זו ו' עם ה', ועל בן יעזב איש את אביו ואת אמו וגומר.

ומשום זה כשעולה ה' אל י', נאמר בה זאת תורת העלה היא העלה, שהיא (שהיתה) עולה אל האב, וכשיורדת לבן, נאמר בה ואש המזבח תוקד בו, נשרפת בו בשלהבות של אהבה, וכך כשיורדת ו' אל הה' שלה, וי' עולה אל הה' שלה, באותו הזמן והנה מלאכי אלהים עלים ויורדים בו. כל הדפקים הללו של שאר העורקים, וכך פרשוהו, עולים שנים ויורדים שנים, עולים שנים י"ה זה לזו, ויורדים שנים ו"ה זה לזו.

ויורדים בו, כל אליו דפיקין דשאר ערקין, והכי אוקמוהו סלקין תרין ונחתין תרין, סלקין תרי י"ה דא לגבי דא, ונחתין תרי ו"ה דא לגבי דא.

בפומא (דהוה סלקא), (ג"א דבה סליק) קלא ברוחא בתקיעה באריכו, ובשברים בתבירו, ובתרועה שלשל"ת קלא בינונית לא באריכו ולא בקצירו, בת קול איהי קול דממה דקה זעירא, קלא נמוכה בחשאי, דהא קול באשה ערוה. וכד ייתי משיחא נחית רוחא דקודשא עליה, ומיד איהי אומרת קול דודי דופק, דפיקו סליק ונחית, סליק ה' עלאה (דף קה ע"ב) לגבי י', ונחית ה' תתאה לגבי ו', דאיהו קרבן ליהו"ה, קרבן עולה ויורד.

ורזא דמלה (משלי ג"ט) יהו"ה בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה, באבא דאיהו י' יסד ברתא דאיהי ה' זעירא, דעלה אתמר (בראשית לו יא) ואביו שמר את הדבר, באימא דאיהי ה' עלאה כונן שמים דאיהו ו', ואיהו בן י"ה, וכד יהון מתקרבין אתון אב עם אם בן עם בת כל חד בבת זוגיה, ה' עלאה (סליק) לגבי י', ה' (תתאה) נחית לגבי ו', האי איהו קרבן עולה ויורד, ביהוה זמנא (יחזקאל לו ז) ותקרבו עצמות עצם אל עצמו, ורזא דמלה (בראשית ב כג) עצם מעצמי ובשר מבשרי, עצם מעצמי דא י' עם ה', ובשר מבשרי דא ו' עם ה', ועל בן יעזב איש את אביו ואת אמו וגומר.

ובגין דא פד סליק ה' לגבי י' אתמר בה (ויקרא יב) זאת תורת העולה היא העולה, דהיא סליקת לגבי אבא, וכד נחיתת לגבי ברא אתמר בה (שם ה) ואש המזבח תוקד בו, אתוקד ביה בשלהובין דרחימו, והכי כד נחית ו' לגבי ה' דיליה, וי' סליק לגבי ה' דיליה, ביהוה זמנא (בראשית כח יב) והנה מלאכי אלהים עולים

ויורדים בו, כל אליו דפיקין דשאר ערקין, והכי אוקמוהו סלקין תרין ונחתין תרין, סלקין תרי י"ה דא לגבי דא, ונחתין תרי ו"ה דא לגבי דא.

וְעוֹד עוֹלִים שָׁנִים - רוּחַ וְאֵשׁ,
שֶׁהֵם קוֹלוֹת, וְעוֹלִים בְּדַפֵּק,
וְיוֹרְדִים שָׁנִים - מִים וְעֶפֶר, שֶׁהֵם
כְּבִדִּים בְּדַפֵּק, וְהֵם מִיכָאֵל
גְּבִרְיָאֵל נוֹרִיאֵל רְפָאֵל.
מִיכָאֵל מִים, גְּבִרְיָאֵל אֵשׁ,
נוֹרִיאֵל רוּחַ, רְפָאֵל עֶפֶר, י'
בְּרָאשׁ, ה"ה בְּיָדִים, ו' בְּגוֹף, ה"ה
הַכֵּל עוֹלָה וְהַכֵּל יוֹרֵד, הַכֵּל
עוֹלָה זו ה' עֲלִיּוֹנָה שְׁעוֹלָה לִי,
שְׁהוּא עֶשֶׂר אֲמִירוֹת, וּבִמְה
עוֹלָה? בְּקוֹל שְׁהוּא ו'.

וְהַכֵּל יוֹרֵד זוּ ה' הַתַּחְתּוֹנָה
שִׁיּוֹרְדָת אֱלֹהֵי וְנַעֲשִׂית דְּבוּר,
הַקְּרִיבָה שֶׁל כָּל הַהִבְלִים וְקוֹל
דְּבוּר הוּא פ"ה, שְׁהוּא בְּחֻשְׁבוֹן
מִל"ה, כּוֹלֵל הַכֵּל, הוּא קְרִיבָה
שֶׁל אֲדֻנִּי בְּעִמּוּד הָאֲמֻצָּעִי קֶרֶן
לִיהו"ה, וְזוּ הַשְׂכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה,
וְהִיא (וְהוּא) הַיְּחִיד שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת
יְהו"ה עִם צִדִּיק, שְׁהוּא אוֹת
הַבְּרִית, וְאֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁמִּקְרִיב
אֶת הָאוֹתִיּוֹת הַלְלוּ בְּתַפְלוֹת,
שְׁהוּא הַקֶּרֶן שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שְׂכִינָתוֹ, בְּפִיּוֹ, אֲשֶׁרִי הוּא
מִי שֶׁמִּיחֵד אוֹתָם בְּקִרְיַת שְׁמַע
וּבְתַפְלוֹת, שֶׁהַקְּרִיבָה שְׁלֵהֶם וְדֹאֵי
בְּעִמּוּד הָאֲמֻצָּעִי, הַיְּחִיד שְׁלֵהֶם
בְּצִדִּיק, וְמִי הוּא שֶׁמִּיחֵד הַכֵּל
וּמִקְרִיב הַכֵּל? עֶלְת הָעֵלּוֹת.

בִּינָתִים הֵנָּה זֶקֶן מוֹדֵמָן לוֹ שְׁהִיָּה
מֵאִיר הָעוֹלָמוֹת, רַבִּי פִּנְחָס בֶּן
יֵאִיר שְׁמוֹ, וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי, וְדֹאֵי
שְׁקִרְבַת אֲרַבְּעַת הָאוֹתִיּוֹת וְיְחִידָם
בְּעִמּוּד הָאֲמֻצָּעִי, וְהַקְּרִיבָה
וְהַיְּחִיד שְׁלֵהֶם, כֶּף הוּא בְּצִדִּיק,
וּבְשִׁפְתֵי דְרָגוֹת מִיְּחִידִים אוֹתָם
יִשְׂרָאֵל, בְּקִרְיַת שְׁמַע שֶׁל עֲרֻבִית
וְשִׁחְרִית, וּמִקְרִיבִים אוֹתָם בְּתַפְלוֹת
שִׁחְרִית וְעֲרֻבִית, וְזוּ קֶרֶן עוֹלָה
וְיוֹרֵד, ה' עוֹלָה בְּעִמּוּד הָאֲמֻצָּעִי,
ו' יוֹרֵד בְּצִדִּיק, אֵף עַל גִּבְּ שֶׁהַכֵּל
אֲמַת, עוֹלָה וְיוֹרֵד ה' עִם אוֹת י',
ה' עִם אוֹת ו'. מִיָּד שְׁאָמַר
הַדְּבָרִים הַלְלוּ, פָּרַח.

וְעוֹד סֶלְקִין תְּרִי רוּחָא וְאֵשׁא, דְּאִינוּן קְלִין
וְסֶלְקִין בְּדַפִּיקוֹ, וְנִחְתִּין תְּרִי מִיָּא
וְעַפְרָא, דְּאִינוּן כְּבִדִּין בְּדַפִּיקוֹ, וְאִינוּן מִיכָאֵל
גְּבִרְיָאֵל נוֹרִיאֵל רְפָאֵל, מִיכָאֵל מִיָּא,
גְּבִרְיָאֵל אֵשׁא, נוֹרִיאֵל רוּחָא, רְפָאֵל
עֶפֶרָא, י' בְּרִישָׁא, ה"ה בְּיָדִין, ו' בְּגוֹפָא, ה"ה
הַכֵּל סֶלִיק הַכֵּל נְחִית, הַכֵּל סֶלִיק דָּא ה' עֲלָאָה
דְּסֶלִיק לְגַבִּי י' דְּאִיהוּ עֶשֶׂר אֲמִירָן, וּבִמְאִי
סֶלִיק בְּקֶלָא דְּאִיהוּ ו'.

וְהַכֵּל נְחִית דָּא ה' תַּתָּאָה דְּנְחִית לְגַבִּיָּה
וְאֶתְעַבִּידַת דְּבוּר, קְרִיבוּ דְּכָל הַבְּלִים
וְקֶלָא וְדְבוּרָא אִיהוּ פ"ה, דְּאִיהוּ בְּחֻשְׁבָּן
מִל"ה, כּוֹלֵל כָּלָא, אִיהוּ קְרִיבוּ דְּאֲדֻנִּי
בְּעִמּוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא קֶרֶן לִיהו"ה, וְדָא
שְׂכִינָתָא תַּתָּאָה, וְאִיהִי (וְאִיהוּ) יְחִידָא דְּאֶתְוּוֹן
יְהו"ה בְּצִדִּיק, דְּאִיהוּ אוֹת בְּרִית, וְזַכָּאָה אִיהוּ
מֵאֵן דְּקִרִיב אֶתְוּוֹן אֱלִין בְּצִלּוֹתִין, דְּאִיהִי
קֶרֶן בְּנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא שְׂכִינָתָא דִּילִיָּה
בְּפּוּמוֹי, זַכָּאָה אִיהוּ מֵאֵן דְּמִיחֵד לוֹן בְּקִרְיַת
שְׁמַע וּבְצִלּוֹתִיָּה, דְּקִרִיבוּ דְּלֵהוֹן וְדֹאֵי בְּעִמּוּדָא
דְּאֲמֻצָּעִיתָא, יְחִידָא דְּלֵהוֹן בְּצִדִּיק, וּמֵאֵן אִיהוּ
דְּמִיחֵד כָּלָא וּמִקְרִיב כָּלָא עֶלְת הָעֵלּוֹת.

אֲדַהְבִּי הָא סְבָא קָא אֲזַדְמָן לִיָּה דִּיהוּה נְהִיר
עֲלָמִין רַבִּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר שְׁמִיָּה,
וְאָמַר רַבִּי רַבִּי, וְדֹאֵי קְרִיבוּ דְּאֲרַבְּעַת אֶתְוּוֹן
וְיְחִידָא דְּלֵהוֹן בְּעִמּוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא, וּקְרִיבוּ
וְיְחִידָא דְּלֵהוֹן הָכִי הוּא בְּצִדִּיק, וּבְתַרִּין דְּרָגִין
מִיְּחִידִין לוֹן יִשְׂרָאֵל, בְּקִרְיַת שְׁמַע דְּעֲרֻבִית
וְשִׁחְרִית, וּמִקְרִיבִין לוֹן בְּצִלּוֹתָא דְּשִׁחְרִית
וְעֲרֻבִית, וְדָא קֶרֶן עוֹלָה וְיוֹרֵד, ה' עוֹלָה
בְּעִמּוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא, ו' יוֹרֵד בְּצִדִּיק, אֵף עַל
גִּבְּ דְּכָלָא קְשׁוּט, עוֹלָה וְיוֹרֵד ה' בָּאָת י', ה'
בָּאָת ו', מִיָּד דְּאָמַר מִלִּין אֱלִין פָּרַח.

אמר רבי שמעון לחבריא, זכאה חולקנא דעלאין ותתאין אינון באספמותא לסייע לך, האי איהו דאוקמוהו מארי מתניתין דבר נש דאשתדל בפולחנא דמאריה דכל ברין דעלמא אינון בסיעתא דיליה, כמה דאוקמוה כל העולם כלו לא נברא אלא לצוות לזה, ואפילו שרפים וחיית ואופנים לא נבראו אלא לסייעו, וכשאדם מוציא הכלים ודבורים בתפלתו, כמה עופות פותחים כנפיהם ופיהם לקבל אותם, זהו שכתוב כי עוף השמים יליף את הקול ובעל כנפים יגיד דבר, ונוטל הקדוש ברוך הוא הדברים הללו ובונה מהם עולמות, שנאמר בהם כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עשה, וסוד הדבר - ואשים דברי בפיך ובצל ידי כסיתוך לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה, אל תקרי עמי אלא עמי, בשתפות. בינתיים הרי הזקן יורד, פתח ואמר: אני ישנה ולבי ער, אני ישנה מאהובי שהתרחק ממני, ולבי ער כשבא אלי. לכלה שהיתה נשואה לחתן והתרחק ממנה, נפלה בבית חליה, והתקבצו אליה כל הרופאים, ולא היו יכולים לדעת את המחלה שלה. רופא הקרטני היה שם שהיה מפיר בדפק, בעשרה מיני דפקים שצריך להתבונן בהם רופא, כנגד עשר אצבעות, ולא היו מפירים בחליה אלא הוא, שכמה משקים וריחות טובים מתפוחים, שנאמר בהם וריח אפך כתפוחים, וכמה משקים מעסים רמונים היו משקים אותה רופאים אחרים, ולא היו מועילים לה, עד שבא

אמר רבי שמעון לחבריא, זכאה חולקנא דעלאין ותתאין אינון באספמותא לסייע לך, האי איהו דאוקמוהו מארי מתניתין דבר נש דאשתדל בפולחנא דמאריה דכל ברין דעלמא אינון בסיעתא דיליה, כמה דאוקמוה כל העולם כלו לא נברא אלא לצוות לזה, ואפילו שרפים וחיית ואופנים לא נבראו אלא לסייעתיה, וכד בר נש אפיק הכלים ודבורים בצלותיה, כמה עופין פתחין גדיפיהו ופימיהו לקבלא לון, הדא הוא דכתיב (קהלת י) כי עוף השמים יוליף את הקול ובעל כנפים יגיד דבר, ונטיל קודשא בריך הוא אלין מלין ובני בהון עלמין, דאתמר בהון (ישעיה טו כב) כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עשה, ורזא דמלה (שם נא טז) ואשים דברי בפיך ובצל ידי כסיתוך, לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. (דף קו ע"א) אל תקרי עמי אלא עמי בשותפו.

אדהבי הא סבא קא נחית פתח ואמר (שיר ה) אני ישנה ולבי ער, אני ישנה מרחימאי דאתרחק מני, ולבי ער כד אתנא לגבי, לכלה דהות נשואה לחתן, ואתרחק מינה, נפלת בבי מרעא, ואתפנשו כל אסיין לגבה, ולא הוו יכולין למנדע מרעא דילה, אסיא קרטנא הוה תמן דהוה אשתמודע בדפיקו, בעשרה מיני דפיקין דבעי לאסתפלא בהון אסיא, לקבל עשר אצבעאן, ולא הוו אשתמודעאן במרעא דילה אלא הוא, דכמה משקין וריחין טבין מתפוחין, דאתמר בהון (שם טז) וריח אפך כתפוחים, וכמה משקין מעסים רמונים הוו משקין לה אסיין אחרנין, ולא הוו מהניין לה, עד דאתא (דהא) אסיא קרטנא אסתפל בדפיקו דילה,

(שזח) הוֹפֵא הַקֶּרְטָנִי וְהַסְתַּכַּל בְּדַפֵּק שְׁלֵה, וְהִיא נִכְרָה לְרוֹפֵא, וְאַמְרָה קוֹל דּוּדֵי דוֹפֵק, וְהוּא אָמַר פִּתְחֵי לִי, פִּתְחֵי אֶת הָאוֹת י', שְׁהִיא עֲשֶׂרָה מִינֵי דַפֵּק, קוֹל דּוּדֵי דוֹפֵק זֶה ו', דוֹפֵק בִּשְׁעַר, בְּשִׁשֶּׁת (הַדַּפֵּקִים) הַפָּרָקִים שֶׁל הַזְּרוּעוֹת, וְסוּד הַדָּבָר - יָדָיו גְּלִילִי זָהָב מְמֻלָּאִים בְּתַרְשִׁישׁ, בְּתַרְ"י ש"ש, בְּשִׁתֵּי זְרוּעוֹת שְׁשֶׁה פָּרָקִים, וְכֻלָּם רְמוּזִים בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית, שְׁהוּא בְּרֵ"א שִׁי"ת.

וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר פִּתְחֵי לִי בָאוֹת ב', פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי צֶדֶק, (שם כד ז) שְׁאוּ רָאשֵׁיכֶם וְהִנֵּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיִּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, וּמִשּׁוּם זֶה פִּתְחֵי לִי בָאוֹת ב', זֶה הַשַּׁעַר לַיהוָה, וְזוֹ הָאוֹת ב' מִן בְּרֵאשִׁית. אַחוּתִי - בָאוֹת א' מִן בְּרֵאשִׁית. רַעֲיָתִי - בָאוֹת ר' מִן בְּרֵאשִׁית. יוֹנָתִי - בָאוֹת י' מִן בְּרֵאשִׁית. תַּמָּתִי - בָאוֹת ת' מִן בְּרֵאשִׁית. שְׂרָאשִׁי - בָאוֹת ש' מִן בְּרֵאשִׁית. (נִמְלָא טל, סוּד הַדָּבָר - יְהוָה

אַחֲרֵי שְׁעוּלָה לְחִשְׁבוֹן ט"ל). דָּבָר אַחֵר נִמְלָא ט"ל, בְּאַלְהֵי"ם, וְכֹי הִיא מְלֵאָה, בְּאַיִזָּה מְקוֹם? בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי שְׁהוּא הַשְּׁשִׁי, וְעַל רֹאשׁוֹ י', הַעֲטָרָה הַכְּלוּלָה מִעֲשָׂרָה, י' הִיא טֶפֶח שְׁנֵימִשְׁכֶּת מִן הַמֶּחֱאֵל ה' אֶפִּיקֵי מִים, ו' הָרוּחַ שְׁיֹצֵאת מֵאֶזֶן שְׂמָאל, רוּחַ צְפוֹנִית שְׁהִיתָה יוֹצֵאת מֵאֶזֶן שְׂמָאל שֶׁל הַלֵּב, וְהִיתָה מְנַשֶּׁכֶת בְּכִנּוּר דוּד, וְהִיא מְנַגֵּן מֵאֲלִיו, וְעַלִּיו נֶאֱמַר קוֹל דּוּדֵי דוֹפֵק, שְׁבִרְאשׁוֹנָה אֲמָרָה ה' קִטְנָה אֲנִי יְשֻנָּה מִן י"ה, עַד שְׁהַתְּעוֹרֵר ו' אֲלִי שְׁהוּא רוּחַ, וּמִדָּ קוֹל דּוּדֵי דוֹפֵק בִּשְׁשׁ אוֹתִיּוֹת מִבְּרֵאשִׁית, שְׁהֵם כְּנָגֵד שֶׁשׁ הַתְּבוֹת שֶׁל הַיְחִיד, וְהֵן כְּנָגֵד שִׁשֶּׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית.

וְעוֹד, פִּתְחֵי לִי בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן, שְׁהוּא יְמִין, שְׁעַלִּיו נֶאֱמַר פִּתְחֵי אֶת יְדֶיךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן, יְדֶיךָ יוֹדִיךָ, זֹו י' שְׁהִיא לְיָמִין,

וְאִיהִי אֲשֶׁתְּמוּדָעָא בְּאַסְיָא, וְאַמְרָת (שם ה ב) קוֹל דּוּדֵי דוֹפֵק, וְאִיהוּ אָמַר פִּתְחֵי לִי, פִּתְחֵי לְאֶת י' דְּאִיהִי עֲשֶׂרָה מִינֵי דַפִּיקוֹ, קוֹל דּוּדֵי דוֹפֵק דָּא ו' דַּפִּיק לְתַרְעָא, בְּשִׁית (דַּפִּיקוֹן) פָּרָקִין דְּזְרוּעִין, וְרִזָּא דְּמִלָּה (שם יד) יָדָיו גְּלִילִי זָהָב מְמֻלָּאִים בְּתַרְשִׁישׁ, בְּתַרְ"י ש"ש, בְּתַרִּין דְּרוּעִין שִׁית פָּרָקִין, וְכֻלָּהוּ רְמוּזִין בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית דְּאִיהוּ בְּרֵ"א שִׁי"ת.

וְעֲלֵיהוּ אֶתְמַר פִּתְחֵי לִי בָּאֵת ב', (תהלים קיח ט) פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי צֶדֶק, (שם כד ז) שְׁאוּ רָאשֵׁיכֶם וְהִנֵּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיִּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, וּבִגְיִן דָּא פִּתְחֵי לִי בָּאֵת ב', (שם קיח כ) זֶה הַשַּׁעַר לַיהוָה, וְדָא אֶת ב' מִן בְּרֵאשִׁית, אַחוּתִי בָּאֵת א' מִן בְּרֵאשִׁית, רַעֲיָתִי בָּאֵת ר' מִן בְּרֵאשִׁית, יוֹנָתִי בָּאֵת י' מִן בְּרֵאשִׁית, תַּמָּתִי בָּאֵת ת' מִן בְּרֵאשִׁית, שְׂרָאשִׁי בָּאֵת ש' מִן בְּרֵאשִׁית, (נִמְלָא טל, רִזָּא דְּמִלָּה יְהוָה אַחֲרֵי דַּפִּיק לְחִשְׁבוֹן ט"ל), דָּבָר אַחֵר נִמְלָא ט"ל בְּאַלְהֵי"ם, וְיִבִּיה אִיהִי מְלִיאָה, בָּאֵן אֶתֶר בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה דְּאִיהוּ שְׁתִּיתָאָה, וְעַל רִישִׁיה י' עֲטָרָה כְּלִילָא מִעֲשָׂרָה, י' אִיהִי טֶפֶח דְּאַתְּמִשְׁכֶּת מִן מוֹחָא לְגַבֵּי ה' אֶפִּיקֵי מִים, ו' רוּחָא דְּנַפִּיק מֵאֶזֶן שְׂמָאלָא, רוּחַ צְפוֹנִית דְּהוּה נָפִיק מֵאֶזֶן שְׂמָאלָא דְּלִבָּא, וְהוּה מְנַשֵּׁב בְּכִנּוּר דְּדוּד וְהוּה מְנַגֵּן מֵאֲלִיו, וְעַלִּיה אֶתְמַר קוֹל דּוּדֵי דוֹפֵק, דְּבִקְדָּמִיתָא אֲמַרְתָּ ה' זְעִירָא אֲנִי יְשֻנָּה מִן י"ה, עַד דְּאַתְעֵר ו' לְגַבֵּי דְּאִיהוּ רוּחַ, וּמִדָּ קוֹל דּוּדֵי דוֹפֵק בְּשִׁית אֶתְוּוֹן מִן בְּרֵאשִׁית, דְּאִינוּן לְקַבֵּל שִׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, וְאִינוּן לְקַבֵּל שִׁית יוֹמֵי בְּרֵאשִׁית.

וְעוֹד פִּתְחֵי לִי בְּיוֹמָא קְדָמָאָה דְּאִיהִי יְמִינָא, דְּעַלִּיה אֶתְמַר (שם קמה טז) פִּתְחֵי אֶת יְדֶיךָ

שְׁהוּא יְמִין, שְׁעַלִּיו נֶאֱמַר פִּתְחֵי אֶת יְדֶיךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן, יְדֶיךָ יוֹדִיךָ, זֹו י' שְׁהִיא לְיָמִין,

ומשביע לכל חי רצון, יְדִיד יוֹדִיד, דָּא י' דאיהו לימינא, אַחוּתִי בְיוֹמָא תְנִינָא דְתַמָּן ה', יוֹנְתִי בְיוֹמָא תְלִיתָא דְתַמָּן ו', שְׂרָאֲשִׁי נִמְלָא טַל בְּיוֹמָא רַבִּיעָא (ג"א תְלִיתָא), דָּאִיהוּ כָּלְלָא דְיוֹדִיד ה"א וא"ו דאיהו חושבן ט"ל, וְדָא אִיהוּ גּוּפָא וּבְרִית דְחֻשְׁבִּינָן חַד בְּחֻשְׁבָּן, דָּאִיהוּ וַא"ו דְסָלִיק אַח"ד, ו' עֲלָא עֲמוּדָא דְאִמְצִיתָא, ו' תַּתָּא צְדִיק, א' אַחֲזִי עַל תְּרוּיָהּ דְאִינוּן חַד.

קְנֻצוֹתָיו אֵלֶּין שִׁית קְצוֹת דְאִינוּן ה"א, שִׁית פְּרָקִין דְכִלְיָל בְּתָרִין שׁוֹקִין, דְאִינוּן יוֹם חֲמִישִׁי וְיוֹם שְׁשִׁי, דְעֲלִיָּהּ אֲתָמֵר (שיר ח טו) שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֶׁשׁ, רְסִיסֵי לִילָה דָּא שְׁכִינְתָּא תַּתָּא פְּלִילָא מִיּוֹדִיד ה"א וא"ו ה"א, וְאִמָּאִי אֲתַקְרִיאַת לִילָה, דָּאִיָּהּ לִיל שְׁבַת לִיל שְׁמוֹרִים, דָּאִיָּהּ וְדָאִי לִיהו"ה, בְּהוֹצִיאוּ אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וְעוֹד אֲנִי יֹשֵׁנָה בְּמִשְׁנָה, וְלִפִּי עֵר בְּאוֹרֵייתָא, דְאֲתָמֵר בָּהּ (שם ב ג') הַתָּאנָה חֲנֻטָּה פְּגִיָּה, דְאִינוּן תְּלִמְיָדֵי חֲכָמִים בְּל"ב נְתִיבוֹת פְּלִיאֹת חֲכָמָה, בְּל"ב אֱלֹהִיִּים דְעוֹבְדָא (דף קו ע"ב) דְּבְרָאֲשִׁית, בְּל"ב דָּאִיהוּ ב' מִן בְּרָאֲשִׁית ל' מִן לְעִינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל, (שיר ב ג') וְהַגְּפָנִים סְמִדֵּר נִתְּנוּ רִיחַ אֵלֶּין בְּעֲלֵי מִצּוֹת, קוּמִי לָךְ רַעֲיָתִי יִפְתִּי וְלִכִּי לָךְ בְּאוֹרֵייתָא דְבִכְתָּב, יִפְתִּי וְלִכִּי לָךְ בְּהִלְכָּה אוֹרֵייתָא דְבַעַל פָּה, וְעוֹד אֲנִי יֹשֵׁנָה בְּתַלַּת מָאָה וּשְׁתֵּין וְחִמְשַׁ פְּקוּדִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה, כְּחוֹשְׁבֹן אֲתוּוֹן יִשְׁנָה, וְלִפִּי עֵר בְּרַמ"ח פְּקוּדִין דְעֵשֶׂה כְּחֻשְׁבָּן וְלִפִּי ור' מֵעֵר, רִמְזוּ דְאֲתִיָּהִיבוּ מִימִינָא וּמִשְׁמָאלָא, מֵאִי ע' מִן עֵר דָּאִיהוּ בְּתוֹסַפֶּת, דָּא עֲמוּדָא דְאִמְצִיתָא, דְאֲתָמֵר בֵּיהּ (דברים לג

אַחוּתִי בְיוֹם הַשְּׁנִי, שְׁשֶׁם ה', יוֹנְתִי בְיוֹם הַשְּׁלִישִׁי, שְׁשֶׁם ו', שְׂרָאֲשִׁי נִמְלָא טַל בְּיוֹם הַרְבִּיעִי (השלישי), שֶׁהוּא כָּלְלָא שֶׁל יו"ד ה"א וא"ו, שֶׁהוּא חֻשְׁבֹּן ט"ל, וְזֶהוּ גוּף וּבְרִית שְׁנַחֲשָׁבִים אֶחָד בְּחֻשְׁבָּן, שֶׁהוּא וַא"ו שְׁעוּלָה אַח"ד, ו' הַעֲלִינָה - הַעֲמוּד הָאִמְצָעִי, ו' הַתַּחְתּוֹנָה - צְדִיק, א' מְרָאָה עַל שְׁנֵיהֶם שֶׁהֵם אֶחָד. קְנֻצוֹתָיו, אֵלֶּין שִׁשׁ קְצוֹת שֶׁהֵן ה"א, שֶׁשֶׁה פְּרָקִים שְׁכָלוּלִים בְּשִׁתֵּי שׁוֹקִים, שֶׁהֵם יוֹם חֲמִישִׁי וְיוֹם שְׁשִׁי, שְׁעֲלִיָּהּ נֶאֱמַר שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֶׁשׁ, רְסִיסֵי לִילָה - זו הַשְׁכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה הַכְּלוּלָה מִיּוֹדִיד ה"א וא"ו ה"א, וְלָמָּה נִקְרְאָת לִילָה? שֶׁהִיא לִיל שְׁבַת לִיל שְׁמוֹרִים, שֶׁהִיא וְדָאִי לִיהו"ה, בְּהוֹצִיאוּ אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וְעוֹד, אֲנִי יֹשֵׁנָה - בְּמִשְׁנָה, וְלִפִּי עֵר - בְּתוֹרָה, שְׁנֶאֱמַר בָּהּ הַתָּאנָה חֲנֻטָּה פְּגִיָּה, שֶׁהֵם תְּלִמְיָדֵי חֲכָמִים בְּשָׁלְשִׁים וּשְׁתֵּים נְתִיבוֹת פְּלִיאֹת חֲכָמָה, בְּשָׁלְשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֹהִיִּים שֶׁל מַעֲשֶׂה בְּרָאֲשִׁית, בְּל"ב שֶׁהוּא ב' מִן בְּרָאֲשִׁית וְל' מִלְּעִינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל. וְהַגְּפָנִים סְמִדֵּר נִתְּנוּ רִיחַ - אֵלֶּין בְּעֲלֵי מִצּוֹת. קוּמִי לָךְ רַעֲיָתִי יִפְתִּי וְלִכִּי לָךְ - בְּתוֹרָה שְׁבַתְּךָ, יִפְתִּי וְלִכִּי לָךְ - בְּהִלְכָּה בְּתוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה. וְעוֹד, אֲנִי יֹשֵׁנָה - בְּשָׁלֹשׁ מֵאוֹת וּשְׁשִׁים וְחֲמִשׁ מִצּוֹת שֶׁל לֹא תַעֲשֶׂה כְּחֻשְׁבֹּן אוֹתִיּוֹת יִשְׁנָה, וְלִפִּי עֵר - בְּמֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה מִצּוֹת עֲשֶׂה כְּחֻשְׁבֹּן וְלִפִּי ור' מֵעֵר, רִמְזוּ שְׁנֵיתָן מִימִין וּמִשְׁמָאל. מֵהָ ע' מִן עֵר שֶׁהוּא בְּתוֹסַפֶּת? זֶה הַעֲמוּד הָאִמְצָעִי שְׁנֶאֱמַר בּוֹ עֵין יַעֲקֹב, שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאִמְצָעִי

(כח) עֵין יַעֲקֹב, דָּאִיהוּ עֲמוּדָא דְאִמְצִיתָא דְכִלְיָל פְּקוּדִין דְעֵשֶׂה וְלֹא

תעשה. דאִתְּהִיבּוּ מִימִנָּא וּמִשְׁמַאֲנָא לַמְּצוּתָא וְלִבְמִנְסָא.

שְׁתַּנּוּ מִימִין וּמִשְׁמַאל בּוּ הֵם כְּלוּלִים.

וְעוֹד, קוֹל דּוּדֵי דּוֹפֶק, זֶה הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שֶׁהוּא תוֹרָה כּוֹלֵל תְּרִי"א, שְׁתַּנּוּ מִשְׁתֵּי זְרוּעוֹת, שֶׁשֶּׁם הָאֵב וְהָאֵם שֶׁהֵם י"ה, וּבָהֶם הַשְׁתַּלֵּם תּוֹרָה שֶׁהוּא ו' כּוֹלֵל תְּרִי"ג, ה' תַּחְתּוֹנָה, תּוֹרָה שֶׁבַע פֶּה כְּלוּלָה מְכַל הָאוֹתִיּוֹת, וּבָהּ הַשְׁתַּלֵּם יְהו"ה.

וְעוֹד, אֲנִי יִשְׁנָה, שְׁנִיָּה וְדֹאֵי לַחֲכָמָה שֶׁהִיא י', כְּשֶׁהִתְרַחֵק מִמֶּנִּי אֲהוּבִי שֶׁהוּא ו', וְסוּד הַדְּבָר - יְהו"ה בַּחֲכָמָה יֹסֵד אֶרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם בַּתְּבוּנָה. בַּחֲכָמָה, שֶׁהוּא אֵב י', יֹסֵד הַבַּת שֶׁהִיא אֶרֶץ, ה' קִטְנָה - הָאֶרֶץ וְדֹאֵי, כּוֹנֵן שָׁמַיִם זֶה ו', בַּתְּבוּנָה - זֶה הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, שֶׁבִּינָה נִקְרָאת לַמַּעֲלָה כְּשֶׁהִיא עִם בַּעֲלָה, וּתְבוּנָה נִקְרָאת לַמַּטָּה כְּשֶׁהִיא עִם ו' שֶׁהוּא בֵּן, ו' וְת' שֶׁהוּא תַּפְאֶרֶת, נִשְׁאֶרֶת הִיא ה' עִמוֹ, וּבָאוּתוֹ זְמַן שֶׁהָאוֹת י' הִיא עִם הָאֵם וְהִיא מְרַחֶקֶת מִמֶּנָּה, נֶאֱמַר בָּהּ אֲנִי יִשְׁנָה (וְהִיא שְׁנִיָּה לָהּ).

וְעוֹד יִשְׁנָה, בְּגִלּוֹת, שְׁלֹא דּוֹפֶק בָּהּ, וּבָאוּתוֹ זְמַן שֶׁיֵּאֵב בַּעֲלָה, קוֹל דּוּדֵי דּוֹפֶק, שֶׁהוּא ו', הָאֲהוּבִי שְׁלָה, רוּחַ צְפוֹנִית יוֹצֵאת אֵלֶיהָ שְׁנוֹשֶׁבֶת בְּכִנּוּר דָּוִד, וְרוּחַ דְּרוּמִית מִצַּד הַיָּמִין, וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, שֶׁהֵם מַיִם מִצַּד הַחֹסֶד שֶׁשֶּׁם חֲכָמָה.

וּבְזִמְנָן שֶׁתְּבֵא הַגָּאֲלָה, הַדְּפֶק עוֹלָה וְיוֹרֵד כְּמוֹ שֶׁהִקְדַּחְנוּ עוֹלָה וְיוֹרֵד, עוֹלָה ה' הַעֲלִיּוֹנָה לִי, וְיוֹרֵדֶת ה' תַּחְתּוֹנָה לָוִי, וְמָה שֶׁהִיָּה יְהו"ו חוֹזֵר לְהִיּוֹת יְהו"ה, הָאֵב עִם הָאֵם, הֵבֵן עִם הַבַּת, וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר הַנְּבִיא כֹה אָמַר יְהו"ה אֵל יִתְהַלֵּל חֲכָם בַּחֲכָמָתוֹ, שֶׁשֶּׁם

וְעוֹד קוֹל דּוּדֵי דּוֹפֶק דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, דְּאִיהוּ תוֹרָה כְּלִיל תְּרִי"א, דְּאִתְּהִיבּוּ מִתְּרִין דְּרוּעִין דְּתַמָּן אֲבָא וְאִימָא דְאִינוּן י"ה, וּבָהוֹן אֲשִׁתְּלִים תוֹרָה דְּאִיהוּ ו' כְּלִיל תְּרִי"ג, ה' תַּתָּא אֲוִרִיתָא דְּבַעַל פֶּה כְּלִילָא מְכַלָּהוּ אֲתוּוֹן, וּבָהּ אֲשִׁתְּלִים יְהו"ה.

וְעוֹד אֲנִי יִשְׁנָה, שְׁנִיָּה וְדֹאֵי לַחֲכָמָה דְּאִיהִי י', כִּד אֲתִרְחֵק מִיָּנִי רַחֲמֵי דְאִיהוּ ו', וְרָצָא דְמִלָּא (מְשַׁלֵּי ג יט) יְהו"ה בַּחֲכָמָה יֹסֵד אֶרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם בַּתְּבוּנָה, בַּחֲכָמָה דְּאִיהוּ אֲבָא י', יֹסֵד בְּרֵתָא דְאִיהִי אֶרֶץ, ה' זְעִירָא הָאֶרֶץ וְדֹאֵי, כּוֹנֵן שָׁמַיִם דָּא ו', בַּתְּבוּנָה דָּא אִימָא עֲלָאָה, דְּבִינָה אֲתַקְרִיאת לְעִילָא כִּד אִיהִי עִם בַּעֲלָה, תְּבוּנָה אֲתַקְרִיאת לְתַתָּא כִּד אִיהִי עִם ו', דְּאִיהוּ בֵּן, ו' וְת' דְּאִיהוּ תַּפְאֶרֶת, אֲשִׁתְּאֶרֶת אִיהִי ה' עֲמִיָּה, וּבָהּ הוּא זְמַנָּא דָּאֵת י' אִיהוּ עִם אִימָא, וְאִיהוּ מְרַחֵק מִיָּנִי, אֲתִמַּר בָּהּ אֲנִי יִשְׁנָה (וְאִיהִי שְׁנִיָּה לָהּ).

וְעוֹד יִשְׁנָה בְּגִלּוֹתָא, דְּלֹא דְפִיק בָּהּ, וּבָהּ הוּא זְמַנָּא דִּיִּתִּי בַּעֲלָה, קוֹל דּוּדֵי דּוֹפֶק דְּאִיהוּ ו' רַחֲמֵי דִילָהּ, רוּחַ צְפוֹנִית נְפִיק לְגַבָּהּ דְּנִשְׁיב בְּכִנּוּר דָּוִד, וְרוּחַ דְּרוּמִית מְסֻטְרָא דִימִנָּא, וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, דְּאִינוּן מַיִם מְסֻטְרָא דְחֹסֶד דְּתַמָּן חֲכָמָה.

וּבְזְמַנָּא דִּיִּתִּי פּוֹרְקָנָא, דְּפִיקוּ סָלִיק וְנַחֲתִית כְּגִוּוֹנָא דְקָרְבָן עוֹלָה וְיוֹרֵד, סָלִיק ה' עֲלָאָה לְגַבִּי י', וְנַחֲתִית ה' תַּתָּא לְגַבִּי ו', וְמָה דְהָוָה יְהו"ו, אֲתַחֲזֵר יְהו"ה, אֲבָא עִם אִימָא, בְּרָא עִם בְּרֵתָא, וּבְגִין דָּא אָמַר נְבִיאָה (יִרְמִיָּה ט כב) כֹּה אָמַר יְהו"ה אֵל יִתְהַלֵּל חֲכָם בַּחֲכָמָתוֹ, דְּאִיהוּ לִימִינָא בְּזְמַנָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא

שֶׁהוּא לִימִין בְּזִמְנָן שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַחֵק מִשְׁכִּינָתוֹ, וְאֵל יִתְהַלֵּל הַגְּבוּר בְּגִבּוּרָתוֹ, שֶׁשֶּׁם

גבורה בצפון ושם העשר, זהו שכתוב מצפון זהב יאתה, ובשכיל זה אל יתהלל עשיר בעשרו, (שם לצפון, שנאמר מצפון זהב יאתה), בזמן שהאות ו' מרחקת מה' שלה, פי אם בזאת יתהלל המתהלל השפל וידוע אותי פי אני יהו"ה וגומר, כשיהיה יהו"ה כראוי, כל אות עם חברתה, זהו שכתוב עצם מעצמי וכשר מבשרי לזאת יקרא אשה פי מאיש לקחה זאת.

על פן יעזב איש את אביו ואת אמו, זו חכמה, אביו, ובינה - האם, זהו שכתוב פי אם לבינה תקרא, ודבק באשתו זה ו' הבן, ואחר שנדבק באשתו שהיא ה', והיו לבשר אחד, וזהו קרפן עולה ויורד, קרפן - קרבת האותיות שמתקרבות י' עם ה', ו' עם ה', ומשום זה קרפן ליהו"ה, שמתקרבת אשה לבעלה. זהו שכתוב אדם פי יקריב מכם קרפן ליהו"ה, מה זה אדם? זה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שהוא התקרבות האותיות, ומי קרב לאותיות? זה עלת על כל העלות. באותו זמן הדפק עולה ויורד מארבעה דפקים לעשרה, הדפק של ארבע אותיות עולה באש ורוח ויורד במים ועפר, וסוד הדבר - והנה מלאכי אלהים עלים ויורדים בו, עולים שנים ויורדים שנים, והם מים קמ"ץ, שב"א אש, חל"ם רוח, שור"ק עפר, הפלי של כלם, משום שקמ"ץ שהוא מים י', בו עולה ה' שהיא לשמאל, שהיא שב"א אש, ולמה עולה ה' בקמ"ץ? משום ששם י' שהיא חכמה, כמו שבארנוהו הרוצה להחפים ידרים, והיו י"ה בימין. ה' היא עם האב, והיא ארץ.

י' דאיהי חכמה, כמה דאוקמוהו הרוצה להחפים ידרים, ויהון י"ה

מרחקא משכינתיה, ואל יתהלל הגבור בגבורתו, דתמן גבורה בצפון ותמן עותרא, הדא הוא דכתיב (איוב לו כב) מצפון זהב יאתה, ובגין דא ואל יתהלל עשיר בעשרו, (תמן לצפון שנאמר מצפון זהב יאתה), בזמנא דאת ו' מרחקא מה' דיליה, פי אם בזאת יתהלל המתהלל השפל וידוע אותי פי אני יהו"ה וגומר, כד יהא יהו"ה כדקא יאות כל אות בחברתה, הדא הוא דכתיב (בראשית ב כג) עצם מעצמי וכשר מבשרי לזאת יקרא אשה פי מאיש לקחה זאת.

על פן יעזב איש את אביו ואת אמו, דא חכמה אביו, ובינה אמה, הדא הוא דכתיב (משלי ב ג) פי אם לבינה תקרא, ודבק באשתו דא ו' בן, ולבתר דאתדבק באתתיה דאיהו ה' והיו לבשר אחד, ודא איהו קרפן עולה ויורד, קרפן קריבו דאתון דמתקרבין י' עם ה' ו' עם ה', ובגין דא קרפן ליהו"ה, דאתקריבת אתתא לבעלה, הדא הוא דכתיב (ויקרא א ב) אדם פי יקריב מכם קרפן ליהו"ה, מאי אדם דא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דאיהו קריבו דאתון, ומאן קריב (דף קו ע"א) לגבי אתון, דא עלת על כל העלות. בההוא זמנא דפיקו נחית וסליק מארבע דפיקין לעשר, דפיקו בארבע אתון, סליק באשא ורוחא, ונחית במיא ועפרא, ורזא דמלה (בראשית כח יב) והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו, עולים תרי ויורדים תרי, ואינון מים קמ"ץ, שב"א אש, חל"ם רוח, שור"ק עפר מאנא דכלהו, בגין דקמ"ץ דאיהו מים י', ביה סליק ה' דאיהי לשמאלא דאיהי שב"א אש, ואמאי סליק ה' בקמ"ץ, בגין דתמן י' דאיהי חכמה, כמה דאוקמוהו הרוצה להחפים ידרים, ויהון י"ה

יורדת לשמאל ששם הרוח שהוא חל"ם, שהוא רוח שנושב באזן שמאל של הלב, ויהיו ו"ה בשמאל כנגד הלב. באותו זמן, אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו.

כ"ה הנביאים מתנהגים אחריו, כעורקי הלב שכלם מתנהגים אחר רוח הלב, ומה הוא שמ"ה? זה מש"ה, שנאמר בו הולך אל דרום וסובב אל צפון וגומר. ואחר שעולים שנים ויורדים שנים, עולים (ארבעה) דפקים לעשרה, כמו זה: יו"ד ה"א וא"ו ה"א. באות י' עולה ה', ובהא ו', ה' השניה בא' עולה י', שהוא בעשר אצבעות הידים ובעשר אצבעות הרגלים, כל האותיות עולות בוא"ו שהוא אח"ד, כחשבון אר"ן, שהיא שכינה, עולה לנקודות לחשבון קטן של חנוך, קמץ י"ד, פתח כ', צרי י"ב, שבא ו', סגול ח", חלם ט"ו, חרק י"א, חירק ב' י"ב, שרק ו', שורק עם ו' י"ב, (מהו שורק? הוא אר"ן) לחשבון קטן של חנוך, וזהו החשבון לכל הנקודות לחשבון קטן.

אמר לו: והרי האותיות של יהו"ה, שהן קרפן עולה ויורד, מי עולה בראשונה ומי יורד? ו' יורדת בראשונה אל ה', ואחר כך עולה י' אל ה' העליונה, שכן פרשה בעלי המשנה, לא אבא בירושלים של מעלה וכו', לא יכנס י' בה' העליונה, שהיא ירושלים של מעלה, עד שתכנס ו' בה', שהיא ירושלים של מטה. בינתיים הנה זמן הנקנים יורד, ואמר: רבי רבי, הרי הפלה היא בבית חל"ה מאהובה, צריך להעיר בדפק שלה יותר, שהרי קול דודי דופק, קול אהובה דופק אליה בחזק רב לארבעה צדדים,

בימינא, ה' איהי עם אבא, ואיהי אר"ן, נחית לשמאלא דתמן רוחא דאיהו חל"ם, דאיהו רוח דנשיב באזן שמאלא דלבא, ויהו ו"ה בשמאלא לקבל לבא, ביהו זמנא (יחזקאל א) אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו.

כ"ה נביאיא מתנהגין אבתריה, כעורקין דלבא דמתנהגין פלהו בתר רוחא דלבא, ומאי ניהו שמ"ה דא מש"ה, דאתמר ביה (קהלת א) הולך אל דרום וסובב אל צפון וגומר, ולבתר דסלקין תרין ונחתין תרין, סלקין (ארבע) דפיקין לעשרה, כגוונא דא יוד הא ואו הא, באת י' סליק ה', ובאת ו' ה' תניינא, בא' סליק י', דאיהו בעשר אצבעאן דידין ובעשר אצבעאן דרגלין, כל אתון סלקין בוא"ו דאיהו אח"ד, כחשבון אר"ן, דאיהי שכינתא, סליקת לנקודי לחושפן זעיר דחנוך, קמץ י"ד, פתח כ', צרי י"ב, שבא ו', סגול ח", חלם ט"ו, חרק י"א, חירק ב' י"ב, שרק ו', שורק עם ו' י"ב, (נ"א מאי ניהו שורק איהו אר"ן), לחושפן זעיר דחנוך, והאי איהו חושפן לכל נקודין לחושפן זעיר.

אמר ליה והא אתון דיהו"ה דאינון קרפן עולה ויורד, מאן סליק בקדמיתא ומאן נחית, ו' נחית בקדמיתא לגבי ה', ולבתר סליק י' לגבי ה' עלאה, דהכי אוקמוה מארי מתניתין, לא אבא בירושלים של מעלה וכו', לא ייעול י' בה' עלאה דאיהי ירושלים דלעילא, עד דיעול ו' בה' דאיהי ירושלים דלתתא.

אדהכי הא סבא דסבין קא נחית, ואמר רבי רבי, הא פלה איהי בבי מרעא מרחימא, צריך לאתערא בדפיקו דילה יתיר, דהא קול דודי דופק, קול רחימא, דפיק

לְגִבְיָהּ בְּתַקִּיפּוֹ סָגִי לְאַרְבַּע סְטָרִין, הָדָא הוּא
דְּכִתִּיב כּה (יחזקאל לו ט) אָמַר יְהו"ה מְאַרְבַּע רוּחוֹת
בְּאֵי הָרוּחַ, מְסַטְרָא דְאַוִיר קְדָמָא דְאִיהוּ
קְדָמוֹן עַל כָּלָא, דְּפִיקוּ דְרוּחָא אִיהוּ לַח,
מְסַטְרָא דְחֻכְמָה אִיהוּ קָר, מְסַטְרָא דְאִימָא
אִיהוּ בְּחַמִּימוֹ סָגִי, בְּגִין דְאַוִיר קְדָמָא נָטִיל
בְּעֻמּוּדָא דְאַמְצָעִיתָא וְנָטִיל בְּצַדִּיק, וְחֻכְמָה
דְּאִיהוּ קָר נָטִיל בְּחֻסְדָּא וְנִצְחָא, וְאִימָא דְאִיהוּ
חֻמִּימָא נָטִילת בְּגִבּוּרָה וְהוּד, וּמְסַטְרָא
דְשְׂכִינְתָא תַּתָּא אִיהוּ יָבֵשׁ, דְּאִיהוּ אֶרֶץ,
דְּאִתְמַר כּה (בראשית א י) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיָּבֵשׁ
אֶרֶץ, וְהָא אֵינוֹן אַרְבַּע וְסָלְקִין לַעֲשֹׂר, כְּגִוּוֹנָא
דְאַרְבַּע אֲתוּוֹן דְאֵינוֹן יְהו"ה, דְּסָלְקִין לַעֲשֹׂר
יוד הא ואו הא.

וְלִתְתָא מִיכָא"ל גְּבִרְיָא"ל נוּרִיא"ל רַפָּא"ל,
אֵינוֹן לְבוּשֵׁין לְאַרְבַּע רוּחוֹן, דְּאִתְמַר
כּהוּ (ישעיה יא ב) רוּחַ יְהו"ה, רוּחַ חֻכְמָה וּבִינָה,
רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה, רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְהו"ה,
רוּחַ יְהו"ה דָּא אַוִיר קְדָמָא, רוּחַ חֻכְמָה וּבִינָה
תְּרִין סְפִירָן אֲבִתְרִיהּ, רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה יְמִינָא
וּשְׂמָאלָא, רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְהו"ה דָּא עֻמּוּדָא
דְאַמְצָעִיתָא וּמַלְכוּתָא.

וְהִרְיָחוּ בִּירְאַת יְהו"ה דָּא רִיחַ נִיחַח, וּמֵאִי
נִיהוּ רִיחַ נִיחַח דָּא צַדִּיק דְּבִיָּה נְיִיחָא,
דְּנַח אִישׁ צַדִּיק, אִשָּׁה לִיְהוָה דָּא נִצַּח וְהוּד,
עַלִּיָּהּ אִתְמַר (במדבר כח ב) אֶת קַרְבְּנִי לַחֲמִי
לְאִשִּׁי, אִשִּׁי יְהו"ה אֲתִקְרִיאוּ, עַלִּיָּהּ
אִתְמַר (שיר ב ה) סִמְכוּנִי בְּאַשִׁישׁוֹת, (ישעיה כד טו) עַל
כֵּן בְּאוּרִים כְּבֹדוֹ יְהו"ה, (שיר ז ט) וְרִיחַ אֶפְרַיִם
כְּתוּבָתִים, (משלי כה יא) תְּפֻחֵי זֶהָב בְּמִשְׁכִּיּוֹת
כְּסֹף, וְאֵינוֹן תְּרִי אוֹפְנֵי הַמְּרַכְבָּה, דְּתִלַּת דְּרָגִין
אֵינוֹן, שְׂרָפִים וְחִיּוֹת וְאוֹפְנֵי קֹדֶשׁ, שְׂרָפִים
תְּרִין דְּרוּעִין יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, חִיּוֹת גּוּפָא וּבְרִית, אוֹפְנֵים תְּרִין (ד' קד)

זְהוּ שְׂפָתוֹב כּה אָמַר יְהו"ה
מְאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הָרוּחַ. מְצַד
הָאוִיר הָרָאוֹן שֶׁהוּא קְדָמוֹן עַל
הַכָּל, דְּפִק הָרוּחַ הוּא לַח, מְצַד
הַחֻכְמָה הוּא קָר, מְצַד הָאֵם הוּא
בְּחֻסְדָּא, מְשֻׁם שֶׁהָאוִיר הָרָאוֹן
נוֹסֵעַ בְּעֻמּוּד הָאֶמְצָעִי וְנוֹסֵעַ
בְּצַדִּיק, וְחֻכְמָה, שֶׁהוּא קָר, נוֹסֵעַ
בְּחֻסְדָּא וְנִצְחָא, וְהָאֵם, שֶׁהוּא חֻמָּה,
נוֹסֵעַת בְּגִבּוּרָה וְהוּד, וּמְצַד
הַשְׂכִּינָה הַתְּתוּמָה הִיא יָבֵשׁ,
שֶׁהוּא אֶרֶץ, שְׁנֵאמַר כּה וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לַיָּבֵשׁ אֶרֶץ, וְהָרִי הֵם
אַרְבַּע וְעוֹלָם לַעֲשֹׂר, כְּמוֹ אַרְבַּע
הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יְהו"ה שְׁעוֹלוֹת
לַעֲשֹׂר יו"ד ה"א וּא"ו ה"א.

וְכַמְּטָה מִיכָא"ל גְּבִרְיָא"ל
נוּרִיא"ל רַפָּא"ל, הֵם לְבוּשֵׁים
לְאַרְבַּע הָרוּחוֹת, שְׁנֵאמַר כּה
רוּחַ יְהו"ה, רוּחַ חֻכְמָה וּבִינָה,
רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה, רוּחַ דַּעַת
וְיִרְאַת יְהו"ה. רוּחַ יְהו"ה - זֶה
הָאוִיר הָרָאוֹן, רוּחַ חֻכְמָה וּבִינָה
- שְׁתֵּי סְפִירוֹת אַחֲרָיו, רוּחַ עֲצָה
וּגְבוּרָה - יְמִין וּשְׂמָאל, רוּחַ דַּעַת
וְיִרְאַת יְהו"ה - זֶה הָעֻמּוּד
הָאֶמְצָעִי וּמַלְכוּתָא.

וְהִרְיָחוּ בִּירְאַת יְהו"ה, זֶה רִיחַ
הַנִּיחַח, וּמֵהוּ רִיחַ נִיחַח? זֶה צַדִּיק
שֶׁבּוּ מְנוּחָה, שְׁנַח אִישׁ צַדִּיק.
אִשָּׁה לִיְהוָה, זֶה נִצַּח וְהוּד,
עַלִּיהֶם נֵאמַר אֶת קַרְבְּנִי לַחֲמִי
לְאִשִּׁי, אִשִּׁי יְהו"ה נִקְרָאוּ, עַלִּיהֶם
נֵאמַר סִמְכוּנִי בְּאַשִׁישׁוֹת, עַל כֵּן
בְּאוּרִים כְּבֹדוֹ יְהו"ה, וְרִיחַ אֶפְרַיִם
כְּתוּבָתִים, תְּפֻחֵי זֶהָב בְּמִשְׁכִּיּוֹת
כְּסֹף, וְהֵם שְׁנֵי אוֹפְנֵי הַמְּרַכְבָּה,
שְׁשָׁלֶשׁ דְּרָגוֹת הֵן: שְׂרָפִים וְחִיּוֹת
וְאוֹפְנֵי הַקֹּדֶשׁ. הַשְׂרָפִים - שְׁתֵּי
זְרוּעוֹת יְמִין וּשְׂמָאל, הַחִיּוֹת -
הַגּוֹף וּבְרִית, הָאוֹפְנִים שְׁתֵּי
שׁוֹקִים, הַמְּרַכְבָּה שֶׁל כָּלָם,

ע"ב) שוקין, מִרְכָּבָה דְּכֻלָּהוּ שְׂכִינָה, בְּגִין דְּאִינוּן שִׁית תִּיקוּנִין מִסְטָרָא דָּאָת ו', דְּאִיהוּ רוּחָא קִדִּישָׁא (ג"א דְּקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא). דְּדָפִיק וּמִנְשִׁיב בְּכֻלָּהוּ.

מִלְכּוּת מִרְכָּבָה דִּילָה פְּלִילָא מֵאַרְבַּע רוּחִין, וְדָא אִיהוּ רְזָא דּוּ פְּרָצוּפִין, דְּאִינוּן עֲשָׂרָה דְּפִיקִין, דְּאִינוּן ה' דְּנָפִיק מִלְבָּא, דְּאִיהוּ הֶבֶל ה' ל"ב, ד' אַרְבַּע מַחְנוֹת, ד' חִיּוֹת לִפְסָא, ו' שִׁית דְּרָגִין, דְּאִינוּן שֵׁשׁ מַעְלוֹת לִפְסָא, דְּמִתְמָן כָּל נִשְׁמָתִין בְּאַרְח אַצִּילוֹת, וְלֹא אִיהוּ הָאִי פְּרָסִיָּא בְּאַרְח בְּרִיָּאָה, אֶלָּא בְּאַרְח אַצִּילוֹת, דְּשְׂכִינְתָּא עֲלָאָה אִיהִי כְּסָא כְּבוֹד מְרוֹם מֵרָאשׁוֹן (יִרְמִיָּה יז יב) דְּאִיהוּ מִלְכּוּת.

וּבְהוּן יְהוֹה"ו הִי"ו (ס"א הו"ו) אֶתְלַבֵּשׁ בְּשִׁית סְפִירָן, דְּאִינוּן שֵׁשׁ מַעְלוֹת לִפְסָא, י' אֶתְלַבֵּשׁ בְּחֻכְמָה וְסָלִיק לַעֲשָׂרָה, דְּאִינוּן עֲשָׂר גִּלְגָּלִים דְּכְרִסְיָא, א' לַעֲלִילָא דְּמוֹת כְּמִרְאָה אָדָם עָלָיו מִלְמַעְלָה, וְדָא אֲוִיר קְדָמוֹן, ה' זַעֲיָרָא אִיהִי לִימִינָא, וְחֻכְמָה לִימִינָא נְטִיר לָהּ, וּבְהִיא אֶתֶר יְהוֹה"ה בְּחֻכְמָה יָסֵד אֶרֶץ, (מְשֻׁלִּי ג יט) ה' לְשִׁמְאֵלָא אֵשׁ עַל לְבָא, ו' רוּחָא דְּנִשְׁיב לְגַבָּהּ, וּבְעֵי רַחֲמֵי מִינָהּ דִּלָּא אוֹקִידַת עֲלֻמָּא, בְּגִין דְּגִרְמִי לָהּ דְּאֶתְרַחֲקָא מִבְּעֻלָּהּ, וּמֵאֲרִיף רוּגְזָהָא.

וְלִזְמָנִין דִּיִּיתִי פּוֹרְקָנָא, אֶתְמַר לְגַבִּי ו' דְּאִיהוּ דְּרָגָא דְּמִשָּׁה, מוֹלִיף לִימִין מִשָּׁה (יִשְׁעִיָּה סג יב), לְסֻמָּכָא ה' דִּילִיָּה בִּימִינָא, וְדָא אִיהוּ חֵי יְהוֹה"ה שְׂכָבִי עַד הַבֶּקֶר, בִּקְר דְּאַבְרָהָם, י' אֲזִיל לְשִׁמְאֵלָא וְזָקִיף לָהּ דִּילִיָּה, וְדָא אִיהוּ קֶרְפֵּן עוֹלָה וְיִוֵּרֵד, וְרָזָא דְּמִלָּהּ, יַעֲקֹב בְּהִיא אֶתֶר שְׁכָל אֶת יָדָיו, וְלַחֲפִימָא בְּרַמִּיזָא.

שְׂכִינָה, מִשּׁוּם שְׁהֵם שֵׁשׁ תִּיקוּנִים מְצֵד הָאוֹת ו', שְׁהוּא רוּחַ קְדֻשָּׁה (שֶׁל הַקּוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא), שְׁדוּפְקֶת וּמִנְשִׁבַת בְּכָלֶם.

הַמִּלְכּוּת, הַמִּרְכָּבָה שֶׁלָּהּ כְּלוּלָה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת, וְזֶהוּ סוּד דּוּ פְּרָצוּפִים, שֶׁהֵם עֶשֶׂר דְּפִיקוֹת, שֶׁהֵם ה' שִׁיּוּצָאֵת מֵהֶלֶב, שְׁהוּא הֶבֶל ה' ל"ב, ד' אַרְבַּע מַחְנוֹת, ד' חִיּוֹת לִפְסָא, ו' שֵׁשׁ דְּרָגוֹת, שֶׁהֵם שֵׁשׁ מַעְלוֹת לִפְסָא, שְׁמִשָּׁם כָּל הַנִּשְׁמּוֹת בְּדֶרֶךְ אַצִּילוֹת, וְאֵין הַפְּסָא הַזֶּה בְּדֶרֶךְ בְּרִיָּאָה, אֶלָּא בְּדֶרֶךְ אַצִּילוֹת, שֶׁהַשְׂכִּינָה הַעֲלִינָה הִיא כְּסָא כְּבוֹד מְרוֹם מֵרָאשׁוֹן, שְׁהוּא מִלְכּוּת.

וּבְהֵם יְהוֹה"ו הִי"ו (הַהו"ו) מִתְלַבֵּשׁ בְּשֵׁשׁ סְפִירוֹת, שֶׁהֵן שֵׁשׁ מַעְלוֹת לִפְסָא, י' הַתְלַבֵּשׁ בְּחֻכְמָה וְעוֹלָה לַעֲשָׂרָה, שֶׁהֵם עֲשָׂרָה גִּלְגָּלִים שֶׁל הַפְּסָא, א' לְמַעְלָה דְּמוֹת כְּמִרְאָה אָדָם עָלָיו מִלְמַעְלָה, וְזֶה אֲוִיר קְדָמוֹן, ה' קְטָנָה הִיא לִימִין, וְחֻכְמָה לִימִין שׁוֹמֵר אוֹתָהּ, וּבְמִקּוֹם הַזֶּה יְהוֹה"ה בְּחֻכְמָה יָסֵד אֶרֶץ, ה' לְשִׁמְאֵל אֵשׁ עַל הֶלֶב, ו' הָרוּחַ שֶׁנוֹשֶׁבֶת אֵלֶיהָ, וּמִבְּקֵשׁ רַחֲמִים מִמֶּנּוּ שְׁלֹא תִשְׁרָף הָעוֹלָם, מִשּׁוּם שֶׁגּוֹרָמִים לָהּ שֶׁתִּתְרַחֵק מִבְּעֻלָּהּ וּמֵאֲרִיף רִגְזָהּ.

וּבְזִמָּן שֶׁתִּבְא הַגָּאֻלָּה, נֹאמַר אֶל הו' שֶׁהִיא דְּרָגַת מִשָּׁה, מוֹלִיף לִימִין מִשָּׁה, לְסֻמָּךְ ה' שְׁלוֹ בִּימִין, וְזֶהוּ חֵי יְהוֹה"ה שְׂכָבִי עַד הַבֶּקֶר, הַבֶּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם, י' הוֹלֵף לְשִׁמְאֵל וְזוֹקֵף אֶת ה' שְׁלוֹ, וְזֶהוּ קֶרְפֵּן עוֹלָה וְיִוֵּרֵד, וְסוּד הַדְּבָר - יַעֲקֹב בְּמִקּוֹם הַזֶּה שְׁכָל אֶת יָדָיו, וְלַחֲכֵם בְּרַמִּיזָא.

חֲזוֹר י"ה לְשִׁמְאֵל, שֶׁהֵם שְׁמוֹר, ו"ה לִימִין שֶׁהֵם זְכוֹר, וְזֶהוּ זֶה

אֶתְחַזֵּר י"ה לְשִׁמְאֵלָא, דְּאִינוּן שְׁמוֹר, ו"ה לִימִינָא דְּאִינוּן זְכוֹר, וְדָא

איהו זה שמי וזה זכרי (שמות ג טו) י"ה עם שמי
שס"ה לשמאלא, ו"ה עם זכר"י רמ"ח
לימינא, בפסח יהון ו"ה לימינא, בראש השנה
י"ה לשמאלא, שבועות אחיד בתרוייהו ודא
עמודא דאמצעיתא, הדא הוא דכתיב (בראשית
כט כז) מלא שבוע זאת ונתנה לך גם את זאת,
ביה אשתלים יהו"ה, ועם כל דא לא יהא
שלם אלא בבית זוגיה דאיהי אדנ"י, ובאן אתר
בסופה, דאיהו כ"ו ה"ס דאיהי יאהדונה"י,
ורזא דמלה ויבא יעקב שלם (שם לג יח) ביהו"ה,
מיד ויבן לו בית דא סופה, כמה דאת אמר (שם
יז) ויעקב נסע ספחה ויבן לו בית.

בהווא זמנא, מה דהוה אני ישנה בגלותא,
דאסתלק דפיקו דילה שלימו דילה,
בהווא זמנא אתמר בשכינתא ולבי ער,
לאתערוותא דפורקנא, ובההוא זמנא נשיב
רוחא דקודשא ביה, דבזמנא דרוחא דקודשא
לא נשיב רוח סערה נשיב, באודנא שמאלא
דלפא, ויכיל למטעי עלמא.

והאי איהו דאתמר ביה (יחזקאל א ד) והנה רוח
סערה באה מן הצפון, דסעיר גופיה
דבר נש, דאתמר ביה (ירמיה א יד) מצפון תפתח
הרעה, ובההוא זמנא שלטין בעלמא כל רוחין
ושדין ומזיקין בישין דמחבלין עלמא דאינון
מלאכי חבלה, ודא דפיקו דמרעא דסליק
באשא דגיהנם דאיהי מרה, ומחמם לגופיה
דבר נש, וביה וימררו את חייהם, (שמות א יד)
דאברין דאינון ישראל, בעבודה קשה דא
פבד, דאיהו פבד על ערקין (דמרה) דדמא,
בחמר ובלבנים דא ליחא חוורא, דאיהי פבדה
על בר נש, ומינה יתון ליה כמה מרעין בישין,
דאינון מים הידונים דמתגברין על אברין
דיליה.

שמי וזה זכרי, י"ה עם שמי
שלש מאות ששים וחמשה
לשמאל, ו"ה עם זכר"י - מאתים
ארבעים ושמונה לימין. בפסח
יהו ו"ה לימין, בראש השנה י"ה
לשמאל, שבועות אחוז בשניהם,
וזה העמוד האמצעי. זהו שכתוב
מלא שבוע זאת ונתנה לך גם את
זאת, בו השתלם יהו"ה, ועם כל
זה לא יהיה שלם אלא עם בת
זוגו, שהיא אדנ"י, ובאיה
מקום? בסופה, שהוא כ"ו ה"ס,
שהיא יאהדונה"י, וסוד הדבר -
ויבא יעקב שלם ביהו"ה, מיד
ויבן לו בית, זו ספה, כמו שנאמר
ויעקב נסע ספחה ויבן לו בית.
באותו זמן, מה שהיה אני ישנה
בגלות, שהתעלה הדפק שלה,
השלמות שלה, באותו זמן נאמר
על השכינה ולבי ער,
להתעוררות הגאולה, ובאותו זמן
נושבת בה רוח הקדש, שבזמן
שאין נושבת רוח הקדש, נושבת
רוח סערה באזן שמאל של הלב,
ויכול להטעות את העולם.

וזהו שנאמר בו והנה רוח סערה
באה מן הצפון, שמסעירה את
גופו של האדם, שנאמר בו
מצפון תפתח הרעה, ובאותו זמן
שולטים בעולם כל הרוחות
והשדים והמזיקים הרעים
שמשחיתים את העולם, שהם
מלאכי חבלה, וזה הדפק של
המחלה שעולה באש הגיהנם
שהיא מרה, ומחמם את גוף
האדם, ובו וימררו את חייהם,
שהאיברים, שהם ישראל,
בעבודה קשה, זה הפבד, שהוא
כבד על העורקים (של מרה) של
הדם, בחמר ובלבנים, זו לחה
לבנה, שהיא כבדה על האדם,
וממנה יבאו לו כמה חלאים
רעים, שהם מים הידונים
שמתגברים על האיברים שלו.

וּבְכֹל עֲבוּדָה בַּשָּׂדֶה, זֶה הַדֶּפֶק
שֶׁל הַדֶּם, שְׁנֹאמֵר בּוֹ אִישׁ יוֹדֵעַ
צִיד אִישׁ שָׂדֶה, וּמֵה הוּא הַדֶּפֶק
שֶׁל הַדֶּם? רוּחַ סַעֲרָה, שְׁמִתְגַּבֵּר
בּוֹ דָם עוֹרְקֵי הַכֶּבֶד, שֶׁהוּא עֲשׂוֹ
הוּא אָדוֹם, שְׁעוֹרְקִיו - כִּי רִגְלֵיהֶם
לָרַע יִרְוּצוּ וַיִּמְהָרוּ לְשִׁפּוֹף דָּם.
אֲשֶׁר עָבְדוּ בָהֶם בְּפֶרֶךְ, דּוֹפֵק
בְּמֶרֶה הַשְׁחוּרָה, שֶׁהוּא יָבֵשׁ
בְּרִיקָנוּת, וּמִשּׁוֹם זֶה נֹאמֵר בּוֹ
בְּפֶרֶךְ.

וּבְשִׁעוּבֶרֶת רוּחַ הַסַּעֲרָה, כְּמוֹ
שְׁנֹאמֵר וְאֵת רוּחַ הַטְּמָאָה אַעֲבִיר
מִן הָאָרֶץ, מִתְעוֹרֵר הַדֶּפֶק בְּאוֹתוֹ
הַרוּחַ, עָלָיו נֹאמֵר בַּדְּבַר יְהו"ה
שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּי כָל צָבָאָם.
בְּאוֹתוֹ זְמַן הַהִבְלִים שֶׁל הַתְּפִלוֹת
עוֹלִים בּוֹ בְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ לְמַעְלָה,
וַיִּתְעוֹרְרוּ אֲלֵיהֶם הַבְּלִים
עֲלִיּוֹנִים, שְׁנֹאמֵר בָּהֶם כִּי לֹא עַל
הַלֶּחֶם לִבְדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם וְכו',
שֶׁהוּא הֶבֶל הַלֵּב שֶׁל הַשְׂכִּינָה
הַקְּדוּשָׁה, לֵהֵב הַמְּזֻבָּח, וּמִיד
שְׁעוֹלָה בַּהֲבִלִים שֶׁל פִּיהֶם שֶׁל
יִשְׂרָאֵל בַּתְּפִלוֹת, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא שׁוֹאֵל בְּשִׁבְלִיָּה, מִי זֹאת
עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר? מִי בְּזֹאת עוֹלָה
וַיֵּדָאִי.

וּמִשּׁוֹם זֶה יֵשׁ הֶבֶל וַיֵּשׁ הֶבֶל, יֵשׁ
הֶבֶל שְׁנֹאמֵר בּוֹ וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת אֶת
אָחִיו אֶת הֶבֶל, וַיֵּשׁ הֶבֶל שֶׁל
תְּפִלוֹת וְעֲבוּדוֹת טוֹבוֹת, וַיֵּשׁ הֶבֶל
שֶׁל דְּבָרִים בְּטָלִים, דְּבָרִים
רִיקָנִים, שְׁנֹאמֵר בָּהֶם הֶבֶל הֵמָּה
מַעֲשֵׂה תַעֲתוּעִים בַּעַת פְּקֻדָּתָם
יֵאבְדוּ. מֵה זֶה בַּעַת פְּקֻדָּתָם?
אֵלָּא בְּזִמְנָה שְׁבָאָה גְּאֻלָּה וּפְקֻדָּה
לְיִשְׂרָאֵל, יֵאבְדוּ מִן הָעוֹלָם. הֶבֶל
תַּעֲתוּעִים, שְׁמִתְעִים אֶת בְּנֵי
הָאָדָם, וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שׁוֹלֵט
בְּעוֹלָם שֶׁהוּא הַדֶּפֶק, שְׁנֹאמֵר בָּהּ
קוֹל דּוֹדֵי דּוֹפֵק, הַדֶּפֶק שְׁעוֹלָה

וּבְכֹל עֲבוּדָה בַּשָּׂדֶה דָּא דְּפִיקוּ דְּדָמָא,
דְּאִתְמַר בִּיה (בראשית כה כז) אִישׁ יוֹדֵעַ צִיד
אִישׁ שָׂדֶה, וּמֵאִי נִיהוּ דְּפִיקוּ דְּדָמָא רוּחַ סַעֲרָה,
דְּאִתְגַּבֵּר בִּיה דְּמָא דְּעָרְקִין דְּכֶבֶד, דְּאִיהוּ עֲשׂוֹ
הוּא אָדוֹם (שם לו א), דְּעָרְקִין דִּילִיָּה כִּי רִגְלֵיהֶם
לָרַע יִרְוּצוּ וַיִּמְהָרוּ לְשִׁפּוֹף דָּם (משלי א טז), אֲשֶׁר
עָבְדוּ בָהֶם בְּפֶרֶךְ (שמות א יד), דְּפִיקוּ בְּמֶרֶה
אוּכְמָא, דְּאִיהוּ יָבֵשׁ בְּרִיקָנָא, וּבִגִּין דָּא אִתְמַר
בִּיה בְּפֶרֶךְ.

וְכֹר אִתְעַבֵּר רוּחַ סַעֲרָה, כְּמָה דְּאִתְּ אִמֵּר (זכריה
יג ב) וְאֵת רוּחַ הַטְּמָאָה אַעֲבִיר מִן הָאָרֶץ,
אִתְעַר דְּפִיקוּ בַּהֲהוּא רוּחָא, עֲלִיָּה אִתְמַר (תהלים
לג ו) בַּדְּבַר יְהו"ה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּי כָל
צָבָאָם, בַּהֲהוּא זְמַנָּא הַבְּלִים דְּצִלוֹתִין סִלְקִין
בִּיה בְּרוּחָא דְּקוּדְשָׁא לְגַבִּי עֵילָא, וַיִּתְעַרְוּ
לְגַבִּיָּיהוּ הַבְּלִים עֲלֵאִין, דְּאִתְמַר בַּהּ (דף קח
ע"א) (דברים ח ג) כִּי לֹא עַל הַלֶּחֶם לִבְדּוֹ יִחְיֶה
הָאָדָם וְכו', דְּאִיהוּ הֶבֶל דְּלָבָא דְּשְׂכִינְתָּא
קְדִישָׁא, לֵהֵב הַמְּזֻבָּח, וּמִיד דְּסִלִּיקַת בַּהֲבִלִים
דְּפּוּמִיָּיהוּ דִּישְׂרָאֵל בְּצִלוֹתִין, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא שְׂאִיל בְּגִינָה מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר (שיר
ג) מִי בְּזֹאת עוֹלָה וַיֵּדָאִי.

וּבִגִּין דָּא אִית הֶבֶל וְאִית הֶבֶל, אִית הֶבֶל
דְּאִתְמַר בִּיה (בראשית ד ב) וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת אֶת
אָחִיו אֶת הֶבֶל, וְאִית הֶבֶל דְּצִלוֹתִין וּפּוֹלְחָנִין
טָבִין, וְאִית הֶבֶל דְּמִלִּין בְּטִלִּין מִלִּין רִיקָנִין,
דְּאִתְמַר בַּהּ (ירמיה י טו) הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה
תַּעֲתוּעִים בַּעַת פְּקֻדָּתָם יֵאבְדוּ, מֵאִי בַּעַת
פְּקֻדָּתָם, אֵלָּא בְּזִמְנָא דְּאִתִּי פּוֹרְקָנָא וּפְקֻדָּה
לְיִשְׂרָאֵל, יֵאבְדוּ מַעֲלָמָא, הֶבֶל תַּעֲתוּעִים
דְּתוּעִים לְבִנֵּי נֶשָׂא, וְרוּחָא דְּקוּדְשָׁא שְׁלִיט
בְּעֲלָמָא, דְּאִיהוּ דְּפִיקוּ דְּאִתְמַר בִּיה (שיר ה

ב) קוֹל דּוֹדֵי דּוֹפֵק, דְּפִיקוּ דְּסִלִּיק בְּגִלְגְּלִי יִמָּא, דְּסִפִּינָה דְּאִיהִי לָבָא, וְכָל

בגלי הים, שהספינה שהיא הלב,
ועל כל הגלים נאמר אל אשר
יהיה שמה הרוח ללכת ולכו,
ובהם החיות רצוא ושוב, רצוא
שנים, ושוב שנים, והם יהו"ה,
שנאמר בהם כה אמר יהו"ה
מארבע רוחות באי הרוח.

ער השכינה נאמר, אשר שמתי
חול גבול לים, והוא התחום של
פלם, כמו שתחום שבת,
וכשרצים הגלים בארבע רוחות,
מיד שרואים שכינה שהוא חול
לב (ל"ט), שהיא החול שמקיף את
הים, נאמר בהם ושוב, חוזרים
למקומם, וארבע הרוחות הללו,
כשיוצאות מן הלב, התנועה
שלחן היא לארבעת צדדי
הספינה, שמים בשתי כנפי ראה,
ושמים בשני כנפי הלב, והתנועה
של הדפק של הרוח עושה
תנועתו, ודופק בנקדה אחת או
שמים או שלש, וחוזר למקומו,
ובנקודות שדופק נודע הדפק,
לפעמים דופק פעם אחת וחוזר
למקומו, והדפק הזה נודע
בנקודות של התורה. באותו זמן
שדופק בנקדה אחת למטה, היא
חיר"ק, ואם היא למעלה היא
חל"ם, כשהיא באמצע הוא
שור"ק. אם היא למעלה, מראה
שמתגברת האש שהוא חם ויבש
והוא קל, שעליו נאמר זאת תורת
העלה, ואם הוא דופק נקדה
למטה, הוא חר"ק, ויורד במים
שהוא קר ולח והוא כבד, ואם
דופק הנקדה באמצע שר"ק,
שנושב (שורה) ברוח על המים
ואוחז בשניהם, והוא חם ולח.
וזהו שנקוד פעם אחת למעלה
ומתעלה הדפק, או דופק פעם
אחת למטה ומתעלה הדפק, או
דופק פעם אחת באמצע ומתעלה
הדפק, ואם דופק פעמים זה אחר
דופק נקדה אחת למעלה ונקדה

גליא עליהו אתמר, (יחזקאל א ב) אל אשר יהיה
שמה הרוח ללכת ולכו, ובהון החיות רצוא
ושוב, רצוא תרין ושוב תרין, ואינון יהו"ה,
דאתמר בהון (שם לו ט) כה אמר יהו"ה מארבע
רוחות באי הרוח.

שכינתא עליה אתמר (ירמיה ה כב) אשר שמתי
חול גבול לים, ואיהו תחומא
דכלהו, כגוונא דתחום שבת, וכד רצין גלין
בארבע רוחין, מיד דחזין שכינתא דאיהו
חול לב (נ"א ל"ט), דאיהו חול דאסתר לימא,
אתמר בהון ושוב, חזראן לאתרייהו, ואלין
ארבע רוחין פד נפקי מן לבא, תנועה דלהון
איהו לארבע סטרין דספינה, תרין בתרין כנפי
ריאה, ותריין בתרי כנפי לבא, ותנועה דדפיקו
דרוחא עביד תנועתיה, ודפיק בנקודה אחת
או תרין או תלת, ואתחזר לאתריה, ובנקודין
דדפיק אשתמודע דפיקו, לזמנין דפיק זמנא
חדא ואתחזר לאתריה, ודפיקו דא אשתמודע
בנקודין דאורייתא, בההוא זמנא דדפיק
בנקודה חדא לתתא איהו חיר"ק, ואם היא
לעילא איהו חל"ם, פד איהו באמצעיתא איהו
שור"ק, אם היא לעילא אחזי דאתגבר אשא
דאיהו חם ויבש ואיהו קל, דעליה אתמר (ויקרא
ו ב) זאת תורת העולה, ואם הוא דפיק נקודה
לתתא איהו חר"ק, ונחית במיא דאיהו קר
ולח ואיהו כבד, ואי דפיק נקודה באמצעיתא
שר"ק דנשיב (נ"א דנחית) ברוחא על מיא,
ואחיד בתרווייהו ואיהו חם ולח.

והאי איהו דנקיד זמנא חדא לעילא ואסתלק
דפיקו, או דפיק זמנא חדא לתתא
ואסתלק דפיקו, או דפיק זמנא חדא
באמצעיתא ואסתלק דפיקו, ואם דפיק תרי
זמני דא בתר דא ואסתלק דפיקו, הא אינון
זה ומתעלה הדפק, תרי הם צר"י שהדפק שלהם שוים, אבל

אחת למטה זו אחר זו, הם שָׁב"א, ושְׁתֵּי נְקֻדּוֹת הֵן אֵשׁ וּמִים, לַפְעָמִים זֶה עוֹלָה וְזֶה יוֹרֵד, כְּגוֹן אֶת הַמָּאוֹר הַגָּדוֹל (לַמְּשַׁלֵּת הַיּוֹם) וְאֶת הַמָּאוֹר הַקָּטָן (לַמְּשַׁלֵּת הַלַּיְלָה), וְלַפְעָמִים הֵם שְׁוִים, וְהֵם שָׁמַיִם, אֵשׁ וּמִים, וְלַפְעָמִים דּוֹפֵק שְׁלֹשָׁה דְּפָקִים, אֶחָד לַמַּעֲלָה, וְאַחֲרָיו שְׁנֵי בְּאֻמְצָע, וְאַחֲרָיו שְׁלִישִׁי לַמְּטָה, הָרִי שְׁלֹשָׁה יְסוּדוֹת יִתְעוֹרְרוּ בוֹ, שֶׁהֵם אֵשׁ וּמִים וְרוּחַ בְּאֻמְצָע, וְזֶה שְׁר"ק, וְאִם דּוֹפֵק שְׁתֵּי דְּפִיקוֹת שְׁוֹת זוֹ אַחֵר זוֹ וְנִקְדָּה אַחֵר שְׁתֵּים לַמְּטָה, הָרִי הֵם סְגוּ"ל, שֶׁהֵם מִים וְאֵשׁ וְרוּחַ לַמְּטָה, וְלַפְעָמִים דּוֹפֵק בְּרַחֲב, בְּאַרְיֻכּוֹת, זֶה פֶּת"ח, וְלַפְעָמִים דּוֹפֵק בְּאַרְיֻכּוֹת וְנִקְוֵד נִקְדָּה אַחֲרָיו, זֶה קָמ"ץ, בְּאַרְיֻכּוֹת מְרָאָה רַחֲמִים.

אִם זָכוּ, הַדְּפָק דּוֹפֵק בְּתִשְׁעַ הַנְּקֻדּוֹת הַלָּלוּ, הַשְּׂכִינָה כָּלִי לְכָלֶם, עֲשִׁירִית לָהֶם, מִשּׁוּם שֶׁבָּהּ כְּלִילוֹת כָּל הָאוֹתִיּוֹת, וְהָאוֹתִיּוֹת הֵן לְנִקְדּוֹת כְּגוֹף אֶל הָרוּחַ, וּבֵין כָּל דְּפָק וְדְּפָק (י' שְׁעוּר, שְׁהוּא שְׁעוּר קוּמָה), ו' שְׁעוּרוֹ, שְׁהוּא שְׁעוּר קוּמָה. וּכְשֶׁהַנְּקֻדּוֹת דּוֹפְקוֹת בוֹ, הֵם כָּלֶם דּוֹפְקִים דְּפִיקוֹת בְּנִחַת בְּרַחֲמִים, וּכְשֶׁאֵין שָׁם ו', דּוֹפְקִים בְּמַהִירוֹת, וְאוֹתָם דִּינִים דְּפִיקוֹת שֶׁל דִּחַק אַחֵר דִּחַק, וְהֵם עַת צָרָה הִיא לִיעֶקֶב וּמִמֶּנָּה יִישָׁע.

וְהַכְּלִי שֶׁל הַנְּקֻדּוֹת הוּא הַנֶּפֶשׁ, הַנֶּשְׁמָה הִיא כֶּתֶר עַל כָּלֶם, וּמִמֶּנָּה הַכְּתָרִים, שֶׁהֵם טַעְמֵי הַתְּנוּעָה שֶׁל הַנְּקֻדּוֹת וְהָאוֹתִיּוֹת, וְהִיא תְּלוּיָה בְּמַחְשָׁבָה, וְהַנְּקֻדּוֹת תְּלוּיּוֹת בְּאֻמְרָה, הָאוֹתִיּוֹת בְּעִשְׂיָה, וְזֶהוּ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה, מִצַּד הַיָּמִין אֻמְרָה, וּמִצַּד הַשְּׂמָאל עֲשִׂיָה, הַעֲמוּד הָאֻמְצָעִי כּוֹלֵל אֶת שְׁנֵיהֶם, אוֹמֵר

צִר"י דְּדְּפִיקוֹ דְּלִהוֹן שְׁוִין, אֲבָל דְּפִיק נְקֻדָּה חֲדָא לְעִילָא וְנְקֻדָּה חֲדָא לְתַתָּא דָּא בְּתַר דָּא אֵינוֹן שְׁב"א, וְתַרִּין נְקֻדִּין, אֵינוֹן אֵשׁ וּמִים, לְזַמְנִין דָּא סָלִיק וְדָא נְחִית, כְּגוֹן אֶת הַמָּאוֹר הַגָּדוֹל (לַמְּשַׁלֵּת הַיּוֹם) וְאֶת הַמָּאוֹר הַקָּטָן (לַמְּשַׁלֵּת הַלַּיְלָה), (בְּרֵאשִׁית א טו) וְלְזַמְנִין אֵינוֹן שְׁוִין וְאֵינוֹן שְׁמִים אֵשׁ וּמִים, וְלְזַמְנִין דְּפִיק תְּלַת דְּפִיקִין חֲדָ לְעִילָא וּבְתַרִּיהּ תְּנַיִנָא בְּאֻמְצָעִיתָא וּבְתַרִּיהּ תְּלִיתָאָה לְתַתָּא, הָא תְּלַת יְסוּדִין יִתְעוֹרוּן בֵּיהּ דְּאֵינוֹן אֵשׁ וּמִים וְרוּחַ בְּאֻמְצָעִיתָא וְדָא שְׁר"ק, וְאִם דְּפִיק תְּרִין דְּפִיקִין שְׁוִין דָּא בְּתַר דָּא וְנִקְוֵדָה בְּתַר תְּרִין לְתַתָּא הָא אֵינוֹן סְגוּ"ל, דְּאֵינוֹן מִים וְאֵשׁ וְרוּחַ לְתַתָּא, וְלְזַמְנִין דְּפִיקוֹ בְּפּוֹתִיָא בְּאַרְיֻכּוֹ דָּא פֶּת"ח, וְלְזַמְנִין דְּפִיק בְּאַרְיֻכּוֹ וְנִקְוֵד נְקֻדָּה אֲפַתְרִיהּ דָּא קָמ"ץ, בְּאַרְיֻכּוֹ אַחֲזִי רַחֲמִי.

אִם זָכוּ דְּפִיקוֹ דְּפִיק בְּאַלִּין נְקֻדִּין תִּשְׁעַ, שְׂכִינָתָא מֵאנָא לְכָלְהוּ עֲשִׁירִית לוֹן, בְּגִין דְּבָהּ כְּלִילָן כָּל אַתְוּוֹן, וְאַתְוּוֹן אֵינוֹן לְגַבִּי נְקֻדִּין כְּגוּפָא לְגַבִּי רוּחָא, וּבֵין כָּל דְּפִיקוֹ וְדְּפִיקוֹ (י' שְׁעוּרִיהּ דְּאִיהוּ שְׁעוּר קוּמָה), ו' שְׁעוּרִיהּ דְּאִיהוּ שְׁעוּר קוּמָה. (דף קח ע"ב) וְכַד נְקֻדִּין דְּפִיקִין בֵּיהּ, אֵינוֹן דְּפִיקִין כָּלְהוּ דְּפִיקִין בְּנִיחָא בְּרַחֲמִי, וְכַד לִית תַּמָּן ו' דְּפִיקִין בְּמַהִירוֹ, וְאֵינוֹן דִּינִין דְּפִיקִין דְּדוּחָקָא בְּתַר דּוּחָקָא, וְאַנּוּן (יִרְמִיָּה ל ז) עַת צָרָה הִיא לִיעֶקֶב וּמִמֶּנָּה יִישָׁע.

וּמֵאנָא דְּנְקֻדִּין אִיהוּ נֶפֶשׁ, נִשְׁמָתָא אִיהִי כֶּתֶר עַל כָּלְהוּ, וּמִינָהּ בְּתַרִּין, דְּאֵינוֹן טַעְמֵי תְּנוּעָה דְּנְקֻדִּין וְאַתְוּוֹן, וְאִיהִי תְּלִיא בְּמַחְשָׁבָתָא, וְנְקֻדִּין תְּלִיין בְּאֻמְרָה, אַתְוּוֹן בְּעִשְׂיָה, וְדָא אִיהוּ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה, מִסְטָרָא דִּימִנָא אֻמְרָה, מִסְטָרָא דְּשְׂמָאלָא עֲשִׂיָה, עֲמוּדָא דְּאֻמְצָעִיתָא כְּלִיל תְּרוּיָהּ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה, וּבְמֵאֵי אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה,

ועושה, ובמה אומר ועושה?
בהו"ה, שנאמר ביה יהי אור, ויהי
אור. יהי אור, יהי י' באור, ונעשה
אור, שאחז בשניהם בעמוד
האמצעי.

ויש דפק של עץ הדעת טוב ורע,
שמהמקום הזה יצר טוב ויצר רע,
והוא הסוד של להט החרב
המתהפכת, שמתהפכת ממטה
לנחש ומנחש למטה, הדפק של
יצר הטוב מראה בריאות ורפואה
של כל האיברים, והדפק של יצר
הרע מראה מחלה של כל איברי
הגוף, וכל מי שאלים - גובר. אם
מתגברות הזכיות, מתהפך מנחש
למטה, ומיד מטה כלפי חסד וכל
הגוף נרפא, ואם מתגברים
החטאים, מתהפך ממטה לנחש,
ונושף את כל האיברים בכמה
נשיכות של פאבים ומחלות.
באותו זמן נאמר על הדפק, אין
קול ענות גבורה ואין קול ענות
חלושה קול ענות אנכי שמע,
הקול של הענוי, הקול של הדפק
בבית החלי של הגלות אנכי שמע.
ויש דפק מן האילן שהוא רע, ואין
בו טוב כלל, שממנו יוצאת רוח
סערה שמסעירה בו את גוף
האדם, ונאמר בו רוח חזק מפרק
הרים, שהם עצמות הגוף, ומשבר
סלעים, שהם צלעות הגוף, שהם
כמו הסלעים, וזהו שיוצא בזדון
ואין לו משקל ושעור, ובו
והאננה, שהיא הגוף, חשבה
להשבר, וזה הדפק שעולה ויורד
בגלי הים, שהם עשרה כתרים
תחתונים. כמו שהמלכות
הקדושה - כף היא מלכות
הרשעה, כמו שהמילה - כף
הערלה, ששם סמא"ל ערל, ובת
זוגו ערלה, נחש ואשת זנונים.

בגדר שני ירכי האמת מצד
הטמאה תאומיא"ל תומיא"ל,
וכנגדם נאמר תהמת יכסימו ירדו

בהויה, דאתמר ביה (בראשית א ג) יהי אור ויהי
אור, יהי אור יהי י' באור ואתעביד אור
דאחיד בתרוייהו בעמודא דאמצעיתא.

ואית דפיקו דעץ הדעת טוב ורע, דמהאי
אתר יצר טוב ויצר רע, ואיהו רזא
דלהט החרב המתהפכת (שם ג כד), דאתהפך
ממטה לנחש ומנחש למטה, דפיקו דיצר
הטוב אחזי בריאותא ואסוותא דכל אברין,
ודפיקו דיצר הרע אחזי מרעא דכל אברין
דגופא, וכל מאן דאלים גבר, אי מתגברין
זכוון אתהפך מנחש למטה, ומיד מטה כלפי
חסד וכל גופא אתסי, ואם מתגברין חובין
אתהפך ממטה לנחש ונשיף כל אברין בכמה
נשיכין דכאיבין ומרעין, בההוא זמנא אתמר
בדפיקו, אין קול ענות גבורה ואין קול ענות
חלושה קול ענות אנכי שמע (שמות לב יח), קול
דענויא קול דדפיקו דבי מרעא דגלותא אנכי
שמע.

ואית דפיקו מאילנא דאיהו ביש, לית ביה
טב כלל, דמניה נפיק רוח סערה,
דאסעיר ביה גופיה דבר נש, ואתמר ביה (מלכים
א יט יא) רוח חזק מפרק הרים, דאינון גרמין
דגופא, ומשבר סלעים, דאינון צלעות דגופא
דאינון פגוונא דסלעים, והאי איהו נפיק בזדון
ולית ליה משקל ושעור, וביה (יונה א ד) והאננה
דאיהו גופא חשבה להשבר, והאי דפיקו סליק
ונחית בגלי ימא, דאינון עשר פתרין תתאין,
פגוונא דאיהי מלכות קדישא הכי איהו מלכות
חייבא, פגוונא דמילה הכי איהי ערלה, דתמן
סמא"ל ערל, ובת זוגיה ערלה, נחש ואשת
זנונים.

לרב תרי ירכי קשוט מסטרא דמסאבו
תאומיא"ל תומיא"ל, ולקבליהו

במצולת כמו אֶבֶן, כנגד העמוד
האמצעי הוא עוגיא"ל, שמשם
עוג מֶלֶךְ הַבֶּשֶׁן, מצד שתי
הזרועות הם (אגניא"ל) עזיא"ל,
אגניא"ל משם אָגַג, ובו כי גֵּאָה
גֵּאָה סוס ורכבו רָמָה בֵּים.
עזיא"ל משם עֲזָאזֵל, ומשם
עז"א ועזא"ל, והוא חזריא"ל,
יכרסמנה חזיר מיער, ועליו נאמר
ועל חרֶבֶף תחיה, והוא
שעריא"ל, שמשם רוח סְעָרָה,
והוא עֶשׂוֹ אִישׁ שְׁעִיר, ומשם
שַׁעַר בִּאשָׁה עֶרְוָה, ועליו התגבר
אותו שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ עֲזִי וְזִמְרַת י"ה
וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה, יהו"ה איש
מלחמה יהו"ה שמו וגומר.

כנגד בינה שנאמר בָּהּ אֵלֶּף בִּינָה
- אֵלֶּה אֱלֹפִי עֶשׂוֹ, כנגד חכמה
- אֵדָם בְּלִיעֵל אִישׁ אֶוֹן, למעלה
כתריא"ל (כרתיא"ל) כנגד כֶּתֶר
עֲלִיּוֹן, ומשם פֶּרֶת לְכָל אֱלֹוֹ
שְׁעוֹבָרִים עַל הַתּוֹרָה, ואותם
כְּתָרִים הַתַּחְתּוֹנִים הֵם קְלָפוֹת
לְעֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת, ועֶשֶׂר סְפִירוֹת
בְּתוֹכָן הַמַּח, ואלו הקלפות הן
מִחֻצָּה בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם
שְׁבַשְׁמִים. בְּקָלְפוֹת הָלָלוּ
מִתְלַבֵּשׁ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
וּשְׁכִינָתוֹ, לָקִים בְּשִׁכְנָתוֹ
וּמְלָכּוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּלְקִים בּוֹ
כִּי מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִי"ם,
אֲבָל לְמַעַלָּה בְּמִקְוֵמוֹ נֶאֱמַר לֹא
יִגָּדֵךְ רָע, אֲלֹא הַקְּלָפוֹת שְׁלֹו
לְמַעַלָּה הֵן לְבוּשִׁים מִכְּמָה גִּוְנִים
יָפִים שֶׁל אֹר, שְׁמֵהֶם הַתַּפְּשֻׁט
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּגָלוֹת,
וְהַתְּלַבֵּשׁ בְּאַחֲרֵים הָלָלוּ כְּדִי
לְשַׁמֵּר אֶת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם
מִתְּלַבְּשִׁים בְּקָלְפוֹת הָלָלוּ, וְזֶהוּ
בְּכָל צָרָתָם לוֹ צָר וְכו'. בְּהַתְּחִלָּה
נִתֵּן אוֹתָם בִּיְדֵי הַשְּׁלִיחַ שֶׁהוּא
גְּבֻרִיאֵל, וְלֹא הָיָה מְזוֹן לְסִמָּא"ל
וּלְמַחְנָנוֹת שְׁלֹו אֲלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ,
לוֹ עַל יְדֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְזֶה

אֶתְמַר (שמות טו ה) תְּהִמָּת יִכְסִּימוּ יִרְדּוּ בְּמִצּוֹלוֹת
כְּמוֹ אֶבֶן, לְקַבֵּל עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא אִיהוּ
עוגיא"ל דְּמִתְמָן עוג מֶלֶךְ הַבֶּשֶׁן, מִסְטָרָא
דְּתָרִין דְּרוּעִין אִינוּן (אגניא"ל) עזיא"ל, אגניאל
מִתְמָן אָגַג, וְיִיָּה כִּי גֵּאָה גֵּאָה סוס וְרָכְבוֹ רָמָה
בֵּים (שם א), עוזיא"ל, מִתְמָן עֲזָאזֵל, וּמִתְמָן
עז"א ועזא"ל, וְאִיהוּ חזריא"ל, יְכָרְסִמְנָה
חֲזִיר מִיעֶר (תהלים פ יד), וְעֲלִיָּה אֶתְמַר (בראשית כז
מ) וְעַל חֶרֶבֶף תַּחֲיָה, וְאִיהוּ שְׁעִרִיא"ל, דְּמִתְמָן
רוּחַ סְעָרָה, וְאִיהוּ עֶשׂוֹ אִישׁ שְׁעִיר, וּמִתְמָן
שַׁעַר בִּאשָׁה עֶרְוָה, וְעֲלִיָּה אֶתְקַף הוּא דְּאֶתְמַר
בִּיָּה (שמות טו ב) עֲזִי וְזִמְרַת י"ה וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה,
יהו"ה איש מלחמה יהו"ה שמו וגומר.

לְקַבֵּל בִּינָה דְּאֶתְמַר בָּהּ אֵלֶּף בִּינָה, אֵלִין
אֱלֹפִי עֶשׂוֹ, לְקַבֵּל חֲכָמָה אֵדָם בְּלִיעֵל
אִישׁ אֶוֹן, לְעִילָא כְּתִרִיא"ל (נ"א כרתיא"ל) לְקַבֵּל
כְּתֶר עֲלִיּוֹן, וּמִתְמָן פֶּרֶת לְכָל אֵלִין דְּעֶבְרִין עַל
אוּרִיָּיתָא, וְאִינוּן כְּתָרִין תַּתְּאִין אִינוּן קְלִיפִין
לְעֶשֶׂר סְפִירָן, וְעֶשֶׂר סְפִירָן מוֹחָא בְּגוּיָיהוּ,
וְאֵלִין קְלִיפִין אִינוּן מְחִיצָה בֵּין יִשְׂרָאֵל
לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים, בְּאֵלִין קְלִיפִין מִתְּלַבֵּשׁ
קוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינָתִיה, לְקִיָּמָא
בְּשְׁכִינָתִיה (תהלים קג יט) וּמְלָכּוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה,
וּלְקִיָּמָא בִּיָּה (שם מז ח) כִּי מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ
אֱלֹהִי"ם, אֲבָל לְעִילָא בְּאַתְרִיהָ אֶתְמַר (שם ח
ה) לֹא יִגּוֹרֶךְ רָע, אֲלֹא קְלִיפִין דִּילִיָּה לְעִילָא
אִינוּן לְבוּשִׁין מִכְּמָה גִּוְוִנִין שְׁפִירִין דְּנִהוּרָא,
דְּמִנְהוֹן אֶתְפֹּשֵׁט קוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא בְּגָלוֹתָא,
וְאַתְּלַבֵּשׁ בְּאֵלִין אֶתְרִנִין, בְּגִין לְנִטְרָא לְיִשְׂרָאֵל,
דְּאִינוּן מִתְּלַבְּשִׁין בְּאֵלִין קְלִיפִין, וְדֹא
אִיהוּ (ישעיה סג ט) בְּכָל צָרָתָם לוֹ צָר (דף קט
ע"א) וְכו', בְּקִדְמִיתָא יְהִי לֹוֹן בִּידָא דְשְׁלִיחַ

בְּגִלָּל הַחֲטָאִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל הוּא הַתְּלַבֵּשׁ בָּהֶם, וְכִבְכּוֹל בָּא

אם ישראל הולכים בדרך הישרה ומקיימים את התורה ואת מצוותיו, ואם חס ושלום לא מקיימים את התורה ואת מצוותיו, נותן עשרה כתרים בידי סמא"ל, ולא צריך מזון לא מיד הקדוש ברוך הוא, כל שכן משלוחו, וזה לפרעה שאמר לי יאורי ואני עשיתיני, משום שראה כתרים נכרים ביד סמא"ל, שבתחלה, כשהיו הכתרים הפתוחים בידי הקדוש ברוך הוא, מה פתוב בישראל? וראו כל עמי הארץ כי שם יהו"ה נקרא עליך, ובזמן שאותם כתרים נכרים ביד סמא"ל, לא פוחדים אמות העולם מישראל ועושים בהם כרצונם, עד שעת הגלות שיתקיים בהם ואת רוח הטמאה אעביר וכו', שאלו הקלפות גורמות להפדה בין הקדוש ברוך הוא ובין ישראל, וזהו הסוד של כי אם עונותיכם היו מבדלים בינכם ובין אלהיכם, ועתיד הקדוש ברוך הוא להעביר את הקלפות הללו ולהראות לישראל במח שמבפנים, זהו שפתוב ולא יפגף עוד מוריק וזהו ענין רואות את מוריק, ולא תהיה מחצה בין הקדוש ברוך הוא ושכינתו ובין ישראל.

ובזמן שעשר הספירות מתלבשות בקלפות הללו, אלו שמכירים את הקלפות עושים שבועה בשמות ובהיוו"ת של הקדוש ברוך הוא לקלפות הללו ומבטלים את הגזרה, ועל הקלפות הללו אמרו שצריך הבדלה, שהקדוש ברוך הוא התלבש בהם בימות החל, ובשבת מתפשט מהם ומתלבש בלבושי הקדש, ועשרה לבושים

דאיהו גבריאל, ולא הוה מזונא לסמאל ולמשריין דיליה אלא על ידי שליחא, בגין חובין דישראל אתלבש הוא בהון, וכבכול אתי ליה על ידי דקודשא בריך הוא, להאי אם ישראל אזלין בארץ מישר ומקיימין אורייתא ופקודין דיליה, ואם חס ושלום לא מקיימין אורייתא ופקודין דיליה, יהיב עשר פתרין בידי דסמא"ל, ולא צריך מזונא לא מידא דקודשא בריך הוא, כל שכן משליחא דיליה, ודא לפרעה דאמר (יחזקאל כט ג) לי יאורי ואני עשיתיני, בגין דחזא פתרין נוכראין בידא דסמא"ל, דבקדמיתא פד הו' פתרין תתאין בידא דקודשא בריך הוא, מה פתיב בישראל (דברים כח י) וראו כל עמי הארץ כי שם יהו"ה נקרא עליך, ובזמנא דאינון פתרין נוכראין בידא דסמא"ל, לא דחלין אומין דעלמא מישראל, ועבדין בהו פרעותיהו, עד שעתא דפורקנא דיתקיים בהו (זכריה יג ב) ואת רוח הטומאה אעביר וכו', דאלין קליפין גרמין אפרשותא בין קודשא בריך הוא ובין ישראל, ודא איהו רזא כי אם עונותיכם היו מבדלים בינכם לבין אלהיכם"ם (ישעיה נט ב), ועתיד קודשא בריך הוא לאעבירא אלין קליפין, ולא תחזא לישראל במוחא מלגאו, הדא הוא דכתיב (שם ל כ) ולא יפגף עוד מוריק וזהו ענין רואות את מוריק, ולא יהיה מחיצה בין קודשא בריך הוא ושכינתיה ובין ישראל.

ובזמנא דעשר ספירן מתלבשין באלין קליפין, אלין דיידעין בקליפין עבדין אומא בשמהן ובהויות דקודשא בריך הוא לאלין קליפין ובטלין גזרה, ועל אלין קליפין אמרו דצריך הבדלה, דקודשא בריך הוא אתלבש בהון פיומין דחול, ובשבת אתפשט

מנהון ואתלבש בלבושין

הם של קדש, שנאמר בהם יהוה בְּדָד יִנְחֲנוּ וְאֵין עֲמוֹ אֵל נָכֵר. בְּדָד עָשָׂר, כְּחֻשְׁבוֹן עָשָׂר קְלָפוֹת הַחֹל, כְּשִׁמְתִּלְבֹּשׁ בָּהֶם, נֶאֱמַר בְּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשְׁבּוֹ, בְּאוֹתָהּ קָלְפָה שְׁגוֹרִם אָדָם לְהִתְלַבֵּשׁ בָּהּ שֵׁם ה', בּוֹ נוֹטֵל נִקְמָה, וּבִשְׂכִיל זֶה לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְשׁוֹא, וּבִשְׂכִיל זֶה תִּקְנוּ בַּהֲבָדְלָה הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לַחֹל וּבֵין אֹר לַחֹשֶׁךְ, שֶׁלֹּא יַחְבֹּר קְלָפוֹת הַחֹל אֶל קְלָפוֹת הַקֹּדֶשׁ, וְלֹא יַעֲבִיד לָהֶם תַּעֲרוּבָת.

וְזֶהוּ שְׂדֵךְ לֹא תִזְרַע כְּלֵאִים, וּבִגְד כְּלֵאִים שַׁעֲטָנִי, וְכָל מִי שֶׁמַּעֲרֵב אוֹתָם, נֶאֱמַר בּוֹ אֶת מִקְדָּשׁ יְהוָה טָמָא וְגוֹמֵר, שֶׁבִשְׂבָּת שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵאֲלוֹ הַלְבוּשִׁים וּמִתְלַבֵּשׁ בַּלְבוּשֵׁי קֹדֶשׁ, לֹא צָרִיךְ לִקְרֹב לַפְּנִי (לַפְּנִיָּה) לְבוּשֵׁי חֹל, שֶׁהֵמָּה לֹא מְקַבֵּל טָמְאָה. וְזֶהוּ שֶׁכְּתוּב הֲלֹא כֹה דְּבָרִי כָּאֵשׁ נֶאֱמַר יְהוָה, שֶׁבּוֹ לֹא יָכוֹל לְהִתְעַרֵּב שׁוֹם עָרוֹב, אֲלֵא בַּלְבוּשִׁים שֶׁמִּתְלַבֵּשׁ בִּשְׂבָּת וְיוֹם טוֹב יָכוֹל לְהִתְעַרֵּב, וּבִשְׂכִילָם צִוָּה לַעֲשׂוֹת הַבְּדֵלָה, שֶׁלִּמְטָה יֵשׁ עֵץ מַעֲרֵב טוֹב וְרַע כְּלֵאִים, וְעָלִיו נֶאֱמַר וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, מִשּׁוּם שְׁאוֹתוֹ הֵמָּה שְׁלוֹ בִּפְרִיאָה יָכוֹלָה לְהִתְעַרֵּב עֲמוֹ קְלָפָה, אֲכַל הֵמָּה שֶׁהוּא אֹר בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת, לֹא יָכוֹלָה לְהִתְעַרֵּב עֲמוֹ (בּוֹ) שׁוֹם תַּעֲרוּבָת.

וְיֵשׁ אֵילָן שֶׁל טוֹב וְרַע שֶׁל הַקְּלָפוֹת, שְׁאוֹתָם גִּרְעִינִים הֵם מִבְּפָנִים רַע, וְהֵמָּה דֵּק מִבְּחוּץ טוֹב, וְיֵשׁ שְׂמַח דֵּק מִבְּחוּץ טוֹב, וּמִחַ גְּדוֹל רַע מִבְּפָנִים, כְּמוֹ זֶהב וְכֶסֶף מַעֲט מַצָּפָה מִבְּחוּץ וְעַפְרָת סִיגִים מִבְּפָנִים, זֶה מוֹנִיטִין שֶׁל שֶׁקֶר, פִּיּו טוֹב וְלִבּוֹ רַע, וְיֵשׁ

דִּקְדָּשׁ, וְעֲשָׂרָה לְבוּשֵׁין אֵינוֹן דִּקְדָּשׁ, דְּאִתְמַר בְּהוֹן (דְּבָרִים לִב יב) יְהוָה בְּדָד יִנְחֲנוּ וְאֵין עֲמוֹ אֵל נָכֵר, בְּדָד עָשָׂר, כְּחֻשְׁבָּן עָשָׂר קְלִיפּוֹת דְּחֹל, כִּד אִתְלַבֵּשׁ בְּהוֹן אִתְמַר (וִיקָרָא יג מו) בְּדָד יֵשֵׁב מִחוּץ לַמַּחֲנֶה מוֹשְׁבּוֹ, בְּהֵיכָל קְלִיפָה דְּגָרִים בְּרַ נִשׁ לְאִתְלַבֵּשׁא שֵׁם ה' בִּיה נְטִיל נִיקְמָא, וּבִגִּין דָּא לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְשׁוֹא (שְׁמוֹת כ ז), וּבִגִּין דָּא תִּקְנוּ בַּהֲבָדְלָה הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לַחֹל וּבֵין אֹר לַחֹשֶׁךְ, דְּלֹא יַחְבֹּר קְלִיפִין דְּחֹל לְקְלִיפִין דִּקְדָּשׁ, וְלֹא יַעֲבִיד לוֹן תַּעֲרוּבָת.

וְדָא אִיהוּ (וִיקָרָא יט יט) שְׂדֵךְ לֹא תִזְרַע כְּלֵאִים וּבִגְד כְּלֵאִים שַׁעֲטָנִי, וְכָל מָאן דְּעָרֵב לוֹן אִתְמַר בִּיה (בְּמַדְבָּר יב כ) אֶת מִקְדָּשׁ יְהוָה טָמָא וְגוֹמֵר, דְּבִשְׂבָּת דְּאִתְפַּשֵּׁט קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מֵאֲלִין לְבוּשֵׁין וְאִתְלַבֵּשׁ בַּלְבוּשֵׁין דִּקְוִדְשָׁא, לֹא צָרִיךְ לִקְרֹבָא קְדָמוֹהִי (ג"א קְדָמוֹהוֹן) לְבוּשֵׁין דְּחֹל, דְּמוֹחָא לֹא מְקַבֵּל טוֹמְאָה, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב (יִרְמְיָה כג כט) הֲלֹא כֹה דְּבָרִי כָּאֵשׁ נֶאֱמַר יְהוָה, דְּבִיה לֹא יָכִיל לְאִתְעַרְבָּא שׁוֹם עָרוֹב, אֲלֵא בַּלְבוּשֵׁין דְּאִתְלַבֵּשׁ בִּשְׂבָּת וְיוֹם טוֹב יָכִיל לְאִתְעַרְבָּא, וּבִגִּינִיָּהוּ מְנִי לְמַעַבְדַּ הַבְּדֵלָה, דְּלִתְתָּא אִית אֵילָנָא מַעֲרֵב טוֹב וְרַע כְּלֵאִים, וְעָלִיה אִתְמַר (בְּרַאשִׁית ב יז) וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, בִּגִּין דְּהוּא מוֹחָא דִּילִיה בְּפִרְיָהּ, יָכִיל לְאִתְעַרְבָּא עֲמִיה קְלִיפָה, אֲכַל מוֹחָא דְּאִיהוּ נְהוֹרָא בְּאַרְח אֲצִילוֹת לֹא יָכִיל לְאִתְעַרְבָּא עֲמִיה (ג"א בִּיה) שׁוֹם תַּעֲרוּבָת.

וְאִית אֵילָנָא דְּטוֹב וְרַע דִּקְלִיפִין, דְּאֵינוֹן גִּרְעִינִין אֵינוֹן מְלָגָאוּ רַע, וּמוֹחָא דִּקִּיק מְלָכֵר טוֹב, וְאִית דְּמוֹחָא דִּקִּיקָא מְלָכֵר טב וּמוֹחָא סְגִי בִישׁ מְלָגָאוּ, כְּגוֹן דְּהִבָּא וְכֶסֶף אֲזַעִיר מַצּוּפָה מְלָכֵר, וְעוֹפְרָת סִיגִים מְלָגָאוּ,

שְׁהוּא קִלְפָּה מִבְּחוּץ וּמִחַ
מִבְּפָנִים, וְעָלִיָּהּ נֶאֱמַר גּוֹלָל אֹר
מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אֹר.
וַיֵּשׁ עַץ לְמִטָּה שֶׁל עֲבֹדָה זָרָה
שָׂאִין לוֹ מִחַ, אֲלָא קִלְפָּה מִבְּפָנִים
וּמִבְּחוּץ, וְעָלִיו נֶאֱמַר לֹא כֵן
הָרָשָׁעִים כִּי אִם כְּמוֹן אֲשֶׁר תִּדְּפֶנּוּ
רוּחַ, וְהִיא הָאֲשֶׁר שְׁנוּטָעִים
אֲמוֹת הָעוֹלָם לִפְנֵי עֲבֹדָה זָרָה,
שִׁפְרָיָה מוֹץ אֲשֶׁר תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ.
בְּזֶמֶן שִׁיבָא מֶלֶךְ הַמַּשִּׁיחַ, עֲתִיד
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַעֲבִיר אֶת
כָּל הַקְּלָפוֹת הַלְלוּ לְמַעַלָּה
וּבְאֻמָּצֵע וּלְמִטָּה, וְלֹא תִהְיֶה
עֲרֻבִיכָה בְּפִמְלִיָּה שֶׁל מַעַלָּה,
בְּאוֹתוֹ זְמַן יְהו"ה בְּדָד יִנְחֶנּוּ,
לְיִשְׂרָאֵל, וְאִין עֲמוֹ אֵל נֶכֶר,
בְּאוֹתוֹ זְמַן וְתוֹסֵף לְלֶדֶת, נוֹסֶפֶת
רוּחַ שֶׁל קֹדֶשׁ עַל יִשְׂרָאֵל. זֶהוּ
שְׁפָתוֹב וְנִתְתִּי לָכֶם לֵב חֲדָשׁ וְרוּחַ
חֲדָשָׁה אֲתֹן בְּקִרְבְּכֶם.

(אמר המגיה זה הלשון מצאתי בס"א)

רַבִּי אֱלֶעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ הוֹלְכִים
בְּדֶרֶךְ, הוֹדְמָן רַבִּי אֱלֶעָזָר עִמָּהֶם.
אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֱלֶעָזָר,
שְׁמַעְתָּ בְּפִסּוּק הַזֶּה לָמָּה נֶאֱמַר
בּוֹ אֶת אֶת פַּעַמִּים, אַחֵר שֶׁאָמַר
וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אַחִיו, מַה זֶה
אֶת הַבֵּל? וְהָרִי שֶׁלִּשָּׁה רַבּוּיִים יֵשׁ
כָּאֵן: שְׁנֵי אֲתִים - רַבּוּיִים, וְתוֹסֵף
לְלֶדֶת - רַבּוּי, הָרִי שֶׁלִּשָּׁה
רַבּוּיִים? אָמַר לוֹ, שְׁמַעְתִּי
שֶׁשִּׁלְשָׁה רַבּוּיִים אֵלּוּ הֵם שֶׁלֹּשׁ
טָפוֹת שְׁנוּזָקוּ מֵאֲדָם הָרִאשׁוֹן
(הָרִאשׁוֹן שֶׁנֶּאֱמַר בְּהֵן אֵלָּה). אָמַר לוֹ, וְהָרִי
אֲנִי שְׁמַעְתִּי, אֵלָּה תּוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ - שֵׁם תַּה"ו.
אָמַר לוֹ, וְדַאי כֶּף הוּא, שְׁמַשֵּׁם
הִיָּה קִין יִסְדּוֹ וְעָקְרוֹ לִפְנֵי שֶׁבָא
לְעוֹלָם. אָמַר, וְדַאי סוּד עָלִיוֹן
הַתְּגָלָה שֶׁלֹּא שְׁמַעְנוּ עַד עֲתָה.
אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, הַטָּפוֹת הַלְלוּ
שְׁנוּסָפוּ כָּאֵן מַה הֵן? אָמַר, וְדַאי

דָּא מוֹנִיטָא דְשִׁקְרָא, פּוֹמִיָּה טַב וְלִבִּיָּה בִישׁ,
וְאִית דְּאִיהוּ קְלִיפָּה מְלָכָר וּמוֹחָא מְלָגָאו,
וְעָלִיָּהּ אֲתִמַּר גּוֹלָל אֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ
מִפְּנֵי אֹר.

וְאִית אֵילָנָא לְתַתָּא דְעֲבֹדָה זָרָה, דְלִית לִיה
מוֹחָא אֲלָא קְלִיפָּה מְלָגָאו וּמְלָכָר,
וְעָלִיָּה אֲתִמַּר (תהלים א ד) לֹא כֵן הָרָשָׁעִים כִּי אִם
כְּמוֹן אֲשֶׁר תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ, וְאִיהִי אֲשֶׁרָה דְנִטְעִין
אוּמִין דְעָלְמָא קָדָם עֲבֹדָה זָרָה, דְאִיבָא דִילִיָּה
מוֹץ אֲשֶׁר תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ, בְּזִמְנָא דִיִּיתִי מְלָכָא
מְשִׁיחָא (דף קט ע"ב) עֲתִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְאַעֲבָרָא כָּל אֲלִין קְלִיפִין לְעִילָא וְאַמְצָעִיתָא
וְתַתָּא, וְלֹא יְהֵא עֲרֻבִיכָא בְּפִמְלִיָּה דְלִעִילָא,
בְּהֵהוּא זְמָנָא (דברים לב יב) יְהו"ה בְּדָד יִנְחֶנּוּ
לְיִשְׂרָאֵל וְאִין עֲמוֹ אֵל נֶכֶר, בְּהֵהוּא
זְמָנָא (בראשית ד ב) וְתוֹסֵף לְלֶדֶת, אֵיתוֹסֵף רוּחָא
דְקוּדְשָׁא עַל יִשְׂרָאֵל, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (יחזקאל
לז כו) וְנִתְתִּי לָכֶם לֵב חֲדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֲתֹן
בְּקִרְבְּכֶם.

(אמר המגיה זה הלשון מצאתי בס"א).

רַבִּי אֱלֶעָזָר וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ אוֹלִי בְּאַרְחָא, אוֹדְמָן רַבִּי אֱלֶעָזָר עִמָּהוֹן,
אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֱלֶעָזָר שְׁמַעְתָּ בְּהַאי קְרֵא אֲמַאי אֲתִמַּר
בִּיה אֶת אֶת תְּרִי זְמוּנִי, בְּתַר דְאָמַר וְתוֹסֵף לְלֶדֶת אֶת אַחִיו, מַאי
אֶת הַבֵּל, וְהֵא תִלַּת רַבּוּין הָכָא, תְּרִין אֲתִין רַבּוּין, וְתוֹסֵף לְלֶדֶת
רַבּוּיָא, הֵא תִלַּת רַבּוּיִין, אָמַר לִיה שְׁמַעְנָא דְתִלַּת רַבּוּיִין אֲלִין אִינוּן
תִּלַּת טָפִין דְאוּדְרִיקוּ מֵאֲדָם קְדָמָא (נ"א קְדָמָא דְאֲתִמַּר בְּהוֹן
אֵלָּה), אָמַר לִיה וְהֵא אָנָּא שְׁמַעְנָא (בראשית ב ד) אֵלָּה תּוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ תִּמְן תַּה"ו, אָמַר לִיה וְדַאי הָכִי הוּא, דְמַתְמָן הוּא
קִין יִסְדּוּיָה וְעָקְרִיָּה קָדָם דְאֲתָא לְעָלְמָא, אָמַר וְדַאי רוּא עֲלָאָה
אֲתַגְלִיָּא דְלֹא שְׁמַעְנָא עַד הַשְּׁתָא.

אָמַר לִיה אִם כֵּן אֲלִין טָפִין דְאֲתוֹסְפוּ הָכָא מַאי יִגְיָהוּ, אָמַר וְדַאי
עַל אֲלִין תִּלַּת טָפִין שְׁרִיין תִּלַּת חֲכָמוֹת, חַד אִיהוּ חֲכָמַת
הַמַּחֲשָׁבָה, וְתַגְיָנָא חֲכָמַת הַדְּבֹר, וְתִלְיָתָא חֲכָמַת הַמַּעֲשֵׂה, וְאִינוּן
תִּלַּת עָלְמִין סְתִימִין, תִּלַּת טָפִין דְתִלְיִין מִן מוֹחָא עֲלָאָה סְגוּל
עַל שֶׁלֹּשׁ הַטָּפוֹת הַלְלוּ שְׁרוֹת שֶׁלֹּשׁ חֲכָמוֹת, אַחַת הִיא חֲכָמַת הַמַּחֲשָׁבָה, וְהַשְּׁנִיָּה חֲכָמַת הַדְּבֹר,

והשלשית חכמת המעשה, והן שלשה עולמות נסתרים, שלש טפות שתליות מן המוח העליון שקוראים לו סגול. ויש שלש עליונות מעליהם שתליות מהמוח הסתום של עתיק העתיקים, והן סגולת"א, שלש העליונות נרמזו ב' העליונה שיש לה קוץ למעלה וקוץ למטה וגוף באמצע, ושלש טפות שניות שהן סגול"ל מ' התחתונה, וסוד הדבר בראשית, שלש מאדם הראשון, ושלש מאדם התחתון, ובשלש הנקודות הללו נאמר אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים, ואלו הם שלשת הגלגולים של אדם הראשון, ששלש טפות שנוקרו בשלשת האבות, שבהם.

וְכַרְכַּךְ יְהו"ה, יֵאָר יְהו"ה, יֵשָׁא יְהו"ה, וְשִׁלְשָׁה שָׁנִים בְּבְרִית וְשָׁנִי עֲמוּדֵי הָאֱמֶת, שָׁנָח שָׁם וְיִפֹּת הָיוּ מִשָּׁם, שְׁנָאֵמַר בּוֹ נָח אִישׁ צַדִּיק, מִצַּד שֶׁל צַדִּיק חַי הָעוֹלָמִים, שָׁם וְיִפֹּת מִהֲצַד שֶׁל שָׁנִי עֲמוּדֵי הָאֱמֶת, וְסוּד הַדְּבָר כָּאֵן - מִה שָׁמוּ וּמִה שָׁם בְּנוֹ פִי תִדַּע. מִה שָׁמוּ, בָּאֵם הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁשָּׁם חֲכָמָה, וּמִה שָׁם בְּנוֹ, בָּאֵם הַתַּחְתּוֹנָה, הוּא נוֹדַע, אֲבָל שְׁלֹשָׁה גִלְגּוּלִים בְּשִׁלְשָׁה אֲבוֹת, וְשִׁלְשָׁה בְּשִׁלְשֵׁת הָעֲמוּדִים שְׁלֵמָטָה, וְאֵלֹהֵי הַשָּׁשָׁה הָיוּ עֲתִידִים לִהְיוֹת שְׁלֹשָׁה בְּשֵׁת וְשִׁלְשָׁה בְּהֶבֶל, אֲלֵא שֶׁפָּרְחָה מִשָּׁם י' מִשֵּׁת שֶׁהִיא נִקְדָּה כו'.

תקון ששים ותשעה

וְעוֹד וְתוֹסֵף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הֶבֶל, רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי אֶלְעָאִי הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. הַזְּדִמָּן רַבִּי אֶלְעָזָר עֲמָהֶם. אָמְרוּ: וְדָאִי עֲלִידָה נֶאֱמַר וְיִפְגַּע בְּמָקוֹם, שֶׁפָּגְשׁוּ בְּשִׁכְנָה. אָמַר לָהֶם: עֲלִיכֶם נֶאֱמַר וְיִפְגַּעוּ בּוֹ מִלֵּאכֵי אֱלֹהִים. מִה זֶה מִלֵּאכֵי אֱלֹהִים? אֵלֹהֵי שְׁנָאֵמַר בָּהֶם עוֹשֶׂה מִלֵּאכֵי וְרוּחָתֵכֶם מְרוּחוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (שֶׁל הַקְּדוֹשׁ). שְׁמָחוּ כֻלָּם בְּדֶרֶךְ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר: מִה זֶה וְתוֹסֵף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הֶבֶל? וְעוֹד, מִה בָּא לְרִבּוֹת וְתוֹסֵף, וְשִׁמְתִי אֲתִים - אֶת אָחִיו אֶת הֶבֶל?

קָרִינוּ לִיה, וְאִית תֵּלֶת עֲלָאִין עֲלִייהוּ דְתַלְיִין מִמוּחָא סְתִימָא דְעֵתִיקָא דְעֵתִיקִין, וְאִינוּן סְגוּלָתָא, תֵּלֶת עֲלָאִין אֲתֵרְמִיזוּ בִי עֲלָאָה דְאִית לָהּ קוּצָא לְעִילָא וְקוּצָא לְתַתָּא וְגוּ בְּאֲמָצְעֵיתָא, וְתֵלֶת טַפִּין תַּנְיִינוּ דְאִינוּן סְגוּלָּה מִן י' תַּתָּאָה, וְרוּא דְמִלָּה בְּרָאשִׁית, תֵּלֶת מֵאָדָם קְדָמָאָה, וְתֵלֶת מֵאָדָם תַּתָּאָה, וְכָאֵלִין תֵּלֶת נְקוּדִין אֲתֵמַר (יִשְׁעִיה מִדּו) אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעְדִּי אֵין אֱלֹהִים, וְאֵלִין אִינוּן תֵּלֶת גִּלְגּוּלִין דְאָדָם קְדָמָאָה, דְתֵלֶת טַפִּין דְאֲזִדְרִיקוּ בְתֵלֶת אֲבָהוֹן, דְבַהוֹן.

וְכַרְכַּךְ יְהו"ה יֵאָר יְהו"ה יֵשָׁא יְהו"ה, וְתֵלֶת תַּנְיִנִין בְּבְרִית וְתֵרִי סְמִכִי קְשׁוּט, דְנָח שָׁם וְיִפֹּת מִתַּמָּן הוּא, דְאֲתֵמַר בִּיה נָח אִישׁ צַדִּיק מִסְטָרָא דְצַדִּיק חַי עֲלָמִין, שָׁם וְיִפֹּת, מִסְטָרָא דְתַרִין סְמִכִי קְשׁוּט, וְרוּא דְמִלָּה הָכָא, (מִשְׁלִי ל ד) מִה שָׁמוּ וּמִה שָׁם בְּנוֹ כִּי תִדַּע, מִה שָׁמוּ בְּאִימָא עֲלָאָה דְתַמָּן חֲכָמָה, וּמִה שָׁם בְּנוֹ בְּאִימָא תַתָּאָה אֲשֶׁתְמוּדָעָא, אֲבָל תֵּלֶת גִּלְגּוּלִין בְּתֵלֶת אֲבָהוֹן, וְתֵלֶת בְּתֵלֶת סְמִכִין דְלִתְתָּא, וְאֵלִין שִׁית הוּא עֲתִידִין לְמַהֲיוֹ תֵלֶת בְּשֵׁת וְתֵלֶת בְּהֶבֶל, אֲלֵא דְפָרַח י' מִשֵּׁת דְאִיהִי נִקְדָּה וכו'. (ע"כ מ"א).

תוספת לתקונא שתין ותשעה

וְעוֹד וְתוֹסֵף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הֶבֶל, רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי אֶלְעָאִי הָיוּ אֲזָלִי בְּאַרְחָא, אֲזִדְמָן רַבִּי אֶלְעָזָר עֲמָהוֹן, אָמְרוּ וְדָאִי עֲלִידָה אֲתֵמַר (בְּרָאשִׁית כח יא) וְיִפְגַּע בְּמָקוֹם דְאֶעֱרַעְנָא בְּשִׁכְנָתָא, אָמַר לוֹן עֲלִיכֶם אֲתֵמַר (שם לב) וְיִפְגַּעוּ בּוֹ מִלֵּאכֵי אֱלֹהִים, מֵאִי מִלֵּאכֵי אֱלֹהִים, אֵלִין דְאֲתֵמַר בְּהוֹן (תְּהִלִּים קד ד) עוֹשֶׂה מִלֵּאכֵי וְרוּחוֹת, דְרוּחִין דִּילְכוֹן מְרוּחָא דְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, (נ"א דְקוּדְשָׁא) חֲדוּ כְּלָהוּ בְּאַרְחָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי אֶלְעָזָר מֵאִי וְתוֹסֵף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הֶבֶל, וְעוֹד מֵאִי אֲתָא לְרִבּוֹת וְתוֹסֵף, וְתַרִין אֲתִין אֶת אָחִיו אֶת הֶבֶל.

הֶבֶל

אמר לו: ודאי ותוסף זו תוספת
של רוח הקדש, שהוא העמוד
האמצעי, משם נוספה לו רוח
הקדש, שני אתים לרבות בו
נשמה ונפש מצד של השכינה
העליונה והתחתונה, ומה היתה
תוספת על הרוח? זו החכמה
מאדם הראשון.

אמר רבי יוסי: שמעתי ששלש
הרבוים הללו הם שלש הטפות
שנזרקו מהמח הנסתר של כל
הנסתרים, ואלו הם שלשה
גלגולים, ואלו שלש הטפות,
שמעתי שהן כנגד שלש נשים
שנאמר בהן חכמות נשים בנתה
ביתה, שאחת אופה, ואחת
עורכת, ואחת מקטפת, אל אותה
שנאמר בה ראשית עריסתיכם
חלה, וזו חלה של פסח שהיא
סגולת"א, היא טפה ראשונה,
וממנה נזרקו שלש טפות, והם
שלשה יודין " " " שהם
סגולת"א ודאי, והם " יברכה, " י
יאר, " ישא, ובאיזה מקום
נזרקו? בשלש האבות, שלשם
ייר אדם בשלשה גלגולים,
ומאיזה מקום נזרקו? מאותו
שירד בהם (זה יד"ו) מצד החכמה
העליונה.

ובנגד שלש הטפות הללו תקנו
שלש מצות בפסח, אחת המצה
שלמעלה לברך בה המוציא,
השניה לחם משנה, השלישית
לחם עני בלי מלח, שהרי נאמר
על קרבנך תקריב מלח, משום
שהיא מצה פרוסה, כמו שפורס
פריסת מלכותך, עד שתהיה
שלמה לא צריך להקריב עליה
מלח, שהוא חל"ם, ומה הוא
חל"ם? שהוא אמצעי (של כל
השלש). שלש הטפות העליונות הן
סגולת"א, שתלויות מהמח
הנסתר העתיק של העתיקים.
שרש טפות נזרקו בגלגלת מן

אמר ליה ודאי ותוסף דא תוספת רוחא
דקודשא דאיהו עמודא דאמצעייתא,
מתמן אתוסף ליה רוחא דקודשא, תרין אתין
לרבות ביה נשמתא ונפשא משכינתא עלאה
ותתאה, ומאי הוה תוספת על רוחא דא חכמה
מאדם עלאה.

אמר רבי יוסי שמענא דתלת רבוין אלין,
אינון תלת טפין דאזדריקו ממוחא
סתימא דכל סתימין, ואלין אינון תלת
גלגולין, ואלין תלת טפין, שמענא דאינון
לקבל תלת נשים, דאתמר בהון (משלי יד
א) חכמות נשים בנתה ביתה, דחד אופה וחד
עורכת וחד מקטפת, לההיא דאתמר בה (במדבר
טו ב) ראשית עריסתיכם חלה, ודא חלה דפסח
דאיהי סגולת"א, איהי טפה קדמאה ומינה
אזדריקו תלת טפין, ואינון תלת יודין " " " י
דאינון סגולת"א ודאי, ואינון " יברכה " יאר
" ישא, ובאן אתר אזדריקו בתלת אבהן, דתמן
נחית אדם בתלת גלגולין, ומאן אתר אזדריקו
מההוא דנחית בהון (דא יד"ו) מסטרא דחכמה
עלאה.

ולקבל תלת טפין אלין תקינו תלת מצות
בפסח, חד (דף קי ע"א) מצה דלעילא
לברכא בה המוציא, תננינא לחם משנה,
תליתאה לחם עוני בלא מלחא, דהא
אתמר (ויקרא ב יג) על כל קרבנך תקריב מלח,
בגין דאיהי מצה פרוסה, כגוונא (דניאל ה
כח) דפריס פריסת מלכותך, עד דתהא שלימה
לא צריך לקרבא עליה מלח, דאיהו חל"ם,
ומאי ניהו חל"ם אמצעי (דכלהו תלת), תלת טפין
עלאין אינון סגולת"א, דתליין ממוחא סתימא
עתיקא דעתיקין.

תלת טפין אזדריקו בגולגלתא ממוחא

תַּנְיִנָא וְאִינוּן סְגוּ"ל, בָּאן אַזְדְּרִיקוּ, בְּתַרִי
סְמָכִי קְשׁוּט וּבְרִית, דְּאִינוּן לְקַבְּלִייהוּ נַח שֵׁם
וַיִּפֹּת, נַח אַזְדְּרִיק בְּצַדִּיק, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב (בראשית ו ט) נַח אִישׁ צַדִּיק, שֵׁם וַיִּפֹּת בְּתַרִי
סְמָכִי קְשׁוּט, וְעַלִּייהוּ אֶתְמַר בְּרָא שֵׁית, תִּלְת
טַפִּין עֲלָאִין דְּאִינוּן סְגוּלַת"א, דְּאַזְדְּרִיקוּ
מִמוּחָא סְתִימָא, אִינוּן קוּצָא דָּאֵת י' לְעִילָא
וְקוּצָא דִילָה לְתַתָּא, וְגוּ בְּאֻמְצָעִיתָא דִילָה,
מוּחָא דְּאַזְדְּרִיקוּ תִלְת טַפִּין אֵלִין מִינָה, אִיהִי
י', וְדָא י' דְּאִיהִי לְעִילָא מֵאֵת א, י' לְתַתָּא מִן
א מוּחָא תַנְיִנָא, וְתִלְת טַפִּין דְּאַזְדְּרִיקוּ מִינָה
אִינוּן סְגוּ"ל, תִּלְת טַפִּין דְּאָדָם קְדָמָא דְּאִינוּן
תִּלְת גִּלְגּוּלִים, וְתִלְת דְּאָדָם תַּנְיִנָא תִּלְת
גִּלְגּוּלִין.

מֵאֵן אָדָם עֲלָא וְאָדָם תַּנְיִנָא, אֵלָא (משלי ל
ד) מָה שָׁמוּ וּמָה שֵׁם בְּנוּ, מָה שָׁמוּ אָדָם
עֲלָא, מָה שֵׁם בְּנוּ אָדָם תַּתָּא, וְתַרְוִייהוּ
אֶתְרַמְיִזוּ בִּהְיוּא קָרָא דְּאֶמַר מִשָּׁה, (שמות ג
י) וְאָמְרוּ לִי מָה שָׁמוּ מָה אֶמַר, תִּלְת טַפִּין חַד
אוֹפָה בְּמוּחָא דְּאִיהוּ לְקַבֵּל יְמִינָא, דְּאִיהוּ
אוֹפָה דְּאִיהוּ שֵׁר הָאוּפִים, וְחַד עוֹרֶכֶת דָּא
מוּחָא דְּאִיהוּ מִסְטָרָא דְּשִׁמְאָלָא, דְּאֶתְמַר
בִּה (משלי ט ב) אֶף עֲרֶכֶה שְׁלַחְנָה, וְהָא אוּקְמוּהוּ
שְׁלַחַן בְּצַפּוֹן לְקַבֵּל לְבָא, וְחַד מְקַטְפֵת לְקַבֵּל
מוּחָא דְּאִיהוּ לְאַחֲרָא כְּלָפִי כְּתָף, וְלְקַבֵּל
אֵילִין תִּלְת טַפִּין אִינוּן תִּלְת יוּדִין דְּאִינוּן בְּיו"ד
ה"י וְאוּ ה"י, דְּמַעֲיִדִין עַל עֵלֶת כָּל הָעֲלֹת,
דְּעַלִּיהָ אֶתְמַר (ישעיה מד ו) אֲנִי רֹאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן
וּמִבְּלַעְדִּי אֵין אֱלֹהִים, דְּאִיהוּ רֹאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן
וּמִבְּלַעְדִּי אֵין אֱלֹהִים.

וּמִשִּׁית תְּקוּנִין אֵלִין בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא
לְמִבְּרִי לְשֵׁת, לְמַהְוִי שְׁמִיהָ שֵׁית,
לְמַהְוִי בִּיה תִּלְת גִּלְגּוּלִין דְּאָדָם וְתִלְת דְּהֶבֶל,

הַמַּח הַשְּׁנִי, וְהֵן סְגוּ"ל, אִיפֹה
נִזְרָקוּ? בְּשָׁנִי עֲמוּדֵי אֲמַת וּבְרִית,
שֵׁהֶם כְּגַד נַח שֵׁם וַיִּפֹּת. נַח נִזְרָק
בְּצַדִּיק, וְהוּ שְׁכֵתוּב נַח אִישׁ
צַדִּיק, שֵׁם וַיִּפֹּת בְּשָׁנִי עֲמוּדֵי
אֲמַת, וְעַלִּיהֶם נֶאֱמַר בְּרָא שֵׁית.
שֵׁלש טַפּוֹת עֲלִינוּנוֹת שֵׁהֵן
סְגוּלַת"א, שְׁנִזְרָקוּ מִהַמַּח
הַנִּסְתָּר, הֵן הַקּוֹץ שֶׁל הָאוֹת י'
לְמַעַלָּה, וְהַקּוֹץ שֶׁלָּה לְמַטָּה, וְהַגּוּ
בְּאֻמְצָעִיתָהּ, הַמַּח שְׁנִזְרָקוּ שֵׁלש
הַטַּפּוֹת הַלָּלוּ מִמֶּנּוּ, הוּא י', וְזוֹ
י' שֶׁהִיא מַעַל לָאוֹת א, י' לְמַטָּה
מִן א - הַמַּח הַשְּׁנִי, וְשֵׁלש הַטַּפּוֹת
שְׁנִזְרָקוּ מִמֶּנּוּ הֵן סְגוּ"ל, שֵׁלש
הַטַּפּוֹת שֶׁל אָדָם הָרִאשׁוֹן שֵׁהֶם
שֵׁלשָׁה גִלְגּוּלִים, וְשֵׁלש שֶׁל
הָאָדָם הַשְּׁנִי שֵׁלשָׁה גִלְגּוּלִים.

מִי הָאָדָם הָעֲלִיִן וְהָאָדָם הַשְּׁנִי?
אֵלָא מָה שָׁמוּ וּמָה שֵׁם בְּנוּ. מָה
שָׁמוּ? אָדָם עֲלִיִן, מָה שֵׁם בְּנוּ?
אָדָם תַּתָּא, וְשִׁנְיָהֶם נִרְמְזוּ
בְּאוֹתוֹ פְּסוּק שְׁאֶמַר מִשָּׁה, וְאָמְרוּ
לִי מָה שָׁמוּ מָה אֶמַר? שֵׁלש
טַפּוֹת, אַחַת אוֹפָה בְּמַח שֶׁהוּא
כְּגַד יְמִין, שֶׁהוּא הָאוֹפָה, שֶׁהוּא
שֵׁר הָאוּפִים, וְאַחַת עוֹרֶכֶת זֶה
הַמַּח, שֶׁהוּא מְצַד הַשְּׁמָאל, שְׁנִמַּר
בִּה אֶף עֲרֶכֶה שְׁלַחְנָה, וְהָרִי
פְּרִשְׁוִהוּ שְׁלַחַן בְּצַפּוֹן כְּגַד הַלֵּב,
וְאַחַת מְקַטְפֵת כְּגַד הַמַּח, שֶׁהוּא
לְאַחֲרֵי כְּלָפִי הַכְּתָף, וְכְּגַד שֵׁלש
הַטַּפּוֹת הַלָּלוּ הֵם שֵׁלש יוּדִים,
שֵׁהֶם בְּיו"ד ה"י וְאוּ ה"י,
שְׁמַעֲיִדִין עַל עֵלֶת כָּל הָעֲלֹת,
שְׁעֲלִי נֶאֱמַר אֲנִי רֹאשׁוֹן וְאֲנִי
אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעְדִּי אֵין אֱלֹהִים,
שֶׁהוּא רֹאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן וּמִבְּלַעְדִּי
אֵין אֱלֹהִים.

וּמִשִּׁשֶּׁת הַתְּקוּנִים הַלָּלוּ רָצָה
הַקּוּדְשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבְרָא אֶת שֵׁת,
שִׁיָּהָה שָׁמוּ שֵׁית, שִׁיָּהָה בּו
שֵׁלשָׁה גִלְגּוּלִים שֶׁל אָדָם וְשֵׁלשָׁה
שֶׁל הֶבֶל, אֵלָא שְׁפָרְחָה י' מִשִּׁת,

אֶלָּא דְּפֶרַח י' מִשֶּׁת דְּאִיהִי נִקְוֶדָה אֶבֶן שְׁתִּיָּה
דְּמִתְמָן הוֹשֶׁתַת עֲלָמָא.

וּבְהֵאֵי י' חֵב יוֹסֵף, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (בראשית
מט כד) וַתָּשֶׁב בְּאִיתָן קִשְׁתּוֹ וַיִּפְזּוּ זְרוּעֵי
יָדָיו, מֵאֵי וַיִּפְזּוּ, דְּאִזְדְּרִיקַת טִיפָּה דְּאִיהִי י'
בֵּין עֶשֶׂר אֶצְבָּעָאן, וְאִתְפְּלִיגַת לְעֶשֶׂר נִיצוּצִין
דְּאִזְדְּרִיקוּ מִקִּשְׁת דְּאִיהוּ בְּרִית, וּבָאָן אַתְר
אִזְדְּרִיקוּ בְּעֶשְׂרָה הֶרְוֵגִי מַלְכוּת, אָמַר לִיה, **וְהָא שְׁמַעְנָא דְּעֶשְׂרָה הֶרְוֵגִי מַלְכוּת בְּנֵי יַעֲקֹב הוּא, אָמַר לִיה חֶס וְשְׁלוֹם, אֶלָּא בְּדִיּוֹקְנִיָּהוּ הוּא.**

אָמַר לִיה וּמָאן גְּרִים דְּאִזְדְּרִיקוּ תַּמָּן, אָמַר
לִיה דִּיּוֹקְנָא דְּאִבּוּהָ דְּאִזְדְּמָן לְגַבִּיָּה,
דְּהוּה דִּיּוֹקְנָא דְּאָדָם קְדָמָאָה, דָּא גְרִים
דְּאִזְדְּרִיקוּ לֹון, וַנַּעֲץ צִפְרָנִיו בְּקֶרְקַע וּבְרַח
גְרִמִּיָּה, וְלֹא אִזְדְּרִיקוּ (בְּהֵאֵי זִנְה, דָּאִי לֹא דְּאִתְחַזִּיאַת
לִיה דִּיּוֹקְנָא דְּאִבּוּהָ לֹא הוּא אִזְדְּרִיקוּ הֵכִי, וְדִיּוֹקְנָא דְּאִבּוּהָ גְרִם
דְּהֵאֵי טִפָּה וַיִּנָּס וַיֵּצֵא חֲחוּצָה, וְלֹא בְּעִבְרִית, וּבְשֹׁכֶר וַיִּנָּס), (ג"א
בְּהֵאֵי זִנְה, דָּאִי הָוָה זְרִיק לֹון בְּהֵאֵי זִנְה, הוּא יִשְׂרָאֵל טַבְעִין בִּימָא,
וְלֹא לְמַגְנָא אֻקְמוּהָ קְדָמָאִין, בְּשֹׁכֶר וַיִּנָּס). (דף קי ע"ב) הָיִם
רָאָה וַיִּנָּס (תהלים קיד ג), וְאִי לֹא, לֹא הָוָה נִפְקִין
יִשְׂרָאֵל מִן יַמָּא, וְאִיהוּ קָבִיל עוֹנֵשִׁיָּה בְּאֵלִין
עֶשְׂרָה הֶרְוֵגִי מַלְכוּת, דְּהוּו עֲתִידִין לְמִיפֻק
מִינֵיהָ עֶשְׂרָה שְׁבָטִין, וּבְגִין דָּא הָוָה עֶשְׂרָה
הֶרְוֵגִי מַלְכוּת כְּגִוּוֹנָא דְּעֶשְׂרָה שְׁבָטִין דְּהוּו
עֲתִידִין לְמִיפֻק מִיָּה, וְהוּו חֲשָׁבִין חֲבֵרִיא
דְּעֶשְׂרָה בְּנֵי יַעֲקֹב הוּו.

אָמַר לִיה אִם פֶּן מָאן יְהִיב רִזָּא דָּא בִּשְׁת,
(אָמַר לִיה נִשְׁמַתְהוּן דְּצִדִּיקָא אַתְבְּרִיא קְדָם דְּאִתְבְּרִי
עֲלָמָא כְּמָה דְּאֻקְמוּהָ קְדָמָאִין), (ג"א כמ"ש בראשית, אִין רִאשִׁית
אֶלָּא נִשְׁמָה, וְכו' ע' לִקְמוֹן קִיב ע"א), אָמַר לִיה בְּגִין דָּא
אָמַר קָרָא (ישעיה מו י') מְגִיד מִרְאשִׁית אַחֲרִית,
וּבְגִין דָּא שֶׁת אִיהוּ סִיּוּמָא דְּאִתְוּוֹן, וּמִינִיָּהוּ אִשְׁתְּמוּדְעָאן רִישָׁא דְּאִתְוּוֹן

שְׁהִיא נִקְדָּה, אֶבֶן שְׁתִּיָּה, שְׁמִשָּׁם
הִשְׁתַּת הַעוֹלָם.

וְכו' הָזו חֲטָא יוֹסֵף, זְהוּ שְׁכָתוּב
וַתָּשֶׁב בְּאִיתָן קִשְׁתּוֹ וַיִּפְזּוּ זְרוּעֵי
יָדָיו. מַה זֶה וַיִּפְזּוּ? שְׁנִזְרָקָה
הַטֶּפֶה שְׁהִיא י' בֵּין עֶשֶׂר אֶצְבָּעוֹת
וְנִחְלָקָה לְעֶשְׂרָה נִיצוּצוֹת שְׁנִזְרָקוּ
מִהֶקֶשֶׁת, שְׁהִיא הֶבְרִית, וּבְאִיָּה
מְקוֹם נִזְרָקוּ? בְּעֶשְׂרָה הֶרְוֵגִי
מַלְכוּת. אָמַר לוֹ, וְהָרִי שְׁמַעְתִּי
שְׁעֶשְׂרָה הֶרְוֵגִי מַלְכוּת הָיוּ בְּנֵי
יַעֲקֹב? אָמַר לוֹ: חֶס וְשְׁלוֹם, אֶלָּא
בְּדִמּוּתָם הָיוּ.

אָמַר לוֹ, וּמִי גְרִם שְׁנִזְרָקוּ לְשָׁם?
אָמַר לוֹ, דִּמּוּת אֲבִיו שְׁהִזְדְּמָנָה
אֵלָיו, שְׁהִיָּתָה בְּדִמּוּתוֹ שֶׁל אָדָם
הִרְאשׁוֹן, זֶה גְרִם שְׁנִזְרָקוּ לְהָן,
וַנַּעֲץ צִפְרָנִיו בְּקֶרְקַע וְהֶבְרִית אֶת
עֲצָמוֹ, וְלֹא נִזְרָקוּ (בְּאוֹתָהּ הַזֹּנָה, שָׁאם
לֹא שְׁנִרְאָתָהּ לוֹ דִּמּוּת אֲבִיו, לֹא הָיוּ נִזְרָקוֹת כִּי,
וְדִמּוּת אֲבִיו גְּרָמָה שְׁאוֹתָהּ הַטֶּפֶה וַיִּנָּס וַיֵּצֵא
הַחֲחוּצָה, וְלֹא בְּעִבְרִית, וּבְשֹׁכֶר וַיִּנָּס) (בַּזֹּנָה הָזוֹ.
שָׁאם הָיָה זֶרֶק אוֹתָן בַּזֹּנָה הָזוֹ, הָיוּ יִשְׂרָאֵל
טוֹבְעִים בָּיִם. וְלֹא לְחֶסֶם בְּאִרְהָהּ הַקְדָּמוֹנִים, בְּשֹׁכֶר
וַיִּנָּס) - הָיִם רָאָה וַיִּנָּס, וְאִם לֹא,
לֹא הָיוּ יוֹצְאִים יִשְׂרָאֵל מִן הָיִם,
וְהוּא קָבִיל עֲנָשׁוֹ בְּאֵלּוֹ עֶשְׂרָה
הֶרְוֵגִי מַלְכוּת, שְׁהָיוּ עֲתִידִים
לְצֵאת מִמֶּנּוּ עֶשְׂרָה שְׁבָטִים,
וּמִשּׁוּם זֶה הָיוּ עֶשְׂרָה הֶרְוֵגִי
מַלְכוּת כְּמוֹ שְׁעֶשְׂרֵת הַשְּׁבָטִים
שְׁהָיוּ עֲתִידִים לְצֵאת מִמֶּנּוּ, וְהָיוּ
חוֹשְׁבִים הַחֲבֵרִים שְׁעֶשְׂרָה בְּנֵי
יַעֲקֹב הָיוּ.

אָמַר לוֹ, אִם פֶּן, מִי נִתֵּן סוּד זֶה
בִּשְׁת? (אָמַר לוֹ, נִשְׁמוֹת הַצִּדִּיקִים נִכְרָאוּ קִדָּם
שְׁנִזְרָקָה הַעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁבִאֲרָהּ הִרְאשׁוֹנִים) (כמ"ש
בְּרִאשִׁית, אִין רִאשִׁית אֶלָּא נִשְׁמָה, וְכו' ע' לִקְמוֹן
קִיב ע"א). אָמַר לוֹ, בְּגִלָּל זֶה אָמַר
הַכְּתוּב מְגִיד מִרְאשִׁית אַחֲרִית,
וּמִשּׁוּם זֶה שְׁ"ת הוּא סִיּוּם
הָאוֹתִיּוֹת, וּמִקָּדָם נִזְדָּעִים רִאשׁ

וּבְגִין דָּא שֶׁת אִיהוּ סִיּוּמָא דְּאִתְוּוֹן, וּמִינִיָּהוּ אִשְׁתְּמוּדְעָאן רִישָׁא דְּאִתְוּוֹן

דִּאִיהוּ א"ב בָּא"ת ב"ש, וְעוֹד שֵׁת, ש' דִּילִיָּה
אִינוֹן תִּלְת עֲנָפִי אֵילָנָא לְעִילָא, וְאִיהִי שְׂרָשׁ
לְתַתָּא, וְאַחֲזִי בְּהוֹן תִּלְת גִּלְגּוּלִין לְעִילָא, וְתִלְת
לְתַתָּא.

ת' תַּפְאָרֶת [ש'] שְׁלוֹם, כְּלִיל שֵׁית סְטָרִין,
וְדָא דְרָגָא דְמִשָּׁה, כְּלִיל תִּלְת אֲבָהֶן וְתִלְת
דְּרָגִין תַּחוּתֵיהוּ, וְאִינוֹן גִּלְגּוּלָא דְאָדָם, שֵׁת
אָנוּשׁ הֶבֶל, נֹחַ שֵׁם יֶפֶת, וּמִשָּׁת וְאָנוּשׁ אֲתִיחָסוּ
כָּל דְּרִין, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (בראשית ד כו) אִז הוֹחֵל
לְקָרָא בְּשֵׁם יְהו"ה, אִז הוּא דְאֶתְמַר בִּיה (שמות
ב י) (כִּי מִן הַמִּים מְשִׁיתָהוּ), אִז הוֹחֵל לְמִיתִי בְּגִלְגּוּלָא,
הוּא דְאֶתְמַר בִּיה (שם טו א) אִז יִשִּׁיר מִשָּׁה.

וּבְגִין דָּא שֵׁת מִתְּמָן הוֹשַׁתַּת עֲלֵמָא, וּבְגִין דָּא
כִּי שֵׁת לִי אֱלֹהִיִּים זָרַע אַחֵר תַּחַת
הֶבֶל, (בראשית ד כה) דְּאֶתְמַר בִּיה בְּשֵׁם זֶה הֶבֶל,
וְאִיּוֹב עָלִיהָ אָמַר (איוב לח לו) מִי שֵׁת בְּטוּחֹת
חֲכָמָה, חֲכָמָה מִיִּים עֲלִיוֹנִים, מִתְּמָן אֲתַמְשֵׁךְ,
וּבְגִין דָּא כִּי מִן הַמִּים מְשִׁיתָהוּ, ש תִּלְת אֲבָהֶן,
וְדָא מ"ש מִן מִשָּׁה, ה' שְׁכִינְתָּא תַּתָּא, הֶבֶל
ה' ל"ב.

וּכְפֹל שְׁמִיהָ תִרִין זְמָנִין מִשָּׁה מִשָּׁה (שמות ג ד),
לְאַחֲדָא בְּתִרִין הֵהִי"ן ה' עֲלָאָה ה'
תַּתָּא, וְלְאַחֲדָא בְּתִלְת עֲנָפִין וּבְתִלְת שְׂרָשִׁין
דִּאִינוֹן שֵׁית, תִּרִי זְמָנִין מ"ה מִמִּשָּׁה אִיהוּ אַחֲזִי
רְזָא (משלי ל ד) מַה שְּׁמוֹ וְמַה שֵּׁם בְּנוֹ, דְּבְתִלְת
אֲבָהֶן אֲתַלְבֵּשׁ מ"ה דְלְעִילָא, וּבְתִלְת דְּרָגִין
דְלְתַתָּא מ"ה דְלְתַתָּא, וּמִשָּׁה כְּלִיל תַּרְוִיחָהּ,
אִיהוּ מְרַכְבָּתָא שְׁלִימָתָא עֲלָאָה וְתַתָּא,
כְּגִוּוֹנָא דָּא ש מִן מִשָּׁה תִלְת אֲבָהֶן, דְּאֶתְמַר
בִּיה (יחזקאל א י) וּפְגִי אֲרִיָּה אֶל הַיָּמִין וּפְגִי שׁוֹר
וּפְגִי נָשׂוֹר וְכו', מ"ה דְמִשָּׁה וּדְמוֹת פְּגִיָּהֶם פְּגִי
אֲדָם, וּבְגִין דִּאִיהוּ מְרַכְבָּה לְעִילָא וְתַתָּא,
אָמַר (שמות ג יג) וְאָמְרוּ לִי מַה שְּׁמוֹ מַה אָמַר אֲלֵיהֶם, אֲדַהֲכִי הָא רַבִּי יִצְחָק

הַאֲוִתִּיּוֹת שְׁהוּא א"ב בָּא"ת ב"ש,
וְעוֹד שֵׁת, ה' שְׁלֹו הֵם שְׁלִשְׁת
עֲנָפֵי הָאֵילָן לְמַעְלָה, וְהִיא הַשְּׂרָשׁ
לְמַטָּה, וְהִרְאָה בָּהֶם שְׁלִשָּׁה
גִּלְגּוּלִים לְמַעְלָה וּשְׁלִשָּׁה לְמַטָּה.
ת' תַּפְאָרֶת (ש) שְׁלוֹם, כְּלִיל שֵׁשׁ
צְדָדִים, וְזוֹ דְרָגַת מִשָּׁה, כְּלִיל
שְׁלִשָּׁה אֲבוֹת, וְשִׁלְשׁ דְּרָגוֹת
תַּחְתֵּיהֶן, וְהֵם הַגִּלְגּוּל שֶׁל אָדָם,
שֵׁת אָנוּשׁ הֶבֶל נֹחַ שֵׁם יֶפֶת, וּמִשָּׁת
וְאָנוּשׁ הַתִּיחָסוּ כָּל הַדּוֹרוֹת, זֶהוּ
שְׁכָתוֹב אִז הוֹחֵל לְקָרָא בְּשֵׁם
יְהו"ה, אִז, אוֹתוֹ שְׁנָאֵמַר בּוֹ (כִּי מִן
הַמִּים מְשִׁיתָהוּ), אִז הוֹחֵל לְבָא בְּגִלְגּוּל
אוֹתוֹ שְׁנָאֵמַר בּוֹ אִז יִשִּׁיר מִשָּׁה.
וּמִשּׁוֹם זֶה שֵׁת, מִשּׁוֹם הַשְׁתַּת
הָעוֹלָם, וּמִשּׁוֹם זֶה כִּי שֵׁת לִי
אֱלֹהִיִּים זָרַע אַחֵר תַּחַת הֶבֶל,
שְׁנָאֵמַר בּוֹ בְּשֵׁם זֶה הֶבֶל, וְאִיּוֹב
אָמַר עָלָיו מִי שֵׁת בְּטוּחֹת חֲכָמָה.
חֲכָמָה - מִיִּים עֲלִיוֹנִים, מִשּׁוֹם
נִמְשָׁךְ, וּמִשּׁוֹם זֶה כִּי מִן הַמִּים
מְשִׁיתָהוּ, ש שְׁלִשְׁת הָאֲבוֹת, וְזֶה
מ"ש מִן מִשָּׁה, ה' שְׁכִינָה
הַתַּחְתּוֹנָה, הֶבֶל ה' ל"ב.

וּכְפֹל שְׁמוֹ פַּעַמִּים מִשָּׁה מִשָּׁה,
לְאַחֲזוֹ בְּשֵׁנֵי הֵהִי"ן, הַה' הָעֲלִיוֹנָה
וְהַה' הַתַּחְתּוֹנָה, וְלְאַחֲזוֹ בְּשְׁלִשָּׁה
עֲנָפִים וּבְשְׁלִשָּׁה שְׂרָשִׁים שֶׁהֶם
שֵׁשׁ, פַּעַמִּים מ"ה מִמִּשָּׁה, הוּא
מִרְאָה הַסּוּד מַה שְּׁמוֹ מַה שֵּׁם
בְּנוֹ, שְׁבִשְׁלִשְׁת הָאֲבוֹת הַתַּלְבֵּשׁ
מ"ה שְׁלִמְעָלָה, וּמִשְׁלֵשׁ הַדְּרָגוֹת
שְׁלִמְטָה מ"ה שְׁלִמְטָה, וּמִשָּׁה
כְּלִיל אֶת שְׁנֵיהֶם, הוּא מְרַכְבָּה
שְׁלָמָה עֲלִיוֹנָה וְתַחְתּוֹנָה, כְּמוֹ זֶה
ש מִן מִשָּׁה, שְׁלִשְׁת הָאֲבוֹת,
שְׁנָאֵמַר בִּיה וּפְגִי אֲרִיָּה אֶל הַיָּמִין
וּפְגִי שׁוֹר וּפְגִי נָשׂוֹר כו', מ"ה שֶׁל
מִשָּׁה וּדְמוֹת פְּגִיָּהֶם פְּגִי אֲדָם,
וּמִשּׁוֹם שְׁהוּא מְרַכְבָּה לְמַעְלָה
וּלְמַטָּה, אָמַר וְאָמְרוּ לִי מַה שְּׁמוֹ

מה אמר אליהם. בינתים הרי רבי יצחק ורבי יודאי ורבי יהודה ושאר החברים באו. אמר להם רבי שמעון: במה עסקתם? אמרו לו: שמענו עליך ובאנו אליך, ששאלנו עליך את כל החברים ולא מצאנו מי שמודיע לנו עליך, עד שפגשנו את רבי יוסי ורבי אלעאי ורבי אלעזר שהיו מתעסקים בסוד של הכל בכל בגלגליו.

אמר רבי שמעון: ודאי שמעשה הצדיקים תלוי למעלה, ושם הכל נודע, וההתעוררות שלמטה גורמת להתעוררות שלמעלה, בודאי שסוד הגלגול הוא במקום אחד, וכל הגלגולים הם כמו הגלגלים שעולים ויורדים, וגלגל אחד הוא קבוע באמצע ביניהם, והוא לא מתנענע לכאן ולכאן.

וסוד הדבר הרי פשוטה, דור הלך ודור בא והארץ לעולם עמדת, שהיא קבועה ביניהם (כמו זה הנפש

היא בקביעות של הגוף, והרוח עולה ויורדת בגוף ומתפשטת בכל וירידי הלב, כבר אמרנו שהגלגולים הם כמו הגלים שעולים ויורדים בגלגול אחד), כמו זה הנפש היא בקביעות בגוף, והרוח יורדת ועולה בגוף, ומתפשטת בכל וירידי הלב שמתנענעים, זהו שכתוב אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו, אבל הנפש קבועה בלב פאשה שהיא קבועה בבית, זהו שכתוב מושיבי עקרת הבית, ובעלה ויצא יצא ושוב, כך דור הלך ודור בא, זה העמוד האמצעי, הוא הולך ובא בגלגול, אבל השכינה לעולם עמדת, היא לא הולכת בגלגול ולא מרכבת במקום אחר, ומשום זה נאמר בה אשתך כגפן פריה, מה גפן לא מקבלת עליה הרפכה ממין אחר מפל עץ שפעולם, כך השכינה לא מקבלת עליה

ורבי יודאי ורבי יהודה ושאר חברי קאתו, אמר להו רבי שמעון במאי עסקיתו, אמרו ליה שמענא בך ואתינא לגבך, דשאלנא עלך לכל חבריך ולא אשפחנא מאן דאודע לך מינך, עד דאערענא ברבי יוסי ורבי אלעאי ורבי אלעזר דהו מתעסקין ברזא דהכל בכל בגלגולין דיליה.

אמר רבי שמעון ודאי עובדא דצדיקאי לעילא תליא, ותמן אשתמודע פלא, ואתערוותא דלתתא גרים אתערוותא דלעילא, בודאי רזא דגלגולא באתר חד איהו, וכל גלגולים אינון כגוונא דגלגלים דסלקין ונחתין, וגלגל חד איהו קבוע באמצעיתא בינייהו, ואיהו לא מתנענעא הכא והכא.

ורזא דמלה הא אוקמוה, (קהלת א ד) דור הלך ודור בא והארץ לעולם עמדת, דאיהי

קביעא בינייהו (כגוונא דא, נפש איהו בקביעו דגופא, ורוחא סלקא ונחתא כגופא ומתפשטא בכל וירידי דלבא, כבר אמרנא דגלגולים אינון כגוונא דגלגלים דסלקין ונחתין בגלגול חד), כגוונא דא נפש איהי בקביעו דגופא, ורוחא נחתא וסלקא כגופא, ומתפשטא בכל וירידי דלבא דמתנענעין, הדא הוא

דכתיב (יחזקאל א כ) אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו, אבל נפשא קביעא בלבא, פאתתא דאיהי קביעא בביתא, הדא הוא דכתיב (תהלים

קיג ט) מושיבי עקרת הבית, ובעלה (בראשית ח

ז) ויצא יצא ושוב, הכי דור הולך ודור בא, דא עמודא דאמצעיתא, איהו אזיל ואתי בגלגולא, אבל שכינתא לעולם עומדת, איהי לא אזלא בגלגולא, ולא אתרכיבת באתר אחרא, ובגין (דף קיא ע"א) דא אתמר בה, (תהלים

קכח ג) אשתך כגפן פריה, מה גפן לא קבילת הרפכה ממין אחרא מפל אילנא דעלמא, הכי

הִרְכַּבָּה אַחֲרַת בְּעוֹלָם אֶלָּא
מִבְּעֻלָּה.

קָמוּ כָּל הַחֲבָרִים וְהִשְׁתַּטְּחוּ לִפְנֵי
וְאָמְרוּ: אֵלֹהֵינוּ לֹא בָּאֵנוּ לְעוֹלָם אֶלָּא
לְשִׁמְעַת זֶה - דִּי. פֶּתַח וְאָמַר:
וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ, וְזָרַח
הַשֶּׁמֶשׁ זֶה הַעֲמֹד הָאֲמֻצִּי,
שֶׁהוּא מֹשֶׁה בְּדַמּוּתוֹ. וְזָרַח, זֶה
שֶׁכְּתוּב יְהו"ה מְסִינִי בְּאֵר וְזָרַח
מִשְׁעִיר לָמוֹ. וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ,
כְּשֶׁהִתְכַּנֵּס מֹשֶׁה, וְעַם כָּל זֶה,
שֶׁהִתְכַּנֵּס אֶל מְקוֹמוֹ, שׁוֹאֵף זָרַח
הוּא שֵׁם, וְזֶה יְהוֹשֻׁעַ שֶׁהָיָה כְּמוֹ
הַלְבָּנָה, שֶׁהָיָה הַשְּׂכִינָה.

וְעוֹד, וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ זֶה מֹשֶׁה,
כְּשִׁיבָא בְּגִלְגּוּל בְּצַדִּיק גָּמוּר,
וּכְשֶׁהוּא לֹא בְּצַדִּיק גָּמוּר - וּבָא
הַשֶּׁמֶשׁ, מִתְכַּנֵּס מִמֶּנּוּ וְהוֹלֵךְ וּבָא
בְּגִלְגּוּל, עַד שֶׁמוֹצֵא אֶת מְקוֹמוֹ,
וּמִשּׁוּם זֶה אֵל מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זָרַח
הוּא שֵׁם.

וְעוֹד, וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ זֶה הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, בְּאֵיזָה מְקוֹם? בְּאֵדָם
שֶׁהַשְּׂכִינָה עָמוּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּכָל
מְקוֹם אֲשֶׁר אֶזְכִּיר אֶת שְׁמִי וְגוֹמַר,
וְתִרְגַּם אֲנִינְקְלוֹס, בְּמְקוֹם שֶׁתִּשְׁרָה
שְׂכִינָתוֹ שֵׁם, וְאִם אֵין שֵׁם שְׂכִינָה
- וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ, מִתְכַּנֵּס מִמֶּנּוּ
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְנִשְׁאַר
בְּחֻשְׁכָּה, וְשׁוֹלֵטִים עָלָיו כְּמָה
מְחַבְּלִים וְכְמָה יְסוּרִים רַעִים
שְׂאִינָם יְסוּרִים שֶׁל אֲהָבָה. זֶהוּ
שֶׁכְּתוּב עַל פִּי אֵין אֱלֹהִי בְּקִרְבִּי
מִצְאוֹנֵי הָרְעוּת הָאֱלֹהִים, שֶׁהָרְעוּת
הַלֵּלוּ מִמְּנוֹת עַל כָּל הָעֵתִים
וְהָרְגָעִים, שֶׁעֲלִיהֶם נֶאֱמַר
וּתְפַקְדְּנוּ לְבָקָרִים לְרִגְעִים
תְּבַחְנֶנּוּ, וְזֶהוּ שֶׁאָמַר דָּוִד בִּידָךְ
עֲתוּתִי וְגוֹמַר, וּמִי גֹרֵם שֶׁלֹּא
שׁוּרָה עָלָיו שְׂכִינָה וְלֹא מֵאִיר
עָלָיו הַשֶּׁמֶשׁ? בְּגִלְגַּל הַהֶבֶל שֶׁל
שָׁקַר וְדַבְּרֵי שָׁקַר שִׁיזְצִימֵם מִפִּי,

שְׂכִינָתָא לֹא קָבִילַת עָלֶיהָ הִרְכַּבָּה אַחֲרָא
בְּעֻלָּמָא אֶלָּא מִבְּעֻלָּה.

קָמוּ כָּלֵהוּ חֲבָרִיא וְאִשְׁתַּטְּחוּ קַמֵּיהּ, וְאָמְרוּ
אֵלֹהֵינוּ לֹא אֲתִינָא לְעֻלָּמָא אֶלָּא לְמִשְׁמַע
דָּא דִּי, פֶּתַח וְאָמַר וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא
הַשֶּׁמֶשׁ (קֹהֶלֶת א ה), וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ דָּא עֲמֹדָא
דְּאֲמֻצִּיתָא, דְּאִיהוּ מֹשֶׁה בְּדִיוֹקְנֵיהּ, וְזָרַח
הָדָא הוּא דְכָתִיב (דְּבָרִים ל ג) יְהו"ה מְסִינִי בְּאֵר
וְזָרַח מִשְׁעִיר לָמוֹ, וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ כְּדֵי אֲתַכְפִּישׁ
מֹשֶׁה, וְעַם כָּל דָּא דְּאֲתַכְפִּישׁ אֶל מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף
זָרַח הוּא שֵׁם, וְדָא יְהוֹשֻׁעַ דְּהָיָה כְּגִוּוֹנָא
דְּסִיְהָרָא דְּאִיהִי שְׂכִינָתָא.

וְעוֹד וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ דָּא מֹשֶׁה, כְּדֵי יִיתִי בְּגִלְגּוּלָא
בְּצַדִּיק גָּמוּר, וְכֵד לֹא אִיהוּ בְּצַדִּיק גָּמוּר
וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ, אֲתַכְפִּישׁ מֹנִיָּה, וְאֶזְל וְאֲתִי
בְּגִלְגּוּלָא עַד דְּאִשְׁכַּח אֲתֵרִיָּה, וּבְגִין דָּא אֶל
מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זָרַח הוּא שֵׁם.

וְעוֹד וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּאֵן
אַתָּר, בְּבֵר נֶשׁ דְּשְׂכִינָתָא עַמִּיָּה, כְּמָה
דְּאֵת אָמַר (שְׁמוֹת כ א) בְּכָל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֶזְכִּיר
אֶת שְׁמִי וְגוֹמַר, וְתִרְגַּם אֲנִינְקְלוֹס בְּאַתָּר דְּתִשְׁרִי
שְׂכִינָתִיהָ תִּמָּן, וְאִי לִית שְׂכִינָתָא תִּמָּן וּבָא
הַשֶּׁמֶשׁ, אֲתַכְפִּישׁ מֹנִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
וְאִשְׁתַּאֲרַר בְּחֻשְׁכָּא וְשִׁלְטִין עָלֶיהָ כְּמָה מְחַבְּלִין
וְכְמָה יְסוּרִין בִּישׁוּן, דְּלֹא אֲיִנוּן יְסוּרִין שֶׁל
אֲהָבָה, הָדָא הוּא דְכָתִיב (דְּבָרִים ל א יז) עַל פִּי אֵין
אֱלֹהִי בְּקִרְבִּי מִצְאוֹנֵי הָרְעוּת הָאֱלֹהִים, דְּאֵלִין
רְעוּת מִמֶּנּוּ עַל כָּל עֲתִין וְרִגְעִין, דְּעֲלִיָּהוּ
אֲתָמַר (אִיּוֹב ז יח) וּתְפַקְדְּנוּ לְבָקָרִים לְרִגְעִים
תְּבַחְנֶנּוּ, וְזֶהוּ שֶׁאָמַר דָּוִד (תְּהִלִּים ל א טז) בִּידָךְ
עֲתוּתִי וְגוֹמַר, וּמֵאֵן גְּרִים דְּלֹא שְׂרִיא שְׂכִינָתָא
עָלֶיהָ, וְלֹא נִהִיר שְׁמִשָּׁא עָלֶיהָ, בְּגִין הֶבֶל
דְּשִׁקְרָא וּמִלִּין דְּשִׁקְרָא דְּנִפְקִין מִפּוּמוֹי, וּבְגִין דָּא (קֹהֶלֶת ח יד) יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר

ומשום זה - יש הבל אשר נעשה
על הארץ. יש הבל ויש הבל. יש
הבל מבצלי השקר שנאמר בהם
הבל המה מעשה תעתועים,
שהם תועים במעשה של שקר.
ויש הבל שנאמר בו כי על כל
מוצא פי יהו"ה יחיה האדם, וזה
ההבל של התורה, שהוא חמשה
חמשי תורה, מן ב' של בראשית
עד ל' של לעיני כל ישראל, וזהו
הב"ל, והרי שש הם עם זה ספר?
אלא זה ו' שהוא הקול, שעולה
בהבל שהוא ה'. אשרי הוא מי
שמחבר אותם כאחד ומוציא
אותם מפיו באהבה ויראה של
י"ה, ומשום זה יש הבל וכו',
אשר יש צדיקים שמגיע אליהם
כמעשה הרשעים.

אמרו לו החברים: רבי רבי אם
כך שהם צדיקים, למה מגיע
אליהם כמעשה הרשעים? אמר
להם: הגלגול גרם להם שיבא
להם כמעשה הרשעים, כאלו היו
רשעים, כך יבאו להם יסורים
ודחק, ואלו הם שנשמותיהם
מהצד של אדם והבל, שזה חטא
במחשבה ומעשה, ומשום זה
אמר עליהם הכתוב בשגם, זה
הבל, גם - לרבות אדם.

אמרו לו: ידענו שמחשבה היא
אדם קדמון, מ"ה שלמעלה, מ"ה
שמו, מעשה כ"ח שלו, עשרים
ושמונה אותיות של מעשה של
בראשית ברא וכו', והכל חכמה,
כח מה, אם כן במה היו יכולים
לחטא כאן? אמר להם: בודאי
כל מי שחטא בגופו ששם
המעשה, ובנשמתו ששם
המחשבה, כאלו חטא באותו
שהוא נברא בדמותו. וזהו שכתוב
ויברא אלהים את האדם בצלמו
וכו'.

ויש רשעים שמגיע אליהם
כמעשה הצדיקים, שיש להם

נעשה על הארץ, אית הבל ואית הבל, אית
הבל ממארי דשקרא דאתמר בהון (ירמיה י'
טו) הבל המה מעשה תעתועים, דאינון תועים
בעובדא דשקרא.

ויש הבל דאתמר ביה, (דברים ח ג) כי על כל
מוצא פי יהו"ה יחיה האדם, ודא הבל
דאורייתא, דאיהו חמשה חמשי תורה, מן
ב' דבראשית עד ל' לעיני כל ישראל, ודא
הוא הב"ל, והא שית אינון עם זה ספר, אלא
דא ו' דאיהו קול דסליק בהבל דאיהו ה',
זכאה איהו מאן דמחבר לון פחדא, ואפיק
לון מפומוי ברחימו ודחילו די"ה, ובגין
דא (קהלת ח יד) יש הבל וכו', אשר יש צדיקים
שמגיע אליהם כמעשה הרשעים.

אמרו ליה חבריא רבי רבי אי הכי דאינון
צדיקיא אמאי מגיע אליהם כמעשה
הרשעים, אמר לון גלגולא גרים לון דייתי
לון בעובדא דרשיעיא, כאלו הוו רשיעיא הכי
ייתי לון יסורין ודחקין, והאי אינון דנשמתין
דלהון מסטרא דאדם והבל, דדא חאב
במחשבה ועובדא, ובגין דא אמר עלייהו
קרא (קהלת א טו) בשגם זה הבל, גם לרבות אדם.
אמרו ליה ידענא דמחשבה איהי אדם
קדמאה, מ"ה דלעילא, מ"ה שמו,
עובדא כ"ח דיליה, כ"ח אתוון דעובדא
דבראשית ברא וכו', וכלא חכמה כח מה, אם
כן במאי הוו יכלי למחטי הכא, אמר לון
בודאי כל מאן דחב בגופיה דתמן עובדא,
ובנשמתיה דתמן מחשבה, כאלו חאב ביהוה
דאתברי איהו בדיוקניה, הדא הוא דכתיב
(בראשית א כז) ויברא אלהים את האדם בצלמו
וכו'.

ויש רשעים שמגיע אליהם כמעשה

עֲשֶׂה וְשָׁלוֹם וְאַרְיִכוֹת יָמִים
בְּעוֹלָם הַזֶּה. אָמְרוּ לוֹ: מֵאֲחֵר
שֶׁהֵם רָשָׁעִים, לָמָּה יֵשׁ לָהֶם אֶת
כָּל הַכְּבוֹד הַזֶּה? אָמַר לָהֶם:
הַטּוֹבָה הַזֹּאת שֶׁלָּהֶם הִיא הַכֵּל
וְרַעוּת רוּחַ, שֶׁהִגְלִיגוּל שֶׁלָּהֶם גָּרַם
לָהֶם שִׁיחִיו רָשָׁעִים גְּמוּרִים, וְעָשׂוּ

(זכיות כְּמֵה מֵהֶם, וְהַתְקַצְרוּ בְּקֶצֶר שָׁנִים וְלֹא
הִשְׁתַּלֵּם לָהֶם) כְּמֵה מִיָּנִי טוֹבוֹת,
הֵבִיא אוֹתָם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּגִלְגּוּל לְהַשְׁלִים לָהֶם שְׂכָרָם
בְּעוֹלָם הַזֶּה, זֶהוּ שְׂפָתוֹב וּמִשְׁלֵם
לְשֹׁנָאֵיו אֶל פָּנָיו כו', וְעָלִיהֶם
נֶאֱמַר וּבִכָּן רָאִיתִי רָשָׁעִים קְבוּרִים
וְכָאוּ כו'. בִּינְיָמִין הִנֵּה רַבִּי פִּנְחָס
שִׁיּוּרֵד מִהַיְשִׁיבָה הָעֲלִיּוֹנָה,
וְנִרְאָה תַּחַת צֵלוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן,
וְאָמַר לוֹ: מַה זֶּה הַכֵּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה
עַל הָאָרֶץ, וְכִי עַל הָאָרֶץ נַעֲשֶׂה
הַכֵּל? אֵלָּא כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְאֵד
יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ, שִׁישׁ הַכֵּל אֲשֶׁר
נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, הַהַכֵּל שֶׁל
תְּפִלּוֹת וְהַהַכֵּל שֶׁל הַתּוֹרָה נַעֲשֶׂה
עַל הָאָרֶץ שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
שֶׁהִיא שְׂכִינָתוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ
וְהָאָרֶץ הִדָּם רִגְלִי, וּמֵהוּ הַהַכֵּל
שֶׁנַּעֲשֶׂה עָלֶיהָ? אֵלָּא הַפֶּךְ הַכֵּל
וְתַמְצָא הַלֵּב, וּמִמֶּנּוּ יוֹצֵא הַכֵּל,
וְזוֹ הַנֶּפֶשׁ, וְכֵה עוֹלָה הַדְּבוּר,
הַרוּחַ יוֹצֵאת מֵאֶזֶן שְׁמָאֵל שֶׁל
הַלֵּב, וּמִמֶּנּוּ יוֹצֵא הַקּוֹל, וְהַקּוֹל
הוּא הָאֵילָן, שֶׁנֶּחֱלַק לְכַמֵּה קוֹלוֹת
שֶׁהֵם עֲנָפֵי הָאֵילָן, וְהַפְּרִי שֶׁלוֹ
הוּא הַדְּבוּר, וּשְׁנֵיהֶם עֵץ פְּרִי, וְהֵם
גּוֹף וּבְרִית, הָעֵץ זֶה ו', וְהַפְּרִי זֶה
י', אוֹת הַבְּרִית.

ה' הַתַּחַתּוֹנָה שֶׁרֶשׁ הָאֵילָן, שִׁישׁ
בּוֹ שְׁלֹשָׁה וָיִ"ם כְּנֶגֶד שְׁלֹשָׁה
הָעֲנָפִים שֶׁל ש', ה' הָעֲלִיּוֹנָה
שְׁלֹשָׁה עֲנָפִים, וְהֵם שְׁלֹשֶׁת
הָוִי"ם מִן וִיסַע וַיְבֹא וַיֵּט, זֶהוּ
עֵץ הַחַיִּים שֶׁעָקַר עֲנָפָיו, שֶׁקָּצַץ
בְּנִטְיָעוֹת וְהַסְתַּלַּק הַפְּרִי, וְנֶאֱמַר

הַצְדִּיקִים, דְּאִית לֹון עוֹתָרָא וּשְׁלָם וְאַרְיִכוֹ
דְּיוֹמִין בְּהַאי עֲלֵמָא, אָמְרוּ לִיה בְּתַר דְּאִינוּן
רָשָׁעִים אֲמַאי אִית לֹון כָּל הַאי יָקָר, אָמַר לֹון
הַאי טוֹבָה דְּלֵהוֹן אִיהוּ הַכֵּל וְרַעוּת רוּחַ,
דְּגִלְגּוּלָא דְּלֵהוֹן גָּרִים לֹון דִּהּוּ רָשָׁעִים
גְּמוּרִים, וְעָבְדוּ (וְכוּן כְּמֵה מִנְיָהוּ, וְאִתְקַצְרוּ בְּקֶצֶר שָׁנִין
וְלֹא אִשְׁתַּלֵּם לֹון), כְּמֵה מִיָּנִי טָבִין, אִיִּיתִי לֵהוֹן
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִלְגּוּלָא לְאַשְׁלֵמָא לֹון
אֲגִרְיָהוּ בְּהַאי עֲלֵמָא, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (דְּבָרִים
י') וּמִשְׁלֵם לְשֹׁנָאֵיו אֶל פָּנָיו וכו', וְעָלִיִּיהוּ
אֲתָמַר (קֹהֶלֶת ח') וּבִכָּן רָאִיתִי רָשָׁעִים קְבוּרִים
וְכָאוּ וכו'. (דָּף קִיא ע"ב) אֲדַהֲכִי הָא רַבִּי פִּנְחָס
קָא נַחֲת מִמַּתִּיבְתָּא עֲלָאָה, וְאִתְחַזִּי תַּחַת
טוֹלָא דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר לִיה מַאי הַכֵּל אֲשֶׁר
נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, וְכִי עַל הָאָרֶץ אֲתַעְבִּיד הַכֵּל,
אֵלָּא כְּמֵה דָּאֵת אָמַר (בְּרַאשִׁית ב') וְאֵד יַעֲלֶה מִן
הָאָרֶץ, דְּאִית הַכֵּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ, הַכֵּל
דְּצִלוֹתִין וְהַכֵּל דְּאוּרִיִּיתָא אֲתַעְבִּיד עַל אֲרַעָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהִי שְׂכִינָתִיה, דְּאֲתָמַר
בָּהּ (יִשְׁעִיָּה ס"א) וְהָאָרֶץ הִדָּם רִגְלִי, וּמַאי נִיהוּ הַכֵּל
דְּאֲתַעְבִּיד עָלֶיהָ, אֵלָּא הַפּוֹךְ הַכֵּל וְתַשְׁכַּחֲיָהּ
הַלֵּב, וּמִנְיָה נָפִיק הַכֵּל וְדָא נֶפֶשׁ וּבִיה סָלִיק
דְּבוּר, רוּחָא נָפִיק מֵאוּדְנָא שְׁמָאֵלָא דְּלִבָּא,
וּמִנְיָה נָפִיק קָלָא, וְקָלָא אִיהוּ אֵילָנָא, דְּאִתְפַּלֵּג
לְכַמֵּה קָלִין דְּאִינוּן עֲנָפִין דְּאֵילָנָא, וְאִיבָא
דִּילִיָּה דְּבוּר, וְתַרְוִיָּהוּ עֵץ פְּרִי, וְאִינוּן גּוֹף
וּבְרִית, דָּא עֵץ ו', וְדָא פְּרִי י' אוֹת הַבְּרִית.

ה' תַּתָּאָה שְׁרָשָׁא דְּאֵילָנָא, דְּאִית בִּיה תַּלַּת
וָיִ"ן לְקַבֵּל תַּלַּת עֲנָפִין דִּשׁ, הַ עֲלָאָה תַּלַּת
עֲנָפִין, וְאִינוּן תַּלַּת וָיִ"ן מִן וִיסַע וַיְבֹא וַיֵּט,
הַאי אִיהוּ עֵץ הַחַיִּים דְּאֲעָקַר עֲנָפָיו דְּקָצַץ
בְּנִטְיָעוֹת וְאִסְתַּלַּק אִיבָא, וְאֲתָמַר בְּאֵילָנָא (דְּנִיָּאֵל
ד' י"א) גִּדּוּ אֵילָנָא וְקַצְצוּ עֲנָפֹהִי וכו', בְּרַם עָקַר

באילן גדו האילן וקצצו ענפיו וכו'. ברם, עקר שרשיו בארץ השאירו, שהיא ה' התחתונה, הסתלק הו"י ונשארה ה', ומשום זה שלש משמרות הו"י הלילה, ובכל משמר ומשמר יושב הקדוש ברוך הוא ושואג פארי וכו', ה' של הלילה עליה שואג הקדוש ברוך הוא, שם הו"י משמרות ששם הו"י, שם הו"י הוא ודאי.

ומנן לנו שעקר אדם את האילן והפרי והענפים שלו, ולא נשאר שם אלא השרש שהיא ה' התחתונה? זהו שכתוב ויאמר לו איכה, כמו שאיכה שנאמר בזה איכה ישבה בדד, איך ה' ישבה בדד? בגלל זה התגלגל אדם בשלשת האבות, שהם ענפי האילן והגוף והפרי של האילן, והתפזן מה שעקר, ירד באברם ונטע בו ה', שהיא ענפי האילן, ירד ביצחק ועשה פרי שהוא י' מן יצחק, ירד ביצחק ונטע בו ו' שהוא האילן, שנאמר בו ואלהי יצחק.

אחר כך בא משה שנאמר בו בשגם הוא בשר, שגם זה הבל, והוריד חמשה חמשי תורה, שהיא שרש האילן, והשלים את האילן בשם של יהו"ה, ומשום זה השתלם בו שם יהו"ה, כמו שנאמר ואמרו לי מה שמו מה אמר אליהם, כי יאמרו לא נראה אליך יהו"ה, שלאבות לא התגלה להם, משום שהשם לא היה שלם, באבות לא התגלה להם, זהו שכתוב ושמי יהו"ה לא נודעתי להם, במה שחטא אדם התפזן, ובמה שחטא הבל התפזן, וחזר הכל בתקונו בענפיו, בשרשיו, בגופו, בפריו, והכל השתלם בב"ר שהוא משה, ומתחיל בב' שהיא ברכה להוציא

שרשוהי בארעא שבקו, דאיהו ה' תתאה, אסתלק הו"י ואשתאר ה', ובגין דא שלש משמרות הו"י הלילה, ובכל משמר ומשמר יושב הקדוש ברוך הוא ושואג פארי וכו', ה' דהלילה עליה קודשא בריך הוא שואג בשלש משמרות דתמן הו"י, תמן הו"י איהו ודאי.

ומנא לן דאעקר אדם אילנא ואיבא וענפין דיליה, ולא אשתאר תמן אלא שרשא

דאיהי ה' תתאה, הדא הוא דכתיב (בראשית ג ט) ויאמר לו איכה, פגוונא דאיכה דאתמר ביה (איכה א א) איכה ישבה בדד, איך ה' ישבה בדד, בגין דא אתגלגל אדם בתלת אבהן, דאינון ענפין דאילנא וגופא ואיבא דאילנא, ואתתפזן מה דאעקר, נחית באברם ונטע ביה ה' דאיהי ענפין דאילנא, נחית ביצחק ועביד איבא דאיהו י' מן יצחק, נחית ביצחק ונטע ביה ו' דאיהו אילנא, דאתמר ביה ואלהי יצחק.

דבתר אתא משה דאתמר ביה (בראשית ו א) בשגם הוא בשר, שגם זה הבל, ונחית חמשה חמשי תורה, דאיהי שרשא דאילנא, ואשלים אילנא בשמא דיהו"ה, ובגין דא אשתלים ביה שם יהו"ה, כמה דאת אמר (שמות ג יג) ואמרו לי מה שמו מה אמר אליהם, (שם ד א) כי יאמרו לא נראה אליך יהו"ה, דלא אבהן לא אתגלי לון, בגין דלא הוה שלים שמא, באבהן לא אתגליא לון, הדא הוא דכתיב (שם ו ג) ושמי יהו"ה לא נודעתי להם, במה דחב אדם אתתפזן, ובמה דחב הבל אתתפזן, ואתחזר כללא בתקונייה בענפוי בשרשוי בגופיה באיביה, וכללא אשתלים בב"ר דאיהו משה, ב"ר מן ב"ר מן בראשית, מה שהיה שת ירדה לשם י' ונעשה שי"ת,

את הארץ מקללתה, שנאמר בה ארורה האדמה בעבורך, ואחר ירדה ר' עליה, שהיא ראשית חכמה, וכשקרב להר סיני, ירדה א' מן בראשית, שהיא אנכי, וירד עליה הפתר, שהן האותיות של עשר אמירות, והשתלם האילן בכל התקונים שלו.

אמרו לו: רבי רבי, הרי האילן שלם ביהו"ה, למה ירדה א' מן בראשית? אלא משום שהוא מעין להשקות את האילן, שמשם אלהי"ם מליא"ה מכל תשע הספירות, שהם בבראשית, שש הן שש הספירות, ברא, שלש ספירות העליונות, אלהי"ם היא העשירית מליא"ה מכל התשע, השלמות של כלם, ומשום זה בראשית ברא אלהי"ם, בראשית ברא עם אלהי"ם, את השמים ואת הארץ. באו לנשק אותו ופרח למעלה.

אמר רבי שמעון: חברים, בודאי שנקדוש ברוך הוא הסכים עמנו, שעליונים ותחתונים להיות עמנו בחבור הזה, אשרי הדור שזה התגלה בו, שעתידי כל זה להתחדש על ידי משה בסוף הימים בדור האחרון, לקיים את הפתוב מ"ה ש"היה ה"וא שיהיה, ובו מ'מכון ש'בתו ה'שגית, אשרי העם שפכ"ה לו בגימטריא מש"ה, אשרי העם שיהו"ה אלהיו, שעליו נאמר דור הלך ודור בא, ואין דור פחות מששים רבוא, ועליו נאמר דבר צנה לאלף דור, והתפשטותו היא בכל דור ודור ובכל צדיק וחכם שמתעסק בתורה, עד ששים רבוא, להשלים את כלם מהפגם שלהם, וסוד הדבר - והוא מחלל מפשעיו, שהוא שקול לכלם,

בראשית, מה דהוה שנת נחית תמן י' ואתעביד שיי"ת, ומתחיל בב' דאיהי ברכה לאפקא ארעא מלווטיא, דאתמר בה (בראשית ג יז) ארורה האדמה בעבורך, ולבתר נחית ר' עליה דאיהי ראשית חכמה, וכד קריב לטורא דסיני נחית א' מן בראשית דאיהי אנכי, ונחית עליה פתר, דאינון אתוון דעשר אמירן, ואשתלים אילנא בכל תקונין דיליה.

אמרו ליה רבי רבי, הא אילנא שלים ביהו"ה, אמאי נחית א' מן בראשית, אלא בגין דאיהו נביעו לאשקאה אילנא, דמתמן אלהי"ם מליא"ה מכל תשע ספיראן, דאינון בבראשית, שית אינון שית ספיראן, ברא תלת ספיראן עלאין, אלהי"ם איהו עשיראה מליא"ה מכלהו תשע, שלימו דכלהו, ובגין דא בראשית ברא אלהי"ם, בראשית ברא עם אלהי"ם, את השמים ואת הארץ, אתו לנשקא ליה פרח לעילא.

אמר רבי שמעון חבריא בודאי קודשא בריך הוא אסתפם עמנא, עלאין ותתאין למהוי בהאי חבורא, זפאה דרא דהאי אתגלייא ביה, דעתיד פולי האי לאתחדשא על ידא דמשה בסוף יומיא בדרא בתראה, לקיימא קרא (קהלת א ט) מ"ה ש"היה ה"וא שיהיה, וביה (דף קיב ע"א) (תהלים לג יד) מ'מכון ש'בתו ה'שגית, (שם קמד טו) אשרי העם שפכ"ה לו בגימטריא מש"ה, אשרי העם שיהו"ה אלהיו, דעליה אתמר (קהלת א ד) דור הולך ודור בא, ולית דור פחות מששים רבוא, ועליה אתמר (תהלים קה ה) דבר צנה לאלף דור, ואתפשטותיה הוא בכל דרא ודרא, בכל צדיק וחכם דמתעסק באורייתא, עד שתין רבוא, לאשלמא לכלהו מפגימו דלהון, ורזא דמלה (ישעיה נג ה) והוא מחולל

(ישעיה נג ה) והוא מחולל

כמו שבארנוהו בעלי המשנה,
אשה אחת ילדה ששים רבוא,
ומיהו? משה ששקול פששים
רבוא, ומשום זה נאמר עליו דור
הלך (ודור בא), לאותו העולם, ודור
בא הוא יבא כמו מקדם.

ועוד, פי שת לי אלהי"ם זרע
אחר, התפשטותו של שת היתה
עד יעקב, שפרח בו י' מן שית
ונשאר שת, ונשאר יעקב עקב,
שיעקב היה דיוקנו של אדם
הראשון, כמו שבארנו, יפיו של
יעקב כעין יפיו של אדם
הראשון, ובשכיל הי' זהו נאמר
אכן מאסו הבונים, שהם אברהם
ויצחק, שנאמר בה לאדם, הוא
ישופך ראש ואתה תשופנו עקב,
שהיו יודעים שהיה עתיד ללקות
מהנחש, ומשום זה נאמר בה אכן
מאסו הבונים.

אמרו לו החברים: והרי אמר רבי
פנחס שאות י' היא ביצחק?
אמר: ודאי י' עלינוה היא מן
חכמה, וזו היא י' קטנה, ומשום
זה נאמר בה עקב, זהו שכתוב
ואתה תשופנו עקב, וזו כף ירך
יעקב שנאמר בה ויגע בכף ירכו,
ונאמר בו ויגע בכף ירכו, ונאמר
בו והוא צלע על ירכו, וזה י' מן
אדני, והוא י' מן הוה"י, שבה
ויסתר משה פניו כי ירא מהביט
למקום שחטא בראשונה, לפני
שיבא בגלגול. פיון שבא יעקב
לשם, מיד - ויעקב נסע סתה
ויבן לו בית, בית י', מיד השתלמה
י' עם עקב ונעשה יעקב, וזהו
שאמר הכתוב ויבא יעקב שלם,
ואחר כך בא משה והפך הוה"י
מדין לרחמים, וחזר יהו"ה, וזהו
הסוד של אכן מאסו הבונים.
באותו זמן כלם אמרו מאת
יהו"ה היתה זאת כו'.

מפשענו, דאיהו שקיל לכלהו, כמה דאוקמוה
מארי מתניתין אשה אחת ילדה ששים רבוא,
ומנו משה דשקיל פששים רבוא, ובגין דא
אתמר עליה דור הולך (ודור בא) לההוא עלמא,
ודור בא איהו ייתי כמלקדמין.

ועוד (בראשית ד כה) פי שת לי אלהי"ם זרע אחר,
שת אתפשטותיה הוה עד יעקב, דפרח
ביה י' מן שית ואשתאר שת, ואשתאר יעקב
עקב, דיעקב דיוקניה דאדם קדמא הוה,
כמה דאוקמוה שופריה דיעקב כעין שופריה
דאדם הראשון, ובגין האי י' אתמר (תהלים קיח
כא) אכן מאסו הבונים, דאינון אברהם ויצחק,
דאתמר בה לגבי אדם (בראשית ג טו) הוא ישופך
ראש ואתה תשופנו עקב, דהו ידעין דהוה
עתידה לאלקאה מחוץ, ובגין דא אתמר בה
אכן מאסו הבונים.

אמרו ליה חבריא, והא אמר רבי פנחס דאת
י' איהי ביצחק, אמר ודאי י' עלאה
איהי מן חכמה, והאי איהי י' זעירא, ובגין
דא אתמר בה עקב, הדא הוא דכתיב ואתה
תשופנו עקב, ודא כף ירך יעקב, דאתמר
בה (בראשית לב כו) ויגע בכף ירכו, ואתמר ביה
והוא צלע על ירכו, ודא י' מן אדני, ואיהו
י' מן הוה"י, דבה (שמות ג ו) ויסתר משה פניו כי
ירא מהביט לאתר דחב בדקדמיתא, קדם
דייתי בגלגולא, פיון דאתא יעקב תמן,
מיד (בראשית לג יז) ויעקב נסע סתה ויבן לו בית,
בית י', מיד אשתלים י' בעקב ואתעביד יעקב,
ודא איהו דאמר קרא (שם טו) ויבא יעקב שלם,
ולבתר אתא משה והפך הוה"י מדינא לרחמי
ואתחזר יהו"ה, ודא איהו רזא אכן מאסו
הבונים, בההוא זמנא אמרו כלהו מאת יהו"ה
היתה זאת וכו'.

(אמר המגיד: זה הלשון מצאתי בספר אחר)

בְּרֵאשִׁית, אין ראשית אלא נשמה. אמר לו, מפאן נודע שבאות ברית המילה הזו חטא אדם וכל הדורות שבאו אחריו, וזהו שאמר הכתוב פקד עון אבות על בנים, משום שמעשה אבותיהם בידיהם. אמר לו, נמצא ששת גלגול של אדם והכל, שנאמר בו בשגם הוא כשר, בשגם זה הכל, וסוד הדבר - אז הוחל לקרא בשם יהו"ה, ואדעך בשם, אז, אותו שנאמר בו אז ישיר משה, בשם יהו"ה ואדעך בשם, בשני שמות, מה שמו ומה שם בנו, ונאמר בו הוחל, שמשם השתת העולם. **בִּנְיָתִים** הנה רבי שמעון ורבי יצחק ורבי יודאי ורבי יהודה ושאר החברים פגשו את רבי אלעזר ויחבריו שהיו עמו. אמר להם, במה עסקתם? אמרו לו, בסוד הגלגול של אדם והכל. אמר, ודאי בפסוד העליון שהיינו מתעסקים אתם הייתם מתעסקים.

פֶּתַח כמו מקדש ואמר, יש הכל אשר נעשה על הארץ וכו', זה אדם והכל, במחשבה ובמעשה חטאו, כמו שבארנו למעלה, ומהם מחשבה ומעשה? האב והאם, חכמה ובינה, שעליהם נאמר כלם בחכמה עשית, הרי

עשיה, משום ששם כח מה, זו החכמה שהתחלקה לשני צדדים, מ"ה הוא אדם, מחשבה - חשב מ"ה, מ"ה - אדם, תמצא שאדם הוא מחשבה, בינה שם י"ה, האב והאם, והבן בתוכם העמוד שסומך אותם, אותו שנאמר בו בשגם הוא כשר, בשגם זה הכל, שהוא משה, משם היה, וכך פרשוהו הראשונים בשגם זה משה, הכל נקרא על שם ב' מן בראשית, ל' לעיני כל ישראל, ה' חמשה חמשי תורה דעתיד לאתייבא על ידיה, וראו איהו ה"ל, דאתמר ביה כי על כל מוצא פי יהו"ה יחיה האדם.

(אמר המגיד זה הלשון מצאתי בספר אחר). **בְּרֵאשִׁית** לית ראשית אלא נשמה, אמר ליה מהכא אשתמודע דבהאי אות דברית מילה חאב אדם וכל דרין דאתו אבתריה וראו איהו דאמר קרא פקד עון אבות על בנים בגין דמעשה אבותיהם בידיהם, אמר ליה אשתכח דשת איהו גלגולא דאדם והכל דאתמר ביה בשגם הוא כשר בשגם זה הכל וראו דמלה אז הוחל לקרוא בשם יהו"ה, ואדעך בשם, אז, ההוא דאתמר ביה אז ישיר משה, בשם יהו"ה ואדעך בשם, בתרין שמהן מה שמו ומה שם בנו ואתמר ביה הוחל דמתמן הושתת עלמא.

אֲדַהְכִּי הא רבי שמעון ורבי יצחק ורבי יודאי ורבי יהודה ושאר חבריא, פגעו ברבי אלעזר ויחבריו דהוו עמיה, אמר לון במאי עסקיתו אמרו ליה ברוא דגלגולא דאדם והכל, אמר ודאי ברוא עלאה דהוינא משתדלן, הויתון אתון משתדלן.

פֶּתַח כמלקדמין ואמר יש הכל אשר נעשה על הארץ וכו', דא אדם והכל, במחשבה ובמעשה חאבו, במה דאוקימנא לעילא, ומאי ניהו מחשבה ומעשה, אבא ואימא חכמה ובינה עליהו אתמר כלם בחכמה עשית הרי עשיה בגין דתמן כח מה, דא חכמה דאתפלג לתרין סטרין, מ"ה איהו אדם מחשבה חשב מ"ה, מ"ה אדם, תשכח דאיהו אדם מחשבה, בינה, תמן י"ה אבא ואמא ובן בנוייהו עמוד דסמיד לון, תהוא דאתמר ביה בשגם הוא כשר, בשגם זה הכל, דאיהו משה, מתמן הוה, והכי אוקמיהו קדמאין בשגם זה משה, הכל אתקרי על שם ב' מן בראשית, ל' לעיני כל ישראל, ה' חמשה חמשי תורה דעתיד לאתייבא על ידיה, וראו איהו ה"ל, דאתמר ביה כי על כל מוצא פי יהו"ה יחיה האדם.

וְאֵית הָבַל דסטרא אחרא דאתמר ביה הכל המה מעשה תעתועים וראו הוא הכל דנבלות הפה ופתגמין בטלין דלית בהו תועלת כלל, ובגין דא יש הכל וכו' שמגיע אליהם כמעשה הרשעים ויש

וְיֵשׁ הָבַל של הצד האחר שנאמר בו הכל המה מעשה תעתועים, וזהו הכל של נבלות הפה ודברים בטלים, שאין בהם תועלת כלל, ומשום זה יש הכל כו' שמגיע אליהם כמעשה הרשעים ויש הכל אשר מגיע אליהם כמעשה הצדיקים. מי זה הרשעים? זה סמא"ל ונחש, ש של משה

היא שלשה ענפים של שרש האילן, וזו ש מן שת, מ"ה מן משה זה אדם, שהוא בדמות האדם שלמעלה, וזהו מה שמו ומה שם בנו, וזה המ"ה, (ה) תורת יהו"ה תמימה, ה' חמשה חמשי תורה, שנתנו לו בארבעים ימים וארבעים לילות שלחם לא אכל ימים לא שתה.

ומשום שעקר ש, שהיא שרש האילן, ממקומה, ונעשתה שלשה ענפים שהם שלשה זינים כמו זה: ש, של זרע שהוא יורה כחץ, נעשה ז', ששלש טפות התפשטו ונעשו שרביטים, ומשום שעקר אותם ממקומם, ומה שהיה שרש אחד, עקר אחד, התחלקו לשלשה, כך הוא נזרק בשלשה גלגולים, אחד בנח, ושנים בשם ויפת, ומשום שפשבא נח, לא בקש רחמים על אנשי המבול, התבלש אחר כך ואמר, ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת, ושם, לא לחנם היה קובע מדרשות, וביפת נאמר ויפת אלהים ליפת וישכן באהלי שם, בשלשת אלה היה צריך להשתרש בשרשיו. ראה שלא הצליח, עקר אותו משם ונטע אותו אחר כך יחידי.

אבל אדם ננטע בשלשת האבות, והצטרף והתלבן בהם והשתרש בשרשיו והצליח, מיד בא משה שהוא בנו של אדם, ונתן הקדוש ברוך הוא תורה על ידו להשקות את האילן להתגדל בשרשיו ונעפיו. באותו זמן התפקן האילן שעקר, החטא שחטא בעץ כאן תקן הכל, אחר שהתכנס משה מן העולם נאמר בו וזרח השמש ובא השמש, ונאמר בו הולך אל דרום וסובב אל צפון סובב הולך הרוח, שלש פעמים סובב כנגד שלשה גלגולים שרוחו סובבה שם. מיד כשמצא שם לשורות, מה כתוב? ועל סביבותיו שב הרוח.

אמר לו רבי אלעזר: כאן נודע סוד עליון מרוח הקדש שלמעלה, שהוא בן י"ה, שסובב לימין ושמאל והעמוד האמצעי, ואחר כך לשלשת התחתונים, שהם צדיק ושני עמודי האמת, וכך אדם העליון אף כך בששה צדדים, וזה הסוד של בראשית ברא שית למעלה, ברא שית למטה, שפרחה.

הכל אשר מגיע אליהם כמעשה הצדיקים, מאי הרשעים דא סמא"ל ונחש ש דמשה איהי תלת ענפין דשרשא דאילנא ודא ש מן שת, מ"ה מן משה דא אדם, דאיהו בדיוקנא דאדם דלעילא, ודא איהו מה שמו ומה שם בנו ויהי מ"ה, (ה) תורת יהו"ה תמימה, ה' חמשה חמשי תורה דאתייהבו ליה בארבעין יומין וארבעין לילון דלחם לא אכל ומים לא שתה.

ובגין דעקר ש דאיהי שרשא דאילנא מאתרה ואתעבדת תלת ענפין דאינון תלת זינין כגוונא דא ש, דזרע דאיהו יורה כחץ, אתעבד ז', דתלת טפין אתפשטו ואתעבדו שרביטין, ובגין דאעקר לון מאתרייהו ומה דהיה שרשא חדא עקרא חדא, אתפלגו לתלת, הכי איהו אודריק בתלת גלגולין, חד בנח, ותרין בשם ויפת, ובגין דכד אתא נח לא בעא רחמי על אילין גוברין דטופנא אתבייש לבתר ואמר ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת, ושם לאו למנא הוה קבע מדרשות, ויפת אתמר ביה ויפת אלהים ליפת וישכון באהלי שם, באלין תלת הוה בעי לאשתרשא בשרשוי חמא דלא אצלח, אעקר ליה מתמן ונטע ליה לבתר יחידא.

אבל אדם אתנטע בתלת אבהו ואצטריך ואתלבן בחו וואשתרש בשרשוי ואצלח, מיד אתא משה דאיהו בריה דאדם ויהיב קודשא בריך הוא אורייתא על ידו לאשקאה אילנא לאתגדלא בשרשוי ונעפוי ביהוה זמנא אתתקן אילנא דעקר, חובא דחאב באילנא הכא תקין בלא, לבתר דאתכניש משה מעלמא אתמר ביה וזרח השמש ובא השמש ואתמר ביה הולך אל דרום וסובב אל צפון סובב הולך הרוח תלת זמנין סובב לקבל תלת גלגולין דרוחיה אסחיר תמן, מיד דאשכח תמן לשריא, מה בתיב ועל סביבותיו שב הרוח.

אמר ליה רבי אלעזר אשתמודע הכא רוא עלאה, מרוחא דקודשא דלעילא דאיהו בן י"ה, דאסחר לימינא ושמאלא ועמודא דאמצעיתא ולבתר לתלת תתאין דאינון צדיק ותרין סמכי קשוט, והכי אדם עלאה אוף הכי בשית סטריין, ודא רוא דבראשית, ברא שית לעילא, ברא שית לתתא, י' דפרח.

מִן שֶׁתִּהְיֶה הוּא י' שֶׁל יַעֲקֹב, שֶׁפָּרְחָה י' מִמֶּנּוּ וְנִשְׁאַר עָקֵב, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל הוּא יִשׁוּפֵף רֹאשׁ וְאַתָּה תִּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב, וּמִשּׁוֹם זֶה כִּשְׁפָּרְחָה י' מִן שֶׁתִּהְיֶה, מִה כְּתוּב בּוֹ? כִּי שֶׁתִּהְיֶה לִי אֱלֹהִים זֶרַע אַחֵר, אַחֵר גֵּרָם שְׁנֵאֲבָדָה י', שֶׁהִיא זֶרַע מִן שֶׁתִּהְיֶה, וְהַסּוּד שֶׁל שֶׁתִּהְיֶה - כֹּל שֶׁתִּהְיֶה תַּחַת רִגְלֵי, כֹּל וְדָא, שֶׁהוּא זֶרַע אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ.

בְּאוֹתוֹ זְמַן בָּא מֶשֶׁה עִם שְׁנֵי לְוִיִּתִּים שֶׁהָיוּ ב' מִבְּרָאשִׁית, וְכִסָּה עַל שֶׁתִּהְיֶה וְנִעֲשֶׂה בִשֶׁת, וּבִאִיזָה מְקוֹם כִּסָּה ב' עַל שֶׁתִּהְיֶה? בְּזְמַן שֶׁאָמַר וַיִּסְתֵּר מֶשֶׁה פָּנָיו, וְאוֹת י' הִיא תְּמוּנַת יְהוָה, בְּשֹׁכֵר וַיִּסְתֵּר מֶשֶׁה פָּנָיו כִּי יֵרָא מִהֶבִּיט - וְתְּמוּנַת יְהוָה יִבִּיט, וְהַשְׁתַּלֵּם שֶׁתִּהְיֶה.

וְהָיוּ בְּרָאשִׁית בְּרָא, הַשְׁתַּלֵּם בִּשְׁתִּית, שֶׁתִּהְיֶה סִיּוֹם שֶׁל אֶלְפָּא בִּיתָא, אָב הָרֹאשׁ שֶׁל אֶלְפָּא בִּיתָא, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל אֶת־בִּשֶׁת, כִּי פֶּאֶן הַתִּתְּקֵן הָאֵב עִם הָבֵן, שְׁנֵי־הֵם זֶה עַל גִּבֹּה, בְּכָל מְקוֹם שֶׁהִלְכוּ לֹא נִפְרְדּוּ זֶה מִזֶּה. בְּרָאשִׁית, שֶׁם אֶת־בִּשֶׁת, אֶת־בִּשֶׁת, נִשְׁאַרוּ ר' י' מִן בְּרָאשִׁית, עָלָיו נֶאֱמַר וַיִּרְא רֹאשִׁית לוֹ, שֶׁהוּא רֹאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת יְהוָה, כִּי זֶה בֵּן בְּתוּף הָאֵב, וַיִּרְא רֹאשִׁית לוֹ, מִשֶּׁם הוֹרִישׁ לוֹ נִשְׁמָה וְנִקְרָא רֹאשִׁית לוֹ כִּשְׁמוֹ, וְנִקְרָא אָדָם כִּשְׁמוֹ בְּשִׁלְשֶׁת הָאֲבוֹת שֶׁהֵם ש, בָּא אָדָם בְּמֶשֶׁה, וּבְמֶשֶׁה כּוֹלֵל הַכֹּל, וּמִשּׁוֹם זֶה שֶׁ מִן מֶשֶׁה שְׁקוּל שֶׁ לְשִׁלְשֶׁת הָאֲבוֹת, מִ"ה שְׁלוֹ כִּי שֶׁל אָדָם הָרֹאשׁוֹן, מִרְכָּבָה שְׁלֵמָה הִיָּתָה בְּמֶשֶׁה לְבָדּוֹ, כִּי שֶׁהִיָּתָה בְּשִׁלְשֶׁת הָאֲבוֹת, וְאָדָם הָעֲלִיּוֹן הִיָּתָה בְּמֶשֶׁה. שְׁלִשֶׁת הַעֲנָפִים שֶׁל ש - אֲרִיָּה שׁוֹר נֶשֶׁר, מִ"ה וּדְמוּת פְּנִיָּהם פְּנֵי אָדָם, וְנֶאֱמַר בּוֹ מֶשֶׁה מֶשֶׁה פְּעָמִים, לְקַיֵּם בּוֹ מִה שֶׁהִיָּתָה הוּא שִׁיָּהִיָּה וְאִשָּׁר לְהִיָּתָה כִּכָּר הִיָּתָה, זֶה אָדָם הָרֹאשׁוֹן. הַשְׁתַּטְחוֹ כָּלִם לְפָנָיו וְאָמְרוּ: אֲשֶׁרִי חִלְקֵנוּ שֶׁפָּגְשָׁנוּ בְּךָ לְדַעַת סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים טְמִירִים שֶׁל עֵתִיק הַיָּמִים.

אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר: נִדְעָה מִכָּאן, שֶׁמֶשֶׁה מֵאוֹתִיּוֹתָיו מִשְׁמַע שֶׁהוּא הֵבֵל וְהוּא שֶׁתִּהְיֶה מֶשֶׁה, וְהַתְּפַשְׁטוֹתוֹ שֶׁל מֶשֶׁה כָּל דּוֹר וְדוֹר וּבְכָל צָדִיק וְצָדִיק, וְהוּא הוֹלֵךְ בְּשִׁלְשֶׁת שְׁלֹשׁ, וּבְכָל שְׁלֹשׁ שֶׁהוּא רֹכֵב בָּהֶם לֹא יִמּוּשׁוּ מִפִּיד וּמִפִּי זֶרַע וּמִפִּי זֶרַע. מִכָּאן נִדְעָה שֶׁהוּא לֹא נִמְצָא אֶלָּא בְּמְקוֹם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ תוֹרָה, וּמִשּׁוֹם זֶה זָכְרוּ תוֹרַת מֶשֶׁה עֲבָדִי.

מִן שֶׁתִּהְיֶה י' דִּיעֲקֵב, דִּפְרָח י' מִיָּגִיד וְאִשְׁתָּאָר עָקֵב, וְדָא אִיהוּ רִזָּא דְהוּא יִשׁוּפֵף רֹאשׁ וְאַתָּה תִּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב, וּבְגִין דָּא כִּד פִּרְחָ י' מִן שֶׁתִּהְיֶה כְּתִיב בֵּיה כִּי שֶׁתִּהְיֶה לִי אֱלֹהִים זֶרַע אַחֵר, אַחֵר גֵּרָם דְּאַתָּאבֵּד י' דְּאִיהִי זֶרַע מִן שֶׁתִּהְיֶה, וְרִזָּא דְשֶׁתִּהְיֶה כֹּל שֶׁתִּהְיֶה תַּחַת רִגְלֵי, כֹּל וְדָאִי דְאִיהוּ זֶרַע אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ, בְּתַהוּא זְמַנָּא אֲתָא מִשָּׁה בְּתַרִּין לִוְחִין דְּאִינוּן ב' מִן בְּרָאשִׁית וְכִסִּי עַל שֶׁתִּהְיֶה וְאִתְּעֵבִיד בִּשֶׁת, וּבְאֵן אֲתֵר כִּסִּי ב' עַל שֶׁתִּהְיֶה בְּזְמַנָּא דְאָמַר וַיִּסְתֵּר מֶשֶׁה פָּנָיו וְאַתָּה י' אִיהִי תְּמוּנַת יְהוָה, בְּשֹׁכֵר וַיִּסְתֵּר מֶשֶׁה פָּנָיו כִּי יֵרָא מִהֶבִּיט, וְתְּמוּנַת יְהוָה יִבִּיט, וְאִשְׁתַּלֵּם שֶׁתִּהְיֶה.

וְהָיוּ בְּרָאשִׁית בְּרָא אִשְׁתַּלֵּם בִּשְׁתִּית, שֶׁתִּהְיֶה סִיּוֹמָא דְאֶלְפָּא בִּיתָא, אָב רִישָׁא דְאֶלְפָּא בִּיתָא, וְדָא הוּא רִזָּא דְאֶת־בִּשֶׁת, הָכָא אֲתַתְּקֵן אָב עִם בֵּן תְּרוּבָּהוּ דָּא עַל גִּבֹּה, בְּכָל אֲתֵר דְאֵזְלוּ לֹא אֲתַפְּרְשׁוּ דָּא מִן דָּא, בְּרָאשִׁית תְּמִין אֶת־בִּשֶׁת, אֶת־בִּשֶׁת ר' י' מִן בְּרָאשִׁית, עָלֶיהָ אֲתַמֵּר וַיִּרְא רֹאשִׁית לוֹ, דְּאִיהוּ רֹאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת יְהוָה, כְּגוֹנוֹן דָּא בֵּן בְּגוֹ אָבָא, וַיִּרְא רֹאשִׁית לוֹ, מִתְּמִין יִרְיָת לוֹ נִשְׁמָתָא וְאִתְקַרֵּי רֹאשִׁית לוֹ כִּשְׁמָה, וְאִתְקַרֵּי אָדָם כִּשְׁמָה בְּתַלְתָּ אֲבָהֵן דְאִינוּן ש, אֲתָא אָדָם בְּמֶשֶׁה, וּבְמֶשֶׁה כָּלִיל כְּלָא, וּבְגִין דָּא שֶׁ מִן מֶשֶׁה שְׁקוּל ש' לְתַלְתָּ אֲבָהֵן, מִ"ה דִּלִּיָּה כְּגוֹנוֹן דְאָדָם קְדָמָה, מִרְכָּבָתָא שְׁלִימָתָא הוּת בְּמֶשֶׁה בְּלַחוּדוֹ, כְּמָה דְהוּת בְּתַלְתָּ אֲבָהֵן, וְאָדָם עָלָה הוּת בְּמֶשֶׁה, תַּלְתָּ עֲנָפִין דִּשׁ אֲרִיָּה שׁוֹר נֶשֶׁר, מִ"ה וּדְמוּת פְּנִיָּהם פְּנֵי אָדָם, וְאִתְמַר בֵּיה מֶשֶׁה מֶשֶׁה תְּרִין זְמַנִּין לְקַיֵּימָא בֵּיה מִה שֶׁהִיָּתָה הוּא שִׁיָּהִיָּה וְאִשָּׁר לְהִיָּתָה כִּכָּר הִיָּתָה דָּא אָדָם הָרֹאשׁוֹן, אִשְׁתַּמְחוּ כְּלָהוּ קָמִיָּה וְאָמְרוּ זְכָאָה חוֹלְקָנָא דְאֶעֱרַעְנָא בְּךָ לְמַגְדֵּעַ רִזִּין עֲלֵאִין טְמִירִין דְעֵתִיק וּיְמִין.

אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר אִשְׁתַּמְדַּע מִהֶכָּא דְמֶשֶׁה מֵאוֹתוֹי מִשְׁמַע דְאִיהוּ הֵבֵל וְאִיהוּ שֶׁתִּהְיֶה מֶשֶׁה, וְאִתְפַּשְׁטוֹתִיה דְמֶשֶׁה בְּכָל דְרָא וְדָא וּבְכָל צָדִיק וְצָדִיק, וְאִיהוּ אֲזִיל בְּתַלְתָּ תַּלְתָּ, וּבְכָל תַּלְתָּ דְאִיהוּ רֹכֵב אֲתַמֵּר בְּהוֹן לֹא יִמּוּשׁוּ מִפִּיד וּמִפִּי זֶרַע וּמִפִּי זֶרַע וּמִפִּי זֶרַע, מִהֶכָּא אִשְׁתַּמְדַּע דְאִיהוּ לֹא אִשְׁתַּכַּח אֶלָּא בְּאַתֵּר דְאִיתָ בֵּיה אוֹרִיָּתָא, וּבְגִין דָּא זָכְרוּ תוֹרַת מֶשֶׁה עֲבָדִי.

אָדָם בְּמֶשֶׁה, וּבְמֶשֶׁה כּוֹלֵל הַכֹּל, וּמִשּׁוֹם זֶה שֶׁ מִן מֶשֶׁה שְׁקוּל שֶׁ לְשִׁלְשֶׁת הָאֲבוֹת, מִ"ה שְׁלוֹ כִּי שֶׁל אָדָם הָרֹאשׁוֹן, מִרְכָּבָה שְׁלֵמָה הִיָּתָה בְּמֶשֶׁה לְבָדּוֹ, כִּי שֶׁהִיָּתָה בְּשִׁלְשֶׁת הָאֲבוֹת, וְאָדָם הָעֲלִיּוֹן הִיָּתָה בְּמֶשֶׁה. שְׁלִשֶׁת הַעֲנָפִים שֶׁל ש - אֲרִיָּה שׁוֹר נֶשֶׁר, מִ"ה וּדְמוּת פְּנִיָּהם פְּנֵי אָדָם, וְנֶאֱמַר בּוֹ מֶשֶׁה מֶשֶׁה פְּעָמִים, לְקַיֵּם בּוֹ מִה שֶׁהִיָּתָה הוּא שִׁיָּהִיָּה וְאִשָּׁר לְהִיָּתָה כִּכָּר הִיָּתָה, זֶה אָדָם הָרֹאשׁוֹן. הַשְׁתַּטְחוֹ כָּלִם לְפָנָיו וְאָמְרוּ: אֲשֶׁרִי חִלְקֵנוּ שֶׁפָּגְשָׁנוּ בְּךָ לְדַעַת סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים טְמִירִים שֶׁל עֵתִיק הַיָּמִים.

אמר ליה רבי יהודה: התפשטותו
בבני אדם יש לה שיעור? אמר
לו: כן, עד ששים רבוא, וסוד
הדבר - דור הלך ודור בא,
ופרשה הקדמונים, אין דור
פחות משישים רבוא, ומשום זה
נאמר בו אשה אחת ילדה
במצרים ששים רבוא בכרס אחד,
ומיהו? זה משה שהוא שקול
כששים רבוא מישראל. אמר לו
רבי שמעון: ברוך בני לעתיד
הימים.

ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי
האדמה מנחה ליהו"ה, מיה
מקום הביא אותה? מק"ץ ימים,
מהשרים שלו, כמו אדם שבסוף
ימיו חוזר בתשובה כשאין לו כח
לעשות טוב ורע, ובעלומיו,
כשהוא בכחו, לא שב, כמו
שבארוהו מפני שיבה תקום,
ומשום זה ואל קין ואל מנחתו
לא שעה, אבל הכל מבכורות
צאנו הביא לו קרבן, מהיפה
שלו, ומשום זה וישע יהו"ה אל
הכל. ועוד, אל קין ואל מנחתו
לא שעה, משום שקרבנו היה
מאותו מקום שנקרא ערוה, ומה
היה? פשתים, שנאמר בו ועשה
להם מכנסי בד לכסות בשר
ערוה.

אמר לו רבי אלעזר: שהתכסה
בו בשר ערוה - טוב הוא. אמר
לו: בני, לא כל העריות שוים,
זה לא הקריב קרבן זה אלא לקרב
את ערותו לה, שנאמר בו איש
איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו
לגלות ערוה אני יהו"ה, ומה
ערותו? הזמה, הערלה הרעה,
הנקבה של ערלה, אותה שנאמר
בה אדם הראשון היה מושף
בערלתו, ומה היא האם של
הערבוביה הרעה? הפרי של העץ
של טוב ורע, שנאמר בה ותקח
באים ערב רב שהם מערכים עם

אמר ליה רבי יהודה אתפשטותא דיליה בבני נשא אית ליה
שעורא, אמר ליה אין, עד שתין רבוא, ורוא דמלה דור
הולך ודור בא, ואוקמוה קדמאין דלית דור פחות משישים רבוא,
ובגין דא אתמר ביה אשה אחת ילדה במצרים ששים רבוא בכרס
אחד, ומנו דא משה דאיהו שקול כששים רבוא מישראל, אמר
ליה רבי שמעון בריד ברי לעתיד יומין.

ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי האדמה מנחה
ליהו"ה (בראשית ד ג), מאן אתר אייתי ליה,
מקץ ימים, משוירין דיליה, כגון בר נש דאיהו
בסוף יומיו חוזר בתשובתא, בד לא אית ליה
חילא למעבד טב וביש, ובעולמוי בתוקפיה
לא תב, כמה דאוקמוהו (ויקרא יט לב) מפני שיבה
תקום, ובגין דא ואל קין ואל מנחתו לא שעה,
אבל הכל מבכורות צאנו אייתי ליה קרבנא
משפירו דיליה, ובגין דא וישע יהו"ה אל
הכל. ועוד אל קין ואל מנחתו לא שעה, בגין
דקרנא דיליה הוה מההוא אתר דאקרי ערוה.

ומאי הוה פשתים, דאתמר ביה (שמות כח
מב) ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה.
אמר ליה רבי אלעזר, דאתכסי ביה בשר
ערוה טב איהו, אמר ליה ברי לאו

כל (דף קיב ע"ב) עריות שוין, האי לא קריב
קרנא דא אלא לקרבא ערוה דיליה לה,
דאתמר ביה (ויקרא יח ו) איש איש אל כל שאר
בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני יהו"ה,
ומאי ערוה דיליה זזהמא בישא ערלה, ניקבא
דערלה, ההיא דאתמר בה אדם הראשון מושף
בערלתו הוה, ומאי ניהי אימא דערבוביא
בישא, איבא דאלנא דטוב ורע, דאתמר
בה (בראשית ג ו) ותקח מפריו ותתן גם לאישה
עמה, ומאי ניהי לילית, מתמן קא אתיין ערב
רב דאנון מעורבין בישראל, דאתמר
בהון (ישעיה א ד) הוי גוי חוטא, דאינון זרע
מפריו ותתן גם לאישה עמה, ומי היא? לילית, שמשם

ישראל, שנאמר בהם הוי גוי חוטא, שהם זרע מרעים בנים משחיתים וכו', ואמרו אלה אלהי"ך ישראל לעגל, ומשום זה ואל קין ואת מנחתו לא שעה. והרי נתבאר בהקדוש ברוך הוא עליהם ורחמיו על כל מעשיו, ונאמר בו כי לא אחפץ במות המת, וקבל אותם, כל שפן את קרבן קין? אלא שהיה רצונו לרע כמו שנאמר, אבל הכל היה רצונו בקרבנו לקרב השכינה, לאותו שנאמר בו ועתיק הימים יושב לבושו פשלג לבן ושער ראשו כצמר נקי. במה? באותו שהקריב מבכורות צאנו ומחלבהן, ומשום זה וישע יהו"ה אל הכל, והרי נתבאר.

ומיד שלא התקבל קרבנו של קין, ויחר לקין מאד, ויאמר יהו"ה לקין למה חרה לך שלא מתקבל קרבנך? אם תטיב מעשיך בגלגול - שאת לך בעולם ותתקבל בתשובה, ואם לא - לפתח חטאת רבץ. אמר רבי אלעזר: פאן לא צריך לכסות את הסוד מה זה שא"ת, ולא באנו לדרש בפסוק הזה, אלא ששאת זה הוא משא, ובהפוך אותיות שא"ת הוא אש"ת. פאן רמז שעבר על ואל אשת עמיתך לא תתן שכבתך כו', שבת על תאומתו של הכל, וזהו ויקם קין אל הכל, קם על תאומתו, ואחר כך הרג את בעלה, כמו המצרי, וסוד הדבר - ויפן כה וכה, ואמרו הראשונים מה זה ויפן כה וכה? אלא ראה מה עשה בבית ומה עשה בשדה, ואין שדה אלא אשה, כמו שנאמר כי בשדה מצאה, וזהו שכתוב ויהי בהיותם בשדה. ויפן כה וכה, הסתפל אם

מרעים בנים משחיתים וכו', ואמרו אלה אלהי"ך ישראל לעגל, ובגין דא (בראשית ד ה) ואל קין ואל מנחתו לא שעה.

וזה קודשא בריך הוא אתמר ביה (תהלים קמה ט) ורחמיו על כל מעשיו, ואתמר ביה (יחזקאל יח לב) כי לא אחפץ במות המת, וקביל לון, כל שפן לקרבנא דקין, אלא דהוה רעותיה לביש כמה דאתמר, אבל הכל הוה רעותיה בקרבנא דיליה, לקרבא שכינתא להווא דאתמר ביה (דניאל ז ט) ועתיק יומין יתיב לבושיה בתלג חוור ושער רישיה בעמר נקי, במאי, בההוא דקריב מבכורות צאנו ומחלבהן, ובגין דא וישע יהו"ה אל הכל והא אתמר.

ומיד דלא אתקבל קרבנא דקין, ויחר לקין מאד, ויאמר יהו"ה לקין למה חרה לך דלא מתקבל קרבנך, אם תטיב עובדך בגלגולא, שאת לך בעלמא, ותתקבל בתויבתא, ואם לאו לפתח חטאת רובץ, אמר רבי אלעזר הכא לא צריך לאתפסיא רזא, מאי שא"ת, ולא אתינא לדרשא בהאי קרא, אלא דהא שאת משא איהו ובהפוך אתון, שא"ת איהו אש"ת, הכא רמיז דעבר על (ויקרא יח כ) ואל אשת עמיתך לא תתן שכבתך וכו', דאתא על תאומתו של הכל, ודא איהו (בראשית ד ח) ויקם קין אל הכל, קם על תאומתו, ולבתר קטיל לבעלה, פגוונא דמצרי, ורזא דמלה (שמות ב יב) ויפן כה וכה, ואמרו קדמאין מאי ויפן כה וכה, אלא ראה מה עשה בבית (דף ק"ג ע"א) ומה עשה בשדה, ולית שדה אלא אשה, כמה דאת אמר (דברים כב כז) כי בשדה מצאה, הדא הוא דכתיב (בראשית ד ח) ויהי בהיותם בשדה, ויפן כה וכה, אסתפל אם הוה ביה מסטרא דטוב, דלזמנין אתפרש טוב מן

הָיָה בּוֹ מִצַּד הַטּוֹב, שֶׁלִּפְעָמִים נִפְדָּר טוֹב מֵרַע, וּמִשֵּׁם הֵם הַגֵּרִים, וּמִשּׁוּם זֶה הִסְתַּכֵּל מִכָּל צַד עַד שְׁשִׁים רַבּוּא וְלֹא רָאָה שֶׁם גֵּר שְׂוִיצָא מִמֶּנּוּ, וַיֵּךְ אֶת הַמַּצְרִי.

אַחֲרֵי כֵן מָה פְּתוּב? וְאִם לֹא תִיטִיב, אֵל תִּקְרִי וְאִם אֵלֹא וְאִם, שְׁהוּא יִתֵּר שְׁאֵת וְיִתֵּר עֻז. לִפְתַּח חֲטָאת רַבִּין, מָה זֶה רַבִּין? אֵלֹא כִּי תִרְאֶה חֲמוּר שְׁנֶאֱפָר רַבִּין וְכו', שְׁהוּא לֹא יָכוֹל לִשְׁאֵת עַל כְּתָפוֹ חֲמִירַת הַתּוֹרָה, לֹא יָכוֹל לִשְׁאֵת עַל הַמַּלְכוּת בְּגִלּוֹת, וְחִדְלָתָ מַעֲזוֹב לוֹ, כָּאֵן הִרְאָה לְקִין שְׁעִתִּידִים יִשְׂרָאֵל לִהְיוֹת בְּדַחֵק בְּגִלּוֹת, עֲנִי וְרֹכֵב עַל חֲמוּר, דִּיהוֹן כְּחֲמוּר מִשְׁאוּי עַל כְּתָפוֹי, מַעוֹל הַמַּס בְּגִלּוֹתָא וּמַכּוּבַד הַמְּלָאכָה, וְדָא אִיהוּ רַבִּין תַּחַת מִשְׁאוּי בְּגִלּוֹתָא, וּבְנוֹי דְקִין דִּיהוּ עֲתִירִין וְתִקִּיפִין כְּמַלְכִּים בְּתוֹקְפָא סְגִיָא, וּבְגִין דָּא אָמַר הֲלֹא אִם תִּטִּיב שְׁאֵת, הֲלֹא אִם תִּטִּיב לְמַהוּי שְׁאֵת לְעֲנִי יִשְׂרָאֵל דְּאִינוּן כְּבָדִּים בְּמִשְׁאָ כְּבָד (יְכַבְּרוּ מִמֶּנּוּ), אֲנָא אֶסְבִּיל לְבָרִיךְ בְּעִלְמָא, וּמֵאֲרִיךְ עֲלִייהוּ, וְאִם לֹאוּ, לִפְתַּח חֲטָאת רַבִּין, לְתַרְעָא דְגִיְהִנָּם אֲתַפְתַּחַת, לְנִטְלָא נִוְקָמָא מִנָּךְ וּמִבְּרַךְ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִיךְ בְּרִי לְעִתִּיק יוֹמִין, דִּהָא רִיחַ קַדְשָׁא אֲתַעֵר לְגַבְךָ, לְגַלְאָה הָכָא חֲדוּשִׁים דְּלֹא אֲשַׁתְּמוּדְעוּ עַד הַשְּׁתָא, אָמַר וְדָאִי דָא אִיהוּ (בְּרֵאשִׁית ד' י') קוֹל דְּמִי אַחִיף צוֹעֲקִים אֵלַי, אִינוּן דְּמִים דִּישְׂרָאֵל, דְּעִתִּידִין לְמַגְזֹל לֹון בְּנוֹי דְקִין עֲרַב רַב רְשִׁיעִיָא חֲיִיבִיא בְּגִלּוֹתָא, וְדָא אִיהוּ (שם ו' יג') כִּי מְלָאָה הָאֲרֶץ חֲמַס מִפְּנִיָהֶם, וְדָא הוּא קְטוּלָא דְקִין לְהִבֵּל דְּעֲנִי חָשׁוּב כְּמַת.

וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וָגו', פִּתַּח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: מָה זֶה מִקֵּץ יָמִים? אֵלֹא מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁעִתִּיד לִוְמֵר

רַע וּמִתְמָן אִינוּן גֵּרִים, וּבְגִין דָּא אֶסְתַּכֵּל מִכָּל סִטְרָא עַד שְׁתֵּין רַבּוּא, וְלֹא חָזָא תְּמָן גִּיּוֹרָא דְנִפְיָק מִנִּיהּ, וַיֵּךְ אֶת הַמַּצְרִי.

וְלִבְתָּר מָה פְּתִיב וְאִם לֹא תִיטִיב, אֵל תִּקְרִי וְאִם אֵלֹא וְאִם, דְּאִיהוּ (שם מט ג') יִתֵּר שְׁאֵת וְיִתֵּר עֻז, לִפְתַּח חֲטָאת רַבִּין, מֵאִי רַבִּין, אֵלֹא (שמות כג ה') כִּי תִרְאֶה חֲמוּר שְׁנֶאֱפָר רַבִּין וְכו', דְּאִיהוּ לֹא יָכִיל לְמַסְכֵּל עַל כְּתָפוֹי חֲמִירַת דְּאוֹרִיָּתָא, לֹא יָכִיל לְמַסְכֵּל עֲלִיהּ עוֹל מַלְכוּת בְּגִלּוֹתָא, וְחִדְלָתָ מַעֲזוֹב לוֹ, הָכָא אַחֲזִי לְקִין דְּעִתִּידִין לְמַהוּי יִשְׂרָאֵל בְּדוּחֶקָא בְּגִלּוֹתָא, עֲנִי וְרֹכֵב עַל חֲמוּר, דִּיהוֹן כְּחֲמוּר מִשְׁאוּי עַל כְּתָפוֹי, מַעוֹל הַמַּס בְּגִלּוֹתָא וּמַכּוּבַד הַמְּלָאכָה, וְדָא אִיהוּ רַבִּין תַּחַת מִשְׁאוּי בְּגִלּוֹתָא, וּבְנוֹי דְקִין דִּיהוּ עֲתִירִין וְתִקִּיפִין כְּמַלְכִּים בְּתוֹקְפָא סְגִיָא, וּבְגִין דָּא אָמַר הֲלֹא אִם תִּטִּיב שְׁאֵת, הֲלֹא אִם תִּטִּיב לְמַהוּי שְׁאֵת לְעֲנִי יִשְׂרָאֵל דְּאִינוּן כְּבָדִּים בְּמִשְׁאָ כְּבָד (יְכַבְּרוּ מִמֶּנּוּ), אֲנָא אֶסְבִּיל לְבָרִיךְ בְּעִלְמָא, וּמֵאֲרִיךְ עֲלִייהוּ, וְאִם לֹאוּ, לִפְתַּח חֲטָאת רַבִּין, לְתַרְעָא דְגִיְהִנָּם אֲתַפְתַּחַת, לְנִטְלָא נִוְקָמָא מִנָּךְ וּמִבְּרַךְ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִיךְ בְּרִי לְעִתִּיק יוֹמִין, דִּהָא רִיחַ קַדְשָׁא אֲתַעֵר לְגַבְךָ, לְגַלְאָה הָכָא חֲדוּשִׁים דְּלֹא אֲשַׁתְּמוּדְעוּ עַד הַשְּׁתָא, אָמַר וְדָאִי דָא אִיהוּ (בְּרֵאשִׁית ד' י') קוֹל דְּמִי אַחִיף צוֹעֲקִים אֵלַי, אִינוּן דְּמִים דִּישְׂרָאֵל, דְּעִתִּידִין לְמַגְזֹל לֹון בְּנוֹי דְקִין עֲרַב רַב רְשִׁיעִיָא חֲיִיבִיא בְּגִלּוֹתָא, וְדָא אִיהוּ (שם ו' יג') כִּי מְלָאָה הָאֲרֶץ חֲמַס מִפְּנִיָהֶם, וְדָא הוּא קְטוּלָא דְקִין לְהִבֵּל דְּעֲנִי חָשׁוּב כְּמַת.

וַיְהִי (דף קיג ע"ב) מִקֵּץ יָמִים וָגוּמַר, פִּתַּח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר מֵאִי מִקֵּץ יָמִים, אֵלֹא

מֵהֵהוּא אַתֵּר דְּעִתִּיד לְמִימַר בִּיהּ (שם ו' יג') קֵץ כָּל בְּשָׂרָא בָּא לְפָנַי, (איוב כח ג') קֵץ

בו קץ כל בשר בא לפני, קץ שם לחשף, ותרגם יונתן בן עזיאל, קץ כל בשר - המחבל של כל בשר, מלאכי חבלה. ראה שעתידים לצאת ממנו מחבלים פרמים, שהם ישראל, שנאמר בהם כי כרם יהו"ה צבאו"ת בית ישראל, בגלל כך ואל קין ואל מנחתו לא שעה, וראה שעתידים לצאת מהכל פמה צדיקים, בגלל זה וישע יהו"ה אל הכל ואל מנחתו.

והרי בשעה שנולד קין, נאמר בו קניתי איש את יהו"ה, ולא היה כך, משום שלא התבשמה, והנחש הקשה הטיל בה זחמה של הדין הקשה, ומשום זה לא התבשמה, וכשקין מצד הנקבה יצא תקיף קשה בדינו, כיון שזה יצא, היא נחלשה ונתבשמה אחרי זה, והוציאה אחר יותר מבשם, ועלה הראשון שהיה תקיף קשה על האחר, שהרי כל הדינים התעוררו עמו.

בא וראה מה כתוב? ויהי בהיותם בשדה, בשדה שנודע למעלה, שנקרא שדה של תפוחים, ונצח הדין הזה את אחיו, משום שהיה קשה ממנו, והכניע אותו והטמין אותו תחתיו, עד שהתעורר הקדוש ברוך הוא והעבירו מלפניו, ושקע אותו בנקב תהום רבה, וכלל את אחיו בשקוע של הים הגדול שמבשם את הדמעות העליונות.

ומהם יורדות הנשמות לעולם, איש כפי דרכו, ואף על גב שהם טמירים, מתפשטים זה עם זה ונעשים גוף אחד, ומהגוף הזה יורדות נשמות של הרשעים עזי הרוח, האם עולה בדעתך משניהם יחד? לא, אלא אחד מהגוף הקדוש הזה שנקרא אדם,

שם לחשף, ותרגם יונתן בן עזיאל קץ כל בשר, חבילו דכל בשרא, מלאכי חבלה, חמא דעתידין למיפק מניה מחבלים פרמים, דאינון ישראל דאתמר בהון (ישעיה ה ז) כי כרם יהו"ה צבאו"ת בית ישראל, בגין כך ואל קין ואל מנחתו לא שעה, וחמא דעתידין למיפק מהכל פמה צדיקיא, בגין דא וישע יהו"ה אל הכל ואל מנחתו.

והא בשעתא דאתיליד קין אתמר ביה קניתי איש את יהו"ה, ולא הוה הכי, משום דלא אתבסמת, וחויא תקיפא אטיל בה זחמה דדינא קשיא, ובגין דא לא הוה אתבסמת, וכד קין מסטרא דנוקבא נפק תקיפא קשיא בדינוי, כיון דנפק דא אתחלשת איהי ואתבסמת, בתר דא ואפיקת אחרא בסימא יתיר, וסליק קדמא דהוה תקיף קשיא על אחרא, דהא כל דינין אתערו עמיה.

תא חזי, מה פתיב (בראשית ד ח) ויהי בהיותם בשדה, בשדה דאשתמודע לעילא, בשדה דאקרי שדה של תפוחים, ונצח האי דינא לאחוי משום דהוה קשיא מניה, ואכפיה ואטמריה תחותוי, עד דאתער בהאי קודשא בריך הוא, ואעבריה מקמיה ושקעיה בנוקבא דתהומא רבא, וכליל לאחוי בשקועא דימא רבא דמבסם דמעין עלאין.

ומנהון נחתין נשמתין לעלמא, אינש פפום ארחיה, ואף על גב דטמירין אינון, מתפשטין דא בדא ואעבדו חד גופא, ומהאי גופא נחתין נשמתהון דרשיעיא תקיפי רוחא, מתרויהון סלקא דעתך פחדא, לא אלא חד לסטרוי וחד לסטרוי, זכאין אינון צדיקיא, דמשלפי נשמתהון מהאי גופא קדישא דאקרי לצדו ואחד לצדו. אשרי הם הצדיקים ששולפים נשמותיהם

**אדם דכליל כללא, אתר דכתרין ועטרין
קדישין** (דף קיד ע"א) **מתחברין תמן בצרורא
דאתכלא.**

שכולל הכל, המקום שהפטרין
והעטרות הקדושות מתחברים
שם בצרור האשכול.

(נ"א) ויהי מקץ ימים ויבא קין, מה
זה מקץ ימים? אלא מאותו
שעתיד להתברר בו קץ כל בשר
בא לפני, ומשום זה ואל קין ואל
מנחתו לא שעה. ועוד מקץ ימים,
ולא אמר מראש ימים, אלא
מהשירים שלו ולא מן היפה,
כאדם שבא עני לשער שלו ובזמן
שהוא תאב לאכל, כדי שלא לתת
לו מהיפה שבמאכלים, לא רוצה
לתת לו דבר אחר שאכל את
היפה מהכל, כנס את אותו שהוא
בסוף ונתן לפני הזה שהתיאש
ממנו. אמר לו הקדוש ברוך הוא,
לכלב תזרקו אותו, ומשום זה
ואל קין ואל מנחתו לא שעה,
אבל הכל לא הקריב אלא מהיפה
של הכל, זהו שכתוב והכל הביא
גם הוא מבכורות צאנו.

ומחלביהן, לא הקריב אלא
שירים, ומשום זה וישע יהו"ה
אל הכל ואל מנחתו ואל קין ואל
מנחתו לא שעה, ויאמר יהו"ה
לקין למה חרה לך ולמה נפלו
פניך, הלווא אם תיטיב שאת.
אמר לו, אם אתה תיטיב מעשיך
- שאת, יתעלה קרבנך, ואם לא
תיטיב מעשיך - לפתח חטאת
רביך, שיפרע ממך. נאמר כאן
רביך, ובמקום אחר כתוב פי
תראה חמור שנאך רביך תחת
משאו כו' לא תראה את חמור
אחיד, זה קין שהוא רביך מכבד
עונו, ואם לא רוצה לחזר
בתשובה, וחדלת מעזוב לו, שלא
עושה מעשה אחיד, ואם חוזר

(נ"א) ויהי מקץ ימים ויבא קין מאי מקץ ימים אלא מההוא
דעתיד להתברר ביה קץ כל בשר בא לפני, ובגין דא
ואל קין ואל מנחתו לא שעה, ועוד מקץ ימים ולא אמר מראש
ימים, אלא משוירין דיליה ולא משפירו, כבר נש דאתי מסכנא
לתרעיה ובזמנא דאיהו תאוב למיכל, בגין דלא למיהב ליה משפירו
דמאכל, לא בעי למיהב ליה מדי בתר דאכיל שפירו דכלא, בגין
ההוא דאיהו בסופא ויהיב למסכנא דא דאתיאש מניה, אמר ליה
קודשא בריך הוא לכלבא תרמון ליה, ובגין דא ואל קין ואל מנחתו
לא שעה, אבל הכל לא אקריב אלא משפירו דכלא דהא הוא
דכתוב והכל הביא גם הוא מבכורות צאנו.

ומחלביהן לא קריב לגביה שוירין, ובגין דא וישע יהו"ה אל הכל
ואל מנחתו ואל קין ואל מנחתו לא שעה, ויאמר
יהו"ה לקין למה חרה לך ולמה נפלו פניך, הלא אם תיטיב שאת,
אמר ליה אם אתה תיטיב עובדך, שאת יסתלק קרבנך, ואם לא
תיטיב עובדך לפתח חטאת רביך דיתפרע מינד, אתמר הכא רובין
ובאתר אחרא כתיב כי תראה חמור שנאך רובין תחת משאו וכו'
לא תראה את חמור אחיד דא קין דאיהו רביך מכבד עונו, ואי
לא בעי לאהדרא בתיובתא, וחדלת מעזוב לו דלא עבד עובדיו
דאחוד, ואי חדר בתיובתא עזוב תעזוב עמו, מה עבד הכל, קם
עליה ואפליה לארעא ולבתר קם קין וקטליה דכן כתיב ויקם קין
אל הכל אחיו ויהרגהו, ובגין דא אמר בן סירא טב לביש לא
תעבד ובישא לא מטי לך.

**ויאמר יהו"ה לקין אי הכל אחיד וכו' (בראשית
ד ט), אמר רבי שמעון וכי לא הוה ידע
קודשא בריך הוא אן הוה הכל דשאל ליה,**

בתשובה, עזב תעזוב עמו. מה עשה הכל? קם עליו והפילו לארץ, ואמר בך קם קין ויהרגו, שפן
כתוב ויקם קין אל הכל אחיו ויהרגהו, ומשום זה אמר בן סירא, טוב לרע אל תעשה, ולא
יגיע אליך רע.

ויאמר יהו"ה לקין אי הכל אחיד כו', אמר רבי שמעון: וכי לא היה יודע הקדוש ברוך הוא
איפה היה הכל ששאל אותו, והרי אין מכסה ממנו דבר, כמו שנאמר אם יסתר איש במסתרים

כו' ? אֵלָא אוי לבני אָדָם
הטפֿשים, אָטומי הַלֵב, סְתוּמִי
הַעֵינִים, שְׁעָלֵיהֶם נֶאֱמַר עֵינִים
לָהֶם וְלֹא יֵרָאוּ, בָּאוּר שֶׁל הַתּוֹרָה,
אֵלּוֹ אוֹתָם בְּהַמּוֹת שֶׁלֹא
מִסְתַּפְּלִים וְלֹא יוֹדְעִים אֵלָא בְּתֵבָן
שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא קִלְפָּה מִבְּחוּץ
וְהַמוֹץ שֶׁלָּהּ, שְׁנֶאֱמַר בָּהֶם מוֹץ
וְתֵבָן פְּטוּרִין מִן הַמַּעֲשֵׂר,
שֶׁהַחֲכָמִים שֶׁל הַתּוֹרָה, בְּעָלֵי
הַסּוּדוֹת, זֹרְקִים הַתֵּבָן וְהַמוֹץ
הַחֵיצוֹנִים, וְאוֹכְלִים אֶת הַחֹטָה
שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁהִיא מִבְּפָנִים,
עֲשָׂרִים וּשְׁתֵּים הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל
הַתּוֹרָה שְׁעוֹלוֹת לְחֹשֶׁבוֹן חֹטֵה.
בֹּא וִרְאֵה, אֵלּוֹ הַבְּהֻמוֹת חוֹשְׁבִים
שֶׁשָּׂאֵל אוֹתוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
א"י הַכֵּל אַחִיד, כְּמִי שֶׁלֹא יָדַע
אֵיפֹה הוּא, אֵלָא א"י, הוּא
שֶׁהַסְתַּלַּק מִן אֲדֻנִּי, שֶׁהוּא א'
אֱהִי"ה הָאֵם הַעֲלִינָה אֲנֹכִי, י'
יְהו"ה שְׁעוֹלָה עֲמָה לְדוֹן אֶת קִנּוּ.
בְּגִלָּל זֶה כְּשֶׁהַסְתַּלַּקָּה א"י מִן
אֲדֻנִּי, נִשְׁאַר ד"ן, בְּגִלָּל זֶה א"י
הַכֵּל אַחִיד, וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי
הַשֹּׁמֵר אַחִי אֲנֹכִי ! לֹא יָדַעְתִּי
שֶׁשְׂכִּינָה, שֶׁהִיא אֲנֹכִי, עִמּוֹ שָׁם,
א"י שֶׁהִתְעַלָּה הָאֵם וְהִבֵּן אֶל
הַחֲכָמָה לְטַל מִמֶּנּוּ נִקְמָה, וְלָמָּה
אֶל הַחֲכָמָה ? מִשּׁוֹם שֶׁהָאָדָם
הַעֲלִיּוֹן הוּא שֶׁנִּבְרָא אָדָם תַּחְתּוֹן
בְּדַמּוֹתוֹ.

וַיֹּאמֶר קוֹל דְּמִי אַחִיד צַעֲקִים
אֵלִי, מָה זֶה דְּמִי ? דָּם הִיָּה צָרִיד
לְהִיּוֹת ! אֵלָא מָה זֶה דְּמִי ? ד"ן
כְּחֹשֶׁבוֹן דְּמִי, וְהוּא דִּן אֲנֹכִי
וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרִכּוּשׁ גָּדוֹל. וְעוֹד,
מָה זֶה קוֹל דְּמִי ? קוֹל דָּם הִיָּה
צָרִיד לְהִיּוֹת ! אֵלָא תִּרְגָּם
אוֹנֵקְלוֹס, קוֹל זִרְעִיּוֹתָיו שְׁעִתִּידִים
לְצֵאת מֵאַחִיד, אוֹתָם שְׁשִׁים רַבּוּא
שְׁעִתִּידִים לְצֵאת מֵהַכֵּל, בָּאוֹתוֹ
שְׁנֶאֱמַר בּוֹ בְּשֵׁם זֶה הַכֵּל, כָּלֶם
צוֹעֲקִים מִן הָאֲדָמָה. כָּאֵן רַמְזוֹ

וְהָא לֹא אֲתַפְסִי מַנִּיָּה מְלָה, כְּמָה דְּאֵת
אָמַר (יִרְמִיָּה כג כד) אִם יִסְתֵּר אִישׁ בְּמִסְתָּרִים וְכו',
אֵלָא וְוִי לוֹן לְבִנֵי נֶשָׂא טַפְּשִׁיא אָטִימִין לְבֹא
סְתִימִי עֵינָא, דַּעֲלִיָּהּ אֲתַמַּר (תהלים קטו ה) עֵינִים
לָהֶם וְלֹא יֵרָאוּ בְּנִהוּרָא דְּאוֹרִיָּתָא, אֵלִין אֵינּוֹן
בְּעִירָן דְּלֹא מִסְתַּפְּלִין וְלֹא יָדְעִין אֵלָא בְּתֵבָנָא
דְּאוֹרִיָּתָא, דְּאִיָּהּ קְלִיפָּה מְלַבֵּר וּמוֹץ דִּילָּהּ,
דְּאֲתַמַּר בְּהוֹן מוֹץ וְתֵבָן פְּטוּרִין מִן הַמַּעֲשֵׂר,
דְּחִפִּימִין דְּאוֹרִיָּתָא מֵאִרִי דְּרִזִּין זִרְקִין תֵּבָנָא
וּמוֹץ דְּלַבֵּר, וְאֲכָלִין חֹטָה דְּאוֹרִיָּתָא דְּאִיָּהּ
מְלַגָּאו, כ"ב אֲתוּוֹן דְּאוֹרִיָּתָא דְּסִלְקִין לְחוּשְׁפִּין
חֹטֵה.

תָּא חֲזִי אֵלִין בְּעִירָן חֹשְׁבִין דְּשָׂאִיל לִיָּה
קוֹדֶשָׁא בְּרִיד הוּא א"י הַכֵּל אַחִיד כְּמָאן
דְּלֹא יָדַע אֵן הוּא, אֵלָא א"י אִיָּהּ דְּאֲסִתַּלַּק
מִן אֲדֻנִּי, דְּאִיָּהּ א' אֱהִי"ה אֵימָא עֲלָאָה
אֲנֹכִי, י' יְהו"ה דְּסִלִּיק עֲמָה לְמִדָּן לְקִין, בְּגִין
דָּא כִּד אֲסִתַּלַּק א"י מִן אֲדֻנִּי אֲשַׁתָּאֵר ד"ן,
וּבְגִין דָּא א"י הַכֵּל אַחִיד, (בראשית ד ג) וַיֹּאמֶר לֹא
יָדַעְתִּי הַשּׁוֹמֵר אַחִי אֲנֹכִי, לֹא יָדַעְנָא דְּשְׂכִינָתָא
דְּאִיָּהּ אֲנֹכִי, עֲמִיָּה תִּמָּן, א"י דְּאֲסִתַּלַּק אֵימָא
וּבְרָא לְגַבִּי חֲכָמָה לְמִיטַל נִיקְמָא מִיָּנִיָּה,
וְאֵמָאִי לְגַבִּי חֲכָמָה, בְּגִין דְּאִיָּהּ אָדָם עֲלָאָה
דְּאֲתַבְּרִי אָדָם תַּתָּאָה בְּדִיוֹקְנִיָּה.

וַיֹּאמֶר קוֹל דְּמִי אַחִיד צוֹעֲקִים אֵלִי, מֵאִי דְּמִי,
דָּם מִבְּעִי לִיָּה, אֵלָא מֵאִי דְּמִי ד"ן
כְּחֹשֶׁבוֹן דְּמִי, וְדָא אִיָּהּ (שם טו יד) דִּן אֲנֹכִי
וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בְּרִכּוּשׁ גָּדוֹל. וְעוֹד מֵאִי קוֹל
דְּמִי, קוֹל דָּם מִבְּעִי לִיָּה, אֵלָא תִּרְגָּם אֲנֵקְלוֹס,
קֹל זִרְעִין דְּעִתִּידִין לְמִיפֵק מִן אַחִיד, אֵינּוֹן
שְׁתִּין רַבּוּא דְּעִתִּידִין לְמִיפֵק מֵהַכֵּל, בְּהִהוּא
דְּאֲתַמַּר בִּיָּה בְּשֵׁם זֶה הַכֵּל, כְּלָהּ צוֹוֹחִין מִן
אַרְעָא, הִכָּא רַמְזו עֲנוּי הַדִּין וְעוֹוֹת (דף קיד)

ענוי הדין ועונות הדין וחמס ושוד
ושבר שעתידים בני קנן לעשות
בבני הקדוש ברוך הוא, וזהו קול
דמי אחיד, אחיד נקרא מצד
אותם שנאמר בהם הרגו איש את
אחיו.

(נ"א) ויאמר יהו"ה אל קנן אי הבל וכי
לא הוה ידע קודשא בריך הוא אי הבל דהוה שאיל
אי הבל אחיד, וכי איהו לא הוה ידע קודשא בריך הוא לית
מלה דיתבסי מניה אפילו מחשבה דלכא כל שכן מלה דעלמא,
דאמר לא ידעתי השומר אחי אנכי, אלא ווי לון למפשיין אטימין
דלכא ועיינין לון ולא מסתכלין אלא בתבן למיכל מניה בבכירן,
דחסימין דידעין בחטא דאורייתא דאיהי שנים ועשרים אתון
בחשבון חט"ה, אלון ורקין תבנא מדאורייתא ואכלין חטא דאורייתא
מלגו, תו אחיו לכוון ריון טמירין בהאי קרא בזמנא דקטל קון להבל,
סליק א"י מן אדני ואשתאר ד"ן, א' איהו אנכי אימא עלאה, י'
יהוה דיודין אבא, דסליקו למתבע דינא על בגייהו דאיהו הבל
ובגין דא אמר קודשא בריך הוא אי הבל אחיד.

ע"ב) הדין וחמס ושוד ושבר שעתידים בני קנן לעשות
למעבד לבנוי דקודשא בריך הוא, ודא איהו
קול דמי אחיד, אחיד אתקרי מסטרא דאנון
דאתמר בהון (שמות לב כז) הרגו איש את אחיו.

בחתומא זמנא אמר איהו לא ידעתי השומר אחי אנכי, חמא
קודשא בריך הוא דלא אדכיר י', אלא א' דאיהו אנכי,
אמר ליה קול דמי אחיד צועקים אלי, דם אחיד מבעי ליה, מאי
דמי, אלא דא דם י', ועוד דמי איהו ד"ן בחושבון דאשתאר מן
אדני, וכלא קשומ, דתלת שמחן כלילין ביהווא שמא, אבא ואימא
וברתא, דאנון יהו"ה אהי"ה אדני, בגין דהבל הוה דיוקנא דאדם
דלעילא דאיהו עמודא דאמצעייתא ואיהו קול דאתמר ביה קול
דמי אחיד, ואית רזא אחרא, קול דמי, קול דם מבעי ליה, אלא
תרגם אנקלוס קל דם זרעין דעתידין למיפק מן אחוד, ואנון שתין
רבוא.

בחתומא זמנא דחמא דחובא דא באתר עלאה הוה תליא, הרהר
בתובתא ואמר גדול עוני מנשוא, הן גרשת אותי היום
מעל פני האדמה ומפניך אסתר והייתי נע ונר בארץ וכו', הכא
אתרמז גלגולא דרשיעא דאתמר בהון ובכך ראיתי רשעים קברים
צריך להיות, מה זה דמי? אלא זה דם י'. ועוד דמי הוא ד"ן בחושבון שנשאר מן אדני, והכל
אמת, ששלשה שמות כלולים באותו שם, האב האם והבת, שהם יהו"ה אהי"ה אדני, משום
שהכל היה דמות של אדם שלמעלה שהוא העמוד האמצעי, והוא הקול שנאמר בו קול דמי
אחיד. ויש סוד אחר, קול דמי? קול דם היה צריך להיות, אלא תרגם אנקלוס, קול דם זרעיות
שעתידים לצאת מאחיד, והם ששים רבוא.

באותו זמן שראה שהחטא הזה היה תלוי במקום עליון, הרהר בתשובה, ואמר גדול עוני
מנשוא, הן גרשת אתי היום מעל פני האדמה ומפניך אסתר והייתי נע ונר בארץ וכו'. כאן
נרמז גלגולא דרשעים שנאמר בהם ובכך ראיתי רשעים קברים וכו'. וזהו הן גרשת אתי

באותו זמן שראה שהחטא הזה היה תלוי במקום עליון, הרהר בתשובה, ואמר גדול עוני
מנשוא, הן גרשת אתי היום מעל פני האדמה ומפניך אסתר והייתי נע ונר בארץ וכו'. כאן
נרמז גלגולא דרשעים שנאמר בהם ובכך ראיתי רשעים קברים וכו'. וזהו הן גרשת אתי

היום - זה גלגול ראשון, והייתי נע - זה גלגול שני, ונד - זה גלגול שלישי, וזהו סוד על שלשה פשעי ישראל, אם שב בתשובה בשלשה גלגולים - יפה, ואם לא - כותב בו ועל ארבעה לא אשיבנו, לא מחזיר אותו בגוף אחר, אלא יד ליד לא ינקה רע, וכך הולך נע ונד עד ששים רבוא, ולכל אחד כפי כחו, של אותו שהורג כף, הקדוש ברוך הוא נוטל ממנו נקמה. (ע"כ)

(בספר אחר).

אמר רבי אלעזר: אם כן, כשנודע שכל הצרות הללו יהיו בגלות האחרונה, למה נאמר קניתי איש את יהו"ה? אם תאמר בשביל קניי שיעצא ממנו זרע מעלה, אחר שהוא יתכנס, יתעוררו בני קין להחריב את העולם, ומהם קול דמי אחיך צועקים, זהו שכתוב משוד עניים מאנקת אבינונים כו'.
אמר לו רבי שמעון: בני, קין היה מצד העץ של טוב ורע, והתפשטות הטוב היתה בגלגול עד קניי חותן משה, משם ואילך התפשטות הרע, ומשום שהראה לו הקדוש ברוך הוא מה שעתידיים לעשות בניו לישראל בכל דור ודור, שהכל הוא הראה לו, הוא אמר גדול עוני מנשוא, ומנין לנו שהראה לו את גלגולו בכל דור ודור? זהו שכתוב הן גרשת אותי היום מעל פני האדמה ומפניך אסתיר והייתי נע ונד בארץ, נע ונד ודאי, כארמיז גלגולא דיליה ובנוי, הדיא הוא דכתיב (קהלת ח ט) ובכן ראיתי רשעים קברים ובאו, והא אוקימנא לון (דברים ט ז) ומשלים לשנאיו וכו', הן גרשת אותי דא גלגולא קדמא, היום פה הוא דאתמר ביה (תהלים צה ז) היום אם בקולו תשמעו, והייתי נע ונד תרין גלגולין אחרנין, אסתר הכא רמיז (דברים לב כ) ויאמר אסתירה פני מהם וכו', גלגולים אחרים, אסתר - כאן רמז ויאמר אסתירה פני מהם כו', והן כל אלה יפעל א"ל פעמים

ובאו וכו', ודא איהו הן גרשת אותי היום דא גלגולא קדמא, והייתי נע דא גלגולא תניינא, ונד דא גלגולא תליתא, דא איהו רוא על שלשה פשעי ישראל, אם תב בתויבתא בתלת גלגולין שפיר, ואם לא, כתיב ביה ועל ארבעה לא אשיבנו, לא אהדר ליה בגופא אחרא, אלא יד ליד לא ינקה רע והכי אויל נע ונד עד שתין רבוא, ולכל חר כפום חיליה, דההוא דקטיל הכי נטיל קודשא בריך הוא נוקמא מניה.

אמר רבי אלעזר אם כן אשתמודע דכל עאקו דא יהא בגלותא בתרא, אמאי אתמר (בראשית ד ב) קניתי איש את יהו"ה, אי תימא בגין קני דנפיק מניה זרעא מעליא, פתר דיתכניש איהו יתעורר בני דקין לחרבא עלמא, ומנייהו קול דמי אחיך צועקים, הדיא הוא דכתיב (תהלים יג ו) משוד עניים מאנקת אבינונים וכו'.

אמר ליה רבי שמעון, ברי, קין מסטרא דאילנא דטוב ורע הוה, ואתפשטותא דטוב הוה בגלגולא עד קני חותן משה, מתמן ואילך אתפשטותא דרע, ובגין דאחזי ליה קודשא בריך הוא מה דעתידין למעבד בנוי לישראל בכל דרא ודרא, דכלא אחזי ליה, אמר גדול עוני מנשוא, ומנא לן דאחזי ליה גלגולא דיליה בכל דרא ודרא, הדיא הוא דכתיב (בראשית ד יד) הן גרשת אותי היום מעל פני האדמה ומפניך אסתיר והייתי נע ונד בארץ, נע ונד ודאי, הכא רמיז גלגולא דיליה ובנוי, הדיא הוא דכתיב (קהלת ח ט) ובכן ראיתי רשעים קברים ובאו, והא אוקימנא לון (דברים ט ז) ומשלים לשנאיו וכו', הן גרשת אותי דא גלגולא קדמא, היום פה הוא דאתמר ביה (תהלים צה ז) היום אם בקולו תשמעו, והייתי נע ונד תרין גלגולין אחרנין, אסתר הכא רמיז (דברים לב כ) ויאמר אסתירה פני מהם וכו', גלגולים אחרים, אסתר - כאן רמז ויאמר אסתירה פני מהם כו', והן כל אלה יפעל א"ל פעמים

שלוש עם גבר, ועליהם נאמר על
שלשה פשעי ישראל, ועל
ארבעה לא אשיכנו, שלא מחזיר
אותם לגוף רביעי ולא בגאולה
רביעית, אלא נאמר בישראל
יהו"ה בדרך נחננו ואין עמו אל
נכר, בגלל זה פרשה בעלי
המשנה אין מקבלים גרים לימות
המשית.

ועוד אי הבל אחיד, בא וראה,
שתי האותיות הללו שמעתי
שלמקום עליון היו עולות, א"י
א' אמון מפלא ומכסה, י'
מחשבה, שבמקום הזה חטאו
אדם והבל, ונאמר שהם א' כתר
עליון, י' מחשבה, למעלה
למעלה התעלה החטא הזה. אמר
לו רבי אלעזר: אבא, והרי כמה
מחשבות הן; השכינה נקראת
מחשבה, והיא י' מן אדנ"י
וחכמה מחשבה, וכתר שהיא א'
מן אדנ"י מחשבה, וכמה
מחשבות הן זו למעלה מזו וזו
על גב זו, זהו שכתוב כי גבה
מעל גבה שמר וגבהים עליהם,
ולמעלה מפלן המחשבה
הנסתרת של כל הנסתרים,
עליונה על כל העליונים, שאין
מחשבה אחת למעלה ממנה,
וכמה מחשבות הן לבושים זו
לזו, והוא נודע שלא חטא אלא
במחשבה שהיא לבוש, זהו
שכתוב ואירא פי עירום אנכי
ואחבא. נאמר באדם ואחבא,
ונאמר במשה ויסתר משה פניו.
אמר רבי שמעון: בני, בודאי
בכל חטא אדם, במחשבה שהיא
לבוש, ובמחשבה שהיא
מבפנים, ומשום זה אמר למשה
בזמן שאמר הראני נא את פבדך,
אמר, פי לא יראני האדם וחי,
שאם זכה שיראני, וחי לעולם,

והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש
עם גבר, ועליהם אתמר (עמוס ב ו) על שלשה
פשעי ישראל, ועל ארבעה לא אשיכנו, דלא
אהדר לון בגופא רביעאה, ולא בפורקנא
רביעאה, אלא אתמר בישראל (דברים לב
יב) יהו"ה בדרך נחננו ואין עמו אל נכר, בגין
דא אוקמוה מארי מתניתין אין מקבלים גרים
לימות המשית.

ועוד (דף קטו ע"א) אי הבל אחיד, תא חזי תרין
אתוון אלין שמענא דלא תר עלאה הוו
סלקין, א"י, א' אמון מפלא ומכסה, י'
מחשבה, דבהאי אתר חאבו אדם והבל,
ואתמר דאינון א' כתר עליון, י' מחשבה,
לעילא לעילא אסתלק האי חובה, אמר ליה
רבי אלעזר, אבא, והא כמה מחשבות אינון,
שכינתא אתקרי מחשבה, ואיהי י' מן אדנ"י,
וחכמה מחשבה, וכתר דאיהי א' מן אדנ"י
מחשבה, וכמה מחשבין אינון דא לעילא מן
דא, ודא על גב דא, הדא הוא דכתיב (קהלת ה
ו) פי גבה מעל גבה שמר וגבהים עליהם,
ולעילא מפלהו מחשבה סתימא דכל סתימין,
עלאה על כל עלאין, דלית מחשבה אחרא
לעילא מניה, וכמה מחשבין אינון לבושין
דא לדא, ואיהו אשתמודע דלא חאב אלא
במחשבה דאיהי לבושא, הדא הוא
דכתיב (בראשית ג י) ואירא פי עירום אנכי
ואחבא, אתמר באדם ואחבא ואתמר במשה
(שמות ג ו) ויסתר משה פניו.

אמר רבי שמעון, ברי, בודאי בכלא חאב
אדם, במחשבה דאיהי לבושא,
ובמחשבה דאיהי מלגאו, ובגין דא אמר
למשה בזמנא דאמר (שמות לג יח) הראני נא את
פבדך, אמר, פי לא יראני האדם וחי, דאם

זכה שיראני, וחי לעולם,

ומשום זה אמר לו לא תוכל לראות את פני, ואינם הפנים כאן, אלא הפנים שלא נראים, במקום שנודע עלת העלות ובמקום שהתגלה, וחטאו של אדם גרם שלא יכל משה להסתפל בו, כל שכן אחר, שעלת העלות הסתלק מהמחשבה שחטא בה אדם, ומשום זה עין לא תשורהו, ומחשבה לא תכילהו, ולא יכולה להשיג אותו, שהוא חי החיים, ובמקום שהוא שורה אין שם מיתה, והמחשבה שהסתלק ממנה בודאי היא חכמה. הלבוש לחכמה הסתומה, בודאי בה חטא אדם, ומשום זה נאמר בו כי עירום אנכי ואחבא. אמר רבי אלעזר: והרי מפאן משמע שלא חטא במחשבה העליונה, אלא באותה שהיא לבוש ממנה, והוא נשאר באותה שהיא מבפנים, במח בלי קרקפת, ומשום זה ואירא, שהזדעזע מאותה שלפנים מהמחשבה הסתומה שהיא עלת העלות. אמר לו רבי שמעון: בני, במחשבה שהיא המח אף כף חטא, שזרע יצא משם, שהוא המעין של עץ החיים, שהוא אור קדמון ואור צח ואור מצחצח, שלש טפות שנרמזו ב' העליונה, הקוץ שלמעלה והקוץ שלמטה, ועצם ה' באמצע, וערב שם חשף שהפסיק בין עלת העלות למח הנסתר, ומשום זה כי לא יראני האדם וחי, עד שאותו החשף יעבר משם, וזהו הסוד כי אם עונותיכם היו מבדלים בינכם ובין אלהיכם, ומשום אותו חשף, אין המחשבה יכולה להשיג שם, כל שכן העין, עד שעובר משם אותו החשף, וכמותו למטה יש ענן חשכה, שנאמר בה סכתה בענן לך כו'.

ובגין דא אמר ליה לא (שמות לג כ) תוכל לראות את פני, ולאוינון פנים הכא אלא פנים דלא נראין, באתר דאשתמודע עלת העלות, ובאתר דאתגלויא, וחובא דאדם גרים דלא יכיל משה לאסתפל ביה, כל שכן אחרא, דעלת העלות אסתלק ממחשבה דחאב בה אדם, ובגין דא עין לא תשורהו, ומחשבה לא תכילהו, לא יכיל לאשגא ליה, דאיהו חי החיים, ובאתר דאיהו שריא לית מיתה תמן, ומחשבה דאסתלק מניה, בודאי איהו חכמה לבושא לחכמה סתימאה, בודאי בה חאב אדם, ובגין דא אתמר ביה (בראשית ג י) ואירא פי עירום אנכי ואחבא.

אמר רבי אלעזר, והא מהכא משמע דלא חאב במחשבה עלאה אלא בההיא דאיהי לבושא מניה, ואשתאר איהו (דף קטו ע"ב) בההיא דאיהי מלגאו, במוחא בלא קרקפתא, ובגין דא ואירא, דאזדעזע מההיא דלגו מן מחשבה סתימא דאיהו עלת העלות, אמר ליה רבי שמעון, ברי, במחשבה דאיהו מוחא אוף הכי חב דזרעא מתמן נפיק, דאיהו נביעו דאילנא דחיי דאיהו אור קדמון ואור צח ואור מצחצח, תלת טפין דאתרמיזו ב' עלאה, קוצא דלעילא וקוצא דלתתא וגיו באמצעיתא, וערב תמן חשף דאפסיק בין עלת העלות למוחא סתימא, ובגין דא (שמות לג כ) כי לא יראני האדם וחי עד דההוא חשף אתעבר מתמן, ודא איהו רזא (ישעיה נט כ) כי אם עונותיכם היו מבדלים בינכם ובין אלהיכם, ובגין ההוא חשף, לית מחשבה יכילא לאשגא תמן, כל שכן עין, עד דאתעבר מתמן ההוא חשף, וכגוונא דיליה לתתא אית עננא חשוכא דאתמר בה (איכה ג מד) סכתה בענן לך וכו'.

אִדְעֻעוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְכֻלְהוּ חֲבֵרָא וְאִדְעֻעֻעוּ
סָבִין מֵאֲרִי דְּמִתִּיבְתָא, אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר עַד כָּעַן לֹא יִדְעָנָא דְּחוּבָא דְּאָדָם הָכִי
הָוָה עֲלָאָה, דְּמִטָּא לְאַתֵּר עֲלָאָה דְּכָל עֲלָאִין,
אָמַר, אָבָא, הֵב לִי רִשּׁוֹ לְמִשְׁאֵל אָף עַל גַּב
דְּלֹא אֲתִייהִיב רִשּׁוֹ לְכָל בֵּר נִשְׁ לְמִשְׁאֵל כָּל
שָׁפֵן לְמַנְדַּע, אָמַר לִיה אִימָא בְּרִי דְּהָא רַעְוָא
אֲשֶׁתִּפַּח וּרְשׁוּתָא אֲתִייהִיב לְגִלְגָּלָה כָּל מָה
דִּיכִילָנָא לְמַנְדַּע, אָמַר לִיה, אָבָא, אֲשֶׁתִּמּוּדַּע
בְּגִין הֵהוּא חֲשָׁף דְּאַפְסִיק בֵּין עֲלֵת הָעֲלּוּת
לְמַחֲשָׁבָה סְתִימָא, דְּעֲלֵת עַל כָּל הָעֲלּוּת לֹא
אֲשֶׁתִּתַּף בְּשׁוּם מַחֲשָׁבָה סְתִימָא כָּל שָׁפֵן גְּלִיָּא,
וְלֹא בְּשׁוּם אֹר גְּנִיז וְטָמִיר וְקִדְמוֹן וְצִח
וּמְצוּחָצָח, אָמַר וְדָאִי הָכִי הוּא דָּאֵם אֲלִין
נְהוּרִין וּמַחֲשָׁבִין הוּוּ מְנִיה לֹא הָוָה יָכִיל חֲשָׁף
לְאַפְרָשָׁא, אָבָל עֲלֵת עַל כָּל הָעֲלּוּת אִיהוּ עַל
כָּל נְהוּרִין גְּנִיזִין וְסְתִימִין כְּנִשְׁמָתָא בְּגוּפָא,
וְאֹר קִדְמוֹן אָף עַל גַּב דְּאִיהוּ סְתִים וְגְנִיז
וְאִיהוּ קִדְמוֹן לְכָל סְפִירָן וּלְכָל אֲתוּוֹן וּנְקוּדֵי
וְטַעֲמֵי, הָכִי אִיהוּ לְגַבִּי עֲלֵת עַל כָּל הָעֲלּוּת,
כְּגוּפָא לְגַבִּי נִשְׁמָתָא, דְּבַעֲלֵת הָעֲלּוּת לִית בִּיה
גְּוִון וְלֹא צוּרָה וְלֹא דִיוּקְנָא וְלֹא שׁוּתָפוּ, וּבְאַתֵּר
דְּעִין לֹא שְׁלִיט מָאן יָכִיל לְמַעֲבַד דְּמִיוֹן.

בְּתֵר דְּהִרְהֵר תְּשׁוּבָה אָדָם לְתַתָּא, הִדְרָא
לְבוּשָׁא לְגַבִּי מוּחָא דְּאִיהוּ אָבָא
קַרְקַפְתָּא דְּתַפְלִי, וְאַתְחַבֵּר מוּחָא דְּאִיהִי חֲכָמָה
בְּאִימָא, מִיד (בראשית ג כא) וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים
לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר וַיַּלְבִּישֵׁם, וְאִינוֹן
תַּפְלִין דְּאִינוֹן מַעוֹר, בְּהֵהוּא זְמַנָּא קָמַת
תְּשׁוּבָה דְּאִיהִי אִימָא קַרְקַפְתָּא דְּתַפְלִי עִם אָדָם
לְאַגְנָא עֲלִיה וּלְכִסְיָא עֲלִיה דְּהָוָה עָרוֹם,
כְּגוּוֹנָא דְּאִיהוּ כְּסִי עַל מוּחָא עֲלָאָה, וּבְרִי, כָּל
הָעֲלּוּן. וּבְנִי, כָּל מִי שְׁמַנִּיחַ תַּפְלִין כְּאֵלוֹ כְּסָה עַל הַמַּח הָעֲלּוּן, וּמִשּׁוּם זֶה הִשְׁכִּינָה הָעֲלּוּנָה

הַדְּעֻעוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְכֻלְהוּ חֲבֵרָא וְאִדְעֻעֻעוּ
וְהַדְּעֻעֻעוּ הַזְּקִנִים בְּעֲלֵי הַיְשִׁיבָה.
אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: עַד עַכְשָׁיו לֹא
יָדַעְתִּי שְׁחָטָאוֹ שֶׁל אָדָם כִּף הָיָה
עֲלִיּוֹן, שֶׁהִגִּיעַ לְמָקוֹם הָעֲלִיּוֹן שֶׁל
כָּל הָעֲלִיּוֹנִים. אָמַר: אָבָא, תָּן לִי
רְשׁוּת לְשֹׂאֵל אָף עַל גַּב שֶׁלֹּא
נִתְּנָה רְשׁוּת לְכָל אָדָם לְשֹׂאֵל, כָּל
שָׁפֵן לְדַעַת. אָמַר לוֹ: אָמַר בְּנִי,
שְׁתֵּרֵי רַצוֹן נִמְצָא, וְהַרְשׁוּת נִתְּנָה
לְגִלּוֹת כָּל מָה שְׁיִכְלְנוּ לְדַעַת.
אָמַר לוֹ: אָבָא, נִדְּעָ בְּשִׁבְלֵי אוֹתוֹ
הַחֲשָׁף שֶׁהִפְסִיק בֵּין עֲלֵת הָעֲלּוּת
לְבֵין הַמַּחֲשָׁבָה הַנִּסְתָּרָת, שֶׁעֲלֵת
עַל כָּל הָעֲלּוּת לֹא הִשְׁתַּתַּף בְּשׁוּם
מַחֲשָׁבָה נִסְתָּרָת, כָּל שָׁפֵן גְּלִיָּה,
וְלֹא בְּשׁוּם אֹר גְּנִיז וְטָמִיר וְקִדְמוֹן וְצִח
וּמְצוּחָצָח. אָמַר: וְדָאִי כִּף הוּא, שָׂאֵם הָאוֹרוֹת הִלְלוּ
וְהַמַּחֲשָׁבוֹת הָיוּ מְמַנּוּ, לֹא הָיָה
יָכוֹל הַחֲשָׁף לְהַפְרִד, אָבָל עֲלֵת
עַל כָּל הָעֲלּוּת הוּא עַל כָּל הָאוֹרוֹת
הַגְּנוּזִים וְהַנִּסְתָּרִים כְּנִשְׁמָה בְּגוּף,
וְהָאֹר הַקִּדְמוֹן, אָף עַל גַּב שֶׁהוּא
נִסְתָּר וְגְנוּז וְהוּא קִדְמוֹן לְכָל
הַסְפִּירוֹת וּלְכָל הָאוֹתִיּוֹת
וְהַנִּקְדוֹת וְהַטַּעֲמִים, כִּף הוּא לְגַבִּי
עֲלֵת עַל כָּל הָעֲלּוּת כְּמוֹ גּוֹף
לְנִשְׁמָה, שֶׁבַעֲלֵת הָעֲלּוּת אֵין בּוֹ
גְּוִון וְלֹא צוּרָה וְלֹא דְמוּת וְלֹא
שְׁתַּפּוּת, וּבְמָקוֹם שֶׁהָעִין לֹא
שׁוֹלֶטֶת, מִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת דְּמִיוֹן?
אַחֵר שֶׁהִרְהֵר תְּשׁוּבָה אָדָם
לְמִטָּה, חֲזַר הַלְבוּשׁ לְמַח, שֶׁהוּא
הָאֵב, הַקַּרְקַפָּת שֶׁל הַתַּפְלִין,
וְהַתְּחַבֵּר הַמַּח, שֶׁהוּא הַחֲכָמָה,
כָּאֵם, מִיד וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים
לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר
וַיַּלְבִּישֵׁם, וְהֵם הַתַּפְלִין שֶׁהֵם
מַעוֹר. בְּאוֹתוֹ זְמַן עָמְדָה תְּשׁוּבָה,
שֶׁהִיא הָאֵם, קַרְקַפְתָּא הַתַּפְלִין, עִם
אָדָם לְהִגֵּן וּלְכַסּוֹת עָלָיו, שֶׁהִי
עָרוֹם, כְּמוֹ שֶׁהוּא כְּסָה עַל הַמַּח

לא זזה ממנו, וסוד הדבר - אם
עונות תשמר זה אדניי מי יעמד,
מ"י יעמד ודאי, שהיא האם
העליונה, התשובה, הרי עמדה
עם האדם העליון, והשכינה
שהיא תפלה של יד עם האדם
התחתון, השכינה העליונה ירדה
עם אדם, והשכינה התחתונה עם
הכל, ועם כל (וה) בעלי הטירה
שפאים מהם, ומשום זה ותלכנה
שתייהן.

מיד שחטאו ישראל בעגל העגל
מה פתוב? ובפשעכם שלחה
אמכם, שנאמר בה כי אם לפינה
תקרא, השתלחה (והשתלקה) מהם,
ותרם מעל הארץ, שלא יודת
עליהם אלא בשפלות וימים
טובים, ונשאת השכינה
התחתונה יחידה למטה,
והשכינה העליונה יחידה
למעלה, והרי פרשה איכה
ישבה בדר, שבהתחלה לא היתה
השכינה העליונה זזה מהם, כמו
שהשכינה התחתונה. אשרי הם
בעלי התשובה שמורידים אותה
עליהם בכל יום ושעה ורגע, ולא
זזה מהם בכל מקום, שעליהם
נאמר בהתהלךך תנחה אותך כו',
ואין לה עליהם יום ידוע כמו
שאחרים, שלא יודת עליהם
אלא בשפלות וימים טובים, אבל
בעלי תשובה לא זזה מהם
לעולם.

ומשום זה, בני, א"י הבל אחיד,
אם יכלנו לומר א' י' מן אהי"ה
האם העליונה, ונשארו ה' ה',
ונאמר עליהן ותלכנה שתייהן,
כאן חטא הבל, אדם חטא ב"ו
מן יהו"ה והשתלק י"ו ונעשה ו'
י'. אמר רבי אלעזר: והרי י' ו'
הם י' למעלה ו' למטה, מה זה
ו' י'? אמר: בני, כך זה ודאי,

מאי ו' י', אמר ברי הכי

מאן דאנח תפלין כאלו פסי על מוחא עלאה,
ובגין דא שכינתא עלאה לא זזה מניה, ורזא
דמלה (תהלים קל ז) אם עונות תשמר י"ה אדניי
מי יעמוד, מ"י יעמוד ודאי דאיהי אימא
עלאה תשובה הא קמת באדם עלאה,
ושכינתא דאיהי תפלה של יד באדם תתאה,
שכינתא עלאה נחתת עם אדם, ושכינתא
תתאה עם הבל, ועם כל (דא) מארי דדכיו דקא
אתיין מנייהו, ובגין דא (רות א יט) ותלכנה
שתייהן.

מיד דחאבו ישראל בעובדא דעגלא מה פתיב
(ישעיה ג ב) ובפשעכם שלחה אמכם
דאתמר בה (משלי ב ג) כי אם לפינה תקרא,
אשתלחת (נ"א ואסתלקת) מנייהו ותרם מעל
הארץ, דלא נחתת עלייהו אלא (דף קטז
ע"א) בשפלות וימין טבין, ואשתארת שכינתא
תתאה יחידאה לתתא, ושכינתא עלאה
יחידאה לעילא, והא אוקמוה איכה ישבה
בדר, דבקדמיתא לא הות שכינתא עלאה זזה
מנייהו פגוונא דשכינתא תתאה, זכאין אינון
מארי דתיובתא דנחתת לה עלייהו בכל יומא
ושעתא ורגעא ולא זזת מנייהו בכל אתר,
דעלייהו אתמר (שם וכב) בהתהלךך תנחה אותך
וכו' ולא אית לה עלייהו יומא ידיע פגוונא
דאחרנין דלא נחתת עלייהו אלא בשפלות
וימין טבין, אבל מארי תיובתא לא זזת מנייהו
לעלם.

ובגין דא ברי, א"י הבל אחיד, אי יכלינן
למימר א' י' מן אהי"ה אימא עלאה,
ואשתארו ה' ה', ואתמר עלייהו ותלכנה
שתייהן, הכא חאב הבל, אדם חב ב"ו מן
יהו"ה ואסתלק י"ו ואתעביד ו' י', אמר רבי
אלעזר והא י' ו', אינון, י' לעילא ו' לתתא,

שחטא הנה הוא למעלה באות א
שהתעלטה במחשבה, שהיא י'
העליונה, ששם עלת העלות,
ונשארה ו' י' כמו זה: א, ועל הי'
העליונה נאמר כי ידע שמי, שם י',
יקראני ואענהו. אשרי הוא מי
שמוריד אותו במחשבתו
למקומו, שעל המחשבה הזו
נאמר זאת התורה לעלה למנחה
ולחטאת ולאשם ולמלוואים
ולזבח השלמים.

ורמה נאמר באות י' כי ידע שמי?
אלא, כמו שאין באות י' שתפוח
של אות אחרת, כך אין בו
שתפוח, שהוא אחד ואין שני לו,
אחד בלי חשבון, הוא כרא את
הכל ואין בורא עליו, וכי יש מי
שיכול לברא אפילו יתוש קטן,
אלא הוא? אלא למים יש כח
לברא אילנות ועשבים, והם
נבראו, אבל בורא העולמים ברא,
ואין עליו מי שברא אותו ודי
לחכם ברמז, שבמקום הזה אין
לגלות יותר.

אמר רבי אלעזר: מכאן משמע
שיש בורא בשתפוח של
האותיות, כמו ב' מן בראשית,
שהיא האם, ר' מן ראשית שהיא
חכמה, ו' מן בורא שהוא העמוד
האמצעי, א' מן בראשית שהוא
כתר, שי"ת, שש ספירות, הרי
כלן עשר, אם אחד חסר לא
השתלמה הבריאה, אבל עלת על
כל העלות הוא ברא הכל, בלי
שתפוח כלל.

אמר רבי אלעזר: וכמו זה שמענו
שבפעם ספירות לא נאמר שם
אלא אצילות ולא בריאה. אמר
רבי שמעון: ומי אמר שיש בהם
בריאה? אלא כל העשר בשתפוח
זו עם זו עושות בריאה בעולם,
ואני אומר, שאם היה חסר אחד
מן המנין, לא השתלמה אותה
בריאה, אבל עלת על כל העלות

איהו ודאי, דחובה דא איהו לעילא באת א
דאסתלקת במחשבה דאיהי י' עלאה דתמן
עלת העלות, ואשתאר ו' י' כגוונא דא א,
ועל י' עלאה אתמר (תהלים צא יד) כי ידע שמי,
שם י', יקראני ואענהו, זכאה איהו מאן דנחית
ליה במחשבתיה לאתריה, דהאי מחשבה עלה
אתמר (ויקרא ז לו) זאת התורה לעלה למנחה
ולחטאת ולאשם ולמלוואים ולזבח השלמים.
ואמאי אתמר באת י' כי ידע שמי, אלא, כמה
דלית באת י' שותפו דאת אחרא, הכי
לית ביה שותפו דאיהו אחד ואין שני לו,
אחד בלא חשבון, הוא ברא בלא ולית בורא
עליה, וכי אית דיכיל למברי אפילו יתוש זעיר
אלא הוא, אלא, מים אית לון חילא למברי
אילנין ועשבין, ואינון אתבריא, אבל בורא
עלמין ברא ולית עליה מאן דברא ליה
ולחפימא ברמיזא דבאתר דא לית לגלאה
יתיר.

אמר רבי אלעזר מהכא משמע דאית בורא
בשותפו דאתון, כגון ב' מן בראשית
דאיהי אימא, ר' מן ראשית דאיהי חכמה, ו'
מן בורא דאיהו עמודא דאמצעיתא, א' מן
בראשית דאיהו כתר, שי"ת, שית ספירן, הא
כלהו עשר, אם חסר חד לא אשתלים בריאה,
אבל עלת על כל העלות איהו ברא כלא בלא
שותפו כלל.

אמר רבי אלעזר וכי הא שמענא, דבעשר
ספירן לא אתמר תמן אלא אצילות ולא
בריאה, אמר רבי שמעון ומאן אמר דאית
בהון בריאה אלא כלהו עשר בשותפו דא עם
דא עבדין בריאה בעלמא, ואנא אימא דאם
היה חסר חד מן מנינא לא אשתלים ההיא
בריאה, אבל עלת על כל העלות איהו בורא

הוא בורא בלי שתפוח אחרת, שהוא אחד בלי שתף כלל, לא למעלה ולא למטה ולא באמצע ולא מכל צד כלל. אמר, ודאי כעת התגלה מה שלא נמסר לגלות אפלו מהלב לפה, וסוד זה צריך לכסות מכל אדם, שאין כל מח יכול לסבל את זה, אלא אלו שיודעים בסודות אלו שחקמתם עולה על כל הנביאים והחכמים.

אמר רבי אלעזר: אבא, הרי התגלתה א' בסוד עליון כשהסתלק עלת העלות באות י' ונשאר וי, אלא מה זה אוי? אמר לו: (א' העליונה) (ש"א) למעלה מן א', שיש א' מהאותיות הגדולות, ויש א' מן האותיות הקטנות, ויש א' מן האותיות הבינוניות, הם אדם של בריאה, אדם של יצירה, אדם של עשיה, ועליהם נאמר כי גבה מעל גבה שמר, ויש שלשה עליונים עליהם בדרך אצילות, ועליהם נאמר וגבהים עליהם.

ואותם של בריאה הם לבושים לאותם של אצילות, וזהו אור לבוש עליון, ואותם עשרה מתלבשים בעשר, ואלו של אצילות אמרו לאותם של בריאה שמתלבשים בהם, נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, כל ספירה נתנה בו חלקו מבפנים ומבחוץ, ואם חסרה אחת מעשר ספירות שלא היתה נותנת בו חלקה, לא היה משתלם בנינו של אדם, ובזמן שחטא אדם, כל ספירה וספירה נטלה חלקה ממנו, ונשאר אין, וסוד הדבר - ומותר האדם מן הבהמה אין, ומשום זה אמרו בעלי המשנה, ואדם ביקר כל ילין נמשל כבהמות נדמו. אדם שהיה לן בכבוד שלמעלה ולא שמר אותו, נמשל כבהמות הדמות שלו, שהן חיות

בלא שותפיו אחרת דאיהו חד בלא שותפא כלל לא לעילא ולא לתתא ולא באמצעיתא ולא מכל סטרא כלל, אמר ודאי פען אתגליא מה דלא אתמסר לגלגא אפילו מלפא לפומא, ורזא דא צריך לאתפסיא מכל בר נש, דלאו כל מוחא יכיל למסבל האי, אלא אלין דידיעין ברזין, אלין דחקמתא דלהון סליק על כל נביאיא וחכמיא.

אמר רבי אלעזר אבא, הא אתגליא א' ברזא עלאה פד אסתלק עלת העלות באת י' ואשתאר וי אלא מאי אוי, אמר ליה (א' עלאה) (נ"א אית א') לעילא מן א', דאית א' מאתוון רברבן, ואית א' מאתוון זוטון, ואית א' מאתוון בינוניים, אינון אדם דבריאה אדם דיצירה אדם דעשיה, ועלייהו אתמר (קהלת ה) כי גבוה מעל גבוה שומר, ואית תלת עלאין עלייהו בארץ אצילות, ועליהם אתמר וגבהים עליהם.

ואינון דבריאה אינון לבושין לאינון דאצילות, והאי איהו אור לבוש עליון, ואינון עשר מתלבשין בעשר, ואלין דאצילות אמרו לאינון דבריאה דמתלבשין בהון, (בראשית א כו) נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, כל ספירה יהיב ביה חולקיה מלגאו ומלבר, ואם חסר חד מעשר ספירין דלא הוה יהיב ביה חולקיה לא הוה אשתלים בניינא דאדם, ובזמנא דחב אדם כל ספירה וספירה נטיל חולקיה מניה ואשתאר אין, ורזא דמלה (קהלת ג יט) ומותר האדם מן הבהמה אין, ובגין דא אמרו מארי מתניתין (תהלים מט יג) ואדם ביקר כל ילין נמשל כבהמות נדמו, אדם דהוה לן ביקר דלעילא ולא נטיר ליה, נמשל כבהמות דמות דיצירה, דאינון חיות הקדש,

אָבֵל עֲלֵת הָעֲלֻת פֶּד בְּרָא לִיה כְּמָה דְּאַתָּה אָמַר
(ג"א הָדָא הוּא דְכְתִיב) (בראשית א כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים
אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, אִיהוּ נָטִיל כָּלָא מִיָּנִיה,
וַיְהִיב בִּיה בָּלָא שׁוּתְפּוֹ דְּאַחְרָא, דְּאַבָּא וְאִמָּא
עֲבָדוּ לִיה בְּצִיּוּרֵיהּ (דף קטז ע"ב) בְּתָרִין צִיּוּרִין,
הָדָא הוּא דְכְתִיב (בראשית ב ד) וַיִּצְרַח יְהוָה
אֱלֹהִים וַיִּצְרַח בְּתָרִין צִיּוּרִין, צִיּוּרָא דְאַבָּא
דְּאִיהּ יְהוָה, וְצִיּוּרָא דְאֱלֹהִים דְּאִיהּ אִמָּא,
וְדָא אִיהּ וַיִּצְרַח יְהוָה אֱלֹהִים, וּלְבַתֵּר עֲבָד
לִיה מְאָנָא הָדָא הוּא דְכְתִיב (שם) עֶפֶר מִן
הָאֲדָמָה, מִן הָאֲדָמָה לֹא כְתִיב, אֶלָּא עֶפֶר מִן
הָאֲדָמָה, וְדָא שְׂכִינְתָּא תַּתָּא דְאַתְמָר בָּהּ (איוב
לד טו) וְאָדָם עַל עֶפֶר יָשׁוּב דְּאִיהּ גִּלְגּוּלָא
דִּילִיה.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, בְּתֵר דְּרַעְוָא אֲשֶׁתִּפַּח
צְרִיךְ לְמַפְתַּח מְלִין בְּאַתְגְּלִיא, מַאי אָדָם
דְּבָרָא עֲלֵת הָעֲלֻת בְּדִיוקְנִיה, דְּהָא כְתִיב דְּלִית
בִּיה דְּמוּת, אָמַר לִיה, בְּרִי, הָכָא לֹא אָמַר
בְּצַלְמִנּוּ, דְּאִית בִּיה דִּיוקְנָא, אֶלָּא בְּצַלְמוֹ רוּצָה
לִוְמֵר כְּגִוּוֹנָא דְּאִיהּ רוּצָה וְאִינוּ נִרְאָה, דִּיהָ
אִיהּ הָכִי, וּכְגִוּוֹנָא דְּלִית בִּיה דִּיוקְנָא, דִּיהָ
אִיהּ הָכִי, וּכְגִוּוֹנָא דְּלִית קְדָמוֹן עֲלִיה דִּיהָ
אִיהּ הָכִי, וּכְגִוּוֹנָא דְּאִיהּ עֲלֵת הָעֲלֻת חַד
בָּלָא שׁוּתְפּוֹ וּבָלָא חֲשָׁבָן, דִּיהָ אִיהּ הָכִי,
כָּלָא כְּגִוּוֹנָא דִּילִיה.

וְאִית אָדָם דְּבְרִיאָה וַיִּצְרַח וַעֲשִׂיה בְּגִוּוֹנָא
אַחְרָא בְּלָבוּשִׁין וְגוּפָא (דלכר) (ג"א
בלכר), דְּבִאֲצִילוֹת הָא אֲתָמַר דְּלִית בִּיה בְּרִיאָה
וַיִּצְרַח וַעֲשִׂיה כָּלָל, אִית בְּרִיאָה דְּבָרָא הוּא
לְתַתָּא בְּדִיוקְנִיה, אָבֵל לֹאוּ דְּאַתְבְּרִי אִיהּ.
וְתָא חֲזִי אָף עַל גַּב דְּאַתְמָר בְּסִפְרִין בְּרִיאָה,
בְּלָבוּשָׁא מְלָכָר אִיהּ, וְלֹאוּ אִיהּ
מְלָגָאוּ, וּבִגִּין דָּא כְתִיב (בראשית א כז) וַיִּבְרָא

הַקֹּדֶשׁ, אָבֵל עֲלֵת הָעֲלֻת כְּשִׁבְרָא
אוֹתוֹ, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (וְהוּ שְׂכָתוּב)
וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
בְּצַלְמוֹ, הוּא נָטִיל מִמֶּנּוּ הַכֹּל, וְנָתַן
בּוֹ בְּלִי שְׁתַּפּוֹת שֶׁל אַחֵר, שֶׁהָאֵב
וְהָאֵם עָשׂוּ אוֹתוֹ בְּצִיּוּרֵיהֶם בְּשָׁנֵי
צִיּוּרִים, זֶהוּ שְׂכָתוּב וַיִּצְרַח יְהוָה
אֱלֹהִים, וַיִּצְרַח בְּשָׁנֵי צִיּוּרִים,
הַצִּיּוּר שֶׁל הָאֵב שֶׁהוּא יְהוָה,
וְהַצִּיּוּר שֶׁל אֱלֹהִים שֶׁהוּא הָאֵם,
וְזֶהוּ וַיִּצְרַח יְהוָה אֱלֹהִים, וְאַחֵר
כֶּף עֲשֵׂה אוֹתוֹ כָּלִי, זֶהוּ שְׂכָתוּב
עֶפֶר מִן הָאֲדָמָה, לֹא כְתוּב מִן
הָאֲדָמָה, אֶלָּא עֶפֶר מִן הָאֲדָמָה,
וְזוֹ הַשְׂכִּינָה הַתַּחְתּוֹנָה, שְׁנֵאמַר
כֶּה וְאָדָם עַל עֶפֶר יָשׁוּב, שֶׁהוּא
הַגִּלְגּוּל שֶׁלּוֹ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אַבָּא, אַחֵר
שְׁנֵמְצָא רְצוֹן, צְרִיךְ לְפַתַּח
בְּדְבָרִים בְּגִלּוּי, מַה הָאָדָם שִׁבְרָא
עֲלֵת הָעֲלֻת בְּדָמוֹתוֹ, שֶׁהִרִי כְתוּב
שְׂאִין בּוֹ דְּמוּת? אָמַר לוֹ: בְּנִי,
כָּאן לֹא אָמַר בְּצַלְמִנּוּ, שִׁישׁ בּוֹ
דְּמוּת, אֶלָּא בְּצַלְמוֹ, רוּצָה לִוְמֵר,
כְּמוֹ שֶׁהוּא רוּצָה וְאִינוּ נִרְאָה,
שֶׁהוּא יִהְיֶה כֶּף, וּכְמוֹ שְׂאִין בּוֹ
דְּמוּת, שֶׁהוּא יִהְיֶה כֶּף, וּכְמוֹ
שְׂאִין קְדָמוֹן עֲלִיו, שֶׁהוּא יִהְיֶה
כֶּף, וּכְמוֹ שֶׁהוּא עֲלֵת הָעֲלֻת אַחֵד
בְּלִי שְׁתַּפּוֹת וּבְלִי חֲשָׁבָן, שֶׁהוּא
יִהְיֶה כֶּף, הַכֹּל כְּמוֹתוֹ.

וַיֵּשׁ אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה וַיִּצְרַח
וַעֲשִׂיה בְּגִוּוֹן אַחֵר בְּלָבוּשׁ וְגוּף (של
בְּחוּץ) (בלכר), שְׂבִאֲצִילוֹת הָרִי נֵאמַר
שְׂאִין בּוֹ בְּרִיאָה וַיִּצְרַח וַעֲשִׂיה
כָּלָל. יֵשׁ בְּרִיאָה שֶׁהוּא בְּרָא
לְמַטָּה בְּדָמוֹתוֹ, אָבֵל לֹא שֶׁהוּא
נִבְרָא.

וּבֹא וְרִאָה, אָף עַל גַּב שְׁנֵאמַר
בְּסִפְרוֹת בְּרִיאָה, הוּא בְּלָבוּשׁ
מְבֻחוּץ, וְלֹא מְבֻפָּנִים, וּמִשּׁוּם זֶה
כְּתוּב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
בְּצַלְמוֹ, כָּאן סוּד אַחֵר בְּגוּף, יֵשׁ
סִפְרוֹת שֶׁל בְּרִיאָה, וַיֵּשׁ סִפְרוֹת

שֶׁל אֲצִילוֹת, וּמִשּׁוּם זֶה וַיִּבְרָא
אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם, זֶה הַעֲמוּד
הָאֲמָצִי, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כְּתַפְּאֶרֶת
אָדָם לְשִׁכְת בֵּית. בְּצִלְמוֹ - שְׂכִינָה
תַּחְתּוֹנָה, בְּצִלְם אֱלֹהִים - שְׂכִינָה
עֲלִיוֹנָה, וַיִּצְרֵהוּ יְהוָה אֱלֹהִים אֶת
הָאָדָם - זֶה צָדִיק חַי הָעוֹלָמִים,
יִצְרוּ בִּיצִירָה עֲלֵיזָה וּבִיצִירָה
תַּחְתּוֹנָה שֶׁהֵם " מִן א, ו' מִן
וַיִּצְרֵהוּ הוּא הו' שֶׁבְּאֲמָצֵעַ, שֶׁהוּא
בְּשְׁנֵי יוֹדִי"ן בָּאוֹת א, וְעַל שְׁנֵי
יוֹדִים נֶאֱמַר חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנֶתָה
בֵּיתָה, וְהֵם חֲכָמָה קְדוּמָה וְחֲכָמָה
תַּחְתּוֹנָה.

וְאָדָם מֵצֵד שֶׁל אוֹת הַבְּרִית "
נוֹלָד מֵהוּל, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וַתֵּרָא
אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא, אָמְרוּ צָדִיק כִּי
טוֹב, שֶׁשֵּׁם אֵין קִלְפָה שֶׁל עֲרֵלָה
כָּלל, וְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר אָדָם הָרִאשׁוֹן
מוֹשֵׁף בְּעֲרֵלְתוֹ הִיָּה, זֶה אָדָם שֶׁל
עֲשִׂיָּה, וּמָה הוּא? זֶה הַקִּלְפָה
שֶׁהַתְּלַבְּשָׁה בּוֹ (בָּה) לְשֵׁלֵט עַל
הַכֹּל, זֶה שֶׁכְּתוּב וּמִלְכּוּתוֹ בְּכָל
מְשָׁלָה, וּמִשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר בָּה
נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ,
לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּכָל הַדְּיוֹקְנָאוֹת
וְהַקְּלָפוֹת.

וְעוֹד נֶאֱמַר בְּשִׁכְנָה הַתַּחְתּוֹנָה
נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ,
שֶׁתִּהְיֶה כְּלוּלָה מִכָּל הַסְּפִירוֹת,
שֶׁכָּל עֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת כָּל אַחַת
נִתְּנָה בּוֹ חֵלְקָה, וּמָה חֵלְקָה? אֵלָּא
כָּל סְפִירָה נִתְּנָה בּוֹ עֲשׂוֹר שְׁלָה,
שֶׁכָּל סְפִירָה עוֹלָה לַעֲשָׂרָה, וְנִתְּנָה
לוֹ כָּל אַחַת וְאַחַת הָעֲשׂוֹר שְׁלָה,
נִשְׁאָרוּ הֵן תִּשְׁעֵי תִשְׁעֵי, וְכָל אַחַת
וְאַחַת הַשְּׁתֵּלִם בָּה לַעֲשָׂרָה,
וּמִשּׁוּם כֵּן מַעֲשָׂרִים אֶחָד
מַעֲשָׂרָה, וּמִשּׁוּם שֶׁהִיא כְּלוּלָה
מִכָּלֶם, נֶאֱמַר בָּה אֶהְבֵּת
כְּלוּלוֹתֶיךָ, כְּלוּלָה מִן הַכֹּל, וְאַחֵר
שֶׁנִּכְלָלָה מִן הָעֲלִיּוֹנִים נֶאֱמַר בָּה

אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ הֵכָא רָזָא אֲחֵרָא
בְּגוּפָא, אִית סְפִירָן דְּבִרְיָאָה וְאִית סְפִירָן
דְּאֲצִילוֹת, וּבְגִין דָּא וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם,
דָּא עֲמוּדָא דְּאֲמָצְעִיתָא דְּאַתְמָר בֵּיה (ישעיה מד
(כ) כְּתַפְּאֶרֶת אָדָם לְשִׁכְת בֵּית, בְּצִלְמוֹ שְׂכִינָתָא
תַּתְּאָה, בְּצִלְם אֱלֹהִים שְׂכִינָתָא עֲלָאָה, וַיִּצְרֵהוּ
יְהוָה אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם דָּא צָדִיק חַי עֲלָמִין,
יִצְרוּ בִּיצִירָה עֲלָאָה וּבִיצִירָה תַּתְּאָה, דְּאִינוּן
" מִן א, ו' מִן וַיִּצְרֵהוּ אִיהוּ ו' דְּאֲמָצְעִיתָא,
דְּאִיהוּ בְּתָרִין יוֹדִין בָּאֵת א, וְתָרִין יוֹדִין
עֲלִיָּהוּ אֲתָמָר (משלי יד א) חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנֶתָה
בֵּיתָה וְאִינוּן חֲכָמָה קְדוּמָה וְחֲכָמָה תַּתְּאָה.

וְאָדָם מְסֻטָּרָא דְּאוֹת בְּרִית " אֲתִילִיד מֵהוּל,
הֵדָא הוּא דְּכֶתִיב (שמות ב ב) וַתֵּרָא אוֹתוֹ
כִּי טוֹב הוּא, (ישעיה ג י) אָמְרוּ צָדִיק כִּי טוֹב,
דְּתַמֵּן לֹאוּ קְלִיפָה דְּעֲרֵלָה כָּלל, וְהָא דְּאַתְמָר
אָדָם הָרִאשׁוֹן מוֹשֵׁף בְּעֲרֵלְתוֹ הִיָּה, דָּא אָדָם
דְּעֲשִׂיָּה, וּמֵאִי נִיְהוּ דָּא קְלִיפָה דְּאַתְלַבְּשָׁא בֵּיה
(ג"א דְּאַתְלַבְּשֵׁת בָּה) לְשֵׁלֵטָאָה עַל כָּלָא, הֵדָא הוּא
דְּכֶתִיב (תהלים קג יט) וּמִלְכּוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וּבְגִין
דָּא אֲתָמָר בָּה (בראשית א כו) נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ
כְּדְמוּתֵנוּ לְאַתְלַבְּשָׁא בְּכָל דְּיוֹקְנִין וְקְלִיפִין.

וְעוֹד אֲתָמָר בָּה בְּשִׁכְנָתָא תַּתְּאָה, נַעֲשֶׂה אָדָם
בְּצִלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ, דִּתְהֵא כְּלִילָא מִכָּל
סְפִירָן, דְּכָל עֶשֶׂר סְפִירָן יְהִיבוּ בָּה כָּל חַד
חוּלְקִיָּה, וּמֵאִי חוּלְקִיָּה, אֵלָּא כָּל סְפִירָה יְהִיב
בָּה עֲשׂוֹר דִּילִיָּה, דְּכָל סְפִירָה סְלִיק לַעֲשָׂרָה,
וְיַהֲבוּ לִיָּה כָּל חַד וְחַד עֲשׂוֹר דִּילִיָּה אֲשִׁתְּאָרוּ
אִינוּן תִּשְׁעֵי תִשְׁעֵי, וְכָל חַד וְחַד אֲשִׁתְּלִים בָּה
לַעֲשָׂרָה, וּבְגִין דָּא מַעֲשָׂרִין חַד מַעֲשָׂרָה, וּבְגִין
דְּאִיָּה כְּלִילָא מִכָּלָהוּ אֲתָמָר בָּה (ירמיה ב
(ב) אֶהְבֵּת כְּלוּלוֹתֶיךָ, כְּלִילָא מִכָּלָא, וְלִבְתָּר
דְּאַתְפִּלִּילָת מַעֲלָאִין אֲתָמָר בָּה (בראשית א כו) וְרָדוּ

בְּדַגַּת הַיָּם וּבַעוֹף הַשָּׁמַיִם

וּבְבִהְמָה וּבְכָל הָאָרֶץ, אֶתְפַּלִּילָת בִּתְתָאִין,
וְאֶפִּילוּ בְּכָל קְלִיפִין דְּסִטְרָא אַחְרָא אֶתְלַבֶּשֶׁת,
לְקִיָּמָא בָּהּ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה, וּבְכָל מָה
דְּאֶתְלַבֶּשֶׁת אֶתְפַּלִּילָת (נ"א אֶתְקַרִּיאַת) בְּשָׁמְיָה,
הָא הֵכָא אָדָם דְּעֵשְׂיָה וַיִּצְיָרָה.

אָדָם דְּבִרְיָאָה אוּקְמוּהוּ עַל תְּפִאָרַת, מְאִי
בְּצִלְמוֹ, בְּצִלְמֵ, תִרְיָן דִּיּוֹקְנִין דִּילִיָּה
לְעִילָא, אֵלָא (ס"א אַלִין) אִינוּן וְא"ו תִּרְיָן וַיִּי"ן,
אִינוּן תִּרְיָן דִּיּוֹקְנִין דָּא דְּאִיָּהוּ אָדָם
דְּאֻמְצָעִיתָא, דְּשְׁכִינְתָּא עֲלָאָה אִיָּהִי דְּמוֹת אָדָם
עֲלָאָה דְּאִיָּהוּ חֲכָמָה עֲלָאָה, וְשְׁכִינְתָּא תְּתָאָה
דְּמוֹת אָדָם דְּאִיָּהוּ עֲמוּדָא דְּאֻמְצָעִיתָא.

וְעוֹד, עֲמוּדָא דְּאֻמְצָעִיתָא בְּדִיּוֹקְנָא דְּכֶתֶר
וְדָא אָדָם דְּבִרְיָאָה, וְאָדָם דִּיִּצְיָרָה צָדִיק
בְּדִיּוֹקְנָא דְּחֲכָמָה, וּבִגִּין דָּא (מלכים א ה כו) וַיְהִיָּה
נִתֵּן חֲכָמָה לְשִׁלְמָה דְּאִיָּהוּ צָדִיק בְּרִית שְׁלוֹם
שְׁלוֹם ה', וְשְׁכִינְתָּא תְּתָאָה אָדָם דְּעֵשְׂיָה דְּמוֹת
דְּשְׁכִינְתָּא עֲלָאָה וְכָלָא קְשׁוּט, (וְשְׁכִינְתָּא וְדָא
אֶתְפַּלִּילָת בְּכָלָא), וּבִגִּין דָּא זְמַנִּין אֶתְקַרִּיאַת נֶשֶׁר,
זְמַנִּין חֲתָה. (דף ק"ז ע"א) זְמַנִּין יוֹנָה, זְמַנִּין צְפּוֹר,
בְּכָל מָה דְּשְׁלִיטָא אֶתְקַרִּיאַת בְּשָׁמְיָה,
וּבְעֵשְׂבִין אֶתְקַרִּיאַת שׁוֹשְׁנָה, עֵץ פְּרִי עוֹשָׂה
פְּרִי, וְכַד שְׁלִטָא עַל אֶרְעָא אֶתְקַרִּיאַת אָרֶץ,
וְכַד שְׁלִטָא עַל יָמָא אֶתְקַרִּיאַת יָם עַל שְׁמִיָּה,
וְכַד שְׁלִטָא עַל טוּרִין אֶתְקַרִּיאַת סִלְע, לִית
בְּרִיָּה בְּעֲלָמָא דְּשְׁלִטָא עָלֶיהָ דְּלֹא אֶתְקַרִּיאַת
בְּשָׁמְיָה, אֲבָל עִם כָּל דָּא דְּשְׁלִטָא עַל כָּלָא,
עֲבִידַת אֶפְרָשׁוּתָא בֵּין דְּרִגִין דְּאִינוּן מוֹחָא
וְאִיבָא, לְקְלִיפִין דְּסִטְרָא אַחְרָא דְּאִינוּן
פְּקִלִיפִין דְּאִגּוּזָא דְּמַכְסִיין עַל מוֹחָא, וְרִזָּא
דְּמִלָּה (בראשית א ד) וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִיִּים בֵּין הָאוֹר
וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, וַיִּהְיֶה לַיָּל לְמָאן דְּמַעְרַב קְלִיפִין
דְּסִטְרָא אַחְרָא עִם דְּרִגִין דְּסִטְרָא דְּדִכּוּ.

וּרְדוּ בְּדִגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם
וּבְבִהְמָה וּבְכָל הָאָרֶץ, נִכְלְלָה
בִּתְתָאִינוּם, וְאֶפִּילוּ בְּכָל הַקְּלָפוֹת
שֶׁל הַצֹּד הָאֲחֵר הַתְּלַבֶּשֶׁה, לְקַיֵּם
בָּהּ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מַשְׁלָה, וּבְכָל
מָה שֶׁהַתְּלַבֶּשֶׁה נִכְלְלָה (נְקָרָא)
בְּשֵׁמוֹ, הִרִי פֶּאן אָדָם שֶׁל עֲשִׂיָּה
וַיִּצְיָרָה.

הָאָדָם שֶׁל בְּרִיָּאָה פִּרְשׁוּהוּ עַל
תְּפִאָרַת. מָה זֶה בְּצִלְמוֹ? בְּצִלְמֵ,
שְׁתֵּי דְּמִיּוֹת שְׁלוֹ לְמַעְלָה, אֵלָא (אלה)
הֵן וְא"ו, שְׁתֵּי וַיִּי"ן, הֵם שְׁתֵּי
דְּמִיּוֹת שֶׁל א שֶׁהוּא אָדָם שֶׁל
הָאֻמְצָע, שְׁשְׁכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה הִיא
דְּמוֹת אָדָם עֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא חֲכָמָה
עֲלִיּוֹנָה, וְשְׁכִינָה הַתְּתוֹנָה - דְּמוֹת
אָדָם, שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֻמְצָעִי.

וְעוֹד, הָעֲמוּד הָאֻמְצָעִי בְּדְמוּת
הַכֶּתֶר, וְזֶה אָדָם שֶׁל בְּרִיָּאָה, וְאָדָם
שֶׁל יִצְיָרָה - צָדִיק בְּדְמוּת שֶׁל
חֲכָמָה, וּמִשּׁוֹם זֶה וַיְהוּיָה נִתֵּן
חֲכָמָה לְשִׁלְמָה, שֶׁהוּא צָדִיק בְּרִית
שְׁלוֹם שְׁלוֹם ה', וְשְׁכִינָה תְּתוֹנָה
- אָדָם שֶׁל עֲשִׂיָּה, הַדְּמוּת שֶׁל
הַשְּׁכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה, וְהַכָּל אֲמַת,
(וְהַשְּׁכִינָה וְדָא נִכְלָלָת בְּכָל), וּמִשּׁוֹם זֶה
לְפַעְמִים נִקְרְאָת נֶשֶׁר לְפַעְמִים
חֲתָה. לְפַעְמִים יוֹנָה, לְפַעְמִים
צְפּוֹר, בְּכָל מָה שֶׁשּׁוֹלֶטֶת נִקְרְאָת
בְּשֵׁמָהּ, וּבְעֵשְׂבִים נִקְרְאָת שׁוֹשְׁנָה,
עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי, וּבְשִׁשְׁוֹלֶטֶת עַל
הָאָרֶץ נִקְרְאָת אָרֶץ, וּבְשִׁשְׁוֹלֶטֶת
עַל הַיָּם נִקְרְאָת יָם עַל שְׁמוֹ,
וּבְשִׁשְׁוֹלֶטֶת עַל הַהָרִים נִקְרְאָת
סִלְע, אֵין בְּרִיָּה בְּעוֹלָם שֶׁשּׁוֹלֶטֶת
עָלֶיהָ שְׁלֹא נִקְרְאָת בְּשֵׁמָהּ, אֲבָל
עִם כָּל זֶה שֶׁשּׁוֹלֶטֶת עַל הַכָּל,
עוֹשֶׂה הַפְּרָדָה בֵּין הַדְּרָגוֹת שֶׁהֵן
מִמֶּנּוּ וּפְרִי, לְבֵין הַקְּלָפוֹת שֶׁל הַצֹּד
הָאֲחֵר שֶׁהֵן פְּקִלְפוֹת הָאִגּוּז
שֶׁמְכַסּוֹת עַל הַמֶּנֶּח, וְסוּד הַדְּבָר -
וּבִבְדֵל אֱלֹהִיִּים בֵּין הָאוֹר וּבֵין
הַחֹשֶׁךְ. אוֹי לְמִי שֶׁמַּעְרַב אֶת
קְלָפוֹת הַצֹּד הָאֲחֵר עִם הַדְּרָגוֹת
שֶׁל צַד הַטְּהָרָה.

(כאן חסר) (אמר המגיד עוד מצאתי בס"א זה

הלשון)

וְהָאֲדָם יָדַע אֶת חוּה אִשְׁתּוֹ וכו',
וכי לא ידע אותה עד אותו הזמן?
אלא מיום שנחבר בית המקדש,
הקדוש ברוך הוא לא התיחד עם
שכינתו בימות החל, ולא היו
ישראל מכירים את כחו בימות
החל, משום שממשלת העבד
והשפחה בהם, אחר שיעברו מן
העולם, מיד וידע אדם עוד את
אשתו, ובאותו הזמן, כי מלאה
הארץ דעה את יהו"ה, ובאותו
זמן יתקיים הפתוב כי כלם ידעו
אותי למקטנם ועד גדולם, וכיום
ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו
אחד.

דבר אחר, והאדם ידע את חוה
אשתו ופתה ופלד את קין, ידע
ודאי, כמו ומרדכי ידע. יש ידיעה
לשוב ויש ידיעה לרע. בזמן
שהולידה את קין, ידע את כל
אשר נעשה, אותה זקמה, ועד
אותו מקום שמגיעה ומתפשטת
אותה זקמה בכל הדורות.
ושלשה גלגולים, עליהם נאמר
הן כל אלה יפעל א"ל פעמים
שלוש עם גבר, אחר שיתגבר
ביצרו, שלא עושה חטא,
והידיעה הזו של קין היא
שהתגלגלה לו עד אותו מקום
שהתפשטה, שעליו נאמר כי
משרש נחש יצא צפע, משום
שהוא משרש נחש שהטיל זקמה
בחוה, מלאך המות שגרם מיתה
לאדם ולכל הדורות שלו, כך זה
דרכו להרג, ומשום זה הרג את
הכל.

והזקמה הזו שנטלה ממנו היא
לילי"ת, אפם של הערב רב,
עליה נאמר רגליה ירדות מות
וכו', שהיא סם המות של אל
אחר שהוא סמא"ל, והיא הפרי
שלו, גם - לרבות אל אחר,

(כאן חסר) (אמר המגיד עוד מצאתי בס"א זה הלשון).

וְהָאֲדָם יָדַע אֶת חוּה אִשְׁתּוֹ וכו' (שם ד א), וכי
לא אשתמודע בה עד ההיא זמנא,
אלא מיזמא דאתחבר בי מקדשא קודשא בריך
הוא לא אתיחד בשכינתיה ביומין דחול, ולא
היו ישראל אשתמודעין תוקפיה ביומין דחול,
בגין דממשלה דעבד ושפחה בהון, בתר
דיתעברון מעלמא מיד וידע אדם עוד את
אשתו ובההיא זמנא (ישעיה יא ט) כי מלאה הארץ
דעה את יהו"ה, ובההיא זמנא אתקיים
קרא (ירמיה לא לג) כי כלם ידעו אותי למקטנם
ועד גדולם, (זכריה יד ט) וביום ההוא יהיה יהו"ה
אחד ושמו אחד.

דבר אחר והאדם ידע את חוה אשתו ופתה
ותלד את קין, ידע ודאי כגון (אסתר ד א)
ומרדכי ידע, אית ידיעה לטב ואית ידיעה
לביש, בזמנא דאולידת לקין ידע את כל אשר
נעשה ההוא וזהמא, ועד ההוא אתר דמטי
ואתפשט ההוא וזהמא בכל דרין, ותלת
גלגולי, עלייהו אתמר (איוב לג כט) הן כל אלה
יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר, בתר דיתגבר
ביצריה דלא עביד חטאה, והאי ידיעה דקין
איהו דאתגלי ליה עד ההוא אתר דאתפשט,
דעליה אתמר (ישעיה יד כט) כי משרש נחש יצא
צפע, בגין דאיהו משרש נחש דאטיל וזהמא
בחוה, מלאך המות דגרים מיתה לאדם ולכל
דרין דיליה, הכי, האי דרפיה לקטלא, ובגין
דא קטיל להכל.

והאי וזהמא דאתנטיל מגיה איהי לילי"ת
אימא דערב רב, עלה אתמר (משלי ה
ה) רגליה ירדות מות וכו', דאיהי סם מות
דאל אחר דאיהו סמא"ל, ואיהי איפא דיליה,
גם לרבות אל אחר, נחש בגינה אתמר (בראשית

וּתְתַקַּח מִפְּרִי וַתֹּאכַל, הָכָא רְזָא דְחִתָּה וַתִּתֵּן
גַּם לְאִישָׁה עִמָּה וַיֹּאכַל גַּם לְרַבּוֹת, וּלְבַתֵּר חָזָא
לִיה דְּאִתְחַרַּט כְּמָה דְּאֵת אָמֵר (שם ד יג) גְּדוּל עוֹנִי
מִנְשׂוּא, וּבְגִין דָּא (שם ב) קִנִּיתִי אִישׁ אֶת יְהוָה,
הָכָא רְמִיז קִנִּי חוֹתֵן מִשָּׁה, דְּעִתִּיד לְאַהֲדָרָא
בְּתִשְׁבָּה וּלְקַבֵּלָא אֶת בְּרִית, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב (שם טו) וַיֵּשֶׁם יְהוָה לְקִין אוֹת, אוֹת
בְּרִית מִיֵּלָה לְאַגְנָא עָלֶיהָ.

וּבְגִין דָּא וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הֶבֶל,
מֵאִי וַתּוֹסֶף אֵלָּא רְזָא דְמִלָּה וְלֹא יִסָּף
עוֹד לְדַעְתָּה (שם לח כו), בְּגִין הֵהוּא זִוְהֶמָּא דְנִפְיָק
מִנִּיה, וְחֶמָּא אֶתְפִּשְׁטוּתִיה בְּכָל דָּרָא, פִּיּוֹן
דְּחֶמָּא לְהֶבֶל דְּאֶתְפִּשְׁטוּתִיה בְּכָל דָּרָא לְטָב,
אָמֵר וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת, אוֹסִיפֵת אִיהִי כְּמָה קְרַבָּנִין
וּכְמָה תַּחֲנוּנִין וּכְמָה בְּכִיִּין בְּגִינִיה, פִּיּוֹן דְּאִיהִי
הָיָה עֲתִיד לְדַפְּאָה זִוְהֶמָּא דִּילִיָּה מַעֲלָמָא, וְהָא
קֹהֶלֶת אָמֵר (קהלת ח יד) יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל
הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צַדִּיקִים אֲשֶׁר מִגִּיעַ אֲלֵיהֶם
כְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים, הָכָא אֶתְגַּלִּי צַדִּיק וְרַע לוֹ
רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, אִית הֶבֶל, וְאִית הֶבֶל וְעַלְיִיהִי
אֶתְמַר (שם י ב) לֵב חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל
לְשִׁמְאָלוֹ, בְּשִׁגְם זֶה הֶבֶל, וְהָא אוּקְמוּהוּ בְּשִׁגְם
זֶה מִשָּׁה, מִשָּׁה זֶה שֵׁת, וְאִיהִי שֵׁם, וְאִיהִי
הֶבֶל, וְהֵן כָּל אֵלֶּה יַפְעֵל א"ל פְּעָמִים שְׁלֹשׁ
עִם גִּבּוֹר.

וְרְזָא דְמִלָּה (ישעיה סג יא) אִיהִי הַשֵּׁם בְּקִרְבּוֹ,
דְּאִיהִי (שמות ג יג) מֵה שְׁמוֹ, וְדָא אָדָם
דְּאִיהִי רַבִּיעָאָה, וּבְגִינִיה אֶתְמַר (עמוס ב ו) וְעַל
אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיכְנוּ, לֹא אֲשִׁיכְנוּ בְּגִלְגּוּלָא
יְתִיר, פִּיּוֹן דִּנְח בִּיה אָבוֹי דְּאִיהִי אָדָם, בְּהֵהוּא
זְמַנָּא אֲשֶׁתְּמוּדָע (משלי ל ד) מֵה שְׁמוֹ וּמֵה שֵׁם
בְּנוֹ כִּי תִדַּע, וְדָא אִיהִי רְזָא מֵה שְׁמוֹ מֵה אוּמֵר
אֲלֵיהֶם, וְדָא אִיהִי מְרַבְּכָתָא שְׁלִימָא, שׁ תִּלְת

הַנָּחֹשׁ, בְּגִלְלָה נֶאֱמַר וַתִּקַּח מִפְּרִי
וַתֹּאכַל. כָּאֵן הַסּוּד שֶׁל חוּה, וַתִּתֵּן
גַּם לְאִישָׁה עִמָּה וַיֹּאכַל, גַּם -
לְרַבּוֹת, וְאַחֵר כֶּף רָאָה אוֹתוֹ
שֶׁהִתְחַרַּט, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר גְּדוּל עוֹנִי
מִנְשׂוּא, וּבִשְׁבִיל זֶה קִנִּיתִי אִישׁ
אֶת יְהוָה. כָּאֵן רְמִיז קִנִּי חוֹתֵן
מִשָּׁה שֶׁעֲתִיד לְחַזֵּר בְּתִשְׁבָּה
וּלְקַבֵּל אוֹת הַבְּרִית. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב
וַיֵּשֶׁם יְהוָה לְקִין אוֹת, אוֹת בְּרִית
מִיֵּלָה לְהִגָּן עָלָיו.

וּמִשּׁוּם זֶה וַתּוֹסֶף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו
אֶת הֶבֶל, מֵה זֶה וַתּוֹסֶף? אֵלָּא
סוּד הַדְּבָר - וְלֹא יִסָּף עוֹד לְדַעְתָּה,
בְּגִלְל אוֹתָהּ זִוְהֶמָּא שֶׁיֵּצֵאָה מִמֶּנּוּ,
וְרָאָה הַתְּפִשְׁטוּתוֹ בְּכָל דּוֹר. פִּיּוֹן
שֶׁרָאָה אֶת הֶבֶל, שֶׁהִתְפִּשְׁטוּתוֹ
בְּכָל דּוֹר לְטוֹב, אָמֵר וַתּוֹסֶף
לָלֶדֶת, הִיא הוֹסִיפָה כְּמָה קְרַבָּנוֹת
וּכְמָה תַּחֲנוּנִים וּכְמָה בְּכִיּוֹת
בִּשְׁבִּילוֹ, פִּיּוֹן שֶׁהוּא הָיָה עֲתִיד
לְטַהֵר אֶת הַזִּהְמָה שְׁלוֹ מִן
הָעוֹלָם, וְהָרִי קֹהֶלֶת אָמֵר יֵשׁ הֶבֶל
אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ
צַדִּיקִים אֲשֶׁר מִגִּיעַ אֲלֵיהֶם
כְּמַעֲשֵׂה הָרָשָׁעִים. כָּאֵן הִתְגַּלָּה
צַדִּיק וְרַע לוֹ רָשָׁע וְטוֹב לוֹ, יֵשׁ
הֶבֶל וְיֵשׁ הֶבֶל, וְעַלְיֵיהֶם נֶאֱמַר לֵב
חָכָם לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל לְשִׁמְאָלוֹ,
בְּשִׁגְם זֶה הֶבֶל, וְהָרִי פִּרְשׁוּהוּ
בְּשִׁגְם זֶה מִשָּׁה, מִשָּׁה זֶה שֵׁת,
וְהוּא שֵׁם, וְהוּא הֶבֶל, וְהֵן כָּל אֵלֶּה
יַפְעֵל א"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גִּבּוֹר.
וְסוּד הַדְּבָר - אִיהִי הַשֵּׁם בְּקִרְבּוֹ,
שֶׁהוּא מֵה שְׁמוֹ, וְזֶה הָאָדָם שֶׁהוּא
רַבִּיעִי, וּבִשְׁבִּילוֹ נֶאֱמַר וְעַל
אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיכְנוּ, לֹא אֲשִׁיכְנוּ
יֹתֵר בְּגִלְגּוּל. פִּיּוֹן שֶׁנֶּחַ בּוֹ אָבִיו
שֶׁהוּא אָדָם, בְּאוֹתוֹ זְמַן נֹדַע מֵה
שְׁמוֹ וּמֵה שֵׁם בְּנוֹ כִּי תִדַּע, וְזֶהוּ
הַסּוּד שֶׁל מֵה שְׁמוֹ מֵה אָמֵר
אֲלֵיהֶם, וְזֹהִי מְרַבְּכָה שְׁלֵמָה, שׁ
שְׁלֹשׁ חִיּוֹת שְׂרוּכָב עֲלֵיהֶם מ"ה,

וְעַלֵּיהֶם נֹאמַר הֵן כָּל אֵלֶּה יַפְעַל
א"ל פְּעָמִים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: וְתוֹסֵף
לָלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הֶבֶל, אוֹי
לְעוֹלָם שֵׁשׁ לָהֶם עֵינִים וְלֹא
רֹאִים, אֲזַנִּים וְלֹא שׁוֹמְעִים אֶת
סוּדוֹת הַתּוֹרָה, וְהוֹלְכִים אַחֵר
הַבָּצַע שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה. בֹּא וּרְאֵה,
קִיָּן הוּא יֵצֵר הָרַע, הֶבֶל יֵצֵר
הַטּוֹב, הֶבֶל הוּא הַלֵּב, וְהֵם שְׁנֵי
בְּתֵי הַלֵּב, זֶהוּ שְׁפָתוֹכָ לֵב חֶכֶם
לִימִינוֹ לֵב כְּסִיל לְשִׁמְאֻלוֹ, לֵב
חֶכֶם לִימִינוֹ זֶה הֶבֶל, שְׁנֹאמַר בּוֹ
וְתוֹסֵף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הֶבֶל,
הוּא תוֹסֵפֶת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, קִיָּן הוּא
רוּחַ הַטְּמָאָה, שֶׁהוּא גּוֹרֵעַ וְלֹא
מוֹסִיף, קִיָּן הַגּוֹיָף, קִיָּן לְשִׁנְיָהֶם,
וּבִשְׁבִּילָהּ נֹאמַר אֵל תִּסְתַּפֵּן
בְּקִנְקֵן אֵלֶּה בְּמֵה שֵׁשׁ בּוֹ. וְדַאי
קִיָּן הוּא הַלֵּב, שֶׁהוּא קִלְפַת
הָאֵגוֹז, לֹא אוֹתוֹ שְׁלִמְעָלָה שֶׁהוּא
פָּרִי עֵץ הַחַיִּים, וּמִשּׁוֹם שֶׁחִקֵּן
הַזֶּה יֵשׁ בּוֹ טוֹב וָרַע, נֹאמַר בּוֹ
וּמַעַץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע לֹא תֹאכַל
מִמֶּנּוּ, עַד שֶׁעֹבְרַת אוֹתָהּ הִקְלִפָּה
מִהָאֵגוֹז, הַפָּרִי שֶׁנִּקְרָא מִיתָה
וְחַיִּים, אֹרֹךְ וְחֹשֶׁךְ, הֶבֶל טוֹב
וְהֶבֶל רָע, הִהְבֵּל שֶׁל הַתּוֹרָה
שֶׁהוּא לְהַב, עָלָיו נֹאמַר קוֹל
יְהוָה חֲצֹב לְהַבּוֹת אֵשׁ, וְזוֹ ה'
שֶׁל מֹשֶׁה, מ' מֹשֶׁה, ש' שֵׁת,
שְׁנֹאמַר בּוֹ כִּי מִן הַפִּיִּם מְשִׁיתָהוּ,
ש' שֵׁם, וְלֹא לְחֹנֶם הָיָה שֵׁם קוֹבֵעַ
מִדְּרָשׁוֹת בַּתּוֹרָה, וְהָיָה שֵׁת,
הַסִּיּוֹם שֶׁל אֶלְפָּא בֵּיתָא, שֵׁת
בְּגָלָל כֹּל שִׁתָּה תַּחַת רִגְלָיו.

וְהִבְדֵּל מִצַּד הַיָּמִין הוּא כוֹלָל
שְׁבָעָה הֶבְלִים, וְהֵם אֲבִגִּית"ן
וְכוֹ', שֵׁשׁ עוֹלָם, שֶׁהֵם לְהַבִּים
בְּשֵׁשֶׁת טְבַעוֹת הַקְּנָה, וְהֶבֶל שֶׁל
הַפֶּה שְׁבִיעִי, וּכְנָגֶדָם אָמַר דּוֹד
שְׁבָעָה קוֹלוֹת שֶׁל הַבּוֹ לִיהו"ה
בְּנֵי אֱלִים, וְעַל שְׁבַע הִלְלוּ נֹאמַר
(תהלים)

חִיּוֹן, דְּרָכִיב עַלֵּיהֶם מ"ה, וְעַלֵּיהֶם אֶתְמַר הֵן
כָּל אֵלֶּה יַפְעַל א"ל (דף קיז ע"ב) פְּעָמִים שְׁלֹשׁ
עִם גָּבֵר.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (בראשית ד ב)
אֶת אָחִיו אֶת הֶבֶל, וְוִי לְעֹלָמָא דְאִית לֹון
עֵינִין וְלֹא חֲזָאן, אוֹדְנִין וְלֹא שְׁמַעִין בְּרִזִּין
דְּאוֹרֵייתָא, וְאֲזַלִּין בְּתַר בְּצַעִין דֶּהֱאִי עֹלָמָא,
תָּא חֲזִי קִיָּן אִיהוּ יֵצֵר הָרַע, הֶבֶל יֵצֵר הַטּוֹב,
הֶבֶל אִיהוּ הַלֵּב, וְאִינוֹן תְּרִי בְּתֵי לְבָא, הִדָּא
הוּא דְכֶתִיב (קהלת יב) לֵב חֶכֶם לִימִינוֹ וְלֵב כְּסִיל
לְשִׁמְאֻלוֹ, לֵב חֶכֶם לִימִינוֹ דָּא הֶבֶל, דְּאֶתְמַר
בִּיה וְתוֹסֵף לָלֶדֶת אֶת אָחִיו אֶת הֶבֶל, אִיהוּ
תוֹסֵפֶת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, קִיָּן אִיהוּ רוּחַ הַטְּמָמָה
דְּאִיהוּ גָרַע וְלֹא אוֹסִיף, קִיָּן גּוֹפָא, קִיָּן
לְתַרְוֵיהֶם, וּבְגִינָה אֶתְמַר אֵל תִּסְתַּפֵּל בְּקִנְקֵן
אֵלֶּה בְּמֵה דְאִית בִּיה, וְדַאי קִיָּן אִיהוּ לְבָא,
דְּאִיהוּ קְלִיפָה דְּאֵגוֹזָא, לֹאוּ הָהוּא דְלַעִילָא
דְּאִיהוּ אִיבָא דְאִילָנָא דְחַיִּי, וּבְגִין דֶּהֱאִי קִיָּן
אִית בִּיה טַב וּבִישׁ, אֶתְמַר בִּיה (בראשית ב יז) וּמַעַץ
הַדַּעַת טוֹב וָרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, עַד דְּאֶתְעַפֵּר
הִהִיא קְלִיפָה מְנִיָּה דְּאֵגוֹזָא, אִיבָא אֶתְקַרִּי
מִיתָה וְחַיִּי אֹרֹךְ וְחֹשֶׁךְ, הֶבֶל טַב וְהֶבֶל בִּישׁ,
הֶבֶל דְּאוֹרֵייתָא דְאִיהוּ לְהַב, עֲלָה אֶתְמַר (תהלים
כט ז) קוֹל יְהוָה חֲצֹב לְהַבּוֹת אֵשׁ, וְדָא ה'
דְּמֹשֶׁה, מ' מֹשֶׁה, ש' שֵׁת, דְּאֶתְמַר בִּיה (שמות
ב י) כִּי מִן הַפִּיִּם מְשִׁיתָהוּ, ש' שֵׁם, וְלֹאוּ לְמַגְנָא
הָהּ שֵׁם קוֹבֵעַ מִדְּרָשׁוֹת בְּאוֹרֵייתָא, וְהָוָה שֵׁת
סִיּוֹמָא דְאֶלְפָּא בֵּיתָא, שֵׁת בְּגִין (תהלים ח ז) כֹּל
שִׁתָּה תַּחַת רִגְלָיו.

וְהִבְדֵּל מִסְטָרָא דִימִינָא אִיהוּ כְּלִיל ז' הֶבְלִים,
וְאִינוֹן אֲבִגִּית"ן וְכוֹ', שִׁית סְלִקִּין,
דְּאִינוֹן לְהַבִּים בְּשִׁית עֲזָקָאן דְּקִנָּה, וְהֶבֶל דְּפָה
שְׁבִיעָאָה, וְלִקְבִלֵיהֶם אָמַר דּוֹד שְׁבַע קִלִּין דְּהַבּוֹ לִיהו"ה בְּנֵי אֱלִים (תהלים)

כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי יהוה יחיה האדם, ושבעה הקולות הללו עולים בשבעה רקיעים, ויש שבע של השמאל שיוֹרְדִים בשבע ארצות, ועליהם אמר קהלת כי מי יודע רוח בני האדם העולה היא למעלה וכו'.

שבעה הבלים טובים אלו, הם שבע שנות השבע, וכנגדם אחרים כנגד שבע שני הרעב, אלו הבלים של חיים, ואלו הבלים של מיתה, ומשום זה יש הכל ויש הבלים, ה' לב, ד' ארבע חיות הפסא, ו' שש המדרגות של הפסא, ועליהם שורים עשר אמירות שהן י', ו' שיוצא מהכל הוא קול שהוא פורח באויר, שהוא אור, חמשה אור ודאי הם ה' העליונה, י' דבור ואמירה, ואותם הבלים, הכל עולה בה' העליונה, והכל יורד בה' תחתונה, הדבור יורד, ובהבלים הללו עולה באחד, הקול עולה ובה' יורד, בה' התחתונה עולה הקול שהוא ו', בה' העליונה יורד הדבור שהוא י'.

וההבלים עולים ויורדים בלב, והנה מלאכי אלהים עלים ויורדים שם והם י"ו, ה' תחתונה מצב ארצה, וראשו מגיע השמימה - זו ה' עליונה שנקראת השמימה, ואם לא עולים במחשבה שהיא יו"ד ה"א וא"ו ה"א, לא מסתכלים בתפלות, אלו ההבלים שאינם מצד של היחוד, והבלים האחרים הם בפרוד, ועולים במחשבה רעה, ומשום שיש שם פרוד, נאמר במחשבה שלהם מחשבה רעה מצטרפת למעשה, (וההבלים שאין בהם פרוד, המחשבה שלהם מצטרפת למעשה).

והעקר של ארבע אותיות ועשר האותיות היא המלכות, שהיא

כט) ועל אליון שבע אתמר (דברים ח ג) כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי יהוה יחיה האדם, ואליון ז' קלין סלקין בז' רקיעין, ואית ז' דשמאלא דנחתין בשבעה ארעין, ועלייהו אמר קהלת (קהלת ג כז) (כ"י) מי יודע רוח בני האדם העולה היא למעלה וכו'. שבעה הבלים טובין אליון אינון שבע שני השבע, ולקבליהו אחרנין לקבל שבע שני הרעב, אליון הבלים דחיי, ואליון הבלים דמיתה, ובגין דא יש הכל ויש הבלים, ה' לב, ד' ארבע חיוון דכרסייא, ו' שית דרגין דכרסייא, ועלייהו שריין עשר אמירן דאינון י', ו' דנפיק מהכל איהו קול דאיהו פורח באויר, דאיהו אור חמש אור ודאי אינון ה' עלאה, י' דבור ואמירה, ואינון הבלים סליק בה' עלאה, והכל נחית בה' תתאה, נחית דבור, ובאליון הבלים סליק בחד קלא סליק, ובדא נחית, בה' תתאה סליק קלא דאיהו ו', בה' עלאה נחית דבור דאיהו י'.

והבלים סלקין ונחתין בלבא, והנה מלאכי אלהים סלקין ונחתין תמן ואינון י"ו, ה' תתאה מוצב ארצה, וראשו מגיע השמימה דא ה' עלאה דאתקרי השמימה, ואם לא סלקין במחשבה דאיהי יו"ד ה"א וא"ו ה"א, לא מסתכלין בצלותין, אליון הבלים דלאו אינון מסטרא דיחודא, והבלים אחרנין אינון בפירודא, וסלקין במחשבה בישא, ובגין דאית תמן פירודא אתמר במחשבה דלהון מחשבה בישא מצטרפא למעשה, (והבלים דלית בהון פירודא מחשבה דלהון מצטרפא למעשה).

ועקר דארבע אתוון ועשר אתוון איהי מלכותא, דאיהי כלילא מפל עשר

כלולה מכל עשר הספירות, ובה צריך הכל להכליל, שכל מי שנוטל מלכות בלי תשע ספירות, הוא מקצץ בנטיעות, וכל מי שנוטל תשע ספירות בלי מלכות, הוא כופר בעקר.

ההבדלים של הצד האחר, עליהם נאמר הכל המה מעשה תענועים, שאותם הבלי עולים בנבלות הפה ובשקרות, וכלם עולים למח, יש חמה ולבנה וכוכבים ומזלות ברקיעים שהם קלפות, שעליהם נאמר הוי מושכי העון בחבלי השוא, ועליהם נאמר פי שמים פעשן נמלחו, וחפרה הלבנה ובושה החמה וכו', וכמה הבלי יש להם שכלם מלאים שקר ושוא, וכל מי שמוציא דברי שקר, פמה מלאכי חבלה פותחים פניהם בנגדם. זהו שכתוב פי עוף השמים יוליך את הקול וכו', והדבורים הללו הם בונים פמה בנינים.

ספירן, וביה צריך כלל לאכללא, דכל מאן דנטיל מלכות בלא תשע ספירן איהו מקצץ בנטיעון, וכל מאן דנטיל תשע ספירן בלא מלכות איהו כופר בעיקר.

הבדלים דסטרא אחרא עלייהו אתמר (ירמיה י טו) הבל המה מעשה תענועים, דאינון הבלי סלקין בנבלות הפה ובשקרות, וכלהו סלקין לגבי מוחא אית חמה ולבנה וככביא ומזליא ברקיעין דאינון קליפין, דעלייהו אתמר (ישעיה ה יח) הוי מושכי העון בחבלי השוא, ועלייהו אתמר (שם נא ו) פי שמים פעשן נמלחו, וחפרה הלבנה ובושה החמה וכו' (שם כד כג), וכמה הבלי אית לון דכלהו מליין שקר ושוא, וכל מאן דאפיק מליין דשקרא פמה מלאכי חבלה פתחין גדפיהו לקבלון, הדא הוא דכתיב (קהלת י כ) פי עוף השמים יוליך את הקול וכו', ואלין מלולין אינון בנין פמה בניינין. (דף קיח ע"א).

אמר המגיה, הנמשך אחר זה כבר נדפס ברף ק"ד ע"א, אמנם אחר כך מצאתי זאת הנסחא מדוייקת יותר מהאחרת, וכדי שלא לכפול הדברים ארמוז לך החלוקה שיש ביניהם בלבד, בואת הנסחא לא מצאתי או אשא על מיא בשורה ל', ובשורה ל"ד נקודין מן ו' מעמים מן ו' איהי בת קול, וברף ק"ה ע"א שורה ז' צ"ל ואיהי לב דכלהו בה אתכלילן ומינה נפיק דפיקו, ובשורה ט' וכד דפיק, ובשורה י' צ"ל רשפים ובשורה י"ב נחית צ"ל אחיד, דף ק"ד ע"ב בשורה י"ו דא צ"ל דמלה, בשורה י"ח ד' דילה צ"ל ד' דלה, שורה י' אויר קדמון צ"ל אוירא קדמאה.

אמר המגיה זה התקון מצאתיהו מפוזר ומפורד ומוטעה, והרבה עמלתי ומרחתי להגיהו ולסדר הדברים על אופניהם, ובמקומות ממנו כתבתי הדברים פעמים מפני חלוקה הנסחאות. עוד ראה זה מצאתי.

ותוסף ללדת את אחיו את הבל (בראשית ד ב), תא חזי הבל איהו הלב, ואית ב' פתים בלבא, (קהלת י ג) לב חכם לימינו הבל, לב פסיל לשמאלו דא הבל, קין איהו יניק מתרוייהו, ותוסף ללדת את אחיו את הבל, בא וראה, הבל הוא הלב, ויש שני פתים בלב, לב חכם לימינו הבל, לב פסיל לשמאלו זה הבל, קין הוא יונק משניהם, והוא עץ

טוב ורע, וקין הוא הנחש
שהנחש הטיל בחוה, ועליו
נאמר כי משרש נחש יצא צפע.
מה דרכו של הנחש להרג, כף
זה הרג ואחר כך התחרט, ומשום
זה וישם יהו"ה לקין אות, אות
ברית מילה, ומשום זה אמר
קניתי איש את יהו"ה, ואף על
פי שקי"ן הוא זקמה, יכול
לעשות נק"י, כמו יתרו שנאמר
בו ובני קיני חתן משה.

וסוד הדבר - הבל הבלים אמר
קהלת, ואמרו הראשונים, יש
הבל ויש הבל, יש צדיקים
שמגיע אליהם כמעשה הרשעים
וכו', אמרתי שגם זה הבל, הבל
של הימין, ה' הפסא, ו' שש
מעלות לפסא, ד' ארבע חיות,
אלו ההבלים הם לבוש לתפארת
ומלכות שהן ו"ה, י"ה פלולים,
י' באויר, ה' תחתונה דבור
שעולה בהבל, והכל נכלל בשם
של האדם שמתפלל תפלה או
שעוסק בתורה, אבל הבלים
אחרים שנעשים בארץ, עולים
באויר של העולם הזה בקול
ודבור של חל, וישראל
מתפללים בהם המבדיל בין
קדש לחל, ויש אחרים שנאמר
בהם הבל המה מעשה
תענועים, ואותם הבלים וקול
ודבור של נבלות הפה, הם מצד
של אלהים אחרים, הממנים של
שאר העמים שהם סמא"ל ונחש,
עליהם נאמר בהבדלה ובין
ישראל לגוים, כל אחד כפי
מעשיו כך בונה בנן, שזה לעמת
זה עשה האלהים.

ובא וראה, מי שבנינו למעלה
בצד הטהרה, עם כל ההבלים
הללו של תורה ותפלה, עליו
אמר הפתוב ואשים דברי בפיד
וכו', ולאמר לציון עמי אתה,
והרי פרשהו אל תקרי עמי אלא

ואיהו עץ טוב ורע, וקין איהו זיהמא דנחש
דאטיל בחוה, ועליה אתמר (ישעיה יד כט) כי
משרש נחש יצא צפע, מה ארחה דחוה
למקטל, כן דא קטל, ולבתר אתחרט, ובגין
דא (בראשית ד טו) וישם יהו"ה לקין אות, אות
ברית מילה, ובגין דא אמר (שם) קניתי איש
את יהו"ה, ואף על גב דקי"ן איהו זיהמא,
יכיל למעבד נק"י, כגון יתרו דאתמר
ביה (שופטים א טז) ובני קיני חותן משה.

ורוא דמלה הבל הבלים אמר קהלת, ואמרו
קדמאין אית הבל ואית הבל, יש
צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים
וכו', (קהלת ח יד) אמרתי שגם זה הבל, הבל
דימינא ה' פרסא, ו' שש מעלות לפסא, ד'
ארבע חיוון, אלין הבלים אינון לבושא
לתפארת ומלכות דאינון ו"ה, י"ה פלילן, י'
באויר, ה' תתאה דבור דסליק בהבל, וכלא
אתפליל בשמא דבר נש דצלי צלותא או
דעסיק באורייתא, אבל הבלים אחרנין
דאתעבידן בארעא, סלקין באויר דהאי עלמא
בקול ודבור דחול, וישראל מצלין בהון
המבדיל בין קדש לחול, ואית אחרנין דאתמר
בהון (ירמיה י טו) הבל המה מעשה תענועים,
ואינון הבלים וקול ודבור דנבלות הפה, אינון
מסטרא דאלהים אחרים ממנן דשאר עמין
דאינון סמא"ל ונחש, עליהו אתמר בהבדלה
ובין ישראל לגוים, כל חד כפום עובדוי כן
בני בנינא, (קהלת ז יד) דזה לעמת זה עשה
האלהים.

ותא חזי מאן דבנינא דיליה לעילא בסטרא
דדכיו, בכל אלין הבלים דאורייתא
וצלותא, עליה אמר קרא (ישעיה לו טז) ואשים
דברי בפיד וכו' ולאמר לציון עמי אתה, והא

אוקמוהו אל תקרי עמי, אלא עמי, מה אנא במלווא דילי עבדית שמיא וארעא כמה דאת אמר (תהלים לג ו) בדבר יהו"ה שמים נעשו, כף אנת בשותפו עמי תעביד במלווא, אבל אחרנין דמפקין מפומייהו הכלים השבועה, עלייהו אתמר (משלי ז כז) פי רבים חללים הפילה, ואלין אתקריאו חללים, דמחללין שם יהו"ה, ונפקין הכלים מפומייהו וקלא ודבורא לשקרא ואומא לשקרא, ודכרין שמייה למגנא ולשקרא, בההוא שמה דנפקין לבטלא ולשקרא בנין לון בנינין דבטלין לון מעלמא, הדא הוא דכתיב (ירמיה ב ז) לשוא הפתי את בניכם, ווי לון לבני נשא דנפקין מפומייהו מלולין ואומאין דשקרא, טב לון דלא יתון לעלמא, קמו חבריא פלהו ואמרו רחמנא לשזבן רחמנא לשזבן.

אמר רבי שמעון, רבנן, כל אלין בנינין תליין במחשבה, כמה דאשכחנא בקין והבל, קין הנה עובד אדמה ומייתי בקרבנא פשתים, מההוא סטרא דערוה, הנה מחשבה לקרבא קמי קודשא בריך הוא ערוה, ומנין דפשתים איהו מסטרא דערוה שנאמר (שמות כח מב) ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה, הכל הנה רועה צאן, קריב קרבנא מבכורות צאנו, הדא הוא דכתיב (בראשית ד ד) והכל הביא גם הוא מבכורות צאנו, (דף קיח ע"ב) מחשבתיה הנה בההוא אתר דאתמר ביה, (דניאל ז ט) ועתיק יומין יתיב לבושה כתלג חור וישער ראשה פעמר נקא, וקודשא בריך הוא מחשבתיה טבא צרפה למעשה, ובגין דא קביל ליה, ומחשבה רעה לא מצרפה למעשה, ודא הוא קרבנא דקין, ובגין דא חרה לו, מיד ויאמר יהו"ה לקין למה חרה לך וכו', הלא אם תטיב

עמי, מה אני בדבור שלי עשיתי שמים וארץ, כמו שנאמר בדבר יהו"ה שמים נעשו, כף אתה בשתפות עמי תעשה בדבור, אבל אחרים שמוציאים מפיהם הכלים של שבועה, עליהם נאמר פי רבים חללים הפילה, ואלה נקראו חללים, שמחללים שם יהו"ה ומוציאים הכלים מפיהם, וקול ודבור לשקר ושבועה לשקר, ומזכירים שמו לחנם ולשקר. באותו שם שמוציאים לבטלה ולשקר, בונים להם בנינים שמבטלים אותם מן העולם, זהו שכתוב לשוא הפיתי את בניכם. אוי להם לבני אדם שמוציאים מפיהם דבורים ושבועות שקר, טוב להם שלא יבאו לעולם. קמו כל החברים ואמרו, הרחמן יצילנו, הרחמן יצילנו.

אמר רבי שמעון: חכמים, כל הבנינים הללו תלויים במחשבה, כמו שמצאנו בקין והבל, קין היה עובד אדמה והביא קרבן פשתים, מאותו הצד של ערוה, היתה מחשבה להקריב לפני הקדוש ברוך הוא ערוה, ומנין שפשתים הוא מצד הערוה? שנאמר ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה, הכל היה רועה צאן, הקריב קרבן מבכורות צאנו, זהו שכתוב והכל הביא גם הוא מבכורות צאנו, מחשבתו היתה באותו מקום שנאמר בו ועתיק יומים יושב, לבושו כשלג לבן, וישער ראשו כצמר נקי, והקדוש ברוך הוא מצרף מחשבה טובה למעשה, ומשום זה קבל אותו, ומחשבה רעה אינו מצרפה למעשה, וזהו קרבנו של קין, ומשום זה חרה לו. מיד ויאמר יהו"ה לקין למה חרה לך וכו', הלא אם תטיב

תיטיב מעשיך - שאת, אני מחכה
לך ואטל משאך עלי, ומנין לנו
ששאת הוא משא העונות?
שפתוב נלאתי נשוא, ואם לא
תיטיב מעשיך - לפתח חטאת
רבץ, וזה פתח הגיהנם, ששם
החטאים שלך שולטים עליך,
ואם תיטיב מעשיך, אתה תמשל
בו.

הרשעים לא שולט בהם מוסר
אלא שומרים שנאה, כמו שעשו
- וישטם עשו את יעקב, יעקב
כמו שהבל, ועשו כמו שקין.
ויאמר מה עשית וכו', החטא הזה
שהרגת את אחיך לא עשית אותו
אלא לשם שנקרא מ"ה, מ"ה
אעידך ואעיד עליך, והיא תובעת
אותך, ולא עוד, אלא מ"ה שהוא
אדם שעשה אותך, גרם את זה
שמלאך המות הוציא אותך
לעולם, וזהו פקד עון אבות על
בנים, והרי נתבאר אם אויזים
מעשה אבותיהם בידיהם, אלא
כך היה, מעשי אביו היה בידו,
ועל סבה של אשה זה היה, כמו
שנאמר ויהי בהיותם בשדה, ואין
שדה אלא אשה, האשה גרמה
מיתה לאדם וגרמה מיתה להבל,
כמו שנאמר בייעקב עם הממנה
של עשו ויאבק איש עמו, כמו
זה היה קין והבל, ונצח הבל את
קין, והוא מצד הרחמים, שחס
עליו ולא רצה להרגו, וקם הוא
והרגו, והאשה גרמה את זה,
עליה נאמר רגליה ירדות מות,
ובקנאתו הרג אותו.

ויאמר קול דמי אחיך צועקים אלי
מן האדמה, אתה הוא בנו של
הנחש שגרם מיתה לאדם,
שנאמר בו ארור אתה מכל
הבהמה, כך יש לך לירש ממנו,
שמעשהו בידך, בגלל זה ארור

מניה, דעובדא דיליה בידיך, בגין דא ארור אתה מן האדמה אשר פצתה

שאת (בראשית ד ו'), אם תטיב עובדך שאת, אנא
מאריך לך ואטול מטולך עלי, ומנין דשאת
מטולא דחובין הוא, דכתיב (ישעיה א יד) נלאתי
נשוא, ואם לא תטיב עובדך לפתח חטאת
רובץ, ודא פתח דגיהנם, דתמן חובין דילך
שלטין עלך, ואם תטיב עובדך אתה תמשול
בו.

רשיעיא לא שליט בהון מוסר אלא נטרין
דבבו, פגוונא דעשו וישטם עשו את
יעקב (בראשית כז מא), יעקב פגוונא דהבל ועשו
פגוונא דקין, ויאמר מה עשית וכו' (שם ד
ו) חובא דא דקטלת לאחורף לא עבדת ליה
אלא לשמא דאתקרי מ"ה, מ"ה אעידך
ואסהיד עלך, ואיהי תבעה לך, ולא עוד אלא
מ"ה דאיהו אדם דעביד לך, גרם דא דאפיק
מלאך המות בך לעלמא, ודא איהו פוקד עון
אבות על בנים (שמות כ ה), והא אתמר אם אויזין
מעשה אבותיהם בידיהם, אלא כן הוה עובדי
אביה הוה בידיה, על סבה דאשה הוה, כמה
דאתמר ויהי בהיותם בשדה, ואין שדה אלא
אתתא, אתתא גרמת מיתה לאדם, וגרמת
מיתה להבל, כמה דאתמר בייעקב עם ממנא
דעשו ויאבק איש עמו (בראשית לב כה), פגוונא דא
הוה קין והבל, ונצח הבל לקין, ואיהו מסטרא
דרחמי דחייס עלוי ולא בעא למקטליה, וקם
הוא וקטליה, ואתתא גרמא דא, עלה
אתמר (משלי ה ה) רגליה ירדות מות, ובקנאה
דיליה קטיל ליה.

ויאמר קול דמי אחיך צועקים אלי מן
האדמה (בראשית ד ו'), אנת הוא בריה
דחונא דגרם מיתה לאדם, דאתמר ביה (שם ג
י) ארור אתה מכל הבהמה, כן אית לך לירתא
מניה, דעובדא דיליה בידיך, בגין דא ארור אתה מן האדמה אשר פצתה

אֶתָּה מִן הָאָדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת פִּיהָ, זֶה הֵיטָה הָאָרֶץ שֶׁקָּלַל אוֹתָהּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תִשַּׁע קָלָלוֹת, וְקָלַל אֶת קִין אַחַת לַהֲשָׁלִים לַעֲשֹׂרָה, וּמִשּׁוֹם זֶה אָמַר אֱרֹר אֶתָּה מִן הָאָדָמָה וְכוּ', כִּי תַעֲבֹד אֶת הָאָדָמָה וְכוּ', שְׁפָתָהּ יִהְיֶה תִשּׁוּשׁ אֵלֶיךָ, וְלֹא יֵצְאוּ מִמָּךְ מַלְכִים וְשְׁלִיטִים.

נֶעַ וְנָד תִּהְיֶה בָּאָרֶץ, שְׁאֵנִי אִמְרָתִי לָאָדָם וְיִרְדּוּ בְדִגַּת הַיָּם וּבַעֲוֹף הַשָּׁמַיִם וּבִבְהֵמָה (שם א כו), דְּאֲנוּן בְּנֵי נֶשֶׁא דְּתַלְיִין בְּמַזְלוֹת, דְּדַמְיִין לְחִיוּן וּבַעֲרִין וְעוֹפּוֹת, כְּלָהּ אֲזָלוּ לְגַבְרָה לְקַטְלָא לָךְ, וְאַנְתָּ תִּזְיֵל נֶעַ וְנָד מִקְדָּמָא, נ"ע וְנ"ד עו"ן ד"ן, וְעוֹד נֶעַ וְנָד בְּגִין דְּאַנְתָּ עו"ן דְּנִדָּה, וּבְנִדָּה אֶתְעַבִּידָת דְּאִיְהִי זִוְהָמָא דֶּהֱטִיל נָחֵשׁ לְחֹהָה, בְּגִין דָּא נֶעַ וְנָד תִּהְיֶה, וְעוֹד נֶעַ בְּגִין דְּאַנְתָּ מִסְטָרָא דְּסַמָּא"ל, נָד בְּגִין דְּאַנְתָּ מִסְטָרָא דְּנָחֵשׁ, נֶעַ בְּעַלְמָא דִּין, נָד בְּעַלְמָא דְּאַתִּי, דְּאִינוּן שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה וּשְׂכִינְתָּא תַּתָּאָה, דְּנִטְלִין תְּרוּיָהּ נִיקָמָא מִינָךְ.

וּבְגִין דָּא פֶּד שָׁמַע דְּבִבְאָתֵר עֲלָאָה דָּא הָוָה תְּלִיא הֶבֶל, מִיָּד וַיֹּאמֶר קִין אֶל יְהוָה גְּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשׂוֹא (בראשית ד יג), הֶכָא תָּב בְּתִיבְתָּא וְאַתְחַרֵּט, בְּגִין דָּא וַיֵּשֶׁם יְהוָה לְקִין אוֹת (שם טו), הֶכָא רִמְזָא אוֹת בְּרִית מִילָה דְּקָבִיל יִתְרוֹ, דְּאַתְמַר בִּיה (שופטים א טז) וּבְנֵי קִנִּי חוֹתָן מֹשֶׁה שְׁנַפְרֵד מְקִינ, (צ"ל (שם ד יא) וְחָבֵר הַקִּנִּי נִפְרֵד מְקִינ), וּבִיתְרוֹ אֶתְתַּפְּקֵן קִין מַחוּבִּיָּה, וְעוֹד בְּהֵוָּא זְמַנָּא קָבִיל לִיה, בְּגִין דְּאַחְזִי לִיה בְּנוֹי דְּקִנִּי חוֹתָן מֹשֶׁה דִּהּוּ עֲתִידִין לְמַהֲוִי בְּלִשְׁכַּת הַגְּזִית, אָמַר וְכִי לְחִיבָא קָבִיל קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא בְּתִשּׁוּבָה, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה לְצַדִּיקֵיָא, מִיָּד וַיֵּצֵא קִין מִלִּפְנֵי יְהוָה (בראשית ד טז), בְּהֵאִי נִפְק מִן דִּינָא, וְקָבִיל עֲלֵיהּ כָּל מָה דְּאַתְגַּזֵּר בִּיה,

אֶתָּה מִן הָאָדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת פִּיהָ, זֶה הֵיטָה הָאָרֶץ שֶׁקָּלַל אוֹתָהּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תִשַּׁע קָלָלוֹת, וְקָלַל אֶת קִין אַחַת לַהֲשָׁלִים לַעֲשֹׂרָה, וּמִשּׁוֹם זֶה אָמַר אֱרֹר אֶתָּה מִן הָאָדָמָה וְכוּ', כִּי תַעֲבֹד אֶת הָאָדָמָה וְכוּ', שְׁפָתָהּ יִהְיֶה תִשּׁוּשׁ אֵלֶיךָ, וְלֹא יֵצְאוּ מִמָּךְ מַלְכִים וְשְׁלִיטִים.

נֶעַ וְנָד תִּהְיֶה בָּאָרֶץ, דְּאַנָּא אִמְרִית לָאָדָם וְיִרְדּוּ בְדִגַּת הַיָּם וּבַעֲוֹף הַשָּׁמַיִם וּבִבְהֵמָה (שם א כו), דְּאֲנוּן בְּנֵי נֶשֶׁא דְּתַלְיִין בְּמַזְלוֹת, דְּדַמְיִין לְחִיוּן וּבַעֲרִין וְעוֹפּוֹת, כְּלָהּ אֲזָלוּ לְגַבְרָה לְקַטְלָא לָךְ, וְאַנְתָּ תִּזְיֵל נֶעַ וְנָד מִקְדָּמָא, נ"ע וְנ"ד עו"ן ד"ן, וְעוֹד נֶעַ וְנָד בְּגִין דְּאַנְתָּ עו"ן דְּנִדָּה, וּבְנִדָּה אֶתְעַבִּידָת דְּאִיְהִי זִוְהָמָא דֶּהֱטִיל נָחֵשׁ לְחֹהָה, בְּגִין דָּא נֶעַ וְנָד תִּהְיֶה, וְעוֹד נֶעַ בְּגִין דְּאַנְתָּ מִסְטָרָא דְּסַמָּא"ל, נָד בְּגִין דְּאַנְתָּ מִסְטָרָא דְּנָחֵשׁ, נֶעַ בְּעַלְמָא דִּין, נָד בְּעַלְמָא דְּאַתִּי, דְּאִינוּן שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה וּשְׂכִינְתָּא תַּתָּאָה, דְּנִטְלִין תְּרוּיָהּ נִיקָמָא מִינָךְ.

וּבְגִין דָּא פֶּד שָׁמַע דְּבִבְאָתֵר עֲלָאָה דָּא הָוָה תְּלִיא הֶבֶל, מִיָּד וַיֹּאמֶר קִין אֶל יְהוָה גְּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשׂוֹא (בראשית ד יג), הֶכָא תָּב בְּתִיבְתָּא וְאַתְחַרֵּט, בְּגִין דָּא וַיֵּשֶׁם יְהוָה לְקִין אוֹת (שם טו), הֶכָא רִמְזָא אוֹת בְּרִית מִילָה דְּקָבִיל יִתְרוֹ, דְּאַתְמַר בִּיה (שופטים א טז) וּבְנֵי קִנִּי חוֹתָן מֹשֶׁה שְׁנַפְרֵד מְקִינ, (צ"ל (שם ד יא) וְחָבֵר הַקִּנִּי נִפְרֵד מְקִינ), וּבִיתְרוֹ אֶתְתַּפְּקֵן קִין מַחוּבִּיָּה, וְעוֹד בְּהֵוָּא זְמַנָּא קָבִיל לִיה, בְּגִין דְּאַחְזִי לִיה בְּנוֹי דְּקִנִּי חוֹתָן מֹשֶׁה דִּהּוּ עֲתִידִין לְמַהֲוִי בְּלִשְׁכַּת הַגְּזִית, אָמַר וְכִי לְחִיבָא קָבִיל קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא בְּתִשּׁוּבָה, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה לְצַדִּיקֵיָא, מִיָּד וַיֵּצֵא קִין מִלִּפְנֵי יְהוָה (בראשית ד טז), בְּהֵאִי נִפְק מִן דִּינָא, וְקָבִיל עֲלֵיהּ כָּל מָה דְּאַתְגַּזֵּר בִּיה,

הדין וקבל עליו כל מה שנגזר בו, שפתיב וישב בארץ נוד. מה שאמר לו נד, שם עליו ו' ונעשה נוד, וזהו שנאמר בו וישם יהו"ה לקנן אות לבלתי הכות אותו, שאם היה נד, נאמר בו והיה כל מוצאי יהרגני, ובגין דתב בתיובתא וקביל עליה אות ברית, שוי עליה אות ו' לשזבא ליה, ולא עוד אלא דשוי ליה קדמת עדן, דבגיניה זכה לגן עדן.

וידע קין את אשתו ופתה ונתלה את חנוף. כל אלו התולדות מונעים אותו להתרצות בהם, והם חנוף ועירד ומחויאל ומתושאל ולמך, ולמך נטל שתי נשים, עדה וצלח, עדה - חנוף לטוב, חנוף לנער על פי דרכו, צלח - חנוף של רע, וזה מלאך המות שמחנף את האדם בחנוכים רעים, עירד לאחר מכן הכניס ורעה באדם באיכריו, ואחר שמפיל את האדם לחטאים, מלשין עליו ומרמה לא"ל כל מה שעשה, וזהו מחויאל - מראה א"ל, ואחר כך יורד ומתיש פחו והורג אותו, וזהו מתושאל, ששם מות שאל, ואין מות אלא עניות, ואחר מולך עליו, וזהו למך, שמתהפך עליו למלך, ושתי נשותיו, אחת עדה שמעיד על חטאי האדם, והשניה צלח, שהולך עליו כצל, כמו שנאמר פי צל ימינו עלי ארץ, וכתוב ימיו כצל עובר.

ותרד עדה את יבל, אחר שהורג אותו בעניות ושולטים עליו עדה וצלח, יבל, כמו שמים וארץ שנאמר בהם כי שמים כעשן נמלחו והארץ כפגד תבלה, ויבל הוא אבי ישב אהל ומקנה, שפנס ממוז, ואחר כך נאמר בו לא יועיל הון, והרי נתבאר ששולטת עליו עניות שהוא מות, ואין

דכתיב וישב בארץ נוד, מה דאמר ליה נד, שוי עליה ו' ואתעביד נוד, ודא איהו דאתמר ביה וישם יהו"ה לקנן אות לבלתי הכות אותו, דאם הוה נד אתמר ביה (שם) והיה כל מוצאי יהרגני, ובגין דתב בתיובתא וקביל עליה אות ברית, שוי עליה אות ו' לשזבא ליה, ולא עוד אלא דשוי ליה קדמת עדן, דבגיניה זכה לגן עדן.

וידע (דף קיט ע"א) קין את אשתו ופתה ונתלה את חנוף (בראשית ד יז), כל אלין תולדין מנעין ליה לאתרעא בהון, ואינון חנוף ועירד ומחויאל ומתושאל ולמך, ולמך נטיל תרי נשין עדה וצלח, עדה חנוף לטב, חנוף לנער על פי דרכו, צלח חנוכא דביש, ודא מלאך המות דמחנף לבר נש בחנוכין בישין, עירד לבתר אעיל רעדה בבר נש באברין דיליה, ולבתר דאפיל לבר נש בחובין, אלשין עליה ואחזי לא"ל כל מה דעביד, ודא איהו מחויאל מחוי א"ל, ולבתר נחית ותשש חיליה וקטיל ליה, ודא איהו מתושאל דתמן מות שאל, ואין מות אלא עניות, ולבתר אמליך עליה ודא איהו למך אתהפך עליה למלך, ותריין נשין דיליה חד עדה דמעיד על חובוי דבר נש, ותניינא צלח דאזיל עליה כצל, כמה דאת אמר (איוב ח ט) פי צל ימינו עלי ארץ, וכתוב (תהלים קמד ד) ימיו כצל עובר.

ותרד עדה את יבל (בראשית ד כ), בתר דקטיל ליה בעניותא, ושלטין עליה עדה וצלח, יבל, כגוונא דשמיא וארעא דאתמר בהון (ישעיה נא ו) פי שמים כעשן נמלחו והארץ כפגד תבלה, ויבל איהו אבי יושב אהל ומקנה, דכניש ממונא, ולבתר אתמר ביה (משלי יא ד) לא יועיל הון, והא אתמר דשליט עליה עניותא

עֲנִיּוֹת לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּעֲנִיּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, וְאֵין מוֹת כְּמוֹ
אוֹתָם שְׁעוֹבְרִים עַל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה,
שֶׁנֶּקְרְאוּ מֵתִים, וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר
הַכְּתוּב שׁוּבוּ וְחִיו, וְאֲחִי יָבֵל הִיָּה
אָבִי כָּל תַּפֵּשׁ כְּנוֹר וְעוֹגֵב,
שֶׁמִּנְגִּנִּים בּוֹ בְּכָל מִינֵי נְגוּנִים,
וְהָאָדָם שֶׁשִּׁמַּח בָּהֶם וּמִתַּעֲסֵק
בַּהֲבִלֵי הָעוֹלָם, עָלָיו אָמַר קִהְלֹת
שִׂמְח בַּחֲוֹר בִּילְדוּתָךְ וְכו', וְאַחֵר
כִּף מָה אָמַר לוֹ? וְדַע כִּי עַל כָּל
אֱלֹהִים יִבְיָאֵךְ הָאֱלֹהִיִּים בְּמִשְׁפָּט,
שֶׁעָלִיהֶם אָמְרוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
זָמַר בְּבֵית - חֶרֶב בְּבֵית, אֵלָּא
וּשְׁמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם,
כְּמוֹ (שְׁדוּד) שְׁנֵאֲמַר (בב) וְהִיָּה כְּנִגֻן
הַמִּנְגֵּן וְתִהְיֶה עָלָיו יַד יְהוָה.
וְצִלָּה גַם הִיא יִלְדֶּה אֶת תּוֹבֵל קִין
לְטֵשׁ כָּל חֶרֶשׁ נִחֲשֶׁת וּבִרְזֵל, זֶה
יֵצֵר הָרַע, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ אִם יֵצֵרָךְ
מִתְגַּבֵּר עָלֶיךָ מִשְׁכָּהוּ לְבֵית
הַמִּדְרָשׁ וְכו'. וְאַחֲוֹת תּוֹבֵל קִין
נַעֲמָה, זוֹ אִם הַשְּׂדִים, וְלִמָּךְ,
בְּשָׁעָה שֶׁשׁוֹלֵט עַל הָאָדָם וּמַחְזִיק
בּוֹ כְּאֶבֶן וּכְבִּרְזֵל וְלֹא עוֹסֵק
בַּתּוֹרָה, שׁוֹלֵט עָלָיו וְהוֹרֵג אוֹתוֹ,
וְעוֹשֶׂה בּוֹ פֶּצַע וְחִבּוּרָה, כְּמוֹ
שְׁנֵאֲמַר כִּי אִישׁ הִרְגֵתִי לִפְעָעִי
וְיִלְד לְחִבּוּרָתִי. בְּאוֹתוֹ זְמַן עֲתִיד
לִטַּל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁנֵיהֶם
נִקְמָה, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב כִּי שְׂבָעֲתִים
יִוָּקֶם קִין וְלִמָּךְ שְׂבָעִים וְשִׁבְעָה,
זֶהוּ שֶׁכְּתוּב בַּלַּע הַמּוֹת לְנִצָּח.
וַיַּדַּע אָדָם עוֹד אֶת אֲשֶׁתוֹ וַתֵּלֶד בֶּן
וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת, הַסִּיּוֹם
שֶׁל אֱלֹפָא בֵּיתָא, וְעָלָיו אָמַר אִיּוֹב
מִי שֶׁת בִּטְחוֹת חֲכָמָה, מָה
הַחֲכָמָה? זוֹ שֶׁחִסֵּר מִמֶּנָּה י',
שֶׁבָּה הִיָּה שֵׁת, שֶׁהוּא בְּרָא שֵׁת
וְהוּא רֵאשִׁית, וְהִיָּה נֶאֱמַר בּוֹ מִגִּיד
מִרְאשִׁית אַחֲרִית, הִיָּה מִשְׁמֵשׁ
שֶׁת בְּמִקּוֹם הֶבֶל, וּמִשּׁוּם שֶׁחִסֵּר
מִמֶּנּוּ י' נִקְרָא אַחֵר, מִשּׁוּם
שֶׁכֶּאֱשֶׁר חָטָא אָדָם פָּרְחָה מִמֶּנּוּ

דְּאִיהוּ מוֹת, וְלִית עֲנִיּוֹתָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא בְּעֲנִיּוֹתָא דְּאוֹרֵייתָא, וְלִית מוֹת פְּאִינוֹן
דְּעִבְרִין עַל פְּתִגְמֵי אוֹרֵייתָא דְּאַתְקִרְיָאוּ מֵתִים,
וּבְגִין דָּא אָמַר קָרָא (יחזקאל יא לב) שׁוּבוּ וְחִיו,
וְאֲחִי יָבֵל הִיָּה אָבִי כָּל תּוֹפֵשׁ כְּנוֹר וְעוֹגֵב,
הַמִּנְגִּנִּין בְּכָל מִינֵי נְגוּנִין, וְכִּי נֵשׁ דְּחֲדִי בָּהּ
וְאַשְׁתִּדֵּל בַּהֲבִלֵי עֲלָמָא, עָלִיָּה אָמַר
קִהְלֹת (קהלת יא ט) שִׂמְח בַּחֲוֹר בִּילְדוּתָךְ וְכו',
וּלְבָתֵּר מָה אָמַר לִיָּה (שם) וְדַע כִּי עַל כָּל אֱלֹהִים
יִבְיָאֵךְ הָאֱלֹהִיִּים בְּמִשְׁפָּט, דְּעָלִיָּהוּ אָמְרוּ
מֵאֲרֵי מִתְנִיתִין, זְמַרָא בְּבֵיתָא חֶרֶבָא בְּבֵיתָא,
אֵלָּא וּשְׁמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם (ויקרא כג
מ), כְּגוּוֹנָא (דְּדוֹד) דְּאַתְמַר (בִּיה) (מלכים ב ג טו) וְהִיָּה
כְּנִגֻן הַמִּנְגֵּן וְתִהְיֶה עָלָיו יַד יְהוָה.

וְצִלָּה גַם הִיא יִלְדֶּה אֶת תּוֹבֵל קִין, לְטֵשׁ כָּל
חֶרֶשׁ נִחֲשֶׁת וּבִרְזֵל (בראשית ד כב), דָּא יֵצֵר
הָרַע, דְּאַתְמַר בִּיה אִם יֵצֵרָךְ מִתְגַּבֵּר עָלֶיךָ
מִשְׁכָּהוּ לְבֵית הַמִּדְרָשׁ וְכו', וְאַחֲוֹת תּוֹבֵל קִין
נַעֲמָה דָּא אִימָן שֶׁל שְׂדִים, וְלִמָּךְ בְּשָׁעָתָא
דְּשְׁלִיט עַל בֶּר נֵשׁ וְאִיהִי בִיה תְּקִיף כְּאֶבֶן
וּכְפִרְזֵלָא, וְלֹא עָסִיק בְּאוֹרֵייתָא, שְׁלִיט עָלִיָּה
וְקָטִיל לִיָּה, וְעָבִיד בִּיה פֶּצַע וְחִבּוּרָה, כְּמָה
דְּאַתְּ אָמַר (שם כג) כִּי אִישׁ הִרְגֵתִי לִפְעָעִי וְיִלְד
לְחִבּוּרָתִי, בְּהִיוּא זְמַנָּא עֲתִיד לְנַטְלָא קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא נִוּקְמָא מִתְּרוּיָהוּ, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב (שם) כִּי שְׂבָעֲתִים יִוָּקֶם קִין וְלִמָּךְ
שְׂבָעִים וְשִׁבְעָה, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (ישעיה כה
ח) בַּלַּע הַמּוֹת לְנִצָּח.

וַיַּדַּע אָדָם עוֹד אֶת אֲשֶׁתוֹ וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא אֶת
שְׁמוֹ שֵׁת, סִיּוּמָא דְּאֱלֹפָא בֵּיתָא, וְעָלִיָּה
אָמַר אִיּוֹב (איוב לח לו) מִי שֶׁת בִּטְחוֹת חֲכָמָה,
מֵאִי חֲכָמָה דָּא דְּחִסֵּר מִנִּיהָ י', דְּבָה הָוָה שֵׁת,
דְּאִיהוּ בְּרָא שֵׁת, וְאִיהוּ רֵאשִׁית, וְהָוָה אֲתְמַר

בִּיה (ישעיה מו י) מַגִּיד מֵרָאשִׁית אַחֲרִית, הָוָה
מִשְׁמַשׁ שֵׁת בְּאַתֵּר דְּהֶבֶל, וּבִגִּין דְּחֶסֶר מִנִּיה
י אֶתְקִירי אַחֵר, בִּגִּין דְּכַד חָב אָדָם פָּרַח מִנִּיה
י, וְעַבְדֵּי שֵׁת בְּלֹא יי דְּאִיְהִי חֲכָמָה, וּבִגִּין דָּא
שִׁירוּתָא הָוָה מִן ח', דְּאִינוּן ח' יוֹמִין דְּבִרִית
מִלָּה, כְּמָה דְּאַתָּ אָמַר (בראשית ד כו) אָז הוֹחֵל
לְקָרָא בְּשֵׁם יְהוָה, וּמִתְמָן עֲבָרוּ בְּרִית מִלָּה,
וְאֶעְבְּרוּ מִנִּיה עֲרָלָה וּפְרִיעָה לְמַעְלָה בְּד' וְלֹא
בַח', דְּשִׁירוּתָא דַח' אִיְהִי בִינָה, לְמַנְצָח עַל
הַשְּׂמִינִית (תהלים יב א), וְעֲלָה אֶתְמַר אָז הוֹחֵל, וְעוֹד
אָז הוֹחֵל לִישָׁנָא דְּצִלוּתָא, כְּמָה דְּאַתָּ
אָמַר (ישעיה נח ט) אָז תִּקְרָא וַיְהוָה יַעֲנֶה, דָּא
הוּא נְטוּרָא טָבָא, דְּאַף עַל גַּב דְּהֶבֶל קָטִיל
לִיה קִינ, דְּמִנִּיה הָוָה נִפִּיק מֵאֵן דְּנוֹקִים לִיה,
הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (שמות טו א) אָז יִשְׁרִי מֹשֶׁה,
רוּעָה נוֹקִים לְרוּעָה, וּלְבַתֵּר אָז אֶהְפֹּךְ אֶל
עַמִּים שְׂפָה כְּרוּרָה לְקָרָא כָּלִם בְּשֵׁם
יְהוָה (צפניה ג ט), אָבֵל כַּד עֲמָלֶק דְּאִינוּן (דף קיט
ע"ב) בְּכוּרֵי מִצְרַיִם עֲרַב רַב מְעוֹרְבִין בִּישְׂרָאֵל,
עֲלִיָּהוּ אֶתְמַר (דברים כה יט) תִּמְחָה אֶת זִכֵּר
עֲמָלֶק, דְּלֹא אֶשְׁתַּאֲר מִנְּהוֹן שְׂרִיד, דְּאֵלִין אִינוּן
עֲרַבּוּבָא מִכָּל אוֹמִין וְאֶפִּילוּ מִקִּין, וּמִיד
דִּיתְמַחוּן מַעֲלָמָא אָז הוֹחֵל לְקָרָא בְּשֵׁם
יְהוָה (בראשית ד כו).

תקונא שבִּעִין

בְּרָאשִׁית בְּרָא שֵׁת, וְדָא מִטְּרוּ"ן, אוֹת
בְּצָבָא דִּילִיָּה, וּבִגִּינִיה אֶתְמַר (שם
טו) וַיִּשָּׂם יְהוָה לְקִין אוֹת לְאַגָּנָא עֲלִיָּה, וְיָמָה
דְּהָוָה אָזִיל נַע וְנָד בְּגִלְגּוּלָא, אֶתְעַבִּיד נוֹד,
מִיד וַיֵּשֶׁב בְּאַרְץ נוֹד קְדָמַת עֵדֵן, וְדָא אוֹת
דְּבִרִית מִלָּה דְּקִנְיָה עֲלִיָּה בְּאַחוּיָה בִּגִּין דְּנוֹלָד
מִהוּל, וּבָאֵן אֶתֶר זָכִי לִיָּה, בְּקִנִּי, בִּגִּין דְּחֶזֶר
מִינִיה דְּעָאֵלוּ לָגֵן עֵדֵן, וּבִגִּין דָּא וַיֵּשֶׁב בְּאַרְץ נוֹד קְדָמַת עֵדֵן.

י, וְעָשָׂה אֶת שֵׁת בְּלִי יי, שְׁהִיא
חֲכָמָה, וּמִשּׁוּם זֶה הָרָאשִׁית הִיָּתָה
מִן ח', שְׁהֵם שְׁמוֹנָה יָמִים שֶׁל
בְּרִית מִלָּה, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר אָז
הוֹחֵל לְקָרָא בְּשֵׁם יְהוָה, וּמִשְׁם
עֲבָרוּ בְּרִית מִלָּה, וְהָעֲבִירוּ מִמֶּנּוּ
עֲרָלָה וּפְרִיעָה לְמַעְלָה בְּד' וְלֹא
בַח', שְׁהָרָאשִׁית שֶׁל ח' הִיא בִינָה,
לְמַנְצָח עַל הַשְּׂמִינִית, וְעֲלִיָּה
נֶאמַר אָז הוֹחֵל וְעוֹד, אָז הוֹחֵל
לְשׁוֹן תְּפִלָּה, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר אָז
תִּקְרָא וַיְהוָה יַעֲנֶה, זוּהִי שְׂמִירָה
טוֹבָה, שְׂאָף עַל גַּב שְׁהֶבֶל הָרָגוּ
קִין, שְׁמִמֶּנּוּ הָיָה יוֹצֵא מִי שְׂיִנְקוּם
בְּשִׁבְלִי, זֶהוּ שְׂכָתוּב אָז יִשְׁרִי
מֹשֶׁה, רוּעָה יִנְקוּם לְרוּעָה, וְאַחֵר
כֶּף אָז אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שְׂפָה
כְּרוּרָה לְקָרָא כָּלִם בְּשֵׁם יְהוָה,
אָבֵל כְּשֶׁעֲמָלֶק, שְׁהֵם בְּכוּרֵי
מִצְרַיִם, עֲרַב רַב הַמְעַרְבִים עִם
יִשְׂרָאֵל, עֲלִיָּהֶם נֶאמַר תִּמְחָה אֶת
זִכֵּר עֲמָלֶק, שְׁלֹא יִשְׁאֲר מֵהֶם
שְׂרִיד, שְׂאֵלוּ הֵם עֲרַבּוּבָא מִכָּל
הָאֻמוֹת וְאֶפִּילוּ מִקִּין, וּמִיד
כְּשִׁימְחוּ מִן הָעוֹלָם, אָז הוֹחֵל
לְקָרָא בְּשֵׁם ה'.

תקון שבִּעִים

בְּרָאשִׁית, בְּרָא שֵׁת, וְזֶה
מִטְּרוּ"ן, אוֹת בְּצָבָא שְׁלֹו,
וּבְשִׁבְלִי נֶאמַר וַיִּשָּׂם יְהוָה לְקִין
אוֹת, לְהִגֵּן עֲלִיו, וְיָמָה שְׁהִיָּה הוֹלָךְ
נַע וְנָד בְּגִלְגּוּל, נַעֲשָׂה נוֹד, מִיד
וַיֵּשֶׁב בְּאַרְץ נוֹד קְדָמַת עֵדֵן, וְזֶה
אוֹת בְּרִית מִלָּה שְׁקִנָּא עֲלִיו
בְּאַחוּי מִשּׁוּם שְׁנוֹלָד מִהוּל,
וּבְאִיָּה מְקוֹם זָכָה לוֹ? בְּקִנִּי,
מִשּׁוּם שְׁחֹזֵר שֵׁם בְּתִשּׁוּבָה, וַיִּצְאוּ
מִמֶּנּוּ בְּנֵיו שְׁנֵכְנְסוּ לָגֵן עֵדֵן,
וּמִשּׁוּם זֶה וַיֵּשֶׁב בְּאַרְץ נוֹד קְדָמַת
עֵדֵן.

תְּמָן בְּתִיּוּבָתָא, וְנִפְקוּ בְּנוֹי
מִינִיה דְּעָאֵלוּ לָגֵן עֵדֵן, וּבִגִּין דָּא וַיֵּשֶׁב בְּאַרְץ נוֹד קְדָמַת עֵדֵן.

אחר כך עשה תולדות מצד הרע, והתפשטו בגלגולים בעולם, ועליהם נאמר וידע קין את אשתו ותהר ותלד את חנוך, חנוך מצד קין, וזה יצר הרע, החנוך לרע, ויש חנוך מצד של אנוש, שהוא יצר הטוב, החנוך לטוב, ונאמר בו ויתהלך חנוך את האלהים ואיננו כי לקח אותו אלהים, וזה חנוך שהתהפך בשרו ללפיד אש. ושלשה הם, אדם שנת אנוש. אנוש, שמשם התיחסו כל הדורות, זהו שכתוב אז הוחל לקרא בשם יהוה, משם התפשטו כל גלגולי הצדיקים. חנוך שיצא מאנוש הוא מטטרו"ן שנהפך בשרו ללפיד אש, והוא נוריא"ל, ועל שניהם נאמר והחיות רצוא ושוב, רצוא זה נוריא"ל, ושוב זה מטטרו"ן, כך עולים בחשבון כמרא"ה הפזק, אלא הוא כמראה הקשת אשר יהיה בענן, שנאמר בו והיה בענני ענן על הארץ ונראתה הקשת בענן, ובשבילו נאמר ולא יהיה מבול לשחת כל בשר, משום שהתהפך בשרו ללפיד אש, וכל המלאכים הממנים על נשמות הגלגולים, משם היו. ועוד כמראה הקשת, עליו נאמר למשה וראה ועשה בתבניתם אשר אתה מראה בהר, כמראה אשר הראה יהוה את משה בן עשה את המנורה, וזה מטטרו"ן, מ' מנורה שלו, נוריא"ל הנז"ר שלו, והוא ט"ט, והיו לטטפ"ת בין עיניו, והכל התפשט מאנוש, ומשום זה אז הוחל לקרא בשם יהוה.

בראשית, ברא שית, והם ששה היכלות, האם העליונה השביעית, ובאלו הששה וידע

לְבִתָּר עֶבֶד תּוֹלְדִין מִסְטָרָא דָרַע, וְאַתְפָּשְׁטוּ בְּגִלְגּוּלִין בְּעֶלְמָא, וְעַלִּיָּהּ אֶתְמַר (שם) וידע קין את אשתו ותהר ותלד את חנוך, חנוך מסטרא דקין, ודא יצר הרע חנוכא לביש, ואית חנוך מסטרא דאנוש, דאיהו יצר הטוב חנוכא לטב, ואתמר ביה (שם) ויתהלך חנוך את האלהים ואיננו כי לקח אותו אלהים, ודא חנוך דאתהפך בשריה ללפיד אש.

וְתִלְתָּא אֵינוֹן אָדָם שֵׁת אָנוֹשׁ דְּמִתְמָן אֲתִיחְסוּ כָּל דְּרִין, הָדָא הוּא דְכִתִּיב (שם ד כו) אִזְ הוֹחֵל לְקִרְאָ בְּשֵׁם יְהוָה, מִתְמָן נִתְפָּשְׁטוּ כָּל גִּלְגּוּלִין דְּצִדִּיקִיָּא, חֲנוּךְ דְּנִפְק מֵאָנוֹשׁ אִיהוּ מִטְטְרוּ"ן דְּנִהְפָּךְ בְּשָׂרוֹ לְלִפִּיד אֵשׁ, וְאִיהוּ נֹרִיא"ל, וְעַל תְּרוּיָהּ אֶתְמַר (יחזקאל א יד) וְהַחֲיוֹת רָצוּא וְשׁוֹב, רָצוּא דָא נֹרִיא"ל, וְשׁוֹב דָא מִטְטְרוּ"ן, הִכִּי סִלְקִין בְּחוֹשְׁבֵן, כְּמִרְא"ה הַפִּזְק, אֶלָּא אִיהוּ כְּמִרְאָה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעָנָן (שם כח). דְּאֶתְמַר בִּיה (בראשית ט יד) וְהִיָּה בְּעָנְנֵי עָנָן עַל הָאָרֶץ וְנִרְאָתָה הַקֶּשֶׁת בְּעָנָן, וּבְגִינִיָּה אֶתְמַר (שם טו) וְלֹא יִהְיֶה מִבּוֹל לְשַׁחַת כָּל בָּשָׂר, בְּגִין דְּאֶתְהַפֵּךְ בְּשָׂרוֹ לְלִפִּיד אֵשׁ, וְכָל מִלְּאָכִין דְּמִמָּן עַל נִשְׁמָתֵין דְּגִלְגּוּלִין מִתְמָן הוּוּ.

וְעוֹד כְּמִרְאָה הַקֶּשֶׁת, עֲלִיָּהּ אֶתְמַר לְמֹשֶׁה (שמות כה מ) וְרָאָה וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתָם אֲשֶׁר אֶתָּה מֵרָאָה בְּהָר, כְּמִרְאָה אֲשֶׁר הָרָאָה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה בֶּן עֲשֵׂה אֶת הַמְּנוֹרָה (במדבר ח ד). וְדָא מִטְטְרוּ"ן, מ' דִּילִיָּה מְנוֹרָה, נֹרִיא"ל נֹזֵר דִּילִיָּה, וְהוּא ט"ט, וְהִיוּ לְטִטְפוּ"ת בֵּין עֵינָיו, וְכָלָא אֶתְפָּשְׁט מֵאָנוֹשׁ, וּבְגִין דָּא אִזְ הוֹחֵל לְקִרְאָ בְּשֵׁם יְהוָה.

בְּרִאשִׁית בְּרָא שֵׁת, וְאֵינוֹן שֵׁת הִיכָלִין, אִימָא עֲלָאָה שְׁבִיעָאָה, וּבְאֵלִין

נְשִׁית וַיַּדַּע אָדָם עוֹד אֶת אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא
אֶת שְׁמוֹ שֵׁת וְכו' (בראשית ד כה), שֵׁת סִיּוּמָא
דְּאַתְוּוֹן, תַּחַת הֶבֶל, הָדָא הוּא דְכֻתִּיב (תהלים ח
ט) כָּל שֵׁתָה תַּחַת רִגְלֵיו, אֶסְתַּלֵּק י' מִן שִׁית
וְנִחִיתָ בִּיהּ ה' מִן הֶבֶל וְאַתְּ עֲבִיד שֵׁתָה, כָּל
שֵׁתָה תַּחַת רִגְלֵיו.

וְעוֹד שֵׁת עַל שֵׁם (שמות ב ו) כִּי מִן הַפִּיִּם
מִשִּׁיתָהוּ, וְעוֹד שֵׁת עָלֶיהָ אָמַר אִיּוֹב (איוב
לו) מִי שֵׁת בִּטְחוֹת חֲכָמָה, וְדָא י' דְּבִהּ הָוָה
שִׁית, אוּ מִי נָתַן לְשִׁכּוּי בִּינָה (שם) דָּא ה' מִן
הֶבֶל, וְשֵׁת אִיהוּ גִלְגּוּלָא קְדָמָא דְהֶבֶל,
לְהוּוֹא דְאַתְמַר בִּיהּ בְּשֵׁם זֶה הֶבֶל, בְּשֵׁם זֶה
מֹשֶׁה, וְהָא אוּקִימָנָא הָהוּא דְאַתְמַר בִּיהּ (שמות
טו א) אֲזַי שִׁיר מֹשֶׁה, וּבִגִּין דָּא אֲזַי הוֹחֵל לְקֵרוּא
בְּשֵׁם יְהו"ה (בראשית ד כו), הוֹחֵל תַּמָּן הַתַּחֲלָה
דְּגִלְגּוּלָא קְדָמָא.

וְאַתְפְּשׁוּתָהּ דָּאֵת י' לְעִילָא מִשֵּׁת (נ"א מִשִּׁית),
אַתְפְּשֻׁטָּת עַד סְפִירָה שְׁתִּיתָא
דְּרִגְיָה דִּיעֵקֵב, וְדָא אָבִין הַשְׁתִּיָּה דְּמַתְמָן
הוֹשְׁתַּת עֲלֵמָא, דְאַתְמַר בָּהּ (שם מט כד) מִשֵּׁם
רוּעָה אָבִין יִשְׂרָאֵל, וְאַבְתְּרִיָּה אֲזַי, וְדָא מֹשֶׁה
דְּמַדְפְּרִין לִיהּ בְּתַר יַעֲקֹב, וּבִגִּין דָּא אֲזַי הוֹחֵל
לְקֵרוּא בְּשֵׁם יְהו"ה, מַתְמָן וְאִילָף אֲזַי תִּקְרָא
וְיְהו"ה יַעֲנֶה (ישעיה נה ט), וּבִגִּין דָּא שֵׁתָה, בְּתַר
שֵׁת ה', וְאִינוּן י"ה, י' מִן שִׁית ה' מִן הֶבֶל,
וְאִינוּן אָבָא וְאִמָּא, שִׁית ו' בְּרָא בְּאַמְצַעִיתָא,
וַתֵּלֶת אֶתְוּוֹן אֶתְפִּלִּילוּ בִּיעֵקֵב, כִּד אֶתָּא מֹשֶׁה
בְּתַר יַעֲקֹב אֶשְׁתַּלִּים בִּיהּ ה' בְּתַרְאָה,
וְשִׁרָא (דף קכ ע"א) עָלֶיהָ יְהו"ו, וְאַשְׁתַּלִּים בִּיהּ
יְהו"ה, וּבִגִּין דָּא וְשָׁמִי יְהו"ה לֹא נוֹדַעְתִּי
לָהֶם (שמות ו ג), אֲבָל לְמֹשֶׁה וְאַמְרוּ ל"י מ"ה
שְׁמ"ו מ"ה אוֹמַר אֲלֵיהֶם (שם ג יג), בִּגִּין
דְּאַשְׁתַּלִּים יְהו"ה בְּמֹשֶׁה, אָמַר אֲזַי הוֹחֵל לְקֵרוּא בְּשֵׁם יְהו"ה, דְּבִקְדָּמִיתָא

אָדָם עוֹד אֶת אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֶּן
וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת וְכו', שֵׁת
סִיּוּם הָאוֹתִיּוֹת, תַּחַת הֶבֶל, זֶהוּ
שְׁכָתוֹב כָּל שֵׁתָה תַּחַת רִגְלֵיו.
הַסְתַּלְקָה י' מִן שִׁית וַיִּרְדֶּה בּוֹ ה'
מִן הֶבֶל, וְנַעֲשֶׂה שֵׁתָה, כָּל שֵׁתָה
תַּחַת רִגְלֵיו.

וְעוֹד שֵׁת, עַל שֵׁם כִּי מִן הַפִּיִּם
מִשִּׁיתָהוּ, וְעוֹד שֵׁת, עָלֵיו אָמַר
אִיּוֹב מִי שֵׁת בִּטְחוֹת חֲכָמָה, וְזוֹ
י' שְׁבָה הִיָּה שִׁית, אוּ מִי נָתַן
לְשִׁכּוּי בִּינָה, זוֹ ה' מִן הֶבֶל, וְשֵׁת
הוּא הִגְלָגוּל הָרֵאשׁוֹן שֶׁל הֶבֶל,
לְאוֹתוֹ שְׁנָאֵמַר בּוֹ בְּשֵׁם זֶה הֶבֶל,
בְּשֵׁם זֶה מֹשֶׁה, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ אוֹתוֹ
שְׁנָאֵמַר בּוֹ אֲזַי שִׁיר מֹשֶׁה, וּמִשׁוּם
זֶה אֲזַי הוֹחֵל לְקֵרוּא בְּשֵׁם יְהו"ה.
הוֹחֵל, שֵׁם הַהִתְחַלָּה שֶׁל הִגְלָגוּל
הָרֵאשׁוֹן.

וְהַתְפַּשְׁטוּתָהּ שֶׁל הָאוֹת י'
לְמַעַלָּה מִשֵּׁת (מִשִּׁית), הַתְפַּשְׁטָה
עַד הַסְפִּירָה הַשְּׁשִׁית, דְּרִגְתּוֹ שֶׁל
יַעֲקֹב, וְזוֹ אָבִין הַשְׁתִּיָּה שְׁמִשֵּׁם
הַשְׁתַּת הָעוֹלָם, שְׁנָאֵמַר בָּהּ מִשֵּׁם
רֹעָה אָבִין יִשְׂרָאֵל, וְאַחֲרֵיו אֲזַי,
וְזֶהוּ מֹשֶׁה שְׁמוֹכִירִים אַחֵר יַעֲקֹב,
וּמִשׁוּם זֶה הוֹחֵל לְקֵרוּא בְּשֵׁם
יְהו"ה. מִשֵּׁם וְאִילָף, אֲזַי תִּקְרָא
וְיְהו"ה יַעֲנֶה, וּמִשׁוּם זֶה שֵׁתָה,
אַחֵר שֵׁת ה', וְהֵם י"ה, י' מִן שִׁית
ה' מִן הֶבֶל, וְהֵם אָב וְאֵם, שִׁית
ו' הֵבֶן בְּאַמְצַע, וְשִׁלֵּשׁ אוֹתִיּוֹת
נִכְלָלוּ בִּיעֵקֵב. כְּשָׁבָא מֹשֶׁה אַחֵר
יַעֲקֹב, הַשְׁתַּלְמָה בּוֹ ה' אַחֲרוֹנָה
וְשׁוּרָה עָלָיו יְהו"ו, וְנִשְׁתַּלֵּם בּוֹ
יְהו"ה, וּמִשׁוּם זֶה וְשָׁמִי יְהו"ה
לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם, אֲבָל לְמֹשֶׁה
וְאַמְרוּ ל"י מ"ה שְׁמ"ו מ"ה אָמַר
אֲלֵיהֶם, מִשׁוּם שֶׁהַשְׁתַּלֵּם יְהו"ה
בְּמֹשֶׁה, אָמַר אֲזַי הוֹחֵל לְקֵרוּא בְּשֵׁם
יְהו"ה, שְׁבָרָשׁוֹנָה, וְשָׁמִי יְהו"ה
לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם, וְאַחֵר שֶׁהַשְׁתַּלֵּם

דְּבִקְדָּמִיתָא

בְּמִשְׁה יְהו"ה, שָׁרָה עָלָיו יו"ד
ה"א וא"ו ה"א וְנִקְרָא מ"ה.
בְּאוֹתוֹ זֶמֶן, מִה שֶׁהִסְתַּלַּק
בְּרֵאשׁוֹנָה הַחֲזִירוּ לְמִקְוָמוֹ, וְהַכֵּל
הַתַּפְקָן.

וְלֹא עוֹד, אֲלָא פְעָמִים נֶאֱמַר
בְּפִסּוּק הַזֶּה מֶה, זֶהוּ שְׁכָתוֹב
וְאָמְרוּ לִי מֶה שָׁמוּ מֶה אָמַר
אֲלֵיהֶם, שֶׁהִכֵּל חֲזַר לְמִקְוָמוֹ, מֶה
שֶׁלְמַעֲלָה וּמֶה שֶׁלְמַטָּה, שֶׁהֵם מֶה
שָׁמוּ וּמֶה שָׁם בְּנוֹ, וְחֲזַר הִכֵּל עַל
תַּקּוּנוֹ, וְעַלֹת הַעֲלוֹת יָרַד עַל הִכֵּל.

בְּאוֹתוֹ זֶמֶן שֶׁחֲזָרָה אֲמוּנָה (מְמוּנָה)
לְמִקְוָמָהּ, אָמַר מִשְׁה שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה
אֶחָד, שֶׁהָרִי הִכֵּל בִּיחּוּד אֶחָד, אֵין
שָׁם קְצוּץ וּפְרוּד, וְאִם חֶטָּא אָבִיו
וְאִנִּי וְעִשְׁתִּי הִפְרָדָה, הָרִי קִבְּלָתִי
עָנֵשׁ, וְהַחֲזָרְתִּי הִכֵּל לְמִקְוָמוֹ
בִּיחּוּד שְׁלֵם בְּלִי קְצוּץ וּפְרוּד.

וְעוֹד בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהֵינוּ, בְּרֵא
שִׁית, שֶׁשָּׁה הִיכְלוֹת, הָאֵם
הַעֲלִינָה הַהִיכֵל הַשְּׁבִיעִי. בֹּא
וּרְאֵה, שֶׁבָּעָה הִיכְלוֹת הֵם שְׁבִנֵּינֵם
בְּשִׁבְעָה שְׁמוֹת אֲבִגִּית"ן וְכו'.

הַהִיכֵל הָרֵאשׁוֹן מֵרָקֶם בְּכֹל מֶה
שִׁישׁ בַּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן שֶׁל בְּרֵאשִׁית,
א' מִן אֲבִגִּית"ן הוּא פֶּתֶר אֲמוֹן
מִפְּלֵא וּמִכֶּסֶה, הָאוֹת ב' הִיא שְׁנֵי
אֲלָפִים (י"ם) שֶׁהִיָּתָה תוֹרָה טְמוּנָה
בְּחִיקוֹ, שֶׁעֲשׂוּעִים יוֹם יוֹם, ג'
גּוֹמְלָת וּמַגְדֵּלָת, וְהִיא הָאֵם
הַעֲלִינָה, גּוֹמְלָת חֶסֶד עִם
הַסְפִּירָה הַרְבִּיעִית שֶׁהִיא ד',
י"ת"ן י' חֲכָמָה, ה' תַּפְאָרֶת, צ'
צְדִיק, וְיִי הוּא חֲכָמָה י' כָּאֵן? זוֹ
חֲכָמָת שְׁלֵמָה.

א' אֲמוֹן מִפְּלֵא, רָקֶם וְצִיר צִיּוֹר
בְּהִיכֵל שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן שֶׁל כָּל
הַקְדוּמִים, שִׁישׁ אָדָם וְיֵשׁ אָדָם,
יֵשׁ אָדָם שֶׁאֵין סְפִירָה שְׁלֵא
נִקְרָאת אָדָם, אֲבָל אָדָם הָרֵאשׁוֹן,

וְשָׁמִי יְהו"ה לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם, וּבִתֵּר דְּאִשְׁתַּלֵּם
בְּמִשְׁה יְהו"ה שָׁרָא עָלֶיהָ יו"ד ה"א וא"ו
ה"א, וְאִתְקַרֵּי מ"ה, בְּהֵוָה זֶמֶן אֲמָא מֶה דְּאִסְתַּלַּק
בְּקִדְמִיתָא אֶהְדֵּר לִיהָ לְאַתְרֵיהָ, וְאַתְתַּפְקָן כָּלָא.

וְלֹא עוֹד אֲלָא תְרִין זְמָנִין אִתְמַר בְּהָאֵי קָרָא
מֶה, הָדָא הוּא דְכָתִיב וְאָמְרוּ לִי מֶה שָׁמוּ

מֶה אֹמַר אֲלֵיהֶם, דְּכָלָא חֲזַר לְאַתְרֵיהָ, מֶה
דְּלַעֲיָלָא מֶה דְּלַתְתָּא, דְּאִינוּן מֶה שָׁמוּ וּמֶה
שָׁם בְּנוֹ (מְשַׁלִּי ל ד), וְחֲזַר כָּלָא עַל תַּקּוּנֵיהָ, וְעַלֹת
הַעֲלוֹת נְחִית עַל כָּלָא, בְּהֵוָה זֶמֶן דְּהָדֵר

אֲמוּנָה (ס"א מְמוּנָה) לְאַתְרָהּ, אָמַר מִשְׁה (דְּבָרִים ו
ד) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד,

דְּהָא כָלָא בִּיחּוּדָא חֲדָא לִית תַּמָּן קְצוּץ וּפְרוּד,
וְאִי חָאב אָבִיו וְאִנִּי וְעִבְיָדָא הַפְּרָשָׁה הָא
קְבִילָנָא עוֹנָשָׁא, וְחֲזַרְנָא כָלָא לְאַתְרֵיהָ בִּיחּוּדָא
שְׁלֵם כָּלָא קְצוּץ וּפְרוּד.

וְעוֹד בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהֵינוּ, בְּרֵא שִׁית, שִׁית
הִיכְלִין, אִימָא עֲלָאָה הִיכְלָא שְׁבִיעָאָה, תָּא
חֲזִי שְׁבַע הִיכְלִין אִינוּן דְּבִנְיָנָא דְלֵהוֹן בְּשִׁבְעַ
שְׁמָהֶן אֲבִגִּית"ן וְכו'.

הִיכְלָא קִדְמָאָה מֵרָקֶמָא בְּכֹל מֶה דְּאִית בְּיוֹמָא
קִדְמָאָה דְּבְרֵאשִׁית, א' מִן אֲבִגִּית"ן

אִיהוּ פֶּתֶר אֲמוֹן מוּפְלָא וּמִכּוּסָה, אֶת ב אִיהוּ
שְׁנֵי אֲלָפִים (י"ם) דְּהוּה אורִייתָא טְמִירָא
בְּחִיקוֹ, שֶׁעֲשׂוּעִים יוֹם יוֹם, ג' גּוֹמְלָת וּמַגְדֵּלָת,
וְאִיהִי אִימָא עֲלָאָה גּוֹמְלָת חֶסֶד עִם סְפִירָה
רְבִיעָאָה דְּאִיהִי ד', י"ת"ן י' חֲכָמָה, ת' תַּפְאָרֶת,
צ' צְדִיק, וְיִי אִיהוּ חֲכָמָה י' הָכָא, דָּא חֲכָמָת
שְׁלֵמָה.

א' אֲמוֹן מוּפְלָא, רָקִים וְצִיר צִיּוֹרָא בְּהִיכְלָא
דְּאָדָם קִדְמָאָה דְּכָל קְדוּמִים, דְּאִית אָדָם
וְאִית אָדָם, אִית אָדָם דְּלִית סְפִירָה דְּלֹא

אִתְקַרִּיאת אָדָם, אֲבָל אָדָם קִדְמָאָה עֲלָאָה דְּכָלָהּ, פֶּתֶר עֲלִיוֹן, סְתִים

העליון של כלם, פתח עליון, סתום וגנוז, נסתר כל הנסתרים, עלת העלות, קדמון לכל קדומים, בשביל האדם הקדמון הזה נאמר בעלת העלות ואהיה אצלו אמן, ולאיתו קדמון אמר נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, אפה נתת את כל הציורים וכל הדמיות וכל התקונים הנסתרים וכל איברי כל המינים, ואפה (ואני) נתת בו כח שידענו (שידע) בו, שאם לא נותן לו שכל, הרי אינו יכול לדעת את אמונתו, וכזה יהיה שולט על כל צבא השמים והארץ והים, זהו שכתוב וירדו בדגת הים וגומר.

ומה הוא האדם הזה שאמר עליו נעשה אדם? זו חכמה העליונה שהיא בדמות הפתח. ועוד נעשה אדם - זה העמוד האמצעי, בצלמנו - זו חכמה, כדמותנו - זו האם העליונה, שכמו שאדם של בריאה, אדם של יצירה, אדם של עשיה, בדמות של פתח עליון חכמה ובינה, כך הוא בדמות העמוד האמצעי וצדיק ושכינה תחתונה, שבספירות הכל הוא אצילות.

ועוד נעשה אדם, למי אמר את זה עלת העלות? אלא עלת העלות אמר ליו"ד ה"א וא"ו ה"א שהוא לפנים מעשר הספירות, ומה הוא עשר הספירות? אל"ף ה"א יו"ד ה"א, ואותו שאמר נעשה אדם הוא יו"ד ה"י וא"ו ה"י, אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים. שלש יודיים מעידות עליו שאין למעלה ממנו ואין למטה ממנו ואין באמצע. אין אלוה בכל צד פרט לו, בשם הזה הוא נודע בלי חשבון.

וציור ההיכל הזה הן עשר ספירות שמתלבשות בעשרה

וטמיר, סתים דכל סתימין, עלת העלות, קדמון לכל קדומים, בגין האי אדם קדמון אתמר בעלת העלות, ואהיה אצלו אמן, ולהיה קדמון אמר (בראשית א כו) נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, אנת יהיב כל ציורין וכל דיורין וכל תקינין סתימין, וכל אברין דכל מינין, ואנת (נ"א ואנא) יהיב חילא ביה דאשתמודענא (דישתמודע) ביה, דאם לא יהיב ליה שכל הא לא יכיל למנדע אמונה דילי, ובדא יהא שליט על כל חילי שמיא וארעא וימא, הדא הוא דכתיב (שם) וירדו בדגת הים וגומר.

ומאי ניהו האי אדם דאמר עליה נעשה אדם, דא חכמה עלאה דאיהי בדיוקנא דכתר, ועוד נעשה אדם דא עמודא דאמצעיתא, בצלמנו דא חכמה, כדמותנו דא אימא עלאה, דכמה דאיהו אדם דבריאה אדם דיצירה אדם דעשיה, בדיוקנא דכתר עליון חכמה ובינה, הכי איהו בדיוקנא דעמודא דאמצעיתא וצדיק ושכינתא תתאה, דבספירן כלא איהו אצילות. ועוד נעשה אדם, עלת העלות למאן אמר האי, אלא עלת העלות אמר ליו"ד ה"א וא"ו ה"א דאיהו לגו מעשר ספירן, ומאי ניהו עשר ספירן אל"ף ה"א יו"ד ה"א, ומהוא דאמר נעשה אדם איהו יו"ד ה"י וא"ו ה"י, אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים (ישעיה מד ו). תלת יודיים מעידין עליה דלית לעילא מניה ולית לתתא מניה ולא באמצעיתא, לית אלוה בכל צד בר מיניה, בהאי שמא אשתמודע הוא בלא חושבון.

וציורא דהאי היכל, אינון עשר ספירן דמתלבשן בעשרה דברים דאתבריאו ביומא קדמאה, ואינון שמים וארץ, אור

וְחֶשֶׁךְ, תִּהְיוּ וְכֹהוּ, רוּחַ וּמִים, מִדַּת יוֹם וּמִדַּת לַיְלָה, שָׁמַיִם אֵת לְעִילָא מִן שָׁמַיִם דְּאִיהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיּוֹנִים, וְאֵת אֹר לְעִילָא לְעִילָא דְּאַתְקֵרִי אֹר הַגָּנוּז לְצַדִּיקֵיָא לְעִלְמָא דְּאַתִּי, דְּעִינָא לָא שְׁלִיט עָלֶיהָ, וְאֵת חֶשֶׁךְ סְתֵרוֹ, סְתֵרִים דְּאַתְמַר בֵּיה (תהלים יח יב) יֵשֶׁת חֶשֶׁךְ סְתֵרוֹ, וְאֵת תִּהְיוּ וְכֹהוּ לְעִילָא, דְּאַתְמַר בְּהוּן (ישעיה לד יא) קוֹ תִּהְיוּ וְאַכְנִי בֹהוּ. (דף קכ ע"ב) וְאֵת רוּחָא דְּקוּדְשָׁא, דְּאַתְמַר בֵּיה רוּחוֹ הַקָּדוֹשׁ הַמְּרַחֵף עַל אַנְפֵּי מֵיָא דְּאוֹרֵייתָא, מִדַּת יוֹם וּמִדַּת לַיְלָה, מִדַּת יוֹם שְׁכִינְתָּא עֲלָאָה, מְאִי יוֹם עֲמוּדָא דְּאַמְצִיעִיתָא, דְּמִנִּיהּ יוֹמִין אַרוּכִין, הִדָּא הוּא דְּכֹתִיב (משלי ג ב) אֶרֶץ יָמִים בְּיַמִּינָהּ, הִדָּא הוּא דְּכֹתִיב (תהלים מב ט) יוֹמָם יֵצִיָה יְהוָה חֲסִדּוֹ, יוֹמִין זַעִירִין מִסְטָרָא דְּזַעִיר אַנְפִּין צַדִּיק, מִדַּת לַיְלָה אֵימָא תַתָּאָה, עַד הֵכָא א' מִן אב"ג.

מְאִי ב' (בִּינָה), בְּה אֲשֶׁתְּמוּדְעִין דְּיו פְּרָצוּפִין דְּאָדָם עֲלָאָה, ג' תֵּלֶת דְּיוֹקְנִין, פְּגוּוֹנָא דְּאָדָם דְּבְרִיָּאָה וְאָדָם דִּיצִירָה וְאָדָם דְּעֵשִׂיָה, ג' אֵת לָהּ רִישָׁא וְגוּפָא וְזָנְבָא, רִישָׁא דָא י', גוּפָא פְּרָצוּפָא, קוּצָא דְּלִתְתָּא זָנְבָא, וּבְגִין דָּא אָמְרוּ מְאִרִי מִתְנִיתִין, אָדָם הִרְאִשׁוֹן עָשָׂה לוֹ פְּרָצוּף וּלְכִסּוּף זָנְבָא, זָנְבָא עָלֶיהָ אֲתָמַר (בראשית כא ח) וַיִּגְדֵּל הַיֶּלֶד וַיִּגְמַל, עַד דִּיתַעֲבִיד פְּרָצוּף. וְעוֹד אַבְגִּית"ץ, א' אִיהִי מוֹרָה עַל א"ל מִסְתַּתֵּר מֵעֵינֵי כָל חַי וְנוֹעַלָם מִכָּל הַיְּצוּרִים כָּלָם, אֲדִירִירוֹן עָלֶיהָ אֲתָמַר קוּמָה אֲדִיר יְרוּן, וְאֵת מִמָּנָא תַּחֲוֹת יְדִיהָ דְּאַתְקֵרִי אֲדִיר אֲדִירִים, וְתַחֲוֹת מְמַשְׁלֵתִיהָ אֲתַנִּי"ה, וְאִיהוּ נָפִיק מִהֵאֵי פְסוּק (במדבר כד כא) אֵית"ן מוֹשְׁבָךְ וְשִׁים בְּסֻלַּע קִנְיָךְ, תִּמְן אֵית"ן וְאִיהוּ תַנְי"א, ק' קִנְיָךְ, קִנְיָה חֲכָמָה קִנְיָה בִּינָה (משלי ד ראשית דְּרָכּוֹ לְמַעַלָה מִחֶפֶל, קָדָם מִפְּעֻלּוֹ מֵאָז, מַעוֹלָם נִסְכְּתִי מֵרָאשׁ מְקַדְמִי אֶרֶץ. מַה זֶּה

דְּכָרִים שְׁנַבְרָאוּ בְיוֹם הִרְאִשׁוֹן, וְהֵם שָׁמַיִם וְאֶרֶץ, אֹר וְחֶשֶׁךְ, תִּהְיוּ וְכֹהוּ, רוּחַ וּמִים, מִדַּת יוֹם וּמִדַּת לַיְלָה. שָׁמַיִם יֵשׁ לְמַעַלָה מִשָּׁמַיִם, שְׁהוּא שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיּוֹנִים, וְיֵשׁ אֹר לְמַעַלָה לְמַעַלָה שְׁנַבְרָא אֹר הַגָּנוּז לְצַדִּיקִים לְעוֹלָם הַבָּא, שְׁעִין לָא שׁוֹלֵט עָלָיו, וְיֵשׁ חֶשֶׁךְ נִסְתָּר שְׁנַבְרָא בּוֹ יֵשֶׁת חֶשֶׁךְ סְתֵרוֹ, וְיֵשׁ תִּהְיוּ וְכֹהוּ לְמַעַלָה, שְׁנַבְרָא בְּהֵם קוֹ תִּהְיוּ וְאַכְנִי בֹהוּ. וְיֵשׁ רוּחַ הַקָּדֹשׁ שְׁנַבְרָא בְּה רוּחוֹ הַקָּדוֹשׁ הַמְּרַחֵף עַל פְּנֵי מֵי הַתּוֹרָה, מִדַּת יוֹם וּמִדַּת לַיְלָה, מִדַּת יוֹם - הַשְׁכִּינָה הָעֲלִיּוֹנָה, מַה זֶּה יוֹם? הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שְׁמַמְנוּ יָמִים אֲרָפִים, זֶהוּ שְׁכָתוּב אֶרֶץ יָמִים בְּיַמִּינָהּ, זֶהוּ שְׁכָתוּב יוֹמָם יֵצִיָה יְהוָה חֲסִדּוֹ, יָמִים קִטְנִים מֵצַד שֶׁל זַעִיר אַנְפִּין צַדִּיק, מִדַּת לַיְלָה - הָאֵם הַתַּחֲתוֹנָה. עַד פֶּאן א' מִן אב"ג.

מַה זֶּה ב' (בִּינָה)? בְּה נוֹדְעִים דְּיו הַפְּרָצוּפִים שֶׁל הָאָדָם הָעֲלִיּוֹן, ג' שְׁלֹשׁ דְּמִיּוֹת, כְּמוֹ שְׁאָדָם שֶׁל בְּרִיאָה וְאָדָם שֶׁל יְצִירָה וְאָדָם שֶׁל עֵשִׂיָה, ג' יֵשׁ לָהּ רִאשׁ וְגוּף וְזָנְבָא, הִרְאִשׁוֹן זֶה י', הַגּוּף הַפְּרָצוּף, הַקּוּץ שֶׁלִּמְטָה זָנְבָא, וּמִשּׁוּם זֶה אָמְרוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, אָדָם הִרְאִשׁוֹן עָשָׂה לוֹ פְּרָצוּף וּלְכִסּוּף זָנְבָא. עַל הַזָּנְבָא נֶאֱמַר וַיִּגְדֵּל הַיֶּלֶד וַיִּגְמַל, עַד שֶׁיַּעֲשֶׂה פְּרָצוּף. וְעוֹד אַבְגִּית"ץ, א' מוֹרָה עַל א"ל מִסְתַּתֵּר מֵעֵינֵי כָל חַי וְנוֹעַלָם מִכָּל הַיְּצוּרִים כָּלָם, עַל אֲדִירִירוֹן נֶאֱמַר קוּמָה אֲדִיר יְרוּן, וְיֵשׁ מִמָּנָה תַּחֲת יְדוֹ שְׁנַבְרָא אֲדִירִים, וְתַחֲת מְמַשְׁלָתוֹ אֲתַנִּי"ה, וְהוּא יוֹצֵא מִהַפְּסוּק הַזֶּה, אֵית"ן מוֹשְׁבָךְ וְשִׁים בְּסֻלַּע קִנְיָךְ, שֵׁם אֵית"ן וְהוּא תַנְי"א. ק' קִנְיָךְ, קִנְיָה חֲכָמָה קִנְיָה בִּינָה, יְהוָה קִנְיָה מֵרָאשׁ מְקַדְמִי אֶרֶץ. מַה זֶּה

מראש? אלא כף אַמְרָה תִּוְרָה
שְׁהִיא רֵאשִׁית, אָנִי הַקְדַּמְתִּי
לְהִיט רֵאשׁ לְעוֹלָם.

ב' ביהרירו"ן (ביהרירו"ן), כִּי בִּי"ה
יהו"ה צוֹר עוֹלָמִים, וְהוּא ב'
בְּרוּךְ, וְסִימָן בְּרוּךְ רֵאשִׁי אוֹתִיּוֹת
- ר' רֵאשׁ, ו' וּמְקוֹר, ך' כָּל, ב'
בְּרֻכּוֹת, שְׁוֹהוּ רֵאשׁ וּמְקוֹר לְכָל
הַבְּרֻכּוֹת, וּמִשּׁוּם זֶה ב' הִיא
חֻקָּמָה, וּמוֹרָה עַל הַפֶּתֶר שֶׁהוּא
רֵאשׁ וּמַעֲיָן לְכָל הַבְּרֻכּוֹת, וּמִשּׁוּם
זֶה ב' שְׁנִים לְחֻשְׁבוֹן.

ג' גִּיהֲדִירו"ן, וְהוּא שְׁלִישִׁי, וְזוֹ
הַשְּׁכִינָה הַסְּפִירָה הַשְּׁלִישִׁית,
(וּמִשּׁוּם זֶה ב' הִיא חֻקָּמָה, וּמוֹרָה עַל הַפֶּתֶר שֶׁהוּא
רֵאשׁ שֶׁל מַעֲיָן כָּל הַבְּרֻכּוֹת), וְעַלֶּיהָ נֶאֱמַר
כָּל גֵּיא יִנְשָׂא, וְהוּא גִימְטְרִיאוֹת
פֶּרֶפְרָאוֹת לְחֻקָּמָה.

וְעוֹד, בְּרוּךְ ב' מֶרְאֵה שְׁנִים,
שְׁכִינָה עֲלִיוָנָה וְתַתְּחוּנָה, ר'
רֵאשִׁית חֻקָּמָה, ו' מֶרְאֵה שֵׁשׁ
סְפִירוֹת, ך' מֶרְאֵה עַל פֶּתֶר עֲלִיוֹן,
וְזֶהוּ סוּד כָּל הַפּוֹרֵעַ פּוֹרֵעַ בְּכָרוּךְ
מִמַּעַלָּה לְמַטָּה, לְכַרַּע בּוֹ לְאוֹתוֹ
(לְדַעַת בּוֹ בְּאוֹתוֹ) שְׁכָל הַמַּעֲיָנוֹת
וְהַמְקוֹרוֹת שֶׁל הַבְּרֻכּוֹת בִּידוֹ,
שֶׁהוּא עֲלֵת הָעֲלּוֹת, וְכָל הַזּוֹקֵף
זוֹקֵף בְּשֵׁם, צָרִיף לְזֻקֵף אוֹתוֹ
בִּיּו"ד ה"א וּא"ו ה"א שֶׁהוּא
מִבְּפָנִים שֶׁל עֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת,
שֶׁהוּא עֲלִיוֹן וְזוֹקֵף עַל הַכָּל וְאֵין
אֱלוֹהִים לְמַעַלָּה מִמֶּנּוּ, וּמִשּׁוּם זֶה
ב' מֶרְאֵה עַל הַפְּרִיעָה, שְׁכָל
הַפּוֹרֵעַ פּוֹרֵעַ בְּכָרוּךְ, שְׁנֶאֱמַר בּוֹ
וּבְכָרוּךְ א"ל עֲלִיוֹן. ג' מֶרְאֵה עַל
הַזְקִיפָה, שֶׁהוּא גָּאָה גָּאָה עַל
הַכָּל, וְאֵין מִי שִׁיתְגָּאָה עֲלָיו,
וּבִמָּה הוּא מִתְגָּאָה עַל הַכָּל?
בְּאוֹת י' מִן אֲבֻגִית"ן, וְזֶה
יִגְבִּי"ה. וְעוֹד מִצָּאנוּ בְּגוֹן אַחֵר
יִגְבִּי"ה (יִגְבִּיהִיה), וְאוֹתִיּוֹתָיו גְּבִי
הִיָּה (גְּבוּהִיה), עֲלִיוֹן שֶׁל כָּל
הָעֲלִיוֹנִים.

י' מִן אֲבֻגִית"ן, וְדָא יִגְבִּי"ה, וְעוֹד אֲשַׁפְחָנָא בְּגוֹנוֹנָא אַחֲרָא יִגְבִּיהִ"ה (ג"א
יִגְבִּיהִיה), וְאַתְּוֹן דִּילִיָּה גְּבִי הִיָּה (ג"א גְּבוּהִיהִיה), עֲלָאָה דְּכָל עֲלָאִי.

ה), יהו"ה קִנְיָ רֵאשִׁית דְּרָפוֹ (שֵׁם ח כב) לְעִילָא
מִפְּלָא, קָדָם מִפְּעֻלָּיו מֶאָז, מַעוֹלָם נִסְכְּתִי
מֶרְאשׁ מִקְדָּמִי אֶרֶץ (שֵׁם), מֵאִי מֶרְאשׁ, אֵלָא
הָכִי אֲמַרְתָּ אוֹרִייתָא דְּאִיהִי רֵאשִׁית, אָנָּא
אַקְדִּימַת לְמַהֲוִי רִישָׁא לְעֵלָם.

ב' ביהרירו"ן (ג"א ביהרירו"ן) כִּי בִּי"ה יהו"ה
צוֹר עוֹלָמִים (ישעיה כו ד), וְאִיהוּ ב' בְּרוּךְ,
וְסִימָן בְּרוּךְ רֵאשִׁי אֲתוּוֹן, ר' רֵאשׁ, ו' וּמְקוֹר,
ך' כָּל, ב' בְּרֻכּוֹת, דְּדָא הוּא רֵאשׁ וּמְקוֹר לְכָל
הַבְּרֻכּוֹת, וּבִגִּין דָּא ב' אִיהִי חֻקָּמָה, וּמוֹרָה עַל
הַפֶּתֶר דְּאִיהוּ רִישָׁא וּמִבּוּעָא דְּכָל בְּרַכָּאן, וּבִגִּין
דָּא ב' תְּרִין לְחֻשְׁבָּנָא.

ג' גִּיהֲדִירו"ן, וְאִיהוּ תְּלִיתָאָה, וְדָא שְׁכִינָתָא
סְפִירָה תְּלִיתָאָה, (וּבִגִּין דָּא ב' אִיהִי חֻקָּמָה, וּמוֹרָה
עַל הַפֶּתֶר דְּאִיהוּ רִישָׁא וּמִבּוּעָא דְּכָל בְּרַכָּאן), וְעַלֶּיהָ
אֲתַמַּר (ישעיה מ ד) כָּל גֵּיא יִנְשָׂא, וְאִיהוּ
גִימְטְרִיאוֹת פֶּרֶפְרָאוֹת לְחֻקָּמָה.

וְעוֹד בְּרוּךְ ב' אַחְזִי תְּרִין, שְׁכִינָתָא עֲלָאָה
וְתַתָּאָה, ר' רֵאשִׁית חֻקָּמָה, ו' אַחְזִי שִׁית
סְפִירָן, ך' אַחְזִי עַל פֶּתֶר עֲלָאָה, וְדָא אִיהוּ
רְזָא כָּל הַפּוֹרֵעַ פּוֹרֵעַ בְּכָרוּךְ מַעֲלָא לְתַתָּאָה,
לְמַכְרַע בִּיהַ לְהַהוּא (לְמַגְדֵּעַ בִּיהַ בְּהַהוּא) דְּכָל
מִבּוּעֵין וּמְקוֹרֵין דְּבִרְכָּאן בִּידֵיהּ, דְּאִיהוּ עֲלֵת
הָעֲלּוֹת, וְכָל הַזּוֹקֵף זוֹקֵף בְּשֵׁם, צָרִיף לְזֻקֵפָא
לִיהַ בִּיּו"ד ה"א וּא"ו ה"א דְּאִיהוּ מְלָגָאוּ
דְּעֶשֶׂר סְפִירָן, דְּאִיהוּ עֲלָאָה וְזֻקִיף עַל כָּלָא,
וְלִית אֱלוֹהִים לְעִיל מִנֵּיהּ, וּבִגִּין דָּא ב' אַחְזִי
עַל הַפְּרִיעָה, דְּכָל הַפּוֹרֵעַ פּוֹרֵעַ בְּכָרוּךְ, דְּאֲתַמַּר
בִּיהַ (בְּרֵאשִׁית יד כ) וּבְכָרוּךְ א"ל עֲלִיוֹן, ג' אַחְזִי עַל
הַזְקִיפָה דְּאִיהוּ גָּאָה גָּאָה עַל כָּלָא, וְלִית מֶאֵן
דִּיתְגָּאָה עֲלֵיהּ, וּבִמָּאִי אֲתַגָּאָה עַל כָּלָא, בְּאֵת

ת' תלמי"ה, ת' תל שהכל פונים בו, דתמן
איהו ההוא דכל עיינין ומחשבתין סלקין
לגביה, בגין דא ת' תורה קדומה דכל קדומין,
תורת חכם מקור חיים (משלי יג יד), תורת יהו"ה
תמימה (תהלים יט ח), ועוד תלמי"ה, תלמיה ריה
נחת גדודיה וגומר (שם סה יא), בהאי שמא
אתעביד ימא תלמים תלמים, ועוד תלמיה דא
אורייתא, דתליין מינה פמה תלי תלין דהלכות
פסוקות דלית לון חושבון.

צ' (צתני"ה) צתני"ה דא צדיק, עמוד סביל פלא,
וביה אשתמודע מאן דאיהו לעילא מפלא,
בגין דצדיק איהו כליל כל ספירן, וביה
מתיחדין פלהו, ואתעבידו אגודה אחת, איהו
לולב אגד דכלהו ספירן, ואת צ' ביה מצויירין
כל ציורין דהיכלין דסחרין לגנתא דעדן
דלעילא, בכמה ציורין דכל עובדא דפראשית,
דירתיין לון צדיקיא וביה (דף קכא ע"א) נקודין
כל נקודין דאורייתא, דאינון נקודין בהיכלא
דאיהי שכינתא תתאה, ונהרין פלהו על
ציורין, פאבני מרגלאן דנהרין על רישא
דכתרא, וכגוונא דככביא נהרין ברקיעא,
ובגין דכל נקודין דככביא ביה, אתמר (בראשית
א יז) ויתן אתם אלהי"ם ברקיע השמים להאיר
על הארץ, דא שכינתא תתאה (ס"א דא נשמתהון
דצדיקיא דמשתדלין באורייתא להוציא לאור כל תעלומה, דא
הוא דכתיב (דניאל יב ג) והמשפלים יזרחו בזהר הרקיע וגומר).

היכלא תנינא, מרקמא מפמה ציורין גלידין
במיא, אבנין מרגלן פלהו מליין מיא,
ואינון אבני שיש טהור, דהיכלא תנינא בגייה,
מנייהו איהו פנוי, בשמא דא קר"ע שט"ן,
ואיהו רקיע קרע, דביה קרע ימא, ואפריש
מתמן השטן דאיהו מיין מסאבין, ובגין דא
קרע, שבו קרע את הים, והפריד משם את השטן, שהוא

ת' תלמי"ה, ת' תל שהכל פונים
בו, ששם הוא אותו שכל העינים
והמחשבות עולים אליו, בגלל
זה ת' תורה קדומה של כל
הקדומים, תורת חכם מקור חיים,
תורת יהו"ה תמימה. ועוד
תלמי"ה, תלמיה ריה נחת
גדודיה וגומר, בשם הזה נעשה
הים תלמים תלמים. ועוד
תלמיה, זו התורה, שתלויים
ממנה כמה תלי תלים של הלכות
פסוקות שאין להן חשבון.

צ' צתני"ה זה צדיק, העמוד
שנושא הכל, ובו נודע מי שהוא
למעלה מן הכל, משום שצדיק
כולל את כל הספירות, ובו
מתיחדים כלם ונעשים אגודה
אחת, הוא הלולב שאוגד את כל
הספירות, ובאות צ' מצוירים כל
הציורים של ההיכלות שמקיפים
את גן העדן שלמעלה, בכמה
ציורים של כל מעשה בראשית
שיושרים אותם הצדיקים, ובו
נקודים כל הנקודים של התורה,
שהם נקודים בהיכל שהוא
השכינה התחתונה, וכלם
מאירים על הציורים כמו אבני
מרגליות שמאירים על ראש
הכתר, וכמו שהכוכבים
שמאירים ברקיע, ומשום שכל
הנקודים של הכוכבים בו, נאמר
ויתן אתם אלהי"ם ברקיע
השמים להאיר על הארץ, זו
השכינה התחתונה. (זה נשמות
הצדיקים שעוסקים בתורה להוציא לאור כל
תעלומה. וזה שכתוב והמשפלים יזרחו בזהר

הרקיע וגומר).

ההיכל השני מרקם מפמה
ציורים קפואים במים, אבני
המרגליות כלם מלאים מים, והם
אבני שיש טהור, שההיכל השני
בתוכו, הוא בנוי מהם, בשם
הזה: קר"ע שט"ן, והוא רקיע
מים טמאים, ומשום זה יהי רקיע

יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם, וְיִהְיֶה מְבַדִּיל בֵּין מַיִם
לְמַיִם (בראשית א ו), דָּא הוּא שְׁמָא דְעֶקֶר שְׁטֵן מִן
יִמָּא דְאֹרִייתָא, וְאַפְרִישׁ לִיהּ מִתַּמָּן, בְּגִין
דְּאִיהוּ עֶקֶר הָאֱמוּנָה דִּישְׂרָאֵל עֲלָאָה דְכָל
עֲלָאִין, (ס"א מצאתי, סמוך דִּישְׂרָאֵל וּבִיזְמָא תַנְיָנָא לִית תַּמָּן
טוב בְּגִין דְּבִיהּ אֲתַבְּרִי גִיהֶנֶם, כאן חסר).

זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם (שם ה א), פֶּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, סְלִיקְנָא יְדִין לְמָאן
דְּבָרָא עֲלֵמָא, דִּיגְלִי לָן רִזִּין עֲלָאִין סְתִימִין גְּנִיזִין טְמִירִין, לְמִימַר
קָמִי שְׂכִינְתָּא, וְשִׁתִּין רַבּוּא דְחִיילִין דִּילִיהּ דְּמִלְאָכִין קְדִישִׁין דְּלַעֲלָא,
וְשִׁתִּין רַבּוּא דְּמִלְאָכִין קְדִישִׁין דְּלִתְתָּא דְלֹא אִיעוּל בְּכִסּוּפָא קְדָמָּךְ.
פֶּתַח וְאָמַר, זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם, זֶה וְדָאִי כָלִיל תַּרְיִן עֶשֶׂר מְזֻלוֹת
דְּאָדָם דְּלַעֲלָא, דְּאֲתַמַּר עֲלֵיהּ (תהלים קכב ד) שְׁבָטִי י"ה עֲדוֹת
לְיִשְׂרָאֵל, זֶה וְדָאִי אֵינוֹן אַרְבַּע אֲנָפִין דְּאַרְיָה, אַרְבַּע אֲנָפִין דְּשׁוּר, אַרְבַּע
אֲנָפִין דְּנֶשֶׁר, דְּבַהוֹן אֲשֶׁתְּמוּדְעִין פְּרָצוּפִין דְּבְגִי נָשָׂא, וְכִלְהוּ אֲנָפִין אֵינוֹן
רְשִׁימִין בְּאַרְבַּע אֲתוּוֹן דְּאֵינוֹן יְהו"ה, מֵאִי אָדָם יו"ד ה"א וּא"ו ה"א,
וְעֲלִיהּ אֲתַמַּר (ישעיה מד יג) כֶּתֶף אֶרֶץ אָדָם לְשֹׁכֵת בֵּית, מָאן בֵּית דִּילִיהּ, דָּא
שְׂכִינְתָּא דְּאֲתַקְרִיאַת דְּמוֹת אָדָם, דְּכָל דְּמִיּוֹנִין וּפְרָצוּפִין דְּבְגִי נָשָׂא בֵּה
אֲשֶׁתְּמוּדְעִי, וְכָל צִיּוּרִין דְּעֲלָאִין וְתַתְּאִין, וּבְגִינָה אֲתַמַּר (הושע יב יא) וּבְיַד
הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה.

(אמר המגיה, אתה בן אדם קודם שתכנס בעיון זה, להזהירך באתי שתעמד על רגליך על במותי האמונה
האמתית, ותקעת יתד במקום נאמן, פן יפתוך רעיונים זדונים, ויעלו דברים על לבבך, ומלין לצד
עלאה תמלל, בראותך בתיקון זה שידובר בו משערא ומצחא ואודנין ואנפין ושאר אברים גשמיים, השמר
אל תפן אל און ליחס ולתאר לעלאה על כל עלאין סתימא על כל סתימין שמין דבר מזה אפילו בהרהור,
כי לעלת העלות לית מחשבה תפיסא ביה כלל, לית ביה לא דיוקן ולא דמיון ולא צורה ולא אברים
גשמיים ולית ליה שם ידיע, אבל הוא ממלא כל שמהן, והוא שלימו דכלהו, ראה גם ראה מה שכתב
התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי, כשרצה לגלות סתרי התורה באדרא, פתח ואמר ארור האיש אשר
יעשה פסל ומסכה (דברים כז טו), וזה להסיר מלב כל המעיינים כל דבר עתק, פן ח"ו יכשלו ונפלו, ועברו
ממשכיות לבב, ימיקו וידברו ברע, מאחר שהיה רוצה לדבר מראש ועין ואזן ושאר אברים גשמיים, היה
ירא שמא ישעו ליחס ולתאר לבורא יתברך גוף ותמונה, ומשה אמר כי לא ראיתם כל תמונה (דברים ד
טו), וישעיה אמר (ישעיה מ יח) ואל מי תדמיון א"ל ומה דמות תערכו לו, ואל מי תדמיוני ואשוע יאמר
קדוש (שם כה), ודומיהם, שכלם יעידון גידון שאין דמיון בינו יתברך ובינינו מצד (דף קכא ע"ב) העצם

והתבנית, אלא שהאברים שבנו הם עשויים כסימנים לדברים עליונים סתומים וחתומים שאין כח השכלי שבאדם יכול להשיגם, ואין שיח ואין שיוג לו להבינם, וקצר מצע דעתו לדרת לעמקם, ואינו רשאי להכניס ראשי בין ההרים הרמים הלא הם בעלי הקבלה אשר העמיקו הרחיבו דבריהם על הדרוש הזה, רק מעי רתחו ולא דמו, מיראתי פן עובדי פשתים שריקות וארנים חורי קורי עכביש יארגו, בדעות כוזבות יאריכו למעניתם, לך נא ראה מה שכתב על זה ר' יוסף בן גיקיטיליא בהקדמת שערי אורה, ובמה שכתב בעל החנוך בהקדמתו לפירוש התורה, והאלקי ר' מנחם מריקנאטי ז"ל בפרשת ויחי בפסוק בן פורת יוסף, ובמה שכתב ר' יהודה חייט בפירוש מערכת האלקות (ד' לד), וזה לשונו, סוף דבר כל מקום שתראה שידברו בענין הספירות, דברים שאין ראוי לאמרם בבורא יתברך, כגון שעור וקומה והדומים להם, הכל נאמר על הספירות, וכשתראה שידברו על דרך שבח והודאה הכל נאמר על הבורא שבתוכו, וכן בחוצה להן, כי אין דבר שיובילוהו, ועל כן אין לומר בבורא יתברך לא ימין ולא שמאל ולא פנים ואחור ומעלה ומטה וכו' עיין שם.

עוד כתב (בדף לה ע"ב) כי אף על פי ששעור הקומה מהפרסאות הוא במדות ולא בבורא, אפילו הכי אין לחשוב חלילה שהפרסאות הללו הם שעור כמותי, אלא הם מלשון (דניאל ה כח) פרס פריסת מלכותך, וכל הפרסאות הללו שבשעור קומה הם אותיות, שכל אחת נקראת פרסה, על כי נחתכו מהעיסה, כאבנים הנחתכים מההר, ואמר שרבויו הפרסאות שהזכיר בכאן, רומז לניצוצות המתפוצצות מהכאת הפטיש בקורנם, והם השמות הנעשים מחבור האותיות והצרופים הנעשים מהאלפא ביתות דספר יצירה, שעמהם נבראו הדברים וכו', ואם תדקדק היטב בדברי רבי שמעון בענין זה, תשכיל ותדע כי דברי רבי יהודה חייט ז"ל ואשר במסלתו ילכון, הם נכוחים למבין וישרים למוצאי דעת, ולא יעכטון ארחותיהם.

פֶּתַח וְאָמַר, וְאַתָּה תַּחֲזֶה מִכָּל הָעָם אֲנָשִׁי חֵיל יִרְאִי אֱלֹהִים אֲנָשִׁי אֱמֶת שׁוֹנְאֵי בָצַע (שמות יח כא), **אֲנָשִׁי חֵיל מִסְטָרָא דְחֶסֶד דְּתַמָּן י', וּבְגִינְיָה אֶתְמַר הָרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים, יִרְאִי אֱלֹהִים מִסְטָרָא דְגְבוּרָה דְּתַמָּן ה', וּבָה אֶתְמַר הָרוּצָה לְהַעֲשִׁיר יִצְפִּין, אֲנָשִׁי אֱמֶת מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא דְתַמָּן ו' וְתַמָּן אֱמֶת, שׁוֹנְאֵי בָצַע מִסְטָרָא דְמַלְכוּת דְּתַמָּן ה', הָא הָכָא אַרְבַּע תְּקוּנֵין דְּאִינוּן פְּרָצוּפִין דְּבְנֵי נָשָׂא, אֵלִין אִינוּן מְרָאָה (ס"א מְרָאִין).**

וְאִית אַרְבַּע דְּמַתְּלָבְשִׁין בְּהוּן דְּאִינוּן דְּמִיּוֹן וְאִינוּן אֲדִנְי, וְעַלְיָהּ אֶתְמַר (שם) **וְשִׁמְתָּ עָלֵיהֶם שָׂרֵי אֲלָפִים מִסְטָרָא דָא, שָׂרֵי מְאוֹת מִסְטָרָא דָּאֵת ד', דְּאִיהוּ אַרְבַּע מְאוֹת דְּאֶשְׁתַּעֲבִידוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּגִין דְּבָה חָאבוּ, הָא דְּאֶתְמַר בֵּיה (בראשית כג טו) אַרְבַּע מְאוֹת שָׁקֶל כֶּסֶף, וְשָׂרֵי חֲמִשִּׁים מִסְטָרָא דָּאֵת נ', וְשָׂרֵי עֶשְׂרֹת מִסְטָרָא דָּאֵת י'. אֶשְׁתַּאֲרוּ עֶשֶׂר תְּקוּנֵין, עַלְיָהּ אֶתְמַר וְאַתָּה תַּחֲזֶה מִכָּל הָעָם, בְּשַׁעֲרָא**

בגוונין דיליה באריכו דיליה בקמיטו דיליה, במצחא בקמיטו דמצחא באריכו דמצחא בפותיא דמצחא בשרטוטין דמצחא, באודנין (בס"א באודנין שער דנחית עליהו או תחומיהו), באלין אדרין דאודנין בשער דתחות אודנין, באנפין בדיוקנין דאנפין בפרצופא דאנפין, בעיינין בגוונין דעיינין בקריצין דעל עיינין, בחוטמא באריכו דילה בפותיא דילה בקמיטו דילה, בפומא בפתיחו דילה בזעירו דילה, בצואר באריכו דיליה (דף קכב ו"א) בקמיטו דיליה, בידין בשרטוטין דידין בפתיחו דלהון בסתימו דלהון, בגופא בקומה דיליה באריכו דיליה בקמיטו דיליה.

בשערא בגוונין דשערא, שערא חורא איהו מאלין אנשי חיל, דאתמר ביה (דניאל ז ט) ועתיק יומין יתיב לבושיה פתלג חור ושער ראשה פעמר נקא, שערא סומקא מאלין דאתקריאו יראי אלהי"ם, שערא ירוקא מאלין דאתקריאו אנשי אמת, ואינון מסטרא דיעקב דאתמר ביה (מכא ז כ) תתן אמת ליעקב, ותלת גוונין, עלייהו אתמר תתן אמת ליעקב חסד לאברהם, תליתאה פחד יצחק, גוון אוכמא מסטרא דההוא דאתמר בה (שיר א ה) שחורה אני ונאווה, מסטרא דאלין דאתקריאו שונאי בצע, ואיהי שערא דילה אוכמא, ואיהי שעורא דאתוון דאורייתא, כל נימא ונימא דיליה, דאתמר עלייהו (שם ה יא) קוצותיו תלתלים שחורות פעורב, וכל נימא אית ליה מבושא דאיהי י', ונימא שעורא דאת ו'.

שערא קמיטא ברזא דה' זעירא דנטלת מאת י', שערא אריקא מסטרא דה' עלאה דנטלא מאת ו', עשר תקונין אלין, כל תקונא ותקונא אית ליה (ג"א ביה) ארבע שעורין דסלקין לעשר, בגוונא דרשות היחיד דרחבו ארבעה וגבהו עשרה, ארבעה יהו"ה עשרה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, לית נימא דשערא דלא אחזי עלמא עלאה סתימא, דעלייהו אתמר (שם ו ח) ועלמות אין מספר, כל אלין עלמין תליין מכתרא דרישא, כגוונא דאבנין ומרגלן דנהרין בכתרא דספר תורה או בעטרה דמלפא, והכי אינון נהרין כככביא ברקיעא וביה קבועין.

והכי תליין צבא השמים מימינא ומשמאלא דקודשא בריך הוא, כגוונא דשערא דתליין מעל אודנין מימינא ומשמאלא, הדא הוא דכתיב (מלכים א כב יט) וכל צבא השמים עומדים עליו מימינו ומשמאלו, ובגין דא צריך לבשרא שערא מעל (ס"א מגו) אודנין, דלא יהון סתימין תרעין דשמיצה דצלותא, דבהון שמע צלותין ההוא דאתמר ביה (תהלים סה ג) שומע תפלה עדיף כל בשר יבאו.

דארבע תקונין אינון, ראיה שמיצה ריחא דבור, ראיה איהי למזרח (ג"א

לְדָרוֹם), וְעָלִיָּה אֶתְמַר (שמות יח כא) וְאַתָּה תַּחֲזֶה מִכָּל הָעָם אֲנָשֵׁי חֵיל, וְכִמָּה נְטוּרֵי תִרְעִין תִּפְּזֶן דְּאַתְקָרִיאוּ עֵינֵי יְהוָה, וְעָלִיָּהּ אֶתְמַר (דניאל ט יח) פִּקֹּחַ עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוֹמְמֵתֵינוּ, שְׁמִיעָה יִרְאֵי אֱלֹהִיִּם, וְעָלִיָּה אֶתְמַר (שם) הִטָּה יְהוָה אֶזְנוֹךָ וּשְׁמָע, וְתִפְּזֶן דְּחִילּוֹ וּפְחָד יִצְחָק, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (חבקוק ג ב) יְהוָה שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יִרְאֵתִי, וּמֵאֵן דִּי מְשַׁתַּמֵּעַ תִּפְּזֶן קָלִיָּה בֵּין בְּאוּרִיָּתָא בֵּין בְּצִלּוֹתָא בֵּין בְּצַעֲקָה בְּלֹא דְחִילּוֹ, מִיד (במדבר יא א) וַיִּשְׁמַע יְהוָה וַיַּחֲרֹ אָפוֹ וַתִּבְעַר בָּם אֵשׁ יְהוָה, וְכִמָּה נְטוּרֵי תִרְעִין תִּפְּזֶן דְּאַתְקָרִיאוּ אֶזְנֵי יְהוָה.

רִיחָא תִפְּזֶן אֲנָשֵׁי אֲמַת, וְתִפְּזֶן סְלָקִין כָּל רִיחִין וּקְטוּרִין וְעֶשְׂנִין דְּקָרְבָּנִין, וְצִלּוֹתִין דְּאַתְחַשְׁבּוּ כְּקָרְבָּנִין, וְאִם לֹא סְלִיק לֹזֶן בַּר נֶשׁ בְּדְחִילּוֹ וּרְחִימוֹ, מַה כְּתִיב בִּיה (דברים כט יט) כִּי אֲזַיְעֶשֶׂן אִפֹּי יְהוָה וְקִנְאַתּוֹ בְּאִישׁ הַהוּא, דְּבוּר לְקַבֵּל שׁוֹנְאֵי בְּצַע, תִּפְּזֶן סְלָקִין קָלִין וְדְבוּרִין דְּאוּרִיָּתָא וְצִלּוֹתָא, אֲלִין דְּאַתְמַר עָלִיָּהּ (קהלת י כ) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיד אֶת הַקּוֹל וּבַעַל כְּנָפַיִם יַגִּיד דְּבַר, לֹא אֵית תְּקוּנָא מֵאֲלִין, אַרְבַּע דְּלִית תִּפְּזֶן יְהוָה, וְאִיהוּ י אֶסְתַּכֵּל, ה וּשְׁמָע, ו וּמְרִיחַ, ה וּמְמַלֵּל, בְּאֲלִין אַרְבַּע תְּקוּנִין. אֲרִיָּה דָּא רִאֲיָה, וְאַתְמַר בִּיה (יחזקאל א י) וּפָנֵי אֲרִיָּה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם, בְּכָל אֲתַר אַרְבַּעַתָּם דָּא יְהוָה, אַרְבַּע אֲתוּנִין דִּילִיָּה דְשִׁלְטִין עַל כָּלָא, וְהַפּוֹךְ אֲרִיָּה וְתִשְׁכַּח לִיה רִאֲיָה, וְאִיהוּ לִימִנָא דְחֶסֶד, דְּאִיהוּ יוֹמָא קְדָמָא, דְּתִפְּזֶן א' (נ"א י') אֹר, רְאוּבֵן דְּאִיהוּ לִימִנָא עַל שְׁמִיָּה אֶתְקָרִי אֹר בֶּן, שְׁמִיעָה לְשִׁמְאָלָא, וְעָלִיָּה אֶתְמַר (שם) וּפָנֵי שׁוֹר מִהַשְׁמָאֵל, נֶשֶׁר רִיחָא בְּאַמְצָעִיתָא, עָלִיָּה אֶתְמַר (משלי ל ד) מִי אֶסֶף רוּחַ בְּחִפְזִי, דְּאִינוּן תִּרְיָן נִוקְבִין דְּחוּטָמָא, פּוּמָא דְבוּרָא, דָּא אָדָם כָּלִיל אַרְבַּע אֲתוּנִין וְכָלִיל עֶשֶׂר אֲתוּנִין, וְדָא שְׁכִינְתָּא, בְּאֲלִין (דף קכב ע"ב) אַרְבַּע תְּקוּנִין אָמַר לְמֹשֶׁה וְאַתָּה תַּחֲזֶה מִכָּל הָעָם וְגוֹמַר וְצִרִיךְ לְאַחֲזָרָא עָלִיָּהּ.

וְאַתָּה תַּחֲזֶה בְּשַׁעְרָא, עָלִיָּה אֶתְמַר (שיר ה יא) רֹאשׁוֹ כֶּתֶם פֹּז דָּא כְּתָר עֲלָאָה, וּמִלְגָּאוֹ מוֹחָא, דְּמִנְיָה נִפְקִין מִבּוּעִין לְכָל סְטָרָא, לְאַשְׁקָאָה לְכָל נִימָא וְנִימָא דְאִיָּה עֲלָמָא סְתִימָאָה, וְכָל מִבּוּעָא אֶתְעֵבִיד נִיצוּץ, וְכָל נִימָא אֶתְעֵבִיד שְׁרִבִּיט, מוֹחָא סְתִימָא אֶתְקָרִי אֵין סוּף, דְּאַתְפַּלֵּג לְתַלַּת מוֹחִין דְּאִינוּן י' י' י', דְּאַתְרַמִּיזוּ בְּהַאי שְׁמָא (י"ד ה"א ו"א ה"א נ"א י"ד ה"י ו"א י"ה").

(קם) סְכָא דְסָבִין עֲתִיקָא דְעִתִּיקוֹן, וְאָמַר בּוּצִינָא קְדִישָׁא, וְדָא שְׁמָא דְאַתְרַמִּיזוּ תַּלַּת יוּדִין (דא) יו"ד ה"י ו"א י"י וְדָא אִיהוּ מִלְגָּאוֹ, אָבֵל שְׁמָא דְאִיהוּ יו"ד ה"א ו"א ה"א, אִיהוּ כָלִיל תַּלַּת אֲלָפִין א' א' א', אִינוּן תַּלַּת אוּרִין,

דמתלבשין בהון תלת מוחין י' י' י', שָמא חד איהו גופא, ושָמא תנינא מוחא, דא מלגא, ודא מלבר.

תלת ווי"ן אית בהאי שָמא, דאנון שרביטין, שָער אתקרי על שם שְעור קומתיה דקודשא בריך הוא, וכל נימא ונימא אתקרי נשמתא, ואית נימין דאתקריאו מלאכין, וכל ניצוץ אתקרי אופן ואתקרי גלגל, ואית מנייהו דאינון נימין מאשא חוורא כלהו רחמי, ואית מנייהו דאינון נימין דאינון מאשא סומקא וכלהו דין, ואית נימין פלהו ירוקין מאשא ירוקא, ואית נימין פלהו מאשא אוכמא, אלין אתקריאו שָער דקודשא בריך הוא.

כָּל ניצוץ שְעור מהלך דיליה עָשָר אלפין, וכל נימא איהי שְעורא דאצבעא דקודשא בריך הוא, וכל אצבע איהו פרסה זעירא, וכל פרסה אית בה תלת מיל, לקבל תלת פרקין דאצבעא, וכל מיל איהו עשרת אלפים, אבל מיל דפרסה עלאה איהו עשרת אלפים רבוא, והכי דרועא תשפח בה תלת פרקין, וכל פֶּרַק איהו י', וכל אמה איהו ו', אבל אצבע ואמה דא שְעוריה זעיר מסטרא דזעיר אנפין, ודא שְעוריה רב מסטרא דאריך אנפין.

ובכָּל אבר ואבר איהו יהו"ה, ואיהו שְעורא דכל אבר ואבר, בגבְּהא בארפא עילא ותתא, ולאֲרבע סטרין, ואיהו בין כל אבר ואבר, לית אֶתֶר פְּנוי מְנִיָּה, כְּנֻשְׁמַתָּא דאֲשֶׁתִּפְחַת בְּכָל אבר ואבר דגופא, ואית אבר עלאה דאתקרי יהו"ה על שְׁמִיָּה, דְּשִׁלְטָנוּתִיה בְּאֶתֶר יְדִיעָא, הָדָא הוא דְּכֶתִיב (זכריה יד ט) וְהָיָה יְהו"ה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ.

ואִית תְּרִין אֲבָרִין עֲלָאִין מְנִיָּה, דְּאֶתֶקְרִיאוּ יְהו"ה אֱלֹהִי"ם דְּשִׁלְטָנוּתִהוּן בְּשָׁמַיָא וּבְאָרְעָא, הָדָא הוא דְּכֶתִיב (דברים ד לה) כִּי יְהו"ה הוא הָאֱלֹהִי"ם בְּשָׁמַיָם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד, ואִית אבר דְּאֶתֶקְרִי אֱלֹהִי"ם, וְשִׁלְטָנוּתִיה בְּכָל אֲרְעָא, הָדָא הוא דְּכֶתִיב (תהלים מ"ז) מֶלֶךְ כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִי"ם, ואִית אֲחֵרָא דְּשִׁלְטָנוּתִיה אִיהוּ בְּתֵרִין אֲבָרִין בְּמוֹחָא וּבְלִבָּא, וְעַלִּיהּ אֶתְמַר (דברים ד) כִּי יְהו"ה הוא הָאֱלֹהִי"ם אֵין עוֹד מְלַבְּדוּ, וְאֵף עַל גִּב דְּהַאי קָרָא עַל קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְמַר דְּאֵין עוֹד מְלַבְּדוּ, עִם כָּל דָּא הָכָא רָזָא דְּדִיּוֹקְנָא עֲלָאָה דִּילִיָּה, לְאֲחֻזָּאָה בְּכָל אבר ואבר דְּגוּפִיהּ שׁוֹלְטָנוּתִיה, לְאֲשֶׁתְּמוּדְעָא לְבַר נֶשׁ אִיךְ אֲתַנְהִיג עֲלִמָּא, וְיִנְדַּע לְמִקְרִי לִיָּה בְּכָל אבר כְּדָקָא יָאוֹת לִיָּה, וְאִיךְ אֲשֶׁתְּנִי שְׁמִיָּה לְפּוּם הַהוּא אבר.

ואִית אבר דְּאֶתֶקְרִי בִּיהּ יְהו"ה רַחֲמִי, ואִית אבר דְּאֶתֶקְרִי בִּיהּ אֱלֹהִי"ם, ואִית אבר דְּאֶתֶקְרִי בִּיהּ אֱהִי"ה, ואִית אבר דְּאֶתֶקְרִי בִּיהּ צְבָאוֹת,

וְאִית אֶבֶר דְּאַתְקָרִי בֵּיה א"ל, וְאִית אֶבֶר דְּאַתְקָרִי בֵּיה שְׂד"י, וְאִית אֶבֶר
דְּאַתְקָרִי בֵּיה אַדְנִי, יְהו"ה מְמַנָּא עַל קָלָא, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (תהלים כט)
קוֹל יְהו"ה בַּפֶּחַח, אֱהִי"ה עַל הַיּוֹהָ וְהַבֵּל דְּלָפָא, הֵהוּא דְרָכִיב עַל קָלָא
דִּיהו"ה אִיהוּ עֲלִית עַל כָּל הָעֲלֻת, סְתִים וְטָמִיר וְלֹא אֲתַגְלִיא, וְאִיהוּ רָכִיב
וְשִׁלִּיט עַל כָּלָא, אֱהִי"ה אַחְזִי עַל עֲלִית הָעֲלֻת דְּאִיהוּ הֵהָ (דף קכג ע"א) הֵהָ
וְיִהְיֶה, וְאִיהוּ הֵבֵל דְּסָלִיק עַד אֵין סוּף, וּבֵיה רָכִיב עֲלִית עַל כָּל הָעֲלֻת.
א"ל אַחְזִי עַל אֱלֹהֵי"ת דְּעֲלִית עַל כָּל הָעֲלֻת, וְעֲלִיָּה אָמַר אִיּוֹב (איוב ה ח)
אֲנִי אֲדַרְוֶשׁ אֶל א"ל, אֶל אֱלֹהֵי"ה הָאֱלֹהִי"ם, וְכַד רָכִיב עַל א"ל אֲשַׁתְּמוּדְעִין
לִּיה כָּל אֱלֹהִי"ם, וּמִזְדַּעְזְעִין מִנִּיה, וְכָל מְלָאכְיָא דְאַתְקָרִיאוּ בְּהֵאֵי א"ל
כְּגוֹן מִיכָאֵל גְּבַרְיָאֵל, כְּלָהוּ מִזְדַּעְזְעִין מִהֵאֵי א"ל דְּאִיהוּ אֱלֹהֵי"ה
הָאֱלֹהִי"ם, וּמָאן דְּקָרָא לֹון בֵּיה, מִיד עֹנִין לִיה בְּכָל שְׁעָתָא, וְהָכִי כָּל
מְלָאכְיָא דְאַתְקָרִיאוּ קָלִין בְּשִׁמָּא דִּיהו"ה, כָּל מָאן דְּקָרָא לֹון בִּיהו"ה
בְּעֲלִית עַל כָּל הָעֲלֻת מִיד עֹנִין לִיה בְּקָלִיָּה, דְּעֲלִית עַל כָּל הָעֲלֻת אִיהוּ
חַד בְּכָל שְׁמָהּ וְלֹא אֲשַׁתְּנִי בְּכָלָהוּ, דְּשְׁנוּיִין בְּשִׁמָּהּ אֵינוֹן וְלֹא בֵּיה,
דְּאִיהוּ בְּכָלָהוּ כְּנִשְׁמָתָא בְּכָל אֶבֶר וְאֶבֶר, אִית אֶבֶר דְּשָׁמַע בֵּיה כְּגוֹן אוּדְנִין,
וְאִית אֶבֶר דְּמִסְתַּפֵּל מִנִּיה (נ"א ביה) עַל עֲלָמָא, וְאִית אֶבֶר דְּאַרְח בֵּיה כָּל
רִיחִין וּבוֹסְמִין דְּצִלוֹתִין, וְרִיחִין טְבִין דְּהַבְלִים דְּנִפְקִין מֵאוּרִייתָא מְפּוּמָּא
דְּבָנֵי נֶשֶׁא, וְדָא רִיחָא דְּחוּטְטָמָא, וְאִית אֶבֶר דְּמִלִּיל בֵּיה, וּבְאֵלִין אֶבְרִין
אִית שְׁנוּיָא, אָבֵל בֵּיה לִית שְׁנוּיָא, וְאִית אֶבֶר דְּמִמְנָא עַל דְּבוּרָא וְדָא
אַדְנִי, וְאֶבֶר דְּמִמְנָא עַל מַחְשְׁבָה, וְאַבְרִין אֵלִין כְּלָהוּ בְּסִפְרִין.
רִישָׁא כְּתֵר עֲלִיּוֹן, מוֹחָא חֲכָמָה, בִּינָה לָפָא וּבָה לֵב מְבִין, תְּרִין דְּרוּעִין
חֲסֵד גְּבוּרָה, גּוּפָא עֲמוּדָא דְּאַמְצַעִיתָא, תְּרִין שׁוֹקִין נֶצַח וְהוֹד,
יְסוֹד אִמָּה, שְׁכִינְתָּא אוֹת דִּילִיָּה. כְּתֵר אַתְקָרִי א"ל עֲלִיּוֹן, קוֹנֵה הַכֹּל,
(חֲכָמָה וּבִינָה) אֱלֹהֵינּוּ בִּינָה, וְאֱלֹהֵי"ה אֲבוֹתֵינוּ חֲכָמָה, וְאִיהוּ אֱלֹהֵי"ה אֲבָרְהָם
אֱלֹהֵי"ה יִצְחָק וְאֱלֹהֵי"ה יַעֲקֹב, הָא"ל הַגְּדוֹל מְסֻטָּרָא דְּגְדוּלָּה, וְהַגְּבוּר
מְסֻטָּרָא דְּגְבוּרָה, וְהַנּוֹרָא מְסֻטָּרָא דְּעֲמוּדָא דְּאַמְצַעִיתָא.
אַדְרָכִי הָא אֱלִיָּהוּ קָא נַחֲת, וְאָמַר רַבִּי בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, שְׁמַעְנָא לְעִילָא
תְּקוּנָא דִּילָךְ בְּשִׁמָּהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְצִלוֹתָא דִּילִיָּה, חֲזוֹר
בֶּךָ, דְּאַתְּ צְרִיךְ לְתַקְנָא שְׁמָהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּדָא יָאוּת, דְּהָא כְּלָהוּ
אֲזִלִּין בְּתַלְתַּל תַּלְת, מְסֻטָּרָא דְּרַחֲמֵי אַתְקָרִיאוּ יְהו"ה יְהו"ה יְהו"ה תַּלְת
אַבְהֵן, וְאֵינוֹן אֶשׁ דְּלֹא אִיהוּ שׁוּרָף, וְאַתְקָרִיאוּ בְּתַלְתַּל שְׁמָהּ אֱהִי"ה אֱהִי"ה
אֱהִי"ה, וְהָאֵי אִיהוּ אֶשׁ דְּאִיהוּ שׁוּרָף וְלֹא אָכִיל, וְאִית שְׁמָהּ דְּאַתְקָרִיאוּ
אַדְנִי אַדְנִי אַדְנִי, וְדָא אֶשׁ דְּאִיהוּ שׁוּרָף וְאָכִיל וְשָׂעִי כָּלָא, הֵדָא הוּא

דכתיב (ויקרא ט כד) ותאכל על המזבח את העולה ואת החלבים.
א' איהו פתר על פלהו שמהן, ואיהו אתקרי א"ל, אהי"ה, אדנ"י,
אלהי"ם, אלה"י, אלו"ה, אלהינ"ו אי"ה, או"ה, (ורזא דמלה א"ל אלהי"ם
יהו"ה דבר ויקרא ארץ) (תהלים ג א). י' ביה אתקרי י"ה, יה"ו, יהו"ה, יה"י, יהי"ה,
פלהו שמהן דפתחין בהוי"ו ת ב"י, עקרא דלהון בחכמה, וכלהו שמהן
דפתחין בא', עקרא דלהון אימא עלאה, וכמה דעמודא דאמצעייתא איהו
פליל מימינא ומשמאלא, הכי פתר עלאה פליל תרין שמהן אלין דאבא
ואימא, ואיהו פתר על רישיהו, ואשפחנא תקונא פגוונא דא, אהי"ה
פתר עלאה, יהו"ה עמודא דאמצעייתא, אדנ"י שכינתא תתאה.
ומסטרן דכתר אתקריאו תלת ספירן אהי"ה אשר אהי"ה, חסד א"ל,
גבורה אלהי"ם, עמודא דאמצעייתא יהו"ה, ורזא דמלה א"ל
אלהי"ם יהו"ה דבר ויקרא ארץ, נצח והוד צבאו"ת, צדיק שד"י, מלכות
אדנ"י.

ובצלותא ברוך אתה יהו"ה, כל הפורע פורע בברוך, ודא צדיק חי
עלמין, ועליה אתמר (מכלים א ב מה) והמלך שלמה ברוך, אתה
את ה' זעירא, בה צריך לנחתא ברכאן, וכל הזוקף זוקף בשם דא יהו"ה
עמודא דאמצעייתא, אלהינ"ו אימא עלאה, ואלה"י אבותינו אבא, הא"ל
הגדול חסד, הגבור גבורה, והנורא עמודא דאמצעייתא, דביה אתפלילין
מתתא לעילא ומעילא לתתא, כל ספיראן בעמודא דאמצעייתא, ובגין (דף
קכג ע"ב) דא צריך לאכללא ביה תתאין בהכרעה, ולבתר עלאין בזקיפה.
א"ל עליון, גומל חסדים טובים קונה הכל, וזוכר חסדי אבות, דא פתר
עליון על פלהו, ומביא גואל לבני בניהם דאבהן, אלין נצח והוד, למען
שמו באהבה דא שכינתא תתאה, ועמודא דאמצעייתא איהו פליל תלת
ברכאן קדמאין, דאינון אבהן וגבורות וקדושת השם, ואיהו פליל תלת
בתראין בעבודה, ואיהו פליל אמצעיות, לקיימא ביה אני ראשון ואני
אחרון ומפלעדי אין אלהי"ם (ישעיה מד ו), ופאה איהו מאן דידע לצלאה
לקודשא בריך הוא בכל תקונין דיליה פדקא יאות, ולמשאל מגיה בכל
דרגא ודרגא ודרגא פדקא יאות.

חבימין פלהו אינון רשימין דיוקניהון בחכמה, ונבונין רשימין דיוקניהון
בבינה, ומארי גמילות חסדים דיוקניהון רשימין בחסד, וגבריין
ביצריהון פלהו רשימין בגבורה, ומארי תורה פלהו רשימין דיוקניהון
בעמודא דאמצעייתא, ונביאים פלהו רשימין דיוקניהון בנצח והוד דאינון
תרי סמכי קשוט, וצדיקים נטרי ברית פלהו רשימין דיוקניהון בצדיק,

וּמֵאֲרִי מְלָכוּתָא כְּלָהוּ רְשִׁימִין בְּמַלְכוּת, וּמֵאֲרִי יְחִידָא כְּלָהוּ רְשִׁימִין בְּכֶתֶר
עַלְאָה דְּאִיהוּ מַחְשְׁבָהּ, דְּתַמָּן צָרִיךְ לְסַלְקָא יְחִידָא בְּמַחְשְׁבָהּ סְתִימָא,
וּבְכְלָהוּ תְקוּנִין אֵלִין צָרִיךְ לְשַׁבְחָא לְעֵלִית עַל כָּל הָעֲלֹת, דְּאִיהוּ מְלָגְאוּ
כְּנִשְׁמָתָא בְּגוּפָא, וּבְגִין דְּבָנִי נָשָׂא רְשִׁימִין בְּאֵלִין דִּיּוֹקְנִין, אָמַר לְמִשְׁה
וְאַתָּה תַּחֲזֶה וְגוֹמֵר.

וְאַתָּה תַּחֲזֶה בְּשַׁעְרָא, אִי אָרִיךְ, אוֹ קְמוּט, אוֹ עָגוּל, שְׁעָרָא שְׁעִיעַ אָרִיךְ,
אָרְחָא מִתְפַּלֵּג בִּיהּ לְכַמָּה אוֹרְחִין, עַלְהּ אֲתָמַר (ישעיה מג טז) הַנּוֹתֵן
בֵּינָם דָּרֶךְ, וְאוֹרְחִין אֲחֵרִין דְּמִתְפַּרְשִׁין מִינָהּ, אֵינּוּן נְתִיבִין, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב (שם) וּבְמִים עֲזִים נְתִיבָהּ, תְּלַתִּין וְתַרְיֵן שְׁבִילִין מִתְפַּרְשָׁן מֵהָא
אָרְחָא.

אֲדַהְבִּי הָא אֵלִיהוּ אֲתִי לְגַבִּיָּהּ, וְאָמַר לִיהּ, וְהָא דִּיּוֹקְנִין אֵלִין צָרִיךְ לְתַקְנָא
לֹון בְּאַתֵּר דְּלָהוּן, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן פּוֹדָאִי, אָף עַל גַּב דְּכַעֲלָמָא
דְּפִירוּדָא, דִּיּוֹקְנִין אֵית סְגִיָּאִין דְּאַכְחֲשִׁין עוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית, דְּלָאוּ אֵינּוּן
אוֹרְחַ מִישׁוֹר, וְאֵינּוּן חֲשׂוֹכִין, מִגּוֹ חֲשׂוֹכָא אֲשֶׁתְּמוּדַע נְהוֹרָא, דִּיּוֹקְנִין
דְּגִנְתָּא דְּאַנְהָרֵן בְּצִיּוּרָא דְּעוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית, מְרַקְמִי בְּכַמָּה גְּוונִין נְהִירִין,
וְאֵינּוּן כְּלָהוּ בְּקוּ וּבְמִדָּה, וְאֵלִין דְּעַלְמָא דְּפִירוּדָא אֵינּוּן כְּקַלִּיפִין דְּאַגְזָא
לְגַבִּיָּהּ, דְּאֵינּוּן מוֹחָא מְלָגְאוּ, וְעַם כָּל דָּא מִגּוֹ חֲשׂוֹכָא אֲשֶׁתְּמוּדַע נְהוֹרָא,
וּמִגּוֹ אֵלִין קַלִּיפִין דְּאֵינּוּן דִּיּוֹקְנִין חֲשׂוֹכִין, אֲשֶׁתְּמוּדַע צִיּוּרִין דְּגִנְתָּא
דְּעֵדֶן דְּלִתְתָּא, דְּאֵינּוּן דִּיּוֹקְנָא דְּמֵאֲנִי מִשְׁכְּנָא, אָמַר וְדָאִי הָכִי הוּא.

פְּתַח וְאָמַר, שְׁעָרָא שְׁעִיעַ אָרִיךְ אִיהוּ רַחֲמֵי מְסֻטָּרָא דְּאָרִיךְ אֲנַפִּין, דְּאִיהוּ
א, תַּרְיֵן אֲנַפִּין דִּילִיָּהּ ו' ו', כְּגוֹנוֹנָא דָּא וְאוּ א בִּינִיָּהּ, וְאִיהוּ סְבָא
דְּסָבִין עֲתִיק דְּעֲתִיקִין, וְאִיהוּ (ס"א וְאַתְקִרִי) אָרֶךְ אֲפִים. שְׁעָרָא קְמִיטָא וְלֹא
שְׁעִיעַ אֵלָא קְמִיט וְחָרִישׁ (נ"א וְחָרִישׁ) אִיהוּ דִּינָא, דָּא רַחֲמֵי וְדָא דִּינָא, דָּא
אָרִיךְ אֲנַפִּין מְסֻטָּרָא דו', וְדָא זְעִיר אֲנַפִּין מְסֻטָּרָא דִּי', שְׁעָרָא לָא קְמִיט
וְלֹא אָרִיךְ אִיהוּ בִּינוּנִי.

וְאִיהוּ שְׁעָרָא דְּאָרִיךְ אֲנַפִּין כְּגוֹנוֹנָא דְּתַקִּיעָה, וְקְמִיט וְחָרִישׁ (נ"א
וְאָרִיךְ) כְּגוֹנוֹנָא דְּשַׁבְרִים ו' ו' ו', לָא אָרִיךְ וְלֹא קְמִיט אִיהוּ כְּגוֹנוֹנָא
דְּתְרוּעָה, שְׁלִשְׁלֹ"ת דְּתְרוּיָהּ, שְׁעָרָא בְּעָגוּלָא כְּלִיל כְּלָא, וְאִיהוּ כְּמִין
כִּפְסָה דְּרַקִּיעָא דְּאַסְחָר כְּלָא.

כְּגוֹנוֹנָא דָּא יְהו"ה דָּא מְלָכוּתָא קְדִישָׁא, אֲנָשִׁי חִיל שְׁעָרָא שְׁעִיעַ אָרִיךְ,
יֵרָאִי אֱלֹהִי"ם שְׁעָרָא חָרִישׁ (נ"א אָרִיךְ) וְקְמִיט, אֲנָשִׁי אֲמַת שְׁעָרָא
לָא אָרִיךְ וְלֹא קְמִיט, שְׁלִשְׁלֹת דְּכְלָהוּ, שׁוֹנְאִי בְּצַע שְׁעָרָא בְּעָגוּלָא.
דְּוֹר שְׁבַעָה מִינֵי דְּהֶבֶא הוּא בְּשַׁעְרוֹי, זָהָב יֶרֶקֶק, זָהָב אוֹפּוֹז, זָהָב אוֹפִיר,

זֶהְבּ פְּרוּגִים, זֶהְבּ סָגוּר, זֶהְבּ תְּרָשִׁישׁ, זֶהְבּ כְּלִיל כָּל גְּוֹנוֹנִים, וְאִיהוּ (דף קכד
ע"א) זֶהְבּ שָׂבָא, וְהָאִי אִיהוּ זֶהְבּ מְזִיקָק שְׂבָעֵתִים, וְהָכִי אֵינוֹן שְׂבָעָה מִינֵי
חֲוורוֹ, וְשָׂבַע מִינֵי סוּמָקוֹ, כָּל סְפִירָן אֲתֶקְרִיאָו שְׂבִיעִיּוֹת מְסֻטָּרָא דְצָדִיק,
עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא אִיהוּ כְּלִיל כָּל גְּוֹנוֹנִין, שְׁעָרָא חֲוורָא אִיהוּ מְסֻטָּרָא
דִּימִינָא, סוּמָקָא מְסֻטָּרָא דְשִׁמְאָלָא, יְרוּקָא מְסֻטָּרָא דְעֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא,
וְכֻלְהוּ שְׂבָעָה שְׂבָעָה, שְׁעָרָא אוּכְמָא מְסֻטָּרָא דְשְׂכִינְתָּא, דְאַתְמַר בָּהּ (שיר
א ה) שְׁחֹרָה אָנִי וְנָאֹה, גְּוֹן יְחִידָה (ג"א יְחִידָאִית) דְּלָא תְּפִיס בָּהּ גְּוֹן כְּלָל,
מְלָגָאוּ דִּילָהּ גְּוֹן חֲוור, וְרָזָא דְמִלָּהּ יֵשֶׁת חֶשֶׁף סִתְרוֹ (תהלים יח יב).

שְׁעָרָא סוּמָקָא צָרִיף לְבַעֲרָא לִיה מְכַל וְכַל, בְּגִין דְּאִיהוּ בִּי דִינָא, וְלוֹוִים
בְּגִין דִּהוּ מְסֻטָּרָא דִּינָא, אֲתֶמַר בְּהוֹן (במדבר ח ז) וְהָעֶבְרִי תַעֲרַעַל
כָּל בְּשָׂרָם, וְאַתְתָּא בְּגִין דְּאִיהוּ מְסֻטָּרָא דְשִׁמְאָלָא, לֹא צָרִיף לְאַתְגַּלְיָא בָּהּ
שְׁעָרָא, דְּלֹא יִשְׁתַּמּוּדְעִין בָּהּ מְאִרִי דִּינָא, וְשְׁעָרִין אֲחֶרְנִין דְּבַר נֶשׁ צָרִיף
לְבַעֲרָא לִיה תַּחוּת אוּדְנִין, בְּגִין דְּלֹא יִתְקַרִיבוּ בֵּיה מְאִרִי דִּינִין לְגַבִּי
תַּרְעִין דְּשִׁמְעִין בְּהוֹן צְלוֹתִין, (ס"א וְשְׁעָרָא דְאִיהוּ תַּחוּת אוּדְנִין צָרִיף לְבַעֲרָא, דְאַתְקַרִּי
מְאִרִי דִּינָא לְגַבִּיכוֹ) שְׁעָרָא שְׁעִיעַ עָלֶיהָ אֲתֶמַר (במדבר ו ח) גִּדְּל פָּרַע שְׁעַר רֹאשׁוֹ,
וְצָרִיף לְגִדְּלָא לִיה, דְּלֹא צָרִיף לְאַכְחָשָׁא סְדוּרָא דְעוּבָדָא דְבְּרָאשִׁית, אֲכַל
שְׁעָרָא דְעֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא צָרִיף דְּלֹא יִהְיֶה לָא אָרִיף וְלֹא קָצַר, וְוִי לִיה
לְמָאן דְּשִׁנִּי בֵּיה סְדָרִי בְּרָאשִׁית.

שְׁעָרָא אוּכְמָא, וְעֵינִין אוּכְמִין, וְאַנְפוּי אוּכְמִין, וְגוֹפִיָּה אוּכְמָא, אִם הוּא
זָכָאָה אִיהוּ מְסֻטָּרָא דְשְׂכִינְתָּא, דְאַתְמַר בָּהּ שְׁחֹרָה אָנִי וְנָאֹה,
דְּכָל גְּוֹנוֹנִין דְּסֻטָּרָא דִּדְכִּיו הָכִי אֵינוֹן פְּגוּוֹנָא דָּא, וְאִם הוּא חֲזִיבָא הוּא
מְסֻטָּרָא דְשְׂבָתָא"י, פְּתִיָּא אוּכְמָא, מְצַד נּוֹקְבָא דְקְלִיפָּה, דְתִמָּן כָּל קְסָמִין
דְּעוּרְבִין אוּכְמִין וְעוֹפִין אוּכְמִין מְסֻטָּרָא דְמְסַאֲבוּ, דְאִית עָלֶיהָ פְּמָה
מְמַנָּן דְאַתְקַרִּיאָו לִילּוֹת, דְעָלֶיהָ אָמַר דּוּד (תהלים טז ו) אֵף לִילּוֹת יִסְרוּנִי
כְּלִיֹּתִי, מִפְּחַד בְּלִילּוֹת (שיר ג ח).

וְכֻלְהוּ נִחְתִּין תַּחוּת גְּדַפּוּי דְעוּרְבִין, וְאַחֲזִי לוֹן בְּתַנוּעָה דְלִהוֹן פְּמָה דִּינִין
דְּנִחְתִּין עַל עֲלָמָא, וְאִית אֲחֶרְנִין דְּמִמָּנָן עַל קְלִין דְלִהוֹן, וְצוּחוּתִין
קָלָא בְּתַר קָלָא כְּלָהוּ בְּשָׂבָרִים, לְאַחֲזָאָה תְּבִירוֹ עַל בְּנֵי נֶשָׁא, וְלִזְמָנִין
צוּחוּתִין בְּתַלַּת סִימָנִין דְּאֵינוֹן קר"ק, דְּאִיהוּ תְּקִיעָה תְּרוּעָה תְּקִיעָה, לְאַחֲזָאָה
דִּינָא רְפִיָּא בְּרִישָׁא וּבְסִיפָּא, וּבְאַמְצָעִיתָא תְּבִירָא סְגִי, בְּתַרוּעָה דְחָקָא בְּתַר
דְּחָקָא בְּמִהִירוֹ, וְרָזָא דְמִלָּהּ וּבְחֻדְרֵי מְשַׁכְּבָּה אֵל תְּקַלֵּל עֲשִׂיר, פִּי עוֹף
הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל (קהלת י ב), נֶחֱשׁ רְכִיב עַל קָלָא דְעוּרְבָא אֵל אַחֵר,
בֶּת זוגִיָּה קָסָם סָם הַמּוֹת, דְּבָהּ אֲשִׁתָּלִים סְמָא"ל אֵל אַחֵר.

רְבִיבַת אִיהִי עַל תְּנוּעֵין דְּגּוּפָא דְּעוֹרְב, וְאִיהִי תְנוּעָה דְּכָלְהוּ, דְּנִפְקַת
לְאַסְטָאָה לְבָנִי נָשָׂא בְּפִרְשַׁת אֹרְחִין, תְּנוּעָה דִּילָה בְּרִישָׁא
דְּעוֹרְבָא, וּבִזְנָבָא וּבְגּוּפָא וּבְגִדְפִין דְּעוֹרְבָא, נָחַשׁ שְׂרִיָּא בְּקִרְיָאָה וְאַמִּירָה
וְקָלָא וְדְבוּר דְּעוֹרְבָא, וּבְאַלִין תְּנוּעֵין שְׂרִיָּין כָּל הוֹלֵךְ עַל גָּחוֹן וְכָל הוֹלֵךְ
עַל אַרְבַּע מְסֻטָּרָא דְּמִסְאָבוּ.

וּמָנָא יִדְעִין פּוֹלִי הָאִי, בְּגִין דְּסִמָּא"ל וְנָחַשׁ מְמַנָּן עַל חוּבִין דְּבָנִי נָשָׂא,
דְּאַתְדָּנוּ מְסֻטָּרָא דְּשִׁמְאָלָא דְּאִיהוּ גְבוּרָה, וְכַד בַּר נֶשׁ עֶבֶיד חוּבִין,
כְּפּוּם הָהוּא בַּר נֶשׁ הָכִי סָלִיק חוּבִיָּה לְאַתֵּר דְּאַתְגָּזַר נִשְׁמַתִּיה, וְלֹא זִז
מִתְמָן הָהוּא חוּבָא עַד דְּאַתְפָּרַע מֵהָהוּא בַּר נֶשׁ, וְאַם בַּר נֶשׁ אִיהוּ נִשְׁמַתִּיה
בְּאַרְחָ אַצִּילוֹת, אִם חָאב, חוּבִיָּה מְטִי עַד סְפִירָן, וְעוֹנָשָׁא אִיהוּ סְגִי כְּפּוּם
דְּרָגִיָּה.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָבָא וְכִי חוּבָא אִיהוּ בְּבַר נֶשׁ דְּתִלְיָא נִשְׁמַתִּיה מֵהָהוּא
אַתֵּר, וְכִי אֵית לִיה חוּבִין, וְהָא כְּתִיב (משלי יב כא) לֹא יֵאָנֶה לְצַדִּיק כָּל
אָוֶן, אָמַר לִיה אֵין, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (ישעיה נט ב) כִּי אִם עֲוֹנוֹתֵיכֶם הָיוּ
מִבְּדִילִים בִּינֵיכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם, מֵאִי מִבְּדִילִים, אֶלָּא דְּסָלִיק הָהִיא
נִשְׁמַתָּא דְּאַצִּילוֹתָא מִנִּיה וְאַתְפָּרַשׁ מִנִּיה. (דף קכד ע"ב) וְרָזָא דְּמָלָה, וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יָקוּוּ הַמִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה הַיַּבְשָׁה
וְגוֹמֵר (בראשית א ו), אֶסְתַּלַּק נִשְׁמַתִּיה מִנִּיה וְאַשְׁתָּאֵר גּוּפָא יְבִשָׁא, מָאן גּוּפָא
הָכָא, דָּא נִשְׁמַתָּא דְּכְרִסְיָא יִקְרָא (ג"א דקב"ה יח"ה) דְּאַשְׁתָּאֵר יְבִשָׁה, בְּגִין
דְּאַסְתַּלַּקְתָּ מִנִּיה נִשְׁמַתָּא בְּאַרְחָ אַצִּילוֹת, דְּהָאִי נִשְׁמַתָּא אִיהִי גּוּפָא
לְנִשְׁמַתָּא עֲלָאָה, וְאִי בְּעִי דְּתַחְזוֹר לְגַבִּי הָהוּא נִשְׁמַתָּא, לִית לָהּ רִשּׁוּ
לְאַחְזָרָא לְגַבִּיָּה, עַד דְּהָהוּא חוּבָא אֶתְעַבְרַת מִנִּיה, וְרָזָא דְּמָלָה שׁוּבוּ אֵלַי
וְאַשׁוּבָה אֵלֵיכֶם (מלאכי ג ז).

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָבוּי, אָבָא אֵלִין תְּנוּעֵין דְּעוֹרְבָא מֵאִי
לְאַשְׁתַּמּוּדַע בְּהוּ בַּר נֶשׁ בְּגִין דְּיַחְזוֹר בְּתִיּוּבָתָא, אָמַר לִיה בְּרִי וְדָאִי
אָסִיר לְאַסְתַּפְּלָא בְּהוֹן לְעָמָא קְדִישָׁא, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (במדבר כג כג) כִּי לֹא
נָחַשׁ בִּיעֲקֹב וְלֹא קָסַם בְּיִשְׂרָאֵל, אָבָל אִם יִזְדַּמֵּן לְבַר נֶשׁ לְפּוּם שְׁעָתָא
וַיֵּדַע בְּהוֹן, יִסְתַּפֵּל בְּהוֹן בְּגִין דְּיַחְזוֹר מִחוּבּוּי בְּתִיּוּבָתָא, וְהָאִי לְבַר נֶשׁ
דְּכָל (ג"א דלא) עוֹבְדוּי פִּיעֲקֹב וּכְיִשְׂרָאֵל, דְּבַר נֶשׁ דְּיַעֲבִיד עֲבָדֵי דְּיַעֲקֹב
דְּאַתְמַר בִּיה (בראשית כה כג) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, מֵה כְּתִיב בִּיה (ירמיה י טז) לֹא כָאֵלָה
חִלַּק יַעֲקֹב.

דְּמִסְטָרָא דְּיַעֲקֹב וַיִּשְׂרָאֵל בְּעָא בְּלָעָם חֲיִיבָא לְאַסְתַּפְּלָא בְּנַחֲשׁוּי
וּבְקִסְמוּי, וְלֹא אִשְׁכַּח אַתֵּר לְאַעֲלָא לְגַבִּיָּה, וּבְגִין דָּא אָמַר כִּי

לא נחש ביַעקב ולא קסם בישראל. אָמר ליה רבי אלעזר, והא בלָבָן פְּתִיב (בראשית ל כז) נחשתי ויברכני יהו"ה בגללך, אם פן אמאי אערב ביה, אָמר ברי הקא רזא עלאה, דלזמנין שושנה אשתפחת בין קוצים, והקא רזא דגלגולא, אָמר ליה ידענא, ועם כל דא ברי, אף על גב דאתמר פי לא נחש ביַעקב ולא קסם בישראל, בר נש צריך למנדע פלא ואפילו חרשין, כמָה דאוקמוהו מארי מתניתין, לא תלמד לעשות (דברים יח ט), אָבל אתה למד להבין ולהורות.

ובגין דא תנועין דעורבא, אית תנועה דסליק ברכי"ע, ואחזי דחובא דיליה תליא לעילא בעלמא דאתי, ואית תנועה דנחית לה בתבי"ר בשברים, ואחזי דחובא דיליה נחית לתתא בעלמא דין, למְהוי ליה תבירו בגיניה, וכל אלין סימנין איהי אחזי בארחא, כגוונא דעמלק דאמר בגיניה (שם כה יח) אֲשֶׁר קָרָה בְּדֶרֶךְ, דסטרין אחרנין אינון פלסטים דנפקין בארחין, ובגין דא עורבין חילא דלהון באורחין.

ואינון דמזלהון תליא בשבת"י, אינון עציבין, ואינון דוחקין רגלי שכינתא בגלותא, דבזמנא דאלין אתפשטו בעלמא, אתמר ברגלי שכינתא ויאסוף רגליו אל המטה (בראשית מט לג), אתכנישת לגבי זרעיה דיַעקב מטה שלמה, ובגין דא וישפון ישראל בטה בַּד עין יַעקב (דברים לג כח), דלא זזת שכינתא מינייהו בגלותא, בגין דלית בהו פסולא, ושבתא"י אית ליה תרין בתין, חד שפל ראש, ותניינא בית הסהר, דאסירי מלפא אסירין תמן בגלותא, ואינון דחקין שכינתא וישראל (ב"א שעתא לישראל) בגלותא, ובשפל ראש ישראל אינון שפלין לתתא, ומהאי ככבא ייתי כפנא ועניותא לישראל, ומאן דבעי לאסתמרא מניה, צריך לשנויי שמיא ולשנויי אתריה ולשנויי עובדוי, ודא איהו שנוי מקום שנוי השם ושנוי מעשה, והא אוקמוהו הן כל אלה יפעל א"ל פַּעַמִּים שְׁלֹשׁ עַם גָּבֵר (איוב לג כט).

שַׁעְרָא חוּרָא וְעִינוֹי חוּרִין וְאַנְפוֹי חוּרִין וגופא חוּרָא, אי אית ביה עובדין טבין דא איהו מסטרא דימינא, מסטרא דרחימו דאיהו אהבת עולם אהבתיה על פן משכתיך חסד (ירמיה לא ב). שַׁעְרָא חוּרָא וְעִינוֹי חוּרִין וְאַנְפִין חוּרִין וגופא חוּרָא, דלית ביה גמילות חסדים ברחימו דאהבה, האי הוא רמאי מסטרא דלָבָן הָאֲרָמִי, אסתמר מניה, בהרת לבנה היא, ולילי"ת היא בהרת לבנה אובקמא סומקא ירוקא, הדא הוא דכתיב (ויקרא יג ד) ואם בהרת לבנה היא בעור בשרו ועמוק אין מראהו מן העור, בהרת שחורה ושפלה איננה מן העור והיא כהה, תרין (דף קכה

ע"א) גִּוּוֹנִין תְּנַיִינִין אֵינוֹן יִרְקָרָק אוֹ אֲדָמָדָם, כִּלְהוּ מִתְהַפְּכִין עֵינוֹי בְּכַעֲסָא לְחֻוּרוֹ וְאוֹכְמוֹ וְסוּמְקוֹ וִירוֹקָא, וְכָל דָּא בְּמֵאִי אֲשֶׁתְּמוּדָע, דְּלִית בֵּר נֶשׁ דְּלָא אֲתַפְּלִילָן בֵּיה אֱלִין אַרְבַּע גִּוּוֹנִין, אֶלָּא הֵהוּא גִּוּוֹן דְּשָׁלִיט עַל כִּלְהוּ אֲחֶרְנִין, בֵּיה אֲתַקְרִי, וּבֵיה אֲשֶׁתְּמוּדָע לְאֲתַקְרִי חֲוֹר אוֹ אוֹכְם אוֹ סוּמְק אוֹ יְרוֹק, וְאֱלִין אַרְבַּע גִּוּוֹנִין בִּישִׁין אֵינוֹן אַרְבַּע קְלִיפִין דְּאַגְוָזָא, תְּהוּ וּבֵהוּ וְחֻשְׁף וְתֵהוּם, וְאֱלִין אֵינוֹן (דְּבָרִים ח טו) נְחָשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב וְצִמְאֹן, נְחָשׁ גִּוּוֹן חֲוֹר בִּהְרֵת לְבָנָה, שָׂרָף וְעַקְרָב, אֲדָמָדָם שָׂרָף, אוֹ יִרְקָרָק עַקְרָב, וְצִמְאֹן שְׁחֹרָה, אֱלִין אֵינוֹן אַרְבַּע גִּוּוֹנִין דְּאַשָּׁא דְּגִיהָנָם.

וְאֲתֵתָא בִּישָׁא מִתְּמָן קָא אֲתֵיָא, עֲלֵה אֲתָמָר (ויקרא יד מה) וְנִתְּן אֶת הַבֵּית אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֲצָיו בְּעֵנִיּוֹתָא, דְּלָא אֲשֶׁתְּאַר בְּבֵיתָא, וּבִגִּין דָּא חֲכָמוֹת נָשִׁים כְּנֶתֶה בֵּיתָהּ, וְאִילָת בִּידֵיהָ תִּהְרַסְנוּ (משלי יד א), אֱלִין אֵינוֹן אַרְבַּע גִּוּוֹנִין דְּאַשָּׁא דְּגִיהָנָם, דְּמִסְתַּלְקִי בְּעֵינִין בְּאַנְפִּין בְּשַׁעְרָא, וּמֵאֵן אֲתֵר מִסְתַּלְקִי, מְמָרָה אוֹכְמָא דְטָחוּל, וּמְמָרָה סוּמְקָא דְכָבֵד, וּמְמָרָה יְרוֹקָא דְמָרָה, וּמְמָרָה חֲוֹרָא דְרִיָּאָה, אֱלִין אֵינוֹן אַרְבַּע גִּוּוֹנִין חֲשׂוֹכִין דְּמִלְּאָכִי חֲפֵלָה, וְכִלְהוּ כִּלְלִין בְּלִילִי"ת סָם הַמּוֹת, מֵאֲדִי"ם אִיהוּ כְּמָרָה אֲדוּמָה לְמִשְׁפָּה דְמָא, וְאִיהוּ מִפֶּת חֶרֶב וְהֵרָג וְאַפְדָּן.

וְהָכִי שְׂכִינְתָא אֲשֶׁתְּמוּדָעַת בְּאַרְבַּע גִּוּוֹנִין שְׁפִירִין נְהִירִין, גִּוּוֹן חֲוֹר מִסְטָרָא דְחֶסֶד, סוּמְק מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, יְרוֹק מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, אוֹכְם מִסְטָרָא דְאִימָא עֲלָאָה, דְּאֲתָמָר בָּהּ (משלי א ח) שְׁמַע בְּנִי מוֹסֵר אָבִיךָ וְאֵל תִּטּוֹשׁ תּוֹרַת אִמְךָ, וְאֲתָמָר בָּהּ (שיר א ה) שְׁחֹרָה אֲנִי וְנָאָה, אִימָא תִּתְּאָה נְטִילַת גִּוּוֹן מֵאִימָא עֲלָאָה, שׁוֹקָא יְמִינָא נְטִיל גִּוּוֹן מְדִרְוּעָא יְמִינָא, הָדָא הוּא דְכִתִּיב (תהלים טז יא) נְעִימוֹת בְּיָמִינִי נֶצַח, שׁוֹקָא שְׁמָאֲלָא נְטִיל גִּוּוֹן מְדִרְוּעָא שְׁמָאֲלָא, אוֹת בְּרִית נְטִיל גִּוּוֹן מְגוּפָא, עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא נְטִיל חֲכָמָה, אָדָם דְּרָכִיב עַל כֶּלָא, עֲלֵה אֲתָמָר (קהלת ח א) חֲכָמַת אָדָם תֹּאִיר פָּנָיו, וְעֲלִיָּה אֲתָמָר (תהלים קד כד) יְהו"ה כָּלָם בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתָ, כְּתֵר עֲלָאָה אִיהוּ סְתִים לָא אֲשֶׁתְּמוּדָע בֵּיה גִּוּוֹן כֶּלָל לְעִילָא, וּבְעֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא אֲחִזִּי כָל גִּוּוֹנִין.

הָא הָכָא רְזָא דְשַׁעְרָא, דְּבֵיה אֲשֶׁתְּמוּדָעָאן אֲנָשִׁי חִיל בְּגוּוֹן חֲוֹר, יִרְאִי אֱלֹהִי"ם בְּגוּוֹן סוּמְק, אֲנָשִׁי אֶמֶת בְּגוּוֹן יְרוֹק, שׁוֹנְאִי כָּצַע בְּגוּוֹן אוֹכְם, אַרְבַּע אֲתוּוֹן מִתְלַבְּשִׁין בְּאַרְבַּע גִּוּוֹנִין אֱלִין, י' בְּגוּוֹן חֲוֹר, ה' בְּגוּוֹן סוּמְק, ו' בְּגוּוֹן יְרוֹק, ה' בְּגוּוֹן אוֹכְם, הָא שְׁמָא אִיהוּ דְרָקִים גִּוּוֹנִין בְּכָל אֲתֵר, וְאִיהוּ דְצִיִּיר שְׁרִטוּטִין בְּמִצְחָא, כְּגוּוֹנָא דָא יְהו"ה, וְאֵינוֹן אַרְבַּע רְשִׁימִין דְשְׁרִטוּטִין, דְּאֵינוֹן עֶמֶק רוּם וְעֶמֶק תַּחַת וְעֶמֶק מְזִרְח וְעֶמֶק

מערב, שרטוטין זעירין דקריצין דעינא מסטרא דאת י', שרטוטין באורכא בפותיא בגבהא מסטרא דתלת אתון דאינון הו"ה, פלהון אשתמודעין בשעור קומה דבר נש, באורכא מסטרא דאריף קומה, דאינון אנשי חיל, בפותיא קצר קומה ורחבא דקומה, ואינון יראי אלהי"ם, בגבהא גבה קומה ואינון אנשי אמת, זעירין בעגולא שונאי בצע מסטרא דאת י', ודוד מסטרא דאת י' אתמר ביה (שמואל א יז יד) ודוד הוא הקטן, ואלין אינון שונאי בצע, שרטוטין אלין בארז מישר, פשרטוטין דגט פטורין דצריף שרטוטי, או אלין דמחייבא אורייתא, ועל אלין שרטוטין אתמר (תהלים כה) כל ארחות יהו"ה חסד ואמת לנצרי בריתו ועדותיו.

שרטוטין באריכו מסטרא דרבי"ע פגוונא דתקיעה, ואלין אינון אריכין דקומה מסטרא דימינא, ארף אפים, אריכין בקלא בעלותין באורייתא, אריכין פרוגזא, אריכין בשערא בעיינין באנפין בחוטמא בשפון בדיקנא בגופא בדרועין פרגלין באצבען (דף קכה ע"ב) רשימו דלהון חנור, ווי לון לאלין דמכחישין דיוקניהון לעילא, פאלו מכחישין סדרי בראשית, וכאלו ממעטין את הדמות, דאיהו שיעור קומה דלעילא, דאלין דשרטוטיהון אריכין, וקומה דלהון ואברים דלהון, צריכין למהוי מארי דחסד, אריכין פרוגזא, מארי דרחימו, ההוא דאתמר ביה (ישעיה מא ח) זרע אברהם אוהבי.

שרטוטין פרחבא, פגוונא דשברים, תנועה דלהון תבי"ר, ואינון רחבים וקצרים דקומה, ואנפין רחבין וקצרין, ועינוי רחבים, וחוטמוי רחבים, ושפון רחבים, אלין אינון יראי אלהי"ם, מארי דיראה מסטרא דיצחק, ווי למאן דאכחיש קומתיה בעובדין בישינ, דירית נשמתא בישא דרכיב על דיוקניה, דאכחיש פמליא לעילא. שרטוטין גבוהין, ואנפין גבהנין, ועינוי גבהנין, וחוטמא ושפון גבהנין, וגופא גבוה, אלין אינון מארי דקשוט זרע אמת, מההוא דאתמר ביה (מכא ז כ) תתן אמת ליעקב. ואלין אינון אדנ"י, א' אריף אנפין ועליה שריא י', ד' רחבא דאנפין ועליה שריא ה', נ' גובה דאנפין ועליה שריא ו', י' רחבא דאנפין ועליה שריא ה', שרטוטין זעירין מסטרא דתרועה בעגולא בדיוקנא דאת י', שונאי בצע, מסטרא דדוד דאתמר ביה (שמואל א יז יד) ודוד הוא הקטן, ואינון עיינין זעירין שפירין בעגולא, אנפין זעירין בעגולא שפירין, חוטמא זעירא פומא זעירא גופא דיליה זעירא, שפיר בכלא, ועליה שריא ה'.

שרטוטין גבהנין מסטרא דתרועה, שלשל"א ה דתקיעה ושברים, דא

סליק קלא בתרועה, ודא תבר לה בשברים, ודא בינוני בקליה, שלשלאה
דתקיעה ושברים, לא אריז ולא קצר, מאן דאיהו בדיוקנא דאת יו"ד
איהו קול דממה דקה, ודא מדה לכל אברין דאנפין לעילא, מתתא
לעילא, איהי מדה לכל ספירה וספירה מעשר ספיראן, ובה סליקת כל
ספירה לעשרת אלפים רבי רבבות, ו' שעוריה בכל ספירה וספירה ששת
אלפים רבי רבבות, ה' ה' אינון מהלך בכל ספירה וספירה ה' אלפים
רבי רבבות, מעילא לתתא, ומתתא לעילא.

שרטוטין עקימין דלאו אינון רשימין בארז מישר, אנון רשימין דנחש
עקלתון, דשרטוטין פשלשלאה פגוונא דא WW MM (אינון
מהלך דנונין דמא), (נ"א מהלך דלחון פנונין פמא), דאינון פגוונא דתלמידי חכמים
דמתרביין פמא, ואינון רזא דתרועה, $\lessgtr$ ושלשלת והכי מהלך דנוניא
פגוונא דתרועה, ואינון דרג"א לתתא, שלשלת לעילא, פגוונא דקדושה
הכי אינון רשימין מסטרא דמסאבו, דהכי אוקמוה מארי מתניתין (קהלת
ד' יד) זה לעמת זה עשה האלהים.

שרטוטין אינון פגוונא דלולב, דאתמר ביה נפרצו עליו פסול, הכי
שרטוטין דאית בהו פרידו ופריצו, דא אחזי בגלגולא דיליה
קדם דאתיא לעלמא, דההו מקצץ פנטיעות ועביד פרודא באילנא דחיי,
באתר דאתגזרת נשמתיה, ובמאי אשתמודע, אלא שרטוטין דאינון אריכין
פגוונא דא - (נ"א) לית בהו פסק שלמין אינון, האי בר נש לא אכחיש
דיוקניה, ולא עבד פרודא באילנא דחיי.

ואם אית בהו פסק פגוונא דא - - (נ"א) = האי בר נש אכחיש דיוקניה,
ועבד פגם ומום, ובההוא פגם שריא מום, פפום מום דסיהרא,
פריין איהו, מצח אשה זונה (ירמיה ג' א), שריא ביה פריצו במצחו, מההוא
אתר איהו פגים, וצריך לכסאה מצחו דלא יתגלי עריותיה למארי דדינא,
ואם חזר בתשובתא, יהא פגימו דיליה נחית לתתא, לקבל פה ענשא, ואם
לאו איהו חזר בתשובתא, מסתלקת לעילא לתבעא ליה דינא בעלמא
דאתי, בההוא אתר דפגים, עליה אתמר (שמות כא טז) מעם מזבחי תקחנו
למות, ולא למגנא אמרו קדמאין, במקום שאמרו להאריך אינו רשאי
לקצר, לקצר אינו רשאי להאריך, דלא יכחיש דיוקניה ויעביד (ד' קכו
ע"א) פריצו בדיוקנא דלעילא.

באורייתא דלעילא מאן דרשים וציר אלין שרטוטין, איהו אמון מופלא
ומכוסה, מאן דאסתכל בשפולי משפנא, אשתמודע באלין
רשימין וציורין, דאתמר בהון (תהלים קלט טו) רקמתי בתחתיות ארץ, ציורא

דארבע שרטוטין אלין, אינזן אריה שור נשר אדם, בכלהו ארבע רשימין,
הדא הוא דכתיב (יחזקאל א') ופני אריה אל הימין לארבעתם, ודא מיכא"ל
שר החסד לימינא, ופני שור מהשמאל לארבעתן, דא גבריא"ל שר
הגבורה, ופני נשר לארבעתן דא נוריא"ל (ג"א אוריא"ל) שר שלום עמודא
דאמצעיתא, ודמות פניהם פני אדם, רפא"ל שר שכינתא, דתמן פאר,
דאתמר בה (יחזקאל כד יז) פארף חבוש עליה.

מאן דלא אתחזיין שרטוטין ביה, לית ליה דיוקנא כלל לעילא, זכותיה
נחית לתתא, עליה אתמר (תהלים סט כט) ימחו מספר חיים, אלא אם
תב בתויבתא, דדא אשתפח דלית ליה במה דייתי בגלגולא, מאן
דשרטוטין דיליה רכיבין פגוונא דא // (ג"א 11) דא אחזי דקא אתיא
בגלגולא חדא, ואם תרין שרטוטין מורפכין פגוונא דא $\geq$ (ג"א =), אחזי
תרין גלגולין, ואם תלת שרטוטין במצחיה מורפכין, הא אשלים (איוב לג
כט) הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר, ואם לית ליה שרטוטין
במצחיה, ואית שרטוטין על קריצין דעיינין, דא אחזי על ארבעה לא
אשיכנו (עמוס ב א).

שרטוטין אינזן באתון דאינזן יהו"ה, ציורין בנקודין דאינזן יו"ד ה"י
וא"ו ה"י, וציורין אינזן בעיינין באודנין באנפין בנוקבין
דחוטמא בפומא, קמ"ץ שרטוט וציור, שרטוט לעילא ונקודה לתתא,
דא אחזי על גלגולא קדמאה, דקא נחית לתתא.

ניצוץ איהו חיה תחות רקיע, הדא הוא דכתיב (יחזקאל א כב) ודמות על ראשי
החיה רקיע, רקיע ודאי על רישא דחיה, איהו קמ"ץ, ניצוץ חיה,
רקיע לעילא מינה, ניצוץ איהו י' סליק באת ו' דאיהו רקיע, שית זמנין
עשר ואתעבדת ס, ובה (תהלים קמה יד) סומך יהו"ה לכל הנופלים, וחיה איהו
סמך (ג"א איהו י' סמוך) לרקיע.

רקיע עם ניצוץ איהו גלגול, רקיע בלא ניצוץ איהו גלגל, כמה דאוקמוהו
גלגל הוא שחוזר פעולם, דאחזיר לעלמא, ודא פתח, ולא אית
ליה הרפכה בגלגול, דלית ליה חיה דרכיב עליה, ודא שרביט הפכב,
דאתמר ביה (במדבר כד יז) דרך פכב מיעקב, דרך בין שתי חיות דאינזן צר"י,
ואתעביד וייער, ובהון קא אתיא בתרין גלגולין, ודא אדם דיצירה,
דקמ"ץ איהו אדם דבריא, וכד אתא בתלת גלגולין דאינזן סגו"ל,
אתעביד שלשל"ת משולש בהון, ודא אדם דעשיה.

והבי איהו שרביט דככב, כד איהו עובר בין שתי אופנים דאינזן שב"א,
אתעביד שור"ק, דרג"א, ואינזן שלשל"ת לעילא, בסגו"ל,

בְּסִגְלוּתָא, דְּרִגָּא לְתַתָּא בְּשׁוּרָק, שְׁבָא צַרִי, חֲלָם כַּד אֶסְתְּלִיק
בְּצַרִי אֶתְעֵבִיד סִגְלוּתָא, חֲרָק דְּנַחְתָּא בְּצַרִי אֶתְעֵבִיד סִגְלוּל, וְכַד
עָאֵל בְּשָׁבָא אֶתְעֵבִיד שׁוּרָק, וְכָלָא נִקְדָּה חֲדָא, חֲלָם אִיהוּ לְעִילָא
בְּסִגְלוּתָא, חֲרָק אִיהוּ לְתַתָּא בְּסִגְלוּל, שׁוּרָק אִיהוּ בְּאַמְצְעִיתָא כְּגִוּוֹנָא
דָּא ו, הֵן כָּל אֱלֹה יִפְעַל אֱלֹה פְּעָמִים שְׁלֹשׁ עִם גָּבֵר (איוב לב כט).

אַחֲזִי גִלְגּוּלָא קְדָמָא יְהוֹה, אַחֲזִי גִלְגּוּלָא תַנִּינָא יְהוֹה (נ"א וי"ה
וי"ה), אַחֲזִי גִלְגּוּלָא תְּלִיתָא יו הו וו הו, (נ"א אֶתְגִּלְיָא וְאַחֲזִי גִלְגּוּלָא קְדָמָא
יְהוֹה גִלְגּוּלָא תַנִּינָא תְּלִית י' י' י'), הִרְפָּבָה דְּכָלְהוּ תְּלִית אַדְנִי, וְרָזָא דָּא י' י' י',
חֲלָם חֲרָק שׁוּרָק, תְּלִית יוֹדִי, אָמוֹן מוֹפְלָא אָמוֹן נִסְתָּר אָמוֹן מְכוּסָה,
דְּאַתְרָמִיזוּ בְּהַאי שְׁמָא יו"ד ה"י וַא"ו ה"י, אָמוֹן מוֹפְלָא דְּאַשְׁתְּמוּדֵע
בְּכָלְהוּ, חֲדָ שְׁרִיא בְּנֶפֶשׁ הַזְכָּרוֹן, וְתַנִּינָא בְּנֶפֶשׁ הַמַּחְשָׁבָה, וְתְּלִיתָא בְּנֶפֶשׁ
הַמַּצְוִייר, דְּאַיִנוֹן תְּלִית מוֹחִין י' י' י', רִיחָטָא (דף קכו ע"ב) דְּסַחֲרִי לֹון כְּגִוּוֹנָא
דָּא ☉ אִיהִי קְרַקְפָּתָא דְּתַפְלִין, שְׁרֻטוּטִין כְּגִוּוֹנָא דָּא יְהוֹה, יְהוֹה בְּהוֹן
מֶלֶךְ הָא הָכָא שְׁרֻטוּטִין דְּמַצְחָא. עֵינִין, בְּהוֹן וְאַתָּה תַחֲזֶה מֶלֶךְ הָעָם,
אַנְשֵׁי חֵיל כְּגִוּוֹן חֲנוּר יֵרָאִי אֱלֹהִים כְּגִוּוֹן סוּמָק, אַנְשֵׁי אָמֶת כְּגִוּוֹן יְרוֹק,
שׁוֹנָאִי בָצַע בְּבֵת עֵין דְּאִיהִי אוֹכְמָא, וְדָא רָזָא דְּשַׁבָּת, שׁ תְּלִית עֲנִפִי תְּלִית
גִּוּוֹנִין דְּעִינָא, ב"ת דְּשַׁבָּת דָּא בֵּת עֵין, וְעִלְיָהּ אֶתְמַר (שמות לא טז) וְשִׁמְרוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת וְגוֹמֵר, וְהָא אוֹקְמוּהוּ דְּאַיִנוֹן תְּרִין שַׁבָּתוֹת, אִימָא
עֲלָאָה בְּתִלְת דְּרִגִין, וְאִימָא תַתָּאָה בְּתִלְת דְּרִגִין, עֲמוּדָא דְּאַמְצְעִיתָא כָּלִיל
שֵׁית סְטֵרִין דְּאַיִנוֹן שֵׁית דְּרִגִין, עֵינִין דְּמִסְתְּפִלִין בְּאַרְח מִישַׁר בְּחוּוֹרוֹ,
אַלִין אִינוֹן עֵינִין דְּרַחֲמִימוֹ, וּבְהוֹן שְׁכִינָתָא אִיהִי יָפָה כְּלָבָנָה דְּלִית בָּהּ
פְּגִימוֹ, דְּאַתְמַר בָּהּ (שיר א טו) הִנֵּה יָפָה רַעֲיָתִי הִנֵּה יָפָה עֵינֶיהָ יוֹנִים.

וְאִית עֵינִין דְּהֵהוּא חוּיָא אִיהוּ כְּרוּף בְּהוֹן, נַחֲשׁ הַקְדָּמוֹנִי, וְלֹאוּ מִסְתְּפִלִין
בְּאַרְח מִישַׁר, בְּכָל מָה דְּאַסְתְּפִל אֶתְלֻטָּא. עֵינָא אִיהוּ כְּגִלְגֵּל, גִּוּוֹן
חֲנוּר כְּגִוּוֹנָא דִּימָא דְּאַסְחָר כָּל עֲלָמָא, וְתַנִּינָא כְּגִוּוֹנָא דְּאַרְעָא, תְּלִיתָאָה
כְּגִוּוֹנָא דְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל, נִקְוֵדָה זַעֲרָא דְּבֵת עֵין אִיהִי כְּגִוּוֹנָא דְּצִיּוֹן,
דְּאִיהִי נִקְוֵדָה דְּעֲלָמָא דְּמִתְפָּן הוֹשָׁתָא עֲלָמָא.

וְאִית בַּר נֶשׁ דְּגִוּוֹן דִּילִיָּה תְּכִלָּת דְּאִיהוּ דּוּמָה לְרַקִּיעַ, כְּמָה דְּאוֹקְמוּהָ
מְאִרִי מִתְנִיתִין תְּכִלָּת דּוּמָה לֵים, וְיָם דּוּמָה לְרַקִּיעַ, וְרַקִּיעַ דּוּמָה
לְכֶסֶף הַכְּבוֹד. וְתִלְת גִּוּוֹנִין אִינוֹן בְּעִינָא חֲנוּר אוֹכְם תְּכִלָּת, לְקַבֵּל אֵשׁ
דְּלֹאוּ אִיהוּ שׁוּרָף, וְאֵשׁ דְּאִיהוּ שׁוּרָף וְלֹא אָכִיל, תְּלִיתָאָה דְּאִיהוּ תְּכִלָּת
לְקַבֵּל אֵשׁ דְּאִיהוּ שׁוּרָף וְאָכִיל, רְבִיעָאָה לְבֵת אֵשׁ וְדָא שְׁכִינָתָא בֵּת עֵין,
וְעֲלָה אֶתְמַר (שמות ג ב) וַיֵּרָא מִלְּאֻךְ יְהוֹה אֵלָיו בְּלִבָּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה דָּא

בת עין, ויִרָא וְהָיָה הַסֵּנָה בּוֹעֵר בְּאֵשׁ דָּא גִּוּוֹן דְּעַל בֵּת עֵין דְּאִיהוּ גִּוּוֹן
תְּנִינָא, וְהַסֵּנָה אֵינְנוּ אֶפְל גִּוּוֹן תְּלִיתָא, וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶסְרָה נָא וְאֶרְאֶה
וְגוֹמֵר (שם ג) גִּוּוֹן חֲנוּר דְּשִׁרְגָא עֲלָא, וּבִתְלַת גִּוּוֹנִין אֵלִין אֲתֵאְחָדַת (ג"א
אֲתִחַבֵּרַת) בֵּת עֵין דְּאִיהוּ שְׂכִינְתָּא.

וּבְחֻזִּין סָלְקָא בִּתְלַת צְלוֹתִין קָדָם יְהו"ה, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (ויקרא ו ב) זֹאת
תּוֹרַת הָעוֹלָה וְגוֹמֵר, זֹאת תּוֹרַת דָּא בֵּת עֵין שְׂכִינְתָּא דְסָלְקָא בִּתְלַת
אַבְהֵן דְּתִקְיֵנוּ תְלַת צְלוֹתִין, וּבִגִּין דָּא זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה וְגוֹמֵר, זֹאת תּוֹרַת
הָעוֹלָה בִּימִינָא דְאִיהוּ אֵשׁ דְּלֹא שׁוֹרֵף, דְּתַמָּן חֲכָמָה דְאִיהוּ מְבוּעָא דְמִיָּא,
דְּאֲתַמֵּר בִּיה הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדִירִים, דְּתַשֵּׁשׁ חֵילָא דְאַשָּׁא, דְאִיהוּ גִּוּוֹן
חֲנוּר דְשִׁרְגָא דְלֹא יְהֵא שׁוֹרֵף, וְנִקְוָדָה דִּילָה קַמ"ץ, דְּאֲתַמֵּר בִּיה וְקַמָּץ
הַפֶּהֶן (ויקרא ה יב), וְכִהְנָא אִיהוּ לִימִינָא, קַמ"ץ נִקְוָדָה דָּאת י' מִסְטָרָא דִימִינָא
לֹא אֲתַחֲיִיב נִקְוָדָה אֲחֵרָא.

הִיא הָעוֹלָה גִּוּוֹן תְּנִינָא דְאֲתֵאְחִיד בְּצִלוֹתָא דְמִנְחָה, בִּיה סָלְקָא בְּרִתָּא
לְגַבִּי שְׂמָאֲלָא דְתַמָּן ה' עֲלָא, וְכֵה הַרוּצָה לְהַעֲשִׁיר יַצְפִּין, וּבִגִּין
דְּאֲתַתָּא מִתַּמָּן, אָמְרוּ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין אוֹקִירוּ נְשִׁיכּוּ כִי הִיכִי דְתַתְּעַתְרוּן,
בִּגִין דְּמַצְפּוֹן אֵינּוּן, (איוב לו כב) וּמַצְפּוֹן זָהָב יֵאָתֶה, וְנִקְוָדָה דְאִיהוּ מְחִיבָא
לָאֵת ה' מִסְטָרָא דְשְׂמָאֲלָא שְׂב"א, וְעֲלִיָּה אֲתַמֵּר (ישעיה סו טז) כִּי בֵּא"שׁ יְהו"ה
נִשְׁפָּט, עַל מוֹקֶדֶה עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלֵּילָה עַד הַבֹּקֶר (ויקרא ו ב) דָּא גִּוּוֹן
תְּכִלַּת, דְּאִיהוּ אֲחִיד בְּצִלוֹתָא דְעֶרְבִית, וּבִיה סָלְקָא שְׂכִינְתָּא לְגַבִּי עֲמוּדָא
דְּאֲמַצְעִיתָא, וְצִלוֹתָא דְעֶרְבִית לְקַבֵּל אֲמוּרִין וּפְדָרִין דְּמִתְאַכְלִין כָּל הַלֵּילָה,
וּבִגִּין דָּא תְּכִלַּת דּוּמָה לְרַקִּיעַ, דְּאֲתַמֵּר (בראשית א ו) יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם,
דְּאֲפִרִישׁ מִחֲלוֹקֶת בֵּין יְמִינָא וּשְׂמָאֲלָא, וְנִקְוָדָה דְרַקִּיעַ חֲל"ם, וּמֵאֵן רַקִּיעַ
דָּא ו' דְּאִיהוּ כְּגוֹנוֹנָא דָּא רַקִּיעַ, וְהֵהוּא נִיצוּץ חֲל"ם עֲלִיָּה, וְהֵאִי נִקְוָדָה
אִיהוּ מְחִיבָת לָאֵת ו', וְרָזָא דְנִקְוָדָה יְהוָה, וְרָזָא דְמִלָּה רַק בְּאֲבוּתִיף
חֲש"ק יְהו"ה, (דברים י טו) כִּי בִי חֲש"ק וְאַפְלָטָהוּ (תהלים צד יד), כ"י ב"י רָזָא
דְשְׂמָא דְאַרְבַּעִין וְתֵרִין, כ"י ב"י יִרְבּוּ יְמִיף וְגוֹמֵר (משלי ט יא).

וְאִית מֵאֵן דְּאִיהוּ מְפָרֵשׁ אֵלִין (דף קכז ע"א) תְּלַת גִּוּוֹנִין בְּרַקִּיעָא, דְּאֵינּוּן
חֲנוּר וְאוּכַם וְתְכִלַּת, חֲד חֲנוּר לְעִילָא מִן שְׂרָגָא, וְחֲד תְּכִלַּת לְתַתָּא,
אוּכַם בְּאֲמַצְעִיתָא אֲפִרִישׁ בְּתֵרוּיָהוּ, וְלֹא אֲשַׁתְּמוּדְעוּ בְּקִדְרוּתָא דִּילָיָה,
וְרָזָא דָּא מֵאֲרִי מִתְנִיתִין אוֹקִמוּהוּ כְּגוֹנוֹנָא דָּא, מֵאִימְתִי קוֹרִין אֶת שְׁמַע
בְּשַׁחֲרִית, כְּדִי שְׁיַפִּיר בֵּין תְּכִלַּת לְלָבֹן, מִיד דְּאֲתַעֲבֵר קִדְרוּתָא דְשְׂמִיָּא,
דְּאֲתַמֵּר בֵּה (ישעיה ג) אֲלִבִּישׁ שָׁמַיִם קִדְרוֹת, מִיד נְהִיר שְׂמִיָּא וְאַשְׁתְּמוּדְע
אִיהוּ בֵּין תְּכִלַּת לְלָבֹן, וְאַשְׁתְּמוּדְע הֵכָא תְּכִלַּת מִסְטָרָא דְשְׂמָאֲלָא, לָבֹן

מִסְטָרָא דִּימִנָא, עֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא אַחִיד בְּתַרְוִיָּהּ, וּבִיה קוֹרִין קְרִיאַת
שְׁמַע בְּשַׁחֲרִית, דְּאִיהִי שְׁכִינְתָא בַת עֵין.

וְהָכִי קְרִיאַת שְׁמַע דְּעַרְבִית צְרִיכִין לַיִיחָדָא לָהּ בְּעֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא,
כְּמָה דְתַקִּינוּ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין, לְקִרּוֹת קְרִיאַת שְׁמַע בְּכַכְבִּים דְּאִינוּן
בִּינוּנִים (כְּנוּיִים), דְּהָכִי אוּקְמוּהוּ, לֹא מִן הַכַּכְבִּים הַנִּרְאִים בַּיּוֹם, וְלֹא מִן
הַכַּכְבִּים הַנִּרְאִים בַּלַּיְלָה, אֲלֵא מִן הַבִּינוּנִים, דְּאִינוּן מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא
דְאַמְצְעִיתָא, הָא הָכָא תֵּלֶת גְּוֹנִין בְּשַׁרְגָא, שְׁכִינְתָא נֵר דְּאֶתְאַחַדַּת
בְּהוּן, (מְשַׁלִּי ו' כג) כִּי נֵר מְצוּה וְתוֹרָה אוֹר, אוֹר דָּא אוֹרִייתָא דְבִכְתָּב, דְּאִיהִי
נִשְׁמַת אָדָם, דְּנִהֲרִית עַל נֵר, עַל תְּרוּוֹיָהּ אֶתְמַר, (בְּרַשִׁית א טז) אֶת הַמָּאוֹר
הַגָּדוֹל לְמַמְשַׁלַּת הַיּוֹם, וְאֶת הַמָּאוֹר הַקָּטָן לְמַמְשַׁלַּת הַלַּיְלָה.

גְּוֹן חוּר בִּיה א"ל מְלֶךְ יוֹשֵׁב עַל פְּסָא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בְּחִסְדוֹת, גְּוֹן
תְּכֵלֶת כְּרִסְיָא דְדִין, דְּאִינוּן אִימָא עֲלָאָה אִימָא תַּתָּא, אַהִי"ה אַדְנִי,
מְלֶךְ דְּאַחִיד בְּתַרְוִיָּהּ יְהו"ה יְהו"ה, עֲלִיה אֶתְמַר (מְשַׁלִּי ד' ד) מָה שְׁמוֹ וּמָה
שְׁם בְּנוֹ כִּי תִדַּע, וְאִינוּן חֲכָמָה וְעֲמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, מִסְטָרָא דְדִין אֶמַר
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲנִי אֲמִית (דְּבָרִים לב לט), וּמִסְטָרָא דְכְּרִסְיָא דְרַחֲמִי אֶמַר
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאַחֲיָה, וּבְגִין דָּא תִּלְמִידֵי חֲכָמִים כִּד הוּוּ מִסְתַּכְּלִין
בְּגוֹן תְּכֵלֶת דְּעִנָּא הוּוּ מַעֲנִישִׁין בִּיה, כְּמָה דְּאוּקְמוּהוּ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין,
בְּכָל מְקוֹם שְׁנַתְנוּ חֲכָמִים עֵינֵיהֶם אוֹ מִיתָה אוֹ עוֹנִי.

דְּבִגְוֹן חוּר מִתְלַבֵּשׁ א"ל מִן מִכָּא"ל שֵׁר הַחֶסֶד, וְתַחוּתִיה נָחַשׁ, וּפּוֹרֶץ
גָּדֵר יִשְׁכְּנוּ נָחַשׁ, בְּגוֹן סוּמָק אֶתְלַבֵּשׁ גְּבִרְיָא"ל שֵׁר הַגְּבוּרָה,
וְתַחוּתִיה שָׂרָף, בְּגוֹן יְרוֹק אֶתְלַבֵּשׁ אוֹרִיא"ל נוֹרִיא"ל שֵׁר שְׁלוֹם, וְתַחוּתִיה
עֶקְרָב, בְּגוֹן אוּכַם אֶתְלַבֵּשׁ רַפָּא"ל שֵׁר דְּשְׁכִינְתָּא, וְתַחוּתִיה צְמָאוּן.

וּבְכָל אֶתֶר דְּהוּוּ מִסְתַּכְּלִין בְּגוֹן חוּר הוּוּ מַחֲיִי, וּבְזִמְנָא דְאַסְתַּלַּק יְהו"ה
מִכְּרִסְיָא דְדִין וּמִכְּרִסְיָא דְרַחֲמִי, לִית תַּמָּן עוֹנָשׁא וְלֹא אַגְרָא, וּבְגִין
דִּיהו"ה אֶסְתַּלַּק בְּמִזְלָא קוּדְשָׁא עֲלָאָה דְּאִיהוּ פֶּתֶר עֲלָאָה, בְּהֵהוּא זְמַנָּא
בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי לֹאוּ בְּזִכּוּתָא תִּלְיָא מְלֵתָא, אֲלֵא בְּמִזְלָא תִּלְיָא מְלֵתָא,
וּבְהֵהוּא זְמַנָּא הַכֹּל תִּלּוּי בְּמִזְלָא וְאַפִּילוּ סֵפֶר תוֹרָה בְּהִיכָל, מָה דְּהוּוּ קְרוֹב
יְהו"ה לְכָל קוֹרְאִיו, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אֶתְמַר בִּיה (קִהְלֵת ז כד) רַחוּק מָה שְׁהִיָּה,
וְעַמֵּק עַמֵּק מִי יִמְצְאוּ, לִית מָאן דְּאִשְׁיג לִיה אֲלֵא בְּחֲכָמָה וּבְבִינָה, וּבְגִין
דָּא כִּד אֶסְתַּלַּק לְהֵהוּא אֶתֶר לֹא מְשִׁיגִין לִיה בְּכָל סְפִירָן, אֲלֵא בְּחֲכָמָה
וּבְבִינָה, דְּאִינוּן י"ם י' חֲכָמָה מ' בִּינָה, וּבְגִין דָּא רַחוּק מָה שְׁהִיָּה, וְעַמֵּק
עַמֵּק מ"י יִמְצְאוּ, וְרָזָא דְּמִלָּה (מַלְכִּים א ה כט) קְרוֹבִים אֶל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ.
וְכִר אֶסְתַּכַּל דּוּד בְּרוּחָא דְּקוּדְשָׁא, וְחִזָּא דְּאַסְתַּלַּק לְאַי"ן בְּגִלּוּתָא בְּתַרָּאָה,

אמר עלייהו (תהלים קכד א) אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי, אי"ן א' פתר עלאה י' חכמה ו' בינה, חזא דלא הוו משיגינ ליה, אלא בתלת צלותין דתקיננו אבהן, דאתקריאו הרי יהו"ה, אמר עלייהו אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי, עזרי מעם יהו"ה, דא מלך יושב על פסא רחמים, וכסא דין אסתלק מתמן, ודא יהו"ה דאיהו מלגא דכל ספירה וספירה, עליה אתמר (ד"ה א כט) לך יהו"ה הגדולה והגבורה וגומר, בעשר ספירן שבח ליה דוד, בגין דאיהו לגו מכלהו, ואיהו מלכר דכל ספירה וספירה, ואיהו בין כל ספירה וספירה, לא אשתני בכל אתר.

אית עיינין מפמה גווינן, פגון ארגמ"ן רגמ"ן, ר' רפא"ל, ג' גבריא"ל, מ' מיכא"ל, ו' נוריא"ל, ורזא דמלה מרפכו ארגמ"ן (שיר ה ו), א' אור דנהיר באלין ארבע גווינן, א' אורפניא"ל ואיהו (דף קכז ע"ב) מטטרו"ן, אור פניא"ל, ובגין דא אתקרי שר הפנים, ואיהו רזיא"ל ואיהו אוריא"ל, דהכי סליק לחשפן רזיא"ל, ואיהו סליק לחשפן רמ"ח פקודין דאורייתא, פחשפן אברה"ם, ודא מלאך החסד, דמתמן, אורייתא אתייהיבת, הדא הוא דכתיב (דברים לג ב) מימינו אש דת למו, ואיהו ממונה על רזי אורייתא, והוא גלי עמיקתא ומסתרתא, ידע מה בחשוכא, בגין דחשף איהו לבושא דאור, וביה אל"י דאתמר ביה (שמות טו ב) זה אל"י ואנוהו, אור הוא ר"ז, וכל מאן דידע בהו עליה אתמר (דניאל ד ו) וכל רז לא אגיס לך, ואיהו נהיר בגוון חור דעינא, ואיהו נוריא"ל נור דליק מסטרא דשמאלא, דתמן רי"ו גבורה, ומתמן פקודין דלא תעשה, פרסיא דרחמי לימינא פרסיא דדינא לשמאלא, עמודא דאמצעיתא כליל תרווייהו וביה יהו"ה, דכפל שמיא תרין זמנין יהו"ה יהו"ה, ומשה דאתאחיד ביה כפל שמיא משה משה, ובגין דא ואדעף ב'ש"ם (שמות לג יז) בתרין שמהן.

עיינין מרקמן נקידין בנקודין חוורין, פגון נקודין דעל לול"א, אסתמר מניה רמאי איהו, ומאי דאיהו בנקודין סומקין אושיד דמא איהו, בנקודין ירוקין פערסן איהו מסטרא דמרה, בנקודין אוכמין גזלן איהו גנב, כל בישין דעלמא אית ביה, עיינין עמיקין אית בהון עומק טוב ועומק רע, האי לא ידע בר נש לביה, לביה עמוק עמוק מי ימצאנו, אם הוא עומק טוב לא יכיל בר נש למנדע חכמתיה, ואם הוא עם הארץ פמה עמוקין מחשבתין דיליה בישין, האי איהו קבר פתוח, הדא הוא דכתיב (תהלים ה י) קבר פתוח גרונם וכו', לשונם עמל ואון, אסתמר מעינא דא, בכל מה דאסתפל אתלטיא, איהו מסתפל לתתא למחשב כל מחשבין בישין, לית סופא לרשיעותיה.

וְעוֹד וּגְבִיּוֹתָיִם אֵלֶיךָ אֵינוֹן שְׂבָעָה גְלָדִי עֵינָא, דְּאֵינוֹן דָּא עַל גַּב דָּא פְּגִלְדִּי
בְּצִלִּים, וּגְבִיָּה לְהֵם דָּא עֵינָא דְּאִיהוּ פְּלִיל כָּל גְּוֹנוֹיִן, וּגְבוֹתֵם מְלֹאוֹת

עֵינִים אֵלַיִן פִּנְפִי עֵינָא וְעַפְעָפִי וְכְרוּבֵי עֵינָא, דְּאַרְבַּע גְּוֹוִינִין אֵית פְּעִינָא
לְקַבֵּל אַרְבַּע אֲנָפִין דְּכָל חֲזִיה, וְתָרִין פִּנְפִי עֵינָא דְּאִינוּן עַפְעָפִים, וְתָרִי
פְּרוּבֵי עֵינָא, אִינוּן לְקַבֵּל אַרְבַּע גְּדָפִין דְּכָל חֲזִיה, וּבְאֵלִין אַרְבַּע גְּוֹוִינִין
דְּעֵינָא נְהָרִין אַרְבַּע אַתְּוֹן יְהו"ה, וּבְאַרְבַּע פִּנְפִי עֵינָא נְהִיר אַדְנ"י, דָּא
אִיהוּ כִּי גְבוּהָ מַעַל גְּבוּהָ שְׁמֵר, וּגְבוּהִים עֲלֵיהֶם (שם) אֵלִין אִינוּן יְהו"ה
אֵהִי"ה אָבָא וְאִמָּא.

וְעוֹד עֵינִינִין גְּבוּהִין מִסְטָרָא דִּימִינָא, וְעֵינִינִין עֲמִיקִין מִסְטָרָא דְשְׁמָאֲלָא,
דָּא עָנֹו וְדָא בִּישָׁן, מִסְטָרָא אַתְרָא דָּא גִס רוּחַ וְדָא עֲזוּ פָּנִים, פְּרוּבֵי
עֵינָא וְעַפְעָפִי עֵינָא עֲלִייהוּ אַתְמָר (שמות כה כ) וְהָיוּ הַפְּרוּבִים פּוֹרְשֵׁי כְּנָפִים
לְמַעַלָּה, סוּכְכִים בְּכִנְפֵיהֶם עַל הַפְּפֹרֶת, דָּא פְּפּוֹרְתָא דְּעֵינָא, תִּלְת גְּוֹוִינִין
דְּעֵינָא אִינוּן אֵהִי"ה יְהו"ה אַדְנ"י, כָּלָל וּפְרָט וּכְלָל, וְאִינוּן יְחוּדָא בְּרָכָה
קְדוּשָׁה, וְסִימָן יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם קִרְאָנוּ (תהלים כ י), דְּהָכִי סְלִיק חֲשַׁפֵּן תִּלְת
שְׁמָהֶן אֵלִין כְּחוּשְׁפֵּן יב"ק, אֵהִי"ה כְּתֹר עֲלָאָה, יְהו"ה עֲמוּדָא דְּאֲמַצְעִיתָא,
אַדְנ"י שְׁכִינְתָּא תַתָּאָה, אַדְנ"י כָּלָל (נ"א יְהו"ה), אֵהִי"ה פְּרָט, יְהו"ה (נ"א
אַדְנ"י) וּכְלָל.

וְעוֹד עֵינָא כְּגוּוֹנָא דְּגוּפָא, תָּרִין פְּרוּבִין דִּילִיָּה כְּגוּוֹנָא דְּתָרִין שׁוּקִין, תָּרִין
עַפְעָפִי עֵינָא לְקַבֵּל תָּרִין דְּרוּעִין, אֵלִין מִסְכְּכִין וְאֵלִין פְּרָחִין, וְאֵית
פְּרוּבֵי עֵינָא רַבְּרִבִּין וְעֵינָא זַעִירָא וְאֵית פְּרוּבֵי עֵינָא זַעִירִין וְעֵינָא רַבְּרָבָא,
בְּגִין דָּא אָמַר לְאַתְרֵן וּלְבֶשׂ הַפֶּהֶן מְדוּ בַד (ויקרא ו ג), וְאִוְקְמוּהוּ מְאִרִי
מִתְנִיתִין, מְאִי מְדוּ כְּמִדְתּוֹ, הָכִי צְרִיכִין לְבוּשֵׁי עֵינָא דְּאִינוּן פְּרוּבֵי עֵינָא,
דְּאִינוּן דּוּ פְּרָצוּפִין כְּתַנּוֹת עוֹר, דִּיהוּן כְּמִדָּה דְּעֵינָא.

וּבְגִין דָּא (דברים כה יג) לֹא יִהְיֶה לָּךְ בְּבִיתְךָ אֶבֶן וְאֶבֶן אֵיפָה וְאֵיפָה גְדוּלָּה
וְקִטְנָה, דְּגוּדָל אִיהוּ מְדָה לְעֵינִין לְחוּטְמָא לְשַׁפּוּן לְאוּדְנִין לְפּוּמָא,
הֵאֵי אִיהוּ מְדָה דְּכָלָא, וּבְגִין דָּא אָמַר קָרָא (שמות כו ב) מְדָה אַחַת לְכָל
הִירֵיעוֹת, וְעַל פִּנְפִי עֵינָא אַתְמָר (תהלים קד ד) עוֹשֶׂה מְלָאכִיו רוּחוֹת מְשֻׁרְתֵּיו
אֵשׁ לוֹהֵט, אֵלִין אִינוּן גְּוֹוִי עֵינָא, וּלְקַבֵּל תָּרִין פִּנְפִי עֵינָא אִינוּן תָּרִין
שַׁפּוּן דְּפִתְחִין וְסִגְרִין, וּלְקַבֵּלִיָּהוּ תָּרִין פִּנְפִי רִיָּאָה, וְעֵינָא לְקַבֵּל לְפָא
דְּאִיהוּ אֵשׁ לוֹהֵט, וּבְכִנְפֵי רִיָּאָה רוּחָא דְּנָשִׁיב בְּהוּן, עֲלִיָּהוּ אַתְמָר עוֹשֶׂה
מְלָאכִיו רוּחוֹת.

וְכָל אֶבֶר וְאֶבֶר בְּרָא לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּמִדָּה בְּמִשְׁקָל, וְאִם תְּשַׁכַּח
עֵינִינִין חַד זַעִיר וְחַד רַבְּרָבָא, לֹאוּ אִיהוּ דָּא בְּמִשְׁקָל וּבְמִדָּה, שְׁקָרָן
אִיהוּ, אִסְתְּמַר מִינִיָּה, אוּ אִם עֵינִינִין רַבְּרִבִּין וּפּוּמָא זַעִירָא, וְחוּטְמָא אֲרִיכָא
וְאַנְפִין זַעִירִין, דְּלֹא אֲזִלִין כְּלָהוּן כְּמִדָּה, עֵינִינִין וְחוּטְמָא וְאַנְפִין

ופומא, עולן איהו דא, ובגין דא לא תעשו עול במשפט במדה וגומר (ויקרא יט לה), במדה דא מדה דשיעור קומה. (דף קכז ע"ב) דכל מאן דלא איהו בעל מדות, אכחיש שיעור קומה דלעילא, ולא אתנטיל מתמן, דעשר ספירן דלעילא פלהו אזלין במדה מסטרא דאת י', ובמשקל מסטרא דאת ו', תרי מאזני השקל אינון ה' ה', מדה אחת.

תא חזי י' איהו רישא, ואיהו מדה דעיינין דאודנין דאנפין דתריין נוקבין דחוטמא, מדה דפומא, שקל הקדש דא ו', שקל דגופא, פנפי השקל ה' אצבען דימינא וה' דשמאלא, ובגין דשמא דיהו"ה איהו מדה ושעור ומשקל, אמר קרא (ויקרא יט לה) לא תעשו עול במשפט במדה במשקל ובמשורה, וכגוונא דא לא יהיה לך בכיסד אכן ואכן גדולה וקטנה (דברים כה יג), מאי פיס הכא דא פומא. (דף קכז ע"ב).

אדחבי הא סבא עלאה אודמן לגביה, ואמר והא אם עיינין שקילין הא אינון במדה, אבל אם אינון עיינין רכרבן ושפוןן זעירין לא אכחיש מדה, אלא אם עיינין דא רב ודא קצר, דא עב ודא פחוש, או אנפין דא אריף ודא קצר, דא עב ודא פחוש, אלא פתר דזיווגין שקילין כל חד למיניה, ודאי לא אכחיש עובדא דבראשית.

ב' בתוספת, תרין פיסות פומא ולבא, דהכי אוקמוהו מארי מתניתין עליהו, מי שאין תוכו פברו אל פנס לבית המדרש, דודאי איהו מאילנא דטוב ורע, דאיהו יימא חד בלב וחד בפה, מאן דאיהו מאילנא דחיי איהו תוכו פברו, פומא ולבא שוים, ועלייהו אתמר (בראשית ג כב) ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם, אבל אחרא דאין תוכו פברו דלאו פימיה ולביה שוין, עליה אתמר (שם ב יז) ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, דודאי דא איהו ערבוביא בישא, דמשקר מונייטא דמלפא, דמערב פספא בעופרת. ודא הוה חטא דחיה דהטיל בה נחש זוהמא, דאיהו עופרת דאתערב בטפה (נ"א בכספא) חוורא כספא מזוקק, ולא אתדפי זוהמא מגיה עד דאתא אברהם ועאל פנורא ואתלבן פספא, ונפיק עופרת לבר דאיהו ישמעאל, ואתמר באדם מושך בערלתו הוה, אתערב ערבוביא בדהבא, אצטריך ביצחק, ואפיק זוהמא לבר ודא עשו, ביצחק נח ואשתרש ואפיק תולדין, ואתרבי עץ החיים בענפוי ושרשוי.

עיינין בעגולא מסטרא דאת י', באריכו מסטרא דאת ו', פנפי עינא אינון ה"ה, בארבע אתון אלין איהו עינא במדה במשקל ובמשורה, והכי כל אבר ואבר ביה תשפח יהו"ה, דאזיל במדה ובמשקל, ואיהו

במדה ובמשקל דדבורא, קלא איהו שקל, מדה דבור, פנפי תקלא תרין
הבלין דאינון אמירה וקריאה.

גוונין דעינא, תוור לבנ"ה סומק מאדי"ם, ירוק חמ"ה, אוכפם שבתא"י,
תכלת צד"ק, ואינון פגוונא דחסד גבורה תפארת יסוד ומלכות,
תרי פרוכי עינא נצח והוד לקבלייהו נג"ה פכ"ב, פגוונא דסטרא דדכיו,
הכי אינון מסטרא אחרא.

שבעה פכבי לכת אינון שבע פפולות בג'ד כ'פ'ר'ת פגוונא דא ב ב ג
ג ד ד כ כ פ פ ר ת ת, דינא רפיא ודינא קשיא, ובהון והחיות
רצוא ושוב (יחזקאל א יד), רצוא בדג"ש ושוב ברפ"ה, ואינון דינא ורחמי,
והכי אינון מסטרא אחרא שבע פפולות, לקבלייהו שבע רקיעין שבע
ארעין, ואינון שבעה ושבעה מוצקות (זכריה ד ב), והכי אינון שבע תרעין
דגיהנם ושבוע היכלין, מליין נחשים ועקרבים וחשוכא, דמתמן הוה
מתנפא בלעם חייבא, ועלייהו אתמר (ישעיה נא ו) פי שמים כעשן נמלחו
והארץ כפגד תכלה, וככביא דלהון עלייהו אתמר (שם לד ד) ונמקו כל צבא
השמים (תהלים קב כז), המה יאבדו ואתה תעמוד, ובאבודא דלהון (שם צו
יד) י'שמחו ה'שמים ויתגל ה'ארץ דאתפריאו בשמא דיהו"ה.

אנפין אינון בארבע גוונין, אית בר נש (דף קכט ע"א) דאנפוי חורין מסטרא
דאנשי חיל, ואית בר נש דאנפוי סומקא מסטרא דיראי אלהי"ם,
ואית בר נש דאנפוי ירוקין מסטרא דאנשי אמת, ואית בר נש דאנפוי
אוכמין מסטרא דשונאי בצע, לקבלייהו ארבע אחרנין מסטרא דמסאבו
פלהו חשוכין, אנפין מסטרא דימינא בישא עופרת, דמתרפין מליחה
חוורא, אינון עבים וגסים, ועינוי גסים ועבים, וגופיה עב וגס, מסטרא
דימינא מוחא, חוורא ככספא, זרע אברהם אוהבי (ישעיה מא ה), ומאן דאיהו
אנפוי וגופיה וכל אברין דיליה גסין ועבים, איהו עצל כבד חשוף,
ומסטרא דהאי ליחה אתמר באברהם (בראשית טו יב) ותרדמה נפלה על אברם,
והנה אימה חשכה גדולה נפלת עליו, והאי ליחה איהי זוהמא דהטיל
נחש בתוה, ומסטרא דיליה תכבד העבדה (שמות ה ט), ומסטרא ולא שמעו
אל משה מקצור רוח ומעבודה קשה (שמות ה ט), ומסטרא ויכבד לב
פרעה (שם ט ז) ועבדיו, ואיהי כובד המס וכובד המלאכה.

אנפין ירוקין, אינון מסטרא דמרה, ירוקין חשוכין, והאי בר נש איהי
קל, בהפוכא דליחה דאיהי פבדה, האי קל והאי כבד, האי פתי
לביש והאי פקחא לביש, האי מזקין במהירו ואקדים בסיבו, והאי קשיש
בסיבו, ואיהו מאוחר בסיבו, האי אתעבד פתי למפתי בני נשא ברמאות,

בְּגִין דְּאִיהוּ מִסְטָרָא דְנָחַשׁ הִקְדְּמוֹנִי דְמִפְתִּי לְבִנֵי נָשָׂא, אִסְתַּמַּר מִנִּיהּ, וְהָאִי יְרוּקָא פְקִיחָא לְבִישׁ, הָאִי כָּל מָה דְאִית בְּלִבִּיהּ שְׁפִיד לְבָר, וְהָאִי גְנִיז לֹוֹן לְגָאוּ, הָאִי כָּל עוֹבְדוֹי בְּעַפּוּבָּא, וְדָא כָּל עוֹבְדוֹי בְּמַהִירוּ, וְאִיהוּ יָבֵשׁ גּוּפָא וְאַנְפִּין וְכָל אַבְרִין דִּילִיָּה, בְּהַפּוּכָא דְאַחְרָא, בְּגִין דְּגִיְהֵנָם דְּאִיהִי מָרָה יְרוּקָא אוּקִיד בִּיהּ דְּאִיהִי כְּעֵס, כְּעֵסָן אִיהוּ וְדָאִי, דְּאוּקִיד בִּיהּ נִוּרָא לְפֻם שְׁעָתָא וּמִיד שְׁכִיד, הָכִי כָּל עוֹבְדוֹי בְּעִי לְמַעַבְד בְּמַהִירוּ, וְאַחְרָא דְאִיהוּ כָּבֵד בְּנַחַת, דָּא בְּהַפּוּכָא דְדָא, דָּא נָחַשׁ וְדָא שָׂרָף, דָּא מִיָּא וְדָא אִשָּׁא, מִיָּא דְמִי טוּפְנָא דְחָבִיל כָּל בְּשָׂרָא, הָאִי אַחְרָא מִנִּיהּ גְּפָרִית וְאִשׁ. אַנְפִּין סוּמְקִין מִסְטָרָא אַחְרָא, הָאִי אַתְחִזִּי בִּינוּנִי לֹא גֵס וְלֹא יָבֵשׁ, הָאִי אַתְאַדָּם מִסְטָרָא דְמַאֲדִים, אוּשִׁיד דְמָא אִיהוּ, אִסְתַּמַּר מִנִּיהּ, וְתִרִין אִינוּן בְּהַפּוּכָא סוּמְקִין וְאוּפָם, דָּא בִּינוּנִי בְּמַתְקָלָא, וְדָא בְּהַפּוּכָא מִסְטָרָא אַחְרָא, דָּא שְׁמָחַן וְדָא עֲצִיב, שְׁמָחַן מִסְטָרָא דְדָם, שְׁחוּק הַפְסִיל, וְדָא עֲצִיב מִסְטָרָא דְמָרָה אוּכְמָא, דָּא גְזִיל וְשְׁפִיד דְמָא, וְאִיהוּ וּוְתִרִין, וְדָא כְּנִישׁ קוּבֵץ עַל יָד.

מִסְטָרָא דְדִכְיוּ בְּהַפּוּכָא, אַנְשֵׁי חֵיל אַנְפִּין חוּרִין מִסְטָרָא דְמוּחָא, יִרְאִי אֱלֹהִיִּם מִסְטָרָא דְלִבָּא, אַנְשֵׁי אֱמֶת מִסְטָרָא דְפּוּמָא, שְׁוֹנָאִי בָּצַע מִסְטָרָא דְגּוּפָא, וְהָא אוּקְמוּהּ אַנְשֵׁי חֵיל יִרְאִי אֱלֹהִיִּם אַנְשֵׁי אֱמֶת שְׁוֹנָאִי בָּצַע מִסְטָרָא דְאִדְנָא, שְׁעוּר וּמְדָה דְלֵהוּן יְהוָה מְלָגָאוּ וּמְלָכָר, י' אַתְלַבֵּשׁ בְּאַנְשֵׁי חֵיל וְדָא מוּחָא דְתַמָּן חֲכָמָה, ה' בִּירְאִי אֱלֹהִיִּם דְּאִיהוּ לִבָּא, וְתַמָּן דְּחִילוּ וּרְחִימוּ דְאִינוּן י"ה בִּימִינָא וּבְשְׁמָאֲלָא, וְאִינוּן נִסְתָּרוֹת בְּמוּחָא וּבְלִבָּא, ו' אַתְלַבֵּשׁ בְּפּוּמָא מִסְטָרָא דְאַלִּין דְאִינוּן אַנְשֵׁי אֱמֶת, ה' אַתְלַבֵּשׁ בְּגּוּפָא מִסְטָרָא דְאַלִּין שְׁוֹנָאִי בָּצַע, וְאִינוּן תּוֹרָה וּמִצְוָה, וְעַלִּיָּהוּ אַתְמַר וְה' נְגִלוֹת.

אַנְפִּין עֲגוּלִין מִסְטָרָא דְנִקּוּדֵי, דְאִינוּן קַמ־ן פֶּת־ח צִר־י סְגוּל שְׁבִי"א חל־ם חִר־ק שִׁר־ק שׁוּר־ק, מְלָכוֹת עֲגוּלָא דְכָלְהוּ. תָּא חֲזִי, תִּשְׁע זְמָנִין יְהוָה, בְּכָל סְפִירָה וּסְפִירָה נִקּוּדָה דִּילִיָּה, וְאִיהוּ יְהוָה בְּמְלָכוֹת בְּלֹא נִקּוּדָה, וְאַלִּין אִינוּן נִקּוּדִין דְּמַחֲיִיבִין כָּל סְפִירָה וּסְפִירָה, תִּשְׁע נִקּוּדִין אִינוּן חֲדָ יְהוָה בְּקַמ־ן, תְּנִינָא יְהוָה בְּפֶתַח, תְּלִיתָא יְהוָה בְּצִיר־י, רְבִיעָא יְהוָה בְּסְגוּל חֲמִשָּׁא יְהוָה בְּשִׁבְ"א, (ד) קַמ־ן ע"ב) שְׁתִּיתָא יְהוָה בְּחִל־ם, שְׁבִיעָא יְהוָה בְּחִיר־ק, תְּמִינָא יְהוָה בְּשִׁלְשׁ נִקּוּדוֹת, תְּשִׁיעָא יְהוָה בְּשׁוּר־ק, מְלָכוֹת יְהוָה כְּלִילָא מְכָלְהוּ. קַמ־ן אַתְקִירִי בְּנִקּוּדָה דְּאִי מִסְטָרָא דְכֶתֶר עֲלָא דְאִיהוּ סְתִים בְּקַמ־ן, דְּאִיהוּ סְתִים בְּמַחֲשָׁבָה, דְּלֹא יָדַע בֵּר נֵשׁ מָה דְאִית בְּגוּיָה,

ומאן דאיהו לגו סתים במחשבה, עלת העלות קרינן ליה.
ואתקרי פת"ח פנקודה דא — מסטרא דחכמה, דבה אתפתח ואתגליא
מחשבה סתימא, כגוונא דא לעילא פדיוקנא דא, לתתא
פדיוקנא דא ותרין נקודין אתגליאו באימא, בכתרא עלאה סתימין
אינון, ואתעבידו צרי יהוה, עליהו אתמר (בראשית ב ז) ויצר יהו"ה, פי
בי"ה יהו"ה צור עולמים (ישעיה כו ד), צייר תרין עלמין עלמא דין ועלמא
דאתי.

כגו"ר דא חסד, ביה שכינתא איהו סגולת"א לעילא, סגו"ל לתתא, ::
סגולתא ורחימא מסטרא דימינא, שב"א פגוונא דא : מסטרא
דשמאלא, פי בא"ש יהו"ה נשפט (שם סו טז), ותפול שבא ותקחם (איוב א
טו), שבה עמדי (בראשית כט יט) דאיהי שכינתא דאתקרי שב"א מסטרא
דשמאלא. ואתקרי חל"ם פגוונא דא מסטרא דעמודא דאמצעיתא, משם
רועה אבן ישראל (שם מט כד), אבן מאסו הפונים היתה לראש פנה (תהלים קיח
כב), כל מרגליתא יקרא איהי פחל"ם, הדא הוא דכתיב (שמות כח יט) לשם
שבו ואחלמה, וביה ונחלמה חלום (בראשית מא מא).

חר"ק אתקרי מסטרא דשוקא ימינא פגוונא דא. ביה חקירה, החקר
אלו"ה תמצא (איוב יא ז), ואיהו קרח הנורא, קרח מההוא נורא (יחזקאל
א כב) דאיהו עמודא דאמצעיתא. שר"ק הוד אתקרי, פגוונא דא יהוה,
מתמן אתקריאת שכינתא שר"ק, קשר המרפכה, ואיהו הוד דמשה, ביה
אשתלימו חמשה בריחים לקרשי צלע המשכן השנית (שמות כו כז), כחושבן
ה' דיליה, אשתאר ו"ד דו פרצופין, עליה אתמר (שם טז) עשר אמות ארך
הקשר, קרש, קשר.

שורק יוהוזהו, דא צדיק, דאיהו קושר המרפכה, דאיהי שכינתא עם
קודשא בריך הוא, הדא הוא דכתיב (ד"ה א כט יא) פי כל בשמים
ובארץ, ודא דמתרגמינן דאחיד בשמיא ובארעא, ועליה אתמר (ירמיה ב
כא) ואנכי נטעתיו שורק כלה זרע אמת, זרע אמת הוא ודאי, דאתמר ביה
(מכה ז כ) תתן אמת ליעקב, איהו זרע, ושכינתא עזר, הדא הוא דכתיב (בראשית
ב יח) אעשה לו עזר כנגדו, כל אלין נקודין אתחייבו בשמא (ג"א אתחייב
שמא) קדישא מסטרא דתשע ספירן, ומלכות כלילא דכלהו, אהבת
כלולתיה (ירמיה ב ב), הא הכא אנפין עגולין דלעילא, נקידין בנקודין.

ואית אנפי רבירבי, ואנפי זוטרי, אנפין דרחמי, ואנפין דזעם, דבהון
וא"ל זועם בכל יום (תהלים ז יב), ובגין דא אמר למשה המתן לי עד
שיעברו פנים של זעם, ומיד ויעבור יהו"ה על פניו ויקרא, יהו"ה יהו"ה

א"ל רחום וחנון (שמות לד ו). דאינון ברזא דאת וא"ו, תלת עשר מכילן, א' דבאמצעיתא דוא"ו ארף אפים מאי אפים דיליה ו"ו, דבהון מאריף אנפין על חייביא, ומרחם על עלמא, ועליהו אתמר (במדבר ו כה) יאר יהו"ה פניו אליך ויחנוך, ישא יהו"ה פניו אליך, ה' ה' אינון גוונין דאנפין חנור וסומק, וחוטמא איהו אריף אנפין, יו"ד פומא כללא דתלת דרגין, י' חוט בעגולא, ו' לשון, ד' כללא דארבע תקונין שפון ושינים וחד וגרון. תא חזי אתמר באדם (איוב יד כ) משנה פניו ותשלחהו, ומאן גרים ליה שנויא דאנפין, לשנאה ליה דלא ישתמודען ביה מארי דדינא, האי איהו שנוי מקום שנוי השם שנוי מעשה. ועוד נקודין אינון סגולין נהרין (נ"א בהרין) נקודה דאורייתא, ואינון נענועין דאתון, לקבל פרקין וערקין, דאינון נענועין דאברין דגופא. ואתקריאו באלין שמהן, ק"דומיאל (נ"א ק"דמיאל) (ס"י קמואל) מ"לכיא צ"וריאל הא קמץ באתווי, פ"דאל ת"ומיאל ח"סדיאל הא פתח, צ"וריאל ר"זיאל י"ופיאל הא צרי, ס"מטוריה (דף קל ע"א) ג"זריאל (נ"א ג"בריא) ו"ענאל ל"מואל הא סגול, ש"מעיאל ב"רכיאל א"הניאל הא שבא, ח"ניאל ל"הריאל (נ"א ל"הדיאל) מ"חניאל הא חלם, ח"זקיאל ר"הטיאל ק"רשיאל (נ"א ק"דושיאל) הא חרק, ש"מועאל ר"עמיאל ק"ניאל הא שרק, ש"משיאל ר"פאל ק"דשיאל הא שרק, הא תמניא ועשרין שמהן, דאתמר בהון (תהלים קיא ו) בַּח מַעֲשָׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ, וּפָאִין אֲנֶפִין דְּנִהְרִין בְּהוֹן אֵלֶין שְׁמֵהּ, ואינון לקבל י"ד פרקין דיד ימינא ולקבל י"ד פרקין דיד שמאלא, יהו"ה אלהינו יהו"ה, כוז"ו במוכס"ז כוז"ו, עליהו אתמר (שמות כ ג) לֹא יִהְיֶה לָּךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנָי, וְאִם לֹאֻ עָלִיָּהוּ אֶתְמַר (משלי יא כא) יָד לְיָד לֹא יִנְקָה רַע.

חוטמא אריכא, דא הוא בר נש דאית ביה רחמי, חוטמא קמיטא מארי דרוגזא איהו, חוטמא עקימא מסטרא דחויא איהו בכל אבר דחב בר נש ההוא חויא איהו כריכא תמן ועקים ליה, בין באודנין בין בעיינין בין בחוטמא בין בפומא, ועליה אתמר (קהלת א טו) מַעֲוֹת לֹא יוּכַל לְתַקּוֹן וְגוֹמֵר, וְכָל כָּאֲבִין דְּבִנֵּי נֶשָׁא דַּאינון תְּקִיפִין, דַּאתְמַר בְּהוֹן (דברים כח נט) וְחָלִים רָעִים וְנֶאֱמָנִים, הוּא דְנָשִׁיף לֹון הֵהוּא חוּיָא בְכֻמָּה נְשִׁיכִין בְּהֵהוּא אֲבֵר דְּחָב, עַד דַּאתְפֹּרַע מֵהֵהוּא חוּבָא, וּבְגִינְיָה אֶתְמַר אֶפִּילוּ נַחֲשׁ פָּרוּף עַל עֲקָבוֹ לֹא יִפְסִיק, לֹא יִפְסִיק בִּיחודָא בְּצִלוֹתֶיהָ, וְהָא כְּתִיב בְּכָל פְּקוּדֵין (ויקרא יח ה) וְחִי בָהֶם, וְלֹא שְׁמֹות בָּהֶם, אֲמַר לָהֶם בְּגִין דָּא אָמְרוּ אֲבָל עֲקָרָב פּוֹסֵק בְּגִין דְּקָטִיל. תא חזי בחוטמא אית תרין נוקבין, מחד נפיק רוחא, ומחד נפיק תננא, הדא הוא דכתיב (דברים כט יט) כִּי אֲזַיְעֶשֶׂן

אף יהו"ה וְקִנְיָתוֹ בְּאִישׁ הָהוּא, בְּרוּחָא קָרִיר אָמַר (שמות טו ח) וּבְרוּחַ אֲפִיךָ נַעֲרֻמוּ מִיָּם, בְּתַנְנָא דְסָלִיק כְּעֶשֶׂן אָמַר (שם) נִשְׁפָּת בְּרוּחְךָ כְּסָמוּ יָם.
אוּדְנִין אֵית בְּהוּן אֲדָרִין וְאַכְסְדִּרִין, וְעַלְיֵיהּ אָמַר דָּוִד שִׁיר לַמַּעֲלוֹת,
דְּאִינוּן כִּי גְבוּהַ מַעַל גְּבוּהַ שְׁמֵר, וּגְבוּהִים עֲלֵיהֶם (קהלת ה ז), אִי אִינוּן
אַטִּימִין אוּדְנִין לְתַתָּא, הָכִי אִינוּן אַטִּימִין תַּרְעִין דְּשְׁמִיעָה לְעִילָא לְגַבְיָהּ,
וְאִינוּן תַּרְעִין דְּאַתְמַר בְּהוּן (תהלים סה ג) שׁוֹמֵעַ תִּפְלָה, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל (דברים ו
ד). מִתַּמָּן צְרִיךְ לְכוּנָא בְּשְׁמִיעָה. אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, אָבָא, וְהָא שְׁמִיעָה
בְּאֵן אַתְר תִּלְיָא לְעִילָא.

אָמַר לִיה בְּרִי רֵאזִי הוּא כְּסָא לְמַזְרַח, דְּמִתַּמָּן נְהוּרָא נָפִיק לְעוֹלָם, כְּמָה
דְּאוּקְמוּהָ מְאָרִי מִתְּנִיתִין, מַזְרַח מְשֵׁם הָאוּר יוֹצֵא לְעוֹלָם, יְהוּדָה
אִיהוּ לְמַזְרַח, וְאַתְמַר בִּיה (בראשית מט ט) גּוֹר אֲרִיָּה יְהוּדָה. מְעַרְב דָּא כּוּמָא
דְּתַמָּן עֲרוּב דְּכָלָא, וְתַמָּן מִתְעַרְבִין כָּל חִיָּלִין וְכָל דְּרָגִין, וּמַחְנָה אֲפָרִים
לְמַעַרְב, וּמִטָּה לְמַעַרְב בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם. שְׁמִיעָה לְקַבֵּל שְׁלַחַן בְּצָפוֹן,
וְתַמָּן דְּחִילוֹ, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (חבקוק ג ב) יְהו"ה שְׁמַעְתִּי שְׁמֻעָךָ יִרְאֵתִי,
וּמַחְנָה דֵּן לְצָפוֹן, וְאֶזֶן דְּמוֹת אֶלֶף, דְּאַתְמַר בִּיה אֶלֶף בֵּינָה, דְּאִיהִי נָמִי
עוֹז לְצָפוֹן. רִיחָא לְדָרוֹם, רִיחַ נִיחַח לִיהו"ה (ויקרא א ט), וְאֵית לְחוּטָמָא תְרִין
נוֹקְבִין, כְּלִילָן מְדִינָא וְרַחֲמִי, וְאִינוּן י' י', חוּטָמָא ו' בְּאַמְצָעִיתָא, תְרִין
צְנוּרוֹת אִינוּן דִּילִיָּה, וְאַתְמַר לְגַבֵּי מַחְנָה רְאוּבֵן לְדָרוֹם רְאוּ בֵן, תְרִין
נוֹקְבִין דְּחוּטָמָא אִינוּן לְקַבֵּל לֵאָה וְרַחֵל, חוּטָמָא בְּאַרְח מִישׁוֹר בֵּינֵיהֶם
דָּא יַעֲקֹב.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, אָבָא, מָנָא לָךְ דְּאִימָא (ג"א רבינָה) אִיהִי לְצָפוֹן, וּבָה
תִּלְיָא שְׁמִיעָה, אָמַר לִיה בְּרִי חֲמֻשִּׁין תַּרְעִין אֲנוּן דְּבִינָה, וּבָה
מִיִּיחָדִין כ"ה כ"ה אֲתוּן תְרִין זְמָנִין בְּכָל יוֹמָא, וְיִשְׂרָאֵל אִיהוּ בֵן י"ה,
בִּינָה וְדָאִי כָלָא דְתִלַּת אֲתוּן אָבָא וְאִימָא וּבְרָא, וּבְגִין דָּא שְׁמִיעָה בָּה
תִּלְיָא, לִית תְּקוּנָא מְאֵלִין אַרְבַּע אֲתוּן דְּלֵא אֲתַפְּלִילָן בָּה עֶשֶׂר סְפִירָן,
דְּאִינוּן יו"ד ה"א וַ"ו ה"א, וְאַרְבַּע אֲתוּן דְּאִינוּן יְהו"ה אִיהוּ לָא אֲשַׁתְּנִי
בְּכָל אַתְר, אִיהוּ שְׁמַע דְּשְׁמָאֵלָא (דף קל ע"ב) לְיִשְׂרָאֵל, וְאַסְתַּפַּל בִּימִינָא
עֲלֵיָּהּ, וּבְדָרוֹם אִיהוּ מְרַחֵף עֲלֵיָּהּ, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (בראשית א ב) וְרוּחַ
אֱלֹהִים מְרַחֵף עַל פְּנֵי הַמַּיִם, וּבְמַעַרְב אִיהוּ מְמַלֵּל עֲמָהוּן, שְׁנוּיִין אִינוּן
בְּמֵאנֵי דְּגוּפָא, אָבֵל בִּיה לִית שְׁנוּיָא כָּלָל, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (מלאכי ג ו) אֲנִי
יְהו"ה לֹא שֶׁנִּיתִי.

וּבְכָל אָבֵר וְאָבֵר (דְּאִיהוּ גְּרָא דְּכָל פְּקוּדָא) בְּעִי בַר נֶשׁ לְאַמְלָכָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, וּלְתַקְנָא לִיה אַתְר דְּכִיָּא וְנִקְיָא לְשִׁרְיָא לִיה תַּמָּן, וּבְגִין דָּא

צָרִיף בַּר נֶשׁ לְבַעְרָא מִנִּיהּ מִכָּל אֲבָר וְאֲבָר, כָּל מַחְשְׁבִין וְכָל הִרְהוּרִין
בִּישִׁין דְּטִנוּפִין דְּאִינוּן קְלִיפִין, וְצָרִיף לְאוּקְדָא לֹון בְּכָל פְּקוּדִין כְּשָׁרִין,
דְּשָׁרִיין עַל כָּל אֲבָר וְאֲבָר דְּאִינוּן גְּרוּת, דְּכָל פְּקוּדָא גַר אֶתְקָרִיאַת, הָדָא
הוּא דְכָתִיב (משלי כג) כִּי גַר מִצָּוָה, גַּר יִהְיֶה נִשְׁמַת אָדָם (שם כ כז), וּבָהּ צָרִיף
לְמַהוּי (שם) חוּפֶשׁ כָּל חֲדָרֵי בֵּטָן, וְלְבַעְרָא מִנִּיהּ שְׂאוֹר וְחִמֵּץ מוּץ וְתִבְנָן,
שְׂאוֹר וְחִמֵּץ מִן הָעֶסֶה (ג"א הַמָּפָה), מוּץ וְתִבְנָן מִן הַחֲטָה, לְשָׂרְיָא תַּמָּן י"ה,
י' בַּעֲסָה דְאִיהִי טָפָה, ה' בַּחֲטָה, דְאִיהִי לְבַעְרָא חֵט מִן ה' דְּאִשְׁתַּאֲרַת
סֵלַת נִקְיָה.

דְּכָר פְּקוּדָא דְשָׂרְיָא עַל כָּל אֲבָר וְאֲבָר אֵית לָהּ שֵׁם יָדִיעַ, וְכָל חֲיִילִין
וּמִשְׁרִיין דְּמִלְאָכִין דְּתִלְיִין מִנִּיהּ, כְּלָהּ אֶתְכַנְשׁוּ לְהֵהוּא אֲבָר, וְנִטְרִין
לִיה מִכָּל מַרְעִין בִּישִׁין, וּמֵאֵן דְּחִלִּיף לֹון אוּ קָרָא לֹון בְּאֲבָר דְּלֹאוּ דְּלֵהוּן,
וְלֹאוּ אִינוּן מִמֶּנּוּ עֲלִייהוּ, אִיהוּ אֶכְחִישׁ סְדוּרָא דְּעוּבָדָא דְּבִרְאשִׁית, וְלֹאוּ
מִתְכַנְשִׁין לְגַבִּיּה, לְמִלְכָּא דְשׁוּי מִמֶּנּוּ עַל מַלְכוּתִיהּ, וּפְלִיג לֹון עַל כָּל
אֶתֶר וְאֶתֶר, וְאָמַר לֹון אֲנִתְ תִּהְיָ מִמֶּנָּא עַל אֶתֶר כַּד וְכַד, וְאֲנִתְ כַּד וְכַד,
וְלְכָל חַד שׁוּי לִיה בְּאֶתֶר יָדִיעַ, וּבְמַלְכָּה יָדִיעַ, לִית לִיה חִלוּף בְּאֶתֶר אַחֲרָא.
אֲבָר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְשִׁלְטָנוּתִיהּ בְּכָל אֶתֶר כְּנִשְׁמַתָּא דְשִׁלְטָנוּתִיהּ עַל
כָּל אֲבָר וְאֲבָר, מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, בְּכָל אֶתֶר דְּקָרִי לִיה בַּר נֶשׁ
עֲנִי לִיה, אֵלֵא אִם הֵהוּא אֶתֶר דִּיהֵהוּא אֲבָר אִיהוּ פְּגוּם בַּחוּבָה דְּעָבִיד בַּר
נֶשׁ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא שָׂרְיָא בִּיהֵהוּא אֲבָר, דְּעֲלִיָּה אֶתְמַר (ויקרא כא יח) כָּל
אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרָב.

וְאֲבָרִין דְּבַר נֶשׁ כְּלָהּ אִינוּן מְסוּדָרִין עַל סְדְרֵי בִרְאשִׁית, וּבְגִין דָּא אֶתְקָרִי
בַּר נֶשׁ עוֹלָם קֶטָן, וּמֵאֵן דְּאֶמְלִיף לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל כָּל
אֲבָר וְאֲבָר, כְּאֵלֹו אֶמְלִיף לִיה עַל כָּל עֲלָמָא, וְאֶגְרָא דְּבַר נֶשׁ דְּאֶמְלִיף לִיה
עַל כָּל אֲבָר וְאֲבָר לֹא אֶתִּיְהִיב רֶשׁוּ לְגַלְאָה, דְּאֵלִין אִינוּן טַעֲמֵי מִצּוֹת
דְּלֹא אֶתִּיְהִיבוּ לְגַלְאָה, בְּגִין דְּלֹא יִהְיָ בַּר נֶשׁ עוּבִיד לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס, אֲבָל בְּרִי מִלִּין אֵלִין דְּלֹא צָרִיכִין לְאֶתְגַּלְיָא, יְהוֹן
טְמִירִין בְּלִפְפֻּה, עֲלִייהוּ אֶתְמַר (ישעיה כג יח) לְאֶכּוֹל לְשִׁבְעָה וְלִמְכֹּסָה עֲתִיק,
מִלִּין עֲתִיקִין דְּלֹא אֶתְמַסְרוּ לְגַלְאָה יְהוֹן טְמִירִין בְּלִפְפֻּה.

תָּא חֲזִי כַּד בַּר נֶשׁ מִתְעַטֵּף בְּעִטּוּפָא דְּמִצָּוָה, וּמִנַּח תְּפִלִּין, וְקָרִי לִיה
בְּקָרִיאַת שְׁמַע, הָא תְּקִין לִיה כְּרִסְיָא בְּעִטּוּפָא דְּמִצָּוָה, וְהָא אוּקְמוּהוּ
וְהוּכַן בְּחֶסֶד כְּסָא (שם טז ה), וּבִתְפִלִּין אִיהוּ מְעִטֵּר לִיה, הָדָא הוּא
דְכָתִיב (יחזקאל כד יז) פָּאֲרָף חִבּוּשׁ עֲלִיךָ, וְקָרָא לִיה בְּקָרָא לְשָׂרְיָא עַל כְּרִסְיָא
דְּתִקִּין לִיה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, הָכִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִתְקַן לִיה בִּיהֵהוּא עֲלָמָא

פֿרסִיָא וְעֵטְרָה, וּכְמָה דְאִיהוּ נְחִית לִיה תַּמָּן, וַיְקוּם פֿרסִיָא בְּגִינְיָה, וְאַמְלִיךְ לִיה עַל כָּל מַלְאָכִין (נ"א חִיָּלִין) וּמִשְׁרַיִין דְּתַמָּן, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (בראשית א כו) וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְגוֹמֵר, וְרָצָא דְמִלָּה (שמואל א ב ז) כִּי מִכְבַּדִּי אֶכְבֵּד וּבִזְיִי יִקְלֹוּ.

וּכְמָה דְנְחִית (ס"א דְמוֹנִין) לִיה בְּכְמָה נְגוּנִין דְּשִׁירוֹת תּוֹשְׁבָחוֹת וְהוֹדָאוֹת, הָכִי כִד סְלִיק לְעִילָא פֿלָהוּ חִיוּן דְּמִרְפָּבוֹת, וּמִשְׁרַיִין דְּמַלְאָכִין קִדִּישִׁין, דְּחִיוֹת וְאוֹפָנִים וּשְׁרָפִים, פֿתַּחֲחִין לִיה (נ"א פֿרִישֵׁן) גִּדְפִיָּהוּ בְּחִדּוּא בְּנִגּוּנָא לְקַבֵּלָא לִיה, הָא הָכָא אַגְרָא דְצִלוֹתָא וְתַקּוּנִין דִּילָה דְאִיהִי פֿקוּדָא חֲדָא.

פֿקוּדָא דְבְרִית מִילָה, בְּגִזְרֵהוּ דְעֶרְלָה וּפֿרִיעָה, פֿכָּה דְאִיהוּ אֶעֱבֵר מֵהָהוּא אֶבֶר כָּל אֱלִין קְלִיפִין דְאֱלֹהִים אַחֲרִים, וְתַקִּין בִּיה אֶתֶר לְשָׂרְיָא בִּיה שְׂכִינְתָא תַּמָּן, דְאִיהוּ אוֹת בְּרִית מִילָה, הָכִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פִּד נִשְׁמַתִּיה (דף קלא ע"א) סְלִיקַת לְעִילָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (דברים ל יב) מִי יַעֲלֶה לָנוּ ה' שְׁמִימָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶעֱבֵר מִנִּיה כָּל מַלְאָכִי חַפְלָה וּמִקְטָרְגִין דְלֹא יִקְרְבוּ לִגְבִּיה בְּגִין דְשָׁמָא דִּיהו"ה שְׂרָיָא עָלֶיהָ דְתִשְׁפַּח לִיה בְּאֱלִין תִּיבִין מִי יַעֲלֶה לָנוּ ה' שְׁמִימָה, רָאשֵׁי תִיבוֹת מִילָה, וְסוֹפֵי תִיבוֹת יְהו"ה, בְּשָׁמִיָה סְלִיק לְעִילָא נִשְׁמַתִּיה, וּבִבְהוּא זְמַנָּא יִתְקַיֵּים בִּיה (שם כח ט) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְהו"ה נִקְרָא עָלֶיהָ וַיִּרְאוּ מִפָּנָי, וּכְמָא דְאִיהוּ מִקְבֵּל עָלֶיהָ כָּל פֿקוּדִין דְעֵשָׂה, בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוֹ, הָכִי אִמְלִיכִין לִיה לְעִילָא חִיָּלִין וּמִשְׁרַיִין, עַל אֱלִין עֲלָמִין דְתַקִּין לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעִילָא, וּמִקְבֵּלִין לִיה עָלֶיהָ בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוֹ דְמֵאֲרִיהוּן.

וּבְזְמַנָּא דְבֵר נִשְׁ אֲשֶׁתִּדֵּל בְּאוּרִייתָא דְאִיהוּ אוּר, וּבְמִצְוָה דְאִיהוּ נֵר, פֿאַלוּ נְהִיר עֲמוּדָא דְעֲנָנָא בִּימָמָא קָדָם יְהו"ה, וְעֲמוּדָא דְאַשְׁתָּא בְּלִילָא, הָכִי פֿגּוּוֹנָא דָא כִד אָזִיל לְהָהוּא עֲלָמָא, מַה פְּתִיב בִּיה (שמות יג כא) וַיְהו"ה הוֹלִיךְ לַפְּנִיָּהֶם יוֹמָם בַּעֲמוּד עָנָן לְנַחֲוֹתָם הַדֶּרֶךְ, וּלְלֵילָה בַּעֲמוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם, לְמָאן לְנִשְׁמָה וְרוּחָא וּנְפִשָׁא דִילִיה, דְאִינוּן לְקַבֵּל פֿוֹן לִוִי וַיִּשְׂרָאֵל, וְכָלֹא בְּזָכוּ דְאוּרִייתָא דְאִיהִי אוּר וְנֵר.

וְכָרְ מָאן דְנִטִּיר שַׁבַּת וְאוֹקִיר לִיה וּמַעֲנֵג לִיה בְּגִין יִקְרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָכִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב לִיה אֶתֶר לְעִילָא בְּנִיחָא דְלֹא טָרַח בִּיה, וְנָח תַּמָּן מִכָּל טָרַחָא דְהָאִי עֲלָמָא דְטָרַח בְּכְמָה גִּלְגוּלִין וְעוֹבְדִין, בְּרִי תָא חֲזִי, כָּל פֿקוּדִין אֱלִין תִּלְזִין בְּדִיוֹקְנָא דְמַלְכָּא, וְאִית פֿקוּדִין דְאִינוּן עַל מְנַת לְקַבֵּל פֿרַס, וְתִלְזִין מִדִּיוֹקְנָא דְהָהוּא נַעַר דְלְעִילָא, וְצִרִיךְ לְפִרְשָׁא כָּל פֿקוּדִין דְאִינוּן בְּדִיוֹקְנָא דְמַלְכָּא.

אִית (אלין) דתלִין מרישא, ואית (ואלין) דתלִין בעינין, וכמה מלאכין
ומשריין עלאין דאינון עיני יהו"ה ממנן עלייהו, ואית פקודין
דתלִין מן אודנין, וכמה מלאכין דאתקריאו אַזני יהו"ה ממנן עלייהו,
ואית פקודין דתלִין מאנפין, וכמה מלאכין דאתקריאו פני יהו"ה ממנן
עלייהו, דאתמר בהון (יחזקאל א ו) וארבעה פנים לאחד, ואית פקודין דתלִין
מחוטמא, וכמה מלאכין דאתמר בהון (תהלים קד ד) עושה מלאכיו רוחות
ממנן עלייהו, ואית פקודין דתלִין מפומא, וכמה מלאכים דממנן על
קלין דאורייתא ועל דבורין, דאתמר בהון (קהלת י ב) כי עוף השמים יוליך
את הקול ובעל פנפים יגיד דבר, ואית פקודין דתלִין מידוי דמלפא,
וכמה מלאכין ממנן עלייהו דאתקריאו ידן, הדא הוא דכתיב (יחזקאל א
ח) וידי אדם מתחת פנפיהם, ואית פקודין דתלִין מגופא כענבין דאתפלא.
אמר ליה רבי אלעזר, אבא, והא לעילא הא אוקמוה דלית גוף ולית
גויה, אמר ליה ברי, לעלמא דאתי אתמר דאיהי אימא עלאה,
אבל לתתא אית גופא בעלמא דין דאיהי שכינתא תתאה, וגופא איהי
אורייתא, דמינה תלִין כל פקודין, ואית פקודין דתלִין מאות ברית,
וכמה מלאכין ממנן עלייהו דאתקריאו מארי דאותות, דאתמר בהון (בראשית
א יד) והיו לאותות, ועלייהו אתמר למשה (שמות ג יב) וזה לך האות, והאי
איהו אות דכל צבא השמים ממנן עליה, ואית פקודין דתלִין ברגלין,
וכמה מלאכין ממנן עלייהו, דאתמר בהון (יחזקאל א יד) והחיות רצוא ושוב,
ואתמר בהון (שם ז) ורגליהם רגל ישרה, והכי תלִין פלהו מגופא, בשערא
דתלִיא מרישא, וכל נימא ונימא אחזי דאיהו מלאך דתלִיא מרישא.
וכר מאן דפשע בפקודא, פאלו פשע בדיוקנא דמלפא, זכאה נשמתא
דאיהי בדיוקנא דמאריה, דמקיים פקודין אלין, דמינה תלִין כל
מלאכין אלין דאתקריאו עיני יהו"ה אַזני יהו"ה, וכל תקונין וחיילין
ומשריין דגופא דלעילא, וכד סלקת נשמתא כל אלין חיילין סלקין עמה,
וכד נחתא כל אלין חיילין נחתין עמה, איהי סלם, והנה מלאכי
אלהי"ם (בראשית כח יב) סלקין ונחתין בה, בה ממש, וכד סלקא, קלא נחית
ברומי רקיעין לכל חיילין ומשריין, הבו יקרא לדיוקנא דמלפא.
מצוה (דף קלא ע"ב) דכל פקודא, ביה שריא יהו"ה, הוא אשתפח בכל אבר
ואבר, הוא אשתפח בארבע גוונין דשערא ובארבע גוונין דעינא,
ובארבע אדרין דאודנא, ובארבע גווני דאנפין, ובקלא ובדבורא ובקריאה
ואמירה, (ובעשיה דידן) ובכל אבר ואבר דגופא איהו יהו"ה, ממנא על כל
מצוה ומצוה, דביה מצוה בא"ת ב"ש, מ"צ י"ה, פ"ץ ו"ה, הא מצוה

יהו"ה, מצפץ, יהו"ה בא"ת פ"ש מצפ"ץ. וברי, כל אברין אתקריאו פנויין לשמא דיהו"ה, וכל מלאכין דתליין מההוא אבר פלהו סלקין ונחתין בשליחותיה, וכל מאן דקרא למלאכין ולכנויין ולא בההוא אבר דממנא עליה, לית סליק פעולה בידוי.

רישא איהו פנויאי דשם אהי"ה, וכל מלאכין, וממנן דהויות, מהכא תליין, וביה שאלין מלאכין איה מקום כבודו להעריצו, אי"ה רשים באהי"ה, ותמן הי"ה דסליק בחושפן כ' דאיהו פתר, איהו רשים בא"ב ג"ד ה"ו ז"ח ט"י, (אהי"ה) אל"ף ה"א יו"ד ה"א איהו רזא דעשר אתון מעילא לתתא, האי איהו פתר בריש פלהו שמהן, ולעילא מניה יו"ד ה"י וא"ו (נ"א ו"ו) ה"י, אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד, לעילא מניה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וכלהו סלקין לארבעין ותריין אתון, ואלין אינון אתון דאתבריאו בהון שמיא עלאין, וארצות החיים, דאלין אתקריאו שמי השמים, ומאן דברא בהון פלא, אומנא דכלא, עלת העלות מתעלה על פלא, הוא בריך לכלא, ולעילא מפל ברכאן, הדא הוא דכתיב (נחמיה ט ה) ומרומם על כל ברכה ותהלה, ולא צריך איהו ברכאן מאחרא, דלית עליה מאן דאשפע ליה.

ברי אית פקודין דתליין ברגלין, דאתמר בהון (יחזקאל א ז) ורגליהם רגל ישרה, (שם יז) על ארבעת רבעיהם, בלכתם ילכו, דא אדנ"י, דעליה אתמר (תהלים פה יד) צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו, ואינון מאת אדנים למאת הכפר, דנחתין למאה ברכאן, ודא ק' מן צדקה דאיהי צלותא, צ' תשעים אמינים, ד' ארבע קדושות, ק' מאה ברכות, ה' חמשה חומשי תורה, והאי צדקה איהי אימא עלאה, צדק אימא תתאה, דאתמר בה (שם) צדק לפניו יהלך, (ישעיה מא ב) צדק יקראהו לרגלו, דא דינא ודא רחמי, צדק אימא תתאה, צדקה אימא עלאה.

כל פקודין דהליכה תליין ברגלין, פגון הליכה לבי פנישתא, הליכה לברית מילה, הליכה למת מצוה, או לכל הליכה דמצוה, והאי פקודא דברית מילה תליא בצדיק, וצדקה בידין מן נתן תתן, כל פקודין אינון משולבין אלין עם אלין הדא הוא דכתיב (שמות כו יז) משולבות וכו', וכן תפלין תליין ברישא ובידא שמאלא, ציצית על כתפא, מצות ללמוד וללמד בפומא, וכן צלותין תליין בפומא, והכי מצות שופר ברוחא דנשיב ביה בפומא, וההוא רוחא אתעביד קלא, וכן קרפנין דאינון ריח ניחח ליהו"ה תליין בחוטמא, ואעי פוסמין דאבדלתא, וכל דינין תליין בדבורא,

וְכֵן בְּעֵינֵינוּ, כִּמְהָ דְאוֹקְמוֹהוּ מֵאֲרִי מִתְנִיתִין אִין לְדִין אֶלָּא מַה שְּׁעִינִי רִואוֹת.

וְאִית פְּקוּדֵין דְּתַלְיִין בְּשִׁמְיעָה כְּגוֹן קְרִיאַת שְׁמַע, אוּ פְקוּדֵין אֲחֵרִין, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן אִם הַשְּׁמִיעַ לְאֲזֵנוּ יֵצֵא, וְדָא תְקִיעַת שׁוּפָר, סוּף סוּף בְּאַלִּין אֲבָרִין תַּלְיִין כָּל פְּקוּדֵין, אֶלָּא פְקוּדָא דִּירָאָה וְאַהֲבָה אֵלּוּ תַלְיִין בְּמוֹחָא וְלִבָּא, וְכָל פְּקוּדֵין דְּעֵשְׂיָה כְּגוֹן סוּפָה וְלוּלָב תַּלְיִין בִּידֵין, וּבְאַלִּין תְּקוּנֵין (כ"א פְקוּדִין) צְרִיךְ בְּרַשׁ לְאַשְׁתְּמוּדְעָא כָּל מְלָאכְיָא דְאֶתְקָרִיאוּ עֵינֵי יְהו"ה אֲזַנֵּי יְהו"ה, וְאִינוּן דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (תְּהִלִּים קד"ד) עוֹשֶׂה מְלָאכְיוֹ רוּחוֹת (מִשְׁרָתוֹ אֵשׁ לוֹהֵט), דְּתַלְיִין בְּחוּטְמָא, וּמְלָאכְיָן דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (קִהְלֵת י"ב) כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיף אֶת הַקּוֹל דְּתַלְיִין בְּקָלָא, וּבַעַל כְּנָפַיִם יִגִּיד דְּבָר (שם) דְּתַלְיִין בְּדַבּוּרָא, וּמְלָאכְיָם דְּתַלְיִין בְּעֵשְׂיָה, כְּגוֹן וִידֵי אָדָם (יִחְזָקָא א' ד'), וּמְלָאכְיָן דְּאֶתְקָרִיאוּ אוֹתוֹת, דְּתַלְיִין בְּצַדִּיק (דף קלב ע"א) דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (יִרְמְיָה י' ב) וּמֵאוֹתוֹת הַשָּׁמַיִם אֵל תַּחְתּוֹ, וּמְלָאכְיָן דְּתַלְיִין בְּרַגְלִין, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (יִחְזָקָא א' יד) וְהַחֲיוֹת רָצוּא וְשׁוֹב, וְנִעְנוּעָא דְכֻלְהוּ יְהו"ה, וְצְרִיךְ לְמַנְדַּע נְקוּדָה דִּילִיָּה, בְּכָל אֶבֶר וְאֶבֶר נְקוּדָה דְּאֶתְחַיֵּיב לְמְלָאכְיָא דְאִיהוּ (אוּר) מֵיִם, וּלְמְלָאכְיָא דְאִיהוּ אֵשׁ, וּלְמְלָאכְיָא דְאִיהוּ רוּחַ, דְּכָל נְקוּדֵין אִינוּן אֲשָׁא וְרוּחָא וּמִיָּא, מְלָכוֹת עֶפֶר מֵאֲנָא דְכֻלְהוּ עֲלָאִין דְּתַלְיִין מְסַפִּירָן, וְלִתְתָּא הָכִי אִית מְלָאכְיָן דְּתַלְיִין מְכַסָּא וּמְלָאךְ וְאוֹפֵן, דְּמִתְמָן נִשְׁמָה וְרוּחָא וּנְפֶשָׁא, גּוּפָא מֵאֲנָא דְכֻלְהוּ, מִיכָא"ל אִיהוּ מִיָּא, וְאִיהוּ מְמוּנָה עַל יָמָא, וּבְגִין דָּא כַּד אַעֲבֵר מִשָּׂה לְיִשְׂרָאֵל בְּיָמָא, בִּיה שִׁבַּח לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הֵדָּא הוּא דְכֻתִּיב (שְׁמוֹת טו יא) מִי כִּימוֹךְ בְּאֵלִים יְהו"ה, גְּבִרְיָא"ל מְמוּנָה עַל אֲשָׁא, אוּרִיָּא"ל עַל רוּחָא, רַפָּא"ל עַל עֶפְרָא, מֵאֲלִין תַּלְיִין כִּמְהָ רַבִּי רַבּוּן דְּמְלָאכְיָא דְּתַלְיִין מְנִיָּהּ.

בְּרִי, אֲגָרָא דְאַלִּין פְּקוּדֵין דְּתַלְיִין בְּאַלִּין אֲבָרִים, הוּא דְמֵאֵן דְּמִיחַד לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּשִׁכְנִיתִיה בְּהָאִי עֲלֵמָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְזוּוג לִיה בְּבֵת זוּגִיָּה לְהֵהוּא עֲלֵמָא, וּמֵאֵן דְּקָרִיב לִיה לְשִׁכְנִיתִיה קְרַבָּנָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְקָרֵב לִיה בְּבֵת זוּגִיָּה, וּמֵאֵן דְּעֵבִיד לִיה בִּי מְקַדְשָׁא, הֵדָּא הוּא דְכֻתִּיב (שם כ"ח) וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֵבִיד לִיה בְּהֵהוּא עֲלֵמָא בֵּית לְדִיִּירָא (לִיה) תָּמָן דְּאִיהוּ קִדְשׁ קִדְשִׁין, וּמֵאֵן דְּעֵבִיד לִיה סָפָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְסַכֵּף עֲלִיה בְּהֵהוּא עֲלֵמָא, וְאַגִּין עֲלִיה מְכָל מְלָאכְיָ חֲבֵלָה כַּד נָפִיק מֵהָאִי עֲלֵמָא וְאַזִּיל לְהֵהוּא עֲלֵמָא.

וְכָרְ מֵאֵן דְּמְבָרַךְ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמְקַדֵּשׁ לִיה בְּצִלוֹתִיה בְּהָאִי עֲלֵמָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְבָרַךְ לִיה בְּהֵהוּא עֲלֵמָא, וּמְקַדֵּשׁ לִיה, וְלִית

קדושה פחות מעשרה, אוף הכי עבד ליה קודשא בריך הוא עשרה חופות בגן עדן, דקדושין דקודשא בריך הוא עם שכינתיה, אינון קדוש קדוש קדוש, ושבע ברכאן דיליה אינון בקריאת שמע, בשחר שמים לפניה ואחת לאחריה, ובערב שמים לפניה ושמים לאחריה, הא שבע, ויחוד דיליה שמע ישראל, והכי קודשא בריך הוא מברך ליה ולכלה דיליה, ומקדש ליה עמה בקדושה, ומייחד תרויהו, וכלא מדה פנגד מדה.

סוף בכל מה דאשתדל בר נש בפקודוי דקודשא בריך הוא, בגיניה ובגין שכינתיה, הכי אשתדל קודשא בריך הוא בגין בר נש ובת זוגיה בההוא עלמא, זפאה חולקיה מאן דישתדל למעבד רעותיה, דלית פומא יכיל למימר אגרא דיליה בההוא עלמא דאיהי לדרי דרין, בר נש עבד לקודשא בריך הוא רעותיה דאיהו לפום שעטא בהאי עלמא, ובגי ליה פנינא ביה, קודשא בריך הוא בגי ליה לבר נש בעלמא דיליה פנינא לדרי דרין, זפאה מאן דשריא ליה בכל אבר ואבר דיליה למעבד ליה אתר לשריא תמן, ולאמלכא ליה בכל אבר ואבר, דלא יחא ביה אבר פנוי מניה, דאם חסר אבר חד דלא שריא עליה קודשא בריך הוא, בגין ההוא אבר אתחזר לעלמא בגלגולא, עד דאשתלים באברין דיליה, למיהוי פלהו שלמין בדיוקנא דקודשא בריך הוא, דאם חסר חד לאו איהו בצלמו דקודשא בריך הוא.

פומא עקימא לא שריא ביה קודשא בריך הוא דאיהו מום, כל שפן אם דבורא דיליה עקים, עליה אתמר (קהלת א טו) מענות לא יוכל לתקון, פומא ולבא אינון לקבל אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, קלא ודבור דנפיק מתרויהו איהו ו"ה, צריך לאפקא ליה בדחילו ורחימו די"ה, ואם לאו, לא שריא תמן יהו"ה.

שפון אריכין מסטרא דאנשי חיל, רחבין מסטרא דיראי אלהי"ם, שפון פיננניים מסטרא דאנשי אמת, זעירן בעגולא מסטרא דשונאי בצע, פמה קלין ודבורין נפקין מפומא מיד דנפקין מפומוי פמה מלאכים דאתקריאו עופין נטלין מלולין דפומא. חמש תקונין אינון בפומא, דאתמר בספר יצירה, אחה"ע בומ"ף גיכ"ק דטלנ"ת זסשר"ץ, ובהון (דברים כו) אבנים (דף קלב ע"ב) שלמות תבנה לקודשא בריך הוא בכמה צלותין ופולחנין, ועלייהו אמר יעקב וישכב במקום ההוא (בראשית כח יא), וישכב וי"ש כ"ב אתון במקום ההוא, י"ש (משלי ח כא) להנחיל אוהבי יש, כ"ב בך יברך ישראל (בראשית מח כ), בך בטחו אבותינו (תהלים כב ה), כי בך

אָרױן גָּדוֹד (שם יח ל), וּבֶךְ בַּחַר יְהוּ"ה (דברים יז), אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בֶּךְ (שמות לב יג), נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בֶּךְ (שיר א ד), בַּהוֹן בְּרוּךְ כִּיבֹד יְהוּ"ה מִמְּקוֹמוֹ (יחזקאל ג יב).

דִּיקָנָא, בְּסִפְר בֶּן סִירָא, קָלִיל דִּקֵּן קוֹרֵטְמֵן, עַב דִּקֵּן אִיהוּ בְּרַבּוּיָא דִּלִּיחָא בְּלַחוּתָא דִּילִיָּה, וּבְגִין דָּא אִיהוּ פְתִיָּא שְׁטִיָּא, (אמר רבי שמעון) מָאן דְּלִית לִיה דִּיקָנָא בְּאַנְפּוּי וּבְפּוּמוּי אֶלָּא זְעִיר, הוּא פִּקְחָא (פְּקִישָׁא), דְּמָרָה יְרוּקָא אִיהי אֲתַגְבֵּרַת עָלֶיהָ, וְלִית בֵּיה לַחוּתָא כָּלֵל, דִּיקָנָא בִּינוּנִית דָּא אִיהוּ אִישׁ תָּם, דַּעְתִּיהָ שְׁלִים, מָאן דְּלִית לִיה דִּיקָנָא בְּאַנְפּוּי כָּלֵל, מָרָה קִרְיָא וַיִּבְשָׁתָא אֲתַגְבֵּרַת עָלָיו, לִית בֵּיה לַחוּת וְחֲמִימוֹת כָּלֵל, מָאֲרִי דַעְצִיבוּ אִיהוּ, עוֹבְדוֹי פְּאַתָּתָא.

תָּא חֲזִי אִית בְּנֵי נָשָׂא דְמַמְלָלָן בְּנַעְנוּעָא דַעֲיִנִּין, וְאַחֲרָנִין בְּנַעְנוּעָא דִידִין, וְאַחֲרָנִין בְּנַעְנוּעָא דְרִישָׁא, וְאַחֲרָנִין בְּנַעְנוּעָא דְגּוּפָא, וְאַחֲרָנִין בְּנַעְנוּעָא דְרַגְלִין, דָּא אִיהוּ דְבָכָל אֲתֵר דְנִשְׁמָתִיהָ בֵּיה, תַּמָּן עָבִיד נַעְנוּעָא יִתִּיר בְּהָהוּא אֲתֵר.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, אָבָא, וְכִי נִשְׁמָתָא לָא אִיהי בְּאַתֵּר יִדְיעָא בְּלָפָא, וְאַתְפְּשֻׁטוּתָהּ בְּכָל אַבְרִין דְּלָפָא, אָמַר לִיה בְּרִי, וְהָא כְּתִיב בְּה (רות ג) וַתִּגַּל מַרְגְּלוֹתֶיהָ וַתִּשְׁכַּב, כְּפּוּם עוֹבְדוֹי דְּבֵר נֶשׁ הָכִי נָפִיק לָהּ מֵאַתְרָהָא, וְנַחֲתִית לָהּ לְבַר מֵאַתְרָהָא, כְּגִוּוֹנָא דְשִׁכְנִיתָא דְאַתְמָר בְּה (ישעיה ג א) וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלַחְהָ אִמְכֶם, וְתִיּוּבְתָא שְׁלִימָתָא, מָאן דְּאַתִּיב לָהּ לְאַתְרָהָא דְהוֹת בְּקַדְמִיתָא, דְּבִזְמָנָא דְנִשְׁמָתָא אִיהי בְּלָפָא אֲתַקְרִיאַת מְטְרוּנִיתָא, כַּד נִפְקַת מִלָּפָא לָא אֲתַקְרִיאַת מְטְרוּנִיתָא, כְּפּוּם חוּבּוֹי דְּבֵר נֶשׁ הָכִי נַחֲתִית לָהּ מִדְּרָגָא לְדְרָגָא וּמֵאֲבָר לְאֲבָר, עַד דְנַחֲתִית לָהּ לְרַגְלָיו, וּכְפּוּם זְכוּוֹן דִּילִיָּה הָכִי סְלִיקַת, עַד דְסְלִיקַת לְאַתְרָהּ, וּבְגִין דָּא בְּכָל אֲתֵר דְנַחֲתַת, תַּמָּן עָבִידַת תְּנוּעָה יִתְרָה בְּהָהוּא אֲבָר יִתִּיר מֵאַחֲרָנִין.

שְׂרַטוּטִין דִּידִין אֲשַׁכְחָנָא דְאִינוּן כְּעַנְפִין דְּאִילָנָא, מְנַהוֹן אֲרִיכִין, מְנַהוֹן קָצְרִין, מְנַהוֹן מְשֻׁלְכֵן, מְנַהוֹן בְּעַגּוּלָא זְעִירִין.

אֲשַׁכְחָנָא בְּרָזָא דְמַתְנִיתָא, דְטוּרִין רַמָּאִין עֲמִיקִין, גּוֹ סוּסְפִיתָא, קוֹנְטָרָא, קְטָרָא דְקְטָרִין, תַּמָּן הָוָה חַד אוֹכְמָא בְּלָא רַגְלִין, מִפְּכַפְּךָ הַפּוּכִין, גּוּף טָרִיף, כַּד הָוָה יְתִיב אָזִיל, כַּד הָוָה אָזִיל יְתִיב, כַּד הָוָה אָזִיל מִהַפֵּךְ טוּרִין, כַּד הָוָה יְתִיב מְעַקֵּר טָרִיף, מָאן דְאַעֲרַע בֵּיה טָרִיף לִיה וְקָטִיל לִיה, וְלָא אַהֲגִי, זַפָּאָה אִיהוּ מָאן דְאַסְתַּמַּר מִנִּיהָ.

כֶּרֶ דִּיוֹקָנִין דְבָנִי עֲלֵמָא בֵּיה רְשִׁימִין, כֶּל צִיּוּרִין בֵּיה מְצוּיָרִין, כֶּל גְּוּוֹנִין בֵּיה מְרַקְמָן, דְסְטָרִין אַחֲרָנִין כְּמָה עַנְפִין תַּלְיִין מִנִּיהָ, דְשְׂרַבִּיטִין

דנורא מלהטא דזריק, פמה גלגלין סחרין ליה, פלהו מליין עיינין דגומריין
דנורא מלהטין, מנהון מזדעזעאן חיללין ומשריין, לית בהון רחמנותא
כלל, זפאה איהו מאן דאסתמר מניה.

ביה רשומין דיוקנין דחיוון בישין, דאינון מזל אריה, מזל שור מועד,
מזל נשר, מזל אדם, כל נויי ימא מסאבין ביה מצויירין, ועופין
וחיוון דסטרא דמסאבו ביה רשימין ומצויירין, דכלהו מועדין לקלקל,
פמה שרביטין ונצוצין אזדריקו מניה על בני נשא, ואינון נשמתין
דחייביא, דקא מרפיבין על בני נשא, מנהון דכורין מנהון נוקבין, לזמנין
מרפיבין נוקבין על דכורין, לזמנין דכורין על נוקבין, פד אזדריקו לא
אזדריקו לאתר ידיעא, אלא כל חד באתר דלא (דף קלג ע"א) מיניה. ווי לון
לאינון טיפין, דאינון נצוצין ושרביטין אערעו פינייהו, אלין שטיין דלא
מסתמין גרמייהו בזווגא דלהון, מרפיבין לון בהון, ואתעביד אילנא
דעץ הדעת טוב ורע.

נוקבא אית ליה דאתקריאת להט החרב המתהפכת, דכל גלגולין
דנשמתין ביה מתהפכין, לזמנין מטה לנחש, לזמנין נחש למטה,
והכי מתהפכא דכורא לנוקבא, נוקבא לדכורא, ואלין דהפכין לשלחנם
גרמין הפוכין אלין. הפכפך דכלהו להט החרב המתהפכת מרע לטוב
ומטב לביש, והכא רזא דצדיק ורע לו רשע וטוב לו, ודא איהו גולל
אור מפני חשך וחשך מפני אור, מאן דאליים גבר, פד אליים נוקבא על
דכורא בגלגולא דיליה לית ליה דיקנא, עקר הוא, עובדוי כבעירא,
תועבה איהו.

והכי אינון מתהפכין דרגין מדינא לרחמי ומרחמי לדינא, פגוונא דסטרא
דדכיו הכי מתהפכין מסטרא דמסאבו, אם אליים גבר, והוא יהיה
פרא אדם ידו בכל (בראשית טז ב), ואם אלימא נוקבא יד כל בו, אית שלטנותא
לביש ואית שלטנותא לטב, אית שלטנותא דשליט (סליק) דא על דא,
ואית שלטנותא דניאופין, פד שליט זונה עליה, פלהו בעירן אתיין עליה,
פמה דאשפחנא פנבוכדנאצר, דאתמר ביה (דניאל ד כב) ומפני אנשא טריד
ועשפא כתורין ליה יטעמון עד דשבעה עדנין יחלפון עלוהי, דאינון
שבעה פכבי דיליה, יתחלפון עלוהי מדכורין לנוקבין, ובגין דא פד
גלגולא דנוקבא קא רכיבת עליה, עובדוי איהו פאתתא, פד מליל מליל
פפתיחו דידין, וקליה ודבוריה וכל עובדוי פאתתא, תועבה איהו, ובגין
דא מברכין ישראל עמא קדישא, ברוך אתה יהו"ה אלהינו מלך העולם
שלא עשני אשה.

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר, אָבָא, שְׁמַעְנָא דְאִית נַפְשָׁא דְמַרְכִּיבִין לָהּ בְּכָל־פֶּא, וּבְגִין דָּא אָמַר דָּוִד (תהלים כב כא) הִצִּילָהּ מִחֶרֶב נַפְשִׁי מִיַּד כָּל־כּ, יַחֲדָתִי, מֵאִי יַחֲדָתִי דָּא נִשְׁמָתָא, וְכִי נִשְׁמָתָא אֶתְרַכִּיבַת בְּכָל־כּ, אָמַר לִיה בְּרִי אֵין, בְּהֵוּא עָרַל נַחֲשׁ הַקְדָּמוֹנִי דְפִתִּי לַחֲוָה וּלְבָנֵי נִשָּׂא, דָּא אִיהוּ כָּל־כּ, וְדָא יִצְרֵר הָרַע דְּאֶתָּא בְּהֵוּא עָלְמָא מוֹרְכָב עָלֶיהָ לְקַבֵּלָא עוֹנָשִׁיהָ.

וְאִית נִשְׁמָתִין אַחֲרָנִין דְּקָא אֶתִּינְ בְּגִלְגּוּלָא בְּכַמָּה חִיּוֹן, דְּאֶתְקִרְיָאוּ מִזֵּל אַרְיָה, מִזֵּל שׁוּר, מִזֵּל נָשֶׁר, מִזֵּל בְּתוּלָה, מִזֵּל עֶקְרָב, מִזֵּל טָלָה, מִזֵּל מְאָדִּים, מִזֵּל נַחֲשׁ, מִזֵּל דְּגִים, כַּמָּה דְּאֶשְׁכַּחְנָא בְּתִרִין עֶשֶׂר שְׁבֻטִין דְּאֶתְמַתִּילוּ לַחִיּוֹן, דָּא לְאַרְיָה גִּוּר אַרְיָה יְהוּדָה (בראשית מט ט), יוֹסֵף בְּכוֹר שׁוּרוֹ, יִשְׁשֹׁכַר חֲמוּר גָּרַם, יְהִי דֵּן נַחֲשׁ עָלֵי דָרָךְ, בְּנִימִין זָאב יִטְרָף, וּבְרִי כָּל דָּא רִזָּא דְּגִלְגּוּלָא דִּי־צִר הָרַע, אִית לְמָאן דְּאִיהוּ דְּמִיָּא לְאַרְיָה, וְאִית לְמָאן דְּאִיהוּ דְּמִיָּא לַחֲוָיָא, וְאִית לְמָאן דְּאִיהוּ דְּמִיָּא פַחְמֹר, לְכָל בְּרִינִין אֲשֶׁתַּנִּי כְּפּוּם עוֹבְדֵיהוֹן, וּכְפּוּם שַׁעְתָּא דְּאֶתְעַבִּידוּ בָּהּ.

וְעַם כָּל דָּא זַפְּאָה נִשְׁמָתָא דְשְׁלִיט עָלֶיהָ וּרְכִיב עָלֶיהָ, כְּבֹר נֶשׁ דְּרָכִיב עַל סוּסָיָא אוֹ עַל חֲמֹרִיָּה, וְוִי לִיה לְמָאן דְּחוּיָא שְׁלִיט עָלֶיהָ, הָאִי אֶתְקִרִי רָשַׁע גְּמוּר, וּמָאן דְּאִיהוּ שְׁלִיט עָלֶיהָ אִיהוּ אֶתְקִרִי צְדִיק גְּמוּר, וְעָלֶיהָ אֶתְמַר (ישעיה מג ד) וְאֶתֵּן אָדָם תַּחְתָּךְ, אָדָם בְּלִיעֵל אִישׁ אֹוֹן, וּלְאֻמִּים תַּחַת נַפְשֶׁךָ (שם), דְּכַד בֶּר נֶשׁ אִיהוּ שְׁלִיט עַל יִצְרָיָה, הָכִי אִיהוּ שְׁלִיט עַל כָּל שְׁנָאוֹי, וְאִם יִצְרָיָה שְׁלִיט עָלֶיהָ שְׁנָאוֹי שְׁלִטִין עָלֶיהָ.

וּבְרִי אֶשְׁכַּחְנָא בְּמַתְנִיתִין, בְּרִזָּא דְשִׁרְטוּטִין וְצִיּוּרִין וְגִוּוֹנִין, בְּסַתְרָא דְרִזִּין טְמִירָא דְטְמִירִין, דְּאָדָם דְּבְרִיָּאָה דְאִיהוּ קְדָמוֹן לְכָל קְדוּמִים רְכִיב בְּאַרְיָה, סָטָא לִימִינָא, וְעַבִּיד שִׁרְטוּטִין, דְּאִינוֹן אוּרְחִין וּשְׁבִילִין דִּימָא דְאוּרִיָּתָא, דְעָלִיָּהּ אֶתְמַר (שם מג טז) הַנּוֹתֵן בֵּינִי דָרָךְ וּבֵינִים עֲזָה נְתִיבָה, אָדָם דִּי־צִירָה רְכִיב בְּשׁוּר וְסָטָא לְשִׁמְאָלָא, וְנָטִיל אִשָּׁא בְּפִימִיָּה (דף קלג ע"ב) וְצִיר צִיּוּרִין, אָדָם דְעָשִׂיהָ רְכִיב בְּנָשֶׁר וְנָטִיל רוּחָא בְּפּוּמוֹי וְסָטָא לְמִזְרַח בְּאַנְפוֹי, וְעַבִּיד גִּוּוֹנִין בְּעֵינִין בְּאַנְפִּין. אָמַר לִיה מָאן אָדָם דְּבְרִיָּאָה וְיִצְרָה וְעָשִׂיהָ הָכָא, אָמַר לִיה בְּרִי הָאִי אִיהוּ דְאֶתְמַר בֵּיה וְאָדָם אֵין, וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אֵין (קהלת ג יט), וְאִיהוּ אָדָם דְּבְרִיָּאָה, דְּבִהָאִי בְּרָא עֲלַת הָעֲלֹת כָּל בְּרִינִין, אָדָם דִּי־צִירָה חֲכָמָה, עָלֶיהָ אֶתְמַר (איוב כח כ) וְהַחֲכָמָה מֵאֵין תִּמְצָא, דְאִיהוּ י' מָאֵין, דְּבִיהָ צִיר כָּל צִיּוּרִין דְעָלְמָא, בֵּיה צִיר עֵינִין וְחוּטְמָא נּוֹקְבִין דְחוּטְמָא נּוֹקְבִין דְאוּדִנִין וּפּוּמָא, כָּל נְקוּדִין וְצִיּוּרִין דְאִינוֹן עֲזָקָא לָאֵת י', וְאִיהִי בְּהוֹן כְּאֶבְנָא בְּרִישׁ עֲזָקָא, אָדָם דְעָשִׂיהָ דָּא

ו' מאין, בינה, איהי אם כל חי, מעשה בראשית, בה אתעבידו כל עובדין דעובדא דבראשית, וגונוין.

אריה דביה עביד שרטוטין, דא חסד ימינא, שור דביה ציר ציורין, דא גבורה, נשר באמצעיתא, דבה אשתמודעו כל גונוין, ודא תפארת, שפירו דכלא, דכל גונוין נהרין ביה, ונצח הוד יסוד אינון לקבל תלת אבהן.

כל שרטוטין וציורין ועובדין, אינון אתחזיין בשכינתא תתאה, דאיהי דמות אדם, ועלה אתמר (הושע יב יא) וביד הנביאים אדמה, כלא אתחזי בה לתתאה, ולית בר נש יכיל למנדע ולאסתפל לא שרטוטין וציורין וגונוין דלעילא אלא בה, ובגינה אתמר (שמות לג כג) וראית את אחורי, אבל לעילא מינה ופני לא יראו (שם), דלית בריה דיקילא לאסתפל תמן, בתקיפו דצחצוחים, ונהורא דגונוין, דעלייהו אתמר (שם כ) כי לא יראני האדם וחי, וכי באנפוי דמשה לא הו יכלין לאסתפל לא, כל שפן בעמודא דאמצעיתא, דאיהו כליל כל שרטוטין וציורין וגונוין, וביה נהרין בלהו, ואיהו כליל בכלהו (כלל דכלהו).

ובגין דא אתקרי ש, כליל תלת ענפין דאינון תלת אבהן, ודא איהו רזא ושכבתי עם אבותי (בראשית מז ל), ובגין דא מלכות איהי ב"ת יחידה, שב"ת, דבה אתגליין כל גונוין ושרטוטין וציורין לבני נשא, ובה יכלין למנדע כל מה דלעילא, ולא באתר אחרא, דאיהי פגוונא דאספקלריאה, דאשתמודע בה פרצופין דאנפין. שרטוטין דידין אינון אילנא דחיי, בד אינון פתיחן למעבד טיבו, כשושנה דאיהי פתיחא לקבלא, ולארכא ריחא טבא.

ואית עובדין טבין דאינון איפא לאילנא, כגון צדקה, וכמה פקודין דתליין בידין למעבד בהון טיבו, ידין דלא אתחזיין בהון שרטוטין, לאו איהו דיוקנא מאילנא דחיי, ואית שרטוטין בארץ מישר מסטרא דיצרא טבא, ואחרנין מסטרא דיצרא בישא, דאלין פתיחין לטיבו, ואלין פתיחין לביש, ואית דמורכבין אלין באלין, אילנא דטוב עם רע, ורע עם טוב, אלין אינון דידיהון זמנין עבדין טב וזמנין עבדין ביש, ידין דעבדין טיבו כל יומוי, אלין אינון מאילנא דחיי, ואלין דעבדין טוב ורע, אלין אינון מאילנא דטוב ורע, וידין דכל יומוי עבדין בהון עובדין בישין, דא איהו מאילנא דאתמר ביה (ישעיה ה ב) ויקו לעשות ענבים ויעש באושים, ואית אילנא דלא עביד פירין, ואיהו עקר, אלין אינון דלית בהון עובדין טבין, ובגין דא אמרו מארי מתניתין לא המדרש עקר אלא

הַמַּעֲשֶׂה הוּא הָעֵקֶר, וּבִגְיִן דָּא עֲקָרָא דְשִׁטּוּטִין וְצִיּוּרִין וְגִוּוֹנִין אִיהוּ עוֹבְדָא.

בַּת עֵין אִיהִי אֶסְפֵּק לְרִיָּאָה, אָף עַל גַּב דְּאִיהִי אוֹכְמָא, בָּהּ אֶתְחַזֵּיין כָּל פְּרָצוּפִין וְגִוּוֹנִין דְּאִנְפוּי דְּבַר נֶשׁ, כַּד סְתִים בַּר נֶשׁ עֵינָא אִיהוּ מַחֲשָׁבָה סְתִימָא, א קָמ"ץ אִיהוּ, קָמ"ץ סְתִים, עֵינָא אִיהוּ י' בַּעְגּוּלָא דִּילִיָּה, ו' בְּאוּרְכָא דִּילִיָּה, כַּד אֶתְפַּתַּח אֶתְפַּתַּח בָּהּ תַּתָּאָה, כַּד נָהִיר נָהִיר בָּהּ עֲלָאָה, בָּהּ הוּא זְמָנָא דְּאֶתְפַּתַּח בָּהּ עֲלָאָה אֶתְמַר (דף קלד ע"א) בְּעֵינָא (יחזקאל א א) נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאָה מֵרָאוֹת אֱלֹהִים, דְּאֵינֻן חֲמֵשׁ אֹר דְּעוֹבְדָא דְּבִרְאשִׁית, דְּכִלְיָן בָּהּ עֲלָאָה, חֲמֵשׁ אֹר דְּנִהְרִין בְּחֲמֵשׁ גִּוּוֹנִין, שְׁבַתָּא י' פְּתִיָּא אוֹכְמָא, כָּל גִּוּוֹנִין אֶתְחַשְׁכָּאן בִּיהּ, אִיהוּ גִוּוֹן גָּחוֹן דְּחוּיָא, דְּאֶתְמַר בִּיהּ (בראשית ג יד) עַל גָּחוֹנָהּ תֵּלֵךְ וְעָפָר תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, עָפָר אִיהוּ קָר וְיָבֵשׁ, הָכִי טָחוּל קָר וְיָבֵשׁ, וּבִגְיִן דָּא וְעָפָר תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

תָּא חֲזִי לָאו לְמַגְנָא אָמְרוּ קְדָמָאִין, אֵין הָרוּכְב טְפִלָּה לְסוּס אֱלָא הַסּוּס טְפִלָּה לְרוּכְב, דְּסוּס אִיהוּ נוֹקְבָא, לְרוּכְב דְּאִיהוּ אָדָם, אִם זָכָה אֶתְמַר בִּיהּ (שם ב יח) אַעֲשֶׂה לוֹ עֶזֶר, וְאִם לָאו כִּנְגְדוּ יָצַר הָרַע, עֲלִיָּה אֶתְמַר (קהלת ז כו) וּמוֹצֵא אָנִי מִר מְמוֹת אֶת הָאֵשָׁה, וְדָא טָחוּל שְׁבַתָּא י', עֶזֶר דָּא שְׁכִינְתָּא, עֲלִיָּה אֶתְמַר (משלי יח כב) מָצָא אִשָּׁה מָצָא טוֹב וַיִּפְקֵר רָצוֹן מִיהוּ"ה, וּבִגְיִן דָּא הָוּ אָמְרִי מְאִרִי מְתַנִּיתִין, מָצָא אוּ מוֹצֵא.

לְזַמְנִין תִּשְׁפַּח סוּסָא דְּאֶתְגָּאָה וְאֶפִּיל לְרוּכְבוֹ תַּחוּתֶיהָ, דָּא אֶתְתָּא בִישָׁא, לְזַמְנִין תִּשְׁפַּח אָדָם רָכִיב עַל סוּסָא, לְזַמְנִין אִישׁ, לְזַמְנִין עֶבֶד, כְּגִוּוֹנָא דָּא תִשְׁפַּח לְזַמְנִין דְּאִית גּוֹף דְּאִיהוּ סוּס שְׁפִיר בְּכָל תְּקוּנוֹי, וְעֶבֶד עוֹבְדִין בִּישִׁין, בְּגִין דְּאִית לִיהּ הֵהוּא נָפֶשׁ דְּרָכִיב עֲלִיָּה, דְּאִיהוּ אָדָם רַע עֶבֶד אוּ מְמוֹר, וּבִגְיִן דָּא אוֹקְמוּהוּ מְאִרִי מְתַנִּיתִין, לֹא הַמְדֵּרֶשׁ עֲקָר אֱלָא הַמַּעֲשֶׂה הוּא הָעֵקֶר, וּלְזַמְנִין תִּשְׁפַּח סוּסָא בִישָׁא דְּאִיהוּ גּוֹפָא, דְּאִית לִיהּ דִּיוֹקְנָא בִישָׁא, וּמָאן דְּרָכִיב עֲלִיָּה אִיהוּ טָב, וְסִטִּי לִיהּ לְמַעַבְד עוֹבְדִין טָבִין, וְדָא אִיהוּ מְטָה כָּלִפִּי חֶסֶד, וּמָאן דְּאִית לִיהּ דִּיוֹקְנָא שְׁפִירָא וְעוֹבְדִין טָבִין, דָּא צְדִיק וְטוֹב לוֹ.

וְהָכִי אִיהוּ מָאן דְּאִיהוּ צְדִיק וּבַת זִוְגִיָּה צְדָקָת, מָאן דְּאִיהוּ דִּיוֹקְנִיָּה בִישָׁא וְאִיהוּ שְׁפִיר בְּעוֹבְדוּי, דָּא צְדִיק וְרַע לוֹ, וְהָכִי אִיהוּ מָאן דְּאִיהוּ צְדִיק וּבַת זִוְגִיָּה בִישָׁא, וּמָאן דְּאִיהוּ דִּיוֹקְנָא בִישָׁא וְעוֹבְדוּי בִישִׁין, דָּא אִיהוּ רָשָׁע וְרַע לוֹ, וְהָכִי אִיהוּ מָאן דְּאִיהוּ רַע וְאֶתְתִּיָּה רָעָה, הָכָא אֶשְׁתַּמוּדְעִין תֵּלַת גִּלְגּוּלִין, רָשָׁע וְטוֹב לוֹ מָאן דְּעוֹבְדוּי בִישִׁין וְדִיוֹקְנִיָּה שְׁפִירָא, וְאֶתְתִּיָּה צְדָקָת שְׁפִירָתָא בְּעוֹבְדָהָא.

דגלגולא גרים דא למיהוי בר נש צדיק וטוב לו, צדיק ורע לו רשע וטוב לו רשע ורע לו, דגופא בישא ואתתא בישא לצדיק איהו עונשא דיליה, דגלגולא מחייב ליה, אמר רבי אלעזר, אפא, אם כן מאי תקנתיה למאן דאיהו צדיק ואית ליה אתתא בישא, אמר ליה ברי, יעביד ליה שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה, ואי לא אתתקנת יתרוך לה מניה בגט ויתסי, ואתנטע באתר אחרא (איוב לג כט), והן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר, עד הכא בשרטוטין דידין.

בקומה בצואר, פתח רבי שמעון ואמר, אליהו אליהו, הא שכינתא הכא, וכלהו חברייא עמה נטריין לך הכא, טול רשו מקודשא בריך הוא לנחתא הכא ליקרא דמלכא קדישא, אנת וכל מארי מתיבתאן דלעילא ותתא עמך, לתקנא שעור קומה דקודשא בריך הוא פדקא יאות ליה, אדהכי הא אליהו קא נחת וכל מארי מתיבתאן דלעילא ותתא עמיה, וקודשא בריך הוא על כלהו.

פתח אליהו ואמר, רבון עלמא יהא רעוא דילך דאימא מלין בארח מישור פדקא יאות, כלהו במדה במשקל בשעור קומה דשכינתך. פתח ואמר, (שיר ז ח) זאת קומתך דמתה לתמר ושדך לאשכלות, מאי לתמר, אלא לההוא דאתמר ביה (תהלים צב יד) צדיק פתמר יפרח, כפת תמרים, קומתך ודאי דמאי ללולב דלית ביה קצוץ ופרוד, ולאו למגנא אוקמוהו מארי מתניתין נפרצו עליו פסול, לולב איהו דומה לשדרה דגופא, דאיהו ו', קומה דכלא, ואיהו שית בחושבן, וחמש ענפין מתפשטין מניה, ואיהו גופא (דף קלד ע"ב) דאילנא באמצעיתא, וחמש ענפין אינון תריין מהאי סטרא, ותלת מהאי סטרא, ועלייהו אתמר (ויקרא כג מ) וענף עץ עבות וערבי נחל, ענף לשמאלא, עבות לימינא, עץ באמצעיתא, ערבי נחל תריין, עבות תלת, וכלהו חמש, ואינון לקבל תריין שוקין וברית, ותריין דרועין, אתרוג לב באמצעיתא, עקרא דאילנא וענפוי, ואיהו איבא דאילנא, וביה איהו עץ פרי עושה פרי למינו.

צואר על כלהו אימא עלאה, מוחא אפא, וביה נביעו דאילנא, דמקורא דיליה אתקרי אין סוף, עלין דאילנא אינון קווצותיו, עלייהו אתמר (שיר ז ו) ראשך עליך כפרמל, כלהו ירוקין, דהכי צריכא שערא דאתתא דאיהי בריתא דמלכא למיהוי ירוק כשבעה מיני דהבא, ואתרוג איהי ירוקא, ואסתת מתמן הות ירקרוקת.

שעורא דרצועין דתפלין אינון עד לבא, והכי שיערו לון מארי מתניתין, והכי שעורא דשערא דבריתא דמלכא עד לבא, וכל ענפא וענפא

דאילנא דילה, דאינון קני מנורה, פלהו צריכין במדה ובמשקל ובמדה חדא, דלא יהא דרועא חדא אריה מחבריה, ולא שוקא חדא אריה מחבריה, אלא כלהו במדה במשקל דא בדא, והכי עיינין דיליה שקילין דא לדא, והכי אוינין, והכי נוקבא דחוטמא דילה, והכי אנפין דילה, והכי שפון דילה, דלא יהא חד אריה וחד קציר, אלא פלהו בשקולא חדא.

מבועא דמיא הכי צריף לאשקאה ולדפאה לכל גופא, וכלא אצטריף במדה ובמשקל פמבועא דמיא, ולכל אבר ואבר דאיהו ענפא דאילנא, במדה ובמשקל, וסימנא (ישעיה מ מ) מי מדד בשעלו מים, ושמים בזרת תפן (איוב כח כה), ומים תפן במדה, מי ודאי, מדה דנביעו פגוונא דא מם, מם פריבועא, נקודה בעגולא, (מריבועת) פריבועא.

ורזא דמקוה ארבעים סאה פגוונא דא  תשע נקודין לכל סטר, ובנקודה דמלגאו בה אשתלימו לעשר כל תשעה, עד דאתעבידו ארבעין, ואלין אינון ארבעים סאה, ואינון מ' עלאה, מ' תתאה, דא פריבועא ודא בעגולא, י' נביעו דתרויהו, ורזא דא מים חיים.

ואית ענפין עלאין, וענפין פינוניים, וענפין תתאין, וכלהו במדה במשקל, עלאין פמשקל דא בדא, פינוניים פמשקל דא בדא, תתאין פמשקל דא בדא, עלאין אינון אבהן, פינוניים ממנן, ותתאין שליחן דלהון, וכלהו אית לון שמקן ידיעאן, לאשתמודעאן שליחאן וראשין וממנן דתחותיהו, וכל חד אית ליה נקודה, וביה אשתמודעאן כל ענפא וענפא דאיהו אבר דגופא.

ראשין יהו"ה מלך יהו"ה מלך יהו"ה ימלך, נקודה דלהון יהוה מלך יהוה מלך יהוה ימלך, והכי אינון לתתא בתרין שוקין ואמה, ובגין דא כפל לון תרין זמנין יהו"ה מלך יהו"ה מלך יהו"ה ימלך, לעולם ועד שכינתא, ונקודה דילה יהו"ה, ודא רזא (תהלים צא יא) פ"י ב"י חש"ק ואפליטהו, דראשי ראשין (תיבין) דאינון פתר עלאה חכמה פינה, (זכריה יד ט) והי"ה יהו"ה למלך על כל הארץ ביום ההוא יהו"ה אחד ושמו אחד, והיה יהו"ה אבא ואמא, יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד פתר עלאה.

ידין אינון משמשין דגופא, רגלין שליחן דגופא, ועלייהו אתמר (תהלים קד ד) עושה מלאכיו רוחות, משרתיו אש לוהט, ומשמשין דגופא תרין דרועין, אינון ע"ב ענפין דויסע ויבא ויט, אלין אינון ענפי דאילנא,

שָׁרֵשָׁא דְּאִילָנָא אֵינּוּן שְׁלִיחָן, וְאֵינּוּן שְׁבַעֲיָן וּתְרִין ע"ב עֲלָאִין לְקַבֵּל
שְׁבַעֲיָן וּתְרִין תִּיבִין, דְּאֵינּוּן מִן וְהִיא (דף קלה ע"א) אִם שָׁמַעַ עַד וְשִׁמְתָם,
וְשְׁבַעִים וּתְרִין אַחֲרָנִין אֵינּוּן דְּפָרְשַׁת צִיצִית, רִישָׁא דְּאִילָנָא, מְשַׁמְשִׁין
דִּילִיָּה דְּאֵינּוּן שׁוּפְטִים וְשׁוּטְרִים, אֵינּוּן מ"ב תִּיבִין מִן וְאֶהְבֵּת עַד וְהִיא,
גּוּפָא (נ"א גּוּפָא) דְּאִילָנָא מִמֶּנּוּן וְשְׁלִיחָאן דִּילִיָּה, חֲמִשִּׁין תִּיבִין דְּאֵינּוּן מִן
וְשִׁמְתָם אֶת עַד וַיֹּאמֶר.

שְׁבַעָה שְׁמָהּ דְּרִישָׁא דְּסִלְקִין לַמ"ב, אֵינּוּן אֲבָגְיָתָן וְכו', רְקִיעָא קְדָמָא
אֲבָגִית"ץ, וְנִקּוּדָה דִּילִיָּה יְהוָה, דְּנִפְקִין מֵאֲלִין רִאשֵׁי תִיבִין
בְּרִאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת, וְאֵת תַּמָּן תַּמְנִיָּא מְבוּעִין, דְּנִפְקִין מִצְנוּרָא
חָדָא, דְּאִיהוּ רְקִיעַ, וְאֵינּוּן תַּמְנִיָּא נְצוּצִין, וְרְקִיעַ תַּנְיִנָא קָרַע שְׁטָן, וְנִקּוּדָה
דְּלֵהוּן וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ וְדָא יְהו"ה, תְּלִיתָא נִגְדִיכָשׁ נִקּוּדָה
דִּילִיָּה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְווּ הַמַּיִם, וְדָא יְהו"ה, רְבִיעָא בִּט"ר צֶת"ג,
נִקּוּדָה דִּילִיָּה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת, וְדָא יְהו"ה, חֲמִשָּׁא חֶק"ב
טַנ"ע, וְנִקּוּדָה דִּילִיָּה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם, וְדָא יְהו"ה, שְׁתִּיתָא
נִגְלַ פִּזְק, נִקּוּדָה דִּילִיָּה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ, וְדָא נִקּוּדָה יְהוָה,
שֶׁק"ו צִנ"ת, דָּא נִקּוּדָה שְׁבִיעָא פְּלִיל בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָא, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
הִנֵּה נִתְתִּי, וְדָא יְהו"ה.

תָּא חֲזִי אֵת שְׁמָהּ דְּאוֹרִיָּתָא דְּנִפְקִין מֵרִישֵׁי תִיבִין דְּכָל פְּסוּקָא וּפְסוּקָא
דְּאוֹרִיָּתָא, וְאֵת שְׁמָהּ דְּנִפְקִין מִסּוּף תִּיבִין, וְאֵת דְּנִפְקִין
מֵאֲמָצְעִיתָא, וְרָזָא דְּמִלָּה (נ"א דְּבִלָּא) (ישעיה מד ו) אֲנִי רִאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרֹן
וּמִבְּלַעֲדִי אֵין אֱלֹהִים, וְאֵת שְׁמָהּ דְּנִפְקִין מִתְּרִין אֲתוּוֹן כָּל חַד וְחַד,
וְאֵת מִתְּלַת תְּלַת, וְאֵת מְאַרְבַּע, וְאֵת מַחֲמַשׁ, עַד עֶשְׂרָה, אֵינּוּן מַעֲשֵׁר
סְפִירָאן תְּלִיין, מִתְּרִין עֶשֶׂר אֵינּוּן תְּלִיין מִכְּתָר עֲלָא, כְּגוֹן
יּוֹאֲחִיצְבִּירוֹן, בְּהֵאִי שְׁמָא תַּמָּן אַח, תַּמָּן צִיץ, תַּמָּן אֲבִיר, תַּמָּן יָרוֹן,
דָּא שְׁמָא דְּתִלְיָא מִכְּתָרָא עֲלָא, כָּל שְׁמָא דְּאִיהוּ מִתְּרִין עֶשֶׂר אֲתוּוֹן,
אִיהוּ בְּרָזָא דְּאֶל"ף, דְּאִיהוּ פֶּל"א, וְעֲלִיָּה אֲתָמֶר (תהלים קלט יד) אוֹדֶה עַל כִּי
נִזְרָאוֹת נִפְלְאוֹתִי נִפְלְאוֹתִי מִכְּלָאִים מַעֲשֵׂיךָ, וּתְרִין עֶשֶׂר שְׁמָהּ אֲנוּן אַחֲצַבִּיהִירוֹן,
(ס"א יּוֹאֲחִיצְבִּירוֹן), (ס"א אַחֲצַבִּיהִירוֹן), (נ"א אַהֵה נִצַּב הִרִירוֹן), כָּל חַד מִתְּרִין עֶשֶׂר
אֲתוּוֹן, וְאֵינּוּן מִמֶּנּוּן עַל תְּרִין עֶשֶׂר צְנוּרִין, דְּנִפְקִין מִמְּקוֹר עֲלָא דְּלִית
לֵיה סוּף, וְאֵינּוּן מְסֻטְרָא דְּאֶרֶץ אֲנָפִין דְּאִיהוּ וָא"ו, וְאֵינּוּן ה"א ה"א, וְ
יּו"ד אִיהוּ כ' כְּתָר בְּרִישָׁא דָּא' (נ"א דָּא) דְּאִיהוּ אֶרֶץ אֲפִים, דְּאִיהוּ וָא"ו,
א' אִיהוּ אוֹרִיָּתָא, דְּאִיהוּ אֲתִיָּהִיבַת בְּתִרִין לִוְחִין דְּאֵינּוּן ו' ו', וְאֵת כְּתָרָא

דְּזַעִיר אֲנָפִין דְּאַתְמַר בֵּיה (אייב לר ב) פֿתַר לִי זַעִיר וְאַתְחֹנֶה, וְכַמָּה פֿתָרִין אֵינוֹן,
פֿתַר תּוֹרָה וְכַתֵּר פֿהוֹנָה וְכַתֵּר מַלְכוּת.

מֵאִי אֵית בֵּין פֿתַר לַעֲטָרָת, אֶלָּא כַתֵּר אִיהוּ מַסְטָרָא דָא', דְּאִיהוּ בְּדִיוֹקְנָא
דְּאֵת יו"ד, דְּסָלִיק כ', וְדָא א' מִן אֱהִי"ה, דְּאִיהוּ פֿתַר דְּאָרִיךְ אֲנָפִין,
א' מִן אֲדנ"י פֿתַר דְּזַעִיר אֲנָפִין, י' מִן יְהו"ה אִיהִי עֲטָרָה עַל סֵפֶר תּוֹרָה
דְּאִיהוּ ו', וְאֵית י' לְתַתָּא וְאִיהִי י' מִן אֲדנ"י, דְּאִיהִי עֲטָרָה בְּרִישָׁא דְכָל
צָדִיק, לֵית סְפִירָה דְלֹא אֵית לָהּ עֲטָרָה עַל רִישָׁא וְכַתֵּר, וְעֲטָרָה דְּאִיהִי י'
אִיהִי עֲטָרָה דְּבֵרִית מִלָּה, דְּסָלִיק לְמֵאָה, עֶשֶׂר זְמָנִין עֶשֶׂר מֵאָה, וְאִיהִי
עַל כָּל פֿקוּדָא וּפֿקוּדָא, וְכַמָּה עֲלוֹת אֵינוֹן עַל עֲלוֹת דְּסָלִקִין עַל כָּל בְּרַכָּאָן
וּפֿקוּדִין.

וְכָל סְפִירָן סָלִקִין כָּל חַד וְחַד לְמֵאָה בָּאֵת י', וּבָאֵת א' סָלִקִין לַעֲשָׂרָת
אַלְפִים, וְאֵית לְעֵילָא מְנִיָּהוּ הֵהוּא דְאַתְקָרִי עֲלֵת עַל כָּל הָעֲלוֹת,
דְּסָלִיק עַל כָּל עֲלָאִין, וְלֵית מֵאָן דְּסָלִיק עֲלֵיהּ, וְכַמָּה אֲתוֹנוֹן אֵית בְּאֹרִייתָא
מְעוּשָׁרִים וּמְכוּתָרִים, וּמֵאֲלִין עֲלָאִין נִחְתִּין בְּרַכָּאָן וּמְבוּעֵין לְכָל סְפִירָה
וּסְפִירָה (דף קל"ה ע"ב) דְּאֵינוֹן י"א, עַל כָּל סְפִירָה וּסְפִירָה, וְאֵינוֹן י"א א'
מִן (דברים ו ד) י' הִנֵּה אֲלֵהֵינוּ י' הִנֵּה אֶחָד, בָּא' אֲתַקְרִי א"ל עֲלִיוֹן, בִּי
יְהו"ה, וְכֵן בָּא' אֲתַקְרִי אֱלֹהֵינוּ אֱהִי"ה אֱלֹהִים אֲדנ"י וְהָא אוֹקְמוּהָ.
וְעוֹד פֿתַר עֲלָאָה אָף עַל גַּב דְּאִיהוּ אוֹר קְדָמוֹן אוֹר צַח וְאוֹר מְצוּחָצָח,
אִיהוּ אוֹכֵם קָדָם עֲלֵת הָעֲלוֹת, וְכָל חֲזִילִין דְּתַלְיִין מְנִיָּה אֲתַמַּר בְּהוֹן (שיר
ה יא) קוּוּצוֹתֵינוּ תַלְתְּלִים שְׁחֹרוֹת פְּעוּרָב, לֵית נְהוּרָא קִיַּמָּא קִמִּי נְהוּרִיָּה,
דְּכֻלָּהוּ נְהוּרִין אֲתַחֲשַׁכָּאן קִמִּיָּה.

הָא חֲזִי כַמָּה עֲלוֹת סְתִימִין, דְּאֵינוֹן מִתְלַבְּשִׁין וְאֵינוֹן מוֹרְפָבִין בְּסְפִירָן,
וּסְפִירָן מְרַכָּבָה לְגַבִּיָּהוּ, דְּאֵינוֹן טְמִירִין מִמַּחֲשָׁבוֹת בְּנֵי אָדָם, וְעֲלִיָּהוּ
אֲתַמַּר (קהלת ח ח) כִּי גִבֹּהַ מֵעַל גִּבֹּהַ שְׁמֵר וּגְבֹהִים עֲלֵיהֶם, נְהוּרִין מְצוּחָצָחִין
אֲלִין עַל אֲלִין, וְאֲלִין דְּמַקְבְּלִין אֵינוֹן פֿחֲשׁוּכִין מֵאֲחֻרָנִין דְּעֲלִיָּהוּ דְּמַקְבְּלִין
מְנִיָּהוּ, וְעֲלֵת עַל כָּל הָעֲלוֹת, לֵית נְהוּרָא קִיַּמָּא קִמִּיָּה, כָּל נְהוּרִין
מְצוּחָצָחִין מִתְחַשַּׁכָּאן קִמִּיָּה.

וְכָל נְהוּרִין דְּאֵינוֹן לְעֵילָא מְנִיָּהוּרִין אֵינוֹן פֿתָרִין עַל רִישִׁיָּהוּ, וְרָזָא דְמִלָּה
א"ל"ף ה"א יו"ד ה"א, דָּא רָזָא דְעֲשָׂרָה פֿתָרִין דְּאֵינוֹן מוֹרְפָבִין עַל
עֶשֶׂר סְפִירָן, וְדָא אִיהוּ כִּי גִבֹּהַ מֵעַל גִּבֹּהַ שְׁמֵר, וּגְבֹהִים עֲלֵיהֶם יו"ד ה"א
וּא"ו ה"א, יו"ד ה"י וּא"ו ה"י, אֲלִין עַל אֲלִין, עֶשֶׂר נְהוּרִין בְּעֶשֶׂר, הָדָא
הוּא דְכֻתִּיב (במדבר ד') עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַפֶּף בְּשָׁקֶל הַקֹּדֶשׁ, לְעֵילָא עַל כָּלָהוּ
עֲלֵת הָעֲלוֹת דְּרַכִּיב עַל כָּלָא וְשִׁלִּיט עַל כָּלָא, וְכֻלָּהוּ שְׁמָהּ אֵינוֹן מְרַכָּבָה

דיליה, ולית דרכיב עליה, דלית לעילא מניה, ובגין דא אתקרי עלת על
כל עלאין.

ושמחן אלין אינון צנורין, ושמחן דעלייהו מבוועין דנחתין לצנורין, וכל
צנורין אינון פאברין דשעור קומה, דאזלין בשעור ובמדה
ובתקלא, הדא הוא דכתיב (איוב כח כה) ומים תפן במדה, והא אוקמוה כל
חד איהו מקבל כפי שעוריה, וכפי מדה דיליה, ואית נביעו לעילא דלית
ליה מדה ושעור ומשקל, והא אוקמוה, (ויקרא יט לה) לא תעשו עול במשפט
במדה במשקל ובמשורה, במדה בחמש תקונין דה' עלאה, במשקל דא
ו', במשורה דא ה', משפט דכלא דא י', הדא הוא דכתיב (ישעיה ה טז) ויגבה
יהו"ה צבאו"ת במשפט, דאיהו גבה מעל גבה שמר.

חמש זמנין פגוונא דא אאאא וסימנך (שמות כח יח) פתוחי חותם. אמר
ליה רבי אלעזר, והא הכא שור"ק בנקודה חדא בפתוחי חותם,
והכא בתלת נקודין באתריה, אמר ליה, באתר דאית ו' איהו שור"ק
בנקודה חדא, באתר דלית ו' איהו שור"ק בתלת נקודין באתריה, עלאה
ואמצעיתא ותתאה.

חמש נקודין אינון אלהי"ם, פגוונא דא אאאא, תמניא נצוצין אינון
תמניא יודי"ן דסלקין תמנין, רקיע דאיהו דיוקנא דו' דאיהו רמיזא
בקמ"ץ, הא פ"ו כחשבון אלהי"ם, ואלין נקודין עלייהו אתמר פתוחי
חותם, פתוחי דאימא עלאה, דאיהי חותם, פלהון פתוחין בה וכלהו
מצויירין בה ומתגלפאן בה, ואיהי חותם דכלהו, תשע נקודין אינון
גליפין בה, תמניא ניצוצות ורקיע, ואיהו עשירית לון, תשע נקודין עד
צדיק, ואיהי חותם דכלהון, כמה דאת אמר וצאצאיו חתם באות ברית
קדש, והני אינון תשע מתתא לעילא, ואימא עלאה חותם דכלהו, פתר
על פלהו, ובה נהרין פמרגלאן דנהרין בכתרא.

ומסטרא דאלין נקודין אתקריאת שכינתא שיחה דכלא, שיחה דמלאכי
השרת, שיחת דקלים, שיחת הרוחות, שיחת עופין, שיחת כל
בריין דעלמא, אלהי"ם בלא נקודין אתקרי אלם, ודא רזא דמלה (שם ד
א) או מי ישום אלם, או מי, מ"י ודאי, אימא עלאה, מאן שוי אלם
לאימא עלאה, עלת העלות דחילא דכלא בידיה.

דבר (דף קלז ע"א) אחר זה ספר תולדות אדם, זה ספר, דהא כמה ספרין
אינון, ספרא דרב המנונא סבא, ספרא דחנוך, ספרא דרבי
פרוספדאי, תא חזי, יומא חד אערענא באתר דרבי פרוספדאי, אנא
וחבריאי, ותיקנת לן אמיה דרבי פרוספדאי מנרתא בשבעה בוצינין,

ואפקת ספרא דרבי פרוספדאי, כי הוּו קראן בספרא דא הכי הוּו נחתין חיילא דמלאכיא לסחרא לון, כבני נשא דמתקבצין לחופה במזמוטי חתן וכלה, וקודשא בריך הוא הוה נחית בכל משריין דיליה, למשמע מלין מההוא ספרא, ואבוי דרבי פרוספדאי הוה נחית ליה קודשא בריך הוא עמיה, למשמע מלין דבריה רבי פרוספדאי, וליליא דא ליל דשבועות הוה, והכי הוה חדי קודשא בריך הוא באלין מלין פיומא דאתייהבת אורייתא בטורא דסיני.

ליליא חדא אזדמן לן למהוי אושפיזין בבית אמיה דרבי פרוספדאי, ותקינת לן פתורא ומנרתא, והוה רבי פרוספדאי אתפנש לההוא עלמא, אמרת אמיה רבנן, והא לא הויתון שריין לפתורא דא בלא אורייתא, מאי אשתני זמנא דא משאר זמנין, אמינא לחבריא נפתח במילי דאורייתא, דלא ייתי תקלה להאי עניא על ידנא, דאם ידעת דברה איהו מת, ייתי תקלה על ידנא ותמות קדם זמנה, אפתח באורייתא.

פתח ואמר, בראשית ברא אלהי"ם דא נשמטא, כד נפיק ממעי אמיה אתמר ביה (בראשית א ב) והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום, דנפיק עינוי סתימין, אפתח עינוי מיד (שם ג) ויאמר אלהי"ם יהי אור ויהי אור, פתר דאתפניש מהאי עלמא נשמתיא, מה כתיב ביה (שם א ט) ויאמר אלהי"ם יקווי המים מפתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה, פיון דאסתלקת נשמטא מניה גופא אשתארת (דף קלו ע"ב) יבשה, אמרת לון, רבנן, מלין אלין לאו אינון אלא מההוא עלמא, אזלת לההוא שרגא דהוה לה סימנא ביה, דכד רבי פרוספדאי הוה חי הוה שרגא מתנענעא ונהרא בכמה נהורין מרקמן, חזתה לנהורא דאתחשבת, מיד אמרת, רבנן, רבנן, אבדה קא אתאבידת לי, ואנא בעינא למיזל לפשפשא בגינה, אמרו ודאי הא אשתמודעאת לה, אזלו לארחייהו, ואיהי נפקת לפרשת אורחין, ואשפחת יונה נוקבא, אמרת לה יונה יונה אנת דהות שליחא מהימנא למארך, הדא הוא דכתיב (שם ח ח) וישלח את היונה מאתו, ואתמר בך (שם יא) ותשב אליו היונה לעת ערב, תבת ליה בשליחותה, באומא עלך ביהיא יונה קדישא, דתיזיל בשליחות דילי, ותדע אי ברי חי או מת, מיד לעידן רמשא חזרה בשליחותה, דהכי חזרת לנח לעת ערב, הדא הוא דכתיב ותבא אליו היונה לעת ערב, והות ממרטת גדפהא, וחפרת פוכא, מיד יתבת קלא ואתפנש לההוא עלמא.

לבתר דהוּו אזלין בארשא רבי שמעון וחברוי, שאילו ליה, אמאי כד נפיק ינוקא ממעי אמיה איהו עינוי סתימין, אמר לון ודאי דא

איהו רְזָא (שם כז א) וּתְכַהֵן עֵינֵי מְרָאוֹת, בְּאֵלִין מְרָאוֹת דְּאַחֲזִיאוּ לִיהּ בְּמַעֲי אַמִּיה פְּמָה נְהוּרִין, כְּמָה דְּחֵמָא יַחֲזַקְאֵל בְּמֶרְכְּבָה, לְכָל יְנוּקָא אַחֲזִיין לִיהּ כְּפּוּם דְּרַגְיָה, אַחֲזִיין לִיהּ מֵאַתֵּר דְּאִיהוּ נְשֻׁמְתִּיה, דְּאִי יִשְׁתַּדֵּל בְּאוּרֵייתָא וּבְפִקּוּדִין, דִּינְהִיר הֵהוּא אֶתֵּר דְּאַתְנָטִילַת נְשֻׁמְתִּיה, בְּכְמָה נְשֻׁמְתִּין.

וְאִין נְחִתִּין בְּגִינִיה פְּמָה מְרַכְבוֹת, וְאוּלְפִין לִיהּ כָּל אוּרֵייתָא, וְאִי אִשְׁתַּדֵּל בָּהּ אֲדַכִּיר לִיהּ כָּל מָה דִּהוּ אוּלְפִין לִיהּ בְּמַעֲי אַמִּיה, לְבַתֵּר אַחֲזִיין לִיהּ גִּיהֶנָּם, דָּאם עֶבֶר עַל פִּקּוּדֵי אוּרֵייתָא מָהוּ עוֹנָשָׁא דִּילִיהּ, כְּמָה דְּאַחֲזִיאוּ לִיהּ אַגְרִיָּה, לְבַתֵּר דְּנַפְיָק מְמַעֲי אַמִּיה סְתִים (דף קלז ע"א) עֵינֵי מְפָל אֵינֻן נְהוּרִין, כְּמָה דְּאַתְמֵר וּתְכַהֵן עֵינֵי מְרָאוֹת, וְאֵלִין תַּה"ו וְבַה"ו, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוּ וְבָהּ וְחֹשֶׁךְ וְכו', וְהָכִי אִיהוּ מָאן דְּלֹא אִשְׁתַּדֵּל בְּאוּרֵייתָא, עֵינֵי סְתִים מְעַלְמָא דְּאַתִּי, בְּתֵר דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּאוּרֵייתָא, מִיד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, דְּנְהִרִין לִיהּ בְּנְהוּרָא דִּהֵהוּא עַלְמָא, מִיד דְּאִזִּיל לִהֵהוּא עַלְמָא, מִיד יָקוּוּ הַמִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד, אֶתְפַּנְשַׁת נְשֻׁמְתָא לְאַתֵּר חַד, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (קהלת יב ו) וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה, וְגוֹפָא אִשְׁתַּאֲר יִפְשָׁה, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב וְתִרְאֶה הַיִּפְשָׁה, לְבַתֵּר דְּאַתְפַּנְשַׁת נְשֻׁמְתִּיה, קוּדְשָׁא בְּרִין הוּא יִימָא לְשְׁכִינְתָא, תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, מָאן חַיָּה אֵלִין חִיוֹת הַקֹּדֶשׁ, וְנְהִרִין לִיהּ, דְּנְחִתִּין לִיהּ לְקַבְּלָא לִיהּ, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב (תהלים צא ב) עַל כַּפַּיִם יִשְׁאוּנָה וְכו'.

וְעוֹד תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְקַבְּלָא לִיהּ, לְמִינָה דָּא בַת זִגְיָה דְּאַתִּייהִיבַת לִיהּ בִּהֵהוּא עַלְמָא, בְּהֵמָה וְרֶמֶשׂ וְחַיִּתוּ אָרֶץ לְמִינָהּ, כְּמָה חֲיִילִין וּמִשְׁרִיין לִיקְרִיָּה, וּלְבַתֵּר אִפִּיק לִיהּ אֵילָנִין וְעֶשְׂבִּין בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן, הֵדָא הוּא דְּכְתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׁא הָאָרֶץ וְכו', כָּל מָה דְּאַתְבְּרִי בְּשִׁית יָמֵי בְּרָאשִׁית כְּלָהּ מְזוּמָן לִיהּ בִּהֵהוּא עַלְמָא, בְּגֵן עֵדֶן עֲלָאָה וְתַתָּאָה. דְּבֵר אַחֵר זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם, דָּא סִפְרָא דְּחֲנוּךְ נַעַר, דְּעֵלִיה אֶתְמֵר (בראשית ה כב) וַיְתֵּלֶךְ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים וַאֲיֵנָּהּ כִּי לָקַח אוֹתוֹ אֱלֹהִים, וַאֲמַאי קָאֲרִי לִיהּ תּוֹלְדוֹת אָדָם, אֵלָא הֵכָא רְזָא דְּגִלְגּוּלָא, תּוֹלְדוֹת אָדָם אֶתְקַרֵּי, דְּמִנְיָה נֶפֶק, וְאִיהוּ הוּא תּוֹלְדָה דִּילִיהּ, וַאֲמַאי אֶתְקַרֵּי נַעַר, אֵלָא הֵכָא רְזָא (איוב לג כה) יָשׁוּב לִימֵי עֲלוּמִי, כְּמָה דִּהוּא בְּקַדְמִיתָא לְעִילָא, וּלְבַתֵּר נְחִית בִּהֵהוּא דְּאַתְמֵר בִּיהּ (בראשית לו ב) וְהוּא נַעַר אֶת בְּנֵי כְלָהָה וְאֶת בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו, וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דְּבַתָּם רָעָה, מֵאִי דְּבַתָּם רָעָה אֵלָא דִּהוּ מְגַזְעָא (דף קלז ע"ב) דְּאֵלִין דְּאַמְרוּ (תהלים ח ה) מָה אָנוּשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ וּבֶן

אָדָם כִּי תִפְקְדֶנּוּ וּתְחַסְרֶהוּ מֵעַט מֵאלֹהִיִּם, דִּי־הִבַּת לִיה כָּל גִּנְזֵי שְׁמִיָּא, וְכָל מִפְתָּחֵן דִּילִיה בִּידִיה, וְאַשְׁלֻטִּיה בְּכָל דִּילִיה, כְּגִוּוֹנָא דְּמִלְכָּא דְּאָמַר לְיוֹסֵף (בראשית מא מ) רַק הַכֶּסֶּף אֶגְדֵּל מִמֶּךָ.

אָמַר לִיה וְהָא עֲזִ"א וְעֲזֵא"ל הוּא אֵלֵיךְ, אָמַר לִיה וְהָא אֶחָרֵינִן הוּא מִתְּכַנְשִׁין עִמִּיה, אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר וְהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַד דְּאֶתְיַיעֵץ בְּחִיילֵיךְ דִּילִיה לָא הָוָה עֲבִיד לְאָדָם, דְּאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם, אָמַר לִיה לְאוּלְפָּא דְּרִךְ אֶרֶץ לְבָנֵי נָשָׂא, דְּנִטִּיל רַבְרָבָא עֲצָה מְדֻזְעִיר מִנִּיה, וְלֹא עוֹד אֵלָּא רִזָּא אַחֲרָא אִית הָכָא, לְמִלְכָּא דְּהוּה לִיה שְׁלִיחָא מְהִימְנָא, וְהוּה בָּעִי לְמִיָּהֵב לִיה אַגְרִיָּה, אָמַר לְחִיילֵיךְ אֲנָא בָּעִינָא לְשִׁלְטָאָה הָאִי שְׁלִיחָא דִּילִי עֲלִיכּוֹ, בְּגִין דְּהוּא מְהִימְנָא, אִי אִית מָאן דִּידַע בִּיה מְלָה אַחֲרָא יִימָא, בְּזִמְנָא דְּלֹא אֲשַׁכַּח מְקַטְרָגָא עֲלִיה, אָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם.

וְתוֹ נַעֲשֶׂה אָדָם, בָּעִינָא אָדָם דִּיעֲבִיד פְּקוּדֵי אוֹרִיָּיתָא, וְיִשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרִיָּיתָא, לְעֲבָדָה וּלְשִׁמְרָה, וְיִהִי לִיה אַגְרָא טָבָא, וְשׁוּלְטָנוֹ עֲלִיכּוֹ, וְדָא אִיהוּ (ישעיה ס כא) נִצָּר מִטְּעֵי מַעֲשֶׂה יְדֵי לְהַתְּפָאֵר, דְּהָא מְלֹאכִי עֲלֵאִי אָף עַל גַּב דְּאִינוּן גְּבוּרֵי כַּח עוֹשֵׂי דְּבָרוֹ, לָא עֲבָדִי גְבוּרָה בְּפוּלְחָנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִינוּן פְּלַחִין בְּהִכְרַח, וְלִית לוֹן עֲרוּבָא דְּבִשְׂרָא וְיִצְרָא בִּישָׂא, וּבְגִין דָּא נַעֲשֶׂה אָדָם, וְיִשְׁלֹט בְּכוֹ, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (בראשית א כו) וַיִּרְדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם וּבַעוֹף הַשָּׁמַיִם וּגְמוּרָא.

וְתוֹ נַעֲשֶׂה אָדָם אֲנָא יְהִיב בִּיה נִשְׁמָתָא, דְּכְתִיב בְּצִלְמִינוּ, וְכְתִיב (תהלים לט ט) אִךְ בְּצִלְמֵ יְתֹהֵלֶךְ אִישׁ, וְאַתּוֹן יְהִיב בִּיה רוּחָא וְנַפְשָׁא, וְאַרְעָא אַרְבַּע יְסוּדִין, וְיִדְמָה לְכֻלָּא עֲלֵאִין וְתַתְּאִין, וּמָה דִּרְעִינָא דְּלֵהוּי שְׁלִיט וּמְמַנָּא עֲלִיכּוֹ, אֲצַדִּיקוּ דִּינָא דִּילִי, וְיִהִי בְּרַעוּ דְּלִכּוֹן, דְּאֲנָא אֲשֵׁרִי שְׁמִי עֲלִיה, וְחֻתְמָא דִּילִי בִּידִיה, דְּאִיהוּ חוּתָם הִבְרִית, מְלֹאכִיָּא דְּסִטְרָא יְמִינָא בְּרַכּוֹ לִיה, וְאַמְרוּ נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע, הָדָא הוּא דְּכְתִיב (שם קג כ) בְּרַכּוֹ יְהו"ה מְלֹאכִי גְבוּרֵי כַּח עוֹשֵׂי דְּבָרוֹ לְשִׁמְעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ, וְדָא מִטְּטְרוּ"ן, לְקַבְּלִיה יוֹסֵף לְתַתָּא, וְהוּא אֶחָרֵינִן דְּהוּוּ שְׁנֵאִין לִיה וְאַמְרוּ (שם ח ה) מָה אֲנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֶנּוּ, וּבְגִין דָּא וְיָבֵא יוֹסֵף אֶת דְּבַתָּם רָעָה, וְיִשְׁנָאוּ אֹתוֹ וְלֹא יִכְלוּ דְּבָרוֹ לְשָׁלוֹם, וְלֹא דְּאִינוּן אֵלֵיךְ עֲזִ"א וְעֲזֵא"ל, אֵלָּא אִינוּן אֶחָרֵינִן דְּאֶתְכַנְשׁוּ (ס"א דְּאֶתְכַלְלוּ) עִמָּהוֹן.

(אמר המניה זה מצאתי בס"א וטוב לשמוע כאן).

דְּבַר אַחֵר (בראשית ה א) זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם וְכוּ', זֶה תַּרְיָן עֶשֶׂר אֲנָפִין, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן (יחזקאל א י) וּפְנֵי אֲרִיָּה אֵל תִּמְנוֹן לְאַרְבַּעַתָּם, וּפְנֵי שׁוֹר וּגְמוּרָא, וּפְנֵי נֶשֶׁר וּגְמוּרָא, בְּיוֹם בְּרָא אֱלֹהִי"ם אָדָם חַיָּה רַבִּיעָאָה,

תקונא שבעין - קלו ע"ב

וְצִדִּיק לְאַסְתָּכְלָא בְּהוּן, בְּאַנְפִּין בְּאַרְבַּע גְּוֹנוֹן דְּנִתְרִין בְּהוּן אַרְבַּע חֵיות, דְּאַתְמֵר בְּהוּן (דְּבֵרִים ה' ד') פְּנִים בְּפָנִים דְּבֵר יְהו"ה עִמָּכֶם, וּבְמִשְׁחָה נֶאֱמַר (שְׁמוֹת ל"ג יא) וְדָבָר יְהו"ה אֶל מֹשֶׁה פָּנִים אֶל פָּנִים, בְּתֵר דְּאַתְהֵדְרוּ לְאַחֲוָרָא, קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא הֵדֵר לֹון אַחֲרוֹי, וְדָא אִיהוּ (שם כג) וְרֵאִיתָ אֶת אַחֲרֵי וּפָנֵי לֹא יֵרָאוּ, וְאַלִּין אֵינוֹן פָּנִים דְּנֵרְאִין וּפָנִים דְּאֵינוֹן נֵרְאִין.

אַנְפִּין חֲזוּרִין בַּעֲנוּה, אֵינוֹן אֲנָשִׁי חֵיל, אֲנָפִין סוּמְקִין בְּבִשְׁת, דְּאִית לֹון כְּסוּפָא מִן שְׁמִיָּא, אֵינוֹן יֵרָאִי אֱלֹהִים, אֲנָפִין יְרוּקִין בְּאוּרִייתָא, אֵינוֹן אֲנָשִׁי אֲמָת, אֲנָפִין אוּכְמִין בְּמַצּוֹת, דְּאִיהִי תַפְלָה דִּיד, וְתַפְלִין בְּמִשְׁכָּא אוּכְמָא, אֵינוֹן שְׁנָאִי בָּצַע, אֲכָל אֲנָפִין בְּלֹא עָנוּה וּבְלֹא בִשְׁת וּבְלֹא תוֹרָה וּמַצּוֹת, אֵינוֹן תְּהוּ וְכֵהוּ וְחֻשְׁדִּי וְרוּחַ, דְּאַתְמֵר בְּהוּן (בְּרֵאשִׁית א' ב') וְהָאֶרֶץ הָיְתָה תְּהוּ וְכֵהוּ וְכוּ, דְּאֵינוֹן אַחֲזוּרִין עֲלִמָּא לְתֵהוּ וְכֵהוּ, אֲנָשִׁי חֵיל מוֹנְרֵעָא דְּאַבְרָהָם, דְּבִיהַ שְׂכִינְתָּא תַתָּא, יֵרָאִי אֱלֹהִים מוֹנְרֵעָא דִּיצְחָק, דְּבִיהַ שְׂכִינְתָּא עֲלָא, דְּהִיא אוּצְרָא לְחֻכְמָה, אֲנָשִׁי אֲמָת מוֹנְרֵעָא דִּיעֶקֶב דְּאַתְמֵר בִּיה (מִיכָה ז' כ') תַתָּן אֲמָת לִיעֶקֶב, וְכִיהַ ו' דְּאִיהוּ תַפְאֶרֶת, שְׁנָאִי בָּצַע מַסְטֵרָא דְדוֹד דְּאִיהוּ רְגֵלָא רְבִיעָאָה וְכִיהַ י', דְּאַתְמֵר בִּיה בְּגִינָה (שְׁמוּאֵל א' י"ד) וְדוֹד הוּא חֻקְטָן, הֵאִי אִיהוּ שְׁמָא הַהוּא, וּבְגוּנָא אַחֲרָא אַתְפְּרִישׁ לְזִמְנִין הוּהוּ, שְׂכִינְתָּא עֲלָא וְתַתָּא, עֲמוּדָא דְּאַמְצִיעִיתָא בִּינִינָה, וּבְגוּנָא אַחֲרָא יְהו"ה מַסְטֵרָא (דְּמִשְׁחָה) דְּמַטְטְרוּן, גְּוֹנוֹן מִתְּהַפְכִּין לְשִׁית סְרִי בְּשְׂכִינְתָּא כֵּד אִיהִי צְרִיקָא לְתַתָּא, וְדָא אִיהוּ דְּאַמְרוּ מְאִרִי מִתְּנִיתִין, דְּבֵר נֵשׁ דְּצִרִיד לְכִרְיֹות אֲנָפִי מִשְׁתַּנִּין כְּכֹרוּם, דְּאַתְהֵפֵד לְכִמָּה גְּוֹנוֹם, וְאִית הַפּוּכָא דְּגוּנוֹם לְטַב דְּנִתְרִין בְּנֵהוּרָא, וְאֵינוֹן מַרְקָמִן מַכְמָה גְּוֹנוֹן, וְכָל הֵאִי בְּגוּפָא, כְּגוּנָא (דְּגִינְתָּא) דְּעֵדֵן דְּאַתְבְּרִי בְּשְׁמָא דִּיהו"ה.

כָּל גְּוֹנוֹן וְצִוּרִין דְּאַלִּין גּוֹפִין, וְאֵינוֹן כְּגוּנָא דְּנוּכְלֵת אוּרָה דְּלַעֲיֵלָא גִלְגֵּל חֲמָה, וְעֲלִיָּהוּ אַתְמֵר פְּנֵי מֹשֶׁה כְּפָנֵי חֲמָה וּפָנֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּפָנֵי לְבָנָה, וְכֵד דִּיוּקָנָא אִית לִיה אַרְבַּע גְּוֹנוֹן, דְּאִית גְּוֹנָא חוּרָא סוּמְקָא יְרוּקָא אוּכְמָא, גִּמְיוֹן אֵינוֹן כְּכִבְיָא וּמִלְּאֲכִיא וּמִמֶּנּוּ דְּתַלְיִין מֵאַנְפִּין כַּחוּשְׁבֵּן גִּמְיוֹן, וְכָלְהוּ מִשְׁמָשִׁי לְאַנְפִּין.

פּוּמָא (בְּמִדְבָּר יב יח) פָּה אֶל פָּה אֲדָבֵר בּוּ וּמִרְאָה וְלֹא בְּחִידוֹת, פָּה אִיהוּ בְּרֹזָא דְּכֹרוּבִים, דְּאַתְמֵר בְּהוּן (שְׁמוֹת כה כ') וְהָיוּ הַכְּרוּבִים פְּרָשֵׁי כְּנָפִים לְמַעַלָּה, אֵלִין שְׁפוּן כֵּד אַתְפַּתְחוּ אַתְפַּתְחוּ בְּאַדְנִי (יְהו"ה), כְּמָה דְּאַתְ אֲמַר (תְּהִלִּים נא יז) אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד תִּהְלֶלְתָּ.

וְאַמְרוּ מְאִרִי מִתְּנִיתִין, כָּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּכֹרֶד, וְכָל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם יְהו"ה, כֵּד אִיהוּ כּוֹרֵעַ כְּרוּבִים סוּכְכִים בְּכְנַפֵּיהֶם, וְדָא אִיהוּ סוּכּוּד דְּסוּכָה, דְּאִיהוּ כ"ו ה"ם, וְסִימְנָא יְהו"ה אֲדֹנָי, פְּרָשֵׁי כְּנָפִים לְמַעַלָּה אִיהוּ רַמ"ח, כָּל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם, בְּתֵרִין שְׁמֵהּ דְּאֵינוֹן אֱהִיָּה יְהו"ה, וְסִימְנָא י"א י"א, (דְּבֵרִים ו' ד') יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד, חֻכְמָה וְכִינָה עֲלִיָּהוּ אַתְמֵר וְהָיוּ הַכְּרֻבִים פְּרָשֵׁי כְּנָפִים לְמַעַלָּה, יְהו"ה אֶחָד עֲלִיָּהוּ אַתְמֵר סוּכְכִים בְּכְנַפֵּיהֶם עַל הַכְּפָרֶת וְאֵינוֹן ו"ה.

דְּבֵר אַחֵר וְהָיוּ הַכְּרֻבִים, אֵינוֹן צוּרֵת אֲדָם, דְּאִיהוּ יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, פְּרָשֵׁי כְּנָפִים לְמַעַלָּה י"ה, סוּכְכִים בְּכְנַפֵּיהֶם ו"ה, דְּאֵינוֹן אַרְבַּע גְּדִפִין, וְעֲלִיָּהוּ אַתְמֵר (שְׁמוֹת יט ד') וְאַשָּׁא אַתְכֶּם עַל כְּנָפֵי נְשָׁרִים, וְכֹרוּבִים תְּרִי שְׁפוּן, עַל גַּם הָיוּ עוֹמְדִים, דָּא לִישְׁנָא, וְיִשְׁמַע אֶת הַקּוֹל, קָלָא דְּנִפְיק מִגְּרוֹן, וְיִדְבֵּר אֵלָיו דְּבוֹר דְּפּוּמָא, וְקָלָא וְדְבוֹר תַּפְאֶרֶת וּמַלְכוּת, וְעִשָּׂר אֲמוֹת אַרְדִּי הַקֶּרֶשׁ, וְעֲלִיהַ אַתְמֵר (מִלְּאִכִּי ב' ו') תּוֹרֶת אֲמָת הִתָּה בְּפִיהוּ, דָּא פּוּמָא הִיכָל, וְעֲלִיהַ אַתְמֵר אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח.

מִלְּגָאוּ מְנִיה קֹדֶשׁ הַקֶּדְשִׁים וְדָא לְבָא, כְּרוּבִים כְּנָפֵי רִיָּאָה, עֲלִיָּהוּ אַתְמֵר וְהָיוּ הַכְּרֻבִים פְּרָשֵׁי כְּנָפִים לְמַעַלָּה סוּכְכִים בְּכְנַפֵּיהֶם עַל הַכְּפָרֶת, דָּא כְּפָרֶת הַלֵּב, דְּתַמָּן (מִשְׁלִי כ' טז) גֵּר יְהו"ה גִּשְׁמַת אֲדָם, וּפְגִינָהם אִישׁ אֶל אֲחֵיו תֵּרִין כְּלִיָּין.

בְּלָבָא דְּאִיהוּ קֹדֶשׁ הַקֶּדְשִׁים אִית תְּרִי בְּתִי, בְּחַד סַם חַיִּים, וּבְחַד סַם מוֹת דְּאִיהִי אֵשׁ, כְּהֵנָּא רַבָּא דְּעָאֵל

לְקַדֵּשׁ תְּקַדְּשִׁים, אִם זָכָה סָם חַיִּים הָיָה נִפְקָא מִתַּמָּן וְנִהְיָא בְּאַנְפוּי, וְקָלָא וְדַבּוּר הָיָה נִפִּיק מִתַּמָּן מְקוּדָּשָׁא בְּרִיד הוּא וּשְׂכִינְתִּיהּ, וְאִם לֹא זָכָה סָם מוֹת הָיָה נִפִּיק מִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא, וְהָיָה קָטִיל לִיהּ, וּמָאִי נִהוּ כְּהֵנָּא בְּגוּפָא, אֵלָּא נִשְׁמָה וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ, אֵינֻן לִקְבֵּל כְּתָנִים לוֹיִים וְיִשְׂרָאֵלִים, תֵּלֶת צְלוֹתִין לִקְבֵּל תֵּלֶת קַרְבָּנִין, וְאֵינֻן מֵאֲכָלִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא וּשְׂכִינְתִּיהּ.

אם הָיָה עָל בְּשִׁכְנֵתָא דְאִיהִי סָם חַיִּים, סָם חַיִּים הָיָה נִפִּיק לְקַדְמוֹתֶיהּ, וְאִם לֹא הָא סָם הַמּוֹת לִקְבִלְהּ, דְאִיהִי מְרָה אוֹכְמָא, וּמִינָה יְמוֹת בַּר נֶשׁ בְּעֻנִיּוֹת, וְאִיהִי לְסְטָרָא שְׁמָאֵלָא דְלִבָּא, וְדָא מְחֹל.

בְּנִי אַהֲרֹן רוּחַ וְנֶפֶשׁ, דְאֶהֱרֹן אִיהוּ נִשְׁמָה, תֵּרִין בְּנוֹי נֶצַח וְהוֹד, אִם יַעֲלוּן קַרְבָּנָא כְּדָקָא יְאוֹת, הָא סָם חַיִּים, וְאִי לֹא הָא סָם מוֹת, דְאִיהִי מְרָה, אִשׁ זָרָה אוֹקִיד לוֹן, דְכָתִיב (וַיִּקְרָא י' א') וַיִּקְרִיבוּ לִפְנֵי יְהוָה אִשׁ זָרָה וְגוֹמֵר, וְתִצָּא אִשׁ וְגוֹמֵר, אֵינֻן סְלִיקוּ לָהּ מֵאַתְרָהָא, וְעָלּוּ לָהּ קָמִי מִלְכָּא לְלִבָּא, וְלֹא הָיָה לָהּ רֶשׁוּ לְמִיעָאֵל לְתַמָּן, בַּהּ קוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא נְטִיל דִּינָא בְּהוּן.

שְׁפִוּוֹן עֲקִימִין, לִית רֶשׁוּ לְכַהֲנָא לְקַרְבָּא בְּהוּן קַרְבָּנָא, דְעָלָא קְדָם יְהוָה, דְעָלִיָּהּ אוֹתָמֵר (קִהְלֹת א טו) מַעֲוֹת לֹא יוֹכֵל לְתַקְּוֹן וְכו', וְכֵן עֵינִין עֲקִימִין פְּטוּרִין מִן הָרִאשִׁי, דְנֶחֱשׁ עֲקֻלְתוֹן תַּמָּן, דְאִיהוּ נְטִיל נְהוּרִיָּהּ, וּפּוֹמָא אֲטִימָא אַתְקֵרִי טוֹמְטוֹם, וְאַנְדְּרוֹגִינוֹם אִיהוּ דִּיקְנָא דְזָכָר וְנִקְבָּה, בְּנוֹנָא דָא אִיהוּ בַר נֶשׁ דְקָלִיָּה וְדַבּוּרִיָּה בְּנוֹקְבָא, וּמָאִן דְאִיהוּ חֲצִי עֶבֶד וְחֲצִי בֶן חוֹרִין, חֲצִי עֶבֶד דִּיצֵר הָרַע, וְחֲצִי בֶן חוֹרִין דִּיצֵר הַטּוֹב, כָּל אֵלִין פְּטוּרִין מִן הָרִאשִׁי, בְּזִמְנָא דְנֶפֶקִין מִן גּוּפָא, נִפְשָׁא דְאִיהִי בְּנוֹנָא דָא, לִית לָהּ רֶשׁוּ לְאִסְתַּכְלָא בְּשִׁכְנֵתָא, וְלֹאֲתַחְזִיָּא קְדָמָהּ בִּשְׁעַת פְּטִירְתָּהּ מִן גּוּפָא.

פּוֹמָא דְאֲטִימָא בְּדַבּוּר, אֲבָן דְאִיהוּ יֵצֵר הָרַע שְׁלִיט עָלָהּ, וְאַתְקֵרִי טוֹמְטוֹם, בְּגִין דָּא פְטוּר מִן הָרִאשִׁי, דְנִשְׁמָתָא וְרוּחָא וְנֶפֶשָׁא בְּגִין דָּא יִיתוֹן בְּגִלְגּוּלָא, עַד דְאֲתַחְזֹרֶן שְׁלָמִין לְאַתְרִיָּהּ כְּמָה דְאַתְיִיחִיבּ, כְּמָה דְאַתָּא אֲמֵר (קִהְלֹת יב ז) וְהָרוּחַ תָּשׁוּב אֵל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נָתַנָּה, וּמִינָה אוֹלִיפְנָא קָל וְחוֹמֵר בְּאַחֲרֵינִין דְאֵינֻן נִשְׁמָתָא וְנֶפֶשָׁא, וְלֹא עוֹד אֵלָּא דְקָרָא אֲסַחִיד עָלֶיהוּ (אִיּוֹב לג כט) הֵן כָּל אֱלֹהִים יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים פְּעֻמִּים שְׁלֹשׁ עִם גָּבֵר.

וּמָאִן דִּיִּיתִי בְּגִלְגּוּלָא וּמָנָא קְדָמָהּ אִם יִיתִי חוּר, אַתְקִינִים בִּיהּ קָרָא (יִשְׁעִיָּה א יח) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים כְּשֶׁלָּג יִלְבִּינוּ, וּבְמָה יִתְיַדַע בַּר נֶשׁ דְאִיהוּ בְּגִלְגּוּלָא קְדָמָהּ, אִם הוּא קָלִיָּה (דף קלז ע"א) כְּשִׁבְרִים אוֹ כְּתוּרָעָה, וְגוֹפִיָּה וְאַנְפוּי חוּרִין, אִם הוּא קָלִיָּה כְּשִׁבְרִים אִיהוּ מִזְמָנָא קְדָמָהּ, וְאִם קָלִיָּה כְּתוּרָעָה אִיהוּ מִזְמָנָא תְּנִינָא, וְאִם גּוֹפִיָּה יְרוּקָא וְאַנְפוּי יְרוּקִין וְקָלִיָּה תְּקִיעָה אִיהוּ מִזְמָנָא תְּלִיתָא, וְאִם הִדֵּר לְגוּנִיָּה, קָלִיָּה כְּתִיעָה וְגוֹפִיָּה חוּר וְאַנְפוּי חוּרִין, דָּא אִיהוּ בְּגוּנִיָּה קְדָמָהּ, כְּמוֹ דְאוּקְמוּהוּ בִּינֵן דְהַחֲמִיץ דְחוּר לְגוּנִיָּה קְדָמָהּ, בְּנוֹנָא דָא בְּהַפּוּכָא לְטָב, וְכֵן אֲנָפוּי סוּמְקִין וְקָלִיָּה כְּשִׁבְרִים, וְאַנְפוּי יְרוּקִין וְקָלִיָּה תְּרוּעָה, הָא אַתְתַּקֵּן.

וְעוֹד אֲשַׁכְחָנָא, בַּר נֶשׁ דְכָל צִיּוּרִין דִּלִּיָּה בְּאַרְחַ מִיִּשְׁר, שְׁקִילִין בְּתַקְלָא, וְלִזְמִין שְׁפִוּוֹן אֵינֻן עֲבִים, וְנֶפֶקִין מִתַּקְנָא דְצִיּוּרִין וְדִיקְנִין אַחֲרֵינִין, אוֹ אֵינֻן אַרוּכִין אוֹ אֵינֻן קְצָרִים, תָּא חֲזִי וְאַתָּה תַּחֲזֹה מְכַל הָעֵם, הָכָא אוֹקִימָנָא לְמַנְדַּע תַּקּוּנִין אֵלִין, אֲנָשִׁי חֵיל עֵינִינִין, יְרָאִי אֱלֹהִים אוֹדִנִין, הָדָא הוּא דְכָתִיב (חִבְקוֹק ג א) יְהוָה שְׁמַעְתִּי שְׁמַעַד יְרֵאתִי, אֲנָשִׁי אֲמַת חוֹטְמָא, שׁוֹנָאִי בָצַע פּוֹמָא, אִם חוֹטְמָא לֹא אִיהוּ בִּשְׁוָה עִם תַּקּוּנִין אַחֲרֵינִין, דְעֵינִין אַרְבִּינִין, וְאַנְפִּין אַרְבִּינִין, וְאוֹדִנִין אַרְבִּינִין, וְחוֹטְמָא עֲבָה, תַּמָּן אַתְגְּלִיא גִלְגּוּלָא דְנֶפֶשָׁא, וְאִם עֵינִין לֹא בִּשְׁוָה מֵאַחֲרֵינִין, תַּמָּן אַתְגְּלִיא גִלְגּוּלָא דְנִשְׁמָתָא, וְאִם אוֹדִנִין לֹא בִּשְׁוָה, תַּמָּן אַתְגְּלִיא גִלְגּוּלָא דְרוּחָא, פּוֹמָא בְּגִין דְאִיהִי כָלְלָא דְכָלָא, אִם לֹא אִיהִי בִּשְׁוָה, הָא אַתְמֵר בִּיהּ (שְׁמוֹת כ ה) פֶּקֶד עוֹן אֲבוֹת עַל בְּנִים עַל שְׁלֹשִׁים וְעַל רַבְעִים, וְאִם עַל אַרְבַּע גִּלְגּוּלִין לֹא אַתְתַּקְנָה, אַתְמֵר בְּהִיא שְׁעָתָא (עֲמוֹס ב א) וְעַל אַרְבַּעַה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ.

וְכָל נִשְׁמָתִין דְּאַתְּנִין תַּלְתָּ זְמַנִּין וְלֹא מִתְתַּקְּנִין, אַתְּקְרִיאוּ פּוּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל עֶרֶב רַב, אֲבָל צְדִיקָא דְבִבְלָא זְמַנָּא דִּי־תִתּוֹן מִתְתַּקְּנִין, יִיתּוֹן עַד אֲרֻבָּעָה, אֲפִילוּ עַד שְׁתֵּין דּוֹר, וְדָא אִיהוּ (קֹהֶלֶת א ד) דּוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא, וְדָא נִשְׁמָתָא דְאִיהִי מִשָּׁה רַבִּינוּ, כְּלִילָא מִשְׁתֵּין רַבּוּא, וּשְׂכִינְתָּא עַלְמָה דְאִיהִי נִשְׁמַת חַיִּים כַּד שְׂרִיא בְּמִשָּׁה, אַתְחַשֵּׁב לִיה כְּאִלוּ אַתָּא בְּשִׁתִּין רַבּוּא, וּבְגִיגִיה אַתְּמַר אִשָּׁה אַחַת יִלְדָּה שְׁשִׁים רַבּוּא בְּכֶרֶם אַחֵר.

וְאַיְנוּן מִרְעִין דְּבָנֵי נֶשָׂא, דְּאַתְּמַר בְּהוֹן (דְּבָרִים כח נט) וְחֻלִּים רָעִים, (מְשַׁלִּי ג ח) רַפְּאוֹת תְּהִי לְשֹׁרֶךְ, כַּד אִינוּן בְּרִישָׁא דְצְדִיקָא, אֲבָל כַּד אִינוּן בְּרִישָׁא דְרִשְׁעִיָּא, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֲמַרְתָּ לְגַבִּיָּהוּ (שִׁיר א ו) אַל תִּרְאוּנִי שְׂאֵנִי שְׁחַרְחַרְתָּ, דְּאַלִּין שְׂרִיָּין לֹון לְפִתְחָה לְבָנֵי נֶשָׂא, כְּמָה דְּהוּוּ מִפְּתִי לְיִשְׂרָאֵל בְּעֵגְלָא בְּשִׁית שְׁעָתִין, הֲדָא הוּא דְכֶתִיב (שְׁמוֹת לב א) וַיֵּרָא הָעָם כִּי בִשֵּׁשׁ מִשָּׁה, הָא אֻקְמוּהָ בְּשִׁית שְׁעָתִין עֲבָדוּ יְתָ עֵגְלָא, בֵּין שֵׁשׁ לְשִׁבְעָה, אֲפִרְישׁוּ בֵּין עַמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא לְשִׁבְעָה, דְּגוּפָא וּשְׂכִינְתָּא, וּבְגִין דָּא מְנִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַפְרָשָׁא לֹון מִשְׁבְּעָה, הֲדָא הוּא דְרַכְתִּיב (שִׁם יב טו) אַךְ בְּיוֹם הָרִאשׁוֹן, אַךְ חֶלֶק בֵּין שִׁית לְשִׁבְעָה, בְּגִין דָּא אֲמַרְתָּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל (שִׁיר א) שִׁשְׁזֻפְתָּנִי הַשְׁמֵשׁ, שֵׁשׁ זֻפְתָּנִי הַשְׁמֵשׁ, דְּאַסְתַּלֵּק מְנִי ו' דְאִיהוּ הַשְׁמֵשׁ, דְּנִהִיר בְּשִׁית תִּיבִין דְּאַיְנוּן (דְּבָרִים ו ד) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד, וְהָא אַתְּמַר. (עַד כֹּאן הַהֲג' מִסְפָּרִים אַחֲרִים).

דְּכָר אַחֵר זֶה סִפְר תּוֹלְדוֹת אָדָם, אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: זֶה סִפְר - צְדִיק חֵי הָעוֹלָמִים שֶׁהוּא מוֹצִיא תּוֹלְדוֹת, זֶה סִפְר וְדָא, וְלֹא אַחֵר, וְהֵם תּוֹלְדוֹת אָדָם, אוֹתוֹ שְׁנַאֲמַר בּוּ כְּתַפְאֶרֶת אָדָם לְשֶׁבֶת בֵּית. מִי הַבֵּית שָׁלוֹ? זֶה הַשְׂכִּינָה, וְרוּעָה הַנֶּאֱמָן אַתָּה הוּא כְּדָמוֹתוֹ, וְלֵךְ כַּח לְהַסְתַּפֵּל בְּדִיוֹקְנֵי בְנֵי אָדָם, בְּצִיּוּרִים שֶׁל אוֹתוֹ שְׁנַאֲמַר בּוּ בְּדָמוֹת אֱלֹהִים כְּרָא אוֹתוֹ, שְׁכַל הַצִּיּוּרִים שֶׁל בְּנֵי אָדָם רְשׁוּמִים בְּכַפֵּס, וּמִשׁוּם שְׁכַל כֶּסֶף וּמִרְכָּבָה שְׂאֵתָה זְקוּק, אַתָּה יֵשׁ לָךְ כַּח לְהַסְתַּפֵּל, בְּגִלְל כֶּף וְאַתָּה תַּחֲזֶה מְכַל הָעָם וְגוֹמֵר.

וַיְחִי אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמֵאָת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בְּדָמוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת, שֶׁ שְׁלֹשׁ חַיּוֹת שֶׁל הַמֶּרְכָּבָה, ת הוּא גַר יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם, שְׁנַאֲמַר בַּהּ וּדְמוּת פְּנִיָּהֶם פְּנֵי אָדָם, וְהוּא וַיּוֹלֵד בְּדָמוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ. וַיְהִי כָּל יְמֵי אָדָם אֲשֶׁר חֵי תִשַּׁע מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיָּמָוֶה, אֵלָּא כָּל יוֹמִין דִּתְּהוּ חֵי הָהָא תִשַּׁע

דְּכָר אַחֵר זֶה סִפְר תּוֹלְדוֹת אָדָם, אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, זֶה סִפְר דָּא צְדִיק חֵי עֲלָמִין, דְּאִיהוּ אֲפִיק תּוֹלְדִין, זֶה סִפְר וְדָא וְלֹא אַחֲרָא, וְאַיְנוּן תּוֹלְדוֹת אָדָם, הֵהוּא דְאַתְּמַר בִּיה (יִשְׁעִיה מִד ג) כְּתַפְאֶרֶת אָדָם לְשֶׁבֶת בֵּית, מָאן בֵּית דִּילִיָּה, דָּא שְׂכִינְתָּא, וְרַעֲיָא מְהֵימְנָא אַנְתָּ הוּא כְּדִיוֹקְנִיָּה, וְלֵךְ חִילָא לְאַסְתַּפְּלָא בְּדִיוֹקְנֵין דְּבָנֵי נֶשָׂא, בְּצִיּוּרִין דִּיהוּא דְאַתְּמַר בִּיה (בְּרֵאשִׁית ה א) בְּדָמוֹת אֱלֹהִים כְּרָא אוֹתוֹ, דְּכָל צִיּוּרִין דְּבָנֵי נֶשָׂא אִינוּן רְשִׁימִין בְּכֶרְסִיָּא, וּבְגִין דְּכָל כְּרִסְיָא וּמִרְכָּבָתָא דְאַנְתָּ זְקִיקָא, אַנְתָּ אִית לָךְ חִילָא לְאַסְתַּפְּלָא, בְּגִין כֶּף וְאַתָּה תַּחֲזֶה מְכַל הָעָם וְגוֹמֵר.

וַיְחִי (דף קלח ע"ב) אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמֵאָת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בְּדָמוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת (בְּרֵאשִׁית ה ג), שֶׁ תַּלְתָּ חַיּוֹן דְּמִרְכָּבָתָא, ת אִיהִי (מְשַׁלִּי כ כח) גַּר יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם, דְּאַתְּמַר בַּהּ (יִחְזָקֵאל א י) וּדְמוּת פְּנִיָּהֶם פְּנֵי אָדָם, וְדָא אִיהוּ וַיּוֹלֵד בְּדָמוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ. וַיְהִי כָּל יְמֵי אָדָם אֲשֶׁר חֵי תִשַּׁע מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיָּמָוֶה, אֵלָּא כָּל יוֹמִין דִּתְּהוּ חֵי הָהָא תִשַּׁע

מאות ותלתין שנים, ושאר שנים בתוספת הנה מית. ושבעין דחסרו מאַלף, יהב לְדוֹד מְשֻׁנִי, בגין דְּהִיהָ עֲתִיד לְאֶשְׁלָמָא לֹון בִּיה, וְהָכָא רְזָא דְפּוֹרְקָנָא.

עֲשֵׂר דְרִין הִיוּ מְאָדָם וְעַד נח, (בראשית ה כח) וַיְחִי לָמֶךְ שְׁתִּים וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמָאתַת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בֶּן וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נח, לֵאמֹר זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂינוּ וּמִעֲצָבוֹן יְדִינוּ, וְאַמְאִי, דְּבִקְדָּמִיתָא הִיוּ טָרְחִין בְּגִלְגּוּלִין, עַד דְּאֶתָא נח דְּאִיהוּ שְׁבַת, וּבִיה נָחוּ כְּלָהוּ, וּבִיה אֲתִישְׁבוּ, וְאַפִּיק לֹון לְעֹלָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אַמְאִי הִיוּ קִדְמָאִין חֲיִין יוֹמִין סְגִיָאִין, כְּגוֹן אָדָם דְּאֶתְמַר בִּיה וַיְחִי אָדָם תִּשְׁעַ מְאוֹת שָׁנָה וּשְׁלָשִׁים שָׁנָה, וְנח תִּשְׁעַ מְאוֹת וּחֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְכֵן כְּלָהוּ דְרִין עַד נח הִיוּ חֲיִין שָׁנִין סְגִיָאִין, וּמֵאַבְרָהָם (נ"א וּמִנָּח) וְאַיִלָף הִיוּ מִתְמַעֲטִין בְּשָׁנִין, אָמַר לִיה בְּרִי, רַבּוּי שָׁנִין וְאַרִּיכוּ דִּיּוֹמִין אֵינּוֹן מְאַרְיָף אֲנִפִּין, וּמַעוּטָא דִּיּוֹמִין וּשְׁנִין מְזַעִיר אֲנִפִּין, וּבְגִין דָּא בְּאַבְרָהָם אֶתְמַר אֵלָה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם בְּה' זַעֲרָא. בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאַמֵּן. (דף קלט ע"א).

וימת. מה זה וימת? אלא כל הימים שהיה חי היה תשע מאות ושלשים שנים, ושאר השנים בתוספת הנה מת, והשבעים שחסרו מאַלף, נתן לְדוֹד מְשֻׁנִי, משום שהיה עתיד להשלים אותם בו, וכאן סוד הגאולה.

עשרה דורות היו מאדם ועד נח, ויחי לָמֶךְ שְׁתִּים וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמָאתַת שָׁנָה וַיּוֹלֵד בֶּן וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נח לֵאמֹר זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂינוּ וּמִעֲצָבוֹן יְדִינוּ, וְלָמָּה? שְׁבַתְהוּ תַחֲלָה הִיוּ טוֹרְחִים בְּגִלְגּוּלִים, עַד שֶׁבָּא נח, שְׁהוּא שְׁבַת, וּבִי נָחוּ כָלָם, וּבִי הִתְיַשְׁבוּ וְהוֹצִיא אוֹתָם לְעוֹלָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: לָמָּה הִיוּ הָרִאשׁוֹנִים חֲיִים יָמִים רַבִּים כְּמוֹ אָדָם, שְׁנַאֲמַר בּוֹ וַיְחִי אָדָם תִּשְׁעַ מְאוֹת שָׁנָה וּשְׁלָשִׁים שָׁנָה, וְנח תִּשְׁעַ מְאוֹת וּחֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְכֵן כָּל הַדּוֹרוֹת עַד נח הִיוּ חֲיִים שָׁנִים רַבּוֹת, וּמֵאַבְרָהָם (וּמִנָּח) וְאַיִלָף הִיוּ מִתְמַעֲטִים בְּשָׁנִים? אָמַר לוֹ: בְּנִי, רַבּוּי שָׁנִים וְאַרְבֵּי יָמִים הֵם מְאַרְיָף אֲנִפִּין, וּמַעוּט שָׁל יָמִים וּשְׁנִים מְזַעִיר אֲנִפִּין, וּמִשּׁוּם זֶה נֶאֱמַר בְּאַבְרָהָם אֵלָה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם בְּה' זַעֲרָא. בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאַמֵּן.

תקון שני

זהו תקון כ"ב וכ"ג
בְּרִאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, בְּרִאשִׁית בְּרָא תִי"ש, זֶה אֵילוּ שֶׁל יִצְחָק. בְּרִאשִׁית שֵׁם א"ש לְעוֹלָה שֶׁל יִצְחָק, וְסוּד הַדָּבָר - (ועל אלו שלשת הגלגולים נאמר מה יפועמיק בנעלים בת נדיב, וזאת לפנים - זו האם העליונה, העולם הקא. דְּבַר אַחֵר, אֶצְלוֹ צִרִיךְ חֲלִיצָה, וְזֶהוּ שְׁכֵתוֹב שֶׁל נִגְלִיף וְגוֹמֵר, וְאֵם לֹא, אֵין לוֹ רְשׁוֹת לְהַרְחִיק

(אמר המניה אלו התקונים מצאתי בספר אחר כתובים מאחד ועשרים תקונים ולחלאה, ולמען לא ימצא זה החבור נעדר מאלו המרגליות יקרות וטובות, נמרתי אומר לשים בעט ברזל ועופרת את שרשרות העבותות על המשבצות, ומצא מין את מינו ונעור).

תקונא תניינא

(זהו תקון כ"ב וכ"ג).

בְּרִאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, בְּרִאשִׁית בְּרָא תִי"ש, זֶה אֵילוּ דִּיִּצְחָק. בְּרִאשִׁית תָּמֵן א"ש לְעוֹלָה דִּיִּצְחָק,

השלכה (לרוח המות) לעלות לעולם הבא, ומשום שהיא יום הכפורים, אסור בנעילת הסנדל) הנה האש והעצים ואיה השם לעלה. יצא קול ואמר, מששת ימי בראשית נברא לעקדת יצחק.

משום שאין קרבן שמבטל מגפה בעקדת יצחק, שנאמר בו ויעקד את יצחק בנו, נקשרה מדת הדין (מלאך המות) ונעקד למעלה, ולא היה לו רשות לקרב לבית דין הגדול, שהוא גבורה, לתבע דין, והעקדה של פאן מועילה לגלות, שהיה עתיד להרג משיח בן יוסף, וקול יצא מאותו זמן אל תעש לו מאומה, משום שהתגברו רחמים על דין, וסוד הדבר - הושיעה לו ימינו, ואחר כך זרוע קדשו, שגברה הימין על השמאל.

בשמתגברת הטפה של הזכר על הטפה של הנקבה, הוא בן, הוא ודאי רחמים, אבל פשמתגברת טפת הנקבה על הזכר, היא בת והיא דין, וסוד הדבר - זכר ששולט על נקבה גורם ששולט הימין על השמאל, ויצאו ישראל ברחמים ולא בדין, וזהו פי גבר עלינו חסדו, וסוד הדבר - בטרם יבא חבל לה והמליטה זכר. ובשם של הקדוש ברוך הוא, יהו"ה רחמים, אדנ"י דין, וכששולט יהו"ה על אדנ"י יאהדונה"י, הוא רחמים, וכששולט אדנ"י על יהו"ה אידהנוי"ה, הוא דין, וסוד הדבר - אדנ"י אלהים בחזק יבא, בתקף הדין, ובזה עקדת יצחק שנעקד לפני אביו ומסר עצמו למיתה כדי שייצא משיח וישראל שלא ימותו, ולא עוד, אלא שאפלו אם ישראל יהיו עובדים

קמי אבוי, ומסר גרמיה

ורזא דמלה (ועל אלן תלת גלגולין אתמר (שיר ז ב) מה יפו פעמך בנעלים בת גדיב, וזאת לפניך דא אימא עלאה עלמא דאתי, דבר אחר לגביה צריך חליצה, והדא הוא דכתיב (שמות ג) של נעליך וגומר, ואם לאו לית לון רשו לרווחא רמתא (ג"א לרווחא דמיתא) לסלקא לעלמא דאתי, ובגין דאיהי יום הכפורים אסיר בנעילת הסנדל), (בראשית כב ז) הנה האש והעצים ואיה השם לעלה, נפק קלא ואמר משית יומי בראשית אתברי לעקדה דיצחק. בגין דלא אית קרבן דבטיל מותנא בעקדה דיצחק, דאתמר ביה (שם) ויעקוד את יצחק בנו, אתקשר מדת הדין (מלאך המות) ואתעקד לעילא, ולא הוה ליה רשו לקרבא לבי דינא רברבא דאיהו גבורה, לתבעא דינא, ועקדה דנא מועילה לגלותא, דהוה עתיד לאתקטלא משיח בן יוסף, וקלא נפיק מההוא זמנא (שם) אל תעש לו מאומה (שם יב). בגין דאתגברו רחמי על דינא, ורזא דמלה (תהלים צח א) הושיעה לו ימינו, ולבתר זרוע קדשו, דגבר ימינא על שמאלא. בר אתגבר טפה דדכורא על טפה דנוקבא איהו בן, רחמי איהו ודאי, אבל פד אתגבר טפה דנוקבא על דכורא, בת איהי ודינא איהי, ורזא דמלה דכורא שליט על נוקבא גרים דשליט ימינא על שמאלא, ויפקון ישראל ברחמי ולא בדינא, ודא איהו (תהלים קיז ב) פי גבר עלינו חסדו, ורזא דמלה (ישעיה סו ז) בטרם יבא חבל לה והמליטה זכר.

ובשמא דקודשא בריך הוא, יהו"ה רחמי, אדנ"י דינא, פד שליט יהו"ה על אדנ"י יאהדונה"י רחמי איהו, וכד שליט אדנ"י על יהו"ה אידהנוי"ה דינא איהו, ורזא דמלה (שם מ י) אדנ"י אלהים בחזק יבא, בתקיפו דדינא, ובדא עקדה דיצחק דאתעקד

בגלות על שפיכות דמים וגלוי עריות ועבודה זרה, זכות אבות תגן עליהם משרפה הרג וחנק, משום שאברהם נתנסה באש ויצחק בספיין ויעקב בגלות, זכות אבות תהיה מגנה עליהם.

ועוד, הנסיון של שלשת האבות מעידים, שלא עבר אדם שהוא ישראל על שלשת המצוות הללו שצוה אותם (אבות) הקדוש ברוך הוא, זהו שכתוב ויצו יהו"ה אלהי"ם על האדם, ויצו - זו עבודה זרה, לאמר - זה גלוי עריות, על האדם - זו שפיכות דמים, שנשמתו של האדם נכנסה בגלגול של אברהם, ואם הוא עבד עבודה זרה, כשנכנס לאש היה נשרף, זהו שכתוב פסילי אלהיהם תשרפון באש.

שלא יש שלשה גוונים, לבן ירק ושחור, והרביעי תכלת, והם דבקים בגחלת שהיא אדמה, הרי חמשה, כחשבון ה' (חמש), שהיא אמונת הקדוש ברוך הוא שהוא ו', שהתלבש בחמשה גוונים ומאיר בהם, וכו' עולים הגוונים שהם כלולים בה, והיא עולה בהם לו'. זהו שכתוב היא העלה, וכשעולים שנים שהם ו' ה' בקרבן, יורדים שנים מלמעלה שהם י"ה, ומתקרבות האותיות ומתיחדות ונקשרות זו עם זו, וזהו סוד הקרבן.

וסוד הדבר - והנה מלאכי אלהים עלים ויורדים בו, עולים שנים באש, ויורדים שנים, ונצל אברהם בשם של יהו"ה, שאף על גב שיש ארבעה מלאכים שהם הממנים של השם הקדוש, לא רוצה הקדוש ברוך הוא להתעסק באברהם להצילו אלא הוא ממך, משום שקנא על שמו,

למיתה בגין דישיזיב משיח וישראל דלא ימותון, ולא עוד אלא דאפילו אי ישראל להווי עברין בגלותא, על שפיכות דמים וגלוי עריות ועבודה זרה, זכות אבהן יגן עליהון משרפה הרג וחנק, בגין דאברהם נתנסה בנורא, ויצחק בספינא, ויעקב בגלותא, זכות אבהן יהא מגין עליהון.

ועוד נסיונא דתלת אבהן מעידין, דלא עבר אדם דאיהו ישראל על תלת פקודין אלין, דמני לון (ליה) קודשא בריך הוא, הדא הוא דכתיב (בראשית ב טז) ויצו יהו"ה אלהי"ם על האדם, ויצו דא עבודה זרה, לאמר דא גלוי עריות, על האדם דא שפיכות דמים, דנשמתא דאדם עאלת בגלגולא דאברהם, ואם איהו עבד עבודה זרה, פד עאל בנורא הוה אתוקד, הדא הוא דכתיב (דברים ז כה) פסילי אלהיהם תשרפון באש.

דאש אית ליה תלת גוונין, חור וירוק ואוכם, ורביעאה תכלת, ואינון דבקיין בגחלת דאיהו סומקא דא חמשה, כחשבון ה' (חמש) דאיהו אמונה דקודשא בריך הוא דאיהו ו', דאתלבש בחמש גוונין ונחיר בהון, וביה סלקין גוונין דאינון כלילין בה, והיא סליקת בהון לגבי ו', הדא הוא דכתיב (ויקרא ו ב) היא העולה, וכד סלקין תריין דאינון ו' ה' בקרבנא, נחתין תריין מלעילא דאינון י"ה, (דף קלט ע"ב) ומתקרביין אתוון ומתייחדין ומתקשרין דא בדא, ודא איהו רזא דקרבנא.

ורזא דמלה (בראשית כח יב) והנה מלאכי אלהי"ם עלים ויורדים בו, סלקין תריין באשא, ונחתין תריין. ואשתוב אברהם בשמא דיהו"ה, דאף על גב דאית ארבע מלאכים דאינון ממנן דשמא קדישא, לא בעי קודשא בריך הוא לאשתדלא

דאינון ממנן דשמא קדישא, לא בעי קודשא בריך הוא לאשתדלא

ובו התלבן אדם הראשון שהוא
ישראל, שלא עבר על ויצו, שהוא
עבודה זרה, אחר כך התלבש
ביצחק ונצרך ואמר אל תעש לו
מאומה, שאותו שנצרך בו לא
עשה דבר, שלא עבר על שפיכות
דמים, וכן יעקב התגלגל בו
כשירד לגלות מצרים (של חוץ לארץ),
שפחד שלא היה עולה. באותו
זמן אמר לו הקדוש ברוך הוא
אל תירא מרדה מצרימה וגומר,
אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי
אעלה גם עלה.

תקון שלישי

בראשית שם אר"י של הקרבן,
שהיה יורד על הקרבן בדמות ארי
אוכל הקרבנות, וזהו ראשון
לחיות שהיו אוכלים קרבנות.
אמר לו רבי אלעזר: ולמה היו
יורדות חיות לאכל קרבנות?
אמר לו: בני, ארבע חיות הן
בפסא, אריה שור נשר אדם,
ובגוף האדם ארבעה יסודות
שממנים עליהם ארבע חיות,
שהנפש כלולה בהם, ומשום זה
פרנסת הנפש מארבעה הללו.
כשחטא אדם בארבעה היסודות
שלו, כאלו חטא בנפש, זהו
שפתיב מאשר חטא על הנפש,
ובאותו זמן נפרדו מים מאש
ורוח מעפר.

שמעפר יוצאים זרעים, שהם
פרנסה של אדם, ומממים החיות,
שהן פרנסה של ארי, ומאש
בהמות, שהם פרנסה של שור,
ומהרוח עופות, שהם פרנסה של
נשר, וכשחטא בהם, נפרדו
היסודות, ויש בהם מחלקת
שהיא פרוד, ועולה שם יהו"ה
מהם, ונכנס יצר הרע שהוא
סמא"ל שטן, שיהו"ה לא שורה

באברהם לשזבא ליה אלא איהו ממש, בגין
דקני על שמייה, וביה אתלבן אדם הראשון
דאיהו ישראל, דלא עבר על ויצו דאיהו
עבודה זרה, לבתר אתלבש ביצחק ואצטריך
ואמר (בראשית כב יב) אל תעש לו מאומה, דההוא
דאצטריך ביה לא עבד מדעם, דלא עבר על
שפיכות דמים, וכן יעקב אתגלגל ביה, כד
נחת לגלותא דמצרים (דחוצה לארץ) דדחיל דלא
היה סליק, בההוא זמנא אמר ליה קודשא
ברוך הוא (שם מו ג) אל תירא מרדה מצרימה
וגומר, אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלה
גם עלה.

תקונא תליתאה.

(זהו תקון כ"ד).

בראשית תמן אר"י דקרפנא, דההו נחית
בקרבנא בדיוקנא דארי אכיל
קרפנין, ודא איהו קדמאה לחיוון דהו אכלי
קרפנין. אמר ליה רבי אלעזר ואמאי הו נחתין
חיוון למיכל קרפנין, אמר ליה ברי ארבע
חיוון אינון בכרסיא, אריה שור נשר אדם,
ובגופא דבר נש ארבע יסודי, דממנן עלייהו
ארבע חיוון, דנפש כלילא בהון, ובגין דא
פרנסה דנפשא מאלין ארבע, כד חאב בר נש
בארבע יסודי דיליה כאלו חאב בנפשא, הדא
הוא דכתיב (במדבר ו יא) מאשר חטא על הנפש,
ובההוא זמנא אתפרש מיא מאשא ורוחא
מעפרא.

דמעפרא נפקין זרעין דאינון פרנסה דאדם,
וממיא חיוון דאינון פרנסה דארי,
ומאשא בעירין דאינון פרנסה דשור, ומרוחא
עופין דאינון פרנסה דנשר, וכד חב בהון
אתפרשן יסודין ואית בהון מחלוקת דאיהו

פרודא, וסליק שם יהו"ה

בפרוד, וסוד הדבר - חלק לבם
עתה יאשמו, ומשום זה צריך
קרפן מהמינים הללו שחטא בהם
לקרב בהם, אותם ארבעה
יסודות שיש בהם פרוד, ובאותו
זמן שמתקרבים היסודות זה לזה,
מיד יורד הקדוש ברוך הוא
עליהם ובורח השטן, ואם לא
בוח, הרי אש הקרפן שופפת
אותו. זהו שפיתוב והאש על
המזבח תוקד בו.

וסוד הקרפנות, עוד ובשר
תלבישני ובעצמות וגידים
תסוככני. העור הוא לבוש האדם,
זהו שפיתוב ויעש יהו"ה אלהי"ם
לאדם ולאשתו פתנות עור
וילבשם, אם זכה - פתנות אור
מרקמים ממצוות עשה, ששכרם
לעולם הבא, שהוא האור הגנוז
לצדיקים, ואם לא זכה - עור
הנחש שכולל ארבעה יסודות,
ששם רשומות מצוות לא תעשה
שאדם עבר עליהן, ומשום זה
בארו בעלי המשנה, צוונותיו של
אדם חקוקים לו על עצמותיו,
וקרוב העור של האדם מצוות
עשה, שהם קרוב של אותיות
שמו של הקדוש ברוך הוא.

ועליהם נאמר אדם כי יקריב מכם
קרפן, מכם ודאי, להוציא עור
הנחש שבו מרקמים מצוות לא
תעשה, ואדם שעובר עליהם
נאמר בו אדם להכל דמה ימיו
כצל עובר, אדם פי ימות באהל,
פי ימות ודאי, וזוהי הקרבת
הקרפן של עשו, יצר הרע,
שנאמר בו יקם אבי ויאכל מציד
בנו. הבשר הוא שבר מן שברים,
והוא אדם, מצד של החיה שהוא
שור, בשר חי, בשר טהור, ויש
אחר של בשר בשדה טרפה,
ששורה בו רוח הטמאה, מלאך

מניהו, ועאל יצר הרע דאיהו סמא"ל שטן,
דיהו"ה לא שריא בפרודא, ורזא דמלה (הושע
י ב) חלק לבם עתה יאשמו, ובגין דא צריך
קרפנא מאלין מינין דחב בהון, לקרבא בהון,
אינון ארבע יסודין דאית בהון פרודא,
ובהוהו זמנא דמתקרבין יסודין דא לגבי דא,
מיד נחית קודשא בריך הוא עלייהו וברח
שטן, ואי לא ברח הא אשא דקרפנא אוקיד
ליה, הדא הוא דכתיב (ויקרא ו ה) והאש על
המזבח תוקד בו.

ורזא דקרפנין (איוב י יא) עור ובשר תלבישני
ובעצמות וגידים תסוככני, עור איהו
לבושא דאדם, הדא הוא דכתיב (בראשית ג
כא) ויעש יהו"ה אלהי"ם לאדם ולאשתו
פתנות עור וילבישם, אם זכה פתנות אור
מרקמן מפקודין דעשה, דאגרא דלהון
לעלמא דאתי דאיהו אור הגנוז לצדיקיא, ואם
לא זכה משכא דחויא דכליל ארבע יסודין,
דתמן רשימין פקודין דלא תעשה דעבר פר
נש עלייהו, ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין
צוונותיו של אדם חקוקים לו על עצמותיו,
וקריבו דמשכא דאדם פקודין דעשה, דאינון
קריבו דאתון דשמא דקודשא בריך הוא.

ועלייהו אתמר (ויקרא א ב) אדם כי יקריב מכם
קרפן, מכם ודאי, לאפקא משכא
דחויא דביה מרקמין פקודין דלא תעשה,
ואדם דעבר עליהו אתמר ביה (תהלים קמד ד) אדם
להכל דמה ימיו כצל עובר, (במדבר יט יד) אדם
פי ימות באהל, פי ימות ודאי, ודא איהו קריבו
דקרפנא דעשו יצר הרע, דאתמר ביה (בראשית
כז לא) יקם אבי ויאכל מציד בנו. בשר איהו
שבר מן שברים, ואיהו סומק, מסטרא דחיה
דאיהו שור, בשר חי בשר טהור, ואית (דף קמז ע"א) אחרא דבשר בשדה

שְׂרֹכֵב עַל קַרְנֵי שׁוֹר מוֹעֵד, בְּשָׂר
טָמֵא.

עֶצֶם, יֵשׁ עֶצֶם טָמֵא וְיֵשׁ עֶצֶם
טָהוֹר, וּבֶשֶׂר שֶׁל טְהוֹרָה וְעֶצֶם שֶׁל
טְהוֹרָה, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר עֶצֶם מִעֲצָמֵי
וּבֶשֶׂר מִבְּשָׂרֵי, וְעֶצֶם הוּא אֲרִיָּה,
גִּידִים הוּא נֶשֶׂר. נֶשֶׂר, נֶשֶׂר שֶׁל
טְהוֹרָה וְנֶשֶׂר שֶׁל טָמֵא. עֶצֶם
וּבֶשֶׂר וּגִידִים, עֲלֵיהֶם שׁוֹרָה
בְּרָכָה וּקְדֻשָּׁה וַיְחַדּוּ, שֶׁהֵם כֵּהֵן
לִזְוִי וְיִשְׂרָאֵל. כְּשֶׁבָעָם שׁוֹרָה
בְּרָכָה, מִיד וּתְקַרְבּוּ עֲצָמוֹת עֶצֶם
אֶל עֲצָמוֹ, מִתְקַרְבִּים וְנִקְשָׁרִים זֶה
עִם זֶה בְּקֶרֶן, וּמִיד יוֹרֵד עֲלֵיהֶם
שָׁמַן וְשׁוֹרָה עֲלֵיהֶם בְּרָכָה, עַל
הַבֶּשֶׂר שׁוֹרָה קְדֻשָּׁה שֶׁהִיא מִצַּד
הַלְוִיִּם. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וּקְדֻשָּׁתָא אֶת
הַלְוִיִּם. מִיד מִתְקַרְבִּים עוֹרְקֵי
הַדָּם אֶל הַלֵּב, שֶׁהַבְּרִכּוֹת הֵן
מִהַפְּתָנִים, זֶהוּ שְׁכָתוֹב דִּבְרֵי אֶל
אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תִּבְרָכוּ.
הַגִּידִים מִיִּשְׂרָאֵל, וְהֵם הַיְחֻד
וְהַקְדֻשָּׁה וְקִשְׁרֵי שֶׁל הַעֲצָמוֹת
וְהַבֶּשֶׂר, וּכְשֶׁנִּקְשָׁרִים בְּשִׁנְיָהֶם
נִקְרָאִים יְחֻד, וְהַיְחֻד הוּא
בְּיִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שְׁכָתוֹב שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה
אַחַד.

הַעוֹר הוּא דְמוּת אָדָם מַלְכוּת, כֹּל
הַדְּיוֹקְנָאוֹת נִרְאִים בּוֹ, וְהִיא
כְּלוּלָה מִבֶּשֶׂר וּגִידִים וְעֲצָמוֹת,
וְהִיא תְמוּנַת כֹּל, וְהִיא בְּרָכָה
וּקְדֻשָּׁה וַיְחַדּוּ, כֵּהֵנִים וְלוֹיִם
וְיִשְׂרָאֵלִים, שֶׁהֵם קְשׁוּרִים
בְּשִׁלְשֵׁת הָאֲבוֹת, שְׁנֵאֱמַר בָּהֶם
הָאֲבוֹת הֵן הֵן הַמְּרַכְּבָה. בְּבֶשֶׂר
כְּשֶׁמִּתְקַדֵּשׁ, יוֹרֵד עָלָיו דָּם טָהוֹר,
וּכְשֶׁהַגִּידִים מִתְיַחֲדִים, יוֹרֵד
עֲלֵיהֶם רוּחַ קְדֻשָּׁה, עַל הַעֲצָמוֹת
יוֹרֵדִים מִי טְהוֹרָה, זֶהוּ סוּד
הַקְּרִבּוֹת. שְׁמַח רַבִּי אֶלְעָזָר,
וְשְׁמַח הַחֲבָרִים וְאָמְרוּ: אֵלּוּ לֹא
כָּאֵנוּ לְעוֹלָם הָיָה אֵלָּא לְשִׁמְעָא אֶת
זֶה - דִּי.

טְרִיפָה דְשָׂרְיָא בִּיה רוּחַ הַטּוֹמָאָה, מְלֹאָךְ
הַמּוֹת דְּרֹכִיב עַל קַרְנֵי שׁוֹר מוֹעֵד בְּשָׂר טָמֵא.
עֶצֶם, אֵית עֶצֶם טָמֵא וְאֵית עֶצֶם טָהוֹר, וּבֶשֶׂר
דְּדִכּוֹ וְעֶצֶם דְּדִכּוֹ, עֲלֵיהּ
אַתְמָר (בְּרֵאשִׁית ב כג) עֶצֶם מִעֲצָמֵי וּבֶשֶׂר מִבְּשָׂרֵי,
וְעֶצֶם אִיהּ אֲרִיָּה, גִּידִים אִיהּ נֶשֶׂר, נֶשֶׂר,
נֶשֶׂר אִיהּ דְּדִכּוֹ וְנֶשֶׂר אִיהּ דְּמִסְאָבוּ, עֶצֶם וּבֶשֶׂר
וּגִידִים עֲלֵיהּ שָׂרְיָא בְּרָכָה וּקְדוּשָׁה וַיְחַדּוּ,
דְּאֵינוֹן כֵּהֵן לִזְוִי וְיִשְׂרָאֵל, בְּעֶצֶם כֹּד שָׂרְיָא
בְּרָכָה בִּיה, מִיד (יחזקאל לו ז) וּתְקַרְבּוּ עֲצָמוֹת עֶצֶם
אֶל עֲצָמוֹ, מִתְקַרְבִּין וּמִתְקַשְׂרִין דָּא בְּדָא
בְּקֶרֶבְנָא, וּמִיד נְחִית עֲלֵיהּ מִשְׁחָא וְשָׂרְיָא
עֲלֵיהּ בְּרָכָה, בְּשָׂר שָׂרְיָא עֲלֵיהּ קְדוּשָׁה,
דְּאִיהּ מִסְטָרָא דְלוֹיִם, הָדָא הוּא דְכְּתִיב
וּקְדֻשָּׁתָא אֶת הַלְוִיִּם, מִיד מִתְקַרְבִּין עֲרֻקִין דְּדָמָא
לְגַבֵּי לֵבָא, דְּבִרְכָאָן מִכֶּהֱנִי אֵינוֹן, הָדָא הוּא
דְכְּתִיב (במדבר ו כג) דִּבְרֵי אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו לֵאמֹר
כֹּה תִּבְרָכוּ. גִּידִים מִיִּשְׂרָאֵל, וְאֵינוֹן יְחֻדָּא
וּקְדוּשָׁה וְקְשׁוּרָה דְּגֶרְמִין וּבִשְׂרָא, וְכֹד
מִתְקַשְׂרִין בְּתַרְוֵיהּ אֶתְקִרְיָאוּ יְחֻד וַיְחַדּוּ
אִיהּ בְּיִשְׂרָאֵל, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (דברים וד) שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אַחַד.

מִשְׁכָּא אִיהּ דְמוּת אָדָם מַלְכוּת, כֹּל דְּיוֹקְנִין
אַתְחַזְיִין בֵּיה, וְאִיהּ כְּלוּלָא מִבְּשָׂרָא
וּגִידִין וְגֶרְמִין, וְאִיהּ תְמוּנַת כֹּל, וְאִיהּ בְּרָכָה
וּקְדוּשָׁה וַיְחַדּוּ, כֵּהֵנִים וְלוֹיִם וְיִשְׂרָאֵלִים,
דְּאֵינוֹן קְשִׁירִין בְּתַלְתְּ אֲבָהֶן, דְּאַתְמָר בֵּהוֹן
הָאֲבוֹת הֵן הֵן הַמְּרַכְּבָה, בְּבֶשֶׂר כֹּד מִתְקַדֵּשׁ,
נְחִית עֲלֵיהּ דָּם טָהוֹר, וּגִידִים כֹּד מִתְיַחֲדִין
נְחִית עֲלֵיהּ רוּחָא קְדִישָׁא, גֶרְמִין נְחִית
עֲלֵיהּ מִיִּין דְּדִכּוֹ, דָּא אִיהּ רִזָּא דְקֶרְפָּנִין.
חָדָא רַבִּי אֶלְעָזָר וְחָדּוּ חֲבָרְיָא וְאָמְרוּ אֵילוּ לֹא
אַתִּינָא לְהָאֵי עֲלָמָא אֵלָּא לְמִשְׁמַע דָּא דִּי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרִי, וְעוֹד בְּרָזָא דְקַרְפָּנִין, לָבָא אִיהוּ מְזַבַּח דְּבִיהַ דָּם דְקַרְפָּנִין, וְעַל דָּא אֲתָמַר (שמות כ כד) וְזָבַחְתָּ עָלָיו, אִם זָכוּ אֲרִיָּה הָיָה נָחִית לְמִיכַל קַרְפָּנָא, וְאִי לֹא פִלְבָּא נָחִית, וּבָאֵן אֲתַר בְּכַבֵּד, דְּתַמָּן מָרָה גִּיהֶנָּם, דְּאִיְהִי עֲלוּקָה דְּאִית לָהּ תְּרִי בְנוֹת הַב הַב, כְּמָה דְּאֲתָא אָמַר (משלי ל טו) לְעֲלוּקָה וְכוּ', וְכִלְבָּא בְּהוֹן צְוּחַ הַב הַב, וּמָרָה אִיְהִי גִיְהֶנָּם, חֲרַבָּא דְּמִלְאֵךְ הַמָּוֶת דְּאִית לָהּ תְּרִי פִּיּוֹת כְּגוּוֹנָא דְּגִיְהֶנָּם, דְּאֲתָמַר בְּה (שם) לְעֲלוּקָה שְׁתֵּי בְנוֹת הַב הַב, כְּגוּוֹנָא דָּא אֲתָמַר בְּחֲרַבָּא (שם ה ד) וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כִּלְעָנָה חֲדָה כְּחֲרַב פִּיּוֹת.

וְכַבֵּד אִיהוּ סַמָּא"ל, מָרָה סַם מָוֶת דִּילִיָּה, כִּד שְׁלֹטָא מָרָה עַל עֲרֻקִין דִּילָהּ וּמִתְגַּבְּרָא בְּחוּבִין, אֲתָמַר בְּפִרְקִין דְּכַבֵּד וּמָרָה, (שמות טו כג) וַיָּבֹאוּ מִרְתָּהּ וְלֹא יָכְלוּ לְשַׁתּוֹת מִיָּם מִמָּרָה פִּי מָרִים הֵם, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אֵינוֹן עֲרֻקִין דִּלְבָּא בְּדוּחָקָא וּמִתְטַמְּרִין בִּלְבָּא, כְּגוּוֹנָא דְנַח וְאַתְתִּיהּ וּבְנוֹי וְחִיוּוֹן וּבְעִירִין וְעוֹפִין דְּמִתְטַמְּרִין בְּתִיבָה, וְלָבָא אִיהוּ בְּדוּחָקָא בְּהוֹן, דָּאִם מָרָה מְטָא לִלְבָּא מִיד יָמוֹת כִּד נֶשׁ, וּמָרָה לֹא מִתְגַּבְּרָה עַל יִשְׂרָאֵל דְּאֵינוֹן לָבָא אֶלָּא בְּחוּבִין, אִי חֲזָרִין בְּתִיבָתָא דְּאִיְהִי נִשְׁמַת חַיִּים שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה, הָא אֲסוּוֹתָא תְּהֵא לִלְבָּא וְלְעֲרֻקִין דִּילָהּ, וְאַתְמַר בְּהוֹן (שם) וַיִּמְתְּקוּ הַמָּיִם, וְאַתְסִין עֲרֻקִין (גופא) וְאַבְרִים דִּילִיָּה. מַחוּר דָּא לִילִי"ת אִימָא דְעַרְב רַב, שְׁחוּק הַפְּסִיל, מָאֵן כְּסִיל דָּא אֵל אַחַר סַמָּא"ל, וְעַרְב רַב אֵינוֹן בְּנָהָא, דְּאֵינוֹן מְעוּרְבִין בְּיִשְׂרָאֵל רְשָׁעִים גְּמוּרִים, וְעֲלִיָּהּ אֲתָמַר אִם רְאִיתָ רָשָׁע שֶׁהִשָּׁעָה מִשְׁחָקָת לֹא אֵל תִּתְגַּרְהּ בּוֹ, עֲלִיָּהּ אֲתָמַר (חבקוק א יג) לָמָּה תִּבְטִיט בּוֹגְדִים תַּחֲרִישׁ בְּבִלְע רָשָׁע צָדִיק מִמֶּנּוּ, רָשָׁע דָּא

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרִי, וְעוֹד בְּרָזָא דְקַרְפָּנִין, לָבָא אִיהוּ מְזַבַּח דְּבִיהַ דָּם דְקַרְפָּנִין, וְעַל דָּא אֲתָמַר (שמות כ כד) וְזָבַחְתָּ עָלָיו, אִם זָכוּ אֲרִיָּה הָיָה נָחִית לְמִיכַל קַרְפָּנָא, וְאִי לֹא פִלְבָּא נָחִית, וּבָאֵן אֲתַר בְּכַבֵּד, דְּתַמָּן מָרָה גִּיְהֶנָּם, דְּאִיְהִי עֲלוּקָה דְּאִית לָהּ תְּרִי בְנוֹת הַב הַב, כְּמָה דְּאֲתָא אָמַר (משלי ל טו) לְעֲלוּקָה וְכוּ', וְכִלְבָּא בְּהוֹן צְוּחַ הַב הַב, וּמָרָה אִיְהִי גִיְהֶנָּם, חֲרַבָּא דְּמִלְאֵךְ הַמָּוֶת דְּאִית לָהּ תְּרִי פִּיּוֹת כְּגוּוֹנָא דְּגִיְהֶנָּם, דְּאֲתָמַר בְּה (שם) לְעֲלוּקָה שְׁתֵּי בְנוֹת הַב הַב, כְּגוּוֹנָא דָּא אֲתָמַר בְּחֲרַבָּא (שם ה ד) וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כִּלְעָנָה חֲדָה כְּחֲרַב פִּיּוֹת.

וְכַבֵּד אִיהוּ סַמָּא"ל, מָרָה סַם מָוֶת דִּילִיָּה, כִּד שְׁלֹטָא מָרָה עַל עֲרֻקִין דִּילָהּ וּמִתְגַּבְּרָא בְּחוּבִין, אֲתָמַר בְּפִרְקִין דְּכַבֵּד וּמָרָה, (שמות טו כג) וַיָּבֹאוּ מִרְתָּהּ וְלֹא יָכְלוּ לְשַׁתּוֹת מִיָּם מִמָּרָה פִּי מָרִים הֵם, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אֵינוֹן עֲרֻקִין דִּלְבָּא בְּדוּחָקָא וּמִתְטַמְּרִין בִּלְבָּא, כְּגוּוֹנָא דְנַח וְאַתְתִּיהּ וּבְנוֹי וְחִיוּוֹן וּבְעִירִין וְעוֹפִין דְּמִתְטַמְּרִין בְּתִיבָה, וְלָבָא אִיהוּ בְּדוּחָקָא בְּהוֹן, דָּאִם מָרָה מְטָא לִלְבָּא מִיד יָמוֹת כִּד נֶשׁ, וּמָרָה לֹא מִתְגַּבְּרָה עַל יִשְׂרָאֵל דְּאֵינוֹן לָבָא אֶלָּא בְּחוּבִין, אִי חֲזָרִין בְּתִיבָתָא דְּאִיְהִי נִשְׁמַת חַיִּים שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה, הָא אֲסוּוֹתָא תְּהֵא לִלְבָּא וְלְעֲרֻקִין דִּילָהּ, וְאַתְמַר בְּהוֹן (שם) וַיִּמְתְּקוּ הַמָּיִם, וְאַתְסִין עֲרֻקִין (גופא) וְאַבְרִים דִּילִיָּה. מַחוּר דָּא לִילִי"ת אִימָא דְעַרְב רַב, שְׁחוּק הַפְּסִיל, מָאֵן כְּסִיל דָּא אֵל אַחַר סַמָּא"ל, וְעַרְב רַב אֵינוֹן בְּנָהָא, דְּאֵינוֹן מְעוּרְבִין בְּיִשְׂרָאֵל רְשָׁעִים גְּמוּרִים, וְעֲלִיָּהּ אֲתָמַר אִם רְאִיתָ רָשָׁע שֶׁהִשָּׁעָה מִשְׁחָקָת לֹא אֵל תִּתְגַּרְהּ בּוֹ, עֲלִיָּהּ אֲתָמַר (חבקוק א יג) לָמָּה תִּבְטִיט בּוֹגְדִים תַּחֲרִישׁ בְּבִלְע רָשָׁע צָדִיק מִמֶּנּוּ, רָשָׁע דָּא

תחריש בבלע רשע צדיק ממנו.
רשע זה הפסיל, ערב רב בגלות
הם רשע, בבלע צדיק ממנו זה
ישׂראל, ומי גורם שכולע אותם?
משום שאינם צדיקים גמורים,
כמו שנאמר צדיק ממנו בולע,
אבל צדיק גמור אינו בולע.

ומחול הוא לילית, מארת ה'
בבית רשע, והיא אספרה
לתינוקות שהם רשעים, צוחקת
בהם בעשר בעולם הזה, ואחר
כך הורגת אותם, ולמה נקראו
תינוקות? משום שאין בהם דעת
להנצל ממנה, אבל לב מבין נצול
ממנה, ששם צדיק, וסוד הדבר
- טוב לפני האלהים ימלט
ממנה, וחוטא ילכד בה.

הבדלות הן יועצות, אם זכו -
נכנסת בהם נבואה, שהיא נר
יהו"ה נשמת אדם, ונעשים
נביאים, והם יועצים לטוב, ויש
בהם עצה ותושיה.

בנפי הראה, אם זכו - שורה בהם
רוח הקדש, ונאמר בהם ונחה
עליו רוח יהו"ה, רוח חכמה
ובינה, רוח עצה וגבורה, רוח
דעת ויראת יהו"ה, ועליהם נאמר
והיו הכרבים פורשי כנפים.
הכרובים כמו צורת אדם, פורשי
כנפים כנגד שלש החיות
שפורשות כנפים כנגד האדם,
והם שש כנפים, שתיים לכל חיה.
מצד של השכינה כנפי החיות
מרפעות, שש כנפים כנגד שש
מעלות לפסא, ארבע כנפים כנגד
כסא מרבע, פורשי כנפים למעלה
סבכים בכנפיהם על הפפרת, זו
פפרת הלב, קדש הקדשים, וזה
הלב.

נפש רוח נשמה, כהן לוי
וישׂראל. הכהן הוא הנשמה, אם
זכה - נר יהו"ה, נר הנה מאיר בו

כסיל, ערב רב בגלותא אינון רשע, בבלע
צדיק ממנו, דא ישׂראל, ומאן גרים דבלע
לון, בגין דלאו אינון צדיקים גמורים, כמה
דאתמר צדיק ממנו בולע אבל צדיק גמור
אינו בולע.

ומחול איהו לילית, (משליג לג) מארת ה' בבית
רשע, ואיהי אספרה לרביי דאינון
חייביא, חייבת בהון בעותרא בהאי
עלמא, (דף קמ ע"ב) ולבתר קטילת בהון, ואמאי
אתקריאו רביי, בגין דלית בהון דעת
לאשתזבא מינה, אבל לב מבין אשתזב מינה,
דתמן צדיק, ורזא דמלה (קהלת ד כו) טוב לפני
האלהים ימלט ממנה, וחוטא ילכד בה.

בדלות אינון יועצות אם זכו על בהון נבואה
דאיהי (משלי כ כז) נר יהו"ה נשמת אדם,
ואתעבידו נביאים, ואינון יועצים לטב, ואית
בהון עצה ותושיה.

בנפי ריאה, אם זכו שריא בהון רוח קודשא,
ואתמר בהון (ישעיה יא ב) ונחה עליו רוח
יהו"ה רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה
רוח דעת ויראת יהו"ה, ועליהו אתמר (שמות
כח כ) והיו הכרבים פורשי כנפים, הכרובים
כגון צורת אדם, פורשי כנפים לקבל תלת
חיוון דפרשין גדפין לקבליה דאדם, ואינון
שית גדפין, תרין לכל חיה, מסטרא דשכינתא
גדפין דחיוון מרופעים, שית גדפין לקבל שש
מעלות לפסא, ארבע גדפין לקבל פרסיא
מרופע, פורשי כנפים למעלה סבכים בכנפיהם
על הפפרת, דא פפרת דלפא קדש קדשין, ודא
לפא.

נפש רוח נשמה, כהן לוי וישׂראל, כהן איהו
נשמה, אם זכה נר יהו"ה נר הנה נהיר

ביה מלפא פשמש זורחת, ורוחא דקודשא הנה נפיק מבין גדפוי דכרובין

מהלב כְּשֶׁמֶשׁ זֹרַחַת, וְרוּחַ
הַקֹּדֶשׁ הִיטָה יוֹצֵאת מִבֵּין כְּנָפֵי
הַפְּרוּבִים שֶׁהֵן כְּנָפֵי רֶאֱה, וְהִיטָה
מִדְּבַרְת עִמּוֹ, וְאִם לֹא - אֵשׁ, וְזוֹ
הַנֶּפֶשׁ, הִיטָה דוֹלֶקֶת, וְיוֹצֵאת אֵשׁ
מֵהֶלֶב וְשׁוֹרֶפֶת אוֹתָהּ. הַקֶּרֶבֶן
וְהַקֶּבֶה, כִּפְּאֵר יֵשֵׁן נִקְרָא קֶבֶה
יֵשֵׁן.

וְיֵשׁ שְׁנָה לטוב וְיֵשׁ שְׁנָה לרע.
לטוב, כְּמוֹ חֲלוֹם שֶׁהוּא הַסֵּלֶם
(כְּמוֹ חֲלוֹם) שֶׁרָאָה יַעֲקֹב, וְכוּ' דְּבוּק
קֶנֶה, וְשֵׁשׁ טַבְעוֹת הַקֶּנֶה הֵם שֵׁשׁ
דְּרָגוֹת הַנְּבוּאָה, וְעוֹלָם לְשָׁמַיִם
נְשִׁימוֹת שֶׁהִיָּה יֵשֵׁן בָּהֶם דָּוִד,
שֶׁכָּף פִּרְשׁוּהָ, דָּוִד הִיָּה מִתְנַמְנֵם
כְּסוּס, וְסוּס לֹא יֵשֵׁן אֲלֹא שְׁשִׁים
נְשִׁימוֹת, וְיֵשׁ שְׁנָה לרע, חֲלוֹם
רע, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אֲצֹל אֲבָרָהִם,
וְתִרְדָּמָה נִפְלָה עַל אֲבָרָם וְהִנֵּה
אֵימָה חֲשֵׁכָה גְדֹלָה נִפְלֶתת עָלָיו,
וְהָיָה פִּרְשׁוּהָ בְּאַרְבַּע גְּלוֹיֹת,
וּמִשּׁוּם שֶׁחֲלוֹם יָבֵא בְּשִׁתִּי
דְּרָגוֹת, פִּרְשׁוּהָ הַקְּדֻמוֹנִים, כְּמוֹ
שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְכַר בְּלֹא תְּכֵן, כִּי אֵי
אֶפְשָׁר לְחֲלוֹם בְּלִי דְּכָרִים בְּטָלִים,
כִּדִּי שְׂכִיבָה הַחֲלוֹם כָּאֵן עַל יְדֵי
מִלְּאָךְ, כָּאֵן עַל יְדֵי שָׂד, מִשּׁוּם
שֶׁהַחֲלוֹם הוּא מִצַּד שֶׁל הַעֵץ שֶׁל
טוֹב וָרַע, אֲבָל מִצַּד שֶׁל עֵץ הַחַיִּים
לֹא בָּא (עָלָיו אֲלֵא שֶׁל קֶבֶה) אֲלֵא עַל
יְדֵי קֶבֶה שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
שֶׁהִיא שְׂכִינָתוֹ, וְאֵין שָׁם קֶבֶה רַע,
שֶׁהוּא שָׂד.

הַקֶּרֶבֶן טוֹחַן, אִם אָדָם צָדִיק,
הִיא טוֹחֶנֶת מִן לְצַדִּיקִים, שֶׁהֵם
אֵיבָרִים קְדוּשִׁים בְּמַצּוֹת עֲשֵׂה,
וְאִם לֹא הוֹלָכִים בְּמַצּוֹת טוֹבוֹת,
מִתְּפַרְנְסִים בְּלַחֵם הַקְּלוּקָל, מְזוּן
הַקְּלוּקָל, קָל בְּקָלוֹן. וְשֵׁט - שְׁטוֹ
הָעֵם וְלִקְטוֹ. שְׁטִים, (הַשְׁטִים),
לִקְטִים בְּשִׁטּוֹת. וְטַחְנוֹ בְּרַחִים -
בְּדַחֵק, אֲלוֹ הֵן הַטּוֹחֲנוֹת בִּפְהָ,
אוֹ דְּכוּ בְּמִדְכָה - זֶה הַחֵף, וּבִשְׁלוֹ
בְּפִרְרוֹ - זֶה הָאֵיצֶטְמָכָה.

דְּאֵינוֹן כְּנָפֵי רִיָּאָה, וְהָיָה מְמַלִּיל עֲמִיָּה, וְאִם
לֹא נִוְרָא, וְדָא נֶפֶשׁ הָיָה דְּלִיק, וְנִפְיָק אֶשְׂא
מִלְּבָא וְאוּקִיד לִיָּה. קֶרֶבֶןא וְקִיבָה כִּד נָאִים
אֶתְקָרִי קִיבָה יֵשֵׁן.

וְאִית שְׁנָה לטוב וְאִית שְׁנָה לְבִישׁ, לטוב כְּגוֹן
חֲלוֹם דְּאֵיָּהִי סֵלֶם (נ"א כְּגוֹן חֲלוֹם) דִּחְזָא
יַעֲקֹב, וְיָבִיָּה דְּבִיק קֶנֶה, וְשִׁית עֲזִיקִין דִּקְנָה אֵיָּהוּ
שִׁית דְּרָגִין דְּנְבוּאָה, וְסִלְקִין לְשִׁתִּין נִשְׁמִי,
דְּהָיָה נָאִים בְּהוֹן דָּוִד, דְּהָכִי אוּקְמוּהָ, דָּוִד
הָיָה מִתְנַמְנֵם כְּסוּס, וְסוּס לֹא נָאִים אֲלֹא שִׁתִּין
נִשְׁמִי, וְאִית שְׁנָה לְבִישׁ חֲלֵמָא בִּישָׂא, דְּאֶתְמַר
בִּיָּה לְגַבִּי אֲבָרָהִם, (בְּרֵאשִׁית טו יב) וְתִרְדָּמָה נִפְלָה
עַל אֲבָרָם, וְהִנֵּה אֵימָה חֲשֵׁכָה גְדֹלָה נִפְלֶתת
עָלָיו, וְהָיָה אוּקְמוּהָ בְּאַרְבַּע גְּלוֹיֹת, וּבְגִין
דִּחֲלוֹם יִיתִי בְּתֵרִין דְּרָגִין, אוּקְמוּהוּ קְדֻמָּאִין,
כְּמָה דְּאֵי אֶפְשָׁר לְכַר בְּלֹא תְּכֵן כִּי אֵי אֶפְשָׁר
לְחֲלֵמָא בְּלֹא דְּכָרִים בְּטָלִים, בְּגִין דִּיִּיתִי חֲלֵמָא
כָּאֵן עַל יְדֵי מִלְּאָךְ, כָּאֵן עַל יְדֵי שָׂד, בְּגִין
דִּחֲלֵמָא אֵיָּהוּ מִסְּטָרָא דְּאֵילָנָא דְּטוֹב וָרַע, אֲבָל
מִסְּטָרָא דְּאֵילָנָא דְּחַיִּי לֹא אֶתְנָא (עָלָיו) אֲלֵא
דְּקִיבָה) אֲלֵא עַל יְדֵי קִיבָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
דְּאֵיָּהִי שְׂכִינָתָא דִּילִיָּה, וְלִית תְּמָן קִיבָה רַע
דְּאֵיָּהוּ שָׂד.

קֶרֶבֶן טוֹחַן, אִי בַר נֶשׁ זַכָּאָה אֵיָּהוּ טוֹחֶנֶת
מִן לְצַדִּיקִים, דְּאֵינוֹן אֲבָרִים קְדֻשִׁין
בְּפִקּוּדִין דְּעֲשֵׂה, וְאֵי לֹא אֲזִלִּין בְּפִקּוּדִין טָבִין,
מִתְּפַרְנְסִין בְּלַחֵם הַקְּלוּקָל מְזוּנָא קָלָא בְּקָלוֹן.
וְשֵׁט (בְּמִדְבָר יא ח) שְׁטוֹ הָעֵם וְלִקְטוֹ, שְׁטִין
(שְׁטִין) לְקִטִּין בְּשִׁטּוֹתָא, וְטַחְנוֹ בְּרִיחִים
בְּדוּחֶקָא, אֲלִין אֵינוֹן טוֹחֲנוֹת בְּפּוּמָא, אוֹ דְּכוּ
בְּמִדְכָה דָּא חֵף, וּבִשְׁלוֹ בְּפִרְרוֹ דָּא
אֵיצֶטְמָכָא.

בְּנֵי, סוּד עֲלִיּוֹן כָּאן, אִם זָכוּ
יִשְׂרָאֵל, הִיתָה יוֹדֶדֶת לָהֶם תּוֹרָה
מִשְׁמִים בְּלִי דַחַק, וְלֹא הָיוּ
צָרִיכִים לְלַמֵּד אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ, זֶהוּ
שְׁפָתוֹב הִנְנִי מִמָּטִיר לָכֶם לָחֶם
מִן הַשָּׁמַיִם, שְׁאִין לָחֶם אֵלָא
תּוֹרָה, לֹא זָכוּ - בְּגַלֵּל הָעֶרֶב רַב
שֶׁהֶם שׁוֹטִים, נֶאֱמַר בָּהֶם שְׁטוּ
הָעַם וְלָקְטוּ, שִׁטְרָחוּ לְלַמֵּד זֶה
לָזֶה, לְפָרְנֶסָה כָּל אֶחָד בְּדַחַק,
לְחַכְמִים בְּרַמּוֹ. אֲבָל לְעֵתִיד לְבֹא
יִמְחוּ הָעֶרֶב רַב מִן הָעוֹלָם, וְנֶאֱמַר
בָּהֶם וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד אִישׁ אֶת
אֲחִיו וְגוֹמֵר, וּמִשּׁוֹם זֶה הוֹשֵׁט
הוּא לָרַע וְהוּא לְטוֹב, לָכֵן וְאֵדָם,
דִּין וְרַחֲמִים.

וּבְנֵי, בּוֹדְאֵי אוֹתָם שְׁלוּחֵי הַצָּבוּר,
צָרִיכִים כְּשִׁקְוֹרָאִים סִפֵּר תּוֹרָה,
שִׁיחֲתָכוּ אֶת הַמְּלִים וְלֹא יֵאמְרוּ
אוֹתָם בְּהִלְעָטָה, כְּמוֹ שֶׁהָעֶרֶב רַב
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם הַבֶּשֶׂר עוֹדְנָו בֵּין
שְׁנֵיהֶם, וְהָיוּ אוֹכְלִים בְּהִלְעָטָה,
וּכְמוֹ שֶׁעָשׂוּ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ הִלְעִיטָנִי
נָא, וְלֹא הָיוּ טוֹחֲנִים לוֹ, נֶאֱמַר
בָּהֶם וְאַף יְהו"ה תָּרָה בָּעַם.

הַמְּצִי הַגֵּס זֶהוּ נָחַשׁ בְּרִיחַ, נָחַשׁ
עֲקָלָתוֹן, שֶׁעֲתִידִים הַצְּדִיקִים
לֶאֱכֹל אוֹתוֹ, וְיֵשׁ חֵלֶב טָמֵא שֶׁהוּא
נָחַשׁ, שֶׁהוּא אֶסּוּר לְמֵאֲכֹל הָעַם
הַקְּדוֹשׁ, מִשּׁוֹם שֶׁעָלִיו נֶאֱמַר
אֲרוּר אַתָּה מְכַל הַבְּהֵמָה.

תקון רביעי

זֶהוּ תְּקוּנָה ב"ה

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם י"ש, לְהַנְחִיל
אֲהֵבִי יֵשׁ וְאַצְרֹתֵיהֶם אֲמֵלָא,
וּמִשּׁוֹם שֵׁשׁם אוֹצֵר, שֶׁהִיא יֵרֶאת
יְהו"ה, מִמֶּנּוּ מִתְּמַלֵּא לְצַדִּיקִים,
וְאוֹתָם יֵרֶאֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
יִרְשִׁים הַלֵּשׁ הַזֶּה, וְעֶרֶב רַב הָרַע
לֹא הָיוּ פוֹחֲדִים מִהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֵלָא בְּשִׁבִּיל הָעֶשֶׂר, וְהָיוּ

בְּרִי, רָזָא עֲלָאָה הָכָא, אִם זָכוּ יִשְׂרָאֵל הָוָה
נָחִית לֹון אוֹרִייתָא מִן שְׁמִיָּא בְּלֹא
דוֹחָקָא, וְלֹא הָווּ צָרִיכִין לְאִלְפָא חַד לְחַבְרִיהָ,
הָדָא הוּא דְכָתִיב (שְׁמוֹת טז ד) הִנְנִי מִמָּטִיר לָכֶם
לָחֶם מִן הַשָּׁמַיִם, דְּלִית לָחֶם אֵלָא אוֹרִייתָא,
לֹא זָכוּ בְּגִין עֶרֶב רַב דְּאִינוּן שְׁטִיין, אֲתֵמַר
בְּהוּ שְׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ, דִּיטְרָחוּן לְאִולָּפָא דָּא
לְדָא, לְפָרְנֶסָה כָּל חַד בְּדוֹחָקָא, וְלְחַכְמִיָּא
בְּרַמּוֹזָא. אֲבָל לְעֵתִיד לְבֹא יִתְמַחוּן עֶרֶב רַב
מִעֲלָמָא, וְאֲתֵמַר בְּהוּן (יִרְמְיָה ל א לג) וְלֹא יִלְמְדוּ
עוֹד אִישׁ אֶת אֲחִיו וְגוֹמֵר, וּבְגִין דָּא וּוְשֵׁט
אִיהוּ לְבִישׁ וְאִיהוּ לְטָב, חָוּר וְסוּמָק, דִּינָא
וְרַחֲמִי.

וּבְרִי, בּוֹדְאֵי אִינוּן שְׁלוּחֵי דְצָבוּרָא, צָרִיכִין
כַּד קָרְאֵן סִפֵּר תּוֹרָה דִּיחֲתָכוּן מְלִין,
וְלֹא יִימְרוּן לְהוּן בְּהִלְעָטָה, כְּגוֹנוֹנָא דְעֶרֶב רַב
דְּאֲתֵמַר בְּהוּן (בְּמִדְבָּר יא יג) הַבֶּשֶׂר עוֹדְנָו בֵּין
שְׁנֵיהֶם, וְהָווּ אֲכָלִין בְּהִלְעָטָה, וּכְגוֹנוֹנָא דְעָשׂוּ
דְּאֲתֵמַר בֵּיהּ (בְּרֵאשִׁית כה ל) הִלְעִיטָנִי נָא, וְלֹא הָווּ
טַחֲנִין לֵיהּ, אֲתֵמַר בְּהוּן (בְּמִדְבָּר יא לג) וְאַף יְהו"ה
תָּרָה בָּעַם.

הַדָּרָא דְכִנְתָּא דָּא אִיהוּ נָחַשׁ בְּרִיחַ נָחַשׁ
עֲקָלָתוֹן, דִּזְמִינִין צַדִּיקֵיָּא (ד' קמא
ע"א) לְמִיכַל לֵיהּ. וְאִית חֵלֶב טָמֵא דְאִיהוּ נָחַשׁ,
דְּאִיהוּ אֶסּוּר לְמִיכַל עֲמָא קְדִישָׁא, בְּגִין דְּעָלִיהּ
אֲתֵמַר (בְּרֵאשִׁית ג יד) אֲרוּר אַתָּה מְכַל הַבְּהֵמָה.

תקונא רביעאה

(זֶהוּ תִּיקוּן ב"ה)

בְּרֵאשִׁית תְּמָן י"ש, (מְשִׁלִּיחַ כא) לְהַנְחִיל אוֹהֵבִי
יֵשׁ וְאוֹצְרוֹתֵיהֶם אֲמֵלָא, וּבְגִין
דְּתְמָן אוֹצֵר דְּאִיהִי יֵרֶאת יְהו"ה, מִנִּיהּ
אֲתֵמַלֵּיא לְצַדִּיקֵיָּא, וְאִינוּן דְּחָלִין לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא יִרְתִּין הָאִי יֵשׁ, וְעֶרְבוּבָא בִישָׁא לֹא הָווּ דְּחָלִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

מְנַסִּים אוֹתוֹ, כְּמוֹ זֶה: הִיֵּשׁ יְהו"ה בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין, וְכָל אוֹתָם שְׁמַנְסִים אֶת הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּפְחוּדִים מִמֶּנּוּ בַעֲשֶׂר, וְלֹא יֵרָאִים מִמֶּנּוּ בַעֲנִיּוֹת כְּמוֹ בַעֲשֶׂר, אֵינָם אֶלָּא עֲרֻבֵי רַע, שֵׁישׁ יֵרָאֵה וְיֵשׁ יֵרָאֵה, יֵשׁ אֶהְבֶּה וְיֵשׁ אֶהְבֶּה, יֵשׁ מִי שִׁירָא מִהַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּדִי שְׂיַחֲוֹן אֶת בְּנָיו, אוֹ שְׁלֹא יֵרֵד לַעֲנִיּוֹת, אוֹ שְׂאוּהֵב אוֹתוֹ כְּדִי שְׂיִתֵּן לוֹ עֶשֶׂר, וּמִנְסָה אוֹתוֹ כְּמוֹ: נַעֲשֶׂה אֶת הַמִּצְוָה הַזֹּאת כֶּף, וְנִרְאֶה הִיֵּשׁ יְהו"ה בְּקִרְבָּנוּ וְנוֹתֵן לָנוּ שְׂכָר בַּעֲבוּרָה אִם אֵין, שְׂאִם לֹא יִתֵּן לוֹ שְׂכָר בַּשְּׂבִיל זֶה, אֵינּוּ אוֹהֵב אוֹתוֹ, וְלֹא נוֹתֵן לוֹ צִדְקָה וְלֹא יַעֲשֶׂה מִצְוָה, וּמִנְסָה אֶת הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל מִצְוָה וּמַעֲשֶׂה, וְדֹאֵי זֶהוּ מֵאוֹתָם עֲרֵב רַב שְׁנֵאֵמֵר בָּהֶם הִיֵּשׁ יְהו"ה בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין.

אֶלָּא אֶהְבֶּה וְיֵרָאֵה שֶׁל הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁלָם בְּכָל מִצְוָה וּמִצְוָה שְׁעוֹשֶׂה, בֵּין שְׂיִתֵּן לוֹ שְׂכָר בְּטוֹב, בֵּין שְׁלֹא נוֹתֵן לוֹ, וּמִשּׁוּם זֶה צוּרָה בַּתּוֹרָה וְאֶהְבֶּת אֶת יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל לִבְכָּךְ וּבְכָל נַפְשְׁךְ וּבְכָל מַאֲדְךָ, וּפְרָשׁוּהוּ הַקִּדְמוֹנִים אִם חֲבִיב עֲלֶיךָ נַפְשְׁךָ מִמְּמוֹנְךָ, לִכְךָ נֵאֱמָר בְּכָל נַפְשְׁךָ, וְאִם חֲבִיב עֲלֶיךָ מְמוֹנְךָ מִנַּפְשְׁךָ, לִכְךָ נֵאֱמָר בְּכָל מַאֲדְךָ, שֵׁישׁ אָדָם שְׂמַתְפַּלֵּל וְהוֹלֵךְ בְּכָל הַמִּצְוֹת שְׁלֹא נוֹתֵן עֲלֵיהֶם שְׂכָר, וְאִם הִיָּה נוֹתֵן שְׂכָר עֲלֵיהֶם, לֹא הִיָּה עוֹשֶׂה אוֹתָם, שְׂוֵדֵאֵי רַבִּים הֵם בְּנֵי הָאָדָם שְׁעֲשִׁירִים בַּעֲשֶׂר רַב, וְהֵם מַחֲבִיבִים אֶת עֲשָׂרָם יוֹתֵר מִנְּשָׁמָתָם, שְׁעֲשִׂרָה שֶׁל הַנֶּפֶשׁ הִיא מִצְוֹת טוֹבוֹת בְּעוֹלָם הַבָּא, וְעֶשֶׂר שֶׁל הַגּוּף - מִמּוֹן וְעוֹדוֹן בְּעוֹלָם הַזֶּה.

הוּא אֶלָּא בְּגִין עוֹתֵרָא, וְהוּוּ מְנַסִּין לִיה, כְּגוֹנָא דָא (שְׁמוֹת י"ז) הִיֵּשׁ יְהו"ה בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין, וְכָל אֵינּוֹן דְּמְנַסִּין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְדַחֲלִין לִיה בַּעֲוִיתָרָא וְלֹא דַחֲלִין מִנִּיה בַּעֲנִיּוֹתָא כְּמוֹ בַּעֲוִיתָרָא, לֹאֹ אֵינּוֹן אֶלָּא עֲרֻבֵיכֵי בִישָׁא, דְּאִית יֵרָאֵה וְאִית יֵרָאֵה, אִית אֶהְבֶּה וְאִית אֶהְבֶּה, אִית מָאן דְּדַחֲלִיל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דְּיַחֲוֹן בְּנוֹי אוֹ דְּלֹא נַחֲת לַעֲנִיּוֹתָא, אוֹ דְּרַחֲמִים לִיה בְּגִין דְּיַהֲיִב לִיה עוֹתֵרָא, וּמִנְסָה לִיה כְּגוֹן נַעֲבִיד הָאִי פְקוּדָא הַכִּי, וְנַחֲזִי הִיֵּשׁ יְהו"ה בְּקִרְבָּנוּ וְיַהֲיִב לָן אַגְרָא בְּגִינִיה אִם אֵין, דְּאִי לֹא יַהֲיִב לִיה אַגְרָא בְּגִינִיהָ לֹא רַחֲמִים לִיה, וְלֹא יַהֲיִב לִיה צִדְקָה וְלֹא יַעֲבִיד פְּקוּדָא, וּמִנְסִי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכָל פְּקוּדָא וְעוֹבְדָא, בּוֹדֵאֵי הָאִי אִיהוּ מֵאֲלִין עֲרֻבֵיכֵי בִישָׁא, דְּאֶתְמַר בְּהוֹן הִיֵּשׁ יְהו"ה בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין.

אֶלָּא רַחֲמֵנוּ וְדַחֲלִינוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, שְׁלָם בְּכָל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא דְּעַבִּיד, בֵּין דְּיַהֲיִב לִיה אַגְרָא בְּטִיבּוֹ בֵּין דְּלֹא יַהֲיִב לִיה, וּבְגִין דָּא מְנִי בְּאוֹרֵייתָא (דְּבָרִים ו' ד') וְאֶהְבֶּת אֶת יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל לִבְכָּךְ וּבְכָל נַפְשְׁךְ וּבְכָל מַאֲדְךָ, וְאוֹקְמוּהוּ קַדְמָאִין, אִם חֲבִיב עֲלֶיךָ נַפְשְׁךָ מִמְּמוֹנְךָ לִכְךָ נֵאֱמָר בְּכָל נַפְשְׁךָ, וְאִם חֲבִיב עֲלֶיךָ מְמוֹנְךָ מִנַּפְשְׁךָ לִכְךָ נֵאֱמָר בְּכָל מַאֲדְךָ, דְּאִית בֵּר נֵשׁ דְּצִלִּי וְאֶזִּיל בְּכָל פְּקוּדִין דְּלֹא יַהֲיִב עֲלֵיהֶוּ אַגְרָא, וְאִם הָוֵה יַהֲיִב אַגְרָא עֲלֵיהֶוּ לֹא הָוֵה עַבִּיד לוֹן, דְּוֹדֵאֵי סְגִיָּאִין אֵינּוֹן מִבְּנֵי נֶשָׁא דְּאֵינּוֹן עֲתִירִין בַּעֲוִיתָרָא סְגִיָּא, וְאֵינּוֹן חֲבִיבִין עוֹתֵרָא דְּלֵהוֹן יִתִּיר מִנְּשָׁמָתָא דְּלֵהוֹן, דְּעוֹתֵרָא דְּנַפְשָׁא אִיהוּ פְּקוּדִין טְבִין בַּעֲלָמָא דְּאֶתִי, וְעוֹתֵרָא דְּגוּפָא מְמוֹנָא וְעִדּוּנָא בַּעֲלָמָא דִּין.

ואותם שמחבבים ממון מהנפש, אם היו נותנים לו כל התורה במאה זוזים, לא היו נותנים אותם בשבילה, משום שהממון חביב עליהם מהנפש, ומה שירא ואהב אותו, אינו אלא בשביל הממון. זה ששם את הממון עקר, והתורה שאהב הקדוש ברוך הוא טפל, האהבה והיראה הזו לא מחשיב הקדוש ברוך הוא, אלא העקר של האהבה והיראה של הקדוש ברוך הוא, שאף על גב שהוא אוהב ממנו מנפשו, שיהב אותו בממון, במה שהוא חשוב עליו, ולא בטפל שלו, לכך נאמר בכל מאדך. וכאן מי שמחשיב נפשו ממון, והיה נותן כל הממון שבעולם ולא היה נזק אפילו באיבר קטן שיש בו, לכך נאמר בכל נפשך, במה שאהב אותו.

תקון חמישי

זהו תקון כ"ו

בראשית, כי באש יהו"ה נשפט, אלהי"ם - בעלי הדין, ועליו נאמר אלהי"ם לא תקלל, בודאי כמו שנאמר למעלה כי אלהי"ם שפט זה ישפיל וזה ירים, כך צריך להיות הדין למטה, את זה ישפיל בדין ואת זה ירים, כפי מעשיו, לזה מטה כלפי חסד, לזה כלפי גבורה, האמת באמצע, ומשום זה נקרא דין אמת. אלהי"ם - הפס"א בחשבון, ששם י"ה שהיא חכמה ובינה, זה שמי עם י"ה - שלש מאות ששים וחמש מצד השמאל, וזה י"ה מן אלהי"ם, ה' על י' נקבה. וכן הדין דן, צריך שהוא יהיה יושב ובעלי הדין עומדים, כמו שלמעלה, שנאמר בקדוש ברוך הוא ויבאו בני האלהי"ם להתיצב על יהו"ה, הוא יושב,

ואינו דמחבבין ממונא מנפשא, אם הו' יהבין ליה כל אורייתא במאה זוזי לא הו' יהבין להו בגינה, בגין דממונא חביב עלייהו מנפשא, ומה דדחיל ורחים ליה לאו איהו אלא בגין ממונא, האי דשוי ממונא עקרא ואורייתא דרחים קודשא בריך הוא טפל, האי רחימו ודחילו לא חשיב ליה קודשא בריך הוא, אלא עקרא דרחימו ודחילו דקודשא בריך הוא, דאף על גב דאיהו רחים ממזניה מנפשיה, דירחים ליה בממזניה, במה דאיהו חשיב עליה, ולא בטפל דיליה, לכך נאמר בכל מאדך, וכן מאן דחשיב נפשיה ממזניה, והוה יהיב כל ממונא דעלמא ולא הוה נזיק אפילו באברא זעירא דאית ביה, לכך נאמר בכל נפשך במאי דרחים ליה.

תקונא חמישאה

(זהו תקון כ"ו)

בראשית (ישעיה סו טז) כי באש יהו"ה נשפט, אלהי"ם מארי דדינא, ועליה אתמר (שמות כב כז) אלהי"ם לא תקלל, בודאי כמה דלעילא אתמר (תהלים עה ח) כי אלהי"ם שפט זה ישפיל וזה ירים, כך איהו צריך למהוי דיינא לתתא, לדא ישפיל בדינא ולדא ירים, כפום (דף קמא ע"ב) עובדוי, לדא מטה כלפי חסד, לדא כלפי גבורה, אמת באמצעיתא, ובגין דא אתקרי דין אמת, אלהי"ם הפס"א בחושבון, דתמן י"ה דאיהי חכמה ובינה, זה שמי עם י"ה שפ"ה מסטרא דשמאלא, ודא י"ה מן אלהי"ם, ה' על י' נוקבא.

וכר דין איהו דן, צריך למהוי איהו יתיב ובעלי דינא קיימין, כגוונא דלעילא, דאתמר בקודשא בריך הוא (איוב א ו) ויבאו בני

והם עומדים לתבע דין, ומשום ששטן נכנס ביניהם לתבע את חטאי בני ישראל, הם במשא עליו עד שהיה דן אותם, וזהו להתניב על יהו"ה. ועוד להתניב על יהו"ה, לשאל ולתבע דין אצל (לפני) הקדוש ברוך הוא כשמונהיג העולם ברחמים, ומקטרגים ותובעים דין, וזהו להתניב על יהו"ה. ועוד להתניב על יהו"ה, יהו"ה העמוד האמצעי, ששואלים ותובעים דין מגבורה, בית הדין הגדול שעומד על העמוד האמצעי, וזהו על יהו"ה, על שמקריבים הדינים לפני גבורה נאמר בהם להתניב על יהו"ה, שאף על גב שפניו הם ישראל, אין לו רשות להעביר על הדין, שהתורה נתנה בדין, ונשבע עליה שלא יעבר עליה, ולגבי הדין, הגבורה היא באמצע וחסד מזמן, והעמוד האמצעי משמאל, וכל הדינים תלויים מן המקום הזה, וכל הספירות פלן נקראו דינים גבורה, ואפלו יהו"ה.

דין ראשון, האחד נקרא דין לדון בחנק, ונאמר לא תלין נבלתו על העץ. אמר לו: אלעזר בני, כאן צריך לחדש דברים, יש עץ ויש עץ, זהו שכתוב כי האדם עץ השדה, ויש אדם שהוא עץ הדעת טוב ורע, וחטאו של אדם היא נבלתו של אדם הראשון שהיא עץ החיים, לא צריך לתלות בו חטא זה. זהו שכתוב לא תלין נבלתו על העץ, שמי שאכל מהעץ שלו, שהוא עץ החיים, נאמר בו ואכל וחי לעלם.

ועוד לא תלין נבלתו על העץ - העץ של כאן זה תלמיד חכם שמתעסק בתורה שהיא עץ חיים,

האלהים להתניב על יהו"ה, איהו יתיב, ואינון קיימין למתבע דינא, ובגין דשטן יעול בינייהו למתבע חוביהון דבני ישראל, אינון במטולא עליה, עד דהוה דן להון ודא איהו להתניב על יהו"ה, ועוד להתניב על יהו"ה, לשאל ולמתבע דינא לגבי (נ"א קמ") קודשא בריך הוא יהו"ה, בד נהיג עלמא ברחמין, ומקטרגין ותבעין דינא, ודא איהו להתניב על יהו"ה. ותו להתניב על יהו"ה, יהו"ה עמודא דאמצעיתא, דשאלין ותבעין דינא מגבורה בי דינא רברבא, דקיימא על עמודא דאמצעיתא, ודא הוא על יהו"ה, על דמקורבין דינן קדם גבורה אתמר בהון להתניב על יהו"ה, דאף על גב דבנוי אינון ישראל לית ליה רשו לאעברא על דינא, דאורייתא בדינא אתייהיבת, ואומי עליה דלא יעבר עליה, ולגבי דינא גבורה איהי באמצעיתא, וחסד מימינא, ועמודא דאמצעיתא משמאלא, וכל דינן מהאי אתר תליין, וכל ספירן פלהו אתקריאו דינן גבורה ואפילו יהו"ה.

דינא קדמא חדא אתקרי דין לדון בחנק, ואתמר (דברים כא כג) לא תלין נבלתו על העץ. אמר ליה אלעזר ברי, הכא צריך לחדשא מלין, אית עץ ואית עץ, הדא הוא דכתיב (שם כ יט) כי האדם עץ השדה, ואית אדם דאיהו עץ הדעת טוב ורע, וחובא דאדם איהי נבלתו דאדם קדמא דאיהי עץ החיים, לא צריך לתליא ביה חובא דא, הדא הוא דכתיב לא תלין נבלתו על העץ, דמאן דאכל מעץ דיליה דאיהו עץ החיים, אתמר ביה (בראשית נ כב) ואכל וחי לעולם.

ועוד לא תלין נבלתו על העץ, עץ דהכא דא תלמיד חכם דאשתדל באורייתא דאיהי עץ החיים, הדא הוא

תלמיד חכם דאשתדל באורייתא דאיהי עץ החיים, הדא הוא

זְהוּ שְׁכָתוּב עֵץ חַיִּים הִיא
לְמַחְזִיקִים בָּהּ, לֹא תִלִּין בּוֹ
נִבְלָתוֹ, שֶׁהוּא הַחֲטָא שֶׁחֲטָא
בַּיּוֹם, לֹא תִלִּין עִמּוֹ בְּלִילָהּ, שְׁמִיד
יָשׁוּב בְּתִשְׁבּוּכָהּ, כְּמוֹ שֶׁבָּאָרוֹ
בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, אִם רָאִיתָ תִּלְמִיד
חָכָם שֶׁחֲטָא בַּיּוֹם, אַל תִּהְרַהֵר
אַחֲרָיו בְּלִילָהּ, שְׁוֹדָאֵי עֲשֵׂה
תִּשְׁבּוּכָהּ. (שְׁמָא עֲשֵׂה תִשְׁבּוּכָהּ, שְׁמָא יַעֲלֶה

בְּדַעְתָּרָא? אֵלֹא תֹאמַר וְדָאֵי עֲשֵׂה תִשְׁבּוּכָהּ).
וְעוֹד לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ -
זֶה תִּלְמִיד חָכָם, נִבְלָתוֹ - זֶה בַּת
עִם הָאָרֶץ שֶׁהִיא רַמֵּשׁ, שְׂאֵם אֶתָּה
תּוֹלֶה אוֹתָהּ בּוֹ - אוֹ קוֹבְרָה אוֹ
קוֹבְרָתָהּ, וְזֶהוּ כִּי קְבוֹר תִּקְבְּרֶנּוּ,
כִּי קְבוֹר - הוּא אוֹתָהּ, אוֹ תִּקְבְּרֶנּוּ
- הִיא אוֹתוֹ, וְאִשָּׁה זֹו לֹא נִקְרָאת
הַזְּנוּגָה וְהַיְחוד שָׁלוֹ, אֵלֹא הִיא
כְּמִשָּׂא תִּלּוּי עָלֶיךָ, כְּנָחֵשׁ קֶשׁוֹר
עַל צְנָאוֹ, וּמִשּׁוּם כֵּךְ כִּי קָלַלְתָּ
אֱלֹהִים תִּלּוּי, שֶׁהִיא קָלַלְתָּ
שֶׁהוֹרַגְתָּ אוֹתוֹ אוֹ מְבִיאָה אוֹתוֹ
לְיָדֶי עֲנִיּוֹת.

דְּבַר אַחֵר לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל
הָעֵץ - זֶה שִׁבְתָּ, שְׂיֹרֵשׁ בָּהּ אָדָם
נִשְׁמָה יִתְּרָה, לֹא צְרִיף לְהִרְאֹת
לְפָנֶיהָ הַנֶּפֶשׁ שֶׁשׁוֹלֶטֶת בָּאָדָם
בַּיּוֹמֹת הַחַל בְּמִלְאָכָה שֶׁאֲסוּרָה
בְּשִׁבְתָּ, אֵלֹא קְבוֹר תִּקְבְּרֶנּוּ בַּיּוֹם
הַהוּא, שְׁלֹא תִרְאֶה לְפָנֶיךָ זְכוֹר
וְשִׁמּוֹר שֶׁל שִׁבְתָּ, וּבְשִׁבְתָּהּ נֶאֱמַר
שֶׁל נִעְלִיף מֵעַל רִגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר אֶתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמָּת קֹדֶשׁ
הוּא, וְלֹא תִטְמֵא אֶת אֲדַמָּתְךָ,
שֶׁנִּשְׁמָה יִתְּרָה הִיא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
שֶׁלְמַעֲלָהּ, אֲדַמָּת קֹדֶשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר
בָּהּ קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה.

וְעוֹד לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ -
זֶה אָדָם שֶׁהוּא נָבֵל, עָלָיו נֶאֱמַר
כָּל הַמַּעֲמִיד תִּלְמִיד שֶׁאֵינוֹ הַגּוֹן
כְּאֵלוֹ מַעֲמִיד אֲשֶׁרָהּ, וּמִשּׁוּם זֶה
לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ, שֶׁהוּא

וּבִגִּין דָּא לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ דְּאִיהוּ עֵץ הַחַיִּים. דְּבַר אַחֵר לֹא תִלִּין

דְּכָתִיב (משלי ג יח) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ,
לֹא תִלִּין בּוֹ נִבְלָתוֹ, דְּאִיהִי חוֹבָה דְּחָב בְּיוֹמָא
לֹא תִלִּין עִמָּיה בְּלִילָהּ, דְּמִיד יִתּוּב בְּתִיּוּבָתָא,
כְּמָה דְּאוּקְמוּהּ מֵאֲרִי מִתְּנִיתִין אִם רָאִיתָ תִּלְמִיד
חָכָם שֶׁחֲטָא בַּיּוֹם אַל תִּהְרַהֵר אַחֲרָיו בְּלִילָהּ,
וְדָאֵי עֲשֵׂה תִשְׁבּוּכָהּ, (נ"א שְׁמָא עֲשֵׂה תִשְׁבּוּכָהּ, שְׁמָא
סָלְקָא דַּעְתָּךְ, אֵלֹא אִימָא וְדָאֵי עֲשֵׂה תִשְׁבּוּכָהּ).

וְעוֹד לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ, דָּא תִּלְמִיד
חָכָם, נִבְלָתוֹ דָּא בַּת עִם הָאָרֶץ דְּאִיהִי
רִיחֶשָׂא, דָּאִם אֲנִתָּ תִּלְיָא לָהּ בֵּיהּ, אוֹ קוֹבְרָה
אוֹ קוֹבְרָתוֹ, וְדָא אִיהוּ (דְּבָרִים כ"א כג) כִּי קְבוֹר
תִּקְבְּרֶנּוּ, כִּי קְבוֹר הוּא לָהּ אוֹ תִּקְבְּרֶנּוּ אִיהִי
לִיהּ, וְאֶתָּתָא דָּא לֹא אֶקְרִי זְנוּגָה וְיִחודָא
דִּילִיָּהּ, אֵלֹא אִיהִי כְּמִשְׁוֹלָא תִּלְיָא עָלֶיהָ, כְּחִוּיָא
קֶשֶׁר עַל קַדְלִיָּהּ, וּבִגִּין דָּא (שם) כִּי קָלַלְתָּ
אֱלֹהִים תִּלּוּי, דְּאִיהִי קָלַלְתָּ, דְּקִטִּילְתָּ לִיהּ אוֹ
אִיְתִי לִיהּ לְיָדֶי עֲנִיּוֹתָא.

דְּבַר אַחֵר לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ, דָּא שִׁבְתָּ,
דִּירִית בֵּיהּ בַּר נִשׁ נִשְׁמָה יִתְּרָה, לֹא
צְרִיף לְאֶתְחִזִּיא קְדָמָהּ נִפְשָׁא דְשִׁלְטָא בְּבַר
נִשׁ בְּיוֹמִין דְּחוּל, בְּמִלְאָכָה דְּאִיהִי אֲסוּרָה
בְּשִׁבְתָּ, אֵלֹא קְבוֹר תִּקְבְּרֶנּוּ בַּיּוֹם הַהוּא, דְּלֹא
אֶתְחִזִּיא קְדָם זְכוֹר וְשִׁמּוֹר דְּשִׁבְתָּ, וּבִגִּינָהּ
אֶתְמַר (שמות ה ה) שֶׁל נִעְלִיף מֵעַל רִגְלֶיךָ כִּי
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֶתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמָּת קֹדֶשׁ
הוּא, (דְּבָרִים כ"א כג) וְלֹא תִטְמֵא אֶת אֲדַמָּתְךָ,
דְּנִשְׁמָתָא יִתְּרָה אִיהִי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל דִּלְעִילָא,
אֲדַמָּת קֹדֶשׁ, דְּאֶתְמַר בָּהּ (ירמיה ב ג) קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל
לַיהוָה.

וְעוֹד לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ דָּא בַּר נִשׁ
דְּאִיהוּ נָבֵל, עָלֶיהָ אֶתְמַר כָּל הַמַּעֲמִיד
תִּלְמִיד דְּלֹא אִיהוּ הַגּוֹן כְּאֵלוֹ מַעֲמִיד אֲשֶׁרָהּ,
וּבִגִּין דָּא לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ דְּאִיהוּ עֵץ הַחַיִּים. דְּבַר אַחֵר לֹא תִלִּין

עץ החיים. דבר אחר לא תלין וגומר, העץ - אלו ישראל, שנאמר בהם כימי העץ ימי עמי, החטא שעשו עם נבל, אל תחלה אותו בישראל, שכשעשו את העגל, חשב משה שישראל עשו אותו, ואמר למה יהו"ה יחרה אפך בעמך. אמר לו הקדוש ברוך הוא, לך רד כי שחת עמך. מיד ירד וראה עגל, דיוקן של שור וחמור, שאל אותו, מי עשה אותך? אמר החמור, הערב רב אשר בשר חמורים בשרם. גם השור אמר כך. הטבעת שעליה מזל שור, בזמן שנאמר בערב רב ויתפרקו כל העם את נזמי הזהב, הזדמן לשם, ונרק הכל אהרן לאש, ויצא עגל, דיוקן של שור וחמור. באותו זמן צווחה רוח הקדש ואמרה, ידע שור קוניהו וחמור אבוס בעליו, ישראל לא ידע עמי לא התבונן.

ומה ראו הרשעים לעשות עגל? אלא ודאי הם היו המכשפים של פרעה, יונו"ס וימברו"ס בני בלעם, שנאמר בהם ויעשו כן החרטמים בלטיהם, וראו שלא היה בהם מפשות, וחרזו עם משה וקבלו ברית מילה, והקדוש ברוך הוא שיודע גלויות ונסתרות, שהיה יודע בהם שהם מגזע רע, כשהיתה יורדת שכינה, נאמר בה ויסע מלאך האלהים ההלף לפני מחנה ישראל, ולא אמר לפני העם, ומשום זה נטלו קנאה בלבם, ואמרו קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו, כמו שהיה הולך לפניכם, ומשום זה עשו את העגל בכשפיהם, וזהו ידע שור קוניהו וכו', ישראל לא ידע כשפים, עמי - אהרן ומשה בני עמרם - לא התבוננו. וזהו לא תלין נבלתו על העץ, החטא הזה של עם נבל, לא תלין נבלתו על העץ, שהם ישראל. דבר אחר לא תלין וכו', זה גר שלא

וגומר, העץ אליו ישראל דאתמר בהו (דף קמב ע"א) (ישעיה סה כב) כימי העץ ימי עמי, חובא דעבדו עם נבל, לא תהא תליא ליה בישראל, דכד עבדו ית עגלא חשיב משה דישראל עבדו ליה, ואמר (שמות לב יא) למה יהו"ה יחרה אפך בעמך, אמר ליה קודשא בריך הוא (שם) לך רד כי שחת עמך, מיד נחית וחרזא עגל דיוקנא דשור וחמור, שאיל ליה מאן עבד לך, אמר חמור, ערב רב (יחזקאל כג כ) אשר בשר חמורים בשרם, שור אמר נמי הכי, טבעת דעלה מזל שור בזמנא דאתמר בערב רב (שמות לב ג) ויתפרקו כל העם את נזמי הזהב, אזדמנת תפן, וארמי כלא אהרן בנורא, ונפקת עגלא דיוקנא דשור וחמור, בההוא זמנא צווחת רוח הקדש ואמרת, (ישעיה א ג) ידע שור קוניהו וחמור אבוס בעליו, ישראל לא ידע עמי לא התבונן.

ורשיעיא מה חזו למעבד עגל, אלא ודאי אינון הוו מכשפין דפרעה, יונו"ס וימברו"ס בני בלעם, דאתמר בהון (שמות ח ג) ויעשו כן החרטמים בלטיהם, וחרזו דלא הוה מפשו בהון, אתחרזו עמיה דמשה וקבילו ברית מילה, וקודשא בריך הוא דיידע גלויים וסתירין, דהוה ידע בהון דאינון מגזעא בישא, כד הוה נחתא שכינתא אתמר בה (שם יד יט) ויסע מלאך האלהים ההלף לפני מחנה ישראל, ולא אמר לפני העם, ובגין דא נטלו קנאה בלבייהו, ואמרו (שם לב א) קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו, כגוונא דהוה אזיל קדמייכו, ובגין דא עבדו ית עגלא בחרשין דלהון, ודא איהו ידע שור קוניהו וכו', ישראל לא ידע חרשין, עמי אהרן ומשה בני עמרם לא התבוננו, ודא איהו לא תלין נבלתו על הזה של עם נבל, לא תלין נבלתו על העץ, שהם ישראל. דבר אחר לא תלין וכו', זה גר שלא

התגיר לשמו של הקדוש ברוך הוא, לא לתלותו בישאל שהם עץ, כמו שבאריוהו כימי העץ ימי עמי.

ועוד, לא תלין נבלתו - זו נבלות הפה, על העץ - זה לשון הרע, שחטא זה גורם שימות קדם זמנו, וזהו כי קבור תקברנו. דבר אחר לא תלין נבלתו - זה יצר הרע, על העץ - זו נשמת חיים, שמי שחלל אותה, נאמר בו כי קבור תקברנו, וימות בעולם הזה ובעולם הבא, זה דינו בחנק מי שעובר על זה.

דבר אחר, לא תלין נבלתו על העץ - זו נפש של חל שלא תראה לפני הנפש היתרה, ובשכילה אמר למשה של נעליך מעל רגליך.

השני - הרג, הרג לגנב, ולגזלן ענש, ומשום זה הממשכן לחברו צריך להחזיר לו משכנו בזמן שצריך אותו, כיון שאין לו אחר, זהו שכתוב השב תשיב לו את העבוט, ונאמר בפסוק אחר אם חבל תחבל שלמת רעה עד בא השמש תשיבנו לו, זה בנשמתו של אדם מדבר, אם חבל תחבל - נפש ורוח, שלמת רעה - זו הנשמה.

ואם חבל תחבל - תפלין של יד ותפלין של ראש, שלמת רעה - פסוי של מצוה, עד בא השמש - שנאמר בו כי שמש ומגן יהוה אלהים, תשיבנו לו - קדם שיתכנס ממנו, שעליו נאמר וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה. מה זה צדקה? תפלה, ומרפא בכנפיה - כנפי מצוה שהם תפלין, כנפי יונה, וכנפי מצות ציצית, היא שמלתו לעזרו - עזר התפלין,

תפלין כנפי יונה, וכנפי מצות ציצית, היא שמלתו לעזרו משכא דתפלין,

העץ, חובא דא דעם נבל לא תלין נבלתו על העץ דאינון ישראל. דבר אחר לא תלין וכו', דא גיורא דלא אתגיר לשמא דקודשא בריך הוא, לא תליא ביה בישאל דאינון עץ, כמה דאוקמוהו (ישעיה סה כב) כימי העץ ימי עמי.

ועוד לא תלין נבלתו, דא נבלות הפה, על העץ דא לישנא בישא, דחובה דא גרים דימות קדם זמניה, ודא איהו כי קבור תקברנו, דבר אחר לא תלין נבלתו, דא יצר הרע, על העץ דא נשמת חיים, דמאן דחלל פה אתמר ביה כי קבור תקברנו, וימות בעלמא דין ובעלמא דאתי, דא איהו דיניה בחנק מאן דעבר על דא.

(דבר אחר לא תלין נבלתו על העץ, דא נפשא דחול דלא תתחנא קדם נפשא ותירא ובגינה אמר למשה (שמות ג ה) של נעליך מעל רגליך).

תנינא הרג, הרג לגנב, ולגזלן עונשא, ובגין דא הממשכן לחבריה צריך למחזר ליה משכוניה בעידן דצריך ליה, כיון דלית ליה אחרא, הדא הוא דכתיב (דברים כד יג) השב תשיב לו את העבוט ואתמר בקרא אחרא (שמות כב כה) אם חבל תחבל שלמת רעה עד בא השמש תשיבנו לו, האי בנשמתא דבר נש ממליל, אם חבל תחבל נפשא ורוחא, שלמת רעה דא נשמתא.

ואם חבול תחבול תפלין דיד ותפלין דרישא, שלמת רעה פסויא דמצוה, עד בא השמש, דאתמר ביה (תהלים פד יב) פי שמש ומגן יהוה אלהים, תשיבנו לו קדם דיתפניש מגיה, דעליה אתמר (מלאכי ג ג) וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה, מאי צדקה צלותא, ומרפא בכנפיה כנפי מצוה דאינון תפלין כנפי יונה, וכנפי מצות ציצית, היא שמלתו לעזרו משכא דתפלין,

וְאִם אֶת־לֹא תַחֲזִיר אֵלַיִן כְּסוּיִן לִיָּה קָדָם
דִּיתַכְּנִישׁ מִנִּיה שְׁמָשׂא דְּאִיהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, דְּאֶתְמַר בִּיה כִּי שְׁמָשׁ וּמִגֵּן יְהוָה
אֱלֹהֵי־ם, הָכִי יִתְכַּנֵּשׁ מִינֶךָ נִשְׁמַתָּא, דְּאֶתְמַר
בָּה (תהלים פט לו) כְּסָאוֹ כְּשִׁמְשׁ נִגְדִי, מִדָּה לְקַבֵּל
מִדָּה, וּבִגִּין דָּא עַד בָּא הַשְׁמָשׁ תְּשִׁיבֵנוּ לוֹ, לוֹ
לְעֻנֵי דְּאִיהוּ צְדִיק, וְלִשְׁכִּינְתָּא דְּאִיהִי עֲנִיָּה
בְּגֻלוּתָא, כִּד יְתִי לִילִיָּא דְּאִיהִי גִלוּתָא, בְּמָה
יִשְׁכַּב (דף קמב ע"ב) שְׁכִינְתָּא, דְּוִדְאִי שְׁמָשׂא
דְּאִיהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא נָהִיר לָהּ בְּגֻלוּתָא
דְּאִיהִי לִילִיָּא, וְאַשְׁתְּאַרְתּ בַּחֲשׁוּכָא, וּבִגִּין דָּא
צְרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְאַנְהָרָא לָהּ בְּגֻלוּתָא בְּאוּר וְנֵר,
דְּאִיהוּ תוֹרָה וּמִצְוָה, אוּר נִשְׁמַתָּא, גִּ"ר נִפְשׁ
רוּחָא דְּאִינוּן סִימֵן גִּ"ר, בְּתִי דְּתַפְלִי לְמִשְׁכַּב
בָּהּ שְׁכִינְתָּא בְּגֻלוּתָא, וְכִסּוּיָא דְּצִיצִית
לְאַתְעֻטָּפָא בִּיה בְּמִשְׁכַּבָּה.

וּמִשּׁוּם כֶּךָ, אִם אָדָם אֵינוֹ מְנִיחַ
תַּפְלִין וְצִיצִית, בְּמָה הִיא תִשְׁכַּב
בְּגֻלוּתָא? עֲלִיו נֶאֱמַר אֲשֶׁרִי מִשְׁכָּל
אֵל דֵּל בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה,
וּבִזְכוּת הַמַּצּוֹת הִלְלוּ יוֹרְשֵׁים
בְּנֵי אָדָם שְׁלֹשָׁה קֶשֶׁרִים, שֶׁהֵם
נִשְׁמָה וְרוּחַ וְנִפְשׁ, וּבֵהֶם צְרִיךְ
לְקַרְא אֶת יִשְׂרָאֵל הַעֲלִיּוֹן שְׂרִיד
לְהָאִיר לְשְׁכִינָה בְּאוּר הַגָּאֵלָה,
שֶׁהִיא שְׁמָשׁ צִדְקָה, וּמִרְפָּא
בְּכִנְפֶיהָ, לְיִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּבֵית
הַחֲלִי בְּגֻלוּתָא, שֶׁצִּדְקָה הִיא
הַשְׁכִּינָה הַעֲלִיּוֹנָה, עֲלֶיהָ נֶאֱמַר מִי
יִרְפָּא לָךְ, וְהִיא עֲשָׂרִים וְחֲמִשׁ
עֲשָׂרִים וְחֲמִשׁ אוֹתִיּוֹת שֶׁל קְרִיאַת
שְׁמַע עֲרֻבִית וְשַׁחֲרִית, וְכוּ יוֹרֵד
לְיִשְׂרָאֵל לְגַאֵל אֶת הַשְׁכִּינָה, אֲבָל
בְּיָמֵינוּ מְקוֹם אוֹתָהּ וּמְרַחֵם עָלֶיהָ.
זֶהוּ שְׁכֻתוֹב וּבְחֻסְדָּא עוֹלָם
רַחֲמִתֶּיךָ, וּמִשּׁוּם זֶה, נִשְׁמָה וְרוּחַ
וְנִפְשׁ הֵם הַמִּשְׁכָּב (מִשְׁכּוֹן) שֶׁל
הַשְׁכִּינָה בְּגֻלוּתָא, וְעַל זֶה נֶאֱמַר
וְשָׁכַב בְּשִׁלְמָתוֹ וּבִרְכָּהּ, וּמִשּׁוּם

וְאִם אֶת־לֹא תַחֲזִיר אֵלַיִן כְּסוּיִן לִיָּה קָדָם
דִּיתַכְּנִישׁ מִנִּיה שְׁמָשׂא דְּאִיהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, דְּאֶתְמַר בִּיה כִּי שְׁמָשׁ וּמִגֵּן יְהוָה
אֱלֹהֵי־ם, הָכִי יִתְכַּנֵּשׁ מִינֶךָ נִשְׁמַתָּא, דְּאֶתְמַר
בָּה (תהלים פט לו) כְּסָאוֹ כְּשִׁמְשׁ נִגְדִי, מִדָּה לְקַבֵּל
מִדָּה, וּבִגִּין דָּא עַד בָּא הַשְׁמָשׁ תְּשִׁיבֵנוּ לוֹ, לוֹ
לְעֻנֵי דְּאִיהוּ צְדִיק, וְלִשְׁכִּינְתָּא דְּאִיהִי עֲנִיָּה
בְּגֻלוּתָא, כִּד יְתִי לִילִיָּא דְּאִיהִי גִלוּתָא, בְּמָה
יִשְׁכַּב (דף קמב ע"ב) שְׁכִינְתָּא, דְּוִדְאִי שְׁמָשׂא
דְּאִיהוּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא נָהִיר לָהּ בְּגֻלוּתָא
דְּאִיהִי לִילִיָּא, וְאַשְׁתְּאַרְתּ בַּחֲשׁוּכָא, וּבִגִּין דָּא
צְרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְאַנְהָרָא לָהּ בְּגֻלוּתָא בְּאוּר וְנֵר,
דְּאִיהוּ תוֹרָה וּמִצְוָה, אוּר נִשְׁמַתָּא, גִּ"ר נִפְשׁ
רוּחָא דְּאִינוּן סִימֵן גִּ"ר, בְּתִי דְּתַפְלִי לְמִשְׁכַּב
בָּהּ שְׁכִינְתָּא בְּגֻלוּתָא, וְכִסּוּיָא דְּצִיצִית
לְאַתְעֻטָּפָא בִּיה בְּמִשְׁכַּבָּה.

וּבִגִּין דָּא אִי בִר נִשׁ לֹא אֵנָּה תַּפְלִין וְצִיצִית,
בְּמָה יִשְׁכַּב אִיהִי בְּגֻלוּתָא, עֲלֶיהָ
אֶתְמַר (תהלים מא ב) אֲשֶׁרִי מִשְׁכָּל אֵל דֵּל בְּיוֹם
רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה, וּבִזְכוּת פְּקוּדֵינִ אֵלַיִן
יִרְתִּין בְּנֵי נִשָּׂא תִלַּת קֶטְרִין, דְּאִינוּן נִשְׁמַתָּא
וְרוּחָא וְנִפְשָׁא, וּבָהּ צְרִיךְ לְמַקְרִי לְיִשְׂרָאֵל
עֲלָאָה, דִּינְחִית לְאַנְהָרָא בְּשְׁכִינְתָּא בְּנִהוּרָא
דְּפוּרְקָנָא, דְּאִיהִי שְׁמָשׁ צִדְקָה, וּמִרְפָּא בְּכִנְפֶיהָ
לְיִשְׂרָאֵל דְּאִינוּן בְּבִי מִרְעָא בְּגֻלוּתָא. דְּצִדְקָה
אִיהִי שְׁכִינְתָּא עֲלָאָה, עֲלֶיהָ אֶתְמַר (איכה ב יג) מִי
יִרְפָּא לָךְ, וְאִיהִי כ"ה כ"ה אֶתְוֹן דְּקִרְיַת שְׁמַע
עֲרֻבִית וְשַׁחֲרִית, וּבִיה נְחִתָּא לְיִשְׂרָאֵל לְמַפְרָק
שְׁכִינְתָּא, אֲבָל בְּיָמֵינוּ אוּקִים לָהּ וְרַחֵם עָלֶיהָ,
הָדָא הוּא דְּכֶתִיב (ישעיה נד ח) וּבְחֻסְדָּא עוֹלָם
רַחֲמִתֶּיךָ, וּבִגִּין דָּא נִשְׁמַתָּא וְרוּחָא וְנִפְשָׁא
אִינוּן מִשְׁכַּבָּא (מִשְׁכּוֹנָא) דְּשְׁכִינְתָּא בְּגֻלוּתָא,
וְעֲלֶיהָ אֶתְמַר (דברים כד יג) וְשָׁכַב בְּשִׁלְמָתוֹ

המפצות הללו שורה שכינה על
אדם.

ועל הנשמה נאמר משכבת חיקך
שמר פתחי פיך, שלא תדר אם
לא תשלם, זהו שכתוב אם אין
לך לשלם למה יקח משכבך
מתחתיד, ונשארו הרוח והנפש
יתומים, ואם הנשמה עוברת על
מצוות התורה ויורדים חטאים
לגוף, דין הוא לפרע מנכסי
יתומים, במצוות עשה שנשא
להם מהנשמה, שבגלל החטאים
נוטלים מהרשעים את המשכון,
שהוא הנשמה, וזהו אם חבל
תחבל שלמת רעך.

ואם יש לו חטאים ויש לו זכויות,
נפרעים החטאים בזכויות, ונאמר
יצא שכרו בהפסדו, מיד מחזירים
אותו לגוף לפני שיבא השמש,
וזהו עד בא השמש תשיבנו לו,
שפאשר האדם ישן, עולה ממנו
הנשמה, ואין יורדת לגוף עד
שפורעת את כל החטאים שעשה
האדם באותו יום, ומשום זה
ממשכן אותה אותו בית דין
שלמעלה, משום שהמקטרג
עולה אחריה לתבע ממנה דין
בארבע מיתות בית דין - שנים
שנאמרו למעלה, ושנים ששורים
על אותם שמגלים את העריות
של התורה. אשרי הוא מי
ששומר אותה בכל יום.

ובזמן שהחטאים גדולים, ומלוה
אדם חטאים על המשכון, אבד
המשכון, שהיא הנשמה, ולא
חזרת אליו, והכל הוא בדין
שדנה אותה הגבורה, שהיא בית
הדין הגדול, בכל לילה בשנים
עשרה שעות ובשבעים ושנים
רגעים כחשבון חס"ד, שנאמר בו
והוכן בחסד פסא, וסוד הדבר -
ותפקדנו לבקרים, לרגעים
תבחננו.

ובגין פקודין אלין שריא שכינתא על
בר נש.

ועל נשמתא אתמר (מיכה ז ח) משכבת חיקך
שמר פתחי פיך, דלא תדור אם לא
תשלם, הדא הוא דכתיב (משלי כב כז) אם אין לך
לשלם למה יקח משכבך מתחתיד, ואשתארו
רוח ונפש יתומים, ואם נשמתא עוברת על
פקודי אורייתא ואנחת חובין בגופא, דין איהו
ליפרע מנכסי יתומים, בפקודין דעשה
דאשתאר לון מנשמתא, דבגין חובין נטלין
מחייביא משפונא דאיהי נשמתא, ודא
איהו (שמות כב כח) אם חבל תחבל שלמת רעך.

ואי אית ליה חובין ואית ליה זכוון, אתפרעו
חובין בזכוון, ואתמר יצא שכרו
בהפסדו, מיד חזרין ליה לגופא קדם דייתי
שמשא, ודא איהו (שם) עד בא השמש תשיבנו
לו, דכד נאים בר נש נשמתא סלקא מניה,
ולא נחתת בגופא עד דפרעת כל חובין דעבד
בר נש בההוא יומא, ובגין דא ממשכן לה
ההוא בי דינא דלעילא, בגין דמקטרגא סליק
אבתרהא למתבע מינה דינא, בארבע מיתות
בית דין, תרין דאתמר לעיל, ותריין דאינון
שריין על אינון דמגלין עריין דאורייתא, זכאה
איהו מאן דנטיר לה בכל יומא.

ובזמנא דחובין אינון רברבין, ומלוה בר נש
חובין על משפונא, אבד משפונא
דאיהי נשמתא, ולא חזרת לגביה, וכלא איהו
בדין דין לה גבורה דאיהו בי דינא רברבא,
בכל ליליא בתרין עשר שעתין ובשבעין ותריין
רגעין כחשבון חס"ד, דאתמר ביה (ישעיה מז
ה) והוכן בחסד פסא, ורזא דמלה (איוב ז
יח) ותפקדנו לבקרים, לרגעים תבחננו.

וַיֵּשׁ חֲטָאִים שָׁהֵם בִּסְתֵר, וְלֹא יְכוּלִים לְהַעֲדִיר בָּהֶם הַמַּלְאָכִים שֶׁהוֹלְכִים עִם הַנְּשָׁמָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ כִּי מִלְאָכֶי יִצְוֶה לָךְ, הָרִי הַשְּׂכִינָה מַעֲדָה עֲלֵיהֶם, זֶהוּ שִׁפְתּוֹב אִם יִסְתֵּר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים, מִשּׁוּם שֶׁשְּׂכִינָה עַל רֹאשׁוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ דַּע מָה לְמַעַלָּה מִמֶּךָ, עֵין רוֹאֶה וְאַזֵּן שׁוֹמַעַת וְכָל מַעֲשֵׂיךָ בַּסֵּפֶר נִכְתָּבִין, (לְפָעַמִּים) הַנְּשָׁמָה לֹא הִיָּתָה מוֹדָה בַּחֲטָאִים שֶׁתּוֹבַע עָלֶיהָ הַיָּצֵר הָרַע, וְחוֹשֵׁד יָצַר הָרַע בָּהָּ (וּלְפָעַמִּים) הַנְּשָׁמָה לֹא חֲטָאָה, וְחוֹשֵׁד הַיָּצֵר הָרַע בָּהָּ, וְהוֹלְכִים אֶל בֵּית הַדִּין, וְדָן עֲלֵיהֶם דִּין הַנְּשָׁפָעִים, נִשְׁבַּעַת הַנְּשָׁמָה עֲלֵיהֶם וּנְפִטְרָתָהּ, וְאִם לֹא - פּוֹרַעַת.

וַיֵּשׁ חֲטָאִים שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וּבִיד כָּל אָדָם יַחְתּוֹם, וּמֵרָאִים לָהּ חֲתִימַת יְדִידָהּ, וַיֵּשׁ חֲטָאִים שָׁהֵם עַל תְּנַאי שֶׁמִּתְּנָה עָלֶיהָ לְפָרַע אוֹתָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהַחֲטָאִים שָׁלוּ בַּמִּקְוָמוֹ, שְׁלֹא יִגְבֶּה אוֹתָם הַתּוֹבַע אֲלֵא בַּמִּקְוָמוֹ, וְאֵלּוּ הֵם חֲטָאִים שֶׁל עֲשָׂרִים שָׁנִים, וַיֵּשׁ חֲטָאִים לְמִטָּה, שֶׁבָּאָרוּ הַקְּדָמוֹנִים שֶׁעַד עֲשָׂרִים שָׁנִים מַעֲנִישִׁים לְמִטָּה וְלֹא לְמַעַלָּה, וַיֵּשׁ חֲטָאִים שֶׁמַּעֲנִישִׁים לְמַעַלָּה, וְתוֹבָעִים אוֹתָם לְמַעַלָּה בֵּית הַדִּין הַגָּדוֹל, וּבִשְׁבִילֵם מִמְּשַׁכְּנֵים אֶת הַנְּשָׁמָה לְמַעַלָּה, וְלֹא מְנִיחִים לָהּ לָרֶדֶת לְמִטָּה, אֲבָל בַּחֲטָאִים שֶׁמַּעֲנִישִׁים עֲלֵיהֶם לְמִטָּה, לֹא מַעֲנִישִׁים אוֹתָהּ לְמַעַלָּה וְלֹא מַעֲכָבִים אוֹתוֹ שָׁם, וַיֵּשׁ חֲטָאִים שֶׁל הַנְּשָׁמָה שְׁגוּבִים מֵהֶם בְּכָל מְקוֹם, כְּמוֹ וּמִקְלָל אָבִיו וְאִמּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ מוֹת יוֹמָת, מִבֵּית הַדִּין שֶׁלְמַעַלָּה וּמִבֵּית הַדִּין שֶׁלְמִטָּה, שְׁגוּדוֹנִית בִּשְׁנֵי דִינִים, וּמִשּׁוּם הַחֲטָא הַזֶּה, בְּכָל מְקוֹם שֶׁמוֹצֵאִים אוֹתָהּ לְמַעַלָּה, גּוֹבִים מִמֶּנָּה, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁמוֹצֵאִים

וְאִית חוֹבִין דְּאִינוּן בִּסְתֵר, וְלֹא יְכִילִין לְאַסְקָדָא בַּהוּן מִלְאָכִין דְּאִזְלִין עִם נִשְׁמָתָא, דְּאִתְמַר בָּהּ (תַּהֲלִים צ"א י"א) כִּי מִלְאָכֶי יִצְוֶה לָךְ, הָא שְׂכִינְתָא סְהִידַת עֲלֵיהֶו, הָדָא הוּא דְכִתִּיב (יִרְמְיָה כ"ג כ"ד) אִם יִסְתֵּר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים, בְּגִין דְּשְׂכִינְתָא עַל רִישִׁיָּהּ, דְּאִתְמַר בָּהּ דַּע מָה לְמַעַלָּה מִמֶּךָ, עֵין רוֹאֶה וְאַזֵּן שׁוֹמַעַת וְכָל מַעֲשֵׂיךָ בַּסֵּפֶר נִכְתָּבִין, (לְזִמְנִין) נִשְׁמָתָא לֹא הוּת מוֹדָה בַּחוֹבִין דְּתַבַּע עָלֶיהָ יָצַר הָרַע, וְחוֹשֵׁד יָצַר הָרַע בַּהֲאִי, (נ"א) וְלְזִמְנִין נִשְׁמָתָא לֹא חֲבַת וְחוֹשֵׁד יָצַר הָרַע בַּהֲאִי, וְאַזְלִין לְגַבֵּי בֵּי דִינָא וְדָן עֲלֵיהֶו דִּין הַנְּשָׁפָעִים, אוֹמִיַּאת נִשְׁמָתָא עֲלֵיהֶו וְאַתְפִּטְרָתָהּ, וְאִם לֹא פּוֹרַעַת.

וְאִית חוֹבִין דְּאִתְמַר בַּהוּן (אִיב ל"ז) וּבִיד כָּל אָדָם יַחְתּוֹם, וּמֵרָאִין לָהּ חֲתִימַת יְדִידָהּ. וְאִית חוֹבִין דְּאִינוּן עַל תְּנַאי דְּאִתְנִי עָלֶיהָ לְפָרַע לֹון בְּהֵאִי עֲלֵמָא, דְּחוֹבִין דִּילִיָּה בְּאַתְרִיָּה, דְּלֹא יִגְבֶּה לֹון תּוֹבַע אֲלֵא בְּאַתְרִיָּה, וְאַלִין אִינוּן חוֹבִין דְּעֲשָׂרִין שָׁנִין, וְאִית חוֹבִין לְתַתָּא, דְּאוּקְמוּהוּ קִדְמָאִין דְּעַד עֲשָׂרִין שָׁנִין (דף קמ"ג ע"א) מַעֲנִישִׁין לְתַתָּא וְלֹא לְעֵילָא, וְאִית חוֹבִין דְּמַעֲנִישִׁין לְעֵילָא וְתַבַּעִין לֹון לְעֵילָא בֵּי דִינָא רַבְרָבָא, וּבְגִינִיָּהּ מִמְּשַׁכְּנִין נִשְׁמָתָא לְעֵילָא, וְלֹא מְנִיחִין לָהּ לְנַחֲתָא לְתַתָּא, אֲבָל בַּחוֹבִין דְּמַעֲנִישִׁין עֲלֵיהֶו לְתַתָּא, לֹא מַעֲנִישִׁין לָהּ לְעֵילָא, וְלֹא מַעֲכָבִי לִיהּ תַּמָּן, וְאִית חוֹבִין דְּנִשְׁמָתָא דְּגָבִין מְנִיָּהּ בְּכָל אֶתְר, כְּגוֹן (שְׁמוֹת כ"א י"ז) וּמִקְלָל אָבִיו וְאִמּוֹ, דְּאִתְמַר בִּיהּ מוֹת יוֹמָת, מִבֵּי דִינָא דְלְעֵילָא וּמִבֵּי דִינָא דְלְתַתָּא, דְּאִתְדַּנְת בְּתָרִין דִּינִין, וּבְגִין חוֹבָא דָא בְּכָל אֶתְר דְּאִשְׁכַּחִין לָהּ לְעֵילָא גָבִין מִינָהּ, וּבְכָל אֶתְר דְּאִשְׁכַּחִין לָהּ לְתַתָּא גָבִין מִינָהּ, וְלִית פְּקוּדָא דְלִית לָהּ רִשּׁוֹ לְאַגָּנָא עֲלָהּ,

אותה למטה, גובים ממנה ואין מצוה שאין לה רשות להגן עליה. ויש חטאים שדינים בדינים חמורים את הנשמה, ותבא מצוה שהיא גבירה כמו מצות תפלין, ומגנה עליו ופורשת פנייה עליו, ואין רשות למקטרג להתקרב לשם, ויש חטאים שאין רשות לגבירה להגן עליהם, זהו שכתוב מעם מזבחי תקחנו למות.

אבל יש מצוות שהן שפחות, מאלו המצוות שהן על מנת לקבל פרס, אף על גב שביאו להגן עליה, נוטלים אותם המקטרגים תחת רשותם, (מוציאים אותה המקטרגים מרשותם) ויש חטאים אחרים שנקראים חלוקי הדינים, על חטאים שחולקים בהם, מהם מטה כלפי חסד, ודינים את הנשמה בממוץ, שהוא דיני ממונות, ויש אחרים שחולקים עליהם והם נוטים כלפי חובה, לדון אותה בדיני נפשות. אם הזכיות מתגברות על החובות, דינים אותה בדיני ממונות, וגובים מהזכיות, שהם גמילות חסדים שלו, ואם החובות מתגברות, אז דינים אותה בדיני נפשות מצד הגבורה, וגובים בה נפש ורוח.

והמעלה אין משוא פנים, בין לצדיק בין לרשע, וכן צריך להשוות למטה גבי דין הצדיק עם הרשע, מצד של אמת העמוד האמצעי, ולא יהיה דין רשאי לעשות משוא פנים לאחד מהם בדין, שבדין שלמעלה נאמר בו לא ישא פנים ולא יקח שחד. אוי לו לדין למטה שמשפחה מהדין שלמעלה, שמכחיש מעשה בראשית, ולא יאמר זה נאמן מזה, שפמו שהוא למטה, שפטים ושטרים תתן לה בכל שערך, לדון גופים, כך יש למעלה שופטים ושטרים לדון

דאית חובין דדיינין לה בדינים חמורים לנשמתא, וייתי מצוה דאיהי מטרוניתא כגון מצות תפלין, ואגינת עליה ופרישת גדפהא עליה, ולית רשו למקטרג לקרבא תמן, ואית חובין דמטרוניתא לית לה רשו לאגנא עלייהו, הדא הוא דכתיב (שם יד) מעם מזבחי תקחנו למות.

אבל פקודין אית דאינון שפחות, מאלין פקודין דאינון על מנת לקבל פרס, אף על גב דייתון לאגנא עליה, נטלי לון מקטרגין תחות רשותיהו, (נ"א נפקין לה מקטרגין מרשותיהו), ואית חובין אחרנין דאתקריאו חלוקי דיינין, על חובין דחולקין בהון, מנהון מטה כלפי חסד, ודיינין לה לנשמתא בממוץ דאיהו דיני ממונות, ואית אחרנין דחולקין עלייהו ואינון נוטין כלפי חובה, למידן לה בדיני נפשות, אם זכוון מתגברין על חובין דנין לה בדיני ממונות, וגבין מזכוון דאינון גמילות חסדים דיליה, ואם חובין מתגברין דיינין לה בדיני נפשות מסטרא דגבורה, וגבין בה נפש ורוח.

ולעילא לית משוא פנים בין זפאה לחיבא, וכן צריך להשוות לתתא גבי דינא זפאה עם חייבא, מסטרא דאמת עמודא דאמצעיתא, ולא יהא דיינא רשאי למעבד משוא פנים לחד מנייהו בדינא, דבדיינא דלעילא אתמר ביה (דברים יז) לא ישא פנים ולא יקח שחד, ווי ליה לדיינא לתתא דאשתני מדיינא דלעילא, דאכחיש עובדא דבראשית, ולא ייקא דא מהימנא מדא, דכמה דאיהו לתתא (שם טז יח) שופטים ושטרים תתן לה בכל שערך, לדיינא גופין, הכי אית לעילא שופטים ושטרים לדיינא נשמתא, ולא יוקיר

את הנשמה, ולא יכבד את זה יותר מזה, אלא שניהם בהשואה בדין, והם צריף להשמיע לפני הדין, ולא ידברו עד ששואל אותם הדין ונותן להם רשות לדבר, ויהיו לפניו ביראה, משום ששכינה שורה עליהם, ומי שתובע אמת כאלו מקים על העולם דין אמת (דין אמת), וכל שכן מי שדן דין אמת, כאלו מקים אמת מארץ תצמח. אוי לו למי שמקים שקר ומפיל אמת, שגורם ותשלף אמת ארצה, ומי גורם את זה? הדין שלא דן דין אמת, ובנדאי שדין שדן דין אמת, כאלו הוא מוציא את השכינה ואת ישראל מן הגלות ומקים אותם מן הארץ.

קם רבי שמעון על רגליו, והרים ידיו למעלה ושבח את רבון העולם, ואמר: רבון העולם, עשה למען השכינה שהיא בגלות, ואם היא בשבועה, הרי אבא ואמא, שהם חכמה ובינה, יכולים לעשות התרה. זהו שכתוב יהו"ה צבאו"ת יעץ ומי יפר, אם התלמיד אומי הרב יכיל למעבד יכול לעשות התרה.

ואם נדר או נשבע בן דאיהו ו' דלא יפרוק לה אלא דתהי בגלותא עד זמנא ידיעא, ונדר או שבועה איהו ביי"ה דאינון חכמה ובינה, ואיהו אתחרט, הא תלת בני נשא יכלין למפטר ליה, ואינון תלת אבהן לעילא לקבליהו, ואם לא תתחרט, אנא בעינא מינך, ומפל אינון דמתיבתא דלעילא ותתא, דתעביד בגין רעיא מהימנא דלא זו משכינתא בכל אתר, ואיהו עאל שלם בינך ובינה זמנין (ד) קמח ע"ב) סגיאין, ומסר גרמיה למיתה בגינה ובגין פנהא, הדא הוא דכתיב (שמות לב לב) ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת.

לדא יתיר מדא, אלא תרוייהו בהשואה בדינא, ואינון צריכין למשמע קדם דיינא, ולא ימללון עד דשאל לון דיינא, ויהיב לון רשו למללא, ויהון קדמיה בדחילו, בגין דשכינתא שריא עליהו, ומאן דתבע קשוט כאלו מקיים על עלמא דין אמת (ס"א דין אמת), וכל שכן מאן דדן דין אמת, כאלו מקיים (תהלים פ יב) אמת מארץ תצמח, ווי ליה למאן דאוקים שקרא ואפיל אמת, דגרים (דניאל ח יב) ותשלף אמת ארצה, ומאן גרים דא דיינא דלא דן דין אמת, ובנדאי דין דין דין אמת כאלו הוא אפיק לשכינתא ולישראל מגלותא, ואוקים לון מארעא.

קם רבי שמעון על רגליו, וסליק ידוי לגבי עילא, ושבח למארי עלמא, ואמר, רבון עלמא עביד בגין שכינתא דאיהי בגלותא, ואם איהי באומאה הא אבא ואמא דאינון חכמה ובינה יכלין למעבד התרה, הדא הוא דכתיב (ישעיה יד כז) יהו"ה צבאו"ת יעץ ומי יפר, אם התלמיד אומי הרב יכיל למעבד התרה.

ואם נדר או נשבע בן דאיהו ו' דלא יפרוק לה אלא דתהי בגלותא עד זמנא ידיעא, ונדר או שבועה איהו ביי"ה דאינון חכמה ובינה, ואיהו אתחרט, הא תלת בני נשא יכלין למפטר ליה, ואינון תלת אבהן לעילא לקבליהו, ואם לא תתחרט, אנא בעינא מינך, ומפל אינון דמתיבתא דלעילא ותתא, דתעביד בגין רעיא מהימנא דלא זו משכינתא בכל אתר, ואיהו עאל שלם בינך ובינה זמנין (ד) קמח ע"ב) סגיאין, ומסר גרמיה למיתה בגינה ובגין פנהא, הדא הוא דכתיב (שמות לב לב) ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת.

ואם נדר הוא מצד האבא והאמא,
ולא רוצה, אני עולה לאותו
שנאמר בו כי יפלא ממך דבר,
שנאמר בו במפלא ממך אל
תדרש, שיפטר את הנדר, ואף על
גב שהשכינה בגלות אל בעלה
כנדה, שהיא תבדיל בין דם לדם,
ונפתח מקורה, לטהר אותה במי
התורה, המים החיים שלא
פוסקים, והפריד ממנה דם נדה
שהיא לילי"ת שלא תקרב אליה,
שהיא חטא הנשמה שטמאה
אותה, ואין לה רשות להעלות
הנשמה לבעלה, לאותו מקום
שמשם נתנה, ונדונית בין דין
לדין, בין דיני נפשות לדיני
ממונות, שיש משהו שפורע
בממונו, ויש מי שפורע בנפשו,
ובין נגע לנגע, כמו שבארוהו
איכה ישבה בדד, שחשוכה
השכינה בגלות כמו מצרע,
שנאמר בו בדר ישוב מחוץ
למחנה, מחוץ ודאי, זו הגלות,
שהיא מחוץ לארץ ישראל, שהיא
המושב של האות ה'.

ואם המקור לא יכול להפתח עד
שיפתח אותו, אותו שסגר אותו,
אני מפיס אותו עבור יו"ד ה"א
וא"ו ה"א, שהוא היחוד (שיחודו
שם), ומשום הלבושים שהתלבש,
מיד נפתח מקורה ונטהרת
השכינה, וסוד הדבר - מקנה
ישראל יהו"ה מושיעו בעת צרה,
מושיעו ודאי, אותו שהמקור של
המקנה בידו.

תקון ששי

זהו תקון כ"ז

בראשית, שם תר"י א"ש, ואלו
הם שני האשים שהם בורא
מאורי האש, ועליהם נאמר
סמכוני באשיות, בשתי אשיות,
ולמה אמר להם סמכוני? אלא
בלילי שפת נשמה יתירה קא נחתא לסמכא

ואם הוא נדר מסטרא דאבא ואמא, ולא בעי,
אנא סליק לגבי ההוא דאתמר ביה (דברים
יז ח) כי יפלא ממך דבר, דאתמר ביה במופלא
ממך אל תדרוש, דיפטור נדר, ואף על גב
דשכינתא איהי בגלותא לגבי בעלה כנדה,
דאיהי יפריש בין דם לדם, ואתפתח מקורא
דילה, לדפאה לה במים דאורייתא, מים חיים
דלא פסקין, ואפריש מינה דם נדה דאיהי
לילי"ת, דלא אתקריבת בהדה, דאיהי חוכא
דנשמתא דסאיבת לה, ולית לה רשו לסלקא
נשמתא לגבי בעלה, לההוא אתר דאתיהיבת
מתמן, ואתדנית בין דין לדין, בין דיני נפשות
לדיני ממונות, דאית מאן דפרע בממוניה,
ואית מאן דפרע בנפשיה, ובין נגע לנגע, כמה
דאוקמוהו (איכה א א) איכה ישבה בדד, דאיהי
חשיבא שכינתא בגלותא כמצורע, דאתמר
ביה (ויקרא יג מו) בדד ישב מחוץ למחנה, מחוץ
ודאי, דא גלותא, דאיהי לבר מארעא
דישראל, דאיהי מותבא דאת ה'.

ואי מקורא לא יכול למפתח עד דיפתח ליה
ההוא דסגיר ליה, אנא מפייסנא ליה בגין
יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דאיהו יחודא (יחודיה
תמן), ובגין לבושין דאתלבש, מיד אתפתחת
מקורה ואתדפיאת שכינתא, ורזא דמלה (ירמיה
יד ד) מקנה ישראל יהו"ה מושיעו בעת צרה,
מושיעו ודאי, ההוא דמקורא דמקנה בידה.

תקונא שתיתאה

(זהו תקון כ"ז)

בראשית תמן תרי אש, ואלין אינון תרין
אשין דאינון בורא מאורי האש,
ועלייהו אתמר (שיר ב ה) סמכוני באשיות,
בתרי אשיות, ואמאי אמר בהון סמכוני, אלא
בלילי שפת נשמה יתירה קא נחתא לסמכא

שְׂכִינְתָּא תַּתָּא בְּגִלּוּתָא, דְּאַתְמַר בְּה (עמוס ה)
נִפְלָה וְלֹא תוֹסִיף קוּם, וְכֵד אַתָּא מוֹצְאֵי
שֶׁבֶת אֶסְתַּלַּקְתָּ נִשְׁמַתָּא יִתְיָרָה דְּבָה וַיִּנְפֹּשׁ,
וַיִּנְפֹּשׁ מִיַּד דְּאִיְהִי אֶסְתַּלַּקְתָּ וַיִּנְפֹּשׁ, דְּלִית מָאן
דְּסָמִיךְ לָהּ, בְּהֵוָה זְמָנָא אִיְהִי אִמְרַת לְיִשְׂרָאֵל
סְמִכּוֹנִי בְּאַשְׁיּוּשׁוֹת דְּאִינוּן מְאֹרֵי הָאֵשׁ, וּמְאִי
נִיְהוּ תְּרֵי תוֹרוֹת, דְּאִינוּן חֲצוּבוֹת מְאֹשׁ דְּאִיְהִי
אֱלֹהִיִּים מִדַּת הַגְּבוּרָה, וּמְאִי נִיְהוּ לְמוֹדֵי
יְהוָה תְּרִין שְׁפוּן דְּאֶקְרוּן לְהַבּוֹת (דְּאֶקְרוּן
בְּלִהּבוֹת) אֵשׁ, וְאִינוּן תְּרִין תַּפּוּחִין, דְּמִנְהוֹן
רוּחָא דְּמִשְׁיחָא נָפִיק, דְּאַתְמַר בֵּיה (ישעיה יא)
(ב) וַנְּחָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה.

לְבַת מֶלֶךְ דִּהּוֹת בְּבִי מְרַעָא מְרַחֲמֵי דְּבַעְלָה,
דְּאֶזֶל בַּעְלָה אִיְהִי נִפְלַת לְמִשְׁפָּכָה,
צְוּחַת וְאִמְרַת סְמִכּוֹנִי בְּאַשְׁיּוּשׁוֹת, הָא אִיְהִי
בְּבִי מְרַעָא, הִיא אוֹמְרַת רַפְדּוּנִי, בְּמְאִי
בְּתַפּוּחִים דְּמִתְרַבִּים בַּעְצֵי הַיַּעַר, וְאֶלִין אִינוּן
עַצֵּי בְּשָׁמִים.

קָם סָבָא תְּלִיתָאָה וְאָמַר רַבִּי רַבִּי, הָא אָנֹן
בַּעְצֵי בְּשָׁמִים מְבַדִּילִין, וְהֵכָא אִיְהִי לֹא
אִמְרַת אֶלָּא בְּתַפּוּחִים, אֶלָּא אָנֹן מְבַרְכִין עַל
עַצֵּי בְּשָׁמִים בְּגִין דְּאַתְמַר בְּהוֹן (שיר ז ט) וְרִיחַ
אִפּוֹן בְּתַפּוּחִים, וְלֹא עוֹד אֶלָּא כָּל מִינֵי בְּשָׁמִים
אִינוּן טָבָאן לְבָרְכָא עֲלֵיהּ, וְאָנֹן דְּעַבְדִין
בְּהַדְס בְּגִין דְּאִית בֵּיה תִּלְת עֲלִין, דְּאַתְקִרְיָאוּ
תִּלְת הַדְסִים, דְּרַמִּיזִין לְתִלְת אַבְהֵן, אֲבָל תְּרִין
נוֹקְבִין דְּחוּטְמָא אִינוּן לְקַבֵּל תְּרִין תַּפּוּחִין
דְּאִינוּן תְּרֵי נְבִיאֵי קְשׁוּט, דִּי בְּהוֹן עֲתִיד לְאַפְקָא
רוּחָא דְּקוּדְשָׁא דְּאִיְהוּ רַעֲיָא מְהִימָנָא דְּלַעֲיָלָא,
דְּבִיָּה אֲתִישְׁבֶּת נִפְשָׁא דִּילָהּ, וּבְגִין דָּא אִיְהִי
אִמְרַת (שם ב ה) רַפְדּוּנִי בְּתַפּוּחִים כִּי חוֹלַת
אַהֲבָה אָנִי (דף קמז ע"א) בְּלִילִיא דְּשֶׁבֶת
אַתְמַר (שיר ה ה) קָמְתִי אָנִי לְפָתוּחַ לְדוּדֵי בְּשֶׁבֶת,

יִרְדַּת לְתַמְךָ בְּשִׁכְנָה הַתַּחְתּוֹנָה
בְּגִלּוּת, שְׁנַאמַר בְּה נִפְלָה וְלֹא
תוֹסִיף קוּם, וְכִשְׁבָּא מוֹצְאֵי שֶׁבֶת,
מִסְתַּלַּקְתָּ הַנִּשְׁמָה הִיתְרָה שְׁבָה
וַיִּנְפֹּשׁ. וַיִּנְפֹּשׁ, מִיַּד שְׁהִיא
הִסְתַּלַּקָה וַיִּנְפֹּשׁ, שְׁאִין מִי
שְׁסוּמָךְ אוֹתָהּ. בְּאוֹתוֹ זְמַן הִיא
אוֹמְרַת לְיִשְׂרָאֵל סְמִכּוֹנִי
בְּאַשְׁיּוּשׁוֹת, שְׁהִם מְאֹרֵי הָאֵשׁ,
וּמָה הִם? שְׁתֵּי תוֹרוֹת, שְׁהִן
חֲצוּבוֹת מְאֹשׁ שְׁהִיא אֱלֹהִיִּים,
מִדַּת הַגְּבוּרָה. וּמָה הִם לְמוֹדֵי
יְהוָה? שְׁתֵּי שְׁפָתִים שְׁנַקְרָאוּ
לְהַבּוֹת (שְׁנַשְׁרָפוּ בְּלִהּבוֹת) אֵשׁ, וְהִם
שְׁנֵי תַּפּוּחִים, שְׁמָהִם יוֹצֵאת רוּחוֹ
שֶׁל מְשִׁיחַ, שְׁנַאמַר בּוֹ וַנְּחָה עָלָיו
רוּחַ יְהוָה.

לְבַת מֶלֶךְ שְׁהִיתָה בְּבִית חֲלִיָּה
מְאֻחֶבֶת בַּעְלָה, שְׁהֶלֶךְ בַּעְלָה
וְהִיא נִפְלָה לְמִשְׁפָּכָה, צְוּחַת
וְאוֹמְרַת סְמִכּוֹנִי בְּאַשְׁיּוּשׁוֹת, הִרִי
הִיא בְּבִית חֲלִיָּה, הִיא אוֹמְרַת
רַפְדּוּנִי, בְּמָה? בְּתַפּוּחִים
שְׁמִתְרַבִּים בַּעְצֵי הַיַּעַר, וְאֶלוּ הִם
עַצֵּי בְּשָׁמִים.

קָם זְקֵן שְׁלִישִׁי וְאָמַר: רַבִּי רַבִּי,
הִרִי אָנוּ מְבַדִּילִים בַּעְצֵי בְּשָׁמִים,
וְכָאן הִיא אִינְה אוֹמְרַת אֶלָּא
בְּתַפּוּחִים! אֶלָּא אָנוּ מְבַרְכִים עַל
עַצֵּי בְּשָׁמִים מִשּׁוּם שְׁנַאמַר בְּהִם
וְרִיחַ אִפּוֹן בְּתַפּוּחִים, וְלֹא עוֹד,
אֶלָּא כָּל מִינֵי בְּשָׁמִים הִם טוֹבִים
לְבָרֵךְ עֲלֵיהֶם, וְאָנוּ שְׁעוֹשִׂים
בְּהַדְס, מִשּׁוּם שֵׁישׁ בּוֹ שְׁלִשָּׁה
עֲלִים, שְׁנַקְרָאוּ שְׁלִשָּׁה הַדְסִים,
שְׁרוּמִזִּים לְשִׁלְשֶׁת הָאֲבוֹת, אֲבָל
שְׁנֵי נִקְבֵי הַחֹטֶם הִם כְּנֻגַּד שְׁנֵי
תַּפּוּחִים, שְׁהִם שְׁנֵי נְבִיאֵי אֱמֶת,
שְׁבָהֶם עֲתִידָה לְצֵאת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ,
שְׁהוּא הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן שְׁלַמְעֵלָה,
שְׁבוֹ מִתְיֹשֶׁבֶת נִפְשָׁה, וּמִשּׁוּם זֶה
הִיא אוֹמְרַת רַפְדּוּנִי בְּתַפּוּחִים כִּי
חוֹלַת אַהֲבָה אָנִי. בְּלִיל שֶׁבֶת
נֶאֱמַר קָמְתִי אָנִי לְפָתוּחַ לְדוּדֵי,

ובד נפיק שבת אתמר (שם) ודודי חמק עבר, ובההוא זמנא (שם) בקשתיהו ולא מצאתיהו קראתיו ולא ענני, עד דאומינא דבזמנא דיייתי זמנא אחרא דאחיד בידיה ולא אשבקיניה למיזל, כמה דאתמר (שם ג ד) אחזתיו ולא ארפנו עד שהבאתיו אל בית אמי, דא בי מקדשא דלעילא, ואל חדר הורתי דא בי מקדשא דלתתא.

ובזמנא דאחיד בידיה בפורקנא בתרייתא, לא יהא לי כזמנין אוחרנין, דבכל פורקנא ופורקנא הוה אתי, ולבתר הוה פרח מנאי, אבל בפורקנא בתרייתא אנא אחיד ביה וקשיר ליה בכמה קשירין דרחימו, דלא יזוז מנאי לעלם ולעלמי עלמין, דבכל גלותא וגלותא הוה אזיל מנאי, והוינא שאיל עליה לכל עובר ושב, הדא הוא דכתיב (שם) כמעט שעברתי מהם עד שמצאתי את שאהבה נפשי, וזמנין לא הוינא אשבח מאן דיימא לי מדי מניה, והוינא אומי בגיניה לכל בני קרתא, הדא הוא דכתיב (שם ה ח) השבעתי אתכם בנות ירושלם אם תמצאו את דודי מה תגידו לו שחולת אהבה אני, וכמה זמנין (שם ג א) על משכבי בלילות דאינון גליות, בקשתי את שאהבה נפשי ולא הוה מאן דיימא לי, עד דאיהו הוה אתי, וכען בגלותא בתרייתא פרח דודי בכעסא סגיא, ושאיילנא בגיניה ולא אשבחנא מאן דיימא לי מדי, ובגין דא אנא אומינא, דבזמנא דיייתי ואחידנא בידוי דלא יזוז מנאי, ואנא אחזתיו ולא ארפנו אחזתיו בקשורא דתפלין דיד, ולא ארפנו בתפלין דרישא.

תא חזי, דודהא פד יתי לגבה, יימא לגבי תרין משיחין (שם ז יג) נשפימה לכרמים

בשבת, וכשיוצאת שבת, נאמר ודודי חמק עבר, ובאותו זמן בקשתיהו ולא מצאתיהו קראתיו ולא ענני, עד שנשבעתי, שבזמן שיבא פעם אחרת, שאחז בידו ולא אעזב אותו ללכת, כמו שנאמר אחזתיו ולא ארפנו עד שהבאתיו אל בית אמי, זה בית המקדש שלמעלה, ואל חדר הורתי, זה בית המקדש שלמטה. ובזמן שאחז בידו בגאולה האחרונה, זה לא יהיה לי כמו הפעמים האחרות, שבכל גאולה וגאולה היה בא, ואחר כך היה פורח ממני, אבל בגאולה האחרונה אני אחז בו ואקשר אותו עם כמה קשרים של אהבה שלא יזוז ממני לעולם ולעולמי עולמים, שבכל גלות וגלות היה הולך ממני, והייתי שואלת עליו את כל עובר ושב. זהו שכתוב כמעט שעברתי מהם עד שמצאתי את שאהבה נפשי. ולפעמים לא הייתי מוצאת מי שיאמר לי ממנו דבר, והייתי משיבעה בשבילו את כל בני הקריה, זהו שכתוב השבעתי אתכם בנות ירושלם אם תמצאו את דודי מה תגידו לו, שחולת אהבה אני, וכמה פעמים על משכבי בלילות, שהן הגליות, בקשתי את שאהבה נפשי, ולא היה מי שיאמר לי, עד שהוא היה בא, וכעת בגאולה האחרונה פרח דודי בכעס רב, ושאלתי בעבורו, ולא מצאתי מי שיאמר לי דבר, ומשום זה אני נשבעתי, שבזמן שיבא ואחז בידיו שלא יזוז ממני, ואני אחזתיו ולא ארפנו, אחזתיו - בקשר של תפלין של יד, ולא ארפנו - בתפלין של ראש.

בא וראה, כשיבא דודה אליה, יאמר לשני המשיחים נשפימה לכרמים, שהם ישראל, שבהם

נֹאמַר כִּי כָרַם יְהו"ה צִבְאוֹת בֵּית
יִשְׂרָאֵל, נִרְאָה הַפְּרָחָה הַגֶּפֶן,
שֶׁהִיא הַשְׂכִּינָה בָּהֶם, הַנִּצּוֹ
הַרְמוֹנִים, אֱלוֹ אוֹתָם שְׁמֵלָאִים
מִצּוֹת כְּרֻמּוֹן.

כָּם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: זָקֵן זָקֵן,
נִשְׁפִּימָה לְכַרְמִים, הֲרִי יֵשׁ כְּרָמִים
שְׂאִינִם יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁשֻׁמוֹנִי
נוֹטְרָה אֶת הַכְּרָמִים כְּרָמִי שְׁלִי לֹא
נֹטְרָתִי, וְהֵם הַעֲרֻבּוּכִיהַ שֶׁל הָעֶרֶב
רַב, שֶׁהֵם מַעֲרָבִים עִם יִשְׂרָאֵל
בְּגִלוּת, וּמִשּׁוּם זֶה, כְּשִׁיבָא
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶל הַשְׂכִּינָה,
הוּא יֹאמַר אֵלֶיהָ נִשְׁפִּימָה
לְכַרְמִים, נִרְאָה אִם פְּרָחָה הַגֶּפֶן
בָּהֶם, שְׁנֹאמַר בָּהּ כִּי כָרַם יְהו"ה
צִבְאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל, הַנִּצּוֹ
הַרְמוֹנִים, אֱלוֹ וְדָאִי אוֹתָם
שְׁמֵלָאִים מִצּוֹת כְּרֻמּוֹנִים, שֶׁם
אֲתָן אֶת דּוּדֵי לֶךְ, אֱלוֹ שֶׁהֵם
אוֹתָבִים שְׁלֶכֶךְ, שֶׁם נִתְּתִי אוֹתָם
לֶךְ, כִּי הִנֵּה הִסְתּוֹ עֶבֶר - שְׁלִטוֹנִם
שֶׁל שְׂאֵר הַמַּמְנִים שֶׁל הָעַמִּים,
הַגֶּשֶׁם חֲלָף הַלֵּךְ לוֹ שְׁלִטוֹנֹתָא דְּעֶרֶב רַב.

בְּאוֹתוֹ זְמַן יָבֵא אֵלֶיהָ, שׁוּבֵי שׁוּבֵי
הַשְּׁוֹלְמִית, בְּשָׁנֵי בָתִּים, שֶׁהֵם בֵּית
רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנֵי לְמִטָּה. שׁוּבֵי
שׁוּבֵי - בְּבֵית רֵאשׁוֹן וּשְׁנֵי לְמִעֲלָה
- וְנִחְזָה בָּךְ. דְּכָר אַחֵר, שׁוּבֵי
שׁוּבֵי אֲרַבַּע פְּעָמִים, בְּאַרְבַּע
אוֹתִיּוֹתֶיהָ שֶׁהֵם אֲדִנִּי, וְנִחְזָה בָּךְ
- בְּאַרְבַּע אוֹתִיּוֹתֶיהָ שֶׁהֵם יְהו"ה.
אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶל
יִשְׂרָאֵל אֲרַבַּע פְּעָמִים שׁוּבֵי עִם
הַשְׂכִּינָה בְּתִשְׁבּוּכָהּ, וְנִחְזָה בָּךְ -
בְּאַרְבַּע כּוֹסוֹת שֶׁל הַגְּאֻלָּה שֶׁהֵם
בְּפֶסֶח, שְׁחֵיבִים בּוֹ יִשְׂרָאֵל
לְשִׁתּוֹת אֲרַבַּע כּוֹסוֹת, כְּמוֹ אֲרַבַּע
הַגְּאֻלוֹת. שׁוּבֵי שׁוּבֵי בְּאַרְבַּעַה
הַיְחֻדִּים (הַיְחֻדוֹת) שְׁלֶכֶךְ, וְנִחְזָה בָּךְ
- בְּאַרְבַּע חִיּוֹת, וְנִחְזָה בָּךְ בְּשָׁמִים
וּבְאֶרֶץ, וּמִיד יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמִים
וְתִגַּל הָאֶרֶץ וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם יְהו"ה
מֶלֶךְ.

דְּאִינוּן יִשְׂרָאֵל, דִּי בְּהוֹן אֲתָמַר (יִשְׁעִיָּה ה' ז') כִּי
כָרַם יְהו"ה צִבְאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל, נִרְאָה הַפְּרָחָה
הַגֶּפֶן דְּאִיהִי שְׂכִינְתָא בְּהוֹן, הַנִּצּוֹ הַרְמוֹנִים
אֵלֶין אִינוּן דְּמִלִּין מִצּוֹת כְּרֻמּוֹן.

כָּם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר סָבָא סָבָא, נִשְׁפִּימָה
לְכַרְמִים, הָא אֵית כְּרָמִים דְּלֹאוֹ אִינוּן
יִשְׂרָאֵל, כְּגוֹן (שִׁיר א' ו') דְּשְׁמוֹנִי נוֹטְרָה אֶת
הַכְּרָמִים כְּרָמִי שְׁלִי לֹא נֹטְרָתִי, וְאִינוּן עֲרֻבּוּכִיָּא
דְּעֶרֶב רַב, דְּאִינוּן מַעֲרֻבִין בְּהוֹן בִּישְׂרָאֵל
בְּגִלוּתָא, וּבְגִין דָּא כִּד יִיתִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְגַבִּי שְׂכִינְתָא, אִיהוּ יִימָא לְגַבִּיהַ, נִשְׁפִּימָה
לְכַרְמִים, נִרְאָה אִם פְּרָחָה הַגֶּפֶן בְּהוֹן, דְּאֲתָמַר
בָּהּ כִּי כָרַם יְהו"ה צִבְאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל, הַנִּצּוֹ
הַרְמוֹנִים אֵלֶין וְדָאִי אִינוּן דְּמִלִּין מִצּוֹת
כְּרֻמּוֹנִים, שֶׁם אֲתָן אֶת דּוּדֵי לֶךְ, אֵלֶין דְּאִינוּן
רְחִימִין דִּילֶךְ, תַּמָּן יְהִיבְנָא לוֹן לֶךְ, (שִׁיר ב' יא) כִּי
הִנֵּה הִסְתּוֹ עֶבֶר שׁוּלְטָנוֹ דְּשְׂאֵר מְמָן דְּאוּמִין,
הַגֶּשֶׁם חֲלָף הַלֵּךְ לוֹ שְׁלִטְנוֹתָא דְּעֶרֶב רַב.

בְּהוֹא זְמַנָּא יִימָא לְגַבִּיהַ, (שִׁיר ז' א') שׁוּבֵי שׁוּבֵי
הַשְּׁוֹלְמִית, בְּתַרִּי בָתִּים דְּאִינוּן בֵּית
רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנֵי לְתַתָּא, שׁוּבֵי שׁוּבֵי בְּבֵית
רֵאשׁוֹן וּשְׁנֵי לְעִילָא, וְנִחְזָה בָּךְ. דְּכָר אַחֵר,
שׁוּבֵי שׁוּבֵי אֲרַבַּע זְמַנִּין, בְּאַרְבַּע אַתּוּן דִּילָהּ
דְּאִינוּן אֲדִנִּי, וְנִחְזָה בָּךְ בְּאַרְבַּע אַתּוּן דִּילָהּ
דְּאִינוּן יְהו"ה, אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַבִּי
יִשְׂרָאֵל, אֲרַבַּע זְמַנִּין שׁוּבֵי בְּשְׂכִינְתָּא
בְּתִיּוּבְתָא, וְנִחְזָה בָּךְ בְּאַרְבַּע כּוֹסוֹת דְּפּוּרְקָנָא
דְּאִינוּן בְּפֶסֶח, דְּחֵיבִין בִּיהּ יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁתִּי
אַרְבַּע כּוֹסוֹת, כְּגוּוֹנָא דְּאַרְבַּע גְּאֻלוֹת, שׁוּבֵי
שׁוּבֵי בְּאַרְבַּע יְחֻדִּין (ס"א יְסוּדִין) דִּילֶךְ, וְנִחְזָה
בָּךְ בְּאַרְבַּע חִיּוֹן, וְנִחְזָה בָּךְ בְּשָׁמִיָּא וְאַרְעָא,
וּמִיד (דח"א כ"ז לא) יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמִים וְתִגַּל הָאֶרֶץ
וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם יְהו"ה מֶלֶךְ.

בְּהֵוֹא זְמַנָּא הַנִּצְנִינִי נִרְאוּ בְּאַרְץ אֱלִין אֲבָהָן,
זְכוּוֹן דְּלֵהוֹן אֲתַגְלִיאַן עַל שְׂכִינְתָּא
דְּאִיהִי אֶרֶץ הַחַיִּים, וְעַל בְּנֵהָא דְּאַתְמַר
בְּהוֹן (בראשית כח יד) וְהָיָה זֶרַעַךְ כַּעֲפֹר הָאָרֶץ, (שיר
ב יב) יַעַת הַזְמִיר הַגִּיעַ, (שמות טו א) אֲזַי יִשִּׁיר מִשָּׁה
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ, (ישעיה
נב יח) קוֹל צוֹפִיךָ נִשְׁאוּ קוֹל יַחֲדֵיו יִרְנְנוּ, כִּי עֵין
בְּעֵין יִרְאוּ בְּשׁוּב יְהו"ה צִיּוֹן, בְּהֵוֹא זְמַנָּא
קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשַׁבַּח לָהּ, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב (שיר ז ו) רֹאשֶׁךָ עָלֶיךָ כַּפְרָמֶל, דָּא
תַּפְלִין (דף קמד ע"ב) דְּרִישָׁא, וְרַצּוּעִין תַּלְיִין
מִפְּאֵן וּמִפְּאֵן פְּזֻמוֹרוֹת, דְּאִינוּן כַּפְרָמֶל דְּתַלְיִין
מִגְּפִין, וְדִלַת רֹאשֶׁךָ פְּאַרְגָּמָן דָּא תַּפְלָה דִּיד,
מַה דִּהּוֹת דִּלַת בְּגָלוֹתָא עֲנִיָּה, הָדָא הוּא
דְּכְתִיב (תהלים קב א) תַּפְלָה לְעַנִּי כִי יַעֲטוּף, תְּהֵא
לְבוּשָׁא פְּאַרְגָּמָן, דְּאִיהוּ סוּד א"וּרִיאֵל ר"פֶּאֶל
ג"בְּרִיאֵל מ"יכָאֵל נ"וּרִיאֵל, (שיר ז ו) מְלֶךְ אֲסוּר
בְּרֵהֲטִים דָּא קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהו"ה, דִּיהָא
אֲסוּר בְּאַרְבַּע בְּתִים דִּילָהּ דְּאִינוּן אֲדִנ"י, אֲרַבַּע
רֵהִיטִי מוֹחָא, דִּיהָא אֲסוּר בְּרֵהֲטִים כְּגוּוֹנָא דָּא
יֵאֵהֱדוּנָה"י, כִּי שְׁמֶךָ בְּךָ וּבְךָ שְׁמֶךָ, וְדָא אִיהוּ
סוּד אָמֵן מִן אֲרַגְמָן.

דְּבַר אַחֵר (שם) רֹאשֶׁךָ עָלֶיךָ כַּפְרָמֶל,
דָּא (תהלים קיט קס) רֹאשׁ דְּבִרְךָ אָמֵת, דִּלַת
רֹאשֶׁךָ פְּאַרְגָּמָן דָּא שְׂכִינְתָּא, מְלֶךְ דָּא אֲבָרְהָם,
אֲסוּר דָּא יִצְחָק בְּעֶקְדָה, בְּקִשְׁרָא דְּתַפְלִין
דְּדִרוּעָא שְׁמָאֵלָא, בְּרֵהֲטִים דָּא יַעֲקֹב בְּאַרְבַּע
רֵהִיטִי מוֹחָא דְּתַפְלִין דְּרִישָׁא, דְּאַתְמַר (בראשית
ל לח) בְּרֵהֲטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמִּים.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, אֲתַפְנִישׁ חִיילִין
קְדִישִׁין עֲלָאִין וְתַתְּאִין, לְמַחְמִי
בְּקִשְׁוֹטָהָ דְּכֻלָּהּ, דְּהָא חוּפָּה מִתַּתְּקִנָּא לְגַבְהָ,
וְחִתָּן קָא נָטִיל לָהּ תַּמָּן, פִּתַּח וְאָמַר אֱלִיהוּ אֱלִיהוּ נַחֲתִי הָבָא, אֲנִי וְחִיילִין

בְּאוֹתוֹ זְמַן הַנִּצְנִינִי נִרְאוּ בְּאַרְץ אֱלִין אֲבָהָן,
אֵלּוּ הָאֲבוֹת, זְכוּיֹתֵיהֶם הַתְּגַלּוּ עַל
הַשְׂכִּינָה שֶׁהִיא אֶרֶץ הַחַיִּים, וְעַל
בְּנֵיהָ שְׁנַאֲמַר בְּהֶם וְהָיָה זֶרַעַךְ
כַּעֲפֹר הָאָרֶץ, עַת הַזְמִיר הַגִּיעַ, אֲזַי
יִשִּׁיר מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, וְקוֹל
הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ, קוֹל צוֹפִיךָ
נִשְׁאוּ קוֹל יַחֲדֵיו יִרְנְנוּ, כִּי עֵין בְּעֵין
יִרְאוּ בְּשׁוּב יְהו"ה צִיּוֹן. בְּאוֹתוֹ
זְמַן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁבַּח
אוֹתָהּ, זֶהוּ שְׁכָתוֹב רֹאשֶׁךָ עָלֶיךָ
כַּפְרָמֶל - זֶה תַּפְלִין שֶׁל רֹאשׁ,
וְהַרְצוּעוֹת תְּלוּיוֹת מִפְּאֵן וּמִפְּאֵן
כְּמוֹ זְמוּרוֹת, שֶׁהֵן כַּפְרָמֶל
שֶׁתְּלוּיִים מִן הַגְּפִין, וְדִלַת רֹאשֶׁךָ
כְּאַרְגָּמָן - זֶה תַּפְלָה שֶׁל יָד, מַה
שֶׁהִתְהַדְּלַת בְּגָלוֹת עֲנִיָּה, זֶהוּ
שְׁכָתוֹב תַּפְלָה לְעַנִּי כִי יַעֲטוּף,
תְּהִיָּה לְבוּשָׁה כְּאַרְגָּמָן, שֶׁהוּא
סוּד א"וּרִיאֵל ר"פֶּאֶל ג"בְּרִיאֵל
מ"יכָאֵל נ"וּרִיאֵל, מְלֶךְ אֲסוּר
בְּרֵהֲטִים - זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
יְהו"ה, שִׁיְהִיָּה אֲסוּר בְּאַרְבַּעַת
בְּתִים שֶׁלֹּה שְׁהֶם אֲדִנ"י, אֲרַבַּעַת
בְּתִי הַמַּת, שִׁיְהִיָּה אֲסוּר בְּרֵהֲטִים
כְּזֶה: יֵאֵהֱדוּנָה"י, כִּי שְׁמֶךָ בְּךָ וּבְךָ
שְׁמֶךָ, וְזֶהוּ הַסּוּד אָמֵן מִן אֲרַגְמָן.
דְּבַר אַחֵר, רֹאשֶׁךָ עָלֶיךָ כַּפְרָמֶל
- זֶה רֹאשׁ דְּבִרְךָ אָמֵת, דִּלַת רֹאשֶׁךָ
כְּאַרְגָּמָן - זֶה הַשְׂכִּינָה, מְלֶךְ - זֶה
אֲבָרְהָם, אֲסוּר - זֶה יִצְחָק
בְּעֶקְדָה, בְּקִשְׁרָא שֶׁל תַּפְלִין שֶׁל
זֶרַע שְׁמָאֵל, בְּרֵהֲטִים - זֶה יַעֲקֹב,
בְּאַרְבַּעַת בְּתִי הַמַּת שֶׁל תַּפְלִין
שֶׁל רֹאשׁ, שְׁנַאֲמַר בְּרֵהֲטִים
בְּשִׁקְתוֹת הַמִּים.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: הַתַּפְנִישׁוּ
חִילּוֹת קְדוּשִׁים עֲלִינוּנִים
וְתַתְּחוּנִים לְרֹאוֹת אֶת קִשּׁוּטֵי
הַכֹּלֶה, שֶׁהֵרִי חֻפָּה מִתְּקַנָּת לָהּ,
וְהַחֲתָן נוֹשֵׂא אוֹתָהּ שָׁם. פִּתַּח
וְאָמַר: אֱלִיהוּ אֱלִיהוּ, רַד לְכָאן

וְחִיילִין

אֶתָּה וְחִילוֹתֵיהֶם שֶׁל נִשְׁמוֹת
הַצְּדִיקִים שֶׁל הַיְּשִׁיבָה הַעֲלִינָה
וְהַתְּחַתּוּנָה לְקִשְׁט אֶת הַפֶּלֶה. מִיָּד
הִנֵּה אֵלֶיהוּ יוֹרֵד עִם כְּמֶה חִילוֹת
שֶׁל מְלָאכִים וְכְמֶה נִשְׁמוֹת.

פָּתַח וְאָמַר: רֹאשֶׁךְ עֲלִיךָ כְּכַרְמֶל,
כֶּלֶה, כְּמֶה מִתְקַן רֹאשֶׁךְ בְּתַפְלִין
שֶׁהוּא (שֶׁהֵם) פָּאָר עַל רֹאשֶׁךְ,
שֶׁעֲלֵיהֶם נֹאמַר פָּאָרְךָ חֲבוּשׁ
עֲלֶיךָ, וְהַרְצוּעוֹת תְּלוּיוֹת מִצַּד זֶה
וּמִצַּד זֶה, מֶה שֶׁהֵיוּ הַתְּלַתְּלִים
שְׁחֹרֹת כְּעֹרֵב, הֵרִי הֵם יִרְקִים
כְּכַרְמֶל, כְּעֵלִים הִירְקִים שֶׁהֵם
בְּגִפְנִים כְּכַרְמֶל. וּמֶה שֶׁהִיָּתָה
דִּלְת בְּגִלוֹת - תְּפִלָּה לְעֵנִי, וְזוֹ
תְּפִלָּה שֶׁל יָד, שֶׁבָּה מִתְעַטֵּף הָעֵנִי
בְּגִלוֹת (בְּתַפְלָה), זֶהוּ שְׁכַתוֹב תְּפִלָּה
לְעֵנִי כִי יַעֲטֹף, כְּעַת נֹאמַר בְּךָ
וְדִלְת רֹאשֶׁךְ כְּאַרְגָּמָן. מִלֶּךְ אֲסוּר
בְּרֹהֲטִים - אֵלּוּ אֲרַבְּעָה בְּתֵי הַמַּח,
אֲרַבְּעַת בְּתֵי הַתְּפִלִּין שֶׁהֵם
אֵהִי"ה, וְכֵן בֵּיד אֵהִי"ה כְּחֻשְׁבוֹן
אֶחָד וְעֶשְׂרִים הָאֲזָכְרוֹת שֶׁל
תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, וְאֶחָד וְעֶשְׂרִים
אֲזָכְרוֹת שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד, וְעוֹלוֹת
לְחֻשְׁבוֹן אֵהִי"ה אֵהִי"ה, הוּא
מִלֶּךְ אֲסוּר בְּרֹהֲטִים, אֲשֶׁר
אֵהִי"ה, וְהוּא רֹאשׁ יְהו"ה
קוֹרְאִים לוֹ, אֲסוּר בְּכָל הָאֲזָכְרוֹת.
דָּבָר אַחֵר, רֹאשֶׁךְ עֲלִיךָ כְּכַרְמֶל
- הָרֹאשׁ שֶׁלְּךָ, כֶּלֶה, עוֹלָה עַל כָּל
הַחִילוֹת, עַל שְׁשִׁים הֶמָּה מְלָכוֹת
שֶׁהֵם שְׁשִׁים סְדְרֵי מִשְׁנָה, וְעוֹלָם
לְשֵׁשׁ מֵאוֹת, וּלְשִׁשִּׁים רִבּוּא,
וּשְׁמוֹנִים פְּלִגְשִׁים שֶׁהֵיוּ שְׁמוֹנִים
סְפָרֵי הָאֲגָדָה, וְעֵלְמוֹת אֵין מִסְפָּר
- הֵם הַמְּלָכוֹת שֶׁאֵין לָהֶם חֻשְׁבוֹן
וּמִסְפָּר, שֶׁלְּאוֹתָם הַנִּימִים שֶׁל
שְׁעֵרוֹת הַכֶּלֶה אֵין לָהֶם חֻשְׁבוֹן,
וְאֵת הַכֶּלֶה עוֹלָה עַל כָּלָם. זֶהוּ
שְׁכַתוֹב רִבּוֹת בְּנוֹת עֲשׂו חִיל וְאֵת
עֲלִית עַל כֶּלֶה.

דָּבָר אַחֵר רֹאשֶׁךְ עֲלִיךָ כְּכַרְמֶל -
כְּמֶה מִתְקַן הַשְּׁעָר שֶׁלְּךָ בְּשִׁלְשׁ

דְּנִשְׁמָתָהוֹן דְּצִדִּיקֵיָא דְּמִתִּיבְתָּא עֲלָאָה
וְתַתָּאָה, לְקִשְׁטָא לְכֶלֶה, מִיָּד הָא נְחִית אֵלֶיהוּ
בְּכְמֶה חִיילִין דְּמִלְּאָכִין וְכְמֶה נִשְׁמָתִין.

פָּתַח וְאָמַר רֹאשֶׁךְ עֲלִיךָ כְּכַרְמֶל, כֶּלֶה כְּמֶה
מִתְתַּקְנָא רֹאשֶׁךְ בְּתַפְלִין דֵּאִיהוּ (ג"א

דֵּאִינוֹן) פָּאָר עַל רֹאשֶׁךְ, דְּעֲלִיָּהוּ אֶתְמַר (יחזקאל

כד יז) פָּאָרְךָ חֲבוּשׁ עֲלֶיךָ, וְרִצּוּעִין תְּלִיין מֶהֱאִי

סְטָרָא וּמֶהֱאִי סְטָרָא, מֶה דִּהּוּ תְּלַתְּלִים

שְׁחֹרֹת כְּעֹרֵב, הָא אִינוֹן יְרוֹקִין כְּכַרְמֶל,

כְּעֵלִין יְרוֹקִין דֵּאִינוֹן בְּגִפְנִין כְּכַרְמֶל, וּמֶה

דִּהּוֹת בְּגִלוֹתָא דִּלְת, תְּפִלָּה לְעֵנִי, וְדֵא תְּפִלָּה

דִּיד, דְּבָה הוּא מִתְעַטֵּפָא עֲנִי בְּגִלוֹתָא (ס"א

בְּגִלוֹתָא), הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (תהלים קב א) תְּפִלָּה

לְעֵנִי כִי יַעֲטֹף, כְּעַן אֶתְמַר בְּךָ (שיר יז) וְדִלְת

רֹאשֶׁךְ כְּאַרְגָּמָן, מִלֶּךְ אֲסוּר בְּרֹהֲטִים, אֵלִין

אֲרַבְּעֵי רֹהֲטֵי מוֹחָא, אֲרַבְּעֵי בְּתֵי דְּתַפְלִין דֵּאִינוֹן

אֵהִי"ה, וְכֵן בֵּיד אֵהִי"ה, כְּחֻשְׁבֵּן חֵד וְעֶשְׂרִין

אֲזָכְרוֹת דְּתַפְלִין דִּרִּישָׁא, וְחֵד וְעֶשְׂרִין אֲזָכְרוֹת

דְּתַפְלִין דִּיד, וְסִלִּיקוּ לְחֻשְׁבֵּן אֵהִי"ה אֵהִי"ה,

הוּא מִלֶּךְ אֲסוּר בְּרֹהֲטִים, אֲשֶׁר אֵהִי"ה,

וְאִיהוּ רֹאשׁ יְהו"ה קָרִינָן לֵיהּ, אֲסוּר בְּכֶלֶהוּ

אֲזָכְרוֹת.

דָּבָר אַחֵר רֹאשֶׁךְ עֲלִיךָ כְּכַרְמֶל, רִישָׁא דִּילֶךָ

כֶּלֶה, עַל כֶּלֶהוּ חִיילִין סְלָקָא, (שם) עַל

שְׁשִׁים הֶמָּה מְלָכוֹת דֵּאִינוֹן שְׁתֵּין סְדְרֵי מִשְׁנָה,

וְסִלְקִין לְשִׁית מָאָה, וּלְשִׁשִּׁים רִבּוּא, וּשְׁמוֹנִים

פְּלִגְשִׁים דִּהּוּוּ תְּמָנִין סְפָרֵי דֵּאֲגִדְתָּא, וְעֵלְמוֹת

אֵין מִסְפָּר אִינוֹן הַמְּלָכוֹת דִּלִּית לוֹן מִסְפָּר

וְחֻשְׁבֵּן, דֵּאִינוֹן נִימִין דְּשְׁעָרִין דְּכֶלֶה דִּלִּית

לוֹן חֻשְׁבָּנָא, וְאַנְתָּ כֶּלֶה סְלִיקַת עַל כֶּלֶהוּ,

הִדָּא הוּא דְּכְתִיב (משלי לא כט) רִבּוֹת בְּנוֹת עֲשׂו

חִיל וְאֵת עֲלִית עַל כֶּלֶה.

דָּבָר אַחֵר רֹאשֶׁךְ עֲלִיךָ כְּכַרְמֶל, שְׁעָרָא דִּילֶךָ

עשרה תקונים, שהם שנים עשר המזלות והלבנה - שלשה עשר, והנמים שלף הם פוככים ומזלות שאין להם חשבון, ודלת ראש, את (הוא) שהיית הלבנה עניה תחת כל הפוככים, מהדקת בין הרגלים, זהו שכתוב ותגל מרגלותיו ותשכב, כעת את הראש לכלם, פארגמן שהוא אמן יאהדונה"י, את אדנ"י, הפלף שהוא יהו"ה, אסור ברהטים שלף. ארגמן"ן - א"וריאל ר"פאל ג"בריאל מ"יכאל נ"וריאל, חילות קדושים שמעו.

בשהחתן, שהוא השמש, יבא להאיר ללבנה, היא מתקשטת בשערותיה מתקנת בשלשה עשר (בשנים עשר) זקנים, (דרגות, תקונים), שהם שנים עשר מזלות, השמש (צ"ל ולבנה) והוא כחתן יצא מחפתו, והוא ישיש בגבור לרוץ דרכים ברקיע, יציץ אליה ודאי, זהו שכתוב משגיח מן החלונות מציץ מן התרפים, להסתפל אליה ברקיע שהוא (זה הוא) ישיש. מה זה בגבור? איזו גבורה עושה בזה? אלא שנים עשר משקופים יש ברקיע, וכל החלונות מתגרים בהם שומרי השערים, השמש מתעטר באותיות התפלין שהוא שם יהו"ה, ומתלבש בגבורה. זהו שכתוב יהו"ה בגבור יצא, וזהו ישיש בגבור לרוץ ארח, ובוקע את חלונות פלם ברקיע, ועושה שנים עשר דרכים, כמו שעשה משה על הים, וזהו לרוץ ארח, ומשום שנוסע בראשונה מגבורה, השמש יוצאת אדמה. אחר כך מתלבש בחסד שהוא לבן, ובו שוכך רגזו של השמש, ירק הוא מצד העמוד האמצעי, וכשמתלבש (ניא מתלבן) בחסד

פמה איהו מתתקנא בתלת עשר תקונים, דאינון תרי עשר מזלות וסיהרא תלת עשר, ונימין דילף אינון ככביא ומזלי דלית לון חושבון, ודלת ראש, אנת (הוא) דהוית סיהרא עניה תחות פלהו ככביא, מהדקא בין רגלין, הדא הוא דכתיב (רות ג ז) ותגל מרגלותיו ותשכב, פען הא אנת רישא לכלהו, פארגמן דאיהו אמן יאהדונה"י, אנת אדנ"י, מלף דאיהו יהו"ה, אסור ברהטים דילף, ארגמן"ן א"וריאל ר"פאל ג"בריאל מ"יכאל נ"וריאל, חיילין קדישין שמעו.

בר חתן דאיהו שמשא ייתי לאנהרא לסיהרא, איהי אתקשטת בשערהא דילה, מתתקנא בתלת עשר (נ"א בתריסר) דקנין (דרגין, תקונים), דאינון תריסר מזלות, שמשא (צ"ל וסיהרא), (תהלים יט ו) והוא כחתן יוצא מחפתו, ואיהו ישיש בגבור לרוץ ארחין ברקיעא, יציץ לגבה ודאי, הדא הוא דכתיב (שיר השירים ב ט) משגיח מן החלונות מציץ מן התרפים, לאסתפל לא לגבה ברקיעא (דף קמח ע"א) דאיהו (ס"א דא איהו) ישיש, מאי בגבור, מה גבורה עביד בהאי, אלא תרין עשר משקופין אית ברקיע, וכלהו חיילין מקטרגין לגבייהו נטורי תרעין, שמשא מתעטרא באתוון דתפלין דאיהו שם יהו"ה, ואתלבש בגבורה, הדא הוא דכתיב (ישעיה מב יג) יהו"ה בגבור יצא, ודא איהו ישיש בגבור לרוץ ארח, ובקע חלונות פלהו דרקיע, ועביד תרין עשר ארחין, פמה דעבד משה על ימא, ודא איהו לרוץ ארח, ובגין דנטיל בקדמיתא מגבורה, שמשא נפיק סומקא.

לבתר אתלבש בחסד דאיהו חנור, וביה אשתפך רוגזיה דשמשא, ירוק הוה מסטרא דעמודא דאמצעיתא,

בְּאוֹר לְבָן, מִמֶּנּוּ יִהְיֶה מֵאִיר
לְלִבָּנָה. מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצְאוֹ -
זֶה הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, הַקָּצֵה שֶׁלֹּה
צָדִיק, וְתִקּוּפָתוֹ עַל קְצוֹתָם - שְׁנֵי
עֲמוּדֵי אֲמֵת, וּבֵהֶם אֵין נִסְתָּר
מִחֲמָתוֹ - זֶה הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה,
שֶׁהִיא חֲמָה, מִשֶּׁם יִצְטָבֵעַ בְּצִבְעֵה
יָרֵק, שֶׁהוּא רַחֲמִים. בְּאוֹתוֹ זָמַן
מִסְתַּכְּלִים הַשֶּׁמֶשׁ וְהַלְבָּנָה יַחַד,
וְאֵין נִסְתָּר מִחֲמָתוֹ, שֶׁהִיא חֲמָה
שְׁלֵה.

וּבְאוֹתוֹ זָמַן הִיא נוֹטֶלֶת מִשְׁלֹשָׁה
גּוֹנִים, לְהַתְפָּאֵר לְפָנָיו בְּשִׁלְשֵׁת
צִבְעֵי הָעֵינַן, שֶׁהֵם לְבָן אֶדֶם יָרֵק,
וּבְאוֹתוֹ זָמַן הוּא יֹאמֵר אֵלֶיהָ,
הִסְפִּי עֵינֶיךָ מִגִּדְדֵי שֶׁהֵם
הִרְהִיבוּנִי, שׁוֹרְפִים אוֹתִי
בְּשִׁלְהִבוֹת שֶׁל הָאֵהָבָה שֶׁלֹּךְ,
וְהַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, שְׁתִּי עֵינִים
הֵם שְׁנֵי לוֹחוֹת יְקָרוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם לַחוֹת אֶבֶן כְּתוּבִים
בְּאֶצְבָּע אֱלֹהִיִּים כְּתוּבִים מִשְׁנֵי
עֲבְרִיָּהֶם, וּמִרְקָמִים מִשְׁנֵים עֶשֶׂר
גּוֹנִים מִהַצֵּד הַזֶּה, וּמִשְׁנֵים עֶשֶׂר
גּוֹנִים מִן הַצֵּד הַהוּא, שֶׁהֵם אַרְבָּעָה
וְעֶשְׂרִים צִדִּדִּים, וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר
מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתוּבִים, זֶה וְזֶה
פְּעָמִים - אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים סְפָרִים.
וְהֵם שְׁנֵים עֶשֶׂר פָּנִים וּשְׁנֵים עֶשֶׂר
הַכְּנָפִים שֶׁל הַחַיּוֹת, זֶהוּ שְׁכָתוּב
וּפָנֵי אֶרְיָה אֵל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם,
הַגֶּזֶן הַלְבָּן שֶׁל הָעֵינַן, וּפָנֵי שׁוֹר
מִהַשְּׁמָאל לְאַרְבַּעַתָּם, הַגֶּזֶן הָאֶדֶם
שֶׁל הָעֵינַן, וּפָנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּם
הֵם הַגֶּזֶן הַיָּרֵק שֶׁל הָעֵינַן, שֶׁנֶּאֱמַר
וְאַרְבָּעָה פָּנִים לְאַחַד וּגּוֹמֵר,
וְאַרְבַּע כְּנָפִים וּגּוֹמֵר, הָרִי אַרְבָּעָה
וְעֶשְׂרִים. הַכְּנָפִים הֵם כְּנָפֵי הָעֵינַן,
וְעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם
כְּתוּבִים, וּבַחַיּוֹת כְּתוּב בָּהֶם וְקָרָא זֶה
אֵל זֶה וְאֹמֵר קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ
יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ, זֶה אֵל זֶה וְדָאִי, כְּמוֹ
הַלוֹחוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם

וְכֵד אֶתְלַבֵּשׁ (נ"א אֶתְלַבֵּן) בַּחֲסֵד בְּנִהוּרָא חוּרָא,
מִנִּיה יִהְיֶה נִהִיר לְסִיְהָרָא, מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם
מוֹצְאוֹ, דָּא עֲמוּדָא דְאֲמֻצָּעִיתָא, קָצֵה דִּילָהּ
צָדִיק, וְתִקּוּפָתוֹ עַל קְצוֹתָם תְּרִי סְמִכִי קְשׁוּט,
וּבִהוּן אֵין נִסְתָּר מִחֲמָתוֹ, דָּא שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה
דְּאִיְהִי חֲמָה, מִן תַּפְּזָן יִצְטָבֵעַ בְּגוּוֹן יָרוֹק דְּאִיְהִי
רַחֲמִי, בִּהְהוּא זְמָנָא מִסְתַּכְּלִין שְׁמִשָּׁא וְסִיְהָרָא
בַּחֲדָא, וְאֵין נִסְתָּר מִחֲמָתוֹ, דְּאִיְהִי חוּפָה דִּילָהּ.
וּבִהְהוּא זְמָנָא נִטְלָת הִיא מִתְלַת גּוּוֹנִין,
לְאַתְפָּאֲרָא קְדָמִיה בַּתְלַת גּוּוֹנִין
דְּעֵינָא, דְּאֵינֻן חוּר סוּמַק יָרוֹק, וּבִהְהוּא זְמָנָא
אִיְהִי יִימָא לְגַבָּהּ, (שִׁיר ו ה) הִסְפִּי עֵינֶיךָ מִגִּדְדֵי
שֶׁהֵם הִרְהִיבוּנִי, מוֹקְדִין לִי בְּשִׁלְהוּבִין דְּרַחֲמִימוֹ
דִּילָךְ, וּבּוֹצִינָא קְדִישָׁא תְּרִין עֵינִין אֲנוּן תְּרִין
לוֹחִין יְקִירִין דְּאוֹרִיָּתָא, דְּאַתְמַר בִּהוּן (שְׁמוֹת לֹא
יח) לַחוֹת אֶבֶן כְּתוּבִים בְּאֶצְבָּע אֱלֹהִיִּים (שֵׁם לֹב
טו) כְּתוּבִים מִשְׁנֵי עֲבְרִיָּהֶם, וּמִרְקָמָן מִתְרִין
עֶשֶׂר גּוּוֹנִין מֵהֵאִי סִטְרָא, וּמִתְרִין עֶשֶׂר גּוּוֹנִין
מֵהֵאִי סִטְרָא, דְּאֵינֻן אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִין סִטְרִין,
וְעֲלִיָּהֶם אֶתְמַר (שֵׁם) מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתוּבִים,
זֶה וְזֶה תְּרִין זְמָנִין אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים סְפָרִים.
וְאֵינֻן תְּרִין עֶשֶׂר אֲנָפִין וְתְרִי עֶשֶׂר גְּדָפִין
דְּחַיּוּוֹן, הֵדָא הוּא דְכָתִיב (יִחְזָקָא ל א ו) וּפָנֵי
אֶרְיָה אֵל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם גּוּוֹן חוּר דְּעֵינָא,
וּפָנֵי שׁוֹר מִהַשְּׁמָאל לְאַרְבַּעַתָּם גּוּוֹן סוּמַק
דְּעֵינָא, וּפָנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּם אֵינֻן גּוּוֹן יָרוֹק
דְּעֵינָא, דְּאַתְמַר (שֵׁם) וְאַרְבָּעָה פָּנִים לְאַחַד
וּגּוֹמֵר, וְאַרְבַּע כְּנָפִים וּגּוֹמֵר, הָא אַרְבָּעָה
וְעֶשְׂרִים, גְּדָפִין אֵינֻן כְּנָפֵי עֵינָא, וְעֲלִיָּהֶם
אֶתְמַר מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתוּבִים, וְחַיּוּוֹן בִּהוּן
כְּתִיב (יִשְׁעִיָּה ו ג) וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאֹמֵר קְדוֹשׁ
קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ, זֶה אֵל זֶה וְדָאִי, בְּגוּוֹנָא דְּלוֹחִין

פתובים משני עבריהם, מזה ומזה הם פתובים, לחות אכן פתובים וגומר. לחת אכן, מה זה אכן? זו אכן השתיה, שממנה השתת העולם, והיא בת העין, עליה נאמר על אכן אחת שבעה עינים, והם שבעה גלדי העין, ועליהם נאמר שבוע ביום הללתיך, וזו המלכות הקדושה שנאמר בה אכן מאסו הבונים היתה לראש פנה, מי הבונים? אלו אותם בעלי המשנה שבונים את הבנינים של העולם ופוסקים הלכות, שמאסו בגלות, נאמר בה היתה לראש פנה, משום שהיא הלכה למשה מסיני, קבלה למשה, ומה שהיתה בת העין שחורה, ממנה ובה יהיה הקדוש ברוך הוא מאיר לעולם, משום שהוא מאיר בה.

והעינים שמאירות בתורה, עליהם נאמר עיני כל אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו, וצריך אדם להתעסק בהם תמיד, ערב ובקר וצהרים תמיד, שישתפל בה הקדוש ברוך הוא בעיניו. זהו שכתוב תמיד עיני יהו"ה אלהי"ך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, ולמדנו תמיד מתמיד, תמיד של ערב ובקר מתמיד של תמיד - עיני יהו"ה אלהי"ך בה, וחרה התמיד של ערב ובקר הוא של קריאת שמע, אלא מפאן למדנו, שמי שקורא קריאת שמע ערב ובקר בכל יום תמיד, כאלו קים והגית בו יומם ולילה בתורה, זהו שכתוב לא ימוש ספר התורה הזה מפיך והגית בו יומם ולילה. וספר תורה הוא עין, שני פנפי העין - שני לוחות, ועליהם נאמר תמיד עיני יהו"ה אלהי"ך בה מראשית השנה, ומה זה בה? בבת העין שהיא השכינה, ועל

דאורייתא דאתמר בהון פתובים משני עבריהם מזה ומזה הם פתובים, לחות אכן פתובים וגומר, לחת אכן, מאי אכן, דא אכן השתיה, שממנה השתת העולם, והיא בת עינא, עליה אתמר (זכריה ג ט) על אכן אחת שבעה עינים, ואינון שבעה גלדי עינא, ועליהו אתמר (תהלים קיט קסד) שבוע ביום הללתיך, ודא מלכותא קדישא, דאתמר בה (שם קיח כב) אכן מאסו הבונים היתה לראש פנה, מאי הבונים אלן אינון מארי מתניתין דאינון פנאן בניינין דעלמא, ופוסקי הלכות, דמאסו בה בגלותא, אתמר בה היתה לראש פנה, בגין דאיהי הלכה למשה מסיני קבלה למשה, ומה דהות בת עינא אוכמא, מינה ובה יהא קודשא בריך הוא נהיר עלמא, בגין דאיהו נהיר בה.

ועינין דנהרין באורייתא, עליהו אתמר (שם קמה טו) עיני כל אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו, וצריך בר נש לאתעסקא בהון תדיר ערב ובקר וצהרים תמיד, לאסתפלא בה קודשא בריך הוא בעיניו, הדא הוא דכתיב (דברים יא יב) תמיד עיני יהו"ה אלהי"ך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, ואוליפנא תמיד מתמיד, תמיד דערב ובקר, מתמיד דתמיד עיני יהו"ה אלהי"ך בה, והא תמיד דערב ובקר דקריאת שמע איהו, אלא מפאן אוליפנא דמאן דקרי קריאת שמע ערב ובקר בכל יום תמיד, כאלו קיים והגית בו יומם ולילה באורייתא, הדא הוא דכתיב (יהושע א ח) לא ימוש ספר התורה הזה מפיך והגית בו יומם ולילה, וספר תורה (דף קמה ע"ב) איהו עין, תרי פנפי עינא תרי לוחי, ועליהו אתמר תמיד עיני יהו"ה אלהי"ך בה מראשית השנה, ומאי בה, בבת עין דאיהי שכינתא, וכנפי עינא

כנפי העין נאמר פתחו לי שערי צדק. שלשה גונים - כלל ופרט וכלל, והם אהי"ה אשר אהי"ה, שהם כלל בכל התורה, אהי"ה כלל, אשר פרט, אהי"ה כלל. הגבות שעל העינים, נאמר עליהם תלתלים שחורות כעורב, והם תלי תלים. על המצח שעל העינים ציץ נזר הקדש, מרקם בגונים וציורים של בית המקדש שלמעלה, והציורים שלה שרטוטים ברחב ובארץ, מהם קטנים מהם גדולים, ועליהם נאמר במקום שאמרו להאריך אינו רשאי לקצר, לקצר - אינו רשאי להאריך, להאריך מסטרא של ו', לקצר מצד של י'.

פני הגבירה, הם ארבעים ותשע פנים טהור, מאירים פשוטה, לבן ואדם, נוטלים מימין ומשמאל, גון לבן בלבון של עונה, אדם - בשת של יראה, ירא בשת. כשחוזרים לירקים, הרי החתן שלה הסתלק לחמה, שהיא האם העליונה. ומשלשת הגונים הללו של הפנים תלויים שבעים ושפתים פנים כחשבון חס"ד, ובהם מאתים ויש עשרה אותיות כחשבון גבור"ה, וזהו הסוד של ויעבר יהו"ה, סוד העבור, מאיר בהם לכלה בארבע פנים, זהו שכתוב וארבעה פנים לאחת, והעמוד האמצעי הוא וא"ו, עבור השנה, שיש בה שלשה עשר חדשים, והם בראשי תבות ו"הו א"ני ו"הו, וכו' הוא אשה (נ"ל איש) והיא אשה עברה, סוד העבור - יסוד, שהוא יסוד טפה שממנה נעשה עבור, שהוא וא"ו, שהרי וא"ו בלי טפה אין לה עבור, וזהו המוח, ששם החכמה.

וא"ו הוא החטם מתקן בפנים, עליהם נאמר וייצר יהו"ה

עלייהו אתמר (תהלים קיח יט) פתחו לי שערי צדק, תלת גוונים כלל ופרט, וכלל ואינון אהי"ה אשר אהי"ה, דאינון כלל בכל אורייתא, אהי"ה כלל, אשר פרט, אהי"ה כלל. קריצין דעל עיינין, עלייהו אתמר (שיר ה יא) תלתלים שחורות כעורב, ואינון תלי תלים. מצחא דעל עיינין בה ציץ נזר הקדש, מרוקם בגוונים וציורין דבי מקדשא דלעילא, וציורין דילה שרטוטין בפותיא ובארפא, מנהון דקיקין מנהון רברבין, ועלייהו אתמר במקום שאמרו להאריך אינו רשאי לקצר, לקצר אינו רשאי להאריך, להאריך מסטרא דו', לקצר מסטרא די'.

אנפוי דמטרוניתא, אינון מ"ט אנפין טהור, נהרין פשוטה חוור וסומק, נטלין מימינא ושמאלא, גוון חוור בליבון דעונה, סומק בשת דדחילו, ירא בשת, כד אתחזרו ירוקין, הא חתן דילה אסתלק לגבי חמה דאיהי אימא עלאה, ומאלין תלת גוונים דאנפין תליין שבועין ותריין אנפין כחושבון חס"ד, ובהון יר"ו אתוון כחשבון גבור"ה, ודא איהו רזא דויעבר יהו"ה, רזא דעיבור, נהיר בהון לגבי כלה בארבע אנפין, הדא הוא דכתיב (יחזקאל א ו) וארבעה פנים לאחת, ועמודא דאמצעיתא איהו וא"ו עיבור השנה, דאית בה תלת עשר ירחין, ואנון ואיהי בראשי תיבין ו"הו א"ני ו"הו, וביה איהו אשה (נ"ל איש) ואיהי אשה עוברה, סוד העבור יסוד, דאיהו יסוד טפה, דמינה אתעבידת עבור, דאיהו וא"ו, דהא וא"ו בלא טפה לית לה עבור, ודא איהו מוחא דתמן חכמה.

וא"ו איהו חוטמא מתתקנא באנפין, עלייהו אתמר (בראשית ב ז) וייצר יהו"ה אלהים,

אַלְהִיִּים, וּמֵאִירִים בְּלָכָן וְאֵדִם, וְהַחֲטָם שֶׁהוּלֵךְ בְּדֶרֶךְ יֵשֶׁר הוּא חוֹתֵם אֲמֶת, וְאֵם אֵינָה בְּדֶרֶךְ אֲמֶת, אֵינָה חוֹתֵם, הַטְּבַעַת שֶׁל הַמֶּלֶךְ, וּמִשּׁוּם זֶה צִיּוּר הַגְּבִירָה הַדְּמוּת שֶׁלָּהּ שֶׁל הַחֲטָם, מִתְקַן בְּפָנִים וּבְדֶרֶךְ יֵשֶׁר עַל הַפָּנִים, וְשְׁנֵי נִקְבֵי הַחֲטָם שְׁנֵי נִבְיָאֵי אֲמֶת, הִפָּה - בַּת הַמֶּלֶךְ, וְכֵּה לְשׁוֹן לְמוּדִים, שֶׁהוּא צִדִּיק, וְעָלֶיהָ (וְעָלֶיהֶם) נֶאֱמַר כְּחוֹט הַשְּׁנֵי שִׁפְתוֹתֶיהָ וּמִדְּבָרָהּ נֶאֱוָה, בַּתוֹרָה, הִפָּה - הַכֶּלֶל שֶׁל הַכֹּל, מִמֶּנּוּ קוֹל וְדְבוּר שֶׁהֵם ו"ה, מִמֶּנּוּ הַכֹּל שֶׁהִיא ה', פֶּה קָטָן סְתוּם בְּאוֹת י', מִתְפַּקֵּן בְּשִׁמּוֹ שֶׁל יְהוֹ"ה, וּמִשּׁוּם זֶה כְּחוֹט הַשְּׁנֵי שִׁפְתוֹתֶיהָ וּמִדְּבָרָהּ נֶאֱוָה.

צִוְאָרָה כְּמַגְדֵּל הַשֵּׁן - זוֹ יְרוּשָׁלַיִם, עָלֶיהָ נֶאֱמַר כְּמַגְדֵּל דּוֹד צִוְאָרָה, תְּכַשִּׁיטֶיהָ - כִּהְנִים לוֹיִם וְיִשְׂרָאֵלִים, בְּנוֹי לְתַלְפִּיּוֹת, זֶה צִדִּיק שֶׁהוּא תֵּל שֶׁהַכֹּל פּוֹנִים אֵלָיו, הַפְּנוּת שֶׁלוֹ - שְׁנֵי נִבְיָאֵי אֲמֶת, שֶׁהַשְׂכִּינָה וְדָאֵי הִיא יְרוּשָׁלַיִם, הַתְּכַשִּׁיטִים שֶׁלָּהּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, הַחֲרוּזִים שֶׁלָּהּ - שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֲמֶת.

דְּבַר אַחֵר, צִוְאָרָה - זוֹ הַתּוֹרָה, הַתְּכַשִּׁיטִים שֶׁלָּהּ - מֵאֲתָם אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה מִצְוֹתֶיהָ, הַחֲרוּזִים וְהַקְּמִיעִים שֶׁלָּהּ הֵם מִמֶּנּוּ עַל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁשִׁים וְחֲמֵשׁ לֹא תַעֲשֶׂה, שְׁשׁוּמְרִים אוֹתָהּ בָּהֶם, וּכְשֶׁמִּתְעַלֶּה הַצִּוְאָר בַּתְּכַשִּׁיטִים שֶׁלָּהּ אֵל הַחֲתָן, כִּמְהָ רִיחוֹת טוֹבִים עוֹלִים בָּהּ. זֶהוּ שְׁכָנוֹת מִי זֹאת עֲלָה מִן הַמִּדְבָּר, זֶה הָרַסְנִי שֶׁהוּא צִוְאָרוֹ שֶׁל עוֹלָם. מְקַטְרֵת מוֹר - זֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ אֵלֶיךָ לִי אֵל הָרַמּוֹר, וּלְבוֹנָה - זוֹ הַלְּבָנָה הַקָּדוֹשָׁה, עָלֶיהָ נֶאֱמַר וְאֵל גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה, מִכָּל אֲבָקָת רוּכַל - זֶה צִדִּיק, שֶׁהוּא כֹל הַכֹּלֵל בְּכֹל.

וְנִהְיִין בְּחִיּוּר וְסוּמָק, וְחוּטְמָא דְּאֶזְלָא בְּאַרְחַ מִיִּשְׁר אִיהִי חוֹתֵם אֲמֶת, וְאֵם לֹא אִיהִי בְּאַרְחַ קְשׁוּט לֹא אִיהִי חוֹתְמָא דְּגוֹשְׁפִּנְקָא דְּמִלְפָּא, וּבִגִּין דָּא צִיּוּרָא דְּמִטְרוּנִיתָא דִּיוֹקְנָא דִּילָהּ דְּחוּטְמָא, מִתְפַּקֵּן בְּאַנְפִּין וּבְאַרְחַ מִיִּשְׁר עַל אֲנָפִין, וְתִרִין נוֹקְבִין דְּחוּטְמָא תִּרֵי נִבְיָאֵי קְשׁוּט, פּוּמָא בְּרַתָּא דְּמִלְפָּא, וְכֵּה לְשׁוֹן לְמוּדִים דְּאִיהוּ צִדִּיק, וְעָלָה (נ"א וְעָלֶיהוּ) אֲתֵמַר (שִׁיר ד' ג') כְּחוֹט הַשְּׁנֵי שִׁפְתוֹתֶיהָ וּמִדְּבָרָהּ נֶאֱוָה בְּאוּרִייתָא, פּוּמָא כֶּלֶל דְּכֹלָא, מִינָהּ קוֹל וְדְבוּר דְּאִינוּן ו"ה, מִינָהּ הַכֹּל דְּאִיהִי ה', פּוּמָא דְּקִיקָא סְתִימָא בְּאוֹת י', מִתְפַּקֵּן בְּשִׁמָּא דִּיהו"ה, וּבִגִּין דָּא כְּחוֹט הַשְּׁנֵי שִׁפְתוֹתֶיהָ וּמִדְּבָרָהּ נֶאֱוָה.

צִוְאָרָה כְּמַגְדֵּל הַשֵּׁן (שם ז' ה') דָּא יְרוּשָׁלַיִם, עָלָה אֲתֵמַר (שם ד' ד') כְּמַגְדֵּל דּוֹד צִוְאָרָה, תְּכַשִּׁיטִין דִּילָהּ כִּהְנִים לוֹיִים וְיִשְׂרָאֵלִים, בְּנוֹי לְתַלְפִּיּוֹת דָּא צִדִּיק דְּאִיהוּ תֵּל שֶׁהַכֹּל פּוֹנִים בּוֹ, פְּנוּת דִּילָהּ תִּרִין נִבְיָאֵי קְשׁוּט, דְּשְׂכִינְתָּא וְדָאֵי אִיהִי יְרוּשָׁלַיִם, תְּכַשִּׁיטִין דִּילָהּ תֵּלֵת אֲבָהָן, חֲרוּזִין דִּילָהּ תִּרֵי סְמִכֵי קְשׁוּט.

דְּבַר אַחֵר צִוְאָרָה דָּא אוּרִייתָא, תְּכַשִּׁיטִין דִּילָהּ רַמ"ח פְּקוּדִין דִּילָהּ, חֲרוּזִין וְקְמִיעִין דִּילָהּ אִינוּן מִמֶּנּוּ עַל שְׁס"ה לֹא תַעֲשֶׂה, דְּנִטְרִין לָהּ בַּהוּן, וְכֵּד אֶסְתַּלַּק צִוְאָר בַּתְּכַשִּׁיטִין דִּילָהּ לְגַבֵּי חֲתָן, כִּמְהָ רִיחוֹן טוֹבִין סְלָקִין בָּהּ, הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב (שם ג' ו') מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר, דָּא טוֹרָא דְּסִינֵי דְּאִיהִי צִוְאָר עֲלִמָּא, (שם) מְקַטְרֵת מוֹר דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאֲתֵמַר בֵּיהּ (שם ד') אֵלֶיךָ לִי אֵל הָרַמּוֹר, וּלְבוֹנָה דָּא סִיְהָרָא קְדִישָׁא, עָלָה אֲתֵמַר וְאֵל גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה, מִכָּל אֲבָקָת רוּכַל דָּא צִדִּיק, דְּאִיהוּ כֹל כֶּלֶל בְּכֹלָא.

דָּבָר אַחֵר צִוְּאָרְךָ דָּא אֲוִיִּיתָא דְּבַעַל פֶּה, הִלְכָּה לְמִשָּׁה מְסִינִי, מְקַטְרֶת מִזֵּר אֲמַר מִר, וּלְבוּנָה לְבוּנָה לְבוּנָה הִלְכָּה, מְכַל אֲבָקָת רֹכֵל דָּא צָדִיק דָּאִית בֵּיה מְכַל מִינִים, וְדָא נִהִיר לָהּ לְאֲוִיִּיתָא דְּבַעַל פֶּה, וּמִיד (דף קמז ע"א) דָּאִיהִי מְתַקְּשָׁטָא בְּכָל מִינֵי תַכְשִׁיטִין, יְרוּשָׁלַם דָּאִיהִי צִוְּאָר עֲלֵמָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶסְחָר לָהּ, הִדָּא הוּא דְּכֶתִיב (זכריה ה ט) וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱמָר יְהוָה חֹמַת אֵשׁ סָבִיב, וְאִיהִי מְחַבֵּק לָהּ בְּתֵרִין דְּרוּעִין, הִדָּא הוּא דְּכֶתִיב (שיר השירים ב ו) שְׂמָאלוֹ תַּחַת לְרַאשִׁי וְיָמִינוֹ תַּחְבִּקֵנִי.

דָּבָר אַחֵר, צִוְּאָרְךָ - זֶה תוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה, הִלְכָּה לְמִשָּׁה מְסִינִי, מְקַטְרֶת מִזֵּר - אֲמַר מִר, וּלְבוּנָה לְבוּנָה לְבוּנָה הִלְכָּה, מְכַל אֲבָקָת רֹכֵל - זֶה צָדִיק שֵׁישׁ בּוֹ מְכַל הַמִּינִים, וְזֶה מֵאִיר לְתוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה, וּמִיד כְּשֶׁהִיא מְתַקְּשָׁטָא בְּכָל מִינֵי תַכְשִׁיטִים, יְרוּשָׁלַם שֶׁהִיא צִוְּאָר הָעוֹלָם, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקִיף אוֹתָהּ, זֶהוּ שְׂפָתוֹב וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱמָר יְהוָה חֹמַת אֵשׁ סָבִיב, וְהוּא מְחַבֵּק אוֹתָהּ בְּשִׁתִּי זְרוּעוֹת, זֶהוּ שְׂפָתוֹב שְׂמָאלוֹ תַּחַת לְרַאשִׁי וְיָמִינוֹ תַּחְבִּקֵנִי.

וְיָדִי הַגְּבִירָה, הַפֶּלָה הַקְדוּשָׁה, כָּלִם רְשׁוּמִים בְּשֵׁם שֶׁל יְהוָה, כְּמוֹ זֶה: (אמר המגיה, הלשון מוטעה ונ"ל שהלשון כך) בְּכָף י', בְּחֶמֶשׁ אֶצְבָּעֵן ה', בְּדְרוּעָא דִּילָהּ ו', בְּכֶתֶף דִּילָהּ ה', בְּכֶתֶף דִּילָהּ מְצוּיָרִין כְּמָה שְׂרִטוּטִין כְּעֶנְפִין דָּאִילָנָא דְּחִי, לְרִשְׁמָא בֵּיה דָּאִיהִי עֵץ הַחַיִּים, הִדָּא הוּא דְּכֶתִיב (משלי ג יח) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ וְתַמְכִּיָּה מְאֹשֵׁר, מִימִינָא דִּילָהּ אֲתִיְהִיבַת אֲוִיִּיתָא דְּבִכְתָּב, מְשֻׁמָּאֵלָא דִּילָהּ אֲוִיִּיתָא דְּבַעַל פֶּה, וּבָאֵן אֲתִיְהִיבֻּ בְּתֵרִין לִוְחִין, דְּאֲתִמֵּר בְּהוּן (שיר דה) שְׁנֵי שְׂדֵיךְ כְּשֵׁנִי עֶפְרַיִם תְּאֻמִּי צְבִיָּה. וְעוֹד ו' אִיהִי אֲוִיִּיתָא דְּבִכְתָּב, דְּאֲתִיְהִיבַת בְּתֵרִין דְּרוּעִין דְּאִינוּן שִׁית פְּרָקִין, וּבָאֵן אֲתִיְהִיבַת בְּתֵרִין לִוְחִין, דְּאִינוּן שְׁנֵי שְׂדֵיךְ, וְאִינוּן י' י' (ובוהן צורת ו'), וּבְהוּן צֹר, הִדָּא הוּא דְּכֶתִיב וַיֵּצֵר, וְאִינוּן בְּתוּלִין דְּעֲלִימָתָא דָּאִיהִי אֲוִיִּיתָא דְּבַעַל פֶּה, דְּאֲתִמֵּר בְּהוּן (שמות לב יט) וַיִּשְׁבֵּר אֹתָם תַּחַת הָהָר חֲתָן דִּילָהּ, הִהוּא דְּאֲמַר (דברים כב כ) לֹא נִמְצְאוּ בְּתוּלִים לְנִעֲרָה (שם ט), וְעֲנָשׁוּ אוֹתוֹ מֵאָה כֶּסֶף אֵלֶין מֵאָה פְּרָכָאֵן (שם), וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה לֹא יוּכַל לְשַׁלְחָהּ בְּגָלוּתָא כָּל יָמָיו.

וְיָדִי הַגְּבִירָה, הַפֶּלָה הַקְדוּשָׁה, כָּלִם רְשׁוּמִים בְּשֵׁם שֶׁל יְהוָה, כְּמוֹ זֶה: (אמר המגיה, הלשון מוטעה ונ"ל שהלשון כך) בְּכָף י', בְּחֶמֶשׁ אֶצְבָּעֵן ה', בְּדְרוּעָא דִּילָהּ ו', בְּכֶתֶף דִּילָהּ ה', בְּכֶתֶף דִּילָהּ מְצוּיָרִים כְּמָה שְׂרִטוּטִים כְּמוֹ הָעֶנְפִים שֶׁל עֵץ הַחַיִּים, לְרִשֵּׁם בּוֹ שֶׁהוּא עֵץ חַיִּים. זֶהוּ שְׂפָתוֹב עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ וְתַמְכִּיָּה מְאֹשֵׁר. מִימִינוֹ נִתְּנָה תוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה, וְאִיפֹה נִתְּנָה? בְּשִׁנֵּי לִוְחוֹת, שְׁנֵאֲמַר בְּהֵם שְׁנֵי שְׂדֵיךְ כְּשֵׁנִי עֶפְרַיִם תְּאֻמִּי צְבִיָּה. וְעוֹד, ו' הִיא תוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה, שְׁנֵי שְׂדֵיךְ, וְאִיפֹה נִתְּנָה? בְּשִׁנֵּי לִוְחוֹת, שְׁנֵי שְׂדֵיךְ, וְהֵם י' י' (ובוהן צורת ז), וּבְהֵם הוּא צֹר, זֶהוּ שְׂפָתוֹב וַיֵּצֵר, וְהֵם שְׁתֵּי בְּתוּלוֹתֶיהָ שֶׁל הָעֻלְמָה שֶׁהִיא תוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה, שְׁנֵאֲמַר בְּהֵם וַיִּשְׁבֵּר אֹתָם תַּחַת הָהָר, הַחֲתָן שֶׁלָּהּ, אוֹתוֹ שְׁאֵמֵר לֹא נִמְצְאוּ בְּתוּלִים לְנִעֲרָה וְעֲנָשׁוּ אוֹתוֹ מֵאָה כֶּסֶף, אֵלֶין מֵאָה בְּרִכּוֹת, וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה לֹא יוּכַל לְשַׁלְחָהּ לְגָלוּת כָּל יָמָיו.

שְׁבַחֲךָ דְּגוּפָא, (שיר ז ח) זֹאת קוּמְתָךְ דְּמָתָה
לְתַמְרָא, וּמָאן דִּידַע שְׁעוֹר קוּמָה דִּילָהּ
אִיהוּ יָרִית עֲלָמָא דְאִתִּי דְאִיהוּ ו', דְּאִתְמַר
בֵּיהּ (ירמיה יז יג) מְקוֹנָה יִשְׂרָאֵל יְהו"ה, מְקוֹנָה
דְּאִיהוּ קוּמָה דִּילָהּ שְׁעוֹר דִּילָהּ, שְׁעוֹר קוּמָה
דָּא צְדִיק, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (תהלים צב יג) צְדִיק כְּתָמַר
יִפְרָח, וְעַלָּה אִתְמַר דְּמָתָה לְתַמְרָא.

דְּאִתְמַר בֵּיהּ, (שמות טו כז) וַיִּכְאוּ אֱלִימָה וְשֵׁם
שְׂתִים עֲשָׂרָה עֵינַת מִים וְשִׁבְעִים
תְּמָרִים, שְׁנַיִם עֶשֶׂר עֵינַת אֱלוֹהִים
שְׁנַיִם עֶשֶׂר פְּרָקִים, שְׁהֵם שִׁשָּׁה
בְּשַׁתִּי זְרוּעוֹת וְשִׁשָּׁה בְּשַׁתִּי
שׁוּקִים. זֶהוּ שְׁכָתוֹב יְדִיו גְּלִילִי
זֶהב מְמַלְאִים בְּתַרְשִׁישׁ, מֵהוּ
בְּתַרְשִׁישׁ? בְּתַרִּי שֵׁשׁ, בְּשַׁתִּי
זְרוּעוֹת שִׁשָּׁה פְּרָקִים, וְכֵן שִׁשָּׁה
אַחֲרִים בְּשַׁתִּי שׁוּקִים. שׁוּקִיו
עֲמוּדֵי שֵׁשׁ - אֱלוֹהִים שְׁנַיִם עֶשֶׂר
עֵינֹת מִים, שִׁבְעִים תְּמָרִים
שְׁבָהֶם צְדִיק כְּתָמַר יִפְרָח הָרִי הֵם
חֲמֵשׁ אֲצַבְעוֹת, וּבִהֵן שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר
פְּרָקִים - הֵם שְׁמוֹנָה עֶשֶׂר, וְכֵן
שְׁמוֹנָה עֶשֶׂר בֵּיד יָמִין - שְׁלֹשִׁים
וְשִׁשָּׁה, וְכֵן שְׁמוֹנָה עֶשֶׂר שְׁמוֹנָה
עֶשֶׂר בְּשַׁתִּי רִגְלִים - הָרִי שִׁבְעִים
וְשְׁנַיִם, שִׁבְעִים שְׁלֹשָׁה שִׁבְעִים
תְּמָרִים, שְׁנֵי צְדִיקִים כְּתָמַר יִפְרָח
בֵּהֶם.

וּבִהֵם כְּתוּב מֵה יָפוּ פְּעֻמֶּיךָ
בְּנִעְלִים בַּת נָדִיב, הַנִּעְלִים שְׁלָה
נִעְלִית הֶחָג וְנִעְלִית הַפֶּסַח, וְלֹא
צָרִיךְ לְהִרְאוֹת לְפָנֵי נִעְלִים שֶׁל
חַל, שְׁהֵם שְׁאוּר וְחֻמֶּץ, וְעַלֵּיהֶם
אָמַר לְמֹשֶׁה שֶׁל נִעְלִיךְ מֵעַל
רִגְלֶיךָ, שְׁתְּרוּמָה וְחֻלִּין כְּמוֹ זֶה,
לֹא צָרִיךְ לְעַרְב תְּרוּמָה עִם קֹדֶשׁ,
וְכֵן מְלָאכָה שֶׁל חַל לֹא צָרִיכָה
לְהִרְאוֹת לְפָנֵי מְלָאכָה שֶׁל קֹדֶשׁ,
שֶׁהִיא מְלָאכַת הַכֹּהֲנִים, וְכֵן אֵשׁ
שֶׁל חַל לֹא צָרִיכָה לְהִרְאוֹת לְפָנֵי
אֵשׁ שֶׁל קֹדֶשׁ, שְׁכָלֶם חַל וְאַחֲרִים
קֹדֶשׁ, וּמִשּׁוּם זֶה צִוָּה הַמִּבְדִּיל
בֵּין קֹדֶשׁ לַחֲל.

זֹאת קוּמְתָךְ דְּמָתָה
לְתַמְרָא, וּמָאן דִּידַע שְׁעוֹר קוּמָה דִּילָהּ
אִיהוּ יָרִית עֲלָמָא דְאִתִּי דְאִיהוּ ו', דְּאִתְמַר
בֵּיהּ (ירמיה יז יג) מְקוֹנָה יִשְׂרָאֵל יְהו"ה, מְקוֹנָה
דְּאִיהוּ קוּמָה דִּילָהּ שְׁעוֹר דִּילָהּ, שְׁעוֹר קוּמָה
דָּא צְדִיק, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (תהלים צב יג) צְדִיק כְּתָמַר
יִפְרָח, וְעַלָּה אִתְמַר דְּמָתָה לְתַמְרָא.

דְּאִתְמַר בֵּיהּ, (שמות טו כז) וַיִּכְאוּ אֱלִימָה וְשֵׁם
שְׂתִים עֲשָׂרָה עֵינַת מִים וְשִׁבְעִים
תְּמָרִים, תְּרִין עֶשֶׂר עֵינֹת אֱלִין אֵינֹן תְּרִין עֶשֶׂר
פְּרָקִין, דְּאֵינֹן שִׁית בְּתִרִין דְּרוּעִין וְשִׁית בְּתִרִין
שׁוּקִין, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שיר השירים ה יד) יְדִיו
גְּלִילִי זֶהב מְמַלְאִים בְּתַרְשִׁישׁ, מֵאִי בְּתַרְשִׁישׁ
בְּתַרִּי שֵׁשׁ, בְּתִרִין דְּרוּעִין שִׁית פְּרָקִין, וְכֵן שִׁית
אַחֲרָנִין בְּתִרִין שׁוּקִין, (שם טו) שׁוּקִיו עֲמוּדֵי
שֵׁשׁ, אֱלִין אֵינֹן י"ב עֵינֹת מִים. שִׁבְעִים
תְּמָרִים דִּי בִּהוֹן צְדִיק כְּתָמַר יִפְרָח הָא אֵינֹן
חֲמֵשׁ אֲצַבְעָאן, וּבִהוֹן תְּלִיסַר פְּרָקִין, אֵינֹן
ח"י, וְכֵן ח"י בֵּיד יָמִין, תְּלָתִין וְשִׁית, וְכֵן ח"י
ח"י בְּתִרִין רִגְלִין, הָא ע"ב, (אמר המגיד תימה כי
הפרקן ארבער ואיך אמר תליסר), שִׁבְעִין דְּלֵהוֹן שִׁבְעִין
תְּמָרִים, תְּרִין צְדִיקִי כְּתָמַר יִפְרָח בִּהוֹן.

וּבִהוֹן כְּתִיב (שם ז ב) מֵה יָפוּ פְּעֻמֶּיךָ בְּנִעְלִים
בַּת נָדִיב, נִעְלִים דִּילָהּ נִעְלִית הֶחָג
וְנִעְלִית הַפֶּסַח, וְלֹא צָרִיךְ לְאִתְחַזָּא קָדָם
נִעְלִים דְּחוּל, דְּאֵינֹן שְׁאוּר וְחֻמֶּץ, וְעַלֵּיהוּ
אָמַר לְמֹשֶׁה (שמות ג ה) שֶׁל נִעְלִיךְ מֵעַל רִגְלֶיךָ,
דְּתְרוּמָה וְחֻלִּין כְּגוּוֹנָא דָּא לֹא צָרִיךְ
לְאִתְעַרְבָּא תְּרוּמָה בְּקֹדֶשׁ, וְכֵן מְלָאכָה דְּחוּל
לֹא צָרִיךְ לְאִתְחַזָּא קָדָם מְלָאכָה דְּקֹדֶשׁ דְּאִיהוּ
מְלָאכַת הַכֹּהֲנִים, וְכֵן אֵשׁ דְּחוּל לֹא צָרִיךְ
לְאִתְחַזָּא בְּשַׁבַּת קָדָם אֵשׁ דְּקֹדֶשׁ, דְּכָלְהוּ חוּל
וְאַחֲרָנִין קֹדֶשׁ, וּבְגִין דָּא מְנִי הַמִּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ
לַחֲל.

הנה ציון, שהיא השכינה, יוצאת בכל הקשויטים שלה, וכל העולם מורים עליה באצבע, זהו שכתוב חזק ציון קרית מועדנו, והחתן יוצא מעטר אליה, וכל העולם אומרים צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתנתו וביום שמחת לבו. חתנתו - השכינה העליונה, שמחת לבו - השכינה התחתונה, היום של שניהם - העמוד האמצעי, המנורה הקדושה, הרי הפלה מקשטת לבעלה שהוא יהו"ה, בן המלך.

תקון שביעי

זהו תקון כ"ז

זהו בראשית ברא אלהים, בראשית אבא ואמא, יהו"ה אלהינו, ברא יהו"ה, בנם של האב והאם, אלהים הבת, ועליהם נאמר איש אמו ואביו תיראו, כבוד את אביך ואת אמך, זו שכינה, היראה שלה - במצוות לא תעשה, הכבוד שלה - במצוות עשה, וכל אלו שמקנים מצוות עשה, נאמר עליהם פי מכבדי אכבוד, ועל אותם שעוברים על לא תעשה, עליהם נאמר ובזי יקלו. אמר המאור הקדוש: רבי רבי, ומהו כבוד ובזיון לקדוש ברוך הוא במצוות עשה ולא תעשה? אלא ודאי כשהשכינה בגלות, כל מי שעושה מצוה להקים אותה מן הגלות, כאלו כבוד את הקדוש ברוך הוא.

למך שהיתה לו קטטה עם הגבירה, וזרק אותה מהיכלו, והיא הלכה לשכינה, והלא כל מי שמקבל אותה בביתו ומכבד אותה, (ודאי שמכבד את המלך), ומכניס שלום בינה לבין בעלה, הלא כל

הא ציון דאיהי שכינתא נפקא בכל קשויטין דילה, וכל עלמא מורין לה באצבע, הדא הוא דכתיב (ישעיה לג כ) חזק ציון קרית מועדנו, וחתן נפיק מעוטר לגבה, וכל עלמא אמרי (שיר ג יא) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתנתו וביום שמחת לבו, חתונתו שכינתא עלאה, שמחת לבו שכינתא תתאה, יום דתרווייהו עמודא דאמצעיתא, בוצינא קדישא הא פלה מתקשטא לגבי בעלה דאיהו יהו"ה, ברא דמלכא. (דף קמו ע"ב).

תקונא שביעאה

(זהו תקון כז)

דא איהו בראשית ברא אלהים, בראשית אבא ואמא, יהו"ה אלהינו, ברא יהו"ה, ברא דאבא ואמא, אלהים ברתא, ועליהו אתמר (ויקרא יט ג) איש אמו ואביו תיראו, (שמות כ יב) כבוד את אביך ואת אמך, אביך דא קודשא בריך הוא, אמך דא שכינתא, דחילו דילה בפקודין דלא תעשה, אוקירו דילה בפקודין דעשה, וכל אינון דמקיימי פקודי דעשה עליהו אתמר (שמואל א ב ל) כי מכבדי אכבוד, ואינון דעברין על לא תעשה עליהו אתמר ובזי יקלו. אמר בוצינא קדישא רבי רבי, ומה הוא אוקירו ובזיון לקודשא בריך הוא בפקודין דעשה ולא תעשה, אלא בודאי כד שכינתא איהי בגלותא, כל מאן דעביד מצוה לאקמא לה מן גלותא, כאלו אוקיר לקודשא בריך הוא.

למלכא דהוה ליה קטטה עם מטרוניתא, וארמא לה מן היכליה, ואיהי אזלת לגבי שכינהא, והלא כל מאן דמקבל לה בביתה ואוקיר לה (ודאי אוקיר למלכא), ועאיל

שְׁלָם בִּינְהָא וּבִין בַּעֲלָהּ, הִלָּא כָּל יִקְרָא דְעֵבִיד
לָהּ לְמַלְכָּא עֵבִיד, דָּאם מַלְכָּא כְּעַם עֲלֵה זְמַנָּא
חֲדָא אוּ תְרִין, יְהֵא לִיה שְׁלָם עֲמָה וַיַּחְזִיר לָהּ
לְבִיתֶיהָ, וְאִיהוּ שְׁאִיל לָהּ מָאן אֹקִיר לָךְ אוּ
מָאן זְלִזְל בָּךְ, אוּ אַם תְּרִין לָהּ לְמַלְכוּתָא
אַחֲרָא.

בְּגִזְוֵנָא דָּא קוּדְשָׁא בְּרִין הוּא תְּרִין לָהּ
לְשְׁכִינְתָּא, וְאַרְמִי לָהּ מִבֵּיתֶיהָ, הִדָּא
הוּא דְכֶתִיב (ישעיה נ א) וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחַה
אַמְכֶם, וְהִלָּא כָּל מָאן דְּאֹקִיר לָהּ בְּגִלּוּתָא
לְקוּדְשָׁא בְּרִין הוּא אֹקִיר, אוּ מָאן דְּמִזְלִזְל
בָּהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִין הוּא מִזְלִזְל, וּבְגִין דָּא כִּי
מְכַבְּדִי אַכְבֵּד וּבִזִּי יִקְלוּ, דְּאָף עַל גַּב דְּקוּדְשָׁא
בְּרִין הוּא זִבִּין לָהּ בְּחוּבִין דְּבִנְהָא בְּגִלּוּתָא
רְבִיעָאָה, אִיהוּ נָטִיר לָהּ וְאִיהוּ יִפְרוֹק לָהּ,
וְרָזָא דְמִלָּה (שמות כא ז) וְכִי יִמְכּוֹר אִישׁ אֶת בֵּיתוֹ
לְאִמָּה לֹא תִצָּא כִּצָּאת הָעֶבְדִּים, אֲלֹא תִפּוֹק
בֵּית חוֹרִין, בְּגִין דְּבְגִלּוּתָא קִדְמָאָה דְּלֹא הָוּת
לָהּ בַּעֲלָהּ דְּאִיהִי אֹרִייתָא חִירוֹ דִּילָהּ, לֹא
נִפְקַת לָהּ בֵּית חוֹרִין, וְנִפְקַת בְּחַפְזוֹן כְּעֵבֶדָא
דְּבִרַח מִרְבוּנִיהָ וְלֹא אִית לָהּ שֹׁטֵר חִירוֹ, אֲבָל
בְּפוּרְקָנָא בְּתִרְיִיתָא דְאִית לָהּ בַּעֲלָהּ דְאִיהוּ בֶן
חוֹרִין, לֹא תִצָּא בְּחַפְזוֹן וְלֹא תִצָּא כְּעֵבֶדִין,
דְּאִתְמַר בְּהוֹן עֲבָדִים הָיִינוּ לְפִרְעָה בְּמִצְרַיִם,
אֲלֹא תִפּוֹק בֵּית חוֹרִין, וּבְגִין דָּא כִּי יִמְכּוֹר אִישׁ
אֶת בֵּיתוֹ לְאִמָּה לֹא תִצָּא כִּצָּאת הָעֶבְדִּים.

וּמִנְלָן דְּאֹרִייתָא אִיהוּ חִירוֹת, הִדָּא הוּא
דְּכֶתִיב (שמות לב טז) וְהִמְכַּתֵּב מִכְתָּב
אֱלֹהִיִּם הוּא חֲרוּת עַל הַלְחָת, וְאִיהוּ יְהֵא לָהּ
בְּפוּרְקָנָא בְּתִרְיִיתָא חֲרוּת מִמִּלְאָף הַמּוֹת, דְּלֹא
יָמוּת מִשִּׁיחַ בֶּן אֶפְרַיִם, חֲרוּת מִשְׁעָבֻד מְלָכִיּוֹת
דְּלֹא יִשְׁתַּעֲבֹדוֹן בָּהּ וּבִבְנָהּא לְעֵלָם, וְיְהֵא לָהּ
חִירוֹ וּלְבִנְהָא מִכָּל מִרְעִין בִּישִׁין דְּעֵלְמָא

הַכְּבוֹד שְׁעוּשָׁה לָהּ, הוּא עוּשָׁה
לְמַלְכָּהּ, שְׁאָם הַמֶּלֶךְ כּוֹעֵס עָלֶיהָ
פְּעַם אַחַת אוּ פְּעַמִּים, יִהְיֶה לוֹ
שְׁלוֹם עֲמָה וַיַּחְזִיר אוּתָהּ לְבֵיתוֹ,
וְהוּא שׁוֹאֵל אוּתָהּ, מִי כְּבֹד
אוּתָּךְ? אוּ מִי זְלִזְל בָּךְ? אוּ אַם
גִּרַשׁ אוּתָהּ לְמַלְכוּת אַחֲרָת?

כְּמוֹ כֵּן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גִרַשׁ
אֶת הַשְּׁכִינָה וְזָרַק אוּתָהּ מִבֵּיתוֹ,
זֶהוּ שְׁכָתוֹב וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחַה
אַמְכֶם, וְהִלָּא כָּל מִי שְׁמַכְבֵּד
אוּתָהּ בְּגִלּוּת, הוּא כְּבֹד אֶת
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אוּ מִי שְׁמִזְלִזְל
בָּהּ, הוּא מִזְלִזְל בְּקָדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וּמִשּׁוּם זֶה כִּי מְכַבְּדִי אַכְבֵּד
וּבִזִּי יִקְלוּ, שְׁאָף עַל גַּב שְׁהַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא מְכַבֵּר אוּתָהּ בְּחֻטְאֵי
כְּנִיָּה בְּגִלּוּת הִרְבִּיעִית, הוּא שׁוֹמֵר
אוּתָהּ וְהוּא יִגְאֵל אוּתָהּ, וְסוֹד
הַדְּבָר - וְכִי יִמְכּוֹר אִישׁ אֶת בֵּיתוֹ
לְאִמָּה לֹא תִצָּא כִּצָּאת הָעֶבְדִּים,
אֲלֹא תִצָּא בֵּית חוֹרִין, מִשּׁוּם
שְׁבְּגִלּוּת הִרְאִשׁוּנָה, שְׁלֹא הָיָה לָהּ
בַּעֲלָהּ, שֶׁהִיא הַתּוֹרָה, הַחֲרוּת
שְׁלָהּ, לֹא הוֹצִיא אוּתָהּ בֵּית חוֹרִין,
וַיֵּצֵאָהּ בְּחַפְזוֹן כְּמוֹ עֶבֶד שְׁבוּרָח
מֵאֲדוֹנוֹ וְאִין לוֹ שֹׁטֵר שְׁחִירוֹ,
אֲבָל בְּגִלּוּתָהּ הִתְחַרְוּנָהּ, שִׁישׁ לָהּ
בַּעֲלָהּ שֶׁהוּא בֶן חוֹרִין, לֹא תִצָּא
בְּחַפְזוֹן וְלֹא תִצָּא כְּמוֹ עֶבֶדִים,
שְׁנֵאמַר בְּהֵם עֲבָדִים הָיִינוּ לְפִרְעָה
בְּמִצְרַיִם, אֲלֹא תִצָּא בֵּית חוֹרִין,
וּמִשּׁוּם זֶה כִּי יִמְכּוֹר אִישׁ אֶת בֵּיתוֹ
לְאִמָּה לֹא תִצָּא כִּצָּאת הָעֶבְדִּים.
וּמִנְלָן לָנוּ שְׁתּוֹרָה הִיא חֲרוּת? זֶהוּ
שְׁכָתוֹב וְהִמְכַתֵּב מִכְתָּב אֱלֹהִיִּם
הוּא חֲרוּת עַל הַלְחָת, וְהוּא יְהֵא
לָהּ בְּגִלּוּתָהּ הִתְחַרְוּנָהּ חֲרוּת
מִמִּלְאָף הַמּוֹת, שְׁלֹא יָמוּת מִשִּׁיחַ
בֶּן אֶפְרַיִם, חֲרוּת מִשְׁעָבֻד
מְלָכִיּוֹת, שְׁלֹא יִשְׁתַּעֲבֹדוּ בָּהּ
וּבְכְנִיָּה לְעוֹלָם, וְתִהְיֶה לָהּ חֲרוּת
וּלְבְּנִיָּה מִכָּל הַחֻטְאִים הָרָעִים שֶׁל
הָעוֹלָם, שֶׁהֵם עָרֵב רֹב, וְיִשְׁרָאֵל

שֶׁהֵם מַצֵּד אוֹתוֹ הַנֶּעַר אוֹ מִהִפָּסֵא הַקְדוּשׁ, אִף עַל גֵּב שֶׁהָיוּ מַחֲבִיבִים בְּכִמְהָ חֲטָאִים, כְּמוֹ שְׁאוּמְרִים אֵין בֶּן דָּוִד בָּא עַד שִׁיְהִיָּה דוֹר שְׁכָלוֹ זָכָאי אוֹ כְּלוֹ חֵיב, נֹאמַר בְּהֵם אִם רָעָה בְּעֵינֵי אֲדוֹנֶיהָ אֲשֶׁר לֹא יַעֲדָה, עִם כָּל זֶה וְהִפְדָּה בְּגִלוּת, וְלֹא יִמְשַׁל לְמַכְרָה בְּגִלוּת בְּבִגְדוֹ בָּהּ, מִשּׁוּם שֶׁבִּגְדוֹ בַּעֲבוּדָה זָרָה.

וְעוֹד כִּי יִמְכּוֹר אִישׁ אֶת בְּתוֹ לְאִמָּה, זֶה הַנִּשְׁמָה הַקְדוּשָׁה שֶׁמְכַר אוֹתָהּ לַגּוֹף, שֶׁהוּא הָאִמָּה שְׁלֵמָה, וְנֹאמַר וְשִׁפְחָה כִּי תִירַשׁ גְּבִירְתָּהּ, כְּשֶׁתִּצָּא מִן הַגּוֹף, לֹא תִצָּא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים, שֶׁהֵם נִפְשׁוֹת שֶׁמִּשְׁתַּפְּסִים עִם הַגּוֹף הַתַּחְתּוֹן, שֶׁהֵנָּתֵם אֵינָהּ לְעוֹלָם הַבָּא, לְהִשְׁתַּדֵּל בְּתוֹרָה שֶׁהוּא חֲרוּת מִמְּלֶאךָ הַמְּנוּת, אֲלֵא לִירַשׁ אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמִשּׁוּם הַנִּשְׁמָה שֶׁמִּשְׁתַּדֵּלֶת בְּתוֹרָה, לֹא תִצָּא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים מִן הַגּוֹף בְּדַחֲק, כְּמוֹ נִשְׁמַת עִם הָאָרֶץ שֶׁהִיא עֶבֶד, אֲלֵא תִצָּא בֶּת חוֹרִין מִמְּלֶאךָ הַמְּנוּת.

תַּקּוּן שְׁמִינִי זֶהוּ תַּקּוּן כ"ח

בְּרֵאשִׁית, זֶה בָּאָר (בֶּאֱרֵשִׁית), וְהֵם שְׁתֵּים, אַחַת בָּאָר חֲפְרוּתָה שְׁרִים פְּרוּתָה נְדִיבֵי הָעַם, וְאַחַת הִיא הַבָּאָר שֶׁנֹּאמַר בָּהּ וַיִּרְיֻבוּ גַם עָלֶיהָ, וְהַשְּׁנִיָּה בָּאָר אַחֲרֵת וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ. הַבָּאָר שֶׁרָבוּ עָלֶיהָ זֶה תוֹרָה שֶׁבָּעַל פָּה, שֶׁנֹּאמַר בָּהּ וַיִּרְיֻבוּ רֹעִי גֵרָר עִם רֹעִי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ הַמַּיִם, אֵלֶּיךָ מִקְּשִׁים עַל אֵלֶּיךָ, וְאֵלֶּיךָ חוֹלְקִים עַל אֵלֶּיךָ, אֵלֶּיךָ מִטְּהָרִים וְאֵלֶּיךָ מִטְּמָאִים, אֵלֶּיךָ פּוֹסְלִים וְאֵלֶּיךָ מִכְּשִׁירִים, אֵלֶּיךָ אוֹסְרִים וְאֵלֶּיךָ מִתִּירִין, בְּשִׁשָּׁה צְדָדִים, וְהֵם בְּרֵאשִׁית בְּרֵאשִׁית שִׁית וְכו'.

דְּאֵינוֹן עֶרֶב רַב, וַיִּשְׂרָאֵל דְּאֵינוֹן מִסְטָרָא דִּהְיוּא נֶעַר אוֹ מִפְּרִסְיָא קְדִישָׁא, אִף עַל גֵּב דִּהְיוּ מַחֲוִיבִין בְּכִמְהָ חוֹבִין, כְּמָה דְּאִמְרִין אֵין בֶּן דָּוִד בָּא עַד שִׁיְהִיָּה דוֹר שְׁכָלוֹ זָכָאי אוֹ כְּלוֹ חֵיב, אִתְּמַר בְּהוֹן (שם כא ח) אִם רָעָה בְּעֵינֵי אֲדוֹנֶיהָ אֲשֶׁר לֹא יַעֲדָה, עִם כָּל דָּא וְהִפְדָּה בְּגִלוּתָא, וְלֹא יִמְשׁוּל לְמוֹכְרָה בְּגִלוּתָא, בְּבִגְדוֹ בָּהּ, בְּגִין דְּבִגְדוֹ בַּעֲבוּדָה זָרָה.

וְעוֹד כִּי יִמְכּוֹר אִישׁ אֶת בְּתוֹ לְאִמָּה, דָּא נִשְׁמָתָא קְדִישָׁא, דְּמִכְרָה לָּהּ בְּגוּפָא דְּאִיהוּ אִמָּה דִּילָּהּ, וְאִתְּמַר (משלי ל כג) וְשִׁפְחָה כִּי תִירַשׁ גְּבִירְתָּהּ, כִּד תִּפּוֹק מִגּוּפָא לֹא תִצָּא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים, דְּאֵינוֹן נִפְשׁוֹת דְּאֵינוֹן מִשְׁוֹתִפִּין עִם גּוּפָא תַּתָּא, דִּהְנָא דְּלִהוֹן לֹאוֹ אִיהִי לְעֵלְמָא דְּאִתִּי, לְאִשְׁתַּדֵּלָּא בְּאוּרִייתָא דְּאִיהוּ חִירוֹ מִמְּלֶאךָ הַמְּנוּת, אֲלֵא לִירַתָּא לְעֵלְמָא דִּין, וּבְגִין דָּא נִשְׁמָתָא דְּאִיהִי אִשְׁתַּדֵּלָּא בְּאוּרִייתָא, לֹא תִצָּא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים מִגּוּפָא בְּדוּחֲקָא, כְּנִשְׁמָתָא דְּעִם הָאָרֶץ דְּאִיהִי עֶבֶד, אֲלֵא תִפּוֹק בֶּר חוֹרִין מִמְּלֶאךָ הַמְּנוּת.

תַּקּוּנָא תְּמִינָאָה (זֶהוּ תַּקּוּן כ"ח)

בְּרֵאשִׁית, (דף קמז ע"א) דָּא בָּאָר (נ"א) בָּאָר שִׁית, וְאֵינוֹן תִּרִין, חֵד (במדבר כא א) בָּאָר חֲפְרוּתָה שְׁרִים פְּרוּתָה נְדִיבֵי הָעַם, חֵד אִיהוּ בָּאָר דְּאִתְּמַר בָּהּ (בראשית כו כא) וַיִּרְיֻבוּ גַם עָלֶיהָ, וְתַנְיָנָא בָּאָר אַחֲרֵת וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ, בָּאָר דְּרָבוּ עָלֶיהָ דָּא אוּרִייתָא דְּבָעַל פָּה, דְּאִתְּמַר בָּהּ (שם כ) וַיִּרְיֻבוּ רֹעִי גֵרָר עִם רֹעִי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ הַמַּיִם, אֵלֶּיךָ מִקְּשִׁין עַל אֵלֶּיךָ, וְאֵלֶּיךָ חוֹלְקִין עַל אֵלֶּיךָ, אֵלֶּיךָ מִטְּהָרִין וְאֵלֶּיךָ מִטְּמָאִין, אֵלֶּיךָ פּוֹסְלִין וְאֵלֶּיךָ מִכְּשִׁירִין, אֵלֶּיךָ אוֹסְרִין וְאֵלֶּיךָ מִתִּירִין, בְּשִׁשָּׁה סְטָרִין, וְאֵינוֹן בְּרֵאשִׁית בְּרֵאשִׁית שִׁית וְכו'.

תקונא תשיעאה

(זהו תקון כ"ט)

תקון תשיעי

זהו תקון כ"ט

בראשית ברא שית סטרינ דאפור והתר
בדקאמרן, ועליה אתמר (במדבר יד יז)
ועתה יגדל נא פח אדנ"י, ואיהי כ"ח אתון
דעובדא דבראשית, בהאי (ג"א דאיהו) כ"ח
תלמידי חכמים (בראשית כו כב) ויחפרו באר אחרת
ולא רבו עליה, דאיהי הלכה למשה מסיני
קבלה למשה מסיני, ומשה בגינה בזמנא
דאמר ליה קודשא בריך הוא אין שלום
בעירך, אמר ועתה יגדל נא פח אדנ"י, ואיהי
תלמוד דאתמר למשה, משה קבל תורה
מסיני, משנה שפחה דילה, דא אתעביד
להלכה דאיהי ברתא דמלפא לבושא, וברתא
דמלפא איהי בת קול מלגאו, ובריתא איהי
שפחה לה מלבר, ואלין תרין סמכין לה
לברתא דמלפא בגלותא משנה ובריתא.
ואית שפחה בישא דאתקריאת שטנה, הדא
הוא דכתיב (בראשית כו כא) ויקרא את שמה
שטנה, אתתא דנחש דאיהו שטן, ודא איהו
מחלקת וקושיא, ועלה אתמר (שמות א יד) וימררו
את חייהם בעבודה קשה, דודאי דא איהו
קושיא, בחומר דא קל וחמר, דא נחש עקלתון
מחלקת, זמנא איהו קל בשעבודא דישראל
פד חובין קלין עלייהו, וזמנא דאיהו חמור
פבד, ומסטרא דיליה (שם ה ט) תכבד העבדה.
ונחש איהו אזיל בקושיא ומחלוקת, פגוונא
דגלי ימא, פגוונא דא פד חשיב פר נש
דאיהו בקושיא ומחלקת לתתא בסיפא
דמתניתין, אשפח לה ברישא, וכד חשיב
דאיהו ברישא, אשפח לה בסיפא, ולבתר פליג
באמצעיתא דמתניתין, ויחפרו באר אחרת דא
פסיקתא, דתמן פסקי הלכה ואיהו תרוץ, ולא

בראשית ברא ששה צדדים של
אפור והתר כמו שאמרנו, ועליו
נאמר ועתה יגדל נא פח אדנ"י,
והיא עשרים ושמונה האותיות
של מצשה בראשית, בזה (שהוא)
עשרים ושמונה תלמידי חכמים,
ויחפרו באר אחרת ולא רבו
עליה, שהיא הלכה למשה מסיני,
קבלה למשה מסיני, ומשה
בגללה, בזמן שאמר לו הקדוש
ברוך הוא אין שלום בעירך, אמר
ועתה יגדל נא פח אדנ"י, והיא
התלמוד שנאמר למשה, משה
קבל תורה מסיני, המשנה
השפחה שלה, זו נעשתה להלכה
שהיא בת המלך הלבוש, ובת
המלך היא בת קול מבפנים,
והבריתא היא שפחה לה מבחוץ,
ואלו שני התומכים אותה את בת
המלך בגלות - משנה ובריתא.
ויש שפחה רעה שנקראת שטנה,
זהו שפחוב ויקרא את שמה
שטנה, אשת הנחש שהוא השטן,
וזהי מחלקת וקשיא, ועליה
נאמר וימררו את חייהם בעבדה
קשה, שודאי זוהי קשיא, בחמר
- זהו קל וחמר, זה נחש עקלתון.
מחלקת, פעם הוא קל בשעבוד
של ישראל פשהחטאים קלים
עליהם, ופעם שהוא חמור, פבד,
ומהצד שלו תכבד העבדה.
והנחש הולך בקשיא ובמחלקת,
כמו גלי הים, כמו כן פשחושב
אדם שהוא בקשיא ומחלקת
למטה בסוף המשנה, מוצא
אותה בראש, וכשחושב שהוא
בראש, מוצא אותה בסוף, ואחר
כך חולק באמצע המשנה.
ויחפרו באר אחרת - זו
הפסיקתא, ששם פסקי הלכה,
והוא תרוץ ולא רבו עליה, ויקרא

שמה רחובות, והפסקים והתורצים הללו הם לבנים, שהם לבון ההלכה, וזהו ובלבנים. ובכל עבדה בשדה - בודאי זו ברייתא, שעליה נאמר פי בשדה מצאה וגומר. את כל עבדתם - זו משנה, השפחה השניה לברייתא, אשר עבדו בהם בפרך, הכל תלוי עד שיבא אליהו, זו השפחה השלישית שנקראת עבודה, (עבוד ה'). קם תינוק אחד, פתח ואמר: צעיר אני לימים ואתם ישישים.

תקנו עשירי

זהו תקנו ל'

ב"ראשית ב"רא א"להים דא ב"א, והן שלשת הקבות שנקראו בשלשה פנים ברא"שית ב"א א"להים, ועליה נאמר על כל דבר פשע על שור על חמור - זו בבא קמא, על שה על שלמה - זו בבא מציעא, על כל אבדה אשר יאמר כי הוא זה - זו בבא בתרא, על השור שבו מתופחים בעלי המשנה זה עם זה, ויש שור ויש שור, שור תם ושור מועד, ויש חמור ויש חמור, ועל אלו של צד הטמאה נאמר בהם לא תחרש בשור ובחמור יחדו, ויעקב בעבורם אמר ויהי לי שור וחמור. צאן זה שה, שנאמר בו על שה, ועבד ושפחה זהו על כל אבדה. ושור מועד, עשרים וארבע תולדות של נזיקין תלויים ממנו, וכלם תלויים מארבע אבות, שהן קרן ושן וגוף ורגל. הנגיחה בקרן, שן שהיתה אוכלת בגזל רבצה בגוף על הפלים ושברה אותם, ואין פלים אלא תלמידי חכמים, וכן הויק ברגליו, וכלם נאמרו במשנה, חמור הוא חמור בחמרה של המשנה, ועל התלמיד החכם ששולט עליו

רבו עליה ויקרא שמה רחובות, ואלין פסקין ותרוצין אינון לבנים, דאינון לבון ההלכה, ודא איהו ובלבנים, ובכל עבודה בשדה ודאי דא ברייתא, דעלה אתמר (דברים כב כז) פי בשדה מצאה וגומר, את כל עבדתם זו משנה, שפחה תניינא לברייתא, אשר עבדו בהם בפרך, הכל תלוי עד שיבא אליהו, דא שפחה תליתאה דאיהי אקרי עבודה (עיבור ה'). קם ינוקא חדא, פתח ואמר (איוב לב ו) צעיר אני לימים ואתם ישישים.

תקנונא עשיראה

(זהו תיקון ל')

ב"ראשית ב"רא א"להים דא ב"א, ואינון תלת בבי דאתרמיזו בתלת אנפין ברא"שית ב"א א"להים, ועלה אתמר (שמות כב ח) על כל דבר פשע על שור על חמור דא בבא קמא, על שה על שלמה דא בבא מציעא, על כל אבדה אשר יאמר כי הוא זה דא בבא בתרא, על שור ביה מתופחים מארי מתניתין דא עם (דף קמז ע"ב) דא, ואית שור ואית שור תם ושור מועד, ואית חמור ואית חמור, ועל אלין דסטרא דמסאבו אתמר בהון (דברים כב י) לא תחרוש בשור ובחמור יחדו, ויעקב בגינייהו אמר (בראשית לב ו) ויהי לי שור וחמור, צאן דא שה דאתמר ביה על שה, ועבד ושפחה דא איהו על כל אבדה.

ושור מועד, ארבעה ועשרים תולדות דנזיקין תליין מניה, וכלהו תליין מארבע אבות דאינון קרן ושן וגוף ורגל, נגיחה בקרן, שן דהוה אכיל בגזל, רבצה בגופא על מאני ותפר לון, ולית מאני אלא תלמידי חכמים, וכן הויק ברגליו, וכלהו במתניתין אתמר, חמור איהו חמור בחומרא דמתניתין, ותלמיד חכם

דשליט עליה אתמר ביה עני ורוב על חמור,
ומאי ניהו דשליט עליה, ח'כם מ'ופלא ו'רב
ר'פנן דא שליט עליה, אבל אחרא איהו
מחמרא בתריה בחומרא דמתניתין, וכן שור
נגח לון בקושא, ונשיך לון, ורביץ עלייהו
ותבר לון, ודא איהו מחלקת, וכן ברגל תבר
מאנין, ובגין דא בשור ובחמור דאינון ממנן
דעשו וישמעאל, יתון רביבין עלייהו תרין
משיחין ושלטין עלייהו, ומארי מתניתין
שלטין עלייהו, ועלייהו אמר יעקב ויהי לי
שור וחמור דשליט עלייהו, בתלמודא
ובמדרשים, ובקשירו דתפלין וציצית שליט
עלייהו, דאינון מועדים לקלקל, דאתמר
בהון (שמות א יד) וימררו את חייהם בעבדה קשה
בחמר ובלבנים.

מיד נפק קלא ואמר, אנחו ליה לינוקא
ויסליק לאתריה, דהא שתין הלכות
דאינון ששים המה מלכות תליין באורא,
ואיהו אתי לסלקא לון לאתרייהו, מיד פרח
ולא חזו מדי, אמר רבי שמעון ודאי דא איהו
תינוק יונק משדי אמו, ודא נער, דאיהו אנהיג
ארבין בימא, דאינון תלמידי חכמים דאזלין
בימא דאורייתא, בארבע רוחין, די בהון
אתמר (יחזקאל לו ט) כה אמר יהוה מארבע
רוחות באי הרוח, ואית ארבע רוחין אחרנין
מסטרא דשטן דאתיין בקושא ומחלוקת,
וטבעין ספינות דאינון תלמידי חכמים בימא
דאורייתא, ולא יכלין לנפקא מתמן, וגלגלין
סלקין ונחתין בהון.

אדחבי הא ינוקא קא נחית, פתח ואמר
בוצינא קדישא פתח פיה באורייתא,
דהא פיקח איהי סיני, קלין והבלין דנפקין
מפומה עלייהו אתמר (שמות כ יח) וכל העם ראים

נאמר בו עני ורוב על חמור, ומי
הוא ששולט עליו? ח'כם מ'ופלא
ורב ר'פנן זה השולט עליו, אבל
האחר הוא מחמר אחריו בחמרה
של המשנה, וכן שור נגח אותם
בקשיה ונשיך אותם, ורביץ עליהם
ושבר אותם, וזוהי מחלקת, וכן
ברגל שובר כלים, ומשום זה
בשור ובחמר, שהם המקנים של
עשו וישמעאל, יבואו רכובים
עליהם שני משיחים ושולטים
עליהם, ובצלי המשנה שולטים
עליהם, ועליהם אמר יעקב ויהי
לי שור וחמור, ששולט עליהם
בתלמוד ובמדרשים, ובקשר של
תפלין וציצית שולט עליהם,
שהם מועדים לקלקל, שנאמר
בהם וימררו את חייהם בעבדה
קשה בחמר ובלבנים.

מיד יצא קול ואמר: הנחו
לתינוק ויעלה למקומו, שהרי
ששים הלכות, שהם ששים המה
מלכות, תלויים באור, והוא בא
להעלותם למקומם. מיד פרח
ולא ראו דבר. אמר רבי שמעון:
ודאי זהו תינוק יונק משדי אמו,
וזה הנער שמנהיג את האגיות
ביום, שהם תלמידי חכמים
שהולכים בים התורה בארבע
רוחות, שבהם נאמר כה אמר
יהוה מארבע רוחות באי הרוח,
ויש ארבע רוחות אחרות מן הצד
של השטן שבאים בקשיה
ומחלקת, וטובעות הספינות,
שהם תלמידי חכמים, בים
התורה, ולא יכולים לצאת משם,
והגלים עולים ויורדים בהם.
בינתיים הנה התינוק יורד, פתח
ואמר: מגורה הקדושה, פתח פיה
בתורה, שהרי פיה הוא סיני, על
הקולות וההבליים שיוצאים
מפיה נאמר וכל העם ראים את

את הקולות ואת הלפידים

הקולות ואת הלפידים וגומר, וכלם מקשיבים לקולך, עליונים ותחתונים, שהם ששים רבוא של הישיבה העליונה וששים רבוא של הישיבה התחתונה, ואתה הוא בדמות רבוך, שבזמן שפתח באנכי, שור לא נגח, אריה לא שאג, העוף שהוא נשר לא פרח, וכל החילות שתלויים מהם בכסא הכבוד, ואדם לשבת על הכסא שהוא הקדוש ברוך הוא, הוא מקשיב לדברך, משום שהגבירה שלה, שהיא התורה הקדושה, עולה בפיך.

תקון אחד עשר

זהו תקון ל"א

מִיד פתח ואמר: בראשית, ברא שית, והם ששה ימים, ברא אלהי"ם, מה זה אלהי"ם? זה הים השביעי, וסוד הדבר - כל הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא. עליונים שמעו, הדגים שרוחשים בים התורה, עליהם נאמר שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות, וכלם שואגים על טרף, ובשכינה נאמר בה ותתן טרף לביתה וחק לנערתי. כל הנחלים שהולכים אל הים הרי הם שבעה, והם שבע הנערות הראויות לתת לה, לאם הקדושה, שהיא בת שבע, ים האוקינוס כלול משבעה ימים, ולמה נקרא אוקינוס? משום שכל מיני מים ודגים ורמשים שאינם שלה, ויבאו להכנס בה, היא מקיאה אותם, ומשם הם שבים ללכת, כמו תבת נח שלא היתה מקבלת ממין אחר, אלא מאלו שצוה הקדוש ברוך הוא, ומשום זה כל הנחלים, שהם תלמידי החכמים, כלם מתעסקים בתורה, הולכים אל הים, ורוצים להכנס לשכינה, והיא אינה

וגומר, וכלהו צייתין למלוךך עלאין ותתאין, דאינון שתין רבוא דמתיבתא עלאה, ושתין רבוא דמתיבתא תתאה, ואנת איהו בדיוקנא דמארך, דבזמנא דפתח באנכי שור לא נגח, אריה לא שאג, עוף דאיהו נשר לא פרח, וכל חיילין דתליין מנייהו בכרסייא יקרא, ואדם לשבת על כרסייא דאיהו קודשא בריך הוא, איהו ציית למליך דילך, בגין דמטרוניתא דילה דאיהי אורייתא קדישא סליק בפומך.

תקונא אחת עשרה

(זהו תיקון ל"א)

מִיד פתח ואמר, בראשית, ברא שית, ואינון שית ימים ברא אלהי"ם מאי אלהי"ם ימא שביעאה, ורזא דמלה (קהלת א' ט') כל הנחלים הולכים אל הים, והים איננו מלא. עלאין שמעו, ונינן דרחשין בימא דאורייתא, עלה אתמר (תהלים קד כה) שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות, וכלהו שאגין על טרפין, ושכינתא אתמר בה (משלי לא ט') ותתן טרף לביתה וחק לנערתי, כל הנחלים דאזלין לימא הא שבע אינון, ואינון שבע נערות קמח ע"א) הראויות לתת לה לאימא קדישא דאיהי בת שבע, ים אוקינוס כלילא משבע ימים, ואמאי אתקריאת אוקינוס, בגין דכל מיני מים ונינן ורחשין דלאו אינון דילה, ויתון לאעלא בה, איהי מקיא לון, ומתמן הם שבים ללכת, כגוונא דתיבת נח דלא הוה מקבלא ממינא אחרא, אלא מאלין דמני קודשא בריך הוא, ובגין דא כל הנחלים דאינון תלמידי חכמים פלהו משתדלי באורייתא הולכים אל הים, ובעאן לאעלא לשכינתא, ואיהי לא מקבלא לון כגויה, אלא

מקבלת אותם לתוכה, אלא רק את אותם שצוה הקדוש ברוך הוא להכנס אליה (בתוכה), שהם שבעה רועים, ואת השבטים שיוצאים מהם, ואת כל הבאים מצדם ויתערכו בהם, הים מקבלת אותם ויתערכו בתוכה, אבל את האחרים אינה מקבלת אותם, ומשם הם שבים ללכת. שודאי ה' הוא הים, הנחל שלה - ו', כל אותם שיוצאים משמות מהים והנחל שלה ביראה ואהבה של י"ה, היא מקבלת אותם, ואחרים שהם אינם חלק יהו"ה, היא לא מקבלת אותם, ודווקא היא לא מקבלת אותם, ומשם הם שבים ללכת. קמו כלם וברכו אותו, ואמרו: הפה של השכינה, סיני סיני, אשרי האזנים ששומעות הדברים הללו מפיה.

לאלין דמני קודשא בריך הוא לאעלא לגבה (ג"א בגווה), דאינון שבע רועים, ולשבטין דנפקין מנייהו, ולכל דאתין מסטרניהו ויתערכון בהון, ימא קבילת לון ויתערכון בגווה, אבל לאחרנין לא קבילת לון, ומתמן אינון שבין ללכת.

דודאי איהו ה' ימא, נחל דילה ו', כל אינון דירתין נשמתינ מן ימא ונחל דילה, בדחילו ורחימו די"ה, איהי קבילת לון, ואחרנין דלאו אינון חלק יהו"ה איהי לא קבילת לון, ודחיא לון מתמן, ומתמן הם שבים ללכת. קמו פלהו וברכו ליה, ואמרו פומא דשכינתא, סיני סיני, זפאין אודנין דשמעין מלין אלין מפומך.

אמר המגיה ע"כ מצאתי, ואולי אלו הי"א תקונים הם בכלל השבעים אלא שלא הושמו איש על ידו לדגליהם, וכבר מצאתי לקושים אחרים, ולפי שלבי אמר לי שאינם מכלל התקונים רק מאמרים מפוררים מספר הזהר, הבדלתי אותם לי למשמרת עד אשר אראה מה יהיו, ואם יהיה אלקים עמדי והנחני בדרך אמת עוד אוסיף להדפיס דברים יקרים ונוראים שלא נראו בגלוי עד היום הזה, וברוך י"י אשר לא הסיר תפלתי וחסדו מאתי שגלגל זכות זה על ידי.

הדרך לסיים ספר תקוני הזהר

הדרך עלך ספר תקוני הזהר. והדרך עלך. דעתן עלך ספר תקוני הזהר ודעתך עלך. לא נתנשי מנך ספר תקוני הזהר. ולא תתנשי מנן. לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי: (א"ב)

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיפות עמך בית ישראל. ונהיה אנחנו וצאצאינו וצאצאי צאצאינו, וצאצאי עמך בית ישראל. כלנו יודעי שמך ולומדי תורתך לשמה. מאובי תחכמי מצותך, כי לעולם היא לי. יהי לבי תמים בחקיד למען לא אבוש. לעולם לא אשכח פקודיך כי בם חייתי. ברוך אתה יי למדני חקיד. אמן אמן אמן סלה ועד. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקנו מיושבי קרנות. שאנו משכימים והם משכימים. אנו משכימים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים. אנו עמלים והם עמלים, אנו עמלים ומקבלים שכר, והם עמלים ואינם מקבלים שכר. אנו רצים והם רצים, הם רצים לבאר שחת, ואנו רצים לחיי העולם הבא, שנאמר ואתה אלהים תורידם לבאר שחת. אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם, ואני אבטח בך.

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, כשם שעזרתני לסיום ספר תקוני הזהר. כך תעזרני להתחיל ספרים אחרים ולסייםם. ללמוד וללמד מתוך הרחבה. לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה. וזכות כל התנאים (והנביאים) ותלמידי חכמים הנזכרים בספר תקוני הזהר, יעמד לי ולזרעי ולזרע זרעי, שלא תמוש התורה הקדושה מפי ומפי זרעי וזרע זרעי מעתה ועד עולם. ויקים בנו מקרא שכתוב, בהתהלכך תנחה אתך בשכבך תשמר עליו, והקיצות היא תשיחך. כי בי ירבו ימיו ויוסיפו לך שנות חיים. אךך ימים בימינה, עושר וכבוד בשמאלה. יי עז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום.

יתגדל ויתקדש שמה רבא. (א"ב) בעלמא דהוא עתיד לאתחדתא. ולאחיא מתא. ולאסקא יתהון לחיי עלמא, ולמבני קרתא דירושלם. ולשכלל הכליה בגוה. ולמעק פולחנא נוכרא מארעה. ולאחבא פולחנא דשמיא לאתריה. וימליך קודשא בריך הוא במלכותיה ויקריה. ויצמח פורקניה ויקרב משיחיה. (א"ב) בחיובן וביומיו ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב. ואמרו אמן: (א"ב) יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתגדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא. (א"ב) לעלא מן כל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא. ואמרו אמן: (א"ב) לעילא מן כל ברכתא. שירתא. תשבחתא ונחמתא. דאמירן בעלמא ואמרו אמן. (א"ב) על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון. דעסקין באוריתא קדשתא. די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר. יהא לנא ולכון ולהון חנא וחסדא ורחמי. מן קדם מארי שמיא וארעא ואמרו אמן. (א"ב) יהא שלמא רבא מן שמיא. חיים ושבוע וישועה ונחמה ושיובא ורפואה וגאלה וסליחה וכפרה ורוח והצללה. לנו ולכל עמו ישראל ואמרו אמן. (א"ב) עושה שלום במרומיו. הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו. ועל כל עמו ישראל ואמרו אמן. (א"ב)